SPRIEVODCA TVORBOU ŠKOLSKÝCH VZDELÁVACÍCH PROGRAMOV S UKÁŽKAMI ŠKVP Z PILOTNÝCH ŠKÔL

Financované Európskou úniou NextGenerationEU
PLÁN OBNOVY
MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VÝSKUMU, VÝVOJA A MLÁDEŽE SLOVENSKEJ REPUBLIKY
NIVAM NÁRODNÝ INŠTITÚT VZDELÁVANIA A MLÁDEŽE

Sprievodca pre tvorbu školských vzdelávacích programov vznikol vďaka spolupráci s 39 školami zapojenými do procesu postupnej implementácie. Za poskytnutie prvých školských vzdelávacích programov ďakujeme:

ZŠ s MŠ Vlachovo
ZŠ s MŠ F. Madvu Nitrianske Sučany
ZŠ s MŠ M.R. Štefánika Budimír
ZŠ ul. Hurbanova Martin
ZŠ s MŠ Detva
ZŠ ul. Pionierov Rožňava

Veľké poďakovanie patrí všetkým učiteľom a učiteľkám profesijného rozvoja z krajských pracovísk NIVaM, ktorí pomáhali počas celého školského roka školským kolektívom pri uchopení zmien v základnom vzdelávaní prostredníctvom mnohých konzultácií a vzdelávania.

So školami, ktoré sprístupnili svoje školské vzdelávacie programy v prvej fáze, spolupracovali:
Adriána Kvetková
Andrea Makišová
Štefánia Kudlíková
Stanislava Horáčková
Monika Gregušová
Adriána Gondová
Slávka Ropeková

Postupne do príloh budú pribúdať ukážky školských vzdelávacích programov.

Text neprešiel jazykovou korektúrou.

Sprievodca tvorbou školského vzdelávacieho programu s ukážkami kapitola ŠkVP zo škôl z 1. vlny postupného zavádzania

Úvod

Vytváranie školských vzdelávacích programov je jedným z nástrojov, ako školy môžu pružne reagovať na potreby a potenciál svojich žiakov v plánovaných cieľoch a následnom obsahu vzdelávania. V príspevku sumarizujeme základné kroky, ktoré sú odporúčané pri tvorbe školského vzdelávacieho programu. Vysvetľujeme potrebu práce učiteľa s cieľmi vzdelávania a ich úlohu pri vymedzovaní obsahu a následnej voľbe vyučovacích stratégií, ale aj pri hodnotení výsledkov vzdelávania. Popísané kroky vytvárania školského vzdelávacieho programu reflektujú požiadavky na tieto programy vymedzené v Zákone o výchove a vzdelávaní č. 245/2008 Z. z. a zároveň majú ambíciu zdôrazniť didaktický aspekt plánovania výchovno-vzdelávacieho procesu na úrovni školy. Predložený text nie je vyčerpávajúcou metodickou tvorby ŠkVP, predstavuje len základné informácie, ktoré môžu pomôcť pri uvažovaní, kde začať a ako postupovať pri práci na vlastnom programe.

Jednou z úprav v novom štátnom vzdelávacom programe je pomenovanie očakávaných výstupov žiakov po dlhších časových úsekoch, tzn. cykloch. Vyučujúci tak môžu lepšie prispôsobiť vzdelávanie v školách potrebám a potenciálu učiacich sa. To, samozrejme, predpokladá aj ich väčší vklad do tvorby vlastných učebných osnov školského vzdelávacieho programu, ktorými sa môžu školy medzi sebou líšiť z hľadiska ambicióznosti, ale aj preferencií v spôsobilostiach, na ktoré budú klásť dôraz.

Vytváranie vlastných obsahov vzdelávania pre školy nie je na Slovensku populárna a ani žiadaná zmena. Vyučujúci sa nepovažujú za tvorcov obsahu vzdelávania, avšak cesta k vytváraniu školského prostredia citlivého k rozmanitým potrebám žiakov vedie aj cez vytváranie alebo aspoň úpravy obsahu vzdelávania na úrovni školy podľa očakávaných výkonov vymedzených v štátnom vzdelávacom programe. Zároveň, tvorba školských vzdelávacích programov (ďalej ŠkVP) nemusí byť vnímaná ako byrokratická činnosť. ŠkVP môže byť dokumentom reprezentujúcim, ale aj spoluvytvárajúcim kultúru školy.

Školský vzdelávací program (ŠkVP) obsahuje časti vymedzené v § 7 Zákona č. 245/2008 Z.z. (ďalej „školského zákona“):

- názov vzdelávacieho programu,
- vymedzenie cieľov a poslania výchovy a vzdelávania a zameranie školy; v stredných školách aj profil absolventa,
- stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu a príslušnú úroveň Slovenského kvalifikačného rámca a Európskeho kvalifikačného rámca,
- dĺžku štúdia a formy výchovy a vzdelávania,
- učebný plán okrem materských škôl,
- učebné osnovy,
- vyučovací jazyk podľa § 12,
- hodnotenie detí a žiakov.

Novela školského zákona zjednodušila štruktúru ŠkVP. Dôležitým východiskom je, že základná škola, v zmysle § 7, ods. 3 školského zákona, môže vypracovať jeden program pre všetky poskytované stupne vzdelávania. Navyše, môže byť jeho súčasťou aj program pre výchovné zariadenia, napr. školský klub detí.

Spolu tak môže existovať **jediný dokument s oddielmi, ktoré špecifikujú vzdelávanie, ale aj činnosti mimo vyučovania spracované vo vzájomnom prepojení**.

Ako teda jednoducho postupovať pri vytváraní školských programov v zmysle toho, ako ich obsah vymedzuje školský zákon? V skratke by sme ich mohli pomenovať niekoľko **kľúčových krokov**:

1. Zistenie vzdelávacích a rozvojových potrieb žiakov a žiačok školy,
2. Pomenovanie, kam chceme ako škola smerovať,
3. Rozpracovanie výchovno-vzdelávacích cieľov až na úroveň cyklov,
4. Časové rozvrhnutie vyučovacích predmetov do ročníkov v súlade s formulovanými cieľmi,
5. Rozpracovanie výkonových štandardov v jednotlivých predmetoch do cieľov a obsahov,
6. Kontrola medzipredmetovej nadväznosti a súdržnosti cieľov, kontrola gradácie výstupov zo vzdelávania,
7. Stanovenie spôsobu overenia očakávaných výsledkov zo vzdelávania.

V nasledujúcich častiach v základných rámcoch konkretizujeme jednotlivé kroky. Bližšie informácie budú rozpracované v rámci metodiky pre tvorbu školských vzdelávacích programov, ktorá bude publikovaná začiatkom roka 2024 na NIVaMe ako súčasť metodickej podpory pre implementáciu zmien v základnom vzdelávaní.

Krok 1: Zistenie vzdelávacích a rozvojových potrieb žiakov a žiačok školy

Vytváranie školských vzdelávacích programov (ŠkVP) by malo reagovať na konkrétnych žiakov a ich potenciál a potreby. Ukazuje sa, že školy, ktoré pracujú so zisteniami o potrebách, potenciáloch a očakávaniach ich žiakov a žiačok, dokážu lepšie vytvárať podmienky na ich vtiahnutie do učenia sa. Ciele a očakávania sú formulované ako výzvy, ktoré sú motivujúce a zároveň sú primerané na to, aby sa učiaci neobávali zlyhania. Škola môže tiež uskutočňovať reflexiu realizovaných aktivít a získať spätnú väzbu od rodičov žiakov. Poznanie súčasného a očakávaného stavu je krokom k pomenovaniu vzdelávacích potrieb, od ktorých je už len krok k naformulovaniu programových cieľov, ktoré budú skutočne riešiť existujúci stav školy.

Analýzu vzdelávacích potrieb je možné realizovať prostredníctvom rôznych dotazníkov, štruktúrovaných alebo pološtruktúrovaných rozhovorov, príp. fókusových skupín, ale aj prostredníctvom rozboru vzdelávacích výsledkov (tu sa môže brať do úvahy, napríklad výsledok v Testovaní 9, alebo výstupné testy pri ukončovaní ročníka a pod.). Niektoré dotazníky poskytnú prehľad, iné vedia poukázať na názory dopytovaných na rôzne témy spojené s kultúrou školy alebo so vzdelávacích procesom, či na obsah vzdelávania. Analýza vzdelávacích výsledkov môže škole poukázať na nedostatky, silné stránky, môže odhaliť pretrvávajúci problém u istej skupiny žiakov atď. Rozhovory dokážu odpovedať na otázku, prečo je to tak a umožnia ísť viac do hĺbky pri zisťovaní dôvodov problémov v škole, napr. neuspokojivá klíma, časté prípady záškoláctva, zlyhávanie v testoch.

Jednotlivé dáta získané z rozhovorov, rozborov testov, alebo z dotazníkov je potrebné analyzovať a abstrahovať z nich to, čo je pre školu podstatné z hľadiska tvorby ŠkVP. Rozborom je možné pomenovať problémy a ich možné príčiny. Tie následne môžu tvoriť východisko pre formulovanie prípadných programových cieľov školy[1].

[1] Programové ciele chápeme v tomto kontexte ako víziu zmeny formulovanú ako kontrolovateľný, merateľný, jednoznačný výsledok po určitej dobe.

Krok 2: Pomenovanie svojej vízie vrátane programových cieľov, ktoré predstavujú jasne a kontrolovateľne pomenovaný výstup dosiahnuteľný po realizácii ŠkVP

Ak má škola realizovanú analýzu rozvojových potrieb, teda vie povedať, čo sú potreby, očakávania, ale aj potenciál jej žiakov, pomerne jednoducho dokáže naformulovať svoje programové ciele, a teda pomenovať aj víziu, kam sa chce dopracovať. Stanovenie cieľov, ktoré pomenujú očakávanú, viditeľnú a kontrolovateľnú zmenu je krokom k progresu. Dobre stanovený cieľ by mal byť primerane ambiciózny, mal by popisovať zmenu, ktorú chceme sledovať, a mal by hlavne hovoriť o tom, v čom bude kvalitatívna zmena vo vzdelávacích výsledkoch alebo v charakteristike školy.

Príklad pre formulovanie programových cieľov:

- Do roku 2030 minimálne 75% žiakov 9. ročníka našej školy bude dosahovať úroveň čitateľskej gramotnosti na úrovni 2.
- Do roku 2026 pri riešení úloh bude aspoň 50% žiakov od 2. cyklu iniciovať spoluprácu.
- Do roku 2028 budú vytvorené podmienky na pravidelnú organizáciu žiackych volieb do žiackeho parlamentu školy.

Jednou z ciest, ako stanoviť dobré ciele, je postupne si odpovedať na otázky: Vyjadruje cieľ očakávanú zmenu v našej škole? Reaguje na naše potreby? Sústredí sa na naše problémy? Je cieľ explicitne kontrolovateľný? Vyjadruje merateľnú zmenu? Obsahuje čas, za ktorý sa má zmena dosiahnuť/zrealizovať? Je reálne tento cieľ v podmienkach školy naozaj dosiahnuť?
Viac informácií o tvorbe cieľov môže priniesť aj stratégia SMART, príp. ďalšie návrhy a návody na tvorbu jednoznačných cieľov. Dôležité je, aby po prečítaní vedel každý, čo je očakávaná zmena a v akom časovom horizonte chce škola zmenu dosiahnuť.

Škola v úvodnej časti ŠkVP tiež *opisne vyjadruje svoju víziu*. Tá by jej mala pomôcť v rozvoji a napredovaní, v pomenovaní vlastnej charakteristiky, pretože vychádza z vlastných hodnôt. Vízia by mala zohľadňovať predstavu nielen o vzdelávacích výsledkoch, ale aj o samotnej kultúre školy a mala by vyjadrovať spoločné zámery. Nemusí byť rozsiahla. Je však dôležité, aby vznikala spoločne s učiteľmi v škole a ideálne aj v participácii so žiakmi a rodičmi. Tí sa môžu k vízii vyjadriť prostredníctvom ankiet, dotazníkov alebo rozhovorov. **Dôležitá je najmä zhoda učiteľov na vízii školy, lebo takto sa môže stať významným motivátorom a tmelom medzi učiteľmi, aj medzi učiteľmi a vedením školy**. Viac o vízii školy a jej význame a prístupoch k tvorbe píše Brestovanský, Grohová a Baranyai (2023).

Príklady vymedzenia cieľov a poslania výchovy a vzdelávania a zameranie školy

Príklad 1 - Neplnoorganizovaná škola - ZŠ a MŠ Vlachovo

Vymedzenie cieľov a poslania výchovy a vzdelávania a zameranie školy

Vízia školy – „Škola spätá s prírodou, kde je učiteľom skúsenosť a kde vynikne každý."
Hodnoty školy
Radosť, bezpečnosť a rešpekt – radostné, bezpečné a rešpektujúce prostredie pre všetkých.
Otvorenosť – otvorenosť novým nápadom, podnetom, technológiám, zážitkom a myšlienkam.
Zodpovednosť – zodpovednosť za svoje konanie a rozhodovanie.
Komunikácia – konštruktívna a efektívna komunikácia je základ spokojných medziľudských vzťahov.

Ciele školy
Ciele zamerané na osobnostný rozvoj
- Budovať morálne vedomie, túžbu po poznaní, statočnosť, odolnosť, úctu k druhým, spravodlivosť a líderstvo.
- Spolu so žiakmi odhaľovať ich potenciál a silné stránky osobnosti.
- Poskytovať cielenú podporu pre žiakov pri prekonávaní individuálnych znevýhodnení.

Ciele zamerané na socializáciu a enkulturáciu
- Vytvorením vlastných pravidiel školy smerovať k rešpektovaniu všeobecne platných spoločenských pravidiel.
- Vytvárať príležitosti na spoločné plánovanie a realizáciu aktivít pre všetkých aktérov a rozvíjať tak pocit spolupatričnosti ku škole.

Ciele zamerané na generické kompetencie a mäkké zručnosti
- Prostredníctvom cielených aktivít rozvíjať čítanie s porozumením, digitálnu gramotnosť, kritické myslenie, tvorivosť a prezentačné schopnosti
- Vytvárať na každej vyučovacej hodine aktivity rozvíjajúce mäkké zručnosti – komunikáciu, zvládnutie konfliktov, empatiu, asertivitu, reziliencu, proaktívnosť, schopnosť reflexie, tímovú prácu, organizačné schopnosti, plánovanie.

Ciele zamerané na intelektový rozvoj
- Získať vzťah k učeniu sa a objavovaniu prostredníctvom interaktívnych aktivít.
- Prezentovať, odôvodňovať, dávať do súvislostí a aplikovať poznatky.

Príklad 2 - Neplnoorganizovaná škola - ZŠ s MŠ F. Madvu Nitrianske Sučany

Vzdelávanie pre 21. storočie je založená na troch navzájom sa prelínajúcich atribútoch školy:
Inkluzívna – sme škola, ktorá je otvorená poznávaniu a prijatiu každého človeka a pracujeme na rozvoji každého žiaka v spolupráci s externými partnermi (predovšetkým CPP). Poskytujeme podporu žiakom s prekážkami v učení sa, ale aj žiakom s talentmi. Pre žiakov vytvárame podporné prostredie, podporujeme ich a podnecujeme v zapájaní sa do súťaží a prezentácií.
Zelená – sme škola, ktorá sa uvedomuje a preberá zodpovednosť za udržateľnosť života na Zemi. Triedenie odpadu v každej triede a vzdelávanie žiakov v oblastí environmentálnej výchovy sú

každodennou prirodzenou súčasťou chodu školy. Pravidelne využívame prostredie, ktoré je okolo nás – hory, lúky, chránené oblasti – a popri vychádzkach, poznávacích výletoch alebo len čítaním vonku vychovávame žiakov k tomu, aby si všímali prírodu a svet okolo nich, vážili si ho a chránili.
Digitálna – podporujeme efektívne a bezpečné využívanie digitálnych technológií. Škola je vybavená kvalitnou optickou infraštruktúrou, každá trieda má svoj interaktívny televízor, učitelia laptopy, ktoré každodenne využívajú pri vyučovaní.

Žiak – učiteľ – rodič
V škole 21. storočia je kľúčovým trojuholníkom fungovania školy spolupráca a neustála komunikácia medzi žiakom, učiteľom a rodičom. Žiak sa dostáva do roly hlavného aktéra vzdelávania, ktorý je spoluzodpovedný za svoje vzdelávanie. Učiteľ vytvára podmienky na vlastné učenie sa žiakov na ceste za vzdelaním, ktorého úlohou je vytvárať príležitosti na efektívne učenie sa, a zároveň má priestor aj na vlastný rozvoj. Privádza žiakov ku kritickému mysleniu, zamýšľaním sa nad rôznymi typmi úloh a v prvom rade schopnosti aplikovať vedomosti v reálnom živote. Rodič je prizývaný k aktívnemu podieľaniu sa na tvorbe kultúry školy a aktívnej podpore podoby výchovno-vzdelávacieho procesu.

Ciele a obsah vzdelávania
Ťažiskom vzdelávania je celostný osobnostný rozvoj žiaka a jeho príprava do budúceho života, rozvíjanie gramotností, formovanie charakteru a životných hodnôt spolu s uchovávaním a ctením si tradícií. Aby bol človek schopný zapájať sa do zložitých životných výziev, nestačí mu len široké pole vedomostí. Je kľúčové od ranného veku rozvíjať nielen učenie sa a naberanie informácií, ale aj sebahodnotenie a sebarozvoj každého žiaka.
Základným cieľom celého vzdelávania v našej škole je rozvíjať spôsobilosti v oblasti komunikačných schopností, s rozumom a efektívne využívať digitálne technológie, byť schopný pružne reagovať na životné situácie a poskytnúť individuálne zručnosti a schopnosti pri riešení tímových úloh či kultúrno-spoločenských udalostiach v komunite.

Vízia vzdelávania pre 21. storočie
Našu víziu sme postavili na rozvíjaní hodnôt a vysoko efektívnom učení, aby sme sa už počas primárneho vzdelávania čo najviac priblížili reálnemu životu a výzvam, ktoré prináša.
Cez tradičné hodnoty budujeme vzťah k vlastnému okoliu a učíme deti využívať ich v súčasnom svete.
Sila tradícií a hodnôt, ktoré ustáli skúšky času sú pre nás piliermi, na ktorých dokážeme stavať a aplikovať ich na realitu dnešnej doby. Práve vďaka prežitej skúsenosti a skúsenostiam iných sme schopní reagovať aj na nové podnety, či výzvy, ktoré prináša život. Sú našimi mostíkmi, od ktorých sa môžeme odraziť. Súčasný svet sa vyvíja nezadržateľným tempom a my veríme, že práve tradície a hodnoty sú ukazovateľom správneho smeru v dobe neustálych zmien a pokroku.

Sme škola morálna, ktorá si zakladá na dôležitosti hodnôt a tradícií, no vždy ostáva otvorená v komunikácii vo vzťahu k žiakom, rodičom a učiteľom, ale aj novým výzvam. Sme škola rodinná, ktorá poskytuje všetkým deťom bezpečné prostredie a prirodzený prechod z materskej do základnej školy. Naša škola je aktívna a živá, ako každá správne fungujúca rodina, kde všetci jej členovia sa aktívne zapájajú do jej chodu, počúvajú a pomáhajú si navzájom, vždy majú na zreteli rozvoj nielen svoj, ale aj všetkých ostatných.

Konkrétne ciele výchovy a vzdelávania

Základné vzdelávanie na úrovni prvého stupňa poskytuje základy k všeobecnému vzdelaniu, ktoré dáva žiakom predpoklady k nadobúdaniu ďalších vedomostí a zručností k ucelenému a komplexnému vzdelaniu. Poskytuje základy orientácie vo svojom okolí, vnímanie komunity, v ktorej žije a podporuje motiváciu k ďalšiemu vzdelávaniu.

Cieľom prvého stupňa základného vzdelávania v našej škole je, aby každý žiak:

- rozvíjal všestrannú gramotnosť vo všetkých oblastiach komunikácie:
  - JaKG: správne a zrozumiteľne komunikovať s okolím, viesť diskusiu, počúvať a vyjadriť názor
  - MG: aplikovať matematické postupy, myslenie v bežných životných situáciách, rozumieť a správne vyhodnotiť použitie číselných aplikácií
  - IG: hľadať, posúdiť, overiť, použiť informácie z online prostredia, premyslene a cielene využívať dostupnú inf. technológiu, poznať riziká zneužitia a spôsoby ochrany súkromia
  - PG: poznať zdroje pochádzajúce z prírody potrebné pre život, ich využitie, limity a viesť k zodpovednosti za rozhodnutia a činy, ktoré vplývajú na kolobeh života v prírode
  - SVG: podporovať chuť bádať, objavovať, hľadať odpovede, nebáť sa klásť otázky, konštruktívne a kriticky myslieť, nebáť sa robiť chyby pri hľadaní postupov, rozširovať vlastné hranice
  - TaPG: spoznať vlastné kvality, danosti, pracovať, zlepšovať sa, v súlade s osobnostnými a charakterovými vlastnosťami, hľadať užitočnosť nielen pre seba, ale vidieť jej význam v spoločnosti
  - ZaPG: zdravým životným štýlom prispieť ku kvalitnému životu
  - UG: viesť k láske k umeniu ako takého, rešpektovať individualitu v umeleckom prežívaní a vyjadrovaní

- získal vzťah k domovu a hodnotám poznávaním obce a regiónu, budovaním si vzťahu k nim a Slovensku ako svojej domovine. Je pre nás prioritou vychovávať a vzdelávať deti v bezpečnom prostredí založenom na princípe rodinného kruhu, budovaním celoživotných zručností a zžitím sa s celospoločenskými pravidlami, aby sa žiak mohol stať aktívnym participátorom na kultúrno-spoločenskom dianí vo svojom okolí.

- nadobudol kritické myslenie pomocou prvkov vysoko efektívneho učenia s uplatnením mozgovo-kompatibilných zložiek v učení, podporou inteligencií a personalizácie vyučovania. Budujeme schopnosť nachádzať súvislosti, rozlišovať a akceptovať rôznorodosť tak pri učení ako pri vyjadrení vlastného názoru. Podporujeme žiakov na ceste logického uvažovania a prepájania rôznych informácií, predchádzajúcich skúseností s tým, čo prežívajú a učia sa, a zároveň zaradenie sa do života a zhodnotiť, čím dokáže byť jednotlivec prospešný pre ostatných.

- bol schopný využiť tradičné v prospech súčasného ako životnú zručnosť, ktorú u detí rozvíjame a podporujeme v rámci každodenného školského života a motivujeme ich k tomu, aby boli schopní využiť ju aj v bežnom živote. Vnímať a vyhodnotiť prínosy aj negatíva technológií, ktoré žiakov obklopujú a ukázať ich správne využitie. Pochopenie prepojenia života s vedomosťami a zručnosťami nadobudnutými v škole je dôležitým pilierom na ceste k životným cieľom.

- získal reálne vedomie o vlastnom osobnostnom potenciáli pre svoj ďalší rast a rozvoj cez sebapoznanie, sebahodnotenie, dosahovanie najlepšieho osobného výkonu, prácu na vlastnom raste v súlade s charakterovými cnosťami.

Princípy školy

Princíp:

a) vyváženosti pomeru teoretických poznatkov a praktických aplikácií
b) dostatočného flexibilného kurikula
c) dostatočného zastúpenia manuálnych, umeleckých a pohybových aktivít
d) zmyslu ľudského poznania
e) rešpektovania rozdielov medzi žiakmi
f) individualizácie obsahu, výberu foriem a metód a tempa
g) rešpektovania učebných štýlov jednotlivcov

Príklad 3 - Plnoorganizovaná škola - ZŠ s MŠ Detva

Východisko školy

V škole 21. storočia majú všetci aktéri možnosť spoluvytvárať obsah a formy vzdelávania, spoločne sa vlastnou aktivitou učiť a zlepšovať:

Žiak je hlavným aktérom spoluzodpovedným za svoje vzdelávanie.

Učiteľ aktívne sprevádza žiaka a vytvára príležitosti na efektívne učenie sa, ale zároveň bude mať dostatočný priestor a podporu na vlastný rozvoj. Učiteľ rozumie procesom prebiehajúcim v mysli žiaka počas jeho učenia sa: ako rozmýšľa o zadanej úlohe, ako si volí stratégie na jej riešenie, ako postupy riešenia vykonáva a ako pristupuje k identifikácii a prekonávaniu chýb, ako uvažuje o hodnotách, o svojom prežívaní a konaní. Učiteľ podporuje tvorivosť detí, spolu s nimi hľadá priestor a rôzne spôsoby sebavyjadrenia a snaží sa o pochopenie rozmanitých spôsobov vyjadrenia iných ľudí, vytvára priestor žiakovi samostatne sa zamyslieť nad riešením rôznych typov úloh.

Rodič je prizývaný k aktívnemu podieľaniu sa na tvorbe kultúry školy a k aktívnej podpore podoby výchovno-vzdelávacieho procesu.

Súčasťou vzdelávacieho procesu je reflexia procesu učenia, konania a vyjadrenia. Žiak bude vedený k tomu, aby vedel opísať (reflektovať) svoje myšlienkové postupy a stratégie učenia a riešenia úloh (metakognícia, metaučenie) a na základe toho zdokonaľovať svoju schopnosť učiť sa, vnímať svoj osobnostný potenciál a preberať zodpovednosť za vlastné učenie sa a rozvoj. Žiak bude tiež podporovaný v zámernej konfrontácii uvažovania a konania s etickými hodnotami a podnecovaný k tvorivosti.

Cieľ vzdelávania

Vízia, poslanie, hodnoty školy

Vízia našej školy: „Moderná škola, ktorá napĺňa sny detí a vedie ich do úspešnej budúcnosti“

Poslanie výchovy a vzdelávania v škole

Sme moderná, progresívna škola, ktorá poskytuje deťom a žiakom kvalitné, komplexné všeobecné vzdelanie s rozšíreným vyučovaním anglického a nemeckého jazyka, telesnej a športovej výchovy a hudobnej výchovy. Výchova a vzdelávanie prebieha v bezpečnom prostredí, v ktorom kvalita komunikácie vytvára pozitívnu atmosféru a vysokú úroveň medziľudských vzťahov.

Sme škola, ktorá každému žiakovi:

- vytvára podmienky na individuálny prístup, rozvoj spôsobilostí s ohľadom na jeho intelektuálne, povahové a fyzické možnosti,
- rozvíja jazykové zručnosti žiakov prostredníctvom moderného vyučovania, s dôrazom na aktívne používanie nadobudnutých jazykových zručností v prirodzenom zmysluplnom kontexte,

- vedie deti a žiakov k poznaniu kultúrneho a prírodného dedičstva svojho regiónu za účelom pestovania úcty k svojej vlasti, kraju i k sebe samému.
- podporuje kladný a zodpovedný vzťah k životnému prostrediu a vlastnému zdraviu,
- formuje kultúrnu a empatickú osobnosť v programe SUPERAR,
- vedie otvorenú komunikáciu s rodičmi, podporuje spoluprácu školy s rodičmi a verejnosťou.

Hodnoty školy

Hodnoty školy sú *Poctivosť – Ľudskosť – Sloboda – Zodpovednosť.*

- Poctivosť znamená že:
- každý žiak, učiteľ a rodič pristupuje a vykonáva svoju prácu svedomito a čestne,
- každý žiak, učiteľ a rodič prispieva k tvorbe pravidiel, dodržiava pravidlá a chápe poctivosť ako dobrý a správny postoj.
- Ľudskosť znamená že:
- každý žiak, učiteľ a rodič koná a myslí bez predsudkov,
- spoločne budujeme atmosféru priateľstva, spolupráce, súdržnosti a tolerancie v škole.
- Zodpovednosť - Sloboda znamená že:
- každý žiak, učiteľ a rodič chápe, že byť zodpovedný za vykonanú prácu znamená väčšiu slobodu v konaní,
- každý žiak, učiteľ a rodič si uvedomuje, že väčšia sloboda v konaní znamená aj väčšiu zodpovednosť.

Ciele školy

- Minimálne 80 % absolventov školy bude ovládať anglický jazyk na úrovni A2 a nemecký jazyk na úrovni A1.
- Absolvent školy bude ústnou a písomnou formou komunikovať v slovenskom jazyku v rôznorodých situáciách a príležitostiach.
- Minimálne 80% absolventov školy bude kreatívne a kriticky myslieť a samostatne riešiť bežné úlohy z každodenného života.
- Minimálne 70 % absolventov školy vie správne identifikovať a analyzovať problém, navrhnúť jeho riešenie a vyriešiť ho.
- Absolvent školy získa FINQ na úrovni A2.
- Minimálne 80 % absolventov zodpovedne a bezpečne využíva digitálne technológie a digitálny obsah na svoje vzdelávanie.
- Minimálne 90 % absolventov školy je pripravených na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie.
- Minimálne 90 % absolventov školy ovláda a dodržiava všetky informácie o právach dieťaťa a spôsobilosť na ich uplatňovanie.
- 80 % absolventov školy bude mať rozvinuté pohybové schopnosti a celkovú telesnú zdatnosť na úrovni bronzového odznaku zdatnosti.
- Minimálne 90% absolventov zodpovedne pristupuje k svojmu zdraviu, aktívne sa stará o svoje psychické a fyzické zdravie a pohodu.

Príklad 4 - Plnoorganizovaná škola - ZŠ s MŠ M.R.Štefánika Budimír

Vízia školy a programové ciele:

„Absolvent našej školy je vzdelaná osobnosť s otvorenou mysľou, kráčajúca životom slušne a zodpovedne.” - Vízia - žiaci

„Sme pokrokový tím, ktorý vníma vzdelávanie ľudsky a zodpovedne." - Vízia - pedagogickí a odborní zamestnanci

„Prevedieme Vaše deti z bezpečného hniezda, cez bránu poznania, do života“. - Vízia - rodičia

Priority školy:

1. INKLUZÍVNE STRATÉGIE
- 3M úlohy
- Aktívne počúvanie
- Potvrdzovanie emócií

2. DIEŤA/ŽIAK V CENTRE
- orientácia na vnútorné prežívanie žiaka
- učenie v súvislostiach
- radosť z učenia
- učiť ako sa učiť

3. UČITEĽ AKO PARTNER/SPRIEVODCA

Indikátory priorít školy:

INKLUZÍVNE STRATÉGIE – INDIKÁTORY SLEDOVANÉ NA VYUČOVACÍCH HODINÁCH:

- Skupinová práca: skupinová práca je dôležitou metódou práce so žiakmi počas vyučovania. Skupinové učenie je jedným zo spôsobov ako vytvárať zo žiakov učiace sa spoločenstvo a spôsob ako rozvíjať u žiakov slobodu a zodpovednosť za svoje učenie. Cieľom je nadobudnutie zručnosti nevyhnutných pre prácu v tíme, so zameraním na spoluprácu, vzťahy a sebareflexiu. Skupinovú prácu kombinujeme s frontálnym vyučovaním, projektovým vyučovaním a samoučením. Zaradíme do hodiny skupinové aktivity a skupinovú prácu.
- Možnosť výberu: podporujeme u žiakov sebakompetenciu, schopnosť rozhodovať sa a niesť za svoje rozhodnutie zodpovednosť, vnútornú motiváciu a participáciu.
- Využitie všetkých zmyslov v edukačnom procese: učenie a zapamätávanie žiakom uľahčujete zapájanie zmyslov (zrak, hmat, sluch, chuť). Zaradíme aktivity a činnosti, pri ktorých žiaci nemusia len počúvať výklad učiva, ale učivo si aj ohmatať, ochutnať, ovoňať a poobzerať.
- Reflexia: v závere hodiny nesmie chýbať reflexia, počas ktorej zdieľame odpozorované, skúsenosti, analyzujeme priebeh hodiny a prežívanie žiakov, dáme feedback učiteľovi a pozdieľame, čo si odnášame, čo nás zaujalo a čo sme sa naučili. Je to najdôležitejšia časť hodiny, nechajme si na ňu dostatok času.
- Zmysluplnosť a prepojenosť s reálnym životom: limbický systém vyberá veci, ktorým sa bude venovať. Mozog sa venuje podnetom a situáciám, ktoré sú pre mozog bezpečné a zmysluplné. Venujeme čas diskusii so žiakmi o tom, kde v reálnom živote sa stretneme s naučeným a prečo to potrebujeme vedieť.
- Získanie vedomostí z daného predmetu: zameriavame sa na kľúčové znalosti, upresníme si, čo sa majú žiaci naučiť, overíme si, čo už žiaci vedia.

- Rozvíjanie životných zručnosti: (sebadôvera, zodpovednosť, spolupráca, kritické myslenie,..) Životné zručnosti sa neprezentujú, životné zručnosti sa žijú. Pomenujeme, ktoré životné zručnosti si žiaci počas hodiny osvojujú.
- Rozvíjanie exekutívnych funkcii: (pracovná pamäť, plánovanie, vytrvalosť, časový manažment, organizácia, určenie a dodržiavanie postupov, dodržiavanie pravidiel, určenie priorít, efektívne využívanie času, kontrolovať a priebežne opravovať chyby, kontrolovať impulzy,…) Kvalitne vybudované exekutívne funkcie pomáhajú efektívnej školskej práci a sú prínosné aj pre budúcnosť žiaka. Pomenujeme, ktoré si žiaci počas hodiny budujú.
- Participácia: podporujeme na hodine to, aby žiaci preberali rôzne úlohy a role počas hodiny. Aktívna participácia každého žiaka v rámci svojich možností a schopností (vyhľadávač informácii, prezentujúci, strážca času, pomocník, kreslič, …)
- Diferenciácia a individualizácia vzdelávania: nemusím mať rovnaké ciele pre všetkých žiakov, nemusia robiť všetci rovnakým spôsobom, v rovnakom čase - 3M/Gradované úlohy
- Rovesnícka pomoc: rovesnícke učenie
- Aktívne počúvanie: pri rozhovore so žiakom sme duchom prítomný, nerobíme nič iné (mobil, PC, triedna kniha, ukladanie pomôcok,..), pracujeme s telom - očný kontakt, nasmerovanie tela, face to face, znížime sa na úroveň žiaka, parafrázujeme a overujeme, opisujeme, čo vidíme, počujeme, nehodnotíme, ..., necháme dohovoriť rozprávajúceho, sumarizujeme.
- Potvrdzovanie emócií: stotožňujeme sa s pocitmi žiaka, pozorne počúvame, nepopierame pocity žiakov ale snažíme sa ich pomenovať, snažíme sa splniť želanie v predstavách, opisujeme, čo vidíme alebo opíšeme daný problém, vyjadrujeme svoje pocity a potreby, poskytujeme informáciu, vyslovujeme žiadosť, prosbu, používame JA informáciu.

Podpora pre učiteľov a asistentov:

- Interné vzdelávania a workshopy
- Práca so silnými stránkami /Gallup/
- Mentoring + intervízie so zodpovednou osobou za prioritu
- Akadémia veľkých diel

Dieťa v centre – indikátory sledované na vyučovacích hodinách:

- Orientácia na vnútorné prežívanie žiaka: využívanie reflexie a sebahodnotenia vo vyučovaní. Mentoring žiakov - dobrovoľné mentoringové sprevádzanie žiakov 8.-9. ročníka/2. stupňa. Práca s osobnými cieľmi u žiakov (akademická oblasť, voľný čas, dobrovoľníctvo). Predmety Komunitný kruh a Výchova k životným zručnostiam - plány na rozvíjanie životných zručností v jednotlivých ročníkoch.
- Učenie v súvislostiach: kariérové poradenstvo – aktivity v rámci KUK/THF, predmetov OBN a THD, individuálne konzultácie s kariérnou poradkyňou. Príprava na prax - TVVP plány každého predmetu zahŕňajú hodinu, počas ktorej žiaci využijú učivo daného celku/témy v praxi. Prepájanie učebných celkov medzi rôznymi predmetmi – napr. VYV, HUV, DEJ, OBN, ANJ, MAT, ...
- Radosť z učenia: používame aktivizujúce a moderné metód výučby a didaktické hry, počas ktorých sú aktívni všetci žiaci, sú zaujatí a pracujú/precvičujú/učia sa niečo nové. Príprava na prax – v TVVP plánoch každého predmetu máme v rámci celku zaradenú hodinu, počas ktorej žiaci využijú učivo daného celku/témy v praxi. Dávame žiakom na výber, zapájame ich do procesu vyučovania.
- Učiť sa ako učiť: učíme žiakov metakognitívnym stratégiám v rámci predmetu/celku/učiva - t. j. spolu s učivom im dávam návrh nástrojov a stratégií na efektívne učenie sa (napr. tipy na efektívne zapísanie poznámok, na lepšie zapamätanie nejakého faktu, na naučenie slovíčok a pod.)

Učiteľ ako partner/sprievodca indikátory sledované na vyučovacích hodinách:

- Konštruktivistické vyučovanie – využívame spôsob vyučovania, v ktorom žiaci sami objavujú a skúmajú tému hodiny (zákonitosti, javy, problémy a pod.) a následne z tohto skúmania odvodzujú vysvetlenia. Učiteľ je v role facilitátora - neodovzdáva vedomosti, ale vedie žiakov na ceste poznávania.
- Využívanie metód vyučovania zameraných na žiaka vs. frontálnych metód ("student-centred" vs. "teacher-centred") - napr. pomer rozprávania a aktivity učiteľa vs. žiakov, zodpovednosť - čo môžu urobiť žiaci, nech robia žiaci (pomôcky, zadania a pod.), dávať žiakom na výber (tempo, spôsob a forma vypracovania zadaní a pod.), skupinová práca, žiaci si vysvetľujú navzájom.
- Práca s chybou - cieľavedome budujeme vnútorné nastavenie pri robení chýb u seba aj u žiakov = aby sme chybu vnímali ako možnosť niečo sa naučiť, nie zlyhanie. Používame "ešte/zatiaľ" jazyk (Napr. "Zatiaľ sme násobenie 7čkou nezvládli, potrebujeme si to ešte precvičiť."). Vedieme žiakov k tomu, aby sa z chýb učili - napr. aktivita "moja najlepšia chyba" v teste/ cvičení/DÚ. Využívame na hodinách reflexiu a sebahodnotenie.
- Rovesnícke vyučovanie: spolužiaci si navzájom poskytujú vysvetlenia alebo pomoc, príp. žiaci "učia" spolužiakov v iných triedach/ročníkoch.
- Práca s osobnými cieľmi (učenie, voľný čas, dobrovoľníctvo): žiaci si stanovujú osobné ciele v 1-3 oblastiach - učenie, voľný čas, dobrovoľníctvo, ktoré pravidelne reflektujú s triednym učiteľom (min. 2x v školskom roku)

Strategické ciele:

ŽIACI:

Priority školy orientované na žiaka:

1. Inkluzívne stratégie – 3M úlohy, aktívne počúvanie, potvrdzovanie emócií
2. Dieťa v centre – orientácia na vnútorné prežívania žiaka, učenie v súvislostiach, radosť z učenia, učiť sa ako sa učiť
3. Učiteľ ako partner/sprievodca

Konkrétne ciele na daný školský rok sa definujú v jednotlivých MZ/PK.

PEDAGOGICKÍ ZAMESTNANCI (1. ročník):

A. Profesijný rozvoj

- Otvorené hodiny v 1. roč. so spoločným rozborom (6 x v roku) + 4. ročník prizvať v 2. polroku (aj asistent v 4. ročníku)
- absolvovať inovačné vzdelávanie „Škola pre 21. storočie". (100 hod.)
- Mentoring – 2 x mesačne (supervízor)

B. Wellbeing

- 3 oblasti: profesijná spokojnosť, stres a sebadôvera, zdroje podpory duševného zdravia
- metódy: dotazníky, osobné rozhovory, terapeutické vstupy na spoločných stretnutiach
- pravidelné stretnutia so Školským podporným tímom – raz mesačne

-

C. Spätná väzba a práca s ňou

- priebežná SV v rámci mentoringu 2x mesačne
- 360° SV na konci školského roka

RODIČIA (BUDOVANIE KOMUNITY):

- nulté rodičovské združenie s rodičmi aj deťmi (Ž-U-R) – 1. deň v škole
- 1 x do roka aktivita s rodičmi a deťmi mimo školu
- 1x štvrťročne report rodičom o pokroku žiaka (TU, ŠPT, asistent, vychovávateľka) – forma odovzdania – osobne, neformálne stretnutie s TU

Príklad 5 - Plnoorganizovaná škola - ZŠ Hurbanova Martin

Vízia a hodnoty školy

Sme škola pre život – učiaca sa škola.

Otvorená škola – škola ako vzdelávacie, kultúrne a športové centrum, ktoré je prístupné nielen žiakom, zamestnancom, ale aj rodičom a širokej verejnosti s cieľom získavania vedomostí, prehlbovania komunikácie ľudí rôzneho veku, duševného obohacovania sa.

Občianska škola – škola demokratických prístupov a výchovy morálneho správania sa s dôrazom rešpektovania osobnosti každého žiaka i učiteľa, ako i každého pracovníka školy, s cieľom uplatňovať diferencovaný prístup s cieľom všestranného rozvoja osobnosti žiaka, schopného zodpovedne sa rozhodovať, žiť podľa všeobecne uznávaných životných a morálnych hodnôt a občianskych princípov, zúčastňuje sa na občianskom a sociálnom živote n a základe poznania aktuálneho diania.

Moderná škola – škola, ktorá využíva moderné vzdelávacie metódy zamerané na rozvoj všetkých gramotnosti žiakov. Učí žiakov kriticky myslieť, aktívne pristupovať k riešeniu problémov, prijímať rozhodnutia na základe poznatkov, zodpovedne a bezpečne využíva digitálne technológie.

Športová škola – škola s dôrazom na rozvoj pohybových schopností žiakov, s cieľom upevniť si vlastné zdravie a zároveň poskytnúť dostatok pohybových možností všetkým žiakom školy.

Škola zdravého životného štýlu – zdravé školské prostredie podporuje žiakov, pedagógov a ostatných zamestnancov konať vedome s poznatkami o aktívnom pohybe, životnom prostredí a o dopade na fyzické a duševné zdravie

Škola rešpektu a tolerancie – škola podporujúca rozvoj sociálnych kompetencií žiakov, posilnenie jednotlivých zložiek emocionálnej inteligencie so zameraním na komunikáciu, toleranciu a rešpekt. Tolerovanie odlišnosti a vzájomného porozumenia, rešpektovanie iných názorov.

Škola európska – škola, ktorá podporuje rozvíjanie jazykových zručností v cudzom jazyku, tak ,aby žiak dokázal komunikovať okrem materinského jazyka aspoň jedným cudzím jazykom.

Profil absolventa

Žiak našej školy:

- používa potrebné stratégie učenia sa
- kriticky mysli, logicky uvažuje a rieši problémy
- otvorene, všestranne komunikuje aspoň jedným cudzím jazykom
- je tolerantný, ohľaduplný k iným ľuďom, kultúram a duchovným hodnotám
- rozvíja svoj zdravý životný štýl a chráni svoje fyzické, duševné a sociálne zdravie

- pozná svoje vlastné schopnosti, uplatňuje ich spolu s osvojeným vedomosťami pri rozhodovaní o vlastnej a profesionálnej orientácii
- je vnímavý, citlivý k prežívaniu iných, k prostrediu i k prírode

Charakteristika a ciele školského vzdelávacieho programu

ŠkVP sme konkretizovali s ohľadom na potreby a možnosti žiakov našej školy s prihliadnutím na požiadavky ich rodičov ako aj reálne podmienky školy v ktorých vzdelávanie na našej škole prebieha. Tieto sú odrazom dlhodobého procesu vývoja školy . Do nášho programu sme tiež premietli aj skúsenosti, ktoré sme získali v minulosti v procese zavádzania inovačných prvkov do procesu výučby a života našej školy.
V minulosti bola naša škola športovo zameraná. V súčasnosti sme sa preto snažili nadviazať na túto tradíciu s ktorou sa spája meno našej školy. Futbal sme rozšírili o druhý šport, ktorým je orientačný beh. Druhou silnou stránkou školy sú jazyky. Ponúkame od 1. ročníka metódu CLLIL, posilnili sme anglický jazyk a od 7. ročníka pri voľbe druhého jazyka si žiaci majú možnosť vybrať z viacerých jazykov: nemčina, španielčina, ruština, taliančina.
Možnosť výberu záleží vždy od personálneho obsadenia učiteľov a možnosti školy. Jazykové zručnosti si žiaci rozvíjajú aj zapojením sa do ERAZMU+ a eTwinningu.
Od školského roku 2023/24 sme zaviedli ranné kruhy. Snažíme sa klásť dôraz na duševné zdravie našich žiakov, podporujeme ich emocionálne a sociálne kompetencie.

Už dlhoročne pracujeme na škole so žiakmi so špeciálne výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP), pre ktorých je na škole vytvorený podporný tím. Tvoria ho 2 psychologičky, 2 špeciálne pedagogičky, výchovný a kuriérovi poradca, koordinátor prevencie. Snažíme sa pre žiakov vytvárať také podporné opatrenia, ktoré im uľahčia vzdelávanie na našej škole.

Profil žiaka našej školy predstavuje jeho postupný rozvoj po dosiahnutí stanovených cieľov od nástupu do školy až po ukončenie vzdelávania.

Cieľ 1. cyklu: Ukáž mi, ako to zvládnuť
- poznať základné nástroje učenia sa
- vyjadriť vlastný názor
- spoznať základy jedného cudzieho jazyka
- spoznať princípy kritického myslenia
- spoznať vlastné hodnoty a talent
- objavovať tvorivosť
- spoznať základy pohybovej aktivity a zdravého životného štýlu

Cieľ 2. cyklu: Môžeme robiť spoločne , ja to už dokážem
- nadobudnúť zodpovednosť za vlastné učenie
- uplatňovať nástroje učenia sa
- prijať názory iných
- rozvíjať základy jedného cudzieho jazyka
- rozvíjať jednotlivé gramotnosti
- rozvíjať kritické myslenie

- rozvíjať a uplatňovať svoj talent
- rozvíjať tvorivosť
- rozvíjať pohybové aktivity a zdravý životný štýl

Cieľ 3. cyklu: Ukážem Ti, ako to zvládnuť

- prevziať zodpovednosť za svoje učenie
- obhájiť vlastný názor
- vedieť sa dohovoriť aspoň jedným cudzím jazykom
- uplatňovať jednotlivé gramotnosti v bežnom živote
- uplatňovať kritické myslenie, vedieť argumentovať
- využívať naplno svoj talent v bežnom živote a učení sa
- tvorivo myslieť
- žiť aktívne a zdravo

Príklad 6 - Plnoorganizovaná škola - ZŠ Pionierov Rožňava

Vzdelávanie pre 21. storočie sa má vyznačovať otváraním príležitostí na poznávanie, prijatím každého človeka (inkluzívna škola), zodpovednosťou za udržateľnosť života na Zemi (zelená škola), podporovaním efektívneho a bezpečného využívania digitálnych technológií vo výchove a vzdelávaní (digitálna škola).

Žiak – učiteľ - rodič
V škole 21. storočia majú všetci aktéri možnosť spoluvytvárať obsah a formy vzdelávania, spoločne sa vlastnou aktivitou učiť a zlepšovať:

- Žiak je hlavným aktérom spoluzodpovedným za svoje vzdelávanie.
- Učiteľ aktívne sprevádza žiaka a vytvára príležitosti na efektívne učenie sa, ale zároveň má dostatočný priestor a podporu na vlastný rozvoj.
- Rodič je prizývaný k aktívnemu podieľaniu sa na tvorbe kultúry školy a k aktívnej podpore podoby výchovno-vzdelávacieho procesu.

Východisko, že učiteľ vzdeláva žiaka odovzdávaním vedomostí už v 21. storočí neobstojí. Schopnosť zrozumiteľne vysvetliť učivo bude stále výhodou kvalitného učiteľa, oveľa dôležitejšou sa však stane schopnosť učiteľa rozumieť procesom prebiehajúcim v mysli žiaka počas jeho učenia sa: ako rozmýšľa o zadanej úlohe, ako si volí stratégie na jej riešenie, ako postupy riešenia vykonáva a ako pristupuje k identifikácii a prekonávaniu chýb, ako uvažuje o hodnotách, o svojom prežívaní a konaní. Pred učiteľom tiež stojí úloha podporiť tvorivosť detí, spolu s nimi hľadať priestor a rôzne spôsoby sebavyjadrenia a snažiť sa o pochopenie rozmanitých spôsobov vyjadrenia iných ľudí. S tým súvisí aj pripravenosť učiteľa vytvárať priestor žiakovi samostatne sa zamyslieť nad riešením rôznych typov úloh. Súčasťou vzdelávacieho procesu musí byť reflexia procesu učenia, konania a vyjadrenia. Žiak má byť vedený k tomu, aby vedel opísať (reflektovať) svoje myšlienkové postupy a stratégie učenia a riešenia úloh (metakognícia, metaučenie) a na základe toho zdokonaľovať svoju schopnosť učiť sa, vnímať svoj osobnostný potenciál a preberať zodpovednosť za vlastné učenie sa a rozvoj. Žiak má byť tiež podporovaný v zámernej konfrontácii uvažovania a konania s etickými hodnotami a podnecovaný k tvorivosti.

Ťažisko vzdelávania sa v 21. storočí presúva z memorovania poučiek a zapamätávania izolovaných faktov na systematické a zámerné rozvíjanie všestrannej a funkčnej gramotnosti v súlade s požiadavkami

spoločnosti, ktorú dokáže uplatniť v každodennom osobnom a spoločenskom živote a pri napĺňaní svojich osobných, vzdelávacích, kultúrnych a sociálnych potrieb. Dôvodom je, že len šírka osvojených vedomostí už nestačí. Pred učiteľom i žiakom stoja náročnejšie méty: ide o hĺbku učenia (sa), schopnosť dávať veci do súvislostí. Práve vďaka tomu sa ľudia 21. storočia budú vedieť zapájať do zložitých výziev, prispôsobiť sa novým situáciám, preberať zodpovednosť a riešiť zložité problémy, kriticky pristupovať k informáciám, tvoriť a spolupracovať v rôznorodých tímoch.

Vízia školy

Učíme žiakov životným zručnostiam s dôrazom na :

- ich individuálne potreby a potenciál každého žiaka,
- špecifiká regiónu Horný Gemer,
- rozvoj pozitívnych medziľudských vzťahov, pretože, NA KAŽDOM (PO)KROKU ZÁLEŽÍ.

Priority školy

Strategické ciele školy

Rovnosť a inklúzia

- Rozvíjať každého žiaka podľa jeho schopností a predpokladov, umožniť mu zažiť úspech v školskom prostredí bez ohľadu na rodinné a majetkové pomery, sociálne prostredie, národnosť a rasu.
- Zlepšiť podmienky na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia tak, aby mali rovnocenný prístup vo vzdelávaní s uplatnením podporných opatrení a s podporou inkluzívneho tímu a odbornými pedagogickými zamestnancami z príslušného CPP.

Edukačný proces (výchovno-vzdelávací proces)

- Zvyšovať a rozvíjať sociálnu a emocionálnu gramotnosť žiaka zavedením predmetu Kruh komunity v každom ročníku v 1. cykle a vo 4. ročníku 2.cyklu. Podporovať sebapoznávanie žiaka (jeho silných a slabých stránok) s cieľom poznávania vlastného učebného štýlu s dôrazom jeho využitia pre efektívny spôsob učenia sa konkrétneho žiaka.
- Prostredníctvom intenzívneho využívania modelu vysoko efektívneho učenia na hodinách Výchovy k životným zručnostiam v 5. ročníku 2.cyklu a vo všetkých ročníkoch 3. cyklu rozvíjať u žiakov zmysluplnosť učenia sa s prepojením na reálny život.
- Využitím diponibilných hodín matematiky v 5. a 9.ročníku a implementáciou úloh rozvíjajúcich vyššie myšlienkové procesy zlepšiť u žiakov využívanie kritického myslenia a argumentácie pre účinné riešenie problémov.
- Podporovať aktívne učenie sa žiakov vo všetkých vzdelávacích oblastiach v každom ročníku prostredníctvom zvýšenia počtu vyučovacích hodín s využitím aktivizujúcich metód, bádania, skupinovej práce a zavedením formy blokového vyučovania v konkrétnom predmete.
- Rozvíjať digitálnu gramotnosť u žiakov zvýšením počtu vyučovacích hodín s podporou digitálnych technológií vo všetkých vzdelávacích oblastiach v každom ročníku a využitím disponibilnej hodiny na vyučovanie predmetu Informatiky v 9. ročníku. Do edukačného procesu nepretržite implementovať nové trendy vo vývoji digitálnych technológií a podporovať ich bezpečné využívanie.
- Prostredníctvom zavedenia predmetu Hravá angličtina v 1. a 2. ročníku podporovať u žiakov rozvoj a budovanie pozitívneho vzťahu k anglickému jazyku. Využívaním disponibilných hodín anglického jazyka (4hod v 5.- 9.ročníku) a nemeckého jazyka (6hod v 7.- 9.ročníku) posilňovať u žiakov dosiahnutie úrovne A2 v anglickom jazyku a úrovne A1 v nemeckom jazyku.
- Implementovať metódu CLILL v predmetoch a v triedach, v ktorých vyučuje pedagóg anglický jazyk v kombinácii s ďalším predmetom s cieľom praktického uplatnenia slovnej zásoby a dosahovania požadovanej úrovne A2 na konci 3.cyklu.
- Zaviesť a realizovať slovné hodnotenie žiakov v 1.ročníku päťkrát za školský rok s cieľom poskytnúť efektívnejšiu spätnú väzbu pre zákonného zástupcu žiaka o aktuálne dosiahnutej úrovni žiaka v oblasti edukácie.
- Zintenzívniť a zvýšiť uplatňovanie techník formatívneho hodnotenia u žiakov formou hodnotiaceho portfólia vo všetkých ročníkoch a v každej vzdelávacej oblasti s cieľom zvýšiť vnútornú motiváciu žiaka k učeniu sa.
- Prepojiť vzdelávanie v 1.ročníku s výchovným programom v Školskom klube detí formou tandemového vyučovania s cieľom posilňovania aktívneho učenia sa žiakov a prostredníctvom vzájomnej diskusie rozvíjať úroveň kritického myslenia .

- Zvýšiť rozvoj komplexných spôsobilostí žiakov zavedením tematického vyučovania v 1. cykle naprieč všetkými vzdelávacími oblasťami.

Región Horný Gemer

- Posilniť komunikačné zručnosti v slovenskom jazyku u žiakov, vzhľadom k tomu, že žiaci pochádzajú z dvojjazyčného maďarsko-slovenského prostredia, prostredníctvom navýšenia hodín slovenského jazyka a literatúry v 1.ročníku a zavedením nového predmetu Komunikácia v 6. ročníku.
- Realizovať v každom ročníku minimálne jednu aktivitu (tematický deň, exkurzia, výlet) za školský rok s cieľom zvýšiť povedomie žiakov o tradíciách, histórii, národných prírodných a kultúrnych pamiatkach regiónu Horný Gemer. Udržať a podporiť cestovný ruch v danom regióne.
- Implementovať do vyučovania predmetov v rámci vzdelávacej oblasti Človek
- a spoločnosť regionálne témy.

Klíma a kultúra školy

- Podporovať ďalšie vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov v oblasti regionálnej výchovy, stratégií a metód vyučovania, hodnotenia žiakov, digitálnych zručností, tvorby nového školského vzdelávacieho programu podľa ich schválených plánov profesijného rozvoja formou aktualizačných, inovačných, špecializačných vzdelávaní, okresných zasadnutí MZ/PK v spolupráci s RCPU, NIVAM a inými vzdelávacími inštitúciami.
- Realizovať jedenkrát ročne teambuildingovú aktivitu pre pedagogických a odborných zamestnancov školy s cieľom podporovať medziľudské vzťahy a komunikáciu.
- Navrhnúť a zrealizovať v každej triede jednu aktivitu v priebehu školského roka
- s aktívnou účasťou rodičov zameranú na posilnenie vzájomnej spolupráce a dôvery.
- V priebehu jedného roka realizovať minimálne päťkrát aktivitu „Učiace sa stredy“. Prostredníctvom vzájomnej diskusie a zdieľania príkladov dobrej praxe prehlbovať profesijný rozvoj pedagogických a odborných zamestnancov a podnecovať ich reflexiu a sebareflexiu.
- Zefektívniť edukačný proces návštevami vyučovacích hodín supervízorom a vzájomnými návštevami vyučovacích hodín pedagógov v rámci vzdelávacích oblastí minimálne trikrát za mesiac s následnou analýzou činností a návrhom hľadania priestoru odporúčaní na zlepšenie .
- Zatraktívniť prostredie tried v 2. a 3.cykle tematickou výzdobou podľa aprobačného zamerania triedneho učiteľa.
- Vytvoriť v priestoroch školy druhú odbornú učebňu prírodovedných predmetov (BIO, FYZ, CHE) z dôvodu realizácie zážitkových a bádateľských aktivít pri delenom počte žiakov a zmodernizovať učebňu anglického jazyka s cieľom vytvorenia podnetnejšieho učiaceho sa prostredia pre žiakov.

Ak má škola pomenovanú svoju vlastnú víziu a programové ciele, ktoré sú vo vzájomnom súlade, môže pristúpiť k ďalším krokom v tvorbe školského vzdelávacieho programu, a to k pomenovaniu vzdelávacích cieľov, k tvorbe učebného plánu, vytvoreniu učebných osnov a princípov hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov.

Krok 3: Rozpracovanie výchovno-vzdelávacích cieľov až na úroveň cyklov

V rámci úvodnej časti ŠkVP si škola pomenuje aj výchovno-vzdelávacie ciele školy, ktoré predstavujú kostru vzdelávacieho procesu. Pri ich formulovaní môže a mala by vychádzať zo všeobecných cieľov vymedzených v štátnom vzdelávacom programe pre základné vzdelávanie, ktoré sú v tomto dokumente spresnené tak, aby reagovali na potreby a možnosti žiakov školy (viac v MŠVVaŠ SR, 2023, s. 7).

Ciele v Štátnom vzdelávacom programe (ďalej ŠVP) sú všeobecným vyjadrením profilu absolventa základného vzdelávania. Základná škola si ich precizuje vo vzťahu k svojim žiakom a žiačkam, podmienkam školy a aj vlastnej vízii. Svojim spôsobom je precizovanie a formulovanie vzdelávacích cieľov odpoveďou na otázky: „Akí sú absolventi a absolventky našej základnej školy? Čo ich charakterizuje? Aké majú a aké by mali mať vedomosti, zručnosti a spôsobilosti? Čo sú schopní konať, akými hodnotami sa riadia?“ Pomenovanie si toho, akí sú žiaci a žiačky pri ukončovaní deviateho ročníka pomáha pedagogickým aj odborným zamestnancom lepšie sledovať to, čo je podstatné v projektovaní vlastných predmetov a súvisiacich intervencií.

Pri formulovaní cieľov vzdelávania je vhodné dodržiavať niekoľko všeobecných pravidiel a princípov. Môže sa javiť, že formulovať ciele môže byť nadbytočnou záťažou, je potrebné si uvedomiť, že sú to práve ciele, ktoré nám pomáhajú lepšie sa koncentrovať na to, čo vlastne chceme a potrebujeme rozvíjať u žiakov a žiačok. Dobre formulovaný cieľ:

- *nastavuje hranice*, aby sme neubiehali mimo to, čo sme považovali v čase plánovania za kľúčové,
- *poháňa*, aby sme mali stále napamäti, čo je predpoklad, čo je podmienka a čo je skutočný komplexný a hlavný zámer,
- *usmerňuje v hodnotení*, aby sme mali vytvorený rámec preto, čo považujeme za dôležité sledovať vo vzdelávacích výsledkov učiacich sa,
- *stanovuje výzvu*, aby deti spolu s učiteľom mali pred sebou métu, ktorú je potrebné dosiahnuť, čo ich poháňa dopredu,
- *motivuje k ďalším krokom*, aby bolo možné postupne dosiahnuť vymedzené zámery.

Ak by sme vychádzali zo všeobecných zásad pre stanovenie cieľov, platilo by, že cieľ by mal byť:

- *vyjadrený ako činnosť žiaka* (alebo ako očakávanie činnosti žiaka) – cieľ by mal odpovedať na otázku, čo žiak vie?, čo je schopný urobiť/zrealizovať?, čo je schopný predviesť?, čo žiak vníma alebo čo žiak ocení?, aké správanie a konanie žiak preferuje? Z cieľov by sa nemal stať výpis úloh, ktoré má spraviť učiteľ (napr. oboznámiť žiakov s..., poukázať na...), ale mal by to byť komplexný súhrn vedomostí, zručností a postojov, ktorými učiaci disponuje alebo sa nimi prejavuje po istom období.
- *vyjadrením očakávaného výsledku* – cieľ by mal vyjadrovať výsledok procesu učenia sa, nie jeho proces. Prakticky to znamená, že vyjadruje čo žiak vie – prečítať, vymenovať, analyzovať, alebo čo žiak oceňuje/vníma – prosociálne správanie pre udržiavanie priateľstiev; prípadne čo je schopný vykonať – odmerať, preskočiť a pod. Cieľ by nemal byť formulovaný ako budúci stav, ale ako to, čo vidíme ako výsledok.
- *kontrolovateľný* – téma kontrolovateľnosti v sebe zahŕňa ďalšie charakteristiky cieľa, akými sú napríklad: cieľ obsahuje konkrétny výkon, ktorý očakávame, normu tohto výkonu a podmienky splnenia (sám, v skupine, za pomoci niekoho alebo niečoho). Kontrolovateľnosť cieľa je pomerne jednoznačná a ľahko uchopiteľná pre kognitívne a psychomotorické ciele, je však ťažšie aplikovateľná pre ciele afektívne, keďže sa viac prejavujú v konaní a správaní dieťaťa.
- *jednoznačný a zrozumiteľný* – pre uchopiteľnosť a realizovateľnosť cieľa je podstatné, aby sa nedal vysvetliť inak, ako ho myslíme. Príliš náročné a krkolomné formulácie za účelom splnenia mnohých požiadaviek vedú k tomu, že cieľ sa stane nejasným a nevyjadruje, čo vlastne očakávame. Aj v tomto prípade platí, že cieľ má svoje pravidlá pre formulovanie, ale najdôležitejšie je to, aby každý, kto si ho prečíta, rozumel, čo vyjadruje.
- *primeraný, ale vytvárajúci výzvu* – primeranosť cieľa patrí medzi jednu z najväčších výziev. Cieľ by mal rešpektovať možnosti detí, učiacich sa. Nie je to len o vekovej primeranosti, ale aj o tom, aby zohľadňoval ich rôzny potenciál: jazykový, kognitívny, telesný a i. Primeranosť vieme

korigovať jednak úpravou očakávaní na výkon (nižšie kognitívne úrovne), ale aj podmienkami (nemusí samostatne, môže byť v spolupráci s niekým alebo za pomoci niečoho, napr. kalkulačky, knihy) a stanovenou normou (kratšie texty, menej príkladov, menej slovíčok, a pod.).

Je potrebné myslieť aj na to, že súbor cieľov by mal byť komplexný, zasahovať by mal teda celú osobnosť žiaka – kognitívnu, afektívnu a ak je to vhodné s ohľadom na charakter predmetu aj psychomotorickú stránku.

Následným krokom je, vo väzbe na očakávané ciele, pristúpiť k tvorbe učebného plánu.

Krok 4: Časové rozvrhnutie vyučovacích predmetov do ročníkov v súlade s formulovanými cieľmi

Štátny vzdelávací program pre základné vzdelávanie (MŠVVaŠ SR, 2023) vymedzuje v rámcových učebných plánoch (RUP) súhrnný počet hodín za vzdelávacie oblasti a cykly. Existujú 3 varianty RUP – pre školy v vyučovacím jazykom slovenským, školy s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny a školy s vyučovacím jazykom národnostných menšín. Pre všetky varianty platí, že okrem vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia, majú všetky vzdelávacie oblasti rovnaký počet hodín pre vzdelávací cyklus. Rozdiely nájdeme aj v rozsahu disponibilných hodín. RUP sa nachádzajú ako súčasť Štátneho vzdelávacieho programu na stranách 13 – 24 (MŠVVaŠ SR, 2023).

Pri vytváraní učebného plánu školy platí, že súčet hodín v ročníku nemôže presiahnuť počet hodín vymedzený v rámcovom učebnom pláne (viď Tabuľka 1).

Tabuľka 1 Súčet hodín v ročníku podľa ŠVP (zdroj: MŠVVaŠ SR, 2023, s. 13)

Časové dotácie v ročníkoch	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
školy v vyučovacím jazykom slovenským	22	23	25	26	27	29	30	30	30
školy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny	23	25	27	28	30	31	32	32	32
školy s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny									

Časová dotácia v jednotlivých ročníkoch sa môže navýšiť za predpokladu, že sú hodiny financované z vlastných zdrojov. Najvyšší počet hodín v súčte všetkých ročníkov môže byť 79 hodín v 1. cykle, 59 hodín v 2. cykle a 131 hodín v 3. cykle.

Disponibilné hodiny môže škola využiť podľa svojej profilácie, pomáhajú jej naplniť víziu a programové aj výchovno-vzdelávacie ciele. Počet disponibilných hodín sa mení v závislosti od variantu rámcového učebného plánu.

Tabuľka 2 Počet disponibilných hodín v RUP podľa ŠVP (MŠVVaŠ SR, 2023, s. 13)

Voliteľné (disponibilné) hodiny v RUP	1.	2.	3.
školy v vyučovacím jazykom slovenským	6	4	16
školy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny	7	3	11
školy s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny	6	5	14

V rámci učebného plánu školy je potrebné rozhodnúť o spôsobe vyučovania predmetov s jednohodinovou dotáciou v rámci jedného roka. Takýmito predmetmi sú napríklad výchovy (hudobná, výtvarná, alebo Človek a svet práce a pod.). Tieto predmety môže škola zaradiť ako jednohodinové každý

týždeň, alebo ich môže vyučovať ako dvojhodinové každý druhý týždeň, príp. jeden predmet sa môže vyučovať v rámci jedného polroka ako viachodinový predmet a naopak, iný predmet sa bude vyučovať v 2. polroku. Alternatívy popisuje poznámka č. 2 RUP (MŠVVaŠ SR, 2023, s. 14).

Novinkou v Rámcovom učebnom pláne sú tzv. tematické dni. V 2. a 3. cykle škola **musí plánovať štyri tematické dni v každom polroku**. Cieľom tematických dní je podporiť rozvíjanie spôsobilostí viazaných na prierezové gramotnosti (napr. čitateľská a vizuálna, finančná, občianska, digitálna, environmentálna alebo sociálna a emocionálna gramotnosť). Škola si plánuje tematické dni pre každý ročník 2. a 3. cyklu tak, aby už v rámci učebného plánu bolo zjavné, akým témam/oblastiam budú venované.

Alternatívny prístup k tvorbe učebného plánu školy umožňuje 3. cyklus vo vzdelávacích oblastiach človek a príroda a človek a spoločnosť. Tieto vzdelávacie oblasti je možné vyučovať ako integrované predmety počas celého cyklu, prípadne len v jeho časti. Možnosťou je tiež integrovane vyučovať tie témy, ktoré sú dobre prepojiteľné a umožnia žiakom pochopiť učivo v širších súvislostiach. Ak sa však vyučujúci v škole rozhodnú, v 3. cykle môžu vyučovať predmety patriace do vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť a Človek a príroda vyučovať ako samostatné. Uvedenú skutočnosť je potrebné zaznamenať v učebnom pláne, vrátane časovej dotácie pre predmety v jednotlivých ročníkoch.
Oblasti Človek a príroda a Človek a spoločnosť prinášajú zmenu aj do 1. a 2. cyklu. Obidve vzdelávacie oblasti predstavujú dva integrované predmety, ktoré sa vyučujú od 1. ročníka základnej školy. V 1. cykle majú 3 hodiny počas 3 rokov, ktoré môže škola vyučovať ako jednohodinové predmety alebo ich môže vyučovať ako dvojhodinové predmety každý druhý týždeň, príp. zvoliť blokové vyučovanie (postupuje sa v zmysle poznámky č. 2 RUP, MŠVVaŠ SR, 2023, s. 18).
Súčasťou vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť sa stali aj predmety etická výchova a náboženská výchova. Tieto predmety majú samostatne vyčlenené počty hodín tak, aby sa vyučovali minimálne 1 hodinu v každom ročníku základnej školy. **Predmety sa naďalej vyučujú ako alternatívy, žiaci si vyberajú etickú alebo náboženskú výchovu**.
Učebný plán vytvorí základnú mapu predmetov s časovými dotáciami a prostredníctvom neho sa začína bližšie dotvárať edukačná realita konkrétnej školy. V učebnom pláne sa začína zhmotňovať vízia, ale aj ciele, ktoré si vyučujúci, ale aj vedenia a rodičia s deťmi pomenovali ako kľúčové. K jednotlivým hodinám a k cieľom je potrebné postupne dotvárať obsah, ale ideálne je aj popísať, ako sa budú ciele dosahovať, teda, aké sú preferované stratégie, metódy a formy výučby.

Príklad 7 - Učebný plán neplnoorganizovanej školy - ZŠ a MŠ Vlachovo

Vzdelávacia oblasť	**Zoznam vyučovacích predmetov**	**1. cyklus**			
		1	**2**	**3**	**∑**
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	8	8	8	24
	anglický jazyk	0	1	3	4
	ranný kruh	1	1		2
Matematika a informatika	matematika	4	4	4	12
	informatika	0	0	1	1
Človek a príroda	príroda	1+1	1+1	1+1	6
Človek a spoločnosť	spoločnosť	1	1	1	3
	náboženstvo/etická výchova	1	1	1	3
Človek a svet práce	svet práce	1	1	1	3
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	3
	výtvarná výchova	1	1	1	3
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	6
Sumár hodín (za cyklus bez disponibilných hodín)		64			
Voliteľné (disponibilné) hodiny		6			
Spolu za cyklus		70			
Časové dotácie v ročníkoch		1.	2.	3.	
		22	23	25	70
Spolu hod./deň					

Pozn.: červeným sú označené využité disponibilné hodiny, nový predmet je označený zeleným

Poznámky k UP školy:

1. Vyučovacia hodina v tomto rozdelení učebného plánu má 45 minút. Počas projektových týždňov organizovaných školou si môžu učitelia po prerokovaní s vedením školy zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania, napr. blokové vyučovanie.
2. Počet týždenných vyučovacích hodín štátneho vzdelávacieho programu v jednotlivých ročníkoch a celkový počet hodín je presne určený v učebnom pláne (hodiny označené čiernou farbou). Škola využila voliteľné hodiny v školskom vzdelávacom programe na vytvorenie nových predmetov a posilnenie dotácie hodín v niektorých predmetoch (hodiny označené červenou farbou):

- posilnenie predmetov o 1 hodinu: Anglický jazyk v 2.ročníku, Človek a príroda v 1.cykle
- vytvorenie nového predmetu: Ranný kruh v 1. a 2. ročníku

3. Rozdelenie tried na skupiny a zriaďovanie skupín na vyučovanie jednotlivých predmetov sa uskutočňuje podľa vyhlášky o základnej škole. Pri vyučovaní predmetov, ktoré nie sú priamo uvedené vo vyhláške, možno žiakov deliť na skupiny podľa priestorových, personálnych a finančných podmienok školy a podľa náročnosti predmetu s ohľadom na požiadavky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

- Povinne voliteľný predmet náboženská výchova alebo etická výchova – možno spájať žiakov tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20, v odôvodnených prípadoch +2. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12 žiakov, možno do skupín spájať aj žiakov rozličných ročníkov. Ak si žiak vyberie predmet, navštevuje ho bez zmeny počas celého roka.
- Na vyučovanie vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova sa trieda rozdeľuje na skupiny na každej vyučovacej hodine, ak je v nej počet žiakov vyšší ako 25. Telesná výchova a športová výchova sa v 1. a 2. cykle vyučuje pre chlapcov a dievčatá spoločne.

4. Škola realizuje počas prvého týždňa "Adaptačné dni „na adaptáciu žiakov na nový školský rok.

5. Škola realizuje raz ročne v každom ročníku 1.cyklu didaktické hry. Ciele a obsah didaktických hier a účelových cvičení, ktoré vychádzajú zo vzdelávacích štandardov vzdelávacej oblasti zdravie a pohyb, si škola zadefinuje v školskom vzdelávacom programe.
6. Pri prestupe žiaka prijímajúca škola v prípade zistených odlišností zohľadní žiakovi ich kompenzáciu spravidla v priebehu jedného školského roka.

Príklad 8 - Učebný plán neplnoorganizovanej školy - ZŠ s MŠ F.Madvu Nitrianske Sučany

Vzdelávacia oblasť	Zoznam vyučovacích predmetov	1. cyklus			2. cyklus	
		1.ročník	2.ročník	3.ročník	4. ročník	5. ročník
Jazyk a komunikácia	SJL	9	8	7	6	6
	ANJ	-	-	3	3	3
Matematika a informatika	MAT	4	4	4	4	4
	INF	-	-	1	1	1
Človek a príroda	ČAP	0,5	1,5	1	2	2
Človek a spoločnosť	ČAS	0,5	1,5	1	2	3
	NBV/ETV	1	1	1	1	1
Človek a svet práce	ČASP	1	1	1	1	1
Umenia a kultúra	VYV	1	1	1	1	1
	HUV	1	1	1	1	1
	RGV	2	2	2	2	2
Zdravie a pohyb	TSV	2	2	2	2	2
Spolu povinná časť		20	21	23	24	25
Disponibilné hodiny		+2	+2	+2	+2	+2
Spolu ŠkVP		22	23	25	26	27

Príklad 9 - Učebný plán plnoorganizovanej školy - ZŠ s MŠ Detva

		1.cyklus			2. cyklus		3.cyklus			
Vzdelávacia oblasť	**Zoznam vyučovacích predmetov**	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk	9	8	7	7	5+1	5	5	4	5
	Cudzí jazyk - Anglický	2	1+1	2	2	3	3	3	3	3
	Druhý cudzí jazyk - Nemecký		1	1	1	1	1	2	2	2
Matematika a informatika	Matematika	4	4	4	4+1	4+1	4	4	5	4
	Informatika			1	1	1	1	1	1	1
Človek a príroda	Človek a príroda		1	2	2	2				
	Biológia						2	2	1	1
	Fyzika							2	2	2
	Chémia								2	2
	Science						1	1	1	1
Človek a spoločnosť	Človek a spoločnosť		1	2	2	3				
	Občianska náuka							1	1	1
	Geografia						2	1	1	1
	Dejepis						1	1	1	2
	Náboženská výchova/ etická výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Svet okolo nás						1	1	1	1
Človek a svet práce	Človeka a svet práce	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1	1	1	1	1	2	1		
	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	2	1	1	
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2+1	2	2	2	2	2	2	2	2
Sumár hodín (za cyklus bez disponibilných hodín)		**64**			**49**		**103**			
Voliteľné (disponibilné) hodiny		6			4		16			
Spolu za cyklus		70			53		119			
Hodiny nad rámec ŠVP vo vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra - SUPERAR		1	1	1	1	1				
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Časové dotácie v ročníkoch		22+1	23+1	25+1	26+1	27+1	29	30	30	30
Spolu za cyklus		**70+3**			**53+2**		**119**			
Tematické dni	**Európsky deň jazykov**				x	x	x	x	x	x
	Nenič svoje múdre telo				x	x	x	x	x	x
	Benefičný koncert, tolerancia, empatia				x	x	x	x	x	x
	Vianočné zvyky a tradície				x	x	x	x	x	x
	Deň Zeme				x	x	x	x	x	x
	Dni knihy a médií				x	x	x	x	x	x
	Deň bryndze u Vagačov				x	x	x	x	x	x
	Olympijský deň				x	x	x	x	x	x
SPOLU					8dní	8dní	8dní	8dní	8dní	8dní

Pozn.: červeným sú označené využité disponibilné hodiny, nový predmet je označený zeleným

V prvom vzdelávacom cykle sa škola uprednostňuje, integrovaný obsah vzdelávania a pružnú organizáciu vzdelávania, založenú na blokovom či projektovom vyučovaní.

V druhom vzdelávacom cykle, ktorý je chápaný ako prechodový a adaptačný, škola uprednostňuje, integrovaný obsah vzdelávania a pružnú organizáciu vzdelávania, založenú na blokovom či projektovom vyučovaní.

V treťom cykle sa vzdelávacia oblasť štruktúruje do samostatných predmetov, ale škola zaviedla predmety Science a Svet okolo nás ako integrované predmety v rámci príslušných vzdelávacích oblastí. Vzdelávacie oblasti a v rámci nich rozpracované jednotlivé vyučovacie predmety sú súčasťou tabuľky vzdelávacieho programu.

Príklad 10 - Učebný plán - ZŠ s MŠ M.R.Štefánika Budimír

		1. cyklus			2. cyklus		3. cyklus			
Vzdelávacia oblasť	**Zoznam vyučovacích predmetov**	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	9	7+1	8	7	5	5	4+1	5	5
	anglický jazyk	1	1	3	3	3+1	3	3	3	3
	konverzácia v anglickom jazyku/nemecký jazyk/ruský jazyk							2	2	2
Matematika a informatika	matematika	4	4	4	4	4+1	4+1	4+1	4+1	5
	informatika	0	0	1	1	1	1	1	1	
	informatika IT						1	1	1	1
Človek a príroda	človek a príroda	0,5	1,5	1	2	2				
	fyzika						1	1	2	2
	chémia							2	2	1
	biológia						1	2	1	1
Človek a spoločnosť	človek a spoločnosť	0,5	1,5	1	2	3				
	občianska náuka						1	1	1	1
	geografia						1	1+1	1+1	1
	dejepis						1	1	1	2
	komunitný kruh	1	1	1	1	1				
	výchova k životným zručnostiam						1	1	1	1
	náboženská výchova/etická výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Človek a svet práce	človek a svet práce	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	
	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Sumár hodín (za cyklus bez disponibilných hodín)		**64**			**49**		**103**			
Voliteľné (disponibilné) hodiny		2	3	1		4				
Nadstavené hodiny							1	1	1	1
Spolu za cyklus		**70**			**53**		**123**			
Časové dotácie v ročníkoch		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
		22	23	25	26	27	29	30	30	30
Spolu za cyklus podľa ŠVP		**70**			**53**		**119**			

Pozn.: červeným sú označené využité disponibilné hodiny, nový predmet je označený zeleným

1. Rámcový učebný plán vymedzuje týždenný počet vyučovacích hodín. Jedna vyučovacia hodina má 45 minút. Predmet výtvarná výchova sa raz za dva týždne bude vyučovať v dvojhodinovom bloku v trvaní 90 minút ako je to uvedené v Poznámkach, časť Umenie a kultúra.
2. Rozdelenie tried na skupiny a zriaďovanie skupín sa uskutočňuje podľa vyhlášky MŠ SR č. 320/2008 Z. z. o základnej škole: § 3 ods. 1. až 4. vyhlášky č. 223/2022 Z. z. Vo vyučovacích predmetoch vzdelávacej oblasti Človek a príroda sa trieda delí na skupiny, ak počet žiakov presiahne 27, pri tých témach, kde sa vyžaduje nadobúdanie a overovanie praktických zručností žiakov, podľa priestorových a materiálnych podmienok školy a podľa počtu žiakov v triedach.
3. Voliteľné (disponibilné) hodiny použije škola na dotvorenie školského vzdelávacieho programu. Voliteľné (disponibilné) hodiny sú využité nasledovne:

1. cyklus (6 hodín):
VO Jazyk a komunikácia – 3 hodiny (SJL – 1 hod., 2. ročník; ANJ – 1 hod., 1.-2. ročník) VO Človek a spoločnosť – 3 hodiny (KUK – 1 hod., 1. – 3. ročník)
2. cyklus (4 hodiny):
VO Jazyk a komunikácia – 1 hodina (ANJ – 1 hod., 5. ročník)
VO Matematika a informatika – 1 hodina (MAT – 1 hod., 5. ročník) VO Človek a spoločnosť – 2 hodiny (KUK – 1 hod., 4.-5. roč.)
3. cyklus (16 hodín)
VO Jazyk a komunikácia – 7 hodín (SJL – 1 hod., 7. ročník; KvAJ/NEJ/RUJ – 2 hod., 7.-9. roč.) VO Matematika a informatika – 3 hodiny (MAT – 1 hod., 6.-8. roč.)
VO Človek a spoločnosť – 6 hodín (GEO – 1 hod. 7.-8. roč.; VKZ – 1 hod., 6. – 9. roč.)

4. Vyučovacie predmety, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu: anglický jazyk, informatika,
5. Vyučovacie predmety, ktoré si škola sama zvolila a pripravila ich učebné osnovy, a ktoré vytvárajú profiláciu školy: komunitný kruh, výchova ku životným zručnostiam, konverzácia v anglickom jazyku.
6. Škola pri tvorbe školského vzdelávacieho programu delí hodinové dotácie a vzdelávacie štandardy do vyučovacích predmetov a ročníkov. Celkový počet vyučovacích hodín jednotlivých vzdelávacích oblastí a rozsah vzdelávacích štandardov za cyklus vzdelávania je zachovaný. Rozdelenie vzdelávacích štandardov zachováva zásadu veku a primeranosti a zásadu logickej nadväznosti.
7. Pri prestupe žiaka ako prijímajúca škola v prípade zistených odlišností zohľadníme žiakovi ich kompenzáciu spravidla v priebehu jedného školského roka. Starostlivosť o žiaka je zabezpečená Školským podporným tímom, v rámci ktorého sa vytvorí špecifický subtím spolupracujúci aj so zákonnými zástupcami žiaka. Pedagogický asistent je súčasťou edukačného procesu v každej triede v súlade s podpornými opatreniami.
8. Podľa tohto rámcového učebného plánu sa vzdelávajú aj žiaci so zdravotným znevýhodnením a žiaci s nadaním, a to s uplatnením špecifík podľa časti 10 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov s nadaním v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania v spolupráci so ŠPT, s CPP a podľa katalógu podporných opatrení.
9. V rámci disponibilných hodín škola vyučuje predmet Komunitný kruh v 1. a 2. cykle a predmet Výchova ku životným zručnostiam v 3. cykle. Tieto predmety dotvárajú školský vzdelávací program tak, aby podporili dosiahnutie stanovených cieľov vzdelávania.
10. Škola realizuje raz ročne v každom ročníku prvého a druhého cyklu didaktické hry
11. V každom ročníku 3. cyklu účelové cvičenia. Jeden vyučovací deň predstavuje v 1. cykle päť vyučovacích hodín, v 2. a 3. cykle šesť vyučovacích hodín. Ciele a obsah didaktických hier a účelových cvičení, ktoré vychádzajú zo vzdelávacích štandardov vzdelávacej oblasti zdravie a pohyb, má škola zadefinované v školskom vzdelávacom programe.

Príklad 11 - Učebný plán - ZŠ Hurbanova Martin

UČEBNÝ PLÁN ZÁKLADNEJ ŠKOLY S MATERSKOU ŠKOLOU										
Postupné zavádzanie od 1. ročníka do školského roka 2023/2024										
Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Týždenná časová dotácia vyučovacích predmetov								
		1.cyklus			2.cyklus		3.cyklus			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	10	8	7	7	5	5	4	5	5
	Anglický jazyk 1. cudzí jazyk	1+1	2	3	3	3+1	3+1	3	3	3+1
	Druhý cudzí jazyk	-	-	-	-	-	-	2	2	2
	Cvičenia zo SJ	-	-	-	-	-	-	-	-	1*
Matematika a informatika	Matematika	4	4+1	4	4	4+1*	4	4	4	5
	Informatika	-	-	-	1	1	1	1	1	-
	Počtoland	-	-	1*	1*	1*	1*	-	-	-
	Seminár z matematiky	-	-	-	-	-	-	-	1*	1*
Človek a príroda	Človek a príroda	-	2	1	2	2	-	-	-	-
	Fyzika	-	-	-	-	-	2	1	2	1
	Chémia	-	-	-	-	-	-	2	2	1
	Biológia	-	-	-	-		1+1*	2	1	1
Človek a spoločnosť	Človek a spoločnosť	-	1	2	2	-	-	-	-	-
	Dejepis	-	-	-	-	1	1	1+1*	1	2
	Geografia	-	-	-	-	2	1+1	1+1*	1	1
	Občianska náuka	-	-	-	-	-	1	1	1	1
	Etická/náboženská výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Človek a svet práce	Človek a svet práce	-	1	1	2	1	1	1	1	1
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	
	Výtvarná výchova	2	1	-	1	1	1	1	1	1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	Plávanie	1	-	1*	1	1	1	1	1	1
	Športová príprava	-	-	2	1*+1	2*+1	2*+1	2*+1	1*+2	2*+1
Štát – časová dotácia		22	23	25	26	27	29	30	30	30
Škola – časová dotácia		23	23	25	26	27	29	30	30	30

Pozn.: *znamená, že daná hodina je delená pre športovcov a nešportovcov (napr. špp/počtoland)
hodnota v zátvorke určuje počet hodín pre športovú prípravu, ktorá je dotovaná štátom

Učebný plán obsahuje vzdelávacie oblasti a zoznam povinných a voliteľných vyučovacích predmetov, určuje rozsah najväčšieho týždenného počtu hodín v príslušnom ročníku a počet hodín, ktoré môže škola použiť na svoje vlastné zameranie.

V súlade s víziou a cieľmi školy učebný plán základnej školy s materskou školou umožňuje žiakom od 1. ročníka rozvíjať svoje pohybové zručnosti na hodine plávania . Od 1. ročníka máme 2 hodiny anglického jazyka. Od 3. ročníka si môžu žiaci navštevovať triedy so športovou prípravou so zameraním na futbal a orientačný beh.

Nešportovci v 3. – 6. ročníku majú vyučovací predmet Počtoland .

Od 7. ročníka učebný plán dáva možnosť výberu druhého cudzieho jazyka

Príklad 12 - Učebný plán - ZŠ Pionierov Rožňava

Učebný plán základnej školy										
		1.cyklus			2. cyklus		3.cyklus			
Vzdelávacia oblasť	**Zoznam vyučovacích predmetov**	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	8+1	8	8	7	5	5	4	5	5
	Komunikácia						1			
	Anglický jazyk	0	0	3	3	3+1	3+1	3+1	3	3+1
	Hravá angličtina	1	1							
	Nemecký jazyk							2	2	2
Matematika a informatika	Matematika	4	4	4	4	4+1	4	4	5	4+1
	Informatika			1	1	1	1	1	1	1
Človek a príroda	Človek a príroda	1	1	1	2	2				
	Biológia						1	2	1	1
	Fyzika						2	2	1	1
	Chémia							2	2	1
Človek a spoločnosť	Človek a spoločnosť	0	2	1	2	3				
	Občianska náuka						1		1	2
	Geografia						1	1	1	1
	Dejepis						1	1	1	2
	Náboženská výchova/Etická výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Kruh komunity	1	1	1	1					
	Výchova k životným zručnostiam					1	1	1	1	1
Človek a svet práce	Človek a svet práce	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	
	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	2	1	1	
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	Športová výchova									

Sumár hodín (za cyklus bez disponibilných hodín)		**64**			**49**		**103**			
Voliteľné (disponibilné) hodiny		3	2	1	1	3	3	4	3	6
Spolu za cyklus		**70**			**53**		**119**			
Časové dotácie v ročníkoch		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
		22	23	25	26	27	29	30	30	30
Spolu za cyklus										
Tematické dni	Deň na Gemeri				1	1	1	1	1	1
	Zelený deň				1	1	1	1	1	1
	Deň finančnej gramotnosti				1	1	1	1	1	1
	Deň kultúry a médií				1	1	1	1	1	1
	Deň jazykov				1	1	1	1	1	1
	Deň rodiny				1	1	1	1	1	1
	Deň kariéry				1	1	1	1	1	1
	Deň pohybu				1	1	1	1	1	1
	SPOLU				8 dní	8 dní	8 dní	8 dní	8 dní	8 dní
	Didaktické hry	1d	1d	1d	1d	1d				
	Účelové cvičenie						1d	1d	1d	1d

Poznámky k učebnému plánu školy

- Vo vyučovacom predmete Slovenský jazyk a literatúra sa v 1. ročníku navýši počet vyučovacích hodín o jednu hodinu týždenne.
- V základnom vzdelávaní sa vo vyučovacom predmete cudzí jazyk vyučuje anglický jazyk od 1. cyklu bez možnosti zmeny. V 1. a 2. ročníku sa vyučuje anglický jazyk v predmete Hravá angličtina, využitím jednej disponibilnej hodiny týždenne.
- Vo vyučovacom predmete Anglický jazyk sa v 5., 6., 7. a 9. ročníku navýši počet vyučovacích hodín o jednu hodinu týždenne.
- Škola využije voliteľné (disponibilné) hodiny na výučbu 2. cudzieho jazyka - nemeckého jazyka v 7. až 9.ročníku v počte 2 hodiny týždenne. Druhý cudzí jazyk v 7. ročníku sa bude otvárať za predpokladu, že sa na neho prihlási aspoň 12 žiakov z každej triedy daného ročníka. Ak bude tento predpoklad splnený, všetci žiaci budú mať v 7. až 9. ročníku druhý cudzí jazyk.
- V 3. cykle v 6. ročníku pribudne vyučovací predmet Komunikácia .
- Vo vyučovacom predmete Matematika v 5. a 9. ročníku sa navýši počet vyučovacích hodín o jednu hodinu týždenne.
- Vo vyučovacom predmete Informatika sa v 3.cykle v 9. ročníku navýši počet vyučovacích hodín o jednu hodinu týždenne.
- Vo vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť s využitím disponibilnej hodiny raz týždenne pribudne nový predmet Kruh komunity v každom ročníku 1. cyklu a vo 4. ročníku 2.cyklu.

- Vo vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť s využitím disponibilnej hodiny raz týždenne pribudne nový predmet Výchova k životným zručnostiam v 5.ročníku 2.cyklu a vo všetkých ročníkoch 3. cyklu.
- Vyučovacie predmety Etická výchova a Náboženská výchova sa vyučujú ako povinne voliteľné predmety. Žiak si vyberá, či bude navštevovať etickú alebo náboženskú výchovu. Vybraný predmet navštevuje žiak počas celého školského roka.
- Časť obsahu vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť sa v 2. a 3. cykle vyučuje formou tematických dní, ktoré má škola zaradené v učebnom pláne.
- Vo vzdelávacej oblasti Človek a príroda sa pri vyučovaní, kde sa vyžaduje nadobúdanie a overovanie praktických zručností v 3.cykle delia triedy, kde je počet žiakov vyšší ako 25.
- Časť obsahu vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb sa vyučuje formou didaktických hier v 1. a 2. cykle, ktoré slúžia na praktické osvojenie si učiva najmä komponentu Ochrana a bezpečnosť zdravia a obyvateľstva a formou účelových cvičení v 3. cykle.
- V prípade, že bude vytvorená športová trieda celkový počet vyučovacích hodín sa v nej navýši o 3 hodiny športovej výchovy za týždeň (predmet Športová výchova uvedená v učebnom pláne platí len pre športové triedy).
- Škola plní rozsah vyučovania Telesnej a športovej výchovy započítaním hodín, ktoré sa vyučujú formou: športových výcvikov, pohybových aktivít v prírode, pohybových aktivít organizovaných v škole mimo vyučovacích hodín a v ŠKD v jednotlivých ročníkoch nasledovne:

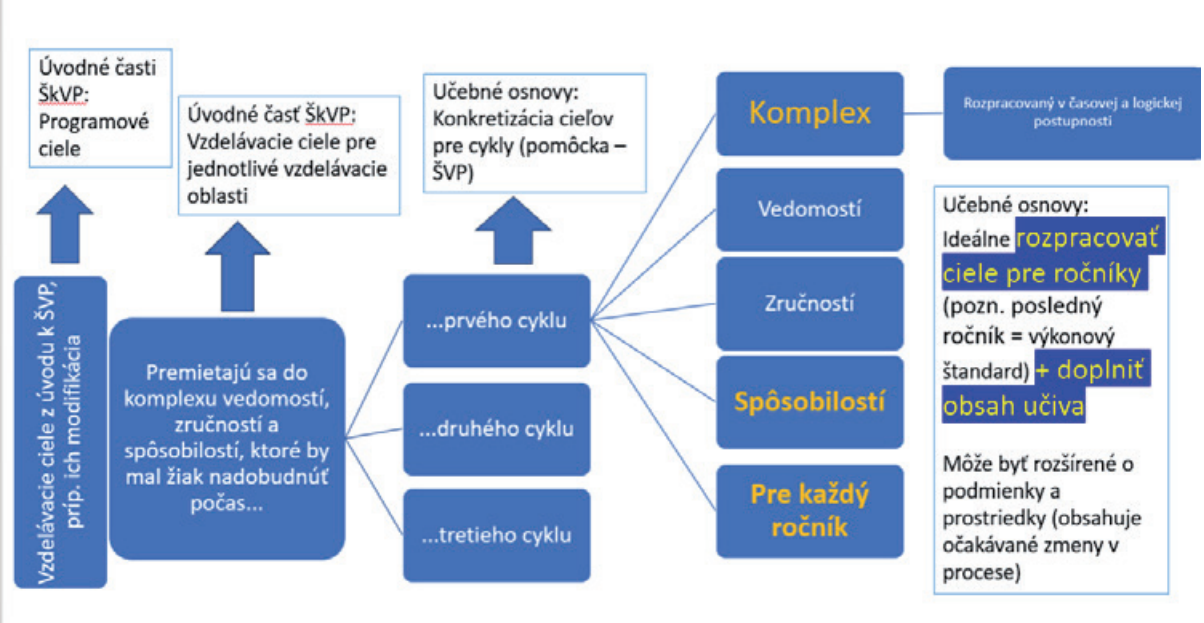
1. *ročník:* Základný plavecký výcvik (12h),, didaktické hry (5h), pohybové aktivity v ŠKD (16h)
2. *ročník:* Základný korčuliarsky výcvik (12h), didaktické hry (5h), pohybové aktivity v ŠKD (16h)
3. *ročník:* Škola v prírode - Základný turistický výcvik (14h), didaktické hry (5h), pohybové aktivity v ŠKD (14h)
4. *ročník:* Základný lyžiarsky výcvik (12h), didaktické hry (6h), tematický deň – Deň pohybu (6h), pohybové aktivity v ŠKD (9h)
5. *ročník:* Zdokonaľovací plavecký výcvik (21h), didaktické hry (6h), tematický deň – Deň pohybu (6h)
6. *ročník:* Zdokonaľovací korčuliarsky výcvik (21h), účelové cvičenie (6h), tematický deň – Deň pohybu (6h)
7. *ročník:* Zdokonaľovací lyžiarsky výcvik (21h), účelové cvičenie (6h), tematický deň – Deň pohybu (6h)
8. *ročník:* Turistický výcvik (21h), účelové cvičenie (6h), tematický deň – Deň pohybu (6h)
9. *ročník:* Turistický výcvik (21h), účelové cvičenie (6h), tematický deň – Deň pohybu (6h)

Po spracovaní učebného plánu, ktorý nadväzuje na ciele a víziu školy, školský tím vypracuje učebné osnovy školského vzdelávacieho programu. Učebné osnovy musia vychádzať z počtu hodín pridelených pre predmet v učebnom pláne a zároveň musia rešpektovať osobitosti žiakov a ich potenciálu. K tvorbe učebných osnov je možné pristúpiť rôznymi cestami. Odporúčame preštudovať Sprievodcov zmenami vo vzdelávacích oblastiach. V nasledujúcom kroku sme zhrnuli kľúčové princípy tvorby učebných osnov. V závislosti od vzdelávacích oblastí sa však môžu postupy líšiť.

Krok 5: Rozpracovanie výkonových štandardov v jednotlivých predmetoch do ročníkových cieľov a prislúchajúcich obsahov

Vo vzťahu k stanoveným cieľom učitelia jednotlivých stupňov vzdelávania v cykloch postupne sledujú výkonové štandardy. Výkonové štandardy pomenúvajú spôsobilosti, ktorými má žiak v jednotlivých komponentoch vzdelávacej oblasti disponovať. V tomto bode musia učitelia dobre zvážiť, ktoré výkonové štandardy sú pre ich žiakov dosiahnuteľné za jeden rok (v tomto prípade sa výkonové štandardy môžu stať konkrétnym cieľom, ku ktorému sa v komponente v danom ročníku smeruje) alebo je potrebné výkonový štandard rozčleniť na parciálnejšie ciele a výkonový štandard sa dosiahne až po dlhšom časovom období. Možnosť upravovať náročnosť jednotlivých ročníkov aj flexibilnou prácou s výkonovými štandardmi je jednou zo základných výhod členenia vzdelávacích štandardov do cyklov. Škola sama rozhoduje o náročnosti, tempe a logickej nadväznosti cieľov, avšak s vedomím potenciálu a možností svojich žiakov.

V závislosti od cieľov, ktoré sú v jednotlivých ročníkoch pomenované, sa formuluje obsah vzdelávania. Obsah sa tak stáva predpokladom pre dosiahnutie formulovaných cieľov. Nie je podstatný rozsah tém, ale to, aby žiak preukázal konkrétnu spôsobilosť, ktorá sa od neho očakáva. Túto spôsobilosť pritom môže dosiahnuť za pomoci rôzneho obsahu, ktorý je v rámci obsahových štandardov vymedzený. V tomto momente sa ukazuje, že dôležitým prvkom nie je len pomenovanie toho, čo a v akej kvalite má žiak vedieť, alebo byť schopný zrealizovať, či ako sa má správať. Podstatná je aj cesta, akou sa k stanoveným cieľom dopracuje.
Celkovo by sme základnú schému pri tvorbe učebných osnov mohli vyjadriť nasledovne:

Obrázok 1 Základná štruktúra tvorby učebných osnov (Zdroj: vlastné spracovanie na základe Prášilová, 2006)

Pomôckou pre učiteľov a učiteľky môže byť aj pomenovanie stratégií, metód a foriem výučby ako súčasti učebných osnov. Práve tie dokážu efektívne pomenovať, ako rozvíjať očakávané spôsobilosti pretavené do cieľov v jednotlivých ročníkoch a zjednodušiť učiteľom vnímanie toho, čo a ako chcú v danom ročníku učiť. Učebné osnovy tak okrem cieľov a obsahu (môže byť formulovaný ako zoznam učív usporiadaných v logickej nadväznosti, alebo zoznam tém, ktorým sa bude venovať priestor atď.) aj konkrétne návrhy na realizáciu (napr. projektové vyučovanie, exkurzia, práca s knihou, diskusia, beseda

s diskusiou, blokové vyučovanie a pod.). Pri tomto type projektovania učitelia a učiteľky uvažujú nielen nad tým, čo sa má „prebrať“, ale vo vzťahu k cieľom hľadajú efektívne cesty na ich dosiahnutie. Premyslenie si rámcového postupu pri jednotlivých zámeroch eliminuje tendenciu skĺznuť do rutiny a odkloniť sa tak od pôvodného zámeru. Súčasťou učebných osnov, či plánov sa môžu stať aj námety na printové alebo digitálne učebné zdroje.

Inováciu je možné sledovať aj v rámci **prierezových gramotností**. V samotnom štátnom vzdelávacom programe už nie je možné nájsť samostatne vyčlenený obsah tzv. prierezových tém. Prierezové gramotnosti (čitateľská a vizuálna, digitálna, finančná, sociálna, emocionálna, environmentálna a občianska) majú svoje ciele a obsahy rozpracované v rámci existujúcich vzdelávacích oblastí. Mnohé z nich našli prienik najmä s cieľmi vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť.

Napriek tomu je potrebné, aby škola pri hodnotení obsahu vzdelávania najmä vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť, Človek a príroda, Človek a svet práce identifikovala témy, ktorých ciele vyžadujú dlhodobejší a systematickejší prístup v rámci blokového vyučovania, alebo je potrebný vstup externého odborníka, ktorý môže s výučbou témy pomôcť. Pre takéto prípady, ako sme uviedli už v časti pri rámcových učebných plánoch, si škola plánuje pre každý ročník 2. a 3. cyklu tzv. tematické dni v rozsahu štyroch dní v polroku. Tematický deň trvá 6 vyučovacích hodín a môže byť zameraný napríklad na témy z oblasti environmentálnej gramotnosti alebo z oblasti občianskej gramotnosti.

Súčasťou učebných osnov môžu byť aj pomenované výstupy zo vzdelávania. Pre učiteľov a učiteľky je výhodou, ak si pri jednotlivých tematických celkoch pomenujú, už v rámci projektovania daného ročníka, čo očakávajú od žiakov a žiačok pri výstupe. Práve tieto výstupy môžu byť základným kameňom pri plánovaní systému hodnotenia vzdelávacích výsledkov.

Príklady učebných osnov tvoria prílohu tohto dokumentu.

Krok 6: Kontrola medzipredmetovej nadväznosti a súdržnosti cieľov, kontrola gradácie výstupov zo vzdelávania

Pri projektovaní vlastných predmetov, ich cieľov a učiva sa nesmie zabudnúť na vzájomné prepojenie medzi vzdelávacími oblasťami, predmetmi, ale aj medzi cyklami. Pri finalizácii vlastných cieľov a ich zaradenia do jednotlivých ročníkov je potrebné realizovať kontrolu v rámci jednej vzdelávacej oblasti, ale aj medzi vzdelávacími oblasťami. Táto kontrola by sa mala zameriavať najmä na to, aby sa ciele a očakávania jednotlivých predmetov medzi sebou nepredbiehali a vzájomne na seba nadväzovali.

V rámci kontroly je tiež vhodné sledovať, či ciele a obsahy na seba vzájomne nadväzujú, postupne gradujú a vytvárajú tak kompaktný celok. Gradáciu je potrebné sledovať aj na úrovni očakávaných výstupov zo vzdelávania.

Krok 7: Stanovenie spôsobu overenia očakávaných výsledkov zo vzdelávania

Hodnotenie vzdelávacích výsledkov je súčasťou tvorby školského programu. Môže tvoriť samostatnú kapitolu alebo sa môže stať súčasťou jednotlivých učebných osnov. Je výhodné upozorniť, čo sú očakávané výsledky vzdelávania a to, ako si škola predstavuje ich overovanie. Učiteľov to následne lepšie orientuje v oblasti toho, čo sú skutočne podstatné vzdelávacie výsledky a ktoré vedomosti, zručnosti a spôsobilosti vnímame ako predpoklad pre dosiahnutie skutočných cieľov. Východiskom pri hodnotení sú formulované očakávané výstupy zo vzdelávania. Ak sa očakáva, že žiaci budú v danej téme schopní analyzovať vybraný problém, aj hodnotenie vzdelávacích výsledkov by sa malo orientovať na ich schopnosť realizovať rozbor problematiky. Ak sa očakáva zvládnutie konkrétneho gramatického javu, v rámci hodnotenia sa bude sledovať to, ako žiaci v rôznych kontextoch zvládajú konkrétny

gramatický jav. Zladenie očakávaní výstupu s metódami hodnotenia je dôležitým faktorom konzistentnosti ŠkVP vo všetkých jeho zložkách.

V rámci ŠkVP môžu školy pomenovať svoje stratégie viažuce sa k priebežnému aj záverečnému hodnoteniu. Pri priebežnom hodnotení je dôležité vybrať také stratégie, ktoré budú dostatočne výpovedné pre žiakov a žiačky školy, ale súčasne nebudú predstavovať záťaž pre vyučujúcich do takej miery, že by mohli predstavovať prekážku v poskytovaní spätnej väzby. Jadrom môžu byť práve metódy formatívneho hodnotenia. Je potrebné si uvedomiť, že plánovať formatívne hodnotenie a pomenovať stratégie a metódy, ktoré škola využíva pri predmetoch, podáva jasnú informáciu o tom, čo sa sleduje a ako sa poskytuje informácia o kvalite dosahovania stanoveného cieľa. Rovnako potrebné je pomenovať aj to, akým spôsobom sa realizuje záverečné hodnotenie a aké informácie obsahuje. Téma hodnotenia vo väzbe na zmeny v štátnom vzdelávacom programe predstavuje komplexný problém, preto mu bude v niektorom z ďalších čísiel časopisu venovaný samostatný priestor.

Záver

Súčasti školského vzdelávacieho programu sa po novele školského zákona redukovali. Ak sa pozrieme na to, aké časti ostali, je zrejmé, že program má ambíciu stať sa kľúčovým a najmä živým dokumentom školy. Prvá verzia programu nebude jeho poslednou. Je prirodzené, že sa program bude vyvíjať, a to aj s ohľadom na prvé skúsenosti s jeho zavádzaním do školskej praxe. Je v poriadku, ak po čase škola zistí, že v niektorých cieľoch bola prehnane ambiciózna a v iných naopak podcenila potenciál svojich žiakov. Je preto vhodné ŠkVP vnímať ako dokument, ktorého finálna verzia nebude nikdy existovať. Táto myšlienka môže byť do istej miery frustrujúca, pretože indikuje neustálu prácu na vylepšovaní jedného dokumentu. Súčasne však otvára cestu k experimentovaniu a hľadaniu tej najlepšej cesty pre všetkých, ktorých sa ŠkVP týka. Nebáť sa pracovať na programe, ktorý bude vytvárať motivujúce prostredie pre žiakov, ale aj pre pedagogických a odborných zamestnancov školy, je cestou k zvyšovaniu nielen formálnej, ale reálnej autonómii základných škôl a postupnému zvyšovaniu pedagogického sebavedomia učiteľov.

Zoznam bibliografických odkazov

Brestovanský, M. – Grohová, V. – Baranyai, L. 2023. Príbeh učiacej sa školy. Bratislava : NIVaM, 2023. ISBN 978-80_565-1518-1

Handzelová a kol. 2023. Autoevalvácia školy. Bratislava : Štátna školská inšpekcia, 2023. ISBN 978-80-974470-2-1

MŠVVaŠ SR. 2023. Štátny vzdelávací program pre základné vzdelávanie. Bratislava : MŠVVaŠ SR, 2023.

Prášilová, M. 2006. Tvorba vzdělávacího programu. Praha : Triton, 2006. ISBN 80-7254-712

Pupala, B. – Fridrichová, P. a kol. 2022. Vzdelávanie pre 21. storočie. Východiská zmien v kurikule základného vzdelávania. Bratislava : ŠPÚ, 2022. ISBN 978-80-8118-293-8

Prílohy

Príklad 13 - Učebné osnovy neplnoorganizovanej základnej školy - ZŠ s MŠ Vlachovo

Vzdelávacia oblasť	JAZYK A KOMUNIKÁCIA
Predmet	**Slovenský jazyk a literatúra**
Názov Školského vzdelávacieho programu	JE TO TÝM, ŽE SME TÍM.
Stupeň vzdelania	Primárne vzdelávanie
Cyklus	1.cyklus
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Charakteristika predmetu

Ovládanie jazyka alebo viacerých jazykov je v dnešnej informačnej a globalizovanej spoločnosti nevyhnutným predpokladom spoločenského a pracovného uplatnenia človeka. Vzdelávacia oblasť Jazyk a komunikácia zohráva dôležitú úlohu pri rozvíjaní jazykovej a komunikačnej gramotnosti žiaka, ktoré ho pripravuje na proces vzdelávania a následne na pracovnú a životnú sebarealizáciu. Učenie sa jazykov žiakovi pomáha aj pri osobnostnom, sociálnom a kultúrnom rozvoji.

Ciele vzdelávania pre 1.cyklus

1. Viesť jednoduchý dialóg primerane situácii a komunikačnému partnerovi.
2. Vyjadriť myšlienky v súvislom hovorenom prejave.
3. Písať čitateľným rukopisom a uplatniť pri písaní základné pravopisné pravidlá.
4. Vytvoriť primeraný písaný a obrazovo-písaný text.
5. Počúvať a čítať primerané vecné texty.
6. Orientovať sa v nesúvislých a obrazovo-písaných textoch.
7. Počúvať a čítať primerané literárne texty, interpretovať ich obsah a obraznosť v kontexte vlastných skúseností.
8. Identifikovať v texte explicitné informácie a vyvodiť z textu základné implicitné informácie.
9. Klásť otázky zamerané na obsah textu a na vlastné porozumenie textu.
10. Vyjadriť verbálne a neverbálne predstavu o sebe a svoje prežívanie okolitého sveta.
11. Použiť pri porozumení a tvorení textu primerané jazykové znalosti

Predmet	Komponent	Tematický celok	Výkonový štandard	Vzdelávacie ciele	Obsahový štandard	Učivo	Poznámky
Slovenský jazyk a literatúra	Komunikačná interakcia	**Komunikačné zvyklosti**	Nadviazať kontakt s komunikačným partnerom.	**1. ročník** Vedieť sa predstaviť, poďakovať, ospravedlniť sa. Správne používať tykanie a vykanie. Vedieť sformulovať prosbu, otázku, prianie, súhlas, nesúhlas. Zhovárať sa o blízkej téme so známou osobou.	Rozlišovanie pozdravov, predstavenia sa, oslovenia, tykania/vykania vo verejnom a v súkromnom komunikačnom prostredí. Formulovanie ústneho poďakovania a ospravedlnenia. ***Pozdrav, predstavenie sa, tykanie/vykanie.***	Nadviazanie kontaktu.	
		Komunikačné zámery a ich vyjadrenie	Poďakovať a ospravedlniť sa primerane adresátovi a prostrediu.		Formulovanie zisťovacích a doplňovacích otázok. ***Poďakovanie, ospravedlnenie.***	Vyjadrenie komunikačného zámeru.	
					Formulovanie prosby, priania, nesúhlasu a námietky, porovnávanie rôznych spôsobov ich vyjadrenia. ***Prosba, prianie, nesúhlas, námietka.***		
			Požiadať o informáciu a na požiadanie informáciu poskytnúť.		Presnosť a pravdivosť vyjadrenia pri požiadaní o informáciu a pri poskytnutí informácie. ***Požiadanie o informáciu. Poskytnutie informácie***	Vyjadrenie komunikačného zámeru.	
		Dialóg	Sformulovať otázku, prosbu, prianie, nesúhlas, námietku a jednoduché zdôvodnenie.		Nácvik jednoduchého dialógu v dvojici: kladenie otázok a formulovanie odpovedí, pravidelné striedanie replík oboch komunikačných partnerov. -Pozorné počúvanie komunikačného partnera. ***Rozhovor, otázka, odpoveď, pozorné počúvanie.***	Dialóg.	
		Komunikačné prostriedky a pravidlá	Viesť jednoduchý dialóg a klásť vecné otázky.		Rozširovanie slovnej zásoby prostredníctvom tém dialógu. -Používanie vhodných slovných spojení a viet pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov. ***Slovo, slovné spojenie, veta.***	Dialóg.	

		Komunikačné zámery a ich vyjadrenie	Požiadať o informáciu a na požiadanie informáciu poskytnúť.	**2. ročník** Formulovať vlastné potreby a pocity primeraným spôsobom. Viesť jednoduchý dialóg, striedať sa s partnerom pri otázkach a odpovediach. Pozorne počúvať komunikačného partnera.	Presnosť a pravdivosť vyjadrenia pri požiadaní o informáciu a pri poskytnutí informácie. -Formulovanie jednoduchého zdôvodnenia javu alebo vlastného konania. -Formulovanie vlastných potrieb a prežívaných pocitov primeraným spôsobom. ***Spisovná výslovnosť, hláska, dĺžka hlásky, dvojhláska.***	Vyjadrenie komunikačného zámeru.	
		Dialóg	Viesť jednoduchý dialóg a klásť vecné otázky,		Priamy dialóg a telefonický dialóg.	Dialóg.	
			Pozorne počúvať partnera v dialógu a reagovať na jeho repliky.		Nácvik dialógu v dvojiciach alebo v skupinách pri riešení úloh.	Dialóg.	
		Komunikačné prostriedky a pravidlá	Vyjadriť myšlienky, potreby a pocity jazykovo a sociálne primeraným spôsobom.	**3. ročník** Slovne vyjadriť svoje myšlienky a pocity. Zdôvodniť svoje konanie. Viesť dialóg v dvojici i v skupine pri riešení rôznych úloh.	Uplatňovanie a rozlišovanie melódie viet podľa komunikačného zámeru. Funkčné používanie pohybových prostriedkov počas dialógu. Uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (kvantita, výslovnosť dvojhlások, slovný prízvuk, spodobovanie a splývavá výslovnosť). ***Zdôvodnenie, prízvuk, melódia.***	Komunikačné prostriedky a pravidlá.	
	Hovorená produkcia	**Reflexia hovoreného/počúvaného prejavu**	Sformulovať jednoduchú ústnu informáciu.	**1. ročník** Pozorne počúvať hovorený prejav hovoriacej osoby. Rozprávať o vlastnej skúsenosti.	Pozorné počúvanie hovoreného prejavu spolužiakov a iných hovoriacich. Úprava nepresností a nejasností v ústnom vyjadrení pomocou učiteľa alebo spolužiakov.	Pravidlá pri dialógu.	
		Žánre hovoreného textu	Vyrozprávať príbeh na základe vlastnej skúsenosti alebo zážitku.		Jednoduché rozprávanie: prežitá skúsenosť, reálny alebo vymyslený príbeh. ***Informácia, rozprávanie.***	Rozprávanie.	

		Príprava a prednes hovoreného prejavu	Zhromaždiť základné informácie k téme hovoreného prejavu.	**2. ročník** S pomocou učiteľa vybrať tému hovoreného prejavu, zhromaždiť informácie a slovnú zásoby k vybranej téme. Vymenovať hlavné znaky pozorovaného predmetu (osoby). Pomocou obrázkovej alebo slovnej osnovy, vymenovať v poradí predvádzané činnosti. Vhodne reagovať v komunikácii – formulácia oznámenia, otázky, rozkazu, prosby, priania, nesúhlasu, námietky.	Výber témy hovoreného prejavu s pomocou učiteľa alebo samostatne. -Zhromažďovanie slovnej zásoby a informácií potrebných na rozvíjanie témy. -Členenie textu, využitie obrázkovej alebo slovnej osnovy. -Artikulačné a výslovnostné cvičenia, cvičenia na moduláciu hlasu a na situačne vhodné používanie mimiky a gest. ***Téma, rozvíjanie témy, spisovná výslovnosť.***	Téma. Významové okruhy slov.	
		Žánre hovoreného textu	Povedať hlavné znaky pozorovaného objektu a pozorovanej činnosti,		Uplatnenie časovej postupnosti v rozprávaní. -Jednoduchý opisný text: postupnosť dejov pri opise pracovného postupu; hlavné znaky opisovaného objektu (konkrétny predmet alebo blízka osoba). ***Časová postupnosť, osnova, opis pracovného postupu, predmetu, osoby.***	Časová postupnosť. Opis.	
			Predniesť jednoduchý príležitostný prejav.		Jednoduchý príležitostný prejav: nácvik ústneho pozvania, privítania, rozlúčenia, blahoželania a tradičného vinša. ***Privítanie, rozlúčenie, blahoželanie, vinš.***	Príležitostný prejav.	
		Komunikačné prostriedky a pravidlá	Zhromaždiť základné informácie k téme hovoreného prejavu.		Používanie viet s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, otázka, výzva (rozkaz, prosba), prianie, nesúhlas, námietka. -Vyjadrovanie vzťahu k pomenúvaným javom prostredníctvom emocionálnych slov alebo jednoduchých frazém (prirovnania alebo iné frazémy, ktorým žiaci rozumejú). -Uplatňovanie jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová.	Komunikačné zámery. Významové okruhy slov.	

					-Uplatňovanie melódie, významovej pauzy a tempa prejavu podľa obsahu a komunikačného zámeru textu. ***Oznámenie, otázka, rozkaz, prosba, prianie, nesúhlas, námietka.***	Prozodické vlastnosti textu.	
		Reflexia hovoreného/počúvaného prejavu	Vypočuť hovorený prejav a klásť otázky k jeho obsahu,	**3. ročník** Klásť otázky k obsahu počúvaného prejavu. Vedieť vhodne odpovedať na položené otázky. Vyjadrovať myšlienky v ucelenej vete alebo jednoduchom súvetí s uplatnením spisovnej výslovnosti. Vhodne používať prirovnania, slová s opačným a podobným významom pri rozprávaní alebo opise.	Formulovanie odpovedí na položené otázky. -Kladenie otázok k obsahu počúvaného prejavu, vyslovovanie predpokladov.	Formulácia otázok a odpovedí.	
		Žánre hovoreného textu	Zhromaždiť základné informácie k téme hovoreného prejavu.		Vyjadrenie kľúčových informácií v jednoduchom informačnom texte (odkaz, oznam).	Odkaz, oznam.	
		Komunikačné prostriedky a pravidlá	Uplatniť pri hovorení situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky Korigovať nepresnosti alebo nejasnosti vo svojom ústnom vyjadrení,		Vyjadrovanie myšlienok v ucelených vetách a jednoduchých súvetiach. -Uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (kvantita, výslovnosť dvojhlások, slovný prízvuk, spodobovanie a splývavá výslovnosť). -Pozorovanie rozdielov medzi spisovnou výslovnosťou a bežnou výslovnosťou v danom regióne alebo v miestnom nárečí. ***Slová s podobným významom, slová s opačným významom, nadradené a podradené slová, citovo zafarbené slová, prirovnanie.***	Prozodické vlastnosti textu. Významové okruhy slov.	
		Príprava a prednes hovoreného prejavu	Zhromaždiť základné informácie k téme hovoreného prejavu.		Prednes hovoreného prejavu v prostredí triedy. -Jednoduché techniky zvládania trémy pri prednese prejavu.	Hovorený prejav.	

	Písaná reprodukcia	**Elementárne písanie**	Písať všetky písmená slovenskej abecedy automatizovane a čitateľne.	**1. ročník** Písať všetky písmená slovenskej abecedy. Vedieť odpísať a prepísať text. Písať vety podľa diktovania. Poznať pravopis vlastných podstatných mien (mená osôb a zvierat, miestne geografické názvy).	Prípravné (predpisateľské) cviky, percepčno-motorické zručnosti pri písaní. -Písanie písmen slovenskej abecedy. -Písanie slov, odpis písaného textu, prepis tlačeného textu, písanie podľa diktovania. ***Písmeno, abeceda, písané písmo, tlačené písmo.***	Prípravné cviky. Prepis a odpis textu.	
		Objavovanie a uplatňovanie pravopisu	Uplatniť pri písaní osvojené pravopisné pravidlá.		Sémantický pravopis: písanie veľkého písmena na začiatku vety; rozlišovanie pravopisu všeobecných a vlastných podstatných mien (mená osôb, zvierat, miestne geografické názvy). ***Veta, začiatok vety, koniec vety, interpunkčné znamienka (bodka, otáznik, výkričník, čiarka, spojovník).*** ***Pravopis vlastných podstatných mien (mená osôb a zvierat, miestne geografické názvy).***	Sématický pravopis.	
		Proces tvorenia textu	Zapísať hlavné znaky pozorovaného objektu a pozorovanej činnosti.	**2. ročník** Tvoriť jednoduchý obrázkovo – písaný text. Dodržiavať fonematický pravopis a pravopisné pravidlá. Vedieť napísať oznámenie, otázka, rozkaz, prosba, prianie, nesúhlas, námietka, zdôvodnenie. Správne písať začiatok vety, koniec vety, interpunkčné znamienka (bodka, otáznik, výkričník, čiarka, spojovník).	Výber vhodných slov, slovných spojení a vetných celkov podľa komunikačného/autorského zámeru. ***Zámer vety: oznámenie, otázka, rozkaz, prosba, prianie, nesúhlas, námietka, zdôvodnenie.***	Tvorba textu.	
		Komunikačné prostriedky a pravidlá	Vyjadriť písaním svoje pocity a predstavy.		Vyjadrovanie vzťahu k pomenúvaným javom prostredníctvom emocionálnych slov alebo jednoduchých frazém (prirovnania alebo iné frazémy, ktorým žiaci rozumejú).	Komunikačné prostriedky.	
		Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu	Uplatniť pri písaní osvojené pravopisné pravidlá.		Fonematický pravopis: rozlišovacie znamienka; dvojhlásky a spoluhlásky, slabičný pravopis (de, le, lie atď.); pravopis dvojhlások, pravopis ä, dvojzložkové písmená (ch, dz, dž); pravopis slabík so slabikotvornými spoluhláskami.	Fonematický pravopis.	

					-Interpunkčný pravopis: interpunkčné znamienka na konci vety; použitie spojovníka pri delení slov na konci riadka; písanie čiarky v jednoduchej vete. ***Rozlišovacie znamienka; samohlásky (krátke, dlhé), dvojhlásky a spoluhlásky (tvrdé, mäkké), slabikotvorné spoluhlásky***.	Interpunkčný pravopis.	
		Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu	Vytvoriť súvislý písaný alebo obrazovo-písaný text na tému blízku ich životnej a jazykovej skúsenosti.	**3. ročník** Vysvetliť prirovnanie, slová s opačným a podobným významom, nadradené a podradené slová, citovo zafarbené slová. Napísať príbeh s oporou o obrázky v časovej postupnosti. Správne písať i/í a y/ý po obojakých spoluhláskach, vo vybraných a príbuzných slovách.	Etymologický pravopis: vymedzenie obojakých spoluhlások; písanie i/y, í/ý po obojakých spoluhláskach v koreňoch domácich slov (frekventovaných a deťom blízkych); pravopis prevzatých slov.	Pravopis po obojakých spoluhláskach.	
			Napísať jednoduchý informačný text. Napísať príbeh, vlastnú skúsenosť alebo zážitok. Upraviť obsahovú a jazykovú stránku napísaného textu,		Morfematický pravopis: vybrané slovesné tvary a slovotvorné prípony: jednotné písanie i/í v tvaroch minulého času; jednotné písanie i/í ako tematickej morfémy (robiť, robím); jednotné písanie prípon pri zdrobnených, zveličených alebo citovo zafarbených slovách (nos-ík, nos-isko, mam-ička). ***Pravopis a pravopisné pravidlo. Informácia (odkaz, oznam, pozvánka, pohľadnica), rozprávanie (zážitok, skúsenosť, príbeh), opis (pracovného postupu, predmetu, osoby). Obojaké spoluhlásky, vybrané slová, príbuzné slová.***	Morfematický pravopis.	
		Komunikačné prostriedky a pravidlá	Zhromaždiť základné informácie k téme textu.		Používanie základných prostriedkov nadväzovania viet v texte (opakovanie slova, synonymá, zámená, rovnaký tvar slovesa). Text, téma, rozvíjanie témy, osnova ***(úvod, jadro, záver), časová postupnosť. Slová s podobným významom, Slová s opačným významom, nadradené a***	Časová postupnosť.	

					podradené slová, citovo zafarbené slová, prirovnanie.		
	Vecná recepcia	**Elementárne čítanie**	Identifikovať doslovné (explicitné) informácie v počúvanom a v čítanom texte.	**1. ročník** Prečítať krátky text hlasným čítaním. Identifikovať text, vetu, slovo, slabiku, hlásku a písmeno. Vyhľadať v texte kľúčové slová, informácie, nadpis, ilustráciu a zhrnúť informácie. Orientovať sa v nesúvislom texte (zoznam, rozvrh, plán, tabuľka, reklama).	Fonematické uvedomovanie – sluchová analýza zvukových jednotiek hovorenej reči (rozlišovanie slov, slabík, identifikácia hlásky). Poznávanie písmen, upevňovanie korešpondencie hlásky a písmena. Nácvik čítania slov, viet a krátkych textov (primeranej a postupne sa zvyšujúcej náročnosti). Oprava vlastných chýb pri čítaní.	Sluchová analýza slov.	
			Prečítať primerane náročný vecný text plynulo a správne, nahlas a potichu.			Poznávanie písmen.	
		Komunikačné prostriedky a pravidlá	Vyvodiť základné implicitné informácie z počúvaného a z čítaného textu.		Pozorovanie jazykového vyjadrenia komunikačného zámeru a interpunkčných znamienok na konci vety. ***Text, veta, slovo, slabika, hláska, písmeno, abeceda.***	Interpunkčné znamienka.	
		Porozumenie textu	Rozlíšiť medzi informáciou, opisom a rozprávaním.		Vytváranie predstáv o obsahu textu na základe ilustrácie, obrazového materiálu, nadpisu, s oporou o doterajšie znalosti žiaka. ***Obsah textu, informácia, kľúčové slová, nadpis, ilustrácia, zhrnutie informácií.***	Práca s obrázkom.	
		Žánre vecného textu	Orientovať sa v nesúvislom a obrazovo- písanom texte.		Orientácia v jednoduchých nesúvislých textoch: zoznam, rozvrh, plán, tabuľka. Porozumenie jednoduchým obrazovo-písaným alebo obrazovo-hovoreným textom: jednoduché schémy a náčrty, piktogramy, obrazové encyklopédie, edukačné videá. ***Nesúvislý text: zoznam, rozvrh, plán, tabuľka, reklama.***	Orientácia v nesúvislých textoch.	

		Elementárne čítanie	Prečítať primerane náročný vecný text plynulo a správne, nahlas a potichu.	**2. ročník** Rozprávať o prežitej skúsenosti alebo vymyslenom príbehu. Predpovedať obsah textu podľa obrázka. Vymenovať abecedu. Porozumieť časovej postupnosti a rozlíšiť úvod, jadro, záver a odsek.	Uplatňovanie splývavej výslovnosti, významovej pauzy, melódie a tempa reči pri hlasnom čítaní. Ovládanie abecedy a jej využitie pri orientácii v abecedných zoznamoch.	Splývavá výslovnosť.	
		Žánre vecného textu	Identifikovať doslovné (explicitné) informácie v počúvanom a v čítanom texte.		Porozumenie dejovej postupnosti, konania postáv a sprostredkovanej skúsenosti v bežnom (neumeleckom) rozprávaní: rozprávanie prežitej skúsenosti, reálny alebo vymyslený príbeh. Identifikovanie hlavných znakov opisovaného objektu. ***Úvod, jadro, záver, časová postupnosť, odsek.***	Dejová postupnosť.	
		Porozumenie textu	Reprodukovať text vlastnými slovami a zhrnúť kľúčové informácie		Identifikovanie kľúčových slov v texte a ich jednoduché zaznamenanie. Porozumenie doslovného (explicitného) významu textu a jeho reprodukcia. Vyvodzovanie základných implicitných významov z textu (vytváranie inferencií) na základe otázok učiteľa: význam slov a slovných spojení, súvislosti medzi slovami a vetami, súvislosti medzi informáciami z textu a doterajšími znalosťami a skúsenosťami žiaka. Stručné zhrnutie získaných informácií.	Porozumenie textu.	
		Žánre vecného textu	Vyvodiť základné implicitné informácie z počúvaného a z čítaného textu.	**3. ročník** Čítať text s porozumením. Opísať pracovný postup, osobu a predmet. Rozlíšiť oznam a správu. Rozprávať príbeh, zážitok, skúsenosť. Rozlišovať slovné druhy. Časovať slovesá a určiť ich osobu. Rozlišovať podstatné mená (všeobecné a vlastné).	Porozumenie postupnosti dejov v opise pracovného postupu. Identifikovanie hlavných znakov opisovaného objektu. Identifikovanie reklamy v médiách a rozhovor o jej účinku. Vyhľadávanie kľúčových informácií v informačnom texte (kto, čo, kde, kedy, ako, prečo): oznam a správa.	Opis. Reklama.	

				Vedieť použiť slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová, citovo zafarbené slová a prirovnania.	***Súvislý text: informácia (oznam, správa), rozprávanie (zážitok, skúsenosť, príbeh), opis (pracovného postupu, predmetu, osoby).***		
		Komunikačné prostriedky a pravidlá	Použiť pri porozumení textu primerané znalosti slovnej zásoby, základných lexikálnych vzťahov a vetných celkov. Vyvodiť základné implicitné informácie z počúvaného a z čítaného textu. Použiť pri porozumení textu primerané znalosti slovnej zásoby, základných lexikálnych vzťahov a vetných celkov.		Úvod do poznávania slovných druhov: vytvorenie prvotnej predstavy o význame a využití slovných druhov v texte. Pojem časovanie a tvary slovesa v jednotlivých osobách prítomného času, rozlišovanie tvarov slovesa v texte. Rozlišovanie všeobecných a vlastných podstatných mien: základné významové skupiny vlastných podstatných mien (mená osôb, zvierat, miestne geografické názvy). Vyvodzovanie významov slov z textu: neznáme slová, viacvýznamové slová, emocionálne slová, frazeologické prirovnania a iné jednoduché frazémy. Pozorovanie slovotvorne súvisiacich slov v texte, rozhovor o ich významovom vzťahu. Pozorovanie lexikálnych vzťahov v texte: slová s podobným a s opačným významom, nadradené a podradené slová. ***Slovné druhy: sloveso (časovanie, osoba), podstatné meno (všeobecné a vlastné podstatné mená). Slová s podobným významom, slová s opačným významom, nadradené a podradené slová, citovo zafarbené slová, prirovnanie.***	Slovné druhy. Časovanie slovies. Podstatné mená. Význam slov v texte. Synonymá, antonyma.	

		Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu	Reprodukovať text vlastnými slovami a zhrnúť kľúčové informácie.		Pozorovanie učiteľovho premýšľania pri čítaní (učiteľ „myslí nahlas“): komentovanie porozumenia alebo neporozumenia, identifikovanie príčiny nedostatočného porozumenia, naznačovanie riešenia.	Porozumenie textu.	
			Sledovať vlastné porozumenie textu.		Hodnotenie vlastného porozumenia, posúdenie správnosti vlastnej odpovede, miery istoty (napr. Podľa čoho viem, že som to správne pochopil?). Vnímanie chýb a nepresností pri čítaní ako prirodzenej súčasti učenia sa, ktorú je možné ovplyvniť vlastným úsilím, požiadaním o pomoc a komunikáciou s druhými.	Porozumenie textu.	
	Zážitková recepcia	**Čítanie s porozumením**	Prechádzať od počúvania čítaného textu k vlastnému čítaniu a k čítaniu s pomocou.	**1. ročník** Odlíšiť text od ilustrácie. Prerozprávať obsah počúvaného a čítaného textu s pomocnými otázkami učiteľa.	Rozoznávanie slov a viet v počúvanom a v čítanom texte a uvedomenie si, že na seba nadväzujú a vytvárajú text. Predvídanie z počutého a prečítaného textu. Identifikovanie základných stavebných prvkov textu (názov, strofa, rým, verš, odsek). Odlíšenie textu od ilustrácie, odlíšenie poézie od prózy.	Čítanie s porozumením. Práca s textom.	
			Odpovedať na otázky k čítanému alebo počúvanému textu.		Prerozprávanie obsahu čítaného a počúvaného textu s pomocnými otázkami a nápoveďami učiteľa. ***Text, ilustrácia, nadpis, strofa, rým, verš, odsek. Riekanka, hádanka, ľudová pieseň, báseň.***	Práca s textom.	

		Čítanie pre zážitok			Rozpoznanie a identifikácia literárnych postáv, ich charakteru, vlastností, opis prostredia, situácie, a to s pomocou ilustrácie aj bez nej.	Opis textu.	
		Čítanie s porozumením		**2. ročník** Vyjadriť svoje pocity a zážitky z počutého alebo prečítaného textu. Vyjadriť svoj názor na konanie a správanie literárneho hrdinu.	Domýšľanie jednoduchého príbehu podľa ilustrácie a čítanie ilustrácie.	Domýšľanie príbehu.	
		Čítanie pre zážitok	Čítať s porozumením texty umeleckej literatúry primeranej náročnosti.	Používať triednu aj školskú knižnicu ako čitateľ. Priradiť k textu spisovateľa, autora, ilustrátora. Poznať detské časopisy, knihy, riekanky, hádanky, ľudové piesne, básne. Vedieť určiť nadpis, strofu, rým, verš a odsek.	Sebapoznávanie, porovnávanie seba a vlastných skúsenosti s postavami a textami, hľadanie zhody a rozdielov, hľadanie riešení pre situácie v texte. Sprostredkovanie umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch.	Práca s textom.	
			Dramatizovať s pomocou učiteľa vhodné literárne texty.		Stvárnenie obsahu textu metódami tvorivej dramatiky pod vedením učiteľa. ***Autor, spisovateľ, ilustrátor, kniha, časopis, knižnica.***	Tvorivá dramatika.	
		Samostatný/sebavedomý čitateľ	Odpovedať na otázky k čítanému alebo počúvanému textu.		Vytváranie čitateľského portfólia, vedenie jednoduchých záznamov v rôznych formách a podobách o knihách, o svojom čítaní a jeho pokrokoch, a to s pomocou učiteľa alebo samostatne.	Čitateľské portfólio.	
			Vyhľadávať texty na čítanie podľa svojho záujmu a účelu čítania samostatne alebo s pomocou iných.		Orientovanie sa v zdrojoch na čítanie. Spoznávanie dostupných knižníc a ich využívanie (triedna knižnica, školská knižnica, mestská/obecná knižnica). Spoznávanie čitateľských skúseností a literárnych znalostí v rodine a blízkom okolí.	Zdroje na čítanie.	

		Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu	Čítať s porozumením texty umeleckej literatúry primeranej náročnosti.		Monitorovanie porozumenia prípadne neporozumenia obsahu a významu prečítaného textu (Viem, čo text hovorí?). Kladenie otázok na porozumenie, riešenie úloh k textom, prepájanie tém s reálnym životom.	Čítanie s porozumením.	
		Čítanie s porozumením	Čítať s porozumením texty umeleckej literatúry primeranej náročnosti.	**3. ročník** Robiť s pomocou učiteľa alebo samostatne jednoduché záznamy o svojom čítaní. Porovnať konanie a správanie literárnych hrdinov s vlastným konaním. Vymenovať dostupné knižnice ako zdroje na čítanie a opísať ich fungovanie. Rozlíšiť bájku, rozprávku, povesť, bábkovú hru, obrázkový príbeh.	Odhadovanie významu neznámych slov, slovných spojení a umeleckých jazykových prostriedkov z kontextu (prirovnania, frazémy, emocionálne slová). Vyjadrenie pochopenia rozdielu medzi reálnym a imaginárnym svetom, uvádzanie príkladov na využitie fantázie. ***Bájka, rozprávka, povesť, bábková hra, obrázkový príbeh.***	Čítanie s porozumením.	
		Čítanie pre zážitok	Vyjadriť svoje pocity, myšlienky a zážitky z počúvaného, čítaného textu a z ilustrácií. Identifikovať v texte to, čo ho zaujalo (myšlienky, slová, ilustrácie). Predniesť naspamäť literárny text primeraný veku.		Vyjadrovanie a zdieľanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom. Vyjadrovanie postoja k prečítanému a k počutému textu, k literárnym hrdinom a hrdinkám, k zobrazenej téme. Formovanie empatie, súcitu, hodnôt a postojov na základe čítaného a počúvaného textu. Spoznávanie vybraných tém v dielach slovenských a svetových autorov a v ľudovej slovesnej tvorbe. Porozumenie tomu, akú úlohu zohráva autor pri tvorení textu.	Práca s textom. Slovenskí a svetoví autori.	

			Vyrozprávať svoje zážitky z návštevy divadelného alebo filmového predstavenia a z počúvania rozhlasového vysielania.		Sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel; návšteva divadelného a filmového predstavenia.	Divadelné predstavenie.	
		Samostatný/sebavedomý čitateľ	Podeliť sa o potešenie z individuálnej recepcie textu, vyjadriť svoj postoj a odporúčania k textu.		Rozširovanie čitateľského teritória: vlastný, spontánny a cielený výber kníh a časopisov na čítanie. Spoznávanie čitateľských skúseností a literárnych znalostí v rodine a blízkom okolí.	Čítanie pre radosť.	
		Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu	Vyhľadávať texty na čítanie podľa svojho záujmu a účelu čítania samostatne alebo s pomocou iných.		Monitorovanie kvality čítania a možných zdrojov pomoci (Viem text prečítať?, Čo mi pritom môže pomôcť?). Uvedomenie si významu a potreby čítania literárnych textov a hodnotenie vlastných pokrokov v čítaní.	Význam čítania.	

Hodnotenie

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať priebežné a celkové hodnotenie formou slovného hodnotenia so zreteľom na individualitu každého žiaka. Hodnotenie jednotlivých vzdelávacích oblastí je podrobnejšie spracované v prílohe č.1.

Vzdelávacia oblasť	JAZYK A KOMUNIKÁCIA
Predmet	**Anglický jazyk**
Škola	Základná škola s materskou školou Vlachovo
Názov Školského vzdelávacieho programu	JE TO TÝM, ŽE SME TÍM.
Stupeň vzdelania	Primárne vzdelávanie
Cyklus	1.cyklus
Časová dotácia	1. ročník - 33 h. ročne – 1 h. týždenne 2. ročník - 99 h. ročne – 3 h. týždenne
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Charakteristika predmetu

Vzdelávaciu podoblasť Jazyk a komunikácia – cudzie jazyky (ďalej aj JaK CJ) tvoria vyučovacie predmety: anglický, francúzsky, nemecký, ruský, španielsky a taliansky jazyk. Počas prvého sa vyučuje prvý cudzí jazyk. Pri vyučovaní a učení sa cudzích jazykov sa uplatňuje model vzdelávania podľa komunikačných úrovní, ktorý vychádza z dokumentov Rady Európy s názvom Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (2017, ďalej aj ako Rámec) a doplňujúceho vydania k Spoločnému európskemu referenčnému rámcu pre jazyky (2022). Všeobecná charakteristika a obsah komunikačných úrovní boli citlivo prispôsobené podmienkam edukačného kontextu na Slovensku a vývinovo-psychologickým
osobitostiam žiakov mladšieho a staršieho školského veku.

Ciele vzdelávania pre 1.cyklus

1. Rozoznať známe slová a jednoduché slovné spojenia, ktoré sa týkajú osoby žiaka a jeho bezprostredného okolia.
2. Porozumieť krátkym, jednoduchým textom s vizuálnou oporou.
3. Porozumieť krátkym pokynom.
4. Verbálne reagovať na základe príkladov a podnetov z okolia.
5. Na základe príkladu vedieť písomne reprodukovať jednoduché slovné spojenia a krátke vety.
6. Vytvoriť si pozitívny vzťah k učeniu sa cudzích jazykov.

<table>
<tr><td colspan="6">Anglický jazyk</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Výkonový štandard</td><td colspan="2">Komunikačné jazykové činnosti</td><td>2. ročník</td><td>3. ročník</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">RECEPCIA
Počúvanie/čítanie s porozumením</td><td colspan="3">Žiak vie/dokáže:
• rozoznať bežné, známe slová (napr. farby, oblečenie, jedlá) za predpokladu, že sú vyslovené zreteľne a
• pomaly v známom kontexte,
• porozumieť krátkym, veľmi jednoduchým otázkam a vetám za predpokladu, že sú povedané pomaly a
• zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami,
• porozumieť ilustrovanému príbehu s jednoduchými každodennými slovami a jednoduchým informačným
• materiálom (napr. pozvánke na narodeninovú oslavu),
• odhadnúť význam slova zo sprievodného obrázka.</td></tr>
<tr><td colspan="2">PRODUKCIA
Ústny prejav
Písomný prejav</td><td colspan="3">Žiak vie/dokáže:
• zrozumiteľne vysloviť jednotlivé hlásky a obmedzený počet naučených slov a slovných spojení,
• imitovať správnu výslovnosť a intonáciu,
• podľa príkladu vytvoriť krátke vety o sebe,
• podľa príkladu opísať svoje bezprostredné okolie pomocou jednoduchých slov a viet,
• na niečo ukázať a opýtať sa, čo to je,
• reprodukovať krátku riekanku/pieseň
• podľa predlohy napísať bežné jednoduché slová a jednoduché krátke vety,
• napísať základné informácie o sebe a svojom okolí</td></tr>
<tr><td colspan="2">INTERAKCIA
Ústna interakcia</td><td colspan="3">Žiak vie/dokáže:
• porozumieť jednoduchým pozdravom a reagovať na ne (dokáže pozdraviť, povedať svoje meno, opýtať sa
• druhých, ako sa volajú, a jednoduchým spôsobom sa rozlúčiť)
• (podľa vzoru) klásť jednoduché otázky a porozumieť krátkym, jednoduchým odpovediam, ktoré sa týkajú
• tém z jeho bezprostredného okolia (napr. farby, názvy niektorých živočíchov, potravín, oblečenia).
• Verbálny prejav môže byť sprevádzaný gestikuláciou,</td></tr>
<tr><td colspan="3">Obsahový štandard</td><td>Učivo</td><td></td><td>Prierezové gramotnosti</td></tr>
<tr><td></td><td>Funkcie jazyka</td><td>2. ročník</td><td>Nadviazať kontakt pri stretnutí: osloviť niekoho, pozdraviť/odpovedať na pozdrav, predstaviť sa, rozlúčiť sa. Miss/Sir (oslovenie učiteľky/a), excuse me. Good morning. Good afternoon. Good evening. Good night. Hello. I´m Silvia. Goodbye.</td><td>Pozdravy.</td><td></td><td>InterG
SaEG</td></tr>
</table>

			Reagovať na udalosť: blahoželať. Happy birthday! Merry Christmas! Happy Name Day!.	Blahoželania.		VizG DigiG InterG SaEG
			Požadovať a poskytnúť informácie: požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu. Is she your friend? Yes, she is. Where's Grandma? She's in the house. Is it a bag? No, it's a book.	Požiadať o informáciu.		VizG ČitG SaEG
			Zaujať postoj: požiadať o povolenie a súhlas, vyjadriť súhlas/nesúhlas. Can I open the window, please? Yes, you can. No, you can't.	Súhlas nesúhlas		InterG SaEG
			Reagovať na príbeh: vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči, vyjadriť porozumenie príbehu (aj neverbálne). The story is great! I like it. It's not good.	Reagovanie na príbehy.		VizG ČitG InterG
	Jazykové prostriedky	**3. ročník**	Vyjadriť a zistiť želania a pocity: vyjadriť radosť, vyjadriť smútok. I'm happy. She's sad.	Vyjadrenie pocitov.		
			Predstaviť záľuby a preferencie: vyjadriť, čo mám/nemám rád. I like pizza. I don't like summer.	Moje záľuby.		
			Vyjadriť návrh a reagovať naň: požiadať o niečo, poďakovať sa. Can I have an apple? Thank you. Can I play a game? Yes, you can.	Vyjadrenie návrhu a poďakovania.		
		2. ročník	Jednotné a množné číslo podstatných mien s pravidelným tvorením množného čísla.	Jednotné a množné číslo podstatných mien.		
			Sloveso can v prítomnom čase jednoduchom.	Sloveso can.		
			Sloveso have got v prítomnom čase jednoduchom.	Sloveso have got.		
			Prítomný čas jednoduchý základných plnovýznamových slovies.	Prítomný čas slovies.		
			Základné číslovky 0 – 20.	Číslovky do 20.		
			Predložky miesta, napr. on, in, under.	Predložky miesta.		
			Oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, zvolacie vety.	Vety podľa obsahu.		
		3. ročník	Osobné zámená: I, you, he, she, it.	Osobné zámená.		
			Základné privlastňovacie zámená: my, your, his, her	Privlastňovacie zámená.		
			Ukazovacie zámeno this.	Zámeno this.		
			Opytovacie zámená: who, what, where, how many.	Opytovacie zámená.		
			Sloveso to be v prítomnom čase jednoduchom.	Sloveso to be.		

	Sociolingválna zložka	**2. ročník**	Oboznamovanie sa so zvyklosťami vo verbálnej a neverbálnej komunikácii v cudzom jazyku (napr. spôsoby oslovovania v škole a mimo školy, pozdravy, gestá).	Zvyky v komunikácii.		VizG ČitG InteG SaEG
		3. ročník	Oboznamovanie sa s rozmanitosťou kultúr prostredníctvom príbehov, reálií, audiovizuálnych podnetov (základné sviatky, zvyky a tradície).	Rozmanitosť kultúr.		VizG ČitG InteG SaEG DigiG ObčG
	Tematické okruhy	**2. ročník**	**Rodina a spoločnosť**: ja a ľudia okolo mňa (rodina, priatelia).	Rodina.		SaEG
			Domov a bývanie: môj domov (byt/dom, kde bývam).	Domov a bývanie.		InterG
			Ľudské telo, starostlivosť o zdravie: ľudské telo (časti tela), jedlo a stravovanie (základné potraviny/zdravé potraviny/ovocie/zelenina).	Ľudské telo.		SaEG
			Vzdelávanie: moja škola (škola, trieda).	Vzdelávanie.		SaEG
		3. ročník	**Príroda a životné prostredie:** ročné obdobia, počasie, zvieratá a rastliny.	Príroda.		EnviG
			Voľný čas a záľuby: záľuby, aktivity voľného času.	Záľuby.		InterG SaEG
			Multikultúrna spoločnosť: sviatky, zvyky a tradície v rodine a krajine (narodeniny, Vianoce).	Multikultúrna spoločnosť.		VizG ObčG SaEG InterG
			Odievanie a móda: základné druhy oblečenia.	Móda.		
			Obchod a služby: jednoduchá komunikácia pri nakupovaní (pozdraviť, vypýtať si niečo, poďakovať).	Obchod a služby.		InterG SaEG

	Druhy textov	**2. ročník**	- komiks - piesne - básničky a riekanky - krátke príbehy - plagáty	Komix. Piesne. Básne. Plagát.		VizG ČitG DigiG SaEG InterG MedG EnviG
		3. ročník	- komiks - piesne - básničky - krátke príbehy - úryvky ilustrovaných rozprávok - krátke opisy - plagáty - oznámenia - letáky	Komix. Piesne a básne. Plagát. Opis. Oznámenia.		

Hodnotenie

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať priebežné a celkové hodnotenie formou slovného hodnotenia so zreteľom na individualitu každého žiaka. Hodnotenie jednotlivých vzdelávacích oblastí je podrobnejšie spracované v prílohe č.1.

Vzdelávacia oblasť	MATEMATIKA A INFORMATIKA
Predmet	**Matematika**
Názov Školského vzdelávacieho programu	JE TO TÝM, ŽE SME TÍM.
Stupeň vzdelania	Primárne vzdelávanie
Cyklus	1.cyklus
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Charakteristika predmetu

Matematické vzdelávanie na základných školách má primárne vytvárať príležitosti na kultiváciu matematických činností, založených na aktívnom získavaní skúseností, objavovaní, overovaní a zovšeobecňovaní v kontexte matematického obsahu. Integrácia matematických činností do vzdelávania vedie k rozvoju dôležitých vlastností a návykov mysle, akými sú vytrvalosť či presnosť, ale aj k rozvoju sociálnych kompetencií (spolupráca, komunikácia), sebarozvojových kompetencií a kritického myslenia.

Ciele vzdelávania pre 1.cyklus

1. Používať prirodzené čísla, operácie s prirodzenými číslami a ich vlastnosti na riešenie jednoduchých aplikačných a kontextových úloh.
2. Orientovať sa v jednoduchej tabuľke a grafe a používať ich pri riešení aplikačných úloh zameraných na vyhľadávanie, zber, zaznamenávanie, triedenie, usporiadanie a interpretáciu údajov.
3. Objavovať, opísať a aplikovať jednoduché pravidlá, závislosti a vzťahy.
4. Rozlišovať jednoduché rovinné a priestorové geometrické útvary, opisovať ich významné prvky a vlastnosti, triediť, skladať a rozkladať ich.
5. Orientovať sa v rovine a v priestore, riešiť jednoduché polohové a metrické geometrické úlohy.
6. Tvoriť jednoduché reprezentácie matematických pojmov a vzťahov, používať ich pri riešení problémov, veku primerane používať jednoduchý matematický jazyk.
7. Používať priame logické úsudky a riešiť problémy v situáciách a kontexte svojho individuálneho života.

Predmet	Komponent	Tematický celok	Výkonový štandard	Vzdelávacie ciele	Obsahový štandard	Učivo	Poznámky
Matematika	**Závislosti, vzťahy a práca s údajmi**	**Základy práce so vzormi a postupnosťami**	Identifikovať, opísať a aplikovať jednoduché pravidlá opakujúceho sa vzoru (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami, slovami) a jednoduchej číselnej postupnosti a nachádzať ich reprezentácie v rôznych oblastiach života.	**1. ročník** Sčítať a odčítať čísla v obore do 20 bez prechodu cez základ 10. Doplniť chýbajúce členy vo vzore a v číselnej postupnosti. Vyhľadať chybu vo vzore postupnosti. Rozhodovať a diskutovať o istej, možnej a nemožnej udalosti v jednoduchých situáciách. Orientovať sa v jednoduchých tabuľkách a grafoch. Triediť usporiadať a zaznamenávať údaje v tabuľke. Používať jednoduchú tabuľku alebo graf ako nástroj na riešenie aplikačných úloh. Využívať súradnice štvorcovej siete. Poznať vzťahy medzi peňažnými jednotkami a ich hodnotu. Vedieť premieňať a porovnávať peňažné jednotky.	***Pasívne:* vzor/rad (znakov, symbolov, obrázkov, čísel), rytmus; pravidlo; číselná postupnosť.** Identifikácia prvkov/členov a pravidla opakujúceho sa vzoru (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami, napr. typu "ab", "abb", "aabb", "abc", "abbb"); určenie a doplnenie chýbajúcich členov vo vzore a v číselnej postupnosti; identifikácia vzorov prítomných v reálnom živote (v prírode, v kultúre, v športe a umení). **Matematické reprezentácie** – znalosť a aplikovanie auditívnych, vizuálnych, kinestetických reprezentácií jednoduchých lineárnych opakujúcich sa vzorov a číselných postupností. **Matematické modelovanie** – objavenie jednoduchého pravidla vo vytvorenom vzore alebo postupnosti a jeho aplikovanie; vyhľadanie chyby vo vzore/postupnosti a navrhnutie jej opravy. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – identifikovanie prvkov a opísanie pravidiel aplikovaných vo vzoroch/postupnostiach; identifikovanie chyby vo vzore/postupnosti,	Obrázková a číselná postupnosť.	

				Poznať vzťahy medzi časovými jednotkami. Používať tabuľky ako reprezentácie priamej úmernosti.	diskutovanie a zdôvodnenie spôsobu jej opravy.		
		Pozorovanie jednoduchých pravdepodobnostných situácií	Opísať jednoduché pozorované závislosti z reálneho života, vysvetliť ich, modelovať a používať v každodennom živote.		Rozlišovanie istej, možnej a nemožnej konkrétnej udalosti vytvorenej pomocou konkrétnych predmetov.	Porovnávanie situácií.	
					Matematické reprezentácie – tvorba jednoduchých reprezentácií istej, možnej a nemožnej situácie.		
					Matematické modelovanie – vykonávanie jednoduchých pravdepodobnostných experimentov.		
					Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – rozhodovanie a diskutovanie o istej, možnej a nemožnej udalosti v jednoduchých a konkrétnych pravdepodobnostných situáciách a jednoduchých hrách.		
		Základy práce s údajmi	Používať jednoduché tabuľky a grafy na zber, triedenie, usporiadanie, zaznamenávanie a správnu interpretáciu údajov v reálnom živote a v aplikačných úlohách.		Orientácia a interpretácia údajov z jednoduchých tabuliek, grafov a diagramov; zber, triedenie, usporiadanie a zaznamenávanie údajov (graficky, numericky) rôznymi spôsobmi (tabuľka, graf, diagram, piktogram, početnosti vyjadrené sčítacími čiarkami a numericky); doplnenie chýbajúcich údajov do tabuliek a grafov; určovanie súradníc objektov a umiestňovanie objektov podľa daných súradníc do tabuliek a štvorcových sietí.	Orientácia v tabuľke.	

					Matematické reprezentácie – používanie rôznych reprezentácií údajov (tabuľka, graf, piktogram) a orientácia v nich. **Matematické modelovanie** – simulovanie jednoduchých pokusov, zaznamenávanie a vyhodnocovanie výsledkov; používanie jednoduchej tabuľky alebo grafu ako nástroja na riešenie aplikačných úloh s kvantitatívnymi aj kvalitatívnymi údajmi v rôznych oblastiach života. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – interpretovanie údajov v konkrétnych kontextoch a situáciách; zaznamenávanie údajov pomocou tabuliek a diagramov; diskutovanie o riešení jednoduchých aplikačných úloh s údajmi; využívanie súradníc štvorcovej siete pri komunikácii počas jednoduchých hier.		

		Základy práce s jednoduchými závislosťami a vzťahmi	Používať elementárne poznatky z logiky a množín v konkrétnych situáciách na riešenie jednoduchých matematických úloh na prípravnej úrovni.		***Aktívne:* euro, cent, minca, bankovka; hodina, minúta, sekunda, polhodina, štvrťhodina, trištvrtehodina, deň, týždeň, víkend, mesiac, rok, kalendár, vek.** ***Pasívne:* ručičkové a digitálne hodiny.** Peňažné vzťahy – vzťahy medzi peňažnými jednotkami a ich hodnota; časové vzťahy – vzťahy medzi časovými jednotkami, vzťah medzi časom zapísaným digitálne a z ručičkových hodín; priama úmernosť – závislosti medzi dvomi veličinami v priamej úmernosti na prípravnej úrovni.	Finančná gramotnosť. Hodiny.	

					Priama úmernosť – objavovanie a identifikácia pravidla v priamej úmernosti, doplnenie chýbajúcich hodnôt do tabuľky priamej úmernosti; peniaze – rozmieňanie bankoviek a mincí, premeny peňažných jednotiek (eurá a centy), porovnávanie a usporiadanie peňažných jednotiek pomocou peňažných modelov; čas – označovanie a pomenovanie jednotiek času, určovanie (čítanie, zapisovanie) a znázornenie času na ručičkových a digitálnych hodinách, zapísanie času z ručičkových do digitálnych hodín a naopak, orientácia v časových intervaloch (od – do); premeny susedných jednotiek času pomocou modelov ručičkových hodín; iné jednoduché vzťahy – objavovanie iných, netradičných vzťahov a závislostí v štvorcovej sieti (napr. magický štvorec, sudoku). **Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie tabuľky ako reprezentácie priamej úmernosti; používanie reprezentácie pre základné a odvodené peňažné jednotky, znalosť a používanie národnej meny (platidlo); používanie reprezentácie pre základné a odvodené časové jednotky.		

					Matematické modelovanie – modelovanie a riešenie jednoduchých prípravných úloh s priamou úmernosťou; riešenie úloh súvisiacich s orientáciou v čase; aplikovanie úvodných poznatkov z finančnej gramotnosti o hodnote peňazí pri riešení jednoduchých úloh.		
					Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – diskutovanie o vzťahoch a závislostiach medzi číslami; používanie jednotiek času a vzťahov medzi nimi v každodennej komunikácii; diskutovanie o hodnote peňazí a o vzťahoch medzi peňažnými jednotkami.		
	Geometria	**Orientácia v rovine a priestore**	Orientovať sa v rovine, v priestore a používať prirodzený aj symbolický jazyk na určenie polohy a hľadanie cesty.	**1. ročník** Určiť polohu objektov v rovine a v priestore. Zaznamenať šípkami pohyb v rovine (v štvorcovej sieti). Rozlišovať a modelovať osovo súmerné a nesúmerné útvary. Dokresľovať osovo súmerné útvary v štvorcovej sieti. Skladať jednoduché osovo súmerné útvary. Určiť a vyznačiť body, ktoré patria/nepatria útvaru. Rysovať štvorce, obdĺžniky a trojuholníky v štvorcovej sieti a vyznačovať ich vrcholy. Rysovať kružnice (s ľubovoľným/daným stredom a s ľubovoľným/daným polomerom.	***Aktívne: smer, hore, dole, vpravo, vľavo, nad, pod, do, na, pred, za, vedľa, medzi, vpredu, vzadu, šípka (symbol ukazujúci smer).*** ***Pasívne: súradnice bodu/štvorca v štvorcovej sieti.*** Určovanie polohy objektov v rovine a priestore; orientácia v priestore, opis (slovný/šípkami) a zaznamenávanie pohybu v rovine (v štvorcovej sieti a jednoduchej mape), resp. vykonávanie pohybu podľa záznamu alebo slovného opisu; hľadanie a opisovanie cesty v labyrinte, v štvorcovej sieti alebo na mape; určovanie súradníc štvorcov alebo mrežových bodov v štvorcovej sieti, vyznačovanie štvorcov alebo (mrežových) bodov v štvorcovej sieti.	Orientácia v štvorcovej sieti.	

			Rozoznávať jednoduché reálne orientačné situácie a riešiť ich pomocou algoritmických postupov.	Triediť rovinné útvary podľa vybraných kritérií (počet strán, vrcholov, strany rovnakej/rôznej dĺžky a pod.	**Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie jednoduchých reprezentácií na orientáciu v rovine a priestore (určovanie polohy, opis a realizácia pohybu). **Matematické modelovanie** – používanie algoritmických postupov pri riešení úloh a problémov na určovanie polohy a orientáciu v rovine a priestore; riešenie úloh o hľadaní cesty a uvažovanie o jej dĺžke. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – znalosť a používanie jednoduchých symbolov na orientáciu v štvorcovej sieti alebo inej podložke; aplikovanie algoritmického uvažovania pri komunikácii o polohe alebo pohybe v rovine a priestore; interpretovanie jednoduchých záznamov pohybu/cesty.		
		Základy skúmania a tvorby súmerných útvarov	Rozlišovať súmerné útvary, nachádzať ich v realite a tvoriť jednoduché osovo súmerné rovinné útvary.		**Pasívne**: ***súmerný, nesúmerný.*** Rozlišovanie a modelovanie osovo súmerných a nesúmerných útvarov; skúmanie osovo súmerných útvarov a ich vlastností, modelovanie osi súmernosti; dokreslenie osovo súmerných útvarov v štvorcovej sieti (podľa vodorovnej a zvislej osi súmernosti).	Osová súmernosť.	

					Matematické reprezentácie – tvorba modelov osovo súmerných útvarov pomocou skladania a strihania papiera, v štvorcovej sieti, alebo pomocou iných nástrojov. **Matematické modelovanie** – skladanie jednoduchých osovo súmerných útvarov alebo mozaiky a manipulačné overovanie súmernosti. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – zdôvodňovanie súmernosti útvarov; zdôvodňovanie a diskutovanie o postupe tvorby jednoduchých súmerných útvarov.		

		Základy skúmania geometrických útvarov v rovine	Rozlišovať, pomenovať, opísať, vymodelovať, skladať a rozkladať jednoduché rovinné útvary, nachádzať ich reprezentácie v realite a vykonávať jednoduché geometrické konštrukcie pomocou pravítka, kružidla alebo iných (vrátane digitálnych) nástrojov.		**<u>Aktívne:</u>** ***rovná/krivá čiara, bod, úsečka, stred úsečky, polpriamka, priamka, trojuholník, štvorec, obdĺžnik, vrchol, strana, kružnica, kruh, stred, polomer.*** **<u>Pasívne</u>*: lomená čiara, uzavretá čiara, otvorená čiara, krajné body úsečky, začiatok polpriamky, rovina, štvoruholník, mnohouholník.*** Určenie a vyznačenie bodov, ktoré patria/nepatria útvaru (ležia/neležia na útvare); rozlišovanie a triedenie rovinných útvarov (podľa významných prvkov a vlastností); rysovanie a označovanie rovinných útvarov (úsečka, polpriamka, priamka), rysovanie štvorcov, obdĺžnikov a trojuholníkov v štvorcovej sieti a vyznačovanie ich vrcholov; skladanie a rozkladanie jednoduchých rovinných útvarov (štvorcov, obdĺžnikov, trojuholníkov a iných mnohouholníkov); objavovanie trojuholníkovej nerovnosti manipuláciou s predmetmi; rysovanie kružníc (s ľubovoľným/daným stredom, s ľubovoľným/daným polomerom a prechádzajúcich daným bodom); prenášanie úsečiek, porovnávanie a usporiadanie úsečiek na úrovni manipulácie s predmetmi; modelovanie a určovanie stredu úsečky.	Bod, krivá a rovná čiara. Rovinné geometrické útvary.	

					Matematické reprezentácie – znalosť a tvorba modelov základných a odvodených rovinných geometrických útvarov (v rôznych polohách, veľkostiach a podľa ďalších kritérií) pomocou rozličných nástrojov (aj rysovacích potrieb) za dodržiavania zásad rysovania (vrátane bezpečnosti práce s rysovacími pomôckami); používanie modelov mnohouholníkov na skladanie a rozkladanie útvarov. **Matematické modelovanie** – použitie vlastností rovinných útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií (počet strán, vrcholov, strany rovnakej/rôznej dĺžky a pod.); aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov; overovanie správnosti jednoduchej geometrickej konštrukcie.		

					Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie jednoduchých geometrických pojmov na opis geometrických útvarov v rovine a ich významných prvkov a vlastností; pomenovanie a symbolické označenie rovinných geometrických útvarov bez ohľadu na ich polohu a veľkosť; zdôvodňovanie identifikácie, triedenia rovinných útvarov a diskutovanie o ďalších jednoduchých geometrických vzťahoch.		
	Závislosti, vzťahy a práca s údajmi	**Základy riešenia jednoduchých kombinatorických situácií**	Pochopiť jednoduché kombinatorické a pravdepodobnostné situácie a ich reprezentácie, navrhovať a aplikovať stratégie ich riešenia na úrovni manipulácie s predmetmi a využívania jednoduchých pokusov a reprezentácií.	**2. ročník** Dodržiavať systém usporiadania dvoj-, troj- a štvorprvkových množín. Hľadať všetky spôsoby Kombinatorickej situácie.	***Pasívne*: *možnosť, počet možností, systém.*** Objavenie a dodržanie systému usporiadania dvoj-, troj- a štvorprvkových množín (predmetov, znakov, symbolov, číslic); vytvorenie rôznych dvoj-, troj- a štvorciferných čísel z množiny číslic (číslice sa môžu opakovať); hľadanie všetkých spôsobov a určenie počtu možností v jednoduchej kombinatorickej situácii.	Kominatorické situácie. Slovné úlohy.	

					Matematické reprezentácie – znalosť, používanie a tvorba rôznych reprezentácií na znázornenie systému usporiadania (konkrétne predmety, grafy, tabuľky).		
					Matematické modelovanie – riešenie problémov o usporiadaní dvoch, troch, štyroch predmetov, znakov, symbolov a číslic (aj s opakovaním prvkov) manipulačnou činnosťou; využívanie skúsenosti s usporiadaním prvkov pri riešení jednoduchých slovných úloh s kombinatorickou situáciou.		
					Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – opísanie, vysvetlenie a zaznamenanie jednoduchej kombinatorickej situácie a jej riešenie; komunikovanie a zdôvodňovanie využitia usporiadania prvkov v reálnom živote.		
	Geometria	**Základy skúmania geometrických útvarov v priestore**	Rozlišovať, pomenovať, vymodelovať a opísať jednoduché priestorové útvary, nachádzať ich reprezentácie v realite, skladať a rozkladať priestorové útvary.	**2. ročník** Stavať stavby z telies alebo z kociek podľa vzoru a plánu. Používať rôzne techniky na modelovanie priestorových geometrických útvarov. Rozlišovať a triediť priestorové útvary podľa vlastností. Používať skladanie a rozkladanie priestorových útvarov pri riešení jednoduchých geometrických úloh.	**Aktívne: *kocka, guľa, kváder, valec, stena, hrana.*** **Pasívne: *ihlan, kužeľ; stavba z telies/kociek, plán stavby z kociek.*** Súvislosti medzi rovinnými a priestorovými útvarmi; vzťah medzi plánom stavby a počtom kociek v stavbe.	Priestorové útvary. Stavby z kociek.	
					Určovanie významných prvkov priestorových útvarov (vrcholy, hrany, steny); rozlišovanie a triedenie priestorových útvarov (podľa významných prvkov a vlastností); stavanie stavieb z telies alebo z kociek podľa vzoru (reálna stavba alebo stavba na obrázku), podľa plánu alebo podľa		

					slovného opisu, tvorba jednoduchého plánu stavby z kociek; tvorba modelov priestorových útvarov z danej siete.		
					Matematické reprezentácie – znalosť a používanie rôznych techník na modelovanie priestorových geometrických útvarov; znalosť, tvorba a používanie jednoduchej reprezentácie stavieb z kociek a iných telies.		
					Matematické modelovanie – aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov; používanie vlastností priestorových útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií (počet stien, vrcholov, hrán, stien rovnakého tvaru a pod.); používanie skladania a rozkladania priestorových útvarov pri riešení jednoduchých geometrických úloh; riešenie problémových úloh so stavbami z kociek/telies; korigovanie a kontrolovanie postupu a správnosť riešení; identifikovanie chyby v stavbe alebo pláne a jej oprava.		
					Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie jednoduchých geometrických pojmov na pomenovanie a opis geometrických útvarov v priestore a ich významných prvkov a vlastností; zdôvodňovanie identifikácie a triedenia priestorových útvarov; opisovanie stavby z kociek;		

					interpretovanie symbolických záznamov stavieb z kociek/telies.		
	Čísla a operácie s číslami	**Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 1 000**	Sčitovať a odčitovať prirodzené čísla v obore do 1 000 s použitím pamäťových, písomných a elektronických algoritmov, použitím vlastností operácií a vzťahov medzi nimi.	**3. ročník** Sčítať a odčítať do 1 000. Používať statické a dynamické modely sčítania a odčítania. Využívať rôzne matematické nástroje pri riešení úloh. Násobiť a deliť v obore malej násobilky. Poznať vzťah medzi sčítaním a násobením. Riešiť úlohy na porovnávanie zlomkov na prípravnej úrovni. Určiť neznáme čísla vo vzťahu rovnosti alebo nerovnosti vyjadrených symbolom. Riešiť nepriamo formulované slovné úlohy. Riešiť slovné úlohy na násobene a delenie. Používať pomôcky a nástroje (vrátane digitálnych) na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov. Dodržiavať štandardné postupy riešenia slovných úloh.	***Aktívne: sčítanie, odčítanie, plus, mínus, o koľko menej/viac.*** ***Pasívne: sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel.*** Vzťah sčítania a odčítania ako inverzných operácií; vlastnosti sčítania (komutatívnosť, asociatívnosť, neutrálnosť nuly) a vlastnosti odčítania; porovnávanie rozdielom. Kardinálny (počet prvkov množiny) a ordinálny (poradie prvku v usporiadanej množine) prístup k sčítaniu, prístupy k odčítaniu odoberaním a dopočítaním; základné spoje sčítania a odčítania na úrovni automatizácie; pamäťové, písomné a elektronické algoritmy sčítania a odčítania v obore do 1 000; objavovanie vlastností sčítania a odčítania pomocou modelov a ich používanie pri numerických výpočtoch; overovanie výsledkov (skúška správnosti) pomocou inverznej operácie. **Matematické reprezentácie** – využívanie rôznych reprezentácií sčítania a odčítania na usporiadaných aj neusporiadaných množinách; znalosť a používanie statických a dynamických modelov sčítania a odčítania.	Sčítanie a odčítanie do 1 000.	

				Vysvetliť správne poradie aritmetických operácií. Zdôvodniť a overiť výsledky. Usporiadať čísla do 10 000. Orientovať sa v číselnom rade. Zaokrúhľovať na desiatky, stovky a tisícky. Správne písanie a čítanie číslic do 10 000.	**Matematické modelovanie** – používanie vzťahov medzi sčítaním a odčítaním pri matematizácii a riešení úloh; používanie vlastností sčítania a odčítania pri zjednodušovaní výpočtov, resp. pri overovaní výsledkov; využívanie rôznych matematických nástrojov pri riešení úloh na sčítanie a odčítanie.		
					Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – čítanie a zapisovanie sčítania a odčítania; používanie symbolických znakov sčítania a odčítania; vysvetľovanie postupov sčítania a odčítania; identifikovanie a zdôvodnenie použitia sčítania a odčítania pri riešení úloh, interpretovanie a overovanie výsledkov.		
		Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 100	Vykonávať násobenie a delenie v obore do 100 aj mimo oboru násobilky využitím algoritmov, vlastností operácií a vzťahov medzi nimi a pracovať so zlomkami na prípravnej úrovni.		***Aktívne: násobenie, delenie, krát, delené, koľkokrát viac/menej. Pasívne: násobok, najbližší menší/väčší násobok; činiteľ, súčin; zvyšok po delení, delenec, deliteľ, podiel; zlomok.*** Vzťah násobenia a delenia ako inverzných operácií; vlastnosti násobenia (komutatívnosť, asociatívnosť, 0 ako agresívny prvok, 1 ako neutrálny prvok násobenia) a delenia (význam 0 a 1 pri delení); porovnávanie podielom; vzťah medzi sčítaním a násobením, vzťah medzi delením a odčítaním; vzťah delenia a zlomku, porovnávanie zlomkov na rovnakých modeloch; poradie operácií.	Násobenie a delenie do 100.	

					Násobenie a delenie – násobenie ako zjednotenie rovnako početných disjunktných množín a ako karteziánsky súčin množín, delenie na rovnaké časti a delenie podľa obsahu; delenie so zvyškom na úrovni manipulácie s predmetmi; základné spoje násobenia a delenia na úrovni automatizácie; pamäťové (rozkladom, nie memorovaním), písomné a elektronické algoritmy násobenia a delenia do 100 aj mimo oboru násobilky; skúška správnosti pomocou inverznej operácie; zlomok – zlomok ako časť celku a počet prvkov časti celku na úrovni modelovania (obdĺžnikový, kruhový, úsečkový model); určenie časti celku vyjadrenej zlomkom, pomenovanie vyznačenej časti celku. **Matematické reprezentácie** – znalosť a využívanie rôznych reprezentácií násobenia a delenia; používanie viacerých modelov na znázornenie zlomku. **Matematické modelovanie** – používanie vlastností násobenia a delenia pri riešení matematických úloh; používanie vzťahov medzi operáciami pri zjednodušovaní a optimalizácii výpočtov, resp. overovaní výsledkov; riešenie úloh na porovnávanie zlomkov na prípravnej úrovni (pomocou modelov).		

					Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – čítanie a zapisovanie násobenia a delenia; používanie symbolických znakov násobenia a delenia; vysvetľovanie postupu násobenia a delenia v obore do 100 pomocou konkrétnych modelov; identifikovanie a zdôvodnenie použitia násobenia a delenia v obore do 100 pri riešení jednoduchých úloh a interpretovanie výsledkov; identifikovanie výskytu zlomkov v bežnom živote a ich interpretovanie.		
		Číselné výrazy v riešení úloh	Riešiť jednoduché aplikačné úlohy v rôznych kontextoch pomocou aritmetických výrazov, jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia neznámej) a s využitím vlastností a vzťahov aritmetických operácií.		***Aktívne*: zátvorky.** Vzťahy medzi aritmetickými operáciami v obore prirodzených čísel; poradie operácií.	Zátvorky.	
					Číselné výrazy – vykonávanie operácií s číselnými výrazmi (aj so zátvorkami) a ich optimalizácia; rovnice a nerovnice – určenie neznámeho čísla vo vzťahu rovnosti alebo nerovnosti vyjadreného symbolom alebo obrázkom (metódou pokus-omyl alebo postupným dosadzovaním čísel), overovanie správnosti riešenia jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia písmena ako neznámej) pomocou inverzných operácií alebo kalkulačky; slovné úlohy – riešenie jednoduchých slovných úloh (zväčšenie/zmenšenie čísla o niekoľko jednotiek, porovnávanie rozdielom); riešenie nepriamo formulovaných slovných úloh na sčítanie a odčítanie; riešenie jednoduchých slovných úloh na násobenie a delenie		

					(zväčšenie/zmenšenie čísla niekoľkokrát, porovnávanie podielom); riešenie zložených slovných úloh.		
					Matematické reprezentácie – používanie pomôcok, matematických reprezentácií a nástrojov (vrátane digitálnych) na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov a slovných úloh.		
					Matematické modelovanie – analyzovanie a navrhovanie stratégie riešenia jednoduchej reálnej situácie; dodržiavanie štandardných postupov riešenia slovných úloh a znalosť metód ich riešenia; posúdenie reálnosti výsledkov.		
					Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – určovanie a vysvetľovanie správneho poradia aritmetických operácií; diskutovanie o počte riešení jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia neznámej); vysvetľovanie a zdôvodňovanie výberu metódy riešenia aplikačnej slovnej úlohy; zdôvodňovanie a overovanie výsledkov; formulovanie jednoduchých úloh, v ktorých sa aplikujú a modelujú aritmetické operácie; používanie osvojenej jednoduchej matematickej terminológie z numerácie a operácií.		

		Prirodzené čísla v obore do 10 000	Používať prirodzené čísla do 10 000 v rôznych kontextoch a aplikovať poznatky z numerácie do 10 000 pri riešení úloh.		***Aktívne**: pravda/nepravda, platí/neplatí, všetci, každý, niekto, nikto, aspoň, najviac, najmenej, práve, patrí/nepatrí; číslo, číslica, cifra, jednociferné číslo, viacciferné číslo (dvoj-, troj-, štvor-), jednotky, desiatky, stovky, tisícky, párne/nepárne číslo; porovnávanie, väčší, menší, rovný, najväčší, najmenší; usporiadanie (od najmenšieho po najväčšie a naopak), pred, za, hneď pred, hneď za, prvý, posledný, predposledný, číselná os; zaokrúhľovanie, približne.* **Pasívne:** *rozklad; číselný rad.* Porovnávanie a usporiadanie prirodzených čísel, rád čísla a číslice a ich vzťah, pozičný\n a rozvinutý zápis prirodzeného čísla a ich vzťah. Práca s množinami a ich prvkami (tvorba, usporiadanie, triedenie, porovnávanie), číslo ako množstvo, číslo ako poradie, číslo ako predchodca alebo nasledovník, rozklady čísla; metódy porovnávania čísel a zápis výsledku porovnania, usporiadanie čísel v obore do 10 000 (vzostupné, zostupné), modelovanie párneho a nepárneho počtu prvkov; orientácia v číselnom rade (vzostupnom, zostupnom), práca s číselnou osou; zaokrúhľovanie na desiatky, stovky a tisícky, zaokrúhľovanie v reálnom kontexte (približne), riešenie jednoduchých nerovníc na prípravnej úrovni.	Prirodzené čísla do 10 000.	

					Matematické reprezentácie – znalosť a používanie rôznych reprezentácií čísel v obore do 10 000 a modelovanie rôznych rozkladov čísel; používanie číselnej osi ako univerzálneho modelu usporiadania prirodzených čísel; používanie pomôcok, matematických reprezentácií a nástrojov na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov. **Matematické modelovanie** – využívanie poznatkov a postupov pri práci s množinami v matematizácii úloh; používanie poznatkov a modelov z numerácie do 10 000 (porovnávanie, usporiadanie, rozklady, zaokrúhľovanie) pri riešení jednoduchých slovných úloh a reálnych problémov, ktoré žiak dokáže opísať. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – porozumenie jednoduchým výrokom (tvrdeniam) a ich používanie, rozhodovanie o ich pravdivosti, rozlišovanie a formulovanie jednoduchých kvantifikovaných výrokov a ich používanie v diskusiách pri riešení problémov; správne čítanie a písanie čísla do 10 000; interpretovanie čísla do 10 000 v rôznych kontextoch (počet, poradie, adresa a iné); rozlišovanie čísel a číslic (cifier) v komunikácii a argumentácii; vysvetlenie významu pozičnej hodnoty číslice v čísle; používanie znakov porovnávania a zaokrúhľovania.		

	Geometria	**Jednoduché postupy merania a určovania miery**	Merať a odhadovať dĺžku úsečky, používať vlastné aj univerzálne jednotky dĺžky a využívať ich v reálnom živote.	**3. ročník** Porovnávať jednotky dĺžky. Zostrojiť úsečku danej dĺžky. Používať záznamy stavieb z kociek. Používať vhodné nástroje na meranie dĺžky úsečky. Používať jednotky dĺžky v komunikácii. Diskutovať o dĺžkach a vzdialenostiach.	**Aktívne: *dĺžka, kratší/dlhší, najkratší/najdlhší, nižší/vyšší, najnižší/najvyšší, užší/širší, najužší/najširší.*** **Pasívne: *vzdialenosť, šírka, výška.*** Porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky (bez premieňania). Porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky (kratšie v mm a cm, dlhšie v dm, m a km) na základe porozumenia (bez premieňania); určovanie dĺžky meraním, odhadovanie dĺžky, vzdialenosti, šírky, výšky a overovanie odhadu meraním; zostrojenie úsečky s danou dĺžkou s presnosťou na centimetre. **Matematické reprezentácie** – modelovanie telies, sietí jednoduchých telies a stavieb z kociek a iných telies pomocou stavebníc alebo iných pomôcok (vrátane digitálnych); znalosť a používanie reprezentácií záznamov stavieb z kociek (pohľady, plán a pod.). **Matematické modelovanie** – používanie vhodných nástrojov na meranie dĺžky úsečky; určenie/odmeranie dĺžky úsečky (lomenej čiary) a vyjadrenie (zapísanie) výsledku merania pomocou vlastných a univerzálnych jednotiek; využívanie odhadu a merania v riešení geometrických úloh a v reálnom živote. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – používanie jednotiek dĺžky v komunikácii, diskutovanie o dĺžkach, vzdialenostiach, šírkach a výškach; odhadovanie dĺžky pomocou vhodných vlastných a univerzálnych jednotiek.	Jednotky dĺžky. Modelovanie telies.	

Hodnotenie

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať priebežné a celkové hodnotenie formou slovného hodnotenia so zreteľom na individualitu každého žiaka. Hodnotenie jednotlivých vzdelávacích oblastí je podrobnejšie spracované v prílohe č.1

Vzdelávacia oblasť	MATEMATIKA A INFORMATIKA
Predmet	**Informatika**
Stupeň vzdelania	Primárne vzdelávanie
Cyklus	1.cyklus
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Charakteristika predmetu

Informatické vzdelávanie na základných školách má vytvárať príležitosti na osvojenie si informatického obsahu a kultivovať aj informatické činnosti, akými sú napríklad objavovanie a zovšeobecňovanie vzťahov, zákonitostí a postupov, kvantitatívne i abstraktné uvažovanie a správna argumentácia. Integrácia informatických činností do vzdelávania vedie k rozvoju dôležitých osobnostných vlastností, akými sú presnosť, vytrvalosť a kritické myslenie, ale aj k rozvoju sociálnych kompetencií, akými sú spolupráca a komunikácia.

Ciele vzdelávania pre 1.cyklus

1. Analyzovať elementárne problémy a zoznamovať sa s elementárnou logikou.
2. Riešiť elementárne problémy programovaním postupnosti príkazov.
3. Na intuitívnej úrovni skúmať a hodnotiť riešenie.
4. Zoznámiť sa s nástrojmi na prácu s textom a grafikou.
5. Zoznámiť sa s elementárnou lineárnou a tabuľkovou reprezentáciou údajov.
6. Zoznámiť sa so základnou prácou s digitálnymi technológiami a aplikáciami.
7. Zoznámiť sa s digitálnym prostredím pre prácu s webovými stránkami.
8. Zoznámiť sa s vplyvom digitálnych technológií na spoločnosť

Predmet	Komponent	Tematický celok	Výkonový štandard	Vzdelávacie ciele	Obsahový štandard	Učivo	Poznámky
Informatika	Programovanie	Analýza problému	Rozhodnúť sa o pravdivosti/nepravdivosti jednoduchého tvrdenia, vybrať prvky/možnosti podľa pravdivosti tvrdenia.	**2. ročník** Rozhodnúť sa o pravdivosti/nepravdivosti jednoduchého tvrdenia.	Idea sekvencie príkazov, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia. ***Pravda – nepravda, platí – neplatí, áno/alebo/nie (neformálne).***	Pravdivosť/ nepravdivosť tvrdenia.	
					Navrhovanie riešenia, vyjadrenie plánu riešenia ako postupnosti krokov.	Navrhovanie riešenia.	
					Riešenie problémov, v ktorých sa treba rozhodnúť o pravdivosti/ nepravdivosti jednoduchého tvrdenia.	Riešenie problémov.	
			Uvažovať o budúcom riešení.	**3. ročník** Uvažovať o budúcom riešení problémov.	Riešenie problémov, v ktorých treba vybrať prvky/možnosti podľa pravdivosti tvrdenia.	Riešenie problémov.	
			Uvažovať o budúcom riešení.		Diskusia o budúcom riešení.	Diskusia o riešení problémov.	
		Konštrukcie jazyka	Aplikovať elementárne pravidlá na riadenie vykonávateľa.	**2. ročník** Riešiť problém priamym riadením vykonávateľa (napríklad robot, korytnačka).	Riadenie vykonávateľa v priamom režime, používať jazyk vykonávateľa, zostavenie a upravenie príkazu/ príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov.	Postupnosť príkazov.	

			Riešiť problém priamym riadením vykonávateľa (napríklad robot, korytnačka).	Vytvoriť program skladaním príkazov do postupnosti.	Riešenie problémov priamym riadením vykonávateľa (napríklad robot, korytnačka).	Priame riadenie problémov.	
			Vytvoriť program skladaním príkazov do postupnosti.	**3. ročník** Aplikovať elementárne pravidlá na riadenie vykonávateľa. Doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracovaný program.	Vytvorenie programu skladaním príkazov do postupnosti.	Vytvorenie programov.	
			Doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracovaný program.		Doplnenie, dokončenie, modifikovanie rozpracovaného programu. ***Príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov.***	Doplnenie a dokončenie programu.	
		Interpretácia zápisu riešenia, hľadanie, opravovanie chýb	Vyhľadať a opraviť chybu v zápise riešenia a vo výsledku po vykonaní postupnosti príkazov.	**2. ročník** Interpretovať program, simulovať činnosť vykonávateľa a krokovať riešenie s postupnosťou príkazov.	Krokovanie, rozpoznanie chyby.	Krokovanie.	
			Interpretovať program, simulovať činnosť vykonávateľa a krokovať riešenie s postupnosťou príkazov.		Interpretovanie programu, simulovanie činnosti vykonávateľa a krokovanie riešenia s postupnosťou príkazov.	Interpretovanie programu.	
			Nájsť, odhaliť a opraviť chyby pri úprave obrázkov a textov.	**3. ročník** Vyhľadať a opraviť chybu v zápise riešenia a vo výsledku po vykonaní postupnosti príkazov. Diskutovať o svojich riešeniach.	Vyhľadanie a oprava chyby v zápise riešenia a vo výsledku po vykonaní postupnosti príkazov.	Vyhľadávanie a oprava chýb.	
			Diskutovať o svojich riešeniach.		Diskusia o vlastných riešeniach. ***Chyba ako zlý výsledok, chyba v postupnosti príkazov.***	Diskusia o riešeniach.	

	Údaje	Práca s údajmi rôznych typov	Použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov a textov.	**2. ročník** Tvoriť a upravovať text i obrázky.	Zvýraznenie textu, zarovnanie odseku, obrázok v texte. ***Oblasť, odsek.***	Tvorba a úprava textov a obrázkov.	
					Kreslenie základných útvarov, nastavenia grafických parametrov, opravovanie textu.	Kreslenie útvarov.	
			Použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov a textov.	**3. ročník** Nájsť, odhaliť a opraviť chyby pri úprave obrázkov a textov.	Použitie konkrétnych nástrojov editora na tvorbu a úpravu obrázkov, textov.	Nástroje editora.	
			Nájsť, odhaliť a opraviť chyby pri úprave obrázkov a textov.		Hľadanie, odhalenie a oprava chyby pri úprave obrázkov a textov.	Hľadanie chýb pri úprave textov.	
		Údajové štruktúry	Orientovať sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávať a získavať informácie z jednoduchej štruktúry podľa zadaných kritérií.	**2. ročník** Orientovať sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávať a získavať informácie z jednoduchej štruktúry podľa zadaných kritérií.	Pozícia v postupnosti a v tabuľke. ***Postupnosť, tabuľka, riadok, stĺpec.***	Orientovať sa v jednoduchej štruktúre.	
					Riešenie problémov, v ktorých treba vyhľadávať a získavať informácie z jednoduchej štruktúry podľa zadaných kritérií.	Orientovať sa v jednoduchej štruktúre.	
			Organizovať informácie do štruktúr – podľa zadania vytvárať jednoduché štruktúry údajov, podľa konkrétnych jednoduchých pravidiel manipulovať so štruktúrami údajov.	**3. ročník** Organizovať informácie do štruktúr – podľa zadania a vytvárať jednoduché štruktúry údajov, podľa konkrétnych pravidiel.	Vytváranie jednoduchých štruktúr údajov podľa zadania. Manipulácia so štruktúrami údajov podľa konkrétnych jednoduchých pravidiel.	Organizovať informácie do štruktúr. Manipulácia so štruktúrami údajov.	

	Technológie	Hardvér a softvér	Pracovať so základným hardvérom na používateľskej úrovni.	**2. ročník** Pracovať so základným hardvérom na používateľskej úrovni.	Ikona ako reprezentácia programu alebo dokumentu. ***Aplikácia, ikona, okno, pracovná plocha.***	Práca so základným hardvérom.	
					Ovládanie programov pohybom, klikaním a ťahaním, zadávanie jednoduchých textov.	Ovládanie programov pohybom.	
					Práca so základným hardvérom na používateľskej úrovni (klávesnica, myš, obrazovka).	Práca s myšou a klávesnicou.	
			Spustiť program/aplikáciu, ukončiť bežiacu aplikáciu.	**3. ročník** Spustiť a ukončiť program/aplikáciu. Prihlásiť sa a odhlásiť sa z programu/aplikácie.	Spustenie aplikácie na pracovnej ploche, ukončenie bežiacej aplikácie.	Spustenie a ukončenie aplikácií.	
			Prihlásiť sa a odhlásiť sa z programu/aplikácie.		Prihlásenie sa a odhlásenie sa z programu/aplikácie.	Prihlásenie a odhlásenie sa z aplikácie.	
		Počítačové siete	Získať informácie z webových stránok.	**2. ročník** Použiť nástroje na prezeranie webových stránok. Vyhľadať a získať informáciu na zadaných stránkach internetu.	Adresa stránky identifikuje konkrétnu stránku a súvisí s jej obsahom a zobrazením, odkazy ako prepojenia na webové stránky, prehliadač ako nástroj na zobrazovanie webových stránok.	Práca s webstránkami.	

			Vyhľadať a získať informáciu na zadaných stránkach internetu.		Orientácia na webovej stránke, vyhľadávanie textov a obrázkov na zadaných stránkach, bezpečné správania sa na internete.	Orientácia na webstránkach.	
			Použiť nástroje na prezeranie webových stránok.	**3. ročník** Diskutovať o výsledkoch vyhľadávania. Diskutovať o rizikách na internete.	Použitie webového prehliadača na prezeranie webových stránok a vyhľadanie a získanie informácie na zadaných stránkach internetu.	Práca s webstránkami.	
			Diskutovať o výsledkoch vyhľadávania.		Diskusia o výsledkoch vyhľadávania.	Vyhľadávanie informácií.	
			Diskutovať o rizikách na internete.		Diskusia o rizikách na internete. ***Webová stránka, prehliadač, vyhľadávač.***	Riziká internetu.	
		Digitálna spoločnosť	Pracovať so základným hardvérom na používateľskej úrovni.	**2. ročník** Poznať a používať nástroje na učenie sa a zábavu.	Používanie nástrojov na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie.	Nástroje na učenie a zábavu.	
			Diskutovať o digitálnych technológiách a o ich využití pri učení sa, doma a na zábavu.	**3. ročník** Vedieť ako využiť digitálne technológie pri učení sa, doma a na zábavu.	Diskusia o digitálnych technológiách a o ich využití pri učení sa, doma a na zábavu. ***Digitálne technológie okolo nás, digitálne technológie ako nástroje pre komunikáciu, digitálne technológie doma, v škole.***	Využitie digitálnych technológií.	

Hodnotenie

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať priebežné a celkové hodnotenie formou slovného hodnotenia so zreteľom na individualitu každého žiaka. Hodnotenie jednotlivých vzdelávacích oblastí je podrobnejšie spracované v prílohe č.1.

Vzdelávacia oblasť	ČLOVEK A PRÍRODA
Stupeň vzdelania	Primárne vzdelávanie
Cyklus	1.cyklus
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Charakteristika predmetu

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda sa zameriava na rozvoj prírodovednej gramotnosti. Prírodovedná gramotnosť je charakterizovaná ako spôsobilosť používať prírodovedné poznatky, identifikovať a formulovať otázky a hľadať odpovede v podobe dôkazmi podložených záverov pre pochopenie sveta a tvorbu rozhodnutí o svete, v ktorom žijeme, prírode a zmenách, ktoré v našom prostredí samovoľne aj v dôsledku ľudskej aktivity nastali a nastávajú. Zahŕňa porozumenie princípom objektivizovaného a systematického skúmania, ako aj úlohe prírodných vied v našej spoločnosti.

Ciele vzdelávania pre 1.cyklus

1. Prostredníctvom jednoduchších foriem skúmania – pozorovaním, usudzovaním, triedením a meraním rozvíjať svoje aktuálne poznanie.
2. Vyjadrovať a diskutovať o svojich prírodovedných predstavách.
3. Po vzore učiteľa systematicky a objektívne získavať údaje, usporadúvať ich, na ich základe tvoriť záver a ten prezentovať.
4. Kooperatívne pracovať na riešení čiastkových úloh a aplikovať pritom mäkké zručnosti.
5. Dôverovať výsledkom svojej vlastnej výskumnej činnosti.
6. Správať sa zodpovedne voči svojmu prostrediu a vlastnému zdraviu, osobne sa angažovať v rámci riešenia lokálnych problémov.

Predmet	Komponent	Výkonový štandard	Vzdelávacie ciele	Učivo	Poznámky
Človek a príroda	**Dedičnosť a premenlivosť**	Prejaviť záujem o skúmanie okolitého prostredia. Svoju výskumnú činnosť vnímať ako jeden zo zdrojov nových poznatkov. S pomocou učiteľa hodnotiť svoju výskumnú prácu.	**1. ročník** Poznať funkciu členov rodiny.	Pre určitý typ rastliny je typický konkrétny tvar, veľkosť, farba rastlinného orgánu a odlišuje sa tým od iných rastlín. Zo semena určitej rastliny vyrastie rastlina rovnakého druhu. Mláďatá určitých druhov živočíchov sa na svojich rodičov podobajú viac ako na iné jedince rovnakého druhu, čo je spôsobené dedičnosťou.	
	Ekosystém	Prejaviť rešpekt voči prírode a uvedomovať si potrebu ju chrániť. Citlivo manipulovať so živými organizmami. Vnímať prejavy a dôsledky nezodpovedného správania sa v prírode s ohľadom na ochranu vlastného zdravia, zdravia iných, prírodných zdrojov a životného prostredia. Uvedomovať si vplyv okolitého prostredia na zdravie človeka. Starať sa o svoje telo a chrániť svoje zdravie.	**1. ročník** Vymenovať základné časti rastlín. Vymenovať životné prejavy živočíchov a rastlín. Vedieť ako sa starať o svoje zdravie.	Všetky živé organizmy potrebujú potravu a líšia sa nárokmi na potravu. Rôzne organizmy žijú v rôznom prostredí, podľa toho, aké podmienky pre život potrebujú, napríklad vyžadujú rôzne množstvo a kvalitu vody, vzduchu, pôdy a prítomnosť iných organizmov. Život človeka je od rastlín, húb a živočíchov závislý, využíva ich nielen ako potravu, ale aj ako zdroj surovín na výrobu rôznych predmetov dennej potreby. Rastliny produkujú kyslík, ktorý je pre život človeka nevyhnutný. Rovnako, ako je človek závislý od rastlín a živočíchov, je závislý aj od neživej prírody. Rôzne druhy rastlín, húb a živočíchov môžu byť pre človeka nebezpečné.	

	Látky	Porovnať výsledky svojho skúmania s výsledkami vrstovníkov a zdôvodniť prípadné rozdiely. Mať záujem o spoluprácu pri riešení problému. Mať záujem o spoluprácu pri riešení problému. Rešpektovať rôznorodosť v uvažovaní a pri riešení výskumných otázok rovesníkmi. Komunikovať a spolupracovať s cieľom efektívnejšej práce a/alebo zaujímavejších riešení.	**2. ročník** Vedieť, ktoré látky sa vo vode rozpúšťajú. Opísať proces kolobehu vody.	Všetky objekty zaberajú priestor, majú svoj objem a svoju hmotnosť. Objekty s rovnakým objemom nemusia mať rovnakú hmotnosť a objekty s rovnakou hmotnosťou nemusia mať rovnaký objem. To, či objekt na vode pláva alebo nepláva, závisí od materiálu/látky, z ktorej je objekt vyrobený a/alebo od jeho tvaru. Všetky materiály/látky môžu byť tuhého, kvapalného alebo plynného skupenstva, v závislosti na vonkajších podmienkach. Materiály/látky môžu meniť skupenstvo. Topenie predstavuje premenu tuhého skupenstva na kvapalné. Tuhnutie predstavuje premenu kvapalného na tuhé skupenstvo. Vyparovanie predstavuje premenu kvapalného na plynné skupenstvo. Kondenzácia predstavuje premenu plynného na kvapalné skupenstvo. Nie všetky látky sa vo vode (rozpúšťadle) rozpúšťajú. Proces rozpúšťania látok vo vode (rozpúšťadle) je možné urýchliť. Nie všetky zložky zmesí je možné oddeliť filtráciou. Výsledok filtrácie závisí od toho, aký hustý filter použijeme.	
	Zem	Na základe formulovanej jednoduchej výskumnej otázky pozorovať tak, aby získal informácie potrebné na zodpovedanie danej otázky. Formulovať predpoklad a zdôvodniť ho skúsenosťou. Pri pozorovaní získať presné a spoľahlivé	**2. ročník** Vedieť aké súčasti obsahuje pôda. Poznať skupenstvá vody v prírode.	Pôda obsahuje živé a neživé zložky, pričom časť neživých zložiek pochádza z odumretých organizmov. Humus ako zložka pôdy predstavuje materiál tvorený odumretými zvyškami organizmov, ktorý je dôležitý pre úrodnosť pôdy. Voda a vzduch sú dôležitými súčasťami pôdy a vplývajú na jej úrodnosť. Pod vrstvou pôdy sa nachádzajú horniny.	

		údaje, a ak je to potrebné, pozorovanie opakovať. Zdôvodniť triedenie objektov do vopred určeného počtu špecifikovaných skupín. Porovnať podobnosti a odlišnosti objektov s cieľom identifikovať možné znaky triedenia. Navrhnúť jednoduché vlastné meradlá. Používať jednoduché štandardné meradlá. Vnímať nepotvrdený predpoklad ako novú informáciu, nie ako chybu. Vyhýbať sa chybám pri práci s údajmi.		Horniny aj minerály sa od seba odlišujú rôznymi vlastnosťami. Voda sa v prírode nachádza v rôznych formách a to v kvapalnom, tuhom a plynnom skupenstve. Voda je podmienkou života organizmov. Pitie vody z neoverených zdrojov môže byť pre zdravie a život človeka nebezpečné. Prítomnosť vzduchu je podmienkou života človeka. Vzduch je plyn, ktorý vypĺňa aj priestory, ktoré sa zdajú byť prázdne.	

	Interakcie	Porovnať výsledky svojho skúmania s výsledkami vrstovníkov a zdôvodniť prípadné rozdiely. Mať záujem o spoluprácu pri riešení problému. Rešpektovať rôznorodosť v uvažovaní a pri riešení výskumných otázok rovesníkmi. Komunikovať a spolupracovať s cieľom efektívnejšej práce a/alebo zaujímavejších riešení.	**2. ročník** Vedieť, ktoré predmety magnet priťahuje. Vysvetliť, kedy sa vytvára tieň.	Magnetom sú priťahované len kovy, avšak nie všetky. Na každom magnete je možné identifikovať dva póly, severný a južný. Pri vzájomnej interakcii magnetov sa súhlasné póly dvoch magnetov odpudzujú a nesúhlasné priťahujú. Magnety sa vzájomne odlišujú svojimi magnetickými vlastnosťami. Podľa toho, koľko svetla objekt prepúšťa, môžu vznikať rôzne tmavé a rôzne farebné tiene. Dĺžka a smerovanie tieňa závisí od vzájomnej pozície svetelného zdroja, objektu a plochy, na ktorej sa tieň zobrazuje. Zdanlivý pohyb Slnka počas dňa a roka spôsobuje zmenu smerovania a dĺžky tieňov objektov upevnených v zemi.	
	Energia	Zaznamenať získané údaje do poskytnutej tabuľky alebo vopred pripraveného diagramu. Vytvoriť záznam z pozorovania a jednoduchého skúmania do vopred pripravenej štruktúry. Vyhodnotiť proces a výsledky získané skúmaním.	**3. ročník** Žiak vie ako vzniká teplo. Zaznamenávať do tabuľky teplotu vzduchu.	Zahrievanie a ochladzovanie objektov je proces, ktorý sa vyskytuje všade okolo nás. Zdrojom tepla (tepelnej energie) sú aj mnohé organizmy, vrátane človeka. Ľudské telo si udržiava stálu telesnú teplotu, ktorá je u všetkých ľudí približne rovnaká. Dodaním tepla (tepelnej energie) je možné zvýšiť teplotu telesa. Vzduch s vyššou teplotou stúpa hore, vzduch s nižšou teplotou klesá dolu.	

		Zdôvodniť tvrdenie predchádzajúcou skúsenosťou a/alebo získanými údajmi zo skúmania na podnet učiteľa. Formulovať záver v podobe odpovede na výskumnú otázku s odvolaním sa na údaje získané skúmaním. Vytvárať logické úsudky z údajov získaných skúmaním. Vyhľadať konkrétne informácie na základe poskytnutého postupu.			
	Vesmír	Zdôvodniť tvrdenie predchádzajúcou skúsenosťou a/alebo získanými údajmi zo skúmania na podnet učiteľa. Formulovať predpoklad a zdôvodniť ho skúsenosťou. Formulovať záver v podobe odpovede na výskumnú otázku s odvolaním sa na údaje získané skúmaním. Uvedomiť si, že existujú rôzne informačné zdroje s rôznou mierou dôveryhodnosti.	**3. ročník** Vymenovať planéty slnečnej sústavy. Vedieť, čo tvorí vesmír.	Najbližšou hviezdou k planéte Zem je Slnko. Okrem Slnka je možné na oblohe v noci pozorovať aj ďalšie hviezdy. Slnko sa každý deň zdanlivo pohybuje po oblohe od východu na západ. Na nočnej oblohe je možné pozorovať rôzne stále zoskupenia hviezd, ktoré nazývame súhvezdia. Medzi najznámejšie, na Slovensku pozorovateľné súhvezdia, patria: Veľký voz (Veľká medvedica), Labuť, Kasiopea, Orión. V rôznych ročných obdobiach dominujú na nočnej oblohe rôzne súhvezdia. Niektoré hviezdy je možné vidieť na nočnej oblohe počas celého roka, napríklad Polárku. Mesiac je prirodzená družica Zeme, na oblohe počas roka pozorujeme jej rôzne veľkú osvetlenú časť. Tvar osvetlenej časti Mesiaca na oblohe sa z dňa na deň mení, pričom sa pravidelne	

				striedajú fázy nov, prvá štvrť, spln a posledná štvrť.	
	Evolúcia	Porovnať výsledky svojho skúmania s výsledkami vrstovníkov a zdôvodniť prípadné rozdiely. Rešpektovať rôznorodosť v uvažovaní a pri riešení výskumných otázok rovesníkmi.	**3. ročník** Opísať život živočíchov a rastlín žijúcich v rôznych prírodných spoločenstvách.	Spôsob života rôznych druhov rastlín, húb a živočíchov je jedinečný. Rôzne skupiny organizmov sa prispôsobili rôznemu spôsobu života a podľa podobností ich vieme zaraďovať do rôznych skupín a podskupín. Podľa miery ich vzájomnej príbuznosti triedime živočíchy do skupín: bezstavovce, ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce. Na základe rozpoznania typických znakov organizmov ich vieme zaradiť do skupiny a pomenovať. Niektoré organizmy sa dnes na Zemi nevyskytujú (vyhynuli), zachovali sa ich zvyšky a stopy po ich živote.	

Hodnotenie

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať priebežné a celkové hodnotenie formou slovného hodnotenia so zreteľom na individualitu každého žiaka. Hodnotenie jednotlivých vzdelávacích oblastí je podrobnejšie spracované v prílohe č.1

Vzdelávacia oblasť	ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ
Predmet	**Spoločnosť**
Stupeň vzdelania	Primárne vzdelávanie
Cyklus	1.cyklus
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Charakteristika predmetu

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť pripravuje žiakov k tomu, aby sa prejavovali ako samostatné, slobodné a zodpovedné osobnosti, uplatňovali svoje práva a napĺňali svoje povinnosti. Umožňuje porozumieť geografickým, historickým, kultúrnym, náboženským, hospodárskym a politickým špecifikám v rôznych častiach sveta, čo vedie k rešpektu a ohľaduplnosti voči iným ľuďom, kultúram a duchovným hodnotám, ako aj voči sebe. U žiakov rozvíja pozitívny vzťah k demokratickej spoločnosti, krajine a k potrebe udržateľnosti života na Zemi. Posilňuje ich aktívny postoj k riešeniu aktuálnych výziev a problémov. Rozvíja uvedomenie si vlastnej identity v globalizovanom svete. Okrem vedomostí rozvíja u žiakov aj spôsobilosti získavať, vyhľadávať, analyzovať a interpretovať informácie v rôznej podobe. Žiaci z nich vyvodzujú logicky správne závery a dokážu ich argumentačne podložiť a odprezentovať.

Ciele vzdelávania pre 1.cyklus

1. Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec.
2. S pomocou učiteľa využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií, osvojiť si základy spolupráce v skupine.
3. Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí.
4. Rozlišovať a skúmať vzťahy medzi prírodným prostredím a činnosťou človeka na lokálnej úrovni, rozumieť potrebe starostlivosti o životné prostredie na príkladoch z miestnej krajiny.
5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.
6. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.
7. Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.
8. Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými.
9. Vysvetliť, odkiaľ sa berú informácie, aké sú ich zdroje a rozumieť dôsledkom rôznych typov správ.
10. Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy.

Predmet	Tematický celok	Komponent	Výkonový štandard	Vzdelávacie ciele	Obsahový štandard	Učivo	Poznámky
Človek a spoločnosť	**Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí**	Geografický	Používať pojmy potrebné na orientáciu v miestnej krajine.	**1. ročník** Orientovať sa v okolí školy a v okolí svojho bydliska. Určovať relatívnu polohu objektu voči inému objektu. Opísať cestu do školy a inému objektu v obci. Orientovať sa v pláne triedy a školy. Posúdiť vplyv rôzneho prostredia na človeka. Opísať rozdiel medzi mestom a dedinou.	Určovanie orientačných bodov v okolí školy, vyhľadávanie vybraných objektov, vytváranie predstáv o priestorových vzťahoch v škole, v obci a jej okolí.	Okolie školy	
			Orientovať sa v priestore podľa orientačných bodov.		Určovanie relatívnej polohy vybraného objektu voči inému objektu (rovno, vpravo, vľavo, hore, dole, blízko, ďaleko, pred, za a i.) v teréne alebo na mape (v pláne) a navigácia na trase medzi nimi s využitím orientačných bodov.	Určovanie relatívnej polohy.	
			Orientovať sa v priestore podľa orientačných bodov.		Opis a zaznamenávanie cesty do školy alebo k inému objektu v obci a miestnej krajine.	Cesta do školy.	
	Orientácia v pláne a na mape		Orientovať sa v známom priestore na základe jeho zobrazenia v pláne a na jednoduchej mape.		Vyjadrovanie žiackych predstáv o priestorovom rozmiestnení objektov v triede a v okolí školy z vertikálneho pohľadu (vtáčej perspektívy) formou jednoduchých modelov alebo náčrtkov.	Orientácia v priestore.	
	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a ŽP		Opísať vplyv počasia na krajinu a život ľudí v priebehu dňa a roka.		Posudzovanie vplyvu rôzneho prostredia na človeka – prírodné a umelé, tiché a hlučné, upravené a neupravené, nové a staré, čisté a znečistené, jednotné a rôznorodé.	Vplyv prostredia na človeka.	
			Rozpoznať vzájomné vzťahy medzi človekom a krajinou na príkladoch z miestnej krajiny.		Hľadanie rozdielov medzi mestom a vidieckou obcou na žiakom známych príkladoch.	Rozdiely medzi dedinou a mestom.	
	Orientácia v čase	Dejepisný	Rozvrhnúť si čas na prácu, učenie, zábavu a odpočinok.	**1. ročník** Vedieť vymenovať dni v týždni, mesiace v roku a ročné obdobia.	Určovanie vzájomných vzťahov (pred/po) medzi susednými a nesusednými dňami a mesiacmi, opakujúci sa cyklus s vytváraním	Vzťahy medzi dňami a mesiacmi.	

				Určiť vzťahy medzi členmi rodiny.	celkov (deň, týždeň, mesiac, rok).		
			Zaznamenať, porovnať a triediť informácie slovne, pomocou zápiskov alebo jednoduchých grafických organizérov.		Zoraďovanie postupnosti udalostí (skôr, neskôr, nedávno, dávno, dnes, včera, predvčerom, zajtra, pozajtra...).	Postupnosť udalostí.	
			Rozvrhnúť si čas na prácu, učenie, zábavu a odpočinok.		Tvorba časového harmonogramu dňa a týždňa.	Časový harmonogram.	
	Pozorovanie zmien v čase		Pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede, kamarátskych skupinách.		Určovanie základných vzťahov medzi členmi rodiny z pozície žiaka aj z pozície iného člena.	Rodina.	
	Poznávanie pravidiel vo svojom živote	**Občiansky**	Opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých.	**1. ročník** Poznať významné inštitúcie v obci. Vymenovať prospešné i škodlivé činnosti pre zdravie človeka a prostredie.	Spoznávanie zmyslu pravidiel pre život ľudí (na príklade pravidiel hry).	Pravidlá v živote ľudí.	
	Základy práce s mediálnym obsahom		Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí.		Identifikovanie spôsobov vzniku a rôznych podôb šírenia informácií.	Informácie.	
	Život obce a vzťahy v komunite		Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí.		Identifikovanie významných inštitúcií a služieb v obci s posúdením ich funkcie pre život komunity podľa podmienok obce (napríklad obecný úrad, obchody, služby, kostol, pošta, policajná a hasičská stanica, lekáreň, ambulancia, železničná a autobusová stanica alebo zastávka, kultúrne a komunitné centrum, zberný dvor, útulok pre zvieratá, čistiareň	Inštitúcie v obci.	

					odpadových vôd, výrobný podnik, poľnohospodárske družstvo).		
	Zodpovedné hospodárenie		Vysvetliť, prečo ľudia vykonávajú rôzne povolania.		Oboznamovanie sa s deľbou práce na konkrétnych príkladoch v komunite a v obci.	Deľba práce v obci.	
	Základy aktívneho občianstva		Uplatňovať šetrný vzťah k prírodným zdrojom a životnému prostrediu vo svojom okolí.		Identifikovanie činností, ktoré zlepšujú kvalitu prostredia a zdravie ľudí v obci a činností, ktoré sú pre prostredie a zdravie ľudí škodlivé.	Činnosti zlepšujúce zdravie a prostredie.	
	Vyjadrovanie zdvorilosti ako znaku úcty	**Eticko -osobnostný**	Používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu.	**1. ročník** Používať slušnú komunikáciu s druhými. Používať prejavy zdvorilosti. Odlíšiť dobré a zlé vlastnosti ľudí. Pomenovať a regulovať svoje emócie na elementárnej úrovni. Vymenovať členov rodiny a ich rolu v rodine.	Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie).	Pravidlá slušnej komunikácie.	
			Používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu.		Aktívne používanie prejavov zdvorilosti (prosím, ďakujem, prepáč) a uvedomovanie si ich dôsledkov.	Prejavy zdvorilosti.	
	Sebapoznávanie		Opísať svoje charakterové vlastnosti, záľuby, túžby a sny.		Určovanie a opis svojich dobrých charakterových vlastností a možností. Identifikovanie jedinečných a zaujímavých čŕt druhého človeka.	Charakterové vlastnosti.	
	Vnímanie jedinečností v každom človeku		Preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom).		Uvedomovanie si, že v každom človeku je niečo cenné a vzácne, hoci sa odlišujeme povahou aj vzhľadom.	Charakterové vlastnosti.	
	Spoznávanie a vyjadrovanie emócií		Pomenovať a regulovať svoje emócie na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy boli bezpečné, rešpektujúce k dohodnutým pravidlám a podporné.		Rozlišovanie emócií, ich prejavov a dopadov ich vyjadrenia na seba a druhých.	Emócie.	
			Preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom).		Vyjadrovanie citov a prežívania v rozličných situáciách.	Vyjadrovanie citov.	

	Konanie dobra – aj keď sa nikto nepozerá		Pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer.		Rozpoznávanie dôsledkov pravdovravnosti a klamstva na život.	Pravdovravnosť a klamstvo.	
			Pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer.		Posilňovanie odvahy hovoriť pravdu aj napriek nepríjemným dôsledkom.	Pravdovravnosť.	
	Sebaria denie		Riadiť sa podľa priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné.		Rozpoznávanie významu sebaovládania a sebariadenia – nie každú túžbu je dobré ihneď uspokojiť.	Sebaovládanie.	
	Rozvíjanie vzťahov v rodine a v komunite		Aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v komunite.		Zamýšľanie sa nad hodnotou domova.	Hodnota domova.	
			Pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede, kamarátskych skupinách.		Identifikovanie a pomenovanie členov rodiny, ich rôzne roly, úlohy a zodpovednosti.	Rodina.	
	Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí	**Geografický**	Mať prehľad o významných prírodných, kultúrnych a historických prvkoch vo svojom okolí.	**2. ročník** Orientovať sa a tvoriť jednoduchý plán. Poznať prírodné a kultúrne pamiatky vo svojom okolí. Pozorovať a zaznamenať počasie. Opísať vplyv počasia na prírodu a ľudí. Poznať druhy dopravy v obci. Uvažovať nad výhodami a nevýhodami bývania v meste a v dedine.	Spoznávanie prírodných a historických prvkov obce a jej okolia podľa miestnych daností (napríklad park, les, chránený strom, prírodná rezervácia, potok, rieka, rybník, vrch, kostol, socha, fontána, brána, hrad), vrátane posúdenia ich stavu (udržiavaný, neudržiavaný, bezpečný, nebezpečný a i.).	Prírodné a historické prvky obce.	
	Orientácia v pláne a na mape		Orientovať sa v známom priestore na základe jeho zobrazenia v pláne a na jednoduchej mape.		Tvorba jednoduchého orientačného plánu (mapového náčrtku) obce alebo jej časti na základe leteckej snímky.	Plán obce.	
			Orientovať sa v známom priestore na základe jeho zobrazenia v pláne a na jednoduchej mape.		Orientácia plánu a orientácia v pláne.	Orientácia v pláne.	
	Procesy v miestnej krajine		Opísať vplyv počasia na krajinu a život ľudí v priebehu dňa a roka.		Pozorovanie počasia a jeho vplyvu na prírodu a ľudí počas dňa a roka spojené s grafickým zaznamenávaním oblačnosti	Počasie.	

	a ich vplyv na človeka a ŽP				a jednoduchým zápisom nameraných hodnôt teploty vzduchu.		
			Prezentovať výsledky svojej práce krátkym slovným opisom a v podobe nákresu, plagátu alebo modelu.		Porovnávanie vhodnosti jednotlivých druhov dopravy v obci spojené s posúdením ich vplyvu na životné prostredie.	Doprava v obci.	
			Prezentovať výsledky svojej práce krátkym slovným opisom a v podobe nákresu, plagátu alebo modelu.		Uvažovanie nad výhodami a nevýhodami bývania vo veľkom meste, malom meste, vidieckej obci alebo satelite.	Výhody mesta a dediny.	
	Orientácia v čase	**Dejepisný**	Ilustrovať plynutie času na vybraných príkladoch z minulosti rodiny.	**2. ročník** Vytvoriť rodostrom svojej rodiny. Orientovať sa a vytvoriť kalendár. Porovnať rôzne spôsoby merania času.	Tvorba vlastného kalendára jedného mesiaca podľa aktuálneho roka, porovnanie radenia dní v mesiaci aktuálneho a minulého roka.	Tvorba kalendára.	
			Porovnať obrazy obce v minulosti a v súčasnosti.		Porovnanie a zdôvodnenie používania rôznych spôsobov merania času (rytmus dňa, prírody, konvenčné merače).	Meranie času.	
	Pozorovanie zmien v čase		Pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede, kamarátskych skupinách.		Zostavovanie trojgeneračného rodostromu ako vizualizácie rodinných vzťahov.	Rodostrom.	
	Poznávanie pravidiel vo svojom živote	**Občianský**	Používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu.	**2. ročník** Poznať povolania ľudí. Rozlišovať verejné a súkromné priestory v obci. Oboznámiť sa s rôznymi spôsobmi slávenia sviatkov. Riešiť modelové situácie (napr. koho a ako požiadať o pomoc). Ovládať dôležité telefónne čísla.	Opísanie pravidiel v rodine žiaka a poukázanie na ich význam.	Pravidlá v rodine.	
	Život obce a vzťahy v komunite		Stručne opísať význam kľúčových osôb, úradov, inštitúcií, občianskych iniciatív a udalostí v komunite a obci.		Rozlišovanie súkromného a verejného priestoru na konkrétnych príkladoch v obci a jej okolí.	Súkromný a verejný priestor.	
			Posúdiť vlastné možnosti kúpy vybraného tovaru a služby.		Zhodnotenie využitia a udržiavania verejných priestorov na príklade žiakom známeho verejného priestoru.	Verejný priestor.	

				Rozlišovať fikciu, realitu a zdroje informácií. Identifikovať druhy médií.			
			Spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole.		Oboznamovanie sa s pôvodom a rôznymi spôsobmi slávenia sviatkov a dodržiavania tradícií vo svojej rodine, v rodine priateľov, spolužiakov, v obci, cirkvi a spoločnosti.	Slávenie sviatkov.	
	Zodpovedné hospodárenie		Vysvetliť, prečo ľudia vykonávajú rôzne povolania.		Spoznávanie rôznych povolaní so základným opisom ich pracovnej náplne.	Povolania.	
			Posúdiť vlastné možnosti kúpy vybraného tovaru a služby.		Rozlíšenie ponuky tovarov a služieb v najbližšom okolí.	Tovar a služby v okolí.	
	Základy aktívneho občianstva		Pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer.		Skúmanie vybraného problému v obci a jej okolí, ktorý je spôsobený nevhodnou činnosťou človeka (napr. nevhodné zaobchádzanie so zvieratami, vandalizmus, znečistenie verejných priestorov, nelegálna skládka, spaľovanie odpadu, parkovanie na chodníkoch, vizuálny smog).	Vandalizmus.	
			Pomenovať rôzne zdroje informácií.		Riešenie modelových situácií (napr. koho a ako požiadať o pomoc, tiesňové linky).	Modelové situácie.	
	Základy práce s mediálnym obsahom		Pomenovať rôzne zdroje informácií.		Rozlišovanie fikcie a reality, zdrojov informácií (kniha, správy, youtube, televízia, rozprávka).	Fikcia a realita.	
			Rozpoznať druhy a základnú úlohu médií.		Identifikovanie druhov médií a dôvody ich využívania (zdroj informácií a zábavy).	Druhy médií.	
	Sebapoznávanie	**Etický - osobnostný**	Pomenovať a regulovať svoje emócie na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy boli bezpečné, rešpektujúce k dohodnutým pravidlám a podporné.	**2. ročník** Regulovať svoje emócie. Prejaviť úctu k starším. Vedieť určiť priority, čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné. Hovoriť o vlastných vzoroch. Rozlišovať dôsledky dobrého a zlého správania.	Posudzovanie možností rozvíjania a využitia svojich schopností a dobrých vlastností v budúcom konaní.	Rozvoj dobrých vlastností.	
	Vnímanie jedinečnosti v každom človeku		Pomenovať, čo ho spája s ostatnými.		Vnímanie potrieb druhých/iných. ***Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.***	Potreby iných.	

	Konanie dobra – aj keď sa nikto nepozerá		Vytvoriť predstavu o hrdinskom alebo morálnom vzore v konaní postáv rozličných príbehov.		Diskusia o vlastných vzoroch.	Môj vzor.	
			Vytvoriť predstavu o hrdinskom alebo morálnom vzore v konaní postáv rozličných príbehov.		Zoznamovanie sa s reálnymi alebo zobrazenými príbehmi prosociálnych a morálnych hrdinov.	Hrdina.	
	Sebaria denie		Oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých a akceptovať, že vlastnosti a schopnosti je možné rozvíjať.		Určovanie priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné.	Priority.	
	Rozvíjanie vzťahov v rodine a v komunite		Používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu.		Preukazovanie vďačnosti rodičom, starým rodičom a blízkym osobám.	Úcta k starším.	
	Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí	**Geografický**	Podieľať sa v rámci skupiny na spoločnom riešení úlohy podľa predpísaného postupu.	**3. ročník** Orientovať sa v teréne i na mape podľa svetových strán. Rozlišovať pojmy podľa podmienok obce. Odhadovať skutočnú vzdialenosť medzi bodmi na mape pomocou grafickej mierky. Poznať základné prvky obsahu mapy a glóbusu. Opísať dôvod prečo ľudia cestujú. Opísať podobnosti a odlišnosti svojej obce a obce zo zahraničia.	Orientovanie sa podľa svetových strán v teréne.	Svetové strany.	
			Podieľať sa v rámci skupiny na spoločnom riešení úlohy podľa predpísaného postupu.		Využívanie turistického značenia pri plánovaní výletov a orientácii v teréne.	Turistické značenie.	
			Stručne opísať význam kľúčových osôb, úradov, inštitúcií, občianskych iniciatív a udalostí v komunite a obci.		Rozlišovanie pojmov podľa podmienok obce (napríklad dolina, údolie, vrch, pohorie, tiesňava, rovina, rieka, potok, jazero, rybník, breh, ostrov, les, pole, kameňolom, námestie, ulica).	Pojmy podľa podmienok obce.	
			Orientovať sa v čase pomocou konvenčných prostriedkov určovania času.		Hľadanie odpovedí na otázky o krajine mimo nášho zorného poľa – „Čo je za tým vrchom? Kam vedie táto cesta? Odkiaľ a kam tečie potok?" a pod. ***Miestna krajina, orientácia, poloha v priestore, prírodné a historické prvky, turistické značenie.***	Odpovede na otázky o krajine.	
	Orientácia v pláne a na mape		Čítať obsah jednoduchej mapy s porozumením významu v nej použitých		Určovanie svetových strán na mape.	Svetové strany.	

			farieb a základných mapových znakov.				
			Uskutočniť jednoduchý prieskum o názoroch na vybraný problém v škole alebo jej okolí.		Nazeranie na krajinu v rôznej mierke od blízkeho k vzdialenému, od malého k veľkému. Odhadovanie skutočnej vzdialenosti medzi bodmi na mape pomocou grafickej mierky.	Mierka mapy.	
			Určiť polohu svojej obce, Slovenska a svetadielov na mapách rôznej mierky.		Lokalizovanie svojho bydliska a školy na leteckej snímke a mape veľkej mierky. Určovanie polohy obce na mape Slovenska a polohy Slovenska na mape Európy.	Práca s mapou.	
			Čítať obsah jednoduchej mapy s porozumením významu v nej použitých farieb a základných mapových znakov.		Rozpoznávanie základných prvkov obsahu mapy a glóbusu (farby, tvary) pomocou legendy.	Práca s mapou.	
			Orientovať sa v známom priestore na základe jeho zobrazenia v pláne a na jednoduchej mape.		Pomenovanie svetadielov a oceánov na glóbuse na jednoduchej mape sveta. ***Plán, mapa, mapové znaky, legenda, grafická mierka, vzdialenosť, svetové strany, poloha na mape, letecká snímka, glóbus, svetadiely a oceány.***	Svetadiely.	
	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a ŽP		Opísať kam, ako a prečo cestujú ľudia z rodiny alebo blízkeho okolia.		Identifikovanie dôvodu (za prácou, vzdelaním, službami, oddychom, poznaním, priateľmi), cieľa (blízka obec, okresné mesto, krajské mesto, zahraničie) a pravidelnosti (denne, týždenne, mesačne, ročne) cestovania ľudí vo svojej rodine a v rodinách spolužiakov.	Cestovanie za prácou.	
			Uplatňovať šetrný vzťah k prírodným zdrojom a životnému prostrediu vo svojom okolí.		Identifikovanie základných podobností a odlišností svojej obce (prírodné prostredie, architektúra, spôsob života) a vybranej obce zo zahraničia. ***Prírodné a umelé prostredie, počasie, cestovanie, doprava, mesto a vidiek, spôsob života.***	Porovnávanie obcí so zahraničnými obcami.	

	Orientácia v čase	**Dejepisný**	Riadiť sa podľa priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné.	**3. ročník** Porovnať život ľudí v minulosti a v súčasnosti. Určovať čas na hodinách. Prerozprávať príbeh spojený s obcou alebo jej okolím. Pátrať po najstarších pamiatkach v obci. Pozorovať zmeny v čase.	Personalizácia cieľov, vytváranie priorít a ich zdôvodnenie, odlíšenie činností podľa osobnej dôležitosti (povinností, užitočných a oddychových aktivít).	Priority.	
			Orientovať sa v čase pomocou konvenčných prostriedkov určovania času.		Určovanie času na hodinách. ***Časová postupnosť, plánovanie času, meranie času, kalendár.***	Určovanie času.	
	Pozorovanie zmien v čase		Prerozprávať príbeh viažuci sa k obci alebo regiónu.		Prerozprávanie alebo stvárnenie príbehu (povesť, legenda) spojeného s obcou alebo jej okolím.	Povesť.	
			Získať a interpretovať informácie z obrazových zdrojov (obrázky, fotografie, ilustrácie, video) a veku primeraných textov umeleckej a vecnej literatúry.		Pozorovanie zmien v čase na príklade ľudí, krajiny, budov a artefaktov.	Zmeny v čase.	
			Porovnať obrazy obce v minulosti a v súčasnosti.		Porovnávanie spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti (škola, hračky, práca a zamestnania, odev, obchod) na základe informácií získaných z rôznych prameňov.	Súčasnosť a minulosť.	
			Prerozprávať príbeh viažuci sa k obci alebo regiónu.		Pátranie po najstarších pamiatkach v obci, miestach pamäti (najstarší hrob na cintoríne, artefakty v rodine, historické budovy, pamätníky, staré stromy a pod.) ***Rodostrom, vzájomné rodinné vzťahy, povesť, pamiatky.***	Pamiatky v obci.	
	Poznávanie pravidiel vo svojom živote	**Občiansky**	Podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole.	**3. ročník** Riadiť sa svojimi právami a povinnosťami. Identifikovať významné kultúrne a športové podujatia v obci a jej okolí. Poznať miesta náboženského charakteru v obci.	Spoločná tvorba pravidiel života v triede, počas vyučovania i mimo neho, a zaviazanie sa dodržiavať ich (fair play). Zdôvodňovanie konkrétnych pravidiel v školskom poriadku alebo v obci. ***Pravidlá, školský poriadok, férovosť.***	Tvorba pravidiel.	
	Život obce a vzťahy v komunite		Stručne opísať význam kľúčových osôb, úradov, inštitúcií, občianskych iniciatív a udalostí v komunite a obci.		Identifikovanie miest náboženského charakteru v obci a ich významu pre spoločenstvo veriacich.	Miesta náboženského charakteru.	

			Mať prehľad o významných prírodných, kultúrnych a historických prvkoch vo svojom okolí.	Poznať znaky štátnych a obecných symbolov a vlajok. Osvojiť si návyky k šetrnému zaobchádzaniu s prírodnými zdrojmi a životným prostredím. Opísať konkrétne potreby solidarity v škole a okolí. Odlíšiť pravdivú a nepravdivú informáciu. Opísať vplyv reklamy na naše správanie. Porovnať ceny tovarov a služieb.	Identifikovanie významných kultúrnych a športových podujatí v obci a jej okolí.	Kultúrne a športové podujatia.	
			Získať informácie pozorovaním vo svojom okolí.		Rozpoznávanie príkladov používania identifikačných znakov, symbolov a vlajok (štátne a obecné symboly, symboly EÚ, logá).	Štátne symboly.	
			Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí.		Spoznávanie rozmanitosti kultúrnych prejavov a preukazovanie citlivosti voči druhým v bezprostrednom okolí (triede, škole, susedstve, obci). ***Obec, inštitúcie, komunita, súkromný a verejný priestor, symboly, sviatky, tradície, rozmanitosť.***	Rozmanitosť kultúrnych prejavov.	
	Zodpovedné hospodárenie		Posúdiť vlastné možnosti kúpy vybraného tovaru a služby.		Odhad, zistenie a porovnanie cien vybraných tovarov a služieb. ***Povolania, tovary a služby, cena, peniaze, šetrenie.***	Ceny tovarov.	
			Uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách.		Diskutovanie o potrebe starostlivosti o svoje, o zverené či zdieľané veci a statky.	Starostlivosť o veci.	
			Uplatňovať šetrný vzťah k prírodným zdrojom a životnému prostrediu vo svojom okolí.		Osvojovanie si návykov smerujúcich k šetrnému zaobchádzaniu so svojimi zdrojmi, prírodnými zdrojmi a životným prostredím (predchádzanie vzniku odpadu a jeho separovanie, šetrenie spotreby vody a elektrickej energie.	Šetrný vzťah k ŽP.	
	Základy aktívneho občianstva		Riadiť sa podľa priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné.		Realizácia jednoduchého prieskumu s cieľom identifikovať možnosti zlepšenia života a prostredia v triede, škole, obci a jej blízkom okolí.	Zlepšovanie života v triede.	
			Spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole.		Identifikovanie konkrétnych potrieb solidarity v škole a okolí alebo doma a okolí (napr. vo vzťahu k novým	Solidarita v škole.	

					spolužiakom z iných oblastí a krajín, k ľuďom so špeciálnymi a inými potrebami a znevýhodnením, k starším a chorým osobám. ***Aktívny obyvateľ obce, spolupráca, pomoc, dobročinnosť.***		
	Základy práce s mediálnym obsahom		Rozpoznať druhy a základnú úlohu médií.		Navrhovanie zásad veku primeraného využívania rôznych médií a neubližujúceho správania v online priestore voči iným. ***Zdroje informácií, médiá, reklama.***	Médiá.	
			Uviesť príklad nepravdivej správy.		Odlíšenie pravdivej a nepravdivej (zavádzajúcej) informácie a pomenovanie jej dôsledkov na konkrétnych príkladoch.	Pravdivé a nepravdivé informácie.	
			Identifikovať, ktoré mediálne výstupy sú reklamou.		Pomenovanie vplyvu reklamy na naše túžby a správanie.	Vplyv reklamy.	
	Konanie dobra – aj keď sa nikto nepozerá	**Etická-osobnostný**	Vytvoriť predstavu o hrdinskom alebo morálnom vzore v konaní postáv rozličných príbehov.	**3. ročník** Rešpektovať názory druhých. Používať zdvorilosť ako znak úcty. Vyjadriť svoje želania, sny, plány a túžby. Vyjadriť a zvládať svoje emócie. Opísať vlastnosti postáv z príbehov. Vnímať domov ako miesto na rozvíjanie vzťahov v rodine. Opísať inšpiratívnych ľudí v komunite.	Spoznávanie vybraných biblických a archetypálnych príbehov. -Identifikovanie posolstva týchto príbehov a vzorov pre život človeka a spoločnosti.	Biblické príbehy.	
			Vytvoriť predstavu o hrdinskom alebo morálnom vzore v konaní postáv rozličných príbehov.		Identifikovanie dobrých vlastností postáv z uvedených príbehov (dôvera, odvaha, dobrota a pod. ***Čestnosť a pravdovravnosť, odvaha, hrdinstvo, dobré činy, dobré vlastnosti.***	Vlastnosti postáv z príbehov.	
	Rozvíjanie vzťahov v rodine a v komunite		Aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v komunite. 11		Vnímanie domova ako miesta pre život a rozvíjanie vzťahov v rodine a komunite. ***Domov, rodina, príbuzní a blízki, komunita, inšpiratívni ľudia.***	Domov.	

Hodnotenie

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať priebežné a celkové hodnotenie formou slovného hodnotenia so zreteľom na individualitu každého žiaka. Hodnotenie jednotlivých vzdelávacích oblastí je podrobnejšie spracované v prílohe č.

Vzdelávacia oblasť	ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ
Predmet	**Etická výchova**
Stupeň vzdelania	Primárne vzdelávanie
Cyklus	1.cyklus
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Charakteristika predmetu

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť pripravuje žiakov k tomu, aby sa prejavovali ako samostatné, slobodné a zodpovedné osobnosti, uplatňovali svoje práva a napĺňali svoje povinnosti. Umožňuje porozumieť geografickým, historickým, kultúrnym, náboženským, hospodárskym a politickým špecifikám v rôznych častiach sveta, čo vedie k rešpektu a ohľaduplnosti voči iným ľuďom, kultúram a duchovným hodnotám, ako aj voči sebe. U žiakov rozvíja pozitívny vzťah k demokratickej spoločnosti, krajine a k potrebe udržateľnosti života na Zemi. Posilňuje ich aktívny postoj k riešeniu aktuálnych výziev a problémov. Rozvíja uvedomenie si vlastnej identity v globalizovanom svete. Okrem vedomostí rozvíja u žiakov aj spôsobilosti získavať, vyhľadávať, analyzovať a interpretovať informácie v rôznej podobe. Žiaci z nich vyvodzujú logicky správne závery a dokážu ich argumentačne podložiť a odprezentovať.

Predmet	Komponent	Tematický celok	Výkonový štandard	Vzdelávacie ciele	Obsahový štandard	Učivo	Poznámky
Etická výchova	Etický -osobnostný	Vyjadrovanie zdvorilosti ako znaku úcty	Vypočuť si myšlienky a názory druhých, rešpektovať ich spôsob uvažovania.	**1. ročník** Vyjadriť a rešpektovať súhlas a nesúhlas. Prejavovať záujem o druhého kladením otázok a aktívnym počúvaním. Rozprávať o vlastných záľubách. Vyjadrovať svoje želania, túžby a plán na ich realizáciu. Vnímať kamarátstvo ako dobrý model komunikácie, vzťahov a spolupráce.	Vyjadrovanie a rešpektovanie súhlasu a nesúhlasu v rôznych situáciách.	Súhlas a nesúhlas.	
			Vypočuť si myšlienky a názory druhých, rešpektovať ich spôsob uvažovania.		Prejavovanie záujmu o druhého, kladenie otázok a aktívne počúvanie. ***Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie.***	Záujem o druhého.	
		Sebapoznávanie	Opísať svoje charakterové vlastnosti, záľuby, túžby a sny.		Rozprávanie o vlastných záľubách a o tom, ako pomáhajú v živote a vo vzťahoch s druhými.	Moje záľuby.	
			Opísať svoje charakterové vlastnosti, záľuby, túžby a sny.		Tvorivé vyjadrovanie želaní a túžob a plánu na ich realizáciu. ***Túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania.***	Želania a túžby.	
		Vnímanie jedinečnosti v každom človeku	Preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom).		Vnímanie kamarátstva ako dobrého modelu komunikácie, vzťahov, spolužitia a spolupráce.	Kamarátstvo.	
			Aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v komunite.	**2. ročník** Obdarovať a oceniť druhých.	Tvorivé obdarovávanie a oceňovanie druhého, druhých.	Obdarovávanie druhých.	

			Pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer.	Chápať dôsledky zlého a dobrého správania. Posilňovať pozitívny sebaobraz. Modelovať reakcie na rozlične vyjadrené emócie. Zvládať vlastné prejavy emócií. Odlišovať dobré a zlé vlastnosti ľudí.	Rozlišovanie a chápanie dôsledkov dobrého (napomáhajúceho) a zlého (ubližujúceho) správania. ***Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.***	Dobré a zlé správanie.	
		Spoznávanie a vyjadrovanie emócií	Pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer.		Posilňovanie pozitívneho sebaobrazu.	Pozitívny sebaobraz.	
			Pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer.		Modelovanie reakcií na rozlične vyjadrené emócie nadšenia, šťastia, hnevu, znechutenia a i.	Emócie.	
					Zvládanie prejavov vlastných emócií tak, aby boli autentické a zároveň neranili druhých. ***Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.***	Emócie.	
		Konanie dobra – aj keď sa nikto nepozerá	Pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer.		Odlišovanie dobrých a zlých vlastností ľudí a ich konania na príkladoch postavy/postáv z bežných príbehov, alebo z dejín, literatúry, seriálov alebo filmov.	Vlastnosti ľudí.	

			Oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých a akceptovať, že vlastnosti a schopnosti je možné rozvíjať.	**3. ročník** Opísať morálne prvky v konaní postáv. Diskutovať o detských hrdinoch. Posúdiť situácie, v ktorých sa stretneme s klamstvom. Odolávať lákavým ponukám. Oceniť hodnoty rodiny. Poznávať variability rodín a rôznych životných situácií detí. Opísať inšpiratívnych ľudí v komunite.	Identifikovanie morálnych prvkov v konaní vybraných postáv, medzi akými rozhodnutiami váhajú a k akým dôsledkom ich rozhodnutia vedú.	Morálne konanie.	
			Vytvoriť predstavu o hrdinskom alebo morálnom vzore v konaní postáv rozličných príbehov.		Diskutovanie o detských hrdinoch.	Detský hrdinovia.	
			Pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer.		Posudzovanie situácií, v ktorých sa stretneme s klamstvom alebo nečestným správaním. ***Čestnosť a pravdovravnosť, odvaha, hrdinstvo, dobré činy, dobré vlastnosti.***	Klamstvo.	
		Sebariadenie	Vyjadriť svoje myšlienky a pocity na primeranej úrovni.		Kultivovanie schopnosti odolávať lákavým ponukám, ak sa dostanú do sporu s dôležitejšími osobnými cieľmi. ***Túžby, potreby, sebaovládanie, rebríček hodnôt, osobné ciele, odolnosť.***	Sebariadenie.	
		Rozvíjanie vzťahov v rodine a komuite	Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí.		Oceňovanie hodnôt spojených s rodinou alebo blízkymi osobami (bezpečie, láska, zodpovednosť, rešpekt, prijatie).	Hodnoty rodiny.	
			Aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v komunite.		Poznávanie variability rodín a rôznych životných situácií detí.	Rôzne životné situácie.	
			Podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole.		Identifikovanie inšpiratívnych ľudí v komunite a ich bližšie spoznávanie. ***Domov, rodina, príbuzní a blízki, komunita, inšpiratívni ľudia.***	Rozvíjanie vzťahov.	

Hodnotenie

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať priebežné a celkové hodnotenie formou slovného hodnotenia so zreteľom na individualitu každého žiaka. Hodnotenie jednotlivých vzdelávacích oblastí je podrobnejšie spracované v prílohe č.1.

Vzdelávacia oblasť	ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ
Predmet	**Náboženská výchova – Evanjelickej cirkvi a.v.**
Stupeň vzdelania	Primárne vzdelávanie
Cyklus	1.cyklus
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Charakteristika predmetu

Vzdelávacia podoblasť náboženská výchova sa vyučuje ako náboženská výchova/náboženstvo Rímskokatolíckej cirkvi v Slovenskej republike, náboženská výchova/náboženstvo Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku, náboženská výchova/náboženstvo Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku, náboženská výchova/náboženstvo Pravoslávnej cirkvi na Slovensku, náboženská výchova/náboženstvo Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku a náboženská výchova/náboženstvo Cirkvi bratskej v Slovenskej republike.

Ciele vzdelávania pre 1.cyklus

1. Vyjadriť jedinečnosť človeka.
2. Oboznámiť sa so základnými otázkami kresťanskej viery v Boha.
3. Dokážu chápať kresťanskú vieru v trojjediného Boha.
4. Komunikovať svoje predstavy o Bohu a svoj vzťah k nemu.
5. Podať základný opis príbehu o Ježišovom narodení, utrpení, smrti a zmŕtvychvstaní.
6. Vedia opísať, ako sa Ježiš stretával s ľuďmi.
7. Vedia opísať základnú štruktúru Biblie.
8. Dokážu pomenovať základné prvky biblického rozprávania o Bohu, dokážu opísať miestne spoločenstvo ako cirkev v danej lokalite, vedia sa zúčastňovať na bohoslužbách spôsobom primeraným ich veku.
9. Dokážu pomenovať základné pravidlá úspešného spoločného života a aplikovať ich na svoj vlastný život.
10. Vedia používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu.

Učebné osnovy pre 1.cyklus ***Človek a spoločnosť*** ***Náboženská výchova evanjelická***				
Komponent 1: Boh a človek				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Výkonový	**Žiak vie, dokáže**	• vnímať vieru ako jedinečný dar a súčasť človeka, • posúdiť dôležitosť Božej prítomnosti v živote človeka, • vyjadriť radosť z Božieho stvorenstva a správať sa k nemu s rešpektom a úctou, • zdôvodniť hodnotu človeka ako jedinečného Božieho stvorenia, • vnímať druhých ľudí s rešpektom a oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých.		
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard		- výnimočnosť života človeka v jeho pozemskom živote v rámci jeho viery, obdarovania, schopností a zručností - jedinečnosť Božieho stvorenia a inšpirácie pre život človeka z okolitého sveta - ľudský život ako jedinečnosť v celku sveta a ľudskej spoločnosti - základné princípy spolužitia medzi ľuďmi a medzi človekom a ostatným stvorením	- Božie princípy konania v životoch ľudí Biblie - Božie princípy konania v živote súčasného človeka - poznanie Desatora ako pravidiel života a ich motivácia pre každodenné činnosti v živote žiakov	- dôvera v Pána Ježiša ako životný princíp konania - Ježišov život ako inšpirácia pri rozhodovaní a konaní - biblické príbehy o Ježišovi Kristovi -Ježišovo konanie cez pravidlá a životné skutočnosti na srdce a život človeka

<table>
<tr><td colspan="5">Komponent 2: Ježiš Kristus</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>1.ročník</td><td>2.ročník</td><td>3.ročník</td></tr>
<tr><td>Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="3">• interpretovať základné biblické príbehy z Ježišovho života,
• posúdiť hĺbku Ježišovej lásky a odpustenia hriechov,
• vnímať Ježiša Krista ako Spasiteľa sveta, ale aj ako osobného Priateľa .</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>1.ročník</td><td>2.ročník</td><td>3.ročník</td></tr>
<tr><td>Obsahový štandard</td><td></td><td>-Ježiš ako Mesiáš - zasľúbenia a Realizácia zasľúbení
-Ježišov život ako človeka v tomto svete – potvrdenie Jeho božskosti a inšpirácia pre život kresťana v tomto svete</td><td>- Ježišove podobenstvá
- Ježišove skutky uzdravenia a vzkriesenia
-Ježišove zázraky</td><td>- celoživotný Ježišov príbeh ako Učiteľa a Spasiteľa
- postavenie človeka pred Bohom v hriechu
- postavenie človeka pred Bohom ako Božieho dieťaťa cez Ježišovu smrť a vzkriesenie
- večný život ako dôsledok osobného rozhodnutia pre život v dôvere voči Pánovi Ježišovi</td></tr>
<tr><td colspan="5">Komponent 3,4: Písmo sväté, Cirkev a sviatosti</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>1.ročník</td><td>2.ročník</td><td>3.ročník</td></tr>
<tr><td>Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="3">• tvorivo interpretovať vybrané biblické príbehy,
• posúdiť konanie biblických postáv a vyjadriť dôsledky ich správania,
• pomenovať čo je cirkev,
• chápať cirkev ako spoločenstvo veriacich v Ježiša Krista ,
• posúdiť význam cirkevných sviatkov a nedele v živote kresťana,
• pomenovať čo sa nachádza v kostole a prečo.</td></tr>
</table>

		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard		- cirkev v jej biblických základoch - cirkev ako spoločenstvo ľudí - cirkev ako spoločenstvo, ktorého hlavou je Kristus - vnímanie cirkvi ako miesta, kde patrím aj ja	- biblické príbehy - Vianoce - biblické príbehy – Veľká noc - biblické príbehy – Turíce - sviatky v cirkevnom roku - vznik nedeľného sviatočného dňa - poriadok bohoslužieb v jeho hlavných bodoch	- biblické postavy v Novej zmluve – evanjeliá - biblické postavy v Novej zmluve – Skutky apoštolov a listy apoštolov - niektoré postavy v cirkevných dejinách - povinnosti a práva člena evanjelickej cirkvi - príbehy o vzniku kresťanskej cirkvi a prínos Ježiša pre modernú cirkev
Komponent 5: Kresťanský život				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• tvorivo interpretovať vlastné modlitby a chápať ich ako vyjadrenie svojho vzťahu k Bohu, • posúdiť potrebu dávania a prijímania lásky, odpustenia a prijímania sa navzájom, • zdôvodniť význam vzťahov v rodinách, spoločenstve a cirkvi, • zdieľať svoje myšlienky a postoje k osobnej viere veku primeraným spôsobom, • vnímať potreby druhých ľudí a prejaviť im ochotu pomôcť, • argumentovať voľbu medzi morálne správnym a nesprávnym a konaním.		
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový		- princípy konania biblických postáv a ich inšpirácia pre život kresťana	- konkrétne príklady dobrých a zlých skutkov vo vzťahu ku stvoreniu - konkrétne príklady dobrých a zlých skutkov vo vzťahu k inému človeku	- Ježišove skutky vo vzťahu k ľuďom v rámci biblických príbehov - prikázania Desatora - vzťahy s ostatnými ľuďmi a ich zásady – etické princípy, princípy slušného správania,

		- Ovocie Ducha Svätého z listu Galatským a ich aplikácia do života žiaka	- dôsledky viery a dôsledky nevery pre život človeka v jeho vzťahu k okoliu, aj k nemu samému	praktické dôsledky v rámci vyučovania – projektové vyučovania

Hodnotenie

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať priebežné a celkové hodnotenie formou slovného hodnotenia so zreteľom na individualitu každého žiaka. Hodnotenie jednotlivých vzdelávacích oblastí je podrobnejšie spracované v prílohe č.1.

Vzdelávacia oblasť	ČLOVEK A SVET PRÁCE
Predmet	**Svet práce**
Stupeň vzdelania	Primárne vzdelávanie
Cyklus	1.cyklus
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Charakteristika predmetu

Základnými stavebnými prvkami oblasti Človek a svet práce sú tri komponenty: Technika, Podnikavosť a iniciatívnosť, Kariérová výchova. Všetky tri komponenty sú navzájom prepojené tak, aby bol dôraz kladený na rozvoj technického, tvorivého a kritického myslenia vo vzdelávacej oblasti. Dôraz je kladený na rozvíjanie technickej a profesijnej gramotnosti u žiakov. Pojem technická gramotnosť sa vzťahuje na schopnosť žiakov používať, riadiť, hodnotiť a chápať techniku. Aby sa žiak stal technicky gramotným jedincom, mal by pochopiť, čo je technika a technológie, ako fungujú, ako formujú spoločnosť a ako ich formuje spoločnosť. Technicky gramotný žiak má navyše určité schopnosti technicky myslieť a pracovať s technickými zariadeniami, ktoré mu umožňujú využiť ich vynaliezavosť pri navrhovaní a stavbe vecí, pri riešení praktických problémov, ktoré sú technologického charakteru. Vo všeobecnej rovine sa profesijná gramotnosť označuje ako schopnosť identifikovať a rozvíjať reálny profesijný cieľ. Charakteristickou črtou profesijne gramotného žiaka je, že pozná svoje silné stránky, vie prijať a vyjadriť spätnú väzbu a v procese kariérového plánovania vytvárať konštruktívne rozhodnutia. Profesijná gramotnosť zahŕňa víziu, v ktorej má každý žiak určitý stupeň vedomostí o kariérových hodnotách, osobnom kariérovom smerovaní a kariérovom plánovaní ako celoživotnom procese.

Ciele vzdelávania pre 1.cyklus

1. Získavať poznatky o rôznych prírodných a technických materiáloch, pracovných postupoch, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité.
2. Učiť sa využívať nadobudnuté prírodovedné poznanie pri riešení technickej otázky.
3. Realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník, technológií, prírodných a technických materiálov.
4. Používať vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov.
5. Získať poznatky o pracovných činnostiach a profesiách v minulosti a dnes.
6. Rozpoznať hodnoty vzťahujúce sa k práci.
7. Pomenovať a prezentovať vlastné záľuby.
8. Rešpektovať a správať sa podľa spoločne dohodnutých pravidiel skupiny, vytvárať v skupine pozitívne vzťahy.
9. Realizovať jednoduchý nápad.

Predmet	Komponent	Tematický celok	Výkonový štandard	Vzdelávacie ciele	Obsahový štandard	Učivo	Poznámky
Svet práce	Technika	**Poznávanie vlastností modelovacích materiálov**	Získať poznatky o rôznych prírodných a technických materiáloch, pracovných postupoch, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité.	**1. ročník** Vytvoriť jednoduchý projekt z rôznych materiálov. Poznať vlastnosti rôznych druhov materiálov. Konštruovať jednoduché modely.	Druhy a vlastnosti netvrdnúcich, samotvrdnúcich a tvrdnúcich modelovacích materiálov: cesto, hlina, modurit a pod.	Vlastnosti modelovacích materiálov.	
			Realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník, technológií, prírodných a technických materiálov s dodržaním BOZP.		V tvorivých činnostiach poznávanie rôznych druhov a vlastností modelovacích materiálov.	Vlastnosti modelovacích materiálov.	
		Poznávanie vlastností a možností využitia prírodných, technických ako aj odpadových materiálov	Realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník, technológií, prírodných a technických materiálov s dodržaním BOZP.		Prírodný a technický materiál: druhy, vlastnosti a možnosti využitia. Zhotovovanie výrobkov z rôznych prírodných materiálov ako mach, vlna, šúpolie, kamienky a z technických materiálov ako drôt, gombíky, korálky a pod. Odpadový materiál, jeho triedenie a druhotné využitie.	Výrobky z prírodných materiálov.	
		Textil – základné druhy, vlastnosti, spracovanie, možnosti a spôsoby využitia	Získať poznatky o pracovných činnostiach a profesiách (s akcentom na obec a región), realizovať jednoduchý nápad.		**Textil:** Poznávanie rôznych druhov textílií na základe väzby tkaniny a informácií z etikety výrobku.	Druhy textílií.	
		Skúmanie vlastností plastov	Realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník, technológií, prírodných a technických materiálov s dodržaním BOZP.		**Plasty:** Plasty: druhy, vlastnosti, triedenie, druhotné využitie.	Plasty.	

		Poznávanie techniky v domácnosti, v doprave	Učiť sa využívať nadobudnuté prírodovedné poznanie pri riešení technickej otázky.		Technika v domácnosti, v doprave: druhy, technika v minulosti a dnes.	Technika v domácnosti.	
		Konštruovanie	Používať vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov.		Budovy, objekty, konštrukcie okolo nás.	Konštrukcie okolo nás.	
		Papier a kartón: druhy, vlastnosti, základné suroviny na výrobu papiera, využitie.	Získať poznatky o pracovných činnostiach a profesiách (s akcentom na obec a región), realizovať jednoduchý nápad.	**2. ročník** Poznať pracovné profesie v regióne. Poznať vlastnosti papiera. Rozlíšiť kovové a nekovové predmety. Poznať význam a využitie dopravných prostriedkov. Tvoriť priestorové konštrukcie.	**Papier:** V tvorivých činnostiach poznávanie rôznych druhov a vlastnosti papiera napr. kancelársky, kresliaci, novinový baliaci a pod.	Vlastnosti papiera.	
		Kovy – druhy, vlastnosti, spracovanie a možnosti využitia	Realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník, technológií, prírodných a technických materiálov s dodržaním BOZP.		**Kovy:** V tvorivých konštrukčných činnostiach rozlišovanie a poznávanie kovových a nekovových predmetov, súčastí stavebníc, skladačiek.	Kovové a nekovové predmety.	
		Textil – základné druhy, vlastnosti, spracovanie, možnosti a spôsoby využitia	Získať poznatky o rôznych prírodných a technických materiáloch, pracovných postupoch, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité.		**Textil:** Poznávanie vlastností ako udržiavanie tepla, nasiakavosť, krčivosť, pevnosť, odolnosť a iné.	Vlastnosti textilu.	

		Poznávanie techniky v domácnosti, v doprave	Získať poznatky o pracovných činnostiach a profesiách (s akcentom na obec a región), realizovať jednoduchý nápad.		Poznávanie spôsobov prepravy tovaru, význam a využitie dopravných prostriedkov alebo zdvižných zariadení.	Preprava tovaru.	
		Konštruovanie	Realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník, technológií, prírodných a technických materiálov s dodržaním BOZP.		V tvorivých konštrukčných činnostiach priestorová tvorba predmetov, objektov, rôznych druhov konštrukcií.	Priestorové objekty.	
		Papier a kartón: druhy, vlastnosti, základné suroviny na výrobu papiera, využitie.	Učiť sa využívať nadobudnuté prírodovedné poznanie pri riešení technickej otázky. Používať vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov.	**3. ročník** Tvoriť jednoduché modely z rôznych materiálov. Opísať proces výroby papiera. Ovládať základné stehy šitia. Poznať vlastnosti dreva. Vymenovať časti bicykla. Rozlišovať značky na plastových obaloch výrobkov.	**Papier:** Skúmanie a poznávanie surovín potrebných na výrobu papiera, výroba recyklovaného papiera.	Výroba papiera.	
		Textil – základné druhy, vlastnosti, spracovanie, možnosti a spôsoby využitia	Získať poznatky o pracovných činnostiach a profesiách (s akcentom na obec a región), realizovať jednoduchý nápad.		**Textil:** V tvorivých činnostiach poznávať základné stehy: predný, zadný.	Základné stehy šitia.	
		Drevo – mechanické vlastnosti, základy opracovania a využitie	Realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník, technológií, prírodných a technických materiálov s dodržaním BOZP.		**Drevo:** Poznávanie rôznych mechanických vlastností pri brúsení, rezaní a pilovaní rovnobežne a kolmo na vlákna dreva.	Poznávanie vlastností dreva.	

		Skúmanie vlastností plastov	Získať poznatky o rôznych prírodných a technických materiáloch, pracovných postupoch, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité.		**Plasty:** Poznávanie plastov na základe informácií na obaloch výrobkov.	Plasty.	
		Poznávanie techniky v domácnosti, v doprave	Realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník, technológií, prírodných a technických materiálov s dodržaním BOZP		Konštrukčné časti bicykla a elementárna údržba.	Časti bicykla.	
	Kariérová výchova	**Charakterizovanie vybraných povolaní**	Porovnávať rôzne druhy povolaní, pričom má reálnu predstavu o ich pracovnej náplni.	**1. ročník** Poznať rôzne druhy povolaní.	Charakteristika vybraných povolaní podľa pracovných činností, pracovného prostredia, pracovných prostriedkov, predmetov a objektov. Učebná činnosť žiaka ako osobitný druh práce.	Povolania.	
			Prezentovať kariérové hodnoty vzťahujúce sa k vlastnostiam pracovnej činnosti z pohľadu budúcej voľby povolania/remesla a k oceneniu významu práce.	**2. ročník** Opísať povolania podľa pracovnej činnosti a prostredia, v ktorom sa vykonávajú.		Povolania.	
		Charakterizovanie vybraných povolaní	Spoznávať a prezentovať svoje záľuby a úspechy v prepojení na konkrétny druh povolania/remesla.	**3. ročník** Vedieť opísať podľa svojich záľub budúce povolanie.	Kariérové hodnoty vzťahujúce sa k vlastnostiam pracovnej činnosti, ako súčasť základnej zložky pre budúcu voľbu povolania.	Kariérové hodnoty.	
		Poznávanie vlastných záľub a hodnôt	Spoznávať a prezentovať svoje záľuby a úspechy v prepojení na konkrétny druh povolania/remesla.		Záľuby ako významný faktor, ktorý ovplyvňuje pracovný úspech.	Záľuby.	
	Podnikavosť a iniciatívnosť	**Stanovenie cieľov a tvorba nápadu**	Na základe nápadu navrhnúť jednoduchý produkt.	**1. ročník** Porozumieť vzťahu peniaze a mzda ako odmena za prácu.	Stanovenie si cieľov a kritérií úspechu potrebných pre proces prípravy a tvorby nápadu.	Kritériá úspechu.	

		Základy finančnej a ekonomickej gramotnosti	Byť motivovaný pre prácu na nápade a venovať mu primeranú pozornosť a úsilie.		Mzda ako odmena za prácu, peniaze ako nositeľ hodnôt a prostriedok výmeny.	Mzda.	
			Pochopiť význam práce pre človeka v základných ekonomických súvislostiach.		Porozumieť vzťahu peniaze a mzda ako odmena za prácu, ktoré slúžia na uspokojovanie základných potrieb.	Odmena za prácu.	
		Stanovenie cieľov a tvorba nápadu	Pochopiť význam práce pre človeka v základných ekonomických súvislostiach.	**2. ročník** Používať peniaze pri výmene za tovar.	Návrh a príprava nápadu.	Návrh spoločného nápadu.	
		Základy finančnej a ekonomickej gramotnosti	Pochopiť význam práce pre človeka v základných ekonomických súvislostiach.		Peniaze ako prostriedok na výmenu za tovary a služby.	Hodnota peňazí.	
		Stanovenie cieľov a tvorba nápadu	Podeliť sa o zdroje pri práci a výrobe výrobkov, neplytvať nimi a recyklovať ich.	**3. ročník** Recyklovať rôzny materiál. Spolupracovať na spoločnom nápade.	Ocenenie úspechu po ukončení realizácie cieľa.	Ocenenie úspechu.	
			Pochopiť význam práce pre človeka v základných ekonomických súvislostiach.		Vyjadrenie, ako k procesu prispelo vynaložené úsilie.	Úsilie a pracovitosť.	
		Základy finančnej a ekonomickej gramotnosti	Podeliť sa o zdroje pri práci a výrobe výrobkov, neplytvať nimi a recyklovať ich.		Recyklácia, upcyklácia, šetrenie ako súčasť zodpovedného správania.	Recyklácia.	
		Stanovenie cieľov a tvorba nápadu	Byť motivovaný pre prácu na nápade a venovať mu primeranú pozornosť a úsilie		Spolupráca na spoločnom nápade.	Spolupráca.	

Hodnotenie

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať priebežné a celkové hodnotenie formou slovného hodnotenia so zreteľom na individualitu každého žiaka. Hodnotenie jednotlivých vzdelávacích oblastí je podrobnejšie spracované v prílohe č.1.

Vzdelávacia oblasť	UMENIE A KULTÚRA
Predmet	**Hudobná výchova**
Stupeň vzdelania	Primárne vzdelávanie
Cyklus	1.cyklus
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Charakteristika predmetu

Hudba je druhom umenia so špecifickými vyjadrovacími prostriedkami, ktoré tvoria nenahraditeľnú súčasť neverbálnej kultúry. Vzniká ako výsledok špecifickej ľudskej aktivity v priestore a čase, zoskupením tónov a zvukov, prezentuje ľudskú skúsenosť a usiluje o estetickú komunikáciu. Vplýva na celú osobnosť človeka, jeho fyzickú i psychickú podstatu v kognitívnej, afektívnej a psychomotorickej oblasti. Je dôležitá pre osobnostný a sociálny rozvoj v kontexte kultúrnej a umeleckej komunikácie, vo vzťahu k vnímaniu a produkovaniu hudby ako nehmotnému kultúrnemu dedičstvu. Základnou úlohou hudobného vzdelávania je rozvoj hudobnosti žiakov.

Ciele vzdelávania pre 1.cyklus

1. Sluchom identifikovať zvuk a tón, hlasom, hrou na tele a hrou na hudobných nástrojoch realizovať základné vlastnosti tónu (výška, sila, farba, dĺžka).
2. Objavovať možnosti vlastného hlasu, znenia hudobných nástrojov, možnosti spontánneho pohybového a dramatického vyjadrenia hudobných obsahov.
3. Spievať rôznorodé piesne v skupine, aj s inštrumentálnym sprievodom.
4. Hrať rytmicko-melodické modely, sprievody, uplatniť ich pri vyjadrení charakteru piesne a hudby.
5. Identifikovať a aplikovať vyjadrovacie prostriedky hudby pri speve, hre na hudobných nástrojoch, pri počúvaní hudby aj pohybovom a dramatickom vyjadrovaní hudby.
6. Vyjadriť pocity z počúvanej aj produkovanej hudby verbálne, spontánnym pohybom aj inými umeleckými prostriedkami.
7. Vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu hlasom, pohybom, rytmickými, melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku.
8. Spolupracovať pri tvorbe aj stvárňovaní hudby, vyjadriť sa k výsledku vlastnej i skupinovej činnosti.

Predmet	Komponent	Výkonový štandard	Vzdelávacie ciele	Obsahový štandard	Učivo	Poznámky
Hudobná výchova	**Spev**	Ovládať na elementárnej úrovni svoj hlas –spievať primerane po melodickej, rytmickej aj výrazovej stránke, v primeranej hlasovej polohe (c1 – c2), spamäti.	**1. ročník** Spievať spamäti detské piesne rôzneho druhu a žánru (autorské, umelé, ľudové, miestne, regionálne ľudové). Rozvíjať spevácke návyky.	Spievanie hlasových modelov, riekaniek, dialogických hier, detských piesní rôzneho druhu a žánru (autorské – umelé, slovenské ľudové, miestne a regionálne ľudové) v durových i molových tóninách. Rozvíjanie elementárnych speváckych návykov, spevu legato a v primeranej dynamike, zjednocovanie spoločného spevu.	Spev detských piesní.	
		Na elementárnej úrovni rytmizovať a melodizovať reč v rámci určeného tónového priestoru durovej stupnice. Prirodzene uplatňovať elementárnu hlasovú techniku a zásady hlasovej hygieny v reči i v speve.	**2. ročník** Rytmizovať a melodizovať slová v rámci durovej stupnice.	Rytmizovanie a melodizovanie slov, slovných spojení, tvorenie rytmických útvarov, ich otextovanie, smerovanie k uvedomovaniu si melodických postupov a ich zachyteniu gestom ruky, graficky (linkou, obrázkom, farbou, grafickým znakom), pomocou rôznorodých predmetov.	Rytmizovanie a melodizovanie slov.	
		Spievať v kolektíve, v menšej skupine, a capella i so sprievodom hudobného nástroja, udržať melodickú líniu, reagovať na taktovacie gestá učiteľa. Uplatňovať individuálne dispozície, farbu a charakter vlastného hlasu v	**3. ročník** Spievať v kolektíve a so sprievodom hudobného nástroja.	Pri praktických činnostiach osvojovanie hudobnej abecedy a rytmických hodnôt: osminová, štvrťová, polová nota a pomlčka, ich rôzne kombinácie, príslušné rytmické slabiky, 2/4, 3/4 takt, tónový priestor v dur:	Spev so sprievodom hudobných nástrojov.	

		tvorivých hrách, hlasom experimentovať a improvizovať.		5,-3,; 5,-6,-5,-3,; 5,-3,-1, a 5,-4,-3,-2,-1, stupňa durovej stupnice (C dur), príslušné solmizačné slabiky, ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku tónu a postup melódie alebo fonogestika. -Objavovanie možností vlastného hlasu, imitovanie zvukov okolitého sveta, rolové spievanie, vytváranie rôznorodých melódií podľa fantázie, dotváranie príbehov a situácií prostredníctvom zvukomaľby hlasom.		
	Hra na hudobnom nástroji	Hrať na hudobnom nástroji v primeranom tempe, technicky správne, sám i v skupine, podľa gesta učiteľa. Hrať na rytmických aj melodických nástrojoch, na zhotovených vlastných elementárnych hudobných nástrojoch, okolitých zvukových objektoch.	**1. ročník** Hrať na elementárnych hudobných nástrojoch.	Hra na elementárnych hudobných nástrojoch: Orffov inštrumentár, regionálne detské ľudové hudobné nástroje, zvukové hračky, vlastnoručne vyrobené hudobné nástroje, okolité zvukové objekty, prírodný materiál.	Inštrumentálne činnosti.	
		Experimentovať s farbou znenia hudobného nástroja a zvukomalebne vyjadriť mimohudobný obsah (napr. pocity, predstavy, náladu, charakter postavy). Vytvárať rytmické a melodické miniatúry, hrať elementárne hudobné sprievody.	**2. ročník** Vytvárať rytmické i melodické hudobné sprievody.	Experimentovanie s farbou znenia hudobného nástroja, vytváranie elementárnych hudobných a zvukových miniatúr, vychádzajúcich z rytmickej štruktúry slova, slovných spojení, rýmovačiek v tónovom priestore pentatoniky.	Inštrumentálne činnosti.	
		Orientovať sa v symbolickom aj v notovom zápise. Byť súčasťou spoločnej hry, spolupracovať pri hre.	**3. ročník** Orientovať sa v notovom zápise.	Hra podľa grafickej partitúry aj z notového zápisu osminové, štvrťové hodnoty, hra sprievodov k piesňam, riekankám aj tancom. Vytváranie predohier, medzihier, dohier.	Notový zápis.	

	Počúvanie hudby	Identifikovať zvuk a tón, porovnávať ich vlastnosti.	**1. ročník** Odlíšiť zvuk a tón na základe ich vlastností.	Intuitívne, zámerné a aktívne počúvanie rôznorodej hudby. Identifikovanie vlastností tónu produkovanej aj počúvanej hudby (výška, dĺžka, sila, farba).	Počúvanie hudby.	
		Charakterizovať základné výrazové prostriedky hudby a ich vlastnosti, základnú štruktúru a hudobnú formu.	**2. ročník** Rozlišovať vokálnu a inštrumentálnu hudbu.	Nachádzanie totožnosti, podobnosti a kontrastu výrazových prostriedkov (melódia, rytmus, tempo, dynamika) a hudobnej formy znejúcej hudby. Pri počúvaní rozlišovanie a určenie vokálnej a inštrumentálnej hudby.	Počúvanie hudby.	
		Verbálne, výtvarne, pohybom vyjadriť charakter, emocionálny aspekt, mimohudobný obsah a pocity z počúvanej skladby.	**3. ročník** Vyjadriť počúvanú skladbu verbálne, výtvarne alebo pohybom.	Na základe farby zvuku identifikovanie vybraných znejúcich klasických aj ľudových hudobných nástrojov a ľudských hlasov (detský, mužský, ženský). -Objavovanie mimohudobného obsahu a námetu skladby, verbálne a iné vyjadrenie fantazijných predstáv a vlastných pocitov pri počúvaní hudby.	Počúvanie hudby.	
	Hudobno-pohybové vyjadrenie hudby	Spontánnym a koordinovaným pohybom vyjadriť charakter, formu, tempo, metrum, rytmus a dynamiku počúvanej alebo produkovanej hudby.	**1. ročník** Vyjadriť pohybom počúvanú hudbu.	Kultivovanie držania tela a formovanie tanečného postoja pri vyjadrovaní a stvárňovaní hudby. Využívanie vlastného tela ako rytmického hudobného nástroja (hra na tele).	Hudobno-pohybové vyjadrenie hudby.	
		Imitovať pohyb v hudobno-pohybových hrách a v hrách so spevom.	**2. ročník** Napodobňovať pohyb pri hodobno-pohybových hrách.	Imitovanie pohybu v hudobno-pohybových hrách a ľudových pohybových hrách so spevom.	Hudobno-pohybové vyjadrenie hudby.	
		Uplatniť základné tanečné prvky, zapamätať si sled tanečných pohybov v jednoduchej choreografii, tancovať vo dvojici, prípadne v skupine.	**3. ročník** Tancovať jednoduchú choreografiu vo dvojici i v skupine.	Uplatňovanie prirodzeného tanečného pohybu, tanečných prvkov (chôdze a behu v metrickej pulzácii, prísunový krok vpred, vzad, do strán v pérovaní, valaský krok) v jednoduchých tanečných choreografiách. -Umocňovanie hudobného vnímania a zážitku pohybovou interpretáciou hudby.	Nácvik tanca.	

	Hudobno-dramatické vyjadrenie hudby	Stvárniť obsah, charakter a formu piesne či riekanky, fragmenty ľudových hudobno- pohybových hier prostriedkami hudobnej dramatiky.	**1. ročník** Dramaticky stvárniť piesne, básne, rozprávky.	Dramatické stvárňovanie riekaniek, piesní, básní, rozprávok, ľudových hudobno-dramatických hier.	Hudobno – pohybové hry.	
		Tvoriť zvukomaľbu k rôznym príbehom a situáciám. Tvoriť melódie, odpovede na spievané či hrané otázky.	**2. ročník** Tvoriť zvukomaľbu k rôznym príbehom.	Uplatňovanie dialogických hier, rytmizovaných alebo melodizovaných textov, zvukomaľby, mimiky, gest, využívanie okolitých objektov a rekvizít, pohybovej improvizácie v dramatických obrázkoch alebo príbehoch.	Hudobno-dramatické vyjadrenie hudby.	
		Vyjadriť dej, náladu, charakteristiku mimohudobných obsahov, literárnej predlohy hlasom, pohybom, hudobnými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku. Rešpektovať originálny prístup jednotlivca pri hudobno-dramatickom stvárňovaní.	**3. ročník** Vyjadriť dej, náladu mimohudobných obsahov pomocou hlasu, pohybom alebo hudobnými nástrojmi.		Hudobno-dramatické vyjadrenie hudby.	

Hodnotenie

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať priebežné a celkové hodnotenie formou slovného hodnotenia so zreteľom na individualitu každého žiaka. Hodnotenie jednotlivých vzdelávacích oblastí je podrobnejšie spracované v prílohe č.1.

Vzdelávacia oblasť	UMENIE A KULTÚRA
Predmet	**Výtvarná výchova**
Stupeň vzdelania	Primárne vzdelávanie
Cyklus	1.cyklus
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Charakteristika predmetu

Výtvarná výchova sprostredkúva žiakovi možnosť rozvíjať svoje cítenie, myslenie a tvorivé zručnosti, a tiež uvádza žiaka do oblasti vizuálnej kultúry, ktorá je v súčasnosti podstatným zdrojom informácií a prostriedkom komunikácie. Kultivuje osobnosť žiaka a jeho spôsobilosti predovšetkým prostredníctvom vnímania, reflektovania a sebavyjadrovania. Výtvarná výchova vďaka svojej činnostnej povahe umožňuje žiakovi získať zážitok z procesu tvorby a použitia nástrojov, techník a technológií. Tvorivá činnosť zahŕňa procesy bádania a experimentovania, pričom rovnako rozvíja zmyslovú, emocionálnu a racionálnu stránku osobnosti žiaka. Výtvarná výchova formou sebavyjadrovania žiaka vytvára priestor na rozvoj myslenia, metakognitívnych zručností a budovania postojov. Je príležitosťou pre objavovanie a oceňovanie jedinečnosti a rozmanitosti.

Ciele vzdelávania pre 1.cyklus

1. Rozpoznať výtvarné vyjadrovacie prostriedky, porovnať a triediť ich na základe skúsenosti, zážitkov a predstáv, následne ich využiť pri uplatňovaní základných kompozičných princípov.
2. Prostredníctvom výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a ich kombináciou vyjadriť vlastné predstavy, fantáziu, myšlienky, skúsenosti, pocity a emócie.
3. Pri tvorivej činnosti primerane použiť nástroje, materiály, technológie, médiá a postupy.
4. Experimentovať s nástrojmi a materiálmi.
5. Tvorivo interpretovať umelecké diela a podnety z umenia a vizuálnej kultúry.
6. Poznať úlohu múzeí a galérií.
7. Výtvarne reagovať na rozdielne pocity a emócie.
8. Reflektovať proces tvorby a jej výsledky, rešpektovať prácu druhých a rozmanitosť myslenia, videnia a cítenia.

Predmet		Výkonový štandard	Vzdelávacie ciele	Obsahový štandard	Učivo	Poznámky
Výtvarná výchova	Komunikácia	Rozlíšiť, pomenovať a použiť vybrané výtvarné vyjadrovacie prvky a kompozičné princípy.	**1. ročník** Používať výtvarné vyjadrovacie prvky a kompozičné princípy.	Výtvarné vyjadrovacie prostriedky – prvky a kompozičné princípy, ich vlastnosti a kombinácie. Výtvarné aktivity v interiéri a exteriéri, aj v prírode. Prírodniny a prírodný materiál (listy, kôra, kamene, semená, plody...)	Výtvarné vyjadrovacie prvky. Výtvarné aktivity v prírode.	
		Vyjadriť myšlienky a rozvíjať fantáziu prostredníctvom hravého experimentovania, skúmania nástrojov, materiálov, techník, technológií a postupov.	**2. ročník** Tvoriť pomocou rôznych nástrojov a postupov.	Výtvarné asociácie na rôzne zmyslové podnety. Tvorenie prostredníctvom rôznych nástrojov, materiálov, technológií a postupov – kresba, maľba, grafika, modelovanie, priestorová tvorba, pohybová expresia a experimentovanie s nimi. **Kresba ,maľba –** náhodné čiary alebo tvary, dokresľovanie, domaľovanie, odtláčanie, rozlievanie, zapúšťanie, rozfúkavanie, náhodný tvar, fantázia kreslenia a maľovania. Farba, miešanie farieb, teplé a studené farby. **Priestorová tvorba –** modelovanie, architektúra, dizajn oblečenia, nábytku. Výtvarné laborovanie s postupmi vybraných ľudových tradičných remesiel.	Kresba. Maľba. Modelovanie. Priestorová tvorba. Ľudové remeslá.	ŠKD-týždeň ľudových tradícií
		Identifikovať dostupné digitálne zariadenia na tvorbu digitálneho obsahu.	**3. ročník** Poznať digitálne zariadenia na tvorbu digitálneho obsahu.	Tvorenie dočasných a procesuálnych prác. Rozlišovanie digitálnych zariadení a typov digitálneho obsahu.	Práca s digitálnymi zariadeniami.	

	Umenie a vizuálna kultúra	Opísať proces vzniku vlastného výtvarného artefaktu.	**1. ročník** Opísať proces vzniku vlastného výtvarného artefaktu.	Vizuálne obrazné vyjadrovanie námetov a tém z umenia a kultúry, a tiež iných vzdelávacích oblastí – globálne témy a naratívy. Vizuálna symbolika z dôležitých oblastí života.	Umenie a vizuálna kultúra.	
		Tvorivo interpretovať diela a opísať podnety z umenia, tradičného ľudového umenia, online prostredia, vizuálnej kultúry a okolitého sveta. Porovnať diela niekoľkých predstaviteľov výtvarného umenia.	**2. ročník** Porovnať diela niekoľkých predstaviteľov výtvarného umenia.	Objavovanie a porovnanie základných výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a kompozičných princípov v dielach zahraničných a slovenských umelkýň a umelcov.	Diela zahraničných a slovenských umelcov.	
		Vyjadriť pocity a zážitky z návštevy výstavy, galérie, múzea, iných inštitúcií a objektov z obce a regiónu. Identifikovať kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy.	**3. ročník** Vyjadriť pocity a zážitky z návštevy výstavy alebo múzea.	Návšteva galérie, múzea, pamiatky, sakrálnej stavby, výstavy, ateliéru alebo prehliadka virtuálnej galérie, múzea, či portfólia umelkýň a umelcov. Objavovanie spôsobov prezentovania umeleckých diel a artefaktov vizuálnej kultúry a pátranie po dôvodoch ich prezentácie. Reklama v rôznom prostredí.	Návšteva galérie. Reklama.	
	Osobnosť	Reflektovať proces vlastnej tvorby a tvorbu iných.	**1. ročník** Zhodnotiť vlastnú prácu a prácu iných.	Druhy a formy reflexie.	Reflexia vlastnej práce.	
		Vyjadriť pocity a emócie. Pomenovať, zdieľať rôzne osobné hodnoty.	**2. ročník** Opísať pocity a emócie, ktoré vyjadruje umenie.	Pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre.	Pocity z umenia.	
		Kooperatívne pracovať v skupine.	**3. ročník** Pracovať v skupine.	Tvorenie kolektívnych prác.	Práca v skupine.	

Hodnotenie

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať priebežné a celkové hodnotenie formou slovného hodnotenia so zreteľom na individualitu každého žiaka. Hodnotenie jednotlivých vzdelávacích oblastí je podrobnejšie spracované v prílohe č.1.

Vzdelávacia oblasť	ZDRAVIE A POHYB
Predmet	**Telesná a športová príprava**
Stupeň vzdelania	Primárne vzdelávanie
Cyklus	1.cyklus
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Charakteristika predmetu

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb vytvára u žiaka priestor pre rozvoj pohybovej a zdravotnej gramotnosti, so zameraním sa na osvojenie vedomostí a zručností súvisiacich so zdravým spôsobom života, pohybovou a športovou aktivitou. Zdravotná gramotnosť znamená dosiahnutie úrovne vedomostí, osobných zručností a sebadôvery pri prijímaní opatrení na zlepšenie osobného a komunitného zdravia zmenou osobného životného štýlu a životných podmienok. Zlepšením prístupu k informáciám o zdraví a ich schopnosti efektívne ich využívať je zdravotná gramotnosť rozhodujúca pre posilnenie postavenia starostlivosti o svoje zdravie. Pod pohybovou gramotnosťou rozumieme zastrešujúci koncept, ktorý zachytáva vedomosti, zručnosti, porozumenie a hodnoty týkajúce sa prevzatia zodpovednosti za cieľavedomú pohybovú aktivitu a pohyb človeka v priebehu celého života, bez ohľadu na fyzické alebo psychologické obmedzenia. Žiaci porozumejú významu pohybovej a športovej aktivity pri upevňovaní telesného a duševného zdravia a spoznajú účinok vykonávaných cvičení na organizmus.

Ciele vzdelávania pre 1.cyklus

1. Identifikovať charakteristiky zdravého životného štýlu.
2. Ovládať základné pohybové zručnosti.
3. Dodržiavať dohodnuté pravidlá pohybových a športových hier.
4. Oznámiť ohrozujúcu situáciu, privolať, resp. poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni.
5. Dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov.

Hodnotenie

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať priebežné a celkové hodnotenie formou slovného hodnotenia so zreteľom na individualitu každého žiaka. Hodnotenie jednotlivých vzdelávacích oblastí je podrobnejšie spracované v prílohe č.1.

Predmet		Vzdelávacie ciele	Obsahový štandard	Učivo	Výkonový štandard	Pojmy	Poznámky
Telesná a športová výchova	Komponent - Zdravie a životný štýl	**1. ročník** Vymenovať zdraviu prospešné potraviny. Predviesť správne držanie tela.	Zásady zdravého životného štýlu, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny, pohyb a odpočinok v dennom režime.	Zdravý životný štýl. Správne držanie tela.	Identifikovať aspoň tri zdraviu prospešné potraviny. Rozlišovať správne a chybné držanie tela.	Pitný režim Zdravé, nezdravé potraviny Pohyb (pohybový režim, aktívny odpočinok) Otužovanie Hygiena Prvá pomoc Držanie tela Rozcvička	Relaxačné cvičenia – Jóga Cvičenia na správne dýchanie Strečingové cvičenia Cvičenia na stabilitu a rovnováhu
		2. ročník Poznať hygienické zásady pred a po cvičení.	Hygienické zásady pred, pri a po cvičení, hygiena cvičebných úborov, význam dodržiavania základných hygienických zásad.	Starostlivosť o zdravie.	Pochopiť dôležitosť starostlivosti o svoje zdravie.		
			Organizácia cvičenia, dopomoc pri cvičení.	Hygienické zásady.	Dodržiavať základné hygienické zásady pri vykonávaní pohybových aktivít.		
		3. ročník Poznať cvičenia pre podporu správneho držania tela.	Zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoji, v sede, v ľahu, príčiny chybného držania tela, cvičenia pre správne držanie tela.	Správne držanie tela.	Predviesť aspoň dve cvičenia pre podporu správneho držania tela.		
	Telesná zdatnos	**1. ročník** Zlepšiť sa v pohybovej výkonnosti.	Poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri telesnom zaťažení, potenie, dýchanie, farba, pokožky, koordinácia pohybov.	Telesná zdatnosť.	Dosiahnuť individuálne zlepšenie v úrovni pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti.	Hra Štafeta Súťaž	Test zdatnosti

		2. ročník Vysvetliť význam pohybu.	Význam pravidelnosti cvičenia pri rozvíjaní pohybových schopností.	Význam pohybu.	Vysvetliť význam pohybu, ktorý je potrebný pre rozvoj telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti.	Prekážková dráha	
		3. ročník Poznať aspoň dve pohybové hry.	Pohybové prostriedky pre rozvoj pohybových schopností (cvičenia, hry, štafety, súťaže, prekážkové dráhy).	Pohybové hry.	Predviesť aspoň dve pohybové hry pre rozvoj pohybových schopností.		
	Pohybové kompetencie	**1. ročník** Používať náčinie pri hrách. Reagovať na povely. Bezpečne sa pohybovať v rôznom teréne.	Základné postoje, obraty – rad, zástup, kruh, polkruh, jednotlivec, dvojica, trojica, na značky, čiara, priestor, ihrisko, poradové cvičenia a hry ako prostriedky účelnej organizácie činností v priestore.	Poradové cvičenia.	Správne pomenovať a vykonať základné polohy tela, jeho častí a reagovať na základné povely.	Pozor Pohov Vpravo vbok Vľavo vbok Čelom vzad	
			Manipulačné zručnosti – pohybové hry a cvičenia zamerané na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a pomôckami (lopta, stuha, obruč, krátka tyč, švihadlo, lano a pod.), lezecké a prekážkové dráhy.	Hry a cvičenia s náčiním.	Využívať základnú techniku manipulácie s náčiním a uplatniť ju v pohybovej alebo športovej hre.	Gymnastické náčinie	
			Chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom na povrch a terén, turistika – jej druhy a formy.	Turistika.	Bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a teréne a v rôznych prírodných podmienkach.		Turisticko – cyklistický kurz
		2. ročník Používať lokomočné zručnosti. Zladiť pohyby tela s hudbou.	Lokomočné zručnosti – bežecká abeceda, beh rýchly, beh vytrvalostný, beh akceleračný, štarty z rôznych polôh, beh so zmenami smeru, hod tenisovou loptičkou, hod plnou loptou, skok do diaľky znožmo z miesta.	Lokomočné zručnosti.	Využívať základnú techniku behu, skoku a hodu loptičkou.	Beh Štart Cieľ Dráha Pravidlá Hod Skok	

			Rytmické cvičenia spojené s vytlieskavaním, vydupávaním, hrou na tele, cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti, tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky a poskoky.	Rytmické cvičenia.	Zladiť pohyby tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou.	Tanec(ľudový, moderný) Moderná gymnastika Aerobic Zumba	
		3. ročník Zvládnuť gymnastické cvičenia. Zúčastňovať sa sezónnych pohybových aktivít.	Gymnastika – základné gymnastické cvičenia (základné polohy a postoje, cvičenia okolo rôznych osí tela cvičiaceho ako prevaly, obraty a kotúle, stojka na lopatkách), cvičenie na náradí (lavičky, rebriny, debna, preliezky, mostík, trampolínka).	Gymnastika.	Využívať základné gymnastické cvičenia v rôznych obmenách.	Preval Obrat Kotúľ Stojka na lopatkách Náradie	Gymnastická zostava
			Úpolové cvičenia a hry (preťahy, pretlaky a odpory).	Úpolové cvičenia.	Ukázať aspoň dve úpolové cvičenia.		
			Sezónne pohybové aktivity podľa podmienok školy – cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím, cvičenia a hry zamerané na osvojenie si základných zručností z in-line korčuľovania a korčuľovania na ľade, cvičenia a hry zamerané na osvojenie si základných zručnosti z lyžovania a snowboardingu, iné sezónne pohybové aktivity (cyklistika, bežecké lyžovanie, sánkovanie a pod.) – cvičenia a hry zamerané na osvojenie si iných základných sezónnych zručností.	Sezónne pohybové aktivity.	Uplatňovať základné zručnosti pri realizácii sezónnych pohybových aktivít.	Plavecký spôsob Lyžovanie - bežecké, zjazdové	Plavecký kurz Lyžiarsky kurz

	Šport a pohybová aktivita	**1. ročník** Dodržiavať pravidlá hier.	Základné pravidlá realizovaných hier a športových činností (priebeh, bezpečnosť, výber športového náčinia v súlade s určeným účelom a pod.).	Pravidlá hier.	Rešpektovať dohodnuté pravidlá v hre a športovej činnosti.	Hra Ihrisko Hracia plocha Stredová čiara Hráč Spoluhráč Súper Rozhodca Olympijské hry	Prehadzovaná Vybíjaná Prípravné športové hry (futbal, basketbal, volejbal, hádzaná...)
		2. ročník Dodržiavať zásady fair – play.	Význam a základy fair-play (športová etika), kooperácia a špecifiká komunikácie v pohybových a športových činnostiach.	Zásady fail-play.	Uplatňovať zásady fair-play pri hre a športových činnostiach.		
		3. ročník Poznať základy olympizmu.	Základy olympizmu – symboly, motto a základné pojmy, slovenský olympizmus.	Základy olympizmu.	Identifikovať základné olympijské symboly, olympijské motto, pojem olympiáda a minimálne troch slovenských športovcov – olympionikov.		
	Ochrana a bezpečnosť života a zdravia obyvateľstva	**1. ročník** Rozpoznať život ohrozujúce situácie.	Kolektívne aktivity (organizované prechádzky na určené miesta, účelové hry s cieľom poukázať na dôležitosť spolupatričnosti a kolektívnosti). Význam vzťahov s inými ľuďmi vrátane rodičov, rovesníkov, spolupráca v skupine, sebaochrana, rešpekt, sebaúcta, poznanie svojich schopností.	Ochrana a bezpečnosť života a zdravia.	Rozpoznať a oznámiť situácie ohrozujúce bezpečnosť, zdravie a život obyvateľstva.		Didaktické hry
		2. ročník Poznať osoby, ktoré možno privolať v prípade ohrozenia zdravia.	Simulácia ohrozujúcej situácie v prostredí triedy a nácvik privolania pomoci.	Ochrana a bezpečnosť života a zdravia.	Identifikovať osoby, na ktoré by sa mali obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života.		
		3. ročník Poskytnúť prvú pomoc.	Prvá pomoc pri drobných poraneniach. Základné poznatky súvisiace s ochranou života a zdravia v mimoriadnych situáciách.	Prvá pomoc.	Poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni.		
		Poznať pravidlá cestnej premávky pre chodcov i cyklistov.	Základné pravidlá cestnej premávky.	Pravidlá cestnej premávky.	Dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov.		

Test zdatnosti									
Meno a priezvisko	**Ľah sed za 30 sek.**	**Skok do diaľky z miesta**	**Výdrž v zhybe**	**Predklon v sede**	**Kotúľanie 3 lôpt 4m**	**Člnkový beh 4 x10m**	**Vytrvalostný člnkový beh**	**Hod tenisovou loptičkou**	**Hod plnou loptou**

Kurz	Vzdelávací cieľ	Výkonový štandard	Obsahový štandard	Učivo	Pojmy
Plavecký	Zúčastňovať sa sezónnych pohybových aktivít.	Uplatňovať základné zručnosti pri realizácii sezónnych pohybových aktivít.	Sezónne pohybové aktivity – cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím, splývanie, dýchanie a orientáciu vo vode, skoky do vody z rôznych polôh, nácvik techniky jedného plaveckého spôsobu. Správne dýchanie, prvá pomoc. Zásady správania sa v bazéne.	Základy plaveckého spôsobu- prsia.	Plavecký spôsob Bazén. Plavčík
Turisticko - cyklistický			Sezónne pohybové aktivity zamerané na osvojenie si základných zručnosti z cyklistiky a turizmu, chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom na povrch a terén, turistika – jej druhy a formy, turistický výstroj, turistický chodník, turistická značka, mapa, buzola, zásady a význam otužovania, pohybu a pobytu v prírode v každom ročnom období a počasí jazda, hry a súťaže na kolobežke, bicykli. Bezpečnosť pohybu v teréne.	Základy turistiky a cyklistiky.	Turistika Turistický chodník Mapa buzola Kolobežka Bicykel
Lyžiarsky			Sezónne pohybové aktivity na osvojenie si základných zručnosti z lyžovania. Manipulácia s lyžami a palicami, chôdza, obraty výstupy, padanie, zjazdy (po spádnici), brzdenie jazdy, jazda šikmo svahom, prívrat (oboma lyžami, jednou lyžou, v pokoji a v pohybe),odvrat, oblúky. Lyžiarska výbava, lyžiarske oblečenie, prvá pomoc na svahu.	Základy zjazdového lyžovania.	Biely kódex Lyže zjazdové Lyžiarske topánky Lyžiarska prilba Lyžiarsky vlek

Poznámky:
Test zdatnosti – na začiatku a na konci školského roka
Gymnastická zostava - na konci 1.cyklu
Lyžiarsky kurz, Korčuliarsky kurz, Plavecký kurz, Turisticko – cyklistický kurz – absolvovať aspoň 1 krát počas cyklu.

Kurz	Vzdelávací cieľ	Výkonový štandard	Obsahový štandard	Učivo	Pojmy
Plavecký	Zúčastňovať sa sezónnych pohybových aktivít.	Uplatňovať základné zručnosti pri realizácii sezónnych pohybových aktivít.	Sezónne pohybové aktivity – cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím, splývanie, dýchanie a orientáciu vo vode, skoky do vody z rôznych polôh, nácvik techniky jedného plaveckého spôsobu. Správne dýchanie, prvá pomoc. Zásady správania sa v bazéne.	Základy plaveckého spôsobu- prsia.	Plavecký spôsob Bazén. Plavčík
Turisticko - cyklistický			Sezónne pohybové aktivity zamerané na osvojenie si základných zručnosti z cyklistiky a turizmu, chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom na povrch a terén, turistika – jej druhy a formy, turistický výstroj, turistický chodník, turistická značka, mapa, buzola, zásady a význam otužovania, pohybu a pobytu v prírode v každom ročnom období a počasí jazda, hry a súťaže na kolobežke, bicykli. Bezpečnosť pohybu v teréne.	Základy turistiky a cyklistiky.	Turistika Turistický chodník Mapa buzola Kolobežka Bicykel
Lyžiarsky			Sezónne pohybové aktivity na osvojenie si základných zručnosti z lyžovania. Manipulácia s lyžami a palicami, chôdza, obraty výstupy, padanie, zjazdy (po spádnici), brzdenie jazdy, jazda šikmo svahom, prívrat (oboma lyžami, jednou lyžou, v pokoji a v pohybe),odvrat, oblúky. Lyžiarska výbava, lyžiarske oblečenie, prvá pomoc na svahu.	Základy zjazdového lyžovania.	Biely kódex Lyže zjazdové Lyžiarske topánky Lyžiarska prilba Lyžiarsky vlek

Príklad 14 - Učebné osnovy neplnoorganizovanej základnej školy - ZŠ s MŠ F. Madvu Nitrianske Sučany

Jazyk a komunikácia – podoblasť Slovenský jazyk

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

1. Viesť jednoduchý dialóg primerane situácii a komunikačnému partnerovi.
2. Vyjadriť myšlienky v súvislom hovorenom prejave.
3. Písať čitateľným rukopisom a uplatniť pri písaní základné pravopisné pravidlá.
4. Vytvoriť primeraný písaný a obrazovo-písaný text.
5. Počúvať a čítať primerané vecné texty.
6. Orientovať sa v nesúvislých a obrazovo-písaných textoch.
7. Počúvať a čítať primerané literárne texty, interpretovať ich obsah a obraznosť v kontexte vlastných skúseností.
8. Identifikovať v texte explicitné informácie a vyvodiť z textu základné implicitné informácie.
9. Klásť otázky zamerané na obsah textu a na vlastné porozumenie textu.
10. Vyjadriť verbálne a neverbálne predstavu o sebe a svoje prežívanie okolitého sveta.
11. Použiť pri porozumení a tvorení textu primerané jazykové znalosti.

Hlavným cieľom 1. cyklu je vytvárať základy čitateľskej a pisateľskej gramotnosti v nadväznosti na predchádzajúce skúsenosti žiaka. Zámerom je pomocou všetkých dostupných prostriedkov utvárať čitateľské a pisateľské návyky žiaka a formovať ho ako čitateľa a pisateľa.

VYSVETLIVKY – prierezové gramotnosti

Čitateľská a vizuálna gramotnosť 📖👁
Digitálna gramotnosť 💻
Finančná gramotnosť 📈
Občianska gramotnosť (občianska 🙋, mediálna 📱, interkultúrna 🌍)
Environmentálna gramotnosť 🌱
Sociálna a emocionálna gramotnosť 👫

1. Komponent: Komunikačná interakcia		1. ročník
1.cieľ: Viesť jednoduchý dialóg primerane situácii a komunikačnému partnerovi		
VÝKONOVÝ ŠTANDARD	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**	
Žiak vie/dokáže...	**Komunikačné zvyklosti** **Komunikačné zámery a ich vyjadrenie** **Dialóg** **Komunikačné prostriedky a pravidlá**	**Osvojenie termínov**
- **nadviazať kontakt** s komunikačným partnerom	-**rozlišovanie** pozdravov, predstavenia sa, oslovenia	Pozdrav, predstavenie sa
- **poďakovať** a **ospravedlniť** sa primerane adresátovi a prostrediu	-**formulovanie** ústneho poďakovania a ospravedlnenia	poďakovanie, ospravedlnenie
-**sformulovať** otázku, prosbu, nesúhlas	-**formulovanie** zisťovacích a doplňovacích otázok, formulovanie prosby, nesúhlasu	prosba, nesúhlas
-**požiadať** o informáciu a na požiadanie informáciu **poskytnúť**	-" **presnosť a pravdivosť**" vyjadrenia pri požiadaní o informáciu a pri poskytnutí informácie.	požiadanie o informáciu, poskytnutie informácie
-**viesť** jednoduchý dialóg a **klásť** vecné otázky	-**nácvik** jednoduchého dialógu v dvojici: kladenie otázok a formulovanie odpovedí	rozhovor, otázka (zisťovacia), odpoveď, slovo, slovné spojenie, veta
-pozorne **počúvať** partnera v dialógu a **reagovať** na jeho repliky	-pozorné **počúvanie** komunikačného partnera, priamy dialóg, nácvik dialógu vo dvojiciach, alebo skupinách pri riešení úloh	pozorné počúvanie
-**vyjadriť** potreby a pocity jazykovo a sociálne primeraným spôsobom.	-**formulovanie** vlastných potrieb a prežívaných pocitov primeraným spôsobom	spisovná výslovnosť (hláska, dĺžka hlásky)

2. cieľ: Vyjadriť myšlienky v súvislom hovorenom prejave.		
VÝKONOVÝ ŠTANDARD	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**	
Žiak vie/dokáže...	**Príprava a prednes hovoreného prejavu** **Reflexia hovoreného/počúvaného prejavu** **Žánre hovoreného textu** **Komunikačné prostriedky a pravidlá**	**Osvojenie termínov**
- **zhromaždiť** základné informácie k téme hovoreného prejavu,	- **výber témy** hovoreného prejavu s pomocou učiteľa alebo samostatne, - **rozvíjanie témy** podľa komunikačného zámeru: informovať, rozprávať, opísať, - využitie obrázkovej osnovy	informácia
- **sformulovať** jednoduchú ústnu informáciu,	- **používanie viet** s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, otázka, (prosba), nesúhlas	zámer vety: oznámenie, otázka, prosba
- **vyrozprávať** príbeh na základe vlastnej skúsenosti alebo zážitku	- jednoduché **rozprávanie**: prežitá skúsenosť, reálny alebo vymyslený príbeh	rozprávanie (zážitok, skúsenosť, príbeh)
-**predniesť** jednoduchý príležitostný prejav	- **prednes** hovoreného prejavu v prostredí triedy, blahoželania a tradičného vinša	blahoželanie, vinš
-**korigovať** nepresnosti alebo nejasnosti vo svojom ústnom vyjadrení	- **úprava** nepresností a nejasností v ústnom vyjadrení pomocou učiteľa alebo spolužiakov	nesúhlas
-**vypočuť** hovorený prejav	-**pozorné počúvanie** hovoreného prejavu spolužiakov a iných hovoriacich	
-**uplatniť** pri hovorení situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky	- artikulačné a výslovnostné **cvičenia**, významové okruhy slov, nadradené a podradené **slová,**	slová s nadradené a podradené

	- **pozorovanie rozdielov** medzi spisovnou výslovnosťou a bežnou výslovnosťou v danom regióne alebo v miestnom nárečí	slová, citovo zafarbené slová, dĺžka hlásky

3.Komponent: Písaná produkcia		1. ročník
3.cieľ: Písať čitateľným rukopisom a uplatniť pri písaní základné pravopisné pravidlá. 4.cieľ: Vytvoriť primeraný písaný a obrazovo-písaný text.		
VÝKONOVÝ ŠTANDARD	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**	
Žiak vie/dokáže...	**Elementárne písanie** **Proces tvorenia textu** **Žánre písaného textu** **Komunikačné prostriedky a pravidlá** **Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu**	**Osvojenie termínov**
- **písať** všetky písmená slovenskej abecedy automatizovane a čitateľne	- prípravné (predpisateľské) **cviky**, percepčno-motorické **zručnosti** pri písaní, fonematická **analýza a diferenciácia**, **prevod** hlásky na písmeno, **písanie písmen** slovenskej abecedy	písmeno, abeceda, písané písmo, tlačené písmo
- **vytvoriť** súvislý písaný alebo obrazovo-písaný text na tému blízku ich životnej a jazykovej skúsenosti	- **písanie slov**, **odpis** písaného textu, **prepis** tlačeného textu, písanie podľa diktovania	
- **vyjadriť** písaním svoje pocity a predstavy	- **písomné vyjadrovanie** vlastných myšlienok (prosba)	zámer vety: prosba
- **zhromaždiť** základné informácie k téme textu	- **výber témy** písaného textu pomocou učiteľa	text, téma
- **napísať** jednoduchý informačný text	- **výber** vhodných slov, slovných spojení podľa komunikačného/autorského zámeru, a obrazovo-písaného textu (pohľadnica)	informácia (odkaz, pohľadnica)
- **napísať** zážitok	- **tvorenie** konceptu textu a jeho úprava pomocou učiteľa alebo prostredníctvom kontrolných otázok, jednoduché písomné **rozprávanie**: zážitku, **uplatňovanie** jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: nadradené a podradené slová, **vyjadrovanie vzťahu** k pomenúvaným javom prostredníctvom emocionálnych slov	nadradené a podradené slová, citovo zafarbené slová,
- **uplatniť** pri písaní osvojené pravopisné pravidlá	- **fonematický pravopis**: rozlišovacie znamienka; delenie hlások na samohlásky (krátke, dlhé), - **slabičný pravopis** (de, le, lie atď.); dvojzložkové písmená (ch, dz, dž); - **sémantický pravopis**: písanie veľkého písmena na začiatku vety; rozlišovanie pravopisu všeobecných a vlastných podstatných mien (mená osôb, zvierat, - **interpunkčný pravopis**: interpunkčné znamienka na konci vety,	pravopis a pr. pravidlo, rozl. znamienka; samohlásky (krátke, dlhé), pravopis vl. podst. mien (mená osôb a zvierat), veta, začiatok vety, koniec vety, interp. znamienka (bodka, otáznik, výkričník, čiarka)

4.Komponent: Vecná recepcia		1. ročník
5.cieľ: Počúvať a čítať primerané vecné texty. 6.cieľ: Orientovať sa v nesúvislých a obrazovo-písaných textoch. 7.cieľ: Počúvať a čítať primerané literárne texty, interpretovať ich obsah a obraznosť v kontexte vlastných skúseností. 8.cieľ: Identifikovať v texte explicitné informácie a vyvodiť z textu základné implicitné informácie. 9.cieľ: Klásť otázky zamerané na obsah textu a na vlastné porozumenie textu.		
VÝKONOVÝ ŠTANDARD	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**	
Žiak vie/dokáže...	**Elementárne čítanie Porozumenie textu Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu (MKP) Žánre vecného textu Komunikačné prostriedky a pravidlá**	**Osvojenie termínov**
- **prečítať** primerane náročný vecný text plynulo a správne, nahlas a potichu	- **fonematické uvedomovanie – sluchová analýza** zvukových jednotiek hovorenej reči (rozlišovanie slov, slabík, identifikácia hlásky), - **poznávanie písmen, nácvik** čítania slov, viet a krátkych textov (primeranej a postupne sa zvyšujúcej náročnosti), - **oprava** vlastných chýb pri čítaní	text, veta, slovo, slabika, hláska, písmeno, abeceda
- **identifikovať** doslovné (explicitné) informácie v počúvanom a v čítanom texte	- **vytváranie** predstáv o obsahu textu na základe ilustrácie, obrazového materiálu, nadpisu, s oporou o doterajšie znalosti žiaka, - **porozumenie** doslovného (explicitného) významu textu a jeho reprodukcia)	obsah textu, informácia, nadpis, ilustrácia
- **orientovať** sa v nesúvislom a obrazovo-písanom texte	- **orientácia** v jednoduchých nesúvislých textoch: zoznam, rozvrh, plán, tabuľka, - **porozumenie** jednoduchým obrazovo-písaným alebo obrazovo-hovoreným textom: jednoduché schémy a náčrty, piktogramy	nesúvislý text: zoznam, rozvrh, tabuľka
- **sledovať** vlastné porozumenie textu	**MKP: pozorovanie** učiteľovho premýšľania pri čítaní (učiteľ „myslí nahlas“): komentovanie porozumenia alebo neporozumenia, **MKP: vnímanie** chýb a nepresností pri čítaní ako prirodzenej súčasti učenia sa, ktorú je možné ovplyvniť vlastným úsilím, požiadaním o pomoc	
- **použiť** pri porozumení textu primerané znalosti slovnej zásoby, základných lexikálnych vzťahov a vetných celkov	- **pozorovanie** jazyk. vyjadrenia komunikačného zámeru a interpunkčných znamienok na konci vety, pozorovanie lexikálnych vzťahov v texte: slová s podobným a s opačným významom, nadradené a podradené slová, pozorovanie slovotvorne súvisiacich slov v texte, - **rozhovor** o ich významovom vzťahu	slová s podob., opačným významom, nadr. a podr. citovo zafarb. slová, prirovnanie

5. Komponent: Zážitková recepcia		1. ročník
10.cieľ:Vyjadriť verbálne a neverbálne predstavu o sebe a svoje prežívanie okol. sveta. 11.cieľ: Použiť pri porozumení a tvorení textu primerané jazykové znalosti.		
VÝKONOVÝ ŠTANDARD	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**	
Žiak vie/dokáže...	**Čítanie s porozumením Čítanie pre zážitok Samostatný/sebavedomý čitateľ Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu (MKP) Tematické okruhy a textová realizácia**	**Osvojenie termínov**
- **prechádzať** od počúvania čítaného textu k vlastnému čítaniu a k čítaniu s pomocou,	- **rozoznávanie** slov a viet v počúvanom a v čítanom texte a uvedomenie si, že na seba nadväzujú a vytvárajú text,	riekanka, hádanka, ľudová pieseň, báseň, bájka,

	MKP -monitorovanie kvality čítania a možných zdrojov pomoci (Viem text prečítať?, Čo mi pri tom môže pomôcť?)	rozprávka, obrázkový príbeh.
- **čítať** s porozumením texty umeleckej literatúry primeranej náročnosti	**MKP**-monitorovanie porozumenia prípadne neporozumenia obsahu a významu prečítaného textu (Viem, čo text hovorí?)	
- **odpovedať** na otázky k čítanému alebo počúvanému textu	- **predvídanie** z počutého a prečítaného textu, - **identifikovanie** základných stavebných prvkov textu (názov, odsek), **prerozprávanie** obsahu čítaného a počúvaného textu s pomocnými otázkami a nápoveďami učiteľa, **MKP**- kladenie otázok na porozumenie, riešenie úloh k textom, prepájanie tém s reálnym životom	text, ilustrácia, autor, kniha, časopis, knižnica, nadpis, odsek,
- **identifikovať** v texte to, čo ho zaujalo (myšlienky, slová, ilustrácie)	- **odlíšenie** textu od ilustrácie, **rozpoznanie** a identifikácia literárnych postáv, ich charakteru, vlastností, - **sebapoznávanie**, **porovnávanie** seba a vlastných skúsenosti s postavami a textami, - **hľadanie** zhody a rozdielov, hľadanie riešení pre situácie v texte	text, ilustrácia
- **vyjadriť** svoje pocity, myšlienky a zážitky z počúvaného, čítaného textu a z ilustrácií	- **domýšľanie** jednoduchého príbehu podľa ilustrácie a čítanie ilustrácie, - **odhadovanie** významu neznámych slov, slovných spojení a umeleckých jazykových prostriedkov z kontextu (prirovnania, frazémy, emocionálne slová), - **vyjadrenie** pochopenia rozdielu medzi reálnym a imaginárnym svetom, príkladov na využitie fantázie - **vyjadrovanie a zdieľanie** vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z textu a uvádzanie ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom	text, ilustrácia, autor, riekanka, hádanka, ľudová pieseň, báseň, bájka, rozprávka, obrázkový príbeh.
- **podeliť** sa o potešenie z individuálnej recepcie textu, vyjadriť svoj postoj a odporúčania k textu	- **vyjadrovanie** postoja k prečítanému a k počutému textu, k literárnym hrdinom a hrdinkám, k zobrazenej téme, - **formovanie** empatie, súcitu, hodnôt a postojov na základe čítaného a počúvaného textu	
- **predniesť** naspamäť literárny text primeraný veku		text, ilustrácia, autor, nadpis,
- **vyrozprávať** svoje zážitky z návštevy divadelného alebo filmového predstavenia a z počúvania rozhlasového vysielania	- **sprostredkovanie** umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel (návšteva divadelného a filmového predstavenia)	bábková hra
- **dramatizovať** s pomocou učiteľa vhodné literárne texty	- **stvárnenie** obsahu textu metódami tvorivej dramatiky pod vedením učiteľa, - **sprostredkovanie** umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch,	text, spisovateľ, kniha, časopis, knižnica, riekanka, hádanka, ľudová pieseň, báseň, bájka, rozprávka, obrázkový príbeh
- **vyhľadávať** texty na čítanie podľa svojho záujmu a účelu čítania samostatne alebo s pomocou iných	- **spoznávanie** vybraných tém v dielach slov. a svet. autorov a v ľudovej slovesnej tvorbe, - **vytváranie** čitateľ. portfólia, vedenie jednoduchých záznamov v rôznych formách a podobách o knihách, o svojom čítaní a jeho pokrokoch, a to s pomocou učiteľa alebo samostatne,	text, ilustrácia, autor, spisovateľ, ilustrátor, kniha, časopis, knižnica

	- **orientovanie** sa v zdrojoch na čítanie, rozširovanie čitateľ. teritória: vlastný, spontánny a cielený výber kníh a časopisov na čítanie, - **spoznávanie** dostupných knižníc a ich využívanie (triedna knižnica, šk., mestská/obecná knižnica), - **spoznávanie** čitateľských skúseností a literárnych znalostí v rodine a blízkom okolí . **MKP**- uvedomenie si významu a potreby čítania literárnych textov a hodnotenie vlastných pokrokov v čítaní.	

Učebné osnovy pre 2. ročník

1. Komponent: Komunikačná interakcia		2. ročník
1.cieľ: Viesť jednoduchý dialóg primerane situácii a komunikačnému partnerovi		
VÝKONOVÝ ŠTANDARD	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**	
Žiak vie/dokáže...	**Komunikačné zvyklosti** **Komunikačné zámery a ich vyjadrenie** **Dialóg** **Komunikačné prostriedky a pravidlá**	**Osvojenie termínov**
- **nadviazať kontakt** s komunikačným partnerom	-**rozlišovanie** oslovenia, tykania/vykania vo verejnom a v súkromnom komunikačnom prostredí	tykanie/vykanie
-**sformulovať** prianie, jednoduché zdôvodnenie,	-**formulovanie** priania, formulovanie jednoduchého zdôvodnenia javu alebo vlastného konania, nesúhlasu	prianie
-**požiadať** o informáciu a na požiadanie informáciu **poskytnúť**	-" **presnosť a pravdivosť**" vyjadrenia pri požiadaní o informáciu a pri poskytnutí informácie.	požiadanie o informáciu, poskytnutie informácie
-**viesť** jednoduchý dialóg	-**nácvik** jednoduchého dialógu v dvojici: kladenie otázok a formulovanie odpovedí - **rozširovanie** slovnej zásoby prostredníctvom tém dialógu, - **používanie** vhodných slovných spojení a viet pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov,	rozhovor, otázka (doplňovacia), odpoveď, slovo, slovné spojenie, veta
-pozorne **počúvať** partnera v dialógu a **reagovať** na jeho repliky	-pozorné **počúvanie** komunikačného partnera, priamy dialóg, nácvik dialógu vo dvojiciach, alebo skupinách pri riešení úloh	pozorné počúvanie
-**vyjadriť** potreby a pocity jazykovo a sociálne primeraným spôsobom. .	-**formulovanie** vlastných potrieb a prežívaných pocitov primeraným spôsobom, - **uplatňovanie** pravidiel spisovnej výslovnosti (kvantita, výslovnosť dvojhlások	spis. výslov. (hláska, dĺžka hlásky, dvojhl. melódia)

2. Komponent: Hovorená produkcia		2. ročník
2. cieľ: Vyjadriť myšlienky v súvislom hovorenom prejave.		
VÝKONOVÝ ŠTANDARD	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**	
Žiak vie/dokáže...	**Príprava a prednes hovoreného prejavu** **Reflexia hovoreného/počúvaného prejavu** **Žánre hovoreného textu** **Komunikačné prostriedky a pravidlá**	**Osvojenie termínov**
- **zhromaždiť** základné informácie k téme hovoreného prejavu,	- **výber témy** hovoreného prejavu s pomocou učiteľa alebo samostatne, - **rozvíjanie témy** podľa komunikačného zámeru: informovať, rozprávať, opísať, členenie textu - **využitie** obrázkovej osnovy	informácia

- **sformulovať** jednoduchú ústnu informáciu,	- **vyjadrenie** kľúčových informácií v jednoduchom informačnom texte (odkaz) - **používanie viet** s rôznymi komunikačnými zámermi: prianie, nesúhlas	zámer vety: odkaz, prianie, nesúhlas
- **vyrozprávať** príbeh na základe vlastnej skúsenosti alebo zážitku	- jednoduché **rozprávanie**: prežitá skúsenosť, reálny alebo vymyslený príbeh , - **uplatnenie** časovej postupnosti v rozprávaní	rozprávanie (zážitok, skúsenosť, príbeh, čas. postupnosť)
-**povedať** hlavné znaky pozorovaného objektu a pozorovanej činnosti	- **hľadanie** hlavných znakov opisovaného objektu (konkrétny predmet alebo blízka osoba),	Opis predmetu, osoby
-**predniesť** jednoduchý príležitostný prejav	- **prednes** hovoreného prejavu v prostredí triedy, blahoželania a tradičného vinša	blahoželanie, vinš
-**korigovať** nepresnosti alebo nejasnosti vo svojom ústnom vyjadrení	- **úprava** nepresností a nejasností v ústnom vyjadrení pomocou učiteľa alebo spolužiakov	nesúhlas
-**vypočuť** hovorený prejav	-**pozorné počúvanie** hovoreného prejavu spolužiakov a iných hovoriacich, - **kladenie** otázok k obsahu počúvaného prejavu,	
-**uplatniť** pri hovorení situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky	- **cvičenia** na moduláciu hlasu, **vyjadrovanie** vzťahu k pomenúvaným javom prostredníctvom emocionálnych slov alebo jednoduchých frazém (prirovnania) , významové okruhy slov, nadradené a podradené slová, slovotvorne súvisiace slová, - **uplatňovanie** pravidiel spisovnej výslovnosti (kvantita, výslovnosť dvojhlások, - **pozorovanie rozdielov** medzi spisovnou výslovnosťou a bežnou výslovnosťou v danom regióne alebo v miestnom nárečí	nadradené a podradené slová, citovo zafarbené slová, dĺžka hlásky

3.Komponent: Písaná produkcia		2. ročník
3.cieľ: Písať čitateľným rukopisom a uplatniť pri písaní základné pravopisné pravidlá. 4.cieľ: Vytvoriť primeraný písaný a obrazovo-písaný text.		
VÝKONOVÝ ŠTANDARD	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**	
Žiak vie/dokáže...	**Elementárne písanie** **Proces tvorenia textu** **Žánre písaného textu** **Komunikačné prostriedky a pravidlá** **Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu**	**Osvojenie termínov**
- písať všetky písmená slovenskej abecedy automatizovane a čitateľne	- **písanie písmen** slovenskej abecedy	písmeno, abeceda, písané písmo, tlačené písmo
- **vytvoriť** súvislý písaný alebo obrazovo-písaný text na tému blízku ich životnej a jazykovej skúsenosti	- **písanie slov**, **odpis** písaného textu, **prepis** tlačeného textu, písanie podľa **diktovania**	
- **vyjadriť** písaním svoje pocity a predstavy	- **písomné vyjadrovanie** vlastných myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach s rôznymi komunikačnými zámermi: prianie, nesúhlas,	zámer vety: otázka, prianie, nesúhlas,
- **zhromaždiť** základné informácie k téme textu	- **výber témy** písaného textu pomocou učiteľa, alebo samostatne - **využívanie** základných spôsobov zhromažďovania myšlienok k téme,	text, téma rozvíjanie témy, časová postupnosť,
- **napísať** jednoduchý informačný text,	**- rozvíjanie** témy podľa komunikačného/autorského zámeru: informácia, rozprávanie, opis, voľné písanie , - **výber** vhodných slov, slovných spojení a vetných celkov	informácia (odkaz, zoznam, pohľadnica)

	podľa komunikačného/autorského zámeru 🕮, **vyjadrenie** kľúčových informácií v jednoduchom informačnom texte (odkaz), 🕮 **tvorenie** jednoduchého nesúvislého textu 👁 🕮 📈, (zoznam) a obrazovo-písaného textu (pohľadnica)	
- **napísať** príbeh, vlastnú skúsenosť alebo zážitok, 🕮	- **tvorenie** konceptu textu a jeho úprava pomocou učiteľa, alebo prostredníctvom kontrolných otázok, jednoduché písomné rozprávanie: vyjadrenie prežitej udalosti, zážitku, vymyslený príbeh, 🕮 - **uplatnenie** časovej postupnosti v rozprávaní, jednoduché techniky tvorivého písania, 🕮 - **uplatňovanie** jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová, nadradené a podradené slová, - **vyjadrovanie** vzťahu k pomenúvaným javom prostredníctvom emocionálnych slov alebo jednoduchých frazém (prirovnania).	nadradené a podradené slová, citovo zafarbené slová, prirovnanie,
-**zapísať** hlavné znaky pozorovaného objektu, 🕮	-jednoduchý **opisný text**: hlavné znaky opisovaného objektu (konkrétny predmet alebo blízka osoba), 🕮	
-**upraviť** obsahovú a jazykovú stránku napísaného textu,	-**využívanie** obrázkovej osnovy pri členení textu - **prezentovanie** vlastného textu v prostredí triedy.	
- **uplatniť** pri písaní osvojené pravopisné pravidlá	-**fonematický** pravopis: rozlišovacie znamienka; delenie hlások na samohlásky (krátke, dlhé), dvojhlásky a spoluhlásky (tvrdé, mäkké) ako východisko uplatňovania fonematického pravopisu; pravopis i/í po mäkkých spoluhláskach, y/ý po tvrdých spoluhláskach; slabičný pravopis (de, le, lie atď.); pravopis dvojhlások, pravopis ä, dvojzložkové písmená (ch, dz, dž) - **sémantický** pravopis: mená osôb - **etymologický** pravopis: pravopis prevzatých slov (frekventovaných a deťom blízkych), - **morfematický** pravopis: jednotné písanie prípon pri zdrobnených, zveličených alebo citovo zafarbených slovách (*nos-ík, nosisko*, *mam-ička*), - **interpunkčný** pravopis: interpunkčné znamienka na konci vety; použitie spojovníka pri delení slov na konci riadka.	pravopis a pravopisné pravidlo, rozlišovacie znamienka; samohlásky (krátke, dlhé), dvojhlásky a spoluhlásky (tvrdé, mäkké), pravopis vlastných podstatných mien (mená osôb) interpunkčné znamienka (bodka, otáznik, výkričník, čiarka, spojovník).

4.Komponent: Vecná recepcia		2. ročník
5.cieľ: Počúvať a čítať primerané vecné texty. **6.cieľ: Orientovať sa v nesúvislých a obrazovo-písaných textoch.** **7.cieľ: Počúvať a čítať primerané literárne texty, interpretovať ich obsah a obraznosť v kontexte vlastných skúseností.** **8.cieľ: Identifikovať v texte explicitné informácie a vyvodiť z textu základné implicitné informácie.** **9.cieľ: Klásť otázky zamerané na obsah textu a na vlastné porozumenie textu.**		
VÝKONOVÝ ŠTANDARD	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**	
Žiak vie/dokáže...	**Elementárne čítanie** **Porozumenie textu** **Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu** **Žánre vecného textu** **Komunikačné prostriedky a pravidlá**	**Osvojenie termínov**
- prečítať primerane náročný vecný text plynulo a správne, nahlas a potichu 🕮	**- fonematické uvedomovanie – sluchová analýza** zvukových jednotiek hovorenej reči (rozlišovanie slov, slabík, identifikácia hlásky 🕮)	text, veta, slovo, slabika, hláska, písmeno, abeceda

	- **nácvik** čítania krátkych textov (primeranej a postupne sa zvyšujúcej náročnosti), **- oprava** vlastných chýb pri čítaní - **ovládanie** základnej abecedy a jej využitie pri orientácii v abecedných zoznamoch.	
- identifikovať doslovné (explicitné) informácie v počúvanom a v čítanom texte	**- vytváranie** predstáv o obsahu textu na základe ilustrácie, obrazového materiálu, nadpisu, s oporou o doterajšie znalosti žiaka, - **identifikovanie** kľúčových slov v texte a ich jednoduché zaznamenanie, - **porozumenie** doslovného (explicitného) významu textu a jeho reprodukcia	obsah textu, informácia, nadpis, ilustrácia
-**vyvodiť** základné implicitné informácie z počúvaného a z čítaného textu	-**vyvodzovanie** základných implicitných významov z textu (vytváranie inferencií) na základe otázok učiteľa: význam slov a slovných spojení,	
- orientovať sa v nesúvislom a obrazovo-písanom texte	**- orientácia** v jednoduchých nesúvislých textoch: zoznam, rozvrh, plán, tabuľka, **- porozumenie** jednoduchým obrazovo-písaným alebo obrazovo-hovoreným textom: jednoduché schémy a náčrty, piktogramy - obrazové encyklopédie	nesúvislý text: zoznam, rozvrh, tabuľka, opis predmetu, osoby
-**reprodukovať** text vlastnými slovami	-**porozumenie** dejovej postupnosti, konania postáv a sprostredkovanej skúsenosti v bežnom (neumeleckom) rozprávaní	zhrnutie informácií, kľúčové slová,
- sledovať vlastné porozumenie textu	**- pozorovanie** učiteľovho premýšľania pri čítaní (učiteľ „myslí nahlas“): komentovanie porozumenia alebo neporozumenia, -**identifikovanie** príčiny nedostatočného porozumenia, **- vnímanie** chýb a nepresností pri čítaní ako prirodzenej súčasti učenia sa, ktorú je možné ovplyvniť vlastným úsilím, požiadaním o pomoc a komunikáciou s druhými	
-**rozlíšiť** medzi informáciou, opisom a rozprávaním,	-**identifikovanie** hlavných znakov opisovaného objektu, -**rozprávanie** prežitej skúsenosti	súvislý text: inf., rozpráv. (zážitok, skúsenosť, príbeh), čas. postupnosť, odsek
- použiť pri porozumení textu primerané znalosti slovnej zásoby, základných lexikálnych vzťahov a vetných celkov	**- pozorovanie** jazyk. vyjadrenia komunikačného zámeru a interpunkčných znamienok na konci vety, pozorovanie lexikálnych vzťahov v texte: - **rozlišovanie** všeobecných a vlastných podstatných mien: základné významové skupiny vlastných podstatných mien (mená osôb) - **vyvodzovanie** významov slov z textu: neznáme slová, emocionálne slová, frazeologické prirovnania slová s podobným a s opačným významom, nadradené a podradené slová, **pozorovanie** slovotvorne súvisiacich slov v texte, - **rozhovor** o ich významovom vzťahu	slová nadradené a podradené, cit. zafarbené. slová, prirovnanie

5. Komponent: Zážitková recepcia		2. ročník
10.cieľ:Vyjadriť verbálne a neverbálne predstavu o sebe a svoje prežívanie okol. sveta. **11.cieľ: Použiť pri porozumení a tvorení textu primerané jazykové znalosti.**		
VÝKONOVÝ ŠTANDARD	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**	
Žiak vie/dokáže...	**Čítanie s porozumením** **Čítanie pre zážitok** **Samostatný/sebavedomý čitateľ** **Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu** **MKP** **Tematické okruhy a textová realizácia**	**Osvojenie termínov**
- **prechádzať** od počúvania čítaného textu k vlastnému čítaniu a k čítaniu s pomocou,	- **rozoznávanie** slov a viet v počúvanom a v čítanom texte a uvedomenie si, že na seba nadväzujú a vytvárajú text, **MKP** -monitorovanie kvality čítania a možných zdrojov pomoci	riekanka, hádanka, ľud. pieseň, báseň, bájka, rozprávka, obr. príbeh., bábková hra
- **čítať** s porozumením texty umeleckej literatúry primeranej náročnosti	**MKP**-monitorovanie porozumenia prípadne neporozumenia obsahu a významu prečítaného textu (Viem, čo text hovorí?)	
- **odpovedať** na otázky k čítanému alebo počúvanému textu	- **predvídanie** z počutého a prečítaného textu, - **identifikovanie** základných stavebných prvkov textu (názov, odsek), **prerozprávanie** obsahu čítaného a počúvaného textu s pomocnými otázkami a nápoveďami učiteľa, **MKP**- kladenie otázok na porozumenie, riešenie úloh k textom, prepájanie tém s reálnym životom	text, ilustrácia, autor, kniha, časopis, knižnica, nadpis, odsek, spisovateľ, ilustrátor,
- **identifikovať** v texte to, čo ho zaujalo (myšlienky, slová, ilustrácie)	- **odlíšenie** textu od ilustrácie, **rozpoznanie** a identifikácia literárnych postáv, ich charakteru, vlastností, opis prostredia, situácie, a to s pomocou ilustrácie aj bez nej, - **sebapoznávanie**, **porovnávanie** seba a vlastných skúsenosti s postavami a textami, - **hľadanie** zhody a rozdielov, hľadanie riešení pre situácie v texte	text, ilustrácia
- **vyjadriť** svoje pocity, myšlienky a zážitky z počúvaného, čítaného textu a z ilustrácií	- **domýšľanie** jednoduchého príbehu podľa ilustrácie a čítanie ilustrácie, - **odhadovanie** významu neznámych slov, slovných spojení a umeleckých jazykových prostriedkov z kontextu (prirovnania, frazémy, emocionálne slová), - **vyjadrenie** pochopenia rozdielu medzi reálnym a imaginárnym svetom, príkladov na využitie fantázie - **vyjadrovanie a zdieľanie** vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z textu a uvádzanie ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom	text, ilustrácia, autor, riekanka, hádanka, ľudová pieseň, báseň, bájka, rozprávka, obrázkový príbeh, bábková hra
- **podeliť** sa o potešenie z individuálnej recepcie textu, vyjadriť svoj postoj a odporúčania k textu ,	- **vyjadrovanie** postoja k prečítanému a k počutému textu, k literárnym hrdinom a hrdinkám, k zobrazenej téme, - **formovanie** empatie, súcitu, hodnôt a postojov na základe čítaného a počúvaného textu	
- **predniesť** naspamäť literárny text primeraný veku ,		text, ilustrácia, autor, nadpis,
- **vyrozprávať** svoje zážitky z návštevy divadelného alebo filmového predstavenia a z počúvania rozhlasového vysielania	- **sprostredkovanie** umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel (návšteva divadelného a filmového predstavenia)	bábková hra
- **dramatizovať** s pomocou učiteľa vhodné literárne texty	- **stvárnenie** obsahu textu metódami tvorivej dramatiky pod vedením učiteľa, - **sprostredkovanie** umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch,	text, spisovateľ, kniha, časopis, knižnica, riekanka, hádanka, ľudová

		pieseň, báseň, bájka, rozprávka, obrázkový príbeh
- **vyhľadávať** texty na čítanie podľa svojho záujmu a účelu čítania samostatne alebo s pomocou iných	- **spoznávanie** vybraných tém v dielach slov. a svet. autorov a v ľudovej slovesnej tvorbe, - **vytváranie** čitateľ. portfólia, vedenie jednoduchých záznamov v rôznych formách a podobách o knihách, o svojom čítaní a jeho pokrokoch, a to s pomocou učiteľa alebo samostatne, - **orientovanie** sa v zdrojoch na čítanie, rozširovanie čitateľ. teritória: vlastný, spontánny a cielený výber kníh a časopisov na čítanie, - **spoznávanie** dostupných knižníc a ich využívanie (triedna knižnica, šk., mestská/obecná knižnica), - spoznávanie čitateľských skúseností a literárnych znalostí v rodine a blízkom okolí. **MKP**- uvedomenie si významu a potreby čítania literárnych textov a hodnotenie vlastných pokrokov v čítaní.	text, ilustrácia, autor, spisovateľ, ilustrátor, kniha, časopis, knižnica

Učebné osnovy pre 3. ročník

1. Komponent: Komunikačná interakcia		3. ročník
1.cieľ: Viesť jednoduchý dialóg primerane situácii a komunikačnému partnerovi		
VÝKONOVÝ ŠTANDARD	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**	
Žiak vie/dokáže...	**Komunikačné zvyklosti** **Komunikačné zámery a ich vyjadrenie** **Dialóg** **Komunikačné prostriedky a pravidlá**	**Osvojenie termínov**
-**sformulovať** námietku	-**formulovanie** námietky, formulovanie vlastného konania , porovnávanie rôznych spôsobov ich vyjadrenia,	**námietka**
-**požiadať** o informáciu a na požiadanie informáciu **poskytnúť**	-" **presnosť a pravdivosť**" vyjadrenia pri požiadaní o informáciu a pri poskytnutí informácie.	požiadanie o informáciu, poskytnutie informácie, **zdôvodnenie**
-**viesť** jednoduchý dialóg, klásť vecné otázky	-**nácvik** jednoduchého dialógu v dvojici: kladenie otázok a formulovanie odpovedí - pravidelné striedanie replík oboch komunikačných partnerov	rozhovor, otázka, odpoveď
-pozorne **počúvať** partnera v dialógu a **reagovať** na jeho repliky	-pozorné **počúvanie** komunikačného partnera , priamy dialóg a telefonický dialóg, nácvik dialógu v dvojiciach alebo v skupinách pri riešení úloh. uplatňovanie a rozlišovanie melódie viet podľa komunikačného zámeru, - funkčné používanie pohybových prostriedkov počas dialógu,	pozorné počúvanie
-**vyjadriť** pocity**,** myšlienky jazykovo a sociálne primeraným spôsobom.	-**formulovanie** prežívaných pocitov a myšlienok primeraným spôsobom, - **uplatňovanie** pravidiel spisovnej výslovnosť slovný prízvuk, spodobovanie a splývavá výslovnosť).	spisovná výslovnosť (melódia, **prízvuk)**

2. Komponent: Hovorená produkcia	3. ročník

2. Komponent: Hovorená produkcia		3. ročník
2. cieľ: Vyjadriť myšlienky v súvislom hovorenom prejave.		
VÝKONOVÝ ŠTANDARD	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**	
Žiak vie/dokáže...	**Príprava a prednes hovoreného prejavu** **Reflexia hovoreného/počúvaného prejavu** **Žánre hovoreného textu** **Komunikačné prostriedky a pravidlá**	**Osvojenie termínov**
- **zhromaždiť** základné informácie k téme hovoreného prejavu,	- **výber témy** hovoreného prejavu s pomocou učiteľa alebo samostatne, - **rozvíjanie témy** podľa komunikačného zámeru: informovať, rozprávať, opísať, členenie textu - **využitie** obrázkovej alebo slovnej osnovy	informácia
- **sformulovať** jednoduchú ústnu informáciu,	- vyjadrenie kľúčových informácií v jednoduchom informačnom texte (oznam), - **používanie viet** s rôznymi komunikačnými zámermi: rozkaz, námietka	zámer vety: oznam, prianie, nesúhlas
- **vyrozprávať** príbeh na základe vlastnej skúsenosti alebo zážitku	- jednoduché **rozprávanie**: prežitá skúsenosť, reálny alebo vymyslený príbeh , - **uplatnenie** časovej postupnosti v rozprávaní - **vyjadrovanie** myšlienok v ucelených vetách a jednoduchých súvetiach,	osnova (úvod, jadro, záver)
-**povedať** hlavné znaky pozorovaného objektu a pozorovanej činnosti	- jednoduchý **opisný text**: postupnosť dejov pri opise pracovného postupu	Opis pracovného postupu,
-**predniesť** jednoduchý príležitostný prejav	- **prednes** hovoreného prejavu - **nácvik** ústneho pozvania, privítania, rozlúčenia,	pozvanie, privítanie, rozlúčenie,
-**korigovať** nepresnosti alebo nejasnosti vo svojom ústnom vyjadrení	- **úprava** nepresností a nejasností v ústnom vyjadrení pomocou učiteľa alebo spolužiakov	námietka, zdôvodnenie,
-**vypočuť** hovorený prejav	- **pozorné počúvanie** hovoreného prejavu - **kladenie** otázok k obsahu počúvaného prejavu, - **vyslovovanie** predpokladov	
-**uplatniť** pri hovorení situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky	- **aplikácia** cvičení na situačne vhodné používanie mimiky a gest, jednoduchých techník zvládania trémy pri prednese prejavu. - **vyjadrovanie** vzťahu k pomenúvaným javom prostredníctvom emocionálnych slov alebo jednoduchých frazém (prirovnania alebo iné frazémy, ktorým žiaci rozumejú), - **uplatňovanie** jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte -slová s podobným a opačným významom, - **uplatňovanie** melódie, významovej pauzy a tempa prejavu podľa obsahu a komunikačného zámeru textu, - **uplatňovanie** pravidiel spisovnej výslovnosti- slovný prízvuk, spodobovanie a splývavá výslovnosť), - **pozorovanie** rozdielov medzi spisovnou výslovnosťou a bežnou výslovnosťou v danom regióne alebo v miestnom nárečí.	-slová s podobným významom, slová s opačným významom, , prirovnanie, -spisovná výslovnosť (melódia, prestávka, prízvuk)

3.Komponent: Písaná produkcia		3. ročník
3.cieľ: Písať čitateľným rukopisom a uplatniť pri písaní základné pravopisné pravidlá. 4.cieľ: Vytvoriť primeraný písaný a obrazovo-písaný text.		
VÝKONOVÝ ŠTANDARD	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**	
Žiak vie/dokáže...	**Elementárne písanie** **Proces tvorenia textu** **Žánre písaného textu** **Komunikačné prostriedky a pravidlá** **Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu**	**Osvojenie termínov**
- písať všetky písmená slovenskej abecedy automatizovane a čitateľne	- **písanie písmen** slovenskej abecedy	písmeno, abeceda, písané písmo, tlačené písmo
- **vytvoriť** súvislý písaný alebo obrazovo-písaný text na tému blízku ich životnej a jazykovej skúsenosti	- **písanie slov**, **odpis** písaného textu, **prepis** tlačeného textu, písanie podľa **diktovania**	
- **vyjadriť** písaním svoje pocity a predstavy	- **písomné vyjadrovanie** vlastných myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie výzva (rozkaz), námietka,	zámer vety: oznámenie, rozkaz, námietka, zdôvodnenie,
- **zhromaždiť** základné informácie k téme textu	- **výber témy** písaného textu pomocou učiteľa, alebo samostatne - **využívanie** základných spôsobov zhromažďovania myšlienok k téme	text, téma, rozvíjanie témy, osnova (úvod, jadro, záver)
- **napísať** jednoduchý informačný text	- **rozvíjanie** témy podľa komunikačného/autorského zámeru: informácia, rozprávanie, opis, voľné písanie, - **výber** vhodných slov, slovných spojení a vetných celkov podľa komunikačného/autorského zámeru, -**vyjadrenie** kľúčových informácií v jednoduchom informačnom texte (oznam), - **tvorenie** jednoduchého nesúvislého textu (zoznam) a obrazovo-písaného textu (pozvánka)	informácia (odkaz, pohľadnica)
- **napísať** príbeh, vlastnú skúsenosť alebo zážitok ,	- **tvorenie** konceptu textu a jeho úprava pomocou učiteľa alebo prostredníctvom kontrolných otázok, jednoduché písomné rozprávanie: vyjadrenie prežitej udalosti, zážitku, vymyslený príbeh, - **uplatnenie** časovej postupnosti v rozprávaní, jednoduché techniky tvorivého písania, - **používanie** základných prostriedkov nadväzovania viet v texte (opakovanie slova, synonymá, zámená, rovnaký tvar slovesa), - **uplatňovanie** jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová, - **vyjadrovanie** vzťahu k pomenúvaným javom prostredníctvom emocionálnych slov alebo jednoduchých frazém (prirovnania alebo iné frazémy, ktorým žiaci rozumejú).	nadradené a podradené slová, citovo zafarbené slová, slová s podobným významom, slová s opačným významom, prirovnanie,
-**zapísať** hlavné znaky pozorovanej činnosti,	-jednoduchý **opisný text**: postupnosť dejov pri opise pracovného postupu	
-**upraviť** obsahovú a jazykovú stránku napísaného textu,	-**využívanie** slovnej osnovy pri členení textu, -**prezentovanie** vlastného textu v prostredí triedy.	
- **uplatniť** pri písaní osvojené pravopisné pravidlá	-**fonematický pravopis**: pravopis slabík so slabikotvornými spoluhláskami - **sémantický pravopis**:rozlišovanie pravopisu všeobecných a vlastných podstatných mien (mená osôb, zvierat, miestne geografické názvy),	pravopis a pravopisné pravidlo, slabikotvorné spoluhlásky,

	- etymologický **pravopis**: vymedzenie obojakých spoluhlások; písanie i/y, í/ý po obojakých spoluhláskach v koreňoch domácich slov (frekventovaných a deťom blízkych); pravopis prevzatých slov (frekventovaných a deťom blízkych), - **morfematický pravopis**: vybrané slovesné tvary a slovotvorné prípony: jednotné písanie i/í v tvaroch minulého času; jednotné písanie i/í ako tematickej morfémy (*robiť, robím*); jednotné písanie prípon pri zdrobnených, zveličených alebo citovo zafarbených slovách (*nos-ík,nosisko*, *mam-ička*), - **interpunkčný pravopis**: písanie čiarky v jednoduchej vete.	pravopis vl. podst. mien (mená osôb a zvierat, miestne geografické názvy), obojaké spoluhlásky, vybrané slová, príbuzné slová, interpunkčné znamienka) čiarka, spojovník).

4.Komponent: Vecná recepcia		3.ročník
5.cieľ: Počúvať a čítať primerané vecné texty. **6.cieľ: Orientovať sa v nesúvislých a obrazovo-písaných textoch.** **7.cieľ: Počúvať a čítať primerané literárne texty, interpretovať ich obsah a obraznosť v kontexte vlastných skúseností.** **8.cieľ: Identifikovať v texte explicitné informácie a vyvodiť z textu základné implicitné informácie.** **9.cieľ: Klásť otázky zamerané na obsah textu a na vlastné porozumenie textu.**		
VÝKONOVÝ ŠTANDARD	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**	
Žiak vie/dokáže...	**Elementárne čítanie** **Porozumenie textu** **Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu** **Žánre vecného textu** **Komunikačné prostriedky a pravidlá**	**Osvojenie termínov**
- prečítať primerane náročný vecný text plynulo a správne, nahlas a potichu 🕮	**- fonematické uvedomovanie – sluchová analýza** zvukových jednotiek hovorenej reči (rozlišovanie slov, slabík, identifikácia hlásky), 🕮 - **poznávanie písmen, nácvik** čítania slov, viet a krátkych textov (primeranej a postupne sa zvyšujúcej náročnosti), 🕮 **- oprava** vlastných chýb pri čítaní - **ovládanie** abecedy a jej využitie pri orientácii v abecedných zoznamoch. 🕮 - **uplatňovanie** splývavej výslovnosti, významovej pauzy, melódie a tempa reči pri hlasnom čítaní, 🕮	text, veta, slovo, slabika, hláska, písmeno, abeceda
- identifikovať doslovné (explicitné) informácie v počúvanom a v čítanom texte 🕮	**- vytváranie** predstáv o obsahu textu na základe ilustrácie, obrazového materiálu, nadpisu, s oporou o doterajšie znalosti žiaka 🕮 - **identifikovanie** kľúčových slov v texte a ich jednoduché zaznamenanie, 🕮 - **porozumenie** doslovného (explicitného) významu textu a jeho reprodukcia 🕮	obsah textu, informácia, nadpis, ilustrácia
-vyvodiť základné implicitné informácie z počúvaného a z čítaného textu 🕮	**-vyvodzovanie** základných implicitných významov z textu (vytváranie inferencií) na základe otázok učiteľa: význam slov a slovných spojení, súvislosti medzi slovami a vetami, súvislosti medzi informáciami z textu a doterajšími znalosťami a skúsenosťami žiaka, 🕮	
- orientovať sa v nesúvislom a obrazovo-písanom texte 👁 🕮	**- orientácia** v jednoduchých nesúvislých textoch: zoznam, rozvrh, plán, tabuľka, 🕮 💻	nesúvislý text: zoznam, rozvrh, tabuľka, reklama, opis pracovného postupu

	- **porozumenie** jednoduchým obrazovo-písaným alebo obrazovo-hovoreným textom: jednoduché schémy a náčrty, piktogramy - obrazové encyklopédie, edukačné videá, **identifikovanie** reklamy v médiách a rozhovor o jej účinku.	
-**reprodukovať** text vlastnými slovami a zhrnúť kľúčové informácie	-**porozumenie** dejovej postupnosti, konania postáv a sprostredkovanej skúsenosti v bežnom (neumeleckom) rozprávaní stručné **zhrnutie** získaných informácií.	zhrnutie informácií, kľúčové slová,
- **sledovať** vlastné porozumenie textu	- **pozorovanie** učiteľovho premýšľania pri čítaní (učiteľ „myslí nahlas"): komentovanie porozumenia alebo neporozumenia, -**identifikovanie** príčiny nedostatočného porozumenia, naznačovanie riešenia, hodnotenie vlastného porozumenia, posúdenie správnosti vlastnej odpovede, miery istoty (napr. *Podľa čoho viem, že som to správne pochopil?*), - **vnímanie** chýb a nepresností pri čítaní ako prirodzenej súčasti učenia sa, ktorú je možné ovplyvniť vlastným úsilím, požiadaním o pomoc a komunikáciou s druhými	
-**rozlíšiť** medzi informáciou, opisom a rozprávaním,	-**porozumenie** postupnosti dejov v opise pracovného postupu, -**identifikovanie** hlavných znakov opisovaného objektu, -**vyhľadávanie** kľúčových informácií v informačnom texte (kto, čo, kde, kedy, ako, prečo): oznam a správa, rozprávanie prežitej skúsenosti, reálny alebo vymyslený príbeh,	súvislý text: informácia (oznam, správa), rozprávanie, úvod, jadro, záver, časová postupnosť, odsek opis prac. postupu
- **použiť** pri porozumení textu primerané znalosti slovnej zásoby, základných lexikálnych vzťahov a vetných celkov	- **pozorovanie** jazyk. vyjadrenia komunikačného zámeru a interpunkčných znamienok na konci vety, pozorovanie lexikálnych vzťahov v texte -**vytvorenie** prvotnej predstavy o význame a využití slovných druhov, úvod do poznávania slovných druhov v texte, -**pojem** časovanie a tvary slovesa v jednotlivých osobách prítomného času, **rozlišovanie** tvarov slovesa v texte, - **rozlišovanie** všeobecných a vlastných podstatných mien: základné významové skupiny vlastných podstatných mien (mená osôb, zvierat, miestne geografické názvy) - **vyvodzovanie** významov slov z textu: neznáme slová, viacvýznamové slová, emocionálne slová, frazeologické prirovnania a iné jednoduché frazémy, slová s podobným a s opačným významom, nadradené a podradené slová, pozorovanie slovotvorne súvisiacich slov v texte, - **rozhovor** o ich významovom vzťahu	slová s podob., opačným významom, nadr. a podr. citovo zafarb. slová, prirovnanie, Slovné druhy: sloveso (časovanie, osoba), podstatné meno (všeobecné a vlastné podstatné mená),

5. Komponent: Zážitková recepcia		3.ročník
10.cieľ:Vyjadriť verb. a neverb. predstavu o sebe a svoje prežívanie okolitého sveta. **11.cieľ: Použiť pri porozumení a tvorení textu primerané jazykové znalosti.**		
VÝKONOVÝ ŠTANDARD	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**	
Žiak vie/dokáže...	**Čítanie s porozumením** **Čítanie pre zážitok** **Samostatný/sebavedomý čitateľ** **Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu MKP** **Tematické okruhy a textová realizácia**	**Osvojenie termínov**
- **prechádzať** od počúvania čítaného textu k vlastnému čítaniu a k čítaniu s pomocou,	- **rozoznávanie** slov a viet v počúvanom a v čítanom texte a uvedomenie si, že na seba nadväzujú a vytvárajú text, **MKP** -monitorovanie kvality čítania a možných zdrojov pomoci	ľudová pieseň, báseň, bájka, rozprávka, povesť,
- **čítať** s porozumením texty umeleckej literatúry primeranej náročnosti	**MKP**-monitorovanie porozumenia prípadne neporozumenia obsahu a významu prečítaného textu (Viem, čo text hovorí?)	
- **odpovedať** na otázky k čítanému alebo počúvanému textu	- **predvídanie** z počutého a prečítaného textu, - **identifikovanie** základných stavebných prvkov textu (názov, odsek), **prerozprávanie** obsahu čítaného a počúvaného textu s pomocnými otázkami a nápoveďami učiteľa, **MKP**- kladenie otázok na porozumenie, riešenie úloh k textom, prepájanie tém s reálnym životom	text, ilustrácia, autor, kniha, časopis, knižnica, nadpis, odsek, (názov, strofa, rým, verš, odsek),
- **identifikovať** v texte to, čo ho zaujalo (myšlienky, slová, ilustrácie)	- **odlíšenie** textu od ilustrácie, **odlíšenie** poézie od prózy, **rozpoznanie** a identifikácia literárnych postáv, ich charakteru, vlastností, opis prostredia, situácie, a to s pomocou ilustrácie aj bez nej, - **sebapoznávanie**, **porovnávanie** seba a vlastných skúsenosti s postavami a textami, - **hľadanie** zhody a rozdielov, hľadanie riešení pre situácie v texte - **porozumenie** tomu, akú úlohu zohráva autor pri tvorení textu.	text, ilustrácia
- **vyjadriť** svoje pocity, myšlienky a zážitky z počúvaného, čítaného textu a z ilustrácií	- **domýšľanie** jednoduchého príbehu podľa ilustrácie a čítanie ilustrácie, - **odhadovanie** významu neznámych slov, slovných spojení a umeleckých jazykových prostriedkov z kontextu (prirovnania, frazémy, emocionálne slová), - **vyjadrenie** pochopenia rozdielu medzi reálnym a imaginárnym svetom, príkladov na využitie fantázie - **vyjadrovanie a zdieľanie** vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z textu a uvádzanie ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom	text, ilustrácia, autor, riekanka, hádanka, ľudová pieseň, báseň, bájka, rozprávka, obrázkový príbeh, povesť
- **podeliť** sa o potešenie z individuálnej recepcie textu, vyjadriť svoj postoj a odporúčania k textu	- **vyjadrovanie** postoja k prečítanému a k počutému textu, k literárnym hrdinom a hrdinkám, k zobrazenej téme, - **formovanie** empatie, súcitu, hodnôt a postojov na základe čítaného a počúvaného textu	

- **predniesť** naspamäť literárny text primeraný veku 📖		text, ilustrácia, autor, nadpis,
- **vyrozprávať** svoje zážitky z návštevy divadelného alebo filmového predstavenia a z počúvania rozhlasového vysielania 📖	- **sprostredkovanie** umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel (návšteva divadelného a filmového predstavenia) 📖	bábková hra
- **dramatizovať** s pomocou učiteľa vhodné literárne texty 📖	- **stvárnenie** obsahu textu metódami tvorivej dramatiky pod vedením učiteľa, 📖 - **sprostredkovanie** umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch, 📖	text, spisovateľ, kniha, časopis, knižnica, riekanka, hádanka, ľud.pieseň, báseň, bájka, rozprávka, obr. príbeh
- **vyhľadávať** texty na čítanie podľa svojho záujmu a účelu čítania samostatne alebo s pomocou iných 📖	- **spoznávanie** vybraných tém v dielach slov. a svet. autorov a v ľudovej slovesnej tvorbe, 📖 - **vytváranie** čitateľ. portfólia, vedenie jednoduchých záznamov v rôznych formách a podobách o knihách, o svojom čítaní a jeho pokrokoch, a to s pomocou učiteľa alebo samostatne, 📖 - **orientovanie** sa v zdrojoch na čítanie, rozširovanie čitateľ. teritória: vlastný, spontánny a cielený výber kníh a časopisov na čítanie, 📖 - **spoznávanie** dostupných knižníc a ich využívanie (triedna knižnica, šk., mestská/obecná knižnica), - spoznávanie čitateľských skúseností a literárnych znalostí v rodine a blízkom okolí. 📖 **MKP**- uvedomenie si významu a potreby čítania literárnych textov a hodnotenie vlastných pokrokov v čítaní. 📖	text, ilustrácia, autor, spisovateľ, ilustrátor, kniha, časopis, knižnica

Tematické okruhy a textová realizácia

- tematické okruhy pre 1. cyklus: domov, rodina, priateľstvo, medziľudské vzťahy, medzigeneračné vzťahy a porozumenie, prijatie a odmietanie, česť/čestnosť, záľuby a koníčky, zdravie, dobro, zlo, pravda a lož, hra, humor, príroda okolo nás, svet zvierat, človek ako súčasť prírody, pomoc iným, moje mesto/obec, zvyky, spôsob života, mieste tradície a kultúra; 📖 🙋 🌍 🌱 👫,
- čítanie, počúvanie a sledovanie rôznych typov textov a rôznych žánrov (lyrické, epické, dramatické žánre)* slovenskej a svetovej literatúry so zreteľom na detský aspekt a záujmy žiakov: riekanka, hádanka, ľudová pieseň, báseň, bájka, rozprávka, obrázkový príbeh, 👁 📖

*v 1.cykle sa nevyžaduje znalosť pojmu

Jazyk a komunikácia - Podoblasť: cudzie jazyky – anglický jazyk

Ciele vzdelávacej podoblasti

- Primerane používať cudzí jazyk na dosiahnutie komunikačného zámeru.
- Porozumieť jednoduchému hovorenému a písanému textu.
- Jednoducho komunikovať v ústnej a písomnej forme.
- Jednoducho sprostredkovať informácie iným ľuďom.
- Využívať cudzí jazyk ako prostriedok na získavanie poznatkov a informácií.
- Byť motivovaný a mať pozitívny vzťah k učeniu sa cudzích jazykov.
- Využívať vhodné stratégie učenia sa cudzieho jazyka.
- Byť otvorený k jazykovej a kultúrnej rozmanitosti.

Ciele výkonových štandardov

1. *Rozoznať známe slová* a jednoduché slovné spojenia, ktoré sa týkajú osoby žiaka a jeho bezprostredného okolia.
2. *Porozumieť krátkym pokynom a jednoduchým textom* s vizuálnou oporou.
3. *Verbálne reagovať* na základe príkladov a podnetov z okolia.
4. Na základe príkladu *vedieť písomne reprodukovať* jednoduché slovné spojenia a krátke vety.
5. *Vytvoriť si pozitívny vzťah* k učeniu sa cudzích jazykov. (tento cieľ sa prelína všetkými zložkami a komponentami)

Hlavným cieľom 1. cyklu je dosiahnuť úroveň počiatočného osvojenia si prvého cudzieho jazyka (pred-úroveň A1). V prvom cykle žiak dokáže vnímať nové zvuky, slová a informácie, ktoré mu cudzí jazyk prináša. Prostredníctvom počúvania a hovorenia sa učí používať známe výrazy a veľmi jednoduché slovné spojenia. Rozumie krátkym pokynom a jednoduchým vetám s vizuálnou oporou. Na základe poskytnutého vzoru používa veľmi jednoduché slovné spojenia v hovorenej a písomnej podobe. Je motivovaný k ďalšiemu objavovaniu cudzieho jazyka a učí sa vnímať základné podobnosti a rozdiely medzi vlastnou kultúrou a kultúrou iných krajín/ľudí.

VYSVETLIVKY – **prierezové gramotnosti**
Čitateľská a vizuálna gramotnosť 📖👁
Digitálna gramotnosť 💻
Finančná gramotnosť 📈
Občianska gramotnosť (občianska 🙋, mediálna 📱, interkultúrna 🌍)
Environmentálna gramotnosť 🌱
Sociálna a emocionálna gramotnosť 👫

Učebné osnovy pre 3. ročník

Obsahový štandard

Obsahový štandard je rozdelený do piatich častí: pragmatická zložka – **funkcie jazyka, jazyková zložka – jazykové prostriedky, sociolingválna zložka, a zároveň uvádza tematické okruhy a druhy textov**, ktoré je možné využívať.

Obsahový štandard pozostávajúci z piatich častí je potrebné vnímať ako jeden celok. Jeho jednotlivé časti spolu súvisia, sú neoddeliteľné a navzájom úzko prepojené. Tieto vzájomné väzby vytvárajú predpoklad na to, aby si žiak prostredníctvom využívania rôznych druhov textov a činností v kontexte jeho reálneho života osvojoval cudzí jazyk prirodzeným spôsobom a bol schopný veľmi jednoducho komunikovať.

Sociolingválna zložka je zameraná na stratégie vhodnej komunikácie v rôznych situáciách a rozvoj interkultúrneho povedomia. V 1. cykle zahŕňa:

- oboznamovanie sa so zvyklosťami vo verbálnej a neverbálnej komunikácii v cudzom jazyku (napr. spôsoby oslovovania v škole a mimo školy, pozdravy, gestá),
- oboznamovanie sa s rozmanitosťou kultúr prostredníctvom príbehov, reálií, audiovizuálnych podnetov (základné sviatky, zvyky a tradície).

Tematické okruhy slúžia na vytváranie rôznych komunikačných situácií a tvoria kontext pre praktické používanie jazyka v každodenných situáciách žiakov s využívaním primeranej slovnej zásoby a gramatických javov. Zároveň vytvárajú priestor pre aktívne uplatnenie prierezových gramotností. Tvoria iba širší rámec obsahového štandardu a ich zastúpenie by malo byť vyvážené, primerané veku a záujmom žiakov.

Rodina a spoločnosť: ja a ľudia okolo mňa (rodina, priatelia).
Domov a bývanie: môj domov (byt/dom, kde bývam).

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie: ľudské telo (časti tela), jedlo a stravovanie (základné potraviny/zdravé potraviny/ovocie/zelenina).
Vzdelávanie: moja škola (škola, trieda).
Príroda a životné prostredie: ročné obdobia, počasie, zvieratá a rastliny.
Voľný čas a záľuby: záľuby, aktivity voľného času.
Multikultúrna spoločnosť: sviatky, zvyky a tradície v rodine a krajine (narodeniny, Vianoce)
Odievanie a móda: základné druhy oblečenia.
Obchod a služby: jednoduchá komunikácia pri nakupovaní (pozdraviť, vypýtať si niečo, poďakovať).

Pri rozvíjaní komunikačných jazykových činností sa využívajú rôzne **druhy textov** v printovej, audiovizuálnej a digitálnej forme. Výber textov je potrebné prispôsobiť komunikačnej úrovni, veku a záujmom žiakov.

Komunikačné jazykové činnosti – recepcia, produkcia, interakcia

1. Komponent: Recepcia	
1.cieľ: Rozoznať známe slová a jednoduché slovné spojenia. **2. cieľ: Porozumieť krátkym pokynom a jednoduchým textom s vizuálnou oporou.**	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD **(žiak vie / dokáže)**	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **rozoznať** bežné, známe slová (napr. farby, oblečenie, jedlá) za predpokladu, že sú vyslovené zreteľne a pomaly v známom kontexte, - **porozumieť** krátkym, veľmi jednoduchým otázkam a vetám za predpokladu, že sú povedané pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami, - **porozumieť** ilustrovanému príbehu s jednoduchými každodennými slovami a jednoduchým informačným materiálom (napr. pozvánke na narodeninovú oslavu), - **odhadnúť** význam slova zo sprievodného obrázka.	**Jazykové prostriedky:** **1. Jednotné a množné číslo** podstatných mien s pravidelným tvorením množného čísla. **2. Osobné zámená:** I, you, he, she, it. **3. Základné privlastňovacie zámená:** my, your, his, her. **4. Ukazovacie zámeno** this. **5. Opytovacie zámená:** who, what, where, how many. **6. Sloveso to be, can, have got** v prítomnom čase jednoduchom**.** **7. Prítomný čas** jednoduchý základných plnovýznamových slovies. **8. Základné číslovky** 0 – 20. **9. Predložky miesta,** napr. on, in, under. **10. Oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, zvolacie vety.**

2. Komponent: Produkcia		
3.cieľ: Verbálne reagovať na základe príkladov a podnetov z okolia.		
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**	
- **zrozumiteľne vysloviť** jednotlivé hlásky a obmedzený počet naučených slov a slovných spojení, - **imitovať** správnu výslovnosť a intonáciu, - **podľa príkladu vytvoriť** krátke vety o sebe, - **podľa príkladu opísať** svoje bezprostredné okolie pomocou jednoduchých slov a viet, - **na niečo ukázať a opýtať sa**, čo to je, - **reprodukovať** krátku riekanku/pieseň.	**Funkcie jazyka (verbálne):** **Vyjadriť a zistiť želania a pocity:** *I'm happy. She's sad.* **Predstaviť záľuby a preferencie:** čo mám/nemám rád: *I like pizza. I don't like summer.* **Zaujať postoj:** povolenie a súhlas/nesúhlas: *Can I open the window, please? Yes, you can. No, you can't.* **Vyjadriť návrh a reagovať naň:** *Can I have an apple? Thank you.* *Can I play a game? Yes, you can.* **Reagovať na udalosť:** blahoželať: *Happy birthday! Merry Christmas! Happy Name Day!* **Reagovať na príbeh:** vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči, porozumenie príbehu *The story is great! I like it. It's not good.*	**Jazykové prostriedky:** **Osobné zámená:** I, you, he, she, it. **Základné privlastňovacie zámená:** my, your, his, her. **Ukazovacie zámeno** this. **Opytovacie zámená:** who, what. **Sloveso to be** v prítomnom čase jednoduchom.
4.cieľ: Na základe príkladu vedieť písomne reprodukovať jednoduché slovné spojenia a krátke vety.		
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**	
- **podľa predlohy napísať** bežné jednoduché slová a jednoduché krátke vety, - **napísať** základné informácie o sebe a svojom okolí.	**Funkcie jazyka (neverbálne):** **Vyjadriť a zistiť želania a pocity:** vyjadriť radosť, vyjadriť smútok: *I'm happy. She's sad.* **Predstaviť záľuby a preferencie:** vyjadriť, čo mám/nemám rád: *I like pizza. I don't like summer.* **Reagovať na príbeh:** vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči, vyjadriť porozumenie príbehu *The story is great! I like it. It's not good.*	**Jazykové prostriedky:** **Osobné zámená:** I, you, he, she, it. **Základné privlastňovacie zámená:** my, your, his, her. **Ukazovacie zámeno** this. **Opytovacie zámená:** who, what. **Sloveso to be** v prítomnom čase jednoduchom.

3. Komponent: Interakcia		
3.cieľ: Verbálne reagovať na základe príkladov a podnetov z okolia.		
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**	
- **porozumieť** jednoduchým pozdravom **a reagovať** na ne (dokáže pozdraviť, povedať svoje meno, opýtať sa druhých, ako sa volajú, a jednoduchým spôsobom sa rozlúčiť), - (podľa vzoru) **klásť jednoduché otázky a porozumieť** krátkym, jednoduchým odpovediam, ktoré sa týkajú tém z jeho bezprostredného okolia (napr. farby, názvy niektorých živočíchov, potravín, oblečenia). Verbálny prejav môže byť sprevádzaný gestikuláciou, - **v priamej komunikácii používať základné slová a slovné spojenia**, ako sú „áno“, „nie“, „pre- páčte“, „prosím“, „ďakujem“, „nie, ďakujem“, - **porozumieť** veľmi jednoduchým pokynom, ktoré učiteľ dáva v škole, a reagovať na ne (napr. „Otvor si knihu.”, „Poď sem.”, „Vezmi si pero.”).	**Funkcie jazyka (verbálne):** **Nadviazať kontakt pri stretnutí:** osloviť niekoho, pozdraviť/odpovedať na pozdrav, predstaviť sa, rozlúčiť sa: *Miss/Sir (oslovenie učiteľky/a), excuse me. Good morning. Good afternoon. Good eve- ning. Good night. Hello. I´m Silvia. Goodbye.* **Požadovať a poskytnúť informácie:** požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu: *Is she your friend? Yes, she is. Where's Grandma? She's in the house. Is it a bag? No, it's a book.* **Vyjadriť a zistiť želania a pocity:** vyjadriť radosť, vyjadriť smútok: *I'm happy. She's sad.* **Predstaviť záľuby a preferencie:** vyjadriť, čo mám/nemám rád: *I like pizza. I don't like summer.* **Zaujať postoj:** požiadať o povolenie a súhlas, vyjadriť súhlas/nesúhlas: *Can I open the window, please? Yes, you can. No, you can't.* **Vyjadriť návrh a reagovať naň:** požiadať o niečo, poďakovať sa: *Can I have an apple? Thank you.* *Can I play a game? Yes, you can.* **Reagovať na udalosť:** blahoželať: *Happy birthday! Merry Christmas! Happy Name Day!* **Reagovať na príbeh:** vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči, vyjadriť porozumenie príbehu (aj neverbálne): *The story is great! I like it. It's not good.*	**Jazykové prostriedky:** **Osobné zámená:** I, you, he, she, it. **Základné privlastňovacie zámená:** my, your, his, her. **Ukazovacie zámeno** this. **Opytovacie zámená:** who, what, where, how many. **Sloveso to be, can, have got** v prítomnom čase jednoduchom. **Prítomný čas** jednoduchý základných plnovýznamových slovies. **Predložky miesta**, napr. on, in, under. **Oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, zvolacie vety.**

Matematika a Informatika – Predmet: Matematika

Ciele vzdelávacej oblasti

- *Disponovať primeraným matematickým aparátom* – rozumieť matematickým pojmom, vzťahom a postupom na úrovni zodpovedajúcej edukačným potrebám a schopnostiam žiakov.
- *Používať matematické reprezentácie* – používať vhodné modely a reprezentácie matematických pojmov, vzťahov a postupov v rôznych situáciách a interpretovať ich.
- *Navrhnúť stratégie riešenia problémov* – transformovať jednoduché problémy reálnych situácií do matematickej podoby (matematizovať ich), navrhnúť, vyhodnotiť a aplikovať rôzne metódy riešenia problémov, prezentovať a posúdiť výsledky v kontexte pôvodného problému a ovládať postupy na kontrolu riešení.
- *Kriticky uvažovať a argumentovať* – tvoriť jednoduché predpoklady, navrhovať, kriticky vyhodnocovať a optimalizovať stratégie riešenia matematických problémov, vyvodzovať logické dôsledky a zdôvodňovať riešenie problému, vrátane identifikácie chyby, opravy chyby a jej vnímania ako nevyhnutnej súčasti učenia sa.
- *Používať matematický jazyk a komunikovať* – počúvať s porozumením, vecne a presne komunikovať pomocou prirodzeného aj matematického (vrátane symbolického) jazyka, diskutovať o problémoch a tímovo spolupracovať pri riešení matematických úloh.
- *Používať matematické nástroje* – zmysluplne vyberať a použiť vhodné matematické nástroje (reálne, elektronické a digitálne pomôcky/nástroje) na reprezentáciu a riešenie problémov a posúdiť ich efektívnosť.

Ciele 1. cyklu

1. *Používať prirodzené čísla*, operácie s prirodzenými číslami a ich vlastnosti na riešenie jednoduchých aplikačných a kontextových úloh.
2. *Orientovať sa v jednoduchej tabuľke a grafe* a používať ich pri riešení aplikačných úloh zameraných na vyhľadávanie, zber, zaznamenávanie, triedenie, usporiadanie a interpretáciu údajov.
3. *Objavovať, opísať a aplikovať* jednoduché pravidlá, závislosti a vzťahy.
4. *Tvoriť jednoduché reprezentácie* matematických pojmov a vzťahov, používať ich pri riešení problémov, veku primerane používať jednoduchý matematický jazyk.
5. *Používať priame logické úsudky* a riešiť problémy v situáciách a kontexte svojho individuálneho života.
6. *Rozlišovať jednoduché rovinné a priestorové geometrické útvary*, opisovať ich významné prvky a vlastnosti, triediť, skladať a rozkladať ich.
7. *Orientovať sa v rovine a v priestore*, riešiť jednoduché polohové a metrické geometrické úlohy.

Hlavným cieľom 1. cyklu matematického vzdelávania je, aby žiaci nadobudli matematickú gramotnosť na elementárnej úrovni, teda mali osvojený základný matematický obsah, aktivované prvotné matematické kompetencie, vytvorené základy matematických praktík, matematickej identity a pozitívneho obrazu o význame matematiky

VYSVETLIVKY – **prierezové gramotnosti**

Čitateľská a vizuálna gramotnosť 📖👁
Digitálna gramotnosť 💻
Finančná gramotnosť 📈
Občianska gramotnosť (občianska 🙋, mediálna 📱, interkultúrna 🌎)
Environmentálna gramotnosť 🌱
Sociálna a emocionálna gramotnosť 👫

Učebné osnovy pre 1. ročník

1. Komponent: Čísla a operácie s číslami

1.cieľ: Používať prirodzené čísla, operácie s prirodzenými číslami a ich vlastnosti na riešenie jednoduchých aplikačných a kontextových úloh.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
- **používať** prirodzené čísla do 20 v rôznych kontextoch a aplikovať poznatky z numerácie do 20 pri riešení úloh, - **sčitovať a odčitovať** prirodzené čísla v obore do 20 s použitím pamäťových, písomných a elektronických algoritmov, použitím vlastností operácií a vzťahov medzi nimi.	**1. Prirodzené čísla v obore do 20** **Pojmy** **Aktívne**: pravda/nepravda, platí/neplatí, všetci, každý, niekto, nikto, aspoň, najviac, najmenej, práve, patrí/nepatrí; číslo, číslica, jednotky, desiatky, párne/nepárne číslo; porovnávanie, väčší, menší, rovný, najväčší, najmenší; usporiadanie (od najmenšieho po najväčšie a naopak), pred, za, hneď pred, hneď za, prvý, posledný, predposledný, číselná os. **Pasívne:** rozklad; číselný rad. **Vzťahy** Porovnávanie a usporiadanie prirodzených čísel, rád čísla a číslice a ich vzťah, pozičný a rozvinutý zápis prirodzeného čísla a ich vzťah. **Postupy** Práca s množinami a ich prvkami (tvorba, usporiadanie, triedenie, porovnávanie), číslo ako množstvo, číslo ako poradie, číslo ako predchodca alebo nasledovník, rozklady čísla; metódy porovnávania čísel a zápis výsledku porovnania, usporiadanie čísel v obore do 20 (vzostupné, zostupné), modelovanie párneho a nepárneho počtu prvkov; orientácia v číselnom rade (vzostupnom, zostupnom), práca s číselnou osou; riešenie jednoduchých nerovníc na prípravnej úrovni.

Matematické praktiky:

Matematické reprezentácie – znalosť a používanie rôznych reprezentácií čísel v obore do 20 a modelovanie rôznych rozkladov čísel; používanie číselnej osi ako univerzálneho modelu usporiadania prirodzených čísel; používanie pomôcok, matematických reprezentácií a nástrojov na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov.

Matematické modelovanie – využívanie poznatkov a postupov pri práci s množinami v matematizácii úloh; používanie poznatkov a modelov z numerácie do 20 (porovnávanie, usporiadanie, rozklady, pri riešení jednoduchých slovných úloh a reálnych problémov, ktoré žiak dokáže opísať.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – porozumenie jednoduchým výrokom (tvrdeniam) a ich používanie, rozhodovanie o ich pravdivosti, rozlišovanie a formulovanie jednoduchých kvantifikovaných výrokov a ich používanie v diskusiách pri riešení problémov; správne čítanie a písanie čísla do 20; interpretovanie čísla do 20 v rôznych kontextoch (počet, poradie, adresa a iné); rozlišovanie čísel a číslic (cifier) v komunikácii a argumentácii; vysvetlenie významu pozičnej hodnoty číslice v čísle; používanie znakov porovnávania.

	2. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 20 **Pojmy** **Aktívne:** sčítanie, odčítanie, plus, mínus, o koľko menej/viac. **Vzťahy** Vzťah sčítania a odčítania ako inverzných operácií; vlastnosti sčítania (komutatívnosť, asociatívnosť, neutrálnosť nuly) a vlastnosti odčítania; porovnávanie rozdielom. **Postupy** Kardinálny (počet prvkov množiny) a ordinálny (poradie prvku v usporiadanej množine) prístup k sčítaniu, prístupy k odčítaniu odoberaním a počítaním; základné spoje sčítania a odčítania na úrovni automatizácie; pamäťové, písomné a elektronické algoritmy sčítania a odčítania v obore do 20; objavovanie vlastností sčítania a odčítania pomocou modelov a ich používanie pri numerických výpočtoch; overovanie výsledkov (skúška správnosti) pomocou inverznej operácie.
2. Komponent: Závislosti, vzťahy a práca s údajmi	
2.cieľ: Orientovať sa v jednoduchej tabuľke a grafe a používať ich pri riešení aplikačných úloh zameraných na vyhľadávanie, zber, zaznamenávanie, triedenie, usporiadanie a interpretáciu údajov.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
Žiak vie/dokáže: - **používať** jednoduché tabuľky a grafy na zber, triedenie, usporiadanie, zaznamenávanie a správnu interpretáciu údajov v reálnom živote a v aplikačných úlohách.	**5. Základy práce s údajmi** **Pojmy** **Aktívne:** tabuľka, riadok, stĺpec. **Pasívne:** údaj, graf, stĺpcový graf. **Vzťahy** Početnosti údajov a ich porovnávanie; súvislosti medzi údajmi a ich interpretácia; súradnice v súradnicovom systéme. **Postupy** Orientácia a interpretácia údajov z jednoduchých tabuliek, grafov a diagramov; zber, triedenie, usporiadanie a zaznamenávanie údajov (graficky, numericky) rôznymi spôsobmi (tabuľka, graf, diagram, piktogram, početnosti vyjadrené sčítacími čiarkami a numericky); doplnenie chýbajúcich údajov do tabuliek a grafov; určovanie súradníc objektov a umiestňovanie objektov podľa daných súradníc do tabuliek a štvorcových sietí.
Matematické praktiky: **Matematické reprezentácie** – používanie rôznych reprezentácií údajov (tabuľka, graf, piktogram) a orientácia v nich. **Matematické modelovanie** – simulovanie jednoduchých pokusov, zaznamenávanie a vyhodnocovanie výsledkov; používanie jednoduchej tabuľky alebo grafu ako nástroja na riešenie aplikačných úloh s kvantitatívnymi aj kvalitatívnymi údajmi v rôznych oblastiach života. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – interpretovanie údajov v konkrétnych kontextoch a situáciách; zaznamenávanie údajov pomocou tabuliek a diagramov; diskutovanie o riešení jednoduchých aplikačných úloh s údajmi; využívanie súradníc štvorcovej siete pri komunikácii počas jednoduchých hier.	

<table>
<tr><td colspan="2">3.cieľ: Objavovať, opísať a aplikovať jednoduché pravidlá, závislosti a vzťahy.</td></tr>
<tr><td>VÝKONOVÝ ŠTANDARD</td><td>OBSAHOVÝ ŠTANDARD</td></tr>
<tr><td>Žiak vie/dokáže:
- identifikovať, opísať a aplikovať jednoduché pravidlá opakujúceho sa vzoru (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami, slovami) a jednoduchej číselnej postupnosti a nachádzať ich reprezentácie v rôznych oblastiach života,
- opísať jednoduché pozorované závislosti z reálneho života, vysvetliť ich, modelovať a používať v každodennom živote,
- pochopiť jednoduché kombinatorické a pravdepodobnostné situácie a ich reprezentácie, navrhovať a aplikovať stratégie ich riešenia na úrovni manipulácie s predmetmi a využívania jednoduchých pokusov a reprezentácií.</td><td>1. Základy práce so vzormi a postupnosťami
Pojmy
Pasívne: vzor/rad (znakov, symbolov, obrázkov, čísel), rytmus; pravidlo; číselná postupnosť.
Vzťahy Pravidlo opakujúceho sa vzoru a pravidlo číselnej postupnosti.
Postupy
Identifikácia prvkov/členov a pravidla opakujúceho sa vzoru (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami, napr. typu "ab", "abb", "aabb", "abc", "abbb"); určenie a doplnenie chýbajúcich členov vo vzore a v číselnej postupnosti; identifikácia vzorov prítomných v reálnom živote (v prírode, v kultúre, v športe a umení).</td></tr>
<tr><td colspan="2">Matematické praktiky:
Matematické reprezentácie – znalosť a aplikovanie auditívnych, vizuálnych, kinestetických reprezentácií. jednoduchých lineárnych opakujúcich sa vzorov a číselných postupností.
Matematické modelovanie – objavenie jednoduchého pravidla vo vytvorenom vzore alebo postupnosti a jeho aplikovanie; vyhľadanie chyby vo vzore/postupnosti a navrhnutie jej opravy.
Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – identifikovanie prvkov a opísanie pravidiel aplikovaných vo vzoroch/postupnostiach; identifikovanie chyby vo vzore/postupnosti, diskutovanie a zdôvodnenie spôsobu jej opravy.</td></tr>
<tr><td></td><td>4. Pozorovanie jednoduchých pravdepodobnostných situácií
Pojmy Pasívne: isté, možné, nemožné, určite áno/nie.
Vzťahy Porovnanie výsledkov v jednoduchých pravdepodobnostných situáciách.
Postupy
Rozlišovanie istej, možnej a nemožnej konkrétnej udalosti vytvorenej pomocou konkrétnych predmetov.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Matematické praktiky:
Matematické reprezentácie – tvorba jednoduchých reprezentácií istej, možnej a nemožnej situácie.
Matematické modelovanie – vykonávanie jednoduchých pravdepodobnostných experimentov.
Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – rozhodovanie a diskutovanie o istej, možnej a nemožnej udalosti v jednoduchých a konkrétnych pravdepodobnostných situáciách a jednoduchých hrách.</td></tr>
<tr><td colspan="2">4.cieľ: Tvoriť jednoduché reprezentácie matematických pojmov a vzťahov, používať ich pri riešení problémov, veku primerane používať jednoduchý matematický jazyk.</td></tr>
<tr><td>VÝKONOVÝ ŠTANDARD</td><td>OBSAHOVÝ ŠTANDARD</td></tr>
<tr><td>Žiak vie/dokáže:
- riešiť jednoduché aplikačné úlohy v rôznych kontextoch pomocou aritmetických výrazov, jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia neznámej) a s využitím vlastností a vzťahov aritmetických operácií.</td><td>2.Základy práce s jednoduchými závislosťami a vzťahmi
Pojmy
Aktívne: euro, cent, minca, bankovka; hodina,
Pasívne: ručičkové a digitálne hodiny.
Vzťahy
Peňažné vzťahy – vzťahy medzi peňažnými jednotkami a ich hodnota; časové vzťahy – vzťahy medzi časovými jednotkami, vzťah medzi časom zapísaným digitálne</td></tr>
</table>

	a z ručičkových hodín; **Postupy** Priama úmernosť – objavovanie a identifikácia pravidla v priamej úmernosti, doplnenie chýbajúcich hodnôt do tabuľky priamej úmernosti; peniaze – rozmieňanie bankoviek a mincí, premeny peňažných jednotiek (eurá a centy), porovnávanie a usporiadanie peňažných jednotiek pomocou peňažných modelov; čas – označovanie a pomenovanie jednotiek času, určovanie (čítanie, zapisovanie) a znázornenie času na ručičkových a digitálnych hodinách, zapísanie času z ručičkových do digitálnych hodín a naopak, orientácia v časových intervaloch (od – do); premeny susedných jednotiek času pomocou modelov ručičkových hodín; iné jednoduché vzťahy – objavovanie iných,
Matematické praktiky: **Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie tabuľky ako reprezentácie priamej úmernosti; používanie reprezentácie pre základné a odvodené peňažné jednotky, znalosť a používanie národnej meny (platidlo); používanie reprezentácie pre základné a odvodené časové jednotky. **Matematické modelovanie** – modelovanie a riešenie jednoduchých prípravných úloh s priamou úmernosťou; riešenie úloh súvisiacich s orientáciou v čase; aplikovanie úvodných poznatkov z finančnej gramotnosti o hodnote peňazí pri riešení jednoduchých úloh. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – diskutovanie o vzťahoch a závislostiach medzi číslami; používanie jednotiek času a vzťahov medzi nimi v každodennej komunikácii; diskutovanie o hodnote peňazí a o vzťahoch medzi peňažnými jednotkami.	
	3. Základy riešenia jednoduchých kombinatorických situácií **Pojmy** **Pasívne:** možnosť, počet možností, systém. **Vzťahy** Organizačný princíp (systém) usporiadania dvoch, troch a štyroch prvkov. **Postupy** Objavenie a dodržanie systému usporiadania dvoj-, troj- a štvorprvkových množín (predmetov, znakov, symbolov, číslic); vytvorenie rôznych dvoj- z množiny číslic (číslice sa môžu opakovať); hľadanie všetkých spôsobov a určenie počtu možností v jednoduchej kombinatorickej situácii.
Matematické praktiky: **Matematické reprezentácie** – znalosť, používanie a tvorba rôznych reprezentácií na znázornenie systému usporiadania (konkrétne predmety, grafy, tabuľky). **Matematické modelovanie** – riešenie problémov o usporiadaní dvoch, troch, štyroch predmetov, znakov, symbolov a číslic (aj s opakovaním prvkov) manipulačnou činnosťou; využívanie skúsenosti s usporiadaním prvkov pri riešení jednoduchých slovných úloh s kombinatorickou situáciou. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – opísanie, vysvetlenie a zaznamenanie jednoduchej kombinatorickej situácie a jej riešenie; komunikovanie a zdôvodňovanie využitia usporiadania prvkov v reálnom živote.	
5.cieľ: Používať priame logické úsudky a riešiť problémy v situáciách a kontexte svojho individuálneho života.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**

5.cieľ: Používať priame logické úsudky a riešiť problémy v situáciách a kontexte svojho individuálneho života.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **používať** elementárne poznatky z logiky a množín v konkrétnych situáciách na riešenie jednoduchých matematických úloh na prípravnej úrovni.	**4. Pozorovanie jednoduchých pravdepodobnostných situácií** **Pojmy** **Pasívne:** isté, možné, nemožné, určite áno/nie. **Vzťahy** Porovnanie výsledkov v jednoduchých pravdepodobnostných situáciách. **Postupy** Rozlišovanie istej, možnej a nemožnej konkrétnej udalosti vytvorenej pomocou konkrétnych predmetov.
Matematické praktiky: **Matematické reprezentácie -** tvorba jednoduchých reprezentácií istej, možnej a nemožnej situácie. **Matematické modelovanie -** vykonávanie jednoduchých pravdepodobnostných experimentov. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia -** rozhodovanie a diskutovanie o istej, možnej a nemožnej udalosti v jednoduchých a konkrétnych pravdepodobnostných situáciách a jednoduchých hrách.	
3. Komponent: Geometria	
6.cieľ: Rozlišovať jednoduché rovinné a priestorové geometrické útvary, opisovať ich významné prvky a vlastnosti, triediť, skladať a rozkladať ich.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
Žiak vie/dokáže: - **rozlišovať, pomenovať, opísať, vymodelov**ať, skladať a rozkladať jednoduché rovinné útvary, nachádzať ich reprezentácie v realite a vykonávať jednoduché geometrické konštrukcie pomocou pravítka, alebo iných (vrátane digitálnych) nástrojov, - **rozlišovať, pomenovať, vymodelovať a opísať** jednoduché priestorové útvary, nachádzať ich reprezentácie v realite, skladať a rozkladať priestorové útvary.	**3. Základy skúmania geometrických útvarov v priestore** **Pojmy** **Aktívne:** kocka, guľa, valec, **Pasívne:** ihlan, kužeľ; stavba z telies/kociek, plán stavby z kociek. **Vzťahy** Súvislosti medzi rovinnými a priestorovými útvarmi; vzťah medzi plánom stavby a počtom kociek v stavbe. **Postupy** Rozlišovanie a triedenie priestorových útvarov (podľa významných prvkov a vlastností); stavanie stavieb z telies alebo z kociek podľa vzoru (reálna stavba alebo stavba na obrázku), podľa plánu alebo podľa slovného opisu, tvorba jednoduchého plánu stavby z kociek; tvorba modelov priestorových útvarov z danej siete.
Matematické praktiky: **Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie rôznych techník na modelovanie priestorových geometrických útvarov; znalosť, tvorba a používanie jednoduchej reprezentácie stavieb z kociek a iných telies. **Matematické modelovanie** – aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov; používanie vlastností priestorových útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií (počet stien, vrcholov, hrán, stien rovnakého tvaru a pod.); používanie skladania a rozkladania priestorových útvarov pri riešení jednoduchých geometrických úloh; riešenie problémových úloh so stavbami z kociek/telies; korigovanie a kontrolovanie postupu a správnosť riešení; identifikovanie chyby v stavbe alebo pláne a jej oprava. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – používanie jednoduchých geometrických pojmov na pomenovanie a opis geometrických útvarov v priestore a ich významných prvkov a vlastností; zdôvodňovanie identifikácie a triedenia priestorových útvarov; opisovanie stavby z kociek; interpretovanie symbolických záznamov stavieb z kociek/telies.	
	2. Základy skúmania geometrických útvarov v rovine **Pojmy** **Aktívne:** rovná/krivá čiara, trojuholník, štvorec, obdĺžnik.

	Pasívne: lomená čiara, uzavretá čiara, otvorená čiara, krajné body úsečky, štvoruholník. **Vzťahy** **Postupy** rozlišovanie a triedenie rovinných útvarov (podľa významných prvkov a vlastností); skladanie a rozkladanie jednoduchých rovinných útvarov (štvorcov, obdĺžnikov, trojuholníkov).

Matematické praktiky:
Matematické reprezentácie – znalosť a tvorba modelov základných a odvodených rovinných geometrických útvarov (v rôznych polohách, veľkostiach a podľa ďalších kritérií) pomocou rozličných nástrojov (aj rysovacích potrieb) za dodržiavania zásad rysovania (vrátane bezpečnosti práce s rysovacími pomôckami).
Matematické modelovanie – použitie vlastností rovinných útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií (počet strán, vrcholov, strany rovnakej/rôznej dĺžky a pod.); aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov; overovanie správnosti jednoduchej geometrickej konštrukcie.
Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia –

7.cieľ: Orientovať sa v rovine a v priestore, riešiť jednoduché polohové a metrické geometrické úlohy.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže: - **orientovať sa v rovine, v priestore a používať** prirodzený aj symbolický jazyk na určenie polohy a hľadanie cesty, - **rozoznávať** jednoduché reálne orientačné situácie a riešiť ich pomocou algoritmických postupov, - rozlišovať súmerné útvary, nachádzať ich v realite a tvoriť jednoduché osovo súmerné rovinné útvary.	**1. Orientácia v rovine a priestore** **Pojmy** **Aktívne:** smer, hore, dole, vpravo, vľavo, nad, pod, do, na, pred, za, vedľa, medzi, vpredu, vzadu, šípka (symbol ukazujúci smer). **Pasívne:** súradnice bodu/štvorca v štvorcovej sieti. **Vzťahy** Určovanie polohy objektov vzhľadom k sebe, k inému objektu a dvoch objektov navzájom. **Postupy** Určovanie polohy objektov v rovine a priestore; orientácia v priestore, opis (slovný/šípkami) a zaznamenávanie pohybu v rovine (v štvorcovej sieti a jednoduchej mape), resp. vykonávanie pohybu podľa záznamu alebo slovného opisu; hľadanie a opisovanie cesty v labyrinte, v štvorcovej sieti alebo na mape; určovanie súradníc štvorcov alebo mrežových bodov v štvorcovej sieti, vyznačovanie štvorcov alebo (mrežových) bodov v štvorcovej sieti.

Matematické praktiky:
Matematické reprezentácie – znalosť a používanie jednoduchých reprezentácií na orientáciu v rovine a priestore (určovanie polohy, opis a realizácia pohybu).
Matematické modelovanie – používanie algoritmických postupov pri riešení úloh a problémov na určovanie polohy a orientáciu v rovine a priestore; riešenie úloh o hľadaní cesty a uvažovanie o jej dĺžke.
Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – znalosť a používanie jednoduchých symbolov na orientáciu v štvorcovej sieti alebo inej podložke; aplikovanie algoritmického uvažovania pri komunikácii o polohe alebo pohybe v rovine a priestore; interpretovanie jednoduchých záznamov pohybu/cesty.

	4. Jednoduché postupy merania a určovania miery **Pojmy** **Aktívne:** dĺžka, kratší/dlhší, najkratší/najdlhší, nižší/vyšší, najnižší/najvyšší, užší/širší najužší/najširší **Pasívne:** vzdialenosť, šírka, výška.

	Vzťahy Porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky (bez premieňania). **Postupy** Porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky (kratšie v mm a cm, dlhšie v dm, m a km) na základe porozumenia (bez premieňania); určovanie dĺžky meraním, odhadovanie dĺžky, vzdialenosti, šírky, výšky a overovanie odhadu meraním; zostrojenie úsečky s danou dĺžkou s presnosťou na centimetre.
Matematické praktiky: **Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie konkrétnych pomôcok ako reprezentácie miery úsečky (vlastné jednotky: ceruzka, dlaň, lakeť, palec, stopa, krok a pod., univerzálne jednotky: mm, cm, dm, m, km). **Matematické modelovanie** – používanie vhodných nástrojov na meranie dĺžky úsečky; určenie/odmeranie dĺžky úsečky (lomenej čiary) a vyjadrenie (zapísanie) výsledku merania pomocou vlastných a univerzálnych jednotiek; využívanie odhadu a merania v riešení geometrických úloh a v reálnom živote. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – používanie jednotiek dĺžky v komunikácii, diskutovanie o dĺžkach, vzdialenostiach, šírkach a výškach; odhadovanie dĺžky pomocou vhodných vlastných a univerzálnych jednotiek.	
	5. Základy skúmania a tvorby súmerných útvarov **Pojmy** **Pasívne:** súmerný, nesúmerný. **Vzťahy** Vlastnosti osovo súmerného útvaru na intuitívnej úrovni (vzťah vzor – obraz). **Postupy** Rozlišovanie a modelovanie osovo súmerných a nesúmerných útvarov; skúmanie osovo súmerných útvarov a ich vlastností, modelovanie osi súmernosti; dokreslenie osovo súmerných útvarov v štvorcovej sieti (podľa vodorovnej a zvislej osi súmernosti).
Matematické praktiky: **Matematické reprezentácie** – tvorba modelov osovo súmerných útvarov pomocou skladania a strihania papiera, v štvorcovej sieti, alebo pomocou iných nástrojov. **Matematické modelovanie** – skladanie jednoduchých osovo súmerných útvarov alebo mozaiky a manipulačné overovanie súmernosti. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – zdôvodňovanie súmernosti útvarov; zdôvodňovanie a diskutovanie o postupe tvorby jednoduchých súmerných útvarov.	

Učebné osnovy pre 2. ročník

1. Komponent: Čísla a operácie s číslami	
1. **1.cieľ: Používať prirodzené čísla, operácie s prirodzenými číslami a ich vlastnosti na riešenie jednoduchých aplikačných a kontextových úloh.**	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
Žiak vie/dokáže: - **používať** prirodzené čísla do 100 v rôznych kontextoch a aplikovať poznatky z numerácie do 100 pri riešení úloh, - **sčitovať a odčitovať** prirodzené čísla v obore do 100 s použitím pamäťových, písomných a elektronických algoritmov, použitím vlastností operácií a vzťahov medzi nimi,	**1.Prirodzené čísla v obore do 100** **Pojmy** **Aktívne:** pravda/nepravda, platí/neplatí, všetci, každý, niekto, nikto, aspoň, najviac, najmenej, práve, patrí/nepatrí; číslo, číslica, jednotky, desiatky, stovky, párne/nepárne číslo; porovnávanie, väčší, menší, rovný, najväčší, najmenší; usporiadanie (od najmenšieho po najväčšie a naopak), pred, za, hneď pred, hneď za, prvý, posledný, predposledný, číselná os. **Pasívne:** rozklad; číselný rad. **Vzťahy** Porovnávanie a usporiadanie prirodzených čísel, rád čísla a číslice a ich vzťah, pozičný a rozvinutý zápis prirodzeného čísla a ich vzťah. **Postupy** Práca s množinami a ich prvkami (tvorba, usporiadanie, triedenie, porovnávanie), číslo ako množstvo, číslo ako poradie, číslo ako predchodca alebo nasledovník, rozklady čísla; metódy porovnávania čísel a zápis výsledku porovnania, usporiadanie čísel v obore do 100 (vzostupné, zostupné), modelovanie párneho a nepárneho počtu prvkov; orientácia v číselnom rade (vzostupnom, zostupnom), práca s číselnou osou; riešenie jednoduchých nerovníc na prípravnej úrovni.
Matematické praktiky: **Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie rôznych reprezentácií čísel v obore do 100 a modelovanie rôznych rozkladov čísel; používanie číselnej osi ako univerzálneho modelu usporiadania prirodzených čísel; používanie pomôcok, matematických reprezentácií a nástrojov na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov. **Matematické modelovanie** – využívanie poznatkov a postupov pri práci s množinami v matematizácii úloh; používanie poznatkov a modelov z numerácie do 100 (porovnávanie, usporiadanie, rozklady, pri riešení jednoduchých slovných úloh a reálnych problémov, ktoré žiak dokáže opísať. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – porozumenie jednoduchým výrokom (tvrdeniam) a ich používanie, rozhodovanie o ich pravdivosti, rozlišovanie a formulovanie jednoduchých kvantifikovaných výrokov a ich používanie v diskusiách pri riešení problémov; správne čítanie a písanie čísla do 100; interpretovanie čísla do 100 v rôznych kontextoch (počet, poradie, adresa a iné); rozlišovanie čísel a číslic (cifier) v komunikácii a argumentácii; vysvetlenie významu pozičnej hodnoty číslice v čísle; používanie znakov porovnávania.	
	2. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100 **Pojmy** **Aktívne:** sčítanie, odčítanie, plus, mínus, o koľko menej/viac. **Pasívne:** sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel. **Vzťahy** Vzťah sčítania a odčítania ako inverzných operácií; vlastnosti sčítania (komutatívnosť, asociatívnosť, neutrálnosť nuly) a vlastnosti odčítania; porovnávanie rozdielom. **Postupy** Kardinálny (počet prvkov množiny) a ordinálny (poradie prvku v usporiadanej množine) prístup k sčítaniu, prístupy k odčítaniu odoberaním a počítaním; základné spoje sčítania a odčítania na úrovni automatizácie; pamäťové, písomné a elektronické

	algoritmy sčítania a odčítania v obore do 100; objavovanie vlastností sčítania a odčítania pomocou modelov a ich používanie pri numerických výpočtoch; overovanie výsledkov (skúška správnosti) pomocou inverznej operácie.

Matematické praktiky:

Matematické reprezentácie – využívanie rôznych reprezentácií sčítania a odčítania na usporiadaných aj neusporiadaných množinách; znalosť a používanie statických a dynamických modelov sčítania a odčítania.

Matematické modelovanie – používanie vzťahov medzi sčítaním a odčítaním pri matematizácii a riešení úloh; používanie vlastností sčítania a odčítania pri zjednodušovaní výpočtov, resp. pri overovaní výsledkov; využívanie rôznych matematických nástrojov pri riešení úloh na sčítanie a odčítanie.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – čítanie a zapisovanie sčítania a odčítania; po- užívanie symbolických znakov sčítania a odčítania; vysvetľovanie postupov sčítania a odčítania; identifikovanie a zdôvodnenie použitia sčítania a odčítania pri riešení úloh, interpretovanie a overovanie výsledkov.

2. Komponent: Závislosti, vzťahy a práca s údajmi

2.cieľ: Orientovať sa v jednoduchej tabuľke a grafe a používať ich pri riešení aplikačných úloh zameraných na vyhľadávanie, zber, zaznamenávanie, triedenie, usporiadanie a interpretáciu údajov.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže: - **používať** jednoduché tabuľky a grafy na zber, triedenie, usporiadanie, zaznamenávanie a správnu interpretáciu údajov v reálnom živote a v aplikačných úlohách.	**1. Základy práce s údajmi** **Pojmy** **Aktívne:** tabuľka, riadok, stĺpec. **Pasívne:** údaj, graf, stĺpcový graf. **Vzťahy** Početnosti údajov a ich porovnávanie; súvislosti medzi údajmi a ich interpretácia; súradnice v súradnicovom systéme. **Postupy** Orientácia a interpretácia údajov z jednoduchých tabuliek, grafov a diagramov; zber, triedenie, usporiadanie a zaznamenávanie údajov (graficky, numericky) rôznymi spôsobmi (tabuľka, graf, diagram, piktogram, početnosti vyjadrené sčítacími čiarkami a numericky); doplnenie chýbajúcich údajov do tabuliek a grafov; určovanie súradníc objektov a umiestňovanie objektov podľa daných súradníc do tabuliek a štvorcových sietí.

Matematické praktiky:

Matematické reprezentácie – používanie rôznych reprezentácií údajov (tabuľka, graf, piktogram) a orientácia v nich.

Matematické modelovanie – simulovanie jednoduchých pokusov, zaznamenávanie a vyhodnocovanie výsledkov; používanie jednoduchej tabuľky alebo grafu ako nástroja na riešenie aplikačných úloh s kvantitatívnymi aj kvalitatívnymi údajmi v rôznych oblastiach života.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – interpretovanie údajov v konkrétnych kontextoch a situáciách; zaznamenávanie údajov pomocou tabuliek a diagramov; diskutovanie o riešení jednoduchých aplikačných úloh s údajmi; využívanie súradníc štvorcovej siete pri komunikácii počas jednoduchých hier.

3. cieľ Objavovať, opísať a aplikovať jednoduché pravidlá, závislosti a vzťahy.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže: - **identifikovať**, opísať a aplikovať jednoduché pravidlá opakujúceho sa vzoru (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami, slovami) a jednoduchej číselnej postupnosti a **nachádzať** ich reprezentácie v rôznych oblastiach života, - **opísať** jednoduché pozorované závislosti z reálneho života, **vysvetliť ich, modelovať a používať** v každodennom živote,	**2. Základy práce so vzormi a postupnosťami** **Pojmy** **Pasívne:** vzor/rad (znakov, symbolov, obrázkov, čísel), rytmus; pravidlo; číselná postupnosť. **Vzťahy** Pravidlo opakujúceho sa vzoru a pravidlo číselnej postupnosti. **Postupy** Identifikácia prvkov/členov a pravidla opakujúceho sa vzoru (tvoreného znakmi,

- **pochopiť** jednoduché kombinatorické a pravdepodobnostné situácie a ich reprezentácie, **navrhovať a aplikovať** stratégie ich riešenia na úrovni manipulácie s predmetmi a využívania jednoduchých pokusov a reprezentácií.	symbolmi, obrázkami, číslami, napr. typu "ab", "abb", "aabb", "abc", "abbb"); určenie a doplnenie chýbajúcich členov vo vzore a v číselnej postupnosti; identifikácia vzorov prítomných v reálnom živote (v prírode, v kultúre, v športe a umení).
Matematické praktiky: **Matematické reprezentácie** – znalosť a aplikovanie auditívnych, vizuálnych, kinestetických reprezentácií. jednoduchých lineárnych opakujúcich sa vzorov a číselných postupností. **Matematické modelovanie** – objavenie jednoduchého pravidla vo vytvorenom vzore alebo postupnosti a jeho aplikovanie; vyhľadanie chyby vo vzore/postupnosti a navrhnutie jej opravy. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – identifikovanie prvkov a opísanie pravidiel aplikovaných vo vzoroch/postupnostiach; identifikovanie chyby vo vzore/postupnosti, diskutovanie a zdôvodnenie spôsobu jej opravy.	
4. cieľ: Tvoriť jednoduché reprezentácie matematických pojmov a vzťahov, používať ich pri riešení problémov, veku primerane používať jednoduchý matematický jazyk.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
Žiak vie/dokáže: **- riešiť** jednoduché aplikačné úlohy v rôznych kontextoch pomocou aritmetických výrazov, jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia neznámej) a s využitím vlastností a vzťahov aritmetických operácií.	**2.Základy práce s jednoduchými závislosťami a vzťahmi** **Pojmy** **Aktívne:** euro, cent, minca, bankovka; hodina, minúta, sekunda, polhodina, štvrťhodina, trištvrtehodina, deň, týždeň, víkend, mesiac, rok, kalendár, vek. **Pasívne:** ručičkové a digitálne hodiny. **Vzťahy** Peňažné vzťahy – vzťahy medzi peňažnými jednotkami a ich hodnota; časové vzťahy – vzťahy medzi časovými jednotkami, vzťah medzi časom zapísaným digitálne a z ručičkových hodín; **Postupy** Priama úmernosť – objavovanie a identifikácia pravidla v priamej úmernosti, doplnenie chýbajúcich hodnôt do tabuľky priamej úmernosti; peniaze – rozmieňanie bankoviek a mincí, premeny peňažných jednotiek (eurá a centy), porovnávanie a usporiadanie peňažných jednotiek pomocou peňažných modelov; čas – označovanie a pomenovanie jednotiek času, určovanie (čítanie, zapisovanie) a znázornenie času na ručičkových a digitálnych hodinách, zapísanie času z ručičkových do digitálnych hodín a naopak, orientácia v časových intervaloch (od – do); premeny susedných jednotiek času pomocou modelov ručičkových hodín; iné jednoduché vzťahy –objavovanie iných, netradičných vzťahov a závislostí v štvorcovej sieti (napr. magický štvorec, sudoku).
Matematické praktiky: **Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie tabuľky ako reprezentácie priamej úmernosti; používanie reprezentácie pre základné a odvodené peňažné jednotky, znalosť a používanie národnej meny (platidlo); používanie reprezentácie pre základné a odvodené časové jednotky. **Matematické modelovanie** – modelovanie a riešenie jednoduchých prípravných úloh s priamou úmernosťou; riešenie úloh súvisiacich s orientáciou v čase; aplikovanie úvodných poznatkov z finančnej gramotnosti o hodnote peňazí pri riešení jednoduchých úloh. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – diskutovanie o vzťahoch a závislostiach medzi číslami; používanie jednotiek času a vzťahov medzi nimi v každodennej komunikácii; diskutovanie o hodnote peňazí a o vzťahoch medzi peňažnými jednotkami.	
	3. Základy riešenia jednoduchých kombinatorických situácií **Pojmy** **Pasívne:** možnosť, počet možností, systém. **Vzťahy**

	Organizačný princíp (systém) usporiadania dvoch, troch a štyroch prvkov. **Postupy** Objavenie a dodržanie systému usporiadania dvoj-, troj- a štvorprvkových množín (predmetov, znakov, symbolov, číslic); vytvorenie rôznych dvoj- z množiny číslic (číslice sa môžu opakovať); hľadanie všetkých spôsobov a určenie počtu možností v jednoduchej kombinatorickej situácii.
Matematické praktiky: **Matematické reprezentácie** – znalosť, používanie a tvorba rôznych reprezentácií na znázornenie systému usporiadania (konkrétne predmety, grafy, tabuľky). **Matematické modelovanie** – riešenie problémov o usporiadaní dvoch, troch, štyroch predmetov, znakov, symbolov a číslic (aj s opakovaním prvkov) manipulačnou činnosťou; využívanie skúsenosti s usporiadaním prvkov pri riešení jednoduchých slovných úloh s kombinatorickou situáciou. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – opísanie, vysvetlenie a zaznamenanie jednoduchej kombinatorickej situácie a jej riešenie; komunikovanie a zdôvodňovanie využitia usporiadania prvkov v reálnom živote.	
5. cieľ: Používať priame logické úsudky a riešiť problémy v situáciách a kontexte svojho individuálneho života.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- používať elementárne poznatky z logiky a množín v konkrétnych situáciách na riešenie jednoduchých matematických úloh na prípravnej úrovni.	**4. Pozorovanie jednoduchých pravdepodobnostných situácií** **Pojmy** **Pasívne:** isté, možné, nemožné, určite áno/nie. **Vzťahy** Porovnanie výsledkov v jednoduchých pravdepodobnostných situáciách. **Postupy** Rozlišovanie istej, možnej a nemožnej konkrétnej udalosti vytvorenej pomocou konkrétnych predmetov.
Matematické praktiky: **Matematické reprezentácie** – tvorba jednoduchých reprezentácií istej, možnej a nemožnej situácie. **Matematické modelovanie** – vykonávanie jednoduchých pravdepodobnostných experimentov. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – rozhodovanie a diskutovanie o istej, možnej a nemožnej udalosti v jednoduchých a konkrétnych pravdepodobnostných situáciách a jednoduchých hrách.	
• 3. Komponent: Geometria	
6. cieľ Rozlišovať jednoduché rovinné a priestorové geometrické útvary, opisovať ich významné prvky a vlastnosti, triediť, skladať a rozkladať ich.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
Žiak vie/dokáže: - **rozlišovať, pomenovať, opísať, vymodelovať, skladať a rozkladať** jednoduché rovinné útvary, nachádzať ich reprezentácie v realite a **vykonávať** jednoduché geometrické konštrukcie pomocou pravítka, alebo iných (vrátane digitálnych) nástrojov, - **rozlišovať, pomenovať, vymodelovať a opísať** jednoduché priestorové útvary, nachádzať ich reprezentácie v realite, skladať a rozkladať priestorové útvary.	**3. Základy skúmania geometrických útvarov v priestore** **Pojmy** **Aktívne:** kocka, guľa, valec, kváder . **Pasívne:** ihlan, kužeľ; stavba z telies/kociek, plán stavby z kociek. **Vzťahy** Súvislosti medzi rovinnými a priestorovými útvarmi; vzťah medzi plánom stavby a počtom kociek v stavbe. **Postupy** Rozlišovanie a triedenie priestorových útvarov (podľa významných prvkov a vlastností); stavanie stavieb z telies alebo z kociek podľa vzoru (reálna stavba alebo stavba na obrázku), podľa plánu alebo podľa slovného opisu, tvorba jednoduchého plánu stavby z kociek; tvorba modelov priestorových útvarov z danej siete.

Matematické praktiky:
Matematické reprezentácie – znalosť a používanie rôznych techník na modelovanie priestorových geometrických útvarov; znalosť, tvorba a používanie jednoduchej reprezentácie stavieb z kociek a iných telies.
Matematické modelovanie – aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov; používanie skladania a rozkladania priestorových útvarov pri riešení jednoduchých geometrických úloh; riešenie problémových úloh so stavbami z kociek/telies; korigovanie a kontrolovanie postupu a správnosť riešení; identifikovanie chyby v stavbe alebo pláne a jej oprava.
Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie jednoduchých geometrických pojmov na pomenovanie a opis geometrických útvarov v priestore a ich významných prvkov a vlastností; zdôvodňovanie identifikácie a triedenia priestorových útvarov; opisovanie stavby z kociek; interpretovaniesymbolických záznamov stavieb z kociek/telies.

2. Základy skúmania geometrických útvarov v rovine
Pojmy
Aktívne: rovná/krivá čiara, bod, úsečka, stred úsečky, polpriamka, priamka, trojuholník, štvorec, obdĺžnik,
Pasívne: lomená čiara, uzavretá čiara, otvorená čiara, krajné body úsečky, začiatok polpriamky, rovina, štvoruholník, mnohouholník.
Vzťahy:
leží medzi dvomi bodmi, patrí/nepatrí (leží/neleží); zhodnosť úsečiek, porovnáva- nie a usporiadanie úsečiek podľa dĺžky.
Postupy
Určenie a vyznačenie bodov, ktoré patria/nepatria útvaru (ležia/neležia na útvare); rozlišovanie a triedenie rovinných útvarov (podľa významných prvkov a vlastností); rysovanie a označovanie rovinných útvarov (úsečka, polpriamka, priamka), prenášanie úsečiek, porovnávanie a usporiadanie úsečiek na úrovni manipulácie s predmetmi; modelovanie a určovanie stredu úsečky.

Matematické praktiky:
Matematické reprezentácie – znalosť a tvorba modelov základných a odvodených rovinných geometrických útvarov (v rôznych polohách, veľkostiach a podľa ďalších kritérií) pomocou rozličných nástrojov (aj rysovacích potrieb) za dodržiavania zásad rysovania (vrátane bezpečnosti práce s rysovacími pomôckami).
Matematické modelovanie – použitie vlastností rovinných útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií (počet strán, vrcholov, strany rovnakej/rôznej dĺžky a pod.); aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov; overovanie správnosti jednoduchej geometrickej konštrukcie.
Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia –

7. cieľ Orientovať sa v rovine a v priestore, riešiť jednoduché polohové a metrické geometrické úlohy.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže: - **orientovať** sa v rovine, v priestore a používať prirodzený aj symbolický jazyk na určenie polohy a hľadanie cesty, - **rozoznávať** jednoduché reálne orientačné situácie a riešiť ich pomocou algoritmických postupov, - **merať a odhadovať** dĺžku úsečky, **používať** vlastné aj univerzálne jednotky dĺžky a **využívať** ich v reálnom živote, - **rozlišovať s**úmerné útvary, nachádzať ich v realite a tvoriť jednoduché osovo súmerné rovinné útvary.	**1. Orientácia v rovine a priestore** **Pojmy** **Aktívne:** smer, hore, dole, vpravo, vľavo, nad, pod, do, na, pred, za, vedľa, medzi, vpredu, vzadu, šípka (symbol ukazujúci smer). **Pasívne:** súradnice bodu/štvorca v štvorcovej sieti. **Vzťahy** Určovanie polohy objektov vzhľadom k sebe, k inému objektu a dvoch objektov navzájom. **Postupy** Určovanie polohy objektov v rovine a priestore; orientácia v priestore, opis (slovný/šípkami) a zaznamenávanie pohybu v rovine (v štvorcovej sieti a jednoduchej mape), resp. vykonávanie pohybu podľa záznamu alebo slovného opisu; hľadanie a opisovanie cesty v labyrinte, v štvorcovej

	sieti alebo na mape; určovanie súradníc štvorcov alebo mrežových bodov v štvorcovej sieti, vyznačovanie štvorcov alebo (mrežových) bodov v štvorcovej sieti.
Matematické praktiky: **Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie jednoduchých reprezentácií na orientáciu v rovine a priestore (určovanie polohy, opis a realizácia pohybu). **Matematické modelovanie** – používanie algoritmických postupov pri riešení úloh a problémov na určovanie polohy a orientáciu v rovine a priestore; riešenie úloh o hľadaní cesty a uvažovanie o jej dĺžke. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – znalosť a používanie jednoduchých symbolov na orientáciu v štvorcovej sieti alebo inej podložke; aplikovanie algoritmického uvažovania pri komunikácii o polohe alebo pohybe v rovine a priestore; interpretovanie jednoduchých záznamov pohybu/cesty.	
	4. Jednoduché postupy merania a určovania miery **Pojmy** **Aktívne:** dĺžka, kratší/dlhší, najkratší/najdlhší, nižší/vyšší, najnižší/najvyšší, užší/širší, najužší/najširší. **Pasívne:** vzdialenosť, šírka, výška. **Vzťahy** Porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky (bez premieňania). **Postupy** Porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky (kratšie v mm a cm, dlhšie v m) na základe porozumenia (bez premieňania); určovanie dĺžky meraním, odhadovanie dĺžky, vzdialenosti, šírky, výšky a overovanie odhadu meraním; zostrojenie úsečky s danou dĺžkou s presnosťou na centimetre.
Matematické praktiky: **Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie konkrétnych pomôcok ako reprezentácie miery úsečky (vlastné jednotky: ceruzka, dlaň, lakeť, palec, stopa, krok a pod., univerzálne jednotky: mm, cm, m). **Matematické modelovanie** – používanie vhodných nástrojov na meranie dĺžky úsečky; určenie/odmeranie dĺžky úsečky (lomenej čiary) a vyjadrenie (zapísanie) výsledku merania pomocou vlastných a univerzálnych jednotiek; využívanie odhadu a merania v riešení geometrických úloh a v reálnom živote. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – používanie jednotiek dĺžky v komunikácii, diskutovanie o dĺžkach, vzdialenostiach, šírkach a výškach; odhadovanie dĺžky pomocou vhodných vlastných a univerzálnych jednotiek.	
	5. Základy skúmania a tvorby súmerných útvarov **Pojmy** **Pasívne:** súmerný, nesúmerný. **Vzťahy** Vlastnosti osovo súmerného útvaru na intuitívnej úrovni (vzťah vzor – obraz). **Postupy** Rozlišovanie a modelovanie osovo súmerných a nesúmerných útvarov; skúmanie osovo súmerných útvarov a ich vlastností, modelovanie osi súmernosti; dokreslenie osovo súmerných útvarov v štvorcovej sieti (podľa vodorovnej a zvislej osi súmernosti).
Matematické praktiky: **Matematické reprezentácie** – tvorba modelov osovo súmerných útvarov pomocou skladania a strihania papiera, v štvorcovej sieti, alebo pomocou iných nástrojov. **Matematické modelovanie** – skladanie jednoduchých osovo súmerných útvarov alebo mozaiky a manipulačné overovanie súmernosti. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – zdôvodňovanie súmernosti útvarov; zdôvodňovanie a diskutovanie o postupe tvorby jednoduchých súmerných útvarov.	

Učebné osnovy pre 3. ročník

1. Komponent: Čísla a operácie s číslami

2. 1.cieľ: Používať prirodzené čísla, operácie s prirodzenými číslami a ich vlastnosti na riešenie jednoduchých aplikačných a kontextových úloh.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
- **používať** prirodzené čísla do 10 000 v rôznych kontextoch a aplikovať poznatky z numerácie do 10 000 pri riešení úloh, - **sčitovať a odčitovať** prirodzené čísla v obore do 10 000 s použitím pamäťových, písomných a elektronických algoritmov, použitím vlastností operácií a vzťahov medzi nimi,	**1.Prirodzené čísla v obore do 20** **Pojmy** **Aktívne:** pravda/nepravda, platí/neplatí, všetci, každý, niekto, nikto, aspoň, najviac, najmenej, práve, patrí/nepatrí; číslo, číslica, jednotky, desiatky, stovky, párne/nepárne číslo; porovnávanie, väčší, menší, rovný, najväčší, najmenší; usporiadanie (od najmenšieho po najväčšie a naopak), pred, za, hneď pred, hneď za, prvý, posledný, predposledný, číselná os, zaokrúhľovanie, približne, **Pasívne:** rozklad; číselný rad. **Vzťahy** Porovnávanie a usporiadanie prirodzených čísel, rád čísla a číslice a ich vzťah, pozičný a rozvinutý zápis prirodzeného čísla a ich vzťah. **Postupy** Práca s množinami a ich prvkami (tvorba, usporiadanie, triedenie, porovnávanie), číslo ako množstvo, číslo ako poradie, číslo ako predchodca alebo nasledovník, rozklady čísla; metódy porovnávania čísel a zápis výsledku porovnania, usporiadanie čísel v obore do 100 (vzostupné, zostupné), modelovanie párneho a nepárneho počtu prvkov; orientácia v číselnom rade (vzostupnom, zostupnom), práca s číselnou osou; riešenie jednoduchých nerovníc na prípravnej úrovni.
Matematické praktiky: **Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie rôznych reprezentácií čísel v obore do 10 000 a modelovanie rôznych rozkladov čísel; používanie číselnej osi ako univerzálneho modelu usporiadania prirodzených čísel; používanie pomôcok, matematických reprezentácií a nástrojov na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov. **Matematické modelovanie** – využívanie poznatkov a postupov pri práci s množinami v matematizácii úloh; používanie poznatkov a modelov z numerácie do 10 000(porovnávanie, usporiadanie, rozklady, pri riešení jednoduchých slovných úloh a reálnych problémov, ktoré žiak dokáže opísať. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – porozumenie jednoduchým výrokom (tvrdeniam) a ich používanie, rozhodovanie o ich pravdivosti, rozlišovanie a formulovanie jednoduchých kvantifikovaných výrokov a ich používanie v diskusiách pri riešení problémov; správne čítanie a písanie čísla do 10 000; interpretovanie čísla do 10 000 v rôznych kontextoch (počet, poradie, adresa a iné); rozlišovanie čísel a číslic (cifier) v komunikácii a argumentácii; vysvetlenie významu pozičnej hodnoty číslice v čísle; používanie znakov porovnávania a zaokrúhľovania.	
	2. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 1000 **Pojmy** **Aktívne:** sčítanie, odčítanie, plus, mínus, o koľko menej/viac. **Pasívne:** sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel. **Vzťahy** Vzťah sčítania a odčítania ako inverzných operácií; vlastnosti sčítania (komutatívnosť,

	asociatívnosť, neutrálnosť nuly) a vlastnosti odčítania; porovnávanie rozdielom. **Postupy** Kardinálny (počet prvkov množiny) a ordinálny (poradie prvku v usporiadanej množine) prístup k sčítaniu, prístupy k odčítaniu odoberaním a počítaním; základné spoje sčítania a odčítania na úrovni automatizácie; pamäťové, písomné a elektronické algoritmy sčítania a odčítania v obore do 100; objavovanie vlastností sčítania a odčítania pomocou modelov a ich používanie pri numerických výpočtoch; overovanie výsledkov (skúška správnosti) pomocou inverznej operácie.
Matematické praktiky: **Matematické reprezentácie** – využívanie rôznych reprezentácií sčítania a odčítania na usporiadaných aj neusporiadaných množinách; znalosť a používanie statických a dynamických modelov sčítania a odčítania. **Matematické modelovanie** – používanie vzťahov medzi sčítaním a odčítaním pri matematizácii a riešení úloh; používanie vlastností sčítania a odčítania pri zjednodušovaní výpočtov, resp. pri overovaní výsledkov; využívanie rôznych matematických nástrojov pri riešení úloh na sčítanie a odčítanie. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – čítanie a zapisovanie sčítania a odčítania; používanie symbolických znakov sčítania a odčítania; vysvetľovanie postupov sčítania a odčítania; identifikovanie a zdôvodnenie použitia sčítania a odčítania pri riešení úloh, interpretovanie a overovanie výsledkov.	
-**vykonávať násobenie a delenie** v obore do 100 aj mimo oboru násobilky využitím algoritmov, vlastností operácií a vzťahov medzi nimi a pracovať so zlomkami na prípravnej úrovni.	**3.Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 100** **Pojmy** **Aktívne:** násobenie, delenie, krát, delené, koľkokrát viac/menej. **Pasívne:** násobok, najbližší menší/väčší násobok; činiteľ, súčin; zvyšok po delení, delenec, deliteľ, podiel; zlomok. **Vzťahy** Vzťah násobenia a delenia ako inverzných operácií; vlastnosti násobenia (komutatívnosť, asociatívnosť, 0 ako agresívny prvok, 1 ako neutrálny prvok násobenia) a delenia (význam 0 a 1 pri delení); porovnávanie podielom; vzťah medzi sčítaním a násobením, vzťah medzi delením a odčítaním; vzťah delenia a zlomku, porovná- vanie zlomkov na rovnakých modeloch; poradie operácií. **Postupy** Násobenie a delenie – násobenie ako zjednotenie rovnako početných disjunktných množín a ako karteziánsky súčin množín, delenie na rovnaké časti a delenie podľa obsahu; delenie so zvyškom na úrovni manipulácie s predmetmi; základné spoje násobenia a delenia na úrovni automatizácie; pamäťové (rozkladom, nie memorovaním), písomné a elektronické algoritmy násobenia a delenia do 100 aj mimo oboru násobilky; skúška správnosti pomocou inverznej operácie; zlomok – zlomok ako časť celku a počet prvkov časti celku na úrovni modelovania (obdĺžnikový, kruhový, úsečkový model); určenie časti celku vyjadrenej zlomkom, pomenovanie vy- značenej časti celku.
Matematické praktiky: **Matematické reprezentácie** – znalosť a využívanie rôznych reprezentácií násobenia a delenia; používanie viacerých modelov na znázornenie zlomku. **Matematické modelovanie** – používanie vlastností násobenia a delenia pri riešení matematických úloh; používanie vzťahov medzi operáciami pri zjednodušovaní a optimalizácii výpočtov, resp. overovaní výsledkov; riešenie úloh na porovnávanie zlomkov na prípravnej úrovni (pomocou modelov).	

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – čítanie a zapisovanie násobenia a delenia; používanie symbolických znakov násobenia a delenia; vysvetľovanie postupu násobenia a delenia v obore do 100 pomocou konkrétnych modelov; identifikovanie a zdôvodnenie použitia násobenia a delenia v obore do 100 pri riešení jednoduchých úloh a interpretovanie výsledkov; identifikovanie výskytu zlomkov v bežnom živote a ich interpretovanie.

4. Číselné výrazy v riešení úloh

Pojmy

Aktívne: zátvorky

Vzťahy

Vzťahy medzi aritmetickými operáciami v obore prirodzených čísel; poradie operácií.

Postupy

Číselné výrazy – vykonávanie operácií s číselnými výrazmi (aj so zátvorkami) a ich optimalizácia; rovnice a nerovnice – určenie neznámeho čísla vo vzťahu rovnosti alebo nerovnosti vyjadreného symbolom alebo obrázkom (metódou pokus-omyl alebo postupným dosadzovaním čísel), overovanie správnosti riešenia jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia písmena ako neznámej) pomocou inverzných operácií alebo kalkulačky; slovné úlohy – riešenie jednoduchých slovných úloh (zväčšenie/zmenšenie čísla o niekoľko jednotiek, porovnávanie rozdielom); riešenie nepriamo formulovaných slovných úloh na sčítanie a odčítanie; riešenie jednoduchých slovných úloh na násobenie a delenie (zväčšenie/zmenšenie čísla niekoľkokrát, porovnávanie po- dielom); riešenie zložených slovných úloh.

Matematické praktiky:

Matematické reprezentácie – používanie pomôcok, matematických reprezentácií a nástrojov (vrátane digitálnych) na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov a slovných úloh.

Matematické modelovanie – analyzovanie a navrhovanie stratégie riešenia jednoduchej reálnej situácie; dodržiavanie štandardných postupov riešenia slovných úloh a znalosť metód ich riešenia; posúdenie reálnosti výsledkov.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – určovanie a vysvetľovanie správneho poradia aritmetických operácií; diskutovanie o počte riešení jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia neznámej); vysvetľovanie a zdôvodňovanie výberu metódy riešenia aplikačnej slovnej úlohy; zdôvodňovanie a overovanie výsledkov; formulovanie jednoduchých úloh, v ktorých sa aplikujú a modelujú aritmetické operácie; používanie osvojenej jednoduchej matematickej terminológie z numerácie a operácií.

2. Komponent: Závislosti, vzťahy a práca s údajmi

2.cieľ: Orientovať sa v jednoduchej tabuľke a grafe a používať ich pri riešení aplikačných úloh zameraných na vyhľadávanie, zber, zaznamenávanie, triedenie, usporiadanie a interpretáciu údajov.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže: - **používať** jednoduché tabuľky a grafy na zber, triedenie, usporiadanie, zaznamenávanie a správnu interpretáciu údajov v reálnom živote a v aplikačných úlohách.	**1. Základy práce s údajmi** **Pojmy** **Aktívne:** tabuľka, riadok, stĺpec. **Pasívne:** údaj, graf, stĺpcový graf. **Vzťahy** Početnosti údajov a ich porovnávanie; súvislosti medzi údajmi a ich interpretácia; súradnice v súradnicovom systéme. **Postupy** Orientácia a interpretácia údajov z jednoduchých tabuliek, grafov a diagramov; zber, triedenie, usporiadanie a

	zaznamenávanie údajov (graficky, numericky) rôznymi spôsobmi (tabuľka, graf, diagram, piktogram, početnosti vyjadrené sčítacími čiarkami a numericky); doplnenie chýbajúcich údajov do tabuliek a grafov; určovanie úradníc objektov a umiestňovanie objektov podľa daných súradníc do tabuliek a štvorcových sietí.
Matematické praktiky: **Matematické reprezentácie** – používanie rôznych reprezentácií údajov (tabuľka, graf, piktogram) a orientácia v nich. **Matematické modelovanie** – simulovanie jednoduchých pokusov, zaznamenávanie a vyhodnocovanie výsledkov; používanie jednoduchej tabuľky alebo grafu ako nástroja na riešenie aplikačných úloh s kvantitatívnymi aj kvalitatívnymi údajmi v rôznych oblastiach života. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – interpretovanie údajov v konkrétnych kontextoch a situáciách; zaznamenávanie údajov pomocou tabuliek a diagramov; diskutovanie o riešení jednoduchých aplikačných úloh s údajmi; využívanie súradníc štvorcovej siete pri komunikácii počas jednoduchých hier.	
3. cieľ Objavovať, opísať a aplikovať jednoduché pravidlá, závislosti a vzťahy.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
Žiak vie/dokáže: - identifikovať, opísať a aplikovať jednoduché pravidlá opakujúceho sa vzoru (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami, slovami) a jednoduchej číselnej postupnosti a nachádzať ich reprezentácie v rôznych oblastiach života, - opísať jednoduché pozorované závislosti z reálneho života, vysvetliť ich, modelovať a používať v každodennom živote, - pochopiť jednoduché kombinatorické a pravdepodobnostné situácie a ich reprezentácie, navrhovať a aplikovať stratégie ich riešenia na úrovni manipulácie s predmetmi a využívania jednoduchých pokusov a reprezentácií.	**2. Základy práce so vzormi a postupnosťami** **Pojmy** Pasívne: vzor/rad (znakov, symbolov, obrázkov, čísel), rytmus; pravidlo; číselná postupnosť. **Vzťahy** Pravidlo opakujúceho sa vzoru a pravidlo číselnej postupnosti. **Postupy** Identifikácia prvkov/členov a pravidla opakujúceho sa vzoru (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami, napr. typu "ab", "abb", "aabb", "abc", "abbb"); určenie a doplnenie chýbajúcich členov vo vzore a v číselnej postupnosti; identifikácia vzorov prítomných v reálnom živote (v prírode, v kultúre, v športe a umení).
Matematické praktiky: **Matematické reprezentácie** – znalosť a aplikovanie auditívnych, vizuálnych, kinestetických reprezentácií jednoduchých lineárnych opakujúcich sa vzorov a číselných postupností. . **Matematické modelovanie** – objavenie jednoduchého pravidla vo vytvorenom vzore alebo postupnosti a jeho aplikovanie; vyhľadanie chyby vo vzore/postupnosti a navrhnutie jej opravy. . **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – identifikovanie prvkov a opísanie pravidiel aplikovaných vo vzoroch/postupnostiach; identifikovanie chyby vo vzore/postupnosti, diskutovanie a zdôvodnenie spôsobu jej opravy. .	
4. cieľ: Tvoriť jednoduché reprezentácie matematických pojmov a vzťahov, používať ich pri riešení problémov, veku primerane používať jednoduchý matematický jazyk.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
Žiak vie/dokáže: **- riešiť** jednoduché aplikačné úlohy v rôznych kontextoch pomocou aritmetických výrazov, jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia neznámej) a s využitím vlastností a vzťahov aritmetických operácií.	**3.Základy práce s jednoduchými závislosťami a vzťahmi** **Pojmy** **Aktívne:** euro, cent, minca, bankovka; hodina, minúta, sekunda, polhodina, štvrťhodina, trištvrtehodina, deň, týždeň, víkend, mesiac, rok, kalendár, vek. **Pasívne:** ručičkové a digitálne hodiny. **Vzťahy** Peňažné vzťahy – vzťahy medzi peňažnými jednotkami a ich hodnota; časové vzťahy – vzťahy medzi časovými jednotkami, vzťah medzi časom zapísaným digitálne a z ručičkových hodín; **Postupy**

	Priama úmernosť – objavovanie a identifikácia pravidla v priamej úmernosti, doplnenie chýbajúcich hodnôt do tabuľky priamej úmernosti; peniaze – rozmieňanie bankoviek a mincí, premeny peňažných jednotiek (eurá a centy), porovnávanie a usporiadanie peňažných jednotiek pomocou peňažných modelov; čas –označovanie a pomenovanie jednotiek času, určovanie (čítanie, zapisovanie) a znázornenie času na ručičkových a digitálnych hodinách, zapísanie času z ručičkových do digitálnych hodín a naopak, orientácia v časových intervaloch (od – do); premeny susedných jednotiek času pomocou modelov ručičkových hodín; iné jednoduché vzťahy – objavovanie iných, netradičných vzťahov a závislostí v štvorcovej sieti (napr. magický štvorec, sudoku).
Matematické praktiky: **Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie tabuľky ako reprezentácie priamej úmernosti; používanie reprezentácie pre základné a odvodené peňažné jednotky, znalosť a používanie národnej meny (platidlo); používanie reprezentácie pre základné a odvodené časové jednotky. **Matematické modelovanie** – modelovanie a riešenie jednoduchých prípravných úloh s priamou úmernosťou; riešenie úloh súvisiacich s orientáciou v čase; aplikovanie úvodných poznatkov z finančnej gramotnosti o hodnote peňazí pri riešení jednoduchých úloh. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – diskutovanie o vzťahoch a závislostiach medzi číslami; používanie jednotiek času a vzťahov medzi nimi v každodennej komunikácii; diskutovanie o hodnote peňazí a o vzťahoch medzi peňažnými jednotkami.	
	3. Základy riešenia jednoduchých kombinatorických situácií **Pojmy** **Pasívne:** možnosť, počet možností, systém. **Vzťahy** Organizačný princíp (systém) usporiadania dvoch, troch a štyroch prvkov. **Postupy** Objavenie a dodržanie systému usporiadania dvoj-, troj- a štvorprvkových množín (predmetov, znakov, symbolov, číslic); vytvorenie rôznych dvoj- z množiny číslic (číslice sa môžu opakovať); hľadanie všetkých spôsobov a určenie počtu možností v jednoduchej kombinatorickej situácii.
Matematické praktiky: **Matematické reprezentácie** – znalosť, používanie a tvorba rôznych reprezentácií na znázornenie systému usporiadania (konkrétne predmety, grafy, tabuľky). **Matematické modelovanie** – riešenie problémov o usporiadaní dvoch, troch, štyroch predmetov, znakov, symbolov a číslic (aj s opakovaním prvkov) manipulačnou činnosťou; využívanie skúsenosti s usporiadaním prvkov pri riešení jednoduchých slovných úloh s kombinatorickou situáciou. . **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – opísanie, vysvetlenie a zaznamenanie jednoduchej kombinatorickej situácie a jej riešenie; komunikovanie a zdôvodňovanie využitia usporiadania prvkov v reálnom živote.	
5. cieľ: Používať priame logické úsudky a riešiť problémy v situáciách a kontexte svojho individuálneho života.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
-používať elementárne poznatky z logiky a množín v konkrétnych situáciách na riešenie jednoduchých matematických úloh na prípravnej úrovni.	**4. Pozorovanie jednoduchých pravdepodobnostných situácií** **Pojmy** **Pasívne:** isté, možné, nemožné, určite áno/nie. **Vzťahy** Porovnanie výsledkov v jednoduchých pravdepodobnostných situáciách. **Postupy**

	Rozlišovanie istej, možnej a nemožnej konkrétnej udalosti vytvorenej pomocou konkrétnych predmetov.
Matematické praktiky: **Matematické reprezentácie** – tvorba jednoduchých reprezentácií istej, možnej a nemožnej situácie. **Matematické modelovanie** – vykonávanie jednoduchých pravdepodobnostných experimentov. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – rozhodovanie a diskutovanie o istej, možnej a nemožnej udalosti v jednoduchých a konkrétnych pravdepodobnostných situáciách a jednoduchých hrách.	
3. Komponent: Geometria	
6. cieľ Rozlišovať jednoduché rovinné a priestorové geometrické útvary, opisovať ich významné prvky a vlastnosti, triediť, skladať a rozkladať ich.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
Žiak vie/dokáže: - **rozlišovať, pomenovať, opísať, vymodelovať, skladať a rozkladať** jednoduché rovinné útvary, nachádzať ich reprezentácie v realite a **vykonávať** jednoduché geometrické konštrukcie pomocou pravítka, alebo iných (vrátane digitálnych) nástrojov, - **rozlišovať, pomenovať, vymodelovať a opísať** jednoduché priestorové útvary, nachádzať ich reprezentácie v realite, skladať a rozkladať priestorové útvary.	**3. Základy skúmania geometrických útvarov v priestore** **Pojmy** **Aktívne:** kocka, guľa, valec, kváder, stena, hrana. **Pasívne:** ihlan, kužeľ; stavba z telies/kociek, plán stavby z kociek. **Vzťahy** Súvislosti medzi rovinnými a priestorovými útvarmi; vzťah medzi plánom stavby a počtom kociek v stavbe. **Postupy** Určovanie významných prvkov priestorových útvarov (vrcholy, hrany, steny);rozlišovanie a triedenie priestorových útvarov (podľa významných prvkov a vlastností); stavanie stavieb z telies alebo z kociek podľa vzoru (reálna stavba alebo stavba na obrázku), podľa plánu alebo podľa slovného opisu, tvorba jednoduchého plánu stavby z kociek; tvorba modelov priestorových útvarov z danej siete.
Matematické praktiky: **Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie rôznych techník na modelovanie priestorových geometrických útvarov; znalosť, tvorba a používanie jednoduchej reprezentácie stavieb z kociek a iných telies. **Matematické modelovanie** – aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov; používanie vlastností priestorových útvarov pri ich triedení podľa vy- braných kritérií (počet stien, vrcholov, hrán, stien rovnakého tvaru a pod.); používanie skladania a rozkladania priestorových útvarov pri riešení jednoduchých geometrických úloh; riešenie problémových úloh so stavbami z kociek/telies; korigovanie a kontrolovanie postupu a správnosť riešení; identifikovanie chyby v stavbe alebo pláne a jej oprava. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – používanie jednoduchých geometrických pojmov na pomenovanie a opis geometrických útvarov v priestore a ich významných prvkov a vlastností; zdôvodňovanie identifikácie a triedenia priestorových útvarov; opisovanie stavby z kociek; interpretovanie symbolických záznamov stavieb z kociek/telies.	
	2. Základy skúmania geometrických útvarov v rovine **Pojmy** **Aktívne:** rovná/krivá čiara, bod, úsečka, stred úsečky, polpriamka, priamka, trojuholník, štvorec, obdĺžnik, vrchol, strana, kružnica, kruh, stred, polomer. **Pasívne:** lomená čiara, uzavretá čiara, otvorená čiara, krajné body úsečky, začiatok polpriamky, rovina, štvoruholník, mnohouholník **Vzťahy:** leží medzi dvomi bodmi, patrí/nepatrí (leží/neleží); zhodnosť úsečiek, porovnáva- nie a usporiadanie úsečiek podľa dĺžky, trojuholníková nerovnosť na úrovni manipulácie. **Postupy**

	Určenie a vyznačenie bodov, ktoré patria/nepatria útvaru (ležia/neležia na útvare); rozlišovanie a triedenie rovinných útvarov (podľa významných prvkov a vlastností); rysovanie a označovanie rovinných útvarov (úsečka, polpriamka, priamka), rysova- nie štvorcov, obdĺžnikov a trojuholníkov v štvorcovej sieti a vyznačovanie ich vrcholov; skladanie a rozkladanie jednoduchých rovinných útvarov (štvorcov, obdĺžnikov, trojuholníkov a iných mnohouholníkov); objavovanie trojuholníkovej nerovnosti manipuláciou s predmetmi; rysovanie kružníc (s ľubovoľným/daným stredom, s ľubovoľným/daným polomerom a prechádzajúcich daným bodom);prenášanie úsečiek, porovnávanie a usporiadanie úsečiek na úrovni manipulácie s predmetmi; modelovanie a určovanie stredu úsečky.
Matematické praktiky: **Matematické reprezentácie** – znalosť a tvorba modelov základných a odvodených rovinných geometrických útvarov (v rôznych polohách, veľkostiach a podľa ďalších kritérií) pomocou rozličných nástrojov (aj rysovacích potrieb) za dodržiavania zásad rysovania (vrátane bezpečnosti práce s rysovacími pomôckami). **Matematické modelovanie** – použitie vlastností rovinných útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií (počet strán, vrcholov, strany rovnakej/rôznej dĺžky a pod.); aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov; overovanie správnosti jednoduchej geometrickej konštrukcie. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – používanie jednoduchých geometrických pojmov na pomenovanie a opis geometrických útvarov v priestore a ich významných prvkov a vlastností; zdôvodňovanie identifikácie a triedenia priestorových útvarov; opisovanie stavby z kociek; interpretovanie symbolických záznamov stavieb z kociek/telies.	
7. cieľ Orientovať sa v rovine a v priestore, riešiť jednoduché polohové a metrické geometrické úlohy.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
Žiak vie/dokáže: - **orientovať** sa v rovine, v priestore a používať prirodzený aj symbolický jazyk na určenie polohy a hľadanie cesty, - **rozoznávať** jednoduché reálne orientačné situácie a riešiť ich pomocou algoritmických postupov, - **merať a odhadovať** dĺžku úsečky, **používať** vlastné aj univerzálne jednotky dĺžky a **využívať** ich v reálnom živote, - **rozlišovať s**úmerné útvary, nachádzať ich v realite a tvoriť jednoduché osovo súmerné rovinné útvary.	**1. Orientácia v rovine a priestore** **Pojmy** **Aktívne:** smer, hore, dole, vpravo, vľavo, nad, pod, do, na, pred, za, vedľa, medzi, vpredu, vzadu, šípka (symbol ukazujúci smer). **Pasívne:** súradnice bodu/štvorca v štvorcovej sieti. **Vzťahy** Určovanie polohy objektov vzhľadom k sebe, k inému objektu a dvoch objektov navzájom. **Postupy** Určovanie polohy objektov v rovine a priestore; orientácia v priestore, opis (slovný/šípkami) a zaznamenávanie pohybu v rovine (v štvorcovej sieti a jednoduchej mape), resp. vykonávanie pohybu podľa záznamu alebo slovného opisu; hľadanie a opisovanie cesty v labyrinte, v štvorcovej sieti alebo na mape; určovanie súradníc štvorcov alebo mrežových bodov v štvorcovej sieti, vyznačovanie štvorcov alebo (mrežových) bodov v štvorcovej sieti.
Matematické praktiky: **Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie jednoduchých reprezentácií na orientáciu v rovine a priestore (určovanie polohy, opis a realizácia pohybu). **Matematické modelovanie** – používanie algoritmických postupov pri riešení úloh a problémov na určovanie polohy a orientáciu v rovine a priestore; riešenie úloh o hľadaní cesty a uvažovanie o jej dĺžke. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – znalosť a používanie jednoduchých symbolov na orientáciu v štvorcovej sieti alebo inej podložke; aplikovanie algoritmického uvažovania pri komunikácii. o polohe alebo pohybe v rovine a priestore; interpretovanie jednoduchých záznamov pohybu/cesty.	
	4. Jednoduché postupy merania a určovania miery

	Pojmy **Aktívne:** dĺžka, kratší/dlhší, najkratší/najdlhší, nižší/vyšší, najnižší/najvyšší, užší/širší, najužší/najširší. **Pasívne:** vzdialenosť, šírka, výška. **Vzťahy** Porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky (bez premieňania). **Postupy** Porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky (kratšie v mm a cm, dlhšie v dm, km, m) na základe porozumenia (bez premieňania); určovanie dĺžky meraním, odhadovanie dĺžky, vzdialenosti, šírky, výšky a overovanie odhadu meraním; zostrojenie úsečky s danou dĺžkou s presnosťou na centimetre.
Matematické praktiky: **Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie konkrétnych pomôcok ako reprezentácie miery úsečky (vlastné jednotky: ceruzka, dlaň, lakeť, palec, stopa, krok a pod., univerzálne jednotky: mm, cm, m, dm, km). **Matematické modelovanie** – používanie vhodných nástrojov na meranie dĺžky úsečky; určenie/odmeranie dĺžky úsečky (lomenej čiary) a vyjadrenie (zapísanie) výsledku merania pomocou vlastných a univerzálnych jednotiek; využívanie odhadu a merania v riešení geometrických úloh a v reálnom živote. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – používanie jednotiek dĺžky v komunikácii, diskutovanie o dĺžkach, vzdialenostiach, šírkach a výškach; odhadovanie dĺžky pomocou vhodných vlastných a univerzálnych jednotiek.	
	5. Základy skúmania a tvorby súmerných útvarov **Pojmy** **Pasívne:** súmerný, nesúmerný. **Vzťahy** Vlastnosti osovo súmerného útvaru na intuitívnej úrovni (vzťah vzor – obraz). **Postupy** Rozlišovanie a modelovanie osovo súmerných a nesúmerných útvarov; skúmanie osovo súmerných útvarov a ich vlastností, modelovanie osi súmernosti; dokreslenie osovo súmerných útvarov v štvorcovej sieti (podľa vodorovnej a zvislej osi súmernosti).
Matematické praktiky: **Matematické reprezentácie** – tvorba modelov osovo súmerných útvarov pomocou skladania a strihania papiera, v štvorcovej sieti, alebo pomocou iných nástrojov. **Matematické modelovanie** – skladanie jednoduchých osovo súmerných útvarov alebo mozaiky a manipulačné overovanie súmernosti. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – zdôvodňovanie súmernosti útvarov; zdôvodňovanie a diskutovanie o postupe tvorby jednoduchých súmerných útvarov.	

Matematika a Informatika - Predmet: Informatika

Ciele predmetu

- *Disponovať primeraným informatickým aparátom* – rozumieť informatickým pojmom, vzťahom a procesom na primeranej úrovni zodpovedajúcej potrebám a schopnostiam žiakov,
- *používať informatické reprezentácie* – používať a interpretovať vhodné modely, štruktúry a reprezentácie údajov, stavov a procesov,
- *navrhnúť riešenie problémov* – analyzovať a porozumieť jednoduchým problémom z reálnych situácií, navrhnúť postup a vhodný nástroj na riešenie problémov,
- *používať jazyk* – porozumieť, interpretovať, vytvárať a zapisovať vzťahy, návody na riešenie daného problému pomocou konštrukcií formálneho jazyka, prezentovať výsledky v kontexte pôvodného problému,

- *kriticky uvažovať a argumentovať* – tvoriť jednoduché predpoklady, navrhovať, zdôvodňovať, optimalizovať a kriticky posudzovať riešenia informatických problémov, vyvodzovať dôsledky, vrátane identifikácie a opravy chýb,
- *používať digitálne technológie* – zmysluplne vyberať a používať vhodné nástroje na dosiahnutie cieľov, korektne a bezpečne pracovať v digitálnom prostredí.

Ciele 1. cyklus

1. *Analyzovať* elementárne problémy a zoznamovať sa s elementárnou logikou.
2. *Riešiť* elementárne problémy programovaním postupnosti príkazov.
3. *Na intuitívnej úrovni skúmať* a hodnotiť riešenie.
4. *Zoznámiť sa s nástrojmi* na prácu s textom a grafikou.
5. *Zoznámiť sa s elementárnou* lineárnou a tabuľkovou *reprezentáciou údajov.*
6. *Zoznámiť sa so základnou prácou* s digitálnymi technológiami a aplikáciami.
7. *Zoznámiť sa s digitálnym prostredím* pre prácu s webovými stránkami.
8. *Zoznámiť sa s vplyvom digitálnych technológií* na spoločnosť.

Hlavným cieľom 1. cyklu v línii informatického myslenia je zoznamovať sa hlavne so spôsobom riešenia algoritmických úloh, zatiaľ iba sekvenčných, s propedeutikou na jednoduché cykly a s dôrazom na rozpoznanie správnosti riešenia, riešiteľnosti úlohy a chybových situácií. V línii digitálnej gramotnosti slúži na prvé zoznámenie sa s nástrojmi pre textovú a grafickú informáciu, ich kombinácii pri tvorbe veku a spôsobilostiam primeraných artefaktov s použitím vhodných stránok webu a multimediálnych súborov.

VYSVETLIVKY – **prierezové gramotnosti**

Čitateľská a vizuálna gramotnosť
Digitálna gramotnosť
Finančná gramotnosť
Občianska gramotnosť (občianska, mediálna, interkultúrna)
Environmentálna gramotnosť
Sociálna a emocionálna gramotnosť

Učebné osnovy pre 3. ročník

1. Komponent: Programovanie	
1.cieľ: Analyzovať elementárne problémy a zoznamovať sa s elementárnou logikou.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie/dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **rozhodnúť sa o pravdivosti** / nepravdivosti jednoduchého tvrdenia, vybrať prvky / možnosti podľa pravdivosti tvrdenia - **uvažovať** o budúcom riešení	**1. Idea sekvencie príkazov, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia** **Vzťahy** Pravda-nepravda, platí-neplatí, áno/alebo/nie (neformálne)
2.cieľ: Riešiť elementárne problémy a zoznamovať sa s elementárnou logikou.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **riešiť problém** priamym riadením vykonávateľa (napr. robot, korytnačka) - **vytvoriť program** skladaním príkazov do postupnosti	**1. Riadenie vykonávateľa v priamom režime tvrdenia** **Pojmy** Príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov

- **aplikovať elementárne pravidlá** na riadenie vykonávateľa - **doplniť, dokončiť, modifikovať** rozpracovaný program	**Vzťahy** Ako súvisí príkaz/poradie príkazov a výsledok.
3.cieľ: Na intuitívnej úrovni skúmať a hodnotiť riešenie.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD **(žiak vie / dokáže)**	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **interpretovať** program, simulovať činnosť vykonávateľa a krokovať riešenie s postupnosťou príkazov - **vyhľadať a opraviť chybu** v zápise riešenia a vo výsledku po vykonaní príkazov - **diskutovať** o svojich riešeniach	**1. Krokovanie, rozpoznanie chyby tvrdenia** **Vzťahy** Chyba ako zlý výsledok, chyba v postupnosti príkazov.
2. Komponent: Údaje	
4.cieľ: Zoznámiť sa s nástrojmi na prácu s textom a grafikou.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD **(žiak vie / dokáže)**	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **použiť** konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov a textov - **nájsť, odhaliť a opraviť** chyby pri úprave obrázkov a textov	**1. Kreslenie základných útvarov, nastavenia grafických parametrov, opravovanie textu** **Pojmy** Oblasť, odsek **Vzťahy** Zvýraznenie základných útvarov, zarovnanie odseku, obrázok v texte.
5.cieľ: Zoznámiť sa elementárnou lineárnou a tabuľkovou reprezentáciou údajov.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD **(žiak vie / dokáže)**	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **orientovať sa** v jednoduchej štruktúre – vyhľadávať a získavať informácie z jednoduchej štruktúry podľa zadaných kritérií - **organizovať** informácie do štruktúr – podľa zadania vytvárať jednoduché štruktúry údajov, podľa konkrétnych jednoduchých pravidiel manipulovať so štruktúrami údajov	**1. Pozícia v postupnosti a v tabuľke** **Pojmy** Postupnosť, tabuľka, riadok, stĺpec
3. Komponent: Technológie	
6.cieľ: Zoznámiť sa so základnou prácou s digitálnymi technológiami a aplikáciami.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD **(žiak vie / dokáže)**	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **pracovať** so základným hardvérom na používateľskej úrovni - **spustiť** program/aplikáciu, ukončiť bežiacu aplikáciu - **prihlásiť sa** a odhlásiť sa z programu/aplikácie	**1. Ovládanie programov pohybom, klikaním a ťahaním, zadávanie jednoduchých textov** **Pojmy** Aplikácia, ikona, okno, pracovná plocha **Vzťahy** Ikona ako reprezentácia programu alebo dokumentu.
7.cieľ: Zoznámiť sa s digitálnym prostredím pre prácu s webovými stránkami.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD **(žiak vie / dokáže)**	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**

- **používať nástroje** na prezeranie webových stránok - **získať informácie** z webových stránok - **vyhľadať a získať informáciu** na zadaných stránkach internetu - **diskutovať** o výsledkoch vyhľadávania - **diskutovať** o rizikách na internete	**1. Orientácia na webovej stránke, vyhľadávanie textov a obrázkov na zadaných stránkach** **2. bezpečné správanie sa na internete** **Pojem** Webová stránka, prehliadač, vyhľadávač **Vzťahy** Adresa stránky identifikuje konkrétnu stránku a súvisí s jej obsahom a zobrazením, odkazy ako prepojenia na webové stránky, prehliadač ako nástroj na zobrazovanie webových stránok.
8.cieľ: Zoznámiť sa s vplyvom digitálnych technológií na spoločnosť.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **diskutovať** o digitálnych technológiách a o ich využití pri učení sa, doma a na zábavu	**1. Používanie nástrojov na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie** **Vzťahy a fakty** Digitálne technológie okolo nás, digitálne technológie ako nástroje pre komunikáciu, digitálne technológie doma, v škole.

Človek a príroda

Ciele vzdelávacej oblasti

- Disponovať znalosťami o vybraných spoločenských, geografických a historických procesoch a javoch v rôznych kontextoch a situáciách.
- Využívať rôzne metódy získavania, spracovávania, interpretácie informácií a prezentácie výsledkov vlastného bádania.
- Rozlišovať procesy kontinuity a zmeny, porozumieť súvislostiam, príčinám a dôsledkom historických a spoločenských javov a procesov.
- Posúdiť vzťahy v rámci prírodných zložiek krajiny a vzájomné vzťahy medzi životným prostredím a činnosťou človeka od lokálnej po globálnu úroveň; rozumieť potrebe udržateľného využívania prírodných zdrojov.
- Rozpoznať rôzne vrstvy svojej identity, rešpektovať a oceňovať rozmanitosť ľudí a skupín v globalizovanom svete.
- Zvládať svoje emócie, prejaviť empatiu, rozumieť rozličným názorom a postojom, formulovať vlastný názor, aktívne spolupracovať a konštruktívne komunikovať.
- Mať rozvinuté charakterové vlastnosti, presadzovať morálne a etické princípy, vymedziť vlastnú hodnotovú orientáciu pre svoje rozhodnutia a napĺňanie osobných cieľov.
- Uplatňovať práva a povinnosti, pravidlá a normy spoločenského života v demokratickej spoločnosti, niesť zodpovednosť za vlastné rozhodnutia.
- Orientovať sa v zdrojoch informácií, prejaviť kritický a rozlišujúci postoj k médiám, bezpečne a eticky sa prezentovať v online prostredí.
- Prejavovať záujem o dianie okolo seba, vo svete a participovať na veku primeraných prospešných aktivitách.

Ciele 1. cyklu

1. *Prostredníctvom jednoduchších foriem skúmania* – pozorovaním, usudzovaním, triedením a meraním rozvíjať svoje aktuálne poznanie.
2. *Vyjadrovať a diskutovať* o svojich prírodovedných predstavách.
3. Po vzore učiteľa *systematicky a objektívne získavať údaje*, usporadúvať ich, na ich základe tvoriť záver a ten prezentovať.
4. *Kooperatívne pracovať na riešení čiastkových úloh* a aplikovať pritom mäkké zručnosti.
5. *Dôverovať výsledkom svojej vlastnej výskumnej činnosti*.
6. *Správať sa zodpovedne voči svojmu prostrediu a vlastnému zdraviu*, osobne sa angažovať v rámci riešenia lokálnych problémov.

Hlavným cieľom 1. cyklu je, aby žiaci pojmy uvedené v štandarde boli zvládnuté na úrovni predispozičnej predstavy. Miera rozvoja predispozičnej predstavy je charakterizovaná prostredníctvom faktov a vzťahov, ktorými má žiak disponovať.

VYSVETLIVKY – **prierezové gramotnosti**
Čitateľská a vizuálna gramotnosť 📖 👁
Digitálna gramotnosť 💻
Finančná gramotnosť 📈
Občianska gramotnosť (občianska 🙋, mediálna 📱, interkultúrna 🌍)
Environmentálna gramotnosť 🌱
Sociálna a emocionálna gramotnosť 👫

Učebné osnovy pre 1. ročník

2. Komponent: Interakcie	
3.cieľ:	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **zaznamenať** získané údaje do poskytnutej tabuľky alebo vopred pripraveného diagramu	**1. Skúmanie súvislostí tieňov a zdanlivého pohybu Slnka po oblohe** 👁 📖 💻 **Pojem** Svetlo **Vzťahy a fakty** Zdanlivý pohyb Slnka počas dňa a roka spôsobuje zmenu smerovania a dĺžky tieňov objektov upevnených v zemi.
4.cieľ:	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **porovnať výsledky** svojho skúmania s výsledkami vrstovníkov	**1. Porovnávanie dĺžky tieňa v závislosti od pozície svetelného zdroja a objektu, ktorý tieň vytvára** 👁 **Pojem** Svetlo **Vzťahy a fakty** Dĺžka smerovania tieňa závisí od vzájomnej pozície svetelného zdroja, objektu a plochy, na ktorej sa tieň zobrazuje.

5.cieľ:	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **prejaviť záujem** o skúmanie okolitého prostredia	**1.Skúmanie priepustnosti svetla rôznymi objektmi/materiálmi** **2. Skúmanie tvorby tieňa** **Pojem** Svetlo **Vzťahy a fakty** Podľa toho, koľko svetla objekt prepúšťa, môžu vznikať rôzne tmavé a rôzne farebné tiene.
4. Komponent: Zem	
2.cieľ:	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **zdôvodniť** tvrdenie predchádzajúcou skúsenosťou	**1. Skúmanie rôznych foriem vody v domácom / školskom prostredí** **Pojem** voda (hydrosféra) **Vzťahy a fakty** Voda sa v prírode nachádza v rôznych formách a to v kvapalnom, tuhom a plynnom skupenstve.
6.cieľ:	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **vnímať prejavy a dôsledky** nezodpovedného správania sa v prírode s ohľadom na ochranu vlastného zdravia, zdravia iných, prírodných zdrojov a životného prostredia	**1. Porovnávanie vody z rôznych lokálnych zdrojov** **Pojem** voda (hydrosféra) **Vzťahy a fakty** Voda je podmienkou života organizmov. Pitie vody z neoverených zdrojov môže byť pre zdravie a život človeka nebezpečné.
- **uvedomovať si vplyv** okolitého prostredia na zdravie človeka	**1. Porovnávanie a špecifiká pitnej a nepitnej vody** **Pojem** voda (hydrosféra) **Vzťahy a fakty** Voda je podmienkou života organizmov. Pitie vody z neoverených zdrojov môže byť pre zdravie a život človeka nebezpečné.
6. Komponent: Organizmus	
1.cieľ:	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **pri pozorovaní** získať potrebné údaje	**1. Pozorovanie rôznych druhov rastlín v okolí** **2. Identifikácia, z ktorej časti rastliny pochádza určitý druh ovocia/zeleniny** **Pojem** základné orgány rastlín **Vzťahy a fakty** Základnými orgánmi rastlín sú koreň, stonka, list, kvet a plod, ktorý obsahuje semená.

5.cieľ:	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **prejaviť záujem** o skúmanie okolitého prostredia - **na základe formulovanej otázky** pozorovať tak, aby získal potrebné informácie	**1. Pozorovanie rôznych zložiek prírody a identifikácia životných prejavov rôznych druhov živočíchov a rastlín** **Pojem** životné prejavy organizmov **Vzťahy a fakty** Živé od neživých zložiek prírody vieme odlíšiť pomocou identifikácie životných prejavov organizmov. Medzi prejavy života patrí pohyb, rozmnožovanie, príjem potravy, rast, vývin, dýchanie a reakcie na podnety z prostredia.
- **prejaviť záujem** o skúmanie seba a okolitého prostredia	**1. Skúmanie významu zmyslových orgánov pre život človeka** **Pojem** zmyslové orgány **Vzťahy a fakty** Človek získava informácie z prostredia prostredníctvom zmyslov - zrakom, sluchom, hmatom, čuchom a chuťou.

Učebné osnovy pre 2. ročník

1. Komponent: Látky	
1. a 4. cieľ	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **formulovať** predpoklad a zdôvodniť ho skúsenosťou - **porovnať** podrobnosti a odlišnosti objektov s cieľom identifikovať možné znaky triedenia	**1. Skúmanie rozpúšťania a urýchlenia rozpúšťania rôznych materiálov/látok vo vode.** **2. Dokazovanie prítomnosti rozpustených látok vo vode.** **3. Odlíšenie procesu topenia a rozpúšťania.** **4. Identifikácia zložiek zmesí, ktoré je možné oddeliť filtráciou.**
- **porovnať výsledky** svojho skúmania s výsledkami vrstovníkov a zdôvodniť prípadné rozdiely	**5. Porovnávanie výsledkov filtrácie pri použití rôznych filtrov/sitiek.** **Pojmy** rozpúšťanie a filtrácia **Vzťahy a fakty** Nie všetky látky sa vo vode (rozpúšťadle) rozpúšťajú. Proces rozpúšťania látok vo vode (rozpúšťadle) je možné urýchliť. Nie všetky zložky zmesí je možné oddeliť filtráciou. Výsledok filtrácie závisí od toho, aký hustý filter použijeme.

4. Komponent: Zem	
3. a 5. cieľ	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **svoju výskumnú činnosť vnímať** ako jeden zo zdrojov nových poznatkov - **vyhľadať** konkrétne informácie na základe poskytnutého postupu - **vyhodnotiť** proces a výsledky získané skúmaním	**1. Skúmanie zloženia vzoriek pôdy, identifikácia živých, neživých zložiek, a zložiek, ktoré majú pôvod v živých organizmoch (odumreté).** **Pojem** pôda **Vzťahy a fakty** Pôda obsahuje živé a neživé zložky, pričom časť neživých zložiek pochádza z odumretých organizmov. Humus ako zložka pôdy predstavuje materiál tvorený odumretými zvyškami organizmov, ktorý je dôležitý pre úrodnosť pôdy.
6. Komponent: Organizmus	
1., 2. a 3. cieľ	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **zdôvodniť triedenie** objektov do vopred určeného počtu špecifikovaných skupín - **zdôvodniť tvrdenie** získanými údajmi zo skúmania na podnet učiteľa - **formulovať predpoklad** a zdôvodniť ho skúsenosťou - **formulovať záver** v podobe odpovede na výskumnú otázku s odvolaním sa na údaje získané skúmaním - **vytvoriť záznam** zo skúmania do vopred pripravenej štruktúry	**1. Pozorovanie rôznych zložiek prírody a identifikácia životných prejavov rôznych druhov živočíchov a rastlín (pohyb, rozmnožovanie, príjem potravy, rast, vývin, reakcia na podnety z prostredia).** **2. Skúmanie podmienok klíčenia rastlín (a ich rastu), porovnávanie podmienok klíčenia (a rastu) rôznych rastlín.** **3. Porovnávanie rastlinných plodov a semien rôznych rastlín vzhľadom na ich spôsob rozširovania v prostredí.** **4. Skúmanie vegetatívneho rozmnožovania rastlín.** **5. Identifikácia, z ktorej časti rastliny pochádza určitý druh ovocia/zeleniny.** **6. Identifikácia základných orgánov opornej a pohybovej sústavy človeka.** **7. Skúmanie vonkajších prejavov fungovania oporno-pohybovej sústavy človeka.** **Pojem** životné prejavy organizmov, klíčenie a rast rastlín, životný cyklus rastlín a živočíchov, pohybová a dýchacia sústava človeka **Vzťahy a fakty** Životný cyklus rastliny začína klíčením semien a je ukončený odumretím rastliny, ktorá priniesla semená pre vznik novej generácie. Základnými orgánmi rastlín sú koreň, stonka, list, kvet a plod, ktorý obsahuje semená. Každý orgán má pre život dôležitú funkciu. Koreň stonka a listy zabezpečujú upevnenie v pôde, príjem dôležitých látok z prostredia a vylučovanie nepotrebných látok do prostredia. Kvety a plody so semenami zabezpečujú rozmnožovanie rastliny. Semená rastlín potrebujú na klíčenie vodu, vzduch a vhodnú teplotu. Po vyklíčení rastlina potrebuje pre svoj rast okrem vody, vzduchu a vhodnej teploty aj svetlo a živiny z pôdy. Základnými orgánmi oporno-pohybovej sústavy sú kostra a svaly, ktoré zabezpečujú všetky vedomé aj podvedomé pohyby tela. Pravidelný pohyb je pre rozvoj svalov a zdravie organizmu veľmi dôležitý.

7. Komponent: Ekosystém	
2., 4. a 6. cieľ	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **porovnať výsledky** svojho skúmania a zdôvodniť prípadné rozdiely - **rešpektovať rôznorodosť** v uvažovaní a pri riešení výskumných otázok rovesníkov - **mať záujem** o spoluprácu pri riešení problému - **prejaviť rešpekt** voči prírode a uvedomovať si potrebu ju chrániť	**1. Porovnávanie prostredí, v ktorých žijú rôzne rastliny vzhľadom na množstvo vody, tepla a svetla, ako aj kvality substrátu (živej pôdy).** **2. Porovnávanie zloženia potravy rôznych druhov živočíchov, identifikácia potravových konkurentov.** **3.Porovnávanie živočíchov podľa zloženia ich potravy.** Pojem potravový vzťah Vzťahy a fakty Všetky živé organizmy potrebujú potravu a líšia sa nárokmi na potravu. Rôzne organizmy žijú v rôznom prostredí, podľa toho, aké podmienky pre život potrebujú, napríklad vyžadujú rôzne množstvo a kvalitu vody, vzduchu a prítomnosť iných organizmov.

Učebné osnovy pre 3. ročník

1. Komponent: Látky	
1. cieľ	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- pri pozorovaní získať presné a spoľahlivé údaje, a ak je to potrebné, pozorovanie opakovať - **vnímať** nepotvrdený predpoklad ako novú informáciu, nie chybu	1. Porovnávanie objemu a hmotnosti objektov, objavovanie princípu merania hmotnosti a objemu objektov. 2. Porovnávanie hmotnosti objektov, ktoré majú rovnaký objem a porovnávanie objemu objektov, ktoré majú rovnakú hmotnosť. 3. Skúmanie plávania objektov na vode vzhľadom na ich tvar, hmotnosť, objem, materiál, z ktorého sú vyrobené.
- **vyhýbať sa chybám** pri práci s údajmi	4. Porovnávanie vlastností materiálov/látok v tuhom, kvapalnom a plynnom skupenstve. 5. Skúmanie zmeny skupenstva vody v súvislosti s meniacou sa teplotou (topenie, tuhnutie, vyparovanie, kondenzácia). 6. Identifikácia teploty topenia a varu vody. Pojmy hmotnosť, objem, hustota, skupenstvá látok, skupenské zmeny látok Vzťahy a fakty Všetky objekty zaberajú priestor, majú svoj objem a svoju hmotnosť. Objekty s rovnakým objemom nemusia mať rovnakú hmotnosť a objekty s rovnakou hmotnosťou nemusia mať rovnaký objem. To, či objekt na vode pláva alebo nepláva, závisí od materiálu/látky, z ktorej je objekt vyrobený a/alebo od jeho tvaru. Všetky materiály/látky môžu byť tuhého, kvapalného alebo plynného skupenstva, v závislosti na vonkajších podmienkach. Materiály/látky môžu meniť skupenstvo. Topenie predstavuje premenu tuhého skupenstva na kvapalné. Tuhnutie predstavuje premenu kvapalného na tuhé skupenstvo. Vyparovanie predstavuje premenu kvapalného na plynné skupenstvo. Kondenzácia predstavuje premenu plynného na kvapalné skupenstvo.

2. Komponent: Interakcie	
1. a 3. cieľ	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **pri pozorovaní získať presné a spoľahlivé údaje**, a ak je to potrebné, pozorovanie opakovať - **vnímať** nepotvrdený predpoklad ako novú informáciu, nie chybu - **vyhýbať sa chybám** pri práci s údajmi - **vytvárať logické úsudky** z údajov získaných skúmaním	1. Skúmanie správania sa magnetov pri ich vzájomnej interakcii a voči nekovovým a rôznym kovovým predmetom. 2.Porovnávanie magnetických vlastností rôznych magnetov. Pojem Magnetizmus Vzťahy a fakty Magnetom sú priťahované len kovy, avšak nie všetky. Na každom magnete je možné identifikovať dva póly, severný a južný. Pri vzájomnej interakcii magnetov sa súhlasné póly dvoch magnetov odpudzujú a nesúhlasné priťahujú. Magnety sa vzájomne odlišujú svojimi magnetickými vlastnosťami.
3. Komponent: Energia	
2. a 4. cieľ	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **zdôvodniť tvrdenie** získanými údajmi zo skúmania na podnet učiteľa - **formulovať predpoklady a závery** - **rešpektovať rôznorodosť** v uvažovaní a pri riešení výskumných otázok rovesníkmi	1.Identifikácia zdrojov tepla (vrátane živých organizmov) v pozorovateľnom okolí. 2.Subjektívne (pocitové) a objektívne (s použitím teplomera) posudzovanie teploty objektov. 3.Porovnávanie a skúmanie teploty objektov pred a po zahrievaní, ľudského tela rôznych ľudí, tela človeka počas dňa. 4.Skúmanie prúdenia teplého a studeného vzduchu.
	Pojmy tepelná energia, teplota, telesná teplota Vzťahy a fakty Zahrievanie a ochladzovanie objektov je proces, ktorý sa vyskytuje všade okolo nás. Zdrojom tepla (tepelnej energie) sú aj mnohé organizmy, vrátane človeka. Ľudské telo si udržiava stálu telesnú teplotu, ktorá je u všetkých ľudí približne rovnaká. Dodaním tepla (tepelnej energie) je možné zvýšiť teplotu telesa. Vzduch s vyššou teplotou stúpa hore, vzduch s nižšou teplotou klesá dolu.

4. Komponent: Zem	
3. a 4. cieľ	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **zaznamenať** získané údaje do poskytnutej tabuľky alebo vopred pripraveného diagramu - **zdôvodniť** tvrdenie a formulovať záver - **komunikovať** a spolupracovať s cieľom efektívnejšej práce a/alebo zaujímavejších riešení	**1**. Porovnávanie vlastností rôznych druhov pôd a hornín. 2. Triedenie rôznych minerálov a hornín na základe jednoznačne pozorovateľných znakov (tvrdosť, farba, lesk, vryp, pórovitosť, skúška s octom). 3. Identifikácia prítomnosti vody v rastlinách a v pôde. 4. Identifikácia prítomnosti vzduchu v prostredí. **Pojmy** voda (hydrosféra), vzduch (atmosféra), horniny a minerály (litosféra) **Vzťahy a fakty** Voda a vzduch sú dôležitými súčasťami pôdy a vplývajú na jej úrodnosť. Pod vrstvou pôdy sa nachádzajú horniny. Horniny aj minerály sa od seba odlišujú rôznymi vlastnosťami. Prítomnosť vzduchu je podmienkou života človeka. Vzduch je plyn, ktorý vypĺňa aj priestory, ktoré sa zdajú byť prázdne.
5. Komponent: Vesmír	
1. cieľ	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **pri pozorovaní získať presné a spoľahlivé údaje**, a ak je to potrebné, pozorovanie opakovať - **vnímať** nepotvrdený predpoklad ako novú informáciu, nie chybu	1. Pozorovanie zdanlivého pohybu Slnka po oblohe počas dňa a počas roka v reálnych a modelových situáciách. 2. Pozorovanie zmien mesačných fáz (nov, prvá štvrť, spln, posledná štvrť) počas mesiaca a roka. 3. Rozpoznávanie známych súhvezdí nočnej oblohy. **Pojmy** Hviezda, súhvezdie, prirodzená družica – mesiac, mesačné fázy **Vzťahy a fakty** Najbližšou hviezdou k planéte Zem je Slnko. Okrem Slnka je možné na oblohe v noci pozorovať aj ďalšie hviezdy. Slnko sa každý deň zdanlivo pohybuje po oblohe od východu na západ. Na nočnej oblohe je možné pozorovať rôzne stále zoskupenia hviezd, ktoré nazývame súhvezdia. Medzi najznámejšie, na Slovensku pozorovateľné súhvezdia, patria: Veľký voz (Veľká medvedica), Labuť, Kasiopea, Orión. V rôznych ročných obdobiach dominujú na nočnej oblohe rôzne súhvezdia. Niektoré hviezdy je možné vidieť na nočnej oblohe počas celého roka, napríklad Polárku. Mesiac je prirodzená družica Zeme, na oblohe počas roka pozorujeme jej rôzne veľkú osvetlenú časť. Tvar osvetlenej časti Mesiaca na oblohe sa z dňa na deň mení, pričom sa pravidelne striedajú fázy nov, prvá štvrť, spln a posledná štvrť.

6. Komponent: Organizmus	
1., 4. a 6. cieľ	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **pri pozorovaní získať presné a spoľahlivé údaje**, a ak je to potrebné, pozorovanie opakovať - **vnímať** nepotvrdený predpoklad ako novú informáciu, nie chybu - **komunikovať** a spolupracovať - **citlivo manipulovať** s organizmami	**1**. Porovnávanie životného cyklu živočíchov so životným cyklom rastlín a húb. 2. Skúmanie významu zmyslových orgánov pre život človeka. 3. Identifikácia základných orgánov a skúmanie vonkajších prejavov dýchacej a obehovej sústavy človeka. 4. Uvažovanie o význame krvi v tele človeka v súvislosti s príjmom potravy a dýchaním. 5. Identifikácia princípov starostlivosti o vlastné zdravie na základe poznatkov o fungovaní vybraných orgánových sústav. **Pojmy** životný cyklus húb, živočíchov, obehová a dýchacia sústava človeka **Vzťahy a fakty** Mnohé rastliny sa rozmnožujú semenami, ktoré sa často nachádzajú v rôznych plodoch. Plody obsahujúce semená vznikajú z kvetov. Nie z každého kvetu vznikne plod obsahujúci semená, jednou z podmienok je prenos peľu z kvetu inej rastliny rovnakého druhu. Základnými orgánmi obehovej sústavy sú srdce a cievy. Srdce funguje ako pumpa na krv, ktorá je cievami rozvádzaná po celom tele. Prostredníctvom krvi sú po tele rozvádzané všetky dôležité látky, napríklad tie, ktoré človek prijíma potravou, či dýchaním. Základným orgánom dýchacej sústavy sú pľúca. Prostredníctvom pľúc získava človek zo vzduchu kyslík, ktorý je pre život človeka nevyhnutný. Zároveň sa pomocou pľúc človek pri výdychu zbavuje oxidu uhličitého.
7. Komponent: Ekosystém	
3. a 6. cieľ	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **vytvárať logické úsudky** z údajov získaných skúmaním - **prejaviť rešpekt** voči prírode a uvedomovať si potrebu ju chrániť - **uvedomovať si vplyv** okolitého prostredia na zdravie človeka	1. Rozpoznávanie vybraných poľnohospodárskych, liečivých a jedovatých rastlín a húb blízkeho okolia, hospodárskych a jedovatých živočíchov. 2. Skúmanie závislosti človeka od rastlín, živočíchov a neživej zložky ekosystému.
	Pojem Ekosystém **Vzťahy a fakty** Život človeka je od rastlín, húb a živočíchov závislý, využíva ich nielen ako potravu, ale aj ako zdroj surovín na výrobu rôznych predmetov dennej potreby. Rastliny produkujú kyslík, ktorý je pre život človeka nevyhnutný. Rovnako, ako je človek závislý od rastlín a živočíchov, je závislý aj od neživej prírody. Rôzne druhy rastlín, húb a živočíchov môžu byť pre človeka nebezpečné.

8. Komponent: Dedičnosť a premenlivosť	
1., 3. a 6. cieľ	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **citlivo manipulovať** so živými organizmami - **porovnať** podobnosti a odlišnosti objektov s cieľom identifikovať možné znaky triedenia - **uvedomiť si**, že existujú rôzne informačné zdroje s rôznou mierou dôveryhodnosti	1. Rozpoznávanie rastlinných a živočíšnych druhov podľa identifikačných znakov uvedených v atlase rastlín alebo živočíchov. 2.Skúmanie rastu rastlín rovnakého druhu a identifikácia podobností (dedičnosť) a odlišností (premenlivosť). 3. Skúmanie podobností a odlišností rastlín a živočíchov rovnakého druhu a rôznych druhov (druhová rozmanitosť). 4.Porovnávanie mláďat a dospelých jedincov a vyvodzovanie záverov, ktoré mláďatá sa na dospelé jedince podobajú a ktoré nie. 5. Identifikácia prirodzenej rôznorodosti ľudí (v rámci rodiny i mimo nej). **Pojmy** rod, druh a jedinec, dedičnosť, premenlivosť **Vzťahy a fakty** Pre určitý typ rastliny je typický konkrétny tvar, veľkosť, farba rastlinného orgánu a odlišuje sa tým od iných rastlín. Zo semena určitej rastliny vyrastie rastlina rovnakého druhu. Mláďatá určitých druhov živočíchov sa na svojich rodičov podobajú viac ako na iné jedince rovnakého druhu, čo je spôsobené dedičnosťou.

9. Komponent: Evolúcia	
1., 3. a 6. cieľ	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **citlivo manipulovať** so živými organizmami - **porovnať** podobnosti a odlišnosti objektov s cieľom identifikovať možné znaky triedenia - **uvedomiť si**, že existujú rôzne informačné zdroje s rôznou mierou dôveryhodnosti	1. Skúmanie prispôsobenia sa rastlín a živočíchov životu v konkrétnych podmienkach. 2. Porovnávanie tvaru časti tiel živočíchov vzhľadom na ich spôsob života. 3. Porovnávanie a zoskupovanie živočíchov a rastlín podľa miery ich vzájomnej podobnosti/príbuznosti.

	4. Rozpoznávanie a pomenúvanie vybraných lokálnych druhov rastlín, húb a živočíchov. 5. Porovnávanie súčasných a vyhynutých organizmov, uvažovanie o prispôsobovaní sa prostrediu. 6. Skúmanie výstražného a maskovacieho zafarbenia rôznych druhov živočíchov a uvažovanie o ich význame pre prežitie organizmov v prostredí. 7. Porovnávanie sfarbenia samcov a samíc rôznych živočíšnych druhov, porovnávanie sfarbenia mláďat a dospelých jedincov vzhľadom na snahu prežiť v prostredí. 8. Porovnávanie výhod a nevýhod spoločenského a samotárskeho spôsobu života živočíchov. **Pojmy** adaptácie k prežitiu, kamufláž, mimikry, taxonómia organizmov **Vzťahy a fakty** Spôsob života rôznych druhov rastlín, húb a živočíchov je jedinečný. Rôzne skupiny organizmov sa prispôsobili rôznemu spôsobu života a podľa podobností ich vieme zaraďovať do rôznych skupín a podskupín. Podľa miery ich vzájomnej príbuznosti triedime živočíchy do skupín: bezstavovce, ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce. Na základe rozpoznania typických znakov organizmov ich vieme zaradiť do skupiny a pomenovať. Niektoré organizmy sa dnes na Zemi nevyskytujú (vyhynuli), zachovali sa ich zvyšky a stopy po ich živote.

Človek a svet práce

Ciele vzdelávacej oblasti

Hlavným cieľom 1. cyklu je, aby žiaci v nadväznosti na **rozvoj technickej gramotnosti** v predprimárnom vzdelávaní získavali **poznatky o rôznych prírodných a technických materiáloch, pracovných postupoch**, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité. Tým sa uvádzajú do technickej gramotnosti a učia sa **využívať nadobudnuté prírodovedné poznanie pri riešení technickej otázky**. Žiaci sa učia **chápať techniku a porozumieť elementárnym javom a zákonitostiam v technike**. Žiaci tiež získavajú **poznatky o vzájomne súvisiacich pracovných činnostiach a profesiách v minulosti s poukázaním na možnosti využitia** nadobudnutých pracovných zručností a návykov v rôznych oblastiach ľudskej činnosti v minulosti **aj v súčasnosti**, a tým získajú **úvodné spôsobilosti profesijnej gramotnosti**.

Človek a svet práce

Ciele vzdelávacej oblasti

Hlavným cieľom 1. cyklu je, aby žiaci v nadväznosti na **rozvoj technickej gramotnosti** v predprimárnom vzdelávaní získavali **poznatky o rôznych prírodných a technických materiáloch, pracovných postupoch**, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité. Tým sa uvádzajú do technickej gramotnosti a učia sa **využívať nadobudnuté prírodovedné poznanie pri riešení technickej otázky**. Žiaci sa učia **chápať techniku a porozumieť elementárnym javom a zákonitostiam v technike**. Žiaci tiež získavajú **poznatky o vzájomne súvisiacich pracovných činnostiach a profesiách v minulosti s poukázaním na možnosti využitia** nadobudnutých pracovných zručností a návykov v rôznych oblastiach ľudskej činnosti v minulosti **aj v súčasnosti**, a tým získajú **úvodné spôsobilosti profesijnej gramotnosti**.

Ciele vzdelávania

1. *Získať poznatky o rôznych* prírodných a technických *materiáloch, pracovných postupoch*, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité.
2. *Učiť sa využívať nadobudnuté prírodovedné poznanie* pri riešení technickej otázky.
3. *Realizovať jednoduché projekty* s využitím primeraných techník, technológií, prírodných a technických materiálov, *realizovať jednoduchý nápad.*
4. *Používať vlastnú predstavu* pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov.
5. *Získať poznatky o pracovných činnostiach a profesiách* v minulosti a dnes, *rozpoznať hodnoty* vzťahujúce sa k práci.
6. *Pomenovať a prezentovať vlastné záľuby.*
7. *Rešpektovať* a správať sa podľa spoločne dohodnutých pravidiel skupiny, *vytvárať v skupine pozitívne vzťahy.*

VYSVETLIVKY – **prierezové gramotnosti**
Čitateľská a vizuálna gramotnosť 📖👁
Digitálna gramotnosť 💻
Finančná gramotnosť 📈
Občianska gramotnosť (občianska 🙋, mediálna 📱, interkultúrna 🌍)
Environmentálna gramotnosť 🌱
Sociálna a emocionálna gramotnosť 👫

Učebné osnovy pre 1. ročník

1. Komponent: Technika	
Ciele č. 1. – 5. (viď ciele nad tabuľkou)	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **získavať poznatky** o rôznych prírodných a technických materiáloch, pracovných postupoch, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité - **učiť sa využívať** nadobudnuté prírodovedné poznanie pri riešení technickej otázky - **realizovať** jednoduché projekty s využitím primeraných techník, technológií, prírodných a technických materiálov s dodržaním BOZP - **používať vlastnú predstavu** pri konštruovaní jednoduchých statických modelov - **získať poznatky** o pracovných činnostiach a profesiách (s akcentom na obec a región)	- **Poznávanie vlastností modelovacích materiálov:** druhy a vlastnosti netvrdnúcich modelovacích materiálov: plastelína, cesto a pod., - v tvorivých činnostiach poznávanie rôznych druhov a vlastností modelovacích materiálov. **1. Poznávanie vlastností a možností využitia prírodných, technických ako aj odpadových materiálov:** - prírodný a technický materiál: druhy, vlastnosti a možnosti využitia, - zhotovovanie výrobkov z rôznych prírodných materiálov ako mach, vlna, šúpolie, kamienky a z technických materiálov ako drôt, gombíky, korálky a pod. **2. Papier a kartón: druhy, vlastnosti, základné suroviny na výrobu papiera, využitie:** - v tvorivých činnostiach poznávanie rôznych druhov a vlastnosti papiera napr. kancelársky, kresliaci, novinový baliaci a pod. **3. Kovy - druhy, vlastnosti, spracovanie a možnosti využitia:** - v tvorivých konštrukčných činnostiach rozlišovanie a poznávanie kovových a nekovových predmetov, súčastí stavebníc, skladačiek. **4. Poznávanie techniky v domácnosti, v doprave:** - technika v domácnosti, v doprave: druhy, technika v minulosti a dnes. - poznávanie spôsobov prepravy tovaru. **5. Konštruovanie:** - budovy, objekty, konštrukcie okolo nás, - v tvorivých konštrukčných činnostiach priestorová tvorba predmetov, objektov, rôznych druhov konštrukcií.
Činnosti Zhotovenie darčekových predmetov alebo výrobku z modelovacích materiálov podľa ľudovej predlohy tradičnou ľudovou technikou. Práca s technickým, prírodným a drobným materiálom. Zhotovenie jednoduchých výrobkov z technických, drobných a prírodných materiálov. Konštruovanie jednoduchých modelov technických objektov. Návšteva dielne remeselníka, technickej pamiatky, technického diela v obci alebo v regióne.	

2. Komponent: Kariérová výchova	
Cieľ č. 6	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **spoznávať a prezentovať** svoje záľuby a úspechy v prepojení na konkrétny druh povolania/remesla	**1. Poznávanie vlastných záľub a hodnôt:** - záľuby ako významný faktor, ktorý ovplyvňuje pracovný úspech.
Činnosti Prezentácia záľub a úspechov.	
3. Komponent: Podnikavosť a iniciatíva	
Ciele č. 5 a 7	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **pochopiť** význam práce pre človeka v základných ekonomických súvislostiach - **podeliť sa** o zdroje pri práci a výrobe výrobkov, neplytvať nimi	**1. Základy finančnej a ekonomickej gramotnosti:** - mzda ako odmena za prácu, - peniaze ako prostriedok na výmenu za tovary a služby, šetrenie ako súčasť zodpovedného správania.
Činnosti Reflexia, hodnotenie tímovej práce a vlastnej práce na výsledku. Šetrenie materiálmi, zdrojmi.	

Učebné osnovy pre 2. ročník

1. Komponent: Technika	
Ciele č. 1. – 5.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **získavať poznatky** o rôznych prírodných a technických materiáloch, pracovných postupoch, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité	- **Poznávanie vlastností modelovacích materiálov:** druhy a vlastnosti samotvrdnúcich a tvrdnúcich modelovacích materiálov: hlina, modurit a pod., - v tvorivých činnostiach poznávanie rôznych druhov a vlastností modelovacích materiálov.

- **učiť sa využívať** nadobudnuté prírodovedné poznanie pri riešení technickej otázky - **realizovať** jednoduché projekty s využitím primeraných techník, technológií, prírodných a technických materiálov s dodržaním BOZP - **používať vlastnú predstavu** pri konštruovaní jednoduchých pohyblivých modelov - **získať poznatky** o pracovných činnostiach a profesiách (s akcentom na obec a región)	**1. Poznávanie vlastností a možností využitia prírod., technic. ako aj odpad. materiálov:** - prírodný a technický materiál: druhy, vlastnosti a možnosti využitia, - zhotovovanie výrobkov z rôznych prírodných materiálov ako mach, vlna, šúpolie, kamienky a z technických materiálov ako drôt, gombíky, korálky a pod., - odpadový materiál, jeho triedenie. **2. Papier a kartón: druhy, vlastnosti, základné suroviny na výrobu papiera, využitie:** - v tvorivých činnostiach poznávanie rôznych druhov a vlastnosti papiera napr. kancelársky, kresliaci, novinový baliaci a pod. **3. Textil - základné druhy, vlastnosti, spracovanie, možnosti a spôsoby využitia:** - poznávanie rôznych druhov textílií na základe väzby tkaniny a informácií z etikety výrobku. **4. Kovy - druhy, vlastnosti, spracovanie a možnosti využitia:** - v tvorivých konštrukčných činnostiach rozlišovanie a poznávanie kovových a nekovových predmetov, súčastí stavebníc, skladačiek. **5. Skúmanie vlastností plastov:** - plasty: druhy, vlastnosti, triedenie. **6. Poznávanie techniky v domácnosti, v doprave:** - technika v doprave: druhy, technika v minulosti a dnes, - význam a využitie dopravných prostriedkov. **7. Konštruovanie:** - budovy, objekty, konštrukcie okolo nás, - v tvorivých konštrukčných činnostiach priestorová tvorba predmetov, objektov, rôznych druhov konštrukcií.

Činnosti

Posúdenie rozdielov medzi modelovacími materiálmi.
Zhotovenie jednoduchej hračky alebo výrobku z modelovacích materiálov podľa ľudovej predlohy tradičnou ľudovou technikou.
Práca s technickým, prírodným a drobným materiálom.
Zhotovenie jednoduchých výrobkov z technických, drobných a prírodných materiálov.
Porovnanie plastov v domácnosti a predmetov z plastov.
Konštruovanie jednoduchých modelov dopravných prostriedkov.
Návšteva dielne remeselníka, technickej pamiatky, technického diela v obci alebo v regióne.

2. Komponent: Kariérová výchova

Ciele č. 5. a 6.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
- **porovnávať** rôzne druhy povolaní, pričom má reálnu predstavu o ich pracovnej náplni - **spoznávať a prezentovať** svoje záľuby a úspechy v prepojení na konkrétny druh povolania/remesla	**1. Charakterizovanie vybraných povolaní** - charakteristika vybraných povolaní podľa pracovných činností, pracovného prostredia, pracovných prostriedkov, predmetov a objektov. Učebná činnosť žiaka ako osobitný druh práce. **2. Poznávanie vlastných záľub a hodnôt**

	- záľuby ako významný faktor, ktorý ovplyvňuje pracovný úspech.

Činnosti
Orientácia v pojmoch a procesoch sveta práce (pracovná činnosť, pracovné prostredie, a pod.).
Prezentácia záľub a úspechov v prepojení na konkrétny druh povolania/remesla.

3. Komponent: Podnikavosť a iniciatíva

Ciele č. 2., 3., 5. a 7.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
- na základe nápadu **navrhnúť** jednoduchý produkt - **byť motivovaný pre prácu** na nápade a venovať mu primeranú pozornosť a úsilie - **pochopiť význam** práce pre človeka v základných ekonomických súvislostiach - **podeliť sa o zdroje** pri práci a výrobe výrobkov, neplytvať nimi	**1. Stanovenie cieľov a tvorba nápadu** - stanovenie si cieľov a kritérií úspechu potrebných pre proces prípravy a tvorby nápadu, - návrh a príprava nápadu, - spolupráca na spoločnom nápade, - ocenenie úspechu po ukončení realizácie cieľa, - vyjadrenie, ako k procesu prispelo vynaložené úsilie. **2. Základy finančnej a ekonomickej gramotnosti** - peniaze ako nositeľ hodnôt a prostriedok výmeny, - šetrenie ako súčasť zodpovedného správania.

Činnosti
Prezentácia cieľov a činností potrebných k ich dosiahnutiu.
Práca a spolupráca pri tvorbe nápadu.
Reflexia, hodnotenie tímovej práce a vlastnej práce na výsledku.
Šetrenie materiálmi, zdrojmi.

Učebné osnovy pre 3. ročník

1. Komponent: Technika

Ciele č. 1. – 5., 7.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
- **učiť sa využívať** nadobudnuté prírodovedné poznanie pri riešení technickej otázky - **realizovať jednoduché projekty** s využitím primeraných techník, technológií, prírodných a technických materiálov s dodržaním BOZP	**1. Poznávanie vlastností a možností využitia prírod., techn. ako aj odpad. materiálov:** - zhotovovanie výrobkov z rôznych prírodných materiálov ako mach, vlna, šúpolie, kamienky a z technických materiálov ako drôt, gombíky, korálky a pod., - odpadový materiál, jeho triedenie a druhotné využitie.

- **používať vlastnú predstavu** pri konštruovaní jednoduchých pohyblivých modelov - **realizovať** jednoduchý **nápad**	**2. Papier a kartón: druhy, vlastnosti, základné suroviny na výrobu papiera, využitie:** - skúmanie a poznávanie surovín potrebných na výrobu papiera, výroba recyklovaného papiera. **3. Textil - základné druhy, vlastnosti, spracovanie, možnosti a spôsoby využitia:** - poznávanie vlastností textílií ako udržiavanie tepla, nasiakavosť, krčivosť, pevnosť, odolnosť a iné, - v tvorivých činnostiach poznávať základné stehy: predný, zadný. **4. Drevo - mechanické vlastnosti, základy opracovania a využitie:** - poznávanie rôznych mechanických vlastností pri brúsení, rezaní a pilovaní rovnobežne a kolmo na vlákna dreva. **5. Kovy - druhy, vlastnosti, spracovanie a možnosti využitia:** - v tvorivých konštrukčných činnostiach rozlišovanie a poznávanie kovových a nekovových predmetov, súčastí stavebníc, skladačiek. **6. Skúmanie vlastností plastov:** - plasty: triedenie, druhotné využitie, - poznávanie plastov na základe informácií na obaloch výrobkov. **7. Poznávanie techniky v domácnosti, v doprave:** - technika v minulosti a dnes, - význam a využitie zdvižných zariadení, - konštrukčné časti bicykla a elementárna údržba. **8. Konštruovanie:** - budovy, objekty, konštrukcie okolo nás, - v tvorivých konštrukčných činnostiach priestorová tvorba predmetov, objektov, rôznych druhov konštrukcií.

Činnosti

Práca s technickým, prírodným a drobným materiálom.
Zhotovenie jednoduchých výrobkov z technických, drobných a prírodných materiálov.
Porovnanie plastov v domácnosti a predmetov z plastov.
Porovnanie techniky – dnes a v minulosti.
Opísanie významu technických objektov okolo nás.
Konštruovanie jednoduchých modelov zdvižných zariadení.
Návšteva dielne remeselníka, technickej pamiatky, technického diela v obci alebo v regióne.

2. Komponent: Kariérová výchova

Ciele č. 5. a 6.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
- **prezentovať kariérové hodnoty** vzťahujúce sa k vlastnostiam pracovnej činnosti z pohľadu budúcej voľby povolania/remesla a k oceneniu významu práce	**1. Charakterizovanie vybraných povolaní** -kariérové hodnoty vzťahujúce sa k vlastnostiam pracovnej činnosti, ako súčasť základnej zložky pre budúcu voľbu povolania.

- **spoznávať a prezentovať** svoje záľuby a úspechy v prepojení na konkrétny druh povolania/remesla.	**2. Poznávanie vlastných záľub a hodnôt** -záľuby ako významný faktor, ktorý ovplyvňuje pracovný úspech.
Činnosti Orientácia v pojmoch a procesoch sveta práce (pracovná činnosť, pracovné prostredie, a pod.). Oboznamovanie sa s hodnotami vzťahujúcimi sa k práci. Prezentácia záľub a úspechov v prepojení na konkrétny druh povolania/remesla.	
3. Komponent: Podnikavosť a iniciatíva	
Ciele č. 2., 3., 5. a 7.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- na základe nápadu **navrhnúť jednoduchý produkt** - **byť motivovaný pre prácu** na nápade a venovať mu primeranú pozornosť a úsilie - **pochopiť význam práce** pre človeka v základných ekonomických súvislostiach - **podeliť sa o zdroje pri práci** a výrobe výrobkov, neplytvať nimi a recyklovať ich	**1. Stanovenie cieľov a tvorba nápadu** - stanovenie si cieľov a kritérií úspechu potrebných pre proces prípravy a tvorby nápadu, - návrh a príprava nápadu, - spolupráca na spoločnom nápade, - ocenenie úspechu po ukončení realizácie cieľa, - vyjadrenie, ako k procesu prispelo vynaložené úsilie. **2. Základy finančnej a ekonomickej gramotnosti** - porozumieť vzťahu peniaze a mzda ako odmena za prácu, ktoré slúžia na uspokojovanie základných potrieb, - recyklácia, upcyklácia, šetrenie ako súčasť zodpovedného správania.
Činnosti Prezentácia cieľov a činností potrebných k ich dosiahnutiu. Práca a spolupráca pri tvorbe nápadu. Reflexia, hodnotenie tímovej práce a vlastnej práce na výsledku. Recyklácia, upcyklácia a šetrenie.	

Človek a spoločnosť a Etická výchova

Ciele vzdelávacej oblasti

- Disponovať znalosťami o vybraných spoločenských, geografických a historických procesoch a javoch v rôznych kontextoch a situáciách.
- Využívať rôzne metódy získavania, spracovávania, interpretácie informácií a prezentácie výsledkov vlastného bádania.
- Rozlišovať procesy kontinuity a zmeny, porozumieť súvislostiam, príčinám a dôsledkom historických a spoločenských javov a procesov.
- Posúdiť vzťahy v rámci prírodných zložiek krajiny a vzájomné vzťahy medzi životným prostredím a činnosťou človeka od lokálnej po globálnu úroveň; rozumieť potrebe udržateľného využívania prírodných zdrojov.
- Rozpoznať rôzne vrstvy svojej identity, rešpektovať a oceňovať rozmanitosť ľudí a skupín v globalizovanom svete.

- Zvládať svoje emócie, prejaviť empatiu, rozumieť rozličným názorom a postojom, formulovať vlastný názor, aktívne spolupracovať a konštruktívne komunikovať.
- Mať rozvinuté charakterové vlastnosti, presadzovať morálne a etické princípy, vymedziť vlastnú hodnotovú orientáciu pre svoje rozhodnutia a napĺňanie osobných cieľov.
- Uplatňovať práva a povinnosti, pravidlá a normy spoločenského života v demokratickej spoločnosti, niesť zodpovednosť za vlastné rozhodnutia.
- Orientovať sa v zdrojoch informácií, prejaviť kritický a rozlišujúci postoj k médiám, bezpečne a eticky sa prezentovať v online prostredí.
- Prejavovať záujem o dianie okolo seba, vo svete a participovať na veku primeraných prospešných aktivitách.

Ciele 1. cyklu

1. *Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby* významné pre život, komunitu a obec.
2. S pomocou učiteľa *využívať základné metódy získavania a interpretácie informácií*, osvojiť si základy spolupráce v skupine.
3. *Identifikovať zmeny v čase a priestore* vo svojom okolí.
4. *Rozlišovať a skúmať vzťahy* medzi prírodným prostredím a činnosťou človeka na lokálnej úrovni, rozumieť starostlivosti o životné prostredie na príkladoch z miestnej krajiny.
5. *Uvedomiť si jedinečnosť* a vzácnosť seba samého a druhých.
6. *Komunikovať s ľuďmi* vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.
7. *Identifikovať morálne dobro* v konaní druhých a vo vlastnom konaní.
8. *Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností* vo svojom živote i v spolužití s inými.
9. *Vysvetliť, odkiaľ sa berú informácie*, aké sú ich zdroje a rozumieť dôsledkom rôznych typov správ.
10. *Zapájať sa do prospešnej aktivity* na úrovni triedy a školy.

Hlavným cieľom 1. cyklu je podporovať u žiakov schopnosť skúmať svoju obec, jej blízke okolie a vzťahy medzi ľuďmi. Žiaci pozorujú, porovnávajú a zaznamenávajú vybrané aspekty fungovania komunity, v ktorej žijú. Vedia sa orientovať vo svojom okolí a poznajú jeho špecifiká. Poznajú základné časové intervaly. Sú si vedomí, že súčasnosť je výsledkom konania v minulosti. Vnímajú jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých. Rešpektujú základné pravidlá spolunažívania a komunikácie. Zaujímajú sa o svoje okolie a sú ochotní zapájať sa do aktivít na jeho zlepšovanie.

VYSVETLIVKY – **prierezové gramotnosti**
Čitateľská a vizuálna gramotnosť
Digitálna gramotnosť
Finančná gramotnosť
Občianska gramotnosť (občianska, mediálna, interkultúrna)
Environmentálna gramotnosť
Sociálna a emocionálna gramotnosť

Učebné osnovy pre 1. ročník

1. Komponent: Geografický komponent	
2.cieľ: S pomocou učiteľa využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií.	
Oblasť: Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **získať informácie** pozorovaním vo svojom okolí	**1. Určovanie orientačných bodov v okolí školy, vytváranie predstáv o priestorových vzťahoch v škole** **Pojem** orientácia

- **orientovať sa** v priestore podľa orientačných bodov	**2. Určovanie relatívnej polohy vybraného objektu voči inému objektu (rovno, vpravo, vľavo, hore dole, blízko, ďaleko, pred, za a i.)** **Pojem** orientácia
2. Komponent: Dejepisný komponent	
3.cieľ: Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí.	
Oblasť: Orientácia v čase	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **rozvrhnúť si čas** na učenie a zábavu	**1. Určovanie vzájomných vzťahov (pred/po) medzi susednými a nesusednými dňami** **Pojem** kalendár - dni v týždni
- **ilustrovať plynutie času** na vybraných príkladoch	**2. Zoradenie postupnosti udalostí (skôr, neskôr, dávno, nedávno, dnes, včera, predvčerom, zajtra, pozajtra...)** **Pojem** časová postupnosť
5.cieľ: Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých	
Oblasť: Pozorovanie zmien v čase	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **opísať** vlastnú jedinečnosť	**1. Určovanie základných vzťahov medzi členmi rodiny z pozície člena, triedy z pozície žiaka aj z pozície iného člena**
- **pomenovať** roly, ktoré zastáva c rodine, triede, kamarátskych skupinách	**Pojem** vzájomné (rodinné) vzťahy
3. Komponent: Občiansky komponent	
8.cieľ: Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými.	
Oblasť: Poznávanie pravidiel vo svojom živote	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **rešpektovať pravidlá** platné v triede a škole	**1. Spoznávanie zmyslu pravidiel pre život ľudí (na príklade pravidiel hry)** **Pojem** pravidlá
4. Komponent: Eticko-osobnostný komponent	
6.cieľ: Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	
Oblasť: Vyjadrovanie zdvorilosti ako znaku úcty	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie** s druhými (rodina/trieda) na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu	**1. Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie)** **Pojmy** slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, ospravedlnenie
Oblasť: Spoznávanie a vyjadrovanie emócií	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**

(žiak vie / dokáže)	
- **vyjadriť svoje myšlienky** a pocity na primeranej úrovni	**1. Rozlišovanie emócií a ich prejavov** **Pojem** emócie (nadšenie, radosť, dôvera, súcit, strach hnev, prekvapenie a i.)
Oblasť: Sebariadenie	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **vyjadriť svoje myšlienky** a pocity na primeranej úrovni	**1. Rozpoznávanie významu sebaovládania a sebariadenia - nie každú túžbu je dobré hneď uspokojiť** **Pojmy** túžby, potreby
Oblasť: Rozvíjanie vzťahov v rodine a komunite	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **rozvíjať vzťahy** v rodine	**1. Zamýšľanie sa nad hodnotou domova** **2. Identifikovanie a pomenovanie členov rodiny, ich rôzne úlohy** **Pojmy** domov, rodina, príbuzní a blízki
7.cieľ: Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.	
Oblasť: Sebapoznávanie	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **opísať** svoje charakterové vlastnosti, záľuby	**1. Určovanie dobrých charakterových vlastností a možností** **Pojem** vlastnosti
- **oceniť** dobré vlastnosti a schopnosti druhých	
Oblasť: Vnímanie jedinečnosti v každom človeku	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **opísať** jedinečnosť druhých	**1. Identifikovanie zaujímavých čŕt druhého človeka** **Pojem** kamarátstvo
- **oceniť** dobré vlastnosti a schopnosti druhých	
Oblasť: Konanie dobra - aj keď sa nikto nepozerá	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **rozpoznať príčiny a dôsledky** ľudského správania	**1. Rozpoznávanie dôsledkov pravdovravnosti a klamstva na život** **Pojmy** pravdovravnosť, dobré činy, dobré vlastnosti
- **vytvoriť predstavu o** hrdinskom alebo morálnom **vzore**	**2. Spoznávanie vybraných biblických a archetypálnych príbehov** **Pojmy** pravdovravnosť, dobré činy, dobré vlastnosti

- **identifikovať dobré vlastnosti** a schopnosti	**3. Identifikovanie dobrých vlastností postáv z uvedených príbehov (dôvera, dobrota, odvaha a pod.)** **Pojmy** pravdovravnosť, dobré činy, dobré vlastnosti

Učebné osnovy pre 2. ročník

. Komponent: Geografický komponent	
1.cieľ: Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec.	
Oblasť: Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **používať pojmy** potrebné na orientáciu v miestnej krajine	**1. Rozlišovanie pojmov podľa podmienok obce (napr. dolina, údolie, vrch, pohorie, rovina, potok, breh, les, pole, kameňolom, námestie, ulica...)** **Pojem** miestna krajina
Oblasť: Orientácia v pláne a na mape	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **určiť polohu** svojej obce na mapách rôznej mierky	**1. Lokalizovanie svojho bydliska a školy na leteckej snímke.** **Pojem** letecká snímka
2.cieľ: S pomocou učiteľa využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií. **3.cieľ: Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí.**	
Oblasť: Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **získať informácie** pozorovaním vo svojom okolí	**1. Určovanie orientačných bodov v okolí školy, vytváranie predstáv o priestorových vzťahoch v obci a jej okolí** **Pojem** miestna krajina
- **orientovať sa** v známom priestore na základe jeho zobrazenia v pláne a na jednoduchej mape - **orientovať sa** v priestore podľa orientačných bodov	**2. Určovanie relatívnej polohy vybraného objektu voči inému objektu v teréne alebo na mape (v pláne) a navigácia** **3. Spoznávanie prírodných a historických prvkov obce a jej okolia podľa miestnych daností (les, chránený strom, prírodná rezervácia, potok, vrch, kostol, socha, atď.) , vrátane posúdenia ich stavu (udržiavaný, neudržiavaný, bezpečný, nebezpečný a i.).** **Pojmy** orientácia, prírodné a historické prvky
- **zaznamenať** informácie slovne, pomocou zápiskov	**3. Opis a zaznamenávanie cesty do školy alebo k inému objektu v obci a miestnej krajine** **Pojem**

	miestna krajina
Oblasť: Orientácia v pláne a na mape	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **viesť rozhovor** za účelom získania potrebných informácií k vybranej téme	**1. Vyjadrovanie žiackych predstáv o priestorovom rozmiestnení objektov v triede formou jednoduchých modelov alebo náčrtkov** **Pojem** vzdialenosť
- **získať a interpretovať informácie** z obrazových zdrojov (obrázky, fotografie, ilustrácie, video) a veku primeraných textov umeleckej a vecnej literatúry	**2. Nazeranie na krajinu v rôznej mierke od blízkeho k vzdialenému, od malého k veľkému** **Pojmy** mapa, poloha na mape
Oblasť: Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **získať** informácie pozorovaním vo svojom okolí	**1. Posudzovanie vplyvu rôzneho prostredia na človeka – prírodné a umelé, tiché a hlučné, upravené a neupravené, nové a staré, čisté a znečistené, jednotné a rôznorodé** **Pojmy** prírodné a umelé prostredie
- **zaznamenať** informácie slovne, pomocou zápiskov - **opísať** vplyv počasia na krajinu a život ľudí v priebehu dňa a roka	**2. Pozorovanie počasia a jeho vplyvu na prírodu a ľudí počas dňa a roka** **Pojem** počasie
- **prezentovať** výsledky svojej práce krátkym slovným opisom v podobe nákresu - **opísať** kam, ako a prečo cestujú ľudia z rodiny	**3. Identifikovanie dôvodu (za prácou, vzdelaním, službami, oddychom, poznaním, priateľmi) cestovania ľudí vo svojej rodine** **Pojmy** cestovanie, doprava
- **viesť rozhovor** za účelom získania potrebných informácií k vybranej téme	**4. Uvažovanie nad výhodami a nevýhodami bývania vo veľkom meste a vidieckej obci** **Pojmy** mesto, vidiek
2. Komponent: Dejepisný komponent	
3.cieľ: Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí.	
Oblasť: Orientácia v čase	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **rozvrhnúť si čas** na učenie, prácu, zábavu a odpočinok	**1. Určovanie vzájomných vzťahov (pred/po) medzi susednými a nesusednými dňami a mesiacmi** **2. Tvorba časového harmonogramu dňa.** **Pojem**

	časová postupnosť
- **ilustrovať plynutie času** na vybraných príkladoch	**3. Tvorba vlastného kalendára jedného mesiaca podľa aktuálneho roka, porovnanie radenia dní v mesiaci aktuálneho a minulého roka** **Pojem** kalendár – ročné obdobia, základné sviatky
5.cieľ: Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých	
Oblasť: Pozorovanie zmien v čase	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **ilustrovať plynutie času** na vybraných príkladoch z rodiny	**1. Porovnávanie spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti (škola, hračky, práca a zamestnania)** **Pojem** vzájomné (rodinné) vzťahy
3. Komponent: Občiansky komponent	
1.cieľ: Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec.	
Oblasť: Život obce a vzťahy v komunite	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **mať prehľad** a významných prírodných, kultúrnych a historických prvkoch vo svojom okolí	**1. Identifikovanie významných miest náboženského charakteru v obci a ich významu pre spoločenstvo veriacich** **2. Rozpoznávanie príkladov používania identifikačných znakov, symbolov a vlajok (obecné symboly, logá)** **3. Oboznamovanie sa s pôvodom a rôznymi spôsobmi slávenia sviatkov a dodržiavania tradícií vo svojej rodine** **Pojmy** verejný priestor, symboly, sviatky
- **stručne opísať** význam kľúčových udalostí v komunite a obci	**3. Identifikovanie významných kultúrnych a športových podujatí v obci a jej okolí** **Pojem** Obec
2.cieľ: S pomocou učiteľa využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií, osvojiť si základy spolupráce v skupine.	
Oblasť: Zodpovedné hospodárenie	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **viesť rozhovor** za účelom získania potrebných informácií k vybranej téme	**1. Diskutovanie o potrebe starostlivosti o svoje veci** **Pojem** Šetrenie
5.cieľ: Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	
Oblasť: Život obce a vzťahy v komunite	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**

(žiak vie / dokáže)	
- **uviesť jednoduché príklady** rozmanitosti v bezprostrednom prostredí	**1. Spoznávanie rozmanitosti kultúrnych prejavov a preukazovanie citlivosti voči druhým v bezprostrednom okolí (triede, škole)** **Pojem** rozmanitosť
8.cieľ: Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými.	
Oblasť: Poznávanie pravidiel vo svojom živote	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **rešpektovať a spoluvytvárať pravidlá** platné v triede a škole - **uplatňovať svoje práva a povinnosti** v rôznych životných situáciách	**1. Spoločná tvorba pravidiel života v triede, počas vyučovania i mimo neho, a zaviazanie sa dodržiavať ich (fair play)** **Pojem** pravidlá, férovosť
Oblasť: Zodpovedné hospodárenie	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **vysvetliť** prečo ľudia vykonávajú rôzne povolania	**1. Oboznamovanie sa s deľbou práce na konkrétnych príkladoch v komunite a v obci.** **2. Spoznávanie rôznych povolaní so základným opisom ich pracovnej náplne.** **Pojem** povolania
9.cieľ: Vysvetliť, odkiaľ sa berú informácie, aké sú ich zdroje a rozumieť dôsledkom rôznych typov správ.	
Oblasť: Základy práce s mediálnym obsahom	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **uviesť príklad** nepravdivej správy	**1. Rozlišovanie fikcie a reality, zdrojov informácií (kniha, youtube, rozprávka)** **Pojem** zdroje informácií
- **rozpoznať** druhy médií	**2. Identifikovanie druhov médií a dôvody ich využívania (zdroj informácií a zábava)** **Pojem** Médiá
10.cieľ: Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy.	
Oblasť: Základy aktívneho občianstva	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **podieľať sa** na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a doma	**1. Realizácia jednoduchého prieskumu s cieľom identifikovať možnosti zlepšenia života a prostredia v triede** **2. Identifikovanie konkrétnych potrieb solidarity v škole a doma (napr. k ľuďom so špeciálnymi potrebami a inými potrebami a znevýhodnením)**

	3. Riešenie modelových situácií (napr. koho požiadať o pomoc) **Pojmy** spolupráca, pomoc
4. Komponent: Eticko-osobnostný komponent	
5.cieľ: Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	
Oblasť: Vnímanie jedinečnosti v každom človeku	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **pomenovať**, čo ho spája s ostatnými	**1. Uvedomovanie si, že v každom človeku je niečo cenné a vzácne, hoci sa odlišujeme povahou aj vzhľadom** **Pojem** vzácnosť druhého
Oblasť: Sebariadenie	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **preukázať citlivosť** voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom)	**1. Rozpoznávanie významu sebaovládania a sebariadenia – nie každú túžbu je dobré ihneď uspokojiť** **Pojem** sebaovládanie, túžby, potreby
6.cieľ: Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	
Oblasť: Vyjadrovanie zdvorilosti ako znaku úcty	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie** s druhými (rodina/trieda) na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu	**1. Aktívne používanie prejavov zdvorilosti (prosím, ďakujem, prepáč) a uvedomovanie si ich dôsledkov** **Pojmy** slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, ospravedlnenie
Oblasť: Spoznávanie a vyjadrovanie emócií	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **pomenovať a regulovať** svoje emócie na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy boli bezpečné, rešpektujúce k dohodnutým pravidlám a podporné	**1. Rozlišovanie emócií, ich prejavov a dopadov ich vyjadrenia na seba a druhých.** **Pojem** emócie, reakcie
- **vypočuť si** myšlienky a názory druhých, rešpektovať ich spôsob uvažovania	**2. Vnímanie potrieb druhých/iných.** **Pojem** emócie vo vzťahoch
Oblasť: Konanie dobra – aj keď sa nikto nepozerá	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **vyjadriť** svoje pocity a myšlienky na primeranej úrovni	**1. Rozpoznávanie dôsledkov pravdovravnosti a klamstva na život.** **2. Posilňovanie odvahy hovoriť pravdu aj napriek nepríjemným dôsledkom.** **Pojmy** čestnosť a pravdovravnosť

Oblasť: Rozvíjanie vzťahov v rodine a komunite	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **aktívne rozvíjať** vzťahy v rodine	**1. Vnímanie domova ako miesta pre život a rozvíjanie vzťahov v rodine a komunite.** **2. Preukazovanie vďačnosti rodičom, starým rodičom a blízkym osobám.** **Pojem** Komunita
7.cieľ: Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.	
Oblasť: Sebapoznávanie	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **opísať** svoje charakterové vlastnosti, záľuby, túžby a sny - **oceniť** dobré vlastnosti a schopnosti druhých a akceptovať, že vlastnosti a schopnosti je možné rozvíjať	**1. Určovanie a opis svojich dobrých charakterových vlastností a možností** **Pojem** vlastnosti
Oblasť: Vnímanie jedinečnosti v každom človeku	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **vytvoriť predstavu** o hrdinskom alebo morálnom vzore v konaní postáv rozličných príbehov	**1. Zoznamovanie sa s reálnymi alebo zobrazenými príbehmi prosociálnych a morálnych hrdinov.** **2. Spoznávanie vybraných archetypálnych príbehov.** **3. identifikovanie dobrých vlastností postáv z uvedených príbehov (dôvera, odvaha, dobrota a pod.)** **Pojmy** dobré činy, dobré vlastnosti

Učebné osnovy pre 3. ročník

1. Komponent: Geografický komponent	
1.cieľ: identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život pre žiaka, komunitu a obec.	
Oblasť: Orientácia v pláne a na mape	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **určiť polohu** svojej obce, Slovenska, a svetadielov na mapách rôznej mierky	**1. Určovanie polohy obce na mape Slovenska a polohy Slovenska na mape Európy.** **2. Pomenovanie svetadielov a oceánov na glóbuse na jednoduchej mape sveta.**

	Pojem svetadiely a oceány, glóbus, poloha na mape
2.cieľ: S pomocou učiteľa využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií.	
Oblasť: Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD **(žiak vie / dokáže)**	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **orientovať sa** v priestore podľa orientačných bodov	**1. Orientovanie sa podľa svetových strán v teréne.** **Pojem** orientácia
- **získať a interpretovať** informácie z obrazových zdrojov a veku primeraných textov	**2. Hľadanie odpovedí na otázky o krajine mimo nášho zorného poľa – „Čo je za tým vrchom? kam vedie táto cesta Odkiaľ a kam tečie potok?“ a pod.** **Pojem** miestna krajina
Oblasť: Orientácia v pláne a na mape	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD **(žiak vie / dokáže)**	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- podieľať sa v rámci skupiny na spoločnom riešení úlohy podľa predpísaného postupu	**1. Tvorba jednoduchého orientačného plánu (mapového náčrtu) obce alebo jej časti na základe leteckej snímky.** **Pojmy** plán, mapa
- orientovať sa v známom priestore na základe jeho zobrazenia v pláne a na jednoduchej mape	**2. Orientácia plánu a orientácia v pláne.** **3. Určovanie svetových strán na mape.** **Pojmy** svetové strany, poloha na mape
- čítať obsah jednoduchej mapy s porozumením významu v nej použitých farieb a základných znakov	**4. Odhadovanie skutočnej vzdialenosti medzi bodmi na mape pomocou grafickej mierky.** **5. Rozpoznávanie základných prvkov obsahu mapy a glóbusu (farby, tvary) pomocou legendy.** **Pojmy** mapové znaky, glóbus, grafická mierka, legenda
Oblasť: Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD **(žiak vie / dokáže)**	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- uskutočniť jednoduchý prieskum o názoroch na vybraný problém v škole alebo jej okolí	**1. Identifikovanie základných podobností a odlišností svojej obce (prírodné prostredie, architektúra, spôsob života) a vybranej obce zo zahraničia.** **Pojem** spôsob života
3.cieľ: identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí.	
Oblasť: Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD **(žiak vie / dokáže)**	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **opísať** kam, ako a prečo cestujú ľudia z rodiny alebo blízkeho okolia	**1. Identifikovanie dôvodu, cieľa a pravidelnosti (denne, týždenne, mesačne, ročne) cestovanie ľudí v rodinách spolužiakov** **2. Porovnávanie vhodnosti jednotlivých druhov dopravy v obci spojené s posúdením ich vplyvu na životné prostredie.**

	Pojmy doprava, spôsob života
4.cieľ: Rozlišovať a skúmať vzťahy medzi prírodným prostredím a činnosťou človeka na lokálnej úrovni, rozumieť .potrebe starostlivosti o životné prostredie na príkladoch z miestnej krajiny	
Oblasť: Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD **(žiak vie / dokáže)**	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **opísať** vplyv počasia na krajinu a život ľudí v priebehu dňa a roka	**1. Pozorovanie počasia a jeho vplyvu na prírodu a ľudí počas dňa a roka spojené s grafickým zaznamenávaním oblačnosti a jednoduchým zápisom nameraných hodnôt teploty vzduchu.** **Pojem** počasie
- **rozpoznať** vzájomné vzťahy medzi človekom a krajinou na príkladoch z miestnej krajiny	**2. Hľadanie rozdielov medzi mestom a vidieckou obcou na žiakom známych príkladoch.** **3. Uvažovanie nad výhodami s nevýhodami bývania v malom meste a satelite.** **Pojem** mesto a vidiek
2. Komponent: Dejepisný komponent	
1.cieľ: identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život pre žiaka, komunitu a obec.	
Oblasť: Orientácia v čase	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD **(žiak vie / dokáže)**	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **orientovať sa** v čase pomocou konvenčných prostriedkov určovania času	**1. Porovnanie a zdôvodnenie používania rôznych spôsobov merania času (rytmus dňa, prírody, konvenčné merače)** **2. Určovanie času na hodinách.** **Pojem** meranie času
3.cieľ: identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí.	
Oblasť: Orientácia v čase	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD **(žiak vie / dokáže)**	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **ilustrovať** plynutie času na vybraných príkladoch	**1. Určovanie vzájomných vzťahov, opakujúci sa cyklus s vytváraním celkov (deň, týždeň, mesiac, rok)** **Pojem** kalendár
- **rozvrhnúť si čas** na prácu, učenie, zábavu a odpočinok	**2. Personalizácia cieľov, vytváranie priorít a ich zdôvodnenie, odlíšenie činností podľa osobnej dôležitosti (povinností, užitočných a oddychových aktivít)** **3. Tvorba časového harmonogramu týždňa** **Pojem** plánovanie času
Oblasť: Pozorovanie zmien v čase	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD **(žiak vie / dokáže)**	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **ilustrovať** plynutie času na vybraných príkladoch	**1. Zostavovanie trojgeneračného rodostromu ako vizualizácie rodinných vzťahov**

	Pojem rodostrom
- **prerozprávať** príbeh viažuci sa k obci alebo regiónu	**2. Prerozprávanie alebo stvárnenie príbehu (povesť, legenda) spojeného s obcou alebo jej okolím** **Pojmy** povesť, legenda
- **porovnať** obrazy obce v minulosti a súčasnosti	**3. Pozorovanie zmien v čase na príklade ľudí, krajiny, budov a artefaktov.** **4. Pátranie po najstarších pamiatkach v obci, miestach pamäti (najstarší hrob na cintoríne, artefakty v rodine, historické budovy, pamätníky, staré stromy a pod.)** **Pojem** pamiatky
3. Komponent: Občiansky komponent	
1.cieľ: identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život pre žiaka, komunitu a obec.	
Oblasť: Život obce a vzťahy v komunite	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **stručne opísať** význam kľúčových osôb, úradov, inštitúcií, občianskych iniciatív a udalostí v komunite a obci	**1. identifikovanie významných inštitúcií a služieb v obci s posúdením ich funkcie pre život komunity podľa podmienok obce (napr. obecný úrad, obchody, služby, kostol, pošta, hasičská zbrojnica, autobusová zastávka, kultúrny dom, zberný dvor, poľnohospodárske družstvo)** **2. Určovanie času na hodinách.** **Pojem** Inštitúcie
2.cieľ: S pomocou učiteľa využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií.	
Oblasť: Život obce a vzťahy v komunite	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **viesť rozhovor** za účelom získania potrebných informácií k vybranej téme	**1. Rozlišovanie súkromného a verejného priestoru na konkrétnych príkladoch v obci a jej okolí.** **2. Zhodnotenie využitia a udržiavania verejných priestorov na príklade žiakom známeho verejného priestoru** **Pojmy** súkromný a verejný priestor
4.cieľ: Rozlišovať a skúmať vzťahy medzi prírodným prostredím a činnosťou človeka na lokálnej úrovni, rozumieť .potrebe starostlivosti o životné prostredie na príkladoch z miestnej krajiny	
Oblasť: Život obce a vzťahy v komunite	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **opísať** vplyv tradícií na život ľudí v priebehu dňa a roka	**1. Oboznamovanie sa s pôvodom a rôznymi spôsobmi slávenia sviatkov a dodržiavania tradícií v rodine priateľov, spolužiakov, v obci, cirkvi a spoločnosti** **Pojmy** sviatky, tradície
Oblasť: Základy aktívneho občianstva	

VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
- **rozpoznať** vzájomné vzťahy medzi človekom a krajinou na príkladoch z miestnej krajiny - **podieľať sa** na zlepšení života v triede a škole (10. cieľ)	**1. Identifikovať činnosti, ktoré zlepšujú kvalitu prostredia a zdravie ľudí, v škole, v obci a činnosti, ktoré sú pre prostredie a zdravie ľudí škodlivé.** **2. Skúmanie vybraného problému v obci a jej okolí, ktorý je spôsobený nevhodnou činnosťou človeka (napr. znečistenie verejných priestorov)** **Pojem** aktívny obyvateľ obce
- **uplatňovať** šetrný vzťah k prírodným zdrojom a životnému prostrediu vo svojom okolí	**3. Realizácia jednoduchého prieskumu s cieľom identifikovať možnosti zlepšenia života a prostredia v škole, obci a jej blízkom okolí** **4. Riešenie modelových situácií (napr. tiesňové linky)** **Pojmy** pomoc, dobročinnosť
5.cieľ: Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	
Oblasť: Život obce a vzťahy v komunite	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **uviesť jednoduché príklady** rozmanitosti v bezprostrednom okolí	**1. Spoznávanie rozmanitosti kultúrnych prejavov a preukazovanie citlivosti voči druhým v bezprostrednom okolí (susedstve, obci)** **Pojem** rozmanitosť
8.cieľ: Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i spolužití s inými.	
Oblasť: Poznávanie pravidiel vo svojom živote	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá** platné v triede a škole	**1. Zdôvodňovanie konkrétnych pravidiel v školskom poriadku alebo v obci** **Pojem** školský poriadok
Oblasť: Zodpovedné hospodárenie	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **posúdiť vlastné možnosti** kúpy vybraného tovaru a služby	**1. Rozlíšenie ponuky tovarov a služieb v najbližšom okolí** **2. Odhad, zistenie a porovnanie cien vybraných tovarov a služieb** **3. Osvojovanie si návykov smerujúcich k šetrnému zaobchádzaniu so svojimi zdrojmi, prírodnými zdrojmi a životným prostredím (predchádzanie vzniku odpadu a jeho separovanie, šetrenie spotreby vody a elektrickej energie)** **Pojmy** tovary a služby, peniaze, šetrenie

9.cieľ: Vysvetliť odkiaľ sa berú informácie, aké sú ich zdroje a rozumieť dôsledkom rôznych typov správ.	
Oblasť: Základy práce s mediálnym obsahom	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **pomenovať** rôzne zdroje informácií	**1. Identifikovanie spôsobov vzniku a rôznych podôb šírenia informácií** **Pojem** zdroje informácií
- **rozpoznať** druhy a základnú úlohu médií	**2. navrhovanie zásad veku primeraného využívania rôznych médií a neubližujúceho správania v online priestore voči iným** **Pojem** médiá
- **uviesť príklad** nepravdivej správy	**3. Odlíšenie pravdivej a nepravdivej (zavádzajúcej) informácie a pomenovanie jej dôsledkov na konkrétnych príkladoch** **Pojem** zdroje informácií
- **identifikovať**, ktoré mediálne výstupy sú reklamou	**4. Pomenovanie vplyvu reklamy na naše túžby a správanie** **Pojem** reklama
10.cieľ: Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy.	
Oblasť: Základy aktívneho občianstva	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **podieľať sa** na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole	**1. Identifikovanie spôsobov vzniku a rôznych podôb šírenia informácií** **Pojem** zdroje informácií
4. Komponent: Eticko-osobnostný komponent	
6.cieľ: Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	
Oblasť: Spoznávanie a vyjadrovanie emócií	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **pomenovať a regulovať** svoje emócie na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy boli bezpečné, rešpektujúce k dohodnutým pravidlám a podporné	**1. Vyjadrovanie citov a prežívania v rozličných situáciách** **Pojem** vyjadrenie citov
7.cieľ: identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.	
Oblasť: Sebapoznávanie	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **oceniť** dobré vlastnosti a schopnosti druhých a akceptovať, že vlastnosti a schopnosti je možné rozvíjať	**1. Posudzovanie možností rozvíjania a využitia svojich schopností a dobrých vlastností v budúcom konaní** **Pojem** možnosti rozvíjania
Oblasť: Konanie dobra – aj keď sa nikto nepozerá	

VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
- **pomenovať príčiny** a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer	**1. Diskusia o vlastných vzoroch** **2. Identifikovanie posolstva vybraných príbehov a vzorov pre život človeka a spoločnosti** **Pojem** odvaha, hrdinstvo
Oblasť: Sebariadenie	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **riadiť sa podľa priorít** v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné	**1. Určovanie priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné** **Pojem** rebríček hodnôt, osobné ciele

Učebné osnovy pre 1. ročník – ETICKÁ VÝCHOVA

4. Komponent: Eticko-osobnostný komponent – činnosti špecifické pre vyučovanie ETV	
5.cieľ: Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	
Oblasť: Vnímanie jedinečnosti v každom človeku	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **preukázať citlivosť** voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom)	**1. Vnímanie kamarátstva ako dobrého modelu komunikácie, vzťahov, spolužitia a spolupráce.** **Pojmy** kamarátstvo, spolužitie
7.cieľ: Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.	
Oblasť: Konanie dobra – aj keď sa nikto nepozerá	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **pomenovať príčiny** a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer	**1. Posudzovanie situácií, v ktorých sa stretneme s klamstvom alebo nečestným správaním.** **Pojmy** čestnosť a pravdovravnosť

Učebné osnovy pre 2. ročník – ETICKÁ VÝCHOVA

4. Komponent: Eticko-osobnostný komponent – činnosti špecifické pre vyučovanie ETV	
6.cieľ: Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	
Oblasť: Vyjadrovanie zdvorilosti ako znaku úcty	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **vypočuť si** myšlienky a názory iných, rešpektovať ich spôsob uvažovania	**1. Vyjadrovanie a rešpektovanie súhlasu a nesúhlasu v rôznych situáciách.** **Pojmy** súhlas a nesúhlas
Oblasť: Spoznávanie a vyjadrovanie emócií	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**

(žiak vie / dokáže)	
- **pomenovať a regulovať** svoje emócie na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy boli bezpečné, rešpektujúce k dohodnutým pravidlám a podporné	**1. Posilňovanie pozitívneho sebaobrazu.** **2. Modelovanie reakcií na rozlične vyjadrené emócie nadšenia, šťastia, hnevu, znechutenia a i.** **Pojmy** nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.
7.cieľ: Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.	
Oblasť: Sebapoznávanie	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **opísať** svoje záľuby, túžby a sny	**1. Rozprávanie o vlastných záľubách, ako pomáhajú v živote a vo vzťahoch s druhými.** **Pojmy** túžby, sny
Oblasť: Vnímanie jedinečnosti v každom človeku	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **oceniť** dobré vlastnosti a schopnosti druhých	**1. Tvorivé obdarovávanie a oceňovanie druhého, druhých.** **Pojmy** obdarovanie, ocenenie
Oblasť: Konanie dobra – aj keď sa nikto nepozerá	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **vytvoriť predstavu** o hrdinskom alebo morálnom vzore v konaní postáv rozličných príbehov - **pomenovať príčiny** a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer	**1. Diskutovanie o detských hrdinoch.** **2. Posudzovanie situácií, v ktorých sa stretneme s klamstvom alebo nečestným správaním.** **Pojmy** odvaha, hrdinstvo, čestnosť a pravdovravnosť
5.cieľ: Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	
Oblasť: Rozvíjanie vzťahov v rodine a v komunite	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **preukázať citlivosť** voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom)	**1. Oceňovanie hodnôt spojených s rodinou alebo blízkymi osobami (bezpečie, láska, zodpovednosť, rešpekt, prijatie).** **Pojmy** rodina, príbuzní a blízki

Učebné osnovy pre 3. ročník – ETICKÁ VÝCHOVA

4. Komponent: Eticko-osobnostný komponent – činnosti špecifické pre vyučovanie ETV	
6.cieľ: Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	
Oblasť: Vyjadrovanie zdvorilosti ako znaku úcty	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **vypočuť si** myšlienky a názory iných, rešpektovať ich spôsob uvažovania	**1. Prejavovanie záujmu o druhého, kladenie otázok a aktívne počúvanie.** **Pojmy** súhlas a nesúhlas
Oblasť: Spoznávanie a vyjadrovanie emócií	

VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
- **pomenovať a regulovať** svoje emócie na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy boli bezpečné, rešpektujúce k dohodnutým pravidlám a podporné	**1. Zvládanie prejavov vlastných emócií tak, aby boli autentické a zároveň neranili druhých.** **Pojmy** zvládanie emócií
7.cieľ: Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.	
Oblasť: Sebapoznávanie	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **opísať** svoje záľuby, túžby a sny	**1. Tvorivé vyjadrovanie želaní a túžob a plánu na ich realizáciu.** **Pojmy** túžby, sny, osobné plány
Oblasť: Vnímanie jedinečnosti v každom človeku	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **pomenovať príčiny** a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer	**1. Rozlišovanie a chápanie dôsledkov dobrého (napomáhajúceho) a zlého (ubližujúceho) správania.** **Pojmy** rozlišovanie dobrého a zlého konania
Oblasť: Konanie dobra – aj keď sa nikto nepozerá	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **vytvoriť predstavu** o hrdinskom alebo morálnom vzore v konaní postáv rozličných príbehov - **pomenovať príčiny** a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer	**1. Odlišovanie dobrých a zlých vlastností ľudí ich konania na príkladoch postavy/postáv z bežných príbehov, alebo z dejín, literatúry, seriálov alebo filmov.** **2. Identifikovanie morálnych prvkov v konaní vybraných postáv, medzi akými rozhodnutiami váhajú a k akým dôsledkom ich rozhodnutia vedú.** **Pojmy** dobré vlastnosti, dobré činy
Oblasť: Sebariadenie	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **riadiť sa podľa priorít** v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné	**1. Kultivovanie schopnosti odolávať lákavým ponukám, ak sa dostanú do sporu s dôležitejšími osobnými cieľmi.** **Pojmy** odolnosť
5.cieľ: Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	
Oblasť: Rozvíjanie vzťahov v rodine a v komunite	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**

- **preukázať citlivosť** voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom) - **pomenovať,** čo ho spája s ostatnými - **aktívne rozvíjať vzťahy** v rodine a v komunite	**1. Poznávanie variability rodín a rôznych životných situácií detí.** **2. Identifikovanie inšpiratívnych ľudí v komunite a ich bližšie spoznávanie.** **Pojmy** inšpiratívni ľudia

Človek a spoločnosť – Podoblasť: Náboženstvo – Náboženstvo rímsko-katolíckej cirkvi

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

1. pomenovať jedinečnosť človeka
2. porozumieť základným otázkam kresťanskej viery v Boha
3. poznávať a osvojiť si kresťanskú vieru v trojjediného Boha
4. komunikovať svoje predstavy o Bohu a svoj vzťah k nemu
5. opísať a pochopiť príbeh o Ježišovom narodení, utrpení, smrti a zmŕtvychvstaní
6. prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna
7. chápať Cirkev ako miestne spoločenstvo a porozumieť bohoslužbám primeraným spôsobom
8. pomenovať základné pravidlá života a aplikovať vo svojom živote vzájomné odpustenie, pochopenie, porozumenie

Prvý ročník: Sme deťmi nebeského Otca

Dieťa v škole začína novú etapu svojho života, ktorá je preň veľmi dôležitá. Dokáže žasnúť nad stvoreným svetom, teší sa zázrakom, ktoré môže objaviť v prírode. Cez prirodzenú rodinu a svet, v ktorom žije, postupne objavuje pravdy o Bohu Otcovi Stvoriteľovi. Spoznáva život Ježiša – Božieho Syna a vníma jeho výnimočnosť. Začína si uvedomovať základy kresťanskej viery a osvojuje si základné náboženské návyky a modlitby. Učí sa vnímať a konfrontovať biblické udalosti s udalosťami vo svojom živote. Vníma seba ako súčasť veľkej Božej rodiny. Učí sa myslieť aj na iných konaním dobrých skutkov podľa Ježišovho vzoru.

Druhý ročník: Počúvame radostnú zvesť

Žiak sa prehlbuje v poznávaní pravdy o Bohu na základe „počúvania“ radostnej zvesti. Cez biblické príbehy Starého i Nového zákona vníma záujem Boha o človeka a postupne si osvojuje základné prvky mravného konania. Žiak vníma, že patrí do Cirkvi a prehlbuje svoj vzťah s Bohom.

Tretí ročník: Náš život s Ježišom

Viera je odpoveďou na počuté Božie slovo. Je to Boží dar. Žiak postupne prechádza od viery prirodzenej k viere nadprirodzenej. Učí sa konfrontovať svoje postoje s Božími prikázaniami a kriticky prehodnocuje svoje správanie. Vyučovanie náboženstva v 3. ročníku dopĺňa prípravu k prijatiu sviatosti zmierenia a Eucharistie, je s ňou prepojené a pomáha k celkovej príprave k sviatostnému životu detí.

Hlavný cieľom 1. cyklu je ***uviesť žiakov do náboženskej gramotnosti***. Žiaci vnímajú jedinečnosť človeka a svoje miesto v rodine, vedia vyjadriť radosť z Božieho stvorenia a správať sa k nemu s rešpektom a úctou. Poznajú dôležité etapy života Ježiša Krista, ktorého vnímajú ako Spasiteľa a ako priateľa

a porovnávajú svoje správanie s Božími prikázaniami. Žiaci chápu modlitbu ako vyjadrenie vzťahu s Bohom, vedia formulovať jednoduché modlitby, vnímajú chrám ako priestor modlitby, úcty a slávenia Bohoslužby.

VYSVETLIVKY – **prierezové gramotnosti**

Čitateľská a vizuálna gramotnosť
Digitálna gramotnosť
Finančná gramotnosť
Občianska gramotnosť (občianska, mediálna, interkultúrna)
Environmentálna gramotnosť
Sociálna a emocionálna gramotnosť

Učebné osnovy pre 1. ročník – Sme deti nebeského Otca

1. Sme deti Otca

Žiaci prichádzajú do nového prostredia, začínajú budovať nové vzťahy. Postupne objavujú, že majú aj Otca v nebi, ktorý sa o nich stará. Osvojujú si základné náboženské prejavy, ako je napr. prežehnanie a učia sa budovať vzťah s Bohom prostredníctvom modlitby.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD Náboženské kompetencie **(žiak vie / dokáže)**	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD** Obsahy k náboženským kompetenciám
- **vnímať** svoju jedinečnosť a využívať pravidlá dobrej komunikácie pri budovaní vzťahov v rodine a spoločenstve	○ **Svet, v ktorom žijeme, budovanie vzťahov v rodine, v škole, vzájomná komunikácia** ○ **Jedinečnosť Božieho dieťaťa, dary, schopnosti a zručnosti**
- **vyjadriť** radosť z Božieho stvorenia, vnímať jeho rozmanitosť a správať sa k nemu s rešpektom a úctou	○ **Boh – stvoriteľ a Otec**
- **byť pozorný** k potrebám svojich blížnych a aplikovať prvky vzájomnej pomoci a solidarity v každodenných situáciách	○ **Božia starostlivosti a skutky lásky**

Vymedzenie obsahu:

1.1 Svet, v ktorom žijeme, budovanie vzťahov v rodine, v škole, vzájomná komunikácia
- *Ďakujem za prázdniny*
- Ja a moja rodina (patrím do rodiny, starostlivosť rodičov o deti, komunikácia v rodine)
  - *Ďakujem za svojich rodičov*
- Ja a škola (spolužiaci, budovanie nových vzťahov v triede, miesto spoznávania nových vecí)
- Svet, v ktorom žijem (ľudia okolo mňa, komunikácia s ľuďmi, budovanie vzťahov)

1.2 Boh – stvoriteľ a Otec
- Boh je Stvoriteľ (stvorenie sveta, prvých ľudí, Gn 1;2; prežehnanie sa)
- Boh je nebeský Otec (Božia otcovská starostlivosť o svoje stvorenie, o svet, o nás, Gn 1, 26-31)
- Oslavujem Otca (modlitba Sláva Otcu)
  - *Boh stvoril aj mňa (vďaka za môj život)*
  - *Chránim Božie stvoriteľské dielo (ochrana prírody)*

1.2 Jedinečnosť Božieho dieťaťa, dary, schopnosti a zručnosti
- Som jedinečné stvorenie (moje dary a schopnosti, čo dokážem, čím som obdarovaný, všetko mi dal Boh)
- Rozprávam sa so svojím nebeským Otcom (Boh môj nebeský Otec, som Božie dieťa, rozhovor s Bohom v modlitbe, kedykoľvek, o čomkoľvek, katolícky pozdrav; hovorím Bohu: „Otec“ - modlitba Otče náš)
  - *Kedy a ako sa modliť (modlitba počas dňa)*
  - *Moja modlitba v rodine*

1.4 Božia starostlivosti a skutky lásky

- Boh mi dáva pomocníka (anjel strážny)
  - *Aj ja môžem byť „anjelom" pre iných (skutky lásky iným)*
- Boh nás učí rozdávať lásku (svätý Mikuláš)
  - *Radosť rozdávaním rastie (dokážem sa deliť)*

2. Spoznávame Ježiša

Žiaci spoznávajú život Pána Ježiša prostredníctvom biblických príbehov a spoznávajú zázraky, ktoré Ježiš urobil. Vnímajú, že Pán Ježiš nebol len obyčajným človekom, ale Božím Synom.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD Náboženské kompetencie **(žiak vie / dokáže)**	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD** Obsahy k náboženským kompetenciám
- **poznať** dôležité etapy života Ježiša Krista od narodenia až po jeho smrť a zmŕtvychvstanie	○ **Ježiš – Boží Syn a jeho príchod na svet** ○ **Udalosti Ježišovej smrti a zmŕtvychvstania**
- prostredníctvom biblických príbehov **objavovať** výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna	○ **Výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, Ježišove zázraky ako znamenia**

Vymedzenie obsahu:

2.1 Ježiš – Boží Syn a jeho príchod na svet

- Zvestovanie (Lk 1,26-38)
- Modlím sa k Panne Márii (modlitba Zdravas´ Mária)
  - *Návšteva u Alžbety (Lk 1, 39-55)*
- Narodenie Ježiša (Lk 2, 1-14)
  - *Návšteva pastierov (Lk 2, 15-20)*
  - *Vianoce v našej rodine (zvyky, tradície v rodine)*
- Traja mudrci (Mt 2, 1-12)
  - *Môj dar Ježišovi*
  - *Útek do Egypta (Mt 2, 13-23)*
- Ježišovo detstvo (12 - ročný Ježiš v chráme Lk 2, 41- 52; život v Nazarete)

2.2 Výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, Ježišove zázraky ako znamenia

- Ježiš koná zázraky (svadba v Káne, Jn 2, 1-11; utíšenie búrky na mori, Mk 4, 35 - 41)
  - *Ježiš kráča po mori (Mk 6,45-52)*
- Ježiš uzdravuje (uzdravenia pri Galilejskom mori, Mt 15, 29-31; Uzdravenie hluchonemého, Mk 7, 31-37; uzdravenie chromého, Jn 5, 1-9)
  - *Slepý Bartimej (Mk 10, 46-52)*
- Ježiš kriesi mŕtvych *(Jairova dcéra, Mk 5, 21-24; 35-43)*
  - *Naimský mládenec (Lk 7, 11-17)*

2.3 Udalosti Ježišovej smrti a zmŕtvychvstania

- Ježiš za nás trpel (Mt 27)
  - *Krížová cesta (zastavenie v obrazoch, prekonávanie ťažkostí a utrpenia spolu s Ježišom - príklady zo života)*
- Veľká noc - zmŕtvychvstanie (Mt 28, 1-8)
  - *Veľká noc v našej rodine (tradície v rodine)*

3. Žijeme v Božej rodine

Žiaci objavujú, že okrem svojej rodiny patria aj do inej veľkej rodiny, ktorou je Cirkev, majú ďalších bratov a sestry, ktorí tiež ako oni veria v Pána Ježiša. Stretávajú sa spolu v kostole na nedeľnej svätej omši, kde spoločne slávia Ježišovo zmŕtvychvstanie.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD Náboženské kompetencie **(žiak vie / dokáže)**	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD** Obsahy k náboženským kompetenciám
- **chápať** Cirkev ako spoločenstvo, ktoré vyjadruje svoju vieru v Ježiša Krista a opísať slávenie nedele a sviatkov cirkevného roka	○ **Cirkev ako Božia rodina, slávenie nedele ako „Deň Pána"**

Vymedzenie obsahu:

3.1 Cirkev ako Božia rodina, slávenie nedele ako „Deň Pána“

- Nedeľa – deň Pána (oslava Ježišovho zmŕtvychvstania, sviatočný deň, deň odpočinku)
  - *Nedeľa v našej rodine (slávenie nedele v rodine)*
- Božia rodina – Cirkev (ľudská rodina - mama, otec, deti; svätá rodina; Božia rodina - tí, ktorí veria v Pána Boha - aj ja do nej patrím)
  - *Mám rodinu na celom svete (misie)*
- Kostol (miesto stretnutia veriacich, zvony zvolávajú ľud, sme bratia a sestry, počúvame Božie slovo; hlavné prvky - oltár, svätostánok a i.; patrón nášho kostola)
  - *Keď navštívim kostol (hlavné prvky - oltár, svätostánok, večné svetlo, krstiteľnica..., základné postoje pri svätej omši (prežehnanie, pokľaknutie, státie, sedenie)*

4. Učíme sa od Ježiša

Žiaci konfrontujú svoje konanie s konaním Ježiša a svätých. Snažia sa nasledovať ich príklad. Inšpiráciou je pre nich podobenstvo o milosrdnom Samaritánovi.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD Náboženské kompetencie **(žiak vie / dokáže)**	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD** Obsahy k náboženským kompetenciám
- **byť pozorný** k potrebám druhých a aplikovať prvky vzájomnej pomoci, úcty a solidarity v každodenných situáciách	○ **Princípy konania dobra podľa Ježišovho vzoru, rôzne formy pomoci iným** 👫 ○ **Príklady svätých, ktorí inšpirujú ku konaniu dobra** ○ **Vzťah s Ježišom v každodennom živote**

Vymedzenie obsahu:

4.1 Princípy konania dobra podľa Ježišovho vzoru, rôzne formy pomoci iným

- Ježiš nás učí konať dobro (milosrdný Samaritán, Lk 10, 30-37)
  - *Kráčať v Ježišových šľapajach (mnohí konali ako Ježiš - sv. Martin z Tours)*
- Chcem byť ako Ježiš (zaujímam sa o iných - rôzne formy pomoci iným v škole, v rodine...)
  - *Myslím na iných (láska k blížnemu - konkrétny skutok lásky)*

4.2 Príklady svätých, ktorí inšpirujú ku konaniu dobra

- Mária – Mária pomocnica v rôznych situáciách (Bernadetta z Luordes, sv. Katarína Laboure...)
  - *Moja mama (starostlivosť a láska mojej mamy)*
- Svätí – Boží priatelia (fatimské deti, Juan Diego, František z Assisi... iní podľa výberu)

4.3 Vzťah s Ježišom v každodennom živote

- Deň s Ježišom (ranná a večerná modlitba, modlitba pred a po jedle, budem pamätať na to, aby som sa k iným správal tak ako Ježiš; nezabúdať na Ježiša cez prázdniny)

Cestovanie - obdiv a vďaka za Božie dielo (konanie skutkov lásky aj počas prázdnin)

Učebné osnovy pre 2. ročník – Počúvame radostnú zvesť

1. Počúvame Boha Otca

Žiaci spoznávajú biblické postavy, ktorým sa prihováral Boh a zveril im určité poslanie. Vnímajú, že ten istý Boh hovorí rôznymi spôsobmi k nám aj dnes - cez ľudí, modlitbu, rôzne situácie, cez Sväté písmo.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD Náboženské kompetencie **(žiak vie / dokáže)**	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD** Obsahy k náboženským kompetenciám
- **chápať** modlitbu ako vyjadrenie vzťahu s Bohom a objavovať spôsoby komunikácie medzi Bohom a ľuďmi	○ **Komunikácia Boha s ľuďmi rôznymi spôsobmi** 🙋 ○ **Komunikácia s Bohom v modlitbe** ○ **Komunikácie Boha s ľuďmi v dejinách prostredníctvom biblických príbehov** 📖

Vymedzenie obsahu:

1.1 Komunikácia Boha s ľuďmi rôznymi spôsobmi

- Boh k nám hovorí rozličným spôsobom (cez iných ľudí, udalosti...)
- Boh k nám hovorí cez Sväté písmo (počúvame Božie slovo, Biblia – napísané Božie slovo, vznik Biblie)
  - *Biblia - kniha veľmi vzácna (Božie slovo, úcta k nemu, rôzne vydania Biblie - detská, obrázková, pre dospelých a i.)*
  - *Boh hovorí a ja ho počúvam (vedieť sa stíšiť, modlitba - rozhovor s Bohom, počúvam srdcom)*

1.2 Komunikácia s Bohom v modlitbe

- Ježiš nás učí hovoriť s Bohom ako Otcom, („Pane nauč nás modliť sa“ - Otče náš; kde všade sa Ježiš modlil, Lk 11, 2-4)
- Modlitba (rôzne formy modlitby, osobná modlitba)
  - *Rozhovor s Matkou (ruženec - informatívne)*
  - *Modlitba v rodine*

1.3 Komunikácia Boha s ľuďmi v dejinách prostredníctvom biblických príbehov

- Prví ľudia v raji (Adama a Eva, Gn 2, 4-25, život v raji v Božej prítomnosti)
- Prví ľudia neposlúchli Boha (prvý hriech, prísľub Mesiáša, Gn 3, 1-20)
  - *Hriech sa šíri (Kain a Ábel, Gn 4, 1-16; vzťahy medzi súrodencami)*
- Povolanie Abraháma (izraelský ľud - vyvolený národ, Gn 12, 1-8)
- Boh oslovuje Mojžiša (Ex 3, 1-12)
  - *Boh miluje svoj národ a stará sa oň (manna na púšti, Ex 16, 1-18)*
- Boh sa prihovára k vyvolenému národu (vyvolený národ žije podľa pravidiel, Ex 19, 3-8; 12-17)
  - *Pravidlá pre lepší život (Desatoro – informatívne, Ex* 20, 1- 17*)*
  - *Pravidlá v našej rodine (príkaz lásky v rodine)*

2. Ježiš prináša radostnú zvesť

Žiaci prehlbujú svoje poznatky o Ježišovi - Božom Synovi. Hlbšie spoznávajú jednotlivé udalosti z jeho života a radostnú zvesť, ktorú ohlasoval všetkým ľuďom prostredníctvom podobenstiev.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD Náboženské kompetencie **(žiak vie / dokáže)**	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD** Obsahy k náboženským kompetenciám
- **poznať** dôležité etapy života Ježiša Krista od jeho narodenia	○ **Ježiš – Boží Syn a jeho príchod na svet** ○ **Začiatky Ježišovho verejného účinkovania**
- prostredníctvom biblických príbehov **objavovať** výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna a vytvoriť si k nemu osobný vzťah	○ **Výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, Ježišovo učenie v podobenstvách**

Vymedzenie obsahu:

2.1 Ježiš – Boží Syn a jeho príchod na svet

- Ján Krstiteľ (Ján je ten, ktorý pripraví Mesiášovi cestu; zvestovanie Zachariášovi, Lk 1, 5-25)
- Zvestovanie príchodu Ježiša (Mária počúva Boží hlas, Lk 1, 26-38)
  - *Mária u Alžbety (Lk 1, 39-55;* narodenie Jána Krstiteľa *Lk 1, 56-66)*
- Narodenie Mesiáša (Jozef prijíma Máriu, Mt 1, 18-24; sčítanie ľudu, hľadanie prístrešia, Ježišovo narodenie, Lk 2, 1-14)
  - *Pastieri v betlehemskej maštaľke (Lk 2, 15-20)*
  - *Traja mudrci a útek do Egypta (poklona pri jasličkách Mt 2, 1-12;Útek do Egypta (Mt 2, 13-23)*

2.2 Začiatky Ježišovho verejného účinkovania

- Ježišov krst v Jordáne (Ján ohlasuje Mesiáša, Lk 3, 1-17; 21-22; Ježiš sa dáva pokrstiť, Mt 3,13-17)
  - *Ježiš si volí dvanástich (Mt 4, 18-22; Lk 5, 1 - 11)*

2.3 Výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, Ježišovo učenie v podobenstvách

- Ježiš učí v podobenstvách (podobenstvo o rozsievačovi - ako počúvať Božie slovo, Mt 13, 1-8)
- Božie kráľovstvo je vzácne (podobenstvo o horčičnom zrnku - ako rozvíjať Božie slovo, Mt 13, 31-32; o poklade na poli, Mt 13, 44; o perle, Mt 13, 45-46)
- Ježiš je dobrý pastier (miluje každého, podobenstvo o stratenej ovci, Lk 15. 1 - 6; Jn 10, 1 - 21)
  - *Podobenstvo o dvoch synoch (Mt 21, 28 - 32)*
  - *Ježiš a deti (počúvať s dôverou ako deti; Mt 11, 25-27; Lk 18,15-17)*

3. Prijímame radostnú zvesť

Biblické príbehy pomáhajú žiakom v spoznávaní, ako môžu čo najlepšie nasledovať Ježišov vzor. Spoznávajú aj dôsledky zlého rozhodnutia a odmietnutia Ježišovej radostnej zvesti.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD Náboženské kompetencie **(žiak vie / dokáže)**	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD** Obsahy k náboženským kompetenciám
- **porovnávať** svoje konanie s konaním Ježiša a svätých a aplikovať Zlaté pravidlo vo svojom živote	○ **Ježiš Kristus ako vzor pre život kresťana** ○ **Dôsledky odmietnutia Ježišovho učenia pre život človeka**

Vymedzenie obsahu:

3.1 Ježiš Kristus ako vzor pre život kresťana

- Prinášam ovocie (Ježiš – môj vzor, podobenstvo o figovníku - Ježiš je s nami trpezlivý, Lk 13,6; strom a ovocie, Lk 6, 43-45; Mt 7, 17-19)
  - *Boháč a Lazár (Lk 16, 19-3,1 nezáujem o tých, čo žijú medzi nami)*
- Žijem ako kresťan (konám dobré skutky; Zlaté pravidlo, Mt 7, 12; boháč a Lazár)
  - *Miluj svojho blížneho (príkaz lásky - láska k blížnemu, tam, kde žijem Mk 12, 28-34)*

3.2 Dôsledky odmietnutia Ježišovho učenia pre život človeka

- Dom na skale (podobenstvo o dvoch staviteľoch - nedodržiavanie prikázaní, Mt 7, 24-27; odmietnutie pozvania k modlitbe, sv. omši, ku konaniu dobrých skutkov)
- Pozvanie na hostinu (odmietnutie, podobenstvo o svadbe kráľovho syna, Mt 22, 1-5)
  - *Potrebujem Ježiša (Ježiš je náš priateľ, usmerňuje nás - príklady zo života)*

Byť kresťanom znamená aj odpúšťať (láska aj k nepriateľom, Mt 5, 43-48; prijímať, chápať aj tých, ktorí Ježiša odmietajú...)

4. V Cirkvi žijeme radostnú zvesť

Žiaci pomocou biblických udalostí spoznávajú Ježišovo vykupiteľské dielo a Cirkev, ktorú založil. Vnímajú, že do nej patria od krstu aj oni. Učia sa budovať a prehlbovať svoj vzťah s Ježišom prostredníctvom modlitby.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD Náboženské kompetencie **(žiak vie / dokáže)**	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD** Obsahy k náboženským kompetenciám
- **chápať** Cirkev ako spoločenstvo, ktoré vyjadruje svoju vieru v Ježiša Krista a opísať slávenie nedele a sviatkov cirkevného roka	○ **Udalosti Ježišovho utrpenia, smrti a zmŕtvychvstania a ich význam pre život človeka a Cirkvi.** ○ **Pokračovanie Ježišovho diela aj po jeho nanebovstúpení, vznik Cirkvi** ○ **Náš život ako súčasť Cirkvi, začlenenie sa do cirkevného spoločenstva** 🙋

Vymedzenie obsahu:

4.1 Udalosti Ježišovho utrpenia, smrti a zmŕtvychvstania a ich význam pre život človeka a Cirkvi

- Ježiša chcú zabiť (zrada, Mt 26, 1-5; 14-16;)
  - *Posledná večera (Ježiš sa lúči s apoštolmi)*
- Utrpenie Pána Ježiša (Mt 26 - 27)
  - *Ježiš na kríži odpúšťa svojim nepriateľom (Krížová cesta - informatívne)*
- Zmŕtvychvstanie (Mt 28)
  - *Zmŕtvychvstalý Ježiš prichádza k apoštolom (Tomáš, Jn 20, 24-29; keď apoštoli chytali ryby, Jn 21, 1-13)*
- Pán Ježiš odchádza do neba (Mt 28, 16-20; Lk 24, 50-53)

4.2 Pokračovanie Ježišovho diela aj po jeho nanebovstúpení, vznik Cirkvi

- Zoslanie Ducha Svätého (Sk 2)
  - *Peter – nástupca Ježiša (Jn 21, 15-19)*
- Apoštoli pokračujú v Ježišovom diele (prvá Cirkev, lámanie chleba, Sk 2, 42-47)

4.3 Náš život ako súčasť Cirkvi, začlenenie sa do cirkevného spoločenstva

- Cirkev – Božia rodina (veriaci v Ježiša Krista, patríme do nej od krstu, sme bratia a sestry, stretávame sa v kostole a pri iných príležitostiach, pomáhame si; spoločná modlitba a slávenie v rodine)
  - *Cirkev dnes (biskupi, kňazi, farnosť)*
- Patrím do Cirkvi - môj krst (význam krstu, priebeh)
  - *Zapájam sa do života Cirkvi (účasť na svätej omši, miništrovanie, spevokol)*
- V Cirkvi si navzájom pomáhame (príklady svätých, ako pomáhali v minulosti, ako si my môžeme navzájom pomáhať)
  - *Svätí, ktorí sa radi modlili (postavy podľa vlastného výberu)*

Učebné osnovy pre 3. ročník – Náš život s Ježišom

1. Moja viera v Boha

Život každého človeka sprevádza viera. Žiaci vychádzajú zo skúmania viery prirodzenej k viere nadprirodzenej. Spoznávajú biblické postavy a ich veľkú dôveru v Boha a učia sa od nich. Vo Vyznaní viery prijímajú Boha, ktorý je jeden v troch osobách a učia sa svoju vieru vyznať.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD Náboženské kompetencie **(žiak vie / dokáže)**	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD** Obsahy k náboženským kompetenciám
- **vnímať** vieru ako súčasť života človeka a charakterizovať jej prejavy v konkrétnych situáciách	○ **Viera ako dôležitá súčasť ľudského života, viera prirodzená a nadprirodzená** ○ **Božie pôsobenie cez sviatosti**

Vymedzenie obsahu:

1.1 Viera ako dôležitá súčasť ľudského života, viera prirodzená a nadprirodzená

- Potrebujem vieru? (viera prirodzená, nadprirodzená; vzory viery - Abrahám, Gn 12; Mojžiš, Ex 3; Mária, Lk 1, 26-38)
  - *Božie vlastnosti (Boh je všemohúci, vševediaci, všadeprítomný, večný, KKC)*
- V akého Boha verím (obrazy Boha a prirovnania)
- Vyznanie viery (Verím v Boha - Najsvätejšia Trojica)
  - *Kto mňa vyzná pred ľuďmi... (nebáť sa priznať, vyznať, že som veriaci, Mt 10, 32-33)*
  - *Dôvera v Boha Otca v každej životnej situácii (príklady zo života; ruženec - posila vo viere)*

1.2 Božie pôsobenie cez sviatosti

- Sedem sviatostí (informatívne)
- Som Božie dieťa - krst (opakovanie o prvom hriechu, Gn 3, 1-20; dedičný hriech, očistenie krstom)
  - *Ako sme boli pokrstení (priebeh krstu, symboly, obnova krstných sľubov)*

2. Boh vedie svoj ľud

Žiaci spoznávajú starostlivosť Boha o svoj vyvolený národ v priebehu dejín a jeho záchranu z egyptského otroctva. Osvojujú si pravidlá - Desatoro, ktoré dal kedysi Boh izraelskému národu a ktoré sú neustále platné pre všetkých ľudí.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD Náboženské kompetencie **(žiak vie / dokáže)**	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD** Obsahy k náboženským kompetenciám
- **opísať** dejiny izraelského ľudu a jeho záchrany	○ **Stručné dejiny Izraelského národa a jeho záchrany**
- na základe Desatora **rozlíšiť** medzi dobrom a zlom a prehodnocovať svoje správanie	○ **Prikázania ako pravidlá pre život**

Vymedzenie obsahu:

2.1 Stručné dejiny Izraelského národa a jeho záchrany

- *Vyvolený národ dôveruje Bohu (život v Egypte, ťažkosti)*
- Boh zachraňuje svoj ľud (izraelský národ a východ z Egypta, Ex 5-15)

2.2 Prikázania ako pravidlá pre život

- Boh nám dáva prikázania (Ex 19, 16-25; Ex 20, 1-17)
- Pravidlá pre život s Bohom (Desatoro - jednotlivé prikázania podrobne)
  - *Ježiš napĺňa zákon (príkaz lásky, Mk 12, 29-31; naplnenie zákona, Mt 5, 17-19;)*
  - *Náš život podľa prikázaní (bohatý mladík - zachovávaj prikázania, Mt 19, 16-22; život podľa prikázaní; napĺňanie príkazu lásky v živote)*

3. Ježiš ponúka odpustenie

Žiaci sa oboznamujú s pôsobením zla a hriechu vo svete a vo svojom živote. Spoznávajú, že Boh - milosrdný Otec - im ponúka odpustenie a opätovné prijatie prostredníctvom sviatosti zmierenia. Vnímajú aj hodnotu a potrebu vzájomného odpustenia.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD Náboženské kompetencie **(žiak vie / dokáže)**	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD** Obsahy k náboženským kompetenciám
- **vnímať** prítomnosť zla a hriechu vo svete a vo svojom živote, prehodnotiť svoje správanie, a uvedomovať si dôležitosť odpustenia	○ **Zlo a hriech ako dôsledok neposlušnosti voči Bohu** ○ **Božie milosrdenstvo voči ľuďom, spytovanie svedomia a ľútosť nad hriechmi** ○ **Dôležitosť odpustenia ako súčasť uzdravenia človeka. Sviatosť zmierenia – prostriedok odpustenia hriechov**

Vymedzenie obsahu:

3.1 Zlo a hriech ako dôsledok neposlušnosti voči Bohu

- *Postav svoj dom na skale (nedodržiavanie pravidiel, Mt 7, 24-27)*
- Hriech - neposlušnosť voči Bohu (prvý hriech, Gn 3, 1-24; hriech - ľahký, ťažký; sedem hlavných hriechov)
  - *Keď sa šíri zlo (šírenie zla vo svete - nenávisť, lakomstvo, sebectvo, vojny...)*

3.2 Božie milosrdenstvo voči ľuďom, spytovanie svedomia a ľútosť nad hriechmi

- Márnotratný syn a milosrdný Otec (Lk 15, 11-32)
  - *Nepotrebujem ťa, Bože (svojvôľa, robím si čo chcem, odmietanie autority, odmietanie Božej lásky)*
- Zmierenie s Otcom (spytovanie svedomia, ľútosť)

3.3 Dôležitosť odpustenia ako súčasť uzdravenia človeka. Sviatosť zmierenia – prostriedok odpustenia hriechov

- Ježiš uzdravuje (telo človeka - opakovanie z 1. ročníka – slepý, Mk 10, 46-52; hluchonemý, Mk 7, 31-37)
  - *Ježiš uzdravuje (človek s vyschnutou rukou, Lk 6, 6-10; malomocný, Lk 5, 12-16)*
- Ježiš odpúšťa hriechy (uzdravenie ochrnutého - odpustenie hriechov, Mt 9, 1-7; čo je sviatosť zmierenia, odpustenie prostredníctvom kňaza vo sviatosti zmierenia)
  - *Ježiš uzdravuje aj mňa (odpustenie prostredníctvom kňaza vo sviatosti zmierenia, dôležitosť ľútosti)*
- Sviatosť zmierenia (Farizej a mýtnik (Lk 18, 9-14, úprimná ľútosť; priebeh sviatosti zmierenia)
- Vzájomné odpustenie (odpustenie tým, ktorí mi ublížili, viem požiadať o odpustenie)

4. Ježiš - Chlieb života

Žiaci prostredníctvom biblických príbehov postupne vnikajú do tajomstva Ježišovej lásky a obety. Ježiš sa nám ponúka ako chlieb života - je dostupný pre každého. Eucharistia - svätá omša je tá istá obeta, ktorú Ježiš priniesol za nás na Kalvárii. Je súčasne aj hostinou, na ktorú sme všetci pozvaní.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD Náboženské kompetencie **(žiak vie / dokáže)**	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD** Obsahy k náboženským kompetenciám
- **osvojiť si** základné časti Svätej omše a porozumieť významu Eucharistie pre život kresťana	○ **Hostina v biblických príbehoch, spojitosť medzi Poslednou večerou a svätou omšou** ○ **Obeta a hostina, základné časti svätej omše a význam Eucharistie**

- **oboznámiť sa** so základnými kritériami kresťanského života	○ **Dôležitosť života s Ježišom – základné kritéria kresťanského života**

Vymedzenie obsahu:

4.1 Hostina v biblických príbehoch, spojitosť medzi Poslednou večerou a svätou omšou

- *Ježiš prijíma pozvanie (Ježiš je pozývaný na hostinu - svadba v Káne, Jn 2, 1-11; Marta a Mária, Lk 10, 38-42, farizej pozýva Ježiša na večeru, Lk 11, 37-41; nezištné pozvanie hostí, Lk 14, 12-14)*
- Ježiš a Zachej (hostina u Zacheja, Lk 19, 1-10)
- Zázrak rozmnoženia chleba (Mt 14, 13-21)
- Posledná večera (Mt 26, 26-29)
- Eucharistia - pokrm pre dušu (význam a hodnota Eucharistie)

4.2 Obeta a hostina, základné časti svätej omše a význam Eucharistie

- Ježišova obeta (smrť a zmŕtvychvstanie)
- Slávime Veľkú noc (liturgia Veľkej noci)
- Na ceste s Ježišom (emauzskí učeníci, Lk 24, 13-35)
- Obeta lásky (obeta, zmysel utrpenia a obety, moja obeta)
- Svätá omša (obeta a hostina, bohoslužba slova, bohoslužba obety, priebeh svätej omše;)
  - *Pamätaj, že máš svätiť sviatočné dni (slávenie sviatočných dní v rodine a farskom spoločenstve, nedele a prikázané sviatky)*
- Nedeľa – deň s Pánom (hodnota a dôležitosť nedele; neúčasť na hostine, Lk 14, 16-18*)*
  - *Nedeľa – deň s Pánom (vydávať svedectvo - pozvať iných na sv. omšu, návšteva chorých, čas s rodinou)*
  - *Eucharistia mi pomáha byť lepším*

4.3 Dôležitosť života s Ježišom – základné kritéria kresťanského života

- Prisľúbenia Božského Srdca (deväť prvých piatkov)
- S Ježišom v každodennom živote (pravidelná modlitba, nedeľná svätá omša, sväté prijímanie, pravidelná svätá spoveď)
  - *Vzory viery v mojom živote (sv. Imelda Lambertini a iné postavy svätých podľa výberu)*
  - *Ježiš v mojich bratoch a sestrách (ani jeden deň bez skutkov lásky v rodine)*
  - *Moje ruky sú chlebom pre druhého (praktizovanie prikázania lásky)*

Umenie a kultúra – Predmet: Hudobná výchova

Ciele predmetu

- Slobodne prejavovať a uplatňovať umeleckú a hudobnú gramotnosť pri napĺňaní osobných kultúrnych potrieb a životných cieľov.
- Uplatňovať základné hudobné spôsobilosti (schopnosti, zručnosti a návyky) v oblasti spevu, hry na hudobných nástrojoch, počúvania hudby, hudobno-pohybového, hudobno-dramatického, verbálneho a vizuálneho vyjadrovania a spájania hudby rôznymi spôsobmi, prístupmi, prejavmi a prezentáciami.

- Orientovať sa v hudobnej kultúre minulosti i v jej súčasných podobách, vo svetovej aj slovenskej hudobnej kultúre, hudobnej kultúre etník, národností, malých i veľkých sociálnych skupín.
- Komunikovať a hodnotiť rôznorodé hudobné obsahy, využívať ich aj pri vyhodnocovaní hudobných informácií v rôznych životných situáciách.
- Hodnotiť, oceňovať a chrániť národné hudobné dedičstvo aj rôzne podoby globálnej kultúry ako súčasť vlastnej kultúrnej identity.
- Oceňovať hudobné dedičstvo iných kultúrnych spoločenstiev.
- Interpretovať a aplikovať hudobné pojmy, javy a vzťahy z oblasti teórie hudby aj histórie, ktoré vychádzajú zo znejúcej počúvanej aj produkovanej hudby.
- Zodpovedne a bezpečne využívať digitálne technológie a médiá na umeleckú a estetickú hudobnú komunikáciu.
- Byť tvorivý, kooperovať, byť empatický, schopný sebareflexie aj zodpovedného konania pri tvorbe, prijímaní, vyjadrovaní a integrácii hudby vo vlastnej komunite aj širšej spoločnosti.

Hlavným cieľom 1. cyklu hudobného vzdelávania je objavovať zákonitosti vzniku a existencie hudby v jej elementárnych podobách produkcie, počúvania aj vyjadrovania a stvárňovania.

VYSVETLIVKY – **prierezové gramotnosti**
Čitateľská a vizuálna gramotnosť
Digitálna gramotnosť
Finančná gramotnosť
Občianska gramotnosť (občianska, mediálna, interkultúrna)
Environmentálna gramotnosť
Sociálna a emocionálna gramotnosť

Učebné osnovy pre 1. ročník

1. Komponent: Spev	
Cieľ: Spievať rôznorodé piesne v skupine, aj s inštrumentálnym sprievodom	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **ovládať** na elementárnej úrovni svoj hlas **spievať** primerane po melodickej, rytmickej aj výrazovej stránke, v primeranej hlasovej polohe (c1 – h1), spamäti. - prirodzene **uplatňovať** elementárnu hlasovú techniku a zásady hlasovej hygieny v reči i v speve. - **spievať** v kolektíve, v menšej skupine, a capella i so sprievodom hudobného nástroja, udržať melodickú líniu, **reagovať** na taktovacie gestá učiteľa. - na elementárnej úrovni **rytmizovať** a **melodizovať** reč v rámci určeného tónového priestoru durovej stupnice.	Spievanie **hlasových modelov, riekaniek, dialogických hier,** detských **piesní** rôzneho druhu a žánru (**autorské – umelé, slovenské ľudové, miestne a regionálne ľudové**) v durových tóninách. Rozvíjanie elementárnych **speváckych návykov**, **spevu** legato a v primeranej dynamike, zjednocovanie spoločného spevu. **Rytmizovanie a melodizovanie slov,** slovných spojení, tvorenie rytmických útvarov, ich otextovanie, smerovanie k uvedomovaniu si melodických postupov a ich zachyteniu gestom ruky, graficky (linkou, obrázkom, farbou, grafickým znakom), pomocou rôznorodých predmetov. Pri praktických činnostiach osvojovanie **hudobnej abecedy a rytmických hodnôt**: osminová, štvrťová, ich rôzne kombinácie, príslušné **rytmické slabiky,** 2/4, 3/4 takt, tónový priestor v dur: 5.-3.; 5.-6.-5.-3.; stupňa durovej stupnice (C dur), príslušné **solmizačné**

	slabiky, ľubovoľné **gestá** znázorňujúce výšku tónu a postup melódie alebo **fonogestika.**
2. Komponent: Hra na hudobnom nástroji	
Cieľ: Hrať rytmicko-melodické modely, sprievody, uplatniť ich pri vyjadrení charakteru piesne a hudby.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **hrať** na hudobnom nástroji v primeranom tempe, technicky správne, sám i v skupine, podľa gesta učiteľa, - **hrať** na rytmických aj melodických nástrojoch, na zhotovených vlastných elementárnych hudobných nástrojoch, okolitých zvukových objektoch, - **vytvárať** rytmické a melodické miniatúry, hrať elementárne hudobné sprievody, - **experimentovať** s farbou znenia hudobného nástroja a zvukomalebne **vyjadriť** mimohudobný obsah (napr. pocity, predstavy, náladu, charakter postavy), - **orientovať** sa v symbolickom zápise, - byť súčasťou spoločnej hry, **spolupracovať** pri hre.	Hra na **elementárnych hudobných nástrojoch**: Orffov inštrumentár, regionálne detské ľudové hudobné nástroje, zvukové hračky, vlastnoručne vyrobené hudobné nástroje, okolité **zvukové objekty, prírodný materiál.** Hra podľa **grafickej partitúry** aj z **notového zápisu** osminové, štvrťové hodnoty, **hra sprievodov** k piesňam, riekankám aj tancom. Vytváranie predohier, medzihier, dohier. Experimentovanie s farbou znenia hudobného nástroja, vytváranie elementárnych hudobných a zvukových miniatúr, vychádzajúcich z rytmickej štruktúry slova, slovných spojení, rýmovačiek v tónovom priestore pentatoniky.
3. Komponent: Počúvanie hudby	
Cieľ: Sluchom identifikovať zvuk a tón, hlasom, hrou na tele a hrou na hudobných nástrojoch realizovať základné vlastnosti tónu (výška, sila, farba, dĺžka)	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **identifikovať** zvuk a tón, **porovnávať** ich vlastnosti, - **charakterizovať** základné výrazové prostriedky hudby a ich vlastnosti, základnú štruktúru a hudobnú formu, - verbálne, výtvarne, pohybom **vyjadriť** charakter, emocionálny aspekt, mimohudobný obsah a pocity z počúvanej skladby.	Intuitívne, zámerné a aktívne počúvanie rôznorodej hudby. Identifikovanie **vlastností tónu** produkovanej aj počúvanej hudby (výška, dĺžka, sila, farba). Nachádzanie totožnosti, podobnosti a kontrastu **výrazových prostriedkov** (melódia, rytmus, tempo, dynamika) a **hudobnej formy** znejúcej hudby. Pri počúvaní rozlišovanie a určenie **vokálnej a inštrumentálnej hudby**. Na základe farby zvuku identifikovanie vybraných znejúcich **klasických aj ľudových hudobných nástrojov a ľudských hlasov** (detský, mužský, ženský). Objavovanie mimohudobného **obsahu a námetu skladby,** verbálne a iné vyjadrenie fantazijných predstáv a vlastných pocitov pri počúvaní hudby.
4. Komponent: Hudobno - pohybové vyjadrenie hudby	
Cieľ: Vyjadriť pocity z počúvanej aj produkovanej hudby verbálne, spontánnym pohybom aj inými umeleckými prostriedkami	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- spontánnym a koordinovaným pohybom **vyjadriť** charakter, formu, tempo, metrum, rytmus a dynamiku počúvanej alebo produkovanej hudby, - **imitovať** pohyb v hudobno-pohybových hrách a v hrách so spevom,	Kultivovanie držania tela a formovanie **tanečného postoja** pri vyjadrovaní a stvárňovaní hudby. Využívanie vlastného tela ako rytmického hudobného nástroja **(hra na tele**).

- **uplatniť** základné tanečné prvky, **zapamätať** si sled tanečných pohybov v jednoduchej choreografii, **tancovať** vo dvojici, prípadne v skupine.	Imitovanie pohybu v **hudobno-pohybových hrách a ľudových pohybových hrách so spevom.** Uplatňovanie prirodzeného tanečného pohybu, **tanečných prvkov** (chôdze a behu v metrickej pulzácii, prísunový krok vpred, vzad) v jednoduchých tanečných choreografiách. Umocňovanie hudobného vnímania a zážitku pohybovou interpretáciou hudby.
5. Komponent: Hudobno - dramatické vyjadrenie hudby	
1. **1.cieľ: - Vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu hlasom, pohybom, rytmickými, melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku**	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **stvárniť** obsah, charakter a formu piesne či riekanky, fragmenty ľudových hudobno-pohybových hier prostriedkami hudobnej dramatiky, - **tvoriť** zvukomaľbu k rôznym príbehom a situáciám, - **tvoriť** melódie, odpovede na spievané či hrané otázky, - **vyjadriť** dej, náladu, charakteristiku mimohudobných obsahov, literárnej predlohy hlasom, pohybom, hudobnými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, - **rešpektovať** originálny prístup jednotlivca pri hudobno-dramatickom stvárňovaní.	Dramatické stvárňovanie **riekaniek, piesní, básní, rozprávok, ľudových hudobno-dramatických hier.** Uplatňovanie **dialogických hier**, rytmizovaných alebo melodizovaných textov, zvukomaľby, mimiky, gest, využívanie okolitých objektov a rekvizít, pohybovej improvizácie v **dramatických obrázkoch alebo príbehoch.**

Učebné osnovy pre 2. ročník

1. Komponent: Spev	
2. 1.cieľ: Objavovať možnosti vlastného hlasu	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **ovládať** na elementárnej úrovni svoj hlas **spievať** primerane po melodickej, rytmickej aj výrazovej stránke, v primeranej hlasovej polohe (c1 – c2), spamäti. - prirodzene **uplatňovať** elementárnu hlasovú techniku a zásady hlasovej hygieny v reči i v speve. - **spievať** v kolektíve, v menšej skupine, a capella i so sprievodom hudobného nástroja, udržať melodickú líniu, **reagovať** na taktovacie gestá učiteľa. - na elementárnej úrovni **rytmizovať** a **melodizovať** reč v rámci určeného tónového priestoru durovej stupnice. - **uplatňovať** individuálne dispozície, farbu a charakter vlastného hlasu v tvorivých hrách, hlasom **experimentovať** a **improvizovať**.	Spievanie **hlasových modelov, riekaniek, dialogických hier,** detských **piesní** rôzneho druhu a žánru (**autorské – umelé, slovenské ľudové, miestne a regionálne ľudové**) v durových tóninách. Rozvíjanie elementárnych **speváckych návykov**, **spevu** legato a v primeranej dynamike, zjednocovanie spoločného spevu. **Rytmizovanie a melodizovanie slov,** slovných spojení, tvorenie rytmických útvarov, ich otextovanie, smerovanie k uvedomovaniu si melodických postupov a ich zachyteniu gestom ruky, graficky (linkou, obrázkom, farbou, grafickým znakom), pomocou rôznorodých predmetov. Pri praktických činnostiach osvojovanie **hudobnej abecedy a rytmických hodnôt**: osminová, štvrťová, ich rôzne kombinácie, príslušné **rytmické slabiky,** 2/4, 3/4 takt, tónový priestor v dur: 5.-3.; 5.-6.-5.-3.; stupňa

	durovej stupnice (C dur), príslušné **solmizačné slabiky**, ľubovoľné **gestá** znázorňujúce výšku tónu a postup melódie alebo **fonogestika.** Objavovanie **možností vlastného hlasu,** imitovanie zvukov okolitého sveta, rolové spievanie, vytváranie rôznorodých melódií podľa fantázie, dotváranie príbehov a situácií prostredníctvom zvukomaľby hlasom.
2. Komponent: Hra na hudobnom nástroji	
Cieľ: Objavovať možnosti znenia hudobného nástroja	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **hrať** na hudobnom nástroji v primeranom tempe, technicky správne, sám i v skupine, podľa gesta učiteľa, - **hrať** na rytmických aj melodických nástrojoch, na zhotovených vlastných elementárnych hudobných nástrojoch, okolitých zvukových objektoch, - **vytvárať** rytmické a melodické miniatúry, hrať elementárne hudobné sprievody, - **experimentovať** s farbou znenia hudobného nástroja a zvukomalebne **vyjadriť** mimohudobný obsah (napr. pocity, predstavy, náladu, charakter postavy), - **orientovať** sa v symbolickom zápise, - byť súčasťou spoločnej hry, **spolupracovať** pri hre.	Hra na **elementárnych hudobných nástrojoch**: Orffov inštrumentár, regionálne detské ľudové hudobné nástroje, zvukové hračky, vlastnoručne vyrobené hudobné nástroje, okolité **zvukové objekty, prírodný materiál.** Hra podľa **grafickej partitúry** aj z **notového zápisu** osminové, štvrťové hodnoty, **hra sprievodov** k piesňam, riekankám aj tancom. Vytváranie predohier, medzihier, dohier. Experimentovanie s farbou znenia hudobného nástroja, vytváranie elementárnych hudobných a zvukových miniatúr, vychádzajúcich z rytmickej štruktúry slova, slovných spojení, rýmovačiek v tónovom priestore pentatoniky.
3. Komponent: Počúvanie hudby	
Cieľ: Sluchom identifikovať zvuk a tón, hlasom, hrou na tele a hrou na hudobných nástrojoch realizovať základné vlastnosti tónu (výška, sila, farba, dĺžka)	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **identifikovať** zvuk a tón, **porovnávať** ich vlastnosti, - **charakterizovať** základné výrazové prostriedky hudby a ich vlastnosti, základnú štruktúru a hudobnú formu, - verbálne, výtvarne, pohybom **vyjadriť** charakter, emocionálny aspekt, mimohudobný obsah a pocity z počúvanej skladby.	Intuitívne, zámerné a aktívne počúvanie rôznorodej hudby. Identifikovanie **vlastností tónu** produkovanej aj počúvanej hudby (výška, dĺžka, sila, farba). Nachádzanie totožnosti, podobnosti a kontrastu **výrazových prostriedkov** (melódia, rytmus, tempo, dynamika) a **hudobnej formy** znejúcej hudby. Pri počúvaní rozlišovanie a určenie **vokálnej a inštrumentálnej hudby**. Na základe farby zvuku identifikovanie vybraných znejúcich **klasických aj ľudových hudobných nástrojov a ľudských hlasov** (detský, mužský, ženský). Objavovanie mimohudobného **obsahu a námetu skladby,** verbálne a iné vyjadrenie fantazijných predstáv a vlastných pocitov pri počúvaní hudby.
4. Komponent: Hudobno - pohybové vyjadrenie hudby	
Cieľ: Objavovať možnosti spontánneho pohybového vyjadrenia hudobných obsahov	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**

4. Komponent: Hudobno - pohybové vyjadrenie hudby	
Cieľ: Objavovať možnosti spontánneho pohybového vyjadrenia hudobných obsahov	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- spontánnym a koordinovaným pohybom **vyjadriť** charakter, formu, tempo, metrum, rytmus a dynamiku počúvanej alebo produkovanej hudby, - **imitovať** pohyb v hudobno-pohybových hrách a v hrách so spevom, - **uplatniť** základné tanečné prvky, **zapamätať** si sled tanečných pohybov v jednoduchej choreografii, **tancovať** vo dvojici, prípadne v skupine.	Kultivovanie držania tela a formovanie **tanečného postoja** pri vyjadrovaní a stvárňovaní hudby. Využívanie vlastného tela ako rytmického hudobného nástroja **(hra na tele**). Imitovanie pohybu v **hudobno-pohybových hrách a ľudových pohybových hrách so spevom.** Uplatňovanie prirodzeného tanečného pohybu, **tanečných prvkov** (chôdze a behu v metrickej pulzácii, prísunový krok vpred, vzad, do strán v pérovaní) v jednoduchých tanečných choreografiách. Umocňovanie hudobného vnímania a zážitku pohybovou interpretáciou hudby.
5. Komponent: Hudobno - dramatické vyjadrenie hudby	
Cieľ: Objavovať možnosti spontánneho dramatického vyjadrenia hudobných obsahov	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **stvárniť** obsah, charakter a formu piesne či riekanky, fragmenty ľudových hudobno-pohybových hier prostriedkami hudobnej dramatiky, - **tvoriť** zvukomaľbu k rôznym príbehom a situáciám, - **tvoriť** melódie, odpovede na spievané či hrané otázky, - **vyjadriť** dej, náladu, charakteristiku mimohudobných obsahov, literárnej predlohy hlasom, pohybom, hudobnými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, - **rešpektovať** originálny prístup jednotlivca pri hudobno-dramatickom stvárňovaní.	Dramatické stvárňovanie **riekaniek, piesní, básní, rozprávok, ľudových hudobno-dramatických hier.** Uplatňovanie **dialogických hier**, rytmizovaných alebo melodizovaných textov, zvukomaľby, mimiky, gest, využívanie okolitých objektov a rekvizít, pohybovej improvizácie v **dramatických obrázkoch alebo príbehoch.**

Učebné osnovy pre 3. ročník

1. Komponent: Spev	
Cieľ: Identifikovať a aplikovať vyjadrovacie prostriedky hudby pri speve	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **ovládať** na elementárnej úrovni svoj hlas **spievať** primerane po melodickej, rytmickej aj výrazovej stránke, v primeranej hlasovej polohe (c1 – c2), spamäti. - prirodzene **uplatňovať** elementárnu hlasovú techniku a zásady hlasovej hygieny v reči i v speve. - **spievať** v kolektíve, v menšej skupine, a capella i so sprievodom hudobného nástroja, udržať melodickú líniu, **reagovať** na taktovacie gestá učiteľa. - na elementárnej úrovni **rytmizovať** a **melodizovať** reč v rámci určeného tónového priestoru durovej stupnice. - **uplatňovať** individuálne dispozície, farbu a charakter vlastného hlasu v tvorivých hrách, hlasom **experimentovať** a **improvizovať**.	Spievanie **hlasových modelov, riekaniek, dialogických hier,** detských **piesní** rôzneho druhu a žánru (**autorské – umelé, slovenské ľudové, miestne a regionálne ľudové**) v durových tóninách. Rozvíjanie elementárnych **speváckych návykov**, **spevu** legato a v primeranej dynamike, zjednocovanie spoločného spevu. **Rytmizovanie a melodizovanie slov,** slovných spojení, tvorenie rytmických útvarov, ich otextovanie, smerovanie k uvedomovaniu si melodických postupov a ich zachyteniu gestom ruky, graficky (linkou, obrázkom, farbou, grafickým znakom), pomocou rôznorodých predmetov.

	Pri praktických činnostiach osvojovanie **hudobnej abecedy a rytmických hodnôt**: osminová, štvrťová, ich rôzne kombinácie, príslušné **rytmické slabiky,** 2/4, 3/4 takt, tónový priestor v dur: 5.-3.; 5.-6.-5.-3.; stupňa durovej stupnice (C dur), príslušné **solmizačné slabiky**, ľubovoľné **gestá** znázorňujúce výšku tónu a postup melódie alebo **fonogestika.** Objavovanie **možností vlastného hlasu,** imitovanie zvukov okolitého sveta, rolové spievanie, vytváranie rôznorodých melódií podľa fantázie, dotváranie príbehov a situácií prostredníctvom zvukomaľby hlasom.
2. Komponent: Hra na hudobnom nástroji	
Cieľ: Identifikovať a aplikovať vyjadrovacie prostriedky hudby v hre na hudobných nástrojoch	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **hrať** na hudobnom nástroji v primeranom tempe, technicky správne, sám i v skupine, podľa gesta učiteľa, - **hrať** na rytmických aj melodických nástrojoch, na zhotovených vlastných elementárnych hudobných nástrojoch, okolitých zvukových objektoch, - **vytvárať** rytmické a melodické miniatúry, hrať elementárne hudobné sprievody, - **experimentovať** s farbou znenia hudobného nástroja a zvukomalebne **vyjadriť** mimohudobný obsah (napr. pocity, predstavy, náladu, charakter postavy), - **orientovať** sa v symbolickom zápise, - byť súčasťou spoločnej hry, **spolupracovať** pri hre.	Hra na **elementárnych hudobných nástrojoch**: Orffov inštrumentár, regionálne detské ľudové hudobné nástroje, zvukové hračky, vlastnoručne vyrobené hudobné nástroje, okolité **zvukové objekty, prírodný materiál.** Hra podľa **grafickej partitúry** aj z **notového zápisu** osminové, štvrťové hodnoty, **hra sprievodov** k piesňam, riekankám aj tancom. Vytváranie predohier, medzihier, dohier. Experimentovanie s farbou znenia hudobného nástroja, vytváranie elementárnych hudobných a zvukových miniatúr, vychádzajúcich z rytmickej štruktúry slova, slovných spojení, rýmovačiek v tónovom priestore pentatoniky.
3. Komponent: Počúvanie hudby	
Cieľ: Identifikovať a aplikovať vyjadrovacie prostriedky hudby pri počúvaní hudby	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **identifikovať** zvuk a tón, **porovnávať** ich vlastnosti, - **charakterizovať** základné výrazové prostriedky hudby a ich vlastnosti, základnú štruktúru a hudobnú formu, - verbálne, výtvarne, pohybom **vyjadriť** charakter, emocionálny aspekt, mimohudobný obsah a pocity z počúvanej skladby.	Intuitívne, zámerné a aktívne počúvanie rôznorodej hudby. Identifikovanie **vlastností tónu** produkovanej aj počúvanej hudby (výška, dĺžka, sila, farba). Nachádzanie totožnosti, podobnosti a kontrastu **výrazových prostriedkov** (melódia, rytmus, tempo, dynamika) a **hudobnej formy** znejúcej hudby. Pri počúvaní rozlišovanie a určenie **vokálnej a inštrumentálnej hudby**. Na základe farby zvuku identifikovanie vybraných znejúcich **klasických aj ľudových hudobných nástrojov a ľudských hlasov** (detský, mužský, ženský). Objavovanie mimohudobného **obsahu a námetu skladby,** verbálne a iné vyjadrenie fantazijných predstáv a vlastných pocitov pri počúvaní hudby.

4. Komponent: Hudobno - pohybové vyjadrenie hudby	
Cieľ: : Identifikovať a aplikovať vyjadrovacie prostriedky hudby pohybom	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- spontánnym a koordinovaným pohybom **vyjadriť** charakter, formu, tempo, metrum, rytmus a dynamiku počúvanej alebo produkovanej hudby, - **imitovať** pohyb v hudobno-pohybových hrách a v hrách so spevom, - **uplatniť** základné tanečné prvky, **zapamätať** si sled tanečných pohybov v jednoduchej choreografii, **tancovať** vo dvojici, prípadne v skupine.	Kultivovanie držania tela a formovanie **tanečného postoja** pri vyjadrovaní a stvárňovaní hudby. Využívanie vlastného tela ako rytmického hudobného nástroja **(hra na tele**). Imitovanie pohybu v **hudobno-pohybových hrách a ľudových pohybových hrách so spevom.** Uplatňovanie prirodzeného tanečného pohybu, **tanečných prvkov** (chôdze a behu v metrickej pulzácii, prísunový krok vpred, vzad, do strán v pérovaní) v jednoduchých tanečných choreografiách. Umocňovanie hudobného vnímania a zážitku pohybovou interpretáciou hudby.
5. Komponent: Hudobno - dramatické vyjadrenie hudby	
Cieľ: Identifikovať a aplikovať vyjadrovacie prostriedky hudby v dramatizácií	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **stvárniť** obsah, charakter a formu piesne či riekanky, fragmenty ľudových hudobno-pohybových hier prostriedkami hudobnej dramatiky, - **tvoriť** zvukomaľbu k rôznym príbehom a situáciám, - **tvoriť** melódie, odpovede na spievané či hrané otázky, - **vyjadriť** dej, náladu, charakteristiku mimohudobných obsahov, literárnej predlohy hlasom, pohybom, hudobnými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, - **rešpektovať** originálny prístup jednotlivca pri hudobno-dramatickom stvárňovaní.	Dramatické stvárňovanie **riekaniek, piesní, básní, rozprávok, ľudových hudobno-dramatických hier.** Uplatňovanie **dialogických hier**, rytmizovaných alebo melodizovaných textov, zvukomaľby, mimiky, gest, využívanie okolitých objektov a rekvizít, pohybovej improvizácie v **dramatických obrázkoch alebo príbehoch.**

Umenie a kultúra – Predmet: Výtvarná výchova

Ciele predmetu

- Samostatne a tvorivo rozvíjať svoje spôsobilosti v oblasti umenia a vizuálnej kultúry.
- Vyjadriť prostredníctvom vizuálneho jazyka svoje myšlienky, predstavy, fantáziu, pocity a vzťahy medzi nimi.
- Cieľavedome používať vizuálne médiá, nástroje, techniky a technológie na sebarealizáciu a komunikáciu.
- Samostatne kriticky a tvorivo pracovať s vizuálnymi informáciami, rozumieť ich dôležitosti.
- Interpretovať podnety z umenia a vizuálnej kultúry a rešpektovať kultúrnu rozmanitosť.

- Sebareflektovať, reflektovať, prezentovať a hodnotiť tvorbu v oblasti výtvarného umenia a vizuálnej kultúry.
- Zdôvodniť význam realizácie a verejnej prezentácie, sprostredkovania a uchovávania výsledkov umeleckej tvorby.
- Rešpektovať a používať základné princípy etických zásad, autorských práv a licencií.
- Vyjadriť súvislosť medzi tvorbou a spoločenským, kultúrnym a historickým kontextom.
- Vysvetliť vplyv umenia a kultúry na utváranie hodnôt a postojov jednotlivca a spoločnosti

Hlavným cieľom 1. cyklu výtvarného vzdelávania je, v nadväznosti na detský výtvarný prejav, aby si žiak osvojil základné výtvarné vyjadrovacie prostriedky a prvky výtvarného jazyka. Spolu so získavaním skúseností s nástrojmi, materiálmi a technológiami sa žiak učí vyjadrovať vlastné predstavy, fantázie, myšlienky, skúsenosti, pocity a emócie. Prostredníctvom tvorby a umenia spoznáva okolitý svet a rozvíja sa jeho zmyslová citlivosť, zručnosti a sebapoznanie. Spracovávaním podnetov z umenia, tradičného ľudového umenia a vizuálnej kultúry sa učí vnímať rozmanitosť prejavov myslenia, videnia a cítenia ľudí.

VYSVETLIVKY – **prierezové gramotnosti**
Čitateľská a vizuálna gramotnosť
Digitálna gramotnosť
Finančná gramotnosť
Občianska gramotnosť (občianska, mediálna, interkultúrna)
Environmentálna gramotnosť
Sociálna a emocionálna gramotnosť

Učebné osnovy pre 1. ročník

1. Komponent: Komunikácia	
Cieľ: Rozpoznať výtvarné vyjadrovacie prostriedky, porovnať a triediť ich na základe skúseností , zážitkov a predstáv, následne ich využiť pri uplatňovaní základných kompozičných princípov.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **rozlíšiť**, pomenovať a použiť vybrané výtvarné vyjadrovacie prvky a kompozičné princípy, - **vyjadriť** myšlienky a rozvíjať fantáziu prostredníctvom hravého experimentovania, skúmania nástrojov, materiálov, techník, technológií a postupov ..	**Výtvarné vyjadrovacie prostriedky** – **prvky** a **kompozičné princípy**, ich vlastnosti a kombinácie. **Výtvarné asociácie** na rôzne **zmyslové podnety**. Tvorenie prostredníctvom rôznych **nástrojov**, **materiálov**, **technológií** a **postupov** – **kresba**, **maľba**, **grafika**, **modelovanie**, **priestorová tvorba**, **pohybová expresia** a experimentovanie s nimi. **Výtvarné aktivity** v **interiéri a exteriéri, aj v prírode**.
2. Komponent: Umenie a vizuálna kultúra	
Cieľ: Tvorivo interpretovať umelecké diela a podnety z umenia a vizuálnej kultúry.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **tvorivo** interpretovať diela a opísať podnety z umenia, tradičného ľudového umenia, online prostredia, vizuálnej kultúry a okolitého sveta,	Vizuálne obrazné vyjadrovanie **námetov** a **tém** z **umenia** a **kultúry**, **Vizuálna symbolika** z dôležitých oblastí života.

- **opísať** proces vzniku vlastného výtvarného artefaktu, - **vyjadriť** pocity a zážitky z návštevy výstavy, galérie, múzea, iných inštitúcií a objektov z obce a regiónu.	Objavovanie a porovnanie základných **výtvarných vyjadrovacích prostriedkov** a **kompozičných princípov** v **dielach**. Návšteva **galérie**, **múzea**, **pamiatky**, **sakrálnej stavby**, **výstavy**, **ateliéru** alebo prehliadka **virtuálnej galérie**, **múzea**. Objavovanie spôsobov prezentovania **umeleckých diel** a **artefaktov** vizuálnej kultúry a pátranie po dôvodoch ich **prezentácie**.
3. Komponent: Osobnosť	
Cieľ: Prostredníctvom výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a ich kombináciou vyjadriť vlastné predstavy, fantáziu, myšlienky, skúsenosti, pocity a emócie.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **vyjadriť** pocity a emócie, - **reflektovať** proces vlastnej tvorby a tvorbu iných, - kooperatívne **pracovať** skupine.	Tvorenie **kolektívnych prác**. **Pocity** a **emócie** vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre

Učebné osnovy pre 2. ročník

1.Komponent: Komunikácia	
Cieľ: Pri tvorivej činnosti primerane použiť nástroje, materiály, technológie, médiá a postupy.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **rozlíšiť**, pomenovať a použiť vybrané výtvarné vyjadrovacie prvky a kompozičné princípy, - **vyjadriť** myšlienky a rozvíjať fantáziu prostredníctvom hravého experimentovania, skúmania nástrojov, materiálov, techník, technológiía postupov,	**Výtvarné vyjadrovacie prostriedky** – **prvky** a **kompozičné princípy**, ich vlastnosti a kombinácie. **Výtvarné asociácie** na rôzne **zmyslové podnety**. Tvorenie prostredníctvom rôznych **nástrojov**, **materiálov**, **technológií** a **postupov** – **kresba**, **maľba**, **grafika**, **modelovanie**, **priestorová tvorba**, **pohybová expresia** a experimentovanie s nimi. Výtvarné laborovanie s postupmi vybraných **ľudových tradičných remesiel**. **Výtvarné aktivity** v **interiéri a exteriéri, aj v prírode**. Tvorenie **dočasných a procesuálnych prác**.
2. Komponent: Umenie a vizuálna kultúra	
Cieľ: Tvorivo interpretovať umelecké diela a podnety z umenia a vizuálnej kultúry.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **tvorivo** interpretovať diela a opísať podnety z umenia, tradičného ľudového umenia, online	Vizuálne obrazné vyjadrovanie **námetov** a **tém** z **umenia** a **kultúry** a tiež iných **vzdelávacích oblastí** –

prostredia, vizuálnej kultúry a okolitého sveta, - **opísať** proces vzniku vlastného výtvarného artefaktu, - **porovnať** diela niekoľkých predstaviteľov výtvarného umenia, - **vyjadriť** pocity a zážitky z návštevy výstavy, galérie, múzea, iných inštitúcií a objektov z obce a regiónu.	**globálne témy** a **naratívy**. **Vizuálna symbolika** z dôležitých oblastí života. Objavovanie a porovnanie základných **výtvarných vyjadrovacích prostriedkov** a **kompozičných princípov** v **dielach** zahraničných a slovenských **umelkýň** a **umelcov**. Návšteva **galérie**, **múzea**, **pamiatky**, **sakrálnej stavby**, **výstavy**, **ateliéru** alebo prehliadka **virtuálnej galérie**, **múzea**. Objavovanie spôsobov prezentovania **umeleckých diel** a **artefaktov** vizuálnej kultúry a pátranie po dôvodoch ich **prezentácie**.

3. Komponent: Osobnosť	
Cieľ: Výtvarne reagovať na rozdielne pocity a emócie.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD **(žiak vie / dokáže)**	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **vyjadriť** pocity a emócie, - **reflektovať** proces vlastnej tvorby a tvorbu iných, - kooperatívne **pracovať** skupine, - **pomenovať**, zdieľať rôzne osobné hodnoty.	Tvorenie **kolektívnych prác**. **Pocity** a **emócie** vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre **Druhy a formy reflexie**.

Učebné osnovy pre 3. ročník

1. Komponent: Komunikácia	
Cieľ: Experimentovať s nástrojmi a materiálmi.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD **(žiak vie / dokáže)**	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
Žiak vie/dokáže: - **rozlíšiť**, pomenovať a použiť vybrané výtvarné vyjadrovacie prvky a kompozičné princípy, - **vyjadriť** myšlienky a rozvíjať fantáziu prostredníctvom hravého experimentovania, skúmania nástrojov, materiálov, techník, technológií a postupov, - **identifikovať** dostupné digitálne zariadenia na tvorbu digitálneho obsahu.	**Výtvarné vyjadrovacie prostriedky** – **prvky** a **kompozičné princípy**, ich vlastnosti a kombinácie. **Výtvarné asociácie** na rôzne **zmyslové podnety**. Tvorenie prostredníctvom rôznych **nástrojov**, **materiálov**, **technológií** a **postupov** – **kresba**, **maľba**, **grafika**, **modelovanie**, **priestorová tvorba**, **pohybová expresia** a experimentovanie s nimi. Výtvarné laborovanie s postupmi vybraných **ľudových tradičných remesiel**. **Výtvarné aktivity** v **interiéri a exteriéri, aj v prírode**. Tvorenie **dočasných a procesuálnych prác**.

	Rozlišovanie **digitálnych zariadení** a typov **digitálneho obsahu**
2. Komponent: Umenie a vizuálna kultúra	
Cieľ: Poznať úlohu múzeí a galérií.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **tvorivo** interpretovať diela a opísať podnety z umenia, tradičného ľudového umenia, online prostredia, vizuálnej kultúry a okolitého sveta, - **opísať** proces vzniku vlastného výtvarného artefaktu, - **porovnať** diela niekoľkých predstaviteľov výtvarného umenia, - **vyjadriť** pocity a zážitky z návštevy výstavy, galérie, múzea, iných inštitúcií a objektov z obce a regiónu. - **identifikovať** kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy.	Vizuálne obrazné vyjadrovanie **námetov** a **tém** z **umenia** a **kultúry** a tiež iných **vzdelávacích oblastí – globálne témy** a **naratívy**. **Vizuálna symbolika** z dôležitých oblastí života. Objavovanie a porovnanie základných **výtvarných vyjadrovacích prostriedkov** a **kompozičných princípov** v **dielach** zahraničných a slovenských **umelkýň** a **umelcov**. Návšteva **galérie**, **múzea**, **pamiatky**, **sakrálnej stavby**, **výstavy**, **ateliéru** alebo prehliadka **virtuálnej galérie**, **múzea, či portfólia umelkýň a umelcov**. Objavovanie spôsobov prezentovania **umeleckých diel** a **artefaktov** vizuálnej kultúry a pátranie po dôvodoch ich **prezentácie**. **Reklama** v rôznom prostredí.
3. Komponent: Osobnosť	
Cieľ: Reflektovať proces tvorby a jej výsledky, rešpektovať prácu druhých a rozmanitosť myslenia, videnie a cítenia.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **vyjadriť** pocity a emócie, - **reflektovať** proces vlastnej tvorby a tvorbu iných, - kooperatívne **pracovať** skupine, - **pomenovať**, zdieľať rôzne osobné hodnoty.	Tvorenie **kolektívnych prác**. **Pocity** a **emócie** vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre. **Druhy a formy reflexie**.

Zdravie a pohyb

Ciele vzdelávacej oblasti

- vytvoriť pozitívny vzťah k pohybovej aktivite a športu,
- rozvíjať pohybovú gramotnosť,
- porozumieť vplyvu pohybu na telesné a duševné zdravie,
- vnímať pohybovú aktivitu ako možnosť trávenia voľného času,
- chápať význam diagnostiky ako prostriedku pre získanie informácií o úrovni vlastnej telesnej zdatnosti vo vzťahu ku zdraviu,
- rozvíjať pohybové schopnosti a osvojiť si pohybové zručnosti pohybovými a športovými aktivitami, získať vedomosti a zručnosti potrebné pre ochranu života a zdravia v krízových situáciách

Ciele 1. cyklu

1. *Identifikovať charakteristiky zdravého životného štýlu*
2. *Ovládať základné pohybové zručnosti*
3. *Dodržiavať dohodnuté pravidlá pohybových a športových hier*
4. *Oznámiť ohrozujúcu situáciu, privolať, resp. poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni*
5. *Dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov*

Hlavným cieľom 1. cyklu je, aby žiaci vnímali význam pohybu pre svoje zdravie a oceňovali pohyb ako každodennú súčasť svojho života.

VYSVETLIVKY – **prierezové gramotnosti**
Čitateľská a vizuálna gramotnosť
Digitálna gramotnosť
Finančná gramotnosť
Občianska gramotnosť (občianska, mediálna, interkultúrna)
Environmentálna gramotnosť
Sociálna a emocionálna gramotnosť

Učebné osnovy pre 1. ročník

1. Komponent: Zdravie a životný štýl	
Cieľ: Identifikovať charakteristiky zdravého životného štýlu.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **pochopiť dôležitosť** starostlivosti o svoje zdravie	**1. Zásady zdravého životného štýlu, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny, pohyb a odpočinok v dennom režime**
- **dodržiavať** základné hygienické zásady pri vykonávaní pohybových aktivít	**2. Hygienické zásady pred, pri a po cvičení, hygiena cvičebných úborov, význam dodržiavania základných hygienických zásad**
- **rozlišovať** správne a chybné držanie tela - **predviesť** aspoň dve cvičenia pre podporu správneho držania tela	**3. Zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoji, v sede, v ľahu, príčiny chybného držania tela, cvičenia pre správne držanie tela**
2. Komponent: Pohybové kompetencie	
2.cieľ: Ovládať základné pohybové zručnosti.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **zvládnuť základnú techniku** behu, skoku a hodu loptičkou	**1. Lokomočné zručnosti** – bežecká abeceda, beh rýchly beh vytrvalostný, beh akceleračný, štarty z rôznych polôh, beh so zmenami smeru, hod loptičkou, skok do diaľky, znožmo z miesta
- **zvládnuť základné gymnastické cvičenia** v rôznych obmenách	**2. Gymnastika** – základné gymnastické cvičenia (polohy, postoje, obraty, kotúle, stojka na lopatkách) cvičenia na náradí (lavičky, rebriny, debna, preliezky, mostík, trampolínka, skoky a preskoky na švihadle)
- **zladiť pohyby** tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou	**3. Jednoduché rytmické cvičenia** spojené s vytlieskavaním, vydupovaním, hrou na tele, cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti

- **uplatňovať základné zručnosti** pri realizácii sezónnych pohybových aktivít,	**4. Sezónne pohybové aktivity** - cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím (splývanie, dýchanie a orientácia vo vode, skoky do vody z rôznych polôh, nácvik techniky plaveckých spôsobov kraul, znak, prsia) a iné sezónne pohybové aktivity (sánkovanie, hry a súťaže na kolobežkách a bicykli) na osvojenie si zručností,
- **bezpečne sa pohybovať** v rôznom priestore a v teréne a v rôznych prírodných podmienkach	**5. Chôdza** a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom na povrch a terén, turistika – jej druhy a formy
- **vykonať ukážku** úpolových cvičení a hry (preťahy, pretlaky a odpory)	**6. Úpolové cvičenia** a hry zamerané na odpory, pretláčanie, preťahovanie
3. Komponent: Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	
Cieľ: Ovládať základné pohybové zručnosti.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **predviesť** aspoň dve pohybové hry pre rozvoj pohybových schopností	**1. Význam pravidelnosti cvičenia p**ri rozvíjaní pohybových zručností
- **dosiahnuť individuálnu úroveň** pohybových výkonnosti a telesnej zdatnosti	**2. Pohybové prostriedky pre rozvoj pohybových schopností** (cvičenia, hry štafety, súťaže, prekážkové dráhy)
4. Komponent: Šport a pohybová aktivita	
Cieľ: Dodržiavať dohodnuté pravidlá pohybových a športových hier.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **rešpektovať dohodnuté pravidlá** v hre a športovej činnosti	**1. Základné pravidlá realizovaných hier a športových činností** (priebeh, bezpečnosť, výber športového náčinia v súlade s určeným účelom a pod.),
- **aplikovať dohodnuté pravidlá fair- play** pri hre a športových činnostiach a rešpektovať ich	**2. Význam a základy fair-play** (športová etika), kooperácia a špecifiká komunikácie v pohybových a športových činnostiach, ,
- **identifikovať** olympijský symbol	**3. Základy olympizmu – symbol,**
5. Komponent: Ochrana a bezpečnosť života a zdravia obyvateľstva	
Cieľ: Oznámiť ohrozujúcu situáciu, privolať, resp. poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni. **Cieľ: Dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov.**	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **poskytnúť** prvú pomoc na veku primeranej úrovni	**1.** Základné poznatky súvisiace **s ochranou života a zdravia v mimoriadnych situáciách.** **Prvá pomoc pri drobných poraneniach** (krvácanie z prsta),
- **dodržiavať** pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov	**2. Základné pravidlá cestnej premávky,**

Učebné osnovy pre 2. ročník

1. Komponent: Zdravie a životný štýl	
Cieľ: Identifikovať charakteristiky zdravého životného štýlu.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**

- **pochopiť dôležitosť** starostlivosti o svoje zdravie - **identifikovať** aspoň tri zdraviu **p**rospešné potraviny	**1. Zásady zdravého životného štýlu,** pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny, pohyb a odpočinok v dennom režime
- **rozlišovať** správne a chybné držanie tela	**3. Zásady správneho držania tela,** správne držanie tela v stoji, v sede, v ľahu, príčiny chybného držania tela, cvičenia pre správne držanie tela
- dodržiavať základné hygienické zásady pri vykonávaní pohybových aktivít	**4. Hygienické zásady pred, pri a po cvičení,** hygiena cvičebných úborov, význam dodržiavania základných hygienických zásad
- **predviesť** aspoň dve cvičenia pre podporu správneho držania tela	**4. Organizácia cvičenia**, dopomoc pri cvičení
2. Komponent: Pohybové kompetencie	
Cieľ: Ovládať základné pohybové zručnosti.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **správne pomenovať a vykonávať** základné polohy tela, jeho častí a reagovať na základné povely	**1. Základné postoje obraty** – rad, zástup, kruh, polkruh, jednotlivec, dvojica, trojica, na značky, čiara, priestor, ihrisko, poradové cvičenia a hry ako prostriedky účelnej organizácie činností v priestore
- **využívať základnú techniku** behu, skoku a hodu loptičkou	**2. Lokomočné zručnosti** – bežecká abeceda, beh rýchly beh vytrvalostný, beh akceleračný, štarty z rôznych polôh, beh so zmenami smeru, hod loptičkou, skok do diaľky, znožmo z miesta
- **využívať základné gymnastické cvičenia** v rôznych obmenách	**3. Gymnastika** – základné gymnastické cvičenia(polohy, postoje, obraty, kotúle, stojka na lopatkách) cvičenia na náradí(lavičky, rebriny, debna, preliezky, mostík, trampolínka)
- **zladiť pohyby** tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou	**4. Rytmické cvičenia** spojené s vytlieskavaním, vydupovaním, hrou na tele, cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti, tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky a poskoky
- **uplatňovať základné zručnosti** pri realizácii sezónnych pohybových aktivít	**5. Sezónne pohybové aktivity** - cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím(splývanie ,dýchanie a orientácia vo vode, skoky do vody z rôznych polôh, nácvik techniky plaveckých spôsobov kraul, znak, prsia a iné sezónne pohybové aktivity
- **bezpečne sa pohybovať** v rôznom priestore a v teréne a v rôznych prírodných podmienkach	**6. Chôdza a jej rôzne druhy** a spôsoby vzhľadom na povrch a terén, turistika- jej druhy a formy
- **ukázať** aspoň dve úpolové cvičenia	**7. Úpolové cvičenia** a hry (preťahy, pretlaky a odpory)
- **využívať** základnú techniku manipulácie s náčiním a uplatniť ju v pohybovej alebo športovej hre	**8. Manipulačné zručnosti** – pohybové hry a cvičenia zamerané na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a pomôckami(lopta, stuha, obruč, krátka tyč, švihadlo, lano a pod.), lezecké a prekážkové dráhy
3. Komponent: Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	
Cieľ: Ovládať základné pohybové zručnosti	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- vysvetliť význam pohybu, ktorý je potrebný pre rozvoj telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti	**1. Poznatky o vonkajších prejavoch únavy** pri telesnom zaťažení, potenie, dýchanie, farba pokožky, koordinácia pohybov

- **predviesť** aspoň dve pohybové hry pre rozvoj pohybových schopností	**2. Pohybové prostriedky pre rozvoj pohybových schopností** (cvičenia, hry štafety, súťaže, prekážkové dráhy)
- **dosiahnuť individuálnu zlepšenie v úrovni** pohybových výkonnosti a telesnej zdatnosti	**3. Význam pravidelnosti cvičenia** pri rozvíjaní pohybových schopností
4. Komponent: Šport a pohybová aktivita	
Cieľ: Dodržiavať dohodnuté pravidlá pohybových a športových hier.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **rešpektovať dohodnuté pravidlá** v hre a športovej činnosti	**1. Základné pravidlá realizovaných hier a športových činností** (priebeh, bezpečnosť, výber športového náčinia v súlade s určeným účelom a pod.),
- **uplatňovať zásady fair- play** pri hre a športových činnostiach	**2. Význam a základy fair-play** (športová etika), kooperácia a špecifiká komunikácie v pohybových a športových činnostiach,
- **identifikovať** základné olympijské symboly, olympijské motto	**3. Základy olympizmu** – symboly, motto,
5. Komponent: Ochrana a bezpečnosť života a zdravia obyvateľstva	
Cieľ: Oznámiť ohrozujúcu situáciu, privolať, resp. poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni. **Cieľ: Dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov.**	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **poskytnúť** prvú pomoc na veku primeranej úrovni	**1. Prvá pomoc pri drobných poraneniach.** Význam vzťahov s inými ľuďmi vrátane rodičov, rovesníkov, spolupráca v skupine, sebaochrana, rešpekt, sebaúcta, poznanie svojich schopností
- **identifikovať osoby**, na ktoré by sa malo obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života	**2.** Základné poznatky súvisiace s **ochranou života a zdravia v mimoriadnych situáciách,**
- **rozpoznať a oznámiť** situácie ohrozujúce bezpečnosť, zdravie a život obyvateľstva	**3. Simulácia ohrozujúcej situácie v prostredí triedy a nácvik privolania pomoci.** Kolektívne aktivity(organizované prechádzky na určené miesta, účelové hry s cieľom poukázať na dôležitosť spolupatričnosti a kolektívnosti,
- **dodržiavať** pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov	**4. Základné pravidlá cestnej premávky,**

Učebné osnovy pre 3. ročník

1. Komponent: Zdravie a životný štýl	
Cieľ: Identifikovať charakteristiky zdravého životného štýlu.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **pochopiť dôležitosť** starostlivosti o svoje zdravie - **identifikovať** aspoň tri zdraviu prospešné potraviny	**1. Zásady zdravého životného štýlu,** pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny, pohyb a odpočinok v dennom režime
- **rozlišovať** správne a chybné držanie tela	**2. Zásady správneho držania tela**, správne držanie tela v stoji, v sede, v ľahu, príčiny chybného držania tela, cvičenia pre správne držanie tela
- dodržiavať základné hygienické zásady pri vykonávaní pohybových aktivít	**3. Hygienické zásady pred, pri a po cvičení**, hygiena cvičebných úborov, význam dodržiavania základných hygienických zásad
- **predviesť** aspoň dve cvičenia pre podporu správneho držania tela	**4. Organizácia cvičenia**, dopomoc pri cvičení
2. Komponent: Pohybové kompetencie	

Cieľ: Ovládať základné pohybové zručnosti.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **správne pomenovať a vykonávať** základné polohy tela, jeho častí a reagovať na základné povely	**1. Základné postoje obraty** – rad, zástup, kruh, polkruh, jednotlivec, dvojica, trojica, na značky, čiara, priestor, ihrisko, poradové cvičenia a hry ako prostriedky účelnej organizácie činností v priestore
- **využívať základnú techniku** behu, skoku a hodu loptičkou	**2. Lokomočné zručnosti** – bežecká abeceda, beh rýchly beh vytrvalostný, beh akceleračný, štarty z rôznych polôh, beh so zmenami smeru, hod loptičkou, skok do diaľky, znožmo z miesta
- **využívať základné gymnastické cvičenia** v rôznych obmenách	**3. Gymnastika** - základné gymnastické cvičenia(polohy, postoje, obraty, kotúle, stojka na lopatkách) cvičenia na náradí (lavičky, rebriny, debna, preliezky, mostík, trampolínka)
- **zladiť pohyby** tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou	**4. Rytmické cvičenia** spojené s vytlieskavaním, vydupovaním, hrou na tele, cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti, tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky a poskoky
- **uplatňovať základné zručnosti** pri realizácii sezónnych pohybových aktivít	**5. Sezónne pohybové aktivity** – cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím(splývanie ,dýchanie a orientácia vo vode, skoky do vody z rôznych polôh, nácvik techniky plaveckých spôsobov kraul, znak, prsia a iné sezónne pohybové aktivity,
- **bezpečne sa pohybovať** v rôznom priestore a v teréne a v rôznych prírodných podmienkach	**6. Chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom na povrch a terén, turistika- jej druhy a formy,**
- **ukázať** úpolové cvičenia	**7. Úpolové cvičenia a hry(preťahy, pretlaky a odpory)**
- **využívať** základnú techniku manipulácie s náčiním a uplatniť ju v pohybovej alebo športovej hre	**8. Manipulačné zručnosti- pohybové hry a cvičenia zamerané na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a pomôckami(lopta, stuha, obruč, krátka tyč, švihadlo, lano a pod.), lezecké a prekážkové dráhy**
3. Komponent: Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	
Cieľ: Ovládať základné pohybové zručnosti.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **vysvetliť** význam pohybu, ktorý je potrebný pre rozvoj telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti	**1. Poznatky o vonkajších prejavoch únavy** pri telesnom zaťažení, potenie, dýchanie, farba pokožky, koordinácia pohybov
- **predviesť** aspoň dve pohybové hry pre rozvoj pohybových schopností	**2. Pohybové prostriedky pre rozvoj pohybových schopností** (cvičenia, hry štafety, súťaže, prekážkové dráhy)
- **dosiahnuť individuálnu zlepšenie v úrovni** pohybových výkonnosti a telesnej zdatnosti	**3. Význam pravidelnosti cvičenia pri rozvíjaní pohybových schopností**
4. Komponent: Šport a pohybová aktivita	
Cieľ: Dodržiavať dohodnuté pravidlá pohybových a športových hier.	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **rešpektovať dohodnuté pravidlá** v hre a športovej činnosti	**1. Základné pravidlá realizovaných hier a športových činností(priebeh, bezpečnosť, výber športového náčinia v súlade s určeným účelom a pod.),**

- **uplatňovať zásady fair- play** pri hre a športových činnostiach	**2. Význam a základy fair - play (športová etika), kooperácia a špecifiká komunikácie v pohybových a športových činnostiach,**
- **identifikovať** základné olympijské symboly, olympijské motto, pojem olympiáda minimálne vedieť o troch slovenských športovcov-olympionikov	**3. Základy olympizmu – symboly, motto a základné pojmy, slovenský olympizmus,**
5. Komponent: Ochrana a bezpečnosť života a zdravia obyvateľstva	
Cieľ: Oznámiť ohrozujúcu situáciu, privolať, resp. poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni. **Cieľ: Dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov.**	
VÝKONOVÝ ŠTANDARD (žiak vie / dokáže)	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**
- **poskytnúť** prvú pomoc na veku primeranej úrovni	**1. Prvá pomoc pri drobných poraneniach.** Význam vzťahov s inými ľuďmi vrátane rodičov, rovesníkov, spolupráca v skupine, sebaochrana, rešpekt, sebaúcta, poznanie svojich schopností,
- **identifikovať osoby**, na ktoré by sa malo obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života	**2. Základné poznatky súvisiace s ochranou života a zdravia** v mimoriadnych situáciách,
- **rozpoznať a oznámiť** situácie ohrozujúce bezpečnosť, zdravie a život obyvateľstva	**3. Simulácia ohrozujúcej situácie v prostredí triedy a nácvik privolania pomoci.** Kolektívne aktivity(organizované prechádzky na určené miesta, účelové hry s cieľom poukázať na dôležitosť spolupatričnosti a kolektívnosti,
- **dodržiavať** pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov	**4. Základné pravidlá cestnej premávky,**

Regionálna výchova

Charakteristika predmetu

Regionálna výchova prvého cyklu, je novovytvorený predmet, ktorý prostredníctvom skúseností získaných počas vychádzok, vlastných činností , intenzívnych zážitkov rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jeho cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia. Regionálna výchova je mnohoaspektová a mnohodimenzionálna. Obsahovo spája poznatky z *vlastivedného, prírodovedno-technického, jazykovedného, umenovedného, matematického vzdelávania a pohybovej kultúry,* ktorých cieľom je prebudiť a rozvinúť citový vzťah jednotlivca ku krásam prírody a k výsledkom tvorivej činnosti obyvateľov určitého územia.

Edukačný proces Regionálnej výchovy, ako proces tvorivý, zvyšuje nárok na vedomú operatívnosť s vyjadrovacími prostriedkami (používanie jazyka) v priebehu postupného dospievania žiaka, vedie žiaka od detskej spontánnosti k svojbytnému vyjadrovaniu – formuje vlastné spôsoby sebavyjadrovania (štýl) a vlastné postoje. Edukačný proces pozostáva zo zložky vyjadrovacej a interpretačnej, výchovnej a vzdelávacej. Tieto zložky sa v Regionálnej výchove prelínajú, nemožno ich chápať ako izolované. Uplatňujú sa tak, že jedna vyplýva z druhej. Činnosti Regionálnej výchovy predstavujú zároveň poznávanie a porovnávanie histórie a súčasnosti, kultúry, umenia a chápanie ich zmyslu. Otvárajú tak žiakovi možnosti zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia, možnosti jeho aktívneho začleňovania sa do spoločnosti.

Dnešné dieťa potrebuje nielen získať racionálne informácie o svete, ale i na citovej báze poznávať život a prácu svojich predkov. Prostredníctvom aktivít chceme plniť obsah Regionálnej výchovy, aby sa žiaci naučili pozerať na prácu minulých generácií inak a nie, ako na niečo staré a prekonané. V súčasnom svete je zvlášť potrebné uvedomenie si vlastnej identity, identity národa. A tú môžeme získať iba cez dôkladné poznanie osobnej minulosti, minulosti obce či mesta a celej krajiny.

Vzdelávací obsah regionálnej výchovy – tematické celky

Môj rodný kraj

- moja rodina,
- škola, okolie školy,
- obec, mesto, v ktorom žijem (poloha, história a súčasnosť),
- rozprávky, príbehy, legendy spojené s históriou obce,
- tradičné regionálne zvyky, obyčaje,
- kultúrne pamätihodnosti, monumenty obce,
- regionálne múzea, prírodovedné múzeá, galérie, skanzeny,
- významné osobnosti regiónu,
- prírodné krásy regiónu,
- náučné chodníky v regióne,
- chránené rastliny a živočíchy na území regiónu,
- minerály, skameneliny, jaskyne na území regiónu,
- tradičné produkty a zamestnania v regióne

Tradičná ľudová kultúra

- *Tradičná hmotná kultúra*
  - Tradičné remeslá - domácke a tradičné remeselné výrobky,
  - produkcia potravín a strava,
  - odev (kroje na dedine),
  - výtvarné umenie a i.

- *Tradičná nehmotná kultúra:*

  - ústne tradície a prejavy vrátane jazyka (ľudová slovesnosť, nárečia),
  - interpretačné umenie (ľudové hudba, piesne, tance, hry),
  - spoločenské praktiky, zvyky, rituály a slávnostné udalosti,
  - tradície spojené s náboženskými sviatkami (napr. vianočné, veľkonočné a i.),
  - zvyky a obyčaje súvisiace s prírodou a vesmírom,
  - folklórne tradície (prejavy tradičnej ľudovej kultúry: ústne, herné, dramatické, spevné, tanečné a hudobné).

V 1. ročníku - *„ja a moja rodina, ja a moja škola“* - , sa regionálna výchova venuje témam: Môj rodný kraj a Tradičná ľudová kultúra.

- škola, všetko v nej a najbližšie okolie školy
- moje korene, moja škola – som prvák
- logo a hodnoty mojej školy, pravidlá...
- ľudová slovesnosť - ľudová rozprávka - ľudová pieseň
- zvyky a tradície
- tradičné sviatky a ich oslava
- ľudový prejav žiakov

V 2. ročníku - *„ja a moja obec“* - , sa pokračuje v rozvíjaní tém z prvého ročníka, ale hlavným obsahom sú osobité a známe miesta, ktorými sa daný región môže popýšiť:

- naša obec, služby, obyvateľstvo
- obecné symboly
- ľudovoumelecká výroba v obci
- chránené biotopy v našej obci
- ľudová povesť
- staviteľské pamiatky
- tradičné sviatky
- ľudový prejav: tanečné, spevácke prvky

V 3. ročníku - „ja a najužšie okolie obce Nitrianske Sučany a región Hornej Nitry“ - je nosnou témou okolie obce, región Hornej Nitry – poznaj názvy a chráň naše lesy:

- spoznávanie prírody, s presnými názvami
- chránené územia, vedieť čo je predmetom ochrany
- vychádzka a vyučovanie v prírode
- uchovávanie prírodného a kultúrneho dedičstva
- separovanie
- čistenie okolia obce
- starostlivosť o lesnú zver
- ľudový prejav detí

Ciele predmetu

- *Vyjadrovať a diskutovať* o svojich predstavách a skúsenostiach.
- Po vzore učiteľa *systematicky a objektívne získavať údaje*, usporadúvať ich, na ich základe tvoriť záver a ten prezentovať.
- *Kooperatívne pracovať na riešení čiastkových úloh* a aplikovať pritom mäkké zručnosti.
- *Dôverovať výsledkom svojej vlastnej výskumnej činnosti*.
- *Správať sa zodpovedne voči svojmu prostrediu a komunite*, osobne sa angažovať v rámci lokálnych podujatí.

Ciele 1. cyklu

1. *Vytvárať u žiakov predpoklady* na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojej rodnej obce Nitrianskej Sučany, regiónu Horná Nitra, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov, tradíciám, zvykom.
2. *Vychovať osobnosť*, ktorá má svoju vlastnú identitu, je hrdá na svoj národ, na tvorbu našich predkov, na svoju vlasť.
3. *Využívať získané vedomosti* v rôznych poznávacích i praktických situáciách.
4. *Vytvárať vlastný názor* a rozvíjať citovú stránku žiakovej osobnosti.
5. *Nadobudnúť vedomosti* o rodnej obci Nitrianske Sučany a jej okolí.
6. *Realizovať edukačný proces* formou integrovaného tematického vyučovania/blokového vyučovania/projektového vyučovania.

Hlavným cieľom 1. cyklu Regionálnej výchovy je vychovať zo žiaka osobnosť, ktorá má svoju vlastnú identitu, ktorá je hrdá na svoj národ a predkov. Snaží sa o zachovanie hodnôt kultúry a remeselnej výroby, spoznanie histórie a súčasnosti. Regionálna výchova vytvára vzťah a väzbu na vlastnú lokalitu a širší región.

Cieľ 3., 4., 6.

IX. Mesačná téma: MOJA RODINA, MOJA ŠKOLA

VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže:
1. - vytvoriť obraz základnej rodiny, odprezentovať, predstaviť svoju rodinu,
- implementovať prvky bezpečia zažitých v rodine do bezpečnej komunity v triede
2. - vytvoriť (nakresliť) plánik triedy, školy
3. - dramatizovať literárny text pod vedením učiteľa

OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Formovanie vzťahu ku škole, s hrdosťou s pocitom príslušnosti k určitej sociálnej skupine, spolupráca v rámci skupiny. Orientovanie sa v priestore, v používaní pojmov súvisiacich so školou. Sprostredkovanie umel. zážitku.

Podtémy PROJEKT: ZÁLOŽKA SPÁJA ŠKOLY	Integr. oblasť:	Forma:
1. Moja rodina, moja škola. 1.1 Cestou do školy, odkiaľ a kam prichádzam. Pojmy: **Domov, ZŠ s MŠ Fraňa Madvu Nitrianske Sučany, vlastné meno a priezvisko** 1.2 Z bezpečného prostredia rodiny do bezpečného prostredia školy Pojmy: **bezpečnosť v rodine, v škole, komunita, pravidlá v rámci RK**	UaK, JaK ČaS	Vychádzka Obraz rodiny Ranná komunita
2. Ja, moja trieda, moje miesto v triede 2.1 Vzťahy v rámci komunity Pojmy: **Prváci, spolužiaci, vzťahy, spolupráca, skupina, úcta, tolerancia** 2.2 Celož. pravidlo – dôveryhodnosť, celož. zručnosť – spolupráca Pojmy: **vzťahy, emócia, spolupráca, dôvera, skupina, úcta, tolerancia, pravidlá**	JaK, ČaS	Ranná komunita Skupinová práca
3. Orientácia v škole 3.1 Orient. sa v priestore v používaní pojmov súvisiacich so školou Pojmy: **triedy , riaditeľňa, toalety, telocvičná miestnosť, jedáleň, šatňa, ŠKD, školský dvor, objekty v okolí školy** 3.2 Orientovanie sa v priestore v používaní pojmov súvisiacich s triedou Pojmy: **nástenky, manipulačný rozvrh hodín, výtvarné boxy, hygienický kútik, informačná komunit. zóna, oddychová zóna, čit. kútik, boxy s pomôckami, zakladače**	ČaS, JaK UaK	zakreslenie triedy, školy do plánu
4. Rituály a slávnostné udalosti v škole 4.1 Formovanie vzťahu ku škole, s hrdosťou s pocitom príslušnosti k určitej sociálnej skupine, spolupráca v rámci skupiny – nácvik Imatrikulácia prvákov. Pojmy: **program, slávnosť** 4.2 Formovanie vzťahu ku škole, s hrdosťou s pocitom príslušnosti k určitej sociálnej skupine, spolupráca- Imatrikulácia prvákov. Pojmy: **imatrikulácia, prvácka pasovačka, prvácky sľub**	JaK, ČaS UaK ZaP	aktívna účasť na nácviku programu k slávnosti, pásmo, sprostredkovanie umeleckého zážitku

Učebné osnovy pre 1. ročník

Cieľ 1., 4., 6.

X. Mesačná téma: JESEŇ ŽIVOTA

VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže:
1. - pozorovať a popísať zmeny v prírode – v najbližšom prostredí
- všímať si správanie starších ľudí a vcítiť sa do ich potrieb, pomáhať im, starať sa element. spôsobom
2. - používať pravidlá slušnej a rešpektujúcej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu
3. - prejaviť úctu slovom, piesňou, tancom, vyrobením darčeka, trávením spoločných zážitkov
4. - predniesť jednoduchý príležitostný prejav

OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Upevňovanie rodinných vzťahov, vnímanie rodinnej väzby, vzájomnej potreby a spolupatričnosti, hľadanie identity spojenej s rodinnými tradíciami.
Formovanie vzťahu k rodine, vštepovanie úcty k staršej generácii, zdieľanie spoločných zážitkov .

Podtémy PROJEKT: NAŠI PREDKOVIA PROJEKT: ZÁLOŽKA SPÁJA ŠKOLY	Integr. oblasť:	Forma:
1. Jeseň v prírode 1.1 Prírodné krásy, zmeny v prírode Pojmy: **príroda na školskom dvore a v okolí, školský zber šípok,** 1.2 Jeseň v období človeka – starí rodičia Pojmy: **zmena, starnutie, skúsenosť, múdrosť, úcta**	UaK, JaK ČaS	Vychádzka Pozorovanie Agrofarma NS Projekt 1.-3.r.
2. Tradičné rodinné zvyky a obyčaje 2.1 Čitateľský hosť, pokladnička zastaralých slov Pojmy: **čitateľský vzor, škola kedysi, zastaralé slová, rodinný vinš, obľúbená riekanka, pieseň, kniha** 2.2 -//-	JaK, ČaS UaK	Komunita Beseda
3. Tradičné rodinné zvyky a obyčaje, školské tradície 3.1 -//- 3.2 **Záložka spája školy** Pojmy: **Bohdíkov, družba**	-//-	-//- Projekt 1.-3.r.
4. Rituály a slávnostné udalosti v škole 4.1 Formovanie vzťahu k staršej generácii, nácvik programu - Mesiac úcty k starším Pojmy: **úcta k starším, slávnosť, potreba** **4.2** S hrdosťou s pocitom príslušnosti k určitej sociálnej skupine, spolupráca-vystúpenie v DD Pojmy: **Dom seniorov, dobrosrdečnosť, zbierky, tradície, zvyk**	JaK, ČaS UaK ZaP	Aktívna účasť nácvik programu , dramatizácia, výroba pozdravu sprostredkov anie umelec. zážitku besiedka so starými rodičmi, beseda

Cieľ 1., 3., 4., 6.

XI. Mesačná téma: PRÍPRAVA NA VIANOCE

VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže:
1. - opísať zaužívané rodinné tradície
2. - venovať čas a pozornosť, prejaviť nezištnú dobrosrdečnosť,
2. - vyhľadať s pomocou dospelého čitateľa texty na čítanie podľa účelu
3. - dramatizovať, predniesť naspamäť literárny text, zaspievať pieseň

OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Vnímanie tradičnej ľudovej kultúry ako formy kultúrneho prejavu podporujúcu zachovanie kultúrnej identity. Orientácia a interpretácia postojov, návykov, tradícii, hodnôt, interpretácii, spôsobov myslenia, cítenia a konania. Zameranie na živé a hodnotné, hmotné a nehmotné kultúrne rodiny.

Podtémy PROJEKT: PRÍPRAVA NA VIANOCE	Integr. oblasť:	Forma:
1. Pamiatka zosnulých 1.1. Zvyky a obyčaje súvisiace s rodinou Pojmy: **miestny cintorín, rodinní zosnulí, padlí vojaci, Fraňo Madva** 1.2 Rodinné stretnutia, zvyky v rodine Pojmy: **blízka a vzdialená rodina, úcta , predkovia**	UaK, JaK ČaS ČaP	Vychádzka na miestny cintorín
2. Príprava na adventné obdobie 2.1 Predstavenie duchovných želaní Pojmy: **potreba, pomocná ruka, pokus o zmenu byť lepší** 2.2 Tvorba úloh do adventného kalendára Pojmy: **advent, vzťahy, pozitívna emócia, spolupráca, dôvera, skupina, dobrovoľnosť**	JaK, ČaS	Ranná komunita Skupinová práca
3. Príprava na adventné obdobie 3.1 Príprava textov na adventné čítanie Pojmy: **zimné príbehy, vianočné príbehy, symboly** 3.2 Príprava programu k Vianociam – rozdelenie úoh Pojmy: **rola, vianočné koledy, vianočné vinše, tradície, prednes**	ČaS, JaK UaK	Skupinová práca Zbierka textov
4. Nácvik programu k Vianociam – oslavám 4.1 Nácvik interpretácie Pojmy: -//- **4.2** -//- Pojmy: -//-	JaK, ČaS UaK ZaP	aktívna účasť na nácviku programu k slávnosti, pásmo, dramatizácia

Cieľ 2., 6.

XII. Mesačná téma: RODINA A TRADÍCIE

VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže:
1. - vnímať a prežívať advent , konať nezištne dobré skutky
- implementovať do bežného života posolstvo Vianoc (dobro, pomoc, starostlivosť, obdarovávanie, vďačnosť, láskavý prístup)
2. - prejaviť starostlivosť o zvieratká, vtáčence kŕmením doma, na šk. dvore
- zrealizovať a zdieľať v komunite sezónne pohybové aktivity, využiť vhodný terén v obci
3. - pozorovať a aktívne sa zapojiť do spoločných tradičných aktivít, zaspievať koledu, zarecitovať vinš, báseň a pieseň Mikulášovi

OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Upevňovanie rodinných vzťahov, vzťahov v komunite školy, vnímanie rodinnej väzby, vzájomnej potreby a spolupatričnosti. Konanie dobra, starostlivý prístup, zdieľanie spoločných zážitkov ako cesta k ľudskosti. Vnímanie tradičnej ľudovej kultúry ako formy kultúrneho prejavu podporujúcu zachovanie kultúrnej identity.

Podtémy PROJEKT: ADVENTNÉ TRADÍCIE	Integr. oblasť:	Forma:
1. Advent 1.1. Adventné čítanie, advent. úlohy, pozdrav, trhy, duchovná príprava **Pojmy: Advent**, adventný **kalendár**, adventné **nedele**, symboly Vianoc- **veniec**, 4 **sviečky- mier, viera, láska, nádej,** dobré **skutky**, **vianočné prianie, vinš** 1.2 Udalosti - Lucie, Mikuláš **Pojmy:, Sv. Lucia, symboly(biela farba, husie brko, nemá tvár, zlé sily), sv. Mikuláš, symboly (čižmy v okne, obeta, legenda, uhlie)**	UaK, JaK ČaS ČaP	Pozdravy Dramatizácia Spoločné aktivity Tematické dni Adven. kalendár Reťaz dobrých skutkov Čižmy – výtv. prejav
2. Zima v prírode , v komunite 2.1 Prírodné krásy, zimné premeny, starostlivosť o vtáčence **Pojmy: kŕmidlo – vtáčia búdka, sýkorky,** 2.2 Zimné radovánky v komunite (rodina, trieda) **Pojmy: bezpečnosť, pravidlá, Háj, ochranný odev, ohľaduplnosť,**	JaK, ČaS ZaP UaK	Pozorovanie Vytvarné práce Skupinová práca Učíme sa vonku Sánkovačka, guľovačka, stavanie snehuliakov
3. Príprava na Vianoce 3.1 spoločné upratovanie, pečenie, výzdoba **Pojmy: medovníky, girlandy, čistota zvonku i zvnútra,** 3.2 Štedrý deň v triede **Pojmy: symboly (oplátky, med, cesnak, orechy- kúty, jablko- hviezda, krížik na čelo, štedrosť, modlitba, za jedným stolom....dary)**	ČaS, JaK UaK	Skupinové aktivity Tematický deň

Cieľ 3., 6.

I. Mesačná téma: ZAČIATOK (História rodiny) Cesta radosti

VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže:
1. - predniesť jednoduchý príležitostný prejav (novoročný vinš)
- interpretovať svoje želanie - potrebu, uvažovať - posúdiť dôležitosť
2. - vymenovať členov rodiny a chápať rodinné vzťahy
- zmysluplne tráviť čas s kamarátom počas hry, rešpektovať pravidlá , byť ohľaduplný
3. - odpozorovať ľudový prejav v rodine – ľudová pieseň, rozoznať prvky tradičného oblečenia, vnímať jeho využitie v súčasnej dobe

OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Upevňovanie rodinných vzťahov, vnímanie rodinnej väzby, vzájomnej potreby a spolupatričnosti, hľadanie identity spojenej s rodinnými tradíciami. Vnímanie tradičnej ľudovej kultúry ako formy kultúrneho prejavu podporujúcu zachovanie kultúrnej identity. Orientácia a interpretácia postojov, návykov, tradícii, hodnôt, interpretácii, spôsobov myslenia, cítenia a konania. Zameranie na živé a hodnotné, hmotné a nehmotné kultúrne rodiny.

Podtémy PROJEKT: FAŠIANGY	Integr. oblasť:	Forma:
1. Nový rok 👩 👫 1.1. Novoročné zvyky a tradície Pojmy: **novoročný vinš, tradičný rodinný zvyk** 1.2 Novoročné predsavzatia a blahoželania Pojmy: predsavzatie, želanie osobné, prianie	UaK JaK ČaS ČaP	Doplňovačky Výtv. Prejav Komunita
2. Čas strávený s rodinou v zime 👩 👫 2.1 Rodinný rodostrom Pojmy: **rodostrom, vetvy, rodinné vzťahy- teta, ujo, strýko, stryná, sesternica, bratranec, prarodičia** 2.2 Zimné spoločné rodinné aktivity- stolové hry Pojmy: **stolové hry, pravidlá hry, počet hráčov, férovosť, výhra- prehra,**	JaK, ČaS UaK	Obraz- strom Skupinová práca Komunita Spoločenské hry
3. Ľudový prejav v rodine 📖 👁 💻 👩 3.1 Spev a komunity zachovávajú tradície, fašiangy Pojmy: **fašiangy, kroj, masky, tradičné udalosti (karneval, ples)** 3.2 Tradičný odev z minulosti- názvy, funkcia, použitie Pojmy: **Zastaralé slová, lajblík- vesta, fertucha - zástera, spodnička- sukňa , vzor- ornament, gate- nohavice, galoše- čižmy, čepiec, širák, plachta...)**	ČaS, JaK UaK	Beseda Výtvarný prejav

Cieľ 1., 2., 3., 4., 5., 6.

II. Mesačná téma: NAŠE KORENE

VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže:
1. - zorientovať sa v miestnych - rodinných remeslách
2. - zaspievať pieseň, zarecitovať vinš s tematikou Fašiang
3. - vytvoriť jednoduchú masku, dramatizovať fašiangový sprievod v rámci školskej komunity

OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Vnímanie tradičnej ľudovej kultúry ako formy kultúrneho prejavu podporujúcu zachovanie kultúrnej identity. Orientácia a interpretácia postojov, návykov, tradícií, hodnôt, interpretácií a sebainterpretácií, spôsobov myslenia, cítenia a konania. Zameranie na živé a hodnotné, hmotné a nehmotné kultúrne rodiny. Sprostredkovanie umeleckého zážitku.

Podtémy PROJEKT: pokračovanie FAŠIANGY	Integr. oblasť:	Forma:
1. Fašiangové tradície 1.1 Rodinné komunity zachovávajú tradície počas fašiang Pojmy: **Fašiangy, obyčaje, tradičné jedlá v rodine, vinše** 1.2 Piesne z fašiangového obdobia Pojmy: **Fašiangy - Turíce, kožuštek**	UaK JaK ČaS	Dramatizácia Fašiangový sprievod
2. Ľudové piesne a rozprávky z fašiang. obdobia 2.1 Piesne z fašiangového obdobia Pojmy: **Fašiangy, Turíce, kožúštek** 2.2 Rozprávkové fašiangy „ Chaupka na vŕšku“ Fašiangový sprievod ZŠ, MŠ Pojmy: **Fašiangy, sprievod, vinše, pôst - očista tela a duše, pampúšiky, zabíjačka, jaternice, hody, maškary**	JaK, ČaS UaK	Dramatizácia Fašiangový sprievod
3. Návšteva rôznych múzeí, galérií 3.1 Dielne remeselníka v rodine, v obci Pojmy: **dekorácie, ornament, medovnikárstvo, keramika** 3.2 Ukážka remesiel Pojmy: **trpezlivosť, zručnosť, úžitok**	ČaS, JaK UaK	Skupinová práca Beseda Vychádzka Pozorovanie

Cieľ 1., 2., 3., 4., 5., 6.

III. Mesačná téma: ŽIVOT

VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže:

1. - zorientovať sa v miestnych prácach v okolí domova
2. - zaspievať pieseň, zarecitovať vinš s tematikou Veľkej noci, ku Dňu matiek
3. - vytvoriť darček, pozdrav, dramatizovať scénku
4. - identifikovať a rozoznať miestne jarné rastliny, miestny terén - lokalitu Skalka

OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Vnímanie práce ako súčasť každodenného života, potrebu rozvoja všeobecných užívateľských zručností. Vnímanie tradičnej ľudovej kultúry ako formy kultúrneho prejavu podporujúcu zachovanie kultúrnej identity. Vnímanie prírody, úžitkovej i okrasnej funkcie rastlín v regióne. Formovanie vzťahu k práci, k prírode, k tradíciám, spolupráca.

Podtémy: VEĽKÁ NOC, DEŇ ZEME, nácvik DEŇ MATIEK	**Integr. oblasť:**	**Forma:**
1. Jarné práce v rodine 1.1 Jarné zmeny v prírode, údržba okolia domova. Deň vody. **Pojmy: počasie, domov, práca, záhrada, polia, zdroj života, prameň, Sučiansky potok,** 2.2 Práca rodiny na poliach dnes a kedysi **Pojmy: polia, záhrady, záhumienky, ťažné zvieratá, stroje**	UaK JaK ČaS ČaP	Vychádzka Pozorovanie Bádateľská aktivita
2. Rastliny v okolí našich domovov 2.1 Vyhľadávanie rastlín, zisťovanie názvov – encyklopédie, internet, miestne názvy **Pojmy: sirôtka, tulipán, narcis, zlatý dážď, fialka** 2.2 Vychádzka na Skalku a pozorovanie rastlín v jej okolí **Pojmy: Skalka, Sučianska dolina, materina dúška, Madvov chodník, Šafrán**	JaK, ČaS UaK ČaP	Vychádzka Pozorovanie Bádateľská aktivita
3. Príprava na Veľkú noc. 3.1 Veľkonočné dni, zvyky a tradície **Pojmy: škaredá streda, zelený štvrtok, veľký piatok, biela sobota, veľkonočná nedeľa, veľkonočný pondelok** 3.2 Rodinná pohoda, príprava a spoločné zdieľanie sviatkov, tradičné jedlá **Pojmy: zelené jedlá, pôst, korbáč, kraslice, kupači, šibači, veľkonočné riekanky**	ČaS, JaK UaK	Skupinová práca Pozorovanie Umelecké prejavy dramatizácia
4. Program ku Dňu matiek. 4.1 Nácvik a dramatizácia scénky **Pojmy: úcta, oslava** 4.2 Nácvik a dramatizácia scénky **Pojmy: spolupráca, organizácia, prejav, vystúpenie**	ČaS, JaK UaK ZaP	Skupinová práca Umelecké prejavy dramatizácia

Cieľ 1., 2., 3., 4., 6.

IV. Mesačná téma: VZŤAHY

VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže:

1. - poznať a predstaviť známeho rodinného príslušníka, uznávaného okolím, pomenovať slávu
2. - vyjadriť osobný postoj, koho a prečo v rodine uznávam, prípadne je mi vzorom
3. - zaspievať 2 ľudové piesne pred triednym, či školským obecenstvom, zhodnotiť prejav podľa kritérií
4. - vyjadriť postoj a súcit k chorým jednoduchým symbolickým prejavom
5. - konkrétnym činom vyjadriť potrebu ochrany Zeme
6. - aktívne sa podieľať sa na skupinovom nácviku programu

OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Vnímanie tradičnej ľudovej kultúry ako formy kultúrneho prejavu podporujúcu zachovanie kultúrnej identity. Potreba ochrany zdravia a vnímať spolupatričnosť s chorými. Chápať ochranu prírody ako nutnosť zabezpečenia zdravého vývoja každého jedinca. Formovanie vzťahu k práci, k prírode, k tradíciam, k planéte, k zdraviu a okoliu, spolupatričnosť, spolupráca.

Podtémy: DEŇ ZEME, MESIAC LESOV, STAVANIE MÁJA **PROJEKT: O LÁSKE (DEŇ MATIEK)**	**Integr. oblasť:**	**Forma:**
1. Kto je v mojej rodine slávny? 1.1 Slávny človek v rodine známy a uznávaný svojim okolím **Pojmy: slávna osobnosť, uznanie, obdiv, pýcha rodiny** 1.2 Slávny človek v rodine známy a uznávaný mnou **Pojmy: slávna osobnosť, obdiv, hrdosť, vzor, pýcha rodiny**	UaK JaK ČaS	Beseda Umelecký prejav
2. Ľudový prejav žiakov 2.1 Slávik Slovenska- triedne kolo **Pojmy: ľudová pieseň, hudobný prejav, sólo, nárečie, kritériá hodnotenia** 2.2 Slávik Slovenska- školské kolo **Pojmy: divák, interpret, doprovod, porota, umelecký zážitok**	JaK, ČaS UaK	Umelecký prejav Hodnotenie
3. Tradície, piesne, zvyky a ich oslava 3.1 Deň narcicov, Deň Zeme **Pojmy: Zdravie, nemoc, spolupatričnosť, narcis ako symbol, zelená planéta** 3.2 Beseda s poľovníkom **Pojmy:** (doplň podľa aktuálnej témy prednášajúceho)	ČaS, JaK UaK ČaP	Skupinová práca Vychádzka Pozorovanie Umelecký prejav Dramatický prejav Beseda
4. Ľudový prejav v podobe nácviku programu 4.1 Nácvik piesní a dramatizácia scénky ku Dňu matiek, Stavanie mája **Pojmy: úcta, oslava, zážitok** 4.2 Nácvik piesní a dramatizácia scénky ku Dňu matiek, Stavanie mája **Pojmy: spolupráca, organizácia, prejav, vystúpenie**	ČaS, JaK UaK ZaP	Skupinová práca Umelecké prejavy dramatizácia

Cieľ 1., 2., 3., 4., 6.

V. Mesačná téma: ÚCTA

VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže:

1. - zorientovať sa v rodinných a príbuzenských vzťahoch, vnímať potreby rodinných stretnutí
2. - zaspievať pieseň, zatancovať, zarecitovať báseň s tematikou jari a 1. mája
3. - vytvoriť jednoduchý darček, pozdrav, umelecky vyjadriť úctu k matke, otcovi,
4. - si uvedomiť potrebu a dôležitosť akejkoľvek práce, zdôvodniť jej úžitok, prospech

OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Upevňovanie rodinných vzťahov, vnímanie rodinnej väzby, vzájomnej potreby a spolupatričnosti, hľadanie identity spojenej s rodinnými tradíciami. Formovanie vzťahu k rodine, vštepovanie úcty k staršej generácii, zdieľanie spoločných zážitkov .Vnímanie tradičnej ľudovej kultúry ako formy kultúrneho prejavu podporujúcu zachovanie kultúrnej identity. Sprostredkovanie umeleckého zážitku.

Podtémy: 1.MÁJ, OTVÁRANIE STUDNIČIEK PROJEKT: pokračovanie DEŇ MATIEK,	Integr. oblasť:	Forma:
1. Zvyky, tradície, piesne, ľudová slovesnosť 1.1 Stavanie mája, prežívanie, hľadanie súvislosti Pojmy: **Symbol jari - Májovka, breza, veniec, prejav náklonnosti** 1.2 Nácvik piesní, tanečka, dramatizácia scénky Pojmy: **kruhový tanec, farebné stuhy**	UaK JaK ČaS ČaP ČaSP	Dramatizácia Prvomájový sprievod
2. Materinská láska 2.1 Čo znamená matka v mojom živote. Kreslenie, napodobňovanie Pojmy: **matka, bezpečie - objatie, úcta, osobnosť, rola, hodnota** 2.2 Nácvik, piesní, tanečka, dramatizácia scénky Pojmy: **zodpovednosť, umelecký prejav, úsmev ako dar,**	JaK, ČaS UaK ZaP	Imitácia rolí, výtvarný a umelecký prejav
3. Rodina, príbuzenské vzťahy 3.1 Kto všetko je v mojej rodine a aké má miesto Pojmy: **spolužitie, domácnosť, rodinné udalosti, hodnoty** 3.2 Tvorba rodinného albumu Pojmy: **rodinný album, rodinné udalosti**	ČaS, JaK UaK	Skupinová práca Pozorovanie Výtvarný prejav
4. Sviatok práce v kruhu svojej rodiny 4.1 Prečo je práca dôležitá Pojmy: **Úžitok, užitočnosť, prospech, životné potreby** 4.2 Aké zamestnanie majú rodinní príslušníci Pojmy: **pracovný čas, náplň práce**	ČaSP UaK JaK ČaP Mal	Pozorovanie Beseda
5. Dramatizácia ľudových rozprávok, piesní 5.1 Dramatizácia rozprávok a piesní Pojmy: **herec, spevák, hrdina, symbol, napätie, zlo a dobro** 5.2 Nácvik tanečka (ku Dňu otcov) Pojmy: **úcta, opora, sila, bezpečie**	ČaSP UaK JaK ČaP Mal	Umelecký prednes, prejav, skupinová práca

Cieľ 1., 2., 3., 4., 5., 6.

VI. Mesačná téma: ÚSPECH

VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže:
1. - vnímať rolu otca v rodine, posúdiť dôležitosť
2. - vytvoriť jednoduchý darček, pozdrav, umelecky vyjadriť úctu k matke, otcovi,
3. - aktívne sa zapojiť do tvorby jednoduchého vedomostného kvízu, spolupracovať s rodinou

OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Upevňovanie rodinných vzťahov, vnímanie rodinnej väzby, vzájomnej potreby a spolupatričnosti, hľadanie identity spojenej s rodinnými tradíciami. Formovanie vzťahu k rodine, vštepovanie úcty k staršej generácii, zdieľanie spoločných zážitkov.

Podtémy PROJEKT: ROZLÚČKA	Integr. oblasť:	Forma:
1. Deň otcov 1.1 Rola otca v rodine **Pojmy: úcta, opora, sila, bezpečie** 1.2 Príprava tanečka **Pojmy: =//=**	ČaSP UaK JaK ČaP MaI	Umelecký prednes, prejav, skupinová práca
2. Tvorba vedomostných kvízov v rodine 2.1 Príprava vedomostných kvízov **Pojmy: vedomosť, kvíz, dohoda** 2.2 Realizácia vedomostných kvízov **Pojmy: dohoda, spolupráca, spoluzodpovednosť**	ČaSP UaK JaK ČaP MaI	Súťaž , kvíz
3. Spoločný čas v rodine – ZHRNUTIE 3.1 Práca, záľuby, oslavy **Pojmy: opakovanie** 3.2 Príprava na prázdniny, zážitky s rodinou **Pojmy: zdieľanie, plán, oddych**	ČaS, JaK UaK	Diskusia

Učebné osnovy pre 2. ročník

Cieľ 2., 5., 6.

IX. Mesačná téma: MOJA OBEC, MOJE BYDLISKO

VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže:
1. - používať orientáciu v obci podľa potreby, pomenovať jednotlivé časti obce a inštitúcie obce
2. - poznať symboly obce
3. - vytvoriť plán obce

OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Formovanie vzťahu k obci, s hrdosťou s pocitom príslušnosti k určitej sociálnej skupine, spolupráca v rámci skupiny. Orientovanie sa v obci, v používaní pojmov, poznať komunity, pátranie po identite obce, stretnutie sa so starostom , výtvarné stvárnenie erbu našej obce.

Podtémy	Integr. oblasť:	Forma:
1. Moja obec, symboly obce, kronika 1.1 Umelecké stvárnenie obce, symbol obce **Pojmy: Obec, Nitrianske Sučany, zlaté váhy, radlica čerieslo, lemeš** 1.2 Ukážka obecnej kroniky, školskej kroniky **Pojmy: kronika, pečať obce, starosta, komunita, pravidlá v rámci RK**	UaK, JaK ČaS	Ranná komunita Vychádzka Zakreslenie symbolu obce
2. Moje bydlisko 2.1 Exkurzia po obci, návšteva významných miest **Pojmy: Kostol sv. Filipa a Jakuba, obecný úrad, rodný dom Fraňa Madvu, vzťahy, spolupráca, skupina, úcta, tolerancia, bezpečnosť na ceste** 2.2 Hodnoty môjho bydliska, pravidlá **Pojmy: hodnota, vzťahy, emócia, spolupráca, dôvera, skupina, úcta, tolerancia, pravidlá**	JaK ČaS	Vychádzka Ranná komunita Skupinová práca
3. Orientácia v okolí obce 3.1 Pomenovať významné inštitúcie v obci **Pojmy: objekty v okolí školy, kostol, farský úrad hasičská stanica, obecný úrad, pošta,** 3.2 Vytvoriť plán obce **Pojmy: stavby, cesta, budovy, pomenovanie ulíc a časti obce**	ČaS, JaK UaK	Výroba plánu obce Skupinová práca

Cieľ 1., 4., 6.

X. Mesačná téma: JESEŇ ŽIVOTA

VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže:

1. - pozorovať a popísať zmeny v prírode – v najbližšom prostredí
- všímať si správanie starších ľudí a vcítiť sa do ich potrieb, pomáhať im, starať sa element. spôsobom

2. - používať pravidlá slušnej a rešpektujúcej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu

3. - prejaviť úctu slovom, piesňou, tancom, vyrobením darčeka, trávením spoločných zážitkov

4. - predniesť jednoduchý príležitostný prejav

OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Upevňovanie rodinných vzťahov, vnímanie rodinnej väzby, vzájomnej potreby a spolupatričnosti, hľadanie identity spojenej s rodinnými tradíciami. Formovanie vzťahu k rodine, vštepovanie úcty k staršej generácii, zdieľanie spoločných zážitkov.

Podtémy PROJEKT: Naši predkovia, Záložka spája školy	Integr. oblasť:	Forma:
1. Prírodné krásy, zmeny v prírode 1.1 Pozorovanie prírody prostredníctvom vychádzky- sledovanie zmeny **Pojmy: príroda na školskom dvore a v okolí, školský zber šípok, zmena letný a zimný čas** 1.2 Jeseň v období človeka – starí rodičia **Pojmy: zmena, starnutie, skúsenosť, múdrosť, úcta**	UaK JaK ČaS	Vychádzka Pozorovanie Projekt: Naši predkovia
2. Ústne tradície a prejavy vrátane jazyka (nárečia v rodine) 2.1 Zistiť a poznať tradičné piesne, zvyky a obyčaje **Pojmy:** zastaralé slová - **vyprávať**(hovoriť), **šivačka**(ihla) **táčky**(fúrik), **šporhelt**(sporák), **žufanka**(naberačka), **kanapa**(pohovka), rodinný vinš, ilustrácia v nárečových slovách 2.2 Návšteva starých rodičov v triede **Pojmy: zmena, starnutie, skúsenosť, múdrosť, úcta, láskavosť**	JaK ČaS UaK	Komunita Projekt: Naši predkovia Beseda so starými rodičmi
3. Tradičné obecné zvyky a obyčaje 3.1 Záložka spája školy **Pojmy: Bohdíkov, družba, kniha, rozprávky**	JaK ČaS UaK	Projekt : Záložky spájajú školy
4. Rituály a slávnostné udalosti v škole 4.1 Formovanie vzťahu k staršej generácii, nácvik programu - Mesiac úcty k starším **Pojmy: úcta k starším, slávnosť, potreba** 4.2 S hrdosťou s pocitom príslušnosti k určitej sociálnej skupine, spolupráca-vystúpenie v DD **Pojmy: Dom seniorov, dobrosrdečnosť, zbierky, tradície, zvyk**	JaK ČaS UaK ZaP	Aktívna účasť nácvik programu , dramatizácia, výroba pozdravu sprostredkovanie umelec. zážitku besiedka so starými rodičmi, beseda

Cieľ 1., 4., 6.

XI. Mesačná téma: PRÍPRAVA NA VIANOCE

VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže:
1. - opísať zaužívané rodinné tradície
2. - venovať čas a pozornosť, prejaviť nezištnú dobrosrdečnosť,
2. - vyhľadať s pomocou dospelého čitateľa texty na čítanie podľa účelu
3. - zdramatizovať, predniesť naspamäť literárny text, zaspievať pieseň

OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Vnímanie tradičnej ľudovej kultúry ako formy kultúrneho prejavu podporujúcu zachovanie kultúrnej identity. Orientácia a interpretácia postojov, návykov, tradícii, hodnôt, interpretácii, spôsobov myslenia, cítenia a konania. Zameranie na živé a hodnotné, hmotné a nehmotné kultúrne rodiny.

Podtémy PROJEKT: Príprava na Vianoce	Integr. oblasť:	Forma:
1. Pamiatka zosnulých 1.1. Zvyky a obyčaje súvisiace s obcou **Pojmy: miestny cintorín, rodinní zosnulí, padlí vojaci, Fraňo Madva** 1.2 Rodinné stretnutia, zvyky v rodine **Pojmy: blízka a vzdialená rodina, úcta , predkovia**	UaK JaK ČaS ČaP	Vychádzka na miestny cintorín
2. Adventné obdobie 2.1 Príprava adventného kalendára **Pojmy: advent, jeho zmysel, vzťahy, spolupráca** 2.2 Tvorba úloh do adventného kalendára **Pojmy: advent, dobré skutky, spolupráca, dôvera, skupina**	JaK ČaS	Projekt: Príprava na Vianoce Ranná komunita Skupinová práca
3. Príprava na adventné obdobie 3.1 Adventné čítanie **Pojmy: zimné príbehy, vianočné príbehy, symboly Vianoc** 3.2 Príprava programu k Vianociam – rozdelenie úloh **Pojmy: rola, vianočné koledy, vianočné vinše, tradície, prednes**	ČaS JaK UaK	Projekt: Príprava na Vianoce Skupinová práca Zbierka textov
4. Interpretačné umenie(piesne, dramatizácia hry) 4.1 Nácvik dramatizácie vianočnej rozprávky a piesne **Pojmy: pieseň, rozprávka, rola,** 4.2 Príprava kostýmov a kulís na dramatizáciu vianočnej rozprávky a piesne **Pojmy: kulisy, kostýmy, tvorivosť, divadlo**	JaK ČaS UaK ZaP	Projekt: Príprava na Vianoce aktívna účasť na nácviku programu k slávno sti, pásmo, dramatizácia

Cieľ 2., 6.

XII. Mesačná téma: RODINA A TRADÍCIE

VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže:
1. - vnímať a prežívať advent , konať nezištne dobré skutky
- implementovať do bežného života posolstvo Vianoc (dobro, pomoc, starostlivosť, obdarovávanie, vďačnosť, láskavý prístup), zaspievať koledu, zarecitovať vinš, báseň a pieseň o Mikulášovi
2. - poznať ľudové zvyky a tradície sv. Lucie, a tradície v iných rodinách, pochopiť význam rodiny a rodinných spoločenstiev
3. - pozorovať zimné premeny

OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Upevňovanie rodinných vzťahov, vzťahov v komunite školy, vnímanie rodinnej väzby, vzájomnej potreby a spolupatričnosti. Konanie dobra, starostlivý prístup, zdieľanie spoločných zážitkov ako cesta k ľudskosti. Vnímanie tradičnej ľudovej kultúry ako formy kultúrneho prejavu podporujúcu zachovanie kultúrnej identity.

Podtémy PROJEKT: Adventné tradície	Integr. oblasť:	Forma:
1. Interpretačné umenie(piesne, dramatizácia hry) 1.1 Dramatizácia scénky vianočného programu 1.2. Adventný veniec, vianočný pozdrav **Pojmy: Advent, adventný kalendár, adventné nedele, symboly Vianoc- veniec, 4 sviečky- mier, viera, láska, nádej, dobré skutky, vianočné prianie, vinš**	UaK, JaK ČaS ČaP	Projekt: Adventné tradície Pozdravy Dramatizácia Spoločné aktivity Adven. kalendár
2. Tradície v našej obci, ľudové povesti, premeny v zime 2. 1 Tradičné zvyky na sviatok sv. Lucie, životopis sv. Mikuláša 2.2. Turistika spoznávanie zimných premien v okolitej krajine **Pojmy: sv. Lucia, symboly(biela farba, husie brko, nemá tvár, zlé sily), sv. Mikuláš, symboly (čižmy v okne, obeta, legenda, uhlie), dobro, biskup, turistika, zimné aktivity, krátke a dlhé noci**	JaK, ČaS ZaP UaK	Projekt: Adventné tradície Pozorovanie Vychádzka Tematické dni Výtvarné práce- výroba čižmičky
3. Príprava na Vianoce 3.1 Pečenie vianočného pečiva, upratovanie, darček **Pojmy: medovníky, girlandy, čistota zvonku i zvnútra, vlastnoručne vyrobený darček** 3.2 Príprava štedrej večere **Pojmy: symboly (oplátky, med, cesnak, orechy-kúty, jablko- hviezda, krížik na čelo, štedrosť, modlitba, za jedným stolom....dary)**	ČaS JaK UaK	Projekt: Adventné tradície Skupinové aktivity- pečenie vianočného pečiva, výroba darčeka pre kamaráta Tematický deň

Cieľ 3., 6.

I. Mesačná téma: CESTA RADOSTI

VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže:
1. - predniesť jednoduchý príležitostný prejav (novoročný vinš)
- interpretovať svoje želanie - potrebu, uvažovať - posúdiť dôležitosť
2. - opísať zaužívané tradície počas fašiangov

OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Upevňovanie rodinných vzťahov, vnímanie rodinnej väzby, vzájomnej potreby a spolupatričnosti, hľadanie identity spojenej s rodinnými tradíciami. Vnímanie tradičnej ľudovej kultúry ako formy kultúrneho prejavu podporujúcu zachovanie kultúrnej identity. Orientácia a interpretácia postojov, návykov, tradícii, hodnôt, interpretácii, spôsobov myslenia, cítenia a konania. Zameranie na živé a hodnotné, hmotné a nehmotné kultúrne rodiny.

Podtémy PROJEKT: Fašiangy	Integr. oblasť:	Forma:
1. Nový rok 1.1. Novoročné zvyky a tradície Pojmy: **novoročný vinš, tradičný rodinný zvyk** 1.2 Novoročné predsavzatia a blahoželania Pojmy: **predsavzatie, želanie osobné, prianie**	UaK JaK ČaS ČaP	Doplňovačky Výtv. prejav Konunita
2. Fašiangové tradície v obci 2.1 Fašiangové zvyky Pojmy: **symbol radosti, veselosti, zábavy a hojnosti, rituály, obdobie od Troch Kráľov do Popolcovej stredy, piesne, pochovávanie basy, jedlá- vyprážané fánky, šišky** 2.2 Fašiangové masky - význam Pojmy: **fašiangové masky: Cigánka, Drotár, Kováč, Žobrák, Stará žena, Mladucha, Mladý zať, Kominár, Medveď, Kozy, Turoňa, Slameníka(symbolizoval plodnosť, ale aj smrť)**	JaK ČaS UaK	Projekt: Fašiangy Skupinová práca Komunita Fašiangové hry a piesne
3. Ľudové povesti a rozprávky z fašiangového obdobia 3.1 Počúvanie povesti „Ako fašiangový turoň vystrašil a odohnal Turkov“ č. 139- v archíve slovenského rozhlasu Pojmy: **fašiangy, Turíce, škaredá streda (popolcová streda), Turci, turoň(veľký mocný býk, povriesla(zväzky zo slamy na zväzovanie snopov)** 3.2 Výtvarné stvárnenie fašiangových slávností- škrabošky Pojmy: **škraboška(zábavná pomôcka pre maskovanie tváre), materiál – plyš, krajka, perie, papier...**	ČaS JaK UaK	Projekt: Fašiangy Počúvanie a čítanie fašiangových povestí Karnevalové masky- výroba

Cieľ 1., 4., 6.

II. Mesačná téma: NAŠE KORENE

VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže:
1. - pracovať s kronikou a následne vyhľadať významné udalosti, ktoré sa stali v našej obci
2. - poznať vznik a históriu remesiel v našej obci a vymenovať tradičné miestne remeslá(košikárstvo, drotárstvo, medovnikárstvo)
3. - poznať miestny ľudový súbor

OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Vnímanie tradičnej ľudovej kultúry ako formy kultúrneho prejavu podporujúcu zachovanie kultúrnej identity. Orientácia a interpretácia postojov, návykov, tradícii, hodnôt, interpretácii, spôsobov myslenia, cítenia a konania. Poznanie ľudovo umeleckých remesiel, ktoré v minulosti boli súčasťou našej obci.

Podtémy	Integr. oblasť:	Forma:
1. História obce ľudové povesti, legendy, príbehy spojené s históriou obce 1.1 Čítanie z obecnej kroniky **Pojmy: kronika, pamätná kniha, kronikár, udalosti** 1.2 Zápis a výber historických udalostí z kroniky **Pojmy: obecná kronika, školská kronika, záznamy udalostí**	JaK ČaS JaK ČaS	Vychádzka Pozorovanie Komunita
2. Zvyky a tradície 2.1 Fašiangový sprievod **Pojmy: sprievod, piesne, vinše** 2.2. Deň sv. Valentína **Pojmy: láska, kňaz Valentín, darček pre milovanú osobu**	UaK ČaS JaK	Sprievod Dramatizácia Tematický deň Výtv. prejav
3. Remeslá - čo dokážeme v našej obci 3.1 Vedieť pomenovať ľudovoumelecké remeslá v minulosti, ktoré sú aj dnes zachované v našej obci **Pojmy: pastierstvo, kamenárstvo, murárstvo tesárstvo, tkáčstvo, košikárstvo, medovnikárstvo** 3.2 Zhotovenie výrobkov a napodobenie niektorých remesiel **Pojmy: drôt, plech, navíjačka a kliešte(pomôcky)**	JaK ČaS UaK	Komunita Výroba ručného drôteného výrobku
4. Ľudový prejav žiakov v obci 4.1 Prezentácia získaných ľudových dovedností **Pojmy: fotografie, miestny kroj, ľudové piesne** 4.2 Poznanie miestnych ľudových tancov a tradícií **Pojmy: ľudový tanec, pieseň, folklórny súbor Boršina, sučianske zvyky- varenie lekváru, priadky, driapačky**	JaK ČaS UaK	Pozorovanie Komunita

Cieľ 1., 5., 6.

III. Mesačná téma: ŽIVOT

VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže:
1. - poznať sviatky jari- Veľká noc(od zeleného štvrtka po Veľkonočný pondelok)
2. - vie zmeny ročných období, sleduje činnosť človeka a prírody
3. - vnímať prácu ako súčasť každodenného života, vedieť ako sa pripravuje pôda pre jarnú výsadbu
4. - poznať miestnu chránenú oblasť (Skalka) a jej okolie (Rokoš) a vedieť určiť chránené rastliny

OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Vnímanie práce ako súčasť každodenného života, potrebu rozvoja všeobecných užívateľských zručností a poznanie miestnych biotypov v našej obci. Orientácia a interpretácia postojov, návykov, tradícii, hodnôt, interpretácii, spôsobov myslenia, cítenia a konania. Vnímanie tradičnej ľudovej kultúry ako formy kultúrneho prejavu podporujúcu zachovanie kultúrnej identity.

Podtémy	Integr. oblasť:	Forma:
1. Ľudová slovesnosť, piesne 1.1 Marec mesiac knihy **Pojmy: kniha, čitateľ, spisovateľ, domáca knižnica** 1.2 Marec mesiac knihy **Pojmy: leporelo(harmonikovo skladaná kniha), ilustrácia, fotografie**	JaK ČaS UaK	Počúvanie a čítanie detských kníh Skupinová práca Výroba leporela
2. Jarné práce v našej obci 2.1 Jarné zmeny v prírode **Pojmy: jar, pôda, život, rozmnožovanie** 2.2 Práca ľudí v obci na poliach dnes a kedysi **Pojmy: jarné práce, údržba, obrábanie pôdy**	JaK, ČaP ČaS	Skupinová práca Komunita
3. Rastlinstvo v okolí našej obce, chránené biotopy v obci, geografické a prírodné monumenty, jaskyne a iné 3.1 Chránené rastliny, živočíchy v našej obci **Pojmy: konope, šafrán, rys** 3.2 Vychádzka na Skalku pozorovanie rastlín a jej okolia **Pojmy: sučianska Skala, bralo, tradičné domy**	ČaS JaK UaK	Vychádzka Výroba herbáru
4. Veľkonočné tradície v obci 4.1 Prežívanie veľkonočných sviatkov **Pojmy: zelený štvrtok-ženy slamenými vechťami a popolom umývali riady, veľký piatok- prísny pôst, varili sa šúľance s makom a kyslú fazuľu, biela sobota- slávnosť Vzkriesenia, veľkonočná nedeľa- jedlo svätenina a veľkonočný pondelok-oblievanie dievok, maľované kraslice** 4.2 Hranie a zinscenovanie rodinnej pohody počas sviatkov **Pojmy: rodinné zvyky a tradície(jedlá, oblievačka)**	UaK JaK ČaS	Komunita Rozprávanie Dramatizácia

Cieľ 1., 5., 6.

IV. Mesačná téma: VZŤAHY

VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže:
1. - pomenovať svoje predstavy o prírode, vybraných prírodných a spoločenských javoch
2. - citlivo pristupovať k živej prírode a k ochrane vlastného života
3. - objektívne a samostatne spoznávať prírodné prostredie a jej zmeny, ktoré sa v nej dejú
4. - interpretovať základné regionálne tanečné prvky, prednes a spev

OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Vnímanie tradičnej ľudovej kultúry ako formy kultúrneho prejavu podporujúcu zachovanie kultúrnej identity. Orientácia a interpretácia postojov, návykov, tradícii, hodnôt, interpretácii, spôsobov myslenia, cítenia a konania.
Odlíšenie živých a neživých súčastí prírody na základe identifikácie niektorých životných prejavov.

Podtémy PROJEKT: O láske	Integr. oblasť:	Forma:
1. O prírode 1.1Vnímanie a pozorovanie okolitej prírody v našej obci Pojmy: **živé a neživé prírodniny, vôňa, tajomstvá prírody, krása a zvuky prírody** 1.2 Prírodné hmatové pexeso- hľadanie dvojíc prírodnín Pojmy: **listy zo stromov, šišky, odlíšiteľný druh kameňa, kvety, kôra zo stromov, porovnávanie, dvojica/pár**	JaK ČaP MaPI UaK EV	Projekt: O láske Ranná komunita Vychádzka Pozorovanie Skupinová práca
2. Mesiac lesov 2.1 Les a jeho tajomstvá Pojmy: **les, potok, halúzky zo stromov, čistota** 2.2 Triedenie odpadkov- les nie je smetisko Pojmy: **starostlivosť, lesníci, živočíchy, rastliny, kompostér**	JaK ČaP EV	Projekt: O láske Vychádzka Pozorovanie Skupinová práca
3. Deň Zeme 3.1 Svetový deň Zeme- sviatok upozorňujúci ľudí na dopady ničenia životného prostredia- beseda Pojmy: **zemské zdroje, podujatie, životné prostredie, planéta** 3.2 Umelecké stvárnenie našej planéty Zem- sadenie stromčeka Pojmy: **klimatické zmeny, planéta**		Projekt: O láske Spoločné aktivity Tematický deň Beseda s lesníkom
4. Interpretačné umenie(piesne, dramatizácia hry) 3.1 Materinská láska- nácvik piesní, básni, dramatizácia scénky Pojmy: **láska, matka, dieťa, vzťah, radosť, pocit, uspávanka, rola** 3.2 Príprava kostýmov, kulís Pojmy: **kulisy, kostýmy, tvorivosť, divadlo**	JaK UaK ČaS ZaP	Projekt: O láske Dramatizácia aktívna účasť na nácviku programu k slávnosti, pásmo, dramatizácia

Cieľ 1., 4., 6.

V. Mesačná téma: ÚCTA

VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže:
1. - interpretovať základné regionálne prvky
2. - zdramatizovať, predniesť naspamäť literárny text, zaspievať pieseň
3. - poznať význam sviatku stavanie mája

OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Vnímanie tradičnej ľudovej kultúry ako formy kultúrneho prejavu podporujúcu zachovanie kultúrnej identity. Orientácia a interpretácia postojov, návykov, tradícii, hodnôt, interpretácii, spôsobov myslenia, cítenia a konania. Upevňovanie a formovanie vzťahu k rodine, spolupatričnosti.

Podtémy PROJEKT: O láske	Integr. oblasť:	Forma:
1. Ľudový prejav-tanečné, spevácke prvky 1.1 Stavanie mája, prežívanie, čo všetko súvisí s týmto zvykom **Pojmy:** stavanie mája, mládenci, mladé ihličnaté stromy vyzdobené stužkami 1.2 Nácvik piesní s ľudovou hudbou, tančeka, dramatizácia scénky **Pojmy:** zábava, láska, radosť, pieseň	UaK JaK ČaS ČaP	Projekt: O láske
2. Materinská láska 2.1 Čo znamená matka v mojom živote- darček **Pojmy:** matka, vzťah, ochrana 2.2 Dramatizácia scénky, piesní **Pojmy:** piesne, tanec, rola	JaK ČaS	Projekt: O láske Ranná komunita Výtv. stvárnenie
3. Sviatok práce v obci 3.1 Prečo je práca dôležitá **Pojmy:** práca, zamestnanie, oddych 3.2 Aké zamestnanie majú ľudia v tvojej rodine **Pojmy:** rodina, pláca, povolanie	JaK ČaS	Diskusia
4. Rodina, príbuzenské vzťahy 4.1 Kto všetko je v mojej rodine a aké ma miesto **Pojmy:** úcta k rodine, spoločné zážitky 4.2 Tvorba rodinného rodostromu **Pojmy:** fotografie, predkovia, informácie, vzťahy	JaK ČaS UaK	Tvorba rodostromu

Cieľ 1., 4., 6.

VI. Mesačná téma: ÚSPECH

VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže:
1. - interpretovať základné regionálne prvky
2. - zdramatizovať, predniesť naspamäť literárny text, zaspievať pieseň
3. - uvedomiť si zmysel otca v rodine (živiteľ, ochranca)
- určiť základné vzťahy medzi členmi rodiny z pozície člena, aj z pozície iného člena
4. - prejaviť úctu slovom, piesňou, tancom, vyrobením darčeka, trávením spoločných zážitkov

OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Vnímanie tradičnej ľudovej kultúry ako formy kultúrneho prejavu podporujúcu zachovanie kultúrnej identity. Orientácia a interpretácia postojov, návykov, tradícii, hodnôt, interpretácii, spôsobov myslenia, cítenia a konania. Upevňovanie a formovanie vzťahu k rodine, spolupatričnosti.

Podtémy PROJEKT: Rozlúčka	Integr. oblasť:	Forma:
1. Rozlúčka 1.1 Medzinárodný deň detí - význam Pojmy: radosť, šťastné a plnohodnotné detstvo, domov, celok ako rodina 1.2 Náramky priateľstva- darček pre môjho kamaráta Pojmy: priateľ, radosť, stužky, korálky	JaK ČsS ZaP UaK	Projekt: Rozlúčka Komunita
2. Rozlúčka so štvrtákmi 2.1 Nácvik piesní, tanečka Pojmy: láska, radosť, pieseň 2.2 Vedomostné aktivity, hry Pojmy: hádanka, tajnička, zábava, hry	JaK ČaS ZaP	Projekt: Rozlúčka Dramatizácia
3. Deň otcov 3.1 Otec a jeho význam v rodine Pojmy: otec, syn, dcéra, ochranca, živiteľ rodiny, bezpečnosť 3.2 Stretnutie detí so svojimi otcami, odprezentovanie prekvapenia pre otcov Pojmy: zábava, spoločnosť	JaK ČaS	Beseda
4. Rodina, príbuzenské vzťahy 4.1 Kto všetko je v mojej rodine a aké ma miesto Pojmy: úcta k rodine, spoločné zážitky 4.2 Tvorba rodinného rodostromu Pojmy: fotografie, predkovia, informácie, vzťahy	JaK ČaS UaK	Tvorba rodostromu

Cieľ 1., 2., 3., 4., 5.

IX. Mesačná téma: MOJE BLÍZKE OKOLIE

VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže:
1. - pozorovať okolitú prírodu v svojom blízkom okolí
2. - poznať a pomenovať piesne z obce Nitrianske Sučany
3. - orientovať sa v obci a poznať názvy jej častí
   - orientovať sa v blízkom okolí obce a poznať hlavné orientačné body
   - zakresliť jednoduchý plán
4. - aktívne sa zúčastňovať na slávnosti pre nižšie ročníky

OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Pozorovanie zmien v čase na príklade ľudí, krajiny, budov a artefaktov. Spoznávanie prírodných prvkov svojej obce, vrátane posúdenia ich stavu (udržiavaný, neudržiavaný, bezpečný, nebezpečný a i.). Rozpoznávanie vybraných poľnohospodárskych, liečivých a jedovatých rastlín a húb blízkeho okolia, hospodárskych a lesných živočíchov.
Formovanie vzťahu ku škole, s hrdosťou s pocitom príslušnosti k určitej sociálnej skupine, spolupráca v rámci skupiny.

Podtémy	Integ. oblasť:	Forma:
1. Poznávanie prírody v mojom okolí 1.1 Poznávanie okolitej prírody. **Pojmy: Strážovské vrchy, Rokoš, Skalka, rys ostrovid, medveď hnedý, rieka Nitrica, pohorie Vtáčnik**	ČaP ZaP	vychádzka
2. Zvyky, tradície, piesne, ľudová slovesnosť- ľudový prejav žiaka 2.1 Poznávanie ľudových piesní zozbieraných rodáčkou Vilmou Bakovou. **Pojmy: Vilma Baková, ľudová pieseň, zborník ľudových piesní**	JaK ČaS	prezentácia piesní, nácvik vybranej piesne
3. Orientácia v okolí obce 3.1 Pomenovanie, spoznávanie polohy častí obce podľa miestnych názvov a jej okolia (vrátane vedľajších obcí, pohoria, rieky). **Pojmy: názvy častí obce: Hôrky, Záhumnie, Podháje, Chrastečky, Háj, Vlčia jama; rieka Nitrica, Strážovské vrchy, Rokoš; Nováky, susedné obce**	ČaS JaK	čítanie mapy, zakreslenie okolia do plánu
4. Rituály a slávnostné udalosti 4.1 Formovanie vzťahu ku škole, s hrdosťou s pocitom príslušnosti k určitej sociálnej skupine, spolupráca v rámci skupiny - Imatrikulácia prvákov. **Pojmy: imatrikulácia, prijatie, komunita**	JaK ČaS	aktívna účasť na slávnosti

Cieľ 1., 2., 3., 4., 5., 6.

X. Mesačná téma: JESEŇ ŽIVOTA

VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže:
1., 4. - viesť rozhovor za účelom získania potrebných informácií k vybranej téme
- získať a interpretovať informácie z obrazových zdrojov a textov
2. - vysvetliť pojem nárečie, niektoré nárečové slová
3. - prezentovať sa v komunite triedy, školy
- v praktických činnostiach prezentovať realizáciu tradičných úkonov a aktivít

OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Formovanie vzťahu ku škole, s hrdosťou s pocitom príslušnosti k určitej sociálnej skupine, spolupráca v rámci skupiny.
Preukazovanie vďačnosti rodičom, starým rodičom a blízkym osobám.

Podtémy PROJEKT: NAŠI PREDKOVIA **1.-4.**	Integ. oblasť:	Forma:
1. Tradičné regionálne jesenné práce a zvyky, predmety z minulosti 1.1. Prezentácia pripravených záznamov, obrázkov, predmetov. Pojmy: **práca, zmena, úžitok, dožinky, roľa, sená**	JaK ČaS	individuálna prezentácia, diskusia
2. Ústne tradície a prejavy vrátane jazyka (ľudová slovesnosť, nárečie v regióne našej obce) 2.1. Miestne rečňovanky, vyčítanky, zoznámenie sa s nárečovými slovami regiónu. Pojmy: **nárečové slová(vybrané)**	JaK MaI	práca vo dvojiciach, v skupine; práca s IKT, dramatizácia, výtvarné stvárnenie
3. Rituály a slávnostné udalosti v regióne našej obce 3.1. Slávnostné vystúpenie pre dôchodcov/starých rodičov. Pojmy: **úcta, spomienky, starí rodičia, predkovia, prezentácia, obdarovanie**	JaK UaK	aktívna účasť na nácviku programu k slávnosti, sprostredkovanie umeleckého zážitku
4. Rituály a slávnostné udalosti v regióne našej obce 4.1. Pamiatka zosnulých, aktivita na miestnom cintoríne (hrob F. Madvu, padlých vojakov) Pojmy: **spomienka, úcta, pieta, pamiatka, Madva, padlí vojaci, zosnulí rodinní príbuzní**	JaK ČaS	vychádzka, vyjadrenie úcty aktivitou (zapálenie sviečky, modlitba)

Cieľ 1., 2., 3., 4., 5., 6.

XI. Mesačná téma: PRÍPRAVA NA VIANOCE

VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže:
1. - viesť rozhovor za účelom získania potrebných informácií k vybranej téme
   - vie zaspievať piesne zo svojho rodinného prostredia
   - rozpoznať ľudové hudobné nástroje,
   - opísať, aké tradície máme zaužívané v našej obci
2. - podľa kalendára poznať sviatky, tradície v jesennom a adventnom období, vyjadriť ich aktívnou činnosťou
   - zhotoviť adventný kalendár

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

Podtémy PROJEKT: PRÍPRAVA NA VIANOCE **1.,2.**	Integ. oblasť:	Forma:
1. Interpretačné umenie (ľudová hudba, piesne, tance, hry) 1.1. ,1.2. Nácvik dramatizácie a piesní na vianočné vystúpenie. Pojmy: **tradície, koleda, vystúpenie; príprava, scenár, rola, priama reč, rekvizita, kulisa**	JaK UaK	aktívna účasť na nácviku programu k slávnosti
2. Adventné obdobie v regióne našej obce 2.1. Návrh adventného kalendára. Pojmy: **stíšenie, čakanie, radosť, obeta, dobrý skutok, spoločná komunita**	JaK ČaS MaI	diskusia, práca v skupine, s IKT, tvorba kalendára s aktivitami

Cieľ 1., 3., 4., 6.

XII. Mesačná téma: RODINA A TRADÍCIE

VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže:
1. - viesť rozhovor za účelom získania potrebných informácií k vybranej téme
   - získať a interpretovať informácie z obrazových zdrojov a textov
1., 2. - realizovať uplatnenie tradícii v spoločnej komunite
2. - vyhľadávať informácie, opísať priebeh vianočných zvykov
   - opísať zmeny v prírode zaznamenané v ľudovej slovesnosti
   - dramatizovať scénu s tematikou Vianoc, zaspievať koledy

OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Vnímanie tradičnej ľudovej kultúry ako formy kultúrneho prejavu podporujúcu zachovanie kultúrnej identity. Orientácia a interpretácia postojov, návykov, tradícií, hodnôt, interpretácií a sebainterpretácií, spôsobov myslenia, cítenia a konania.
Identifikovanie významných kultúrnych podujatí v obci a jej okolí. Oboznamovanie sa s pôvodom a rôznymi spôsobmi slávenia sviatkov a dodržiavania tradícií vo svojej rodine, v rodine priateľov, spolužiakov, v obci, cirkvi a spoločnosti.

Podtémy PROJEKT: ADVENTNÉ TRADÍCIE **1.,2.**	Integ. oblasť:	Forma:
1. Tradície v našom regióne Horná Nitra 1.1., 1.2. Kalendárny zvyky a tradície (Mikuláš /Lucie/štedrá večera)	UaK JaK ČaS	aktívna účasť (dramatizácia , situačné scénky, praktické uplatnenie

Pojmy: biskup, obeta, pomoc, obdarovanie; luciový stolček, mágia, očista; modlitba, úcta, koleda, vinš, empatia		zvykov v spoločenstve triedy)
2. Vianočné piesne a koledy z regiónu Horná Nitra 2.1. Poznávanie a spev piesní a kolied. **Pojmy: regionálna pieseň, koleda, zborový spev**	UaK JaK ČaS	zborový spev kolied a piesní

Cieľ 1., 2., 3., 4., 6.		
I. Mesačná téma: CESTA RADOSTI		
VÝKONOVÝ ŠTANDARD **Žiak vie/dokáže:** 1.,3. - viesť rozhovor za účelom získania potrebných informácií, získať a interpretovať informácie z obrazových zdrojov a literatúry 1. - vyhľadávať informácie, opísať činnosť remeselníkov, predaj a výmenu výrobkov; predstaviť remeslo bez slov 1.,3. - podieľať sa v rámci skupiny na spoločnom riešení úlohy, prezentovať výsledky svojej práce 2. - vyrobiť darčekový predmet viažuci sa k histórii, k tradíciám 3. - prejaviť tancom a spevom radosť (fašiangy)		
OBSAHOVÝ ŠTANDARD Vnímanie tradičnej ľudovej kultúry ako formy kultúrneho prejavu podporujúcu zachovanie kultúrnej identity. Identifikovanie významných kultúrnych podujatí v obci a jej okolí. Pátranie po najstarších pamiatkach. Pozorovanie zmien v čase na príklade artefaktov. Oboznamovanie sa s pôvodom a rôznymi spôsobmi slávenia sviatkov a dodržiavania tradícií vo svojej rodine, v rodine priateľov, spolužiakov, v obci, cirkvi a spoločnosti.		
Podtémy: **PROJEKT: FAŠIANGY 3.**	**Integ. oblasť:**	**Forma:**
1. Čo dokážeme v obci, v našom regióne Hornej Nitry – remeslá 1.1. Ľudovoumelecké remeslá, ktoré sú zachované v obci, v regióne, poznať produkty remesiel. **Pojmy: medovnikárstvo, medovník, E. Čerteková, košikárstvo, p. Nemček, úžitkové a dekoračné predmety, umelecké kováčstvo; výšivkárstvo, čipka; sklárstvo**	ČaS ČaSP UaK MaI	detská hra My sme dvaja remeselníci skupinová práca-spracovanie témy na plagáte, práca s IKT
2. Ľudový prejav žiakov - darčekové predmety z prír. Materiálov 2.1. Výroba darčekového/dekoračného/úžitkového predmetu – inšpirácia remeslami. **Pojmy: materiál, zručnosť, dekorácia, úžitok, precíznosť, trpezlivosť, estetika**	ČaSP UaK	individuálna manuálna práca
3. Fašiangové tradície v regióne Horná Nitra 3.1. Spoznávanie fašiangových zvykov, výroba masky 3.2. Spoznávanie fašiangových zvykov, prejavenie radosti spevom a tancom **Pojmy: fašiangy, fašiangový sprievod, maska, pochovávanie basy, plačky, ples, karneval**	UaK Čas JaK ZaP	vyhľadávanie informácii, práca s IKT, aktívna účasť vo fašiangovom sprievode

Cieľ 1., 2., 3., 4., 5.

II. Mesačná téma: NAŠE KORENE

VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže:
1. - pri čítaní rozoznať skutočnosť a fantáziu ľudí; získané informácie zhrnúť a reprodukovať text vlastnými slovami
2. - vyhľadávať informácie, opísať činnosť remeselníkov
- navštíviť múzeum, skanzen (HNM PD, Sklársky skanzen Valaská Belá), zoznámiť sa s exponátmi, vytvoriť si predstavu o dobe, ktorú zachytávajú, o hodnote ľudskej práce
3. - mať prehľad o významných kultúrnych a historických prvkoch vo svojom okolí
1., 3. - podieľať sa v rámci skupiny na spoločnom riešení úlohy podľa predpísaného postupu, prezentovať výsledky svojej práce

OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Prerozprávanie alebo stvárnenie príbehu (povesť, legenda) spojeného s obcou alebo jej okolím. Vnímanie domova ako miesta pre život a rozvíjanie vzťahov v rodine a komunite.
Vnímanie tradičnej ľudovej kultúry ako formy kultúrneho prejavu podporujúcu zachovanie kultúrnej identity.
Prehlbovanie vedomostí o regionálnych kultúrnych pamiatkach, budovanie kladného vzťahu ku kultúrnemu a prírodnému bohatstvu regiónu a krajiny.

Podtémy	Integ. oblasť:	Forma:
1. História regiónu Horná Nitra- ľudové povesti, legendy, príbehy spojené s históriou obce. 📖👁💻🍒 1.1. Získavanie informácií z obecnej kroniky, z publikácií, z internetu a z iných dostupných zdrojov. **Pojmy: miestne legendy, zborník Žltá ľalia, jaskyňa Brložná skala, Jánošíkov poklad, legenda Biely kríž, prícestný kríž**	JaK ČaS ČaP MaI	práca vo dvojici, v skupine práca s IKT, záznam získaných informácií – pojmová mapa/ obrazový záznam
2. Rôzne remeslá, múzeá, skanzeny v regióne Horná Nitra 👁🙋‍♀️👫 2.1., 2.2. Ukážka remesiel, realizácia exkurzie do múzea/dielne/skanzenu. **Pojmy: medovnikárstvo, košikárstvo, výšivkárstvo, sklársky skanzen, rezbárstvo, Hornonitrianske múzeum, Regionálne a kultúrne centrum PD**	ČaSP UaK	exkurzia/beseda, pozorovanie
3. Kultúrne staviteľské pamiatky obce 👁🙋‍♀️🍒 3.1. Kaplnky v našej obci, kostol sv. Filipa a Jakuba, Ambróze dom **Pojmy: kaplnka sv. J. Nepomuckého /Sedembolestnej Panne Márii, socha sv. J. N., kostol sv. Filipa a Jakuba, trojičný stĺp, Ambróze dom**	ČaS UaK	vychádzka, pozorovanie, záznam informácií, skupinový projekt

Cieľ 1., 3., 4., 5.

III. Mesačná téma: ŽIVOT

VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže:
1. - opísať zvyky charakteristické pre región, prakticky prezentovať maľovanie kraslíc/pletenie korbáča, vyrobiť veľkonočnú dekoráciu
2. - mať prehľad o významných prírodných prvkoch- živočíchoch vo svojom okolí – vyhľadávať informácie, zostaviť atlas (chránených) živočíchov; vypracovať návrh na ich ochranu
1.,2. - viesť rozhovor za účelom získania potrebných informácií, získať a interpretovať informácie z obrazových zdrojov a literatúry
2.,3. - vysvetliť vplyv človeka na okolie, prínos ale aj ohrozenie životného prostredia

OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Oboznamovanie sa s pôvodom a rôznymi spôsobmi slávenia sviatkov a dodržiavania tradícií v obci, v regióne, v cirkvi a spoločnosti.
Spoznávanie prírodných a historických prvkov obce a jej okolia podľa miestnych daností (napríklad park, les, chránený strom, prírodná rezervácia, potok...), vrátane posúdenia ich stavu (udržiavaný, neudržiavaný, bezpečný, nebezpečný a i.).
Pozorovanie zmien v čase na príklade ľudí, krajiny, budov.

Podtémy	Integ. oblasť:	Forma:
1. Veľkonočné tradície v regióne Horná Nitra 1.1. Prežívanie veľkonočných sviatkov, tradičné spôsoby zdobenia vajíčok. **Pojmy: zelený štvrtok, Veľký piatok, Biela sobota, veľkonočná nedeľa, Veľkonočný pondelok, šibačka, oblievačka, očista, vzkriesenie; voskovanie , oblepovanie, zdobenie slamou, vyškrabovanie**	ČaS ČaP UaK MaI JaK	diskusia/beseda, práca s IKT, manuálna práca- zdobenie vajíčok
2. Živočíšstvo v okolí nášho regiónu Horná Nitra 2.1. Živočíchy divo žijúce v okolí, v regióne, ochrana druhov. **Pojmy: vysoká a diviačia zver, medveď hnedý, rys ostrovid, salamandra, mloky**	ČaP MaI	beseda, vyhľadávanie informácií, skupinová práca, práca s IKT
3. Jarné práce v našej obci, ochrana životného prostredia 3.1. Čistenie okolia našej obce, separovanie odpadu. **Pojmy: ochrana ŽP, triedenie, separácia, kontajnery, zberný dvor, recyklácia, šetrenie energií**	ČaS ČaSP ČaP ZaP	vychádzka, manuálna práca v skupine

Cieľ 1., 3., 4., 6.

IV. Mesačná téma: VZŤAHY

VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže:
1. - zostaviť plán starostlivosti o les, mať prehľad o významných prírodných prvkoch vo svojom okolí, vysvetliť vplyv prírodných podmienok na spôsob života rastlín/živočíchov
1.,2. - vyjadriť svoj vzťah k obci, vlasti, zhodnotiť svoje konanie a postoje
1.-3. - podieľať sa v rámci skupiny na spoločnom riešení úlohy podľa predpísaného postupu
2.,3. - modifikovať ľudový folklór v podobe piesní, hudby, tanca
3. - vyhľadať rôzne žánre ľud. slovesnosti viažuce sa k oslave života, k rodine, k materinskej láske; podieľať sa na príprave vystúpenia ku Dňu matiek
3. - pripraviť darček/vystúpenie pre mamičku, prezentovať sa na verejnosti, vyjadriť písomne svoj vzťah k matke

OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Spoznávanie prírodných prvkov svojho regiónu. Spoznávanie prírodných prvkov obce a jej okolia podľa miestnych daností (napríklad park, les, chránený strom, prírodná rezervácia, potok...), vrátane posúdenia ich stavu (udržiavaný, neudržiavaný, bezpečný, nebezpečný a i.).

Oboznamovanie sa s pôvodom a rôznymi spôsobmi slávenia sviatkov a dodržiavania tradícií v obci, v regióne, v cirkvi a spoločnosti. Vnímanie domova ako miesta pre život a rozvíjanie vzťahov v rodine a komunite. Preukazovanie vďačnosti rodičom, starým rodičom a blízkym osobám.		
Podtémy **PROJEKT: O LÁSKE 1.-3.**	**Integ. oblasť:**	**Forma:**
1. Starostlivosť o lesy, prírodu, krásne miesta regiónu 1.1. Naplánovať konkrétne aktivity starostlivosti o les, o prírodu (vychádzka do lesa) **Pojmy: druhy lesov, zmiešaný les, Trstenec, Hôrky, Brložná skala, jaskyňa, Skalka**	ČaP JaK	vychádzka, pozorovanie, tvorba plánu
2. Tradície, piesne, zvyky a ich oslava 2.1. Ľudový prejav žiakov v podobe nácviku vystúpenia k stavaniu mája. **Pojmy: obdiv, láska, prejavy lásky, strom, dekorácia, oslava jari**	UaK JaK ZaP	aktívna účasť na nácviku programu k slávnosti, sprostredkovanie umeleckého zážitku
3. Materinská láska 3.1., 3.2. Čo znamená matka v mojom živote? Nácvik piesní, tanečka, dramatizácia **Pojmy: úcta, starostlivosť, vďačnosť, prejavenie lásky; text, strofa, scenár, rola, priestorová dramatizácia, rekvizita, scéna, sebavyjadrenie, sebaprezentácia**	ČaS UaK JaK	aktívna účasť na nácviku programu k slávnosti

Cieľ 1., 3., 4., 6.

V. Mesačná téma: ÚCTA

VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže:
1. - modifikovať ľudový folklór v podobe piesní, hudby, tanca
   - pripraviť darček/vystúpenie pre mamičku, prezentovať sa na verejnosti, vyjadriť písomne svoj vzťah k matke
2. - vyhľadať informácie o chránených rastlinách, mať prehľad o významných prírodných prvkoch vo svojom regióne
   - vysvetliť vplyv prírodných podmienok na spôsob života rastlín

OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Vnímanie domova ako miesta pre život a rozvíjanie vzťahov v rodine a komunite. Preukazovanie vďačnosti rodičom, starým rodičom a blízkym osobám. Sebaprezentácia a spoločné vystúpenie v rámci komunity školy a obce. Spoznávanie prírodných prvkov obce a jej okolia podľa miestnych daností, spoznávanie miestnej flóry.

Podtémy **PROJEKT: O LÁSKE 1.**	**Integ. Oblasť:**	**Forma:**
1. Materinská láska, emocionálny prejav-tanec, spev 1.1., 1. 2. Nácvik vystúpenia pre mamičky – piesne, tance, dramatizácia **Pojmy: úcta, starostlivosť, vďačnosť, prejavenie lásky; text, strofa, scenár, rola, priestorová dramatizácia, rekvizita, scéna, sebavyjadrenie, sebaprezentácia**	ČaS UaK JaK ZaP	aktívna účasť na nácviku programu k slávnosti, sprostredkovanie umeleckého zážitku
2. Rastlinstvo v okolí nášho regiónu Horná Nitra, chránené biotopy, geografické a prírodné monumenty 2.1., 2.2. Vychádzka na Skalku a pozorovanie a zber rastlín, pozorovanie Rokoša, Strážovských vrchov.	ČaP JaK ZaP	vychádzka, zber rastlín
Pojmy: Skalka, rozmanitosť rastlín, Strážovské vrchy, chránená rastlina, zásady a pravidlá, ochrana, ohrozenie, opatrnosť, zber rastlín		

Cieľ 3., 4.

VI. Mesačná téma: ÚSPECH

VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže:
1. - vyjadriť význam lásky a úcty v rodine, písomne svoj vzťah k otcovi/dedovi, vyrobiť darček
1.,2. - preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí
2.,3. - podieľať sa v rámci skupiny na spoločnom riešení úlohy podľa predpísaného postupu, prezentovať výsledky svojej práce

OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Vnímanie domova ako miesta pre život a rozvíjanie vzťahov v rodine a komunite. Preukazovanie vďačnosti rodičom, starým rodičom a blízkym osobám.
Spoznávanie prírodných prvkov obce a jej okolia podľa miestnych daností, spoznávanie miestnej flóry.

Podtémy:	Integ. oblasť:	Forma:
1. Úcta a láska v rodine - Deň otcov 1.1. Vyjadriť svoj vzťah k otcovi, úlohu otca v rodine, vyrobiť darček pre otca Pojmy: **hlava rodiny, istota, ochrana, bezpečie, finančné zabezpečenie, osobný vzor, úcta, vďačnosť**	JaK ČaS ČaSP	práca vo dvojiciach, výtvarné zobrazenie pocitov/ vďaky
2. Rituály a slávnostné udalosti 2.1. Rozlúčkové vystúpenie k ukončeniu 1. cyklu Pojmy: **prezentácia, rozlúčka, poďakovanie, ocenenie**	JaK UaK	aktívna účasť na nácviku programu k slávnosti
3. Rastlinstvo v okolí obce, rastliny nášho regiónu Horná Nitra 3.1. Prezentácia spracovaného herbára rastlín Pojmy: **prírodné bohatstvo, prezentácia, ocenenie**	ČaP JaK	spracovanie herbára rastlín, prezentácia žiackeho výstupu

<table>
<tr><td colspan="5">Učebné osnovy pre 1.cyklus
Slovenský jazyk a literatúra</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Obsahový štandard a výkonový štandard</td><td>KOMPONENT</td><td></td><td>1.ročník</td><td>2.ročník</td><td>3. ročník</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Komunikačná interakcia</td><td>Žiak vie/dokáže:</td><td colspan="3">Nadviazať kontakt s komunikačným partnerom
Poďakovať a ospravedlniť sa primerane adresátovi a prostrediu
Sformulovať otázku, prosbu, prianie, súhlas, nesúhlas, námietku a jednoduché zdôvodnenie
Požiadať o informáciu a na požiadanie informáciu poskytnúť
Viesť jednoduchý dialóg a klásť vecné otázky
Pozorne počúvať partnera v dialógu a reagovať na jeho repliky
Vyjadriť myšlienky, potreby a pocity jazykovo a sociálne primeraným spôsobom</td></tr>
<tr><td>OBSAHOVÝ ŠTANDARD</td><td>1.ročník</td><td>2.ročník</td><td>3. ročník</td></tr>
<tr><td>Komunikačné zvyklosti</td><td>Pozdrav
Predstavenie sa</td><td>Poďakovanie Ospravedlnenie sa
Oslovenia</td><td>Tykanie a vykanie vo verejnom a súkromnom komunikačnom prostredí</td></tr>
<tr><td>Komunikačné zámery a ich vyjadrenie</td><td>Formulovanie prosby, priania</td><td>Formulovanie nesúhlasu a námietky
Porovnávanie rôznych spôsobov ich vyjadrenia Formulovanie jednoduchého javu alebo vlastného konania</td><td>Formulovanie zisťovacích a doplňovacích otázok
Formulovanie vlastných potrieb a prežívaných pocitov primeraným spôsobom
Presnosť a pravdivosť vyjadrenia pri požiadaní o informáciu a pri poskytnutí informácie, zdôvodnenie</td></tr>
</table>

		Dialóg	Nácvik jednoduchého dialógu / **rozhovor**/ vo dvojici Kladenie otázok a formulovanie **odpovedí** Pravidelné striedanie replík oboch komunikačných partnerov	**Priamy dialóg Telefonický dialóg Pozorné počúvanie** komunikačného partnera	Pozorné **počúvanie** komunikačného partnera **Nácvik dialógu** v dvojiciach alebo v skupinách pri riešení úloh
		Komunikačné prostriedky a pravidlá	**Rozširovanie slovnej zásoby** prostredníctvom dialógu	Používanie vhodných, **slov, slovných spojení a viet** pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov Uplatňovanie a rozlišovanie **melódie viet** podľa komunikačného zámeru	Funkčné používanie pohybových prostriedkov počas dialógu Uplatňovanie pravidiel **spisovnej výslovnosti** /kvantita - **hláska, dĺžka hlásky**, výslovnosť **dvojhlások,** slovný **prízvuk,** spodobovanie, splývavá výslovnosť
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť	pozdrav, predstavenie sa, prosba, prianie, rozhovor	• poďakovanie, ospravedlnenie, nesúhlas, námietka, pozorné počúvanie, slovo, slovné spojenie, veta,	tykanie/vykanie, požiadanie o informáciu, poskytnutie informácie, zdôvodnenie, otázka (zisťovacia a doplňovacia), odpoveď, spisovná výslovnosť (hláska, dĺžka hlásky, dvojhláska, prízvuk, melódia)
			1.ročník	**2.ročník**	**3. ročník**
	Hovorená produkcia	**Žiak vie/dokáže:**	Zhromaždiť základné informácie k téme hovoreného prejavu Sformulovať jednoduchú ústnu informáciu Vyrozprávať príbeh na základe vlastnej skúsenosti alebo zážitku Povedať hlavné znaky pozorovaného objektu a pozorovanej činnosti, Predniesť jednoduchý príležitostný prejav Korigovať nepresnosti alebo nejasnosti vo svojom ústnom vyjadrení, Vypočuť hovorený prejav a klásť otázky k jeho obsahu Uplatniť pri hovorení situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky		
		OBSAHOVÝ ŠTANDARD	**1.ročník**	**2.ročník**	**3. ročník**

		Príprava a prednes hovoreného prejavu	**výber témy** hovoreného prejavu s pomocou učiteľa alebo samostatne, **zhromažďovanie slovnej zásoby** a informácií potrebných na rozvíjanie témy	rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru: **informovať, rozprávať, opísať,** členenie textu, **využitie obrázkovej** alebo **slovnej osnovy**	artikulačné a výslovnostné cvičenia, cvičenia na moduláciu hlasu a na situačne vhodné používanie mimiky a gest, prednes hovoreného prejavu v prostredí triedy, jednoduché techniky zvládania trémy pri prednese prejavu
		Reflexia hovoreného prejavu	rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru: **informovať, rozprávať, opísať,** členenie textu, **využitie obrázkovej** alebo **slovnej osnovy**	**pozorné počúvanie** hovoreného prejavu spolužiakov a iných hovoriacich	**kladenie otázok** k obsahu počúvaného prejavu, **vyslovovanie predpokladov**, **formulovanie odpovedí** na položené otázky.
		Žánre hovoreného textu	jednoduché rozprávanie: prežitá skúsenosť, reálny alebo vymyslený príbeh	vyjadrenie kľúčových informácií v jednoduchom informačnom texte (**odkaz, oznam),** jednoduché rozprávanie: prežitá skúsenosť, **reálny alebo vymyslený príbeh**, uplatnenie časovej postupnosti v rozprávaní	**jednoduchý opisný text**: postupnosť dejov pri opise pracovného postupu; hlavné znaky opisovaného objektu (**konkrétny predmet alebo blízka osoba**), jednoduchý príležitostný prejav: **nácvik ústneho pozvania, privítania, rozlúčenia, blahoželania a tradičného vinša**
		Komunikačné prostriedky a pravidlá	**vyjadrovanie myšlienok** v ucelených vetách a jednoduchých súvetiach	**používanie vhodných slovných spojení a viet** pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov	uplatňovanie jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: **významové okruhy slov**, **slovotvorne súvisiace slová, slová s podobným a opačným významom**,

				uplatňovanie a rozlišovanie melódie viet podľa komunikačného zámeru	**nadradené a podradené slová, uplatňovanie melódie**, **významovej pauzy** a **tempa** prejavu podľa obsahu a komunikačného zámeru textu, **uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti** (kvantita, výslovnosť dvojhlások, slovný prízvuk, spodobovanie a splývavá výslovnosť), **pozorovanie rozdielov medzi spisovnou výslovnosťou** a **bežnou výslovnosťou** v danom regióne alebo v miestnom nárečí.
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť	rozprávanie (zážitok, skúsenosť, príbeh), téma,	informácia (odkaz, oznam), rozvíjanie témy,	opis (pracovného postupu, predmetu, osoby), osnova (úvod, jadro, záver), pozvanie, privítanie, rozlúčenie, blahoželanie, vinš, pozvanie, privítanie, rozlúčenie, blahoželanie, vinš, zámer vety: oznámenie, otázka, rozkaz, prosba, prianie, nesúhlas, námietka, zdôvodnenie, slová s podobným významom, slová s opačným významom, nadradené a podradené slová, citovo zafarbené slová, prirovnanie,

					spisovná výslovnosť (melódia, prestávka, prízvuk, dĺžka hlásky, dvojhláska)
	Písaná produkcia	**Žiak vie/dokáže:**	Písať všetky písmená slovenskej abecedy automatizovane a čitateľne, Vytvoriť súvislý písaný alebo obrazovo-písaný text na tému blízku ich životnej a jazykovej skúsenosti, Vyjadriť písaním svoje pocity a predstavy, Zhromaždiť základné informácie k téme textu, Napísať jednoduchý informačný text, Napísať príbeh, vlastnú skúsenosť alebo zážitok, Zapísať hlavné znaky pozorovaného objektu a pozorovanej činnosti, upraviť obsahovú a jazykovú stránku napísaného textu		
		OBSAHOVÝ ŠTANDARD	**1.ročník**	**2.ročník**	**3. ročník**
		Elementárne písanie	prípravné (predpisateľské) cviky, percepčno-motorické zručnosti pri písaní, písanie písmen slovenskej abecedy, písanie slov, odpis písaného textu, prepis	fonematická analýza a diferenciácia, prevod hlásky na písmeno	písomné vyjadrovanie vlastných myšlienok

			tlačeného textu, písanie podľa diktovania,		
		Proces tvorenia textu	využívanie základných spôsobov zhromažďovania myšlienok k téme	**výber témy písaného textu** pomocou učiteľa alebo samostatne využívanie základných spôsobov zhromažďovania myšlienok k téme, **výber vhodných slov, slovných spojení a vetných celkov** podľa komunikačného/autorského zámeru,	rozvíjanie témy podľa komunikačného/autorského zámeru: **informácia, rozprávanie, opis, voľné písanie** využívanie obrázkovej alebo slovnej osnovy pri členení textu, **tvorenie konceptu textu** a jeho úprava pomocou učiteľa alebo prostredníctvom kontrolných otázok, **prezentovanie vlastného textu** v prostredí triedy.
		Žánre písaného textu	uplatnenie časovej postupnosti v rozprávaní	vyjadrenie kľúčových informácií v jednoduchom informačnom texte (**odkaz, oznam**), tvorenie jednoduchého nesúvislého textu (**zoznam**) a obrazovo-písaného textu **(pozvánka, pohľadnica)**	jednoduché **písomné rozprávanie: vyjadrenie prežitej udalosti, zážitku, vymyslený príbeh** jednoduchý opisný text: **postupnosť dejov pri opise pracovného postupu**; hlavné znaky opisovaného objektu (**konkrétny predmet alebo blízka osoba**), jednoduché techniky tvorivého písania
		Komunikačné prostriedky a pravidlá	vyjadrovanie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach s rôznymi komunikačnými zámermi: **oznámenie, výzva (rozkaz,**	používanie základných prostriedkov nadväzovania viet v texte **(opakovanie slova, synonymá, zámená, rovnaký tvar slovesa**)	uplatňovanie jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: **významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová, slová s podobným a opačným významom,**

			prosba), prianie, nesúhlas, námietka		**nadradené a podradené slová,** vyjadrovanie vzťahu k pomenúvaným javom prostredníctvom emocionálnych slov alebo jednoduchých frazém (**prirovnania alebo iné frazémy,** ktorým žiaci rozumejú)
		Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu	sémantický pravopis: **písanie veľkého písmena na začiatku vety, slabičný pravopis** (de, le, lie atď.); **pravopis dvojhlások**, **pravopis ä**, **dvojzložkové písmená** (ch, dz, dž); fonematický pravopis: **rozlišovacie znamienka**;	delenie hlások na **samohlásky** (krátke, dlhé), **dvojhlásky** a s**poluhlásky** (tvrdé, mäkké) ako východisko uplatňovania fonematického pravopisu; **pravopis i/í po mäkkých spoluhláskach, y/ý po tvrdých spoluhláskach**;	pravopis slabík so slabikotvornými spoluhláskami, rozlišovanie pravopisu všeobecných a vlastných podstatných mien (**mená osôb, zvierat, miestne geografické názvy,** etymologický pravopis: vymedzenie obojakých spoluhlások; **písanie i/y, í/ý po obojakých spoluhláskach** v koreňoch domácich slov (frekventovaných a deťom blízkych); **pravopis prevzatých slov** (frekventovaných a deťom blízkych), morfematický pravopis: vybrané slovesné tvary a slovotvorné prípony: **jednotné písanie i/í v tvaroch minulého času**; **jednotné písanie i/í ako tematickej morfémy** *(robiť, robím);* jednotné **písanie prípon pri zdrobnených, zveličených alebo citovo zafarbených slovách** *(nos-ík,nos- isko, mam-ička),* interpunkčný pravopis: **interpunkčné znamienka na konci vety**; použitie

					spojovníka pri delení slov na konci riadka; písanie čiarky v jednoduchej vete
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť	písmeno, abeceda, písané písmo, tlačené písmo, text, téma, rozprávanie (zážitok, skúsenosť, príbeh), zámer vety: oznámenie, otázka, rozkaz, prosba, prianie, nesúhlas, námietka, zdôvodnenie, veta, začiatok vety, koniec vety, interpunkčné znamienka (bodka, otáznik, výkričník, čiarka, spojovník).	rozvíjanie témy, informácia (odkaz, oznam, pozvánka, pohľadnica), informácia (odkaz, oznam, pozvánka, pohľadnica), rozlišovacie znamienka; samohlásky (krátke, dlhé), dvojhlásky a spoluhlásky (tvrdé, mäkké),	osnova (úvod, jadro, záver), časová postupnosť, opis (pracovného postupu, predmetu, osoby), slová s podobným významom, slová s opačným významom, nadradené a podradené slová, citovo zafarbené slová, prirovnanie, pravopis a pravopisné pravidlo, slabikotvorné spoluhlásky, pravopis vlastných podstatných mien (mená osôb a zvierat, miestne geografické názvy), obojaké spoluhlásky, vybrané slová, príbuzné slová,
	Vecná produkcia	**Žiak vie/dokáže:**	• prečítať primerane náročný vecný text plynulo a správne, nahlas a potichu , • identifikovať doslovné (explicitné) informácie v počúvanom a v čítanom texte , • vyvodiť základné implicitné informácie z počúvaného a z čítaného textu , • orientovať sa v nesúvislom a obrazovo-písanom texte , • reprodukovať text vlastnými slovami a zhrnúť kľúčové informácie , • sledovať vlastné porozumenie textu , • rozlíšiť medzi informáciou, opisom a rozprávaním • použiť pri porozumení textu primerané znalosti slovnej zásoby, základných lexikálnych vzťahov a vetných celkov		

		OBSAHOVÝ ŠTANDARD	1.ročník	2.ročník	3. ročník
		Elementárne čítanie	• fonematické uvedomovanie – sluchová analýza zvukových jednotiek hovorenej reči (rozlišovanie slov, slabík, identifikácia hlásky) , • poznávanie písmen, upevňovanie korešpondencie hlásky a písmena , • nácvik čítania slov, viet a krátkych textov (primeranej a postupne sa zvyšujúcej náročnosti)	• oprava vlastných chýb pri čítaní , • uplatňovanie splývavej výslovnosti, významovej pauzy, melódie a tempa reči pri hlasnom čítaní	• ovládanie abecedy a jej využitie pri orientácii v abecedných zoznamoch
		Porozumenie textu	• vytváranie predstáv o obsahu textu na základe ilustrácie, obrazového materiálu, nadpisu, s oporou o doterajšie znalosti žiaka ,	• porozumenie doslovného (explicitného) významu textu a jeho reprodukcia ,	• identifikovanie kľúčových slov v texte a ich jednoduché zaznamenanie , • vyvodzovanie základných implicitných významov z textu (vytváranie inferencií) na základe otázok učiteľa: význam slov a slovných spojení, súvislosti medzi slovami a vetami, súvislosti medzi informáciami z textu a doterajšími znalosťami a skúsenosťami žiaka , • stručné zhrnutie získaných informácií .

		Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu	• pozorovanie učiteľovho premýšľania pri čítaní (učiteľ „myslí nahlas“): komentovanie porozumenia alebo neporozumenia, identifikovanie príčiny nedostatočného porozumenia, naznačovanie riešenia ,	• hodnotenie vlastného porozumenia, posúdenie správnosti vlastnej odpovede, miery istoty (napr. *Podľa čoho viem, že som to správne pochopil?*) ,	• vnímanie chýb a nepresností pri čítaní ako prirodzenej súčasti učenia sa, ktorú je možné ovplyvniť vlastným úsilím, požiadaním o pomoc a komunikáciou s druhými .
		Žánre vecného textu	• porozumenie dejovej postupnosti, konania postáv a sprostredkovanej skúsenosti v bežnom (neumeleckom) rozprávaní: rozprávanie prežitej skúsenosti, reálny alebo vymyslený príbeh ,	• porozumenie jednoduchým obrazovo-písaným alebo obrazovo-hovoreným textom: jednoduché schémy a náčrty, piktogramy, obrazové encyklopédie, edukačné videá 👁 🕮,	• vyhľadávanie kľúčových informácií v informačnom texte (kto, čo, kde, kedy, ako, prečo): oznam a správa , • porozumenie postupnosti dejov v opise pracovného postupu , • orientácia v jednoduchých nesúvislých textoch: zoznam, rozvrh, plán, tabuľka , • identifikovanie reklamy v médiách a rozhovor o jej účinku . • identifikovanie hlavných znakov opisovaného objektu ,
		Komunikačné prostriedky a pravidlá	• pozorovanie jazykového vyjadrenia komunikačného zámeru a interpunkčných znamienok na konci vety ,	• úvod do poznávania slovných druhov: vytvorenie prvotnej predstavy o význame a využití slovných druhov v texte ,	• pojem časovanie a tvary slovesa v jednotlivých osobách prítomného času, rozlišovanie tvarov slovesa v texte , • rozlišovanie všeobecných a vlastných podstatných mien: základné

					významové skupiny vlastných podstatných mien (mená osôb, zvierat, miestne geografické názvy) , • vyvodzovanie významov slov z textu: neznáme slová, viacvýznamové slová, emocionálne slová, frazeologické prirovnania a iné jednoduché frazémy , • pozorovanie lexikálnych vzťahov v texte: slová s podobným a s opačným významom, nadradené a podradené slová , • pozorovanie slovotvorne súvisiacich slov v texte, rozhovor o ich významovom vzťahu .
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť	• text, veta, slovo, slabika, hláska, písmeno, abeceda ,	• obsah textu, informácia, kľúčové slová, nadpis, ilustrácia, zhrnutie informácií ,	• úvod, jadro, záver, časová postupnosť, odsek , • súvislý text: informácia (oznam, správa), rozprávanie (zážitok, skúsenosť, príbeh), opis (pracovného postupu, predmetu, osoby) , • nesúvislý text: zoznam, rozvrh, plán, tabuľka, reklama , • slovné druhy: sloveso (časovanie, osoba), podstatné meno (všeobecné a vlastné podstatné mená) , • slová s podobným významom, slová s opačným významom, nadradené a podradené slová, citovo zafarbené slová, prirovnanie .

	Zážitková produkcia	**Žiak vie/dokáže:**	• prechádzať od počúvania čítaného textu k vlastnému čítaniu a k čítaniu s pomocou 🕮, • čítať s porozumením texty umeleckej literatúry primeranej náročnosti , • odpovedať na otázky k čítanému alebo počúvanému textu , • identifikovať v texte to, čo ho zaujalo (myšlienky, slová, ilustrácie) , • vyjadriť svoje pocity, myšlienky a zážitky z počúvaného, čítaného textu a z ilustrácií , • podeliť sa o potešenie z individuálnej recepcie textu, vyjadriť svoj postoj a odporúčania k textu , • predniesť naspamäť literárny text primeraný veku , • vyrozprávať svoje zážitky z návštevy divadelného alebo filmového predstavenia a z počúvania rozhlasového vysielania , • dramatizovať s pomocou učiteľa vhodné literárne texty , • vyhľadávať texty na čítanie podľa svojho záujmu a účelu čítania samostatne alebo s pomocou iných .		
		OBSAHOVÝ ŠTANDARD	**1.ročník**	**2.ročník**	**3. ročník**
		Čítanie s porozumením	• rozoznávanie slov a viet v počúvanom a v čítanom texte a uvedomenie si, že na seba nadväzujú a vytvárajú text , • predvídanie z počutého a prečítaného textu ,	• domýšľanie jednoduchého príbehu podľa ilustrácie a čítanie ilustrácie , • prerozprávanie obsahu čítaného a počúvaného textu s pomocnými otázkami a nápoveďami učiteľa ,	• dentifikovanie základných stavebných prvkov textu (názov, strofa, rým, verš, odsek) , • odlíšenie textu od ilustrácie, odlíšenie poézie od prózy , • odhadovanie významu neznámych slov, slovných spojení a umeleckých jazykových prostriedkov z kontextu

					(prirovnania, frazémy, emocionálne slová) , • vyjadrenie pochopenia rozdielu medzi reálnym a imaginárnym svetom, uvádzanie príkladov na využitie fantázie .
		Čítanie pre zážitok	• sprostredkovanie umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch , • vyjadrovanie a zdieľanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom ,	• sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel; návšteva divadelného a filmového predstavenia , • rozpoznanie a identifikácia literárnych postáv, ich charakteru, vlastností, opis prostredia, situácie, a to s pomocou ilustrácie aj bez nej , • sebapoznávanie, porovnávanie seba a vlastných skúsenosti s postavami a textami, hľadanie zhody a rozdielov, hľadanie riešení pre situácie v texte ,	• vyjadrovanie postoja k prečítanému a k počutému textu, k literárnym hrdinom a hrdinkám, k zobrazenej téme , • stvárnenie obsahu textu metódami tvorivej dramatiky pod vedením učiteľa , • formovanie empatie, súcitu, hodnôt a postojov na základe čítaného a počúvaného textu , • spoznávanie vybraných tém v dielach slovenských a svetových autorov a v ľudovej slovesnej tvorbe , • porozumenie tomu, akú úlohu zohráva autor pri tvorení textu .
		Samostatný/sebavedomý čitateľ	• spoznávanie dostupných knižníc a ich využívanie (triedna knižnica, školská	• orientovanie sa v zdrojoch na čítanie ,	• vytváranie čitateľského portfólia, vedenie jednoduchých záznamov v rôznych formách a podobách o knihách, o svojom čítaní a jeho

			knižnica, mestská/obecná knižnica) ,		pokrokoch, a to s pomocou učiteľa alebo samostatne , • rozširovanie čitateľského teritória: vlastný, spontánny a cielený výber kníh a časopisov na čítanie , • spoznávanie čitateľských skúseností a literárnych znalostí v rodine a blízkom okolí .
		Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu	• monitorovanie kvality čítania a možných zdrojov pomoci (*Viem text prečítať?, Čo mi pritom môže pomôcť?*) ,	• monitorovanie porozumenia prípadne neporozumenia obsahu a významu prečítaného textu (*Viem, čo text hovorí?*) ,	• kladenie otázok na porozumenie, riešenie úloh k textom, prepájanie tém s reálnym životom , • uvedomenie si významu a potreby čítania literárnych textov a hodnotenie vlastných pokrokov v čítaní .
		Tematické okruhy a textová realizácia	domov, rodina, priateľstvo, medziľudské vzťahy, medzigeneračné vzťahy a porozumenie, prijatie a odmietanie, čítanie, počúvanie a sledovanie rôznych typov textov a rôznych žánrov (lyrické, epické, dramatické žánre)* v 1.cykle sa nevyžaduje znalosť pojmu slovenskej a svetovej literatúry so zreteľom na	česť/čestnosť, záľuby a koníčky, zdravie, dobro, zlo, pravda a lož, hra, humor, príroda okolo nás, svet zvierat, čítanie, počúvanie a sledovanie rôznych typov textov a rôznych žánrov (lyrické, epické, dramatické žánre)* v 1.cykle sa nevyžaduje znalosť pojmu slovenskej a svetovej literatúry so zreteľom na detský aspekt a záujmy žiakov:	človek ako súčasť prírody, pomoc iným, moje mesto/obec, zvyky, spôsob života, mieste tradície a kultúra, čítanie, počúvanie a sledovanie rôznych typov textov a rôznych žánrov (lyrické, epické, dramatické žánre)* v 1.cykle sa nevyžaduje znalosť pojmu slovenskej a svetovej literatúry so zreteľom na detský aspekt a záujmy žiakov: povesť, bábková hra, obrázkový príbeh, komiks. .

			detský aspekt a záujmy žiakov: riekanka, hádanka	ľudová pieseň, báseň, bájka, rozprávka,	
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť	riekanka, hádanka, knižnica,	ľudová pieseň, báseň, bájka, rozprávka, text, ilustrácia, kniha, časopis	povesť, bábková hra, obrázkový príbeh . autor, spisovateľ, ilustrátor, nadpis, strofa, rým, verš, odsek

Učebné osnovy pre 2.cyklus *Slovenský jazyk a literatúra*				
Obsahový štandard a výkonový štandard	**KOMPONENT**		**4.ročník**	**5. ročník**
	Komunikačná interakcia	**Žiak vie/dokáže:**	• komunikovať s rešpektom so spolužiakmi z viacjazyčného prostredia , • viesť dialóg primerane téme, adresátovi a komunikačnému prostrediu, • iniciovať a viesť komunikáciu v skupine rovesníkov, • vyjadriť názor na bežné alebo aktuálne témy, zdôvodniť ho, prípadne pozmeniť , • rešpektovať názor komunikačného partnera , • vyjadriť súhlas, pochvalu, ocenenie, námietku alebo nesúhlas sociálne primeraným spôsobom , • využiť na komunikáciu situačne vhodný komunikačný kanál (pod dohľadom učiteľa alebo iného dospelého) , • používať základné žánre korešpondencie.	
		OBSAHOVÝ ŠTANDARD	**4.ročník**	**5. ročník**
		Komunikačné zvyklosti a viacjazyčnosť	získavanie informácií o iných jazykoch, najmä o inom materinskom jazyku spolužiakov	• porovnávanie komunikačných zvyklostí v slovenčine a v inom jazyku , • skupinový dialóg o viacjazyčnosti spolužiakov .
		Dialogická komunikácia a kooperácia	• stavba dialógu: nadviazanie kontaktu, obsah dialógu – striedanie replík, ukončenie kontaktu, • pravidlá vedenia dialógu: aktívne počúvať komunikačného partnera, vecne a jazykovo primerane reagovať na jeho repliky, neskákať si do	• rozlišovanie priameho a sprostredkovaného dialógu v súkromnom a vo verejnom prostredí, • riziká dialógu vo verejnom a v internetovom prostredí , • nácvik dialógu v rôznych simulovaných a reálnych komunikačných situáciách.

			reči, povzbudiť, pochváliť a oceniť komunikačného partnera, komunikovať zdvorilo a s rešpektom , • používanie jednoduchých argumentov na podporu názoru, rozlišovanie medzi faktami a domnienkami ,	
		Korešpondencia	porovnávanie rukou písanej a elektronickej korešpondencie v bežnej komunikácii	nácvik písania základných žánrov korešpondencie: list, jednoduchý e-mail 💻
		Komunikačné prostriedky a pravidlá	• rozširovanie slovnej zásoby prostredníctvom aktuálnych tém dialógu a riešenia vecných problémov, • používanie viet a jednoduchých súvetí pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov, • uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (v nadväznosti na 1. cyklus, splývavá výslovnosť, výslovnosť predložkových spojení, výslovnosť spoluhlásky v)	• uplatňovanie vhodnej melódie, dôrazu a pohybových prostriedkov pri vedení dialógu, • uplatňovanie osvojených pravopisných pravidiel v rukou písanej a v elektronickej korešpondencii .
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť	• upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu, • materinský jazyk, druhý jazyk , • dialóg: nadviazanie kontaktu, ukončenie kontaktu, striedanie v dialógu, pravidlá dialógu, • názor, zdôvodnenie názoru, fakt, domnienka,	• súkromné a verejné prostredie komunikácie, • korešpondencia: list, e-mail , • slovná zásoba, veta, súvetie, komunikačný zámer, • pravidlá spisovnej výslovnosti a pravopisné pravidlá, • melódia (klesavá, stúpavá), prízvuk, dôraz, mimika, gestá
			4.ročník	**5. ročník**
	Hovorená produkcia	**Žiak vie/dokáže:**	• zhromaždiť potrebné informácie k téme hovoreného prejavu , • vyrozprávať príbeh so zápletkou a jej riešením , • sformulovať jednoduchý opis pracovného postupu , • opísať objekty vystavené priamemu pozorovaniu ,	

			• vyjadriť názor na bežné alebo aktuálne témy a zdôvodniť ho, • predniesť jednoduchý rečnícky prejav, • upraviť obsahovú a jazykovú stránku hovoreného prejavu, • aktívne a s rešpektom počúvať hovorený prejav iných, klásť otázky k obsahu a k jazyku prejavu, • uplatniť v hovorenom prejave situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky.	
		OBSAHOVÝ ŠTANDARD	**4.ročník**	**5. ročník**
		Príprava a prednes hovoreného prejavu	• rozlišovanie spontánneho a pripraveného hovoreného prejavu, • samostatný výber témy prejavu a zdôvodnenie výberu podľa komunikačného zámeru, • zhromažďovanie informácií potrebných na rozvíjanie témy a uvedenie zdroja informácií , • usporiadanie informácií a samostatné vytvorenie osnovy textu	• súvislé a myšlienkovo ucelené rozvíjanie témy podľa konkrétneho komunikačného zámeru: informovať, vyrozprávať, opísať, zdôvodniť, emocionálne pôsobiť, • používanie jednoduchých argumentov na podporu názoru, rozlišovanie medzi faktami a domnienkami , • výslovnostné cvičenia, cvičenia na moduláciu hlasu a na situačne vhodné používanie pohybových prostriedkov, • prednes hovoreného prejavu v prostredí triedy alebo školy.
		Reflexia hovoreného prejavu	• vylepšovanie hovoreného prejavu pomocou kontrolných otázok k obsahu, osnove a použitým komunikačným prostriedkom, • využitie jednoduchých grafických nástrojov na vylepšenie štruktúry textu	• kladenie otázok k obsahu a k jazyku počúvaného textu , • kladenie otázok, ktoré rozvíjajú vlastné nápady alebo nápady spolužiakov pri tvorení textu , • formulovanie a zdôvodnenie odpovedí na položené otázky

		Žánre hovoreného textu	• tvorenie informačných textov určených pre verejné (školské) prostredie: oznam, správa (napr. do školského rozhlasu), jednoduchá odborná informácia , • rozprávanie prežitej skúsenosti, objasňovanie udalosti, plánovanie udalosti, reálny alebo vymyslený príbeh so zápletkou a jej riešením	• tvorenie jednoduchého opisu pracovného postupu a základných typov statického opisu: opis predmetu, osoby, živočícha alebo prostredia na základe priameho pozorovania , • vyjadrenie názoru na bežnú alebo aktuálnu tému, jeho zdôvodnenie, prípadne pozmenenie názoru na základe argumentov spolužiakov , • nácvik jednoduchého rečníckeho prejavu s informačnou funkciou: pozvanie na školské/záujmové podujatie, sprevádzanie návštevy po škole, obci
		Komunikačné prostriedky a pravidlá	• používanie vetných a súvetných celkov pri rozvíjaní témy s konkrétnym komunikačným zámerom, • používanie vhodnej slovnej zásoby podľa témy a komunikačného zámeru textu (oslovenia, emocionálne slová a frazémy, primerané odborné a abstraktné slová) • uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (v nadväznosti na 1. cyklus, splývavá výslovnosť, výslovnosť predložkových spojení, výslovnosť spoluhlásky v).	• porovnávanie a odlišovanie spisovných a slangových slov (s oporou o jazykové slovníky), • porovnávanie a odlišovanie spisovných a nespisovných tvarov (podľa ich používania v danom regióne), • zdokonaľovanie zvukovej a pohybovej stránky hovoreného prejavu,
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť	• upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu, • hovorený prejav, téma, zhromažďovanie informácií, rozvíjanie témy, komunikačný zámer, osnova (stručná, podrobná), • kontrolné otázky k textu ,	• názor, zdôvodnenie názoru, fakt, domnienka, • súkromné a verejné prostredie komunikácie, • informácia: oznam, správa, odborná informácia, • rozprávanie: skúsenosť, udalosť, príbeh so zápletkou, časová postupnosť, príčina a následok,

			• pravidlá spisovnej výslovnosti (z 1. cyklu, splývavá výslovnosť, spojenie predložky a slova, výslovnosť spoluhlásky v),	• opis (pracovného postupu, predmetu, osoby, živočícha, prostredia), • verejný prejav: pozvanie, sprevádzanie, • veta, súvetie, komunikačný zámer, • oslovenie, citovo zafarbené slová, ustálené slovné spojenia, odborné slová, • spisovné slová, slangové slová, nárečové slová, jazykové slovníky , • melódia (klesavá, stúpavá), prízvuk, dôraz, prestávka, mimika, gestá.
	Písaná produkcia	**Žiak vie/dokáže:**	• vytvoriť súvislý písaný alebo obrazovo-písaný text na zvolenú tému , • použiť vhodný žáner písaného textu podľa komunikačného zámeru, • zhromaždiť potrebné informácie na tvorbu písaného textu , • využiť písanie pri učení sa , • napísať príbeh alebo osobný zážitok so zápletkou a jej riešením , • vyjadriť písaním svoje pocity a fantáziu , • vytvoriť jednoduchý opis pracovného postupu , • opísať objekty vystavené priamemu pozorovaniu , • sformulovať písomne argumenty na podporu svojho postoja k téme , • upraviť obsahovú, kompozičnú a jazykovú stránku napísaného textu , • uplatniť grafické zručnosti pri úprave formálnej stránky napísaného textu , • uplatniť pri písaní osvojené pravopisné pravidlá .	

	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	4.ročník	5. ročník
	Proces tvorenia textu	• výber témy podľa komunikačného/autorského zámeru a potenciálneho/reálneho adresáta , • výber vhodného slohového postupu na vyjadrenie zamýšľaného obsahu , • využívanie viacerých spôsobov zhromažďovania jazykového materiálu (slov, slovných spojení a vetných celkov) k zvolenej téme	• členenie textu s využitím podrobnej alebo stručnej osnovy , • tvorenie konceptu a upravovanie obsahu, členenia a jazyka textu , • pravopisná korektúra v rozsahu osvojených pravopisných zručností , • grafická úprava textu (aj pomocou základných možností textového editora) , • prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy alebo školy
	Metakognitívne procesy pri písaní textu	• plánovanie vhodného postupu pri tvorbe textu , • sledovanie priebehu tvorenia textu a vlastné posúdenie úspešnosti písania	• použitie základných stratégií na vylepšenie písaného textu , • experimentovanie s rôznymi nápadmi pri tvorení textu , • kladenie otázok, ktoré rozvíjajú vlastné nápady alebo nápady spolužiakov pri tvorení textu .
	Žánre písaného textu	• písanie informačných textov určených pre verejné (školské) prostredie: oznam, správa; rukou písaná alebo elektronická pozvánka na školské/záujmové podujatie , • písanie reálneho alebo vymysleného príbehu so zápletkou a jej riešením (vyjadrenie zámernosti konania postáv, začlenenie opisných častí do príbehu) , • vytvorenie jednoduchého opisu pracovného postupu s využitím podporného obrazového materiálu ,	stručné písomné zhrnutie odborných informáci • vytvorenie opisu predmetu, osoby, živočícha alebo prostredia na základe priameho pozorovania , • písomné vyjadrenie názoru na bežnú alebo aktuálnu tému a jeho zdôvodnenie , • sebavyjadrenie prostredníctvom primeraných techník tvorivého písania .

		Komunikačné prostriedky a pravidlá	• vyjadrovanie myšlienok prostredníctvom vetných a súvetných celkov, • používanie vhodnej slovnej zásoby a lexikálnych vzťahov podľa témy a komunikačného zámeru textu,	• uplatňovanie prostriedkov nadväzovania viet v texte (pripájacie častice, opakovanie slov, synonymické opakovanie, opakovanie rovnakých tvarov slovesa, slovotvorne súvisiace slová), využívanie primeraných grafických prostriedkov v rukou písanom a v elektronickom texte
		Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu	• fonematický pravopis: automatizácia získaných pravopisných zručností, • etymologický pravopis: automatizácia získaných pravopisných zručností; pravopis i/y, í/ý v koreni slova po obojakých spoluhláskach v ďalších domácich slovách, pravopis ďalších prevzatých slov podľa potrieb použitia slov v písaných textoch, • sémantický pravopis: automatizácia získaných pravopisných zručností; pravopis ďalších významových skupín vlastných podstatných mien (názvy sviatkov, ulíc, geografické názvy v prepojení s učivom ďalších vzdelávacích oblastí), • morfematický pravopis: delenie spoluhlások podľa znelosti ako východisko uplatňovania morfematického pravopisu pri spodobovaní; pravopis pri spodobovaní spoluhlások na konci slova, na začiatku slova a vnútri slova; pravopis pádových koncoviek podstatných mien a prídavných mien; pravopis ďalších slovesných tvarov a slovotvorných prípon,	• sémantický pravopis: automatizácia získaných pravopisných zručností; pravopis ďalších významových skupín vlastných podstatných mien (názvy sviatkov, ulíc, geografické názvy v prepojení s učivom ďalších vzdelávacích oblastí), • morfematický pravopis: delenie spoluhlások podľa znelosti ako východisko uplatňovania morfematického pravopisu pri spodobovaní; pravopis pri spodobovaní spoluhlások na konci slova, na začiatku slova a vnútri slova; pravopis pádových koncoviek podstatných mien a prídavných mien; pravopis ďalších slovesných tvarov a slovotvorných prípon, • gramatický pravopis: rozlišovanie nominatívu jednotného a množného čísla pri prídavných menách, ktoré sa skloňujú podľa vzoru *pekný*, • interpunkčný pravopis: písanie čiarky v jednoduchej vete a v jednoduchom súvetí; písanie interpunkčných znamienok v priamej reči.
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť	• upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu, • písaný text, autor, adresát,	• tvorenie textu: koncept, úprava textu, oprava textu, slovosled, zrozumiteľnosť textu , • názor, zdôvodnenie názoru, fakt, domnienka,

			• téma, zhromažďovanie informácií, rozvíjanie témy, komunikačný zámer, osnova (stručná, podrobná), členenie textu, odsek • pravopis po obojakých spoluhláskach: vybrané slová, príbuzné slová, prevzaté slová, • pravopis vlastných podstatných mien: názvy sviatkov, ulíc (a ďalšie geografické názvy v prepojení s učivom ďalších vzdelávacích oblastí), • pravopis pri spodobovaní: spoluhlásky podľa znelosti (znelé a neznelé), spodobovanie na konci slova, na začiatku slova a vnútri slova	• informácia: oznam, správa, pozvánka, odborná informácia, • rozprávanie: skúsenosť, udalosť, príbeh so zápletkou a rozuzlením, časová postupnosť, príčina a následok, priama reč, • opis (pracovného postupu, predmetu, osoby, živočícha, prostredia), • slovná zásoba, veta, súvetie, nadväzovanie viet, • citovo zafarbené slová, ustálené slovné spojenia, odborné slová, • jazykové slovníky, • pravopis a pravopisné pravidlá, • pravopis po obojakých spoluhláskach: vybrané slová, príbuzné slová, prevzaté slová, • pravopis vlastných podstatných mien: názvy sviatkov, ulíc (a ďalšie geografické názvy v prepojení s učivom ďalších vzdelávacích oblastí), • pravopis pri spodobovaní: spoluhlásky podľa znelosti (znelé a neznelé), spodobovanie na konci slova, na začiatku slova a vnútri slova, • tvar slova, pádová otázka, pádová koncovka, skloňovací vzor, tvary slovesa, slovotvorná prípona, • čiarka v jednoduchej vete a v jednoduchom súvetí, interpunkčné znamienka v priamej reči.
	Vecná produkcia	**Žiak vie/dokáže:**	• aktívne počúvať a samostatne prečítať primerane náročný vecný (aj odborný) text , • identifikovať doslovné (explicitné) informácie v počúvanom a v čítanom texte , • vyvodiť implicitné informácie z počúvaného a z čítaného textu , • vyvodiť informácie z nesúvislého, obrazovo-písaného a primeraného digitálneho textu , • reprodukovať a zhrnúť získané informácie ,		

			• prepojiť získané informácie so svojimi doterajšími znalosťami a skúsenosťami , • vyjadriť svoj názor na počúvaný/čítaný text a zdôvodniť ho, • posúdiť mieru vlastného porozumenia a použiť základné stratégie na zlepšenie porozumenia textu , • využiť získané informácie pri učení sa, v bežnom živote alebo pri záujmových aktivitách , • odlíšiť texty podľa komunikačného zámeru , • použiť pri porozumení textu primerané znalosti vetných a súvetných celkov, slovnej zásoby a lexikálnych vzťahov .	
		OBSAHOVÝ ŠTANDARD	**4.ročník**	**5. ročník**
		Porozumenie textu	• aktívne počúvanie, samostatné čítanie a prezeranie primeraných žánrov vecného textu v súvislosti s obsahmi jednotlivých vzdelávacích oblastí , • reprodukovanie obsahu textu, rozhovor o texte , • úlohy na porozumenie doslovným (explicitným) informáciám v texte: vymenovanie faktov, objasňovanie nových pojmov, identifikovanie kľúčových informácií a slov ,	• úlohy na vyvodzovanie implicitných informácií z textu (vytváranie inferencií): hľadanie súvislostí medzi informáciami v texte, prepájanie informácií z textu s doterajšími znalosťami a skúsenosťami žiaka, objasňovanie informácií, formulovanie predpokladov a ich overovanie; vyjadrovanie názoru a jeho jednoduché zdôvodnenie , • rozpoznávanie štruktúry textu: úlohy na porozumenie nadväznosti viet a odsekov v texte, členenie textu na časti pomocou osnovy , • využitie osnovy pri reprodukcii textu alebo pri využití získaných informácií vo vlastnom texte .
		Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu	• monitorovanie a hodnotenie vlastného porozumenia pomocou systematickej spätnej	• plánovanie – vymedzenie potrebného času, voľba vhodného postupu pri práci s textom ,

			väzby učiteľa („*Myslel si si, že si správne odpovedal, a mal si pravdu.*“) , • reflexia neporozumenia a jeho príčin: identifikovanie nejasností, kladenie otázok, hľadanie odpovedí ,	• samostatné používanie jednoduchých postupov a stratégií učenia sa z textu , • stručné súhrny kľúčových informácií a poznatkov , • tvorenie vlastných otázok k textu .
		Žánre vecného textu	• rozpoznanie základných znakov informačného textu: presnosť, stručnosť a prehľadnosť , • porozumenie informačným žánrom: odborná informácia, úradná pozvánka, úradný oznam, jednoduchá mediálna správa , • porozumenie nesúvislým informačným žánrom: jazykový slovník, cestovný poriadok, graf, mapa, diagram, schéma, náčrt , • rozpoznanie základných znakov rozprávacieho textu: subjektívnosť, časová postupnosť, príčina a následok , • porozumenie jednoduchým opisným žánrom: opis pracovného postupu, základné typy statického opisu (opis predmetu, osoby, živočícha, prostredia) ,	• porozumenie príbehu so zápletkou a jej riešením, porozumenie zámernosti konania postáv a funkcie opisných častí v bežnom (neumeleckom) rozprávaní 🕮, • rozpoznanie základných znakov opisného textu: vymenúvanie a usporiadanie znakov opisovaného javu alebo postupnosti opisovaných dejov, odlíšenie hlavných a vedľajších znakov , • porozumenie primeraným digitálnym textom s odbornou funkciou: digitálne encyklopédie, webové stránky, prezentácie, inštruktážne videá , • porozumenie primeraným reklamným textom (písaným, auditívnym alebo audiovizuálnym) a ich presviedčacej funkcii , • porozumenie jednoduchých rečníckych prejavov .
		Komunikačné prostriedky a pravidlá	• rozoznávanie prostriedkov nadväzovania viet v texte (pripájacie častice, opakovanie slov, synonymické opakovanie, opakovanie rovnakých tvarov slovesa, slovotvorne súvisiace slová) , • úloha vetnej stavby pri porozumení textu: rozvíjanie slovesa vo vete a vyjadrovanie rôznych syntaktických významov (kto, čo, aký, kde, kedy, ako) ,	• významová a formálna spájateľnosť podstatného mena a prídavného mena , • základné rozlišovanie skloňovacích vzorov podstatných mien (ako východisko pravopisu pádových koncoviek) , • základné rozlišovanie skloňovacích vzorov prídavných mien *pekný* a *cudzí* (ako východisko pravopisu pádových koncoviek) , • rozlišovanie slovesného času a spôsobu v texte ,

			• úloha súvetnej stavby pri porozumení textu: základné typy jednoduchého súvetia v podobe vetných modelov (V1 spojka V2), bez použitia terminológie , • základné poznávanie významu a funkcie všetkých slovných druhov v texte , • pojem skloňovanie a pádové otázky, gramatické kategórie podstatných a prídavných mien (rod, číslo, pád) ,	• vyvodzovanie významov nových alebo neznámych slov z textu: abstraktné slová (názvy vlastností a názvy dejov), odborné slová, viacvýznamové slová, ustálené slovné spojenia s priamym významom, ustálené slovné spojenia s obrazným významom (príslovia, porekadlá, pranostiky a iné primerané frazémy) , • identifikovanie slov z rovnakého slovotvorného hniezda v texte, pozorovanie predponového a príponového tvorenia slov, motivačný vzťah medzi základovým a odvodeným slovom .
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť	• upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu , • porozumenie textu: aktívne počúvanie, reprodukcia textu, doslovné informácie v texte, vyvodzovanie informácií z textu, členenie textu, nadväzovanie viet v texte , • vlastné porozumenie (sledovanie, hodnotenie, plánovanie, stratégie) , • informačné texty: odborná informácia, úradná pozvánka, úradný oznam, správa v médiách , • nesúvislé informačné texty: jazykový slovník, cestovný poriadok, graf, mapa, diagram, schéma, náčrt , • príbeh so zápletkou a jej riešením, časová postupnosť, príčina a následok , • opis pracovného postupu, opis predmetu, osoby, živočícha, prostredia	
	Zážitková produkcia	**Žiak vie/dokáže:**	• počúvať a prečítať s porozumením primerane náročný literárny text , • identifikovať explicitné významy a vyvodiť základné implicitné významy z počutého a z prečítaného literárneho textu ,	

			• vytvárať otázky k čítanému a počúvanému textu , • vyjadriť, ako na nich text a čítanie pôsobia a opísať zážitok , • zhodnotiť text na základe vlastných pocitov a prežívania , • zdieľať svoj zážitok z čítania a počúvania textu primeraným spôsobom verbálne alebo neverbálne , • zdieľať ústnou aj písomnou formou zážitky z návštevy divadelného alebo filmového predstavenia a z počúvania rozhlasového vysielania, • predniesť text s výraznou intonáciou a s citovým prežitím v rámci svojich schopností , • dramatizovať vybrané texty aj s pomocou zástupných rekvizít , • vybrať si samostatne aj s pomocou knihy na čítanie a zdôvodniť svoj výber , • odlíšiť jednotlivé žánre na základe štruktúrnych prvkov textu .	
		OBSAHOVÝ ŠTANDARD	**4.ročník**	**5. ročník**
		Čítanie s porozumením	• samostatné prerozprávanie obsahu čítaného a počúvaného textu s jednou dejovou líniou s obrazovou alebo slovnou oporou a bez nej , • predvídanie z počutého a prečítaného textu , • orientácia v primerane náročných literárnych textoch, vyhľadávanie konkrétnych informácií, určenie ich dôležitosti vzhľadom na obsah textu, stručné zhrnutie informácií	• vyvodzovanie základných implicitných významov z čítaného a počúvaného textu pomocou ústnych a jednoduchých písomných otázok , • vysvetľovanie významu neznámych slov a slovných spojení , • formulovanie myšlienok a záverov z prečítaného textu vlastnými slovami , • porozumenie literárnym pojmom, umeleckému zobrazeniu skutočnosti, obrazným a symbolickým významom slov: rytmus, personifikácia, epiteton, refrén, téma, rozprávač ,

				• porovnávanie informácií, motívov, udalostí z rôznych druhov umeleckých textov , • porovnávanie rôznych podôb spracovania príbehu (literárna, dramatická, rozhlasová, filmová podoba) .
		Čítanie pre zážitok	• čítanie kníh, ktoré žiakovi prinášajú radosť a potešenie (obľúbené knihy rôznych žánrov podľa vlastného výberu) , • formulovanie a zdôvodňovanie čitateľských preferencií , • formovanie vlastného čitateľského vkusu (aj na základe odporúčania rovesníkov a dospelých) , • sebapoznávanie, porovnávanie vlastných čitateľských aktivít a skúseností z čítania s rovesníkmi, hľadanie zhôd a rozdielov v rámci formovania čitateľskej komunity , • vyjadrovanie postoja a zdieľanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom , • čítanie rozprávok, príbehov, povestí a mýtov viažucich sa k histórii obce alebo regiónu, skúmanie, zaznamenávanie, porovnávanie, prezentovanie sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel; návšteva divadelného a filmového predstavenia	• stvárnenie obsahu textu metódami tvorivej dramatiky, výtvarnými alebo hudobnými činnosťami , • formovanie empatie, súcitu, hodnôt, postojov a medzikultúrneho porozumenia na základe čítaného alebo počúvaného textu , • spoznávanie ďalších tém v dielach slovenských a svetových autorov alebo v literárnej tvorbe národnostných menšín na Slovensku a v ľudovej slovesnej tvorbe , • sprostredkovanie umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch , • sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel; návšteva divadelného a filmového predstavenia , • uvedomovanie si autorstva a kontextu vzniku literárnych diel .
		Samostatný/sebavedomý čitateľ	• orientácia v zdrojoch na čítanie, rozširovanie čitateľského teritória o elektronické zdroje, vlastný, spontánny a cielený výber kníh a časopisov na čítanie 📖 💻,	• čítanie a reflexia čítania rôznych textov, stanovovanie individuálnych čitateľských cieľov a výziev v čítaní, formovanie jednoduchých rituálov ,

			• rozširovanie čitateľského teritória (obrazové knihy, pop-up knihy, komiks, grafické novely, obrazové encyklopédie) , • samostatné budovanie čitateľského portfólia, vedenie podrobnejších záznamov v rôznych formách a podobách o knihách, o svojom čítaní a jeho pokrokoch aktívne vyhľadávanie a využívanie aj iných dostupných druhov knižníc (okrem triednej knižnice aj školská knižnica alebo mestská/obecná knižnica)	• uvažovanie o zobrazení postáv, faktov, dejov v texte v kontexte doby a kultúry, na základe doterajších znalostí vyjadrovanie názoru o prečítanom, pokusy o hodnotenie 🕮, • aktívne vyhľadávanie a využívanie aj iných dostupných druhov knižníc (okrem triednej knižnice aj školská knižnica alebo mestská/obecná knižnica)
		Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu	hodnotenie vlastného porozumenia textu žiakom v nadväznosti na monitorovanie kvality čítania (*Viem, čo text hovorí?, Rozumiem obsahu textu?, Viem ho prerozprávať?, Dokážem predvídať pokračovanie?*)	• hľadanie dôvodu prípadného neporozumenia (neznámy kontext, nezrozumiteľné vyjadrenia, slovná zásoba) , • tvorenie vlastných interpretačných otázok k textu , • plánovanie čítania a odhadovanie času na čítanie
		Tematické okruhy a textová realizácia	tematické okruhy z 1. cyklu sa obohacujú o nové témy a pohľady: sebahodnotenie, osobné záujmy a potreby, spravodlivosť – nespravodlivosť, spoločné a odlišné vlastnosti ľudí, zdravý životný štýl, bohatstvo – chudoba, bezpečnosť, láska a vzťah k domovu, rodine a blízkej osobe, svet divadla, ohrozenie a ochrana životného prostredia, pomoc ľuďom a zvieratám v núdzi	čítanie, počúvanie a sledovanie rôznych typov textov a rôznych žánrov (lyrické, epické, dramatické žánre) slovenskej a svetovej literatúry a ľudovej slovesnej tvorby so zreteľom na detský aspekt a záujmy žiakov z 1. cyklu sa obohacuje o divadelnú hru, rozhlasovú hru, filmovú a televíznu rozprávku, legendu, baladu, báj, poviedku, román, biografiu, fantasy literatúru
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť	upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu	• rytmus, personifikácia, epiteton, refrén, téma, rozprávač, nonsens , • herec, herečka, režisér, scenárista , • divadelná hra, rozhlasová hra, filmová a televízna rozprávka, povesť, legenda, balada, báj, poviedka, román, biografia, komiks .

Učebné osnovy pre 1.cyklus *Cudzie jazyky (Hravá angličtina, Anglický jazyk)*				
Výkonový štandard		**1.ročník**	**2.ročník**	**3. ročník**
	RECEPCIA Počúvanie/čítanie s porozumením	**Žiak vie/dokáže:** - rozoznať bežné, známe slová (napr. farby, oblečenie, jedlá) za predpokladu, že sú vyslovené zreteľne a pomaly v známom kontexte, - porozumieť krátkym, veľmi jednoduchým otázkam a vetám za predpokladu, že sú povedané pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami, - porozumieť ilustrovanému príbehu s jednoduchými každodennými slovami a jednoduchým informačným materiálom (napr. pozvánke na narodeninovú oslavu), - odhadnúť význam slova zo sprievodného obrázka.		
	PRODUKCIA Ústny prejav Písomný prejav	**Žiak vie/dokáže:** - zrozumiteľne vysloviť jednotlivé hlásky a obmedzený počet naučených slov a slovných spojení, - imitovať správnu výslovnosť a intonáciu, - podľa príkladu vytvoriť krátke vety o sebe, - podľa príkladu opísať svoje bezprostredné okolie pomocou jednoduchých slov a viet, - na niečo ukázať a opýtať sa, čo to je, - reprodukovať krátku riekanku/pieseň - podľa predlohy napísať bežné jednoduché slová a jednoduché krátke vety, - napísať základné informácie o sebe a svojom okolí		
	INTERAKCIA Ústna interakcia	**Žiak vie/dokáže:** - porozumieť jednoduchým pozdravom a reagovať na ne (dokáže pozdraviť, povedať svoje meno, opýtať sa druhých, ako sa volajú, a jednoduchým spôsobom sa rozlúčiť) - (podľa vzoru) klásť jednoduché otázky a porozumieť krátkym, jednoduchým odpovediam, ktoré sa týkajú tém z jeho bezprostredného okolia (napr. farby, názvy niektorých živočíchov, potravín, oblečenia). - Verbálny prejav môže byť sprevádzaný gestikuláciou, - v priamej komunikácii používať základné slová a slovné spojenia, ako sú „áno“, „nie“, „prepáčte“, „prosím“, „ďakujem“, „nie, ďakujem“, - porozumieť veľmi jednoduchým pokynom, ktoré učiteľ dáva v škole, a reagovať na ne (napr. „Otvor si knihu.”, „Poď sem.”, „Vezmi si pero.”)		

		1.ročník	2.ročník	3. ročník
Obsahový štandard	**Funkcie jazyka**	**Nadviazať kontakt pri stretnutí**: osloviť niekoho, pozdraviť/odpovedať na pozdrav, predstaviť sa, rozlúčiť sa: Miss/Sir (oslovenie učiteľky/a), excuse me. Good morning. Good afternoon. Good evening. Good night. Hello. I´m Silvia. Goodbye. **Predstaviť záľuby a preferencie**: vyjadriť, čo mám/nemám rád: I like pizza. I don't like summer. **Vyjadriť a zistiť želania a pocity**: vyjadriť radosť, vyjadriť smútok: I'm happy. She's sad	**Požadovať a poskytnúť informácie**: požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu: Is she your friend? Yes, she is. Where's Grandma? She's in the house. Is it a bag? No, it's a book. Zaujať postoj: požiadať o povolenie a súhlas, vyjadriť súhlas/nesúhlas: Can I open the window, please? Yes, you can. No, you can't. **Reagovať na udalosť**: blahoželať: Happy birthday! Merry Christmas! Happy Name Day!	**Vyjadriť návrh a reagovať naň**: požiadať o niečo, poďakovať sa: Can I have an apple? Thank you. Can I play a game? Yes, you can. **Reagovať na príbeh**: vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči, vyjadriť porozumenie príbehu (aj neverbálne): The story is great! I like it. It's not good.
	Jazyková zložka, jazykové prostriedky	Osobné zámená: I, you, he, she, it. Ukazovacie zámeno this. Základné číslovky 0 – 20.	Sloveso to be v prítomnom čase jednoduchom Predložky miesta, napr. on, in, under Základné privlastňovacie zámená: my, your, his, her Jednotné a množné číslo podstatných mien s pravidelným tvorením množného čísla. Sloveso can v prítomnom čase jednoduchom Sloveso have got v prítomnom čase jednoduchom.	Opytovacie zámená: who, what, where, how many. Prítomný čas jednoduchý základných plnovýznamových slovies Oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, zvolacie vety
	Sociolingválna zložka	- oslovenie v škole, mimo školy - základné pozdravy - zvyky a tradície– Oslava narodenín, Vianoce, Karneval	- zvyky a tradície: Veľká Noc	- reálie: Veľká Británia - zvyky a tradície: Halloween, Vianoce

	Tematické okruhy	**Rodina a spoločnosť**: členovia rodiny, **Vzdelávanie**: základné školské pomôcky **Voľný čas a záľuby**: hračky, voľnočasové aktivity, hudobné nástroje **Človek a príroda**: domáce zvieratá **Stravovanie, jedlá**: základné potraviny, ovocie, zelenina	**Voľný čas a záľuby**: voľnočasové aktivity **Doprava a cestovanie**:základné dopravné prostriedky **Domov a bývanie**: môj dom - miestnosti **Človek a príroda**:ročné obdobia, počasie, **Ľudské telo a starostlivosť o zdravie**: časti tela, zmysly,	**Voľný čas a záľuby**: záľuby, aktivity voľného času **Domov a bývanie**: nábytok, mesto **Človek a príroda**: divé zvieratá **Ľudské telo a starostlivosť o zdravie**:základné potraviny, zdrvé potraviny **Multikultúrna spoločnosť**: sviatky, zvyky a tradície **Odievanie a móda**: základné druhy oblečenia
	Druhy textov	- komiks - piesne - básničky a riekanky	- komiks - piesne - básničky a riekanky - krátke príbehy	- komiks - piesne - básničky - krátke príbehy - úryvky ilustrovaných rozprávok

Učebné osnovy pre 2.cyklus *Cudzie jazyky (Anglický jazyk)*				
Výkonový štandard		**4.ročník**	**5.ročník**	
	RECEPCIA Počúvanie/čítanie s porozumením	**Žiak vie/dokáže:** - sledovať reč a pochopiť význam, ak je reč pomaly a zreteľne artikulovaná (napr. jednoduchý opis priestoru, domáceho zvieratka), - porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore na známu tému, - porozumieť jednoduchým pokynom vysloveným pomaly a postupovať podľa nich, - porozumieť krátkym textom na témy osobného záujmu vo veľmi jednoduchom jazyku, ktoré sú podporené ilustráciami a obrázkami, - porozumieť krátkym, jednoduchým textovým správam a e-mailom, - rozoznať známe názvy a slová na jednoduchých oznamoch, - identifikovať konkrétne informácie z krátkych textov o známych témach, - z kontextu odhadnúť pravdepodobný význam neznámeho slova.		
	PRODUKCIA Ústny prejav Písomný prejav	**Žiak vie/dokáže:** - zrozumiteľne reprodukovať hlásky, prízvuk a intonáciu v slovách, slovných spojeniach a vetách, ktoré používa, - opísať seba, čo robí a kde žije, - opísať jednoduché aktivity zo svojho života pomocou krátkych viet za predpokladu, že sa môže vopred pripraviť, - pomenovať predmet a opísať jeho vlastnosti, - poskytnúť informácie o veciach osobného významu (napr. čo má alebo nemá kto rád, o rodine, škole) pomocou jednoduchých slov a základných výrazov, - predstaviť veľmi krátke, väčšinou vopred pripravené prezentácie, - používať prirodzenú gestikuláciu na podporu vlastného vyjadrovania. - správne napísať slová, ktoré pozná, správne používať základné interpunkčné znamienka (napr. bodky, otázniky), - poskytovať informácie o veciach osobného významu (napr. čo má alebo nemá kto rád, o rodine, domácich zvieratách) pomocou jednoduchých slov a základných výrazov, - pomocou jednoduchých slovných spojení opísať osoby, predmety a aktivity, ktoré sú mu blízke.		
	INTERAKCIA Ústna interakcia	**Žiak vie/dokáže:** - nadviazať základný spoločenský kontakt použitím bežných zdvorilostných slov a slovných spojení, - pozdraviť a rozlúčiť sa spôsobom primeraným danej situácii,		

	Písomná interakcia	- v rozhovore reagovať na jednoduché otázky o základných faktoch alebo pocitoch, - vymieňať si názory o tom, čo sa mu páči alebo nepáči/čo má alebo nemá kto rád, - konať podľa základných pokynov, ktoré obsahujú čísla, údaje o čase, mieste a pod., - vhodným spôsobom reagovať v bežných spoločenských situáciách, - dať jednoduchým spôsobom najavo, že nerozumie a požiadať ľudí, aby zopakovali, čo hovoria, alebo aby hovorili pomalšie. - reagovať na správu alebo online príspevok, pričom používa jednoduché slová a krátke vety, - pri písaní môže použiť slovník alebo online prekladač, - napísať krátku, veľmi jednoduchú textovú správu/e-mail, v ktorej poskytne informáciu alebo sa niečo spýta, - jednoducho reagovať na krátke správy alebo oznámenia (napr. blahoželanie k narodeninám, pozvánka na oslavu).		
Obsahový štandard		**4.ročník**	**5.ročník**	
	Funkcie jazyka	**Nadviazať kontakt pri stretnutí:** upútať pozornosť (osloviť niekoho), pozdraviť/odpovedať na pozdrav, predstaviť sa, predstaviť niekoho, rozlúčiť sa: Excuse me, please. Miss/Sir, Ms Kováčová/Mr Kováč (oslovenie učiteľky/a),... Hello. I'm Ada. This is my sister Ela. Good morning. I'm John. And this is my friend Luke. Good bye. See you. **Požadovať a poskytnúť informácie:** požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu, potvrdiť informáciu/žiadať potvrdenie informácie, identifikovať niekoho/niečo: What lessons have we got today? We've got Slovak, English, Science and PE. Are you good at English? Yes, I am. Excuse me, where's the library? Is it in this building? Yes, it is. It's on the second floor.	**Vyjadriť názor:** zistiť a vyjadriť názor, vybrať si z ponúkaných možností: OK. Yes. What do you think? I think you are right. No. I don't think so. Do you think it's important to take care of animals? I think it's very important. I want to read this book about nature. I don't want to watch TV. **Zaujať postoj:** dať pokyn/príkaz, vyjadriť zákaz, požiadať o povolenie a súhlas, vyjadriť súhlas/nesúhlas, ospravedlniť sa: Come here, please. Don't play next to traffic. Can you give me the book? Yes, here you are. No, I can't. I'm sorry. **Vyjadriť návrh a reagovať naň:** požiadať o niečo, odpovedať na požiadavky, poďakovať sa, ponúknuť pomoc: What can we do? Let's go to the skate park. That's a good idea. That sounds nice. Thank you. I can help you. **Korešpondovať:** vhodne začať a ukončiť list/e-mail, napísať jednoduchý list/e-mail, napísať krátku textovú správu. Dear Jana, How are you? I'm writing to tell you about.... With best wishes, Kate	

		Opísať: jednoducho opísať osobu/predmet/miesto/činnosť: My grandma is very kind and polite. Jim is wearing blue jeans, a green T-shirt and trainers. In my bedroom there's a bookcase, next to my bed. **Vyjadriť schopnosť**: zistiť a vyjadriť znalosť/neznalosť alebo schopnosť vykonať nejakú činnosť: I can sing. I can't swim. Can he dance? Yes, he can. **Predstaviť záľuby a preferencie:** vyjadriť, čo mám/nemám rád, zistiť a vyjadriť, čo niekto má/nemá rád, čo sa niekomu páči/nepáči: I like travelling by bus but I don't like planes. I like swimming. I don't like skating. Do you like hot weather? No, I don't like hot weather.	**Reagovať na udalosť**: vyjadriť záujem/nezáujem, blahoželať, pozvať a reagovať na pozvanie: That's very interesting. That's great. How boring. I don't like it. All the best for your birthday! Hope you have a great birthday! Best wishes for the New Year. Please, come to my party on Saturday. Thanks for the invitation. **Porozprávať príbeh a reagovať naň**: vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči, začať/rozvinúť/ ukončiť príbeh, reprodukovať príbeh: The story was great. It was fun. It was boring. I did not like it. Once upon a time, there was... This is a story about … It was…There were… The story was about...	
	Jazyková zložka, jazykové prostriedky	Osobné a privlastňovacie zámená Modálne sloveso can/ can´t Privlastňovacie tvary podstatných mien Sloveso to be v prítomnom čase Sloveso have got v prítomnom čase Slovesá love/like/hate Vyjadrenie množstva – some, any, a lot of Opytovacie zámená Ukazovacie zámená Základné číslovky do 100 Abeceda – hláskovanie	Pravidelné, nepravidelné stupňovanie prídavných mien Väzba there is/ there are Príslovky sometimes, never, always, yesterday Predložky miesta Neurčitý a určitý člen Predložky času Spojky – and, but, because Oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie vety Minulý čas jednoduchý základných plnovýznamových slovies (aj cca 5 - 8 nepravidelných slovies) – oboznámenie sa so základmi	

		Prítomný čas jednoduchý plnovýznamových slovies Prítomný čas priebehový		
	Sociolingválna zložka	- odvodenie významu slova/ gesta zo sprievodného obrázka, ikonky alebo piktogramu, - využívanie sprievodných gest na podporu komunikácie a očný kontakt - vnímanie zvyklostí vo verbálnej a neverbálnej komunikácii v cudzom jazyku: Special days at school - vnímanie základných podobností a rozdielov medzi vlastnou kultúrou a kultúrami krajín, v ktorých sa daným cudzím jazykom hovorí: Culture	vnímanie základných podobností a rozdielov medzi vlastnou kultúrou a kultúrami krajín, v ktorých sa daným cudzím jazykom hovorí : Special days	-
	Tematické okruhy	**Rodina a spoločnosť:** ja a ľudia okolo mňa (rodina, spolužiaci, priatelia), osobné údaje (meno, bydlisko, vek), členovia rodiny a priatelia **13hodín** **Domov a bývanie:** môj domov (byt/ dom, kde bývam, miestnosti v byte/ dome, zariadenie bytu/ domu) **13 hodín** **Ľudské telo, starostlivosť o zdravie:** ľudské telo (časti tela, vonkajšia charakteristika), jedlo a stravovanie (jedlá a nápoje počas dňa, druhy potr	**Rodina a spoločnosť:** ja a ľudia okolo mňa (rodina, spolužiaci, priatelia), osobné údaje (meno, bydlisko, vek), členovia rodiny a priatelia (zovňajšok, charakter) **14 hodín** **Domov a bývanie:** môj domov (byt/dom, kde bývam, miestnosti v byte/ dome, zariadenie bytu/ domu), bývanie v meste a na dedine (opis prostredia) **14 hodín** **Doprava a cestovanie:** dopravné prostriedky, cesta do školy. **14hodín** **Voľný čas a záľuby:** záľuby (knihy, film, divadlo, hudba, tanec, hry), šport (zimné a letné športy),	

	Počet hodín spolu:	avín, stravovacie návyky), starostlivosť o zdravie (životospráva, zdravé stravovanie, pohyb). **13 hodín** **Vzdelávanie:** moja škola (škola, trieda, zariadenie školy/triedy, vyučovacie predmety, pomôcky, rozvrh hodín), ľudia v škole. **13 hodín** **Príroda a životné prostredie**: ročné obdobia (počasie, činnosti ľudí podľa ročného obdobia), zvieratá a rastliny (starostlivosť o zvieratá a rastliny), príroda okolo nás. **14 hodín** **Doprava a cestovanie:** dopravné prostriedky, cesta do školy. **Voľný čas a záľuby:** záľuby (knihy, film, divadlo, hudba, tanec, hry), šport (zimné a letné športy), aktivity voľného času (mimoškolské aktivity, krúžky), režim dňa (pracovný deň, voľný deň). **66 hodín**	aktivity voľného času (mimoškolské aktivity, krúžky), režim dňa (prázdniny) **14 hodín** **Multikultúrna spoločnosť:** sviatky (rodinné sviatky, štátne, cirkevné sviatky a pod.), zvyky a tradície v rôznych rodinách, krajinách, význam učenia sa cudzích jazykov **15 hodín** **Odievanie a móda:** základné druhy oblečenia (popis), výber oblečenia podľa ročného obdobia, môj vkus (čo sa mi páči/nepáči). **14 hodín** **Komunikácia a jej formy:** komunikačné prostriedky (mobilný telefón, počítač, sociálne siete). Obchod a služby: nákupné zariadenia (názvy obchodov), komunikácia pri nakupovaní, platení. **14 hodín** **99 hodín**	
	Druhy textov	- úryvky z rozprávok a príbehov, - opisy, - osobný list, blahoželanie, pozvánka	- email, - blog, - formuláre, brožúry, - inzeráty, - rozhovory, - recepty, - ilustrované návody, - reklamný materiál, letáky, plagáty,	

Učebné osnovy pre 3.cyklus *Anglický jazyk- prvý cudzí jazyk*					
Výkonový štandard		**6.ročník**	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
	RECEPCIA Počúvanie/čítanie s porozumením	- v hlavných rysoch sledovať a porozumieť jednoduchým rozhovorom, ktoré sa uskutočňujú pomaly a zreteľne, - sledovať s porozumením jednoduchú prezentáciu na známu tému, ak je doplnená vizuálnymi podnetmi a konkrétnymi príkladmi, - pochopiť hlavnú myšlienku jednoduchých správ a oznámení - porozumieť usmerneniam a pokynom k bežným úlohám,		nájsť konkrétne, predvídateľné informácie a pochopiť súvislosti medzi nimi v jednoduchých textoch, porozumieť textom, ktoré opisujú ľudí, miesta, bežný život a kultúru a pod. za predpokladu, že je použitý jednoduchý jazyk, porozumieť dôležitým bodom príbehu a sledovať jeho dej, pokiaľ je príbeh rozprávaný pomaly a zreteľne,	vyhľadať v texte čísla, dátumy, názvy, vlastné mená a pod. a využiť ich na identifikáciu témy textu,

		- porozumieť jednoduchým textom, ktoré obsah ujú frekventovanú slovnú zásobu, porozumieť krátkym osobným listom a e-mailom, - vyhľadať význam neznámych slov a slovných sp ojení pomocou slovníka/digitálneho prekladač a, hoci nemusí vždy zvoliť správny význam.			
		zachytiť a porozumieť číseln ým a časovým údajom v jed noduchom texte porozumieť krátkym príbeh om, ktoré sú napísané jedno duchým jazykom,			
	PRODUKCIA Ústny prejav Písomný prejav	porozprávať o svojich záľub ách a aktivitách, jednoduch o opísať ľudí, miesta a pred mety,	pomocou základných výrazo v dať pokyny, ako sa dostať z miesta X do miesta Y, opísať svoje aktivity, ľudí a miesta z oblasti svojho záuj mu,	predniesť krátku, vopred pri pravenú, jednoduchú prezen táciu na známu tému, napísať jednoduchý príbeh (napr. o vlastných/vymyslený ch zážitkoch alebo živote v b udúc nosti),	vyjadriť svoj názor a zdôvod niť ho jednoduchým spôsob om. jednoduchými vetami vyjad riť svoje postoje a názory n a témy osobného záujmu (napr. životný štýl, šport, m óda).
		používať rôzne typy viet (oznamovacie, opytovacie, rozkazo vacie) a komunikovať o sebe a iných ľuďoch, o ich činnosti ach, miestach, veciach zo svojho prostredia, opísať svoju rodinu a životné podmienky,		napísať súvislý text a tvoriť s úvetia spojkami, ako napr. „a “, „ale“, „pretože“,	
		zrozumiteľne vyslovovať slová a vety a používať správnu intonáciu, uplatňovať správny pravopis pri tvorbe textu,			
	INTERAKCIA Ústna interakcia / písomná		viesť jednoduchý telefonick ý rozhovor (napr. dohodnúť si stretnutie s kamarátom), zostaviť jednoduché osobné listy, e-		jednoduchým spôsobom vy jadriť svoj názor a zdôvodni ť ho v rozhovore,

			maily a textové správy (napr. odpovedať na pozvanie, potvrdiť a zmeniť dohodnuté stretnutie),		
		jednoduchým jazykom sa porozprávať s rovesníkmi, učiteľmi alebo inými ľuďmi o bežných témach a praktických otázkach, komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré si vyžadujú priamu výmenu informácií (napr. poskytnúť a požiadať o informácie o smere cesty, kúpiť si lístky do kina, urobiť jednoduché nákupy alebo objednať si jedlo v reštaurácii), sa zapojiť do jednoduchej spoločenskej komunikácie online (napr. zdieľaním správ a vytváraním/potvrdzovaním plánov na stretnutie),		spolupracovať na jednoduchých praktických úlohách (napr. niečo navrhnúť; opýtať sa, čo si o tom myslia iní), identifikovať a sprostredkovať kľúčové informácie z krátkeho bežného textu. stručne komentovať online príspevky iných (napr. fotografie, videá), pričom používa jednoduchý jazyk.	
Obsahový štandard		**6.ročník**	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
	Funkcie jazyka	Nadviazať kontakt pri stretnutí Opísať osobu, predmet Vyjadriť schopnosť vyjadriť radosť/smútok/ľútosť/ Predstaviť záľuby a preferencie: vyjadriť, čo mám/nemám rád, zistiť a vyjadriť, čo niekto má/nemá rád, čo sa niekomu páči/nepáči Reagovať na udalosť: vyjadriť záujem/nezáujem, vyjadriť	Opísať miesto Vyjadriť názor: vybrať si z ponúkaných možností Vyjadriť fyzickú bolesť, vyjadriť želanie/nádej/sklamanie Zaujať postoj: dať pokyn/príkaz, Korešpondovať: vhodne začať a ukončiť list/e-mail, napísať jednoduchý list/e-	Požadovať a poskytnúť informácie Opísať činnosť vyjadriť čo uprednostňujem a zdôvodniť to vyjadriť strach/znepokojenie, vyjadriť spokojnosť/nespokojnosť, zistiť pocity iných: požiadať o povolenie a súhlas Vyjadriť návrh a reagovať naň: navrhnúť niekomu niečo,	Vyjadriť názor: zistiť a vyjadriť názor, vybrať si z ponúkaných možností a zdôvodniť výber zistiť a vyjadriť, čo niekto uprednostňuje tvorivo prerozprávať príbeh, zhrnúť príbeh, jednoducho zhodnotiť príbeh: vyjadriť neporozumenie, požiadať o zopakovanie/vysvetlenie povedaného

r d		prekvapenie, pripomenúť niekomu niečo, blahoželať, pozvať a reagovať na pozvanie, jednoducho zhodnotiť udalosť:	mail, napísať krátku textovú správu: Porozprávať príbeh a reagovať naň: vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči Uskutočniť audio/video hovor: vhodne začať a ukončiť audio/video hovor,	odpovedať na návrh, požiadať o niečo/odpovedať na požiadavky, poradiť, poďakovať sa, ponúknuť pomoc Porozprávať príbeh a reagovať naň: vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči a zdôvodniť svoj názor	
	Jazyková zložka, jazykové prostriedky	Počítateľné a nepočítateľné podstatné mená. Neurčitý a určitý člen, nulový člen. Privlastňovacie tvary podstatných mien (father's bag). Akostné a vzťahové prídavné mená. Stupňovanie prídavných mien Osobné zámená Privlastňovacie zámená: my/mine, your/yours, his/his, her/hers, our/ours, your/yours, their/theirs Ukazovacie zámená. Opytovacie zámená: who, where, why, what, when, which, how, how much/how many, whose Prítomný čas jednoduchý plnovýznamových slovies. Prítomný čas priebehový Minulý čas jednoduchý plnovýznamových slovies. Vyjadrenie množstva pomocou any, some, a lot of, all, n	Neurčité zámená: some-/any-/no-/every- + body/thing/where. Minulý čas priebehový. Vyjadrenie minulosti pomocou used to. Krátke prídavné otázky v prítomnom a minulom čase. Slovesá s predložkovými väzbami, napr. listen to, look at, smile at, wait for Bežné frázové slovesá (cca 5 – 8) Príslovky miesta, spôsobu a času, napr. everywhere, quickly, tomorrow. Násobné číslovky, napr. double, three times, twice. Spojky and, but, because, while, when, unless, if. Predložky.	Prídavné mená s koncovkou -ed, -ing Zvratné zámená Modálne slovesá: can, could, may, might, must, mustn't, have to, should. Predprítomný čas jednoduchý Jednoduché vzťažné vety s použitím who, which, that, where. Slovesné väzby (sloveso + sloveso v -ing tvare; sloveso + sloveso v neurčitku). Väzba I'd like to + sloveso Prvý kondicionál. Oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, zvolacie vety.	Vyjadrenie budúceho deja pomocou to be going to, prítomného priebehového času, will. Slová vyjadrujúce intenzitu very, really, quite, so, a bit. Vyjadrenie modality pomocou possibly, probably, perhaps. Spájacie výrazy first, next, then, finally

		one, not (any), enough, (a) few, little, much, many. Príslovky frekvencie always, often, usually, sometimes, never, ever. Základné číslovky nad 100 Radové číslovky			
	Sociolingválna zložka	• odvodenie významu slova/gesta zo sprievodného obrázka, ikonky alebo piktogramu, o oboznamovanie sa s odlišnosťami využívania a významu gest v závislosti od kultúrneho kontextu. • identifikovanie podobností, odlišností a prienikov medzi vlastnou kultúrou a kultúrami iných národností a krajín (napr. zvyky, tradície, sviatky), o rozvíjanie schopnosti rešpektovať jedinečnosť iných kultúr. • prieniky a špecifiká používania rôznych jazykov, ktoré žiaci ovládajú (plurilingválny prí stup)			
	Tematické okruhy	ja a ľudia okolo mňa (príbuzní, priatelia, vonkajšia a vnútorná charakteristika osôb), osobné údaje (meno, bydlisko, vek, národnosť), môj domov (byt/dom, kde bývam, miestnosti v byte/ dome, zariadenie bytu/ domu, prostredie, v ktorom bývam) jedlo a stravovanie (jedlá a nápoje po čas dňa, druhy potravín dopravné prostriedky (druhy dopravných prostriedkov, ich využitie a vplyv na životné prostredie) moja škola (vyučovacie predmety, pomôcky, rozvrh hodín, zariadenie školy/ triedy),	bývanie v meste a na dedine (výhody/ nevýhody) ľudské telo (časti tela) stravovacie návyky, stravovacie zariadenia, príprava jedál starostlivosť o zdravie (životospráva, zdravé stravovanie, pohyb režim dňa (odlišnosti pracovného a voľného dňa), moja krajina/región/mesto/ dedina turisticky zaujímavé miesta (hrady, zámky, kúpele, prírodné atrakcie), krajina, ktorej jazyk sa učím (zaujímavosti, kultúrne pamiatky, miesto, ktoré by som rád navštívil),	Pozitívne vzory ideálne bývanie s ohľadom na životné prostredie. starostlivosť o zdravie (životospráva, zdravé stravovanie, pohyb vyšetrenie u lekára (choroby, úrazy, prevencia chorôb) turistika a cestovný ruch (zážitky z cestovania, obľúbené destinácie) moje budúce povolanie (pracovné činnosti a profesie). životné prostredie (klíma, ochrana životného prostredia) . prázdniny (predstavy, plánovanie, zážitky) základné druhy oblečenia a doplnky, výber oblečenia na r	pozitívne a negatívne vzory (individuálne priority a hodnoty, človek, ktorého si vážim), medziľudské vzťahy (vzťahy medzi rovesníkmi, generačné vzťahy). moje budúce povolanie (pracovné činnosti a profesie) . turisticky zaujímavé miesta (hrady, zámky, kúpele, prírodné atrakcie) život a zaujímavosti z iných krajín sveta udržateľnosť módy typy a formy komunikácie (osobná, online), komunikačné prostriedky (mobilný telefón, počítač, sociálne siete), kultúra komunikácie, mas

		ľudia v škole, školský rok moja krajina/región/mesto/ dedina ročné obdobia (počasie, činnosti ľudí podľa ročného obdobia) Voľný čas a záľuby:	nákupné zariadenia (obchody, trhoviská, online nakupovanie), služby (pošta, kaderníctvo, fitnescentrum, hotelové a reštauračné služby), komunikácia pri nakupovaní, platení	ôzne príležitosti, trendy v odievaní (v minulosti a dnes),	médiá (TV, rádio, internet, pri ntové médiá). veda a technika v mojom živote, život kedysi a dnes (pr ístroje a pomôcky v domácnosti, v škole), objavy a vynálezy, ktoré pozitívne/ negatívne ovplyvňujú život ľudí.
		Multikultúrna spoločnosť: sviatky (rodinné sviatky, štátne a cirkevné sviatky), zvyky a tradície v rôznych regiónoch, krajinách a kultúrach, význam učenia sa cudzích jazykov, zbližovanie kultúr a rešpektovanie rozmanitosti.			
	Druhy textov	informačné tabule, nápisy na verejných priestranstvách, osobný list, blahože lanie, pozvánka, e-mail, blog, vlog, status, brožúry, reklama, reklamný materiál, opisy, úryvky z rozprávok a príbehov, úryvky z článkov a umeleckých textov, texty piesní, interview, podcasty, poznámky, komiksy			

Učebné osnovy pre 1.cyklus *Cudzie jazyky (Nemecký jazyk)*			
Výkonový štandard		**2.ročník**	**3. ročník**
	RECEPCIA Počúvanie/čítanie s porozumením	**Žiak vie/dokáže:** rozoznať bežné, známe slová (napr. farby, oblečenie, jedlá) za predpokladu, že sú vyslovené zreteľne a pomaly v známom kontexte, porozumieť krátkym, veľmi jednoduchým otázkam a vetám za predpokladu, že sú povedané pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami, porozumieť ilustrovanému príbehu s jednoduchými každodennými slovami a jednoduchým informačným materiálom (napr. pozvánke na narodeninovú oslavu), odhadnúť význam slova zo sprievodného obrázka.	
	PRODUKCIA Ústny prejav Písomný prejav	**Žiak vie/dokáže:** zrozumiteľne vysloviť jednotlivé hlásky a obmedzený počet naučených slov a slovných spojení, imitovať správnu výslovnosť a intonáciu, - podľa príkladu vytvoriť krátke vety o sebe, podľa príkladu opísať svoje bezprostredné okolie pomocou jednoduchých slov a viet, na niečo ukázať a opýtať sa, čo to je, reprodukovať krátku riekanku/pieseň, podľa predlohy napísať bežné jednoduché slová a jednoduché krátke vety, napísať základné informácie o sebe a svojom okolí.	
	INTERAKCIA Ústna interakcia	**Žiak vie/dokáže:** porozumieť jednoduchým pozdravom a reagovať na ne (dokáže pozdraviť, povedať svoje meno, opýtať sa druhých, ako sa volajú, a jednoduchým spôsobom sa rozlúčiť), (podľa vzoru) klásť jednoduché otázky a porozumieť krátkym, jednoduchým odpovediam, ktoré sa týkajú tém z jeho bezprostredného okolia (napr. farby, názvy niektorých živočíchov, potravín, oblečenia). Verbálny prejav môže byť sprevádzaný gestikuláciou, v priamej komunikácii používať základné slová a slovné spojenia, ako sú „áno“, „nie“, „prepáčte“, „prosím“, „ďakujem“, „nie, ďakujem“, porozumieť veľmi jednoduchým pokynom, ktoré učiteľ dáva v škole, a reagovať na ne (napr. „Otvor si knihu.”, „Poď sem.”, „Vezmi si pero.”).	

		2.ročník	3. ročník
Obsahový štandard	**Funkcie jazyka**	Nadviazať kontakt pri stretnutí: pozdraviť/odpovedať na pozdrav, predstaviť sa, rozlúčiť sa: Bitte. Hallo, Alex! Guten Morgen! / Guten Tag! Ich bin Susi. Tschüss, Filip! Auf Wiedersehen! Požadovať a poskytnúť informácie: požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu: Kommst du aus Bratislava? Ja. / Nein, aus Dunajská Streda. Wie alt bist du? Ich bin 7 Jahre alt. Vyjadriť a zistiť želania a pocity: vyjadriť radosť, vyjadriť smútok: Ich bin glücklich. Ich bin traurig. Predstaviť záľuby a preferencie: vyjadriť, čo mám/nemám rád: Ich liebe Deutsch. Ich mag Mathe nicht. Zaujať postoj: požiadať o povolenie a súhlas, vyjadriť súhlas/nesúhlas: Darf ich ins Kino gehen? Ja, du darfst./Nein, du darfst nicht. Vyjadriť návrh a reagovať naň: požiadať o niečo, poďakovať sa: Spielst du mit? Nein, ich habe keine Zeit. Kannst du mir bitte helfen? Ja, gern. Danke/Danke sehr. Reagovať na udalosť: blahoželať: Alles Gute zum Geburtstag. Reagovať na príbeh: vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči, vyjadriť porozumenie príbehu (aj never- bálne): Die Geschichte ist interessant/langweillig	
	Jazyková zložka, jazykové prostriedky	Jednotné číslo podstatných mien. Určité a neurčité členy podstatných mien: der/ein, die/eine, das/ein. - Prídavné mená ako menný prísudok: Er ist klein. Osobné zámená jednotnom čísle: ich, du, er, sie, es. Privlastňovacie zámená: mein, dein. - Opytovacie zámená: wer, was, wo, woher, wie. Pomocné slovesá haben, sein v prítomnom čase, otázka, zápor. - Pravidelné slovesá v prítomnom čase, otázka, zápor. Základné číslovky 0 – 20. - Predložky určujúce miesto (Wechselpräpositionen): auf, in, vor, hinter, neben, s datívom mit, aus. Citoslovcia – zvuky zvierat napr. kikeriki, wau wau. Slovosled v oznamovacej vete, napr. Ich bin krank. - Opytovacie vety (Ja/Nein Fragen) Bist du krank? (W-Fragen) Wer ist das?; intonácia opytovacích viet.	
	Sociolingválna zložka	Oboznamovanie sa so zvyklosťami vo verbálnej a neverbálnej komunikácii v cudzom jazyku (napr. spôsoby oslovovania v škole a mimo školy, pozdravy, gestá). Oboznamovanie sa s rozmanitosťou kultúr prostredníctvom príbehov, reálií, audiovizuálnych podnetov (základné sviatky, zvyky a tradície).	

	Tematické okruhy	Pozdravy, (1) Školské pomôcky (veci v mojej školskej taške), (2) Farby, (2) Hračky (hračky v mojej detskej izbe), (2) Zvieratá, (2) Oslava (jedlo na oslave, pozdrav k narodeninám), (2) Prázdniny, (2) Nálada, (1) Trieda (moja trieda), (2) Môj dom (časti môjho domu),(2) Zvieratá na farme, (2) Sviatky (4) Rodina (ja a ľudia okolo mňa), (3) Oblečenie (základné druhy oblečenia), (3) Jedlo (raňajky, obed, večera, jedlo v školskej jedálni, desiata) (3)
	Druhy textov	Rôzne druhy textov v printovej, audiovizuálnej a digitálnej forme. Výber textov je potrebné prispôsobiť komunikačnej úrovni, veku a záujmom žiakov: úryvky ilustrovaných rozprávok a príbehov, krátke opisy, piesne, básničky, riekanky, komiksy, plagáty, oznámenia, letáky a pod.

<table>
<tr><td colspan="6">Učebné osnovy pre 3.cyklus
Nemecký jazyk- druhý cudzí jazyk</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Výkonový štandard</td><td></td><td>6.ročník</td><td>7.ročník</td><td>8.ročník</td><td>9.ročník</td></tr>
<tr><td>RECEPCIA
Počúvanie/čítanie s porozumením</td><td colspan="4">Žiak vie/dokáže:
• sledovať reč a pochopiť význam, ak je reč pomaly a zreteľne artikulovaná (napr. jednoduchý opis priestoru, domáceho zvieratka)
• porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore na známu tému
• porozumieť jednoduchým pokynom vysloveným pomaly a postupovať podľa nich
• porozumieť krátkym textom na témy osobného záujmu vo veľmi jednoduchom jazyku, ktoré sú podporené ilustráciami a obrázkami
• porozumieť krátkym, jednoduchým textovým správam a e-mailom
• rozoznať známe názvy a slová na jednoduchých oznamoch
• identifikovať konkrétne informácie z krátkych textov o známych témach
• z kontextu odhadnúť pravdepodobný význam neznámeho slova</td></tr>
<tr><td>PRODUKCIA
Ústny prejav
Písomný prejav</td><td colspan="4">Žiak vie/dokáže:
• zrozumiteľne reprodukovať hlásky, prízvuk a intonáciu v slovách, slovných spojeniach a vetách, ktoré používa,
• opísať seba, čo robí a kde žije,
• opísať jednoduché aktivity zo svojho života pomocou krátkych viet za predpokladu, že sa môže vopred pripraviť,
• pomenovať predmet a opísať jeho vlastnosti,
• poskytnúť informácie o veciach osobného významu (napr. čo má alebo nemá kto rád, o rodine, škole) pomocou jednoduchých slov a základných výrazov,
• predstaviť veľmi krátke, väčšinou vopred pripravené prezentácie,</td></tr>
</table>

		• používať prirodzenú gestikuláciu na podporu vlastného vyjadrovania. • správne napísať slová, ktoré pozná, • správne používať základné interpunkčné znamienka (napr. bodky, otázniky), • poskytovať informácie o veciach osobného významu (napr. čo má alebo nemá kto rád, o rodine, domácich zvieratách) pomocou jednoduchých slov a základných výrazov, • pomocou jednoduchých slovných spojení opísať osoby, predmety a aktivity, ktoré sú mu blízke
	INTERAKCIA Ústna interakcia/ Písomná interakcia	**Žiak vie/dokáže:** • nadviazať základný spoločenský kontakt použitím bežných zdvorilostných slov a slovných spojení, • pozdraviť a rozlúčiť sa spôsobom primeraným danej situácii, • v rozhovore reagovať na jednoduché otázky o základných faktoch alebo pocitoch, vymieňať si názory o tom, čo sa mu páči alebo nepáči/čo má alebo nemá kto rád, • konať podľa základných pokynov, ktoré obsahujú čísla, údaje o čase, mieste a pod, • vhodným spôsobom reagovať v bežných spoločenských situáciách, • dať jednoduchým spôsobom najavo, že nerozumie a požiadať ľudí, aby zopakovali, čo hovoria, alebo aby hovorili pomalšie. • reagovať na správu alebo online príspevok, pričom používa jednoduché slová a krátke vety, pri písaní môže použiť slovník alebo online prekladač, • napísať krátku, veľmi jednoduchú textovú správu/e-mail, v ktorej poskytne informáciu alebo sa niečo spýta, • jednoducho reagovať na krátke správy alebo oznámenia (napr. blahoželanie k narodeninám, pozvánka na oslavu).

Obsahový štandard		**6.ročník**	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
	Funkcie jazyka	**Nadviazať kontakt pri stretnutí**: upútať pozornosť, pozdraviť/odpovedať na pozdrav, predstaviť sa, predstaviť niekoho, rozlúčiť sa *Hallo, ich bin Filip. Guten Tag! Ich heiße.. und komme aus der Slowakei. Das ist mein Freund/meine Freundin. Tschüss Viktor! Bis bald. Auf Wiedersehen, Frau../Herr..!* **Požadovať a poskytnúť informácie**: požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu, potvrdiť informáciu/žiadať potvrdenie informácie, vyjadriť neporozumenie, identifikovať niekoho/niečo *Wo ist meine Tasche? Im Schrank. Was machst du heute? Ich gehe schwimmen. Bist du gut in Deutsch? Ja, sehr gut. /Nein, nicht so gut. Stimmt das so? Entschuldigung, wo ist hier eine Post? Hier rechts? Ja, hinter der Bank. Ondrej ist der Junge mit der Brille.* **Opísať**: jednoducho opísať osobu/predmet/miesto/činnosť *Viktor ist.. Jahre alt. Er hat braune Augen und schwarze Haare.Der Ball ist rot und klein. Der Garten ist sehr schön. Im Garten sind viele Bäume und Blumen. Ich stehe jeden Tag um 7 Uhr auf. Dann frühstücke ich.* **Vyjadriť názor**: zistiť a vyjadriť názor, vybrať si z ponúkaných možností *Ja, das stimmt. Ja, genau. Das stimmt nicht. Das ist nicht so schlimm. Wie findest du…? Ich finde, dass … toll/ interessant/langweilig.. Ich möchte dieses Buch lesen. Ich möchte heute nicht lesen.* **Vyjadriť schopnosť**: zistiť a vyjadriť znalosť/neznalosť alebo schopnosť vykonať nejakú činnosť *Ich kann gut Deutsch sprechen. Ich kenne ihn sehr gut./Ich kenne ihn nicht. Das weiß ich nicht. Kannst du schwimmen? Ich kann sehr gut schwimmen. /Ich kann nicht schwimmen.* **Vyjadriť a zistiť želania a pocity**: vyjadriť radosť/smútok/ľútosť/fyzickú bolesť, zistiť pocity iných *Ich bin heute glücklich! Gestern war ich traurig. Das tut mir leid. Mein Kopf tut weh. Wie geht es dir? Danke gut. Nicht so gut.*			

		Predstaviť záľuby a preferencie: vyjadriť, čo mám/nemám rád, zistiť a vyjadriť, čo niekto má/nemá rád, čo sa niekomu páči/nepáči *Ich esse gern Pizza. Šimon mag keine Hunde. Magst du Deutsch? Zita mag Geschichte. Gefällt dir diese Bluse? Warum gefällt dir die Hose nicht?*. **Zaujať postoj**: dať pokyn/príkaz, vyjadriť zákaz, požiadať o povolenie a súhlas, vyjadriť súhlas/nesúhlas, ospravedlniť sa *Lies laut! Sprich leise! Hier darf man nicht telefonieren/parken. Darf ich.. ? Bitte sehr. Gut, in Ordnung. Du darfst nicht ins Kino gehen. Entschuldigung.* **Vyjadriť návrh a reagovať naň**: požiadať o niečo, odpovedať na požiadavky, poďakovať sa, ponúknuť pomoc *Kannst du mir helfen? Na kla? Möchtest du spielen? Ja, ich mögcht? Nein, ich habe keine Lus? Möchtest du den Ball haben? Ja, dank? Kann ich dir helfen?* **Korešpondovať**: vhodne začať a ukončiť list/e-mail, napísať jednoduchý list/e-mail, napísať krátku textovú správu *Hallo, Zita, ich bin in Zvolen. Das Wetter ist sehr schön. Die Sonne scheint. Am Sonntag gehen wir wandern. Wir fahren am Montag wieder nach Hause. Bis Montag Liebe Grüße Viktor*. **Reagovať na udalosť**: vyjadriť záujem/nezáujem, blahoželať, pozvať a reagovať na pozvanie *Das war sehr interessant. Das ist mir egal. Mich interessiert das nicht. Herzlichen Glückwunsch zum Geburtstag. Frohe Weihnachten! Frohe Ostern! Ich lade dich zu meiner Geburtstagsparty ein. Ich freue mich auf dich! Danke sehr, ich komme gern.* **Porozprávať príbeh a reagovať naň**: vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči, začať/rozvinúť/ukončiť príbeh, reprodukovať príbeh *Ich war am Bodensee, wir hatten viel Spaß. Die Kinder waren sehr lustig. Nur ein Junge war immer traurig. Er hat viel geweint. Und mein Zimmer hat mir auch nicht gefallen. Wir haben viel gespielt.*

	Jazyková zložka, jazykové prostriedky	• používanie členov: určitý a neurčitý člen podstatných mien (der/ein die/eine, das/ein) a nulový člen (druhy športov, hry, hudobné nástroje, školské predmety, jedlo, pitie, názvy povolaní – v spojení so slovesom byť, názvy obcí a miest, názvy krajín), • skloňovanie podstatných mien s neurčitým, určitým a záporným členom, s privlastňovacími zámenami – nominatív, datív a akuzatív, • jednotné a množné číslo podstatných mien, • záporný člen kein, napr. kein Kuli, • prídavné meno v prísudku, • pravidelné stupňovanie prídavných mien, • nepravidelné stupňovanie: gut, gern, viel, • osobné zámená: ich, du, er, sie, es, wir, ihr, sie, Sie, • privlastňovacie zámená: mein, dein, unser, sein, ihr, • opytovacie zámená: wer, wem, wen, was, wo, woher, wie, wann, • zápor s nicht, napr. Ich spiele nicht, • slovesá s odlučiteľnou predponou: ein-, mit-, • slovesá s neodlučiteľnou predponou be-, ver-, zer-, • modálne slovesá: müssen, dürfen, können, sollen, wollen, mögen (möchten), • rozkazovací spôsob, • pomocné slovesá haben, sein v prítomnom a minulom čase (préteritum), • pravidelné slovesá v prítomnom a minulom čase (perfektum), • nepravidelné slovesá v prítomnom a minulom čase (perfektum), napr. lesen, fahren, finden, bekommen, erzählen, • príslovky miesta: hier, dort, links, rechts, weg, oben, unten, draußen, drinnen, • príslovky času: jetzt, dann, • predložky miesta s datívom a akuzatívom (Wechselpräpositionen): auf, in, vor, hinter, neben, an, • predložky s akuzatívom: für, • predložky s datívom: aus, bei, mit, nach, von, zu, • časové predložky: um, an, in, vor/nach, • častice, napr. eigentlich, ja, ruhig,

		• citoslovcia, napr. ach, aha, oh, au, bäh, hurra, hoppla, o lala, pfui, tja, uups, wow, • tvorba slov s predponou un- a s príponou -los, • oznamovacia veta s modálnym slovesom, so slovesom s odlučiteľnou predponou, • oznamovacia veta v perfekte, s modálnym slovesom, • opytovacia veta: doplňovacie otázky, zisťovacie otázky, • rozkazovacia veta, • vedľajšie vety s weil, dass, • intonácia viet.
	Sociolingválna zložka	Využívanie základných stratégií v bežných komunikačných situáciách: - odvodenie významu slova/gesta zo sprievodného obrázka, ikonky alebo piktogramu - využívanie sprievodných gest na podporu komunikácie a očný kontakt Rozvíjanie schopnosti vnímať rozmanitosť kultúr prostredníctvom príbehov, reálií, audiovizuálnych podnetov: - vnímanie zvyklostí vo verbálnej a neverbálnej komunikácii v cudzom jazyku (napr. zoznamovanie sa, predstavovanie sa, vítanie, rozlúčenie) - vnímanie základných podobností a rozdielov medzi vlastnou kultúrou a kultúrami krajín, v ktorých sa daným cudzím jazykom hovorí (napr. zvyky, sviatky, hudba)
	Tematické okruhy	**Rodina a spoločnosť:** ja a ľudia okolo mňa (rodina, spolužiaci, priatelia), osobné údaje (meno, bydlisko, vek), členovia rodiny a priatelia (zovňajšok, charakter). **Domov a bývanie:** môj domov (byt/dom, kde bývam, miestnosti v byte/ dome, zariadenie bytu/ domu), bývanie v meste a na dedine (opis prostredia). **Ľudské telo, starostlivosť o zdravie:** ľudské telo (časti tela, vonkajšia charakteristika), jedlo a stravovanie (jedlá a nápoje počas dňa, druhy potravín, stravovacie návyky), starostlivosť o zdravie (životospráva, zdravé stravovanie, pohyb). **Doprava a cestovanie:** dopravné prostriedky, cesta do školy.

		Vzdelávanie: moja škola (škola, trieda, zariadenie školy/triedy, vyučovacie predmety, pomôcky, rozvrh hodín), ľudia v škole. **Príroda a životné prostredie:** ročné obdobia (počasie, činnosti ľudí podľa ročného obdobia), zvieratá a rastliny (starostlivosť o zvieratá a rastliny), príroda okolo nás. **Voľný čas a záľuby:** záľuby (knihy, film, divadlo, hudba, tanec, hry), šport (zimné a letné športy), aktivity voľného času (mimoškolské aktivity, krúžky), režim dňa (pracovný deň, voľný deň, prázdniny). **Multikultúrna spoločnosť:** sviatky (rodinné sviatky, štátne, cirkevné sviatky a pod.), zvyky a tradície v rôznych rodinách, krajinách, význam učenia sa cudzích jazykov. **Krajiny, mestá a miesta:** moja krajina/región/mesto/dedina (zaujímavé miesta); krajina, ktorej jazyk sa učím (zaujímavosti, miesto, ktoré by som rád navštívil) a iné krajiny. **Odievanie a móda:** základné druhy oblečenia (popis), výber oblečenia podľa ročného obdobia, môj vkus (čo sa mi páči/nepáči). **Komunikácia a jej formy:** komunikačné prostriedky (mobilný telefón, počítač, sociálne siete). **Obchod a služby:** nákupné zariadenia (názvy obchodov), komunikácia pri nakupovaní, platení.
	Druhy textov	Pri rozvíjaní komunikačných jazykových činností sa využívajú rôzne druhy textov v printovej, audiovizuálnej a digitálnej forme. Výber textov je potrebné prispôsobiť komunikačnej úrovni, veku a záujmom žiakov: úryvky z rozprávok a príbehov, opisy, osobný list, blahoželanie, pozvánka, email, blog, status, formuláre, brožúry, inzeráty, rozhovory, recepty, ilustrované návody, reklamný materiál, letáky, plagáty, oznámenia, poznámky a pod.

Učebné osnovy pre 2.cyklus *Jazyk a komunikácia* *Nemecký jazyk*			
		4.ročník	**5.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	Počúvanie/Čítanie s porozumením Žiak vie/dokáže: sledovať reč a pochopiť význam, ak je reč pomaly a zreteľne artikulovaná (napr. jednoduchý opis priestoru, domáceho zvieratka) , porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore na známu tému, porozumieť jednoduchým pokynom vysloveným pomaly a postupovať podľa nich, porozumieť krátkym textom na témy osobného záujmu vo veľmi jednoduchom jazyku, ktoré sú podporené ilustráciami a obrázkami porozumieť krátkym, jednoduchým textovým správam a e-mailom, rozoznať známe názvy a slová na jednoduchých oznamoch, identifikovať konkrétne informácie z krátkych textov o známych témach, z kontextu odhadnúť pravdepodobný význam neznámeho slova. Ústny prejav Žiak vie/dokáže: zrozumiteľne reprodukovať hlásky, prízvuk a intonáciu v slovách, slovných spojeniach a vetách, ktoré používa, opísať seba, čo robí a kde žije, opísať jednoduché aktivity zo svojho života pomocou krátkych viet za predpokladu, že sa môže vopred pripraviť, pomenovať predmet a opísať jeho vlastnosti , poskytnúť informácie o veciach osobného významu (napr. čo má alebo nemá kto rád, o rodine, škole) pomocou jednoduchých slov a základných výrazov, predstaviť veľmi krátke, väčšinou vopred pripravené prezentácie, používať prirodzenú gestikuláciu na podporu vlastného vyjadrovania.	

		Písomný prejav Žiak vie/dokáže: správne napísať slová, ktoré pozná, správne používať základné interpunkčné znamienka (napr. bodky, otázniky), poskytovať informácie o veciach osobného významu (napr., o rodine, domácich zvieratách) pomocou jednoduchých slov a základných výrazov, pomocou jednoduchých slovných spojení opísať osoby, predmety a aktivity, ktoré sú mu blízke. Ústna interakcia Žiak vie/dokáže: pozdraviť a rozlúčiť sa spôsobom primeraným danej situácii, v rozhovore reagovať na jednoduché otázky o nálade alebo pocitoch, konať podľa základných pokynov, ktoré obsahujú čísla. Písomná interakcia Žiak vie/dokáže: reagovať na správu alebo online príspevok, pričom používa jednoduché slová a krátke vety, pri písaní môže použiť slovník alebo online prekladač, napísať krátku, veľmi jednoduchú textovú správu/e-mail, v ktorej poskytne informáciu alebo sa niečo opýta, jednoducho reagovať na krátke správy alebo oznámenia (napr. blahoželanie k narodeninám, pozvánka na oslavu).

		4.ročník	5.ročník
Obsahový štandard		**Funkcie jazyka** **Funkcie jazyka** umožňujú úspešne zvládnuť rôzne komunikačné situácie. Dôležitý je pri tom vhodný výber slovnej zásoby a spôsob použitia jazykových prostriedkov v závislosti od komunikačnej úrovne. Funkcie jazyka je možné voľne kombinovať a prispôsobiť komunikačnej situácii alebo téme. Uvedené príklady (*kurzívou*) ilustrujú vyjadrenie danej funkcie, použitie slovnej zásoby a gramatických javov v súlade s komunikačnou úrovňou A1. **Nemecký jazyk** **Nadviazať kontakt pri stretnutí**: upútať pozornosť, pozdraviť/odpovedať na pozdrav, predstaviť sa, predstaviť niekoho, rozlúčiť sa *Hallo, ich bin Filip. Guten Tag! Ich heiße.. und komme aus der Slowakei. Das ist mein Freund/meine Freundin. Tschüss Viktor! Bis bald. Auf Wiedersehen, Frau../Herr..!* **Požadovať a poskytnúť informácie**: požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu, potvrdiť informáciu/žiadať potvrdenie informácie, (Wie geht´s? Wie findest du….? Spielst du ein Instrument? Was hast du gern? Magst du Musik?..... **Opísať**: jednoducho opísať osobu/predmet/zviera *Viktor ist.. Jahre alt. Er hat braune Augen und schwarze Haare.Der Ball ist rot und klein. Der Garten ist sehr schön.* **Vyjadriť názor**: zistiť a vyjadriť názor, vybrať si z ponúkaných možností *Wie findest du…? Ich finde, dass … toll/ interessant/langweilig.. I* **Vyjadriť schopnosť**: zistiť a vyjadriť znalosť/neznalosť alebo schopnosť vykonať nejakú činnosť *Ich kann gut Deutsch sprechen.* *Kannst du schwimmen? Ich kann sehr gut schwimmen. /Ich kann nicht schwimmen.* **Vyjadriť a zistiť želania a pocity**: vyjadriť radosť/smútok, zistiť pocity iných *Ich bin heute glücklich!,Wie geht es dir? Danke gut. Nicht so gut.* **Predstaviť záľuby a preferencie**: vyjadriť, čo mám/nemám rád, zistiť a vyjadriť, čo niekto má/nemá rád, čo sa niekomu páči/nepáči *Ich esse gern Pizza. Šimon mag keine Hunde. Magst du Deutsch? Zita mag Geschichte.* **Korešpondovať**: vhodne začať a ukončiť list/e-mail, napísať krátku textovú správu *Hallo, Zita, ich bin in Zvolen. Das Wetter ist sehr schön. Bis Montag. Liebe Grüße Viktor*. **Reagovať na udalosť**: vyjadriť záujem/nezáujem, blahoželať, *Herzlichen Glückwunsch zum Geburtstag. Frohe Weihnachten! Frohe Ostern!*	

		Jazykové prostriedky ● používanie členov: určitý a neurčitý člen podstatných mien (der/ein die/eine, das/ein) a nulový člen (druhy športov, hry, hudobné nástroje, školské predmety, – v spojení so slovesom byť), ● jednotné a množné číslo podstatných mien, ● záporný člen kein, napr. kein Kuli, ● osobné zámená: ich, du, er, sie, es, wir, ihr, sie, Sie, ● privlastňovacie zámená: mein, dein, ● opytovacie zámená: wer, wem, wen, was, wo, woher, wie, wann, ● zápor s nicht, napr. Ich spiele nicht, ● pomocné slovesá haben, sein v prítomnom čase, ● pravidelné slovesá v prítomnom čase ● nepravidelné slovesá v prítomnom čase (napr. lesen, fahren, finden) ● opytovacia veta: doplňovacie otázky, zisťovacie otázky, ● intonácia viet. Tematické okruhy **Rodina a spoločnosť:** členovia rodiny, ľudia okolo mňa, vek ľudí **Domov a bývanie:** môj domov (byt/dom, kde bývam, miestnosti v byte/ dome, základné zariadenie bytu/ domu), **Jedlo a stravovanie:** jedlo a stravovanie (jedlá a nápoje počas dňa, druhy potravín, stravovacie návyky), **Vzdelávanie:** moja škola (škola, trieda, zariadenie školy/triedy, vyučovacie predmety, pomôcky), **Príroda a životné prostredie:** zvieratá (charakteristika, opis ich prirodzeného prostredia, potrava, návyky),. **Voľný čas a záľuby:** záľuby (knihy, film, divadlo, hudba, tanec, hry), šport (zimné a letné športy), aktivity voľného času (mimoškolské aktivity, krúžky). **Multikultúrna spoločnosť:** sviatky (rodinné sviatky, štátne, cirkevné sviatky a pod.), zvyky a tradície v rôznych rodinách, krajinách, význam učenia sa cudzích jazykov. **Krajiny, mestá a miesta:** krajina, ktorej jazyk sa učím (zaujímavosti, miesto, ktoré by som rád navštívil) a iné krajiny. **Odievanie a móda:** základné druhy oblečenia (popis), výber oblečenia podľa ročného obdobia, môj vkus (čo sa mi páči/nepáči).

Učebné osnovy pre 1.cyklus *Matematika*				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
	Hlavný cieľ	**1.cieľ** **Používať prirodzené čísla, operácie s prirodzenými číslami a ich vlastnosti na riešenie jednoduchých aplikačných a kontextových úloh.** **Žiak vie/dokáže:** - používať prirodzené čísla do 10 000 v rôznych kontextoch a aplikovať poznatky z numerácie do 10 000 pri riešení úloh, - sčitovať a odčitovať prirodzené čísla v obore do 1 000 s použitím pamäťových, písomných a elektronických algoritmov, použitím vlastností operácií a vzťahov medzi nimi, - vykonávať násobenie a delenie v obore do 100 aj mimo oboru násobilky využitím algoritmov, vlastností operácií a vzťahov medzi nimi a pracovať so zlomkami na prípravnej úrovni. **2. cieľ** **Orientovať sa v jednoduchej tabuľke a grafe a používať ich pri riešení aplikačných úloh zameraných na vyhľadávanie, zber, zaznamenávanie, triedenie, usporiadanie a interpretáciu údajov.** **Žiak vie/dokáže:** - používať jednoduché tabuľky a grafy na zber, triedenie, usporiadanie, zaznamenávanie a správnu interpretáciu údajov v reálnom živote a v aplikačných úlohách. **3. cieľ** **Objavovať, opísať a aplikovať jednoduché pravidlá, závislosti a vzťahy.** **Žiak vie/dokáže:** - identifikovať, opísať a aplikovať jednoduché pravidlá opakujúceho sa vzoru (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami, slovami) a jednoduchej číselnej postupnosti a nachádzať ich reprezentácie v rôznych oblastiach života, - opísať jednoduché pozorované závislosti z reálneho života, vysvetliť ich, modelovať a používať v každodennom živote, - pochopiť jednoduché kombinatorické a pravdepodobnostné situácie a ich reprezentácie, navrhovať a aplikovať stratégie ich riešenia na úrovni manipulácie s predmetmi a využívania jednoduchých pokusov a reprezentácií. 5 Matematika a informatika Vzdelávacie štandardy Matematika **4. cieľ** **Rozlišovať jednoduché rovinné a priestorové geometrické útvary, opisovať ich významné prvky a vlastnosti, triediť, skladať a rozkladať ich.** **Žiak vie/dokáže:** - rozlišovať, pomenovať, opísať, vymodelovať, skladať a rozkladať jednoduché rovinné útvary, nachádzať ich reprezentácie v realite a vykonávať jednoduché geometrické konštrukcie pomocou pravítka, kružidla alebo iných (vrátane digitálnych) nástrojov, - rozlišovať, pomenovať, vymodelovať a opísať jednoduché priestorové útvary, nachádzať ich reprezentácie v realite, skladať a rozkladať priestorové útvary. **5. cieľ** **Orientovať sa v rovine a v priestore, riešiť jednoduché polohové a metrické geometrické úlohy.** **Žiak vie/dokáže**: - orientovať sa v rovine, v priestore a používať prirodzený aj symbolický jazyk na určenie polohy a hľadanie cesty, - rozoznávať jednoduché reálne orientačné situácie a riešiť ich pomocou algoritmických postupov, - merať a odhadovať dĺžku úsečky, používať vlastné aj univerzálne jednotky dĺžky a využívať ich v reálnom živote, - rozlišovať súmerné útvary, nachádzať ich v realite a tvoriť jednoduché osovo súmerné rovinné útvary. **6. cieľ** **Tvoriť jednoduché reprezentácie matematických pojmov a vzťahov, používať ich pri riešení problémov, veku primerane používať jednoduchý matematický jazyk.** **Žiak vie/dokáže:** - riešiť jednoduché aplikačné úlohy v rôznych kontextoch pomocou aritmetických výrazov, jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia neznámej) a s využitím vlastností a vzťahov aritmetických operácií.		

		7. cieľ **Používať priame logické úsudky a riešiť problémy v situáciách a kontexte svojho individuálneho života.** **Žiak vie/dokáže:** - používať elementárne poznatky z logiky a množín v konkrétnych situáciách na riešenie jednoduchých matematických úloh na prípravnej úrovni.
1.ročník Téza: Čísla a operácie s číslami		
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Aktívne:** pravda/nepravda, platí/neplatí, všetci, každý, niekto, nikto, aspoň, najviac, najmenej, práve, patrí/nepatrí; číslo, číslica, cifra, jednociferné číslo, viacciferné číslo, jednotky, desiatky, párne/nepárne číslo; porovnávanie, väčší, menší, rovný, najväčší, najmenší; usporiadanie (od najmenšieho po najväčšie a naopak), pred, za, hneď pred, hneď za, prvý, posledný, predposledný, **Pasívne:** rozklad; číselný rad. Porovnávanie a usporiadanie prirodzených čísel, rád čísla a číslice a ich vzťah Práca s množinami a ich prvkami (tvorba, usporiadanie, triedenie, porovnávanie), číslo ako množstvo, číslo ako poradie, číslo ako predchodca alebo nasledovník, rozklady čísla; metódy porovnávania čísel a zápis výsledku porovnania,
	Matematické praktiky	**Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie rôznych reprezentácií čísel v obore a modelovanie rôznych rozkladov čísel; používanie číselnej osi ako univerzálneho modelu usporiadania prirodzených čísel; používanie pomôcok, matematických reprezentácií a nástrojov na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov. **Matematické modelovanie** – využívanie poznatkov a postupov pri práci s množinami v matemati- zácii úloh; (porovnávanie, usporiadanie,) **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – porozumenie jednoduchým výrokom (tvrdeniam) a ich používanie, rozhodovanie o ich pravdivosti, rozlišovanie a formulovanie jednoduchých kvantifikovaných výrokov a ich používanie v disku
	Počet hodín	

Téza: Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 20				
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Aktívne:** sčítanie, odčítanie, plus, mínus, o koľko menej/viac. Vzťah sčítania a odčítania ako inverzných operácií; vlastnosti sčítania (komutatívnosť, asociatívnosť, neutrálnosť nuly) a vlastnosti odčítania; Kardinálny (počet prvkov množiny) a ordinálny (poradie prvku v usporiadanej množine) prístup k sčítaniu, prístupy k odčítaniu odoberaním a dopočítaním; základné spoje sčítania a odčítania na úrovni automatizácie;		
	Matematické praktiky	**Matematické reprezentácie** – využívanie rôznych reprezentácií sčítania a odčítania na usporiadaných aj neusporiadaných množinách; znalosť a používanie statických a dynamických modelov sčítania a odčítania. **Matematické modelovanie** – používanie vzťahov medzi sčítaním a odčítaním pri matematizácii a riešení úloh; používanie vlastností sčítania a odčítania pri zjednodušovaní výpočtov, resp. pri overovaní výsledkov; **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – čítanie a zapisovanie sčítania a odčítania; používanie symbolických znakov sčítania a odčítania; vysvetľovanie postupov sčítania a odčítania;		
	Počet hodín			

Téza: Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Základy práce so vzormi a postupnosťami				
		Pasívne: vzor/rad (znakov, symbolov, obrázkov, čísel), rytmus; pravidlo; číselná postupnosť.		
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	Pravidlo opakujúceho sa vzoru a pravidlo číselnej postupnosti. Identifikácia prvkov/členov a pravidla opakujúceho sa vzoru (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami		
	Matematické praktiky	**Matematické reprezentácie** – znalosť a aplikovanie auditívnych, vizuálnych, kinestetických reprezentácií jednoduchých lineárnych opakujúcich sa vzorov a číselných postupností. **Matematické modelovanie** – objavenie jednoduchého pravidla vo vytvorenom vzore alebo postupnosti a jeho aplikovanie; vyhľadanie chyby vo vzore/postupnosti a navrhnutie jej opravy. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – identifikovanie prvkov a opísanie pravidiel aplikovaných vo vzoroch/postupnostiach; identifikovanie chyby vo vzore/postupnosti, diskutovanie a zdôvodnenie spôsobu jej opravy.		
	Počet hodín			

		Téza: Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Základy práce s jednoduchými závislosťami a vzťahmi		
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Aktívne:** euro, cent, minca, bankovka; hodina, minúta, sekunda,deň, týždeň, víkend, mesiac, rok, kalendár, vek. **Pasívne**: ručičkové a digitálne hodiny. Peňažné vzťahy – vzťahy medzi peňažnými jednotkami a ich hodnota; časové vzťahy – vzťahy medzi časovými jednotkami Porovnávanie a usporiadanie peňažných jednotiek pomocou peňažných modelov; čas – označovanie a pomenovanie jednotiek času, určovanie (čítanie, zapisovanie) a znázornenie času na ručičkových a digitálnych hodinách, zapísanie času z ručičkových do digitálnych hodín a naopak, orientácia v časových intervaloch (od – do); premeny susedných jednotiek času pomocou modelov ručičkových hodín; iné jednoduché vzťahy – objavovanie iných, netradičných vzťahov a závislostí v štvorcovej sieti (napr. magický štvorec, sudoku).		
	Matematické praktiky	**Matematické reprezentácie**- znalosť a používanie národ- nej meny (platidlo); používanie reprezentácie pre základné a odvodené časové jednotky. **Matematické modelovanie** – riešenie úloh súvisiacich s orientáciou v čase; aplikovanie úvodných poznatkov z fi- nančnej gramotnosti o hodnote peňazí pri riešení jednoduchých úloh. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – diskutovanie o vzťahoch a závislostiach medzi číslami; používanie jednotiek času a vzťahov medzi nimi v každodennej komunikácii; diskutovanie o hodnote peňazí a o vzťahoch medzi peňažnými jednotkami.		
	Počet hodín			

		Téza: Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Základy riešenia jednoduchých kombinatorických situácií		
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		**Pasívne**: možnosť, počet možností, systém. Organizačný princíp (systém) usporiadania dvoch, troch a štyroch prvkov. Hľadanie všetkých spôsobov a určenie počtu možností v jednoduchej kombinatorickej situácii.	
	Matematické praktiky	•	**Matematické modelovanie** – ; využívanie skúsenosti s usporiadaním prvkov pri riešení jednoduchých slovných úloh s kombinatorickou situáciou. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – opísanie, vysvetlenie a zaznamenanie jedno- duchej kombinatorickej situácie a jej riešenie; komunikovanie a zdôvodňovanie využitia usporia-	

			dania prvkov v reálnom živote.	
	Počet hodín			

Téza: Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Pozorovanie jednoduchých pravdepodobnostných situácií				
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Pasívne**: isté, možné, nemožné, určite áno/nie. Porovnanie výsledkov v jednoduchých pravdepodobnostných situáciách. Rozlišovanie istej, možnej a nemožnej konkrétnej udalosti vytvorenej pomocou konkrétnych predmetov.		
	Matematické praktiky	**Matematické modelovanie** – vykonávanie jednoduchých pravdepodobnostných experimentov. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – rozhodovanie a diskutovanie o istej, možnej a nemožnej udalosti v jednoduchých a konkrétnych pravdepodobnostných situáciách a jednoduchých hrách.		
	Počet hodín			

Téza: Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Základy práce s údajmi				
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Aktívne**: tabuľka, riadok, stĺpec. **Pasívne**: údaj, Početnosti údajov a ich porovnávanie; Orientácia a interpretácia údajov z jednoduchých tabuliek, doplnenie chýbajúcich údajov do tabuliek , určovanie súradníc objektov a umiestňovanie objektov podľa daných súradníc do tabuliek a štvorcových sietí.		
	Matematické praktiky	**Matematické reprezentácie** – používanie rôznych reprezentácií údajov (tabuľka, piktogram) a orientácia v nich. **Matematické modelovanie** – simulovanie jednoduchých pokusov, zaznamenávanie a vyhodnocovanie výsledkov; používanie jednoduchej tabuľky alebo grafu ako nástroja na riešenie aplikačných úloh Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – zaznamenávanie údajov pomocou tabuliek, diskutovanie o riešení jednoduchých aplikačných úloh s údajmi; využívanie súradníc štvorcovej siete pri komunikácii počas jednoduchých hier.		
	Počet hodín			

Téza: Geometria Orientácia v rovine a priestore		
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Aktívne**: smer, hore, dole, vpravo, vľavo, nad, pod, do, na, pred, za, vedľa, medzi, vpredu, vzadu, šípka (symbol ukazujúci smer). **Pasívne:** súradnice bodu/štvorca v štvorcovej sieti. Určovanie polohy objektov vzhľadom k sebe, k inému objektu a dvoch objektov navzájom. Určovanie polohy objektov v rovine a priestore; orientácia v priestore, opis (slovný/šíp- kami) a zaznamenávanie pohybu v rovine (v štvorcovej sieti a jednoduchej mape), hľadanie a opisovanie cesty v labyrinte, v štvorcovej sieti alebo na mape; určovanie súradníc štvorcov alebo mrežových bodov v štvorcovej sieti, vyznačovanie štvorcov alebo (mrežových) bodov v štvorcovej sieti.
	Matematické praktiky	**Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie jednoduchých reprezentácií na orientáciu v rovine a priestore (určovanie polohy, opis a realizácia pohybu). **Matematické modelovanie** – používanie algoritmických postupov pri riešení úloh a problémov na určovanie polohy a orientáciu v rovine a priestore; riešenie úloh o hľadaní cesty a uvažovanie o jej dĺžke. (ďaleko, blízko...) **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – znalosť a používanie jednoduchých symbolov na orientáciu v štvorcovej sieti alebo inej podložke;
	Počet hodín	

Téza: Geometria Základy skúmania geometrických útvarov v rovine		
	Počet hodín	
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Aktívne:** rovná/krivá čiara, bod, priamka, trojuholník, štvorec, obdĺžnik, kružnica, kruh **Pasívne**: lomená čiara, uzavretá čiara, otvorená čiara Leží medzi dvomi bodmi, patrí/nepatrí (leží/neleží); Určenie a vyznačenie bodov, ktoré patria/nepatria útvaru (ležia/neležia na útvare); rozlišovanie a triedenie rovinných útvarov (podľa významných prvkov a vlastností);
	Matematické praktiky	**Matematické reprezentácie** – znalosť a tvorba modelov základných a odvodených rovinných geometrických útvarov (v rôznych polohách, veľkostiach) **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – používanie jednoduchých geometrických pojmov

		na opis geometrických útvarov v rovine		
	Počet hodín			
Téza: Geometria Základy skúmania geometrických útvarov v priestore				
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Aktívne**: kocka, guľa, kváder, valec, **Pasívne:** stavba z telies/kociek, Súvislosti medzi rovinnými a priestorovými útvarmi; stavanie stavieb z telies alebo z kociek podľa vzoru (reálna stavba alebo stavba na obrázku), podľa plánu alebo podľa slovného opisu, tvorba jednoduchého plánu stavby z kociek;		
	Matematické praktiky	**Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie rôznych techník na modelovanie priestorových geometrických útvarov; znalosť, tvorba a používanie jednoduchej reprezentácie stavieb z kociek a iných telies. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – používanie jednoduchých geometrických pojmov na pomenovanie a opis geometrických útvarov v priestore a ich významných prvkov a vlastností		
	Počet hodín			
Téza: Geometria Jednoduché postupy merania a určovania miery				
	Počet hodín			
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Aktívne:** dĺžka, kratší/dlhší, najkratší/najdlhší, nižší/vyšší, najnižší/najvyšší, užší/širší, najužší/najširší **Pasívne:** vzdialenosť,		
	Matematické praktiky	**Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – používanie jednotiek dĺžky v komunikácii, diskutovanie o dĺžkach, vzdialenostiach, šírkach a výškach;		
	Počet hodín			
Téza: Geometria Základy skúmania a tvorby súmerných útvarov				
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Pasívne**: súmerný, nesúmerný. Rozlišovanie a modelovanie osovo súmerných a nesúmerných útvarov; ; dokreslenie osovo súmerných útvarov v štvorcovej sieti		
	Matematické praktiky	**Matematické reprezentácie** – tvorba modelov osovo súmerných útvarov pomocou skladania a strihania papiera, v štvorcovej sieti,		

		Matematické modelovanie – skladanie jednoduchých osovo súmerných útvarov alebo mozaiky a manipulačné overovanie súmernosti.		
	Počet hodín			

Téza: Geometria Základy skúmania geometrických útvarov v rovine				
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Aktívne:** rovná/krivá čiara, bod, priamka, trojuholník, štvorec, obdĺžnik, kružnica, kruh **Pasívne**: lomená čiara, uzavretá čiara, otvorená čiara Leží medzi dvomi bodmi, patrí/nepatrí (leží/neleží); Určenie a vyznačenie bodov, ktoré patria/nepatria útvaru (ležia/neležia na útvare); rozlišovanie a triedenie rovinných útvarov (podľa významných prvkov a vlastností);		
	Matematické praktiky	**Matematické reprezentácie** – znalosť a tvorba modelov základných a odvodených rovinných geometrických útvarov (v rôznych polohách, veľkostiach) **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – používanie jednoduchých geometrických pojmov na opis geometrických útvarov v rovine		
	Počet hodín			
Téza: Geometria Základy skúmania geometrických útvarov v priestore				
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Aktívne**: kocka, guľa, kváder, valec, **Pasívne:** stavba z telies/kociek, Súvislosti medzi rovinnými a priestorovými útvarmi; stavanie stavieb z telies alebo z kociek podľa vzoru (reálna stavba alebo stavba na obrázku), podľa plánu alebo podľa slovného opisu, tvorba jednoduchého plánu stavby z kociek;		
	Matematické praktiky	**Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie rôznych techník na modelovanie priestorových geometrických útvarov; znalosť, tvorba a používanie jednoduchej reprezentácie stavieb z kociek a iných telies. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – používanie jednoduchých geometrických pojmov na pomenovanie a opis geometrických útvarov v priestore a ich významných prvkov a vlastností		

	Počet hodín			
Téza: Geometria Jednoduché postupy merania a určovania miery				
	Počet hodín			
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Aktívne:** dĺžka, kratší/dlhší, najkratší/najdlhší, nižší/vyšší, najnižší/najvyšší, užší/širší, najužší/najširší **Pasívne:** vzdialenosť,		
	Matematické praktiky	**Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – používanie jednotiek dĺžky v komunikácii, diskutovanie o dĺžkach, vzdialenostiach, šírkach a výškach;		
	Počet hodín			
Téza: Geometria Základy skúmania a tvorby súmerných útvarov				
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Pasívne**: súmerný, nesúmerný. Rozlišovanie a modelovanie osovo súmerných a nesúmerných útvarov; ; dokreslenie osovo súmerných útvarov v štvorcovej sieti		
	Matematické praktiky	**Matematické reprezentácie** – tvorba modelov osovo súmerných útvarov pomocou skladania a strihania papiera, v štvorcovej sieti, **Matematické modelovanie** – skladanie jednoduchých osovo súmerných útvarov alebo mozaiky a manipulačné overovanie súmernosti.		
	Počet hodín			

2.ročník **Téza: Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100**		
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Aktívne:** sčítanie, odčítanie, plus, mínus, o koľko menej/viac. Vzťah sčítania a odčítania ako inverzných operácií; vlastnosti sčítania (komutatívnosť, asociatívnosť, neutrálnosť nuly) a vlastnosti odčítania; Kardinálny (počet prvkov množiny) a ordinálny (poradie prvku v usporiadanej množine) prístup k sčítaniu, prístupy k odčítaniu odoberaním a dopočítaním; základné spoje sčítania a odčítania na úrovni automatizácie;
	Matematické praktiky	**Matematické reprezentácie** – využívanie rôznych reprezentácií sčítania a odčítania na usporiadaných aj neusporiadaných množinách; znalosť a používanie statických a dynamických modelov sčítania a odčítania. **Matematické modelovanie** – používanie vzťahov medzi sčítaním a odčítaním pri matematizácii a riešení úloh; používanie vlastností sčítania a odčítania pri zjednodušovaní výpočtov, resp. pri overovaní výsledkov; **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – čítanie a zapisovanie sčítania a odčítania; používanie symbolických znakov sčítania a odčítania; vysvetľovanie postupov sčítania a odčítania;
	Počet hodín	
Téza: Číselné výrazy v riešení úloh		
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Aktívne:** zátvorky. Vzťahy medzi aritmetickými operáciami v obore prirodzených čísel Číselné výrazy – vykonávanie operácií s číselnými výrazmi (aj so zátvorkami) a ich optimalizácia; rovnice a nerovnice – určenie neznámeho čísla vo vzťahu rovnosti alebo nerovnosti vyjadreného symbolom alebo obrázkom (metódou pokus-omyl alebo postupným dosadzovaním čísel), overovanie správnosti riešenia jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia písmena ako neznámej) pomocou inverzných operácií alebo kalkulačky; slovné úlohy – riešenie jednoduchých slovných úloh (zväčšenie/zmenšenie čísla o niekoľko jednotiek, porovnávanie rozdielom); riešenie nepriamo formulo- vaných slovných úloh na sčítanie a odčítanie;
	Matematické praktiky	**Matematické reprezentácie** –používanie pomôcok, matematických reprezentácií a nástrojov (vrátane digitálnych) na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov a slovných úloh **Matematické modelovanie** – analyzovanie a navrhovanie stratégie riešenia jednoduchej reálnej situácie; dodržiavanie štandardných postupov riešenia slovných úloh a znalosť metód ich riešenia; posúdenie reálnosti výsledkov.

		Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – – určovanie a vysvetľovanie správneho poradia aritmetických operácií; formulovanie jednoduchých úloh, v ktorých sa aplikujú a modelujú aritmetické operácie; používanie osvojenej jednoduchej matematickej terminológie z numerácie a operácií.		
	Počet hodín			
Téza: Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Základy práce so vzormi a postupnosťami				
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Pasívne**: vzor/rad (znakov, symbolov, obrázkov, čísel), rytmus; pravidlo; číselná postupnosť. Pravidlo opakujúceho sa vzoru a pravidlo číselnej postupnosti. Identifikácia prvkov/členov a pravidla opakujúceho sa vzoru (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami, napr. typu "ab", "abb"); určenie a doplnenie chýbajúcich členov vo vzore a v číselnej postupnosti; identifikácia vzorov prítomných v reálnom živote (v prírode, v kultúre, v športe a umení).		
	Matematické praktiky	**Matematické reprezentácie** – znalosť a aplikovanie auditívnych, vizuálnych, kinestetických reprezentácií jednoduchých lineárnych opakujúcich sa vzorov a číselných postupností. **Matematické modelovanie** – objavenie jednoduchého pravidla vo vytvorenom vzore alebo po- stupnosti a jeho aplikovanie; **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – identifikovanie prvkov a opísanie pravidiel ap- likovaných vo vzoroch/postupnostiach;		
	Počet hodín			
Téza: Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Základy práce s jednoduchými závislosťami a vzťahmi				
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Aktívne:** euro, minca, bankovka; hodina, minúta, sekunda, polhodina, hodina, deň, týždeň, víkend, mesiac, rok, kalendár, **Pasívne**: ručičkové hodiny Peňažné vzťahy – vzťahy medzi peňažnými jednotkami a ich hodnota; časové vzťahy – vzťahy medzi časovými jednotkami, vzťah medzi časom zapísaným z ručičkových hodín; Priama úmernosť – objavovanie a identifikácia pravidla v priamej úmernosti, doplnenie chýbajúcich hodnôt do tabuľky priamej úmernosti; peniaze – rozmieňanie bankoviek premeny peňažných jednotiek porovnávanie a usporiadanie peňažných jednotiek pomocou peňažných modelov; čas – označovanie a pomenovanie jednotiek času, určovanie (čítanie, zapisovanie) a znázornenie času na ručičkových hodinách, zapísanie času z ručičkových hodín, orientácia v časových intervaloch (od – do); premeny susedných jednotiek času pomocou modelov ručičkových hodín; iné jednoduché vzťahy – objavovanie iných, netradičných vzťahov a závislostí v štvorcovej sieti (napr. magický štvorec, sudoku)		

	Matematické praktiky	**Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie tabuľky ako reprezentácie priamej úmernosti; znalosť a používanie národnej meny (platidlo); používanie reprezentácie pre základné časové jednotky. **Matematické modelovanie** - riešenie úloh súvisiacich s orientáciou v čase aplikovanie úvodných poznatkov z finančnej gramotnosti o hodnote peňazí pri riešení jednoduchých úloh. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** :používanie jednotiek času a vzťahov medzi nimi v každodennej komunikácii; diskutovanie o hodnote peňazí		
	Počet hodín			
Téza: Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Základy práce s údajmi				
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Aktívne**: tabuľka, riadok, stĺpec. **Pasívne**: údaj, Početnosti údajov a ich porovnávanie; súradnice v súradnicovom systéme. Orientácia a interpretácia údajov z jednoduchých tabuliek, grafov a diagramov; zber, triedenie, usporiadanie a zaznamenávanie údajov (graficky, numericky) rôznymi spôsobmi (tabuľka,početnosti vyjadrené sčítacími čiarkami a numericky); doplnenie chýbajúcich údajov do tabuliek , určovanie súradníc objektov a umiestňovanie objektov podľa daných súradníc do tabuliek a štvorcových sietí.		
	Matematické praktiky	**Matematické reprezentácie** – používanie rôznych reprezentácií údajov (tabuľka) a orientácia v nich. **Matematické modelovanie** – – simulovanie jednoduchých pokusov, zaznamenávanie a vyhodnocovanie výsledkov; používanie jednoduchej tabuľky ako nástroja na riešenie aplikačných úloh v rôznych oblastiach života. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – Orientácia a interpretácia údajov z jednoduchých tabuliek, zber, triedenie, usporiadanie a zaznamenávanie údajov v tabuľke, početnosti vyjadrené sčítacími čiarkami a numericky); doplnenie chýbajúcich údajov do tabuliek		
	Počet hodín			
Téza: Geometria Orientácia v rovine a priestore				
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Aktívne**: smer, hore, dole, vpravo, vľavo, nad, pod, do, na, pred, za, vedľa, medzi, vpredu, vzadu, šípka (symbol ukazujúci smer). **Pasívne**: súradnice bodu/štvorca v štvorcovej sieti Určovanie polohy objektov vzhľadom k sebe, k inému objektu		

		Určovanie polohy objektov v rovine a priestore; orientácia v priestore, opis (slovný/šípkami) a zaznamenávanie pohybu v rovine (v štvorcovej sieti) hľadanie a opisovanie cesty v labyrinte, v štvorcovej sieti alebo na mape; určovanie súradníc štvorcov alebo mrežových bodov v štvorcovej sieti,		
	Matematické praktiky	**Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie jednoduchých reprezentácií na orientáciu v rovine a priestore **Matematické modelovanie** – riešenie úloh o hľadaní cesty a uvažovanie o jej dĺžke. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – znalosť a používanie jednoduchých symbolov na orientáciu v štvorcovej sieti alebo inej podložke;		
	Počet hodín			
Téza: Geometria Základy skúmania geometrických útvarov v rovine				
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Aktívne**: rovná/krivá čiara, bod, úsečka, polpriamka, priamka, trojuholník, štvorec, obdĺžnik, vrchol, kružnica, kruh, **Pasívne**: krajné body úsečky, začiatok polpriamky, rovina, štvoruholník, mnohouholník. Leží medzi dvomi bodmi, patrí/nepatrí (leží/neleží); Určenie a vyznačenie bodov, ktoré patria/nepatria útvaru (ležia/neležia na útvare); rozlišovanie a triedenie rovinných útvarov rysovanie a označovanie rovinných útvarov (úsečka, polpriamka, priamka), rysovanie štvorcov, obdĺžnikov a trojuholníkov v štvorcovej sieti		
	Matematické praktiky	**Matematické reprezentácie** – znalosť a tvorba modelov základných a odvodených rovinných geometrických útvarov (v rôznych polohách, veľkostiach a podľa ďalších kritérií) **Matematické modelovanie** – – použitie vlastností rovinných útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií (počet strán, vrcholov, strany rovnakej/rôznej dĺžky a pod.); **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – – používanie jednoduchých geometrických pojmov na opis geometrických útvarov v rovine a ich významných prvkov a vlastností;		
	Počet hodín			
Téza: Geometria Základy skúmania geometrických útvarov v priestore				
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	Aktívne: kocka, guľa, kváder, valec, **Pasívne**: ihlan, kužeľ; Súvislosti medzi rovinnými a priestorovými útvarmi;		

		Určovanie významných prvkov priestorových útvarov (vrcholy, hrany, steny); rozlišovanie a triedenie priestorových útvarov (podľa významných prvkov a vlastností);
	Matematické praktiky	**Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie rôznych techník na modelovanie priestorových geometrických útvarov; **Matematické modelovanie** – aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov; používanie vlastností priestorových útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií (počet stien, vrcholov, hrán, stien rovnakého tvaru a pod.); **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – používanie jednoduchých geometrických pojmov na pomenovanie a opis geometrických útvarov v priestore a ich významných prvkov a vlastností;
	Počet hodín	
Téza: Geometria Jednoduché postupy merania a určovania miery		
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Aktívne:** dĺžka, kratší/dlhší, najkratší/najdlhší, nižší/vyšší, najnižší/najvyšší, užší/širší, najužší/najširší **Pasívne:** vzdialenosť, šírka, výška. Porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky (bez premieňania). Porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky (kratšie v mm a cm na základe porozumenia (bez premieňania); určovanie dĺžky meraním, odhadovanie dĺžky, vzdialenosti, šírky, výšky a overovanie odhadu meraním;
	Matematické praktiky	**Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie konkrétnych pomôcok ako reprezentácie miery úsečky (vlastné jednotky: ceruzka, dlaň, lakeť, palec, stopa, krok a pod., univerzálne jednotky: mm, cm,). **Matematické modelovanie** – používanie vhodných nástrojov na meranie dĺžky úsečky; určenie/odmeranie dĺžky úsečky (lomenej čiary) a vyjadrenie (zapísanie) výsledku merania pomocou vlastných a univerzálnych jednotiek; **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – používanie jednotiek dĺžky v komunikácii, diskutovanie o dĺžkach, vzdialenostiach, šírkach a výškach;
	Počet hodín	
Téza: Geometria Základy skúmania a tvorby súmerných útvarov		
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Pasívne**: súmerný, nesúmerný. Vlastnosti osovo súmerného útvaru na intuitívnej úrovni (vzťah vzor – obraz). Rozlišovanie a modelovanie osovo súmerných a nesúmerných útvarov; skúmanie osovo súmerných útvarov v štvorcovej sieti

	Matematické praktiky	**Matematické reprezentácie** – **Matematické modelovanie** - **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** :		
	Počet hodín			
3.ročník **Téza: Čísla a operácie s číslami** . Prirodzené čísla v obore do 10 000				
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Aktívne**: viacciferné číslo (dvoj-, troj-, štvor-), jednotky, desiatky, stovky, tisícky, párne/nepárne číslo; porovnávanie, väčší, menší, rovný, najväčší, najmenší; usporiadanie (od najmenšieho po najväčšie a naopak), pred, za, hneď pred, hneď za, prvý, posledný, predposledný, číselná os; zaokrúhľovanie, približne, **Pasívne**: rozklad; číselný rad. Porovnávanie a usporiadanie prirodzených čísel, rád čísla a číslice a ich vzťah, pozičný a rozvinutý zápis prirodzeného čísla a ich vzťah. Práca s množinami a ich prvkami (tvorba, usporiadanie, triedenie, porovnávanie), číslo ako množstvo, číslo ako poradie, číslo ako predchodca alebo nasledovník, rozklady čísla; metódy porovnávania čísel a zápis výsledku porovnania, usporiadanie čísel v obore do 10 000 (vzostupné, zostupné), modelovanie párneho a nepárneho počtu prvkov; orientácia v číselnom rade (vzostupnom, zostupnom), práca s číselnou osou; zaokrúhľovanie na desiatky, stovky a tisícky, zaokrúhľovanie v reálnom kontexte (približne), riešenie jednoduchých nerovníc na prípravnej úrovni.		
	Matematické praktiky	**Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie rôznych reprezentácií čísel v obore do 10 000 a modelovanie rôznych rozkladov čísel; používanie číselnej osi ako univerzálneho modelu usporiadania prirodzených čísel; používanie pomôcok, matematických reprezentácií a nástrojov na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov. **Matematické modelovanie** – – využívanie poznatkov a postupov pri práci s množinami v matemati- zácii úloh; používanie poznatkov a modelov z numerácie do 10 000 (porovnávanie, usporiadanie, rozklady, zaokrúhľovanie) pri riešení jednoduchých slovných úloh a reálnych problémov, ktoré žiak dokáže opísať. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia**- správne čítanie a písanie čísla do 10 000; interpretovanie čísla do 10 000 v rôznych kontextoch (počet, poradie, adresa a iné); rozlišovanie čísel a číslic (cifier) v komunikácii a argumentácii; vysvetlenie významu pozičnej hodnoty číslice v čísle; používanie znakov porovnávania a zaokrúhľovania.		
	Počet hodín			

Téza: Čísla a operácie s číslami Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 1 000		
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Aktívne**: sčítanie, odčítanie, plus, mínus, o koľko menej/viac. **Pasívne**: sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel. Vzťah sčítania a odčítania ako inverzných operácií; vlastnosti sčítania (komutatívnosť, asociatívnosť, neutrálnosť nuly) a vlastnosti odčítania; porovnávanie rozdielom. Písomné a elektronické algoritmy sčítania a odčítania v obore do 1 000; objavovanie vlastností sčítania a odčítania pomocou modelov a ich používanie pri numerických výpočtoch; overovanie výsledkov (skúška správnosti) pomocou inverznej operácie.
	Matematické praktiky	**Matematické reprezentácie** –Znalosť a používanie statických a dynamických modelov sčítania a odčítania. **Matematické modelovanie** – Používanie vlastností sčítania a odčítania pri zjednodušovaní výpočtov, resp. pri overovaní výsledkov; využívanie rôznych matematických nástrojov pri riešení úloh na sčítanie a odčítanie. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** –Vysvetľovanie postupov sčítania a odčítania; identifikovanie a zdôvodnenie použitia sčítania a odčítania pri riešení úloh, interpretovanie a ove- rovanie výsledk
	Počet hodín	
Téza: Čísla a operácie s číslami Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 100		
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Aktívne:** násobenie, delenie, krát, delené, koľkokrát viac/menej. **Pasívne:** násobok, najbližší menší/väčší násobok; činiteľ, súčin; zvyšok po delení, delenec, deliteľ, podiel; zlomok. Vzťah násobenia a delenia ako inverzných operácií; vlastnosti násobenia (komutatívnosť, asociatívnosť, 0 ako agresívny prvok, 1 ako neutrálny prvok násobenia) a delenia (význam 0 a 1 pri delení); porovnávanie podielom; vzťah medzi sčítaním a násobením, vzťah medzi delením a odčítaním; vzťah delenia a zlomku, porovnávanie zlomkov na rovnakých modeloch; poradie operácií. Násobenie a delenie – násobenie ako zjednotenie rovnako početných disjunktných množín a ako karteziánsky súčin množín, delenie na rovnaké časti a delenie podľa obsahu; delenie so zvyškom na úrovni manipulácie s predmetmi; základné spoje násobenia a delenia na úrovni automatizácie; pamäťové (rozkladom, nie memorovaním), písomné a elektronické algoritmy násobenia a delenia do 100 aj mimo oboru násobilky; skúška správnosti pomocou inverznej operácie; zlomok – zlomok ako časť celku a počet prvkov časti celku na úrovni modelovania (obdĺžnikový, kruhový, úsečkový model); určenie časti celku vyjadrenej zlomkom, pomenovanie vy- značenej časti celku.
	Matematické	**Matematické reprezentácie** – znalosť a využívanie rôznych reprezentácií násobenia a delenia; po-

	praktiky	užívanie viacerých modelov na znázornenie zlomku. **Matematické modelovanie** – používanie vlastností násobenia a delenia pri riešení matematických úloh; používanie vzťahov medzi operáciami pri zjednodušovaní a optimalizácii výpočtov, resp. overovaní výsledkov; riešenie identifikovanie a zdôvodnenie použitia násobenia a delenia v obore do 100 pri riešení jednoduchých úloh a interpretovanie výsledkov; identifikovaúloh na porovnávanie zlomkov na prípravnej úrovni (pomocou modelov). **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – čítanie a zapisovanie násobenia a delenia; po- užívanie symbolických znakov násobenia a delenia; vysvetľovanie postupu násobenia a delenia v obore do 100 pomocou konkrétnych modelov; nie výskytu zlomkov v bežnom živote a ich interpretovanie.		
	Počet hodín			
Téza: Čísla a operácie s číslami Číselné výrazy v riešení úloh				
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Aktívne**: zátvorky. Vzťahy medzi aritmetickými operáciami v obore prirodzených čísel; poradie operácií. Číselné výrazy – vykonávanie operácií s číselnými výrazmi (aj so zátvorkami) a ich op- timalizácia; rovnice a nerovnice – určenie neznámeho čísla vo vzťahu rovnosti alebo nerovnosti vyjadreného symbolom alebo obrázkom (metódou pokus-omyl alebo postupným dosadzovaním čísel), overovanie správnosti riešenia jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia písmena ako neznámej) pomocou inverzných operácií alebo kalkulačky; slovné úlohy – riešenie jednoduchých slovných úloh (zväčšenie/zmenšenie čísla o niekoľko jednotiek, porovnávanie rozdielom); riešenie nepriamo formulovaných slovných úloh na sčítanie a odčítanie; riešenie jednoduchých slovných úloh na násobenie a delenie (zväčšenie/zmenšenie čísla niekoľkokrát, porovnávanie po- dielom); riešenie zložených slovných úloh.		
	Matematické praktiky	**Matematické reprezentácie** – používanie pomôcok, matematických reprezentácií a nástrojov (vrátane digitálnych) na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov a slovných úloh. **Matematické modelovanie** – analyzovanie a navrhovanie stratégie riešenia jednoduchej reálnej situácie; dodržiavanie štandardných postupov riešenia slovných úloh a znalosť metód ich riešenia; posúdenie reálnosti výsledkov. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – určovanie a vysvetľovanie správneho poradia aritmetických operácií; diskutovanie o počte riešení jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia neznámej); vysvetľovanie a zdôvodňovanie výberu metódy riešenia aplikačnej slovnej úlohy; zdôvodňovanie a overovanie výsledkov; formulovanie jednoduchých úloh, v ktorých sa aplikujú a modelujú aritmetické operácie; používanie osvojenej jednoduchej matematickej terminológie z numerácie a operácií.		
	Počet hodín			

	Téza: Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Základy práce so vzormi a postupnosťami	
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Pasívne**: vzor/rad (znakov, symbolov, obrázkov, čísel), rytmus; pravidlo; číselná postupnosť. Pravidlo opakujúceho sa vzoru a pravidlo číselnej postupnosti. Identifikácia prvkov/členov a pravidla opakujúceho sa vzoru (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami, napr. typu "ab", "abb", "aabb", "abc", "abbb"); určenie a doplnenie chýbajúcich členov vo vzore a v číselnej postupnosti; identifikácia vzorov prítomných v reálnom živote (v prírode, v kultúre, v športe a umení).
	Matematické praktiky	**Matematické reprezentácie** – znalosť a aplikovanie auditívnych, vizuálnych, kinestetických reprezentácií jednoduchých lineárnych opakujúcich sa vzorov a číselných postupností. **Matematické modelovanie** - objavenie jednoduchého pravidla vo vytvorenom vzore alebo postupnosti a jeho aplikovanie; vyhľadanie chyby vo vzore/postupnosti a navrhnutie jej opravy. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – identifikovanie prvkov a opísanie pravidiel aplikovaných vo vzoroch/postupnostiach; identifikovanie chyby vo vzore/postupnosti, diskutovanie a zdôvodnenie spôsobu jej opravy.
	Počet hodín	
	Téza: Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Základy práce s jednoduchými závislosťami a vzťahmi	
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Aktívne:** euro, cent, minca, bankovka; hodina, minúta, sekunda, polhodina, štvrťhodina, trištvrtehodina, deň, týždeň, víkend, mesiac, rok, kalendár, vek. **Pasívne:** ručičkové a digitálne hodiny. Peňažné vzťahy – vzťahy medzi peňažnými jednotkami a ich hodnota; časové vzťahy – vzťahy medzi časovými jednotkami, vzťah medzi časom zapísaným digitálne a z ručičkových hodín; priama úmernosť – závislosti medzi dvomi veličinami v priamej úmernosti na prípravnej úrovni. Priama úmernosť – objavovanie a identifikácia pravidla v priamej úmernosti, doplnenie chýbajúcich hodnôt do tabuľky priamej úmernosti; peniaze – rozmieňanie bankoviek a mincí, premeny peňažných jednotiek (eurá a centy), porovnávanie a usporiadanie peňažných jednotiek pomocou peňažných modelov; čas – označovanie a pomenovanie jednotiek času, určovanie (čítanie, zapisovanie) a znázornenie času na ručičkových a digitálnych hodinách, zapísanie času z ručičkových do digitálnych hodín a naopak, orientácia v časových intervaloch (od – do); premeny susedných jednotiek času pomocou modelov ručičkových hodín; iné jednoduché vzťahy – objavovanie iných, netradičných vzťahov a závislostí v štvorcovej sieti (napr. magický štvorec, sudoku).

	Matematické praktiky	**Matematické reprezentácie** – – znalosť a používanie tabuľky ako reprezentácie priamej úmernosti; používanie reprezentácie pre základné a odvodené peňažné jednotky, znalosť a používanie národnej meny (platidlo); používanie reprezentácie pre základné a odvodené časové jednotky. **Matematické modelovanie** - riešenie úloh súvisiacich s orientáciou v čase; aplikovanie úvodných poznatkov z finančnej gramotnosti o hodnote peňazí pri riešení jednoduchých úloh **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia**- používanie jednotiek času a vzťahov medzi nimi v každodennej komunikácii; diskutovanie o hodnote peňazí a o vzťahoch medzi peňažnými jednotkami.
	Počet hodín	
Téza: Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Základy riešenia jednoduchých kombinatorických situácií		
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Pasívne**: možnosť, počet možností, systém. Organizačný princíp (systém) usporiadania dvoch, troch a štyroch prvkov. Objavenie a dodržanie systému usporiadania dvoj-, troj- a štvorprvkových množín (predmetov, znakov, symbolov, číslic); vytvorenie rôznych dvoj-, troj- a štvorciferných čísel z množiny číslic (číslice sa môžu opakovať); hľadanie všetkých spôsobov a určenie počtu možností v jednoduchej kombinatorickej situácii.
	Matematické praktiky	**Matematické reprezentácie** – znalosť, používanie a tvorba rôznych reprezentácií na znázornenie systému usporiadania (konkrétne predmety, grafy, tabuľky). **Matematické modelovanie** - riešenie problémov o usporiadaní dvoch, troch, štyroch predmetov, znakov, symbolov a číslic (aj s opakovaním prvkov) manipulačnou činnosťou; využívanie skúsenosti s usporiadaním prvkov pri riešení jednoduchých slovných úloh s kombinatorickou situáciou. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia**- opísanie, vysvetlenie a zaznamenanie jednoduchej kombinatorickej situácie a jej riešenie; komunikovanie a zdôvodňovanie využitia usporiadania prvkov v reálnom živote.
	Počet hodín	
Téza: Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Pozorovanie jednoduchých pravdepodobnostných situácií		
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Pasívne:** isté, možné, nemožné, určite áno/nie. Porovnanie výsledkov v jednoduchých pravdepodobnostných situáciách. Rozlišovanie istej, možnej a nemožnej konkrétnej udalosti vytvorenej pomocou konkrétnych predmetov.
	Matematické	**Matematické reprezentácie** – tvorba jednoduchých reprezentácií istej, možnej a nemožnej situácie.

	praktiky	**Matematické modelovanie** - vykonávanie jednoduchých pravdepodobnostných experimentov. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia**- rozhodovanie a diskutovanie o istej, možnej a nemožnej udalosti v jednoduchých a konkrétnych pravdepodobnostných situáciách a jednoduchých hrách.
	Počet hodín	
		Téza: Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Základy práce s údajmi
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Aktívne**: tabuľka, riadok, stĺpec. **Pasívne**: údaj, graf, stĺpcový graf. Početnosti údajov a ich porovnávanie; súvislosti medzi údajmi a ich interpretácia; súradnice v súradnicovom systéme. Orientácia a interpretácia údajov z jednoduchých tabuliek, grafov a diagramov; zber, triedenie, usporiadanie a zaznamenávanie údajov (graficky, numericky) rôznymi spôsobmi (tabuľka, graf, diagram, piktogram, početnosti vyjadrené sčítacími čiarkami a numericky); doplnenie chýbajúcich údajov do tabuliek a grafov; určova- nie súradníc objektov a umiestňovanie objektov podľa daných súradníc do tabuliek a štvorcových sietí.
	Matematické praktiky	**Matematické reprezentácie** – používanie rôznych reprezentácií údajov (tabuľka, graf, piktogram) a orientácia v nich. **Matematické modelovanie** - používanie jednoduchej tabuľky alebo grafu ako nástroja na riešenie aplikačných úloh s kvantitatívnymi aj kvalitatívnymi údajmi v rôznych oblastiach života. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia**- – interpretovanie údajov v konkrétnych kontextoch a situáciách; zaznamenávanie údajov pomocou tabuliek a diagramov; diskutovanie o riešení jednoduchých aplikačných úloh s údajmi; využívanie súradníc štvorcovej siete pri komunikácii počas jednoduchých hier.
	Počet hodín	
		Téza: Geometria Orientácia v rovine a priestore
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Aktívne**: smer, hore, dole, vpravo, vľavo, nad, pod, do, na, pred, za, vedľa, medzi, vpredu, vzadu, šípka (symbol ukazujúci smer). **Pasívne**: súradnice bodu/štvorca v štvorcovej sieti Určovanie polohy objektov vzhľadom k sebe, k inému objektu a dvoch objektov navzájom. Určovanie polohy objektov v rovine a priestore; orientácia v priestore, opis (slovný/šíp- kami) a zaznamenávanie pohybu v rovine (v štvorcovej sieti a jednoduchej mape), resp. vykonávanie pohybu podľa záznamu alebo slovného opisu; hľadanie a opisovanie cesty v labyrinte, v štvorcovej sieti alebo na mape; určovanie súradníc štvorcov alebo mrežo-

		vých bodov v štvorcovej sieti, vyznačovanie štvorcov alebo (mrežových) bodov v štvorcovej sieti.
	Matematické praktiky	**Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie jednoduchých reprezentácií na orientáciu v rovine a priestore (určovanie polohy, opis a realizácia pohybu). **Matematické modelovanie** - používanie algoritmických postupov pri riešení úloh a problémov na určovanie polohy a orientáciu v rovine a priestore; riešenie úloh o hľadaní cesty a uvažovanie o jej dĺžke. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia**- znalosť a používanie jednoduchých symbolov na orientáciu v štvorcovej sieti alebo inej podložke; aplikovanie algoritmického uvažovania pri komunikácii o polohe alebo pohybe v rovine a priestore; interpretovanie jednoduchých záznamov pohybu/cesty.
	Počet hodín	
Téza: Geometria Základy skúmania geometrických útvarov v rovine		
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Aktívne**: stred úsečky, polpriamka, priamka, troju- holník, štvorec, obdĺžnik, vrchol, strana, kružnica, kruh, stred, polomer. **Pasívne**: začiatok polpriamky, rovina, štvoruholník, mnohouholník. Leží medzi dvomi bodmi, patrí/nepatrí (leží/neleží); zhodnosť úsečiek, porovnávanie a usporiadanie úsečiek podľa dĺžky; trojuholníková nerovnosť na úrovni manipulácie. Určenie a vyznačenie bodov, ktoré patria/nepatria útvaru (ležia/neležia na útvare); rozlišovanie a triedenie rovinných útvarov (podľa významných prvkov a vlastností); rysovanie a označovanie rovinných útvarov (úsečka, polpriamka, priamka), rysovanie štvorcov, obdĺžnikov a trojuholníkov v štvorcovej sieti a vyznačovanie ich vrcholov; skladanie a rozkladanie jednoduchých rovinných útvarov (štvorcov, obdĺžnikov, trojuholníkov a iných mnohouholníkov); objavovanie trojuholníkovej nerovnosti manipuláciou s predmetmi; rysovanie kružníc (s ľubovoľným/daným stredom, s ľubovoľným/daným polomerom a prechádzajúcich daným bodom); prenášanie úsečiek, porovnávanie a usporiadanie úsečiek na úrovni manipulácie s predmetmi; modelovanie a určovanie stredu úsečky.
	Matematické praktiky	**Matematické reprezentácie** – znalosť a tvorba modelov základných a odvodených rovinných geometrických útvarov (v rôznych polohách, veľkostiach a podľa ďalších kritérií) pomocou rozličných nástrojov (aj rysovacích potrieb) za dodržiavania zásad rysovania (vrátane bezpečnosti práce s rysovacími pomôckami); používanie modelov mnohouholníkov na skladanie a rozkladanie útvarov. **Matematické modelovanie** - použitie vlastností rovinných útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií (počet strán, vrcholov, strany rovnakej/rôznej dĺžky a pod.); aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov; overovanie správnosti jednoduchej geometrickej konštrukcie. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia**- používanie jednoduchých geometrických pojmov

		na opis geometrických útvarov v rovine a ich významných prvkov a vlastností; pomenovanie a symbolické označenie rovinných geometrických útvarov bez ohľadu na ich polohu a veľkosť; zdôvodňovanie identifikácie, triedenia rovinných útvarov a diskutovanie o ďalších jednoduchých geometrických vzťahoch.
	Počet hodín	
Téza: Geometria Základy skúmania geometrických útvarov v priestore		
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Aktívne**: kocka, guľa, kváder, valec, stena, hrana. **Pasívne:** ihlan, kužeľ; stavba z telies/kociek, plán stavby z kociek. Súvislosti medzi rovinnými a priestorovými útvarmi; vzťah medzi plánom stavby a poč- tom kociek v stavbe. Určovanie významných prvkov priestorových útvarov (vrcholy, hrany, steny); rozlišovanie a triedenie priestorových útvarov (podľa významných prvkov a vlastností); stavanie stavieb z telies alebo z kociek podľa vzoru (reálna stavba alebo stavba na obrázku), podľa plánu alebo podľa slovného opisu, tvorba jednoduchého plánu stavby z kociek; tvorba modelov priestorových útvarov z danej siete.
	Matematické praktiky	**Matematické reprezentácie** - znalosť a používanie rôznych techník na modelovanie priestorových geometrických útvarov; znalosť, tvorba a používanie jednoduchej reprezentácie stavieb z kociek a iných telies. **Matematické modelovanie** - aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov; používanie vlastností priestorových útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií (počet stien, vrcholov, hrán, stien rovnakého tvaru a pod.); používanie skladania a rozkladania priestorových útvarov pri riešení jednoduchých geometrických úloh; riešenie problémových úloh so stavbami z kociek/telies; korigovanie a kontrolovanie postupu a správnosť riešení; identifikovanie chyby v stavbe alebo pláne a jej oprava. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia**- používanie jednoduchých geometrických pojmov na pomenovanie a opis geometrických útvarov v priestore a ich významných prvkov a vlastností; zdôvodňovanie identifikácie a triedenia priestorových útvarov; opisovanie stavby z kociek; interpretovanie symbolických záznamov stavieb z kociek/telies.
	Počet hodín	
Téza: Geometria Jednoduché postupy merania a určovania miery		
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Aktívne**: dĺžka, kratší/dlhší, najkratší/najdlhší, nižší/vyšší, najnižší/najvyšší, užší/širší, najužší/najširší **Pasívne:** vzdialenosť, šírka, výška. Porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky (bez premieňania).

		Porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky (kratšie v mm a cm, dlhšie v dm, m a km) na základe porozumenia (bez premieňania); určovanie dĺžky meraním, odhadovanie dĺžky, vzdialenosti, šírky, výšky a overovanie odhadu meraním; zostrojenie úsečky s danou dĺžkou s presnosťou na centimetre.
	Matematické praktiky	**Matematické reprezentácie** - Porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky (kratšie v mm a cm, dlhšie v dm, m a km) na základe porozumenia (bez premieňania); určovanie dĺžky meraním, odhadovanie dĺžky, vzdialenosti, šírky, výšky a overovanie odhadu meraním; zostrojenie úsečky s danou dĺžkou s presnosťou na centimetre. **Matematické modelovanie** - používanie vhodných nástrojov na meranie dĺžky úsečky; určenie/odmeranie dĺžky úsečky (lomenej čiary) a vyjadrenie (zapísanie) výsledku merania pomocou vlastných a univerzálnych jednotiek; využívanie odhadu a merania v riešení geometrických úloh a v reálnom živote. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia**- používanie jednotiek dĺžky v komunikácii, diskutovanie o dĺžkach, vzdialenostiach, šírkach a výškach; odhadovanie dĺžky pomocou vhodných vlastných a univerzálnych jednotiek.
	Počet hodín	
Téza: Geometria Základy skúmania a tvorby súmerných tvarov		
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Pasívne**: súmerný, nesúmerný. Vlastnosti osovo súmerného útvaru na intuitívnej úrovni (vzťah vzor – obraz). • Rozlišovanie a modelovanie osovo súmerných a nesúmerných útvarov; skúmanie osovo súmerných útvarov a ich vlastností, modelovanie osi súmernosti; dokreslenie osovo súmerných útvarov v štvorcovej sieti (podľa vodorovnej a zvislej osi súmernosti).
	Matematické praktiky	**Matematické reprezentácie** - tvorba modelov osovo súmerných útvarov pomocou skladania a strihania papiera, v štvorcovej sieti, alebo pomocou iných nástrojov. **Matematické modelovanie** - – skladanie jednoduchých osovo súmerných útvarov alebo mozaiky a manipulačné overovanie súmernosti. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia**- zdôvodňovanie súmernosti útvarov; zdôvodňovanie a diskutovanie o postupe tvorby jednoduchých súmerných útvarov.
	Počet hodín	

Učebné osnovy pre 2.cyklus *Matematika*			
		4.ročník	**5.ročník**
Výkonový štandard	**Hlavný cieľ**	Hlavným cieľom je, aby žiaci preukázali základy matematickej gramotnosti, disponovali základnými matematickými poznatkami a používali veku a schopnostiam primerané matematické praktiky na riešenie problémov. **1. cieľ Pracovať s prirodzenými číslami, zlomkami, desatinnými číslami a s celými zápornými číslami pri riešení úloh a probl émov.** **Žiak vie/dokáže:** - používať prirodzené čísla pri riešení problémov, na vyjadrovanie, odôvodňovanie a posudzo-vanie kvantitatívnych myšlienok a tvrdení, - riešiť problémy v rôznych kontextoch pomocou aritmetických výrazov, vlastností a vzťahov medzi operáciami s prirodzeným i číslami a modelovať aplikačné úlohy pomocou jednoduchých rovníc, nerovníc, resp. ďalších matematických nástrojov, - interpretovať zlomky, identifikovať ich význam a výskyt v bežnom živote, používať ich pri riešení jednoduchých matematických a reálnych problémov na určenie časti celku a počtu prvkov časti celku, - používať a interpretovať desatinné čísla v reálnych situáciách, vykonávať jednoduché operácie s desatinnými číslami a využíva ť ich pri premenách jednotiek, - používať reprezentácie a poznať význam záporných čísel v bežnom živote a porovnávať celé záporné čísla. **2. cieľ Analyzovať, opísať a uplatniť pravidlá vo vzoroch a postupnostiach a riešiť praktické úlohy s využitím závislost í medzi veličinami alebo využitím vzťahov medzi rôznymi jednotkami miery.** **Žiak vie/dokáže**: objavovať, identifikovať a uplatňovať závislosti a vzťahy v matematických a aplikovaných zlo-žitejších vzoroch a postupnostiach, - objavovať priamu úmernosť v reálnom živote a opísať ju matematickým jazykom a využiť ma-tematické nástroje pri riešení úloh s priamou úmernosťou, - riešiť praktické úlohy vyžadujúce odhady a prevody jednotiek času, hmotnosti a objemu. **3. cieľ Zbierať, zaznamenávať, usporiadať a triediť údaje, hľadať vhodnú organizáciu údajov, tvoriť jednoduché frekvenčn é tabuľky a grafy a interpretovať výsledky.** **Žiak vie/dokáže**: zbierať reálne a kontextovo relevantné údaje na základe pozorovania, merania alebo jednoduchého experimentu, prezentovať ich pomocou frekvenčných tabuliek, diagramov a aritme-tického priemeru a interpretovať údaje z reálneho života v jednoduchých súvislostiach. **4. cieľ Riešiť jednoduché kombinatorické a pravdepodobnostné situácie.** **Žiak vie/dokáže:** modelovať a riešiť jednoduché kombinatorické situácie pomocou organizačného princípu, od-hadovať a overovať ich výsledky, rozpoznávať ich v reálnom živote a hľadať stratégie na ich riešenie, -	

		modelovať a riešiť jednoduché pravdepodobnostné situácie vykonávaním experimentov, od- hadovať a overovať ich výsledky, rozpoznávať ich v reálnom živote a posúdiť pravdepodobnosť udalosti. **5. cieľ Analyzovať zložitejšie geometrické útvary v rovine a priestore, využívať polohové a metrické vlastnosti útvarov p ri riešení jednoduchých geometrických úloh.** **Žiak vie/dokáže:** rozlišovať, pomenovať a opísať rovinné a priestorové útvary pomocou ich významných prvkov a charakteristických vlastností a objavovať súvislosti medzi rovinnými a priestorovými útvarmi, využívať jednoduché geometrické vzťahy, polohové a metrické vlastnosti geometrických útva- rov pri riešení jednoduchých konštrukčných úloh pomocou vhodných nástrojov, - riešiť jednoduché geometrické problémy s využitím uhlov a pochopiť podstatu porovnávania uhlov a operácií s uhlami, určov ať mieru jednoduchých rovinných a priestorových útvarov pomocou vlastných a univerzálnych jednotiek dĺžky, obvodu, obsah u a objemu a používať ju v reálnom kontexte, určovať súmerné útvary a určovať zhodné útvary, používať osovú súmernos ť a posunutie v jednoduchých aplikačných úlohách a hrách. **6. cieľ Riešiť úlohy na orientáciu v rovine a v priestore a úlohy rozvíjajúce priestorovú predstavivosť. Žiak vie/dokáže:** - orientovať sa v priestore, opísať a zaznamenať polohu a pohyb v priestore, - objavovať súvislosti medzi rovinnými a priestorovými útvarmi a riešiť problémy zaznamenávania jednoduchých stavieb z kociek. **7. cieľ Formulovať zložitejšie logické úvahy, objavovať a vysvetliť chyby v postupe, navrhovať stratégie a riešiť aplikačné ú lohy.** **Žiak vie/dokáže:** - používať matematické nástroje výrokovej logiky a množín na riešenie problémov, na komunikáciu a argumentáciu v súvislostiach na veku primeranej úrovni.
Výkonový štandard		

4.ročník Téza: **Čísla a operácie s číslami** Rozširovanie oboru prirodzených čísel			
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		**Aktívne**: zaokrúhľovanie, zaokrúhľovanie nahor a nadol, približne, presne. **Pasívne**: rozklad čísel; rád číslice a čísla; Porovnávanie, usporiadanie (vzostupné/zostupné) primerane veľkých prirodzených čísel; pozičný a rozvinutý zápis prirodzeného čísla do milión; porovnávanie a usporiadanie celých čísel Používanie pozičného a rozvinutého zápisu prirodzeného čísla, skladanie a rozkladanie prirodzeného čísla; zaokrúhľovanie primerane veľkých prirodzených čísel na daný rád, zaokrúhľovanie nahor/nadol; porovnávanie a usporadúvanie celých čísel; modelovanie sčítania a odčítania celých čísel na prípravnej úrovni.
	Matematické praktiky		**Matematické reprezentácie** – používanie reprezentácií prirodzených čísel do milión; voľba vhodnej číselnej osi na znázornenie prirodzených čísel do milión a na znázornenie celých čísel v rozsahu ⟨-100, 100); znalosť reprezentácií a reálnych interprezentácií celých čísel. **Matematické modelovanie** – modelovanie a riešenie situácií s prázdnym aj neprázdnym prienikom, riešenie úloh s primerane veľkými prirodzenými číslami, používanie odhadu a zaokrúhľovania pri riešení reálnych problémov s primerane veľkými prirodzenými číslami. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – čítanie a písanie primerane veľkých prirodzených čísel; komunikácia o primerane veľkých prirodzených číslach pri riešení úloh; čítanie a písanie celých čísel
	Počet hodín		
4.ročník Téza: **Čísla a operácie s číslami** Základy práce so zlomkami			
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		**Aktívne:** zlomok, zlomková čiara, čitateľ, menovateľ. Ekvivalentnosť zlomkov (na modeloch); porovnávanie a usporiadanie zlomkov (pomocou modelov). Používanie modelov zlomkov pri porovnávaní a usporadúvaní; vyznačenie a identifikácia rôzne zapísaných zlomkov, ktoré predstavujú tú istú časť celku (ekvivalentnosť zlomkov);

	Matematické praktiky		**Matematické reprezentácie** – používanie geometrických modelov zlomkov (úsečkový, obdĺžnikový a kruhový) na porovnávanie, **Matematické modelovanie** – riešenie jednoduchých slovných úloh so zlomkami na určenie časti celku a počtu prvkov časti celku **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – čítanie a zapisovanie zlomkov, vysvetľovanie významu a použitie zlomkov v jednoduchých súvislostiach.	
	Počet hodín			
4.ročník Téza: **Čísla a operácie s číslami** Číselné výrazy a jednoduché rovnice a nerovnice v riešení úloh				
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		**Aktívne:** súčet, sčítanec, rozdiel, menšenec, menšiteľ; súčin, činiteľ, podiel, delenec, deliteľ Vlastnosti operácií (komutatívnosť a asociatívnosť sčítania a násobenia; distributívnosť násobenia a delenia vzhľadom na sčítanie a odčítanie); vzťahy medzi operáciami, poradie operácií. Pamäťové, písomné a elektronické algoritmy operácií – sčítanie a odčítanie s primerane veľkými prirodzenými číslami, delenie prirodzeného čísla jednociferným deliteľom bezo zvyšku, určenie a dodržiavanie poradia operácií a pravidlá pre počítanie so zátvorkami; identifikácia a oprava chýb v úprave a aplikácii aritmetických výrazov v riešení úloh; riešenie jednoduchých aj zložených slovných úloh na sčítanie, odčítanie, násobenie a delenie, vrátane nepriamo formulovaných slovných úloh; tvorba jednoduchých slovných úloh podľa vzoru alebo matematickej reprezentácie; riešenie jednoduchých rovníc a nerovníc a skúška správnosti.	

	Matematické praktiky		**Matematické reprezentácie** – znalosť, výber a použitie reprezentácií aritmetických operácií. **Matematické modelovanie** – rozhodovanie o použití a aplikovanie aritmetických operácií v obore prirodzených čísel na modelovanie a matematizáciu reálnych situácií; navrhovanie a vyberanie stratégie riešenia aplikačných úloh, využívanie vlastností a vzťahov medzi operáciami a dodržiavanie postupu riešenia slovných úloh; modelovanie matematických problémov pomocou jednoduchých rovníc a nerovníc a ich riešenie primeranými metódami. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – aktívne využívanie reprezentácií aritmetických operácií pri formulácii a interpretácii problémov; diskutovanie o vlastnostiach aritmetických operácií a ich použitie pri riešení problémov; vysvetľovanie zástupného symbolu alebo neznámej v jednoduchej rovnici alebo nerovnici; diskutovanie o zmysluplnosti výsledkov riešenia aplikačných úloh.	
	Počet hodín			

4.ročník Téza: **Závislosti, vzťahy a práca s údajmi** Práca so vzormi a postupnosťami				
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		**Aktívne:** pravidlo. **Pasívne:** vzor, postupnosť čísel. Pravidlo a vlastnosti číselného alebo iného vzoru/postupnosti. Objavovanie pravidiel vzorov a postupností a ich aplikovanie; identifikácia jadra a pravidla vzoru alebo numerickej postupnosti; tvorba vzorov a číselných postupností podľa daného pravidla, použitie pravidla na doplnenie chýbajúceho člena/časti opakujúceho sa, rastúceho vzoru (napr. olo, ollo, olllo, ...) alebo číselnej postupnosti; identifikácia a oprava chyby vo vzore alebo číselnej postupnosti; tvorba vlastných vzorov a postupností.	

	Matematické praktiky		**Matematické reprezentácie** – používanie a tvorba reprezentácií vzorov (opakujúcich sa aj rastúcich) a postupností (tvorených symbolmi, obrázkami, slovami, číslami). **Matematické modelovanie** – analyzovanie a porovnávanie náročnejších vzorov s aplikovanými viacerými pravidlami alebo s viacerými správnymi riešeniami; nachádzanie vzorov v realite a ich matematické opísanie pomocou vybraných vhodných symbolov. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – komunikácia a diskutovanie o vlastnostiach vzorov a číselných postupností; zdôvodňovanie zaradenia a poradia prvkov vo vzore a postupnosti.	
	Počet hodín			
4.ročník Téza: **Závislosti, vzťahy a práca s údajmi** Rozšírené nástroje na prácu so závislosťami a vzťahmi				
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		**Aktívne:** súčet, rozdiel, súčin, podiel, "o _ viac/menej", "_-krát viac/menej", "_násobok", **Pasívne:** číselný výraz. Závislosti medzi dvomi veličinami v priamej úmernosti; vzťahy medzi časovými, hmotnostnými, objemovými jednotkami. Vyčíslovanie číselných výrazov s použitím zátvoriek; vyjadrovanie matematických vzťahov pomocou symboliky aritmetiky; doplnenie alebo rozšírenie tabuľky priamej úmernosti; znázorňovanie údajov z tabuľky priamej úmernosti ako množiny bodov alebo priamky v súradnicovej sústave; premeny jednotiek času,	

	Matematické praktiky		**Matematické reprezentácie**– znalosť a používanie reprezentácií priamej úmernosti (tabuľka, graf priamej úmernosti); znalosť a používanie reálnych reprezentácií jednotiek času, hmotnosti a ob- jemu. **Matematické modelovanie** – spoľahlivé používanie aritmetických operácií a vyčíslenie číselných výrazov pri matematizácii a riešení úloh; navrhovanie stratégie a riešenie slovných úloh na priamu úmernosť pomocou reprezentácií (tabuľky, grafy, matematické zápisy); využívanie predstáv a skú- seností s jednotkami času, pre odhadovanie a riešenie praktických úloh vyžadujúcich prevody týchto jednotiek. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – vyjadrovanie aritmetických vzťahov slovne a naopak; interpretovanie a zapísanie slovne vyjadrených aritmetických vzťahov; používanie arit- metickej symboliky (zátvorky a znaky operácií) na zápis vzťahov vyjadrených slovne a ich vyčísle- nie; slovné opisovanie priamej úmernosti, aktívne používanie jednotiek času v komunikácii.	
	Počet hodín			
4.ročník Téza: **Závislosti, vzťahy a práca s údajmi** Rozšírené kombinatorické postupy a nástroje				
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		**Pasívne:** možnosť, počet možností, systém Pravidlá usporiadania viacerých prvkov, organizačný princíp usporiadania prvkov. Vytvorenie a aplikovanie organizačného princípu (systému) na vypisovanie všetkých možností; určovanie počtu možností kombinatorickej situácie manipulačnou činnosťou s predmetmi, vypisovaním všetkých možností alebo použitím tabuľky či grafu; hľadanie chýbajúcej možnosti; tvorba dvoj-, troj- a štvorciferných čísel z danej množiny čísel, tvorba dvoj-, troj- a štvorprvkových množín z danej množiny pred- metov/symbolov/farieb atď.	

	Matematické praktiky		**Matematické reprezentácie**– vyberanie a používanie vhodných reprezentácií kombinatorickej situácie (zoznam, tabuľka, graf, schéma). **Matematické modelovanie** - voľba stratégie riešenia jednoduchej kombinatorickej úlohy a jej úprava v priebehu riešenia podľa potreby. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** opisovanie, zaznamenávanie a zdôvodňovanie systému usporiadania a vypisovania možností v kombinatorických situáciách.	
	Počet hodín			

4.ročník Téza: **Závislosti, vzťahy a práca s údajmi** Riešenie jednoduchých pravdepodobnostných situácií			
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		**Aktívne:** isté, nemožné **Pasívne:** pravdepodobné, nepravdepodobné Rovnako, viac alebo menej pravdepodobné situácie (na jednoduchých modeloch). Skúmanie a objavovanie pravdepodobnosti pomocou hier, pokusov a pozorovaní, rozlišovanie viac alebo menej pravdepodobnej situácie; tvorba predpokladov o viac alebo menej pravdepodobných udalostiach a ich overovanie pomocou jednoduchých experimentov; zisťovanie experimentálnej pravdepodobnosti jednoduchej pravdepodobnostnej hry použitím pokusu alebo pozorovania.

	Matematické praktiky		**Matematické reprezentácie**– používanie vhodných reprezentácií na modelovanie a zaznamenanie pravdepodobnostnej situácie (zoznam, tabuľka). **matematické modelovanie** – realizovanie jednoduchých experimentov a riešenie jednoduchých problémov o pravdepodobnosti udalosti. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – komunikácia o viac alebo menej pravdepodobných situáciách, spolupráca pri realizácii jednoduchých pravdepodobnostných experimentov, interpretovanie a prezentovanie ich výsledkov; diskutovanie o stratégiách jednoduchých hier.	
	Počet hodín			
4.ročník Geometria Jednoduché rovinné útvary, vlastnosti a vzťahy				
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		**Aktívne:** trojuholník (vrcholy a strany), štvoruholník (vrcholy, strany a uhlopriečky), štvorec, obdĺžnik, susedné strany, protiľahlé strany, uhlopriečka; kružnica, kruh, stred, polomer, priemer, ; stred úsečky, kolmice. **Pasívne:** rovina, **Vzťahy:** Patrí/nepatrí, leží/neleží; vzťah medzi polomerom a priemerom kružnice/kruhu **Postupy:**Rozlišovanie, vyznačovanie a označovanie rovinných útvarov (, rovina, opačné polpriamky, trojuholníky, štvoruholník, mnohouholník) nezávisle na ich polohe; rozhodovanie o incidencii bodov (patrí/nepatrí, leží/neleží) s útvarmi; identifikácia kolmých priamok, označovanie priesečníkov a päty kolmice; rysovanie trojuholníka, štvorca a obdĺžnika s danými dĺžkami strán (pomocou pravítka a kružidla alebo dynamickej geometrie), rysovanie ďalších mnohouholníkov v štvorcovej sieti; určenie stredu úsečky manipulačnou činnosťou, odhadom, meraním alebo rysovaním pomocou kružidla	
	Matematické praktiky		**Matematické reprezentácie**– modelovanie a nachádzanie v realite rôznych polôh priamok v rovine pomocou predmetov, náčrtu a rysovania; tvorba rôznych reprezentácií trojuholníkov, **Matematické modelovanie** - riešenie aplikačných geometrických úloh a riešenie jednoduchých konštrukčných úloh s využitím geometrických vzťahov, polohových vyťahov a geometrických útvarov; **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia -** diskutovanie a argumentovanie o incidencii bodov s útvarmi a vzájomnej polohe útvarov; používanie symbolického zápisu geometrických útvarov a vzťahov (patrí/nepatrí, kružnica daná stredom a polomerom,	

	Počet hodín			
4.ročník: Geometria Jednoduché priestorové útvary, vlastnosti a vzťahy				
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		**Aktívne:**: kocka, kváder valec, kužeľ, ihlan, guľa, **Pasívne**: sieť kocky, telesá; pohľad zhora, spredu, zboku, plán stavby z kociek **Vzťahy**: Vzťahy medzi rovinnými a priestorovými útvarmi; vzťah medzi protiľahlými ohodnotenými stenami na hracej kocke. **Postupy:** Telesá a ich siete – rozlišovanie a určovanie priestorových útvarov (kocka, kváder, valec, kužeľ, ihlan, guľa); určovanie rovinných útvarov na telesách (štvoruholníky a trojuholníky ako steny telies, body a úsečky ako vrcholy a hrany); objavovanie sietí kocky a kvádra manipulačnou činnosťou a ich zaznamenávanie; stavby z kociek – stavanie zložitejších stavieb z kociek podľa plánu a tvorba plánu podľa stavby; slovné alebo symbolické (šifra) opisovanie a zaznamenávanie stavby z kociek; identifikácia a oprava chyby v zázname stavby z kociek alebo v stavbe z kociek; záznam stavby z kociek zhora, spredu a zboku; stavba z kociek podľa daného pohľadu zhora, zboku a spredu; skúmanie a určovanie pohľadov spredu,
	Matematické praktiky		**Matematické reprezentácie** – modelovanie telies, sietí jednoduchých telies a stavieb z kociek a iných telies pomocou stavebníc alebo iných pomôcok (vrátane digitálnych); znalosť a používanie reprezentácií záznamov stavieb z kociek (pohľady, plán a pod. **Matematické modelovanie** – rozhodovanie, ktoré rovinné útvary môžu/nemôžu byť sieťou kocky alebo kvádra; objavovanie jednoznačnosti plánu stavby z kociek a využívanie vzťahov medzi plánom a počtom kociek v stavbe; objavovanie nejednoznačnosti troch pohľadov (zhora, spredu, zboku) na stavbu z kociek, t. j. jednému záznamu 3 pohľadov môžu existovať rôzne stavby; využívanie vzťahu medzi protiľahlými stenami na hracej kocke pri riešení úloh zameraných na rozvíjanie orientácie v priestore a priestorovú predstavivosť. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – opisovanie vlastností a významných prvkov jednoduchých telies; komunikovanie o stavbách z kociek a telies a zdôvodňovanie ich záznamov, resp. diskutovanie o zistených chybách; používanie slovného opisu pri algoritmickom postupe stavania stavby z kociek; diskutovanie o existencii a počte sietí kocky a kvádra; používanie karteziánskej súradnicovej sústavy pri komunikácii o polohách bodov a útvarov v prvom kvadrante a pri opise pohybu (cesty) v rovine.	

	Počet hodín			
4.ročník: Geometria Rozšírené postupy merania a určovania miery				
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		**Aktívne**: dĺžka úsečky, dĺžka strany, jednotky dĺžky (mm, cm, dm, m, km); obvod, **Pasívne**: obsah v jednotkovej štvorcovej sieti; **Vzťahy**: Vzťahy medzi jednotkami dĺžky a ich premeny; nejednoznačnosť vzťahu medzi obsahom a obvodom útvarov (útvary s rovnakým obvodom môžu mať rôzny obsah a naopak; **Postupy**: Prenášanie, porovnávanie a usporiadanie úsečiek podľa dĺžky rysovaním alebo inými nástrojmi; modelovanie grafického súčtu, rozdielu úsečiek a grafického násobku úsečiek; premeny jednotiek dĺžky – premieňanie jednotiek dĺžky (aj nesusedných, aj zmiešaných); obvod – určenie obvodu štvorca a obdĺžnika v štvorcovej sieti; určovanie grafického obvodu trojuholníka, štvorca a obdĺžnika; určenie obvodu výpočtom (sčítaním známych dĺžok strán); tvorba (modelovaním a náčrtom) útvarov so zadaným obvodom;;	
	Matematické praktiky		**Matematické reprezentácie** – používanie reprezentácií jednotiek dĺžky, obvodu,(vlastné jednotky, univerzálne jednotky) na odhadovanie a určovanie miery útvarov; používanie meracích a iných nástrojov na zistenie miery dĺžky, obvod **Matematické modelovanie** – riešenie aplikačných úloh s využitím elementárnych poznatkov o miere rovinných útvarov (dĺžka, obvod,) a s využitím jednotkovej dĺžky a využitím vzťahov medzi nimi, resp. využitím jednotkového štvorca alebo inej vhodnej jednotky; **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – používanie pojmov miery (dĺžka, obvod, obsah) a univerzálnych jednotiek dĺžky, obvodu a obsahu; odhadovanie miery útvarov na základe predstavy o jednotkách dĺžky (vzdialenosť, obvod), predstavy o jednotkových štvorcoch (obsah), a diskutovanie o presnosti odhadu a merania; diskutovanie o vzťahu medzi obvodom a obsahom útvarov v štvorcovej sieti a argumentovanie o nejednoznačnosti tohto vzťahu pomocou príkladov.	
	Počet hodín			

4.ročník Geometria Skúmanie vlastností súmernosti a základy posunutia				
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		**Aktívne**: osová súmernosť, os súmernosti, **Pasívne**: posunutie v štvorcovej sieti **Vzťahy**: Zhodnosť geometrických útvarov v osovej súmernosti **Postupy**: dentifikácia osovo súmerných útvarov, určenie a vyznačenie osi súmernosti osovo súmerných útvarov; práca s osovo súmernými útvarmi v štvorcovej sieti (podľa vodorovnej, zvislej aj šikmej osi súmernosti), ich dokreslenie,	
	Matematické praktiky		**Matematické reprezentácie** – rozoznávanie a modelovanie osovo súmerných útvarov skladaním a strihaním papiera, v štvorcovej sieti **matematické modelovanie** – využívanie osovej súmernosti v praktických činnostiach a situáciách a jej aplikovanie pri riešení jednoduchých geometrických úloh; **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – používanie jednoduchej, veku primeranej terminológie osovej súmernosti	
	Počet hodín			

5.ročník : Čísla a operácie s číslami Rozširovanie oboru prirodzených čísel				
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		**Aktívne**: zaokrúhľovanie, zaokrúhľovanie nahor a nadol, približne, presne **Pasívne**: rozklad čísel; rád číslice a čísla; opačné čísla; odhad, záporné a kladné celé číslo. **Vzťahy:** Porovnávanie, usporiadanie (vzostupné/zostupné) primerane veľkých prirodzených čísel; pozičný a rozvinutý zápis prirodzeného čísla do milión; vlastnosť navzájom opačných čísel; porovnávanie a usporiadanie celých čísel. **Postupy:** Používanie pozičného a rozvinutého zápisu prirodzeného čísla, skladanie a rozkladanie prirodzeného čísla; zaokrúhľovanie primerane veľkých prirodzených čísel na daný rád, zaokrúhľovanie nahor/nadol; znázornenie celých záporných čísel na číselnej osi, porovnávanie a usporadúvanie celých čísel; modelovanie sčítania a odčítania celých čísel na prípravnej úrovni.	
	Matematické praktiky		**Matematické reprezentácie** – používanie reprezentácií prirodzených čísel do a nad milión; voľba vhodnej číselnej osi na znázornenie prirodzených čísel do a nad milión a na znázornenie celých čísel v rozsahu ⟨-100, 100⟩; znalosť reprezentácií a reálnych interpretácií celých čísel. **matematické modelovanie** – modelovanie a riešenie situácií s prázdnym aj neprázdnym prienikom, riešenie úloh s primerane veľkými prirodzenými číslami, používanie odhadu a zaokrúhľovania pri riešení reálnych problémov s primerane veľkými prirodzenými číslami. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – čítanie a písanie primerane veľkých prirodzených čísel; komunikácia o primerane veľkých prirodzených číslach pri riešení úloh; používanie znaku "-" pre zápis záporného čísla, čítanie a písanie celých čísel v intervale ⟨-100, 100)	
	Počet hodín			

5.ročník : Čísla a operácie s číslami Základy práce so zlomkami				
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		**Aktívne**: zlomok, zlomková čiara, čitateľ, menovateľ. **Vzťahy:** Ekvivalentnosť zlomkov (na modeloch); porovnávanie a usporiadanie zlomkov (pomocou modelov). **Postupy**: Používanie modelov zlomkov pri porovnávaní a usporadúvaní; vyznačenie a identifikácia rôzne zapísaných zlomkov, ktoré predstavujú tú istú časť celku (ekvivalentnosť zlomkov); vyznačenie a určenie zlomku ako čísla na číselnej osi medzi 0 a 1; určenie počtu prvkov časti celku; určenie celku, ak je daná jeho časť; sčítanie a odčítanie zlomkov s rovnakým menovateľom alebo s využitím ekvivalentných zlomkov v obore kladných čísel	
	Matematické praktiky		**matematické reprezentácie** – používanie geometrických modelov zlomkov (úsečkový, obdĺžnikový a kruhový) na porovnávanie, usporiadanie a jednoduché sčítanie a odčítanie zlomkov; používanie modelu číselnej osi na znázornenie zlomku; používanie predmetov na tvorbu reprezentácií pri určovaní počtu prvkov časti celku. **matematické modelovanie** – riešenie jednoduchých slovných úloh so zlomkami na určenie časti celku a počtu prvkov časti celku s porozumením; využívanie modelu ekvivalentných zlomkov pri sčítaní a odčítaní v obore kladných čísel. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – čítanie a zapisovanie zlomkov, počtové operácie so zlomkami; používanie proporčných vzťahov vyjadrených zlomkom v komunikácii a argumentácii; vysvetľovanie významu a použitie zlomkov v jednoduchých súvislostiach.	
	Počet hodín			

5.ročník : Čísla a operácie s číslami Základy práce s desatinnými číslami				
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		**Aktívne**: desatinné číslo, desatinná čiarka, desatinné miesto. **Vzťahy:**Desatinné číslo ako alternatívny zápis desatinného zlomku; porovnávanie, usporiadanie a zaokrúhľovanie (nahor/nadol) desatinných čísel; súvis desatinných a prirodzených čísel. **Postupy**: Používanie písomných, pamäťových a elektronických algoritmov sčítania a odčítania v obore desatinných čísel; násobenie a delenie desatinných čísel číslami 10, 100 a 1 000; riešenie aplikačných úloh s desatinnými číslami (napr. premeny peňažných jednotiek, jednotiek dĺžky a hmotnosti).	
	Matematické praktiky		**Matematické reprezentácie** –používanie vhodných reálnych reprezentácií desatinných čísel, voľba a používanie vhodnej číselnej osi na znázornenie desatinných čísel, na ich porovnávanie, usporiadanie a zaokrúhľovanie. **matematické modelovanie** – riešenie matematických a aplikačných úloh pomocou desatinných čísel s využitím sčítania a odčítania desatinných čísel; overovanie správnosti výsledkov pomocou navzájom opačných operácií s desatinnými číslami. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – čítanie, zapisovanie a znázorňovanie desatinných čísel; vysvetľovanie jednoduchých súvislostí medzi desatinnými číslami a desatinnými zlomkami; interpretovanie výsledkov riešenia úloh s desatinnými číslami a diskutovanie o relevantnosti výsledkov v kontexte aplikačnej úlohy.	
	Počet hodín			

5.ročník : Čísla a operácie s číslami Číselné výrazy a jednoduché rovnice a nerovnice v riešení úloh			
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		**Aktívne**: súčet, sčítanec, rozdiel, menšenec, menšiteľ; súčin, činiteľ, podiel, delenec, deliteľ, zvyšok. **Pasívne**: neúplný podiel, neznáma. **Vzťahy:** Vlastnosti operácií (komutatívnosť a asociatívnosť sčítania a násobenia; distributívnosť násobenia a delenia vzhľadom na sčítanie a odčítanie); vzťahy medzi operáciami, poradie operácií. **Postupy:** Pamäťové, písomné a elektronické algoritmy operácií – sčítanie a odčítanie s primerane veľkými prirodzenými číslami, násobenie prirodzeného čísla dvojciferným a trojciferným číslom, delenie prirodzeného čísla jednociferným aj dvojciferným deliteľom bezo zvyšku aj so zvyškom; určenie a dodržiavanie poradia operácií a pravidlá pre počítanie so zátvorkami; identifikácia a oprava chýb v úprave a aplikácii aritmetických výrazov v riešení úloh; riešenie jednoduchých aj zložených slovných úloh na sčítanie, odčítanie, násobenie a delenie, vrátane nepriamo formulovaných slovných úloh; tvorba jednoduchých slovných úloh podľa vzoru alebo matematickej reprezentácie; riešenie jednoduchých rovníc a nerovníc a skúška správnosti.
	Matematické praktiky		**matematické reprezentácie** – znalosť, výber a použitie reprezentácií aritmetických operácií. **matematické modelovanie** – rozhodovanie o použití a aplikovanie aritmetických operácií v obore prirodzených čísel na modelovanie a matematizáciu reálnych situácií; navrhovanie a vyberanie stratégie riešenia aplikačných úloh, využívanie vlastností a vzťahov medzi operáciami a dodržiavanie postupu riešenia slovných úloh; modelovanie matematických problémov pomocou jednoduchých rovníc a nerovníc a ich riešenie primeranými metódami. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – aktívne využívanie reprezentácií aritmetických operácií pri formulácii a interpretácii problémov; diskutovanie o vlastnostiach aritmetických operácií a ich použitie pri riešení problémov; vysvetľovanie zástupného symbolu alebo neznámej v jednoduchej rovnici alebo nerovnici; diskutovanie o zmysluplnosti výsledkov riešenia aplikačných úloh.

	Počet hodín			
5.ročník Téza: Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Práca so vzormi a postupnosťami				
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		**Aktívne**: pravidlo. **Pasívne**: vzor, postupnosť čísel. **Vzťahy**: Pravidlo a vlastnosti číselného alebo iného vzoru/postupnosti. **Postupy:** Objavovanie pravidiel vzorov a postupností a ich aplikovanie; identifikácia jadra a pravidla vzoru alebo numerickej postupnosti; tvorba vzorov a číselných postupností podľa daného pravidla, použitie pravidla na doplnenie chýbajúceho člena/časti opakujúceho sa, rastúceho vzoru (napr. olo, ollo, olllo, ..) alebo číselnej postupnosti; identifikácia a oprava chyby vo vzore alebo číselnej postupnosti; tvorba vlastných vzorov a postupností.	
	Matematické praktiky		**matematické reprezentácie** – používanie a tvorba reprezentácií vzorov (opakujúcich sa aj rastúcich) a postupností (tvorených symbolmi, obrázkami, slovami, číslami). **matematické modelovanie** – analyzovanie a porovnávanie náročnejších vzorov s aplikovanými viacerými pravidlami alebo s viacerými správnymi riešeniami; nachádzanie vzorov v realite a ich matematické opísanie pomocou vybraných vhodných symbolov. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – komunikácia a diskutovanie o vlastnostiach vzorov a číselných postupností; zdôvodňovanie zaradenia a poradia prvkov vo vzore a postupnosti.	
	Počet hodín			

5.ročník Téza: Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Rozšírené nástroje na prácu so závislosťami a vzťahmi				
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		**Aktívne**: súčet, rozdiel, súčin, podiel, "o _ viac/menej", "_-krát viac/menej", "_násobok", hmotnosť, gram, dekagram, kilogram, tona; objem, mililiter, deciliter, liter. **Pasívne**: číselný výraz. **Vzťahy**: Závislosti medzi dvomi veličinami v priamej úmernosti; vzťahy medzi časovými, hmotnostnými, objemovými jednotkami. 👁 🕮 **Postupy**: Vyčíslovanie číselných výrazov s použitím zátvoriek; vyjadrovanie matematických vzťahov pomocou symboliky aritmetiky; doplnenie alebo rozšírenie tabuľky priamej úmernosti; znázorňovanie údajov z tabuľky priamej úmernosti ako množiny bodov alebo priamky v súradnicovej sústave; premeny jednotiek času, hmotnosti a objemu; zmiešané jednotky a zložitejšie premeny (nielen susedné); odhadovanie hmotnosti a objemu (rádovo)	
	Matematické praktiky		**matematické reprezentácie** – znalosť a používanie reprezentácií priamej úmernosti (tabuľka, graf priamej úmernosti); znalosť a používanie reálnych reprezentácií jednotiek času, hmotnosti a objemu. **matematické modelovanie** – spoľahlivé používanie aritmetických operácií a vyčíslenie číselných výrazov pri matematizácii a riešení úloh; navrhovanie stratégie a riešenie slovných úloh na priamu úmernosť pomocou reprezentácií (tabuľky, grafy, matematické zápisy); využívanie predstáv a skúseností s jednotkami času, hmotnosti a objemu pre odhadovanie a riešenie praktických úloh vyžadujúcich prevody týchto jednotiek. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – vyjadrovanie aritmetických vzťahov slovne a naopak; interpretovanie a zapísanie slovne vyjadrených aritmetických vzťahov; používanie aritmetickej symboliky (zátvorky a znaky operácií) na zápis vzťahov vyjadrených slovne a ich vyčíslenie; slovné opisovanie priamej úmernosti, interpretovanie súvislostí medzi priamo úmernými veličinami a zdôvodňovanie riešenia úloh s priamou úmernosťou; aktívne používanie jednotiek času, hmotnosti a objemu v komunikácii.	
	Počet hodín			

5.ročník Téza: Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Rozšírené kombinatorické postupy a nástroje				
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		**Pasívne**: možnosť, počet možností, systém. **Vzťahy**: Pravidlá usporiadania viacerých prvkov, organizačný princíp usporiadania prvkov. **Postupy**: Vytvorenie a aplikovanie organizačného princípu (systému) na vypisovanie všetkých možností; určovanie počtu možností kombinatorickej situácie manipulačnou činnosťou s predmetmi, vypisovaním všetkých možností alebo použitím tabuľky či grafu; hľadanie chýbajúcej možnosti; tvorba dvoj-, troj- a štvorciferných čísel z danej množiny čísel, tvorba dvoj-, troj- a štvorprvkových množín z danej množiny predmetov/symbolov/farieb atď.	
	Matematické praktiky		**Matematické reprezentácie**– vyberanie a používanie vhodných reprezentácií kombinatorickej situácie (zoznam, tabuľka, graf, schéma). **matematické modelovanie** – voľba stratégie riešenia jednoduchej kombinatorickej úlohy a jej úprava v priebehu riešenia podľa potreby. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – opisovanie, zaznamenávanie a zdôvodňovanie systému usporiadania a vypisovania možností v kombinatorických situáciách	
	Počet hodín			

5.ročník Téza: Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Riešenie jednoduchých pravdepodobnostných situácií				
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		**Aktívne**: isté, nemožné. **Pasívne**: pravdepodobné, nepravdepodobné, pravdepodobnosť. **Vzťahy**: Rovnako, viac alebo menej pravdepodobné situácie (na jednoduchých modeloch). **Postupy**: Skúmanie a objavovanie pravdepodobnosti pomocou hier, pokusov a pozorovaní, rozlišovanie viac alebo menej pravdepodobnej situácie; tvorba predpokladov o viac alebo menej pravdepodobných udalostiach a ich overovanie pomocou jednoduchých experimentov; zisťovanie experimentálnej pravdepodobnosti jednoduchej pravdepodobnostnej hry použitím pokusu alebo pozorovania.	
	Matematické praktiky		**matematické reprezentácie** – používanie vhodných reprezentácií na modelovanie a zaznamenanie pravdepodobnostnej situácie (zoznam, tabuľka). **matematické modelovanie** – realizovanie jednoduchých experimentov a riešenie jednoduchých problémov o pravdepodobnosti udalosti. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – komunikácia o viac alebo menej pravdepodobných situáciách, spolupráca pri realizácii jednoduchých pravdepodobnostných experimentov, interpretovanie a prezentovanie ich výsledkov; diskutovanie o stratégiách jednoduchých hier.	
	Počet hodín			

5.ročník Téza: Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Rozšírené nástroje a prácu s údajmi			
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		**Aktívne**: aritmetický priemer. **Pasívne**: legenda tabuľky/grafu. **Vzťahy**: Súvislosť medzi údajmi a aritmetickým priemerom. **Postupy**: Návrh a tvorba jednoduchej tabuľky a grafu zo súboru kvantitatívnych alebo kvalitatívnych údajov; odhadovanie aritmetického priemeru z grafickej reprezentácie hodnôt súboru; výpočet aritmetického priemeru súboru údajov (aj pomocou kalkulačky).

	Matematické praktiky		**Matematické reprezentácie**– tvorba tabuľky alebo frekvenčného diagramu pomocou čísel, ikon a symbolov na základe pozorovania, experimentu alebo matematickej úvahy. **matematické modelovanie** – riešenie aplikačných úloh vyžadujúcich zber údajov a ich jednoduché spracovanie (usporiadanie a triedenie), interpretáciu tabuliek a jednoduchých diagramov (stĺpcový, čiarový, kruhový, piktogram); používanie digitálnych technológií (tabuľkový procesor) na vytvorenie jednoduchej tabuľky a grafu. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – diskutovanie o spôsoboch zberu údajov a ich spracovaní; používanie pojmu aritmetický priemer a priemerná hodnota v komunikácii a argumentácii; interpretovanie vlastností číselných súborov pomocou aritmetického priemeru.	
	Počet hodín			

5.ročník Téza: **Geometria** Jednoduché rovinné útvary, vlastnosti a vzťahy			
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		**Aktívne**: trojuholník (vrcholy a strany), štvoruholník (vrcholy, strany a uhlopriečky), štvorec, obdĺžnik, susedné strany, protiľahlé strany, uhlopriečka; kružnica, kruh, stred, polomer, priemer, polkruh, štvrťkruh; stred úsečky, os úsečky, rovnobežky, rôznobežky, priesečník, kolmice. **Pasívne**: polrovina, rovina, opačné polpriamky; päta kolmice; mnohouholník, rovnobežník, rôznobežník. **Vzťahy**: Patrí/nepatrí, leží/neleží; vzájomná poloha dvoch priamok v rovine; vlastnosť stredu úsečky ako bodu rovnako vzdialeného od krajných bodov úsečky; kružnica a os úsečky ako množiny bodov s danou vlastnosťou; vzťah medzi polomerom a priemerom kružnice/kruhu. 👁 🕮 **Postupy**: Rozlišovanie, vyznačovanie a označovanie rovinných útvarov (polrovina, rovina, opačné polpriamky, trojuholníky, štvoruholník, mnohouholník) nezávisle na ich polohe; rozhodovanie o incidencii bodov (patrí/nepatrí, leží/neleží) s útvarmi; identifikácia a rysovanie dvojíc rovnobežných, rôznobežných a kolmých priamok, označovanie priesečníkov a päty kolmice; rysovanie trojuholníka, štvorca a obdĺžnika s danými dĺžkami strán (pomocou pravítka a kružidla alebo dynamickej geometrie), rysovanie ďalších mnohouholníkov v štvorcovej sieti; triedenie štvoruholníkov podľa vzájomnej polohy a dĺžky strán; určenie stredu úsečky manipulačnou činnosťou, odhadom, meraním alebo rysovaním pomocou kružidla; objavenie (experimentovaním) spoločnej vlastnosti bodov ležiacich na kružnici a na osi úsečky; tvorba útvarov (modelovaním a náčrtom) podľa zadaných vlastností a rozpoznávanie situácií, ktoré sa nedajú geometricky modelovať

	Matematické praktiky		**Matematické reprezentácie**– modelovanie a nachádzanie v realite rôznych polôh priamok v rovine pomocou predmetov, náčrtu a rysovania; tvorba rôznych reprezentácií trojuholníkov, štvoruholníkov a mnohouholníkov prostredníctvom pomôcok, rysovania alebo softvérových produktov; rozpoznávanie modelov a nemodelov trojuholníkov a štvoruholníkov. **matematické modelovanie** – riešenie aplikačných geometrických úloh a riešenie jednoduchých konštrukčných úloh s využitím geometrických vzťahov, polohových a metrických vlastností geometrických útvarov; identifikovanie praktických situácií, v ktorých sa používa geometrické modelovanie a ich riešenie pomocou dostupných nástrojov; využívanie vlastností trojuholníkov, štvoruholníkov a ďalších rovinných útvarov v analýze a riešení konštrukčných úloh. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – diskutovanie a argumentovanie o incidencii bodov s útvarmi a vzájomnej polohe útvarov; používanie symbolického zápisu geometrických útvarov a vzťahov (patrí/nepatrí, kružnica daná stredom a polomerom, kolmosť, rovnobežnosť); opisovanie vlastností trojuholníkov a štvoruholníkov a ich aplikovanie pri triedení; nachádzanie inkluzívnych (podmnožinových) vzťahov medzi štvoruholníkmi, diskutovanie o nich a komunikovanie o rôznych triediacich kritériách štvoruholníkov; diskutovanie a argumentovanie o podmienkach existencie geometrických útvarov.	
	Počet hodín			

5.ročník Téza: Geometria Jednoduché priestorové geometrické útvary, vlastnosti a vzťahy			
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		**Aktívne**: kocka, kváder (steny, vrcholy a hrany), valec, kužeľ, ihlan, guľa, hranatý, oblý. **Pasívne**: sieť kocky, kvádra, telesa; pohľad zhora, spredu, zboku, plán stavby z kociek; súradnice bodu. **Vzťahy**: Vzťahy medzi rovinnými a priestorovými útvarmi; vzťah medzi protiľahlými ohodnotenými stenami na hracej kocke. **Postupy**: Telesá a ich siete – rozlišovanie a určovanie priestorových útvarov (kocka, kváder, valec, kužeľ, ihlan, guľa); určovanie rovinných útvarov na telesách (štvoruholníky a trojuholníky ako steny telies, body a úsečky ako vrcholy a hrany); objavovanie sietí kocky a kvádra manipulačnou činnosťou a ich zaznamenávanie; stavby z kociek – stavanie zložitejších stavieb z kociek podľa plánu a tvorba plánu podľa stavby; slovné alebo symbolické (šifra) opisovanie a zaznamenávanie stavby z kociek; identifikácia a oprava chyby v zázname stavby z kociek alebo v stavbe z kociek; záznam stavby z kociek zhora, spredu a zboku; stavba z kociek podľa daného pohľadu zhora, zboku a spredu; skúmanie a určovanie pohľadov spredu, zhora a zboku na telesá zložené z kociek a kvádrov; orientácia v priestore – určenie súradníc bodu a zakreslenie bodu so zadanými súradnicami v prvom kvadrante karteziánskej sústavy súradníc; umiestňovanie predmetov/útvarov a realizácia pohybu v rovine a priestore na základe pokynov; riešenie zložitejších labyrintov, hľadanie optimálnej cesty podľa požiadaviek a jej slovný opis, odvaľovanie kocky s odlíšenými stenami (pomocou farieb, symbolov alebo čísel) podľa grafického predpisu (stopy odvaľovania) alebo slovného opisu pohybu.

	Matematické praktiky		**Matematické reprezentácie**– modelovanie telies, sietí jednoduchých telies a stavieb z kociek a iných telies pomocou stavebníc alebo iných pomôcok (vrátane digitálnych); znalosť a používanie reprezentácií záznamov stavieb z kociek (pohľady, plán a pod.). **matematické modelovanie** – rozhodovanie, ktoré rovinné útvary môžu/nemôžu byť sieťou kocky alebo kvádra; objavovanie jednoznačnosti plánu stavby z kociek a využívanie vzťahov medzi plánom a počtom kociek v stavbe; objavovanie nejednoznačnosti troch pohľadov (zhora, spredu, zboku) na stavbu z kociek, t. j. jednému záznamu 3 pohľadov môžu existovať rôzne stavby; využívanie vzťahu medzi protiľahlými stenami na hracej kocke pri riešení úloh zameraných na rozvíjanie orientácie v priestore a priestorovú predstavivosť. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – opisovanie vlastností a významných prvkov jednoduchých telies; komunikovanie o stavbách z kociek a telies a zdôvodňovanie ich záznamov, resp. diskutovanie o zistených chybách; používanie slovného opisu pri algoritmickom postupe stavania stavby z kociek; diskutovanie o existencii a počte sietí kocky a kvádra; používanie karteziánskej súradnicovej sústavy pri komunikácii o polohách bodov a útvarov v prvom kvadrante a pri opise pohybu (cesty) v rovine.	
	Počet hodín			
5.ročník Téza: **Geometria** Práca s uhlom a operácie s uhlami				
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		**Aktívne**: uhol, vrchol, ramená, ostrý, pravý, tupý a priamy uhol. **Pasívne**: os uhla. **Vzťahy**: Vzťah pravého a priameho uhla; porovnávanie uhlov (väčší, menší, zhodný). **Postupy**: Modelovanie a vyznačovanie uhlov ako časti roviny; určovanie významných prvkov uhla; určovanie a vyznačovanie bodov patriacich/nepatriacich uhlu; odhadovanie veľkosti uhla podľa klasifikácie (ostrý, pravý, tupý, priamy); prenášanie a porovnávanie uhlov pomocou manipulácie; súčet a rozdiel uhlov pomocou manipulácie; modelovanie osi uhla.	

	Matematické praktiky		**Matematické reprezentácie**– vyhľadávanie príkladov a používanie reprezentácií rôznych typov uhlov (ostrý, pravý, tupý, priamy) na manipulačnej úrovni. **matematické modelovanie** – riešenie jednoduchých aplikačných úloh s využitím polohových vlastností uhlov. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – používanie geometrických pojmov pri komunikácii o uhloch, ich označovanie; zdôvodňovanie svojho odhadu typu uhla, klasifikácie uhlov.	
	Počet hodín			

5.ročník Téza: Geometria Rozšírené postupy merania a určovania miey			
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		**Aktívne**: dĺžka úsečky, dĺžka strany, jednotky dĺžky (mm, cm, dm, m, km); obvod, obsah. **Pasívne**: obsah v jednotkovej štvorcovej sieti; objem ako počet jednotkových kociek. **Vzťahy**: Vzťahy medzi jednotkami dĺžky a ich premeny; nejednoznačnosť vzťahu medzi obsahom a obvodom útvarov (útvary s rovnakým obvodom môžu mať rôzny obsah a naopak; útvar s menším obsahom môže mať väčší obvod v porovnaní s iným útvarom a naopak). **Postupy**: Prenášanie, porovnávanie a usporiadanie úsečiek podľa dĺžky rysovaním alebo inými nástrojmi; modelovanie grafického súčtu, rozdielu úsečiek a grafického násobku úsečiek; premeny jednotiek dĺžky – premieňanie jednotiek dĺžky (aj nesusedných, aj zmiešaných); obvod – určenie obvodu štvorca a obdĺžnika v štvorcovej sieti; určenie obvodu nepravidelných mnohouholníkov zložených z jednotkových štvorcov; určovanie grafického obvodu trojuholníka, štvorca a obdĺžnika; určenie obvodu výpočtom (sčítaním známych dĺžok strán); tvorba (modelovaním a náčrtom) útvarov so zadaným obvodom; obsah – určovanie obsahu obdĺžnika, štvorca a pravouhlého trojuholníka zo štvorcovej siete; určovanie obsahu nepravidelných mnohouholníkov zložených zo štvorcov, obdĺžnikov a jednotkových pravouhlých trojuholníkov; výpočet obsahu obdĺžnika a štvorca s celočíselnými dĺžkami strán na základe poznatkov z násobenia (bez vzorcov); tvorba (modelovaním a náčrtom) útvarov so zadaným obsahom; objem – objem kocky a kvádra pomocou modelovania z jednotkových kociek; odhad a určenie objemu kocky a kvádra na základe skúseností z modelovania pomocou jednotkových kociek.

	Matematické praktiky		**Matematické reprezentácie**– používanie reprezentácií jednotiek dĺžky, obvodu, obsahu, objemu (vlastné jednotky, univerzálne jednotky) na odhadovanie a určovanie miery útvarov; používanie meracích a iných nástrojov na zistenie miery dĺžky, obvodu a obsahu. **matematické modelovanie** – riešenie aplikačných úloh s využitím elementárnych poznatkov o miere rovinných útvarov (dĺžka, obvod, obsah) a s využitím jednotkovej dĺžky a využitím vzťahov medzi nimi, resp. využitím jednotkového štvorca alebo inej vhodnej jednotky; používanie skladania a rozkladania útvarov na určenie ich miery a ich porovnanie. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – používanie pojmov miery (dĺžka, obvod, obsah, objem) a univerzálnych jednotiek dĺžky, obvodu a obsahu; odhadovanie miery útvarov na základe predstavy o jednotkách dĺžky (vzdialenosť, obvod), predstavy o jednotkových štvorcoch (obsah), jednotkových kockách (objem) a diskutovanie o presnosti odhadu a merania; diskutovanie o vzťahu medzi obvodom a obsahom útvarov v štvorcovej sieti a argumentovanie o nejednoznačnosti tohto vzťahu pomocou príkladov.	
	Počet hodín			

5.ročník Téza: Geometria Skúmanie vlastností súmernosti a základy posunutia			
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		**Aktívne**: osová súmernosť, os súmernosti, vzor, obraz. **Pasívne**: posunutie v štvorcovej sieti. **Vzťahy**: Zhodnosť geometrických útvarov v osovej súmernosti a posunutí. **Postupy**: Identifikácia osovo súmerných útvarov, určenie a vyznačenie osi súmernosti osovo súmerných útvarov; práca s osovo súmernými útvarmi v štvorcovej sieti (podľa vodorovnej, zvislej aj šikmej osi súmernosti), ich dokreslenie, resp. oprava; nakreslenie/zostrojenie obrazu jednoduchého útvaru (bodu, úsečky alebo mnohouholníka) v osovej súmernosti podľa osi súmernosti (vodorovnej, zvislej aj šikmej); identifikácia posunutých útvarov v štvorcovej sieti, určenie smeru a veľkosti posunutia; zakresľovanie výsledku posunutia jednoduchého útvaru/symbolu v štvorcovej sieti pri zadanom smere (šípka) a veľkosti posunutia (počet štvorčekov siete); doplnenie a tvorba mozaiky ako aplikácie zhodných zobrazení na úrovni manipulácie.
	Matematické praktiky		**Matematické reprezentácie**– rozoznávanie a modelovanie osovo súmerných útvarov skladaním a strihaním papiera, v štvorcovej sieti, pomocou priesvitky alebo iných nástrojov; znalosť a používanie reálnych reprezentácií posunutia v hrách. **matematické modelovanie** – využívanie osovej súmernosti v praktických činnostiach a situáciách a jej aplikovanie pri riešení jednoduchých geometrických úloh; tvorba a skladanie jednoduchých mozaík (tesalácie, vyplňovanie roviny) s použitím zhodných zobrazení v rovine. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – používanie jednoduchej, veku primeranej terminológie osovej súmernosti a posunutia; komunikovanie o jednoduchých pozorovaných vlastnostiach osovej súmernosti a posunutia; overovanie a zdôvodňovanie postupu a výsledkov riešení problémov súvisiacich s osovou súmernosťou a posunutím.
	Počet hodín		

Učebné osnovy pre 3.cyklus *MATEMATIKA*		
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	1. Riešiť, vysvetľovať a interpretovať zložitejšie problémy pomocou prirodzených čísel s využitím ich vlastností a aplikovaním operácií s prirodzenými číslami. 1. Riešiť, vysvetľovať a interpretovať zložitejšie problémy pomocou celých čísel s využitím ich vlastností a aplikovaním operácií s celými číslami. 1. Vykonávať operácie vyžadujúce prepojenie viacerých vyjadrení racionálnych čísel a aplikovať ich pri riešení matematických a kontextových úloh, zdôvodňovať vzťahy medzi rôznymi formami zápisu racionálnych čísel, uvažovať o existencii racionálneho čísla a vysvetľovať prácu s racionálnymi číslami. 1. Integrovať poznatky a skúsenosti z rôznych číselných oborov, modelovať problémové situácie pomocou vybraných reprezentácií reálnych čísel a využívať matematický aparát a digitálne nástroje na riešenie problémov v rôznych oblastiach života. 2. Matematizovať a riešiť reálne situácie využitím algebrických výrazov, lineárnych rovníc a nerovníc. 2. Špecifikovať obmedzenia alebo predpoklady riešenia úlohy a identifikovať a riešiť úlohy s chýbajúcimi alebo nadbytočnými informáciami. 3. Rozhodovať o podstate závislostí, aplikovať priamu a nepriamu úmernosť v praktických situáciách a matematických úlohách, vyjadrovať vzťahy medzi členmi postupností. 3. Skúmať lineárne funkcie, orientovať sa v tabuľkách, grafoch a symbolických predpisoch lineárnych funkcií a využívať ich na modelovanie a riešenie matematických a praktických problémov. 4. Strategicky uvažovať pri riešení kombinatorických situácií, rozpoznávať analogické kombinatorické situácie v rôznych reprezentáciách a uplatňovať objavené pravidlá pri ich riešení. 4. Simulovať pravdepodobnostné situácie pomocou primeraných hier alebo pokusov, určovať a zvažovať pravdepodobnosť udalostí pri opakovaných pokusoch a skúmať vzťah medzi teoretickou a experimentálnou pravdepodobnosťou. 5. Prepájať súvislosti medzi údajmi z rôznych reprezentácií a modelov, ilustrovať, predpovedať, porovnávať, analyzovať a interpretovať (primárne alebo sekundárne) štatistické dáta. 6. Skúmať zložitejšie planimetrické situácie, uvažovať o vlastnostiach rovinných útvarov, využívať polohové aj metrické vlastnosti útvarov pri riešení geometrických problémov, systematizovať planimetrické poznatky a využiť skúsenosti z postupu riešenia jednoduchých geometrických úloh pri riešení praktických problémov. 6. Uvažovať a diskutovať o geometrických útvaroch v priestore, o ich významných prvkoch a vlastnostiach, objavovať vzťahy medzi nimi a riešiť jednoduché stereometrické problémy.

		6. Navrhovať a aplikovať postupy merania a určovania miery rovinných a priestorových útvarov, zovšeobecňovať ich, symbolicky vyjadrovať metrické závislosti, riešiť aplikačné úlohy na určenie miery útvarov a diskutovať o ich využití v každodennom živote a rôznych profesiách. 6. Uvažovať o zhodných a podobných zobrazeniach v rovine, o ich vlastnostiach a aplikovať ich pri riešení úloh v praktickom aj geometrickom kontexte. 6. Konceptualizovať a zovšeobecňovať geometrické činnosti vedúce ku vzniku množín bodov s danou vlastnosťou a aplikovať ich pri riešení konštrukčných úloh v planimetrii. Prepájať súvislosti medzi údajmi z rôznych reprezentácií a modelov, ilustrovať, predpovedať, porovnávať, analyzovať a interpretovať (primárne alebo sekundárne) štatistické dáta. 7. Využívať matematické poznatky, symbolické a formálne množinové operácie a vzťahy na riešenie úloh vyžadujúcich logické uvažovanie, formuláciu záverov, interpretáciu a argumentáciu. 7. Uvažovať o obmedzeniach použitia matematických reprezentácií, používať prevažne symbolické reprezentácie a vyberať vhodné matematické nástroje (vrátane digitálnych) na riešenie problémov.
Obsahový štandard	***Komponenty***	**6.ročník**
	Prirodzené čísla, vlastnosti a operácie	***Pojmy:*** Aktívne: deliteľnosť, zvyšok po delení, prvočíslo, zložené číslo, násobok, deliteľ, najmenší spoločný násobok, najväčší spoločný deliteľ. ***Vzťahy:*** Deliteľnosť prirodzených čísel: kritériá deliteľnosti, zložené číslo ako súčin prvočísel; súdeliteľné a nesúdeliteľné čísla. ***Postupy:*** Riešenie úloh s viacerými operáciami (aj pomocou digitálnych nástrojov) a aplikovanie poradia operácií s prirodzenými číslami; objavovanie, používanie a overovanie kritérií deliteľnosti 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 100; hľadanie najmenšieho spoločného násobku a najväčšieho spoločného deliteľa; rozklad prirodzeného čísla na súčin prvočísel. ***Matematické praktiky:*** Matematické reprezentácie – používanie reprezentácií prirodzených čísel (modely z reálneho sveta), používanie číselnej osi ako univerzálneho modelu na znázornenie prirodzených čísel; vhodné (grafické, symbolické) reprezentovanie čísla deliteľného, resp. nedeliteľného daným prirodzeným číslom. Matematické modelovanie – navrhovanie stratégie na riešenie problémov s využitím prirodzených čísel a operácií s nimi aj s využitím ich vlastností a kritérií deliteľnosti prirodzených čísel; riešenie kontextových úloh s prirodzenými číslami a aplikačné úlohy s využitím najmenšieho spoločného násobku a najväčšieho spoločného deliteľa.

<table>
<tr><td rowspan="5"></td><td rowspan="5"></td><td></td><td colspan="2">Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – správne používanie terminológie pri opisovaní vlastností prirodzených čísel, argumentovanie kritéria deliteľnosti 2, 5, 10, 100 na kognitívne primeranej úrovni a na neformálnej úrovni odôvodnenie kritéria deliteľnosti 3 a 9.</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2">8.ročník</td></tr>
<tr><td>Celé čísla, vlastnosti a operácie</td><td colspan="2">Pojmy:
Aktívne: kladné a záporné celé číslo; opačné čísla, absolútna hodnota.
Vzťahy:
Porovnávanie a usporiadanie celých čísel; priorita operátorov; aritmetické operácie s celými číslami.
Postupy:
Znázorňovanie a určovanie celých čísel na číselnej osi; určovanie opačných celých čísel; porovnávanie a usporiadanie celých čísel; aplikovanie a vysvetľovanie pamäťových, písomných a elektronických algoritmov aritmetických operácií s celými číslami (sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie); určenie absolútnej hodnoty celého čísla a objavenie jej geometrického významu.
Matematické praktiky:
Matematické reprezentácie – používanie reprezentácie celých čísel (modely z reálneho sveta); používanie číselnej osi ako univerzálneho modelu na znázornenie celých čísel.
Matematické modelovanie – navrhovanie stratégie a riešenie aplikačných úloh s využitím (kladných a záporných) celých čísel, ich vlastností a operácií s nimi, vykonávanie skúšky správnosti.
Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – čítanie a zapisovanie celých čísel; správne používanie terminológie a opis vlastností celých čísel v diskusiách a písomnej komunikácii; hľadanie, zdôvodnenie a oprava chyby vo výpočtovom postupe s celými číslami.</td></tr>
<tr><td></td><td>6.ročník</td><td>7.ročník</td></tr>
<tr><td>Racionálne čísla, vlastnosti a operácie</td><td>Pojmy:
Aktívne: desatinné číslo, desatinná čiarka, celá a desatinná časť desatinného čísla
Pasívne: periodické číslo, perióda;
Vzťahy:
Porovnávanie a usporiadanie racionálnych čísel – desatinné čísla.
Postupy:</td><td>Pojmy:
Aktívne: zlomok, čitateľ, menovateľ, zlomková čiara, spoločný menovateľ, základný tvar zlomku, desatinný zlomok, zložený zlomok, percento (%), základ, počet percent, hodnota prislúchajúca počtu percent.</td></tr>
</table>

			Určovanie absolútnej hodnoty racionálnych čísel; porovnávanie, usporiadanie a zaokrúhľovanie kladných i záporných desatinných čísel, znázornenie desatinných čísel na číselnej osi, rozvinutý zápis čísla v desiatkovej sústave; vykonávanie aritmetických operácií s desatinnými číslami (súčet, rozdiel, súčin, podiel); objavenie periodických čísel a určovanie periódy ***Matematické praktiky:*** Matematické reprezentácie – aktívne používanie rôznych reprezentácií desatinných čísel, využívanie číselnej osi ako univerzálneho modelu na znázornenie racionálnych čísel. Matematické modelovanie – analyzovanie a navrhovanie riešenia aplikačných úloh s využitím reprezentácií a vzťahov medzi racionálnymi číslami, vykonávanie aritmetických operácií s racionálnymi číslami pri riešení a interpretácii aplikačných úloh; využívanie zaokrúhľovania, odhadu a približných hodnôt racionálnych čísel pri riešení aplikačných úloh; riešenie primeraných kontextových úloh z oblasti finančnej gramotnosti. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – čítanie, zapisovanie, grafické znázornenie racionálnych čísel a ich zaokrúhlených hodnôt; zdôvodnenie algoritmu pre aritmetické operácie s racionálnymi číslami;	Pasívne: rozšírený tvar zlomku, prevrátený zlomok, zmiešané číslo; promile, úrok, jednoduché úrokovanie; úroková miera, pôžička, úver, vklad, debet, kredit, rozpočet, transakcia, istina, DPH. ***Vzťahy:*** Porovnávanie a usporiadanie racionálnych čísel; ekvivalencia zlomkov; súvislosti medzi rôznymi vyjadreniami racionálnych čísel: zlomok, desatinné číslo, percento. ***Postupy:*** odhad veľkosti zlomku a odhad výsledku aritmetickej operácie so zlomkami; percentá – určovanie 1 % ako stotiny objavenie periodických čísel a určovanie periódy; zlomky – modelovanie zlomkov ako časti celku a ako počet prvkov časti celku, reprezentovanie zlomku ako čísla a ako operátora; tvorba ekvivalentných zlomkov; porovnávanie a usporiadanie zlomkov, zjednodušovanie zlomkov, rozširovanie zlomkov, úprava zloženého zlomku, úprava zmiešaného čísla na zlomok a opačne; uvažovanie a rozhodovanie, kedy má/nemá zlomok zmysel; aritmetické operácie so zlomkami; výpočet zlomkovej časti z celku; zápis zlomkov v tvare desatinných čísel a naopak; základu a 1 promile ako tisíciny základu, určovanie a výpočet percent, základu, hodnoty prislúchajúcej počtu percent; výpočet výšky zľavy (resp. ceny po zľave), určovanie a výpočet ceny bez DPH a s DPH; čítanie a interpretácia údajov súvisiacich s počtom percent/promile z diagramov; výpočet istiny, úroku z danej istiny pri danej úrokovej miere; tvorba rozpočtu (rodinného, na výlet, oslavu a pod.). ***Matematické praktiky:*** Matematické reprezentácie – aktívne užívanie rôznych reprezentácií, zlomk a percent; využívanie číselnej osi ako univerzálneho modelu na znázornenie racionálnych čísel.

				Matematické modelovanie – analyzovanie a navrhovanie riešenia aplikačnýc úloh s využitím reprezentácií a vzťahov medzi racionálnymi číslami, vykonávanie aritmetických operácií s racionálnymi číslami pri riešení a interpretácii aplikačných úloh; využívanie zaokrúhľovania, odhadu a približných hodnôt racionálnych čísel pri riešení aplikačných úloh; riešenie primeraných kontextových úloh z oblasti finančnej gramotnosti. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – čítanie, zapisovanie, grafické znázornenie racionálnych čísel a ich zaokrúhlených hodnôt; zdôvodnenie algoritmu pre aritmetické operácie s racionálnymi číslami; diskutovanie o význame hodnôt vyšších ako 100 % a nižších ako 1 %, posudzovanie reálnych situácií o výhodnosti zliav.
			9.ročník	
		Reálne čísla, vlastnosti a operácie	***Pojmy:*** Aktívne: druhá a tretia mocnina a odmocnina, číslo π (pí). Pasívne: základ (mocnenec), exponent (mocniteľ), stupeň odmocnenia, základ odmocniny; celočíselný exponent; iracionálne číslo. ***Vzťahy:*** Súvis mocnín čísla 10 s predponami; vzťahy medzi reprezentáciami druhej a tretej mocniny (obsah štvorca, objem kocky). ***Postupy:*** Zapisovanie súčinu väčšieho počtu rovnakých činiteľov v tvare mocniny a opačne; algoritmy počítania druhých a tretích mocnín, resp. mocnín racionálnych čísel s celočíselným exponentom s využitím digitálnych nástrojov; práca s mocninami čísla 10, čítanie, zapisovanie, znázorňovanie na číselnej osi, približné hodnoty reálnych čísel a ich porovnávanie; používanie vedeckého zápisu čísla (); narábanie s veľmi veľkými a veľmi malými číslami (umocnenie čísel medzi 0 a 1, umocnenie čísel väčších ako 1); odhadovanie a zaokrúhľovanie reálnych čísel. ***Matematické praktiky:*** Matematické reprezentácie – používanie rôznych reprezentácií reálnych čísel (vrátane miesta na číselnej osi s danou presnosťou); využívanie geometrickej reprezentácie druhej/tretej mocniny/odmocniny a čísla π. Matematické modelovanie – riešenie aplikačných úloh s využitím reálnych čísel a ich vlastností a aplikovanie operácii s reálnymi číslami; využívanie odhadu a približných hodnôt pri riešení praktických úloh.

			Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – čítanie a zapisovanie druhej a tretej mocniny ľubovoľného racionálneho čísla; čítanie a zapisovanie druhej odmocniny ľubovoľného kladného racionálneho čísla a tretej odmocniny ľubovoľného racionálneho čísla; používanie rôzneho vyjadrenia reálnych čísel v komunikácii a diskusiách pri riešení problémov.
		Komponenty	**8.ročník**
		Algebraické výrazy, rovnice a nerovnice	***Pojmy:*** Aktívne: výraz, hodnota číselného výrazu, koeficient, premenná, člen s premennou, neznáma, lineárna rovnica/nerovnica s jednou neznámou, pravá a ľavá strana rovnice/nerovnice, riešenie (koreň) rovnice/nerovnice. Pasívne: číselný výraz, algebrický výraz, výraz s jednou a viacerými premennými, výraz s premennou v menovateli; podmienka riešiteľnosti. ***Vzťahy:*** Rovnosť a nerovnosť číselných výrazov; podmienka pre výraz s premennou v menovateli a pre riešenie rovnice a nerovnice; ekvivalencia algebrických výrazov; súvis algebrického a grafického vyjadrenia rovnice a nerovnice. ***Postupy:*** Určovanie hodnoty výrazu, dosadzovanie čísel za premenné, rozhodovanie o rovnosti/nerovnosti číselných a algebrických výrazov, určovanie, kedy má/nemá výraz zmysel; aritmetické operácie s číselnými a algebrickými výrazmi; modelovanie súčtu, rozdielu a súčinu mnohočlenov; použitie analógií s operáciami so zlomkami pri súčte, pri rozdiele a pri súčine lomených výrazov; zjednodušovanie výrazov s premennými: roznásobovanie zátvoriek, vynímanie pred zátvorku; úprava na spoločného menovateľa (aj s premennou v menovateli); modelovanie druhej mocniny dvojčlena a a úpravy výrazov, ktoré ich obsahujú, určovanie podmienok riešiteľnosti rovníc/nerovníc; reprezentácia a vykonávanie ekvivalentných úprav a riešenie rovníc/nerovníc s jednou neznámou a skúška správnosti; vyjadrovanie a výpočet neznámej zo vzorca (napr. Pytagorova veta); zápis slovnej podmienky nerovnicou; riešenie jednoduchých sústav lineárnych rovníc a nerovníc na prípravnej úrovni, grafické riešenie (aj s využitím vhodného digitálneho nástroja); tvorba číselných a algebrických výrazov opisujúcich reálnu alebo matematickú situáciu. ***Matematické praktiky:*** Matematické reprezentácie – modelovanie súčtu a rozdielu mnohočlenov pomocou konkrétnych reprezentácií členov; modelovanie súčinu dvojčlena typu ako obdĺžnika so stranami a ; analogicky súčiny typu súčin dvojčlena a trojčlena atď.; výraz ako obsah štvorca so stranou resp. ; výraz ako obsah obdĺžnika so stranami a ; použitie vhodných pomôcok na reprezentáciu ekvivalentných úprav. Matematické modelovanie – používanie symbolického jazyka pri tvorbe výrazov podľa slovného opisu a pri matematizácii problému vedúceho k použitiu lineárnych rovníc/nerovníc; navrhovanie vhodnej stratégie riešenia slovných úloh, jej

			modelovanie a riešenie pomocou lineárnych rovníc/nerovníc a ich úprav, overovanie riešenia; interpretovanie matematického modelu slovnej úlohy vyjadrenej rovnicou/nerovnicou. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – slovná interpretácia výrazov a rovníc/nerovníc; diskutovanie o neznámej vo vyjadrení výrazu, vo vyjadrení rovnice/nerovnice a o podmienkach riešiteľnosti úlohy; interpretovanie, obhajovanie a odôvodňovanie postupu a výsledku v kontexte riešenej situácie; diskutovanie o častých chybách pri použití algebrických identít (napríklad) a argumentácia s pomocou reprezentácií.
			7.ročník
		Pomer, úmernosti a postupnosti	***Pojmy:*** Aktívne: pomer, priama a nepriama úmernosť, postupnosť, člen postupnosti. Pasívne: prevrátený pomer, postupný pomer ako skrátený zápis jednoduchých pomerov; mierka mapy a plánu. ***Vzťahy:*** Zväčšenie/zmenšenie čísla/množstva vyjadrené zlomkom, desatinným číslom i percentom; vzťah medzi zmenou dĺžok strán, resp. hrán a vplyvom na obsah, obvod útvaru, prípadne povrch a objem telesa; priamo úmerné a nepriamo úmerné závislosti; vzťahy medzi členmi postupností. ***Postupy:*** Rozdeľovanie, zväčšovanie a zmenšovanie čísla/množstva v danom pomere; zisťovanie skutočnej veľkosti/vzdialenosti využitím mierky mapy a plánu; tvorba jednoduchého plánu s využitím vhodnej mierky; rozhodovanie o vzťahu priamej a nepriamej úmernosti, čítanie a použitie údajov z grafu alebo z tabuľky priamej a nepriamej úmernosti, zostrojenie grafu priamej úmernosti, zostavenie tabuľky závislosti; objavovanie a aplikovanie metód na výpočet priamej a nepriamej úmernosti, objavovanie pravidiel zložitejších postupností (obrázkové, číselné) a doplnenie chýbajúcich členov. ***Matematické praktiky:*** Matematické reprezentácie – rozoznávanie a používanie reprezentácií rôznych závislostí (úmernosti, postupnosti) a práca s reprezentáciami pomeru (mapy, plány). Matematické modelovanie – navrhovanie stratégie a riešenie kontextových úloh na priamu a nepriamu úmernosť a primerané slovné úlohy na pomer, praktické úlohy s použitím mierky plánu a mapy aj za pomoci digitálnych technológií. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – ústne vyjadrovanie podstaty závislostí; zapisovanie, symbolické a grafické vyjadrovanie závislostí a vytváranie ich kontextu; vysvetľovanie významu a použitie pomeru na mapách a vysvetlenie činnosti súvisiacej s tvorbou a použitím plánov.
			9.ročník
			Pojmy: Aktívne: súradnicové osi, súradnice bodu, lineárna funkcia, graf.

		Základy práce s funkciami a lineárna funkcia	Pasívne: pravouhlý systém súradníc, sústava súradníc v rovine, funkcia, funkčná hodnota, graf funkcie; lineárna závislosť. ***Vzťahy:*** Najväčšia, najmenšia, nulová hodnota; bod na grafe a vzťah medzi jeho prvou a druhou súradnicou; súvislosti medzi reprezentáciami lineárnej funkcie (tabuľka, predpis, graf). ***Postupy:*** Používanie pravouhlej súradnicovej sústavy na znázornenie bodov (daných súradnicami), úsečiek alebo mnohouholníkov; doplnenie chýbajúcej súradnice bodu vyznačeného v súradnicovej sústave; prevod medzi reprezentáciami lineárnej funkcie (predpis, graf, tabuľka) aj s využitím digitálnych nástrojov; práca s vlastnosťami funkcií na intuitívnej a prípravnej úrovni pomocou čítania z grafu (určenie najväčšej a najmenšej hodnoty, monotónnosť funkcie, priesečníky grafu s osami). ***Matematické praktiky:*** Matematické reprezentácie – používanie pravouhlej súradnicovej sústavy ako univerzálneho modelu na znázornenie bodov a funkčných závislostí; využívanie reprezentácií lineárnej funkcie (tabuľka, predpis, graf). Matematické modelovanie – navrhovanie stratégie a riešenia úlohy s využitím jednoduchých funkčných závislostí a interpretovanie výsledkov, riešenie aplikačných úloh s využitím funkčných závislostí a pozorovanie priebehu funkcie. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – ústne, písomné, symbolické a grafické vyjadrovanie funkčných vzťahov, vytváranie ich kontextu; zovšeobecňovanie a argumentovanie lineárnej závislosti.
			9.ročník
		Pokročilé kombina-torické postupy a nástroje	***Pojmy:*** Pasívne: usporiadanie prvkov s opakovaním a bez opakovania. ***Vzťahy:*** Pravidlo súčinu a súčtu. ***Postupy:*** Hľadanie organizačného princípu kombinatorických situácií; systematické vypisovanie alebo grafické znázornenie možností podľa zvoleného kritéria; objavenie pravidla súčtu a súčinu a aplikovanie pravidla pri určovaní počtu možností. ***Matematické praktiky:*** Matematické reprezentácie – rozhodovanie a výber vhodnej reprezentácie prvkov a ich usporiadania v kombinatorických situáciách (tabuľka, strom alebo iný diagram). Matematické modelovanie – navrhovanie stratégie riešenia zložitejších kombinatorických situácií a ich konceptualizácia, vyhodnocovanie a aplikovanie podmienok pri usporadúvaní prvkov. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – formulovanie a odôvodňovanie vlastného pravidla pre zistenie počtu objektov vybraných z daného súboru; používanie kvantifikátorov v komunikácii pri riešení kombinatorických úloh, zdôvodňovanie ich významu a vplyvu na počet riešení úlohy.

			8.ročník
		Riešenie zložitejších pravdepodobnostných situácií	***Pojmy:*** Aktívne: udalosť, istá, možná, nemožná udalosť; pravdepodobnosť. Pasívne: doplnková pravdepodobnosť; experimentálna a teoretická pravdepodobnosť. ***Vzťahy:*** Vzťah medzi experimentálnou a teoretickou pravdepodobnosťou (na primeranej kognitívnej úrovni); udalosť a k nej doplnková udalosť; pravdepodobnosť a k nej doplnková pravdepodobnosť. ***Postupy:*** Vykonávanie jednoduchých pokusov (hier) a pozorovanie pravdepodobnosti udalosti v závislosti od počtu pokusov; porovnávanie rôznych udalostí vzhľadom na mieru ich pravdepodobnosti; určenie pravdepodobnosti jednoduchých nezávislých javov; určenie doplnkovej pravdepodobnosti. ***Matematické praktiky:*** Matematické reprezentácie – narábanie s modelmi a vytváranie jednoduchých modelov pre nemožné, možné a isté udalosti, tiež pre veľmi nepravdepodobné a veľmi pravdepodobné udalosti; využívanie vhodných grafických reprezentácií (Vennov diagram, strom) pre určenie pravdepodobnosti pri jednoduchých a opakovaných pokusoch. Matematické modelovanie – zovšeobecnenie pozorovaných postupov do jednoduchých pravidiel; zostavovanie matematického modelu jednoduchej pravdepodobnostnej reálnej situácie, ktorú možno simulovať; využívanie poznatkov o pravdepodobnosti jednoduchých nezávislých javov a ich opakovania pri tvorbe jednoduchých hypotéz a ich overovania; sledovanie informácií s pravdepodobnostným charakterom v bežnom živote a ich konfrontácia so skutočnosťou. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – formulovanie odhadov pravdepodobnosti a diskutovanie o priebehu a výsledku pravdepodobnostných situácií v jednoduchých pokusoch a hrách; vyjadrovanie pravdepodobnosti pre výrazy používané v bežnom jazyku (asi, určite, možno, zriedka a pod.) a diskusia o subjektívnom vnímaní týchto výrazov.
			9.ročník
			Pojmy: Aktívne: údaj, hodnota, aritmetický priemer, medián, najmenšia (minimálna) a najväčšia (maximálna) hodnota, frekvenčná tabuľka/graf. Pasívne: štatistika, štatistický súbor, štatistická jednotka a znak, dáta, štatistický prieskum; absolútna a relatívna početnosť. ***Vzťahy:***

<table>
<tr><td></td><td></td><td>Pokročilé nástroje na prácu s údajmi</td><td colspan="3">Charakteristiky polohy (priemer, medián) a vzťahy medzi nimi a hodnotami v štatistickom súbore (neformálna úroveň); súvis priemernej absolútnej odchýlky s rozložením údajov v súbore.
Postupy:
Vyhľadanie alebo doplnenie údajov v texte, tabuľke alebo diagrame; určovanie absolútnej a relatívnej početnosti; určovanie aritmetického priemeru, mediánu a rozhodovanie o vhodnosti ich použitia; výpočet priemernej absolútnej odchýlky a interpretácia jej významu ako charakteristiky súboru dát; tvorba frekvenčných tabuliek a grafov, aj využitím vhodného digitálneho nástroja; interpretácia získaných dát.
Matematické praktiky:
<u>Matematické reprezentácie</u> – voľba vhodnej reprezentácie údajov a charakteristík na opis súboru údajov; porovnávanie rôznych znázornení dát (tabuľka, kruhový, stĺpcový a iné diagramy) daného súboru údajov.
<u>Matematické modelovanie</u> – modelovanie vplyvu vlastností výberu na výsledky štatistických výskumov; zostavenie, vyhodnotenie a prezentovanie jednoduchých štatistických prieskumov a odôvodnenie voľby metódy a krokov; využívanie vhodných/dostupných digitálnych nástrojov na spracovanie údajov.
– používanie jednoduchých pojmov matematickej štatistiky v komunikácii a argumentácii; diskutovanie, kritické posudzovanie a interpretovanie dostupných jednoduchých reprezentácií a vyhodnotenie údajov z bežného života; diskutovanie o reprezentatívnosti a veľkosti výberu na presnosť štatistického výskumu.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Komponenty</td><td>6.ročník</td><td>7.ročník</td><td>8.ročník</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Rovinné geometrické útvary, vlastnosti a vzťahy</td><td>Pojmy:
<u>Aktívne:</u> rovnobežné a rôznobežné priamky, uhol, ramená uhla, vrchol uhla; priamy, pravý, ostrý, tupý, uhol väčší ako priamy; os uhla; vrcholový, susedný, striedavý a súhlasný uhol, vnútorný a vonkajší uhol mnohouholníka; trojuholník (vrcholy, strany), pravouhlý, ostrouhlý a tupouhlý trojuholník; rovnostranný, rovnoramenný, rôznostranný trojuholník;
Vzťahy:
Vzájomné polohy útvarov; súčet vnútorných uhlov v trojuholníku a štvoruholníku; vzťah medzi vnútorným a vonkajším uhlom v trojuholníku,</td><td>Pojmy:
<u>Aktívne:</u> základňa a ramená rovnoramenného trojuholníka, odvesny a prepona pravouhlého trojuholníka, významné prvky trojuholníka (výška, päta výšky, ťažnica, ťažisko, priesečník výšok), trojuholníková nerovnosť,
Vzťahy:
vlastnosti súhlasných a striedavých uhlov; vlastnosti a vzťahy významných prvkov v trojuholníku; trojuholníková nerovnosť; ťažnica a vzdialenosť ťažiska od strany a vrcholu (deliaci pomer)
Postupy:
modelovanie a konštrukcia výšok a ťažníc a osí strán a objavenie, že každá</td><td>Pojmy:
<u>Aktívne:</u>
štvoruholník, rovnobežník, pravouholník (štvorec, obdĺžnik), kosoštvorec, kosodĺžnik, lichobežník (pravouhlý, rovnoramenný, všeobecný), základňa, rameno, výška lichobežníka; mnohouholník; pravidelný šesťuholník, pravidelný osemuholník; kružnica a kruh (stred, polomer, priemer), kružnicový oblúk, dotyčnica.
<u>Pasívne:</u>
Pasívne: medzikružie, kruhový odsek a výsek, tetiva; sečnica, nesečnica.
Vzťahy:</td></tr>
</table>

			Postupy: Opisovanie, pomenovanie a charakteristika významných prvkov a vlastností rovinných útvarov, triedenie rovinných útvarov podľa vlastností, práca s modelmi a nemodelmi útvarov, hľadanie príkladov a protipríkladov geometrických situácií; rozhodovanie o vzájomných polohách priamok konštrukcia uhla ***Matematické praktiky:*** Matematické reprezentácie – tvorba a využívanie reprezentácie modelov a nemodelov rovinných útvarov (napr. pomocou štvorcovej, trojuholníkovej alebo inej siete, konštruovaním pomocou rysovacích alebo softvérových nástrojov) podľa daných vlastností v rôznych polohách a veľkostiach; hľadanie útvarov so zadanými vlastnosťami pomocou náčrtov. Matematické modelovanie – používanie skúseností a poznatkov o rovinných útvaroch pri návrhu stratégií a riešení polohových a metrických geometrických úloh v matematickom aj aplikačnom kontexte; modelovanie reálnych problémov planimetrického charakteru pomocou geometrických nástrojov a algoritmov, využívanie	trojica sa pretína v jednom bode (ortocentrum, ťažisko); objav vlastnosti priesečníka osí strán (stred opísanej kružnice); skúmanie možných polôh ťažiska, ortocentra a stredu opísanej kružnice pomocou dynamickej geometrie; konštrukcie trojuholníka s využitím množín bodov danej vlastnosti, zdôvodnenie a využitie trojuholníkovej nerovnosti ***Matematické praktiky:*** Matematické reprezentácie – tvorba a využívanie reprezentácie modelov a nemodelov rovinných útvarov (napr. pomocou štvorcovej, trojuholníkovej alebo inej siete, konštruovaním pomocou rysovacích alebo softvérových nástrojov) podľa daných vlastností v rôznych polohách a veľkostiach; hľadanie útvarov so zadanými vlastnosťami pomocou náčrtov. Matematické modelovanie – používanie skúseností a poznatkov o rovinných útvaroch pri návrhu stratégií a riešení polohových a metrických geometrických úloh v matematickom aj aplikačnom kontexte; modelovanie reálnych problémov planimetrického charakteru pomocou geometrických nástrojov a algoritmov, využívanie nástrojov na realizáciu riešenia geometrického problému,	vlastnosti štvoruholníkov a ich klasifikácia podľa počtu a dĺžky strán, veľkosti vnútorných uhlov, vlastností uhlopriečok a ich priesečníkov; vzťah polomeru a priemeru, stredový uhol. ***Postupy:*** vzájomných polohách priamky a kružnice a ich konštrukcia; identifikácia súhlasných a striedavých uhlov a ich využitie pri riešení geometrických úloh; konštrukcia štvoruholníkov; konštrukcia výšok a ďalších významných prvkov v štvoruholníku, konštrukcia pravidelného šesťuholníka; konštrukcia kružnice, určovanie vzdialenosti stredu od tetivy, objavenie postupu konštrukcie a konštrukcia dotyčnice ku kružnici; identifikácia kružnicového oblúka a výseku prislúchajúcich stredovému uhlu, vyznačenie kruhového odseku; riešenie polohových a metrických konštrukčných úloh s využitím množín bodov danej vlastnosti. ***Matematické praktiky:*** Matematické reprezentácie – tvorba a využívanie reprezentácie modelov a nem rovinných útvarov (napr. pomocou štvor trojuholníkovej alebo inej siete, konštruc pomocou rysovacích alebo softvérových nástrojov) podľa daných vlastností v rôzn polohách a veľkostiach; hľadanie útvaro so zadanými vlastnosťami

			nástrojov na realizáciu riešenia geometrického problému, interpretovanie a využívanie výsledkov v reálnych súvislostiach; využívanie polohových a metrických vlastností útvarov pri riešení konštrukčných úloh. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie terminológie rovinnej geometrie, diskutovanie o polohových aj metrických vlastnostiach rovinných útvarov; diskutovanie a argumentovanie o podmienkach existencie geometrických útvarov, diskusia o výbere vlastností, ktoré definujú zvolený útvar, slovné opisovanie a formálne zapisovanie postupu geometrickej konštrukcie a zdôvodnenie riešenia primeranou argumentáciou o vzťahoch medzi významnými prvkami útvarov a využitím množín bodov so spoločnou vlastnosťou.	interpretovanie a využívanie výsledkov v reálnych súvislostiach; využívanie polohových a metrických vlastností útvarov pri riešení konštrukčných úloh. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie terminológie rovinnej geometrie, diskutovanie o polohových aj metrických vlastnostiach rovinných útvarov; diskutovanie a argumentovanie o podmienkach existencie geometrických útvarov, diskusia o výbere vlastností, ktoré definujú zvolený útvar, slovné opisovanie a formálne zapisovanie postupu geometrickej konštrukcie a zdôvodnenie riešenia primeranou argumentáciou o vzťahoch medzi významnými prvkami útvarov a využitím množín bodov so spoločnou vlastnosťou.	pomocou náčrtov. Matematické modelovanie – používanie skúseností a poznatkov o rovinných útvarc pri návrhu stratégií a riešení polohových a metrických geometrických úloh v matematickom aj aplikačnom kontexte; modelovanie reálnych problémov planimetrického charakteru pomocou geometrických nástrojov a algoritmov, využívanie nástrojov na realizáciu riešenia geometrického problému, interpretovanie a využívanie výsledkov v reálnych súvislost využívanie polohových ametrických vlastn útvarov pri riešení konštrukčných úloh. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie terminológie rovinnej geometrie, diskutovanie o poloho aj metrických vlastnostiach rovinných útva diskutovanie a argumentovanie o podmier existencie geometrických útvarov, diskusi o výbere vlastností, ktoré definujú zvolený útvar, slovné opisovanie a formálne zapisovanie postupu geometrickej konštru a zdôvodnenie riešenia primeranou argumentáciou o vzťahoch medzi významr vlastnosťou.
			7.ročník	**8.ročník**	**9.ročník**
		Priestorové geometrické útvary, vlastnosti a vzťahy	Pojmy: Aktívne: kocka, kváder, vrchol, hrana, stena, podstava, plášť, sieť telesa; pohľad spredu, zhora a zboku Pasívne: teleso (jednoduché a zložené), nárys, pôdorys a bokorys	***Pojmy:*** Aktívne: hranol, valec, výška telesa Pasívne: hranol (kolmý, pravidelný, n-boký ***Vzťahy:***	***Pojmy:*** Aktívne: ihlan, stenová a telesová uhlopriečka; kužeľ, guľa (stred, polomer, priemer),. Pasívne: ihlan (pravidelný, n-boký), guľová plocha

			Vzťahy: Hierarchické a inkluzívne vzťahy medzi priestorovými útvarmi; vzťahy medzi počtom vrcholov, stien a hrán pravidelných telies Postupy: Určovanie a triedenie jednoduchých telies na základe ich vlastností, určovanie kritérií triedenia; objavovanie hierarchických a inkluzívnych vzťahov medzi priestorovými útvarmi; zaznamenávanie a tvorba modelov jednoduchých telies a stavieb z telies (voľné rovnobežné premietanie, nárys, pôdorys a bokorys, siete telies); tvorba telies z kociek a kvádrov podľa záznamu alebo slovného opisu; identifikácia a znázorňovanie viditeľných a neviditeľných hrán v pohľade; objavovanie vzťahov medzi počtom vrcholov, stien a hrán pravidelných telies; identifikácia a konštrukcia siete telies, modelovanie sietí kocky využitím dĺžky siete; určovanie a tvorba pohľadov na jednoduché a zložené telesá ***Matematické praktiky:*** Matematické reprezentácie – tvorba a používanie rôznych reprezentácií (predmetné modely a záznamy) jednoduchých telies na skúmanie ich významných prvkov a vlastností; tvorba modelov sietí jednoduchých telies pomocou konštrukčných nástrojov alebo	Hierarchické a inkluzívne vzťahy medzi priestorovými útvarmi; vzťahy medzi počtom vrcholov, stien a hrán pravidelných telies ***Postupy:*** Určovanie a triedenie jednoduchých telies na základe ich vlastností, určovanie kritérií triedenia; objavovanie hierarchických a inkluzívnych vzťahov medzi priestorovými útvarmi; zaznamenávanie a tvorba modelov jednoduchých telies a stavieb z telies (voľné rovnobežné premietanie, nárys, pôdorys a bokorys, siete telies); tvorba telies z kociek a kvádrov podľa záznamu alebo slovného opisu; identifikácia a znázorňovanie viditeľných a neviditeľných hrán v pohľade; objavovanie vzťahov medzi počtom vrcholov, stien a hrán pravidelných telies; identifikácia a konštrukcia siete telies, modelovanie sietí kocky využitím dĺžky siete; určovanie a tvorba pohľadov na jednoduché a zložené telesá ***Matematické praktiky:*** Matematické reprezentácie – tvorba a používanie rôznych reprezentácií (predmetné modely a záznamy) jednoduchých telies na skúmanie ich významných prvkov a vlastností; tvorba modelov sietí jednoduchých telies pomocou konštrukčných nástrojov alebo	***Vzťahy:*** Hierarchické a inkluzívne vzťahy medzi priestorovými útvarmi; vzťahy medzi počtom vrcholov, stien a hrán pravidelných telies ***Postupy:*** Určovanie a triedenie jednoduchých telies na základe ich vlastností, určovanie kritérií triedenia; objavovanie hierarchických a inkluzívnych vzťahov medzi priestorovými útvarmi; zaznamenávanie a tvorba modelov jednoduchých telies a stavieb z telies (voľné rovnobežné premietanie, nárys, pôdorys a bokorys, siete telies); tvorba telies z kociek a kvádrov podľa záznamu alebo slovného opisu; identifikácia a znázorňovanie viditeľných a neviditeľných hrán v pohľade; objavovanie vzťahov medzi počtom vrcholov, stien a hrán pravidelných telies; identifikácia a konštrukcia siete telies, modelovanie sietí kocky využitím dĺžky siete; určovanie a tvorba pohľadov na jednoduché a zložené telesá ***Matematické praktiky:*** Matematické reprezentácie – tvorba a používanie rôznych reprezentácií (predmetné modely a záznamy) jednoduchých telies na skúmanie ich významných prvkov a vlastností; tvorba

			softvéru; tvorba a používanie modelov zložených telies a stavieb z telies. Matematické modelovanie – riešenie úloh súvisiacich s rozvíjaním priestorovej predstavivosti a problémové úlohy o vzťahoch medzi dvojrozmernými a trojrozmernými útvarmi, medzi jednoduchými a zloženými telesami. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – aktívne opisovanie, pomenovanie a zaznamenanie jednoduchých a zložených telies v rôznych veľkostiach a polohách; komunikovanie o vlastnostiach telies a ich významných prvkoch; interpretovanie rôznych záznamov telies a ich zdôvodnenie, identifikovanie chyby a navrhovanie jej korekcie.	softvéru; tvorba a používanie modelov zložených telies a stavieb z telies. Matematické modelovanie – riešenie úloh súvisiacich s rozvíjaním priestorovej predstavivosti a problémové úlohy o vzťahoch medzi dvojrozmernými a trojrozmernými útvarmi, medzi jednoduchými a zloženými telesami. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – aktívne opisovanie, pomenovanie a zaznamenanie jednoduchých a zložených telies v rôznych veľkostiach a polohách; komunikovanie o vlastnostiach telies a ich významných prvkoch; interpretovanie rôznych záznamov telies a ich zdôvodnenie, identifikovanie chyby a navrhovanie jej korekcie.	modelov sietí jednoduchých telies pomocou konštrukčných nástrojov alebo softvéru; tvorba a používanie modelov zložených telies a stavieb z telies. Matematické modelovanie – riešenie úloh súvisiacich s rozvíjaním priestorovej predstavivosti a problémové úlohy o vzťahoch medzi dvojrozmernými a trojrozmernými útvarmi, medzi jednoduchými a zloženými telesami. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – aktívne opisovanie, pomenovanie a zaznamenanie jednoduchých a zložených telies v rôznych veľkostiach a polohách; komunikovanie o vlastnostiach telies a ich významných prvkoch; interpretovanie rôznych záznamov telies a ich zdôvodnenie, identifikovanie chyby a navrhovanie jej korekcie.
			6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
		Pokročilé postupy	***Pojmy:*** Aktívne: veľkosť uhla, uhlomer; stupeň, minúta; obvod, jednotky dĺžky, obsah, jednotky obsahu (mm, cm, dm, m, km, a, ha), jednotky hmotnosti (g, dg, kg, t) Pasívne: výmera ***Vzťahy:*** Vzťah medzi vrcholovými uhlami a susednými uhlami; vzťah medzi stupňami a minútami; vzťahy medzi jednotkami dĺžky a ich premeny; vzťahy medzi	***Pojmy:*** Aktívne:; povrch a objem telies (kocka, kváder); jednotky povrchu (mm, cm, dm, m, km), jednotky objemu (mm, cm, dm, m, cl, ml, dl, l, hl) ***Vzťahy:***	***Pojmy:*** Aktívne:; povrch a objem telies (hranol, valec), číslo pí (π) ***Vzťahy:*** vzťah medzi priemerom a polomerom kruhu/kružnice; vzťah medzi obvodom kruhu a jeho priemerom (odhady a približné hodnoty	***Pojmy:*** Aktívne:; povrch a objem telies (kužeľ, ihlan, guľa) ***Vzťahy:*** Pytagorova veta a jej význam.

		merania a určovani a miery	jednotkami obsahu a ich premeny, vzťahy medzi jednotkami hmotnosti; vzťah súčtu vnútorných uhlov trojuholníka a štvoruholníka ***Postupy:*** Odhadovanie a určenie veľkosti daného uhla v stupňovej miere s presnosťou na stupne, konštrukcia uhla s danou veľkosťou; určenie súčtu a rozdielu veľkostí uhlov; určenie veľkosti susedného a vrcholového uhla k danému uhlu; prevody medzi stupňami a minútami a naopak; odvodenie a aplikovanie vzťahu o súčte veľkostí vnútorných uhlov v trojuholníku; výpočet veľkosti vnútorného alebo vonkajšieho uhla v trojuholníku	vzťahy medzi jednotkami povrchu a ich premeny; vzťahy medzi jednotkami objemu a ich premeny (1l = 1 dm) ***Postupy:*** odhad a výpočet obvodu útvarov (štvorec, obdĺžnik, trojuholník), odhad a výpočet obsahu útvarov (štvorec, obdĺžnik)	čísla π a jeho geometrická interpretácia); Pytagorova veta a jej význam. ***Postupy:*** odhad a výpočet obvodu útvarov (rovnobežník, lichobežník, pravidelný n-uholník, kruh, resp. dĺžka kružnice a kružnicového oblúka) úvahou a aplikovaním odvodených vzťahov; odhad a výpočet obsahu útvarov (rovnobežník, trojuholník, lichobežník, kruh, kruhový výsek, zložený útvar) úvahou a aplikovaním odvodených vzťahov; odhad a výpočet objemu a povrchu telies úvahou a aplikovaním odvodených vzťahov; premeny jednotiek hmotnosti a ich využitie v praxi.	***Postupy:*** využitie Pytagorovej vety

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td colspan="2">Matematické praktiky:
<u>Matematické reprezentácie</u> – tvorba a používanie reprezentácií na vysvetlenie podstaty merania, odhadovanie a určovanie miery (štvorcová sieť, jednotkové kocky a pod.) útvarov; používanie vlastných a univerzálnych jednotiek, rozličné meracie nástroje (vrátane digitálnych) na meranie a určovanie miery útvarov; používanie manipulácie alebo vhodných grafických reprezentácií na objavenie vzťahu pre súčet vnútorných uhlov trojuholníka a štvoruholníka a vzťahu medzi vnútornými a vonkajšími uhlami trojuholníka.
<u>Matematické modelovanie</u> – vytváranie a riešenie geometrických situácií zameraných na proces merania, riešenie primeraných aplikačných úloh na určenie miery rovinných a priestorových útvarov (veľkosť uhla, dĺžka úsečky, obvod, obsah, objem, povrch) aj s využitím premeny jednotiek; využívanie polohových a metrických vlastností útvarov pri riešení konštrukčných úloh.
<u>Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia</u> – používanie správnej terminológie a symbolického jazyka v kontexte určovania miery rovinných a priestorových útvarov; slovné interpretovanie a vysvetľovanie vzťahov súvisiacich s mierou a jednotkami miery; diskutovanie o rôznych postupoch merania a ich presnosti, porovnávanie nameraných hodnôt s predbežným odhadom i výpočtom, argumentácia o dostatočnosti odhadu či potreby presného merania v praktických situáciách</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>6.ročník</td><td>8.ročník</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Skúmanie množín bodov v geometrii</td><td>Pojmy:
<u>Aktívne:</u> os úsečky, os uhla
Vzťahy:
spoločná vlastnosť bodov ležiacich na významných množinách bodov v rovine (os úsečky, os uhla).
Postupy:
Skúmanie a opis množín bodov s danou vlastnosťou (vrátane osi úsečky, osi uhla); konštrukcia množín bodov s danou vlastnosťou (os úsečky, os uhla) pomocou rysovacích nástrojov alebo geometrického softvéru;
Matematické praktiky:
<u>Matematické reprezentácie</u> – voľba a aplikovanie vhodnej reprezentácie množiny bodov danej vlastnosti (pomocou náčrtu, pravítka a kružidla alebo geometrického softvéru).
<u>Matematické modelovanie</u> – využívanie polohových a metrických vlastností útvarov pri riešení konštrukčných úloh; aplikovanie znalosti o množinách bodov pri hľadaní</td><td>Pojmy:
<u>Aktívne:</u> Tálesova kružnica.
Vzťahy:
spoločná vlastnosť bodov ležiacich na významných množinách bodov v rovine (dotyčnice ku kružnici, Tálesova kružnica).
Postupy:
Skúmanie a opis množín bodov s danou vlastnosťou (vrátane osi úsečky, osi uhla, Tálesovej kružnice); konštrukcia množín bodov s danou vlastnosťou (os úsečky, os uhla, Tálesova kružnica) pomocou rysovacích nástrojov alebo geometrického softvéru; konštrukcia vpísanej a opísanej kružnice trojuholníku; využitie Tálesovej kružnice pri konštrukcii trojuholníka a dotyčnice ku kružnici.
Matematické praktiky:
<u>Matematické reprezentácie</u> – voľba a aplikovanie vhodnej reprezentácie množiny bodov danej vlastnosti (pomocou náčrtu, pravítka a kružidla alebo geometrického softvéru).
<u>Matematické modelovanie</u> – využívanie polohových a metrických vlastností útvarov pri riešení konštrukčných úloh; aplikovanie</td></tr>
</table>

			riešení komplexnejších matematických a praktických úloh využitím vhodných nástrojov. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – diskutovanie o množinách bodov s danou vlastnosťou a vysvetľovanie ich praktického významu; zovšeobecňovanie konštrukčných postupov na zostrojenie množín bodov s danou vlastnosťou; prepojenie geometrickej konštrukcie, jej slovného opisu a symbolického zápisu.	znalosti o množinách bodov pri hľadaní riešení komplexnejších matematických a praktických úloh využitím vhodných nástrojov. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – diskutovanie o množinách bodov s danou vlastnosťou a vysvetľovanie ich praktického významu; zovšeobecňovanie konštrukčných postupov na zostrojenie množín bodov s danou vlastnosťou; prepojenie geometrickej konštrukcie, jej slovného opisu a symbolického zápisu.
			6.ročník	**9.ročník**
		Skúmanie zhodných a podobných zobrazení v rovine a ich vlastností	***Pojmy:*** Aktívne: osová a stredová súmernosť, stred súmernosti, os súmernosti, vzor a obraz; osovo a stredovo súmerné útvary; Pasívne: zhodnosť geometrických útvarov. ***Vzťahy:*** Vzťah medzi súmernosťou a zhodnosťou geometrických útvarov; vety o zhodnosti trojuholníkov (sss, sus, usu); ***Postupy:*** Zhodné zobrazenia – rozhodovanie o zhodnosti rovinných útvarov; objavovanie podmienok pre zhodnosť trojuholníkov na základe konštrukcie trojuholníka pri zadaní troch strán, dvoch strán a jedného uhla, dvoch uhlov a jednej strany (manipuláciou alebo použitím geometrického softvéru); rozhodovanie o zhodnosti dvoch trojuholníkov v rovine a aplikovanie viet o zhodnosti trojuholníkov v konštrukčných úlohách; identifikácia osovo a stredovo súmerných útvarov; určovanie vzorov a obrazov útvarov v osovej a stredovej súmernosti (bod, úsečka, trojuholník, štvoruholník,	***Pojmy:*** Aktívne: zhodné a podobné trojuholníky, pomer/koeficient podobnosti. Pasívne: zhodnosť a podobnosť geometrických útvarov. Vzťahy: vety o podobnosti trojuholníkov (sss, sus, uu). ***Postupy:*** konštrukcia osovo a stredovo súmerného útvaru pomocou rysovacích alebo digitálnych nástrojov; podobné zobrazenia – rozhodovanie o podobnosti útvarov, objavovanie podmienok pre podobnosť trojuholníkov na základe analógie s vetami o zhodnosti trojuholníkov; určovanie pomeru podobnosti dvoch podobných trojuholníkov; aplikovanie viet o podobnosti trojuholníkov pri riešení výpočtových a konštrukčných úloh; odhadovanie skutočných vzdialeností a výšok v teréne pomocou vlastnosti podobnosti trojuholníkov; určovanie skutočnej vzdialenosti využitím mierky mapy alebo skutočných rozmerov miestností/ predmetov podľa mierky plánu. ***Matematické praktiky:*** Matematické reprezentácie – využívanie a tvorba reprezentácie zhodných a podobných útvarov (napr. zrkadlo, tlačiareň, lupa, digitálny geometrický systém) a uvažovanie o ich obmedzeniach a výhodách.

			kružnica/kruh alebo iný jednoduchý útvar), určovanie stredu/osi v stredovej/osovej súmernosti ***Matematické praktiky:*** Matematické reprezentácie – využívanie a tvorba reprezentácie zhodných a podobných útvarov (napr. zrkadlo, tlačiareň, lupa, digitálny geometrický systém) a uvažovanie o ich obmedzeniach a výhodách.	Matematické modelovanie – navrhovanie postupov riešenia praktických geometrických a konštrukčných úloh s využitím poznatkov o zhodných a podobných zobrazeniach; tvorenie mozaík (tesalácie, vyplňovanie roviny) s použitím zhodných zobrazení v rovine pomocou rysovacích alebo digitálnych nástrojov. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – zapisovanie a interpretovanie geometrických postupov vyžadujúcich využitie symetrií a škálovania (zväčšenie, zmenšenie); vysvetľovanie podstaty zhodnosti a podobnosti a zdôvodňovanie riešení súvisiacich so zhodnými a podobnými zobrazeniami; diskutovanie o jednoduchých pozorovaných vlastnostiach zhodných a podobných zobrazení.

Učebné osnovy pre 1.cyklus *Informatika*		
		3.ročník
	Hlavný cieľ	**Zoznamovať sa hlavne so spôsobom riešenia algoritmických úloh, zatiaľ iba sekvenčných s propedeutikou na jednoduché cykly a s dôrazom na rozpoznanie správnosti riešenia, riešiteľnosti úlohy a chybových situácií.** **V línii digitálnej gramotnosti slúži na prvé zoznámenie sa s nástrojmi pre textovú a grafickú informáciu, ich kombinácii pri tvorbe veku a spôsobilostiam primeraných artefaktov s použitím vhodných stránok webu a multimediálnych súborov.**
Výkonový štandard		**1. cieľ Analyzovať elementárne problémy a zoznamovať sa s elementárnou logikou.** **Žiak vie/dokáže**: - rozhodnúť sa o pravdivosti/nepravdivosti jednoduchého tvrdenia, vybrať prvky/možnosti podľa pravdivosti tvrdenia, - uvažovať o budúcom riešení. **2. cieľ Riešiť elementárne problémy programovaním postupnosti príkazov.** **Žiak vie/dokáže:** - riešiť problém priamym riadením vykonávateľa (napríklad robot, korytnačka), - vytvoriť program skladaním príkazov do postupnosti, - aplikovať elementárne pravidlá na riadenie vykonávateľa, - doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracovaný program. **3. cieľ Na intuitívnej úrovni skúmať a hodnotiť riešenie.** **Žiak vie/dokáže:** - interpretovať program, simulovať činnosť vykonávateľa a krokovať riešenie s postupnosťou príkazov, - vyhľadať a opraviť chybu v zápise riešenia a vo výsledku po vykonaní postupnosti príkazov, - diskutovať o svojich riešeniach. **4. cieľ Zoznámiť sa s nástrojmi na prácu s textom a grafikou.** **Žiak vie/dokáže:** - použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov a textov, - nájsť, odhaliť a opraviť chyby pri úprave obrázkov a textov. **5. cieľ Zoznámiť sa s elementárnou lineárnou a tabuľkovou reprezentáciou údajov.** **Žiak vie/dokáže:** - orientovať sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávať a získavať informácie z jednoduchej štruktúry podľa zadaných kritérií, - organizovať informácie do štruktúr – podľa zadania vytvárať jednoduché štruktúry údajov, podľa konkrétnych jednoduchých pravidiel manipulovať so štruktúrami údajov. **6. cieľ Zoznámiť sa so základnou prácou s digitálnymi technológiami a aplikáciami.** **Žiak vie/dokáže:** - pracovať so základným hardvérom na používateľskej úrovni, - spustiť program/aplikáciu, ukončiť bežiacu aplikáciu, - prihlásiť sa a odhlásiť sa z programu/aplikácie. **7. cieľ Zoznámiť sa s digitálnym prostredím pre prácu s webovými stránkami.** **Žiak vie/dokáže:** - použiť nástroje na prezeranie webových stránok, - získať informácie z webových stránok, - vyhľadať a získať informáciu na zadaných stránkach internetu, - diskutovať o výsledkoch vyhľadávania, - diskutovať o rizikách na internete. **8. cieľ Zoznámiť sa s vplyvom digitálnych technológií na spoločnosť.** **Žiak vie/dokáže:** - diskutovať o digitálnych technológiách a o ich využití pri učení sa, doma a na zábavu.

3.ročník Téza: Programovanie				
Obsahový štandard	**Vzťahy, procesy, činnosti**			Pravda – nepravda, platí – neplatí, áno/alebo/nie (neformálne). Rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia. Navrhovanie riešenia, vyjadrenie plánu riešenia ako postupnosti krokov. Riešenie problémov, v ktorých sa treba rozhodnúť o pravdivosti/nepravdivosti jednoduchého tvrdenia.
3.ročník Téza: Konštrukcie jazyka				
Obsahový štandard	**Vzťahy, procesy, činnosti**			Chyba ako zlý výsledok, chyba v postupnosti príkazov Krokovanie, rozpoznanie chyby. Interpretovanie programu, simulovanie činnosti vykonávateľa a krokovanie rie- šenia s postupnosťou príkazov. Vyhľadanie a oprava chyby v zápise riešenia a vo výsledku po vykonaní postup- nosti príkazov. Diskusia o vlastných riešeniach.
3.ročník Téza: Údaje Práca s údajmi rôznych typov				
Obsahový štandard	**Pojmy** **Vzťahy, procesy, činnosti**			Oblasť, odsek. Zvýraznenie textu, zarovnanie odseku, obrázok v texte. Kreslenie základných útvarov, nastavenia grafických parametrov, opravovanie textu. Použitie konkrétnych nástrojov editora na tvorbu a úpravu obrázkov, textov. Hľadanie, odhalenie a oprava chyby pri úprave obrázkov a textov.
	Počet hodín			

3.ročník Téza: Údaje Údajové štruktúry			
Obsahový štandard	**Pojmy** **Vzťahy, procesy, činnosti**		Webová stránka, prehliadač, vyhľadávač. Adresa stránky identifikuje konkrétnu stránku a súvisí s jej obsahom a zobrazením, odkazy ako prepojenia na webové stránky, prehliadač ako nástroj na zobrazovanie webových stránok. Orientácia na webovej stránke, vyhľadávanie textov a obrázkov na zadaných stránkach, bezpečné správania sa na internete. Použitie webového prehliadača na prezeranie webových stránok a vyhľadanie a získanie informácie na zadaných stránkach internetu. Diskusia o výsledkoch vyhľadávania. Diskusia o rizikách na internete.
	Počet hodín		
3.ročník Téza: **Údaje** . Digitálna spoločnosť			
Obsahový štandard	**Vzťahy, procesy, činnosti**		Digitálne technológie okolo nás, digitálne technológie ako nástroje pre komunikáciu, digitálne technológie doma, v škole. Používanie nástrojov na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie. Diskusia o digitálnych technológiách a o ich využití pri učení sa, doma a na zábavu.
	Počet hodín		

Učebné osnovy pre 2.cyklus *INFORMATIKA*			
		4.ročník	**5. ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	**1. cieľ: Analyzovať problémy a spoznávať pravidlá elementárnej logiky.** • identifikovať opakujúce sa vzory • rozhodnúť o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia (výroku), vybrať prvky alebo možnosti podľa pravdivosti tvrdenia • uvažovať o budúcom riešení **2. cieľ: Riešiť elementárne problémy programovaním postupnosti príkazov a cyklov s konkrétnym počtom opakovaní.** • vytvoriť program skladaním príkazov do postupnosti • vytvoriť program, ktorý vyžaduje známy počet opakovaní • doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracovaný program **3. cieľ: Skúmať a hodnotiť správnosť riešenia a opravovať chyby.** • interpretovať program, simulovať činnosť vykonávateľa a krokovať riešenie s cyklami • rozpoznať, že program pracuje nesprávne a hľadať chybu vo vlastnom nesprávne pracujúcom programe a opraviť ju • diskutovať o svojich riešeniach • navrhnúť vylepšené riešenia **4. cieľ: Zoznámiť sa s nástrojmi na prácu s textom, grafikou, prezentáciami, zvukom a videom.** **Žiak vie/dokáže:** • použiť konkrétne nástroje na tvorbu a úpravu obrázkov, animácií, textov, príbehov a prezentácií, na spúšťanie zvukov a videa, • hľadať, odhaľovať a opraviť chyby pri úprave obrázkov, animácií, textov a prezentácií, • kombinovať grafiku rôznych typov a z rôznych zdrojov,	**1. cieľ: Analyzovať problémy a spoznávať pravidlá elementárnej logiky.** • identifikovať opakujúce sa vzory • rozhodnúť o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia (výroku), vybrať prvky alebo možnosti podľa pravdivosti tvrdenia • uvažovať o budúcom riešení **2. cieľ: Riešiť elementárne problémy programovaním postupnosti príkazov a cyklov s konkrétnym počtom opakovaní.** • vytvoriť program skladaním príkazov do postupnosti • vytvoriť program, ktorý vyžaduje známy počet opakovaní • doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracovaný program **3. cieľ: Skúmať a hodnotiť správnosť riešenia a opravovať chyby.** • interpretovať program, simulovať činnosť vykonávateľa a krokovať riešenie s cyklami • rozpoznať, že program pracuje nesprávne a hľadať chybu vo vlastnom nesprávne pracujúcom programe a opraviť ju • diskutovať o svojich riešeniach • navrhnúť vylepšené riešenia **4. cieľ: Zoznámiť sa s nástrojmi na prácu s textom, grafikou, prezentáciami, zvukom a videom.** **Žiak vie/dokáže:** • použiť konkrétne nástroje na tvorbu a úpravu obrázkov, animácií, textov, príbehov a prezentácií, na spúšťanie zvukov a videa, • hľadať, odhaľovať a opraviť chyby pri úprave obrázkov, animácií, textov a prezentácií, • kombinovať grafiku rôznych typov a z rôznych zdrojov,

	Komponenty		4.ročník	5. ročník
Obsahový štandard	Programovanie	***Analýza problému***	***Vzťahy:*** Platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne). ***Procesy:*** Krokovanie sekvencie a opakovania, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia. ***Činnosti:*** Identifikovanie vzorov, ktoré sa dajú realizovať pomocou konštrukcie opakovania. Rozhodovanie o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia (výroku), keď niečo platí – neplatí aj so spojkami a/alebo/nie (neformálne). Vyberanie prvkov alebo možností podľa pravdivosti tvrdenia. Uvažovanie o budúcich riešeniach.	***Vzťahy:*** Platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne). ***Procesy:*** Krokovanie sekvencie a opakovania, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia. ***Činnosti:*** Identifikovanie vzorov, ktoré sa dajú realizovať pomocou konštrukcie opakovania. Rozhodovanie o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia (výroku), keď niečo platí – neplatí aj so spojkami a/alebo/nie (neformálne). Vyberanie prvkov alebo možností podľa pravdivosti tvrdenia. Uvažovanie o budúcich riešeniach.
		Konštrukcie jazyka	***Pojmy:*** Príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov, opakovanie, počet opakovaní, telo cyklu. ***Vzťahy:*** Zápis postupnosti príkazov a cyklu v jazyku ako návod pre vykonávateľa, ako súvisí počet opakovaní s výsledkom. ***Procesy:*** Zostavovanie a úprava programu v jazyku vykonávateľa, spustenie programu. ***Činnosti:*** Vytváranie programu skladaním príkazov aj s parametrami príkazu do postupnosti. Vytváranie programu, ktorý vyžaduje známy počet opakovaní. Diskusia o tom, ako súvisí počet opakovaní a telo cyklu s výsledkom rozpracovaného programu. Zostavovanie a úprava (dopĺňanie, dokončovanie,	***Pojmy:*** Príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov, opakovanie, počet opakovaní, telo cyklu. ***Vzťahy:*** Zápis postupnosti príkazov a cyklu v jazyku ako návod pre vykonávateľa, ako súvisí počet opakovaní s výsledkom. ***Procesy:*** Zostavovanie a úprava programu v jazyku vykonávateľa, spustenie programu. ***Činnosti:*** Vytváranie programu skladaním príkazov aj s parametrami príkazu do postupnosti. Vytváranie programu, ktorý vyžaduje známy počet opakovaní. Zapisovanie postupnosti príkazov a cyklu v jazyku ako návod pre vykonávateľa. Diskusia o tom, ako súvisí počet opakovaní a telo cyklu

			modifikovanie) programu v jazyku vykonávateľa. Spustenie programu.	s výsledkom rozpracovaného programu. Zostavovanie a úprava (dopĺňanie, dokončovanie, modifikovanie) programu v jazyku vykonávateľa. Spustenie programu.
		Interpretácia zápisu riešenia, hľadanie, opravovanie chýb	***Vzťahy:*** Jazyk – vykonanie programu, chyba ako nesprávny zápis programu, chyba ako nesprávny výsledok, chyba v postupnosti príkazov a v cykle. ***Procesy:*** Krokovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe, hľadanie chyby. Interpretovanie programu, simulovanie činnosti vykonávateľa a krokovanie riešenia s postupnosťou príkazov a s cyklami. Analyzovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe. Rozpoznávanie, že program pracuje nesprávne, hľadanie chyby vo vlastnom nesprávne pracujúcom programe a jej opravovanie. Diskusia o svojich vlastných riešeniach a návrh vylepšenia. ***Činnosti:*** Interpretovanie programu, simulovanie činnosti vykonávateľa a krokovanie riešenia s postupnosťou príkazov a s cyklami. Analyzovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe. Rozpoznávanie, že program pracuje nesprávne, hľadanie chyby vo vlastnom nesprávne pracujúcom programe a jej opravovanie. Diskusia o svojich vlastných riešeniach a návrh vylepšenia.	***Vzťahy:*** Jazyk – vykonanie programu, chyba ako nesprávny zápis programu, chyba ako nesprávny výsledok, chyba v postupnosti príkazov a v cykle. ***Procesy:*** Krokovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe, hľadanie chyby. Interpretovanie programu, simulovanie činnosti vykonávateľa a krokovanie riešenia s postupnosťou príkazov a s cyklami. Analyzovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe. Rozpoznávanie, že program pracuje nesprávne, hľadanie chyby vo vlastnom nesprávne pracujúcom programe a jej opravovanie. Diskusia o svojich vlastných riešeniach a návrh vylepšenia. ***Činnosti:*** Interpretovanie programu, simulovanie činnosti vykonávateľa a krokovanie riešenia s postupnosťou príkazov a s cyklami. Analyzovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe. Rozpoznávanie, že program pracuje nesprávne, hľadanie chyby vo vlastnom nesprávne pracujúcom programe a jej opravovanie. Diskusia o svojich vlastných riešeniach a návrh vylepšenia.
	Komponenty		**4.ročník**	**5. ročník**

	Údaje	***Práca s údajmi rôznych typov***	***Pojmy:*** Schránka, oblasť, animácia, pozadie, snímka, prezentácia, odrážky, číslovanie. ***Vzťahy:*** Obrázok v rastri alebo ako vektorová grafika, animácia ako postupnosť obrázkov, poradie snímok v príbehu a prezentácii. ***Procesy:*** Používanie nástrojov na kreslenie, prácu s textom, vytváranie animácií, príbehov a prezentácií, prehrávanie zvuku a videa. ***Činnosti:*** Používanie konkrétneho nástroja na tvorbu a úpravu obrázkov, animácií, textov, príbehov a prezentácií, na spúšťanie zvukov a videa. Kombinovanie grafiky rôznych typov a z rôznych zdrojov, používanie schránky, oblasti. Voľba vhodného nástroja na úpravu animácie, pozadia, snímky, prezentácie, odrážok, číslovania. Používanie nástrojov na vyhľadanie a nahradenie textu. Skúmanie nových nástrojov v konkrétnom editore. Diskusia o vlastnostiach obrázka v rastri alebo ako vektorovej grafiky, o animácii ako postupnosti obrázkov, o poradí snímok v príbehu a prezentácii.	***Pojmy:*** Schránka, oblasť, animácia, pozadie, snímka, prezentácia, odrážky, číslovanie. ***Vzťahy:*** Obrázok v rastri alebo ako vektorová grafika, animácia ako postupnosť obrázkov, poradie snímok v príbehu a prezentácii. ***Procesy:*** Používanie nástrojov na kreslenie, prácu s textom, vytváranie animácií, príbehov a prezentácií, prehrávanie zvuku a videa. ***Činnosti:*** Používanie konkrétneho nástroja na tvorbu a úpravu obrázkov, animácií, textov, príbehov a prezentácií, na spúšťanie zvukov a videa. Hľadanie, odhaľovanie a oprava chýb pri úprave obrázkov, animácií, textov a prezentácií. Kombinovanie grafiky rôznych typov a z rôznych zdrojov, používanie schránky, oblasti. Voľba vhodného nástroja na úpravu animácie, pozadia, snímky, prezentácie, odrážok, číslovania. Používanie nástrojov na vyhľadanie a nahradenie textu. Skúmanie nových nástrojov v konkrétnom editore. Diskusia o vlastnostiach obrázka v rastri alebo ako vektorovej grafiky, o animácii ako postupnosti obrázkov, o poradí snímok v príbehu a prezentácii.

		Informácie	***Vzťahy:*** Vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk) ***Procesy:*** ***Činnosti:*** Vyhľadávanie a získavanie informácií v informačnom systéme a databáze. Získavanie informácií rôznych typov (grafika, text, zvuk, čísla) pomocou konkrétnych nástrojov. Výber vhodných nástrojov na spracovanie informácií.	***Vzťahy:*** Vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk) ***Procesy:*** ***Činnosti:*** Vyhľadávanie a získavanie informácií v informačnom systéme a databáze. Získavanie informácií rôznych typov (grafika, text, zvuk, čísla) pomocou konkrétnych nástrojov. Výber vhodných nástrojov na spracovanie informácií. Zašifrovanie a rozšifrovanie textu podľa jednoduchých pravidiel (rôzna reprezentácia znakov a slov).
		Údajové štruktúry	***Pojmy:*** Postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka), riadok, stĺpec, bunka, adresa bunky. ***Vzťahy:*** Poradie objektov a ich pozícia v postupnosti, adresa bunky ako pozícia objektov (bunky) v tabuľke. ***Procesy:*** Práca s grafovými štruktúrami a stromovými štruktúrami, navigácia v štruktúre. ***Činnosti:*** Organizovanie informácií do štruktúr, ako sú postupnosti, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka), stromy, grafy (v zmysle rodostrom a jednoduché mapy) –	***Pojmy:*** Postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka), riadok, stĺpec, bunka, adresa bunky. ***Vzťahy:*** Poradie objektov a ich pozícia v postupnosti, adresa bunky ako pozícia objektov (bunky) v tabuľke. ***Procesy:*** Práca s grafovými štruktúrami a stromovými štruktúrami, navigácia v štruktúre. ***Činnosti:*** Organizovanie informácií do štruktúr, ako sú postupnosti, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka), stromy, grafy (v zmysle rodostrom a jednoduché mapy) – vytváranie a manipulácia so

			vytváranie a manipulácia so štruktúrami, ktoré obsahujú údaje a jednoduché vzťahy. Orientovanie sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávanie a získavanie informácií zo štruktúry podľa zadaných kritérií. Interpretovanie údajov zo štruktúry – vyvodenie existujúcich vzťahov zo zadaných údajov v štruktúre (napríklad vplyv poradia objektov a ich pozície v postupnosti), prerozprávanie informácie uloženej v štruktúre vlastnými slovami. Používanie konkrétnych nástrojov na prácu s tabuľkami (práca s riadkom, stĺpcom, bunkou, adresou bunky ako pozíciou objektu v tabuľke), stromami a grafmi (napríklad pojmové mapy).	štruktúrami, ktoré obsahujú údaje a jednoduché vzťahy. Orientovanie sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávanie a získavanie informácií zo štruktúry podľa zadaných kritérií. Interpretovanie údajov zo štruktúry – vyvodenie existujúcich vzťahov zo zadaných údajov v štruktúre (napríklad vplyv poradia objektov a ich pozície v postupnosti), prerozprávanie informácie uloženej v štruktúre vlastnými slovami. Používanie konkrétnych nástrojov na prácu s tabuľkami (práca s riadkom, stĺpcom, bunkou, adresou bunky ako pozíciou objektu v tabuľke), stromami a grafmi (napríklad pojmové mapy).
	Komponenty		**4.ročník**	**5. ročník**
	Technológie	***Hardvér a softvér***	***Pojmy:*** Súbor, priečinok. ***Vzťahy:*** Vstupné a výstupné zariadenie ako nástroj na komunikáciu s počítačom, rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií. ***Procesy:*** Vytvorenie, ukladanie dokumentov, používanie školského vzdelávacieho softvéru, práca s digitálnou učebnicou a encyklopédiou. ***Činnosti:*** Práca so základnými vstupnými a výstupnými zariadeniami ako nástrojmi na komunikáciu s počítačom.	***Pojmy:*** Súbor, priečinok. ***Vzťahy:*** Vstupné a výstupné zariadenie ako nástroj na komunikáciu s počítačom, rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií. ***Procesy:*** Vytvorenie, ukladanie dokumentov, používanie školského vzdelávacieho softvéru, práca s digitálnou učebnicou a encyklopédiou. ***Činnosti:*** Práca so základnými vstupnými a výstupnými zariadeniami ako nástrojmi na komunikáciu s počítačom.
		Počítačové siete	***Pojmy:*** Vyhľadávač. ***Vzťahy:*** Text a hypertext ako súčasť dokumentov na internete a v encyklopédiách, riziká na	***Pojmy:*** Vyhľadávač. ***Vzťahy:*** Text a hypertext ako súčasť dokumentov na internete a v encyklopédiách, riziká na internete.

			internete. ***Procesy:*** Vyhľadávanie textov, stránok, obrázkov, videa, spoznávanie bezpečného a etického správania na internete. ***Činnosti:*** Vyhľadávanie informácií rôznych typov (textov, stránok, obrázkov, videa) na webe. Získavanie informácií z webových stránok a ich používanie vo svojich produktoch. Diskusia o texte a hypertexte ako súčasti dokumentov na internete a v encyklopédiách. Diskusia o výsledkoch vyhľadávania (či spĺňajú očakávania). Diskusia o rizikách a etickom správaní na internete.	***Procesy:*** Vyhľadávanie textov, stránok, obrázkov, videa, spoznávanie bezpečného a etického správania na internete. ***Činnosti:*** Vyhľadávanie informácií rôznych typov (textov, stránok, obrázkov, videa) na webe. Získavanie informácií z webových stránok a ich používanie vo svojich produktoch. Diskusia o texte a hypertexte ako súčasti dokumentov na internete a v encyklopédiách. Diskusia o výsledkoch vyhľadávania (či spĺňajú očakávania). Diskusia o rizikách a etickom správaní na internete.
		Digitálna spoločnosť	***Pojmy:*** ***Vzťahy:*** Dôveryhodnosť získaných informácií, softvér ako výsledok niekoho práce, vírus ako škodlivý softvér, špehovanie ako nepovolená aktivita softvéru alebo webových stránok, digitálne technológie ako nástroje pre výpočet, komunikáciu, modelovanie. ***Procesy:*** Budovanie korektného postoja k používaniu digitálnych diel, používanie nástrojov na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie.	***Pojmy:*** ***Vzťahy:*** Dôveryhodnosť získaných informácií, softvér ako výsledok niekoho práce, vírus ako škodlivý softvér, špehovanie ako nepovolená aktivita softvéru alebo webových stránok, digitálne technológie ako nástroje pre výpočet, komunikáciu, modelovanie. ***Procesy:*** Budovanie korektného postoja k používaniu digitálnych diel, používanie nástrojov na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie.

			Činnosti: Diskusia o počítačovej kriminalite, dôveryhodnosti získaných informácií. Diskusia o etickom používaní digitálnych produktov a budovanie korektného postoja k používaniu digitálnych diel (aj softvéru ako výsledku niekoho práce), používanie nástrojov na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie. Diskusia o nebezpečných aplikáciách, víruse ako škodlivom softvéri, špehovaní ako nepovolenej aktivite softvéru alebo webových stránok. Diskusia o využití konkrétnych nástrojov digitálnych technológií ako nástrojov pre výpočet, komunikáciu, modelovanie a pri učení sa iných predmetov.	***Činnosti:*** Diskusia o počítačovej kriminalite, dôveryhodnosti získaných informácií. Diskusia o etickom používaní digitálnych produktov a budovanie korektného postoja k používaniu digitálnych diel (aj softvéru ako výsledku niekoho práce), používanie nástrojov na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie. Diskusia o nebezpečných aplikáciách, víruse ako škodlivom softvéri, špehovaní ako nepovolenej aktivite softvéru alebo webových stránok. Diskusia o využití konkrétnych nástrojov digitálnych technológií ako nástrojov pre výpočet, komunikáciu, modelovanie a pri učení sa iných predmetov.

Učebné osnovy pre 3.cyklus *INFORMATIKA*					
		6.ročník	**7. ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• identifikovať údaje, ktoré si treba zapamätať • rozpoznať miesta, kde sa treba rozhodovať, opakovať činnosť • vlastnými slovami sformulovať plán budúceho riešenia • rozhodnúť sa o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia/výroku • vytvoriť program, v ktorom si treba zapamätať neštruktúrované hodnoty a neskôr ich jednoducho použiť 👁 📖, • vytvoriť program, ktorý vyžaduje daný známy počet opakovaní 👁 📖, • vytvoriť program, ktorý vyžaduje vetvenie s jednoduchou podmienkou 👁 📖, • vytvoriť program, ktorý reaguje na vstup • interpretovať program, simulovať činnosť vykonávateľa a krokovať riešenie s premennými, cyklami a vetvením 👁 📖, • hľadať chybu vo vlastnom nesprávne pracujúcom programe a opraviť ju	• identifikovať údaje, ktoré si treba zapamätať • rozpoznať miesta, kde sa treba rozhodovať, opakovať činnosť • vlastnými slovami sformulovať plán budúceho riešenia • rozhodnúť sa o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia/výroku, uviesť kontra príklad, keď niečo neplatí, nefunguje • vytvoriť program, v ktorom si treba zapamätať neštruktúrované hodnoty a neskôr ich jednoducho použiť , • vytvoriť program, ktorý vyžaduje daný známy počet opakovaní, • vytvoriť program, ktorý vyžaduje vetvenie s jednoduchou podmienkou, • vytvoriť program, ktorý reaguje na vstup, • vytvoriť program, ktorý obsahuje podprogramy , • doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracovaný program	• identifikovať údaje, ktoré si treba zapamätať • rozpoznať miesta, kde sa treba rozhodovať, opakovať činnosť • vlastnými slovami sformulovať plán budúceho riešenia • rozhodnúť sa o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia/výroku, uviesť kontra príklad, keď niečo neplatí, nefunguje • vytvoriť program, v ktorom si treba zapamätať neštruktúrované hodnoty a neskôr ich jednoducho použiť , • vytvoriť program, ktorý vyžaduje daný známy počet opakovaní, • vytvoriť program, ktorý vyžaduje vetvenie s jednoduchou podmienkou, • vytvoriť program, ktorý reaguje na vstup, • vytvoriť program, ktorý obsahuje podprogramy , • doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracovaný program	• identifikovať údaje, ktoré si treba zapamätať • rozpoznať miesta, kde sa treba rozhodovať, opakovať činnosť • vlastnými slovami sformulovať plán budúceho riešenia • rozhodnúť sa o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia/výroku, uviesť kontra príklad, keď niečo neplatí, nefunguje • vytvoriť program, v ktorom si treba zapamätať neštruktúrované hodnoty a neskôr ich jednoducho použiť , • vytvoriť program, ktorý vyžaduje daný známy počet opakovaní, • vytvoriť program, ktorý vyžaduje vetvenie s jednoduchou podmienkou, • vytvoriť program, ktorý reaguje na vstup, • vytvoriť program, ktorý obsahuje podprogramy , • doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracovaný program

Obsahový štandard	Komponenty		6.ročník	7. ročník	8.ročník	9.ročník
	Programovanie	***Analýza problému***	***Pojmy:...*** ***Vzťahy:***Aký informatický problém je v zadaní úlohy, platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne), premenná ako označenie. ***Procesy:*** Idea sekvencie, opakovania, vetvenia, jednoduchej manipulácie s údajmi, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia. ***Činnosti:*** Identifikovanie údajov, ktoré si treba zapamätať, rozpoznávanie miest, kde sa treba rozhodovať, opakovať činnosť. Formulovanie plánu riešenia a jeho vyjadrenie vlastnými slovami s využitím sekvencie, opakovania, vetvenia a jednoduchej manipulácie s údajmi. Rozhodovanie o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia/výroku s príkladmi a kontra-príkladmi, keď niečo	***Pojmy:...*** ***Vzťahy:***Aký informatický problém je v zadaní úlohy, platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne), premenná ako označenie. ***Procesy:*** Idea sekvencie, opakovania, vetvenia, jednoduchej manipulácie s údajmi, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia. ***Činnosti:*** Identifikovanie údajov, ktoré si treba zapamätať, rozpoznávanie miest, kde sa treba rozhodovať, opakovať činnosť. Formulovanie plánu riešenia a jeho vyjadrenie vlastnými slovami s využitím sekvencie, opakovania, vetvenia a jednoduchej manipulácie s údajmi. Rozhodovanie o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia/výroku s príkladmi a kontra-príkladmi, keď niečo	***Pojmy:...*** ***Vzťahy:***Aký informatický problém je v zadaní úlohy, platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne), premenná ako označenie. ***Procesy:*** Idea sekvencie, opakovania, vetvenia, jednoduchej manipulácie s údajmi, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia. ***Činnosti:*** Identifikovanie údajov, ktoré si treba zapamätať, rozpoznávanie miest, kde sa treba rozhodovať, opakovať činnosť. Formulovanie plánu riešenia a jeho vyjadrenie vlastnými slovami s využitím sekvencie, opakovania, vetvenia a jednoduchej manipulácie s údajmi. Rozhodovanie o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia/výroku s príkladmi a kontra-príkladmi, keď niečo	***Pojmy:...*** ***Vzťahy:***Aký informatický problém je v zadaní úlohy, platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne), premenná ako označenie. ***Procesy:*** Idea sekvencie, opakovania, vetvenia, jednoduchej manipulácie s údajmi, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia. ***Činnosti:*** Identifikovanie údajov, ktoré si treba zapamätať, rozpoznávanie miest, kde sa treba rozhodovať, opakovať činnosť. Formulovanie plánu riešenia a jeho vyjadrenie vlastnými slovami s využitím sekvencie, opakovania, vetvenia a jednoduchej manipulácie s údajmi. Rozhodovanie o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia/výroku s príkladmi a kontra-príkladmi, keď niečo

			platí – neplatí, funguje – nefunguje aj so spojkami a/alebo/nie (neformálne). Uvažovanie o budúcich riešeniach.	platí – neplatí, funguje – nefunguje aj so spojkami a/alebo/nie (neformálne). Uvažovanie o budúcich riešeniach.	platí – neplatí, funguje – nefunguje aj so spojkami a/alebo/nie (neformálne). Uvažovanie o budúcich riešeniach.	platí – neplatí, funguje – nefunguje aj so spojkami a/alebo/nie (neformálne). Uvažovanie o budúcich riešeniach.
		Konštrukcie jazyka	***Pojmy:*** Premenná, parameter príkazu, postupnosť príkazov, opakovanie, vetvenie, podmienka, podprogram. ***Vzťahy:*** Vstup – program – výsledok, konštrukcie jazyka: postupnosť príkazov, cyklus, podmienený príkaz, pomenovaná postupnosť príkazov, pravidlá jazyka pre použitie premennej, prostriedky jazyka pre: získanie vstupu, spracovanie vstupu a zobrazenie výstupu. ***Procesy:*** Zostavovanie programu v jazyku vykonávateľa, spustenie programu, zostavenie a úprava príkazov, čakanie na neznámy vstup – vykonanie akcie – výstup, následný efekt.	***Pojmy:*** Premenná, parameter príkazu, postupnosť príkazov, opakovanie, vetvenie, podmienka, podprogram. ***Vzťahy:*** Vstup – program – výsledok, konštrukcie jazyka: postupnosť príkazov, cyklus, podmienený príkaz, pomenovaná postupnosť príkazov, pravidlá jazyka pre použitie premennej, prostriedky jazyka pre: získanie vstupu, spracovanie vstupu a zobrazenie výstupu. ***Procesy:*** Zostavovanie programu v jazyku vykonávateľa, spustenie programu, zostavenie a úprava príkazov, čakanie na neznámy vstup – vykonanie akcie – výstup, následný efekt.	***Pojmy:*** Premenná, parameter príkazu, postupnosť príkazov, opakovanie, vetvenie, podmienka, podprogram. ***Vzťahy:*** Vstup – program – výsledok, konštrukcie jazyka: postupnosť príkazov, cyklus, podmienený príkaz, pomenovaná postupnosť príkazov, pravidlá jazyka pre použitie premennej, prostriedky jazyka pre: získanie vstupu, spracovanie vstupu a zobrazenie výstupu. ***Procesy:*** Zostavovanie programu v jazyku vykonávateľa, spustenie programu, zostavenie a úprava príkazov, čakanie na neznámy vstup – vykonanie akcie – výstup, následný efekt.	***Pojmy:*** Premenná, parameter príkazu, postupnosť príkazov, opakovanie, vetvenie, podmienka, podprogram. ***Vzťahy:*** Vstup – program – výsledok, konštrukcie jazyka: postupnosť príkazov, cyklus, podmienený príkaz, pomenovaná postupnosť príkazov, pravidlá jazyka pre použitie premennej, prostriedky jazyka pre: získanie vstupu, spracovanie vstupu a zobrazenie výstupu. ***Procesy:*** Zostavovanie programu v jazyku vykonávateľa, spustenie programu, zostavenie a úprava príkazov, čakanie na neznámy vstup – vykonanie akcie – výstup, následný efekt.

			Činnosti: Vytváranie programov, v ktorých si treba pomocou premennej zapamätať neštruktúrované hodnoty a neskôr ich jednoducho použiť. Vytváranie programov, v ktorých sa vyžaduje daný známy počet opakovaní. Vytváranie programov, v ktorých sa vyžaduje vetvenie s jednoduchou podmienkou. Vytváranie programov, ktoré reagujú na vstup. Používanie premennej, parametrov príkazu, postupnosti príkazov, podprogramu, konštrukcie opakovania a vetvenia podľa podmienky.	***Činnosti:*** Vytváranie programov, v ktorých si treba pomocou premennej zapamätať neštruktúrované hodnoty a neskôr ich jednoducho použiť. Vytváranie programov, v ktorých sa vyžaduje daný známy počet opakovaní. Vytváranie programov, v ktorých sa vyžaduje vetvenie s jednoduchou podmienkou. Vytváranie programov, ktoré reagujú na vstup. Používanie premennej, parametrov príkazu, postupnosti príkazov, podprogramu, konštrukcie opakovania a vetvenia podľa podmienky. Zostavovanie programu v jazyku vykonávateľa, spustenie programu, zostavenie a úprava príkazov, čakanie na neznámy vstup – vykonanie akcie – výstup, následný efekt.	***Činnosti:*** Vytváranie programov, v ktorých si treba pomocou premennej zapamätať neštruktúrované hodnoty a neskôr ich jednoducho použiť. Vytváranie programov, v ktorých sa vyžaduje daný známy počet opakovaní. Vytváranie programov, v ktorých sa vyžaduje vetvenie s jednoduchou podmienkou. Vytváranie programov, ktoré reagujú na vstup. Používanie premennej, parametrov príkazu, postupnosti príkazov, podprogramu, konštrukcie opakovania a vetvenia podľa podmienky. Zostavovanie programu v jazyku vykonávateľa, spustenie programu, zostavenie a úprava príkazov, čakanie na neznámy vstup – vykonanie akcie – výstup, následný efekt.	***Činnosti:*** Vytváranie programov, v ktorých si treba pomocou premennej zapamätať neštruktúrované hodnoty a neskôr ich jednoducho použiť. Vytváranie programov, v ktorých sa vyžaduje daný známy počet opakovaní. Vytváranie programov, v ktorých sa vyžaduje vetvenie s jednoduchou podmienkou. Vytváranie programov, ktoré reagujú na vstup. Používanie premennej, parametrov príkazu, postupnosti príkazov, podprogramu, konštrukcie opakovania a vetvenia podľa podmienky. Zostavovanie programu v jazyku vykonávateľa, spustenie programu, zostavenie a úprava príkazov, čakanie na neznámy vstup – vykonanie akcie – výstup, následný efekt.

				Dopĺňanie, dokončovanie a modifikovanie rozpracovaných programov.	Dopĺňanie, dokončovanie a modifikovanie rozpracovaných programov.	Dopĺňanie, dokončovanie a modifikovanie rozpracovaných programov.
		Interpretácia zápisu riešenia, hľadanie, opravovanie chýb	***Pojmy: chyba, krokovanie*** ***Vzťahy:*** Jazyk – vykonanie programu, chyba pri realizácii (logická chyba), chyba v zápise (syntaktická chyba), chyba v postupnosti príkazov s premennými, cyklom a vetvením. ***Procesy:*** Krokovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe, hľadanie chyby. ***Činnosti:*** Interpretovanie programu, simulovanie činnosti vykonávateľa a krokovanie riešenia s premennými, cyklami a vetvením. Analyzovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe. Hľadanie rôznych typov chýb (syntaktická chyba v zápise, logická chyba pri realizácii	***Pojmy: chyba, krokovanie*** ***Vzťahy:*** Jazyk – vykonanie programu, chyba pri realizácii (logická chyba), chyba v zápise (syntaktická chyba), chyba v postupnosti príkazov s premennými, cyklom a vetvením. ***Procesy:*** Krokovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe, hľadanie chyby. ***Činnosti:*** Interpretovanie programu, simulovanie činnosti vykonávateľa a krokovanie riešenia s premennými, cyklami a vetvením. Analyzovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe. Hľadanie rôznych typov chýb (syntaktická chyba v zápise, logická chyba pri realizácii	***Pojmy: chyba, krokovanie*** ***Vzťahy:*** Jazyk – vykonanie programu, chyba pri realizácii (logická chyba), chyba v zápise (syntaktická chyba), chyba v postupnosti príkazov s premennými, cyklom a vetvením. ***Procesy:*** Krokovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe, hľadanie chyby. ***Činnosti:*** Interpretovanie programu, simulovanie činnosti vykonávateľa a krokovanie riešenia s premennými, cyklami a vetvením. Analyzovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe. Hľadanie rôznych typov chýb (syntaktická chyba v zápise, logická chyba pri realizácii	***Pojmy: chyba, krokovanie*** ***Vzťahy:*** Jazyk – vykonanie programu, chyba pri realizácii (logická chyba), chyba v zápise (syntaktická chyba), chyba v postupnosti príkazov s premennými, cyklom a vetvením. ***Procesy:*** Krokovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe, hľadanie chyby. ***Činnosti:*** Interpretovanie programu, simulovanie činnosti vykonávateľa a krokovanie riešenia s premennými, cyklami a vetvením. Analyzovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe. Hľadanie rôznych typov chýb (syntaktická chyba v zápise, logická chyba pri realizácii

			programu), vo vlastnom nesprávne pracujúcom programe a jej opravovanie. Diskusia a návrh vylepšení riešenia. Diskusia o tom, či má úloha riešenie.	programu), vo vlastnom nesprávne pracujúcom programe a jej opravovanie. Diskusia a návrh vylepšení riešenia. Diskusia o tom, či má úloha riešenie.	programu), vo vlastnom nesprávne pracujúcom programe a jej opravovanie. Diskusia a návrh vylepšení riešenia. Diskusia o tom, či má úloha riešenie.	programu), vo vlastnom nesprávne pracujúcom programe a jej opravovanie. Diskusia a návrh vylepšení riešenia. Diskusia o tom, či má úloha riešenie.
Komponenty			**6.ročník**	**7. ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
	Údaje	***Práca s údajmi rôznych typov***	***Pojmy:*** Odrážky a číslovanie, časová os ***Vzťahy:*** Obrázok v rastri alebo vo vektorovom tvare, formáty súborov a ich vzťah k uloženému obrázku, obrázok ako súčasť textu, neformátovaný a formátovaný text, video ako postupnosť klipov, efektov, prechodov. ***Procesy:*** Vkladanie tabuľky do textu, manipulácia s poradím snímok, vloženie prepojenia. ***Činnosti:*** Digitalizácia grafickej informácie, voľba vhodného súborového formátu pre uloženie obrázkov rôznych	***Pojmy:*** Odrážky a číslovanie, časová os ***Vzťahy:*** Obrázok v rastri alebo vo vektorovom tvare, formáty súborov a ich vzťah k uloženému obrázku, obrázok ako súčasť textu, neformátovaný a formátovaný text, video ako postupnosť klipov, efektov, prechodov. ***Procesy:*** Vkladanie tabuľky do textu, manipulácia s poradím snímok, vloženie prepojenia. ***Činnosti:*** Digitalizácia grafickej informácie, voľba vhodného súborového formátu pre uloženie obrázkov rôznych	***Pojmy:*** Odrážky a číslovanie, časová os ***Vzťahy:*** Obrázok v rastri alebo vo vektorovom tvare, formáty súborov a ich vzťah k uloženému obrázku, obrázok ako súčasť textu, neformátovaný a formátovaný text, video ako postupnosť klipov, efektov, prechodov. ***Procesy:*** Vkladanie tabuľky do textu, manipulácia s poradím snímok, vloženie prepojenia. ***Činnosti:*** Digitalizácia grafickej informácie, voľba vhodného súborového formátu pre uloženie obrázkov rôznych	***Pojmy:*** Odrážky a číslovanie, časová os ***Vzťahy:*** Obrázok v rastri alebo vo vektorovom tvare, formáty súborov a ich vzťah k uloženému obrázku, obrázok ako súčasť textu, neformátovaný a formátovaný text, video ako postupnosť klipov, efektov, prechodov. ***Procesy:*** Vkladanie tabuľky do textu, manipulácia s poradím snímok, vloženie prepojenia. ***Činnosti:*** Digitalizácia grafickej informácie, voľba vhodného súborového formátu pre uloženie obrázkov rôznych

			typov. Porovnávanie rastrových a vektorových obrázkov s ohľadom na ich vlastnosti, možnosti úprav, formáty súborov. Posudzovanie vplyvu formátovacích nástrojov a skrytých znakov na výsledný text a operácie s textom. Práca s obrázkom ako súčasťou textu. Používanie nástrojov editora na tvorbu a úpravu prezentácií. Vkladanie tabuľky do textu, manipulácia s poradím snímok, vloženie prepojenia.	typov. Porovnávanie rastrových a vektorových obrázkov s ohľadom na ich vlastnosti, možnosti úprav, formáty súborov. Posudzovanie vplyvu formátovacích nástrojov a skrytých znakov na výsledný text a operácie s textom. Práca s obrázkom ako súčasťou textu. Používanie nástrojov editora na tvorbu a úpravu prezentácií, na skombinovanie videa, zvuku a textu. Vkladanie tabuľky do textu, manipulácia s poradím snímok, vloženie prepojenia, strihanie videa.	typov. Porovnávanie rastrových a vektorových obrázkov s ohľadom na ich vlastnosti, možnosti úprav, formáty súborov. Posudzovanie vplyvu formátovacích nástrojov a skrytých znakov na výsledný text a operácie s textom. Práca s obrázkom ako súčasťou textu. Používanie nástrojov editora na tvorbu a úpravu prezentácií, na skombinovanie videa, zvuku a textu. Vkladanie tabuľky do textu, manipulácia s poradím snímok, vloženie prepojenia, strihanie videa.	typov. Porovnávanie rastrových a vektorových obrázkov s ohľadom na ich vlastnosti, možnosti úprav, formáty súborov. Posudzovanie vplyvu formátovacích nástrojov a skrytých znakov na výsledný text a operácie s textom. Práca s obrázkom ako súčasťou textu. Používanie nástrojov editora na tvorbu a úpravu prezentácií, na skombinovanie videa, zvuku a textu. Vkladanie tabuľky do textu, manipulácia s poradím snímok, vloženie prepojenia, strihanie videa.
		Informácie	***Pojmy:*** Textová informácia, grafická informácia. ***Vzťahy:.*** Vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk), text a	***Pojmy:*** Textová informácia, grafická informácia. ***Vzťahy:*** Vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk), text	***Pojmy:*** Textová informácia, grafická informácia. ***Vzťahy:*** Vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk), text	***Pojmy:*** Textová informácia, grafická informácia. ***Vzťahy:*** Vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk), text

			hypertext (napríklad na internete, v encyklopédii), možnosť vyhľadávať reťazce (napríklad dá sa v texte, a nie v grafike). ***Procesy:...*** ***Činnosti:*** Voľba vhodnej reprezentácie reálnej informácie. Zakódovanie informácie podľa pokynov do konkrétnej reprezentácie. Dekódovanie informácie z jednoduchých reprezentácií. Vyhľadávanie a získavanie informácie v informačnom systéme a databáze (knižnica, el. obchod, rezervácie lístkov..). Získavanie informácií rôznych typov pomocou konkrétnych nástrojov (napríklad zoskenovaním, odfotením, nahraním zvuku, videa, ..). Analyzovanie vlastností a vzťahov medzi jednotlivými typmi informácií – napríklad grafika, text, čísla, zvuk, resp. text a hypertext (napríklad na	a hypertext (napríklad na internete, v encyklopédii), možnosť vyhľadávať reťazce (napríklad dá sa v texte, a nie v grafike). ***Procesy:...*** ***Činnosti:*** Voľba vhodnej reprezentácie reálnej informácie. Zakódovanie informácie podľa pokynov do konkrétnej reprezentácie. Dekódovanie informácie z jednoduchých reprezentácií. Vyhľadávanie a získavanie informácie v informačnom systéme a databáze (knižnica, el. obchod, rezervácie lístkov..). Získavanie informácií rôznych typov pomocou konkrétnych nástrojov (napríklad zoskenovaním, odfotením, nahraním zvuku, videa, ..). Analyzovanie vlastností a vzťahov medzi jednotlivými typmi informácií – napríklad	a hypertext (napríklad na internete, v encyklopédii), možnosť vyhľadávať reťazce (napríklad dá sa v texte, a nie v grafike). ***Procesy:...*** ***Činnosti:*** Voľba vhodnej reprezentácie reálnej informácie. Zakódovanie informácie podľa pokynov do konkrétnej reprezentácie. Dekódovanie informácie z jednoduchých reprezentácií. Vyhľadávanie a získavanie informácie v informačnom systéme a databáze (knižnica, el. obchod, rezervácie lístkov..). Získavanie informácií rôznych typov pomocou konkrétnych nástrojov (napríklad zoskenovaním, odfotením, nahraním zvuku, videa, ..). Analyzovanie vlastností a vzťahov medzi jednotlivými typmi informácií – napríklad	a hypertext (napríklad na internete, v encyklopédii), možnosť vyhľadávať reťazce (napríklad dá sa v texte, a nie v grafike). ***Procesy:...*** ***Činnosti:*** Voľba vhodnej reprezentácie reálnej informácie. Zakódovanie informácie podľa pokynov do konkrétnej reprezentácie. Dekódovanie informácie z jednoduchých reprezentácií. Vyhľadávanie a získavanie informácie v informačnom systéme a databáze (knižnica, el. obchod, rezervácie lístkov..). Získavanie informácií rôznych typov pomocou konkrétnych nástrojov (napríklad zoskenovaním, odfotením, nahraním zvuku, videa, ..). Analyzovanie vlastností a vzťahov medzi jednotlivými typmi informácií – napríklad

			internete, v encyklopédii), analyzovanie možností vyhľadávať reťazce (napríklad dá sa v texte, a nie v grafike).	grafika, text, čísla, zvuk, resp. text a hypertext (napríklad na internete, v encyklopédii), analyzovanie možností vyhľadávať reťazce (napríklad dá sa v texte, a nie v grafike).	grafika, text, čísla, zvuk, resp. text a hypertext (napríklad na internete, v encyklopédii), analyzovanie možností vyhľadávať reťazce (napríklad dá sa v texte, a nie v grafike).	grafika, text, čísla, zvuk, resp. text a hypertext (napríklad na internete, v encyklopédii), analyzovanie možností vyhľadávať reťazce (napríklad dá sa v texte, a nie v grafike).
		Údajové štruktúry	***Pojmy:*** Postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka). ***Vzťahy:*** Adresa bunky ako pozícia bunky v tabuľke, bunky a typy údajov (číslo, text), bunky so vzorcami. ***Procesy:*** Práca s grafovými a stromovými štruktúrami, upravovanie údajov. ***Činnosti:*** Organizovanie informácií do štruktúr, interpretovanie údajov zo štruktúr, ako sú postupnosti, tabuľky (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka).	***Pojmy:*** Postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka). ***Vzťahy:*** Adresa bunky ako pozícia bunky v tabuľke, bunky a typy údajov (číslo, text), bunky so vzorcami. ***Procesy:*** Práca s grafovými a stromovými štruktúrami, upravovanie údajov a jednoduché výpočty v tabuľke. ***Činnosti:.*** Organizovanie informácií do štruktúr, interpretovanie údajov zo štruktúr, ako sú postupnosti, tabuľky (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka). Používanie konkrétnych nástrojov na prácu s	***Pojmy:*** Postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka). ***Vzťahy:*** Adresa bunky ako pozícia bunky v tabuľke, bunky a typy údajov (číslo, text), bunky so vzorcami. ***Procesy:*** Práca s grafovými a stromovými štruktúrami, upravovanie údajov a jednoduché výpočty v tabuľke. ***Činnosti:*** Organizovanie informácií do štruktúr, interpretovanie údajov zo štruktúr, ako sú postupnosti, tabuľky (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka). Používanie konkrétnych nástrojov na prácu s	***Pojmy:*** Postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka). ***Vzťahy:*** Adresa bunky ako pozícia bunky v tabuľke, bunky a typy údajov (číslo, text), bunky so vzorcami. ***Procesy:*** Práca s grafovými a stromovými štruktúrami, upravovanie údajov a jednoduché výpočty v tabuľke. ***Činnosti:*** Organizovanie informácií do štruktúr, interpretovanie údajov zo štruktúr, ako sú postupnosti, tabuľky (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka). Používanie konkrétnych nástrojov na prácu s

				tabuľkami. Práca s grafovými a stromovými štruktúrami, upravovanie údajov a jednoduché výpočty v tabuľke.	tabuľkami. Práca s grafovými a stromovými štruktúrami, upravovanie údajov a jednoduché výpočty v tabuľke.	tabuľkami. Práca s grafovými a stromovými štruktúrami, upravovanie údajov a jednoduché výpočty v tabuľke.
	Komponenty		**6.ročník**	**7. ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
	Technológie	***Hardvér a softvér***	***Pojmy:*** Program, procesor, pamäť. ***Vzťahy:*** Rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií, cesta k súboru a priečinku, operačný systém a aplikácia ako softvér, zariadenia na digitalizáciu údajov, rozdiel medzi hardvérom a softvérom. ***Procesy:*** Nastavenie zvuku, pracovnej plochy a klávesnice, používanie nástrojov na simulovanie, modelovanie. ***Činnosti:*** Práca s pamäťovými a prídavnými zariadeniami: prenášanie, ukladanie, kopírovanie informácií rôznych typov. Používanie cesty k súboru a	***Pojmy:*** Program, procesor, pamäť. ***Vzťahy:*** Rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií, cesta k súboru a priečinku, operačný systém a aplikácia ako softvér, zariadenia na digitalizáciu údajov, rozdiel medzi hardvérom a softvérom. ***Procesy:*** Nastavenie zvuku, pracovnej plochy a klávesnice, používanie nástrojov na simulovanie, modelovanie. ***Činnosti:*** Práca s pamäťovými a prídavnými zariadeniami: prenášanie, ukladanie, kopírovanie informácií rôznych typov. Používanie cesty k súboru a	***Pojmy:*** Program, procesor, pamäť. ***Vzťahy:*** Rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií, cesta k súboru a priečinku, operačný systém a aplikácia ako softvér, zariadenia na digitalizáciu údajov, rozdiel medzi hardvérom a softvérom. ***Procesy:*** Nastavenie zvuku, pracovnej plochy a klávesnice, používanie nástrojov na simulovanie, modelovanie. ***Činnosti:*** Práca s pamäťovými a prídavnými zariadeniami: prenášanie, ukladanie, kopírovanie informácií rôznych typov. Používanie cesty k súboru a	***Pojmy:*** Program, procesor, pamäť. ***Vzťahy:*** Rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií, cesta k súboru a priečinku, operačný systém a aplikácia ako softvér, zariadenia na digitalizáciu údajov, rozdiel medzi hardvérom a softvérom. ***Procesy:*** Nastavenie zvuku, pracovnej plochy a klávesnice, používanie nástrojov na simulovanie, modelovanie. ***Činnosti:*** Práca s pamäťovými a prídavnými zariadeniami: prenášanie, ukladanie, kopírovanie informácií rôznych typov. Používanie cesty k súboru a

			priečinku. Navrhovanie štruktúry priečinkov, preorganizovanie súborov do danej štruktúry priečinkov, zisťovanie parametrov súborov, priečinkov. Diskusia o rôznych typoch súborov pre rôzne typy informácií. Diskusia o operačnom systéme a aplikáciách ako softvéri, o rozdieloch medzi hardvérom a softvérom. Používanie zariadení na digitalizáciu údajov. Rozlišovanie častí počítača: procesor, pamäť, vstupné a výstupné zariadenia. Prenášanie informácií medzi spustenými aplikáciami pomocou schránky. Nastavenie zvuku, pracovnej plochy a klávesnice. Používanie nástrojov na	priečinku. Navrhovanie štruktúry priečinkov, preorganizovanie súborov do danej štruktúry priečinkov, zisťovanie parametrov súborov, priečinkov. Diskusia o rôznych typoch súborov pre rôzne typy informácií. Diskusia o operačnom systéme a aplikáciách ako softvéri, o rozdieloch medzi hardvérom a softvérom. Používanie zariadení na digitalizáciu údajov. Rozlišovanie častí počítača: procesor, pamäť, vstupné a výstupné zariadenia. Prenášanie informácií medzi spustenými aplikáciami pomocou schránky. Nastavenie zvuku, pracovnej plochy a klávesnice. Používanie nástrojov na	priečinku. Navrhovanie štruktúry priečinkov, preorganizovanie súborov do danej štruktúry priečinkov, zisťovanie parametrov súborov, priečinkov. Diskusia o rôznych typoch súborov pre rôzne typy informácií. Diskusia o operačnom systéme a aplikáciách ako softvéri, o rozdieloch medzi hardvérom a softvérom. Používanie zariadení na digitalizáciu údajov. Rozlišovanie častí počítača: procesor, pamäť, vstupné a výstupné zariadenia. Prenášanie informácií medzi spustenými aplikáciami pomocou schránky. Nastavenie zvuku, pracovnej plochy a klávesnice. Používanie nástrojov na	priečinku. Navrhovanie štruktúry priečinkov, preorganizovanie súborov do danej štruktúry priečinkov, zisťovanie parametrov súborov, priečinkov. Diskusia o rôznych typoch súborov pre rôzne typy informácií. Diskusia o operačnom systéme a aplikáciách ako softvéri, o rozdieloch medzi hardvérom a softvérom. Používanie zariadení na digitalizáciu údajov. Rozlišovanie častí počítača: procesor, pamäť, vstupné a výstupné zariadenia. Prenášanie informácií medzi spustenými aplikáciami pomocou schránky. Nastavenie zvuku, pracovnej plochy a klávesnice. Používanie nástrojov na

			simulovanie, modelovanie.	simulovanie, modelovanie.	simulovanie, modelovanie.	simulovanie, modelovanie.
		Počítačové siete	***Pojmy:*** Sieť, doména, správa, e-mail, e-mailová adresa, kôš, príloha, adresár. ***Vzťahy:*** Lokálne súbory a súbory na sieti, cesta ako zápis, ktorý identifikuje údaje v sieti, počítačová sieť ako prepojenie počítačov a zariadení, internet ako celosvetová počítačová sieť. ***Procesy:*** Sťahovanie a posielanie súborov, práca s nástrojmi e-mailového klienta. ***Činnosti:*** Používanie nástrojov na zdieľanie, kopírovanie, prenášanie a ukladanie súborov v rámci počítačovej siete. Používanie sieťových zariadení. Diskusia o správnosti a kvalite vyhľadaných informácií (výstup vyhľadávania).	***Pojmy:*** Sieť, doména, správa, e-mail, e-mailová adresa, kôš, príloha, adresár. ***Vzťahy:*** Lokálne súbory a súbory na sieti, cesta ako zápis, ktorý identifikuje údaje v sieti, počítačová sieť ako prepojenie počítačov a zariadení, internet ako celosvetová počítačová sieť. ***Procesy:*** Sťahovanie a posielanie súborov, práca s nástrojmi e-mailového klienta. ***Činnosti:*** Používanie nástrojov na zdieľanie, kopírovanie, prenášanie a ukladanie súborov v rámci počítačovej siete. Používanie sieťových zariadení. Prispievanie do webového obsahu. Diskusia o správnosti a kvalite	***Pojmy:*** Sieť, doména, správa, e-mail, e-mailová adresa, kôš, príloha, adresár. ***Vzťahy:*** Lokálne súbory a súbory na sieti, cesta ako zápis, ktorý identifikuje údaje v sieti, počítačová sieť ako prepojenie počítačov a zariadení, internet ako celosvetová počítačová sieť. ***Procesy:*** Sťahovanie a posielanie súborov, práca s nástrojmi e-mailového klienta. ***Činnosti:*** Používanie nástrojov na zdieľanie, kopírovanie, prenášanie a ukladanie súborov v rámci počítačovej siete. Používanie sieťových zariadení. Prispievanie do webového obsahu. Diskusia o správnosti a kvalite	***Pojmy:*** Sieť, doména, správa, e-mail, e-mailová adresa, kôš, príloha, adresár. ***Vzťahy:*** Lokálne súbory a súbory na sieti, cesta ako zápis, ktorý identifikuje údaje v sieti, počítačová sieť ako prepojenie počítačov a zariadení, internet ako celosvetová počítačová sieť. ***Procesy:*** Sťahovanie a posielanie súborov, práca s nástrojmi e-mailového klienta. ***Činnosti:*** Používanie nástrojov na zdieľanie, kopírovanie, prenášanie a ukladanie súborov v rámci počítačovej siete. Používanie sieťových zariadení. Prispievanie do webového obsahu. Diskusia o správnosti a kvalite

			Sťahovanie a posielanie súborov. Práca s nástrojmi e-mailového klienta: pripojenie prílohy správy, zobrazenie prijatej prílohy prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja. Rozlišovanie lokálnych súborov a súborov na sieti, chápanie cesty ako zápisu, ktorý identifikuje údaje v sieti. Diskusia o počítačovej sieti ako prepojení počítačov a zariadení.	vyhľadaných informácií (výstup vyhľadávania). Sťahovanie a posielanie súborov. Práca s nástrojmi e-mailového klienta: pripojenie prílohy správy, zobrazenie prijatej prílohy prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja. Rozlišovanie lokálnych súborov a súborov na sieti, chápanie cesty ako zápisu, ktorý identifikuje údaje v sieti. Diskusia o počítačovej sieti ako prepojení počítačov a zariadení.	vyhľadaných informácií (výstup vyhľadávania). Sťahovanie a posielanie súborov. Práca s nástrojmi e-mailového klienta: pripojenie prílohy správy, zobrazenie prijatej prílohy prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja. Rozlišovanie lokálnych súborov a súborov na sieti, chápanie cesty ako zápisu, ktorý identifikuje údaje v sieti. Diskusia o počítačovej sieti ako prepojení počítačov a zariadení.	vyhľadaných informácií (výstup vyhľadávania). Sťahovanie a posielanie súborov. Práca s nástrojmi e-mailového klienta: pripojenie prílohy správy, zobrazenie prijatej prílohy prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja. Rozlišovanie lokálnych súborov a súborov na sieti, chápanie cesty ako zápisu, ktorý identifikuje údaje v sieti. Diskusia o počítačovej sieti ako prepojení počítačov a zariadení.
		Digitálna spoločnosť	***Pojmy:*** Spam ako nevyžiadaná správa, antivírus ako program na blokovanie škodlivých činností, riziká na internete a sociálnych sieťach, informatika ako povolanie, digitálne technológie ako nástroje pre výpočet, komunikáciu, modelovanie, umelá inteligencia a jej možnosti/obmedzenia.	***Pojmy:*** Spam ako nevyžiadaná správa, antivírus ako program na blokovanie škodlivých činností, riziká na internete a sociálnych sieťach, informatika ako povolanie, digitálne technológie ako nástroje pre výpočet, komunikáciu, modelovanie, umelá inteligencia a jej možnosti/obmedzenia.	***Pojmy:*** Spam ako nevyžiadaná správa, antivírus ako program na blokovanie škodlivých činností, riziká na internete a sociálnych sieťach, informatika ako povolanie, digitálne technológie ako nástroje pre výpočet, komunikáciu, modelovanie, umelá inteligencia a jej možnosti/obmedzenia.	***Pojmy:*** Spam ako nevyžiadaná správa, antivírus ako program na blokovanie škodlivých činností, riziká na internete a sociálnych sieťach, informatika ako povolanie, digitálne technológie ako nástroje pre výpočet, komunikáciu, modelovanie, umelá inteligencia a jej možnosti/obmedzenia.

			Vzťahy: ***Procesy:*** Bezpečné správanie sa na internete, činnosť hekerov. ***Činnosti:*** Diskusia o škodlivom softvéri, o činnosti hekerov, o nebezpečných web stránkach a službách, o spame ako nevyžiadanej správe a ochrane pred nimi. Diskusia o schopnostiach vírusov ako programov, antivírusov ako programov na blokovanie škodlivých činností. Diskusia o digitálnych technológiách a ich vplyve na ostatných, o rizikách na internete a sociálnych sieťach. Diskusia o informatike z pohľadu povolania. Diskusia o digitálnych technológiách ako nástrojoch pre výpočet, komunikáciu, modelovanie. Diskusia o umelej inteligencii a jej možnostiach/obmedzeniach. Diskusia o bezpečnom správaní sa na internete.	***Vzťahy:...*** ***Procesy:*** Bezpečné správanie sa na internete, činnosť hekerov. ***Činnosti:*** Diskusia o škodlivom softvéri, o činnosti hekerov, o nebezpečných web stránkach a službách, o spame ako nevyžiadanej správe a ochrane pred nimi. Diskusia o schopnostiach vírusov ako programov, antivírusov ako programov na blokovanie škodlivých činností. Diskusia o digitálnych technológiách a ich vplyve na ostatných, o rizikách na internete a sociálnych sieťach. Diskusia o informatike z pohľadu povolania. Diskusia o digitálnych technológiách ako nástrojoch pre výpočet, komunikáciu, modelovanie. Diskusia o umelej inteligencii a jej možnostiach/obmedzeniach. Diskusia o bezpečnom správaní sa na internete.	***Vzťahy:...*** ***Procesy:*** Bezpečné správanie sa na internete, činnosť hekerov. ***Činnosti:*** Diskusia o škodlivom softvéri, o činnosti hekerov, o nebezpečných web stránkach a službách, o spame ako nevyžiadanej správe a ochrane pred nimi. Diskusia o schopnostiach vírusov ako programov, antivírusov ako programov na blokovanie škodlivých činností. Diskusia o digitálnych technológiách a ich vplyve na ostatných, o rizikách na internete a sociálnych sieťach. Diskusia o informatike z pohľadu povolania. Diskusia o digitálnych technológiách ako nástrojoch pre výpočet, komunikáciu, modelovanie. Diskusia o umelej inteligencii a jej možnostiach/obmedzeniach. Diskusia o bezpečnom správaní sa na internete.	***Vzťahy:...*** ***Procesy:*** Bezpečné správanie sa na internete, činnosť hekerov. ***Činnosti:*** Diskusia o škodlivom softvéri, o činnosti hekerov, o nebezpečných web stránkach a službách, o spame ako nevyžiadanej správe a ochrane pred nimi. Diskusia o schopnostiach vírusov ako programov, antivírusov ako programov na blokovanie škodlivých činností. Diskusia o digitálnych technológiách a ich vplyve na ostatných, o rizikách na internete a sociálnych sieťach. Diskusia o informatike z pohľadu povolania. Diskusia o digitálnych technológiách ako nástrojoch pre výpočet, komunikáciu, modelovanie. Diskusia o umelej inteligencii a jej možnostiach/obmedzeniach. Diskusia o bezpečnom správaní sa na internete.

Učebné osnovy pre 1.cyklus *Človek a príroda*				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	**Prostredníctvom jednoduchších foriem skúmania – pozorovaním, usudzovaním, triedením a meraním rozvíjať svoje aktuálne poznanie.** - na základe formulovanej jednoduchej výskumnej otázky pozorovať tak, aby získal informácie potrebné na zodpovedanie danej otázky, - formulovať predpoklad a zdôvodniť ho skúsenosťou, - pri pozorovaní získať presné a spoľahlivé údaje, a ak je to potrebné, pozorovanie opakovať, - zdôvodniť triedenie objektov do vopred určeného počtu špecifikovaných skupín, - porovnať podobnosti a odlišnosti objektov s cieľom identifikovať možné znaky triedenia, - navrhnúť jednoduché vlastné meradlá, používať jednoduché štandardné meradlá, - vnímať nepotvrdený predpoklad ako novú informáciu, nie ako chybu, - vyhýbať sa chybám pri práci s údajmi. **Vyjadrovať a diskutovať o svojich prírodovedných predstavách.** - zdôvodniť tvrdenie predchádzajúcou skúsenosťou a/alebo získanými údajmi zo skúmania na pod- net učiteľa, - formulovať predpoklad a zdôvodniť ho skúsenosťou, - formulovať záver v podobe odpovede na výskumnú otázku s odvolaním sa na údaje získané skúmaním, - porovnať výsledky svojho skúmania s výsledkami vrstovníkov a zdôvodniť prípadné rozdiely, - rešpektovať rôznorodosť v uvažovaní a pri riešení výskumných otázok rovesníkmi. **Po vzore učiteľa systematicky a objektívne získavať údaje, usporadúvať ich, na ich základe tvoriť záver a ten prezentovať.** zaznamenať získané údaje do poskytnutej tabuľky alebo vopred pripraveného diagramu, - vytvoriť záznam zo skúmania do vopred pripravenej štruktúry, - vyhodnotiť proces a výsledky získané skúmaním, - zdôvodniť tvrdenie predchádzajúcou skúsenosťou a/alebo získanými údajmi zo skúmania na pod- net učiteľa, - formulovať záver v podobe odpovede na výskumnú otázku s odvolaním sa na údaje získané skúmaním, - vytvárať logické úsudky z údajov získaných skúmaním, - vyhľadať konkrétne informácie na základe poskytnutého postupu, - uvedomiť si, že existujú rôzne informačné zdroje s rôznou mierou dôveryhodnosti. **Kooperatívne pracovať na riešení čiastkových úloh a aplikovať pritom mäkké zručnosti.** - porovnať výsledky svojho skúmania s výsledkami vrstovníkov a zdôvodniť prípadné rozdiely, - mať záujem o spoluprácu pri riešení problému, - rešpektovať rôznorodosť v uvažovaní a pri riešení výskumných otázok rovesníkmi, - komunikovať a spolupracovať s cieľom efektívnejšej práce a/alebo zaujímavejších riešení. **Dôverovať výsledkom svojej vlastnej výskumnej činnosti.** - prejaviť záujem o skúmanie okolitého prostredia, - svoju výskumnú činnosť vnímať ako jeden zo zdrojov nových poznatkov, - s pomocou učiteľa hodnotiť svoju výskumnú prácu. **Správať sa zodpovedne voči svojmu prostrediu a vlastnému zdraviu, osobne sa angažovať v rámci riešenia lokálnych problémov.** - prejaviť rešpekt voči prírode a uvedomovať si potrebu ju chrániť, - citlivo manipulovať so živými organizmami - vnímať prejavy a dôsledky nezodpovedného správania sa v prírode s ohľadom na ochranu vlast ného zdravia, zdravia iných, prírodných zdrojov a životného prostredia, - uvedomovať si vplyv okolitého prostredia na zdravie človeka, - starať sa o svoje telo a chrániť svoje zdravie.		

Téza: Látky/ Rozvoj predispozície k pojmom hmotnosť, objem, hustota, skupenstva látok, skupenské zmeny látok, rozpúšťanie a filtrácia				
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		• Proces rozpúšťania látok vo vode (rozpúšťadle) je možné urýchliť. • Všetky objekty zaberajú priestor, majú svoju hmotnosť. • Nie všetky látky sa vo vode rozpúšťajú. • Nie všetky zložky zmesí je možné oddeliť filtráciou. • Výsledok filtrácie závisí od toho, aký hustý filter použijeme.	• Materiály/látky môžu meniť skupenstvo. Topenie predstavuje premenu tuhého skupenstva na kvapalné. Tuhnutie predstavuje premenu kvapalného na tuhé skupenstvo. Vyparovanie predstavuje premenu kvapalného na plynné skupenstvo. Kondenzácia predstavuje premenu plynného na kvapalné skupenstvo. • To, či objekt na vode pláva alebo nepláva, závisí od materiálu/látky, z ktorej je objekt vyrobený • Všetky materiály/látky môžu byť tuhého, kvapalného alebo plynného skupenstva, v závislosti na vonkajších podmienkach. • Všetky objekty zaberajú priestor, majú svoj objem a svoju hmotnosť. • Objekty s rovnakým objemom nemusia mať rovnakú hmotnosť a objekty s rovnakou hmotnosťou nemusia mať rovnaký objem.
	Činnosti	•	• *Dokazovanie prítomnosti rozpustných látok vo vode. Skúmanie urýchlenia rozpúšťania materiálov/látok vo vode.* • *Skúmanie rozpúšťania látok vo vode.* • *Identifikácia zložiek zmesí, ktoré je možné oddeliť filtráciou.* • *Porovnávanie výsledkov filtrácie pri použití rôznych filtrov/sitiek.*	• *Skúmanie zmeny skupenstva vody v súvislosti s meniacou sa teplotou (topenie, tuhnutie, vyparovanie, kondenzácia).* • *Identifikácia teploty topenia a varu vody.* • *Odlíšenie procesu topenia a rozpúšťania.* • *Porovnávanie objemu a hmotnosti objektov, objavovanie princípu merania hmotnosti.* • *Porovnávanie hmotnosti objektov, ktoré majú rovnaký objem a porovnávanie objemu objektov, ktoré majú rovnakú hmotnosť.* • *Porovnávanie vlastnosti materiálov/látok v tuhom, kvapalnom a plynnom skupenstve.* • *Porovnávanie hmotnosti objektov, objavovanie princípu merania hmotnosti* • *Skúmanie plávania objektov na vode vzhľadom na ich tvar, hmotnosť, objem, materiál, z ktorého sú vyrobené.*

Téza: Interakcie/ Rozvoj predispozície k pojmom magnetizmus, svetlo, vlastnosti látok				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		• *Podľa toho, koľko svetla objekt prepúšťa, môžu vznikať rôzne tmavé a rôzne farebné tiene.* • *Dĺžka a smerovanie tieňa závisí od vzájomnej pozície svetelného zdroja, objektu a plochy, na ktorej sa tieň zobrazuje.* • *Zdanlivý pohyb Slnka počas dňa a roka spôsobuje zmenu smerovania a dĺžky tieňov objektov upevnených v zemi.*	• *Magnetom sú priťahované len kovy, avšak nie všetky.* • *Na každom magnete je možné identifikovať dva póly, severný a južný.* • *Pri vzájomnej interakcii magnetov sa súhlasné póly dvoch magnetov odpudzujú a nesúhlasné priťahujú.* • *Magnety sa vzájomne odlišujú svojimi magnetickými vlastnosťami.*
	Činnosti		• *Skúmanie priepustnosti svetla rôznymi objektmi/materiálmi.* • *Skúmanie tvorby tieňa.* • *Porovnávanie dĺžky tieňa v závislosti od pozície svetelného zdroja a objektu, ktorý tieň vytvára.* • *Skúmanie súvislosti tieňov a zdanlivého pohybu Slnka po oblohe.*	• *Skúmanie správania sa magnetov pri ich vzájomnej interakcii.* • *Skúmanie správania sa magnetov voči nekovovým a rôznym kovovým predmetom.* • *Porovnávanie magnetických vlastností rôznych magnetov.*
	Počet hodín		3	6

Téza: Energia/ Rozvoj predispozície k pojmom tepelná energia, teplota, telesná teplota.				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		• *Ľudské telo si udržiava stálu telesnú teplotu, ktorá je u všetkých ľudí približne rovnaká.* • *Vzduch s vyššou teplotou stúpa hore, vzduch s nižšou teplotou klesá dolu.*	• *Zahrievanie a ochladzovanie objektov je proces, ktorý sa vyskytuje všade okolo nás.* • *Zdrojom tepla (tepelnej energie) sú aj mnohé organizmy, vrátane človeka.* • *Dodaním tepla (tepelnej energie) je možné zvýšiť teplotu telesa.*
	Činnosti		• *Porovnávanie teploty ľudského tela rôznych ľudí.* • *Skúmanie zmien teploty tela človeka počas dňa.* • *Skúmanie prúdenia teplého a studeného vzduchu.*	• *Identifikácia zdrojov tepla (vrátane živých organizmov) v pozorovateľnom okolí.* • *Subjektívne (pocitové) a objektívne (s použitím teplomera) posudzovanie teploty objektov.*
	Počet hodín		3	6

Téza: Zem/ Rozvoj predispozície k pojmom voda (hydrosféra), vzduch (atmosféra), pôda, horniny, minerály (litosféra).				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		• *Pôda obsahuje živé a neživé zložky, pričom časť neživých zložiek pochádza z odumretých organizmov.* • *Humus ako zložka pôdy predstavuje materiál tvorený odumretými zvyškami organizmov, ktorý je dôležitý pre úrodnosť pôdy.* • *Voda a vzduch sú dôležitými súčasťami pôdy a vplývajú na jej úrodnosť.* • *Voda je podmienkou života organizmov. Pitie vody z neoverených zdrojov môže byť pre zdravie a život človeka nebezpečné.*	• *Pod vrstvou pôdy sa nachádzajú horniny.* • *Horniny aj minerály sa od seba odlišujú rôznymi vlastnosťami.* • *Voda sa v prírode nachádza v rôznych formách a to v kvapalnom, tuhom a plynnom skupenstve.* • *Prítomnosť vzduchu je podmienkou života človeka. Vzduch je plyn, ktorý vypĺňa aj priestory, ktoré sa zdajú byť prázdne.*
	Činnosti		• *Skúmanie zloženia vzoriek pôdy,*	• *Porovnávanie vlastností rôznych druhov pôd a*

			identifikácia živých, neživých zložiek, a zložiek, ktoré majú pôvod v živých organizmoch (odumreté). • *Porovnávanie vody z rôznych lokálnych zdrojov.* • *Identifikácia prítomnosti vody v rastlinách a v pôde.* • *Identifikácia prítomnosti vzduchu v prostredí.*	*hornín.* • *Triedenie rôznych minerálov a hornín na základe jednoznačne pozorovateľných znakov (tvrdosť, farba, lesk, vryp, pórovitosť, skúška s octom).* • *Porovnávanie a špecifikácia pitnej a nepitnej vody, (ne)identifikovateľnosť prítomnosti rôznych materiálov/látok/objektov vo vode.*
	Počet hodín		4	8

Téza: <u>Vesmír</u>/ Rozvoj predispozície k pojmom hviezda, súhvezdie, prirodzená družica - Mesiac, mesačné fázy.				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		• *Najbližšou hviezdou k planéte Zem je Slnko. Okrem Slnka je možné na oblohe v noci pozorovať aj ďalšie hviezdy. -* • *Slnko sa každý deň zdanlivo pohybuje po oblohe od východu na západ.* • *Mesiac je prirodzená družica Zeme, na oblohe počas roka pozorujeme jej rôzne veľkú osvetlenú časť.*	• *Na nočnej oblohe je možné pozorovať rôzne stále zoskupenia hviezd, ktoré nazývame súhvezdia.* • *Medzi najznámejšie, na Slovensku pozorovateľné súhvezdia, patria: Veľký voz (Veľká medvedica), Labuť, Kasiopea, Orión.* • *V rôznych ročných obdobiach dominujú na nočnej oblohe* • *súhvezdia.* • *Niektoré hviezdy je možné vidieť na nočnej oblohe počas celého roka, napríklad Polárku.*

				• *Tvar osvetlenej časti Mesiaca na oblohe sa z dňa na deň mení, pričom sa pravidelne striedajú fázy nov, prvá štvrť, spln a posledná štvrť.*
	Činnosti	•	• *Pozorovanie zdanlivého pohybu Slnka po oblohe počas dňa a počas roka v reálnych a modelových situáciách.*	• *Pozorovanie zmien mesačných fáz (nov, prvá štvrť, spln, posledná štvrť) počas mesiaca a roka.* • *Rozpoznávanie známych súhvezdí nočnej oblohy.*
	Počet hodín		3	6

Téza: <u>Organizmus</u>/ Rozvoj predispozície k pojmom životné prejavy organizmov, klíčenie a rast rastlín, životný cyklus rastlín, húb a živočíchov, obehová, dýchacia, pohybová a oporná sústava človeka, zmyslové orgány.				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		• *Živé od neživých zložiek prírody vieme odlíšiť pomocou identifikácie životných prejavov organizmov. Medzi prejavy života patrí pohyb, rozmnožovanie, príjem potravy, rast, vývin, dýchanie a reakcie na podnety z prostredia.* • *Mnohé rastliny sa rozmnožujú semenami, ktoré sa často nachádzajú v rôznych plodoch. Plody obsahujúce semená vznikajú z kvetov. Nie z každého kvetu*	• *Základnými orgánmi obehovej sústavy sú srdce a cievy.* • *Srdce funguje ako pumpa na krv, ktorá je cievami rozvádzaná po celom tele.* • *Prostredníctvom krvi sú po tele rozvádzané všetky dôležité látky, napríklad tie, ktoré človek prijíma potravou, či dýchaním.* • *Základným orgánom dýchacej sústavy sú pľúca. Prostredníctvom pľúc získava človek zo vzduchu kyslík, ktorý je pre život človeka nevyhnutný. Zároveň sa pomocou pľúc človek pri výdychu zbavuje oxidu uhličitého.*

			vznikne plod obsahujúci semená, jednou z podmienok je prenos peľu z kvetu inej rastliny rovnakého druhu. • *Semená rastlín potrebujú na klíčenie vodu, vzduch a vhodnú teplotu. Po vyklíčení rastlina potrebuje pre svoj rast okrem vody, vzduchu a vhodnej teploty aj svetlo a živiny z pôdy.* • *Životný cyklus rastliny začína klíčením semien a je ukončený odumretím rastliny, ktorá priniesla semená pre vznik novej generácie.* • *Základnými orgánmi rastlín sú koreň, stonka, list, kvet a plod, ktorý obsahuje semená.* • *Každý orgán má pre život rastliny dôležitú funkciu. Koreň, stonka a listy zabezpečujú upevnenie v pôde, príjem dôležitých látok z prostredia a vylučovanie nepotrebných látok do prostredia. Kvety a plody so semenami zabezpečujú rozmnožovanie rastliny.* • *Základnými orgánmi oporno-pohybovej sústavy sú kostra a svaly, ktoré zabezpečujú všetky vedomé aj podvedomé pohyby tela. Pravidelný pohyb je pre rozvoj svalov a zdravie organizmu veľmi dôležitý.* • *Človek získava informácie z prostredia prostredníctvom zmyslov: zrakom, sluchom, hmatom, čuchom a chuťou.*	
	Činnosti		• *Pozorovanie rôznych zložiek prírody a identifikácia životných prejavov rôznych druhov živočíchov, rastlín a húb (pohyb, rozmnožovanie, príjem*	• *Skúmanie významu zmyslových orgánov pre život človeka.* • *Identifikácia základných orgánov dýchacej, obehovej, opornej a pohybovej sústavy človeka.*

			potravy, rast, vývin, dýchanie, reakcia na podnety z prostredia). • *Skúmanie podmienok klíčenia rastlín (a ich rastu), porovnávanie podmienok klíčenia (a rastu) rôznych rastlín.* • *Porovnávanie rastlinných plodov a semien rôznych rastlín vzhľadom na ich spôsob rozširovania v prostredí.* • *Skúmanie vegetatívneho rozmnožovania rastlín.* • *Porovnávanie životného cyklu živočíchov so životným cyklom rastlín a húb.* • *Identifikácia, z ktorej časti rastliny pochádza určitý druh ovocia/zeleniny.* • *Identifikácia základných orgánov, opornej a pohybovej sústavy človeka.* • *Skúmanie významu zmyslových orgánov pre život človeka.*	• *Skúmanie vonkajších prejavov fungovania dýchacej, obehovej sústavy človeka.* • *Uvažovanie o význame krvi v tele človeka v súvislosti s príjmom potravy a dýchaním.*
	Počet hodín		8	14

Téza: Ekosystém/ Rozvoj predispozície k pojmom ekosystém, potravový vzťah.				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		• *Všetky živé organizmy potrebujú potravu a líšia sa nárokmi na potravu.* • *Rôzne organizmy žijú v rôznom prostredí, podľa toho, aké podmienky pre život potrebujú, napríklad vyžadujú rôzne množstvo a kvalitu vody, vzduchu, pôdy a prítomnosť iných organizmov.*	• *Rastliny produkujú kyslík, ktorý je pre život človeka nevyhnutný.* • *Rovnako, ako je človek závislý od rastlín a živočíchov, je závislý aj od neživej prírody.* • *Rôzne druhy rastlín, húb a živočíchov môžu byť pre človeka nebezpečné.*

			• *Život človeka je od rastlín, húb a živočíchov závislý, využíva ich nielen ako potravu, ale aj ako zdroj surovín na výrobu rôznych predmetov dennej potreby.*	
	Činnosti		• *Porovnávanie prostredí, v ktorých žijú rôzne rastliny vzhľadom na množstvo vody, tepla a svetla, ako aj kvality substrátu (živnej pôdy).* • *Porovnávanie zloženia potravy rôznych druhov živočíchov, identifikácia potravových konkurentov.* • *Porovnávanie živočíchov podľa zloženia ich potravy.*	• *Rozpoznávanie vybraných poľnohospodárskych, liečivých a jedovatých rastlín a húb blízkeho okolia, hospodárskych a jedovatých živočíchov.* • *Skúmanie závislosti človeka od rastlín, živočíchov a neživej zložky ekosystému.*
	Počet hodín		2	4

Téza: <u>Dedičnosť a premenlivosť</u>/ Rozvoj predispozície k pojmom rod, druh a jedinec, dedičnosť, premenlivosť.				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		• *Pre určitý typ rastliny je typický konkrétny tvar, veľkosť, farba rastlinného orgánu a odlišuje sa tým od iných rastlín.* • *Zo semena určitej rastliny vyrastie rastlina rovnakého druhu.* • *Mláďatá určitých druhov živočíchov sa na svojich rodičov podobajú viac ako na iné jedince rovnakého druhu*	• *Mláďatá určitých druhov živočíchov sa na svojich rodičov podobajú viac ako na iné jedince rovnakého druhu, **čo je spôsobené dedičnosťou.***
	Činnosti	•	• *Rozpoznávanie rastlinných a živočíšnych druhov podľa identifikačných znakov uvedených v atlase rastlín alebo živočíchov.* • *Porovnávanie mláďat a dospelých jedincov a vyvodzovanie záverov, ktoré mláďatá sa na dospelé*	• *Skúmanie rastu rastlín rovnakého druhu a identifikácia podobností (dedičnosť) a odlišností (premenlivosť).* • *Skúmanie podobností a odlišností rastlín a živočíchov rovnakého druhu a rôznych druhov (druhová rozmanitosť).*

			• *jedince podobajú a ktoré nie.* • *Identifikácia prirodzenej rôznorodosti ľudí (v rámci rodiny i mimo nej).*	
	Počet hodín		3	6

Téza: <u>Evolúcia</u>/ Rozvoj predispozície k pojmom adaptácie k prežitiu, kamufláž, mimikry, taxonómia organizmov.				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		• *Spôsob života rôznych druhov rastlín, húb a živočíchov je jedinečný.* • *Niektoré organizmy sa dnes na Zemi nevyskytujú (vyhynuli), zachovali sa ich zvyšky a stopy po ich živote.*	• *Rôzne skupiny organizmov sa prispôsobili rôznemu spôsobu života a podľa podobností ich vieme zaraďovať do rôznych skupín a podskupín.* • *Podľa miery ich vzájomnej príbuznosti triedime živočíchy do skupín: bezstavovce, ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce.* • *Na základe rozpoznania typických znakov organizmov ich vieme zaradiť do skupiny a pomenovať.* • *Niektoré organizmy sa dnes na Zemi nevyskytujú (vyhynuli), zachovali sa ich zvyšky a stopy po ich živote.*
	Činnosti	•	• *Skúmanie prispôsobenia sa rastlín a živočíchov životu v konkrétnych podmienkach.* • *Porovnávanie tvaru časti tiel živočíchov vzhľadom na ich spôsob života.* • *Porovnávanie súčasných a vyhynutých organizmov, uvažovanie o prispôsobovaní sa prostrediu.* • *Skúmanie výstražného a maskovacieho zafarbenia rôznych druhov živočíchov a uvažovanie o*	• *Porovnávanie a zoskupovanie živočíchov a rastlín podľa miery ich vzájomnej podobnosti/príbuznosti.* • *Rozpoznávanie a pomenúvanie vybraných lokálnych druhov rastlín, húb a živočíchov.* • *Porovnávanie výhod a nevýhod spoločenského a samotárskeho spôsobu života živočíchov.*

			ich význame pre prežitie organizmov v prostredí. • *Porovnávanie sfarbenia samcov a samíc rôznych živočíšnych druhov, porovnávanie sfarbenia mláďat a dospelých jedincov vzhľadom na snahu prežiť v prostredí.*	
	Počet hodín		5	8

<table>
<tr><th colspan="4">Učebné osnovy pre 2.cyklus
Človek a príroda</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>4.ročník</td><td>5.ročník</td></tr>
<tr><td>Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="2">Prostredníctvom jednoduchších foriem skúmania – pozorovaním, usudzovaním, triedením, meraním a vyhľadávaním v informačných zdrojoch rozvíjať svoje aktuálne poznanie.

Žiak vie/dokáže:

• opísať pozorovaný objekt, jav, situáciu, proces s použitím odbornej terminológie,
• identifikovať zámer pozorovania a formulovať výskumnú otázku,
• formulovať zdôvodnený predpoklad súvisiaci so skúmaným problémom,
• rozhodnúť sa pre jeden z ponúknutých predpokladov a svoj výber zdôvodniť,
• navrhnúť postup a podmienky pozorovania na základe stanovenej výskumnej otázky,
• realizovať pozorovanie s cieľom overiť predpoklad,
• odlíšiť pri pozorovaní to, čo je pre zodpovedanie výskumnej otázky podstatné ,
• vytvoriť kategórie a podkategórie triedenia objektov a zaradiť objekty do vytvorených kategórií ,
• identifikovať vlastnosť (premennú), ktorú je potrebné merať,
• merať vlastnosti pozorovaných objektov a materiálov/látok štandardnými meradlami a vyjadriť výsledok v štandardných jednotkách,
• porovnať údaje získané skúmaním so svojím predpokladom a predpoklad vyhodnotiť ,
• vytvoriť úsudok o vzťahoch a súvislostiach pozorovaných premenných ,
• vyhľadať chýbajúce informácie a na podnet ich overiť v ďalších informačných zdrojoch ,
• overiť si výsledok svojho skúmania vyhľadávaním v informačných
Diskutovať a porovnávať svoje prírodovedné predstavy s predstavami vrstovníkov.

Žiak vie/dokáže:

• porovnávať rôznorodosť v uvažovaní a pri riešení výskumných otázok rovesníkmi ,
• zodpovedať za svoju úlohu v skupine .</td></tr>
</table>

		Zdôvodňovať svoj názor, úsudok, či rozhodnutie predchádzajúcou skúsenosťou, doterajším poznaním alebo výsledkami skúmania. **Žiak vie/dokáže:** ● zdôvodniť tvrdenia predchádzajúcou skúsenosťou, získanými údajmi a/alebo už existujúcimi, ● vytvárať úsudky na základe poskytnutých informácií, vrátane informácií v tabuľkách, schémach a diagramoch, ● pri tvorbe záveru brať do úvahy všetky relevantné údaje bez tendencie vyberať len tie, ktoré potvrdzujú jeho aktuálne predstavy, ● vytvárať zdôvodnené úsudky o príčinách a dôsledkoch zmien objektov, javov a situácií v priestore a čase . **Systematicky získavať údaje, usporadúvať ich a na ich základe tvoriť záver a ten prezentovať.** **Žiak vie/dokáže:** ● vytvoriť záznam z pozorovania, ● navrhnúť postup merania, ktorý zabezpečí získanie dôveryhodných údajov, ● identifikovať na základe inštrukcie chybné údaje a vylúčiť ich pri tvorbe záveru, zdôvodniť potrebu opakovať meranie a opakované meranie realizovať , ● navrhnúť tabuľky/schémy/diagramy na zápis kvalitatívnych a kvantitatívnych údajov získaných skúmaním , ● čítať informácie z poskytnutých tabuliek, jednoduchých schém a diagramov, ● prenášať údaje z tabuľky do jednoduchého diagramu, ● vytvoriť štruktúrovaný záznam zo skúmania určitého objektu alebo javu a na základe záznamu opísať pozorované zmeny, ● identifikovať podobnosti a odlišnosti v údajoch získaných vlastným skúmaním a na ich základe vytvoriť zovšeobecňujúci záver, ● minimalizovať subjektívne vplyvy vo svojej výskumnej činnosti, ● uvedomiť si, že existujú rôzne postupy získavania informácií a rôzne informačné zdroje, ● uvedomiť si, že nie všetky informačné zdroje poskytujú dôveryhodné informácie, ● prezentovať a obhajovať výsledky svojej práce rôznymi formami (napr. plagáty, modely, prezentácie).

		Prepájať svoje aktuálne prírodovedné predstavy a zistenia s ich zodpovedným, udržateľným, praktickým a technologickým využitím. **Žiak vie/dokáže:** • uvedomiť si závislosť človeka od prírodných zdrojov, • oceniť význam organizmov pre život na Zemi, • reflektovať svoje každodenné návyky vzhľadom na poznatky o zdravom životnom štýle, • uvedomiť si mieru zodpovednosti za svoje zdravie a zdravie iných, • rešpektovať bezpečnosť a zásady ochrany zdravia pri práci, • uvedomiť si prínos a význam vedy a techniky. **Reflektovať vlastný poznávací proces, ktorý je zameraný na hľadanie vysvetlení pozorovaných javov a ktorého vysvetlenia musia byť podložené relevantnými údajmi.** **Žiak vie/dokáže:** • vnímať svoju (výskumnú) činnosť ako jeden zo zdrojov nových poznatkov, • rozpoznať nesúlad/chyby v získaných výsledkoch z pozorovania a identifikovať ich príčiny, • objektívne hodnotiť svoju prácu a prácu svojich spolužiakov . **Navrhovať čiastkové riešenia jednoduchých prírodovedných, environmentálnych, či technických problémov a tieto riešenia zdôvodňovať vlastným poznaním. Posudzovať nielen funkčnosť, ale aj efektívnosť (ekonomickú, environmentálnu a pod.) rôznych riešení lokálnych problémov.** **Žiak vie/dokáže:** • zvažovať rozhodnutia s menším negatívnym dosahom na prírodné prostredie, • zhodnocovať dôvody ochrany prírody,

		• identifikovať aktivity smerujúce k ochrane a zlepšeniu životného prostredia širšieho okolia školy a obce/mesta	
Téza: <u>Látky</u>/ Rozvoj predispozície k pojmom hmotnosť, objem, hustota, skupenstva látok, skupenské zmeny látok, rozpúšťanie a filtrácia			
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	Na meranie objemu a hmotnosti sa používajú štandardné meradlá, pomocou ktorých je možné vyjadriť ich množstvo v štandardných jednotkách. Základnou jednotkou merania hmotnosti je kilogram. Jednou z jednotiek merania objemu je liter. Vyparovanie vody závisí od teploty a veľkosti odparovacej plochy Rozpúšťanie látok vo vode je zväčša obmedzené. Odparovaním vody zo zmesi vody a inej tuhej látky je možné získať jednotlivé zložky zmesi.	Voda sa v prírode nachádza v rôznych formách a skupenstvách a vplyvom neustálych skupenských premien sa deje kolobeh vody v prírode. Zdroje kvapalnej (zrážková, povrchová, podzemná), tuhej (ľadovce) a plynnej (vodná para) vody v prírode existujú v rôznych formách a sú vzájomne prepojené, vplyvom neustálych skupenských premien sa deje kolobeh vody v prírode. Človek svojou činnosťou spôsobuje znečisťovanie vodných zdrojov a zároveň je od čistých zdrojov vody závislý, vodné zdroje je potrebné chrániť. Kolobeh vody v prírode môže byť narušený ľudskou činnosťou.
	Činnosti	*Porovnávanie hmotnosti a objemu objektov a určitého množstva materiálu/látky pomocou rozdielu hodnôt hmotnosti a objemu zistených použitím štandardných meradiel*	Skúmanie intenzity vyparovania vody pri rôznej zmene podmienok vyparovania (pri rôznej teplote prostredia v súvislosti s veľkosťou plochy, z ktorej sa voda vyparuje; v rôznych poveternostných podmienkach).

		(rovnoramenné a digitálne váhy, odmerný valec). *Používanie vybraných jednotiek objemu a hmotnosti (kilogram, dekagram, gram, liter, deciliter, mililiter).* *Skúmanie prítomnosti vody v prírode (v pôde, vydychovanom vzduchu, rastlinách a pod.).* *Skúmanie vzniku dažďa a hmly.* *Identifikácia možných zdrojov znečistenia vody a narušení kolobehu vody ľudskou činnosťou.* *Skúmanie rozpustnosti látok vo vode (množstva látky, ktoré je možné rozpustiť v určitom množstve vody).* *Oddeľovanie tuhej látky a vody odparovaním.*	Identifikácia skupenských premien vody v prírode. Identifikácia súvislostí medzi rôznymi zdrojmi vody v tuhom, kvapalnom a plynnom skupenstve, aplikácia poznatkov o skupenských premenách vody. Porovnávanie schém kolobehu vody v prírode.

Téza: Interakcie/ Rozvoj predispozície k pojmom magnetizmus, svetlo, vlastnosti látok			
		4.ročník	**5.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	Magnet pôsobí aj cez rôzne materiály. Kompas funguje na princípe magnetickej strelky, ktorá sa otáča v magnetickom poli Zeme. Magnetický pól Zeme sa nachádza v blízkosti geografického pólu Zeme. Svetlo (slnečné žiarenie) môže spôsobiť zahrievanie (zmenu teploty) objektov. Intenzita zahrievania objektov vplyvom pôsobenia slnečného žiarenia závisí aj od farby objektu.	
	Činnosti	*Skúmanie pôsobenia magnetov cez rôzne druhy prostredí.* *Skúmanie kompasu a podmienok zmeny jeho funkčnosti.* *Skúmanie zmeny teploty vplyvom slnečného žiarenia v skleníku (modely skleníka) a mimo skleníka.* *Skúmanie vplyvu farby nádoby na zmenu teploty vzduchu v osvetlenej nádobe.*	

Téza: Energia/ Rozvoj predispozície k pojmom tepelná energia, teplota, telesná teplota.			
		4.ročník	**5.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	Teplotu objektov meriame pomocou teplomeru a hodnotu vyjadrujeme v jednotke °C. Na meranie teploty objektov si musíme zvoliť teplomer, ktorý má primeraný rozsah merania teploty. Pomocou rôznych materiálov vieme obmedziť znižovanie alebo zvyšovanie teploty objektov – objekt tepelne izolujeme od okolia.	
	Činnosti	• *Meranie teploty objektov pomocou analógového a digitálneho teplomera.* • *Porovnávanie teploty objektov a porovnávanie zmeny teploty rôznych objektov rôznymi druhmi teplomerov.* • *Skúmanie vplyvu izolačných materiálov na zmenu teploty kvapaliny v nádobe.* • *Identifikácia využitia izolačných materiálov v bežnom živote.*	

Téza: Zem/ Rozvoj predispozície k pojmom voda (hydrosféra), vzduch (atmosféra), pôda, horniny, minerály (litosféra).			
		4.ročník	**5.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	Vzduch na Zemi sa neustále hýbe a ovplyvňuje tým počasie. Vzduch sa na určitých miestach Zeme zahrieva viac, na iných menej. Stúpanie teplého a klesanie studeného vzduchu v atmosfére prispieva k vzniku vetra. Mnohé organizmy sú od prítomnosti vzduchu a jeho kvality závislé. Medzi dôležité zložky vzduchu z pohľadu života rôznych organizmov patria kyslík, oxid uhličitý a vodná para.	Horniny aj nerasty sa vzájomne od seba odlišujú rôznymi vlastnosťami, napr. leskom, farbou, vrypom, tvrdosťou. Na základe poznania týchto vlastností ich človek využíva. Človek ťaží rôzne nerastné suroviny, niektoré v tuhom (železná ruda, štrk, piesok, soľ a pod.), iné v kvapalnom (ropa) a tiež v plynnom skupenstve (zemný plyn). Zemeguľa je obklopená plynným obalom (atmosférou).
	Činnosti	*Identifikácia zloženia vzduchu na základe informačných zdrojov, usudzovanie o dôležitosti kyslíka pre život človeka a iných organizmov.* *Skúmanie zmien teploty vzduchu počas dňa a v priebehu niekoľkých dní, porovnávanie s meteorologickou predpoveďou.* *Skúmanie zmien smeru a rýchlosti prúdenia vzduchu v blízkom okolí.*	*Skúmanie a porovnávanie spôsobov získavania, ťažby, spracovania a praktického využitia bežne využívaných nerastných surovín, napr. soľ, štrk, piesok.* *Skúmanie kryštalizácie kuchynskej soli z roztoku, porovnávanie kryštálu kuchynskej soli s kryštálmi iných látok.* *Skúmanie hornín použitých v okolí školy (napr. obrubníky, obklady budov, pamätníky, náhrobné kamene).* *Identifikácia prítomnosti plynného obalu Zeme skúmaním informácií o podmienkach života na Zemi a vo vesmíre.*

Téza: Vesmír/ Rozvoj predispozície k pojmom hviezda, súhvezdie, prirodzená družica - Mesiac, mesačné fázy.			
		4.ročník	**5.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	Slnko je základným zdrojom energie na Zemi. Centrom Slnečnej sústavy je hviezda nazývaná Slnko, okolo ktorej obieha osem planét: Merkúr, Venuša, Zem, Mars, Jupiter, Saturn, Urán a Neptún. Zem sa točí okolo vlastnej osi a zároveň obieha okolo Slnka. Striedanie dňa a noci na Zemi je spôsobené rotáciou Zeme okolo vlastnej osi. Jeden obeh Zeme okolo Slnka trvá jeden rok. Okolo Zeme obieha Mesiac – prirodzená družica Zeme. Mesiac obehne okolo Zeme približne za jeden mesiac. Ak sa dostane Slnko, Mesiac a Zem do zákrytu, na Zemi je možné pozorovať zatmenie Slnka. Ak sa dostane Slnko, Zem a Mesiac do zákrytu, na Zemi je možné pozorovať zatmenie Mesiaca.	
	Činnosti	● *Skúmanie pohybu Zeme okolo vlastnej osi (24 hodín) a okolo Slnka (približne 365 dní) s cieľom vysvetliť, čo spôsobuje striedanie dňa a noci na Zemi.* ● *Modelovanie situácií, ktoré vyjadrujú pozíciu Slnka, Zeme a Mesiaca počas pozorovania splnu, novu, prvej a poslednej štvrte a odlíšenie od situácií, v ktorých nastáva zatmenie Slnka a/alebo Mesiaca.*	

		• *Skúmanie pohybu Mesiaca okolo Zeme s cieľom vysvetliť striedanie mesačných fáz.* • *Skúmanie pohybu Mesiaca okolo Zeme s cieľom vysvetliť jav privrátenej a odvrátenej strany Mesiaca.* • *Identifikácia planét Slnečnej sústavy (a ďalších objektov Slnečnej sústavy) a ich porovnanie na základe informačných zdrojov.*	

Téza: <u>Organizmus</u>/ Rozvoj predispozície k pojmom životné prejavy organizmov, klíčenie a rast rastlín, životný cyklus rastlín, húb a živočíchov, obehová, dýchacia, pohybová a oporná sústava človeka, zmyslové orgány.			
		4.ročník	**5.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	Organizmy prijímajú informácie z prostredia prostredníctvom zmyslov, spracúvajú ich a reagujú na ne. Tráviaca sústava zabezpečuje príjem, spracovanie potravy a vylúčenie nepotrebných zvyškov. Trávenie je proces, ktorý prebieha v tráviacej sústave a zabezpečuje prijímanie využiteľných látok z potravy. Prostredníctvom potravy je získavaná energia potrebná na všetky životné procesy. Ak telo prijme v potrave viac energie, ako potrebuje, ukladá si ju v podobe tukových zásob.	

		Dlhodobá nerovnováha príjmu a výdaja energie vedie k vzniku ochorení obezity, či anorexie. Prostredníctvom vylučovacej sústavy sa telo zbavuje nepotrebných a škodlivých látok. Dýchanie je proces výmeny plynov medzi organizmom a prostredím. Prostredníctvom dýchania sa môžu prenášať rôzne ochorenia, ak sa vo vydychovanom vzduchu nachádzajú pôvodcovia ochorení. Telo je popretkávané krvnými cievami, ktoré sa rozvetvujú od najhrubších, ktoré vychádzajú zo srdca (tepny), alebo do neho vstupujú (žily), až po najtenšie (vlásočnice), ktoré prekrvujú rôzne časti tela. Všetky cievy sú prepojené, tvoria uzavretý krvný obeh, do ktorého srdce v pravidelných intervaloch pumpuje krv. Táto činnosť srdca sa prejavuje ako srdcový tep. Krv rozvádza po tele rôzne látky. Ak ich vyžaduje napríklad pri námahe telo viac, srdce pumpuje krv rýchlejšie, čo sa prejaví zvýšeným tepom. Telo človeka sa od narodenia vyvíja, rastie, postupne dospieva a neskôr starne. V čase dospievania sa objavujú znaky pohlavnej zrelosti. Pohlavne zrelý muž a pohlavne zrelá žena môžu splodiť dieťa.	

		Dieťa sa v tele matky vyvíja 9 mesiacov.	
	Činnosti	• *Pozorovanie rôznych typov zmyslových receptorov živočíchov, ktoré zachytávajú špecifické typy informácií v prostredí, v súvislosti s významom pre prežitie v prostredí.* • *Pozorovanie reakcie živočíchov na rôzne vonkajšie podnety* • *Uvažovanie o spôsobe spracovania získaných informácií u živočíchov* • *Skúmanie fungovania tráviacej, vylučovacej, dýchacej a obehovej sústavy človeka a navrhovanie zmien v životospráve na základe získaných poznatkov.* • *Porovnávanie zastúpenia základných živín v potravinách a uvažovanie o potrebe príjmu energie vzhľadom k jej výdaju pri rôznych činnostiach a stavoch (rast, vývin).* • *Skúmanie vonkajších prejavov dýchania a srdcovej činnosti a porovnávanie zmien frekvencie dýchania a tepu vplyvom zmeny intenzity fyzickej činnosti, uvažovanie o vplyve ďalších faktorov (stres, psychoaktívne látky).* • *Pozorovanie rozloženia krvných ciev v tele človeka s využitím poznatkov o funkcii krvi v tele človeka.*	

		• *Identifikovanie významu darcovstva krvi a nebezpečenstva náhlej straty krvi na základe informácií o funkcii krvi v tele človeka.* • *Identifikovanie spôsobov, ktorými sa do krvného obehu človeka dostávajú rôzne potrebné, ale i nebezpečné látky a vytváranie súvislostí s princípmi správnej životosprávy.* • *Modelovanie šírenia infekčného respiračného ochorenia.* • *Porovnávanie možných spôsobov ochrany pred prenosom ochorenia.* • *Zdôvodňovanie významu vetrania miestností poznatkami o fungovaní dýchacej sústavy človeka.* • *Identifikácia pozorovateľných zmien v raste a vývine človeka, identifikácia znakov dospievania a starnutia.* • *Rozlišovanie orgánov rozmnožovacej sústavy ženy a muža a vysvetlenie ich významu.* • *Porovnávanie znakov pohlavnej zrelosti u mužov a žien.* • *Pozorovanie zmien ľudského plodu počas tehotenstva so zameraním sa na fyzické zmeny plodu i tela matky.*	

Téza: Ekosystém/ Rozvoj predispozície k pojmom ekosystém, potravový vzťah.			
		4.ročník	**5.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		Organizmy sa medzi sebou odlišujú vonkajšou stavbou. Organizmy sú od neživých zložiek prostredia často priamo závislé. Rôzne druhy organizmov, ktoré spolu žijú na jednom mieste, predstavujú prírodné spoločenstvo. Medzi organizmami žijúcimi v spoločenstve existujú vzájomné vzťahy. Prírodné spoločenstvo tvorí spoločenstvo rastlín, živočíchov, húb a mikroorganizmov. V spoločenstvách žijú aj chránené živočíchy a chránené, liečivé a jedovaté rastliny. Podľa priestoru, kde sa spoločenstvo vyskytuje, rozlišujeme lesné, vodné, poľné, lúčne a vysokohorské spoločenstvo.

			Poškodzovanie životného prostredia a narušovanie vzťahov v spoločenstve má negatívne dôsledky na život organizmov, vrátane človeka. Pestovanie rastlín a chov živočíchov má pre človeka veľký význam. Vonkajšie a vnútorné parazity spôsobujú rôzne ochorenia organizmov.
	Činnosti		Pozorovanie organizmov voľným okom, mikroskopom alebo lupou. Identifikovanie vybraných zástupcov skupín organizmov s využitím kľúča na určovanie rastlín, húb a živočíchov v prírodných spoločenstvách. Vytvorenie zbierky prírodnín a systematizovanie organizmov. Skúmanie konkrétnych spoločenstiev z pohľadu výskytu rôznych druhov organizmov.

			Pozorovanie druhov organizmov v rôznych prírodných spoločenstvách a opísanie ich spôsobu života. Pozorovanie správania sa vybraných zástupcov spoločenstiev a zaznamenávanie vzájomných vzťahov medzi organizmami. Skúmanie typu potravy a spôsobu jej získavania u vybraných druhov organizmov (producent, konzument, rozkladač). Zostavenie potravových reťazcov, zdôvodnenie potravových vzťahov medzi organizmami žijúcimi v danom spoločenstve. Mapovanie výskytu liečivých, chránených, inváznych a jedovatých druhov organizmov v regióne. Monitorovanie činností organizácií venujúcich sa ochrane a záchrane ohrozených druhov rastlín a živočíchov na Slovensku. Posudzovanie významu ochrany organizmov a spoločenstiev. Pozorovanie a zaznamenávanie poškodzovania prírody nevhodnou činnosťou človeka.

			Porovnanie súčasného a predchádzajúceho stavu krajiny, sledovanie zmien v dôsledku činnosti človeka , prostredníctvom máp a/alebo fotografií. Skúmanie vplyvu činnosti človeka na vlastné zdravie a životné prostredie prostredníctvom informačných zdrojov.

Téza: <u>Dedičnosť a premenlivosť</u>/ Rozvoj predispozície k pojmom rod, druh a jedinec, dedičnosť, premenlivosť.			
		4.ročník	**5.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	Živé organizmy produkujú potomstvo rovnakého druhu, ale potomstvo sa líši a nie je totožné s rodičmi. Prenos vlastností z jednej generácie organizmov na druhú je prejavom dedičnosti.	
	Činnosti	*Porovnávanie spoločných a rozdielnych znakov a vlastností rodičov a ich potomstva.* *Identifikácia rôznorodosti rastlín a živočíchov rovnakého rodu alebo druhu a porovnávanie spoločných a rozdielnych znakov.*	

Téza: Sily/rozvoj predispozície k pojmom sila, práca, výkon			
		4.ročník	**5.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	Jednoduché stroje sa používajú na zjednodušenie vykonávanej činnosti alebo na zmenšenie vynaloženej sily. Medzi jednoduché stroje patria: naklonená rovina, páka, kladka, ozubené súkolesie. Veľkosť sily potrebnej na vytiahnutie nákladu po naklonenej rovine závisí od sklonu naklonenej roviny. Veľkosť sily potrebnej na zdvihnutie nákladu pomocou páky závisí od dĺžky použitej páky a od umiestnenia pevného bodu (osi otáčania). Kladka zjednodušuje vyťahovanie nákladu do výšky, voľná kladka a kladkostroj zmenšujú silu potrebnú na vytiahnutie nákladu do výšky. Podľa toho, aké veľké kolesá použijeme v ozubenom súkolesí, vieme zrýchliť alebo spomaliť ich pohyb. Frekvencia kmitania kyvadla závisí od dĺžky závesu závažia a nezávisí od hmotnosti závažia.	
	Činnosti	*Vyhľadávanie príkladov využitia jednoduchých strojov v bežnom živote.*	

		Porovnávanie sily potrebnej na zdvihnutie nákladu do výšky použitím naklonenej roviny a bez nej, s použitím rôzne naklonenej roviny. *Porovnávanie sily potrebnej na zdvihnutie nákladu pomocou rozličných spôsobov použitia rôzne dlhej páky.* *Skúmanie konštrukcie pevnej kladky a voľnej kladky, identifikácia rozdielov v konštrukcii kladiek a efektu ich použitia.* *Skúmanie smeru a rýchlosti točenia kolies v ozubenom súkolesí.* *Skúmanie vplyvu rôznych vlastností kyvadla (hmotnosť závažia, dĺžka závesu závažia) na frekvenciu kmitania kyvadla*	

Téza: Evolúcia/ Rozvoj predispozície k pojmom adaptácie k prežitiu, kamufláž, mimikry, taxonómia organizmov.			
		4.ročník	5.ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty		
	Činnosti		

Učebné osnovy pre 3.cyklus *Človek a príroda - Biológia*					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	**1. cieľ: Plánovať a realizovať experiment.** **Žiak vie/dokáže:** • formulovať výskumné otázky, na ktoré môže získať odpoveď vlastným skúmaním, • formulovať hypotézu, • navrhnúť spôsob získavania údajov, • identifikovať a zaznamenať podobné a odlišné znaky a vlastnosti objektov, látok, alebo javov, • rozhodnúť, ktoré znaky vedú k identifikácii kategórií a následnému triedeniu 💻, • navrhnúť a používať vhodné nástroje (meradlá, technologické postupy) na získanie presných údajov 💻, • identifikovať závislú a nezávislú premennú a vyjadriť medzi nimi predpokladaný odôvodnený vzťah, • realizovať experiment podľa žiakom navrhovaného postupu, • určiť podmienky experimentu a sledovať ich, • kontrolovať premenné experimentu, • použiť a zdôvodniť využitie kontrolnej vzorky v experimente,			

2. cieľ: Systematicky usporiadať, prezentovať a interpretovať získané údaje.

Žiak vie/dokáže:

- upraviť pôvodne vytvorené kritériá triedenia pri práci s rovnakým súborom,
- formalizovať zápis výskumnej činnosti,
- vytvoriť záznam z výskumnej činnosti samostatne 👁 🕮,
- identifikovať relevantné údaje prezentované formou textov, obrázkov, tabuliek, diagramov a grafov 👁 🕮,
- zostrojiť tabuľku zo získaných údajov (hodnoty veličín s príslušnými jednotkami) 👁 🕮 💻,
- porovnať údaje v tabuľke 🕮,
- zostrojiť graf na základe získaných údajov 👁 🕮 💻,
- opísať alebo kvantitatívne vyjadriť vzťah medzi skúmanými premennými na základe získaných údajov 🕮,
- interpretovať grafické závislosti 👁 🕮,
- získať údaje interpoláciou a extrapoláciou z grafu 👁 🕮.

3. cieľ: Tvoriť závery a zovšeobecnenia, vrátane mentálnych modelov a teórií o rôznych prírodovedných javoch.

Žiak vie/dokáže:

- navrhnúť myšlienkové modely, ktoré sú v súlade so získanými údajmi 👁,
- opísať zložky modelovej situácie 👁 🕮,

- identifikovať vzory, relačné/príčinné vzťahy,
- vysvetliť vzťah medzi modelom a reálnym javom/objektom,
- identifikovať relevantné údaje pri tvorbe záveru 🕮.

4. cieľ: Divergentne uvažovať a argumentovať, zvažovať efektívnosť riešení v lokálnych a globálnych kontextoch.

Žiak vie/dokáže:

- zvažovať rôzne pozitívne a negatívne sociálne, ekonomické, politické a legislatívne aspekty vedy, techniky a ich inovácií 🙋,
- kriticky posudzovať využitie výsledkov (vedeckého) výskumu pre človeka a spoločnosť 🙋,
- identifikovať lokálne a globálne problémy a navrhovať na ne rozličné riešenia 🙋 🦾,
- oceniť význam ochrany a tvorby životného prostredia 🦾,
- oceniť význam uchovania prírodného bohatstva a chránených území 🦾,
- hodnotiť a navrhovať scenáre udržateľného rozvoja 🦾.

5. cieľ: Komunikovať a spolupracovať v tíme.

Žiak vie/dokáže:

- aktívne spolupracovať a vytvárať tak synergický efekt skupiny 👥,
- reagovať na návrhy/argumentáciu rovesníkov, rozhodovať o akceptovateľnosti/neakceptovateľnosti návrhov a tvrdení vhodnými argumentmi 👥.

6. cieľ: Reflektovať poznávací proces a prehodnocovať svoje doterajšie poznanie na základe nových informácií.

Žiak vie/dokáže:

- analyzovať chyby vo svojej výskumnej činnosti, určiť chybu merania danú použitým meradlom,
- prehodnotiť svoju realizovanú výskumnú činnosť a navrhnúť efektívnejšie riešenie výskumného problému,
- má tendenciu overiť svoje zistenia vo viacerých zdrojoch,
- zvažovať dôveryhodnosť informácií a zdrojov,
- vnímať svoju (výskumnú) činnosť ako jeden zo zdrojov nových poznatkov,
- akceptovať, že výsledok skúmania predstavuje najlepšie možné aktuálne vysvetlenie toho, čo bolo skúmané, a v budúcnosti sa môže meniť alebo byť vyvrátené,
- reflektovať zásady zdravého životného štýlu,
- uvedomiť si zodpovednosť človeka za jeho sexuálne a reprodukčné správanie a zdravie,
- rešpektovať zásady ochrany zdravia a bezpečnosti práce,
- zdôvodňovať a prehodnocovať svoje spotrebiteľské správanie,
- vyhodnocovať mieru vlastnej spoluzodpovednosti za lokálne a globálne (environmentálne a ekonomické) problémy,
- angažovať sa pri riešení lokálnych a globálnych problémov.

Téza: Látky/ Rozvoj predispozície k pojmom hmotnosť, objem, hustota, skupenstva látok, skupenské zmeny látok, rozpúšťanie a filtrácia					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**				- environmentálne aspekty spojené s uhľovodíkmi (produkty horenia uhľovodíkov, ropa - jej ťažba, transport a spracovanie)
	Činnosti				

Téza: Interakcie/ Rozvoj predispozície k pojmom magnetizmus, svetlo, vlastnosti látok					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		- korekcie chýb oka , - faktory, ktoré poškodzujú zrak - hlukové znečistenie, - ultrazvuk a jeho využitie, - spôsoby ochrany pred hlukom -		
	Činnosti		Navrhovanie spôsobov ako predchádzať poškodzovaniu zraku.		

			Vyhľadávanie informácií o škodlivosti svetelného znečistenia a navrhovanie zmien vo svojom okolí na jeho odstránenie. Vyhľadávanie informácií o ultrazvuku a jeho využití. Posúdenie vplyvu hluku na ľudský organizmus a životné prostredie. Navrhovanie spôsobov ochrany pred hlukom vo svojom okolí.		

Téza: Energia/ Rozvoj predispozície k pojmom tepelná energia, teplota, telesná teplota.					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		- energetická hodnota potravín, - transformácia energie v živých systémoch		
	Činnosti		Zisťovanie energetickej hodnoty potravín a skúmanie súvislosti s teplom vyprodukovaným ich spálením. Demonštrovanie vzájomnej premeny foriem energie na príkladoch.		

Téza: Zem/ Rozvoj predispozície k pojmom voda (hydrosféra), vzduch (atmosféra), pôda, horniny, minerály (litosféra).					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	- interakcie medzi živou a neživou prírodou		- skleníkový efekt, - vplyv jednotlivca a spoločnosti na meniacu sa klímu - obnoviteľné a neobnoviteľné zdroje energie	- interakcie medzi živou a neživou prírodou - minerály, horniny, - typy hornín, - vlastnosti minerálov, - nerastné suroviny - vek hornín, - skameneliny, - vedúce skameneliny, - vývoj života, - kras, - krasové útvary, - geologické éry, - geologické procesy,vplyv geologických procesov na zemský povrch
	Činnosti	Pozorovanie zložiek neživej prírody a interakcií medzi živou a neživou prírodou. Posúdenie neživej prírody ako zdroja živín pre organizmy.		Modelovanie vplyvu skleníkových plynov na meniacu sa teplotu prostredia a vysvetlenie príčin zosilneného skleníkového efektu. Zhodnotenie významu, výskytu a využitia rôznych energetických a surovinových zdrojov (v regióne). Posúdenie environmentálnych aspektov chemických reakcií a/alebo znečisťovateľov životného prostredia.	Skúmanie vplyvu zloženia horninového substrátu na druhovú rozmanitosť rastlín. Skúmanie vplyvu abiotických a biotických faktorov na rozklad hornín v najbližšom okolí. Vyhľadanie a spracovanie informácií o dôsledkoch vulkanickej činnosti na organizmy a klímu. Mapovanie výskytu rôznych typov hornín na geologickej mape Slovenska a opísanie hornín

					blízkeho okolia podľa geologickej mapy. Rozlíšenie pôvodných a nepôvodných hornín v blízkom okolí. Pozorovanie minerálov a hornín a ich kategorizovanie na základe ich vlastností a pôvodu (spôsobu vzniku). Mapovanie a určovanie minerálov a hornín v blízkom okolí podľa určovacieho kľúča. Vytvorenie zbierky minerálov a hornín. Skúmanie a porovnanie fyzikálnych a chemických vlastností minerálov. Zisťovanie konkrétnych príkladov použitia minerálov a hornín v predmetoch dennej potreby. Monitorovanie významu nerastných surovín pre život človeka. Hodnotenie vplyvu ťažby nerastných surovín na životné

					prostredie. Modelovanie vzniku skameneliny. Určovanie vedúcich skamenelín. Modelovanie biosféry jednotlivých geologických ér. Modelovanie významných geologických procesov prebiehajúcich v jednotlivých geologických érach. Skúmanie dôsledkov pôsobenia vonkajších geologických činiteľov na zemský povrch. Monitorovanie rizikových území v okolí, ktoré súvisia s pôsobením vonkajších geologických činiteľov. Modelovanie vzniku krasu a krasových útvarov. Modelovanie vplyvu geologických procesov na tvary zemského povrchu a na život organizmov . Porovnanie následkov katastrofických geologických procesov na Slovensku a vo svete.

Téza: Ekosystém/ Rozvoj predispozície k pojmom ekosystém, potravový vzťah.					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový	**Pojmy, vzťahy, fakty**				- druh, - ekosystém, - interakcie v ekosystéme, - zdroje v prostredí,
					- podmienky prostredia, - faktory prostredia, - potravové vzťahy, - potravové siete - producent, - konzument, - rozkladač, - obeh látok, - tok energie, - biomasa - abiotické a biotické zložky, - biologická rovnováha, - znečistenie životného prostredia, - vplyv človeka na zložky životného prostredia, - biodiverzita - obnova ekosystému, - ekosystémové služby, - ekologické hospodárenie, - udržateľnosť, - starostlivosť o životné prostredie -
	Činnosti				Skúmanie špecifických podmienok prostredia vybraných organizmov. Pozorovanie a analyzovanie interakcií medzi organizmami a medzi organizmami a prostredím

					v ekosystéme. Porovnanie rozsahu nárokov organizmov na faktory prostredia na konkrétnych príkladoch. Usudzovanie o potravovej nezávislosti rastlín od živočíchov. Predpovedanie spoločných vzorov interakcií medzi organizmami a ich prostredím v rôznych ekosystémoch. Zostavenie potravových sietí v rôznych ekosystémoch. Určenie potravových vzťahov medzi organizmami. Posúdenie vplyvu nepôvodných (inváznych) druhov rastlín a živočíchov na vzťahy v ekosystémoch. Analyzovanie množstva energie v rovnakom množstve biomasy producenta a konzumenta. Pozorovanie rozkladných procesov v komposte a aplikácia jeho využitia. Pozorovanie rastu a

					rozmnožovania organizmov v hnojenej a nehnojenej pôde. Modelovanie kolobehu látok (vody, uhlíka, dusíka) a skúmanie jeho narušenia vplyvom človeka. Posúdenie významu kolobehu vody v ekosystéme pre všetky živé organizmy. Posúdenie vplyvu slnečného žiarenia na udržanie kolobehu látok v ekosystéme. Modelovanie narušenia biologickej rovnováhy v ekosystéme a jeho dôsledky na ekosystém. Skúmanie faktorov a dôsledkov narušenia biotickej a/alebo abiotickej zložky ekosystému. Monitorovanie, zaznamenanie a hodnotenie znečistenia ovzdušia, vody, pôdy. Porovnanie výsledkov medzi regiónmi/krajinami. Diskutovanie o vplyve znečistenia abiotickej zložky na biotickú zložku ekosystému a na vzťahy

					v ekosystéme. Analyzovanie možných stresových faktorov, ktorými môže klimatická zmena ovplyvniť jednotlivé typy ekosystémov (napr. sucho, zvyšovanie teploty, výdatné nárazové zrážky, rýchla zmena počasia, záplavy a pod.). Monitorovanie nakladania s odpadmi, analyzovanie ich vplyvu na životné prostredie a navrhovanie možných riešení ich predchádzania, spracovania a opätovného využitia. Mapovanie nelegálnych skládok v okolí a navrhnutie/zrealizovanie nápravy. Mapovanie zásahov človeka do životného prostredia a vplyvu na biodiverzitu. Analyzovanie vplyvu človeka na adaptáciu organizmov z lokálneho a globálneho hľadiska. Hodnotenie pozitívnych a negatívnych zásahov človeka do zložiek životného prostredia

					Analyzovanie procesu obnovy ekosystému. Mapovanie ekosystémov v okolí bydliska, hodnotenie ekosystémových služieb a negatívnych vplyvov ľudskej činnosti na tieto ekosystémy. Navrhovanie, realizovanie a prezentovanie riešení zameraných na ochranu rastlinných a živočíšnych druhov, ekosystémov a podporu udržateľnosti poskytovaných ekosystémových služieb. Posúdenie výhod ekologického poľnohospodárstva. Zmapovanie činnosti organizácií, ktoré sa venujú ochrane životného prostredia a klímy. Skúmanie úpravy pitnej vody a čistenie odpadových vôd.

Téza: Dedičnosť a premenlivosť/ Rozvoj predispozície k pojmom rod, druh a jedinec, dedičnosť, premenlivosť.					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**			- dedičnosť, - premenlivosť, - genetická informácia, - DNA, - tvorba kópie DNA, - chromozóm, - telová a pohlavná bunka, gén, - dedičný znak - dominantná alela, r - ecesívna alela, - získané a vrodené znaky, kríženie, - vplyv prostredia na vznik znaku, - dedičnosť viazaná na pohlavie, - dedičná choroba - dedičná a nededičná premenlivosť, - mutácie - génové inžinierstvo, - genetické poradenstvo, - šľachtenie, - odroda, - plemeno, - geneticky modifikované organizmy, - biotechnológie	

	Činnosti			Pozorovanie a zaznamenanie tvaru chromozómov počas delenia bunky. Pozorovanie a rozlíšenie chromozómu pred a po vytvorení kópie nukleovej kyseliny [B] Porovnanie počtu chromozómov a chromozómových sád rôznych organizmov. Pozorovanie odlišností chromozómov medzi pohlaviami. Pozorovanie a porovnanie vzniku telových a pohlavných buniek (animácie, schémy). Pozorovanie a analyzovanie experimentov J. G. Mendela. Zobrazovanie prenosu určitého znaku z rodičov na potomkov prostredníctvom schém. Určovanie vybraných znakov organizmu na základe dominancie a recesivity alel. Posúdenie vzniku pozorovaného znaku u potomstva po krížení jedincov s konkrétnymi alelami v	

				pozorovanom znaku. Vyhľadanie a spracovanie informácií o vybraných dedičných ochoreniach viazaných na pohlavie. Monitorovanie a schematické znázornenie prenosu vybraného dedične podmieneného znaku v rodine. Určovanie znakov, ktoré sú determinované viac ako jedným génom a posúdenie vplyvu prostredia na vznik týchto znakov. Skúmanie premenlivosti vybraných znakov organizmov žijúcich v odlišných životných podmienkach a analyzovanie jej vplyvu na vývoj organizmov. Rozlišovanie dedičnej a nededičnej premenlivosti na konkrétnych príkladoch a hodnotenie ich významu pre človeka. Identifikovanie možných dôsledkov vzniku mutácií (pozitívne, negatívne, neutrálne). Vyhľadávanie a spracovanie informácií o vplyve rôznych typov	

				mutagénov na vznik mutácií a ich vplyv na organizmy. Vyhľadávanie a spracovanie informácií o význame genetického poradenstva pre človeka. Analyzovanie a porovnávanie vlastností vyšľachtených odrôd rastlín a plemien živočíchov. Rozlišovanie selektovaných vlastností rastlín a živočíchov. Identifikovanie geneticky modifikovaných organizmov. Zhodnotenie využitia biotechnológií v živote človeka a jeho budúcnosti	

Téza: Organizmus/ Rozvoj predispozície k pojmom životné prejavy organizmov, klíčenie a rast rastlín, životný cyklus rastlín, húb a živočíchov, obehová, dýchacia, pohybová a oporná sústava človeka, zmyslové orgány.					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	- bunkové a nebunkové organizmy, - jednobunkový a mnohobunkový organizmus, - bunkové štruktúry, - rastlinná a živočíšna bunka, - pletivo, tkanivo, orgán, orgánová sústava - stavba a funkcia orgánov rastlín, - stavba a funkcia orgánov živočíchov, - stavba tela rastlín a húb, - stavba tela bezstavovcov, - stavba tela stavovcov -	- zdroje cukrov, tukov a bielkovín, - cukry, tuky a bielkoviny ako stavebné zložky organizmov a zdroje energie, - vlastnosti cukrov, tukov a bielkovín vo vzťahu k ich zloženiu, - zloženie potravy, - enzýmy, - metabolizmus, - trávenie, - vstrebávanie, - dýchanie, - vylučovanie, - filtrácia krvi, - krvný obeh, - regulačné mechanizmy , - hormóny , - dráždivosť , - orgánové sústavy (koža, oporná, pohybová, tráviaca, dýchacia, obehová, vylučovacia, rozmnožovacia, nervová, hormonálna, zmysly) - vplyv látok (vitamíny, liečivá, omamné a	- bunkové štruktúry, - rastlinná a živočíšna bunka, - stavba a funkcia orgánov rastlín, - stavba a funkcia orgánov živočíchov, - stavba tela rastlín a húb, - stavba tela bezstavovcov, - stavba tela stavovcov - rozmnožovanie, pohlavné znaky, rast a vývin - dýchanie, - sexuálne a reprodukčné zdravie, - výživa organizmov, spôsoby výživy, - fotosyntéza, - dýchanie organizmov, - vylučovanie organizmov, - transport látok, - difúzia, - osmóza, - dráždivosť organizmov, - rastlinné hormóny, - pohyb organizmov, - spôsoby rozmnožovania, - delenie buniek, - vnútorné a vonkajšie oplodnenie, - životný cyklus organizmov	

			psychotropné látky) na živé organizmy, - závislosť, - zdravie, - environmentálne zdravie, - zdravý životný štýl, - stres, - imunita, - očkovanie, - zásady predlekárskej prvej pomoci, - poranenia, prevencia -		
	Činnosti	Pozorovanie jednobunkových a mnohobunkových organizmov mikroskopom. Porovnanie rastlinnej a živočíšnej bunky, zdôvodnenie odlišnosti ich stavby a funkcie. Pozorovanie a porovnanie stavby vírusu a jednobunkového organizmu. Skúmanie organizácie tela organizmov (bunky, pletivá, tkanivá, orgány, orgánové sústavy) a špecializácie pletív, tkanív a orgánov na ich funkciu.	Zisťovanie energetických potrieb jedinca v dennom jedálničku a návrh vyváženého denného príjmu potravy · Skúmanie zloženia potravy (cukry, tuky, bielkoviny, vitamíny, minerály, voda). Skúmanie vlastností, zloženia a štruktúry cukrov, tukov a bielkovín. Demonštrovanie mechanického a chemického spracovania potravy. Demonštrovanie procesov trávenia a vstrebávania v	Pozorovanie bunkových štruktúr (bunková stena, cytoplazmatická membrána, jadro, chloroplasty, mitochondrie). Porovnanie rastlinnej a živočíšnej bunky, zdôvodnenie odlišnosti ich stavby a funkcie. Skúmanie organizácie tela organizmov (bunky, pletivá, tkanivá, orgány, orgánové sústavy) a špecializácie pletív, tkanív a orgánov na ich funkciu. Pozorovanie stavby tela rias, rastlín, húb a lišajníkov. Pozorovanie orgánov, orgánových	

		Pozorovanie orgánov, orgánových sústav živočíchov vrátane človeka a ich osobitostí. Porovnanie stavby tela bezstavovcov a stavovcov.	jednotlivých častiach tráviacej sústavy. Zisťovanie a porovnávanie zloženia vdychovaného a vydychovaného vzduchu. Analyzovanie výsledkov hematologického vyšetrenia, identifikovanie vybraných látok prítomných v krvi (glukóza, cholesterol, metabolity vylučovania). Zisťovanie vplyvu rôznych faktorov na zmeny srdcovej frekvencie a frekvencie dýchania. Demonštrovanie procesu filtrácie krvi v obličkách. Skúmanie rôznych spôsobov vylučovania nepotrebných a škodlivých látok organizmami. Simulovanie mechanizmu hormonálnej a nervovej regulácie. Opísanie orgánových sústav človeka ako navzájom fungujúcich a ovplyvňujúcich	sústav živočíchov vrátane človeka a ich osobitostí. Porovnanie stavby tela bezstavovcov a stavovcov. Porovnanie primárnych a sekundárnych pohlavných znakov dievčat a chlapcov a zdôvodnenie ich významu. Pozorovanie dráždivosti zmyslových orgánov. Pozorovanie činnosti zmyslových receptorov a skúmanie ich vzájomného prepojenia. Diskutovanie o význame reprodukčného a sexuálneho zdravia. Diskutovanie o význame plánovaného rodičovstva. Skúmanie vplyvu svetla, oxidu uhličitého a asimilačných farbív na priebeh fotosyntézy. Dokazovanie kyslíka ako produktu fotosyntézy. Skúmanie príjmu vody a v nej	

			sa systémov. Analyzovanie tvaru, stavby, funkcie a zloženia kostí. Skúmanie stavby, funkcie a unaviteľnosti kostrového svalu. Rozlišovanie orgánov oporno-pohybovej sústavy človeka. Porovnávanie významu orgánov rozmnožovacej sústavy ženy a muža. Posúdenie významu nervovej sústavy pri zmyslovom vnímaní. Posúdenie rozdielu medzi podmieneným a nepodmieneným reflexom. Skúmanie faktorov poškodzujúcich štruktúru alebo funkciu buniek. Posúdenie dôsledkov nesprávnej funkcie buniek a regulačných mechanizmov (enzýmov, hormónov a jednotlivých častí nervovej	rozpustených látok prostredníctvom koreňa rastlín. Skúmanie dýchania rastlín. Dokazovanie, že rastliny ukladajú zásobnú látku škrob do zásobných orgánov. Analyzovanie spôsobu výživy rastlín a živočíchov. Analyzovanie významu výživy a dýchania rastlín a živočíchov. Analyzovanie odlišností tráviacich sústav živočíchov v závislosti od potravy. Určovanie rozdielov obehovej sústavy živočíchov. Porovnávanie transportu látok u rastlín a živočíchov. Porovnávanie spôsobov vylučovania nepotrebných a škodlivých látok u rastlín a živočíchov. Skúmanie dráždivosti a pohybu rastlín a živočíchov.	

			sústavy). Plánovanie a uskutočnenie prieskumu v súvislosti so zdravím alebo zdravým životným štýlom človeka. Posúdenie vplyvu životného štýlu človeka a životného prostredia na jeho zdravie (ochorenia orgánových sústav, prevencia). Skúmanie environmentálnych faktorov a ich vplyvu na zdravie človeka. Vyhľadávanie a spracovanie informácií o chorobách a možnostiach nákazy. Posudzovanie zásad a spôsobov predchádzania pred vznikom a šírením chorôb. Posúdenie vplyvu a dôsledkov látok (vitamíny, liečivá, omamné a psychotropné látky) na živé organizmy. Demonštrovanie a nácvik zručností potrebných k poskytnutiu predlekárskej	Porovnanie životného cyklu rastlín, húb a živočíchov. Pozorovanie priebehu rôznych spôsobov pohlavného rozmnožovania rastlín a živočíchov. Porovnanie pohlavného a nepohlavného spôsobu rozmnožovania.	
			prvej pomoci pri poraneniach.		

Téza: Evolúcia/ Rozvoj predispozície k pojmom adaptácie k prežitiu, kamufláž, mimikry, taxonómia organizmov.					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**			- adaptácia, - prírodný výber - pohlavný výber, - pohlavná dvojtvarosť, - koevolúcia	- variabilita, - degradácia - fylogenetická príbuznosť, - vývoj organizmov, - znaky ľudského organizmu, - ľudoop,
					- vymieranie organizmov -
	Činnosti			Pozorovanie adaptácií rastlín a živočíchov vrátane človeka na príkladoch modelových druhov. Analyzovanie významu štrukturálnych a etologických adaptácií. Hodnotenie rôznorodých prostredí ako životného priestoru pre organizmy. Posúdenie vplyvu zmeny klímy na adaptácie organizmov.	Skúmanie diverzity súčasných i fosílnych organizmov. Pozorovanie funkčnej a tvarovej rozmanitosti živých organizmov. Analyzovanie príčin a následkov znižovania biodiverzity a degradácie ekosystémov, ako aj vhodných opatrení na nápravu. Klasifikovanie organizmov na základe fylogenetickej príbuznosti.

				Analyzovanie príkladov adaptácií organizmov na špecifické podmienky prostredia. Pozorovanie a analyzovanie prírodného a pohlavného výberu na príkladoch, simulovanie prírodného výberu. Pozorovanie pohlavného dimorfizmu, porovnanie mechanizmov pohlavného výberu: kompetícia o partnera v rámci jedného pohlavia a pohlavný výber medzi pohlaviami. Pozorovanie koevolúcie rastlín a živočíchov. Pozorovanie správania sa živočíchov a rastlinných štruktúr, ktoré ovplyvňujú úspešné rozmnožovanie a prežitie organizmov.	Porovnanie spoločných a odlišných znakov človeka s inými živočíšnymi druhmi a vyhľadávanie znakov, ktoré indikujú ich biologickú príbuznosť. Porovnanie spoločných znakov s ľudoopmi a posúdenie odlišností človeka od biologicky príbuzných druhov. Analyzovanie vplyvu abiotických faktorov a ľudskej činnosti na prežitie a zánik organizmov.

Učebné osnovy pre 3.cyklus *Človek a príroda (fyzika, chémia, biológia – pre každý predmet zvlášť)*				
		7.ročník	**8.ročník**	**9.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	**1. cieľ: Plánovať a realizovať experiment.** **Žiak vie/dokáže:** • formulovať výskumné otázky, na ktoré môže získať odpoveď vlastným skúmaním, • formulovať hypotézu, • navrhnúť spôsob získavania údajov, • identifikovať a zaznamenať podobné a odlišné znaky a vlastnosti objektov, látok, alebo javov, • rozhodnúť, ktoré znaky vedú k identifikácii kategórií a následnému triedeniu 💻, • navrhovať a realizovať rôzne druhy merania 💻, • vykonať odhad skúmanej veličiny a vybrať vhodné meradlo 💻, • spresniť hodnotu meranej veličiny opakovaným meraním, • navrhnúť a používať vhodné nástroje (meradlá, technologické postupy) na získanie presných údajov 💻, • identifikovať závislú a nezávislú premennú a vyjadriť medzi nimi predpokladaný odôvodnený vzťah, • realizovať experiment podľa žiakom navrhovaného postupu, • určiť podmienky experimentu a sledovať ich, • kontrolovať premenné experimentu, • použiť a zdôvodniť využitie kontrolnej vzorky v experimente, • zostaviť aparatúru a opísať jej časti (podľa schémy alebo vopred daného postupu, podľa vlastného návrhu). **2. cieľ: Systematicky usporiadať, prezentovať a interpretovať získané údaje.** **Žiak vie/dokáže:** • upraviť pôvodne vytvorené kritériá triedenia pri práci s rovnakým súborom, • vyhľadať údaje v informačných zdrojoch na identifikáciu látok a pri riešení úloh 📖 💻, • formalizovať zápis výskumnej činnosti, • vytvoriť záznam z výskumnej činnosti samostatne 👁 📖, • identifikovať relevantné údaje prezentované formou textov, obrázkov, tabuliek, diagramov a grafov 👁 📖, • zostrojiť tabuľku zo získaných údajov (hodnoty veličín s príslušnými jednotkami) 👁 📖 💻, • porovnať údaje v tabuľke 📖,		

		• zostrojiť graf na základe získaných údajov • opísať alebo kvantitatívne vyjadriť vzťah medzi skúmanými premennými na základe získaných údajov • interpretovať grafické závislosti • získať údaje interpoláciou a extrapoláciou z grafu **3. cieľ: Tvoriť závery a zovšeobecnenia, vrátane mentálnych modelov a teórií o rôznych prírodovedných javoch.** **Žiak vie/dokáže:** • navrhnúť myšlienkové modely, ktoré sú v súlade so získanými údajmi • opísať zložky modelovej situácie • identifikovať vzory, relačné/príčinné vzťahy, • vysvetliť vzťah medzi modelom a reálnym javom/objektom, • identifikovať relevantné údaje pri tvorbe záveru. **4. cieľ: Divergentne uvažovať a argumentovať, zvažovať efektívnosť riešení v lokálnych a globálnych kontextoch.** **Žiak vie/dokáže:** • reflektovať obmedzenia a výhody zvoleného druhu merania, • zvažovať rôzne pozitívne a negatívne sociálne, ekonomické, politické a legislatívne aspekty vedy, techniky a ich inovácií, • kriticky posudzovať využitie výsledkov (vedeckého) výskumu pre človeka a spoločnosť, • identifikovať lokálne a globálne problémy a navrhovať na ne rozličné riešenia, • oceniť význam ochrany a tvorby životného prostredia, • oceniť význam uchovania prírodného bohatstva a chránených území, • hodnotiť a navrhovať scenáre udržateľného rozvoja. **5. cieľ: Komunikovať a spolupracovať v tíme.** **Žiak vie/dokáže:** • aktívne spolupracovať a vytvárať tak synergický efekt skupiny, • reagovať na návrhy/argumentáciu rovesníkov, rozhodovať o akceptovateľnosti/neakceptovateľnosti návrhov a tvrdení vhodnými argumentmi. **6. cieľ: Reflektovať poznávací proces a prehodnocovať svoje doterajšie poznanie na základe nových informácií.** **Žiak vie/dokáže:** • analyzovať chyby vo svojej výskumnej činnosti, určiť chybu merania danú použitým meradlom, • prehodnotiť svoju realizovanú výskumnú činnosť a navrhnúť efektívnejšie riešenie výskumného problému, • má tendenciu overiť svoje zistenia vo viacerých zdrojoch, • zvažovať dôveryhodnosť informácií a zdrojov, • vnímať svoju (výskumnú) činnosť ako jeden zo zdrojov nových poznatkov, • akceptovať, že výsledok skúmania predstavuje najlepšie možné aktuálne vysvetlenie toho, čo bolo skúmané, a v budúcnosti sa môže meniť alebo byť vyvrátené, • reflektovať zásady zdravého životného štýlu,

		• uvedomiť si zodpovednosť človeka za jeho sexuálne a reprodukčné správanie a zdravie, • rešpektovať zásady ochrany zdravia a bezpečnosti práce, • zdôvodňovať a prehodnocovať svoje spotrebiteľské správanie, • vyhodnocovať mieru vlastnej spoluzodpovednosti za lokálne a globálne (environmentálne a ekonomické) problémy, • angažovať sa pri riešení lokálnych a globálnych problémov.

Téza: Látky/ Rozvoj predispozície k pojmom hmotnosť, objem, hustota, skupenstva látok, skupenské zmeny látok, rozpúšťanie a filtrácia				
		7.ročník	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Fyzikálne veličiny** (dĺžka, hmotnosť, objem, hustota, teplota, čas) a ich jednotky (ich používané násobky a diely) F, hustota kvapalných a tuhých látok, vzťah pre výpočet hustoty F, vplyv teploty na zmenu hustoty F, správanie sa telies v kvapalinách v súvislosti s ich hustotou F, hmotnosť kvapaliny vytlačenej telesom F.		**Elektrolýza** elektrolyt, elektródy (anóda, katóda), galvanický článok, akumulátory, batérie
	Činnosti	Zrealizovanie a vyhodnotenie odhadu dĺžky, hmotnosti, objemu F. Kalibrovanie vlastného meradla F. Meranie dĺžky, hmotnosti, objemu F. Určenie hustoty kvapalných a tuhých látok metódou výpočtu a pomocou grafu F. Skúmanie javov súvisiacich so zmenou hustoty vplyvom teploty F. Porovnávanie hmotnosti telies s hmotnosťou nimi vytlačenej kvapaliny F.		Zostrojenie galvanického článku

Téza: Interakcie/ Rozvoj predispozície k pojmom magnetizmus, svetlo, vlastnosti látok				
		7.ročník	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		**Optické javy** Zdroje svetla F, šírenie svetelných lúčov po odraze od rovinného zrkadla F, fyzikálne veličiny (ohnisková vzdialenosť, optická mohutnosť) F, odraz, úplný odraz a lom svetla na rozhraniach dvoch priehľadných prostredí F, šírenie svetla pri prechode tenkými šošovkami F jednoduché optické zariadenia F rozklad bieleho svetla na spektrum F, skladanie farebných svetelných lúčov F, absorpcia svetla F, prechod svetla skleneným vláknom, optické káble a ich využitie F, svetelné znečistenie F, B.	**Akustické javy** Šírenie zvuku prostrediami, rýchlosť zvuku F, fyzikálne veličiny (frekvencia, perióda, hladina intenzity zvuku) F, zvuk hudobných nástrojov, výška tónu F **Elektrické javy** Elektrostatické javy (zelektrizovanie telies, elektrostatická indukcia, polarizácia dielektrika) F, CH, schematické znázornenie elektrických obvodov značkami F, fyzikálne veličiny (elektrický prúd, elektrické napätie, elektrický odpor vodiča, rezistivita, elektrická práca, elektrický príkon) F, graf závislosti elektrického prúdu od napätia pre rezistor, Ohmov zákon F, sériové a paralelné zapojenie elektrických spotrebičov F, výsledný odpor sériovo a paralelne zapojených rezistorov v elektrickom obvode F, závislosť elektrického odporu od vlastností vodiča F, funkcie bleskozvodu F, vznik magnetického poľa v okolí vodiča s elektrickým prúdom (Oerstedov pokus) a magnetického poľa v cievke s prúdom F, výroba a prenos elektrickej energie F, pravidlá bezpečnosti pri práci s elektrickými spotrebičmi F.
	Činnosti		**Optické javy** Identifikovanie a klasifikovanie zdrojov svetla F. Využitie zákona odrazu svetla pri riešení problémov F. Znázornenie obrazu predmetu v rovinnom zrkadle, spojnou a rozptylnou šošovkou F. Zostrojenie a objasnenie princípu fungovania jednoduchých optických zariadení F. Rozlišovanie odrazeného, prepusteného a absorbovaného svetla F. Pozorovanie rozkladu bieleho svetla na spektrum a skladanie farebných svetelných lúčov F. Skúmanie prenosu svetelného signálu skleneným vláknom, využitie optických káblov F.	**Akustické javy** Skúmanie kmitajúcich telies ako zdrojov zvuku. F Vyhľadávanie informácií o ultrazvuku a jeho využití **Elektrické javy** Skúmanie vybraných elektrostatických javov: zelektrizovanie telies, elektrostatická indukcia, polarizácia dielektrika F, CH. Zapájanie elektrických obvodov podľa schémy a ich zakresľovanie schematickými značkami F. Meranie veľkosti elektrického prúdu a napätia v elektrickom obvode a na rezistore F. Meranie závislosti prúdu od napätia pre rezistor F.

			Vyhľadávanie informácií o škodlivosti svetelného znečistenia a navrhovanie zmien vo svojom okolí na jeho odstránenie F, B.	Meranie závislosti elektrického odporu od vlastností vodiča F. Aplikovanie vzťahov pre výpočet elektrického odporu vodiča a výsledného odporu v elektrickom obvode F. Aplikovanie vzťahov pre výpočet elektrickej práce, elektrického príkonu F. Posudzovanie energetickej spotreby bežných zariadení a skúmanie možnosti energetických úspor pri každodenných aktivitách F. Demonštrovanie prítomnosti magnetického poľa v okolí magnetu, elektrického vodiča (cievky) s prúdom a jeho využitia F. Modelovanie sústavy na prenos elektrickej energie F.

Téza: Sily/ Rozvoj predispozície k pojmom sila, tlak, pohyb telesa.				
		7.ročník	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		**Vytváranie predstáv o pojme sila** Vzájomné pôsobenie telies a účinky pôsobenia výslednej sily na teleso F, fyzikálne veličiny (sila, gravitačná sila, gravitačné zrýchlenie, moment sily, trecia sila) F, grafické znázornenie síl (gravitačnej sily pôsobiacej na teleso, vzájomne pôsobiacich síl medzi telesami, trecej sily) F, výslednica síl pôsobiacich v jednej priamke F, rovnováha síl na páke F, ťažisko telesa F, faktory ovplyvňujúce veľkosť trecej sily F, situácie, v ktorých sa prejavujú účinky trecej sily F. **Vytváranie predstáv o pojme tlak** Fyzikálne veličiny (tlaková sila, tlak, hydrostatický tlak, vztlaková sila) F, grafické znázornenie síl (tlakovej sily, vztlakovej sily) F závislosť tlaku a tlakovej sily F, závislosť hydrostatického tlaku od hĺbky ponoru a hustoty kvapaliny F, faktory ovplyvňujúce veľkosť vztlakovej sily F, závislosť atmosférického tlaku od nadmorskej výšky F. **Vybrané druhy pohybu telies a ich grafické zobrazenia**	

			Relatívnosť pohybu telesa vzhľadom na iné teleso F, druhy pohybu F, fyzikálne veličiny (rýchlosť, dráha) F, grafické znázornenie závislosti rýchlosti a dráhy pohybu od času pre rovnomerný pohyb F.	
	Činnosti		**Vytváranie predstáv o pojme sila** Znázornenie sily a pôsobenie viacerých síl na teleso F. Meranie veľkosti sily silomerom F. Aplikovanie vzťahu pre výpočet gravitačnej sily F. Stanovenie výslednej sily pôsobiacej na teleso pri skladaní síl pôsobiacich na teleso v jednej priamke F. Skúmanie podmienky rovnováhy na páke F. Určenie ťažiska telesa F. Skúmanie, meranie a výpočet trecej sily F. Analyzovanie situácií, v ktorých sa prejavujú účinky trenia F. **Vytváranie predstáv o pojme tlak** Aplikovanie vzťahu pre výpočet tlaku a hydrostatického tlaku F. Analyzovanie grafu závislosti hydrostatického tlaku od hĺbky ponoru a hustoty kvapaliny F. Skúmanie vztlakovej sily v kvapalinách a v plynoch F. Aplikovanie vzťahu na výpočet vztlakovej sily v kvapalinách a plynoch F. Analyzovanie grafu závislosti atmosférického tlaku od nadmorskej výšky F. Vybrané druhy pohybu telies a ich grafické zobrazenia Porovnávanie pokoja a pohybu telesa a určenie druhu pohybu F. Modelovanie rovnomerného pohybu F. Aplikovanie vzťahu pre rýchlosť rovnomerného pohybu F.	

Téza: Energia/ Rozvoj predispozície k pojmom tepelná energia, teplota, telesná teplota.				
		7.ročník	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**Premeny skupenstva látok** Rôzne druhy teplomerov F, skupenské premeny rôznych látok F, CH, premeny skupenstva z pohľadu časticovej stavby kvapalných, plynných a tuhých látok F, CH. **Premeny energie** spôsoby šírenia tepla, tepelná vodivosť F, tepelná výmena a rovnováha F, fyzikálne veličiny (hmotnostná tepelná kapacita, teplo) F	**Premeny energie** premeny svetelnej energie na teplo F, zariadenia využívajúce slnečnú energiu F, fyzikálne veličiny (mechanická práca, výkon, pohybová a polohová energia telesa, elektrická práca) F, vzájomné premeny pohybovej a polohovej energie telesa F, zákon zachovania energie F, elektrická energia a jej premeny F jadrová energia, jadrová elektráreň	
	Činnosti	**Premeny skupenstva látok** Meranie teploty a času pri skupenských premenách, zostrojenie a analyzovanie grafu závislosti teploty od času F, CH. **Premeny energie** Demonštrovanie spôsobov šírenia tepla F. Aplikovanie vzťahu pre výpočet tepla F. Porovnanie veľkosti prijatého a odovzdaného tepla pri tepelnej výmene F.	**Premeny energie** Aplikovanie vzťahu pre výpočet mechanickej práce, výkonu a polohovej energie F. Skúmanie rôznych foriem energie, ktoré sprevádzajú priebeh chemickej reakcie, napr. svetelná, tepelná, akustická, pohybová, elektrická a ich využitie CH, F. Skúmanie tepelného efektu chemickej reakcie pri rôznej koncentrácii a objeme reaktantov CH. Vyhľadanie informácií o jadrovej reťazovej reakcii a možnostiach jej využitia F, CH. Modelovanie činnosti okruhov jadrovej elektrárne F. Demonštrovanie vzájomnej premeny foriem energie na príkladoch F, CH, B.	

Učebné osnovy pre 3.cyklus Človek a príroda - Science	
Výkonový štandard – 3.cyklus	
Žiak vie, dokáže:	• formulovať výskumné otázky, na ktoré môže získať odpoveď vlastným skúmaním, • formulovať hypotézu, • navrhnúť spôsob získavania údajov, • identifikovať a zaznamenať podobné a odlišné znaky a vlastnosti objektov alebo javov, • realizovať experiment podľa žiakom navrhovaného postupu, • určiť podmienky experimentu a sledovať ich, • kontrolovať premenné experimentu, • formalizovať zápis výskumnej činnosti, • vytvoriť záznam z výskumnej činnosti samostatne, • identifikovať relevantné údaje prezentované formou textov, obrázkov, tabuliek, diagramov a grafov • zostrojiť tabuľku zo získaných údajov (hodnoty veličín s príslušnými jednotkami) 👁 📖 💻, • porovnať údaje v tabuľke 📖, • opísať zložky modelovej situácie 👁 📖, • vysvetliť vzťah medzi modelom a reálnym javom/objektom, • identifikovať relevantné údaje pri tvorbe záveru 📖. • reflektovať obmedzenia a výhody zvoleného druhu merania, • kriticky posudzovať využitie výsledkov (vedeckého) výskumu pre človeka a spoločnosť, • identifikovať lokálne a globálne problémy a navrhovať na ne rozličné riešenia • aktívne spolupracovať a vytvárať tak synergický efekt skupiny, • reagovať na návrhy/argumentáciu rovesníkov, rozhodovať o akceptovateľnosti/neakceptovateľnosti návrhov a tvrdení vhodnými argumentmi • analyzovať chyby vo svojej výskumnej činnosti, určiť chybu merania danú použitým meradlom 💻, • má tendenciu overiť svoje zistenia vo viacerých zdrojoch 💻, • zvažovať dôveryhodnosť informácií a zdrojov 💻,

	• vnímať svoju (výskumnú) činnosť ako jeden zo zdrojov nových poznatkov 💻, • akceptovať, že výsledok skúmania predstavuje najlepšie možné aktuálne vysvetlenie toho, čo bolo skúmané, a v budúcnosti sa môže meniť alebo byť vyvrátené, • reflektovať zásady zdravého životného štýlu, • rešpektovať zásady ochrany zdravia a bezpečnosti práce 👩‍🔬, • uvedomiť si zodpovednosť človeka za svoj zdravotný stav • opísať alebo kvantitatívne vyjadriť vzťah medzi skúmanými premennými na základe získaných údajov
Obsahový štandard – 7.ročník	
Téza: <u>Látky</u>/ Rozvoj predispozície k pojmom hmotnosť, objem, hustota, skupenstva látok, skupenské zmeny látok, rozpúšťanie a filtrácia	
Téma	**1. Mlieko** 2. **Vlastnosti kvapalín –**
Pojmy, vzťahy, fakty	1. Dôležitosť, význam, pôvod – vznik Rôzne druhy mlieka - zloženie, porovnávanie Mliečne výrobky a ich zloženie Pracovný postup výroby mliečnych výroby 2. Fyzikálne, chemické vlastnosti kvapalín Objem, hmotnosť, hustota Rozpustnosť, nasýtený roztok, koncentrácia Kolobeh vody – čistička odpadových vôd, mechanické a chemické čistenie vôd
Činnosti	1. Pomenovanie dôležitosti, významu, pôvodu mlieka Spoznávanie, ochutnávanie a porovnávanie rôznych druhov mlieka Vysvetlenie dôležitosti rôznych druhov mlieka, uvedenia kladov a záporov ich použitia Porovnanie rôznych druhov mliečnych výrobkov. Porozumenie procesu spracovanie mlieka – výroba syra, mydla.. Aplikovanie získaných poznatkov pri spracovaní mlieka – výroba syra, mydla...

	Zhodnotenie procesu výroby s prihliadnutím na možné odchýlky od očakávaného výsledku (čas výroby, hustota syra, chuť) **2.** Zisťovanie objemu a hmotnosti jednotlivých vzoriek kvapalín. Analyzovanie výsledkov a hľadanie vzájomných súvislostí. Navrhnutie postupu zisťovania rozpustnosti jednotlivých kvapalín, pevných látok Vytváranie hypotéz, predpokladov k ich rozpustnosti Pozorovanie výskumnej činnosti a vyvodenie záverov
Téza: <u>Interakcie</u>/ Rozvoj predispozície k pojmom magnetizmus, svetlo, vlastnosti látok	
Téma	
Pojmy, vzťahy, fakty	
Činnosti	
Téza: <u>Energia</u>/ Rozvoj predispozície k pojmom tepelná energia, teplota, telesná teplota.	
Téma	**1. Vlastnosti kvapalín - skupenstvá** **2. Energetická hodnota potravín**
Pojmy, vzťahy, fakty	1. Skupenstvá vody – rozpustnosť, vyparovanie, tuhnutie, pôsobenie vonkajších vplyvov na zmenu skupenstva 2. Potravinová pyramída, energetický príjem a výdaj, energetické potreby, kilokalórie, kilojouly, metabolizmus, fyzická aktivita, bazálny metabolizmus
Činnosti	1. Zbieranie a analyzovanie rôznych skupenstiev vzoriek vody na školskom dvore Meranie teploty a času pri skupenských premenách. Pozorovanie a analyzovanie vplyvu teploty na rôzne skupenstvá. Zostrojenie a analyzovanie grafu závislosti teploty od času. 2. Zisťovanie energetickej hodnoty potravín a skúmanie súvislosti s teplom vyprodukovaným ich spálením. Zostavenie a analyzovanie dennej tabuľky energetického príjmu a výdaja.

	Analyzovanie závislosti energetického výdaja od množstva a intenzity fyzickej aktivity, telesnej konštrukcie, veku , pohlavia a celkového metabolizmu Porozumenie faktorov ovplyvňujúcich hodnotu bazálneho metabolizmu Zhodnotenie denného energetického príjmu a výdaja.
Téza: Zem/ Rozvoj predispozície k pojmom voda (hydrosféra), vzduch (atmosféra), pôda, horniny, minerály (litosféra).	
Téma	
Pojmy, vzťahy, fakty	
Činnosti	
Téza: Vesmír/ Rozvoj predispozície k pojmom hviezda, súhvezdie, prirodzená družica - Mesiac, mesačné fázy.	
Téma	
Pojmy, vzťahy, fakty	
Činnosti	
Téza: Organizmus/ Rozvoj predispozície k pojmom životné prejavy organizmov, klíčenie a rast rastlín, životný cyklus rastlín, húb a živočíchov, obehová, dýchacia, pohybová a oporná sústava človeka, zmyslové orgány.	
Téma	1. **Zdravé pohybové návyky** 2. **Integrovaný záchranný systém**
Pojmy, vzťahy, fakty	1. Oporná a pohybová sústava, dôležitosť a potreba pohybu, zhodnotenie aktuálnej situácie u žiakov, správne a nesprávne pohybové návyky, praktické ukážky, úvodné merania 2. Zložky integrovaného záchranného systému, jeho význam.

	Tiesňová linka , operátor tiesňovej linky Individuálna činnosť polície, záchranárov, hasičov Prvá predlekárska pomoc
Činnosti	1. Opísanie orgánových sústav človeka ako navzájom fungujúcich a ovplyvňujúcich sa systémov. Rozlišovanie orgánov oporno-pohybovej sústavy človeka. Porovnanie zdravých a nezdravých pohybových návykov. Zdôvodnenie potreby a dôležitosti zdravých pohybových návykov Monitorovanie, zaznamenanie a analyzovanie aktuálnych pohybových aktivít žiakov. Navrhnutie spôsobu zvýšenia fyzickej aktivity žiakov (tematická výzva). Zbieranie údajov tematickej výzvy, grafické spracovanie výsledkov a ich následná analýza. 2. Pomenovanie jednotlivých zložiek integrovaného záchranného systému. Porozumenie dôležitosti spolupráce a vzájomného prepojenia jednotlivých zložiek. Zdôvodnenie dôležitosti poznania čísla tiesňovej linky. Demonštrovanie núdzového volania na tiesňovú linku. Vysvetlenie použitia linky 112 a čísel jednotlivých záchranných zložiek 150,155,158 Porozumenie individuálnej činnosti jednotlivých zložiek integrovaného záchranného systému Pochopenie dôležitosti podania prvej predlekárskej pomoci. Demonštrovanie a nácvik zručností potrebných k poskytnutiu predlekárskej prvej pomoci pri poraneniach.

<table>
<tr><td colspan="4">Učebné osnovy pre 1.cyklus
Človek a spoločnosť</td></tr>
<tr><td colspan="3"></td><td>2.ročník</td><td>3.ročník</td></tr>
<tr><td>Výkonový štandard</td><td colspan="4">Žiak vie, dokáže:
1. Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec
2. S pomocou učiteľa využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií, osvojiť si základy spolupráce v skupine
3. Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí
4. Rozlišovať a skúmať vzťahy medzi prírodným prostredím a činnosťou človeka na lokálnej úrovni, rozumieť potrebe starostlivosti o životné prostredie na príkladoch z miestnej krajiny
5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých
6. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom
7. Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní
8. Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými
9. Vysvetliť, odkiaľ sa berú informácie, aké sú ich zdroje a rozumieť dôsledkom rôznych typov správ
10. Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Obsahový štandard</td><td colspan="2">Komponenty</td><td>2.ročník</td><td>3.ročník</td></tr>
<tr><td>GEOGRAFICKÝ KOMPONENT</td><td>Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí
- 3 h</td><td>Pojmy: Miestna krajina, orientácia

Činnosti: Určovanie orientačných bodov v okolí školy, vyhľadávanie vybraných objektov, vytváranie predstáv o priestorových vzťahoch v škole, v obci a jej okolí.
Určovanie relatívnej polohy vybraného objektu voči inému objektu (rovno, vpravo, vľavo, hore, dole, blízko, ďaleko, pred, za a v teréne alebo na mape (v pláne) a navigácia na trase medzi nimi s využitím orientačných bodov.
Opis cesty do školy.

Hľadanie odpovedí na otázky o krajine mimo nášho zorného</td><td>Pojmy: Miestna krajina, orientácia, poloha v priestore, prírodné a historické prvky, turistické značenie.

Činnosti: Určovanie relatívnej polohy vybraného objektu voči inému objektu (rovno, vpravo, vľavo, hore, dole, blízko, ďaleko, pred, za a i.) v teréne alebo na mape (v pláne) a navigácia na trase medzi nimi s využitím orientačných bodov.
Opis a zaznamenávanie cesty do školy alebo k inému objektu v obci a miestnej krajine.

Orientovanie sa podľa svetových strán v teréne.</td></tr>
</table>

			poľa – „Čo je za tým vrchom? Kam vedie táto cesta? Odkiaľ a kam tečie potok?" a pod	Využívanie turistického značenia pri plánovaní výletov a orientácii v teréne. Rozlišovanie pojmov podľa podmienok obce (napríklad vrch, pohorie, rovina, rieka, potok, jazero, rybník, les, pole, kameňolom, námestie, ulica). Spoznávanie prírodných a historických prvkov obce a jej okolia podľa miestnych daností (napríklad park, les, chránený strom, prírodná rezervácia, potok, rieka, rybník, vrch, kostol, socha, fontána, brána, hrad), vrátane posúdenia ich stavu (udržiavaný, neudržiavaný, bezpečný, nebezpečný a i.). Hľadanie odpovedí na otázky o krajine mimo nášho zorného poľa – „Čo je za tým vrchom? Kam vedie táto cesta? Odkiaľ a kam tečie potok?" a pod.
		Orientácia v pláne a na mape - ***3 h***	***Pojmy:*** Plán, letecká snímka. ***Činnosti:*** Vyjadrovanie žiackych predstáv o priestorovom rozmiestnení objektov v triede a v okolí školy formou jednoduchých modelov alebo náčrtkov.	***Pojmy:*** Plán, mapa, mapové znaky, legenda, grafická mierka, vzdialenosť, svetové strany, poloha na mape, letecká snímka, glóbus, svetadiely a oceány. ***Činnosti:*** Tvorba jednoduchého orientačného plánu (mapového náčrtku) obce alebo jej časti na základe leteckej snímky. Lokalizovanie svojho bydliska a školy na leteckej snímke a mape veľkej mierky. Určovanie svetových strán na mape. Rozpoznávanie základných prvkov obsahu mapy a glóbusu (farby, tvary) pomocou legendy. Odhadovanie skutočnej vzdialenosti medzi bodmi na mape pomocou grafickej mierky.

				Nazeranie na krajinu v rôznej mierke od blízkeho k vzdialenému, od malého k veľkému. Určovanie polohy obce na mape Slovenska a polohy Slovenska na mape Európy Vyjadrovanie žiackych predstáv o priestorovom rozmiestnení objektov v triede a v okolí školy z vertikálneho pohľadu (vtáčej perspektívy) formou jednoduchých modelov alebo náčrtkov. Orientácia plánu a orientácia v pláne. Rozpoznávanie základných prvkov obsahu mapy a glóbusu (farby, tvary) pomocou legendy. Pomenovanie svetadielov a oceánov na glóbuse na jednoduchej mape sveta
		Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie - ***3 h***	***Pojmy:*** Počasie, cestovanie, doprava. ***Činnosti:*** Posudzovanie vplyvu rôzneho prostredia na človeka – prírodné a umelé, tiché a hlučné, upravené a neupravené, nové a staré, čisté a znečistené, jednotné a rôznorodé. Pozorovanie počasia a jeho vplyvu na prírodu a ľudí počas dňa a roka spojené s grafickým zaznamenávaním oblačnosti a jednoduchým zápisom nameraných hodnôt teploty vzduchu.	***Pojmy:*** Prírodné a umelé prostredie, počasie, cestovanie, doprava, mesto a vidiek, spôsob života. ***Činnosti:*** Identifikovanie dôvodu (za prácou, vzdelaním, službami, oddychom, poznaním, priateľmi), cieľa (blízka obec, okresné mesto, krajské mesto, zahraničie) a pravidelnosti (denne, týždenne, mesačne, ročne) cestovania ľudí vo svojej rodine a v rodinách spolužiakov. Porovnávanie vhodnosti jednotlivých druhov dopravy v obci spojené s posúdením ich vplyvu na životné prostredie Identifikovanie základných podobností a odlišností svojej obce (prírodné prostredie, architektúra, spôsob života) a vybranej obce zo zahraničia. Hľadanie rozdielov medzi mestom a vidieckou obcou na

				žiakom známych príkladoch. Uvažovanie nad výhodami a nevýhodami bývania vo veľkom meste, malom meste, vidieckej obci alebo satelite.
	Komponenty		**2.ročník**	**3.ročník**
	DEJEPISNÝ KOMPONENT	***Orientácia v čase*** - ***3 h***	***Pojmy:*** Kalendár. ***Činnosti:*** Určovanie vzájomných vzťahov (pred/po) medzi susednými a nesusednými dňami a mesiacmi, opakujúci sa cyklus s vytváraním celkov (deň, týždeň, mesiac, rok). Zoraďovanie postupnosti udalostí (skôr, neskôr, nedávno, dávno, dnes, včera, predvčerom, zajtra, pozajtra…).	***Pojmy:*** Časová postupnosť, plánovanie času, meranie času, kalendár. ***Činnosti:*** Tvorba časového harmonogramu dňa a týždňa. Rodostrom, vzájomné rodinné vzťahy, povesť, pamiatky. Porovnanie a zdôvodnenie používania rôznych spôsobov merania času (rytmus dňa, prírody, konvenčné merače). Určovanie času na hodinách. Tvorba vlastného kalendára jedného mesiaca podľa aktuálneho roka, porovnanie radenia dní v mesiaci aktuálneho Rodostrom, vzájomné rodinné vzťahy, povesť, pamiatky.a minulého roka. Personalizácia cieľov, vytváranie priorít a ich zdôvodnenie, odlíšenie činností podľa osobnej dôležitosti (povinností, užitočných a oddychových aktivít).
		Pozorovanie zmien v čase - ***3 h***	***Pojmy:*** Rodostrom, vzájomné rodinné vzťahy. ***Činnosti:*** Určovanie základných vzťahov medzi členmi rodiny	***Pojmy:*** Povesť, pamiatky. Rodostrom, vzájomné rodinné vzťahy. ***Činnosti:*** Prerozprávanie alebo stvárnenie príbehu (povesť,

			z pozície žiaka aj z pozície iného člena.	legenda) spojeného s obcou alebo jej okolím. Pozorovanie zmien v čase na príklade ľudí, krajiny, budov a artefaktov. Porovnávanie spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti (škola, hračky, práca a zamestnania, odev, obchod) na základe informácií získaných z rôznych prameňov. Pátranie po najstarších pamiatkach v obci, miestach pamäti (najstarší hrob na cintoríne, artefakty v rodine, historické budovy, pamätníky, staré stromy a pod.) Zostavovanie trojgeneračného rodostromu ako vizualizácie rodinných vzťahov.
	Komponenty		**2.ročník**	**3.ročník**
	OBČIANSKY KOMPONENT	***Poznávanie pravidiel vo svojom živote*** - ***4 h***	***Pojmy:*** Pravidlá, školský poriadok, férovosť. ***Činnosti:*** Spoznávanie zmyslu pravidiel pre život ľudí (na príklade pravidiel hry). Opísanie pravidiel v rodine žiaka a poukázanie na ich význam. Spoločná tvorba pravidiel života v triede, počas vyučovania i mimo neho, a zaviazanie sa dodržiavať ich (fair play). Zdôvodňovanie konkrétnych pravidiel v školskom poriadku alebo v obci.	***Pojmy.*** Pravidlá, školský poriadok, férovosť. ***Činnosti:*** Spoznávanie zmyslu pravidiel pre život ľudí (na príklade pravidiel hry). Opísanie pravidiel v rodine žiaka a poukázanie na ich význam. Spoločná tvorba pravidiel života v triede, počas vyučovania i mimo neho, a zaviazanie sa dodržiavať ich (fair play). Zdôvodňovanie konkrétnych pravidiel v školskom poriadku

				alebo v obci.
		Život obce a vzťahy v komunite - ***4 h***	***Pojmy:*** Sviatky, tradície, ***Činnosti:*** Oboznamovanie sa s pôvodom a rôznymi spôsobmi slávenia sviatkov a dodržiavania tradícií vo svojej rodine, v rodine priateľov, spolužiakov, v obci, cirkvi a spoločnosti	***Pojmy:*** Obec, inštitúcie, komunita, súkromný a verejný priestor, symboly, sviatky, tradície, rozmanitosť. ***Činnosti:*** Identifikovanie významných inštitúcií a služieb v obci s posúdením ich funkcie pre život komunity podľa podmienok obce (napríklad obecný úrad, obchody, služby, kostol, pošta, policajná a hasičská stanica, lekáreň, ambulancia, železničná a autobusová stanica alebo zastávka, kultúrne a komunitné centrum, zberný dvor, útulok pre zvieratá, čistiareň odpadových vôd, výrobný podnik, poľnohospodárske družstvo). Rozlišovanie súkromného a verejného priestoru na konkrétnych príkladoch v obci a jej okolí. Zhodnotenie využitia a udržiavania verejných priestorov na príklade žiakom známeho verejného priestoru. Identifikovanie miest náboženského charakteru v obci a ich významu pre spoločenstvo veriacich. Spoznávanie rozmanitosti kultúrnych prejavov a preukazovanie citlivosti voči druhým v bezprostrednom okolí (triede, škole, susedstve, obci). Identifikovanie významných kultúrnych a športových podujatí v obci a jej okolí. Rozpoznávanie príkladov používania identifikačných znakov,

				symbolov a vlajok (štátne a obecné symboly, symboly EÚ, logá).
		Zodpovedné hospodárenie - ***4 h***	***Pojmy:*** Povolania. ***Činnosti:*** Oboznamovanie sa s deľbou práce na konkrétnych príkladoch v komunite a v obci. Spoznávanie rôznych povolaní so základným opisom ich pracovnej náplne.	***Pojmy:*** Tovary a služby, cena, peniaze, šetrenie. ***Činnosti:*** Rozlíšenie ponuky tovarov a služieb v najbližšom okolí. Odhad, zistenie a porovnanie cien vybraných tovarov a služieb. Diskutovanie o potrebe starostlivosti o svoje, o zverené či zdieľané veci a statky. Odhad, zistenie a porovnanie cien vybraných tovarov a služieb. Osvojovanie si návykov smerujúcich k šetrnému zaobchádzaniu so svojimi zdrojmi, prírodnými zdrojmi a životným prostredím (predchádzanie vzniku odpadu a jeho separovanie, šetrenie spotreby vody a elektrickej energie.
		Základy aktívneho občianstva - ***3 h***	***Pojmy:*** Spolupráca, pomoc, dobročinnosť. ***Činnosti:*** Riešenie modelových situácií (napr. koho a ako požiadať o pomoc, tiesňové linky). Identifikovanie konkrétnych potrieb solidarity v škole a okolí alebo doma a okolí (napr. vo vzťahu k novým spolužiakom z iných oblastí a krajín, k ľuďom so špeciálnymi a inými potrebami a znevýhodnením, k starším a chorým osobám).	***Pojmy:*** Spolupráca, pomoc, dobročinnosť. Aktívny obyvateľ obce. ***Činnosti:*** Identifikovanie činností, ktoré zlepšujú kvalitu prostredia a zdravie ľudí v obci a činností, ktoré sú pre prostredie a zdravie ľudí škodlivé. Skúmanie vybraného problému v obci a jej okolí, ktorý je spôsobený nevhodnou činnosťou človeka (napr. nevhodné zaobchádzanie so zvieratami, vandalizmus, znečistenie verejných priestorov, nelegálna skládka, spaľovanie odpadu, parkovanie na chodníkoch, vizuálny smog). Realizácia jednoduchého prieskumu s cieľom identifikovať možnosti zlepšenia života a prostredia v triede, škole, obci a jej blízkom okolí.
		Základy práce s mediálnym	***Pojmy:*** Reklama.	***Pojmy:*** Zdroje informácií, médiá, reklama.

		obsahom - ***3 h***	***Činnosti:*** Pomenovanie vplyvu reklamy na naše túžby a správanie. Odlíšenie pravdivej a nepravdivej (zavádzajúcej) informácie a pomenovanie jej dôsledkov na konkrétnych príkladoch.	***Činnosti:*** Identifikovanie spôsobov vzniku a rôznych podôb šírenia informácií. Rozlišovanie fikcie a reality, zdrojov informácií (kniha, správy, youtube, televízia, rozprávka). Identifikovanie druhov médií a dôvody ich využívania (zdroj informácií a zábavy). Navrhovanie zásad veku primeraného využívania rôznych médií a neubližujúceho správania v online priestore voči iným. Odlíšenie pravdivej a nepravdivej (zavádzajúcej) informácie a pomenovanie jej dôsledkov na konkrétnych príkladoch.
	Komponenty		**2.ročník**	**3.ročník**
	Eticko-osobnostný KOMPONENT	***Vyjadrovanie zdvorilosti ako znaku úcty***	***Pojmy:*** **Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie.** ***Činnosti:*** Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie s druhými na vyjadre- nie úcty a dobrého vzťahu (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie).	***Pojmy:*** **ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie.** ***Činnosti:*** Aktívne používanie prejavov zdvorilosti (prosím, ďakujem, prepáč) a uvedomo- vanie si ich dôsledkov.
		Sebapoznávanie	***Pojmy:*** **Vlastnosti** ***Činnosti:*** Určovanie a opis svojich dobrých charakterových vlastností a možností.	***Pojmy:*** **Túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania.** ***Činnosti:*** Posudzovanie možností rozvíjania a využitia svojich schopností a dobrých vlast- ností

				v budúcom konaní.
		Vnímanie jedinečnosti v každom človeku	***Pojmy:*** **Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca,** ***Činnosti:*** Identifikovanie jedinečných a zaujímavých čŕt druhého človeka.	***Pojmy:*** **obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.** ***Činnosti:*** Uvedomovanie si, že v každom človeku je niečo cenné a vzácne, hoci sa odlišujeme povahou aj vzhľadom.
		Spoznávanie a vyjadrovanie emócií	***Pojmy:*** **Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.),** ***Činnosti:*** Rozlišovanie emócií, ich prejavov a dopadov ich vyjadrenia na seba a druhých.	***Pojmy:*** **Vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.** ***Činnosti:*** Vyjadrovanie citov a prežívania v rozličných situáciách. Vnímanie potrieb druhých/iných.
	Etický-osobnostný KOMPONENT	***Konanie dobra – aj keď sa nikto nepozerá***	***Pojmy:*** **Čestnosť a pravdovravnosť, odvaha** ***Činnosti:*** Rozpoznávanie dôsledkov pravdovravnosti a klamstva na život. Posilňovanie odvahy hovoriť pravdu aj napriek nepríjemným dôsledkom. Diskusia o vlastných vzoroch.	***Pojmy:*** **hrdinstvo, dobré činy, dobré vlastnosti.** ***Činnosti:*** Zoznamovanie sa s reálnymi alebo zobrazenými príbehmi prosociálnych a morálnych hrdinov. Spoznávanie vybraných biblických a archetypálnych príbehov. Identifikovanie posolstva týchto príbehov a vzorov pre život človeka a spoločnosti. Identifikovanie dobrých vlastností postáv z uvedených príbehov (dôvera, od- vaha, dobrota a pod.)
		Sebariadenie	***Pojmy:*** **Túžby, potreby, sebaovládanie,** ***Činnosti:*** Rozpoznávanie významu sebaovládania a sebariadenia – nie každú túžbu je dobré ihneď uspokojiť.	***Pojmy:*** **rebríček hodnôt, osobné ciele, odolnosť.** ***Činnosti:*** Určovanie priorít v rozličných druhoch hodnôt –

				čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné.
		Rozvíjanie vzťahov v rodine a v komunite	***Pojmy:*** **Domov, rodina, príbuzní a blízki.** ***Činnosti:*** Zamýšľanie sa nad hodnotou domova. Vnímanie domova ako miesta pre život a rozvíjanie vzťahov v rodine a komunite. Preukazovanie vďačnosti rodičom, starým rodičom a blízkym osobám. Identifikovanie a pomenovanie členov rodiny, ich rôzne roly, úlohy a zodpovednosti.	***Pojmy:*****, Komunita, inšpiratívni ľudia.** ***Činnosti:*** Zamýšľanie sa nad hodnotou domova. Vnímanie domova ako miesta pre život a rozvíjanie vzťahov v rodine a komunite. Preukazovanie vďačnosti rodičom, starým rodičom a blízkym osobám. Identifikovanie a pomenovanie členov rodiny, ich rôzne roly, úlohy a zodpovednosti.

<table>
<tr><td colspan="4">Učebné osnovy pre 2.cyklus
Človek a spoločnosť (geografia, dejepis)</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td>4.ročník</td><td>5.ročník</td></tr>
<tr><td>Výkonový štandard</td><td colspan="3">Žiak vie, dokáže
1. Rozvíjať poznanie z oblasti spoločenských, geografických a historických procesov a javov.
2. Samostatne využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií.
3. Porovnať zmeny života ľudskej spoločnosti v čase a priestore.
4. Posúdiť vzájomné vzťahy medzi krajinou a činnosťou človeka na Slovensku, uviesť význam chránených území pri ochrane prírody a krajiny.
5. Rozvíjať jedinečnosť seba samého, pomenovať základné zložky vlastnej identity a svoje sociálne roly, uplatňovať rešpektujúci prístup k druhým.
6. Komunikovať konštruktívne a s ohľadom na spolupatričnosť a spoluprácu žiakov.
7. Poznať a zhodnocovať vlastné charakterové črty aj s ohľadom na druhých.
8. Chápať zmysel a význam pravidiel, povinností a uplatňovať práva ako člen komunity.
9. Rozlíšiť dôveryhodnosť zdrojov informácií a bezpečne sa správať v online prostredí.
10. Aktívne sa angažovať v aktivitách na skvalitnenie fungovania školy a/alebo obce.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Obsahový štandard</td><td colspan="2">Komponenty</td><td>4.ročník</td><td>5.ročník</td></tr>
<tr><td>GEOGRAFICKÝ KOMPONENT</td><td>Využívanie mapy ako zdroja informácií
- 6 h</td><td>Pojmy: Mapové znaky, druhy máp, turistická mapa

Činnosti: Určovanie prvkov obsahu mapy – čítanie mapy.

Vyhľadávanie objektov, trás a osvojovanie si základov merania vzdialeností na mape.

Rozpoznávanie druhov máp a príkladov ich využitia, osvojovanie si základov práce s nimi – všeobecnogeografická, topografická a tematická mapa (politická, turistická, dopravná).</td><td>Pojmy: Grafická mierka, vrstevnice, nadmorská výška, digitálne mapy, GPS navigácia.

Činnosti: Tvorba jednoduchej tematickej mapy (mapového náčrtku) s využitím bodových, líniových alebo plošných mapových znakov.

Určovanie nadmorskej výšky a prevýšenia medzi vybranými bodmi na turistickej mape.

Rozpoznávanie základných tvarov reliéfu (rovina, údolie, vrch, plošina) pomocou vrstevníc a kót.</td></tr>
</table>

		Poloha a rozloha Slovenska, poznávanie prírody našej vlasti	***Pojmy:*** Susedné štáty Slovenska, najznámejšie prírodné prvky na mape Slovenska, územná ochrana prírody ***Činnosti:*** Opis polohy a porovnávanie rozlohy Slovenska (väčšie ako/menšie ako) voči susedným štátom a v rámci Európy. Určovanie polohy najvýznamnejších povrchových celkov, riek, vodných plôch a chránených území na mape Slovenska spojené s ich základnou charakteristikou. Ako človek pretvára krajinu? Opis krajiny a spôsobov jej využívania na príkladoch rôznych typov krajín zo Slovenska – na základe práce s fotografiami a leteckými snímkami. Identifikovanie cenných a turisticky atraktívnych prírodných lokalít na Slovensku.	***Pojmy:*** Vegetačné stupne, meteorologické prvky, poveternostné javy, predpoveď počasia, podnebie, horotvorná činnosť, riečna a ľadovcová dolina, tiesňava, kaňon, prírodné pamiatky. ***Činnosti:*** Usporiadanie rastlinstva a živočíšstva podľa nadmorskej výšky pomocou nákresu. Zdôvodnenie významu ochrany prírody a krajiny na vybraných príkladoch chránených území, osvojovanie si zásad správania sa a pohybu v prírode. Identifikovanie nebezpečných poveternostných javov vyskytujúcich sa na Slovensku. Interpretovanie jednoduchej grafickej, textovej alebo televíznej predpovede počasia. Modelovanie vzniku pohorí na príkladoch vrásového a sopečného pohoria. Rozpoznávanie procesov vzniku vybraných tvarov zemského povrchu vytvorených činnosťou vody, ľadovca a vetra na konkrétnych príkladoch zo Slovenska a z iných častí Zeme.
		Obyvateľstvo Slovenska a jeho činnosť v krajine - ***10 h***	***Pojmy:*** Počet obyvateľov Slovenska, hlavné mesto, krajské mestá, významné sídla, kultúrne pamiatky, pamiatky UNESCO, ***Činnosti:*** Porovnávanie počtu obyvateľov Slovenska s inými štátmi Európy (viac ako/menej ako).	***Pojmy:*** Etnická a kultúrna rozmanitosť, administratívne členenie, hlavné mesto, významné sídla, cestovný ruch. ***Činnosti:*** Zisťovanie dôvodov sťahovania ľudí (v rámci Slovenska, zo Slovenska a na Slovensko). Členenie územia Slovenska na kraje, okresy a kultúrne

			Spoznávanie, že Slovensko nie je domovom len pre Slovákov a že Slováci nežijú len na Slovensku. Určovanie polohy hlavného mesta, krajských miest a ďalších dôležitých sídiel na mape Slovenska spojené s opisom toho, čím sú známe alebo jedinečné. Spoznávanie najvýznamnejších kultúrno-historických pamiatok na Slovensku s dôrazom na pamiatky v regióne, v ktorom sídli škola.	(tradičné) regióny. Identifikovanie hlavných hospodárskych činností na Slovensku a v regióne. Odhaľovanie pôvodu vybraných tovarov bežnej spotreby, spôsobu ich výroby, dopravy k spotrebiteľom a zhodnocovania po využití. Vyhľadávanie zaujímavých turistických cieľov na Slovensku podľa osobných preferencií spojené s tvorbou jednoduchého plánu poznávacieho výletu.
		Poznávanie Zeme a jej rozmanitosti - ***10 h***	***Pojmy:*** Všeobecnogeografická mapa sveta, politická mapa sveta, prírodná a kultúrna rozmanitosť. ***Činnosti:*** Spoznávanie rozmanitosti sveta prostredníctvom najznámejších prírodných a kultúrno-historických pamiatok Porovnávanie prírodných podmienok a spôsobu života na Slovensku a vo vybranom štáte Európy a sveta.	***Pojmy:*** Všeobecnogeografická mapa sveta, politická mapa sveta, prírodná a kultúrna rozmanitosť. ***Činnosti:*** Rozpoznávanie geografických útvarov ako sú ostrov, polostrov, súostrovie, more, záliv, prieliv, prieplav a ústie na obrázku, mape a glóbuse Základná orientácia na mape sveta a glóbuse spojená s vyhľadávaním a zaraďovaním významných objektov (napríklad štát, pohorie, rieka, mesto, pamiatka) k jednotlivým svetadielom. Opis a porovnávanie vybraných riek sveta pomocou fotografií, satelitných snímok a mapy – činnosť rieky v rôznych častiach toku (erózia, prenos, ukladanie materiálu) a vplyv rieky na život človeka.
	Komponenty		**4.ročník**	**5.ročník**
	DEJEPISNÝ KOMPO	***Spôsoby určovania času a zaznamenávania a skúmania minulosti*** - ***6 h***	***Pojmy:*** Časová os, storočie, múzeum, knižnica, galéria, skanzen, pomník, pamätník, pamätná tabuľa, socha, kultúrna a technická pamiatka, organizácia UNESCO,	***Pojmy:*** Časová os, storočie, tisícročie, letopočet, múzeum, archív, knižnica, galéria, skanzen, pomník, pamätník, pamätná tabuľa, socha, virtuálna expozícia, kultúrna a technická pamiatka, organizácia UNESCO, vybrané

			Činnosti: Zoraďovanie udalostí na časovej osi, určovanie ich vzájomných vzťahov. Identifikovanie spôsobov uchovávania a pripomínania minulosti (udalostí, osobností). Návšteva pamäťovej inštitúcie – múzeum, archív, galéria a i.	profesie súvisiace so skúmaním minulosti (archeológ, etnológ, archivár, muzeológ, historik), historické pramene – hmotné, ústne, písomné, primárne, sekundárne ***Činnosti:*** Identifikovanie rôznych spôsobov určovania času (lineárny/historický a cyklický/prírodný). Tvorba časovej priamky z rodinnej histórie/z vybraného historického obdobia. Skúmanie rôznorodých prameňov o minulosti. Mapovanie miest pamäti v regióne a na Slovensku. Zaznamenanie a vysvetlenie významu pamätných dní a štátnych sviatkov v kalendári. Tematická sonda – život a dielo osobnosti z regionálnych dejín (príprava expozície, simulovanie práce vybranej profesie súvisiacej so skúmaním minulosti). Tematická sonda z regionálnej histórie – ochrana kultúrneho a historického dedičstva; interpretácia povesti, legendy, ľudovej piesne.
		Počiatky ľudskej spoločnosti - ***10 h***		***Pojmy:*** Zberač, lovec, migrácia – osídlenie sveta - mapa, najstaršie stopy človeka na svete (napr. Venuša, mohyla). ***Činnosti: ...*** Zaznamenávanie lokalít najstarších stôp života človeka – hmotné a archeologické pramene. Rozpoznávanie zmien v životných podmienkach

				pravekých ľudí v súvislosti s prvými objavmi a vynálezmi (oheň, pästný klin, bronz, železo, koleso a i.).
		Prvé civilizácie		***Pojmy:*** Počiatky poľnohospodárstva, mestské štáty, riečne civilizácie, rozvrstvenie spoločnosti, náboženské predstavy, vynález písma, staroveké poznanie a veda (matematika, architektúra, medicína, kultúra a umenie). ***Činnosti:*** Identifikovanie vplyvu prírodných faktorov a zdrojov na ľudské osídlenie a činnosť človeka v minulosti, vzťahu človeka a prírody, domestifikácia. Charakteristika vybranej starovekej civilizácie – vláda, každodenný život, náboženstvo, kultúra.
	Komponenty		**4.ročník**	**5.ročník**
	OBČIANSKY KOMPONENT	***Rozlišovanie pravidiel, práv a povinností*** - ***4 h***	***Pojmy:*** Práva a povinnosti obyvateľa obce. ***Činnosti:*** Poznávanie rôznych nariadení, dôsledky nedodržiavania (pálenie záhradného odpadu, nočný pokoj, parkovanie...)	***Pojmy:*** Práva a povinnosti obyvateľa obce. ***Činnosti:*** Zisťovanie, na čo mám ako obyvateľ obce nárok. Poznávanie rôznych nariadení, daní a poplatkov, ich zdôvodnenie a dôsledky nedodržiavania (pálenie záhradného odpadu, nočný pokoj, parkovanie, poplatok za psa, nelegálne skládky odpadu a i.).
		Možnosti zlepšovania života vo svojom okolí a v obci - ***4 h***	***Pojmy:*** Starosta, primátor, miestny úrad ***Činnosti:*** Diskusia o právach a povinnostiach v škole a v obci.	***Pojmy:*** Samosprávne riadenie, starosta, primátor, poslanec, miestny úrad, obecné zastupiteľstvo, voľby. ***Činnosti:*** Monitorovanie činnosti triednej samosprávy a žiackeho parlamentu. Porovnávanie starostlivosti o obec so starostlivosťou o

				domácnosť. Poznávanie typov služieb, ktoré poskytuje obec. Komunikovanie požiadavky z pozície žiaka vedeniu školy alebo z pozície občana na obecnom/mestskom úrade. Popis procesu volieb do zastupiteľských orgánov na lokálnej úrovni. Opis príkladov situácií, ktoré rieši obecné zastupiteľstvo. Riešenie susedských konfliktov na konkrétnych príkladoch.
		Zodpovedné hospodárenie - ***4 h***	***Pojmy:*** Platená práca, rodinný rozpočet, ***Činnosti:*** Posúdenie rozdielu medzi prácou a inými činnosťami. Porovnávanie cien vybraných tovarov na základe rôznych kritérií – veľkosť tovaru, vplyv na životné prostredie.	***Pojmy:*** Platená práca, mzda, rodinný rozpočet, bankový účet, platobná karta ***Činnosti:*** Posúdenie rozdielu medzi prácou a inými činnosťami. Analyzovanie zdrojov odmeny za prácu – učiteľ/ka, mama, dôchodca, predavač/ka, výrobca zmrzliny. Získavanie prehľadu o rodinnom rozpočte, príjmy a výdavky na fiktívnom príklade. Porovnávanie cien vybraných tovarov na základe rôznych kritérií – veľkosť tovaru, rôzni výrobcovia a poskytovatelia, miesto výroby, vzácnosť, vplyv na životné prostredie.
		Základy aktívneho občianstva - ***6 h***	***Pojmy:*** Práva dieťaťa ***Činnosti:*** Diskutovanie o právach dieťaťa, ktoré sa	***Pojmy:*** Práva dieťaťa, analyzovanie a riešenie problému. ***Činnosti:*** Diskutovanie o právach dieťaťa, ktoré sa

			dodržujú alebo porušujú v prostredí žiaka.	dodržujú alebo porušujú v prostredí žiaka. Aktívne prejavenie solidarity s deťmi, ktoré dlhodobo trpia nedodržiavaním ich práv. Analyzovanie vybraného problému na základe výsledkov žiackeho pozorovania alebo pomocou informácií získaných z jednoduchých informačných zdrojov či dotazníkového prieskumu. Navrhnutie, realizácia a vyhodnotenie postupu pri riešení jednoduchého opatrenia, ktoré smeruje k zlepšeniu života v komunite a bezprostrednom okolí. Vypracovanie spoločného vyhlásenia triedy zastupiteľstvu obce k aktuálnej téme.
		Mediálna gramotnosť ***- 6 h***	***Pojmy:*** Bezpečnosť v online prostredí, reklama, dôveryhodnosť informácií. ***Činnosti:*** Rozpoznávanie prínosov a nebezpečenstva online sveta (hľadanie a sledovanie obsahu, chat, zasielanie údajov a i.). Posúdenie pravdivosti/zavádzania reklamy na vybranom príklade. Identifikovanie dôveryhodných a nedôveryhodných zdrojov informácií. Vytvorenie odporúčaní a osobných pravidiel bezpečného a etického správania sa v online prostredí a možnosti pomoci (pri vyhľadávaní obsahu, sledovaní obsahu, četovaní, zasielaní údajov, súkromie a intimita online a i.).	***Pojmy:*** Bezpečnosť v online prostredí, reklama, dôveryhodnosť informácií. ***Činnosti:*** Rozpoznávanie prínosov a nebezpečenstva online sveta (hľadanie a sledovanie obsahu, chat, zasielanie údajov a i.). Posúdenie pravdivosti/zavádzania reklamy na vybranom príklade. Identifikovanie dôveryhodných a nedôveryhodných zdrojov informácií. Vytvorenie odporúčaní a osobných pravidiel bezpečného a etického správania sa v online prostredí a možnosti pomoci (pri vyhľadávaní obsahu, sledovaní obsahu, četovaní, zasielaní údajov, súkromie a intimita online a i.).

	Komponenty		4.ročník	5.ročník
	Eticko-osobnostný KOMPONENT	***Rozvíjanie silných stránok osobnosti***	***Pojmy:*** Silné a slabé stránky osoby, charakter. ***Činnosti:*** Porovnávanie vlastného pohľadu na svoje charakterové vlastnosti s pohľadom iných.	***Pojmy:*** Sebarozvoj, život ako dar a príležitosť. ***Činnosti:*** Diskutovanie o hodnote života a jeho výziev - teším sa, že žijem a mám šancu sa rozvíjať.
		Kvalita vzťahov a oceňovanie ľudí blízko nás	***Pojmy:*** Priateľstvo, láska, úcta. ***Činnosti:*** Rôzne spôsoby vyjadrenia priateľstva a lásky, vďačnosti, úcty a prijatia (rodičom, príbuzným, učiteľom, iným dospelým, spolužiakom, kamarátom, partnerom a pod.).	***Pojmy:*** Akceptovanie a oceňovanie druhých, vzťahy v skupine, vzory. ***Činnosti:*** Identifikovanie obdivuhodných a inšpirujúcich vlastností na spolužiakovi a kamarátovi. Oceňovanie druhého za to, kým je a čo robí. Akceptovanie druhých takých, akí sú – uplatňovanie ústretovosti a rešpektu vo vzťahoch s druhými.
		Etická komunikácia	***Pojmy:*** Pravidlá komunikácie, argumentovanie, etický dialóg. ***Činnosti:*** Komunikácia v triede a škole, vytvorenie pravidiel komunikácie. Vedenie zmysluplného rozhovoru.	
	Eticko-osobnostný KOMPONENT	***Spolupatričnosť a spolupráca***	***Pojmy:*** Spolupráca, zásady spolupráce. ***Činnosti:*** Reflektovanie zážitkov a odkrývanie hodnoty spolupráce a spolupatričnosti.	
		Sebauvedomovanie a sebaregulácia, uvedomovanie si potrieb iných	***Pojmy:*** Zorný uhol, empatia, asertivita, ***Činnosti:*** Vyjadrovanie empatie s druhým tak, aby cítil podporu a zažil skutočnú pomoc. Regulácia a pozitívne uplatňovanie svojich emócií v interakcii s druhými. Nácvik asertívnych postojov ako prevencie násilia, šikanovania, manipulácie a zneužívania.	***Pojmy:*** oprávnený nárok, zvládanie konfliktov. ***Činnosti:*** Pomenovanie spôsobov, ako čeliť negatívnemu tlaku rovesníckych skupín. Empatické postoje a neubližujúce správanie pri vzťahoch so zvieratami ako cítiacimi tvormi.
		Poznávanie náboženstiev na Slovensku	***Pojmy:*** Vierovyznanie, kresťanstvo a iné náboženstvá u nás, vzájomný rešpekt, náboženské sviatky. ***Činnosti:*** Oboznamovanie sa s vierovyznaniami na Slovensku a ich prejavmi vo verejnom priestore a kultúre. Uvedomovanie si významu pokojného a rešpektujúceho spolunažívania medzi ľuďmi s odlišnou vierou a bez vyznania. Odhaľovanie súvislostí sviatkov s vierovyznaniami na Slovensku.	

Učebné osnovy pre 3.cyklus *Človek a spoločnosť (dejepis)*				
	6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže** **1. cieľ: Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch** **Žiak vie/dokáže:** • disponovať geografickou, dejepisnou a spoločenskovednou terminológiou a osvojené pojmy používať v správne kontexte, • lokalizovať kľúčové geografické prvky na mape sveta, Európy a Slovenska, • porovnať geografické špecifiká vybraných regiónov a štátov v Európe a vo svete, • zhodnotiť demografické javy a procesy vo svete, vybraných regiónoch a na Slovensku, • uviesť príčiny a dôsledky regionálnych rozdielov vo svete, v Európe a na Slovensku , • zhodnotiť geografické, spoločenské a historické aspekty európskej integrácie, • zaujať informovaný postoj k vybraným spoločenským javom, procesom, udalostiam alebo výzvam od lokálnej po globálnu úroveň, • orientovať sa v kľúčových historických obdobiach v priestore a čase, • zovšeobecniť základné znaky historického obdobia a črty jeho umeleckého vyjadrenia, • vymedziť hlavné medzníky kľúčových historických procesov, • zaujať postoj k vybranému historickému javu, osobnosti a procesu významnému pre európsku kultúru a svetové dejiny, • opísať základné spoločné znaky, podobnosti a rozdiely medzi svetovými náboženstvami a kultúrami, • orientovať sa v sociálnej a politickej štruktúre spoločnosti, • vysvetliť základné ekonomické vzťahy medzi štátom a občanmi, • vysvetliť spôsoby, ako môže ako občan ovplyvňovať správu vecí verejných a politické rozhodnutia.			

2. cieľ: Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov

Žiak vie/dokáže:

- vybrať vhodné zdroje informácií potrebné pri hľadaní odpovedí na otázky geografického, historického alebo spoločenskovedného charakteru a vyvodiť z nich správne závery,
- rozlíšiť fakty, argumenty, názory a interpretácie; podstatné informácie od nepodstatných,
- klásť si otázky relevantné pre poznávanie samého seba, vo vzťahu k druhým a okolitému svetu,
- preniesť údaje z jednej formy do druhej (napr. z tabuľky do grafu, zo schémy do textu a naopak),
- sformulovať predpoklad a navrhnúť spôsoby alebo postupy jeho možného overenia,
- argumentačne obhájiť pozíciu v diskusii na základe analyzovaných textových a iných zdrojov,
- podieľať sa v rámci skupiny na návrhu a overení postupu riešenia úlohy,
- ohodnotiť svoju hotovú prácu a navrhnúť možnosti jej zlepšenia,
- prezentovať výsledky svojej práce vo verbálnej, textovej a vizuálnej podobe s využitím správnej terminológie,
- určiť geografickú polohu objektov na mape a použiť číselnú mierku,
- použiť rôzne druhy máp ako zdroj informácií o geografických, spoločenských a historických javoch, procesoch a vzťahoch medzi nimi,
- orientovať sa v neznámom priestore pomocou mapy alebo GPS,
- vytvoriť tematickú mapu v papierovej alebo digitálnej podobe,
- interpretovať spoločenské a historické javy alebo udalosti z rôznych perspektív,
- zostaviť projektový zámer s prvkami podnikavosti a inovatívnosti,
- realizovať jednoduchý geografický prieskum v miestnej krajine.

3. cieľ: Porozumieť významu a princípom spoločenských a historických javov a procesov

Žiak vie/dokáže:

- zhodnotiť príčiny a dôsledky historických javov a procesov,
- zhodnotiť význam historického javu, osobnosti alebo procesu pre európsku kultúru a svetové dejiny,
- charakterizovať príčiny (faktory) zániku ríše, kultúry, civilizácie na vybranom príklad,
- zhodnotiť krátkodobé a dlhodobé dôsledky historického javu, procesu, osobnosti,
- interpretovať dobové svedectvo alebo umelecké dielo z vybraného obdobia,
- analyzovať význam a činitele ovplyvňujúce rozmiestnenie kľúčových hospodárskych činností v súčasnosti a v minulosti,

- rozpoznať vplyv historických udalostí na každodenný život ľudí, uviesť príklady z každodenného života rôznych skupín, vrstiev obyvateľstva v konkrétnom historickom období,
- pochopiť úlohu svetových náboženstiev v spoločnosti a kultúre,
- rozpoznať hlavné idey reformných hnutí v Európe,
- zhodnotiť procesy modernizácie spoločnosti na vybranom príklade,
- porovnať formy revolúcií na vybraných príkladoch,
- porozumieť a reflektovať etický rozmer v dejinách,
- zhodnotiť príčiny a dôsledky migrácie,
- analyzovať zmeny v počte a rozmiestnení obyvateľstva na globálnej a regionálnej úrovni,
- vysvetliť na vybraných príkladoch zmeny a prepojenosť v súčasnom svete vplyvom globalizácie.

4. cieľ: Posúdiť vzájomnú previazanosť prírodných zložiek krajiny s činnosťou človeka na regionálnej a globálnej úrovni, poznať možnosti vedúce k udržateľnému spôsobu života na Zemi

Žiak vie/dokáže:

- opísať dôsledky tvaru a pohybov Zeme, sklonu zemskej osi na život na Zemi,
- zhodnotiť vplyv geologických procesov na formovanie povrchu Zeme,
- určiť príčiny a dôsledky prírodných katastrof, oblasti ich výskytu a možnosti predchádzania ich vzniku alebo zmierňovania nimi spôsobených škôd,
- porovnať vplyv rôznych prírodných podmienok na život na Zemi,
- posúdiť vplyv klimatotvorných činiteľov na podnebie na Zemi, v Európe a na Slovensku,
- porovnať základné charakteristiky podnebných pásiem alebo podnebných oblastí,
- vysvetliť vznik vegetačných pásiem a ich usporiadanie na Zemi, v Európe a na Slovensku,
- vysvetliť, ako človek ovplyvňuje životné prostredie od lokálnej po globálnu úroveň,
- identifikovať prejavy a dôsledky klimatickej zmeny v rôznych častiach Zeme,
- uviesť možnosti vedúce k udržateľnejšiemu spôsobu života.

5. cieľ: Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne stránky svojej identity a rešpektovať pozitívne prvky rozmanitosti ľudí a skupín v blízkom aj širšom okolí.

Žiak vie/dokáže:

- posúdiť vplyv rôznych faktorov na správanie, rozhodovanie a formovanie názorov a postojov človeka,
- pomenovať dôležité faktory, ktoré utvárajú identitu a osobnú integritu človeka vo vzťahu k témam intimity, sexuality a sexuálneho správania a rodičovstva,
- identifikovať rôzne skupiny a komunity, do ktorých patrím, chcem patriť, môžem patriť,
- uplatňovať prosociálnosť ako integrujúcu zložku vlastnej identity,
- rešpektovať druhých bez ohľadu na sociálne a ekonomické zázemie, zdravotný stav, etnickú, kultúrnu, náboženskú príslušnosť, pôvod, svetonázor, vek, pohlavie alebo sebavnímanie,
- opísať základné spoločné znaky, podobnosti a rozdiely medzi svetovými náboženstvami a kultúrami a porozumieť vplyvu náboženstiev pre kultúrne systémy v ľudských spoločnostiach a každodenný život,
- identifikovať rôzne zdroje vlastnej kultúrnej identity od lokálnej po globálnu,
- utvárať zdravú formu patriotizmu a úctu k národu.

6. cieľ: Komunikovať konštruktívne s ohľadom na perspektívu iných ľudí a na prehlbovanie osobných vzťahov

Žiak vie/dokáže:

- prakticky využívať spoločenské a komunikačné návyky,
- zaujať informovaný postoj k vybraným spoločenským javom, procesom, udalostiam a výzvam od lokálnej po globálnu úroveň,
- slobodne prijať jednoduché záväzky v skupine a splniť ich,
- rozlíšiť rôzne typy správania k druhým a zvoliť si to, ktoré je spravodlivé a prosociálne,
- vytvárať slobodné a zodpovedné priateľské vzťahy,
- využívať zásady empatického a súčasne asertívneho správania v spoločenských vzťahoch,
- vnímať rôzne perspektívy a dôvody, ktoré formujú názory a postoje iných ľudí.

7. cieľ: Uplatňovať vnútorné motivácie na konanie dobra

Žiak vie/dokáže:

- rešpektovať život človeka ako najvyššiu hodnotu,
- identifikovať podmienky a faktory pôsobiace na rozvoj človeka,
- chrániť život vo všetkých jeho formách,
- analyzovať a vyhodnotiť morálne dilematickú situáciu,
- identifikovať cnosti v konaní reálnych alebo zobrazených postáv,
- rozlíšiť kvalitu priateľstva a rozhodovať sa pre cnostné priateľstvá,
- odlíšiť morálne dobré konanie od čisto užitočného alebo príjemného,
- robiť správne a morálne dobré rozhodnutia aj vtedy, keď sa nikto nepozerá,
- plánovať svoju krátkodobú a dlhodobú budúcnosť v súlade so svojim potenciálom, potrebami a hranicami a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú jeho životné smerovanie.

8. cieľ: Chápať zmysel a význam pravidiel a povinností, uplatňovať práva ako člen demokratickej spoločnosti

Žiak vie/dokáže:

- zdôvodniť význam rozdelenia moci na rozličných príkladoch,
- zdôvodniť praktický význam právnych poznatkov pre budovanie svojho právneho vedomia,
- reagovať adekvátne v situáciách, pri ktorých je ohrozená integrita alebo porušované právo,
- posúdiť výhody života v demokratickom zriadení v porovnaní s autoritatívnym režimom,
- využiť svoj potenciál smerom k podnikavosti a inovatívnosti.

9. cieľ: Analyzovať mediálne obsahy, vrátane sociálnych sietí a ich vplyv na správanie a postoje ľudí, regulovať vlastné správanie v online prostredí

Žiak vie/dokáže:

- rozlišovať vybrané mediálne obsahy ako zdroj informácií o aktuálnom dianí doma a vo svete,
- rozpoznať dezinformácie a nepravdivé mediálne obsahy,
- eticky a rešpektujúco sa prezentovať v online prostredí,

<table>
<tr><td></td><td colspan="5">

- pomenovať zásady kyberbezpečnosti,
- identifikovať vhodné a nevhodné mediálne obsahy a ich vplyv na sebaobraz a vlastné postoje.

10. cieľ: Participovať na prospešných aktivitách na rôznej úrovni, aplikovať stratégie aktívneho občianstva a spoluzodpovednosti za Slovensko, Európu a svet

Žiak vie/dokáže:

- aplikovať environmentálne poznanie do vlastných postojov a správania,
- aplikovať stratégie aktívneho občianstva za účelom pozitívnej zmeny,
- zaujať aktívny postoj proti prejavom ľudskej neznášanlivosti a prejaviť solidaritu k znevýhodneným skupinám obyvateľstva,
- navrhnúť, realizovať a vyhodnotiť primerane náročný dobrovoľnícky projekt.

</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Obsahový štandard</td><td colspan="2">Komponenty</td><td>6.ročník</td><td>7.ročník</td><td>8.ročník</td><td>9.ročník</td></tr>
<tr><td>DEJEPISNÝ KOMPONENT</td><td>Starovekí Gréci</td><td>Pojmy: Antika, polis, kolonizácia, otroctvo, tyran, demokracia, kolonizácia, umenie.

Činnosti: Porovnanie spoločnosti v Sparte a Aténach.

Charakterizovanie základných princípov aténskej demokracie a porovnanie s modernou zastupiteľskou demokraciou.</td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>

			Tematická sonda – grécke divadlo, architektúra, literatúra, olympijské hry, výchova.			
		Staroveký Rím	***Pojmy:*** Republika, patricijovia, plebejci, cisárstvo, provincie, Limes Romanus, Gerulata, náboženské predstavy. ***Činnosti:*** Zaznamenávanie priebehu a dôsledkov rímskej expanzie na mape. Porovnávanie rôznych foriem vlády v starovekom Ríme. Identifikovanie odkazu starovekého Ríma v európskom umení, kultúre a práve.			

			Tematická sonda – každodenný život v starovekom Ríme.			
		Stredovek		***Pojmy:*** ***Činnosti:*** Veľká Morava, byzantská misia, kráľ, léno, hrad, šľachta, poddaní, duchovenstvo, kláštor, stredoveké mesto, remeslá, cech, univerzita, Franská ríša, islam, Korán, Arabská ríša, Byzantská ríša, románsky sloh, gotika, katedrála, stredoveké Uhorsko, kolonizácia, banské mestá. Opis života na stredovekom hrade a dedine, v stredovekom meste a kláštore. Spoznávanie úlohy cirkvi a zbožnosti v živote stredovekého človeka.		

				Interpretácia prínosu významnej stredovekej osobnosti. Návšteva historicky významnej lokality. Interpretácia vybranej stredovekej legendy. Tematická sonda z regionálnych dejín – stopy stredoveku v regióne.		
		Novovek		***Pojmy:*** Renesancia, humanizmus, Academia Istropolitana, Nový svet, objavitelia, dobyvatelia, objavení, kolonializmus, kolónie, reformácia, protestant, katolík, turecký vpád, Bratislava – hlavné mesto Uhorska. ***Činnosti:*** Analyzovanie predpokladov európskej expanzie a kolonizácie v novoveku.		

				Porovnanie krátkodobých a dlhodobých dôsledkov európskej kolonizácie vybranej krajiny. Opis kultúry vybranej neeurópskej civilizácie. Porovnanie východísk a prejavov reformácie a protireformácie. Charakteristika podstaty a východísk nového svetonázoru v období humanizmu a renesancie. Tematická sonda – priebeh a dôsledky kolonizácie jednej z európskych krajín. Tematická sonda z regionálnych dejín – príbeh novovekej stavby alebo osobnosti.		
		Obdobie revolúcií a reforiem			***Pojmy:*** Konštitučná monarchia, absolutistická monarchia, osvietenstvo, Veľká revolúcia, viedenský kongres,	

					politika rovnováhy síl, priemyselná revolúcia, industrializácia, kapitalizmus, hnutie za zrušenie otroctva, nacionalizmus, národný štát, imperializmus, liberalizmus, konzervativizmus, socializmus, boj za nezávislosť kolónií, tereziánske a jozefínske reformy, náboženská sloboda, revolučný rok 1848/1849, Slovenská národná rada, slovenské politické programy, rakúsko-uhorské vyrovnanie, modernizácia, maďarizácia. ***Činnosti:*** Analyzovanie vývoja predstáv o správe vecí verejných. Analyzovanie priemyselnej revolúcie ako zásadného zlomu v dejinách ľudstva. Zhodnotenie vplyvu industrializácie na	

					globalizáciu a životné prostredie. Identifikovanie predpokladov vzniku zjednotených národných štátov a vplyvu na mocenské pomery v Európe. Zhodnotenie cieľov a foriem politiky veľmocí a jej dôsledkov na dnešný svet. Analyzovanie postavenia pôvodného obyvateľstva vo vybranej európskej kolónii. Porovnanie procesu spoločenských zmien cestou reforiem a revolúcií. Porovnanie cieľov a výsledkov slovenského národného hnutia. Zhodnotenie dôsledkov rakúsko-uhorského vyrovnania.	

					Tematická sonda z regionálnych dejín – príčiny a dôsledky vysťahovalectva zo Slovenska do zámoria v porovnaní so súčasnosťou. Tematická sonda – zrod konceptu, uplatňovanie, dodržiavanie, rešpektovanie ľudských a občianskych práv.	
		Prvá svetová vojna				***Pojmy:*** Trojspolok, dohoda, zákopová vojna, fronty, zázemie, odboj, československé légie, Versaillský systém, nástupnícke štáty. ***Činnosti:*** Analýza príčin prvej svetovej vojny na základe historických prameňov. Identifikovanie kľúčových medzníkov v priebehu prvej svetovej vojny.

						Zhodnotenie podmienok života na fronte a v zázemí. Zhodnotenie cieľov a výsledkov zahraničného a domáceho odboja. Interpretácia príbehu z veľkej vojny na základe dobových prameňov a umeleckého diela z pohľadu žien a detí. Zaznamenanie na mape zmien hraníc na základe Versaillského systému. Tematická sonda z regionálnych dejín – pamätné miesta, pamäťové inštitúcie, pamätníky. (TEMATICKÝ DEŇ)
		Európa a Československo medzi dvoma svetovými vojnami				***Pojmy:*** Svetová hospodárska kríza, parlamentná demokracia, politická pluralita, diktatúra, komunizmus, fašizmus, nacizmus, propaganda, gulag, politika appeasementu, Československá republika, národnostná politika, rozvoj školstva, hospodárstva, kultúry, spolkový život, moderný slovenský národ, centralizmus,

						autonómia, T. G. Masaryk, M. R. Štefánik. ***Činnosti:*** Porovnanie kapitalizmu a centrálne plánovanej ekonomiky. Identifikovať základné medzníky vzniku prvej Československej republiky. Analýza vzťahov národnostných menšín. Porovnanie demokratických a nedemokratických režimov. Porovnanie diktatúry a parlamentnej demokracie vo vzťahu k občianskym právam. Zhodnotenie cieľov a následkov politiky Spoločnosti národov a appeasementu. Analýza úlohy médií a dobových prameňov so zameraním na odhaľovanie mechanizmov manipulácie a propagandy. Interpretácia príbehu/vizuálneho/zvukového

						diela z medzivojnového obdobia. Tematická sonda – zmena postavenia ženy v spoločnosti.
		Druhá svetová vojna a Slovenská republika				***Pojmy:*** Mníchovská dohoda, Viedenská arbitráž, fašistická os, protihitlerovská koalícia, totálna vojna, protifašistický odboj, cenzúra, perzekúcie, genocída, holokaust, koncentračné tábory, štátostrana, totalitný politický systém, židovský kódex, deportácie, arizácia, kolaborácia, odboj, Slovenské národné povstanie, konferencie Veľkej trojky, Spravodliví medzi národmi. ***Činnosti:*** Charakteristika totalitného štátu. Analýza dobových prameňov so zameraním na cenzúru a propagandu. Analýza literatúry – príbehy pamätníkov, preživších.

						Zhodnotenie cieľov a výsledkov zahraničného a domáceho odboja. Tematická sonda z regionálnych dejín – miesta pamäti, príbeh z SNP. (TEMATICKÝ DEŇ) Tematická sonda – postavenie žien v ideológii totalitného štátu. (TEMATICKÝ DEŇ) Reflexia druhej svetovej vojny v umení.
		Studená vojna				***Pojmy:*** Marshallov plán, OSN, superveľmoci, železná opona, disent, samizdat, studená vojna, hospodárske a vojenské bloky, jadrové zbrane, dekolonizácia, svet ako „globálna dedina“, pád železnej opony, zjednotenie Nemecka, rozpad ZSSR, európska integrácia. ***Činnosti:*** Interpretácia povojnového sveta – obnova, premeny Európy.

						Charakteristika bipolárneho sveta. Identifikácia prejavov občianskeho odporu obyvateľstva vo východnom bloku. Vystihnutie základných predpokladov, cieľov a medzníkov procesu európskej integrácie. Zhodnotenie príčin a dôsledkov dekolonizácie na vybranom príklade. Tematická sonda – život počas socializmu v regióne. (TEMATICKÝ DEŇ) Tematická sonda – rola médií v spoločnosti na vybranom príklade. (TEMATICKÝ DEŇ) Tematická sonda – osudy menšín v povojnovej Európe na vybranom príklade.
		Československo za železnou oponou				***Pojmy:*** Národný front, februárový prevrat, zbor povereníkov, politické procesy, menová reforma, znárodnenie,

						kolektivizácia, industrializácia, socialistický realizmus, reformný proces, okupácia 1968, normalizácia, Charta 77, disent, samizdat, sviečková manifestácia, nežná revolúcia, vlny emigrácie z Československa. ***Činnosti:*** Analýza dôsledkov februárového prevratu. Zhodnotenie predpokladov a cieľov pokusu o reformu socializmu. Identifikovanie premien krajiny, mesta a dediny. (TEMATICKÝ DEŇ) Tematická sonda – spomienky svedkov okupácie 1968. (TEMATICKÝ DEŇ) Tematická sonda – prejavy normalizácie v každodennom živote ľudí. (TEMATICKÝ DEŇ) Analýza umeleckého dobového a súčasného diela k totalite.
		Zápas o demokraciu po roku 1989				***Pojmy:*** Parlamentná demokracia, vznik Slovenskej republiky, privatizácia, reštitúcia, plnenie kritérií

						demokratického štátu, vstup Slovenskej republiky do NATO a Európskej únie, prijatie eura, plnenie kritérií demokratického štátu, korupcia, autoritárske tendencie politikov a politických strán, populizmus, globalizácia. ***Činnosti:*** Analýza hlavných zmien v Československu po roku 1989. Porovnanie cieľov a následkov spoločensko-ekonomickej transformácie po roku 1989. Objasnenie hlavných príčin a dôsledkov rozdelenia Československa. Rozpoznanie pozitívnych a negatívnych znakov vnútropolitického vývoja Slovenskej republiky. Rozvíjanie historickej empatie na citlivé témy pre hlbšie porozumenie historických procesov.

						Diskutovanie o úlohe historickej pamäte pri vyrovnávaní sa s minulosťou.
	Komponenty		**6.ročník**	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
	OBČIANSKY KOMPONENT	***Rozlišovanie pravidiel, práv a povinností***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***		
		Možnosti zlepšovania života vo svojom okolí a v obci	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***		
		Zodpovedné hospodárenie	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***		
		Základy aktívneho občianstva	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***		
		Mediálna gramotnosť	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***		
	ETICKO – OSOBNOSTNÝ KOMPONENT	***Rozvíjanie silných stránok osobnosti***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***		
		Kvalita vzťahov a oceňovanie ľudí blízko nás	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***		
		Etická komunikácia	***Pojmy:....***	***Pojmy:....***		

			Činnosti: ...	***Činnosti: ...***		
		Spolupatričnosť a spolupráca	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***		
		Sebauvedomovanie a sebaregulácia, uvedomovanie si potrieb iných	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***		
		Poznávanie náboženstiev na Slovensku	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***		

Učebné osnovy pre 3.cyklus *Človek a spoločnosť (geografia)*				
	6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže** **1. cieľ: Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch** **Žiak vie/dokáže:** • disponovať geografickou, dejepisnou a spoločenskovednou terminológiou a osvojené pojmy používať v správne kontexte, • lokalizovať kľúčové geografické prvky na mape sveta, Európy a Slovenska, • porovnať geografické špecifiká vybraných regiónov a štátov v Európe a vo svete, • zhodnotiť demografické javy a procesy vo svete, vybraných regiónoch a na Slovensku, • uviesť príčiny a dôsledky regionálnych rozdielov vo svete, v Európe a na Slovensku , • zhodnotiť geografické, spoločenské a historické aspekty európskej integrácie, • zaujať informovaný postoj k vybraným spoločenským javom, procesom, udalostiam alebo výzvam od lokálnej po globálnu úroveň, • orientovať sa v kľúčových historických obdobiach v priestore a čase, • zovšeobecniť základné znaky historického obdobia a črty jeho umeleckého vyjadrenia, • vymedziť hlavné medzníky kľúčových historických procesov, • zaujať postoj k vybranému historickému javu, osobnosti a procesu významnému pre európsku kultúru a svetové dejiny, • opísať základné spoločné znaky, podobnosti a rozdiely medzi svetovými náboženstvami a kultúrami, • orientovať sa v sociálnej a politickej štruktúre spoločnosti, • vysvetliť základné ekonomické vzťahy medzi štátom a občanmi, • vysvetliť spôsoby, ako môže ako občan ovplyvňovať správu vecí verejných a politické rozhodnutia.			

2. cieľ: Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov

Žiak vie/dokáže:

- vybrať vhodné zdroje informácií potrebné pri hľadaní odpovedí na otázky geografického, historického alebo spoločenskovedného charakteru a vyvodiť z nich správne závery,
- rozlíšiť fakty, argumenty, názory a interpretácie; podstatné informácie od nepodstatných,
- klásť si otázky relevantné pre poznávanie samého seba, vo vzťahu k druhým a okolitému svetu,
- preniesť údaje z jednej formy do druhej (napr. z tabuľky do grafu, zo schémy do textu a naopak),
- sformulovať predpoklad a navrhnúť spôsoby alebo postupy jeho možného overenia,
- argumentačne obhájiť pozíciu v diskusii na základe analyzovaných textových a iných zdrojov,
- podieľať sa v rámci skupiny na návrhu a overení postupu riešenia úlohy,
- ohodnotiť svoju hotovú prácu a navrhnúť možnosti jej zlepšenia,
- prezentovať výsledky svojej práce vo verbálnej, textovej a vizuálnej podobe s využitím správnej terminológie,
- určiť geografickú polohu objektov na mape a použiť číselnú mierku,
- použiť rôzne druhy máp ako zdroj informácií o geografických, spoločenských a historických javoch, procesoch a vzťahoch medzi nimi,
- orientovať sa v neznámom priestore pomocou mapy alebo GPS,
- vytvoriť tematickú mapu v papierovej alebo digitálnej podobe,
- interpretovať spoločenské a historické javy alebo udalosti z rôznych perspektív,
- zostaviť projektový zámer s prvkami podnikavosti a inovatívnosti,
- realizovať jednoduchý geografický prieskum v miestnej krajine.

3. cieľ: Porozumieť významu a princípom spoločenských a historických javov a procesov

Žiak vie/dokáže:

- zhodnotiť príčiny a dôsledky historických javov a procesov,
- zhodnotiť význam historického javu, osobnosti alebo procesu pre európsku kultúru a svetové dejiny,
- charakterizovať príčiny (faktory) zániku ríše, kultúry, civilizácie na vybranom príklad,
- zhodnotiť krátkodobé a dlhodobé dôsledky historického javu, procesu, osobnosti,
- interpretovať dobové svedectvo alebo umelecké dielo z vybraného obdobia,
- analyzovať význam a činitele ovplyvňujúce rozmiestnenie kľúčových hospodárskych činností v súčasnosti a v minulosti,

- rozpoznať vplyv historických udalostí na každodenný život ľudí, uviesť príklady z každodenného života rôznych skupín, vrstiev obyvateľstva v konkrétnom historickom období,
- pochopiť úlohu svetových náboženstiev v spoločnosti a kultúre,
- rozpoznať hlavné idey reformných hnutí v Európe,
- zhodnotiť procesy modernizácie spoločnosti na vybranom príklade,
- porovnať formy revolúcií na vybraných príkladoch,
- porozumieť a reflektovať etický rozmer v dejinách,
- zhodnotiť príčiny a dôsledky migrácie,
- analyzovať zmeny v počte a rozmiestnení obyvateľstva na globálnej a regionálnej úrovni,
- vysvetliť na vybraných príkladoch zmeny a prepojenosť v súčasnom svete vplyvom globalizácie.

4. cieľ: Posúdiť vzájomnú previazanosť prírodných zložiek krajiny s činnosťou človeka na regionálnej a globálnej úrovni, poznať možnosti vedúce k udržateľnému spôsobu života na Zemi

Žiak vie/dokáže:

- opísať dôsledky tvaru a pohybov Zeme, sklonu zemskej osi na život na Zemi,
- zhodnotiť vplyv geologických procesov na formovanie povrchu Zeme,
- určiť príčiny a dôsledky prírodných katastrof, oblasti ich výskytu a možnosti predchádzania ich vzniku alebo zmierňovania nimi spôsobených škôd,
- porovnať vplyv rôznych prírodných podmienok na život na Zemi,
- posúdiť vplyv klimatotvorných činiteľov na podnebie na Zemi, v Európe a na Slovensku,
- porovnať základné charakteristiky podnebných pásiem alebo podnebných oblastí,
- vysvetliť vznik vegetačných pásiem a ich usporiadanie na Zemi, v Európe a na Slovensku,
- vysvetliť, ako človek ovplyvňuje životné prostredie od lokálnej po globálnu úroveň,
- identifikovať prejavy a dôsledky klimatickej zmeny v rôznych častiach Zeme,
- uviesť možnosti vedúce k udržateľnejšiemu spôsobu života.

5. cieľ: Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne stránky svojej identity a rešpektovať pozitívne prvky rozmanitosti ľudí a skupín v blízkom aj širšom okolí.

Žiak vie/dokáže:

- posúdiť vplyv rôznych faktorov na správanie, rozhodovanie a formovanie názorov a postojov človeka,
- pomenovať dôležité faktory, ktoré utvárajú identitu a osobnú integritu človeka vo vzťahu k témam intimity, sexuality a sexuálneho správania a rodičovstva,
- identifikovať rôzne skupiny a komunity, do ktorých patrím, chcem patriť, môžem patriť,
- uplatňovať prosociálnosť ako integrujúcu zložku vlastnej identity,
- rešpektovať druhých bez ohľadu na sociálne a ekonomické zázemie, zdravotný stav, etnickú, kultúrnu, náboženskú príslušnosť, pôvod, svetonázor, vek, pohlavie alebo sebavnímanie,
- opísať základné spoločné znaky, podobnosti a rozdiely medzi svetovými náboženstvami a kultúrami a porozumieť vplyvu náboženstiev pre kultúrne systémy v ľudských spoločnostiach a každodenný život,
- identifikovať rôzne zdroje vlastnej kultúrnej identity od lokálnej po globálnu,
- utvárať zdravú formu patriotizmu a úctu k národu.

6. cieľ: Komunikovať konštruktívne s ohľadom na perspektívu iných ľudí a na prehlbovanie osobných vzťahov

Žiak vie/dokáže:

- prakticky využívať spoločenské a komunikačné návyky,
- zaujať informovaný postoj k vybraným spoločenským javom, procesom, udalostiam a výzvam od lokálnej po globálnu úroveň,
- slobodne prijať jednoduché záväzky v skupine a splniť ich,
- rozlíšiť rôzne typy správania k druhým a zvoliť si to, ktoré je spravodlivé a prosociálne,
- vytvárať slobodné a zodpovedné priateľské vzťahy,
- využívať zásady empatického a súčasne asertívneho správania v spoločenských vzťahoch,
- vnímať rôzne perspektívy a dôvody, ktoré formujú názory a postoje iných ľudí.

7. cieľ: Uplatňovať vnútorné motivácie na konanie dobra

Žiak vie/dokáže:

- rešpektovať život človeka ako najvyššiu hodnotu,
- identifikovať podmienky a faktory pôsobiace na rozvoj človeka,
- chrániť život vo všetkých jeho formách,
- analyzovať a vyhodnotiť morálne dilematickú situáciu,
- identifikovať cnosti v konaní reálnych alebo zobrazených postáv,
- rozlíšiť kvalitu priateľstva a rozhodovať sa pre cnostné priateľstvá,
- odlíšiť morálne dobré konanie od čisto užitočného alebo príjemného,
- robiť správne a morálne dobré rozhodnutia aj vtedy, keď sa nikto nepozerá,
- plánovať svoju krátkodobú a dlhodobú budúcnosť v súlade so svojim potenciálom, potrebami a hranicami a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú jeho životné smerovanie.

8. cieľ: Chápať zmysel a význam pravidiel a povinností, uplatňovať práva ako člen demokratickej spoločnosti

Žiak vie/dokáže:

- zdôvodniť význam rozdelenia moci na rozličných príkladoch,
- zdôvodniť praktický význam právnych poznatkov pre budovanie svojho právneho vedomia,
- reagovať adekvátne v situáciách, pri ktorých je ohrozená integrita alebo porušované právo,
- posúdiť výhody života v demokratickom zriadení v porovnaní s autoritatívnym režimom,
- využiť svoj potenciál smerom k podnikavosti a inovatívnosti.

9. cieľ: Analyzovať mediálne obsahy, vrátane sociálnych sietí a ich vplyv na správanie a postoje ľudí, regulovať vlastné správanie v online prostredí

Žiak vie/dokáže:

- rozlišovať vybrané mediálne obsahy ako zdroj informácií o aktuálnom dianí doma a vo svete,
- rozpoznať dezinformácie a nepravdivé mediálne obsahy,
- eticky a rešpektujúco sa prezentovať v online prostredí,

<table>
<tr><td></td><td colspan="4">

- pomenovať zásady kyberbezpečnosti,
- identifikovať vhodné a nevhodné mediálne obsahy a ich vplyv na sebaobraz a vlastné postoje.

10. cieľ: Participovať na prospešných aktivitách na rôznej úrovni, aplikovať stratégie aktívneho občianstva a spoluzodpovednosti za Slovensko, Európu a svet

Žiak vie/dokáže:

- aplikovať environmentálne poznanie do vlastných postojov a správania,
- aplikovať stratégie aktívneho občianstva za účelom pozitívnej zmeny,
- zaujať aktívny postoj proti prejavom ľudskej neznášanlivosti a prejaviť solidaritu k znevýhodneným skupinám obyvateľstva,
- navrhnúť, realizovať a vyhodnotiť primerane náročný dobrovoľnícky projekt.

</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Obsahový štandard</td><td colspan="2">Komponenty</td><td>6.ročník</td><td>7.ročník</td><td>8.ročník</td><td>9.ročník</td></tr>
<tr><td>GEOGRAFICKÝ KOMPONENT</td><td>Zdroje geografického poznávania</td><td>Pojmy: Geografická sieť, nultý poludník, poludníky, rovník, rovnobežky, obratníky, polárne kružnice, zemské pologule, časové pásma, číselná mierka mapy, satelitná snímka, geoinformačné technológie (GPS, GIS), kartogram.

Činnosti: Určovanie polohy vybraných objektov na mape pomocou geografických súradníc a vlastnej</td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>

			polohy v teréne pomocou GPS. Určovanie skutočnej vzdialenosti medzi objektmi na mape pomocou grafickej a číselnej mierky. Určovanie času v rôznych častiach Zeme s využitím mapy časových pásiem. Určovanie a porovnávanie usporiadania objektov a javov na mapách rôzneho druhu – identifikácia priestorových vzťahov (analýza mapy). Formulovanie záverov a jednoduchých hypotéz na základe mapy (interpretácia mapy). Tvorba tematickej mapy s využitím vhodného mapového			

			prostriedku (napríklad kartogram). Využívanie štatistických údajov (vo forme tabuliek, grafov, diagramov), obrázkov, fotografií, textov a videí na získanie, spracovanie a prezentáciu informácií, identifikovanie súvislostí a tvorbu záverov.			
		Planéta Zem a jej prírodné krajinné sféry	***Pojmy:*** Tvar a pohyby Zeme, sklon zemskej osi, stavba Zeme, platňová tektonika, prírodné riziká a hrozby, atmosféra, klimatotvorné činitele, klimatický diagram, podnebie (klíma), podnebné pásma, výšková stupňovitosť, šírková pásmovitosť, typy krajín (biómy), pevninské a horské ľadovce. ***Činnosti:*** Objasňovanie súvisu tvaru Zeme, pohybov Zeme a sklonu			

			zemskej osi so striedaním dňa a noci, striedaním ročných období a existenciou podnebných pásiem na Zemi. Opis stavby Zeme a skúmanie vplyvu platňovej tektoniky na formovanie zemského povrchu na vybraných príkladoch zo sveta (napríklad Himaláje, Andy a Východoafrická priekopová prepadlina). Určovanie príčin a dôsledkov seizmickej a vulkanickej činnosti; lokalizovanie oblastí na Zemi, ktoré sú touto činnosťou najviac zasiahnuté. Lokalizovanie najznámejších povrchových celkov (pohoria, nížiny a i.) a prvkov vodstva na mape sveta a ich vzájomné porovnanie.			

			Rozpoznávanie rozdielu medzi počasím a podnebím. Základná charakteristika podnebných pásiem na základe teploty vzduchu a množstva zrážok spojená s vymedzením ich priestorového rozšírenia. Určovanie vplyvu klimatotvorných činiteľov (geografická šírka, vzdialenosť od morí a oceánov, morské prúdy, nadmorská výška, činnosť človeka) na podnebie a typy krajín na Zemi. Identifikovanie príčin, dôsledkov a oblastí výskytu monzúnov, tropických cyklón a tornád. Porovnávanie vybraných typov krajín			

			(biómov) z hľadiska prírodných pomerov, činnosti človeka a ich priestorového rozšírenia na Zemi. Porovnávanie pevninských a horských ľadovcov – oblasti výskytu, význam, príčiny a dôsledky topenia ľadovcov.			
		Obyvateľstvo Zeme	***Pojmy:*** Populácia, vývoj počtu obyvateľov, rozmiestnenie obyvateľstva, hustota zaľudnenia, najľudnatejšie štáty a mestá sveta, veková pyramída, kultúrna rozmanitosť, svetové náboženstvá, migrácia, urbanizácia. ***Činnosti:*** Lokalizovanie husto a riedko zaľudnených oblastí na Zemi spojené s identifikáciou faktorov, ktoré vplývajú na rozmiestnenie obyvateľstva.			

			Porovnávanie počtu obyvateľov jednotlivých svetadielov a vybraných štátov pomocou štatistických údajov v rôznej podobe; identifikovanie najľudnatejších štátov a miest sveta. Posudzovanie vývoja svetovej populácie a určenie dôvodov, pre ktoré existujú rozdiely vo vývoji a počte obyvateľov medzi jednotlivými svetadielmi alebo štátmi. Spoznávanie rozmanitosti obyvateľstva z náboženského, kultúrneho a jazykového hľadiska. Skúmanie príčin a dôsledkov migrácie na vybraných príkladoch zo sveta. (TEMATICKÝ DEŇ)			

			Skúmanie príčin a dôsledkov urbanizácie na vybraných príkladoch zo sveta.			
		Činnosť ľudí na Zemi	***Pojmy:*** Štruktúra hospodárstva (primárny, sekundárny, terciárny a kvartérny sektor), potravinové, surovinové a energetické zdroje, významné hospodárske oblasti, globálny obchod, medzinárodná deľba práce. ***Činnosti:*** Klasifikácia, posudzovanie významu a dôsledkov rôznych hospodárskych činností, príčiny ich priestorového rozmiestnenia. Lokalizovanie oblastí s koncentráciou vybraných hospodárskych činností (napríklad ťažba ropy, zemného plynu, uhlia alebo drahých kovov, výroba automobilov, oblečenia, elektroniky,			

			pestovanie poľnohospodárskych plodín, služby, cestovný ruch) a určenie činiteľov, ktoré ich podmieňujú. Odhaľovanie, ako vývoj v doprave a informačných technológiách mení časové vzdialenosti medzi miestami a regiónmi, čím sa mení ich relatívna geografická poloha. Ilustrovanie vzájomného prepojenia súčasného sveta prostredníctvom globálneho obchodu na príkladoch vybraných komodít od miesta získavania surovín a spracovania, cez dopravu až po miesta spotreby – so základným posúdením vplyvu globalizácie na výrobcov, spotrebiteľov a životné prostredie v			

			rôznych častiach sveta. (TEMATICKÝ DEŇ)			
		Regióny sveta		***Pojmy:*** Najznámejšie moria, ostrovy, polostrovy, zálivy, rieky a povrchové celky Európy, podnebné pásma a typy krajín Európy, rozmanitosť obyvateľstva, štáty Európy, hlavné a iné významné mestá európskych štátov, Európska únia, významné regióny a štáty sveta, priestorové vzťahy. ***Činnosti:*** Vymedzenie hraníc Európy a určenie polohy najvýznamnejších európskych ostrovov, polostrovov, morí, zálivov, povrchových celkov, riek a jazier na všeobecnogeografickej mape. Posudzovanie vplyvu Golfského prúdu a prevládajúceho západného prúdenia vzduchu na vznik podnebných pásiem Európy.	***Pojmy:*** ***Činnosti:*** Spoznávanie geografických špecifík významných štátov alebo regiónov sveta (napríklad Čína, India, Japonsko, Blízky východ, Austrália, USA, Brazília, Nigéria, Arktída). Porovnávanie prírodných podmienok a spoločensko-hospodárskych charakteristík vybraných štátov alebo regiónov sveta, identifikovanie ich spoločných a odlišných znakov.	

				Porovnávanie charakteristík podnebných pásiem Európy na základe klimatických diagramov. Zhodnotenie hospodárskeho významu riek na príklade vybranej európskej rieky. Zdôvodňovanie rozmiestnenia jednotlivých typov krajín v Európe spojené s ich základnou charakteristikou. Analýza údajov o počte, rozmiestnení, národnostnej, jazykovej a náboženskej štruktúre obyvateľstva Európy – kultúrna diverzita Európy. Určovanie polohy európskych štátov, ich hlavných a ďalších významných miest na mape. Porovnávanie geografických špecifík vybraných oblastí a štátov Európy (napríklad Spojené		

				kráľovstvo, Nemecko, Francúzsko, Rusko, Poľsko, Ukrajina, Česko, Maďarsko, Taliansko, Španielsko, Švédsko). Identifikovanie geografických aspektov európskej integrácie (Európska únia, Schengenský priestor, eurozóna, kandidátske štáty) – vzájomné prepojenie Európy na vybraných príkladoch. Analýza vybraných výziev a problémov súčasnej Európy a hľadanie možností ich riešenia (napríklad konflikty a vojny, migrácia, starnutie obyvateľstva, environmentálne problémy, regionálne rozdiely, zdroje energie).		
		Slovensko				***Pojmy:*** Významné povrchové celky, rieky a sídla na mape Slovenska, činitele ovplyvňujúce podnebie Slovenska, klimatické oblasti, využívanie krajiny,

						regionálne rozdiely, počet a štruktúra obyvateľstva, hospodárstvo Slovenska, výroba elektrickej energie. ***Činnosti:*** Porovnávanie polohy, rozlohy a počtu obyvateľov Slovenska v európskom a globálnom kontexte. Určovanie polohy významných povrchových celkov, riek a vodných plôch v rôznych častiach Slovenska s posúdením ich vplyvu na osídlenie a činnosť človeka. Identifikovanie činiteľov ovplyvňujúcich podnebie Slovenska; určovanie hlavných podnebných oblastí na mape a stručný opis ich charakteristík (teplota vzduchu, množstvo zrážok). Rozpoznávanie krajinnej pokrývky Slovenska a identifikovanie jej premien pričinením človeka – aj so

						zameraním na miestnu krajinu. Hľadanie príčin rozdielov vo vodnom stave vybraných vodných tokov na Slovensku počas roka; identifikácia faktorov, ktoré vedú k vzniku povodní, a možnosti ich predchádzania. Analýza údajov o počte, rozmiestnení, národnostnej, náboženskej a vekovej štruktúre obyvateľstva Slovenska spojená s posúdením zmien v čase – aj so zameraním na kraj a obec. Porovnávanie vybraných sídiel Slovenska z hľadiska polohy, počtu obyvateľov a funkcií, ktoré poskytujú svojim obyvateľom a návštevníkom. Identifikovanie kľúčových odvetví hospodárstva na Slovensku a vo vybranom regióne s posúdením ich vplyvu na zamestnanosť,

						zahraničný obchod a životné prostredie. Skúmanie pôvodu na Slovensku vyrobenej elektriny z hľadiska využívania obnoviteľných a neobnoviteľných zdrojov energie alebo výroby podľa typov elektrární. Určovanie geografických podmienok vhodných na využívanie obnoviteľných zdrojov energie na Slovensku, prípadne aj v miestnej krajine (napríklad vodná, slnečná, veterná, geotermálna). Posudzovanie zmien vo využívaní krajiny a ich dôsledkov na životné prostredie a spoločnosť na vybraných príkladoch zo Slovenska (napríklad výstavba nových obytných štvrtí, rekreačných objektov, priemyselných závodov, diaľnic alebo obchvatov; rekultivácia nevyužívaného priemyselného areálu

						alebo niekdajšej lokality ťažby surovín). (TEMATICKÝ DEŇ) Porovnávanie hospodársky najviac a najmenej rozvinutých oblastí Slovenska – príčiny a dôsledky existujúcich regionálnych rozdielov. Analýza cestovného ruchu na Slovensku s posúdením jeho silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození – aj so zameraním na príklady z regiónov alebo obcí. Prípadové štúdie o výzvach a problémoch Slovenska alebo jeho regiónov (napríklad vyľudňovanie vidieka, suburbanizácia, starnutie obyvateľstva, nezamestnanosť, environmentálne problémy, prírodné riziká a hrozby, nedostatočná dopravná infraštruktúra, migrácia do zahraničia).
		Výzvy a problémy súčasného sveta				***Pojmy:*** Ukazovatele rozvoja (napríklad HDP/obyv., prístup ku

						vzdelaniu, miera dojčenskej úmrtnosti, stredná dĺžka života, počet detí na jednu ženu, HDI – index ľudského rozvoja), nerovnosť, chudoba, konflikty, porušovanie ľudských práv, utečenci, klimatická zmena, environmentálne problémy, medzinárodná spolupráca, humanitárna a rozvojová pomoc, udržateľnosť. ***Činnosti:*** Identifikovanie rozdielov v spoločenských a hospodárskych podmienkach medzi hospodársky viac a menej rozvinutými štátmi sveta na základe vybraných ukazovateľov. Posudzovanie vplyvu chudoby a zlých životných podmienok na život v menej rozvinutých regiónoch sveta; možnosti pomoci a rozvoja na vybraných príkladoch.

						Analýza príčin a dôsledkov najzávažnejších environmentálnych problémov (napríklad dlhodobé sucho, znižovanie biodiverzity, dezertifikácia, znečistenie oceánov, riek a ovzdušia) – od lokálnej až po globálnu úroveň; hľadanie možností ich riešenia na úrovni jednotlivca a celej spoločnosti. Identifikovanie súčasných aj predpokladaných prejavov a dôsledkov klimatickej zmeny na príkladoch zo Slovenska a vo svete.
		Geografia v teréne				***Pojmy:*** Geografický prieskum, primárne a sekundárne zdroje informácií. ***Činnosti:*** Získavanie a vyhodnocovanie primárnych kvantitatívnych (namerané alebo spočítané údaje) a kvalitatívnych dát (napríklad v podobe náčrtku, fotografie, videa,

						prieskumu verejnej mienky) o skúmanom jave alebo procese v miestnej krajine. Výber a analýza dostupných sekundárnych dát vhodných pri riešení jednoduchého prieskumu zameraného na miestnu krajinu. Interpretácia dát a prezentácia výsledkov prieskumu. (TEMATICKÝ DEŇ)

Učebné osnovy pre 3.cyklus *Človek a spoločnosť (občianska náuka)*			
	7.ročník	**8.ročník**	**9.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže** • uviesť príčiny a dôsledky regionálnych rozdielov vo svete, v Európe a na Slovensku, • zaujať informovaný postoj k vybraným spoločenským javom, procesom, udalostiam alebo výzvam od lokálnej po globálnu úroveň, • opísať základné spoločné znaky, podobnosti a rozdiely medzi svetovými náboženstvami a kultúrami, • orientovať sa v sociálnej a politickej štruktúre spoločnosti, • vysvetliť základné ekonomické vzťahy medzi štátom a občanmi • vysvetliť spôsoby, ako môže ako občan ovplyvňovať správu vecí verejných a politické rozhodnutia • vybrať vhodné zdroje informácií potrebné pri hľadaní odpovedí na otázky geografického, historického alebo spoločenskovedného charakteru a vyvodiť z nich správne závery, • rozlíšiť fakty, argumenty, názory a interpretácie; podstatné informácie od nepodstatných, • klásť si otázky relevantné pre poznávanie samého seba, vo vzťahu k druhým a okolitému svetu, • preniesť údaje z jednej formy do druhej (napr. z tabuľky do grafu, zo schémy do textu a naopak) • sformulovať predpoklad a navrhnúť spôsoby alebo postupy jeho možného overenia • argumentačne obhájiť pozíciu v diskusii na základe analyzovaných textových a iných zdrojov, • podieľať sa v rámci skupiny na návrhu a overení postupu riešenia úlohy, • ohodnotiť svoju hotovú prácu a navrhnúť možnosti jej zlepšenia, • prezentovať výsledky svojej práce vo verbálnej, textovej a vizuálnej podobe s využitím správnej terminológie • zostaviť projektový zámer s prvkami podnikavosti a inovatívnosti • vysvetliť na vybraných príkladoch zmeny a prepojenosť v súčasnom svete vplyvom globalizácie • identifikovať rôzne zdroje vlastnej kultúrnej identity od lokálnej po globálnu , • utvárať zdravú formu patriotizmu a úctu k národu • rešpektovať druhých bez ohľadu na sociálne a ekonomické zázemie, zdravotný stav, etnickú, kultúrnu, náboženskú príslušnosť, pôvod, svetonázor, vek, pohlavie alebo sebavnímanie , • zdôvodniť význam rozdelenia moci na rozličných príkladoch • zdôvodniť praktický význam právnych poznatkov pre budovanie svojho právneho vedomia		

			• reagovať adekvátne v situáciách, pri ktorých je ohrozená integrita alebo porušované právo , • posúdiť výhody života v demokratickom zriadení v porovnaní s autoritatívnym režimom • využiť svoj potenciál smerom k podnikavosti a inovatívnosti • rozlišovať vybrané mediálne obsahy ako zdroj informácií o aktuálnom dianí doma a vo svete • rozpoznať dezinformácie a nepravdivé mediálne obsahy • eticky a rešpektujúco sa prezentovať v online prostredí • pomenovať zásady kyberbezpečnosti • identifikovať vhodné a nevhodné mediálne obsahy a ich vplyv na sebaobraz a vlastné postoje.		
Obsahový štandard	**Komponenty**			**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
	OBČIANSKY KOMPONENT	***Identita a sociálny rozvoj človeka***		***Pojmy:*** Základné pojmy psychológie, osobnosť človeka, sociálne skupiny, sociálne vzťahy, štruktúra spoločnosti. ***Činnosti:*** Posudzovanie dôvodov záujmu psychológie o duševnú stránku človeka (biologický, psychologický, sociálny a filozofický spôsob nazerania na človeka). Ilustrovanie významu základných pojmov a konceptov psychológie na reálnych životných situáciách: pamäť, myslenie, zabúdanie; emócie, nálady, afekty; osobnosť, temperament, talent, nadanie, vlohy; štýly učenia; význam vôle pri prekonávaní prekážok; mentálne zdravie, poruchy správania; sebavedomie, sebahodnotenie. Diskutovanie o základných	***Pojmy:*** ***Činnosti:***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***

				psychologických aspektoch v období dospievania a ich vplyv na vnútorné prežívanie človeka. Rozlišovanie emócií spojenými s láskou, priateľstvom, zamilovanosťou a sexuálnou príťažlivosťou. Vypracovanie zoznamu osôb, vecí a činností, ktoré napomáhajú udržaniu vlastnej psychickej pohody. Význam konkrétnych materiálnych i duševných potrieb a užitočnosti ich napĺňania (subjektívna a objektívna hodnota vecí). Zostavenie vlastnej hierarchie potrieb a hodnôt. Analyzovanie rôznych faktorov vplývajúcich na formovanie názorov a postojov a spoločenskú rolu človeka. Ilustrovanie pojmov majorita, minority, subkultúra, kontrakultúra, alternatívne kultúry (príklady kultúrnej rozmanitosti) v kontexte noriem spoločnosti. Skúmanie vplyvu rodových očakávaní na naše správanie, vzťahy a spoločnosť. Osvojovanie znakov zdravých vzťahov		

				(rešpekt, dôvera, vzájomná podpora, kompromisy, komunikácia, počúvanie, práca s emóciami, rovnosť, úprimnosť, starostlivosť, súhlas, bezpečie). Aplikovanie princípov zodpovedného a informovaného rozhodovania o správaní sa k sebe a k druhým ľuďom (vrátane sexuálneho správania) v duchu hodnôt osobnej slobody, rešpektu k slobode iných a kultivovaného spolužitia v spoločnosti. Aplikovanie pravidiel a zásad slušného správania sa v spoločnosti (bontón), význam etikety.		
		Moc, autority, riadenie, občianske ideály a nástroje aktívneho občianstva		***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:*** Demokracia, voľby, štát, deľba moci, štátne inštitúcie, tretí sektor, zneužívanie moci. ***Činnosti:*** Diskutovanie o formálnych a neformálnych autoritách v mojom okolí. Vysvetlenie podstaty decentralizácie moci: od riadenia obce k riadeniu na úrovni štátu. Vymedzenie orgánov a inštitúcií podieľajúcich sa na správe obcí, samosprávnych krajov, štátu a vzťahov medzi nimi. Vysvetlenie deľby štátnej moci a ich vzájo	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***

					mnej kontroly na konkrétnych príkla- doch. Príklady prepojenia riadenia štátu na každ odenný občiansky život. Analyzovanie významu a mechanizmu voli eb na rôznych úrovniach a súvisiacich procesov, volebný program a kampaň. Uvedenie príkladov a zdôvodnenie význa mu tretieho sektora (občianske združe- nia, neziskové organizácie, nadácie). Využívanie nástrojov občianskej participácie a nespokojnosti (protest, petícia, referendum, politické organizovanie). Poznávanie možností komunikácie s inštit úciami a úradmi, digitálne služby štátu a rôznych úradov ako nástroj obmedzenia byrokracie. Pomenovanie znakov demokratického spô sobu rozhodovania a riadenia štátu. Rozbor príkladov zneužívania moci, populi zmu, ohýbania pravdy a polarizácie, rodinkárstva, príčiny a dôsledky korupcie. Žiakom blízke príklady dobrovoľníctva, charitatívnej činnosti, solidarity, akti- vizmu a spoločenského altruizmu. Aktívne komunitné organizovanie (identifikovanie potrieb a problémov komu- nity, nástrojov na ich riešenie a zostavenie plánov na zmenu). Reagovanie na nenávistné prejavy a diskri minačné situácie (vrátane online pro-	

					stredia). Identifikovanie roly občana pri zabezpečo vaní bezpečnosti a obrany štátu (krí- zové situácie, branná povinnosť), úlohy, p oslanie a využitie jednotlivých zložiek bezpečnostného systému a systému obra ny štátu (OS SR, PZ SR, HaZZ).	
		Rovnosť a spravodli vosť		***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:*** Právo, funkcie práva, hierarchia právnych predpisov, odvetvia práva, ústava, ľudské práva. ***Činnosti:*** Porovnanie intuitívneho pochopenia spra vodlivosti a inštitucionálneho poňatia práva. Rozlišovanie rôznych odvetví práva s dôra zom na občianske, pracovné, rodinné a trestné právo. Ilustrovanie významu Ústavy SR na vybran ých príkladoch. Rozlíšenie medzi činmi, ktoré sú legálne a nelegálne, rozdiel medzi priestupkom 42 Človek a spoločnosť Vzdelávacie štandardy a trestným činom, nahlasovanie protipráv neho konania, trestné oznámenie. Poznávanie orgánov právnej ochrany a fu nkcie súdov. Argumentácia v otázkach spravodlivosti n espravodlivosti na vzorových situáciách. Uplatňovanie princípov ochrany spotrebit	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***

					eľa. Zdôvodnenie existencie ochrany ľudských práv a slobôd, generácie ľudských práv. Analyzovanie dokumentov – Všeobecná deklarácia ľudských práv, Dohovor o právach dieťaťa. Rozpoznávanie násilného správania (na verejnosti, fyzické aj psychické násilie, domáce násilie, sexuálne násilie, rasistické a extrémistické správanie). Zdokumentovanie príkladov porušovania ľudských, detských a občianskych práv. Aplikovanie postupov, ktoré vytvárajú inkluzívne prostredie rešpektujúce sociálne a ekonomické zázemie, zdravotný stav, etnickú, kultúrnu, náboženskú príslušnosť, pôvod, svetonázor, pohlavie alebo sebavnímanie.	
		Ekonomické vzťahy		***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:*** Konkurencia, princípy a limity fungovania trhového mechanizmu, práca, dopyt a ponuka – ich vzájomný vzťah, spotreba, ochrana spotrebiteľa, finančné inštitúcie. ***Činnosti:*** Vysvetlenie podstaty ekonomických vzťahov: príklady pracovného trhu v rôznych lokalitách, regiónoch a sektoroch, čo znamená byť zamestnávateľom, za- mestnancom, podnikateľom, vlastníkom,

						nezamestnaným, práca na dohodu, TPP, DOVP, živnosť, stáž, brigáda, zamestnanecké benefity, hrubá a čistá mzda, priemerná a minimálna mzda, rôzne faktory vplývajúce na dopyt a ponuku. Analýza vzťahov medzi pojmami zisk, príjem, náklady cez príklady: cena tovarov služieb a práce v závislosti od miesta a spôsobu výroby, cena bývania v závislosti od lokality; cena tovarov služieb v závislosti od etických princípov podnikania. Posudzovanie vplyvu vývoja cien základných potravín, surovín a energií na život občanov v štáte. Zostavenie jednoduchého modelového rozpočtu domácnosti s rozlíšením jednorazových a pravidelných príjmov a výdavkov versus štátny rozpočet. Diskutovanie o jednoduchých príkladoch služieb štátu (sociálne politiky, dôchodkový systém, sociálne a zdravotné poistenie, podpora v nezamestnanosti, dávky v hmotnej núdzi): dôvody platenia daní a odvodov, preferencie pri plánovaní štátneho rozpočtu: príjmy a výdavky, význam fiškálnej zodpovednosti štátu (dlh, deficit) pre udržateľný ekonomický systém. Diskutovanie o príkladoch ekonomickej a sociálnej nerovnosti na lokálnej, regionálnej a celoštátnej úrovni; faktory vplývajúce na ekonomický a spoločenský status a mobilitu (sociálny a kultúrny kapitál,

						majetok, moc, prestíž, vzdelanie, prostredie, generačná chudoba, rodinkárstvo, diskriminácia). Rozpoznanie rôznorodosti finančných inštitúcií a ich služieb. Zostavenie projektového návrhu s prvkami podnikavosti a inovatívnosti: exkluzivita a originalita nápadu, podnikateľský a nepodnikateľský zámer, získanie zdrojov – granty, crowdfunding, zbierka, startup, nadácie, harmonogram projektu, ľudské zdroje, marketing a reklama, spoločenská zodpovednosť.
		Kritický prístup k mediálnym obsahom		***Pojmy:*** Mediálny obsah, dezinformácie, umelá inteligencia, kyberbezpečnosť ***Činnosti:*** Analyzovanie vplyvu médií, dezinformácií, reklamy a inej audiovizuálnej produkcie na správanie ľudí a verejnú mienku. Využívanie nástrojov na overovanie relevantnosti a pravdivosti informácií. Kritická analýza formy a obsahu na vybranom príklade internetovej diskusie alebo príspevku s nepravdivou informáciou. Porovnávanie virtuálneho a reálneho sveta; vzťahov, ktoré si v nich vytvárame, vplyv sociálnych sietí na osobnosť človeka. Regulovanie vlastného správania	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:*** ***Činnosti:***

				v mediálnom prostredí (sociálne siete, virtu- álna realita, umelá inteligencia) vrátane o bjemu stráveného času. Analyzovanie protiprávneho konania, zás ad a foriem pomoci v téme kybernetic- kého obťažovania (šikana, zneužívanie, se xting, grooming). Rozpoznávanie vhodných a nevhodných obsahov v médiách a ich vplyv na seba- obraz a vzťahy (rasizmus, násilie, sexizmu s a sexuálny obsah v mediálnom pro- stredí a ich vplyv na sebaobraz a vzťahy).		
		Slovensk o ako súčasť sveta	***Poj my: .... Čin nos ti: ...***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:*** Integrácia, globalizácia ***Činnosti:*** Ilustrovanie globálnych fenoménov súčas nosti na konkrétnych príkladoch: mig- rácia, kultúrna rozmanitosť, politické, ekonomické a informačné prepojenia, popkultúra, konzumerizmus. Reflektovanie vrstiev lokálnej, regionálnej , národnej a európskej identity v glo- balizovanom svete. Uplatňovanie základných hodnôt a princíp ov EÚ v konkrétnych situáciách, vplyv členstva v EÚ na bežný život občana, príkl ady projektov realizovaných s finanč- nou podporou EÚ v blízkom okolí. Zdôvodnenie významu členstva SR v medz inárodných organizáciách (OSN, NATO, OBSE, V4).

		Uvažovanie o spoločenských výzvach súúčastnosti	***Pojmy: .... Činnosti: ...***	***Pojmy:*** Fakt, argument, tvrdenie, názor, diskusia. ***Činnosti:*** Analyzovanie rôznych textových a iných zdrojov s cieľom argumentovať v diskusii na rôzne témy. Príklady tém: – otázky vzťahu človeka a prírody (individuálne a systémové riešenia environmentálnych problémov), – etické limity a otázky hospodárskeho využívania prírody a zvierat, – mier a vojna, – spravodlivosť (oko za oko, zub za zub; chuda a bohatstvo), – postavenie menšín a znevýhodnených skupín na Slovensku, – riziká zadlženia a neschopnosti splácať finančné záväzky, – etické aspekty používania umelej inteligencie, Význam zahĺbenia sa do štúdia a kladenie si základných filozofických otázok.	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***

<table>
<tr><td colspan="5">Učebné osnovy pre 1.cyklus
Človek a spoločnosť – etická výchova</td></tr>
<tr><td colspan="3"></td><td>1.ročník</td><td>2.ročník</td><td>3.ročník</td></tr>
<tr><td>Výkonový štandard</td><td colspan="5">Žiak vie, dokáže
1. Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec.
2. S pomocou učiteľa využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií, osvojiť si základy spolupráce v skupine.
3. Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí.
4. Rozlišovať a skúmať vzťahy medzi prírodným prostredím a činnosťou človeka na lokálnej úrovni, rozumieť potrebe starostlivosti o životné prostredie na príkladoch z miestnej krajiny.
5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.
6. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.
7. Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.
8. Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými.
9. Vysvetliť, odkiaľ sa berú informácie, aké sú ich zdroje a rozumieť dôsledkom rôznych typov správ.
10. Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy.</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2">Komponenty</td><td>1.ročník</td><td>2.ročník</td><td>3.ročník</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Obsahový štandard</td><td rowspan="2">ETICKO – OSOBNOSTNÝ KOMPONENT</td><td>Vyjadrovanie zdvorilosti ako znaku úcty – 5 h</td><td colspan="3">Pojmy: Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie.
Činnosti: Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie).
Aktívne používanie prejavov zdvorilosti (prosím, ďakujem, prepáč) a uvedomovanie si ich dôsledkov.
Vyjadrovanie a rešpektovanie súhlasu a nesúhlasu v rôznych situáciách.
Prejavovanie záujmu o druhého, kladenie otázok a aktívne počúvanie</td></tr>
<tr><td>Sebapoznávanie - 5 h</td><td colspan="2">Pojmy: Túžby, sny, vlastnosti.

Činnosti:
Rozprávanie o vlastných záľubách a o tom, ako pomáhajú v živote a vo vzťahoch s druhými.</td><td>Pojmy: Túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania.
Činnosti:
Tvorivé vyjadrovanie želaní a túžob a plánu na ich realizáciu.</td></tr>
</table>

		Vnímanie jedinečnosti v každom človeku – 5 h -	***Pojmy:*** Kamarátstvo, rozlišovanie dobrého a zlého konania. ***Činnosti:*** Vnímanie kamarátstva ako dobrého modelu komunikácie, vzťahov, spolužitia a spolupráce.	***Pojmy:*** Vzácnosť druhého, kamarátstvo, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania. ***Činnosti:*** Rozlišovanie a chápanie dôsledkov dobrého (napomáhajúceho) a zlého (ubližujúceho) správania.	***Pojmy:*** Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť. ***Činnosti:*** Tvorivé obdarovávanie a oceňovanie druhého, druhých.
		Spoznávanie a vyjadrovanie emócií – 5 h	***Pojmy:*** Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.) ***Činnosti:*** Posilňovanie pozitívneho sebaobrazu.	***Pojmy:....*** Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie. ***Činnosti:*** Modelovanie reakcií na rozlične vyjadrené emócie nadšenia, šťastia, hnevu, znechutenia a i.	***Pojmy:*** Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch ***Činnosti:*** Zvládanie prejavov vlastných emócií tak, aby boli autentické a zároveň neranili druhých.
		Konanie dobra – aj keď sa nikto nepozerá – 5 h	***Pojmy:*** Dobré vlastnosti. odvaha, hrdinstvo. ***Činnosti:*** Odlišovanie dobrých a zlých vlastností ľudí a ich konania na príkladoch postavy/postáv z bežných príbehov, alebo z dejín, literatúry, seriálov alebo filmov. .	***Pojmy:*** Čestnosť a pravdovravnosť, ***Činnosti:*** Identifikovanie morálnych prvkov v konaní vybraných postáv, medzi akými rozhodnutiami váhajú a k akým dôsledkom ich rozhodnutia vedú. Posudzovanie situácií, v ktorých sa stretneme s klamstvom alebo nečestným správaním.	***Pojmy:*** Čestnosť a pravdovravnosť, odvaha, hrdinstvo, dobré činy. ***Činnosti:*** Posilňovanie odvahy hovoriť pravdu aj napriek nepríjemným dôsledkom. Diskusia o vlastných vzoroch. Identifikovanie dobrých vlastností postáv z uvedených príbehov (dôvera, odvaha, dobrota a pod.).

		Sebariadenie – 5 h	***Pojmy:*** Túžby, potreby, sebaovládanie. ***Činnosti:*** Rozpoznávanie významu sebaovládania a sebariadenia – nie každú túžbu je dobré ihneď uspokojiť. Určovanie priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné.		***Pojmy:*** Rebríček hodnôt, osobné ciele, odolnosť. ***Činnosti:*** Kultivovanie schopnosti odolávať lákavým ponukám, ak sa dostanú do sporu s dôležitejšími osobnými cieľmi.
		Rozvíjanie vzťahov v rodine a v komunite - 3h	***Pojmy:*** Domov, rodina, príbuzní a blízki. ***Činnosti:*** Zamýšľanie sa nad hodnotou domova. Oceňovanie hodnôt spojených s rodinou alebo blízkymi osobami (bezpečie, láska, zodpovednosť, rešpekt, prijatie).	***Pojmy:*** Domov, rodina, príbuzní a blízki, komunita. ***Činnosti:*** Poznávanie variability rodín a rôznych životných situácií detí. Identifikovanie inšpiratívnych ľudí v komunite a ich bližšie spoznávanie.	***Pojmy:*** Domov, rodina, príbuzní a blízki, komunita, inšpiratívni ľudia. ***Činnosti:*** Identifikovanie inšpiratívnych ľudí v komunite a ich bližšie spoznávanie.

<table>
<tr><th colspan="4">Učebné osnovy pre 2.cyklus
Človek a spoločnosť (etická výchova)</th></tr>
<tr><th colspan="3"></th><th>4.ročník</th><th>5.ročník</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Výkonový štandard</td><td colspan="4">Žiak vie, dokáže
1. Rozvíjať poznanie z oblasti spoločenských, geografických a historických procesov a javov.
2. Samostatne využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií.
3. Porovnať zmeny života ľudskej spoločnosti v čase a priestore.
4. Posúdiť vzájomné vzťahy medzi krajinou a činnosťou človeka na Slovensku, uviesť význam chránených území pri ochrane prírody a krajiny.
5. Rozvíjať jedinečnosť seba samého, pomenovať základné zložky vlastnej identity a svoje sociálne roly, uplatňovať rešpektujúci prístup k druhým.
6. Komunikovať konštruktívne a s ohľadom na spolupatričnosť a spoluprácu žiakov.
7. Poznať a zhodnocovať vlastné charakterové črty aj s ohľadom na druhých.
8. Chápať zmysel a význam pravidiel, povinností a uplatňovať práva ako člen komunity.
9. Rozlíšiť dôveryhodnosť zdrojov informácií a bezpečne sa správať v online prostredí.
10. Aktívne sa angažovať v aktivitách na skvalitnenie fungovania školy a/alebo obce.</td></tr>
<tr><td>ETICKO – OSOBNOSTNÝ KOMPONENT</td><td>Rozvíjanie silných stránok osobnosti
- 6 h</td><td>Pojmy: Silné a slabé stránky osoby, charakter.

Činnosti: Hodnotenie svojich silných a slabých stránok a možností rozvíjať svoje schopnosti.</td><td>Pojmy: Sebarozvoj, život ako dar a príležitosť.

Činnosti: Vypracovanie jednoduchého plánu vlastného sebarozvoja aj s ohľadom na druhých.</td></tr>
<tr><td></td><td>Kvalita vzťahov a oceňovanie ľudí blízko nás
- 6 h</td><td>Pojmy: Priateľstvo, láska, úcta, vzťahy v skupine.

Činnosti: Rôzne spôsoby vyjadrenia priateľstva a lásky, vďačnosti, úcty a prijatia (rodičom, príbuzným, učiteľom, iným dospelým, spolužiakom, kamarátom, partnerom a pod.).</td><td>Pojmy: Akceptovanie a oceňovanie druhých, vzťahy v skupine, vzory.

Činnosti: Identifikovanie obdivuhodných a inšpirujúcich vlastností na spolužiakovi a kamarátovi.

Oceňovanie druhého za to, kým je a čo robí.

Akceptovanie druhých takých, akí sú – uplatňovanie ústretovosti a rešpektu vo vzťahoch s druhými.</td></tr>
</table>

		Etická komunikácia - ***5 h***	***Pojmy:*** Pravidlá komunikácie, argumentovanie, etický dialóg. ***Činnosti:*** Rozlišovanie efektívnej a neefektívnej verbálnej a neverbálnej komunikácie (aktívne počúvanie, vyjadrovanie pocitov, priamy očný kontakt, porozumenie vs. nepočúvanie, neprejavovanie pocitov, odvracanie sa, manipulácia a i.) s ohľadom na pravdivosť a úprimnosť vyjadrovania. Aplikovanie pravidiel komunikácie s ohľadom na etické princípy v dialógu a diskusii. Racionálne argumentovanie a zdôvodňovanie názorov v diskusii na základnej úrovni, „filozofovanie s deťmi“.	
		Spolupatričnosť a spolupráca - ***6 h***	***Pojmy:*** Spolupráca, zásady spolupráce. ***Činnosti:*** Vyvodzovanie zásad dobrej spolupráce v skupine a tréning ich využívania v praktických činnostiach.	***Pojmy:*** Spolupráca, zásady spolupráce. ***Činnosti:*** Vyhodnotenie úspešnosti spolupráce pri práci v skupine, interpretovanie príčin a dôsledkov vydarenej alebo neúspešnej spolupráce.
		Sebauvedomovanie a sebaregulácia, uvedomovanie si potrieb iných - ***5 h***	***Pojmy:*** Oprávnený nárok, zvládanie konfliktov. ***Činnosti:*** Nácvik schopnosti zadefinovať oprávnený nárok. Zoznamovanie sa s technikami riešenia a zvládania konfliktov.	***Pojmy:*** Zorný uhol, empatia, asertivita, oprávnený nárok, zvládanie konfliktov. ***Činnosti:*** Nácvik asertívnych postojov ako prevencie násilia, šikanovania, manipulácie a zneužívania. Empatické postoje a neubližujúce správanie pri vzťahoch so zvieratami ako cítiacimi tvormi. Výmena zorného uhla a vnímanie konkrétnej situácie očami spolužiaka a vžiť sa do jeho prežívania.
		Poznávanie náboženstiev na Slovensku - ***5 h***	***Pojmy:*** Vierovyznanie, kresťanstvo a iné náboženstvá u nás, vzájomný rešpekt, náboženské sviatky. ***Činnosti:*** Oboznamovanie sa s vierovyznaniami na Slovensku a ich prejavmi vo verejnom priestore a kultúre.Uvedomovanie si významu pokojného a rešpektujúceho spolunažívania medzi ľuďmi s odlišnou vierou a bez vyznania. Odhaľovanie súvislostí sviatkov s vierovyznaniami na Slovensku	

Učebné osnovy pre 3.cyklus *Človek a spoločnosť (etická výchova)*				
	6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže** • posúdiť vplyv rôznych faktorov na správanie, rozhodovanie a formovanie názorov a postojov človeka, • pomenovať dôležité faktory, ktoré utvárajú identitu a osobnú integritu človeka vo vzťahu k témam intimity, sexuality a sexuálneho správania a rodičovstva, • identifikovať rôzne skupiny a komunity, do ktorých patrím, chcem patriť, môžem patriť, • uplatňovať prosociálnosť ako integrujúcu zložku vlastnej identity, • rešpektovať druhých bez ohľadu na sociálne a ekonomické zázemie, zdravotný stav, etnickú, kultúrnu, náboženskú príslušnosť, pôvod, svetonázor, vek, pohlavie alebo sebavnímanie, • opísať základné spoločné znaky, podobnosti a rozdiely medzi svetovými náboženstvami a kultúrami a porozumieť vplyvu náboženstiev pre kultúrne systémy v ľudských spoločnostiach a každodenný život , • identifikovať rôzne zdroje vlastnej kultúrnej identity od lokálnej po globálnu , • utvárať zdravú formu patriotizmu a úctu k národu • prakticky využívať spoločenské a komunikačné návyky, • zaujať informovaný postoj k vybraným spoločenským javom, procesom, udalostiam a výzvam od lokálnej po globálnu úroveň, • slobodne prijať jednoduché záväzky v skupine a splniť ich, • rozlíšiť rôzne typy správania k druhým a zvoliť si to, ktoré je spravodlivé a prosociálne, • vytvárať slobodné a zodpovedné priateľské vzťahy, • využívať zásady empatického a súčasne asertívneho správania v spoločenských vzťahoch , • vnímať rôzne perspektívy a dôvody, ktoré formujú názory a postoje iných ľudí • rešpektovať život človeka ako najvyššiu hodnotu, • identifikovať podmienky a faktory pôsobiace na rozvoj človeka • chrániť život vo všetkých jeho formách, • analyzovať a vyhodnotiť morálne dilematickú situáciu, • identifikovať cnosti v konaní reálnych alebo zobrazených postáv, • rozlíšiť kvalitu priateľstva a rozhodovať sa pre cnostné priateľstvá,			

		• odlíšiť morálne dobré konanie od čisto užitočného alebo príjemného , • robiť správne a morálne dobré rozhodnutia aj vtedy, keď sa nikto nepozerá • plánovať svoju krátkodobú a dlhodobú budúcnosť v súlade so svojim potenciálom, potrebami a hranicami a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú jeho životné smerovanie. • aplikovať environmentálne poznanie do vlastných postojov a správania , • aplikovať stratégie aktívneho občianstva za účelom pozitívnej zmeny, • zaujať aktívny postoj proti prejavom ľudskej neznášanlivosti a prejaviť solidaritu k znevýhodneným skupinám obyvateľstva, • navrhnúť, realizovať a vyhodnotiť primerane náročný dobrovoľnícky projekt			
	Komponenty	**6.ročník**	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**

	ETICKO-OSOBNOSTNÝ KOMPONENT	***Črty dobrého charakteru***	***Pojmy:*** Dôstojnosť človeka, cnosť, dobré konanie, motivácia, pravdivosť, čestnosť, odvaha, práca na sebe ***Činnosti:*** Rozlišovanie dobra a zla, identifikovanie cnostného konania v činnosti postáv. Rozvíjanie vnútornej motivácie konať dobro prostredníctvom analyzovania príčin a dôsledkov konania. Rozpoznávanie motívov pre objavovanie pravdy, rozvíjanie čestnosti a odvahy. Rozvíjanie vlastného sebapoznania, sebahodnotenia, sebaúcty a sebaovládania. Práca na sebe a sebarozvoj – kladenie si primerane náročných cieľov pre integrálny rozvoj fyzickej, duševnej, sociálno-vzťahovej a duchovnej oblasti.	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***

			Činnosti špecifické pre vyučovanie ETV Diskusia o dôstojnosti ako nemennej danosti každého človeka a dôstojnosti ako inštrumentálnej hodnote (nadobúdanej/strácanej konkrétnymi rozhodnutiami). Reflexia morálnej hodnoty a autentickosti vzoru verejne známej osoby. Odlíšenie legalizmu (formálneho plnenia pravidiel) od zmyslu pre spravodlivosť.			

		Vytváranie a udržiavanie vzťahov s druhými	***Pojmy:*** Vlastná identita, vernosť záväzkom a zdôvodnenie, typy priateľstva, spolupráca, druhy správania. ***Činnosti:*** Rozvíjanie vlastnej identity v interakcii s druhými. Diskusia o hraniciach medzi vlastnou nezávislosťou, rešpektovaním a prijatím druhých. Posilňovanie priateľstva a spolupráce - ich význam pre zdravý rozvoj človeka. Rozlíšenie, vysvetlenie a uplatňovanie správania v prospech druhého, prosociálneho správania, ktoré nenaruší vlastnú identitu a identitu osoby druhého. **Činnosti špecifické pre vyučovanie ETV** Slobodné prijatie záväzkov a vernosť k nim ako	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***

			predpoklad zrelosti (napr. prijímanie úloh v rodine, v žiackom kolektíve, v záujmových skupinách, v partnerských vzťahoch) a zdôvodnenie ich akceptácie. Rozpoznanie rozdielov v typoch priateľstva: priateľstvo založené na vášni a pocitoch, na výhodnosti a cnostné priateľstvo (kvôli dobru).			
		Rozvíjanie empatie v praxi	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:*** Druhy empatie, význam empatie, modelovanie empatie, rozvíjanie empatie, súcit. ***Činnosti:*** Rozvíjanie empatie – porozumenie afektívnych kľúčov v komunikácii druhých; porozumenie životného kontextu druhých; otvorenosť druhému, aktívne počúvanie, primeraná citová reakcia na situáciu druhého. **Činnosti špecifické pre vyučovanie ETV** Uvedomovanie si a uplatňovanie	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***

				kognitívnej a emocionálnej empatie. Reflexia empatie a jej významu v medziľudských vzťahoch, faktory ovplyvňujúce empatiu. Nacvičovanie empatie v modelových situáciách, význam empatie pri riešení problémov.		
		Trénovanie asertivity v praxi	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:*** Asertivita, modelové situácie, oprávnený nárok, konštruktívna kritika. ***Činnosti:*** Rozpoznávanie asertivity a typov správania (pasívne, agresívne, asertívne) a ich identifikácia v interpersonálnom kontakte. Reakcia na konštruktívnu kritiku ako podnet na vlastný sebarozvoj. Vyjadrovanie nesúhlasu a obhajovanie vlastnej dôstojnosti v prípade manipulatívneho, alebo násilného správania druhých, najmä pri pokusoch o	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***

				zneužitie. Účinné spôsoby reakcie na šikanovanie, sexuálne zneužívanie alebo obťažovania a spôsoby vyhľadania pomoci a podpory (úrady, služby, dôveryhodná osoba, psychologická pomoc..) pre seba alebo niekoho iného v prípade násilia. **Činnosti špecifické pre vyučovanie ETV** Uplatnenie asertívnych techník v modelových situáciách, ich význam v medziľudskej komunikácii. Porozumenie vlastným právam a právam druhých, ich aplikovanie vo svojom konaní a správaní. Hájenie oprávnených nárokov a potrieb pre seba i druhých. Hľadanie konštruktívnych riešení konfliktných situácií – hľadanie konsenzu, prípadne kompromisu a dohody, zásady nenásilnej komunikácie.		

		Nácvik diskusie o etických témach a riešenie morálnych dilem	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:*** Morálna dilema, pravidlá diskusie, morálne usudzovanie, hodnoty, prosociálnosť a solidarita, ľudská dôstojnosť, bioetické otázky, etika v súčasnom svete. ***Činnosti:*** Zostavenie a nácvik pravidiel rešpektujúcej diskusie v skupine. Rozpoznanie a porozumenie prítomnosti morálnej dilemy v danej životnej situácii. Formulovanie problému hlavnej postavy morálnej dilemy. Kultivované obhajovanie svojho názoru aj v prípade, že nie je v zhode s názorom väčšiny v referenčnej skupine (v triede, v rovesníckej skupine a pod.). Opísanie hodnôt ovplyvňujúcich naše správanie a rozhodovanie. Rozvíjanie komplexnej prosociálnosti a ľudskej dôstojnosti (byť aktívnymi, ochotnými zasadiť sa za dobro v	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***

				skupine a v prospech marginalizovaných skupín). Porozumenie solidarite (vojnové konflikty, chudoba, problémy menej rozvinutých krajín sveta). **Činnosti špecifické pre vyučovanie ETV** Postup tvorby argumentov, oboznámenie sa argumentačnými faulmi, a tak práca s konceptom kritického myslenia. Nácvik a uplatňovanie argumentačných spôsobilostí v diskusii s ohľadom na riešený aktuálny etický problém. Porozumenie morálnej dileme a morálnemu problému cez konflikt hodnôt. Základné argumentácie objavujúce sa v spoločnosti v bioetických otázkach života (od počatia po smrť človeka, telesnosť a sexualita, zdravie a krása, “vylepšovanie” ľudského tela, eutanázia, interrupcia, prenatálna medicína, výskumy		

				na ľuďoch a zvieratách, etické aspekty vzťahu k zvieratám, genetické modifikácie) s rešpektom k rôznym názorom vzhľadom na kontroverziu niektorých tém. Uvedomovanie si morálnych princípov a hľadanie etických limitov vo svete vedy, techniky a kultúry.		
		Rodina, intimita, sexualita a rodičovstvo	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:*** Hodnota života, priateľstvo, láska, intimita, sex, manželstvo, rodičovstvo, zrelosť, pripravenosť, partnerský život. ***Činnosti:*** Prijímanie vlastnej primeranej zodpovednosti v rodine. Utváranie predstáv o budúcom partnerovi, charakteristiky a zodpovednosti dlhodobých záväzkov: partnerstva, manželstva a rodičovstva. Uvažovanie o hodnote života – počatie a prenatálny vývin	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***

					ľudského plodu. (Rozlíšenie pohlavnej zrelosti od pripravenosti na rodičovstvo, výhody a nevýhody rôznych foriem metód plánovania rodičovstva. Diskusia o predčasnom sexuálnom styku, jeho príčinách a dôsledkoch (právnych, zdravotných, sociálnych, vzťahových..). Pomenovanie nevyhnutných pilierov zodpovedného a informovaného rozhodovania človeka o sexuálnom správaní a rešpektovanie rozhodnutia druhých osôb. Porozumenie významu sebaregulácie a vzdialenej prípravy na partnerský život. **Činnosti špecifické pre vyučovanie ETV** Rešpektovanie a spoluvytváranie pravidiel života v rodine. Reflexia zdravej a nezdravej	

					kritickosti v rodine. Rozlíšenie pojmov vzťah, priateľstvo, láska, dôvera a intimita. Diskutovanie o sexuálnej identite a zrelosti a ich integrácii do osobnosti človeka.	
		Udržiavanie zdravého životného štýlu	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:*** Hodnota zdravia, telesné a duševné zdravie, závislosti, zodpovednosť za život a zdravie, zdravá sebaláska a sebaprijatie. ***Činnosti:*** Rozlíšenie telesného a duševného zdravia (well-being) a ich vzájomného súvisu (psychosomatika). Duševné zdravie a duševná hygiena – prevencia úzkosti a depresívnych tendencií (možnosti aktívnej psychohygieny). Diskusia o látkových a nelátkových závislostiach a	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***

					zdravom životnom štýle. **Činnosti špecifické pre vyučovanie ETV** Reflexia o zmysle života. Reflexia o ochrane a starostlivosti o vlastné zdravie. Spracovanie osobného plánu na udržanie telesného a duševného zdravia počas dospievania.	
		Poznávanie etických aspektov ekonomiky	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:*** Práca, podnikanie, peniaze, konzum, šetrnosť, umiernenosť, solidarita. ***Činnosti:*** Uvažovanie nad konzumným spôsobom života, umiernenosťou a šetrnosťou, štedrosťou, prajnosťou, podnikavosťou (etickými aspektmi finančnej kultúry). Rozlišovanie funkcií peňazí – ako cieľ alebo prostriedok, materiálne a nemateriálne

						hodnoty. **Činnosti špecifické pre vyučovanie ETV** Identifikovanie a porovnanie konzumného a nekonzumného (udržateľného) spôsobu života cez prejavy a vonkajšie znaky, ich hodnotové ukotvenie. Odhaľovanie manipulácií vedúcich ku konzumnému spôsobu života (nadspotrebe) a orientácia na rozvoj viacerých stránok človeka. Spoznávanie vzťahov medzi ekonomikou a uplatňovaním prosociálnosti: solidarita, subsidiarita, dobrovoľníctvo, charita. Hľadanie hraníc súcitu – súcit ako aktívna motivácia vs. ľútosť ako pasívny pocit. Rozlišovanie hraníc pomoci – pomoci, ktorá naozaj pomáha, ktorá ubližuje a ktorá je zneužívaním.

		Kultivovanie medzinábožského dialógu a dialógu veriacich a neveriacich	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:*** Zmysel náboženstva, medzinábo ženský dialóg, úcta, rešpekt. ***Činnosti:*** Uvažovanie nad veľkými otázkami ľudstva (Prečo vznikol svet?, Prečo žijem?) a skúmanie odpovedí rôznych ná boženstiev. Hľadanie spoločných etických pri enikov v medzináboženskom dial ógu vs. polari- zácia spoločnosti. Rešpektovanie ľudí s iným vierov yznaním a bez vyznania. Reflexia úcty k posvätnu v živote ľudí súčasnej doby. Diskusia o aktuálnych problémoc h – sekty, kulty, zneužívanie, nábože nská a an- tináboženská neznášanlivosť.
		Formovanie environmentálne-etického povedomia	***Pojmy:*** Krása prírody, zodpovednosť, udržateľnosť, environmentálne aktivity. ***Činnosti:*** Vnímanie krásy a hodnoty prírody, obdiv a úcta ku všetkým formám	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***

			života. Návrh a realizácia prospešných aktivít smerujúcich k udržateľnosti. **Činnosti špecifické pre vyučovanie ETV** Upevňovanie etických postojov vedúcich k udržateľnosti života na Zemi. Zhodnotenie vlastných a spoločenských možností riešenia environmentálnych problémov na lokálnej a globálnej úrovni.			
		Realizácia projektu s pridanou hodnotou	***Činnosti:*** Aktívne všímanie si a analyzo vanie potrieb ľudí vo vlastno m životnom kontexte (rodinných príslušníkov, spol užiakov, priateľov, núdznych ľudí a pod.).	***Činnosti:*** Organizácia a kooperácia v širšo m prosociálnom projekte (dlhod obej pomoci, dl- hodobej starostlivosti a pod.).	***Činnosti:*** Zdôvodnenie a kooperatívna real izácia environmentálneho projek tu, napr. v are- áli školy, v obci.	***Činnosti:*** Vyhodnotenie a prezentácia real izovaného projektu.

Učebné osnovy pre 1.cyklus *Človek a svet práce*				
Komponent 1: TECHNIKA				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	- získavať poznatky o rôznych prírodných a technických materiáloch, pracovných postupoch, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité, - učiť sa využívať nadobudnuté prírodovedné poznanie pri riešení technickej otázky, - realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník, technológií, prírodných a technických materiálov s dodržaním BOZP, - používať vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov, - získať poznatky o pracovných činnostiach a profesiách (s akcentom na obec a región), realizovať jednoduchý nápad.		
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard		**Poznávanie vlastností a možností využitia prírodných, technických ako aj odpadových materiálov:** - zhotovovanie výrobkov z rôznych prírodných materiálov ako mach, vlna, šúpolie, kamienky a z technických materiálov ako drôt, gombíky, korálky a pod., - odpadový materiál, jeho triedenie a druhotné využitie. **Papier a kartón: druhy, vlastnosti, základné suroviny na výrobu papiera, využitie:** - v tvorivých činnostiach poznávanie rôznych druhov a vlastnosti papiera napr. kancelársky,	**Poznávanie vlastností a možností využitia prírodných, technických ako aj odpadových materiálov:** -prírodný a technický materiál: druhy, vlastnosti a možnosti využitia, **Papier a kartón: druhy, vlastnosti, základné suroviny na výrobu papiera, využitie:** - skúmanie a poznávanie surovín potrebných na výrobu papiera, výroba recyklovaného papiera. **Poznávanie vlastností modelovacích materiálov:** v tvorivých činnostiach poznávanie rôznych druhov a vlastností modelovacích materiálov. **Konštruovanie:** - budovy, objekty, konštrukcie okolo nás, **Skúmanie vlastností plastov:** poznávanie plastov na základe informácií na obaloch výrobkov **Textil - základné druhy, vlastnosti, spracovanie, možnosti a spôsoby využitia:** -poznávanie rôznych druhov textílií na základe väzby tkaniny a informácií z etikety výrobku,	**Textil - základné druhy, vlastnosti, spracovanie, možnosti a spôsoby využitia:** -poznávanie vlastností ako udržiavanie tepla, nasiakavosť, krčivosť, pevnosť, odolnosť a iné, - v tvorivých činnostiach poznávať základné stehy: predný, zadný. **Drevo - mechanické vlastnosti, základy opracovania a využitie:** - poznávanie rôznych mechanických vlastností pri brúsení, rezaní a pilovaní rovnobežne a kolmo na vlákna dreva. **Konštruovanie :** v tvorivých konštrukčných činnostiach priestorová tvorba predmetov, objektov, rôznych dru- hov konštrukcií **Poznávanie techniky v domácnosti, v doprave:** - konštrukčné časti bicykla a elementárna údržba.

		kresliaci, novinový baliaci a pod., **Poznávanie vlastností modelovacích materiálov:** - druhy a vlastnosti netvrdnúcich, samotvrdnúcich a tvrdnúcich modelovacích materiálov: cesto, hlina, modurit a pod., **Kovy - druhy, vlastnosti, spracovanie a možnosti využitia:** - v tvorivých konštrukčných činnostiach rozlišovanie a poznávanie kovových a nekovových predmetov, súčastí stavebníc, skladačiek. **Skúmanie vlastností plastov**: - plasty: druhy, vlastnosti, triedenie, druhotné využitie, **Poznávanie techniky v domácnosti, v doprave:** - technika v domácnosti, v doprave: druhy, technika v minulosti a dnes, (20) **<u>Činnosti :</u>** Práca s technickým, prírodným a drobným materiálom. Zhotovenie jednoduchých výrobkov z technických, drobných a prírodných materiálov. Zhotovenie darčekových predmetov, jednoduchej hračky, ale	**Poznávanie techniky v domácnosti, v doprave:** poznávanie spôsobov prepravy tovaru, význam a využitie dopravných prostriedkov alebo zdvižných zariadení, (18) **<u>Činnosti :</u>** Konštruovanie jednoduchých modelov technických objektov, dopravných prostriedkov a zdvižných zariadení. Posúdenie rozdielov medzi modelovacími materiálmi. Porovnanie plastov v domácnosti a predmetov z plastov.	(16) **<u>Činnosti :</u>** Porovnanie techniky – dnes a v minulosti. Návšteva dielne remeselníka, technickej pamiatky, technického diela v obci alebo v regióne.

		bo výrobku z modelovacích materiál ov podľa ľu- dovej predlohy tradičnou ľudovou Opísanie významu technických obje ktov okolo nás technikou. Konštruovanie jednoduc hých modelov technických objektov, doprav- ných prostriedkov .		
Komponent 2: KARIÉROVÁ VÝCHOVA				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	- porovnávať rôzne druhy povolaní, pričom má reálnu predstavu o ich pracovnej náplni, - prezentovať kariérové hodnoty vzťahujúce sa k vlastnostiam pracovnej činnosti z pohľadu budúcej voľby povolania/remesla a k oceneniu význ amu práce, - spoznávať a prezentovať svoje záľuby a úspechy v prepojení na konkrétny druh povolania/remesla.		
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard		**Charakterizovanie vybraných povol aní** : - charakteristika vybraných povolaní podľa pracovných činností, pracovn ého prostredia, pra- covných prostriedkov, predmetov a objektov. Učebná činnosť žiaka ako osobitný druh práce. **Poznávanie vlastných záľub a hodn ôt** :	**Charakterizovanie vybraných povolaní :** - kariérové hodnoty vzťahujúce sa k vlastnostiam pracovnej činnosti, ako súčasť základnej zložky pre budúcu voľbu povolania. (7) **<u>Činnosti :</u>** Orientácia v pojmoch a procesoch sveta práce (pracov ná činnosť, pracovné prostredie, a pod.). Oboznamovanie sa s hodnotami vzťahujúcimi sa k práci. Prezentácia záľub a úspechov v prepojení na konkrétny druh povol ania/remesla.	**Charakterizovanie vybraných povolaní** : kariérové hodnoty vzťahujúce sa k vlastnostiam pracovnej činnosti, ako súčasť základnej zložky pre budúcu voľbu povolania. (8) **<u>Činnosti :</u>** Oboznamovanie sa s hodnotami vzťahujúcimi sa k práci. Prezentácia záľub a úspechov v prepojení na konkrétny dr uh povolania/remesla.

		- záľuby ako významný faktor, ktorý o vplyvňuje pracovný úspech. (8) **Činnosti :** Orientácia v pojmoch a procesoch s veta práce (pracovná činnosť, praco vné prostredie, a pod.). Oboznamovanie sa s hodnotami vzťahujúcimi sa k práci. Prezentácia záľub a úspechov v prepojení na kon krétny druh povolania/remesla.		
Komponent 3: PODNIKAVOSŤ A INICIATÍVNOSŤ				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	- na základe nápadu navrhnúť jednoduchý produkt, - byť motivovaný pre prácu na nápade a venovať mu primeranú pozornosť a úsilie, - pochopiť význam práce pre človeka v základných ekonomických súvislostiach, - podeliť sa o zdroje pri práci a výrobe výrobkov, neplytvať nimi a recyklovať ich.		
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard		**Stanovenie cieľov a tvorba nápadu :** - ocenenie úspechu po ukončení reali	**Stanovenie cieľov a tvorba nápadu :** stanovenie si cieľov a kritérií úspechu potrebných pre proces prípravy a tvorby nápadu, - návrh a príprava nápadu,	**Stanovenie cieľov a tvorba nápadu** : stanovenie si cieľov a kritérií úspechu potrebn ých pre proces prípravy a tvorby nápadu, - spolupráca na spoločnom nápade,

		zácie cieľa, **Základy finančnej a ekonomickej gr amotnosti** : - mzda ako odmena za prácu, peniaze ako nositeľ hodnôt a prostriedok vý meny, - peniaze ako prostriedok na výmenu za tovary a služby, (5) **Činnosti :** Reflexia, hodnotenie tímovej práce a vlastnej práce na výsledku.	**Základy finančnej a ekonomickej gramotnosti :** porozumieť vzťahu peniaze a mzda ako odmena za prá cu, ktoré slúžia na uspokojovanie zá- kladných potrieb, (8) **Činnosti :** Práca a spolupráca pri tvorbe nápadu. Reflexia, hodnot enie tímovej práce a vlastnej práce na výsledku. Prezentácia cieľov a činností potreb ných k ich dosiahnutiu. Recyklácia, upcyklácia a šetreni e.	vyjadrenie, ako k procesu prispelo vynaložené úsilie **Základy finančnej a ekonomickej gramotnost i** recyklácia, upcyklácia, šetrenie ako súčasť zod povedného správania. (9) **Činnosti :** Práca a spolupráca pri tvorbe nápadu. Reflexi a, hodnotenie tímovej práce a vlastnej práce na výsledku. Prezentácia cieľov a činnos tí potrebných k ich dosiahnutiu. Recyk- lácia, upcyklácia a šetrenie.

<table>
<tr><td colspan="4">Učebné osnovy pre 1.cyklus
UMENIE A KULTÚRA
Hudobná výchova</td></tr>
<tr><td colspan="4">Komponent 1: SPEV</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td>1.ročník</td><td>2.ročník</td><td>3.ročník</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Výkonový štandard</td><td rowspan="2">Žiak vie, dokáže</td><td>Ovládať na elementárnej úrovni svoj hlas – spievať primerane po melodickej, rytmickej aj výrazovej stránke, v primeranej hlasovej polohe (c1 – c2), spamäti.</td><td>Na elementárnej úrovni rytmizovať a melodizovať reč v rámci určeného tónového priestoru durovej stupnice.</td><td>Spievať v kolektíve, v menšej skupine, a capella i so sprievodom hudobného nástroja, udržať melodickú líniu, reagovať na taktovacie gestá učiteľa.

Uplatňovať individuálne dispozície, farbu a charakter vlastného hlasu v tvorivých hrách, hlasom experimentovať a improvizovať.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Prirodzene uplatňovať elementárnu hlasovú techniku a zásady hlasovej hygieny v reči i v speve.</td></tr>
</table>

		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Obsahový štandard		Spievanie hlasových modelov, riekaniek, dialogických hier, detských piesní rôzneho druhu a žánru (autorské – umelé, slovenské ľudové, miestne a regionálne ľudové) v durových i molových tóninách.	Rytmizovanie a melodizovanie slov, slovných spojení, tvorenie rytmických útvarov, ich otextovanie, smerovanie k uvedomovaniu si melodických postupov a ich zachyteniu gestom ruky, graficky (linkou, obrázkom, farbou, grafickým znakom), pomocou rôznorodých predmetov. Pri praktických činnostiach osvojovanie hudobnej abecedy a rytmických hodnôt: osminová, štvrťová, polová nota a pomlčka, ich rôzne kombinácie, príslušné rytmické slabiky, 2/4, 3/4 takt, tónový priestor v dur: 5,-3,; 5,-6,-5,-3,; 5,-3,-1, a 5,-4,-3,-2,-1, stupňa durovej stupnice (C dur), príslušné solmizačné slabiky, ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku tónu a postup melódie alebo fonogestika.	Rozvíjanie elementárnych speváckych návykov, spevu legato a v primeranej dynamike, zjednocovanie spoločného spevu. Objavovanie možností vlastného hlasu, imitovanie zvukov okolitého sveta, rolové spievanie, vytváranie rôznorodých melódií podľa fantázie, dotváranie príbehov a situácií prostredníctvom zvukomaľby hlasom.
Komponent 2: HRA NA HUDOBNOM NÁSTROJI				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	Hrať na rytmických aj melodických nástrojoch, na zhotovených vlastných elementárnych hudobných nástrojoch, okolitých zvukových objektoch.	Experimentovať s farbou znenia hudobného nástroja a zvukomalebne vyjadriť mimohudobný obsah (napr. pocity, predstavy, náladu, charakter postavy).	Orientovať sa v symbolickom aj v notovom zápise. Byť súčasťou spoločnej hry, spolupracovať pri hre.

		Vytvárať rytmické a melodické miniatúry, hrať elementárne hudobné sprievody.	Hrať na hudobnom nástroji v primeranom tempe, technicky správne, sám i v skupine, podľa gesta učiteľa.	
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard		Hra na elementárnych hudobných nástrojoch: Orffov inštrumentár, regionálne detské ľudové hudobné nástroje, zvukové hračky, vlastnoručne vyrobené hudobné nástroje, okolité zvukové objekty, prírodný materiál.	Experimentovanie s farbou znenia hudobného nástroja, vytváranie elementárnych hudobných a zvukových miniatúr, vychádzajúcich z rytmickej štruktúry slova, slovných spojení, rýmovačiek v tónovom priestore pentatoniky.	Hra podľa grafickej partitúry aj z notového zápisu osminové, štvrťové hodnoty, hra sprievodov k piesňam, riekankám aj tancom. Vytváranie predohier, medzihier, dohier.
Komponent 3: POČÚVANIE HUDBY				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	Identifikovať zvuk a tón, porovnávať ich vlastnosti.	Charakterizovať základné výrazové prostriedky hudby a ich vlastnosti, základnú štruktúru a hudobnú formu.	Verbálne, výtvarne, pohybom vyjadriť charakter, emocionálny aspekt, mimohudobný obsah a pocity z počúvanej skladby.

		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Obsahový štandard		Intuitívne, zámerné a aktívne počúvanie rôznorodej hudby. Identifikovanie vlastností tónu produkovanej aj počúvanej hudby (výška, dĺžka, sila, farba). Pri počúvaní rozlišovanie a určenie vokálnej a inštrumentálnej hudby.	Nachádzanie totožnosti, podobnosti a kontrastu výrazových prostriedkov (melódia, rytmus, tempo, dynamika) a hudobnej formy znejúcej hudby. Na základe farby zvuku identifikovanie vybraných znejúcich klasických aj ľudových hudobných nástrojov a ľudských hlasov (detský, mužský, ženský).	Objavovanie mimohudobného obsahu a námetu skladby, verbálne a iné vyjadrenie fantazijných predstáv a vlastných pocitov pri počúvaní hudby.
Komponent 4: HUDOBNO-POHYBOVÉ VYJADRENIE HUDBY				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	Imitovať pohyb v hudobno-pohybových hrách a v hrách so spevom.	Spontánnym a koordinovaným pohybom vyjadriť charakter, formu, tempo, metrum, rytmus a dynamiku počúvanej alebo produkovanej hudby.	Uplatniť základné tanečné prvky, zapamätať si sled tanečných pohybov v jednoduchej choreografii, tancovať vo dvojici, prípadne v skupine.
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard		Využívanie vlastného tela ako rytmického hudobného nástroja (hra na tele).	Imitovanie pohybu v hudobno-pohybových hrách a ľudových pohybových hrách so spevom.	Kultivovanie držania tela a formovanie tanečného postoja pri vyjadrovaní a stvárňovaní hudby.

			Umocňovanie hudobného vnímania a zážitku pohybovou interpretáciou hudby.	Uplatňovanie prirodzeného tanečného pohybu, tanečných prvkov (chôdze a behu v metrickej pulzácii, prísunový krok vpred, vzad, do strán v pérovaní, valaský krok) v jednoduchých tanečných choreografiách.
Komponent 5: HUDOBNO – DRAMATICKÉ VYJADRENIE HUDBY				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	Stvárniť obsah, charakter a formu piesne či riekanky, fragmenty ľudových hudobno-pohybových hier prostriedkami hudobnej dramatiky. Tvoriť zvukomaľbu k rôznym príbehom a situáciám. Tvoriť melódie, odpovede na spievané či hrané otázky.		Vyjadriť dej, náladu, charakteristiku mimohudobných obsahov, literárnej predlohy hlasom, pohybom, hudobnými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku. Rešpektovať originálny prístup jednotlivca pri hudobno-dramatickom stvárňovaní.
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard		Dramatické stvárňovanie riekaniek, piesní, básní, rozprávok, ľudových hudobno-dramatických hier. Uplatňovanie dialogických hier, rytmizovaných alebo melodizovaných textov, zvukomaľby, mimiky, gest, využívanie okolitých objektov a rekvizít, pohybovej improvizácie v dramatických obrázkoch alebo príbehoch.		

<table>
<tr><td colspan="4">Učebné osnovy pre 2.cyklus
UMENIE A KULTÚRA
Hudobná výchova</td></tr>
<tr><td colspan="4">Komponent 1: SPEV</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td>4.ročník</td><td>5.ročník</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="2">Primerane ovládať svoj hlas – spievať primerane po melodickej, rytmickej aj výrazovej stránke v hlasovej polohe (a – d2), spamäti aj s oporou o notový zápis.

Spievať v kolektíve so sprievodom hudobného nástroja i a capella, prirodzene aplikovať hlasovú techniku a zásady hlasovej hygieny v reči i v speve.

Udržať melodickú líniu v jednohlase i jednoduchom dvojhlase, reagovať na taktovacie gestá učiteľa.

Rytmizovať a melodizovať reč v známom tónovom priestore v rámci celej durovej stupnice (C dur).

Uplatňovať individuálne dispozície, farbu a charakter vlastného hlasu v tvorivých hrách, hlasom experimentovať, improvizovať a komponovať.</td></tr>
<tr><td></td><td>4.ročník</td><td>5.ročník</td></tr>
<tr><td>Obsahový štandard</td><td></td><td>Spievanie hrových hlasových modelov, melodizovaných útvarov ľudovej slovesnosti, piesní rôzneho druhu a žánru (autorské – umelé, slovenské ľudové, regionálne ľudové, piesne národnostných menšín, sociálnych skupín, populárne, kánon, melodické ostinato a i.) v rôznych tóninách.

Rytmizovanie a melodizovanie slov, slovných spojení, tvorenie krátkych hudobných útvarov.

Osvojovanie hudobnej abecedy vychádzajúce z praktickej činnosti: osminová, štvrťová, polová, polová nota s bodkou, celá nota,</td><td>Spievanie hrových hlasových modelov, melodizovaných útvarov ľudovej slovesnosti, piesní rôzneho druhu a žánru (autorské – umelé, slovenské ľudové, regionálne ľudové, piesne národnostných menšín, sociálnych skupín, populárne, kánon, melodické ostinato a i.) v rôznych tóninách.

Rytmizovanie a melodizovanie slov, slovných spojení, tvorenie krátkych hudobných útvarov.

Osvojovanie hudobnej abecedy vychádzajúce z praktickej činnosti: osminová, štvrťová, polová, polová nota s bodkou, celá nota, pomlčky v rovnakých rytmických hodnotách, ich rôzne</td></tr>
</table>

		pomlčky v rovnakých rytmických hodnotách, ich rôzne kombinácie, príslušné rytmické slabiky, rytmický dvojhlas, 2/4, 3/4, 4/4 takt, tónový priestor v C dur, príslušné solmizačné slabiky, ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku tónu a postup melódie alebo fonogestika.	kombinácie, príslušné rytmické slabiky, rytmický dvojhlas, 2/4, 3/4, 4/4 takt, tónový priestor v C dur, príslušné **solmizačné slabiky**, ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku tónu a postup melódie alebo fonogestika.
Komponent 2: HRA NA HUDOBNOM NÁSTROJI			
		4.ročník	**5.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	Hrať na hudobnom nástroji rytmicky správne, v primeranom tempe, s dynamikou. Hrať a vytvárať malé hudobné celky, hudobné sprievody samostatne aj v skupine, reagovať na gestá učiteľa. Samostatne zahrať jednoduchú melódiu (pieseň) na vybranom melodickom hudobnom nástroji. Hrať podľa symbolického a notového zápisu. Orientovať sa na klaviatúre v C dur, aktívne počúvať druhých, spolupracovať, byť súčasťou spoločnej hry, byť schopný vyjadrenia vlastných pocitov, byť schopný slovnej reflexie hudobného výsledku – ocenenia, (seba)korekcie.	
		4.ročník	**5.ročník**

Obsahový štandard		Hra na rytmických aj melodických hudobných nástrojoch a regionálnych ľudových nástrojoch. Vytváranie spontánnych rytmických inštrumentálnych celkov vychádzajúc z rytmickej štruktúry slovných spojení. Hra osminových, štvrťových, polových hodnôt podľa notového zápisu. Hra jednoduchých melódií (piesní) v tónovom priestore stupnice C dur na melodický nástroj (napr. zvonkohra, xylofón, zobcová flauta, pastierska píšťala, nástroj s klaviatúrou – keyboard a pod.).	Vytváranie sprievodov k piesňam, tancom, rešpektujúc ich charakter a hudobnú formu. Sprevádzanie resp. dotváranie počúvanej autorskej skladby rozličných štýlových období. Počúvanie druhých, kooperácia, rozvíjanie spoločnej hry, slovná reflexia hudobného výsledku, vyjadrenie pocitov, ocenenia, návrhy, (seba)korekcia.
Komponent 3: POČÚVANIE HUDBY			
		4.ročník	**5.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	Identifikovať, pomenovať a charakterizovať základné výrazové prostriedky hudby a ich vlastnosti, priradiť im funkciu a význam v oblasti hudobného symbolizmu. Identifikovať a charakterizovať typy vokálnej a inštrumentálnej hudby a jej funkcie. Komunikovať a hodnotiť vlastné prijímanie hudby. Spoznávať hudobné prejavy a preferencie vo vlastnej rodine a miestnej komunite.	

		4.ročník	5.ročník
Obsahový štandard		Identifikovanie nástrojového a speváckeho zloženia znejúcej hudby. Rozpoznávanie základných typov hudby: klasickej, modernej, populárnej, ľudovej, regionálnej ľudovej.	Analytické počúvanie rôznorodej hudby, identifikovanie vyjadrovacích prostriedkov a emocionálneho aspektu v počúvanej hudbe. Určovanie základných formových štruktúr (verzia, refrén, predohra, medzihra, dohra, jednodielna, dvojdielna, trojdielna piesňová forma), charakteru a funkcie počúvanej hudby (k tancu, pochod, pieseň). Vyjadrenie a hodnotenie vlastného prežívania pri počúvaní hudby.
Komponent 4: HUDOBNO-POHYBOVÉ VYJADRENIE HUDBY			
		4.ročník	**5.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	Spontánnym a koordinovaným pohybom interpretovať počúvanú hudbu, piesne, mimohudobné obsahy. Napodobňovať typické tanečné prvky vybraných štýlov. Ovládať jednoduché tanečné hry a tanec vo dvojici. Reagovať pohybom a výrazom na metrorytmickú štruktúru skladby, formovú výstavbu a melodickú líniu.	
		4.ročník	**5.ročník**
Obsahový štandard			

		Spontánne napodobňovanie vybraných vzorových pohybových stereotypov, imitovanie rôznych žánrov a štýlov tanca, jednoduchých tanečných hier, vybraných typov ľudových tancov. Jednokročkový/dvojkročkový pohyb, polka a základný valčíkový krok, valaský premenný krok.	Využívanie vlastného tela (hry na tele) ako rytmického hudobného nástroja pri tanci, pri tvorbe zvukových prostredí alebo improvizovaného beatboxu. Vyjadrovanie hudobného (metrum, tempo, dynamika, melódia, forma) aj mimohudobného obsahu hudby (dej, predstavy) spontánnym pohybom.
Komponent 5: HUDOBNO – DRAMATICKÉ VYJADRENIE HUDBY			
		4.ročník	**5.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	Interpretovať dramatické útvary a hry spevom, hrou na hudobných nástrojoch, pohybom, rytmizovaným a melodizovaným textom. Improvizovať, prostriedkami tvorivej dramatiky vyjadriť pieseň, riekanku, literárnu alebo výtvarnú predlohu.	
		4.ročník	**5.ročník**
Obsahový štandard		Hudobno-dramatické stvárňovanie rôznych hudobných a nehudobných predlôh (poézie, prózy, výtvarných artefaktov) a hudobno-dramatických hier.	Príprava a realizácia hudobno-dramatického celku (výber námetu, tvorba scenára, dialógov, zhudobnenie textu, tvorba zvukových kulís, jednoduchej choreografie, pohyb v priestore).

Učebné osnovy pre 3.cyklus UMENIE A KULTÚRA Hudobná výchova					
Komponent 1: SPEV					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	Spievať v primeranej hlasovej polohe, vedome uplatňovať zásady hlasovej hygieny v hovorenom i spievanom prejave s prihliadnutím na mutačné obdobie žiakov. Spievať a capella i so sprievodom hudobného nástroja alebo hudobného podkladu. Rytmizovať a melodizovať reč, uplatňovať individuálne dispozície, farbu a charakter vlastného hlasu v tvorivých hrách s hlasom.			
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard		Interpretovanie piesní rôzneho druhu a žánru (autorské – umelé, slovenské ľudové, regionálne ľudové, piesne národnostných menšín, sociálnych skupín, inonárodné i populárne piesne). Tvorivé využívanie prostriedkov silovej, časovej, farebnej a výškovej modulácie	Rytmizovanie nonsensových a básnických textov, rytmický viachlas. Tvorba melódií v známom tónovom priestore, melodizovanie textov, ich grafické alebo audiovizuálne zaznamenanie.		

		hlasu: zvuky, reč, spev, šepot, farebné a dynamické odtiene.			
Komponent 2: HRA NA HUDOBNOM NÁSTROJI					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	Hrať na hudobnom nástroji v primeranom tempe, s dynamikou. Elementárne improvizovať a komponovať. Tvoriť a interpretovať sprievod k piesni, k skladbe. Aktívne a vedome používať hudobné písmo. Aktívne a efektívne spolupracovať na príprave hudobného projektu (vystúpenia) podľa individuálnych možností každého žiaka a podmienok školy. Reflektovať hudobný výsledok – ocenenie, návrh na zmenu, (seba)korekcia.			
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard		Hra v triednom alebo školskom ansámbli (folklórnom súbore, kapele populárnej hudby, súbore orffových nástrojov, súbore voľnej nástrojovej	Hra podľa grafickej partitúry, klasickej notácie a akordických značiek.		

		konštelácie) na triednych, školských alebo mimoškolských vystúpeniach. Kooperovanie, rešpektovanie hry druhých, rozvíjanie spoločnej hry, slovná reflexia hudobného výsledku.	Elementárne komponovanie s použitím hudobných softvérov a digitálnych technológií, inštrumentálne sprievody k piesňam, zvuková interpretácia literárneho textu, výtvarného diela, videa, tvorba inštrumentálnych častí hudobno-pohybového a hudobno-dramatického celku (predstavenia), nahrávka hudobného diela.		
Komponent 3: POČÚVANIE HUDBY					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	Identifikovať charakteristiky, štruktúry, faktúru, formu a tonalitu skladby, ľudské hlasy, nástroje a nástrojové skupiny súborovej hry. Identifikovať štýlové znaky klasickej a modernej populárnej hudby. Orientovať sa v chronológii umeleckých smerov a vybraných predstaviteľov Slovenskej a svetovej hudby. Identifikovať štýlové znaky ľudovej hudby, špecifiká hudobnej kultúry vlastného a ostatných regiónov Slovenska, národnostných menšín Slovenska, etník a sociálnych skupín, piesňové skupiny a žánre, autentickú a štylizovanú podobu tradičnej ľudovej hudobnej kultúry. Vyjadriť zážitok z počúvanej hudby s využitím primeranej argumentácie, prezentovať svoje vkusové preferencie v oblasti hudby, tvoriť si vlastné hudobné preferencie v oblasti všetkých typov hudby a rešpektovať preferencie iných. Hodnotiť živú hudobnú produkciu profesionálneho alebo poloprofesionálneho umeleckého výkonu jednotlivca alebo renomovaných hudobných inštitúcií.			

		Vyhľadávať a technicky upraviť hudobné artefakty pre modelové situácie s ohľadom na funkcie hudby.			
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard		Na základe aktívneho počúvania rámcové orientovanie sa v typológii a chronológii umeleckých štýlov a žánrov hudby na Slovensku a vo svete, v klasickej, ľudovej, tradičnej a modernej populárnej hudbe. Objavovanie a pomenovanie charakteristických znakov ľudovej hudobnej kultúry vlastného regiónu, etnografických regiónov Slovenska, autentickej podoby tradičnej ľudovej hudobnej kultúry. Vyjadrovanie vlastných vkusových hudobných preferencií v oblasti všetkých typov hudby.	Využívanie funkcií hudby pri hudobnej podpore modelových situácií. Aktívne počúvanie hudby rôznych druhov, štýlov a žánrov, identifikovanie a charakterizovanie farby zvuku rôznych typov hudobných telies a zoskupení, štruktúry, faktúry, formy a tonality počúvanej hudby. Návšteva koncertu, hudobného divadla, hodnotenie reprodukovanej aj živej hudobnej produkcie hudby podporené primeranou argumentáciou.		
Komponent 4: HUDOBNO-POHYBOVÉ VYJADRENIE HUDBY					

<table>
<tr><td></td><td></td><td>6.ročník</td><td>7.ročník</td><td>8.ročník</td><td>9.ročník</td></tr>
<tr><td>Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="4">Koordinovaným štruktúrovaným a neštruktúrovaným pohybom interpretovať počúvanú hudbu.

Uplatňovať prvky vybraných spoločenských, populárnych a tradičných regionálnych tancov a etiketu v spoločenskom kontexte.

Uplatňovať pohybovú improvizáciu pri stvárňovaní hudby rôznych žánrov i štýlových období.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>6.ročník</td><td>7.ročník</td><td>8.ročník</td><td>9.ročník</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Obsahový štandard</td><td rowspan="2"></td><td colspan="2">Napodobňovanie a adaptovanie jednoduchých rytmických tancov tradičnej regionálnej a národnej kultúry, tanečných predlôh z rôznych žánrov.</td><td rowspan="2"></td><td rowspan="2"></td></tr>
<tr><td>Uplatňovanie voľného a útvarového pohybu, synchrónneho pohybu v skupine vo väzbe na počúvanú hudbu.</td><td>Uplatňovanie základnej etikety v spoločenskom kontakte a pri tanci.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th colspan="6">Komponent 5: HUDOBNO – DRAMATICKÉ VYJADRENIE HUDBY</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>6.ročník</td><td>7.ročník</td><td>8.ročník</td><td>9.ročník</td></tr>
<tr><td>Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="4">Improvizovať a interpretovať hudobné a mimohudobné obsahy prostriedkami hudobnej dramatiky.

Uplatňovať dramatickú, hudobnú (melodickú, rytmickú), pohybovú improvizáciu a interpretáciu pri stvárňovaní hudby rôznych žánrov, funkcií i štýlových období.

Vytvárať hudobno-dramatické celky na rôzne námety, vytvárať umelú realitu, modelové situácie zo života a fantazijného sveta.

Pri tvorbe výsledného dramatického produktu používať vhodné a bezpečné technické a digitálne prostriedky.

Hodnotiť hudobno-dramatické predstavenie vlastnej produkcie aj renomovaného hudobno-dramatického telesa primeranou argumentáciou.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>6.ročník</td><td>7.ročník</td><td>8.ročník</td><td>9.ročník</td></tr>
<tr><td>Obsahový štandard</td><td></td><td colspan="2">Využívanie vlastného hlasu, okolitých objektov, rôznorodých hudobných nástrojov, virtuálnych hudobných nástrojov aj hudobných softvérov pri tvorbe hudobno-dramatického celku.

Reflektovanie a hodnotenie vlastného hudobno-dramatického predstavenia aj predstavenia renomovaného hudobno-dramatického telesa, napr. po vzhliadnutí predstavenia profesionálneho súboru (napr. muzikál, opereta, balet, opera, pantomíma) primeranou argumentáciou</td><td colspan="2"></td></tr>
</table>

<table>
<tr><td colspan="5">Učebné osnovy pre 1.cyklus
Umenie a kultúra
Výtvarná výchova</td></tr>
<tr><td colspan="5">Komponent 1: KOMUNIKÁCIA</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td>1.ročník</td><td>2.ročník</td><td>3.ročník</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="3">Rozlíšiť, pomenovať a použiť vybrané výtvarné vyjadrovacie prvky a kompozičné princípy.

Vyjadriť myšlienky a rozvíjať fantáziu prostredníctvom hravého experimentovania, skúmania nástrojov, materiálov, techník, technológií a postupov.

Identifikovať dostupné digitálne zariadenia na tvorbu digitálneho obsahu.</td></tr>
<tr><td></td><td>1.ročník</td><td>2.ročník</td><td>3.ročník</td></tr>
<tr><td>Obsahový štandard</td><td></td><td>Výtvarné aktivity v interiéri a exteriéri, aj v prírode.

Výtvarné vyjadrovacie prostriedky – prvky a kompozičné princípy, ich vlastnosti a kombinácie.

Výtvarné asociácie na rôzne zmyslové podnety.</td><td>Tvorenie dočasných a procesuálnych prác.

Rozlišovanie digitálnych zariadení a typov digitálneho obsahu.</td><td>Tvorenie prostredníctvom rôznych nástrojov, materiálov, technológií a postupov – kresba, maľba, grafika, modelovanie, priestorová tvorba, pohybová expresia a experimentovanie s nimi.
Výtvarné laborovanie s postupmi vybraných ľudových tradičných remesiel.</td></tr>
</table>

Komponent 2: UMENIE A VIZUÁLNA KULTÚRA				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	Tvorivo interpretovať diela a opísať podnety z umenia, tradičného ľudového umenia, online prostredia, vizuálnej kultúry a okolitého sveta. Opísať proces vzniku vlastného výtvarného artefaktu. Porovnať diela niekoľkých predstaviteľov výtvarného umenia. Vyjadriť pocity a zážitky z návštevy výstavy, galérie, múzea, iných inštitúcií a objektov z obce a regiónu. Identifikovať kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy.		
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard		Vizuálne obrazné vyjadrovanie námetov a tém z umenia a kultúry, a tiež iných vzdelávacích oblastí – globálne témy a naratívy. Vizuálna symbolika z dôležitých oblastí života. Objavovanie a porovnanie základných výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a kompozičných princípov v dielach zahraničných a slovenských umelkýň a umelcov.	Objavovanie spôsobov prezentovania umeleckých diel a artefaktov vizuálnej kultúry a pátranie po dôvodoch ich prezentácie. Reklama v rôznom prostredí.	Objavovanie spôsobov prezentovania umeleckých diel a artefaktov vizuálnej kultúry a pátranie po dôvodoch ich prezentácie. Návšteva galérie, múzea, pamiatky, sakrálnej stavby, výstavy, ateliéru alebo prehliadka virtuálnej galérie, múzea, či portfólia umelkýň a umelcov

Komponent 3: OSOBNOSŤ				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	Vyjadriť pocity a emócie. Reflektovať proces vlastnej tvorby a tvorbu iných. Kooperatívne pracovať v skupine. Pomenovať, zdieľať rôzne osobné hodnoty.		
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard		Tvorenie kolektívnych prác.	Druhy a formy reflexie.	Pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre.

Učebné osnovy pre 2.cyklus *Umenie a kultúra* *Výtvarná výchova*			
Komponent 1: KOMUNIKÁCIA			
		4.ročník	**5.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	Vyjadriť vlastné myšlienky, skúsenosti, pocity, emócie, fantáziu prostredníctvom vedomého výberu výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a ich kombináciou. Zdôvodniť výber výtvarných vyjadrovacích prostriedkov. Uplatniť získané skúsenosti a vedomosti pri bádaní a experimentovaní s výtvarnými nástrojmi, materiálmi, technikami, technológiami a postupmi. Cielene použiť nástroje, materiály, techniky, technológie. Pomenovať postupy základných techník – kresba, maľba, grafika, priestorová tvorba. Použiť jednoduché digitálne technológie a nástroje na vizuálnu komunikáciu. Vyhľadať informácie a digitálny obsah v oblasti umenia a vizuálnej kultúry. Opísať základné princípy etických zásad, autorských práv a licencií. Pomenovať komunikačné účinky tvorby.	

		4.ročník	5.ročník
Obsahový štandard		Techniky kresby, maľby, grafiky, modelovania, priestorovej tvorby a ich kombinácie. Výtvarné aktivity v interiéri a exteriéri, aj v prírode. Výtvarné asociácie na rôzne zmyslové podnety. Rôzna kvalita výtvarných vyjadrovacích prostriedkov prostredníctvom tvorby a podnetov z umenia, tradičného ľudového umenia, ľudovej a vizuálnej kultúry. Tvorenie dočasných a procesuálnych prác.	Digitálne médiá – počítačová grafika, fotografia, video, animácia. Etické zásady, základy autorských práv a licencií – ich uplatnenie vo vizuálnej kultúre. Syntéza textu a obrazu. Techniky kresby, maľby, grafiky, modelovania, priestorovej tvorby a ich kombinácie. Výtvarné laborovanie s postupmi vybraných tradičných ľudových remesiel. Overovanie vizuálnych informácií, digitálneho obsahu a ich autenticity.
Komponent 2: UMENIE A VIZUÁLNA KULTÚRA			
		4.ročník	**5.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	Tvorivo interpretovať a rozlíšiť podnety z vybraných období z dejín umenia, tradičného ľudového umenia a vizuálnej kultúry. Pomenovať okolnosti vzniku výtvarného artefaktu/umeleckého diela. Porovnať diela niekoľkých predstaviteľov výtvarného umenia. Vyjadriť pocity a skúsenosti z návštevy výstavy, galérie, múzea, iných inštitúcií a objektov z obce a regiónu.	

		Opísať činnosti a funkcie múzeí, galérií. Rešpektovať kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy. Použiť postupy a nástroje na vyhľadávanie a overovanie zdrojov vizuálnych vyobrazení a ich autenticity.	
		4.ročník	**5.ročník**
Obsahový štandard		Porovnanie diel vybraných umelcov, kultúr, období a umeleckých prejavov. Návšteva galérie, múzea, pamiatky, sakrálnej stavby, výstavy, ateliéru alebo prehliadka virtuálnej galérie, múzea, či portfólia umelkýň a umelcov. Spôsoby prezentácie, možnosti školskej galérie, príprava a realizácia výstavy alebo prezentácie.	Analyzovanie a tvorivé interpretovanie artefaktov z dejín umenia, tradičného ľudového umenia a vizuálnej kultúry na základe vybraných globálnych tém a naratívov. Premena výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a žánrov naprieč dejinami výtvarného umenia a vizuálnou kultúrou. Podnety z pravekého umenia, umenie starovekých civilizácií a ich odraz v modernom a súčasnom umení. Rola kurátora, galerijného pedagóga, kritika, umelca.

Komponent 3: OSOBNOSŤ			
		4.ročník	**5.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	Pomenovať a vyjadriť pocity a emócie. Reflektovať a rešpektovať proces tvorby a tvorbu iných. Kooperatívne a s rešpektom k druhým pracovať v skupine. Pomenovať, zdieľať a rešpektovať rôzne osobné hodnoty. Prezentovať výsledky tvorby.	
		4.ročník	**5.ročník**
Obsahový štandard		Tvorenie kolektívnych prác. Tvorenie kolektívnych prác. Vytváranie portfólia. Možnosti prezentácie výsledkov výtvarnej činnosti.	Jednotlivé etapy procesu tvorby. Druhy a formy reflexie. Reflektovanie stereotypných zobrazení; variácie a inovácie stereotypov. Pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre.

Učebné osnovy pre 3.cyklus *Umenie a kultúra* *Výtvarná výchova*					
Komponent 1: KOMUNIKÁCIA					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	Cieľavedome a tvorivo využiť výtvarné vyjadrovacie prostriedky, ich kombinácie. Zdôvodniť výber výtvarných vyjadrovacích prostriedkov. Vybrať a cielene použiť postupy a nástroje, materiály, techniky, technológie a ich kombinácie pri vyjadrení predstáv, fantázie, myšlienok, skúseností, pocitov a emócií. Zodpovedne využiť digitálne technológie a médiá na vizuálnu komunikáciu. Vyhľadať informácie a digitálny obsah v oblasti umenia a vizuálnej kultúry a overiť ich dôveryhodnosť a spoľahlivosť. Rešpektovať základné princípy etických zásad, autorských práv a licencií. Reflektovať komunikačné účinky tvorby. Navrhnúť, overiť a obhájiť riešenie výtvarného problému.			

		6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Obsahový štandard		Výtvarné asociácie na rôzne zmyslové podnety. Možnosti tradičných techník a originálnych autorských postupov. Vyjadrovacie prostriedky digitálnych médií a ich komunikačné účinky.	Podoby a transformácie techník kresby, maľby, grafiky, fotografie a priestorového vytvárania do súčasných vizuálnych foriem. Možné podoby a transformácie výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a výtvarného jazyka a motívu v artefaktoch voľného, aplikovaného umenia a vizuálnej kultúry.	Etické zásady, autorské práva a licencie – ich význam vo svete vizuálnej kultúry. Transformácie vzťahu obrazu a textu. Tvorenie dočasných a procesuálnych prác.	
Komponent 2: UMENIE A VIZUÁLNA KULTÚRA					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	Tvorivo interpretovať a analyzovať podnety z umenia, tradičného ľudového umenia a vizuálnej kultúry. Zdôvodniť okolnosti vzniku výtvarného artefaktu/umeleckého diela. Analyzovať diela niekoľkých predstaviteľov výtvarného umenia. Reflektovať činnosť a význam galérií, múzeí, umelcov, kurátorov, galerijných pedagógov, kritikov a teoretikov umenia.			

		Rešpektovať a oceniť kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy. Odhaliť význam vizuálne obrazných vyjadrení, ich vplyv a účel. Vyhľadať zdroje informácií a overiť ich pôvod, relevantnosť a autorstvo. Prostredníctvom tvorby aplikovať základné charakteristiky vybraných umeleckých smerov a diel umelcov. Reflektovať vzťah umenia a sociálnych sietí. Identifikovať vplyv vizuality na každodennosť človeka a spoločnosti.			
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard		Premeny a podoby architektúry. Porovnanie diela vybraných umelcov, kultúr, období a umeleckých prejavov. Návšteva galérie, múzea, pamiatky, sakrálnej stavby, výstavy, ateliéru alebo prehliadka virtuálnej galérie, múzea, či portfólia umelkýň a umelcov. Spoločenské poslanie galérií a múzeí. Hodnota umeleckého diela a trh s umením.	Angažované umenie a umenie vo verejnom priestore. Podnety z mimoeurópskeho umenia a kultúry. Ekológia a udržateľnosť v umeleckých stratégiách, materiáloch a tvorbe. Druhy a funkcie dizajnu. Vybrané diela zahraničných a slovenských umelkýň a umelcov 2. pol. 20. storočia po súčasnosť. Podnety z umenia a kultúry 1. pol. 20. storočia po súčasnosť.	Analyzovanie a tvorivé interpretovanie vybraných globálnych tém a naratívov naprieč dejinami umenia a vizuálnej kultúry. Podnety z konceptuálnej a multimediálnej tvorby, performancie, videa, animácie a filmu. Manipulácia prostredníctvom umenia a vizuálnej kultúry, jej celospoločenský vplyv a dosah na naše každodenné rozhodovanie. Médiá a ich vplyv na hodnoty a názory.	

Komponent 3: OSOBNOSŤ					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	Reagovať na pocity a emócie. Reflektovať a oceniť proces vlastnej tvorby a tvorbu iných. Kooperatívne a s rešpektom k druhým pracovať v skupine. Pomenovať, zdieľať a oceniť rôzne osobné hodnoty.		Prezentovať proces tvorby a jej výsledky. Použiť kritériá hodnotenia vo vzťahu k vlastnej výtvarnej práci, k výtvarnej práci rôznych autorov.	
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard		Participatívna tvorba, tvorenie kolektívnych prác. Pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre. Jednotlivé etapy procesu tvorby. Reflektovanie autentických autorských prejavov.	Vytváranie obrazu sveta v koncepciách rôznych umeleckých smerov. Sociálne médiá ako priestor na prezentáciu a ich celospoločenský vplyv. Diskutovanie o pravdivosti, komplexnosti vizuálnych informácií, autenticite.	Reflexia tvorby a hodnotiace kritériá. Vytváranie a práca s portfóliom. Spôsoby prezentácie výsledkov výtvarnej činnosti, možnosti školskej galérie, príprava a realizácia výstavy.	

<table>
<tr><td colspan="5">Učebné osnovy pre 1.cyklus
Zdravie a pohyb
Telesná a športová výchova</td></tr>
<tr><td colspan="5">Komponent 1: ZDRAVIE A ŽIVOTNÝ ŠTÝL</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td>1.ročník</td><td>2.ročník</td><td>3.ročník</td></tr>
<tr><td>Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="3">Pochopiť dôležitosť starostlivosti o svoje zdravie,
Identifikovať aspoň tri zdraviu prospešné potraviny,
Dodržiavať základné hygienické zásady pri vykonávaní pohybových aktivít,
Rozlišovať správne a chybné držanie tela,
Predviesve cvičenia pre podporu správneho držania tela.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>1.ročník</td><td>2.ročník</td><td>3.ročník</td></tr>
<tr><td>Obsahový štandard</td><td></td><td>-Zásady zdravého životného štýlu, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny, pohyb a odpočinok v dennom režime.
-Zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoji, v sede, v ľahu, príčiny chybného držania tela, cvičenia pre správne držanie tela.
(20)</td><td>-Organizácia cvičenia, dopomoc pri cvičení.
(10)</td><td>Hygienické zásady pred, pri a po cvičení, hygiena cvičebných úborov, význam dodržiavania základných hygienických zásad,
(7)</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th colspan="5">Komponent 2: TELESNÁ ZDATNOSŤ A POHYBOVÁ VÝKONOSŤ</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>1.ročník</td><td>2.ročník</td><td>3.ročník</td></tr>
<tr><td>Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="3">Dosiahnuť individuálne zlepšenie v úrovni pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti,
Vysvetliť význam pohybu, ktorý je potrebný pre rozvoj telesnej zdatnosti a pohybovej výkon nosti, Predviesť aspoň dve pohybové hry pre rozvoj pohybových schopností.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>1.ročník</td><td>2.ročník</td><td>3.ročník</td></tr>
<tr><td>Obsahový štandard</td><td></td><td>-Poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri telesnom zaťažení, potenie, dýchanie, farba, pokožky, koordinácia pohybov.
(15)</td><td>-Pohybové prostriedky pre rozvoj pohybových schopností (cvičenia, hry, štafety, súťaže, prekážkové dráhy).
(20)</td><td>Význam pravidelnosti cvičenia pri rozvíjaní pohybových schopností.
(18)</td></tr>
<tr><th colspan="5">Komponent 3: POHYBOVÉ KOMPETENCIE</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>1.ročník</td><td>2.ročník</td><td>3.ročník</td></tr>
<tr><td>Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="3">Správne pomenovať a vykonať základné polohy tela, jeho častí a reagovať na základné povely, -
Využívať základnú techniku behu, skoku a hodu loptičkou, -
Využívať základné gymnastické cvičenia v rôznych obmenách, -
Ukázať aspoň dve úpolové cvičenia,
Využívať základnú techniku manipulácie s náčiním a uplatniť ju v pohybovej alebo športovej hre,
Zladiť pohyby tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou, -
Uplatňovať základné zručnosti pri realizácii sezónnych pohybových aktivít, Bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a teréne a v rôzny ch prírodných podmienkach</td></tr>
</table>

		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Obsahový štandard		-Základné postoje, obraty – rad, zástup, kruh, polkruh, jednotlivec, dvojica, trojica, na značky, čiara, priestor, ihrisko, poradové cvičenia a hry ako prostriedky účelnej organizácie činností v priestore. -Rytmické cvičenia spojené s vytlieskavaním, vydupávaním, hrou na tele, cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti, tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky a poskoky, ***(30)***	Lokomočné zručnosti – bežecká abeceda, beh rýchly, beh vytrvalostný, beh akceleračný, štarty z rôznych polôh, beh so zmenami smeru, hod loptičkou, hod plnou loptou. -Gymnastika – základné gymnastické cvičenia (základné polohy a postoje, cvičenia okolo rôznych osí tela cvičiaceho ako prevaly, obraty a kotúle, stojka na lopatkách), cvičenie na náradí (lavičky, rebriny, debna, preliezky, mostík, trampolínka). -Chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom na povrch a terén, turistika – jej druhy a formy. ***(25)***	Úpolové cvičenia a hry (preťahy, pretlaky a odpory), - manipulačné zručnosti – pohybové hry a c vičenia zamerané na manipuláciu s rôzny m tradič- ným, ale aj netradičným náčiním a pomôc kami (lopta, stuha, obruč, krátka tyč, šviha dlo, lano a pod.), lezecké a prekážkové dr áhy. sezónne pohybové aktivity podľa podmie nok školy – cvičenia a hry zamerané na ob oznámenie sa s vodným prostredím (splý vanie, dýchanie a orientácia vo vode, skok y do vody z rôznych polôh, nácvik technik y plaveckých spôsobov kraul, znak a prsia) , cvičenia a hry zamerané na osvojenie si základných zručností z in- line korčuľovania a korčuľovania na ľade (j azda vpred, vzad, zastavenie, obraty a obl úky a pod.), cvičenia a hry zamerané na os vojenie si základných zručnosti z lyžovani a a snowboardingu (manipulácia so snow boardom, lyžami a palicami, za- pínanie a vypínanie lyží a snowboardu, základné postoje, chôdza, obraty, výstu py, jazda po spádnici, obojstranný prívrat , jazda šikmo svahom, oblúky v prívrate a z prívratu, padajúci list a pod.), iné sezón ne pohybové aktivity (cyklistika, bežecké l yžovanie, sánkovanie a pod.) – cvičenia a hry zamerané na osvojenie si iných základ ných sezónnych zručností. (29)

<table>
<tr><td colspan="5">Komponent 4: ŠPORT A POHYBOVÁ AKTIVITA</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>1.ročník</td><td>2.ročník</td><td>3.ročník</td></tr>
<tr><td>Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="3">Rešpektovať dohodnuté pravidlá v hre a športovej činnosti,
Uplatňovať zásady fair-play pri hre a športových činnostiach, -
Identifikovať základné olympijské symboly, olympijské motto, pojem olympiáda a minimálne troch slovenských športovcov – olympionikov.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>1.ročník</td><td>2.ročník</td><td>3.ročník</td></tr>
<tr><td>Obsahový štandard</td><td></td><td>Základné pravidlá realizovaných hier a športových činností (priebeh, bezpečnosť, výber športového náčinia v súlade s určeným účelom a pod.
-Význam a základy fair-play (športová etika).
(20)</td><td>Význam a základy fair-play (športová etika), kooperácia a špecifiká komunikácie v pohybových a športových činnostiach.
(6)</td><td>Základy olympizmu – symboly, motto a základné pojmy, slovenský olympizmus. (6)</td></tr>
<tr><td colspan="5">Komponent 5: OCHRANA A BEZPEČNOSŤ ŽIVOTA A ZDRAVIA OBYVATEĽSTVA</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>1.ročník</td><td>2.ročník</td><td>3.ročník</td></tr>
<tr><td>Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="3">Poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni,
Rozpoznať a oznámiť situácie ohrozujúce bezpečnosť, zdravie a život obyvateľstva, -
Dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov, -
Identifikovať osoby, na ktoré by sa mali obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života.</td></tr>
</table>

		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Obsahový štandard		Základné poznatky súvisiace s ochranou života a zdravia v mimoriadnych situáciách, - základné pravidlá cestnej premávky. (14)	Kolektívne aktivity (organizované prechádzky na určené miesta, účelové hry s cieľom poukázať na dôležitosť spolupatričnosti a kolektívnosti). **(5)**	Význam vzťahov s inými ľuďmi vrátane rodičov, rovesníkov, spolupráca v skupine, seba-ochrana, rešpekt, sebaúcta, poznanie svojich schopností, Prvá pomoc pri drobných poraneniach, (6)

<table>
<tr><td colspan="4">Učebné osnovy pre 2.cyklus
Zdravie a pohyb
Telesná a športová výchova</td></tr>
<tr><td colspan="4">Komponent 1: ZDRAVIE A ŽIVOTNÝ ŠTÝL</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td>4.ročník</td><td>5.ročník</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="2">Rozlišovať zdravú a nezdravú výživu.
Rozpoznať nebezpečenstvo návykových látok a ich negatívny vplyv na zdravie človeka.
Identifikovať základné príčiny nesprávneho držania tela a predviesť aspoň tri cvičenia na podporu správneho držania tela.
Dodržiavať základné hygienické zásady a bezpečnosť pri vykonávaní pohybových aktivít.
Vysvetliť význam rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej aktivity.</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td>4.ročník</td><td>5.ročník</td></tr>
<tr><td>Obsahový štandard</td><td></td><td>• zdraviu prospešné potraviny ako základ vhodného jedálnička,
• negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu, nedovolených látok a iných závislostí na zdravie človeka,
• význam pohybu pre zdravie človeka,
• zásady správneho držania tela, cvičenia pre správne držanie tela,
• pravidlá bezpečného správania sa pri pohybových aktivitách,
• hygienické zásady pri pohybových aktivitách,</td><td>• zdraviu prospešné potraviny ako základ vhodného jedálnička, význam príjmu a výdaja energie,
• negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu, nedovolených látok a iných závislostí na zdravie človeka,
• význam pohybu pre zdravie človeka,
• zásady správneho držania tela, príčiny chybného držania tela, odchýlky v držaní tela, cvičenia pre správne držanie tela,
• pravidlá bezpečného správania sa pri pohybových aktivitách,
• hygienické zásady pri pohybových aktivitách,
• úloha rozcvičenia – príprava na pohybovú aktivitu a prevencia pred zranením.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th colspan="4">Komponent 2: TELESNÁ ZDATNOSŤ A POHYBOVÁ VÝKONOSŤ</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>4.ročník</td><td>5.ročník</td></tr>
<tr><td>Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="2">• dosiahnuť individuálne zlepšenie v úrovni pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti,
• odmerať pulzovú frekvenciu a s pomocou učiteľa interpretovať úroveň telesného zaťaženia,
• predviesť aspoň tri pohybové hry na rozvoj pohybových schopností,
• rozpoznať základné prejavy únavy pri telesnej záťaži.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>4.ročník</td><td>5.ročník</td></tr>
<tr><td>Obsahový štandard</td><td></td><td>Motivácia k zlepšeniu vlastnej telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti.
Poznatky o rozvoji a diagnostikovaní pohybovej výkonnosti.</td><td>• motivácia k zlepšeniu vlastnej telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti,
• poznatky o rozvoji a diagnostikovaní pohybovej výkonnosti,
• meranie pulzovej frekvencie, príčiny zmien, poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri telesnom zaťažení, potenie, dýchanie, farba pokožky, koordinácia pohybov,
• pohybové schopnosti (kondičné a koordinačné) a možnosti (prostriedky) ich rozvoja.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th colspan="4">Komponent 3: POHYBOVÉ KOMPETENCIE</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>4.ročník</td><td>5.ročník</td></tr>
<tr><td>Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="2">Porozumieť základnej terminológii telovýchovných a športových činností, vykonať základné povely.
Zvládnuť optimálnu techniku manipulácie s náčiním a rôznymi pomôckami a uplatniť ju v pohybovej alebo športovej aktivite.
Vykonať požadované pohyby tela, chôdzu, skoky a beh v súlade s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou.
Predviesť aspoň dve strečingové cvičenia.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>4.ročník</td><td>5.ročník</td></tr>
<tr><td>Obsahový štandard</td><td></td><td>Základné povely, postoje, obraty – pozor, pohov, vyrovnať, rozchod, vpravo vbok, vľavo vbok,
čelom vzad, rad, zástup, kruh, polkruh, jednotlivec, dvojica, trojica, na značky, čiara, priestor,
ihrisko, cvičenia a hry s prvkami poradovej prípravy ako prostriedky účelnej organizácie činností v priestore.
Cvičenia a pohybové hry zamerané na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným
náčiním a pomôckami.</td><td>• základné povely, postoje, obraty – pozor, pohov, vyrovnať, rozchod, vpravo vbok, vľavo vbok, čelom vzad, rad, zástup, kruh, polkruh, jednotlivec, dvojica, trojica, na značky, čiara, priestor, ihrisko, cvičenia a hry s prvkami poradovej prípravy ako prostriedky účelnej organizácie činností v priestore,
• cvičenia a pohybové hry zamerané na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a pomôckami,
• rytmické cvičenia spojené s vytlieskavaním, vydupávaním, cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, cvičenia so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách,
• strečing, relaxačné a dýchacie cvičenia.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th colspan="4">Komponent 4: ŠPORT A POHYBOVÁ AKTIVITA</th></tr>
<tr><th></th><th></th><th>4.ročník</th><th>5.ročník</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="2">Rozlišovať pojmy technika a taktika.
Aplikovať dohodnuté pravidlá v určenej hre (hrách) a športovej činnosti a rešpektovať ich.
Riadiť sa zásadami fair-play v hre a športovej činnosti ako súťažiaci, pomocní rozhodcovia, organizátori, diváci.
S pomocou učiteľa pripraviť a viesť jednoduchú hru alebo športovú činnosť (súťaž) pre spolužiakov ako organizátori či rozhodcovia.
Vymenovať aspoň piatich úspešných slovenských a troch zahraničných športových reprezentantov v individuálnych a/alebo kolektívnych športoch.
Vysvetliť význam základných olympijských myšlienok a posolstva olympizmu.
Predviesť techniku základných atletických cvičení – behy, skoky, hody, vrhy.
Predviesť techniku základných gymnastických cvičení – akrobacia, preskoky, kladina, kruhy, hrazda, tance.
Predviesť techniku základných úpolových cvičení.
Predviesť techniku základných herných činností vo vybraných športových hrách.
Zapojiť sa aktívne do minihry v rámci vybraných športových hier, alebo hry s dohodnutými pravidlami.
Aplikovať aspoň štyri pohybové hry zamerané na rozvoj kreativity a kooperácie.
Zvládnuť základné tanečné kroky a tanečné motívy v regionálnych ľudových resp. moderných tancoch.
Preplávať jedným plaveckým spôsobom 25 m.
Predviesť základné zručnosti súvisiace s realizáciou sezónnych pohybových aktivít.</td></tr>
<tr><th></th><th></th><th>4.ročník</th><th>5.ročník</th></tr>
<tr><td>Obsahový štandard</td><td></td><td>• pravidlá osvojovaných hier a športov, dodržiavanie fair-play,
• úspechy slovenských športovcov na ME, MS, OH, olympijská symbolika, olympijské myšlienky a hodnoty, kalokagatia ,
• atletika – behy, skoky, hody, vrhy,
• gymnastika – akrobacia, preskoky, kladina, hrazda, tance,
• športové hry – základné útočné a obranné herné činnosti jednotlivca a ich uplatnenie v minihre, resp. hre s dohodnutými pravidlami (výber športovej hry závisí od podmienok školy),
• pohybové hry ako prostriedok na upevňovanie herných činností, na rozvoj kreativity a kooperácie ,
• sezónne pohybové aktivity podľa podmienok školy –</td><td>• pravidlá osvojovaných hier a športov, dodržiavanie fair-play, organizácia súťaží ,
• úspechy slovenských a zahraničných športovcov na ME, MS, OH, olympijská symbolika, olympijské myšlienky a hodnoty, kalokagatia ,
• atletika – behy, skoky, hody, vrhy,
• gymnastika – akrobacia, preskoky, kladina, kruhy, hrazda, tance,
• úpoly – zdokonaľovanie základných úpolových techník,
• športové hry – základné útočné a obranné herné činnosti jednotlivca a ich uplatnenie v minihre, resp. hre s dohodnutými pravidlami (výber športovej hry závisí od podmienok školy),
• pohybové hry ako prostriedok na upevňovanie herných</td></tr>
</table>

		zdokonaľovanie techniky plaveckých spôsobov, cvičenia a hry zamerané na zdokonaľovanie základných zručností z ďalších sezónnych pohybových aktivít (napr. jazda zručnosti na korčuliach, bicykli, plynule/bez pádu zjazdiť na lyžiach a snowboarde nenáročný lyžiarsky svah, bezpečne realizovať jazdu na lyžiarskom dopravnom zariadení, absolvovať vychádzku/výlet na bežkách a pod.).	činností, na rozvoj kreativity a kooperácie , • sezónne pohybové aktivity podľa podmienok školy – zdokonaľovanie techniky plaveckých spôsobov, cvičenia a hry zamerané na zdokonaľovanie základných zručností z ďalších sezónnych pohybových aktivít (napr. jazda zručnosti na korčuliach, bicykli, plynule/bez pádu zjazdiť na lyžiach a snowboarde nenáročný lyžiarsky svah, bezpečne realizovať jazdu na lyžiarskom dopravnom zariadení, absolvovať vychádzku/výlet na bežkách a pod.).
Komponent 5: OCHRANA A BEZPEČNOSŤ ŽIVOTA A ZDRAVIA OBYVATEĽSTVA			
		4.ročník	**5.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	Poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni. Rozpoznať a oznámiť nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie, využiť praktické zručnosti v sebaochrane. Absolvovať súvislý pochod s prekonávaním terénnych prekážok, v prírode sa správať podľa zásad ochrany životného prostredia. Dodržiavať zásady bezpečného správania sa pri vode a na horách v rôznych poveternostných podmienkach (ročných obdobiach). Popísať postup v krízových situáciách a primerane veku na tieto situácie reagovať.	

		4.ročník	**5.ročník**
Obsahový štandard		Praktické poskytnutie prvej pomoci (stabilizovaná poloha, ošetrenie povrchového poranenia, popálenín). Určovanie a výber vybraných smerov presunu, výber, príprava a likvidácia táboriska a ohniska.	

Učebné osnovy pre 3.cyklus
Zdravie a pohyb
Telesná a športová výchova

Komponent 1: ZDRAVIE A ŽIVOTNÝ ŠTÝL

		6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	▪ vysvetliť dôležitosť starostlivosti o svoje zdravie ▪ vytvoriť zdraviu prospešný jedálniček pre udržanie zdravej telesnej hmotnosti ▪ vytvoriť individuálny pohybový program pre podporu správneho držania tela ▪ chápať účinok pohybovej aktivity na ľudský organizmus a na vyskytujúci sa zdravotný problém ▪ používať dostupné aplikácie a moderné technológie pre podporu zdravého životného štýlu			
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
štandard		▪ zásady zdravého životného štýlu ▪ zásady správneho držania tela ▪ pohybový režim ▪ zdraviu prospešné voľnočasové pohybové a športové aktivity vo vzťahu k veku a záujmom jedinca	▪ zásady zdravého životného štýlu ▪ pitný režim a stravovanie pri zvýšenej telesnej záťaži ▪ zásady správneho držania tela ▪ zdraviu prospešné voľnočasové pohybové a športové aktivity vo vzťahu k veku a záujmom jedinca ▪ získavanie a interpretácia údajov z aplikácií a zariadení	▪ zásady zdravého životného štýlu ▪ pitný režim a stravovanie pri zvýšenej telesnej záťaži ▪ zásady správneho držania tela ▪ zdraviu prospešné voľnočasové pohybové a športové aktivity vo vzťahu k veku a záujmom jedinca ▪ získavanie a interpretácia údajov z aplikácií a zariadení	▪ zásady zdravého životného štýlu ▪ pitný režim a stravovanie pri zvýšenej telesnej záťaži ▪ zásady správneho držania tela ▪ zdraviu prospešné voľnočasové pohybové a športové aktivity vo vzťahu k veku a záujmom jedinca ▪ získavanie a interpretácia údajov z aplikácií a zariadení ▪ vytvorenie zdraviu prospešného jedálnička

Komponent 2: TELESNÁ ZDATNOSŤ A POHYBOVÁ VÝKONOSŤ					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Výkonový štandard					
	Žiak vie, dokáže	▪ dosiahnuť individuálne zlepšenie v úrovni pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti, ▪ vysvetliť význam diagnostiky pohybovej výkonnosti pre zdravie a osobný telesný, motorický a funkčný vývin, ▪ využívať rôzne pohybové prostriedky na rozvoj vlastnej telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti, ▪ interpretovať základné fyziologické zmeny organizmu súvisiace so zaťažením pri pohybovej aktivite, ▪ interpretovať údaje získané z dostupných monitorovacích zariadení, ako napríklad multifunkčné hodinky alebo športtestre, prípadne mobilné aplikácie v smartfónoch, ktoré vedia zaznamenať a analyzovať údaje o telesnej zdatnosti a s ich pomocou si vedia vytvoriť vlastný, denný pohybový program			
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard		▪ meranie somatometrických ukazovateľov ▪ príčiny zmien poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri telesnom zaťažení	▪ meranie somatometrických ukazovateľov ▪ príčiny zmien poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri telesnom zaťažení ▪ zmeny telesnej zdatnosti v období puberty	▪ meranie somatometrických ukazovateľov ▪ príčiny zmien poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri telesnom zaťažení ▪ zmeny telesnej zdatnosti v období puberty	▪ meranie somatometrických ukazovateľov ▪ príčiny zmien poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri telesnom zaťažení ▪ zmeny telesnej zdatnosti v období puberty

		▪ pohybové prostriedky n a rozvoj vlastnej telesnej zdatnosti a pohybovej v ýkonnosti ▪ zaznamenávanie a analý zu údajov o telesnej zda tnosti,	▪ pohybové prostriedky na ro zvoj vlastnej telesnej zdatno sti a pohybovej výkonnosti ▪ zaznamenávanie a analýzu ú dajov o telesnej zdatnosti,	▪ pohybové prostriedky na ro zvoj vlastnej telesnej zdatno sti a pohybovej výkonnosti ▪ zaznamenávanie a analýzu ú dajov o telesnej zdatnosti,	▪ pohybové prostriedky na roz voj vlastnej telesnej zdatnost i a pohybovej výkonnosti ▪ zaznamenávanie a analýzu ú dajov o telesnej zdatnosti,
Komponent 3: 2					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	▪ uplatniť všetky osvojené základné pohybové kompetencie v pohybovej aktivite a bezpečne sa pohybovať v rôznom teréne a v rôzne zložitých podmienkach ▪ poskytovať spätnú väzbu svojim spolužiakom z hľadiska správnosti vykonávania rôznych pohybových aktivít ▪ predviesť aspoň tri dynamické strečingové cvičenia.			
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard		▪ špecifiká pohybu v rôznych podmien kach, s rôznym náč iním a pomôckami	▪ špecifiká pohybu v rôznych p odmienkach, s rôznym náčiní m a pomôckami ▪ metódy hodnotenia správnos	▪ špecifiká pohybu v rôznych p odmienkach, s rôznym náčiní m a pomôckami ▪ metódy hodnotenia správnos	▪ špecifiká pohybu v rôznych p odmienkach, s rôznym náčiní m a pomôckami ▪ metódy hodnotenia správnos

		▪ metódy hodnoteni a správnosti vykon ávania pohybovej aktivity a jej bezpe čnosť ▪ dynamický strečin g	ti vykonávania pohybovej akt ivity a jej bezpečnosť ▪ dynamický strečing	ti vykonávania pohybovej akt ivity a jej bezpečnosť ▪ dynamický strečing	ti vykonávania pohybovej akt ivity a jej bezpečnosť ▪ dynamický strečing
Komponent 4: ŠPORT A POHYBOVÁ AKTIVITA					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	▪ aplikovať pravidlá v hre a športovej činnosti a rešpektovať ich, uplatňovať zásady fair-play ako súťažiaci, pomocní rozhodcovia, organizátori, diváci ▪ vymenovať aspoň 5 súčasných a/alebo minulých úspešných športových reprezentantov a/alebo trénerov z regiónu ▪ vysvetliť význam základných olympijských myšlienok a hodnôt, systém olympijských hier a význam olympijských hier mládeže, - predviesť a popísať techniku základných atletických disciplín, - predviesť a popísať techniku základných gymnastických disciplín, - vytvoriť vlastnú jednoduchú tanečnú choreografiu na vybraný hudobný motív, - predviesť a popísať techniku vybraných útočných a obranných herných činností vo vybraných športových hrách, zapojiť sa aktívne do hry v rámci vybraných športových hier, - predviesť a popísať techniku základných úpolových cvičení, - preplávať technicky správne 50 m vybraným plaveckým spôsobom, - absolvovať jednoduchú trať alebo preteky v rámci kurzovej formy výučby sezónnych pohybových aktivít			

		6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Obsahový štandard		▪ žiak vie popísať a vysvetliť základné pravidláh športových disciplín, dodržiavanie fair-play ▪ *olympijská výchova* ▪ *úspešní športovci v regióne* ▪ atletika – upevňovanie a rozbor techniky – behy, skoky, hody, vrhy ▪ gymnastika – upevňovanie a rozbor techniky – akrobacia, preskoky, kladina, kruhy, hrazda, tance	▪ žiak vie popísať a vysvetliť základné pravidláh športových disciplín, dodržiavanie fair-play ▪ *olympijská výchova* ▪ *úspešní športovci v regióne* ▪ atletika – upevňovanie a rozbor techniky – behy, skoky, hody, vrhy ▪ úpoly – upevňovanie a zdokonaľovanie základných úpolových techník, - športové hry – nácvik a zdokonaľovanie útočných a obranných herných činností jednotlivca, herné kombinácie, vlastná hra (výber športovej hry závisí od podmienok školy), - sezónne pohybové aktivity podľa podmienok školy – zdokonaľovanie zručností z rôznych sezónnych pohybových aktivít a možnosti využívania moderných digitálnych technológií a aplikácií pri ich realizácii.	▪ žiak vie popísať a vysvetliť základné pravidláh športových disciplín, dodržiavanie fair-play ▪ organizácia súťaží ▪ *olympijská výchova* ▪ *úspešní športovci v regióne* ▪ atletika – upevňovanie a rozbor techniky – behy, skoky, hody, vrhy, ▪ úpoly – upevňovanie a zdokonaľovanie základných úpolových techník, - športové hry – nácvik a zdokonaľovanie útočných a obranných herných činností jednotlivca, herné kombinácie, vlastná hra (výber športovej hry závisí od podmienok školy), - sezónne pohybové aktivity podľa podmienok školy – zdokonaľovanie zručností z rôznych sezónnych pohybových aktivít a možnosti využívania moderných digitálnych technológií a aplikácií pri ich realizácii.	▪ žiak vie popísať a vysvetliť základné pravidláh športových disciplín, dodržiavanie fair-play ▪ organizácia súťaží ▪ *olympijská výchova* ▪ *úspešní športovci v regióne* ▪ atletika – upevňovanie a rozbor techniky – behy, skoky, hody, vrhy, ▪ úpoly – upevňovanie a zdokonaľovanie základných úpolových techník, - športové hry – nácvik a zdokonaľovanie útočných a obranných herných činností jednotlivca, herné kombinácie, vlastná hra (výber športovej hry závisí od podmienok školy), - sezónne pohybové aktivity podľa podmienok školy – zdokonaľovanie zručností z rôznych sezónnych pohybových aktivít a možnosti využívania moderných digitálnych technológií a aplikácií pri ich realizácii.

Komponent 5: OCHRANA A BEZPEČNOSŤ ŽIVOTA A ZDRAVIA OBYVATEĽSTVA					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	▪ poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni ▪ rozpoznať situácie ohrozujúce bezpečnosť, zdravie a život a využívať zručnosti v sebaochrane a ochrane svojho okolia ▪ orientovať sa v prírode podľa turistických značiek, mapy, buzoly, ale aj prírodných úkazov ▪ vhodne sa vystrojiť a absolvovať súvislý pochod s prekonávaním terénnych prekážok a v prírode sa správať podľa zásad ochrany životného prostredia ▪ adekvátne reagovať v simulovaných krízových situáciách a navrhnúť praktické postupy a riešenia			
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard		praktické poskytnutie prvej pomoci výstroj a výzbroj, príprava a údržba výstroja a výzbroje cvičenia v prírode príprava a likvidácia táboriska a ohniska presun terénom s prekonávaním zložitejších terénnych prekážok, základné pravidlá ochrany životného prostredia, pohybové hry v prírode, geocaching simulácia vyhlásenia je	▪ praktické poskytnutie prvej pomoci ▪ výstroj a výzbroj, príprava a údržba výstroja a výzbroje cvičenia v prírode príprava a likvidácia táboriska a ohniska presun terénom s prekonávaním zložitejších terénnych prekážok, základné pravidlá ochrany životného prostredia, pohybové hry v prírode, geocaching simulácia vyhlásenia jednotlivých krízových situácií (mimoriadna situácia, núdzový stav, výnimočný stav, vojnový stav, vojna) – povinnosti žiakov a škôl, povinnosti obyvateľstva	▪ praktické poskytnutie prvej pomoci ▪ výstroj a výzbroj, príprava a údržba výstroja a výzbroje cvičenia v prírode príprava a likvidácia táboriska a ohniska presun terénom s prekonávaním zložitejších terénnych prekážok, základné pravidlá ochrany životného prostredia, pohybové hry v prírode, geocaching simulácia vyhlásenia jednotlivých krízových situácií (mimoriadna situácia, núdzový stav, výnimočný stav, vojnový stav, vojna) – povinnosti žiakov a škôl, povinnosti obyvateľstva	▪ praktické poskytnutie prvej pomoci ▪ výstroj a výzbroj, príprava a údržba výstroja a výzbroje cvičenia v prírode príprava a likvidácia táboriska a ohniska presun terénom s prekonávaním zložitejších terénnych prekážok, základné pravidlá ochrany životného prostredia, pohybové hry v prírode, geocaching simulácia vyhlásenia jednotlivých krízových situácií (mimoriadna situácia, núdzový stav, výnimočný stav, vojnový stav, vojna) – povinnosti žiakov a škôl, povinnosti obyvateľstva

		dnotlivých krízových si tuácií (mimoriadna sit uácia, núdzový stav, vý ni- močný stav, vojnový st av, vojna) – povinnosti žiakov a šk ôl, povinnosti obyvateľ stva		▪	▪

Učebné osnovy 1. cyklus											
			1.ročník			2.ročník			3.ročník		
ciele	výkonové štandardy	Komunikačná interakcia	počet h.		Komunikačná interakcia	počet h.		Komunikačná interakcia	počet h.		
		Komunikačné zvyklosti			**Komunikačné zvyklosti**	3		**Komunikačné zvyklosti**			
Viesť jednoduchý dialóg primerane situácii a komunikačnému partnerovi.	nadviazať kontakt s komunikačným partnerom,	rozlišovanie pozdravov, predstavenia sa,	2	PVO - tykanie, vykanie	Oslovenia, tykania/vykania vo verejnom a v súkromnom komunikačnom prostredí,	1		rozlišovanie pozdravov, predstavenia sa, oslovenia, tykania/vykania vo verejnom a v súkrom- nom komunikačnom prostredí,	0		
	poďakovať a ospravedlniť sa primerane adresátovi a prostrediu,	formulovanie ústneho poďakovania a ospravedlnenia.	0	KUK	formulovanie ústneho poďakovania a ospravedlnenia.	2		formulovanie ústneho poďakovania a ospravedlnenia.	0		
		Komunikačné zámery a ich vyjadrenie			**Komunikačné zámery a ich vyjadrenie**	10		**Komunikačné zámery a ich vyjadrenie**			
Klásť otázky zamerané na obsah textu a na vlastné porozumenie textu.	viesť jednoduchý dialóg a klásť vecné otázky,	formulovanie zisťovacích a doplňovacích otázok,	1		formulovanie zisťovacích a doplňovacích otázok,	2		formulovanie zisťovacích a doplňovacích otázok,	0		
	sformulovať otázku, prosbu, prianie, nesúhlas, námietku a jednoduché zdôvodnenie,	formulovanie prosby, priania, nesúhlasu a námietky	2		formulovanie prosby, priania, nesúhlasu a námietky, porovnávanie rôznych spôsobov ich vyjadrenia,	2		formulovanie prosby, priania, nesúhlasu a námietky, porovnávanie rôznych spôsobov ich vyjadrenia,	0		
	požiadať o informáciu a na požiadanie informáciu poskytnúť,	formulovanie jednoduchého zdôvodnenia javu alebo vlastného konania,	0		formulovanie jednoduchého zdôvodnenia javu alebo vlastného konania,	2		formulovanie jednoduchého zdôvodnenia javu alebo vlastného konania,	0		
Vyjadriť verbálne a neverbálne predstavu o sebe a svoje prežívanie okolitého sveta.	vyjadriť myšlienky, potreby a pocity jazykovo a sociálne primeraným spôsobom.	formulovanie vlastných potrieb a prežívaných pocitov primeraným spôsobom,	2		formulovanie vlastných potrieb a prežívaných pocitov primeraným spôsobom,	2		formulovanie vlastných potrieb a prežívaných pocitov primeraným spôsobom,	0		
Vyjadriť myšlienky v súvislom hovorenom prejave	pozorne počúvať partnera v dialógu a reagovať na jeho repliky,	presnosť a pravdivosť vyjadrenia pri požiadaní o informáciu a pri poskytnutí informácie.	0		presnosť a pravdivosť vyjadrenia pri požiadaní o informáciu a pri poskytnutí informácie.	2		presnosť a pravdivosť vyjadrenia pri požiadaní o informáciu a pri poskytnutí informácie.	0		
		Dialóg			**Dialóg**	6		**Dialóg**			
Viesť jednoduchý dialóg primerane situácii a komunikačnému partnerovi.	viesť jednoduchý dialóg a klásť vecné otázky,	nácvik jednoduchého dialógu v dvojici:	2		nácvik jednoduchého dialógu v dvojici: kladenie otázok a formulovanie odpovedí, pravidelné striedanie replík oboch komunikačných partnerov,	2		nácvik jednoduchého dialógu v dvojici: kladenie otázok a formulovanie odpovedí, pravidelné striedanie replík oboch komunikačných partnerov,	0		
Vyjadriť myšlienky v súvislom hovorenom prejave	pozorne počúvať partnera v dialógu a reagovať na jeho repliky,	pozorné počúvanie komunikačného partnera,	0	KUK	pozorné počúvanie komunikačného partnera,	2		pozorné počúvanie komunikačného partnera,	0		
		priamy dialóg a telefonický dialóg,	0		priamy dialóg a telefonický dialóg,	1		priamy dialóg a telefonický dialóg,	0		
		nácvik dialógu v dvojiciach alebo v skupinách pri riešení úloh.	0		nácvik dialógu v dvojiciach alebo v skupinách pri riešení úloh.	1		nácvik dialógu v dvojiciach alebo v skupinách pri riešení úloh.	0		
		Komunikačné prostriedky a pravidlá			**Komunikačné prostriedky a pravidlá**	8		**Komunikačné prostriedky a pravidlá**			
Vyjadriť myšlienky v súvislom hovorenom prejave.	viesť jednoduchý dialóg a klásť vecné otázky	rozširovanie slovnej zásoby prostredníctvom tém dialógu,	0		rozširovanie slovnej zásoby prostredníctvom tém dialógu,	1		rozširovanie slovnej zásoby prostredníctvom tém dialógu,	0		
	pozorne počúvať partnera v dialógu a reagovať na jeho repliky	používanie vhodných slovných spojení a viet pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov,	0		používanie vhodných slovných spojení a viet pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov,	2		používanie vhodných slovných spojení a viet pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov,	0		
Použiť pri porozumení a tvorení textu primerané jazykové znalosti.	vyjadriť myšlienky, potreby a pocity jazykovo a sociálne primeraným spôsobom	uplatňovanie a rozlišovanie melódie viet podľa komunikačného zámeru,	0		uplatňovanie a rozlišovanie melódie viet podľa komunikačného zámeru,	2		uplatňovanie a rozlišovanie melódie viet podľa komunikačného zámeru,	0		
		funkčné používanie pohybových prostriedkov počas dialógu,	0		funkčné používanie pohybových prostriedkov počas dialógu,	1		funkčné používanie pohybových prostriedkov počas dialógu,	0		
		uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (kvantita, výslovnosť dvojhlások, slovný prízvuk, spodobovanie a splývavá výslovnosť).	0		uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (kvantita, výslovnosť dvojhlások, slovný prízvuk).	2		uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (kvantita, výslovnosť dvojhlások, slovný prízvuk, spodobovanie a splývavá výslovnosť).	0		
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):			**Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):**			**Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):**			
		pozdrav, predstavenie sa			tykanie/vykanie, poďakovanie, ospravedlnenie				0		
		prosba, prianie, nesúhlas, námietka, požiadanie o informáciu, poskytnutie informácie			prosba, prianie, nesúhlas, námietka, požiadanie o informáciu, poskytnutie informácie, zdôvodnenie,				0		
		rozhovor, otázka (zisťovacia, doplňovacia)			rozhovor, otázka (zisťovacia a doplňovacia), odpoveď, pozorné počúvanie,				0		
		slovo, slovné spojenie, veta,			slovo, slovné spojenie, veta,				0		
		spisovná výslovnosť (hláska, dĺžka hlásky).			spisovná výslovnosť (hláska, dĺžka hlásky, dvojhláska, prízvuk, melódia).				0		
		Hovorená produkcia	počet h.		Hovorená produkcia	počet h.		Hovorená produkcia	počet h.		
		Príprava a prednes hovoreného prejavu			**Príprava a prednes hovoreného prejavu**	10		**Príprava a prednes hovoreného prejavu**		7	
Použiť pri porozumení a tvorení textu primerané jazykové znalosti.	zhromaždiť základné informácie k téme hovoreného prejavu,	výber témy hovoreného prejavu s pomocou učiteľa alebo samostatne,	3		výber témy hovoreného prejavu s pomocou učiteľa alebo samostatne,	2		výber témy hovoreného prejavu s pomocou učiteľa alebo samostatne,	1		
	sformulovať jednoduchú ústnu informáciu,	zhromažďovanie slovnej zásoby a informácií potrebných na rozvíjanie témy,	2		zhromažďovanie slovnej zásoby a informácií potrebných na rozvíjanie témy,	2		zhromažďovanie slovnej zásoby a informácií potrebných na rozvíjanie témy,	1		
Použiť pri porozumení a tvorení textu primerané jazykové znalosti.	povedať hlavné znaky pozorovaného objektu a pozorovanej činnosti,	rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru: informovať, rozprávať, opísať,	3		rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru: informovať, rozprávať, opísať,			rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru: informovať, rozprávať, opísať,	1		
Orientovať sa v nesúvislých a obrazovo-písaných textoch.	vyrozprávať príbeh na základe vlastnej skúsenosti alebo zážitku,	členenie textu, využitie obrázkovej alebo slovnej osnovy,	0		členenie textu, využitie obrázkovej alebo slovnej osnovy,	2		členenie textu, využitie obrázkovej alebo slovnej osnovy,	1		
	korigovať nepresnosti alebo nejasnosti vo svojom ústnom vyjadrení,	artikulačné a výslovnostné cvičenia, cvičenia na moduláciu hlasu a na situačne vhodné používanie mimiky a gest,	2		artikulačné a výslovnostné cvičenia, cvičenia na moduláciu hlasu a na situačne vhodné používanie mimiky a gest,			artikulačné a výslovnostné cvičenia, cvičenia na moduláciu hlasu a na situačne vhodné použí- vanie mimiky a gest,	1		
		prednes hovoreného prejavu v prostredí triedy,	0		prednes hovoreného prejavu v prostredí triedy,	2		prednes hovoreného prejavu v prostredí triedy,	1		
everbálne predstavu o sebe a svoje prežív	predniesť jednoduchý príležitostný prejav,	jednoduché techniky zvládania trémy pri prednese prejavu.	0		jednoduché techniky zvládania trémy pri prednese prejavu.	2		jednoduché techniky zvládania trémy pri prednese prejavu.	1		
		Reflexia hovoreného/počúvaného prejavu			**Reflexia hovoreného/počúvaného prejavu**	8		**Reflexia hovoreného/počúvaného prejavu**		4h. PDA, VLA	
Použiť pri porozumení a tvorení textu primerané jazykové znalosti.	korigovať nepresnosti alebo nejasnosti vo svojom ústnom vyjadrení,	úprava nepresností a nejasností v ústnom vyjadrení pomocou učiteľa alebo spolužiakov,	2		úprava nepresností a nejasností v ústnom vyjadrení pomocou učiteľa alebo spolužiakov,	2		úprava nepresností a nejasností v ústnom vyjadrení pomocou učiteľa alebo spolužiakov,	1		
Vyjadriť verbálne a neverbálne predstavu o sebe a svoje prežívanie okolitého sveta.	uplatniť pri hovorení situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky.	pozorné počúvanie hovoreného prejavu spolužiakov a iných hovoriacich,	0	KUK	pozorné počúvanie hovoreného prejavu spolužiakov a iných hovoriacich,	2		pozorné počúvanie hovoreného prejavu spolužiakov a iných hovoriacich,	1		
Klásť otázky zamerané na obsah textu a na vlastné porozumenie textu	vypočuť hovorený prejav a klásť otázky k jeho obsahu,	kladenie otázok k obsahu počúvaného prejavu, vyslovovanie predpokladov,	0		kladenie otázok k obsahu počúvaného prejavu, vyslovovanie predpokladov,	2		kladenie otázok k obsahu počúvaného prejavu, vyslovovanie predpokladov,	1		
		formulovanie odpovedí na položené otázky.	2		formulovanie odpovedí na položené otázky.	2		formulovanie odpovedí na položené otázky.	1		
		Žánre hovoreného textu			**Žánre hovoreného textu**	6		**Žánre hovoreného textu**		8	

Vyjadriť myšlienky v súvislom hovorenor	zhromaždiť základné informácie k téme hovor	vyjadrenie kľúčových informácií v jednoduchom informačnom texte (odkaz, oznam),	0		vyjadrenie kľúčových informácií v jednoduchom informačnom texte (odkaz, oznam),	1		vyjadrenie kľúčových informácií v jednoduchom informačnom texte (odkaz, oznam),	2		
Vyjadriť myšlienky v súvislom hovorenom prejave.	vyrozprávať príbeh na základe vlastnej skúsenosti alebo zážitku	jednoduché rozprávanie: prežitá skúsenosť, reálny alebo vymyslený príbeh,	2		jednoduché rozprávanie: prežitá skúsenosť, reálny alebo vymyslený príbeh,	2		jednoduché rozprávanie: prežitá skúsenosť, reálny alebo vymyslený príbeh,	1		
		uplatnenie časovej postupnosti v rozprávaní,	0		uplatnenie časovej postupnosti v rozprávaní,	1		uplatnenie časovej postupnosti v rozprávaní,	1		
	povedať hlavné znaky pozorovaného objektu a pozorovanej činnosti	jednoduchý opisný text: postupnosť dejov pri opise pracovného postupu; hlavné znaky opisovaného objektu (konkrétny predmet alebo blízka osoba),	0		jednoduchý opisný text: postupnosť dejov pri opise pracovného postupu; hlavné znaky opisovaného objektu (konkrétny predmet alebo blízka osoba),	1		jednoduchý opisný text: postupnosť dejov pri opise pracovného postupu; hlavné znaky opisovaného objektu (konkrétny predmet alebo blízka osoba),	4		
Vyjadriť myšlienky v súvislom hovorenor	predniesť jednoduchý príležitostný prejav	jednoduchý príležitostný prejav: nácvik ústneho pozvania, privítania, rozlúčenia, blahoželania a tradičného vinša.	0		jednoduchý príležitostný prejav: nácvik ústneho pozvania, privítania, rozlúčenia, blahoželania a tradičného vinša.	1		jednoduchý príležitostný prejav: nácvik ústneho pozvania, privítania, rozlúčenia, blahoželania a tradičného vinša.	0		
		Komunikačné prostriedky a pravidlá			**Komunikačné prostriedky a pravidlá**	8		**Komunikačné prostriedky a pravidlá**		7	**Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):**
Vyjadriť myšlienky v súvislom hovorenor	sformulovať jednoduchú ústnu informáciu	vyjadrovanie myšlienok v ucelených vetách a jednoduchých súvetiach,	0		vyjadrovanie myšlienok v ucelených vetách a jednoduchých súvetiach,	2		vyjadrovanie myšlienok v ucelených vetách a jednoduchých súvetiach,	1		téma, rozvíjanie témy, osnova (úvod, jadro, záver), časová postupnosť,
Použiť pri porozumení a tvorení textu primerané jazykové znalosti.	uplatniť pri hovorení situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky	používanie viet s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, otázka, výzva (rozkaz, prosba), prianie, nesúhlas, námietka,	0		používanie viet s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, otázka, výzva (rozkaz, prosba), prianie, nesúhlas, námietka,	1		používanie viet s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, otázka, výzva (rozkaz, prosba), prianie, nesúhlas, námietka,	1		informácia (odkaz, oznam), rozprávanie (zážitok, skúsenosť, príbeh), opis (pracovného postupu, predmetu, osoby),
vyjadriť verbálne a neverbálne predstavu o sebe a svoje prežívanie okolitého sveta		vyjadrovanie vzťahu k pomenúvaným javom prostredníctvom emocionálnych slov alebo jed- noduchých frazém (prirovnania alebo iné frazémy, ktorým žiaci rozumejú),	0		vyjadrovanie vzťahu k pomenúvaným javom prostredníctvom emocionálnych slov alebo jednoduchých frazém (prirovnania alebo iné frazémy, ktorým žiaci rozumejú),	1		vyjadrovanie vzťahu k pomenúvaným javom prostredníctvom emocionálnych slov alebo jed- noduchých frazém (prirovnania alebo iné frazémy, ktorým žiaci rozumejú),	1		pozvanie, privítanie, rozlúčenie, blahoželanie, vinš,
Použiť pri porozumení a tvorení textu primerané jazykové znalosti.	ždiť základné informácie k téme hovoreného p	uplatňovanie jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová.	0		uplatňovanie jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová.	1		uplatňovanie jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová.	1		zámer vety: oznámenie, otázka, rozkaz, prosba, prianie, nesúhlas, námietka, zdôvodnenie,
		uplatňovanie melódie, významovej pauzy a tempa prejavu podľa obsahu a komunikačného zámeru textu,	0		uplatňovanie melódie, významovej pauzy a tempa prejavu podľa obsahu a komunikačného zámeru textu,	1		uplatňovanie melódie, významovej pauzy a tempa prejavu podľa obsahu a komunikačného zámeru textu,	1		slová s podobným významom, slová s opačným významom, nadradené a podradené slová, ci- tovo zafarbené slová, prirovnanie,
		uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (kvantita, výslovnosť dvojhlások, slovný prízvuk, spodobovanie a splývavá výslovnosť).	0		uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (kvantita, výslovnosť dvojhlások.	1		uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (kvantita, výslovnosť dvojhlások, slovný prízvuk, spodobovanie a splývavá výslovnosť).	1		spisovná výslovnosť (melódia, prestávka, prízvuk, dĺžka hlásky, dvojhláska).
	uplatniť pri hovorení situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky	pozorovanie rozdielov medzi spisovnou výslovnosťou a bežnou výslovnosťou v danom regióne alebo v miestnom náreč.	0		pozorovanie rozdielov medzi spisovnou výslovnosťou a bežnou výslovnosťou v danom regióne alebo v miestnom náreč.	1		pozorovanie rozdielov medzi spisovnou výslovnosťou a bežnou výslovnosťou v danom regióne alebo v miestnom náreč.	1		
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):			**Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):**			**Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):**			
		téma, rozvíjanie témy,			téma, rozvíjanie témy osnova (úvod, jadro, záver)			téma, rozvíjanie témy osnova (úvod, jadro, záver)časová postupnosť			
		rozprávanie (zážitok, skúsenosť, príbeh), opis (pracovného postupu, predmetu, osoby),			informácia (odkaz, oznam), rozprávanie (zážitok, skúsenosť, príbeh), opis (pracovného postupu, predmetu, osoby),			informácia (odkaz, oznam), rozprávanie (zážitok, skúsenosť, príbeh), opis (pracovného postupu, predmetu, osoby),			
					pozvanie, privítanie, rozlúčenie, blahoželanie, vinš,			pozvanie, privítanie, rozlúčenie, blahoželanie, vinš,			
					zámer vety: oznámenie, otázka, rozkaz, prosba, prianie, nesúhlas, námietka, zdôvodnenie,			zámer vety: oznámenie, otázka, rozkaz, prosba, prianie, nesúhlas, námietka, zdôvodnenie,			
					slová s podobným významom, slová s opačným významom,prirovnanie,			slová s podobným významom, slová s opačným významom, nadradené a podradené slová, ci- tovo zafarbené slová, prirovnanie.			
					spisovná výslovnosť (melódia, prestávka,dvojhláska).			spisovná výslovnosť (melódia, prestávka, prízvuk, dĺžka hlásky, dvojhláska).			
		Písaná produkcia			**Písaná produkcia**			**Písaná produkcia**			
		Elementárne písanie			**Elementárne písanie**	11		**Elementárne písanie**			
Písať čitateľným rukopisom a uplatniť pri písaní základné pravopisné pravidlá		prípravné (predpisateľské) cviky, percepčno-motorické zručnosti pri písaní,	24		prípravné (predpisateľské) cviky, percepčno-motorické zručnosti pri písaní,	1		prípravné (predpisateľské) cviky, percepčno-motorické zručnosti pri písaní,	0		
Písať čitateľným rukopisom a uplatniť pri písaní základné pravopisné pravidlá	písať všetky písmená slovenskej abecedy automatizovane a čitateľne	fonematická analýza a diferenciácia, prevod hlásky na písmeno,	5		fonematická analýza a diferenciácia, prevod hlásky na písmeno,	2		fonematická analýza a diferenciácia, prevod hlásky na písmeno,	0		
	písať všetky písmená slovenskej abecedy automatizovane a čitateľne	písanie písmen slovenskej abecedy,	51		písanie písmen slovenskej abecedy,	2		písanie písmen slovenskej abecedy,	0		
Vytvoriť primeraný písaný a obrazovo-písaný text	vytvoriť súvislý písaný alebo obrazovo-písaný text	písanie slov, odpis písaného textu, prepis tlačeného textu,	40		písanie slov, odpis písaného textu, prepis tlačeného textu, písanie podľa diktovania,	4		písanie slov, odpis písaného textu, prepis tlačeného textu, písanie podľa diktovania,	0		
Vytvoriť primeraný písaný a obrazovo-písaný text	vyjadriť písaním svoje pocity a predstavy	písomné vyjadrovanie vlastných myšlienok.	0		písomné vyjadrovanie vlastných myšlienok.	2		písomné vyjadrovanie vlastných myšlienok.	0		
		Proces tvorenia textu			**Proces tvorenia textu**	10		**Proces tvorenia textu**		7	
Písať čitateľným rukopisom a uplatniť pri písaní základné pravopisné pravidlá	zhromaždiť základné informácie k téme textu	výber témy písaného textu pomocou učiteľa alebo samostatne,	4		výber témy písaného textu pomocou učiteľa alebo samostatne,	2		výber témy písaného textu pomocou učiteľa alebo samostatne,	1		
Vytvoriť primeraný písaný a obrazovo-písaný text	napísať jednoduchý informačný text	rozvíjanie témy podľa komunikačného/autorského zámeru: informácia, rozprávanie, opis, voľné písanie,	0		rozvíjanie témy podľa komunikačného/autorského zámeru: informácia, rozprávanie, opis	2		rozvíjanie témy podľa komunikačného/autorského zámeru: informácia, rozprávanie, opis, voľné písanie,	1		
	zhromaždiť základné informácie k téme textu	využívanie základných spôsobov zhromažďovania myšlienok k téme,	0		využívanie základných spôsobov zhromažďovania myšlienok k téme,	0		využívanie základných spôsobov zhromažďovania myšlienok k téme,	1		
		výber vhodných slov, slovných spojení a vetných celkov podľa komunikačného/autorského zámeru,	0		výber vhodných slov, slovných spojení a vetných celkov podľa komunikačného/autorského zámeru,	2		výber vhodných slov, slovných spojení a vetných celkov podľa komunikačného/autorského zámeru,	1		
	vytvoriť súvislý písaný alebo obrazovo-písaný text na tému blízku ich životnej a jazykovej skúsenosti	využívanie obrázkovej osnovy pri členení textu,	0		využívanie obrázkovej alebo slovnej osnovy pri členení textu,	2		využívanie obrázkovej alebo slovnej osnovy pri členení textu,	1		
	upraviť obsahovú a jazykovú stránku napísaného textu	tvorenie konceptu textu a jeho úprava pomocou učiteľa alebo prostredníctvom kontrolných otázok,	0		tvorenie konceptu textu a jeho úprava pomocou učiteľa alebo prostredníctvom kontrolných otázok,	2		tvorenie konceptu textu a jeho úprava pomocou učiteľa alebo prostredníctvom kontrolných otázok,	1		
Vytvoriť primeraný písaný a obrazovo-písaný text	napísať príbeh, vlastnú skúsenosť alebo zážitok	prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy.	0		prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy.	0		prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy.	1		

		Žánre písaného textu			**Žánre písaného textu**	2		**Žánre písaného textu**				
Vytvoriť primeraný písaný a obrazovo-písaný text	napísať jednoduchý informačný text	vyjadrenie kľúčových informácií v jednoduchom informačnom texte (odkaz, oznam),	0		vyjadrenie kľúčových informácií v jednoduchom informačnom texte (odkaz, oznam),	0		vyjadrenie kľúčových informácií v jednoduchom informačnom texte (odkaz, oznam),	1			
Orientovať sa v nesúvislých a obrazovo-písaných textoch	vytvoriť súvislý písaný alebo obrazovo-písaný text na tému blízku ich životnej a jazykovej skúsenosti	tvorenie jednoduchého nesúvislého textu (zoznam) a obrazovo-písaného textu (pozvánka, po- hľadnica),	0		tvorenie jednoduchého nesúvislého textu (zoznam) a obrazovo-písaného textu (pohľadnica),	1		tvorenie jednoduchého nesúvislého textu (zoznam) a obrazovo-písaného textu (pozvánka, po- hľadnica),	1			
	vyjadriť písaním svoje pocity a predstavy	jednoduché písomné rozprávanie: vyjadrenie prežitej udalosti, zážitku, vymyslený príbeh,	0		jednoduché písomné rozprávanie: vyjadrenie prežitej udalosti, zážitku, vymyslený príbeh,	0		jednoduché písomné rozprávanie: vyjadrenie prežitej udalosti, zážitku, vymyslený príbeh,	1			
	napísať príbeh, vlastnú skúsenosť alebo zážitok	uplatnenie časovej postupnosti v rozprávaní,	0		uplatnenie časovej postupnosti v rozprávaní,	1		uplatnenie časovej postupnosti v rozprávaní,	1			
	zapísať hlavné znaky pozorovaného objektu a pozorovanej činnosti	jednoduchý opisný text: postupnosť dejov pri opise pracovného postupu; hlavné znaky opiso- vaného objektu (konkrétny predmet alebo blízka osoba),	0		jednoduchý opisný text: postupnosť dejov pri opise pracovného postupu;			jednoduchý opisný text: postupnosť dejov pri opise pracovného postupu; hlavné znaky opiso- vaného objektu (konkrétny predmet alebo blízka osoba),	1			
Vytvoriť primeraný písaný a obrazovo-písaný text	napísať príbeh, vlastnú skúsenosť alebo zážitok	jednoduché techniky tvorivého písania.	1		jednoduché techniky tvorivého písania.	0		jednoduché techniky tvorivého písania.	1			
		Komunikačné prostriedky a pravidlá			**Komunikačné prostriedky a pravidlá**	4		**Komunikačné prostriedky a pravidlá**				
Vyjadriť myšlienky v súvislom hovorenom prejave	Formulovať otázku, prosbu, prianie, nesúhlas, námietku a jednoduché zdôvodnenie. Poďakovať a ospravedlniť sa primerane adresátovi a prostrediu. Nadviazať kontakt s komunikačným partnerom.	vyjadrovanie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, výzva (rozkaz, prosba), prianie, nesúhlas, námietka,	0		vyjadrovanie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, výzva (rozkaz, prosba), prianie, nesúhlas, námietka,	0		vyjadrovanie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, výzva (rozkaz, prosba), prianie, nesúhlas, námietka,	1			
Vytvoriť primeraný písaný a obrazovo-písaný text	Uplatniť pri písaní osvojené pravopisné pravidlá	používanie základných prostriedkov nadväzovania viet v texte (opakovanie slova, synonymá, zámená, rovnaký tvar slovesa),	0		používanie základných prostriedkov nadväzovania viet v texte (opakovanie slova, synonymá, zámená, rovnaký tvar slovesa),	0		používanie základných prostriedkov nadväzovania viet v texte (opakovanie slova, synonymá, zámená, rovnaký tvar slovesa),	1			
Písať čitateľným rukopisom a uplatniť pri písaní základné pravopisné pravidlá	Uplatniť pri písaní osvojené pravopisné pravidlá	uplatňovanie jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová,	0		uplatňovanie jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: slová s podobným a opačným významom	2		uplatňovanie jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová,	1			
Vyjadriť myšlienky v súvislom hovorenom prejave	Vyjadriť myšlienky, potreby a pocity jazykovo a sociálne primeraným spôsobom.	vyjadrovanie vzťahu k pomenúvaným javom prostredníctvom emocionálnych slov alebo jednoduchých frazém (prirovnania alebo iné frazémy, ktorým žiaci rozumejú).	0		vyjadrovanie vzťahu k pomenúvaným javom prostredníctvom emocionálnych slov alebo jednoduchých frazém (prirovnania alebo iné frazémy, ktorým žiaci rozumejú).	2		vyjadrovanie vzťahu k pomenúvaným javom prostredníctvom emocionálnych slov alebo jednoduchých frazém (prirovnania alebo iné frazémy, ktorým žiaci rozumejú).	1			
		Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu			**Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu**	63		**Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu**		90		
Vytvoriť primeraný písaný a obrazovo-písaný text	Písať všetky písmená slovenskej abecedy automatizovane a čitateľne	- fonematický pravopis: rozlišovacie znamienka;	1		- fonematický pravopis: rozlišovacie znamienka; delenie hlások na samohlásky (krátke, dlhé), dvojhlásky a spoluhlásky (tvrdé, mäkké) ako východisko uplatňovania fonematického pravo- pisu; pravopis i/í po mäkkých spoluhláskach, y/ý po tvrdých spoluhláskach; slabičný pravopis (de, le, lie atď.); pravopis dvojhlások, pravopis ä, dvojzložkové písmená (ch, dz, dž); pravopis slabík so slabikotvornými spoluhláskami	50		- fonematický pravopis: rozlišovacie znamienka; delenie hlások na samohlásky (krátke, dlhé), dvojhlásky a spoluhlásky (tvrdé, mäkké) ako východisko uplatňovania fonematického pravo- pisu; pravopis i/í po mäkkých spoluhláskach, y/ý po tvrdých spoluhláskach; slabičný pravopis (de, le, lie atď.); pravopis dvojhlások, pravopis ä, dvojzložkové písmená (ch, dz, dž); pravopis slabík so slabikotvornými spoluhláskami,	0			
Vytvoriť primeraný písaný a obrazovo-písaný text	písať všetky písmená slovenskej abecedy automatizovane a čitateľne	- sémantický pravopis: písanie veľkého písmena na začiatku vety;	1		- sémantický pravopis: písanie veľkého písmena na začiatku vety;	3		- sémantický pravopis: písanie veľkého písmena na začiatku vety; rozlišovanie pravopisu všeobecných a vlastných podstatných mien (mená osôb, zvierat, miestne geografické názvy),	12			
Písať čitateľným rukopisom a uplatniť pri písaní základné pravopisné pravidlá	Uplatniť pri písaní osvojené pravopisné pravidlá	- etymologický pravopis: vymedzenie obojakých spoluhlások; písanie i/y, í/ý po obojakých spo- luhláskach v koreňoch domácich slov (frekventovaných a deťom blízkych); pravopis prevzatých slov (frekventovaných a deťom blízkych),	0		- etymologický pravopis: vymedzenie obojakých spoluhlások; písanie i/y, í/ý po obojakých spoluhláskach v koreňoch domácich slov (frekventovaných a deťom blízkych); pravopis prevzatých slov (frekventovaných a deťom blízkych),	0		- etymologický pravopis: vymedzenie obojakých spoluhlások; písanie i/y, í/ý po obojakých spo- luhláskach v koreňoch domácich slov (frekventovaných a deťom blízkych); pravopis prevzatých slov (frekventovaných a deťom blízkych),	76			
Písať čitateľným rukopisom a uplatniť pri písaní základné pravopisné pravidlá	Uplatniť pri písaní osvojené pravopisné pravidlá	- morfematický pravopis: vybrané slovesné tvary a slovotvorné prípony: jednotné písanie i/í v tvaroch minulého času; jednotné písanie i/í ako tematickej morfémy (*robiť, robím*); jednotné písanie prípon pri zdrobnených, zväčšených alebo citovo zafarbených slovách (*nos-ík,nos- ísko , mam-ička*),	0		- morfematický pravopis: vybrané slovesné tvary a slovotvorné prípony: jednotné písanie i/í v tvaroch minulého času; jednotné písanie i/í ako tematickej morfémy (*robiť, robím*); jednotné písanie prípon pri zdrobnených, zväčšených alebo citovo zafarbených slovách (*nos-ík,nos- ísko , mam-ička*),	0		- morfematický pravopis: vybrané slovesné tvary a slovotvorné prípony: jednotné písanie i/í v tvaroch minulého času; jednotné písanie i/í ako tematickej morfémy (*robiť, robím*); jednotné písanie prípon pri zdrobnených, zväčšených alebo citovo zafarbených slovách (*nos-ík,nos- ísko , mam-ička*),	1			
Písať čitateľným rukopisom a uplatniť pri písaní základné pravopisné pravidlá	Uplatniť pri písaní osvojené pravopisné pravidlá	- interpunkčný pravopis: interpunkčné znamienka na konci vety;	1		- interpunkčný pravopis: interpunkčné znamienka na konci vety; použitie spojovníka pri delení slov na konci riadka; písanie čiarky v jednoduchej vete.	10		- interpunkčný pravopis: interpunkčné znamienka na konci vety; použitie spojovníka pri delení slov na konci riadka; písanie čiarky v jednoduchej vete.	1			
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):			**Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):**			**Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):**				
		písmeno, písané písmo, tlačené písmo,			písmeno, abeceda, písané písmo, tlačené písmo,							
		text, téma			text, téma, rozvíjanie témy, osnova (úvod, jadro, záver), časová postupnosť,			text, téma, rozvíjanie témy, osnova (úvod, jadro, záver), časová postupnosť,				
		informácia (odkaz, oznam, pozvánka, pohľadnica), rozprávanie (zážitok, skúsenosť, príbeh), opis (pracovného postupu, predmetu, osoby),			informácia(pohľadnica), opis(predmetu)			informácia (odkaz, oznam, pozvánka, pohľadnica), rozprávanie (zážitok, skúsenosť, príbeh), opis (pracovného postupu, predmetu, osoby),				
		zámer vety: oznámenie, otázka, rozkaz, prosba, prianie, nesúhlas, námietka, zdôvodnenie,			zámer vety: oznámenie, otázka, rozkaz, prosba, prianie, nesúhlas, námietka, zdôvodnenie,			zámer vety: oznámenie, otázka, rozkaz, prosba, prianie, nesúhlas, námietka, zdôvodnenie,				
		slová s podobným významom, slová s opačným významom, nadradené a podradené slová, citovo zafarbené slová, prirovnanie,			slová s podobným významom, slová s opačným významom, prirovnanie,			slová s podobným významom, slová s opačným významom, nadradené a podradené slová, citovo zafarbené slová, prirovnanie,				
		pravopis a pravopisné pravidlo,			pravopis a pravopisné pravidlo,			pravopis a pravopisné pravidlo,				
		rozlišovacie znamienka; samohlásky (krátke, dlhé), dvojhlásky a spoluhlásky (tvrdé, mäkké), slabikotvorné spoluhlásky,			rozlišovacie znamienka; samohlásky (krátke, dlhé), dvojhlásky a spoluhlásky (tvrdé, mäkké), slabikotvorné spoluhlásky,			rozlišovacie znamienka; samohlásky (krátke, dlhé), dvojhlásky a spoluhlásky (tvrdé, mäkké), slabikotvorné spoluhlásky,				
		pravopis vlastných podstatných mien (mená osôb a zvierat, miestne geografické názvy),						pravopis vlastných podstatných mien (mená osôb a zvierat, miestne geografické názvy),				
		obojaké spoluhlásky, vybrané slová, príbuzné slová,						obojaké spoluhlásky, vybrané slová, príbuzné slová,				
		veta, začiatok vety, koniec vety, interpunkčné znamienka (bodka, otáznik, výkričník, čiarka, spojovník).			veta, začiatok vety, koniec vety, interpunkčné znamienka (bodka, otáznik, výkričník, čiarka, spojovník).			veta, začiatok vety, koniec vety, interpunkčné znamienka (bodka, otáznik, výkričník, čiarka, spojovník).				

		Vecná recepcia			**Vecná recepcia**			**Vecná recepcia**				
		Elementárne čítanie			**Elementárne čítanie**	10		**Elementárne čítanie**		7		
Orientovať sa v nesúvislých a obrazovo-písaných textoch	Orientovať sa v nesúvislom a obrazovo-písanom texte	fonematické uvedomovanie – sluchová analýza zvukových jednotiek hovorenej reči (rozlišovanie slov, slabík, identifikácia hlások),	0		fonematické uvedomovanie – sluchová analýza zvukových jednotiek hovorenej reči (rozlišovanie slov, slabík, identifikácia hlások),	2		fonematické uvedomovanie – sluchová analýza zvukových jednotiek hovorenej reči (rozlišovanie slov, slabík, identifikácia hlásky),	0			
Orientovať sa v nesúvislých a obrazovo-písaných textoch	Orientovať sa v nesúvislom a obrazovo-písanom texte	poznávanie písmen, upevňovanie korešpondencie hlásky a písmena,	0		poznávanie písmen, upevňovanie korešpondencie hlásky a písmena,	2		poznávanie písmen, upevňovanie korešpondencie hlásky a písmena,	0			
Počúvať a čítať primerané vecné texty	Prečítať primerane náročný vecný text plynulo a správne, nahlas a potichu	nácvik čítania slov, viet a krátkych textov (primeranej a postupne sa zvyšujúcej náročnosti),	6		nácvik čítania slov, viet a krátkych textov (primeranej a postupne sa zvyšujúcej náročnosti),	2		nácvik čítania slov, viet a krátkych textov (primeranej a postupne sa zvyšujúcej náročnosti),	0			
Počúvať a čítať primerané vecné texty	Prečítať primerane náročný vecný text plynulo a správne, nahlas a potichu	oprava vlastných chýb pri čítaní,	0		oprava vlastných chýb pri čítaní,	1		oprava vlastných chýb pri čítaní,	1			
Počúvať a čítať primerané vecné texty	Prečítať primerane náročný vecný text plynulo a správne, nahlas a potichu	uplatňovanie splývavej výslovnosti, významovej pauzy, melódie a tempa reči pri hlasnom čítaní,	0		uplatňovanie splývavej výslovnosti, významovej pauzy, melódie a tempa reči pri hlasnom čítaní,	1		uplatňovanie splývavej výslovnosti, významovej pauzy, melódie a tempa reči pri hlasnom čítaní,	1			
Orientovať sa v nesúvislých a obrazovo-písaných textoch	Orientovať sa v nesúvislom a obrazovo-písanom texte	ovládanie abecedy a jej využitie pri orientácii v abecedných zoznamoch.	0		ovládanie abecedy a jej využitie pri orientácii v abecedných zoznamoch.	2		ovládanie abecedy a jej využitie pri orientácii v abecedných zoznamoch.	5			
		Porozumenie textu			**Porozumenie textu**	6		**Porozumenie textu**		5		
orientovať sa v nesúvislých a obrazovo-písaných textoch	orientovať sa v nesúvislom a obrazovo - písanom texte	vytváranie predstáv o obsahu textu na základe ilustrácie, obrazového materiálu, nadpisu, s oporou o doterajšie znalosti žiaka,	3		vytváranie predstáv o obsahu textu na základe ilustrácie, obrazového materiálu, nadpisu, s oporou o doterajšie znalosti žiaka,	2		vytváranie predstáv o obsahu textu na základe ilustrácie, obrazového materiálu, nadpisu, s oporou o doterajšie znalosti žiaka,	1			
identifikovať v texte explicitné informácie a vyvodiť z textu základné implicitné informácie	identifikovať doslovné (explicitné)informácie v počúvanom a v čítanom texte	identifikovanie kľúčových slov v texte a ich jednoduché zaznamenanie,	3		identifikovanie kľúčových slov v texte a ich jednoduché zaznamenanie,	0		identifikovanie kľúčových slov v texte a ich jednoduché zaznamenanie,	1			
použiť pri porozumení a tvorení textu primerané jazykové znalosti	použiť pri porozumení textu primerané znalosti slovnej zásoby	porozumenie doslovného (explicitného) významu textu a jeho reprodukcia,	0		porozumenie doslovného (explicitného) významu textu a jeho reprodukcia,	0		porozumenie doslovného (explicitného) významu textu a jeho reprodukcia,	1			
klásť otázky zamerané na obsah textu a na vlastné porozumenie textu	použiť pri porozumení textu primerané znalosti slovnej zásoby, základných lexikálnych vzťahov a vetných celkov	- vyvodzovanie základných implicitných významov z textu (vytváranie inferencií) na základe otázok učiteľa: význam slov a slovných spojení, súvislosti medzi slovami a vetami, súvislosti medzi informáciami z textu a doterajšími znalosťami a skúsenosťami žiaka,	3		- vyvodzovanie základných implicitných významov z textu (vytváranie inferencií) na základe otázok učiteľa: význam slov a slovných spojení, súvislosti medzi slovami a vetami, súvislosti medzi informáciami z textu a doterajšími znalosťami a skúsenosťami žiaka,	2		- vyvodzovanie základných implicitných významov z textu (vytváranie inferencií) na základe otázok učiteľa: význam slov a slovných spojení, súvislosti medzi slovami a vetami, súvislosti medzi informáciami z textu a doterajšími znalosťami a skúsenosťami žiaka,	1			
použiť pri porozumení a tvorení textu primerané jazykové znalosti	sledovať vlastné porozumenie textu	- stručné zhrnutie získaných informácií.	0		- stručné zhrnutie získaných informácií.	2		- stručné zhrnutie získaných informácií.	1			
		Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu			**Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu**	4		**Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu**		3		
identifikovať v texte explicitné informáciena vyvodiť z textu základné implicitné informácie	identifikovať doslovné (explicitné)informácie v počúvanom a v čítanom texte	pozorovanie učiteľovho premýšľania pri čítaní (učiteľ „myslí nahlas"): komentovanie porozumenia alebo neporozumenia, identifikovanie príčiny nedostatočného porozumenia, naznačovanie riešenia,	0		pozorovanie učiteľovho premýšľania pri čítaní (učiteľ „myslí nahlas"): komentovanie porozumenia alebo neporozumenia, identifikovanie príčiny nedostatočného porozumenia, naznačovanie riešenia,	2		pozorovanie učiteľovho premýšľania pri čítaní (učiteľ „myslí nahlas"): komentovanie porozumenia alebo neporozumenia, identifikovanie príčiny nedostatočného porozumenia, naznačovanie riešenia,	1			
Klásť otázky zamerané na obsah textu a na vlastné porozumenie textu	sledovať vlastné porozumenie textu	hodnotenie vlastného porozumenia, posúdenie správnosti vlastnej odpovede, miery istoty (napr.Podľa čoho viem, že som to správne pochopil?),	0		hodnotenie vlastného porozumenia, posúdenie správnosti vlastnej odpovede, miery istoty (napr. Podľa čoho viem, že som to správne pochopil?),	0		hodnotenie vlastného porozumenia, posúdenie správnosti vlastnej odpovede, miery istoty (napr.Podľa čoho viem, že som to správne pochopil?),	1			
Počúvať a čítať primerané literárne texty	prečítať primerane náročný text plynulo a správne , nahlas a potichu	vnímanie chýb a nepresností pri čítaní ako prirodzenej súčasti učenia sa, ktorú je možné ovplyvniť vlastným úsilím, požiadaním o pomoc a komunikáciou s druhými.	0		vnímanie chýb a nepresností pri čítaní ako prirodzenej súčasti učenia sa, ktorú je možné ovplyvniť vlastným úsilím, požiadaním o pomoc a komunikáciou s druhými.	2		vnímanie chýb a nepresností pri čítaní ako prirodzenej súčasti učenia sa, ktorú je možné ovplyvniť vlastným úsilím, požiadaním o pomoc a komunikáciou s druhými.	1			
		Žánre vecného textu			**Žánre vecného textu**	8		**Žánre vecného textu**		7		
1. Identifikovať v texte explicitné informácie a vyvodiť z textu základné implicitné informácie.		vyhľadávanie kľúčových informácií v informačnom texte (kto, čo, kde, kedy, ako, prečo): oznam a správa,	0		vyhľadávanie kľúčových informácií v informačnom texte (kto, čo, kde, kedy, ako, prečo): oznam a správa,	2		vyhľadávanie kľúčových informácií v informačnom texte (kto, čo, kde, kedy, ako, prečo): oznam a správa,	1			
1. Počúvať a čítať primerané literárne texty, interpretovať ich obsah a obraznosť v kontexte vlastných skúseností.	Rozlíšiť medzi rozprávaním a informáciou.	porozumenie dejovej postupnosti, konania postáv a sprostredkovanej skúsenosti v bežnom (neumeleckom) rozprávaní: rozprávanie prežitej skúsenosti, reálny alebo vymyslený príbeh.	0		porozumenie dejovej postupnosti, konania postáv a sprostredkovanej skúsenosti v bežnom (neumeleckom) rozprávaní: rozprávanie prežitej skúsenosti, reálny alebo vymyslený príbeh.	2		porozumenie dejovej postupnosti, konania postáv a sprostredkovanej skúsenosti v bežnom (neumeleckom) rozprávaní: rozprávanie prežitej skúsenosti, reálny alebo vymyslený príbeh.	1			
1. Identifikovať v texte explicitné informácie a vyvodiť z textu základné implicitné informácie.	rozlíšiť medzi informáciou, opisom	porozumenie postupnosti dejov v opise pracovného postupu,	0		porozumenie postupnosti dejov v opise pracovného postupu,	0		porozumenie postupnosti dejov v opise pracovného postupu,	1			
		identifikovanie hlavných znakov opisovaného objektu,	0		identifikovanie hlavných znakov opisovaného objektu,	2		identifikovanie hlavných znakov opisovaného objektu,	1			
	orientovať sa v nesúvislom a obrazovo-písanom texte	orientácia v jednoduchých nesúvislých textoch: zoznam, rozvrh, plán, tabuľka,	0		orientácia v jednoduchých nesúvislých textoch: zoznam, rozvrh, plán, tabuľka,	0		orientácia v jednoduchých nesúvislých textoch: zoznam, rozvrh, plán, tabuľka,	1			
	Orientovať sa v nesúvislých a obrazovo-písaných textoch.	porozumenie jednoduchým obrazovo-písaným alebo obrazovo-hovoreným textom: jednoduché schémy a náčrty, piktogramy, obrazové encyklopédie, edukačné videá,	0		porozumenie jednoduchým obrazovo-písaným alebo obrazovo-hovoreným textom: jednoduché schémy a náčrty, piktogramy, obrazové encyklopédie, edukačné videá,	0		porozumenie jednoduchým obrazovo-písaným alebo obrazovo-hovoreným textom: jednoduché schémy a náčrty, piktogramy, obrazové encyklopédie, edukačné videá,	1			
vať sa v nesúvislých a obrazovo-písaných		identifikovanie reklamy v médiách a rozhovor o jej účinku.	0		identifikovanie reklamy v médiách a rozhovor o jej účinku.	2		identifikovanie reklamy v médiách a rozhovor o jej účinku.	1			
		Komunikačné prostriedky a pravidlá			**Komunikačné prostriedky a pravidlá**	6		**Komunikačné prostriedky a pravidlá**		13		
	sledovať vlastné porozumenie textu	pozorovanie jazykového vyjadrenia komunikačného zámeru a interpunkčných znamienok na konci vety,	0		pozorovanie jazykového vyjadrenia komunikačného zámeru a interpunkčných znamienok na konci vety,	2		pozorovanie jazykového vyjadrenia komunikačného zámeru a interpunkčných znamienok na konci vety,	1			
	použiť pri porozumení textu primerané znalosti slovnej zásoby, základných lexikálnych vzťahov a vetných celkov	úvod do poznávania slovných druhov: vytvorenie prvotnej predstavy o význame a využití slov- ných druhov v texte,	0		úvod do poznávania slovných druhov: vytvorenie prvotnej predstavy o význame a využití slovných druhov v texte,	0		úvod do poznávania slovných druhov: vytvorenie prvotnej predstavy o význame a využití slov- ných druhov v texte,	3			
		pojem časovanie a tvary slovesa v jednotlivých osobách prítomného času, rozlišovanie tvarov slovesa v texte,	0		pojem časovanie a tvary slovesa v jednotlivých osobách prítomného času, rozlišovanie tvarov slovesa v texte,	0		pojem časovanie a tvary slovesa v jednotlivých osobách prítomného času, rozlišovanie tvarov slovesa v texte,	1			
	Použiť pri porozumení a tvorení textu primerané jazykové znalosti.	rozlišovanie všeobecných a vlastných podstatných mien: základné významové skupiny vlast- ných podstatných mien (mená osôb, zvierat, miestne geografické názvy),	0		rozlišovanie všeobecných a vlastných podstatných mien: základné významové skupiny vlastných podstatných mien (mená osôb, zvierat, miestne geografické názvy).	0		rozlišovanie všeobecných a vlastných podstatných mien: základné významové skupiny vlast- ných podstatných mien (mená osôb, zvierat, miestne geografické názvy),	5			
		vyvodzovanie významov slov z textu: neznáme slová, viacvýznamové slová, emocionálne slová, frazeologické prirovnania a iné jednoduché frazémy,	0		vyvodzovanie významov slov z textu: neznáme slová, viacvýznamové slová, emocionálne slová, frazeologické prirovnania a iné jednoduché frazémy,	0		vyvodzovanie významov slov z textu: neznáme slová, viacvýznamové slová, emocionálne slová, frazeologické prirovnania a iné jednoduché frazémy,	0	VLA		
	použiť pri porozumení textu primerané	pozorovanie lexikálnych vzťahov v texte: slová s podobným a s opačným významom, nadradené a podradené slová,	0		pozorovanie lexikálnych vzťahov v texte: slová s podobným a s opačným významom, nadradené a podradené slová,	2		pozorovanie lexikálnych vzťahov v texte: slová s podobným a s opačným významom, nadradené a podradené slová,	2			

rozumení a tvorení textu primerané jazyk	znalosti slovnej zásoby, základných lexikálnych vzťahov a vetných celkov 🕮.	pozorovanie slovotvorne súvisiacich slov v texte, rozhovor o ich významovom vzťahu.	0		pozorovanie slovotvorne súvisiacich slov v texte, rozhovor o ich významovom vzťahu.	2		pozorovanie slovotvorne súvisiacich slov v texte, rozhovor o ich významovom vzťahu.	1			
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):			**Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):**			**Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):**				
		text, veta, slovo, slabika, hláska, písmeno			text, veta, slovo, slabika, hláska, písmeno, abeceda,			text, veta, slovo, slabika, hláska, písmeno, abeceda,				
		obsah textu, informácia, kľúčové slová, nadpis, ilustrácia			obsah textu, informácia, kľúčové slová, nadpis, ilustrácia, zhrnutie informácií,			obsah textu, informácia, kľúčové slová, nadpis, ilustrácia, zhrnutie informácií,				
								úvod, jadro, záver, časová postupnosť, odsek,				
					súvislý text: informácia rozprávanie (zážitok, skúsenosť, príbeh), opis (pracovného postupu,			súvislý text: informácia (oznam, správa), rozprávanie (zážitok, skúsenosť, príbeh), opis (pra- covného postupu, predmetu, osoby),				
								nesúvislý text: zoznam, rozvrh, plán, tabuľka, reklama,				
								slovné druhy: sloveso (časovanie, osoba), podstatné meno (všeobecné a vlastné podstatné mená),				
					slová s podobným významom, slová s opačným významom, citovo zafarbené slová, prirovnanie.			slová s podobným významom, slová s opačným významom, nadradené a podradené slová, citovo zafarbené slová, prirovnanie.				
		Zážitková recepcia			Zážitková recepcia			Zážitková recepcia				
		Čítanie s porozumením			**Čítanie s porozumením**	16		**Čítanie s porozumením**		25		
1. Počúvať a čítať primerané vecné texty.	prechádzať od počúvania čítaného textu k vlas	rozoznávanie slov a viet v počúvanom a v čítanom texte a uvedomenie si, že na seba nadvä- zujú a vytvárajú text,	70		rozoznávanie slov a viet v počúvanom a v čítanom texte a uvedomenie si, že na seba nadväzujú a vytvárajú text,	2		rozoznávanie slov a viet v počúvanom a v čítanom texte a uvedomenie si, že na seba nadvä- zujú a vytvárajú text,	3			
	odpovedať na otázky k čítanému alebo počúv	predvídanie z počutého a prečítaného textu,	10		predvídanie z počutého a prečítaného textu,	2		predvídanie z počutého a prečítaného textu,	3			
1. Identifikovať v texte explicitné informácie a vyvodiť z textu základné implicitné informácie.	čítať s porozumením texty umeleckej literatúry primeranej náročnosti 🕮,	identifikovanie základných stavebných prvkov textu (názov, verš, odsek),	3		identifikovanie základných stavebných prvkov textu (názov, strofa, rým, verš, odsek),	2		identifikovanie základných stavebných prvkov textu (názov, strofa, rým, verš, odsek),	4			
		odlíšenie textu od ilustrácie,	4		odlíšenie textu od ilustrácie, odlíšenie poézie od prózy,	2		odlíšenie textu od ilustrácie, odlíšenie poézie od prózy,	3			
	vyjadriť svoje pocity, myšlienky a zážitky z počúvaného, čítaného textu a z ilustrácií 👁 🕮,	domýšľanie jednoduchého príbehu podľa ilustrácie a čítanie ilustrácie,	10		domýšľanie jednoduchého príbehu podľa ilustrácie a čítanie ilustrácie,	2		domýšľanie jednoduchého príbehu podľa ilustrácie a čítanie ilustrácie,	3			
Počúvať a čítať primerané literárne texty,	odpovedať na otázky k čítanému alebo počúv	prerozprávanie obsahu čítaného a počúvaného textu s pomocnými otázkami a nápoveďami učiteľa,	6		prerozprávanie obsahu čítaného a počúvaného textu s pomocnými otázkami a nápoveďami učiteľa,	2		prerozprávanie obsahu čítaného a počúvaného textu s pomocnými otázkami a nápoveďami učiteľa,	3			
1. Počúvať a čítať primerané vecné texty.	čítať s porozumením texty umeleckej literatúry primeranej náročnosti 🕮,	odhadovanie významu neznámych slov, slovných spojení a umeleckých jazykových prostriedkov z kontextu (prirovnania, frazémy, emocionálne slová),	0		odhadovanie významu neznámych slov, slovných spojení a umeleckých jazykových prostriedkov z kontextu (prirovnania, frazémy, emocionálne slová),	2		odhadovanie významu neznámych slov, slovných spojení a umeleckých jazykových prostriedkov z kontextu (prirovnania, frazémy, emocionálne slová),	3			
		vyjadrenie pochopenia rozdielu medzi reálnym a imaginárnym svetom, uvádzanie príkladov na využitie fantázie.	0		vyjadrenie pochopenia rozdielu medzi reálnym a imaginárnym svetom, uvádzanie príkladov na využitie fantázie.	2		vyjadrenie pochopenia rozdielu medzi reálnym a imaginárnym svetom, uvádzanie príkladov na využitie fantázie.	3			
		Čítanie pre zážitok			**Čítanie pre zážitok**	14		**Čítanie pre zážitok**		30		
Počúvať a čítať primerané literárne texty, interpretovať ich obsah		rozpoznanie a identifikácia literárnych postáv, ich charakteru, vlastností, opis prostredia, si- tuácie, a to s pomocou ilustrácie aj bez nej,	10		rozpoznanie a identifikácia literárnych postáv, ich charakteru, vlastností, opis prostredia, si- tuácie, a to s pomocou ilustrácie aj bez nej,	2		rozpoznanie a identifikácia literárnych postáv, ich charakteru, vlastností, opis prostredia, si- tuácie, a to s pomocou ilustrácie aj bez nej,	3			
	identifikovať v texte to, čo ho zaujalo (myšlienky, slová, ilustrácie) 🕮,	sebapoznávanie, porovnávanie seba a vlastných skúsenosti s postavami a textami, hľadanie zhody a rozdielov, hľadanie riešení pre situácie v texte,	0		sebapoznávanie, porovnávanie seba a vlastných skúsenosti s postavami a textami, hľadanie zhody a rozdielov, hľadanie riešení pre situácie v texte,	2		sebapoznávanie, porovnávanie seba a vlastných skúsenosti s postavami a textami, hľadanie zhody a rozdielov, hľadanie riešení pre situácie v texte,	3			
	vyjadriť svoje pocity, myšlienky a zážitky z počúvaného, čítaného textu a z ilustrácií 👁 🕮,	vyjadrovanie a zdieľanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z textu a z ilustrácie verbál- nym aj neverbálnym spôsobom,	0	KUK	vyjadrovanie a zdieľanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z textu a z ilustrácie verbál- nym aj neverbálnym spôsobom,	2		vyjadrovanie a zdieľanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z textu a z ilustrácie verbál- nym aj neverbálnym spôsobom,	3			
	podeliť sa o potešenie z individuálnej recepcie textu, vyjadriť svoj postoj a odporúčania k textu 🕮 👥,	vyjadrovanie postoja k prečítanému a k počutému textu, k literárnym hrdinom a hrdinkám, k zobrazenej téme,	0		vyjadrovanie postoja k prečítanému a k počutému textu, k literárnym hrdinom a hrdinkám, k zobrazenej téme.	0	KUK	vyjadrovanie postoja k prečítanému a k počutému textu, k literárnym hrdinom a hrdinkám, k zobrazenej téme,	3			
1. Počúvať a čítať primerané literárne texty, interpretovať ich obsah a obraznosť v kontexte vlastných skúseností.	dramatizovať s pomocou učiteľa vhodné literárne texty 🕮,	stvárnenie obsahu textu metódami tvorivej dramatiky pod vedením učiteľa,	5		stvárnenie obsahu textu metódami tvorivej dramatiky pod vedením učiteľa,	0		stvárnenie obsahu textu metódami tvorivej dramatiky pod vedením učiteľa,	3			
	vyjadriť svoje pocity, myšlienky a zážitky z počúvaného, čítaného textu a z ilustrácií 👁 🕮,	formovanie empatie, súcitu, hodnôt a postojov na základe čítaného a počúvaného textu,	0	KUK	formovanie empatie, súcitu, hodnôt a postojov na základe čítaného a počúvaného textu,	2	KUK	formovanie empatie, súcitu, hodnôt a postojov na základe čítaného a počúvaného textu,	3			
	vyhľadávať texty na čítanie podľa svojho záujmu a účelu čítania samostatne alebo s pomocou iných 🕮.	spoznávanie vybraných tém v dielach slovenských a svetových autorov a v ľudovej slovesnej tvorbe,	0		spoznávanie vybraných tém v dielach slovenských a svetových autorov a v ľudovej slovesnej tvorbe,	2		spoznávanie vybraných tém v dielach slovenských a svetových autorov a v ľudovej slovesnej tvorbe,	3			
		sprostredkovanie umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch,	8		sprostredkovanie umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch,	2		sprostredkovanie umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch,	3			
	vyrozprávať svoje zážitky z návštevy divadelného alebo filmového predstavenia a z počúvania rozhlasového vysielania 🕮,	sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel (návšteva divadelného a filmového predstavenia),	2		sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel (návšteva divadelného a filmového predstavenia),	2		sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel (návšteva divadelného a filmového predstavenia),	3			
		porozumenie tomu, akú úlohu zohráva autor pri tvorení textu.	0		porozumenie tomu, akú úlohu zohráva autor pri tvorení textu.	0		porozumenie tomu, akú úlohu zohráva autor pri tvorení textu.	3			
		Samostatný/sebavedomý čitateľ			**Samostatný/sebavedomý čitateľ**	10		**Samostatný/sebavedomý čitateľ**		15		
		- vytváranie čitateľského portfólia, vedenie jednoduchých záznamov v rôznych formách a podobách o knihách, o svojom čítaní a jeho pokrokoch, a to s pomocou učiteľa alebo samo- statne,	0		- vytváranie čitateľského portfólia, vedenie jednoduchých záznamov v rôznych formách a podobách o knihách, o svojom čítaní a jeho pokrokoch, a to s pomocou učiteľa alebo samostatne,	2		- vytváranie čitateľského portfólia, vedenie jednoduchých záznamov v rôznych formách a podobách o knihách, o svojom čítaní a jeho pokrokoch, a to s pomocou učiteľa alebo samo- statne,	3			
		- orientovanie sa v zdrojoch na čítanie,	0		- orientovanie sa v zdrojoch na čítanie,	2		- orientovanie sa v zdrojoch na čítanie,	3			
		rozširovanie čitateľského teritória: vlastný, spontánny a cielený výber kníh a časopisov na čítanie,	0		rozširovanie čitateľského teritória: vlastný, spontánny a cielený výber kníh a časopisov na čítanie,	2		rozširovanie čitateľského teritória: vlastný, spontánny a cielený výber kníh a časopisov na čítanie,	3			
	vyhľadávať texty na čítanie podľa svojho záujmu a účelu čítania samostatne alebo s pomocou iných 🕮.	spoznávanie dostupných knižníc a ich využívanie (triedna knižnica, školská knižnica, mestská/obecná knižnica),	2		spoznávanie dostupných knižníc a ich využívanie (triedna knižnica, školská knižnica, mestská/obecná knižnica).	2		spoznávanie dostupných knižníc a ich využívanie (triedna knižnica, školská knižnica, mestská/obecná knižnica),	3			
y, interpretovať ich obsah a obraznosť v k		spoznávanie čitateľských skúseností a literárnych znalostí v rodine a blízkom okolí.	0		spoznávanie čitateľských skúseností a literárnych znalostí v rodine a blízkom okolí.	2		spoznávanie čitateľských skúseností a literárnych znalostí v rodine a blízkom okolí.	3			

		Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu			**Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu**	**8**		**Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu**		**12**	
y, interpretovať ich obsah a obraznosť v k	čítať s porozumením texty umeleckej literatúry primeranej náročnosti ☐,	- monitorovanie kvality čítania a možných zdrojov pomoci (*Viem text prečítať?, Čo mi pri tom môže pomôcť?*),	0		- monitorovanie kvality čítania a možných zdrojov pomoci (*Viem text prečítať?, Čo mi pri tom môže pomôcť?*),	2		- monitorovanie kvality čítania a možných zdrojov pomoci (*Viem text prečítať?, Čo mi pri tom môže pomôcť?*),	3		
	odpovedať na otázky k čítanému alebo počúvanému textu ☐,	monitorovanie porozumenia prípadne neporozumenia obsahu a významu prečítaného textu (*Viem, čo text hovorí?*),	0		monitorovanie porozumenia prípadne neporozumenia obsahu a významu prečítaného textu (*Viem, čo text hovorí?*),	2		monitorovanie porozumenia prípadne neporozumenia obsahu a významu prečítaného textu (*Viem, čo text hovorí?*),	3		
1. Klásť otázky zamerané na obsah textu a na vlastné porozumenie textu.	vyhľadávať texty na čítanie podľa svojho záujmu a účelu čítania samostatne alebo s pomocou iných ☐.	kladenie otázok na porozumenie, riešenie úloh k textom, prepájanie tém s reálnym životom,	0		kladenie otázok na porozumenie, riešenie úloh k textom, prepájanie tém s reálnym životom,	4		kladenie otázok na porozumenie, riešenie úloh k textom, prepájanie tém s reálnym životom,	3		
		uvedomenie si významu a potreby čítania literárnych textov a hodnotenie vlastných pokrokov v čítaní.	0		uvedomenie si významu a potreby čítania literárnych textov a hodnotenie vlastných pokrokov v čítaní.	0		uvedomenie si významu a potreby čítania literárnych textov a hodnotenie vlastných pokrokov v čítaní.	3		
		Tematické okruhy a textová realizácia			**Tematické okruhy a textová realizácia**	**0**		**Tematické okruhy a textová realizácia**		**14**	
		- tematické okruhy pre 1. cyklus: domov, rodina, priateľstvo, medziľudské vzťahy, medzigene- račné vzťahy a porozumenie, prijatie a odmietanie, česť/čestnosť, záľuby a koníčky, zdravie, dobro, zlo, pravda a lož, hra, humor, príroda okolo nás, svet zvierat, človek ako súčasť prírody, pomoc iným, moje mesto/obec, zvyky, spôsob života, mieste tradície a kultúra;			- tematické okruhy pre 1. cyklus: domov, rodina, priateľstvo, medziľudské vzťahy, medzigeneračné vzťahy a porozumenie, prijatie a odmietanie, česť/čestnosť, záľuby a koníčky, zdravie, dobro, zlo, pravda a lož, hra, humor, príroda okolo nás, svet zvierat, človek ako súčasť prírody, pomoc iným, moje mesto/obec, zvyky, spôsob života, mieste tradície a kultúra;			- tematické okruhy pre 1. cyklus: domov, rodina, priateľstvo, medziľudské vzťahy, medzigene- račné vzťahy a porozumenie, prijatie a odmietanie, česť/čestnosť, záľuby a koníčky, zdravie, dobro, zlo, pravda a lož, hra, humor, príroda okolo nás, svet zvierat, človek ako súčasť prírody, pomoc iným, moje mesto/obec, zvyky, spôsob života, mieste tradície a kultúra;	7	ETV, Kompas, PDA, VLA	
		- čítanie, počúvanie a sledovanie rôznych typov textov a rôznych žánrov (lyrické, epické, dra- matické žánre)* slovenskej a svetovej literatúry so zreteľom na detský aspekt a záujmy žiakov: riekanka, hádanka, ľudová pieseň, báseň, bájka, rozprávka, povesť, bábková hra, obrázkový príbeh, komiks.			- čítanie, počúvanie a sledovanie rôznych typov textov a rôznych žánrov (lyrické, epické, dramatické žánre)* slovenskej a svetovej literatúry so zreteľom na detský aspekt a záujmy žiakov: riekanka, hádanka, ľudová pieseň, báseň, bájka, rozprávka, povesť, bábková hra, obrázkový príbeh, komiks.			- čítanie, počúvanie a sledovanie rôznych typov textov a rôznych žánrov (lyrické, epické, dra- matické žánre)* slovenskej a svetovej literatúry so zreteľom na detský aspekt a záujmy žiakov: riekanka, hádanka, ľudová pieseň, báseň, bájka, rozprávka, povesť, bábková hra, obrázkový príbeh, komiks.	7	ETV, Kompas, PDA, VLA	
		**v 1.cykle sa nevyžaduje znalosť pojmu*			**v 1.cykle sa nevyžaduje znalosť pojmu*			**v 1.cykle sa nevyžaduje znalosť pojmu*			
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):			**Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):**			**Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):**			
		text, ilustrácia, autor, spisovateľ, kniha, časopis, knižnica,			text, ilustrácia, autor, spisovateľ, ilustrátor, kniha, časopis, knižnica,			text, ilustrácia, autor, spisovateľ, ilustrátor, kniha, časopis, knižnica,			
					nadpis, rým, verš, odsek,			nadpis, strofa, rým, verš, odsek,			
		riekanka, hádanka, ľudová pieseň, báseň, obrázkový príbeh.			riekanka, hádanka, ľudová pieseň, báseň, bájka, rozprávka, povesť, bábková hra, obrázkový príbeh.			riekanka, hádanka, ľudová pieseň, báseň, bájka, rozprávka, povesť, bábková hra, obrázkový príbeh.			
			298			231			264		

Komunikačná interakcia

Ciele	Výkonový štandard
viesť dialóg v súkromnom a verejnom prostredí vecne a sociálne primeraným spôsobom rešpektovať viacjazyčné prostredie, podporovať spolužiakov s iným materinským jazykom	**komunikovať s rešpektom so spolužiakmi z viacjazyčného prostredia viesť dialóg primerane téme, adresátovi a komunikačnému prostrediu iniciovať a viesť komunikáciu v skupine rovesníkov vyjadriť názor na bežné alebo aktuálne témy, zdôvodniť ho, prípadne pozmeniť rešpektovať názor komunikačného partnera vyjadriť súhlas, pochvalu, ocenenie, námietku alebo nesúhlas sociálne primeraným spôsobom využiť na komunikáciu situačne vhodný komunikačný kanál (pod dohľadom učiteľa alebo iného dospelého) používať základné žánre korešpondencie**

Komunikačné zvyklosti a viacjazyčnosť					
4. ročník			**5. ročník**		
získavanie informácií o iných jazykoch, najmä o inom materinskom jazyku spolužiakov			x		
x			porovnávanie komunikačných zvyklostí v slovenčine a v inom jazyku		
x			skupinový dialóg o viacjazyčnosti spolužiakov		
Dialogická komunikácia a kooperácia					
4. ročník			**5. ročník**		
stavba dialógu: nadviazanie kontaktu, obsah dialógu – striedanie replík, ukončenie kontaktu			x		
pravidlá vedenia dialógu: aktívne počúvať komunikačného partnera, vecne a jazykovo primerane reagovať na jeho repliky, neskákať si do reči, povzbudiť, pochváliť a oceniť komunikačného partnera, komunikovať zdvorilo a s rešpektom			x		
x			používanie jednoduchých argumentov na podporu názoru, rozlišovanie medzi faktami a domnienkami		
x			rozlišovanie priameho a sprostredkovaného dialógu v súkromnom a vo verejnom prostredí		

riziká dialógu vo verejnom a v internetovom prostredí			riziká dialógu vo verejnom a v internetovom prostredí	
nácvik dialógu v rôznych simulovaných a reálnych komunikačných situáciách			x	
Korešpondencia				
4. ročník			**5. ročník**	
porovnávanie rukou písanej a elektronickej korešpondencie v bežnej komunikácii			porovnávanie rukou písanej a elektronickej korešpondencie v bežnej komunikácii	
nácvik písania základných žánrov korešpondencie: list			nácvik písania základných žánrov korešpondencie: jednoduchý e-mail	
Komunikačné prostriedky a pravidlá				
4. ročník			**5. ročník**	
rozširovanie slovnej zásoby prostredníctvom aktuálnych tém dialógu a riešenia vecných problémov			rozširovanie slovnej zásoby prostredníctvom aktuálnych tém dialógu a riešenia vecných problémov	
používanie viet a jednoduchých súvetí pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov			používanie viet a jednoduchých súvetí pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov	
uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (v nadväznosti na 1. cyklus, splývavá výslovnosť, výslovnosť predložkových spojení, výslovnosť spoluhlásky v)			x	
uplatňovanie vhodnej melódie, dôrazu a pohybových prostriedkov pri vedení dialógu			uplatňovanie vhodnej melódie, dôrazu a pohybových prostriedkov pri vedení dialógu	
uplatňovanie osvojených pravopisných pravidiel v rukou písanej korešponden cii			uplatňovanie osvojených pravopisných pravidiel v elektronickej korešponden cii	
Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):			**Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):**	
upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu materinský jazyk, druhý jazyk dialóg: nadviazanie kontaktu, ukončenie kontaktu, striedanie v dialógu, pravidlá dialógu názor, zdôvodnenie názoru súkromné a verejné prostredie komunikácie korešpondencia: list slovná zásoba, veta, komunikačný zámer pravidlá spisovnej výslovnosti a pravopisné pravidlá			materinský jazyk, druhý jazyk dialóg: zdokonaľovanie vedenia dialógu fakt, domnienka súkromné a verejné prostredie komunikácie korešpondencia: e-mail slovná zásoba, veta, súvetie, komunikačný zámer pravidlá spisovnej výslovnosti a pravopisné pravidlá melódia (klesavá, stúpavá), prízvuk, dôraz, mimika, gestá	

Hovorená produkcia

Ciele	Výkonový štandard
pripraviť a predniesť primeraný hovorený prejav **zdieľať emocionálnu a estetickú skúsenosť z recepcie literárneho textu hovorenou a písanou formou** **vyjadrovať vlastné nápady a návrhy pri tvorení textov, klásť otázky k predloženým návrhom**	**zhromaždiť potrebné informácie k téme hovoreného prejavu** **vyrozprávať príbeh so zápletkou a jej riešením** **sformulovať jednoduchý opis pracovného postupu** **opísať objekty vystavené priamemu pozorovaniu** **vyjadriť názor na bežné alebo aktuálne témy a zdôvodniť ho** **predniesť jednoduchý rečnícky prejav** **upraviť obsahovú a jazykovú stránku hovoreného prejavu** **aktívne a s rešpektom počúvať hovorený prejav iných, klásť otázky k obsahu a k jazyku prejavu** **uplatniť v hovorenom prejave situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky**

Príprava a prednes hovoreného prejavu

4. ročník			5. ročník		
rozlišovanie spontánneho a pripraveného hovoreného prejavu			rozlišovanie spontánneho a pripraveného hovoreného prejavu		
x			samostatný výber témy prejavu a zdôvodnenie výberu podľa komunikačnéh o zámeru		
zhromažďovanie informácií potrebných na rozvíjanie témy a uvedenie zdroj a informácií			zhromažďovanie informácií potrebných na rozvíjanie témy a uvedenie zdroj a informácií		
usporiadanie informácií a vytvorenie osnovy textu			samostatné vytvorenie osnovy textu		
súvislé a myšlienkovo ucelené rozvíjanie témy podľa konkrétneho komunika čného zámeru: vyrozprávať, opísať			súvislé a myšlienkovo ucelené rozvíjanie témy podľa konkrétneho komunika čného zámeru: informovať, zdôvodniť, emocionálne pôsobiť		
používanie jednoduchých argumentov na podporu názoru, rozlišovanie medzi faktami a domnienkami			rozlišovanie medzi faktami a domnienkami		
výslovnostné cvičenia, cvičenia na moduláciu hlasu a na situačne vhodné po užívanie pohybových prostriedkov			x		
prednes hovoreného prejavu v prostredí triedy alebo školy			prednes hovoreného prejavu v prostredí triedy alebo školy		

Reflexia hovoreného/počúvaného prejavu

4. ročník			5. ročník		
vylepšovanie hovoreného prejavu pomocou kontrolných otázok k obsahu, osnove a použitým komunikačným prostriedkom			x		
využitie jednoduchých grafických nástrojov na vylepšenie štruktúry textu			využitie jednoduchých grafických nástrojov na vylepšenie štruktúry textu		
kladenie otázok k obsahu a k jazyku počúvaného textu			kladenie otázok k obsahu a k jazyku počúvaného textu		

kladenie otázok, ktoré rozvíjajú vlastné nápady alebo nápady spolužiakov pri tvorení textu			kladenie otázok, ktoré rozvíjajú vlastné nápady alebo nápady spolužiakov pri tvorení textu	
formulovanie a zdôvodnenie odpovedí na položené otázky			formulovanie a zdôvodnenie odpovedí na položené otázky	
Žánre hovoreného textu				
4. ročník			**5. ročník**	
x			tvorenie informačných textov určených pre verejné (školské) prostredie: oznam, správa (napr. do školského rozhlasu), jednoduchá odborná informácia	
rozprávanie prežitej skúsenosti, objasňovanie udalosti			plánovanie udalosti, reálny alebo vymyslený príbeh so zápletkou a jej riešením	
tvorenie jednoduchého opisu pracovného postupu a základných typov statického opisu: opis predmetu, osoby			tvorenie jednoduchého opisu pracovného postupu a základných typov statického opisu: opis živočícha alebo prostredia na základe priameho pozorovania	
x			vyjadrenie názoru na bežnú alebo aktuálnu tému, jeho zdôvodnenie, prípadne pozmenenie názoru na základe argumentov spolužiakov	
x			nácvik jednoduchého rečníckeho prejavu s informačnou funkciou: pozvanie na školské/záujmové podujatie, sprevádzanie návštevy po škole, obci	
Komunikačné prostriedky a pravidlá				
4. ročník			**5. ročník**	
x			používanie vetných a súvetných celkov pri rozvíjaní témy s konkrétnym komunikačným zámerom	
x			používanie vhodnej slovnej zásoby podľa témy a komunikačného zámeru textu (oslovenia, emocionálne slová a frazémy, primerané odborné a abstraktné slová)	
x			porovnávanie a odlišovanie spisovných a slangových slov (s oporou o jazykové slovníky)	
x			porovnávanie a odlišovanie spisovných a nespisovných tvarov (podľa ich používania v danom regióne)	
zdokonaľovanie zvukovej a pohybovej stránky hovoreného prejavu,			zdokonaľovanie zvukovej a pohybovej stránky hovoreného prejavu,	
uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (v nadväznosti na 1. cyklus, splývavá výslovnosť, výslovnosť predložkových spojení, výslovnosť spoluhlásky v)			x	
Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):			**Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):**	

upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu				
hovorený prejav, téma, zhromažďovanie informácií, rozvíjanie témy, komunikačný zámer, osnova (stručná, podrobná)			hovorený prejav, téma, zhromažďovanie informácií, rozvíjanie témy, komunikačný zámer, osnova (stručná, podrobná)	
kontrolné otázky k textu 🕮			tvroba kontrolných otázok k textu 🕮	
názor, zdôvodnenie názoru, fakt, domnienka			názor, zdôvodnenie názoru, fakt, domnienka	
súkromné a verejné prostredie komunikácie			súkromné a verejné prostredie komunikácie	
informácia: oznam, správa, odborná informácia			informácia: oznam, správa, odborná informácia	
rozprávanie: skúsenosť, udalosť, príbeh so zápletkou, časová postupnosť, príčina a následok			rozprávanie: skúsenosť, udalosť, príbeh so zápletkou, časová postupnosť, príčina a následok	
opis (pracovného postupu, predmetu, osoby, živočícha, prostredia)			opis (pracovného postupu, predmetu, osoby, živočícha, prostredia)	
verejný prejav: pozvanie, sprevádzanie			verejný prejav: pozvanie, sprevádzanie	
veta, súvetie, komunikačný zámer			veta, súvetie, komunikačný zámer	
oslovenie, citovo zafarbené slová, ustálené slovné spojenia, odborné slová			oslovenie, citovo zafarbené slová, ustálené slovné spojenia, odborné slová	
			spisovné slová, slangové slová, nárečové slová, jazykové slovníky 🌍	
pravidlá spisovnej výslovnosti (z 1. cyklu, splývavá výslovnosť, spojenie predložky a slova, výslovnosť spoluhlásky v)			pravidlá spisovnej výslovnosti - upevňovanie	
			melódia (klesavá, stúpavá), prízvuk, dôraz, prestávka, mimika, gestá	
			Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu): téma, rozvíjanie témy, osnova (úvod, jadro, záver), časová postupnosť, informácia (odkaz, oznam), rozprávanie (zážitok, skúsenosť, príbeh), opis (pracovného postupu, predmetu, osoby), pozvanie, privítanie, rozlúčenie, blahoželanie, vinš, zámer vety: oznámenie, otázka, rozkaz, prosba, prianie, nesúhlas, námietka, zdôvodnenie, zámer vety: oznámenie, otázka, rozkaz, prosba, prianie, nesúhlas, námietka, zdôvodnenie, spisovná výslovnosť (melódia, prestávka, prízvuk, dĺžka hlásky, dvojhláska).	

Písaná produkcia

Ciele	Výkonový štandard
vytvoriť písaný a obrazovo-písaný text na vyjadrenie rôznych komunikačných zámerov a uplatniť pri písaní textov osvojené pravopisné pravidlá zdieľať emocionálnu a estetickú skúsenosť z recepcie literárneho textu hovorenou a písanou formou vyjadrovať vlastné nápady a návrhy pri tvorení textov, klásť otázky k predloženým návrhom	**vytvoriť súvislý písaný alebo obrazovo-písaný text na zvolenú tému použiť vhodný žáner písaného textu podľa komunikačného zámeru zhromaždiť potrebné informácie na tvorbu písaného textu, využiť písanie pri učení sa, napísať príbeh alebo osobný zážitok so zápletkou a jej riešením, vyjadriť písaním svoje pocity a fantáziu, vytvoriť jednoduchý opis pracovného postupu opísať objekty vystavené priamemu pozorovaniu sformulovať písomne argumenty na podporu svojho postoja k téme, upraviť obsahovú, kompozičnú a jazykovú stránku napísaného textu uplatniť grafické zručnosti pri úprave formálnej stránky napísaného textu uplatniť pri písaní osvojené pravopisné pravidlá**

Proces tvorenia textu					
4. ročník			**5. ročník**		
x			výber témy podľa komunikačného/autorského zámeru a potenciálneho/reálneho adresáta		
x			výber vhodného slohového postupu na vyjadrenie zamýšľaného obsahu		
využívanie viacerých spôsobov zhromažďovania jazykového materiálu (slov, slovných spojení a vetných celkov) k zvolenej téme,			využívanie viacerých spôsobov zhromažďovania jazykového materiálu (slov, slovných spojení a vetných celkov) k zvolenej téme,		
členenie textu s využitím podrobnej alebo stručnej osnovy			x		
x			tvorenie konceptu a upravovanie obsahu, členenia a jazyka textu		
x			pravopisná korektúra v rozsahu osvojených pravopisných zručností		
grafická úprava textu (aj pomocou základných možností textového editora),			x		
prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy alebo školy			prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy alebo školy		
Metakognitívne procesy pri písaní textu					

4. ročník			5. ročník	
plánovanie vhodného postupu pri tvorbe textu			plánovanie vhodného postupu pri tvorbe textu	
sledovanie priebehu tvorenia textu a vlastné posúdenie úspešnosti písania			sledovanie priebehu tvorenia textu a vlastné posúdenie úspešnosti písania	
použitie základných stratégií na vylepšenie písaného textu			použitie základných stratégií na vylepšenie písaného textu	
experimentovanie s rôznymi nápadmi pri tvorení textu			experimentovanie s rôznymi nápadmi pri tvorení textu	
kladenie otázok, ktoré rozvíjajú vlastné nápady alebo nápady spolužiakov pri tvorení textu			kladenie otázok, ktoré rozvíjajú vlastné nápady alebo nápady spolužiakov pri tvorení textu	
Žánre písaného textu				
4. ročník			**5. ročník**	
x			písanie informačných textov určených pre verejné (školské) prostredie: oznam, správa; rukou písaná alebo elektronická pozvánka na školské/záujmové podujatie	
x			stručné písomné zhrnutie odborných informácií	
x			písanie reálneho alebo vymysleného príbehu so zápletkou a jej riešením (vyjadrenie zámernosti konania postáv, začlenenie opisných častí do príbehu)	
x			vytvorenie jednoduchého opisu pracovného postupu s využitím podporného obrazového materiálu	
vytvorenie opisu predmetu, osoby, živočícha alebo prostredia na základe priameho pozorovania			vytvorenie opisu živočícha alebo prostredia na základe priameho pozorovania	
x			písomné vyjadrenie názoru na bežnú alebo aktuálnu tému a jeho zdôvodnenie ,	
sebavyjadrenie prostredníctvom primeraných techník tvorivého písania ,			sebavyjadrenie prostredníctvom primeraných techník tvorivého písania ,	
Komunikačné prostriedky a pravidlá				
4. ročník			**5. ročník**	
vyjadrovanie myšlienok prostredníctvom vetných a súvetných celkov			x	
x			uplatňovanie prostriedkov nadväzovania viet v texte (pripájacie častice, opakovanie slov, synonymické opakovanie, opakovanie rovnakých tvarov slovesa, slovotvorne súvisiace slová)	
používanie vhodnej slovnej zásoby a lexikálnych vzťahov podľa témy a komunikačného zámeru textu			používanie vhodnej slovnej zásoby a lexikálnych vzťahov podľa témy a komunikačného zámeru textu	

využívanie primeraných grafických prostriedkov v rukou písanom a v elektronickom texte 💻			využívanie primeraných grafických prostriedkov v rukou písanom a v elektronickom texte 💻	
Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu				
4. ročník			**5. ročník**	
fonematický pravopis: automatizácia získaných pravopisných zručností,			x	
etymologický pravopis: automatizácia získaných pravopisných zručností; pravopis i/y, í/ý v koreni slova po obojakých spoluhláskach v ďalších domácich slovách, pravopis ďalších prevzatých slov podľa potrieb použitia slov v písaných textoch,			etymologický pravopis: automatizácia získaných pravopisných zručností; pravopis i/y, í/ý v koreni slova po obojakých spoluhláskach v ďalších domácich slovách, pravopis ďalších prevzatých slov podľa potrieb použitia slov v písaných textoch,	
sémantický pravopis: automatizácia získaných pravopisných zručností; pravopis ďalších významových skupín vlastných podstatných mien (názvy sviatkov, ulíc, geografické názvy v prepojení s učivom ďalších vzdelávacích oblastí),			sémantický pravopis: automatizácia získaných pravopisných zručností; pravopis ďalších významových skupín vlastných podstatných mien (názvy sviatkov, ulíc, geografické názvy v prepojení s učivom ďalších vzdelávacích oblastí),	
morfematický pravopis: delenie spoluhlások podľa znelosti ako východisko uplatňovania morfematického pravopisu pri spodobovaní; pravopis pri spodobovaní spoluhlások na konci slova, na začiatku slova a vnútri slova			morfematický pravopis: pravopis pádových koncoviek podstatných mien a prídavných mien; pravopis ďalších slovesných tvarov a slovotvorných prípon,	
x			gramatický pravopis: rozlišovanie nominatívu jednotného a množného čísla pri prídavných menách, ktoré sa skloňujú podľa vzoru *pekný* ,	
interpunkčný pravopis: písanie čiarky v jednoduchej vete a v jednoduchom súvetí; písanie interpunkčných znamienok v priamej reči			x	
Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):			**Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):**	
upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu			upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu	
písaný text, autor, adresát			písaný text, autor, adresát	
téma, zhromažďovanie informácií, rozvíjanie témy, komunikačný zámer, osnova (stručná, podrobná), členenie textu, odsek			téma, zhromažďovanie informácií, rozvíjanie témy, komunikačný zámer, osnova (stručná, podrobná), členenie textu, odsek	
tvorenie textu: koncept, úprava textu, oprava textu, slovosled, zrozumiteľnosť textu			tvorenie textu: koncept, úprava textu, oprava textu, slovosled, zrozumiteľnosť textu	
názor, zdôvodnenie názoru, fakt, domnienka			názor, zdôvodnenie názoru, fakt, domnienka	
informácia: oznam, správa, pozvánka, odborná informácia			informácia: oznam, správa, pozvánka, odborná informácia	
rozprávanie: skúsenosť, udalosť, príbeh so zápletkou a rozuzlením, časová postupnosť, príčina a následok, priama reč			rozprávanie: skúsenosť, udalosť, príbeh so zápletkou a rozuzlením, časová postupnosť, príčina a následok, priama reč	
opis (pracovného postupu, predmetu, osoby, živočícha, prostredia)			opis (pracovného postupu, predmetu, osoby, živočícha, prostredia)	
slovná zásoba, veta, súvetie, nadväzovanie viet			slovná zásoba, veta, súvetie, nadväzovanie viet	

citovo zafarbené slová, ustálené slovné spojenia, odborné slová			citovo zafarbené slová, ustálené slovné spojenia, odborné slová		
jazykové slovníky			jazykové slovníky		
pravopis a pravopisné pravidlá			pravopis a pravopisné pravidlá		
pravopis po obojakých spoluhláskach: vybrané slová, príbuzné slová, prevzaté slová			pravopis po obojakých spoluhláskach: vybrané slová, príbuzné slová, prevzaté slová		
pravopis vlastných podstatných mien: názvy sviatkov, ulíc (a ďalšie geografické názvy v prepojení s učivom ďalších vzdelávacích oblastí)			pravopis vlastných podstatných mien: názvy sviatkov, ulíc (a ďalšie geografické názvy v prepojení s učivom ďalších vzdelávacích oblastí)		
pravopis pri spodobovaní: spoluhlásky podľa znelosti (znelé a neznelé), spodobovanie na konci slova, na začiatku slova a vnútri slova			pravopis pri spodobovaní: spoluhlásky podľa znelosti (znelé a neznelé), spodobovanie na konci slova, na začiatku slova a vnútri slova		
tvar slova, pádová otázka, pádová koncovka, skloňovací vzor, tvary slovesa, slovotvorná prípona			tvar slova, pádová otázka, pádová koncovka, skloňovací vzor, tvary slovesa, slovotvorná prípona		
čiarka v jednoduchej vete a v jednoduchom súvetí, interpunkčné znamienka v priamej reči			čiarka v jednoduchej vete a v jednoduchom súvetí, interpunkčné znamienka v priamej reči		

Vecná recepcia

Ciele	Výkonový štandard
aktívne počúvať a čítať primerané vecné (aj odborné) texty, orientovať sa v nesúvislých, obrazovo-písaných a primeraných digitálnych textoch **identifikovať v texte explicitné informácie, vyvodiť základné a prehlbujúce implicitné informácie, formulovať a klásť otázky na porozumenie textu** **použiť základné stratégie porozumenia textu a posúdiť mieru vlastného porozumenia** **použiť pri porozumení a tvorení textu primerané znalosti jazykových prostriedkov, využívať pritom jazykové slovníky**	**aktívne počúvať a samostatne prečítať primerane náročný vecný (aj odborný) text** **identifikovať doslovné (explicitné) informácie v počúvanom a v čítanom texte** **vyvodiť implicitné informácie z počúvaného a z čítaného textu** **vyvodiť informácie z nesúvislého, obrazovo-písaného a primeraného digitálneho textu** **reprodukovať a zhrnúť získané informácie ,** **prepojiť získané informácie so svojimi doterajšími znalosťami a skúsenosťami ,** **vyjadriť svoj názor na počúvaný/čítaný text a zdôvodniť ho** **posúdiť mieru vlastného porozumenia a použiť základné stratégie na zlepšenie porozumenia textu** **využiť získané informácie pri učení sa, v bežnom živote alebo pri záujmových aktivitách** **odlíšiť texty podľa komunikačného zámeru ,** **použiť pri porozumení textu primerané znalosti vetných a súvetných celkov, slovnej zásoby a lexikálnych vzťahov ,**

Porozumenie textu					
4. ročník			**5. ročník**		

aktívne počúvanie, samostatné čítanie a prezeranie primeraných žánrov vecného textu v súvislosti s obsahmi jednotlivých vzdelávacích oblastí 🕮			aktívne počúvanie, samostatné čítanie a prezeranie primeraných žánrov vecného textu v súvislosti s obsahmi jednotlivých vzdelávacích oblastí 🕮	
reprodukovanie obsahu textu, rozhovor o texte 🕮,			reprodukovanie obsahu textu, rozhovor o texte 🕮,	
úlohy na porozumenie doslovným (explicitným) informáciám v texte: vymenovanie faktov, objasňovanie nových pojmov, identifikovanie kľúčových informácií a slov 🕮,			úlohy na porozumenie doslovným (explicitným) informáciám v texte: vymenovanie faktov, objasňovanie nových pojmov, identifikovanie kľúčových informácií a slov 🕮,	
x			úlohy na vyvodzovanie implicitných informácií z textu (vytváranie inferencií): hľadanie súvislostí medzi informáciami v texte, prepájanie informácií z textu s doterajšími znalosťami a skúsenosťami žiaka, objasňovanie informácií, formulovanie predpokladov a ich overovanie; vyjadrovanie názoru a jeho jednoduché zdôvodnenie 🕮	
rozpoznávanie štruktúry textu: úlohy na porozumenie nadväznosti viet a odsekov v texte, členenie textu na časti pomocou osnovy 🕮			rozpoznávanie štruktúry textu: úlohy na porozumenie nadväznosti viet a odsekov v texte, členenie textu na časti pomocou osnovy 🕮	
využitie osnovy pri reprodukcii textu alebo pri využití získaných informácií vo vlastnom texte 🕮			využitie osnovy pri reprodukcii textu alebo pri využití získaných informácií vo vlastnom texte 🕮	
Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu				
4. ročník			**5. ročník**	
monitorovanie a hodnotenie vlastného porozumenia pomocou systematickej spätnej väzby učiteľa („*Myslel si si, že si správne odpovedal, a mal si pravdu.*“) 🕮			monitorovanie a hodnotenie vlastného porozumenia pomocou systematickej spätnej väzby učiteľa („*Myslel si si, že si správne odpovedal, a mal si pravdu.*“) 🕮	
reflexia neporozumenia a jeho príčin: identifikovanie nejasností, kladenie otázok, hľadanie odpovedí 🕮			reflexia neporozumenia a jeho príčin: identifikovanie nejasností, kladenie otázok, hľadanie odpovedí 🕮	
plánovanie – vymedzenie potrebného času, voľba vhodného postupu pri práci s textom 🕮			plánovanie – vymedzenie potrebného času, voľba vhodného postupu pri práci s textom 🕮	
samostatné používanie jednoduchých postupov a stratégií učenia sa z textu 🕮			samostatné používanie jednoduchých postupov a stratégií učenia sa z textu 🕮	
stručné súhrny kľúčových informácií a poznatkov 🕮			stručné súhrny kľúčových informácií a poznatkov 🕮	
tvorenie vlastných otázok k textu 🕮			tvorenie vlastných otázok k textu 🕮	
Žánre vecného textu				
4. ročník			**5. ročník**	
rozpoznanie základných znakov informačného textu: presnosť, stručnosť a prehľadnosť 🕮			rozpoznanie základných znakov informačného textu: presnosť, stručnosť a prehľadnosť 🕮	

porozumenie informačným žánrom: odborná informácia, úradná pozvánka, úradný oznam, jednoduchá mediálna správa 🕮 📱,			porozumenie informačným žánrom: odborná informácia, úradná pozvánka, úradný oznam, jednoduchá mediálna správa 🕮 📱,	
porozumenie nesúvislým informačným žánrom: jazykový slovník, cestovný poriadok, graf, mapa, diagram, schéma, náčrt 🕮 💻,			porozumenie nesúvislým informačným žánrom: jazykový slovník, cestovný poriadok, graf, mapa, diagram, schéma, náčrt 🕮 💻,	
rozpoznanie základných znakov rozprávacieho textu: subjektívnosť, časová postupnosť, príčina a následok 🕮,			rozpoznanie základných znakov rozprávacieho textu: subjektívnosť, časová postupnosť, príčina a následok 🕮,	
porozumenie príbehu so zápletkou a jej riešením, porozumenie zámernosti konania postáv a funkcie opisných častí v bežnom (neumeleckom) rozprávaní 🕮,			porozumenie príbehu so zápletkou a jej riešením, porozumenie zámernosti konania postáv a funkcie opisných častí v bežnom (neumeleckom) rozprávaní 🕮,	
rozpoznanie základných znakov opisného textu: vymenúvanie a usporiadanie znakov opisovaného javu alebo postupnosti opisovaných dejov, odlíšenie hlavných a vedľajších znakov 🕮,			rozpoznanie základných znakov opisného textu: vymenúvanie a usporiadanie znakov opisovaného javu alebo postupnosti opisovaných dejov, odlíšenie hlavných a vedľajších znakov 🕮,	
porozumenie jednoduchým opisným žánrom: základné typy statického opisu (opis predmetu, osoby) 🕮,			porozumenie jednoduchým opisným žánrom: opis pracovného postupu, základné typy statického opisu (opis živočícha, prostredia) 🕮,	
x			porozumenie primeraným digitálnym textom s odbornou funkciou: digitálne encyklopédie, webové stránky, prezentácie, inštruktážne videá 🕮 💻 📱,	
porozumenie primeraným reklamným textom (písaným, auditívnym alebo audiovizuálnym) a ich presviedčacej funkcii 🕮 📱			porozumenie primeraným reklamným textom (písaným, auditívnym alebo audiovizuálnym) a ich presviedčacej funkcii 🕮 📱	
porozumenie jednoduchých rečníckych prejavov 🕮.			porozumenie jednoduchých rečníckych prejavov 🕮.	
Komunikačné prostriedky a pravidlá				
4. ročník			**5. ročník**	
x			rozoznávanie prostriedkov nadväzovania viet v texte (pripájacie častice, opakovanie slov, synonymické opakovanie, opakovanie rovnakých tvarov slovesa, slovotvorne súvisiace slová) 🕮.	
x			úloha vetnej stavby pri porozumení textu: rozvíjanie slovesa vo vete a vyjadrovanie rôznych syntaktických významov (kto, čo, aký, kde, kedy, ako) 🕮.	
x			úloha súvetnej stavby pri porozumení textu: základné typy jednoduchého súvetia v podobe vetných modelov (V1 spojka V2), bez použitia terminológie 🕮.	
základné poznávanie významu a funkcie všetkých slovných druhov v texte 🕮.			základné poznávanie významu a funkcie všetkých slovných druhov v texte 🕮.	
pojem skloňovanie a pádové otázky, gramatické kategórie podstatných a prídavných mien (rod, číslo, pád) 🕮.			pojem skloňovanie a pádové otázky, gramatické kategórie podstatných a prídavných mien (rod, číslo, pád) 🕮.	

x			významová a formálna spájateľnosť podstatného mena a prídavného mena 🕮.	
x			základné rozlišovanie skloňovacích vzorov podstatných mien (ako východisko pravopisu pádových koncoviek) 🕮.	
x			základné rozlišovanie skloňovacích vzorov prídavných mien *pekný* a *cudzí* (ako východisko pravopisu pádových koncoviek) 🕮.	
rozlišovanie slovesného času v texte 🕮.			rozlišovanie slovesného spôsobu v texte 🕮.	
x			vyvodzovanie významov nových alebo neznámych slov z textu: abstraktné slová (názvy vlastností a názvy dejov), odborné slová, viacvýznamové slová, ustálené slovné spojenia s priamym významom, ustálené slovné spojenia s obrazným významom (príslovia, porekadlá, pranostiky a iné primerané frazémy) 🕮.	
identifikovanie slov z rovnakého slovotvorného hniezda v texte, pozorovanie predponového a príponového tvorenia slov, motivačný vzťah medzi základovým a odvodeným slovom 🕮.			x	
Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu)			**Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu)**	
upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu			upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu	
porozumenie textu: aktívne počúvanie, reprodukcia textu, doslovné informácie v texte, vyvodzovanie informácií z textu, členenie textu, nadväzovanie viet v texte			porozumenie textu: aktívne počúvanie, reprodukcia textu, doslovné informácie v texte, vyvodzovanie informácií z textu, členenie textu, nadväzovanie viet v texte	
vlastné porozumenie (sledovanie, hodnotenie, plánovanie, stratégie)			vlastné porozumenie (sledovanie, hodnotenie, plánovanie, stratégie)	
informačné texty: odborná informácia, úradná pozvánka, úradný oznam, správa v médiách			informačné texty: odborná informácia, úradná pozvánka, úradný oznam, správa v médiách	
nesúvislé informačné texty: jazykový slovník, cestovný poriadok, graf, mapa, diagram, schéma, náčrt			nesúvislé informačné texty: jazykový slovník, cestovný poriadok, graf, mapa, diagram, schéma, náčrt	
príbeh so zápletkou a jej riešením, časová postupnosť, príčina a následok			príbeh so zápletkou a jej riešením, časová postupnosť, príčina a následok	
opis pracovného postupu, opis predmetu, osoby, živočícha, prostredia			opis pracovného postupu, opis predmetu, osoby, živočícha, prostredia	
digitálny text (webová stránka, digitálna encyklopédia, prezentácia)			digitálny text (webová stránka, digitálna encyklopédia, prezentácia)	
reklama (presviedčacia funkcia), verejný prejav			reklama (presviedčacia funkcia), verejný prejav	
jednoduchá veta (vyjadrovanie významov vo vete), jednoduché súvetie (spájanie viet v súvetí – význam, spojky)			jednoduchá veta (vyjadrovanie významov vo vete), jednoduché súvetie (spájanie viet v súvetí – význam, spojky)	
slovné druhy: podstatné mená, prídavné mená, slovesá, príslovky, zámená, číslovky, spojky, predložky, častice, citoslovcia			slovné druhy: podstatné mená, prídavné mená, slovesá, príslovky, zámená, číslovky, spojky, predložky, častice, citoslovcia	
tvar slova, rod, číslo, pád, pádové otázky, skloňovanie, skloňovací vzor, slovesný čas, slovesný spôsob			tvar slova, rod, číslo, pád, pádové otázky, skloňovanie, skloňovací vzor, slovesný čas, slovesný spôsob	

názvy dejov, názvy vlastností, viacvýznamové slová, ustálené slovné spojenia (s priamym významom a s obrazným významom), príslovia, porekadlá, pranostiky			názvy dejov, názvy vlastností, viacvýznamové slová, ustálené slovné spojenia (s priamym významom a s obrazným významom), príslovia, porekadlá, pranostiky		
slovotvorné hniezdo, slovotvorný základ, slovotvorná prípona, slovotvorná predpona, základové slovo, odvodené slovo			slovotvorné hniezdo, slovotvorný základ, slovotvorná prípona, slovotvorná predpona, základové slovo, odvodené slovo		

Zážitková recepcia

Ciele	Výkonový štandard
identifikovať v texte explicitné informácie, vyvodiť základné a prehlbujúce implicitné informácie, formulovať a klásť otázky na porozumenie textu **použiť základné stratégie porozumenia textu a posúdiť mieru vlastného porozumenia** **počúvať a čítať primerané literárne texty, porozumieť implicitným významom a prostriedkom obraznosti** **zdieľať emocionálnu a estetickú skúsenosť z recepcie literárneho textu hovorenou a písanou formou**	**počúvať a prečítať s porozumením primerane náročný literárny text,** **identifikovať explicitné významy a vyvodiť základné implicitné významy z počutého a z prečítaného literárneho textu,** **vytvárať otázky k čítanému a počúvanému textu,** **vyjadriť, ako na nich text a čítanie pôsobia a opísať zážitok,** **zhodnotiť text na základe vlastných pocitov a prežívania,** **zdieľať svoj zážitok z čítania a počúvania textu primeraným spôsobom verbálne alebo neverbálne,** **zdieľať ústnou aj písomnou formou zážitky z návštevy divadelného alebo filmového predstavenia a z počúvania rozhlasového vysielania** **predniesť text s výraznou intonáciou a s citovým prežitím v rámci svojich schopností** **dramatizovať vybrané texty aj s pomocou zástupných rekvizít** **vybrať si samostatne aj s pomocou knihy na čítanie a zdôvodniť svoj výber** **odlíšiť jednotlivé žánre na základe štruktúrnych prvkov textu**

Čítanie s porozumením

4. ročník			5. ročník		
samostatné prerozprávanie obsahu čítaného a počúvaného textu s jednou dejovou líniou s obrazovou alebo slovnou oporou a bez nej			samostatné prerozprávanie obsahu čítaného a počúvaného textu s jednou dejovou líniou s obrazovou alebo slovnou oporou a bez nej		
predvídanie z počutého a prečítaného textu			predvídanie z počutého a prečítaného textu		
orientácia v primerane náročných literárnych textoch, vyhľadávanie konkrétnych informácií, určenie ich dôležitosti vzhľadom na obsah textu, stručné zhrnutie informácií			orientácia v primerane náročných literárnych textoch, vyhľadávanie konkrétnych informácií, určenie ich dôležitosti vzhľadom na obsah textu, stručné zhrnutie informácií		
vyvodzovanie základných implicitných významov z čítaného a počúvaného textu pomocou ústnych a jednoduchých písomných otázok			vyvodzovanie základných implicitných významov z čítaného a počúvaného textu pomocou ústnych a jednoduchých písomných otázok		
vysvetľovanie významu neznámych slov a slovných spojení			vysvetľovanie významu neznámych slov a slovných spojení		

formulovanie myšlienok a záverov z prečítaného textu vlastnými slovami 🕮			formulovanie myšlienok a záverov z prečítaného textu vlastnými slovami 🕮	
porozumenie literárnym pojmom, umeleckému zobrazeniu skutočnosti, obrazným a symbolickým významom slov: refrén, téma, rozprávač 🕮			porozumenie literárnym pojmom, umeleckému zobrazeniu skutočnosti, obrazným a symbolickým významom slov: rytmus, personifikácia, epiteton 🕮	
porovnávanie informácií, motívov, udalostí z rôznych druhov umeleckých textov 🕮			porovnávanie informácií, motívov, udalostí z rôznych druhov umeleckých textov 🕮	
x			porovnávanie rôznych podôb spracovania príbehu (literárna, dramatická, rozhlasová, filmová podoba) 🕮	
Čítanie pre zážitok				
4. ročník			**5. ročník**	
čítanie kníh, ktoré žiakovi prinášajú radosť a potešenie (obľúbené knihy rôznych žánrov podľa vlastného výberu) 🕮 👥			čítanie kníh, ktoré žiakovi prinášajú radosť a potešenie (obľúbené knihy rôznych žánrov podľa vlastného výberu) 🕮 👥	
formulovanie a zdôvodňovanie čitateľských preferencií 🕮 👥			formulovanie a zdôvodňovanie čitateľských preferencií 🕮 👥	
formovanie vlastného čitateľského vkusu (aj na základe odporúčania rovesníkov a dospelých) 🕮 👥			formovanie vlastného čitateľského vkusu (aj na základe odporúčania rovesníkov a dospelých) 🕮 👥	
sebapoznávanie, porovnávanie vlastných čitateľských aktivít a skúseností z čítania s rovesníkmi, hľadanie zhôd a rozdielov v rámci formovania čitateľskej komunity 🕮 🌍 👥,			sebapoznávanie, porovnávanie vlastných čitateľských aktivít a skúseností z čítania s rovesníkmi, hľadanie zhôd a rozdielov v rámci formovania čitateľskej komunity 🕮 🌍 👥,	
vyjadrovanie postoja a zdieľanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom 🕮 👥			vyjadrovanie postoja a zdieľanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom 🕮 👥	
x			čítanie rozprávok, príbehov, povestí a mýtov viažucich sa k histórii obce alebo regiónu, skúmanie, zaznamenávanie, porovnávanie, prezentovanie 🕮,	
x			stvárnenie obsahu textu metódami tvorivej dramatiky, výtvarnými alebo hudobnými činnosťami 👁 🕮 👥,	
formovanie empatie, súcitu, hodnôt, postojov a medzikultúrneho porozumenia na základe čítaného alebo počúvaného textu 🕮 🌍 👥			formovanie empatie, súcitu, hodnôt, postojov a medzikultúrneho porozumenia na základe čítaného alebo počúvaného textu 🕮 🌍 👥	
x			spoznávanie ďalších tém v dielach slovenských a svetových autorov alebo v literárnej tvorbe národnostných menšín na Slovensku a v ľudovej slovesnej tvorbe 🕮 🌍,	
sprostredkovanie umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch 🕮,			sprostredkovanie umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch 🕮,	
sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel; návšteva divadelného a filmového predstavenia 👁 🕮 📱			sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel; návšteva divadelného a filmového predstavenia 👁 🕮 📱	
uvedomovanie si autorstva a kontextu vzniku literárnych diel 🕮.			uvedomovanie si autorstva a kontextu vzniku literárnych diel 🕮.	

Samostatný/sebavedomý čitateľ				
4. ročník			**5. ročník**	
orientácia v zdrojoch na čítanie, vlastný, spontánny a cielený výber kníh a časopisov na čítanie 🕮 💻,			orientácia v zdrojoch na čítanie, rozširovanie čitateľského teritória o elektronické zdroje, vlastný, spontánny a cielený výber kníh a časopisov na čítanie 🕮 💻,	
rozširovanie čitateľského teritória (obrazové knihy, pop-up knihy, komiks, grafické novely, obrazové encyklopédie) 👁 🕮			rozširovanie čitateľského teritória (obrazové knihy, pop-up knihy, komiks, grafické novely, obrazové encyklopédie) 👁 🕮	
samostatné budovanie čitateľského portfólia, vedenie podrobnejších záznamov v rôznych formách a podobách o knihách, o svojom čítaní a jeho pokrokoch 🕮			samostatné budovanie čitateľského portfólia, vedenie podrobnejších záznamov v rôznych formách a podobách o knihách, o svojom čítaní a jeho pokrokoch 🕮	
čítanie a reflexia čítania rôznych textov, stanovovanie individuálnych čitateľských cieľov a výziev v čítaní, formovanie jednoduchých rituálov 🕮			čítanie a reflexia čítania rôznych textov, stanovovanie individuálnych čitateľských cieľov a výziev v čítaní, formovanie jednoduchých rituálov 🕮	
x			uvažovanie o zobrazení postáv, faktov, dejov v texte v kontexte doby a kultúry, na základe doterajších znalostí vyjadrovanie názoru o prečítanom, pokusy o hodnotenie 🕮	
aktívne vyhľadávanie a využívanie aj iných dostupných druhov knižníc (okrem triednej knižnice aj školská knižnica alebo mestská/obecná knižnica) 🕮			aktívne vyhľadávanie a využívanie aj iných dostupných druhov knižníc (okrem triednej knižnice aj školská knižnica alebo mestská/obecná knižnica) 🕮	
Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu				
4. ročník			**5. ročník**	
hodnotenie vlastného porozumenia textu žiakom v nadväznosti na monitorovanie kvality čítania (*Viem, čo text hovorí?, Rozumiem obsahu textu?, Viem ho prerozprávať?, Dokážem predvídať pokračovanie?*) 🕮,			hodnotenie vlastného porozumenia textu žiakom v nadväznosti na monitorovanie kvality čítania (*Viem, čo text hovorí?, Rozumiem obsahu textu?, Viem ho prerozprávať?, Dokážem predvídať pokračovanie?*) 🕮,	
hľadanie dôvodu prípadného neporozumenia (neznámy kontext, nezrozumiteľné vyjadrenia, slovná zásoba) 🕮,			hľadanie dôvodu prípadného neporozumenia (neznámy kontext, nezrozumiteľné vyjadrenia, slovná zásoba) 🕮,	
tvorenie vlastných interpretačných otázok k textu 🕮,			tvorenie vlastných interpretačných otázok k textu 🕮,	
plánovanie čítania a odhadovanie času na čítanie 🕮,			plánovanie čítania a odhadovanie času na čítanie 🕮,	
Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu)			**Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu)**	
upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu			upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu	
rytmus, personifikácia, epiteton, refrén, téma, rozprávač, nonsens			rytmus, personifikácia, epiteton, refrén, téma, rozprávač, nonsens	
herec, herečka, režisér, scenárista			herec, herečka, režisér, scenárista	
divadelná hra, rozhlasová hra, filmová a televízna rozprávka, povesť, legenda, balada, báj, poviedka, román, biografia, komiks			divadelná hra, rozhlasová hra, filmová a televízna rozprávka, povesť, legenda, balada, báj, poviedka, román, biografia, komiks	

Komunikačná interakcia	
Ciele	**Výkonový štandard**
Aktívne a s rešpektom vstupovať do hovorenej a písanej komunikačnej interakcie, vecne a sociálne primerane reagovať na repliky komunikačného partnera, formulovať primerané argumenty Pripraviť a prezentovať primerane náročný hovorený a obrazovo-hovorený text s komunikačným zámerom objasniť problém alebo presvedčiť adresáta Vytvoriť primerane náročný písaný, obrazovo-písaný a digitálny text s cieľom objektívne informovať, objasniť problém a vyjadriť názor podložený argumentmi Objasniť príslušnosť literárnych diel ku kultúrnemu dedičstvu s dôrazom na hodnotu empatie a rešpektu človeka k človeku Objasniť význam jazyka ako reprezentanta národnej a menšinovej kultúry, chápať potrebu dobrého ovládania spisovného jazyka v rámci vzdelávania a účasti v sociálnom a občianskom živote Rešpektovať jazykovú a kultúrnu rôznorodosť v spoločnosti, chápať jazykové potreby príslušníkov iných národov a národností Uplatňovať tvorivosť pri riešení úloh, problémov a projektov, efektívne pritom spolupracovať v kolektíve	**rozlíšiť komunikačnú interakciu podľa jazyka, prostredia, komunikačného partnera a komunikačného zámeru, rešpektovať používateľov iných jazykov a príslušníkov iných národov a kultúr, vecne a aktívne rozvíjať dialóg, kriticky a s rešpektom reagovať na repliky komunikačného partnera, uplatňovať pri vedení dialógu zásady kooperácie a zdvorilosti a rešpektu voči inakosti, vyjadriť názor na spoločensky aktuálne témy a podporiť ho rôznymi druhmi argumentov, diskutovať v skupinách na aktuálne alebo odborné témy a uplatňovať pritom argumentačné zručnosti, využívať na komunikáciu situačne vhodné komunikačné kanály, dodržiavať pravidlá vecnej, sociálne primeranej a etickej interakcie v internetovom prostredí, používať rôzne žánre bežnej a administratívnej korešpondencie, spolupracovať pri riešení problémov v kolektíve, uplatňovať pritom tvorivosť a predchádzať konfliktom reguláciou svojho správania**

Komunikačné zvyklosti a viacjazyčnosť											
6. ročník			**7. ročník**			**8. ročník**			**9. ročník**		
x			komunikačná situácia, komunikačné činitele, zásady kooperácie a zdvorilosti			x			x		
x			situačne vhodné používanie jednotlivých variet slovenčiny (spisovný jazyk, bežný hovorený jazyk, slang, nárečie),			x			x		
x			nácvik interakcie v rôznych simulovaných a reálnych komunikačných situáciách (porovnávanie s interakciou v iných jazykoch),			nácvik interakcie v rôznych simulovaných a reálnych komunikačných situáciách (porovnávanie s interakciou v iných jazykoch),			x		
viacjazyčné prostredie na Slovensku, chápanie jazykových potrieb príslušníkov iných národov a národnostných menšín,			viacjazyčné prostredie na Slovensku, chápanie jazykových potrieb príslušníkov iných národov a národnostných menšín,			viacjazyčné prostredie na Slovensku, chápanie jazykových potrieb príslušníkov iných národov a národnostných menšín,			viacjazyčné prostredie na Slovensku, chápanie jazykových potrieb príslušníkov iných národov a národnostných menšín,		
Dialogická komunikácia, diskusia a kooperácia											
6. ročník			**7. ročník**			**8. ročník**			**9. ročník**		
nácvik kooperácie v priamom alebo v sprostredkovanom dialógu: komunikovať primerané množstvo informácií, hovoriť pravdivo, k veci, jasne a zrozumiteľne			x			x			x		
x			zásady zdvorilosti (takt, veľkorysosť, uspokojenie, súhlas, skromnosť, sympatia) a ich uplatňo-vanie v komunikácii			x			x		
x			pravidlá asertívnej komunikácie, asertívne techniky a ich nácvik			x			x		
používanie rôznych druhov argumentov, argumentačných techník a ich nácvik (v prepojení so vzdelávacou oblasťou Človek a spoločnosť),			x			x			rozlišovanie tvrdenia, argumentu a presvedčenia,		
x			nácvik skupinovej diskusie na aktuálnu alebo odbornú tému,			nácvik skupinovej diskusie na aktuálnu alebo odbornú tému,			nácvik skupinovej diskusie na aktuálnu alebo odbornú tému,		
x			x						zapojenie do diskusného fóra na internete (pod dohľadom učiteľa alebo iného dospelého),		
x			x						hľadanie konštruktívnych riešení konfliktnej situácie		
x			rozoznávanie a pomenovanie vlastných pocitov v konfliktnej situácii, výber vhodných techník na ich zvládanie,			rozoznávanie a pomenovanie vlastných pocitov v konfliktnej situácii, výber vhodných techník na ich zvládanie,			rozoznávanie a pomenovanie vlastných pocitov v konfliktnej situácii, výber vhodných techník na ich zvládanie,		
identifikovanie manipulatívnej komunikácie a efektívna reakcia na ňu,			identifikovanie manipulatívnej komunikácie a efektívna reakcia na ňu,			x			x		
Korešpondencia											
6. ročník			**7. ročník**			**8. ročník**			**9. ročník**		
x			x			x			formulácia jednoduchej úradnej žiadosti		
nácvik bežnej a úradnej elektronickej korešpondencie prostredníctvom e-mailu			nácvik bežnej a úradnej elektronickej korešpondencie prostredníctvom e-mailu			nácvik bežnej a úradnej elektronickej korešpondencie prostredníctvom e-mailu			nácvik bežnej a úradnej elektronickej korešpondencie prostredníctvom e-mailu		
používanie veľkých písmen na vyjadrenie úcty			x			x			x		
x			x			x			x		
x			x			x			x		
Komunikačné prostriedky a pravidlá											
6. ročník			**7. ročník**			**8. ročník**			**9. ročník**		
x			x			porozumenie a používanie tematickej a odbornej slovnej zásoby v rámci obsahového zamerania interakčných aktivít			porozumenie a používanie tematickej a odbornej slovnej zásoby v rámci obsahového zamerania interakčných aktivít		
x			x			x			nadväzovanie replík v dialógu, používanie vhodných nadväzovacích prostriedkov (oslovenia, pripájacie častice, zámenné a iné synonymá)		
x			x			x			využívanie argumentačnej funkcie komunikačných prostriedkov (príklady, citáty, frazémy, dôraz, gestá)		

uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti v domácich a v prevzatých slovách (v nadväznosti na 2. cyklus, pravidlo o rytmickom krátení, spodobovanie hlások na hranici slov, výslovnosť spoluhláskových skupín)			x			x			x			
situačne vhodné používanie zvukových, pohybových a mimojazykových prostriedkov			x			x			x			
uplatňovanie osvojených pravopisných pravidiel v rukou písanej a v elektronickej interakcii.			uplatňovanie osvojených pravopisných pravidiel v rukou písanej a v elektronickej interakcii.			uplatňovanie osvojených pravopisných pravidiel v rukou písanej a v elektronickej interakcii.			uplatňovanie osvojených pravopisných pravidiel v rukou písanej a v elektronickej interakcii.			
Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):			**Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):**			**Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):**			**Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):**			
upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, komunikačná situácia (súkromná, verejná), komunikačný činiteľ (téma, forma, prostredie, adresát, autor), spisovný jazyk, bežný hovorený jazyk, slang, nárečie, dialóg, diskusia, kooperácia a zdvorilosť v komunikácii, asertívna komunikácia, tvrdenie, argument, presvedčenie, manipulatívna komunikácia, úradná žiadosť, elektronická korešpondencia, prostriedky nadväzovania v dialógu (oslovenie, častice, zámená, synonymá), pravidlá spisovnej výslovnosti domácich a prevzatých slov, zvukové prostriedky (melódia, tempo, prestávka, sila hlasu, dôraz), pohybové prostriedky (mimika, gestá, pohyb a postavenie tela) a mimojazykové prostriedky (situácia, farba, empatia a pod.).			upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, komunikačná situácia (súkromná, verejná), komunikačný činiteľ (téma, forma, prostredie, adresát, autor), spisovný jazyk, bežný hovorený jazyk, slang, nárečie, dialóg, diskusia, kooperácia a zdvorilosť v komunikácii, asertívna komunikácia, tvrdenie, argument, presvedčenie, manipulatívna komunikácia, úradná žiadosť, elektronická korešpondencia, prostriedky nadväzovania v dialógu (oslovenie, častice, zámená, synonymá), pravidlá spisovnej výslovnosti domácich a prevzatých slov, zvukové prostriedky (melódia, tempo, prestávka, sila hlasu, dôraz), pohybové prostriedky (mimika, gestá, pohyb a postavenie tela) a mimojazykové prostriedky (situácia, farba, empatia a pod.).			upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, komunikačná situácia (súkromná, verejná), komunikačný činiteľ (téma, forma, prostredie, adresát, autor), spisovný jazyk, bežný hovorený jazyk, slang, nárečie, dialóg, diskusia, kooperácia a zdvorilosť v komunikácii, asertívna komunikácia, tvrdenie, argument, presvedčenie, manipulatívna komunikácia, úradná žiadosť, elektronická korešpondencia, prostriedky nadväzovania v dialógu (oslovenie, častice, zámená, synonymá), pravidlá spisovnej výslovnosti domácich a prevzatých slov, zvukové prostriedky (melódia, tempo, prestávka, sila hlasu, dôraz), pohybové prostriedky (mimika, gestá, pohyb a postavenie tela) a mimojazykové prostriedky (situácia, farba, empatia a pod.).			upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, komunikačná situácia (súkromná, verejná), komunikačný činiteľ (téma, forma, prostredie, adresát, autor), spisovný jazyk, bežný hovorený jazyk, slang, nárečie, dialóg, diskusia, kooperácia a zdvorilosť v komunikácii, asertívna komunikácia, tvrdenie, argument, presvedčenie, manipulatívna komunikácia, úradná žiadosť, elektronická korešpondencia, prostriedky nadväzovania v dialógu (oslovenie, častice, zámená, synonymá), pravidlá spisovnej výslovnosti domácich a prevzatých slov, zvukové prostriedky (melódia, tempo, prestávka, sila hlasu, dôraz), pohybové prostriedky (mimika, gestá, pohyb a postavenie tela) a mimojazykové prostriedky (situácia, farba, empatia a pod.).			

Hovorená produkcia

Ciele	Výkonový štandard
Aktívne a s rešpektom vstupovať do hovorenej a písanej komunikačnej interakcie, vecne a sociálne primerane reagovať na repliky komunikačného partnera, formulovať primerané argumenty **Pripraviť a prezentovať primerane náročný hovorený a obrazovo-hovorený text s komunikačným zámerom objasniť problém alebo presvedčiť adresáta** **Vytvoriť primerane náročný písaný, obrazovo-písaný a digitálny text s cieľom objektívne informovať, objasniť problém a vyjadriť názor podložený argumentmi** **Použiť pri porozumení a tvorení textu znalosti o systéme jazykových prostriedkov, využívať pritom jazykové slovníky v knižnej a elektronickej podobe** **Uplatňovať tvorivosť pri riešení úloh, problémov a projektov, efektívne pritom spolupracovať v kolektíve**	**vytvoriť obsahovo a formálne súdržný hovorený text s rôznym komunikačným zámerom,** **rozlíšiť žánre hovoreného a obrazovo-hovoreného textu,** **zhromaždiť informácie k textu z viacerých zdrojov a overiť pravdivosť získaných informácií,** **zhrnúť, zhodnotiť a využiť získané informácie,** **prezentovať získané odborné informácie a objasňovať problémy,** **pripraviť a predniesť presviedčací rečnícky prejav a využiť pritom rôzne druhy argumentov,** **pripraviť a predniesť príležitostný rečnícky prejav,** **použiť vhodné stratégie pri príprave a pri úprave hovoreného a obrazovo-hovoreného textu,** **analyzovať a zhodnotiť hovorené prejavy iných a svoje stanovisko podoprieť argumentmi,** **využiť jazykové slovníky a primerané znalosti jazykovedných pojmov a termínov pri tvorení, úprave a pri hodnotení prejavu**

Príprava a prednes hovoreného prejavu

6. ročník			7. ročník			8. ročník			9. ročník		
písomná príprava hovoreného a obrazovo-hovoreného textu podľa týchto fáz: výber témy, zhromažďovanie materiálu, triedenie a členenie, tvorba konceptu, úprava textu,			písomná príprava hovoreného a obrazovo-hovoreného textu podľa týchto fáz: výber témy, zhromažďovanie materiálu, triedenie a členenie, tvorba konceptu, úprava textu,			písomná príprava hovoreného a obrazovo-hovoreného textu podľa týchto fáz: výber témy, zhromažďovanie materiálu, triedenie a členenie, tvorba konceptu, úprava textu,			písomná príprava hovoreného a obrazovo-hovoreného textu podľa týchto fáz: výber témy, zhromažďovanie materiálu, triedenie a členenie, tvorba konceptu, úprava textu,		
príprava vizuálnej zložky textu a jej úprava pri obrazovo-hovorenom texte			príprava vizuálnej zložky textu a jej úprava pri obrazovo-hovorenom texte			príprava vizuálnej zložky textu a jej úprava pri obrazovo-hovorenom texte			príprava vizuálnej zložky textu a jej úprava pri obrazovo-hovorenom texte		
vhodné stratégie prípravy a úpravy textu (obsahové, kompozičné, jazykové a vizuálne)			vhodné stratégie prípravy a úpravy textu (obsahové, kompozičné, jazykové a vizuálne)			vhodné stratégie prípravy a úpravy textu (obsahové, kompozičné, jazykové a vizuálne)			vhodné stratégie prípravy a úpravy textu (obsahové, kompozičné, jazykové a vizuálne)		
využívanie knižných a elektronických jazykových slovníkov			využívanie knižných a elektronických jazykových slovníkov			využívanie knižných a elektronických jazykových slovníkov			využívanie knižných a elektronických jazykových slovníkov		
nácvik kultivovaného prednesu hovoreného prejavu,			nácvik kultivovaného prednesu hovoreného prejavu,			nácvik kultivovaného prednesu hovoreného prejavu,			nácvik kultivovaného prednesu hovoreného prejavu,		
nácvik kultivovanej prezentácie obrazovo-hovoreného textu,			nácvik kultivovanej prezentácie obrazovo-hovoreného textu,			nácvik kultivovanej prezentácie obrazovo-hovoreného textu, funkčné prepájanie jazykovej a obrazovej zložky,			nácvik kultivovanej prezentácie obrazovo-hovoreného textu, funkčné prepájanie jazykovej a obrazovej zložky		
prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy, školy alebo na verejnosti			prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy, školy alebo na verejnosti			prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy, školy alebo na verejnosti			prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy, školy alebo na verejnosti		

Reflexia hovoreného/počúvaného prejavu

6. ročník			7. ročník			8. ročník			9. ročník		
sebareflexia prezentovaného prejavu			sebareflexia prezentovaného prejavu			sebareflexia prezentovaného prejavu			sebareflexia prezentovaného prejavu		
aktívne, kritické a rešpektujúce počúvanie hovorených prejavov iných			aktívne, kritické a rešpektujúce počúvanie hovorených prejavov iných			aktívne, kritické a rešpektujúce počúvanie hovorených prejavov iných			aktívne, kritické a rešpektujúce počúvanie hovorených prejavov iných		
x			analyzovanie a hodnotenie obsahovej, kompozičnej, jazykovej, prednesovej a vizuálnej stránky prejavu podľa vopred stanovených kritérií,			analyzovanie a hodnotenie obsahovej, kompozičnej, jazykovej, prednesovej a vizuálnej stránky prejavu podľa vopred stanovených kritérií,			analyzovanie a hodnotenie obsahovej, kompozičnej, jazykovej, prednesovej a vizuálnej stránky prejavu podľa vopred stanovených kritérií,		
x			formulovanie argumentov pri vyjadrovaní stanoviska k vlastnému alebo inému hovorenému prejavu.			formulovanie argumentov pri vyjadrovaní stanoviska k vlastnému alebo inému hovorenému prejavu.			formulovanie argumentov pri vyjadrovaní stanoviska k vlastnému alebo inému hovorenému prejavu.		

Žánre hovoreného a obrazovo-hovoreného textu

6. ročník			7. ročník			8. ročník			9. ročník		
x			x			x			príprava odbornej informácie, príprava a realizácia interview s odborníkom, vytvorenie odbornej prezentácie,		
x			x			presviedčací (persuazívny) rečnícky prejav: vyjadrenie názoru na aktuálne témy s podporou argumentov a s cieľom presvedčiť adresáta,			presviedčací (persuazívny) rečnícky prejav: vyjadrenie názoru na aktuálne témy s podporou argumentov a s cieľom presvedčiť adresáta,		

x			x			príležitostný rečnícky prejav: slávnostný príhovor, moderovanie podujatia			x			
Komunikačné prostriedky a pravidlá												
6. ročník			**7. ročník**			**8. ročník**			**9. ročník**			
x			x			porozumenie a používanie tematickej a odbornej slovnej zásoby v rámci obsahového zamerania textu			porozumenie a používanie tematickej a odbornej slovnej zásoby v rámci obsahového zame0rania textu			
x			x			využívanie argumentačnej funkcie komunikačných prostriedkov: príklady, fakty, citáty, dôraz, pauza, gestá, grafické prostriedky v obrazovo-hovorenom texte (s využitím možností textového editora)			využívanie argumentačnej funkcie komunikačných prostriedkov: príklady, fakty, citáty, dôraz, pauza, gestá, grafické prostriedky v obrazovo-hovorenom texte (s využitím možností textového editora)			
x			x			využívanie sugestívnej funkcie komunikačných prostriedkov: zámerné opakovanie, enumerácie, rečnícke otázky, apely, frazémy a iné expresívne výrazy			využívanie sugestívnej funkcie komunikačných prostriedkov: zámerné opakovanie, enumerácie, rečnícke otázky, apely, frazémy a iné expresívne výrazy			
uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti v domácich a v prevzatých slovách (v nadväznosti na 2. cyklus, pravidlo o rytmickom krátení, spodobovanie hlások na hranici slov, výslovnosť spoluhláskových skupín)			x			x			x			
primeraná modulácia hlasu a situačne vhodné používanie pohybových a mimojazykových prostriedkov			x			x			x			
Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):			**Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):**			**Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):**			**Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):**			
upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, výber témy, zhromažďovanie materiálu, triedenie, členenie, koncept, úprava textu, obrazová zložka textu, grafické prostriedky, prezentácia, knižné a elektronické jazykové slovníky, sebahodnotenie, stanovisko, argument, odborná informácia, interview s odborníkom, odborná prezentácia, presviedčací rečnícky prejav, slávnostný príhovor, moderovanie podujatia, odborné slová, príklad, fakt, citát, rečnícka otázka, frazéma, expresívne slová, pravidlá spisovnej výslovnosti domácich a prevzatých slov (pravidlo o rytmickom krátení, spodobovanie hlások na hranici slov, výslovnosť spoluhláskových skupín), zvukové prostriedky (melódia, tempo, prestávka, sila hlasu, dôraz), pohybové prostriedky (mimika, gestá, pohyb a postavenie tela) a mimojazykové prostriedky (situácia, farba, empatia a pod.).			upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, výber témy, zhromažďovanie materiálu, triedenie, členenie, koncept, úprava textu, obrazová zložka textu, grafické prostriedky, prezentácia, knižné a elektronické jazykové slovníky, sebahodnotenie, stanovisko, argument, odborná informácia, interview s odborníkom, odborná prezentácia, presviedčací rečnícky prejav, slávnostný príhovor, moderovanie podujatia, odborné slová, príklad, fakt, citát, rečnícka otázka, frazéma, expresívne slová, pravidlá spisovnej výslovnosti domácich a prevzatých slov (pravidlo o rytmickom krátení, spodobovanie hlások na hranici slov, výslovnosť spoluhláskových skupín), zvukové prostriedky (melódia, tempo, prestávka, sila hlasu, dôraz), pohybové prostriedky (mimika, gestá, pohyb a postavenie tela) a mimojazykové prostriedky (situácia, farba, empatia a pod.).			upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, výber témy, zhromažďovanie materiálu, triedenie, členenie, koncept, úprava textu, obrazová zložka textu, grafické prostriedky, prezentácia, knižné a elektronické jazykové slovníky, sebahodnotenie, stanovisko, argument, odborná informácia, interview s odborníkom, odborná prezentácia, presviedčací rečnícky prejav, slávnostný príhovor, moderovanie podujatia, odborné slová, príklad, fakt, citát, rečnícka otázka, frazéma, expresívne slová, pravidlá spisovnej výslovnosti domácich a prevzatých slov (pravidlo o rytmickom krátení, spodobovanie hlások na hranici slov, výslovnosť spoluhláskových skupín), zvukové prostriedky (melódia, tempo, prestávka, sila hlasu, dôraz), pohybové prostriedky (mimika, gestá, pohyb a postavenie tela) a mimojazykové prostriedky (situácia, farba, empatia a pod.).			

Písaná produkcia

Ciele	Výkonový štandard
Aktívne a s rešpektom vstupovať do hovorenej a písanej komunikačnej interakcie, vecne a sociálne primerane reagovať na repliky komunikačného partnera, formulovať primerané argumenty **Vytvoriť primerane náročný písaný, obrazovo-písaný a digitálny text s cieľom objektívne informovať, objasniť problém a vyjadriť názor podložený argumentmi** **Uplatňovať stratégie tvorby písaného textu, regulovať vlastný proces písania, uplatniť znalosti pravopisných pravidiel** **Získať a spracovať informácie z rôznych médií (tlačených, digitálnych, audiovizuálnych), veku primerane kriticky posúdiť pravdivosť a spoľahlivosť informácií a ich zmysluplné využitie** **Nadobudnúť estetickú skúsenosť z recepcie rôznych literárnych žánrov, zdieľať obsahové, emocionálne a hodnotové posolstvá textu vo vlastných tvorivých aktivitách** **Použiť pri porozumení a tvorení textu znalosti o systéme jazykových prostriedkov, využívať pritom jazykové slovníky v knižnej a elektronickej podobe** **Uplatňovať tvorivosť pri riešení úloh, problémov a projektov, efektívne pritom spolupracovať v kolektíve**	**vytvoriť obsahovo a formálne súdržný písaný a obrazovo-písaný text s rôznym komunikačným zámerom,** **zdôvodniť voľbu žánru písaného textu pre naplnenie komunikačného alebo autorského zámeru,** **zohľadniť očakávania (potenciálneho/reálneho) adresáta písaného textu,** **využiť písanie ako prostriedok sebavyjadrenia a uplatniť pritom tvorivé postupy,** **využiť písanie ako učebnú stratégiu a písaním referovať o nadobudnutom poznaní,** **využiť písanie na vyjadrenie názoru a na argumentáciu,** **zhromaždiť informácie k textu z viacerých informačných zdrojov a overiť ich pravdivosť,** **uplatniť pri písaní pravopisné pravidlá,** **monitorovať priebeh vlastného písania a využiť rôzne stratégie na jeho vylepšenie,** **upraviť obsahovú, kompozičnú, jazykovú a formálnu stránku napísaného textu,** **využiť primerané znalosti jazykovedných pojmov a termínov a rôzne druhy jazykových slovníkov pri tvorení a pri úprave textu,** **použiť pri úprave formy textu počítačové textové editory**

Proces tvorenia textu

6. ročník			**7. ročník**			**8. ročník**			**9. ročník**			
x			voľba témy podľa komunikačného/autorského zámeru, potenciálneho/reálneho adresáta a individuálnej preferencie,			x			x			
voľba vhodného slohového postupu alebo kombinácie slohových postupov na komunikovanie zamýšľaného obsahu,			voľba vhodného slohového postupu alebo kombinácie slohových postupov na komunikovanie zamýšľaného obsahu,			voľba vhodného slohového postupu alebo kombinácie slohových postupov na komunikovanie zamýšľaného obsahu,			voľba vhodného slohového postupu alebo kombinácie slohových postupov na komunikovanie zamýšľaného obsahu,			
využívanie viacerých spôsobov zhromažďovania jazykového materiálu (slov, slovných spojení a vetných celkov) k zvolenej téme s využitím potrebných zdrojov (vrátane jazykových slovní-kov) a interakcie s inými osobami			využívanie viacerých spôsobov zhromažďovania jazykového materiálu (slov, slovných spojení a vetných celkov) k zvolenej téme s využitím potrebných zdrojov (vrátane jazykových slovní-kov) a interakcie s inými osobami			využívanie viacerých spôsobov zhromažďovania jazykového materiálu (slov, slovných spojení a vetných celkov) k zvolenej téme s využitím potrebných zdrojov (vrátane jazykových slovní-kov) a interakcie s inými osobami			využívanie viacerých spôsobov zhromažďovania jazykového materiálu (slov, slovných spojení a vetných celkov) k zvolenej téme s využitím potrebných zdrojov (vrátane jazykových slovní-kov) a interakcie s inými osobami			
členenie obsahu písaného textu s využitím rôznych stratégií (osnova, grafické znázornenie štruktúry textu a pod.),			členenie obsahu písaného textu s využitím rôznych stratégií (osnova, grafické znázornenie štruktúry textu a pod.),			členenie obsahu písaného textu s využitím rôznych stratégií (osnova, grafické znázornenie štruktúry textu a pod.),			členenie obsahu písaného textu s využitím rôznych stratégií (osnova, grafické znázornenie štruktúry textu a pod.),			
tvorenie konceptu a jeho upravovanie po obsahovej, kompozičnej a jazykovej stránke,			tvorenie konceptu a jeho upravovanie po obsahovej, kompozičnej a jazykovej stránke,			tvorenie konceptu a jeho upravovanie po obsahovej, kompozičnej a jazykovej stránke,			tvorenie konceptu a jeho upravovanie po obsahovej, kompozičnej a jazykovej stránke,			
pravopisná korektúra s využitím základných korektorských značiek a jazykových slovníkov,			pravopisná korektúra s využitím základných korektorských značiek a jazykových slovníkov,			pravopisná korektúra s využitím základných korektorských značiek a jazykových slovníkov,			pravopisná korektúra s využitím základných korektorských značiek a jazykových slovníkov,			

upravovanie obrazovej a grafickej zložky textu pri multimodálnych a digitálnych komunikátoch a využitie ďalších možností textového editora,			upravovanie obrazovej a grafickej zložky textu pri multimodálnych a digitálnych komunikátoch a využitie ďalších možností textového editora,			upravovanie obrazovej a grafickej zložky textu pri multimodálnych a digitálnych komunikátoch a využitie ďalších možností textového editora,			upravovanie obrazovej a grafickej zložky textu pri multimodálnych a digitálnych komunikátoch a využitie ďalších možností textového editora,		
prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy, školy alebo na verejnosti.			prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy, školy alebo na verejnosti.			prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy, školy alebo na verejnosti.			prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy, školy alebo na verejnosti.		
Metakognitívne procesy pri písaní textu										
6. ročník			**7. ročník**			**8. ročník**			**9. ročník**		
porozumenie produkčnej úlohy a stanovenie cieľa písania,											
plánovanie efektívnych stratégií pri tvorení textu, v prípade neefektívnej stratégie úprava zaužívaného postupu pri tvorení			plánovanie efektívnych stratégií pri tvorení textu, v prípade neefektívnej stratégie úprava zaužívaného postupu pri tvorení			plánovanie efektívnych stratégií pri tvorení textu, v prípade neefektívnej stratégie úprava zaužívaného postupu pri tvorení			plánovanie efektívnych stratégií pri tvorení textu, v prípade neefektívnej stratégie úprava zaužívaného postupu pri tvorení		
monitorovanie priebehu zhromažďovania a triedenia vhodného jazykového materiálu			monitorovanie priebehu zhromažďovania a triedenia vhodného jazykového materiálu			monitorovanie priebehu zhromažďovania a triedenia vhodného jazykového materiálu			monitorovanie priebehu zhromažďovania a triedenia vhodného jazykového materiálu		
koncentrácia pozornosti a sústredená práca vo fáze štylizácie, vedomé potláčanie rušivých a nesúvisiacich podnetov,			koncentrácia pozornosti a sústredená práca vo fáze štylizácie, vedomé potláčanie rušivých a nesúvisiacich podnetov,			koncentrácia pozornosti a sústredená práca vo fáze štylizácie, vedomé potláčanie rušivých a nesúvisiacich podnetov,			koncentrácia pozornosti a sústredená práca vo fáze štylizácie, vedomé potláčanie rušivých a nesúvisiacich podnetov,		
x			analýza a hodnotenie textu a jeho častí vzhľadom na komunikačný zámer			analýza a hodnotenie textu a jeho častí vzhľadom na komunikačný zámer, slohový postup a adresáta.			analýza a hodnotenie textu a jeho častí vzhľadom na komunikačný zámer, slohový postup a adresáta.		
Žánre písaného textu										
6. ročník			**7. ročník**			**8. ročník**			**9. ročník**		
tvorenie a vypĺňanie administratívnych textov: plagát			x			tvorenie a vypĺňanie administratívnych textov: prihláška, životopis			tvorenie a vypĺňanie administratívnych textov: úradné formuláre		
tvorenie odborných textov: zhrnutie, návod na použitie výrobku						tvorenie odborných textov: zhrnutie, prezentácia,			tvorenie odborných textov: odborná informácia, anotácia		
x			x			vyjadrenie subjektívneho názoru na všeobecne známu tému v úvahovom texte			vyjadrenie subjektívneho názoru na všeobecne známu tému v úvahovom texte		
x			x			x			písomné vyjadrenie názoru na aktuálne témy s podporou argumentov a s cieľom presvedčiť adresáta		
vytvorenie zážitkového rozprávacieho textu s premyslenou štruktúrou a zapojením opisných častí			x			x			x		
sebavyjadrenie prostredníctvom rôznych techník tvorivého písania (aj v kombinácii s obrazovou zložkou).			sebavyjadrenie prostredníctvom rôznych techník tvorivého písania (aj v kombinácii s obrazovou zložkou).			sebavyjadrenie prostredníctvom rôznych techník tvorivého písania (aj v kombinácii s obrazovou zložkou).			sebavyjadrenie prostredníctvom rôznych techník tvorivého písania (aj v kombinácii s obrazovou zložkou).		
Komunikačné prostriedky a pravidlá										
6. ročník			**7. ročník**			**8. ročník**			**9. ročník**		
x			x			použitie jednoduchých a zložených súvetí ako prostriedkov vyjadrovania časovo-priestorových alebo logických vzťahov v texte,					
X			X			porozumenie a používanie tematickej a odbornej slovnej zásoby v rámci obsahového zamerania textu			porozumenie a používanie tematickej a odbornej slovnej zásoby v rámci obsahového zamerania textu		
X			X			využívanie argumentačnej funkcie komunikačných prostriedkov: príklady, fakty, citáty, grafické prostriedky			využívanie argumentačnej funkcie komunikačných prostriedkov: príklady, fakty, citáty, grafické prostriedky		
x			x			využívanie sugestívnej funkcie komunikačných prostriedkov: zámerné opakovanie, enumerácie, rečnícke otázky, apely, frazémy a iné expresívne výrazy			využívanie sugestívnej funkcie komunikačných prostriedkov: zámerné opakovanie, enumerácie, rečnícke otázky, apely, frazémy a iné expresívne výrazy		
x			x			x			použitie rôznych druhov nadväzovacích prostriedkov (konektorov) v texte (pripájacie častice, opakovanie slov, využitie synoným, antoným, asociácií, slovotvorne súvisiacich slov, opakovanie rovnakých tvarov slovesa).		
Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu										
6. ročník			**7. ročník**			**8. ročník**			**9. ročník**		
automatizácia získaných pravopisných zručností pri jednotlivých pravopisných princípoch			automatizácia získaných pravopisných zručností pri jednotlivých pravopisných princípoch			automatizácia získaných pravopisných zručností pri jednotlivých pravopisných princípoch			automatizácia získaných pravopisných zručností pri jednotlivých pravopisných princípoch		
morfematický pravopis: pravopis pri spodobovaní hlások na hranici slov; pravopis pádových koncoviek podstatných mien a prídavných mien (v domácich a v prevzatých slovách), pravopis pádových koncoviek zámen a číslovie; pravopis ďalších slovotvorných prípon			morfematický pravopis: pravopis pri spodobovaní hlások na hranici slov; pravopis pádových koncoviek podstatných mien a prídavných mien (v domácich a v prevzatých slovách), pravopis pádových koncoviek zámen a číslovie; pravopis ďalších slovotvorných prípon			morfematický pravopis: pravopis pri spodobovaní hlások na hranici slov; pravopis pádových koncoviek podstatných mien a prídavných mien (v domácich a v prevzatých slovách), pravopis pádových koncoviek zámen a číslovie; pravopis ďalších slovotvorných prípon			morfematický pravopis: pravopis pri spodobovaní hlások na hranici slov; pravopis pádových koncoviek podstatných mien a prídavných mien (v domácich a v prevzatých slovách), pravopis pádových koncoviek zámen a číslovie; pravopis ďalších slovotvorných prípon		
gramatický pravopis: pravopis nominatívu jednotného a množného čísla pri zámenách a číslovkách, ktoré sa skloňujú podľa vzoru pekný; pravopis predložiek s, so, z, zo; písanie slov osobitne a dovedna (číslovky a príslovky)			gramatický pravopis: pravopis nominatívu jednotného a množného čísla pri zámenách a číslovkách, ktoré sa skloňujú podľa vzoru pekný; pravopis predložiek s, so, z, zo; písanie slov osobitne a dovedna (číslovky a príslovky)			gramatický pravopis: pravopis nominatívu jednotného a množného čísla pri zámenách a číslovkách, ktoré sa skloňujú podľa vzoru pekný; pravopis predložiek s, so, z, zo; písanie slov osobitne a dovedna (číslovky a príslovky)			gramatický pravopis: pravopis nominatívu jednotného a množného čísla pri zámenách a číslovkách, ktoré sa skloňujú podľa vzoru pekný; pravopis predložiek s, so, z, zo; písanie slov osobitne a dovedna (číslovky a príslovky)		
x			etymologický pravopis: pravopis prevzatých a internacionálnych odborných termínov (v prepojení s učivom ďalších vzdelávacích oblastí)			etymologický pravopis: pravopis prevzatých a internacionálnych odborných termínov (v prepojení s učivom ďalších vzdelávacích oblastí)			x		
sémantický pravopis: pravopis zložitejších vlastných podstatných mien (geografické názvy, názvy štátov, obyvateľské mená, názvy ulíc, inštitúcií a kultúrnych výtvorov – v prepojení s učivom ďalších vzdelávacích oblastí)			x			x			x		
x			x			interpunkčný pravopis: písanie čiarky v jednoduchom a zloženom súvetí; pravopis ďalších interpunkčných znamienok (bodkočiarka, dvojbodka, pomlčka atď.)			interpunkčný pravopis: písanie čiarky v jednoduchom a zloženom súvetí; pravopis ďalších interpunkčných znamienok (bodkočiarka, dvojbodka, pomlčka atď.)		
Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):			**Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):**			**Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):**			**Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu):**		

upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, komunikačný zámer (podať informáciu, vymenovať vlastnosti, porozprávať dej, vysvetliť/objasniť fakty a znalosti, presvedčiť, zaujať), výber témy, zhromažďovanie materiálu, triedenie, členenie, koncept, úprava textu, pravopisná korektúra, obrazovo-písané texty, obrazová zložka textu, grafické prostriedky, knižné a elektronické jazykové slovníky, cieľ, plánovanie, sledovanie a hodnotenie vlastného písania, slohový postup pri tvorení textu: informačný, opisný, rozprávací, výkladový/úvahový, administratívne texty: plagát, formulár, prihláška, životopis, odborné texty: odborná informácia, zhrnutie, anotácia, poster, prezentácia, návod na použitie výrobku, vyjadrenie a zdôvodnenie názoru: úvaha, argument, opisné texty: charakteristika, odborné slová, príklad, fakt, citát, apel, rečnícka otázka, frazéma, expresívne slová, kompozícia textu, súdržnosť textu, nadväzovacie prostriedky v texte (opakovanie, rovnaký tvar slovesa, synonymá, antonymá, častice, slovotvorne súvisiace slová, asociácie), prijateľnosť textu, pomenovanie ďalších jazykových javov (v nadväznosti na 2. cyklus a v súlade s potrebami pri písaní: tvaroslovie, pravopis, slovná zásoba, syntaktické prostriedky)			upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, komunikačný zámer (podať informáciu, vymenovať vlastnosti, porozprávať dej, vysvetliť/objasniť fakty a znalosti, presvedčiť, zaujať), výber témy, zhromažďovanie materiálu, triedenie, členenie, koncept, úprava textu, pravopisná korektúra, obrazovo-písané texty, obrazová zložka textu, grafické prostriedky, knižné a elektronické jazykové slovníky, cieľ, plánovanie, sledovanie a hodnotenie vlastného písania, slohový postup pri tvorení textu: informačný, opisný, rozprávací, výkladový/úvahový, administratívne texty: plagát, formulár, prihláška, životopis, odborné texty: odborná informácia, zhrnutie, anotácia, poster, prezentácia, návod na použitie výrobku, vyjadrenie a zdôvodnenie názoru: úvaha, argument, opisné texty: charakteristika, odborné slová, príklad, fakt, citát, apel, rečnícka otázka, frazéma, expresívne slová, kompozícia textu, súdržnosť textu, nadväzovacie prostriedky v texte (opakovanie, rovnaký tvar slovesa, synonymá, antonymá, častice, slovotvorne súvisiace slová, asociácie), prijateľnosť textu, pomenovanie ďalších jazykových javov (v nadväznosti na 2. cyklus a v súlade s potrebami pri písaní: tvaroslovie, pravopis, slovná zásoba, syntaktické prostriedky)			upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, komunikačný zámer (podať informáciu, vymenovať vlastnosti, porozprávať dej, vysvetliť/objasniť fakty a znalosti, presvedčiť, zaujať), výber témy, zhromažďovanie materiálu, triedenie, členenie, koncept, úprava textu, pravopisná korektúra, obrazovo-písané texty, obrazová zložka textu, grafické prostriedky, knižné a elektronické jazykové slovníky, cieľ, plánovanie, sledovanie a hodnotenie vlastného písania, slohový postup pri tvorení textu: informačný, opisný, rozprávací, výkladový/úvahový, administratívne texty: plagát, formulár, prihláška, životopis, odborné texty: odborná informácia, zhrnutie, anotácia, poster, prezentácia, návod na použitie výrobku, vyjadrenie a zdôvodnenie názoru: úvaha, argument, opisné texty: charakteristika, odborné slová, príklad, fakt, citát, apel, rečnícka otázka, frazéma, expresívne slová, kompozícia textu, súdržnosť textu, nadväzovacie prostriedky v texte (opakovanie, rovnaký tvar slovesa, synonymá, antonymá, častice, slovotvorne súvisiace slová, asociácie), prijateľnosť textu, pomenovanie ďalších jazykových javov (v nadväznosti na 2. cyklus a v súlade s potrebami pri písaní: tvaroslovie, pravopis, slovná zásoba, syntaktické prostriedky)			upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, komunikačný zámer (podať informáciu, vymenovať vlastnosti, porozprávať dej, vysvetliť/objasniť fakty a znalosti, presvedčiť, zaujať), výber témy, zhromažďovanie materiálu, triedenie, členenie, koncept, úprava textu, pravopisná korektúra, obrazovo-písané texty, obrazová zložka textu, grafické prostriedky, knižné a elektronické jazykové slovníky, cieľ, plánovanie, sledovanie a hodnotenie vlastného písania, slohový postup pri tvorení textu: informačný, opisný, rozprávací, výkladový/úvahový, administratívne texty: plagát, formulár, prihláška, životopis, odborné texty: odborná informácia, zhrnutie, anotácia, poster, prezentácia, návod na použitie výrobku, vyjadrenie a zdôvodnenie názoru: úvaha, argument, opisné texty: charakteristika, odborné slová, príklad, fakt, citát, apel, rečnícka otázka, frazéma, expresívne slová, kompozícia textu, súdržnosť textu, nadväzovacie prostriedky v texte (opakovanie, rovnaký tvar slovesa, synonymá, antonymá, častice, slovotvorne súvisiace slová, asociácie), prijateľnosť textu, pomenovanie ďalších jazykových javov (v nadväznosti na 2. cyklus a v súlade s potrebami pri písaní: tvaroslovie, pravopis, slovná zásoba, syntaktické prostriedky)		

Vecná recepcia

Ciele	Výkonový štandard
Pripraviť a prezentovať primerane náročný hovorený a obrazovo-hovorený text s komunikačným zámerom objasniť problém alebo presvedčiť adresáta Uplatňovať stratégie tvorby písaného textu, regulovať vlastný proces písania, uplatniť znalosti pravopisných pravidiel Čítať a počúvať rôzne druhy vecného (najmä odborného) textu, rozumieť mu, zhrnúť a vyhodnotiť získané informácie, využiť informácie pri vzdelávaní a v iných komunikačných oblastiach Uplatňovať stratégie porozumenia textu, plánovať a monitorovať úspešnosť porozumenia, regulovať vlastné porozumenie textu Získať a spracovať informácie z rôznych médií (tlačených, digitálnych, audiovizuálnych), veku primerane kriticky posúdiť pravdivosť a spoľahlivosť informácií a ich zmysluplné využitie Použiť pri porozumení a tvorení textu znalosti o systéme jazykových prostriedkov, využívať pritom jazykové slovníky v knižnej a elektronickej podobe Objasniť význam jazyka ako reprezentanta národnej a menšinovej kultúry, chápať potrebu dobrého ovládania spisovného jazyka v rámci vzdelávania a účasti v sociálnom a občianskom živote Rešpektovať jazykovú a kultúrnu rôznorodosť v spoločnosti, chápať jazykové potreby príslušníkov iných národov a národností Uplatňovať tvorivosť pri riešení úloh, problémov a projektov, efektívne pritom spolupracovať v kolektíve	**cieľavedome a samostatne počúvať a čítať primerane náročné texty s konkrétnym zámerom v rámci vzdelávania, záujmových aktivít alebo zapojenia do spoločenského a občianskeho života, využívať pri vzdelávaní alebo pri inom využití textov aj mimoučebnicové zdroje, orientovať sa v rôznych žánroch vecného textu podľa komunikačných oblastí (mediálna, administratívna, odborná), rozlíšiť základné charakteristiky rôznych žánrov vecného textu a možnosti ich využitia, získať a spracovať informácie z rôznych informačných zdrojov (tlačených, audiovizuálnych, digitálnych), objasniť informácie a vyvodené súvislosti z textu a konfrontovať ich s vlastnými znalosťami a skúsenosťami, vyjadriť svoj názor na počúvaný/čítaný text, podporiť ho argumentmi a prezentovať v skupinovej diskusii, kriticky posúdiť pravdivosť a spoľahlivosť informácií a ich zmysluplné využitie, využiť získané informácie pri tvorení vlastných textov s cieľom vzdelávania alebo sebavzdelávania, uplatniť rôzne stratégie porozumenia textu, sledovať vlastné porozumenie a ovplyvňovať ho, porovnať obsahové, kompozičné a jazykové odlišnosti textov podľa rôzneho komunikačného zámeru a slohového postupu, využiť primerané znalosti jazykovedných pojmov a termínov a rôzne druhy jazykových slovníkov pri porozumení textu a pri jeho analýze, analyzovať úlohu popriazykových (grafických, pohybových, zvukových) prostriedkov pri porozumení čítaného a počúvaného textu, porozumieť hodnote a funkciám jazyka v osobnom a v spoločenskom živote a vytvoriť si pozitívny postoj k iným jazykom a kultúram.**

Porozumenie textu a využitie získaných informácií

6. ročník			7. ročník			8. ročník			9. ročník		
analytické počúvanie, čítanie a prezeranie rôznych druhov a žánrov vecného textu v súvislosti s obsahmi jednotlivých vzdelávacích oblastí			analytické počúvanie, čítanie a prezeranie rôznych druhov a žánrov vecného textu v súvislosti s obsahmi jednotlivých vzdelávacích oblastí			analytické počúvanie, čítanie a prezeranie rôznych druhov a žánrov vecného textu v súvislosti s obsahmi jednotlivých vzdelávacích oblastí			analytické počúvanie, čítanie a prezeranie rôznych druhov a žánrov vecného textu v súvislosti s obsahmi jednotlivých vzdelávacích oblastí		
porozumenie súvislým, nesúvislým a multimodálnym textom na úrovni explicitných a implicitných významov			porozumenie súvislým, nesúvislým a multimodálnym textom na úrovni explicitných a implicitných významov			porozumenie súvislým, nesúvislým a multimodálnym textom na úrovni explicitných a implicitných významov			porozumenie súvislým, nesúvislým a multimodálnym textom na úrovni explicitných a implicitných významov		
učiteľom usmerňované a samostatné vyvodzovanie implicitných informácií z textu prehlbu- júce základné porozumenie textu: objasňovanie súvislostí, vyjadrovanie názoru, uvádzanie podporných argumentov, využívanie predchádzajúcich znalostí na dosiahnutie logicky prija- teľných záverov (induktívne inferencie), logické úsudky z informácií a dôkazov priamo dostup- ných v texte (deduktívne inferencie),			učiteľom usmerňované a samostatné vyvodzovanie implicitných informácií z textu prehlbu- júce základné porozumenie textu: objasňovanie súvislostí, vyjadrovanie názoru, uvádzanie podporných argumentov, využívanie predchádzajúcich znalostí na dosiahnutie logicky prija- teľných záverov (induktívne inferencie), logické úsudky z informácií a dôkazov priamo dostup- ných v texte (deduktívne inferencie) ,			učiteľom usmerňované a samostatné vyvodzovanie implicitných informácií z textu prehlbu- júce základné porozumenie textu: objasňovanie súvislostí, vyjadrovanie názoru, uvádzanie podporných argumentov, využívanie predchádzajúcich znalostí na dosiahnutie logicky prija- teľných záverov (induktívne inferencie), logické úsudky z informácií a dôkazov priamo dostup- ných v texte (deduktívne inferencie),			učiteľom usmerňované a samostatné vyvodzovanie implicitných informácií z textu prehlbu- júce základné porozumenie textu: objasňovanie súvislostí, vyjadrovanie názoru, uvádzanie podporných argumentov, využívanie predchádzajúcich znalostí na dosiahnutie logicky prija- teľných záverov (induktívne inferencie), logické úsudky z informácií a dôkazov priamo dostup- ných v texte (deduktívne inferencie),		
x			porozumenie štruktúry textu podľa komunikačného zámeru ,			x			porozumenie štruktúry textu podľa komunikačného zámeru a použitého slohového postupu,		
získavanie, spracovanie a triedenie informácií z rôznych informačných zdrojov			získavanie, spracovanie a triedenie informácií z rôznych informačných zdrojov			získavanie, spracovanie a triedenie informácií z rôznych informačných zdrojov			získavanie, spracovanie a triedenie informácií z rôznych informačných zdrojov		
x			x			posúdenie pravdivosti a spoľahlivosti informácií na základe ich overovania a porovnávania vo viacerých zdrojoch			posúdenie pravdivosti a spoľahlivosti informácií na základe ich overovania a porovnávania vo viacerých zdrojoch		
zdieľanie a prezentovanie získaných informácií v skupinovej diskusii, obhajovanie názoru po- mocou argumentov, vecné reagovanie na argumenty účastníkov diskusie			x			x			x		
využitie spracovaných informácií z textu pri riešení učebných úloh a problémových situácií, pri vzdelávaní a sebavzdelávaní			využitie spracovaných informácií z textu pri riešení učebných úloh a problémových situácií, pri vzdelávaní a sebavzdelávaní			využitie spracovaných informácií z textu pri riešení učebných úloh a problémových situácií, pri vzdelávaní a sebavzdelávaní			využitie spracovaných informácií z textu pri riešení učebných úloh a problémových situácií, pri vzdelávaní a sebavzdelávaní		
Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu											
6. ročník			**7. ročník**			**8. ročník**			**9. ročník**		

x			x			orientovanie sa v dostupných primárnych a sekundárnych informačných zdrojoch (s dôrazom na využívanie autorských textov, knižných, časopiseckých a encyklopedických publikácií)			orientovanie sa v dostupných primárnych a sekundárnych informačných zdrojoch (s dôrazom na využívanie autorských textov, knižných, časopiseckých a encyklopedických publikácií)		
x			x			x			vlastný výber a vyhľadávanie textov na čítanie alebo počúvanie v závislosti od cieľov čitateľa/poslucháča, vyhodnocovanie cieľov, reflexia a komunikovanie výsledkov čítania alebo počúvania		
x			x			x			upevňovanie osvojených stratégií čítania a učenia sa z textu a náročnejšie formy spracovania obsahu (konspekt, sumarizácia, anotácia, grafické nástroje)		
x			x			využívanie osvojených stratégií čítania/počúvania a rozvíjanie špecifických stratégií informačného správania v digitálnom prostredí			využívanie osvojených stratégií čítania/počúvania a rozvíjanie špecifických stratégií informačného správania v digitálnom prostredí		
x			x			x			formovanie základných spôsobilostí informačnej gramotnosti – stratégií zvládania kvantity a rozlišovania kvality dostupných informácií		
dôraz na podporovanie hodnotiacich postojov, kritického myslenia a vlastnej autorskej tvorby pri práci s informáciami			dôraz na podporovanie hodnotiacich postojov, kritického myslenia a vlastnej autorskej tvorby pri práci s informáciami			dôraz na podporovanie hodnotiacich postojov, kritického myslenia a vlastnej autorskej tvorby pri práci s informáciami			dôraz na podporovanie hodnotiacich postojov, kritického myslenia a vlastnej autorskej tvorby pri práci s informáciami		
x			x			x			aktívne a samostatné využívanie fyzických a elektronických knižníc, orientácia v knižných katalógoch		
Vlastnosti textu											
6. ročník			**7. ročník**			**8. ročník**			**9. ročník**		
x			x			x			základné vlastnosti textu a ich uplatnenie pri porozumení textu		
x			x			x			obsahová súdržnosť textu: rozvíjanie témy a logické usporiadanie viet a odsekov podľa použi-tého slohového postupu (informačný, opisný, rozprávací, výkladový/úvahový)		
x			x			x			formálna súdržnosť textu: nadväzovanie viet prostredníctvom rôznych druhov nadväzovacích prostriedkov (konektorov), analyzovanie nadväzovacích prostriedkov v texte		
rozlišovanie textov podľa komunikačného zámeru: informovať, objasniť, argumentovať, presvedčiť, zaujať, emocionálne pôsobiť			rozlišovanie textov podľa komunikačného zámeru: informovať, objasniť, argumentovať, presvedčiť, zaujať, emocionálne pôsobiť			rozlišovanie textov podľa komunikačného zámeru: informovať, objasniť, argumentovať, presvedčiť, zaujať, emocionálne pôsobiť			rozlišovanie textov podľa komunikačného zámeru: informovať, objasniť, argumentovať, presvedčiť, zaujať, emocionálne pôsobiť		
x			x			porovnávanie textov podľa obsahu, slohového postupu a použitých jazykových prostriedkov			porovnávanie textov podľa obsahu, slohového postupu a použitých jazykových prostriedkov		
Žánre vecného textu											
6. ročník			**7. ročník**			**8. ročník**			**9. ročník**		
porozumenie odborným textom: odborný článok, interview, návod na použitie výrobku, do-kumentárny film, rozhlasové a televízne populárno-náučné programy, webové stránky, pre-zentácie, poster			porozumenie odborným textom: odborný článok, interview, návod na použitie výrobku, do-kumentárny film, rozhlasové a televízne populárno-náučné programy, webové stránky, pre-zentácie, poster			porozumenie odborným textom: odborný článok, interview, návod na použitie výrobku, do-kumentárny film, rozhlasové a televízne populárno-náučné programy, webové stránky, pre-zentácie, poster			porozumenie odborným textom: odborný článok, interview, návod na použitie výrobku, do-kumentárny film, rozhlasové a televízne populárno-náučné programy, webové stránky, pre-zentácie, poster		
porozumenie mediálnym textom: stručná a rozšírená správa, spravodajská reportáž, spravo-dajský rozhovor, komentár, blog (vlog), podcast			porozumenie mediálnym textom: stručná a rozšírená správa, spravodajská reportáž, spravo-dajský rozhovor, komentár, blog (vlog), podcast			porozumenie mediálnym textom: stručná a rozšírená správa, spravodajská reportáž, spravo-dajský rozhovor, komentár, blog (vlog), podcast			porozumenie mediálnym textom: stručná a rozšírená správa, spravodajská reportáž, spravo-dajský rozhovor, komentár, blog (vlog), podcast		
x			x			porozumenie administratívnym textom: úradné oznamy a vyhlášky, formuláre, účet a faktúra			porozumenie administratívnym textom: úradné oznamy a vyhlášky, formuláre, účet a faktúra		
analyzovanie propagačnej a presviedčacej funkcie v rôznych druhoch reklamného textu			analyzovanie propagačnej a presviedčacej funkcie v rôznych druhoch reklamného textu			analyzovanie propagačnej a presviedčacej funkcie v rôznych druhoch reklamného textu			analyzovanie propagačnej a presviedčacej funkcie v rôznych druhoch reklamného textu		
x			x			porozumenie rečníckych prejavov a rozlišovanie rečníckych žánrov: príležitostné prejavy (slávnostné príhovory, moderovanie), náučné prejavy (prednáška, referát), politické prejavy (príhovory, diskusie)			porozumenie rečníckych prejavov a rozlišovanie rečníckych žánrov: príležitostné prejavy (slávnostné príhovory, moderovanie), náučné prejavy (prednáška, referát), politické prejavy (príhovory, diskusie)		
Význam a funkcie jazyka											
6. ročník			**7. ročník**			**8. ročník**			**9. ročník**		
x			x			x			porozumenie funkciám, významu a stavbe jazyka (komunikačné oblasti, jazykové roviny),		
x			x			x			vzťah slovenčiny k iným jazykom (v prepojení s výučbou cudzieho jazyka, so vzdelávacou ob-lasťou Človek a spoločnosť a s jazykovými skúsenosťami žiaka)		
spoznávanie histórie a jazykovej situácie zahraničných Slovákov			spoznávanie histórie a jazykovej situácie zahraničných Slovákov			spoznávanie histórie a jazykovej situácie zahraničných Slovákov			spoznávanie histórie a jazykovej situácie zahraničných Slovákov		
individuálny vzťah žiaka k jazykom, porozumenie problematike viacjazyčnosti na území a mimo územia štátu			individuálny vzťah žiaka k jazykom, porozumenie problematike viacjazyčnosti na území a mimo územia štátu			individuálny vzťah žiaka k jazykom, porozumenie problematike viacjazyčnosti na území a mimo územia štátu			individuálny vzťah žiaka k jazykom, porozumenie problematike viacjazyčnosti na území a mimo územia štátu		
Komunikačné prostriedky a pravidlá											
6. ročník			**7. ročník**			**8. ročník**			**9. ročník**		
využitie znalostí jazykových prostriedkov pri porozumení textu			využitie znalostí jazykových prostriedkov pri porozumení textu			využitie znalostí jazykových prostriedkov pri porozumení textu			využitie znalostí jazykových prostriedkov pri porozumení textu		
Syntaktické prostriedky											
6. ročník			**7. ročník**			**8. ročník**			**9. ročník**		
x			jednočlenné a dvojčlenné vety ako prostriedky rozvíjania témy			jednočlenné a dvojčlenné vety ako prostriedky rozvíjania témy			jednočlenné a dvojčlenné vety ako prostriedky rozvíjania témy		

vyjadrovanie syntaktických vzťahov v dvojčlennej vete (prísudzovací sklad a určovací sklad) a ich úloha pri porozumení textu			vyjadrovanie syntaktických vzťahov v dvojčlennej vete (prísudzovací sklad a určovací sklad) a ich úloha pri porozumení textu			x			x	
x			vyjadrovanie syntaktických významov vo vete (vetné členy) a ich úloha pri porozumení textu (prísudok, podmet, predmet, prívlastok, príslovkové určenie)			x			x	
x			x			jednoduché a zložené súvetia ako prostriedky rozvíjania témy a vyjadrovania logických vzťahov v texte			jednoduché a zložené súvetia ako prostriedky rozvíjania témy a vyjadrovania logických vzťahov v texte	
Lexikálne prostriedky										
6. ročník			**7. ročník**			**8. ročník**			**9. ročník**	
x			x			x			analyzovanie slovnej zásoby v texte z hľadiska komunikačného zámeru, slohového po-stupu a témy textu	
x			spôsoby obohacovania slovnej zásoby slovenčiny: nové slová v jazyku – preberanie, tvorenie, ustálené slovné spojenia, prenášanie významu, skratky			spôsoby obohacovania slovnej zásoby slovenčiny: nové slová v jazyku – preberanie, tvorenie, ustálené slovné spojenia, prenášanie významu, skratky			spôsoby obohacovania slovnej zásoby slovenčiny: nové slová v jazyku – preberanie, tvorenie, ustálené slovné spojenia, prenášanie významu, skratky	
x			pragmaticky príznakové slová: odborné termíny, knižné a zastarané slová, expresívne slová, nespisovné slová			x			x	
x			x			porozumenie bežným a kultúrnym frazémam			x	
Slovotvorné prostriedky										
6. ročník			**7. ročník**			**8. ročník**			**9. ročník**	
x			x			x			úloha slovotvorby pri porozumení odborných termínov a pri porozumení textu (slovotvorná stavba napovedá význam slova; slová z rovnakého slovotvorného hniezda sú prostriedkom súdržnosti textu)	
motivačný vzťah medzi základovým a utvoreným slovom (slovotvorná stavba)			x			x			x	
slovotvorné spôsoby (odvodzovanie, skladanie) a slovotvorné prostriedky (predpony, prí-pony, slovotvorný základ)			x			x			x	
Morfologické prostriedky										
6. ročník			**7. ročník**			**8. ročník**			**9. ročník**	
x			x			x			analyzovanie významu a funkcie všetkých slovných druhov pri porozumení textu (vrátane pre-chodov medzi slovnými druhmi)	
základné významové skupiny plnovýznamových slovných druhov: podstatné mená – konkrétne, abstraktné; slovesá – plnovýznamové, neplnovýznamové; prídavné mená – akostné, vzťahové, privlastňovacie; príslovky – miesta, času, spôsobu, príčiny; číslovky – základné, radové; zámená – osobné, privlastňovacie			základné významové skupiny plnovýznamových slovných druhov: podstatné mená – pomnožné; číslovky – základné, radové, násobné;			zámená – ukazovacie, opytovacie			x	
rozlišovanie ohybných a neohybných slovných druhov			rozlišovanie ohybných a neohybných slovných druhov			rozlišovanie ohybných a neohybných slovných druhov			rozlišovanie ohybných a neohybných slovných druhov	
prehĺbenie znalostí o komunikačnej funkcii gramatických kategórií (mená: rod, číslo, pád; slovesá: osoba, číslo, čas, spôsob)			x			x			x	
skloňovacie vzory podstatných mien a prídavných mien ako východisko uplatňovania pravopisu pádových koncoviek			x			x			x	
Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu)			**Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu)**			**Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu)**			**Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu)**	
upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, text: súvislý, nesúvislý, obrazovo-písaný, obrazovo-hovorený, tlačený, digitálny, doslovné informácie, implicitné informácie, štruktúra textu, argument, konspekt, sumarizácia, anotácia, primárne a sekundárne informačné zdroje, stratégie čítania a učenia sa z textu, fyzické a elektronické knižnice, knižný katalóg, komunikačný zámer textu, obsahová súdržnosť textu – slohové postupy (informačný, opisný, rozprávací, výkladový/úvahový), formálna súdržnosť textu – nadväzovacie prostriedky (opakovanie, rovnaký tvar slovesa, synonymá, antonymá, častice, slovotvorne súvisiace slová, asociácie), komunikačné oblasti: bežná, odborná, administratívna, mediálna, reklamná, odborné texty: odborný článok, interview, návod na použitie, dokumentárny film, poster, prezentácia, populárno-náučný program, mediálne texty: správa, spravodajská reportáž, spravodajský rozhovor, komentár, blog/vlog, podcast,			upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, text: súvislý, nesúvislý, obrazovo-písaný, obrazovo-hovorený, tlačený, digitálny, doslovné informácie, implicitné informácie, štruktúra textu, argument, konspekt, sumarizácia, anotácia, primárne a sekundárne informačné zdroje, stratégie čítania a učenia sa z textu, fyzické a elektronické knižnice, knižný katalóg, komunikačný zámer textu, obsahová súdržnosť textu – slohové postupy (informačný, opisný, rozprávací, výkladový/úvahový), formálna súdržnosť textu – nadväzovacie prostriedky (opakovanie, rovnaký tvar slovesa, synonymá, antonymá, častice, slovotvorne súvisiace slová, asociácie), komunikačné oblasti: bežná, odborná, administratívna, mediálna, reklamná, odborné texty: odborný článok, interview, návod na použitie, dokumentárny film, poster, prezentácia, populárno-náučný program, mediálne texty: správa, spravodajská reportáž, spravodajský rozhovor, komentár, blog/vlog, podcast,			upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, text: súvislý, nesúvislý, obrazovo-písaný, obrazovo-hovorený, tlačený, digitálny, doslovné informácie, implicitné informácie, štruktúra textu, argument, konspekt, sumarizácia, anotácia, primárne a sekundárne informačné zdroje, stratégie čítania a učenia sa z textu, fyzické a elektronické knižnice, knižný katalóg, komunikačný zámer textu, obsahová súdržnosť textu – slohové postupy (informačný, opisný, rozprávací, výkladový/úvahový), formálna súdržnosť textu – nadväzovacie prostriedky (opakovanie, rovnaký tvar slovesa, synonymá, antonymá, častice, slovotvorne súvisiace slová, asociácie), komunikačné oblasti: bežná, odborná, administratívna, mediálna, reklamná, odborné texty: odborný článok, interview, návod na použitie, dokumentárny film, poster, prezentácia, populárno-náučný program, mediálne texty: správa, spravodajská reportáž, spravodajský rozhovor, komentár, blog/vlog, podcast,			upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, text: súvislý, nesúvislý, obrazovo-písaný, obrazovo-hovorený, tlačený, digitálny, doslovné informácie, implicitné informácie, štruktúra textu, argument, konspekt, sumarizácia, anotácia, primárne a sekundárne informačné zdroje, stratégie čítania a učenia sa z textu, fyzické a elektronické knižnice, knižný katalóg, komunikačný zámer textu, obsahová súdržnosť textu – slohové postupy (informačný, opisný, rozprávací, výkladový/úvahový), formálna súdržnosť textu – nadväzovacie prostriedky (opakovanie, rovnaký tvar slovesa, synonymá, antonymá, častice, slovotvorne súvisiace slová, asociácie), komunikačné oblasti: bežná, odborná, administratívna, mediálna, reklamná, odborné texty: odborný článok, interview, návod na použitie, dokumentárny film, poster, prezentácia, populárno-náučný program, mediálne texty: správa, spravodajská reportáž, spravodajský rozhovor, komentár, blog/vlog, podcast,		

administratívne texty: úradný oznam, vyhláška, formulár, účet, faktúra, reklamný text a jeho propagačná a presviedčacia funkcia, rečnícke prejavy: príhovor, moderovanie, prednáška, referát, diskusia, materinský jazyk, druhý jazyk, cudzí jazyk, viacjazyčnosť, jednočlenné a dvojčlenné vety, prisudzovací sklad, určovací sklad, vetné členy (prísudok, podmet, predmet, prívlastok, príslovkové určenie), jednoduché súvetie, zložené súvetie (spojky, čiarka), obohacovanie slovnej zásoby: preberanie, tvorenie, ustálené slovné spojenia, prenášanie významu, skratky, odborné termíny, knižné slová, nespisovné slová, expresívne slová, frazémy, slovotvorba, slovotvorné hniezdo, slovotvorné spôsoby (odvodzovanie, skladanie) slovotvorné prostriedky (predpony, prípony, slovotvorný základ), slovné druhy: ohybné (podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, slovesá) a neohybné (príslovky, predložky, spojky, častice, citoslovcia), významové skupiny slovných druhov: podstatné mená – konkrétne, abstraktné, pomnožné; slovesá – plnovýznamové, neplnovýznamové; prídavné mená – akostné, vzťahové, privlastňovacie; príslovky – miesta, času, spôsobu, príčiny; číslovky – základné, radové, násobné; zámená – osobné, privlastňovacie, ukazovacie, opytovacie, gramatické kategórie (mená: rod, číslo, pád; slovesá: osoba, číslo, čas, spôsob), skloňovacie vzory podstatných mien a prídavných mien (chlap, hrdina, dub, stroj; žena, ulica, dlaň, kosť; mesto, srdce, vysvedčenie, dievča; pekný, cudzí, páví, matkin, otcov)			administratívne texty: úradný oznam, vyhláška, formulár, účet, faktúra, reklamný text a jeho propagačná a presviedčacia funkcia, rečnícke prejavy: príhovor, moderovanie, prednáška, referát, diskusia, materinský jazyk, druhý jazyk, cudzí jazyk, viacjazyčnosť, jednočlenné a dvojčlenné vety, prisudzovací sklad, určovací sklad, vetné členy (prísudok, podmet, predmet, prívlastok, príslovkové určenie), jednoduché súvetie, zložené súvetie (spojky, čiarka), obohacovanie slovnej zásoby: preberanie, tvorenie, ustálené slovné spojenia, prenášanie významu, skratky, odborné termíny, knižné slová, nespisovné slová, expresívne slová, frazémy, slovotvorba, slovotvorné hniezdo, slovotvorné spôsoby (odvodzovanie, skladanie) slovotvorné prostriedky (predpony, prípony, slovotvorný základ), slovné druhy: ohybné (podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, slovesá) a neohybné (príslovky, predložky, spojky, častice, citoslovcia), významové skupiny slovných druhov: podstatné mená – konkrétne, abstraktné, pomnožné; slovesá – plnovýznamové, neplnovýznamové; prídavné mená – akostné, vzťahové, privlastňovacie; príslovky – miesta, času, spôsobu, príčiny; číslovky – základné, radové, násobné; zámená – osobné, privlastňovacie, ukazovacie, opytovacie, gramatické kategórie (mená: rod, číslo, pád; slovesá: osoba, číslo, čas, spôsob), skloňovacie vzory podstatných mien a prídavných mien (chlap, hrdina, dub, stroj; žena, ulica, dlaň, kosť; mesto, srdce, vysvedčenie, dievča; pekný, cudzí, páví, matkin, otcov)			administratívne texty: úradný oznam, vyhláška, formulár, účet, faktúra, reklamný text a jeho propagačná a presviedčacia funkcia, rečnícke prejavy: príhovor, moderovanie, prednáška, referát, diskusia, materinský jazyk, druhý jazyk, cudzí jazyk, viacjazyčnosť, jednočlenné a dvojčlenné vety, prisudzovací sklad, určovací sklad, vetné členy (prísudok, podmet, predmet, prívlastok, príslovkové určenie), jednoduché súvetie, zložené súvetie (spojky, čiarka), obohacovanie slovnej zásoby: preberanie, tvorenie, ustálené slovné spojenia, prenášanie významu, skratky, odborné termíny, knižné slová, nespisovné slová, expresívne slová, frazémy, slovotvorba, slovotvorné hniezdo, slovotvorné spôsoby (odvodzovanie, skladanie) slovotvorné prostriedky (predpony, prípony, slovotvorný základ), slovné druhy: ohybné (podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, slovesá) a neohybné (príslovky, predložky, spojky, častice, citoslovcia), významové skupiny slovných druhov: podstatné mená – konkrétne, abstraktné, pomnožné; slovesá – plnovýznamové, neplnovýznamové; prídavné mená – akostné, vzťahové, privlastňovacie; príslovky – miesta, času, spôsobu, príčiny; číslovky – základné, radové, násobné; zámená – osobné, privlastňovacie, ukazovacie, opytovacie, gramatické kategórie (mená: rod, číslo, pád; slovesá: osoba, číslo, čas, spôsob), skloňovacie vzory podstatných mien a prídavných mien (chlap, hrdina, dub, stroj; žena, ulica, dlaň, kosť; mesto, srdce, vysvedčenie, dievča; pekný, cudzí, páví, matkin, otcov)		

Zážitková recepcia

Ciele	Výkonový štandard
Uplatňovať stratégie porozumenia textu, plánovať a monitorovať úspešnosť porozumenia, regulovať vlastné porozumenie textu **Nadobudnúť estetickú skúsenosť z recepcie rôznych literárnych žánrov, zdieľať obsahové, emocionálne a hodnotové posolstvá textu vo vlastných tvorivých aktivitách** **Objasniť príslušnosť literárnych diel ku kultúrnemu dedičstvu s dôrazom na hodnotu empatie a rešpektu človeka k človeku** **Uplatňovať tvorivosť pri riešení úloh, problémov a projektov, efektívne pritom spolupracovať v kolektíve**	**cieľavedome, samostatne a kriticky čítať a počúvať primerane náročné literárne texty rôznych žánrov na vlastné účely,** **zhodnotiť text na základe vlastných pocitov a prežívania,** **kriticky vyhodnotiť autorov zámer a zaujať stanovisko k prečítanému textu,** **diskutovať o texte a prečítaný text využiť ako podporu pre svoju argumentáciu,** **recitovať so snahou o výrazný prednes a vyjadrenie individuálneho zážitku veku primerané umelecké texty,** **zdieľať svoj zážitok z čítania a počúvania textu, z návštevy divadelného a filmového predstavenia a z rozhlasového vysielania ústnou a písomnou formou,** **určiť na základe štruktúry textu jeho žáner, zameranie a účel, porovnať a zhodnotiť stavebné prvky jednotlivých žánrov umeleckej literatúry,** **samostatne si vybrať knihy na čítanie, zdôvodniť svoj výber a odporučiť knihy s odôvodnením,** **vytvoriť vlastné texty na základe poznania a zážitku z literárneho textu,** **čítať knihy slovenských a svetových autorov, poznávať literárne texty rôznych etník žijúcich na Slovensku (dostupných v preklade do slovenčiny), s oporou o poznanie základných historických súvislostí,** **analyzovať a hodnotiť rôzne formy spracovania literárnych diel a námetov (filmová, rozhlasová, divadelná)**

Čítanie s porozumením

6. ročník			7. ročník			8. ročník			9. ročník		
samostatné prerozprávanie obsahu čítaného a počúvaného textu, reprodukovanie deja s viacerými dejovými líniami, zmena času a miesta udalosti pri prerozprávaní			prerozprávanie príbehu z rôznych uhlov pohľadu			používanie citátov a stručné prerozprávanie príbehu na základe zápletky a/alebo deja, porovnávanie textov			používanie citátov a stručné prerozprávanie príbehu na základe zápletky a/alebo deja, porovnávanie textov		
x			vyvodenie pointy počutého/prečítaného literárneho textu			vyvodenie pointy počutého/prečítaného literárneho textu			vyvodenie pointy počutého/prečítaného literárneho textu		
identifikácia a opis stavebných prvkov textu na základe poznania žánru a čitateľských skúseností: vnútorná kompozícia literárneho diela, ja- a on-rozprávanie, striedavý a združený rým			identifikácia a opis stavebných prvkov textu na základe poznania žánru a čitateľských skúseností: obkročný a prerývaný rým, voľný verš, monológ			identifikácia a opis stavebných prvkov textu na základe poznania žánru a čitateľských skúseností: pásmo postáv a pásmo rozprávača, básnická otázka, metafora			identifikácia a opis stavebných prvkov textu na základe poznania žánru a čitateľských skúseností: dejstvo		
hodnotenie umeleckých jazykových prostriedkov a ich pôsobenia na čitateľa			hodnotenie umeleckých jazykových prostriedkov a ich pôsobenia na čitateľa			hodnotenie umeleckých jazykových prostriedkov a ich pôsobenia na čitateľa			hodnotenie umeleckých jazykových prostriedkov a ich pôsobenia na čitateľa		
x			x			rozlišovanie priameho a obrazného pomenovania v texte prózy a poézie vo viazanom aj voľnom verši			x		
diskutovanie o texte, prezentácia vlastnej interpretácie textu, domýšľanie a tvorba variantu pokračovania textu			diskutovanie o texte, prezentácia vlastnej interpretácie textu, domýšľanie a tvorba variantu pokračovania textu			diskutovanie o texte, prezentácia vlastnej interpretácie textu, domýšľanie a tvorba variantu pokračovania textu			diskutovanie o texte, prezentácia vlastnej interpretácie textu, domýšľanie a tvorba variantu pokračovania textu		
predvídanie z počutého a prečítaného textu			predvídanie z počutého a prečítaného textu			predvídanie z počutého a prečítaného textu			predvídanie z počutého a prečítaného textu		
x			dedukcia významu neznámych slov, slovných spojení a umeleckých jazykových prostriedkov z kontextu, vysvetľovanie pomocou ďalších zdrojov (iné texty, slovníky)			dedukcia významu neznámych slov, slovných spojení a umeleckých jazykových prostriedkov z kontextu, vysvetľovanie pomocou ďalších zdrojov (iné texty, slovníky)			dedukcia významu neznámych slov, slovných spojení a umeleckých jazykových prostriedkov z kontextu, vysvetľovanie pomocou ďalších zdrojov (iné texty, slovníky)		
x			x			formulovanie odpovedí na otázky k textu a pokusy o tvorbu rôznych druhov otázok k textu – faktografické, induktívne, deduktívne, analytické a hodnotiace otázky			formulovanie odpovedí na otázky k textu a pokusy o tvorbu rôznych druhov otázok k textu – faktografické, induktívne, deduktívne, analytické a hodnotiace otázky		

Čítanie pre zážitok

6. ročník			7. ročník			8. ročník			9. ročník		
rozpoznanie a pomenovanie pôsobenia textu na vlastné prežívanie – vlastná estetická skúsenosť z recepcie textu			rozpoznanie a pomenovanie pôsobenia textu na vlastné prežívanie – vlastná estetická skúsenosť z recepcie textu			rozpoznanie a pomenovanie pôsobenia textu na vlastné prežívanie – vlastná estetická skúsenosť z recepcie textu			rozpoznanie a pomenovanie pôsobenia textu na vlastné prežívanie – vlastná estetická skúsenosť z recepcie textu		
x			opísanie, ako text (jeho prvok) môže pôsobiť na iných, aké reakcie môže vyvolať			x			x		

vyjadrovanie a zdieľanie vlastných pocitov, postojov, myšlienok a zážitkov z literárneho, dra- matického, filmového a rozhlasového spracovania témy a z ilustrácií verbálnym aj neverbál- nym spôsobom			vyjadrovanie a zdieľanie vlastných pocitov, postojov, myšlienok a zážitkov z literárneho, dra- matického, filmového a rozhlasového spracovania témy a z ilustrácií verbálnym aj neverbál- nym spôsobom			vyjadrovanie a zdieľanie vlastných pocitov, postojov, myšlienok a zážitkov z literárneho, dra- matického, filmového a rozhlasového spracovania témy a z ilustrácií verbálnym aj neverbál- nym spôsobom			vyjadrovanie a zdieľanie vlastných pocitov, postojov, myšlienok a zážitkov z literárneho, dra- matického, filmového a rozhlasového spracovania témy a z ilustrácií verbálnym aj neverbál- nym spôsobom		
analyzovanie motívov a príčin konania hrdinov a hrdiniek, porovnávanie názorov a pocitov hrdinov a hrdiniek so svojimi pocitmi, zážitkami a skúsenosťami			analyzovanie motívov a príčin konania hrdinov a hrdiniek, porovnávanie názorov a pocitov hrdinov a hrdiniek so svojimi pocitmi, zážitkami a skúsenosťami			analyzovanie motívov a príčin konania hrdinov a hrdiniek, porovnávanie názorov a pocitov hrdinov a hrdiniek so svojimi pocitmi, zážitkami a skúsenosťami			analyzovanie motívov a príčin konania hrdinov a hrdiniek, porovnávanie názorov a pocitov hrdinov a hrdiniek so svojimi pocitmi, zážitkami a skúsenosťami		
čítanie pre potešenie, pocit oddychu a zážitok, čítanie kníh podľa vlastného výberu a diskusie o prečítaných knihách			čítanie pre potešenie, pocit oddychu a zážitok, čítanie kníh podľa vlastného výberu a diskusie o prečítaných knihách			čítanie pre potešenie, pocit oddychu a zážitok, čítanie kníh podľa vlastného výberu a diskusie o prečítaných knihách			čítanie pre potešenie, pocit oddychu a zážitok, čítanie kníh podľa vlastného výberu a diskusie o prečítaných knihách		
x			debatovanie o hodnotách a kvalitách kníh s využitím argumentácie (brak a gýč v literatúre)			debatovanie o hodnotách a kvalitách kníh s využitím argumentácie (brak a gýč v literatúre)			debatovanie o hodnotách a kvalitách kníh s využitím argumentácie (brak a gýč v literatúre)		
prednes textu so snahou o estetickú intonáciu a citové prežívanie v rámci svojich schopností			prednes textu so snahou o estetickú intonáciu a citové prežívanie v rámci svojich schopností			prednes textu so snahou o estetickú intonáciu a citové prežívanie v rámci svojich schopností			prednes textu so snahou o estetickú intonáciu a citové prežívanie v rámci svojich schopností		
formovanie empatie, súcitu, hodnôt a postojov na základe čítaného alebo počúvaného textu			formovanie empatie, súcitu, hodnôt a postojov na základe čítaného alebo počúvaného textu			formovanie empatie, súcitu, hodnôt a postojov na základe čítaného alebo počúvaného textu			formovanie empatie, súcitu, hodnôt a postojov na základe čítaného alebo počúvaného textu		
spoznávanie vybraných tém, ktoré sú v rôznych podobách spracované v dielach slovenských a svetových autorov a autoriek			spoznávanie vybraných tém, ktoré sú v rôznych podobách spracované v dielach slovenských a svetových autorov a autoriek			spoznávanie vybraných tém, ktoré sú v rôznych podobách spracované v dielach slovenských a svetových autorov a autoriek			spoznávanie vybraných tém, ktoré sú v rôznych podobách spracované v dielach slovenských a svetových autorov a autoriek		
poznávanie základných literárnych útvarov z kultúrnych prostredí rôznych etník žijúcich na Slo- vensku a zo slovesnej tvorby Slovákov v zahraničí			poznávanie základných literárnych útvarov z kultúrnych prostredí rôznych etník žijúcich na Slo- vensku a zo slovesnej tvorby Slovákov v zahraničí			poznávanie základných literárnych útvarov z kultúrnych prostredí rôznych etník žijúcich na Slo- vensku a zo slovesnej tvorby Slovákov v zahraničí			poznávanie základných literárnych útvarov z kultúrnych prostredí rôznych etník žijúcich na Slo- vensku a zo slovesnej tvorby Slovákov v zahraničí		
sprostredkovanie umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách, časopi- soch			sprostredkovanie umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách, časopi- soch			sprostredkovanie umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách, časopi- soch			sprostredkovanie umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách, časopi- soch		
sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel; návšteva divadelného a filmového predstavenia			sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel; návšteva divadelného a filmového predstavenia			sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel; návšteva divadelného a filmového predstavenia			sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel; návšteva divadelného a filmového predstavenia		
x			poznávanie autorského štýlu, rešpektovanie autorstva a vysvetľovanie kontextu vzniku lite- rárnych diel (pseudonym, autorské právo a copyright)			poznávanie autorského štýlu, rešpektovanie autorstva a vysvetľovanie kontextu vzniku lite- rárnych diel (pseudonym, autorské právo a copyright)			poznávanie autorského štýlu, rešpektovanie autorstva a vysvetľovanie kontextu vzniku lite- rárnych diel (pseudonym, autorské právo a copyright)		
Samostatný/sebavedomý čitateľ											
6. ročník			**7. ročník**			**8. ročník**			**9. ročník**		
pravidelné vyhotovovanie tvorivých záznamov o knihách, svojom čitateľstve a jeho pokro- koch: tvorba myšlienkových máp, reflexia a záznam posolstiev z textov, dojmov z čítania, z di- vadelného a filmového predstavenia (pokročilé čitateľské portfólio)			pravidelné vyhotovovanie tvorivých záznamov o knihách, svojom čitateľstve a jeho pokro- koch: tvorba myšlienkových máp, reflexia a záznam posolstiev z textov, dojmov z čítania, z di- vadelného a filmového predstavenia (pokročilé čitateľské portfólio)			pravidelné vyhotovovanie tvorivých záznamov o knihách, svojom čitateľstve a jeho pokro- koch: tvorba myšlienkových máp, reflexia a záznam posolstiev z textov, dojmov z čítania, z di- vadelného a filmového predstavenia (pokročilé čitateľské portfólio)			pravidelné vyhotovovanie tvorivých záznamov o knihách, svojom čitateľstve a jeho pokro- koch: tvorba myšlienkových máp, reflexia a záznam posolstiev z textov, dojmov z čítania, z di- vadelného a filmového predstavenia (pokročilé čitateľské portfólio)		
vlastný výber a vyhľadávanie textov na čítanie a počúvanie v závislosti od čitateľských prefe- rencií (tém, žánrov, autorov)			vlastný výber a vyhľadávanie textov na čítanie a počúvanie v závislosti od čitateľských prefe- rencií (tém, žánrov, autorov)			vlastný výber a vyhľadávanie textov na čítanie a počúvanie v závislosti od čitateľských prefe- rencií (tém, žánrov, autorov)			vlastný výber a vyhľadávanie textov na čítanie a počúvanie v závislosti od čitateľských prefe- rencií (tém, žánrov, autorov)		
komunikovanie významov a zážitku z čítania, počúvania alebo audiovizuálneho umenia			komunikovanie významov a zážitku z čítania, počúvania alebo audiovizuálneho umenia			komunikovanie významov a zážitku z čítania, počúvania alebo audiovizuálneho umenia			komunikovanie významov a zážitku z čítania, počúvania alebo audiovizuálneho umenia		
zámerné a cieľavedomé plánovanie a formovanie vlastného čítania a čitateľského vkusu			zámerné a cieľavedomé plánovanie a formovanie vlastného čítania a čitateľského vkusu			zámerné a cieľavedomé plánovanie a formovanie vlastného čítania a čitateľského vkusu			zámerné a cieľavedomé plánovanie a formovanie vlastného čítania a čitateľského vkusu		
rozširovanie čitateľského teritória (e-knihy, časopisy, internet, audioknihy)			rozširovanie čitateľského teritória (e-knihy, časopisy, internet, audioknihy)			rozširovanie čitateľského teritória (e-knihy, časopisy, internet, audioknihy)			rozširovanie čitateľského teritória (e-knihy, časopisy, internet, audioknihy)		
budovanie čitateľských rituálov, trvalých čitateľských návykov a identity čitateľa			budovanie čitateľských rituálov, trvalých čitateľských návykov a identity čitateľa			budovanie čitateľských rituálov, trvalých čitateľských návykov a identity čitateľa			budovanie čitateľských rituálov, trvalých čitateľských návykov a identity čitateľa		
x			x			samostatné a cielené používanie knižnice, orientácia v knižných katalógoch, využívanie fyzic- kých a elektronických knižníc a databáz			samostatné a cielené používanie knižnice, orientácia v knižných katalógoch, využívanie fyzic- kých a elektronických knižníc a databáz		
Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu											
6. ročník			**7. ročník**			**8. ročník**			**9. ročník**		
budovanie schopnosti vedome pracovať s textom ako so zmysluplným zdrojom poznatkov a zá- žitku			budovanie schopnosti vedome pracovať s textom ako so zmysluplným zdrojom poznatkov a zá- žitku			budovanie schopnosti vedome pracovať s textom ako so zmysluplným zdrojom poznatkov a zá- žitku			budovanie schopnosti vedome pracovať s textom ako so zmysluplným zdrojom poznatkov a zá- žitku		
pomenovanie toho, čomu neporozumeli, kladenie otázok a namietanie			pomenovanie toho, čomu neporozumeli, kladenie otázok a namietanie			pomenovanie toho, čomu neporozumeli, kladenie otázok a namietanie			pomenovanie toho, čomu neporozumeli, kladenie otázok a namietanie		
spájanie textu a jeho obsahu s vlastnými skúsenosťami, predstavami a s nadobudnutými po- znatkami, prepájanie tém s reálnym životom			spájanie textu a jeho obsahu s vlastnými skúsenosťami, predstavami a s nadobudnutými po- znatkami, prepájanie tém s reálnym životom			spájanie textu a jeho obsahu s vlastnými skúsenosťami, predstavami a s nadobudnutými po- znatkami, prepájanie tém s reálnym životom			spájanie textu a jeho obsahu s vlastnými skúsenosťami, predstavami a s nadobudnutými po- znatkami, prepájanie tém s reálnym životom		
x			x			x			uvedomenie si možností regulačných procesov, výber stratégie a riešenie úloh na rozvoj po- rozumenia		
x			vyhodnotenie a reflexia vlastného čítania, porozumenia textu a poznania jeho štruktúr			vyhodnotenie a reflexia vlastného čítania, porozumenia textu a poznania jeho štruktúr			vyhodnotenie a reflexia vlastného čítania, porozumenia textu a poznania jeho štruktúr		
x			x			plánovanie procesu recepcie umeleckého diela (pri čítaní a počúvaní literárnych textov, v rámci návštevy divadelného a filmového predstavenia atď.) a plánovanie recepčných aktivít			plánovanie procesu recepcie umeleckého diela (pri čítaní a počúvaní literárnych textov, v rámci návštevy divadelného a filmového predstavenia atď.) a plánovanie recepčných aktivít		
x			identifikovanie vlastných silných stránok v čítaní a oblastí na zlepšenie			identifikovanie vlastných silných stránok v čítaní a oblastí na zlepšenie			identifikovanie vlastných silných stránok v čítaní a oblastí na zlepšenie		

vytvorenie alebo prispôsobenie si podmienok, v ktorých sa žiakom bude príjemne čítať a budú sa vedieť sústrediť na čítanie📖 👥.			vytvorenie alebo prispôsobenie si podmienok, v ktorých sa žiakom bude príjemne čítať a budú sa vedieť sústrediť na čítanie📖 👥.			vytvorenie alebo prispôsobenie si podmienok, v ktorých sa žiakom bude príjemne čítať a budú sa vedieť sústrediť na čítanie📖 👥.			vytvorenie alebo prispôsobenie si podmienok, v ktorých sa žiakom bude príjemne čítať a budú sa vedieť sústrediť na čítanie📖 👥.		
Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu)			**Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu)**			**Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu)**			**Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu)**		
cieľavedome, samostatne a kriticky čítať a počúvať primerane náročné literárne texty rôznych žánrov na vlastné účely, zhodnotiť text na základe vlastných pocitov a prežívania, kriticky vyhodnotiť autorov zámer a zaujať stanovisko k prečítanému textu, diskutovať o texte a prečítaný text využiť ako podporu pre svoju argumentáciu, recitovať so snahou o výrazný prednes a vyjadrenie individuálneho zážitku veku primerané umelecké texty, zdieľať svoj zážitok z čítania a počúvania textu, z návštevy divadelného a filmového predstavenia a z rozhlasového vysielania ústnou a písomnou formou, určiť na základe štruktúry textu jeho žáner, zameranie a účel, porovnať a zhodnotiť stavebné prvky jednotlivých žánrov umeleckej literatúry, samostatne si vybrať knihy na čítanie, zdôvodniť svoj výber a odporučiť knihy s odôvodnením, vytvoriť vlastné texty na základe poznania a zážitku z literárneho textu, čítať knihy slovenských a svetových autorov, poznávať literárne texty rôznych etník žijúcich na Slovensku (dostupných v preklade do slovenčiny), s oporou o poznanie základných historických súvislostí, analyzovať a hodnotiť rôzne formy spracovania literárnych diel a námetov (filmová, rozhlasová, divadelná)			cieľavedome, samostatne a kriticky čítať a počúvať primerane náročné literárne texty rôznych žánrov na vlastné účely, zhodnotiť text na základe vlastných pocitov a prežívania, kriticky vyhodnotiť autorov zámer a zaujať stanovisko k prečítanému textu, diskutovať o texte a prečítaný text využiť ako podporu pre svoju argumentáciu, recitovať so snahou o výrazný prednes a vyjadrenie individuálneho zážitku veku primerané umelecké texty, zdieľať svoj zážitok z čítania a počúvania textu, z návštevy divadelného a filmového predstavenia a z rozhlasového vysielania ústnou a písomnou formou, určiť na základe štruktúry textu jeho žáner, zameranie a účel, porovnať a zhodnotiť stavebné prvky jednotlivých žánrov umeleckej literatúry, samostatne si vybrať knihy na čítanie, zdôvodniť svoj výber a odporučiť knihy s odôvodnením, vytvoriť vlastné texty na základe poznania a zážitku z literárneho textu, čítať knihy slovenských a svetových autorov, poznávať literárne texty rôznych etník žijúcich na Slovensku (dostupných v preklade do slovenčiny), s oporou o poznanie základných historických súvislostí, analyzovať a hodnotiť rôzne formy spracovania literárnych diel a námetov (filmová, rozhlasová, divadelná)			cieľavedome, samostatne a kriticky čítať a počúvať primerane náročné literárne texty rôznych žánrov na vlastné účely, zhodnotiť text na základe vlastných pocitov a prežívania, kriticky vyhodnotiť autorov zámer a zaujať stanovisko k prečítanému textu, diskutovať o texte a prečítaný text využiť ako podporu pre svoju argumentáciu, recitovať so snahou o výrazný prednes a vyjadrenie individuálneho zážitku veku primerané umelecké texty, zdieľať svoj zážitok z čítania a počúvania textu, z návštevy divadelného a filmového predstavenia a z rozhlasového vysielania ústnou a písomnou formou, určiť na základe štruktúry textu jeho žáner, zameranie a účel, porovnať a zhodnotiť stavebné prvky jednotlivých žánrov umeleckej literatúry, samostatne si vybrať knihy na čítanie, zdôvodniť svoj výber a odporučiť knihy s odôvodnením, vytvoriť vlastné texty na základe poznania a zážitku z literárneho textu, čítať knihy slovenských a svetových autorov, poznávať literárne texty rôznych etník žijúcich na Slovensku (dostupných v preklade do slovenčiny), s oporou o poznanie základných historických súvislostí, analyzovať a hodnotiť rôzne formy spracovania literárnych diel a námetov (filmová, rozhlasová, divadelná)		

Učebné osnovy pre 1. cyklus ANGLICKÝ JAZYK - prvý cudzí jazyk *(spracované pomocou učebníc Incredible English)*

Ciele pre 1. cyklus	Rozoznať známe slová a jednoduché slovné spojenia, ktoré sa týkajú osoby žiaka a jeho bezprostredného okolia. Porozumieť krátkym, jednoduchým textom s vizuálnou oporou. Porozumieť krátkym pokynom. Verbálne reagovať na základe príkladov a podnetov z okolia. Vytvoriť si pozitívny vzťah k učeniu sa cudzích jazykov. Na základe príkladu vedieť písomne reprodukovať jednoduché slovné spojenia a krátke vety.
Ročník:	**1. ročník**

Funkcie jazyka	Cieľ	Výkonový štandard	Druhy textov	Tematický okruh	Jazykové prostriedky	Sociolingválna zložka	Časová dotácia
Nadviazať kontakt pri stretnutí: osloviť niekoho, pozdraviť/odpovedať na pozdrav, predstaviť sa, rozlúčiť sa	Rozoznať známe slová a jednoduché slovné spojenia, ktoré sa týkajú osoby žiaka a jeho bezprostredného okolia. Vytvoriť si pozitívny vzťah k učeniu sa cudzích jazykov.	(napr. farby, oblečenie, jedlá) za predpokladu, že sú vyslovené zreteľne a pomaly v známom kontexte. Zrozumiteľne vysloviť jednotlivé hlásky a obmedzený počet naučených slov a slovných spojení. Imitovať správnu výslovnosť a intonáciu. Porozumieť jednoduchým pozdravom a reagovať na ne (dokáže pozdraviť, povedať svoje meno, opýtať sa druhých, ako sa volajú, a jednoduchým spôsobom sa rozlúčiť). V priamej komunikácii používať základné slová a slovné spojenia, ako sú „áno“, „nie“, „prepáčte“, „prosím“, „ďakujem“, „nie, ďakujem“.	kreslený komiks s jednoduchým príbehom na tému: Noví kamaráti pieseň: Pokyny v triede	Rodina a spoločnosť: ja a ľudia okolo mňa (rodina, priatelia).	Where's she? Here! Hello, Bing! Goodbye, Bing!	Oboznámiť sa s pravidlami slušného správania pri pozdravoch v rôznych krajinách (pozdravenie kamarátovi, učiteľovi, predavačke, ...)	**11**

Požadovať a poskytnúť informácie: poskytnúť informáciu	Porozumieť krátkym pokynom. Verbálne reagovať na základe príkladov a podnetov z okolia. Vytvoriť si pozitívny vzťah k učeniu sa cudzích jazykov.	Rozoznať bežné, známe slová (napr. farby, oblečenie, jedlá) za predpokladu, že sú vyslovené zreteľne a pomaly v známom kontexte. Porozumieť bežným známym slovám a slovným spojeniam s vizuálnou oporou. Zrozumiteľne vysloviť jednotlivé hlásky a obmedzený počet naučených slov a slovných spojení. Imitovať správnu výslovnosť a intonáciu. Porozumieť veľmi jednoduchým pokynom, ktoré učiteľ dáva v škole, a reagovať na ne (napr. „Otvor si knihu.”, „Poď sem.”, „Vezmi si pero.”). Podľa príkladu vytvoriť krátke vety o sebe.	kreslený komiks s jednoduchým príbehom na tému: Myš v triede pieseň: Upratovanie triedy	Vzdelávanie: moja škola (škola, trieda).	I've got a crayon! Pass the pencil, please. Here! Thanks!	Oboznámiť sa s pravidlami slušného správania v prostredí školy v rôznych krajinách sveta.	**11**

Vyjadriť a zistiť želania a pocity: vyjadriť radosť, vyjadriť smútok **Požadovať a poskytnúť informácie:** požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu	Rozoznať známe slová a jednoduché slovné spojenia, ktoré sa týkajú osoby žiaka a jeho bezprostredného okolia. Porozumieť krátkym pokynom. Vytvoriť si pozitívny vzťah k učeniu sa cudzích jazykov.	Rozoznať bežné, známe slová (napr. farby, oblečenie, jedlá) za predpokladu, že sú vyslovené zreteľne a pomaly v známom kontexte. Porozumieť bežným známym slovám a slovným spojeniam s vizuálnou oporou. Zrozumiteľne vysloviť jednotlivé hlásky a obmedzený počet naučených slov a slovných spojení. Imitovať správnu výslovnosť a intonáciu. Porozumieť veľmi jednoduchým pokynom, ktoré učiteľ dáva v škole, a reagovať na ne (napr. „Otvor si knihu.”, „Poď sem.”, „Vezmi si pero.”). Podľa príkladu vytvoriť krátke vety o sebe.	kreslený komiks s jednoduchým príbehom na tému: Masky pieseň: Osobná hygiena	Ľudské telo, starostlivosť o zdravie: ľudské telo (časti tela),	He's got a black face. She's got pink ears. Close your eyes. Open your mouth. Look!	Oboznámiť sa s odlišnosťami vo fyzickom výzore ľudí a vedieť oceniť jedinečnosť každého človeka.	**11**
SPOLU							**33**

Ročník:	2. ročník						
Funkcie jazyka	Cieľ	Výkonový štandard	Druhy textov	Tematický okruh	Jazykové prostriedky	Sociolingválna zložka	Časová dotácia
Predstaviť záľuby a preferencie: vyjadriť, čo mám/nemám rád	Rozoznať známe slová a jednoduché slovné spojenia, ktoré sa týkajú osoby žiaka a jeho bezprostredného okolia. Verbálne reagovať na základe príkladov a podnetov z okolia. Vytvoriť si pozitívny vzťah k učeniu sa cudzích jazykov.	Rozoznať bežne, známe slová (napr. farby, oblečenie, jedlá) za predpokladu, že sú vyslovené zreteľne a pomaly v známom kontexte. Porozumieť krátkym, veľmi jednoduchým otázkam a vetám za predpokladu, že sú povedané pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami. Porozumieť ilustrovanému príbehu s jednoduchými každodennými slovami a jednoduchým informačným materiálom (napr. pozvánke na narodeninovú oslavu). Podľa príkladu vytvoriť krátke vety o sebe. Porozumieť jednoduchým pozdravom a reagovať na ne (dokáže pozdraviť, povedať svoje meno, opýtať sa druhých, ako sa volajú, a jednoduchým	kreslený komiks s jednoduchým príbehom na tému: Robot vie/ nevie robiť pieseň: Emócie	Voľný čas a záľuby: aktivity voľného času.	It can play football. It can't sing. It's my turn. It's your turn.	Oboznámiť sa s typickou hrou na voľný čas z Veľkej Británie.	**11**

Požadovať a poskytnúť informácie: poskytnúť informáciu **Vyjadriť návrh a reagovať naň:** požiadať o niečo, poďakovať sa **Predstaviť preferencie:**	Rozoznať známe slová a jednoduché slovné spojenia, ktoré sa týkajú osoby žiaka a jeho bezprostredného okolia. Porozumieť krátkym pokynom. Verbálne reagovať na základe príkladov a podnetov z okolia. Vytvoriť si pozitívny vzťah k učeniu sa cudzích jazykov.	Rozoznať bežne, známe slová (napr. farby, oblečenie, jedlá) za predpokladu, že sú vyslovené zreteľne a pomaly v známom kontexte. Porozumieť bežným známym slovám a slovným spojeniam s vizuálnou oporou. Imitovať správnu výslovnosť a intonáciu. Podľa príkladu vytvoriť krátke vety o sebe. Podľa príkladu opísať svoje bezprostredné okolie pomocou jednoduchých slov a viet. (podľa vzoru) klásť jednoduché otázky a porozumieť krátkym, jednoduchým odpovediam, ktoré sa týkajú tém z jeho bezprostredného okolia (napr. farby, názvy niektorých živočíchov, potravín, oblečenia). Verbálny prejav	kreslený komiks s jednoduchým príbehom na tému: Zvuky zvierat pieseň: Ako postarať o zvieratko	Príroda a životné prostredie: zvieratá	What's your favourite animal? A rabbit. Can I have a parrot? Yes, OK. No, sorry.	Oboznámiť sa s dôležitosťou vhodného starania sa o zvieratá v našom okolí.	**11**

Predstaviť záľuby a preferencie: vyjadriť, čo mám/nemám rád **Vyjadriť pocity**	Rozoznať známe slová a jednoduché slovné spojenia, ktoré sa týkajú osoby žiaka a jeho bezprostredného okolia. Porozumieť krátkym pokynom. Verbálne reagovať na základe príkladov a podnetov z okolia. Vytvoriť si pozitívny vzťah k učeniu sa cudzích jazykov.	Rozoznať bežne, známe slová (napr. farby, oblečenie, jedlá) za predpokladu, že sú vyslovené zreteľne a pomaly v známom kontexte. Porozumieť krátkym, veľmi jednoduchým otázkam a vetám za predpokladu, že sú povedané pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami. Zrozumiteľne vysloviť jednotlivé hlásky a obmedzený počet naučených slov a slovných spojení. Imitovať správnu výslovnosť a intonáciu. Podľa príkladu vytvoriť krátke vety o sebe. Na niečo ukázať a opýtať sa, čo to je. (podľa vzoru) klásť jednoduché	kreslený komiks s jednoduchým príbehom na tému: Jedlo pieseň: Stravovanie	Ľudské telo, starostlivosť o zdravie: jedlo a stravovanie (základné potraviny/zdravé potraviny/ovocie/zelenina).	I like peas. I don't like carrots. I'm hungry! I'm thirsty!	Oboznámiť sa s dôležitosťou zdravej stravy v našom živote.	**11**
SPOLU							**33**

Ročník:	3. ročník						
Funkcie jazyka	**Cieľ**	**Výkonový štandard**	**Druhy textov**	**Tematický okruh**	**Jazykové prostriedky**	**Sociolingválna zložka**	**Časová dotácia**
Nadviazať kontakt pri stretnutí: osloviť niekoho, pozdraviť/odpovedať na pozdrav, predstaviť sa, rozlúčiť sa Miss/Sir (oslovenie učiteľky/a), excuse me. Good morning. Good afternoon. Good evening. Good night. Hello. I´m Silvia. Goodbye.	Rozoznať známe slová a jednoduché slovné spojenia, ktoré sa týkajú osoby žiaka a jeho bezprostredného okolia. Porozumieť krátkym pokynom. Verbálne reagovať na základe príkladov a podnetov z okolia.	Porozumieť krátkym, veľmi jednoduchým otázkam a vetám za predpokladu, že sú povedané pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami. Porozumieť ilustrovanému príbehu s jednoduchými každodennými slovami a jednoduchým informačným materiálom (napr. pozvánke na narodeninovú oslavu). Zrozumiteľne vysloviť jednotlivé hlásky a obmedzený počet naučených slov a slovných spojení. Na niečo ukázať a opýtať sa, čo to je. Porozumieť jednoduchým pozdravom a reagovať na ne (dokáže pozdraviť, povedať svoje meno, opýtať sa druhých, ako sa volajú, a jednoduchým spôsobom sa rozlúčiť)	kreslený komiks s jednoduchým príbehom na tému: Predstavenie sa pieseň: Pokyny v triede	Rodina a spoločnosť: ja a ľudia okolo mňa (priatelia).	Hello. Goodbye. Bye. What´s your name? I´m ... My favourite colour is ... What colour is ...? It´s ... How many?	Porozumieť základným princípom kamarátstiev a dodržiavania hraníc toho druhého.	**11**
Požadovať a poskytnúť informácie: požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu Is she your friend? Yes, she is. Where's Grandma? She's in the house. Is it a bag? No, it's a book.	Rozoznať známe slová a jednoduché slovné spojenia, ktoré sa týkajú osoby žiaka a jeho bezprostredného okolia. Verbálne reagovať na základe príkladov a podnetov z okolia.	Odhadnúť význam slova zo sprievodného obrázka. Podľa príkladu vytvoriť krátke vety o sebe. V priamej komunikácii používať základné slová a slovné spojenia, ako sú „áno“, „nie“, „prepáčte“, „prosím“, „ďakujem“, „nie, ďakujem“.	kreslený komiks s jednoduchým príbehom na tému: Predstavenie pieseň: Oceňovanie	Rodina a spoločnosť: ja a ľudia okolo mňa (priatelia).	How old are you ? I´m ... What´s this? This is my ... Well done!	Oboznámiť sa s dôležitosťou podporovania svojich blízkych a rodiny a porozumieť vplyvu nášho správania na druhých.	**11**

Vyjadriť návrh a reagovať naň: požiadať o niečo, poďakovať sa Can I have an apple? Thank you. Can I play a game? Yes, you can.	Porozumieť krátkym pokynom. Verbálne reagovať na základe príkladov a podnetov z okolia.	Rozoznať bežné, známe slová (napr. farby, oblečenie, jedlá) za predpokladu, že sú vyslovené zreteľne a pomaly v známom kontexte. Podľa príkladu opísať svoje bezprostredné okolie pomocou jednoduchých slov a viet. V priamej komunikácii používať základné slová a slovné spojenia, ako sú „áno“, „nie“, „prepáčte“, „prosím“, „ďakujem“, „nie, ďakujem“.	kreslený komiks s jednoduchým príbehom na tému: Piknik pieseň:Hygiena	Ľudské telo a stravovanie: jedlo a stravovanie	I´ve got .. Please Thank you/ Thanks Pass me... Here you are ! My favourite !	Porozumieť výhodám delenia sa so svojími dobrami s druhými.	**11**
Požadovať a poskytnúť informácie: požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu Is she your friend? Yes, she is. Where's Grandma? She's in the house. Is it a bag? No, it's a book.	Rozoznať známe slová a jednoduché slovné spojenia, ktoré sa týkajú osoby žiaka a jeho bezprostredného okolia. Porozumieť krátkym pokynom.	Porozumieť krátkym, veľmi jednoduchým otázkam a vetám za predpokladu, že sú povedané pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami. Imitovať správnu výslovnosť a intonáciu. (podľa vzoru) klásť jednoduché otázky a porozumieť krátkym, jednoduchým odpovediam, ktoré sa týkajú tém z jeho bezprostredného okolia (napr. farby, názvy niektorých živočíchov, potravín, oblečenia). Verbálny prejav môže byť sprevádzaný gestikuláciou.	kreslený komiks s jednoduchým príbehom na tému: Upratovanie pieseň: Dobrí kamaráti	Voľný čas a záľuby: záľuby	Where´s my ...? It´s here./ It isn´t here. Put the ... away! My turn / Your turn It´s made of ..	Oboznámiť sa s tradičným životom detí v rôznych krajinách sveta (napr. s čím a ako sa hrajú, aké majú povinnosti, ako vyzerá ich detská izba).	**11**

Požadovať a poskytnúť informácie: požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu Is she your friend? Yes, she is. Where's Grandma? She's in the house. Is it a bag? No, it's a book.	Porozumieť krátkym pokynom. Verbálne reagovať na základe príkladov a podnetov z okolia.	Odhadnúť význam slova zo sprievodného obrázka. Podľa príkladu vytvoriť krátke vety o sebe. (podľa vzoru) klásť jednoduché otázky a porozumieť krátkym, jednoduchým odpovediam, ktoré sa týkajú tém z jeho bezprostredného okolia (napr. farby, názvy niektorých živočíchov, potravín, oblečenia). Verbálny prejav môže byť sprevádzaný gestikuláciou. Porozumieť veľmi jednoduchým pokynom, ktoré učiteľ dáva v škole, a reagovať na ne (napr. „Otvor si knihu.”, „Poď sem.”, „Vezmi si pero.”).	kreslený komiks s jednoduchým príbehom na tému: Bábkové divadielko pieseň: Zahrajme sa spolu	Ľudské telo a stravovanie: časti tela	It´s got... Where´s the ... ? What colour ... have you got?	Oboznámiť sa s odlišnosťami vo výzore ľudí rôznych etnických skupín.	**11**

Predstaviť záľuby a preferencie: vyjadriť, čo mám/nemám rád I like pizza. I don't like summer. **Reagovať na príbeh:** vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči, vyjadriť porozumenie príbehu (aj neverbálne) The story is great! I like it. It's not good.	Porozumieť krátkym, jednoduchým textom s vizuálnou oporou. Porozumieť krátkym pokynom. Na základe príkladu vedieť písomne reprodukovať jednoduché slovné spojenia a krátke vety.	Rozoznať bežné, známe slová (napr. farby, oblečenie, jedlá) za predpokladu, že sú vyslovené zreteľne a pomaly v známom kontexte. Podľa príkladu vytvoriť krátke vety o sebe. Napísať základné informácie o sebe a svojom okolí. (podľa vzoru) klásť jednoduché otázky a porozumieť krátkym, jednoduchým odpovediam, ktoré sa týkajú tém z jeho bezprostredného okolia (napr. farby, názvy niektorých živočíchov, potravín, oblečenia). Verbálny prejav môže byť sprevádzaný gestikuláciou.	kreslený komiks s jednoduchým príbehom na tému: Zvieratá na farme pieseň: Starostlivosť o zvieratá	Príroda a životné prostredie: zvieratá	I like... I don´t like ... Let´s ...	Oboznámiť sa a naučiť sa rešpektovať rôzne preferencie toho, čo ľudia okolo nás majú/nemajú radi.	**11**

Zaujať postoj: vyjadriť súhlas/nesúhlas Can I open the window, please? Yes, you can. No, you can't. Reagovať na príbeh: vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči, vyjadriť porozumenie príbehu (aj neverbálne) The story is great! I like it. It's not good.	Rozoznať známe slová a jednoduché slovné spojenia, ktoré sa týkajú osoby žiaka a jeho bezprostredného okolia. Porozumieť krátkym, jednoduchým textom s vizuálnou oporou. Na základe príkladu vedieť písomne reprodukovať jednoduché slovné spojenia a krátke vety. Vytvoriť si pozitívny vzťah k učeniu sa cudzích jazykov. .	Porozumieť ilustrovanému príbehu s jednoduchými každodennými slovami a jednoduchým informačným materiálom (napr. pozvánke na narodeninovú oslavu). Imitovať správnu výslovnosť a intonáciu. Podľa predlohy napísať bežné jednoduché slová a jednoduché krátke vety. (podľa vzoru) klásť jednoduché otázky a porozumieť krátkym, jednoduchým odpovediam, ktoré sa týkajú tém z jeho bezprostredného okolia (napr. farby, názvy niektorých živočíchov, potravín, oblečenia). Verbálny prejav môže byť sprevádzaný gestikuláciou. Porozumieť veľmi jednoduchým pokynom, ktoré učiteľ dáva v škole a reagovať na ne (napr.	kreslený komiks s jednoduchým príbehom na tému: Hry v parku pieseň: Športom k zdraviu	Voľný čas a záľuby: aktivity voľného času. Multikultúrna spoločnosť: sviatky, zvyky a tradície v rodine a krajine (narodeniny, Vianoce).	I can ... / I can´t ... Can you ... ? Yes/ No He / She can ... How old is he / she?	Obornámiť sa s dôležitosťou športu pre naše zdravie.	**11**

Reagovať na príbeh: vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči, vyjadriť porozumenie príbehu (aj neverbálne) The story is great! I like it. It's not good. **Požadovať a poskytnúť informácie:** požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu Is she your friend? Yes, she is. Where's Grandma? She's in the house. Is it a bag? No, it's a book.	Verbálne reagovať na základe príkladov a podnetov z okolia. Na základe príkladu vedieť písomne reprodukovať jednoduché slovné spojenia a krátke vety. Vytvoriť si pozitívny vzťah k učeniu sa cudzích jazykov.	Odhadnúť význam slova zo sprievodného obrázka. Reprodukovať krátku riekanku/pieseň. Napísať základné informácie o sebe a svojom okolí. V priamej komunikácii používať základné slová a slovné spojenia, ako sú „áno“, „nie“, „prepáčte“, „prosím“, „ďakujem“, „nie, ďakujem“. Porozumieť veľmi jednoduchým pokynom, ktoré učiteľ dáva v škole, a reagovať na ne (napr. „Otvor si knihu.”, „Poď sem.”, „Vezmi si pero.”).	kreslený komiks s jednoduchým príbehom na tému: Kraneval pieseň: Nasleduj ma	Odievanie a móda: základné druhy oblečenia	I´m wearing ... What have you got? What´s the weather like? It´s ...	Oboznámiť sa s vplyvom fast fashion na životné prostredie.	**11**

Reagovať na príbeh: vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči, vyjadriť porozumenie príbehu (aj neverbálne) The story is great! I like it. It's not good. **Požadovať a poskytnúť informácie:** požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu Is she your friend? Yes, she is. Where's Grandma? She's in the house. Is it a bag? No, it's a book.	Porozumieť krátkym, jednoduchým textom s vizuálnou oporou. Verbálne reagovať na základe príkladov a podnetov z okolia.	Porozumieť krátkym, veľmi jednoduchým otázkam a vetám za predpokladu, že sú povedané pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami. Zrozumiteľne vysloviť jednotlivé hlásky a obmedzený počet naučených slov a slovných spojení. Podľa predlohy napísať bežné jednoduché slová a jednoduché krátke vety. (podľa vzoru) klásť jednoduché otázky a porozumieť krátkym, jednoduchým odpovediam, ktoré sa týkajú tém z jeho bezprostredného okolia (napr. farby, názvy niektorých živočíchov, potravín, oblečenia). Verbálny prejav môže byť sprevádzaný gestikuláciou.	kreslený komiks s jednoduchým príbehom na tému: Hra na schovávačku pieseň: Pomoc v domácnosti	Domov a bývanie: môj domov	Where´s ... ? He´s / She´s in the ... What colour is ...? Can I help?	Oboznámiť sa so životnými podmienkami na bývanie v rôznych krajinách sveta.	**11**
SPOLU							**99**

Učebné osnovy pre 2. cyklus ANGLICKÝ JAZYK - prvý cudzí jazyk (spracované pomocou učebníc Incredible English)							
Ciele pre 2. cyklus	1. Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. 2. Porozumieť krátkemu príbehu alebo vypočutému textu s vizuálnou oporou. 3. Podať a sprostredkovať základné informácie o sebe a o svojom okolí. 4. Získať informácie jednoduchými otázkami. 5. Primerane reagovať na jednoduché otázky. 6. Čítať s porozumením jednoduché texty. 7. Napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a veciach osobného významu. 8. Dohovoriť sa jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly, jasne a je pripravený hovoriacemu pomôcť. 9. Byť motivovaný k učeniu sa cudzieho jazyka. 10. Vnímať rozmanitosť kultúr a jazykov.						
Ročník:	**4. ročník**						
Funkcie jazyka	**Cieľ**	**Výkonový štandard**	**Druhy textov**	**Tematický okruh**	**Jazykové prostriedky**	**Sociolingválna zložka**	**Časová dotácia**
Nadviazať kontakt pri stretnutí: predstaviť niekoho **Požadovať a poskytnúť informácie:** požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu	Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Podať a sprostredkovať základné informácie o sebe a o svojom okolí. Primerane reagovať na jednoduché otázky. Vnímať rozmanitosť kultúr a jazykov.	Sledovať reč a pochopiť význam, ak je reč pomaly a zreteľne artikulovaná (napr. jednoduchý opis priestoru, domáceho zvieratka). Nadviazať základný spoločenský kontakt použitím bežných zdvorilostných slov a slovných spojení. Porozumieť jednoduchým pokynom vysloveným pomaly a postupovať podľa nich. Správne používať základné interpunkčné znamienka (napr. bodky, otázniky). Používať prirodzenú gestikuláciu na podporu vlastného vyjadrovania.	kreslený komix s jednoduchým príbehom na tému: Priatelia pieseň: Ako sa voláš?	Rodina a spoločnosť: ja a ľudia okolo mňa (rodina, spolužiaci, priatelia)	What day is it today? What's your favourite day? My favourite day is ... Who's that? That's (name). She's my (sister). He's my (brother). How old is he / she? He's / She's (age).	Porovnanie spôsobov pozdravenia sa v rôznych častiach sveta (Európa, Ázia, Latinská Amerika)	11

Požadovať a poskytnúť informácie: požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu **Opísať:** jednoducho opísať predmet/miesto	Podať a sprostredkovať základné informácie o sebe a o svojom okolí. Získať informácie jednoduchými otázkami. Vnímať rozmanitosť kultúr a jazykov.	Porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore na známu tému. Poskytnúť informácie o veciach osobného významu (napr. čo má alebo nemá kto rád, o rodine, škole) pomocou jednoduchých slov a základných výrazov. Porozumieť krátkym textom na témy osobného záujmu vo veľmi jednoduchom jazyku, ktoré sú podporené ilustráciami a obrázkami. Poskytovať informácie o veciach osobného významu (napr. čo má alebo nemá kto rád, o rodine, domácich zvieratách) pomocou jednoduchých slov a základných výrazov. Z kontextu odhadnúť pravdepodobný význam neznámeho slova	kreslený komix s jednoduchým príbehom na tému: Hra na schovávačku. Pieseň: Knihy	Domov a bývanie: môj domov (byt/dom, kde bývam, miestnosti v byte/ dome, zariadenie bytu/ domu)	Where is he / she? Is he / she / it on / under / in the (furniture)?	Porovnanie bývania na Slovensku a v zahraničí: Pohľad do detskej izby	11

Požadovať a poskytnúť informácie: poskytnúť informáciu	Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Podať a sprostredkovať základné informácie o sebe a o svojom okolí. Napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a veciach osobného významu. Čítať s porozumením jednoduché texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzieho jazyka. Vnímať rozmanitosť kultúr a jazykov.	Porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore na známu tému. Porozumieť jednoduchým pokynom vysloveným pomaly a postupovať podľa nich. Správne napísať slová, ktoré pozná Pomenovať predmet a opísať jeho vlastnosti. Dať jednoduchým spôsobom najavo, že nerozumie a požiadať ľudí, aby zopakovali, čo hovoria, alebo aby hovorili pomalšie. Vhodným spôsobom reagovať v bežných spoločenských situáciách.	kreslený komix s jednoduchým príbehom na tému: Pďme sa hrať Pieseň: Aktivity vonku	Voľný čas a záľuby: záľuby (knihy, film, divadlo, hudba, tanec, hry)	He's / She's got ...	Oboznámiť sa so spôsobmi oslovovania Vianoc na Slovensku a v zahraničí: Vianoce	11
Vyjadriť schopnosť: zistiť a vyjadriť znalosť/neznalosť alebo schopnosť vykonať nejakú činnosť	Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Podať a sprostredkovať základné informácie o sebe a o svojom okolí. Čítať s porozumením jednoduché texty. Primerane reagovať na jednoduché otázky. Byť motivovaný k učeniu sa cudzieho jazyka. Vnímať rozmanitosť kultúr a jazykov.	Sledovať reč a pochopiť význam, ak je reč pomaly a zreteľne artikulovaná (napr. jednoduchý opis priestoru, domáceho zvieratka). Predstaviť veľmi krátke, väčšinou vopred pripravené prezentácie. Poskytovať informácie o veciach osobného významu (napr. čo má alebo nemá kto rád, o rodine, domácich zvieratách) pomocou jednoduchých slov a základných výrazov.	kreslený komix s jednoduchým príbehom na tému: V Zoo Pieseň: Ukáž, čo vieš!	Príroda a životné prostredie: zvieratá a rastliny (starostlivosť o zvieratá a rastliny)	It can / It can't ... Can it ...? Yes. / No.	Oboznámiť sa s úlohou stromov v rôznych druhoch ekosystémov: Medzinárodný deň stromov	11

Vyjadriť želania: vyjadriť želanie	Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Porozumieť krátkemu príbehu alebo vypočutému textu s vizuálnou oporou. Napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a veciach osobného významu. Čítať s porozumením jednoduché texty. Podať a sprostredkovať základné informácie o sebe a o svojom okolí. Byť motivovaný k učeniu sa cudzieho jazyka. Vnímať rozmanitosť kultúr a jazykov.	Porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore na známu tému. Porozumieť krátkym textom na témy osobného záujmu vo veľmi jednoduchom jazyku, ktoré sú podporené ilustráciami a obrázkami. Používať prirodzenú gestikuláciu na podporu vlastného vyjadrovania. Pomenovať predmet a opísať jeho vlastnosti. Konať podľa základných pokynov, ktoré obsahujú čísla, údaje o čase, mieste a pod. Pozdraviť a rozlúčiť sa spôsobom primeraným danej situácii. Nadviazať základný spoločenský kontakt použitím bežných zdvorilostných slov a	kreslený komix s jednoduchým príbehom na tému: V obchode Pieseň: Pohľadnica pre mamku	Obchod a služby: nákupné zariadenia (názvy obchodov), komunikácia pri nakupovaní, platení.	Can I have ..., please? Yes, here you are. No, sorry. Plural nouns	Multikultúrne bankovky : Predstavenie úspešných svetových firiem alebo osobností prostredníctvom tvorby bankovy s logom danej firmy/obrázkom osobnosti	11

Vyjadriť názor: zistiť a vyjadriť názor, vybrať si z ponúkaných možností **Predstaviť záľuby a preferencie:** zistiť, čo niekto má/nemá rád, čo sa niekomu páči/nepáči	Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Porozumieť krátkemu príbehu alebo vypočutému textu s vizuálnou oporou. Čítať s porozumením jednoduché texty. Získať informácie jednoduchými otázkami. Byť motivovaný k učeniu sa cudzieho jazyka. Vnímať rozmanitosť kultúr a jazykov.	Sledovať reč a pochopiť význam, ak je reč pomaly a zreteľne artikulovaná (napr. jednoduchý opis priestoru, domáceho zvieratka). Porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore na známu tému. Identifikovať konkrétne informácie z krátkych textov o známych témach. Zrozumiteľne reprodukovať hlásky, prízvuk a intonáciu v slovách, slovných spojeniach a vetách, ktoré používa. Jednoducho reagovať na krátke správy alebo oznámenia (napr. blahoželanie k narodeninám, pozvánka na oslavu). Poskytovať informácie o veciach osobného významu (napr. čo má alebo nemá kto rád, o rodine, domácich zvieratách) pomocou	Kreslený komix s jednoduchým príbehom na tému: Na rybách. Pieseň: Čo je na obed?	Ľudské telo, starostlivosť o zdravie: jedlo a stravovanie (jedlá a nápoje počas dňa, druhy potravín, stravovacie návyky), starostlivosť o zdravie (životospráva, zdravé stravovanie, pohyb).	Do you like ...?	Oboznámiť sa s tradíciami Veľkej noci na Slovensku a v zahraničí: Oslava Veľkej noci	11

Vyjadriť a zistiť želania a pocity: vyjadriť radosť/smútok/ľútosť, zistiť pocity iných	Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Porozumieť krátkemu príbehu alebo vypočutému textu s vizuálnou oporou. Napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a veciach osobného významu. Čítať s porozumením jednoduché texty. Získať informácie jednoduchými otázkami. Primerane reagovať na jednoduché otázky. Byť motivovaný k učeniu sa cudzieho jazyka. Vnímať rozmanitosť kultúr a jazykov.	Sledovať reč a pochopiť význam, ak je reč pomaly a zreteľne artikulovaná (napr. jednoduchý opis priestoru, domáceho zvieratka). Porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore na známu tému. Porozumieť krátkym, jednoduchým textovým správam a e-mailom. Používať prirodzenú gestikuláciu na podporu vlastného vyjadrovania. Napísať krátku, veľmi jednoduchú textovú správu/e-mail, v ktorej poskytne informáciu alebo sa niečo spýta. Vhodným spôsobom reagovať v bežných spoločenských situáciách.	Kreslený komix s jednoduchým príbehom na tému: V zábavnom parku. Pieseň: Pocity	Ľudské telo, starostlivosť o zdravie: prežívanie (city, emócie, stres, osobná spokojnosť)	Are you ...? Yes. / No, I'm ... I feel ...	Vyhľadanie a porovnanie rôznych hudobných žánrov doma a v zahraničí: - vplyv hudby na emócie človeka	11

Opísať: jednoducho opísať činnosť	Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Podať a sprostredkovať základné informácie o sebe a o svojom okolí. Získať informácie jednoduchými otázkami. Dohovoriť sa jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly, jasne a je pripravený hovoriacemu pomôcť. Čítať s porozumením jednoduché texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzieho jazyka. Vnímať rozmanitosť kultúr a jazykov.	Porozumieť krátkym textom na témy osobného záujmu vo veľmi jednoduchom jazyku, ktoré sú podporené ilustráciami a obrázkami. Rozoznať známe názvy a slová na jednoduchých oznamoch. Opísať seba, čo robí a kde žije. Pomocou jednoduchých slovných spojení opísať osoby, predmety a aktivity, ktoré sú mu blízke. Dať jednoduchým spôsobom najavo, že nerozumie a požiadať ľudí, aby zopakovali, čo hovoria, alebo aby hovorili pomalšie.	Kreslený komix s jednoduchým príbehom na tému: Aktivity doma Pieseň: Môj voľný čas	Voľný čas a záľuby: režim dňa (pracovný deň, voľný deň, prázdniny).	What are you doing? I'm (verb)+ing	Oboznámenie sa s tradičnými jedlami v zahraničí počas dňa: tradičné jedlá	11

Opísať: jednoducho opísať činnosť	Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Podať a sprostredkovať základné informácie o sebe a o svojom okolí. Získať informácie jednoduchými otázkami. Vnímať rozmanitosť kultúr a jazykov. Dohovoriť sa jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly, jasne a je pripravený hovoriacemu pomôcť. Čítať s porozumením jednoduché texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzieho jazyka. Vnímať rozmanitosť kultúr a	Sledovať reč a pochopiť význam, ak je reč pomaly a zreteľne artikulovaná (napr. jednoduchý opis priestoru, domáceho zvieratka). Porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore na známu tému. Opísať jednoduché aktivity zo svojho života pomocou krátkych viet za predpokladu, že sa môže vopred pripraviť. Pomocou jednoduchých slovných spojení opísať osoby, predmety a aktivity, ktoré sú mu blízke. V rozhovore reagovať na jednoduché otázky o základných faktoch alebo pocitoch, vymieňať si názory o tom, čo sa mu páči alebo nepáči/čo má alebo nemá kto rád.	Kreslený komix s jednoduchým príbehom na tému: Pri bazéne Pieseň: Aktivity vonku	Voľný čas a záľuby: aktivity voľného času (mimoškolské aktivity, krúžky),	What's he / she doing? He's / She's (verb)+ing	Oboznámenie sa s trávením voľného času doma a iných častiach sveta: Moje voľnočasové aktivity	11
SPOLU							**99**

Ročník:	5. ročník						
Funkcie jazyka	**Cieľ**	**Výkonový štandard**	**Druhy textov**	**Tematický okruh**	**Jazykové prostriedky**	**Sociolingválna zložka**	**Časová dotácia**
Nadviazať kontakt pri stretnutí: predstaviť niekoho **Reagovať na udalosť:** blahoželať **Požadovať a poskytnúť informácie:** požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu	Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Primerane reagovať na jednoduché otázky. Podať a sprostredkovať základné informácie o sebe a o svojom okolí. Čítať s porozumením jednoduché texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzieho jazyka. Vnímať rozmanitosť kultúr a jazykov.	význam, ak je reč pomaly a zreteľne artikulovaná (napr. jednoduchý opis priestoru, domáceho zvieratka). Porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore na známu tému. Zrozumiteľne reprodukovať hlásky, prízvuk a intonáciu v slovách, slovných spojeniach a vetách, ktoré používa. Poskytovať informácie o veciach osobného významu (napr. čo má alebo nemá kto rád, o rodine, domácich zvieratách) pomocou jednoduchých slov a základných výrazov. Reagovať na správu alebo online príspevok, pričom používa jednoduché slová a krátke vety, pri písaní môže použiť slovník alebo online	Kreslený komix s jednoduchým príbehom na tému: Kde mám...? Plagát na tému: Kluby a krúžky Riekanka zameraná na výslovnosť hlások: i, o Pieseň na tému: Kluby a krúžky Ilustrovaný návod: určovanie času	Vzdelávanie: moja škola (škola, trieda, zariadenie školy/triedy, vyučovacie predmety, pomôcky, rozvrh hodín), ľudia v škole	When's your birthday? It's on the twenty-third of October. What's your phone number? What's your surname? behind, in front of, next to The glasses are next to the bag. Where's / Where are my ...? They're ... They aren't ... Are they ...?	Porovnanie vyučovacích pomôcok doma a v zahraničí	**14**

Opísať: jednoducho opísať osobu/predmet **Požadovať a poskytnúť informácie:** požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu	Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Podať a sprostredkovať základné informácie o sebe a o svojom okolí. Čítať s porozumením jednoduché texty. Získať informácie jednoduchými otázkami. Napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a veciach osobného významu. Byť motivovaný k učeniu sa cudzieho jazyka.	Sledovať reč a pochopiť význam, ak je reč pomaly a zreteľne artikulovaná (napr. jednoduchý opis priestoru, domáceho zvieratka). Porozumieť krátkym textom na témy osobného záujmu vo veľmi jednoduchom jazyku, ktoré sú podporené ilustráciami a obrázkami. Poskytnúť informácie o veciach osobného významu (napr. čo má alebo nemá kto rád, o rodine, škole) pomocou jednoduchých slov a základných výrazov. Pomocou jednoduchých slovných spojení opísať osoby, predmety a aktivity, ktoré sú mu blízke. Vhodným spôsobom reagovať v bežných spoločenských situáciách. V rozhovore reagovať na	Kreslený komix s jednoduchým príbehom na tému: Autogram Interview pre časopis Riekanka zameraná na výslovnosť hlások: e Pieseň na tému: Škola Opis: obrazy a maľby	Odievanie a móda: základné druhy oblečenia (popis), výber oblečenia podľa ročného obdobia, môj vkus (čo sa mi páči/nepáči).	What colour's his jacket? What colour are her shoes? This is Luke's CD. These are Molly's shoes. What's he / she / Finn wearing? He's / She's wearing ...	Oboznámiť sa s obliekaním na rôzne udalosti	**14**

Korešpondovať: vhodne začať a ukončiť list, napísať jednoduchý list **Požadovať a poskytnúť informácie:** požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu	Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a veciach osobného významu. Podať a sprostredkovať základné informácie o sebe a o svojom okolí. Čítať s porozumením jednoduché texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzieho jazyka.	Porozumieť krátkym, jednoduchým textovým správam a e-mailom. Identifikovať konkrétne informácie z krátkych textov o známych témach. Zrozumiteľne reprodukovať hlásky, prízvuk a intonáciu v slovách, slovných spojeniach a vetách, ktoré používa. Správne používať základné interpunkčné znamienka (napr. bodky, otázniky). Napísať krátku, veľmi jednoduchú textovú správu/e-mail, v ktorej poskytne informáciu alebo sa niečo spýta. Vhodným spôsobom reagovať v bežných spoločenských situáciách.	Kreslený komix s jednoduchým príbehom na tému: Kempovanie Pohľadnica z prázdnin Riekanka zameraná na výslovnosť hlások: u Pieseň na tému: Výtvarná výchova Opis: Hudba	Doprava a cestovanie: dopravné prostriedky, cesta do školy.	Is the comb on the bed? No, it's on the chair. Are the towels under the table? No, they're on the bed. Have you got a torch? Have you got any brothers? I haven't got a / any ...	Oboznámiť sa so zásadami správania sa v prírode počas turistiky / kampovania	**14**

Požadovať a poskytnúť informácie: požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu **Opísať:** jednoducho opísať osobu/miesto/zviera	Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Primerane reagovať na jednoduché otázky. Podať a sprostredkovať základné informácie o sebe a o svojom okolí. Získať informácie jednoduchými otázkami. Čítať s porozumením jednoduché texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzieho jazyka.	Sledovať reč a pochopiť význam, ak je reč pomaly a zreteľne artikulovaná (napr. jednoduchý opis priestoru, domáceho zvieratka). Z kontextu odhadnúť pravdepodobný význam neznámeho slova. Predstaviť veľmi krátke, väčšinou vopred pripravené prezentácie. Pomocou jednoduchých slovných spojení opísať osoby, predmety a aktivity, ktoré sú mu blízke. Napísať krátku, veľmi jednoduchú textovú správu/e-mail, v ktorej poskytne informáciu alebo sa niečo spýta. Dať jednoduchým spôsobom najavo, že nerozumie a požiadať ľudí, aby zopakovali, čo hovoria	Kreslený komix s jednoduchým príbehom na tému: Centrum pre plazy Brožúrka: Chameleón a Leguán Riekanka zameraná na výslovnosť hlások: ä, o Pieseň na tému: Zvieracie pohyby Opis: Hmyz a včela	Príroda a životné prostredie: príroda okolo nás.	Has he got a guinea pig? Has she got a lizard? He / She hasn't got ... They are green and brown. They live in hot places.	Oboznámiť sa s významom dňa Zeme a jeho pozitívnych dopadov na prírodu	**14**

Predstaviť záľuby a preferencie: vyjadriť, čo mám/nemám rád, zistiť a vyjadriť, čo niekto má/nemá rád, čo sa niekomu páči/nepáči **Zaujať postoj:** dať pokyn	Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Podať a sprostredkovať základné informácie o sebe a o svojom okolí. Dohovoriť sa jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly, jasne a je pripravený hovoriacemu pomôcť. Napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a veciach osobného významu. Čítať s porozumením jednoduché texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzieho jazyka.	Porozumieť jednoduchým pokynom vysloveným pomaly a postupovať podľa nich. Identifikovať konkrétne informácie z krátkych textov o známych témach. Opísať jednoduché aktivity zo svojho života pomocou krátkych viet za predpokladu, že sa môže vopred pripraviť. Správne napísať slová, ktoré pozná. Napísať krátku, veľmi jednoduchú textovú správu/e-mail, v ktorej poskytne informáciu alebo sa niečo spýta. Konať podľa základných pokynov, ktoré obsahujú čísla, údaje o čase, mieste a pod.	Kreslený komix s jednoduchým príbehom na tému: Narodeniny Recept: Sendvič a Zmrzlinový pohár Riekanka zameraná na výslovnosť hlások: koncové e Pieseň na tému: Varenie Ilustrovaný opis: rastliny	Ľudské telo, starostlivosť o zdravie: jedlo a stravovanie (jedlá a nápoje počas dňa, druhy potravín, stravovacie návyky), starostlivosť o zdravie (životospráva, zdravé stravovanie, pohyb).	He likes / doesn't like ... Does he / she like? How much is flour? It's ... How much are strawberries? They're ...	Oboznámiť sa so stravovacími návykmi členov rodiny	**14**

Vyjadriť názor: vyjadriť názor **Opísať:** jednoducho opísať osobu/miesto/zviera **Požadovať a poskytnúť informácie:** požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu **Vyjadriť návrh a reagovať naň:**	Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Získať informácie jednoduchými otázkami. Napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a veciach osobného významu. Dohovoriť sa jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly, jasne a je pripravený hovoriacemu pomôcť. Čítať s porozumením jednoduché texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzieho jazyka. Vnímať rozmanitosť kultúr a jazykov.	Porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore na známu tému. Rozoznať známe názvy a slová na jednoduchých oznamoch. Identifikovať konkrétne informácie z krátkych textov o známych témach. Používať prirodzenú gestikuláciu na podporu vlastného vyjadrovania. Dať jednoduchým spôsobom najavo, že nerozumie a požiadať ľudí, aby zopakovali, čo hovoria, alebo aby hovorili pomalšie. Vhodným spôsobom reagovať v bežných spoločenských situáciách. Poskytovať informácie o veciach osobného významu (napr. čo má alebo nemá kto rád, o rodine, domácich	Kreslený komix s jednoduchým príbehom na tému: Návšteva Opis: Misto kde bývam Riekanka zameraná na výslovnosť hlások: ú, á Pieseň na tému: Odpadky Ilustrovaný návod: Čítanie z mapy	Krajiny, mestá a miesta: moja krajina/región/mesto/dedina (zaujímavé miesta); krajina, ktorej jazyk sa učím (zaujímavosti, miesto, ktoré by som rád navštívil) a iné krajiny.	There's a slide. There are eight swings. Is there a ...? Are there any ...?	Oboznámenie sa s obľúbenými miestami ľudí z iných krajín	**14**

Požadovať a poskytnúť informácie: požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu, potvrdiť informáciu/žiadať potvrdenie informácie	Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Získať informácie jednoduchými otázkami. Primerane reagovať na jednoduché otázky. Čítať s porozumením jednoduché texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzieho jazyka. Vnímať rozmanitosť kultúr a jazykov.	Sledovať reč a pochopiť význam, ak je reč pomaly a zreteľne artikulovaná (napr. jednoduchý opis priestoru, domáceho zvieratka). Porozumieť krátkym textom na témy osobného záujmu vo veľmi jednoduchom jazyku, ktoré sú podporené ilustráciami a obrázkami. Opísať seba, čo robí a kde žije. Pomocou jednoduchých slovných spojení opísať osoby, predmety a aktivity, ktoré sú mu blízke. Napísať krátku, veľmi jednoduchú textovú správu/e-mail, v ktorej poskytne informáciu alebo sa niečo spýta. V rozhovore reagovať na jednoduché otázky o základných faktoch alebo	Kreslený komix s jednoduchým príbehom na tému: Šport Leták: Výlety Riekanka zameraná na výslovnosť hlások: í, ej Pieseň na tému: Zákazy a príkazy Ilustrovaný návod: Zlomky a šport	Voľný čas a záľuby: šport (zimné a letné športy)	Do you play chess? Do you do judo? I play tennis. I don't do judo.	Oboznámenie sa s popoulárnymi športami v zahraničí	**14**

Porozprávať príbeh: **Reagovať na udalosť:** vyjadriť záujem/nezáujem	Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Získať informácie jednoduchými otázkami. Napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a veciach osobného významu. Primerane reagovať na jednoduché otázky. Čítať s porozumením jednoduché texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzieho jazyka. Vnímať rozmanitosť kultúr a jazykov.	Identifikovať konkrétne informácie z krátkych textov o známych témach. Z kontextu odhadnúť pravdepodobný význam neznámeho slova. Poskytovať informácie o veciach osobného významu (napr. čo má alebo nemá kto rád, o rodine, domácich zvieratách) pomocou jednoduchých slov a základných výrazov. Pomocou jednoduchých slovných spojení opísať osoby, predmety a aktivity, ktoré sú mu blízke. V rozhovore reagovať na jednoduché otázky o základných faktoch alebo pocitoch, vymieňať si názory o tom, čo sa mu páči alebo nepáči/čo má alebo nemá kto rád	Kreslený komix s jednoduchým príbehom na tému: Zmrzlina Reklamy: Hračky Riekanka zameraná na výslovnosť hlások: i, o Návod: Elektrické obvody Pieseň: Hračky	Voľný čas a záľuby: režim dňa (pracovný deň, voľný deň, prázdniny).	What time does he have breakfast / leave work? He has / leaves / gets / goes ... He works / doesn't work in Middleton. Can you make pizza? Are you bored? Have you got an egg box?	Porovnanie pracovného dňa a trávenia voľného času doma a v zahraničí u žiakov	**14**

Porozprávať príbeh a reagovať naň: reprodukovať príberh	Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Čítať s porozumením jednoduché texty. Porozumieť krátkemu príbehu alebo vypočutému textu s vizuálnou oporou. Byť motivovaný k učeniu sa cudzieho jazyka. Vnímať rozmanitosť kultúr a jazykov.	Porozumieť krátkym textom na témy osobného záujmu vo veľmi jednoduchom jazyku, ktoré sú podporené ilustráciami a obrázkami. Identifikovať konkrétne informácie z krátkych textov o známych témach. Zrozumiteľne reprodukovať hlásky, prízvuk a intonáciu v slovách, slovných spojeniach a vetách, ktoré používa. Správne používať základné interpunkčné znamienka (napr. bodky, otázniky). Reagovať na správu alebo online príspevok, pričom používa jednoduché slová a krátke vety, pri písaní môže použiť slovník alebo online prekladač. Jednoducho reagovať na krátke správy alebo oznámenia (napr.	Kreslený komix s jednoduchým príbehom na tému: Čarovanie Blog: Voľný čas Riekanka zameraná na výslovnosť hlások: ou, aj Pieseň na tému: Preteky Ilustrovaný návod: Kreslenie postavy v pohybe	Multikultúrna spoločnosť: zvyky a tradície v rôznych rodinách, krajinách	I was a magician. Were you at the carnival? Was it good? It was brilliant. I wasn't at the park. It started at eight o'clock. He played tennis.	Oboznámenie sa s tradičnými zahraničnými festivalmi a prvkami obliekania na nich	**11**
SPOLU							**123**

Učebné osnovy pre 3. cyklus ANGLICKÝ JAZYK - prvý cudzí jazyk (spracované pomocou učebníc Incredible English)							
Ciele pre 3. cyklus	1. Porozumieť vetám a často používaným výrazom vzťahujúcim sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú. 2. Zachytiť hlavnú myšlienku a konkrétne informácie z vypočutého textu. 3. Čítať s porozumením primerané súvislé texty. 4. Vyhľadávať nové informácie, analyzovať a kriticky hodnotiť získané informácie. 5, Iniciovať a zapojiť sa do základnej sociálnej interakcie v ústnej a písomnej forme. 6. Komunikovať v situáciách vzťahujúcich sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú v ústnej a písomnej forme. 7. Vyjadriť svoje myšlienky, názory a postoje na primeranej úrovni v ústnej a písomnej forme. 8. Napísať jednoduchý opis osoby, predmetu, činnosti alebo udalosti. 9. Byť motivovaný k učeniu sa cudzích jazykov. 10. Vnímať a rešpektovať jedinečnosť iných kultúr a jazykov.						
Ročník:	**6. ročník**						
Funkcie jazyka	**Cieľ**	**Výkonový štandard**	**Druhy textov**	**Tematický okruh**	**Jazykové prostriedky**	**Sociolingválna zložka**	**Časová dotácia**
Vyjadriť návrh a reagovať naň: navrhnúť niekomu niečo, odpovedať na návrh, odpovedať na požiadavky, poďakovať sa **Korešpondovať:** vhodne začať a ukončiť e-mail, napísať jednoduchý e-mail	Porozumieť vetám a často používaným výrazom vzťahujúcim sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú. Zachytiť hlavnú myšlienku a konkrétne informácie z vypočutého textu. Čítať s porozumením primerané súvislé texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzích jazykov. Iniciovať a zapojiť sa do základnej sociálnej interakcie v ústnej a písomnej forme. Vyjadriť svoje myšlienky, názory a postoje na primeranej úrovni v ústnej a písomnej forme.	Vyjadriť svoj názor a zdôvodniť ho jednoduchým spôsobom. Zostaviť jednoduché osobné listy, e-maily a textové správy (napr. odpovedať na pozvanie, potvrdiť a zmeniť dohodnuté stretnutie). V hlavných rysoch sledovať a porozumieť jednoduchým rozhovorom, ktoré sa uskutočňujú pomaly a zreteľne. Uplatňovať správny pravopis pri tvorbe textu. Porozumieť dôležitým bodom príbehu a sledovať jeho dej, pokiaľ je príbeh rozprávaný pomaly a zreteľne. Verbálne a neverbálne vyjadriť, že sleduje, čo sa hovorí.	Kreslený komix s jednoduchým príbehom na tému: Na výlete Email: Zážitok z výletu Riekanka zameraná na výslovnosť hlások: kombinácia so s: sk,sw, sn, sl, st Pieseň na tému: Plávanie Opis: Počasie a vodný cyklus	Voľný čas a záľuby - aktivity voľného času	I want to (go fishing). I don't want to (play tennis) Let's (go swimming).	Oboznámiť sa s rôznymi druhmi športov (napísať o tom e-mail/list	**11**

Opísať: opísať činnosť s použitím detailov	Porozumieť vetám a často používaným výrazom vzťahujúcim sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú. Zachytiť hlavnú myšlienku a konkrétne informácie z vypočutého textu. Čítať s porozumením primerané súvislé texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzích jazykov. Napísať jednoduchý opis osoby, predmetu, činnosti alebo udalosti. Vnímať a rešpektovať jedinečnosť iných kultúr a jazykov.	Porozumieť textom, ktoré opisujú ľudí, miesta, bežný život a kultúru a pod. za predpokladu, že je použitý jednoduchý jazyk. Porozprávať o svojich záľubách a aktivitách. Opísať svoje aktivity, ľudí a miesta z oblasti svojho záujmu. Porozumieť dôležitým bodom príbehu a sledovať jeho dej, pokiaľ je príbeh rozprávaný pomaly a zreteľne. Jednoduchým jazykom sa porozprávať s rovesníkmi, učiteľmi alebo inými ľuďmi o bežných témach a praktických otázkach.	Kreslený komix s jednoduchým príbehom na tému: Deň umenia Interview s umelcom Riekanka zameraná na výslovnosť hlások: er na konci slova Pieseň na tému:Výtvarná výchova Ilustrovaný návod: Kreslenie s mriežkou	Voľný čas a záľuby - režim dňa	He / She (gets up) (at half past eight). I (get up) (at seven o'clock). What time (do you) (get up)? What time (does he) (have dinner)? I like / don't like (cats). She loves (swimming).	Oboznámiť sa o spôsobe trávenia voľného času v rôznych kultúrach	**11**

Zaujať postoj: dať pokyn/príkaz, požiadať o povolenie a súhlas **Vyjadriť názor:** vyjadriť názor/presvedčenie/stupne istoty, vybrať si z ponúkaných možností a zdôvodniť výber	Porozumieť vetám a často používaným výrazom vzťahujúcim sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú. Zachytiť hlavnú myšlienku a konkrétne informácie z vypočutého textu. Čítať s porozumením primerané súvislé texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzích jazykov. Komunikovať v situáciách vzťahujúcich sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú v ústnej a písomnej forme. Vyjadriť svoje myšlienky, názory a postoje na primeranej úrovni v ústnej a písomnej forme. Vnímať a rešpektovať	Pochopiť hlavnú myšlienku jednoduchých správ a oznámení. Napísať súvislý text a tvoriť súvetia spojkami, ako napr. „a“, „ale“, „pretože“. Verbálne a neverbálne vyjadriť, že sleduje, čo sa hovorí. Verbálne a neverbálne vyjadriť, že nerozumie, o čom sa hovorí. Vyjadriť svoj názor a zdôvodniť ho jednoduchým spôsobom. Jednoduchým spôsobom vyjadriť svoj názor a zdôvodniť ho v rozhovore. Zapojiť do jednoduchej spoločenskej komunikácie online (napr. zdieľaním správ a vytváraním/potvrdzovaním plánov na stretnutie).	Kreslený komix s jednoduchým príbehom na tému: Koncert Návod: Ako žiť zdravo Riekanka zameraná na výslovnosť hlások: č, š Pieseň na tému: Cvičenie Ilustrovaný návod: Ako odmerať pulz	Ľudské telo, starostlivosť o zdravie - starostlivosť o zdravie (životospráva, zdravé stravovanie, pohyb), vyšetrenie u lekára (choroby, úrazy, prevencia chorôb)	I’ve got ... I feel ... You should (go to the doctor’s). You shouldn’t (eat sweets).	Oboznámiť sa so zdravým stravovaním a porovnať rôzne kultúry	**11**

Vyjadriť schopnosť: zistiť a vyjadriť znalosť/neznalosť alebo schopnosť vykonať nejakú činnosť **Porozprávať príbeh a reagovať naň:** samostatne porozprávať príbeh	Porozumieť vetám a často používaným výrazom vzťahujúcim sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú. Zachytiť hlavnú myšlienku a konkrétne informácie z vypočutého textu. Čítať s porozumením primerané súvislé texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzích jazykov. Vyjadriť svoje myšlienky, názory a postoje na primeranej úrovni v ústnej a písomnej forme. Napísať jednoduchý opis osoby, predmetu, činnosti alebo udalosti. Vnímať a rešpektovať jedinečnosť iných kultúr a jazykov	Porozumieť dôležitým bodom príbehu a sledovať jeho dej, pokiaľ je príbeh rozprávaný pomaly a zreteľne. Napísať jednoduchý príbeh (napr. o vlastných/vymyslených zážitkoch alebo živote v budúcnosti). Porozumieť textom, ktoré opisujú ľudí, miesta, bežný život a kultúru a pod. za predpokladu, že je použitý jednoduchý jazyk. Predniesť krátku, vopred pripravenú, jednoduchú prezentáciu na známu tému.	Kreslený komix s jednoduchým príbehom na tému: Ako bolo kedysi v škole Opis fotografie: Škola Riekanka zameraná na výslovnosť hlások: th Pieseň na tému: Školské predmety Ilustrovaný opis: Staroveký Egypt	Vzdelávanie - moja škola (vyučovacie predmety, rozvrh hodín)	He / She was (good at) (Art). I wasn't (good at) (Maths). Was he / she (good at Music)? Yes / No, he / she was / wasn't They were / weren't (terrible). Were they (sleepy)? Yes / No, they were / weren't.	Porovnať školy v zahraničí a na Slovensku	**11**

Opísať: opísať činnosť s použitím detailov	Porozumieť vetám a často používaným výrazom vzťahujúcim sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú. Zachytiť hlavnú myšlienku a konkrétne informácie z vypočutého textu. Čítať s porozumením primerané súvislé texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzích jazykov. Napísať jednoduchý opis osoby, predmetu, činnosti alebo udalosti. Vnímať a rešpektovať jedinečnosť iných kultúr a jazykov.	Porozumieť dôležitým bodom príbehu a sledovať jeho dej, pokiaľ je príbeh rozprávaný pomaly a zreteľne. Porozumieť krátkym príbehom, ktoré sú napísané jednoduchým jazykom. Porozumieť textom, ktoré opisujú ľudí, miesta, bežný život a kultúru a pod. za predpokladu, že je použitý jednoduchý jazyk. Jednoducho opísať ľudí, miesta a predmety. Napísať súvislý text a tvoriť súvetia spojkami, ako napr. „a“, „ale“, „pretože“.	Kreslený komix s jednoduchým príbehom na tému: Pri bazéne Leták: Vodný svet Riekanka zameraná na výslovnosť hlások: i, o Pieseň na tému: Výlet Ilustrovaný článok: Sladkovodné a morské ryby	Príroda a životné prostredie - zvieratá a rastliny (druhy zvierat a rýb)	I saw / didn’t see (a jellyfish). She went / didn’t go to (the beach). She had / didn’t have (an ice cream). Did you go (to the beach)? Yes, I did. / No, I didn’t.	Oboznámiť sa so stavom životného prostredia v zahraničí	**11**

Predstaviť záľuby a preferencie: vyjadriť, čo niekto uprednostňuje	Porozumieť vetám a často používaným výrazom vzťahujúcim sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú. Zachytiť hlavnú myšlienku a konkrétne informácie z vypočutého textu. Čítať s porozumením primerané súvislé texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzích jazykov. Vyhľadávať nové informácie, analyzovať a kriticky hodnotiť získané informácie. Vyjadriť svoje myšlienky, názory a postoje na primeranej úrovni v ústnej a písomnej forme. Vnímať a rešpektovať jedinečnosť iných kultúr a jazykov	Sledovať s porozumením jednoduchú prezentáciu na známu tému, ak je doplnená vizuálnymi podnetmi a konkrétnymi príkladmi. Používať rôzne typy viet (oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie) a komunikovať o sebe a iných ľuďoch, o ich činnostiach, miestach, veciach zo svojho prostredia. Stručne opísať svoje plány. Zostaviť jednoduché osobné listy, e-maily a textové správy (napr. odpovedať na pozvanie, potvrdiť a zmeniť dohodnuté stretnutie).	Kreslený komix s jednoduchým príbehom na tému: Vlamač Blog: Aktivity voľného času Riekanka zameraná na výslovnosť hlások: d, t, koncovka -ed Pieseň na tému: Nezabudni na mňa Ilustrovaný opis : Posielanie správ	Komunikácia a jej formy - komunikačné prostriedky (mobilný telefón, počítač, sociálne siete)	He wanted (the new computer). I didn't want (the laptop). She opened (the window). He didn't open (the door). He stayed. He didn't stay	Porovnať formy a spôsoby komunikácie od histórie k súčasnosti v zahraničí	**11**

Porozprávať príbeh a reagovať naň: samostatne porozprávať príbeh **Opísať:** opísať miesto s použitím detailov	Porozumieť vetám a často používaným výrazom vzťahujúcim sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú. Zachytiť hlavnú myšlienku a konkrétne informácie z vypočutého textu. Čítať s porozumením primerané súvislé texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzích jazykov. Napísať jednoduchý opis osoby, predmetu, činnosti alebo udalosti. Komunikovať v situáciách vzťahujúcich sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú v ústnej a písomnej forme. Vnímať a rešpektovať jedinečnosť iných kultúr a	Sledovať s porozumením jednoduchú prezentáciu na známu tému, ak je doplnená vizuálnymi podnetmi a konkrétnymi príkladmi. Opísať svoju rodinu a životné podmienky. Porozumieť krátkym príbehom, ktoré sú napísané jednoduchým jazykom. Spolupracovať na jednoduchých praktických úlohách (napr. niečo navrhnúť; opýtať sa, čo si o tom myslia iní).	Kreslený komix s jednoduchým príbehom na tému: Na farme Článok z časopisu: Nezvyčajná dovolenka Riekanka zameraná na výslovnosť hlások: ä, oa Pieseň na tému: Pestovanie Ilustrovaný opis: Ako rastú rastliny	Domov a bývanie - bývanie v meste a na dedine; prostredie, v ktorom bývam	There’s some (water). There isn’t any (cheese). There are some (tomatoes). There aren’t any (beans).	Porovnať trendy/spôsoby bývania v zahraničí a na Slovensku	**11**

Vyjadriť názor: zistiť a vyjadriť názor/presvedčenie/stupne istoty, vybrať si z ponúkaných možností a zdôvodniť výber	Porozumieť vetám a často používaným výrazom vzťahujúcim sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú. Zachytiť hlavnú myšlienku a konkrétne informácie z vypočutého textu. Čítať s porozumením primerané súvislé texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzích jazykov. Vyhľadávať nové informácie, analyzovať a kriticky hodnotiť získané informácie. Napísať jednoduchý opis osoby, predmetu, činnosti alebo udalosti. Vyjadriť svoje myšlienky, názory a postoje na primeranej úrovni v ústnej a písomnej forme.	Vyjadriť svoj názor a zdôvodniť ho jednoduchým spôsobom. Jednoducho opísať ľudí, miesta a predmety. Stručne komentovať on-line príspevky iných (napr. fotografie, videá), pričom používa jednoduchý jazyk.	Kreslený komix s jednoduchým príbehom na tému: Mačka Kvíz: Zvieratá Riekanka zameraná na výslovnosť hlások:koncovka -er Pieseň na tému:Voda Ilustrovaný opis: Včely	Príroda a životné prostredie - zvieratá a rastliny (starostlivosť o zvieratá a rastliny)	It's bigger than (the elephant). He's faster than (Coco). (The hippo) is the biggest. (The lion) is the hungriest	Oboznámenie sa so vzťahom k prírode v rôznych krajinách	**11**

Zaujať postoj: dať pokyn/príkaz, vyjadriť zákaz, požiadať o povolenie a súhlas, vyjadriť súhlas/nesúhlas	Porozumieť vetám a často používaným výrazom vzťahujúcim sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú. Zachytiť hlavnú myšlienku a konkrétne informácie z vypočutého textu. Čítať s porozumením primerané súvislé texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzích jazykov. Vyjadriť svoje myšlienky, názory a postoje na primeranej úrovni v ústnej a písomnej forme. Iniciovať a zapojiť sa do základnej sociálnej interakcie v ústnej a písomnej forme. Vnímať a rešpektovať jedinečnosť iných kultúr a jazykov	Porozumieť usmerneniam a pokynom k bežným úlohám. Pomocou základných výrazov dať pokyny, ako sa dostať z miesta X do miesta Y. Jednoduchými vetami vyjadriť svoje postoje a názory na témy osobného záujmu (napr. životný štýl, šport, móda). Postupovať podľa jednoduchého návodu doplneného obrázkami. Identifikovať a sprostredkovať kľúčové informácie z krátkeho bežného textu.	Kreslený komix s jednoduchým príbehom na tému: Buď opatrný Informačná tabuľa: V lese Riekanka zameraná na výslovnosť hlások: k, s Pieseň na tému: Ako sa správať na ceste Ilustrovaný opis: Rýchlosť	Doprava a cestovanie - dopravné prostriedky	You must (wear a helmet). You mustn't (use your phone). Can I (go and play)? Yes, you can. / No, you can't.	Zdôvodniť pravidlá cestnej premávky v zahraničí	**11**
			SPOLU				**99**

Ročník:	7. ročník						
Funkcie jazyka	**Cieľ**	**Výkonový štandard**	**Druhy textov**	**Tematický okruh**	**Jazykové prostriedky**	**Sociolingválna zložka**	**Časová dotácia**
Vyjadriť návrh a reagovať naň: navrhnúť niekomu niečo, odpovedať na návrh, požiadať o niečo, odpovedať na požiadavky, poradiť, poďakovať sa	Porozumieť vetám a často používaným výrazom vzťahujúcim sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú. Zachytiť hlavnú myšlienku a konkrétne informácie z vypočutého textu. Čítať s porozumením primerané súvislé texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzích jazykov. Komunikovať v situáciách vzťahujúcich sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú v ústnej a písomnej forme. Vnímať a rešpektovať jedinečnosť iných kultúr a jazykov.	Komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré si vyžadujú priamu výmenu informácií (napr. poskytnúť a požiadať o informácie o smere cesty, kúpiť si lístky do kina, urobiť jednoduché nákupy alebo objednať si jedlo v reštaurácii). Spolupracovať na jednoduchých praktických úlohách (napr. niečo navrhnúť; opýtať sa, čo si o tom myslia iní). Verbálne a neverbálne vyjadriť, že nerozumie, o čom sa hovorí.	Kreslený komix s príbehom na tému: Súťaž a prvá otázka Interview so spisovateľkou Pieseň na tému: Dovolenka Ilustrovaný návod: Pojmové mapy	Voľný čas a záľuby - záľuby (knihy)	Shall we (look in the atlas)? I don't know. Let's (check in a dictionary). How do you spell ('broccoli')? What does ('equator') mean? Good idea. OK.	Zdôvodniť podobností a odlišností medzi vlastnou kultúrou a kultúrami iných krajín (napr. zvyky, tradície, sviatky).	**13**

Opísať: opísať predmet s použitím detailov	Porozumieť vetám a často používaným výrazom vzťahujúcim sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú. Zachytiť hlavnú myšlienku a konkrétne informácie z vypočutého textu. Čítať s porozumením primerané súvislé texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzích jazykov. Napísať jednoduchý opis osoby, predmetu, činnosti alebo udalosti. Komunikovať v situáciách vzťahujúcich sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú v ústnej a písomnej forme. Vnímať a rešpektovať jedinečnosť iných kultúr a	Uplatňovať správny pravopis pri tvorbe textu. Používať rôzne typy viet (oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie) a komunikovať o sebe a iných ľuďoch, o ich činnostiach, miestach, veciach zo svojho prostredia. Opísať svoje aktivity, ľudí a miesta z oblasti svojho záujmu.	Kreslený komix s príbehom na tému: Obed pri vykopávkach Novinový článok: Nový dinosaurus v Chicagu Pieseň na tému: Viem/ Neviem Ilustrovaný opis: Jaskynné maľby	Veda a technika - život kedysi a dnes (prístroje a pmôcky v domácnosti)	What's it like? How old is it? Where's it from? It's (big and round). It's (50) years old. What's it made of?	Zôvodniť kultúrne praktiky a používanie kuchynského náčinia	**13**

Požadovať a poskytnúť informácie: požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu, potvrdiť informáciu/žiadať potvrdenie informáci, požiadať o zopakovanie, vysvetlenie informácie, upozorniť na niečo/niekoho	Porozumieť vetám a často používaným výrazom vzťahujúcim sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú. Zachytiť hlavnú myšlienku a konkrétne informácie z vypočutého textu. Čítať s porozumením primerané súvislé texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzích jazykov. Zachytiť hlavnú myšlienku a konkrétne informácie z vypočutého textu. Komunikovať v situáciách vzťahujúcich sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú v ústnej a písomnej forme. Vyhľadávať nové informácie, analyzovať a kriticky hodnotiť	Zachytiť a porozumieť číselným a časovým údajom v jednoduchom texte. Nájsť konkrétne, predvídateľné informácie a pochopiť súvislosti medzi nimi v jednoduchých textoch. Pomocou základných výrazov dať pokyny, ako sa dostať z miesta X do miesta Y. Komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré si vyžadujú priamu výmenu informácií (napr. poskytnúť a požiadať o informácie o smere cesty, kúpiť si lístky do kina, urobiť jednoduché nákupy alebo objednať si jedlo v reštaurácii).	Kreslený komix s príbehom na tému: Ukradnutý diamand Brožúra: Hrad Northcourt Ilustrovaný text: Rímske čísla	Krajiny, mestá a miesta - moje dedina/ moje mesto	Where's the ...? Turn left. Take the second right. It's on the left.	Zdôvodniť rozdiely v architektúre v rôznych krajinách	**12**

Zaujať postoj: dať pokyn/príkaz, požiadať o povolenie a súhlas	Porozumieť vetám a často používaným výrazom vzťahujúcim sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú. Zachytiť hlavnú myšlienku a konkrétne informácie z vypočutého textu. Čítať s porozumením primerané súvislé texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzích jazykov. Iniciovať a zapojiť sa do základnej sociálnej interakcie v ústnej a písomnej forme. Komunikovať v situáciách vzťahujúcich sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú v ústnej a písomnej forme.	Používať rôzne typy viet (oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie) a komunikovať o sebe a iných ľuďoch, o ich činnostiach, miestach, veciach zo svojho prostredia. Spolupracovať na jednoduchých praktických úlohách (napr. niečo navrhnúť; opýtať sa, čo si o tom myslia iní). Viesť jednoduchý telefonický rozhovor (napr. dohodnúť si stretnutie s kamarátom). Pochopiť hlavnú myšlienku jednoduchých správ a oznámení. Porozumieť usmerneniam a pokynom k bežným úlohám.	Kreslený komix s príbehom na tému: Lepidlo Návod: Ako vyrobiť vtáčika a spinner Pieseň na tému: Kde si bol? Ilustrovaný text s časovou priamkou: Vynálezy	Veda a technika - objavy a vynálezy	Can you pass me ..., please? Can I have ..., please? Can I borrow ..., please?	Porovnať tvorbu vynálezcov a umelcov (umelecké diela, časopisy, vynálezy...)	**12**
Vyjadriť schopnosť: zistiť a vyjadriť znalosť/neznalosť alebo schopnosť vykonať nejakú činnosť	Porozumieť vetám a často používaným výrazom vzťahujúcim sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú. Zachytiť hlavnú myšlienku a konkrétne informácie z vypočutého textu. Čítať s porozumením primerané súvislé texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzích jazykov. Vyjadriť svoje myšlienky, názory a postoje na primeranej úrovni v ústnej a písomnej forme. Vnímať a rešpektovať	Vyjadriť svoj názor a zdôvodniť ho jednoduchým spôsobom. Komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré si vyžadujú priamu výmenu informácií (napr. poskytnúť a požiadať o informácie o smere cesty, kúpiť si lístky do kina, urobiť jednoduché nákupy alebo objednať si jedlo v reštaurácii). Napísať súvislý text a tvoriť súvetia spojkami, ako napr. „a“, „ale“, „pretože“.	Kreslený komix s príbehom na tému: Záhada vraždy Divadelná hra: Čarodejníjk z krajiny Oz Pieseň na tému: Obed v parku Ilustrovaný text: Typy hudobných nástrojov	Multikulturálna spoločnosť - zbližovanie kultúr a rešpektovanie národností	I have to make my bed. She doesn't have to tidy the living room. Do you have to clean the windows?	Porovnať spôsoby vyjadrovania zdvorilosti, pozdravov, žartov a iných komunikačných prvkov v rôznych kultúrach	**12**

Požadovať a poskytnúť informácie: požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu, potvrdiť informáciu/žiadať potvrdenie informáci, požiadať o zopakovanie, vysvetlenie informácie, upozorniť na niečo/niekoho	Porozumieť vetám a často používaným výrazom vzťahujúcim sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú. Čítať s porozumením primerané súvislé texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzích jazykov. Zachytiť hlavnú myšlienku a konkrétne informácie z vypočutého textu. Iniciovať a zapojiť sa do základnej sociálnej interakcie v ústnej a písomnej forme. Vyhľadávať nové informácie, analyzovať a kriticky hodnotiť získané informácie. Vnímať a rešpektovať jedinečnosť iných kultúr a jazykov.	Nájsť konkrétne, predvídateľné informácie a pochopiť súvislosti medzi nimi v jednoduchých textoch. Zrozumiteľne vyslovovať slová a vety a používať správnu intonáciu. Viesť jednoduchý telefonický rozhovor (napr. dohodnúť si stretnutie s kamarátom). Spolupracovať na jednoduchých praktických úlohách (napr. niečo navrhnúť; opýtať sa, čo si o tom myslia iní). Komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré si vyžadujú priamu výmenu informácií (napr. poskytnúť a požiadať o informácie o smere cesty, kúpiť si lístky do kina, urobiť jednoduché nákupy alebo objednať si jedlo v reštaurácii).	Kreslený komix s príbehom na tému: Slávny koláč pani Midgeovej Úryvok z časopisu: Deň hudby v Norwichu Ilustrovaný text: Výživa	Obchod a služby - komunikácia pri nakupovaní a platení, služby (reštauračné služby)	What would you like to drink? Would you like a dessert? I'd like ..., please. Can I have ..., please?	Porovnať menu v reštauráciách/ noriem v reštauráciach v rôznych kultúrach	**13**

Opísať: opísať osobu/zviera s použitím detailov	Porozumieť vetám a často používaným výrazom vzťahujúcim sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú. Zachytiť hlavnú myšlienku a konkrétne informácie z vypočutého textu. Čítať s porozumením primerané súvislé texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzích jazykov. Napísať jednoduchý opis osoby, predmetu, činnosti alebo udalosti. Vyhľadávať nové informácie, analyzovať a kriticky hodnotiť získané informácie.	Opísať svoje aktivity, ľudí a miesta z oblasti svojho záujmu. Používať rôzne typy viet (oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie) a komunikovať o sebe a iných ľuďoch, o ich činnostiach, miestach, veciach zo svojho prostredia.	Kreslený komix s príbehom na tému: Kostolná veža Reklama: Divá zver Pieseň na tému: Obed v parku Ilustrovaný text: Párty	Príroda a životné prostredie - zvieratá a rastliny (druhy zvierat)	It's a mammal. It's black and white. It's got four legs. It eats worms and roots. It lives in gardens and woods.	Oboznámiť sa s literárnou tvorbou zameranou na prírodu a životné prostredie	**12**

Predstaviť záľuby a preferencie: vyjadriť, čo mám/nemám rád, zistiť a vyjadriť, čo niekto má/nemá rád, čo sa niekomu páči/nepáči, vyjadriť, čo uprednostňujem a zdôvodniť to,	Porozumieť vetám a často používaným výrazom vzťahujúcim sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú. Zachytiť hlavnú myšlienku a konkrétne informácie z vypočutého textu. Čítať s porozumením primerané súvislé texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzích jazykov. Komunikovať v situáciách vzťahujúcich sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú v ústnej a písomnej forme. Vnímať a rešpektovať jedinečnosť iných kultúr a jazykov.	Porozprávať o svojich záľubách a aktivitách. Predniesť krátku, vopred pripravenú, jednoduchú prezentáciu na známu tému. Stručne opísať svoje plány.	Kreslený komix s príbehom na tému: Požiarnici Kvíz: Práca Pieseň na tému: Dopravné prostriedky Ilustrovaný text: Polygóny	Vzdelávanie - moje budúce povolanie (pracovné činnosti a profesie)	What do you want to be when you grow up? I want to be a doctor. Why? Because I like biology. Because I want to work with people.	Porovnať školy v zahraničí a na Slovensku	**12**
SPOLU							**99**

Ročník:	8. ročník						
Funkcie jazyka	**Cieľ**	**Výkonový štandard**	**Druhy textov**	**Tematický okruh**	**Jazykové prostriedky**	**Sociolingválna zložka**	**Časová dotácia**
Vyjadriť názor: zistiť a vyjadriť názor/presvedčenie/stupne istoty, vybrať si z ponúkaných možností a zdôvodniť výber	Porozumieť vetám a často používaným výrazom vzťahujúcim sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú. Zachytiť hlavnú myšlienku a konkrétne informácie z vypočutého textu. Čítať s porozumením primerané súvislé texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzích jazykov. Vyjadriť svoje myšlienky, názory a postoje na primeranej úrovni v ústnej a písomnej forme. Vyhľadávať nové informácie, analyzovať a kriticky hodnotiť získané informácie. Vnímať a rešpektovať jedinečnosť iných kultúr a jazykov.	Jednoduchými vetami vyjadriť svoje postoje a názory na témy osobného záujmu (napr. životný štýl, šport, móda). Vyjadriť svoj názor a zdôvodniť ho jednoduchým spôsobom. Jednoduchým spôsobom vyjadriť svoj názor a zdôvodniť ho v rozhovore. V hlavných rysoch sledovať a porozumieť jednoduchým rozhovorom, ktoré sa uskutočňujú pomaly a zreteľne.	Kreslený komix na tému: Víťazi Článok z časopisu: Plavba okolo sveta Ilustrovaný text: Beaufortova škála	Voľný čas a záľuby - šport (zimné a letné športy, individuálne a kolektívne, čestnosť športového zápolenia)	I think rollerblading is more exciting than ice skating. I think skiing is the most expensive sport. I think so too. I don't think so.	Oboznámiť sa s rôznymi druhmi športov v rôznych krajinách	**20**

Opísať: opísať predmet s použitím detailov	Porozumieť vetám a často používaným výrazom vzťahujúcim sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú. Zachytiť hlavnú myšlienku a konkrétne informácie z vypočutého textu. Čítať s porozumením primerané súvislé texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzích jazykov. Napísať jednoduchý opis osoby, predmetu, činnosti alebo udalosti. Vnímať a rešpektovať jedinečnosť iných kultúr a jazykov.	Jednoducho opísať ľudí, miesta a predmety. Porozumieť textom, ktoré opisujú ľudí, miesta, bežný život a kultúru a pod. za predpokladu, že je použitý jednoduchý jazyk. Zachytiť a porozumieť číselným a časovým údajom v jednoduchom texte. Opísať svoje aktivity, ľudí a miesta z oblasti svojho záujmu. Vyhľadať v texte čísla, dátumy, názvy, vlastné mená a pod. a využiť ich na identifikáciu témy textu.	Kreslený komix na tému: Záchranná akcia Článok: Hrdinovia - Záchranná služba Pieseň na tému: Moja sobota Ilustrovaný text: Rieky	Príroda a životné prostredie - životné prostredie (klíma, ochrana životného prostredia)	How long is? How high is? How wide is ...? How deep is ...? It's ... metres long/high / deep / wide?	Oboznámiť sa so spôsobmi ochrany životného prostredia v rôznych krajinách	**c**

Vyjadriť návrh a reagovať naň: navrhnúť niekomu niečo, odpovedať na návrh, požiadať o niečo, odpovedať na požiadavky, poradiť, poďakovať sa	Porozumieť vetám a často používaným výrazom vzťahujúcim sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú. Zachytiť hlavnú myšlienku a konkrétne informácie z vypočutého textu. Čítať s porozumením primerané súvislé texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzích jazykov. Iniciovať a zapojiť sa do základnej sociálnej interakcie v ústnej a písomnej forme. Vyjadriť svoje myšlienky, názory a postoje na primeranej úrovni v ústnej a písomnej forme. Vnímať a rešpektovať jedinečnosť iných kultúr a jazykov.	Porozumieť dôležitým bodom príbehu a sledovať jeho dej, pokiaľ je príbeh rozprávaný pomaly a zreteľne. Jednoduchým spôsobom vyjadriť svoj názor a zdôvodniť ho v rozhovore. Pomocou základných výrazov dať pokyny, ako sa dostať z miesta X do miesta Y. Zrozumiteľne vyslovovať slová a vety a používať správnu intonáciu.	Kreslený komix na tému: Kostolná veža Leták: Atrakcie v Británii Pieseň na tému: Zábavný park Ilustrovaný text: Grafy a tabuľky	Voľný čas a záľuby - prázdniny (predstavy, plánovanie, zážitky)	Shall we go? Why don't we go? How about going ...? Let's have a OK. Good idea. No, I don't want to. No, I don't like."	Porovnať spôsoby trávenia voľného času v rôznych krajinách	**20**

Nadviazať kontakt pri stretnutí: upútať pozornosť, pozdraviť/odpovedať na pozdrav, predstaviť sa, predstaviť niekoho, reagovať pri predstavovaní, privítať niekoho, rozlúčiť sa .	Porozumieť vetám a často používaným výrazom vzťahujúcim sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú. Čítať s porozumením primerané súvislé texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzích jazykov. Zachytiť hlavnú myšlienku a konkrétne informácie z vypočutého textu. Iniciovať a zapojiť sa do základnej sociálnej interakcie v ústnej a písomnej forme. Vnímať a rešpektovať jedinečnosť iných kultúr a jazykov. Komunikovať v situáciách vzťahujúcich sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú v ústnej a písomnej	V hlavných rysoch sledovať a porozumieť jednoduchým rozhovorom, ktoré sa uskutočňujú pomaly a zreteľne. Jednoducho opísať ľudí, miesta a predmety. Porozumieť dôležitým bodom príbehu a sledovať jeho dej, pokiaľ je príbeh rozprávaný pomaly a zreteľne. Viesť jednoduchý telefonický rozhovor (napr. dohodnúť si stretnutie s kamarátom). Používať rôzne typy viet (oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie) a komunikovať o sebe a iných ľuďoch, o ich činnostiach, miestach, veciach zo svojho prostredia.	Kreslený komix na tému: Stretnutie s osobnosťou na letisku Umelecký text: Dajdalos a Ikaros Ilustrovaný text: Perspektíva v umení	Doprava a cestovanie - turistika a cestovný ruch (zážitky z cestovania, obľúbené destinácie)	Hello, this is ... . Hi,it's ... . Hello, who's that? Can I speak to Sorry, isn't here. I'll call back later. Goodbye. Bye. Please?	Porovnať formy dopravy a spôsoby cestovania v rôznych krajinách	**20**

Reagovať na udalosť: vyjadriť záujem/nezáujem, vyjadriť prekvapenie, pripomenúť niekomu niečo, jednoducho zhodnotiť udalosť	Porozumieť vetám a často používaným výrazom vzťahujúcim sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú. Zachytiť hlavnú myšlienku a konkrétne informácie z vypočutého textu. Čítať s porozumením primerané súvislé texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzích jazykov. Vyhľadávať nové informácie, analyzovať a kriticky hodnotiť získané informácie. Vyjadriť svoje myšlienky, názory a postoje na primeranej úrovni v ústnej a písomnej forme.	Pochopiť hlavnú myšlienku jednoduchých správ a oznámení. Vyjadriť svoj názor a zdôvodniť ho jednoduchým spôsobom. Stručne komentovať on-line príspevky iných (napr. fotografie, videá), pričom používa jednoduchý jazyk. Jednoduchými vetami vyjadriť svoje postoje a názory na témy osobného záujmu (napr. životný štýl, šport, móda). Komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré si vyžadujú priamu výmenu informácií (napr. poskytnúť a požiadať o informácie o smere cesty, kúpiť si lístky do kina, urobiť jednoduché nákupy alebo objednať si jedlo v reštaurácii).	Kreslený komix na tému: Meteorologické centrum Webová stránka: Zážitky so zvláštym počasím Pieseň na tému: Počasie Ilustrovaný text: Mapy o počasí	Príroda a životné prostredie - ročné obdobia (počasie, činnosti ľudí podľa ročného obdobia)	It's getting colder / darker. I think there's going to be a storm / blizzard. I think it's going to rain / snow.	Porovnať prírodné podmienky a počasie v rôznych krajinách	**19**
SPOLU							**79**

Ročník:	9. ročník						
Funkcie jazyka	**Cieľ**	**Výkonový štandard**	**Druhy textov**	**Tematický okruh**	**Jazykové prostriedky**	**Sociolingválna zložka**	**Časová dotácia**
Opísať: opísať osobu/predmet/miesto/činnosť s použitím detailov	Porozumieť vetám a často používaným výrazom vzťahujúcim sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú. Zachytiť hlavnú myšlienku a konkrétne informácie z vypočutého textu. Čítať s porozumením primerané súvislé texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzích jazykov. Napísať jednoduchý opis osoby, predmetu, činnosti alebo udalosti. Vyhľadávať nové informácie, analyzovať a kriticky hodnotiť získané informácie. Vnímať a rešpektovať jedinečnosť iných kultúr a jazykov.	Porozumieť textom, ktoré opisujú ľudí, miesta, bežný život a kultúru a pod. za predpokladu, že je použitý jednoduchý jazyk. Opísať svoje aktivity, ľudí a miesta z oblasti svojho záujmu. Stručne komentovať on-line príspevky iných (napr. fotografie, videá), pričom používa jednoduchý jazyk. Vyhľadať v texte čísla, dátumy, názvy, vlastné mená a pod. a využiť ich na identifikáciu témy textu. Jednoducho opísať ľudí, miesta a predmety.	Kreslený komix na tému: Komparzistom na jeden deň Filmová recenzia: Shrek a Kniha džunglí Pieseň na tému: Slávny herec Ilustrovaný text: História filmu	Odievanie a móda: základné druhy oblečenia a doplnky, výber oblečenia na rôzne príležitosti, trendy v odievaní (v minulosti a dnes), udržateľnosť módy.	What's he like? What does he look like? He's tall / bald. He's got a moustache. I think he looks mean. He looks intelligent to me.	Porovnať módne trendy v rôznych krajinách	**20**

Porozprávať príbeh a reagovať naň: vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči a zdôvodniť svoj názor, samostatne porozprávať príbeh, tvorivo prerozprávať príbeh, zhrnúť príbeh, jednoducho zhodnotiť príbeh	Porozumieť vetám a často používaným výrazom vzťahujúcim sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú. Zachytiť hlavnú myšlienku a konkrétne informácie z vypočutého textu. Čítať s porozumením primerané súvislé texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzích jazykov. Komunikovať v situáciách vzťahujúcich sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú v ústnej a písomnej forme. Napísať jednoduchý opis osoby, predmetu, činnosti alebo udalosti. Vyhľadávať nové informácie, analyzovať a kriticky hodnotiť	Porozumieť dôležitým bodom príbehu a sledovať jeho dej, pokiaľ je príbeh rozprávaný pomaly a zreteľne. Porozumieť krátkym príbehom, ktoré sú napísané jednoduchým jazykom. Porozumieť textom, ktoré opisujú ľudí, miesta, bežný život a kultúru a pod. za predpokladu, že je použitý jednoduchý jazyk. Porozprávať o svojich záľubách a aktivitách. Napísať jednoduchý príbeh (napr. o vlastných/vymyslených zážitkoch alebo živote v budúcnosti). Identifikovať a sprostredkovať kľúčové informácie z krátkeho bežného textu.	Kreslený komix na tému: Hudba v parku Interview: Rozhovor s interpretmi Ilustrovaný text: História jazzu	Voľný čas a záľuby - záľuby (hudba)	She's played in ten different countries. She's made three albums. She's had two number ones.	Oboznámiť sa s rôznymi hudobnými žánrami krajín	**20**

Požadovať a poskytnúť informácie: požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu, potvrdiť informáciu/žiadať potvrdenie informácie, vyjadriť neporozumenie, požiadať o zopakovanie, vysvetlenie informácie, upozorniť na niečo, identifikovať niekoho/niečo **Korešpondovať:** dne začať a ukončiť list/e-mail, napísať jednoduchý list/e-mail, napísať krátku textovú správu	Porozumieť vetám a často používaným výrazom vzťahujúcim sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú. Zachytiť hlavnú myšlienku a konkrétne informácie z vypočutého textu. Čítať s porozumením primerané súvislé texty. Byť motivovaný k učeniu sa cudzích jazykov. Komunikovať v situáciách vzťahujúcich sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú v ústnej a písomnej forme. Vyjadriť svoje myšlienky, názory a postoje na primeranej úrovni v ústnej a písomnej forme.	Zachytiť a porozumieť číselným a časovým údajom v jednoduchom texte. Nájsť konkrétne, predvídateľné informácie a pochopiť súvislosti medzi nimi v jednoduchých textoch. Zostaviť jednoduché osobné listy, e-maily a textové správy (napr. odpovedať na pozvanie, potvrdiť a zmeniť dohodnuté stretnutie). Vyhľadať význam neznámych slov a slovných spojení pomocou slovníka/digitálneho prekladača, hoci nemusí vždy zvoliť správny význam. Jednoducho opísať ľudí, miesta a predmety. Uplatňovať správny pravopis pri tvorbe textu. Porozumieť krátkym osobným	Kreslený komix na tému: Opustený otvor Kvíz: Ako prežiť Pieseň na tému: Opustený otvor Ilustrovaný text:Ako sa zvieratá prispôsobujú	Príroda a životné prostredie: životné prostredie - pobyt v prírode	I can't find the I've lost my ... . Have you seen the Have you looked in ...? Why don't you check in ...? It isn't there.	Oboznámiť sa so spôsobmi kempovania v prírode	**20**

Zaujať postoj: dať pokyn/príkaz, vyjadriť zákaz, požiadať o povolenie a súhlas, vyjadriť súhlas/nesúhlas, sľúbiť, ospravedlniť sa	Porozumieť vetám a často používaným výrazom vzťahujúcim sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú. Zachytiť hlavnú myšlienku a konkrétne informácie z vypočutého textu. Byť motivovaný k učeniu sa cudzích jazykov. Čítať s porozumením primerané súvislé texty. Vyjadriť svoje myšlienky, názory a postoje na primeranej úrovni v ústnej a písomnej forme. Komunikovať v situáciách vzťahujúcich sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú v ústnej a písomnej forme.	V hlavných rysoch sledovať a porozumieť jednoduchým rozhovorom, ktoré sa uskutočňujú pomaly a zreteľne. Pochopiť hlavnú myšlienku jednoduchých správ a oznámení. Spolupracovať na jednoduchých praktických úlohách (napr. niečo navrhnúť; opýtať sa, čo si o tom myslia iní). Napísať súvislý text a tvoriť súvetia spojkami, ako napr. „a“, „ale“, „pretože“. Vyjadriť svoj názor a zdôvodniť ho jednoduchým spôsobom. Porozumieť jednoduchým textom, ktoré obsahujú frekventovanú slovnú zásobu. Nájsť konkrétne, predvídateľné informácie a pochopiť súvislosti	Kreslený komix na tému: Cesta po solárnom systéme Brožúrka: Prázdniny vo vesmíre Pieseň na tému: Vesmír Ilustrovaný text: Solárny systém	Veda a vzdelávanie - veda a technika v mojom živote	I think ... is the answer. I'm sure it's ... . It could be ... . I agree with ... . I don't agree. Why? Because	Oboznámiť sa s vedeckými poznatkami a vynálezmi v rôznych krajinách	**20**

Požadovať a poskytnúť informácie: požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu, požiadať o zopakovanie, vysvetlenie informácie	Porozumieť vetám a často používaným výrazom vzťahujúcim sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú. Zachytiť hlavnú myšlienku a konkrétne informácie z vypočutého textu. Čítať s porozumením primerané súvislé texty. Vnímať a rešpektovať jedinečnosť iných kultúr a jazykov. Byť motivovaný k učeniu sa cudzích jazykov. Vyhľadávať nové informácie, analyzovať a kriticky hodnotiť získané informácie.	Zachytiť a porozumieť číselným a časovým údajom v jednoduchom texte. Nájsť konkrétne, predvídateľné informácie a pochopiť súvislosti medzi nimi v jednoduchých textoch. Pomocou základných výrazov dať pokyny, ako sa dostať z miesta X do miesta Y. Komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré si vyžadujú priamu výmenu informácií (napr. poskytnúť a požiadať o informácie o smere cesty, kúpiť si lístky do kina, urobiť jednoduché nákupy alebo objednať si jedlo v reštaurácii).	Kreslený komix na tému: Posledné odpočítavanie Leták: Múzeá inak Ilustrovaný text: Plášte geometrických útvarov	Krajiny, mestá a miesta - turisticky zaujímavé miesta	Excuse me, where's the information desk / where are the toilets? On the ground floor. Over there on the left. Next to the shop. Opposite check in.	Oboznámiť sa s rôznymi kulturnými a prírodnými záujimavosťami krajín	**19**
SPOLU							**99**

Učebné osnovy pre 3. cyklus NEMECKÝ JAZYK - druhý cudzí jazyk *(spracované pomocou učebnice Beste Freunde)*							
Ciele pre 3. cyklus	1. Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. 2. Podať a sprostredkovať základné informácie o sebe a o svojom okolí. 3. Získať informácie jednoduchými otázkami. 4. Primerane reagovať na jednoduché otázky. 5. Čítať s porozumením jednoduché texty. 6. Napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a veciach osobného významu. 7. Dohovoriť sa jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly, jasne a je pripravený hovoriacemu pomôcť. 8. Byť motivovaný k učeniu sa ďalšieho cudzieho jazyka. 9. Rozvíjať vlastnú viacjazyčnosť.						
Ročník:	**7. ročník**						
Funkcie jazyka	**Cieľ**	**Výkonový štandard**	**Druhy textov**	**Tematický okruh**	**Jazykové prostriedky**	**Sociolingválna zložka**	**Časová dotácia**
Nadviazať kontakt pri stretnutí: upútať pozornosť, pozdraviť/odpovedať na pozdrav, predstaviť sa, rozlúčiť sa	Podať a sprostredkovať základné informácie o sebe a o svojom okolí. Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Dohovoriť sa jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly, jasne a je pripravený hovoriacemu pomôcť.	Sledovať reč a pochopiť význam, ak je reč pomaly a zreteľne artikulovaná (napr. jednoduchý opis priestoru, domáceho zvieratka). Porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore na známu tému. Zrozumiteľne reprodukovať hlásky, prízvuk a intonáciu v slovách, slovných spojeniach a vetách, ktoré používa. Nadviazať základný spoločenský kontakt použitím bežných zdvorilostných slov a slovných spojení. Pozdraviť a rozlúčiť sa spôsobom primeraným danej situácii.	Komix s jednoduchým príbehom: Zoznamovanie Pieseň: Dobrý deň Jednoduchý dialóg 1: Kto je to? Jednoduchý dialóg 2: Kto si?	Rodina a spoločnosť: ja a ľudia okolo mňa (rodina, spolužiaci, priatelia), osobné údaje (meno, bydlisko, vek).	Hallo, ich bin Filip. Guten Tag! Ich heiße. und komme aus der Slowakei.Tschüss Nominatív Sg časovanie pravidelných slovies: kommen, heißen časovanie sein	Oboznámiť sa s pravidlami slušného správania pri pozdravoch v rôznych krajinách (pozdravenie kamarátovi, učiteľovi, predavačke, ...)	10

Predstaviť záľuby a preferencie: vyjadriť, čo mám/nemám rád **Nadviazať kontakt pri stretnutí**: predstaviť niekoho	Dohovoriť sa jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly, jasne a je pripravený hovoriacemu pomôcť. Napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a veciach osobného významu. Čítať s porozumením jednoduché texty.	Porozumieť krátkym textom na témy osobného záujmu vo veľmi jednoduchom jazyku, ktoré sú podporené ilustráciami a obrázkami. Poskytnúť informácie o veciach osobného významu (napr. čo má alebo nemá kto rád, o rodine, škole) pomocou jednoduchých slov a základných výrazov. Správne napísať slová, ktoré pozná. Pozdraviť a rozlúčiť sa spôsobom primeraným danej situácii.	Laura ist die Nummer 1: jednoduchý článok o Hobby Interview s Laurou Kvíz o športe s otázkami	Voľný čas a záľuby: aktivity voľného času	Ich mache gern / Ich spiele gern .... Slovosled v otázke: Was machst du gern? Spielt er Tennis?	Porovnanie záľub a obľúbených športov v nemecky hovoriacich krajinách a na Slovensku.	10
Vyjadriť a zistiť želania a pocity: vyjadriť radosť/smútok/ľútosť/fyzickú bolesť	Podať a sprostredkovať základné informácie o sebe a o svojom okolí. Primerane reagovať na jednoduché otázky. Získať informácie jednoduchými otázkami. Rozvíjať vlastnú viacjazyčnosť.	Porozumieť krátkym textom na témy osobného záujmu vo veľmi jednoduchom jazyku, ktoré sú podporené ilustráciami a obrázkami. Používať prirodzenú gestikuláciu na podporu vlastného vyjadrovania. Zrozumiteľne reprodukovať hlásky, prízvuk a intonáciu v slovách, slovných spojeniach a vetách, ktoré používa. Správne používať základné interpunkčné znamienka (napr. bodky, otázniky). Poskytovať informácie o veciach osobného významu (napr. čo má alebo nemá kto rád, o rodine, domácich zvieratách) pomocou jednoduchých slov a základných výrazov.	Priraďovacie texty k obrázkom o tom, čo robia kamaráti spolu. Pesnička: Priatelia Text o mestách v Európe	Voľný čas a záľuby: šport	názvy krajín predložka in + štát: in Deutschland ale in der Slowakei zápor nicht: Das ist nicht Laura. Das sind nicht meine Kinder. Spojka aber: Wir machen gern Sport, aber wir spielen nicht gern Handball.	Porovnať spôsoby trávenia voľného času medzi mladými ľuďmi v nemecky hovoriacich krajinách a vo vlastnej krajine	10

Vyjadriť názor: vyjadriť názor	Získať informácie jednoduchými otázkami. Podať a sprostredkovať základné informácie o sebe a o svojom okolí. Byť motivovaný k učeniu sa ďalšieho cudzieho jazyka.	Z kontextu odhadnúť pravdepodobný význam neznámeho slova. Pomenovať predmet a opísať jeho vlastnosti. Správne napísať slová, ktoré pozná.	Profil Simona Rozvrh hodín Inzerát: Anglické divadlo	Vzdelávanie: moja škola (vyučovacie predmety, rozvrh hodín	fráza: Ich finde ... Ich finde Mathe cool. Časovanie slovies sprechen a haben. Predložka am + deň: Ich habe Mathe am Mittwoch. Školské predmety: Mathe, Slowakisch, ...	Porovnať ako vyzerá rozvrh na základnej škole v Nemecku a na Slovensku	10
Vyjadriť názor: zistiť názor, vybrať si z ponúkaných možností	Dohovoriť sa jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly, jasne a je pripravený hovoriacemu pomôcť. Získať informácie jednoduchými otázkami. Primerane reagovať na jednoduché otázky.	Porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore na známu tému. Identifikovať konkrétne informácie z krátkych textov o známych témach. Poskytnúť informácie o veciach osobného významu (napr. čo má alebo nemá kto rád, o rodine, škole) pomocou jednoduchých slov a základných výrazov. V rozhovore reagovať na jednoduché otázky o základných faktoch alebo pocitoch, vymieňať si názory o tom, čo sa mu páči alebo nepáči/čo má alebo nemá kto rád.	Programm Text: Hlas princezny Caralingy Komiks: Princezná Caralinga	Vzdelávanie: pomôcky	časovanie slovesa möchte: Ich möchte eine Gitarre. Školské pomôcky v akuzatíve: Ich brauche eine Schere/ ein Heft / einen Block.	Porovnať používanie školských pomôcok a materiálov v nemecky hovoriacich krajinách a vo vlastnej krajine.	10

Vyjadriť návrh a reagovať naň: požiadať o niečo, odpovedať na požiadavky **Požadovať a poskytnúť informácie:** požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu,	Podať a sprostredkovať základné informácie o sebe a o svojom okolí. Dohovoriť sa jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly, jasne a je pripravený hovoriacemu pomôcť. Primerane reagovať na jednoduché otázky.	Porozumieť krátkym, jednoduchým textovým správam a e-mailom. Vhodným spôsobom reagovať v bežných spoločenských situáciách. Jednoducho reagovať na krátke správy alebo oznámenia (napr. blahoželanie k narodeninám, pozvánka na oslavu).	Text: máš čas? SMS: Laura a Nico Rozhovor o voľnom čase	Voľný čas a záľuby: režim dňa	časovanie slovies können a müssen: Ich kann Fußball spielen. Ich muss Mathe lernen. Časti dňa: am Nachmittag ale in der Nacht uročvanie času: Es ist vier Uhr.	Porovnať spôsoby, akými sa určuje čas v nemecky hovoriacich krajinách a vo vlastnej krajine a v anglicky hovoriacich krajinách.	10
Projekt 1		Pomocou jednoduchých slovných spojení opísať osoby, zvieratá, predmety a aktivity, ktoré sú mu blízke.	Text: Krátky text na opis základných údajov o sebe	Domov a bývanie: Môj domov		Porovnanie bývania v SR a v nemecky hovoriacich krajinách	3
Projekt 2		Poskytovať informácie o veciach osobného významu (napr. čo má alebo nemá kto rád, o rodine, domácich zvieratách) pomocou jednoduchých slov a základných výrazov.	Texty: Profily žiakov z rôznych krajín	Voľný čas a záľuby: Režim dňa		Oboznámenie sa s denným režimom žiakov na nemeckých a rakúskych školách	3
SPOLU							**66**

Ročník:	8. ročník						
Funkcie jazyka	**Cieľ**	**Výkonový štandard**	**Druhy textov**	**Tematický okruh**	**Jazykové prostriedky**	**Sociolingválna zložka**	**Časová dotácia**
Opísať: jednoducho opísať osobu	Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Podať a sprostredkovať základné informácie o sebe a o svojom okolí. Dohovoriť sa jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly, jasne a je pripravený hovoriacemu pomôcť.	Identifikovať konkrétne informácie z krátkych textov o známych témach. Opísať seba, čo robí a kde žije. Opísať jednoduché aktivity zo svojho života pomocou krátkych viet za predpokladu, že sa môže vopred pripraviť. Vhodným spôsobom reagovať v bežných spoločenských situáciách V rozhovore reagovať na jednoduché otázky o základných faktoch alebo pocitoch, vymieňať si názory o tom, čo sa mu páči alebo nepáči/čo má alebo nemá kto rád.	Profil Anna Článok: Breakdance- elita v Berlíne Článok o breakdanci	Rodina a spoločnosť: ja a ľudia okolo mňa (rodina	zámená mein/ meine a dein/deine: Das ist dein Vater. Das ist deine Mutter. Das sind deine Eltern. Slovná zásoba: Rodina: Meine Mutter ist Elena. Mein Vater ist Juraj. Slovná zásoba: Povolania v mužskom a ženskom rode: Meine Mutter ist Lehrerin. Mein Vater ist Koch. Štáty ženského rodu: die Schweiz, die Türkei, die Slowakei Štáty v množnom čísle: die USA: Ich komme aus den USA.	Porovnať tradície a povolania medzi rôznymi kultúrami	10
Nadviazať kontakt pri stretnutí: pozdraviť/odpovedať na pozdrav, rozlúčiť sa **Zaujať postoj:** ospravedlniť sa	Získať informácie jednoduchými otázkami. Primerane reagovať na jednoduché otázky. Čítať s porozumením jednoduché texty. Dohovoriť sa jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly, jasne a je pripravený hovoriacemu pomôcť.	Porozumieť krátkym textom na témy osobného záujmu vo veľmi jednoduchom jazyku, ktoré sú podporené ilustráciami a obrázkami V rozhovore reagovať na jednoduché otázky o základných faktoch alebo pocitoch, vymieňať si názory o tom, čo sa mu páči alebo nepáči/čo má alebo nemá kto rád. Konať podľa základných pokynov, ktoré obsahujú čísla, údaje o čase, mieste a pod.	Recepty na koktaily	Obchod a služby: komunikácia pri nakupovaní, platení.	Číslovky 20-100: Der Coctail kostet 20 euro. Otázky s modálnym slovesom: Möchtest du Kakao? Neurčitý člen v Nominatíve a Akuzatíve: Das ist ein Block. Ich brauche einen Block. Ich brauche keinen Block	Porovnanie obľúbených nemeckých nápojov s tými v SR. Kupovanie nápojov obchode	10

Opísať: jednoducho opísať činnosť **Vyjadriť pocity**	Podať a sprostredkovať základné informácie o sebe a o svojom okolí. Dohovoriť sa jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly, jasne a je pripravený hovoriacemu pomôcť.	Porozumieť krátkym textom na témy osobného záujmu vo veľmi jednoduchom jazyku, ktoré sú podporené ilustráciami a obrázkami Používať prirodzenú gestikuláciu na podporu vlastného vyjadrovania. Dať jednoduchým spôsobom najavo, že nerozumie a požiadať ľudí, aby zopakovali, čo hovoria, alebo aby hovorili pomalšie. Nadviazať základný spoločenský kontakt použitím bežných zdvorilostných slov a slovných spojení. Sledovať reč a pochopiť význam, ak je reč pomaly a zreteľne artikulovaná (napr. jednoduchý opis priestoru, domáceho zvieratka).	Interview: Portrét Hakuyho Watanabeho z Tokia Dialóg o Sumo zápasníkoch	Ľudské telo, starostlivosť o zdravie: jedlo a stravovanie (jedlá a nápoje počas dňa, druhy potravín, stravovacie návyky)	časovanie nepravidelných slovies essen a schlafen: Er isst einen Apfel. Sie schläft. Slovmná zásoba jedlo: Ich esse Brot mit Marmelade. Oddeliteľná predpona slovies ein- a auf- : Wir räumen jetzt auf. Ich kaufe ein. Privlastňovacie zámená: Ihr Vorname ist Laura. Sein Hobby ist Fußball. predložky von-bis: Ich spiele Fußbal von vier bis fünf. spojka dann: Wir stehen um neun auf und dann duschen wir.	Porovnanie typických raňajok v nemecky hovoriacich krajinách a v SR.	10
Zaujať postoj: dať pokyn/príkaz	Podať a sprostredkovať základné informácie o sebe a o svojom okolí. Primerane reagovať na jednoduché otázky. Čítať s porozumením jednoduché texty.	Porozumieť krátkym, jednoduchým textovým správam a e-mailom Predstaviť veľmi krátke, väčšinou vopred pripravené prezentácie. Vhodným spôsobom reagovať v bežných spoločenských situáciách.	Profil: Nico E-mail od Nica Inzerát: Súťaž Text o Nicovi a jeho programe na deň	Voľný čas a záľuby: záľuby	časovanie pravidelných slovies sammeln, basteln: Ich sammle Ringe. / Ich bastle gern. časovanie nepravidelných slovies: lesen, fernsehen, laufen, fahren, treffen, tanzen rozkazovací spôsob v 2.os.sg - Schreib! Bring ein Kuli mit! predložka in + akuzatív: in den Park ins Kino in die Bibilothek	Oboznámiť sa a naučiť sa rešpektovať rôzne preferencie toho, čo ľudia okolo nás majú/nemajú radi.	10

Opísať: jednoducho opísať osobu **Porozprávať príbeh a reagovať naň:** začať/rozvinúť/ukončiť príbeh, **Vyjadriť pocity:** vyjadriť fyzickú bolesť	Podať a sprostredkovať základné informácie o sebe a o svojom okolí. Napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a veciach osobného významu. Byť motivovaný k učeniu sa ďalšieho cudzieho jazyka.	Porozumieť krátkym textom na témy osobného záujmu vo veľmi jednoduchom jazyku, ktoré sú podporené ilustráciami a obrázkami. Identifikovať konkrétne informácie z krátkych textov o známych témach. Poskytovať informácie o veciach osobného významu (napr. čo má alebo nemá kto rád, o rodine, domácich zvieratách) pomocou jednoduchých slov a základných výrazov. Pomocou jednoduchých slovných spojení opísať osoby, predmety a aktivity, ktoré sú mu blízke.	Text zameraný na préteritum Text: Tipy na výlet v Nemecku Dialóg medzi Nicom a jeho otcom Text: To je smola Prvá pomoc pri športových úrazoch	Ľudské telo, starostlivosť o zdravie: ľudské telo (časti tela)	osobné zámená v datíve: mir, dir: Kaufst du mir... ? Bringst du mir ... ? / Ich bringe dir .. .mit. préteritum slovies habe a sein: Laura war bei Nico. Nico hatte Probleme. spojka deshalb: ... Deshalb frage ich meinen Freund.	Oboznámenie žiakov so základnými frázami, ktoré sú dôležité pri poskytovaní prvej pomoci. Simulovaný rozhovor ako zavolať sanitku a popísať, čo vám je/vás bolí.	10

Požadovať a poskytnúť informácie: požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu,	Podať a sprostredkovať základné informácie o sebe a o svojom okolí. Získať informácie jednoduchými otázkami. Primerane reagovať na jednoduché otázky. Rozvíjať vlastnú viacjazyčnosť.	Porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore na známu tému. Porozumieť jednoduchým pokynom vysloveným pomaly a postupovať podľa nich. Používať prirodzenú gestikuláciu na podporu vlastného vyjadrovania. Konať podľa základných pokynov, ktoré obsahujú čísla, údaje o čase, mieste a pod. Dať jednoduchým spôsobom najavo, že nerozumie a požiadať ľudí, aby zopakovali, čo hovoria, alebo aby hovorili pomalšie.	Inzeráty: Krátko a dobre Rozhovor medzi Nicom a Hannou o mieste stretnutia Pesnička: Hanna a Nico Texty a tipy o celebritách	Doprava a cestovanie: dopravné prostriedky, cesta do školy.	predložka mit+ datív: mit dem Bus, mit dem Fahrrad, mit der Straßenbahn predložka zu+ datív (miesto): zum Bahnhof, zum Kino, zur Schule osobné zámená v akuzatíve mich, dich, ihn/es/sie: Magst du mich? Ich mag dich.	Oboznámenie žiakov so základnými frázami pri telefonickej komunikácii/ Simulovaný rozhovor	10
Projekt 3		Porozumieť jednoduchým pokynom vysloveným pomaly a postupovať podľa nich.	Článok: Kurz varenia v škole Text: Kuchársky projekt v škole Foto recepty	Ľudské telo, starostlivosť o zdravie: Recept		Príprava jedla podľa receptu / Varenie na hodine	3
Projekt 4		Opísať jednoduché aktivity zo svojho života pomocou krátkych viet za predpokladu, že sa môže vopred pripraviť.	Text: Ja som Filip Denný program	Voľný čas a záľuby: Moje hobby		Moje hobby / ˇ Čomu sa venujem vo voľnom čase / Tvorenie prezentácie alebo projektu	3
SPOLU							**66**

Ročník:	9. ročník						
Funkcie jazyka	**Cieľ**	**Výkonový štandard**	**Druhy textov**	**Tematický okruh**	**Jazykové prostriedky**	**Sociolingválna zložka**	**Časová dotácia**
Korešpondovať: napísať krátku textovú správu **Nadviazať kontakt pri stretnutí:**	Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Získať informácie jednoduchými otázkami. Primerane reagovať na jednoduché otázky. Napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a veciach osobného významu.	Reagovať na správu alebo online príspevok, pričom používa jednoduché slová a krátke vety, pri písaní môže použiť slovník alebo online prekladač. Napísať krátku, veľmi jednoduchú textovú správu/e-mail, v ktorej poskytne informáciu alebo sa niečo spýta. Správne napísať slová, ktoré pozná. Správne používať základné interpunkčné znamienka (napr. bodky, otázniky). Porozumieť krátkym, jednoduchým textovým správam a e-mailom.	Profil: Kati Chat medzi Kati a Laurou Interview: pouliční umelci	Doprava a cestovanie: dopravné prostriedky Komunikácia a jej formy: komunikačné prostriedky	predložka zu + datív (osoby): zu meinem Freund, zu meiner Freundin, zu meinen Freunden, zu Nina prídavné meno nächst- : nächsten Freitag, nächstes Jahr, nächste Woche predložky nach, in + mesto/krajina: nach Hamburg, nach Spanien in die Schweiz, in die Slowakei, in die USA privlastňovacie zámeno ihr/ihre: ihr Rucksack, ihr Handy, ihre Tasche, ihre CDs	Oboznámenie žiakov so základnými frázami pri písaní sms v nemeckom jazyku. Simulované textové správy medzi žiakmi v chate.	10

Vyjadriť názor: vyjadriť názor, vybrať si z ponúkaných možností **Zaujať postoj:** vyjadriť súhlas/nesúhlas	Podať a sprostredkovať základné informácie o sebe a o svojom okolí. Získať informácie jednoduchými otázkami. Primerane reagovať na jednoduché otázky. Dohovoriť sa jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly, jasne a je pripravený hovoriacemu pomôcť. Rozvíjať vlastnú viacjazyčnosť.	Rozoznať známe názvy a slová na jednoduchých oznamoch. Pomenovať predmet a opísať jeho vlastnosti. V rozhovore reagovať na jednoduché otázky o základných faktoch alebo pocitoch, vymieňať si názory o tom, čo sa mu páči alebo nepáči/čo má alebo nemá kto rád. Dať jednoduchým spôsobom najavo, že nerozumie a požiadať ľudí, aby zopakovali, čo hovoria, alebo aby hovorili pomalšie.	Dialóg na tému oblečenie Program: Mníchov pre mladých Forum: Školský život Text s neosobným zámenom man Rozhovor o miestach	Odievanie a móda: základné druhy oblečenia, môj vkus Krajiny, mestá a miesta: zaujímavé miesta	gefallen + datív: Gefällt dir Katis Kleid? Es gefällt mir nicht. predložka für + akuzatív: für deinen Vater, für deine Mutter, für mich, für dich, für Emilia es gibt + akuzatív: Es gibt einen Flohmarkt. neosobné zámeno - man: Man kann dort viele Sachen kaufen. predložky in, an, auf + datív: - im Park. im Kino, in der Straße - am Kiosk, am Bahnhof - auf dem Flohmarkt	Porovnanie módnych trendov medzi tínedžermi v nemecky hovoriacich krajinách a v SR na základe obrázkov/ youtuberov/,,,	10
Opísať: jednoducho opísať osobu **Porozprávať príbeh a reagovať naň:** začať/rozvinúť/ukončiť príbeh	Čítať s porozumením jednoduché texty. Napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a veciach osobného významu. Dohovoriť sa jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly, jasne a je pripravený hovoriacemu pomôcť.	Pomocou jednoduchých slovných spojení opísať osoby, predmety a aktivity, ktoré sú mu blízke. Z kontextu odhadnúť pravdepodobný význam neznámeho slova. Pomocou jednoduchých slovných spojení opísať osoby, predmety a aktivity, ktoré sú mu blízke. Predstaviť veľmi krátke, väčšinou vopred pripravené prezentácie.	Text: Kinoqueen o obľúbenom hercovi Email Kati pre mamu Rozhovor Kati a Laury o chlapcovi z kapely	Rodina a spoločnosť: členovia rodiny a priatelia (zovňajšok a charakter)	perfektum s pomocným slovesom haben: kaufen - hat gekauft príčastie minulé s koncovkou - (e)t - pravidelné slovesá: gekauft, gespielt - slovesá s predponou be-, ver-, er- : erzählt, besucht - slovesá s príponou -ieren: fotografiert - slovesá s odlučiteľnou predponou: mitgemacht, eingekauft modálne sloveso können (schopnosť):	Porovnanie zážitkov z koncertu alebo festivalu v minulom čase. Opis dobrého a zlého zážitku.	10

Opísať: jednoducho opísať miesto **Preferencie:** vyjadriť, čo niekto má/nemá rád	Podať a sprostredkovať základné informácie o sebe a o svojom okolí. Čítať s porozumením jednoduché texty. Napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a veciach osobného významu.	Správne napísať slová, ktoré pozná. Opísať seba, čo robí a kde žije. Predstaviť veľmi krátke, väčšinou vopred pripravené prezentácie.	Profil Lukasa Text: Zvierací kamarát Text: Máš zviera? Kvíz: Srdce pre zviera	Domov a bývanie: môj domov Príroda a životné prostredie: zvieratá	predložky vor-, nach + datív: vor dem Sport, vor dem Essen, vor der Schule, nach den Hausaufgaben predložka in + datív/ akuzatív: im Garten, im Zimmer, in der Kuche ALE in den Garten, ins Zimmer, in die Küche zámeno jed- : jedem Tag, jedes Wochenende, jede Woche	Porovnanie detských izieb v nemecky hovoriacich krajinách a v SR. Porovnanie rôznych kultúr.	10
Porozprávať príbeh a reagovať naň: začať/rozvinúť/ukonnčiť príbeh **Opísať:** jednoducho opísať miesto/činnosť	Čítať s porozumením jednoduché texty. Napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a veciach osobného významu.	Porozumieť krátkym textom na témy osobného záujmu vo veľmi jednoduchom jazyku, ktoré sú podporené ilustráciami a obrázkami. Pomocou jednoduchých slovných spojení opísať osoby, predmety a aktivity, ktoré sú mu blízke. Porozumieť krátkym, jednoduchým textovým správam a e-mailom.	Dialóg o plánovaní prázdnin Text: Prázdninové tábory E-mail: Lukas píše Paulovi o prázdninovom campe Priraďovačka: Otázky a odpovede	Voľný čas, záľuby: prázdniny Príroda a životné prostredie: príroda okolo nás	perfektum s pomocným slovesom sein: Er ist gegangen. príčastie minulé s koncovkou - en - nepravidelné slovesá: gefahren - slovesá s predponou ver-: vergessen - slovesá s odlučiteľnou predponou: mitgegangen predložky in, an, auf+ datív/akuzatív: in Ägzpten - nach Ägzpten, in Paris - nach Paris, zu Hause - nach Hause im + mesiace/ ročné obdobia: im August, im Sommer modálne sloveso wollen: Ich will, Du willst, Er will	Porovnanie obľúbených dovolenkových destinácii v nemecky hovovriacich krajinách a v SR.	10

Korešpondovať: vhodne začať a ukončiť list/e-mail, napísať jednoduchý list/e-mail **Reagovať na udalosť:** vyjadriť záujem/nezáujem, blahoželať, pozvať a reagovať na pozvanie	Čítať s porozumením jednoduché texty. Napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a veciach osobného významu. Byť motivovaný k učeniu sa ďalšieho cudzieho jazyka.	Jednoducho reagovať na krátke správy alebo oznámenia (napr. blahoželanie k narodeninám, pozvánka na oslavu). Porozumieť krátkym, jednoduchým textovým správam a e-mailom. Správne používať základné interpunkčné znamienka (napr. bodky, otázniky).	List: Pozvánka na narodeninovú oslavu Text: Doplňovanie welch Text: Deň na pláži	Multikultúrna spoločnosť: rodinné sviatky Komunikácia a jej formy: komunikačné prostriedky	opytovacie zámeno welch-: Welchen Lehrer, Welche Lehrerin, Welches Fach, Welche Fächer. radové číslovky (dátum): am ersten Juni, am ywanyigsten zwanzigsten August predložka bei + datív (osoby): Bei wem? Bei mir. Bei Lukas. perfektum slovies sein, bleiben, passieren: Wir sind gewessen, Wir sind geblieben, Was ist passiert?	Oboznámenie sa s frázami ako popriať všetko najlepšie k narodeninám, ako pozvať niekoho na párty a ako sa opýtať , čo si praješ k narodeninám / Simulované rozhovory	10
Projekt 5		Predstaviť veľmi krátke, väčšinou vopred pripravené prezentácie.	Inzerát: Prázdninová camp pri jazere Cestovný denník: Výlet do Insbrucku	Krajiny, mestá a miesta: Moja krajina		Prezentácia pamiatok Berlína alebo pamiatok mesta, kde bývam / Tvorenie Prezentácie alebo projektov	3
Projekt 6		Poskytovať informácie o veciach osobného významu (napr. čo má alebo nemá kto rád, o rodine, domácich zvieratách) pomocou jednoduchých slov a základných výrazov.	List: Náš cestovný plán	Krajiny, mestá a miesta: Krajina, ktorej jazyk sa učím		Plánovanie cesty po Rakúsku	3
SPOLU							**66**

Učebné osnovy pre 3. cyklus RUSKÝ JAZYK - druhý cudzí jazyk *(spracované pomocou učebnice Klassnyje druzjá)*							
Ciele pre 3. cyklus	1. Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. 2. Podať a sprostredkovať základné informácie o sebe a o svojom okolí. 3. Získať informácie jednoduchými otázkami. 4. Primerane reagovať na jednoduché otázky. 5. Čítať s porozumením jednoduché texty. 6. Napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a veciach osobného významu. 7. Dohovoriť sa jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly, jasne a je pripravený hovoriacemu pomôcť. 8. Byť motivovaný k učeniu sa ďalšieho cudzieho jazyka. 9. Rozvíjať vlastnú viacjazyčnosť.						
Ročník:	**7. ročník**						
Funkcie jazyka	**Cieľ**	**Výkonový štandard**	**Druhy textov**	**Tematický okruh**	**Jazykové prostriedky**	**Sociolingválna zložka**	**Časová dotácia**
Nadviazať kontakt pri stretnutí: pozdraviť/odpovedať na pozdrav, predstaviť sa, rozlúčiť sa.	Byť motivovaný k učeniu sa ďalšieho cudzieho jazyka. Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Rozvíjať vlastnú viacjazyčnosť.	Porozumieť krátkym, veľmi jednoduchým vetám za predpokladu, že sú vyslovené pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami. Porozumieť jednoduchým pokynom vysloveným pomaly a postupovať podľa nich Z kontextu odhadnúť pravdepodobný význam neznámeho slova Zrozumiteľne reprodukovať hlásky, prízvuk a intonáciu v slovách, slovných spojeniach a vetách, ktoré používa Poskytnúť základné informácie o sebe Pozdraviť a rozlúčiť sa spôsobom primeraným danej situácii.	Audio nahrávky Texty na počúvanie - CD - nahrávky k učebnici Klassnyje druzja 1; Úryvok rozprávky - Ruština pre najmenších , str. 27/ str. 30 (Repka)	Rodina a spoločnosť: ja a ľudia okolo mňa (rodina, spolužiaci, priatelia), osobné údaje (meno, bydlisko, vek),	Привет! Добрый день! Добрый вечер! Доброе утро! Здравствуй(те)! Меня зовут .... Как тебя (Вас) зовут? Azbuka	Vedia porovnať pozdravy v ruskom jazyku a v rodnom jazyku, dokážu nájsť ich podobnosť a odlišnosť. Porovnávajú písmo oboch krajín - latinka/azbuka	12

Predstaviť záľuby a preferencie: vyjadriť, čo mám/nemám rád, zistiť a vyjadriť, čo niekto má/nemá rád, čo sa niekomu páči/nepáči.	Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Primerane reagovať na jednoduché otázky. Získať informácie jednoduchými otázkami.	Porozumieť krátkym, veľmi jednoduchým vetám za predpokladu, že sú vyslovené pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami. Opísať jednoduché aktivity zo svojho života pomocou krátkych viet za predpokladu, že sa môže vopred pripraviť Poskytnúť informácie o veciach osobného významu (napr. čo má alebo nemá kto rád, o rodine, škole) pomocou jednoduchých slov a základných výrazov. Na niečo ukázať a opýtať sa, čo to je Odpísať známe slová a krátke slovné spojenia. Zmysluplne doplniť bežné jednoduché slová a slovné spojenia do textu s vizuálnou oporou Pozdraviť a rozlúčiť sa spôsobom primeraným danej situácii	Nahrávka CD k učebnici Klassnyje druzja 1; Ruština pre najmenších str. 119 (Čo robíme radi/neradi vo voľnom čase)	Voľný čas a záľuby: záľuby (knihy, film, divadlo, hudba, tanec, hry), šport (zimné a letné športy),	Я люблю заниматься спортом. Я не люблю гулять с собакой. Azbuka	Oboznámia sa so spôsobom trávenia voľného času, a obľúbenými druhmi športu v Rusku.	12
Požadovať a poskytnúť informácie: požiadať o informáciu, poskytnúť informáci **Zaujať postoj**: dať pokyn/príkaz, vyjadriť zákaz, požiadať o povolenie a súhlas, vyjadriť súhlas/nesúhlas, ospravedlniť sa.	Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Získať informácie jednoduchými otázkami. Rozvíjať vlastnú viacjazyčnosť.	Porozumieť krátkym, veľmi jednoduchým vetám za predpokladu, že sú vyslovené pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami. Na niečo ukázať a opýtať sa, čo to je Poskytnúť informácie o veciach osobného významu (napr. čo má alebo nemá kto rád, o rodine, škole) pomocou jednoduchých slov a základných výrazov Predstaviť veľmi krátke, väčšinou vopred pripravené prezentácie Odpísať známe slová a krátke slovné spojenia Zmysluplne doplniť bežné jednoduché slová a slovné spojenia do textu s vizuálnou oporou Podľa vzoru v rozhovore klásť krátke, jednoduché otázky, ktoré sa týkajú tém z jeho bezprostredného okolia (napr. rodina, škola, oblečenie, bývanie) a reagovať na ne.	Úryvok z príbehu: Russkij klass str. 172/A2 audio CD nahrávka k učebnici Klassnyje druzja 1	Vzdelávanie: moja škola (škola, trieda, zariadenie školy/triedy, vyučovacie predmety, pomôcky, rozvrh hodín)	Názvy učebných predmetov a pomôcok Какой язык ты учишь? Я учу русский язык Číslovky 1 - 20 Какой предмет ты любишь?	Vedia porovnať učebné predmety v ruských a slovenských školách.	12

Opísať: jednoducho opísať osobu	Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Získať informácie jednoduchými otázkami. Primerane reagovať na jednoduché otázky. Podať a sprostredkovať základné informácie o sebe a o svojom okolí.	Porozumieť krátkym, veľmi jednoduchým vetám za predpokladu, že sú vyslovené pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami. Na niečo ukázať a opýtať sa, čo to je Odpísať známe slová a krátke slovné spojenia Zmysluplne doplniť bežné jednoduché slová a slovné spojenia do textu s vizuálnou oporou Podľa vzoru v rozhovore klásť krátke, jednoduché otázky, ktoré sa týkajú tém z jeho bezprostredného okolia - rodina a reagovať na ne.	Video youtube. https://www.youtube.com/watch?v=gwUbx5LG7TA; Nápovedné obrázky s textom - rodina, povinnosti, záľuby	Rodina a spoločnosť: členovia rodiny a priatelia (zovňajšok, charakter).	Это моя бабушка, дедушка, мама, папа, брат, сестра, тётя, дядя	vedia povedať, kto má koho rád, uvedomujú si dôležitosť dobrého rodinného spolunažívnia	12
Opísať: jednoducho opísať /miesto	Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Primerane reagovať na jednoduché otázky. Rozvíjať vlastnú viacjazyčnosť.	Na niečo ukázať a opýtať sa, čo to je. Predstaviť veľmi krátke, väčšinou vopred pripravené prezentácie Zmysluplne doplniť bežné jednoduché slová a slovné spojenia do textu s vizuálnou oporou. Odpísať známe slová a krátke slovné spojenia Podľa vzoru v rozhovore klásť krátke, jednoduché otázky, ktoré sa týkajú tém z jeho bezprostredného okolia (napr. rodina, škola, oblečenie, bývanie) a reagovať na ne.	Komix - domov a bezpečnosť - zdroj www. yandex.ru	Domov a bývanie: môj domov (byt/dom, kde bývam, miestnosti v byte/ dome, zariadenie bytu/ domu),	она архитектор. Это наша квартира три комнаты и кухня. + ďalšie pomenovania izieb	Oboznámia sa so spôsobom bývania v Rusku. Porovnajú niektoré izby so slovenskými domácnosťami.	18
SPOLU							**66**

Ročník:	8. ročník						
Funkcie jazyka	**Cieľ**	**Výkonový štandard**	**Druhy textov**	**Tematický okruh**	**Jazykové prostriedky**	**Sociolingválna zložka**	**Časová dotácia**
Predstaviť záľuby a preferencie: vyjadriť, čo mám/nemám rád, zistiť a vyjadriť, čo niekto má/nemá rád, čo sa niekomu páči/nepáči.	Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Získať informácie jednoduchými otázkami. Čítať s porozumením jednoduché texty. Rozvíjať vlastnú viacjazyčnosť.	Porozumieť krátkym textom na témy osobného záujmu vo veľmi jednoduchom jazyku, ktoré sú podporené ilustráciami a obrázkami. Identifikovať konkrétne informácie z krátkych textov o známych témach Zrozumiteľne reprodukovať hlásky, prízvuk a intonáciu v slovách, slovných spojeniach a vetách, ktoré používa Opísať jednoduché aktivity zo svojho života pomocou krátkych viet za predpokladu, že sa môže vopred pripraviť	Video nahrávka ročné obdobia- https://www.youtube.com/watch?v=1J8RLY1eAbA&t=9s ; CD- audio k téme video: https://www.youtube.com/watch?v=ZNqFwWazrhI&t=2s	**Príroda a životné prostredie**: ročné obdobia (počasie, činnosti ľudí podľa ročného obdobia), zvieratá a rastliny (starostlivosť o zvieratá a rastliny), príroda okolo nás.	Я люблю заниматься спортом. Я не люблю гулять с собакой. Мне нравится ходить в кино. Мне не нравится гимнастика. Ты любишь готовить? Я люблю готовить десерты. Тебе нравится этот фильм? Нет, мне не очень нравится этот фильм.		14
Vyjadriť názor: zistiť názor	Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Podať a sprostredkovať základné informácie o sebe a o svojom okolí. Získať informácie jednoduchými otázkami. Primerane reagovať na jednoduché otázky. Čítať s porozumením jednoduché texty.	Porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore na známu tému. Zrozumiteľne reprodukovať hlásky, prízvuk a intonáciu v slovách, slovných spojeniach a vetách, ktoré používa. Opísať jednoduché aktivity zo svojho života pomocou krátkych viet za predpokladu, že sa môže vopred pripraviť. Poskytnúť informácie o veciach osobného významu (napr. čo má alebo nemá kto rád, o rodine, škole) pomocou jednoduchých slov a základných výrazov.	Anketa - zdroj www.yandex.ru; CD k učebnici Klassnyje druzja 3	**Voľný čas a záľuby:** , režim dňa (pracovný deň, voľný deň, prázdniny).	Да. Давай. Это хорошо. Это правильно. Нет. Это неправильно. Что ты делаешь утром? Утром я умываюсь, одеваюсь, завтракаю.		12
Požadovať a poskytnúť informácie: požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu	Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Podať a sprostredkovať základné informácie o sebe a o svojom okolí. Získať informácie jednoduchými otázkami. Primerane reagovať na jednoduché otázky. Rozvíjať vlastnú viacjazyčnosť.	Z kontextu odhadnúť pravdepodobný význam neznámeho slova. Zrozumiteľne reprodukovať hlásky, prízvuk a intonáciu v slovách, slovných spojeniach a vetách, ktoré používa.	Komix: zdroj www.yandex.ru	**Ľudské telo, starostlivosť o zdravie:** jedlo a stravovanie (jedlá a nápoje počas dňa, druhy potravín, stravovacie návyky),	Ты любишь есть/пить? Что ты любишь/ не любишь есть/пить?	Vedia vymenovať typické ruské jedlá, porovnať ich so slovenskými	14

Opísať: jednoducho opísať osobu/činnosť/vlastnosti	Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Primerane reagovať na jednoduché otázky. Čítať s porozumením jednoduché texty. Byť motivovaný k učeniu sa ďalšieho cudzieho jazyka. Rozvíjať vlastnú viacjazyčnosť.	Rozoznať známe názvy a slová na jednoduchých oznamoch Z kontextu odhadnúť pravdepodobný význam neznámeho slova. Zrozumiteľne reprodukovať hlásky, prízvuk a intonáciu v slovách, slovných spojeniach a vetách, ktoré používa Pomenovať predmet a opísať jeho vlastnosti. Predstaviť veľmi krátke, väčšinou vopred pripravené prezentácie. Poskytovať informácie o veciach osobného významu (napr. čo má alebo nemá kto rád, o rodine, domácich zvieratách) pomocou jednoduchých slov a základných výrazov V rozhovore reagovať na jednoduché otázky o základných faktoch alebo pocitoch, vymieňať si názory o tom, čo sa mu páči alebo nepáči/čo má alebo nemá kto rád.	Komix	**Odievanie a móda:** základné druhy oblečenia (popis),môj vkus (čo sa mi páči/nepáči). blog .odievanie	Pomenovanie farieb, základného oblečenia - брюки, джинсы, кепка, кроссовки, куртка. Мне нравится/не нравится	Oboznámia sa tradičným ruským odevom - krojom.	12
Opísať: jednoducho opísať osobu, jej časti tela a základné povahové vlastnosti	Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Získať informácie jednoduchými otázkami. Primerane reagovať na jednoduché otázky. Čítať s porozumením jednoduché texty. Rozvíjať vlastnú viacjazyčnosť.	Sledovať reč a pochopiť význam, ak je reč pomaly a zreteľne artikulovaná (napr. jednoduchý opis priestoru, domáceho zvieratka). Zrozumiteľne reprodukovať hlásky, prízvuk a intonáciu v slovách, slovných spojeniach a vetách, ktoré používa Poskytnúť základné informácie o sebe. Správne napísať slová, ktoré pozná	Nápovedné obrázky, nástenná tabuľa - Časti tela; CD k učebnici Klassnyje druzjá 3 audionahrávka	**Ľudské telo, starostlivosť o zdravie:** ľudské telo (časti tela, vonkajšia charakteristika, vlastnosti),	Slovná zásoba: похож похожа счастливый,добрый, умный,сильный весёлый, молодой. высокий, низкий, волосы, глаза. На кого ты похож/похожа?		14
SPOLU							**66**

Ročník:	9. ročník						
Funkcie jazyka	**Cieľ**	**Výkonový štandard**	**Druhy textov**	**Tematický okruh**	**Jazykové prostriedky**	**Sociolingválna zložka**	**Časová dotácia**
Požadovať a poskytnúť informácie: požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu, potvrdiť informáciu	Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Získať informácie jednoduchými otázkami. Primerane reagovať na jednoduché otázky. Čítať s porozumením jednoduché texty. Rozvíjať vlastnú viacjazyčnosť.	Porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore na známu tému Identifikovať konkrétne informácie z krátkych textov o známych témach Používať prirodzenú gestikuláciu na podporu vlastného vyjadrovania. Správne napísať slová, ktoré pozná	sms v ruskom jazyku; audionahrávka CD k učebnici Klassnyje druzja 2	Komunikácia a jej formy: komunikačné prostriedky (mobilný telefón, počítač, sociálne siete).	Názvy krajín, ich hlavé mestá, jazyk, korým sa v nich hovorí, národnosti Какие страны соседи Словакии? Которые страны вы хотите посетить? Какими языками они говорят?	Oboznámia sa s s ruským webovým prehliadačom a skratky v online komunikácii	12
Opísať: jednoducho opísať miesto **Vyjadriť návrh a reagovať naň:** požiadať o niečo, odpovedať na požiadavky, poďakovať sa, ponúknuť pomoc	Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Primerane reagovať na jednoduché otázky. Čítať s porozumením jednoduché texty. Rozvíjať vlastnú viacjazyčnosť.	Porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore na známu tému Používať prirodzenú gestikuláciu na podporu vlastného vyjadrovania. Sledovať reč a pochopiť význam, ak je reč pomaly a zreteľne artikulovaná (napr. jednoduchý opis priestoru, domáceho zvieratka) Rozoznať známe názvy a slová na jednoduchých oznamoch. Porozumieť krátkym textom na témy osobného záujmu vo veľmi jednoduchom jazyku, ktoré sú podporené ilustráciami a obrázkami Opísať seba, čo robí a kde žije. Pozdraviť a rozlúčiť sa spôsobom primeraným danej situácii. Dať jednoduchým spôsobom najavo, že nerozumie a požiadať ľudí, aby zopakovali, čo hovoria, alebo aby hovorili pomalšie.	video: https://www.youtube.com/watch?v=HK6B7aPmdZg; CD K učebnici Klassnyje druzja 2; pohľadnice miest; brožúry vybraných miest	Krajiny, mestá a miesta: moja krajina/región/mesto/dedina (zaujímavé miesta);	Братислава - столица Словакии. Это большой город. В Братиславе много домов, парков и садов, есть школы и университет, музеи и кинотеатры Могу я тебе помочь? Тебе нужна помощь? Что ты хочешь? Тебе помочь? Спасибо за помощь! Спасибо большое!		12

Vyjadriť a zistiť želania a pocity: vyjadriť fyzickú bolesť, zistiť pocity iných.	Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Podať a sprostredkovať základné informácie o sebe a o svojom okolí. Získať informácie jednoduchými otázkami. Čítať s porozumením jednoduché texty.	Porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore na známu tému Používať prirodzenú gestikuláciu na podporu vlastného vyjadrovania. Z kontextu odhadnúť pravdepodobný význam neznámeho slova. Pozdraviť a rozlúčiť sa spôsobom primeraným danej situácii Nadviazať základný spoločenský kontakt použitím bežných zdvorilostných slov a slovných spojení.	Russkij klass - str-182 (Čo robiť so stresom)	Ľudské telo, starostlivosť o zdravie:starostlivosť o zdravie (životospráva, zdravé stravovanie, pohyb).	Хорошо! Отлично! Нормально. У меня болит голова. Я болею ангиной. Как ты себя чувствуешь? Я себя чувствую хорошо (плохо). Как дела? У меня всё хорошо	Oboznámia sa so zdravotnou starostlivosťou v Rusku a porovnajú ju so zdravotnou starostlivosťou na Slovensku.	16
Korešpondovať: vhodne začať a ukončiť list/e-mail, napísať jednoduchý list/email, napísať krátku textovú správu. **Reagovať na udalosť:** vyjadriť záujem/nezáujem, blahoželať, pozvať a reagovať na pozvanie.	Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Získať informácie jednoduchými otázkami. Primerane reagovať na jednoduché otázky. Čítať s porozumením jednoduché texty. Byť motivovaný k učeniu sa ďalšieho cudzieho jazyka.	Porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore na známu tému Používať prirodzenú gestikuláciu na podporu vlastného vyjadrovania. Porozumieť krátkym textom na témy osobného záujmu vo veľmi jednoduchom jazyku, ktoré sú podporené ilustráciami a obrázkami. Identifikovať konkrétne informácie z krátkych textov o známych témach. Opísať jednoduché aktivity zo svojho života pomocou krátkych viet za predpokladu, že sa môže vopred pripraviť. Správne napísať slová, ktoré pozná. Vhodným spôsobom reagovať v bežných spoločenských situáciách Konať podľa základných pokynov, ktoré obsahujú čísla, údaje o čase, mieste a pod Reagovať na správu alebo online príspevok, pričom používa jednoduché slová a krátke vety, pri písaní môže použiť slovník alebo	Úryvky článkov z časopisu Klassnyje druzja; pohľadnice, pozdravy	Multikultúrna spoločnosť: sviatky (rodinné sviatky, štátne, cirkevné sviatky a pod.), zvyky a tradície v rôznych rodinách, krajinách, význam učenia sa cudzích jazykov.	Добрый день! Пишет вам .... Привет, бабушка! Приглашаю тебя в гости в пятницу в 6 часов. Поздравляю тебя с днём рождения! Желаю тебе много счастья! Мы будем есть пельмени и играть в игры, а потом танцевать. Спасибо, я приду! Я с радостью приду! К сожалению, я не приду	Oboznámia sa so sviatkami v Rusku, porovnajú ruské zvyky a tradície so slovenskými.	14

Porozprávať príbeh a reagovať naň: vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči.	Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať. Získať informácie jednoduchými otázkami. Primerane reagovať na jednoduché otázky. Čítať s porozumením jednoduché texty. Dohovoriť sa jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly, jasne a je pripravený hovoriacemu pomôcť. Rozvíjať vlastnú viacjazyčnosť.	Porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore na známu tému Používať prirodzenú gestikuláciu na podporu vlastného vyjadrovania. Identifikovať konkrétne informácie z krátkych textov o známych témach. Správne napísať slová, ktoré pozná. Predstaviť veľmi krátke, väčšinou vopred pripravené prezentácie Napísať krátku, veľmi jednoduchú textovú správu/e-mail, v ktorej poskytne informáciu alebo sa niečo spýta	Plánik moskovského metra; cestovný poriadok	Doprava a cestovanie: dopravné prostriedky;	Очень интересно! Очень интересная история! Мне нравится! Хочу вам рассказать	Porovnajú dopravu na Slovensku a v Rusku, poukážu na rozdiely v zatúpení druhov dopravy.	12
SPOLU							**66**

Cieľ	Výkonový štandard	Čísla a operácie s číslami	1.ročník	počet hodín		2.ročník	počet hodín		3.ročník	počet hodín
Disponovať primeraným matematickým aparátom – rozumieť matematickým pojmom, vzťahom a postupom na úrovni zodpovedajúcej edukačným potrebám a schopnostiam žiakov.		**Prirodzené čísla v obore do 20**	**40**		**Prirodzené čísla v obore do 100**	**70**		**Prirodzené čísla v obore do 1000**	**24**	
Používať priame logické úsudky a riešiť problémy v situáciách a kontexte svojho individuálneho života.	používať elementárne poznatky z logiky a množín v konkrétnych situáciách na riešenie jednoduchých matematických úloh na prípravnej úrovni 👁 🕮	pravda/nepravda,		2			1			
		platí/neplatí,		0			1			
		všetci, každý, niekto, nikto, aspoň, najviac, najmenej, práve, patrí/nepatrí		0			2			
		číslo		8			0			
		číslo, číslica, cifra, jednociferné číslo, viacciferné		0			2			2
		číslo (dvoj-, troj-, štvor-)					2			5
		jednotky					1			
		desiatky		8			1			
		stovky		0			1			
		tisícky		0			0			5
		párne/nepárne číslo;		4			2			2
		porovnávanie (väčší, menší, rovný)		8			4			1
		usporiadanie od najväčšieho po najväčšie a naopak		4			2			2
		hore, dole, vpravo, vľavo, pred, za, hneď pred, hneď za, prvý, posledný, predposledný,		3			3			
		číselná os		3			3			2
		zaokrúhľovanie, približne					0			5
				40			25			
Používať prirodzené čísla, operácie s prirodzenými číslami a ich vlastnosti na riešenie jednoduchých aplikačných a kontextových úloh.	používať prirodzené čísla do 20 v rôznych kontextoch a aplikovať poznatky z numerácie do 20 pri riešení úloh	**Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 20/100/1000**	**60**						**24**	
		sčítanie, plus		25			20			5
		odčítanie, mínus		25			20			5
		plus					0			5
		mínus					0			5
		o koľko menej/viac		10			4			6
				60			69			
		Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 100	**0**						**30**	
používať prirodzené čísla do 10 000 v rôznych kontextoch a aplikovať poznatky z numerácie do 10 000 pri riešení úloh 👁 🕮	vykonávať násobenie a delenie v obore do 100 aj mimo oboru násobilky využitím algoritmov, vlastností	násobenie		0			0			6
		delenie		0			0			6
		krát					0			6
		delené					0			6
		koľkokrát viac/menej					0			6
		Číselné výrazy v riešení úloh	**0**						**4**	

tvoriť jednoduché reprezentácie matematických pojmov a vzťahov, používať ich pri riešení problémov, veku primerane používať jednoduchý matematický jazyk	riešiť jednoduché aplikačné úlohy v rôznych kontextoch pomocou aritmetických výrazov, jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia neznámej) a s využitím vlastností a vzťahov aritmetických operácií	zátvorky		0		0		4
		Závislosti, vzťahy a práca s údajmi	**20**		**30**			
		Základy práce so vzormi a postupnosťami	**4**				**4**	
objavovať, opísať a aplikovať jednoduché pravidlá, závislosti a vzťahy	identifikovať, opísať a aplikovať jednoduché pravidlá opakujúceho sa vzoru (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami, slovami) a jednoduchej číselnej postupnosti a nachádzať ich reprezentácie v rôznych oblastiach života	vzor/rad (znakov, symbolov, obrázkov, čísel), rytmus		4		6		4
				4				
		Základy práce s jednoduchými závislosťami a vzťahmi	**7**				**5**	
Objavovať, opísať a aplikovať jednoduché pravidlá, závislosti a vzťahy.	identifikovať, opísať a aplikovať jednoduché pravidlá opakujúceho sa vzoru (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami, slovami) a jednoduchej číselnej postupnosti a nachádzať ich reprezentácie v rôznych oblastiach života	euro, cent, minca, bankovka		7		12		5

				7				
		Základy riešenia jednoduchých kombinatorických situácií	**2**			**6**	**4**	
objavovať, opísať a aplikovať jednoduché pravidlá, závislosti a vzťahy	identifikovať, opísať a aplikovať jednoduché pravidlá opakujúceho sa vzoru (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami, slovami) a jednoduchej číselnej postupnosti a nachádzať ich reprezentácie v rôznych oblastiach života	možnosť, počet možností, systém		2				4
				2				
		Pozorovanie jednoduchých pravdepodobnostných situácií	**0**			**6**	**1**	
objavovať, opísať a aplikovať jednoduché pravidlá, závislosti a vzťahy	pochopiť jednoduché kombinatorické a pravdepodobnostné situácie a ich reprezentácie, navrhovať a aplikovať stratégie ich riešenia na úrovni manipulácie s predmetmi a využívania jednoduchých pokusov a reprezentácií	isté, možné, nemožné, určite áno/nie.						1
orientovať sa v jednoduchej tabuľke a grafe a používať ich pri riešení aplikačných úloh	používať jednoduché tabuľky a grafy na zber, triedenie, usporiadanie,	**Základy práce s údajmi**	**7**				**4**	
		tabuľka, riadok, stĺpec.		7				4
						30		
		Geometria	12		32		32	
		Orientácia v rovine a priestore		8		6		
orientovat sa v rovine a v priestore, riešiť jednoduché polohové a metrické geometrické úlohy, orientovať sa v rovine, priestore a	orientovať sa v rovine, v priestore a používať prirodzený aj symbolický jazyk na	smer, hore, dole, vpravo, vľavo, nad, pod, do, na, pred, za, vedľa, medzi, vpredu, vzadu, (šípka symbol ukazujúci smer)	8					0

používať prirodzený aj symbolický jazyk na určenie polohy a hľadanie, merať a odhadovať dĺžku úseky, používať vlastné aj univerzálne jednotky dĺžkya využívať ich v reálnom živote.	určenie polohy a hľadanie cesty 👁 📖 rozoznávať jednoduché reálne orientačné situácie a riešiť ich pomocou algoritmických postupov 👁 📖 merať a odhadovať dĺžku úsečky, používať vlastné aj univerzálne jednotky dĺžky a využívať ich v reálnom živote 👁 📖 rozlišovať súmerné útvary, nachádzať ich v realite a tvoriť jednoduché osovo	Základy skúmania geometrických útvarov v rovine	6							
		rovná/krivá čiara, bod		3		3			1	
		trojuholník,štvorec, obdĺžnik,		3		3			8	
		3. Základy skúmania geometrických útvarov v priestore	4							
		kocka, guľa, kváder, valec		4		0			4	
		stred úsečky, polpriamka, priamka, trojuholník,							5	
		stavba z telies/kociek, plán stavby z kociek				10			8	
		4. Jednoduché postupy merania a určovania miery	0							
		dĺžka, kratší/dlhší, najkratší/najdlhší, nižší/vyšší, najnižší/najvyšší, užší/širší, vzdialenosť, šírka, výška				5			2	
		5. Základy skúmania a tvorby súmerných útvarov								
		osovo súmerný útvar	2			5			4	
			132			132			132	

Hlavným cieľom 3. cyklu matematického vzdelávania je, aby žiaci disponovali rozvinutou matematickou gramotnosťou, primerane abstraktne uvažovali o pojmoch, vzťahoch a postupoch a mali osvojené matematické praktiky na takej úrovni, ktorá im umožňuje nielen samostatne riešiť, ale aj efektívne spolupracovať pri riešení zložitejších matematických úloh.

		Obsahový štandard											
Cieľ	**Výkonový štandard**	**Komponent**	**Téma**	**Pojmy, vzťahy, postupy, praktiky (reprezentácie / modelovanie / jazyk, komunikácia a argumentácia)**	**6. ročník**	**Čas.**	**7. ročník**	**Čas.**	**8. ročník**	**Čas.**	**9. ročník**	**Čas.**
Používať prirodzené, celé, racionálne a reálne čísla, operácie s číslami a ich vlastnosti v matematickom	**Riešiť, vysvetľovať a interpretovať zložitejšie problémy pomocou prirodzených čísel s využitím ich vlastností a aplikovaním operácií s prirodzenými číslami** **Využívať matematické poznatky, symbolické a formálne množinové operácie a vzťahy na riešenie úloh vyžadujúcich logické uvažovanie, formuláciu záverov, interpretáciu a argumentáciu**		**Prirodzené čísla, vlastnosti a operácie**	Aktívne: deliteľnosť, zvyšok po delení, prvočíslo, zložené číslo, násobok, deliteľ, najmenší spoločný násobok, najväčší spoločný deliteľ.	✓	**28**						
				Riešenie úloh s viacerými operáciami (aj pomocou digitálnych nástrojov) a aplikovanie poradia operácií s prirodzenými číslami; objavovanie, používanie a overovanie kritérií deliteľnosti 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 100; hľadanie najmenšieho spoločného násobku a najväčšieho spoločného deliteľa; rozklad prirodzeného čísla na súčin prvočísel.	✓							
				Používanie reprezentácií prirodzených čísel (modely z reálneho sveta), používanie číselnej osi ako univerzálneho modelu na znázornenie prirodzených čísel; vhodné (grafické, symbolické) reprezentovanie čísla deliteľného, resp. nedeliteľného daným prirodzeným číslom.	✓							
				Navrhovanie stratégie na riešenie problémov s využitím prirodzených čísel a operácií s nimi aj s využitím ich vlastností a kritérií deliteľnosti prirodzených čísel; riešenie kontextových úloh s prirodzenými číslami a aplikačné úlohy s využitím najmenšieho spoločného násobku a najväčšieho spoločného deliteľa.	✓							
				Správne používanie terminológie pri opisovaní vlastností prirodzených čísel, argumentovanie kritéria deliteľnosti 2, 5, 10, 100 na kognitívne primeranej úrovni a na neformálnej úrovni odôvodnenie kritéria deliteľnosti 3 a 9.	✓							
	Riešiť, vysvetľovať a interpretovať zložitejšie problémy pomocou celých čísel s využitím ich vlastností a aplikovaním operácií s celými číslami **Využívať matematické poznatky, symbolické a formálne množinové operácie a vzťahy na riešenie úloh vyžadujúcich logické uvažovanie, formuláciu záverov, interpretáciu a argumentáciu**		**Celé čísla, vlastnosti a operácie**	Aktívne: kladné a záporné celé číslo; opačné čísla, absolútna hodnota.	✓	**7**	✓	**6**	✓	**20**		
				Porovnávanie a usporiadanie celých čísel	✓		✓		✓			
				Aritmetické operácie s celými číslami - sčítanie a odčítanie			✓		✓			
				Aritmetické operácie s celými číslami - násobenie a delenie					✓			
				Priorita operátorov					✓			
				Znázorňovanie a určovanie celých čísel na číselnej osi; určovanie opačných celých čísel; porovnávanie a usporiadanie celých čísel; určenie absolútnej hodnoty celého čísla a objavenie jej geometrického významu.	✓		✓		✓			
				aplikovanie a vysvetľovanie pamäťových, písomných a elektronických algoritmov aritmetických operácií s celými číslami (sčítanie, odčítanie)			✓		✓			
				aplikovanie a vysvetľovanie pamäťových, písomných a elektronických algoritmov aritmetických operácií s celými číslami (násobenie, delenie)					✓			
				používanie reprezentácie celých čísel (modely z reálneho sveta); používanie číselnej osi ako univerzálneho modelu na znázornenie celých čísel.	✓		✓		✓			
				navrhovanie stratégie a riešenie aplikačných úloh s využitím (kladných a záporných) celých čísel, ich vlastností a operácií s nimi, vykonávanie skúšky správnosti.			✓		✓			
				čítanie a zapisovanie celých čísel; správne používanie terminológie a opis vlastností celých čísel v diskusiách a písomnej komunikácii; hľadanie, zdôvodnenie a oprava chyby vo výpočtovom postupe s celými číslami.	✓		✓		✓			
	Vykonávať operácie vyžadujúce prepojenie viacerých vyjadrení racionálnych čísel a aplikovať			Aktívne: desatinné číslo, desatinná čiarka, celá a desatinná časť desatinného čísla	✓	**7**	✓	**6**	✓	**20**		
				Pasívne: periodické číslo, perióda	✓		✓		✓			
				Určovanie absolútnej hodnoty racionálnych čísel; porovnávanie, usporiadanie a zaokrúhľovanie kladných i záporných desatinných čísel, znázornenie desatinných čísel na číselnej osi, rozvinutý zápis čísla v desiatkovej sústave; vykonávanie aritmetických operácií s desatinnými číslami (súčet, rozdiel, súčin a podiel prir. číslom); objavenie periodických čísel a určovanie periódy;	✓		✓		✓			
				Vykonávanie aritmetických operácií s desatinnými číslami (súčin a podiel desatinným číslom), poradie operácií, zátvorky.			✓		✓			
				Aktívne: zlomok, čitateľ, menovateľ, zlomková čiara, spoločný menovateľ, základný tvar zlomku, desatinný zlomok, zložený zlomok	✓		✓					
				Pasívne: rozšírený tvar zlomku, prevrátený zlomok, zmiešané číslo	✓		✓					

modelovaní problémov. Konceptualizovať a zovšeobecňovať matematické situácie a skúsenosti z ich riešenia, hľadať alternatívne stratégie a využívať primerané argumenty na zdôvodnenie.	ich pri riešení matematických a kontextových úloh, zdôvodňovať vzťahy medzi rôznymi formami zápisu racionálnych čísel, uvažovať o existencii racionálneho čísla a vysvetľovať prácu s racionálnymi číslami Využívať matematické poznatky, symbolické a formálne množinové operácie a vzťahy na riešenie úloh vyžadujúcich logické uvažovanie, formuláciu záverov, interpretáciu a argumentáciu Uvažovať o obmedzeniach použitia matematických reprezentácií, používať prevažne symbolické reprezentácie a vyberať vhodné matematické nástroje (vrátane digitálnych) na riešenie problémov.	Čísla a operácie s číslami	Racionálne čísla, vlastnosti a operácie	Zlomky – modelovanie zlomkov ako časti celku a ako počet prvkov časti celku, reprezentovanie zlomku ako čísla a ako operátora; tvorba ekvivalentných zlomkov; porovnávanie a usporiadanie zlomkov, zjednodušovanie zlomkov, rozširovanie zlomkov, úprava zmiešaného čísla na zlomok a opačne; uvažovanie a rozhodovanie, kedy má/nemá zlomok zmysel; aritmetické operácie so zlomkami (súčet a rozdiel); výpočet zlomkovej časti z celku; zápis zlomkov v tvare desatinných čísel a naopak; odhad veľkosti zlomku a odhad výsledku aritmetickej operácie so zlomkami	✓	28	✓	17				
				Aritmetické operácie so zlomkami (súčet, rozdiel).	✓							
				Aritmetické operácie so zlomkami (súčet, rozdiel, súčin, podiel); úprava zloženého zlomku			✓					
				Porovnávanie a usporiadanie racionálnych čísel; ekvivalencia zlomkov; súvislosti medzi rôznymi vyjadreniami racionálnych čísel: zlomok, desatinné číslo.	✓		✓					
				Aktívne: percento (%), základ, počet percent, hodnota prislúchajúca počtu percent.			✓		✓		✓	
				Pasívne: promile, úrok, jednoduché úrokovanie; úroková miera, pôžička, úver, vklad, debet, kredit, rozpočet, transakcia, istina, DPH.							✓	
				Percentá – určovanie 1 % ako stotiny základu a 1 promile ako tisíciny základu, určovanie a výpočet percent, základu, hodnoty prislúchajúcej počtu percent; výpočet výšky zľavy (resp. ceny po zľave)			✓		✓		✓	
				Porovnávanie a usporiadanie racionálnych čísel; ekvivalencia zlomkov; súvislosti medzi rôznymi vyjadreniami racionálnych čísel: zlomok, desatinné číslo, percento.			✓		✓		✓	
				Určovanie a výpočet ceny bez DPH a s DPH; čítanie a interpretácia údajov súvisiacich s počtom percent/promile z diagramov; výpočet istiny, úroku z danej istiny pri danej úrokovej miere; tvorba rozpočtu (rodinného, na výlet, oslavu a pod.).					✓		✓	
				Aktívne používanie rôznych reprezentácií desatinných čísel, zlomkov a percent; využívanie číselnej osi ako univerzálneho modelu na znázornenie racionálnych čísel.	✓		✓	22	✓	30		15
				Analyzovanie a navrhovanie riešenia aplikačných úloh s využitím reprezentácií a vzťahov medzi racionálnymi číslami, vykonávanie aritmetických operácií s racionálnymi číslami pri riešení a interpretácii aplikačných úloh; využívanie zaokrúhľovania, odhadu a približných hodnôt racionálnych čísel pri riešení aplikačných úloh; riešenie primeraných kontextových úloh z oblasti finančnej gramotnosti.	✓		✓		✓			
				Čítanie, zapisovanie, grafické znázornenie racionálnych čísel a ich zaokrúhlených hodnôt; zdôvodnenie algoritmu pre aritmetické operácie s racionálnymi číslami; diskutovanie o význame hodnôt vyšších ako 100 % a nižších ako 1 %, posudzovanie reálnych situácií o výhodnosti zliav.	✓		✓		✓			
	Integrovať poznatky a skúsenosti z rôznych číselných oborov, modelovať problémové situácie pomocou vybraných reprezentácií reálnych čísel a využívať matematický aparát a digitálne nástroje na riešenie problémov v rôznych oblastiach života Využívať matematické poznatky, symbolické a formálne množinové operácie a vzťahy na riešenie úloh vyžadujúcich logické uvažovanie, formuláciu záverov, interpretáciu a		Reálne čísla, vlastnosti a operácie	Aktívne: druhá a tretia mocnina a odmocnina.							✓	
				Číslo π (pí)			✓		✓		✓	
				Pasívne: základ (mocnenec), exponent (mocniteľ), stupeň odmocnenia, základ odmocniny; celočíselný exponent; iracionálne číslo.								
				Súvis mocnín čísla 10 s predponami								
				Vzťahy medzi reprezentáciami druhej mocniny (obsah štvorca).	✓		✓		✓		✓	
				Vzťahy medzi reprezentáciami druhej a tretej mocniny (obsah štvorca, objem kocky).	✓		✓		✓		✓	
				Zapisovanie súčinu väčšieho počtu rovnakých činiteľov v tvare mocniny a opačne; algoritmy počítania druhých a tretích mocnín, resp. mocnín racionálnych čísel s celočíselným exponentom s využitím digitálnych nástrojov; práca s mocninami čísla 10, čítanie, zapisovanie, znázorňovanie na číselnej osi, približné hodnoty reálnych čísel a ich porovnávanie; používanie vedeckého zápisu čísla (); narábanie s veľmi veľkými a veľmi malými číslami (umocnenie čísel medzi 0 a 1, umocnenie čísel väčších ako 1); odhadovanie a zaokrúhľovanie reálnych čísel.							✓	30
				Používanie rôznych reprezentácií reálnych čísel (vrátane miesta na číselnej osi s danou presnosťou).							✓	
				Využívanie geometrickej reprezentácie druhej/tretej mocniny/odmocniny a čísla π.	✓		✓		✓		✓	
				Riešenie aplikačných úloh s využitím reálnych čísel a ich vlastností a aplikovanie operácií s reálnymi číslami; využívanie odhadu a približných hodnôt pri riešení praktických úloh.							✓	

	záverov, interpretáciu a argumentáciu			Čítanie a zapisovanie druhej a tretej mocniny ľubovoľného racionálneho čísla; čítanie a zapisovanie druhej odmocniny ľubovoľného kladného racionálneho čísla a tretej odmocniny ľubovoľného racionálneho čísla; používanie rôzneho vyjadrenia reálnych čísel v komunikácii a diskusiách pri riešení problémov.						✓		
Spoľahlivo pracovať s algebrickými výrazmi, rovnicami a nerovnicami, uvažovať o ich zmysluplnosti a význame v riešení úloh. **Konceptualizovať a zovšeobecňovať matematické situácie a skúsenosti z ich riešenia, hľadať alternatívne stratégie a využívať primerané argumenty na zdôvodnenie.**	**Matematizovať a riešiť reálne situácie využitím algebrických výrazov, lineárnych rovníc a nerovníc, špecifikovať obmedzenia alebo predpoklady riešenia úlohy a identifikovať a riešiť úlohy s chýbajúcimi alebo nadbytočnými informáciami** **Využívať matematické poznatky, symbolické a formálne množinové operácie a vzťahy na riešenie úloh vyžadujúcich logické uvažovanie, formuláciu záverov, interpretáciu a argumentáciu** **Uvažovať o obmedzeniach použitia matematických reprezentácií, používať prevažne symbolické reprezentácie a vyberať vhodné matematické nástroje (vrátane digitálnych) na riešenie problémov.**		**Algebrické výrazy, rovnice a nerovnice**	Aktívne: výraz, hodnota číselného výrazu, koeficient, premenná, člen s premennou, neznáma, lineárna rovnica s jednou neznámou, pravá a ľavá strana rovnice, riešenie (koreň) rovnice.	✓	20	✓	20	✓	25	✓	25
				Aktívne: lineárna nerovnica s jednou neznámou, pravá a ľavá strana nerovnice, riešenie (koreň) nerovnice.							✓	
				Pasívne: číselný výraz, algebrický výraz, výraz s jednou a viacerými premennými.	✓		✓		✓		✓	
				Pasívne: výraz s premennou v menovateli.							✓	
				Výrazy; určovanie hodnoty výrazu, dosadzovanie čísel za premenné, rozhodovanie o rovnosti/nerovnosti číselných a algebrických výrazov, určovanie, kedy má/nemá výraz zmysel; roznásobovanie zátvoriek;	✓		✓		✓		✓	
				Aritmetické operácie s číselnými a algebrickými výrazmi; modelovanie súčtu, rozdielu a súčinu mnohočlenov;			✓		✓		✓	
				Zjednodušovanie výrazov s premennými; vynímanie pred zátvorku					✓		✓	
				Lomené výrazy; použitie analógií s operáciami so zlomkami pri súčte, pri rozdiele a pri súčine lomených výrazov; úprava na spoločného menovateľa (aj s premennou v menovateli); modelovanie druhej mocniny dvojčlena a a úpravy výrazov, ktoré ich obsahujú, určovanie podmienok riešiteľnosti rovníc/nerovníc;							✓	
				Riešenie rovníc s jednou neznámou a skúška správnosti - rovnice s jedným krokom	✓		✓		✓		✓	
				Riešenie rovníc s jednou neznámou a skúška správnosti - rovnice so zátvorkami; vyjadrovanie a výpočet neznámej zo vzorca (napr. Pytagorova veta);			✓		✓		✓	
				Reprezentácia a vykonávanie ekvivalentných úprav a riešenie rovníc s jednou neznámou a skúška správnosti; vyjadrovanie a výpočet neznámej zo vzorca (napr. Pytagorova veta);					✓			
				Reprezentácia a vykonávanie ekvivalentných úprav a riešenie nerovníc s jednou neznámou a skúška správnosti - rovnice s neznámou v menovateli, so zlomkami, zátvorkami							✓	
				Reprezentácia a vykonávanie ekvivalentných úprav a riešenie nerovníc s jednou neznámou a skúška správnosti; zápis slovnej podmienky nerovnicou;							✓	
				Riešenie jednoduchých sústav lineárnych rovníc a nerovníc na prípravnej úrovni, grafické riešenie (aj s využitím vhodného digitálneho nástroja); tvorba číselných a algebrických výrazov opisujúcich reálnu alebo matematickú situáciu.							✓	
				Modelovanie súčtu a rozdielu mnohočlenov pomocou konkrétnych reprezentácií členov; modelovanie súčinu dvojčlena typu (a+b)(c+d) ako obdĺžnika so stranami (a+b) a (c+d); analogicky súčiny typu (a-b)(c+d), súčin dvojčlena a trojčlena atď.; výraz (a+-b)2 ako obsah štvorca so stranou (a+b) resp. (a-b); výraz (a2-b2) ako obsah obdĺžnika so stranami (a+b)(a-b); použitie vhodných pomôcok na reprezentáciu ekvivalentných úprav.							✓	
				Používanie symbolického jazyka pri tvorbe výrazov podľa slovného opisu a pri matematizácii problému vedúceho k použitiu lineárnych rovníc/nerovníc; navrhovanie vhodnej stratégie riešenia slovných úloh, jej modelovanie a riešenie pomocou lineárnych rovníc/nerovníc a ich úprav, overovanie riešenia; interpretovanie matematického modelu slovnej úlohy vyjadrenej rovnicou/nerovnicou.	✓		✓		✓		✓	
				Slovná interpretácia výrazov a rovníc/nerovníc; diskutovanie o neznámej vo vyjadrení výrazu, vo vyjadrení rovnice/nerovnice a o podmienkach riešiteľnosti úlohy; interpretovanie, obhajovanie a odôvodňovanie postupu a výsledku v kontexte riešenej situácie; diskutovanie o častých chybách pri použití algebrických identít (napríklad) a argumentácia s pomocou reprezentácií.	✓		✓		✓		✓	
	Rozhodovať o podstate			Aktívne: pomer	✓							
				Aktívne: priama a nepriama úmernosť, postupnosť, člen postupnosti.			✓					
				Pasívne: prevrátený pomer, postupný pomer ako skrátený zápis jednoduchých pomerov; mierka mapy a plánu.	✓							

Identifikovať náročnejšie vzťahy v číselných postupnostiach, nachádzať funkčné vzťahy v reálnych súvislostiach, použiť matematické nástroje na ich modelovanie a interpretáciu. Konceptualizovať a zovšeobecňovať matematické situácie a skúsenosti z ich riešenia, hľadať alternatívne stratégie a využívať primerané argumenty na zdôvodnenie.	závislostí, aplikovať priamu a nepriamu úmernosť v praktických situáciách a matematických úlohách, vyjadrovať vzťahy medzi členmi postupností Využívať matematické poznatky, symbolické a formálne množinové operácie a vzťahy na riešenie úloh vyžadujúcich logické uvažovanie, formuláciu záverov, interpretáciu a argumentáciu Uvažovať o obmedzeniach použitia matematických reprezentácií, používať prevažne symbolické reprezentácie a vyberať vhodné matematické nástroje (vrátane digitálnych) na riešenie problémov	Závislosti, vzťahy a práca s údajmi	Pomer, úmernosti a postupnosti	Zväčšenie/zmenšenie čísla/množstva vyjadrené zlomkom, desatinným číslom i percentom; vzťah medzi zmenou dĺžok strán, resp. hrán a vplyvom na obsah, obvod útvaru, prípadne povrch a objem telesa.	✓	18		13			
				Priamo úmerné a nepriamo úmerné závislosti; vzťahy medzi členmi postupností.		✓					
				Rozdeľovanie, zväčšovanie a zmenšovanie čísla/množstva v danom pomere; zisťovanie skutočnej veľkosti/vzdialenosti využitím mierky mapy a plánu; tvorba jednoduchého plánu s využitím vhodnej mierky.	✓						
				Rozhodovanie o vzťahu priamej a nepriamej úmernosti, čítanie a použitie údajov z grafu alebo z tabuľky priamej a nepriamej úmernosti, zostrojenie grafu priamej úmernosti, zostavenie tabuľky závislosti; objavovanie a aplikovanie metód na výpočet priamej a nepriamej úmernosti, objavovanie pravidiel zložitejších postupností (obrázkové, číselné) a doplnenie chýbajúcich členov.			✓				
				Práca s reprezentáciami pomeru (mapy, plány).	✓						
				Rozoznávanie a používanie reprezentácií rôznych závislostí (úmernosti, postupnosti) a			✓				
				Navrhovanie stratégie a riešenie kontextových úloh na primerané slovné úlohy na pomer, praktické úlohy s použitím mierky plánu a mapy aj za pomoci digitálnych technológií.	✓						
				Navrhovanie stratégie a riešenie kontextových úloh na priamu a nepriamu úmernosť			✓				
				Vysvetľovanie významu a použitie pomeru na mapách a vysvetlenie činnosti súvisiacej s tvorbou a použitím plánov.	✓						
				Ústne vyjadrovanie podstaty závislostí; zapisovanie, symbolické a grafické vyjadrovanie závislostí a vytváranie ich kontextu.			✓				
	Skúmať lineárne funkcie, orientovať sa v tabuľkách, grafoch a symbolických predpisoch lineárnych funkcií a využívať ich na modelovanie a riešenie matematických a praktických problémov Využívať matematické poznatky, symbolické a formálne množinové operácie a vzťahy na riešenie úloh vyžadujúcich logické uvažovanie, formuláciu záverov, interpretáciu a argumentáciu		Základy práce s funkciami a lineárna funkcia	Aktívne: súradnicové osi, súradnice bodu, lineárna funkcia, graf.							✓	30
				Pasívne: pravouhlý systém súradníc, sústava súradníc v rovine, funkcia, funkčná hodnota, graf funkcie; lineárna závislosť.							✓	
				Najväčšia, najmenšia, nulová hodnota; bod na grafe a vzťah medzi jeho prvou a druhou súradnicou; súvislosti medzi reprezentáciami lineárnej funkcie (tabuľka, predpis, graf).							✓	
				Používanie pravouhlej súradnicovej sústavy na znázornenie bodov (daných súradnicami), úsečiek alebo mnohouholníkov; doplnenie chýbajúcej súradnice bodu vyznačeného v súradnicovej sústave; prevod medzi reprezentáciami lineárnej funkcie (predpis, graf, tabuľka) aj s využitím digitálnych nástrojov; práca s vlastnosťami funkcií na intuitívnej a prípravnej úrovni pomocou čítania z grafu (určenie najväčšej a najmenšej hodnoty, monotónnosť funkcie, priesečníky grafu s osami).							✓	
				používanie pravouhlej súradnicovej sústavy ako univerzálneho modelu na znázornenie bodov a funkčných závislostí; využívanie reprezentácií lineárnej funkcie (tabuľka, predpis, graf).							✓	
				Navrhovanie stratégie a riešenia úlohy s využitím jednoduchých funkčných závislostí a interpretovanie výsledkov, riešenie aplikačných úloh s využitím funkčných závislostí a pozorovanie priebehu funkcie.							✓	
				Ústne, písomné, symbolické a grafické vyjadrovanie funkčných vzťahov, vytváranie ich kontextu; zovšeobecňovanie a argumentovanie lineárnej závislosti.							✓	
Objavovať analógie	Strategicky uvažovať pri riešení kombinatorických situácií, rozpoznávať analogické kombinatorické situácie v rôznych reprezentáciách a uplatňovať objavené pravidlá pri ich riešení		Pokročilé kombinatorické postupy a	Pasívne: usporiadanie prvkov s opakovaním a bez opakovania.			✓					
				Pravidlo súčinu a súčtu.			✓					
				Hľadanie organizačného princípu kombinatorických situácií; systematické vypisovanie alebo grafické znázornenie možností podľa zvoleného kritéria; objavenie pravidla súčtu a súčinu a aplikovanie pravidla pri určovaní počtu možností.			✓					
				rozhodovanie a výber vhodnej reprezentácie prvkov a ich usporiadania v kombinatorických situáciách (tabuľka, strom alebo iný diagram).			✓	10				

v kombinatorických situáciách, vyhodnocovať pravdepodobnostné situácie v jednoduchých pokusoch, tvoriť jednoduché hypotézy, overovať ich a vyvodzovať závery. Konceptualizovať a zovšeobecňovať matematické situácie a skúsenosti z ich riešenia, hľadať alternatívne stratégie a využívať primerané argumenty na zdôvodnenie.	Využívať matematické poznatky, symbolické a formálne množinové operácie a vzťahy na riešenie úloh vyžadujúcich logické uvažovanie, formuláciu záverov, interpretáciu a argumentáciu		ke postupy a nástroje	navrhovanie stratégie riešenia zložitejších kombinatorických situácií a ich konceptualizácia, vyhodnocovanie a aplikovanie podmienok pri usporadúvaní prvkov.			✓				
				formulovanie a odôvodňovanie vlastného pravidla pre zistenie počtu objektov vybraných z daného súboru; používanie kvantifikátorov v komunikácii pri riešení kombinatorických úloh, zdôvodňovanie ich významu a vplyvu na počet riešení úlohy.			✓				
	Simulovať pravdepodobnostné situácie pomocou primeraných hier alebo pokusov, určovať a zvažovať pravdepodobnosť udalostí pri opakovaných pokusoch a skúmať vzťah medzi teoretickou a experimentálnou pravdepodobnosťou Využívať matematické poznatky, symbolické a formálne množinové operácie a vzťahy na riešenie úloh vyžadujúcich logické uvažovanie, formuláciu záverov, interpretáciu a argumentáciu		Riešenie zložitejších pravdepodobnostných situácií	Aktívne: udalosť, istá, možná, nemožná udalosť; pravdepodobnosť.					✓		
				Pasívne: doplnková pravdepodobnosť; experimentálna a teoretická pravdepodobnosť.					✓		
				Vzťah medzi experimentálnou a teoretickou pravdepodobnosťou (na primeranej kognitívnej úrovni); udalosť a k nej doplnková udalosť; pravdepodobnosť a k nej doplnková pravdepodobnosť.					✓		
				Vykonávanie jednoduchých pokusov (hier) a pozorovanie pravdepodobnosti udalosti v závislosti od počtu pokusov; porovnávanie rôznych udalostí vzhľadom na mieru ich pravdepodobnosti; určenie pravdepodobnosti jednoduchých nezávislých javov; určenie doplnkovej pravdepodobnosti.					✓		
				Narábanie s modelmi a vytváranie jednoduchých modelov pre nemožné, možné a isté udalosti, tiež pre veľmi nepravdepodobné a veľmi pravdepodobné udalosti; využívanie vhodných grafických reprezentácií (Vennov diagram, strom) pre určenie pravdepodobnosti pri jednoduchých a opakovaných pokusoch.					✓	10	
				Zovšeobecnenie pozorovaných postupov do jednoduchých pravidiel; zostavovanie matematického modelu jednoduchej pravdepodobnostnej reálnej situácie, ktorú možno simulovať; využívanie poznatkov o pravdepodobnosti jednoduchých nezávislých javov a ich opakovania pri tvorbe jednoduchých hypotéz a ich overovania; sledovanie informácií s pravdepodobnostným charakterom v bežnom živote a ich konfrontácia so skutočnosťou.					✓		
				Formulovanie odhadov pravdepodobnosti a diskutovanie o priebehu a výsledku pravdepodobnostných situácií v jednoduchých pokusoch a hrách; vyjadrovanie pravdepodobnosti pre výrazy používané v bežnom jazyku (asi, určite, možno, zriedka a pod.) a diskusia o subjektívnom vnímaní týchto výrazov.					✓		
Používať a určovať jednoduché štatistické charakteristiky pri spracovaní a interpretácii údajov, diskutovať o chybných interpretáciách a ich vplyve na opis skutočnosti. Konceptualizovať a zovšeobecňovať matematické situácie a skúsenosti z ich riešenia, hľadať alternatívne stratégie a využívať primerané argumenty na zdôvodnenie.	Prepájať súvislosti medzi údajmi z rôznych reprezentácií a modelov, ilustrovať, predpovedať, porovnávať, analyzovať a interpretovať (primárne alebo sekundárne) štatistické dáta Využívať matematické poznatky, symbolické a formálne množinové operácie a vzťahy na riešenie úloh vyžadujúcich logické uvažovanie, formuláciu záverov, interpretáciu a argumentáciu Uvažovať o obmedzeniach použitia matematických reprezentácií, používať prevažne symbolické reprezentácie a vyberať vhodné matematické nástroje (vrátane digitálnych) na riešenie problémov.		Pokročilé nástroje na prácu s údajmi	Aktívne: údaj, hodnota, aritmetický priemer, medián, najmenšia (minimálna) a najväčšia (maximálna) hodnota, frekvenčná tabuľka/graf.						✓	
				Pasívne: štatistika, štatistický súbor, štatistická jednotka a znak, dáta, štatistický prieskum; absolútna a relatívna početnosť.						✓	
				Charakteristiky polohy (priemer, medián) a vzťahy medzi nimi a hodnotami v štatistickom súbore (neformálna úroveň); súvis priemernej absolútnej odchýlky s rozložením údajov v súbore.						✓	
				Vyhľadanie alebo doplnenie údajov v texte, tabuľke alebo diagrame; určovanie absolútnej a relatívnej početnosti; určovanie aritmetického priemeru, mediánu a rozhodovanie o vhodnosti ich použitia; výpočet priemernej absolútnej odchýlky a interpretácia jej významu ako charakteristiky súboru dát; tvorba frekvenčných tabuliek a grafov, aj využitím vhodného digitálneho nástroja; interpretácia získaných dát.						✓	
				Voľba vhodnej reprezentácie údajov a charakteristík na opis súboru údajov; porovnávanie rôznych znázornení dát (tabuľka, kruhový, stĺpcový a iné diagramy) daného súboru údajov.						✓	10
				Modelovanie vplyvu vlastností výberu na výsledky štatistických výskumov; zostavenie, vyhodnotenie a prezentovanie jednoduchých štatistických prieskumov a odôvodnenie voľby metódy a krokov; využívanie vhodných/dostupných digitálnych nástrojov na spracovanie údajov.						✓	
				Používanie jednoduchých pojmov matematickej štatistiky v komunikácii a argumentácii; diskutovanie, kritické posudzovanie a interpretovanie dostupných jednoduchých reprezentácií a vyhodnotenie údajov z bežného života; diskutovanie o reprezentatívnosti a veľkosti výberu na presnosť štatistického výskumu.						✓	

	Skúmať zložitejšie planimetrické situácie, uvažovať o vlastnostiach rovinných útvarov, využívať polohové aj metrické vlastnosti útvarov pri riešení geometrických problémov, systematizovať planimetrické poznatky a využiť skúsenosti z postupu riešenia jednoduchých geometrických úloh pri riešení praktických problémov **Využívať matematické poznatky, symbolické a formálne množinové operácie a vzťahy na riešenie úloh vyžadujúcich logické uvažovanie, formuláciu záverov, interpretáciu a argumentáciu** **Uvažovať o obmedzeniach použitia matematických reprezentácií, používať prevažne symbolické reprezentácie a vyberať vhodné matematické nástroje (vrátane digitálnych) na riešenie problémov.**		**Rovinné geometrické útvary, vlastnosti a vzťahy**	Aktívne: rovnobežné a rôznobežné priamky, uhol, ramená uhla, vrchol uhla; priamy, pravý, ostrý, tupý, uhol väčší ako priamy; os uhla; vrcholový, susedný, striedavý a súhlasný uhol, vnútorný a vonkajší uhol mnohouholníka.	✓	**26**							
				Identifikácia súhlasných a striedavých uhlov a ich využitie pri riešení geometrických úloh; konštrukcia uhla; súčet vnútorných uhlov v trojuholníku; konštrukcie trojuholníka s využitím množín bodov danej vlastnosti, zdôvodnenie a využitie trojuholníkovej nerovnosti; vzťah medzi vnútorným a vonkajším uhlom v trojuholníku, vlastnosti súhlasných a striedavých uhlov; vlastnosti a vzťahy významných prvkov v trojuholníku; trojuholníková nerovnosť.	✓							
				Aktívne: trojuholník (vrcholy, strany), pravouhlý, ostrouhlý a tupouhlý trojuholník; rovnostranný, rovnoramenný, rôznostranný trojuholník; základňa a ramená rovnoramenného trojuholníka, odvesny a prepona pravouhlého trojuholníka, trojuholníková nerovnosť.	✓	**14**						
				Konštrukcie trojuholníka s využitím množín bodov danej vlastnosti, zdôvodnenie a využitie trojuholníkovej nerovnosti; konštrukcia kružnice, určovanie vzdialenosti stredu od tetivy, objavenie postupu konštrukcie a konštrukcia dotyčnice ku kružnici; vzťah polomeru a priemeru, stredový uhol; rozhodovanie o vzájomných polohách priamky a kružnice a ich konštrukcia; identifikácia kružnicového oblúka a výseku prislúchajúcich stredovému uhlu, vyznačenie kruhového odseku; riešenie polohových a metrických konštrukčných úloh s využitím množín bodov danej vlastnosti	✓							
				Aktívne: významné prvky trojuholníka (výška, päta výšky, ťažnica, ťažisko, priesečník výšok); kružnica a kruh (stred, polomer, priemer), kružnicový oblúk, dotyčnica.			✓	**27**				
				Modelovanie a konštrukcia výšok a ťažníc a osí strán a objavenie, že každá trojica sa pretína v jednom bode (ortocentrum, ťažisko); objav vlastnosti priesečníka osí strán (stred opísanej kružnice); skúmanie možných polôh ťažiska, ortocentra a stredu opísanej kružnice pomocou dynamickej geometrie; ťažnica a vzdialenosť ťažiska od strany a vrcholu (deliaci pomer); konštrukcie trojuholníka s využitím množín bodov danej vlastnosti; riešenie polohových a metrických konštrukčných úloh s využitím množín bodov danej vlastnosti			✓					
				Aktívne: kružnica a kruh (stred, polomer, priemer), kružnicový oblúk, dotyčnica.			✓	**14**				
				Pasívne: medzikružie, kruhový odsek a výsek, tetiva; sečnica, nesečnica.			✓					
				Konštrukcia kružnice, určovanie vzdialenosti stredu od tetivy, objavenie postupu konštrukcie a konštrukcia dotyčnice ku kružnici; vzťah polomeru a priemeru, stredový uhol; rozhodovanie o vzájomných polohách priamky a kružnice a ich konštrukcia; identifikácia kružnicového oblúka a výseku prislúchajúcich stredovému uhlu, vyznačenie kruhového odseku; riešenie polohových a metrických konštrukčných úloh s využitím množín bodov danej vlastnosti			✓					
				Aktívne: štvoruholník, rovnobežník, pravouholník (štvorec, obdĺžnik), kosoštvorec, kosodĺžnik, lichobežník (pravouhlý, rovnoramenný, všeobecný), základňa, rameno, výška lichobežníka; mnohouholník; pravidelný šesťuholník, pravidelný osemuholník.					✓	**20**		
				Vzájomné polohy útvarov; súčet vnútorných uhlov v štvoruholníku; vlastnosti štvoruholníkov a ich klasifikácia podľa počtu a dĺžky strán, veľkosti vnútorných uhlov, vlastností uhlopriečok a ich priesečníkov; Konštrukcia štvoruholníkov; konštrukcia výšok a ďalších významných prvkov v štvoruholníku, konštrukcia pravidelného šesťuholníka.					✓			
				Opisovanie, pomenovanie a charakteristika významných prvkov a vlastností rovinných útvarov, triedenie rovinných útvarov podľa vlastností, práca s modelmi a nemodelmi útvarov, hľadanie príkladov a protipríkladov geometrických situácií; rozhodovanie o vzájomných polohách priamok;	✓		✓		✓			
				Tvorba a využívanie reprezentácie modelov a nemodelov rovinných útvarov (napr. pomocou štvorcovej, trojuholníkovej alebo inej siete, konštruovaním pomocou rysovacích alebo softvérových nástrojov) podľa daných vlastností v rôznych polohách a veľkostiach; hľadanie útvarov so zadanými vlastnosťami pomocou náčrtov.	✓		✓		✓			

Využívať polohové a metrické vlastnosti geometrických útvarov na riešenie zložitejších geometrických aj praktických úloh s využitím množín bodov s danou vlastnosťou.		Geometria		Používanie skúseností a poznatkov o rovinných útvaroch pri návrhu stratégií a riešení polohových a metrických geometrických úloh v matematickom aj aplikačnom kontexte; modelovanie reálnych problémov planimetrického charakteru pomocou geometrických nástrojov a algoritmov, využívanie nástrojov na realizáciu riešenia geometrického problému, interpretovanie a využívanie výsledkov v reálnych súvislostiach; využívanie polohových a metrických vlastností útvarov pri riešení konštrukčných úloh.	✓		✓		✓			
				Používanie terminológie rovinnej geometrie, diskutovanie o polohových aj metrických vlastnostiach rovinných útvarov; diskutovanie a argumentovanie o podmienkach existencie geometrických útvarov, diskusia o výbere vlastností, ktoré definujú zvolený útvar, slovné opisovanie a formálne zapisovanie postupu geometrickej konštrukcie a zdôvodnenie riešenia primeranou argumentáciou o vzťahoch medzi významnými prvkami útvarov a využitím množín bodov so spoločnou vlastnosťou.	✓		✓		✓			
	Uvažovať a diskutovať o geometrických útvaroch v priestore, o ich významných prvkoch a vlastnostiach, objavovať vzťahy medzi nimi a riešiť jednoduché stereometrické problémy Využívať matematické poznatky, symbolické a formálne množinové operácie a vzťahy na riešenie úloh vyžadujúcich logické uvažovanie, formuláciu záverov, interpretáciu a argumentáciu Uvažovať o obmedzeniach použitia matematických reprezentácií, používať prevažne symbolické reprezentácie a vyberať vhodné matematické nástroje (vrátane digitálnych) na riešenie problémov.		Priestorové geometrické útvary, vlastnosti a vzťahy	Aktívne: kocka, kváder, vrchol, hrana, stena, výška telesa, stenová a telesová uhlopriečka; podstava, plášť, sieť telesa; pohľad spredu, zhora a zboku.			✓					
				Pasívne: teleso (jednoduché a zložené)			✓					
				Aktívne: hranol, vrchol, hrana, stena, výška telesa, stenová a telesová uhlopriečka; podstava, plášť, sieť telesa; pohľad spredu, zhora a zboku.					✓			
				Pasívne: hranol (kolmý, pravidelný, n-boký)					✓			
				Aktívne: ihlan, vrchol, hrana, stena, výška telesa, stenová a telesová uhlopriečka; valec, kužeľ, guľa (stred, polomer, priemer), podstava, plášť, sieť telesa; pohľad spredu, zhora a zboku.							✓	
				Pasívne: ihlan (pravidelný, n-boký), guľová plocha; nárys, pôdorys a bokorys.							✓	
				Hierarchické a inkluzívne vzťahy medzi priestorovými útvarmi; vzťahy medzi počtom vrcholov, stien a hrán pravidelných telies.			✓		✓		✓	
				Určovanie a triedenie jednoduchých telies na základe ich vlastností, určovanie kritérií triedenia; objavovanie hierarchických a inkluzívnych vzťahov medzi priestorovými útvarmi; zaznamenávanie a tvorba modelov jednoduchých telies a stavieb z telies (voľné rovnobežné premietanie, nárys, pôdorys a bokorys, siete telies); tvorba telies z kociek a kvádrov podľa záznamu alebo slovného opisu; identifikácia a znázorňovanie viditeľných a neviditeľných hrán v pohľade; objavovanie vzťahov medzi počtom vrcholov, stien a hrán pravidelných telies; identifikácia a konštrukcia siete telies, modelovanie sietí kocky využitím dĺžky siete; určovanie a tvorba pohľadov na jednoduché a zložené telesá.			✓	10	✓	15	✓	25
				Tvorba a používanie rôznych reprezentácií (predmetné modely a záznamy) jednoduchých telies na skúmanie ich významných prvkov a vlastností; tvorba modelov sietí jednoduchých telies pomocou konštrukčných nástrojov alebo softvéru; tvorba a používanie modelov zložených telies a stavieb z telies.			✓		✓		✓	
				Riešenie úloh súvisiacich s rozvíjaním priestorovej predstavivosti a problémové úlohy o vzťahoch medzi dvojrozmernými a trojrozmernými útvarmi, medzi jednoduchými a zloženými telesami.			✓		✓		✓	
				Aktívne opisovanie, pomenovanie a zaznamenanie jednoduchých a zložených telies v rôznych veľkostiach a polohách; komunikovanie o vlastnostiach telies a ich významných prvkoch; interpretovanie rôznych záznamov telies a ich zdôvodnenie, identifikovanie chyby a navrhovanie jej korekcie.			✓		✓		✓	
Konceptualizovať a zovšeobecňovať matematické situácie a skúsenosti z ich riešenia, hľadať alternatívne stratégie a	Navrhovať a aplikovať postupy merania a určovania miery rovinných a priestorových útvarov, zovšeobecňovať ich,			Aktívne: veľkosť uhla, uhlomer; stupeň, minúta; obvod, jednotky dĺžky; obsah, jednotky obsahu (mm2, cm2, dm2, m2, km2, a, ha)	✓							
				Pasívne: výmera.								
				Aktívne: povrch a objem telies (kocka, kváder); jednotky povrchu (mm^2, cm^2, dm^2, m^2, km^2), jednotky objemu (mm^3, cm^3, dm^3, m^3, cl, ml, dl, l, hl); jednotky hmotnosti (g, dg, kg, t); číslo pí (π).			✓					
				Aktívne: povrch a objem telies (ihlan, valec)							✓	
				Vzťah medzi vrcholovými uhlami a susednými uhlami; vzťah medzi stupňami a minútami; vzťahy medzi jednotkami dĺžky a ich premeny; vzťahy medzi jednotkami obsahu a ich premeny; vzťah súčtu vnútorných uhlov trojuholníka a štvoruholníka;	✓							

využívať primerané argumenty na zdôvodnenie.	symbolicky vyjadrovať metrické závislosti, riešiť aplikačné úlohy na určenie miery útvarov a diskutovať o ich využití v každodennom živote a rôznych profesiách Využívať matematické poznatky, symbolické a formálne množinové operácie a vzťahy na riešenie úloh vyžadujúcich logické uvažovanie, formuláciu záverov, interpretáciu a argumentáciu Uvažovať o obmedzeniach použitia matematických reprezentácií, používať prevažne symbolické reprezentácie a vyberať vhodné matematické nástroje (vrátane digitálnych) na riešenie problémov.		Pokročilé postupy merania a určovania miery	Vzťahy medzi jednotkami povrchu a ich premeny; vzťahy medzi jednotkami objemu a ich premeny ($1l = 1\ dm^3$); vzťahy medzi jednotkami hmotnosti; vzťah medzi priemerom a polomerom kruhu/kružnice; vzťah medzi obvodom kruhu a jeho priemerom (odhady a približné hodnoty čísla π a jeho geometrická interpretácia).		14	✓	10		15		20
				Pytagorova veta a jej význam, využitie Pytagorovej vety.							✓	
				Odhadovanie a určenie veľkosti daného uhla v stupňovej miere s presnosťou na stupne, konštrukcia uhla s danou veľkosťou; určenie súčtu a rozdielu veľkostí uhlov; určenie veľkosti susedného a vrcholového uhla k danému uhlu; prevody medzi stupňami a minútami a naopak; odvodenie a aplikovanie vzťahu o súčte veľkostí vnútorných uhlov v trojuholníku; výpočet veľkosti vnútorného alebo vonkajšieho uhla v trojuholníku.	✓							
				Odhad a výpočet obvodu útvarov (rovnobežník, trojuholník, lichobežník, pravidelný n-uholník, kruh, resp. dĺžka kružnice a kružnicového oblúka) úvahou a aplikovaním odvodených vzťahov; odhad a výpočet obsahu útvarov (rovnobežník, trojuholník, lichobežník, kruh, kruhový výsek, zložený útvar) úvahou a aplikovaním odvodených vzťahov; odhad a výpočet objemu a povrchu telies úvahou a aplikovaním odvodených vzťahov; premeny jednotiek hmotnosti a ich využitie v praxi.	✓		✓		✓		✓	
				Tvorba a používanie reprezentácií na vysvetlenie podstaty merania, odhadovanie a určovanie miery (štvorcová sieť, jednotkové kocky a pod.) útvarov; používanie vlastných a univerzálnych jednotiek, rozličné meracie nástroje (vrátane digitálnych) na meranie a určovanie miery útvarov; používanie manipulácie alebo vhodných grafických reprezentácií na objavenie vzťahu pre súčet vnútorných uhlov trojuholníka a štvoruholníka a vzťahu medzi vnútornými a vonkajšími uhlami trojuholníka.	✓		✓		✓		✓	
				Vytváranie a riešenie geometrických situácií zameraných na proces merania, riešenie primeraných aplikačných úloh na určenie miery rovinných a priestorových útvarov (veľkosť uhla, dĺžka úsečky, obvod, obsah, objem, povrch) aj s využitím premeny jednotiek; využívanie polohových a metrických vlastností útvarov pri riešení konštrukčných úloh.	✓		✓		✓		✓	
				Používanie správnej terminológie a symbolického jazyka v kontexte určovania miery rovinných a priestorových útvarov; slovné interpretovanie a vysvetľovanie vzťahov súvisiacich s mierou a jednotkami miery; diskutovanie o rôznych postupoch merania a ich presnosti, porovnávanie nameraných hodnôt s predbežným odhadom i výpočtom, argumentácia o dostatočnosti odhadu či potreby presného merania v praktických situáciách.	✓		✓		✓		✓	
	Konceptualizovať a zovšeobecňovať geometrické činnosti vedúce ku vzniku množín bodov s danou vlastnosťou a aplikovať ich pri riešení konštrukčných úloh v planimetrii Využívať matematické poznatky, symbolické a formálne množinové operácie a vzťahy na riešenie úloh vyžadujúcich logické uvažovanie, formuláciu záverov, interpretáciu a argumentáciu Uvažovať o obmedzeniach použitia matematických reprezentácií, používať prevažne symbolické reprezentácie a vyberať vhodné matematické nástroje (vrátane digitálnych) na riešenie problémov.		Skúmanie množín bodov v geometrii	Aktívne: os úsečky, os uhla, množina.	✓	3		5				
				Aktívne: Tálesova kružnica.			✓					
				Spoločná vlastnosť bodov ležiacich na významných množinách bodov v rovine (os úsečky, os uhla, dotyčnice ku kružnici, Tálesova kružnica).	✓		✓					
				Skúmanie a opis množín bodov s danou vlastnosťou (vrátane osi úsečky, osi uhla, Tálesovej kružnice); konštrukcia množín bodov s danou vlastnosťou (os úsečky, os uhla, Tálesova kružnica) pomocou rysovacích nástrojov alebo geometrického softvéru; konštrukcia vpísanej a opísanej kružnice trojuholníku; využitie Tálesovej kružnice pri konštrukcii trojuholníka a dotyčnice ku kružnici.	✓		✓					
				Voľba a aplikovanie vhodnej reprezentácie množiny bodov danej vlastnosti (pomocou náčrtu, pravítka a kružidla alebo geometrického softvéru).	✓		✓					
				Využívanie polohových a metrických vlastností útvarov pri riešení konštrukčných úloh; aplikovanie znalosti o množinách bodov pri hľadaní riešení komplexnejších matematických a praktických úloh využitím vhodných nástrojov.	✓		✓					
				Diskutovanie o množinách bodov s danou vlastnosťou a vysvetľovanie ich praktického významu; zovšeobecňovanie konštrukčných postupov na zostrojenie množín bodov s danou vlastnosťou; prepojenie geometrickej konštrukcie, jej slovného opisu a symbolického zápisu.	✓		✓					
				Aktívne: zhodné trojuholníky.			✓					
				Aktívne: osová a stredová súmernosť, stred súmernosti, os súmernosti, vzor a obraz; osovo a stredovo súmerné útvary.					✓			
				Aktívne: podobné trojuholníky, pomer/koeficient podobnosti.							✓	
				Pasívne: zhodnosť a podobnosť geometrických útvarov.			✓				✓	

	Uvažovať o zhodných a podobných zobrazeniach v rovine, o ich vlastnostiach a aplikovať ich pri riešení úloh v praktickom aj geometrickom kontexte **Využívať matematické poznatky, symbolické a formálne množinové operácie a vzťahy na riešenie úloh vyžadujúcich logické uvažovanie, formuláciu záverov, interpretáciu a argumentáciu** **Uvažovať o obmedzeniach použitia matematických reprezentácií, používať prevažne symbolické reprezentácie a vyberať vhodné matematické nástroje (vrátane digitálnych) na riešenie problémov** **.**		**Skúmanie zhodných a podobných zobrazení v rovine a ich vlastností**	Vzťah medzi súmernosťou a zhodnosťou geometrických útvarov; vety o zhodnosti trojuholníkov (sss, sus, usu). 			✓					
				Vety o podobnosti trojuholníkov (sss, sus, uu). 							✓	
				Zhodné zobrazenia – rozhodovanie o zhodnosti rovinných útvarov; objavovanie podmienok pre zhodnosť trojuholníkov na základe konštrukcie trojuholníka pri zadaní troch strán, dvoch strán a jedného uhla, dvoch uhlov a jednej strany (manipuláciou alebo použitím geometrického softvéru); rozhodovanie o zhodnosti dvoch trojuholníkov v rovine a aplikovanie viet o zhodnosti trojuholníkov v konštrukčných úlohách. 			✓					
				Identifikácia osovo a stredovo súmerných útvarov; určovanie vzorov a obrazov útvarov v osovej a stredovej súmernosti (bod, úsečka, trojuholník, štvoruholník, kružnica/kruh alebo iný jednoduchý útvar), určovanie stredu/osi v stredovej/osovej súmernosti; konštrukcia osovo a stredovo súmerného útvaru pomocou rysovacích alebo digitálnych nástrojov. 				**5**	✓	**10**		**10**
				Podobné zobrazenia – rozhodovanie o podobnosti útvarov, objavovanie podmienok pre podobnosť trojuholníkov na základe analógie s vetami o zhodnosti trojuholníkov; určovanie pomeru podobnosti dvoch podobných trojuholníkov; aplikovanie viet o podobnosti trojuholníkov pri riešení výpočtových a konštrukčných úloh; odhadovanie skutočných vzdialeností a výšok v teréne pomocou vlastnosti podobnosti trojuholníkov; určovanie skutočnej vzdialenosti využitím mierky mapy alebo skutočných rozmerov miestností/ predmetov podľa mierky plánu. 							✓	
				Využívanie a tvorba reprezentácie zhodných a podobných útvarov (napr. zrkadlo, tlačiareň, lupa, digitálny geometrický systém) a uvažovanie o ich obmedzeniach a výhodách. 			✓		✓		✓	
				Navrhovanie postupov riešenia praktických geometrických a konštrukčných úloh s využitím poznatkov o zhodných a podobných zobrazeniach; tvorenie mozaík (tesalácie, vyplňovanie roviny) s použitím zhodných zobrazení v rovine pomocou rysovacích alebo digitálnych nástrojov. 			✓		✓		✓	
				Zapisovanie a interpretovanie geometrických postupov vyžadujúcich využitie symetrií a škálovania (zväčšenie, zmenšenie); vysvetľovanie podstaty zhodnosti a podobnosti a zdôvodňovanie riešení súvisiacich so zhodnými a podobnými zobrazeniami; diskutovanie o jednoduchých pozorovaných vlastnostiach zhodných a podobných zobrazení. 			✓		✓		✓	
						165		**165**		**165**		**165**

Cieľ vzdelávania	Výkonový štandard			3.ročník počet hodín
Ciele 1.-8.	Diskutovať o digitálnych technológiách a o ich využití pri učení sa, doma a na zábavu.		Poučenie o bezpečnosti BOZP v PC učebni	1
	Prierez všetkými vš		koncoročné opakovanie	2
Programovanie				
1. Analýza problému				
1. cieľ: Analyzovať elementárne problémy a zoznamovať sa s elementárnou logikou.	Rozhodnúť sa o pravdivosti/nepravdivosti jednoduchého tvrdenia, vybrať prvky/možnosti podľa pravdivosti tvrdenia. Uvažovať o budúcom riešení.		Pravda – nepravda, platí – neplatí, áno/alebo/nie (neformálne).	3
		Procesy	Idea sekvencie príkazov, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia.	
		Činnosti	Navrhovanie riešenia, vyjadrenie plánu riešenia ako postupnosti krokov.	
		Činnosti	Riešenie problémov, v ktorých sa treba rozhodnúť o pravdivosti/nepravdivosti jednoduchého tvrdenia.	
		Činnosti	Riešenie problémov, v ktorých treba vybrať prvky/možnosti podľa pravdivosti tvrdenia.	
		Činnosti	Diskusia o budúcom riešení.	
2. Konštrukcie jazyka				
2. cieľ: Riešiť elementárne problémy programovaním postupnosti príkazov.	Riešiť problém priamym riadením vykonávateľa (napríklad robot, korytnačka). Vytvoriť program skladaním príkazov do postupnosti. Aplikovať elementárne pravidlá na riadenie vykonávateľa. Doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracovaný program.	Pojmy	Príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov.	5
		Vzťahy	Priamy príkaz – akcia vykonávateľa, ako súvisí príkaz/poradie príkazov a výsledok.	
		Procesy	Riadenie vykonávateľa v priamom režime, používať jazyk vykonávateľa, zostavenie a upravenie príkazu/príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov.	
		Činnosti	Riešenie problémov priamym riadením vykonávateľa (napríklad robot, korytnačka).	
		Činnosti	Vytvorenie programu skladaním príkazov do postupnosti.	
		Činnosti	Doplnenie, dokončenie, modifikovanie rozpracovaného programu.	
3. Interpretácia zápisu riešenia, hľadanie, opravovanie chýb				
3. cieľ: Na intuitívnej úrovni skúmať a hodnotiť riešenie.	Interpretovať program, simulovať činnosť vykonávateľa a krokovať riešenie s postupnosťou príkazov. Vyhľadať a opraviť chybu v zápise riešenia a vo výsledku po vykonaní postupnosti príkazov. Diskutovať o svojich riešeniach.	Vzťahy	Chyba ako zlý výsledok, chyba v postupnosti príkazov.	3
		Procesy	Krokovanie, rozpoznanie chyby.	
		Činnosti	Interpretovanie programu, simulovanie činnosti vykonávateľa a krokovanie riešenia s postupnosťou príkazov.	
		Činnosti	Vyhľadanie a oprava chyby v zápise riešenia a vo výsledku po vykonaní postupnosti príkazov.	
		Činnosti	Diskusia o vlastných riešeniach.	
Údaje				
1. Práca s údajmi rôznych typov				
4. cieľ: Zoznámiť sa s nástrojmi na prácu s textom a grafikou.	Použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov a textov. Nájsť, odhaliť a opraviť chyby pri úprave obrázkov a textov.	Pojmy	Oblasť, odsek.	4
		Vzťahy	Zvýraznenie textu, zarovnanie odseku, obrázok v texte.	
		Procesy	Kreslenie základných útvarov, nastavenia grafických parametrov, opravovanie textu.	
		Činnosti	Použitie konkrétnych nástrojov editora na tvorbu a úpravu obrázkov, textov.	
		Činnosti	Hľadanie, odhalenie a oprava chyby pri úprave obrázkov a textov.	
2. Údajové štruktúry				
5. cieľ: Zoznámiť sa s elementárnou lineárnou a tabuľkovou reprezentáciou údajov.	Orientovať sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávať a získavať informácie z jednoduchej štruktúry podľa zadaných kritérií. Organizovať informácie do štruktúr – podľa zadania vytvárať jednoduché štruktúry údajov, podľa konkrétnych jednoduchých pravidiel manipulovať so štruktúrami údajov.	Pojmy	Postupnosť, tabuľka, riadok, stĺpec.	4
		Vzťahy	Pozícia v postupnosti a v tabuľke.	
		Činnosti	Riešenie problémov, v ktorých treba vyhľadávať a získavať informácie z jednoduchej štruktúry podľa zadaných kritérií.	
		Činnosti	Vytváranie jednoduchých štruktúr údajov podľa zadania.	
		Činnosti	Manipulácia so štruktúrami údajov podľa konkrétnych jednoduchých pravidiel.	
Technológie				
1. Hardvér a softvér				
6. cieľ: Zoznámiť sa so základnou prácou s digitálnymi technológiami a aplikáciami.	Pracovať so základným hardvérom na používateľskej úrovni. Spustiť program/aplikáciu, ukončiť bežiacu aplikáciu. Prihlásiť sa a odhlásiť sa z programu/aplikácie.	Pojmy	Aplikácia, ikona, okno, pracovná plocha.	6
		Vzťahy	Ikona ako reprezentácia programu alebo dokumentu.	
		Procesy	Ovládanie programov pohybom, klikaním a ťahaním, zadávanie jednoduchých textov.	
		Činnosti	Práca so základným hardvérom na používateľskej úrovni (klávesnica, myš, obrazovka).	
		Činnosti	Spustenie aplikácie na pracovnej ploche, ukončenie bežiacej aplikácie.	
		Činnosti	Prihlásenie sa a odhlásenie sa z programu/aplikácie.	
2. Počítačové siete				
7. cieľ: Zoznámiť sa s digitálnym prostredím pre prácu s	Použiť nástroje na prezeranie webových stránok. Získať informácie z webových stránok. Vyhľadať a získať informáciu na zadaných stránkach internetu.	Pojmy	Webová stránka, prehliadač, vyhľadávač.	3
		Vzťahy	Adresa stránky identifikuje konkrétnu stránku a súvisí s jej obsahom a zobrazením, odkazy ako prepojenia na webové stránky, prehliadač ako nástroj na zobrazovanie webových stránok.	
		Procesy	Orientácia na webovej stránke, vyhľadávanie textov a obrázkov na zadaných stránkach, bezpečné správania sa na internete.	

webovými stránkami.	Diskutovať o výsledkoch vyhľadávania. Diskutovať o rizikách na internete.	Činnosti	Použitie webového prehliadača na prezeranie webových stránok a vyhľadanie a získanie informácie na zadaných stránkach internetu.	
		Činnosti	Diskusia o výsledkoch vyhľadávania.	
		Činnosti	Diskusia o rizikách na internete.	
3. Digitálna spoločnosť				
8. cieľ: Zoznámiť sa s vplyvom digitálnych technológií na spoločnosť.	Diskutovať o digitálnych technológiách a o ich využití pri učení sa, doma a na zábavu.	Vzťahy	Digitálne technológie okolo nás, digitálne technológie ako nástroje pre komunikáciu, digitálne technológie doma, v škole.	2
		Procesy	Používanie nástrojov na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie.	
		Činnosti	Diskusia o digitálnych technológiách a o ich využití pri učení sa, doma a na zábavu.	
				33

Cieľ vzdelávania	Výkonový štandard			počet hodín	
				4.ročník	5.ročník
Ciele 1.-8.	Diskutovať o digitálnych technológiách a o ich využití pri učení sa, doma a na zábavu.	Činnosti	Poučenie o bezpečnosti BOZP v PC učebni	1	1
	Prierez všetkými vš		vstupný a vyýstupný test	2	2
		Programovanie			
		1. Analýza problému			
1. cieľ: Analyzovať elementárne problémy a zoznamovať sa s elementárnou logikou.	Rozhodnúť sa o pravdivosti/nepravdivosti jednoduchého tvrdenia, vybrať prvky/možnosti podľa pravdivosti tvrdenia. Uvažovať o budúcom riešení.	Vzťahy	Platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne).	3	4
		Procesy	Krokovanie sekvencie a opakovania, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia.		
		Činnosti	Identifikovanie vzorov, ktoré sa dajú realizovať pomocou konštrukcie opakovania.		
		Činnosti	Rozhodovanie o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia (výroku), keď niečo platí – neplatí aj so spojkami a/alebo/nie (neformálne).		
		Činnosti	Vyberanie prvkov alebo možností podľa pravdivosti tvrdenia.		
		Činnosti	Uvažovanie o budúcich riešeniach.		
		2. Konštrukcie jazyka			
2. cieľ: Riešiť elementárne problémy programovaním postupnosti príkazov.	Riešiť problém priamym riadením vykonávateľa (napríklad robot, korytnačka). Vytvoriť program skladaním príkazov do postupnosti. Aplikovať elementárne pravidlá na riadenie vykonávateľa. Doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracovaný program.	Pojmy	Príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov, opakovanie, počet opakovaní, telo cyklu.	5	7
		Vzťahy	Zápis postupnosti príkazov a cyklu v jazyku ako návod pre vykonávateľa, ako súvisí počet opakovaní s výsledkom.		
		Procesy	Zostavovanie a úprava programu v jazyku vykonávateľa, spustenie programu.		
		Činnosti	Vytváranie programu skladaním príkazov aj s parametrami príkazu do postupnosti.		
		Činnosti	Vytváranie programu, ktorý vyžaduje známy počet opakovaní.		
		Činnosti	Zapisovanie postupnosti príkazov a cyklu v jazyku ako návod pre vykonávateľa.		
		Činnosti	Diskusia o tom, ako súvisí počet opakovaní a telo cyklu s výsledkom rozpracovaného programu.		
		Činnosti	Zostavovanie a úprava (doplňanie, dokončovanie, modifikovanie) programu v jazyku vykonávateľa.		
		Činnosti	Spustenie programu.		
		3. Interpretácia zápisu riešenia, hľadanie, opravovanie chýb			
3. cieľ: Na intuitívnej úrovni skúmať a hodnotiť riešenie.	Interpretovať program, simulovať činnosť vykonávateľa a krokovať riešenie s postupnosťou príkazov. Vyhľadať a opraviť chybu v zápise riešenia a vo výsledku po vykonaní postupnosti príkazov. Diskutovať o svojich riešeniach.	Vzťahy	Jazyk – vykonanie programu, chyba ako nesprávny zápis programu, chyba ako nesprávny výsledok, chyba v postupnosti príkazov a v cykle.	3	3
		Procesy	Krokovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe, hľadanie chyby.		
		Činnosti	Interpretovanie programu, simulovanie činnosti vykonávateľa a krokovanie riešenia s postupnosťou príkazov a s cyklami.		
		Činnosti	Analyzovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe.		
		Činnosti	Rozpoznávanie, že program pracuje nesprávne, hľadanie chyby vo vlastnom nesprávne pracujúcom programe a jej opravovanie.		
		Činnosti	Diskusia o svojich vlastných riešeniach a návrh vylepšenia.		
		Údaje			
		1. Práca s údajmi rôznych typov			
4. cieľ: Zoznámiť sa s nástrojmi na prácu s textom, grafikou, prezentáciami, zvukom a videom.	Použiť konkrétne nástroje na tvorbu a úpravu obrázkov, animácií, textov, príbehov a prezentácií, na spúšťanie zvukov a videa. Hľadať, odhaľovať a opraviť chyby pri úprave obrázkov, animácií, textov a prezentácií. Kombinovať grafiku rôznych typov a z rôznych zdrojov. Voliť vhodný nástroj na prácu s textom. Skúmať nové nástroje v konkrétnom editore.	Pojmy	Schránka, oblasť, animácia, pozadie, snímka, prezentácia, odrážky, číslovanie.	4	4
		Vzťahy	Obrázok v rastri alebo ako vektorová grafika, animácia ako postupnosť obrázkov, poradie snímok v príbehu a prezentácii.		
		Procesy	Používanie nástrojov na kreslenie, prácu s textom, vytváranie animácií, príbehov a prezentácií, prehrávanie zvuku a videa.		
		Činnosti	Používanie konkrétneho nástroja na tvorbu a úpravu obrázkov, animácií, textov, príbehov a prezentácií, na spúšťanie zvukov a videa.		
		Činnosti	Hľadanie, odhaľovanie a oprava chýb pri úprave obrázkov, animácií, textov a prezentácií.		
		Činnosti	Kombinovanie grafiky rôznych typov a z rôznych zdrojov, používanie schránky, oblasti.		
		Činnosti	Voľba vhodného nástroja na úpravu animácie, pozadia, snímky, prezentácie, odrážok, číslovania.		
		Činnosti	Používanie nástrojov na vyhľadanie a nahradenie textu.		
		Činnosti	Skúmanie nových nástrojov v konkrétnom editore.		
		Činnosti	Diskusia o vlastnostiach obrázka v rastri alebo ako vektorovej grafiky, o animácii ako postupnosti obrázkov, o poradí snímok v príbehu a prezentácii.		
		2. Informácie			
5. cieľ: Získavať, vyhľadávať a spracovávať informácie rôznych typov.	Vyhľadávať a získavať informácie v informačnom systéme a databáze. Získavať informácie rôznych typov pomocou konkrétnych nástrojov. Vyberať vhodné nástroje na spracovanie informácií.	Vzťahy	Vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk).	4	2
		Činnosti	Vyhľadávanie a získavanie informácií v informačnom systéme a databáze.		
		Činnosti	Získavanie informácií rôznych typov (grafika, text, zvuk, čísla) pomocou konkrétnych nástrojov.		
		Činnosti	Výber vhodných nástrojov na spracovanie informácií.		
		Činnosti	Zašifrovanie a rozšifrovanie textu podľa jednoduchých pravidiel (rôzna reprezentácia znakov a slov).		
		3. Údajové štruktúry			
	Orientovať sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávať a získať	Pojmy	Postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka), riadok, stĺpec, bunka, adresa bunky.		
		Vzťahy	Poradie objektov a ich pozícia v postupnosti, adresa bunky ako pozícia objektov (bunky) v tabuľke.		
		Procesy	Práca s grafovými štruktúrami a stromovými štruktúrami, navigácia v štruktúre.		

6. cieľ: Spoznať elementárne princípy a koncepty informatiky, vrátane reprezentácie údajov v tabuľkách, stromoch a grafoch.	Orientovať sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávať a získať informácie zo štruktúry podľa zadaných kritérií. Organizovať informácie do štruktúr – vytvárať a manipulovať so štruktúrami, ktoré obsahujú údaje a jednoduché vzťahy. Interpretovať údaje zo štruktúr – vyvodiť existujúce vzťahy zo zadaných údajov v štruktúre, prerozprávať informácie uložené v štruktúre vlastnými slovami. Používať konkrétne nástroje na prácu s rôznymi štruktúrami.	Činnosti	Organizovanie informácií do štruktúr, ako sú postupnosti, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka), stromy, grafy (v zmysle rodostrom a jednoduché mapy) – vytváranie a manipulácia so štruktúrami, ktoré obsahujú údaje a jednoduché vzťahy.	5	4
		Činnosti	Orientovanie sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávanie a získavanie informácií zo štruktúry podľa zadaných kritérií.		
		Činnosti	Interpretovanie údajov zo štruktúry – vyvodenie existujúcich vzťahov zo zadaných údajov v štruktúre (napríklad vplyv poradia objektov a ich pozície v postupnosti), prerozprávanie informácie uloženej v štruktúre vlastnými slovami.		
		Činnosti	Používanie konkrétnych nástrojov na prácu s tabuľkami (práca s riadkom, stĺpcom, bunkou, adresou bunky ako pozíciou objektu v tabuľke), stromami a grafmi (napríklad pojmové mapy).		
			Technológie		
			1. Hardvér a softvér		
7. cieľ: Zoznámiť sa s prácou s počítačom, zariadeniami, súbormi, priečinkami a aplikáciami.	Pracovať so základnými vstupnými a výstupnými zariadeniami. Ukladať produkt do súboru. Otvoriť rozpracovaný produkt zo súboru. Orientovať sa v konkrétnej štruktúre priečinkov. Spustiť program/aplikáciu a otvoriť v nej dokument. Použiť rôzny aplikačný softvér, ktorý je primeraný veku.	Pojmy	Súbor, priečinok.	4	4
		Vzťahy	Vstupné a výstupné zariadenie ako nástroj na komunikáciu s počítačom, rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií.		
		Procesy	Vytvorenie, ukladanie dokumentov, používanie školského vzdelávacieho softvéru, práca s digitálnou učebnicou a encyklopédiou.		
		Činnosti	Práca so základnými vstupnými a výstupnými zariadeniami ako nástrojmi na komunikáciu s počítačom.		
		Činnosti	Ukladanie produktov a dokumentov s informáciami rôznych typov do súboru v danom priečinku.		
		Činnosti	Otvorenie rozpracovaného produktu alebo dokumentu zo súboru.		
		Činnosti	Orientovanie sa v konkrétnej štruktúre priečinkov.		
		Činnosti	Spustenie programu/aplikácie a otvorenie dokumentu v nej.		
		Činnosti	Používanie rôzneho aplikačného softvéru (napríklad školského vzdelávacieho softvéru, digitálnej učebnice, encyklopédie), ktorý je primeraný veku.		
			2. Počítačové siete		
8. cieľ: Zoznámiť sa s vyhľadávaním a získavaním informácií v počítačovej sieti.	Získavať informácie z webových stránok a použiť ich vo svojich produktoch. Vyhľadávať rôzne typy informácií na webe. Diskutovať o výsledkoch vyhľadávania (či spĺňajú naše očakávania). Diskutovať o rizikách na internete.	Pojmy	Vyhľadávač.	3	3
		Vzťahy	Text a hypertext ako súčasť dokumentov na internete a v encyklopédiách, riziká na internete.		
		Procesy	Vyhľadávanie textov, stránok, obrázkov, videa, spoznávanie bezpečného a etického správania na internete.		
		Činnosti	Vyhľadávanie informácií rôznych typov (textov, stránok, obrázkov, videa) na webe.		
		Činnosti	Získavanie informácií z webových stránok a ich používanie vo svojich produktoch.		
		Činnosti	Diskusia o texte a hypertexte ako súčasti dokumentov na internete a v encyklopédiách.		
		Činnosti	Diskusia o výsledkoch vyhľadávania (či spĺňajú očakávania).		
		Činnosti	Diskusia o rizikách a etickom správaní na internete.		
			3. Digitálna spoločnosť		
9. cieľ: Bezpečne sa pohybovať v digitálnom prostredí.	Diskutovať o počítačovej kriminalite. Diskutovať o etickom používaní digitálnych produktov. Diskutovať o nebezpečných aplikáciách. Diskutovať o využití konkrétnych nástrojov digitálnych technológií pri učení sa iných predmetov.	Vzťahy	Dôveryhodnosť získaných informácií, softvér ako výsledok niekoho práce, vírus ako škodlivý softvér, špehovanie ako nepovolená aktivita softvéru alebo webových stránok, digitálne technológie ako nástroje pre výpočet, komunikáciu, modelovanie.	2	2
		Procesy	Budovanie korektného postoja k používaniu digitálnych diel, používanie nástrojov na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie.		
		Činnosti	Diskusia o počítačovej kriminalite, dôveryhodnosti získaných informácií.		
		Činnosti	Diskusia o etickom používaní digitálnych produktov a budovanie korektného postoja k používaniu digitálnych diel (aj softvéru ako výsledku niekoho práce), používanie nástrojov na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie.		
		Činnosti	Diskusia o nebezpečných aplikáciách, víruse ako škodlivom softvéri, špehovaní ako nepovolenej aktivite softvéru alebo webových stránok.		
		Činnosti	Diskusia o využití konkrétnych nástrojov digitálnych technológií ako nástrojov pre výpočet, komunikáciu, modelovanie a pri učení sa iných predmetov.		
				33	**33**

Cieľ vzdelávania	Výkonový štandard			počet hodín						
				6.ročník		7.ročník		8.ročník		9.ročník IT
				6.ročník	6.ročník IT	7.ročník	7.ročník IT	8.ročník	8.ročník IT	9.ročník IT
Ciele 1.-8.	Diskutovať o digitálnych technológiách a o ich využití pri učení sa, doma a na zábavu.		Poučenie o bezpečnosti BOZP v PC učebni	1	1	1	1	1	1	1
	Prierez všetkými vš			2	2	2	2	2	2	2
		Programovanie								
		1. Analýza problému								
1. cieľ: Analyzovať problémy a rozvíjať abstrakciu a logiku.	Identifikovať údaje, ktoré si treba zapamätať. Rozpoznať miesta, kde sa treba rozhodovať, opakovať činnosť. Vlastnými slovami sformulovať plán budúceho riešenia. Rozhodnúť sa o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia/výroku, uviesť kontra príklad, keď niečo neplatí, nefunguje.	Vzťahy	Aký informatický problém je v zadaní úlohy, platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne), premenná ako označenie.	3	10	5	11	7	12	15
		Procesy	Idea sekvencie, opakovania, vetvenia, jednoduchej manipulácie s údajmi, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia.							
		Činnosti	Identifikovanie údajov, ktoré si treba zapamätať, rozpoznávanie miest, kde sa treba rozhodovať, opakovať činnosť.							
		Činnosti	Formulovanie plánu riešenia a jeho vyjadrenie vlastnými slovami s využitím sekvencie, opakovania, vetvenia a jednoduchej manipulácie s údajmi.							
		Činnosti	Rozhodovanie o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia/výroku s príkladmi a kontra-príkladmi, keď niečo platí – neplatí, funguje – nefunguje aj so spojkami a/alebo/nie (neformálne).							
		Činnosti	Uvažovanie o budúcich riešeniach.							
		2. Konštrukcie jazyka								
2. cieľ: Riešiť elementárne problémy programovaním s využitím jednoduchých premenných, postupnosti príkazov, cyklov s konkrétnym počtom opakovaní a vetvením.	Vytvoriť program, v ktorom si treba zapamätať neštruktúrované hodnoty a neskôr ich jednoducho použiť. Vytvoriť program, ktorý vyžaduje daný známy počet opakovaní. Vytvoriť program, ktorý vyžaduje vetvenie s jednoduchou podmienkou. Vytvoriť program, ktorý reaguje na vstup. Vytvoriť program, ktorý obsahuje podprogramy. Doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracovaný program.	Pojmy	Premenná, parameter príkazu, postupnosť príkazov, opakovanie, vetvenie, podmienka, podprogram.	5	10	9	15	13	12	15
		Vzťahy	Vstup – program – výsledok, konštrukcie jazyka: postupnosť príkazov, cyklus, podmienený príkaz, pomenovaná postupnosť príkazov, pravidlá jazyka pre použitie premennej, prostriedky jazyka pre: získanie vstupu, spracovanie vstupu a zobrazenie výstupu.							
		Procesy	Zostavovanie programu v jazyku vykonávateľa, spustenie programu, zostavenie a úprava príkazov, čakanie na neznámy vstup – vykonanie akcie – výstup, následný efekt.							
		Činnosti	Vytváranie programov, v ktorých si treba pomocou premennej zapamätať neštruktúrované hodnoty a neskôr ich jednoducho použiť.							
		Činnosti	Vytváranie programov, v ktorých sa vyžaduje daný známy počet opakovaní.							
		Činnosti	Vytváranie programov, v ktorých sa vyžaduje vetvenie s jednoduchou podmienkou.							
		Činnosti	Vytváranie programov, ktoré reagujú na vstup.							
		Činnosti	Používanie premennej, parametrov príkazu, postupnosti príkazov, podprogramu, konštrukcie opakovania a vetvenia podľa podmienky.							
		Činnosti	Zostavovanie programu v jazyku vykonávateľa, spustenie programu, zostavenie a úprava príkazov, čakanie na neznámy vstup – vykonanie akcie – výstup, následný efekt.							
		Činnosti	Dopĺňanie, dokončovanie a modifikovanie rozpracovaných programov.							
		3. Interpretácia zápisu riešenia, hľadanie, opravovanie chýb								
3. cieľ: Skúmať a posudzovať správnosť riešenia, riešiteľnosť úlohy a opravovať chyby.	Hľadať chybu vo vlastnom nesprávne pracujúcom programe a opraviť ju. Navrhnúť vylepšenie. Diskutovať o riešiteľnosti úlohy.	Vzťahy	Jazyk – vykonanie programu, chyba pri realizácii (logická chyba), chyba v zápise (syntaktická chyba), chyba v postupnosti príkazov s premennými, cyklom a vetvením.	3	10	4	9	3	12	16
		Procesy	Krokovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe, hľadanie chyby.							
		Činnosti	Interpretovanie programu, simulovanie činnosti vykonávateľa a krokovanie riešenia s premennými, cyklami a vetvením.							
		Činnosti	Analyzovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe.							
		Činnosti	Hľadanie rôznych typov chýb (syntaktická chyba v zápise, logická chyba pri realizácii programu), vo vlastnom nesprávne pracujúcom programe a jej opravovanie.							
		Činnosti	Diskusia a návrh vylepšení riešenia.							
		Činnosti	Diskusia o tom, či má úloha riešenie.							
		Údaje								
		1. Práca s údajmi rôznych typov								
4. cieľ: Pomocou vhodných nástrojov spracovať a kombinovať údaje rôznych typov.	Digitalizovať grafickú informáciu. Zvoliť vhodný formát súboru pre uloženie obrázkov rôznych typov. Použiť nástroje editora na tvorbu a úpravu prezentácií. Použiť konkrétne nástroje editora na skombinovanie videa, zvuku a textu.	Pojmy	Odrážky a číslovanie, časová os.	4	0	4	4	4	4	0
		Vzťahy	Obrázok v rastri alebo vo vektorovom tvare, formáty súborov a ich vzťah k uloženému obrázku, obrázok ako súčasť textu, neformátovaný a formátovaný text, video ako postupnosť klipov, efektov, prechodov.							
		Procesy	Vkladanie tabuľky do textu, manipulácia s poradím snímok, vloženie prepojenia, strihanie videa.							
		Činnosti	Digitalizácia grafickej informácie, voľba vhodného súborového formátu pre uloženie obrázkov rôznych typov.							
		Činnosti	Porovnávanie rastrových a vektorových obrázkov s ohľadom na ich vlastnosti, možnosti úprav, formáty súborov.							
		Činnosti	Posudzovanie vplyvu formátovacích nástrojov a skrytých znakov na výsledný text a operácie s textom.							
		Činnosti	Práca s obrázkom ako súčasťou textu.							
		Činnosti	Používanie nástrojov editora na tvorbu a úpravu prezentácií, na skombinovanie videa, zvuku a textu.							
		Činnosti	Vkladanie tabuľky do textu, manipulácia s poradím snímok, vloženie prepojenia, strihanie videa.							
		2. Informácie								
5. cieľ: Zoznámiť sa digitálnou	Voliť vhodnú reprezentáciu reálnej informácie. Zakódovať informáciu podľa pokynov do konkrétnej reprezentácie. Dekódovať informáciu z jednoduchých reprezentácií.	Pojmy	Textová informácia, grafická informácia.							
		Vzťahy	Vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk), text a hypertext (napríklad na internete, v encyklopédii), možnosť vyhľadávať reťazce (napríklad dá sa v texte, a nie v grafike).							
		Činnosti	Voľba vhodnej reprezentácie reálnej informácie.							
		Činnosti	Zakódovanie informácie podľa pokynov do konkrétnej reprezentácie.							
		Činnosti	Dekódovanie informácie z jednoduchých reprezentácií.							

reprezentáciou informácií rôznych typov.	Vyhľadať a získať informácie v informačnom systéme a databáze (knižnica, el. obchod, rezervácie lístkov...). Získať informácie rôznych typov pomocou konkrétnych nástrojov (napríklad zoskenovaním, odfotením, nahraním zvuku, videa,...).	Činnosti	Vyhľadávanie a získavanie informácie v informačnom systéme a databáze (knižnica, el. obchod, rezervácie lístkov..).	4	0	6	0	4	0	0
		Činnosti	Získavanie informácií rôznych typov pomocou konkrétnych nástrojov (napríklad zoskenovaním, odfotením, nahraním zvuku, videa,..).							
		Činnosti	Analyzovanie vlastností a vzťahov medzi jednotlivými typmi informácií – napríklad grafika, text, čísla, zvuk, resp. text a hypertext (napríklad na internete, v encyklopédii), analyzovanie možností vyhľadávať reťazce (napríklad dá sa v texte, a nie v grafike).							
			3. Údajové štruktúry							
6. cieľ: Spoznať princípy a koncepty informatiky, vrátane reprezentácie a spracovania údajov v tabuľkách, stromoch a grafoch.	Organizovať informácie do štruktúr. Interpretovať údaje zo štruktúr. Použiť konkrétne nástroje na prácu s tabuľkami. Zvoliť a používať funkcie pre jednoduché výpočty.	Pojmy	Postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka).	5	0	3	0	1	0	0
		Vzťahy	Adresa bunky ako pozícia bunky v tabuľke, bunky a typy údajov (číslo, text), bunky so vzorcami.							
		Procesy	Práca s grafovými a stromovými štruktúrami, upravovanie údajov a jednoduché výpočty v tabuľke.							
		Činnosti	Organizovanie informácií do štruktúr, interpretovanie údajov zo štruktúr, ako sú postupnosti, tabuľky (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka).							
		Činnosti	Používanie konkrétnych nástrojov na prácu s tabuľkami.							
		Činnosti	Práca s grafovými a stromovými štruktúrami, upravovanie údajov a jednoduché výpočty v tabuľke.							
		Činnosti	Vytváranie a používanie buniek so vzorcami pre rôzne typy údajov (číslo, text) a funkciami pre jednoduché výpočty v tabuľke aj s adresou ako pozíciou bunky.							
			Technológie							
			1. Hardvér a softvér							
7. cieľ: Pracovať s počítačom, zariadeniami, štruktúrou priečinkov a aplikáciami.	Pracovať s pamäťovými a prídavnými zariadeniami: prenášať, ukladať, kopírovať informácie. Rozlíšiť vstupné a výstupné zariadenia. Navrhnúť štruktúru priečinkov. Preorganizovať súbory do danej štruktúry priečinkov. Zistiť parametre súborov, priečinkov. Preniesť informácie medzi spustenými aplikáciami pomocou schránky.	Pojmy	Program, procesor, pamäť.	4	0	2	0	4	0	0
		Vzťahy	Rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií, cesta k súboru a priečinku, operačný systém a aplikácia ako softvér, zariadenia na digitalizáciu údajov, rozdiel medzi hardvérom a softvérom.							
		Procesy	Nastavenie zvuku, pracovnej plochy a klávesnice, používanie nástrojov na simulovanie, modelovanie.							
		Činnosti	Práca s pamäťovými a prídavnými zariadeniami: prenášanie, ukladanie, kopírovanie informácií rôznych typov.							
		Činnosti	Používanie cesty k súboru a priečinku.							
		Činnosti	Navrhovanie štruktúry priečinkov, preorganizovanie súborov do danej štruktúry priečinkov, zisťovanie parametrov súborov, priečinkov.							
		Činnosti	Diskusia o rôznych typoch súborov pre rôzne typy informácií.							
		Činnosti	Diskusia o operačnom systéme a aplikáciách ako softvéri, o rozdieloch medzi hardvérom a softvérom.							
		Činnosti	Používanie zariadení na digitalizáciu údajov.							
		Činnosti	Rozlišovanie častí počítača: procesor, pamäť, vstupné a výstupné zariadenia.							
		Činnosti	Prenášanie informácií medzi spustenými aplikáciami pomocou schránky.							
		Činnosti	Nastavenie zvuku, pracovnej plochy a klávesnice.							
		Činnosti	Používanie nástrojov na simulovanie, modelovanie.							
			2. Počítačové siete							
8. cieľ: Používať sieťové zariadenia a nástroje na prácu v počítačovej sieti.	Použiť nástroje na zdieľanie, kopírovanie, prenášanie a ukladanie súborov v rámci počítačovej siete. Pracovať so sieťovými zariadeniami. Použiť nástroj na prispievanie do webového obsahu. Diskutovať o správnosti a kvalite vyhľadaných informácií (výstup vyhľadávania). Pripojiť prílohu správy, zobraziť prijatú prílohu prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja.	Pojmy	Sieť, doména, správa, e-mail, e-mailová adresa, kôš, príloha, adresár.	3	0	2	3	2	3	0
		Vzťahy	Lokálne súbory a súbory na sieti, cesta ako zápis, ktorý identifikuje údaje v sieti, počítačová sieť ako prepojenie počítačov a zariadení, internet ako celosvetová počítačová sieť.							
		Procesy	Sťahovanie a posielanie súborov, práca s nástrojmi e-mailového klienta.							
		Činnosti	Používanie nástrojov na zdieľanie, kopírovanie, prenášanie a ukladanie súborov v rámci počítačovej siete.							
		Činnosti	Používanie sieťových zariadení.							
		Činnosti	Prispievanie do webového obsahu.							
		Činnosti	Diskusia o správnosti a kvalite vyhľadaných informácií (výstup vyhľadávania).							
		Činnosti	Sťahovanie a posielanie súborov.							
		Činnosti	Práca s nástrojmi e-mailového klienta: pripojenie prílohy správy, zobrazenie prijatej prílohy prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja.							
		Činnosti	Rozlišovanie lokálnych súborov a súborov na sieti, chápanie cesty ako zápisu, ktorý identifikuje údaje v sieti.							
		Činnosti	Diskusia o počítačovej sieti ako prepojení počítačov a zariadení.							
		Činnosti	Diskusia o internete ako celosvetovej počítačovej sieti.							
			3. Digitálna spoločnosť							
9. cieľ: Analyticky posudzovať digitálne technológie.	Diskutovať o škodlivom softvéri, nebezpečných web stránkach a službách a ochrany pred nimi. Diskutovať o schopnostiach vírusov ako programov. Diskutovať o digitálnych technológiách a ich vplyve na ostatných. Diskutovať o informatike z pohľadu povolania.	Vzťahy	Spam ako nevyžiadaná správa, antivírus ako program na blokovanie škodlivých činností, riziká na internete a sociálnych sieťach, informatika ako povolanie, digitálne technológie ako nástroje pre výpočet, komunikáciu, modelovanie, umelá inteligencia a jej možnosti/obmedzenia.	5	0	3	2	2	2	2
		Procesy	Bezpečné správanie sa na internete, činnosť hekerov.							
		Činnosti	Diskusia o škodlivom softvéri, o činnosti hekerov, o nebezpečných web stránkach a službách, o spame ako nevyžiadanej správe a ochrane pred nimi.							
		Činnosti	Diskusia o schopnostiach vírusov ako programov, antivírusov ako programov na blokovanie škodlivých činností.							
		Činnosti	Diskusia o digitálnych technológiách a ich vplyve na ostatných, o rizikách na internete a sociálnych sieťach.							
		Činnosti	Diskusia o informatike z pohľadu povolania.							
		Činnosti	Diskusia o digitálnych technológiách ako nástrojoch pre výpočet, komunikáciu, modelovanie.							
		Činnosti	Diskusia o umelej inteligencii a jej možnostiach/obmedzeniach.							
		Činnosti	Diskusia o bezpečnom správaní sa na internete.							
				33	**33**	**33**	**33**	**33**	**33**	**33**

ČLOVEK A PRÍRODA	1.ročník		
	činnosti	**počet hodín**	
Látky			
hmotnosť, objem, hustota, skupenstvá látok, skupenské zmeny látok, rozpúšťanie a filtrácia			
Všetky objekty zaberajú priestor, majú svoj objem a svoju hmotnosť.	Porovnávanie objemu a hmotnosti objektov, objavovanie princípu merania hmotnosti a objemu objektov.		
Objekty s rovnakým objemom nemusia mať rovnakú hmotnosť a objekty s rovnakou hmotnosťou nemusia mať rovnaký objem.	Porovnávanie hmotnosti objektov, ktoré majú rovnaký objem a porovnávanie objemu objektov, ktoré majú rovnakú hmotnosť.		
To, či objekt na vode pláva alebo nepláva, závisí od materiálu/látky, z ktorej je objekt vyrobený a/alebo od jeho tvaru.	Skúmanie plávania objektov na vode vzhľadom na ich tvar, hmotnosť, objem, materiál, z ktorého sú vyrobené.		
Všetky materiály/látky môžu byť tuhého, kvapalného alebo plynného skupenstva, v závislosti na vonkajších podmienkach.	Porovnávanie vlastností materiálov/látok v tuhom, kvapalnom a plynnom skupenstve.		
Materiály/látky môžu meniť skupenstvo. Topenie predstavuje premenu tuhého skupenstva na kvapalné. Tuhnutie predstavuje premenu kvapalného na tuhé skupenstvo. Vyparovanie predstavuje premenu kvapalného na plynné skupenstvo. Kondenzácia predstavuje premenu plynného na kvapalné skupenstvo.	Skúmanie zmeny skupenstva vody v súvislosti s meniacou sa teplotou (topenie, tuhnutie, vyparovanie, kondenzácia).		
	Identifikácia teploty topenia a varu vody.		
Nie všetky látky sa vo vode (rozpúšťadle) rozpúšťajú.	Skúmanie rozpúšťania rôznych materiálov/látok vo vode. Dokazovanie prítomnosti rozpustených látok vo vode.		
Proces rozpúšťania látok vo vode (rozpúšťadle) je možné urýchliť.	Skúmanie urýchlenia rozpúšťania materiálov/látok vo vode. Odlíšenie procesu topenia a rozpúšťania.		
Nie všetky zložky zmesí je možné oddeliť filtráciou.	Identifikácia zložiek zmesí, ktoré je možné oddeliť filtráciou. Porovnávanie výsledkov filtrácie pri použití rôznych filtrov/sitiek.		
Výsledok filtrácie závisí od toho, aký hustý filter použijeme.			

Interakcie			
Rozvoj predispozície k pojmom magnetizmus, svetlo, vlastnosti látok			
Magnetom sú priťahované len kovy, avšak nie všetky.	Skúmanie správania sa magnetov pri ich vzájomnej interakcii.		
Na každom magnete je možné identifikovať dva póly, severný a južný.	Skúmanie správania sa magnetov voči nekovovým a rôznym kovovým predmetom.		
Pri vzájomnej interakcii magnetov sa súhlasné póly dvoch magnetov odpudzujú a nesúhlasné priťahujú.	Skúmanie priepustnosti svetla rôznymi objektmi/materiálmi.		
Magnety sa vzájomne odlišujú svojimi magnetickými vlastnosťami.	Porovnávanie magnetických vlastností rôznych magnetov.		
Podľa toho, koľko svetla objekt prepúšťa, môžu vznikať rôzne tmavé a rôzne farebné tiene.	Skúmanie tvorby tieňa.		
Dĺžka a smerovanie tieňa závisí od vzájomnej pozície svetelného zdroja, objektu a plochy, na ktorej sa tieň zobrazuje.	Porovnávanie dĺžky tieňa v závislosti od pozície svetelného zdroja a objektu, ktorý tieň vytvára.		
Zdanlivý pohyb Slnka počas dňa a roka spôsobuje zmenu smerovania a dĺžky tieňov objektov upevnených v zemi.	Skúmanie súvislosti tieňov a zdanlivého pohybu Slnka po oblohe.		

Energia			
Rozvoj predispozície k pojmom tepelná energia, teplota, telesná teplota			
Zahrievanie a ochladzovanie objektov je proces, ktorý sa vyskytuje všade okolo nás.	Identifikácia zdrojov tepla (vrátane živých organizmov) v pozorovateľnom okolí.		
Zdrojom tepla (tepelnej energie) sú aj mnohé organizmy, vrátane človeka.	Subjektívne (pocitové) a objektívne (s použitím teplomera) posudzovanie teploty objektov. Porovnávanie teploty objektov pred a po zahrievaní.		
Ľudské telo si udržiava stálu telesnú teplotu, ktorá je u všetkých ľudí približne rovnaká.	Porovnávanie teploty ľudského tela rôznych ľudí.		
Dodaním tepla (tepelnej energie) je možné zvýšiť teplotu telesa.	Skúmanie zmien teploty tela človeka počas dňa.		
Vzduch s vyššou teplotou stúpa hore, vzduch s nižšou teplotou klesá dolu.	Skúmanie prúdenia teplého a studeného vzduchu.		

Zem			

Rozvoj predispozície k pojmom voda (hydrosféra), vzduch (atmosféra), pôda, horniny, minerály (litosféra)			
Pôda obsahuje živé a neživé zložky, pričom časť neživých zložiek pochádza z odumretých organizmov.	Skúmanie zloženia vzoriek pôdy, identifikácia živých, neživých zložiek, a zložiek, ktoré majú pôvod v živých organizmoch (odumreté).		
Humus ako zložka pôdy predstavuje materiál tvorený odumretými zvyškami organizmov, ktorý je dôležitý pre úrodnosť pôdy.	Porovnávanie vlastností rôznych druhov pôd a hornín.		
Voda a vzduch sú dôležitými súčasťami pôdy a vplývajú na jej úrodnosť.	Triedenie rôznych minerálov a hornín na základe jednoznačne pozorovateľných znakov (tvrdosť, farba, lesk, vryp, pórovitosť, skúška s octom).		
Pod vrstvou pôdy sa nachádzajú horniny.	Triedenie rôznych minerálov a hornín na základe jednoznačne pozorovateľných znakov (tvrdosť, farba, lesk, vryp, pórovitosť, skúška s octom).		
Horniny aj minerály sa od seba odlišujú rôznymi vlastnosťami.	Porovnávanie vody z rôznych lokálnych zdrojov.		
Voda sa v prírode nachádza v rôznych formách a to v kvapalnom, tuhom a plynnom skupenstve.	Identifikácia prítomnosti vody v rastlinách a v pôde.		
Voda je podmienkou života organizmov. Pitie vody z neoverených zdrojov môže byť pre zdra- vie a život človeka nebezpečné.	Porovnávanie a špecifikácia pitnej a nepitnej vody, (ne)identifikovateľnosť prí- tomnosti rôznych materiálov/látok/objektov vo vode.		
Prítomnosť vzduchu je podmienkou života človeka. Vzduch je plyn, ktorý vypĺňa aj priestory, ktoré sa zdajú byť prázdne.	Identifikácia prítomnosti vzduchu v prostredí.		

Vesmír			
Rozvoj predispozície k pojmom hviezda, súhvezdie, prirodzená družica Mesiac, mesačné fázy			
Najbližšou hviezdou k planéte Zem je Slnko. Okrem Slnka je možné na oblohe v noci pozorovať aj ďalšie hviezdy.	Pozorovanie zdanlivého pohybu Slnka po oblohe počas dňa a počas roka v reál- nych a modelových situáciách.		
Slnko sa každý deň zdanlivo pohybuje po oblohe od východu na západ.			
Na nočnej oblohe je možné pozorovať rôzne stále zoskupenia hviezd, ktoré nazývame súhvezdia.	Rozpoznávanie známych súhvezdí nočnej oblohy.		
Medzi najznámejšie, na Slovensku pozorovateľné súhvezdia, patria: Veľký voz (Veľká medvedica), Labuť, Kasiopea, Orión.			
V rôznych ročných obdobiach dominujú na nočnej oblohe rôzne súhvezdia.			
Niektoré hviezdy je možné vidieť na nočnej oblohe počas celého roka, napríklad Polárku.			
Mesiac je prirodzená družica Zeme, na oblohe počas roka pozorujeme jej rôzne veľkú osvet- lenú časť.	Pozorovanie zmien mesačných fáz (nov, prvá štvrť, spln, posledná štvrť) počas mesiaca a roka.		
Tvar osvetlenej časti Mesiaca na oblohe sa z dňa na deň mení, pričom sa pravidelne striedajú fázy nov, prvá štvrť, spln a posledná štvrť.			

Organizmus			
Rozvoj predispozície k pojmom životné prejavy organizmov, klíčenie a rast rastlín, životný cyklus rastlín, húb a živočíchov, obehová, dýchacia, pohybová a oporná sústava človeka, zmyslové orgány			
- Živé od neživých zložiek prírody vieme odlíšiť pomocou identifikácie životných prejavov organizmov. Medzi prejavy života patrí pohyb, rozmnožovanie, príjem potravy, rast, vývin, dýchanie a reakcie na podnety z prostredia.	Pozorovanie rôznych zložiek prírody a identifikácia životných prejavov rôznych druhov živočíchov, rastlín a húb (pohyb, rozmnožovanie, príjem potravy, rast, vývin, dýchanie, reakcia na podnety z prostredia).		
- Mnohé rastliny sa rozmnožujú semenami, ktoré sa často nachádzajú v rôznych plodoch. Plody obsahujúce semená vznikajú z kvetov. Nie z každého kvetu vznikne plod obsahujúci semená, jednou z podmienok je prenos peľu z kvetu inej rastliny rovnakého druhu.	Skúmanie podmienok klíčenia rastlín (a ich rastu), porovnávanie podmienok klíčenia (a rastu) rôznych rastlín		
- Semená rastlín potrebujú na klíčenie vodu, vzduch a vhodnú teplotu. Po vyklíčení rastlina potrebuje pre svoj rast okrem vody, vzduchu a vhodnej teploty aj svetlo a živiny z pôdy.	Skúmanie podmienok klíčenia rastlín (a ich rastu), porovnávanie podmienok klí- čenia (a rastu) rôznych rastlín.		
- Životný cyklus rastliny začína klíčením semien a je ukončený odumretím rastliny, ktorá priniesla semená pre vznik novej generácie.	Porovnávanie rastlinných plodov a semien rôznych rastlín vzhľadom na ich spôsob rozširovania v prostredí.	0	
- Základnými orgánmi rastlín sú koreň, stonka, list, kvet a plod, ktorý obsahuje semená.	Skúmanie vegetatívneho rozmnožovania rastlín		
- Každý orgán má pre život rastliny dôležitú funkciu. Koreň, stonka a listy zabezpečujú upevnenie v pôde, príjem dôležitých látok z prostredia a vylučovanie nepotrebných látok do prostredia. Kvety a plody so semenami zabezpečujú rozmnožovanie rastliny.	Identifikácia, z ktorej časti rastliny pochádza určitý druh ovocia/zeleniny.		

- Základnými orgánmi obehovej sústavy sú srdce a cievy.	Identifikácia základných orgánov dýchacej, obehovej, opornej a pohybovej sústavy človeka.		
- Srdce funguje ako pumpa na krv, ktorá je cievami rozvádzaná po celom tele.	Skúmanie vonkajších prejavov fungovania dýchacej, obehovej a oporno-pohybo- vej sústavy človeka.		
- Prostredníctvom krvi sú po tele rozvádzané všetky dôležité látky, napríklad tie, ktoré človek prijíma potravou, či dýchaním.	Uvažovanie o význame krvi v tele človeka v súvislosti s príjmom potravy a dýchaním.		
- Základným orgánom dýchacej sústavy sú pľúca. Prostredníctvom pľúc získava človek zo vzduchu kyslík, ktorý je pre život človeka nevyhnutný. Zároveň sa pomocou pľúc človek pri výdychu zbavuje oxidu uhličitého.			
- Základnými orgánmi oporno-pohybovej sústavy sú kostra a svaly, ktoré zabezpečujú všetky vedomé aj podvedomé pohyby tela. Pravidelný pohyb je pre rozvoj svalov a zdravie organizmu veľmi dôležitý.	Identifikácia princípov starostlivosti o vlastné zdravie na základe poznatkov o fungovaní vybraných orgánových sústav.	0	
- Človek získava informácie z prostredia prostredníctvom zmyslov: zrakom, sluchom, hmatom, čuchom a chuťou.	Skúmanie významu zmyslových orgánov pre život človeka.		
Ekosystém			
Rozvoj predispozície k pojmom ekosystém, potravový vzťah			
- Všetky živé organizmy potrebujú potravu a líšia sa nárokmi na potravu.	Porovnávanie zloženia potravy rôznych druhov živočíchov, identifikácia potravo- vých konkurentov		
- Rôzne organizmy žijú v rôznom prostredí, podľa toho, aké podmienky pre život potrebujú, napríklad vyžadujú rôzne množstvo a kvalitu vody, vzduchu, pôdy a prítomnosť iných organizmov.	Porovnávanie zloženia potravy rôznych druhov živočíchov, identifikácia potravo- vých konkurentov		
- Život človeka je od rastlín, húb a živočíchov závislý, využíva ich nielen ako potravu, ale aj ako zdroj surovín na výrobu rôznych predmetov dennej potreby.	Porovnávanie živočíchov podľa zloženia ich potravy.		
Rastliny produkujú kyslík, ktorý je pre život človeka nevyhnutný.			
Rovnako, ako je človek závislý od rastlín a živočíchov, je závislý aj od neživej prírody.	Skúmanie závislosti človeka od rastlín, živočíchov a neživej zložky ekosystému.		
Rôzne druhy rastlín, húb a živočíchov môžu byť pre človeka nebezpečné.	Rozpoznávanie vybraných poľnohospodárskych, liečivých a jedovatých rastlín a húb blízkeho okolia, hospodárskych a jedovatých živočíchov.		

Dedičnosť a premenlivosť			
Rozvoj predispozície k pojmom rod, druh a jedinec, dedičnosť, premenlivosť.			
Pre určitý typ rastliny je typický konkrétny tvar, veľkosť, farba rastlinného orgánu a odlišuje sa tým od iných rastlín.	Rozpoznávanie rastlinných a živočíšnych druhov podľa identifikačných znakov uvedených v atlase rastlín alebo živočíchov.		
Zo semena určitej rastliny vyrastie rastlina rovnakého druhu.	Skúmanie rastu rastlín rovnakého druhu a identifikácia podobností (dedičnosť) a odlišností (premenlivosť).		
	Skúmanie podobností a odlišností rastlín a živočíchov rovnakého druhu a rôznych druhov (druhová rozmanitosť).		
Mláďatá určitých druhov živočíchov sa na svojich rodičov podobajú viac ako na iné jedince rovnakého druhu, čo je spôsobené dedičnosťou.	Porovnávanie mláďat a dospelých jedincov a vyvodzovanie záverov, ktoré mláďatá sa na dospelé jedince podobajú a ktoré nie.		
	Identifikácia prirodzenej rôznorodosti ľudí (v rámci rodiny i mimo nej).		

Evolúcia			
Rozvoj predispozície k pojmom adaptácie k prežitiu, kamufláž, mimikry, taxonómia organizmov			
Spôsob života rôznych druhov rastlín, húb a živočíchov je jedinečný.	Skúmanie prispôsobenia sa rastlín a živočíchov životu v konkrétnych podmien- kach.		
Rôzne skupiny organizmov sa prispôsobili rôznemu spôsobu života a podľa podobností ich vieme zaraďovať do rôznych skupín a podskupín.	Porovnávanie tvaru časti tiel živočíchov vzhľadom na ich spôsob života.		
Podľa miery ich vzájomnej príbuznosti triedime živočíchy do skupín: bezstavovce, ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce.	Porovnávanie a zoskupovanie živočíchov a rastlín podľa miery ich vzájomnej po- dobnosti/príbuznosti.		
Na základe rozpoznania typických znakov organizmov ich vieme zaradiť do skupiny a pomenovať.	Rozpoznávanie a pomenúvanie vybraných lokálnych druhov rastlín, húb a živočíchov.		
Niektoré organizmy sa dnes na Zemi nevyskytujú (vyhynuli), zachovali sa ich zvyšky a stopy po ich živote.	Porovnávanie súčasných a vyhynutých organizmov, uvažovanie o prispôsobo- vaní sa prostrediu.		

	Skúmanie výstražného a maskovacieho zafarbenia rôznych druhov živočíchov a uvažovanie o ich význame pre prežitie organizmov v prostredí.		
	Porovnávanie sfarbenia samcov a samíc rôznych živočíšnych druhov, porovnáva- nie sfarbenia mláďat a dospelých jedincov vzhľadom na snahu prežiť v prostredí.		
	Porovnávanie výhod a nevýhod spoločenského a samotárskeho spôsobu života živočíchov.		

	2.ročník		
	činnosti	**počet hodín**	
Látky			
hmotnosť, objem, hustota, skupenstvá látok, skupenské zmeny látok, rozpúšťanie a filtrácia			
Všetky objekty zaberajú priestor, majú svoj objem a svoju hmotnosť.	Porovnávanie objemu a hmotnosti objektov, objavovanie princípu merania hmotnosti a objemu objektov.		
Objekty s rovnakým objemom nemusia mať rovnakú hmotnosť a objekty s rovnakou hmotnosťou nemusia mať rovnaký objem.	Porovnávanie hmotnosti objektov, ktoré majú rovnaký objem a porovnávanie objemu objektov, ktoré majú rovnakú hmotnosť.		
To, či objekt na vode pláva alebo nepláva, závisí od materiálu/látky, z ktorej je objekt vyrobený a/alebo od jeho tvaru.	Skúmanie plávania objektov na vode vzhľadom na ich tvar, hmotnosť, objem, materiál, z ktorého sú vyrobené.		
Všetky materiály/látky môžu byť tuhého, kvapalného alebo plynného skupenstva, v závislosti na vonkajších podmienkach.	Porovnávanie vlastností materiálov/látok v tuhom, kvapalnom a plynnom skupenstve.		
Materiály/látky môžu meniť skupenstvo. Topenie predstavuje premenu tuhého skupenstva na kvapalné. Tuhnutie predstavuje premenu kvapalného na tuhé skupenstvo. Vyparovanie predstavuje premenu kvapalného na plynné skupenstvo. Kondenzácia predstavuje premenu plynného na kvapalné skupenstvo.	Skúmanie zmeny skupenstva vody v súvislosti s meniacou sa teplotou (topenie, tuhnutie, vyparovanie, kondenzácia).		
	Identifikácia teploty topenia a varu vody.		
Nie všetky látky sa vo vode (rozpúšťadle) rozpúšťajú.	Skúmanie rozpúšťania rôznych materiálov/látok vo vode. Dokazovanie prítomnosti rozpustených látok vo vode.		
Proces rozpúšťania látok vo vode (rozpúšťadle) je možné urýchliť.	Skúmanie urýchlenia rozpúšťania materiálov/látok vo vode. Odlíšenie procesu topenia a rozpúšťania.		
Nie všetky zložky zmesí je možné oddeliť filtráciou.	Identifikácia zložiek zmesí, ktoré je možné oddeliť filtráciou. Porovnávanie výsledkov filtrácie pri použití rôznych filtrov/sitiek.		
Výsledok filtrácie závisí od toho, aký hustý filter použijeme.			

Interakcie			
Rozvoj predispozície k pojmom magnetizmus, svetlo, vlastnosti látok			
Magnetom sú priťahované len kovy, avšak nie všetky.	Skúmanie správania sa magnetov pri ich vzájomnej interakcii.		
Na každom magnete je možné identifikovať dva póly, severný a južný.	Skúmanie správania sa magnetov voči nekovovým a rôznym kovovým predmetom.		
Pri vzájomnej interakcii magnetov sa súhlasné póly dvoch magnetov odpudzujú a nesúhlasné priťahujú.	Skúmanie priepustnosti svetla rôznymi objektmi/materiálmi.		
Magnety sa vzájomne odlišujú svojimi magnetickými vlastnosťami.	Porovnávanie magnetických vlastností rôznych magnetov.		
Podľa toho, koľko svetla objekt prepúšťa, môžu vznikať rôzne tmavé a rôzne farebné tiene.	Skúmanie tvorby tieňa.		
Dĺžka a smerovanie tieňa závisí od vzájomnej pozície svetelného zdroja, objektu a plochy, na ktorej sa tieň zobrazuje.	Porovnávanie dĺžky tieňa v závislosti od pozície svetelného zdroja a objektu, ktorý tieň vytvára.		
Zdanlivý pohyb Slnka počas dňa a roka spôsobuje zmenu smerovania a dĺžky tieňov objektov upevnených v zemi.	Skúmanie súvislosti tieňov a zdanlivého pohybu Slnka po oblohe.		

Energia			
Rozvoj predispozície k pojmom tepelná energia, teplota, telesná teplota			
Zahrievanie a ochladzovanie objektov je proces, ktorý sa vyskytuje všade okolo nás.	Identifikácia zdrojov tepla (vrátane živých organizmov) v pozorovateľnom okolí.		
Zdrojom tepla (tepelnej energie) sú aj mnohé organizmy, vrátane človeka.	Subjektívne (pocitové) a objektívne (s použitím teplomera) posudzovanie teploty objektov. Porovnávanie teploty objektov pred a po zahrievaní.		
Ľudské telo si udržiava stálu telesnú teplotu, ktorá je u všetkých ľudí približne rovnaká.	Porovnávanie teploty ľudského tela rôznych ľudí.		
Dodaním tepla (tepelnej energie) je možné zvýšiť teplotu telesa.	Skúmanie zmien teploty tela človeka počas dňa.		
Vzduch s vyššou teplotou stúpa hore, vzduch s nižšou teplotou klesá dolu.	Skúmanie prúdenia teplého a studeného vzduchu.		

Zem			

Rozvoj predispozície k pojmom voda (hydrosféra), vzduch (atmosféra), pôda, horniny, minerály (litosféra)			
Pôda obsahuje živé a neživé zložky, pričom časť neživých zložiek pochádza z odumretých organizmov.	Skúmanie zloženia vzoriek pôdy, identifikácia živých, neživých zložiek, a zložiek, ktoré majú pôvod v živých organizmoch (odumreté).		
Humus ako zložka pôdy predstavuje materiál tvorený odumretými zvyškami organizmov, ktorý je dôležitý pre úrodnosť pôdy.	Porovnávanie vlastností rôznych druhov pôd a hornín.		
Voda a vzduch sú dôležitými súčasťami pôdy a vplývajú na jej úrodnosť.	Triedenie rôznych minerálov a hornín na základe jednoznačne pozorovateľných znakov (tvrdosť, farba, lesk, vryp, pórovitosť, skúška s octom).		
Pod vrstvou pôdy sa nachádzajú horniny.	Triedenie rôznych minerálov a hornín na základe jednoznačne pozorovateľných znakov (tvrdosť, farba, lesk, vryp, pórovitosť, skúška s octom).		
Horniny aj minerály sa od seba odlišujú rôznymi vlastnosťami.	Porovnávanie vody z rôznych lokálnych zdrojov.		
Voda sa v prírode nachádza v rôznych formách a to v kvapalnom, tuhom a plynnom skupenstve.	Identifikácia prítomnosti vody v rastlinách a v pôde.		
Voda je podmienkou života organizmov. Pitie vody z neoverených zdrojov môže byť pre zdra- vie a život človeka nebezpečné.	Porovnávanie a špecifikácia pitnej a nepitnej vody, (ne)identifikovateľnosť prí- tomnosti rôznych materiálov/látok/objektov vo vode.		
Prítomnosť vzduchu je podmienkou života človeka. Vzduch je plyn, ktorý vypĺňa aj priestory, ktoré sa zdajú byť prázdne.	Identifikácia prítomnosti vzduchu v prostredí.		

Vesmír			
Rozvoj predispozície k pojmom hviezda, súhvezdie, prirodzená družica Mesiac, mesačné fázy			
Najbližšou hviezdou k planéte Zem je Slnko. Okrem Slnka je možné na oblohe v noci pozorovať aj ďalšie hviezdy.	Pozorovanie zdanlivého pohybu Slnka po oblohe počas dňa a počas roka v reál- nych a modelových situáciách.		
Slnko sa každý deň zdanlivo pohybuje po oblohe od východu na západ.			
Na nočnej oblohe je možné pozorovať rôzne stále zoskupenia hviezd, ktoré nazývame súhvezdia.	Rozpoznávanie známych súhvezdí nočnej oblohy.		
Medzi najznámejšie, na Slovensku pozorovateľné súhvezdia, patria: Veľký voz (Veľká medvedica), Labuť, Kasiopea, Orión.			
V rôznych ročných obdobiach dominujú na nočnej oblohe rôzne súhvezdia.			
Niektoré hviezdy je možné vidieť na nočnej oblohe počas celého roka, napríklad Polárku.			
Mesiac je prirodzená družica Zeme, na oblohe počas roka pozorujeme jej rôzne veľkú osvet- lenú časť.	Pozorovanie zmien mesačných fáz (nov, prvá štvrť, spln, posledná štvrť) počas mesiaca a roka.		
Tvar osvetlenej časti Mesiaca na oblohe sa z dňa na deň mení, pričom sa pravidelne striedajú fázy nov, prvá štvrť, spln a posledná štvrť.			

Organizmus			
Rozvoj predispozície k pojmom životné prejavy organizmov, klíčenie a rast rastlín, životný cyklus rastlín, húb a živočíchov, obehová, dýchacia, pohybová a oporná sústava človeka, zmyslové orgány			
- Živé od neživých zložiek prírody vieme odlíšiť pomocou identifikácie životných prejavov organizmov. Medzi prejavy života patrí pohyb, rozmnožovanie, príjem potravy, rast, vývin, dýchanie a reakcie na podnety z prostredia.	Pozorovanie rôznych zložiek prírody a identifikácia životných prejavov rôznych druhov živočíchov, rastlín a húb (pohyb, rozmnožovanie, príjem potravy, rast, vývin, dýchanie, reakcia na podnety z prostredia).		
- Mnohé rastliny sa rozmnožujú semenami, ktoré sa často nachádzajú v rôznych plodoch. Plody obsahujúce semená vznikajú z kvetov. Nie z každého kvetu vznikne plod obsahujúci semená, jednou z podmienok je prenos peľu z kvetu inej rastliny rovnakého druhu.	Skúmanie podmienok klíčenia rastlín (a ich rastu), porovnávanie podmienok klíčenia (a rastu) rôznych rastlín		
- Semená rastlín potrebujú na klíčenie vodu, vzduch a vhodnú teplotu. Po vyklíčení rastlina potrebuje pre svoj rast okrem vody, vzduchu a vhodnej teploty aj svetlo a živiny z pôdy.	Skúmanie podmienok klíčenia rastlín (a ich rastu), porovnávanie podmienok klí- čenia (a rastu) rôznych rastlín.		
- Životný cyklus rastliny začína klíčením semien a je ukončený odumretím rastliny, ktorá priniesla semená pre vznik novej generácie.	Porovnávanie rastlinných plodov a semien rôznych rastlín vzhľadom na ich spôsob rozširovania v prostredí.		
- Základnými orgánmi rastlín sú koreň, stonka, list, kvet a plod, ktorý obsahuje semená.	Skúmanie vegetatívneho rozmnožovania rastlín		
- Každý orgán má pre život rastliny dôležitú funkciu. Koreň, stonka a listy zabezpečujú upevnenie v pôde, príjem dôležitých látok z prostredia a vylučovanie nepotrebných látok do prostredia. Kvety a plody so semenami zabezpečujú rozmnožovanie rastliny.	Identifikácia, z ktorej časti rastliny pochádza určitý druh ovocia/zeleniny.		

- Základnými orgánmi obehovej sústavy sú srdce a cievy.	Identifikácia základných orgánov dýchacej, obehovej, opornej a pohybovej sústavy človeka.		
- Srdce funguje ako pumpa na krv, ktorá je cievami rozvádzaná po celom tele.	Skúmanie vonkajších prejavov fungovania dýchacej, obehovej a oporno-pohybo- vej sústavy človeka.		
- Prostredníctvom krvi sú po tele rozvádzané všetky dôležité látky, napríklad tie, ktoré človek prijíma potravou, či dýchaním.	Uvažovanie o význame krvi v tele človeka v súvislosti s príjmom potravy a dýchaním.		
- Základným orgánom dýchacej sústavy sú pľúca. Prostredníctvom pľúc získava človek zo vzduchu kyslík, ktorý je pre život človeka nevyhnutný. Zároveň sa pomocou pľúc človek pri výdychu zbavuje oxidu uhličitého.			
- Základnými orgánmi oporno-pohybovej sústavy sú kostra a svaly, ktoré zabezpečujú všetky vedomé aj podvedomé pohyby tela. Pravidelný pohyb je pre rozvoj svalov a zdravie organizmu veľmi dôležitý.	Identifikácia princípov starostlivosti o vlastné zdravie na základe poznatkov o fungovaní vybraných orgánových sústav.		
- Človek získava informácie z prostredia prostredníctvom zmyslov: zrakom, sluchom, hmatom, čuchom a chuťou.	Skúmanie významu zmyslových orgánov pre život človeka.		
Ekosystém			
Rozvoj predispozície k pojmom ekosystém, potravový vzťah			
- Všetky živé organizmy potrebujú potravu a líšia sa nárokmi na potravu.	Porovnávanie zloženia potravy rôznych druhov živočíchov, identifikácia potravo- vých konkurentov		
- Rôzne organizmy žijú v rôznom prostredí, podľa toho, aké podmienky pre život potrebujú, napríklad vyžadujú rôzne množstvo a kvalitu vody, vzduchu, pôdy a prítomnosť iných organizmov.	Porovnávanie zloženia potravy rôznych druhov živočíchov, identifikácia potravo- vých konkurentov		
- Život človeka je od rastlín, húb a živočíchov závislý, využíva ich nielen ako potravu, ale aj ako zdroj surovín na výrobu rôznych predmetov dennej potreby.	Porovnávanie živočíchov podľa zloženia ich potravy.		
Rastliny produkujú kyslík, ktorý je pre život človeka nevyhnutný.			
Rovnako, ako je človek závislý od rastlín a živočíchov, je závislý aj od neživej prírody.	Skúmanie závislosti človeka od rastlín, živočíchov a neživej zložky ekosystému.		
Rôzne druhy rastlín, húb a živočíchov môžu byť pre človeka nebezpečné.	Rozpoznávanie vybraných poľnohospodárskych, liečivých a jedovatých rastlín a húb blízkeho okolia, hospodárskych a jedovatých živočíchov.		

Dedičnosť a premenlivosť			
Rozvoj predispozície k pojmom rod, druh a jedinec, dedičnosť, premenlivosť.			
Pre určitý typ rastliny je typický konkrétny tvar, veľkosť, farba rastlinného orgánu a odlišuje sa tým od iných rastlín.	Rozpoznávanie rastlinných a živočíšnych druhov podľa identifikačných znakov uvedených v atlase rastlín alebo živočíchov.		
Zo semena určitej rastliny vyrastie rastlina rovnakého druhu.	Skúmanie rastu rastlín rovnakého druhu a identifikácia podobností (dedičnosť) a odlišností (premenlivosť).		
	Skúmanie podobností a odlišností rastlín a živočíchov rovnakého druhu a rôznych druhov (druhová rozmanitosť).		
Mláďatá určitých druhov živočíchov sa na svojich rodičov podobajú viac ako na iné jedince rovnakého druhu, čo je spôsobené dedičnosťou.	Porovnávanie mláďat a dospelých jedincov a vyvodzovanie záverov, ktoré mláďatá sa na dospelé jedince podobajú a ktoré nie.		
	Identifikácia prirodzenej rôznorodosti ľudí (v rámci rodiny i mimo nej).		

Evolúcia			
Rozvoj predispozície k pojmom adaptácie k prežitiu, kamufláž, mimikry, taxonómia organizmov			
Spôsob života rôznych druhov rastlín, húb a živočíchov je jedinečný.	Skúmanie prispôsobenia sa rastlín a živočíchov životu v konkrétnych podmien- kach.		
Rôzne skupiny organizmov sa prispôsobili rôznemu spôsobu života a podľa podobností ich vieme zaraďovať do rôznych skupín a podskupín.	Porovnávanie tvaru časti tiel živočíchov vzhľadom na ich spôsob života.		
Podľa miery ich vzájomnej príbuznosti triedime živočíchy do skupín: bezstavovce, ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce.	Porovnávanie a zoskupovanie živočíchov a rastlín podľa miery ich vzájomnej po- dobnosti/príbuznosti.		
Na základe rozpoznania typických znakov organizmov ich vieme zaradiť do skupiny a pomenovať.	Rozpoznávanie a pomenúvanie vybraných lokálnych druhov rastlín, húb a živočíchov.		
Niektoré organizmy sa dnes na Zemi nevyskytujú (vyhynuli), zachovali sa ich zvyšky a stopy po ich živote.	Porovnávanie súčasných a vyhynutých organizmov, uvažovanie o prispôsobo- vaní sa prostrediu.		

	Skúmanie výstražného a maskovacieho zafarbenia rôznych druhov živočíchov a uvažovanie o ich význame pre prežitie organizmov v prostredí.		
	Porovnávanie sfarbenia samcov a samíc rôznych živočíšnych druhov, porovnáva- nie sfarbenia mláďat a dospelých jedincov vzhľadom na snahu prežiť v prostredí.		
	Porovnávanie výhod a nevýhod spoločenského a samotárskeho spôsobu života živočíchov.		

	3.ročník		
	činnosti	**počet hodín**	
Látky			
hmotnosť, objem, hustota, skupenstvá látok, skupenské zmeny látok, rozpúšťanie a filtrácia		10	
Všetky objekty zaberajú priestor, majú svoj objem a svoju hmotnosť.	Porovnávanie objemu a hmotnosti objektov, objavovanie princípu merania hmotnosti a objemu objektov.	2	
Objekty s rovnakým objemom nemusia mať rovnakú hmotnosť a objekty s rovnakou hmotnosťou nemusia mať rovnaký objem.	Porovnávanie hmotnosti objektov, ktoré majú rovnaký objem a porovnávanie objemu objektov, ktoré majú rovnakú hmotnosť.	2	
To, či objekt na vode pláva alebo nepláva, závisí od materiálu/látky, z ktorej je objekt vyrobený a/alebo od jeho tvaru.	Skúmanie plávania objektov na vode vzhľadom na ich tvar, hmotnosť, objem, materiál, z ktorého sú vyrobené.	2	
Všetky materiály/látky môžu byť tuhého, kvapalného alebo plynného skupenstva, v závislosti na vonkajších podmienkach.	Porovnávanie vlastností materiálov/látok v tuhom, kvapalnom a plynnom skupenstve.	2	
Materiály/látky môžu meniť skupenstvo. Topenie predstavuje premenu tuhého skupenstva na kvapalné. Tuhnutie predstavuje premenu kvapalného na tuhé skupenstvo. Vyparovanie predstavuje premenu kvapalného na plynné skupenstvo. Kondenzácia predstavuje premenu plynného na kvapalné skupenstvo.	Skúmanie zmeny skupenstva vody v súvislosti s meniacou sa teplotou (topenie, tuhnutie, vyparovanie, kondenzácia).	1	
	Identifikácia teploty topenia a varu vody.	1	
Nie všetky látky sa vo vode (rozpúšťadle) rozpúšťajú.	Skúmanie rozpúšťania rôznych materiálov/látok vo vode. Dokazovanie prítomnosti rozpustených látok vo vode.		
Proces rozpúšťania látok vo vode (rozpúšťadle) je možné urýchliť.	Skúmanie urýchlenia rozpúšťania materiálov/látok vo vode. Odlíšenie procesu topenia a rozpúšťania.		
Nie všetky zložky zmesí je možné oddeliť filtráciou.	Identifikácia zložiek zmesí, ktoré je možné oddeliť filtráciou. Porovnávanie výsledkov filtrácie pri použití rôznych filtrov/sitiek.		
Výsledok filtrácie závisí od toho, aký hustý filter použijeme.			

Interakcie			
Rozvoj predispozície k pojmom magnetizmus, svetlo, vlastnosti látok			
Magnetom sú priťahované len kovy, avšak nie všetky.	Skúmanie správania sa magnetov pri ich vzájomnej interakcii.		
Na každom magnete je možné identifikovať dva póly, severný a južný.	Skúmanie správania sa magnetov voči nekovovým a rôznym kovovým predmetom.		
Pri vzájomnej interakcii magnetov sa súhlasné póly dvoch magnetov odpudzujú a nesúhlasné priťahujú.	Skúmanie priepustnosti svetla rôznymi objektmi/materiálmi.		
Magnety sa vzájomne odlišujú svojimi magnetickými vlastnosťami.	Porovnávanie magnetických vlastností rôznych magnetov.		
Podľa toho, koľko svetla objekt prepúšťa, môžu vznikať rôzne tmavé a rôzne farebné tiene.	Skúmanie tvorby tieňa.		
Dĺžka a smerovanie tieňa závisí od vzájomnej pozície svetelného zdroja, objektu a plochy, na ktorej sa tieň zobrazuje.	Porovnávanie dĺžky tieňa v závislosti od pozície svetelného zdroja a objektu, ktorý tieň vytvára.		
Zdanlivý pohyb Slnka počas dňa a roka spôsobuje zmenu smerovania a dĺžky tieňov objektov upevnených v zemi.	Skúmanie súvislosti tieňov a zdanlivého pohybu Slnka po oblohe.		

Energia			
Rozvoj predispozície k pojmom tepelná energia, teplota, telesná teplota		10	
Zahrievanie a ochladzovanie objektov je proces, ktorý sa vyskytuje všade okolo nás.	Identifikácia zdrojov tepla (vrátane živých organizmov) v pozorovateľnom okolí.	2	
Zdrojom tepla (tepelnej energie) sú aj mnohé organizmy, vrátane človeka.	Subjektívne (pocitové) a objektívne (s použitím teplomera) posudzovanie teploty objektov. Porovnávanie teploty objektov pred a po zahrievaní.	2	
Ľudské telo si udržiava stálu telesnú teplotu, ktorá je u všetkých ľudí približne rovnaká.	Porovnávanie teploty ľudského tela rôznych ľudí.	2	
Dodaním tepla (tepelnej energie) je možné zvýšiť teplotu telesa.	Skúmanie zmien teploty tela človeka počas dňa.	2	
Vzduch s vyššou teplotou stúpa hore, vzduch s nižšou teplotou klesá dolu.	Skúmanie prúdenia teplého a studeného vzduchu.	2	

Zem			

Rozvoj predispozície k pojmom voda (hydrosféra), vzduch (atmosféra), pôda, horniny, minerály (litosféra)		6	
Pôda obsahuje živé a neživé zložky, pričom časť neživých zložiek pochádza z odumretých organizmov.	Skúmanie zloženia vzoriek pôdy, identifikácia živých, neživých zložiek, a zložiek, ktoré majú pôvod v živých organizmoch (odumreté).		
Humus ako zložka pôdy predstavuje materiál tvorený odumretými zvyškami organizmov, ktorý je dôležitý pre úrodnosť pôdy.	Porovnávanie vlastností rôznych druhov pôd a hornín.		
Voda a vzduch sú dôležitými súčasťami pôdy a vplývajú na jej úrodnosť.	Triedenie rôznych minerálov a hornín na základe jednoznačne pozorovateľných znakov (tvrdosť, farba, lesk, vryp, pórovitosť, skúška s octom).	2	
Pod vrstvou pôdy sa nachádzajú horniny.	Triedenie rôznych minerálov a hornín na základe jednoznačne pozorovateľných znakov (tvrdosť, farba, lesk, vryp, pórovitosť, skúška s octom).	2	
Horniny aj minerály sa od seba odlišujú rôznymi vlastnosťami.	Porovnávanie vody z rôznych lokálnych zdrojov.	2	
Voda sa v prírode nachádza v rôznych formách a to v kvapalnom, tuhom a plynnom skupenstve.	Identifikácia prítomnosti vody v rastlinách a v pôde.		
Voda je podmienkou života organizmov. Pitie vody z neoverených zdrojov môže byť pre zdra- vie a život človeka nebezpečné.	Porovnávanie a špecifikácia pitnej a nepitnej vody, (ne)identifikovateľnosť prí- tomnosti rôznych materiálov/látok/objektov vo vode.		
Prítomnosť vzduchu je podmienkou života človeka. Vzduch je plyn, ktorý vypĺňa aj priestory, ktoré sa zdajú byť prázdne.	Identifikácia prítomnosti vzduchu v prostredí.		

Vesmír			
Rozvoj predispozície k pojmom hviezda, súhvezdie, prirodzená družica Mesiac, mesačné fázy		3	
Najbližšou hviezdou k planéte Zem je Slnko. Okrem Slnka je možné na oblohe v noci pozorovať aj ďalšie hviezdy.	Pozorovanie zdanlivého pohybu Slnka po oblohe počas dňa a počas roka v reál- nych a modelových situáciách.	1	
Na nočnej oblohe je možné pozorovať rôzne stále zoskupenia hviezd, ktoré nazývame súh- vezdia.	Rozpoznávanie známych súhvezdí nočnej oblohy.		
Medzi najznámejšie, na Slovensku pozorovateľné súhvezdia, patria: Veľký voz (Veľká medve- dica), Labuť, Kasiopea, Orión.			
V rôznych ročných obdobiach dominujú na nočnej oblohe rôzne súhvezdia.			
Niektoré hviezdy je možné vidieť na nočnej oblohe počas celého roka, napríklad Polárku.		1	
Mesiac je prirodzená družica Zeme, na oblohe počas roka pozorujeme jej rôzne veľkú osvetlenú časť.	Pozorovanie zmien mesačných fáz (nov, prvá štvrť, spln, posledná štvrť) počas mesiaca a roka.		
Tvar osvetlenej časti Mesiaca na oblohe sa z dňa na deň mení, pričom sa pravidelne striedajú fázy nov, prvá štvrť, spln a posledná štvrť.		1	

Organizmus			
Rozvoj predispozície k pojmom životné prejavy organizmov, klíčenie a rast rastlín, životný cyklus rastlín, húb a živočíchov, obehová, dýchacia, pohybová a oporná sústava človeka, zmyslové orgány			
- Živé od neživých zložiek prírody vieme odlíšiť pomocou identifikácie životných prejavov organizmov. Medzi prejavy života patrí pohyb, rozmnožovanie, príjem potravy, rast, vývin, dýcha- nie a reakcie na podnety z prostredia.	Pozorovanie rôznych zložiek prírody a identifikácia životných prejavov rôznych druhov živočíchov, rastlín a húb (pohyb, rozmnožovanie, príjem potravy, rast, vývin, dýchanie, reakcia na podnety z prostredia).		
- Mnohé rastliny sa rozmnožujú semenami, ktoré sa často nachádzajú v rôznych plodoch. Plody obsahujúce semená vznikajú z kvetov. Nie z každého kvetu vznikne plod obsahujúci semená, jednou z podmienok je prenos peľu z kvetu inej rastliny rovnakého druhu.	Skúmanie podmienok klíčenia rastlín (a ich rastu), porovnávanie podmienok klíčenia (a rastu) rôznych rastlín		
- Semená rastlín potrebujú na klíčenie vodu, vzduch a vhodnú teplotu. Po vyklíčení rastlina potrebuje pre svoj rast okrem vody, vzduchu a vhodnej teploty aj svetlo a živiny z pôdy.	Skúmanie podmienok klíčenia rastlín (a ich rastu), porovnávanie podmienok klí- čenia (a rastu) rôznych rastlín.		
- Životný cyklus rastliny začína klíčením semien a je ukončený odumretím rastliny, ktorá priniesla semená pre vznik novej generácie.	Porovnávanie rastlinných plodov a semien rôznych rastlín vzhľadom na ich spôsob rozširovania v prostredí.		
- Základnými orgánmi rastlín sú koreň, stonka, list, kvet a plod, ktorý obsahuje semená.	Skúmanie vegetatívneho rozmnožovania rastlín		
- Každý orgán má pre život rastliny dôležitú funkciu. Koreň, stonka a listy zabezpečujú upevnenie v pôde, príjem dôležitých látok z prostredia a vylučovanie nepotrebných látok do prostredia. Kvety a plody so semenami zabezpečujú rozmnožovanie rastliny.	Identifikácia, z ktorej časti rastliny pochádza určitý druh ovocia/zeleniny.		

- Základnými orgánmi obehovej sústavy sú srdce a cievy.	Identifikácia základných orgánov dýchacej, obehovej, opornej a pohybovej sústavy človeka.		
- Srdce funguje ako pumpa na krv, ktorá je cievami rozvádzaná po celom tele.	Skúmanie vonkajších prejavov fungovania dýchacej, obehovej a oporno-pohybo- vej sústavy človeka.		
- Prostredníctvom krvi sú po tele rozvádzané všetky dôležité látky, napríklad tie, ktoré človek prijíma potravou, či dýchaním.	Uvažovanie o význame krvi v tele človeka v súvislosti s príjmom potravy a dýchaním.		
- Základným orgánom dýchacej sústavy sú pľúca. Prostredníctvom pľúc získava človek zo vzduchu kyslík, ktorý je pre život človeka nevyhnutný. Zároveň sa pomocou pľúc človek pri výdychu zbavuje oxidu uhličitého.			
- Základnými orgánmi oporno-pohybovej sústavy sú kostra a svaly, ktoré zabezpečujú všetky vedomé aj podvedomé pohyby tela. Pravidelný pohyb je pre rozvoj svalov a zdravie organizmu veľmi dôležitý.	Identifikácia princípov starostlivosti o vlastné zdravie na základe poznatkov o fungovaní vybraných orgánových sústav.		
- Človek získava informácie z prostredia prostredníctvom zmyslov: zrakom, sluchom, hmatom, čuchom a chuťou.	Skúmanie významu zmyslových orgánov pre život človeka.		
Ekosystém			
Rozvoj predispozície k pojmom ekosystém, potravový vzťah			
- Všetky živé organizmy potrebujú potravu a líšia sa nárokmi na potravu.	Porovnávanie zloženia potravy rôznych druhov živočíchov, identifikácia potravo- vých konkurentov		
- Rôzne organizmy žijú v rôznom prostredí, podľa toho, aké podmienky pre život potrebujú, napríklad vyžadujú rôzne množstvo a kvalitu vody, vzduchu, pôdy a prítomnosť iných organiz- mov.	Porovnávanie zloženia potravy rôznych druhov živočíchov, identifikácia potravo- vých konkurentov		
- Život človeka je od rastlín, húb a živočíchov závislý, využíva ich nielen ako potravu, ale aj ako zdroj surovín na výrobu rôznych predmetov dennej potreby.	Porovnávanie živočíchov podľa zloženia ich potravy.		
Rastliny produkujú kyslík, ktorý je pre život človeka nevyhnutný.			
Rovnako, ako je človek závislý od rastlín a živočíchov, je závislý aj od neživej prírody.	Skúmanie závislosti človeka od rastlín, živočíchov a neživej zložky ekosystému.		
Rôzne druhy rastlín, húb a živočíchov môžu byť pre človeka nebezpečné.	Rozpoznávanie vybraných poľnohospodárskych, liečivých a jedovatých rastlín a húb blízkeho okolia, hospodárskych a jedovatých živočíchov.		

Dedičnosť a premenlivosť			
Rozvoj predispozície k pojmom rod, druh a jedinec, dedičnosť, premenlivosť.			
Pre určitý typ rastliny je typický konkrétny tvar, veľkosť, farba rastlinného orgánu a odlišuje sa tým od iných rastlín.	Rozpoznávanie rastlinných a živočíšnych druhov podľa identifikačných znakov uvedených v atlase rastlín alebo živočíchov.		
Zo semena určitej rastliny vyrastie rastlina rovnakého druhu.	Skúmanie rastu rastlín rovnakého druhu a identifikácia podobností (dedičnosť) a odlišností (premenlivosť).		
	Skúmanie podobností a odlišností rastlín a živočíchov rovnakého druhu a rôznych druhov (druhová rozmanitosť).		
Mláďatá určitých druhov živočíchov sa na svojich rodičov podobajú viac ako na iné jedince rovnakého druhu, čo je spôsobené dedičnosťou.	Porovnávanie mláďat a dospelých jedincov a vyvodzovanie záverov, ktoré mláďatá sa na dospelé jedince podobajú a ktoré nie.		
	Identifikácia prirodzenej rôznorodosti ľudí (v rámci rodiny i mimo nej).		

Evolúcia			
Rozvoj predispozície k pojmom adaptácie k prežitiu, kamufláž, mimikry, taxonómia organizmov			
Spôsob života rôznych druhov rastlín, húb a živočíchov je jedinečný.	Skúmanie prispôsobenia sa rastlín a živočíchov životu v konkrétnych podmien- kach.		
Rôzne skupiny organizmov sa prispôsobili rôznemu spôsobu života a podľa podobností ich vieme zaraďovať do rôznych skupín a podskupín.	Porovnávanie tvaru časti tiel živočíchov vzhľadom na ich spôsob života.		
Podľa miery ich vzájomnej príbuznosti triedime živočíchy do skupín: bezstavovce, ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce.	Porovnávanie a zoskupovanie živočíchov a rastlín podľa miery ich vzájomnej po- dobnosti/príbuznosti.		
Na základe rozpoznania typických znakov organizmov ich vieme zaradiť do skupiny a pomenovať.	Rozpoznávanie a pomenúvanie vybraných lokálnych druhov rastlín, húb a živočíchov.		
Niektoré organizmy sa dnes na Zemi nevyskytujú (vyhynuli), zachovali sa ich zvyšky a stopy po ich živote.	Porovnávanie súčasných a vyhynutých organizmov, uvažovanie o prispôsobo- vaní sa prostrediu.		

	Skúmanie výstražného a maskovacieho zafarbenia rôznych druhov živočíchov a uvažovanie o ich význame pre prežitie organizmov v prostredí.		
	Porovnávanie sfarbenia samcov a samíc rôznych živočíšnych druhov, porovnáva- nie sfarbenia mláďat a dospelých jedincov vzhľadom na snahu prežiť v prostredí.		
	Porovnávanie výhod a nevýhod spoločenského a samotárskeho spôsobu života živočíchov.		

29

Komponent	Cieľ	Výkonový štandard	Obsahový štandard				4. ročník	Časová dotácia	5. ročník	Časová dotácia
			Témy	Činnosti	Pojmy, vzťahy, fakty					
PREDMET: JA A PRÍRODA	**1. Prostredníctvom jednoduchších foriem skúmania – pozorovaním, usudzovaním, triedením, meraním a vyhľadávaním v informačných zdrojoch rozvíjať svoje aktuálne poznanie.** **3. Zdôvodňovať svoj názor, úsudok, či rozhodnutie predchádzajúcou skúsenostou, doterajším poznaním alebo výsledkami skúmania.** **7. cieľ: Navrhovať čiastkové riešenia jednoduchých prírodovedných, environmentálnych, či technických problémov a tieto riešenia zdôvodňovať vlastným poznaním.**	**4. ročník:** - identifikovať vlastnosť (premennú), ktorú je potrebné merať, - merať vlastnosti pozorovaných objektov a materiálov/látok štandardnými meradlami a vyjadriť výsledok v štandardných jednotkách, - opísať pozorovaný objekt, jav, situáciu, proces - rozhodnúť sa pre jeden z ponúknutých predpokladov a svoj výber zdôvodniť . - realizovať pozorovanie s cieľom overiť predpoklad , - porovnať údaje získané skúmaním so svojím predpokladom - zdôvodniť tvrdenia predchádzajúcou skúsenostou, získanými údajmi a/alebo už existujúcimi poznatkami . **5. ročník:** - vyhľadať chýbajúce informácie a na podnet ich overiť v ďalších informačných zdrojoch . - overiť si výsledok svojho skúmania vyhľadávaním v informačných zdrojoch . - porovnať údaje získané skúmaním so svojím predpokladom a predpoklad vyhodnotiť . - vytvoriť úsudok o vzťahoch a súvislostiach pozorovaných premenných . - vybrať zdôvodnené úsudky o príčinách a dôsledkoch zmien objektov, javov a situácií v priestore a čase . - zhodnocovať dôvody ochrany prírody .	**LÁTKY**	Porovnávanie hmotnosti a objemu objektov a určitého množstva materiálu/látky pomocou rozdielu hodnôt hmotnosti a objemu zistených použitím štandardných meradiel (rovnoramenné a digitálne váhy, odmerný valec). Používanie vybraných jednotiek objemu a hmotnosti (kilogram, dekagram, gram, liter, deciliter, mililiter). Skúmanie intenzity vyparovania vody pri rôznej zmene podmienok vyparovania (pri rôznej teplote prostredia v súvislosti s veľkosťou plochy, z ktorej sa voda vyparuje; v rôznych poveternostných podmienkach). Skúmanie prítomnosti vody v prírode (v pôde, vydýchanom vzduchu, rastlinách a pod.). Identifikácia skupenských premien vody v prírode. Identifikácia súvislostí medzi rôznymi zdrojmi vody v tuhom, kvapalnom a plynnom skupenstve, aplikácia poznatkov o skupenských premenách vody. Skúmanie vzniku dažďa a hmly. Porovnávanie schém kolobehu vody v prírode. Identifikácia možných zdrojov znečistenia vody a narušení kolobehu vody ľudskou činnosťou. Skúmanie rozpustnosti látok vo vode (množstva látky, ktoré je možné rozpustiť v určitom množstve vody). Oddeľovanie tuhej látky a vody odparovaním.	**Rozvoj predispozície k pojmom: hmotnosť, objem, skupenské zmeny látok, kolobeh vody v prírode, rozpustnosť, odparovanie.**					
					Na meranie objemu a hmotnosti sa používajú štandardné meradlá, pomocou ktorých je možné vyjadriť ich množstvo v štandardných jednotkách.	**HMOTNOSŤ, OBJEM**	✓	4		
					Základnou jednotkou merania hmotnosti je kilogram.					
					Jednou z jednotiek merania objemu je liter.					
					Vyparovanie vody závisí od teploty a veľkosti odparovacej plochy.	**VODA, SKUPENSTVO**	✓	2		
					Voda sa v prírode nachádza v rôznych formách a skupenstvách a vplyvom neustálych skupenských premien sa deje kolobeh vody v prírode.					
					Rozpúšťanie látok vo vode je zväčša obmedzené.	**ROZPUSTNOSŤ, ODPAROVANIE**	✓	2		
					Odparovaním vody zo zmesi vody a inej tuhej látky je možné získať jednotlivé zložky zmesi.					
					Zdroje kvapalnej (zrážková, povrchová, podzemná), tuhej (ľadovce) a plynnej (vodná para) vody v prírode existujú v rôznych formách a sú vzájomne prepojené, vplyvom neustálych skupenských premien sa deje kolobeh vody v prírode.	**KOLOBEH VODY V PRÍRODE**			✓	2
					Človek svojou činnosťou spôsobuje znečisťovanie vodných zdrojov a zároveň je od čistých zdrojov vody závislý, vodné zdroje je potrebné chrániť.					
					Kolobeh vody v prírode môže byť narušený ľudskou činnosťou.					
	1. Prostredníctvom jednoduchších foriem skúmania – pozorovaním, usudzovaním, triedením, meraním a vyhľadávaním v informačných zdrojoch rozvíjať svoje aktuálne poznanie. **4. cieľ: Systematicky získavať údaje, usporadúvať ich a na ich základe tvoriť záver a ten prezentovať.** **6. cieľ: Reflektovať vlastný poznávací proces, ktorý je zameraný na hľadanie vysvetlení pozorovaných javov a ktorého vysvetlenia musia byť podložené relevantnými údajmi**	**4. ročník:** - opísať pozorovaný objekt, jav, situáciu, proces - realizovať pozorovanie s cieľom overiť predpoklad , - identifikovať vlastnosť (premennú), ktorú je potrebné merať, - vytvoriť záznam z pozorovania , - čítať informácie z poskytnutých tabuliek, jednoduchých schém a diagramov , - vnímať svoju (výskumnú) činnosť ako jeden zo zdrojov nových poznatkov .	**INTERAKCIE**	Skúmanie pôsobenia magnetov cez rôzne druhy prostredí. Skúmanie kompasu a podmienok zmeny jeho funkčnosti. Skúmanie zmeny teploty vplyvom slnečného žiarenia v skleníku (modely sklenka) a mimo sklenka. Skúmanie vplyvu farby nádoby na zmenu teploty vzduchu v osvetlenej nádobe.	**Rozvoj predispozície k pojmom: magnetizmus, svetlo (žiarenie).**					
					Magnet pôsobí aj cez rôzne materiály.	**MAGNETIZMUS**	✓	2		
					Kompas funguje na princípe magnetickej strelky, ktorá sa otáča v magnetickom poli Zeme. Magnetický pól Zeme sa nachádza v blízkosti geografického pólu Zeme.					
					Svetlo (slnečné žiarenie) môže spôsobiť zahrievanie (zmenu teploty) objektov.	**SVETLO**	✓	2		
					Intenzita zahrievania objektov vplyvom pôsobenia slnečného žiarenia závisí aj od farby objektu.					
	1. cieľ: Prostredníctvom jednoduchších foriem skúmania – pozorovaním, usudzovaním, triedením, meraním a vyhľadávaním v informačných zdrojoch rozvíjať svoje aktuálne poznanie. **2. cieľ: Diskutovať a porovnávať svoje prírodovedné predstavy s predstavami vrstovníkov** **3. cieľ: Zdôvodňovať svoj názor, úsudok, či rozhodnutie predchádzajúcou skúsenostou, doterajším poznaním alebo výsledkami skúmania.** **5. cieľ: Prepájať svoje aktuálne prírodovedné predstavy a zistenia s ich zodpovedným, udržateľným, praktickým a technologickým využitím.** **6. cieľ: Reflektovať vlastný poznávací proces, ktorý je zameraný na hľadanie vysvetlení pozorovaných javov a ktorého vysvetlenia musia byť podložené relevantnými údajmi.**	**4. ročník:** - opísať pozorovaný objekt, jav, situáciu, proces - realizovať pozorovanie s cieľom overiť predpoklad , - porovnať údaje získané skúmaním so svojím predpokladom a predpoklad vyhodnotiť . - vytvoriť úsudok o vzťahoch a súvislostiach pozorovaných premenných . - porovnávať rôznorodosť v uvažovaní a pri riešení výskumných otázok rovesníkmi . - zdôvodniť tvrdenia predchádzajúcou skúsenostou, získanými údajmi a/alebo už existujúcimi poznatkami . - rešpektovať bezpečnosť a zásady ochrany zdravia pri práci . - uvedomiť si prínos a význam vedy a techniky . - vnímať svoju (výskumnú) činnosť ako jeden zo zdrojov nových poznatkov .	**SILY**	Vyhľadávanie príkladov využitia jednoduchých strojov v bežnom živote. Porovnávanie sily potrebnej na zdvihnutie nákladu do výšky použitím naklonenej roviny a bez nej, s použitím rôzne naklonenej roviny. Porovnávanie sily potrebnej na zdvihnutie nákladu pomocou rozličných spôsobov použitia rôzne dlhej páky. Skúmanie konštrukcie pevnej kladky a voľnej kladky, identifikácia rozdielov v konštrukcii kladiek a efektu ich použitia. Skúmanie smeru a rýchlosti točenia kolies v ozubenom súkolesí. Skúmanie vplyvu rôznych vlastností kyvadla (hmotnosť závažia, dĺžka závesu závažia) na frekvenciu kmitania kyvadla.	**Rozvoj predispozície k pojmom: sila, práca, výkon.**					
					Jednoduché stroje sa používajú na zjednodušenie vykonávanej činnosti alebo na zmenšenie vynaloženej sily.	**JEDNODUCHÉ STROJE**	✓	7		
					Medzi jednoduché stroje patria: naklonená rovina, páka, kladka, ozubené súkolesie.					
					Veľkosť sily potrebnej na vytiahnutie nákladu po naklonenej rovine závisí od sklonu naklonenej roviny.	**NAKLONENÁ ROVINA**	✓			
					Veľkosť sily potrebnej na zdvihnutie nákladu pomocou páky závisí od dĺžky použitej páky a od umiestnenia pevného bodu (osi otáčania).	**PÁKA**	✓			
					Kladka zjednodušuje vyťahovanie nákladu do výšky, voľná kladka a kladkostroj zmenšujú silu potrebnú na vytiahnutie nákladu do výšky.	**KLADKA**	✓			
					Počta toho, aké veľké kolesá použijeme v ozubenom súkolesí, vieme zrýchliť alebo spomaliť ich pohyb.	**OZUBENÉ KOLESO**	✓			
					Frekvencia kmitania kyvadla závisí od dĺžky závesu závažia a nezávisí od hmotnosti závažia.	**KYVADLO**	✓			
	1. cieľ: Prostredníctvom jednoduchších foriem skúmania – pozorovaním, usudzovaním, triedením, meraním a vyhľadávaním v informačných zdrojoch rozvíjať svoje aktuálne poznanie. **4. cieľ: Systematicky získavať údaje, usporadúvať ich a na ich základe tvoriť záver a ten prezentovať.**	**4. ročník:** - merať vlastnosti pozorovaných objektov a materiálov/látok štandardnými meradlami a vyjadriť výsledok v štandardných jednotkách, - porovnať údaje získané skúmaním so svojím predpokladom a predpoklad vyhodnotiť - vytvoriť záznam z pozorovania , - prezentovať a obhajovať výsledky svojej práce rôznymi formami (napr. plagáty, modely, prezentácie) .	**ENERGIA**	Meranie teploty objektov pomocou analógového a digitálneho teplomera. Porovnávanie teploty objektov a porovnávanie zmeny teploty rôznych objektov rôznymi druhmi teplomerov. Skúmanie vplyvu izolačných materiálov na zmenu teploty kvapaliny v nádobe. Identifikácia využitia izolačných materiálov v bežnom živote.	**Rozvoj predispozície k pojmom: teplo (tepelná energia), teplota, tepelný izolant.**					
					Teplotu objektov meriame pomocou teplomeru a hodnotu vyjadrujeme v jednotke °C.	**TEPLO**	✓	3		
					Na meranie teploty objektov si musíme zvoliť teplomer, ktorý má primeraný rozsah merania teploty.		✓			
					Pomocou rôznych materiálov vieme obmedziť znižovanie alebo zvyšovanie teploty objektov – objekt tepelne izolujeme od okolia.		✓			
	1. cieľ: Prostredníctvom jednoduchších foriem skúmania – pozorovaním, usudzovaním, triedením, meraním a vyhľadávaním v informačných zdrojoch rozvíjať svoje aktuálne poznanie. **3. cieľ: Zdôvodňovať svoj názor, úsudok, či rozhodnutie predchádzajúcou skúsenostou, doterajším poznaním alebo výsledkami skúmania.** **4. cieľ: Systematicky získavať údaje, usporadúvať ich a na ich základe tvoriť záver a ten prezentovať.** **5. cieľ: Prepájať svoje aktuálne prírodovedné predstavy a zistenia s ich zodpovedným, udržateľným, praktickým a technologickým využitím.** **7. cieľ: Navrhovať čiastkové riešenia jednoduchých prírodovedných, environmentálnych, či technických problémov a tieto riešenia zdôvodňovať vlastným poznaním.**	**4. ročník:** - opísať pozorovaný objekt, jav, situáciu, proces - identifikovať zámer pozorovania a formulovať výskumnú otázku, - realizovať pozorovanie s cieľom overiť predpoklad - zdôvodniť tvrdenia predchádzajúcou skúsenostou, získanými údajmi a/alebo už existujúcimi poznatkami . -vytvoriť záznam z pozorovania . - identifikovať podobnosti a odlišnosti v údajoch získaných vlastným skúmaním a na ich základe vytvoriť zovšeobecňujúci záver . -uvedomiť si, že existujú rôzne postupy získavania informácií a rôzne informačné zdroje . - uvedomiť si, že nie všetky informačné zdroje poskytujú dôveryhodné informácie . -uvedomiť si závislosť človeka od prírodných zdrojov . -uvedomiť si prínos a význam vedy a techniky . - identifikovať aktivity smerujúce k ochrane a zlepšeniu životného prostredia širšieho okolia školy a obce/mesta .	**ZEM**	Skúmanie a porovnávanie spôsobov získavania, ťažby, spracovania a praktického využitia bežne využívaných nerastných surovín, napr. soľ, štrk, piesok . Skúmanie kryštalizácie kuchynskej soli z roztoku, porovnávanie kryštálu kuchynskej soli s kryštálmi iných látok. Skúmanie hornín použitých v okolí školy (napr. obrubníky, obkladý budov, pamätníky, náhrobné kamene). Identifikácia prítomnosti plynného obalu Zeme skúmaním informácií o podmienkach života na Zemi a vo vesmíre. Identifikácia zloženia vzduchu na základe informačných zdrojov, usudzovanie o dôležitosti kyslíka pre život človeka a iných organizmov. Skúmanie zmien teploty vzduchu počas dňa a v priebehu niekoľkých dní, porovnávanie s meteorologickou predpoveďou. Skúmanie zmien smeru a rýchlosti prúdenia vzduchu v blízkom okolí.	**Rozvoj predispozície k pojmom: horniny, nerasty, kryštalizácia, atmosféra, počasie.**					
					Horniny aj nerasty sa vzájomne od seba odlišujú rôznymi vlastnosťami, napr. leskom, farbou, vrypom, tvrdosťou. Na základe poznania týchto vlastností ich človek využíva.	**HORNINY, NERASTY**	✓	2		
					Človek ťaží rôzne nerastné suroviny, niektoré v tuhom (železná ruda, štrk, piesok, soľ a pod.), iné v kvapalnom (ropa) a tiež v plynnom skupenstve (zemný plyn).		✓			
					Zemeguľa je obklopená plynným obalom (atmosférou).	**ATMOSFÉRA, POČASIE**	✓	3		
					Vzduch na Zemi sa neustále hýbe a ovplyvňuje tým počasie.		✓			
					Vzduch sa na určitých miestach Zeme zahrieva viac, na iných menej. Stúpanie teplého a klesanie studeného vzduchu v atmosfére prispieva k vzniku vetra.		✓			
					Mnohé organizmy sú od prítomnosti vzduchu a jeho kvality závislé. Medzi dôležité zložky vzduchu z pohľadu života rôznych organizmov patria kyslík, oxid uhličitý a vodná para.		✓			
	1. cieľ: Prostredníctvom jednoduchších foriem skúmania – pozorovaním, usudzovaním, triedením, meraním a vyhľadávaním v informačných zdrojoch rozvíjať svoje aktuálne poznanie. **2. cieľ: Diskutovať a porovnávať svoje prírodovedné predstavy s predstavami vrstovníkov** **3. cieľ: Zdôvodňovať svoj názor, úsudok, či rozhodnutie predchádzajúcou skúsenostou, doterajším poznaním alebo výsledkami skúmania.** **4. cieľ: Systematicky získavať údaje, usporadúvať ich a na ich základe tvoriť záver a ten prezentovať.**	**4. ročník:** - rozhodnúť sa pre jeden z ponúknutých predpokladov a svoj výber zdôvodniť . - navrhnúť postup a podmienky pozorovania na základe stanovenej výskumnej otázky, - realizovať pozorovanie s cieľom overiť predpoklad , - vytvoriť úsudok o vzťahoch a súvislostiach pozorovaných premenných . - overiť si výsledok svojho skúmania vyhľadávaním v informačných zdrojoch . - porovnávať rôznorodosť v uvažovaní a pri riešení výskumných otázok rovesníkmi . - zodpovedať za svoju úlohu v skupine . - vytvárať zdôvodnené úsudky o príčinách a dôsledkoch zmien objektov, javov a situácií v priestore a čase . - vytvoriť štruktúrovaný záznam zo skúmania určitého objektu alebo javu a na základe záznamu opísať pozorované zmeny . - prezentovať a obhajovať výsledky svojej práce rôznymi formami (napr. plagáty, modely, prezentácie) .	**VESMÍR**	Skúmanie pohybu Zeme okolo vlastnej osi (24 hodín) a okolo Slnka (približne 365 dní) s cieľom vysvetliť, čo spôsobuje striedanie dňa a noci na Zemi. Modelovanie situácií, ktoré vyjadrujú pozíciu Slnka, Zeme a Mesiaca počas pozorovania splnu, novu, prvej a poslednej štvrte a odlišenie od situácií, v ktorých nastáva zatmenie Slnka a/alebo Mesiaca. Skúmanie pohybu Mesiaca okolo Zeme s cieľom vysvetliť striedanie mesačných fáz. Skúmanie pohybu Mesiaca okolo Zeme a cieľom vysvetliť jav privrátenej a odvrátenej strany Mesiaca. Identifikácia planét Slnečnej sústavy (a ďalších objektov Slnečnej sústavy) a ich porovnanie na základe informačných zdrojov.	**Rozvoj predispozície k pojmom: planéta, hviezda, prírodzená družica, Slnečná sústava, zatmenie Mesiaca, zatmenie Slnka, deň, rok.**					
					Slnko je základným zdrojom energie na Zemi.	**SLNEČNÁ SÚSTAVA**	✓	2		
					Centrom Slnečnej sústavy je hviezda nazývaná Slnko, okolo ktorej obieha osem planét: Merkúr, Venuša, Zem, Mars, Jupiter, Saturn, Urán a Neptún.					
					Zem sa točí okolo vlastnej osi a zároveň obieha okolo Slnka.	**PLANÉTA ZEM, MESIAC**	✓	3		
					Striedanie dňa a noci na Zemi je spôsobené rotáciou Zeme okolo vlastnej osi.					
					Jeden obeh Zeme okolo Slnka trvá jeden rok.					
					Okolo Zeme obieha Mesiac – prirodzená družica Zeme. Mesiac obehne okolo Zeme približne za jeden mesiac.					
					Ak sa dostane Slnko, Mesiac a Zem do zákrytu, na Zemi je možné pozorovať zatmenie Slnka.					
					Ak sa dostane Slnko, Zem a Mesiac do zákrytu, na Zemi je možné pozorovať zatmenie Mesiaca.					

ČLOVEK A PRÍRODA - 2. CYKLUS -

2. cieľ: Diskutovať a porovnávať svoje prírodovedné predstavy s predstavami vrstovníkov. **3. cieľ: Zdôvodňovať svoj názor, úsudok, či rozhodnutie predchádzajúcou skúsenostou, doterajším poznaním alebo výsledkami skúmania.** **5. cieľ: Prepájať svoje aktuálne prírodovedné predstavy a zistenia s ich zodpovedným, udržateľným, praktickým a technologickým využitím.**	**4. ročník:** - porovnávať rôznorodosť v uvažovaní a pri riešení výskumných otázok rovesníkmi. - zodpovedať za svoju úlohu v skupine. - zdôvodniť tvrdenia predchádzajúcou skúsenostou, získanými údajmi a/alebo už existujúcimi poznatkami. - vytvárať úsudky na základe poskytnutých informácií, vrátane informácií v tabuľkách, schémach a diagramoch - reflektovať svoje každodenné návyky vzhľadom na poznatky o zdravom životnom štýle. - uvedomiť si mieru zodpovednosti za svoje zdravie a zdravie iných.	**ORGANIZMUS**	Pozorovanie rôznych typov zmyslových receptorov živočíchov, ktoré zachytávajú špecifické typy informácií v prostredí, v súvislosti s významom pre prežitie v prostredí. Pozorovanie reakcie živočíchov na rôzne vonkajšie podnety. Uvažovanie o spôsobe spracovania získaných informácií u živočíchov. Skúmanie fungovania tráviacej, vylučovacej, dýchacej a obehovej sústavy človeka a navrhovanie zmien v životospráve na základe získaných poznatkov. Porovnávanie zastúpenia základných živín v potravinách a uvažovanie o potrebe príjmu energie vzhľadom k jej výdaju pri rôznych činnostiach a stavoch (rast, vývin). Skúmanie vonkajších prejavov dýchania a srdcovej činnosti a porovnávanie zmien frekvencie dýchania a tepu vplyvom zmeny intenzity fyzickej činnosti, uvažovanie o vplyve ďalších faktorov (stres, psychoaktívne látky). Pozorovanie rozloženia krvných ciev v tele človeka s využitím poznatkov o funkcii krvi v tele človeka. Identifikovanie významu darcovstva krvi a nebezpečenstva náhlej straty krvi na základe informácií o funkcii krvi v tele človeka. Identifikovanie spôsobov, ktorými sa do krvného obehu človeka dostávajú rôzne potrebné, ale i nebezpečné látky a vyhýbanie súvislostí s princípmi správnej životosprávy. Modelovanie šírenia infekčného respiračného ochorenia. Porovnávanie možných spôsobov ochrany pred prenosom ochorenia. Zdôvodňovanie významu vetrania miestností pozna tkami o fungovaní dýchacej sústavy človeka. Identifikácia pozorovateľných zmien v raste a vývine človeka, identifikácia znakov dospievania a starnutia. Rozlišovanie orgánov rozmnožovacej sústavy ženy a muža a vysvetlenie ich významu. Porovnávanie znakov pohlavnej zrelosti u mužov a žien. Pozorovanie zmien ľudského plodu počas tehotenstva so zameraním sa na fyzické zmeny plodu i tela matky.	**Rozvoj predispozície k pojmom: zmyslové orgány, trávenie, vylučovanie, dýchanie, pitný režim, životospráva, krvný obeh, rozmnožovanie.**				
					Organizmy prijímajú informácie z prostredia prostredníctvom zmyslov, spracúvajú ich a reagujú na ne.	**ZMYSLY, ZMYSLOVÉ ORGÁNY**	✓	2		
					Tráviaca sústava zabezpečuje príjem, spracovanie potravy a vylúčenie nepotrebných zvyškov.	**TRÁVIACA SÚSTAVA**	✓	2		
					Trávenie je proces, ktorý prebieha v tráviacej sústave a zabezpečuje prijímanie využiteľných látok z potravy.					
					Prostredníctvom potravy je získavaná energia potrebná na všetky životné procesy.	**ŽIVOTOSPRÁVA**	✓	2		
					Ak telo prijíme v potrave viac energie, ako potrebuje, ukladá si ju v podobe tukových zásob.					
					Dlhodobá nerovnováha príjmu a výdaja energie vedie k vzniku ochorení obezity, či anorexie.					
					Prostredníctvom vylučovacej sústavy sa telo zbavuje nepotrebných a škodlivých látok.	**VYLUČOVACIA SÚSTAVA**	✓	2		
					Dýchanie je proces výmeny plynov medzi organizmom a prostredím.	**DÝCHACIA SÚSTAVA**	✓	2		
					Prostredníctvom dýchania sa môžu prenášať rôzne ochorenia, ak sa vo vydychovanom vzduchu nachádzajú dôvodné ochorenia.					
					Telo je popretkávané krvnými cievami, ktoré sa rozvetvujú od najhrubších, ktoré vychádzajú zo srdca (tepny), alebo do neho vstupujú (žily), až po najtenšie (vásočnice), ktoré prekrývajú rôzne časti tela.	**OBEHOVÁ SÚSTAVA, KRV, SRDCE**	✓	2		
					Všetky cievy sú prepojené, tvoria uzavretý krvný obeh, do ktorého srdce v pravidelných intervaloch pumpuje krv. Táto činnosť srdca sa prejavuje ako srdcový tep.					
					Krv rozvádza po tele rôzne látky. Ak ich vyžaduje napríklad pri námahe telo viac, srdce pumpuje krv rýchlejšie. Čo sa prejaví zvýšením tepom.					
					Telo človeka sa od narodenia vyvíja, rastie, postupne dospieva a neskôr starne.	**ROZMNOŽOVACIA SÚSTAVA**	✓	2		
					V čase dospievania sa objavujú znaky pohlavnej zrelosti. Pohlavne zrelý muž a pohlavne zrelá žena môžu splodiť dieťa.					
					Dieťa sa v tele matky vyvíja 9 mesiacov.					
1. cieľ: Prostredníctvom jednoduchších foriem skúmania – pozorovaním, usudzovaním, triedením, meraním a vyhľadávaním v informačných zdrojoch rozvíjať svoje aktuálne poznanie. **2. cieľ: Diskutovať a porovnávať svoje prírodovedné predstavy s predstavami vrstovníkov.** **3. cieľ: Zdôvodňovať svoj názor, úsudok, či rozhodnutie predchádzajúcou skúsenostou, doterajším poznaním alebo výsledkami skúmania.** **4. cieľ: Systematicky získavať údaje, usporadúvať ich a na ich základe tvoriť záver a ten prezentovať.ń** **5. cieľ: Prepájať svoje aktuálne prírodovedné predstavy a zistenia s ich zodpovedným, udržateľným, praktickým a technologickým využitím.** **6. cieľ: Reflektovať vlastný poznávací proces, ktorý je zameraný na hľadanie vysvetlení pozorovaných javov a ktorého vysvetlenia musia byť podložené relevantnými údajmi.** **7. cieľ: Navrhovať čiastkové riešenia jednoduchých prírodovedných, environmentálnych, či technických problémov a tieto riešenia zdôvodňovať vlastným poznaním. Posudzovať nielen funkčnosť, ale aj efektívnosť (ekonomickú, environmentálnu a pod.) rôznych riešení lokálnych problémov.**	**4. ročník:** - opisať pozorovaný objekt, jav, situáciu, proces - identifikovať zámer pozorovania a formulovať výskumnú otázku, - realizovať pozorovanie s cieľom overiť predpoklad, - vytvoriť úsudok o vzťahoch a súvislostiach pozorovaných premenných, - zdôvodniť tvrdenia predchádzajúcou skúsenostou, získanými údajmi a/alebo už existujúcimi poznatkami, - vytvárať úsudky na základe poskytnutých informácií, vrátane informácií v tabuľkách, schémach a diagramoch - vytvoriť záznam z pozorovania, - identifikovať podobnosti a odlišnosti v údajoch získaných vlastným skúmaním a na ich základe vytvoriť zovšeobecňujúci záver, - prezentovať a obhajovať výsledky svojej práce rôznymi formami (napr. plagáty, modely, prezentácie), - oceniť význam organizmov pre život na Zemi, - vnímať svoju (výskumnú) činnosť ako jeden zo zdrojov nových poznatkov, - rozpoznať nesúlad/chyby v získaných výsledkoch z pozorovania a identifikovať ich príčiny, - objektívne hodnotiť svoju prácu a prácu svojich spolužiakov, - zhodnocovať dôvody ochrany prírody, - identifikovať aktivity smerujúce k ochrane a zlepšeniu životného prostredia širšieho okolia školy a obce/mesta. **5. ročník:** - opisať pozorovaný objekt, jav, situáciu, proces s použitím odbornej terminológie, - identifikovať zámer pozorovania a formulovať výskumnú otázku, - formulovať zdôvodnený predpoklad súvisiaci so skúmaným problémom, - navrhnúť postup a podmienky pozorovania na základe stanovenej výskumnej otázky, - realizovať pozorovanie s cieľom overiť predpoklad, - odlíšiť pri pozorovaní to, čo je pre zodpovedanie výskumnej otázky podstatné, - vytvoriť kategórie a podkategórie triedenia objektov a zaradiť objekty do vytvorených kategórií, - orovnať údaje získané skúmaním so svojím predpokladom a predpoklad vyhodnotiť, - vytvoriť úsudok o vzťahoch a súvislostiach pozorovaných premenných, - vyhľadať chýbajúce informácie a na podnet ich overiť v ďalších informačných zdrojoch, - overiť si výsledok svojho skúmania vyhľadávaním v informačných zdrojoch, - porovnávať rôznorodosť v uvažovaní a pri riešení výskumných otázok rovesníkmi, - zodpovedať za svoju úlohu v skupine, - dôvodniť tvrdenia predchádzajúcou skúsenostou, získanými údajmi a/alebo už existujúcimi poznatkami, - vytvárať úsudky na základe poskytnutých informácií, vrátane informácií v tabuľkách, schémach a diagramoch - pri tvorbe záveru brať do úvahy všetky relevantné údaje bez tendencie vyberať len tie, ktoré potvrdzujú jeho aktuálne predstavy, - vytvárať zdôvodnené úsudky o príčinách a dôsledkoch zmien objektov, javov a situácií v priestore a čase, - navrhnúť tabuľky/schémy/diagramy na zápis kvalitatívnych a kvantitatívnych údajov získaných skúmaním, - čítať informácie z poskytnutých tabuliek, jednoduchých schém a diagramov, - v vytvoriť štruktúrovaný záznam zo skúmania určitého objektu alebo javu a na základe záznamu opísať pozorované zmeny, - dentifikovať podobnosti a odlišnosti v údajoch získaných vlastným skúmaním a na ich základe vytvoriť zovšeobecňujúci záver, - uvedomiť si, že existujú rôzne postupy získavania informácií a rôzne informačné zdroje, - uvedomiť si, že nie všetky informačné zdroje poskytujú dôveryhodné informácie, - prezentovať a obhajovať výsledky svojej práce rôznymi formami (napr. plagáty, modely, prezentácie), - uvedomiť si závislosť človeka od prírodných zdrojov, - oceniť význam organizmov pre život na Zemi, - vnímať svoju (výskumnú) činnosť ako jeden zo zdrojov nových poznatkov, - rozpoznať nesúlad/chyby v získaných výsledkoch z pozorovania a identifikovať ich príčiny, - objektívne hodnotiť svoju prácu a prácu svojich spolužiakov, - zhodnocovať dôvody ochrany prírody.	**EKOSYSTÉM**	**4. ročník:** Skúmanie konkrétnych spoločenstiev z pohľadu výskytu rôznych druhov organizmov. Pozorovanie druhov organizmov v rôznych prírodných spoločenstvách a opisanie ich spôsobu života. Pozorovanie správania sa vybraných zástupcov spoločenstiev a zaznamenávanie vzájomných vzťahov medzi organizmami. Posudzovanie významu ochrany organizmov a spoločenstiev. Pozorovanie a zaznamenávanie poškodzovania prírody nevhodnou činnosťou človeka. **5. ročník :** Pozorovanie organizmov voľným okom, mikroskopom alebo lupou. Identifikovanie vybraných zástupcov skupín organizmov s využitím kľúča na určovanie rastlín, húb a živočíchov v prírodných spoločenstvách. Vytvorenie zbierky prírodnín a systematizovanie organizmov. Pozorovanie druhov organizmov v rôznych prírodných spoločenstvách a opisanie ich spôsobu života. Pozorovanie správania sa vybraných zástupcov spoločenstiev a zaznamenávanie vzájomných vzťahov medzi organizmami. Skúmanie typu potravy a spôsobu jej získavania u vybraných druhov organizmov (producent, konzument, rozkladač). Zostavenie potravových reťazcov, zdôvodnenie potravových vzťahov medzi organizmami žijúcimi v danom spoločenstve. Mapovanie výskytu liečivých, chránených, inváznych a jedovatých druhov organizmov v regióne. Monitorovanie činnosti organizácií venujúcich sa ochrane a záchrane ohrozených druhov rastlín a živočíchov na Slovensku. Posudzovanie významu ochrany organizmov a spoločenstiev. Porovnanie súčasného a predchádzajúceho stavu krajiny, sledovanie zmien v dôsledku činnosti človeka , prostredníctvom máp a/alebo fotografií. Skúmanie vplyvu činnosti človeka na vlastné zdravie a životné prostredie prostredníctvom informačných zdrojov. Identifikovanie vybraných zástupcov pestovaných rastlín a chovaných živočíchov žijúcich v ľudských sídlach. Pozorovanie morfologických znakov a správania sa chovateľsky významných druhov. Skúmanie adaptácií organizmov na život s človekom (v blízkosti ľudských sídel, domestikované druhy vs. druhy, ktoré sa domestikovať nepodarilo). Monitorovanie spôsobov chovu domácich a hospodárskych zvierat. Hodnotenie významu pestovania rastlín a chovu živočíchov pre človeka. Rozlišovanie vonkajších a vnútorných parazitov podľa vonkajších znakov. Diskutovanie o škodlivosti parazitov pre človeka a ich význame. Diskutovanie o vplyve premnožením vybraných druhov živočíchov na život človeka. Vyhľadanie informácií o spôsoboch prevencie pred šírením rôznych ochorení. Porovnanie pozitív a negatív aplikácie biologickej a chemickej ochrany organizmov.	**Rozvoj predispozície k pojmom: prírodné spoločenstvo, druh, potravový reťazec, mikroorganizmy, vonkajšia stavba tela rastlín a húb, vonkajšia stavba tela živočíchov, parazity, chránené, liečivé a jedovaté rastliny, tlšajníky, chránené živočíchy, ľudské sídlo, ochrana prírody.**				
					Podľa priestoru, kde sa spoločenstvo vyskytuje, rozlišujeme lesné, vodné, poľné, lúčne a vysokohorské spoločenstvo.	**PRÍRODNÉ SPOLOČENSTVÁ - ÚVOD**	✓	20		
					Rôzne druhy organizmov, ktoré spolu žijú na jednom mieste, predstavujú prírodné spoločenstvo.					
					Prírodné spoločenstvo tvorí spoločenstvo rastlín, živočíchov, húb a mikroorganizmov.	**PRÍRODNÉ SPOLOČENSTVÁ - SYSTEMATIZÁCIA**			✓	40
					Medzi organizmami žijúcimi v spoločenstve existujú vzájomné vzťahy.					
					Organizmy sa medzi sebou odlišujú vonkajšou stavbou.					
					V spoločenstvách žijú aj chránené živočíchy a chránené, liečivé a jedovaté rastliny.					
					Organizmy sú od nežívych zložiek prostredia často priamo závislé.					
					Poškodzovanie životného prostredia a narušovanie vzťahov v spoločenstve má negatívne dôsledky na život organizmov, vrátane človeka.					
					Pestovanie rastlín a chov živočíchov má pre človeka veľký význam.	**ĽUDSKÉ SÍDLA - R a Ž**			✓	15
					Vonkajšie a vnútorné parazity spôsobujú rôzne ochorenia organizmov.	**PARAZITIZMUS**			✓	2
1. cieľ: Prostredníctvom jednoduchších foriem skúmania – pozorovaním, usudzovaním, triedením, meraním a vyhľadávaním v informačných zdrojoch rozvíjať svoje aktuálne poznanie. **4. cieľ: Systematicky získavať údaje, usporadúvať ich a na ich základe tvoriť záver a ten prezentovať.** **5. cieľ: Prepájať svoje aktuálne prírodovedné predstavy a zistenia s ich zodpovedným, udržateľným, praktickým a technologickým využitím.** **6. cieľ: Reflektovať vlastný poznávací proces, ktorý je zameraný na hľadanie vysvetlení pozorovaných javov a ktorého vysvetlenia musia byť podložené relevantnými údajmi.**	**5. ročník:** - porovnať údaje získané skúmaním so svojím predpokladom a predpoklad vyhodnotiť, - vytvoriť úsudok o vzťahoch a súvislostiach pozorovaných premenných, - formulovať zdôvodnený predpoklad súvisiaci so skúmaným problémom, - vytvoriť záznam z pozorovania, - navrhnúť tabuľky/schémy/diagramy na zápis kvalitatívnych a kvantitatívnych údajov získaných skúmaním, - čítať informácie z poskytnutých tabuliek, jednoduchých schém a diagramov, - oceniť význam organizmov pre život na Zemi, - vnímať svoju (výskumnú) činnosť ako jeden zo zdrojov nových poznatkov, - rozpoznať nesúlad/chyby v získaných výsledkoch z pozorovania a identifikovať ich príčiny, - objektívne hodnotiť svoju prácu a prácu svojich spolužiakov.	**DEDIČNOSŤ A PREMENLIVOSŤ**	Porovnávanie spoločných a rozdielnych znakov a vlastností rodičov a ich potomstva. Identifikácia rôznorodosti rastlín a živočíchov rovnakého rodu alebo druhu a porovnávanie spoločných a rozdielnych znakov.	**Rozvoj predispozície k pojmom: znak, vlastnosť, dedičnosť, premenlivosť.**				
					Živé organizmy produkujú potomstvo rovnakého druhu, ale potomstvo sa líši a nie je totožné s rodičmi.				✓	3
					Prenos vlastností z jednej generácie organizmov na druhú je prejavom dedičnosti.					
1. cieľ: Prostredníctvom jednoduchších foriem skúmania – pozorovaním, usudzovaním, triedením, meraním a vyhľadávaním v informačných zdrojoch rozvíjať svoje aktuálne poznanie. **2. cieľ: Diskutovať a porovnávať svoje prírodovedné predstavy s predstavami vrstovníkov.** **4. cieľ: Systematicky získavať údaje, usporadúvať ich a na ich základe tvoriť záver a ten prezentovať.** **5. cieľ: Prepájať svoje aktuálne prírodovedné predstavy a zistenia s ich zodpovedným, udržateľným, praktickým a technologickým využitím.** **6. cieľ: Reflektovať vlastný poznávací proces, ktorý je zameraný na hľadanie vysvetlení pozorovaných javov a ktorého vysvetlenia musia byť podložené relevantnými údajmi.** **7. cieľ: Navrhovať čiastkové riešenia jednoduchých prírodovedných, environmentálnych, či technických problémov a tieto riešenia zdôvodňovať vlastným poznaním.**	**5. ročník** - opisať pozorovaný objekt, jav, situáciu, proces s použitím odbornej terminológie, - vytvoriť kategórie a podkategórie triedenia objektov a zaradiť objekty do vytvorených kategórií, - vytvoriť úsudok o vzťahoch a súvislostiach pozorovaných premenných, - odlíšiť pri pozorovaní to, čo je pre zodpovedanie výskumnej otázky podstatné, - overiť si výsledok svojho skúmania vyhľadávaním v informačných zdrojoch, -porovnávať rôznorodosť v uvažovaní a pri riešení výskumných otázok rovesníkmi, - zodpovedať za svoju úlohu v skupine, - vytvoriť štruktúrovaný záznam zo skúmania určitého objektu alebo javu a na základe záznamu opísať pozorované zmeny, - identifikovať podobnosti a odlišnosti v údajoch získaných vlastným skúmaním a na ich základe vytvoriť zovšeobecňujúci záver, - uvedomiť si, že existujú rôzne postupy získavania informácií a rôzne informačné zdroje, - uvedomiť si, že nie všetky informačné zdroje poskytujú dôveryhodné informácie, - prezentovať a obhajovať výsledky svojej práce rôznymi formami (napr. plagáty, modely, prezentácie), - uvedomiť si závislosť človeka od prírodných zdrojov, - oceniť význam organizmov pre život na Zemi, - vnímať svoju (výskumnú) činnosť ako jeden zo zdrojov nových poznatkov, - rozpoznať nesúlad/chyby v získaných výsledkoch z pozorovania a identifikovať ich príčiny, - objektívne hodnotiť svoju prácu a prácu svojich spolužiakov, - zvažovať rozhodnutia s menším negatívnym dosahom na prírodné prostredie, - zhodnocovať dôvody ochrany prírody, - identifikovať aktivity smerujúce k ochrane a zlepšeniu životného prostredia širšieho okolia školy a obce/mesta.	**EVOLÚCIA**	Skúmanie rôznorodosti organizmov na základe identifikácie ich spoločných a rozdielnych vonkajších znakov a spôsobu života. Kategorizovanie organizmov na základe pozorovaných spoločných a rozdielnych znakov. Klasifikovanie organizmov podľa príbuznosti a charakteristických vonkajších znakov. Identifikovanie prispôsobenia sa organizmov danému prostrediu na konkrétnych príkladoch. Zhotovenie a porovnanie odtlačkov a odlitkov organizmov a ich stôp.	**Rozvoj predispozície k pojmom: rôznorodosť organizmov, klasifikácia organizmov, vývoj, prispôsobovanie sa organizmov.**				
					Organizmy klasifikujeme na základe spoločných a rozdielnych znakov.					
					Organizmy sa prispôsobujú rôznymi spôsobmi prostrediu, v ktorom žijú.				✓	4
					Druhová rozmanitosť je významná pre život na Zemi.					
						Spolu hodín		66		66

Komponent	Cieľ	Výkonový štandard	Obsahový štandard: Tézy	Téma	Pojmy, vzťahy, fakty	6. ročník	Časová dotácia	7. ročník	Časová dotácia	8. ročník	Časová dotácia	9. ročník	Časová dotácia
FYZIKA	1. Plánovať a realizovať experiment. 2. Systematicky usporiadať, prezentovať a interpretovať získané údaje. 3. Tvoriť závery a zovšeobecnenia, vrátane mentálnych modelov a teórií o rôznych prírodovedných javoch. 4. Divergentne uvažovať a argumentovať, zvažovať efektívnosť riešení v lokálnych a globálnych kontextoch. 5. Komunikovať a spolupracovať v tíme. 6. Reflektovať poznávací proces a prehodnocovať svoje doterajšie poznanie na základe nových informácií.	Identifikovanie, porovnanie a charakterizovanie vlastností látok a telies	LÁTKY	Vlastnosti látok	6.R: Vlastnosti látok a telies (skupenstvo, tvrdosť, vzhľad-farba, lesk, textúra) 7.R: Vlastnosti látok a telies (skupenstvo, tepelná vodivosť, hustota) 9.R: Vlastnosti látok a telies (magnetické a elektrické vlastnosti)	✓	8	✓	4			✓	6
		Zrealizovanie a vyhodnotenie odhadu dĺžky, hmotnosti, objemu Kalibrovanie vlastného meradla Meranie dĺžky, hmotnosti, objemu Určenie hustoty kvapalných a tuhých látok metódou výpočtu a pomocou grafu Skúmanie javov súvisiacich so zmenou hustoty vplyvom teploty Porovnávanie hmotnosti telies s hmotnosťou nimi vytlačenej kvapaliny		Meranie vlastností telies	6.R: Fyzikálne veličiny (dĺžka, hmotnosť, objem) a ich jednotky (ich používané násobky a diely) 7.R: Fyzikálne veličiny (hustota, teplota, čas) a ich jednotky (ich používané násobky a diely), hustota kvapalných a tuhých látok, vzťah pre výpočet hustoty, vplyv teploty na zmenu hustoty, správanie sa telies v kvapalinách v súvislosti s ich hustotou, hmotnosť kvapaliny vytlačenej telesom	✓	14	✓	8				
				Stavba látok	Pohyb základných stavebných častíc látok v závislosti od teploty látky a veľkosti (hmotnosti) častíc, časticový model látky v rozličných skupenstvách, premena skupenstiev z pohľadu častíc			✓	3				
		Modelovanie štruktúry atómu		Stavba atómu	Štruktúra atómu, modely atómu vrátane ich historického vývoja, jadro a obal atómu, elektrón, protón, neutrón							✓	4
		Identifikovanie a klasifikovanie zdrojov svetla Využitie zákona odrazu svetla pri riešení problémov Znázornenie obrazu predmetu v rovinnom zrkadle, spojnou a rozptylnou šošovkou Zostrojenie a objasnenie princípu fungovania jednoduchých optických zariadení Navrhovanie spôsobov ako predchádzať poškodzovaniu zraku Rozlišovanie odrazeného, prepusteného a absorbovaného svetla Pozorovanie rozkladu bieleho svetla na spektrum a skladanie farebných svetelných lúčov Skúmanie prenosu svetelného signálu sklenenými vláknom, využitie optických káblov Vyhľadávanie informácií o škodlivosti svetelného znečistenia a navrhovanie zmien vo svojom okolí na jeho odstránenie	INTERAKCIE	Optické javy	Zdroje svetla, šírenie svetelných lúčov po odraze od rovinného zrkadla, fyzikálne veličiny (ohnisková vzdialenosť, optická mohutnosť), odraz, úplný odraz a lom svetla na rozhraniach dvoch priehľadných prostredí, šírenie svetla pri prechode tenkými šošovkami, jednoduché optické zariadenia, korekcie chýb oka, faktory, ktoré poškodzujú zrak, rozklad bieleho svetla na spektrum, skladanie farebných svetelných lúčov, absorpcia svetla, prechod svetla sklenenými vláknom, optické káble a ich využitie, svetelné znečistenie					✓	16		
		Skúmanie kmitajúcich telies ako zdrojov zvuku Vyhľadávanie informácií o ultrazvuku a jeho využití Posúdenie vplyvu hluku na ľudský organizmus a životné prostredie Navrhovanie spôsobov ochrany pred hlukom vo svojom okolí		Akustické javy	Šírenie zvuku prostrediami, rýchlosť zvuku, fyzikálne veličiny (frekvencia, perióda, hladina intenzity zvuku), zvuk hudobných nástrojov, výška tónu, hlukové znečistenie, ultrazvuk a jeho využitie, spôsoby ochrany pred hlukom					✓	8		
		Skúmanie vybraných elektrostatických javov: zelektrizovanie telies, elektrostatická indukcia, polarizácia dielektrika Zapájanie elektrických obvodov podľa schémy a ich zakresľovanie schematickými značkami Meranie veľkosti elektrického prúdu a napätia v elektrickom obvode a na rezistore Meranie závislosti prúdu od napätia pre rezistor Meranie závislosti elektrického odporu od vlastnosti vodiča Aplikovanie vzťahov pre výpočet elektrického odporu vodiča a výsledného odporu v elektrickom obvode Aplikovanie vzťahov pre výpočet elektrickej práce, elektrického príkonu Posudzovanie energetickej spotreby bežných zariadení a skúmanie možností energetických úspor pri každodenných aktivitách Demonštrovanie pritomnosti magnetického poľa v okolí magnetu, elektrického vodiča (cievky) s prúdom a jeho využitia Modelovanie sústavy na prenos elektrickej energie		Elektrické javy	Elektrostatické javy (zelektrizovanie telies, elektrostatická indukcia, polarizácia dielektrika), schematické znázornenie elektrických obvodov značkami, fyzikálne veličiny (elektrický prúd, elektrické napätie, elektrický odpor vodiča, rezistivita, elektrická práca, elektrický príkon), graf závislosti elektrického prúdu od napätia pre rezistor, Ohmov zákon, sériové a paralelné zapojenie elektrických spotrebičov, výsledný odpor sériovo a paralelne zapojených rezistorov v elektrickom obvode, závislosť elektrického odporu od vlastností vodiča, funkcie bleskozvodu, vznik magnetického poľa v okolí vodiča s elektrickým prúdom (Oerstedov pokus) a magnetického poľa v cievke s prúdom, výroba a prenos elektrickej energie, pravidlá bezpečnosti pri práci s elektrickými spotrebičmi							✓	48
		Znázornenie sily a pôsobenie viacerých síl na teleso Meranie veľkosti sily silomerom Aplikovanie vzťahu pre výpočet gravitačnej sily Stanovenie výslednej sily pôsobiacej na teleso pri skladaní síl pôsobiacich na teleso v jednej priamke Skúmanie podmienky rovnováhy na páke Určenie ťažiska telesa Skúmanie, meranie a výpočet trecej sily Analyzovanie situácií, v ktorých sa prejavujú účinky trenia	SILY	Vytváranie predstáv o pojme sila	Vzájomné pôsobenie telies a účinky pôsobenia výslednej sily na teleso, fyzikálne veličiny (sila, gravitačná sila, gravitačné zrýchlenie, moment sily, trecia sila), grafické znázornenie síl (gravitačnej sily pôsobiacej na teleso, vzájomne pôsobiacich síl medzi telesami, trecej sily), výslednica síl pôsobiacich v jednej priamke, rovnováha síl na páke, ťažisko telesa, faktory ovplyvňujúce veľkosť trecej sily, situácie, v ktorých sa prejavujú účinky trecej sily					✓	14		
		Aplikovanie vzťahu pre výpočet tlaku a hydrostatického tlaku Analyzovanie grafu závislosti hydrostatického tlaku od hĺbky ponoru a hustoty kvapaliny Skúmanie vztlakovej sily v kvapalinách a v plynoch Aplikovanie vzťahu na výpočet vztlakovej sily v kvapalinách a plynoch Analyzovanie grafu závislosti atmosférického tlaku od nadmorskej výšky		Vytváranie predstáv o pojme tlak	Fyzikálne veličiny (tlaková sila, tlak, hydrostatický tlak, vztlaková sila), grafické znázornenie síl (tlakovej sily, vztlakovej sily), závislosť tlaku a tlakovej sily, závislosť hydrostatického tlaku od hĺbky ponoru a hustoty kvapaliny, faktory ovplyvňujúce veľkosť vztlakovej sily, závislosť atmosférického tlaku od nadmorskej výšky					✓	14		
		Porovnávanie pokoja a pohybu telesa a určenie druhu pohybu Modelovanie rovnomerného pohybu Aplikovanie vzťahu pre rýchlosť rovnomerného pohybu		Vybrané druhy telies a ich grafické zobrazenie	Relatívnosť pohybu telesa vzhľadom na iné teleso, druhy pohybu, fyzikálne veličiny (rýchlosť, dráha), grafické znázornenie závislosti rýchlosti a dráhy pohybu od času pre rovnomerný pohyb					✓	8		
		Meranie teploty a času pri skupenských premenách, zostrojenie a analyzovanie grafu závislosti teploty od času		Premeny skupenstva látok	Rôzne druhy teplomerov, skupenské premeny rôznych látok, premeny skupenstva z pohľadu častícovej stavby kvapalných, plynných a tuhých látok			✓	6				
		Demonštrovanie spôsobov šírenia tepla Aplikovanie vzťahu pre výpočet tepla Porovnanie veľkosti prijatého a odovzdaného tepla pri tepelnej výmene Vyhľadanie informácií o jadrovej reťazovej reakcii a možnostiach jej využitia Modelovanie činnosti okruhov jadrovej elektrárne Demonštrovanie vzájomnej premeny foriem energie na príkladoch Demonštrovanie zákona zachovania energie vo vzťahu k vzniku a zániku chemických väzieb na príkladoch	ENERGIA	Premeny energie	7.R: Spôsoby šírenia tepla, tepelná vodivosť, tepelná výmena a rovnováha, fyzikálne veličiny (hmotnostná tepelná kapacita, teplo), energetická hodnota potravín, premeny svetelnej energie na teplo, zariadenia využívajúce slnečnú energiu 8.R: Fyzikálne veličiny (mechanická práca, výkon, pohybová a polohová energia telesa), vzájomné premeny pohybovej a polohovej energie telesa, zákon zachovania energie 9.R: Fyzikálne veličiny (elektrická práca), elektrická energia a jej premeny, jadrová energia, jadrová elektráreň			✓	12	✓	6	✓	8
		Vytváranie predstáv o pohyboch planét podľa Platóna, Ptolemaia, Keplera, Kopernika, Galilea a Newtona Návrh modelu Slnečnej sústavy a vyhľadávanie informácií o jej objektoch Skúmanie periodických dejov súvisiacich s pojmami rok, mesiac a deň	VESMÍR	Vesmírne telesá Slnečnej sústavy	Slnečná sústava, astronomická jednotka, model Slnečnej sústavy, vzájomné pohyby Slnka, Zeme a Mesiaca a ich súvis s dĺžkou roka, mesiaca a dňa, hviezdy, planéty a mesiace	✓	8						
		Poronvanie charakteristík hviezd, planét a mesiacov Pozorovanie a vysvetlenie zmeny vzhľadu oblohy počas dňa a počas roka		Skúmanie zmien na oblohe počas dňa a roka	Azimut a výška, východ a západ slnka v rôznych obdobiach roka, hviezdna obloha počas dňa a počas roka	✓	3						

			Obsahový štandard											
Komponent	Cieľ	Výkonový štandard	Tézy	Téma	Pojmy, vzťahy, fakty	6. ročník	Časová dotácia	7. ročník	Časová dotácia	8. ročník	Časová dotácia	9. ročník	Časová dotácia
			LÁTKY	9. Zlúčeniny uhlíka	Environmentálne aspekty spojené s uhľovodíkmi (ropa - jej ťažba, transport a spracovanie) CH, B							✓	2
	1. Plánovať a realizovať experiment. 2. Systematicky usporiadať, prezentovať a interpretovať získané údaje. 3. Tvoriť závery a zovšeobecnenia, vrátane mentálnych modelov a teórií o rôznych prírodovedných javoch. 4. Divergentne uvažovať a argumentovať, zvažovať efektívnosť riešení v lokálnych a globálnych kontextoch. 5. Komunikovať a spolupracovať v tíme. 6. Realizovať poznávací proces a prehodnocovať svoje doterajšie poznanie na základe nových informácií.	Vyhľadávanie informácií o škodlivosti svetelného znečistenia a navrhovanie zmien vo svojom okolí na jeho odstránenie Posúdenie vplyvu hluku na ľudský organizmus a životné prostredie F, B. Navrhovanie spôsobov ochrany pred hlukom vo svojom okolí F, B.	INTERAKCIE	1. Optické javy	Korekcie chýb oka, faktory, ktoré poškodzujú zrak, svetelné znečistenie			✓	2				
				2. Akustické javy	hlukové znečistenie, spôsob ochrany pred hlukom			✓	1				
		Zisťovanie energetickej hodnoty potravín a skúmanie súvislosti s teplom vyprodukovaným ich spálením F, CH B.	ENERGIA	1. Premeny energie	energetická hodnota potravín F, CH, B,			✓	1				
		Zisťovanie spôsobov ochrany pred rádioaktívnym žiarením, zdôvodniť jej význam.			Ochrana ľudí pred rádioaktívnym žiarením F, CH, B, ich vplyv na zdravie človeka a životné prostredie F, B, CH, zásady ochrany človeka a životného prostredia pred účinkami rádioaktívneho žiarenia F, B.							✓	2
		Pozorovanie zložiek neživej prírody a interakcií medzi živou a neživou prírodou B. Posúdenie neživej prírody ako zdroja živín pre organizmy B. Skúmanie vplyvu zloženia horninového substrátu na druhovú rozmanitosť rastlín B. Skúmanie vplyvu abiotických a biotických faktorov na rozklad hornín v najbližšom okolí B. Vyhľadanie a spracovanie informácií o dôsledkoch vulkanickej činnosti na organizmy a klímu B, CH.	ZEM	1.Závislosť organizmov od neživej prírody a ich vplyv na neživú prírodu	Interakcie medzi živou a neživou prírodou B, CH.							✓	2
		Mapovanie výskytu rôznych typov hornín na geologickej mape Slovenska a opísanie hornín blízkeho okolia podľa geologickej mapy B. Rozlíšenie pôvodných a nepôvodných hornín v blízkom okolí B. Pozorovanie minerálov a hornín a ich kategorizovanie na základe ich vlastností a pôvodu (spôsobu vzniku) B. Mapovanie a určovanie minerálov a hornín v blízkom okolí podľa určovacieho kľúča B. Vytvorenie zbierky minerálov a hornín B. Skúmanie a porovnanie fyzikálnych a chemických vlastností minerálov B, F, CH. Zisťovanie konkrétnych príkladov použitia minerálov a hornín v predmetoch dennej potreby B, CH. Monitorovanie významu nerastných surovín pre život človeka B, CH. Hodnotenie vplyvu ťažby nerastných surovín na životné prostredie CH, B		2.Vlastnosti, význam a využitie minerálov a hornín	Minerály, horniny, typy hornín, vlastnosti minerálov B, CH, nerastné suroviny B, CH.							✓	6
		Modelovanie vzniku skamenelín B. Určovanie vedúcich skamenelín B.		3. História zeme	Vek hornín B, CH, skamenieliny B, vedúce skamenieliny B, vývoj života B.							✓	1
		Modelovanie biosféry jednotlivých geologických ér B Modelovanie významných geologických procesov prebiehajúcich v jednotlivých geologických érach B, CH. Skúmanie dôsledkov pôsobenia vonkajších geologických činiteľov na zemský povrch B, CH. Monitorovanie rizikových území v okolí, ktoré súvisia s pôsobením vonkajších geologických činiteľov B. Modelovanie vzniku krasu a krasových útvarov B, CH. Modelovanie vplyvu geologických procesov na tvary zemského povrchu a na život organizmov B. Porovnanie následkov katastrofických geologických procesov na Slovensku a vo svete B.		4. Geologické procesy a ich dôsledky	Kras B, CH, krasové útvary B, CH, geologické éry B, geologické procesy B, CH, vplyv geologických procesov na zemský povrch B, CH.							✓	2
		Zdôvodniť vplyv skleníkového efektu na prírodu		5.Skúmanie javov v atmosfére a ich vplyv na životné prostredie	Skleníkový efekt CH, F, B, vplyv jednotlivca a spoločnosti na meniacu sa klímu CH, B. 🕮							✓	1

		Zhodnotenie významu, výskytu a využitia rôznych energetických a surovinových zdrojov (v regióne) CH, F, B Posúdenie významu fosílnych palív, ich vplyv na životné prostredie, ekonomiku a možnosti eliminácie týchto vplyvov F, CH, B Hodnotenie výhod a nevýhod využívania rôznych zdrojov elektrickej energie z hľadiska ich vplyvu na životné prostredie F, CH, B Posúdenie environmentálnych aspektov znečisťovateľov životného prostredia CH, B		**6. Zdroje materiálov a energie**	Obnoviteľné a neobnoviteľné zdroje energie CH, B Proces získavania a recyklácie nerastných surovín CH, B							✓	2
		Pozorovanie jednobunkových a mnohobunkových organizmov mikroskopom B. Pozorovanie bunkových štruktúr (bunková stena, cytoplazmatická membrána, jadro, chloroplasty, mitochondrie) Porovnanie rastlinnej a živočíšnej bunky, zdôvodnenie odlišnosti ich stavby a funkcie B. Pozorovanie a porovnanie stavby vírusu a jednobunkového organizmu B. Skúmanie organizácie tela organizmov (bunky, pletivá, tkanivá, orgány, orgánové sústavy) a špecializácie pletív, tkanív a orgánov na ich funkciu B	**ORGANIZMUS**	**1. Organizácia živej hmoty organizmov**	Bunkové a nebunkové organizmy B, jednobunkový a mnohobunkový organizmus B, bunkové štruktúry B, rastlinná a živočíšna bunka B, pletivo, tkanivo, orgán, orgánová sústava B.	✓	16						
		Pozorovanie stavby tela rias, rastlín, húb a lišajníkov B Porovnanie stavby tela bezstavovcov a stavovcov B		**2. Stavba a funkcie štruktúr, orgánov a orgánových sústav organizmov**	Stavba a funkcia orgánov rastlín B, stavba a funkcia orgánov živočíchov B, stavba tela rastlín a húb B, stavba tela bezstavovcov	✓	17						
		Pozorovanie orgánov, orgánových sústav živočíchov vrátane človeka a ich osobitostí B. 🕮 💻			stavba tela stavovcov B			✓	16				
		Zisťovanie energetických potrieb jedinca v dennom jedálničku a návrh vyváženého denného príjmu potravy B, CH. Skúmanie zloženia potravy (cukry, tuky, bielkoviny, vitamíny, minerály, voda) CH, B. Demonštrovanie mechanického a chemického spracovania potravy B, CH. Demonštrovanie procesov trávenia a vstrebávania v jednotlivých častiach tráviacej sústavy B, CH. Zisťovanie a porovnávanie zloženia vdychovaného a vydychovaného vzduchu B. Analyzovanie výsledkov hematologického vyšetrenia, identifikovanie vybraných látok prítomných v krvi (glukóza, cholesterol, metabolity vylučovania) B. Zisťovanie vplyvu rôznych faktorov na zmeny srdcovej frekvencie a frekvencie dýchania B. Demonštrovanie procesu filtrácie krvi v obličkách B. Skúmanie rôznych spôsobov vylučovania nepotrebných a škodlivých látok organizmami B. Simulovanie mechanizmu hormonálnej a nervovej regulácie B. Porovnanie primárnych a sekundárnych pohlavných znakov dievčat a chlapcov a zdôvodnenie ich významu B. Pozorovanie dráždivosti zmyslových orgánov B.		**3. Životné procesy v ľudskom organizme**	Zdroje cukrov, tukov a bielkovín B, CH, cukry, tuky a bielkoviny ako stavebné zložky organizmov a zdroje energie CH, B, chlieb s maslom, zloženie potravy B, CH, enzýmy B, CH, metabolizmus B, CH, trávenie B, CH, vstrebávanie B, dýchanie B, vylučovanie B, filtrácia krvi B, krvný obeh B, regulačné mechanizmy B, hormóny B , dráždivosť B , rozmnožovanie B, pohlavné znaky B, rast a vývin B			✓	8				
		Opísanie orgánových sústav človeka ako navzájom fungujúcich a ovplyvňujúcich sa systémov B. Analyzovanie tvaru, stavby, funkcie a zloženia kostí B. Skúmanie stavby, funkcie a unaviteľnosti kostrového svalu B. Rozlišovanie orgánov oporno-pohybovej sústavy človeka B. Porovnávanie významu orgánov rozmnožovacej sústavy ženy a muža B. Posúdenie významu nervovej sústavy pri zmyslovom vnímaní B. Posúdenie rozdielu medzi podmieneným a nepodmieneným reflexom B. Pozorovanie činnosti zmyslových receptorov a skúmanie ich vzájomného prepojenia B.		**4. Vzájomné prepojenia orgánových sústav človeka**	Orgánové sústavy (koža, oporná, pohybová, tráviaca, dýchacia, obehová, vylučovacia, rozmnožovacia, nervová, hormonálna, zmysly) B.			✓	24				

BIOLÓGIA		Skúmanie faktorov poškodzujúcich štruktúru alebo funkciu buniek B. Posúdenie dôsledkov nesprávnej funkcie buniek a regulačných mechanizmov (enzýmov, hormónov a jednotlivých častí nervovej sústavy) B. Plánovanie a uskutočnenie prieskumu v súvislosti so zdravím alebo zdravým životným štýlom človeka B. Posúdenie vplyvu životného štýlu človeka a životného prostredia na jeho zdravie (ochorenia orgánových sústav, prevencia) B. Skúmanie environmentálnych faktorov a ich vplyvu na zdravie človeka B. Vyhľadávanie a spracovanie informácií o chorobách a možnostiach nákazy B. Posudzovanie zásad a spôsobov predchádzania pred vznikom a šírením chorôb B. Posúdenie vplyvu a dôsledkov látok (vitamíny, liečivá, omamné a psychotropné látky) na živé organizmy CH, B. Diskutovanie o význame reprodukčného a sexuálneho zdravia B. Diskutovanie o význame plánovaného rodičovstva B. Demonštrovanie a nácvik zručností potrebných k poskytnutiu predlekárskej prvej pomoci pri poraneniach B.		**5. Vplyv životného štýlu človeka a životného prostredia na jeho zdravie**	Vplyv látok (vitamíny, liečivá, omamné a psychotropné látky) na živé organizmy CH, B, závislosť B, zdravie B, environmentálne zdravie B, zdravý životný štýl B, stres B, imunita B, očkovanie B, zásady predlekárskej prvej pomoci B, poranenia B, prevencia B, sexuálne a reprodukčné zdravie B.			✓	**14**				
		Skúmanie vplyvu svetla, oxidu uhličitého a asimilačných farbív na priebeh fotosyntézy B, CH. Dokazovanie kyslíka ako produktu fotosyntézy B, CH. Skúmanie príjmu vody a v nej rozpustených látok prostredníctvom koreňa rastlín B, CH, F. Skúmanie dýchania rastlín B, CH. Dokazovanie, že rastliny ukladajú zásobnú látku škrob do zásobných orgánov B, CH. Analyzovanie spôsobu výživy rastlín a živočíchov B. Analyzovanie významu výživy a dýchania rastlín a živočíchov B. Analyzovanie odlišností tráviacich sústav živočíchov v závislosti od potravy B. Určovanie rozdielov obehovej sústavy živočíchov B. Porovnávanie transportu látok u rastlín a živočíchov B. Porovnávanie spôsobov vylučovania nepotrebných a škodlivých látok u rastlín a živočíchov B. Skúmanie dráždivosti a pohybu rastlín a živočíchov B. Porovnanie životného cyklu rastlín, húb a živočíchov B. Pozorovanie priebehu rôznych spôsobov pohlavného rozmnožovania rastlín a živočíchov B. Porovnanie pohlavného a nepohlavného spôsobu rozmnožovania B.		**6. Životné procesy rastlín a živočíchov**	Výživa organizmov B, CH, spôsoby výživy B, fotosyntéza B, CH, F, dýchanie organizmov B, CH, vylučovanie organizmov B, transport látok B, CH, F, difúzia B, CH, osmóza B, CH, dráždivosť organizmov B, rastlinné hormóny B, pohyb organizmov B, spôsoby rozmnožovania B, delenie buniek B, vnútorné a vonkajšie oplodnenie B, životný cyklus organizmov B.					✓	**16**		
		Skúmanie špecifických podmienok prostredia vybraných organizmov B. Pozorovanie a analyzovanie interakcií medzi organizmami a medzi organizmami a prostredím v ekosystéme B Porovnanie rozsahu nárokov organizmov na faktory prostredia na konkrétnych príkladoch B. Usudzovanie o potravovej nezávislosti rastlín od živočíchov B. Predpovedanie spoločných vzorov interakcií medzi organizmami a ich prostredím v rôznych ekosystémoch B. Zostavenie potravových sietí v rôznych ekosystémoch. Určenie potravových vzťahov medzi organizmami B. Posúdenie vplyvu nepôvodných (inváznych) druhov rastlín a živočíchov na vzťahy v ekosystémoch B.		**1. Interakcie v ekosystéme**	Druh B, ekosystém B, interakcie v ekosystéme B, zdroje v prostredí B, podmienky prostredia B, faktory prostredia B, potravové vzťahy B, potravové siete B.							✓	**2**

		Analyzovanie množstva energie v rovnakom množstve biomasy producenta a konzumenta B, CH. Pozorovanie rozkladných procesov v komposte a aplikácia jeho využitia B, CH. Pozorovanie rastu a rozmnožovania organizmov v hnojenej a nehnojenej pôde B. Modelovanie kolobehu látok (vody, uhlíka, dusíka) a skúmanie jeho narušenia vplyvom človeka CH, B. Posúdenie významu kolobehu vody v ekosystéme pre všetky živé organizmy B. Posúdenie vplyvu slnečného žiarenia na udržanie kolobehu látok v ekosvstéme B. F. CH	EKOSYSTÉM	**2. Kolobeh látok v ekosystéme**	Producent B, CH, konzument B, CH, rozkladač B, CH, obeh látok B, CH, tok energie B, CH, F, biomasa B.							✓	2
		Modelovanie narušenia biologickej rovnováhy v ekosystéme a jeho dôsledky na ekosystém B. Skúmanie faktorov a dôsledkov narušenia biotickej a/alebo abiotickej zložky ekosystému B. Monitorovanie, zaznamenanie a hodnotenie znečistenia ovzdušia, vody, pôdy. Porovnanie výsledkov medzi regiónmi/krajinami B, CH. Diskutovanie o vplyve znečistenia abiotickej zložky na biotickú zložku ekosystému a na vzťahy v ekosystéme B, CH. Analyzovanie možných stresových faktorov, ktorými môže klimatická zmena ovplyvniť jednotlivé typy ekosystémov (napr. sucho, zvyšovanie teploty, výdatné náhazové zrážky, rýchla zmena počasia, záplavy a pod.) B, CH. Monitorovanie nakladania s odpadmi, analyzovanie ich vplyvu na životné prostredie a navrhovanie možných riešení ich predchádzania, spracovania a opätovného využitia B, CH. Mapovanie nelegálnych skládok v okolí a navrhnutie/zrealizovanie nápravy B. Mapovanie zásahov človeka do životného prostredia a vplyvu na biodiverzitu B. Analyzovanie vplyvu človeka na adaptáciu organizmov z lokálneho a globálneho hľadiska B Hodnotenie pozitívnych a negatívnych zásahov človeka do zložiek životného prostredia B.		**3. Dôsledky narušenia biotickej a/alebo abiotickej zložky ekosystému**	Abiotické a biotické zložky B, biologická rovnováha B, znečistenie životného prostredia B, CH, vplyv človeka na zložky životného prostredia B, biodiverzita B.							✓	2
		Analyzovanie procesu obnovy ekosystému B. Mapovanie ekosystémov v okolí bydliska, hodnotenie ekosystémových služieb a negatívnych vplyvov ľudskej činnosti na tieto ekosystémy B, CH. Navrhovanie, realizovanie a prezentovanie riešení zameraných na ochranu rastlinných a živočíšnych druhov, ekosystémov a podporu udržateľnosti poskytovaných ekosystémových služieb B, CH. Posúdenie výhod ekologického poľnohospodárstva B, CH. Zmapovanie činnosti organizácií, ktoré sa venujú ochrane životného prostredia a klímy B, CH Skúmanie úpravy pitnej vody a čistenie odpadových vôd CH, B.		**4. Možnosti zachovania a obnovy biodiverzity a ekosystémových služieb**	Obnova ekosystému B, ekosystémové služby B, CH, ekologické hospodárenie B, CH, udržateľnosť B, CH, starostlivosť o životné prostredie B, CH.							✓	2
		Pozorovanie a zaznamenanie tvaru chromozómov počas delenia bunky B. Pozorovanie a rozlíšenie chromozómu pred a po vytvorení kópie nukleovej kyseliny B Porovnanie počtu chromozómov a chromozómových sád rôznych organizmov B. Pozorovanie odlišností chromozómov medzi pohlaviami B. Pozorovanie a porovnanie vzniku telových a pohlavných buniek (animácie, schémy) B	DEDIČNOSŤ A PREMENLIVOSŤ	**1. Podstata dedičnosti**	Dedičnosť B, premenlivosť B, genetická informácia B, DNA B, tvorba kópie DNA B, chromozóm B, telová a pohlavná bunka B, gén B, dedičný znak B.						✓	4		
		Pozorovanie a analyzovanie experimentov J. G. Mendela B. Zobrazovanie prenosu určitého znaku z rodičov na potomkov prostredníctvom schém B. Určovanie vybraných znakov organizmu na základe dominancie a recesivity alel B. Posúdenie vzniku pozorovaného znaku u potomstva po krížení jedincov s konkrétnymi alelami v pozorovanom znaku B. Vyhľadanie a spracovanie informácií o vybraných dedičných ochoreniach viazaných na pohlavie B. Monitorovanie a schematické znázornenie prenosu vybraného dedične podmieneného znaku v rodine B. Určovanie znakov, ktoré sú determinované viac ako jedným génom a posúdenie vplyvu prostredia na vznik týchto znakov B.		**2. Zákonitosti prenosu dedičných znakov**	Dominantná alela B, recesívna alela B, získané a vrodené znaky B, kríženie B, vplyv prostredia na vznik znaku B, dedičnosť viazaná na pohlavie B, dedičná choroba B.						✓	2		

		Skúmanie premenlivosti vybraných znakov organizmov žijúcich v odlišných životných podmienkach a analyzovanie jej vplyvu na vývoj organizmov B. Rozlišovanie dedičnej a nededičnej premenlivosti na konkrétnych príkladoch a hodnotenie ich významu pre človeka B. Identifikovanie možných dôsledkov vzniku mutácií (pozitívne, negatívne, neutrálne) B. Vyhľadávanie a spracovanie informácií o vplyve rôznych typov mutagénov na vznik mutácií a ich vplyv na organizmy B.		**3. Význam dedičnosti a premenlivosti pre život organizmov**	Dedičná a nededičná premenlivosť B, mutácie B.					✓	3		
		Vyhľadávanie a spracovanie informácií o význame genetického poradenstva pre človeka B. Analyzovanie a porovnávanie vlastností vyšľachtených odrôd rastlín a plemien živočíchov B. Rozlišovanie selektovaných vlastností rastlín a živočíchov B. Identifikovanie geneticky modifikovaných organizmov B. Zhodnotenie využitia biotechnológií v živote človeka a jeho budúcnosti B, CH.		**4. Význam poznatkov genetiky pre život jednotlivca a spoločnosti**	Génové inžinierstvo B, genetické poradenstvo B, šľachtenie B, odroda B , plemeno B , geneticky modifikované organizmy B, biotechnológie B,CH					✓	4		
		Skúmanie diverzity súčasných i fosílnych organizmov B. Pozorovanie funkčnej a tvarovej rozmanitosti živých organizmov B. Analyzovanie príčin a následkov znižovania biodiverzity a degradácie ekosystémov, ako aj vhodných opatrení na nápravu B.	**EVOLÚCIA**	**1. Variabilita organizmov**	Variabilita B, degradácia B.							✓	2
		Klasifikovanie organizmov na základe fylogenetickej príbuznosti B. Porovnanie spoločných a odlišných znakov človeka s inými živočíšnymi druhmi a vyhľadávanie znakov, ktoré indikujú ich biologickú príbuznosť B. Porovnanie spoločných znakov s ľudoopmi a posúdenie odlišností človeka od biologicky príbuzných druhov B. Analyzovanie vplyvu abiotických faktorov a ľudskej činnosti na prežitie a zánik organizmov B.		**2. Pôvod a vývoj človeka**	Fylogenetická príbuznosť B, vývoj organizmov B, znaky ľudského organizmu B, ľudoop B, vymieranie organizmov B.					✓	4		
		Pozorovanie adaptácií rastlín a živočíchov vrátane človeka na príkladoch modelových druhov B. Analyzovanie významu štrukturálnych a etologických adaptácií B. Hodnotenie rôznorodých prostredí ako životného priestoru pre organizmy B. Posúdenie vplyvu zmeny klímy na adaptácie organizmov B. Analyzovanie príkladov adaptácií organizmov na špecifické podmienky prostredia B.		**3. Evolučný význam adaptácie organizmov**	Adaptácia B, prírodný výber B.							✓	2
		Pozorovanie a analyzovanie prírodného a pohlavného výberu na príkladoch, simulovanie prírodného výberu B. Pozorovanie pohlavného dimorfizmu, porovnanie mechanizmov pohlavného výberu: kompetícia o partnera v rámci jedného pohlavia a pohlavný výber medzi pohlaviami B. Pozorovanie koevolúcie rastlín a živočíchov B. Pozorovanie správania sa živočíchov a rastlinných štruktúr, ktoré ovplyvňujú úspešné rozmnožovanie a prežitie organizmov B.		**4. Prírodný a pohlavný výber**	Pohlavný výber B, pohlavná dvojtvarosť B, koevolúcia B.							✓	3
		Objavovanie, skúmanie, pozorovanie. Využitie vedomostí v teréne.	Tematický deň	**Vedecké dopoludnie** **Príroda okom a krokom**	Rôzne - podľa aktuálneho roku Rôzne - Živá a neživá príroda, ekosystém	**všety ročníky**							
						33		66		33		33	

			Obsahový štandard									
Komponent	**Cieľ**	**Výkonový štandard**	**Tézy**	**Téma**	**Činnosti**	**Pojmy, vzťahy, fakty**	**7. ročník**	**Časová dotácia**	**8. ročník**	**Časová dotácia**	**9. ročník**	**Časová dotácia**
	1. Plánovať a realizovať experiment. 2. Systematicky usporiadať, prezentovať a interpretovať získané údaje. 3. Tvoriť závery a zovšeobecnenia, vrátane mentálnych modelov a teórií o rôznych prírodovedných javoch. 4. Divergentne uvažovať a argumentovať, zvažovať efektívnosť riešení v lokálnych a globálnych kontextoch. 5. Komunikovať a spolupracovať v tíme. 6. Realizovať poznávací proces a prehodnocovať svoje doterajšie poznanie na základe nových informácií.	"- identifikovať a zanamnenať spoločné a odlišné znaky a vlastnosti látok alebo javov - rozhodnúť, ktoré znaky vedú k identifikácii kategórií a následnému triedeniu - navrhnúť a používať vhodné nástroje (meradlá, technologické postupy) na získanie presných údajov - realizovať experiment podľa žiakom navrhovaného postupu - určiť podmienky experimentu a sledovať ich - zostaviť aparatúru a opísať jeje časti (podľa schémy alebo vopred daného postupu, podľa vlastného návrhu) - rešpektovať zásady ochrany zdravia a bezpečnosti práce	LÁTKY	**Vlastnosti látok**	**7.ročník** Identifikovanie, porovnanie a charakterizovanie vlastností látok a telies 👁 🕮 Identifikovanie, porovnanie a charakterizovanie vlastností chemicky čistých látok a zmesí 👁 🕮 Príprava a zisťovanie zloženia roztokov 💻 Oddeľovanie zložiek zmesi rôznymi vhodnými metódami 👁 🕮 💻	Vlastnosti látok a telies (skupenstvo, tvrdosť, tepelná vodivosť, vzhľad-farba, lesk, textúra, zápach, magnetické a elektrické vlastnosti, zápalnosť a horľavosť, hustota) Chemicky čisté látky Heterogénne a homogénne zmesi Zloženie roztokov, hmotnostný a objemový zlomok Nasýtený roztok Metódy oddeľovania zložiek zmesí Separácia odpadov	✓	23				
		"- navrhnúť myšlienkové modely, ktoré sú v súlade so získanými údajmi - vysvetliť vzťah medzi modelom a reálnym javom/objektom - formulovať hypotézu - formulovať výskumné otázky, na ktoré môže získať odpoveď vlastným skúmaním - aktívne spolupracovať a vytvárať tak synergický efekt skupiny - vnímať svoju výskumnú činnosť ako jeden zo zdrojov nových poznatkov		**Stavba látok**	**8.ročník** Pozorovanie makroskopických javov, ktoré poukazujú na existenciu častíc a rôznorodosť stavebných častíc Modelovanie častícového zloženia látok v tuhom, kvapalnom a plynnom skupenstve 👁	Ióny, molekuly, atómy ako stavebné častice látok Pohyb základných stavebných častíc látok v závislosti od teploty látky a veľkosti (hmotnosti) častíc Avogadrov zákon, časticový model látky v rozličných skupenstvách premena skupenstiev z pohľadu častíc			✓	14		
		"- formulovať hypotézu - opísať zložky modelovej situácie - identifikovať relevantné údaje pri tvorbe záveru		**Chemická väzba**	**8.ročník** Pozorovanie / vyhľadávanie vlastností iónových a kovalentných zlúčenín a kovov 🕮	Iónové zlúčeniny, kovalentné polárne a nepolárne zlúčeniny Kovy Chemická väzba (iónová, kovalentná a kovová) vo vzťahu k vlastnostiam látok, elektróny valenčnej vrstvy			✓	10		
		"- navrhnúť myšlienkové modely, ktoré sú v súlade so získanými údajmi - vysvetliť vzťah medzi modelom a reálnym javom/objektom - identifikovať relevantné údaje pri tvorbe záveru		**Stavba atómu**	**8.ročník** Modelovanie štruktúry atómu 👁 🕮 Zobrazovanie štruktúr elektrónových obalov atómov a iónov 👁 🕮	Štruktúra atómu, modely atómu vrátane ich historického vývoja, jadro a obal atómu, elektrón, protón, neutrón			✓	5		
		"- upraviť pôvodne vytvorené kritériá triedenia pri práci s rovnakým súborom - identifikovať relevantné údaje prezentované formou textov, obrázkov, tabuliek - zostrojiť tabuľku zo získaných údajov - identifikovať relevantné údaje pri tvorbe záveru		**Periodická sústava prvkov**	**8.ročník** Skúmanie (pozorovanie, vyhľadávanie) vlastností chemických prvkov, skupín prvkov periodickej sústavy prvkov a ich zlúčenín 🕮 Triedenie prvkov a ich zlúčenín s podobnými vlastnosťami do skupín. 👁 🕮	Chemické prvky, ich vlastnosti a zlúčeniny (kovy, oxidy, halogenidy, hydroxidy, kyseliny, soli) Symbolický zápis chemických prvkov a zlúčenín Vlastnosti prvkov a štruktúra ich atómov vo vzťahu k ich polohe v periodickej sústave prvkov a typu chemickej väzby Princípy usporiadania prvkov v periodickej sústave prvkov			✓	20		
		"- navrhnúť spôsob získavania údajov - realizovať experiment podľa žiakom navrhovaného postupu - zostrojiť tabuľku zo získaných údajov /hodnoty veličín s príslušnými jednotkami/ - identifikovať lokálne a globálne problémy a navrhovať na ne rôzne riešenia - oceniť význam ochrany a tvorby životného prostredia		**Zákonitosti chemického deja**	**7.ročník** Pozorovanie chemických dejov a prejavov chemickej reakcie: reakcie prebiehajúce rôznou rýchlosťou, vznik zrazeniny, únik plynu, zmena zafarbenia reakčnej zmesi, zmena farby indikátora. 👁 💻 Porovnávanie hmotnosti a vlastností reaktantov a produktov Formalizácia priebehu vybraných chemických reakcií od verbálneho opisu po symbolický zápis 👁 🕮 Skúmanie vplyvu teploty, veľkosti povrchu, koncentrácie a katalyzátora na priebeh chemickej reakcie Navrhovanie postupov a podmienok urýchlenia, spomalenia a zastavenia chemických reakcií, posúdenie ich významu pri práci s horľavinami, výbušninami a v biochemických procesoch	Zákon zachovania hmotnosti Vznik nových zlúčenín Reaktant, produkt Chemická reakcia, chemická rovnica Faktory ovplyvňujúce rýchlosť chemickej reakcie Dôležité chemické deje v bežnom živote a chemickom priemysle (v regióne)	✓	20				
		"- identifikovať a zaznamenať podobné a odlišné znaky a vlastnosti objektov, látok alebo javov - navrhovať a realizovať rôzne druhy merania - určiť podmienky experimentu a sledovať ich - kontrolovať premenné experimentu - zostaviť aparatúru a opísať jej časti - vytvoriť záznam z výskumnej činnosti - rešpektovať zásady ochrany zdravia a bezpečnosti práce - angažovať sa pri riešení lokálnych a globálnych problémov - kriticky posudzovať využitie výsledkov (vedeckého) výskumu pre človeka a spoločnosť - identifikovať lokálne a globálne problémy a navrhovať na ne rozličné riešenia - reagovať na návrhy/argumentáciu rovesníkov, rozhodovať o akceptovateľnosti/neakceptovateľnosti návrhov a tvrdení vhodnými argumentmi - zvažovať rôzne pozitívne a negatívne sociálne, ekonomické, politické a legislatívne aspekty vedy, techniky a ich inovácií		**Klasifikácia chemických reakcií**	**8.ročník** Skúmanie acidobázických reakcií / procesu neutralizácie s využitím rôznych acidobázických indikátorov Určovanie pH rôznych látok Skúmanie oxidačno-redukčných reakcií Skúmanie vylučovacích reakcií: tvorba zrazenín, vznik plynu Zostrojenie galvanického článku Skúmanie environmentálnych aspektov spojených s prítomnosťou kyselinotvorných plynov v ovzduší (príčin a dôsledkov kyslých dažďov), likvidáciou batérií a akumulátorov, výrobou kovov 🎥	Oxidačno-redukčné reakcie Elektrolýza, pokovovanie, katión, anión, oxidácia, redukcia, elektrolyt, elektródy (anóda, katóda), galvanický článok, akumulátory, batérie, elektrochemický rad napätia kovov, vylučovacie reakcie, acidobázické reakcie, acidobázické indikátory Environmentálne aspekty chemických reakcií			✓	16		
		"- navrhnúť myšlienkové modely, ktoré sú v súlade so získanými údajmi - opísať zložky modelovej situácie - vysvetliť vzťah medzi modelom a reálnym javom/objektom - identifikovať relevantné údaje pri tvorbe záverurešpektovať zásady ochrany zdravia a bezpečnosti práce - angažovať sa pri riešení lokálnych a globálnych problémov - kriticky posudzovať využitie výsledkov (vedeckého) výskumu pre človeka a spoločnosť - identifikovať lokálne a globálne problémy a navrhovať na ne rozličné riešenia - reagovať na návrhy/argumentáciu rovesníkov, rozhodovať o akceptovateľnosti/neakceptovateľnosti návrhov a tvrdení vhodnými argumentmi - zvažovať rôzne pozitívne a negatívne sociálne, ekonomické, politické a legislatívne aspekty vedy, techniky a ich inovácií		**Zlúčeniny uhlíka**	**9.ročník** Porovnávanie zlúčenín uhlíka študovaných organickou a anorganickou chémiou. Modelovanie vnútornej štruktúry uhľovodíkov, izomérov. 👁 Dokazovanie prítomnosti jednoduchej a násobnej chemickej väzby medzi atómami uhlíka. Skúmanie (vyhľadávanie) vlastností a využitia bežných uhľovodíkov, ich derivátov a plastov. 🕮 Identifikovanie produktov horenia uhľovodíkov.	Špecifickosť uhlíka v jeho zlúčeninách Vzťah medzi prvkovým zložením uhľovodíkov, ich relatívnou atómovou hmotnosťou a väzbovosťou Izoméry, jednoduchá a násobná väzba medzi atómami uhlíka v organických zlúčeninách Štruktúra uhľovodíkov, vybraných derivátov uhľovodíkov a plastov: prvkové zloženie, prítomnosť charakteristických skupín v derivátoch uhľovodíkov, chemické väzby, pravidlá pomenovania uhľovodíkov a bežných derivátov uhľovodíkov Vlastnosti organických zlúčenín vo vzťahu k ich využitiu Plasty a iné polymérne uhľovodíky environmentálne aspekty spojené s uhľovodíkmi (produkty horenia uhľovodíkov, ropa - jej ťažba, transport a spracovanie).					✓	10

CHÉMIA	1. Plánovať a realizovať experiment. 2. Systematicky usporiadať, prezentovať a interpretovať získané údaje. 3. Tvoriť závery a zovšeobecnenia, vrátane mentálnych modelov a teórií o rôznych prírodovedných javoch. 4. Divergentne uvažovať a argumentovať, zvažovať efektívnosť riešení v lokálnych a globálnych kontextoch. 5. Komunikovať a spolupracovať v tíme. 6. Realizovať poznávací proces a prehodnocovať svoje doterajšie poznanie na základe nových informácií.	"- opísať zložky modelovej situácie - vysvetliť vzťah medzi modelom a reálnym javom/objektom - navrhovať a realizovať rôzne druhy merania - formulovať hypotézu - určiť podmienky experimentu a sledovať ich - aktívne spolupracovať a vytvárať tak synergický efekt skupiny - analyzovať chyby vo svojej výskumnej činnosti, určiť chybu merania danú použitým meradlom - prehodnotiť svoju realizovanú výskumnú činnosť a navrhnúť efektívnejšie riešenie výskumného problému - zostrojiť graf na základe získaných údajov - porovnať údaje v tabuľke - interpretovať grafické závislosti - získať údaje interpoláciou a extrapoláciou z grafu	ENERGIA	**Premeny skupenstva látok**	**7. ročník** Meranie teploty a času pri skupenských premenách, zostrojenie a analyzovanie grafu závislosti teploty od času	Skupenské premeny rôznych látok Premeny skupenstva z pohľadu častícovej stavby kvapalných, plynných a tuhých látok	✓	5				
		"- zvažovať dôveryhodnosť informácií a zdrojov - má tendenciu overiť svoje zistenia vo viacerých zdrojoch - uvedomiť si zodpovednosť človeka za svoje správanie a zdravie - rešpektovať zásady ochrany zdravia a bezpečnosti práce - vyhodnocovať mieru vlastnej spoluzodpovednosti za lokálne a globálne (environmentálne a ekonomické) problémy - identifikovať relevantné údaje prezentované formou textov, obrázkov, tabuliek, diagramov a grafov - porovnať údaje v tabuľke - interpretovať grafické závislosti		**Premeny energie**	**9. ročník** Zisťovanie energetickej hodnoty potravín a skúmanie súvislosti s teplom vyprodukovaným ich spálením . Skúmanie rôznych foriem energie, ktoré sprevádzajú priebeh chemickej reakcie, napr. svetelná, tepelná, akustická, pohybová, elektrická a ich využitie . Skúmanie tepelného efektu chemickej reakcie pri rôznej koncentrácii a objeme reaktantov Vyhľadanie informácií o jadrovej refazovej reakcii a možnostiach jej využitia Demonštrovanie vzájomnej premeny foriem energie na príkladoch Demonštrovanie zákona zachovania energie vo vzťahu k vzniku a zániku chemických väzieb na príkladoch	Rôzne formy energie a energetické zmeny počas chemickej reakcie Exotermické a endotermické reakcie Zákon zachovania energie vo vzťahu k vzniku a zániku chemických väzie Energetická hodnota potravín Transformácia energie v živých systémoch Jadrová energia, jadrová elektráreň, ochrana ľudí pred rádioaktívnym žiarením, účinky rádioaktivity, využitie rádionuklidov v medicíne, technike, poľnohospodárstve, archeológii Pôsobenie neviditeľných žiarení: infračervené, ultrafialové, röntgenové, rádioaktívne žiarenie, ich vplyv na zdravie človeka a životné prostredie, zásady ochrany človeka a životného prostredia pred účinkami rádioaktívneho žiarenia					✓	5
	1. Plánovať a realizovať experiment. 2. Systematicky usporiadať, prezentovať a interpretovať získané údaje. 3. Tvoriť závery a zovšeobecnenia, vrátane mentálnych modelov a teórií o rôznych prírodovedných javoch. 4. Divergentne uvažovať a argumentovať, zvažovať efektívnosť riešení v lokálnych a globálnych kontextoch. 5. Komunikovať a spolupracovať v tíme. 6. Realizovať poznávací proces a prehodnocovať svoje doterajšie poznanie na základe nových informácií.	"- zvažovať rôzne pozitívne a negatívne sociálne, ekonomické, politické a legislatívne aspekty vedy, techniky a ich inovácií - kriticky posudzovať využitie výsledkov (vedeckého) výskumu pre človeka a spoločnosť - identifikovať lokálne a globálne problémy a navrhovať na ne rozličné riešenia - oceniť význam ochrany a tvorby životného prostredia - oceniť význam uchovania prírodného bohatstva a chránených území - hodnotiť a navrhovať scenáre udržateľného rozvoja - zdôvodňovať a prehodnocovať svoje spotrebiteľské správanie - angažovať sa pri riešení lokálnych a globálnych problémov - vyhodnocovať mieru vlastnej spoluzodpovednosti za lokálne a globálne /environmentálne a ekonomické) problémy	ZEM	**Skúmanie javov v atmosfére a ich vplyv na životné prostredie**	**7. ročník** Modelovanie vplyvu skleníkových plynov na meniacu sa teplotu prostredia a vysvetlenie príčin zosilneného skleníkového efektu. Modelovanie vzniku ozónovej vrstvy v stratosfére. Skúmanie vzniku a účinku prízemného ozónu	Skleníkový efekt, vznik a účinky ozónu v stratosfére a troposfére Vplyv jednotlivca a spoločnosti na meniacu sa klímu.	✓	10				
		"- angažovať sa pri riešení lokálnych a globálnych problémov - kriticky posudzovať využitie výsledkov (vedeckého) výskumu pre človeka a spoločnosť - identifikovať lokálne a globálne problémy a navrhovať na ne rozličné riešenia - reagovať na návrhy/argumentáciu rovesníkov, rozhodovať o akceptovateľnosti/neakceptovateľnosti návrhov a tvrdení vhodnými argumentmi - zvažovať rôzne pozitívne a negatívne sociálne, ekonomické, politické a legislatívne aspekty vedy, techniky a ich inovácií		**Zdroje materiálov a energie**	**9. ročník** Zhodnotenie významu, výskytu a využitia rôznych energetických a surovinových zdrojov (v regióne) Posúdenie významu fosílnych palív, ich vplyv na životné prostredie, ekonomiku a možnosti elimináce týchto vplyvov Posúdenie environmentálnych aspektov chemických reakcií a/alebo znečisťovateľov životného prostredia	Zdroje a využitie uhľovodíkov petrochemického priemyslu Environmentálne problémy spojené s uhľovodíkmi a ich zdrojmi Obnoviteľné a neobnoviteľné zdroje energie, zelená chémia Vlastnosti materiálov a nerastných surovín, proces ich získavania a recyklácie.					✓	2
	1. Plánovať a realizovať experiment. 2. Systematicky usporiadať, prezentovať a interpretovať získané údaje. 3. Tvoriť závery a zovšeobecnenia, vrátane mentálnych modelov a teórií o rôznych prírodovedných javoch. 4. Divergentne uvažovať a argumentovať, zvažovať efektívnosť riešení v lokálnych a globálnych kontextoch. 5. Komunikovať a spolupracovať v tíme. 6. Realizovať poznávací proces a prehodnocovať svoje doterajšie poznanie na základe nových informácií.	"- zvažovať dôveryhodnoeť informácií a zdrojov - overovať svoje zistenia vo viacerých zdrojoch - reflektovať zásady zdravého životného štýlu - vnímať svoju (výskumnú) činnosť ako jeden zo zdrojov nových poznatkov - realizovať experiment podľa žiakom navrhovaného postupu - formalizovať zápis výskumnej činnosti - určiť podmienky experimentu a sledovať ich - kontrolovať podmienky experimentu - použiť a zdôvodniť využitie kontrolnej vzorky v experimente - identifikovať relevantné údaje prezentované formou textov, obrázkov, tabuliek, diagramov a grafov	ORGANIZMUS	**Životné procesy v ľudskom organizme**	**9. ročník** Skúmanie zloženia potravy (cukry, tuky, bielkoviny, vitamíny, minerály, voda) Skúmanie vlastností, zloženia a štruktúry cukrov, tukov a bielkovín Demonštrovanie mechanického a chemického spracovania potravy Demonštrovanie procesov trávenia a vstrebávania v jednotlivých častiach tráviacej sústavy	Zdroje cukrov, tukov a bielkovín, cukry, tuky a bielkoviny ako stavebné zložky organizmov a zdroje energie, vlastnosti cukrov, tukov a bielkovín vo vzťahu k ich zloženiu Zloženie potravy, enzýmy, metabolizmus, trávenie					✓	5
		"- uvedomiť si zodpovednosť človeka za jeho zdravie - akceptovať, že výsledok skúmania predstavuje najlepšie možné aktuálne vysvetlenie toho, čo bolo skúmané a v budúcnosti sa môže meniť alebo byť vyvrátené - má tendenciu overiť svoje zistenia vo viacerých zdrojoch		**Vplyv životného štýlu človeka a životného prostredia na jeho zdravie**	**9. ročník** Posúdenie vplyvu a dôsledkov látok (vitamíny, liečivá, omamné a psychotropné látky) na živé organizmy .	Vplyv látok (vitamíny, liečivá, omamné a psychotropné látky) na živé organizmy					✓	3

	1. Plánovať a realizovať experiment. 2. Systematicky usporiadať, prezentovať a interpretovať získané údaje. 3. Tvoriť závery a zovšeobecnenia, vrátane mentálnych modelov a teórií o rôznych prírodovedných javoch. 4. Divergentne uvažovať a argumentovať, zvažovať efektívnosť riešení v lokálnych a globálnych kontextoch. 5. Komunikovať a spolupracovať v tíme. 6. Realizovať poznávací proces a prehodnocovať svoje doterajšie poznanie na základe nových informácií.	"- realizovať experiment podľa žiakom navrhovaného postupu - určiť podmienky experimentu a sledovať ich - kontrolovať premenné experimentu - vytvoriť záznam z výskumnej činnosti - zostrojiť tabuľku zo získaných údajov (hodnoty veličín s príslušnými jednotkami) - porovnať údaje v tabuľke - zostrojiť graf na základe získaných údajov - aktívne spolupracovať a vytvárať tak synergický efekt skupiny - reagovať na návrhy/argumentáciu rovesníkov, rozhodovať o akceptovateľnosti/neakceptovateľnosti návrhov a tvrdení vhodnými argumentami		**Životné procesy rastlín a živočíchov**	**9. ročník** Dokazovanie kyslíka ako produktu fotosyntézy Skúmanie dýchania rastlín. Dokazovanie, že rastliny ukladajú zásobnú látku škrob do zásobných orgánov B, CH.	Výživa organizmov, spôsoby výživy, fotosyntéza, dýchanie organizmov					✓	3
	1. Plánovať a realizovať experiment. 2. Systematicky usporiadať, prezentovať a interpretovať získané údaje. 3. Tvoriť závery a zovšeobecnenia, vrátane mentálnych modelov a teórií o rôznych prírodovedných javoch. 4. Divergentne uvažovať a argumentovať, zvažovať efektívnosť riešení v lokálnych a globálnych kontextoch. 5. Komunikovať a spolupracovať v tíme. 6. Realizovať poznávací proces a prehodnocovať svoje doterajšie poznanie na základe nových informácií.	"- kriticky posudzovať využitie výsledkov (vedeckého) výskumu pre človeka a spoločnosť - vysvetliť vzťah medzi modelom a reálnym javom/objektom - opísať alebo kvantitatívne vyjadriť vzťah medzi skúmanými premennými na základe získaných údajov	**EKOSYSTÉM**	**Kolobeh látok v ekosystéme**	**9. ročník** Modelovanie kolobehu látok (vody, uhlíka, dusíka) a skúmanie jeho narušenia vplyvom človeka. Posúdenie vplyvu slnečného žiarenia na udržanie kolobehu látok v ekosystéme.	Obeh látok, tok energie					✓	2
		"- zvažovať rôzne pozitívne a negatívne sociálne, ekonomické, politické a legislatívne aspekty vedy, techniky a ich inovácií - kriticky posudzovať využitie výsledkov (vedeckého) výskumu pre človeka a spoločnosť - identifikovať lokálne a globálne problémy a navrhovať na ne rozličné riešenia - oceniť význam ochrany a tvorby životného prostredia - oceniť význam uchovania prírodného bohatstva a chránených území - hodnotiť a navrhovať scenáre udržateľného rozvoja - zdôvodňovať a prehodnocovať svoje spotrebiteľské správanie		**Dôsledky narušenia biotickej a/alebo abiotickej zložky ekosystému**	**7. ročník** Monitorovanie, zaznamenanie a hodnotenie znečistenia ovzdušia, vody, pôdy. Porovnanie výsledkov medzi regiónmi/krajinami **9. ročník** Monitorovanie nakladania s odpadmi, analyzovanie ich vplyvu na životné prostredie a navrhovanie možných riešení ich predchádzania, spracovania a opätovného využitia.	Znečistenie životného prostredia	✓	7			✓	2
	1. Plánovať a realizovať experiment. 2. Systematicky usporiadať, prezentovať a interpretovať získané údaje. 3. Tvoriť závery a zovšeobecnenia, vrátane mentálnych modelov a teórií o rôznych prírodovedných javoch. 4. Divergentne uvažovať a argumentovať, zvažovať efektívnosť riešení v lokálnych a globálnych kontextoch. 5. Komunikovať a spolupracovať v tíme. 6. Realizovať poznávací proces a prehodnocovať svoje doterajšie poznanie na základe nových informácií.	"- formulovať hypotézu - realizovať experiment - určiť podmienky experimentu a sledovať ich - vytvoriť záznam z výskumnej činnosti - tvoriť závery a zovšeobecnenia - zvažovať rôzne pozitívne a negatívne sociálne, ekonomické, politické a legislatívne aspekty vedy, techniky a ich inovácií - kriticky posudzovať využitie výsledkov (vedeckého) výskumu pre človeka a spoločnosť		**Tematický deň VEDECKÉ DOPOLUDNIE**	**činnosti sa prispôsobujú aktuálnej téme** **7. ročník** **8. ročník** **9. ročník**	obsah podľa aktuálneho ročníka akcie	✓	1	✓	1	✓	1
	#NAME?					Počet hodín:		66		66		33

Cieľ	Výkonový štandard	Obsahový štandard	1. ročník	2. ročník	3. ročník
		Technika			
		Poznávanie vlastností modelovacích materiálov:			
Získavať poznatky o rôznych prírodných a technických materiáloch, pracovných postupoch, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité.	Získať poznatky o rôznych prírodných a technických materiáloch, pracovných postupoch, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité.	Druhy a vlastnosti netvrdnúcich, samotvrdnúcich a tvrdnúcich modelovacích materiálov: cesto, hlina, modurit a pod.	4	2	0
		V tvorivých činnostiach poznávanie rôznych druhov a vlastností modelovacích materiálov.	1	2	1
		Poznávanie vlastností a možností využitia prírodných, technických ako aj odpadových materiálov:			
Učiť sa využívať nadobudnuté prírodovedné poznanie pri riešení technickej otázky.	Získať poznatky o rôznych prírodných a technických materiáloch, pracovných postupoch, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité.	Prírodný a technický materiál: druhy, vlastnosti a možnosti využitia.	2	2	0
		Zhotovovanie výrobkov z rôznych prírodných materiálov ako mach, vlna, šúpolie, kamienky a z technických materiálov ako drôt, gombíky, korálky a pod.	2	2	0
		Odpadový materiál, jeho triedenie a druhotné využitie.	1	2	1
		Papier a kartón: druhy, vlastnosti, základné suroviny na výrobu papiera, využitie:			
Realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník, technológií, prírodných a technických materiálov.	Získať poznatky o rôznych prírodných a technických materiáloch, pracovných postupoch, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité.	V tvorivých činnostiach poznávanie rôznych druhov a vlastnosti papiera napr. kancelársky, kresliaci, novinový baliaci a pod.	3	2	0
	Učiť sa využívať nadobudnuté prírodovedné poznanie pri riešení technickej otázky.	Skúmanie a poznávanie surovín potrebných na výrobu papiera, výroba recyklovaného papiera.	2	2	0
		Textil - základné druhy, vlastnosti, spracovanie, možnosti a spôsoby využitia:			
	Získať poznatky o rôznych prírodných a technických materiáloch, pracovných postupoch, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité.	Poznávanie rôznych druhov textílií na základe väzby tkaniny a informácií z etikety výrobku.	0	1	1
		Poznávanie vlastností ako udržiavanie tepla, nasiakavosť, krčivosť, pevnosť, odolnosť a iné.	0	1	1

Realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník, technológií, prírodných a technických materiálov.	Realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník, technológií, prírodných a technických materiálov s dodržaním BOZP.	V tvorivých činnostiach poznávať základné stehy: predný, zadný.	0	1	2
		Drevo - mechanické vlastnosti, základy opracovania a využitie:			
Získavať poznatky o rôznych prírodných a technických materiáloch, pracovných postupoch, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité.	Získať poznatky o rôznych prírodných a technických materiáloch, pracovných postupoch, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité.	Poznávanie rôznych mechanických vlastností pri brúsení, rezaní a pilovaní rovnobežne a kolmo na vlákna dreva.	0	0	2
		Kovy - druhy, vlastnosti, spracovanie a možnosti využitia:			
Používať vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov.	Používať vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov.	V tvorivých konštrukčných činnostiach rozlišovanie a poznávanie kovových a nekovových predmetov, súčastí stavebníc, skladačiek.	0	0	2
		Skúmanie vlastností plastov:			
Získavať poznatky o rôznych prírodných a technických materiáloch, pracovných postupoch, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité.	Získať poznatky o rôznych prírodných a technických materiáloch, pracovných postupoch, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité.	Plasty: druhy, vlastnosti, triedenie, druhotné využitie.	1	0	0
		Poznávanie plastov na základe informácií na obaloch výrobkov.	1	0	0
		Poznávanie techniky v domácnosti, v doprave:			
Získať poznatky o pracovných činnostiach v minulosti a dnes.	Získať poznatky o pracovných činnostiach a profesiách (s akcentom na obec a región), realizovať jednoduchý nápad.	Technika v domácnosti, v doprave: druhy, technika v minulosti a dnes.	0	1	1
		Poznávanie spôsobov prepravy tovaru, význam a využitie dopravných prostriedkov alebo zdvižných zariadení.	2	0	0
	Používať vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov.	Konštrukčné časti bicykla a elementárna údržba.	0	1	1
		Konštruovanie:			

Používať vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov.	Používať vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov.	Budovy, objekty, konštrukcie okolo nás.	0	1	1
		V tvorivých konštrukčných činnostiach priestorová tvorba predmetov, objektov, rôznych druhov konštrukcií.	0	1	1
		Kariérová výchova			
		Charakterizovanie vybraných povolaní			
Získať poznatky o pracovných činnostiach a profesiách v minulosti a dnes.	Porovnávať rôzne druhy povolaní, pričom má reálnu predstavu o ich pracovnej náplni.	Charakteristika vybraných povolaní podľa pracovných činností, pracovného prostredia, pracovných prostriedkov, predmetov a objektov. Učebná činnosť žiaka ako osobitný druh práce.	2	1	2
	Prezentovať kariérové hodnoty vzťahujúce sa k vlastnostiam pracovnej činnosti z pohľadu budúcej voľby povolania/remesla a k oceneniu významu práce.	Kariérové hodnoty vzťahujúce sa k vlastnostiam pracovnej činnosti, ako súčasť základnej zložky pre budúcu voľbu povolania.	0	1	1
		Poznávanie vlastných záľub a hodnôt			
Pomenovať a prezentovať vlastné záľuby.	Spoznávať a prezentovať svoje záľuby a úspechy v prepojení na konkrétny druh povolania/remesla.	Záľuby ako významný faktor, ktorý ovplyvňuje pracovný úspech.	0	1	2
		Podnikavosť a iniciatívnosť			
		Stanovenie cieľov a tvorba nápadu			
Realizovať jednoduchý nápad.	Na základe nápadu navrhnúť jednoduchý produkt.	Stanovenie si cieľov a kritérií úspechu potrebných pre proces prípravy a tvorby nápadu.	0	1	2
		Návrh a príprava nápadu.	2	1	1
Rešpektovať a správať sa podľa spoločne dohodnutých pravidiel skupiny, vytvárať v skupine pozitívne vzťahy.	Byť motivovaný pre prácu na nápade a venovať mu primeranú pozornosť a úsilie.	Spolupráca na spoločnom nápade.	3	1	1
		Ocenenie úspechu po ukončení realizácie cieľa.	1	1	1
		Vyjadrenie, ako k procesu prispelo vynaložené úsilie.	2	1	1
		Základy finančnej a ekonomickej gramotnosti			
	Pochopiť význam práce pre človeka v	Mzda ako odmena za prácu, peniaze ako nositeľ hodnôt a prostriedok výmeny.	2	1	2

Rozpoznať hodnoty vzťahujúce sa k práci.	základných ekonomických súvislostiach.	Porozumieť vzťahu peniaze a mzda ako odmena za prácu, ktoré slúžia na uspokojovanie základných potrieb.	0	1	2
	Podeliť sa o zdroje pri práci a výrobe výrobkov, neplytvať nimi a recyklovať ich.	Peniaze ako prostriedok na výmenu za tovary a služby.	2	1	2
		Recyklácia, upcyklácia, šetrenie ako súčasť zodpovedného správania.	0	1	2
			33	**33**	**33**

Cieľ	Výkonový štandard	Obsahový štandard	4. ročník	5. ročník
		Technika		
	Pomenovať a využiť základné vlastnosti technických materiálov (papier, kartón, lepenka, textil, drevo, kov, plasty), definovať spôsob ich výroby, využitia a recyklácie.	Papier, kartón, lepenka: chemické, fyzikálne vlastnosti, spôsoby výroby, využitie a recyklácia, tvorivá činnosť žiakov (tvorba výrobkov).	1	0
		Textil: rozdelenie textilných vlákien, vlastnosti textilu, údržba textilu, tvorivá činnosť žiakov (tvorba výrobkov).	1	0
		Plasty: fyzikálne vlastnosti, rozdelenie, využitie a recyklácia, tvorivá činnosť žiakov (tvorba výrobkov).	0	1
		Drevo: rozdelenie dreva, fyzikálne, mechanické vlastnosti, využitie a recyklácia, tvorivá činnosť žiakov (tvorba výrobkov).	0	1
		Kovy: fyzikálne a mechanické vlastnosti kovov, ich využitie a recyklácia, tvorivá činnosť žiakov (tvorba výrobkov).	0	1
Spoznávať vlastnosti a druhotné využitie technických materiálov, zoznamovať sa s úžitkovými a darčekovými predmetmi a so základmi konštruovania.	Vybrať vhodné technické materiály a nástroje na zhotovenie jednoduchého tradičného výrobku podľa regionálnej predlohy.	Papier, kartón, lepenka: chemické, fyzikálne vlastnosti, spôsoby výroby, využitie a recyklácia, tvorivá činnosť žiakov (tvorba výrobkov). Textil: rozdelenie textilných vlákien, vlastnosti textilu, údržba textilu, tvorivá činnosť žiakov (tvorba výrobkov). Plasty: fyzikálne vlastnosti, rozdelenie, využitie a recyklácia, tvorivá činnosť žiakov (tvorba výrobkov). Drevo: rozdelenie dreva, fyzikálne, mechanické vlastnosti, využitie a recyklácia, tvorivá činnosť žiakov (tvorba výrobkov). Kovy: fyzikálne a mechanické vlastnosti kovov, ich využitie a recyklácia, tvorivá činnosť žiakov (tvorba výrobkov).	6	6
Identifikovať technický problém a kvalifikovane navrhnúť možné riešenia.	Vytvoriť náčrt výrobku (súčasného, tradičného) a podľa neho výrobok vytvoriť.	Papier, kartón, lepenka: chemické, fyzikálne vlastnosti, spôsoby výroby, využitie a recyklácia, tvorivá činnosť žiakov (tvorba výrobkov). Textil: rozdelenie textilných vlákien, vlastnosti textilu, údržba textilu, tvorivá činnosť žiakov (tvorba výrobkov). Plasty: fyzikálne vlastnosti, rozdelenie, využitie a recyklácia, tvorivá činnosť žiakov (tvorba výrobkov). Drevo: rozdelenie dreva, fyzikálne, mechanické vlastnosti, využitie a recyklácia, tvorivá činnosť žiakov (tvorba výrobkov). Kovy: fyzikálne a mechanické vlastnosti kovov, ich využitie a recyklácia, tvorivá činnosť žiakov (tvorba výrobkov).	4	4
	Skonštruovať jednoduchý objekt.	Konštrukcie okolo nás: druhy, spoločenský význam, architektúra, dizajn.	0	1

	Navrhnúť a vypracovať projekt s využitím zapojenia jednoduchého elektrického obvodu.	Jednoduchý elektrický obvod (zdroj elektrického napätia, vodiče, spínač, spotrebič), vplyv elektrickej energie na životné prostredie. Tvorivá činnosť žiakov (tvorba jednoduchého elektrického obvodu).	0	1
	Podľa návodu, aj vlastného námetu konštruovať mechanické, elektronické, robotické stroje, prístroje, objekty.	Technické komunikačné, digitálne a multimediálne prostriedky: rozdiel medzi pojmami, historické a moderné, výhody a nevýhody, 2D zobrazovanie.	0	1
	Predstaviť svoje konštrukčné návrhy a riešenia a využiť možnosti umelej inteligencie pri návrhu rôznych technických problémov.	Mechanika, elektronika a robotika: rozdelenie, stroje, prístroje, mechanizmy, moderné technické výdobytky, umelá inteligencia.	0	1
Vedieť zohľadniť v procese navrhovania objektov prepojenie ich dizajnu s funkčnosťou, estetikou a kultúrnymi tradíciami.	Využívať technické komunikačné prostriedky, porovnať komunikáciu na diaľku v minulosti a v súčasnosti.	Konštrukcie okolo nás: druhy, spoločenský význam, architektúra, dizajn.	3	0
	Pomenovať rozdiely, výhody a nevýhody moderných komunikačných digitálnych a multimediálnych prostriedkov.	Technické komunikačné, digitálne a multimediálne prostriedky: rozdiel medzi pojmami, historické a moderné, výhody a nevýhody, 2D zobrazovanie.	1	0
		Kariérová výchova		
Posúdiť vplyv objektov na životné prostredie v procese výroby a po jej ukončení.	Uviesť zdroje elektrickej energie (obnoviteľné, neobnoviteľné).	Vplyv ľudskej práce na životné prostredie pri tvorbe produktov.		
	Opísať vplyv ľudskej činnosti (klady a zápory) na prácu človeka a životné prostredie.			
	Identifikovať a riešiť technický problém so zohľadnením dizajnu, estetických kvalít, kultúrneho významu a ochrany životného prostredia.		2	2
Prezentovať vlastné záujmy, hodnoty, priority a rešpektovať záujmy, hodnoty a priority iných.	Realizovať sebareflexiu, pomenovať a prezentovať svoje silné stránky v súvislostiach budúcej voľby povolania.	Sebareflexia ako súčasť cielenej spätnej väzby, všeobecné princípy poskytovania spätnej väzby – konkrétnosť a pozitívna orientácia, formulácia a vyjadrenie myšlienok, pocitov a postrehov suvisiacich so získanými skúsenosťami.	1	1
	Prijať a vyjadriť spätnú väzbu ako dôležitú súčasť sebapoznania a identifikovania inšpirujúcich vlastností na spolužiakovi a kamarátovi.	Sebapoznanie prostredníctvom realizácie individuálnej sebareflexie, v ktorej žiak identifikuje svoje schopnosti, záujmy, hodnoty a silné stránky v súvislostiach budúcej voľby povolania.	1	1
Vytvoriť osobné kariérové portfólio.	Vytvoriť a prezentovať osobné kariérové portfólio.	Aplikácia výsledkov spätnej väzby pri identifikácii dispozícií dôležitých pri výbere povolania.	1	1
		Tvorba kariérového portfólia prostredníctvom súboru rôznych výstupov žiaka z edukačného prostredia.	0	1
		Prezentácia kariérového portfólia.	0	1
		Tvorba a analýza podkladov pre vyplnenie kategórií kariérového portfólia.	0	1
		Podnikavosť a iniciatívnosť		

Realizovať praktický a užitočný nápad.	Prezentovať a obhájiť výsledky svojej práce v oblasti jednoduchej konštrukcie a dizajnu pred skupinou.	Spolupráca pri výbere nápadu.	1	0
	Urobiť výber najvhodnejšieho nápadu, ktorý bude realizovaný.	Výber najvhodnejšieho nápadu na realizáciu a kontrola postupu prác.	1	0
	Zostaviť časový plán realizácie, systém kontroly a vyhodnocovania tak, aby bola práca dokončená v stanovenom termíne.	Tvorba harmonogramu práce a časového plánu postupov.	1	0
Zodpovedne hospodáriť so zdrojmi pri práci a výrobe produktov.	Zostaviť časový plán realizácie, systém kontroly a vyhodnocovania tak, aby bola práca dokončená v stanovenom termíne.	Vplyv správneho časového manažmentu a plánu na prácu.	1	1
	Akceptovať a dohodnúť sa na rôznych rolách pri práci v skupinách.	Zodpovednosť pri práci za stanovené úlohy.	2	2
	Určiť materiál a ostatné pomôcky potrebné pre realizáciu nápadu.	Hospodárne využívanie rôznych zdrojov pri práci.	2	2
	Prebrať svoj podiel zodpovednosti za spoločnú prácu.	Zodpovednosť pri hospodárení s peniazmi potrebnými na realizáciu nápadu.	2	2
Vysvetliť pojem mzda ako odmena za prácu.	Vyjadriť hodnotu produktu aj ako výsledku práce. Vysvetliť pojem mzda ako odmena za prácu.	Stanovenie odmeny za prácu – mzda.	2	1
	Správať sa zodpovedne pri hospodárení s peniazmi aj v rámci stanovení finančných nákladov na projekt.			
		Spolu	**33**	**33**

Cieľ	Výkonový štandard	Obsahový štandard	Počet hodín	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
		Technika					
Realizovať kreatívne nápady pomocou vhodných techník a materiálov.	Samostatne vyhľadať a využiť poznatky o rôznych vynalezoch, objavoch a patentoch.	História techniky – zhotovenie projektu na tému slovenskí a svetoví vynálezcovia a námetu na pozoruhodné technické riešenia v živote mestského a dedinského človeka v minulosti.		3	0	0	0
	Použiť umelú inteligenciu pri riešení konkrétnych úloh, zhodnotiť prácu s umelou inteligenciou, odpovede umelej inteligencie overiť prostredníctvom iných zdrojov a kriticky ich posúdiť.	Samostatná tvorivá činnosť žiakov (návrh, tvorba výrobkov).		1	1	1	1
Vedieť analyzovať svoje tvorivé a technologické schopnosti, a tým rozvíjať svoju technickú gramotnosť.	Narysovať jednoduchý technický výkres, vybrať vhodný pohľad na zobrazenie telesa v 2D zobrazení (pohľad spredu, zhora, zboku), vytvoriť technickú dokumentáciu k vlastnému jednoduchému výrobku v elektronickej podobe.	Vytváranie technického výkresu.		4	3	0	0
Využívať digitálne nástroje pri rôznych pracovných činnostiach, tímových projektoch.		Grafická komunikácia – aplikácia druhov čiar a pravouhlého premietania pri tvorbe technického výkresu.		2	1	0	0
	Simulovať a porovnať úlohy konštruktéra, projektanta, dizajnéra a robotníka.	Posúdenie rozdielu medzi konštruktérom, projektantom, dizajnérom, robotníkom – ich hlavné úlohy, činnosti a rozdiely medzi nimi.		0	1	0	0
Vyberať vhodné technické materiály a nástroje na implementáciu svojich myšlienok a na zhotovenie úžitkového produktu.							
	Porovnať, rozlíšiť a skúmať vlastnosti rôznych drevín, kovov, plastov, keramických a kompozitných materiálov, skla, gumy, textilu s tým, že dokáže uviesť príklady ich využitia a vykonať jednoduchý experiment na porovnanie vybraných vlastností rôznych druhov materiálov.	Technické materiály (drevo, kovy, plasty, keramika, guma, sklo a pod.).		3	3	0	0
	Poukázať na možnosti recyklovania, separovania a zneškodňovania vybraných technických materiálov z technického hľadiska.	Základné vlastnosti technických materiálov, recyklácia technických materiálov.		1	1	0	0
Vedieť identifikovať, navrhovať a realizovať technicky primerané a realizovateľné riešenia a analyzovať súvisiace efekty a nebezpečenstvá.	Zrealizovať na výrobku vybrané pracovné postupy ručného a strojového obrábania materiálov podľa technického výkresu a zdôvodniť výber strojového opracovania pri tvorbe jednoduchého výrobku.	Činnosti pri ručnom opracovaní technických materiálov (meranie, obrysovanie, rezanie, strihanie, ohýbanie, vyrovnávanie, pilovanie, rašpľovanie, dlabanie, sekanie, vŕtanie, spájkovanie, konštrukčné spájanie dreva, povrchová úprava drevených a kovových materiálov a pod.).		4	4	0	0
	Správať sa ako uvedomelý spotrebiteľ a využívať digitálne nástroje pri rôznych pracovných činnostiach a tímových projektoch s uplatňovaním zásad BOZP pri práci.	Strojové a progresívne metódy spracovania dreva, kovov, plastov.		0	0	2	3
	Vypočítať spotrebu a finančné náklady na prevádzku strojov a zariadení používaných v domácnosti na základe energetického štítku.	Jednoduché stroje, mechanizmy v domácnosti – využitie jednoduchých strojov a mechanizmov v praxi vzhľadom na ich spotrebu a finančné náklady podľa energetického štítku.		1	2	3	0
	Uplatniť princípy jednoduchých strojov v praxi a definovať druhy prevodov v zariadeniach používaných v domácnosti.						
	Vytvoriť vlastný jednoduchý elektrický obvod s využitím virtuálnej elektronickej stavebnice a vizualizovať ho využitím digitálnych technológií.	Jednoduché elektrické obvody (zapojenie spotrebiča do elektrického obvodu, dióda a tranzistor v elektrickom obvode).		1	1	3	0
Aplikovať digitálne technológie pri riešení technických problémových úloh.	Identifikovať potenciálne nebezpečenstvo pri práci so strojmi, zariadeniami, robotmi a a napríklad aj pomocou umelej inteligencie vytvoriť zoznam pravidiel a postupov k odstráneniu jednoduchých porúch v bytovej inštalácii s dodržaním BOZP.	Bytová inštalácia (vodoinštalácia, kanalizácia, plynoinštalácia, elektroinštalácia, vykurovanie, chladenie, rekuperácia).		0	0	0	4
Pomenúvať prínos, riziká, obmedzenia vedeckých teórií, aplikácií a technológií v spoločnosti (napr. v súvislosti s efektivitou práce, s morálnymi otázkami, kultúrou, bezpečnosťou, environmentálnou udržateľnosťou ako životným cyklom výrobkov).	Zdôvodniť zber, triedenie a likvidáciu nebezpečného elektroodpadu, rozlíšiť stroje a zariadenia na rôzny pohon a zvážiť ich dopad na ŽP a vyhľadať informácie o obnoviteľných zdrojoch energie a ich využití.	Mechanické, plynové, benzínové a elektrické spotrebiče a zariadenia v domácnosti – obsluha a údržba spotrebičov a zariadení v domácnosti, ich vplyv na ŽP.		0	0	3	0
		Zobrazovanie predmetov v 2D.		1	1	0	0

Spolupracovať v zdieľanom pracovnom prostredí.	Spolupracovať v zdieľanom pracovnom prostredí.	Obnoviteľné zdroje energií a ich využitie.		0	0	1	0
		Kariérová výchova					
Identifikovať vlastné schopnosti a zručnosti ako súčasť sebarozvoja s víziou potreby celoživotného vzdelávania.	Aplikovať základné techniky, stratégie a metódy akčného plánovania s ohľadom na vlastné kariérové smerovanie.	Rozhodovanie a faktory, ktoré ho ovplyvňujú.		0	0	1	1
	Aplikovať online nástroje, online služby a aplikácie, ktoré prispievajú k tvorbe konštruktívnych kariérových rozhodnutí.	Posúdenie možností pri rozhodovaní o voľbe vhodného povolania a profesijnej prípravy.		0	0	1	1
Aplikovať základné stratégie a metódy plánovania kariérneho smerovania.	Samostatne vyhľadať, hodnotiť a využívať informácie dôležité pre tvorbu základov profesijnej orientácie.	Metódy, techniky a pomôcky pri tvorbe rozhodnutia.		0	0	1	1
		Tvorba akčného plánu.		0	0	1	1
	Analyzovať faktory, ktoré majú vplyv na zosúlaďovanie pracovného a rodinného života – work-life balance a vysvetliť ich dôležitosť pre duševné zdravie človeka.	Tvorba kognitívnej mapy povolania s cieľom podpory protektívnych faktorov.		0	0	0	1
Aplikovať online nástroje a služby v procese tvorby kariérového rozhodnutia.	Samostatne vyhľadať, hodnotiť a využívať informácie dôležité pre tvorbu základov profesijnej orientácie.	Tvorba konštruktívneho rozhodnutia o kariérovom smerovaní s využitím získaných informácií.		1	1	0	0
		Trendy a smer vývoja trhu práce.		0	0	1	1
		Tvorba informačnej základne pre potreby kariérového smerovania.		1	1	0	0
		Vzdelanie a trh práce.		0	0	1	1
		Posúdenie rôznych zdrojov kariérových informácií.		0	0	1	1
Vyhľadávať, hodnotiť a využívať informácie dôležité pre voľbu povolania.	Analyzovať faktory, ktoré majú vplyv na zosúlaďovanie pracovného a rodinného života – work-life balance a vysvetliť ich dôležitosť pre duševné zdravie človeka.						
		Hospodárenie s časom a duševné zdravie.		1	0	0	0
		Udržanie rovnováhy medzi osobnými, vzdelávacími a pracovnými úlohami.		0	1	0	0
		Aplikácia metód efektívneho plánovania využitia času, tvorba časového snímku bežného dňa, organizácia pracovného prostredia a pod.		1	1	1	1
		Identifikácia a posúdenie faktorov, ktoré vplývajú na zachovanie životnej rovnováhy a zdravého životného štýlu.		1	0	0	0
		Podnikavosť a iniciatívnosť					
Definovať užitočnosť nápadu a konkretizovať, aký problém rieši.	Definovať, pre koho je nápad užitočný, komu pomôže a aký problém rieši.	Stanovenie miery užitočnosti nápadu.		0	1	1	0
		Výber najvhodnejšieho nápadu na realizáciu.		1	1	0	0
	Vyvinúť primeranú iniciatívu a samostatne hľadať príležitosti pre rozvoj vlastného nápadu.	Realizácia nápadu v praxi a overenie jeho funkčnosti.		0	0	1	1
	Vytvárať nápadom pozitívne hodnoty aj v súlade s ekologickým rozmerom svojho nápadu a využiť pri tom princíp obehového hospodárstva.	Tvorba produktu s využitím modelu obehového hospodárstva – zdieľanie, požičiavanie, opätovné využitie, oprava a recyklácia, pokiaľ je to možné.		0	0	1	2
Definovať užitočnosť nápadu a konkretizovať, aký problém rieši.	Kombinovať svoje schopnosti so schopnosťami členov svojho tímu, rozhodovať a prevziať zodpovednosť.	Nadobúdanie zručností pri organizácii práce a rozdelení pracovných úloh.		2	2	2	2
	Poučiť sa z neúspechu jeho nápadu, prepracovať ho a ponúknuť nové riešenie vzniknutého problému.	Rešpektovanie rôznorodosti členov tímu a vnímanie prínosu rôznorodosti členov skupiny pri spoločnej práci.		1	1	1	1
	Rešpektovať duševné vlastníctvo pri tvorbe a prezentácii svojho nápadu.	Rozvoj zručností pri riešení problémov v oblasti riadenia a organizácie práce.		0	0	0	1
Aktívne hľadať príležitosti na rozvoj svojho nápadu a jeho uplatnenie v praxi.		Práca s chybou a úprava nefunkčných častí, ktoré sa neoverili v praxi pri realizácii.		1	1	1	1

Zhromaždiť a zabezpečiť dostupné zdroje v súvislosti s realizáciou nápadu a efektívne ich spravovať.	Vnímať chybu ako nevyhnutnú a pozitívnu súčasť procesu učenia.	Návrh a posúdenie riešenia aj zložitého problému a budovanie reziliencie.		1	1	1	1
		Používanie vhodného tónu komunikácie a vhodných komunikačných prostriedkov v prípade vzniku konfliktu s cieľom konflikt vyriešiť/ukončiť.		1	1	1	1
Chápať základy fungovania trhu, trhového hospodárstva a uviesť základné druhy podnikateľských aktivít.	Poznať rôzne formy podnikania.	Stanovenie si nákladov na realizáciu.		0	1	1	2
		Podnikanie ako možnosť realizácie nápadu v praxi.		0	1	1	2
	Uviesť rôzne druhy podnikateľských aktivít.	Aktívne vyhľadávanie rôznych zdrojov príležitostí pre financovanie, rozvoj a realizáciu nápadov/projektov, prostredníctvom aktivít, súťaží, grantov.		0	1	1	2
		Spolu	Spolu:	**33**	**33**	**33**	**33**

Človek a spoločnosť 2. cyklus

TEMATICKÝ CELOK	POJMY	4. ročník	5. ročník	činnosti	cieľ	výkonový štandard
GEOGRAFICKÝ KOMPONENT						
1. Využitie mapy ako zdroja informácií	Mapové znaky druhy máp turistická mapa	3	2	Určovanie prvkov obsahu mapy, práca s mapou - **4.roč.** Rozpoznávanie druhov máp a príkladov ich využitia, osvojovanie si základov práce s nimi – **5. roč.** všeobecnogeografická, topografická a tematická mapa (politická, turistická, dopravná). - **5.roč.**	**Samostatne využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií**	**naplánovať vychádzku do okolia školy - 4.roč. naplánovať výlet do regiónu pomocou turistickej mapy a orientovať sa podľa nej v teréne - 5. roč.**
	grafická mierka	1	0	Vyhľadávanie objektov, trás a osvojovanie si základov merania vzdialeností na mape. - **4. roč.**	**Samostatne využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií**	**interpretovať mapové znaky na rôznych druhoch máp pomocou legendy a použiť grafickú mierku - 4.roč.**
	vrstevnice nadmorská výška	0	1	Rozpoznávanie základných tvarov reliéfu (rovina, údolie, vrch, plošina) pomocou vrstevníc a kót. - **5 roč.** Určovanie nadmorskej výšky a prevýšenia medzi vybranými bodmi na turistickej mape - **5. roč.**	**Samostatne využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií**	**interpretovať mapové znaky na rôznych druhoch máp pomocou legendy a použiť grafickú mierku - 5.roč.**
	digitálne mapy GPS navigácia	0	1	Tvorba jednoduchej tematickej mapy (mapového náčrtku) s využitím bodových, líniových alebo map. znakov - **5.roč.** Rozpoznávanie druhov máp a príkladov ich využitia, osvojovanie si základov práce s nimi – **5.roč.**	**Samostatne využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií**	**interpretovať mapové znaky na rôznych druhoch máp pomocou legendy a použiť grafickú mierku - 5. roč.**
2. Poloha a rozloha Slovenska, poznávanie príro	Susedné štáty Slovenska	1	2	Opis polohy a porovnávanie rozlohy Slovenska (väčšie ako/menšie ako) voči susedným štátom a v rámci Európy. - **4.roč.**	**Rozvíjať poznanie z oblasti spoločenských, geografických a historických procesov a javov**	**správne používať pojmy potrebné na skúmanie geografických javov a procesov, poznať názvy a rozmiestnenie najdôležitejších geografických prvkov na mape regiónu - 4.roč.** **správne používať pojmy potrebné na skúmanie minulosti, geografických a spoločenskovedných javov a procesov, poznať názvy a rozmiestnenie najdôležitejších geografických prvkov na mape Slovenska - 5.roč.**
	najznámejšie prírodné prvky na mape			Určovanie polohy najvýznam. povrch. celkov, riek, vodných plôch a chrán. území na mape SR, základná charakter. - **5.roč.**	**Samostatne využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií**	**skontrolovať svoju hotovú prácu a ohodnotiť ju podľa vopred stanovených kritérií hodnotenia, dohodnúť sa v rámci skupiny na spoločnom riešení úlohy - 4. a 5. roč.**
	územná ochrana prírody vegetačné stupne	0	1	Zdôvodnenie významu ochr. prírody a krajiny na vybraných príkl. chrán. území, osvojovanie si zásad správania sa a pohybu v prírody. - **5.roč.** Usporiadanie rastlinstva a živočíšstva podľa nadmorskej výšky pomocou nákresu. Ako človek pretvára krajinu? Opis krajiny a spôsobov jej využívania na príkladoch rôznych typov krajín zo Slovenska – na základe práce s fotografiami a leteckými snímkami. - **5. roč.**	**Samostatne využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií**	**prezentovať svoje zistenia jasne a zrozumiteľne s využitím vhodných pojmov a pomocou vizuálneho spracovania - 5.roč.**
	meteorologické prvky poveternostné javy predpoveď počasia	0	1	Identifikovanie nebezpečných poveternostných javov vyskytujúcich sa na Slovensku. Interpretovanie jednoduchej grafickej, textovej alebo televíznej predpovede počasia. Zosumarizovať zmeny v ovzduší so stúpajúcou výškou. - **5. roč.**	**Samostatne využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií** **Posúdiť vzájomné vzťahy medzi krajinou a činnosťou človeka na Slovensku, uviesť význam chránených území pri ochrane prírody a krajiny**	**rozlíšiť a vyhodnotiť rôzne zdroje informácií - 5.roč.** **interpretovať predpoveď počasia - 5.roč.**
	podnebie	0	1	Rozpoznať typy krajín od rovníka po polárne krajiny. - **5.roč.**		
	horotvorná činnosť	0	1	Modelovanie vzniku pohorí na príkladoch vrásového a sopečného pohoria. - **5. roč.**	**Samostatne využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií, Posúdiť vzájomné vzťahy medzi krajinou a činnosťou človeka na Slovensku, uviesť význam chránených území pri ochrane prírody a krajiny**	**opísať rozmiestnenie vybraných javov a procesov na geografickej a historickej mape , opísať vznik pohorí a vybraných tvarov zemského povrchu vytvorených činnosťou vody, ľadovca a vetra - 5.roč.**
	riečna a ľadovcová dolina tiesňava kaňon	0	1	Rozpoz. procesov vzniku vybr. tvarov zem. povrchu vytvorených činn. vody, ľadovca a vetra na príkladoch zo SR a z iných častí Zeme. - **5.roč.**	**Samostatne využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií**	**získať informácie pre potreby vlastného bádania v detských encyklopédiách alebo na internete - 5.roč.**

	prírodné pamiatky.	5	2	Identifikovanie cenných a turisticky atraktívnych prírodných lokalít v miestnom regióne. - **4. roč.** Identifikovanie cenných a turisticky atraktívnych prírodných lokalít na Slovensku. **- 5. roč**	**Samostatne využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií**	klásť si základné bádateľské otázky (Čo to je?, Kde to je?, Aké to je?, Prečo to je?, Ako a kedy to vzniklo?, Aký to má vplyv? a i.) a hľadať na ne odpovede - 4. a 5. roč.
3. Obyvateľstvo Slovenska a jeho činnosť v krajine	Počet obyvateľov Slovenska	0	2	Porovnávanie počtu obyvateľov Slovenska s inými štátmi Európy (viac ako/menej ako). - **5.roč.**	**Rozvíjať poznanie z oblasti spoločenských, geografických a historických procesov a javov**	**uviesť základnú charakteristiku obyvateľstva Slovenska z hľadiska počtu, rozmiestnenia, národnostného a náboženského zloženia, vymedziť polohu Slovenska voči susedným štátom a porovnať jeho rozlohu v rámci Európy, identifikovať význam historických udalostí, osobností a miest pamäti vo svojom okolí , charakterizovať vybrané príklady kultúr v minulosti - 5.roč.**
	etnická a kultúrna rozmanitosť			Spoznávanie, že Slovensko nie je domovom len pre Slovákov a že Slováci nežijú len na Slovensku. Zisťovanie dôvodov sťahovania ľudí (v rámci Slovenska, zo Slovenska a na Slovensko). - **5.roč.**	**Samostatne využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií, Porovnať zmeny života ľudskej spoločnosti v čase a priestore, Rozvíjať jedinečnosť seba samého, pomenovať základné zložky vlastnej identity a svoje sociálne roly, uplatňovať rešpektujúci prístup k druhým.**	**porovnať rôzne pohľady a názory na vybranú tému alebo problém, vysvetliť dôvody pohybu ľudí na príkladoch zo Slovenska a sveta, uplatniť rešpekt vo vzťahu k druhým a identifikovať stereotypy vo svojom hodnotení druhých - 5.roč.**
	administratívne členenie	1	1	Členenie územia Slovenska na kraje - **4.roč.** Členenie územia Slovenska na okresy a kultúrne (tradičné) regióny. - **5.roč.**	**Samostatne využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií**	**porovnať a usporiadať skúmané javy, procesy a udalosti podľa určených kritérií (napr. svetové strany). - 4.roč. porovnať a usporiadať skúmané javy, procesy a udalosti podľa určených kritérií (napr. svetové strany). - 5.roč.**
	hlavné mesto			Určovanie polohy hlavného mesta. - **4. roč.**		
	krajské mestá	39	8	Určovanie polohy hlavného mesta, krajských miest (BA, KE, PO, TT, TN, NT, ZI, BB) a ďalších dôležitých sídiel na mape Slovenska spojené s opisom toho, čím sú známe alebo jedinečné. Identifikovanie hlavných hospodárskych činností na Slovensku a v regióne. **Od Tatier k Dunaju Tatry** - Poprad s okolím, Nízke Tatry, Liptov, Turiec, Malá Fatra a Veľká Fatra, Orava, Kysuce, Žilina s okolím, Trenčín s okolím, Myjava a ok.,Trnava a ok.,Záhorie, Malé Karpaty, Bratislava **Od Dunaja po Hornád** - Podunajská rovina, Nitra s okolím, Zlaté Moravce s ok., Topoľčany a Partizánske s ok., Prievidza s ok.,Levice a Štúrovo s ok.,Štiavnické vrchy,Kremnické vrchy, Žiar nad Hronom s ok., Zvolen s ok., Banská Bystrica s ok., Poľana, Lučenec s ok., Rimavská Sobota s ok., Rožňava s ok. **Od Hornádu po Dunajec -** Košice s okolím, Východoslovenská nížina,, Humenné s ok., Bardejov s ok., Prešov s ok., Spiš, Stará Ľubovňa s ok. Pieniny a Spišská Magura	**Komunikovať konštruktívne a s ohľadom na spolupatričnosť a spoluprácu žiakov** **Samostatne využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií, Rozvíjať poznanie z oblasti spoločenských, geografických a historických procesov a javov**	**vyvodiť a uplatňovať zásady dobrej spolupráce - 4. a 5. roč.** **interpretovať a vytvárať grafické zobrazenia vzťahov medzi procesmi alebo javmi (časová os, mapa mysle, graf, schéma, Vennov diagram a i.) - 4. a 5. roč.**
	významné sídla					
	kultúrne pamiatky	3	1	Spoznávanie najvýznamnejších kultúrno-historických pamiatok na Slovensku s dôrazom na pamiatky v regióne, v ktorom sídli škola. - **4. roč.** Spoznávanie najvýznamnejších kultúrno-historických pamiatok na Slovensku s dôrazom na pamiatky na Slovensku. - **5. roč**.	**Rozvíjať poznanie z oblasti spoločenských, geografických a historických procesov a javov**	**rozpoznať prírodné a kultúrno-historické pamiatky, ktoré sú dôležité z hľadiska regionálnej identity - 4. roč.** **rozpoznať prírodné a kultúrno-historické pamiatky, ktoré sú dôležité z hľadiska národnej a regionálnej identity alebo sú významnými lokalitami cestovného ruchu na Slovensku - 5.roč.**
	pamiatky UNESCO					
	cestovný ruch.	0	2	Vyhľadávanie zaujímavých turistických cieľov na Slovensku podľa osobných preferencií spojené s tvorbou jednoduchého plánu poznávacieho výletu - **5.roč.**	**Samostatne využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií**	**uskutočniť jednoduchý prieskum o názoroch na vybraný problém v komunite alebo obci - 5.roč.**
4. Poznávanie Zeme a jej rozmanitosti	Všeobecnogeografická mapa sveta	0	2	Rozpoznávanie geografických útvarov ako sú ostrov, polostrov, súostrovie, more, záliv, prieliv, prieplav a ústie na obrázku, mape a glóbuse. - **5.roč.**	**Rozlíšiť dôveryhodnosť zdrojov informácií a bezpečne sa správať v online prostredí.**	**rozlíšiť kvalitu informačných zdrojov a rôznych typov médií - 5.roč.**
	politická mapa sveta	0	2	Základná orientácia na mape sveta a glóbuse spojená s vyhľadávaním a zaraďovaním významných objektov (napríklad štát, pohorie, rieka, mesto, pamiatka) k jednotlivým svetadielom. - **5,roč.**	**Komunikovať konštruktívne a s ohľadom na spolupatričnosť a spoluprácu žiakov**	**viesť rešpektujúci, oceňujúci a konštruktívny dialóg s druhými - 5.roč.**

	prírodná a kultúrna rozmanitosť.	0	2	Spoznávanie rozmanitosti sveta prostredníctvom najznámejších prírodných a kultúrno-historických pamiatok. - **5. roč.**	**Rozvíjať poznanie z oblasti spoločenských, geografických a historických procesov a javov,** Posúdiť vzájomné vzťahy medzi krajinou a činnosťou človeka na Slovensku, uviesť význam chránených území pri ochrane prírody a krajiny	**identifikovať rozmanitosť prírody a obyvateľstva Zeme na vybraných príkladoch,** vysvetliť význam územnej ochrany prírody na príkladoch chránených území na Slovensku - **5.roč.**
5. Tematický deň	Deň s M. R. Štefánikom	**2**	**2**	Zapojiť sa do rôznych aktivít, ktorými si pripomenieme život a skúsenosti osobnosti M. R. Štefánika (prezentácia, puzzle, citáty, komiks, Mohyla koláž, mapa ČSR, tvorba básní, ...) - **4. a 5. roč.**	**Spoznať život a dielo M. R. Štefánika (vedec, astronóm) - 4. a 5. roč.**	**Identifikovať osobnosť (jeho dielo, život, posolstvo) slovenských dejín a jeho prínos pre budúce generácie. - 4. a 5. roč.**
	Krásavica na Dunaji	**2**	**2**	Zapojiť sa do rôznych aktivít, ktorými si priblížime život rieky Dunaj (ekosystémy v delte Dunaja, významné mestá a hlavné mestá, ktorými preteká, flóra a fauna). Opis a porovnávanie vybraných riek sveta pomocou fotografií, satelitných snímok a mapy – činnosť rieky v rôznych častiach toku (erózia, prenos, ukladanie materiálu) a vplyv rieky na život človeka. - **4. a 5. roč.**	**Spoznať život rieky Dunaj, jej tvary, špecifické ekosystémy. - 4. a 5. roč.**	**Porovnať rieku Dunaj s inými európskymi riekami. - 4. a 5. roč.**
	SPOLU	**53**	**33**			
DEJEPISNÝ KOMPONENT						
1. Spôsoby určovania času a zaznamenávania a skúmania minulosti	Časová os	**3**	**2**	**4. a 5. ročník:** Identifikovanie rôznych spôsobov určovania času (lineárny/historický a cyklický/prírodný).	**Rozvíjať poznanie z oblasti spoločenských, geografických a historických procesov a javov.**	**4. a 5. ročník: Správne používať pojmy potrebné na skúmanie minulosti, geografických a spoločenskovedných javov a procesov**
	storočie	**0**	**1**	Zoraďovanie udalostí na časovej osi, určovanie ich vzájomných vzťahov.	Samostatne využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií.	**klásť si základné bádateľské otázky (Čo to je?, Kde to je?, Aké to je?, Prečo to je?, Ako a kedy to vzniklo?, Aký to má vplyv? a i.) a hľadať na ne odpovede, rozlíšiť a vyhodnotiť rôzne zdroje informácií**
	tisícročie	**0**	**1**	Tvorba časovej priamky z rodinnej histórie/z vybraného historického obdobia.	Komunikovať konštruktívne a s ohľadom na spolupatričnosť a spoluprácu žiakov.	**viesť rešpektujúci, oceňujúci a konštruktívny dialóg s druhými, porozumieť, že na jednotlivé udalosti, javy, procesy a osoby môže existovať viacero pohľadov**
	múzeum	**2**	**1**	**4. a 5. ročník:** Identifikovanie spôsobov uchovávania a pripomínania minulosti (udalostí, osobností).	**Rozvíjať poznanie z oblasti spoločenských, geografických a historických procesov a javov.**	**4. ročník: správne používať pojmy potrebné na skúmanie minulosti, geografických a spoločenskovedných javov a procesov, 5. ročník: rozpoznať prírodné a kultúrno-historické pamiatky, ktoré sú dôležité z hľadiska národnej a regionálnej identity alebo sú významnými lokalitami cestovného ruchu na Slovensku**
	archív	**0**	**2**	Skúmanie rôznorodých prameňov o minulosti.	Samostatne využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií.	**porovnať a usporiadať skúmané javy, procesy a udalosti podľa určených kritérií, získať informácie pre potreby vlastného bádania v detských encyklopédiách alebo na internete**
	knižnica	**0**			Komunikovať konštruktívne a s ohľadom na spolupatričnosť a spoluprácu žiakov.	**porozumieť, že na jednotlivé udalosti, javy, procesy a osoby môže existovať viacero pohľadov**
	galéria	**0**	**1**	Návšteva pamäťovej inštitúcie – múzeum, archív, galéria a i.	Rozvíjať poznanie z oblasti spoločenských, geografických a historických procesov a javov.	identifikovať význam historických udalostí, osobností a miest pamäti vo svojom okolí
	skanzen	**0**				
	pomník	**0**	**2**	Zaznamenanie a vysvetlenie významu pamätných dní a štátnych sviatkov v kalendári.	**Rozvíjať poznanie z oblasti spoločenských, geografických a historických procesov a javov.**	**rozpoznať prírodné a kultúrno-historické pamiatky, ktoré sú dôležité z hľadiska národnej a regionálnej identity alebo sú významnými lokalitami cestovného ruchu na Slovensku**
	pamätník	**0**			Samostatne využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií.	**klásť si základné bádateľské otázky (Čo to je?, Kde to je?, Aké to je?, Prečo to je?, Ako a kedy to vzniklo?, Aký to má vplyv? a i.) a hľadať na ne odpovede**
	pamätná tabuľa	**0**			Komunikovať konštruktívne a s ohľadom na spolupatričnosť a spoluprácu žiakov.	**komunikovať s využitím jednoduchej, vecne správnej argumentácie, porozumieť, že na jednotlivé udalosti, javy, procesy a osoby môže existovať viacero pohľadov**
	socha	**0**			Poznať a zhodnocovať vlastné charakterové črty aj s ohľadom na druhých.	uvedomiť si vlastnú osobnosť ako dobrú šancu pre život

	virtuálna expozícia	0			Rozlíšiť dôveryhodnosť zdrojov informácií a bezpečne sa správať v online prostredí.	**rozlíšiť kvalitu informačných zdrojov a rôznych typov médií**
	kultúrna a technická pamiatka	0			Aktívne sa angažovať v aktivitách na skvalitnenie fungovania školy a/alebo obce.	v spolupráci s druhými navrhnúť a uskutočniť aktivitu na riešenie vybraného problému vo svojom okolí alebo aktivitu na pomoc druhým pre podporu solidarity a spoločného dobra
	organizácia UNESCO	0	1	Mapovanie miest pamäti v regióne a na Slovensku.	Porovnať zmeny života ľudskej spoločnosti v čase a priestore	mapovať miesta pamäti v regióne a na Slovensku
	vybrané profesie súvisiace so skúman	0				
	etnológ	0	1	Tematická sonda – život a dielo osobnosti z regionálnych dejín (príprava expozície, simulovanie práce vybranej profesie súvisiacej so skúmaním minulosti).	Samostatne využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií.	**porovnať a usporiadať skúmané javy, procesy a udalosti podľa určených kritérií**
	archivár	0	1	Návšteva pamäťovej inštitúcie – múzeum, archív, galéria a i.	Komunikovať konštruktívne a s ohľadom na spolupatričnosť a spoluprácu žiakov. Poznať a zhodnocovať vlastné charakterové črty aj s ohľadom na druhých.	**viesť rešpektujúci, oceňujúci a konštruktívny dialóg s druhými, vyvodiť a uplatňovať zásady dobrej spolupráce**
	muzeológ	0				uvedomiť si vlastnú osobnosť ako dobrú šancu pre život
	historik	0			Rozvíjať jedinečnosť seba samého, pomenovať základné zložky vlastnej identity a svoje sociálne roly, uplatňovať rešpektujúci prístup k druhým.	poznať lokálne a regionálne kultúrno-spoločenské reálie a históriu a ich význam pri budovaní vlastnej kultúrnej identity
	historické pramene – hmotné	0	2	Zaznamenávanie lokalít najstarších stôp života človeka – hmotné a archeologické pramene.	Samostatne využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií.	**porovnať a usporiadať skúmané javy, procesy a udalosti podľa určených kritérií prezentovať svoje zistenia jasne a zrozumiteľne s využitím vhodných pojmov a pomocou vizuálneho spracovania**
	ústne	0	1	Tematická sonda z regionálnej histórie – ochrana kultúrneho a historického dedičstva; interpretácia povesti, legendy, ľudovej piesne.	Porovnať zmeny života ľudskej spoločnosti v čase a priestore.	**interpretovať príbeh z minulosti (povesť, legenda, ľudová pieseň), rozlišovať blízku a dávnu minulosť, historické obdobia, rozlišovať súvislosti, príčiny a dôsledky udalostí v dejinách**
	písomné	0	1	Skúmanie rôznorodých prameňov o minulosti.	Komunikovať konštruktívne a s ohľadom na spolupatričnosť a spoluprácu žiakov.	**viesť rešpektujúci, oceňujúci a konštruktívny dialóg s druhými, porozumieť, že na jednotlivé udalosti, javy, procesy a osoby môže existovať viacero pohľadov, komunikovať s využitím jednoduchej, vecne správnej argumentácie**
	primárne	0			Rozlíšiť dôveryhodnosť zdrojov informácií a bezpečne sa správať v online prostredí.	**rozlíšiť kvalitu informačných zdrojov a rôznych typov médií, uviesť príklady dôveryhodných a nedôveryhodných zdrojov informácií**
	sekundárne.	0				
	migrácia – osídlenie sveta - mapa, zberač, lovec	0	2	Zaznamenávanie lokalít najstarších stôp života človeka – hmotné a archeologické pramene.	Samostatne využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií. Porovnať zmeny života ľudskej spoločnosti v čase a priestore.	**porovnať a usporiadať skúmané javy, procesy a udalosti podľa určených kritérií, rozlišovať súvislosti, príčiny a dôsledky udalostí v dejinách, rozlišovať blízku a dávnu minulosť, historické obdobia**
	najstaršie stopy človeka na svete (napr. Venuša, mohyla)	0	2	Rozpoznávanie zmien v životných podmienkach pravekých ľudí v súvislosti s prvými objavmi a vynálezmi (oheň, pästný klin, bronz, železo, koleso a i.).	Samostatne využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií.	**porovnať a usporiadať skúmané javy, procesy a udalosti podľa určených kritérií**
3. Prvé civilizácie	Počiatky poľnohospodárstva	0	2	Identifikovanie vplyvu prírodných faktorov a zdrojov na ľudské osídlenie a činnosť človeka v minulosti, vzťahu človeka a prírody, domestifikácia.	Komunikovať konštruktívne a s ohľadom na spolupatričnosť a spoluprácu žiakov. Chápať zmysel a význam pravidiel, povinností a uplatňovať práva ako člen komunity.	rozpoznať práva a povinnosti z perspektívy obyvateľa obce, **viesť rešpektujúci, oceňujúci a konštruktívny dialóg s druhými, vyvodiť a uplatňovať zásady dobrej spolupráce**
	mestské štáty, rozvrstvenie spoločnosti, náboženské predstavy, vynález písma, staroveké poznanie a veda (matematika)	0	2	Charakteristika vybranej starovekej civilizácie – vláda, každodenný život, náboženstvo, kultúra - Ríše doby bronzovej	Porovnať zmeny života ľudskej spoločnosti v čase a priestore.	**rozlišovať blízku a dávnu minulosť, historické obdobia, rozlišovať súvislosti, príčiny a dôsledky udalostí v dejinách**
	riečne civilizácie, architektúra, medicína, kultúra a umenie	0		Charakteristika vybranej starovekej civilizácie – vláda, každodenný život, náboženstvo, kultúra - Egyptská civilizácia	**Rozvíjať poznanie z oblasti spoločenských, geografických a historických procesov a javov.**	**charakterizovať vybrané príklady kultúr v minulosti**
Tématické dni	Tématický deň: Deň M.R. Štefánika	**3**	**3**	Zapojiť sa do rôznych aktivít, ktorými si pripomenieme život a skúsenosti osobnosti M. R. Štefánika (prezentácia, puzzle, citáty, komiks, Mohyla koláž, mapa ČSR, tvorba básní, ...)	**Spoznať život a dielo M. R. Štefánika (vedec, astronóm)**	identifikovať význam historických udalostí, osobností a miest pamäti vo svojom okolí
	Tématický deň: Potulky dejinami ľudstva	**3**	**3**	Tematická sonda z regionálnej histórie – ochrana kultúrneho a historického dedičstva; interpretácia povesti, legendy, ľudovej piesne	Rozvíjať poznanie z oblasti spoločenských, geografických a historických procesov a javov	porovnať život v minulosti a súčasnosti na príkladoch z regiónu a Slovenska, prítomniť vybranú historickú udalosť alebo postavu z minulosti Slovenska, ozlišovať blízku a dávnu minulosť, historické obdobia

	Tematický deň: Ako vznikla dedina	2	2	Zorganizovať diskusiu na zvolenú tému, porovnávanie sídel v minulosti a súčasnosti.	Rozvíjať poznanie z oblasti spoločenských, geografických a historických procesov a javov	porovnať sídla v minulosti a súčasnosti na príkladoch z regiónu a Slovenska
		13	33			
OBČIANSKY KOMPONENT						
1. Rozlišovanie pravidiel, práv a povinností	Práva a povinnosti obyvateľa obce	0	6	Zisťovanie, na čo mám ako obyvateľ obce nárok. Poznávanie rôznych nariadení, daní a poplatkov, ich zdôvodnenie a dôsledky nedodržiavania (pálenie záhradného odpadu, nočný pokoj, parkovanie, poplatok za psa, nelegálne skládky odpadu a i.).	Chápať zmysel a význam pravidiel, povinností a uplatňovať práva ako člen komunity Rozvíjať jedinečnosť seba samého, pomenovať základné zložky vlastnej identity a svoje sociálne roly, uplatňovať rešpektujúci prístup k druhým	rozpoznať práva a povinnosti z perspektívy obyvateľa obce rešpektovať pravidlá platné v škole aj v obci a vyžadovať ich dodržiavanie vysvetliť úlohu úradov, inštitúcií, občianskych iniciatív v obci a jej okolí na konkrétnych príkladoch zdôvodniť úlohu a význam fungovania zastupiteľskej demokracie na príklade žiackeho parlamentu a obecnej samosprávy tvoriť a udržiavať pozitívne medziľudské vzťahy s ľuďmi v blízkom okolí, ktorí majú odlišné potreby (v škole – v lokálnej komunite)
2. Možnosti zlepšovania života vo svojom okolí a v obci	Samosprávne riadenie - starosta, primátor, poslanec, miestny úrad, obecné zastupiteľstvo, voľby	0	6	Diskusia o právach a povinnostiach v škole a v obci. Monitorovanie činnosti triednej samosprávy a žiackeho parlamentu. Porovnávanie starostlivosti o obec so starostlivosťou o domácnosť. Poznávanie typov služieb, ktoré poskytuje obec.Komunikovanie požiadavky z pozície žiaka vedeniu školy alebo z pozície občana na obecnom/mestskom úrade. Popis procesu volieb do zastupiteľských orgánov na lokálnej úrovni. Opis príkladov situácií, ktoré rieši obecné zastupiteľstvo.		
3. Zodpovedné hospodárenie	Platená práca, mzda, rodinný rozpočet, bankový účet, platobná karta	0	5	Posúdenie rozdielu medzi prácou a inými činnosťami. Analyzovanie zdrojov odmeny za prácu – učiteľ/ka, mama, dôchodca, predavač/ka, výrobca zmrzliny. Získavanie prehľadu o rodinnom rozpočte, príjmy a výdavky na fiktívnom príklade. Porovnávanie cien vybraných tovarov na základe rôznych kritérií – veľkosť tovaru, rôzni výrobcovia a poskytovatelia, miesto výroby, vzácnosť, vplyv na životné prostredie.	Chápať zmysel a význam pravidiel, povinností a uplatňovať práva ako člen komunity	analyzovať na jednoduchých príkladoch vzťah cien a vybraných komodít
4. Základy aktívneho občianstva	Práva dieťaťa	0	3	Diskutovanie o právach dieťaťa, ktoré sa dodržujú alebo porušujú v prostredí žiaka. Aktívne prejavenie solidarity s deťmi, ktoré dlhodobo trpia nedodržiavaním ich práv.	Komunikovať konštruktívne a s ohľadom na spolupatričnosť a spoluprácu žiakov	viesť rešpektujúci, oceňujúci a konštruktívny dialóg s druhými komunikovať s využitím jednoduchej, vecne správnej argumentácie vyvodiť a uplatňovať zásady dobrej spolupráce uplatňovať empatiu a asertivitu pri vzťahoch s ľuďmi v okolí porozumieť, že na jednotlivé udalosti, javy, procesy a osoby môže existovať viacero pohľadov
	Analyzovanie a riešenie problému	0	7	Analyzovanie vybraného problému na základe výsledkov žiackeho pozorovania alebo pomocou informácií získaných z jednoduchých informačných zdrojov či dotazníkového prieskumu. (TEMATICKÝ DEŇ) Navrhnutie, realizácia a vyhodnotenie postupu pri riešení jednoduchého opatrenia, ktoré smeruje k zlepšeniu života v komunite a bezprostrednom okolí. (TEMATICKÝ DEŇ) Vypracovanie spoločného vyhlásenia triedy zastupiteľstvu obce k aktuálnej téme.	Samostatne využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií Aktívne sa angažovať v aktivitách na skvalitnenie fungovania školy a/alebo obce	klásť si základné bádateľské otázky (Čo to je?, Kde to je?, Aké to je?, Prečo to je?, Ako a kedy to vzniklo?, Aký to má vplyv? a i.) a hľadať na ne odpovede rozlíšiť a vyhodnotiť rôzne zdroje informácií získať informácie pre potreby vlastného bádania v detských encyklopédiách alebo na internete porovnať rôzne pohľady a názory na vybranú tému alebo problém dohodnúť sa v rámci skupiny na spoločnom riešení úlohy skontrolovať svoju hotovú prácu a ohodnotiť ju podľa vopred stanovených kritérií hodnotenia prezentovať svoje zistenia jasne a zrozumiteľne s využitím vhodných pojmov a pomocou vizuálneho spracovania uskutočniť jednoduchý prieskum o názoroch na vybraný problém v komunite alebo obci v spolupráci s druhými navrhnúť a uskutočniť aktivitu na riešenie vybraného problému vo svojom okolí alebo aktivitu na pomoc druhým pre podporu solidarity a spoločného dobra
5. Mediálna gramotnosť	Bezpečnosť v online prostredí, reklama, dôveryhodnosť informácií	0	6	Rozpoznávanie prínosov a nebezpečenstva online sveta (hľadanie a sledovanie obsahu, chat, zasielanie údajov a i.). (TEMATICKÝ DEŇ) Posúdenie pravdivosti/zavádzania reklamy na vybranom príklade. Identifikovanie dôveryhodných a nedôveryhodných zdrojov informácií. Vytvorenie odporúčaní a osobných pravidiel bezpečného a etického správania sa v online prostredí a možnosti pomoci (pri vyhľadávaní obsahu, sledovaní obsahu,	Rozlíšiť dôveryhodnosť zdrojov informácií a bezpečne sa správať v online prostredí	rozlíšiť kvalitu informačných zdrojov a rôznych typov médií uviesť príklady dôveryhodných a nedôveryhodných zdrojov informácií poznať zásady správania sa v online prostredí aj vo vzťahu k iným pomenovať prínosy a riziká sociálnych sietí, audiovizuálnej produkcie a reklamy
		0	33			
SPOLU POČET HODÍN - Človek a spoločnosť		66	99			

ETICKÁ VYCHOVA

ETICKÝ KOMPONENT

1. Rozvíjanie silných stránok osobnosti	Silné a slabé stránky osoby	2		Hodnotenie svojich silných a slabých stránok a možností rozvíjať svoje schopnosti.	**Rozvíjať jedinečnosť seba samého, pomenovať základné zložky vlastnej identity a svoje sociálne roly, uplatňovať rešpektujúci prístup k druhým.**	Pomenovať prínos svojich jedinečných vlastností pre druhých (rovesnícka skupina, komunita)
	Charakter	3		Porovnávanie vlastného pohľadu na svoje charakterové vlastnosti s pohľadom iných.	**Poznať a zhodnocovať vlastné charakterové črty aj s ohľadom na druhých.**	Zhodnotiť svoje silné a slabé stránky s odstupom
	Sebarozvoj	2		Vypracovanie jednoduchého plánu vlastného sebarozvoja aj s ohľadom na druhých.	**Rozvíjať jedinečnosť seba samého, pomenovať základné zložky vlastnej identity a svoje sociálne roly, uplatňovať rešpektujúci prístup k druhým.**	Opísať sociálne roly, s ktorými sa stotožňuje a poznať sociálne roly, ktoré sa od neho očakávajú
		1			**Poznať a zhodnocovať vlastné charakterové črty aj s ohľadom na druhých.**	Vypracovať jednoduchý plán vlastného sebarozvoja
	Život ako dar a príležitosť	2		Diskutovanie o hodnote života a jeho výziev - teším sa, že žijem a mám šancu sa rozvíjať.	**Poznať a zhodnocovať vlastné charakterové črty aj s ohľadom na druhých.**	Uvedomiť si vlastnú osobnosť ako dobrú šancu pre život
2. Kvalita vzťahov a oceňovanie ľudí blízko nás	Priateľstvo, láska, úcta	3		Rôzne spôsoby vyjadrenia priateľstva a lásky, vďačnosti, úcty a prijatia (rodičom, príbuzným, učiteľom, iným dospelým, spolužiakom, kamarátom, partnerom a pod.).	**Rozvíjať jedinečnosť seba samého, pomenovať základné zložky vlastnej identity a svoje sociálne roly, uplatňovať rešpektujúci prístup k druhým.**	Tvoriť a udržiavať pozitívne medziľudské vzťahy s ľuďmi v blízkom okolí, ktorí majú odlišné potreby (v škole – v lokálnej komunite)
	Akceptovanie a oceňovanie druhýc	2		Akceptovanie druhých takých, akí sú – uplatňovanie ústretovosti a rešpektu vo vzťahoch s druhými.	**Komunikovať konštruktívne a s ohľadom na spolupatričnosť a spoluprácu žiakov.**	Uplatňovať empatiu a asertivitu pri vzťahoch s ľuďmi v okolí
	Vzťahy v skupine	2		Identifikovanie obdivuhodných a inšpirujúcich vlastností na spolužiakovi a kamarátovi	**Rozvíjať jedinečnosť seba samého, pomenovať základné zložky vlastnej identity a svoje sociálne roly, uplatňovať rešpektujúci prístup k druhým.**	Tvoriť a udržiavať pozitívne medziľudské vzťahy s ľuďmi v blízkom okolí, ktorí majú odlišné potreby (v škole – v lokálnej komunite)
	Vzory	3		Oceňovanie druhého za to, kým je a čo robí.	**Rozvíjať jedinečnosť seba samého, pomenovať základné zložky vlastnej identity a svoje sociálne roly, uplatňovať rešpektujúci prístup k druhým.**	Uplatniť rešpekt vo vzťahu k druhým a identifikovať stereotypy vo svojom hodnotení druhých
3. Etická komunikácia	Pravidlá komunikácie	3		Komunikácia v triede a škole, vytvorenie pravidiel komunikácie. Aplikovanie pravidiel komunikácie s ohľadom na etické princípy v dialógu a diskusii.	**Komunikovať konštruktívne a s ohľadom na spolupatričnosť a spoluprácu žiakov.**	Viesť rešpektujúci, oceňujúci a konštuktívny dialóg s druhými
	Argumentovanie	3		Vedenie zmysluplného rozhovoru	**Komunikovať konštruktívne a s ohľadom na spolupatričnosť a spoluprácu žiakov.**	Komunikovať s využitím jednoduchej, vecne správnej argumentácie
	Etický dialóg	3		Rozlišovanie efektívnej a neefektívnej verbálnej a neverbálnej komunikácie (aktívne počúvanie, vyjadrovanie pocitov, priamy očný kontakt, porozumenie vs. nepočúvanie, neprejavovanie pocitov, odvracanie sa, manipulácia a i.) s ohľadom na pravdivosť a úprimnosť vyjadrovania.	**Komunikovať konštruktívne a s ohľadom na spolupatričnosť a spoluprácu žiakov.**	Porozumieť, že na jednotlivé udalosti, javy, procesy a osoby môže existovať viacero pohľadov
		3		Racionálne argumentovanie a zdôvodňovanie názorov v diskusii na základnej úrovni, „filozofovanie s deťmi“.	**Komunikovať konštruktívne a s ohľadom na spolupatričnosť a spoluprácu žiakov.**	Porozumieť, že na jednotlivé udalosti, javy, procesy a osoby môže existovať viacero pohľadov
4. Spolupatričnosť a spolupráca	Spolupráca	0	3	Reflektovanie zážitkov a odkrývanie hodnoty spolupráce a spolupatričnosti.	**Komunikovať konštruktívne a s ohľadom na spolupatričnosť a spoluprácu žiakov.**	Vyvodiť a uplatňovať zásady dobrej spolupráce
	Zásady spolupráce	0	3	Vyvodzovanie zásad dobrej spolupráce v skupine a tréning ich využívania v praktických činnostiach.	**Aktívne sa angažovať v aktivitách na skvalitnenie fungovania školy a/alebo obce.**	V spolupráci s druhými navrhnúť a uskutočniť aktivitu na riešenie vybraného problému vo svojom okolí alebo aktivitu na pomoc druhým pre podporu solidarity a spoločného dobra
5. Sebauvedomovanie a sebaregulácia, uvedomovanie si potrieb iných	Zorný uhol	0	2	Výmena zorného uhla a vnímanie konkrétnej situácie očami spolužiaka a vžiť sa do jeho prežívania.	**Komunikovať konštruktívne a s ohľadom na spolupatričnosť a spoluprácu žiakov.**	Uplatňovať empatiu a asertivitu pri vzťahoch s ľuďmi v okolí
	Empatia	0	3	Vyjadrovanie empatie s druhým tak, aby cítil podporu a zažil skutočnú pomoc.	**Komunikovať konštruktívne a s ohľadom na spolupatričnosť a spoluprácu žiakov.**	Uplatňovať empatiu a asertivitu pri vzťahoch s ľuďmi v okolí

		0	3	Empatické postoje a neubližujúce správanie pri vzťahoch so zvieratami ako cítiacimi tvormi.	**Posúdiť vzájomné vzťahy medzi krajinou a činnosťou človeka na Slovensku, uviesť význam chránených území pri ochrane prírody a krajiny**	Uviesť príklady, ako človek využíva a pretvára krajinu
	Asertivita, opravnený nárok	0	3	Nácvik asertívnych postojov ako prevencie násilia, šikanovania, manipulácie a zneužívania.	**Rozlíšiť dôveryhodnosť zdrojov informácií a bezpečne sa správať v online prostredí.**	Pomenovať prínosy a riziká sociálnych sietí, audiovizuálnej produkcie a reklamy
		0	2	Nácvik schopnosti zadefinovať oprávnený nárok.	**Rozlíšiť dôveryhodnosť zdrojov informácií a bezpečne sa správať v online prostredí.**	Poznať zásady správania sa v online prostredí aj vo vzťahu k iným
	Zvládanie konfliktov	0	2	Zoznamovanie sa s technikami riešenia a zvládania konfliktov.	**Samostatne využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií**	Porovnať rôzne pohľady a názory na vybranú tému alebo problém
		0	2	Pomenovanie spôsobov, ako čeliť negatívnemu tlaku rovesníckych skupín.	**Komunikovať konštruktívne a s ohľadom na spolupatričnosť a spoluprácu žiakov.**	Porozumieť, že na jednotlivé udalosti, javy, procesy a osoby môže existovať viacero pohľadov
6. Poznávanie náboženstiev na Slovensku	Vierovyznanie, kresťanstvo a iné náboženstvá u nás	0	2	Oboznamovanie sa s vierovyznaniami na Slovensku a ich prejavmi vo verejnom priestore a kultúre.	**Rozvíjať poznanie z oblasti spoločenských, geografických a historických procesov a javov**	Uviesť základnú charakteristiku obyvateľstva Slovenska z hľadiska počtu, rozmiestnenia, národnostného a náboženského zloženia
		0	2		**Porovnať zmeny života ľudskej spoločnosti v čase a priestore.**	Ilustrovať príklady kultúrnych, umeleckých a náboženských prejavov človeka na konkrétnych príkladoch
	Vzájomný rešpekt	0	3	Uvedomovanie si významu pokojného a rešpektujúceho spolunažívania medzi ľuďmi s odlišnou vierou a bez vyznania.	**Samostatne využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií**	Porovnať rôzne pohľady a názory na vybranú tému alebo problém
	Náboženské sviatky	0	3	Odhaľovanie súvislostí sviatkov s vierovyznaniami na Slovensku.	**Rozvíjať jedinečnosť seba samého, pomenovať základné zložky vlastnej identity a svoje sociálne roly, uplatňovať rešpektujúci prístup k druhým.**	Poznať lokálne a regionálne kultúrno-spoločenské reálie a históriu a ich význam pri budovaní vlastnej kultúrnej identity
		33	33		**Porovnať zmeny života ľudskej spoločnosti v čase a priestore.**	Vysvetliť význam pamätných dní a štátnych sviatkov v kalendári

	DEJEPISNÝ KOMPONENT								
cieľ	tematický celok	pojmy	činnosti	cieľ	výkonový štandard	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch.	**1. Starovekí Gréci**	Antika, polis, kolonizácia, otroctvo, tyran, demokracia, kolonizácia, umenie.	Porovnanie spoločnosti v Sparte a Aténach.	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch.	Zaujať postoj k vybranému historickému javu, osobnosti a procesu významnému pre európsku kultúru a svetové dejiny	3			
Chápať zmysel a význam pravidiel a povinností, uplatňovať práva ako člen demokratickej spoločnosti.			Charakterizovanie základných princípov aténskej demokracie a porovnanie s modernou zastupiteľskou demokraciou.	**Chápať zmysel a význam pravidiel a povinností, uplatňovať práva ako člen demokratickej spoločnosti.**	**posúdiť výhody života v demokratickom zriadení v porovnaní s autoritatívnym režimom**	3			
Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne stránky svojej identity a rešpektovať pozitívne prvky rozmanitosti ľudí a skupín v blízkom aj širšom okolí.			Tematická sonda – grécke divadlo, architektúra, literatúra, olympijské hry, výchova.	Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne stránky svojej identity a rešpektovať pozitívne prvky rozmanitosti ľudí a skupín v blízkom aj širšom okolí.	identifikovať rôzne zdroje vlastnej kultúrnej identity od lokálnej po globálnu	2			
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch.	**2. Staroveký Rím**	Republika, patricijovia, plebejci, cisárstvo, provincie, Limes Romanus, Gerulata, náboženské predstavy.	Zaznamenávanie priebehu a dôsledkov rímskej expanzie na mape.	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch.	zaujať postoj k vybranému historickému javu, osobnosti a procesu významnému pre európsku kultúru a svetové dejin	3			
Chápať zmysel a význam pravidiel a povinností, uplatňovať práva ako člen demokratickej spoločnosti.			Porovnávanie rôznych foriem vlády v starovekom Ríme.	Chápať zmysel a význam pravidiel a povinností, uplatňovať práva ako člen demokratickej spoločnosti.	**zdôvodniť praktický význam právnych poznatkov pre budovanie svojho právneho vedomia**	3			
Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne stránky svojej identity a rešpektovať pozitívne			Identifikovanie odkazu starovekého Ríma v	Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne stránky	identifikovať rôzne zdroje vlastnej kultúrnej identity	**2**			
Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov.			Tematická sonda – každodenný život v starovekom Ríme.	Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov.	interpretovať spoločenské a historické javy alebo udalosti z rôznych perspektív	2			

Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch.	3. Stredovek	Veľká Morava, byzantská misia, kráľ, léno, hrad, šľachta, poddaní, duchovenstvo, kláštor, stredoveké mesto, remeslá, cech, univerzita, Franská ríša, islam, Korán, Arabská ríša, Byzantská ríša, románsky sloh, gotika, katedrála, stredoveké Uhorsko, kolonizácia, banské mestá.	Opis života na stredovekom hrade a dedine, v stredovekom meste a kláštore	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch.	**7. ročník:** zovšeobecniť základné znaky historického obdobia a črty jeho umeleckého vyjadrenia, **6. ročník**: disponovať geografickou, dejepisnou a spoločenskovednou terminológiou a osvojené pojmy používať v správne kontexte	3	2		
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických			Spoznávanie úlohy cirkvi a zbožnosti v živote	**Využívať znalosti o vybraných**	**6. ročník: opísať základné spoločné znaky,**	3	3		
Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne stránky svojej identity a rešpektovať pozitívne prvky rozmanitosti ľudí a skupín v blízkom aj širšom okolí.			Interpretácia prínosu významnej stredovekej osobnosti.	**Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne stránky svojej identity a rešpektovať pozitívne prvky rozmanitosti ľudí a skupín v blízkom aj širšom okolí.**	**6. ročník: posúdiť vplyv rôznych faktorov na správanie, rozhodovanie a formovanie názorov a postojov človeka, 7. ročník: identifikovať rôzne zdroje vlastnej kultúrnej identity od lokálnej po globálnu**	2	3		
Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov			Návšteva historicky významnej lokality.	**Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov**	**6. a 7. ročník: realizovať jednoduchý geografický prieskum v miestnej krajine**	1	1		
Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov			Interpretácia vybranej stredovekej legendy.	Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov	**7. ročník: argumentačne obhájiť pozíciu v diskusii na základe analyzovaných textových a iných zdrojov, 6. ročník: prezentovať výsledky svojej práce vo verbálnej, textovej a vizuálnej podobe s využitím správnej terminológie**	2	2		
Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov			Tematická sonda z regionálnych dejín – stopy stredoveku v regióne.	Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov	**6. ročník: použiť rôzne druhy máp ako zdroj informácií o geografických, spoločenských a historických javoch, procesoch a vzťahoch medzi nimi, 7. ročník: vytvoriť tematickú mapu v papierovej alebo digitálnej podobe**	1	3		

Rozvíjať poznanie z oblasti spoločenských, geografických a historických procesov a javov	Tématické dni		Ľudské sídla	Zorganizovať diskusiu na zvolenú tému, porovnávanie sídel v minulosti a súčasnosti.	porovnať sídla v minulosti a súčasnosti na príkladoch z regiónu a Slovenska	2			
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch	Tématické dni		Potulky dejinami ľudstva	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch	1: orientovať sa v kľúčových historických obdobiach v priestore a čase, 2: zaujať informovaný postoj k vybraným spoločenským javom, procesom, udalostiam alebo výzvam od lokálnej po globálnu úroveň	3			
Zapojiť sa do rôznych aktivít, ktorými si pripomenieme život a skúsenosti osobnosti M. R. Štefánika	Tématické dni		Deň M.R. Štefánika	Zapojiť sa do rôznych aktivít, ktorými si pripomenieme život a skúsenosti osobnosti M. R. Štefánika	zaujať postoj k vybranému historickému javu, osobnosti a procesu významnému pre európsku kultúru a svetové dejiny	3			
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch			Analyzovanie predpokladov európskej expanzie a kolonizácie v novoveku.	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch	**uviesť príčiny a dôsledky regionálnych rozdielov vo svete, v Európe a na Slovensku**		3		

Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch	**4. Novovek**	Renesancia, humanizmus, Academia Istropolitana, Nový svet, objavitelia, dobyvatelia, objavení, kolonializmus, kolónie, reformácia, protestant, katolík, turecký vpád, Bratislava – hlavné mesto Uhorska.	Porovnanie krátkodobých a dlhodobých dôsledkov európskej kolonizácie vybranej krajiny.	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch	uviesť príčiny a dôsledky regionálnych rozdielov vo svete, v Európe a na Slovensku		2		
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch			Opis kultúry vybranej neeurópskej civilizácie.	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch	porovnať geografické špecifiká vybraných regiónov a štátov v Európe a vo svete		2		
Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne stránky svojej identity a rešpektovať pozitívne prvky rozmanitosti ľudí a skupín v blízkom aj širšom okolí.			Porovnanie východísk a prejavov reformácie a protireformácie.	Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne stránky svojej identity a rešpektovať pozitívne prvky rozmanitosti ľudí a skupín v blízkom aj širšom okolí.	opísať základné spoločné znaky, podobnosti a rozdiely medzi svetovými náboženstvami a kultúrami a porozumieť vplyvu náboženstiev pre kultúrne systémy v ľudských spoločnostiach a každodenný život		2		
Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne stránky svojej identity a rešpektovať pozitívne prvky rozmanitosti ľudí a skupín v blízkom aj širšom okolí.			Charakteristika podstaty a východísk nového svetonázoru v období humanizmu a renesancie.	**Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne stránky svojej identity a rešpektovať pozitívne prvky rozmanitosti ľudí a skupín v blízkom aj širšom okolí.**	**posúdiť vplyv rôznych faktorov na správanie, rozhodovanie a formovanie názorov a postojov človeka**		3		
Uplatňovať vnútorné motivácie na konanie dobra			Tematická sonda – priebeh a dôsledky kolonizácie jednej z európskych krajín	**Uplatňovať vnútorné motivácie na konanie dobra**	**rešpektovať život človeka ako najvyššiu hodnotu**		2		
Porozumieť významu a princípom spoločenských a historických javov a procesov			Tematická sonda z regionálnych dejín – príbeh novovekej stavby alebo osobnosti.	**Porozumieť významu a princípom spoločenských a historických javov a procesov**	**analyzovať význam a činitele ovplyvňujúce rozmiestnenie kľúčových hospodárskych činností v súčasnosti a v minulosti**		2		

Rozvíjať poznanie z oblasti spoločenských, geografických a historických procesov a javov	Tématické dni		Ľudské sídla	Zorganizovať diskusiu na zvolenú tému, porovnávanie sídel v minulosti a súčasnosti.	porovnať sídla v minulosti a súčasnosti na príkladoch z regiónu a Slovenska		2		
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch	Tématické dni		Potulky dejinami ľudstva	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch	1: orientovať sa v kľúčových historických obdobiach v priestore a čase, 2: zaujať informovaný postoj k vybraným spoločenským javom, procesom, udalostiam alebo výzvam od lokálnej po globálnu úroveň		3		
Zapojiť sa do rôznych aktivít, ktorými si pripomenieme život a skúsenosti osobnosti M. R. Štefánika	Tématické dni		Deň M.R. Štefánika	Zapojiť sa do rôznych aktivít, ktorými si pripomenieme život a skúsenosti osobnosti M. R. Štefánika	zaujať postoj k vybranému historickému javu, osobnosti a procesu významnému pre európsku kultúru a svetové dejiny		3		
Chápať zmysel a význam pravidiel a povinností, uplatňovať práva ako člen demokratickej spoločnosti.			Analyzovanie vývoja predstáv o správe vecí verejných.	Chápať zmysel a význam pravidiel a povinností, uplatňovať práva ako člen demokratickej spoločnosti.	zdôvodniť praktický význam právnych poznatkov pre budovanie svojho právneho vedomia			3	
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch.			Analyzovanie priemyselnej revolúcie ako zásadného zlomu v dejinách ľudstva.	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch.	**vymedziť hlavné medzníky kľúčových historických procesov**			3	
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch.			Zhodnotenie vplyvu industrializácie na globalizáciu a životné prostredie.	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch.	**orientovať sa v sociálnej a politickej štruktúre spoločnosti**			2	

Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch.	**5. Obdobie revolúcií a reforiem**	Konštitučná monarchia, absolutistická monarchia, osvietenstvo, Veľká revolúcia, viedenský kongres, politika rovnováhy síl, priemyselná revolúcia, industrializácia, kapitalizmus, hnutie za zrušenie otroctva, nacionalizmus, národný štát, imperializmus, liberalizmus, konzervativizmus, socializmus, boj za nezávislosť kolónií, tereziánske a jozefínske reformy, náboženská sloboda, revolučný rok 1848/1849, Slovenská národná rada, slovenské politické programy, rakúsko-uhorské vyrovnanie, modernizácia, maďarizácia.	Identifikovanie predpokladov vzniku zjednotených národných štátov a vplyvu na mocenské pomery v Európe.	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch.	**vysvetliť základné ekonomické vzťahy medzi štátom a občanmi**			2	
Porozumieť významu a princípom spoločenských a historických javov a procesov			Zhodnotenie cieľov a foriem politiky veľmocí a jej dôsledkov na dnešný svet.	Porozumieť významu a princípom spoločenských a historických javov a procesov	porozumieť a reflektovať etický rozmer v dejinách			2	
Porozumieť významu a princípom spoločenských a historických javov a procesov			Analyzovanie postavenia pôvodného obyvateľstva vo vybranej európskej kolónii.	**Porozumieť významu a princípom spoločenských a historických javov a procesov**	**analyzovať zmeny v počte a rozmiestnení obyvateľstva na globálnej a regionálnej úrovni**			1	
Porozumieť významu a princípom spoločenských a historických javov a procesov			Porovnanie procesu spoločenských zmien cestou reforiem a revolúcií.	**Porozumieť významu a princípom spoločenských a historických javov a procesov**	rozpoznať hlavné idey reformných hnutí v Európe			2	
Participovať na prospešných aktivitách na rôznej úrovni, aplikovať stratégie aktívneho občianstva a spoluzodpovednosti za Slovensko, Európu a svet			Porovnanie cieľov a výsledkov slovenského národného hnutia.	**Participovať na prospešných aktivitách na rôznej úrovni, aplikovať stratégie aktívneho občianstva a spoluzodpovednosti za Slovensko, Európu a svet**	**aplikovať stratégie aktívneho občianstva za účelom pozitívnej zmeny**			2	
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch			Zhodnotenie dôsledkov rakúsko-uhorského vyrovnania.	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch	**zaujať postoj k vybranému historickému javu, osobnosti a procesu významnému pre európsku kultúru a svetové dejiny**			1	
Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov			Tematická sonda z regionálnych dejín – príčiny a dôsledky vysťahovalectva zo Slovenska do zámoria v porovnaní so súčasnosťou.	**Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov**	interpretovať spoločenské a historické javy alebo udalosti z rôznych perspektív			2	
Uplatňovať vnútorné motivácie na konanie dobra			Tematická sonda – zrod konceptu, uplatňovanie, dodržiavanie, rešpektovanie ľudských a občianskych práv.	Uplatňovať vnútorné motivácie na konanie dobra	**identifikovať cnosti v konaní reálnych alebo zobrazených postáv**			2	

Rozvíjať poznanie z oblasti spoločenských, geografických a historických procesov a javov	Tématické dni		Ľudské sídla	Zorganizovať diskusiu na zvolenú tému, porovnávanie sídel v minulosti a súčasnosti.	porovnať sídla v minulosti a súčasnosti na príkladoch z regiónu a Slovenska			2	
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch	Tématické dni		Potulky dejinami ľudstva	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch	1: orientovať sa v kľúčových historických obdobiach v priestore a čase, 2: zaujať informovaný postoj k vybraným spoločenským javom, procesom, udalostiam alebo výzvam od lokálnej po globálnu úroveň			3	
Zapojiť sa do rôznych aktivít, ktorými si pripomenieme život a skúsenosti osobnosti M. R. Štefánika	Tématické dni		Deň M.R. Štefánika	Zapojiť sa do rôznych aktivít, ktorými si pripomenieme život a skúsenosti osobnosti M. R. Štefánika	zaujať postoj k vybranému historickému javu, osobnosti a procesu významnému pre európsku kultúru a svetové dejiny			3	
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch.			Analýza príčin prvej svetovej vojny na základe historických prameňov.	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch.	zaujať informovaný postoj k vybraným spoločenským javom, procesom, udalostiam alebo výzvam od lokálnej po globálnu úroveň				1
Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov.			Identifikovanie kľúčových medzníkov v priebehu prvej svetovej vojny.	Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov.	rozlíšiť fakty, argumenty, názory a interpretácie; podstatné informácie od nepodstatných				1

Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov	**6. Prvá svetová vojna**	Trojspolok, dohoda, zákopová vojna, fronty, zázemie, odboj, československé légie, Versaillský systém, nástupnícke štáty.	Zhodnotenie podmienok života na fronte a v zázemí.	Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov	interpretovať spoločenské a historické javy alebo udalosti z rôznych perspektív				1
Komunikovať konštruktívne s ohľadom na perspektívu iných ľudí a na prehlbovanie osobných vzťahov.			Zhodnotenie cieľov a výsledkov zahraničného a domáceho odboja.	Komunikovať konštruktívne s ohľadom na perspektívu iných ľudí a na prehlbovanie osobných vzťahov.	zaujať informovaný postoj k vybraným spoločenským javom, procesom, udalostiam a výzvam od lokálnej po globálnu úroveň				1
Porozumieť významu a princípom spoločenských a historických javov a procesov			Interpretácia príbehu z veľkej vojny na základe dobových prameňov a umeleckého diela z pohľadu žien a detí.	Porozumieť významu a princípom spoločenských a historických javov a procesov	interpretovať dobové svedectvo alebo umelecké dielo z vybraného obdobia				1
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch			Zaznamenanie na mape zmien hraníc na základe Versaillského systému.	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch	lokalizovať kľúčové geografické prvky na mape sveta, Európy a Slovenska				1
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch			Tematická sonda z regionálnych dejín – pamätné miesta, pamäťové inštitúcie, pamätníky.	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch	zhodnotiť demografické javy a procesy vo svete, vybraných regiónoch a na Slovensku				1

Chápať zmysel a význam pravidiel a povinností, uplatňovať práva ako člen demokratickej spoločnosti	**7. Európa a Československo medzi dvoma svetovými vojnami**	Svetová hospodárska kríza, parlamentná demokracia, politická pluralita, diktatúra, komunizmus, fašizmus, nacizmus, propaganda, gulag, politika appeasementu, Československá republika, národnostná politika, rozvoj školstva, hospodárstva, kultúry, spolkový život, moderný slovenský národ, centralizmus, autonómia, T. G. Masaryk, M. R. Štefánik.	Porovnanie kapitalizmu a centrálne plánovanej ekonomiky.	Chápať zmysel a význam pravidiel a povinností, uplatňovať práva ako člen demokratickej spoločnosti	využiť svoj potenciál smerom k podnikavosti a inovatívnosti				1
Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov			Identifikovať základné medzníky vzniku prvej Československej republiky.	Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov	vybrať vhodné zdroje informácií potrebné pri hľadaní odpovedí na otázky geografického, historického alebo spoločenskovedného charakteru a vyvodiť z nich správne závery				1
Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov			Analýza vzťahov národnostných menšín.	Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov	argumentačne obhájiť pozíciu v diskusii na základe analyzovaných textových a iných zdrojov				1
Chápať zmysel a význam pravidiel a povinností, uplatňovať práva ako člen demokratickej spoločnosti			Porovnanie demokratických a nedemokratických režimov.	Chápať zmysel a význam pravidiel a povinností, uplatňovať práva ako člen demokratickej spoločnosti	posúdiť výhody života v demokratickom zriadení v porovnaní s autoritatívnym režimom				1
Chápať zmysel a význam pravidiel a povinností, uplatňovať práva ako člen demokratickej spoločnosti			Porovnanie diktatúry a parlamentnej demokracie vo vzťahu k občianskym právam.	Chápať zmysel a význam pravidiel a povinností, uplatňovať práva ako člen demokratickej spoločnosti	zdôvodniť význam rozdelenia moci na rozličných príkladoch				1
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch			Zhodnotenie cieľov a následkov politiky Spoločnosti národov a appeasementu.	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch	zhodnotiť geografické, spoločenské a historické aspekty európskej integrácie				1
Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov			Analýza úlohy médií a dobových prameňov so zameraním na odhaľovanie mechanizmov manipulácie a propagandy.	Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov	rozlíšiť fakty, argumenty, názory a interpretácie; podstatné informácie od nepodstatných				1

Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov			Interpretácia príbehu/vizuálneho/zvukového diela z medzivojnového obdobia.	Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov	argumentačne obhájiť pozíciu v diskusii na základe analyzovaných textových a iných zdrojov				1
Participovať na prospešných aktivitách na rôznej úrovni, aplikovať stratégie aktívneho občianstva a spoluzodpovednosti za Slovensko, Európu a svet			Tematická sonda – zmena postavenia ženy v spoločnosti.	Participovať na prospešných aktivitách na rôznej úrovni, aplikovať stratégie aktívneho občianstva a spoluzodpovednosti za Slovensko, Európu a svet	zaujať aktívny postoj proti prejavom ľudskej neznášanlivosti a prejaviť solidaritu k znevýhodneným skupinám obyvateľstva				1
Chápať zmysel a význam pravidiel a povinností, uplatňovať práva ako člen demokratickej spoločnosti	**8. Druhá svetová vojna a Slovenská**	Mníchovská dohoda, Viedenská arbitráž, fašistická os, protihitlerovská koalícia, totálna vojna, protifašistický odboj, cenzúra, perzekúcie, genocída, holokaust, koncentračné tábory, štátostrana, totalitný	Charakteristika totalitného štátu.	Chápať zmysel a význam pravidiel a povinností, uplatňovať práva ako člen demokratickej spoločnosti	zdôvodniť význam rozdelenia moci na rozličných príkladoch				1
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch			Analýza dobových prameňov so zameraním na cenzúru a propagandu.	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch	orientovať sa v kľúčových historických obdobiach v priestore a čase				1
Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov			Analýza literatúry – príbehy pamätníkov, preživších.	Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov	interpretovať spoločenské a historické javy alebo udalosti z rôznych perspektív				1
Porozumieť významu a princípom spoločenských a historických javov a procesov			Zhodnotenie cieľov a výsledkov zahraničného a domáceho odboja.	Porozumieť významu a princípom spoločenských a historických javov a procesov	zhodnotiť príčiny a dôsledky historických javov a procesov				1

Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne stránky svojej identity a rešpektovať pozitívne prvky rozmanitosti ľudí a skupín v blízkom aj širšom okolí.	**republika**	politický systém, židovský kódex, deportácie, arizácia, kolaborácia, odboj, Slovenské národné povstanie, konferencie Veľkej trojky, Spravodliví medzi národmi.	Tematická sonda z regionálnych dejín – miesta pamäti, príbeh z SNP.	Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne stránky svojej identity a rešpektovať pozitívne prvky rozmanitosti ľudí a skupín v blízkom aj širšom okolí.	identifikovať rôzne zdroje vlastnej kultúrnej identity od lokálnej po globálnu				1
Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne stránky svojej identity a rešpektovať pozitívne prvky rozmanitosti ľudí a skupín v blízkom aj širšom okolí.			Tematická sonda – postavenie žien v ideológii totalitného štátu.	Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne stránky svojej identity a rešpektovať pozitívne prvky rozmanitosti ľudí a skupín v blízkom aj širšom okolí.	ešpektovať druhých bez ohľadu na sociálne a ekonomické zázemie, zdravotný stav, etnickú, kultúrnu, náboženskú príslušnosť, pôvod, svetonázor, vek, pohlavie alebo sebavnímanie				1
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch			Reflexia druhej svetovej vojny v umení.	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch	zovšeobecniť základné znaky historického obdobia a črty jeho umeleckého vyjadrenia				1
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch			Interpretácia povojnového sveta – obnova, premeny Európy.	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch	orientovať sa v kľúčových historických obdobiach v priestore a čase				1
Porozumieť významu a princípom spoločenských a historických javov a procesov.			Charakteristika bipolárneho sveta.	Porozumieť významu a princípom spoločenských a historických javov a procesov.	zhodnotiť význam historického javu, osobnosti alebo procesu pre európsku kultúru a svetové dejiny				1
Porozumieť významu a princípom spoločenských a historických javov a procesov.			Identifikácia prejavov občianskeho odporu obyvateľstva vo východnom bloku.	Porozumieť významu a princípom spoločenských a historických javov a procesov.	porozumieť a reflektovať etický rozmer v dejinách				1

Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch	**9. Studená vojna**	Marshallov plán, OSN, superveľmoci, železná opona, disent, samizdat, studená vojna, hospodárske a vojenské bloky, jadrové zbrane, dekolonizácia, svet ako „globálna dedina“, pád železnej opony, zjednotenie Nemecka, rozpad ZSSR, európska integrácia.	Vystihnutie základných predpokladov, cieľov a medzníkov procesu európskej integrácie.	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch	zhodnotiť geografické, spoločenské a historické aspekty európskej integrácie				1
Uplatňovať vnútorné motivácie na konanie dobra			Zhodnotenie príčin a dôsledkov dekolonizácie na vybranom príklade.	Uplatňovať vnútorné motivácie na konanie dobra	rešpektovať život človeka ako najvyššiu hodnotu				1
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch			Tematická sonda – život počas socializmu v regióne.	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch	zaujať informovaný postoj k vybraným spoločenským javom, procesom, udalostiam alebo výzvam od lokálnej po globálnu úroveň				2
Analyzovať mediálne obsahy, vrátane sociálnych sietí a ich vplyv na správanie a postoje ľudí, regulovať vlastné správanie v online prostredí			Tematická sonda – rola médií v spoločnosti na vybranom príklade.	Analyzovať mediálne obsahy, vrátane sociálnych sietí a ich vplyv na správanie a postoje ľudí, regulovať vlastné správanie v online prostredí	identifikovať vhodné a nevhodné mediálne obsahy a ich vplyv na sebaobraz a vlastné postoje				2
Uplatňovať vnútorné motivácie na konanie dobra			Tematická sonda – osudy menšín v povojnovej Európe na vybranom príklade.	Uplatňovať vnútorné motivácie na konanie dobra	robiť správne a morálne dobré rozhodnutia aj vtedy, keď sa nikto nepozerá				2

Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch	**10. Československo za železnou oponou**	Národný front, februárový prevrat, zbor povereníkov, politické procesy, menová reforma, znárodnenie, kolektivizácia, industrializácia, socialistický realizmus, reformný proces, okupácia 1968, normalizácia, Charta 77, disent, samizdat, sviečková manifestácia, nežná revolúcia, vlny emigrácie z Československa.	Analýza dôsledkov februárového prevratu.	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch	orientovať sa v kľúčových historických obdobiach v priestore a čase				2
Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov			Zhodnotenie predpokladov a cieľov pokusu o reformu socializmu.	Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov	rozlíšiť fakty, argumenty, názory a interpretácie; podstatné informácie od nepodstatných				2
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch			Identifikovanie premien krajiny, mesta a dediny.	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch	zhodnotiť demografické javy a procesy vo svete, vybraných regiónoch a na Slovensku				2
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch			Tematická sonda – spomienky svedkov okupácie 1968.	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch	zaujať postoj k vybranému historickému javu, osobnosti a procesu významnému pre európsku kultúru a svetové dejiny				2
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch			Tematická sonda – prejavy normalizácie v každodennom živote ľudí.	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch	orientovať sa v sociálnej a politickej štruktúre spoločnosti				2
Porozumieť významu a princípom spoločenských a historických javov a procesov			Analýza umeleckého dobového a súčasného diela k totalite.	Porozumieť významu a princípom spoločenských a historických javov a procesov	interpretovať dobové svedectvo alebo umelecké dielo z vybraného obdobia				2

yberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov	**11. Zápas o demokraciu po roku 1989**	Parlamentná demokracia, vznik Slovenskej republiky, privatizácia, reštitúcia, plnenie kritérií demokratického štátu, vstup Slovenskej republiky do NATO a Európskej únie, prijatie eura, plnenie kritérií demokratického štátu, korupcia, autoritárske tendencie politikov a politických strán, populizmus, globalizácia.	Analýza hlavných zmien v Československu po roku 1989.	yberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov	vybrať vhodné zdroje informácií potrebné pri hľadaní odpovedí na otázky geografického, historického alebo spoločenskovedného charakteru a vyvodiť z nich správne závery				2
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch			Porovnanie cieľov a následkov spoločensko-ekonomickej transformácie po roku 1989.	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch	uviesť príčiny a dôsledky regionálnych rozdielov vo svete, v Európe a na Slovensku				2
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch			Objasnenie hlavných príčin a dôsledkov rozdelenia Československa.	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch	zaujať informovaný postoj k vybraným spoločenským javom, procesom, udalostiam alebo výzvam od lokálnej po globálnu úroveň				2
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch			Rozpoznanie pozitívnych a negatívnych znakov vnútropolitického vývoja Slovenskej republiky.	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch	zhodnotiť geografické, spoločenské a historické aspekty európskej integrácie				2
Uplatňovať vnútorné motivácie na konanie dobra			Rozvíjanie historickej empatie na citlivé témy pre hlbšie porozumenie historických procesov.	Uplatňovať vnútorné motivácie na konanie dobra	analyzovať a vyhodnotiť morálne dilematickú situáciu				2
Uplatňovať vnútorné motivácie na konanie dobra			Diskutovanie o úlohe historickej pamäte pri vyrovnávaní sa s minulosťou.	Uplatňovať vnútorné motivácie na konanie dobra	plánovať svoju krátkodobú a dlhodobú budúcnosť v súlade so svojim potenciálom, potrebami a hranicami a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú jeho životné smerovanie				2

Rozvíjať poznanie z oblasti spoločenských, geografických a historických procesov a javov	Tématické dni		Ľudské sídla	Zorganizovať diskusiu na zvolenú tému, porovnávanie sídel v minulosti a súčasnosti.	porovnať sídla v minulosti a súčasnosti na príkladoch z regiónu a Slovenska				2
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch	Tématické dni		Potulky dejinami ľudstva	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch	1: orientovať sa v kľúčových historických obdobiach v priestore a čase, 2: zaujať informovaný postoj k vybraným spoločenským javom, procesom, udalostiam alebo výzvam od lokálnej po globálnu úroveň				3
Zapojiť sa do rôznych aktivít, ktorými si pripomenieme život a skúsenosti osobnosti M. R. Štefánika	Tématické dni		Deň M.R. Štefánika	Zapojiť sa do rôznych aktivít, ktorými si pripomenieme život a skúsenosti osobnosti M. R. Štefánika	zaujať postoj k vybranému historickému javu, osobnosti a procesu významnému pre európsku kultúru a svetové dejiny				3
					Spolu by malo byť:	33	33	33	66
					SPOLU:	33	33	33	66

Hlavné ciele: porozumieť hlavným geografickým, historickým, kultúrnym, náboženským.... špecifikám v rôznych častiach sveta
rozvíjať svoj pozitívny vzťah k demokratickej spoločnosti a k potrebe udržateľnosti života na Zemi
zapájať sa do riešenia aktuálnych výziev a problémov
uvedomiť si vlastnú identitu v globálnom svete
rešpektujú a prejavujú ohľaduplnosť voči iným ľuďom, kultúram a duchovným hodnotám
kriticky pristupovať ku zdrojom informácií a mediálnym obsahom
disponovať rozvinutými spôsobilosťami získavať, vyhľadávať, analyzovať a interpretovať informácie

GEOGRAFICKÝ KOMPONENT

cieľ	tematický celok	P.H	pojmy	činnosti	výkonový štandard
Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov	**1. zdroje geografického poznávania /6.ročník/**	**2**	Geografická sieť	Určovanie polohy vybraných objektov na mape pomocou geografických súradníc a vlastnej polohy v teréne pomocou GPS	orientovať sa v neznámom priestore pomocou mapy alebo GPS
Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov		**2**	nultý poludník poludníky	Určovanie polohy vybraných objektov na mape pomocou geografických súradníc a vlastnej polohy v teréne pomocou GPS	určiť geografickú polohu objektov na mape a použiť číselnú mierku
Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov		**2**	rovník rovnobežky obratníky polárne kružnice zemské pologule	Určovanie polohy vybraných objektov na mape pomocou geografických súradníc a vlastnej polohy v teréne pomocou GPS	určiť geografickú polohu objektov na mape a použiť číselnú mierku
Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov		**2**	časové pásma	Určovanie času v rôznych častiach Zeme s využitím mapy časových pásiem.	určiť podľa mapy časových pásem, kde na Zemi je viac hodín ako na Slovensku a kde menej
Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov		**2**	číselná mierka mapy	Určovanie skutočnej vzdialenosti medzi objektmi na mape pomocou grafickej a číselnej mierky.	určiť geografickú polohu objektov na mape a použiť číselnú mierku
Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov		**2**	satelitná snímka geoinformačné technológie (GPS, GIS)	Formulovanie záverov a jednoduchých hypotéz na základe mapy (interpretácia mapy). Určovanie a porovnávanie usporiadania objektov a javov na mapách rôzneho druhu – identifikácia priestorových vzťahov (analýza mapy).	použiť rôzne druhy máp ako zdroj informácií o geografických, spoločenských a historických javoch, procesoch a vzťahoch medzi nimi

Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov		1	kartogram	Tvorba tematickej mapy s využitím vhodného mapového prostriedku (napríklad kartogram). Využívanie štatistických údajov (vo forme tabuliek, grafov, diagramov), obrázkov, fotografií, textov a videí na získanie, spracovanie a prezentáciu informácií, identifikovanie súvislostí a tvorbu záverov.	preniesť údaje z jednej formy do druhej (napr. z tabuľky do grafu, zo schémy do textu a naopak), vytvoriť tematickú mapu v papierovej alebo digitálnej podobe
Posúdiť vzájomnú previazanosť prírodných zložiek krajiny s činnosťou človeka na regionálnej a globálnej úrovni, poznať možnosti vedúce k udržateľnému spôsobu života na Zemi	2. planéta Zem a jej prírodné krajinné sféry /6.ročník/	2	Tvar a pohyby Zeme sklon zemskej osi	Objasňovanie súvisu tvaru Zeme, pohybov Zeme a sklonu zemskej osi so striedaním dňa a noci, striedaním ročných období a existenciou podnebných pásiem na Zemi.	opísať dôsledky tvaru a pohybov Zeme, sklonu zemskej osi na život na Zemi
Posúdiť vzájomnú previazanosť prírodných zložiek krajiny s činnosťou človeka na regionálnej a globálnej úrovni, poznať možnosti vedúce k udržateľnému spôsobu života na Zemi		2	stavba Zeme	Opis stavby Zeme a skúmanie vplyvu platňovej tektoniky na formovanie zemského povrchu na vybraných príkladoch zo sveta (napríklad Himaláje, Andy a Východoafrická priekopová prepadlina).	zhodnotiť vplyv geologických procesov na formovanie povrchu Zeme
Posúdiť vzájomnú previazanosť prírodných zložiek krajiny s činnosťou človeka na regionálnej a globálnej úrovni, poznať možnosti vedúce k udržateľnému spôsobu života na Zemi Posúdiť vzájomnú previazanosť prírodných zložiek krajiny s činnosťou človeka na regionálnej a globálnej úrovni, poznať možnosti vedúce k udržateľnému spôsobu života na Zemi, Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov		2	platňová tektonika prírodné riziká a hrozby	Skúmanie vplyvu platňovej tektoniky na formovanie zemského povrchu na vybraných príkladoch zo sveta (napríklad Himaláje, Andy a Východoafrická priekopová prepadlina). Určovanie príčin a dôsledkov seizmickej a vulkanickej činnosti; lokalizovanie oblastí na Zemi, ktoré sú touto činnosťou najviac zasiahnuté.	zhodnotiť vplyv geologických procesov na formovanie povrchu Zeme určiť príčiny a dôsledky prírodných katastrof, oblasti ich výskytu a možnosti predchádzania ich vzniku alebo zmierňovania nimi spôsobených škôd, prezentovať výsledky svojej práce vo verbálnej, textovej a vizuálnej podobe s využitím správnej terminológie, ohodnotiť svoju hotovú prácu a navrhnúť možnosti jej zlepšenia
Posúdiť vzájomnú previazanosť prírodných zložiek krajiny s činnosťou človeka na regionálnej a globálnej úrovni, poznať možnosti vedúce k udržateľnému spôsobu života na Zemi Posúdiť vzájomnú previazanosť prírodných zložiek krajiny s činnosťou človeka na regionálnej a globálnej úrovni, poznať možnosti vedúce k udržateľnému spôsobu života na Zemi		2	atmosféra klimatotvorné činitele	Určovanie vplyvu klimatotvorných činiteľov (geografická šírka, vzdialenosť od morí a oceánov, morské prúdy, nadmorská výška, činnosť človeka) na podnebie a typy krajín na Zemi.	charakterizovať základné prvky atmosféry posúdiť vplyv klimatotvorných činiteľov na podnebie na Zemi, v Európe a na Slovensku

Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov		2	klimatický diagram	Základná charakteristika podnebných pásiem na základe teploty vzduchu a množstva zrážok spojená s vymedzením ich priestorového rozšírenia.	preniesť údaje z jednej formy do druhej (napr. z tabuľky do grafu, zo schémy do textu a naopak)
Posúdiť vzájomnú previazanosť prírodných zložiek krajiny s činnosťou človeka na regionálnej a globálnej úrovni, poznať možnosti vedúce k udržateľnému spôsobu života na Zemi		2	podnebie (klíma) podnebné pásma	Rozpoznávanie rozdielu medzi počasím a podnebím. Identifikovanie príčin, dôsledkov a oblastí výskytu monzúnov, tropických cyklón a tornád.	porovnať základné charakteristiky podnebných pásiem alebo podnebných oblastí
Posúdiť vzájomnú previazanosť prírodných zložiek krajiny s činnosťou človeka na regionálnej a globálnej úrovni, poznať možnosti vedúce k udržateľnému spôsobu života na Zemi		3	výšková stupňovitosť šírková pásmovitosť typy krajín (biómy)	Porovnávanie vybraných typov krajín (biómov) z hľadiska prírodných pomerov, činnosti človeka a ich priestorového rozšírenia na Zemi. Lokalizovanie najznámejších povrchových celkov (pohoria, nížiny a i.) a prvkov vodstva na mape sveta a ich vzájomné porovnanie.	vysvetliť vznik vegetačných pásiem a ich usporiadanie na Zemi, v Európe a na Slovensku
Posúdiť vzájomnú previazanosť prírodných zložiek krajiny s činnosťou človeka na regionálnej a globálnej úrovni, poznať možnosti vedúce k udržateľnému spôsobu života na Zemi		2	pevninské a horské ľadovce	Porovnávanie pevninských a horských ľadovcov – oblasti výskytu, význam, príčiny a dôsledky topenia ľadovcov.	identifikovať prejavy a dôsledky klimatickej zmeny v rôznych častiach Zeme, zhodnotiť vplyv geologických procesov na formovanie povrchu Zeme
Spoznať život a dielo M. R. Štefánika (vedec, astronóm)		1	Deň M. R. Štefánika	Zapojiť sa do rôznych aktivít, ktorými si pripomenieme život a skúsenosti osobnosti M. R. Štefánika (prezentácia, puzzle, citáty, komiks, Mohyla koláž, mapa ČSR, tvorba básní, ...)	identifikovať význam historických udalostí, osobností a miest pamäti vo svojom okolí
Rozvíjať poznanie z oblasti spoločenských, geografických a historických procesov a javov		1	Potulky dejinami ľudstva	Tematická sonda z regionálnej histórie – ochrana kultúrneho a historického dedičstva; interpretácia povesti, legendy, ľudovej piesne	porovnať život v minulosti a súčasnosti na príkladoch z regiónu a Slovenska, prítomniť vybranú historickú udalosť alebo postavu z minulosti Slovenska, ozlišovať blízku a dávnu minulosť, historické obdobia
Rozvíjať poznanie z oblasti spoločenských, geografických a historických procesov a javov	Tematický deň	1	Ľudské sídla	Zorganizovať diskusiu na zvolenú tému, porovnávanie sídel v minulosti a súčasnosti.	porovnať sídla v minulosti a súčasnosti na príkladoch z regiónu a Slovenska
	SPOLU	33			
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch	3. Obyvateľstvo Zeme /7.ročník/		Populácia	Posudzovanie vývoja svetovej populácie a určenie dôvodov, pre ktoré existujú rozdiely vo vývoji a počte obyvateľov medzi jednotlivými svetadielmi alebo štátmi.	zhodnotiť demografické javy a procesy vo svete, vybraných regiónoch a na Slovensku

Porozumieť významu a princípom spoločenských a historických javov a procesov		5	vývoj počtu obyvateľov rozmiestnenie obyvateľstva	Porovnávanie počtu obyvateľov jednotlivých svetadielov a vybraných štátov pomocou štatistických údajov v rôznej podobe; identifikovanie najľudnatejších štátov a miest sveta.	analyzovať zmeny v počte a rozmiestneni obyvateľstva na globálnej a regionálnej úrovni
Posúdiť vzájomnú previazanosť prírodných zložiek krajiny s činnosťou človeka na regionálnej a globálnej úrovni, poznať možnosti vedúce k udržateľnému spôsobu života na Zemi		4	hustota zaľudnenia najľudnatejšie štáty a mestá sveta veková pyramída	Lokalizovanie husto a riedko zaľudnených oblastí na Zemi spojené s identifikáciou faktorov, ktoré vplývajú na rozmiestnenie obyvateľstva.	**porovnať vplyv rôznych prírodných podmienok na život na Zemi**
Porozumieť významu a princípom spoločenských a historických javov a procesov **Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne stránky svojej identity a rešpektovať pozitívne prvky rozmanitosti ľudí a skupín v blízkom aj širšom okolí., Chápať zmysel a význam pravidiel a povinností, uplatňovať práva ako člen demokratickej spoločnosti**		5	kultúrna rozmanitosť svetové náboženstvá	Spoznávanie rozmanitosti obyvateľstva z náboženského, kultúrneho a jazykového hľadiska.	pochopiť úlohu svetových náboženstiev v spoločnosti a kultúre **opísať základné spoločné znaky, podobnosti a rozdiely medzi svetovými náboženstvami a kultúrami a porozumieť vplyvu náboženstiev pre kultúrne systémy v ľudských spoločnostiach a každodenný život, reagovať adekvátne v situáciách, pri ktorých je ohrozená integrita alebo porušované právo**
Porozumieť významu a princípom spoločenských a historických javov a procesov, **Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch**		3	migrácia urbanizácia	Skúmanie príčin a dôsledkov migrácie na vybraných príkladoch zo sveta. Skúmanie príčin a dôsledkov urbanizácie na vybraných príkladoch zo sveta	zhodnotiť príčiny a dôsledky migrácie, **zaujať informovaný postoj k vybraným spoločenským javom, procesom, udalostiam alebo výzvam od lokálnej po globálnu úroveň**
Porozumieť významu a princípom spoločenských a historických javov a procesov	**4. Činnosti ľudí na Zemi /7.roč./**	4	Štruktúra hospodárstva (primárny sekundárny terciárny a kvartérny sektor)	Klasifikácia, posudzovanie významu a dôsledkov rôznych hospodárskych činností, príčiny ich priestorového rozmiestnenia.	analyzovať význam a činitele ovplyvňujúce rozmiestnenie kľúčových hospodárskych činností v súčasnosti a v minulosti

Porozumieť významu a princípom spoločenských a historických javov a procesov		3	potravinové surovinové a energetické zdroje významné hospodárske oblasti	Lokalizovanie oblastí s koncentráciou vybraných hospodárskych činností (napríklad ťažba ropy, zemného plynu, uhlia alebo drahých kovov, výroba automobilov, oblečenia, elektroniky, pestovanie poľnohospodárskych plodín, služby, cestovný ruch) a určenie činiteľov, ktoré ich podmieňujú.	analyzovať význam a činitele ovplyvňujúce rozmiestnenie kľúčových hospodárskych činností v súčasnosti a v minulosti
Porozumieť významu a princípom spoločenských a historických javov a procesov		3	globálny obchod medzinárodná deľba práce	Odhaľovanie, ako vývoj v doprave a informačných technológiách mení časové vzdialenosti medzi miestami a regiónmi, čím sa mení ich relatívna geografická poloha Ilustrovanie vzájomného prepojenia súčasného sveta prostredníctvom globálneho obchodu na príkladoch vybraných komodít od miesta získavania surovín a spracovania, cez dopravu až po miesta spotreby – so základným posúdením vplyvu globalizácie na výrobcov, spotrebiteľov a životné prostredie v rôznych častiach sveta. TEM.DEN?	vysvetliť na vybraných príkladoch zmeny a prepojenosť v súčasnom svete vplyvom globalizácie
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch	6. Slovensko /7.roč./	5	Významné povrchové celky	Porovnávanie polohy, rozlohy a počtu obyvateľov Slovenska v európskom a globálnom kontexte.	porovnať geografické špecifiká vybraných regiónov a štátov v Európe a vo svete, zhodnotiť demografické javy a procesy vo svete, vybraných regiónoch a na Slovensku
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch		5	sídla na mape Slovenska	Porovnávanie vybraných sídiel Slovenska z hľadiska polohy, počtu obyvateľov a funkcií, ktoré poskytujú svojim obyvateľom a návštevníkom.	porovnať geografické špecifiká vybraných regiónov a štátov v Európe a vo svete, zhodnotiť demografické javy a procesy vo svete, vybraných regiónoch a na Slovensku
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch, Posúdiť vzájomnú previazanosť prírodných zložiek krajiny s činnosťou človeka na regionálnej a globálnej úrovni, poznať možnosti vedúce k udržateľnému spôsobu života na Zemi		4	rieky na mape Slovenska	Určovanie polohy významných povrchových celkov, riek a vodných plôch v rôznych častiach Slovenska s posúdením ich vplyvu na osídlenie a činnosť človeka. Hľadanie príčin rozdielov vo vodnom stave vybraných vodných tokov na Slovensku počas roka; identifikácia faktorov, ktoré vedú k vzniku povodní, a možnosti ich predchádzania.	lokalizovať kľúčové geografické prvky na mape sveta, Európy a Slovenska, porovnať vplyv rôznych prírodných podmienok na život na Zemi
Posúdiť vzájomnú previazanosť prírodných zložiek krajiny s činnosťou človeka na regionálnej a globálnej úrovni, poznať možnosti vedúce k udržateľnému spôsobu života na Zemi		3	činitele ovplyvňujúce podnebie Slovenska klimatické oblasti	Identifikovanie činiteľov ovplyvňujúcich podnebie Slovenska; určovanie hlavných podnebných oblastí na mape a stručný opis ich charakteristík (teplota vzduchu, množstvo zrážok).	posúdiť vplyv klimatotvorných činiteľov na podnebie na Zemi, v Európe a na Slovensku

Posúdiť vzájomnú previazanosť prírodných zložiek krajiny s činnosťou človeka na regionálnej a globálnej úrovni, poznať možnosti vedúce k udržateľnému spôsobu života na Zemi		**3**	využívanie krajiny	Rozpoznávanie krajinnej pokrývky Slovenska a identifikovanie jej premien pričinením človeka – aj so zameraním na miestnu krajinu.	**vysvetliť vznik vegetačných pásiem a ich usporiadanie na Zemi, v Európe a na Slovensku**
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch		**4**	regionálne rozdiely	Analýza cestovného ruchu na Slovensku s posúdením jeho silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození – aj so zameraním na príklady z regiónov alebo obcí. Prípadové štúdie o výzvach a problémoch Slovenska alebo jeho regiónov (napríklad vyľudňovanie vidieka, suburbanizácia, starnutie obyvateľstva, nezamestnanosť, environmentálne problémy, prírodné riziká a hrozby, nedostatočná dopravná infraštruktúra, migrácia do zahraničia).	**uviesť príčiny a dôsledky regionálnych rozdielov vo svete, v Európe a na Slovensku**
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch		**4**	počet a štruktúra obyvateľstva	Analýza údajov o počte, rozmiestnení, národnostnej, náboženskej a vekovej štruktúre obyvateľstva Slovenska spojená s posúdením zmien v čase – aj so zameraním na kraj a obec.	**zhodnotiť demografické javy a procesy vo svete, vybraných regiónoch a na Slovensku**
Porozumieť významu a princípom spoločenských a historických javov a proceso		**4**	hospodárstvo Slovenska	Identifikovanie kľúčových odvetví hospodárstva na Slovensku a vo vybranom regióne s posúdením ich vplyvu na zamestnanosť, zahraničný obchod a životné prostredie. Porovnávanie hospodársky najviac a najmenej rozvinutých oblastí Slovenska – príčiny a dôsledky existujúcich regionálnych rozdielov.	**analyzovať význam a činitele ovplyvňujúce rozmiestnenie kľúčových hospodárskych činností v súčasnosti a v minulosti**
Participovať na prospešných aktivitách na rôznej úrovni, aplikovať stratégie aktívneho občianstva a spoluzodpovednosti za Slovensko, Európu a svet, Posúdiť vzájomnú previazanosť prírodných zložiek krajiny s činnosťou človeka na regionálnej a globálnej úrovni, poznať možnosti vedúce k udržateľnému spôsobu života na Zemi		**4**	výroba elektrickej energie.	Skúmanie pôvodu na Slovensku vyrobenej elektriny z hľadiska využívania obnoviteľných a neobnoviteľných zdrojov energie alebo výroby podľa typov elektrární. Určovanie geografických podmienok vhodných na využívanie obnoviteľných zdrojov energie na Slovensku, prípadne aj v miestnej krajine (napríklad vodná, slnečná, veterná, geotermálna).	**aplikovať environmentálne poznanie do vlastných postojov a správania, uviesť možnosti vedúce k udržateľnejšiemu spôsobu života**
Spoznať život a dielo M. R. Štefánika (vedec, astronóm)		**1**	Deň M. R. Štefánika	Zapojiť sa do rôznych aktivít, ktorými si pripomenieme život a skúsenosti osobnosti M. R. Štefánika (prezentácia, puzzle, citáty, komiks, Mohyla koláž, mapa ČSR, tvorba básní, ...)	**identifikovať význam historických udalostí, osobností a miest pamäti vo svojom okolí**

Rozvíjať poznanie z oblasti spoločenských, geografických a historických procesov a javov		1	Potulky dejinami ľudstva	Tematická sonda z regionálnej histórie – ochrana kultúrneho a historického dedičstva; interpretácia povesti, legendy, ľudovej piesne	porovnať život v minulosti a súčasnosti na príkladoch z regiónu a Slovenska, prítomniť vybranú historickú udalosť alebo postavu z minulosti Slovenska, ozlišovať blízku a dávnu minulosť, historické obdobia
Rozvíjať poznanie z oblasti spoločenských, geografických a historických procesov a javov	Tematický deň	1	Ľudské sídla	Zorganizovať diskusiu na zvolenú tému, porovnávanie sídel v minulosti a súčasnosti.	porovnať sídla v minulosti a súčasnosti na príkladoch z regiónu a Slovenska
	SPOLU	66			
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch	5. Regióny sveta /8.roč./	10	Najznámejšie moria ostrovy polostrovy	Vymedzenie hraníc Európy a určenie polohy najvýznamnejších európskych ostrovov, polostrovov, morí, zálivov, povrchových celkov, riek a jazier na všeobecnogeografickej mape.	disponovať geografickou, dejepisnou a spoločenskovednou terminológiou a osvojené pojmy používať v správnom kontexte lokalizovať kľúčové geografické prvky na mape sveta, Európy a Slovenska
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch		10	zálivy rieky a povrchové celky Európy	Zhodnotenie hospodárskeho významu riek na príklade vybranej európskej rieky. Zdôvodňovanie rozmiestnenia jednotlivých typov krajín v Európe spojené s ich základnou charakteristikou.	lokalizovať kľúčové geografické prvky na mape sveta, Európy a Slovenska
Posúdiť vzájomnú previazanosť prírodných zložiek krajiny s činnosťou človeka na regionálnej a globálnej úrovni, poznať možnosti vedúce k udržateľnému spôsobu života na Zemi		3	podnebné pásma a typy krajín Európy	Posudzovanie vplyvu Golfského prúdu a prevládajúceho západného prúdenia vzduchu na vznik podnebných pásiem Európy. Porovnávanie charakteristík podnebných pásiem Európy na základe klimatických diagramov.	posúdiť vplyv klimatotvorných činiteľov na podnebie na Zemi, v Európe a na Slovensku
Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne stránky svojej identity a rešpektovať pozitívne prvky rozmanitosti ľudí a skupín v blízkom aj širšom okolí.		7	rozmanitosť obyvateľstva	Analýza údajov o počte, rozmiestnení, národnostnej, jazykovej a náboženskej štruktúre obyvateľstva Európy – kultúrna diverzita Európy.	rešpektovať druhých bez ohľadu na sociálne a ekonomické zázemie, zdravotný stav, etnickú, kultúrnu, náboženskú príslušnosť, pôvod, svetonázor, vek, pohlavie alebo sebavnímanie, opísať základné spoločné znaky, podobnosti a rozdiely medzi svetovými náboženstvami a kultúrami a porozumieť vplyvu náboženstiev pre kultúrne systémy v ľudských spoločnostiach a každodenný život

Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov			štáty Európy		prezentovať výsledky svojej práce vo verbálnej, textovej a vizuálnej podobe s využitím správnej terminológie, ohodnotiť svoju hotovú prácu a navrhnúť možnosti jej zlepšenia
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch		13	hlavné a iné významné mestá európskych št	Určovanie polohy európskych štátov, ich hlavných a ďalších významných miest na mape. Porovnávanie geografických špecifík vybraných oblastí a štátov Európy (napríklad Spojené kráľovstvo, Nemecko, Francúzsko, Rusko, Poľsko, Ukrajina, Česko, Maďarsko, Taliansko, Španielsko, Švédsko).	lokalizovať kľúčové geografické prvky na mape sveta, Európy a Slovenska
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch		5	Európska únia	Identifikovanie geografických aspektov európskej integrácie (Európska únia, Schengenský priestor, eurozóna, kandidátske štáty) – vzájomné prepojenie Európy na vybraných príkladoch. Analýza vybraných výziev a problémov súčasnej Európy a hľadanie možností ich riešenia (napríklad konflikty a vojny, migrácia, starnutie obyvateľstva, environmentálne problémy, regionálne rozdiely, zdroje energie)	zhodnotiť geografické, spoločenské a historické aspekty európskej integrácie
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch		12	významné regióny a štáty sveta	Spoznávanie geografických špecifík významných štátov alebo regiónov sveta (napríklad Čína, India, Japonsko, Blízky východ, Austrália, USA, Brazília, Nigéria, Arktída).	porovnať geografické špecifiká vybraných regiónov a štátov v Európe a vo svete
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch		3	priestorové vzťahy.	Porovnávanie prírodných podmienok a spoločensko-hospodárskych charakteristík vybraných štátov alebo regiónov sveta, identifikovanie ich spoločných a odlišných znakov.	porovnať geografické špecifiká vybraných regiónov a štátov v Európe a vo svete
Spoznať život a dielo M. R. Štefánika (vedec, astronóm)		1	Deň M. R. Štefánika	Zapojiť sa do rôznych aktivít, ktorými si pripomenieme život a skúsenosti osobnosti M. R. Štefánika (prezentácia, puzzle, citáty, komiks, Mohyla koláž, mapa ČSR, tvorba básní, ...)	**identifikovať význam historických udalostí, osobností a miest pamäti vo svojom okolí**
Rozvíjať poznanie z oblasti spoločenských, geografických a historických procesov a javov		1	Potulky dejinami ľudstva	Tematická sonda z regionálnej histórie – ochrana kultúrneho a historického dedičstva; interpretácia povesti, legendy, ľudovej piesne	**porovnať život v minulosti a súčasnosti na príkladoch z regiónu a Slovenska, prítomniť vybranú historickú udalosť alebo postavu z minulosti Slovenska, ozlišovať blízku a dávnu minulosť, historické obdobia**
Rozvíjať poznanie z oblasti spoločenských, geografických a historických procesov a javov	**Tematický deň**	1	Ľudské sídla	Zorganizovať diskusiu na zvolenú tému, porovnávanie sídel v minulosti a súčasnosti.	**porovnať sídla v minulosti a súčasnosti na príkladoch zo sveta**
	SPOLU	66			

Porozumieť významu a princípom spoločenských a historických javov a proceso Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch	**7. Výzvy a problémy súčasného sveta /9.roč./**	**4**	Ukazovatele rozvoja (napríklad HDP/obyv. prístup ku vzdelaniu miera dojčenskej úmrtnosti stredná dĺžka života počet detí na jednu ženu HDI – index ľudského rozvoja)	Identifikovanie rozdielov v spoločenských a hospodárskych podmienkach medzi hospodársky viac a menej rozvinutými štátmi sveta na základe vybraných ukazovateľov.	uviesť príčiny a dôsledky regionálnych rozdielov vo svete, v Európe a na Slovensku, analyzovať zmeny v počte a rozmiestnení obyvateľstva na globálnej a regionálnej úrovni
Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch Uplatňovať vnútorné motivácie na konanie dobra		**5**	nerovnosť chudoba konflikty porušovanie ľudských práv utečenci	Posudzovanie vplyvu chudoby a zlých životných podmienok na život v menej rozvinutých regiónoch sveta; možnosti pomoci a rozvoja na vybraných príkladoch.	uviesť príčiny a dôsledky regionálnych rozdielov vo svete, v Európe a na Slovensku, chrániť život vo všetkých jeho formách
Uplatňovať vnútorné motivácie na konanie dobra **Posúdiť vzájomnú previazanosť prírodných zložiek krajiny s činnosťou človeka na regionálnej a globálnej úrovni, poznať možnosti vedúce k udržateľnému spôsobu života na Zemi**		**6**	klimatická zmena environmentálne problémy	Analýza príčin a dôsledkov najzávažnejších environmentálnych problémov (napríklad dlhodobé sucho, znižovanie biodiverzity, dezertifikácia, znečistenie oceánov, riek a ovzdušia) – od lokálnej až po globálnu úroveň; hľadanie možností ich riešenia na úrovni jednotlivca a celej spoločnosti	chrániť život vo všetkých jeho formách **vysvetliť, ako človek ovplyvňuje životné prostredie od lokálnej po globálnu úroveň, identifikovať prejavy a dôsledky klimatickej zmeny v rôznych častiach Zeme**
Uplatňovať vnútorné motivácie na konanie dobra		**5**	medzinárodná spolupráca humanitárna a rozvojová pomoc udržateľnosť	Identifikovanie súčasných aj predpokladaných prejavov a dôsledkov klimatickej zmeny na príkladoch zo Slovenska a vo svete.	chrániť život vo všetkých jeho formách
Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov	**8. Geografia v teréne /9.roč./**	**5**	geografický prieskum	Získavanie a vyhodnocovanie primárnych kvantitatívnych (namerané alebo spočítané údaje) a kvalitatívnych dát (napríklad v podobe náčrtku, fotografie, videa, prieskumu verejnej mienky) o skúmanom jave alebo procese v miestnej krajine. Interpretácia dát a prezentácia výsledkov prieskumu. (TEMATICKÝ DEŇ)	**realizovať jednoduchý geografický prieskum v miestnej krajine, vybrať vhodné zdroje informácií potrebné pri hľadaní odpovedí na otázky geografického, historického alebo spoločenskovedného charakteru a vyvodiť z nich správne závery, rozlíšiť fakty, argumenty, názory a interpretácie; podstatné informácie od nepodstatných**

Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov		5	primárne a sekundárne zdroje informácií	Výber a analýza dostupných sekundárnych dát vhodných pri riešení jednoduchého prieskumu zameraného na miestnu krajinu.	realizovať jednoduchý geografický prieskum v miestnej krajine, vybrať vhodné zdroje informácií potrebné pri hľadaní odpovedí na otázky geografického, historického alebo spoločenskovedného charakteru a vyvodiť z nich správne závery, rozlíšiť fakty, argumenty, názory a interpretácie; podstatné informácie od nepodstatných
Spoznať život a dielo M. R. Štefánika (vedec, astronóm)	**Tematický deň**	1	Deň M. R. Štefánika	Zapojiť sa do rôznych aktivít, ktorými si pripomenieme život a skúsenosti osobnosti M. R. Štefánika (prezentácia, puzzle, citáty, komiks, Mohyla koláž, mapa ČSR, tvorba básní, ...)	**identifikovať význam historických udalostí, osobností a miest pamäti vo svojom okolí**
Rozvíjať poznanie z oblasti spoločenských, geografických a historických procesov a javov		1	Potulky dejinami ľudstva	Tematická sonda z regionálnej histórie – ochrana kultúrneho a historického dedičstva; interpretácia povesti, legendy, ľudovej piesne	**porovnať život v minulosti a súčasnosti na príkladoch z regiónu a Slovenska, prítomniť vybranú historickú udalosť alebo postavu z minulosti Slovenska, ozlišovať blízku a dávnu minulosť, historické obdobia**
Rozvíjať poznanie z oblasti spoločenských, geografických a historických procesov a javov		1	Ľudské sídla	Zorganizovať diskusiu na zvolenú tému, porovnávanie sídel v minulosti a súčasnosti.	**porovnať sídla v minulosti a súčasnosti na príkladoch zo sveta**
	SPOLU	**33**			

Komponent	Cieľ	Výkonový štandard	Okruhy	Téma	Pojmy, činnosti	6. ročník	Časová dotácia	7. ročník	Časová dotácia	8. ročník	Časová dotácia	9. ročník	Časová dotácia
	Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov -------- Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne stránky svojej identity a rešpektovať pozitívne prvky rozmanitosti ľudí a skupín v blízkom aj širšom okolí. -------- Komunikovať konštruktívne s ohľadom na perspektívu iných ľudí a na prehlbovanie osobných vzťahov. -------- Uplatňovať vnútorné motivácie na konanie dobra.	klásť si otázky relevantné pre poznávanie samého seba, vo vzťahu k druhým a okolitému svetu podieľať sa v rámci skupiny na návrhu a overení postupu riešenia úlohy ohodnotiť svoju hotovú prácu a navrhnúť možnosti jej zlepšenia prezentovať výsledky svojej práce vo verbálnej, textovej a vizuálnej podobe s využitím správnej terminológie -------- posúdiť vplyv rôznych faktorov na správanie, rozhodovanie a formovanie názorov a postojov človeka pomenovať dôležité faktory, ktoré utvárajú identitu a osobnú integritu človeka vo vzťahu k témam intimity, sexuality a sexuálneho správania a rodičovstva identifikovať rôzne skupiny a komunity, do ktorých patrím, chcem patriť, môžem patriť uplatňovať prosociálnosť ako integrujúcu zložku vlastnej identity rešpektovať druhých bez ohľadu na sociálne a ekonomické zázemie, zdravotný stav, etnickú, kultúrnu, náboženskú príslušnosť, pôvod, svetonázor, vek, pohlavie alebo sebavnímanie -------- prakticky využívať spoločenské a komunikačné návyky slobodne prijať jednoduché záväzky v skupine a splniť ich rozlíšiť rôzne typy správania k druhým a zvoliť si to, ktoré je spravodlivé a prosociálne vytvárať slobodné a zodpovedné priateľské vzťahy využívať zásady empatického a súčasne asertívneho správania v spoločenských vzťahoch vnímať rôzne perspektívy a dôvody, ktoré formujú názory a postoje iných ľudí. -------- rešpektovať život človeka ako najvyššiu hodnotu identifikovať podmienky a faktory pôsobiace na rozvoj človeka chrániť život vo všetkých jeho formách analyzovať a vyhodnotiť morálne dilematickú situáciu identifikovať cnosti v konaní reálnych alebo zobrazených postáv rozlíšiť kvalitu priateľstva a rozhodovať sa pre cnostné priateľstvá odlíšiť morálne dobré konanie od čisto užitočného alebo príjemného robiť správne a morálne dobré rozhodnutia aj vtedy, keď sa nikto nepozerá plánovať svoju krátkodobú a dlhodobú budúcnosť v súlade so svojim potenciálom, potrebami a hranicami a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú jeho životné smerovanie	**Identita a sociálny rozvoj človeka**	**Základy psychológie, Osobnosť človeka**	Základné pojmy psychológie, osobnosť človeka Posudzovanie dôvodov záujmu psychológie o duševnú stránku človeka (biologický, psychologický, sociálny a filozofický spôsob nazerania na človeka). Ilustrovanie významu základných pojmov a konceptov psychológie na reálnych životných situáciách: pamäť, myslenie, zabúdanie; emócie, nálady, afekty; osobnosť, temperament, talent, nadanie, vlohy; štýly učenia; význam vôle pri prekonávaní prekážok; mentálne zdravie, poruchy správania; sebavedomie, sebahodnotenie. Diskutovanie o základných psychologických aspektoch v období dospievania a ich vplyv na vnútorné prežívanie človeka. Rozlišovanie emócií spojenými s láskou, priateľstvom, zamilovanosťou a sexuálnou príťažlivosťou. Vypracovanie zoznamu osôb, vecí a činností, ktoré napomáhajú udržaniu vlastnej psychickej pohody. Význam konkrétnych materiálnych i duševných potrieb a užitočnosti ich napĺňania (subjektívna a objektívna hodnota vecí). Zostavenie vlastnej hierarchie potrieb a hodnôt.	✓	16						
				Človek ako sociálna bytosť	Sociálne skupiny, sociálne vzťahy, štruktúra spoločnosti Analyzovanie rôznych faktorov vplývajúcich na formovanie názorov a postojov a spoločenskú rolu človeka. Ilustrovanie pojmov majorita, minority, subkultúra, kontrakultúra, alternatívne kultúry (príklady kultúrnej rozmanitosti) v kontexte noriem spoločnosti. Skúmanie vplyvu rodových očakávaní na naše správanie, vzťahy a spoločnosť. Osvojovanie znakov zdravých vzťahov (rešpekt, dôvera, vzájomná podpora, kompromisy, komunikácia, počúvanie, práca s emóciami, rovnosť, úprimnosť, starostlivosť, súhlas, bezpečie). Aplikovanie princípov zodpovedného a informovaného rozhodovania o správaní sa k sebe a k druhým ľuďom (vrátane sexuálneho správania) v duchu hodnôt osobnej slobody, rešpektu k slobode iných a kultivovaného spolužitia v spoločnosti. Aplikovanie pravidiel a zásad slušného správania sa v spoločnosti (bontón), význam etikety.	✓	17						
	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch -------- Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov -------- Chápať zmysel a význam pravidiel a povinností, uplatňovať práva ako člen demokratickej spoločnosti --------- Participovať na prospešných aktivitách na rôznej úrovni, aplikovať stratégie aktívneho občianstva a spoluzodpovednosti za Slovensko, Európu a svet	disponovať geografickou, dejepisnou a spoločenskovednou terminológiou a osvojené pojmy používať v správne kontexte zaujať informovaný postoj k vybraným spoločenským javom, procesom, udalostiam alebo výzvam od lokálnej po globálnu úroveň orientovať sa v sociálnej a politickej štruktúre spoločnosti vysvetliť spôsoby, ako môže ako občan ovplyvňovať správu vecí verejných a politické rozhodnutia -------- vybrať vhodné zdroje informácií potrebné pri hľadaní odpovedí na otázky geografického, historického alebo spoločenskovedného charakteru a vyvodiť z nich správne závery rozlíšiť fakty, argumenty, názory a interpretácie; podstatné informácie od nepodstatných podieľať sa v rámci skupiny na návrhu a overení postupu riešenia úlohy ohodnotiť svoju hotovú prácu a navrhnúť možnosti jej zlepšenia prezentovať výsledky svojej práce vo verbálnej, textovej a vizuálnej podobe s využitím správnej terminológie -------- zdôvodniť význam rozdelenia moci na rozličných príkladoch posúdiť výhody života v demokratickom zriadení v porovnaní s autoritatívnym režimom -------- aplikovať stratégie aktívneho občianstva za účelom pozitívnej zmeny zaujať aktívny postoj proti prejavom ľudskej neznášanlivosti a prejaviť solidaritu k znevýhodneným skupinám obyvateľstva navrhnúť, realizovať a vyhodnotiť primerane náročný dobrovoľnícky projekt	**Moc, autority, riadenie, občianske ideály a nástroje aktívneho občianstva**	**Úroveň občan a obec**	Demokracia, voľby, štát, deľba moci, štátne inštitúcie, tretí sektor, zneužívanie moci. Diskutovanie o formálnych a neformálnych autoritách v mojom okolí. Vysvetlenie podstaty decentralizácie moci: od riadenia obce k riadeniu na úrovni štátu. Vymedzenie orgánov a inštitúcií podieľajúcich sa na správe obcí, samosprávnych krajov, štátu a vzťahov medzi nimi. Príklady prepojenia riadenia štátu na každodenný občiansky život. Analyzovanie významu a mechanizmu volieb na rôznych úrovniach a súvisiacich procesov, volebný program a kampaň. Uvedenie príkladov a zdôvodnenie významu tretieho sektora (občianske združenia, neziskové organizácie, nadácie). Využívanie nástrojov občianskej participácie a nespokojnosti (protest, petícia, referendum, politické organizovanie). Poznávanie možností komunikácie s inštitúciami a úradmi, digitálne služby štátu a rôznych úradov ako nástroj obmedzenia byrokracie. Rozbor príkladov zneužívania moci, populizmu, ohýbania pravdy a polarizácie, rodinkárstva, príčiny a dôsledky korupcie. Žiakom blízke príklady dobrovoľníctva, charitatívnej činnosti, solidarity, aktivizmu a spoločenského altruizmu. Aktívne komunitné organizovanie (identifikovanie potrieb a problémov komunity, nástrojov na ich riešenie a zostavenie plánov na zmenu). Reagovanie na nenávistné prejavy a diskriminačné situácie (vrátane online prostredia). Identifikovanie roly občana pri zabezpečovaní bezpečnosti a obrany štátu (krízové situácie, branná povinnosť), úlohy, poslanie a využitie jednotlivých zložiek bezpečnostného systému a systému obrany štátu (OS SR, PZ SR, HaZZ).			✓	15				
				Úroveň štát	Vysvetlenie deľby štátnej moci a ich vzájomnej kontroly na konkrétnych príkladoch. Príklady prepojenia riadenia štátu na každodenný občiansky život. Analyzovanie významu a mechanizmu volieb na rôznych úrovniach a súvisiacich procesov, volebný program a kampaň. Pomenovanie znakov demokratického spôsobu rozhodovania a riadenia štátu. Rozbor príkladov zneužívania moci, populizmu, ohýbania pravdy a polarizácie, rodinkárstva, príčiny a dôsledky korupcie.					✓	23		

OBČIANSKY KOMPONENT	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch --- Analyzovať mediálne obsahy, vrátane sociálnych sietí a ich vplyv na správanie a postoje ľudí, regulovať vlastné správanie v online prostredí	argumentačne obhájiť pozíciu v diskusii na základe analyzovaných textových a iných zdrojov, --- rozlišovať vybrané mediálne obsahy ako zdroj informácií o aktuálnom dianí doma a vo svete, rozpoznať dezinformácie a nepravdivé mediálne obsahy, eticky a rešpektujúco sa prezentovať v online prostredí, pomenovať zásady kyberbezpečnosti, identifikovať vhodné a nevhodné mediálne obsahy a ich vplyv na sebaobraz a vlastné postoje.	**Kritický prístup k mediálnym obsahom**	**Kritický prístup k mediálnym obsahom**	Mediálny obsah, dezinformácie, umelá inteligencia, kyberbezpečnosť. Analyzovanie vplyvu médií, dezinformácií, reklamy a inej audiovizuálnej produkcie na správanie ľudí a verejnú mienku. (TEMATICKÝ DEŇ) Využívanie nástrojov na overovanie relevantnosti a pravdivosti informácií. (TEMATICKÝ DEŇ) Kritická analýza formy a obsahu na vybranom príklade internetovej diskusie alebo príspevku s nepravdivou informáciou. (TEMATICKÝ DEŇ) Porovnávanie virtuálneho a reálneho sveta; vzťahov, ktoré si v nich vytvárame, vplyv sociálnych sietí na osobnosť človeka. (TEMATICKÝ DEŇ) Regulovanie vlastného správania v mediálnom prostredí (sociálne siete, virtuálna realita, umelá inteligencia) vrátane objemu stráveného času. (TEMATICKÝ DEŇ) Analyzovanie protiprávneho konania, zásad a foriem pomoci v téme kybernetického obťažovania (šikana, zneužívanie, sexting, grooming). (TEMATICKÝ DEŇ) Rozpoznávanie vhodných a nevhodných obsahov v médiách a ich vplyv na sebaobraz a vzťahy (rasizmus, násilie, sexizmus a sexuálny obsah v mediálnom prostredí a ich vplyv na sebaobraz a vzťahy). (TEMATICKÝ DEŇ)			✓	12				
	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch --- Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov --- Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne stránky svojej identity a rešpektovať pozitívne prvky rozmanitosti ľudí a skupín v blízkom aj širšom okolí. --- Komunikovať konštruktívne s ohľadom na perspektívu iných ľudí a na prehlbovanie osobných vzťahov --- Uplatňovať vnútorné motivácie na konanie dobra --- Chápať zmysel a význam pravidiel a povinností, uplatňovať práva ako člen demokratickej spoločnosti	disponovať geografickou, dejepisnou a spoločenskovednou terminológiou a osvojené pojmy používať v správne kontexte zaujať informovaný postoj k vybraným spoločenským javom, procesom, udalostiam alebo výzvam od lokálnej po globálnu úroveň orientovať sa v sociálnej a politickej štruktúre spoločnosti vysvetliť spôsoby, ako môže ako občan ovplyvňovať správu vecí verejných a politické rozhodnutia --- vybrať vhodné zdroje informácií potrebné pri hľadaní odpovedí na otázky geografického, historického alebo spoločenskovedného charakteru a vyvodiť z nich správne závery rozlíšiť fakty, argumenty, názory a interpretácie; podstatné informácie od nepodstatných podieľať sa v rámci skupiny na návrhu a overení postupu riešenia úlohy, ohodnotiť svoju hotovú prácu a navrhnúť možnosti jej zlepšenia, prezentovať výsledky svojej práce vo verbálnej, textovej a vizuálnej podobe s využitím správnej terminológie --- rešpektovať druhých bez ohľadu na sociálne a ekonomické zázemie, zdravotný stav, etnickú, kultúrnu, náboženskú príslušnosť, pôvod, svetonázor, vek, pohlavie alebo sebavnímanie --- zaujať informovaný postoj k vybraným spoločenským javom, procesom, udalostiam a výzvam od lokálnej po globálnu úroveň rozlíšiť rôzne typy správania k druhým a zvoliť si to, ktoré je spravodlivé a prosociálne vnímať rôzne perspektívy a dôvody, ktoré formujú názory a postoje iných ľudí. --- rešpektovať život človeka ako najvyššiu hodnotu analyzovať a vyhodnotiť morálne dilematickú situáciu odlíšiť morálne dobré konanie od čisto užitočného alebo príjemného, robiť správne a morálne dobré rozhodnutia aj vtedy, keď sa nikto nepozerá --- zdôvodniť praktický význam právnych poznatkov pre budovanie svojho právneho vedomia, reagovať adekvátne v situáciách, pri ktorých je ohrozená integrita alebo porušované právo, posúdiť výhody života v demokratickom zriadení v porovnaní s autoritatívnym režimom	**Rovnosť a spravodlivosť**	**Právo**	Právo, funkcie práva, hierarchia právnych predpisov, odvetvia práva, ústava Porovnanie intuitívneho pochopenia spravodlivosti a inštitucionálneho poňatia práva. Rozlišovanie rôznych odvetví práva s dôrazom na občianske, pracovné, rodinné a trestné právo. Ilustrovanie významu Ústavy SR na vybraných príkladoch. Rozlíšenie medzi činmi, ktoré sú legálne a nelegálne, rozdiel medzi priestupkom a trestným činom, nahlasovanie protiprávneho konania, trestné oznámenie. Poznávanie orgánov právnej ochrany a funkcie súdov. Argumentácia v otázkach spravodlivosti nespravodlivosti na vzorových situáciách. Uplatňovanie princípov ochrany spotrebiteľa.					✓	10		
				Ľudské práva	Ľudské práva Zdôvodnenie existencie ochrany ľudských práv a slobôd, generácie ľudských práv. Analyzovanie dokumentov – Všeobecná deklarácia ľudských práv, Dohovor o právach dieťaťa. Rozpoznávanie násilného správania (na verejnosti, fyzické aj psychické násilie, domáce násilie, sexuálne násilie, rasistické a extrémistické správanie). Zdokumentovanie prípadov porušovania ľudských, detských a občianskych práv. Aplikovanie postupov, ktoré vytvárajú inkluzívne prostredie rešpektujúce sociálne a ekonomické zázemie, zdravotný stav, etnickú, kultúrnu, náboženskú príslušnosť, pôvod, svetonázor, pohlavie alebo sebavnímanie. (TEMATICKÝ DEŇ)			✓	6				
	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch --- Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov --- Komunikovať konštruktívne s ohľadom na perspektívu iných ľudí a na prehlbovanie osobných vzťahov --- Uplatňovať vnútorné motivácie na	disponovať geografickou, dejepisnou a spoločenskovednou terminológiou a osvojené pojmy používať v správne kontexte zaujať informovaný postoj k vybraným spoločenským javom, procesom, udalostiam alebo výzvam od lokálnej po globálnu úroveň vysvetliť základné ekonomické vzťahy medzi štátom a občanmi ☑, --- vybrať vhodné zdroje informácií potrebné pri hľadaní odpovedí na otázky geografického, historického alebo spoločenskovedného charakteru a vyvodiť z nich správne závery rozlíšiť fakty, argumenty, názory a interpretácie; podstatné informácie od nepodstatných podieľať sa v rámci skupiny na návrhu a overení postupu riešenia úlohy, ohodnotiť svoju hotovú prácu a navrhnúť možnosti jej zlepšenia, prezentovať výsledky svojej práce vo verbálnej, textovej a vizuálnej podobe s využitím správnej terminológie zostaviť projektový zámer s prvkami podnikavosti a inovatívnosti ☑, --- zaujať informovaný postoj k vybraným spoločenským javom, procesom, udalostiam a výzvam od lokálnej po globálnu úroveň vnímať rôzne perspektívy a dôvody, ktoré formujú názory a postoje iných ľudí	**Ekonomické vzťahy**	**Trhový mechanizmus**	Konkurencia, princípy a limity fungovania trhového mechanizmu, práca, dopyt a ponuka – ich vzájomný vzťah, spotreba, ochrana spotrebiteľa. ☑ Vysvetlenie podstaty ekonomických vzťahov: príklady pracovného trhu v rôznych lokalitách, regiónoch a sektoroch, čo znamená byť zamestnávateľom, zamestnancom, podnikateľom, vlastníkom, nezamestnaným, práca na dohodu, TPP, DOVP, živnosť, stáž, brigáda, zamestnanecké benefity, hrubá a čistá mzda, priemerná a minimálna mzda, rôzne faktory vplývajúce na dopyt a ponuku. ☑ Analýza vzťahov medzi pojmami zisk, príjem, náklady cez príklady: cena tovarov služieb a práce v závislosti od miesta a spôsobu výroby, cena bývania v závislosti od lokality; cena tovarov služieb v závislosti od etických princípov podnikania. ☑ Posudzovanie vplyvu vývoja cien základných potravín, surovín a energií na život občanov v štáte. ☑ Diskutovanie o jednoduchých príkladoch služieb štátu (sociálne politiky, dôchodkový systém, sociálne a zdravotné poistenie, podpora v nezamestnanosti, dávky v hmotnej núdzi): dôvody platenia daní a odvodov, preferencie pri plánovaní štátneho rozpočtu: príjmy a výdavky, význam fiškálnej zodpovednosti štátu (dlh, deficit) pre udržateľný ekonomický systém. ☑ Diskutovanie o príkladoch ekonomickej a sociálnej nerovnosti na lokálnej, regionálnej a celoštátnej úrovni; faktory vplývajúce na ekonomický a spoločenský status a mobilitu (sociálny a kultúrny kapitál, majetok, moc, prestíž, vzdelanie, prostredie, generačná chudoba, rodinkárstvo, diskriminácia). ☑							✓	11

	konanie dobra -------- Chápať zmysel a význam pravidiel a povinností, uplatňovať práva ako člen demokratickej spoločnosti	-------- plánovať svoju krátkodobú a dlhodobú budúcnosť v súlade so svojim potenciálom, potrebami a hranicami a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú jeho životné smerovanie ☑ 👥. -------- využiť svoj potenciál smerom k podnikavosti a inovatívnosti ☑ 👥.		**Financie**	Finančné inštitúcie. 🕮 ☑ Zostavenie jednoduchého modelového rozpočtu domácnosti s rozlíšením jednorazových a pravidelných príjmov a výdavkov versus štátny rozpočet. 🕮 ☑ Rozpoznanie rôznorodosti finančných inštitúcií a ich služieb.							✓	4
				Podnikanie	Zostavenie projektového návrhu s prvkami podnikavosti a inovatívnosti: exkluzivita a originalita nápadu, podnikateľský a nepodnikateľský zámer, získanie zdrojov – granty, crowdfunding, zbierka, startup, nadácie, harmonogram projektu, ľudské zdroje, marketing a reklama, spoločenská zodpovednosť. (TEMATICKÝ DEŇ) 👁 🕮 💻 ☑ 🔍 📱 🎤 👥							✓	7
	Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch -------- Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov. -------- Porozumieť významu a princípom spoločenských a historických javov a procesov. -------- Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne stránky svojej identity a rešpektovať pozitívne prvky rozmanitosti ľudí a skupín v blízkom aj širšom okolí. -------- Komunikovať konštruktívne s ohľadom na perspektívu iných ľudí a na prehlbovanie osobných vzťahov.	uviesť príčiny a dôsledky regionálnych rozdielov vo svete, v Európe a na Slovensku 👁 🕮 💻 📱 🌍 🌪, zhodnotiť geografické, spoločenské a historické aspekty európskej integrácie 🕮 🔍 📱, zaujať informovaný postoj k vybraným spoločenským javom, procesom, udalostiam alebo výzvam od lokálnej po globálnu úroveň 🕮 🔍 📱 🎤 👥 -------- vybrať vhodné zdroje informácií potrebné pri hľadaní odpovedí na otázky geografického, historického alebo spoločenskovedného charakteru a vyvodiť z nich správne závery 👁 🕮 💻 🔍 📱, rozlíšiť fakty, argumenty, názory a interpretácie; podstatné informácie od nepodstatných 👁 🕮 💻 📱 👥, argumentačne obhájiť pozíciu v diskusii na základe analyzovaných textových a iných zdrojov 👁 🕮 🔍 📱 👥, podieľať sa v rámci skupiny na návrhu a overení postupu riešenia úlohy 👥, ohodnotiť svoju hotovú prácu a navrhnúť možnosti jej zlepšenia 👥, prezentovať výsledky svojej práce vo verbálnej, textovej a vizuálnej podobe s využitím správnej terminológie 👁 🕮 👥 interpretovať spoločenské a historické javy alebo udalosti z rôznych perspektív 🕮 🌍 👥 -------- zhodnotiť príčiny a dôsledky historických javov a procesov 🕮, zhodnotiť význam historického javu, osobnosti alebo procesu pre európsku kultúru a svetové dejiny 🕮 🌍 vysvetliť na vybraných príkladoch zmeny a prepojenosť v súčasnom svete vplyvom globalizácie 👁 🕮 💻 ☑ 📱 🌍 🎤 -------- identifikovať rôzne zdroje vlastnej kultúrnej identity od lokálnej po globálnu 👁 💻 🔍 📱 🌍, utvárať zdravú formu patriotizmu a úctu k národu 🔍 -------- zaujať informovaný postoj k vybraným spoločenským javom, procesom, udalostiam a výzvam od lokálnej po globálnu úroveň 🔍 📱 🎤 👥 vnímať rôzne perspektívy a dôvody, ktoré formujú názory a postoje iných ľudí 🔍 📱 🌍 👥	**Slovensko ako súčasť sveta**	**Slovensko ako súčasť sveta**	Integrácia, globalizácia. 👁 🕮 🔍 📱 🌍 Ilustrovanie globálnych fenoménov súčasnosti na konkrétnych príkladoch: migrácia, kultúrna rozmanitosť, politické, ekonomické a informačné prepojenia, popkultúra, konzumerizmus. 👁 🕮 🔍 📱 🌍 Reflektovanie vrstiev lokálnej, regionálnej, národnej a európskej identity v globalizovanom svete. 👁 🕮 🔍 📱 🌍 Uplatňovanie základných hodnôt a princípov EÚ v konkrétnych situáciách, vplyv členstva v EÚ na bežný život občana, príklady projektov realizovaných s finančnou podporou EÚ v blízkom okolí. ☑ 🔍 Zdôvodnenie významu členstva SR v medzinárodných organizáciách (OSN, NATO, OBSE, V4). 🕮 🔍							✓	7
	Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov. -------- Porozumieť významu a princípom spoločenských a historických javov a procesov. -------- Komunikovať konštruktívne s ohľadom na perspektívu iných ľudí a na prehlbovanie osobných vzťahov. -------- Analyzovať mediálne obsahy, vrátane sociálnych sietí a ich vplyv na správanie a postoje ľudí, regulovať vlastné správanie v online prostredí. -------- Participovať na prospešných aktivitách na rôznej úrovni, aplikovať stratégie aktívneho občianstva a spoluzodpovednosti za Slovensko, Európu a svet.	vybrať vhodné zdroje informácií potrebné pri hľadaní odpovedí na otázky geografického, historického alebo spoločenskovedného charakteru a vyvodiť z nich správne závery 👁 🕮 💻 🔍 📱, rozlíšiť fakty, argumenty, názory a interpretácie; podstatné informácie od nepodstatných 👁 🕮 💻 📱 👥, argumentačne obhájiť pozíciu v diskusii na základe analyzovaných textových a iných zdrojov 👁 🕮 🔍 📱 👥, prezentovať výsledky svojej práce vo verbálnej, textovej a vizuálnej podobe s využitím správnej terminológie 👁 🕮 👥 -------- vysvetliť na vybraných príkladoch zmeny a prepojenosť v súčasnom svete vplyvom globalizácie 👁 🕮 💻 ☑ 📱 🌍 🎤 -------- prakticky využívať spoločenské a komunikačné návyky 🕮 👥, zaujať informovaný postoj k vybraným spoločenským javom, procesom, udalostiam a výzvam od lokálnej po globálnu úroveň 🔍 📱 🎤 👥 vnímať rôzne perspektívy a dôvody, ktoré formujú názory a postoje iných ľudí 🔍 📱 🌍 👥 -------- rozlišovať vybrané mediálne obsahy ako zdroj informácií o aktuálnom dianí doma a vo svete 💻 📱, rozpoznať dezinformácie a nepravdivé mediálne obsahy 👁 🕮 💻 🔍 📱 👥 -------- aplikovať environmentálne poznanie do vlastných postojov a správania 🎤, zaujať aktívny postoj proti prejavom ľudskej neznášanlivosti a prejaviť solidaritu k znevýhodneným skupinám obyvateľstva 🔍 🌍 👥	**Uvažovanie o spoločenských výzvach súčasnosti**	**Uvažovanie o spoločenských výzvach súčasnosti**	Fakt, argument, tvrdenie, názor, diskusia. 🕮 📱 👥 Analyzovanie rôznych textových a iných zdrojov s cieľom argumentovať v diskusii na rôzne témy. Príklady tém: otázky vzťahu človeka a prírody (individuálne a systémové riešenia environmentálnych problémov); etické limity a otázky hospodárskeho využívania prírody a zvierat; mier a vojna; spravodlivosť (oko za oko, zub za zub; chudoba a bohatstvo); postavenie menšín a znevýhodnených skupín na Slovensku; riziká zadlženia a neschopnosti splácať finančné záväzky; etické aspekty používania umelej inteligencie. 👁 🕮 💻 📱 👥 Význam zahĺbenia sa do štúdia a kladenie si základných filozofických otázok.							✓	4
							33		**33**		**33**			**33**

Hlavné ciele: porozumieť hlavným geografickým, historickým, kultúrnym, náboženským.... špecifikám v rôznych častiach sveta
rozvíjať svoj pozitívny vzťah k demokratickej spoločnosti a k potrebe udržateľnosti života na Zemi
zapájať sa do riešenia aktuálnych výziev a problémov
uvedomiť si vlastnú identitu v globálnom svete
rešpektujú a prejavujú ohľaduplnosť voči iným ľuďom, kultúram a duchovným hodnotám
kriticky pristupovať ku zdrojom informácií a mediálnym obsahom
disponovať rozvinutými spôsobilosťami získavať, vyhľadávať, analyzovať a interpretovať informácie

ETICKO-OSOBNOSTNÝ KOMPONENT					6. ročník	Časová dotácia	7. ročník	Časová dotácia	8. ročník	Časová dotácia	9. ročník	Časová dotácia
tematický celok	**pojmy**	**činnosti**	**cieľ**	**výkonový štandart**								
1. Črty dobrého charakteru	dôstojnosť človeka	Diskusia o dôstojnosti ako nemennej danosti každého človeka a dôstojnosti ako	Rozvíjať jedinečnosť seba samého, pomenovať základné zložky vlastnej identity a svoje	Viesť rešpektujúci, oceňujúci a konštruktívny dialóg s druhými	X	15						
	cnosť	Rozlišovanie dobra a zla, identifikovanie cnostné	Poznať a zhodnocovať vlastné charakterové črty aj s ohľadom na druhých	Robiť správne a morálne dobré rozhodnutia aj vtedy, keď sa nikto nepozerá								
	dobré konanie, motivácia	Rozvíjanie vnútornej motivácie konať dobro pro stredníctvom analyzovania príčin a dôsledkov k onania	Poznať a zhodnocovať vlastné charakterové črty aj s ohľadom na druhých	Odlíšiť morálne dobré konanie od čisto užitočného alebo príjemného								
	pravdivosť, čestnosť, odvaha	Rozpoznávanie motívov pre objavovanie pravdy,	Rozvíjať jedinečnosť seba samého, pomenovať základné zložky vlastnej identity a svoje sociálne roly, uplatňovať rešťpektujúci prístrup k druhým	Robiť správne a morálne dobré rozhodnutia aj vtedy, keď sa nikto nepozerá								
	práca na sebe	Rozvíjanie vlastného sebapoznania, sebahodnotenia, sebaúcty a sebaovládania. Práca na sebe a sebarozvoj kladenie si primerane náročných cieľov pre integrálny rozvoj fyzickej, duševnej, sociálno-vzťahovej a duchovnej oblasti	Rozvíjať jedinečnosť seba samého, pomenovať základné zložky vlastnej identity a svoje sociálne roly, uplatňovať rešťpektujúci prístrup k druhým. Poznať a zhodnocovať vlastné charakterové črty aj s ohľadom na druhých	Pomenovať prínos svojich jedinečných vlastností pre druhých. Vypracovať jednoduchý plán vlastného sebarozvoja								
2. Vytváranie a udržiavanie vzťahov s druhými	vlastná identita	Rozvíjanie vlastnej identity v interakcii s druhými	Rozvíjať jedinečnosť seba samého, pomenovať základné zložky vlastnej identity a svoje sociálne roly, uplatňovať rešťpektujúci prístrup k druhým	Pomenovať prínos svojich jedinečných vlastností pre druhých.								
	vernosť záväzkom a zdôvodnenie	Slobodné prijatie záväzkov a vernosť k nim ako predpoklad zrelosti (napr. prijímanie úloh v rodine, v žiackom kolektíve, v záujmových skupinách, v partnerských vzťahoch) a zdôvodnenie ich akceptácie	Komunikovať konštruktívne s ohľadom na perspektívu iných ľudí a na prehlbovanie osobných vzťahov	Slobodne prijať jednoduché záväzky v skupine a	X	15						
	typy priateľstva	Rozpoznanie rozdielov v typoch priateľstva: priateľstvo založené na vášni a pocitoch, na výhodnosti a cnostné priateľstvo (kvôli dobru)	Poznať a zhodnocovať vlastné charakterové črty aj s ohľadom na druhých	Rozlíšiť kvalitu priateľstva a rozhodovať sa pre cnostné priateľstvá								
	spolupráca	Posilňovanie priateľstva a spolupráce - ich význa	Komunikovať konšturktívne a s ohľadom na spolupatričnosť a spoluprácu	Vyvodiť a uplatňovať zásady dobrej spolupráce. Porozumieť, že na jednotlivé udalosti, javy, procesy a osoby môže existovať viacero pohľadov								
	druhý správania	Rozlíšenie, vysvetlenie a uplatňovanie správania v prospech druhého, prosociálneho správania, ktoré nenaruší vlastnú identitu a identitu osoby druhého	Rozvíjať jedinečnosť seba samého, pomenovať základné zložky vlastnej identity a svoje sociálne roly, uplatňovať rešpektujúci prístrup k druhým	Rozlíšiť rôzne typy správania k druhým a zvoliť si to, ktoré je spravodlivé a prosociálne								
3. Rozvíjanie empatie v praxi	druhy empatie	Rozvíjanie empatie – porozumenie afektívnych kľúčov v komunikácii druhých; porozumenie životného kontextu druhých; otvorenosť druhému, aktívne počúvanie, primeraná citová reakcia na situáciu druhého	Poznať a zhodnocovať vlastné charakterové črty aj s ohľadom na druhých	Vyvodiť a uplatňovať zásady dobrej spolupráce. Porozumieť, že na jednotlivé udalosti, javy, procesy a osoby môže existovať viacero pohľadov								
	význam empatie	Reflexia empatie a jej významu v medziľudských	asertívneho správania v spoločenských vzťahoch	Uplatňovať empatiu a asertivitu pri vzťahoch s ľuďmi v okolí			X	10				
	modelovanie empatie, rozvíjanie empatie	Nacvičovanie empatie v modelových situáciách	spektívu iných ľudí a na prehlbovanie osobných vzťahov	Využívať zásady empatického a súčasne asertívneho správania v spoločenských vzťahoch								
	súcit	Porozumenie životného kontextu druhých; otvorenosť druhému, aktívne počúvanie, primeraná citová reakcia na situáciu druhého. Porozumenie vlastným právam a právam druhých, ich aplikovanie vo svojom konaní a správaní	Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne stránky svojej identity a rešpektovať pozitívne prvky rozmanitosti ľudí a skupín v blízkom aj širšom okolí	Rešpektovať druhých bez ohľadu na sociálne a ekonomické zázemie, zdravotný stav, etnickú, kultúrnu, náboženskú príslušnosť, pôvod, svetonázor, vek, pohlavie alebo sebavnímanie								

4. Trénovanie asertivity v praxi	asertivita	Rozpoznávanie asertivity a typov správania (pas ívne, agresívne, asertívne) a ich identifikácia v interpersonálnom kontakte	Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne stránky svojej identity a rešpektovať pozitívne prvky rozmanitosti ľudí a skupín v blízkom aj širšom okolí	Posúdiť vplyv rôznych faktorov na správanie, r ozhodovanie a formovanie názorov a postojov človeka								
	modelové situácie	Uplatnenie asertívnych techník v modelových si tuáciách, ich význam v medziľudskej komunikác ii.	Komunikovať konštruktívne s ohľadom na perspektívu iných ľudí a na prehlbo- vanie osobných vzťahov	Rozlíšiť rôzne typy správania k druhým a zvoliť si to, ktoré je spravodlivé a prosociálne								
	oprávnený nárok, konštruktívna kritika	Hájenie oprávnených nárokov a potrieb pre seb a i druhých. Hľadanie konštruktívnych riešení konfliktných situácií – hľadanie konsenzu, prípadne kompromisu a dohody, zásady nenásilnej komunikácie	Komunikovať konštruktívne s ohľadom na perspektívu iných ľudí a na prehlbo- vanie osobných vzťahov	Vnímať rôzne perspektívy a dôvody, ktoré for mujú názory a postoje iných ľudí			X	7				
5. Nácvik diskusie o etických témach a riešenie morálnych dilem	morálna dilema	Rozpoznanie a porozumenie prítomnosti morál nej dilemy v danej životnej situácii. Formulovanie problému hlavnej postavy moráln ej dilemy.	Uplatňovať vnútorné motivácie na konanie dob	Odlíšiť morálne dobré konanie od čisto užitoč ného alebo príjemného								
	pravidlá diskusie	Zostavenie a nácvik pravidiel rešpektujúcej disk usie v skupine. Nácvik a uplatňovanie argumentačných spôsobilostí v diskusii s ohľadom na riešený aktuálny etický problém	Komunikovať konštruktívne s ohľadom na perspektívu iných ľudí a na prehlbo- vanie osobných vzťahov	Prakticky využívať spoločenské a komunikačné návyky								
	morálne usudzovanie, hodnoty	Opísanie hodnôt ovplyvňujúcich naše správanie a rozhodovanie. Porozumenie morálnej dileme a morálnemu problému cez konflikt hodnôt	Uplatňovať vnútorné motivácie na konanie dob	Analyzovať a vyhodnotiť morálne dilematickú situáci								
	prosociálnosť a solidarita	Porozumenie solidarite (vojnové konflikty, chudoba, problémy menej rozvinutých krajín sveta). Rozvíjanie komplexnej prosociálnosti a ľudskej dôstojnosti (byť aktívnymi, ochotnými zasadiť sa za dobro v skupine a v prospech marginalizovaných skupín)	Uplatňovať vnútorné motivácie na konanie dob	Rešpektovať život človeka ako najvyššiu hodnotu								
	ľudská dôstojnosť	Rozvíjanie komplexnej prosociálnosti a ľudskej dôstojnosti (byť aktívnymi, ochotnými zasadiť s a za dobro v skupine a v prospech marginalizovaných skupín)	Uplatňovať vnútorné motivácie na konanie dob	Chrániť život vo všetkých jeho formách					X	17		
	bioetické otázky	Základné argumentácie objavujúce sa v spoločnosti v bioetických otázkach života (od počatia po smrť človeka, telesnosť a s exualita, zdravie a krása, "vylepšovanie" ľudské ho tela, eutanázia, interrupcia, prenatálna medicín a, výskumy na ľuďoch a zvieratách, etické aspek ty vzťahu k zvieratám, genetické modifikácie) s reš pektom k rôznym názorom vzhľadom na kontro verziu niektorých tém	Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne strá nky svojej identity a rešpekto-vať pozitívne pr vky rozmanitosti ľudí a skupín v blízkom aj širš om okolí	Pomenovať dôležité faktory, ktoré utvárajú id entitu a osobnú integritu človeka vo vzťahu k témam intimity, sexuality a sexuálneho správania a rodičovstva								
	etika v súčasnom svete	Uvedomovanie si morálnych princípov a hľadanie	Uplatňovať vnútorné motivácie na konanie dob	Robiť správne a morálne dobré rozhodnutia aj vtedy, keď sa nikto nepozerá								
6. Rodina, intimita, sexualita a rodičovstvo	hodnota života	Uvažovanie o hodnote života – počatie a prenatá	Uplatňovať vnútorné motivácie na konanie dob	Rešpektovať život človeka ako najvyššiu hodnotu								
	priateľstvo	Rozlíšenie pojmov vzťah, priateľstvo, láska, dôve	Rozvíjať jedinečnosť seba samého, pomenovať základné zložky vlastnej iden- tity a svoje sociálne roly, uplatňovať rešpektujúci prístup k druhým	Pomenovať prínos svojich jedinečných vlastno stí pre druhých (rovesnícka skupina, komunita)								
	láska, intimita, sex	Diskutovanie o sexuálnej identite a zrelosti a ich integrácii do osobnosti človeka. Diskusia o predčasnom sexuálnom styku, jeho príčinách a dôsledkoch (právnych, zdravotných, sociálnych, vzťahových...). Pomenovanie nevyhnutných pilierov zodpovedného a informovaného rozhodo- vania človeka o sexuálnom správaní a rešpektovanie rozhodnutia druhých osôb.	Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne stránky svojej identity a rešpekto- vať pozitívne prvky rozmanitosti ľudí a skupín v blízkom aj širšom okolí	Pomenovať dôležité faktory, ktoré utvárajú id entitu a osobnú integritu človeka vo vzťahu k témam intimity, sexuality a sexuálneho správania a rodičovstva								

	manželstvo, rodičovstvo	Prijímanie vlastnej primeranej zodpovednosti v rodine. Utváranie predstáv o budúcom partnerovi, charakteristiky a zodpovednosti dlhodobých záväzkov: partnerstva, manželstva a rodičovstva. Rešpektovanie a spoluvytváranie pravidiel života v rodine. Reflexia zdravej a nezdravej kritickosti v rodine.	Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne stránky svojej identity a rešpekto-vať pozitívne prvky rozmanitosti ľudí a skupín v blízkom aj širšom okolí	Identifikovať rôzne skupiny a komunity, do kt orých patrím, chcem patriť, môžem patriť							X	16
	zrelosť, pripravenosť, partnerský život	Rozlíšenie pohlavnej zrelosti od pripravenosti na rodičovstvo, výhody a nevýhody rôznych foriem metód plánovania r odičovstva. Porozumenie významu sebaregulácie a vzdialenej prípravy na partnerský život	Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne stránky svojej identity a rešpekto-vať pozitívne prvky rozmanitosti ľudí a skupín v blízkom aj širšom okolí	Uplatňovať prosociálnosť ako integrujúcu zlož ku vlastnej identity								
7. Udržiavanie zdravého životného štýlu	hodnota zdravia	Reflexia o zmysle života. Reflexia o ochrane a sta	Uplatňovať vnútorné motivácie na konanie dob	Rešpektovať život človeka ako najvyššiu hodn otu, chrániť život vo všetkých jeho formách								
	telesné a duševné zdravie	Rozlíšenie telesného a duševného zdravia (well-being) a ich vzájomného súvisu (psychosomatika). Duševné zdravie a duševná hygiena – prevencia úzkosti a depresívnych tendencií (možnosti aktívnej psychohygieny).	Poznať a zhodnocovať vlastné charakterové črt	Uvedomiť si vlastnú osobnosť ako dobrú šancu pre život							X	17
	závislosti	Diskusia o látkových a nelátkových závislostiach	Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne strá nky svojej identity a rešpekto-vať pozitívne prvky rozmanitosti ľudí a skupín v blízkom aj širšom okolí	Identifikovať rôzne skupiny a komunity, do kt orých patrím, chcem patriť, môžem patriť								
	zodpovednosť za život a zdravie	Reflexia o ochrane a starostlivosti o vlastné zdra vie. Spracovanie osobného plánu na udržanie telesného a duševného zdravia počas dospievania.	Uplatňovať vnútorné motivácie na konanie dob	Chrániť život vo všetkých jeho formách								
	zdravá sebaláska a sebaprijatie	Spracovanie osobného plánu na udržanie telesn ého a duševného zdravia počas dospievania. Reflexia o zmysle života.	Poznať a zhodnocovať vlastné charakterové črt	Uvedomiť si vlastnú osobnosť ako dobrú šancu pre život								
8. Poznávanie etických aspektov ekonomiky	práca, podnikanie, peniaze	Rozlišovanie funkcií peňazí – ako cieľ alebo pros	Chápať zmysel a význam pravidiel, povinností a	Analyzovať na jednoduchých príkladoch vzťah cien a vybraných komodít								
	konzum	Identifikovanie a porovnanie konzumného a nekonzumného (udržateľného) spôsobu života cez prejavy a vonkajšie znaky, ich hodnotové ukotvenie. Odhaľovanie manipulácií vedúcich ku konzumnému spôsobu života (nadspotrebe) a orientácia na rozvoj viacerých stránok človeka	Posúdiť vzájomnú previazanosť prírodných zlo žiek krajiny s činnosťou človeka na regionálnej a globálnej úrovni, poznať možnosti vedúce k udržateľnému spôsobu života na Zem	Uviesť možnosti vedúce k udržateľnejšiemu spôsobu života								
	šetrnosť, umiernenosť	Uvažovanie nad konzumným spôsobom života, umiernenosťou a šetrnosťou, štedrosťou, prajnosťou, podnikavosťou (etickým i aspektmi finančnej kultúry)	Uplatňovať vnútorné motivácie na konanie dob	Odlíšiť morálne dobré konanie od čisto užitoč ného alebo príjemného						X	16		
	solidarita	Spoznávanie vzťahov medzi ekonomikou a uplat ňovaním prosociálnosti: solidarita, subsidiarita, dobrovoľníctvo, charita. Hľadanie hraníc súcitu - súcit ako aktívna motivácia vs. ľútosť ako pasívn y pocit. Rozlišovanie hraníc pomoci – pomoci, ktorá naozaj pomáha, ktorá ubližuje a ktorá je zneužívaním.	Chápať zmysel a význam pravidiel a povinnost í, uplatňovať práva ako člen de-mokratickej spoločnosti	Reagovať adekvátne v situáciách, pri ktorých j e ohrozená integrita alebo porušované právo								
9. Kultivovanie medzináboženského dialógu a dialógu veriacich a neveriacich	zmysel náboženstva	Uvažovanie nad veľkými otázkami ľudstva (Prečo vznikol svet?, Prečo žijem?) a skúmanie odpovedí rôznych náboženstiev.	Porovnať zmeny života ľudskej spoločnostsi v čase a priestore	Ilustrovať príklady kultúrnych, umeleckých a náboženských prejavov človeka na konkrétnych príkladoch								
	medzináboženský dialóg	Hľadanie spoločných etických prienikov v medzi náboženskom dialógu vs. polarizácia spoločnost i. Diskusia o aktuálnych problémoch – sekty, kulty, zneužívanie, náboženská a antináboženská neznášanlivosť.	Komunikovať konštruktívne a s ohľadom na spolupatričnosť a spoluprácu	Viesť rešpektujúci, oceňujúci a kontruktívny dialóg s druhými				x	x			

	úcta a rešpekt	Rešpektovanie ľudí s iným vierovyznaním a bez vyznania. Reflexia úcty k posvätnu v živote ľudí súčasnej d oby.	Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne strá nky svojej identity a rešpekto- vať pozitívne prvky rozmanitosti ľudí a skupín v blízkom aj širšom okolí	Rešpektovať druhých bez ohľadu na sociálne a ekonomické zázemie, zdravotný stav, etnickú, kultúrnu, náboženskú príslušnosť, pôvod, svetonázor, vek, pohlavie alebo sebav nímanie			X					
10. Formovanie environmentálne-etického povedomia	krása prírody	Vnímanie krásy a hodnoty prírody, obdiv a úcta k	Samostatne využívať základné metódy získania, analýzy a interperetácie informácií . Posúdiť vzájomné vzťahy medzi krajinou a činnosťou človeka na Slovensku, uviesť význam chránených území pri ochrane prírody a krajiny	Naplánovať vychádzku alebo výlet pomocou turistickej mapy a orientovať sa podľa nej v teréne.							
	zodpovednosť	Zhodnotenie vlastných a spoločenských možností riešenia environmentálnych problémov na lokálnej a globálnej úrovni.	Posúdiť vzájomné vzťahy medzi krajinou a činnosťou človeka na Slovensku, uviesť význam chránených území pri ochrane prírody a krajiny	Vysvetliť význam územnej ochrany prírody na príkladoch chránených území na Slovensku							
	udržateľnosť	Upevňovanie etických postojov vedúcich k udrž ateľnosti života na Zemi. Návrh a realizácia prospešných aktivít smerujúcich k udržateľnosti	Posúdiť vzájomnú previazanosť prírodných zlo žiek krajiny s činnosťou človeka na regionálnej a globálnej úrovni, poznať možnosti vedúce k udržateľnému spôsobu života na Zemi	Uviesť možnosti vedúce k udržateľnejšiemu spôsobu života			X	8			
	environmentálne aktivity	Návrh a realizácia prospešných aktivít smerujúcic	Participovať na prospešných aktivitách na rôz nej úrovni, aplikovať stratégie ak- tívneho občianstva a spoluzodpovednosti za Sl ovensko, Európu a svet	Navrhnúť, realizovať a vyhodnotiť primerane náročný dobrovoľnícky projekt							
11. Realizácia projektu s pridanou hodnotou	potreby ľudí okolo mňa, enviro projekt	Aktívne všímanie si a analyzovanie potrieb ľudí vo vlastnom životnom kontexte (rodinných príslušníkov, spolužiakov, priateľov, núdznych ľudí a pod.). Zdôvodnenie a kooperatívna realizácia environmentálneho projektu, napr. v areáli školy, v obci. Vyhodnotenie a prezentácia realizovaného projektu. Organizácia a kooperácia v širšom prosociálnom projekte (dlhodobej pomoci, dlhodobej starostlivosti a pod.)	Aktívne sa angažovať v aktivách na skvalitnenie fUngovania školy a/alebo obce	V splupráci s druhými navrhnúť a uskutočniť aktivitu na riešenie vybraného problému vo svojom okolí alebo aktivitu na pomoc druhým pre podporu solidarity a spoločného dobra	X	3					
						33		33		33	33

UČEBNÉ OSNOVY
Komunitný kruh - 1. CYKLUS
CIELE:

5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.
6. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.
7. Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.
8. Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými.
9. Vysvetliť, odkiaľ sa berú informácie, aké sú ich zdroje a rozumieť dôsledkom rôznych typov správ.
10. Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy.

CIEĽ	Témy	POJMY	1. ročník	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
8. Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými.	**Privítanie žiakov v novom školskom roku, oboznámenie sa so školským poriadkom. Poučenie o ochrane zdravia a bezpečnosti pri práci. Pravidlá správania sa v triede a v priestoroch školy – Pravidlá triedy (celoživotné pravidlá)**	Pravidlá, školský poriadok, férovosť. slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie	**1**	získať informácie pozorovaním vo svojom okolí	Spoločná tvorba pravidiel života v triede, počas vyučovania i mimo neho, a zaviazanie sa dodržiavať ich (fair play). , Zdôvodňovanie konkrétnych pravidiel v školskom poriadku
10. Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy.	**ŽZ - Priateľstvo a Žijeme spolu**	Túžby, potreby, sebaovládanie, rebríček hodnôt, osobné ciele, odolnosť.	**9**	podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole .	Určovanie priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné.
6. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	ŽZ PRIATEĽSTVO: vyvovdenie (Slnečnica priateľstva)	Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie.	1	vypočuť si myšlienky a názory druhých, rešpektovať ich spôsob uvažovania ,	Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie).
7. Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.	ŽZ PRIATEĽSTVO: aktivity na budovanie priateľstiev v triede	Túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania.	1	pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer ,	Rozprávanie o vlastných záľubách a o tom, ako pomáhajú v živote a vo vzťahoch s druhými.
	EK Žijeme spolu - Láskavosť	Túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania.	1	pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer ,	Určovanie a opis svojich dobrých charakterových vlastností a možností.
9. Vysvetliť, odkiaľ sa berú informácie, aké sú ich zdroje a rozumieť dôsledkom rôznych typov správ.	EK Žijeme spolu - Aktívne počúvanie	Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie.	1	pomenovať rôzne zdroje informácií ,	Prejavovanie záujmu o druhého, kladenie otázok a aktívne počúvanie.
7. Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.	ŽZ PRIATEĽSTVO: Zázračné slovíčka v priateľstve (prosím, ďakujem, prepáč)	Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie.	1	pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer ,	Aktívne používanie prejavov zdvorilosti (prosím, ďakujem, prepáč) a uvedomovanie si ich dôsledkov.
5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	ŽZ PRIATEĽSTVO: Aký je môj kamarát/kamarátka?	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	1	opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých	Vnímanie kamarátstva ako dobrého modelu komunikácie, vzťahov, spolužitia a spolupráce.
6. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	EK Žijeme spolu: Komunikácia	Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie	1	preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom),	Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie).
5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	EK Žijeme spolu: Rozmanitosť	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	1	pomenovať, čo ho spája s ostatnými (v rámci najbližšej rodiny a vlastnej triedy)	Uvedomovanie si, že v každom človeku je niečo cenné a vzácne, hoci sa odlišujeme povahou aj vzhľadom.
7. Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.	ŽZ PRIATEĽSTVO: Oceňujeme svojich kamarátov. Aktivita na prevenciu šikanovania v triede.	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	1	pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer ,	Identifikovanie jedinečných a zaujímavých čŕt druhého človeka.
5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	**Emocionálny kompas Svet emócií**	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	**8**	preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom) ,	Rozlišovanie emócií, ich prejavov a dopadov ich vyjadrenia na seba a druhých.
8. Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými.	EK Svet emócií: Šikana	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	1	spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole , uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách ,	Rozlišovanie a chápanie dôsledkov dobrého (napomáhajúceho) a zlého (ubližujúceho) správania.
7. Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.	Prevencia šikanovania - dotazník	Zdroje informácií, médiá, reklama.	1	pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer ,	Navrhovanie zásad veku primeraného využívania rôznych médií a neubližujúceho správania v online priestore voči iným.

5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	EK Svet emócií: radosť	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých,	Rozlišovanie emócií, ich prejavov a dopadov ich vyjadrenia na seba a druhých.
8. Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými.	EK Svet emócií: hnev	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole, uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách	Vnímanie potrieb druhých/iných.
6. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	EK Svet emócií: smútok	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom),	Zvládanie prejavov vlastných emócií tak, aby boli autentické a zároveň neranili druhých.
9. Vysvetliť, odkiaľ sa berú informácie, aké sú ich zdroje a rozumieť dôsledkom rôznych typov správ.	EK svet emócií: strach	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	pomenovať rôzne zdroje informácií,	Modelovanie reakcií na rozlične vyjadrené emócie nadšenia, šťastia, hnevu, znechutenia a i.
5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	EK svet emócií: pokoj	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom),	Posilňovanie pozitívneho sebaobrazu.
	EK svet emócií: rieka emócií	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	pomenovať a regulovať svoje emócie (radosť, smútok, hnev, strach) na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy bo li bezpečné, rešpektujúce k dohodnutým pravidlám	Rozlišovanie emócií, ich prejavov a dopadov ich vyjadrenia na seba a druhých.
10. Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy.	**ŽZ - Starostlivosť - Žijeme spolu**	Domov, rodina, príbuzní a blízki, komunita, inšpiratívni ľudia.	**8**	podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole.	Identifikovanie inšpiratívnych ľudí v komunite a ich bližšie spoznávanie.
	ŽZ STAROSTLIVOSŤ: Vyvodenie	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	1	podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole.	Identifikovanie jedinečných a zaujímavých čŕt druhého človeka.
	ŽZ STAROSTLIVOSŤ: Staráme sa o seba navzájom v triede	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	1	podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole.	Uvedomovanie si, že v každom človeku je niečo cenné a vzácne, hoci sa odlišujeme povahou aj vzhľadom.
	ŽZ STAROSTLIVOSŤ: Staráme sa o poriadok v triede	Pravidlá, školský poriadok, férovosť.	1	podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole.	Spoznávanie zmyslu pravidiel pre život ľudí (na príklade pravidiel hry).
5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	EK Žijeme spolu: sebakontrola	Túžby, potreby, sebaovládanie, rebríček hodnôt, osobné ciele, odolnosť.	1	opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých,	Rozpoznávanie významu sebaovládania a sebariadenia – nie každú túžbu je dobré ihneď uspokojiť.
	EK Žijeme spolu: vytrvalosť	Túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania.	1	opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých,	Posudzovanie možností rozvíjania a využitia svojich schopností a dobrých vlastností v budúcom konaní.
10. Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy.	ŽZ STAROSTLIVOSŤ: Rolové hry	Čestnosť a pravdovravnosť, odvaha, hrdinstvo, dobré činy, dobré vlastnosti.	1	podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole.	Zoznamovanie sa s reálnymi alebo zobrazenými príbehmi prosociálnych a morálnych hrdinov.
8. Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými.	ŽZ STAROSTLIVOSŤ: Práva dieťaťa	Čestnosť a pravdovravnosť, odvaha, hrdinstvo, dobré činy, dobré vlastnosti.	1	spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole, uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách	Identifikovanie morálnych prvkov v konaní vybraných postáv, medzi akými rozhodnutiami váhajú a k akým dôsledkom ich rozhodnutia vedú.
	ŽZ STAROSTLIVOSŤ: Ocenenie starostlivosti v triede	Čestnosť a pravdovravnosť, odvaha, hrdinstvo, dobré činy, dobré vlastnosti.	1	spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole, uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách	Posudzovanie situácií, v ktorých sa stretneme s klamstvom alebo nečestným správaním.
8. Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými.	**ŽZ Trpezlivosť**	Túžby, potreby, sebaovládanie, rebríček hodnôt, osobné ciele, odolnosť.	**7**	spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole, uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách	Určovanie priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné.
	ŽZ TRPEZLIVOSŤ: Vyvodenie	Túžby, potreby, sebaovládanie, rebríček hodnôt, osobné ciele, odolnosť.	1	spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole, uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách	Rozpoznávanie významu sebaovládania a sebariadenia – nie každú túžbu je dobré ihneď uspokojiť.
	ŽZ TRPEZLIVOSŤ: Trpezlivé včielky	Túžby, potreby, sebaovládanie, rebríček hodnôt, osobné ciele, odolnosť.	1	spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole, uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách	Kultivovanie schopnosti odolávať lákavým ponukám, ak sa dostanú do sporu s dôležitejšími osobnými cieľmi.
	ŽZ TRPEZLIVOSŤ: Pomaly ďalej zájdeš	Túžby, potreby, sebaovládanie, rebríček hodnôt, osobné ciele, odolnosť.	1	spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole, uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách	Rozpoznávanie významu sebaovládania a sebariadenia – nie každú túžbu je dobré ihneď uspokojiť.

	ŽZ TRPEZLIVOSŤ: Rolové hry na rozvoj trpezlivosti	Túžby, potreby, sebaovládanie, rebríček hodnôt, osobné ciele, odolnosť.	1	spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole, uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách	Kultivovanie schopnosti odolávať lákavým ponukám, ak sa dostanú do sporu s dôležitejšími osobnými cieľmi.
	ŽZ TRPEZLIVOSŤ: Trpezlivé včielky Maja a Vilko	Túžby, potreby, sebaovládanie, rebríček hodnôt, osobné ciele, odolnosť.	1	spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole, uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách	Určovanie priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné.
	ŽZ TRPEZLIVOSŤ: Reflexia	Túžby, potreby, sebaovládanie, rebríček hodnôt, osobné ciele, odolnosť.	1	spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole, uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách	Rozpoznávanie významu sebaovládania a sebariadenia – nie každú túžbu je dobré ihneď uspokojiť.
5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	Reflexia: Ja a moje ŽZ a EK v 1. ročníku	Túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania.	1	aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v komunite.	Posudzovanie možností rozvíjania a využitia svojich schopností a dobrých vlastností v budúcom konaní.

CIEĽ	Témy	Pojmy	2. ročník	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
8. Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými.	**Privítanie žiakov v novom školskom roku, oboznámenie sa so školským poriadkom. Poučenie o ochrane zdravia a bezpečnosti pri práci. Pravidlá správania sa v triede a v priestoroch školy – Pravidlá triedy (celoživotné pravidlá)**	Pravidlá, školský poriadok, férovosť. slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie	**1**	získať informácie pozorovaním vo svojom okolí ,	Spoločná tvorba pravidiel života v triede, počas vyučovania i mimo neho, a zaviazanie sa dodržiavať ich (fair play). , Zdôvodňovanie konkrétnych pravidiel v školskom poriadku
	Komunitný kruh, Celoživotné pravidlá	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	**1**	spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole,	Uvedomovanie si, že v každom človeku je niečo cenné a vzácne, hoci sa odlišujeme povahou aj vzhľadom.
	ŽZ - Spolupráca	Túžby, potreby, sebaovládanie, rebríček hodnôt, osobné ciele, odolnosť.	**4**	uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách,	Určovanie priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné.
	ŽZ Spolupráca: vyvodenie	Túžby, potreby, sebaovládanie, rebríček hodnôt, osobné ciele, odolnosť.	1	uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách,	Určovanie priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné.
	ŽZ Spolupráca - hranie rolí	Túžby, potreby, sebaovládanie, rebríček hodnôt, osobné ciele, odolnosť.	1	uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách,	Určovanie priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné.
	ŽZ Spolupráca: čo vidím, čo cítim, čo počujem	Pravidlá, školský poriadok, férovosť. slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie	1	spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole,	Rozpoznávanie významu sebaovládania a sebariadenia – nie každú túžbu je dobré ihneď uspokojiť.
	ŽZ Spolupráca: reflexia, oceňovanie	Pravidlá, školský poriadok, férovosť. slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie	1	spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole,	Rozpoznávanie významu sebaovládania a sebariadenia – nie každú túžbu je dobré ihneď uspokojiť.
5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	**EK - Svet emócií**	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	**8**	preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom) ,	Rozlišovanie emócií, ich prejavov a dopadov ich vyjadrenia na seba a druhých.
5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	EK svet emócií: radosť	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých ,	Rozlišovanie emócií, ich prejavov a dopadov ich vyjadrenia na seba a druhých.
8. Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými.	EK svet emócií: hnev	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole, uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách	Vnímanie potrieb druhých/iných.
6. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	EK svet emócií: smútok	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom),	Zvládanie prejavov vlastných emócií tak, aby boli autentické a zároveň neranili druhých.
9. Vysvetliť, odkiaľ sa berú informácie, aké sú ich zdroje a rozumieť dôsledkom rôznych typov správ.	EK svet emócií: strach	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	pomenovať rôzne zdroje informácií , ,	Modelovanie reakcií na rozlične vyjadrené emócie nadšenia, šťastia, hnevu, znechutenia a i.
5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	EK svet emócií: pokoj	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom) ,	Posilňovanie pozitívneho sebaobrazu.
	EK svet emócií: rieka emócií	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	pomenovať a regulovať svoje emócie (radosť, smútok, hnev, strach) na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy bo li bezpečné, rešpektujúce k dohodnutým pravidlám	Rozlišovanie emócií, ich prejavov a dopadov ich vyjadrenia na seba a druhých.

8. Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými.	EK Žijeme spolu: šikana	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	1	spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole, uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách	Rozlišovanie a chápanie dôsledkov dobrého (napomáhajúceho) a zlého (ubližujúceho) správania.
7. Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.	Prevencia šikanovania	Zdroje informácií, médiá, reklama.	1	pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer,	Navrhovanie zásad veku primeraného využívania rôznych médií a neubližujúceho správania v online priestore voči iným.
7. Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.	**ŽZ Snaha**	Túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania.	**4**	oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých a akceptovať, že vlastnosti a schopnosti je možné rozvíjať,	Tvorivé vyjadrovanie želaní a túžob a plánu na ich realizáciu.
	ŽZ Snaha: vyvodenie	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	1	opísať svoje charakterové vlastnosti, záľuby, túžby a sny,	Tvorivé obdarovávanie a oceňovanie druhého, druhých.
	ŽZ Snaha: hranie rolí	Čestnosť a pravdovravnosť, odvaha, hrdinstvo, dobré činy, dobré vlastnosti.	1	riadiť sa podľa priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné,	Posudzovanie situácií, v ktorých sa stretneme s klamstvom alebo nečestným správaním.
	ŽZ Snaha: Čo vidím, čo cítim, čo počujem	Túžby, potreby, sebaovládanie, rebríček hodnôt, osobné ciele, odolnosť.	1	pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer,	Určovanie priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné.
	ŽZ Snaha: reflexia, oceňovanie	Túžby, potreby, sebaovládanie, rebríček hodnôt, osobné ciele, odolnosť.	1	riadiť sa podľa priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné,	Rozpoznávanie významu sebaovládania a sebariadenia – nie každú túžbu je dobré ihneď uspokojiť.
6. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	**EK - Spolupráca**	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	**4**	aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v komunite,	Vnímanie kamarátstva ako dobrého modelu komunikácie, vzťahov, spolužitia a spolupráce.
	EK: Verím, zlepšujem sa	Túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania.	1	vypočuť si myšlienky a názory druhých, rešpektovať ich spôsob uvažovania,	Posudzovanie možností rozvíjania a využitia svojich schopností a dobrých vlastností v budúcom konaní.
9. Vysvetliť, odkiaľ sa berú informácie, aké sú ich zdroje a rozumieť dôsledkom rôznych typov správ.	EK: Práca s chybou	Túžby, potreby, sebaovládanie, rebríček hodnôt, osobné ciele, odolnosť.	1	pomenovať rôzne zdroje informácií,	Určovanie priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné.
5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	EK: sebakontrola	Túžby, potreby, sebaovládanie, rebríček hodnôt, osobné ciele, odolnosť.	1	opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých,	Rozpoznávanie významu sebaovládania a sebariadenia – nie každú túžbu je dobré ihneď uspokojiť.
	EK: vytrvalosť	Túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania.	1	opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých,	Posudzovanie možností rozvíjania a využitia svojich schopností a dobrých vlastností v budúcom konaní.
5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	**ŽZ - Čestnosť**	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	**5**	preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom),	Posilňovanie pozitívneho sebaobrazu.
	ŽZ Čestnosť: vyvodenie	Čestnosť a pravdovravnosť, odvaha, hrdinstvo, dobré činy, dobré vlastnosti.	1	opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých,	Rozpoznávanie dôsledkov pravdovravnosti a klamstva na život.
	ŽZ Čestnosť: hranie rolí	Čestnosť a pravdovravnosť, odvaha, hrdinstvo, dobré činy, dobré vlastnosti.	1	pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede, kamarátskych skupinách,	Posilňovanie odvahy hovoriť pravdu aj napriek nepríjemným dôsledkom.
	ŽZ Čestnosť: v škole	Čestnosť a pravdovravnosť, odvaha, hrdinstvo, dobré činy, dobré vlastnosti.	1	preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom),	Identifikovanie morálnych prvkov v konaní vybraných postáv, medzi akými rozhodnutiami váhajú a k akým dôsledkom ich rozhodnutia vedú.
	ŽZ Čestnosť: doma	Čestnosť a pravdovravnosť, odvaha, hrdinstvo, dobré činy, dobré vlastnosti.	1	opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých,	Posudzovanie situácií, v ktorých sa stretneme s klamstvom alebo nečestným správaním.
	ŽZ Čestnosť: reflexia, oceňovanie	Čestnosť a pravdovravnosť, odvaha, hrdinstvo, dobré činy, dobré vlastnosti.	1	preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom),	Posilňovanie odvahy hovoriť pravdu aj napriek nepríjemným dôsledkom.
6. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	**EK - žijeme spolu**	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	**5**	pomenovať a regulovať svoje emócie na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy boli bezpečné, rešpektujúce k dohodnutým pravidlám a podporné,	Posilňovanie pozitívneho sebaobrazu.
7. Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.	EK: láskavosť	Túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania.	1	pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer,	Určovanie a opis svojich dobrých charakterových vlastností a možností.
9. Vysvetliť, odkiaľ sa berú informácie, aké sú ich zdroje a rozumieť dôsledkom rôznych typov správ.	EK: aktívne počúvanie	Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie.	1	pomenovať rôzne zdroje informácií,	Prejavovanie záujmu o druhého, kladenie otázok a aktívne počúvanie.
6. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	EK: komunikácia	Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie	1	preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom),	Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie).
	EK: rozmanitosť	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	1	pomenovať, čo ho spája s ostatnými (v rámci najbližšej rodiny a vlastnej triedy)	Uvedomovanie si, že v každom človeku je niečo cenné a vzácne, hoci sa odlišujeme povahou aj vzhľadom.

5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	EK: reflexia	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom)	Posilňovanie pozitívneho sebaobrazu.
	Reflexia - čo oceňujem na tomto školskom roku	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých	Posilňovanie pozitívneho sebaobrazu.

Cieľ	Témy	Pojmy	3. ročník	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
8. Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými.	**Privítanie žiakov v novom školskom roku, oboznámenie sa so školským poriadkom. Poučenie o ochrane zdravia a bezpečnosti pri práci. Pravidlá správania sa v triede a v priestoroch školy – Pravidlá triedy (celoživotné pravidlá)**	Pravidlá, školský poriadok, férovosť. slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie	**1**	získať informácie pozorovaním vo svojom okolí	Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie)
	Budujeme dobré vzťahy v triede: Tvorenie triednych pravidiel	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	**1**	spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole	Uvedomovanie si, že v každom človeku je niečo cenné a vzácne, hoci sa odlišujeme povahou aj vzhľadom.
6. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	**EK - Žijeme spolu**	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	4	pomenovať a regulovať svoje emócie na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy boli bezpečné, rešpektujúce k dohodnutým pravidlám a podporné	Posilňovanie pozitívneho sebaobrazu.
9. Vysvetliť, odkiaľ sa berú informácie, aké sú ich zdroje a rozumieť dôsledkom rôznych typov správ.	EK: aktívne počúvanie	Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie.	1	pomenovať rôzne zdroje informácií	Prejavovanie záujmu o druhého, kladenie otázok a aktívne počúvanie.
	EK: Aplikačné úlohy na rozvoj aktívneho počúvania	Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie.	1	pomenovať rôzne zdroje informácií	Prejavovanie záujmu o druhého, kladenie otázok a aktívne počúvanie.
8. Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými.	EK: šikana	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	1	spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole, uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách	Rozlišovanie a chápanie dôsledkov dobrého (napomáhajúceho) a zlého (ubližujúceho) správania.
7. Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.	EK: Prevencia šikanovania	Zdroje informácií, médiá, reklama.	1	pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer	Navrhovanie zásad veku primeraného využívania rôznych médií a neubližujúceho správania v online priestore voči iným.
10. Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy.	**ŽZ Riešenie problémov**	Pravidlá, školský poriadok, férovosť.	5	podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole.	Zdôvodňovanie konkrétnych pravidiel v školskom poriadku alebo v obci.
	ŽZ Riešenie problémov: vyvodenie	Pravidlá, školský poriadok, férovosť.	**1**		Zdôvodňovanie konkrétnych pravidiel v školskom poriadku alebo v obci.
	ŽZ Riešenie problémov: Práca s textom Dahl Roald: Matilda	Pravidlá, školský poriadok, férovosť.	1		Spoznávanie zmyslu pravidiel pre život ľudí (na príklade pravidiel hry).
	ŽZ Riešenie problémov: vyvodenie	Pravidlá, školský poriadok, férovosť.	1		Opísanie pravidiel v rodine žiaka a poukázanie na ich význam.
	ŽZ Riešenie problémov: Aplikačné úlohy na rozvíjanie pravidla neponižovanie, nezhadzovanie úcta	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	1		Rozlišovanie a chápanie dôsledkov dobrého (napomáhajúceho) a zlého (ubližujúceho) správania.
	ŽZ Riešenie problémov: Hlavy dokopy – upevňovanie	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	1		Uvedomovanie si, že v každom človeku je niečo cenné a vzácne, hoci sa odlišujeme povahou aj vzhľadom.
5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	**EK - Svet emócií**	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	**6**	preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom)	Rozlišovanie emócií, ich prejavov a dopadov ich vyjadrenia na seba a druhých.
5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	EK svet emócií: radosť	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých	Rozlišovanie emócií, ich prejavov a dopadov ich vyjadrenia na seba a druhých.
8. Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými.	EK svet emócií: hnev	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole, uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách	Vnímanie potrieb druhých/iných.
6. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	EK svet emócií: smútok	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom),	Zvládanie prejavov vlastných emócií tak, aby boli autentické a zároveň neranili druhých.

9. Vysvetliť, odkiaľ sa berú informácie, aké sú ich zdroje a rozumieť dôsledkom rôznych typov správ.	EK svet emócií: strach	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	pomenovať rôzne zdroje informácií	Modelovanie reakcií na rozlične vyjadrené emócie nadšenia, šťastia, hnevu, znechutenia a i.
5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	EK svet emócií: pokoj	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom)	Posilňovanie pozitívneho sebaobrazu.
	EK svet emócií: rieka emócií	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	pomenovať a regulovať svoje emócie (radosť, smútok, hnev, strach) na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy bo li bezpečné, rešpektujúce k dohodnutým pravidlám	Rozlišovanie emócií, ich prejavov a dopadov ich vyjadrenia na seba a druhých.
8. Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými.	**ŽZ Zodpovednosť**	Pravidlá, školský poriadok, férovosť.	4	spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole	Spoznávanie zmyslu pravidiel pre život ľudí (na príklade pravidiel hry).
	ŽZ Zodpovednosť: vyvodenie	Pravidlá, školský poriadok, férovosť.	1	spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole	Spoznávanie zmyslu pravidiel pre život ľudí (na príklade pravidiel hry).
	ŽZ Zodpovednosť: „Mať vzor - to je kľúč"	Čestnosť a pravdovravnosť, odvaha, hrdinstvo, dobré činy, dobré vlastnosti.	**1**	uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách	Identifikovanie posolstva týchto príbehov a vzorov pre život človeka a spoločnosti.
	ŽZ Zodpovednosť: Aplikačné úlohy na rozvíjanie pravidla pravdivosť	Čestnosť a pravdovravnosť, odvaha, hrdinstvo, dobré činy, dobré vlastnosti.	1	uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách	Identifikovanie morálnych prvkov v konaní vybraných postáv, medzi akými rozhodnutiami váhajú a k akým dôsledkom ich rozhodnutia vedú.
	ŽZ Zodpovednosť: Iní mi dôverujú – pravidlo spolužitia Dôveryhodnosť	Čestnosť a pravdovravnosť, odvaha, hrdinstvo, dobré činy, dobré vlastnosti.	1	spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole	Posudzovanie situácií, v ktorých sa stretneme s klamstvom alebo nečestným správaním.
6. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	**EK - Spolupráca**	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	**5**	aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v komunite	Vnímanie kamarátstva ako dobrého modelu komunikácie, vzťahov, spolužitia a spolupráce.
	EK: Spolupráca	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	1	aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v komunite	Vnímanie kamarátstva ako dobrého modelu komunikácie, vzťahov, spolužitia a spolupráce.
10. Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy.	EK: Riešenie konfliktov	Pravidlá, školský poriadok, férovosť.	**1**	podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole	Zdôvodňovanie konkrétnych pravidiel v školskom poriadku alebo v obci.
6. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	EK: Verím, zlepšujem sa	Túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania.	1	pomenovať a regulovať svoje emócie na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy boli bezpečné, rešpektujúce k dohodnutým pravidlám a podporné	Posudzovanie možností rozvíjania a využitia svojich schopností a dobrých vlastností v budúcom konaní.
6. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	EK: Sebakontrola	Túžby, potreby, sebaovládanie, rebríček hodnôt, osobné ciele, odolnosť.	1	pomenovať a regulovať svoje emócie na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy boli bezpečné, rešpektujúce k dohodnutým pravidlám a podporné	Rozpoznávanie významu sebaovládania a sebariadenia – nie každú túžbu je dobré ihneď uspokojiť.
5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	EK: Nastavenie na rast	Určovanie priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné.	1	opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých	Určovanie priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné.
5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	**ŽZ Zvedavosť**	Čestnosť a pravdovravnosť, odvaha, hrdinstvo, dobré činy, dobré vlastnosti.	**6**	preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom)	Zoznamovanie sa s reálnymi alebo zobrazenými príbehmi prosociálnych a morálnych hrdinov.
	ŽZ Zvedavosť: vyvodenie	Čestnosť a pravdovravnosť, odvaha, hrdinstvo, dobré činy, dobré vlastnosti.	1	preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom)	Zoznamovanie sa s reálnymi alebo zobrazenými príbehmi prosociálnych a morálnych hrdinov.
	ŽZ Zvedavosť: Vydajte zo seba to najlepšie - pravidlo spolužitia „Osobný najlepší výkon"	Určovanie priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné.	5	uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí	Určovanie priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné.
	ŽZ Zvedavosť: upevňovanie	Čestnosť a pravdovravnosť, odvaha, hrdinstvo, dobré činy, dobré vlastnosti.	1	preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom)	Diskusia o vlastných vzoroch.
	ŽZ Zvedavosť: Aplikačné úlohy na rozvíjanie pravidla osobný najlepší výkon"	Túžby, potreby, sebaovládanie, rebríček hodnôt, osobné ciele, odolnosť.	1	uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí	Rozpoznávanie významu sebaovládania a sebariadenia – nie každú túžbu je dobré ihneď uspokojiť.
	ŽZ Zvedavosť: Povedz NIE	Čestnosť a pravdovravnosť, odvaha, hrdinstvo, dobré činy, dobré vlastnosti.	1	opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých	Posilňovanie odvahy hovoriť pravdu aj napriek nepríjemným dôsledkom.
	ŽZ Zvedavosť: Kniha o sebe	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých	Posilňovanie pozitívneho sebaobrazu.
5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	**Reflexia - čo oceňujem na tomto školskom roku**	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	**1**	opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých	Posilňovanie pozitívneho sebaobrazu.

UČEBNÉ OSNOVY
Komunitný kruh - 2. CYKLUS
CIELE:

5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.
6. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.
7. Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.
8. Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými.
9. Vysvetliť, odkiaľ sa berú informácie, aké sú ich zdroje a rozumieť dôsledkom rôznych typov správ.
10. Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy.

CIEĽ	Témy	POJMY	4. ročník	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
8. Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými.	**Privítanie žiakov v novom školskom roku, oboznámenie sa so školským poriadkom. Poučenie o ochrane zdravia a bezpečnosti pri práci. Pravidlá správania sa v triede a v priestoroch školy – Pravidlá triedy (celoživotné pravidlá)**	Pravidlá, školský poriadok, férovosť. slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie	**1**	získať informácie pozorovaním vo svojom okolí	Spoločná tvorba pravidiel života v triede, počas vyučovania i mimo neho, a zaviazanie sa dodržiavať ich (fair play). , Zdôvodňovanie konkrétnych pravidiel v školskom poriadku
	Budujeme dobré vzťahy v triede: Tvorenie triednych pravidiel	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	**1**	spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole ,	Vnímanie kamarátstva ako dobrého modelu komunikácie, vzťahov, spolužitia a spolupráce.
6. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	**CP Aktívne počúvanie**	Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie.	**8**	vypočuť si myšlienky a názory druhých, rešpektovať ich spôsob uvažovania ,	Prejavovanie záujmu o druhého, kladenie otázok a aktívne počúvanie.
	CP a pravidlo spolužitia: Aktívne počúvanie, „Počúvaj hlavou aj srdcom, potom hovor"	Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie.	1	vyjadriť svoje myšlienky a pocity na primeranej úrovni ,	Prejavovanie záujmu o druhého, kladenie otázok a aktívne počúvanie.
9. Vysvetliť, odkiaľ sa berú informácie, aké sú ich zdroje a rozumieť dôsledkom rôznych typov správ.	EK Žijeme spolu - Aktívne počúvanie	Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie.	1	pomenovať rôzne zdroje informácií ,	Prejavovanie záujmu o druhého, kladenie otázok a aktívne počúvanie.
7. Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.	EK Žijeme spolu - Láskavosť	Túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania.	1	pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer ,	Určovanie a opis svojich dobrých charakterových vlastností a možností.
6. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	CP Aktívne počúvanie: Počúvať so zámerom porozumieť	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	1	vypočuť si myšlienky a názory druhých, rešpektovať ich spôsob uvažovania ,	Posudzovanie možností rozvíjania a využitia svojich schopností a dobrých vlastností v budúcom konaní.
	CP Aktívne počúvanie: Aplikačné úlohy s cieľom porozumenia	Túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania.	1	vyjadriť svoje myšlienky a pocity na primeranej úrovni ,	Tvorivé vyjadrovanie želaní a túžob a plánu na ich realizáciu.
	EK Žijeme spolu: Komunikácia	Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie	1	preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom),	Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie).
5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	EK Žijeme spolu: Rozmanitosť	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	1	pomenovať, čo ho spája s ostatnými (v rámci najbližšej rodiny a vlastnej triedy)	Uvedomovanie si, že v každom človeku je niečo cenné a vzácne, hoci sa odlišujeme povahou aj vzhľadom.
Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.	CP Aktívne počúvanie: Aktivita na prevenciu šikanovania v triede.	Túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania.	1	používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu ,	Určovanie a opis svojich dobrých charakterových vlastností a možností.
5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	**Emocionálny kompas Svet emócií**	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	**8**	preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom) ,	Rozlišovanie emócií, ich prejavov a dopadov ich vyjadrenia na seba a druhých.
8. Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými.	EK Svet emócií: Šikana	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	1	spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole , uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách ,	Rozlišovanie a chápanie dôsledkov dobrého (napomáhajúceho) a zlého (ubližujúceho) správania.
7. Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.	Prevencia šikanovania - dotazník	Zdroje informácií, médiá, reklama.	1	pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer ,	Navrhovanie zásad veku primeraného využívania rôznych médií a neubližujúceho správania v online priestore voči iným.

5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	EK Svet emócií: radosť	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých	Rozlišovanie emócií, ich prejavov a dopadov ich vyjadrenia na seba a druhých.
8. Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými.	EK Svet emócií: hnev	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole, uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách	Vnímanie potrieb druhých/iných.
6. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	EK Svet emócií: smútok	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom),	Zvládanie prejavov vlastných emócií tak, aby boli autentické a zároveň neranili druhých.
9. Vysvetliť, odkiaľ sa berú informácie, aké sú ich zdroje a rozumieť dôsledkom rôznych typov správ.	EK svet emócií: strach	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	pomenovať rôzne zdroje informácií	Modelovanie reakcií na rozlične vyjadrené emócie nadšenia, šťastia, hnevu, znechutenia a i.
5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	EK svet emócií: pokoj	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom)	Posilňovanie pozitívneho sebaobrazu.
	EK svet emócií: rieka emócií	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	pomenovať a regulovať svoje emócie (radosť, smútok, hnev, strach) na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy bo li bezpečné, rešpektujúce k dohodnutým pravidlám	Rozlišovanie emócií, ich prejavov a dopadov ich vyjadrenia na seba a druhých.
	ŽZ Pružnosť a Emocionálny kompas	Čestnosť a pravdovravnosť, odvaha, hrdinstvo, dobré činy, dobré vlastnosti.	**7**	preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom)	Identifikovanie morálnych prvkov v konaní vybraných postáv, medzi akými rozhodnutiami váhajú a k akým dôsledkom ich rozhodnutia vedú.
	ŽZ PRUŽNOSŤ: Vyvodenie	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	1	opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých	Identifikovanie jedinečných a zaujímavých čŕt druhého človeka.
	ŽZ PRUŽNOSŤ: Staráme sa o seba navzájom v triede	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	1	preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom)	Uvedomovanie si, že v každom človeku je niečo cenné a vzácne, hoci sa odlišujeme povahou aj vzhľadom.
	ŽZ PRUŽNOSŤ: Staráme sa o poriadok v triede	Pravidlá, školský poriadok, férovosť.	1	uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí	Spoznávanie zmyslu pravidiel pre život ľudí (na príklade pravidiel hry).
	ŽZ PRUŽNOSŤ: Rolové hry	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	1	uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí	Uvedomovanie si, že v každom človeku je niečo cenné a vzácne, hoci sa odlišujeme povahou aj vzhľadom.
	EK Žijeme spolu: Sebakontrola	Túžby, potreby, sebaovládanie, rebríček hodnôt, osobné ciele, odolnosť.	1	opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých	Rozpoznávanie významu sebaovládania a sebariadenia – nie každú túžbu je dobré ihneď uspokojiť.
	EK Žijeme spolu: Vytrvalosť	Túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania.	1	opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých	Posudzovanie možností rozvíjania a využitia svojich schopností a dobrých vlastností v budúcom konaní.
	EK: Veríme si, zlepšujeme sa	Túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania.	1	opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých	Posudzovanie možností rozvíjania a využitia svojich schopností a dobrých vlastností v budúcom konaní.
7. Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.	**ŽZ NÁPADITOSŤ a Emocionálny kompas**	Túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania.	**7**	oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých a akceptovať, že vlastnosti a schopnosti je možné rozvíjať	Posudzovanie možností rozvíjania a využitia svojich schopností a dobrých vlastností v budúcom konaní.
	ŽZ NÁPADITOSŤ: Vyvodenie	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	1	opísať svoje charakterové vlastnosti, záľuby, túžby a sny	Identifikovanie jedinečných a zaujímavých čŕt druhého človeka.
	ŽZ NÁPADITOSŤ: Hlavy dokopy	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	1	oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých a akceptovať, že vlastnosti a schopnosti je možné rozvíjať	Vnímanie kamarátstva ako dobrého modelu komunikácie, vzťahov, spolužitia a spolupráce.
	ŽZ NÁPADITOSŤ: Pomaly ďalej zájdeš	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	1	riadiť sa podľa priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné	Rozlišovanie a chápanie dôsledkov dobrého (napomáhajúceho) a zlého (ubližujúceho) správania.

	ŽZ NÁPADITOSŤ: Rolové hry	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	1	oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých a akceptovať, že vlastnosti a schopnosti je možné rozvíjať	Uvedomovanie si, že v každom človeku je niečo cenné a vzácne, hoci sa odlišujeme povahou aj vzhľadom.
	ŽZ NÁPADITOSŤ: Reflexia	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	1	oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých a akceptovať, že vlastnosti a schopnosti je možné rozvíjať,	Tvorivé obdarovávanie a oceňovanie druhého, druhých.
8. Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými.	EK: Práca s chybou	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	riadiť sa podľa priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné.	Modelovanie reakcií na rozlične vyjadrené emócie nadšenia, šťastia, hnevu, znechutenia a i.
	EK Riešenie konfliktov	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer,	Zvládanie prejavov vlastných emócií tak, aby boli autentické a zároveň neranili druhých.
5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	Reflexia: Ja a moje ŽZ a EK v 1. ročníku	Túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania.	1	aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v komunite.	Posudzovanie možností rozvíjania a využitia svojich schopností a dobrých vlastností v budúcom konaní.

CIEĽ	Témy	Pojmy	5. ročník	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
8. Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými.	**Privítanie žiakov v novom školskom roku, oboznámenie sa so školským poriadkom.**	Pravidlá, školský poriadok, férovosť. slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie	**1**	získať informácie pozorovaním vo svojom okolí	Spoločná tvorba pravidiel života v triede, počas vyučovania i mimo neho, a zaviazanie sa dodržiavať.
	Komunitný kruh, Celoživotné pravidlá	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie	**1**	spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole	Uvedomovanie si, že v každom človeku je niečo cenné a vzácne, hoci sa odlišujeme povahou aj
6. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	CP Aktívne počúvanie: vyvodenie	Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie.	1	používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu,	Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie).
	CP Aktívne počúvanie: nácvik	Túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania.	1	vyjadriť svoje myšlienky a pocity na primeranej úrovni,	Posudzovanie možností rozvíjania a využitia svojich schopností a dobrých vlastností v budúcom konaní.
	CP Aktívne počúvanie: rolové hry	Pravidlá, školský poriadok, férovosť.	1	pomenovať a regulovať svoje emócie na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy boli bezpečné, rešpektujúce k dohodnutým pravidlám a podporné,	Spoznávanie zmyslu pravidiel pre život ľudí (na príklade pravidiel hry).
	CP Aktívne počúvanie: upevňovanie	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	1	vypočuť si myšlienky a názory druhých, rešpektovať ich spôsob uvažovania,	Uvedomovanie si, že v každom človeku je niečo cenné a vzácne, hoci sa odlišujeme povahou aj vzhľadom.
5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	**EK - Svet emócií**	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	**8**	preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom),	Rozlišovanie emócií, ich prejavov a dopadov ich vyjadrenia na seba a druhých.
5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	EK svet emócií: radosť	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých,	Rozlišovanie emócií, ich prejavov a dopadov ich vyjadrenia na seba a druhých.
8. Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými.	EK svet emócií: hnev	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole, uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách	Vnímanie potrieb druhých/iných.
6. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	EK svet emócií: smútok	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom),	Zvládanie prejavov vlastných emócií tak, aby boli autentické a zároveň neranili druhých.
9. Vysvetliť, odkiaľ sa berú informácie, aké sú ich zdroje a rozumieť dôsledkom rôznych typov správ.	EK svet emócií: strach	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	pomenovať rôzne zdroje informácií,	Modelovanie reakcií na rozlične vyjadrené emócie nadšenia, šťastia, hnevu, znechutenia a i.
5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého	EK svet emócií: pokoj	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom),	Posilňovanie pozitívneho sebaobrazu.

5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	EK svet emócií: rieka emócií	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	pomenovať a regulovať svoje emócie (radosť, smútok, hnev, strach) na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy bo li bezpečné, rešpektujúce k dohodnutým pravidlám	Rozlišovanie emócií, ich prejavov a dopadov ich vyjadrenia na seba a druhých.
8. Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými.	EK Žijeme spolu: šikana	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	1	spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole, uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách	Rozlišovanie a chápanie dôsledkov dobrého (napomáhajúceho) a zlého (ubližujúceho) správania.
7. Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.	Prevencia šikanovania	Zdroje informácií, médiá, reklama.	1	pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer	Navrhovanie zásad veku primeraného využívania rôznych médií a neubližujúceho správania v online priestore voči iným.
7. Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.	**ŽZ PRIATEĽSTVO**	Čestnosť a pravdovravnosť, odvaha, hrdinstvo, dobré činy, dobré vlastnosti.	**4**	oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých a akceptovať, že vlastnosti a schopnosti je možné rozvíjať	Rozpoznávanie dôsledkov pravdovravnosti a klamstva na život.
	ŽZ PRIATEĽSTVO: vyvodenie	Čestnosť a pravdovravnosť, odvaha, hrdinstvo, dobré činy, dobré vlastnosti.	1	oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých a akceptovať, že vlastnosti a schopnosti je možné rozvíjať	Rozpoznávanie dôsledkov pravdovravnosti a klamstva na život.
	ŽZ PRIATEĽSTVO: nácvik	Obec, inštitúcie, komunita, súkromný a verejný priestor, symboly, sviatky, tradície, rozmanitosť.	1	opísať svoje charakterové vlastnosti, záľuby, túžby a sny	Spoznávanie rozmanitosti kultúrnych prejavov a preukazovanie citlivosti voči druhým v bezprostrednom okolí (triede, škole, susedstve, obci).
	ŽZ PRIATEĽSTVO: rolové hry	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	1	pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer	Vnímanie kamarátstva ako dobrého modelu komunikácie, vzťahov, spolužitia a spolupráce.
	ŽZ PRIATEĽSTVO: reflexia	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	1	riadiť sa podľa priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné	Uvedomovanie si, že v každom človeku je niečo cenné a vzácne, hoci sa odlišujeme povahou aj vzhľadom.
6. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	**EK - Spolupráca**	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	**4**	aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v komunite	Vnímanie kamarátstva ako dobrého modelu komunikácie, vzťahov, spolužitia a spolupráce.
	EK: Verím, zlepšujem sa	Túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania.	1	vypočuť si myšlienky a názory druhých, rešpektovať ich spôsob uvažovania	Posudzovanie možností rozvíjania a využitia svojich schopností a dobrých vlastností v budúcom konaní.
9. Vysvetliť, odkiaľ sa berú informácie, aké sú ich zdroje a rozumieť dôsledkom rôznych typov správ.	EK: Práca s chybou	Túžby, potreby, sebaovládanie, rebríček hodnôt, osobné ciele, odolnosť.	1	pomenovať rôzne zdroje informácií	Určovanie priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné.
5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	EK: Sebakontrola	Túžby, potreby, sebaovládanie, rebríček hodnôt, osobné ciele, odolnosť.	1	opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých	Rozpoznávanie významu sebaovládania a sebariadenia – nie každú túžbu je dobré ihneď uspokojiť.
	EK: Vytrvalosť	Túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania.	1	opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých	Posudzovanie možností rozvíjania a využitia svojich schopností a dobrých vlastností v budúcom konaní.
6. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	**ŽZ - ZODPOVEDNOSŤ**	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	**5**	preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom)	Posilňovanie pozitívneho sebaobrazu.
8. Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými.	ŽZ ZODPOVEDNOSŤ: vyvodenie	Pravidlá, školský poriadok, férovosť.	1	spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole	Zdôvodňovanie konkrétnych pravidiel v školskom poriadku alebo v obci.
	ŽZ ZODPOVEDNOSŤ: nácvik	Túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania.	1	uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách	Posudzovanie možností rozvíjania a využitia svojich schopností a dobrých vlastností v budúcom konaní.
	ŽZ ZODPOVEDNOSŤ: CP Dôvera	Čestnosť a pravdovravnosť, odvaha, hrdinstvo, dobré činy, dobré vlastnosti.	1	uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách	Posilňovanie odvahy hovoriť pravdu aj napriek nepríjemným dôsledkom.
	ŽZ ZODPOVEDNOSŤ: CP Pravdivosť	Čestnosť a pravdovravnosť, odvaha, hrdinstvo, dobré činy, dobré vlastnosti.	1	spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole	Posilňovanie odvahy hovoriť pravdu aj napriek nepríjemným dôsledkom.
	ŽZ ZODPOVEDNOSŤ: reflexia	Túžby, potreby, sebaovládanie, rebríček hodnôt, osobné ciele, odolnosť.	1	uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách	Rozpoznávanie významu sebaovládania a sebariadenia – nie každú túžbu je dobré ihneď uspokojiť.
6. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	**EK - ŽIJEME SPOLU**	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	**5**	pomenovať a regulovať svoje emócie na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy boli bezpečné, rešpektujúce k dohodnutým pravidlám a podporné	Posilňovanie pozitívneho sebaobrazu.

7. Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.	EK: Láskavosť	Túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania.	1	pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer,	Určovanie a opis svojich dobrých charakterových vlastností a možností.
	EK: Riešenie konfliktov		1		
6. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	EK: Komunikácia	Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie	1	preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom),	Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie).
5. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.	EK: Rozmanitosť	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	1	pomenovať, čo ho spája s ostatnými (v rámci najbližšej rodiny a vlastnej triedy)	Uvedomovanie si, že v každom človeku je niečo cenné a vzácne, hoci sa odlišujeme povahou aj vzhľadom.
	EK: Reflexia	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom),	Posilňovanie pozitívneho sebaobrazu.
	Reflexia - čo oceňujem na tomto školskom roku	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.	1	opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých,	Posilňovanie pozitívneho sebaobrazu.

I. CYKLUS	1. ročník - Sme deťmi nebeského Otca	
	1. Sme deti Otca Žiaci prichádzajú do nového prostredia, začínajú budovať nové vzťahy. Postupne objavujú, že majú aj Otca v nebi, ktorý sa o nich stará. Osvojujú si základné náboženské prejavy, ako je napr. prežehnanie a učia sa budovať vzťah s Bohom prostredníctvom modlitby.	
Cieľ	**Výkonový štandard** (Náboženské kompetencie)	**Obsahový štandard** (Obsahy k náboženským kompetenciám)
Uviesť žiakov do náboženskej gramotnosti	**vnímať svoju jedinečnosť a využívať pravidlá dobrej komunikácie pri budovaní vzťahov v rodine a spoločenstve**	○ **Svet, v ktorom žijeme, budovanie vzťahov v rodine, v škole, vzájomná komunikácia** ○ **Jedinečnosť Božieho dieťaťa, dary, schopnosti a zručnosti**
	vyjadriť radosť z Božieho stvorenia, vnímať jeho rozmanitosť a správať sa k nemu s rešpektom a úctou	○ **Boha – stvoriteľ a Otec**
	byť pozorný k potrebám svojich blížnych a aplikovať prvky vzájomnej pomoci a solidarity v každodenných situáciách	○ **Božia starostlivosti a skutky lásky**
	Vymedzenie obsahu: (11 h)	

Pomenovať základné pravidlá života a aplikovať vo svojom živote vzájomné odpustenie, pochopenie, porozumenie	**1.1 Svet, v ktorom žijeme, budovanie vzťahov v rodine, v škole, vzájomná komunikácia** ▪ *Ďakujem za prázdniny* ▪ Ja a moja rodina (patrím do rodiny, starostlivosť rodičov o deti, komunikácia v rodine) ▪ *Ďakujem za svojich rodičov* ▪ Ja a škola (spolužiaci, budovanie nových vzťahov v triede, miesto spoznávania nových vecí) ▪ Svet, v ktorom žijem (ľudia okolo mňa, komunikácia s ľuďmi, budovanie vzťahov)
poznávať a osvojiť si kresťanskú vieru v trojjediného Boha	**1.2 Boha – stvoriteľ a Otec** ▪ Boh je Stvoriteľ (stvorenie sveta, prvých ľudí, Gn 1;2; prežehnanie sa) ▪ Boh je nebeský Otec (Božia otcovská starostlivosť o svoje stvorenie, o svet, o nás, Gn 1, 26-31) ▪ Oslavujem Otca (modlitba Sláva Otcu) ▪ *Boh stvoril aj mňa (vďaka za môj život)* ▪ *Chránim Božie stvoriteľské dielo (ochrana prírody)*
porozumieť základným otázkam kresťanskej viery v Boha	**1.2 Jedinečnosť Božieho dieťaťa, dary, schopnosti a zručnosti** ▪ Som jedinečné stvorenie (moje dary a schopnosti, čo dokážem, čím som obdarovaný, všetko mi dal Boh) ▪ Rozprávam sa so svojím nebeským Otcom (Boh môj nebeský Otec, som Božie dieťa, rozhovor s Bohom v modlitbe, kedykoľvek, o čomkoľvek, katolícky pozdrav; hovorím Bohu: „Otec“ - modlitba Otče náš) ▪ *Kedy a ako sa modliť (modlitba počas dňa)* ▪ *Moja modlitba v rodine*
pomenovať základné pravidlá života a aplikovať vo svojom živote vzájomné odpustenie, pochopenie, porozumenie	**1.4 Božia starostlivosti a skutky lásky** ▪ Boh mi dáva pomocníka (anjel strážny) ▪ *Aj ja môžem byť „anjelom“ pre iných (skutky lásky iným)* ▪ Boh nás učí rozdávať lásku (svätý Mikuláš) ▪ *Radosť rozdávaním rastie (dokážem sa deliť)*

	2. Spoznávame Ježiša Žiaci spoznávajú život Pána Ježiša prostredníctvom biblických príbehov a spoznávajú zázraky, ktoré Ježiš urobil. Vnímajú, že Pán Ježiš nebol len obyčajným človekom, ale Božím Synom.	
Cieľ	**Výkonový štandard** (Náboženské kompetencie)	**Obsahový štandard** (Obsahy k náboženským kompetenciám)
Uviesť žiakov do náboženskej gramotnosti	**poznať dôležité etapy života Ježiša Krista od narodenia až po jeho smrť a zmŕtvychvstanie**	**○ Ježiš – Boží Syn a jeho príchod na svet ○ Udalosti Ježišovej smrti a zmŕtvychvstania**
	prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna	**○ Výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, Ježišove zázraky ako znamenia**
	Vymedzenie obsahu (12 h)	

	3. Žijeme v Božej rodine Žiaci objavujú, že okrem svojej rodiny patria aj do inej veľkej rodiny, ktorou je Cirkev, majú ďalších bratov a sestry, ktorí tiež ako oni veria v Pána Ježiša. Stretávajú sa spolu v kostole na nedeľnej svätej omši, kde spoločne slávia Ježišovo zmŕtvychvstanie.	
Cieľ	**Výkonový štandard** (Náboženské kompetencie)	**Obsahový štandard** (Obsahy k náboženským kompetenciám)
Uviesť žiakov do náboženskej gramotnosti	**chápať Cirkev ako spoločenstvo, ktoré vyjadruje svoju vieru v Ježiša Krista a opísať slávenie nedele a sviatkov cirkevného roka**	**○ Cirkev ako Božia rodina, slávenie nedele ako „Deň Pána“**
	Vymedzenie obsahu: (4 h)	

chápať Cirkev ako miestne spoločenstvo a porozumieť bohoslužbám primeraným spôsobom	**3.1 Cirkev ako Božia rodina, slávenie nedele ako „Deň Pána“** ▪ Nedeľa – deň Pána (oslava Ježišovho zmŕtvychvstania, sviatočný deň, deň odpočinku) ▪ *Nedeľa v našej rodine (slávenie nedele v rodine)* ▪ Božia rodina – Cirkev (ľudská rodina - mama, otec, deti; svätá rodina; Božia rodina - tí, ktorí veria v Pána Boha - aj ja do nej patrím) ▪ *Mám rodinu na celom svete (misie)* ▪ Kostol (miesto stretnutia veriacich, zvony zvolávajú ľud, sme bratia a sestry, počúvame Božie slovo; hlavné prvky - oltár, svätostánok a i.; patrón nášho kostola) ▪ *Keď navštívim kostol (hlavné prvky - oltár, svätostánok, večné svetlo, krstiteľnica..., základné postoje pri svätej omši (prežehnanie, pokľaknutie, státie, sedenie)*

	4. Učíme sa od Ježiša Žiaci konfrontujú svoje konanie s konaním Ježiša a svätých. Snažia sa nasledovať ich príklad. Inšpiráciou je pre nich podobenstvo o milosrdnom Samaritánovi.	
Cieľ	**Výkonový štandard** (Náboženské kompetencie)	**Obsahový štandard** (Obsahy k náboženským kompetenciám)
Uviesť žiakov do náboženskej gramotnosti	**byť pozorný k potrebám druhých a aplikovať prvky vzájomnej pomoci, úcty a solidarity v každodenných situáciách**	○ **Princípy konania dobra podľa Ježišovho vzoru, rôzne formy pomoci iným** ○ **Príklady svätých, ktorí inšpirujú ku konaniu dobra** ○ **Vzťah s Ježišom v každodennom živote**
	Vymedzenie obsahu: (6 h)	

pomenovať základné pravidlá života a aplikovať vo svojom živote vzájomné odpustenie, pochopenie, porozumenie	**4.1 Princípy konania dobra podľa Ježišovho vzoru, rôzne formy pomoci iným** ▪ Ježiš nás učí konať dobro (milosrdný Samaritán, Lk 10, 30-37) ▪ *Kráčať v Ježišových šľapajach (mnohí konali ako Ježiš - sv. Martin z Tours)* ▪ Chcem byť ako Ježiš (zaujímam sa o iných - rôzne formy pomoci iným v škole, v rodine...) ▪ *Myslím na iných (láska k blížnemu - konkrétny skutok lásky)*
porozumieť základným otázkam kresťanskej viery v Boha	**4.2 Príklady svätých, ktorí inšpirujú ku konaniu dobra** ▪ Mária – Mária pomocnica v rôznych situáciách (Bernadetta z Luordes, sv. Katarína Laboure...) ▪ *Moja mama (starostlivosť a láska mojej mamy)* ▪ Svätí – Boží priatelia (fatimské deti, Juan Diego, František z Assisi... iní podľa výberu)
komunikovať svoje predstavy o Bohu a svoj vzťah k nemu	**4.3 Vzťah s Ježišom v každodennom živote** ▪ Deň s Ježišom (ranná a večerná modlitba, modlitba pred a po jedle, budem pamätať na to, aby som sa k iným správal tak ako Ježiš; nezabúdať na Ježiša cez prázdniny) ▪ *Cestovanie - obdiv a vďaka za Božie dielo* (konanie skutkov lásky aj počas prázdnin)

I. CYKLUS	2. ročník - Počúvame radostnú zvesť	
	1. Počúvame Boha Otca Žiaci spoznávajú biblické postavy, ktorým sa prihováral Boh a zveril im určité poslanie. Vnímajú, že ten istý Boh hovorí rôznymi spôsobmi k nám aj dnes - cez ľudí, modlitbu, rôzne situácie, cez Sväté písmo.	
Cieľ	**Výkonový štandard** (Náboženské kompetencie)	**Obsahový štandard** (Obsahy k náboženským kompetenciám)
Uviesť žiakov do náboženskej gramotnosti	**chápať modlitbu ako vyjadrenie vzťahu s Bohom a objavovať spôsoby komunikácie medzi Bohom a ľuďmi**	○ **Komunikácia Boha s ľuďmi rôznymi spôsobmi** ○ **Komunikácia s Bohom v modlitbe** ○ **Komunikácie Boha s ľuďmi v dejinách prostredníctvom biblických príbehov**
	Vymedzenie obsahu: (10 h)	

komunikovať svoje predstavy o Bohu a svoj vzťah k nemu	**1.1 Komunikácia Boha s ľuďmi rôznymi spôsobmi** ▪ Boh k nám hovorí rozličným spôsobom (cez iných ľudí, udalosti...) ▪ Boh k nám hovorí cez Sväté písmo (počúvame Božie slovo, Biblia – napísané Božie slovo, vznik Biblie) ▪ *Biblia - kniha veľmi vzácna (Božie slovo, úcta k nemu, rôzne vydania Biblie - detská, obrázková, pre dospelých a i.)* ▪ *Boh hovorí a ja ho počúvam (vedieť sa stíšiť, modlitba - rozhovor s Bohom, počúvam srdcom)*
poznávať a osvojiť si kresťanskú vieru v trojjediného Boha	**1.2 Komunikácia s Bohom v modlitbe** ▪ Ježiš nás učí hovoriť s Bohom ako Otcom, („Pane nauč nás modliť sa“ - Otče náš; kde všade sa Ježiš modlil, Lk 11, 2-4) ▪ Modlitba (rôzne formy modlitby, osobná modlitba) ▪ *Rozhovor s Matkou (ruženec - informatívne)* ▪ *Modlitba v rodine*
prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna	**1.3 Komunikácia Boha s ľuďmi v dejinách prostredníctvom biblických príbehov** ▪ Prví ľudia v raji (Adama a Eva, Gn 2, 4-25, život v raji v Božej prítomnosti) ▪ Prví ľudia neposlúchli Boha (prvý hriech, prísľub Mesiáša, Gn 3, 1-20) ▪ *Hriech sa šíri (Kain a Ábel, Gn 4, 1-16; vzťahy medzi súrodencami)* ▪ Povolanie Abraháma (izraelský ľud - vyvolený národ, Gn 12, 1-8) ▪ Boh oslovuje Mojžiša (Ex 3, 1-12) ▪ *Boh miluje svoj národ a stará sa oň (manna na púšti, Ex 16, 1-18)* ▪ Boh sa prihovára k vyvolenému národu (vyvolený národ žije podľa pravidiel, Ex 19, 3-8; 12-17) ▪ *Pravidlá pre lepší život (Desatoro – informatívne, Ex* 20, 1- 17*)* ▪ *Pravidlá v našej rodine (príkaz lásky v rodine)*

	2. Ježiš prináša radostnú zvesť Žiaci prehlbujú svoje poznatky o Ježišovi - Božom Synovi. Hlbšie spoznávajú jednotlivé udalosti z jeho života a radostnú zvesť, ktorú ohlasoval všetkým ľuďom prostredníctvom podobenstiev.	
Cieľ	**Výkonový štandard** (Náboženské kompetencie)	**Obsahový štandard** (Obsahy k náboženským kompetenciám)
Uviesť žiakov do náboženskej gramotnosti	**poznať dôležité etapy života Ježiša Krista od jeho narodenia**	**○ Ježiš – Boží Syn a jeho príchod na svet ○ Začiatky Ježišovho verejného účinkovania**
	prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna a vytvoriť si k nemu osobný vzťah	**○ Výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, Ježišovo učenie v podobenstvách**
	Vymedzenie obsahu: (8 h)	

prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna opísať a pochopiť príbeh o Ježišovom narodení, utrpení, smrti a zmŕtvychvstaní prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna	**2.1 Ježiš – Boží Syn a jeho príchod na svet** ▪ Ján Krstiteľ (Ján je ten, ktorý pripraví Mesiášovi cestu; zvestovanie Zachariášovi, Lk 1, 5-25) ▪ Zvestovanie príchodu Ježiša (Mária počúva Boží hlas, Lk 1, 26-38) ▪ *Mária u Alžbety (Lk 1, 39-55;* narodenie Jána Krstiteľa *Lk 1, 56-66)* ▪ Narodenie Mesiáša (Jozef prijíma Máriu, Mt 1, 18-24; sčítanie ľudu, hľadanie prístrešia, Ježišovo narodenie, Lk 2, 1-14) ▪ *Pastieri v betlehemskej maštaľke (Lk 2, 15-20)* ▪ *Traja mudrci a útek do Egypta (poklona pri jasličkách Mt 2, 1-12;Útek do Egypta (Mt 2, 13-23)* **2.2 Začiatky Ježišovho verejného účinkovania** ▪ Ježišov krst v Jordáne (Ján ohlasuje Mesiáša, Lk 3, 1-17; 21-22; Ježiš sa dáva pokrstiť, Mt 3,13-17) ▪ *Ježiš si volí dvanástich (Mt 4, 18-22; Lk 5, 1 - 11)* **2.3 Výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, Ježišovo učenie v podobenstvách** ▪ Ježiš učí v podobenstvách (podobenstvo o rozsievačovi - ako počúvať Božie slovo, Mt 13, 1-8) ▪ Božie kráľovstvo je vzácne (podobenstvo o horčičnom zrnku - ako rozvíjať Božie slovo, Mt 13, 31-32; o poklade na poli, Mt 13, 44; o perle, Mt 13, 45-46) ▪ Ježiš je dobrý pastier (miluje každého, podobenstvo o stratenej ovci, Lk 15. 1 - 6; Jn 10, 1 - 21) ▪ *Podobenstvo o dvoch synoch (Mt 21, 28 - 32)* ▪ *Ježiš a deti (počúvať s dôverou ako deti; Mt 11, 25-27; Lk 18,15-17)*

	3. Prijímame radostnú zvesť Biblické príbehy pomáhajú žiakom v spoznávaní, ako môžu čo najlepšie nasledovať Ježišov vzor. Spoznávajú aj dôsledky zlého rozhodnutia a odmietnutia Ježišovej radostnej zvesti.	
Cieľ	**Výkonový štandard** (Náboženské kompetencie)	**Obsahový štandard** (Obsahy k náboženským kompetenciám)
Uviesť žiakov do náboženskej gramotnosti	**porovnávať svoje konanie s konaním Ježiša a svätých a aplikovať Zlaté pravidlo vo svojom živote**	**○ Ježiš Kristus ako vzor pre život kresťana ○ Dôsledky odmietnutia Ježišovho učenia pre život človeka**
	Vymedzenie obsahu: (5 h)	

prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna	**3.1 Ježiš Kristus ako vzor pre život kresťana** ▪ Prinášam ovocie (Ježiš – môj vzor, podobenstvo o figovníku - Ježiš je s nami trpezlivý, Lk 13,6; strom a ovocie, Lk 6, 43-45; Mt 7, 17-19) ▪ *Boháč a Lazár (Lk 16, 19-3,1 nezáujem o tých, čo žijú medzi nami)* ▪ Žijem ako kresťan (konám dobré skutky; Zlaté pravidlo, Mt 7, 12; boháč a Lazár) ▪ *Miluj svojho blížneho (príkaz lásky - láska k blížnemu, tam, kde žijem Mk 12, 28-34)*
prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna	**3.2 Dôsledky odmietnutia Ježišovho učenia pre život človeka** ▪ Dom na skale (podobenstvo o dvoch staviteľoch - nedodržiavanie prikázaní, Mt 7, 24-27; odmietnutie pozvania k modlitbe, sv. omši, ku konaniu dobrých skutkov) ▪ Pozvanie na hostinu (odmietnutie, podobenstvo o svadbe kráľovho syna, Mt 22, 1-5) ▪ *Potrebujem Ježiša (Ježiš je náš priateľ, usmerňuje nás - príklady zo života)* ▪ *Byť kresťanom znamená aj odpúšťať (láska aj k nepriateľom, Mt 5, 43-48; prijímať, chápať aj tých, ktorí Ježiša odmietajú...)*

	4. V Cirkvi žijeme radostnú zvesť Žiaci pomocou biblických udalostí spoznávajú Ježišovo vykupiteľské dielo a Cirkev, ktorú založil. Vnímajú, že do nej patria od krstu aj oni. Učia sa budovať a prehlbovať svoj vzťah s Ježišom prostredníctvom modlitby.	
Cieľ	**Výkonový štandard** (Náboženské kompetencie)	**Obsahový štandard** (Obsahy k náboženským kompetenciám)
Uviesť žiakov do náboženskej gramotnosti	**chápať Cirkev ako spoločenstvo, ktoré vyjadruje svoju vieru v Ježiša Krista a opísať slávenie nedele a sviatkov cirkevného roka**	○ **Udalosti Ježišovho utrpenia, smrti a zmŕtvychvstania a ich význam pre život človeka a Cirkvi.** ○ **Pokračovanie Ježišovho diela aj po jeho nanebovstúpení, vznik Cirkvi** ○ **Náš život ako súčasť Cirkvi, začlenenie sa do cirkevného spoločenstva**
	Vymedzenie obsahu: (10 h)	

opísať a pochopiť príbeh o Ježišovom narodení, utrpení, smrti a zmŕtvychvstaní	**4.1 Udalosti Ježišovho utrpenia, smrti a zmŕtvychvstania a ich význam pre život človeka a Cirkvi** ▪ Ježiša chcú zabiť (zrada, Mt 26, 1-5; 14-16;) ▪ *Posledná večera (Ježiš sa lúči s apoštolmi)* ▪ Utrpenie Pána Ježiša (Mt 26 - 27) ▪ *Ježiš na kríži odpúšťa svojim nepriateľom (Krížová cesta - informatívne)* ▪ Zmŕtvychvstanie (Mt 28) ▪ *Zmŕtvychvstalý Ježiš prichádza k apoštolom (Tomáš, Jn 20, 24-29; keď apoštoli chytali ryby, Jn 21, 1-13)* ▪ Pán Ježiš odchádza do neba (Mt 28, 16-20; Lk 24, 50-53)
opísať a pochopiť príbeh o Ježišovom narodení, utrpení, smrti a zmŕtvychvstaní	**4.2 Pokračovanie Ježišovho diela aj po jeho nanebovstúpení, vznik Cirkvi** ▪ Zoslanie Ducha Svätého (Sk 2) ▪ *Peter – nástupca Ježiša (Jn 21, 15-19)* ▪ Apoštoli pokračujú v Ježišovom diele (prvá Cirkev, lámanie chleba, Sk 2, 42-47)
chápať Cirkev ako miestne spoločenstvo a porozumieť bohoslužbám primeraným spôsobom	**4.3 Náš život ako súčasť Cirkvi, začlenenie sa do cirkevného spoločenstva** ▪ Cirkev – Božia rodina (veriaci v Ježiša Krista, patríme do nej od krstu, sme bratia a sestry, stretávame sa v kostole a pri iných príležitostiach, pomáhame si; spoločná modlitba a slávenie v rodine) ▪ *Cirkev dnes (biskupi, kňazi, farnosť)* ▪ Patrím do Cirkvi - môj krst (význam krstu, priebeh) ▪ *Zapájam sa do života Cirkvi (účasť na svätej omši, miništrovanie, spevokol)* ▪ V Cirkvi si navzájom pomáhame (príklady svätých, ako pomáhali v minulosti, ako si my môžeme navzájom pomáhať) ▪ *Svätí, ktorí sa radi modlili (postavy podľa vlastného výberu)*

<table>
<tr><th>I. CYKLUS</th><th colspan="2">3. ročník - Náš život s Ježišom</th></tr>
<tr><td></td><td colspan="2">1. Moja viera v Boha
Život každého človeka sprevádza viera. Žiaci vychádzajú zo skúmania viery prirodzenej k viere nadprirodzenej. Spoznávajú biblické postavy a ich veľkú dôveru v Boha a učia sa od nich. Vo Vyznaní viery prijímajú Boha, ktorý je jeden v troch osobách a učia sa svoju vieru vyznať.</td></tr>
<tr><td>Cieľ</td><td>Výkonový štandard
(Náboženské kompetencie)</td><td>Obsahový štandard
(Obsahy k náboženským kompetenciám)</td></tr>
<tr><td>Uviesť žiakov do náboženskej gramotnosti</td><td>vnímať vieru ako súčasť života človeka a charakterizovať jej prejavy v konkrétnych situáciách</td><td>○ Viera ako dôležitá súčasť ľudského života, viera prirodzená a nadprirodzená
○ Božie pôsobenie cez sviatosti</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2">Vymedzenie obsahu: (6 h)</td></tr>
</table>

porozumieť základným otázkam kresťanskej viery v Boha	**1.1 Viera ako dôležitá súčasť ľudského života, viera prirodzená a nadprirodzená** ▪ Potrebujem vieru? (viera prirodzená, nadprirodzená; vzory viery - Abrahám, Gn 12; Mojžiš, Ex 3; Mária, Lk 1, 26-38) ▪ *Božie vlastnosti (Boh je všemohúci, vševediaci, všadeprítomný, večný, KKC)* ▪ V akého Boha verím (obrazy Boha a prirovnania) ▪ Vyznanie viery (Verím v Boha - Najsvätejšia Trojica) ▪ *Kto mňa vyzná pred ľuďmi... (nebáť sa priznať, vyznať, že som veriaci, Mt 10, 32-33)* ▪ *Dôvera v Boha Otca v každej životnej situácii (príklady zo života; ruženec - posila vo viere)*
poznávať a osvojiť si kresťanskú vieru v trojjediného Boha	**1.2 Božie pôsobenie cez sviatosti** ▪ Sedem sviatostí (informatívne) ▪ Som Božie dieťa - krst (opakovanie o prvom hriechu, Gn 3, 1-20; dedičný hriech, očistenie krstom) ▪ *Ako sme boli pokrstení (priebeh krstu, symboly, obnova krstných sľubov)*

	2. Boh vedie svoj ľud Žiaci spoznávajú starostlivosť Boha o svoj vyvolený národ v priebehu dejín a jeho záchranu z egyptského otroctva. Osvojujú si pravidlá - Desatoro, ktoré dal kedysi Boh izraelskému národu a ktoré sú neustále platné pre všetkých ľudí.	
Cieľ	**Výkonový štandard** (Náboženské kompetencie)	**Obsahový štandard** (Obsahy k náboženským kompetenciám)
Uviesť žiakov do náboženskej gramotnosti	**opísať dejiny izraelského ľudu a jeho záchrany**	○ **Stručné dejiny Izraelského národa a jeho záchrany**
	na základe Desatora rozlíšiť medzi dobrom a zlom a prehodnocovať svoje správanie	○ **Prikázania ako pravidlá pre život**
	Vymedzenie obsahu: (6 h)	

komunikovať svoje predstavy o Bohu a svoj vzťah k nemu	**2.1 Stručné dejiny Izraelského národa a jeho záchrany** ▪ *Vyvolený národ dôveruje Bohu (život v Egypte, ťažkosti)* ▪ Boh zachraňuje svoj ľud (izraelský národ a východ z Egypta, Ex 5-15) **2.2 Prikázania ako pravidlá pre život** ▪ Boh nám dáva prikázania (Ex 19, 16-25; Ex 20, 1-17) ▪ Pravidlá pre život s Bohom (Desatoro - jednotlivé prikázania podrobne) ▪ *Ježiš napĺňa zákon (príkaz lásky, Mk 12, 29-31; naplnenie zákona, Mt 5, 17-19;)* ▪ *Náš život podľa prikázaní (bohatý mladík - zachovávaj prikázania, Mt 19, 16-22; život podľa prikázaní; napĺňanie príkazu lásky v živote)*
porozumieť základným otázkam kresťanskej viery v Boha	

	3. Ježiš ponúka odpustenie Žiaci sa oboznamujú s pôsobením zla a hriechu vo svete a vo svojom živote. Spoznávajú, že Boh - milosrdný Otec - im ponúka odpustenie a opätovné prijatie prostredníctvom sviatosti zmierenia. Vnímajú aj hodnotu a potrebu vzájomného odpustenia.	
Cieľ	**Výkonový štandard** (Náboženské kompetencie)	**Obsahový štandard** (Obsahy k náboženským kompetenciám)
Uviesť žiakov do náboženskej gramotnosti	**vnímať prítomnosť zla a hriechu vo svete a vo svojom živote, prehodnotiť svoje správanie, a uvedomovať si dôležitosť odpustenia**	○ **Zlo a hriech ako dôsledok neposlušnosti voči Bohu** ○ **Božie milosrdenstvo voči ľuďom, spytovanie svedomia a ľútosť nad hriechmi** ○ **Dôležitosť odpustenia ako súčasť uzdravenia človeka. Sviatosť zmierenia – prostriedok odpustenia hriechov**
	Vymedzenie obsahu: (9 h)	

porozumieť základným otázkam kresťanskej viery v Boha poznávať a osvojiť si kresťanskú vieru v trojjediného Boha pomenovať základné pravidlá života a aplikovať vo svojom živote vzájomné odpustenie, pochopenie, porozumenie	**3.1 Zlo a hriech ako dôsledok neposlušnosti voči Bohu** ▪ *Postav svoj dom na skale (nedodržiavanie pravidiel, Mt 7, 24-27)* ▪ Hriech - neposlušnosť voči Bohu (prvý hriech, Gn 3, 1-24; hriech - ľahký, ťažký; sedem hlavných hriechov) ▪ *Keď sa šíri zlo (šírenie zla vo svete - nenávisť, lakomstvo, sebectvo, vojny...)* **3.2 Božie milosrdenstvo voči ľuďom, spytovanie svedomia a ľútosť nad hriechmi** ▪ Márnotratný syn a milosrdný Otec (Lk 15, 11-32) ▪ *Nepotrebujem ťa, Bože (svojvôľa, robím si čo chcem, odmietanie autority, odmietanie Božej lásky)* ▪ Zmierenie s Otcom (spytovanie svedomia, ľútosť) **3.3 Dôležitosť odpustenia ako súčasť uzdravenia človeka. Sviatosť zmierenia – prostriedok odpustenia hriechov** ▪ Ježiš uzdravuje (telo človeka - opakovanie z 1. ročníka – slepý, Mk 10, 46-52; hluchonemý, Mk 7, 31-37) ▪ *Ježiš uzdravuje (človek s vyschnutou rukou, Lk 6, 6-10; malomocný, Lk 5, 12-16)* ▪ Ježiš odpúšťa hriechy (uzdravenie ochrnutého - odpustenie hriechov, Mt 9, 1-7; čo je sviatosť zmierenia, odpustenie prostredníctvom kňaza vo sviatosti zmierenia) ▪ *Ježiš uzdravuje aj mňa (odpustenie prostredníctvom kňaza vo sviatosti zmierenia, dôležitosť ľútosti)* ▪ Sviatosť zmierenia (Farizej a mýtnik (Lk 18, 9-14, úprimná ľútosť; priebeh sviatosti zmierenia) ▪ Vzájomné odpustenie (odpustenie tým, ktorí mi ublížili, viem požiadať o odpustenie)

	4. Ježiš - Chlieb života Žiaci prostredníctvom biblických príbehov postupne vnikajú do tajomstva Ježišovej lásky a obety. Ježiš sa nám ponúka ako chlieb života - je dostupný pre každého. Eucharistia - svätá omša je tá istá obeta, ktorú Ježiš priniesol za nás na Kalvárii. Je súčasne aj hostinou, na ktorú sme všetci pozvaní.	
Cieľ	**Výkonový štandard** (Náboženské kompetencie)	**Obsahový štandard** (Obsahy k náboženským kompetenciám)
Uviesť žiakov do náboženskej gramotnosti	**osvojiť si základné časti Svätej omše a porozumieť významu Eucharistie pre život kresťana**	○ **Hostina v biblických príbehoch, spojitosť medzi Poslednou večerou a svätou omšou** ○ **Obeta a hostina, základné časti svätej omše a význam Eucharistie**
	oboznámiť sa so základnými kritériami kresťanského života	○ **Dôležitosť života s Ježišom – základné kritéria kresťanského života**
	Vymedzenie obsahu: (12 h)	

prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna	**4.1 Hostina v biblických príbehoch, spojitosť medzi Poslednou večerou a svätou omšou** ▪ *Ježiš prijíma pozvanie (Ježiš je pozývaný na hostinu - svadba v Káne, Jn 2, 1-11; Marta a Mária, Lk 10, 38-42, farizej pozýva Ježiša na večeru, Lk 11, 37-41; nezištné pozvanie hostí, Lk 14, 12-14)* ▪ Ježiš a Zachej (hostina u Zacheja, Lk 19, 1-10) ▪ Zázrak rozmnoženia chleba (Mt 14, 13-21) ▪ Posledná večera (Mt 26, 26-29) ▪ Eucharistia - pokrm pre dušu (význam a hodnota Eucharistie)
chápať Cirkev ako miestne spoločenstvo a porozumieť bohoslužbám primeraným spôsobom	**4.2 Obeta a hostina, základné časti svätej omše a význam Eucharistie** ▪ Ježišova obeta (smrť a zmŕtvychvstanie) ▪ Slávime Veľkú noc (liturgia Veľkej noci) ▪ Na ceste s Ježišom (emauzskí učeníci, Lk 24, 13-35) ▪ Obeta lásky (obeta, zmysel utrpenia a obety, moja obeta) ▪ Svätá omša (obeta a hostina, bohoslužba slova, bohoslužba obety, priebeh svätej omše;) ▪ *Pamätaj, že máš svätiť sviatočné dni (slávenie sviatočných dní v rodine a farskom spoločenstve, nedele a prikázané sviatky)* ▪ Nedeľa – deň s Pánom (hodnota a dôležitosť nedele; neúčasť na hostine, Lk 14, 16-18*)* ▪ *Nedeľa – deň s Pánom (vydávať svedectvo - pozvať iných na sv. omšu, návšteva chorých, čas s rodinou)* ▪ *Eucharistia mi pomáha byť lepším*
pomenovať základné pravidlá života a aplikovať vo svojom živote vzájomné odpustenie, pochopenie, porozumenie	**4.3 Dôležitosť života s Ježišom – základné kritéria kresťanského života** ▪ Prisľúbenia Božského Srdca (deväť prvých piatkov) ▪ S Ježišom v každodennom živote (pravidelná modlitba, nedeľná svätá omša, sväté prijímanie, pravidelná svätá spoveď) ▪ *Vzory viery v mojom živote (sv. Imelda Lambertini a iné postavy svätých podľa výberu)* ▪ *Ježiš v mojich bratoch a sestrách (ani jeden deň bez skutkov lásky v rodine)* ▪ *Moje ruky sú chlebom pre druhého (praktizovanie prikázania lásky)*

II. CYKLUS	4. ročník - Žijeme v láske	
	1. Božia láska k ľuďom Žiaci prostredníctvom biblických príbehov Starého zákona bližšie spoznávajú ľudí, ktorí dôverovali Bohu a cítili jeho starostlivosť a lásku v rôznych životných situáciách.	
Cieľ	**Výkonový štandard** (Náboženské kompetencie)	**Obsahový štandard** (Obsahy k náboženským kompetenciám)
Preukázať zvládnutie základov náboženskej gramotnosti	**poznávať vieru v Boha v živote biblických postáv a v udalostiach vyvoleného národa**	o **Viera v Boha ako súčasť života človeka** o **Biblické postavy a ich viera v Boha** o **Božia starostlivosť o vyvolený národ v dejinách**
	Vymedzenie obsahu: (10 h)	

poznávať vieru v Boha v živote biblických postáv	**1.1 Viera v Boha ako súčasť života človeka** ▪ Moja dôvera v Boha (čo znamená veriť, viera prirodzená, nadprirodzená, Mt 6, 25 – 34; čo znamená dôverovať Bohu, dôvod prečo dôverovať, kedy dôverovať; pokúšanie na púšti, Mt 4, 1-12; dôvera aj v pokušeniach, ťažkých situáciách) ▪ *Boh sa stará o všetkých (Boh pomáha cez ľudí)* ▪ *Pán je môj pastier (Ježiš mi venuje čas, starostlivosť - podobenstvo o stratenej ovci, Jn 10, 1-21; nechať sa Bohom viesť v každej situácii, Ž 23)* **1.2 Biblické postavy a ich viera v Boha** ▪ Noe verí Bohu (archa, potopa, nový život, Gn 6 - 8) ▪ Abrahám a Izák (narodenie Izáka, Gn 21, 1-8; obetovanie Izáka, Gn 22, 1-18) ▪ Jakub a Ezau (Gn 25, 19-34; Gn 27, 1- 45) ▪ Jozef a jeho bratia (život v rodine, nenávisť bratov, predali ho, Gn 37 - 38) ▪ *Jozef zachraňuje Egypt (Gn 39 - 41 Gn 42 – 47;)* ▪ *Mojžiš (izraelský národ v Egypte, Ex 1 – 2; horiaci ker, Ex 3 - 4,26)* ▪ Mojžiš pred faraónom (egyptské rany, Ex 4,27 - 12) **1.3 Božia starostlivosť o vyvolený národ v dejinách** ▪ Boh kráča so svojim ľudom (odchod z Egypta, Ex 13- 15, putovanie púšťou – manna, Ex 16, 1-31; voda zo skaly, Ex 17, 1-7; Desatoro, Ex 19, 1-9; 16-20; Ex 31, 18; Ex 20, 1-17) ▪ *Boh sa stará o svoj ľud (víťazstvo nad Amalekitmi, Ex 17, 8-16; medený had, Nm 21, 4-9)* ▪ Obsadenie zasľúbenej zeme (prechod cez Jordán, Joz 3; dobytie Jericha, Joz 2; 6) ▪ *Život v zasľúbenej zemi (pomazanie Dávida - Boh pozerá na srdce, 1Sam 16, 1-13)* ▪ Dávid a Goliáš (1Sam 17, 1-58) ▪ *Prenasledovanie Dávida Šaulom (1Sam 20; 24)* ▪ *Daniel v levovej jame (Dan 6, 1-28)*
poznávať vieru v Boha v živote biblických postáv	
reprodukovať biblické príbehy zo Starého a Nového zákona a pochopiť ich význam	

	2. Miluj Boha a blížneho ako seba samého Božia láska k ľuďom sa prejavuje v konkrétnych skutkoch. Žiaci spoznávajú hlavné prikázanie - prikázanie lásky. Snažia sa ho uplatňovať vo svojom živote konkrétnymi skutkami a prejavmi lásky k Bohu, blížnemu i k sebe samému.	
Cieľ	**Výkonový štandard** (Náboženské kompetencie)	**Obsahový štandard** (Obsahy k náboženským kompetenciám)
Preukázať zvládnutie základov náboženskej gramotnosti	**pomocou Svätého písma objavovať príklady prejavu lásky k Bohu, k blížnemu a k sebe samému**	○ **Hlavné prikázanie lásky k Bohu, k blížnemu a k sebe samému** ○ **Láska k Bohu v Starom zákone i v živote súčasného človeka**
	osvojovať si postoj lásky k blížnemu, prijímať druhých takých akí sú a prejaviť im skutky milosrdenstva	o **Láska k blížnemu a skutky milosrdenstva**
	vnímať svoje dary a talenty ako dar od Boha a hľadať spôsob ako ich využívať aj pre dobro iných	o **Láska k sebe samému, moje dary a talenty**
	Vymedzenie obsahu: (8 h)	

pomenovať a vysvetliť dôležité prvky Ježišovho posolstva reprodukovať biblické príbehy zo Starého a Nového zákona a pochopiť ich význam používať rôzne formy modlitby ako súčasť svojho náboženského života pomenovať a vysvetliť dôležité prvky Ježišovho posolstva	**2.1 Hlavné prikázanie lásky k Bohu k blížnemu a k sebe samému** ▪ Božia láska ku mne (hlavné prikázanie - prikázanie lásky, Lk 10, 25-29) ▪ *Bohatý mladík (Mt 19, 16-26; kedy sa správam ako bohatý mladík)* ▪ Milosrdný Samaritán (Lk 10, 30-37) **2.2 Láska k Bohu v Starom zákone i v živote súčasného človeka** ▪ Láska k Bohu (Izrael v Starom zákone - všetko, čo hovoril Pán, splníme a zachováme, Ex 24, 1-11; potreba modlitby, rešpektovanie Božieho slova; kto zachová prikázania, bude v nebeskom kráľovstve veľký) ▪ *Boh nie je automat (ak mi nesplní, neverím, nie je; nesprávne predstavy o Bohu)* **2.3 Láska k blížnemu a skutky milosrdenstva** ▪ *Ježišova uzdravujúca láska (Ježiš uzdravuje v sobotu, Lk 6, 6-11)* ▪ Láska k blížnemu (boháč a Lazár, Lk 16, 19-31; skutky milosrdenstva,) ▪ *Posledný súd (čo ste urobili... ,Mt 25, 31-46)* ▪ Miluj blížneho ako seba samého (Mt 25, 40 skutky milosrdenstva, príklady svätých podľa výberu - Matka Tereza, sv. Vincent de Paul, Titus Zeman a iní) ▪ *Láska začína doma - v rodine (učíme sa navzájom pomoci - projekt)* **2.4 Láska k sebe samému, moje dary a talenty** ▪ Mám veľa darov (podobenstvo o talentoch, Mt 25, 14-30; využívať svoje dary aj pre dobro blížnych) ▪ Zlaté pravidlo (Mt 7, 12; úcta k sebe, k vlastnému telu) ▪ *Stop sebectvu (nechcem myslieť len na seba)*

	3. Sviatosti - dary Božej lásky Žiaci spoznávajú sviatosti ako dar, prostredníctvom ktorých pôsobí Boh. Prehlbujú sa v poznávaní sviatostí a ich praktizovaní, osobitne tých, ktoré už prijali.	
Cieľ	**Výkonový štandard** (Náboženské kompetencie)	**Obsahový štandard** (Obsahy k náboženským kompetenciám)
Preukázať zvládnutie základov náboženskej gramotnosti	**charakterizovať jednotlivé sviatosti a poukázať na ich význam v živote kresťana**	○ **Spojenie s Ježišom prostredníctvom sviatostí** ○ **Sedem sviatostí a ich význam pre život človeka**
	Vymedzenie obsahu: (10 h)	

pomenovať a vysvetliť dôležité prvky Ježišovho posolstva	**3.1 Spojenie s Ježišom prostredníctvom sviatostí** ▪ Ježiš je s nami vo sviatostiach (význam sviatostí v živote človeka, aké miesto majú sviatosti v živote človeka, predstaviť sviatosti v konkrétnych životných situáciách) **3.2 Sedem sviatostí a ich význam pre život človeka**
charakterizovať jednotlivé sviatosti, poukázať na ich význam v živote kresťana	**Krst** ▪ Krst (Som spojený s Ježišom – podobenstvo o viniči a ratolesti, Jn 15, 1-11; aj zariadenie - krstiteľnica) **Sviatosť daru Ducha Svätého** ▪ Sviatosť birmovania (Turíce, Sk 1; Ježiš sľubuje silu zhora - dary Ducha Svätého, posila pre môj život) **Dar odpustenia** ▪ Sviatosť zmierenia (aj zariadenie - spovednica) ▪ *Vzájomné odpustenie* **Slávime sviatosť lásky** ▪ Eucharistia (bohoslužba slova, bohoslužba obety) ▪ Nedeľa - deň Pána (Sk 2, 42 – účasť prvých kresťanov na lámaní chleba, dôležitosť nedele, budovanie spoločenstva, dôležitosť kresťanského spoločenstva,) ▪ *Moja farnosť (patrón farnosti, kňazi vo farnosti)* ▪ *Moja služba vo farnosti (spev, miništrovanie...)* **Rodina - spoločenstvo lásky** ▪ Manželstvo (láska, ktorá sa dáva; budovanie rodiny - mama, otec, deti) ▪ *Láska rozdávaním rastie (modlitba, služba a spolupatričnosť v rodine)* **Kňaz - druhý Kristus** ▪ Sviatosť posvätného stavu (ustanovenie kňazstva, Zelený štvrtok; stručne hierarchia, stupne posvätného stavu) ▪ *Svätý Otec - viditeľná hlava Cirkvi* ▪ *Úloha biskupov a kňazov v Cirkvi* **Aj starí a chorí majú miesto v Cirkvi** ▪ Pomazanie chorých (Božia pomoc pre chorých) ▪ *Mária - Pomocnica kresťanov (modlitba chorých a za chorých, Lurdy)*

	4. Láska Boha k ľuďom prežívaná počas liturgického roka Žiaci spoznávajú obdobia liturgického roka. Prostredníctvom ich slávenia hlbšie spoznávajú tajomstvá Ježišovho života a jeho diela vykúpenia - ako diela jeho lásky.	
Cieľ	**Výkonový štandard** (Náboženské kompetencie)	**Obsahový štandard** (Obsahy k náboženským kompetenciám)
Preukázať zvládnutie základov náboženskej gramotnosti	**charakterizovať jednotlivé obdobia liturgického roka a poukázať na ich symboliku**	o **Liturgický rok**
	Vymedzenie obsahu: (5 h)	

charakterizovať jednotlivé liturgické obdobia a popísať symboly liturgických období	**4.1 Liturgický rok** ▪ *Proroci ohlasujú príchod Mesiáša (*Mich 5,1;Iz 9,5; Iz 33,22; Iz 7, 14; zvestovanie, Lk 1, 26-38) ▪ Mesiáš prichádza – Adventné obdobie (liturgický rok; liturgická farba, symboly a znaky Adventu, sviatky, tradície; Svätá rodina hľadá príbytok, Lk 2,1-7) ▪ Narodil sa Pán - Vianoce (udalosti narodenia (Lk 2, 1-14; symboly a znaky Vianoc; sviatky vo Vianočnom období) ▪ *Kedy sú skutočné Vianoce (Vianoce v rodine, vianočné zvyky a tradície)* ▪ Pôstne obdobie (krížová cesta, liturgická farba, symboly) ▪ *Posledná večera (Ježiš odovzdáva prikázanie lásky, ustanovenie Eucharistie, sviatosti kňazstva)* ▪ Veľkonočné obdobie (smrť a zmŕtvychvstanie, nanebovstúpenie, Turíce; liturgická farba, symboly) ▪ Obdobie cez rok (aj prikázané sviatky, mariánske sviatky, mariánska modlitba a úcta, modlitba sv. ruženca, cirkevné prikázania; liturgické farby) ▪ *Slávime sviatky svätých (rôzni patróni, napr. patrón hasičov, poľovníkov, policajtov, lekárov, študentov..., poukázať na dobro, ktoré urobili)*

II. CYKLUS	5. ročník - Boh sa nám dáva poznať	
	1. Boh sa nám zjavuje a prihovára Žiaci na základe prirodzených skutočností objavujú prítomnosť Boha vo svete. Uvažujú o Bohu, ktorý je uctievaný ako Otec, Syn a Duch Svätý. Vyjadrujú to konkrétnym gestom viery a modlitbou. Prehlbujú poznanie základných vieroučných právd, ktoré sú obsahom Vyznania viery a šiestich hlavných právd.	
Cieľ	**Výkonový štandard** (Náboženské kompetencie)	**Obsahový štandard** (Obsahy k náboženským kompetenciám)
Preukázať zvládnutie základov náboženskej gramotnosti	**jednoduchým spôsobom vyjadriť svoju predstavu o Bohu**	o **Prítomnosť Boha vo svete a jeho pôsobenie**
	stručne charakterizovať Boha v troch osobách a všímať si jeho pôsobenie	o **Boh ako Trojica, vyznanie viery**
	Vymedzenie obsahu: (5 h)	

poznávať vieru v Boha v živote biblických postáv	**1.1 Prítomnosť Boha vo svete a jeho pôsobenie** ▪ Boh existuje - je všade okolo nás (odkiaľ to vieme, hoci ho nevidíme, cítime, vnímame jeho pôsobenie, poznanie Boha z jeho diel, konkrétne príklady zo života a skúsenosti s Bohom) ▪ Ako si ľudia predstavovali Boha (kedysi: Boh vládca pán sveta - prírodné živly, potreba uzmierenia, keď sa Boh hnevá..., Boh nás pozná a vie o nás všetko Ž 139; aj my spoznávame Boha) ▪ *Ľudia veria Bohu a prežívajú jeho prítomnosť (biblické postavy, ktoré mali osobnú skúsenosť s Bohom; Starý zákon - Abrahám, Mojžiš a horiaci krík, Nová zákon - Mária - opakovanie učiva predchádzajúcich ročníkov)*
používať rôzne formy modlitby ako súčasť svojho náboženského života	**1.2 Boh ako Trojica, vyznanie viery** ▪ Jeden Boh v troch osobách (Vyznanie viery, Najsvätejšia Trojica, šesť hlavných právd) ▪ *Boh Otec (Otče náš, Lk 11, 1-4; nik nepozná Otca, iba Syn, môj Otec pracuje, aj ja pracujem)* ▪ *Ježiš - Boží Syn (zvestovanie, Lk 1,35; krst v Jordáne, Mt 3, 16-17; Ježiš pred Pilátom: ... si Mesiáš? ... áno, som...; stotník, Mk 15,39; možno prejsť Ježišov život aj cez tajomstvá sv. ruženca - podľa uváženia učiteľa)* ▪ *Duch Svätý (budete vyzbrojení silou zhora, Lk 24,49; Turíce Sk 2, 1-13)* ▪ Boh Otec sa nám prihovára (cez udalosti, cez ľudí, cez Sväté písmo)

	2. Boh sa prihovára v Slove Žiaci spoznávajú Sväté písmo, krajinu, v ktorej vzniklo, nadobúdajú zručnosti pri práci so Svätým písmom. Biblia im otvára nové možnosti preniknúť do tajomstva Boha, ktorý sa prihovára ľuďom cez udalosti a slová.	
Cieľ	**Výkonový štandard** (Náboženské kompetencie)	**Obsahový štandard** (Obsahy k náboženským kompetenciám)
Preukázať zvládnutie základov náboženskej gramotnosti	**poznať základnú štruktúru Biblie, orientovať sa v nej a predstaviť jej význam pre kresťanskú vieru**	o **Biblia ako Božie slovo a jej pôvod**
	opísať miesta spojené s biblickou tradíciou	o **Svätá zem – krajina Biblie**
	Vymedzenie obsahu: (7 h)	

poznať základnú štruktúru Biblie a orientovať sa v nej	**2.1 Biblia ako Božie slovo a jej pôvod** ▪ Biblia - Božie slovo (Boh sa nám prihovára, pôvod Biblie, autor Biblie, svätopisci) ▪ Biblia ako „Kniha kníh“ (rozdelenie kníh – Starý zákon, Nový zákon) ▪ *Biblia - najrozšírenejšia kniha (preklady, spôsoby šírenia Biblie a Božieho slova, zaujímavosti..., Kumránske zvitky)* ▪ Ako sa orientujeme vo Svätom písme (členenie, súradnice)
reprodukovať biblické príbehy zo Starého a Nového zákona a pochopiť ich význam	**2.2 Svätá zem – krajina Biblie** ▪ Krajina Biblie, jej zvyky a tradície (poľnohospodárstvo, rybárstvo, Jordán, Genezaretské jazero...) ▪ *Krajina Biblie, zvyky a tradície (židovskí kňazi, farizeji, saduceji, zákonníci)* ▪ *Jeruzalem a chrám* ▪ *Nad mapou Izraela (práca s mapou, vyhľadávanie miest a udalostí)*

	3. Spoznávame Boha Otca (Verím v Boha Otca) Žiaci vychádzajú z pozorovania viditeľného sveta a prostredníctvom prvých stránok Biblie objavujú pravdu o Bohu Stvoriteľovi neba i zeme. Objavujú v ňom Boha Otca a vnímajú jeho starostlivosť o stvorený svet.	
Cieľ	**Výkonový štandard** (Náboženské kompetencie)	**Obsahový štandard** (Obsahy k náboženským kompetenciám)
Preukázať zvládnutie základov náboženskej gramotnosti	**rozlíšiť biblickú pravdu o stvorení sveta od iných názorov a teórií**	o **Boh Stvoriteľ, pravda posolstva o stvorení sveta**
	stručne charakterizovať Boha Otca a všímať si jeho pôsobenie	o **Boh ako Otec, Božie atribúty**
	Vymedzenie obsahu: (6 h)	

poznávať vieru v Boha v živote biblických postáv	**3.1 Boh Stvoriteľ, pravda posolstva o stvorení sveta** ▪ Človek je tvor zvedavý (skúma svet okolo seba, údiv nad prírodou, nad tým, ako to všetko funguje) ▪ Boh Stvoriteľ neba i zeme (pôvod sveta, Gn 1,1- 2,4) ▪ Pravda posolstva o stvorení sveta (porovnať aj rôzne názory na vznik sveta - stručne) ▪ *Boha možno poznať zo stvorených vecí (krása a dokonalosť stvorení - napr. ľudské oko, organizmus, snehové vločky, detaily u živočíchov, napr. motýľ)* ▪ *Boh stvoril svet viditeľný i neviditeľný (anjeli, anjel strážny; môj anjel strážny - skúsenosti s jeho pôsobením a pomocou)* **3.2 Boh ako Otec, Božie atribúty** ▪ Boh Otec všemohúci (Božie atribúty - všemohúci, vševediaci, všadeprítomný, večný; Bohu nič nie je nemožné - príklady zo Svätého písma (učivo 4. ročníka), napr. prechod cez Červené more, dobytie Jericha, Daniel v jame leva, zvestovanie) ▪ *Aký Boh je a aký nie je (mylné predstavy o Bohu; pravdy o Bohu vychádzajúce z KKC a Svätého písma.)* ▪ *Boh sa o nás stará aj dnes (Božia starostlivosť o svet, všetko riadi, bdie nad nami, všetko funguje; skúsenosti ľudí z Božej blízkosti, pomoci, ochrany...)*
reprodukovať biblické príbehy zo Starého a Nového zákona a pochopiť ich význam	

	4. Človek sa prihovára Bohu Žiaci nadobúdajú v modlitbe skúsenosť Božej blízkosti – môžu s ním komunikovať rôznymi spôsobmi.	
Cieľ	**Výkonový štandard** (Náboženské kompetencie)	**Obsahový štandard** (Obsahy k náboženským kompetenciám)
Preukázať zvládnutie základov náboženskej gramotnosti	**osvojovať si rôzne formy modlitby ako prostriedok komunikácie a vytvárania si dôvernejšieho vzťahu s Bohom**	o **Komunikácia s Bohom v modlitbe** o **Modlitba a jej formy**
	Vymedzenie obsahu: (5 h)	

<table>
<tr>
<td>chápať Cirkev ako spoločenstvo kresťanov a Božiu rodinu a vnímať sakrálny priestor ako miesto Božej prítomnosti a priestor modlitby</td>
<td rowspan="2">4.1 Komunikácia s Bohom v modlitbe
▪ Človek modlitbou odpovedá na krásu stvorenia (velebnosť a oslava Boha Tvorcu, Ž 8; Ž 19, 1-7)
▪ Modlitba ako rozhovor s Bohom (rozhovor s priateľom, modlitba ako dialóg, Boh počúva)
▪ Rozhovor s Bohom v Starom zákone (modlitba rôznych biblických postáv - Mojžiš a horiaci krík - Boh hovorí svoje meno, Ex 3, 1-15; Eliáš - Boh bol v tichu, 1Kr 19, 118; Samuel - hovor, Pane, tvoj sluha počúva, 1Sam 3, 1-10; Dávid, 2Sam 11 - 12; Šalamún 1Kr 3, 5-15) - výber textov podľa uváženia učiteľa)
▪ Rozhovor s Bohom v Novom zákone (o modlitbe, Mt 6, 5-8; Ježiš sa modlí celú noc, Lk 6,12; Pane, nauč nás modliť sa, Lk 11, 1-4; modlitba s dôverou, Lk 11, 9-13; Pán sa modlí za Petra, Lk 22, 31-34; Modlitba na Olivovej hore, Lk 22, 39-46; Otče, odpusť im, Lk 23, 33-34; - výber textov podľa uváženia učiteľa)
4.2 Modlitba a jej formy
▪ Formy modlitby (vďaka, prosba, chvála, odprosenie, osobná modlitba, naučené modlitby, ruženec)
▪ Človek v modlitbe Boha oslavuje (Ž 118, Ex 15, prechod cez Červené more; Oslava Boha spevom a tancom: Dávid spieva a tancuje pred archou, 2 Sam 6, 1-23)
▪ Postoje pri modlitbe (státie, sedenie, kľačanie, zopnuté ruky...)
▪ Ľudia modlitby (konkrétne príklady ľudí a ich modlitba, napr. sv. František - výber iných postáv podľa uváženia učiteľa)</td>
</tr>
<tr>
<td>používať rôzne formy modlitby ako súčasť svojho náboženského života</td>
</tr>
</table>

	5. Boh je medzi nami a my ho oslavujeme Žiaci sa učia chápať dôležitosť modlitby, spoločné slávenie nedele a sviatkov v rodine, ale i v cirkevnom spoločenstve. Spoznávajú, že pre oslavu Boha mali ľudia od dávnych čias vymedzený špeciálny čas a miesto.	
Cieľ	**Výkonový štandard** (Náboženské kompetencie)	**Obsahový štandard** (Obsahy k náboženským kompetenciám)
Preukázať zvládnutie základov náboženskej gramotnosti	**opísať slávenie nedele a sviatkov vo svojej rodine a v spoločenstve Cirkvi, do ktorej sa zapájajú a objasniť ich význam**	o **Rodina ako domáca cirkev, oslava Boha v rodine** o **Modlitba v spoločenstve Cirkvi**
	spoznávať miesta modlitieb a Božej prítomnosti v minulosti i v dnešnej dobe a pomenovať ich základné prvky	○ **Miesta modlitby a Božej prítomnosti vo Svätom písme** ○ **Kostol ako miesto stretnutia spoločenstva Cirkvi s Bohom a s ľuďmi navzájom**
	Vymedzenie obsahu: (10 h)	

používať rôzne formy modlitby ako súčasť svojho náboženského života chápať Cirkev ako spoločenstvo kresťanov a Božiu rodinu a vnímať sakrálny priestor ako miesto Božej prítomnosti a priestor modlitby chápať Cirkev ako spoločenstvo kresťanov a Božiu rodinu a vnímať sakrálny priestor ako miesto Božej prítomnosti a priestor modlitby charakterizovať jednotlivé liturgické obdobia a popísať symboly liturgických období	**5.1 Rodina ako domáca cirkev, oslava Boha v rodine** ▪ *Oslavy a sviatky v rodine* ▪ Oslava Boha v rodine (modlitba v rodine, slávenie nedele) **5.2 Modlitba v spoločenstve Cirkvi** ▪ *Modlitba prvého kresťanského spoločenstva (zúčastňovali sa na lámaní chleba, hostina lásky, Sk 2, 41-48)* ▪ Cirkev spojená v modlitbe (dôležitosť spoločnej modlitby; dôležitosť nedeľnej svätej omše, vytváranie spoločenstva Cirkvi) ▪ Modlitba za chorých a zosnulých ▪ *Modlitba za rôzne potreby (adorácie, procesie, novény, modlitby za uzdravenia, za ukončenie pandémie...)* **5.3 Miesta modlitby a Božej prítomnosti vo Svätom písme** ▪ Boh je prítomný medzi ľuďmi (obetný oltár v Starom zákone, napr. u Abraháma, stánok zhromažďovania – archa, Ex 25, 10-22; archu nesú do boja, prechod s archou cez Jordán) ▪ Jeruzalemský chrám a synagóga (Šalamún a stavba chrámu) ▪ *Ježiš v Jeruzalemskom chráme (obetovanie Ježiša a Simeon, Lk 2, 22-35; 12-ročný Ježiš v chráme, Lk 2, 41-50)* ▪ *Ježiš v synagóge (učí, uzdravuje, Mk 1, 21-28, v Kafarnaume; Lk 4, 16-30, v Nazarete)* **5.4 Kostol ako miesto stretnutia spoločenstva Cirkvi s Bohom a s ľuďmi navzájom** ▪ Kostol - Boží dom (Božia prítomnosť; dom modlitby - vyhnanie predavačov z chrámu, Jn 2, 13 - 16; základné zariadenie chrámu - oltár, ambona, svätostánok) ▪ *Liturgické zariadenie chrámu (členenie a zariadenie kostola)* ▪ Liturgické rúcha a predmety (aj liturgické knihy) ▪ Liturgické farby a symboly, postoje a gestá (zopakovať aj liturgický rok)

III. CYKLUS	9. ročník - Kráčame cestou lásky	
	1. Človek sa rozhoduje pre Boha Mladý človek objavuje svoju jedinečnosť, hodnotu a stojí pred možnosťou voľby. V tomto veku je dôležité viesť ho k slobodným, zodpovedným a morálne správnym rozhodnutiam.	
Cieľ	**Výkonový štandard** (Náboženské kompetencie)	**Obsahový štandard** (Obsahy k náboženským kompetenciám)
Rozvíjanie nadobudnutej náboženskej gramotnosti	**vyjadriť súvislosť medzi slobodou a vlastným konaním, zostaviť si vlastný rebríček hodnôt**	**○ Rebríček hodnôt a životný štýl mladých ○ Sloboda človeka**
	prehodnocovať svoje rozhodnutia a postoje s rešpektom voči slobode každého človeka	**○ Slobodné rozhodnutie konať dobro v prospech iných ○ Sloboda a zodpovednosť**
	Vymedzenie obsahu: (12 h)	

prehodnocovať svoje rozhodnutia a postoje s rešpektom na slobodnú vôľu každého človeka	**1.1 Rebríček hodnôt a životný štýl mladých** ▪ Na čom staviam svoj život. Čomu verím. (dom na skale, Mt 7, 24-27) ▪ Hodnoty života (čo sú hodnoty, hodnota času, priateľstva a pod., rebríček hodnôt) ▪ *Dôstojnosť a hodnota ľudskej osoby od počatia po prirodzenú smrť (úcta k životu pred narodením, počas života, aj po smrti - pohrebné obrady)* ▪ Hodnota môjho života (Mt 19, 16-22 podobenstvo o bohatom mladíkovi) ▪ Môj životný štýl (životný štýl mladých v súlade s kresťanskými hodnotami a v rozpore s kresťanskými hodnotami - diskotéky, kino, alkohol, reklamy, nesprávne vzory) ▪ *Ježišov životný štýl (milujte..., nesúďte..., Lk 6, 27-38; osvojiť si Ježišove postoje)* ▪ *Objavujeme hodnotu života v každodenných situáciách (ťažkosti, choroba, osobné zlyhania., svedectvá zo života - Cenacolo, Nick Vujcic a iní; veriaci športovci, lekári chrániaci život, pro life)* ▪ *Môj vzor (rôzne vzory, Ježiš - môj vzor)*
poukázať na jedinečnosť a dôstojnosť človeka na základe kresťanských hodnôt	**1.2 Sloboda človeka** ▪ Človek na počiatku stvorenia dostáva možnosť slobodnej voľby (jedinečnosť človeka, mať slobodnú vôľu neznamená robiť si, čo chcem) ▪ Otvorenosť pre druhých - budovanie vzťahov ▪ *Sloboda od - sloboda k (sloboda od silných vplyvov dnešnej doby, médiá, kult tela, sloboda k rozhodovaniu pre hodnoty bez ovplyvňovania okolia)*
prehodnocovať svoje rozhodnutia a postoje s rešpektom na slobodnú vôľu každého človeka	**1.3 Slobodné rozhodnutie konať dobro v prospech iných** ▪ Rút (myslieť na iných) ▪ Tobiáš (konať dobro aj za cenu straty) ▪ *Dobrovoľná obeta z lásky (Maximilián Kolbe, Gianna Bereta Molova, Chiara Petrillo a iné osobnosti podľa výberu...)*
prehodnocovať svoje rozhodnutia a postoje s rešpektom na slobodnú vôľu každého človeka	**1.4 Sloboda a zodpovednosť** ▪ Sloboda a možnosť voľby (odpovedať či neodpovedať; voľba zla - zneužitie slobody; pôstna prax Cirkvi - dobrovoľné odopretie si niečoho pre dobro iných) ▪ Zodpovednosť za svoje rozhodnutia (dopad mojich rozhodnutí na spoločnosť- sociálny hriech)

	▪ *Konať v súlade so svedomím (nemožno nútiť konať proti svedomiu, skutok s dvojakým účinkom)* ▪ *Využívam svoje dary a talenty (podobenstvo o talentoch, Mt 25, 14-30)* ▪ Zodpovednosť za svet, v ktorom žijem (vzťah človeka k prírode, ochrana Božieho diela)

	2. Sväté písmo v živote dospievajúceho kresťana Žiaci prostredníctvom textov Biblie objavujú, že Biblia je neustále aktuálna a formuje slobodné rozhodnutie človeka. Boh má o ľudí záujem, hovorí k ľuďom každej doby osobne, aktuálne, odpovedá na naše potreby.	
Cieľ	**Výkonový štandard** (Náboženské kompetencie)	**Obsahový štandard** (Obsahy k náboženským kompetenciám)
Rozvíjanie nadobudnutej náboženskej gramotnosti	**poukázať na aktuálnosť Svätého písma a biblických textov a objavovať v nich odkaz pre svoj život**	○ **Aktuálnosť Biblie**
	Vymedzenie obsahu: (2 h)	

interpretovať biblické príbehy zo Starého a Nového zákona a stotožňovať sa s biblickými postavami a vzormi viery v Boha	**2.1 Aktuálnosť Biblie** ▪ Aktualizácia biblického textu v živote mladého človeka (identifikácia s biblickým textom, čo text hovorí pre mňa, v mojej konkrétnej situácii, Žalmy - Ž 23, Ž 91, Ž 138; Perly múdrosti - Šalamúnova múdrosť - 1Kr 3, Kaz 3; „Tiesňové volania“; *Keď zhreším – Ž 32, 5.* *Keď som ustarostený – Mt 6, 25–34.* *Keď sa mi zdá, že Boh je ďaleko – Ž 139.* *Keď som na dne – Ž 37.* *Keď sa niečoho obávam – Ž 34, 7.* *Keď hľadám šťastie – Kol 3, 12–17.* *Keď sa cítim opustený – Ž 23.* *Keď bojujem so satanom alebo s iným protivníkom – Rim 8, 31.* *Keď sa cítim nemilovaný – Rim 8, 38–39.* alebo texty podľa vlastného výberu) ▪ *Meditácia v praxi (1Kor 13; Milujte sa navzájom Jn 15, 12-17; Perly múdrosti Mur 9, 16;9,11; Mud 6, 7-14 alebo texty podľa vlastného výberu)*

	3. Sviatosti - znaky Božej lásky Žiaci vnímajú sviatosti ako dar, prostredníctvom ktorých pôsobí Boh. Prehlbujú sa v poznávaní sviatostí a ich praktizovaní a vnímajú ich hodnotu pre rozvoj duchovného života človeka.	
Cieľ	**Výkonový štandard** (Náboženské kompetencie)	**Obsahový štandard** (Obsahy k náboženským kompetenciám)
Rozvíjanie nadobudnutej náboženskej gramotnosti	**charakterizovať sviatosti kresťanskej iniciácie, definovať ich spoločné znaky i odlišnosti a poukázať na ich význam v živote kresťana**	○ **Krst a jeho význam v živote človeka** ○ **Sviatosť birmovania – sviatosť kresťanskej dospelosti** ○ **Hriech a vina v živote človeka, sviatosť zmierenia** ○ **Eucharistia a jej význam v živote kresťana**
	Vymedzenie obsahu: (9 h)	

zaujať osobný postoj k otázkam kresťanskej viery v Boha	**3.1 Krst a jeho význam v živote človeka** ▪ Sviatosť krstu (úvod ku sviatostiam - význam sviatostí; význam a zmysel krstu) ▪ *Krst vodou, krst krvi, krst túžby (záväzky vyplývajúce z krstu)*
poukázať na jedinečnosť a dôstojnosť človeka na základe kresťanských hodnôt	**3.2 Sviatosť birmovania – sviatosť kresťanskej dospelosti** ▪ Stávam sa dospelým kresťanom (prijmite Ducha Svätého, Jn 20, 22, sviatosť birmovania, čo znamená kresťanská dospelosť) ▪ *Stať sa Kristovým svedkom (odvaha svedčiť o Ježišovi Kristovi - odvaha apoštolov na Turíce, Sk 2, 1-41; odvaha pred veľradou, Sk 4, 1-31; odvaha svedčiť tam, kde žijem)*
prehodnocovať svoje rozhodnutia a postoje s rešpektom na slobodnú vôľu každého človeka	**3.3 Hriech a vina v živote človeka, sviatosť zmierenia** ▪ Stretnutie lásky (Ježiš a cudzoložnica, Jn 8, 1-11; odpustenie človeka mení) ▪ Hriech a vina (sedem hlavných hriechov, hriechy proti Duchu Svätému; navádzanie na hriech, svedomie; počúvať svoje svedomie a riadiť sa ním; dôsledky pádu do hriechu - šírenie zla vo svete, utrpenie, smrť…) ▪ *Keď ľutujem svoje hriechy (dôležitosť ľútosti* - farizej a mýtnik, Lk 18, 9-14; úprimnosť ľútosti, dokonalá a nedokonalá ľútosť) ▪ *Hriechy - ničitelia života (*zničenie vzťahov medzi ľuďmi, otroctvo v službách zlého) ▪ Milosrdný otec (márnotratný syn, Lk 15, 11-32; identifikácia s postavami, ako sa vidím ja; Sviatosť zmierenia - veľkosť B. milosrdenstva, priebeh; zmierenie, vzájomné odpustenie) ▪ *Spovedné tajomstvo (obeť spovedného tajomstva, Ján Nepomucký)* ▪ *Sila odpustenia (odpustiť a zabudnúť, odpustím ale nezabudnem, príklady zo života - napr. Mária Goretti odpúšťa svojmu vrahovi)*
zaujať osobný postoj k otázkam kresťanskej viery v Boha	**3.4 Eucharistia a jej význam v živote kresťana** ▪ Pokrm duše (rozmnoženie chleba, Ježiš sľubuje iný pokrm, Jn 6, 1-15; 22-64) ▪ Hodnota Eucharistie (emauzskí učeníci, Lk 24, 13-35) ▪ Svätá omša (počúvanie Božieho slova, hodnota obety Ježiša Krista; pozvanie k hostine - nebyť len divák, aktívna účasť na svätej omši; gestá pri svätej omši a ich význam; Carlo Acutis - úcta k Eucharistii, žiť z Eucharistie)

	▪ *Bohoslužba slova a bohoslužba obety* ▪ *Eucharistické zázraky*

	4. Kresťan žije dar lásky Otázka povolania je jednou z hlavných tém žiakov 9. ročníka, ktorí stoja pred prvým vážnym životným rozhodnutím. Žiaci majú možnosť spoznávať a porovnávať hodnoty priateľstva, manželstva a rodiny s krásou kňazstva, zasväteného života i vnímať úlohu laikov v Cirkvi a spoločnosti.	
Cieľ	**Výkonový štandard** (Náboženské kompetencie)	**Obsahový štandard** (Obsahy k náboženským kompetenciám)
Rozvíjanie nadobudnutej náboženskej gramotnosti	**spoznávať rôzne formy povolania v živote kresťana a uvažovať o svojom osobnom povolaní**	○ **Povolanie človeka** ○ **Priateľstvo, láska a povolanie k manželstvu**
	Vymedzenie obsahu: (7 h)	

interpretovať biblické príbehy zo Starého a Nového zákona a stotožňovať sa s biblickými postavami a vzormi viery v Boha	**4.1 Povolanie človeka** ▪ Sviatosť posvätného stavu (Povolanie Samuela 1Sam 3, 1-10; moje povolanie - ako rozpoznám Boží hlas; dôležitosť povedať Bohu „áno“; žatva je veľká, ale robotníkov málo, Mt 9, 35-38) ▪ Zasvätený život (zrieknutie sa požiadaviek svojho ega pre Ježiša, Mt 10, 37-39; dar panenstva, 1Kor 7, 25-35) ▪ Laici a ich služba v Cirkvi a vo verejnom živote ▪ *Význam a zmysel duchovných povolaní (ako môžu byť obohatením pre tento svet...)* ▪ *Kde je moje miesto (ako objaviť svoje povolanie)*
poukázať na jedinečnosť a dôstojnosť človeka na základe kresťanských hodnôt	**4.2 Priateľstvo, láska a povolanie k manželstvu** ▪ Priateľstvo a láska (priateľstvo a budovanie vzťahov, osobitosti muža a ženy, ich prežívanie..., čo je skutočná láska, znaky pravej lásky, 1 Kor 13;) ▪ *Pravá láska sa dáva (skutočná láska verzus láska konzumná, sebectvo, porno, prostitúcia verzus skutočná láska)* ▪ Sviatosť manželstva (manželstvo ako zväzok muža a ženy, 1Kor 7, 1-9; nerozlučnosť, 1Kor 7, 10-11; krása manželského vzťahu, počítať v manželstve aj s Bohom) ▪ Manželstvo a rodičovstvo (hodnota manželstva a rodiny; deti - dar pre rodinu; manželská vernosť, rozvod a jeho dôsledky pre rodinu; o rozluke, Mt 5, 31-32)
	▪ *Rodina - domáca cirkev (čo buduje a čo naopak ničí rodinu, Gender, pseudorodina)*

	5. Kráčame k večnému šťastiu (Verím v odpustenie hriechov, vo vzkriesenie tela a život večný) Žiaci sa zamýšľajú nad zmyslom a hodnotou utrpenia, ktoré prežíva starý a chorý človek. Skutočnosť smrti vnímajú ako neodmysliteľnú súčasť nášho života, ako prechod do večnosti, ktorá nás všetkých čaká.	
Cieľ	**Výkonový štandard** (Náboženské kompetencie)	**Obsahový štandard** (Obsahy k náboženským kompetenciám)
Rozvíjanie nadobudnutej náboženskej gramotnosti	**chápať vieru vo večný život v kontexte kresťanskej nádeje, zaujať postoj k otázke večného života**	○ **Božie kráľovstvo – cieľ života kresťana**
	Vymedzenie obsahu: (3 h)	

zaujať osobný postoj k otázkam kresťanskej viery v Boha	**5.1 Božie kráľovstvo – cieľ života kresťana** ▪ Pomazanie chorých (zmysel a hodnota utrpenia; Jób; Chiara Luce Badano) ▪ *Eutanázia - „dobrá smrť“ (dôstojnosť zomierajúcich; eutanázia detí; Hospicová starostlivosť)* ▪ Život po smrti (posledný súd, Mt 25, 31-46; večnosť, večný život, klinická smrť) ▪ *Život po živote (klinická smrť - svedectvá viery, potvrdenie, že existuje večný život)* ▪ Kresťanská nádej (nebo, peklo, očistec; odpustky, modlitba za zosnulých, návšteva cintorína)

Učebné osnovy pre 1. cyklus UMENIE A KULTÚRA / HUDOBNÁ VÝCHOVA

Ciele pre 1. cyklus

Cieľ 1: Sluchom identifikovať zvuk a tón, hlasom, hrou na tele a hrou na hudobných nástrojoch realizovať základné vlastnosti tónu (výška, sila, farba, dĺžka).
Cieľ 2: Objavovať možnosti vlastného hlasu, znenia hudobných nástrojov, možnosti spontánneho pohybového a dramatického vyjadrenia hudobných obsahov.
Cieľ 3: Spievať rôznorodé piesne v skupine, aj s inštrumentálnym sprievodom.
Cieľ 4.: Hrať rytmicko-melodické modely, sprievody, uplatniť ich pri vyjadrení charakteru piesne a hudby.
Cieľ 5: Identifikovať a aplikovať vyjadrovacie prostriedky hudby pri speve, hre na hudobných nástrojoch, pri počúvaní hudby aj pohybovom a dramatickom vyjadrovaní hudby. .
Cieľ 6: Vyjadriť pocity z počúvanej aj produkovanej hudby verbálne, spontánnym pohybom aj inými umeleckými prostriedkami.
Cieľ 7: Vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu hlasom, pohybom, rytmickými, melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku.
Cieľ 8: Spolupracovať pri tvorbe aj stvárňovaní hudby, vyjadriť sa k výsledku vlastnej i skupinovej činnosti..

1.ročník

Komponent/počet hodín	ciele	Výkonový štandard	Obsahový štandard
Spev 20	cieľ 2	ovládať na elementárnej úrovni svoj hlas – spievať primerane po melodickej, rytmickej aj výrazovej stránke, v primeranej hlasovej polohe (c1 – c2), spamäti,	Spievanie hlasových modelov, riekaniek, dialogických hier, detských piesní rôzneho druhu a žánru (autorské – umelé, slovenské ľudové, miestne a regionálne ľudové) v durových i molových tóninách.
	cieľ 3	spievať v kolektíve, v menšej skupine, a capella i so sprievodom hudobného nástroja, udržať melodickú líniu, reagovať na taktovacie gestá učiteľa,	Rozvíjanie elementárnych speváckych návykov, spevu legato a v primeranej dynamike, zjednocovanie spoločného spevu.
	cieľ 5	na elementárnej úrovni rytmizovať a melodizovať reč v rámci určeného tónového priestoru durovej stupnice,	Rytmizovanie a melodizovanie slov, slovných spojení
		Výkonový štandard	Obsahový štandard
Hra na hudobnom nástroji 5	cieľ 4	hrať na rytmických aj melodických nástrojoch, na zhotovených vlastných elementárnych hu- dobných nástrojoch, okolitých zvukových objektoch	Hra na elementárnych hudobných nástrojoch : Orffov inštrumentár, regionálne detské ľudov é hu- dobné nástroje, zvukové hračky, vlastnoručn e vyrobené hudobné nástroje, okolité zvukové ob- jekty, prírodný materiál. hra sprievodov k piesňam, riekankám aj tancom.
	cieľ 4	vytvárať rytmické a melodické miniatúry, hrať elementárne hudobné sprievody	
	cieľ 4	experimentovať s farbou znenia hudobného nástroja a zvukomalebne vyjadriť mimohudobný obsah (napr. pocity, predstavy, náladu, charakter postavy) byť súčasťou spoločnej hry, spolupracovať pri hre.	Experimentovanie s farbou znenia hudobného nástroja, , vychádzajúcich z rytmickej štruktúry slova, s lovných spojení, rýmovačiek v tó- novom priestore pentatoniky.
		Výkonový štandard	Obsahový
	cieľ 5	charakterizovať základné výrazové prostriedky hudby a ich vlastnosti, základnú štruktúru a hu- dobnú formu	Intuitívne, zámerné a aktívne počúvanie rôzn orodej hudby. Identifikovanie vlastností tónu produkovanej aj počúvanej hudby (výška, dĺžk a, sila, farba)

2.ročník

Komponent/ počet hodín	ciele	Výkonový štandard	Obsahový štandard
Spev 14	cieľ 2	ovládať na elementárnej úrovni svoj hlas – spievať primerane po melodickej, rytmickej aj vý- razovej stránke, v primeranej hlasovej polohe (c1 – c2), spamäti,	Spievanie hlasových modelov, riekaniek, dialogických hier, detských piesní rôzneho druhu a žánru (autorské – umelé, slovenské ľudové, miestne a regionálne ľudové) v durových i molových tóninách.
	cieľ 3	spievať v kolektíve, v menšej skupine, a capella i so sprievodom hudobného nástroja, udržať melodickú líniu, reagovať na taktovacie gestá učiteľa,	Rozvíjanie elementárnych speváckych návykov, spevu legato a v primeranej dynamike, zjednocovanie spoločného spevu.
	cieľ 5	na elementárnej úrovni rytmizovať a melodizovať reč v rámci určeného tónového priestoru durovej stupnice,	Rytmizovanie a melodizovanie slov, slovných spojení, tvorenie rytmických útvarov, ich otextovanie, smerovanie k uvedomovaniu si melodických postupov
	cieľ 5	uplatňovať individuálne dispozície, farbu a charakter vlastného hlasu v tvorivých hrách, hlasom experimentovať a improvizovať.	Rytmizovanie a melodizovanie slov, slovných spojení, tvorenie rytmických útvarov, ich otextovanie, smerovanie k uvedomovaniu si melodických postupov
		Výkonový štandard	Obsahový štandard
Hra na hudobnom nástroji 3	cieľ 4	hrať na rytmických aj melodických nástrojoch, na zhotovených vlastných elementárnych hu- dobných nástrojoch, okolitých zvukových objektoch	Hra na elementárnych hudobných nástrojoch: Orffov inštrumentár, regionálne detské ľudové hudobné n ástroje, zvukové hračky, vlastnoručne vyrobené hudobné nástroje, okolité zvukové objekty, prírodný materiál. --
	cieľ 4	hrať na hudobnom nástroji v primeranom tempe, technicky správne, sám i v skupine, podľa gesta učiteľa	hra sprievodov k piesňam, riekankám aj tancom.
	cieľ 4	orientovať sa v symbolickom aj v notovom zápise,	Hra podľa grafickej partitúry aj z notového zápisu osminové, štvrťové hodnoty, hra sprievodov k piesňam, riekankám aj tancom.
	cieľ 4	vytvárať rytmické a melodické miniatúry, hrať elementárne hudobné sprievody	Vytváranie predohier, medzihier, dohier
	cieľ 5	experimentovať s farbou znenia hudobného nástroja a zvukomalebne vyjadriť mimohudobný obsah (napr. pocity, predstavy, náladu, charakter postavy) byť súčasťou spoločnej hry, spolupracovať pri hre.	Experimentovanie s farbou znenia hudobného nástroja, vytváranie elementárnych hudobných a zvukových miniatúr, vychádzajúcich z rytmickej štruktúr y slova, slovných spojení, rýmovačiek v tó- novom priestore pentatoniky.
		Výkonový štandard žiak vie/dokáže:Obsahový	
	cieľ 5	charakterizovať základné výrazové prostrie dky hudby a ich vlastnosti, základnú štrukt úru a hu- dobnú formu	Intuitívne, zámerné a aktívne počúvanie rôznorodej hudb y. Identifikovanie vlastností tónu produkovanej aj počúva nej hudby (výška, dĺžka, sila, farba)

3.ročník

Komponent/počet hodín	ciele	Výkonov štandard	Obsahový štandard
Spev 14	cieľ 2	ovládať na elementárnej úrovni svoj hlas – spievať primerane po melodickej, rytmickej aj vý- razovej stránke, v primeranej hlasovej polohe (c1 – c2), spamäti,	Spievanie hlasových modelov, dialogických hier, detských piesní rôzneho druhu a žánru (autorské – umelé, slovenské ľudové, miestne a regionálne ľudové) v durových i molových tóninách.
	cieľ 3	spievať v kolektíve, v menšej skupine, a capella i so sprievodom hudobného nástroja, udržať melodickú líniu, reagovať na taktovacie gestá učiteľa,	Rozvíjanie elementárnych speváckych návykov, spevu legato a v primeranej dynamike, zjednocovanie spoločného spevu. rytmizovanie a melodizovanie slov, slovných spojení, tvorenie rytmických útvarov, ich otextovanie, smerovanie k uvedomovaniu si melodických postupov a ich zachyteniu gestom ruky, graficky (linkou, obrázkom, farbou, grafickým znakom), pomocou rôznorodých predmetov.
	cieľ 5	na elementárnej úrovni rytmizovať a melodizovať reč v rámci určeného tónového priestoru durovej stupnice,	
	cieľ 5	uplatňovať individuálne dispozície, farbu a charakter vlastného hlasu v tvorivých hrách, hlasom experimentovať a improvizovať.	Objavovanie možností vlastného hlasu, imitovanie zvukov okolitého sveta, rolové spievanie, vytváranie rôznorodých melódií podľa fantázie, dotváranie príbehov a situácií prostredníctvom zvukomaľby hlasom.
		Výkonový štandard	Obsahový štandard
Hra na hudobnom nástroji 6	cieľ 4	hrať na rytmických aj melodických nástrojoch, na zhotovených vlastných elementárnych hu- dobných nástrojoch, okolitých zvukových objektoch	Hra na elementárnych hudobných nástrojoch: Orffov inštrumentár, regionálne detské ľudové hudobné nástroje, zvukové hračky, vlastnoručne vyrobené hudobné nástroje, okolité zvukové objekty, prírodný materiál. --
	cieľ 4	hrať na hudobnom nástroji v primeranom tempe, technicky správne, sám i v skupine, podľa gesta učiteľa	hra sprievodov k piesňam, riekankám aj tancom.
	cieľ 4	orientovať sa v symbolickom aj v notovom zápise,	Hra podľa grafickej partitúry aj z notového zápisu osminové, štvrťové hodnoty, hra sprievodov k piesňam, riekankám aj tancom.
	cieľ 4	vytvárať rytmické a melodické miniatúry, hrať elementárne hudobné sprievody	Vytváranie predohier, medzihier, dohier
	cieľ 5	experimentovať s farbou znenia hudobného nástroja a zvukomalebne vyjadriť mimohudobný obsah (napr. pocity, predstavy, náladu, charakter postavy) byť súčasťou spoločnej hry, spolupracovať pri hre.	Experimentovanie s farbou znenia hudobného nástroja, vytváranie elementárnych hudobných a zvukových miniatúr, vychádzajúcich z rytmickej štruktúry slova, slovných spojení, rýmovačiek v tó- novom priestore pentatoniky.
		Výkonový štandard žiak vie/dokáže:Obsahový	
	cieľ 5	charakterizovať základné výrazové prostried ky hudby a ich vlastnosti, základnú štruktúr u a hu- dobnú formu	Intuitívne, zámerné a aktívne počúvanie rôznoro dej hudby. Identifikovanie vlastností tónu produ kovanej aj počúvanej hudby (výška, dĺžka, sila, f arba)

Počúvanie hudby 3
cieľ 5
identifikovať zvuk a tón, porovnávať ich vlastnosti,
Identifikovanie vlastností tónu produkovanej aj počúvanej hudby (výška, dĺžka, sila, farba).
cieľ 6
charakterizovať základné výrazové prostriedky hudby a ich vlastnosti, základnú štruktúru a hudobnú formu
Pri počúvaní rozlišovanie a určenie vokálnej a inštrumentálnej hudby
cieľ 5
identifikovať zvuk a tón, porovnávať ich vlastnosti,
Na základe farby zvuku identifikovanie vybraných znejúcich klasických aj ľudových hudobných nástrojov a ľudských hlasov (detský, mužský,
cieľ 6
verbálne, výtvarne, pohybom vyjadriť charakter, emocionálny aspekt, mimohudobný obsah a pocity z počúvanej skladb
Objavovanie mimohudobného obsahu a námetu skladby, verbálne a iné vyjadrenie fantazijných predstáv a vlastných pocitov pri počúvaní hudby.
Počúvanie hudby 6
cieľ 5
identifikovať zvuk a tón, porovnávať ich vlastnosti,
Nachádzanie totožnosti, podobnosti a kontrastu výrazových prostriedkov (melódia, rytmus, tempo, dynamika) a hudobnej formy znejúcej hudby.
cieľ 3
charakterizovať základné výrazové prostriedky hudby a ich vlastnosti, základnú štruktúru a hudobnú formu
Pri počúvaní rozlišovanie a určenie vokálnej a inštrumentálnej hudby
cieľ 5
identifikovať zvuk a tón, porovnávať ich vlastnosti,
Na základe farby zvuku identifikovanie vybraných znejúcich klasických aj ľudových hudobných nástrojov a ľudských hlasov (detský, mužský, ženský).
cieľ 6
verbálne, výtvarne, pohybom vyjadriť charakter, emocionálny aspekt, mimohudobný obsah a pocity z počúvanej skladb
Objavovanie mimohudobného obsahu a námetu skladby, verbálne a iné vyjadrenie fantazijných predstáv a vlastných pocitov pri počúvaní hudby.
Počúvanie hudby 6
cieľ 5
identifikovať zvuk a tón, porovnávať ich vlastnosti,
Nachádzanie totožnosti, podobnosti a kontrastu výrazových prostriedkov (melódia, rytmus, tempo, dynamika) a hudobnej formy znejúcej hu
cieľ 2
charakterizovať základné výrazové prostriedky hudby a ich vlastnosti, základnú štruktúr u a hudobnú formu
Pri počúvaní rozlišovanie a určenie vokálnej a inštrumentálnej hudby
cieľ 5
identifikovať zvuk a tón, porovnávať ich vlastnosti,
Na základe farby zvuku identifikovanie vybraných znejúcich klasických aj ľudových hudobných nástrojov a ľudských hlasov (detský, mužský, ženský).
cieľ 6
verbálne, výtvarne, pohybom vyjadriť charakter, emocionálny aspekt, mimohudobný obsah a pocity z počúvanej skladb
Objavovanie mimohudobného obsahu a námetu skladby, verbálne a iné vyjadrenie fantazijných predstáv a vlastných pocitov pri počúvaní hudby.
Výkonový štandard žiak vie/dokáže:Obsahový
Hudobno-pohybové vyjadrenie hudby 3
cieľ 6
spontánnym a koordinovaným pohybom vyjadriť charakter, formu, tempo, metrum, rytmus a dynamiku počúvanej alebo produkovanej hudby,
Kultivovanie držania tela a formovanie tanečného postoja pri vyjadrovaní a stvárňovaní hudby
spontánnym a koordinovaným pohybom vyjadriť charakter, formu, tempo, metrum, rytmus a dynamiku počúvanej alebo produkovanej hudby,
Využívanie vlastného tela ako rytmického hudobného nástroja (hra na tele).
cieľ 6
imitovať pohyb v hudobno-pohybových hrách a v hrách so spevom,
Imitovanie pohybu v hudobno-pohybových hrách a ľudových pohybových hrách so spevom.
cieľ 6
uplatniť základné tanečné prvky, zapamätať si sled tanečných pohybov v jednoduchej choreografii, tancovať vo dvojici, prípadne v skupine.
Uplatňovanie prirodzeného tanečného pohybu, tanečných prvkov (chôdze a behu v metrickej pulzácii, prísunový krok vpred, vzad, do strán v pérovaní, valaský krok) v jednoduchých tanečných choreografiách.
cieľ 7
uplatniť základné tanečné prvky, zapamätať si sled tanečných pohybov v jednoduchej choreografii, tancovať vo dvojici, prípadne v skupine.
Umocňovanie hudobného vnímania a zážitku pohybovou interpretáciou hudby.
cieľ 7
Hudobno-pohybové vyjadrenie hudby 6
cieľ 6
spontánnym a koordinovaným pohybom vyjadriť charakter, formu, tempo, metrum, rytmus a dynamiku počúvanej alebo produkovanej hudby,
Kultivovanie držania tela a formovanie tanečného postoja pri vyjadrovaní a stvárňovaní hudby
spontánnym a koordinovaným pohybom vyjadriť charakter, formu, tempo, metrum, rytmus a dynamiku počúvanej alebo produkovanej hudby,
Využívanie vlastného tela ako rytmického hudobného nástroja (hra na tele).
cieľ 6
imitovať pohyb v hudobno-pohybových hrách a v hrách so spevom,
Imitovanie pohybu v hudobno-pohybových hrách a ľudových pohybových hrách so spevom.
cieľ 6
uplatniť základné tanečné prvky, zapamätať si sled tanečných pohybov v jednoduchej choreografii, tancovať vo dvojici, prípadne v skupine.
Uplatňovanie prirodzeného tanečného pohybu, tanečných prvkov (chôdze a behu v metrickej pulzácii, prísunový krok vpred, vzad, do strán v pérovaní, valaský krok) v jednoduchých tanečných choreografiách.
cieľ 7
uplatniť základné tanečné prvky, zapamätať si sled tanečných pohybov v jednoduchej choreografii, tancovať vo dvojici, prípadne v skupine.
Umocňovanie hudobného vnímania a zážitku pohybovou interpretáciou hudby.
cieľ 7
Hudobno-pohybové vyjadrenie hudby 3
cieľ 6
spontánnym a koordinovaným pohybom vyjadriť charakter, formu, tempo, metrum, rytmus a dynamiku počúvanej alebo produkovanej hudby,
Kultivovanie držania tela a formovanie tanečného postoja pri vyjadrovaní a stvárňovaní hudby
cieľ 6
spontánnym a koordinovaným pohybom vyjadriť charakter, formu, tempo, metrum, rytmus a dynamiku počúvanej alebo produkovanej hudby,
Využívanie vlastného tela ako rytmického hudobného nástroja (hra na tele).
cieľ 6
imitovať pohyb v hudobno-pohybových hrách a v hrách so spevom,
Imitovanie pohybu v hudobno-pohybových hrách a ľudových pohybových hrách so spevom.
cieľ 6
uplatniť základné tanečné prvky, zapamätať si sled tanečných pohybov v jednoduchej choreografii, tancovať vo dvojici, prípadne v skupine.
Uplatňovanie prirodzeného tanečného pohybu, tanečných prvkov (chôdze a behu v metrickej pulzácii, prísunový krok vpred, vzad, do strán v pérovaní, valaský krok) v jednoduchých tanečných choreografiách.
cieľ 7
uplatniť základné tanečné prvky, zapamätať si sled tanečných pohybov v jednoduchej choreografii, tancovať vo dvojici, prípadne v skupine.
Umocňovanie hudobného vnímania a zážitku pohybovou interpretáciou hudby.
cieľ 7
Výkonový štandard žiak vie/dokáže:Obsahový
Hudobno-dramatické vyjadrenie hudby 2
cieľ 7
stvárniť obsah, charakter a formu piesne či riekanky, fragmenty ľudových hudobno-pohybových hier prostriedkami hudobnej dramatiky,
Dramatické stvárňovanie riekaniek, piesní, básní, rozprávok.
cieľ 7
vyjadriť dej, náladu, charakteristiku mimohudobných obsahov, literárnej predlohy hlasom, pohybom, hudobnými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku,
Dramatické stvárňovanie riekaniek, piesní, básní, rozprávok.
cieľ 8
Hudobno-dramatické vyjadrenie hudby 4
cieľ 7
stvárniť obsah, charakter a formu piesne či riekanky, fragmenty ľudových hudobno-pohybových hier prostriedkami hudobnej dramatiky,
Dramatické stvárňovanie riekaniek, piesní, básní, rozprávok, ľudových hudobno-dramatických hier.
cieľ 7
rešpektovať originálny prístup jednotlivca pri hudobno-dramatickom stvárňovaní hier
Dramatické stvárňovanie riekaniek, piesní, básní, rozprávok, ľudových hudobno-dramatických hier.
cieľ 7
tvoriť zvukomaľbu k rôznym príbehom a situáciám,
Uplatňovanie zvukomaľby, využívanie okolitých objektov a rekvizít, v dramatických obrázkoch alebo príbehoch.
cieľ 8
tvoriť melódie, odpovede na spievané či hrané otázky
Uplatňovanie dialogických hier, rytmizovaných alebo melodizovaných textov,
cieľ 8
vyjadriť dej, náladu, charakteristiku mimohudobných obsahov, literárnej predlohy hlasom, pohybom, hudobnými nástrojmi alebo iný mi zdrojmi zvuku,
Dramatické stvárňovanie riekaniek, piesní, básní, rozprávok, ľudových hudobno-dramatických hier.
cieľ 8
Hudobno-dramatické vyjadrenie hudby 4
cieľ 7
stvárniť obsah, charakter a formu piesne či riekanky, fragmenty ľudových hudobno-pohybo vých hier prostriedkami hudobnej dramatiky ,
Dramatické stvárňovanie riekaniek, piesní, básní, rozprávok, ľudových hudobno-dramatických hier
cieľ 7
rešpektovať originálny prístup jednotlivca pri hudobno-dramatickom stvárňovaní hier
Dramatické stvárňovanie riekaniek, piesní, básní, rozprávok, ľudových hudobno-dramatických hier.
cieľ 7
tvoriť zvukomaľbu k rôznym príbehom a situáciám,
Uplatňovanie zvukomaľby, využívanie okolitých objektov a rekvizít, v dramatických obrázkoch alebo príbehoch.
cieľ 8
tvoriť melódie, odpovede na spievané či hrané otázky
Uplatňovanie dialogických hier, rytmizovaných alebo melodizovaných textov,
cieľ 8
vyjadriť dej, náladu, charakteristiku mimohudobných obsahov, literárnej predlohy hlasom, pohybom, hudobnými nástrojmi alebo iným i zdrojmi zvuku,
Dramatické stvárňovanie riekaniek, piesní, básní, rozprávok, ľudových hudobno-dramatických hier
cieľ 8

Učebné osnovy pre 3. cyklus UMENIE A KULTÚRA / HUDOBNÁ VÝCHOVA

Ciele pre 3. cyklus

1. Interpretovať piesne a krátke skladby s primeraným výrazom.
2. Využívať nadobudnuté poznatky a skúsenosti pri tvorbe, interpretácii, zaznamenávaní, spracovaní a upravovaní záznamu digitálnymi technológiami vo všetkých komponentoch v spojení s ostatnými druhmi umenia.
3. Poznať významné diela a hudobné prejavy slovenskej a svetovej hudobnej kultúry, podoby ľudovej hudobnej kultúry Slovenska, kultúry etník a národností ako prostriedku interkultúrnej komunikácie a vzájomného porozumenia.
4. V úzkom prepojení na znejúcu hudbu reflektovať rozmanitosť umenia, vnímať vzťahy medzi druhmi umenia.
5. Poznať základné žánre a štýly v kontexte historickej a súčasnej hudobnej produkcie.
6. Analyzovať, hodnotiť umelecký a interpretačnú kvalitu produkovanej aj počúvanej hudby na základe primeranej argumentácie a poznania.
7. V procese tvorby a interpretácie hudby spolupracovať v skupine, v kolektíve, vyjadriť svoje pocity, hodnotiť proces vlastnej tvorby, prijímania a stvárňovania hudby.
8. Tvoriť, improvizovať, vytvoriť hudobné predstavenie v spojení s inými druhmi umenia a oblasťami vzdelávania vychádzajúc z individuálnych možností každého žiaka a podmienok školy.

6.ročník

Komponent/počet hodín	ciele	Výkonový štandard	Obsahový štandard
Spev 10	cieľ 1	spievať v primeranej hlasovej polohe, vedome uplatňovať zásady hlasovej hygieny v hovorenom i spievanom prejave s prihliadnutím na mutačné obdobie žiakov,	Interpretovanie piesní rôzneho druhu a žánru (autorské – umelé, slovenské ľudové, regionálne ľudové, piesne národnostných menšín, sociálnych skupín, inonárodné i populárne piesne).
	cieľ 1	spievať a capella i so sprievodom hudobného nástroja alebo hudobného podkladu,	Tvorivé využívanie prostriedkov silovej, časovej, farebnej a výškovej modulácie hlasu: zvuky, reč, spev, šepot, farebné a dynamické odtiene.
	cieľ 8	rytmizovať a melodizovať reč, uplatňovať individuálne dispozície, farbu a charakter vlastného hlasu v tvorivých hrách s hlasom.	Rytmizovanie nonsensových a básnických textov, rytmický viachlas.
		Výkonový štandard	Obsahový
Hra na hudobnom nástroji 6	cieľ 1	hrať na hudobnom nástroji v primeranom tempe, s dynamikou,	Hra v triednom alebo školskom ansámbli (folklórnom súbore, kapele populárnej hudby, súbore orffových nástrojov, súbore voľnej nástrojovej konštelácie) na triednych, školských alebo mimoškolských vystúpeniach.
	cieľ 8	tvoriť a interpretovať sprievod k piesni, k skladbe,	Kooperovanie, rešpektovanie hry druhých, rozvíjanie spoločnej hry, slovná reflexia hudobného výsledku.
	cieľ 7	aktívne a efektívne spolupracovať na príprave hudobného projektu (vystúpenia) podľa individuálnych možností každého žiaka a podmienok školy	Hra v triednom alebo školskom ansámbli (folklórnom súbore, kapele populárnej hudby, súbore orffových nástrojov, súbore voľnej nástrojovej konštelácie) na triednych, školských alebo mimoškolských vystúpeniach.
	cieľ 6	reflektovať hudobný výsledok – ocenenie, návrh na zmenu, (seba)korekcia.	Kooperovanie, rešpektovanie hry druhých, rozvíjanie spoločnej hry, slovná reflexia hudobného výsledku.
		Výkonový štandard	Obsahový
Počúvanie hudby 9	cieľ 6	identifikovať charakteristiky, štruktúry, faktúru, formu a tonalitu skladby, ľudské hlasy, nástroje a nástrojové skupiny súborovej hry	štýlov a žánrov, identifikovanie a charakterizovanie farby zvuku rôznych typov hudobných telies a zoskupení, štruktúry, faktúry, formy a tonality počúvanej Na základe aktívneho počúvania rámcové orientovanie sa v typológii a chronológii umeleckých štýlov a žánrov hudby na Slovensku a vo svete, v klasickej, ľudovej, tradičnej a modernej populárnej hudbe.
	cieľ 5	identifikovať štýlové znaky klasickej a modernej populárnej hudby	
	cieľ 3	identifikovať štýlové znaky ľudovej hudby, špecifiká hudobnej kultúry vlastného a ostatných regiónov Slovenska, národnostných menšín Slovenska, etník a sociálnych skupín, piesňové skupiny a žánre, autentickú a štylizovanú podobu tradičnej ľudovej hudobnej kultúry,	Objavovanie a pomenovanie charakteristických znakov ľudovej hudobnej kultúry vlastného regiónu, etnografických regiónov Slovenska, autentickej podoby tradičnej ľudovej hudobnej kultúry.

7.ročník

Komponent/ počet hodín	ciele	Výkonov štandard	Obsahový štandard
Spev 6	cieľ 1	spievať v primeranej hlasovej polohe, vedome uplatňovať zásady hlasovej hygieny v hovorenom i spievanom prejave s prihliadnutím na mutačné obdobie žiakov,	Interpretovanie piesní rôzneho druhu a žánru (autorské – umelé, slovenské ľudové, regionálne ľudové, piesne národnostných menšín, sociálnych skupín, inonárodné i populárne piesne).
	cieľ 1	spievať a capella i so sprievodom hudobného nástroja alebo hudobného podkladu,	Tvorivé využívanie prostriedkov silovej, časovej, farebnej a výškovej modulácie hlasu: zvuky, reč, spev, šepot, farebné a dynamické odtiene.
	cieľ 2	rytmizovať a melodizovať reč, uplatňovať individuálne dispozície, farbu a charakter vlastného hlasu v tvorivých hrách s hlasom.	Tvorba melódií v známom tónovom priestore, melodizovanie textov, ich grafické alebo audiovizuálne zaznamenanie.
		Výkonový štandard žiak vie/dokáže:	Obsahový
Hra na hudobnom nástroji 5	cieľ 1	hrať na hudobnom nástroji v primeranom tempe, s dynamikou,	Hra v triednom alebo školskom ansámbli (folklórnom súbore, kapele populárnej hudby, súbore orffových nástrojov, súbore voľnej nástrojovej konštelácie) na triednych, školských alebo mimoškolských vystúpeniach.
	cieľ 8	tvoriť a interpretovať sprievod k piesni, k skladbe,	Kooperovanie, rešpektovanie hry druhých, rozvíjanie spoločnej hry, slovná reflexia hudobného výsledku.
	cieľ 7	aktívne a efektívne spolupracovať na príprave hudobného projektu (vystúpenia) podľa individuálnych možností každého žiaka a podmienok školy	Elementárne komponovanie s použitím hudobných softvérov a digitálnych technológií, inštrumentálne sprievody k piesňam, zvuková interpretácia literárneho textu, výtvarného diela, videa, tvorba inštrumentálnych častí hudobno-pohybového a hudobno-dramatického celku (predstavenia), nahrávka hudobného diela.
	cieľ 6	reflektovať hudobný výsledok – ocenenie, návrh na zmenu, (seba)korekcia.	Kooperovanie, rešpektovanie hry druhých, rozvíjanie spoločnej hry, slovná reflexia hudobného výsledku.
		Výkonový štandard žiak vie/dokáže:	Obsahový
Počúvanie hudby 11	cieľ 3	orientovať sa v chronológii umeleckých smerov a vybraných predstaviteľov Slovenskej a svetovej hudby,	Na základe aktívneho počúvania rámcové orientovanie sa v typológii a chronológii umeleckých štýlov a žánrov hudby na Slovensku a vo svete, v klasickej, ľudovej, tradičnej a modernej populárnej hudbe.
	cieľ 5	identifikovať štýlové znaky klasickej a modernej populárnej hudby	
	cieľ 3	vyjadriť zážitok z počúvanej hudby s využitím primeranej argumentácie, prezentovať svoje vkusové preferencie v oblasti hudby, tvoriť si vlastné hudobné preferencie v oblasti všetkých typov hudby a rešpektovať preferencie iných,	Vyjadrovanie vlastných vkusových hudobných preferencií v oblasti všetkých typov hudby.

8.ročník

Komponent/počet hodín	ciele	Výkonov štandard	Obsahový štandard
Spev 4	cieľ 1	spievať v primeranej hlasovej polohe, vedome uplatňovať zásady hlasovej hygieny v hovorenom i spievanom prejave s prihliadnutím na mutačné obdobie žiakov,	Interpretovanie piesní rôzneho druhu a žánru (autorské – umelé, slovenské ľudové, regionálne ľudové, piesne národnostných menšín, sociálnych skupín, inonárodné i populárne piesne).
	cieľ 1	spievať a capella i so sprievodom hudobného nástroja alebo hudobného podkladu,	Tvorivé využívanie prostriedkov silovej, časovej, farebnej a výškovej modulácie hlasu: zvuky, reč, spev, šepot, farebné a dynamické odtiene.
	cieľ 2	rytmizovať a melodizovať reč, uplatňovať individuálne dispozície, farbu a charakter vlastného hlasu v tvorivých hrách s hlasom.	Tvorba melódií v známom tónovom priestore, melodizovanie textov, ich grafické alebo audiovizuálne zaznamenanie.
		Výkonový štandard žiak vie/dokáže:	Obsahový
Hra na hudobnom nástroji 3	cieľ 8	elementárne improvizovať a komponovať	Elementárne komponovanie s použitím hudobných softvérov a digitálnych technológií, inštrumentálne sprievody k piesňam, zvuková interpretácia literárneho textu, výtvarného diela, videa, tvorba inštrumentálnych častí hudobno-pohybového a hudobno-dramatického celku (predstavenia), nahrávka hudobného diela.
	cieľ 8	aktívne a vedome používať hudobné písmo,	Hra podľa grafickej partitúry, klasickej notácie a akordických značiek.
	cieľ 7	aktívne a efektívne spolupracovať na príprave hudobného projektu (vystúpenia) podľa individuálnych možností každého žiaka a podmienok školy	Elementárne komponovanie s použitím hudobných softvérov a digitálnych technológií, inštrumentálne sprievody k piesňam, zvuková interpretácia literárneho textu, výtvarného diela, videa, tvorba inštrumentálnych častí hudobno-pohybového a hudobno-dramatického celku (predstavenia), nahrávka hudobného diela.
	cieľ 6	reflektovať hudobný výsledok – ocenenie, návrh na zmenu, (seba)korekcia.	Kooperovanie, rešpektovanie hry druhých, rozvíjanie spoločnej hry, slovná reflexia hudobného výsledku.
		Výkonový štandard žiak vie/dokáže:	Obsahový
Počúvanie hudby 13	cieľ 5	orientovať sa v chronológii umeleckých smerov a vybraných predstaviteľov Slovenskej a svetovej hudby,	Na základe aktívneho počúvania rámcové orientovanie sa v typológii a chronológii umeleckých štýlov a žánrov hudby na Slovensku a vo svete, v klasickej, ľudovej, tradičnej a modernej populárnej hudbe.
	cieľ 6	hodnotiť živú hudobnú produkciu profesionálneho alebo poloprofesionálneho umeleckého výkonu jednotlivca alebo renomovaných hudobných inštitúcií,	Návšteva koncertu, hudobného divadla, hodnotenie reprodukovanej aj živej hudobnej produkcie hudby podporené primeranou argumentáciou.
	cieľ 2	vyhľadávať a technicky upraviť hudobné artefakty pre modelové situácie s ohľadom na funkcie hudby.	Využívanie funkcií hudby pri hudobnej podpore modelových situácií.

	cieľ 3	vyjadriť zážitok z počúvanej hudby s využitím primeranej argumentácie, prezentovať svoje vkusové preferencie v oblasti hudby, tvoriť si vlastné hudobné preferencie v oblasti všetkých typov hudby a rešpektovať preferencie iných,	Vyjadrovanie vlastných vkusových hudobných preferencií v oblasti všetkých typov hudby.									
Hudobno-pohybové vyjadrenie hudby 4	Výkonový štandard žiak vie/dokáže:Obsahový			Hudobno-pohybové vyjadrenie hudby 6	Výkonový štandard žiak vie/dokáže:Obsahový			Hudobno-pohybové vyjadrenie hudby 3	Výkonový štandard žiak vie/dokáže:Obsahový			
	cieľ 8	koordinovaným štruktúrovaným a neštruktúrovaným pohybom interpretovať počúvanú hudbu,	Uplatňovanie voľného a útvarového pohybu, synchrónneho pohybu v skupine vo väzbe na počúvanú hudbu.		cieľ 3	uplatňovať prvky vybraných spoločenských, populárnych a tradičných regionálnych tancov a etiketu v spoločenskom kontexte,	Uplatňovanie základnej etikety v spoločenskom kontakte a pri tanci.		cieľ 3	uplatňovať prvky vybraných spoločenských, populárnych a tradičných regionálnych tancov a etiketu v spoločenskom kontexte,	Uplatňovanie základnej etikety v spoločenskom kontakte a pri tanci.
	cieľ 3	uplatňovať prvky vybraných spoločenských, populárnych a tradičných regionálnych tancov a etiketu v spoločenskom kontexte,	Uplatňovanie základnej etikety v spoločenskom kontakte a pri tanci.		cieľ 8	uplatňovať pohybovú improvizáciu pri stvárňovaní hudby rôznych žánrov i štýlových období	Uplatňovanie voľného a útvarového pohybu, synchrónneho pohybu v skupine vo väzbe na počúvanú hudbu.		cieľ 8	uplatňovať pohybovú improvizáciu pri stvárňovaní hudby rôznych žánrov i štýlových období	Uplatňovanie voľného a útvarového pohybu, synchrónneho pohybu v skupine vo väzbe na počúvanú hudbu.
Hudobno-dramatické vyjadrenie hudby 4	Výkonový štandard žiak vie/dokáže:Obsahový			Hudobno-dramatické vyjadrenie hudby 5	Výkonový štandard žiak vie/dokáže:Obsahový			Hudobno-dramatické vyjadrenie hudby 10	Výkonový štandard žiak vie/dokáže:Obsahový			
	cieľ 7	improvizovať a interpretovať hudobné a mimohudobné obsahy prostriedkami hudobnej dramatiky,	Reflektovanie a hodnotenie vlastného hudobno-dramatického predstavenia aj predstavenia renomovaného hudobno-dramatického telesa, napr. po vzhliadnutí predstavenia profesionálneho súboru (napr. muzikál, opereta, balet, opera, pantomíma) primeranou argumentáciou.		cieľ 7	uplatňovať dramatickú, hudobnú (melodickú, rytmickú), pohybovú improvizáciu a interpretáciu pri stvárňovaní hudby rôznych žánrov, funkcií i štýlových období,	Využívanie vlastného hlasu, okolitých objektov, rôznorodých hudobných nástrojov, virtuálnych hudobných nástrojov aj hudobných softvérov pri tvorbe hudobno-dramatického celku.		cieľ 7	uplatňovať dramatickú, hudobnú (melodickú, rytmickú), pohybovú improvizáciu a interpretáciu pri stvárňovaní hudby rôznych žánrov, funkcií i štýlových období,	Využívanie vlastného hlasu, okolitých objektov, rôznorodých hudobných nástrojov, virtuálnych hudobných nástrojov aj hudobných softvérov pri tvorbe hudobno-dramatického celku.
	cieľ 8	hodnotiť hudobno-dramatické predstavenie vlastnej produkcie aj renomovaného hudobno-dramatického telesa primeranou argumentáciou.	Reflektovanie a hodnotenie vlastného hudobno-dramatického predstavenia aj predstavenia renomovaného hudobno-dramatického telesa, napr. po vzhliadnutí predstavenia profesionálneho súboru (napr. muzikál, opereta, balet, opera, pantomíma) primeranou argumentáciou.		cieľ 8	hodnotiť hudobno-dramatické predstavenie vlastnej produkcie aj renomovaného hudobno-dramatického telesa primeranou argumentáciou.	Reflektovanie a hodnotenie vlastného hudobno-dramatického predstavenia aj predstavenia renomovaného hudobno-dramatického telesa, napr. po vzhliadnutí predstavenia profesionálneho súboru (napr. muzikál, opereta, balet, opera, pantomíma) primeranou argumentáciou.		cieľ	pri tvorbe výsledného dramatického produktu používať vhodné a bezpečné technické a digitálne prostriedky,	Využívanie vlastného hlasu, okolitých objektov, rôznorodých hudobných nástrojov, virtuálnych hudobných nástrojov aj hudobných softvérov pri tvorbe hudobno-dramatického celku.
									cieľ 8	hodnotiť hudobno-dramatické predstavenie vlastnej produkcie aj renomovaného hudobno-dramatického telesa primeranou argumentáciou.	Reflektovanie a hodnotenie vlastného hudobno-dramatického predstavenia aj predstavenia renomovaného hudobno-dramatického telesa, napr. po vzhliadnutí predstavenia profesionálneho súboru (napr. muzikál, opereta, balet, opera, pantomíma) primeranou argumentáciou.
									cieľ	vytvárať hudobno-dramatické celky na rôzne námety, vytvárať umelú realitu, modelové situácie zo života a fantazijného sveta,	Využívanie vlastného hlasu, okolitých objektov, rôznorodých hudobných nástrojov, virtuálnych hudobných nástrojov aj hudobných softvérov pri tvorbe hudobno-dramatického celku.

Cieľ	Výkonový štandard	obsahový štandard	žiak vie, dokáže	1.ročník	2.ročník	3.ročník
		Komunikácia				
Rozpoznať výtvarné vyjadrovacie prostriedky, porovnať a triediť ich na základe skúseností, zážitkov a predstáv, následne ich využiť pri uplatňovaní základných kompozičných princípov.	rozlíšiť, pomenovať a použiť vybrané výtvarné vyjadrovacie prvky a	Výtvarné vyjadrovacie prostriedky – prvky a kompozičné princípy, ich vlastnosti a kombinácie.	rozlíšiť, pomenovať a použiť vybrané výtvarné vyjadrovacie prvky a kompozičné princípy,	2	2	1
	rozlíšiť, pomenovať a použiť vybrané výtvarné vyjadrovacie prvky a	Výtvarné asociácie na rôzne zmyslové podnety.	vyjadriť myšlienky a rozvíjať fantáziu prostredníctvom hravého experimentovania, skúmania nástrojov, materiálov, techník, technológií a postupov,	2	2	1
	identifikovať dostupné digitálne zariadenia na tvorbu digitálneho ob	Tvorenie prostredníctvom rôznych nástrojov, materiálov, technológií a postupov – kresba, maľba, grafika, modelovanie, priestorová tvorba, pohybová expresia a experimentovanie s nimi	identifikovať dostupné digitálne zariadenia na tvorbu digitálneho obsahu.	2	2	1
	vyjadriť myšlienky a rozvíjať fantáziu prostredníctvom hravého exp	Výtvarné laborovanie s postupmi vybraných ľudových tradičných remesiel.		2	2	1
				2	2	1
				0	0	2
Experimentovať s nástrojmi a materiálmi.				0	0	2
		Umenie a vizuálna kultúra				
	Tvorivo interpretovať diela a opísať podnety z umenia , tradičného	Vizuálne obrazné vyjadrovanie námetov a tém z umenia a kultúry, a tiež iných vzdelávacích oblastí – globálne témy a naratívy.		3	3	3
	Opísať proces vzniku vlastného výtvarného atefaktu.	Vizuálna symbolika z dôležitých oblastí života.	tvorivo interpretovať diela a opísať podnety z umenia, tradičného ľudového umenia, online prostredia, vizuálnej kultúry a okolitého sveta,	3	3	3
Prostredníctvom výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a ich kombináciou vyjadriť vlastné predstavy , fantáziu, myšlienky, skôsenosti, pocity a emócie.	Porovnať diela niekoľkých predstaviteľov výtvarného umenia.	Objavovanie a porovnanie základných výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a kompozičných princípov v dielach zahraničných a slovenských umelkýň a umelcov.	opísať proces vzniku vlastného výtvarného artefaktu,	3	3	3
Poznať úlohu múzeí a galérií .	Vyjadriť pocity a zážitky z návštevy výstavy, galérie, múzea, iných in	Návšteva galérie, múzea, pamiatky, sakrálnej stavby, výstavy, ateliéru alebo prehliadka virtuálnej galérie, múzea, či portfólia umelkýň a umelcov.	porovnať diela niekoľkých predstaviteľov výtvarného umenia,	1	2	2
	Identifikovať kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy.	Objavovanie spôsobov prezentovania umeleckých diel a artefaktov vizuálnej kultúry a pátranie po dôvodoch ich prezentácie.	vyjadriť pocity a zážitky z návštevy výstavy, galérie, múzea, iných inštitúcií a objektov z obce a regiónu,	1	2	2
Pri tvorivej činnosti primerane použiť nástroje, materiály, technológie, médiá a postupy.	Identifikovať kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy.	Reklama v rôznom prostredí.	identifikovať kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy.	2	2	2
		Osobnosť				
Reflektovať proces tvorby a jej výsledky, rešpektovať prácu druhých a rozmanitosť myslenia, videnia a cítenia.	Kooperatívne pracovať v skupine.	Tvorenie kolektívnych prác.		6	4	5
Výtvarne reagovať na rozdielne pocity a emócie.	Vyjadriť pocity a emócie . Reflektovať proces vlastnej tvorby a tvor	Pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre.	vyjadriť pocity a emócie, reflektovať proces vlastnej tvorby a tvorbu iných, kooperatívne pracovať v skupine, pomenovať, zdieľať rôzne osobné hodnoty.	2	2	2
	Pomenovať, zdieľať rôzne osobné hodnoty.	Druhy a formy reflexie.		2	2	

Učebné osnovy pre 2. cyklus UMENIE A KULTÚRA / VÝTVARNÁ VÝCHOVA	
Ciela pre 2. cyklus	1. Tvorivo použiť výtvarné vyjadrovacie prostriedky a princípy kompozície. 2. Tvorivo použiť nástroje, materiály, médiá, techniky, technológie a postupy na vyjadrenie vlastných predstáv, fantázií, myšlienok, skúseností a pocitov. 3. Tvorivo interpretovať diela a artefakty z umenia a vizuálnej kultúry, objavovať nimi komunikovaný obsah. 4. Overiť účinky vizuálnej komunikácie. 5. Vnímať prínos a poslanie múzeí a galérií. 6. Vyjadriť a pomenovať rozdielne pocity a emócie. 7. Reflektovať proces tvorby a jej výsledky, rešpektovať prejavy kultúrnej rozmanitosti. 8. Opísať základné princípy etických zásad, autorských práv a licencií.

Ciele	Obsahový štandard	Výkonový štandard- Žiak vie/dokáže ...	4. ročník	5. ročník
	Komunikácia			
1 , 2	Rôzna kvalita výtvarných vyjadrovacích prostriedkov prostredníctvom tvorby a podnetov z umenia, tradičného ľudového umenia, ľudovej a vizuálnej kultúry.	vyjadriť vlastné myšlienky, skúsenosti, pocity, emócie, fantáziu prostredníctvom vedomého výberu výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a ich kombináciou	2	2
1, 2	Výtvarné asociácie na rôzne zmyslové podnety.	zdôvodniť výber výtvarných vyjadrovacích prostriedkov	2	2
1, 2	Techniky kresby, maľby, grafiky, modelovania, priestorovej tvorby a ich kombinácie.	uplatniť získané skúsenosti a vedomosti pri bádaní a experimentovaní s výtvarnými nástrojmi, materiálmi, technikami, technológiami a postupmi	1	1
1, 2, 3	Výtvarné laborovanie s postupmi vybraných tradičných ľudových remesiel.	cielene použiť nástroje, materiály, techniky, technológie	3	0
1, 2, 4	Výtvarné aktivity v interiéri a exteriéri, aj v prírode.	pomenovať postupy základných techník – kresba,	2	0
1, 2, 6, 7	Tvorenie dočasných a procesuálnych prác.	maľba, grafika, priestorová tvorba	0	2
4, 8	Overovanie vizuálnych informácií, digitálneho obsahu a ich autenticity.	vyhľadať informácie a digitálny obsah v oblasti umenia a vizuálnej kultúry	0	1
2, 4, 8	Digitálne médiá – počítačová grafika, fotografia, video, animácia.	použiť jednoduché digitálne technológie a nástroje na vizuálnu komunikáciu	0	2
2, 3, 7, 8	Syntéza textu a obrazu.	pomenovať komunikačné účinky tvorby	2	0
7, 8	Etické zásady, základy autorských práv a licencií – ich uplatnenie vo vizuálnej kultúre.	opísať základné princípy etických zásad, autorských práv a licencií	0	1

Umenie a vizuálna kultúra				
3, 4, 7	Analyzovanie a tvorivé interpretovanie artefaktov z dejín umenia, tradičného ľudového umenia a vizuálnej kultúry na základe vybraných globálnych tém a naratívov.	tvorivo interpretovať a rozlíšiť podnety z vybraných období z dejín umenia, tradičného ľudového umenia a vizuálnej kultúry	2	2
3, 4, 7	Porovnanie diel vybraných umelcov, kultúr, období a umeleckých prejavov.	porovnať diela niekoľkých predstaviteľov výtvarného umenia	2	2
3, 4, 7	Premena výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a žánrov naprieč dejinami výtvarného umenia a vizuálnou kultúrou.	pomenovať okolnosti vzniku výtvarného artefaktu/umeleckého diela	2	2
1, 2, 3, 7	Podnety z pravekého umenia, umenie starovekých civilizácií a ich odraz v modernom a súčasnom umení.	rešpektovať kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy	2	2
5, 7	Návšteva galérie, múzea, pamiatky, sakrálnej stavby, výstavy, ateliéru alebo prehliadka virtuálnej galérie, múzea, či portfólia umelkýň a umelcov.	vyjadriť pocity a skúsenosti z návštevy výstavy, galérie, múzea, iných inštitúcií a objektov z obce a regiónu	3	3
5, 7, 8	Rola kurátora, galerijného pedagóga, kritika, umelca.	opísať činnosti a funkcie múzeí, galérií	0	1
4, 5, 7, 8	Spôsoby prezentácie, možnosti školskej galérie, príprava a realizácia výstavy alebo prezentácie.	použiť postupy a nástroje na vyhľadávanie a overovanie zdrojov vizuálnych vyobrazení a ich autenticity	1	1
Osobnosť				
2, 3, 4	Pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre.	pomenovať a vyjadriť pocity a emócie	1	1
1, 2, 6, 7	Tvorenie kolektívnych prác.	kooperatívne a s rešpektom k druhým pracovať v	3	3
1, 2, 7	Jednotlivé etapy procesu tvorby.	skupine	1	1
4, 7	Druhy a formy reflexie.	reflektovať a rešpektovať proces tvorby a tvorbu iných	1	1
1, 2, 6, 7	Reflektovanie stereotypných zobrazení; variácie a inovácie stereotypov.	pomenovať, zdieľať a rešpektovať rôzne osobné hodnoty	1	1
	Možnosti prezentácie výsledkov výtvarnej činnosti.		1	1
4, 5, 7, 8	Vytváranie portfólia.	prezentovať výsledky tvorby	1	1
		spolu hodín	33	33

6. ročník					
Komunikácia		**Umenie a vizuálna kultúra**		**Osobnosť**	
Výkonový štandard - žiak vie/dokáže	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard - žiak vie/dokáže**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard - žiak vie/dokáže**	**Obsahový štandard**
	transformácie výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a výtvarného jazyka a motívu v artefaktoch voľného, aplikovaného umenia a vizuálnej kultúry. - Výtvarné asociácie na rôzne zmyslové podnety. - Podoby a transformácie techník kresby, maľby, grafiky, fotografie a priestorového vytvárania do súčasných		Analyzovanie a tvorivé interpretovanie vybraných globálnych tém a naratívov naprieč dejinami umenia a vizuálnej kultúry Ekológia a udržateľnosť v umeleckých stratégiách, materiáloch a	reagovať na pocity a emócie reflektovať a oceniť proces vlastnej tvorby a tvorbu iných kooperatívne a s rešpektom k druhým pracovať v skupine prezentovať proces tvorby a jej výsledky použiť kritériá hodnotenia vo vzťahu k vlastnej výtvarnej	Participatívna tvorba, tvorenie kolektívnych prác. Pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre. Reflexia tvorby a hodnotiace kritériá
cieľavedome a tvorivo využiť výtvarné vyjadrovacie prostriedky, ich kombinácie reflektovať komunikačné účinky tvorby	vizuálnych foriem.	rešpektovať a oceniť kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy tvorivo interpretovať a analyzovať podnety z umenia, tradičného ľudového umenia a vizuálnej kultúry zdôvodniť okolnosti vzniku výtvarného artefaktu/umeleckého diela	tvorbe.	práci, k výtvarnej práci rôznych autorov	Reflektovanie autentických autorských prejavov.
- cieľavedome a tvorivo využiť výtvarné vyjadrovacie prostriedky, ich kombinácie - vyhľadať informácie a digitálny obsah v oblasti umenia a vizuálnej kultúry a overiť ich dôveryhodnosť a spoľahlivosť - reflektovať komunikačné účinky tvorby	- Možné podoby a transformácie výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a výtvarného jazyka a motívu v artefaktoch voľného, aplikovaného umenia a vizuálnej kultúry. -Podoby a transformácie techník kresby, maľby, grafiky, fotografie a priestorového vytvárania do súčasných vizuálnych foriem.	rešpektovať a oceniť kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy vyhľadať zdroje informácií a overiť ich pôvod, relevantnosť a autorstvo prostredníctvom tvorby aplikovať základné charakteristiky vybraných umeleckých smerov a diel umelcov	Analyzovanie a tvorivé interpretovanie vybraných globálnych tém a naratívov naprieč dejinami umenia a vizuálnej kultúry Premeny a podoby architektúry	reagovať na pocity a emócie reflektovať a oceniť proces vlastnej tvorby a tvorbu iných pomenovať, zdieľať a oceniť rôzne osobné hodnoty prezentovať proces tvorby a jej výsledky použiť kritériá hodnotenia vo vzťahu k vlastnej výtvarnej práci, k výtvarnej práci rôznych autorov	Pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre. Vytváranie obrazu sveta v koncepciách rôznych umeleckých smerov Reflexia tvorby a hodnotiace kritériá Reflektovanie autentických autorských prejavov.

- cieľavedome a tvorivo využiť výtvarné vyjadrovacie prostriedky, ich kombinácie - zodpovedne využiť digitálne technológie a médiá na vizuálnu komunikáciu - rešpektovať základné princípy etických zásad, autorských práv a licencií - reflektovať komunikačné účinky tvorby	- Možné podoby a transformácie výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a výtvarného jazyka a motívu v artefaktoch voľného, aplikovaného umenia a vizuálnej kultúry. - Podoby a transformácie techník kresby, maľby, grafiky, fotografie a priestorového vytvárania do súčasných vizuálnych foriem. - Možnosti tradičných techník a originálnych autorských postupov. - Vyjadrovacie prostriedky digitálnych médií a ich komunikačné účinky. - Etické zásady, autorské práva a licencie - ich význam vo svete	zdôvodniť okolnosti vzniku výtvarného artefaktu/umeleckého diela rešpektovať a oceniť kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy vyhľadať zdroje informácií a overiť ich pôvod, relevantnosť a autorstvo identifikovať vplyv vizuality na každodennosť človeka a spoločnosti	Angažované umenie a umenie vo verejnom priestore. Druhy a funkcie dizajnu Návšteva galérie, múzea, pamiatky, sakrálnej stavby, výstavy, ateliéru alebo prehliadka virtuálnej galérie, múzea, či portfólia umelkýň a umelcov. Spoločenské poslanie galérií a múzeí.	reagovať na pocity a emócie reflektovať a oceniť proces vlastnej tvorby a tvorbu iných kooperatívne a s rešpektom k druhým pracovať v skupine prezentovať proces tvorby a jej výsledky použiť kritériá hodnotenia vo vzťahu k vlastnej výtvarnej práci, k výtvarnej práci rôznych autorov	Participatívna tvorba, tvorenie kolektívnych prác. Pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre. Jednotlivé etapy procesu tvorby. Reflexia tvorby a hodnotiace kritériá

- cieľavedome a tvorivo využiť výtvarné vyjadrovacie prostriedky, ich kombinácie - vyhľadať informácie a digitálny obsah v oblasti umenia a vizuálnej kultúry a overiť ich dôveryhodnosť a spoľahlivosť - reflektovať komunikačné účinky tvorby	- Možné podoby a transformácie výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a výtvarného jazyka a motívu v artefaktoch voľného, aplikovaného umenia a vizuálnej kultúry. - Podoby a transformácie techník kresby, maľby, grafiky, fotografie a priestorového vytvárania do súčasných vizuálnych foriem. - Možnosti tradičných techník a originálnych autorských postupov. - Transformácie vzťahu obrazu a textu.	tvorivo interpretovať a analyzovať podnety z umenia, tradičného ľudového umenia a vizuálnej kultúry analyzovať diela niekoľkých predstaviteľov výtvarného umenia rešpektovať a oceniť kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy vyhľadať zdroje informácií a overiť ich pôvod, relevantnosť a autorstvo prostredníctvom tvorby aplikovať základné charakteristiky vybraných umeleckých smerov a diel umelcov	Vybrané diela zahraničných a slovenských umelkýň a umelcov 2. pol. 20. storočia po súčasnosť. Podnety z umenia a kultúry 1. pol. 20. storočia po súčasnosť.	reagovať na pocity a emócie reflektovať a oceniť proces vlastnej tvorby a tvorbu iných pomenovať, zdieľať a oceniť rôzne osobné hodnoty prezentovať proces tvorby a jej výsledky použiť kritériá hodnotenia vo vzťahu k vlastnej výtvarnej práci, k výtvarnej práci rôznych autorov	Pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre. Vytváranie obrazu sveta v koncepciách rôznych umeleckých smerov Reflexia tvorby a hodnotiace kritériá Reflektovanie autentických autorských prejavov. Vytváranie obrazu sveta v koncepciách rôznych umeleckých smerov Reflexia tvorby a hodnotiace kritériá Reflektovanie autentických autorských prejavov.
- cieľavedome a tvorivo využiť výtvarné vyjadrovacie prostriedky, ich kombinácie - vyhľadať informácie a digitálny obsah v oblasti umenia a vizuálnej kultúry a overiť ich dôveryhodnosť a spoľahlivosť - rešpektovať základné princípy etických zásad, autorských práv a licencií - reflektovať komunikačné účinky tvorby - navrhnúť, overiť a obhájiť riešenie výtvarného problému	- Možné podoby a transformácie výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a výtvarného jazyka a motívu v artefaktoch voľného, aplikovaného umenia a vizuálnej kultúry. - Podoby a transformácie techník kresby, maľby, grafiky, fotografie a priestorového vytvárania do súčasných vizuálnych foriem. - Tvorenie dočasných a procesuálnych prác. - Transformácia vzťahu obrazu a	rešpektovať a oceniť kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy vyhľadať zdroje informácií a overiť ich pôvod, relevantnosť a autorstvo	Angažované umenie a umenie vo verejnom priestore. Ekológia a udržateľnosť v umeleckých stratégiách, materiáloch a tvorbe.	reagovať na pocity a emócie reflektovať a oceniť proces vlastnej tvorby a tvorbu iných kooperatívne a s rešpektom k druhým pracovať v skupine prezentovať proces tvorby a jej výsledky použiť kritériá hodnotenia vo vzťahu k vlastnej výtvarnej práci, k výtvarnej práci rôznych autorov	Participatívna tvorba, tvorenie kolektívnych prác. Pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre. Jednotlivé etapy procesu tvorby. Reflexia tvorby a hodnotiace kritériá Reflexia tvorby a hodnotiace kritériá Spôsoby prezentácie výsledkov výtvarnej činnosti, možnosti školskej galérie, príprava a realizácia výstavy.

7. ročník					
Komunikácia		**Umenie a vizuálna kultúra**		**Osobnosť**	
Výkonový štandard - žiak vie/dokáže	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard - žiak vie/dokáže**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard - žiak vie/dokáže**	**Obsahový štandard**
cieľavedome a tvorivo využiť výtvarné vyjadrovacie prostriedky, ich kombinácie vybrať a cielene použiť postupy a nástroje, materiály, techniky, technológie a ich kombinácie pri vyjadrení predstáv, fantázie, myšlienok, skúseností, pocitov a emócií reflektovať komunikačné účinky tvorby	Možné podoby a transformácie výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a výtvarného jazyka a motívu v artefaktoch voľného, aplikovaného umenia a vizuálnej kultúry. Výtvarné asociácie na rôzne zmyslové podnety. Podoby a transformácie techník kresby, maľby, grafiky, fotografie a priestorového vytvárania do súčasných vizuálnych foriem.	rešpektovať a oceniť kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy	Ekológia a udržateľnosť v umeleckých stratégiách, materiáloch a tvorbe.	reagovať na pocity a emócie reflektovať a oceniť proces vlastnej tvorby a tvorbu iných kooperatívne a s rešpektom k druhým pracovať v skupine prezentovať proces tvorby a jej výsledky použiť kritériá hodnotenia vo vzťahu k vlastnej výtvarnej práci, k výtvarnej práci rôznych autorov	kolektívnych prác. Pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre. Reflexia tvorby a hodnotiace kritériá Reflektovanie autentických autorských prejavov. Vytváranie a práca s portfóliom. Spôsoby prezentácie výsledkov výtvarnej činnosti, možnosti školskej galérie, príprava a realizácia výstavy.
cieľavedome a tvorivo využiť výtvarné vyjadrovacie prostriedky, ich kombinácie vybrať a cielene použiť postupy a nástroje, materiály, techniky, technológie a ich kombinácie pri vyjadrení predstáv, fantázie, myšlienok, skúseností, pocitov a emócií vyhľadať informácie a digitálny obsah v oblasti umenia a vizuálnej kultúry a overiť ich dôveryhodnosť a spoľahlivosť reflektovať komunikačné účinky tvorby	Možné podoby a transformácie výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a výtvarného jazyka a motívu v artefaktoch voľného, aplikovaného umenia a vizuálnej kultúry. Podoby a transformácie techník kresby, maľby, grafiky, fotografie a priestorového vytvárania do súčasných vizuálnych foriem.	tvorivo interpretovať a analyzovať podnety z umenia, tradičného ľudového umenia a vizuálnej kultúry zdôvodniť okolnosti vzniku výtvarného artefaktu/umeleckého diela rešpektovať a oceniť kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy vyhľadať zdroje informácií a overiť ich pôvod, relevantnosť a autorstvo prostredníctvom tvorby aplikovať základné charakteristiky vybraných umeleckých smerov a diel umelcov	Analyzovanie a tvorivé interpretovanie vybraných globálnych tém a naratívov naprieč dejinami umenia a vizuálnej kultúry Podnety z mimoeurópskeho umenia a kultúry. Premeny a podoby architektúry Porovnanie diela vybraných umelcov, kultúr, období a umeleckých prejavov	reagovať na pocity a emócie reflektovať a oceniť proces vlastnej tvorby a tvorbu iných pomenovať, zdieľať a oceniť rôzne osobné hodnoty prezentovať proces tvorby a jej výsledky použiť kritériá hodnotenia vo vzťahu k vlastnej výtvarnej práci, k výtvarnej práci rôznych autorov	Pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre. Vytváranie obrazu sveta v koncepciách rôznych umeleckých smerov Reflexia tvorby a hodnotiace kritériá Reflektovanie autentických autorských prejavov. Vytváranie a práca s portfóliom. Spôsoby prezentácie výsledkov výtvarnej činnosti, možnosti školskej galérie, príprava a realizácia výstavy.

cieľavedome a tvorivo využiť výtvarné vyjadrovacie prostriedky, ich kombinácie vybrať a cielene použiť postupy a nástroje, materiály, techniky, technológie a ich kombinácie pri vyjadrení predstáv, fantázie, myšlienok, skúseností, pocitov a emócií zodpovedne využiť digitálne technológie a médiá na vizuálnu komunikáciu rešpektovať základné princípy etických zásad, autorských práv a licencií reflektovať komunikačné účinky tvorby navrhnúť, overiť a obhájiť riešenie výtvarného problému	Možné podoby a transformácie výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a výtvarného jazyka a motívu v artefaktoch voľného, aplikovaného umenia a vizuálnej kultúry. Podoby a transformácie techník kresby, maľby, grafiky, fotografie a priestorového vytvárania do súčasných vizuálnych foriem. Možnosti tradičných techník a originálnych autorských postupov. Vyjadrovacie prostriedky digitálnych médií a ich komunikačné účinky. Etické zásady, autorské práva a licencie - ich význam vo svete vizuálnej kultúry	tvorivo interpretovať a analyzovať podnety z umenia, tradičného ľudového umenia a vizuálnej kultúry zdôvodniť okolnosti vzniku výtvarného artefaktu/umeleckého diela rešpektovať a oceniť kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy vyhľadať zdroje informácií a overiť ich pôvod, relevantnosť a autorstvo prostredníctvom tvorby aplikovať základné charakteristiky vybraných umeleckých smerov a diel umelcov	Angažované umenie a umenie vo verejnom priestore. Druhy a funkcie dizajnu	reagovať na pocity a emócie reflektovať a oceniť proces vlastnej tvorby a tvorbu iných kooperatívne a s rešpektom k druhým pracovať v skupine prezentovať proces tvorby a jej výsledky použiť kritériá hodnotenia vo vzťahu k vlastnej výtvarnej práci, k výtvarnej práci rôznych autorov	Participatívna tvorba, tvorenie kolektívnych prác. Pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre. Jednotlivé etapy procesu tvorby. Reflexia tvorby a hodnotiace kritériá Vytváranie a práca s portfóliom. Spôsoby prezentácie výsledkov výtvarnej činnosti, možnosti školskej galérie, príprava a realizácia výstavy.
cieľavedome a tvorivo využiť výtvarné vyjadrovacie prostriedky, ich kombinácie vybrať a cielene použiť postupy a nástroje, materiály, techniky, technológie a ich kombinácie pri vyjadrení predstáv, fantázie, myšlienok, skúseností, pocitov a emócií vyhľadať informácie a digitálny obsah v oblasti umenia a vizuálnej kultúry a overiť ich dôveryhodnosť a spoľahlivosť reflektovať komunikačné účinky tvorby	Možné podoby a transformácie výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a výtvarného jazyka a motívu v artefaktoch voľného, aplikovaného umenia a vizuálnej kultúry. Podoby a transformácie techník kresby, maľby, grafiky, fotografie a priestorového vytvárania do súčasných vizuálnych foriem. Možnosti tradičných techník a originálnych autorských postupov. Transformácie vzťahu obrazu a textu	tvorivo interpretovať a analyzovať podnety z umenia, tradičného ľudového umenia a vizuálnej kultúry zdôvodniť okolnosti vzniku výtvarného artefaktu/umeleckého diela analyzovať diela niekoľkých predstaviteľov výtvarného umenia rešpektovať a oceniť kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy vyhľadať zdroje informácií a overiť ich pôvod, relevantnosť a autorstvo prostredníctvom tvorby aplikovať základné charakteristiky vybraných umeleckých smerov a diel umelcov	Vybrané diela zahraničných a slovenských umelkýň a umelcov 2. pol. 20. storočia po súčasnosť. Podnety z umenia a kultúry 1. pol. 20. storočia po súčasnosť. Podnety z mimoeurópskeho umenia a kultúry. Porovnanie diela vybraných umelcov, kultúr, období a umeleckých prejavov Návšteva galérie, múzea, pamiatky, sakrálnej stavby, výstavy, ateliéru alebo prehliadka virtuálnej galérie, múzea, či portfólia umelkýň a umelcov. Spoločenské poslanie galérií a múzeí.	reagovať na pocity a emócie reflektovať a oceniť proces vlastnej tvorby a tvorbu iných pomenovať, zdieľať a oceniť rôzne osobné hodnoty prezentovať proces tvorby a jej výsledky použiť kritériá hodnotenia vo vzťahu k vlastnej výtvarnej práci, k výtvarnej práci rôznych autorov	Pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre. Vytváranie obrazu sveta v koncepciách rôznych umeleckých smerov Reflexia tvorby a hodnotiace kritériá Reflektovanie autentických autorských prejavov. Vytváranie a práca s portfóliom. Spôsoby prezentácie výsledkov výtvarnej činnosti, možnosti školskej galérie, príprava a realizácia výstavy.

cieľavedome a tvorivo využiť výtvarné vyjadrovacie prostriedky, ich kombinácie vybrať a cielene použiť postupy a nástroje, materiály, techniky, technológie a ich kombinácie pri vyjadrení predstáv, fantázie, myšlienok, skúseností, pocitov a emócií vyhľadať informácie a digitálny obsah v oblasti umenia a vizuálnej kultúry a overiť ich dôveryhodnosť a spoľahlivosť rešpektovať základné princípy etických zásad, autorských práv a licencií reflektovať komunikačné účinky tvorby navrhnúť, overiť a obhájiť riešenie výtvarného problému	možné podoby a transformácie výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a výtvarného jazyka a motívu v artefaktoch voľného, aplikovaného umenia a vizuálnej kultúry. Podoby a transformácie techník kresby, maľby, grafiky, fotografie a priestorového vytvárania do súčasných vizuálnych foriem. Tvorenie dočasných a procesuálnych prác. Vyjadrovacie prostriedky digitálnych médií a ich komunikačné účinky. Transformácie vzťahu obrazu a textu. Etické zásady, autorské práva a licencie - ich význam vo svete vizuálnej kultúry	rešpektovať a oceniť kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy vyhľadať zdroje informácií a overiť ich pôvod, relevantnosť a autorstvo	Angažované umenie a umenie vo verejnom priestore. Podnety z konceptuálnej a multimediálnej tvorby, performancie, videa, animácie a filmu. Ekológia a udržateľnosť v umeleckých stratégiách, materiáloch a tvorbe.	reagovať na pocity a emócie reflektovať a oceniť proces vlastnej tvorby a tvorbu iných kooperatívne a s rešpektom k druhým pracovať v skupine prezentovať proces tvorby a jej výsledky použiť kritériá hodnotenia vo vzťahu k vlastnej výtvarnej práci, k výtvarnej práci rôznych autorov	Participatívna tvorba, tvorenie kolektívnych prác. Pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre. Jednotlivé etapy procesu tvorby. Reflexia tvorby a hodnotiace kritériá Vytváranie a práca s portfóliom. Spôsoby prezentácie výsledkov výtvarnej činnosti, možnosti školskej galérie, príprava a realizácia výstavy.

8. ročník					
Komunikácia		**Umenie a vizuálna kultúra**		**Osobnosť**	
Výkonový štandard - žiak vie/dokáže	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard - žiak vie/dokáže**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard - žiak vie/dokáže**	**Obsahový štandard**
cieľavedome a tvorivo využiť výtvarné vyjadrovacie prostriedky, ich kombinácie zdôvodniť výber výtvarných vyjadrovacích prostriedkov vybrať a cielene použiť postupy a nástroje, materiály, techniky, technológie a ich kombinácie pri vyjadrení predstáv, fantázie, myšlienok, skúseností, pocitov a emócií reflektovať komunikačné účinky tvorby navrhnúť, overiť a obhájiť riešenie výtvarného problému	Možné podoby a transformácie výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a výtvarného jazyka a motívu v artefaktoch voľného, aplikovaného umenia a vizuálnej kultúry. Výtvarné asociácie na rôzne zmyslové podnety. Podoby a transformácie techník kresby, maľby, grafiky, fotografie a priestorového vytvárania do súčasných vizuálnych foriem. Vyjadrovacie prostriedky digitálnych médií a ich komunikačné účinky.	rešpektovať a oceniť kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy reflektovať vzťah umenia a sociálnych sietí	Ekológia a udržateľnosť v umeleckých stratégiách, materiáloch a tvorbe.	reagovať na pocity a emócie reflektovať a oceniť proces vlastnej tvorby a tvorbu iných kooperatívne a s rešpektom k druhým pracovať v skupine prezentovať proces tvorby a jej výsledky použiť kritériá hodnotenia vo vzťahu k vlastnej výtvarnej práci, k výtvarnej práci rôznych autorov	Participatívna tvorba, tvorenie kolektívnych prác. Reflexia tvorby a hodnotiace kritériá Vytváranie a práca s portfóliom. Spôsoby prezentácie výsledkov výtvarnej činnosti, možnosti školskej galérie, príprava a realizácia výstavy.

cieľavedome a tvorivo využiť výtvarné vyjadrovacie prostriedky, ich kombinácie zdôvodniť výber výtvarných vyjadrovacích prostriedkov vybrať a cielene použiť postupy a nástroje, materiály, techniky, technológie a ich kombinácie pri vyjadrení predstáv, fantázie, myšlienok, skúseností, pocitov a emócií vyhľadať informácie a digitálny obsah v oblasti umenia a vizuálnej kultúry a overiť ich dôveryhodnosť a spoľahlivosť reflektovať komunikačné účinky tvorby	Možné podoby a transformácie výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a výtvarného jazyka a motívu v artefaktoch voľného, aplikovaného umenia a vizuálnej kultúry. Podoby a transformácie techník kresby, maľby, grafiky, fotografie a priestorového vytvárania do súčasných vizuálnych foriem. Tvorenie dočasných a procesuálnych prác. Vyjadrovacie prostriedky digitálnych médií a ich komunikačné účinky. Transformácie vzťahu obrazu a textu. Etické zásady, autorské práva a lincencie - ich význam vo svete vizuálnej kultúry	tvorivo interpretovať a analyzovať podnety z umenia, tradičného ľudového umenia a vizuálnej kultúry zdôvodniť okolnosti vzniku výtvarného artefaktu/umeleckého diela reflektovať činnosť a význam galérií, múzeí, umelcov, kurátorov, galerijných pedagógov, kritikov a teoretikov umenia rešpektovať a oceniť kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy vyhľadať zdroje informácií a overiť ich pôvod, relevantnosť a autorstvo prostredníctvom tvorby aplikovať základné charakteristiky vybraných umeleckých smerov a diel umelcov reflektovať vzťah umenia a sociálnych sietí	interpretovanie vybraných globálnych tém a naratívov naprieč dejinami umenia a vizuálnej kultúry Podnety z mimoeurópskeho umenia a kultúry. Premeny a podoby architektúry Manipulácia prostredníctvom umenia a vizuálnej kultúry, jej celospoločenský vplyv a dosah na naše každodenné rozhodovanie. Porovnanie diela vybraných umelcov, kultúr, období a umeleckých prejavov Návšteva galérie, múzea, pamiatky, sakrálnej stavby, výstavy, ateliéru alebo prehliadka virtuálnej galérie, múzea, či portfólia umelkýň a umelcov. Spoločenské poslanie galérií a múzeí. Médiá a ich vplyv na hodnoty a názory.	reagovať na pocity a emócie reflektovať a oceniť proces vlastnej tvorby a tvorbu iných pomenovať, zdieľať a oceniť rôzne osobné hodnoty prezentovať proces tvorby a jej výsledky použiť kritériá hodnotenia vo vzťahu k vlastnej výtvarnej práci, k výtvarnej práci rôznych autorov	Pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre. Vytváranie obrazu sveta v koncepciách rôznych umeleckých smerov Reflektovanie autentických autorských prejavov. Vytváranie a práca s portfóliom. Spôsoby prezentácie výsledkov výtvarnej činnosti, možnosti školskej galérie, príprava a realizácia výstavy.

výtvarné vyjadrovacie prostriedky, ich kombinácie zdôvodniť výber výtvarných vyjadrovacích prostriedkov vybrať a cielene použiť postupy a nástroje, materiály, techniky, technológie a ich kombinácie pri vyjadrení predstáv, fantázie, myšlienok, skúseností, pocitov a emócií zodpovedne využiť digitálne technológie a médiá na vizuálnu komunikáciu rešpektovať základné princípy etických zásad, autorských práv a licencií reflektovať komunikačné účinky tvorby navrhnúť, overiť a obhájiť riešenie výtvarného problému	Možné podoby a transformácie výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a výtvarného jazyka a motívu v artefaktoch voľného, aplikovaného umenia a vizuálnej kultúry. Podoby a transformácie techník kresby, maľby, grafiky, fotografie a priestorového vytvárania do súčasných vizuálnych foriem. Možnosti tradičných techník a originálnych autorských postupov. Vyjadrovacie prostriedky digitálnych médií a ich komunikačné účinky. Etické zásady, autorské práva a lincencie - ich význam vo svete vizuálnej kultúry	tvorivo interpretovať a analyzovať podnety z umenia, tradičného ľudového umenia a vizuálnej kultúry zdôvodniť okolnosti vzniku výtvarného artefaktu/umeleckého diela rešpektovať a oceniť kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy odhaliť význam vizuálne obrazných vyjadrení, ich vplyv a účel vyhľadať zdroje informácií a overiť ich pôvod, relevantnosť a autorstvo reflektovať vzťah umenia a sociálnych sietí identifikovať vplyv vizuality na každodennosť človeka a spoločnosti	Angažované umenie a umenie vo verejnom priestore. Podnety z konceptuálnej a multimediálnej tvorby, performancie, videa, animácie a filmu. Premeny a podoby architektúry Manipulácia prostredníctvom umenia a vizuálnej kultúry, jej celospoločenský vplyv a dosah na naše každodenné rozhodovanie. Médiá a ich vplyv na hodnoty a názory.	reagovať na pocity a emócie reflektovať a oceniť proces vlastnej tvorby a tvorbu iných kooperatívne a s rešpektom k druhým pracovať v skupine prezentovať proces tvorby a jej výsledky použiť kritériá hodnotenia vo vzťahu k vlastnej výtvarnej práci, k výtvarnej práci rôznych autorov	Jednotlivé etapy procesu tvorby. Reflexia tvorby a hodnotiace kritériá Sociálne médiá ako priestor na prezentáciu a ich celospoločenský vplyv. Diskutovanie o pravdivosti, komplexnosti vizuálnych informácií, autenticite. Vytváranie a práca s portfóliom.

cieľavedome a tvorivo využiť výtvarné vyjadrovacie prostriedky, ich kombinácie zdôvodniť výber výtvarných vyjadrovacích prostriedkov vybrať a cielene použiť postupy a nástroje, materiály, techniky, technológie a ich kombinácie pri vyjadrení predstáv, fantázie, myšlienok, skúseností, pocitov a emócií vyhľadať informácie a digitálny obsah v oblasti umenia a vizuálnej kultúry a overiť ich dôveryhodnosť a spoľahlivosť reflektovať komunikačné účinky tvorby	Možné podoby a transformácie výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a výtvarného jazyka a motívu v artefaktoch voľného, aplikovaného umenia a vizuálnej kultúry. Podoby a transformácie techník kresby, maľby, grafiky, fotografie a priestorového vytvárania do súčasných vizuálnych foriem. Možnosti tradičných techník a originálnych autorských postupov. Tvorenie dočasných a procesuálnych prác. Vyjadrovacie prostriedky digitálnych médií a ich komunikačné účinky. Transformácie vzťahu obrazu a textu	analyzovať podnety z umenia, tradičného ľudového umenia a vizuálnej kultúry zdôvodniť okolnosti vzniku výtvarného artefaktu/umeleckého diela analyzovať diela niekoľkých predstaviteľov výtvarného umenia reflektovať činnosť a význam galérií, múzeí, umelcov, kurátorov, galerijných pedagógov, kritikov a teoretikov umenia rešpektovať a oceniť kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy odhaliť význam vizuálne obrazných vyjadrení, ich vplyv a účel vyhľadať zdroje informácií a overiť ich pôvod, relevantnosť a autorstvo prostredníctvom tvorby aplikovať základné charakteristiky vybraných umeleckých smerov a diel umelcov reflektovať vzťah umenia a sociálnych sietí	Vybrané diela zahraničných a slovenských umelkýň a umelcov 2. pol. 20. storočia po súčasnosť. Podnety z umenia a kultúry 1. pol. 20. storočia po súčasnosť. Manipulácia prostredníctvom umenia a vizuálnej kultúry, jej celospoločenský vplyv a dosah na naše každodenné rozhodovanie. Porovnanie diela vybraných umelcov, kultúr, období a umeleckých prejavov Médiá a ich vplyv na hodnoty a názory.	reagovať na pocity a emócie reflektovať a oceniť proces vlastnej tvorby a tvorbu iných pomenovať, zdieľať a oceniť rôzne osobné hodnoty prezentovať proces tvorby a jej výsledky použiť kritériá hodnotenia vo vzťahu k vlastnej výtvarnej práci, k výtvarnej práci rôznych autorov	Pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre. Vytváranie obrazu sveta v koncepciách rôznych umeleckých smerov Reflektovanie autentických autorských prejavov. Vytváranie a práca s portfóliom. Spôsoby prezentácie výsledkov výtvarnej činnosti, možnosti školskej galérie, príprava a realizácia výstavy. Sociálne médiá ako priestor na prezentáciu a ich celospoločenský vplyv.

cieľavedome a tvorivo využiť výtvarné vyjadrovacie prostriedky, ich kombinácie zdôvodniť výber výtvarných vyjadrovacích prostriedkov vybrať a cielene použiť postupy a nástroje, materiály, techniky, technológie a ich kombinácie pri vyjadrení predstáv, fantázie, myšlienok, skúseností, pocitov a emócií vyhľadať informácie a digitálny obsah v oblasti umenia a vizuálnej kultúry a overiť ich dôveryhodnosť a spoľahlivosť rešpektovať základné princípy etických zásad, autorských práv a licencií reflektovať komunikačné účinky tvorby navrhnúť, overiť a obhájiť riešenie výtvarného problému	Možné podoby a transformácie výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a výtvarného jazyka a motívu v artefaktoch voľného, aplikovaného umenia a vizuálnej kultúry. Podoby a transformácie techník kresby, maľby, grafiky, fotografie a priestorového vytvárania do súčasných vizuálnych foriem. Tvorenie dočasných a procesuálnych prác. Vyjadrovacie prostriedky digitálnych médií a ich komunikačné účinky. Transformácie vzťahu obrazu a textu. Etické zásady, autorské práva a lincencie - ich význam vo svete vizuálnej kultúry	rešpektovať a oceniť kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy vyhľadať zdroje informácií a overiť ich pôvod, relevantnosť a autorstvo reflektovať vzťah umenia a sociálnych sietí	Angažované umenie a umenie vo verejnom priestore. Podnety z konceptuálnej a multimediálnej tvorby, performancie, videa, animácie a filmu. Ekológia a udržateľnosť v umeleckých stratégiách, materiáloch a tvorbe. Médiá a ich vplyv na hodnoty a názory.	reagovať na pocity a emócie reflektovať a oceniť proces vlastnej tvorby a tvorbu iných kooperatívne a s rešpektom k druhým pracovať v skupine prezentovať proces tvorby a jej výsledky použiť kritériá hodnotenia vo vzťahu k vlastnej výtvarnej práci, k výtvarnej práci rôznych autorov	Participatívna tvorba, tvorenie kolektívnych prác. Jednotlivé etapy procesu tvorby. Reflexia tvorby a hodnotiace kritériá Sociálne médiá ako priestor na prezentáciu a ich celospoločenský vplyv. Diskutovanie o pravdivosti, komplexnosti vizuálnych informácií, autenticite. Vytváranie a práca s portfóliom. Spôsoby prezentácie výsledkov výtvarnej činnosti, možnosti školskej galérie, príprava a realizácia výstavy.

9. ročník					
Komunikácia		**Umenie a vizuálna kultúra**		**Osobnosť**	
Výkonový štandard - žiak vie/dokáže	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard - žiak vie/dokáže**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard- žiak vie/dokáže**	**Obsahový štandard**
cieľavedome a tvorivo využiť výtvarné vyjadrovacie prostriedky, ich kombinácie zdôvodniť výber výtvarných vyjadrovacích prostriedkov vybrať a cielene použiť postupy a nástroje, materiály, techniky, technológie a ich kombinácie pri vyjadrení predstáv, fantázie, myšlienok, skúseností, pocitov a emócií reflektovať komunikačné účinky tvorby navrhnúť, overiť a obhájiť riešenie výtvarného problému	Možné podoby a transformácie výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a výtvarného jazyka a motívu v artefaktoch voľného, aplikovaného umenia a vizuálnej kultúry. Výtvarné asociácie na rôzne zmyslové podnety. Podoby a transformácie techník kresby, maľby, grafiky, fotografie a priestorového vytvárania do súčasných vizuálnych foriem.	rešpektovať a oceniť kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy	Ekológia a udržateľnosť v umeleckých stratégiách, materiáloch a tvorbe.	reagovať na pocity a emócie reflektovať a oceniť proces vlastnej tvorby a tvorbu iných kooperatívne a s rešpektom k druhým pracovať v skupine prezentovať proces tvorby a jej výsledky použiť kritériá hodnotenia vo vzťahu k vlastnej výtvarnej práci, k výtvarnej práci rôznych autorov	kolektívnych prác. Pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre. Reflexia tvorby a hodnotiace kritériá Reflektovanie autentických autorských prejavov. Sociálne médiá ako priestor na prezentáciu a ich celospoločenský vplyv. Diskutovanie o pravdivosti, komplexnosti vizuálnych informácií, autenticite. Vytváranie a práca s portfóliom. Spôsoby prezentácie výsledkov výtvarnej činnosti, možnosti školskej galérie, príprava a realizácia výstavy.

cieľavedome a tvorivo využiť výtvarné vyjadrovacie prostriedky, ich kombinácie zdôvodniť výber výtvarných vyjadrovacích prostriedkov vybrať a cielene použiť postupy a nástroje, materiály, techniky, technológie a ich kombinácie pri vyjadrení predstáv, fantázie, myšlienok, skúseností, pocitov a emócií vyhľadať informácie a digitálny obsah v oblasti umenia a vizuálnej kultúry a overiť ich dôveryhodnosť a spoľahlivosť reflektovať komunikačné účinky tvorby	Možné podoby a transformácie výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a výtvarného jazyka a motívu v artefaktoch voľného, aplikovaného umenia a vizuálnej kultúry. Podoby a transformácie techník kresby, maľby, grafiky, fotografie a priestorového vytvárania do súčasných vizuálnych foriem. Tvorenie dočasných a procesuálnych prác. Transformácie vzťahu obrazu a textu. Etické zásady, autorské práva a licencie - ich význam vo svete vizuálnej kultúry.	tvorivo interpretovať a analyzovať podnety z umenia, tradičného ľudového umenia a vizuálnej kultúry zdôvodniť okolnosti vzniku výtvarného artefaktu/umeleckého diela reflektovať činnosť a význam galérií, múzeí, umelcov, kurátorov, galerijných pedagógov, kritikov a teoretikov umenia rešpektovať a oceniť kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy odhaliť význam vizuálne obrazných vyjadrení, ich vplyv a účel prostredníctvom tvorby aplikovať základné charakteristiky vybraných umeleckých smerov a diel umelcov	Analyzovanie a tvorivé interpretovanie vybraných globálnych tém a naratívov naprieč dejinami umenia a vizuálnej kultúry Podnety z umenia a kultúry 1. pol. 20. storočia po súčasnosť. Podnety z mimoeurópskeho umenia a kultúry. Premeny a podoby architektúry. Manipulácia prostredníctvom umenia a vizuálnej kultúry, jej celospoločenský vplyv a dosah na naše každodenné rozhodovanie. Porovnanie diela vybraných umelcov, kultúr, období a umeleckých prejavov Návšteva galérie, múzea, pamiatky, sakrálnej stavby, výstavy, ateliéru alebo prehliadka virtuálnej galérie, múzea, či portfólia umelkýň a umelcov. Spoločenské poslanie galérií a múzeí.	reagovať na pocity a emócie reflektovať a oceniť proces vlastnej tvorby a tvorbu iných pomenovať, zdieľať a oceniť rôzne osobné hodnoty prezentovať proces tvorby a jej výsledky použiť kritériá hodnotenia vo vzťahu k vlastnej výtvarnej práci, k výtvarnej práci rôznych autorov	Pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre. Vytváranie obrazu sveta v koncepciách rôznych umeleckých smerov Reflexia tvorby a hodnotiace kritériá Reflektovanie autentických autorských prejavov. Sociálne médiá ako priestor na prezentáciu a ich celospoločenský vplyv. Diskutovanie o pravdivosti, komplexnosti vizuálnych informácií, autenticite. Vytváranie a práca s portfóliom. Spôsoby prezentácie výsledkov výtvarnej činnosti, možnosti školskej galérie, príprava a realizácia výstavy.

cieľavedome a tvorivo využiť výtvarné vyjadrovacie prostriedky, ich kombinácie zdôvodniť výber výtvarných vyjadrovacích prostriedkov vybrať a cielene použiť postupy a nástroje, materiály, techniky, technológie a ich kombinácie pri vyjadrení predstáv, fantázie, myšlienok, skúseností, pocitov a emócií zodpovedne využiť digitálne technológie a médiá na vizuálnu komunikáciu rešpektovať základné princípy etických zásad, autorských práv a licencií reflektovať komunikačné účinky tvorby navrhnúť, overiť a obhájiť riešenie výtvarného problému	Možné podoby a transformácie výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a výtvarného jazyka a motívu v artefaktoch voľného, aplikovaného umenia a vizuálnej kultúry. Výtvarné asociácie na rôzne zmyslové podnety. Podoby a transformácie techník kresby, maľby, grafiky, fotografie a priestorového vytvárania do súčasných vizuálnych foriem. Možnosti tradičných techník a originálnych autorských postupov. Vyjadrovacie prostriedky digitálnych médií a ich komunikačné účinky. Etické zásady, autorské práva a licencie - ich význam vo svete vizuálnej kultúry.	tvorivo interpretovať a analyzovať podnety z umenia, tradičného ľudového umenia a vizuálnej kultúry zdôvodniť okolnosti vzniku výtvarného artefaktu/umeleckého diela reflektovať činnosť a význam galérií, múzeí, umelcov, kurátorov, galerijných pedagógov, kritikov a teoretikov umenia rešpektovať a oceniť kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy identifikovať vplyv vizuality na každodennosť človeka a spoločnosti	Angažované umenie a umenie vo verejnom priestore. Podnety z konceptuálnej a multimediálnej tvorby, performancie, videa, animácie a filmu. Druhy a funkcie dizajnu. Manipulácia prostredníctvom umenia a vizuálnej kultúry, jej celospoločenský vplyv a dosah na naše každodenné rozhodovanie.	reagovať na pocity a emócie reflektovať a oceniť proces vlastnej tvorby a tvorbu iných kooperatívne a s rešpektom k druhým pracovať v skupine prezentovať proces tvorby a jej výsledky použiť kritériá hodnotenia vo vzťahu k vlastnej výtvarnej práci, k výtvarnej práci rôznych autorov	Participatívna tvorba, tvorenie kolektívnych prác. Pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre. Jednotlivé etapy procesu tvorby. Reflexia tvorby a hodnotiace kritériá Sociálne médiá ako priestor na prezentáciu a ich celospoločenský vplyv. Diskutovanie o pravdivosti, komplexnosti vizuálnych informácií, autenticite. Vytváranie a práca s portfóliom. Spôsoby prezentácie výsledkov výtvarnej činnosti, možnosti školskej galérie, príprava a realizácia výstavy.

cieľavedome a tvorivo využiť výtvarné vyjadrovacie prostriedky, ich kombinácie zdôvodniť výber výtvarných vyjadrovacích prostriedkov vybrať a cielene použiť postupy a nástroje, materiály, techniky, technológie a ich kombinácie pri vyjadrení predstáv, fantázie, myšlienok, skúseností, pocitov a emócií vyhľadať informácie a digitálny obsah v oblasti umenia a vizuálnej kultúry a overiť ich dôveryhodnosť a spoľahlivosť reflektovať komunikačné účinky tvorby	Možné podoby a transformácie výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a výtvarného jazyka a motívu v artefaktoch voľného, aplikovaného umenia a vizuálnej kultúry. Podoby a transformácie techník kresby, maľby, grafiky, fotografie a priestorového vytvárania do súčasných vizuálnych foriem. Možnosti tradičných techník a originálnych autorských postupov. Tvorenie dočasných a procesuálnych prác. Transformácie vzťahu obrazu a textu. Etické zásady, autorské práva a licencie - ich význam vo svete vizuálnej kulrúry.	analyzovať podnety z umenia, tradičného ľudového umenia a vizuálnej kultúry zdôvodniť okolnosti vzniku výtvarného artefaktu/umeleckého diela analyzovať diela niekoľkých predstaviteľov vreflektovať činnosť a význam galérií, múzeí, umelcov, kurátorov, galerijných pedagógov, kritikov a teoretikov umenia rešpektovať a oceniť kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy odhaliť význam vizuálne obrazných vyjadrení, ich vplyv a účel prostredníctvom tvorby aplikovať základné charakteristiky vybraných umeleckých smerov a diel umelcov reflektovať vzťah umenia a sociálnych sietí	Vybrané diela zahraničných a slovenských umelkýň a umelcov 2. pol. 20. storočia po súčasnosť. Podnety z umenia a kultúry 1. pol. 20. storočia po súčasnosť. Manipulácia prostredníctvom umenia a vizuálnej kultúry, jej celospoločenský vplyv a dosah na naše každodenné rozhodovanie. Porovnanie diela vybraných umelcov, kultúr, období a umeleckých prejavov Hodnota umeleckého diela a trh s umením.	reagovať na pocity a emócie reflektovať a oceniť proces vlastnej tvorby a tvorbu iných pomenovať, zdieľať a oceniť rôzne osobné hodnoty prezentovať proces tvorby a jej výsledky použiť kritériá hodnotenia vo vzťahu k vlastnej výtvarnej práci, k výtvarnej práci rôznych autorov	Pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre. Vytváranie obrazu sveta v koncepciách rôznych umeleckých smerov Reflexia tvorby a hodnotiace kritériá Diskutovanie o pravdivosti, komplexnosti vizuálnych informácií, autenticite. Vytváranie a práca s portfóliom. Spôsoby prezentácie výsledkov výtvarnej činnosti, možnosti školskej galérie, príprava a realizácia výstavy.

cieľavedome a tvorivo využiť výtvarné vyjadrovacie prostriedky, ich kombinácie zdôvodniť výber výtvarných vyjadrovacích prostriedkov vybrať a cielene použiť postupy a nástroje, materiály, techniky, technológie a ich kombinácie pri vyjadrení predstáv, fantázie, myšlienok, skúseností, pocitov a emócií vyhľadať informácie a digitálny obsah v oblasti umenia a vizuálnej kultúry a overiť ich dôveryhodnosť a spoľahlivosť rešpektovať základné princípy etických zásad, autorských práv a licencií reflektovať komunikačné účinky tvorby navrhnúť, overiť a obhájiť riešenie výtvarného problému	Možné podoby a transformácie výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a výtvarného jazyka a motívu v artefaktoch voľného, aplikovaného umenia a vizuálnej kultúry. Výtvarné asociácie na rôzne zmyslové podnety. Podoby a transformácie techník kresby, maľby, grafiky, fotografie a priestorového vytvárania do súčasných vizuálnych foriem. Tvorenie dočasných a procesuálnych prác. Vyjadrovacie prostriedky digitálnych médií a ich komunikačné účinky. Transformácie vzťahu obrazu a textu. Etické zásady, autorské práva a licencie - ich význam vo svete vizuálnej kultúry.	reflektovať vzťah umenia a sociálnych sietí identifikovať vplyv vizuality na každodennosť človeka a spoločnosti	Angažované umenie a umenie vo verejnom priestore. Podnety z konceptuálnej a multimediálnej tvorby, performancie, videa, animácie a filmu. Ekológia a udržateľnosť v umeleckých stratégiách, materiáloch a tvorbe. Médiá a ich vplyv na hodnoty a názory.	reagovať na pocity a emócie reflektovať a oceniť proces vlastnej tvorby a tvorbu iných kooperatívne a s rešpektom k druhým pracovať v skupine prezentovať proces tvorby a jej výsledky použiť kritériá hodnotenia vo vzťahu k vlastnej výtvarnej práci, k výtvarnej práci rôznych autorov	Participatívna tvorba, tvorenie kolektívnych prác. Pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre. Jednotlivé etapy procesu tvorby. Reflexia tvorby a hodnotiace kritériá. Sociálne médiá ako priestor na prezentáciu a ich celospoločenský vplyv. Vytváranie a práca s portfóliom. Spôsoby prezentácie výsledkov výtvarnej činnosti, možnosti školskej galérie, príprava a realizácia výstavy.

Cieľ	Výkonový štandard	Obsahový štandard	6.ročník		7.ročník		8.ročník		9.ročník	
				počet hodín		počet hodín		počet hodín		počet hodín
		Zdravie a životný štýl		**5**		**6**		**7**		**8**
Aktívne sa starať o svoje duševné a telesné zdravie.	Vysvetliť dôležitosť starostlivosti o svoje zdravie po všetkých jeho stránkach (telesnej, duševnej, sociálnej).	Význam príjmu a výdaja energie, zachovanie rovnováhy príjmu a výdaja energie pre udržanie primeranej telesnej hmotnosti. Zdraviu prospešné voľnočasové pohybové a športové aktivity vo vzťahu k veku a záujmom jedinca.	0		0		1		2	
	Vytvoriť zdraviu prospešný jedálniček pre udržanie zdravej telesnej hmotnosti.	Zásady zdravého životného štýlu, pitný režim a stravovanie pri zvýšenej telesnej záťaži.	#######		2		1		1	
	Chápať účinok pohybovej aktivity na ľudský organizmus a na vyskytujúci sa zdravotný problém.	Pohybový režim, aktívny odpočinok, základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa, ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času a pod.	0		0		1		1	
	Využívať rôzne pohybové prostriedky na rozvoj vlastnej telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti.	Pohybové prostriedky na rozvoj vlastnej telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti.	3		3		4		4	
	Dosiahnuť individuálne zlepšenie v úrovni pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti.	Pohybové prostriedky na rozvoj vlastnej telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti.	#######		1		0		0	
		Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť		**0**		**0**		**2**		**2**
Využívať veku primerané aplikácie a moderné technológie pre podporu svojho zdravia a rozvoj telesnej zdatnosti.	Používať dostupné aplikácie a moderné technológie pre podporu zdravého životného štýlu.	Získavanie a interpretácia údajov z aplikácií a zariadení, ktoré sú zamerané na monitorovanie pohybovej aktivity, intenzity zaťaženia a vytvorenie zdraviu prospešného jedálnička.	#######		0		1		1	
	monitorovacích zariadení, ako napríklad multifunkčné hodinky alebo športtestre, prípadne mobilné aplikácie v smartfónoch, ktoré vedia zaznamenať a analyzovať údaje o	športtestre, prípadne mobilné aplikácie v smartfónoch pre zaznamenávanie a analýzu údajov o telesnej zdatnosti, možnosti tvorby (plánovania) individuálnych pohybových programov na základe získaných a vyhodnotených údajov.	#######		0		1		1	
		Pohybové kompetencie		**5**		**7**		**4**		**4**
Identifikovať funkčné zmeny organizmu vplyvom telesného zaťaženia (pulzová frekvencia, potenie, začervenanie a pod.) a rozlišovať intenzitu zaťaženia.	Vytvoriť individuálny pohybový program pre podporu správneho držania tela.	Zásady správneho držania tela, cvičenia a programy pre správne držanie tela.	4		4		3		3	
	Vysvetliť význam diagnostiky pohybovej výkonnosti pre zdravie a osobný telesný, motorický a funkčný vývin.	Poznatky o rozvoji a diagnostikovaní pohybovej výkonnosti, meranie somatometrických ukazovateľov.	1		1		1		1	
	Interpretovať základné fyziologické zmeny organizmu súvisiace so zaťažením pri pohybovej aktivite.	Fyziologické ukazovatele organizmu súvisiace so zaťažením, vysvetlenie rozdielov v pulzovej frekvencii, príčiny zmien poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri telesnom zaťažení (potenie, dýchanie, farba pokožky, koordinácia pohybov), zmeny telesnej zdatnosti v období puberty.	0		2		0		0	
		Šport a pohybová aktivita		**4**		**2**		**3**		**3**
Uplatňovať zásady fair-play v športe ako súťažiaci, pomocný rozhodca, organizátor, divák.	Poskytovať spätnú väzbu svojim spolužiakom z hľadiska správnosti vykonávania rôznych pohybových aktivít.	Metódy hodnotenia správnosti vykonávania pohybovej aktivity a jej bezpečnosť.	#######		**0**		**1**		**1**	
	Aplikovať pravidlá v hre a športovej činnosti a rešpektovať ich, uplatňovať zásady fair-play ako súťažiaci, pomocní rozhodcovia, organizátori, diváci.	Pravidlá osvojovaných športových disciplín, dodržiavanie fair-play. Organizácia súťaží, správanie sa športových divákov.	#######		**1**		**1**		**1**	
	Vysvetliť význam základných olympijských myšlienok a hodnôt, systém olympijských hier a význam olympijských hier mládeže.	Významní športovci, tréneri v danom regióne, olympizmus a jeho širšie súvislosti, šport mládeže.	#######		**0**		**1**		**1**	

	Vymenovať aspoň 5 súčasných a/alebo minulých úspešných športových reprezentantov a/alebo trénerov z regiónu.	Významní športovci, tréneri v danom regióne, olympizmus a jeho širšie súvislosti, šport mládeže.	1		1		0		0	
		Ochrana a bezpečnosť života a zdravia obyvateľstva		52		51		50		49
Prakticky aplikovať pohybové a športové zručnosti vo všetkých realizovaných pohybových a športových aktivitách.	Uplatniť všetky osvojené základné pohybové kompetencie v pohybovej aktivite a bezpečne sa pohybovať v rôznom teréne a v rôzne zložitých podmienkach.	Špecifiká pohybu v rôznych podmienkach, s rôznym náčiním a pomôckami.	#######		4		5		5	
	Predviesť aspoň tri dynamické strečingové cvičenia.	Dynamický strečing.	#######		4		4		4	
	Predviesť a popísať techniku základných gymnastických disciplín.	Gymnastika – upevňovanie a rozbor techniky – akrobacia, preskoky, kladina, kruhy, hrazda, tance.	#######		5		6		5	
	Predviesť a popísať techniku vybraných útočných a obranných herných činností vo vybraných športových hrách, zapojiť sa aktívne do hry v rámci vybraných športových	Športové hry – nácvik a zdokonaľovanie útočných a obranných herných činností jednotlivca, herné kombinácie, vlastná hra (výber športovej hry závisí od podmienok školy).	#######		20		20		20	
	Preplávať technicky správne 50 m vybraným plaveckým spôsobom.	Sezónne pohybové aktivity podľa podmienok školy – zdokonaľovanie zručností z rôznych sezónnych pohybových aktivít a možnosti využívania moderných digitálnych technológií a aplikácií pri ich realizácii.	#######		0		0		0	
	Predviesť a popísať techniku základných úpolových cvičení.	Úpoly – upevňovanie a zdokonaľovanie základných úpolových techník.	#######		1		1		1	
	Vytvoriť vlastnú jednoduchú tanečnú choreografiu na vybraný hudobný motív.	Gymnastika – upevňovanie a rozbor techniky – akrobacia, preskoky, kladina, kruhy, hrazda, tance.	#######		2		0		0	
	Predviesť a popísať techniku základných atletických disciplín.	Atletika – upevňovanie a rozbor techniky – behy, skoky, hody, vrhy.	#######		10		10		10	
Rozoznať jednotlivé krízové situácie, určiť postupy pri ich riešení, využiť znalosti z orientácie v prírode a teréne v prípade potreby, ochrániť seba a iných ochrannými prostriedkami a poskytnúť prvú pomoc.	Absolvovať jednoduchú trať alebo preteky v rámci kurzovej formy výučby sezónnych pohybových aktivít.	Sezónne pohybové aktivity podľa podmienok školy – zdokonaľovanie zručností z rôznych sezónnych pohybových aktivít a možnosti využívania moderných digitálnych technológií a aplikácií pri ich realizácii.	#######		0		0		0	
	Poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni.	Praktické poskytnutie prvej pomoci (umelé dýchanie, masáž srdca, protišokové opatrenia, stabilizovaná poloha, ošetrenie povrchového poranenia, zlomenín, omrzlín, popálenín).	0		1		0		0	
	Rozpoznať situácie ohrozujúce bezpečnosť, zdravie a život a využívať zručnosti v sebaochrane a ochrane svojho okolia.	Pohyb v rôznom prírodnom teréne a rôznych podmienkach.	1		1		1		1	
	Orientovať sa v prírode podľa turistických značiek, mapy, buzoly, ale aj prírodných úkazov.	Cvičenia v prírode, orientácia na stanovisku podľa buzoly, určovanie azimutu, turistické značky, orientácia podľa mapy, určovanie a výber vybraných smerov presunu, výber, príprava a likvidácia táboriska a ohniska.	1		1		1		1	

Vhodne sa vystrojiť a absolvovať súvislý pochod s prekonávaním terénnych prekážok a v prírode sa správať podľa zásad ochrany životného prostredia.	Výstroj a výzbroj, príprava a údržba výstroja a výzbroje. Presun terénom s prekonávaním zložitejších terénnych prekážok, základné pravidlá ochrany životného prostredia, pohybové hry v prírode, geocaching.	1		1		1		1	
Adekvátne reagovať v simulovaných krízových situáciách a navrhnúť praktické postupy a riešenia.	Simulácia vyhlásenia jednotlivých krízových situácií (mimoriadna situácia, núdzový stav, výnimočný stav, vojnový stav, vojna) – povinnosti žiakov a škôl, povinnosti obyvateľstva.	1		1		1		1	
	Spolu:								
		66		66		66		66	

Príklad 17 - Učebné osnovy - ZŠ Pionierov Rožňava

Učebné osnovy a hodnotenie žiakov
Učebné osnovy – prvý vzdelávací cyklus
Vzdelávacia oblasť Jazyk a komunikácia
Slovenský jazyk a literatúra

Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia
Vyučovací predmet	**Slovenský jazyk a literatúra**
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	**1.ročník:** Striežovská a kol.: Šlabikár LIPKA pre 1. ročník 1. a 2. časť., Čítanka LIPKA pre 1. ročník., Písanie. AITEC. Virgovičová a kol.: Šlabikár pre 1. ročník 1. a 2. časť., Čítanka pre 1. ročník., Písmenká moji kamaráti. Orbis Pictus Istropolitana. **2.ročník:** Anhová: Slovenský jazyk pre 2. ročník ZŠ. TAKTIK. Anhová: Slovenský jazyk pre 2. ročník ZŠ – pracovný zošit. TAKTIK. Nosáľová, Dienerová, Hirková: Čítanka pre2.ročník ZŠ. AITEC. Alexovičová, Ďuricová: Hravá čítanka pre 2.ročník ZŠ. TAKTIK. **3.ročník:** Hirschnerová, Adame: Slovenský jazyk pre 3. ročník ZŠ. AITEC. Hirschnerová, Adame: Slovenský jazyk pre 3. ročník ZŠ – pracovný zošit. AITEC. Hirschnerová, Filaová Ondráš: Čítanka pre 3. ročník ZŠ. Poľana. Alexovičová, Ďuricová: Hravá čítanka pre 3.ročník ZŠ. TAKTIK.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus:

1. Viesť jednoduchý dialóg primerane situácii a komunikačnému partnerovi.
2. Vyjadriť myšlienky v súvislom hovorenom prejave.
3. Písať čitateľným rukopisom a uplatniť pri písaní základné pravopisné pravidlá.
4. Vytvoriť primeraný písaný a obrazovo-písaný text.
5. Počúvať a čítať primerané vecné texty.
6. Orientovať sa v nesúvislých a obrazovo-písaných textoch.
7. Počúvať a čítať primerané literárne texty, interpretovať ich obsah a obraznosť v kontexte vlastných skúseností.
8. Identifikovať v texte explicitné informácie a vyvodiť z textu základné implicitné informácie.
9. Klásť otázky zamerané na obsah textu a na vlastné porozumenie textu.
10. Vyjadriť verbálne a neverbálne predstavu o sebe a svoje prežívanie okolitého sveta.
11. Použiť pri porozumení a tvorení textu primerané jazykové znalosti.

<table>
<tr><td colspan="5">Učebné osnovy pre 1. vzdelávací cyklus
Slovenský jazyk a literatúra</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Obsahový štandard a výkonový štandard</td><td colspan="4">Komponent</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Komunikačná interakcia</td><td>VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Žiak vie/dokáže:</td><td colspan="3">• nadviazať kontakt s komunikačným partnerom ,
• poďakovať a ospravedlniť sa primerane adresátovi a prostrediu ,
• sformulovať otázku, prosbu, prianie, nesúhlas, námietku a jednoduché zdôvodnenie ,
• požiadať o informáciu a na požiadanie informáciu poskytnúť ,
• viesť jednoduchý dialóg a klásť vecné otázky,
• pozorne počúvať partnera v dialógu a reagovať na jeho repliky ,
• vyjadriť myšlienky, potreby a pocity jazykovo a sociálne primeraným spôsobom</td></tr>
<tr><td>OBSAHOVÝ ŠTANDARD</td><td>1.ročník</td><td>2.ročník</td><td>3. ročník</td></tr>
<tr><td>Komunikačné zvyklosti</td><td>• rozlišovanie pozdravov, predstavenia sa</td><td>• rozlišovanie oslovenia, tykania/vykania vo verejnom a v súkromnom komunikačnom prostredí,
• formulovanie ústneho poďakovania a ospravedlnenia.</td><td></td></tr>
<tr><td>Komunikačné zámery a ich vyjadrenie</td><td>• formulovanie zisťovacích a doplňovacích otázok,
• formulovanie prosby, priania
• formulovanie vlastných potrieb a prežívaných pocitov primeraným spôsobom ,</td><td>• formulovanie zisťovacích a doplňovacích otázok,
• formulovanie jednoduchého zdôvodnenia javu alebo vlastného konania ,
• formulovanie vlastných potrieb a prežívaných pocitov primeraným spôsobom</td><td>• formulovanie zisťovacích a doplňovacích otázok,
• formulovanie prosby, priania, nesúhlasu a námietky, porovnávanie rôznych spôsobov ich vyjadrenia,
• formulovanie jednoduchého zdôvodnenia javu alebo vlastného konania ,</td></tr>
</table>

					• presnosť a pravdivosť vyjadrenia pri požiadaní o informáciu a pri poskytnutí informácie
		Dialóg	• pozorné počúvanie komunikačného partnera , • nácvik dialógu v dvojiciach alebo v skupinách pri riešení úloh.	• nácvik jednoduchého dialógu v dvojici: kladenie otázok a formulovanie odpovedí, pravidelné striedanie replík oboch komunikačných partnerov , • nácvik dialógu v dvojiciach alebo v skupinách pri riešení úloh.	• priamy dialóg a telefonický dialóg, • nácvik dialógu v dvojiciach alebo v skupinách pri riešení úloh.
		Komunikačné prostriedky a pravidlá	• rozširovanie slovnej zásoby prostredníctvom tém dialógu.	• uplatňovanie a rozlišovanie melódie viet podľa komunikačného zámeru, • uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (kvantita, výslovnosť dvojhlások, slovný prízvuk, spodobovanie a splývavá výslovnosť).	• používanie vhodných slovných spojení a viet pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov • funkčné používanie pohybových prostriedkov počas dialógu, • uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (kvantita, výslovnosť dvojhlások, slovný prízvuk, spodobovanie a splývavá výslovnosť).
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť	• pozdrav, predstavenie sa, • odpoveď, pozorné počúvanie, • slovo, slovné spojenie, rozhovor, otázka (zisťovacia a doplňovacia), veta, • spisovná výslovnosť (hláska, dĺžka hlásky, dvojhláska, prízvuk, melódia).	• tykanie/vykanie, poďakovanie, ospravedlnenie, • prosba, prianie, nesúhlas, • spisovná výslovnosť (hláska, dĺžka hlásky, dvojhláska, prízvuk, melódia	• prosba, prianie, nesúhlas, námietka, požiadanie o informáciu, poskytnutie informácie, zdôvodnenie

	Hovorená produkcia	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD Žiak vie/dokáže:**	• zhromaždiť základné informácie k téme hovoreného prejavu, • sformulovať jednoduchú ústnu informáciu, • vyrozprávať príbeh na základe vlastnej skúsenosti alebo zážitku, • povedať hlavné znaky pozorovaného objektu a pozorovanej činnosti, • predniesť jednoduchý príležitostný prejav, • korigovať nepresnosti alebo nejasnosti vo svojom ústnom vyjadrení, • vypočuť hovorený prejav a klásť otázky k jeho obsahu, • uplatniť pri hovorení situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky.		
		OBSAHOVÝ ŠTANDARD	**1.ročník**	**2.ročník**	**3. ročník**
		Príprava a prednes hovoreného prejavu	• výber témy hovoreného prejavu s pomocou učiteľa, • členenie textu, využitie obrázkovej osnovy , • artikulačné a výslovnostné cvičenia • prednes hovoreného prejavu v prostredí triedy, • jednoduché techniky zvládania trémy pri prednese prejavu.	• výber témy hovoreného prejavu s pomocou učiteľa, • členenie textu, využitie obrázkovej alebo slovnej osnovy , • artikulačné a výslovnostné cvičenia, cvičenia na moduláciu hlasu a na situačne vhodné používanie mimiky a gest, • prednes hovoreného prejavu v prostredí triedy, • jednoduché techniky zvládania trémy pri prednese prejavu .	• výber témy hovoreného prejavu s pomocou učiteľa alebo samostatne, • zhromažďovanie slovnej zásoby a informácií potrebných na rozvíjanie témy , • rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru: informovať, rozprávať, opísať, • členenie textu, využitie obrázkovej alebo slovnej osnovy , • artikulačné a výslovnostné cvičenia, cvičenia na moduláciu hlasu a na situačne vhodné používanie mimiky a gest, • prednes hovoreného prejavu v prostredí triedy,

					• jednoduché techniky zvládania trémy pri prednese prejavu .
		Reflexia hovoreného prejavu	• pozorné počúvanie hovoreného prejavu spolužiakov a iných hovoriacich.	• úprava nepresností a nejasností v ústnom vyjadrení pomocou učiteľa, • kladenie otázok k obsahu počúvaného prejavu, • formulovanie odpovedí na položené otázky.	• úprava nepresností a nejasností v ústnom vyjadrení pomocou učiteľa alebo spolužiakov, • kladenie otázok k obsahu počúvaného prejavu, vyslovovanie predpokladov • formulovanie odpovedí na položené otázky.
		Žánre hovoreného textu	• jednoduché rozprávanie: prežitá skúsenosť, • uplatnenie časovej postupnosti v rozprávaní, • jednoduchý príležitostný prejav: nácvik ústneho, blahoželania a tradičného vinša.	• jednoduché rozprávanie: prežitá skúsenosť, reálny alebo vymyslený príbeh, • uplatnenie časovej postupnosti v rozprávaní, • jednoduchý príležitostný prejav: nácvik ústneho pozvania, privítania, rozlúčenia, tradičného vinša.	• vyjadrenie kľúčových informácií v jednoduchom informačnom texte (odkaz, oznam) , • jednoduchý opisný text: postupnosť dejov pri opise pracovného postupu; hlavné znaky opisovaného objektu (konkrétny predmet alebo blízka osoba),
		Komunikačné prostriedky a pravidlá	• vyjadrovanie myšlienok v ucelených vetách a jednoduchých súvetiach.	• používanie viet s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, otázka, • vyjadrovanie vzťahu k pomenúvaným javom prostredníctvom emocionálnych slov alebo jednoduchých frazém (prirovnania alebo iné frazémy, ktorým žiaci rozumejú), • uplatňovanie melódie prejavu podľa obsahu,	• používanie viet s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, otázka, výzva (rozkaz, prosba), prianie, nesúhlas, námietka, • uplatňovanie jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová,

				• uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (kvantita, výslovnosť dvojhlások,	• uplatňovanie melódie, významovej pauzy a tempa prejavu podľa obsahu a komunikačného zámeru textu, • uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (kvantita, výslovnosť dvojhlások, slovný prízvuk, spodobovanie a splývavá výslovnosť), • pozorovanie rozdielov medzi spisovnou výslovnosťou a bežnou výslovnosťou v danom regióne alebo v miestnom nárečí .
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť	• blahoželanie, vinš.	• Rozprávanie (zážitok, skúsenosť, príbeh), opis (predmetu), pozvanie, privítanie, rozlúčenie, blahoželanie, vinš, • zámer vety: oznámenie, otázka, rozkaz, • spisovná výslovnosť (melódia, prestávka, prízvuk, dĺžka hlásky, dvojhláska).	• téma, rozvíjanie témy, osnova (úvod, jadro, záver), časová postupnosť, • informácia (odkaz, oznam), rozprávanie (zážitok, skúsenosť, príbeh), opis (pracovného postupu, predmetu, osoby), • zámer vety, prosba, prianie, nesúhlas, námietka, zdôvodnenie, • slová s podobným významom, slová s opačným významom, nadradené a podradené slová, citovo zafarbené slová, prirovnanie

	Písaná produkcia	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD** **Žiak vie/dokáže:**	• písať všetky písmená slovenskej abecedy automatizovane a čitateľne, • vytvoriť súvislý písaný alebo obrazovo-písaný text na tému blízku ich životnej a jazykovej skúsenosti, • vyjadriť písaním svoje pocity a predstavy, • zhromaždiť základné informácie k téme textu, • napísať jednoduchý informačný text, • napísať príbeh, vlastnú skúsenosť alebo zážitok, • zapísať hlavné znaky pozorovaného objektu a pozorovanej činnosti, • upraviť obsahovú a jazykovú stránku napísaného textu, • uplatniť pri písaní osvojené pravopisné pravidlá.		
		OBSAHOVÝ ŠTANDARD	**1.ročník**	**2.ročník**	**3. ročník**
		Elementárne písanie	• prípravné (predpisateľské) cviky, percepčno-motorické zručnosti pri písaní, • fonematická analýza a diferenciácia, prevod hlásky na písmeno, • písanie písmen slovenskej abecedy, • písanie slov, odpis písaného textu, prepis tlačeného textu, písanie podľa diktovania, • písomné vyjadrovanie vlastných myšlienok .		

		Proces tvorenia textu	• využívanie obrázkovej osnovy pri členení textu ,	• výber témy písaného textu pomocou učiteľa • rozvíjanie témy podľa komunikačného/autorského zámeru: informácia, rozprávanie, opis, voľné písanie, • využívanie základných spôsobov zhromažďovania myšlienok k téme, • výber vhodných slov, slovných spojení a vetných celkov podľa komunikačného/autorského zámeru, • využívanie obrázkovej alebo slovnej osnovy pri členení textu, • tvorenie konceptu textu a jeho úprava pomocou učiteľa, • prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy.	• výber témy písaného textu pomocou učiteľa alebo samostatne, • rozvíjanie témy podľa komunikačného/autorského zámeru: informácia, rozprávanie, opis, voľné písanie, • využívanie základných spôsobov zhromažďovania myšlienok k téme, • výber vhodných slov, slovných spojení a vetných celkov podľa komunikačného/autorského zámeru, • využívanie slovnej osnovy pri členení textu, • tvorenie konceptu textu a jeho úprava pomocou učiteľa alebo prostredníctvom kontrolných otázok, • prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy.
		Žánre písaného textu	• tvorenie jednoduchého nesúvislého textu (zoznam) • jednoduché techniky tvorivého písania .	• vyjadrenie kľúčových informácií v jednoduchom informačnom texte (oznam, správa), • tvorenie jednoduchého nesúvislého textu (zoznam) a obrazovo-písaného textu (pozvánka, pohľadnica), • jednoduché písomné rozprávanie: vyjadrenie prežitej udalosti, zážitku, vymyslený príbeh, • uplatnenie časovej postupnosti v rozprávaní,	• vyjadrenie kľúčových informácií v jednoduchom informačnom texte (oznam, správa), • jednoduchý opisný text: postupnosť dejov pri opise pracovného postupu; hlavné znaky opisovaného objektu (konkrétny predmet alebo blízka osoba), • jednoduché techniky tvorivého písania.

				• jednoduché techniky tvorivého písania .	
		Komunikačné prostriedky a pravidlá	• vyjadrovanie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach .	• vyjadrovanie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, výzva (rozkaz, prosba), • vyjadrovanie vzťahu k pomenúvaným javom prostredníctvom emocionálnych slov alebo jednoduchých frazém (prirovnania alebo iné frazémy, ktorým žiaci rozumejú).	• vyjadrovanie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, výzva (rozkaz, prosba), prianie, nesúhlas, námietka, • používanie základných prostriedkov nadväzovania viet v texte (opakovanie slova, synonymá, zámená, rovnaký tvar slovesa), • uplatňovanie jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová.
		Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu		• fonematický pravopis: rozlišovacie znamienka; delenie hlások na samohlásky (krátke, dlhé), dvojhlásky a spoluhlásky (tvrdé, mäkké) ako východisko uplatňovania fonematického pravopisu; pravopis i/í po mäkkých spoluhláskach, y/ý po tvrdých spoluhláskach; slabičný pravopis (de, le, lie atď.); pravopis dvojhlások, pravopis ä, dvojzložkové písmená (ch, dz, dž); pravopis slabík so slabikotvornými spoluhláskami, • sémantický pravopis: písanie veľkého písmena na začiatku vety; rozlišovanie	• etymologický pravopis: vymedzenie obojakých spoluhlások; písanie i/y, í/ý po obojakých spoluhláskach v koreňoch domácich slov (frekventovaných a deťom blízkych); pravopis prevzatých slov (frekventovaných a deťom blízkych), • morfematický pravopis: vybrané slovesné tvary a slovotvorné prípony: jednotné písanie i/í v tvaroch minulého času; jednotné písanie i/í ako tematickej morfémy (*robiť, robím*); jednotné písanie prípon pri zdrobnených, zveličených alebo citovo zafarbených slovách (nosík, nosisko, *mamička*),

				pravopisu všeobecných a vlastných podstatných mien (mená osôb, zvierat, miestne geografické názvy), • interpunkčný pravopis: interpunkčné znamienka na konci vety; použitie spojovníka pri delení slov na konci riadka.	• interpunkčný pravopis; písanie čiarky v jednoduchej vete.
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť	• písmeno, abeceda, písané písmo, tlačené písmo, • veta, začiatok vety, koniec vety	• informácia (odkaz, oznam, pozvánka, pohľadnica), rozprávanie (zážitok, skúsenosť, príbeh • zámer vety: oznámenie, otázka, rozkaz, prosba, • pravopis a pravopisné pravidlo, • rozlišovacie znamienka; samohlásky (krátke, dlhé), dvojhlásky a spoluhlásky (tvrdé, mäkké), slabikotvorné spoluhlásky, • pravopis vlastných podstatných mien (mená osôb a zvierat, miestne geografické názvy), • veta, začiatok vety, koniec vety, interpunkčné znamienka (bodka, otáznik, výkričník, čiarka, spojovník).	• text, téma, rozvíjanie témy, osnova (úvod, jadro, záver), časová postupnosť, • informácia (, opis (pracovného postupu, predmetu, osoby), • zámer vety: prianie, nesúhlas, námietka, zdôvodnenie, • slová s podobným významom, slová s opačným významom, nadradené a podradené slová, citovo zafarbené slová, prirovnanie, • obojaké spoluhlásky, vybrané slová, príbuzné slová.
	Vecná recepcia	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD Žiak vie/dokáže:**	• prečítať primerane náročný vecný text plynulo a správne, nahlas a potichu, • identifikovať doslovné (explicitné) informácie v počúvanom a v čítanom texte, • vyvodiť základné implicitné informácie z počúvaného a z čítaného textu, • orientovať sa v nesúvislom a obrazovo-písanom texte, • reprodukovať text vlastnými slovami a zhrnúť kľúčové informácie, • sledovať vlastné porozumenie textu,		

			• rozlíšiť medzi informáciou, opisom a rozprávaním, • použiť pri porozumení textu primerané znalosti slovnej zásoby, základných lexikálnych vzťahov a vetných celkov .		
		OBSAHOVÝ ŠTANDARD	**1.ročník**	**2.ročník**	**3. ročník**
		Elementárne čítanie	• fonematické uvedomovanie – sluchová analýza zvukových jednotiek hovorenej reči (rozlišovanie slov, slabík, identifikácia hlásky) , • poznávanie písmen, upevňovanie korešpondencie hlásky a písmena , • nácvik čítania slov, viet a krátkych textov (primeranej a postupne sa zvyšujúcej náročnosti), • oprava vlastných chýb pri čítaní, • uplatňovanie splývavej výslovnosti, významovej pauzy, melódie a tempa reči pri hlasnom čítaní,	• oprava vlastných chýb pri čítaní , • ovládanie abecedy a jej využitie pri orientácii v abecedných zoznamoch	
		Porozumenie textu	• vytváranie predstáv o obsahu textu na základe ilustrácie, obrazového materiálu, nadpisu, s	• identifikovanie kľúčových slov v texte a ich jednoduché zaznamenanie, • porozumenie doslovného (explicitného) významu textu a jeho reprodukcia,	• vyvodzovanie základných implicitných významov z textu (vytváranie inferencií) na základe otázok učiteľa: význam slov a slovných spojení, súvislosti medzi slovami a vetami, súvislosti medzi

			oporou o doterajšie znalosti žiaka,		informáciami z textu a doterajšími znalosťami a skúsenosťami žiaka, • stručné zhrnutie získaných informácií .
		Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu	• vnímanie chýb a nepresností pri čítaní ako prirodzenej súčasti učenia sa, ktorú je možné ovplyvniť vlastným úsilím, požiadaním o pomoc a komunikáciou s druhými .	• pozorovanie učiteľovho premýšľania pri čítaní (učiteľ „myslí nahlas“): komentovanie porozumenia alebo neporozumenia, identifikovanie príčiny nedostatočného porozumenia, naznačovanie riešenia, • hodnotenie vlastného porozumenia, posúdenie správnosti vlastnej odpovede, miery istoty (napr. *Podľa čoho viem, že som to správne pochopil?*).	
		Žánre vecného textu	• porozumenie dejovej postupnosti, konania postáv a sprostredkovanej skúsenosti v bežnom (neumeleckom) rozprávaní: rozprávanie prežitej skúsenosti, reálny alebo vymyslený príbeh.	• vyhľadávanie kľúčových informácií v informačnom texte (kto, čo, kde, kedy, ako, prečo): oznam a správa, • porozumenie dejovej postupnosti, konania postáv a sprostredkovanej skúsenosti v bežnom (neumeleckom) rozprávaní: rozprávanie prežitej skúsenosti, reálny alebo vymyslený príbeh, • identifikovanie hlavných znakov opisovaného objektu, • orientácia v jednoduchých nesúvislých textoch: zoznam, rozvrh, plán, tabuľka.	• porozumenie postupnosti dejov v opise pracovného postupu, • porozumenie jednoduchým obrazovo-písaným alebo obrazovo-hovoreným textom: jednoduché schémy a náčrty, piktogramy, obrazové encyklopédie, edukačné videá, • identifikovanie reklamy v médiách a rozhovor o jej účinku.

		Komunikačné prostriedky a pravidlá		• pozorovanie jazykového vyjadrenia komunikačného zámeru a interpunkčných znamienok na konci vety, • rozlišovanie všeobecných a vlastných podstatných mien: základné významové skupiny vlastných podstatných mien (mená osôb, zvierat, miestne geografické názvy).	• úvod do poznávania slovných druhov: vytvorenie prvotnej predstavy o význame a využití slovných druhov v texte, • pojem časovanie a tvary slovesa v jednotlivých osobách prítomného času, rozlišovanie tvarov slovesa v texte, • vyvodzovanie významov slov z textu: neznáme slová, viacvýznamové slová, emocionálne slová, frazeologické prirovnania a iné jednoduché frazémy, • pozorovanie lexikálnych vzťahov v texte: slová s podobným a s opačným významom, nadradené a podradené slová, • pozorovanie slovotvorne súvisiacich slov v texte, rozhovor o ich významovom vzťahu.
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť	• text, veta, slovo, slabika, hláska, písmeno, abeceda.	• obsah textu, informácia, kľúčové slová, nadpis, ilustrácia, zhrnutie informácií, • súvislý text: informácia (oznam, správa), rozprávanie (zážitok, skúsenosť, príbeh).	• úvod, jadro, záver, časová postupnosť, odsek, • opis (pracovného postupu, predmetu, osoby), • nesúvislý text: zoznam, rozvrh, plán, tabuľka, reklama, • slovné druhy: sloveso (časovanie, osoba), podstatné meno (všeobecné a vlastné podstatné mená), • slová s podobným významom, slová s opačným významom, nadradené a

					podradené slová, citovo zafarbené slová, prirovnanie.
	Zážitková produkcia	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD Žiak vie/dokáže:**	• prechádzať od počúvania čítaného textu k vlastnému čítaniu a k čítaniu s pomocou, • čítať s porozumením texty umeleckej literatúry primeranej náročnosti, • odpovedať na otázky k čítanému alebo počúvanému textu, • identifikovať v texte to, čo ho zaujalo (myšlienky, slová, ilustrácie), • vyjadriť svoje pocity, myšlienky a zážitky z počúvaného, čítaného textu a z ilustrácií, • podeliť sa o potešenie z individuálnej recepcie textu, vyjadriť svoj postoj a odporúčania k textu, • predniesť naspamäť literárny text primeraný veku, • vyrozprávať svoje zážitky z návštevy divadelného alebo filmového predstavenia a z počúvania rozhlasového vysielania, • dramatizovať s pomocou učiteľa vhodné literárne texty, • vyhľadávať texty na čítanie podľa svojho záujmu a účelu čítania samostatne alebo s pomocou iných .		
		OBSAHOVÝ ŠTANDARD	**1.ročník**	**2.ročník**	**3. ročník**
		Čítanie s poro zumením	• rozoznávanie slov a viet v počúvanom a v čítanom texte a uvedomenie si, že na seba nadväzujú a vytvárajú text, • odlíšenie textu od ilustrácie, • domýšľanie jednoduchého príbehu podľa ilustrácie a čítanie ilustrácie.	• predvídanie z počutého a prečítaného textu, • identifikovanie základných stavebných prvkov textu (názov, strofa, rým, verš), • odlíšenie poézie od prózy, • prerozprávanie obsahu čítaného a počúvaného textu s pomocnými otázkami a nápoveďami učiteľa.	• identifikovanie základných stavebných prvkov textu (názov, strofa, rým, verš, odsek), • odhadovanie významu neznámych slov, slovných spojení a umeleckých jazykových prostriedkov z kontextu (prirovnania, frazémy, emocionálne slová, • vyjadrenie pochopenia rozdielu medzi reálnym a imaginárnym svetom, uvádzanie príkladov na využitie fantázie.
		Čítanie pre zážitok	• stvárnenie obsahu textu metódami tvorivej	• sebapoznávanie, porovnávanie seba a vlastných skúsenosti s postavami a	• rozpoznanie a identifikácia literárnych postáv, ich charakteru, vlastností, opis

			dramatiky pod vedením učiteľa, • formovanie empatie, súcitu, hodnôt a postojov na základe čítaného a počúvaného textu, • spoznávanie vybraných tém v dielach slovenských a svetových autorov a v ľudovej slovesnej tvorbe, • sprostredkovanie umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch, • sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel; návšteva divadelného a filmového predstavenia,	textami, hľadanie zhody a rozdielov, hľadanie riešení pre situácie v texte, • vyjadrovanie a zdieľanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom, • formovanie empatie, súcitu, hodnôt a postojov na základe čítaného a počúvaného textu, • spoznávanie vybraných tém v dielach slovenských a svetových autorov a v ľudovej slovesnej tvorbe, • sprostredkovanie umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch, • sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel; návšteva divadelného a filmového predstavenia, • porozumenie tomu, akú úlohu zohráva autor pri tvorení textu.	prostredia, situácie, a to s pomocou ilustrácie aj bez nej, • vyjadrovanie postoja k prečítanému a k počutému textu, k literárnym hrdinom a hrdinkám, k zobrazenej téme, • formovanie empatie, súcitu, hodnôt a postojov na základe čítaného a počúvaného textu , • spoznávanie vybraných tém v dielach slovenských a svetových autorov a v ľudovej slovesnej tvorbe, • sprostredkovanie umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch, • sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel; návšteva divadelného a filmového predstavenia, • porozumenie tomu, akú úlohu zohráva autor pri tvorení textu.
		Samostatný/sebavedomý čitateľ	• orientovanie sa v zdrojoch na čítanie, • spoznávanie dostupných knižníc a ich využívanie (triedna knižnica, školská knižnica, mestská/obecná knižnica).	• vytváranie čitateľského portfólia, vedenie jednoduchých záznamov v rôznych formách a podobách o knihách, o svojom čítaní a jeho pokrokoch, a to s pomocou učiteľa,	• vytváranie čitateľského portfólia, vedenie jednoduchých záznamov v rôznych formách a podobách o knihách, o svojom čítaní a jeho pokrokoch, a to s pomocou učiteľa alebo samostatne,

				• rozširovanie čitateľského teritória: vlastný, spontánny a cielený výber kníh a časopisov na čítanie, • spoznávanie čitateľských skúseností a literárnych znalostí v rodine a blízkom okolí .	• rozširovanie čitateľského teritória: vlastný, spontánny a cielený výber kníh a časopisov na čítanie.
		Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu	• monitorovanie kvality čítania a možných zdrojov pomoci (*Viem text prečítať?, Čo mi pritom môže pomôcť?*).	• monitorovanie porozumenia prípadne neporozumenia obsahu a významu prečítaného textu (*Viem, čo text hovorí?*), • kladenie otázok na porozumenie, riešenie úloh k textom, prepájanie tém s reálnym životom.	• uvedomenie si významu a potreby čítania literárnych textov a hodnotenie vlastných pokrokov v čítaní.
		Tematické okruhy a textová realizácia	• tematické okruhy pre 1. cyklus: domov, rodina, priateľstvo, hra, humor, príroda okolo nás, svet zvierat, • čítanie, počúvanie a sledovanie rôznych typov textov so zreteľom na detský aspekt a záujmy žiakov: riekanka, hádanka, rozprávka.	• tematické okruhy pre 1. cyklus: medziľudské vzťahy, zdravie, dobro, zlo, pravda a lož, človek ako súčasť prírody, pomoc iným, • čítanie, počúvanie a sledovanie rôznych typov textov a rôznych žánrov (lyrické, epické, dramatické žánre) slovenskej a svetovej literatúry so zreteľom na detský aspekt a záujmy žiakov: ľudová pieseň, báseň, obrázkový príbeh.	• tematické okruhy pre 1. cyklus: medzigeneračné vzťahy a porozumenie, prijatie a odmietanie, česť/čestnosť, človek ako súčasť prírody, moje mesto/obec, zvyky, spôsob života, miestne tradície a kultúra, • čítanie, počúvanie a sledovanie rôznych typov textov a rôznych žánrov (lyrické, epické, dramatické žánre) slovenskej a svetovej literatúry so zreteľom na detský aspekt a záujmy žiakov, bájka, povesť, bábková hra, komiks.
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť	• kniha, časopis, knižnica, • riekanka, hádanka, rozprávka.	• text, ilustrácia, autor, spisovateľ, ilustrátor, • nadpis, • ľudová pieseň, báseň, obrázkový príbeh.	• strofa, rým, verš, odsek, • bájka, povesť, bábková hra.

Hravá angličtina a Anglický jazyk

Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia
Vyučovací predmet	**Hravá angličtina, Anglický jazyk**
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	**1.ročník:** PaedDr. Eva Lange, PhD.: The Magic Kingdom 1. TAKTIK. **2.ročník:** PaedDr. Eva Lange, PhD.: The Magic Kingdom 2. TAKTIK. **3.ročník:** Naomi Simons: Family and Friends 1. OXFORD

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus:

1. Rozoznať známe slová a jednoduché slovné spojenia, ktoré sa týkajú osoby žiaka a jeho bezprostredného okolia.
2. Porozumieť krátkym, jednoduchým textom s vizuálnou oporou.
3. Porozumieť krátkym pokynom.
4. Verbálne reagovať na základe príkladov a podnetov z okolia.
5. Na základe príkladu vedieť písomne reprodukovať jednoduché slovné spojenia a krátke vety.
6. Vytvoriť si pozitívny vzťah k učeniu sa cudzích jazykov.

<table>
<tr><th colspan="5">Učebné osnovy pre 1. vzdelávací cyklus
Cudzie jazyky (Hravá angličtina, Anglický jazyk)</th></tr>
<tr><th>Výkonový štandard</th><th></th><th>1.ročník</th><th>2.ročník</th><th>3. ročník</th></tr>
<tr><td rowspan="3"></td><td>RECEPCIA
Počúvanie/čítanie s porozumením</td><td colspan="3">Žiak vie/dokáže:
rozoznať bežné, známe slová (napr. farby, oblečenie, jedlá) za predpokladu, že sú vyslovené zreteľne a pomaly v známom kontexte,
porozumieť krátkym, veľmi jednoduchým otázkam a vetám za predpokladu, že sú povedané pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami,
porozumieť ilustrovanému príbehu s jednoduchými každodennými slovami a jednoduchým informačným materiálom (napr. pozvánke na narodeninovú oslavu),
odhadnúť význam slova zo sprievodného obrázka.</td></tr>
<tr><td>PRODUKCIA
Ústny prejav
Písomný prejav</td><td colspan="3">Žiak vie/dokáže:
Ústny prejav
zrozumiteľne vysloviť jednotlivé hlásky a obmedzený počet naučených slov a slovných spojení,
imitovať správnu výslovnosť a intonáciu,
podľa príkladu vytvoriť krátke vety o sebe,
podľa príkladu opísať svoje bezprostredné okolie pomocou jednoduchých slov a viet,
na niečo ukázať a opýtať sa, čo to je,
reprodukovať krátku riekanku/pieseň.
Písomný prejav
podľa predlohy napísať bežné jednoduché slová a jednoduché krátke vety,
napísať základné informácie o sebe a svojom okolí.</td></tr>
<tr><td>INTERAKCIA
Ústna interakcia</td><td colspan="3">Žiak vie/dokáže:
porozumieť jednoduchým pozdravom a reagovať na ne (dokáže pozdraviť, povedať svoje meno, opýtať sa druhých, ako sa volajú, a jednoduchým spôsobom sa rozlúčiť),</td></tr>
</table>

		• (podľa vzoru) klásť jednoduché otázky a porozumieť krátkym, jednoduchým odpovediam, ktoré sa týkajú tém z jeho bezprostredného okolia (napr. farby, názvy niektorých živočíchov, potravín, oblečenia). Verbálny prejav môže byť sprevádzaný gestikuláciou, • v priamej komunikácii používať základné slová a slovné spojenia, ako sú „áno“, „nie“, „prepáčte“, „prosím“, „ďakujem“, „nie, ďakujem“, • porozumieť veľmi jednoduchým pokynom, ktoré učiteľ dáva v škole, a reagovať na ne (napr. „Otvor si knihu.”, „Poď sem.”, „Vezmi si pero.”)		
Obsahový štandard		**1.ročník**	**2.ročník**	**3. ročník**
	Funkcie jazyka	• Nadviazať kontakt pri stretnutí: pozdraviť sa /odpovedať na pozdrav, predstaviť sa, rozlúčiť sa. • Požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu. • Požiadať o povolenie, súhlas	• Nadviazať kontakt pri stretnutí: osloviť niekoho, pozdraviť /odpovedať na pozdrav, predstaviť sa, rozlúčiť sa. • Požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu • Predstaviť záľuby a preferencie (čo mám rád)	• Požadovať a poskytnúť informácie • Predstaviť záľuby a preferencie • Zaujať postoj • Vyjadriť návrh a reagovať naň • Vyjadriť a zistiť želania, pocity • Reagovať na príbeh
	Jazyková zložka, jazykové prostriedky	• Ukazovacie zámená a väzba: this is/these are • Otázka “How many?” • Otázka “What color is it?” + odpoveď “It’s...” • Sloveso “like/don’t like” • Základné číslovky 0-10 • Sloveso “have got” v prítomnom čase	• Ukazovacie zámená a väzba: this is/these are • osobné zámená: I, you, he, she, it. • opytovacie zámená: who, what, how many • sloveso „have got“ v prítomnom čase jednoduchom • základné číslovky 0-20 • predložky miesta: in, on	• Časovanie pomocného slovesa “to be” v jednotnom čísle v jednoduchom prítomnom čase, tvorba otázky a záporu • základné privlastňovacie zámená: my, your, his, her • opytovacie zámená: who, what, where, when, how • Ukazovacie zámená a väzba: this is/these are • väzby there is/there are – oznamovacia veta, otázka, zápor

				• Základné číslovky 0-20 • Časovanie slovesa “have got”, v jednotnom a množnom čísle, oznamovacia veta, otázka, zápor • sloveso „can“ v prítomnom čase jednoduchom • predložky miesta: in, on, under
	Sociolingválna zložka	• Poznať základné frázy pri stretnutí: pozdraviť sa, rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať sa • Vedieť reagovať na udalosť, blahoželať: narodeniny, Vianoce, Veľká noc	• Vedieť reagovať na udalosť, blahoželať: meniny, Vianoce, Veľká noc	• Reálie - škola v UK • Príroda • Halloween
	Tematické okruhy	• Farby • Čísla 0-10 • Rodina a spoločnosť • Domov a bývanie • Príroda a životné prostredie • Oblečenie • Ľudské telo • Pomenovanie jedál • Multikultúrna spoločnosť	• Abeceda • Príroda a životné prostredie (dni v týždni, mesiace v roku) • Škola, školské pomôcky • Rodina a spoločnosť • Ľudské telo • Čísla 0-20 • Voľný čas a záľuby (hračky) • Multikultúrna spoločnosť	• Rodina a spoločnosť • Domov a bývanie • Ľudské telo, starostlivosť o zdravie • Vzdelávanie • Voľný čas a záľuby • Odievanie a móda • Príroda a životné prostredie • Multikultúrna spoločnosť • Obchod a služby

	Druhy textov	• Riekanky • Pesničky • Maľované čítanie	• Riekanky • Pesničky • Maľované čítanie	• úryvky ilustrovaných rozprávok a príbehov • krátke opisy • Piesne • Básničky • Riekanky • Komiksy • plagáty, oznámenia, letáky...a pod.

Matematika

Vzdelávacia oblasť	Matematika a informatika
Vyučovací predmet	**Matematika**
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	**1.ročník:** M. Belic, J. Striežovská: Matematika pre prvákov 1. a 2. časť, AITEC. **2.ročník:** M. Belic, J. Striežovská: Matematika pre druhákov 1. a 2. časť, AITEC. M. Belic, J. Striežovská: Matematika pre druhákov - učebnica, AITEC. **3.ročník:** M. Belic, J. Striežovská: Matematika pre tretiakov 1. a 2. časť, AITEC. M. Belic, J. Striežovská: Matematika pre tretiakov - učebnica, AITEC.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus*:*

1. Používať prirodzené čísla, operácie s prirodzenými číslami a ich vlastnosti a riešenie jednoduchých aplikačných a kontextových úloh.
2. Orientovať sa v jednoduchej tabuľke a grafe a používať ich pri riešení aplikačných úloh zameraných na vyhľadávanie, zber, zaznamenávanie, triedenie, usporiadanie a interpretáciu údajov.
3. Objavovať, opísať a aplikovať jednoduché pravidlá, závislosti a vzťahy.
4. Rozlišovať jednoduché rovinné a priestorové geometrické útvary, opisovať ich významné prvky a vlastnosti, triediť, skladať a rozkladať ich.
5. Orientovať sa v rovine a priestore, riešiť jednoduché polohové a metrické geometrické úlohy.
6. Používať priame logické úsudky a riešiť problémy v situáciách a kontexte svojho individuálneho života.
7. Tvoriť jednoduché reprezentácie matematických pojmov a vzťahov, používať ich pri riešení problémov, veku primerane používať jednoduchý matematický jazyk.
8. Používať priame logické úsudky a riešiť problémy v situáciách a kontexte svojho individuálneho života.

<table>
<tr><th colspan="2">1.vzdelávací cyklus
1.-3.ročník</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Výkonový štandard</td><td>1. cieľ: Používať prirodzené čísla, operácie s prirodzenými číslami a ich vlastnosti na riešenie jednoduchých aplikačných a kontextových úloh.

Žiak vie/dokáže:

• používať prirodzené čísla do 10 000 v rôznych kontextoch a aplikovať poznatky z numerácie do 10 000 pri riešení úloh
• sčitovať a odčitovať prirodzené čísla v obore do 1 000 s použitím pamäťových, písomných a elektronických algoritmov, použitím vlastností operácií a vzťahov medzi nimi,
• vykonávať násobenie a delenie v obore do 100 aj mimo oboru násobilky využitím algoritmov, vlastností operácií a vzťahov medzi nimi a pracovať so zlomkami na prípravnej úrovni.</td></tr>
<tr><td>2. cieľ: Orientovať sa v jednoduchej tabuľke a grafe a používať ich pri riešení aplikačných úloh zameraných na vyhľadávanie, zber, zaznamenávanie, triedenie, usporiadanie a interpretáciu údajov.

Žiak vie/dokáže:

• používať jednoduché tabuľky a grafy na zber, triedenie, usporiadanie, zaznamenávanie a správnu interpretáciu údajov v reálnom živote a v aplikačných úlohách.</td></tr>
</table>

	3. cieľ: Objavovať, opísať a aplikovať jednoduché pravidlá, závislosti a vzťahy. **Žiak vie/dokáže:** • identifikovať, opísať a aplikovať jednoduché pravidlá opakujúceho sa vzoru (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami, slovami) a jednoduchej číselnej postupnosti a nachádzať ich reprezentácie v rôznych oblastiach života, • opísať jednoduché pozorované závislosti z reálneho života, vysvetliť ich, modelovať a používať v každodennom živote, • pochopiť jednoduché kombinatorické a pravdepodobnostné situácie a ich reprezentácie, navrhovať a aplikovať stratégie ich riešenia na úrovni manipulácie s predmetmi a využívania jednoduchých pokusov a reprezentácií.
	4. cieľ: Rozlišovať jednoduché rovinné a priestorové geometrické útvary, opisovať ich významné prvky a vlastnosti, triediť, skladať a rozkladať ich. **Žiak vie/dokáže:** • rozlišovať, pomenovať, opísať, vymodelovať, skladať a rozkladať jednoduché rovinné útvary, nachádzať ich reprezentácie v realite a vykonávať jednoduché geometrické konštrukcie pomocou pravítka, kružidla alebo iných (vrátane digitálnych) nástrojov, • rozlišovať, pomenovať, vymodelovať a opísať jednoduché priestorové útvary, nachádzať ich reprezentácie v realite, skladať a rozkladať priestorové útvary.
	5. cieľ: Orientovať sa v rovine a v priestore, riešiť jednoduché polohové a metrické geometrické úlohy. **Žiak vie/dokáže:** • orientovať sa v rovine, v priestore a používať prirodzený aj symbolický jazyk na určenie polohy a hľadanie cesty, • rozoznávať jednoduché reálne orientačné situácie a riešiť ich pomocou algoritmických postupov, • merať a odhadovať dĺžku úsečky, používať vlastné aj univerzálne jednotky dĺžky a využívať ich v reálnom živote, • rozlišovať súmerné útvary, nachádzať ich v realite a tvoriť jednoduché osovo súmerné rovinné útvary.

	6. cieľ: Tvoriť jednoduché reprezentácie matematických pojmov a vzťahov, používať ich pri riešení problémov, veku primerane používať jednoduchý matematický jazyk. **Žiak vie/dokáže:** • riešiť jednoduché aplikačné úlohy v rôznych kontextoch pomocou aritmetických výrazov, jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia neznámej) a s využitím vlastností a vzťahov aritmetických operácií.
	7. cieľ: Používať priame logické úsudky a riešiť problémy v situáciách a kontexte svojho individuálneho života. **Žiak vie/dokáže:** • používať elementárne poznatky z logiky a množín v konkrétnych situáciách na riešenie jednoduchých matematických úloh na prípravnej úrovni.

		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Obsahový štandard KOMPONENT 1: Čísla a operácie	***Prirodzené čísla v obore 10 000***	***Pojmy:*** **Aktívne:** pravda/nepravda,platí/neplatí,aspoň,najmenej,práve,patrí/nepatrí; číslo, číslica, jednociferné číslo, dvojciferné číslo, párne/nepárne číslo, porovnávanie, väčší, menší, rovný, najväčší, najmenší, usporiadanie (od najmenšieho po najväčšie a naopak),pred, za, hneď pred, hneď za, posledný, predposledný, číselná os (v obore do 20). **Pasívne:** rozklad; číselný rad (v obore do	***Pojmy:*** **Aktívne:** pravda/nepravda, platí/neplatí, najviac, najmenej, práve, patrí/nepatrí; číslo, číslica, cifra, dvojciferné číslo, jednotky, desiatky, párne/nepárne číslo; porovnávanie, väčší, menší, rovný, najväčší, najmenší; usporiadanie (od najmenšieho po najväčšie a naopak), pred, za, hneď pred, hneď za, prvý, posledný, predposledný, číselná os; približne (v obore do 100).	***Pojmy:*** **Aktívne:** pravda/nepravda, platí/neplatí, všetci, každý, niekto, nikto, aspoň, najviac, najmenej, práve, patrí/nepatrí, viacciferné číslo (dvoj-, troj-, štvor-), jednotky, desiatky, stovky, tisícky, párne/nepárne číslo; porovnávanie, väčší, menší, rovný, najväčší, najmenší; usporiadanie (od najmenšieho po najväčšie a naopak),

		20). ***Vzťahy:*** Porovnávanie a usporiadanie prirodzených čísel (v obore do 20). ***Postupy:*** Práca s množinami a ich prvkami (tvorba, usporiadanie, triedenie, porovnávanie), číslo ako množstvo, číslo ako poradie, číslo ako predchodca alebo nasledovník, rozklady čísla; metódy porovnávania čísel a zápis výsledku porovnania, usporiadanie čísel v obore do 20(vzostupné, zostupné), orientácia v číselnom rade (vzostupnom, zostupnom), práca s číselnou osou(v obore do 20). ***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie :** používanie číselnej osi ako univerzálneho modelu usporiadania prirodzených čísel; používanie pomôcok (v obore do 20). **Matematické modelovanie:** využívanie poznatkov a postupov pri práci s množinami v matematizácii úloh; používanie poznatkov a modelov z numerácie do 20 (porovnávanie,	**Pasívne:** rozklad, číselný rad(v obore do 100). ***Vzťahy:*** Porovnávanie a usporiadanie prirodzených čísel, rád čísla a číslice a ich vzťah, pozičný a rozvinutý zápis prirodzeného čísla a ich vzťah (v obore do 100). ***Postupy:*** Práca s množinami a ich prvkami (tvorba,usporiadanie, triedenie, porovnávanie), číslo ako množstvo, číslo ako poradie, číslo ako predchodca alebo nasledovník, rozklady čísla; metódy porovnávania čísel a zápis výsledku porovnania, usporiadanie čísel v obore do 100 (vzostupné, zostupné), modelovanie párneho a nepárneho počtu prvkov; orientácia v číselnom rade (vzostupnom, zostupnom), práca s číselnou osou; riešenie jednoduchých nerovníc na prípravnej úrovni (v obore do 100). ***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie rôznych reprezentácií čísel	pred, za, hneď pred, hneď za, prvý, posledný, predposledný, číselná os; zaokrúhľovanie, približne(v obore do 1000). **Pasívne:** rozklad; číselný rad(v obore do 1000). ***Vzťahy:*** Porovnávanie a usporiadanie prirodzených čísel, rád čísla a číslice a ich vzťah, pozičný a rozvinutý zápis prirodzeného čísla a ich vzťah(v obore do 1000). ***Postupy:*** Práca s množinami a ich prvkami (tvorba, usporiadanie, triedenie, porovnávanie), číslo ako množstvo, číslo ako poradie, číslo ako predchodca alebo nasledovník, rozklady čísla; metódy porovnávania čísel a zápis výsledku porovnania, usporiadanie čísel v obore do 10 000 (vzostupné, zostupné), modelovanie párneho a nepárneho počtu prvkov; orientácia v číselnom rade (vzostupnom, zostupnom), práca s číselnou osou; zaokrúhľovanie na desiatky, stovky a tisícky, zaokrúhľovanie v reálnom kontexte (približne), riešenie jednoduchých nerovníc na prípravnej úrovni(v obore do 1000).

		usporiadanie, rozklady) pri riešení jednoduchých slovných úloh. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia:** porozumenie jednoduchým výrokom (tvrdeniam) a ich používanie, rozhodovanie o ich pravdivosti, správne čítanie a písanie čísla do 20; používanie znakov porovnávania (v obore do 20).	v obore do 100 a modelovanie rôznych rozkladov čísel; používanie číselnej osi ako univerzálneho modelu usporiadania prirodzených čísel; používanie pomôcok, matematických reprezentácií a nástrojov na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov (v obore do 100). **Matematické modelovanie** – využívanie poznatkov a postupov pri práci s množinami v matematizácii úloh; používanie poznatkov a modelov z numerácie do 100 (porovnávanie, usporiadanie, rozklady) pri riešení jednoduchých slovných úloh a reálnych problémov, ktoré žiak dokáže opísať (v obore do 100). **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – porozumenie jednoduchým výrokom (tvrdeniam) a ich používanie, rozhodovanie o ich pravdivosti, rozlišovanie a formulovanie jednoduchých kvantifikovaných výrokov a ich používanie v diskusiách pri riešení problémov; správne čítanie a písanie čísla do 100; interpretovanie čísla do 100 v rôznych kontextoch (počet,	***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie rôznych reprezentácií čísel v obore do 10 000 a modelovanie rôznych rozkladov čísel; používanie číselnej osi ako univerzálneho modelu usporiadania prirodzených čísel; používanie pomôcok, matematických reprezentácií a nástrojov na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov (v obore do 1000). **Matematické modelovanie** – využívanie poznatkov a postupov pri práci s množinami v matematizácii úloh; používanie poznatkov a modelov z numerácie do 10 000 (porovnávanie, usporiadanie, rozklady, zaokrúhľovanie) pri riešení jednoduchých slovných úloh a reálnych problémov, ktoré žiak dokáže opísať(v obore do 1000). **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – porozumenie jednoduchým výrokom (tvrdeniam) a ich používanie, rozhodovanie o ich pravdivosti, rozlišovanie a formulovanie jednoduchých kvantifikovaných výrokov a ich používanie v diskusiách pri riešení problémov; správne čítanie a písanie čísla do 10 000;

			poradie, adresa a iné); rozlišovanie čísel a číslic (cifier) v komunikácii a argumentácii; vysvetlenie významu pozičnej hodnoty číslice v čísle; používanie znakov porovnávania(v obore do 100).	interpretovanie čísla do 10 000 v rôznych kontextoch (počet, poradie, adresa a iné); rozlišovanie čísel a číslic (cifier) v komunikácii a argumentácii; vysvetlenie významu pozičnej hodnoty číslice v čísle; používanie znakov porovnávania a zaokrúhľovania(v obore do 1000).
	Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 1000	***Pojmy:*** **Aktívne:** sčítanie, odčítanie, plus, mínus, o koľko menej/viac (v obore do 20). **Pasívne:** súčet, rozdiel. ***Vzťahy:*** Vzťah sčítania a odčítania ako inverzných operácií; vlastnosti sčítania a vlastnosti odčítania; porovnávanie rozdielom(v obore do 20). ***Postupy:*** Kardinálny (počet prvkov množiny) a ordinálny (poradie prvku v usporiadanej množine) prístup k sčítaniu, prístupy k odčítaniu odoberaním a dopočítaním; základné spoje sčítania a odčítania na úrovni automatizácie; pamäťové, písomné a elektronické algoritmy sčítania a odčítania v obore do 20; objavovanie vlastností sčítania a odčítania pomocou modelov a ich	***Pojmy:*** **Aktívne:** sčítanie, odčítanie, plus, mínus, o koľko menej/viac(v obore do 100). **Pasívne:** sčítanec, súčet, rozdiel. ***Vzťahy:*** Vzťah sčítania a odčítania ako inverzných operácií; vlastnosti sčítania (komutatívnosť, asociatívnosť, neutrálnosť nuly) a vlastnosti odčítania; porovnávanie rozdielom(v obore do 100). ***Postupy:*** Kardinálny (počet prvkov množiny) a ordinálny (poradie prvku v usporiadanej množine) prístup k sčítaniu, prístupy k odčítaniu odoberaním a dopočítaním; základné spoje sčítania a odčítania na úrovni	***Pojmy:*** **Aktívne:** sčítanie, odčítanie, plus, mínus, o koľko menej/viac(v obore do 1000). **Pasívne:** sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel. ***Vzťahy:*** Vzťah sčítania a odčítania ako inverzných operácií; vlastnosti sčítania (komutatívnosť, asociatívnosť, neutrálnosť nuly) a vlastnosti odčítania; porovnávanie rozdielom(v obore do 1000). ***Postupy:*** Kardinálny (počet prvkov množiny) a ordinálny (poradie prvku v usporiadanej množine) prístup k sčítaniu, prístupy k odčítaniu odoberaním a dopočítaním; základné spoje sčítania a odčítania na úrovni automatizácie; pamäťové, písomné a elektronické algoritmy sčítania a odčítania v obore do 1 000; objavovanie vlastností

		používanie pri numerických výpočtoch; overovanie výsledkov (skúška správnosti) pomocou inverznej operácie. ***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie** – využívanie rôznych reprezentácií sčítania a odčítania na usporiadaných aj neusporiadaných množinách; znalosť a používanie statických a dynamických modelov sčítania a odčítania(v obore do 20). **Matematické modelovanie** – používanie vzťahov medzi sčítaním a odčítaním pri matematizácii a riešení úloh; používanie vlastností sčítania a odčítania pri zjednodušovaní výpočtov, resp. pri overovaní výsledkov; využívanie rôznych matematických nástrojov pri riešení úloh na sčítanie a odčítanie(v obore do 20). **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – čítanie a zapisovanie sčítania a odčítania; používanie symbolických znakov sčítania a odčítania; vysvetľovanie postupov sčítania a odčítania; identifikovanie a zdôvodnenie použitia sčítania a odčítania pri riešení úloh,	automatizácie; pamäťové, písomné a elektronické algoritmy sčítania a odčítania v obore do 100; objavovanie vlastností sčítania a odčítania pomocou modelov a ich používanie pri numerických výpočtoch; overovanie výsledkov (skúška správnosti) pomocou inverznej operácie. ***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie** – využívanie rôznych reprezentácií sčítania a odčítania na usporiadaných aj neusporiadaných množinách; znalosť a používanie statických a dynamických modelov sčítania a odčítania(v obore do 100). **Matematické modelovanie** – používanie vzťahov medzi sčítaním a odčítaním pri matematizácii a riešení úloh; používanie vlastností sčítania a odčítania pri zjednodušovaní výpočtov, resp. pri overovaní výsledkov; využívanie rôznych matematických nástrojov pri riešení úloh na sčítanie a odčítanie(v obore do 100). **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – čítanie a zapisovanie sčítania a odčítania; používanie	sčítania a odčítania pomocou modelov a ich používanie pri numerických výpočtoch; overovanie výsledkov (skúška správnosti) pomocou inverznej operácie. ***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie** – využívanie rôznych reprezentácií sčítania a odčítania na usporiadaných aj neusporiadaných množinách; znalosť a používanie statických a dynamických modelov sčítania a odčítania(v obore do 1000). **Matematické modelovanie** – používanie vzťahov medzi sčítaním a odčítaním pri matematizácii a riešení úloh; používanie vlastností sčítania a odčítania pri zjednodušovaní výpočtov, resp. pri overovaní výsledkov; využívanie rôznych matematických nástrojov pri riešení úloh na sčítanie a odčítanie(v obore do 1000). **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – čítanie a zapisovanie sčítania a odčítania; používanie symbolických znakov sčítania a odčítania; vysvetľovanie postupov sčítania a odčítania; identifikovanie a zdôvodnenie použitia sčítania a odčítania pri riešení úloh, interpretovanie a overovanie výsledkov(v obore do 1000).

		interpretovanie a overovanie výsledkov (v obore do20).	symbolických znakov sčítania a odčítania; vysvetľovanie postupov sčítania a odčítania; identifikovanie a zdôvodnenie použitia sčítania a odčítania pri riešení úloh, interpretovanie a overovanie výsledkov (v obore do 100).	
	Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 100			***Pojmy:*** **Aktívne:** násobenie, delenie, krát, delené, koľkokrát viac/menej. **Pasívne:** násobok, najbližší menší/väčší násobok; činiteľ, súčin; zvyšok po delení, delenec, deliteľ, podiel; zlomok. ***Vzťahy:*** Vzťah násobenia a delenia ako inverzných operácií; vlastnosti násobenia (komutatívnosť, asociatívnosť, 0 ako agresívny prvok, 1 ako neutrálny prvok násobenia) a delenia (význam 0 a 1 pri delení); porovnávanie podielom; vzťah medzi sčítaním a násobením, vzťah medzi delením a odčítaním; vzťah delenia a zlomku, porovnávanie zlomkov na rovnakých modeloch; poradie operácií. ***Postupy:*** Násobenie a delenie – násobenie ako zjednotenie rovnako početných disjunktných

				množín a ako karteziánsky súčin množín, delenie na rovnaké časti a delenie podľa obsahu; delenie so zvyškom na úrovni manipulácie s predmetmi; základné spoje násobenia a delenia na úrovni automatizácie; pamäťové (rozkladom, nie memorovaním), písomné a elektronické algoritmy násobenia a delenia do 100 aj mimo oboru násobilky; skúška správnosti pomocou inverznej operácie; zlomok – zlomok ako časť celku a počet prvkov časti celku na úrovni modelovania (obdĺžnikový, kruhový, úsečkový model); určenie časti celku vyjadrenej zlomkom, pomenovanie vyznačenej časti celku. ***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie** – znalosť a využívanie rôznych reprezentácií násobenia a delenia; používanie viacerých modelov na znázornenie zlomku. **Matematické modelovanie** – používanie vlastností násobenia a delenia pri riešení matematických úloh; používanie vzťahov medzi operáciami pri zjednodušovaní a optimalizácii výpočtov, resp. ove- rovaní výsledkov; riešenie úloh na porovnávanie zlomkov na prípravnej úrovni (pomocou modelov).

				Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – čítanie a zapisovanie násobenia a delenia; používanie symbolických znakov násobenia a delenia; vysvetľovanie postupu násobenia a delenia v obore do 100 pomocou konkrétnych modelov; identifikovanie a zdôvodnenie použitia násobenia a delenia v obore do 100 pri riešení jednoduchých úloh a interpretovanie výsledkov; identifikovanie výskytu zlomkov v bežnom živote a ich interpretovanie.
	Číselné výrazy v riešení úloh			***Pojmy:*** **Aktívne:** zátvorky. ***Vzťahy:*** Vzťahy medzi aritmetickými operáciami v obore prirodzených čísel; poradie operácií. ***Postupy:*** Číselné výrazy – vykonávanie operácií s číselnými výrazmi (aj so zátvorkami) a ich optimalizácia; rovnice a nerovnice – určenie neznámeho čísla vo vzťahu rovnosti alebo nerovnosti vyjadreného symbolom alebo obrázkom (metódou pokus-omyl alebo postupným dosadzovaním čísel), overovanie správnosti riešenia jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia písmena ako

				neznámej) pomocou inverzných operácií alebo kalkulačky; slovné úlohy – riešenie jednoduchých slovných úloh (zväčšenie/zmenšenie čísla o niekoľko jednotiek, porovnávanie rozdielom); riešenie nepriamo formulovaných slovných úloh na sčítanie a odčítanie; riešenie jednoduchých slovných úloh na násobenie a delenie (zväčšenie/zmenšenie čísla niekoľkokrát, porovnávanie po- dielom); riešenie zložených slovných úloh. ***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie** – používanie pomôcok, matematických reprezentácií a nástrojov (vrátane digitálnych) na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov a slovných úloh. **matické modelovanie** – analyzovanie a navrhovanie stratégie riešenia jednoduchej reálnej situácie; dodržiavanie štandardných postupov riešenia slovných úloh a znalosť metód ich riešenia; posúdenie reálnosti výsledkov. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – určovanie a vysvetľovanie správneho poradia aritmetických operácií; diskutovanie o počte riešení jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia neznámej);

				vysvetľovanie a zdôvodňovanie výberu metódy riešenia aplikačnej slovnej úlohy; zdôvodňovanie a overovanie výsledkov; formulovanie jednoduchých úloh, v ktorých sa aplikujú a modelujú aritmetické operácie; používanie osvojenej jednoduchej matematickej terminológie z numerácie a operácií.

		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Obsahový štandard: KOMPONENT 2: Závislosti, vzťahy a práca s údajmi	***Základy práce so vzormi a postupnosťami***	***Pojmy:*** **Pasívne:** vzor/rad (znakov, symbolov, obrázkov, čísel), rytmus; pravidlo; číselná postupnosť (v obore do 20). ***Vzťahy:*** Pravidlo opakujúceho sa vzoru a pravidlo číselnej postupnosti (v obore do 20). ***Postupy:*** Určenie a doplnenie chýbajúcich členov vo vzore a v číselnej postupnosti (v obore do 20). ***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie** – znalosť a	***Pojmy:*** **Pasívne:** vzor/rad (znakov, symbolov, obrázkov, čísel), rytmus; pravidlo; číselná postupnosť (v obore do 100). ***Vzťahy:*** Pravidlo opakujúceho sa vzoru a pravidlo číselnej postupnosti (v obore do 100). ***Postupy:*** Identifikácia prvkov/členov a pravidla opakujúceho sa vzoru (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami, napr. typu "ab", "abb", "aabb", "abc",	***Pojmy:*** **Pasívne:** vzor/rad (znakov, symbolov, obrázkov, čísel), rytmus; pravidlo; číselná postupnosť (v obore do 1000). ***Vzťahy:*** Pravidlo opakujúceho sa vzoru a pravidlo číselnej postupnosti (v obore do 1000). ***Postupy:*** Určenie a doplnenie chýbajúcich členov vo vzore a v číselnej postupnosti (v obore do 1000); identifikácia vzorov prítomných v reálnom živote (v prírode, v kultúre, v športe a umení).

		aplikovanie auditívnych, vizuálnych, kinestetických reprezentácií jednoduchých lineárnych opakujúcich sa vzorov a číselných postupností. **Matematické modelovanie** – objavenie jednoduchého pravidla vo vytvorenom vzore alebo postupnosti a jeho aplikovanie. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – identifikovanie prvkov a opísanie pravidiel aplikovaných vo vzoroch/postupnostiach.	"abbb"); určenie a doplnenie chýbajúcich členov vo vzore a v číselnej postupnosti (v obore do 100). ***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie** – znalosť a aplikovanie auditívnych, vizuálnych, kinestetických reprezentácií jednoduchých lineárnych opakujúcich sa vzorov a číselných postupností. **Matematické modelovanie** – objavenie jednoduchého pravidla vo vytvorenom vzore alebo postupnosti a jeho aplikovanie; vyhľadanie chyby vo vzore/postupnosti a navrhnutie jej opravy. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – identifikovanie prvkov a opísanie pravidiel aplikovaných vo vzoroch/postupnostiach; identifikovanie chyby vo vzore/postupnosti, diskutovanie a zdôvodnenie spôsobu jej opravy.	***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie** – znalosť a aplikovanie auditívnych, vizuálnych, kinestetickýchreprezentácií jednoduchých lineárnych opakujúcich sa vzorov a číselných postupností. **Matematické modelovanie** – objavenie jednoduchého pravidla vo vytvorenom vzore alebo postupnosti a jeho aplikovanie; vyhľadanie chyby vo vzore/postupnosti a navrhnutie jej opravy. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – identifikovanie prvkov a opísanie pravidiel aplikovaných vo vzoroch/postupnostiach; identifikovanie chyby vo vzore/postupnosti, diskutovanie a zdôvodnenie spôsobu jej opravy.
	Základy práce s jednoduchými závislosťa	***Pojmy:*** **Aktívne:** euro, minca, bankovka; hodina, deň, týždeň, víkend, mesiac, rok. **Pasívne:** ručičkové a digitálne hodiny.	***Pojmy:*** **Aktívne:** cent, minúta, polhodina, kalendár, vek. **Pasívne:** ručičkové a digitálne hodiny.	***Pojmy:*** **Aktívne:** sekunda, štvrťhodina, trištvrtehodina. **Pasívne:** ručičkové a digitálne hodiny.

	mi a vzťahmi	***Vzťahy:*** Peňažné vzťahy – vzťahy medzi peňažnými jednotkami a ich hodnota. ***Postupy:*** Znázornenie času na ručičkových a digitálnych hodinách, objavovanie iných, netradičných vzťahov a závislostí v štvorcovej sieti (napr. magický štvorec v obore do 20). ***Matematické praktiky*** **Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie národnej meny (platidlo). **Matematické modelovanie** - aplikovanie úvodných poznatkov z finančnej gramotnosti o hodnote peňazí pri riešení jednoduchých úloh. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – diskutovanie o hodnote peňazí a o vzťahoch medzi peňažnými jednotkami.	***Vzťahy:*** Peňažné vzťahy – vzťahy medzi peňažnými jednotkami a ich hodnota; vzťah medzi časom zapísaným digitálne a z ručičkových hodín. ***Postupy:*** Doplnenie chýbajúcich hodnôt do tabuľky priamej úmernosti; peniaze – rozmieňanie bankoviek a mincí, premeny peňažných jednotiek (eurá a centy), porovnávanie a usporiadanie peňažných jednotiek pomocou peňažných modelov; čas – označovanie a pomenovanie jednotiek času, určovanie (čítanie, zapisovanie) a znázornenie času na ručičkových a digitálnych hodinách, zapísanie času z ručičkových do digitálnych hodín a naopak, objavovanie iných, netradičných vzťahov a závislostí v štvorcovej sieti (napr. magický štvorec v obore do 100). ***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie** – používanie reprezentácie pre základné a odvodené peňažné jednotky, používanie reprezentácie pre základné a odvodené časové jednotky.	***Vzťahy:*** Peňažné vzťahy – vzťahy medzi peňažnými jednotkami a ich hodnota; časové vzťahy – vzťahy medzi časovými jednotkami, vzťah medzi časom zapísaným digitálne a z ručičkových hodín; priama úmernosť – závislosti medzi dvomi veličinami v priamej úmernosti na prípravnej úrovni. ***Postupy:*** Priama úmernosť – objavovanie a identifikácia pravidla v priamej úmernosti, orientácia v časových intervaloch (od – do); premeny susedných jednotiek času pomocou modelov ručičkových hodín; iné jednoduché vzťahy – objavovanie iných, netradičných vzťahov a závislostí v štvorcovej sieti (napr. magický štvorec, sudoku v obore do 1000). ***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie tabuľky ako reprezentácie priamej úmernosti; používanie reprezentácie pre základné a odvodené peňažné jednotky.

			Matematické modelovanie –riešenie úloh súvisiacich s orientáciou v čase; aplikovanie úvodných poznatkov z finančnej gramotnosti o hodnote peňazí pri riešení jednoduchých úloh. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – diskutovanie o vzťahoch a závislostiach medzi číslami; používanie jednotiek času a vzťahov medzi nimi v každodennej komunikácii; diskutovanie o hodnote peňazí a o vzťahoch medzi peňažnými jednotkami.	**Matematické modelovanie** – modelovanie a riešenie jednoduchých prípravných úloh s priamou úmernosťou; riešenie úloh súvisiacich s orientáciou v čase; aplikovanie úvodných poznatkov z finančnej gramotnosti o hodnote peňazí pri riešení jednoduchých úloh. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – diskutovanie o vzťahoch a závislostiach medzi číslami; používanie jednotiek času a vzťahov medzi nimi v každodennej komunikácii; diskutovanie o hodnote peňazí a o vzťahoch medzi peňažnými jednotkami.
	Základy riešenia jednoduchých kombinatorických situácií	***Pojmy:*** **Pasívne:** možnosť, počet možností. ***Vzťahy:*** Organizačný princíp (systém) usporiadania dvoch prvkov. ***Postupy:*** Objavenie a dodržanie systému usporiadania dvojprvkových množín (predmetov, znakov, symbolov, číslic); vytvorenie rôznych dvojciferných čísel z množiny číslic (číslice sa môžu opakovať); hľadanie všetkých spôsobov a určenie počtu možností v jednoduchej kombinatorickej	***Pojmy:*** **Pasívne:** možnosť, počet možností, systém. ***Vzťahy:*** Organizačný princíp (systém) usporiadania dvoch, troch prvkov. ***Postupy:*** Objavenie a dodržanie systému usporiadania trojprvkových množín (predmetov, znakov, symbolov, číslic); vytvorenie rôznych trojciferných čísel z	***Pojmy:*** **Pasívne:** možnosť, počet možností, systém. ***Vzťahy:*** Organizačný princíp (systém) usporiadania štyroch prvkov. ***Postupy:*** Objavenie a dodržanie systému usporiadania štvorprvkových množín (predmetov, znakov, symbolov, číslic); vytvorenie rôznych štvorciferných čísel z množiny číslic (číslice sa môžu opakovať); hľadanie všetkých spôsobov a určenie počtu

		situácii. ***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie** – znalosť, používanie a tvorba rôznych reprezentácií na znázornenie systému usporiadania (konkrétne predmety). **Matematické modelovanie** – riešenie problémov o usporiadaní dvoch predmetov, znakov, symbolov a číslic (aj s opakovaním prvkov) manipulačnou činnosťou; využívanie skúsenosti s usporiadaním prvkov pri riešení jednoduchých slovných úloh s kombinatorickou situáciou. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – zaznamenanie jednoduchej kombinatorickej situácie a jej riešenie.	množiny číslic (číslice sa môžu opakovať); hľadanie všetkých spôsobov a určenie počtu možností v jednoduchej kombinatorickej situácii. ***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie** – znalosť, používanie a tvorba rôznych reprezentácií na znázornenie systému usporiadania (konkrétne tabuľky). **Matematické modelovanie** – riešenie problémov o usporiadaní troch, predmetov, znakov, symbolov a číslic (aj s opakovaním prvkov) manipulačnou činnosťou; využívanie skúsenosti s usporiadaním prvkov pri riešení jednoduchých slovných úloh s kombinatorickou situáciou. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – vysvetlenie a zaznamenanie jednoduchej kombinatorickej situácie a jej riešenie.	možností v jednoduchej kombinatorickej situácii. ***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie** – znalosť, používanie a tvorba rôznych reprezentácií na znázornenie systému usporiadania (konkrétne grafy). **Matematické modelovanie** – riešenie problémov o usporiadaní štyroch predmetov, znakov, symbolov a číslic (aj s opakovaním prvkov) manipulačnou činnosťou; využívanie skúsenosti s usporiadaním prvkov pri riešení jednoduchých slovných úloh s kombinatorickou situáciou. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – opísanie, vysvetlenie a zaznamenanie jednoduchej kombinatorickej situácie a jej riešenie; komunikovanie a zdôvodňovanie využitia usporiadania prvkov v reálnom živote.
	Pozorovanie jednoduchých pravdepodobnostných situácií	***Pojmy:*** **Pasívne:** určite áno/nie. ***Vzťahy:*** Porovnanie výsledkov v jednoduchých pravdepodobnostných situáciách. ***Postupy:***	***Pojmy:*** **Pasívne:** isté, možné, nemožné. ***Vzťahy:*** Porovnanie výsledkov v jednoduchých pravdepodobnostných situáciách. ***Postupy:***	***Pojmy:*** **Pasívne:** isté, možné, nemožné. ***Vzťahy:*** Porovnanie výsledkov v jednoduchých pravdepodobnostných situáciách. ***Postupy:***

		Rozlišovanie istej konkrétnej udalosti vytvorenej pomocou konkrétnych predmetov. ***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie** – tvorba jednoduchých reprezentácií istej situácie. **Matematické modelovanie** – vykonávanie jednoduchých pravdepodobnostných experimentov. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – rozhodovanie o istej udalosti v jednoduchých a konkrétnych pravdepodobnostných situáciách a jednoduchých hrách.	Rozlišovanie istej, možnej a nemožnej konkrétnej udalosti vytvorenej pomocou konkrétnych predmetov. ***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie** – tvorba jednoduchých reprezentácií istej, možnej a nemožnej situácie. **Matematické modelovanie** – vykonávanie jednoduchých pravdepodobnostných experimentov. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – rozhodovanie o istej, možnej a nemožnej udalosti v jednoduchých a konkrétnych pravdepodobnostných situáciách a jednoduchých hrách.	Rozlišovanie istej, možnej a nemožnej konkrétnej udalosti vytvorenej pomocou konkrétnych predmetov. ***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie** – tvorba jednoduchých reprezentácií istej, možnej a nemožnej situácie. **Matematické modelovanie** – vykonávanie jednoduchých pravdepodobnostných experimentov. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – rozhodovanie a diskutovanie o istej, možnej a nemožnej udalosti v jednoduchých a konkrétnych pravdepodobnostných situáciách a jednoduchých hrách.
	Základy práce s údajmi	***Pojmy:*** **Aktívne:** tabuľka, riadok, stĺpec. **Pasívne:** údaj. ***Vzťahy:*** Súvislosti medzi údajmi a ich interpretácia. ***Postupy:*** Orientácia a interpretácia údajov z jednoduchých tabuliek, doplnenie chýbajúcich údajov do tabuliek. ***Matematické praktiky:***	***Pojmy:*** **Aktívne:** tabuľka. **Pasívne:** údaj. ***Vzťahy:*** Početnosti údajov a ich porovnávanie; súvislosti medzi údajmi a ich interpretácia. ***Postupy:*** Orientácia a interpretácia údajov z jednoduchých tabuliek, zber, triedenie, usporiadanie a zaznamenávanie údajov	***Pojmy:*** **Aktívne:** tabuľka. **Pasívne:** údaj, graf, stĺpcový graf. ***Vzťahy:*** Početnosti údajov a ich porovnávanie; súvislosti medzi údajmi a ich interpretácia; súradnice v súradnicovom systéme. ***Postupy:*** Orientácia a interpretácia údajov z jednoduchých tabuliek, grafov a diagramov;

		Matematické reprezentácie – používanie rôznych reprezentácií údajov (tabuľka) a orientácia v nich. **Matematické modelovanie** – používanie jednoduchej tabuľky ako nástroja na riešenie aplikačných úloh. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – diskutovanie o riešení jednoduchých aplikačných úloh s údajmi.	numericky rôznymi spôsobmi (tabuľka, piktogram, početnosti vyjadrené sčítacími čiarkami a numericky); doplnenie chýbajúcich údajov do tabuliek. ***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie** – používanie rôznych reprezentácií údajov (tabuľka, piktogram) a orientácia v nich. **Matematické modelovanie** – simulovanie jednoduchých pokusov, zaznamenávanie a vyhodnocovanie výsledkov; používanie jednoduchej tabuľky ako nástroja na riešenie aplikačných úloh s kvantitatívnymi aj kvalitatívnymi údajmi v rôznych oblastiach života. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – interpretovanie údajov v konkrétnych kontextoch a situáciách; zaznamenávanie údajov pomocou tabuliek, diskutovanie o riešení jednoduchých aplikačných úloh s údajmi.	zber, triedenie, usporiadanie a zaznamenávanie údajov (graficky, numericky) rôznymi spôsobmi (tabuľka, graf, diagram, piktogram, početnosti vyjadrené sčítacími čiarkami a numericky); doplnenie chýbajúcich údajov do tabuliek a grafov; určovanie súradníc objektov a umiestňovanie objektov podľa daných súradníc do tabuliek a štvorcových sietí. ***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie** – používanie rôznych reprezentácií údajov (tabuľka, graf, piktogram) a orientácia v nich. **Matematické modelovanie** – simulovanie jednoduchých pokusov, zaznamenávanie a vyhodnocovanie výsledkov; používanie jednoduchej tabuľky alebo grafu ako nástroja na riešenie aplikačných úloh s kvantitatívnymi aj kvalitatívnymi údajmi v rôznych oblastiach života. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – interpretovanie údajov v konkrétnych kontextoch a situáciách; zaznamenávanie údajov pomocou tabuliek

				a diagramov; diskutovanie o riešení jednoduchých aplikačných úloh s údajmi; využívanie súradníc štvorcovej siete pri komunikácii počas jednoduchých hier.
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard: KOMPONENT 3: Geometria	***Orientácia v rovine a priestore***	***Pojmy:*** **Aktívne:** smer, hore, dole, vpravo, vľavo, nad, pod, do, na, pred, za, vedľa, medzi, vpredu, vzadu, šípka (symbol ukazujúci smer). **Pasívne:** súradnice bodu/štvorca v štvorcovej sieti. ***Vzťahy:*** Určovanie polohy objektov vzhľadom k sebe, k inému objektu a dvoch objektov navzájom. ***Postupy:*** Určovanie polohy objektov v rovine a priestore; orientácia v priestore, opis (slovný/šípkami) a zaznamenávanie pohybu v rovine (v štvorcovej sieti), hľadanie a opisovanie cesty v labyrinte, v štvorcovej sieti. ***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie** – znalosť a	***Pojmy:*** **Aktívne:** smer, hore, dole, vpravo, vľavo, nad, pod, do, na, pred, za, vedľa, medzi, vpredu, vzadu, šípka (symbol ukazujúci smer). **Pasívne:** súradnice bodu/štvorca v štvorcovej sieti. ***Vzťahy:*** Určovanie polohy objektov vzhľadom k sebe, k inému objektu a dvoch objektov navzájom. ***Postupy:*** Určovanie polohy objektov v rovine a priestore; orientácia v priestore, opis (slovný/šípkami) a zaznamenávanie pohybu v rovine (v štvorcovej sieti a jednoduchej mape), resp. vykonávanie pohybu podľa záznamu alebo slovného opisu; hľadanie a opisovanie cesty v labyrinte, v štvorcovej sieti; určovanie súradníc štvorcov alebo mrežových	***Pojmy:*** **Aktívne:** medzi, šípka (symbol ukazujúci smer). **Pasívne:** súradnice bodu/štvorca v štvorcovej sieti. ***Vzťahy:*** Určovanie polohy objektov vzhľadom k sebe, k inému objektu a dvoch objektov navzájom. ***Postupy:*** Určovanie polohy objektov v rovine a priestore; orientácia v priestore, opis (slovný/šípkami) a zaznamenávanie pohybu v rovine (v štvorcovej sieti , resp. vykonávanie pohybu podľa záznamu alebo slovného opisu; hľadanie a opisovanie cesty v labyrinte, v štvorcovej sieti alebo na mape; určovanie súradníc štvorcov alebo mrežových bodov v štvorcovej sieti, vyznačovanie štvorcov alebo (mrežových) bodov v štvorcovej sieti.

		používanie jednoduchých reprezentácií na orientáciu v rovine a priestore (určovanie polohy, opis a realizácia pohybu). **Matematické modelovanie** – používanie algoritmických postupov pri riešení úloh a problémov na určovanie polohy a orientáciu v rovine a priestore; riešenie úloh o hľadaní cesty a uvažovanie o jej dĺžke. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – znalosť a používanie jednoduchých symbolov na orientáciu v štvorcovej sieti alebo inej podložke.	bodov v štvorcovej sieti, vyznačovanie štvorcov alebo (mrežových) bodov v štvorcovej sieti. ***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie jednoduchých reprezentácií na orientáciu v rovine a priestore (určovanie polohy, opis a realizácia pohybu). **Matematické modelovanie** – používanie algoritmických postupov pri riešení úloh a problémov na určovanie polohy a orientáciu v rovine a priestore; riešenie úloh o hľadaní cesty a uvažovanie o jej dĺžke. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – znalosť a používanie jednoduchých symbolov na orientáciu v štvorcovej sieti alebo inej podložke; aplikovanie algoritmického uvažovania pri komunikácii o polohe alebo pohybe v rovine a priestore; interpretovanie jednoduchých záznamov pohybu/cesty.	***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie jednoduchých reprezentácií na orientáciu v rovine a priestore (určovanie polohy, opis a realizácia pohybu). **Matematické modelovanie** – používanie algoritmických postupov pri riešení úloh a problémov na určovanie polohy a orientáciu v rovine a priestore; riešenie úloh o hľadaní cesty a uvažovanie o jej dĺžke. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – znalosť a používanie jednoduchých symbolov na orientáciu v štvorcovej sieti alebo inej podložke; aplikovanie algoritmického uvažovania pri komunikácii o polohe alebo pohybe v rovine a priestore; interpretovanie jednoduchých záznamov pohybu/cesty.
	Základy skúmania geometrick	***Pojmy:*** **Aktívne:** rovná/krivá čiara, trojuholník, štvorec, obdĺžnik, kruh. **Pasívne:** lomená čiara, uzavretá čiara,	***Pojmy:*** **Aktívne:** bod, úsečka, polpriamka, priamka, trojuholník, štvorec, obdĺžnik, vrchol, strana,	***Pojmy:*** **Aktívne:** stred úsečky, kružnica, kruh, stred, polomer.

	ých útvarov v rovine	otvorená čiara. ***Vzťahy:*** Leží medzi dvomi bodmi, patrí/nepatrí (leží/neleží). ***Postupy:*** Rozlišovanie a triedenie rovinných útvarov (podľa významných prvkov a vlastností). ***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie** – znalosť a tvorba modelov základných a odvodených rovinných geometrických útvarov (v rôznych polohách, veľkostiach a podľa ďalších kritérií). **Matematické modelovanie** – použitie vlastností rovinných útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií (počet strán), **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – používanie jednoduchých geometrických pojmov na opis geometrických útvarov v rovine a ich významných prvkov a vlastností; pomenovanie rovinných geometrických útvarov bez ohľadu na ich polohu a veľkosť; zdôvodňovanie identifikácie, triedenia rovinných útvarov a diskutovanie o ďalších jednoduchých geometrických vzťahoch.	**Pasívne:** krajné body úsečky, začiatok polpriamky, štvoruholník, mnohouholník. ***Vzťahy:*** Leží medzi dvomi bodmi, patrí/nepatrí (leží/neleží), zhodnosť úsečiek, porovnávanie a usporiadanie úsečiek podľa dĺžky. ***Postupy:*** Určenie a vyznačenie bodov, ktoré patria/nepatria útvaru (ležia/neležia na útvare); rozlišovanie a triedenie rovinných útvarov (podľa významných prvkov a vlastností); rysovanie a označovanie rovinných útvarov (úsečka, polpriamka, priamka), rysovanie štvorcov, obdĺžnikov a trojuholníkov v štvorcovej sieti a vyznačovanie ich vrcholov; skladanie a rozkladanie jednoduchých rovinných útvarov (štvorcov, obdĺžnikov, trojuholníkov a iných mnohouholníkov). ***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie** – znalosť a	**Pasívne:** rovina, štvoruholník, mnohouholník. ***Vzťahy:*** Trojuholníková nerovnosť na úrovni manipulácie. ***Postupy:*** Určenie a vyznačenie bodov, ktoré patria/nepatria útvaru (ležia/neležia na útvare); rozlišovanie a triedenie rovinných útvarov (podľa významných prvkov a vlastností); rysovanie a označovanie rovinných útvarov (úsečka, polpriamka, priamka), objavovanie trojuholníkovej nerovnosti manipuláciou s predmetmi; rysovanie kružníc (sľubovoľným/daným stredom, s ľubovoľným/daným polomerom a prechádzajúcich daným bodom); prenášanie úsečiek, porovnávanie a usporiadanie úsečiek na úrovni manipulácie s predmetmi; modelovanie a určovanie stredu úsečky. ***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie** – znalosť a tvorba modelov základných a odvodených rovinných geometrických útvarov (v rôznych polohách, veľkostiach a podľa

			tvorba modelov základných a odvodených rovinných geometrických útvarov (v rôznych polohách, veľkostiach a podľa ďalších kritérií) pomocou rozličných nástrojov (aj rysovacích potrieb) za dodržiavania zásad rysovania (vrátane bezpečnosti práce s rysovacími pomôckami). **Matematické modelovanie** – použitie vlastností rovinných útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií (počet strán, vrcholov, strany rovnakej/rôznej dĺžky a pod.); aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – používanie jednoduchých geometrických pojmov na opis geometrických útvarov v rovine a ich významných prvkov a vlastností; pomenovanie a symbolické označenie rovinných geometrických útvarov bez ohľadu na ich polohu a veľkosť; zdôvodňovanie identifikácie, triedenia rovinných útvarov a diskutovanie o ďalších jednoduchých geometrických vzťahoch.	ďalších kritérií) pomocou rozličných nástrojov (aj rysovacích potrieb) za dodržiavania zásad rysovania (vrátane bezpečnosti práce s rysovacími pomôckami); používanie modelov mnohouholníkov na skladanie a rozkladanie útvarov. **Matematické modelovanie** – aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov; overovanie správnosti jednoduchej geometrickej konštrukcie. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – používanie jednoduchých geometrických pojmov na opis geometrických útvarov v rovine a ich významných prvkov a vlastností; pomenovanie a symbolické označenie rovinných geometrických útvarov bez ohľadu na ich polohu a veľkosť; zdôvodňovanie identifikácie, triedenia rovinných útvarov a diskutovanie o ďalších jednoduchých geometrických vzťahoch.

	Základy skúmania geometrických útvarov v priestore	***Pojmy:*** **Aktívne:** kocka, guľa, valec. **Pasívne:** stavba z telies/kociek. ***Vzťahy:*** Súvislosti medzi rovinnými a priestorovými útvarmi. ***Postupy:*** Rozlišovanie a triedenie priestorových útvarov; stavanie stavieb z telies alebo z kociek. ***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie rôznych techník na modelovanie priestorových geometrických útvarov; znalosť, tvorba a používanie jednoduchej reprezentácie stavieb z kociek a iných telies. **Matematické modelovanie** – aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – používanie jednoduchých geometrických pojmov na pomenovanie a opis geometrických útvarov v priestore a ich významných prvkov a vlastností;	***Pojmy:*** **Aktívne:** kocka, guľa, kváder, valec. **Pasívne:** stavba z telies/kociek ***Vzťahy:*** Súvislosti medzi rovinnými a priestorovými útvarmi; vzťah medzi plánom stavby a počtom kociek v stavbe. ***Postupy:*** Určovanie významných prvkov priestorových útvarov (vrcholy); rozlišovanie a triedenie priestorových útvarov (podľa významných prvkov a vlastností); stavanie stavieb z telies alebo z kociek podľa vzoru (reálna stavba alebo stavba na obrázku), podľa plánu alebo podľa slovného opisu. ***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie rôznych techník na modelovanie priestorových geometrických útvarov; znalosť, tvorba a používanie jednoduchej reprezentácie stavieb z kociek a iných telies. **Matematické modelovanie** – aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických	***Pojmy:*** **Aktívne:** kocka, guľa, kváder, valec, stena, hrana. **Pasívne:** ihlan, kužeľ; stavba z telies/kociek, plán stavby z kociek. ***Vzťahy:*** Súvislosti medzi rovinnými a priestorovými útvarmi; vzťah medzi plánom stavby a počtom kociek v stavbe. ***Postupy:*** Určovanie významných prvkov priestorových útvarov (vrcholy, hrany, steny); rozlišovanie a triedenie priestorových útvarov (podľa významných prvkov a vlastností); stavanie stavieb z telies alebo z kociek podľa vzoru (reálna stavba alebo stavba na obrázku), podľa plánu alebo podľa slovného opisu, tvorba jednoduchého plánu stavby z kociek; tvorba modelov priestorových útvarov z danej siete. ***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie rôznych techník na modelovanie priestorových geometrických útvarov;

		zdôvodňovanie identifikácie a triedenia priestorových útvarov.	situácií a problémov, riešenie problémových úloh so stavbami z kociek/telies; korigovanie a kontrolovanie postupu a správnosť riešení. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – používanie jednoduchých geometrických pojmov na pomenovanie a opis geometrických útvarov v priestore a ich významných prvkov a vlastností; zdôvodňovanie identifikácie a triedenia priestorových útvarov; opisovanie stavby z kociek.	znalosť, tvorba a používanie jednoduchej reprezentácie stavieb z kociek a iných telies. **Matematické modelovanie** – aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov; používanie vlastností priestorových útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií (počet stien, vrcholov, hrán, stien rovnakého tvaru a pod.); používanie skladania a rozkladania priestorových útvarov pri riešení jednoduchých geometrických úloh; riešenie problémových úloh so stavbami z kociek/telies; korigovanie a kontrolovanie postupu a správnosť riešení; identifikovanie chyby v stavbe alebo pláne a jej oprava **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – používanie jednoduchých geometrických pojmov na pomenovanie a opis geometrických útvarov v priestore a ich významných prvkov a vlastností; zdôvodňovanie identifikácie a triedenia priestorových útvarov; opisovanie stavby z kociek; interpretovanie symbolických záznamov stavieb z kociek/telies.
	Jednoduché postupy merania		***Pojmy:*** **Aktívne:** dĺžka, kratší/dlhší, najkratší/najdlhší, nižší/vyšší, najnižší/najvyšší, užší/širší,	***Pojmy:*** **Aktívne:** dĺžka, kratší/dlhší, najkratší/najdlhší, nižší/vyšší, najnižší/najvyšší, užší/širší, najužší/najširší

	a určovani a miery		najužší/najširší **Pasívne:** vzdialenosť, šírka, výška. ***Vzťahy:*** Porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky (bez premieňania). ***Postupy:*** Porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky (kratšie v mm a cm) na základe porozumenia (bez premieňania); určovanie dĺžky meraním, odhadovanie dĺžky, vzdialenosti, šírky, výšky a overovanie odhadu meraním; zostrojenie úsečky s danou dĺžkou s presnosťou na centimetre. ***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie konkrétnych pomôcok ako reprezentácie miery úsečky (vlastné jednotky: ceruzka, dlaň, lakeť, palec, stopa, krok a pod., univerzálne jednotky: mm, cm). **Matematické modelovanie** – používanie vhodných nástrojov na meranie dĺžky úsečky; určenie/odmeranie dĺžky úsečky (lomenej čiary) a vyjadrenie (zapísanie) výsledku merania pomocou vlastných a	**Pasívne:** vzdialenosť, šírka, výška. ***Vzťahy:*** Porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky (bez premieňania). ***Postupy:*** Porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky (kratšie v mm a cm, dlhšie v dm, m a km) na základe porozumenia (bez premieňania); určovanie dĺžky meraním, odhadovanie dĺžky, vzdialenosti, šírky, výšky a overovanie odhadu meraním; zostrojenie úsečky s danou dĺžkou s presnosťou na centimetre. ***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie** – znalosť a používanie konkrétnych pomôcok ako reprezentácie miery úsečky , univerzálne jednotky: mm, cm, dm, m, km. **Matematické modelovanie** – používanie vhodných nástrojov na meranie dĺžky úsečky; určenie/odmeranie dĺžky úsečky (lomenej čiary) a vyjadrenie (zapísanie) výsledku merania pomocou vlastných a univerzálnych jednotiek; využívanie odhadu

			univerzálnych jednotiek; využívanie odhadu a merania v riešení geometrických úloh a v reálnom živote. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – používanie jednotiek dĺžky v komunikácii, diskutovanie o dĺžkach, vzdialenostiach, šírkach a výškach; odhadovanie dĺžky pomocou vhodných vlastných a univerzálnych jednotiek.	a merania v riešení geometrických úloh a v reálnom živote. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – používanie jednotiek dĺžky v komunikácii, diskutovanie o dĺžkach, vzdialenostiach, šírkach a výškach; odhadovanie dĺžky pomocou vhodných vlastných a univerzálnych jednotiek.
	Základy skúmania a tvorby súmerných útvarov	***Pojmy:*** **Pasívne:** súmerný. ***Vzťahy:*** Vlastnosti osovo súmerného útvaru na intuitívnej úrovni (vzťah vzor – obraz). ***Postupy:*** Dokreslenie osovo súmerných útvarov v štvorcovej sieti (podľa vodorovnej a zvislej osi súmernosti). ***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie** – tvorba modelov osovo súmerných útvarov pomocou skladania a strihania papiera, v štvorcovej sieti, alebo pomocou iných nástrojov. **Matematické modelovanie** – skladanie	***Pojmy:*** **Pasívne:** súmerný. ***Vzťahy:*** Vlastnosti osovo súmerného útvaru na intuitívnej úrovni (vzťah vzor – obraz). ***Postupy:*** Rozlišovanie a modelovanie osovo súmerných útvarov; skúmanie osovo súmerných útvarov a ich vlastností, dokreslenie osovo súmerných útvarov v štvorcovej sieti (podľa vodorovnej a zvislej osi súmernosti). ***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie** – tvorba modelov osovo súmerných útvarov pomocou skladania a strihania papiera,	***Pojmy:*** **Pasívne:** súmerný, nesúmerný. ***Vzťahy:*** Vlastnosti osovo súmerného útvaru na intuitívnej úrovni (vzťah vzor – obraz). ***Postupy:*** Rozlišovanie a modelovanie osovo súmerných a nesúmerných útvarov; skúmanie osovo súmerných útvarov a ich vlastností, modelovanie osi súmernosti; dokreslenie osovo súmerných útvarov v štvorcovej sieti (podľa vodorovnej a zvislej osi súmernosti). ***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie** – tvorba modelov osovo súmerných útvarov

		jednoduchých osovo súmerných útvarov alebo mozaiky a manipulačné overovanie súmernosti. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – zdôvodňovanie súmernosti útvarov; zdôvodňovanie a diskutovanie o postupe tvorby jednoduchých súmerných útvarov.	v štvorcovej sieti, alebo pomocou iných nástrojov. **Matematické modelovanie** – skladanie jednoduchých osovo súmerných útvarov alebo mozaiky a manipulačné overovanie súmernosti. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – zdôvodňovanie súmernosti útvarov; zdôvodňovanie a diskutovanie o postupe tvorby jednoduchých súmerných útvarov.	pomocou skladania a strihania papiera, v štvorcovej sieti, alebo pomocou iných nástrojov. **Matematické modelovanie** – skladanie jednoduchých osovo súmerných útvarov alebo mozaiky a manipulačné overovanie súmernosti. **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – zdôvodňovanie súmernosti útvarov; zdôvodňovanie a diskutovanie o postupe tvorby jednoduchých súmerných útvarov.

Informatika

Vzdelávacia oblasť	Matematika a informatika
Vyučovací predmet	**Informatika**
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Ciele vzdelávania pre 1.cyklus*:*

1. Analyzovať elementárne problémy a zoznamovať sa s elementárnou logikou.
2. Riešiť elementárne problémy programovaním postupnosti príkazov.
3. Na intuitívnej úrovni skúmať a hodnotiť riešenie.
4. Zoznámiť sa s nástrojmi na prácu s textom a grafikou.
5. Zoznámiť sa s elementárnou lineárnou a tabuľkovou reprezentáciou údajov.
6. Zoznámiť sa so základnou prácou s digitálnymi technológiami a aplikáciami.
7. Zoznámiť sa s digitálnym prostredím pre prácu s webovými stránkami.
8. Zoznámiť sa s vplyvom digitálnych technológií na spoločnosť.

Učebné osnovy pre 1.vzdelávací cyklus *INFORMATIKA*		
	3.ročník	
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	**1. cieľ: Analyzovať elementárne problémy a zoznamovať sa s elementárnou logikou.** • rozhodnúť sa o pravdivosti/nepravdivosti jednoduchého tvrdenia, vybrať prvky/možnosti podľa pravdivosti tvrdenia, • uvažovať o budúcom riešení.
		2. cieľ: Riešiť elementárne problémy programovaním postupnosti príkazov. • riešiť problém priamym riadením vykonávateľa (napríklad robot, korytnačka), • vytvoriť program skladaním príkazov do postupnosti, • aplikovať elementárne pravidlá na riadenie vykonávateľa, • doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracovaný program.
		3. cieľ: Na intuitívnej úrovni skúmať a hodnotiť riešenie. • interpretovať program, simulovať činnosť vykonávateľa a krokovať riešenie s postupnosťou príkazov, • vyhľadať a opraviť chybu v zápise riešenia a vo výsledku po vykonaní postupnosti príkazov, • diskutovať o svojich riešeniach.
		4. cieľ: Zoznámiť sa s nástrojmi na prácu s textom a grafikou. • použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov a textov, • nájsť, odhaliť a opraviť chyby pri úprave obrázkov a textov.

		5. cieľ: Zoznámiť sa s elementárnou lineárnou a tabuľkovou reprezentáciou údajov. • orientovať sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávať a získavať informácie z jednoduchej štruktúry podľa zadaných kritérií, • organizovať informácie do štruktúr – podľa zadania vytvárať jednoduché štruktúry údajov, podľa konkrétnych jednoduchých pravidiel manipulovať so štruktúrami údajov.	
		6. cieľ: Zoznámiť sa so základnou prácou s digitálnymi technológiami a aplikáciami. • pracovať so základným hardvérom na používateľskej úrovni, • spustiť program/aplikáciu, ukončiť bežiacu aplikáciu, • prihlásiť sa a odhlásiť sa z programu/aplikácie.	
		7. cieľ: Zoznámiť sa s digitálnym prostredím pre prácu s webovými stránkami. • použiť nástroje na prezeranie webových stránok, • získať informácie z webových stránok, • vyhľadať a získať informáciu na zadaných stránkach internetu, • diskutovať o výsledkoch vyhľadávania, • diskutovať o rizikách na internete.	
		8. cieľ: Zoznámiť sa s vplyvom digitálnych technológií na spoločnosť. • diskutovať o digitálnych technológiách a o ich využití pri učení sa, doma a na zábavu.	
Obsahový štandard	**Komponenty**	**3.ročník**	
	Programovanie	***Analýza problému***	***Pojmy:*** Príkaz, program ***Vzťahy:*** Pravda – nepravda, platí – neplatí, áno/alebo/nie (neformálne). ***Procesy:*** Idea sekvencie príkazov, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia.

			Činnosti: Navrhovanie riešenia, vyjadrenie plánu riešenia ako postupnosti krokov. Riešenie problémov, v ktorých sa treba rozhodnúť o pravdivosti/nepravdivosti jednoduchého tvrdenia. Riešenie problémov, v ktorých treba vybrať prvky/možnosti podľa pravdivosti tvrdenia. Diskusia o budúcom riešení.
		Konštrukcie jazyka	***Pojmy:*** Príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov., programovací jazyk ***Vzťahy:*** Priamy príkaz – akcia vykonávateľa, ako súvisí príkaz/poradie príkazov a výsledok. ***Procesy:*** Riadenie vykonávateľa v priamom režime, používať jazyk vykonávateľa, zostavenie a upravenie príkazu/príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov. ***Činnosti:*** Riešenie problémov priamym riadením vykonávateľa (napríklad robot, korytnačka). Vytvorenie programu skladaním príkazov do postupnosti. Doplnenie, dokončenie, modifikovanie rozpracovaného programu.
		Interpretácia zápisu riešenia, hľadanie, opravovanie chýb	***Pojmy:*** Krokovanie, chyba ***Vzťahy:*** Chyba ako zlý výsledok, chyba v postupnosti príkazov. ***Procesy:*** Krokovanie, rozpoznanie chyby. ***Činnosti:*** Interpretovanie programu, simulovanie činnosti vykonávateľa a krokovanie riešenia s postupnosťou príkazov. Vyhľadanie a oprava chyby v zápise riešenia a vo výsledku po vykonaní postupnosti príkazov. Diskusia o vlastných riešeniach.
	Údaje	***Práca s údajmi rôznych typov***	***Pojmy:*** Oblasť, odsek. ***Vzťahy:*** Zvýraznenie textu, zarovnanie odseku, obrázok v texte. ***Procesy:*** Kreslenie základných útvarov, nastavenia grafických parametrov, opravovanie textu.

			Činnosti: Použitie konkrétnych nástrojov editora na tvorbu a úpravu obrázkov, textov. Hľadanie, odhalenie a oprava chyby pri úprave obrázkov a textov
		Údajové štruktúry	***Pojmy:*** Postupnosť, tabuľka, riadok, stĺpec. ***Vzťahy:*** Pozícia v postupnosti a v tabuľke. ***Procesy:*** Orientácia v jednoduchých štruktúrach ***Činnosti:*** Riešenie problémov, v ktorých treba vyhľadávať a získavať informácie z jednoduchej štruktúry podľa zadaných kritérií. Vytváranie jednoduchých štruktúr údajov podľa zadania. Manipulácia so štruktúrami údajov podľa konkrétnych jednoduchých pravidiel.
	Technológie	***Hardvér a softvér***	***Pojmy:*** Aplikácia, ikona, okno, pracovná plocha. ***Vzťahy:*** Ikona ako reprezentácia programu alebo dokumentu. ***Procesy:*** Ovládanie programov pohybom, klikaním a ťahaním, zadávanie jednoduchých textov. ***Činnosti:*** Práca so základným hardvérom na používateľskej úrovni (klávesnica, myš, obrazovka). Spustenie aplikácie na pracovnej ploche, ukončenie bežiacej aplikácie. Prihlásenie sa a odhlásenie sa z programu/aplikácie.
		Počítačové siete	***Pojmy:*** Webová stránka, prehliadač, vyhľadávač. ***Vzťahy:*** Adresa stránky identifikuje konkrétnu stránku a súvisí s jej obsahom a zobrazením, odkazy ako prepojenia na webové stránky, prehliadač ako nástroj na zobrazovanie webových stránok.

			Procesy: Orientácia na webovej stránke, vyhľadávanie textov a obrázkov na zadaných stránkach, bezpečné správania sa na internete. ***Činnosti:*** Použitie webového prehliadača na prezeranie webových stránok a vyhľadanie a získanie informácie na zadaných stránkach internetu. Diskusia o výsledkoch vyhľadávania. Diskusia o rizikách na internete.
		Digitálna spoločnosť	***Pojmy:*** Digitálne technológie, digitálna spoločnosť , IKT ***Vzťahy:*** Digitálne technológie okolo nás, digitálne technológie ako nástroje pre komunikáciu, digitálne technológie doma, v škole. ***Procesy:*** Používanie nástrojov na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie. ***Činnosti:*** Diskusia o digitálnych technológiách a o ich využití pri učení sa, doma a na zábavu.

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda

Človek a príroda

Vzdelávacia oblasť	Človek a príroda
Vyučovací predmet	**Človek a príroda**
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	**1.ročník:** R. Dobišová Adame, O. Kováčiková: Prvouka pre prvákov – pracovná učebnica. AITEC. **2.ročník:** R. Dobišová Adame, O. Kováčiková: Prvouka pre druhákov – pracovná učebnica. AITEC. **3.ročník:** R. Dobišová Adame, O. Kováčiková: Prírodoveda pre tretiakov – pracovná učebnica. AITEC.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

1. Prostredníctvom jednoduchších foriem skúmania – pozorovaním, usudzovaním, triedením a meraním rozvíjať svoje aktuálne poznanie.
2. Vyjadrovať a diskutovať o svojich prírodovedných predstavách.
3. Po vzore učiteľa systematicky a objektívne získavať údaje, usporadúvať ich, na ich základe tvoriť záver a ten prezentovať.
4. Kooperatívne pracovať na riešení čiastkových úloh a aplikovať pri tom mäkké zručnosti.
5. Dôverovať výsledkom svojej vlastnej výskumnej činnosti.
6. Správať sa zodpovedne voči svojmu prostrediu a vlastnému zdraviu, osobne sa angažovať v rámci riešenia lokálnych problémov.

Učebné osnovy pre 1.vzdelávací cyklus *Človek a príroda*			
	1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Výkonový štandard **Žiak vie, dokáže:**	**1. cieľ: Prostredníctvom jednoduchších foriem skúmania – pozorovaním, usudzovaním, triedením a meraním rozvíjať svoje aktuálne poznanie.** ● na základe formulovanej jednoduchej výskumnej otázky pozorovať tak, aby získal informácie potrebné na zodpovedanie danej otázky, ● formulovať predpoklad a zdôvodniť ho skúsenosťou, ● pri pozorovaní získať presné a spoľahlivé údaje, a ak je to potrebné, pozorovanie opakovať , ● zdôvodniť triedenie objektov do vopred určeného počtu špecifikovaných skupín, ● porovnať podobnosti a odlišnosti objektov s cieľom identifikovať možné znaky triedenia, ● navrhnúť jednoduché vlastné meradlá, ● používať jednoduché štandardné meradlá, ● vnímať nepotvrdený predpoklad ako novú informáciu, nie ako chybu , ● vyhýbať sa chybám pri práci s údajmi. **2. cieľ: Vyjadrovať a diskutovať o svojich prírodovedných predstavách.** ● zdôvodniť tvrdenie predchádzajúcou skúsenosťou a/alebo získanými údajmi zo skúmania na podnet učiteľa, ● formulovať predpoklad a zdôvodniť ho skúsenosťou, ● formulovať záver v podobe odpovede na výskumnú otázku s odvolaním sa na údaje získané skúmaním , ● porovnať výsledky svojho skúmania s výsledkami vrstovníkov a zdôvodniť prípadné rozdiely, ● rešpektovať rôznorodosť v uvažovaní a pri riešení výskumných otázok rovesníkmi. **3. cieľ: Po vzore učiteľa systematicky a objektívne získavať údaje, usporadúvať ich, na ich základe tvoriť záver a ten prezentovať.**		

- zaznamenať získané údaje do poskytnutej tabuľky alebo vopred pripraveného diagramu,
- vytvoriť záznam zo skúmania do vopred pripravenej štruktúry,
- vyhodnotiť proces a výsledky získané skúmaním,
- zdôvodniť tvrdenie predchádzajúcou skúsenosťou a/alebo získanými údajmi zo skúmania na podnet učiteľa,
- formulovať záver v podobe odpovede na výskumnú otázku s odvolaním sa na údaje získané skúmaním,
- vytvárať logické úsudky z údajov získaných skúmaním,
- vyhľadať konkrétne informácie na základe poskytnutého postupu,
- uvedomiť si, že existujú rôzne informačné zdroje s rôznou mierou dôveryhodnosti.

4. cieľ: Kooperatívne pracovať na riešení čiastkových úloh a aplikovať pritom mäkké zručnosti.

- porovnať výsledky svojho skúmania s výsledkami vrstovníkov a zdôvodniť prípadné rozdiely,
- mať záujem o spoluprácu pri riešení problému,
- rešpektovať rôznorodosť v uvažovaní a pri riešení výskumných otázok rovesníkmi,
- komunikovať a spolupracovať s cieľom efektívnejšej práce a/alebo zaujímavejších riešení.

5. cieľ: Dôverovať výsledkom svojej vlastnej výskumnej činnosti.

- prejaviť záujem o skúmanie okolitého prostredia,
- svoju výskumnú činnosť vnímať ako jeden zo zdrojov nových poznatkov,
- s pomocou učiteľa hodnotiť svoju výskumnú prácu.

6. cieľ: Správať sa zodpovedne voči svojmu prostrediu a vlastnému zdraviu, osobne sa angažovať v rámci riešenia lokálnych problémov.

- prejaviť rešpekt voči prírode a uvedomovať si potrebu ju chrániť,
- citlivo manipulovať so živými organizmami,

	• vnímať prejavy a dôsledky nezodpovedného správania sa v prírode s ohľadom na ochranu vlastného zdravia, zdravia iných, prírodných zdrojov a životného prostredia, • uvedomovať si vplyv okolitého prostredia na zdravie človeka,

Komponent: Látky/ Rozvoj predispozície k pojmom hmotnosť, objem, hustota, skupenstva látok, skupenské zmeny látok, rozpúšťanie a filtrácia				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	• Všetky objekty zaberajú priestor, majú svoju hmotnosť. • To, či objekt na vode pláva alebo nepláva, závisí od materiálu/látky, z ktorej je objekt vyrobený • Nie všetky látky sa vo vode rozpúšťajú.	• Všetky objekty zaberajú priestor, majú svoj objem a svoju hmotnosť. • Objekty s rovnakým objemom nemusia mať rovnakú hmotnosť a objekty s rovnakou hmotnosťou nemusia mať rovnaký objem. • Všetky materiály/látky môžu byť tuhého, kvapalného alebo plynného skupenstva, v závislosti na vonkajších podmienkach. Proces rozpúšťania látok vo vode (rozpúšťadle) je možné urýchliť.	• Materiály/látky môžu meniť skupenstvo. Topenie predstavuje premenu tuhého skupenstva na kvapalné. Tuhnutie predstavuje premenu kvapalného na tuhé skupenstvo. Vyparovanie predstavuje premenu kvapalného na plynné skupenstvo. Kondenzácia predstavuje premenu plynného na kvapalné skupenstvo. • Nie všetky zložky zmesí je možné oddeliť filtráciou. • Výsledok filtrácie závisí od toho, aký hustý filter použijeme.

	Činnosti	• Porovnávanie hmotnosti objektov, objavovanie princípu merania hmotnosti • Skúmanie plávania objektov na vode vzhľadom na ich tvar, hmotnosť, objem, materiál, z ktorého sú vyrobené. • Skúmanie rozpúšťania látok vo vode.	• Porovnávanie objemu a hmotnosti objektov, objavovanie princípu merania hmotnosti. • Porovnávanie hmotnosti objektov, ktoré majú rovnaký objem a porovnávanie objemu objektov, ktoré majú rovnakú hmotnosť. • Porovnávanie vlastnosti materiálov/látok v tuhom, kvapalnom a plynnom skupenstve. • Dokazovanie prítomnosti rozpustných látok vo vode. Skúmanie urýchlenia rozpúšťania materiálov/látok vo vode.	• Skúmanie zmeny skupenstva vody v súvislosti s meniacou sa teplotou (topenie, tuhnutie, vyparovanie, kondenzácia). • Identifikácia teploty topenia a varu vody. • Odlíšenie procesu topenia a rozpúšťania. • Identifikácia zložiek zmesí, ktoré je možné oddeliť filtráciou. • Porovnávanie výsledkov filtrácie pri použití • rôznych filtrov/sitiek.
	Témy	Ovocie a zelenina		
	Počet hodín	6	5	5

Komponent: Interakcie/ Rozvoj predispozície k pojmom magnetizmus, svetlo, vlastnosti látok				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	• Podľa toho, koľko svetla objekt prepúšťa, môžu vznikať rôzne tmavé a rôzne farebné tiene. • Dĺžka a smerovanie tieňa závisí od vzájomnej pozície svetelného zdroja, objektu a plochy, na ktorej sa tieň zobrazuje. • Zdanlivý pohyb Slnka počas dňa a roka spôsobuje zmenu smerovania a dĺžky tieňov objektov upevnených v zemi.	• Magnetom sú priťahované len kovy, avšak nie všetky. • Na každom magnete je možné identifikovať dva póly, severný a južný.	• Pri vzájomnej interakcii magnetov sa súhlasné póly dvoch magnetov odpudzujú a nesúhlasné priťahujú. • Magnety sa vzájomne odlišujú svojimi magnetickými vlastnosťami.
	Činnosti	• Skúmanie priepustnosti svetla rôznymi objektmi/materiálmi. Skúmanie tvorby tieňa. • Porovnávanie dĺžky tieňa v závislosti od pozície svetelného zdroja a objektu, ktorý tieň vytvára. • Skúmanie súvislosti tieňov a zdanlivého pohybu Slnka po oblohe.	• Skúmanie správania sa magnetov voči nekovovým a rôznym kovovým predmetom. Porovnávanie magnetických vlastností rôznych magnetov.	• Skúmanie správania sa magnetov voči nekovovým a rôznym kovovým predmetom. Porovnávanie magnetických vlastností rôznych magnetov.
	Témy	Svetlo a tiene		
	Počet hodín	4	5	3

Komponent: Energia/ Rozvoj predispozície k pojmom tepelná energia, teplota, telesná teplota.				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	● Zahrievanie a ochladzovanie objektov je proces, ktorý sa vyskytuje všade okolo nás. ● Dodaním tepla (tepelnej energie) je možné zvýšiť teplotu telesa.	● Ľudské telo si udržiava stálu telesnú teplotu, ktorá je u všetkých ľudí približne rovnaká.	● Zdrojom tepla (tepelnej energie) sú aj mnohé organizmy, vrátane človeka. ● Vzduch s vyššou teplotou stúpa hore, vzduch s nižšou teplotou klesá dolu.
	Činnosti	● Porovnávanie teploty objektov pred a po zahrievaní.	● Porovnávanie teploty ľudského tela rôznych ľudí. ● Subjektívne (pocitové) a objektívne (s použitím teplomera) posudzovanie teploty objektov.	● Identifikácia zdrojov tepla (vrátane živých organizmov) v pozorovateľnom okolí. ● Skúmanie zmien teploty tela človeka počas dňa. Skúmanie prúdenia teplého a studeného vzduchu.
	Témy	Zdravé muffiny Zelenina		
	Počet hodín	5	5	3

Komponent: Zem/ Rozvoj predispozície k pojmom voda (hydrosféra), vzduch (atmosféra), pôda, horniny, minerály (litosféra).				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	• Pôda obsahuje živé a neživé zložky, pričom časť neživých zložiek pochádza z odumretých organizmov. • Voda sa v prírode nachádza v rôznych formách a to v kvapalnom, tuhom a plynnom skupenstve. • Voda je podmienkou života organizmov.	• Humus ako zložka pôdy predstavuje materiál tvorený odumretými zvyškami organizmov, ktorý je dôležitý pre úrodnosť pôdy. • Voda a vzduch sú dôležitými súčasťami pôdy a vplývajú na jej úrodnosť. • Pitie vody z neoverených zdrojov môže byť pre zdravie a život človeka nebezpečné.	• Pod vrstvou pôdy sa nachádzajú horniny. • Horniny aj minerály sa od seba odlišujú rôznymi vlastnosťami. • Prítomnosť vzduchu je podmienkou života človeka. Vzduch je plyn, ktorý vypĺňa aj priestory, ktoré sa zdajú byť prázdne.

	Činnosti	● Skúmanie zloženia vzoriek pôdy, identifikácia živých, neživých zložiek, a zložiek, ktoré majú pôvod v živých organizmoch (odumreté).	● Porovnávanie vody z rôznych lokálnych zdrojov. ● Identifikácia prítomnosti vody v rastlinách a v pôde. ● Porovnávanie a špecifikácia pitnej a nepitnej vody.	● Porovnávanie vlastností rôznych druhov pôd a hornín. ● Triedenie rôznych minerálov a hornín na základe jednoznačne pozorovateľných znakov (tvrdosť, farba, lesk, vryp, pórovitosť, skúška s octom). ● Porovnávanie a špecifikácia pitnej a nepitnej vody, (ne)identifikovateľnosť prítomnosti rôznych materiálov/látok/objektov vo vode. ● Identifikácia prítomnosti vzduchu v prostredí
	Témy	Voda, Pôda		
	Počet hodín	4		

Komponent: Vesmír/ Rozvoj predispozície k pojmom hviezda, súhvezdie, prirodzená družica - Mesiac, mesačné fázy.				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	• Najbližšou hviezdou k planéte Zem je Slnko. Okrem Slnka je možné na oblohe v noci pozorovať aj ďalšie hviezdy. • Slnko sa každý deň zdanlivo pohybuje po oblohe od východu na západ.	• Na nočnej oblohe je možné pozorovať rôzne stále zoskupenia hviezd, ktoré nazývame súhvezdia. • Medzi najznámejšie, na Slovensku pozorovateľné súhvezdia, patria: Veľký voz (Veľká medvedica), Labuť, Kasiopea, Orión. • V rôznych ročných obdobiach dominujú na nočnej oblohe rôzne súhvezdia • Niektoré hviezdy je možné vidieť na nočnej oblohe počas celého roka, napríklad Polárku.	• Mesiac je prirodzená družica Zeme, na oblohe počas roka pozorujeme jej rôzne veľkú osvetlenú časť. • Tvar osvetlenej časti Mesiaca na oblohe sa z dňa na deň mení, pričom sa pravidelne striedajú fázy nov, prvá štvrť, spln a posledná štvrť.
	Činnosti	Pozorovanie zdanlivého pohybu Slnka po oblohe počas dňa a počas roka v reálnych a modelových situáciách.	• Rozpoznávanie známych súhvezdí nočnej oblohy	• Pozorovanie zmien mesačných fáz (nov, prvá štvrť, spln, posledná štvrť) počas mesiaca a roka
	Témy	Kráľ čas		
	Počet hodín	7	4	4

Komponent: Organizmus/ Rozvoj predispozície k pojmom životné prejavy organizmov, klíčenie a rast rastlín, životný cyklus rastlín, húb a živočíchov, obehová, dýchacia, pohybová a oporná sústava človeka, zmyslové orgány.				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	• Človek získava informácie z prostredia prostredníctvom zmyslov: zrakom, sluchom, hmatom, čuchom a chuťou. • Základnými orgánmi rastlín sú koreň, stonka, list, kvet a plod, ktorý obsahuje semená.	• Živé od neživých zložiek prírody vieme odlíšiť pomocou identifikácie životných prejavov organizmov. Medzi prejavy života patrí pohyb, rozmnožovanie, príjem potravy, rast, vývin, dýchanie a reakcie na podnety z prostredia. • Mnohé rastliny sa rozmnožujú semenami, ktoré sa často nachádzajú v rôznych plodoch. Plody obsahujúce semená vznikajú z kvetov. Nie z každého kvetu vznikne plod obsahujúci semená, jednou z podmienok je prenos peľu z kvetu inej rastliny rovnakého druhu. • Semená rastlín potrebujú na klíčenie vodu, vzduch a vhodnú teplotu. Po vyklíčení rastlina potrebuje pre svoj rast okrem vody, vzduchu a vhodnej teploty aj svetlo a živiny z pôdy. • Životný cyklus rastliny začína klíčením semien a je ukončený odumretím rastliny, ktorá priniesla semená pre vznik novej generácie. • Každý orgán má pre život rastliny dôležitú funkciu. Koreň, stonka a listy zabezpečujú upevnenie v pôde, príjem dôležitých látok z prostredia a vylučovanie nepotrebných látok do prostredia. Kvety a plody so	• Základnými orgánmi obehovej sústavy sú srdce a cievy. • Srdce funguje ako pumpa na krv, ktorá je cievami rozvádzaná po celom tele. • Prostredníctvom krvi sú po tele rozvádzané všetky dôležité látky, napríklad tie, ktoré človek prijíma potravou, či dýchaním. • Základným orgánom dýchacej sústavy sú pľúca. Prostredníctvom pľúc získava človek zo vzduchu kyslík, ktorý je pre život človeka nevyhnutný. Zároveň sa pomocou pľúc človek pri výdychu zbavuje oxidu uhličitého. • Základnými orgánmi oporno-pohybovej sústavy sú kostra a svaly, ktoré zabezpečujú všetky vedomé aj podvedomé pohyby tela. Pravidelný pohyb je pre rozvoj svalov a zdravie organizmu veľmi dôležitý.

			semenami zabezpečujú rozmnožovanie rastliny.	
	Činnosti	• Skúmanie významu zmyslových orgánov pre život človeka. • Identifikácia, z ktorej časti rastliny pochádza určitý druh ovocia/zeleniny.	• Pozorovanie rôznych zložiek prírody a identifikácia životných prejavov rôznych druhov živočíchov, rastlín a húb (pohyb, rozmnožovanie, príjem potravy, rast, vývin, dýchanie, reakcia na podnety z prostredia). • Skúmanie podmienok klíčenia rastlín (a ich rastu), porovnávanie podmienok klíčenia (a rastu) rôznych rastlín. • Porovnávanie rastlinných plodov a semien rôznych rastlín vzhľadom na ich spôsob rozširovania v prostredí. • Skúmanie vegetatívneho rozmnožovania rastlín. • Porovnávanie životného cyklu živočíchov so životným cyklom rastlín a húb	• Identifikácia základných orgánov dýchacej, obehovej, opornej a pohybovej sústavy človeka. • Skúmanie vonkajších prejavov fungovania dýchacej, obehovej a oporno-pohybovej sústavy človeka. • Uvažovanie o význame krvi v tele človeka v súvislosti s príjmom potravy a dýchaním. • Identifikácia princípov starostlivosti o vlastné zdravie na základe poznatkov o fungovaní vybraných orgánových sústav.
	Témy	Päť detektívov Ovocie a zelenina		
	Počet hodín	6	8	6

Komponent: Ekosystém/ Rozvoj predispozície k pojmom ekosystém, potravový vzťah.				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	• Rastliny produkujú kyslík, ktorý je pre život človeka nevyhnutný.	• Všetky živé organizmy potrebujú potravu a líšia sa nárokmi na potravu. • Rôzne organizmy žijú v rôznom prostredí, podľa toho, aké podmienky pre život potrebujú, napríklad vyžadujú rôzne množstvo a kvalitu vody, vzduchu, pôdy a prítomnosť iných organizmov.	• Život človeka je od rastlín, húb a živočíchov závislý, využíva ich nielen ako potravu, ale aj ako zdroj surovín na výrobu rôznych predmetov dennej potreby. • Rovnako, ako je človek závislý od rastlín a živočíchov, je závislý aj od neživej prírody. • Rôzne druhy rastlín, húb a živočíchov môžu byť pre človeka nebezpečné.
	Činnosti		• Porovnávanie prostredí, v ktorých žijú rôzne rastliny vzhľadom na množstvo vody, tepla a svetla, ako aj kvality substrátu (živnej pôdy). • Porovnávanie živočíchov podľa zloženia ich potravy.	• Porovnávanie zloženia potravy rôznych druhov živočíchov, identifikácia potravových konkurentov. • Rozpoznávanie vybraných poľnohospodárskych, liečivých a jedovatých rastlín a húb blízkeho okolia, hospodárskych a jedovatých živočíchov. • Skúmanie závislosti človeka od rastlín, živočíchov a neživej zložky ekosystému.
	Témy	V lese		

	Počet hodín	2	5	3

Komponent: <u>Dedičnosť a premenlivosť</u>/ Rozvoj predispozície k pojmom rod, druh a jedinec, dedičnosť, premenlivosť.				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	• Mláďatá určitých druhov živočíchov sa na svojich rodičov podobajú viac ako na iné jedince rovnakého druhu, čo je spôsobené dedičnosťou.	• Pre určitý typ rastliny je typický konkrétny tvar, veľkosť, farba rastlinného orgánu a odlišuje sa tým od iných rastlín. • Zo semena určitej rastliny vyrastie rastlina rovnakého druhu.	
	Činnosti	• Porovnávanie mláďat a dospelých jedincov a vyvodzovanie záverov, ktoré mláďatá sa na dospelé jedince podobajú a ktoré nie. • Identifikácia prirodzenej rôznorodosti ľudí (v rámci rodiny i mimo nej).	• Rozpoznávanie rastlinných a živočíšnych druhov podľa identifikačných znakov uvedených v atlase rastlín alebo živočíchov. • Skúmanie rastu rastlín rovnakého druhu a identifikácia podobností (dedičnosť) a odlišností (premenlivosť). • Skúmanie podobností a odlišností rastlín a živočíchov rovnakého druhu a rôznych druhov (druhová rozmanitosť).	
	Témy	Moja rodina, Na farme		
	Počet hodín	5	4	

Komponent: Evolúcia/ Rozvoj predispozície k pojmom adaptácie k prežitiu, kamufláž, mimikry, taxonómia organizmov.				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**			• Spôsob života rôznych druhov rastlín, húb a živočíchov je jedinečný. • Rôzne skupiny organizmov sa prispôsobili rôznemu spôsobu života a podľa podobností ich vieme zaraďovať do rôznych skupín a podskupín. • Podľa miery ich vzájomnej príbuznosti triedime živočíchy do skupín: bezstavovce, ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce. • Na základe rozpoznania typických znakov organizmov ich vieme zaradiť do skupiny a pomenovať. • Niektoré organizmy sa dnes na Zemi nevyskytujú (vyhynuli), zachovali sa ich zvyšky a stopy po ich živote.
	Činnosti			• Skúmanie prispôsobenia sa rastlín a živočíchov životu v konkrétnych podmienkach. • Porovnávanie tvaru časti tiel živočíchov vzhľadom na ich spôsob života. • Porovnávanie a zoskupovanie živočíchov a rastlín podľa miery ich vzájomnej podobnosti/príbuznosti. • Rozpoznávanie a pomenúvanie vybraných lokálnych druhov rastlín, húb a živočíchov. • Porovnávanie súčasných a vyhynutých organizmov, uvažovanie o prispôsobovaní sa prostrediu. • Skúmanie výstražného a maskovacieho zafarbenia rôznych druhov živočíchov a uvažovanie o ich význame pre prežitie organizmov v prostredí. • Porovnávanie sfarbenia samcov a samíc rôznych živočíšnych druhov, porovnávanie sfarbenia mláďat a dospelých jedincov vzhľadom na snahu prežiť v prostredí. • Porovnávanie výhod a nevýhod spoločenského a samotárskeho spôsobu života živočíchov.
	Témy	Živočíchy		
	Počet hodín			4

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť

Človek a spoločnosť

Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Vyučovací predmet	**Človek a spoločnosť**
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus:

1. Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec.
2. Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí.
3. Rozlišovať a skúmať vzťahy medzi prírodným prostredím a činnosťou človeka na lokálnej úrovni, rozumieť potrebe starostlivosti o životné prostredie na príkladoch z miestnej krajiny.
4. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.
5. Vysvetliť, odkiaľ sa berú informácie, aké sú ich zdroje a rozumieť dôsledkom rôznych typov správ.
6. Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy.

<table>
<tr><th colspan="4">Učebné osnovy pre 1. vzdelávací cyklus
Človek a spoločnosť</th></tr>
<tr><th></th><th>1.ročník</th><th>2.ročník</th><th>3.ročník</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Výkonový štandard</td><td colspan="3">1. cieľ: Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec

Žiak vie/dokáže:
• používať pojmy potrebné na orientáciu v miestnej krajine,
• určiť polohu svojej obce, Slovenska a svetadielov na mapách rôznej mierky,
• mať prehľad o významných prírodných, kultúrnych a historických prvkoch vo svojom okolí,
• stručne opísať význam kľúčových osôb, úradov, inštitúcií, občianskych iniciatív a udalostí v komunite a obci,
• orientovať sa v čase pomocou konvenčných prostriedkov určovania času.</td></tr>
<tr><td colspan="3">2. cieľ: S pomocou učiteľa využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií, osvojiť si základy spolupráce v skupine

Žiak vie/dokáže:
• získať informácie pozorovaním vo svojom okolí,
• viesť rozhovor za účelom získania potrebných informácií k vybranej téme,
• získať a interpretovať informácie z obrazových zdrojov (obrázky, fotografie, ilustrácie, video) a veku primeraných textov umeleckej a vecnej literatúry,
• zaznamenať, porovnať a triediť informácie slovne, pomocou zápiskov alebo jednoduchých grafických organizérov,
• podieľať sa v rámci skupiny na spoločnom riešení úlohy podľa predpísaného postupu,
• prezentovať výsledky svojej práce krátkym slovným opisom a v podobe nákresu, plagátu alebo modelu,
• čítať obsah jednoduchej mapy s porozumením významu v nej použitých farieb a základných mapových znakov,
• orientovať sa v priestore podľa orientačných bodov,
• orientovať sa v známom priestore na základe jeho zobrazenia v pláne a na jednoduchej mape,
• uskutočniť jednoduchý prieskum o názoroch na vybraný problém v škole alebo jej okolí.</td></tr>
</table>

3. cieľ: Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí

Žiak vie/dokáže:

- rozvrhnúť si čas na prácu, učenie, zábavu a odpočinok,
- ilustrovať plynutie času na vybraných príkladoch z minulosti rodiny,
- porovnať obrazy obce v minulosti a v súčasnosti,
- prerozprávať príbeh viažuci sa k obci alebo regiónu,
- opísať kam, ako a prečo cestujú ľudia z rodiny alebo blízkeho okolia.

4. cieľ: Rozlišovať a skúmať vzťahy medzi prírodným prostredím a činnosťou človeka na lokálnej úrovni, rozumieť potrebe starostlivosti o životné prostredie na príkladoch z miestnej krajiny

Žiak vie/dokáže:

- rozpoznať vzájomné vzťahy medzi človekom a krajinou na príkladoch z miestnej krajiny,
- opísať vplyv počasia na krajinu a život ľudí v priebehu dňa a roka,
- uplatňovať šetrný vzťah k prírodným zdrojom a životnému prostrediu vo svojom okolí.

5. cieľ: Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom

Žiak vie/dokáže:

- vyjadriť svoje myšlienky a pocity na primeranej úrovni,
- vypočuť si myšlienky a názory druhých, rešpektovať ich spôsob uvažovania,
- aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v komunite.

6. cieľ: Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní

Žiak vie/dokáže:

- opísať svoje charakterové vlastnosti, záľuby, túžby a sny,
- oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých a akceptovať, že vlastnosti a schopnosti je možné rozvíjať,
- vytvoriť predstavu o hrdinskom alebo morálnom vzore v konaní postáv rozličných príbehov,
- pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer,
- riadiť sa podľa priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné.

7. cieľ: Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými

Žiak vie/dokáže:

- spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole,
- uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách,
- vysvetliť, prečo ľudia vykonávajú rôzne povolania,
- posúdiť vlastné možnosti kúpy vybraného tovaru a služby.

8. cieľ: Vysvetliť, odkiaľ sa berú informácie, aké sú ich zdroje a rozumieť dôsledkom rôznych typov správ

Žiak vie/dokáže:

- pomenovať rôzne zdroje informácií,
- rozpoznať druhy a základnú úlohu médií,
- uviesť príklad nepravdivej správy,
- identifikovať, ktoré mediálne výstupy sú reklamou.

9. cieľ: Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy

Žiak vie/dokáže:

	• podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole.

			2.ročník	3.ročník
Obsahový štandard	**GEOGRAFICKÝ KOMPONENT**	***Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí***	***Pojmy:*** Miestna krajina, orientácia, poloha v priestore. ***Činnosti:*** Určovanie orientačných bodov v okolí školy, vyhľadávanie vybraných objektov, vytváranie predstáv o priestorových vzťahoch v škole, v obci a jej okolí. Určovanie relatívnej polohy vybraného objektu voči inému objektu (rovno, vpravo, vľavo, hore, dole, blízko, ďaleko, pred, za a i.) Opis a zaznamenávanie cesty do školy alebo k inému objektu v obci a miestnej krajine. Spoznávanie prírodných a historických prvkov obce a jej okolia podľa miestnych daností (napríklad park, les, chránený strom, prírodná rezervácia, potok, rieka, rybník, vrch, kostol, socha, fontána, brána, hrad), vrátane posúdenia ich stavu (udržiavaný, neudržiavaný, bezpečný, nebezpečný a i.).	***Pojmy:*** Prírodné a historické prvky, turistické značenie. ***Činnosti:*** Určovanie relatívnej polohy v teréne alebo na mape (v pláne) a navigácia na trase medzi nimi s využitím orientačných bodov. Orientovanie sa podľa svetových strán v teréne. Využívanie turistického značenia pri plánovaní výletov a orientácii v teréne. Rozlišovanie pojmov podľa podmienok obce (napríklad dolina, údolie, vrch, pohorie, tiesňava, rovina, rieka, potok, jazero, rybník, breh, ostrov, les, pole, kameňolom, námestie, ulica). Hľadanie odpovedí na otázky o krajine mimo nášho zorného poľa – „Čo je za tým vrchom? Kam vedie táto cesta? Odkiaľ a kam tečie potok?" a pod.
		Orientácia v pláne a na mape	***Pojmy:*** Plán, mapa, mapové znaky, legenda. ***Činnosti:*** Vyjadrovanie žiackych predstáv o priestorovom rozmiestnení objektov v triede a v okolí	***Pojmy:*** Grafická mierka, vzdialenosť, svetové strany, poloha na mape, letecká snímka, glóbus, svetadiely a oceány. ***Činnosti:*** Orientácia plánu a orientácia v pláne.

			školy z vertikálneho pohľadu (vtáčej perspektívy) formou jednoduchých modelov alebo náčrtkov. Tvorba jednoduchého orientačného plánu (mapového náčrtku) obce alebo jej časti na základe leteckej snímky. Odhadovanie skutočnej vzdialenosti medzi bodmi na mape pomocou grafickej mierky. Lokalizovanie svojho bydliska a školy na leteckej snímke a mape veľkej mierky. Určovanie polohy obce na mape Slovenska	Určovanie svetových strán na mape. Lokalizovanie svojho bydliska a školy na leteckej snímke a mape veľkej mierky. Určovanie polohy Slovenska na mape Európy. Pomenovanie svetadielov a oceánov na glóbuse na jednoduchej mape sveta.
		Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie	***Pojmy:*** Prírodné a umelé prostredie, počasie, cestovanie, doprava, mesto a vidiek, spôsob života. ***Činnosti:*** Posudzovanie vplyvu rôzneho prostredia na človeka – prírodné a umelé, tiché a hlučné, upravené a neupravené, nové a staré, čisté a znečistené, jednotné a rôznorodé. Pozorovanie počasia a jeho vplyvu na prírodu a ľudí počas dňa a roka spojené s grafickým zaznamenávaním oblačnosti a jednoduchým zápisom nameraných hodnôt teploty vzduchu.	

			Identifikovanie dôvodu (za prácou, vzdelaním, službami, oddychom, poznaním, priateľmi), cieľa (blízka obec, okresné mesto, krajské mesto, zahraničie) a pravidelnosti (denne, týždenne, mesačne, ročne) cestovania ľudí vo svojej rodine a v rodinách spolužiakov. Porovnávanie vhodnosti jednotlivých druhov dopravy v obci spojené s posúdením ich vplyvu na životné prostredie. Hľadanie rozdielov medzi mestom a vidieckou obcou na žiakom známych príkladoch. Uvažovanie nad výhodami a nevýhodami bývania vo veľkom meste, malom meste, vidieckej obci alebo satelite. Identifikovanie základných podobností a odlišností svojej obce (prírodné prostredie, architektúra, spôsob života) a vybranej obce zo zahraničia.	
			2.ročník	**3.ročník**
	DEJEPISNÝ KOMPONENT	***Orientácia v čase***	***Pojmy:*** Časová postupnosť, plánovanie času, kalendár. ***Činnosti:*** Určovanie vzájomných vzťahov (pred/po) medzi susednými a nesusednými dňami a mesiacmi, opakujúci sa cyklus s vytváraním celkov (deň, týždeň, mesiac, rok).	***Pojmy:*** Časová postupnosť, plánovanie času, meranie času, kalendár. ***Činnosti:*** Zoraďovanie postupnosti udalostí (skôr, neskôr, nedávno, dávno, dnes, včera, predvčerom, zajtra, pozajtra...).

			Tvorba vlastného kalendára jedného týždňa podľa aktuálneho roka, porovnanie radenia dní v mesiaci aktuálneho roka. Personalizácia cieľov, vytváranie priorít a ich zdôvodnenie, odlíšenie činností podľa osobnej dôležitosti (povinností, užitočných a oddychových aktivít). Tvorba časového harmonogramu dňa a týždňa.	Tvorba vlastného kalendára jedného mesiaca podľa aktuálneho roka, porovnanie radenia dní v minulom minulého roku. Porovnanie a zdôvodnenie používania rôznych spôsobov merania času (rytmus dňa, prírody, konvenčné merače). Určovanie času na hodinách.
		Pozorovanie zmien v čase	***Pojmy:*** Rodostrom, vzájomné rodinné vzťahy. ***Činnosti:*** Určovanie základných vzťahov medzi členmi rodiny z pozície žiaka aj z pozície iného člena. Zostavovanie trojgeneračného rodostromu ako vizualizácie rodinných vzťahov. Pátranie po najstarších pamiatkach v obci, miestach pamäti (najstarší hrob na cintoríne, artefakty v rodine, historické budovy, pamätníky, staré stromy a pod.).	***Pojmy:***Povesť, pamiatky. ***Činnosti:*** Prerozprávanie alebo stvárnenie príbehu (povesť, legenda) spojeného s obcou alebo jej okolím. Pozorovanie zmien v čase na príklade ľudí, krajiny, budov a artefaktov. Porovnávanie spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti (škola, hračky, práca a zamestnania, odev, obchod) na základe informácií získaných z rôznych prameňov.
			2.ročník	**3.ročník**
	OBČIANSKY KOMPONENT	***Poznávanie pravidiel vo svojom živote*** Obsah bude naplnený v		

		predmete Kruh komunity		
		Život obce a vzťahy v komunite	***Pojmy:*** Obec, inštitúcie, sviatky, tradície, rozmanitosť. ***Činnosti:*** Identifikovanie významných inštitúcií a služieb v obci s posúdením ich funkcie pre život komunity podľa podmienok obce (napríklad obecný úrad, obchody, služby, kostol, pošta, policajná a hasičská stanica, lekáreň, ambulancia, železničná a autobusová stanica alebo zastávka, kultúrne a komunitné centrum, zberný dvor, útulok pre zvieratá, čistiareň odpadových vôd, výrobný podnik, poľnohospodárske družstvo). Rozlišovanie súkromného a verejného priestoru na konkrétnych príkladoch v obci a jej okolí. Identifikovanie významných kultúrnych a športových podujatí v obci a jej okolí. Oboznamovanie sa s pôvodom a rôznymi spôsobmi slávenia sviatkov a dodržiavania tradícií vo svojej rodine, v rodine priateľov, spolužiakov, v obci, cirkvi a spoločnosti. Spoznávanie rozmanitosti kultúrnych prejavov a preukazovanie citlivosti voči druhým v bezprostrednom okolí (triede, škole, susedstve, obci).	***Pojmy:*** Obec, inštitúcie, komunita, súkromný a verejný priestor, symboly. ***Činnosti:*** Zhodnotenie využitia a udržiavania verejných priestorov na príklade žiakom známeho verejného priestoru. Identifikovanie miest náboženského charakteru v obci a ich významu pre spoločenstvo veriacich. Rozpoznávanie príkladov používania identifikačných znakov, symbolov a vlajok (štátne a obecné symboly, symboly EÚ, logá).

		Zodpovedné hospodárenie	***Pojmy:*** Povolania, tovary a služby, cena, peniaze. ***Činnosti:*** Oboznamovanie sa s deľbou práce na konkrétnych príkladoch v komunite a v obci. Spoznávanie rôznych povolaní so základným opisom ich pracovnej náplne. Rozlíšenie ponuky tovarov a služieb v najbližšom okolí. Osvojovanie si návykov smerujúcich k šetrnému zaobchádzaniu so svojimi zdrojmi, prírodnými zdrojmi a životným prostredím (predchádzanie vzniku odpadu a jeho separovanie, šetrenie spotreby vody a elektrickej energie.	***Pojmy:*** Povolania, tovary a služby, cena, peniaze, šetrenie. ***Činnosti:*** Odhad, zistenie a porovnanie cien vybraných tovarov a služieb. Diskutovanie o potrebe starostlivosti o svoje, o zverené či zdieľané veci a statky.
		Základy aktívneho občianstva	***Pojmy:*** Aktívny obyvateľ obce, spolupráca, pomoc, dobročinnosť. ***Činnosti:*** Identifikovanie činností, ktoré zlepšujú kvalitu prostredia a zdravie ľudí v obci a činností, ktoré sú pre prostredie a zdravie ľudí škodlivé. Realizácia jednoduchého prieskumu s cieľom identifikovať možnosti zlepšenia života a prostredia v triede, škole, obci a jej blízkom okolí. Identifikovanie konkrétnych potrieb solidarity v škole a okolí alebo doma a okolí (napr. vo vzťahu k novým spolužiakom z iných oblastí a krajín, k ľuďom so	***Pojmy:*** Aktívny obyvateľ obce, spolupráca, pomoc, dobročinnosť. ***Činnosti:*** Skúmanie vybraného problému v obci a jej okolí, ktorý je spôsobený nevhodnou činnosťou človeka (napr. nevhodné zaobchádzanie so zvieratami, vandalizmus, znečistenie verejných priestorov, nelegálna skládka, spaľovanie odpadu, parkovanie na chodníkoch, vizuálny smog).

			špeciálnymi a inými potrebami a znevýhodnením, k starším a chorým osobám). Riešenie modelových situácií (napr. koho a ako požiadať o pomoc, tiesňové linky).	
		Základy práce s mediálnym obsahom	***Pojmy:*** Médiá ***Činnosti:*** Identifikovanie druhov médií a dôvody ich využívania (zdroj informácií a zábavy).	***Pojmy:*** Zdroje informácií, médiá, reklama. ***Činnosti:*** Identifikovanie spôsobov vzniku a rôznych podôb šírenia informácií. Rozlišovanie fikcie a reality, zdrojov informácií (kniha, správy, youtube, televízia, rozprávka). Navrhovanie zásad veku primeraného využívania rôznych médií a neubližujúceho správania v online priestore voči iným. Odlíšenie pravdivej a nepravdivej (zavádzajúcej) informácie a pomenovanie jej dôsledkov na konkrétnych príkladoch.
			2.ročník	***3. ročník***

	ETICKO- OSOBNOSTNÝ KOMPONENT	***Rozvíjanie vzťahov v rodine a v komunite***	***Pojmy:*** Domov, rodina, príbuzní a blízki. ***Činnosti:*** Zamýšľanie sa nad hodnotou domova. Vnímanie domova ako miesta pre život a rozvíjanie vzťahov v rodine. Preukazovanie vďačnosti rodičom, starým rodičom a blízkym osobám. Identifikovanie a pomenovanie členov rodiny.	***Pojmy:*** Komunita, inšpiratívni ľudia. ***Činnosti:*** Vnímanie domova ako miesta pre život a rozvíjanie vzťahov v komunite. Preukazovanie vďačnosti blízkym osobám a inšpiratívnym ľuďom. .
		Konanie dobra – aj keď sa nikto nepozerá	***Pojmy:*** Čestnosť a pravdovravnosť, dobré vlastnosti. ***Činnosti:*** Rozpoznávanie dôsledkov pravdovravnosti a klamstva na život.	***Pojmy:*** Odvaha, hrdinstvo, dobré činy, dobré vlastnosti. ***Činnosti:*** Posilňovanie odvahy hovoriť pravdu aj napriek nepríjemným dôsledkom. Diskusia o vlastných vzoroch. Zoznamovanie sa s reálnymi alebo zobrazenými príbehmi prosociálnych a morálnych hrdinov.
		Spoznávanie a vyjadrovanie emócií	***Pojmy:*** Emócie (nadšenie, radosť, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch. ***Činnosti:*** Rozlišovanie emócií, ich prejavov a dopadov ich vyjadrenia na seba a druhých. Vyjadrovanie citov a prežívania v rozličných situáciách.	***Pojmy:*** Emócie (, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch. ***Činnosti:*** Rozlišovanie emócií, ich prejavov a dopadov ich vyjadrenia na seba a druhých. Vyjadrovanie citov a prežívania v rozličných situáciách. Vnímanie potrieb druhých/iných.

			Vnímanie potrieb druhých/iných.	
		Sebariadenie		***Pojmy:*** Túžby, potreby, sebaovládanie, rebríček hodnôt, osobné ciele, odolnosť. ***Činnosti:*** Rozpoznávanie významu sebaovládania a sebariadenia – nie každú túžbu je dobré ihneď uspokojiť. Určovanie priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné.

Etická výchova

Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Vyučovací predmet	**Etická výchova**
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus:

1. Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.
2. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.
3. Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.
4. Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými.

Učebné osnovy pre 1.cyklus *Etická výchova*			
	1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Výkonový štandard	**1. cieľ: Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých** **Žiak vie/dokáže:** • opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých, • pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede, kamarátskych skupinách, • pomenovať, čo ho spája s ostatnými, • preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom), • uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí.		
	2. cieľ: Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom **Žiak vie/dokáže:** • používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu, • vyjadriť svoje myšlienky a pocity na primeranej úrovni, • pomenovať a regulovať svoje emócie na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy boli bezpečné, rešpektujúce k dohodnutým pravidlám a podporné, • vypočuť si myšlienky a názory druhých, rešpektovať ich spôsob uvažovania, • aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v komunite.		

	3. cieľ: Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní **Žiak vie/dokáže:** • opísať svoje charakterové vlastnosti, záľuby, túžby a sny, • oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých a akceptovať, že vlastnosti a schopnosti je možné rozvíjať, • vytvoriť predstavu o hrdinskom alebo morálnom vzore v konaní postáv rozličných príbehov, • pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer, • riadiť sa podľa priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné.
	4. cieľ: Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými **Žiak vie/dokáže:** • spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole, • uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách, • vysvetliť, prečo ľudia vykonávajú rôzne povolania, • posúdiť vlastné možnosti kúpy vybraného tovaru a služby.

	5. cieľ: Vysvetliť, odkiaľ sa berú informácie, aké sú ich zdroje a rozumieť dôsledkom rôznych typov správ **Žiak vie/dokáže:** • pomenovať rôzne zdroje informácií, • rozpoznať druhy a základnú úlohu médií, • uviesť príklad nepravdivej správy, • identifikovať, ktoré mediálne výstupy sú reklamou.			
	6. cieľ: Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy **Žiak vie/dokáže:** • podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole.			
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard **ETICKO – OSOBNOSTNÝ KOMPONENT**	***Vyjadrovanie zdvorilosti ako znaku úcty***	***Pojmy:*** Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie. ***Činnosti:*** Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie vo vzťahu k spolužiakom, vyjadrenie úcty k učiteľom a zamestnancom školy (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie).	***Pojmy:*** Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie. ***Činnosti:*** Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie vo vzťahu k blízkej a vzdialenejšej rodine. Vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu k starým rodičom (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie).	***Pojmy:*** Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie. ***Činnosti:*** Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie v spoločnosti na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie).

		Aktívne používanie prejavov zdvorilosti (prosím, ďakujem, prepáč) a uvedomovanie si ich dôsledkov / oboznámenie sa s pojmami/ Vyjadrovanie a rešpektovanie súhlasu a nesúhlasu v rôznych situáciách v triede, škole. Prejavovanie záujmu o druhého, kladenie otázok a aktívne počúvanie počas vyučovania.	Aktívne používanie prejavov zdvorilosti (prosím, ďakujem, prepáč) a uvedomovanie si ich dôsledkov /aktívne používanie pojmov/ Vyjadrovanie a rešpektovanie súhlasu a nesúhlasu v rôznych situáciách blízkeho a vzdialeného prostredia. Prejavovanie záujmu o druhého, kladenie otázok a aktívne počúvanie v rôznych životných situáciách.	Aktívne používanie prejavov zdvorilosti (prosím, ďakujem, prepáč) a uvedomovanie si ich dôsledkov / automatizácia Vyjadrovanie a rešpektovanie súhlasu a nesúhlasu v rôznych situáciách v spoločnosti.
	Sebapoznávanie	***Pojmy:*** Túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania. ***Činnosti:*** Určovanie a opis svojich dobrých charakterových vlastností vo vzťahu k spolužiakom, učiteľom. Rozprávanie o vlastných záľubách. Vyjadrovanie želaní a túžob a plánu na ich realizáciu.	***Pojmy:*** Túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania. ***Činnosti:*** Určovanie a opis svojich dobrých charakterových vlastností a možností v bežnom živote. Rozvíjanie a využitie svojich schopností a dobrých vlastností v budúcom konaní vo vzťahu k spoločnosti.	***Pojmy:*** Túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania. ***Činnosti:*** Určovanie a opis svojich dobrých charakterových vlastností a možností v rôznych životných situáciách. Posudzovanie možností rozvíjania a využitia svojich schopností a dobrých vlastností v budúcom konaní.

			Rozprávanie o vlastných záľubách a o tom, ako pomáhajú v živote. Tvorivé vyjadrovanie želaní a túžob a plánu na ich realizáciu.	Rozprávanie o vlastných záľubách a o tom, ako pomáhajú v živote a vo vzťahoch s druhými.
	Vnímanie jedinečnosti v každom človeku	***Pojmy:*** Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca. ***Činnosti:*** Identifikovanie jedinečných a zaujímavých čŕt spolužiaka. Uvedomovanie si, že v každom človeku je niečo cenné a vzácne, hoci sa odlišujeme povahou aj vzhľadom. Vnímanie kamarátstva ako dobrého modelu komunikácie, vzťahov, spolužitia a spolupráce. Obdarovávanie a oceňovanie druhého, druhých. Chápanie dôsledkov dobrého (napomáhajúceho) a zlého (ubližujúceho) správania.	***Pojmy:*** Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania. ***Činnosti:*** Identifikovanie jedinečných a zaujímavých čŕt členov rodiny. Vedieť pomenovať, že v každom človeku je niečo cenné a vzácne, hoci sa odlišujeme povahou aj vzhľadom. Vnímanie rodinných vzťahov ako dobrého modelu komunikácie, vzťahov, spolužitia a spolupráce. Tvorivé oceňovanie druhého, druhých. Rozlišovanie a chápanie dôsledkov dobrého (napomáhajúceho) a zlého (ubližujúceho) správania.	***Pojmy:*** Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť. ***Činnosti:*** Identifikovanie jedinečných a zaujímavých čŕt druhého človeka. Vnímanie spolužitia ako dobrého modelu komunikácie, vzťahov, spolužitia a spolupráce. Tvorivé obdarovávanie a oceňovanie druhého, druhých. Rozlišovanie a chápanie dôsledkov dobrého (napomáhajúceho) a zlého (ubližujúceho) správania v bežnom živote.

	Spoznávanie a vyjadrovanie emócií	***Pojmy:*** Emócie (nadšenie, radosť, dôvera, strach, hnev), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií. ***Činnosti:*** Modelovanie reakcií na rozličné vyjadrené emócie nadšenia, radosti, hnevu. Zvládanie prejavov vlastných emócií.	***Pojmy:*** Emócie (súcit, strach, hnev, prekvapenie), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie v rodine. ***Činnosti:*** Posilňovanie pozitívneho sebaobrazu. Modelovanie reakcií na rozličné vyjadrené emócie nadšenia, šťastia, hnevu. Zvládanie prejavov vlastných emócií tak, aby boli autentické.	***Pojmy:*** Emócie, vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch. Posilňovanie pozitívneho sebaobrazu. ***Činnosti:*** Modelovanie reakcií na rozličné vyjadrené emócie nadšenia, šťastia, hnevu, znechutenia. Zvládanie prejavov vlastných emócií tak, aby boli autentické a zároveň neranili druhých.
	Konanie dobra – aj keď sa nikto nepozerá	***Pojmy:*** Čestnosť a pravdovravnosť, dobré vlastnosti. ***Činnosti:*** Odlišovanie dobrých a zlých vlastností ľudí a ich konania na príkladoch postavy/postáv z rozprávkových príbehov. Identifikovanie morálnych prvkov v konaní vybraných postáv.	***Pojmy:*** Odvaha, hrdinstvo, dobré činy, dobré vlastnosti. ***Činnosti:*** Odlišovanie dobrých a zlých vlastností ľudí a ich konania na príkladoch postavy/postáv z bežných príbehov, alebo zo seriálov a filmov.	***Pojmy:*** Čestnosť a pravdovravnosť, odvaha, hrdinstvo, dobré činy, dobré vlastnosti. ***Činnosti:*** Odlišovanie dobrých a zlých vlastností ľudí a ich konania na príkladoch postavy/postáv z bežných príbehov, alebo z dejín, literatúry, seriálov alebo filmov.

		Diskutovanie o rozprávkových hrdinoch.	Identifikovanie morálnych prvkov v konaní vybraných postáv, medzi akými rozhodnutiami. Diskutovanie o detských hrdinoch z filmov a seriálov. Posudzovanie situácií, v ktorých sa stretneme s klamstvom.	Identifikovanie morálnych prvkov v konaní vybraných postáv, medzi akými rozhodnutiami váhajú a k akým dôsledkom ich rozhodnutia vedú. Diskutovanie o detských hrdinoch. Posudzovanie situácií, v ktorých sa stretneme s nečestným správaním.
	Sebariadenie	***Pojmy:*** Túžby, potreby, sebaovládanie. ***Činnosti:*** Kultivovanie schopnosti odolávať lákavým ponukám.	***Pojmy:*** Túžby, rebríček hodnôt, osobné ciele. ***Činnosti:*** Kultivovanie schopnosti odolávať lákavým ponukám, ak sa dostanú do sporu s dôležitejšími osobnými cieľmi.	***Pojmy:*** Túžby, potreby, sebaovládanie, rebríček hodnôt, osobné ciele, odolnosť. ***Činnosti:*** Kultivovanie schopnosti odolávať lákavým ponukám, ak sa dostanú do sporu s dôležitejšími osobnými cieľmi.
	Rozvíjanie vzťahov v rodine a v komunite	***Pojmy:*** Komunita, inšpiratívni ľudia. ***Činnosti:***	***Pojmy:*** Domov, rodina, príbuzní a blízki. ***Činnosti:***	***Pojmy:*** Inšpiratívni ľudia. ***Činnosti:***

		Oceňovanie hodnôt spojených s komunitou triedy a školy (bezpečie, láska, zodpovednosť, rešpekt, prijatie). Poznávanie rôznych životných situácií detí. Identifikovanie inšpiratívnych ľudí v komunite a ich bližšie spoznávanie.	Oceňovanie hodnôt spojených s rodinou (bezpečie, láska, zodpovednosť, rešpekt, prijatie). Poznávanie variability rôznych životných situácií rodín. Identifikovanie inšpiratívnych ľudí v rodine a ich bližšie spoznávanie.	Oceňovanie hodnôt spojených s blízkymi osobami (bezpečie, láska, zodpovednosť, rešpekt, prijatie). Poznávanie variability rôznych životných situácií detí. Identifikovanie inšpiratívnych ľudí v spoločnosti a ich bližšie spoznávanie.

Kruh komunity

Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Vyučovací predmet	**Kruh komunity**
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	Zippyho kamaráti

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus:

1. Rozvíjať osobnosť.
2. Rozvíjať sociálne zručností.
3. Rozvíjať zručnosti v myslení.
4. Rozvíjať emocionálnu inteligenciu.
5. Rozvíjať citlivosť žiaka k sebe samému i okolitému svetu.
6. Zvyšovať školskú úspešnosť.

Učebné osnovy pre 1.vzdelávací cyklus - 1. ročník *Kruh komunity*			
		Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
1. ročník	**Pocity**	Žiak vie: • rozpoznať rôzne emócie a identifikovať stratégie, ako sa s nimi vyrovnať.	Pocit smútku – pocit šťastia Pocit hnevu a mrzutosti Pocit žiarlivosti Pocit nervozity
	Moje obľúbené veci	Žiak vie: • Vyjadriť svoje pocity a počúvať druhých.	Zlepšovanie komunikácie Počúvanie Kto nám môže pomôcť? Povedz, čo chceš povedať
	Si môj kamarát?	Žiak vie: • vytvárať priateľstvá a vyrovnávať sa s odmietnutím a osamelosťou.	Ako si udržať kamaráta Vyrovnávanie sa s osamelosťou a odmietnutím Ako vyriešiť konflikty s kamarátmi Ako získať kamarátov
	Poraziť bitkárov	Žiak vie: • riešiť konflikty.	Ako rozpoznať dobré riešenie Šikanovanie Riešenie problémov Pomôcť druhým vyriešiť konflikt
	Vyrovnávanie sa so zmenou a stratou	Žiak vie: • zlepšiť schopnosť vyrovnať sa so zmenou a stratou.	Zmena a strata sú súčasťou života Vyrovnať sa so smrťou Návšteva cintorína Poučenie sa zo zmien a strát
	Zvládame	Žiak vie: • zlepšiť schopnosť používať rôzne stratégie zvládania problémov v rozličných situáciách.	Rôzne možnosti zvládania problémov Ako pomôcť druhým Adaptovanie sa na nové situácie Spoločná oslava
Učebné osnovy pre 1.vzdelávací cyklus - 2. ročník *Kruh komunity*			
		Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
2. ročník	**Škola** **Priateľstvo a spolupráca**	Žiak vie: • porozprávať zážitok z prázdnin, • upevniť pravidlá spolužitia v triede.	Prázdniny, pozdrav, pravidlá spolužitia.
	Starostlivosť	Žiak vie:	

		• vyjadriť úctu k starším • pomenovať a vyjadriť pohybom zmeny počasia na jeseň	Vzájomná úcta, starostlivosť, pocity pri zmene počasia, Pamiatka zosnulých.
	Trpezlivosť	Žiak vie: • trpezlivo dosiahnuť svoj cieľ postupne krok za krokom • vymenovať prírodné zdroje, ich využitie, šetrenie energiou	Využitie porekadiel, rozprávok, hádaniek, prírodné zdroje, ich využitie, šetrenie energiou, vianočné trhy.
	Najlepší osobný výkon **Vytrvalosť**	Žiak vie: • ohodnotiť sa, prijať kritiku k zlepšeniu výkonu	Sebahodnotenie, najlepší osobný výkon, moja prvá kniha úspechov.
	Starostlivosť **Spolupráca** **Vytrvalosť**	Žiak vie: • prejaviť lásku a úctu ku kamarátom, k rodičom • poznať tituly v detskej literatúre • priradiť ilustrácie ku knihe • vnímať farby lesa a prírody • rozvíjať pohybové zručnosti a vnímať ich vplyv na rozvoj zdravia	Prejav lásky ku kamarátom, rodičom, detská literatúra, farebný svet, zelená zábava, mliečna cesta, pohybové a zábavné hry.
3. ročník	***Učebné osnovy pre 1. vzdelávací cyklus - 3. ročník*** ***Kruh komunity***		
		Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
	Škola **Priateľstvo** **Spolupráca**	Žiak vie: • porozprávať zážitok z prázdnin, • - upevňovať pravidlá spolužitia v triede, • si vybrať a udržať priateľa pomocou vzájomnej dôvery	Prázdniny, pozdrav učiteľom a spolužiakom, pravidlá spolužitia, úryvok z knihy.
	Starostlivosť	Žiak vie: • vyjadriť úctu k starším, • komunikovať s kamarátom, s dospelým, • vážiť si svojich blízkych	Vzájomná úcta, starostlivosť, komunikácia medzi ľuďmi, spomienka na blízkych.

	Zodpovednosť **Starostlivosť** **Spolupráca**	Žiak vie: • zodpovedať za svoje činy, • pochopiť význam bohatstva, • vyjadriť svoje pocity, zdieľať svoje pocity, • zdieľať pocity iných.	Rozprávka, povesť, pranostika, vyjadrenie pocitov, vianočné zvyky a tradície.
	Snaha **Vytrvalosť**	Žiak vie: • ohodnotiť, prijať hodnotenie od iných, ohodnotiť kamaráta, • pokračovať v začatom diele.	Sebahodnotenie, hodnotenie iných, najlepší osobný výkon.
	Priateľstvo **Zodpovednosť** **Spolupráca** **Starostlivosť** **Vytrvalosť** **Snaha**	Žiak vie: • prejaviť lásku a úctu ku kamarátom, k rodičom, • poznať tituly v detskej literatúre, • pochopiť význam prírodných zdrojov, ich ochrana, • vyjadriť svoj názor, • dosiahnuť svoj najlepší osobný výkon.	Prejav lásky a úcty ku kamarátom, rodičom, detská literatúra, strom života, prírodné zdroje a ich ochrana, pohybové a zábavné hry.

Náboženská výchova

Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Vyučovací predmet	**Náboženská výchova /náboženstvo – Rímskokatolíckej cirkvi**
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	Balážová: Radostná cesta lásky

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus:

1. Pomenovať jedinečnosť človeka.
2. Porozumieť základným otázkam kresťanskej viery v Boha.
3. Poznávať a osvojiť si kresťanskú vieru v trojjediného Boha.
4. Komunikovať svoje predstavy o Bohu a svoj vzťah k nemu.
5. Opísať a pochopiť príbeh o Ježišovom narodení, utrpení, smrti a zmŕtvychvstaní.
6. Prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna.
7. Chápať Cirkev ako miestne spoločenstvo a porozumieť bohoslužbám primeraným spôsobom.
8. Pomenovať základné pravidlá života a aplikovať vo svojom živote vzájomné odpustenie, pochopenie, porozumenie.

Učebné osnovy pre 1.cyklus ***Človek a spoločnosť*** ***Náboženská výchova/náboženstvo – Rímskokatolíckej cirkvi***		
Komponent 1: Boh a človek		
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• vnímať svoju jedinečnosť a využívať pravidlá dobrej komunikácie pri budovaní vzťahov v rodine a spoločenstve, • vyjadriť radosť z Božieho stvorenia, vnímať jeho rozmanitosť a správať sa k nemu s rešpektom a úctou, • byť pozorný k potrebám svojich blížnych a aplikovať prvky vzájomnej pomoci a solidarity v každodenných situáciách, • chápať modlitbu ako vyjadrenie vzťahu s Bohom a objavovať spôsoby komunikácie medzi Bohom a ľuďmi, • vnímať vieru ako súčasť života človeka a charakterizovať jej prejavy v konkrétnych situáciách, • opísať dejiny izraelského ľudu a jeho záchrany, • na základe Desatora rozlíšiť medzi dobrom a zlom a prehodnocovať svoje správanie.
Obsahový štandard		• svet, v ktorom žijeme, budovanie vzťahov v rodine, v škole, vzájomná komunikácia • jedinečnosť Božieho dieťaťa; dary, schopnosti a zručnosti • Boh – Stvoriteľ a Otec, • božia starostlivosť a skutky lásky • komunikácia Boha s ľuďmi rôznymi spôsobmi • komunikácia s Bohom v modlitbe, • komunikácia Boha s ľuďmi v dejinách prostredníctvom biblických príbehov • viera ako dôležitá súčasť ľudského života; viera prirodzená a nadprirodzená, • božie pôsobenie cez sviatosti • stručné dejiny Izraelského národa a jeho záchrany • prikázania ako pravidlá pre život **<u>1.ročník, 1.celok: Sme deti Otca, témy:</u>**

		1.1 Svet, v ktorom žijeme, budovanie vzťahov v rodine, v škole, vzájomná komunikácia ▪ Ďakujem za prázdniny ▪ Ja a moja rodina ▪ Ďakujem za svojich rodičov ▪ Ja a škola ▪ Svet, v ktorom žijem 1.2 Boh – stvoriteľ a Otec ▪ Boh je Stvoriteľ ▪ Boh je nebeský Otec ▪ Oslavujem Otca ▪ Boh stvoril aj mňa ▪ Chránim Božie stvoriteľské dielo 1.3 Jedinečnosť Božieho dieťaťa, dary, schopnosti a zručnosti ▪ Som jedinečné stvorenie ▪ Rozprávam sa so svojím nebeským Otcom ▪ Kedy a ako sa modliť ▪ Moja modlitba v rodine 1.4 Božia starostlivosti a skutky lásky ▪ Boh mi dáva pomocníka ▪ Aj ja môžem byť „anjelom“ pre iných ▪ Boh nás učí rozdávať lásku -svätý Mikuláš ▪ Radosť rozdávaním rastie -dokážem sa deliť **2.ročník, 1.celok: Počúvame Boha Otca, témy:** 1.1 Komunikácia Boha s ľuďmi rôznymi spôsobmi ▪ Boh k nám hovorí rozličným spôsobom ▪ Boh k nám hovorí cez Sväté písmo ▪ Biblia - kniha veľmi vzácna ▪ Boh hovorí a ja ho počúvam 1.2 Komunikácia s Bohom v modlitbe ▪ Ježiš nás učí hovoriť s Bohom ako Otcom ▪ Modlitba) ▪ Rozhovor s Matkou ▪ Modlitba v rodine 1.3 Komunikácia Boha s ľuďmi v dejinách prostredníctvom biblických príbehov ▪ Prví ľudia v raji ▪ Prví ľudia neposlúchli Boha, prísľub Mesiáša ▪ Hriech sa šíri (Kain a Ábel, vzťahy medzi súrodencami) ▪ Povolanie Abraháma ▪ Boh oslovuje Mojžiša ▪ Boh miluje svoj národ a stará sa oň ▪ Boh sa prihovára k vyvolenému národu ▪ Pravidlá pre lepší život ▪ Pravidlá v našej rodine **3. ročník, 1.celok: Moja viera v Boha, témy:** 1.1 Viera ako dôležitá súčasť ľudského života, viera prirodzená a nadprirodzená ▪ Potrebujem vieru? ▪ Božie vlastnosti ▪ V akého Boha verím ▪ Vyznanie viery ▪ Kto mňa vyzná pred ľuďmi... ▪ Dôvera v Boha Otca v každej životnej situácii 1.2 Božie pôsobenie cez sviatosti ▪ Sedem sviatostí ▪ Som Božie dieťa - krst ▪ Ako sme boli pokrstení **3.ročník, 2.celok: Boh vedie svoj ľud, témy:** 2.1 Stručné dejiny Izraelského národa a jeho záchrany ▪ Vyvolený národ dôveruje Bohu ▪ Boh zachraňuje svoj ľud 2.2 Prikázania ako pravidlá pre život ▪ Boh nám dáva prikázania ▪ Pravidlá pre život s Bohom ▪ Ježiš napĺňa zákon (príkaz lásky, naplnenie zákona) ▪ Náš život podľa prikázaní

Komponent 2: Ježiš Kristus		
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• poznať dôležité etapy života Ježiša Krista od narodenia až po jeho smrť a zmŕtvychvstanie • prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna a vytvoriť si k nemu osobný vzťah • vnímať prítomnosť zla a hriechu vo svete a vo svojom živote, prehodnotiť svoje správanie a uvedomovať si dôležitosť odpustenia
Obsahový štandard		• Ježiš – Boží Syn, jeho príchod na svet, • začiatky Ježišovho verejného účinkovania, • výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, Ježišove učenie v podobenstvách, Ježišove zázraky ako znamenia • udalosti Ježišovej smrti a zmŕtvychvstania, • zlo a hriech ako dôsledok neposlušnosti voči Bohu, • božie milosrdenstvo voči ľuďom, spytovanie svedomia a ľútosť nad hriechmi, • dôležitosť odpustenia ako súčasť uzdravenia človeka. Sviatosť zmierenia – prostriedok odpustenia hriechov. **<u>1.ročník, 2. celok Spoznávame Ježiša, témy:</u>** 2.1 Ježiš – Boží Syn a jeho príchod na svet ▪ Zvestovanie ▪ Modlím sa k Panne Márii ▪ Návšteva u Alžbety ▪ Narodenie Ježiša ▪ Návšteva pastierov ▪ Vianoce v našej rodine ▪ Traja mudrci ▪ Môj dar Ježišovi ▪ Útek do Egypta ▪ Ježišovo detstvo 2.2 Výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, Ježišove zázraky ako znamenia ▪ Ježiš koná zázraky (svadba v Káne, utíšenie búrky na mori ▪ Ježiš kráča po mori ▪ uzdravenia pri Galilejskom mori, hluchonemého, chromého ▪ Slepý Bartimej ▪ Ježiš kriesi mŕtvych 2.3 Udalosti Ježišovej smrti a zmŕtvychvstania ▪ Ježiš za nás trpel ▪ Krížová cesta - prekonávanie ťažkostí a utrpenia spolu s Ježišom - príklady zo života) ▪ Veľká noc - zmŕtvychvstanie ▪ Veľká noc v našej rodine **<u>2.ročník, 2. celok Ježiš prináša radostnú zvesť, témy:</u>** 2.1 Ježiš – Boží Syn a jeho príchod na svet ▪ Ján Krstiteľ ▪ Zvestovanie príchodu Ježiša ▪ Mária u Alžbety ▪ Narodenie Mesiáša ▪ Pastieri v betlehemskej maštaľke ▪ Traja mudrci a útek do Egypta 2.2 Začiatky Ježišovho verejného účinkovania ▪ Ježišov krst v Jordáne ▪ Ježiš si volí dvanástich

		2.3 Výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, Ježišovo učenie v podobenstvách ▪ Ježiš učí v podobenstvách - o rozsievačovi - o horčičnom zrnku - o poklade na poli - o perle ▪ Ježiš je dobrý pastier - o stratenej ovci - o dvoch synoch) ▪ Ježiš a deti **<u>3.ročník, 3. celok Ježiš ponúka odpustenie, témy:</u>** 3.1 Zlo a hriech ako dôsledok neposlušnosti voči Bohu ▪ Postav svoj dom na skale ▪ Hriech - neposlušnosť voči Bohu, ▪ Keď sa šíri zlo 3.2 Božie milosrdenstvo voči ľuďom, spytovanie svedomia a ľútosť nad hriechmi ▪ Márnotratný syn a milosrdný Otec ▪ Nepotrebujem ťa, Bože ▪ Zmierenie s Otcom 3.3 Dôležitosť odpustenia ako súčasť uzdravenia človeka. Sviatosť zmierenia – prostriedok odpustenia hriechov ▪ Ježiš uzdravuje ▪ Ježiš odpúšťa hriechy ▪ Ježiš uzdravuje aj mňa) ▪ Sviatosť zmierenia) ▪ Vzájomné odpustenie

Komponent 3 a 4: Sväté písmo, Cirkev a sviatosti				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• prostredníctvom biblických príbehov odhaliť výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, • opísať dejiny izraelského ľudu a jeho záchrany, • chápať Cirkev ako spoločenstvo, ktoré vyjadruje svoju vieru v Ježiša Krista a opísať slávenie nedele a sviatkov cirkevného roka, • osvojiť si základné časti Svätej omše a porozumieť významu Eucharistie pre život kresťana, • oboznámiť sa so základnými kritériami kresťanského života.		
Obsahový štandard		• Ježiš – Boží Syn vo svetle biblických príbehov • stručné dejiny Izraelského národa a jeho záchrany • cirkev ako Božia rodina, slávenie nedele ako „Deň Pána“, • udalosti Ježišovho utrpenia, smrti a zmŕtvychvstania a ich význam pre život človeka a Cirkvi, • pokračovanie Ježišovho diela aj po jeho nanebovstúpení, vznik Cirkvi, • náš život ako súčasť Cirkvi, začlenenie sa do cirkevného spoločenstva • hostina v biblických príbehoch; spojitosť medzi Poslednou večerou a svätou omšou • obeta a hostina, základné časti svätej omše a význam Eucharistie, • dôležitosť života s Ježišom – základné kritéria kresťanského života.		

		1.ročník, 3.celok, žijeme v Božej rodine, témy: 3.1 Cirkev ako Božia rodina, slávenie nedele ako „Deň Pána“ ▪ Nedeľa – deň Pána ▪ Nedeľa v našej rodine ▪ Božia rodina – Cirkev ▪ Mám rodinu na celom svete ▪ Kostol ▪ Keď navštívim kostol **2.ročník, 3.celok, Prijímame radostnú zvesť, témy:** 3.1 Ježiš Kristus ako vzor pre život kresťana ▪ Prinášam ovocie podobenstvo o figovníku; strom a ovocie, ▪ Boháč a Lazár ▪ Žijem ako kresťan Zlaté pravidlo, ▪ Miluj svojho blížneho 3.2 Dôsledky odmietnutia Ježišovho učenia pre život človeka ▪ Dom na skale ▪ Pozvanie na hostinu podobenstvo o svadbe kráľovho syna ▪ Potrebujem Ježiša ▪ Byť kresťanom znamená aj odpúšťať

Komponent 5: Kresťanský život				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• porovnávať svoje konanie s konaním Ježiša a svätých ako morálnych vzorov a aplikovať Zlaté pravidlo vo svojom živote, • byť pozorný k potrebám druhých a aplikovať prvky vzájomnej pomoci, úcty a solidarity v každodenných situáciách.		
Obsahový štandard		• princípy konania dobra podľa Ježišovho vzoru, rôzne formy pomoci iným • príklady svätých, ktorí inšpirujú ku konaniu dobra • vzťah s Ježišom v každodennom život, • Ježiš Kristus ako vzor pre život kresťana • dôsledky odmietnutia Ježišovho učenia pre život človeka **<u>1.ročník, 4.celok Učíme sa od Ježiša, témy:</u>**		

		4.1 Princípy konania dobra podľa Ježišovho vzoru, rôzne formy pomoci iným ▪ Ježiš nás učí konať dobro -milosrdný Samaritán ▪ Kráčať v Ježišových šľapajach ▪ Chcem byť ako Ježiš -zaujímam sa o iných - konkrétny skutok lásky 4.2 Príklady svätých, ktorí inšpirujú ku konaniu dobra ▪ Mária – Mária pomocnica v rôznych situáciách ▪ Moja mama ▪ Svätí – Boží priatelia 4.3 Vzťah s Ježišom v každodennom živote ▪ Deň s Ježišom ▪ Cestovanie - obdiv a vďaka za Božie dielo **2.ročník, 4.celok V Cirkvi žijeme radostnú zvesť, témy:** 4.1 Udalosti Ježišovho utrpenia, smrti a zmŕtvychvstania a ich význam pre život človeka a Cirkvi ▪ Ježiša chcú zabiť ▪ Posledná večera ▪ Utrpenie Pána Ježiša ▪ Ježiš na kríži odpúšťa svojim nepriateľom ▪ Zmŕtvychvstanie ▪ Pán Ježiš odchádza do neba 4.2 Pokračovanie Ježišovho diela aj po jeho nanebovstúpení, vznik Cirkvi ▪ Zoslanie Ducha Svätého ▪ Peter – nástupca Ježiša ▪ Apoštoli pokračujú v Ježišovom diele 4.3 Náš život ako súčasť Cirkvi, začlenenie sa do cirkevného spoločenstva ▪ Cirkev – Božia rodina ▪ Cirkev dnes ▪ Patrím do Cirkvi - môj krst ▪ Zapájam sa do života Cirkvi ▪ V Cirkvi si navzájom pomáhame ▪ Svätí, ktorí sa radi modlili **3. ročník, 4.celok Ježiš chlieb života, témy:** 4.1 Hostina v biblických príbehoch, spojitosť medzi Poslednou večerou a svätou omšou ▪ Ježiš prijíma pozvanie ▪ Ježiš a Zachej ▪ Zázrak rozmnoženia chleba ▪ Posledná večera ▪ Eucharistia - pokrm pre dušu 4.2 Obeta a hostina, základné časti svätej omše a význam Eucharistie ▪ Ježišova obeta) ▪ Slávime Veľkú noc ▪ Na ceste s Ježišom ▪ Obeta lásky▪ Svätá omša ▪ Pamätaj, že máš svätiť sviatočné dni ▪ Nedeľa – deň s Pánom ▪ Eucharistia mi pomáha byť lepším 4.3 Dôležitosť života s Ježišom – základné kritéria kresťanského života ▪ Prisľúbenia Božského Srdca ▪ S Ježišom v každodennom živote ▪ Vzory viery v mojom živote ▪ Ježiš v mojich bratoch a sestrách ▪ Moje ruky sú chlebom pre druhého

Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Vyučovací predmet	**Náboženská výchova/náboženstvo – Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania**
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus:

1. Pozorovať a vnímať náboženskú skutočnosť.
2. Rozvíjať náboženské vedomosti a poznanie.
3. Chápať náboženskú reč a jazyk a komunikovať ním.
4. Uvažovať a konať podľa vlastného náboženského presvedčenia.
5. Vyjadriť svoju religiozitu a vieru nábožensky motivovaným konaním a životom.

<table>
<tr><td colspan="5">Učebné osnovy pre 1.vzdelávací cyklus
Človek a spoločnosť
Náboženská výchova/ náboženstvo – Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania</td></tr>
<tr><td colspan="5">Komponent 1: Boh a človek</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td>1.ročník</td><td>2.ročník</td><td>3.ročník</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="3">• vnímať vieru ako jedinečný dar a súčasť človeka,
• posúdiť dôležitosť Božej prítomnosti v živote človeka,
• vyjadriť radosť z Božieho stvorenstva a správať sa k nemu s rešpektom a úctou,
• zdôvodniť hodnotu človeka ako jedinečného Božieho stvorenia,
• vnímať druhých ľudí s rešpektom a oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých.</td></tr>
<tr><td></td><td>1.ročník</td><td>2.ročník</td><td>3.ročník</td></tr>
<tr><td>Obsahový štandard</td><td></td><td>• pozorovanie okolitého sveta, vnímanie Boha ako Stvoriteľa, vyjadrenie radosti a vďaky za dar stvorenia cez príbehy v knihe Genezis,
• uvedomenie si „života ako daru“ a ako výzvy: teším sa, že žijem a mám šancu sa rozvíjať – dôraz na osobný rozvoj Božieho dieťaťa v aktuálnom svete a v rámci ostatného Božieho stvorenia</td><td>• identifikovanie osobných záľub, túžob, schopností a zručností, pozitívne sebahodnotenie, sebaúcta, postoj k sebe samému a upevňovanie pozitívnych hodnôt na základe príbehov niektorých biblických postáv Starej zmluvy
• rozlišovanie charakterových vlastností, povahových čŕt a schopností u rôznych ľudí, rešpektovanie rôznosti, dôstojnosť ľudskej osoby v spoločenstve sveta, cirkvi a komunít, do ktorej človek patrí</td><td>• identifikovanie obdivuhodných a inšpirujúcich vlastností na spolužiakovi a kamarátovi,
• ocenenie druhého za to, kým je a čo robí, rozvíjanie dobrých vzťahov na základe inšpirácie zo životov niektorých biblických postáv Starej zmluvy a Novej zmluvy
• akceptovanie druhých takých, akí sú – uplatňovanie ústretovosti a rešpektu vo vzťahoch s druhými , v rámci hodnoty viery v Pána Boha</td></tr>
</table>

		Komponent 2: Ježiš Kristus		
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• interpretovať základné biblické príbehy z Ježišovho života, • posúdiť hĺbku Ježišovej lásky a odpustenia hriechov, • vnímať Ježiša Krista ako Spasiteľa sveta, ale aj ako osobného Priateľa .		
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard		• pozorovanie a identifikovania skutkov lásky a pomoci v blízkom i vzdialenom okolí, vnímanie Božieho pôsobenia a starostlivosti cez skutky lásky, na základe príbehov zo života Ježiša Krista • vzťahy v rodine a škole, vzájomná komunikácia v príbehoch Ježiša ako človeka v tomto svete – potvrdenie Jeho božskosti a inšpirácia pre život kresťana v tomto svete	• identifikovanie viery v bežných životných situáciách v rámci príbehov z Ježišových podobenstiev • vnímanie viery ako dôležitej súčasti života cez Ježišove skutky uzdravenia a cez Ježišove zázraky	• spoznávanie Boha pôsobiaceho v osobe Otca, Syna a Ducha • So zameraním na celoživotný Ježišov príbeh ako Učiteľa a Spasiteľa • pozorovanie vplyvu hriechu a významu odpustenia na základe Ježišovej smrti a vzkriesenia • vnímanie skutočnosti večného života ako dôsledku osobného rozhodnutia sa pre život vo viere a jeho vplyv na situácie bežného života

<table>
<tr><th colspan="5">Komponent 3,4: Písmo sväté, Cirkev a sviatosti</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>1.ročník</td><td>2.ročník</td><td>3.ročník</td></tr>
<tr><td>Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="3">• tvorivo interpretovať vybrané biblické príbehy,
• posúdiť konanie biblických postáv a vyjadriť dôsledky ich správania,
• pomenovať čo je cirkev,
• chápať cirkev ako spoločenstvo veriacich v Ježiša Krista ,
• posúdiť význam cirkevných sviatkov a nedele v živote kresťana,
• pomenovať čo sa nachádza v kostole a prečo.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>1.ročník</td><td>2.ročník</td><td>3.ročník</td></tr>
<tr><td>Obsahový štandard</td><td></td><td>• získanie znalostí o vzniku prvotnej cirkvi a prvých cirkevných spoločenstvách a poznanie cirkvi v jej biblických základoch
• objavovanie významu evanjeliovej zvesti, konceptu hriechu, obete, milosti a odpustenia v každodennom živote súčasného človeka
• vnímanie cirkvi ako miesta, kde patrím aj ja</td><td>• prejavy viery v rodine a cirkevnom spoločenstve, slávenie nedele, sviatky Vianoc, Veľkej Noci, svätodušné sviatky
• objavovanie rôznych spôsobov oslavy Boha v rodine a v cirkevnom spoločenstve cez poznanie sviatkov a významu nedeľného sviatočného dňa</td><td>• získanie znalostí o chráme a jeho súčastiach
• prejavy viery v cirkvi ako spoločenstve pomáhajúcich a navzájom sa rešpektujúcich kresťanov
• rešpekt k rôznym kresťanských tradíciám a základné poznanie iných nekresťanských tradícií</td></tr>
</table>

Komponent 5: Kresťanský život				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• tvorivo interpretovať vlastné modlitby a chápať ich ako vyjadrenie svojho vzťahu k Bohu, • posúdiť potrebu dávania a prijímania lásky, odpustenia a prijímania sa navzájom, • zdôvodniť význam vzťahov v rodinách, spoločenstve a cirkvi, • zdieľať svoje myšlienky a postoje k osobnej viere veku primeraným spôsobom, • vnímať potreby druhých ľudí a prejaviť im ochotu pomôcť, • argumentovať voľbu medzi morálne správnym a nesprávnym a konaní		
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard		• objavovanie rôznych spôsobov modlitby a Božej prítomnosti v Biblii a princípy konania biblických postáv a ich inšpirácia pre život kresťana cez ich duchovný život • práca s biblickými textami o modlitbe, modlitba v spoločenstve, dôležitosť osobnej modlitby, osvojovanie si rôznych foriem modlitby, poznanie významu postojov pri modlitbe, • práca s Desatorom a jeho vplyv na život s Pánom Bohom a na vzájomné medziľudské vzťahy – voľba medzi morálnym a nemorálnym správaním	• komunikácia v triede a škole, osvojovanie si pravidiel slušnej komunikácie, empatia, na základe konkrétnych príkladov dobrých a zlých skutkov z Biblie – Novej zmluvy • osvojovanie si vhodných spôsobov vyjadrovania vlastných emócií a postojov; dôsledky nevhodného vyjadrovania emócií a postojov na príklade biblických postáv zo Starej zmluvy, vedenie zmysluplného rozhovoru a	• identifikovanie momentov vnímania Ježišovej prítomnosti v osobnom živote, komunikácia s ním, vytváranie si osobného vzťahu, • identifikácia s osobou Ježiša ako vzorom pre život kresťana, aplikovanie posolstva biblických príbehov do osobného života - Ježišove skutky vo vzťahu k ľuďom v rámci biblických príbehov • objavovanie vytvárania vzťahov s ostatnými ľuďmi a ich zásady – etické princípy, princípy slušného správania, praktické dôsledky

			• rôzne spôsoby vyjadrenia priateľstva a lásky, vďačnosti a úcty ako dôsledku života vo viere	v rámci vyučovania – projektové vyučovania

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce
Človek a svet práce

Vzdelávacia oblasť	Človek a svet práce
Vyučovací predmet	**Človek a svet práce**
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Cyklus	prvý
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus:

1. Získať poznatky o rôznych prírodných a technických materiáloch, pracovných postupoch, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité.
2. Učiť sa využívať nadobudnuté prírodovedné poznanie pri riešení technickej otázky.
3. Realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník, technológií, prírodných a technických materiálov.
4. Používať vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických modelov.
5. Získať poznatky o pracovných činnostiach a profesiách v minulosti a dnes.
6. Rozpoznať hodnoty vzťahujúce sa k práci.
7. Pomenovať a prezentovať vlastné záľub.
8. Rešpektovať a správať sa podľa spoločne dohodnutých pravidiel skupiny, vytvárať v skupine pozitívne vzťahy.
9. Realizovať jednoduchý nápad.

<table>
<tr><td colspan="5">Učebné osnovy pre 1. vzdelávací cyklus
Človek a svet práce</td></tr>
<tr><td colspan="5">Komponent 1: TECHNIKA</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td>1.ročník</td><td>2.ročník</td><td>3.ročník</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="3">• získať poznatky o rôznych prírodných a technických materiáloch, pracovných postupoch, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité,
• učiť sa využívať nadobudnuté prírodovedné poznanie pri riešení technickej otázky,
• realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník, technológií, prírodných a technických materiálov s dodržaním BOZP,
• používať vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov,
• získať poznatky o pracovných činnostiach a profesiách (s akcentom na obec a región), realizovať jednoduchý nápad.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>1.ročník</td><td>2.ročník</td><td>3.ročník</td></tr>
<tr><td>Obsahový štandard</td><td></td><td>Poznávanie vlastností modelovacích materiálov
- v tvorivých činnostiach poznávanie rôznych druhov a vlastností modelovacích materiálov.

Poznávanie vlastností a možností využitia prírodných, technických ako aj odpadových materiálov.

Odpadový materiál, jeho triedenie a druhotné využitie.

Prírodný a technický materiál: druhy, vlastnosti a možnosti využitia.</td><td>Poznávanie vlastností a možností využitia prírodných, technických ako aj odpadových materiálov odpadový materiál, jeho triedenie a druhotné využitie.

Zhotovovanie výrobkov z rôznych prírodných materiálov ako mach, vlna, šúpolie, kamienky a z technických materiálov ako drôt, gombíky, korálky a pod.

Textil - základné druhy, vlastnosti, spracovanie, možnosti a spôsoby využitia.

Poznávanie vlastností ako udržiavanie tepla, nasiakavosť, krčivosť, pevnosť, odolnosť a iné.</td><td>Poznávanie vlastností modelovacích materiálov
• druhy a vlastnosti netvrdnúcich, samotvrdnúcich a tvrdnúcich modelovacích materiálov: cesto, hlina, modurit a pod.

Papier a kartón: druhy, vlastnosti, základné suroviny na výrobu papiera, využitie
• skúmanie a poznávanie surovín potrebných na výrobu papiera, výroba recyklovaného papiera.</td></tr>
</table>

		Papier a kartón: druhy, vlastnosti, základné suroviny na výrobu papiera, využitie v tvorivých činnostiach poznávanie rôznych druhov a vlastnosti papiera napr. kancelársky, kresliaci, novinový baliaci a pod. Kovy - druhy, vlastnosti, spracovanie a možnosti využitia v tvorivých konštrukčných činnostiach rozlišovanie a poznávanie kovových a nekovových predmetov, súčastí stavebníc, skladačiek. **Činnosti** Práca s technickým, prírodným a drobným materiálom. Zhotovenie jednoduchých výrobkov z technických, drobných a prírodných materiálov. Zhotovenie darčekových predmetov, jednoduchej hračky, alebo výrobku z modelovacích materiálov podľa ľudovej predlohy tradičnou ľudovou technikou. Opísanie významu technických objektov okolo nás. Porovnanie techniky – dnes a v minulosti. Návšteva dielne remeselníka, technickej pamiatky, technického diela v obci alebo v regióne.	V tvorivých činnostiach poznávať základné stehy: predný, zadný. Skúmanie vlastností plastov. Plasty: druhy, vlastnosti, triedenie, druhotné využitie, poznávanie plastov na základe informácií na obaloch výrobkov. Poznávanie techniky v domácnosti, v doprave. Technika v domácnosti, v doprave: druhy, technika v minulosti a dnes, poznávanie spôsobov prepravy tovaru, význam a využitie dopravných prostriedkov alebo zdvižných zariadení, konštrukčné časti bicykla a elementárna údržba. **Činnosti** Porovnanie plastov v domácnosti a predmetov z plastov. Porovnanie techniky – dnes a v minulosti.	Textil - základné druhy, vlastnosti, spracovanie, možnosti a spôsoby využitia. Poznávanie rôznych druhov textílií na základe väzby tkaniny a informácií z etikety výrobku. Drevo - mechanické vlastnosti, základy opracovania a využitie. Poznávanie rôznych mechanických vlastností pri brúsení, rezaní a pilovaní rovnobežne a kolmo na vlákna dreva. Konštruovanie budovy, objekty, konštrukcie okolo nás. V tvorivých konštrukčných činnostiach priestorová tvorba predmetov, objektov, rôznych druhov konštrukcií. **Činnosti** Konštruovanie jednoduchých modelov technických objektov, dopravných prostriedkov a zdvižných zariadení. Posúdenie rozdielov medzi modelovacími materiálmi. Opísanie významu technických objektov okolo nás.

Komponent 2: KARIÉROVÁ VÝCHOVA				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• porovnávať rôzne druhy povolaní, pričom má reálnu predstavu o ich pracovnej náplni, • prezentovať kariérové hodnoty vzťahujúce sa k vlastnostiam pracovnej činnosti z pohľadu budúcej voľby povolania/remesla a k oceneniu významu práce, • spoznávať a prezentovať svoje záľuby a úspechy v prepojení na konkrétny druh povolania/remesla.		
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard		Poznávanie vlastných záľub a hodnôt. Záľuby ako významný faktor, ktorý ovplyvňuje pracovný úspech. **Činnosti** Prezentácia záľub a úspechov v prepojení na konkrétny druh povolania/remesla.	Charakterizovanie vybraných povolaní - charakteristika vybraných povolaní podľa pracovných činností, pracovného prostredia, pracovných prostriedkov, predmetov a objektov. Učebná činnosť žiaka ako osobitný druh práce. **Činnosti** Orientácia v pojmoch a procesoch sveta práce (pracovná činnosť, pracovné prostredie, a pod.).	Charakterizovanie vybraných povolaní kariérové hodnoty vzťahujúce sa k vlastnostiam pracovnej činnosti, ako súčasť základnej zložky pre budúcu voľbu povolania. **Činnosti** Oboznamovanie sa s hodnotami vzťahujúcimi sa k práci.

<table>
<tr><th colspan="5">Komponent 3: PODNIKAVOSŤ A INICIATÍVNOSŤ</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>1.ročník</td><td>2.ročník</td><td>3.ročník</td></tr>
<tr><td>Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="3">• na základe nápadu navrhnúť jednoduchý produkt,
• byť motivovaný pre prácu na nápade a venovať mu primeranú pozornosť a úsilie,
• pochopiť význam práce pre človeka v základných ekonomických súvislostiach,
• podeliť sa o zdroje pri práci a výrobe výrobkov, neplytvať nimi a recyklovať ich.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>1.ročník</td><td>2.ročník</td><td>3.ročník</td></tr>
<tr><td>Obsahový štandard</td><td></td><td>Stanovenie cieľov a tvorba nápadu
návrh a príprava nápadu,
• spolupráca na spoločnom nápade,
• ocenenie úspechu po ukončení realizácie cieľa,
• vyjadrenie, ako k procesu prispelo vynaložené úsilie.

Základy finančnej a ekonomickej gramotnosti
• peniaze ako prostriedok na výmenu za tovary a služby.

Činnosti
Práca a spolupráca pri tvorbe nápadu. Reflexia, hodnotenie tímovej práce a vlastnej práce na výsledku.</td><td>Stanovenie cieľov a tvorba nápadu
• návrh a príprava nápadu,
spolupráca na spoločnom nápade,
• ocenenie úspechu po ukončení realizácie cieľa,
• vyjadrenie, ako k procesu prispelo vynaložené úsilie.

Základy finančnej a ekonomickej gramotnosti
• recyklácia, upcyklácia, šetrenie ako súčasť zodpovedného správania.

Činnosti
Práca a spolupráca pri tvorbe nápadu. Reflexia, hodnotenie tímovej práce a vlastnej práce na výsle4dku. Prezentácia cieľov a činností</td><td>Stanovenie cieľov a tvorba nápadu
• stanovenie si cieľov a kritérií úspechu potrebných pre proces prípravy a tvorby nápadu.

Základy finančnej a ekonomickej gramotnosti
• mzda ako odmena za prácu, peniaze ako nositeľ hodnôt a prostriedok výmeny,
• porozumieť vzťahu peniaze a mzda ako odmena za prácu, ktoré slúžia na uspokojovanie základných potrieb.

Činnosti
Práca a spolupráca pri tvorbe nápadu. Reflexia, hodnotenie tímovej práce a</td></tr>
</table>

			potrebných k ich dosiahnutiu. Recyklácia, upcyklácia a šetrenie.	vlastnej práce na výsledku. Prezentácia cieľov a činností potrebných k ich dosiahnutiu. Recyklácia, upcyklácia a šetrenie.

Vzdelávacia oblasť Umenie a kultúra

Hudobná výchova

Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra
Vyučovací predmet	**Hudobná výchova**
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	Kopinová a kol.: Hudobná výchova pre 1. ročník základných škôl Langsteinová, Felix: Hudobná výchova pre 2. ročník základných škôl Langsteinová, Felix: Hudobná výchova pre 3. ročník základných škôl

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus:

1. Sluchom identifikovať zvuk a tón, hlasom, hrou na tele a hrou na hudobných nástrojoch realizovať základné vlastnosti tónu (výška, sila, farba, dĺžka).
2. Objavovať možnosti vlastného hlasu, znenia hudobných nástrojov, možnosti spontánneho pohybového a dramatického vyjadrenia hudobných obsahov.
3. Spievať rôznorodé piesne v skupine, aj s inštrumentálnym sprievodom.
4. Hrať rytmicko-melodické modely, sprievody, uplatniť ich pri vyjadrení charakteru piesne a hudby.
5. Identifikovať a aplikovať vyjadrovacie prostriedky hudby pri speve, hre na hudobných nástrojoch, pri počúvaní hudby aj pohybovom a dramatickom vyjadrovaní hudby.
6. Vyjadriť pocity z počúvanej aj produkovanej hudby verbálne, spontánnym pohybom aj inými umeleckými prostriedkami.
7. Vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu hlasom, pohybom, rytmickými, melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku.

<table>
<tr><td colspan="5">Učebné osnovy pre 1.vzdelávací cyklus
UMENIE A KULTÚRA
Hudobná výchova</td></tr>
<tr><td colspan="5">Komponent 1: SPEV</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td>1.ročník</td><td>2.ročník</td><td>3.ročník</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="3">• ovládať na elementárnej úrovni svoj hlas – spievať primerane po melodickej, rytmickej aj výrazovej stránke, v primeranej hlasovej polohe (c1 – c2), spamäti,
• prirodzene uplatňovať elementárnu hlasovú techniku a zásady hlasovej hygieny v reči i v speve,
• spievať v kolektíve, v menšej skupine, a capella i so sprievodom hudobného nástroja, udržať melodickú líniu, reagovať na taktovacie gestá učiteľa ,
• na elementárnej úrovni rytmizovať a melodizovať reč v rámci určeného tónového priestoru durovej stupnice,
• uplatňovať individuálne dispozície, farbu a charakter vlastného hlasu v tvorivých hrách, hlasom experimentovať a improvizovať</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td>1.ročník</td><td>2.ročník</td><td>3.ročník</td></tr>
<tr><td>Obsahový štandard</td><td></td><td>Spievanie hlasových modelov, riekaniek, dialogických hier, detských piesní rôzneho druhu a žánru (autorské – umelé, slovenské ľudové, miestne a regionálne ľudové) v durových i molových tóninách.

Rozvíjanie elementárnych speváckych návykov, spevu legato a v primeranej dynamike, zjednocovanie spoločného spevu.

Rytmizovanie a melodizovanie slov, slovných spojení, tvorenie rytmických útvarov, ich otextovanie, smerovanie k uvedomovaniu si melodických postupov a ich zachyteniu</td><td>Pri praktických činnostiach osvojovanie hudobnej abecedy a rytmických hodnôt: osminová, štvrťová, polová nota a pomlčka, ich rôzne kombinácie, príslušné rytmické slabiky, 2/4, 3/4 takt, tónový priestor v dur: 5,-3,; 5,-6,-5,-3,; 5,-3,-1, a 5,-4,-3,-2,-1, stupňa durovej stupnice (C dur), príslušné solmizačné slabiky, ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku tónu a postup melódie alebo fonogestika,</td><td>Spievanie hlasových modelov, riekaniek, dialogických hier, detských piesní rôzneho druhu a žánru (autorské – umelé, slovenské ľudové, miestne a regionálne ľudové) v durových i molových tóninách.

Objavovanie možností vlastného hlasu, imitovanie zvukov okolitého sveta, rolové spievanie, vytváranie rôznorodých melódií podľa fantázie, dotváranie príbehov a situácií prostredníctvom zvukomaľby hlasom.</td></tr>
</table>

		gestom ruky, graficky (linkou, obrázkom, farbou, grafickým znakom), pomocou rôznorodých predmetov.		
Komponent 2: HRA NA HUDOBNOM NÁSTROJI				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• hrať na hudobnom nástroji v primeranom tempe, technicky správne, sám i v skupine, podľa gesta učiteľa, • hrať na rytmických aj melodických nástrojoch, na zhotovených vlastných elementárnych hudobných nástrojoch, okolitých zvukových objektoch, • vytvárať rytmické a melodické miniatúry, hrať elementárne hudobné sprievody , • experimentovať s farbou znenia hudobného nástroja a zvukomalebne vyjadriť mimohudobný obsah (napr. pocity, predstavy, náladu, charakter postavy) , • orientovať sa v symbolickom aj v notovom zápise, • byť súčasťou spoločnej hry, spolupracovať pri hre.		
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard		Hra na elementárnych hudobných nástrojoch: Orffov inštrumentár, regionálne detské ľudové hudobné nástroje, zvukové hračky, vlastnoručne vyrobené hudobné nástroje, okolité zvukové objekty, prírodný materiál.	Hra podľa grafickej partitúry aj z notového zápisu osminové, štvrťové hodnoty, hra sprievodov k piesňam, riekankám aj tancom. Vytváranie predohier, medzihier, dohier.	Experimentovanie s farbou znenia hudobného nástroja, vytváranie elementárnych hudobných a zvukových miniatúr, vychádzajúcich z rytmickej štruktúry slova, slovných spojení, rýmovačiek v tónovom priestore pentatoniky.

Komponent 3: POČÚVANIE HUDBY				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• identifikovať zvuk a tón, porovnávať ich vlastnosti, • charakterizovať základné výrazové prostriedky hudby a ich vlastnosti, základnú štruktúru a hudobnú formu, • verbálne, výtvarne, pohybom vyjadriť charakter, emocionálny aspekt, mimohudobný obsah a pocity z počúvanej skladby .		
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard		Intuitívne, zámerné a aktívne počúvanie rôznorodej hudby. Identifikovanie vlastností tónu produkovanej aj počúvanej hudby (výška, dĺžka, sila, farba). Pri počúvaní rozlišovanie a určenie vokálnej a inštrum	. Na základe farby zvuku identifikovanie vybraných znejúcich klasických aj ľudových hudobných nástrojov a ľudských hlasov (detský, mužský, ženský	Nachádzanie totožnosti, podobnosti a kontrastu výrazových prostriedkov (melódia, rytmus, tempo, dynamika) a hudob nej formy znejúcej hudby. Objavovanie mimohudobného obsahu a námetu skladby, verbálne a iné vyjadrenie fantazijných predstáv a vlastných pocitov pri počúvaní hudby.
Komponent 4: HUDOBNO-POHYBOVÉ VYJADRENIE HUDBY				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• spontánnym a koordinovaným pohybom vyjadriť charakter, formu, tempo, metrum, rytmus a dynamiku počúvanej alebo produkovanej hudby,		

		• imitovať pohyb v hudobno-pohybových hrách a v hrách so spevom, • uplatniť základné tanečné prvky, zapamätať si sled tanečných pohybov v jednoduchej choreografii, tancovať vo dvojici, prípadne v skupine		
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard		Kultivovanie držania tela a formovanie tanečného postoja pri vyjadrovaní a stvárňovaní hudby. Využívanie vlastného tela ako rytmického hudobného nástroja (hra na tele)	Imitovanie pohybu v hudobno-pohybových hrách a ľudových pohybových hrách so spevom.	Uplatňovanie prirodzeného tanečného pohybu, tanečných prvkov (chôdze a behu v metrickej pulzácii, prísunový krok vpred, vzad, do strán v pérovaní, valaský krok) v jednoduchých tanečných choreografiách. Umocňovanie hudobného vnímania a zážitku pohybovou interpretáciou hudby.
Komponent 5: HUDOBNO – DRAMATICKÉ VYJADRENIE HUDBy				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Výkonový štandard	Žiak vie, dokáže	• stvárniť obsah, charakter a formu piesne či riekanky, fragmenty ľudových hudobno-pohybových hier prostriedkami hudobnej dramatiky, • tvoriť zvukomaľbu k rôznym príbehom a situáciám, • tvoriť melódie, odpovede na spievané či hrané otázky, • vyjadriť dej, náladu, charakteristiku mimohudobných obsahov, literárnej predlohy hlasom, pohybom, hudobnými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, • rešpektovať originálny prístup jednotlivca pri hudobno-dramatickom stvárňovaní.		

Obsahový štandard		1.ročník	2.ročník	3.ročník
		Dramatické stvárňov piesní, básní, rozprávok, ľudových hudobno-dramatických hier.	Dramatické stvárňovanie riekaniek, piesní, básní, rozprávok, ľudových hudobno-dramatických hie	Uplatňovanie dialogických hier, rytmizovaných alebo melodizovaných textov, zvukomaľby, mimiky, gest, využívanie okolitých objektov a rekvizít, pohybovej improvizácie v dramatických obrázkoch alebo príbehoch.

Výtvarná výchova

Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra
Vyučovací predmet	**Výtvarná výchova**
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus:

1. Rozpoznať výtvarné vyjadrovacie prostriedky, porovnať a triediť ich na základe skúsenosti, zážitkov a predstáv, následne ich využiť pri uplatňovaní základných kompozičných princípov.
2. Prostredníctvom výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a ich kombináciou vyjadriť vlastné predstavy, fantáziu, myšlienky, skúsenosti, pocity a emócie.
3. Pri tvorivej činnosti primerane použiť nástroje, materiály, technológie, médiá a postupy.
4. Experimentovať s nástrojmi a materiálmi.
5. Poznať úlohu múzeí a galérií.
6. Výtvarne reagovať na rozdielne pocity a emócie.
7. Reflektovať proces tvorby a jej výsledky, rešpektovať prácu druhých a rozmanitosť myslenia, videnia a cítenia.

<table>
<tr><td colspan="4">Učebné osnovy pre 1. vzdelávací cyklus
Umenie a kultúra
Výtvarná výchova</td></tr>
<tr><td colspan="4">Komponent 1: KOMUNIKÁCIA</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td>1.ročník</td><td>2.ročník</td><td>3. ročník</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="3">• vyjadriť myšlienky a rozvíjať fantáziu prostredníctvom hravého experimentovania, skúmania nástrojov, materiálov, techník
• použiť vybrané výtvarné vyjadrovacie prvky a kompozičné princípy
• rozlíšiť, pomenovať a použiť vybrané výtvarné vyjadrovacie prvky a kompozičné princípy
• vyjadriť myšlienky a rozvíjať fantáziu prostredníctvom hravého experimentovania, skúmania nástrojov, materiálov, techník, technológií a postupov
• identifikovať dostupné digitálne zariadenia a tvorbu digitálneho obsahu</td></tr>
<tr><td></td><td>1.ročník</td><td>2.ročník</td><td>3. ročník</td></tr>
<tr><td>Obsahový štandard</td><td></td><td>• Výtvarné vyjadrovacie prostriedky- prvky a kompozičné princípy, ich vlastnosti a kombinácie
• Výtvarné asociácie na rôzne zmyslové podnety.
• tvorenie prostredníctvom rôznych nástrojov, materiálov, technológií a postupov – kresba, maľba, modelovanie
• tvorba a podnety z umenia, tradičného ľudového umenia, ľudovej a vizuálnej kultúry.
• Výtvarné aktivity v interiéri a exteriéri, aj v prírode.
• tvorenie dočasných a procesuálnych prác</td><td>• Výtvarné vyjadrovacie prostriedky- prvky a kompozičné princípy, ich vlastnosti a kombinácie
• Výtvarné asociácie na rôzne zmyslové podnety.
• tvorenie prostredníctvom rôznych nástrojov, materiálov, technológií a postupov – kresba, maľba, modelovanie, grafika, priestorová tvorba
• výtvarné laborovanie s postupmi vybraných ľudových tradičných remesiel
• Rôzna kvalita výtvarných vyjadrovacích prostriedkov prostredníctvom tvorby a</td><td>• Výtvarné vyjadrovacie prostriedky- prvky a kompozičné princípy, ich vlastnosti a kombinácie
• Výtvarné asociácie na rôzne zmyslové podnety.
• tvorenie prostredníctvom rôznych nástrojov, materiálov, technológií a postupov – kresba, maľba, modelovanie, grafika, priestorová tvorba, pohybová expresia a experimentovanie s nimi
• výtvarné laborovanie s postupmi vybraných ľudových tradičných remesiel</td></tr>
</table>

			podnetov z umenia, tradičného ľudového umenia, ľudovej a vizuálnej kultúry.	• rozlišovanie digitálnych zariadení a typov digitálneho obsahu
Komponent 2: UMENIE A VIZUÁLNA KULTÚRA				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• vyjadriť zážitky z návštevy výstavy, galérie, múzea, iných inštitúcií a objektov z obce a regiónu • opísať proces vzniku vlastného výtvarného diela • interpretovať diela a opísať podnety z umenia, tradičného ľudového umenia, vizuálnej kultúry a online prostredia • identifikovať kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy		
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard		• vizuálne obrazné vyjadrovanie námetov a tém z umenia a kultúry a tiež iných vzdelávacích oblastí - globálne témy a naratívy • vizuálna symbolika z dôležitých oblastí života • návšteva galérií, múzeí, kultúrnych pamiatok, sakrálnych stavieb, ateliérov alebo prehliadka virtuálnej galérie, múzea či portfólia umelcov • objavovanie spôsobov prezentovania umeleckých diel a artefaktov vizuálnej kultúry • reklama v rôznom prostredí	• vizuálne obrazné vyjadrovanie námetov a tém z umenia a kultúry a tiež iných vzdelávacích oblastí - globálne témy a naratívy • vizuálna symbolika z dôležitých oblastí života • objavovanie a porovnanie základných výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a kompozičných princípov v dielach slovenských umelkýň a umelcov • návšteva galérií, múzeí, kultúrnych pamiatok, sakrálnych stavieb, ateliérov alebo prehliadka virtuálnej galérie, múzea či portfólia umelcov	• vizuálne obrazné vyjadrovanie námetov a tém z umenia a kultúry a tiež iných vzdelávacích oblastí - globálne témy a naratívy • vizuálna symbolika z dôležitých oblastí života • objavovanie a porovnanie základných výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a kompozičných princípov v dielach slovenských aj zahraničných umelkýň a umelcov • návšteva galérií, múzeí, kultúrnych pamiatok, sakrálnych stavieb,

			• objavovanie spôsobov prezentovania umeleckých diel a artefaktov vizuálnej kultúry • reklama v rôznom prostredí	ateliérov alebo prehliadka virtuálnej galérie, múzea či portfólia umelcov • objavovanie spôsobov prezentovania umeleckých diel a artefaktov vizuálnej kultúry • reklama v rôznom prostredí
Komponent 3: OSOBNOSŤ				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Výkonový štandard	Žiak vie, dokáže	• pomenovať a vyjadriť pocity a emócie • reflektovať a rešpektovať proces vlastnej tvorby a tvorbu iných • kooperatívne a s rešpektom k druhým pracovať v skupine • pomenovať, zdieľať a rešpektovať rôzne osobné hodnoty • prezentovať výsledky tvorby		
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard		• pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre • tvorenie kolektívnych prác. • druhy a formy reflexie • možnosti prezentácie výsledkov výtvarnej činnosti.	• pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre • tvorenie kolektívnych prác. • druhy a formy reflexie • možnosti prezentácie výsledkov výtvarnej činnosti.	• pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre • tvorenie kolektívnych prác. • druhy a formy reflexie • možnosti prezentácie výsledkov výtvarnej činnosti.
				• vytváranie portfólia.

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb

Telesná a športová výchova

Vzdelávacia oblasť	Zdravie a pohyb
Vyučovací predmet	**Telesná a športová výchova**
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus:

1. Identifikovať charakteristiky zdravého životného štýlu.
2. Ovládať základné pohybové zručnosti.
3. Dodržiavať dohodnuté pravidlá pohybových a športových hier.
4. Oznámiť ohrozujúcu situáciu, privolať, resp. poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni.
5. Dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov.

Učebné osnovy pre 1. vzdelávací cyklus ***Zdravie a pohyb*** ***Telesná a športová výchova***				
Komponent 1: ZDRAVIE A ŽIVOTNÝ ŠTÝL				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• pochopiť dôležitosť starostlivosti o svoje zdravie, • identifikovať aspoň tri zdraviu prospešné potraviny, • dodržiavať základné hygienické zásady pri vykonávaní pohybových aktivít, • rozlišovať správne a chybné držanie tela, • predviesť aspoň dve cvičenia pre podporu správneho držania tela.		
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard		zásady zdravého životného štýlu, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny (identifikovať 1 zdraviu prospešnú potravinu), pohyb a odpočinok v dennom režime, hygienické zásady pred, pri a po cvičení, hygiena cvičebných úborov, význam dodržiavania základných hygienických zásad organizácia cvičenia,	zásady zdravého životného štýlu, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny (identifikovať 2 zdraviu prospešné potraviny), pohyb a odpočinok v dennom režime, organizácia cvičenia, zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoji, v sede, v ľahu, príčiny chybného držania tela, cvičenia pre správne držanie tela (predviesť aspoň 1 cvičenie).	zásady zdravého životného štýlu, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny (identifikovať 3 zdraviu prospešné potraviny), pohyb a odpočinok v dennom režime, organizácia cvičenia, dopomoc pri cvičení, zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoji, v sede, v ľahu, príčiny chybného držania tela, cvičenia pre správne držanie tela (predviesť aspoň 2 cvičenia).

		zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoji, v sede, príčiny chybného držania tela, cvičenia pre správne držanie tela.		.
Komponent 2: TELESNÁ ZDATNOSŤ A POHYBOVÁ VÝKONOSŤ				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• dosiahnuť individuálne zlepšenie v úrovni pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti, • vysvetliť význam pohybu, ktorý je potrebný pre rozvoj telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti, • predviesť aspoň dve pohybové hry pre rozvoj pohybových schopností		
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard		význam pravidelnosti cvičenia pri rozvíjaní pohybových schopností.	pohybové prostriedky pre rozvoj pohybových schopností (cvičenia, hry, súťaže, prekážkové dráhy),	poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri telesnom zaťažení, potenie, dýchanie, farba, pokožky, koordinácia pohybov, pohybové prostriedky pre rozvoj pohybových schopností - štafety
Komponent 3: POHYBOVÉ KOMPETENCIE				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**

<table>
<tr><td rowspan="2">Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="3">• správne pomenovať a vykonať základné polohy tela, jeho častí a reagovať na základné povely,
• využívať základnú techniku behu, skoku a hodu loptičkou,
• využívať základné gymnastické cvičenia v rôznych obmenách,
• ukázať aspoň dve úpolové cvičenia,
• využívať základnú techniku manipulácie s náčiním a uplatniť ju v pohybovej alebo športovej hre,
• zladiť pohyby tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou,
• uplatňovať základné zručnosti pri realizácii sezónnych pohybových aktivít,
• bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a teréne a v rôznych prírodných podmienkach .</td></tr>
<tr><td></td><td>1.ročník</td><td>2.ročník</td><td>3.ročník</td></tr>
<tr><td>Obsahový štandard</td><td></td><td>základné postoje, obraty – rad, zástup, kruh, polkruh, jednotlivec, dvojica, trojica, na značky, čiara, priestor, ihrisko, poradové cvičenia a hry ako prostriedky účelnej organizácie činností v priestore,

lokomočné zručnosti – bežecká abeceda, beh rýchly, štarty z rôznych polôh, beh so zmenami smeru, hod loptičkou,

gymnastika –gymnastické cvičenia (základné polohy a postoje, cvičenia okolo rôznych osí tela cvičiaceho ako prevaly, obraty a kotúle, stojka na lopatkách), cvičenie na náradí (lavičky, rebriny, debna, preliezky, mostík, trampolínka),</td><td>rytmické cvičenia spojené s vytlieskavaním, vydupávaním, hrou na tele, cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti, tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky a poskoky,

cvičenia a hry zamerané na osvojenie si základných zručností z korčuľovania na ľade.

manipulačné zručnosti – pohybové hry a cvičenia zamerané na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a pomôckami (lopta, stuha, obruč, , švihadlo, a pod.), lezecké a prekážkové dráhy,</td><td>úpolové cvičenia a hry (preťahy, pretlaky a odpory),

manipulačné zručnosti – pohybové hry a cvičenia zamerané na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a pomôckami (krátka tyč, lano a pod.), lezecké a prekážkové dráhy,

lokomočné zručnosti - beh vytrvalostný, hod plnou loptou,

gymnastika –gymnastické cvičenia</td></tr>
</table>

		chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom na povrch a terén, turistika – jej druhy a formy, cvičenia a hry zamerané na osvojenie si iných základných sezónnych zručností	lokomočné zručnosti - beh akceleračný, štarty z rôznych polôh, beh so zmenami smeru, hod loptičkou, skok do diaľky znožmo z miesta, gymnastika –gymnastické cvičenia	
Komponent 4: ŠPORT A POHYBOVÁ AKTIVITA				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• rešpektovať dohodnuté pravidlá v hre a športovej činnosti , • uplatňovať zásady fair-play pri hre a športových činnostiach , • identifikovať základné olympijské symboly, olympijské motto, pojem olympiáda a minimálne troch slovenských športovcov – olympionikov .		
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard		základné pravidlá realizovaných hier a športových činností (priebeh, bezpečnosť, výber športového náčinia v súlade s určeným účelom	význam a základy fair-play (športová etika), kooperácia a špecifiká komunikácie v pohybových a športových činnostiach	základy olympizmu – symboly, motto a základné pojmy, slovenský olympizmus
Komponent 5: OCHRANA A BEZPEČNOSŤ ŽIVOTA A ZDRAVIA OBYVATEĽSTVA				
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**

Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni , • rozpoznať a oznámiť situácie ohrozujúce bezpečnosť, zdravie a život obyvateľstva , • dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov , • identifikovať osoby, na ktoré by sa mali obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života .		
		1.ročník	**2.ročník**	**3.ročník**
Obsahový štandard		Kolektívne aktivity (organizované prechádzky v okolí školy, účelové hry s cieľom poukázať na dôležitosť spolupatričnosti a kolektívnosti) význam vzťahov s inými ľuďmi vrátane rodičov, rovesníkov, spolupráca v skupine, prvá pomoc pri drobných poraneniach (odrenina, uštipnutie hmyzom)	kolektívne aktivity (organizované prechádzky v rámci mesta, účelové hry s cieľom poukázať na dôležitosť spolupatričnosti a kolektívnosti) význam vzťahov s inými ľuďmi vrátane rodičov, rovesníkov, spolupráca v skupine, poznanie svojich schopností simulácia ohrozujúcej situácie v prostredí triedy a nácvik privolania pomoci (požiar) základné poznatky súvisiace s ochranou života a zdravia v mimoriadnych situáciách(povodeň) prvá pomoc pri drobných poraneniach (uštipnutie hadom)	kolektívne aktivity (organizované prechádzky na určené miesta, účelové hry s cieľom poukázať na dôležitosť spolupatričnosti a kolektívnosti) význam vzťahov s inými ľuďmi vrátane rodičov, rovesníkov, spolupráca v skupine, sebaochrana, rešpekt, sebaúcta, základné pravidlá cestnej premávky simulácia ohrozujúcej situácie v prostredí triedy a nácvik privolania pomoci (autonehoda) základné poznatky súvisiace s ochranou života a zdravia v mimoriadnych situáciách(zemetrasenie) prvá pomoc pri drobných poraneniach (úpal, popálenina)

Hodnotenie žiakov v prvom vzdelávacom cykle

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho zákonným zástupcom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má rezervy, aké sú jeho pokroky. Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Sústredíme sa na rozpracovanie formatívneho hodnotenia výsledkov žiakov formou hodnotiaceho portfólia. Súčasťou portfólia budú pracovné listy, kniha o mne, lapbook a projekty. Hodnotenie budeme robiť na základe kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať napredovanie žiaka.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

Pri hodnotení výsledkov žiakov budeme vychádzať z platného Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať priebežné a celkové hodnotenie:

- **priebežné hodnotenie** sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,
- **celkové hodnotenie žiaka** v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov v danom vyučovacom predmete.

V procese hodnotenia učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje práva dieťaťa a humánne sa správa voči žiakovi. Predmetom hodnotenia vo výchovno-vzdelávacom procese sú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacích predmetoch v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Postup pri slovnom hodnotení:

- Rozsah a štruktúra priebežného a súhrnného slovného hodnotenia jednotlivých vyučovacích predmetov je v právomoci učiteľa, s rešpektovaním zásad slovného hodnotenia.
- Obsah slovného hodnotenia pozitívne motivuje žiaka, je objektívny a taktný s dôrazom na odstránenie zistených nedostatkov.
- Kritériá slovného hodnotenia vychádzajú zo vzdelávacích štandardov jednotlivých predmetov.
- S kritériami slovného hodnotenia budú oboznámení žiaci i zákonní zástupcovia žiakov.
- V súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov budeme slovne hodnotiť najmä:
    - úroveň kognitívnych vedomostí a zručností,
    - stupeň tvorivosti, iniciatívy a samostatnosti prejavu,
    - osvojenie si potrebných vedomostí, činností a ich aplikácia,

- vzťah k predmetu a záujem oň,
- schopnosť spolupracovať,
- schopnosť tolerovať odlišnosti iných, robiť kompromisy,
- schopnosť sebahodnotenia a hodnotenia,
- úroveň verbálnej a neverbálnej komunikácie,
- osobnostný rozvoj žiaka,
- vzťah k učeniu a práci,
- motiváciu, snahu a flexibilitu.

V **1. ročníku** sme si stanovili **kritéria** slovného hodnotenia pre jednotlivé vzdelávacie oblasti a vyučovacie predmety v nadväznosti na ich výkonový a obsahový štandard.
Žiak je hodnotený slovne pri každom kritériu na 3 úrovniach:

- úplne dokáže,
- čiastočne dokáže,
- zatiaľ to nedokáže.

Jazyk a komunikácia:

Slovenský jazyk a literatúra

- Vedieť prečítať slová s danou hláskou alebo slabikou po slabikách.
- Vedieť plynulo a správne vysloviť a prečítať slová, správne vyslovovať hlásky s dĺžňom, mäkčeňom, vokáňom, dvoma bodkami.
- Vedieť určiť počet slabík.
- Vedieť prečítať text plynulo a správne intonačne podľa druhu vety, správne čítanie čiarky vo vete, dvojbodky pri priamej reči.
- Vedieť sa orientovať v texte, čítať s porozumením.
- Vedieť vysvetliť niektoré slová z textu.
- Vedieť pomenovať postavy a deje v texte.
- Vedieť odpovedať na otázky z textu.
- Vedieť povedať jednoducho obsah textu.
- Vedieť opísať obrázok k textu.
- Vedieť postupnosť deja z prečítaného textu.

V pracovných stranách v šlabikári a v čítanke

- Vedieť vybrať správne slovo do vety alebo k obrázku.
- Vedieť doplniť chýbajúcu hlásku v slove.
- Vedieť doplniť vhodné slovo do vety.
- Vedieť vytvoriť slovo zo slabík, vetu zo slov.
- Vedieť priradiť vetu k obrázku.
- Vedieť priradiť k slovu správny význam.
- Vedieť dokresliť obrázok k vete.
- Vedieť hľadať slová s rovnakým zakončením.

Písanie

- Vedieť napísať danú hlásku, slabiku, slová so správnym tvarom, sklonom, výškou a veľkosťou.

- Vedieť prepísať tlačený text a odpísať písaný text.
- Vedieť napísať slová a vety na základe počutia.
- Vedieť napísať správne začiatok vety a ukončiť vetu podľa druhu vety.
- Vedieť napísať vlastné mená.

Čítanie

- Vedieť plynulo prečítať text správne intonačne.
- Vedieť odpovedať na otázky k textu.
- Vedieť sa orientovať v texte a vyhľadať slová alebo časti textu.
- Vedieť vysvetliť určité slová z textu.
- Vedieť určiť postavy a deje v texte.
- Vedieť opísať obrázok pri texte a nakresliť obrázok k textu.
- Vedieť odpísať a prepísať časti textu.
- Vedieť doplniť alebo zmeniť slovo alebo časť textu do vety ústne i písomne.

Matematika a informatika:

Matematika

- Vedieť počítať spamäti sčitovanie a odčitovanie do 20 bez prechodu cez desiatku, vedieť určiť číselný rad do 20, doplniť číselný rad.
- Vedieť usporiadať čísla vzostupne a zostupne.
- Vedieť porovnať čísla znakmi > < = .
- Vedieť vytvoriť štvoricu príkladov z 3 členov.
- Vedieť doplniť chýbajúce znaky, symboly, čísla.
- Vedieť riešiť reťazové príklady.
- Vedieť riešiť jednoduché slovné úlohy - doplniť zápis a určiť príklad na vyriešenie úlohy.
- Vedieť roztriediť predmety podľa určitých vlastností.
- Vedieť rozložiť a zložiť číslo na desiatky a jednotky.
- vedieť pomenovať a rozlíšiť rovinné geometrické útvary.
- vedieť nakresliť čiaru rovnú, krivú, uzavretú a otvorenú.

Človek a príroda:

Človek a príroda

- **Ľudské zmysly**
  - Vedieť pomenovať ľudské zmysly.
  - Priradiť k jednotlivým zmyslom zmyslový orgán.
  - Vedieť pomenovať funkciu jednotlivých zmyslov
- **Voda**
  - Vysvetliť význam vody a v akej forme sa voda vyskytuje.
- **Svetlo**
  - Vedieť, čo je hlavný zdroj svetla.
  - Vymenovať aj iné zdroje svetla.

- **Živá a neživá príroda**
  - Poznať rozdiel medzi živými a neživými súčasťami prírody.
  - Vedieť, čo majú zvieratá a rastliny spoločné a čo rozdielne.
- **Živočíchy**
  - Poznať domáce a lesné živočíchy.
  - Vedieť určiť rozdiely a podobnosti v stavbe tela živočíchov.
  - Pomenovať spôsob získavania potravy a spôsob pohybu živočíchov.
  - Skúmať podobnosť dospelých jedincov a ich mláďat.
- **Rastliny**
  - Poznať základné časti rastliny a ich funkciu.
  - Triediť rastliny na byliny, kry a stromy.
  - Vedieť, čo je plod a čo obsahuje.

Na základe stanovených kritérií sme v 1. ročníku používali v rámci **slovného hodnotenia** hodnotiace vety s prihliadnutím na individualitu žiaka, na jeho schopnosti a tiež na splnenie cieľov v jednotlivých vzdelávacích oblastiach. Napr. :

Jazyk a komunikácia:

- Vie pomenovať všetky tvary písmen.
- Dokáže správne spájať hlásky do slabík, slabiky do slov.
- Dokáže rozdeliť slová na slabiky.
- Naučil sa pekne a plynulo čítať.
- Dokáže (takmer) správne prečítať akýkoľvek text.
- Zatiaľ nedokáže plynule prečítať text.
- Písmená majú správny sklon aj tvar.
- Písomný prejav má veľmi pekný a úhľadný.
- Písmo má čitateľné.
- Dokáže písať (takmer) bez chyby.
- Písmená zatiaľ nemajú správny sklon (tvar).
- Písmená sú roztancované.
- Vie sa správne vyjadrovať.
- Dokáže vyrozprávať jednoduchý príbeh.

Matematika a informatika:

- Vie sa orientovať v číselnom rade do... .
- Vie pomenovať geometrické útvary.
- Matematické úlohy rieši vždy pohotovo a správne.
- Matematické úlohy rieši vždy pohotovo a takmer bez chýb.
- Matematické úlohy rieši zatiaľ s chybami.
- Sčitovať (odčitovať) sa mu darí bez chyby.
- Sčitovať (odčitovať) sa mu zatiaľ nedarí úplne bez chyby.
- Slovné úlohy rieši samostatne.

- Slovné úlohy rieši zatiaľ s pomocou.

Človek a príroda:

- Vie vymenovať päť zmyslov človeka.
- Pozná význam vody.
- Dokáže pomenovať domáce zvieratá.
- Vie pomenovať základné časti rastliny.
- Dokáže riešiť tvorivé úlohy.

Okrem hodnotiacich viet sme využívali motivačné pečiatky a nálepky.
Slovné hodnotenie, kritéria a indikátory pre slovné hodnotenie v 2. a 3. ročníku vo všetkých vyučovacích predmetoch budeme priebežne dopĺňať.

Vo všetkých vzdelávacích oblastiach budú žiaci **formatívne** hodnotení učiteľom 3- krát ročne (adaptácia, štvrťrok, trištvrťrok) a súhrnne hodnotení 2- krát ročne popisnou formou (polročné a záverečné hodnotenie). Zákonní zástupcovia budú informovaní prostredníctvom Edupage.

Nástroje formatívneho hodnotenia
• Spätnoväzbové hodnotenie, slovné hodnotenie • Checklist - sebahodnotiaca karta žiaka • Predikčná karta • Portfólio žiaka • Rovesnícke hodnotenie • Hodnotenie učiteľom • Semafor

Ku každému tematickému celku budú vytvorené sebahodnotiace listy pre žiaka, ktorými bude žiak kriterálne hodnotiť aktuálnu úroveň svojho procesu učenia sa. Kritériá v sebahodnotiacom liste budú vychádzať z edukačných cieľov. Žiak označuje úroveň dosiahnutia daného kritéria v aktuálnom čase, sleduje svoj priebeh učenia sa a odkrýva oblasti, v ktorých sa môže zlepšovať.

Príkladmi sebahodnotenia môžu byť:

- **Symboly** – napr. pohyby rúk, smajlíci, semafor, značka, ktorá vystihuje ich výkon;
- **Zdôvodnenie** - odpoveď na otázku;
- **Modelovanie** - učiteľ žiakom predvedie spôsob sebahodnotenia, následne žiaci kopírujú model hodnotenia,
- **Hodnotiaci komunikatívny kruh** - žiaci sa podelia so svojimi pocitmi, hodnotia svoju prácu,
- **Sebahodnotiace listy** - záznamy, ciele, priebežnej práci a dosiahnutých výsledkoch

Formatívne hodnotenie sa bude využívať priebežne počas vyučovania, na záver hodiny, na konci tematického celku i počas školského roka. Formatívne hodnotenie sa bude využívať nielen na sebahodnotenie, ale i na vzájomné hodnotenie žiak-žiak; učiteľ-žiak a žiak učiteľ.

Checklist k polročnému slovnému hodnoteniu:

Sebahodnotenie – príklady

Práca sa mi podarila. Správne a bez pomoci som vyriešil zadanú úlohu.

Úlohu som vyriešil. Občas som sa pomýlil.

Nepodarilo sa mi vyriešiť úlohu. Nie som so svojou prácou spokojný.

V premete **Hravá angličtina** žiaci vypracujú 2 projekty na vybranú tému. Nastavenie kritérií a indikátorov pre hodnotenie projektu (plagát, prezentácia, výroba pomôcky):

Kritérium	**Indikátor pre kvalitu 1** ☺	**Indikátor pre kvalitu 2** 😐	**Indikátor pre kvalitu 3** ☹
Kritérium 1 **Obsiahnuté informácie (obsah)**	*Projekt obsahuje všetky podstatné informácie*	*Projekt obsahuje podstatné informácie, ale obsahuje príliš veľa vedľajších detailov*	*Projektu chýbajú dôležité informácie, prináša predovšetkým nedôležité informácie*

Kritérium 2 **Prehľadnosť, štruktúra**	*Na projekte ľahko nájdeme všetky dôležité informácie*	*Niektoré informácie hľadáme na projekte ťažko*	*Dôležité informácie sa na projekte strácajú*
Kritérium 3 **Zladenie obsahu a grafiky**	*Obsahová a obrazová podoba projektu sa doplňuje, podporuje, projekt pôsobí vyvážene*	*Obsah a obrazy sa zbytočne zdvojujú alebo sú v protiklade*	*Prevažuje jedna zo zložiek- buď grafická alebo obsahová, alebo celkove projekt vyvoláva dojem chaosu*
Kritérium 4 **Prezentácia projektu**	*Prejav pri prezentovaní je plynulý, samostatný, správne odpovedá na prípadné otázky.*	*Prejav žiaka je s menšími chybami a prestávkami plynulý, pri odpovedi na otázky potrebuje pomoc.*	*Žiak číta len to, čo je uvedené v projekte, prejav je nesamostatný, na otázky neodpovedá správne.*

V predmete **Človek a príroda** žiak počas školského roka tvorí **lapbook**, ktorý bude hodnotený nasledovne:

- práca na téme, ktorá ho zaujíma,
- na základe celkového dojmu,
- nápaditosť,
- pracovná atmosféra,
- spolupráca.

Pozitíva lapbook-u: zlepšenie postoja žiakov k učeniu, posilnenie jedinečnosti sebarealizácie žiakov, lepšie edukačné výsledky. Nastavenie kritérií a indikátorov pre hodnotenie lapbooku:

Kritérium (zručnosť)	**Indikátor pre kvalitu 1** ☺	**Indikátor pre kvalitu 2** 😐	**Indikátor pre kvalitu 3** ☹

Osvojenie základných pracovných zručností	*Žiak je iniciatívny, tvorivý, zručný.*	*Žiak vypracuje úlohu priemerne. Žiak je zručný, ale je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý.*	*Žiak vypracuje úlohu na nízkej úrovni bez vlastného vkladu a s ťažkosťami.*
Osvojenie vedomostí	*Žiak si osvojil svoje vedomosti, činnosti a vie ich aplikovať do práce.*	*Žiak si priemerne osvojil vedomosti a čiastočne ich aplikoval do práce.*	*Žiak si osvojil vedomosti na nízkej úrovni a mal problém ich aplikovať do práce.*
Vzťah k predmetu a záujem oň	*Žiak pracuje na hodine s nadšením a vytvára si tak pozitívny vzťah k predmetu.*	*Žiak pracuje na hodine aktívne podľa pokynov.*	*Žiak takmer nemá záujem o prácu na hodine.*
Schopnosť spolupracovať	*Žiak dokáže spolupracovať v skupine efektívne.*	*Žiak dokáže spolupracovať v skupine.*	*Žiak sa málo zapája do skupinovej práce.*

Vo výchovných predmetoch budú žiaci priebežne hodnotení s prihliadnutím na vzťah k predmetu, tvorivosť, motiváciu a snahu. Pri priebežnom hodnotení vo všetkých vzdelávacích oblastiach sa budú využívať motivačné pečiatky, nálepky aj slovné odkazy. Počas školského roka sa bude tvoriť portfólio, zložené z prác žiakov z jednotlivých vzdelávacích oblastí. Pri celkovom hodnotení žiaka sa budú zohľadňovať aj nasledujúce kritériá:

- príprava na vyučovanie,
- práca na hodine (aktivita, pozornosť, samostatnosť, tvorivosť, vypracovanie úloh v PZ),
- spolupráca so spolužiakmi pri skupinovej práci, pomoc spolužiakom,
- celkové správanie žiaka na hodinách,
- kultivovanosť vyjadrenia,
- rešpektovanie pokynov na prácu.

Učebné osnovy – druhý vzdelávací cyklus

Vzdelávacia oblasť Jazyk a komunikácia

Slovenský jazyk a literatúra

Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia
Vyučovací predmet	**Slovenský jazyk a literatúra**
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	druhý
Ročník	4. - 5.
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Hlavným cieľom 2. cyklu je:
rozvíjať gramotnosť v prepojení s obsahmi ostatných vzdelávacích oblastí a s dôrazom na mnohoraké využívanie čítania a písania v rôznych kontextoch. Súčasťou rozvíjania gramotnosti je osvojovanie stratégií práce s textom a nadobúdanie skúseností s vlastným premýšľaním o procese čítania a písania. Dôležité je aj rozvíjanie schopnosti rozlišovať medzi faktami a domnienkami, formulovať vlastný názor a podopierať ho argumentmi.

Ciele vzdelávania:

1. Viesť dialóg v súkromnom a verejnom prostredí vecne a sociálne primeraným spôsobom.
2. Pripraviť a predniesť primeraný hovorený prejav.

3. Vytvoriť písaný a obrazovo-písaný text na vyjadrenie rôznych komunikačných zámerov a uplatniť pri písaní textov osvojené pravopisné pravidlá.
4. Aktívne počúvať a čítať primerané vecné (aj odborné) texty, orientovať sa v nesúvislých, obrazovo-písaných a primeraných digitálnych textoch.
5. Identifikovať v texte explicitné informácie, vyvodiť základné a prehlbujúce implicitné informácie, formulovať a klásť otázky na porozumenie textu.
6. Použiť základné stratégie porozumenia textu a posúdiť mieru vlastného porozumenia.
7. Počúvať a čítať primerané literárne texty, porozumieť implicitným významom a prostriedkom obraznosti.
8. Zdieľať emocionálnu a estetickú skúsenosť z recepcie literárneho textu hovorenou a písanou formou.
9. Vyjadrovať vlastné nápady a návrhy pri tvorení textov, klásť otázky k predloženým návrhom.
10. Použiť pri porozumení a tvorení textu primerané znalosti jazykových prostriedkov, využívať pritom jazykové slovníky. Rešpektovať viacjazyčné prostredie, podporovať spolužiakov s iným materinským jazykom.

Vzdelávacie štandardy

Učebné osnovy pre2. vzdelávací cyklus *Slovenský jazyk a literatúra*			
KOM PON	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD**	**4.ročník**	**5. ročník**
Komunikačná interakcia	**Žiak vie/dokáže:**	• komunikovať s rešpektom so spolužiakmi z viacjazyčného prostredia , • viesť dialóg primerane téme, adresátovi a komunikačnému prostrediu, • iniciovať a viesť komunikáciu v skupine rovesníkov, • vyjadriť názor na bežné alebo aktuálne témy, zdôvodniť ho, prípadne pozmeniť, • rešpektovať názor komunikačného partnera, • vyjadriť súhlas, pochvalu, ocenenie, námietku alebo nesúhlas sociálne primeraným spôsobom , • využiť na komunikáciu situačne vhodný komunikačný kanál (pod dohľadom učiteľa alebo iného dospelého), • používať základné žánre korešpondencie.	
	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	**4.ročník**	**5. ročník**
	Komunikačné zvyklosti a viacjazyčnosť	• získavanie informácií o iných jazykoch, najmä o inom materinskom jazyku spolužiakov	• porovnávanie komunikačných zvyklostí v slovenčine a v inom jazyku • skupinový dialóg o viacjazyčnosti spolužiakov
	Dialogická komunikácia a kooperácia	• stavba dialógu: nadviazanie kontaktu, obsah dialógu – striedanie replík, ukončenie kontaktu, • pravidlá vedenia dialógu: aktívne počúvať komunikačného partnera, vecne a jazykovo primerane reagovať na jeho repliky, neskákať si do reči, povzbudiť, pochváliť a oceniť	• používanie jednoduchých argumentov na podporu názoru, rozlišovanie medzi faktami a domnienkami, • rozlišovanie priameho a sprostredkovaného dialógu v súkromnom a vo verejnom prostredí, • riziká dialógu vo verejnom a v internetovom prostredí ,

		komunikačného partnera, komunikovať zdvorilo a s rešpektom , • nácvik dialógu v rôznych simulovaných a reálnych komunikačných situáciách.	
	Korešponde ncia	• porovnávanie rukou písanej a elektronickej korešpondencie v bežnej komunikácii, • nácvik písania základných žánrov korešpondencie: list, jednoduchý e-mail	• nácvik písania základných žánrov korešpondencie: list, jednoduchý e-mail, oslovenie, odseky, písanie zámen
	Komunikačn é prostriedky a pravidlá	• rozširovanie slovnej zásoby prostredníctvom aktuálnych tém dialógu a riešenia vecných problémov, • používanie viet a jednoduchých súvetí pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov, • uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (v nadväznosti na 1. cyklus, splývavá výslovnosť, výslovnosť predložkových spojení, výslovnosť spoluhlásky v)	• uplatňovanie vhodnej melódie, dôrazu a pohybových prostriedkov pri vedení dialógu, • uplatňovanie osvojených pravopisných pravidiel v rukou písanej a v elektronickej korešpondencii.
	Termíny, ktoré si má žiak osvojiť	• upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu, • materinský jazyk, druhý jazyk, • dialóg: nadviazanie kontaktu, ukončenie kontaktu, striedanie v dialógu, pravidlá dialógu, • korešpondencia: list, e-mail	• názor, zdôvodnenie názoru, fakt, domnienka, • súkromné a verejné prostredie komunikácie, • slovná zásoba, veta, súvetie, komunikačný zámer, • pravidlá spisovnej výslovnosti a pravopisné pravidlá, • melódia (klesavá, stúpavá), prízvuk, dôraz, mimika, gestá.
Hov	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD**	**4.ročník**	**5. ročník**

	Žiak vie/dokáže:	• zhromaždiť potrebné informácie k téme hovoreného prejavu , • vyrozprávať príbeh so zápletkou a jej riešením , • sformulovať jednoduchý opis pracovného postupu , • opísať objekty vystavené priamemu pozorovaniu , • vyjadriť názor na bežné alebo aktuálne témy a zdôvodniť ho, • predniesť jednoduchý rečnícky prejav, • upraviť obsahovú a jazykovú stránku hovoreného prejavu, • aktívne a s rešpektom počúvať hovorený prejav iných, klásť otázky k obsahu a k jazyku prejavu, • uplatniť v hovorenom prejave situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky.	
	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	**4.ročník**	**5. ročník**
	Príprava a prednes hovoreného prejavu	• rozlišovanie spontánneho a pripraveného hovoreného prejavu, • zhromažďovanie informácií potrebných na rozvíjanie témy a uvedenie zdroja informácií, • usporiadanie informácií • prednes hovoreného prejavu v prostredí triedy • výslovnostné cvičenia, cvičenia na moduláciu hlasu a na situačne vhodné používanie pohybových prostriedkov,	• samostatný výber témy prejavu a zdôvodnenie výberu podľa komunikačného zámeru, • usporiadanie informácií , samostatné vytvorenie osnovy textu, odseky • súvislé a myšlienkovo ucelené rozvíjanie témy podľa konkrétneho komunikačného zámeru: informovať, vyrozprávať, opísať, zdôvodniť, emocionálne pôsobiť, • používanie jednoduchých argumentov na podporu názoru, rozlišovanie medzi faktami a domnienkami, • prednes hovoreného prejavu v prostredí triedy a školy.
	Reflexia hovoreného prejavu	• vylepšovanie hovoreného prejavu pomocou kontrolných otázok k obsahu, osnove a použitým komunikačným prostriedkom, • využitie jednoduchých grafických nástrojov na vylepšenie štruktúry textu ,	• kladenie otázok, ktoré rozvíjajú vlastné nápady alebo nápady spolužiakov pri tvorení textu , • formulovanie a zdôvodnenie odpovedí na položené otázky.

	Žánre hovoreného textu	• tvorenie informačných textov určených pre verejné (školské) prostredie: oznam, správa (napr. do školského rozhlasu), jednoduchá odborná informácia , • tvorenie jednoduchého opisu pracovného postupu a základných typov statického opisu: opis predmetu, osoby, živočícha alebo prostredia na základe priameho pozorovania • prezentácia informačných textov určených pre verejné (školské) prostredie: oznam, správa (napr. do školského rozhlasu), jednoduchá odborná informácia	• rozprávanie prežitej skúsenosti, objasňovanie udalosti, plánovanie udalosti, reálny alebo vymyslený príbeh so zápletkou a jej riešením , • vyjadrenie názoru na bežnú alebo aktuálnu tému, jeho zdôvodnenie, prípadne pozmenenie názoru na základe argumentov spolužiakov, • nácvik jednoduchého rečníckeho prejavu s informačnou funkciou: pozvanie na školské/záujmové podujatie, sprevádzanie návštevy po škole, obci.
	Komunikačné prostriedky a pravidlá	• používanie vhodnej slovnej zásoby podľa témy a komunikačného zámeru textu (oslovenia, emocionálne slová a frazémy, primerané odborné a abstraktné slová • zdokonaľovanie zvukovej a pohybovej stránky hovoreného prejavu, • uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (v nadväznosti na 1. cyklus, splývavá výslovnosť, výslovnosť predložkových spojení, výslovnosť spoluhlásky v)	• používanie vetných a súvetných celkov pri rozvíjaní témy s konkrétnym komunikačným zámerom, • porovnávanie a odlišovanie spisovných a slangových slov (s oporou o jazykové slovníky), • porovnávanie a odlišovanie spisovných a nespisovných tvarov (podľa ich používania v danom regióne), • precvičovanie zvukovej a pohybovej stránky hovoreného prejavu
	Termíny, ktoré si má žiak osvojiť	• upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu, • hovorený prejav, téma, zhromažďovanie informácií, rozvíjanie témy, komunikačný zámer, osnova (stručná), • kontrolné otázky k textu • názor, zdôvodnenie názoru, fakt, domnienka, • informácia: oznam, správa • opis (jednoduchého pracovného postupu, predmetu, osoby),	• názor, zdôvodnenie názoru, fakt, domnienka, • súkromné a verejné prostredie komunikácie, • informácia: oznam, správa, odborná informácia, • rozprávanie: skúsenosť, udalosť, príbeh so zápletkou, časová postupnosť, príčina a následok, • verejný prejav: pozvanie, sprevádzanie, • veta, súvetie, komunikačný zámer, • oslovenie, citovo zafarbené slová, ustálené slovné spojenia, odborné slová,

		• pravidlá spisovnej výslovnosti (z 1. cyklu, splývavá výslovnosť, spojenie predložky a slova, výslovnosť spoluhlásky v),	• spisovné slová, slangové slová, nárečové slová, jazykové slovníky , • melódia (klesavá, stúpavá), prízvuk, dôraz, prestávka, mimika, gestá.
Písaná produkcia	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD**	**4.ročník**	**5. ročník**
	Žiak vie/dokáže:	• vytvoriť súvislý písaný alebo obrazovo-písaný text na zvolenú tému , • použiť vhodný žáner písaného textu podľa komunikačného zámeru, • zhromaždiť potrebné informácie na tvorbu písaného textu , • využiť písanie pri učení sa , • napísať príbeh alebo osobný zážitok so zápletkou a jej riešením , • vyjadriť písaním svoje pocity a fantáziu , • vytvoriť jednoduchý opis pracovného postupu , • opísať objekty vystavené priamemu pozorovaniu , • sformulovať písomne argumenty na podporu svojho postoja k téme , • upraviť obsahovú, kompozičnú a jazykovú stránku napísaného textu , • uplatniť grafické zručnosti pri úprave formálnej stránky napísaného textu , • uplatniť pri písaní osvojené pravopisné pravidlá .	
	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	**4.ročník**	**5. ročník**
	Proces tvorenia textu	• výber témy podľa komunikačného/autorského zámeru a potenciálneho/reálneho adresáta , • členenie textu s využitím podrobnej alebo stručnej osnovy , • pravopisná korektúra v rozsahu osvojených pravopisných zručností , • grafická úprava textu (aj pomocou základných možností textového editora) ,	• výber vhodného slohového postupu na vyjadrenie zamýšľaného obsahu , • využívanie viacerých spôsobov zhromažďovania jazykového materiálu (slov, slovných spojení a vetných celkov) k zvolenej téme , • tvorenie konceptu a upravovanie obsahu, členenia a jazyka textu , • pravopisná korektúra v rozsahu osvojených pravopisných zručností ,

		• prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy alebo školy.	• prezentovanie a hodnotenie vlastného textu v prostredí triedy alebo školy.
	Metakognitívne procesy pri písaní textu	• sledovanie priebehu tvorenia textu a vlastné posúdenie úspešnosti písania , • použitie základných stratégií na vylepšenie písaného textu ,	• plánovanie vhodného postupu pri tvorbe textu , • experimentovanie s rôznymi nápadmi pri tvorení textu , • kladenie otázok, ktoré rozvíjajú vlastné nápady alebo nápady spolužiakov pri tvorení textu .
	Žánre písaného textu	• písanie informačných textov určených pre verejné (školské) prostredie: oznam, správa; rukou písaná alebo elektronická pozvánka na školské/záujmové podujatie , • stručné písomné zhrnutie odborných informácií , • vytvorenie jednoduchého opisu pracovného postupu s využitím podporného obrazového materiálu , • vytvorenie opisu predmetu, osoby, živočícha alebo prostredia na základe priameho pozorovania • stručné písomné zhrnutie odborných informácií	• písanie reálneho alebo vymysleného príbehu so zápletkou a jej riešením (vyjadrenie zámernosti konania postáv, začlenenie opisných častí do príbehu) , • písomné vyjadrenie názoru na bežnú alebo aktuálnu tému a jeho zdôvodnenie , • sebavyjadrenie prostredníctvom primeraných techník tvorivého písania .
	Komunikačné prostriedky a pravidlá	• vyjadrovanie myšlienok prostredníctvom vetných a súvetných celkov, • používanie vhodnej slovnej zásoby a lexikálnych vzťahov podľa témy a komunikačného zámeru textu, • využívanie primeraných grafických prostriedkov v rukou písanom a v elektronickom texte	• uplatňovanie prostriedkov nadväzovania viet v texte (pripájacie častice, opakovanie slov, synonymické opakovanie, opakovanie rovnakých tvarov slovesa, slovotvorne súvisiace slová), • používanie a rozširovanie vhodnej slovnej zásoby a lexikálnych vzťahov podľa témy a komunikačného zámeru textu
	Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu	• fonematický pravopis: automatizácia získaných pravopisných zručností, • sémantický pravopis: automatizácia získaných pravopisných zručností; pravopis ďalších významových skupín vlastných podstatných mien (názvy sviatkov, ulíc, geografické názvy v prepojení s učivom ďalších vzdelávacích oblastí),	• zdokonaľovanie fonematického pravopisu: automatizácia získaných pravopisných zručností, • etymologický pravopis: automatizácia získaných pravopisných zručností; pravopis i/y, í/ý v koreni slova po obojakých spoluhláskach v ďalších domácich slovách, pravopis ďalších prevzatých slov podľa potrieb použitia slov v písaných textoch,

		• morfematický pravopis: delenie spoluhlások podľa znelosti ako východisko uplatňovania morfematického pravopisu pri spodobovaní; pravopis pri spodobovaní spoluhlások na konci slova, na začiatku slova a vnútri slova; pravopis pádových koncoviek podstatných mien a prídavných mien; pravopis ďalších slovesných tvarov a slovotvorných prípon, • interpunkčný pravopis: písanie čiarky v jednoduchej vete; písanie interpunkčných znamienok v priamej reči.	• zdokonaľovanie sémantický pravopis: automatizácia získaných pravopisných zručností; pravopis ďalších významových skupín vlastných podstatných mien (názvy sviatkov, ulíc, geografické názvy v prepojení s učivom ďalších vzdelávacích oblastí), • zdokonaľovanie morfematický pravopis: delenie spoluhlások podľa znelosti ako východisko uplatňovania morfematického pravopisu pri spodobovaní; pravopis pri spodobovaní spoluhlások na konci slova, na začiatku slova a vnútri slova; pravopis pádových koncoviek podstatných mien a prídavných mien; pravopis ďalších slovesných tvarov a slovotvorných prípon, • gramatický pravopis: rozlišovanie nominatívu jednotného a množného čísla pri prídavných menách, ktoré sa skloňujú podľa vzoru pekný, • zdokonaľovanie interpunkčný pravopis: písanie čiarky v jednoduchej vete a v jednoduchom súvetí; písanie interpunkčných znamienok v priamej reči.
	Termíny, ktoré si má žiak osvojiť	• upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu, • písaný text, autor, adresát, • informácia: oznam, správa, pozvánka • opis (pracovného postupu, predmetu, osoby), • slovná zásoba, veta, súvetie, nadväzovanie viet, • pravopis a pravopisné pravidlá, • pravopis po obojakých spoluhláskach: vybrané slová, príbuzné slová, prevzaté slová, • pravopis vlastných podstatných mien: názvy sviatkov, ulíc (a ďalšie geografické názvy v prepojení s učivom ďalších vzdelávacích oblastí),	• téma, zhromažďovanie informácií, rozvíjanie témy, komunikačný zámer, osnova (podrobná), členenie textu, odsek , • tvorenie textu: koncept, úprava textu, oprava textu, slovosled, zrozumiteľnosť textu , • názor, zdôvodnenie názoru, fakt, domnienka, • rozprávanie: skúsenosť, udalosť, príbeh so zápletkou a rozuzlením, časová postupnosť, príčina a následok, priama reč, • citovo zafarbené slová, ustálené slovné spojenia, odborné slová, • jazykové slovníky, • osvojovanie a prehlbovanie pravopisu :

		• pravopis pri spodobovaní: spoluhlásky podľa znelosti (znelé a neznelé), spodobovanie na konci slova, na začiatku slova a vnútri slova, • čiarka v jednoduchej vete, interpunkčné znamienka v priamej reči.	pravopis po obojakých spoluhláskach: vybrané slová, príbuzné slová, prevzaté slová, pravopis vlastných podstatných mien: názvy sviatkov, ulíc (a ďalšie geografické názvy v prepojení s učivom ďalších vzdelávacích oblastí), pravopis pri spodobovaní: spoluhlásky podľa znelosti (znelé a neznelé), spodobovanie na konci slova, na začiatku slova a vnútri slova, • tvar slova, pádová otázka, pádová koncovka, skloňovací vzor, tvary slovesa, slovotvorná prípona, • osvojovanie a prehlbovanie pravopisu: čiarka v jednoduchej vete a v jednoduchom súvetí, interpunkčné znamienka v priamej reči.
Vecná produkcia	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD**	**4.ročník**	**5. ročník**
	Žiak vie/dokáže:	• aktívne počúvať a samostatne prečítať primerane náročný vecný (aj odborný) text , • identifikovať doslovné (explicitné) informácie v počúvanom a v čítanom texte, • vyvodiť implicitné informácie z počúvaného a z čítaného textu , • vyvodiť informácie z nesúvislého, obrazovo-písaného a primeraného digitálneho textu , • reprodukovať a zhrnúť získané informácie , • prepojiť získané informácie so svojimi doterajšími znalosťami a skúsenosťami , • vyjadriť svoj názor na počúvaný/čítaný text a zdôvodniť ho , • posúdiť mieru vlastného porozumenia a použiť základné stratégie na zlepšenie porozumenia textu , • využiť získané informácie pri učení sa, v bežnom živote alebo pri záujmových aktivitách , • odlíšiť texty podľa komunikačného zámeru, • použiť pri porozumení textu primerané znalosti vetných a súvetných celkov, slovnej zásoby a lexikálnych vzťahov .	
	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	**4.ročník**	**5. ročník**

	Porozumenie textu	• aktívne počúvanie, samostatné čítanie primeraných žánrov vecného textu v súvislosti s obsahmi jednotlivých vzdelávacích oblastí • reprodukovanie obsahu textu, rozhovor o texte pomocou otázok • rozpoznávanie štruktúry textu: úlohy na porozumenie nadväznosti viet a odsekov v texte, členenie textu na časti pomocou osnovy , • využitie osnovy pri reprodukcii textu alebo pri využití získaných informácií vo vlastnom texte .	• aktívne počúvanie, samostatné čítanie a prezeranie primeraných žánrov vecného textu v súvislosti s obsahmi jednotlivých vzdelávacích oblastí , • samostatné reprodukovanie obsahu textu, rozhovor o texte , • úlohy na porozumenie doslovným (explicitným) informáciám v texte: vymenovanie faktov, objasňovanie nových pojmov, identifikovanie kľúčových informácií a slov , • úlohy na vyvodzovanie implicitných informácií z textu (vytváranie inferencií): hľadanie súvislostí medzi informáciami v texte, prepájanie informácií z textu s doterajšími znalosťami a skúsenosťami žiaka, objasňovanie informácií, formulovanie predpokladov a ich overovanie; vyjadrovanie názoru a jeho jednoduché zdôvodnenie,
	Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu	• monitorovanie a hodnotenie vlastného porozumenia pomocou systematickej spätnej väzby učiteľa („Myslel si si, že si správne odpovedal, a mal si pravdu.“) , • samostatné používanie jednoduchých postupov a stratégií učenia sa z textu , • stručné súhrny kľúčových informácií a poznatkov	• reflexia neporozumenia a jeho príčin: identifikovanie nejasností, kladenie otázok, hľadanie odpovedí , • plánovanie – vymedzenie potrebného času, voľba vhodného postupu pri práci s textom • tvorenie vlastných otázok k textu
	Žánre vecného textu	• rozpoznanie základných znakov informačného textu: presnosť, stručnosť a prehľadnosť , • rozpoznanie základných znakov opisného textu: vymenúvanie a usporiadanie znakov opisovaného javu alebo postupnosti opisovaných dejov, odlíšenie hlavných a vedľajších znakov , • porozumenie jednoduchým opisným žánrom: opis pracovného postupu, základné typy statického opisu (opis predmetu, osoby,) ,	• porozumenie informačným žánrom: odborná informácia, úradná pozvánka, úradný oznam, jednoduchá mediálna správa , • porozumenie nesúvislým informačným žánrom: jazykový slovník, cestovný poriadok, graf, mapa, diagram, schéma, náčrt , • rozpoznanie základných znakov rozprávacieho textu: subjektívnosť, časová postupnosť, príčina a následok , • porozumenie príbehu so zápletkou a jej riešením, porozumenie zámernosti konania postáv a funkcie opisných častí v bežnom (neumeleckom) rozprávaní ,

		• porozumenie primeraným digitálnym textom s odbornou funkciou: digitálne encyklopédie, webové stránky, prezentácie ,	• porozumenie jednoduchých rečníckych prejavov • porozumenie primeraným reklamným textom (písaným, auditívnym alebo audiovizuálnym) a ich presviedčacej funkcii
	Komunikačné prostriedky a pravidlá	• základné poznávanie významu a funkcie všetkých slovných druhov v texte , • pojem skloňovanie a pádové otázky, gramatické kategórie podstatných a prídavných mien (rod, číslo, pád) , • významová a formálna spájateľnosť podstatného mena a prídavného mena , • rozlišovanie slovesného času a spôsobu v texte , • vyvodzovanie významov nových alebo neznámych slov z textu: abstraktné slová (názvy vlastností a názvy dejov), odborné slová, viacvýznamové slová, ustálené slovné spojenia s priamym významom, ustálené slovné spojenia s obrazným významom (príslovia, porekadlá, pranostiky a iné primerané frazémy) , • identifikovanie slov z rovnakého slovotvorného hniezda v texte, pozorovanie predponového.	• rozoznávanie prostriedkov nadväzovania viet v texte (pripájacie častice, opakovanie slov, synonymické opakovanie, opakovanie rovnakých tvarov slovesa, slovotvorne súvisiace slová) , • úloha vetnej stavby pri porozumení textu: rozvíjanie slovesa vo vete a vyjadrovanie rôznych syntaktických významov (kto, čo, aký, kde, kedy, ako) , • úloha súvetnej stavby pri porozumení textu: základné typy jednoduchého súvetia v podobe vetných modelov (V1 spojka V2), bez použitia terminológie , • základné rozlišovanie skloňovacích vzorov podstatných mien (ako východisko pravopisu pádových koncoviek) , • základné rozlišovanie skloňovacích vzorov prídavných mien pekný a cudzí (ako východisko pravopisu pádových koncoviek) 🕮, • vyvodzovanie významov nových alebo neznámych slov z textu: abstraktné slová (názvy vlastností a názvy dejov), odborné slová, viacvýznamové slová, ustálené slovné spojenia s priamym významom, ustálené slovné spojenia s obrazným významom (príslovia, porekadlá, pranostiky a iné primerané frazémy) , • identifikovanie slov z rovnakého slovotvorného hniezda v texte, pozorovanie predponového a príponového tvorenia slov, motivačný vzťah medzi základovým a odvodeným slovom .

	Termíny, ktoré si má žiak osvojiť	• upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu , • porozumenie textu: aktívne počúvanie, reprodukcia textu, doslovné informácie v texte, vyvodzovanie informácií z textu, členenie textu, nadväzovanie viet v texte , • opis pracovného postupu, opis predmetu, osoby 🕮 živočícha, • digitálny text (webová stránka, digitálna encyklopédia, prezentácia) , • reklama (presviedčacia funkcia) , • jednoduchá veta (vyjadrovanie významov vo vete) , • slovné druhy: podstatné mená, prídavné mená, slovesá, príslovky, zámená, číslovky, spojky, predložky, častice, citoslovcia , • tvar slova, rod, číslo, pád, pádové otázky, skloňovanie, slovesný čas, slovesný spôsob , • názvy dejov, názvy vlastností, viacvýznamové slová, ustálené slovné spojenia (s priamym významom a s obrazným významom), príslovia, porekadlá, pranostiky , • slovotvorné hniezdo, slovotvorný základ, slovotvorná predpona, základové slovo, odvodené slovo	• porozumenie textu: aktívne počúvanie, reprodukcia textu, doslovné informácie v texte, vyvodzovanie informácií z textu, členenie textu, nadväzovanie viet v texte , • príbeh so zápletkou a jej riešením, časová postupnosť, príčina a následok • vlastné porozumenie (sledovanie, hodnotenie, plánovanie, stratégie) , • informačné texty: odborná informácia, úradná pozvánka, úradný oznam, správa v médiách , • nesúvislé informačné texty: jazykový slovník, cestovný poriadok, graf, mapa, diagram, schéma, náčrt , • digitálny text (webová stránka, digitálna encyklopédia, prezentácia), • reklama (presviedčacia funkcia), verejný prejav , • jednoduché súvetie (spájanie viet v súvetí – význam, spojky), • tvar slova, rod, číslo, pád, pádové otázky, skloňovanie, skloňovací vzor, slovesný čas, slovesný spôsob • slovotvorné hniezdo, slovotvorný základ, slovotvorná prípona, slovotvorná predpona, základové slovo, odvodené slovo .
Zážitková produkcia	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD**	**4.ročník**	**5. ročník**
	Žiak vie/dokáže:	• počúvať a prečítať s porozumením primerane náročný literárny text , • identifikovať explicitné významy a vyvodiť základné implicitné významy z počutého a z prečítaného literárneho textu, • vytvárať otázky k čítanému a počúvanému textu, • vyjadriť, ako na nich text a čítanie pôsobia a opísať zážitok , • zhodnotiť text na základe vlastných pocitov a prežívania, • zdieľať svoj zážitok z čítania a počúvania textu primeraným spôsobom verbálne alebo neverbálne ,	

		• zdieľať ústnou aj písomnou formou zážitky z návštevy divadelného alebo filmového predstavenia a z počúvania rozhlasového vysielania , • predniesť text s výraznou intonáciou a s citovým prežitím v rámci svojich schopností , • dramatizovať vybrané texty aj s pomocou zástupných rekvizít , • vybrať si samostatne aj s pomocou knihy na čítanie a zdôvodniť svoj výber , • odlíšiť jednotlivé žánre na základe štruktúrnych prvkov textu .	
	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	**4.ročník**	**5. ročník**
	Čítanie s por ozumením	• samostatné prerozprávanie obsahu čítaného a počúvaného textu s jednou dejovou líniou s obrazovou alebo slovnou oporou a bez nej , • orientácia v primerane náročných literárnych textoch, vyhľadávanie konkrétnych informácií, • vyvodzovanie základných implicitných významov z čítaného a počúvaného textu pomocou ústnych a jednoduchých písomných otázok , • vysvetľovanie významu neznámych slov a slovných spojení , • formulovanie myšlienok a záverov z prečítaného textu vlastnými slovami ,	• predvídanie z počutého a prečítaného textu , • orientácia v primerane náročných literárnych textoch, vyhľadávanie konkrétnych informácií, určenie ich dôležitosti vzhľadom na obsah textu, stručné zhrnutie informácií , • vysvetľovanie významu neznámych slov a slovných spojení , • formulovanie myšlienok a záverov z prečítaného textu vlastnými slovami , • porozumenie literárnym pojmom, umeleckému zobrazeniu skutočnosti, obrazným a symbolickým významom slov: rytmus, personifikácia, epiteton, refrén, téma, rozprávač , • porovnávanie informácií, motívov, udalostí z rôznych druhov umeleckých textov , • porovnávanie rôznych podôb spracovania príbehu (literárna, dramatická, rozhlasová, filmová podoba)
	Čítanie pre zážitok	• čítanie kníh, ktoré žiakovi prinášajú radosť a potešenie (obľúbené knihy rôznych žánrov podľa vlastného výberu) , • formulovanie čitateľských preferencií , • formovanie vlastného čitateľského vkusu , • sebapoznávanie, porovnávanie vlastných čitateľských aktivít a skúseností z čítania s rovesníkmi	• čítanie kníh a ich reprodukcia, ktoré žiakovi prinášajú radosť a potešenie (obľúbené knihy rôznych žánrov podľa vlastného výberu) , • formulovanie a zdôvodňovanie čitateľských preferencií , • formovanie vlastného čitateľského vkusu aj na základe odporúčania rovesníkov a dospelých ,

		• vyjadrovanie postoja a zdieľanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom, • čítanie rozprávok, príbehov, povestí a mýtov viažucich sa k histórii obce alebo regiónu , • stvárnenie obsahu textu tvorivej výtvarnými alebo hudobnými činnosťami, • formovanie empatie, súcitu, hodnôt, postojov a medzikultúrneho porozumenia na základe čítaného alebo počúvaného textu , • spoznávanie ďalších tém v dielach slovenských a svetových autorov a v ľudovej slovesnej tvorbe , • sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel; návšteva divadelného a filmového predstavenia ,	• sebapoznávanie, porovnávanie vlastných čitateľských aktivít a skúseností z čítania s rovesníkmi, hľadanie zhôd a rozdielov v rámci formovania čitateľskej komunity, • čítanie rozprávok, príbehov, povestí a mýtov viažucich sa k histórii obce alebo regiónu, skúmanie, zaznamenávanie, porovnávanie, prezentovanie, • stvárnenie obsahu textu metódami tvorivej dramatiky • prezentovania empatie, súcitu, hodnôt, postojov a medzikultúrneho porozumenia na základe čítaného alebo počúvaného textu , • spoznávanie ďalších tém v dielach slovenských a svetových autorov alebo v literárnej tvorbe národnostných menšín na Slovensku a v ľudovej slovesnej tvorbe , • sprostredkovanie umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch , • sprostredkovanie a hodnotenie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel; návšteva divadelného a filmového predstavenia , • uvedomovanie si autorstva a kontextu vzniku literárnych diel .
	Samostatný/ sebavedomý čitateľ	• orientácia v zdrojoch na čítanie, spontánny a cielený výber kníh a časopisov na čítanie , • rozširovanie čitateľského teritórií: obrazové knihy, pop-up knihy • samostatné budovanie čitateľského portfólia, • čítanie a reflexia čítania rôznych textov, • aktívne vyhľadávanie aj iných dostupných druhov knižníc školská knižnica alebo mestská knižnica	• orientácia v zdrojoch na čítanie, rozširovanie čitateľského teritória o elektronické zdroje, vlastný, spontánny a cielený výber kníh a časopisov na čítanie, • rozširovanie čitateľského teritória : komiks, grafické novely, obrazové encyklopédie • samostatné budovanie čitateľského portfólia, vedenie podrobnejších záznamov v rôznych formách a podobách o knihách, o svojom čítaní a jeho pokrokoch,

			• čítanie a reflexia čítania rôznych textov, stanovovanie individuálnych čitateľských cieľov a výziev v čítaní, formovanie jednoduchých rituálov , • uvažovanie o zobrazení postáv, faktov, dejov v texte v kontexte doby a kultúry, na základe doterajších znalostí vyjadrovanie názoru o prečítanom, pokusy o hodnotenie , • aktívne vyhľadávanie a využívanie aj iných dostupných druhov knižníc: školská knižnica alebo mestská knižnica
	Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu	• hodnotenie vlastného porozumenia textu žiakom v nadväznosti na monitorovanie kvality čítania (Viem, čo text hovorí?, Rozumiem obsahu textu?, Viem ho prerozprávať?, Dokážem predvídať pokračovanie?), • hľadanie dôvodu prípadného neporozumenia (neznámy kontext, nezrozumiteľné vyjadrenia, slovná zásoba) , • tvorenie vlastných interpretačných otázok k textu , • plánovanie čítania a odhadovanie času na čítanie	• hodnotenie a prezentovanie vlastného porozumenia textu žiakom v nadväznosti na monitorovanie kvality čítania (Viem, čo text hovorí?, Rozumiem obsahu textu?, Viem ho prerozprávať?, Dokážem predvídať pokračovanie?) , • plánovanie čítania, hodnotenie splnenia cieľa
	Tematické okruhy a textová realizácia	• tematické okruhy z 1. cyklu sa obohacujú o nové témy a pohľady: sebahodnotenie, osobné záujmy a potreby, spravodlivosť – nespravodlivosť, spoločné a odlišné vlastnosti ľudí, zdravý životný štýl, bohatstvo – chudoba, bezpečnosť, láska a vzťah k domovu, rodine a blízkej osobe, svet divadla, ohrozenie a ochrana životného prostredia, pomoc ľuďom a zvieratám v núdzi , • čítanie, počúvanie a sledovanie rôznych typov textov a rôznych žánrov (lyrické, epické, dramatické žánre) slovenskej a svetovej literatúry a ľudovej slovesnej tvorby so zreteľom na detský aspekt a záujmy žiakov z 1. cyklu sa	• čítanie, počúvanie a sledovanie rôznych typov textov a rôznych žánrov : (lyrické, epické, dramatické žánre) slovenskej a svetovej literatúry a ľudovej slovesnej tvorby, legendu, baladu, báj, poviedku, román, biografiu, fantasy literatúru
		obohacuje o divadelnú hru, rozhlasovú hru, filmovú a televíznu rozprávku	
	Termíny, ktoré si má žiak osvojiť	• upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu, • herec, herečka, režisér, scenárista , • divadelná hra, rozhlasová hra, filmová a televízna rozprávka, povesť, komiks a	• rytmus, personifikácia, epiteton, refrén, téma, rozprávač, nonsens , • legenda, balada, báj, poviedka, román, biografia

Hodnotenie a klasifikácia žiakov

Hodnotenie a klasifikácia prospechu žiakov v predmete **slovenský jazyk a literatúra** bude realizovaná v súlade so zákonom č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl**.

Vo výchovno-vzdelávacom procese predmetu slovenský jazyk a literatúra sa uskutoční priebežné a celkové hodnotenie nasledovným spôsobom:

a) **priebežné sumatívne a formatívne hodnotenie** sa uskutoční pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách, má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho aktuálny psychický i fyzický stav,

b) **celkové sumatívne hodnotenie** žiaka sa uskutoční na konci prvého polroka a na konci druhého polroka školského roka; a vyjadruje objektívne zhodnotenie úrovne vedomostí, zručností a návykov žiaka v danom vyučovacom predmete.

Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:
1 – výborný,
2 – chválitebný,
3 – dobrý,
4 – dostatočný,
5 – nedostatočný

Stupeň 1 (výborný)
Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)
Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)
Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Nástroje sumatívneho hodnotenia	Nástroje formatívneho hodnotenia
• ústne odpovede, • krátke písomné práce, • tematické testy, • diktáty, • slohové práce, • čítanie, • projekty, • umelecký prejav • príprava a aktivita žiaka na vyučovaní	• spätnoväzbové hodnotenie / slovné hodnotenie • checklist / sebahodnotiaca karta žiaka • lístok pri odchode • sumár po hodine • predikčná karta • portfólio žiaka • rovesnícke hodnotenie • hodnotenie učiteľom

Nastavenie kritérií a indikátorov pre sumatívne hodnotenie:

- **ústna odpoveď**

1 – výborný	Plynulý, správny a samostatný prejav bez dlhých odmlčaní sa, učiteľ kladie doplňujúce otázky z opakovania, aby si spresnil, čí žiak učivu rozumie, odpovede na otázky sú okamžité a vyčerpávajúce. Pri práci s textom pohotovo reaguje, preukazuje flexibilne čitateľské zručnosti. Zadané úlohy rieši samostatne, bez chýb.
2 – chválitebný	Prejav je samostatný s menšími prestávkami a menšími chybami v obsahu, učiteľ položí viac otázok na spresnenie odpovede, odpovede na otázky sú vyčerpávajúce, žiak reaguje pohotovo. Pri práci s textom potrebuje naviesť, preukazuje flexibilne čitateľské zručnosti. Zadané úlohy rieši samostatne s miernou nápovedou.
3 – dobrý	Prejav je nesamostatný, vedie ho učiteľ kladením otázok, na ktoré žiak odpovedá s menšími chybami. Žiakove odpovede sú menej vyčerpávajúce, robí chyby aj pri práci s textom, preukazuje priemerné čitateľské zručnosti.
4 – dostatočný	Prejav žiaka je nesamostatný, učiteľ musí klásť otázky, na ktoré žiak odpovedá s väčšími nedostatkami. Pri práci s textom a s úlohami vyžaduje výraznú pomoc učiteľa, textu nerozumie alebo len čiastočne.

5 - nedostatočný	Prejav žiaka je úplne nesamostatný, na otázky učiteľa odpovedá s výraznými nedostatkami a chybami alebo vôbec neodpovedá. Nedokáže samostatne pracovať s textom a so zadanými úlohami, nepreukazuje vedomosti a zručnosti pri práci s textom.

- **krátke písomné práce**

Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom krátkej písomnej práce z učebných tém v časovom limite 5 - 10 min v rozsahu 3 - 5 otázok zostavených podľa vzdelávacieho štandardu, ktoré nemusia byť vopred ohlásené žiakom. **Hodnotenie známkou** na základe percentuálnej úspešnosti, ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé úlohy:

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 25% 4 (dostatočný)
24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **tematické testy**

Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 30 - 40 min v rozsahu 15 - 25 otázok zostavených podľa vzdelávacieho štandardu, ktorý je žiakom vopred oznámený. **Hodnotenie známkou** na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé úlohy:

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 25% 4 (dostatočný)
24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **hodnotiaca stupnica diktátov**

0 – 2 chyby 1
3 – 4 chyby 2
5– 8 chýb 3
9 – 12 chýb 4
13 a viac chýb 5

- **hodnotenie slohových prác**

1. Vonkajšia forma = 4 body max.

- čitateľnosť – zreteľné odlíšenie veľkých a malých písmen, diakritické znamienka
- zreteľné grafické členenie odsekov – 1,5 až 2 cm na začiatku riadka
- prepísanie práce z konceptu do čistopisu za daný časový limit
- čistota textu bez škrtania, používať okrúhle zátvorky a preškrtnutie vodorovne
- dodržiavanie okrajov vnútorných i vonkajších, potreba rozdeľovania slov
- dodržiavanie predpísaného rozsahu, menej i viac je nie maximálny počet bodov

2. Vnútorná forma = 20 bodov max.

OBSAH /max 4 body/

- dodržanie témy – použitie kľúčových slov z názvu

- myšlienkové vyústenie – zakončenie práce, záver /rozprávanie = pointa; výklad = vysvetlenie problému; úvaha = primeranosť vyjadrovania sa žiakov/

KOMPOZÍCIA /max 4 body/

- uplatnenie zodpovedajúceho slohového postupu
- vnútorná stavba, členenie textu do myšlienkových celkov, ich vyváženosť
- nadväznosť a logickosť textu

JAZYK /max. 4 body/

- správne použitie slovných druhov typických pre daný žáner
- morfologická správnosť jazykových prostriedkov – väzba slovies, pádové koncovky
- syntaktická správnosť jazykových prostriedkov – postavenie prívlastkov, slovosled
- rôznorodosť, variabilnosť – neopakovanie slov, šírka slovnej zásoby

PRAVOPIS /max. 4 body/

4 body 0 – 4 chyby
3 body 5 – 9 chýb
2 body 10 – 14 chýb
1 bod 15 – 20 chýb
0 bodov 21 a viac chýb

/poznámka: o rovnakej chybe a interpunkcii a neznámych javoch a rovnosti chýb platí to isté čo pri diktátoch/

ŠTÝL /max. 4 body/

- správna štylizácia viet – zrozumiteľnosť textu ako celku
- tvorivosť – tvorivá lexika
- pútavosť – podanie zaujímavou, pútavou formou, ktorá vyvoláva v čitateľovi zvedavosť

3. Celkový dojem = 4 body max.

- celkové vyznenie práce po jej prvom prečítaní
- práca by nemala obsahovať nelogické názory, protispoločenské názory, protihumánne a neetické názory, názory propagujúce poškodzovanie ľudského zdravia a iné

Hodnotiaca stupnica pre písomné slohové práce

28 – 26 bodov	1
25 – 21 bodov	2
20 – 14 bodov	3
13 – 9 bodov	4
8 a menej	5

- **hodnotenie čítania**

Nastavenie kritérií a indikátorov pre hodnotenie čítania, pridelenie známky

Kritériá hodnotenia	Indikátor pre kvalitu body 4	Indikátor pre kvalitu body 3	Indikátor pre kvalitu body 2	Indikátor pre kvalitu body 1
Správnosť čítania	*Bez chýb*	*Malé chyby (pridá, vynechá hlásku)*	*Malé, ale časté chyby*	*Časté chyby vo výslovnosti, zamieňanie hlások, vynechávanie slov*
Plynulosť čítania	*Plynulé čítanie, výrazné*	*Plynulé čítanie , menej výrazné*	*Priemerná plynulosť (nefunkčné prestávky)*	*Značné nedostatky (hláskuje, slabikuje)*
Výraznosť čítania	*Správna intonácia, dodržiavanie prozodických vlastností reči*	*Drobné chyby v intonácii*	*Malé, ale časté chyby v intonácii*	*Veľké, časté chyby v intonácii*
Rýchlosť čítania	*Rýchle čítanie (podľa ročníka)*	*Rýchle čítanie (podľa ročníka)*	*Priemerná rýchlosť čítania*	*Slabá rýchlosť čítania*
Porozumenie textu	*Rozumie obsahu čítaného*	*Bez podstatných chýb*	*Nepresné formulácie pri obsahu*	*Nerozumie obsahu čítaného*
Reprodukcia textu	*Bez chýb, plynulá, samostatná, určí hlavnú myšlienku*	*Bez výrazných chýb,*	*Chyby pri reprodukcii, občasná pomoc*	*Reprodukuje za výraznej pomoci učiteľa*

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá:

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 25% 4 (dostatočný)

- **projekty**

Nastavenie kritérií a indikátorov pre hodnotenie projektu (plagát, prezentácia):

	3 body Indikátor pre kvalitu 1	**2 body Indikátor pre kvalitu 2**	**1 bod Indikátor pre kvalitu 3**	**Body**
Kritérium 1 **Obsiahnuté informácie (obsah)**	*Projekt obsahuje všetky podstatné informácie*	*Projekt obsahuje podstatné informácie, ale obsahuje príliš veľa vedľajších detailov*	*Projektu chýbajú dôležité informácie, prináša predovšetkým nedôležité informácie*	

Kritérium 2 **Prehľadnosť, štruktúra, pravopis**	*Na projekte ľahko nájdeme všetky dôležité informácie, počet chýb 0-1*	*Niektoré informácie hľadáme na projekte ťažko, počet chýb 2-5*	*Dôležité informácie sa na projekte strácajú, počet chýb 6 a viac*	
Kritérium 3 **Zladenie obsahu a grafiky**	*Obsahová a obrazová podoba projektu sa doplňuje, podporuje, projekt pôsobí vyvážene*	*Obsah a obrazy sa zbytočne zdvojujú alebo sú v protiklade*	*Prevažuje jedna zo zložiek- buď grafická alebo obsahová, alebo celkove projekt vyvoláva dojem chaosu*	
Kritérium 4 **Prezentácia projektu**	*Prejav pri prezentovaní je plynulý, samostatný, správne odpovedá na prípadné otázky.*	*Prejav žiaka je s menšími chybami a prestávkami plynulý, pri odpovedi na otázky potrebuje pomoc.*	*Žiak číta len to, čo je uvedené v projekte, prejav je nesamostatný, na otázky neodpovedá správne.*	

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá:

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 25% 4 (dostatočný)
24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **<u>umelecký prejav</u>**

Nastavenie kritérií a indikátorov pre hodnotenie umeleckého prejavu.

Kritériá hodnotenia	**Indikátor kvality 1 3 body**	**Indikátor kvality 2 2 body**	**Indikátor kvality 3 1 bod**
Hlasová a rečová technika	*Výrazný prednes, zrozumiteľný, čistý, tempo reči primerané, spodobovanie správne, primeraná intenzita hlasu*	*Menej výrazný prednes, čiastočne nesprávna výslovnosť, tempo obsahu menej primerané*	*Nevýrazný, tichý, hlučný , rušivý prednes, neprimerané tempo k obsahu textu*
Prozodické vlastnosti reči	*Veku primeraná práca s pauzou, melódiou, dôrazom, správna intonácia, prízvuk*	*Čiastočné dodržiavanie melódie viet podľa obsahu, narušenie pauzy, dôrazu, prízvuku*	*Nedodržiava pauzy, nesprávna melódia viet, monotónny prednes*
Kultivovanosť prednesu	*Ovláda text, prirodzený postoj, mimika, gestikulácia*	*Text ovláda čiastočne, postoj mierne narúša prednes, prehnaná*	*Text neovláda alebo len čiastočne, číta, prejavuje nezáujem, odmietavý postoj, zosmiešňovanie*

		gestikulácia, menej výrazná mimika	
Originalita prednesu	*Originálny vlastný prístup, vnesie jedinečnosť prednesu, prežívanie textu*	*Originálny prístup recitátora*	*Žiadna originalita recitujúceho*
Výber textu	*Veku primeraný text, pochopený obsah, posolstvo*	*Veku primeraný text, pochopenie textu čiastočné*	*Veku neprimeraný, nepochopená myšlienka, nevie o čom prednáša*

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá:

100% - 80% 1 (výborný)
79% - 60% 2 (chválitebný)
59% - 40% 3 (dobrý)
39% - 20% 4 (dostatočný)
19% - 0% 5 (nedostatočný)

- **príprava a aktivita žiaka na vyučovaní**

Pri celkovej klasifikácii žiaka sa zohľadňujú aj kritériá:

1. príprava na vyučovanie, vypracovanie domácich úloh, zadaní
2. práca na hodine (aktivita, pozornosť, samostatnosť, tvorivosť, vypracovanie zadaných úloh)
3. spolupráca so spolužiakmi pri skupinovej práci, pomoc spolužiakom,
4. **celkové správanie žiaka na hodinách, kultivovanosť vyjadrenia, rešpektovanie** pokynov na prácu

Vyučujúci priraďuje každej známke v Edupage váhu podľa nasledujúceho nastavenia:

Nástroj klasifikácie	**Váha známky**	**Počet použitia/polrok**
Ústna odpoveď	1	min 1
Krátka písomná práca	0,5	1- 4
Tematický test	1,5	1 -3
Diktát	1	1 -3
Slohové práce	1	1
Projekt	0,5-1	1-2
Ćítanie	0,5	1-2
Umelecký prejav	0,5-1	1
Príprava a aktivita žiaka na vyučovanie	0,5	1

K žiakom so ŠVVP a k integrovaným žiakom, má učiteľ individuálny prístup. Žiaci so ŠVVP sú hodnotení s ohľadom na svoje možnosti a v súlade s platnými metodickými pokynmi.

Anglický jazyk

Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia
Vyučovací predmet	**Anglický jazyk**
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	druhý
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Hlavným cieľom 2. cyklu je dosiahnuť komunikačnú úroveň A1 v prvom cudzom jazyku. V tomto cykle sa zintenzívňuje kontakt s cieľovým jazykom najmä prostredníctvom využívania rôznych druhov textov v hovorenej, printovej a audiovizuálnej forme. Žiak rozumie bežným jednoduchým hovoreným a písaným textom. Dokáže spontánne reagovať, získať a podať základné informácie o sebe a svojom okolí, opísať osoby, predmety a jednoduché aktivity tak, aby dokázal jednoducho komunikovať v ústnej aj písomnej forme. Začína si uvedomovať dôležitosť učenia sa cudzích jazykov pre svoj ďalší rozvoj a vnímať jazykovú a kultúrnu rozmanitosť spoločnosti.

Ciele vzdelávania:

1. Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať.
2. Porozumieť krátkemu príbehu alebo vypočutému textu s vizuálnou oporou.
3. Podať a sprostredkovať základné informácie o sebe a o svojom okolí.
4. Získať informácie jednoduchými otázkami.
5. Primerane reagovať na jednoduché otázky.
6. Čítať s porozumením jednoduché texty.
7. Napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a veciach osobného významu.
8. Dohovoriť sa jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly, jasne a je pripravený hovoriacemu pomôcť.
9. Byť motivovaný k učeniu sa cudzieho jazyka.
10. Vnímať rozmanitosť kultúr a jazykov.

<table>
<tr><th colspan="4">Učebné osnovy pre 2. vzdelávací.cyklus
Anglický jazyk</th></tr>
<tr><td rowspan="3">Výkonový štandard</td><td></td><td>4.ročník</td><td>5.ročník</td></tr>
<tr><td>RECEPCIA
Počúvanie/čítanie s porozumením</td><td colspan="2">Počúvanie/Čítanie s porozumením

Žiak vie/dokáže:

• sledovať reč a pochopiť význam, ak je reč pomaly a zreteľne artikulovaná (napr. jednoduchý opis priestoru, domáceho zvieratka),
• porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore na známu tému,
• porozumieť jednoduchým pokynom vysloveným pomaly a postupovať podľa nich,
• porozumieť krátkym textom na témy osobného záujmu vo veľmi jednoduchom jazyku, ktoré sú podporené ilustráciami a obrázkami,
• porozumieť krátkym, jednoduchým textovým správam a e-mailom,
• rozoznať známe názvy a slová na jednoduchých oznamoch,
• identifikovať konkrétne informácie z krátkych textov o známych témach,
• z kontextu odhadnúť pravdepodobný význam neznámeho slova.</td></tr>
<tr><td>PRODUKCIA
Ústny prejav
Písomný prejav</td><td colspan="2">Ústny prejav

Žiak vie/dokáže:

• zrozumiteľne reprodukovať hlásky, prízvuk a intonáciu v slovách, slovných spojeniach a vetách, ktoré používa,
• opísať seba, čo robí a kde žije,
• opísať jednoduché aktivity zo svojho života pomocou krátkych viet za predpokladu, že sa môže vopred pripraviť,
• pomenovať predmet a opísať jeho vlastnosti,
• poskytnúť informácie o veciach osobného významu (napr. čo má alebo nemá kto rád, o rodine, škole) pomocou jednoduchých slov a základných výrazov,</td></tr>
</table>

		• predstaviť veľmi krátke, väčšinou vopred pripravené prezentácie, • používať prirodzenú gestikuláciu na podporu vlastného vyjadrovania **Písomný prejav** **Žiak vie/dokáže:** • správne napísať slová, ktoré pozná, • správne používať základné interpunkčné znamienka (napr. bodky, otázniky), • poskytovať informácie o veciach osobného významu (napr. čo má alebo nemá kto rád, o rodine, domácich zvieratách) pomocou jednoduchých slov a základných výrazov, • pomocou jednoduchých slovných spojení opísať osoby, predmety a aktivity, ktoré sú mu blízke,
	INTERAKCIA Ústna interakcia	**Ústna interakcia** **Žiak vie/dokáže:** • nadviazať základný spoločenský kontakt použitím bežných zdvorilostných slov a slovných spojení, • pozdraviť a rozlúčiť sa spôsobom primeraným danej situácii , • v rozhovore reagovať na jednoduché otázky o základných faktoch alebo pocitoch, vymieňať si názory o tom, čo sa mu páči alebo nepáči/čo má alebo nemá kto rád, • konať podľa základných pokynov, ktoré obsahujú čísla, údaje o čase, mieste a pod, • vhodným spôsobom reagovať v bežných spoločenských situáciách, • dať jednoduchým spôsobom najavo, že nerozumie a požiadať ľudí, aby zopakovali, čo hovoria, alebo aby hovorili pomalšie. **Písomná interakcia**

<table>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Žiak vie/dokáže:

• reagovať na správu alebo online príspevok, pričom používa jednoduché slová a krátke vety, pri písaní môže použiť slovník alebo online prekladač ,
• napísať krátku, veľmi jednoduchú textovú správu/e-mail, v ktorej poskytne informáciu alebo sa niečo spýta,
• jednoducho reagovať na krátke správy alebo oznámenia (napr. blahoželanie k narodeninám, pozvánka na oslavu)</td></tr>
<tr><td rowspan="10">Obsahový štandard</td><td rowspan="10">Funkcie jazyka</td><td>4.ročník</td><td>5.ročník</td></tr>
<tr><td colspan="2">Nadviazať kontakt pri stretnutí: upútať pozornosť, pozdraviť/odpovedať na pozdrav, predstaviť sa, predstaviť niekoho, rozlúčiť sa</td></tr>
<tr><td>Excuse me, please. Miss/Sir, Ms Kováčová/Mr Kováč (oslovenie učiteľky/a).. Hello. I'm Ada. This is my sister Ela. Good morning. I'm John. And this is my friend Luke. Good bye. See you.</td><td>Let me introduce.....</td></tr>
<tr><td colspan="2">Požadovať a poskytnúť informácie: požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu, potvrdiť informáciu/žiadať potvrdenie informácie, identifikovať niekoho/niečo</td></tr>
<tr><td>What lessons have we got today? We've got Slovak, English, Science and PE. Are you good at English? Yes, I am.</td><td>Excuse me, where's the library? Is it in this building? Yes, it is. It's on the second floor.
How do I get to the bank, please?
Could you tell me the way to the...?</td></tr>
<tr><td colspan="2">Opísať: jednoducho opísať osobu/predmet/miesto/činnosť</td></tr>
<tr><td>My grandma is very kind and polite. Jim is wearing blue jeans, a green T-shirt and trainers. In my bedroom there's a bookcase, next to my bed.</td><td>What...like?/ What...look like?
Opis zvieraťa – časti tela</td></tr>
<tr><td colspan="2">Vyjadriť názor: zistiť a vyjadriť názor, vybrať si z ponúkaných možností</td></tr>
<tr><td>Do you like....?
Have you got.....?</td><td>OK. Yes. What do you think? I think you are right. No. I don't think so. Do you think it's important to take care of animals? I think it's very important. I want to read this book about nature. I don't want to watch TV.</td></tr>
</table>

		Vyjadriť schopnosť: zistiť a vyjadriť znalosť/neznalosť alebo schopnosť vykonať nejakú činnosť	
		I can sing. *I* can't swim. Can he dance? Yes, he can.	
		Vyjadriť a zistiť želania a pocity: vyjadriť radosť/smútok/ľútosť/fyzickú bolesť, zistiť pocity iných	
		Today I am happy. Yesterday I was sad.	*I am sorry. Ouch, my leg hurts! What´s wrong? Are you OK?.* What's the matter?
		Predstaviť záľuby a preferencie: vyjadriť, čo mám/nemám rád, zistiť a vyjadriť, čo niekto má/nemá rád, čo sa niekomu páči/nepáči	
		I like travelling by bus but I don't like planes. I like swimming. I don't like skating. Do you like hot weather? No, I don't like hot weather.	*I am interested in... I am fond of....I hate... I don't mind....*
		Zaujať postoj: dať pokyn/príkaz, vyjadriť zákaz, požiadať o povolenie a súhlas, vyjadriť súhlas/nesúhlas, ospravedlniť sa	
		Come here, please. Don't play next to traffic. Can you give me the book? Yes, here you are. No, I can't. I'm sorry.	May I...? Would you mind...? I agree. I don't agree. Me too. Me neither. I don't agree either.
		Vyjadriť návrh a reagovať naň: požiadať o niečo, odpovedať na požiadavky, poďakovať sa, ponúknuť pomoc	
		What can we do? Let's go to the skate park. That's a good idea. That sounds nice. Thank you. I can help you.	*What about...? Would you like...? Why don't we...? What about...? Shall we... How about...?*
		Korešpondovať: vhodne začať a ukončiť list/e-mail, napísať jednoduchý list/e-mail, napísať krátku textovú správu	
		Dear Jana, How are you? I'm writing to tell you about.., With best wishes, *Kate*.	
		Reagovať na udalosť: vyjadriť záujem/nezáujem, blahoželať, pozvať a reagovať na pozvanie	
		That's very interesting. That's great. How boring. I don't like it. All the best for your birthday! Hope you have a great birthday!	

		Best wishes for the New Year. Please, come to my party on Saturday. Thanks for the invitation.	
		Porozprávať príbeh a reagovať naň: vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči, začať/rozvinúť/ ukončiť príbeh, reprodukovať príbeh	
			The story was great. It was fun. It was boring. I did not like it. Once upon a time, there was.. This is a story about… It was…There were… The story was about..
	Jazyková zložka, jazykové prostriedky	jednotné a množné číslo podstatných mien,	
		Pravidelné tvorenie množného čísla podstatných mien, prípona -s, Nepravidelné tvorenie množného čísla podstatných mien – man-men, woman-women, child-children	Pravidelné tvorenie množného čísla podstatných mien, prípona -es, Nepravidelné tvorenie množného čísla podstatných mien – tooth-teeth, foot-feet, mouse-mice, goose - geese
		privlastňovacie tvary podstatných mien (father's bag),	
		Whose is this? This is Peter's book. (privlastňovací pád v spojení s predmetmi dennej potreby)	privlastňovací pád v spojení s členmi rodiny It's Dad's. It's Mum and Dad's.
		akostné prídavné mená v základnom tvare,	
		hot, cold, hungry, thirsty, happy, tired, angry, scared, brave, nervous, loud, quiet, fast, slow, tidy, kind, naughty, dirty	Lively, noisy, shy, naughty, sporty, friendly, clever, amazing, interesting, useful, beautiful, cute, scary, horrible, nice
		pravidelné stupňovanie krátkych prídavných mien – oboznámenie sa so základmi,	
		Comparative jednoslabičných prídavných mien	Superlatív prídavných jednoslabičných prídavných mien Comparative a superlative viacslabičných prídavných mien.
			nepravidelné stupňovanie prídavných mien good, bad,
		vyjadrenie množstva pomocou any, some, a lot of,	

		neurčitý člen a/an	any, some, a lot of, určitý člen the
		osobné a privlastňovacie zámená,	
		Osobné zámená – I, you, he, she, it, we, you, they Privlastňovacie zámená – my, your,her, his, its our, their	Privlastňovacie zámená – mine, yours, theirs, hers, his, ours
		ukazovacie zámená,	
		This/That is... These / Those are....	
		opytovacie zámená:	
		what, when, who, where, why, which,	how, how much/how many, whose
		slovesá to be, have got v prítomnom čase jednoduchom – *oznamovacia veta.kladná a záporná, otázka*	
		väzba There is...There are..+ predložky miesta	väzba There is...There are..+ predložky miesta + obchody v meste
		modálne sloveso	
		can	could
		prítomný čas jednoduchý plnovýznamových slovies,	
		help, do, visit, go, have, listen, play, read, write, ride, get up, fly, make, wear, run, watch	finish, lose, teach, sout, wave, talk,wait, smile, travel, ...
		prítomný čas priebehový,	
		Priebehový tvar slovies - wearing, doing, talking, eating, painting, writing, ...(slovesá denných aktivít blízkych žiakovi)	Priebehový čas plnovýznamových slovies
		minulý čas jednoduchý základných plnovýznamových slovies	

		Minulý čas pravidelných slovies Minulý čas nepravidelných slovesa *byť* – was/ were, wasn't/ weren't (aj cca 5 - 8 nepravidelných slovies) – oboznámenie sa so základmi,	Minulý čas nepravidelných slovies cca 25
		oznamovacie, opytovacie,	
		V prítomnom jednoduchom a priebehovom čase, v minulom čase jednoduchom – sloveso *byť*, modálne sloveso *can*, rozkazovacie vety- *Let's...*	rozkazovacie vety (návrh trávenia voľného čau, postup prípravy jedla)
		slovesá like/love/hate, napr. I like chocolate. I like dancing,	
		love, like hate	can't stand, really like
		príslovky miesta: here, there,	
		príslovky času:	
		sometimes, never, always, yesterday,	usually, often tvorenie prísloviek spôsobu od prídavných mien pomocou prípony -ly
		základné číslovky do 100, radové číslovky first, second, third, fourth, fifth	radové číslovky do 100th dátum základné číslovky do 10,000
		predložky miesta: on, at, in, under, next to, behind, in front of, between,	predložky miesta: next to, opposite
		predložky času: on, at, in,	
		spojka: and	spojky: so. because, but

		Abeceda - hláskovanie	
	Sociolingválna zložka	**Využívanie základných stratégií v bežných komunikačných situáciách:** • odvodenie významu slova/gesta zo sprievodného obrázka, ikonky alebo piktogramu • využívanie sprievodných gest na podporu komunikácie a očný kontakt **Rozvíjanie schopnosti vnímať rozmanitosť kultúr prostredníctvom príbehov, reálií, audiovizuálnych podnetov:** • vnímanie zvyklostí vo verbálnej a neverbálnej komunikácii v cudzom jazyku (napr. zoznamovanie sa, predstavovanie sa, vítanie, rozlúčenie) • vnímanie základných podobností a rozdielov medzi vlastnou kultúrou a kultúrami krajín, v ktorých sa daným cudzím jazykom hovorí (napr. zvyky, sviatky, hudba)	
	Tematické okruhy	**Rodina a spoločnosť:** j ➢ a ľudia okolo mňa (rodina, spolužiaci, priatelia), osobné údaje (meno, bydlisko, vek), členovia rodiny a priatelia (zovňajšok, charakter). **Domov a bývanie:** ➢ môj domov (byt/dom, kde bývam, miestnosti v byte/ dome, zariadenie bytu/ domu), bývanie v meste a na dedine (opis prostredia) **Ľudské telo, starostlivosť o zdravie:** ➢ ľudské telo (časti tela, vonkajšia charakteristika), jedlo a stravovanie (jedlá a nápoje počas dňa, druhy potravín, stravovacie návyky), starostlivosť o zdravie (životospráva, zdravé stravovanie, pohyb). **Vzdelávanie:** ➢ moja škola (škola, trieda, zariadenie školy/triedy, vyučovacie predmety, pomôcky, rozvrh hodín), ľudia v škole. **Odievanie a móda:** ➢ základné druhy oblečenia (popis), výber oblečenia podľa ročného obdobia, môj vkus (čo sa mi páči/nepáči). **Doprava a cestovanie:** ➢ dopravné prostriedky, cesta do školy.	

		Príroda a životné prostredie: ➢ ročné obdobia (počasie, činnosti ľudí podľa ročného obdobia), zvieratá a rastliny (starostlivosť o zvieratá a rastliny), príroda okolo nás. **Voľný čas a záľuby:** ➢ záľuby (knihy, film, divadlo, hudba, tanec, hry), šport (zimné a letné športy), aktivity voľného času (mimoškolské aktivity, krúžky), režim dňa (pracovný deň, voľný deň, prázdniny). **Multikultúrna spoločnosť:** ➢ sviatky (rodinné sviatky, štátne, cirkevné sviatky a pod.), zvyky a tradície v rôznych rodinách, krajinách, význam učenia sa cudzích jazykov. **Krajiny, mestá a miesta:** ➢ moja krajina/región/mesto/dedina (zaujímavé miesta); krajina, ktorej jazyk sa učím (zaujímavosti, miesto, ktoré by som rád navštívil) a iné krajiny. **Komunikácia a jej formy:** ➢ komunikačné prostriedky (mobilný telefón, počítač, sociálne siete) **Obchod a služby:** ➢ nákupné zariadenia (názvy obchodov), komunikácia pri nakupovaní, platení.	
	Druhy textov	úryvky z rozprávok a príbehov, opisy, rozhovory, reklamný materiál, letáky, plagáty, oznámenia, poznámky a pod.	
			osobný list, blahoželanie, pozvánka, email, blog, status, formuláre, brožúry, inzeráty, recepty, ilustrované návody,

Hodnotenie a klasifikácia žiakov

Hodnotenie a klasifikácia prospechu žiakov v predmete **anglický jazyk** bude realizovaná v súlade so zákonom č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl**.

Vo výchovno-vzdelávacom procese cudzích jazykov sa uskutoční priebežné a celkové hodnotenie a to nasledovným spôsobom:

a) **priebežné sumatívne a formatívne hodnotenie** sa uskutoční pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách, má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho aktuálny psychický i fyzický stav,

b) **celkové sumatívne hodnotenie** žiaka sa uskutoční na konci prvého polroka a na konci druhého polroka školského roka; a vyjadruje objektívne zhodnotenie úrovne vedomostí, zručností a návykov žiaka v danom vyučovacom predmete.

Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

1 – výborný,

2 – chválitebný,

3 – dobrý,

4 – dostatočný,

5 – nedostatočný

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení

javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Nástroje sumatívneho hodnotenia	Nástroje formatívneho hodnotenia
• ústne odpovede, • krátke písomné práce, • tematické testy, • projekty, • príprava a aktivita žiaka na vyučovaní	• Spätnoväzbové hodnotenie, slovné hodnotenie • Checklist, sebahodnotiaca karta žiaka • Hodnotenie učiteľom • Lístok pri odchode • Rovesnícke hodnotenie • Portfólio žiaka • Hodnotenie učiteľom

Hodnotiace portfólio pre sumatívne hodnotenie:

Nástroje:

- ústne odpovede – ústna produkcia
- krátke písomné práce – písomná produkcia
- tematické testy,
- projekty,
- príprava a aktivita žiaka na vyučovaní.

Nastavenie kritérií a indikátorov:

- **ústna odpoveď – ústna produkcia**

	5	4	3	2	1
Obsah	*Všetky myšlienky, ktoré žiak prezentuje súvisia s témou a sú podporované doplnkovými informáciami a vysvetleniami	*Iba niektoré myšlienky súvisiace s témou sú podporované doplnkovými informáciami a vysvetleniami	*Myšlienky, ktoré žiak prezentuje nie sú podporované doplnkovými informáciami, ani vysvetleniami	*Myšlienky, ktoré žiak prezentuje nesúvisia s danou témou	*Otázky a odpovede nemajú žiadnu súvislosť s témou, alebo úlohou
Interakcia	*Vie iniciovať a logicky rozvíjať jednoduchú konverzáciu na bežné témy *Preberá iniciatívu vhodným spôsobom	*Interakcia je adekvátne iniciovaná a rozvíjaná *Preberá iniciatívu, ale potrebuje určité nabádanie	*Rozvíja interakciu adekvátne, ale vynakladá minimálnu námahu pri iniciovaní konverzácie *Vyžaduje si neustále nabádanie	*Príspevky často nesúvisia so situáciou *Všeobecne pasívny postoj v rozvoji komunikácie	*Príspevky sú prevažne nesúvisiace so situáciou *Nepreukazuje takmer žiadnu iniciatívu v rozvoji komunikácie
Výslovnosť	*Vyslovuje správne a artikuluje čisto *Reč je zrozumiteľná, používa vhodnú intonáciu	*Prevažne správna výslovnosť a čistá artikulácia *Reč je prevažne zrozumiteľná, málo fonologických chýb	*Väčšinou správna výslovnosť a čistá artikulácia, občasné chyby *Niektoré výrazy sú vyslovované bez prízvuku, s neporozumením	*Často nezrozumiteľná výslovnosť *Časté fonologické chyby *Závažné komunikačné problémy	*Nedostatočná presnosť vo výslovnosti, veľa gramatických chýb *Komunikácia je vážne ohrozená

Fluencia a koherencia	*Rozpráva plynulo bez opakovania a minimálneho zaváhania *Rozvíja témy súvislo a premyslene	*Rozpráva bez postrehnuteľnej námahy s malými opakovaniami *Demonštruje váhavosť pri hľadaní a používaní slov a správnych gramatických štruktúr, dokáže sa sám opraviť	*Je ochotný rozprávať, ale opakovanie je badateľné *Váha a opravuje sa, občasne stráca koherenciu *Témy sú prevažne rozvíjané, ale nie sú logicky pospájané	*Zvyčajne produkuje jednoduchú reč plynule, ale stráca koherenciu v komplexnejšej komunikácii *Často váha, čo vyúsťuje do pomalej reči *Témy sú len čiastočne rozvíjané a nie vždy logicky pospájané	*Badateľné dlhé pauzy, tempo reči je pomalé *Časté opakovanie a oprava *Spája len jednoduché vety *Zlyhávanie v koherencii je evidentné
Slovná zásoba	*Vie sa vyjadriť flexibilne a presne na bežné témy a udalosti *Často používa komplexné formy a vetné konštrukcie, má dostatok slovnej zásoby na vlastné vyjadrenie	*Vie sa vyjadriť flexibilne a presne na väčšinu bežných tém a udalostí *Demonštruje schopnosť používať komplexné formy a vetné konštrukcie väčšinu času, používa adekvátnu slovnú zásobu na vlastné vyjadrenie	*Komunikuje s limitovanou flexibilitou a presnosťou na väčšinu tém a udalostí *Niekedy používa komplexné formy a vetné konštrukcie, má limitovanú slovnú zásobu na vyjadrenie alebo opis nových myšlienok	*Komunikuje s limitovanou flexibilitou a presnosťou na niektoré témy *Komplexné formy a vetné konštrukcie sú zriedkavé, preukazuje limitovanú slovnú zásobu	*Nedemonštruje takmer žiadnu flexibilitu a vynakladá obrovskú námahu pre vhodné slová *Používa jednoduchú slovnú zásobu na vyjadrenie svojho stanoviska

Zdroj: http://cbseacademic.nic.in/web_material/Circulars/2012/63_Guidelines_for_Assessment_of_Speaking_and_Listening_Skills.pdf (voľne preložené)

Krátke písomné práce

Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom krátkej písomnej práce z učebných tém v časovom limite 5 - 10 min v rozsahu 3 - 5 otázok zostavených podľa vzdelávacieho štandardu, overenie slovnej zásoby - obojstranný preklad v rozsahu 15 – 25 slovíčok, ktoré nemusia byť vopred ohlásené žiakom. **Hodnotenie známkou** na základe percentuálnej úspešnosti, ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé úlohy:

100% - 90%	1 (výborný)
89% - 75%	2 (chválitebný)
74% - 50%	3 (dobrý)
49% - 30%	4 (dostatočný)
29% - 0%	5 (nedostatočný)

Písomná produkcia – sa zameriava na rozsah slov

a) obsahovú primeranosť (5 bodov)
b) stavbu textu (5 bodov)
c) slovnú zásobu (5 bodov)
d) gramatiku (5 bodov)

Maximálne dosiahnuteľný počet bodov je 20.
Sumatívne hodnotenie :

Výborný	20 – 18 bodov
Chválitebný	17 – 15 bodov
Dobrý	14 – 12 bodov
Dostatočný	11 – 9 bodov
Nedostatočný	8 a menej bodov

Tematické testy

Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 30 - 40 min v rozsahu 4 - 15 úloh zostavených podľa vzdelávacieho štandardu, ktorý je žiakom vopred oznámený. **Hodnotenie známkou** na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé úlohy:

100% - 90%	1 (výborný)
89% - 75%	2 (chválitebný)
74% - 50%	3 (dobrý)
49% - 30%	4 (dostatočný)
29% - 0%	5 (nedostatočný)

Projekty

Nastavenie kritérií a indikátorov pre hodnotenie projektu (plagát, prezentácia, výroba pomôcky):

	3 body Indikátor pre kvalitu 1	**2 body Indikátor pre kvalitu 2**	**1 bod Indikátor pre kvalitu 3**	**Body**
Kritérium 1 **Obsiahnuté informácie (obsah)**	*Projekt obsahuje všetky podstatné informácie*	*Projekt obsahuje podstatné informácie, ale obsahuje príliš veľa vedľajších detailov*	*Projektu chýbajú dôležité informácie, prináša predovšetkým nedôležité informácie*	
Kritérium 2 **Prehľadnosť, štruktúra**	*Na projekte ľahko nájdeme všetky dôležité informácie*	*Niektoré informácie hľadáme na projekte ťažko*	*Dôležité informácie sa na projekte strácajú*	
Kritérium 3 **Zladenie obsahu a grafiky**	*Obsahová a obrazová podoba projektu sa doplňuje, podporuje, projekt pôsobí vyvážene*	*Obsah a obrazy sa zbytočne zdvojujú alebo sú v protiklade*	*Prevažuje jedna zo zložiek- buď grafická alebo obsahová, alebo celkove projekt vyvoláva dojem chaosu*	
Kritérium 4 **Prezentácia projektu**	*Prejav pri prezentovaní je plynulý, samostatný, správne odpovedá na prípadné otázky.*	*Prejav žiaka je s menšími chybami a prestávkami plynulý, pri odpovedi na otázky potrebuje pomoc.*	*Žiak číta len to, čo je uvedené v projekte, prejav je nesamostatný, na otázky neodpovedá správne.*	

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá:

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 30% 4 (dostatočný)
29% - 0% 5 (nedostatočný)

- **príprava a aktivita žiaka na vyučovaní**

Pri celkovej klasifikácii žiaka sa zohľadňujú aj kritériá:

1. príprava na vyučovanie, vypracovanie domácich úloh
2. práca na hodine (aktivita, pozornosť, samostatnosť, tvorivosť, vypracovanie úloh v PZ)
3. spolupráca so spolužiakmi pri skupinovej práci, pomoc spolužiakom,
4. celkové správanie žiaka na hodinách, kultivovanosť vyjadrenia, rešpektovanie pokynov na prácu

Vyučujúci si pozorovaním zaznačuje počas celého klasifikačného obdobia k jednotlivým žiakom úroveň pri uvedenom kritériu. Zvolí si napr. systém "plusky, mínusky". Za každý polrok vyučujúci sumarizuje uvedené hodnotenie do známky.

Vyučujúci priraďuje každej známke v edupage váhu podľa nasledujúceho nastavenia:

Nástroj klasifikácie	**Váha známky**	**Počet použitia/polrok**
Ústna odpoveď	1	Min 1
Krátka písomná práca	1	Min 4
Tematický test po lekcii	2	2 - 3
Písomná produkcia	1	Min 1
Projekt resp. žiacke portfólio	1	1
Príprava a aktivita žiaka na vyučovanie	0,5	1

K žiakom so ŠVVP a k integrovaným žiakom, má učiteľ individuálny prístup. Žiaci so ŠVVP sú hodnotení s ohľadom na svoje možnosti a v súlade s platnými metodickými pokynmi.

Formatívne hodnotenie:

Nástroje:

- **sebahodnotenie žiaka – sebahodnotiace listy**

Ku každému tematickému celku budú vytvorené sebahodnotiace listy pre žiaka, ktorými bude žiak kriterálne hodnotiť aktuálnu úroveň svojho procesu učenia sa. Kritériá v sebahodnotiacom liste budú vychádzať z edukačných cieľov. Žiak označuje úroveň dosiahnutia daného kritéria v aktuálnom čase, sleduje svoj priebeh učenia sa a odkrýva oblasti, v ktorých sa môže zlepšovať.

Príkladmi sebahodnotenia môžu byť:

- Symboly – napr. pohyby rúk, smajlíci, semafor, značka, ktorá vystihuje ich výkon;
- Zdôvodnenie - odpoveď na otázku;
- Modelovanie - učiteľ žiakom predvedie spôsob sebahodnotenia, následne žiaci kopírujú model hodnotenia,
- Hodnotiaci komunikatívny kruh - žiaci sa podelia so svojimi pocitmi, hodnotia svoju prácu,
- Sebahodnotiace listy - záznamy, ciele, priebežnej práci a dosiahnutých výsledkoch

Formatívne hodnotenie sa bude využívať priebežne počas vyučovania, na záver hodiny, na konci tematického celku i na záver školského roka. Formatívne hodnotenie sa bude využívať nie len na sebahodnotenie, ale i na vzájomné hodnotenie žiak-žiak; učiteľ-žiak a žiak učiteľ.

Vzdelávacia oblasť Matematika a informatika

Matematika

Vzdelávacia oblasť	Matematika a Informatika
Vyučovací predmet	**Matematika**
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	druhý
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Ciele predmetu:

1. Disponovať primeraným matematickým aparátom -rozumieť matematickým pojmom, vzťahom a postupom na úrovni
zodpovedajúcej edukačným potrebám a schopnostiam žiakov.
2. Používať matematické reprezentácie - používať vhodné modely a reprezentácie matematických pojmov, vzťahov a postupov v rôznych situáciách a interpretovať ich.
3. Navrhnúť stratégie riešenia problémov – transformovať jednoduché problémy reálnych situácií do matematickej podoby (matematizovať ich), navrhnúť, vyhodnotiť a aplikovať rôzne metódy riešenia problémov, prezentovať a posúdiť výsledky v kontexte pôvodného problému a ovládať postupy na kontrolu riešení.
4. Kriticky uvažovať a argumentovať – tvoriť jednoduché predpoklady, navrhovať, kriticky vyhodnocovať a optimalizovať stratégie riešenia matematických problémov, vyvodzovať logické dôsledky a zdôvodňovať riešenie problému, vrátane identifikácie chyby, opravy chyby a jej vnímania ako nevyhnutnej súčasti učenia sa.
5. Používať matematický jazyk a komunikovať – počúvať s porozumením, vecne a presne komunikovať pomocou prirodzeného aj matematického (vrátane symbolického) jazyka, diskutovať o problémoch a tímovo spolupracovať pri riešení matematických úloh.
6. Používať matematické nástroje – zmysluplne vyberať a použiť vhodné matematické nástroje (reálne, elektronické a digitálne pomôcky/nástroje) na reprezentáciu a riešenie problémov a posúdiť ich efektívnosť.

Ciele vzdelávania v druhom cykle:

Hlavným cieľom 2. cyklu matematického vzdelávania je, aby žiaci preukázali základy matematickej gramotnosti, disponovali základnými matematickými poznatkami a používali veku a schopnostiam primerané matematické praktiky na riešenie problémov.

Ďalšie ciele:

1. Pracovať s prirodzenými číslami, zlomkami, desatinnými číslami a s celými zápornými číslami pri riešení úloh a problémov.
2. Analyzovať, opísať a uplatniť pravidlá vo vzoroch a postupnostiach a riešiť praktické úlohy s využitím závislostí medzi veličinami alebo využitím vzťahov medzi rôznymi jednotkami miery.
3. Zbierať, zaznamenávať, usporiadať a triediť údaje, hľadať vhodnú organizáciu údajov, tvoriť jednoduché frekvenčné tabuľky a grafy a interpretovať výsledky.
4. Riešiť jednoduché kombinatorické a pravdepodobnostné situácie.
5. Analyzovať zložitejšie geometrické útvary v rovine a priestore, využívať polohové a metrické vlastnosti útvarov pri riešení jednoduchých geometrických úloh.
6. Riešiť úlohy na orientáciu v rovine a v priestore a úlohy rozvíjajúce priestorovú predstavivosť.
7. Formulovať zložitejšie logické úvahy, objavovať a vysvetliť chyby v postupe, navrhovať stratégie a riešiť aplikačné úlohy.

Učebné osnovy pre 2. vzdelávací cyklus *MATEMATIKA*			
		4.ročník	**5. ročník**
	Žiak vie, dokáže	• používať prirodzené čísla pri riešení problémov, na vyjadrovanie, odôvodňovanie a posudzovanie kvantitatívnych myšlienok a tvrdení • riešiť problémy v rôznych kontextoch pomocou aritmetických výrazov, vlastností a vzťahov medzi operáciami s prirodzenými číslami a modelovať aplikačné úlohy pomocou jednoduchých rovníc, nerovníc, resp. ďalších matematických nástrojov • interpretovať zlomky, identifikovať ich význam a výskyt v bežnom živote, používať ich pri riešení jednoduchých matematických a reálnych problémov na určenie časti celku a počtu prvkov časti celku • používať a interpretovať desatinné čísla v reálnych situáciách, vykonávať jednoduché operácie s desatinnými číslami a využívať ich pri premenách jednotiek • používať reprezentácie a poznať význam záporných čísel v bežnom živote a porovnávať celé záporné čísla • objavovať, identifikovať a uplatňovať závislosti a vzťahy v matematických a aplikovaných zložitejších vzoroch a postupnostiach • objavovať priamu úmernosť v reálnom živote a opísať ju matematickým jazykom a využiť matematické nástroje pri riešení úloh s priamou úmernosťou , • riešiť praktické úlohy vyžadujúce odhady a prevody jednotiek času, hmotnosti a objemu. • zbierať reálne a kontextovo relevantné údaje na základe pozorovania, merania alebo jednoduchého experimentu, prezentovať ich pomocou frekvenčných tabuliek, diagramov a aritmetického priemeru a interpretovať údaje z reálneho života v jednoduchých súvislostiach • modelovať a riešiť jednoduché kombinatorické situácie pomocou organizačného princípu, odhadovať a overovať ich výsledky, rozpoznávať ich v reálnom živote a hľadať stratégie na ich riešenie	

Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• modelovať a riešiť jednoduché pravdepodobnostné situácie vykonávaním experimentov, odhadovať a overovať ich výsledky, rozpoznávať ich v reálnom živote a posúdiť pravdepodobnosť udalosti • rozlišovať, pomenovať a opísať rovinné a priestorové útvary pomocou ich významných prvkov a charakteristických vlastností a objavovať súvislosti medzi rovinnými a priestorovými útvarmi , • využívať jednoduché geometrické vzťahy, polohové a metrické vlastnosti geometrických útvarov pri riešení jednoduchých konštrukčných úloh pomocou vhodných nástrojov, • riešiť jednoduché geometrické problémy s využitím uhlov a pochopiť podstatu porovnávania uhlov a operácií s uhlami , • určovať mieru jednoduchých rovinných a priestorových útvarov pomocou vlastných a univerzálnych jednotiek dĺžky, obvodu, obsahu a objemu a používať ju v reálnom kontexte , určovať súmerné útvary a určovať zhodné útvary, používať osovú súmernosť a posunutie v jednoduchých aplikačných úlohách a hrách • orientovať sa v priestore, opísať a zaznamenať polohu a pohyb v priestore , • objavovať súvislosti medzi rovinnými a priestorovými útvarmi a riešiť problémy zaznamenávania jednoduchých stavieb z kociek . • používať matematické nástroje výrokovej logiky a množín na riešenie problémov, na komunikáciu a argumentáciu v súvislostiach

Obsahový štandard	**Komponenty**		**4.ročník**	**5. ročník**
	Čísla a operácie s číslami	***Rozširovanie oboru prirodzených čísel***	***Pojmy:*** **Aktívne**: zaokrúhľovanie, zaokrúhľovanie nahor a nadol, približne, presne. **Pasívne**: rozklad čísel; rád číslice a čísla; ***Vzťahy:***	***Pojmy:*** **Aktívne**: zaokrúhľovanie, zaokrúhľovanie nahor a nadol, približne, presne. **Pasívne**: rozklad čísel; rád číslice a čísla; opačné čísla; odhad, záporné a kladné celé číslo.

			Porovnávanie, usporiadanie (vzostupné/zostupné) primerane veľkých prirodzených čísel. ***Postupy:*** Používanie pozičného a rozvinutého zápisu prirodzeného čísla do 10 000, skladanie a rozkladanie prirodzeného čísla; zaokrúhľovanie primerane veľkých prirodzených čísel na daný rád, zaokrúhľovanie nahor/nadol; ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – používanie reprezentácií prirodzených čísel do 10 000; voľba vhodnej číselnej osi na znázornenie prirodzených čísel do 10 000; znalosť reprezentácií a reálnych interpretácií celých čísel. **matematické modelovanie** –riešenie úloh s primerane veľkými prirodzenými číslami, používanie odhadu a zaokrúhľovania pri riešení reálnych problémov s primerane veľkými prirodzenými číslami. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – čítanie a písanie primerane veľkých prirodzených čísel; komunikácia o primerane veľkých prirodzených číslach pri riešení úloh;	***Vzťahy:*** Porovnávanie, usporiadanie (vzostupné/zostupné) primerane veľkých prirodzených čísel; pozičný a rozvinutý zápis prirodzeného čísla do milión; vlastnosť navzájom opačných čísel; porovnávanie a usporiadanie celých čísel. ***Postupy:*** Používanie pozičného a rozvinutého zápisu prirodzeného čísla, skladanie a rozkladanie prirodzeného čísla do a nad 1 000 000; zaokrúhľovanie primerane veľkých prirodzených čísel na daný rád, zaokrúhľovanie nahor/nadol; znázornenie celých záporných čísel na číselnej osi, porovnávanie a usporadúvanie celých čísel; modelovanie sčítania a odčítania celých čísel na prípravnej úrovni. ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – používanie reprezentácií prirodzených čísel do a nad 1 000 000; voľba vhodnej číselnej osi na znázornenie prirodzených čísel do a nad milión a na znázornenie celých čísel v rozsahu ⟨-100, 100⟩; znalosť reprezentácií a reálnych interpretácií celých čísel. **matematické modelovanie** – modelovanie a riešenie situácií s prázdnym aj neprázdnym prienikom, riešenie úloh s primerane veľkými prirodzenými číslami, používanie odhadu a zaokrúhľovania pri riešení reálnych problémov s primerane veľkými prirodzenými číslami.

				matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – čítanie a písanie primerane veľkých prirodzených čísel; komunikácia o primerane veľkých prirodzených číslach pri riešení úloh; používanie znaku "-" pre zápis záporného čísla, čítanie a písanie celých čísel v intervale ⟨-100, 100⟩.
		Základy práce so zlomkami	***Pojmy:*** **Aktívne:** zlomok ***Vzťahy:*** Ekvivalentnosť zlomkov (na modeloch);porovnávanie a usporiadanie (pomocou modelov) ***Postupy:*** Používanie modelov zlomkov pri porovnávaní a usporadúvaní; vyznačenie a identifikácia rôzne zapísaných zlomkov, ktoré predstavujú tú istú časť celku (ekvivalentnosť zlomkov); ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – používanie geometrických modelov zlomkov (úsečkový, obdĺžnikový a kruhový) používanie predmetov na tvorbu reprezentácií pri určovaní počtu prvkov časti celku.	***Pojmy:*** **Aktívne**: zlomok, zlomková čiara, čitateľ, menovateľ. ***Vzťahy:*** Ekvivalentnosť zlomkov (na modeloch); porovnávanie a usporiadanie zlomkov (pomocou modelov). ***Postupy:*** Vyznačenie a určenie zlomku ako čísla na číselnej osi medzi 0 a 1; určenie počtu prvkov časti celku; určenie celku, ak je daná jeho časť; sčítanie a odčítanie zlomkov s rovnakým menovateľom alebo s využitím ekvivalentných zlomkov v obore kladných čísel. ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – používanie geometrických modelov zlomkov (úsečkový, obdĺžnikový a kruhový) na porovnávanie, usporiadanie a jednoduché sčítanie a odčítanie zlomkov; používanie modelu číselnej osi na znázornenie zlomku; používanie predmetov na tvorbu reprezentácií pri určovaní počtu prvkov časti celku.

			matematické modelovanie – riešenie jednoduchých slovných úloh so zlomkami na určenie časti celku a počtu prvkov časti celku s porozumením; **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** - používanie proporčných vzťahov vyjadrených zlomkom v komunikácii a argumentácii; vysvetľovanie významu a použitie zlomkov v jednoduchých súvislostiach.	**matematické modelovanie** – riešenie jednoduchých slovných úloh so zlomkami na určenie časti celku a počtu prvkov časti celku s porozumením; využívanie modelu ekvivalentných zlomkov pri sčítaní a odčítaní v obore kladných čísel. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – čítanie a zapisovanie zlomkov, počtové operácie so zlomkami; používanie proporčných vzťahov vyjadrených zlomkom v komunikácii a argumentácii; vysvetľovanie významu a použitie zlomkov v jednoduchých súvislostiach.
		Základy práce s desatinnými číslami		***Pojmy:*** **Aktívne:** desatinné číslo, desatinná čiarka, desatinné miesto ***Vzťahy:*** Desatinné číslo ako alternatívny zápis desatinného zlomku; porovnávanie, usporiadanie a zaokrúhľovanie (nahor/nadol) desatinných čísel; súvis desatinných a prirodzených čísel. ***Postupy:*** Používanie písomných, pamäťových a elektronických algoritmov sčítania a odčítania v obore desatinných čísel; násobenie a delenie desatinných čísel číslami 10, 100 a 1 000; riešenie aplikačných úloh s desatinnými číslami (napr. premeny peňažných jednotiek, jednotiek dĺžky a hmotnosti). ***Matematické praktiky:***

				matematické reprezentácie: používanie vhodných reálnych reprezentácií desatinných čísel, voľba a používanie vhodnej číselnej osi na znázornenie desatinných čísel, na ich porovnávanie, usporiadanie a zaokrúhľovanie. **matematické modelovanie**: riešenie matematických a aplikačných úloh pomocou desatinných čísel s využitím sčítania a odčítania desatinných čísel; overovanie správnosti výsledkov pomocou navzájom opačných operácií s desatinnými číslami. **matematický jazyk, komunikácia, argumentácia:** čítanie, zapisovanie a znázorňovanie desatinných čísel; vysvetľovanie jednoduchých súvislostí medzi desatinnými číslami a desatinnými zlomkami; interpretovanie výsledkov riešenia úloh s desatinnými číslami a diskutovanie o relevantnosti výsledkov v kontexte aplikačnej úlohy.
		Číselné výrazy a jednoduché rovnice a nerovnice v riešení úloh	***Pojmy:*** **Aktívne**: súčet, sčítanec, rozdiel, menšenec, menšiteľ; súčin, činiteľ, podiel, delenec, deliteľ **Pasívne**: ***Vzťahy:*** Vlastnosti operácií (komutatívnosť a asociatívnosť sčítania a násobenia; distributívnosť násobenia a delenia vzhľadom na sčítanie a odčítanie); vzťahy medzi operáciami, poradie operácií.	***Pojmy:*** **Aktívne**: súčet, sčítanec, rozdiel, menšenec, menšiteľ; súčin, činiteľ, podiel, delenec, deliteľ, zvyšok. **Pasívne**: neúplný podiel, neznáma. ***Vzťahy:*** Vlastnosti operácií (komutatívnosť a asociatívnosť sčítania a násobenia; distributívnosť násobenia a delenia vzhľadom na sčítanie a odčítanie); vzťahy medzi operáciami, poradie operácií.

			Postupy: Pamäťové, písomné a elektronické algoritmy operácií – sčítanie a odčítanie s primerane veľkými prirodzenými číslami, riešenie jednoduchých aj zložených slovných úloh na sčítanie, odčítanie, násobenie a delenie, vrátane nepriamo formulovaných slovných úloh; tvorba jednoduchých slovných úloh podľa vzoru alebo matematickej reprezentácie; riešenie jednoduchých rovníc. ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – znalosť, výber a použitie reprezentácií aritmetických operácií. **matematické modelovanie** – rozhodovanie o použití a aplikovanie aritmetických operácií v obore prirodzených čísel na modelovanie a matematizáciu reálnych situácií; navrhovanie a vyberanie stratégie riešenia aplikačných úloh, využívanie vlastností a vzťahov medzi operáciami a dodržiavanie postupu riešenia slovných úloh; modelovanie matematických problémov pomocou jednoduchých rovníc a ich riešenie primeranými metódami. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – aktívne využívanie reprezentácií aritmetických operácií pri formulácii a interpretácii problémov; diskutovanie o vlastnostiach aritmetických operácií a	***Postupy:*** Pamäťové, písomné a elektronické algoritmy operácií – sčítanie a odčítanie s primerane veľkými prirodzenými číslami, násobenie prirodzeného čísla dvojciferným a trojciferným číslom, delenie prirodzeného čísla jednociferným aj dvojciferným deliteľom bezo zvyšku aj so zvyškom; určenie a dodržiavanie poradia operácií a pravidlá pre počítanie so zátvorkami; identifikácia a oprava chýb v úprave a aplikácii aritmetických výrazov v riešení úloh; riešenie jednoduchých aj zložených slovných úloh na sčítanie, odčítanie, násobenie a delenie, vrátane nepriamo formulovaných slovných úloh; tvorba jednoduchých slovných úloh podľa vzoru alebo matematickej reprezentácie; riešenie jednoduchých rovníc a nerovníc a skúška správnosti. ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – znalosť, výber a použitie reprezentácií aritmetických operácií. **matematické modelovanie** – rozhodovanie o použití a aplikovanie aritmetických operácií v obore prirodzených čísel na modelovanie a matematizáciu reálnych situácií; navrhovanie a vyberanie stratégie riešenia aplikačných úloh, využívanie vlastností a vzťahov medzi operáciami a dodržiavanie postupu riešenia slovných úloh; modelovanie

			ich použitie pri riešení problémov; vysvetľovanie zástupného symbolu alebo neznámej v jednoduchej rovnici; diskutovanie o zmysluplnosti výsledkov riešenia aplikačných úloh.	matematických problémov pomocou jednoduchých rovníc a nerovníc a ich riešenie primeranými metódami. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – aktívne využívanie reprezentácií aritmetických operácií pri formulácii a interpretácii problémov; diskutovanie o vlastnostiach aritmetických operácií a ich použitie pri riešení problémov; vysvetľovanie zástupného symbolu alebo neznámej v jednoduchej rovnici alebo nerovnici; diskutovanie o zmysluplnosti výsledkov riešenia aplikačných úloh.

	Komponenty		**4.ročník**	**5. ročník**
	Závislosti, vzťahy a práca s údajmi	***Základy práce so vzormi a postupnosťami***	***Pojmy:*** **Aktívne**: pravidlo **Pasívne**: vzor, postupnosť čísel ***Vzťahy:*** Pravidlo a vlastnosti číselného alebo iného vzoru/postupnosti. ***Postupy:*** Objavovanie pravidiel vzorov a postupností a ich aplikovanie; identifikácia jadra a pravidla vzoru alebo numerickej postupnosti; tvorba vzorov a číselných postupností podľa daného pravidla, použitie pravidla na doplnenie chýbajúceho člena/časti opakujúceho	***Pojmy:*** **Aktívne**: pravidlo **Pasívne**: vzor, postupnosť čísel ***Vzťahy:*** Pravidlo a vlastnosti číselného alebo iného vzoru/postupnosti. ***Postupy:*** Objavovanie pravidiel vzorov a postupností a ich aplikovanie; identifikácia jadra a pravidla vzoru alebo numerickej postupnosti; tvorba vzorov a číselných postupností podľa daného pravidla, použitie pravidla na doplnenie chýbajúceho člena číselnej postupnosti; identifikácia a oprava chyby vo

			sa, rastúceho vzoru (napr. olo, ollo, olllo, ..) alebo číselnej postupnosti; identifikácia a oprava chyby vo vzore alebo číselnej postupnosti. ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – používanie a tvorba reprezentácií vzorov (opakujúcich sa aj rastúcich) a postupností (tvorených symbolmi, obrázkami, slovami, číslami). **matematické modelovanie** – analyzovanie a porovnávanie náročnejších vzorov s aplikovanými viacerými pravidlami alebo s viacerými správnymi riešeniami. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – komunikácia a diskutovanie o vlastnostiach vzorov a číselných postupností; zdôvodňovanie zaradenia a poradia prvkov vo vzore a postupnosti.	vzore alebo číselnej postupnosti; tvorba vlastných vzorov a postupností. ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – používanie a tvorba reprezentácií vzorov (opakujúcich sa aj rastúcich) a postupností (tvorených symbolmi, obrázkami, slovami, číslami). **matematické modelovanie** – analyzovanie a porovnávanie náročnejších vzorov s aplikovanými viacerými pravidlami alebo s viacerými správnymi riešeniami; nachádzanie vzorov v realite a ich matematické opísanie pomocou vybraných vhodných symbolov. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – komunikácia a diskutovanie o vlastnostiach vzorov a číselných postupností; zdôvodňovanie zaradenia a poradia prvkov vo vzore a postupnosti.
		Rozšírené nástroje na prácu so závislosťami a vzťahmi	***Pojmy:*** **Aktívne**: súčet, rozdiel, súčin, podiel, "o _ viac/menej", "_-krát viac/menej", "_násobok", **Pasívne**: číselný výraz. ***Vzťahy:*** Závislosti medzi dvomi veličinami v priamej úmernosti.	***Pojmy:*** **Aktívne**: súčet, rozdiel, súčin, podiel, "o _ viac/menej", "_-krát viac/menej", "_násobok", hmotnosť, gram, dekagram, kilogram, tona; objem, mililiter, deciliter, liter. **Pasívne**: číselný výraz. ***Vzťahy:***

			Postupy: Vyčíslovanie číselných výrazov s použitím zátvoriek; Vyjadrovanie matematických vzťahov pomocou symboliky aritmetiky; doplnenie alebo rozšírenie tabuľky priamej úmernosti. ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – znalosť a používanie reprezentácií priamej úmernosti (tabuľka), znalosť a používanie reálnych reprezentácií jednotiek času. **matematické modelovanie** – spoľahlivé používanie aritmetických operácií a vyčíslenie číselných výrazov pri matematizácii a riešení úloh; využívanie predstáv a skúseností s jednotkami času. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – vyjadrovanie aritmetických vzťahov slovne a naopak; interpretovanie a zapísanie slovne vyjadrených aritmetických vzťahov; používanie aritmetickej symboliky (zátvorky a znaky operácií) na zápis vzťahov vyjadrených slovne a ich vyčíslenie, aktívne používanie jednotiek času v komunikácii	Závislosti medzi dvomi veličinami v priamej úmernosti; vzťahy medzi časovými, hmotnostnými, objemovými jednotkami. ***Postupy:*** Vyčíslovanie číselných výrazov s použitím zátvoriek; vyjadrovanie matematických vzťahov pomocou symboliky aritmetiky; doplnenie alebo rozšírenie tabuľky priamej úmernosti; znázorňovanie údajov z tabuľky priamej úmernosti ako množiny bodov alebo priamky v súradnicovej sústave; premeny jednotiek času, hmotnosti a objemu; zmiešané jednotky a zložitejšie premeny (nielen susedné); odhadovanie hmotnosti a objemu (rádovo). ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – znalosť a používanie reprezentácií priamej úmernosti (tabuľka, graf priamej úmernosti); znalosť a používanie reálnych reprezentácií jednotiek hmotnosti a objemu. **matematické modelovanie** – spoľahlivé používanie aritmetických operácií a vyčíslenie číselných výrazov pri matematizácii a riešení úloh; navrhovanie stratégie a riešenie slovných úloh na priamu úmernosť pomocou reprezentácií (tabuľky, grafy, matematické zápisy); využívanie predstáv a skúseností s jednotkami hmotnosti a objemu pre

				odhadovanie a riešenie praktických úloh vyžadujúcich prevody týchto jednotiek. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – vyjadrovanie aritmetických vzťahov slovne a naopak; interpretovanie a zapísanie slovne vyjadrených aritmetických vzťahov; používanie aritmetickej symboliky (zátvorky a znaky operácií) na zápis vzťahov vyjadrených slovne a ich vyčíslenie; slovné opisovanie priamej úmernosti, interpretovanie súvislostí medzi priamo úmernými veličinami a zdôvodňovanie riešenia úloh s priamou úmernosťou; aktívne používanie jednotiek hmotnosti a objemu v komunikácii
		Rozšírené kombinatorické postupy a nástroje	***Pojmy:*** **Pasívne**: možnosť, počet možností, systém. ***Vzťahy:*** Pravidlá usporiadania viacerých prvkov, organizačný princíp usporiadania prvkov. ***Postupy:*** Vytvorenie a aplikovanie organizačného princípu (systému) na vypisovanie všetkých možností; určovanie počtu možností kombinatorickej situácie manipulačnou činnosťou s predmetmi, vypisovaním všetkých možností alebo použitím tabuľky či grafu; hľadanie chýbajúcej možnosti; tvorba dvoj-, troj- a štvorciferných čísel z danej množiny čísel, tvorba dvoj-, troj- a	

			štvorprvkových množín z danej množiny predmetov/symbolov/farieb atď. ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – vyberanie a používanie vhodných reprezentácií kombinatorickej situácie (zoznam, tabuľka, graf, schéma). **matematické modelovanie** – voľba stratégie riešenia jednoduchej kombinatorickej úlohy a jej úprava v priebehu riešenia podľa potreby. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – opisovanie, zaznamenávanie a zdôvodňovanie systému usporiadania a vypisovania možností v kombinatorických situáciách.	
		Riešenie jednoduchých pravdepodobnostných situácií		***Pojmy:*** **Aktívne**: isté, nemožné. **Pasívne**: pravdepodobné, nepravdepodobné, pravdepodobnosť. ***Vzťahy:*** Rovnako, viac alebo menej pravdepodobné situácie (na jednoduchých modeloch). ***Postupy:*** Skúmanie a objavovanie pravdepodobnosti pomocou

				hier, pokusov a pozorovaní, rozlišovanie viac alebo menej pravdepodobnej situácie; tvorba predpokladov o viac alebo menej pravdepodobných udalostiach a ich overovanie pomocou jednoduchých experimentov; zisťovanie experimentálnej pravdepodobnosti jednoduchej pravdepodobnostnej hry použitím pokusu alebo pozorovania. ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – používanie vhodných reprezentácií na modelovanie a zaznamenanie pravdepodobnostnej situácie (zoznam, tabuľka). **matematické modelovanie** – realizovanie jednoduchých experimentov a riešenie jednoduchých problémov o pravdepodobnosti udalosti. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – komunikácia o viac alebo menej pravdepodobných situáciách, spolupráca pri realizácii jednoduchých pravdepodobnostných experimentov, interpretovanie a prezentovanie ich výsledkov; diskutovanie o stratégiách jednoduchých hier.
		Rozšírené nástroje na prácu s údajmi		***Pojmy:*** **Aktívne**: aritmetický priemer. **Pasívne**: legenda tabuľky/grafu. ***Vzťahy:*** Súvislosť medzi údajmi a aritmetickým priemerom.

				Postupy: Návrh a tvorba jednoduchej tabuľky a grafu zo súboru kvantitatívnych alebo kvalitatívnych údajov; odhadovanie aritmetického priemeru z grafickej reprezentácie hodnôt súboru; výpočet aritmetického priemeru súboru údajov (aj pomocou kalkulačky). ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – tvorba tabuľky alebo frekvenčného diagramu pomocou čísel, ikon a symbolov na základe pozorovania, experimentu alebo matematickej úvahy. **matematické modelovanie** – riešenie aplikačných úloh vyžadujúcich zber údajov a ich jednoduché spracovanie (usporiadanie a triedenie), interpretáciu tabuliek a jednoduchých diagramov (stĺpcový, čiarový, kruhový, piktogram); používanie digitálnych technológií (tabuľkový procesor) na vytvorenie jednoduchej tabuľky a grafu. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** –používanie pojmu aritmetický priemer a priemerná hodnota v komunikácii a argumentácii; interpretovanie vlastností číselných súborov pomocou aritmetického priemeru.

	Komponenty		**4.ročník**	**5. ročník**
	Geo	***Jednoduché rovinné***	***Pojmy:***	***Pojmy:***

		geometrické útvary, vlastnosti a vzťahy	**Aktívne**: trojuholník (vrcholy a strany), štvoruholník (vrcholy, strany a uhlopriečky), štvorec, obdĺžnik, susedné strany, protiľahlé strany, uhlopriečka; kružnica, kruh, stred, polomer, priemer **Pasívne**: mnohouholník, ***Vzťahy:*** Patrí/nepatrí, leží/neleží; kružnica; vzťah medzi polomerom a priemerom kružnice/kruhu. ***Postupy:*** Rozlišovanie, vyznačovanie a označovanie rovinných útvarov, trojuholníky, štvoruholník, mnohouholník) nezávisle na ich polohe; rozhodovanie o incidencii bodov (patrí/nepatrí, leží/neleží) s útvarmi; rysovanie trojuholníka, (pomocou pravítka), rysovanie ďalších mnohouholníkov v štvorcovej sieti; tvorba útvarov (modelovaním a náčrtom) podľa zadaných vlastností a rozpoznávanie situácií, ktoré sa nedajú geometricky modelovať. ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – modelovanie a nachádzanie v realite rôznych polôh priamok v rovine pomocou predmetov, náčrtu a rysovania; tvorba rôznych reprezentácií trojuholníkov, štvoruholníkov a mnohouholníkov prostredníctvom	**Aktívne**: susedné strany, protiľahlé strany, polkruh, štvrťkruh; , stred úsečky, os úsečky, rovnobežky, rôznobežky, priesečník, kolmice. **Pasívne**: polrovina, rovina, opačné polpriamky; päta kolmice; mnohouholník, rovnobežník, rôznobežník. ***Vzťahy:*** Patrí/nepatrí, leží/neleží; vzájomná poloha dvoch priamok v rovine; vlastnosť stredu úsečky ako bodu rovnako vzdialeného od krajných bodov úsečky; kružnica a os úsečky ako množiny bodov s danou vlastnosťou; vzťah medzi polomerom a priemerom kružnice/kruhu. ***Postupy:*** Identifikácia a rysovanie dvojíc rovnobežných, rôznobežných a kolmých priamok, označovanie priesečníkov a päty kolmice; rysovanie trojuholníka, štvorca a obdĺžnika s danými dĺžkami strán (pomocou pravítka a kružidla alebo dynamickej geometrie), rysovanie ďalších mnohouholníkov v štvorcovej sieti; triedenie štvoruholníkov podľa vzájomnej polohy a dĺžky strán; určenie stredu úsečky manipulačnou činnosťou, odhadom, meraním alebo rysovaním pomocou kružidla; objavenie (experimentovaním) spoločnej vlastnosti bodov ležiacich na kružnici a na osi úsečky; tvorba útvarov (modelovaním a náčrtom) podľa zadaných vlastností a rozpoznávanie situácií, ktoré sa nedajú geometricky modelovať.

			pomôcok, rozpoznávanie modelov a nemodelov trojuholníkov a štvoruholníkov. **matematické modelovanie** – riešenie aplikačných geometrických úloh a riešenie jednoduchých konštrukčných úloh s využitím geometrických vzťahov, polohových a metrických vlastností geometrických útvarov; identifikovanie praktických situácií, v ktorých sa používa geometrické modelovanie a ich riešenie pomocou dostupných nástrojov; využívanie vlastností trojuholníkov, štvoruholníkov a ďalších rovinných útvarov v analýze a riešení konštrukčných úloh. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – diskutovanie a argumentovanie o incidencii bodov s útvarmi a vzájomnej polohe útvarov;	***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – modelovanie a nachádzanie v realite rôznych polôh priamok v rovine pomocou predmetov, náčrtu a rysovania; tvorba rôznych reprezentácií trojuholníkov, štvoruholníkov a mnohouholníkov prostredníctvom pomôcok, rysovania alebo softvérových produktov; rozpoznávanie modelov a nemodelov trojuholníkov a štvoruholníkov. **matematické modelovanie** – riešenie aplikačných geometrických úloh a riešenie jednoduchých konštrukčných úloh s využitím geometrických vzťahov, polohových a metrických vlastností geometrických útvarov; identifikovanie praktických situácií, v ktorých sa používa geometrické modelovanie a ich riešenie pomocou dostupných nástrojov; využívanie vlastností trojuholníkov, štvoruholníkov a ďalších rovinných útvarov v analýze a riešení konštrukčných úloh. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia –**používanie symbolického zápisu geometrických útvarov a vzťahov (patrí/nepatrí, kružnica daná stredom a polomerom, kolmosť, rovnobežnosť); opisovanie vlastností trojuholníkov a štvoruholníkov a ich aplikovanie pri triedení; nachádzanie inkluzívnych (podmnožinových) vzťahov medzi štvoruholníkmi, diskutovanie o nich a komunikovanie o rôznych triediacich kritériách štvoruholníkov; diskutovanie a argumentovanie o podmienkach existencie geometrických útvarov.

		Jednoduché priestorové geometrické útvary, vlastnosti a vzťahy	***Pojmy:*** **Aktívne**: kocka, kváder (steny, vrcholy a hrany), **Pasívne**: sieť kocky, kvádra, telesa; plán stavby z kociek. ***Vzťahy:*** Vzťahy medzi rovinnými a priestorovými útvarmi; vzťah medzi protiľahlými ohodnotenými stenami na hracej kocke. ***Postupy:*** Telesá a ich siete – rozlišovanie a určovanie priestorových útvarov (kocka, kváder); určovanie rovinných útvarov na telesách (štvorce a obdĺžniky ako steny telies, body a úsečky ako vrcholy a hrany); objavovanie sietí kocky a kvádra manipulačnou činnosťou a ich zaznamenávanie; stavby z kociek – stavanie zložitejších stavieb z kociek podľa plánu a tvorba plánu podľa stavby; slovné alebo symbolické (šifra) opisovanie a zaznamenávanie stavby z kociek; identifikácia a oprava chyby v zázname stavby z kociek alebo v stavbe z kociek; ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – modelovanie telies, sietí jednoduchých telies a stavieb z kociek a iných	***Pojmy:*** **Aktívne**: kocka .kváder, valec, kužeľ, ihlan, guľa, hranatý, oblý. **Pasívne**: sieť kocky, kvádra, telesa; pohľad zhora, spredu, zboku, plán stavby z kociek; súradnice bodu. ***Vzťahy:*** Vzťahy medzi rovinnými a priestorovými útvarmi. ***Postupy:*** Telesá a ich siete – rozlišovanie a určovanie priestorových útvarov (valec, kužeľ, ihlan, guľa); určovanie rovinných útvarov na telesách (štvoruholníky a trojuholníky ako steny telies, body a úsečky ako vrcholy a hrany); stavby z kociek – stavanie zložitejších stavieb z kociek podľa plánu a tvorba plánu podľa stavby; slovné alebo symbolické (šifra) opisovanie a zaznamenávanie stavby z kociek; identifikácia a oprava chyby v zázname stavby z kociek alebo v stavbe z kociek; záznam stavby z kociek zhora, spredu a zboku; stavba z kociek podľa daného pohľadu zhora, zboku a spredu; skúmanie a určovanie pohľadov spredu, zhora a zboku na telesá zložené z kociek a kvádrov; orientácia v priestore – určenie súradníc bodu a zakreslenie bodu so zadanými súradnicami v prvom kvadrante karteziánskej sústavy súradníc; umiestňovanie predmetov/útvarov a realizácia pohybu v rovine a priestore na základe pokynov; riešenie zložitejších labyrintov, hľadanie optimálnej cesty podľa požiadaviek a jej slovný opis, odvaľovanie kocky s odlíšenými stenami (pomocou farieb,

			telies pomocou stavebníc alebo iných pomôcok (vrátane digitálnych); **matematické modelovanie** – rozhodovanie, ktoré rovinné útvary môžu/nemôžu byť sieťou kocky alebo kvádra; objavovanie jednoznačnosti plánu stavby z kociek a využívanie vzťahov medzi plánom a počtom kociek v stavbe; využívanie vzťahu medzi protiľahlými stenami na hracej kocke pri riešení úloh zameraných na rozvíjanie orientácie v priestore a priestorovú predstavivosť. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – opisovanie vlastností a významných prvkov jednoduchých telies; komunikovanie o stavbách z kociek a telies a zdôvodňovanie ich záznamov, resp. diskutovanie o zistených chybách; používanie slovného opisu pri algoritmickom postupe stavania stavby z kociek; diskutovanie o existencii a počte sietí kocky a kvádra;	symbolov alebo čísel) podľa grafického predpisu (stopy odvaľovania) alebo slovného opisu pohybu. ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – modelovanie telies, sietí jednoduchých telies a stavieb z kociek a iných telies pomocou stavebníc alebo iných pomôcok (vrátane digitálnych); znalosť a používanie reprezentácií záznamov stavieb z kociek (pohľady, plán a pod.). **matematické modelovanie** –objavovanie nejednoznačnosti troch pohľadov (zhora, spredu, zboku) na stavbu z kociek, t. j. jednému záznamu 3 pohľadov môžu existovať rôzne stavby; **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – opisovanie vlastností a významných prvkov jednoduchých telies; komunikovanie o stavbách z kociek a telies a zdôvodňovanie ich záznamov, resp. diskutovanie o zistených chybách; používanie slovného opisu pri algoritmickom postupe stavania stavby z kociek; používanie karteziánskej súradnicovej sústavy pri komunikácii o polohách bodov a útvarov v prvom kvadrante a pri opise pohybu (cesty) v rovine.
		Práca s uhlom a operácie s uhlami		***Pojmy:*** **Aktívne**: uhol, vrchol, ramená, ostrý, pravý, tupý a priamy uhol.

				Pasívne: os uhla. ***Vzťahy:*** Vzťah pravého a priameho uhla; porovnávanie uhlov (väčší, menší, zhodný). ***Postupy:*** Modelovanie a vyznačovanie uhlov ako časti roviny; určovanie významných prvkov uhla; určovanie a vyznačovanie bodov patriacich/nepatriacich uhlu; odhadovanie veľkosti uhla podľa klasifikácie (ostrý, pravý, tupý, priamy); prenášanie a porovnávanie uhlov pomocou manipulácie; súčet a rozdiel uhlov pomocou manipulácie; modelovanie osi uhla. ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – vyhľadávanie príkladov a používanie reprezentácií rôznych typov uhlov (ostrý, pravý, tupý, priamy) na manipulačnej úrovni. **matematické modelovanie** – riešenie jednoduchých aplikačných úloh s využitím polohových vlastností uhlov. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – používanie geometrických pojmov pri komunikácii o uhloch, ich označovanie; zdôvodňovanie svojho odhadu typu uhla, klasifikácie uhlov.

		Rozšírené postupy merania a určovania miery	***Pojmy:*** **Aktívne**: dĺžka úsečky, dĺžka strany, jednotky dĺžky (mm, cm, dm, m, km), obvod. **Pasívne**: ***Vzťahy:*** Vzťahy medzi jednotkami dĺžky a ich premeny. ***Postupy:*** Prenášanie, porovnávanie a usporiadanie úsečiek podľa dĺžky rysovaním alebo inými nástrojmi; modelovanie grafického súčtu, rozdielu úsečiek a grafického násobku úsečiek; premeny jednotiek dĺžky – premieňanie jednotiek dĺžky (aj nesusedných, aj zmiešaných). obvod – určenie obvodu štvorca a obdĺžnika v štvorcovej sieti; určenie obvodu výpočtom (sčítaním známych dĺžok strán); výpočet obsahu obdĺžnika a štvorca s celočíselnými dĺžkami strán na základe poznatkov z násobenia (bez vzorcov); ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – používanie reprezentácií jednotiek dĺžky, obvodu (vlastné jednotky, univerzálne jednotky) na odhadovanie a	***Pojmy:*** **Aktívne**: obvod, obsah. **Pasívne**: obsah v jednotkovej štvorcovej sieti; objem ako počet jednotkových kociek. ***Vzťahy:*** Nejednoznačnosť vzťahu medzi obsahom a obvodom útvarov (útvary s rovnakým obvodom môžu mať rôzny obsah a naopak; útvar s menším obsahom môže mať väčší obvod v porovnaní s iným útvarom a naopak). ***Postupy:*** Určenie obvodu nepravidelných mnohouholníkov zložených z jednotkových štvorcov; určovanie grafického obvodu trojuholníka, štvorca a obdĺžnika; určenie obvodu výpočtom (sčítaním známych dĺžok strán); tvorba (modelovaním a náčrtom) útvarov so zadaným obvodom; obsah – určovanie obsahu obdĺžnika, štvorca a pravouhlého trojuholníka zo štvorcovej siete; určovanie obsahu nepravidelných mnohouholníkov zložených zo štvorcov, obdĺžnikov a jednotkových pravouhlých trojuholníkov; tvorba (modelovaním a náčrtom) útvarov so zadaným obsahom; objem – objem kocky a kvádra pomocou modelovania z jednotkových kociek; odhad a určenie objemu kocky a kvádra na základe skúseností z modelovania pomocou jednotkových kociek. ***Matematické praktiky:***

			určovanie miery útvarov; používanie meracích a iných nástrojov na zistenie miery dĺžky a obvodu. **matematické modelovanie** – riešenie aplikačných úloh s využitím elementárnych poznatkov o miere rovinných útvarov (dĺžka, obvod,) a s využitím jednotkovej dĺžky a využitím vzťahov medzi nimi, resp. využitím jednotkového štvorca alebo inej vhodnej jednotky. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – používanie pojmov miery (dĺžka, obvod) a univerzálnych jednotiek dĺžky, obvodu; odhadovanie miery útvarov na základe predstavy o jednotkách dĺžky (vzdialenosť, obvod).	**matematické reprezentácie** – používanie reprezentácií jednotiek dĺžky, obvodu, obsahu, objemu (vlastné jednotky, univerzálne jednotky) na odhadovanie a určovanie miery útvarov; používanie meracích a iných nástrojov na zistenie miery dĺžky, obvodu a obsahu. **matematické modelovanie** – riešenie aplikačných úloh s využitím elementárnych poznatkov o miere rovinných útvarov (dĺžka, obvod, obsah) a s využitím jednotkovej dĺžky a využitím vzťahov medzi nimi, resp. využitím jednotkového štvorca alebo inej vhodnej jednotky; používanie skladania a rozkladania útvarov na určenie ich miery a ich porovnanie. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – používanie pojmov miery (dĺžka, obvod, obsah, objem) a univerzálnych jednotiek dĺžky, obvodu a obsahu; odhadovanie miery útvarov na základe predstavy o jednotkách dĺžky (vzdialenosť, obvod), predstavy o jednotkových štvorcoch (obsah), jednotkových kockách (objem) a diskutovanie o presnosti odhadu a merania; diskutovanie o vzťahu medzi obvodom a obsahom útvarov v štvorcovej sieti a argumentovanie o nejednoznačnosti tohto vzťahu pomocou príkladov.
		Skúmanie vlastností súmerností a základy posunutia	***Pojmy:*** **Aktívne**: osová súmernosť, os súmernosti, vzor, obraz. ***Vzťahy:***	***Pojmy:*** **Aktívne**: osová súmernosť, os súmernosti, vzor, obraz. **Pasívne**: posunutie v štvorcovej sieti.

			Zhodnosť geometrických útvarov v osovej súmernosti ***Postupy:*** Identifikácia osovo súmerných útvarov, určenie a vyznačenie osi súmernosti osovo súmerných útvarov; práca s osovo súmernými útvarmi v štvorcovej sieti (podľa vodorovnej, zvislej aj šikmej osi súmernosti), ich dokreslenie, resp. oprava; doplnenie a tvorba mozaiky ako aplikácie zhodných zobrazení na úrovni manipulácie. ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – rozoznávanie a modelovanie osovo súmerných útvarov skladaním a strihaním papiera, v štvorcovej sieti, pomocou priesvitky alebo iných nástrojov; **matematické modelovanie** – využívanie osovej súmernosti v praktických činnostiach a situáciách a jej aplikovanie pri riešení jednoduchých geometrických úloh; tvorba a skladanie jednoduchých mozaík (tesalácie, vyplňovanie roviny) s použitím zhodných zobrazení v rovine. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – používanie jednoduchej, veku primeranej terminológie osovej súmernosti; komunikovanie o	***Vzťahy:*** Zhodnosť geometrických útvarov v osovej súmernosti a posunutí. ***Postupy:*** nakreslenie/zostrojenie obrazu jednoduchého útvaru (bodu, úsečky alebo mnohouholníka) v osovej súmernosti podľa osi súmernosti (vodorovnej, zvislej aj šikmej); identifikácia posunutých útvarov v štvorcovej sieti, určenie smeru a veľkosti posunutia; zakresľovanie výsledku posunutia jednoduchého útvaru/symbolu v štvorcovej sieti pri zadanom smere (šípka) a veľkosti posunutia (počet štvorčekov siete); ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – znalosť a používanie reálnych reprezentácií posunutia v hrách. **matematické modelovanie** – využívanie osovej súmernosti v praktických činnostiach a situáciách a jej aplikovanie pri riešení jednoduchých geometrických úloh; tvorba a skladanie jednoduchých mozaík (tesalácie, vyplňovanie roviny) s použitím zhodných zobrazení v rovine. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – používanie jednoduchej, veku primeranej terminológie osovej súmernosti a posunutia; komunikovanie o jednoduchých pozorovaných vlastnostiach osovej súmernosti a posunutia;

			jednoduchých pozorovaných vlastnostiach osovej súmernosti; overovanie a zdôvodňovanie postupu a výsledkov riešení problémov súvisiacich s osovou súmernosťou.	overovanie a zdôvodňovanie postupu a výsledkov riešení problémov súvisiacich s osovou súmernosťou a posunutím.

Hodnotenie a klasifikácia žiakov

Hodnotenie a klasifikácia prospechu žiakov v predmete **matematika** bude realizovaná v súlade so zákonom č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl**.

Vo výchovno-vzdelávacom procese v predmete matematika sa uskutoční priebežné a celkové hodnotenie a to nasledovným spôsobom:

a) **priebežné sumatívne a formatívne hodnotenie** sa uskutoční pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách, má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho aktuálny psychický i fyzický stav,

b) **celkové sumatívne hodnotenie** žiaka v predmete matematika sa uskutoční na konci prvého polroka a na konci druhého polroka školského roka; a vyjadruje objektívne zhodnotenie úrovne vedomostí, zručností a návykov žiaka v danom vyučovacom predmete.

Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

1 – výborný,

2 – chválitebný,

3 – dobrý,

4 – dostatočný,

5 – nedostatočný

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri

intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Hodnotiace portfólio pre sumatívne hodnotenie:

Nástroje:

- ústne odpovede,
- krátke písomné práce,
- tematické testy,
- bádateľské aktivity,
- projekty,
- príprava a aktivita žiaka na vyučovaní.

Nastavenie kritérií a indikátorov:

- **ústna odpoveď:**

1 – výborný	Plynulý, správny a samostatný prejav bez dlhých odmlčaní sa, učiteľ kladie doplňujúce otázky z opakovania, aby si spresnil, čí žiak učivu rozumie, odpovede na otázky sú okamžité a vyčerpávajúce. Výpočet príkladov je bezchybný so správnym zápisom, označením veličín, jednotiek, aplikáciou vzorcov a postupom.
2 – chválitebný	Prejav je samostatný s menšími prestávkami a menšími chybami v obsahu, učiteľ položí viac otázok na spresnenie odpovede, odpovede na otázky sú vyčerpávajúce, žiak reaguje pohotovo. Vo výpočte príkladu sú menšie chyby v postupe, učiteľ na ne upozorní, čo žiaka navedie na správny postup v jeho ďalšom samostatnom riešení.
3 – dobrý	Prejav je nesamostatný, vedie ho učiteľ kladením otázok, na ktoré žiak odpovedá s menšími chybami. Žiakove odpovede sú menej vyčerpávajúce,

	robí chyby aj pri výpočte príkladov, učiteľ ho musí neustále usmerňovať v postupe.
4 – dostatočný	Prejav žiaka je nesamostatný, učiteľ musí klásť otázky, na ktoré žiak odpovedá s väčšími chybami. Pri výpočte príkladu žiak samostatne nevie urobiť zápis príkladu, nesprávne označuje veličiny a ich jednotky, neaplikuje správny vzorec a nerieši príklad správnym postupom.
5 - nedostatočný	Prejav žiaka je úplne nesamostatný, na otázky učiteľa odpovedá s výraznými chybami, alebo neodpovedá vôbec. Príklad nezačne riešiť, neschopnosť používať správne značky veličín, jednotiek, vzorcov a postupov.

- **<u>krátke písomné práce,</u>**
  Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom krátkej písomnej práce z učebných tém v časovom limite 5 - 10 min v rozsahu 3 - 5 otázok zostavených podľa vzdelávacieho štandardu, ktoré nemusia byť vopred ohlásené žiakom. **Hodnotenie známkou** na základe percentuálnej úspešnosti, ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé úlohy:
  100% - 90% 1 (výborný)
  89% - 75% 2 (chválitebný)
  74% - 50% 3 (dobrý)
  49% - 25% 4 (dostatočný)
  24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **<u>tematické testy</u>**
  Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 30 - 40 min v rozsahu minimálne 8 otázok zostavených podľa vzdelávacieho štandardu, ktorý je žiakom vopred oznámený. **Hodnotenie známkou** na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé úlohy:
  100% - 90% 1 (výborný)
  89% - 75% 2 (chválitebný)
  74% - 50% 3 (dobrý)
  49% - 25% 4 (dostatočný)
  24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **<u>bádateľské aktivity</u>**
  Pri každej bádateľskej aktivite učiteľ pripraví a nastaví kritéria, ktoré budú nadväzovať na rozvoj zručností v zadaní pracovného listu žiaka. Ku každému kritériu vypracuje indikátory:

Kritérium (zručnosť)	**3 body** indikátor kvality 1	**2 body** indikátor kvality 2	**1 bod** indikátor kvality 3	**Body**
Formulovanie predpokladu	*Správne zvolený a vybraný predpoklad*		*Nesprávne vybraný predpoklad*	

Realizácia aktivity	*Žiak pracuje presne podľa postupu správne, vykonáva všetky kroky bez chyby.*	*Jednotlivé kroky v postupe žiak vykonáva neúplne, alebo nesamostatne.*	*Jednotlivé kroky postupu sú nesprávne, Potrebná je pomoc učiteľa.*	
Spracovanie výsledkov aktivity	*Výsledky žiak zaznamenal správne, prehľadne, sú zaznačené v grafe, tabuľke pre reálny výsledok aktivity*	*Výsledky žiak nezaznačil úplne správne, alebo sú neprehľadné*	*Výsledky sú neúplné, žiak ich nezaznačil do grafu, tabuľky pre reálny výsledok aktivity*	
Porozumenie, záver	*Žiak potvrdzuje správne pochopenie problematiky na základe vypracovania záverečných úloh v pracovnom liste.*	*Žiak vypracoval záverečné úlohy neúplne, alebo len čiastočne správne.*	*Nesprávne alebo nejasné vypracovanie záverečných úloh.*	

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá pri hodnotení pracovného listu žiaka:

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 25% 4 (dostatočný)
24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **projekty**

Nastavenie kritérií a indikátorov pre hodnotenie projektu (plagát, prezentácia, výroba pomôcky, modelu a pod.):

	3 body **Indikátor pre kvalitu 1**	**2 body** **Indikátor pre kvalitu 2**	**1 bod** **Indikátor pre kvalitu 3**	**Body**
Kritérium 1 **Obsiahnuté informácie (obsah)**	*Projekt obsahuje všetky podstatné informácie*	*Projekt obsahuje podstatné informácie, ale obsahuje príliš veľa vedľajších detailov*	*Projektu chýbajú dôležité informácie, prináša predovšetkým nedôležité informácie*	
Kritérium 2 **Prehľadnosť, štruktúra**	*Na projekte ľahko nájdeme všetky dôležité informácie*	*Niektoré informácie hľadáme na projekte ťažko*	*Dôležité informácie sa na projekte strácajú*	

Kritérium 3 **Zladenie obsahu a grafiky**	*Obsahová a obrazová podoba projektu sa doplňuje, podporuje, projekt pôsobí vyvážene*	*Obsah a obrazy sa zbytočne zdvojujú alebo sú v protiklade*	*Prevažuje jedna zo zložiek- buď grafická alebo obsahová, alebo celkove projekt vyvoláva dojem chaosu*	
Kritérium 4 **Prezentácia projektu**	*Prejav pri prezentovaní je plynulý, samostatný, správne odpovedá na prípadné otázky.*	*Prejav žiaka je s menšími chybami a prestávkami plynulý, pri odpovedi na otázky potrebuje pomoc.*	*Žiak číta len to, čo je uvedené v projekte, prejav je nesamostatný, na otázky neodpovedá správne.*	

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá:

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 25% 4 (dostatočný)
24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **príprava a aktivita žiaka na vyučovaní**

Pri celkovej klasifikácii žiaka sa zohľadňujú aj kritériá:

1. príprava na vyučovanie, vypracovanie dobrovoľných domácich úloh
2. práca na hodine (aktivita, pozornosť, samostatnosť, tvorivosť, vypracovanie úloh v PZ, PL a pod.)
3. spolupráca so spolužiakmi, práca vo dvojiciach, pomoc spolužiakom
4. celkové správanie žiaka na hodinách, kultivovanosť vyjadrenia, rešpektovanie pokynov na prácu

Vyučujúci si pozorovaním zaznačuje počas celého klasifikačného obdobia k jednotlivým žiakom úroveň pri uvedenom kritériu. Zvolí si napr. systém “plusky, mínusky”. Za každý polrok vyučujúci sumarizuje uvedené hodnotenie do známky.

Vyučujúci priraďuje každej známke v edupage váhu podľa nasledujúceho nastavenia:

Nástroj klasifikácie	**Váha známky**	**Počet použitia/polrok**
Ústna odpoveď	1,5	0-2
Krátka písomná práca	1	4 a viac
Tematický test	2	2 a viac
Bádateľská aktivita	1	0-1
Projekt	1	0-1
Príprava a aktivita žiaka na vyučovanie	0,5	2 a viac

K žiakom so ŠVVP a k integrovaným žiakom, má učiteľ individuálny prístup. Žiaci so ŠVVP sú hodnotení s ohľadom na svoje možnosti a v súlade s platnými metodickými pokynmi.

Formatívne hodnotenie:

Formatívne hodnotenie je hodnotenie, ktoré prináša informáciu o aktuálnom stave vedomostí a zručností žiaka. Slúži primárne žiakovi na získanie spätnej väzby – informácií ohľadom pokroku a rozvoja žiaka vo vyučovacom procese, ktoré vedú k zlepšeniu vzdelávacích výsledkov žiaka.

Formatívne hodnotenie sa bude využívať priebežne počas vyučovania, na záver hodiny, na konci tematického celku i na záver školského roka. Pri formatívnom hodnotení sa budú uplatňovať tieto stratégie s použitím rôznych techník:

- **sebahodnotenie** – posudzovanie vlastných výkonov

  Nástroje sebahodnotenia môžu byť napr. sebahodnotiace listy pre žiaka, ktorými bude žiak kriterálne hodnotiť aktuálnu úroveň svojho procesu učenia sa. Kritériá v sebahodnotiacom liste budú vychádzať z edukačných cieľov. Žiak označuje úroveň dosiahnutia daného kritéria v aktuálnom čase, sleduje svoj priebeh učenia sa

  a odkrýva oblasti, v ktorých sa môže zlepšovať. Ďalšie nástroje, ktoré môžu byť použité na sebahodnotenie sú napr. checklist, predikčná karta, exit ticket a pod.
  Príkladmi sebahodnotenia môžu byť aj:
  - Symboly – napr. pohyby rúk, smajlíci, semafor, značka, ktorá vystihuje ich výkon;
  - Zdôvodnenie - odpoveď na otázku;
  - Modelovanie - učiteľ žiakom predvedie spôsob sebahodnotenia, následne žiaci kopírujú model hodnotenia,
  - Hodnotiaci komunikatívny kruh - žiaci sa podelia so svojimi pocitmi, hodnotia svoju prácu.

- **rovesnícka spätná väzba** - využíva sa najmä pri práci v skupinách – kooperatívne učenie, kolaboratívne učenie. Nástrojmi tohto hodnotenia môžu byť sebareflexívne karty po skupinovej práci, karta s rovesníckym hodnotením po skupinovej práci, skupinové hodnotenie spolupráce a pod.

- **hodnotenie učiteľom a naopak** – využíva sa najmä pri opakovaní, reformulácii učiva, pri sledovaní čiastkových cieľov a pri analýze čiastkových cieľov. Nástrojmi tohto hodnotenia môžu byť napr. sumár, semafor, reflexívne metódy a pod.

Informatika

Vzdelávacia oblasť	Matematika a informatika
Vyučovací predmet	**Informatika**
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	druhý
Ročník	4. a 5. ročník
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	4. ročník a 5. ročník - Informatika s Emilom 4 – Programovanie pre 4. a 5. Ročník základnej školy, Autori: prof. RNDr. Ivan Kalaš, PhD., RNDr. Andrej Blaho, PhD., PaedDr. Milan Moravčík, PhD., Vydavateľstvo: Indícia, s.r.o., Bratislava - Učebné materiály z projektu: Informatika 2.0

Ciele predmetu

1. Disponovať primeraným informatickým aparátom -rozumieť informatickým pojmom, vzťahom a procesom na primeranej úrovni zodpovedajúcej potrebám a schopnostiam žiakov,
2. používať informatické reprezentácie –používať a interpretovať vhodné modely, štruktúry a reprezentácie údajov, stavov a procesov,
3. navrhnúť riešenie problémov –analyzovať a porozumieť jednoduchým problémom z reálnych situácií, navrhnúť postup a vhodný nástroj na riešenie problémov,
4. používať jazyk –porozumieť, interpretovať, vytvárať a zapisovať vzťahy, návody na riešenie daného problému pomocou konštrukcií formálneho jazyka,
5. prezentovať výsledky v kontexte pôvodného problému,
6. kriticky uvažovať a argumentovať –tvoriť jednoduché predpoklady, navrhovať, zdôvodňovať, optimalizovať a kriticky posudzovať riešenia
7. informatických problémov, vyvodzovať dôsledky, vrátane identifikácie a opravy chýb,
8. používať digitálne technológie – zmysluplne vyberať a používať vhodné nástroje na dosiahnutie cieľov, korektne a bezpečne pracovať v digitálnom prostredí.

Učebné osnovy pre 2. vzdelávací cyklus *INFORMATIKA*			
		4.ročník	**5. ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• identifikovať opakujúce sa vzory, • rozhodnúť o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia (výroku), vybrať prvky alebo možnosti podľa pravdivosti tvrdenia, • uvažovať o budúcom riešení, • vytvoriť program skladaním príkazov do postupnosti, • vytvoriť program, ktorý vyžaduje známy počet opakovaní, • doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracovaný program, • interpretovať program, simulovať činnosť vykonávateľa a krokovať riešenie s cyklami, • rozpoznať, že program pracuje nesprávne a hľadať chybu vo vlastnom nesprávne pracujúcom programe a opraviť ju, • diskutovať o svojich riešeniach, • navrhnúť vylepšené riešenia, • použiť konkrétne nástroje na tvorbu a úpravu obrázkov, animácií, textov, príbehov a prezentácií, na spúšťanie zvukov a videa, • hľadať, odhaľovať a opraviť chyby pri úprave obrázkov, animácií, textov a prezentácií • kombinovať grafiku rôznych typov a z rôznych zdrojov, • voliť vhodný nástroj na prácu s textom, • používať nástroje na vyhľadanie a nahradenie textu, • skúmať nové nástroje v konkrétnom editore, • vyhľadávať a získavať informácie v informačnom systéme a databáze, • získavať informácie rôznych typov pomocou konkrétnych nástrojov, • vyberať vhodné nástroje na spracovanie informácií,	

	Žiak vie, dokáže	• zašifrovať a rozšifrovať text podľa jednoduchých pravidiel (reprezentovať znaky a slová), • orientovať sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávať a získať informácie zo štruktúry podľa zadaných kritérií, • organizovať informácie do štruktúr – vytvárať a manipulovať so štruktúrami, ktoré obsahujú údaje a jednoduché vzťahy, • interpretovať údaje zo štruktúr – vyvodiť existujúce vzťahy zo zadaných údajov v štruktúre, prerozprávať informácie uložené v štruktúre vlastnými slovami, • používať konkrétne nástroje na prácu s rôznymi štruktúrami, • pracovať so základnými vstupnými a výstupnými zariadeniami, • ukladať produkt do súboru, • otvoriť rozpracovaný produkt zo súboru, • orientovať sa v konkrétnej štruktúre priečinkov, • spustiť program/aplikáciu a otvoriť v nej dokument, • použiť rôzny aplikačný softvér, ktorý je primeraný veku, • získavať informácie z webových stránok a použiť ich vo svojich produktoch, • vyhľadávať rôzne typy informácií na webe, • diskutovať o výsledkoch vyhľadávania (či spĺňajú naše očakávania), • diskutovať o rizikách na internete, • diskutovať o počítačovej kriminalite, • diskutovať o etickom používaní digitálnych produktov, • diskutovať o nebezpečných aplikáciách, • diskutovať o využití konkrétnych nástrojov digitálnych technológií pri učení sa iných predmetov

Obsahový štandard	**Komponenty**		**4.ročník**	**5. ročník**
	Programovanie	***Analýza problému***	***Pojmy:...*** Príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov, opakovanie, počet opakovaní, krokovanie. ***Vzťahy:*** Platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne). ***Procesy:*** Krokovanie sekvencie a opakovania, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia.	***Pojmy:*** Príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov, opakovanie, počet opakovaní, telo cyklu, výrok ***Vzťahy:*** Platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne). ***Procesy:.*** rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia.

			Činnosti: Identifikovanie vzorov, ktoré sa dajú realizovať pomocou konštrukcie opakovania pri programovaní s Emilom. Uvažovanie o budúcich riešeniach.	***Činnosti:*** Rozhodovanie o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia (výroku), keď niečo platí – neplatí aj so spojkami a/alebo/nie (neformálne) Vyberanie prvkov alebo možností microbitu, podľa pravdivosti tvrdenia. Uvažovanie o budúcich riešeniach.
		Konštrukcie jazyka	***Pojmy:*** Príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov, opakovanie, počet opakovaní. ***Vzťahy:...*** Zápis postupnosti príkazov a cyklu v jazyku ako návod pre vykonávateľa, ako súvisí počet opakovaní s výsledkom. ***Proces:*** Zostavovanie a úprava programu v jazyku vykonávateľa, spustenie programu. ***Činnosti:*** Vytváranie programu skladaním príkazov aj s parametrami príkazu do postupnosti. Vytváranie programu, ktorý vyžaduje známy počet opakovaní. Spustenie programu. Programovanie s Emilom.	***Pojmy:*** Príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov, opakovanie, počet opakovaní, telo cyklu. ***Vzťahy:*** Zápis postupnosti príkazov a cyklu v jazyku ako návod pre vykonávateľa, ako súvisí počet opakovaní s výsledkom. ***Procesy:*** Zostavovanie a úprava programu v jazyku vykonávateľa, spustenie programu. ***Činnosti:.*** Zapisovanie postupnosti príkazov a cyklu v jazyku ako návod pre vykonávateľa. Diskusia o tom, ako súvisí počet opakovaní a telo cyklu s výsledkom rozpracovaného programu. Zostavovanie a úprava (dopĺňanie, dokončovanie, modifikovanie) programu v jazyku vykonávateľa. Spustenie programu. Programovanie pomocou microbitov.
		Interpretácia zápisu riešenia, hľadanie, opravovanie chýb	***Pojmy:*** Príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov, opakovanie, počet opakovaní, krokovanie, programovací jazyk.	***Pojmy:*** Príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov, opakovanie, počet opakovaní, telo cyklu, výrok, programovací jazyk.

			Vzťahy: Jazyk – vykonanie programu, chyba ako nesprávny zápis programu, chyba ako nesprávny výsledok, chyba v postupnosti príkazov. ***Procesy:*** Krokovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe, hľadanie chyby v programovaní s Emilom. ***Činnosti:*** Interpretovanie programu, simulovanie činnosti vykonávateľa a krokovanie riešenia s postupnosťou príkazov. Analyzovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe. Rozpoznávanie, že program pracuje nesprávne, hľadanie chyby vo vlastnom nesprávne pracujúcom programe a jej opravovanie v programovaní s Emilom.	***Vzťahy:*** Jazyk – vykonanie programu, chyba ako nesprávny zápis programu, chyba ako nesprávny výsledok, chyba v postupnosti príkazov a v cykle. ***Procesy:*** Krokovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe, hľadanie chyby. ***Činnosti: i***nterpretovanie programu, simulovanie činnosti vykonávateľa a krokovanie riešenia s postupnosťou príkazov a s cyklami. Diskusia o svojich vlastných riešeniach a návrh vylepšenia. Diskusia o svojich vlastných riešeniach a návrh vylepšenia microbitu.
Komponenty			**4.ročník**	**5. ročník**
	Údaje	***Práca s údajmi rôznych typov***	***Pojmy:*** Schránka, oblasť, animácia, pozadie, snímka. ***Vzťahy:*** Obrázok v rastri, animácia ako postupnosť obrázkov. ***Procesy:*** Používanie nástrojov na kreslenie, prácu s textom, vytváranie animácií, príbehov. ***Činnosti:*** Používanie konkrétneho nástroja na tvorbu a úpravu obrázkov, animácií, textov, príbehov a prezentácií. Hľadanie, odhaľovanie a oprava chýb pri úprave obrázkov, animácií, textov.	***Pojmy:*** Schránka, oblasť, animácia, pozadie, snímka, prezentácia, odrážky, číslovanie. ***Vzťahy:*** Obrázok v rastri alebo ako vektorová grafika, animácia ako postupnosť obrázkov, poradie snímok v príbehu a prezentácii. ***Procesy:*** Používanie nástrojov na kreslenie, prácu s textom, vytváranie animácií, príbehov a prezentácií, prehrávanie zvuku a videa. ***Činnosti:*** Používanie konkrétneho nástroja na tvorbu a úpravu obrázkov, animácií, textov, príbehov a prezentácií, na spúšťanie zvukov a videa.

			Voľba vhodného nástroja na úpravu animácie, pozadia, snímky, prezentácie. Skúmanie nových nástrojov v konkrétnom editore. Diskusia o vlastnostiach obrázka v rastri ,o animácii ako postupnosti obrázkov, o poradí snímok v príbehu a prezentácii.	Hľadanie, odhaľovanie a oprava chýb pri úprave obrázkov, animácií, textov a prezentácií. Kombinovanie grafiky rôznych typov a z rôznych zdrojov, používanie schránky, oblasti. Voľba vhodného nástroja na úpravu animácie, pozadia, snímky, prezentácie, odrážok, číslovania. Používanie nástrojov na vyhľadanie a nahradenie textu. Diskusia o vlastnostiach obrázka v rastri alebo ako vektorovej grafiky, o animácii ako postupnosti obrázkov, o poradí snímok v príbehu a prezentácii.
		Informácie	***Pojmy:*** informácia, druhy informácií, grafika, text, čísla, ***Vzťahy:*** Vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text). ***Procesy:*** Používanie nástrojov na vyhľadávanie informácií rôznych typov ***Činnosti:*** Vyhľadávanie a získavanie informácií v informačnom systéme a databáze. Získavanie informácií rôznych typov (grafika, text) pomocou konkrétnych nástrojov. Výber vhodných nástrojov na spracovanie informácií.	***Pojmy:*** informácia, druhy informácií, grafika, text, čísla, zvuk, databáza ***Vzťahy:*** Vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk). ***Procesy:*** Používanie nástrojov na vyhľadávanie informácií rôznych typov ***Činnosti:*** Vyhľadávanie a získavanie informácií v informačnom systéme a databáze. Získavanie informácií rôznych typov (grafika, text, zvuk, čísla) pomocou konkrétnych nástrojov. Výber vhodných nástrojov na spracovanie informácií. Zašifrovanie a rozšifrovanie textu podľa jednoduchých pravidiel (rôzna reprezentácia znakov a slov).

		Údajové štruktúry	***Pojmy:*** Postupnosť, tabuľka, riadok, stĺpec. ***Vzťahy:...*** Poradie objektov a ich pozícia v postupnosti. ***Procesy:*** Navigácia v štruktúre ***Činnosti:*** Organizovanie informácií do štruktúr, ako sú postupnosti, tabuľka. Orientovanie sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávanie a získavanie informácií zo štruktúry podľa zadaných kritérií. Interpretovanie údajov zo štruktúry – vyvodenie existujúcich vzťahov zo zadaných údajov v štruktúre (napríklad vplyv poradia objektov a ich pozície v postupnosti). Používanie konkrétnych nástrojov na prácu s tabuľkami (práca s riadkom, stĺpcom).	***Pojmy:*** Postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka), riadok, stĺpec, bunka, adresa bunky. ***Vzťahy:*** Poradie objektov a ich pozícia v postupnosti, adresa bunky ako pozícia objektov (bunky) v tabuľke ***Procesy:*** Práca s grafovými štruktúrami a stromovými štruktúrami, navigácia v štruktúre. ***Činnosti:*** Organizovanie informácií do štruktúr, ako sú postupnosti, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka), stromy, grafy (v zmysle rodostrom a jednoduché mapy) – vytváranie a manipulácia so štruktúrami, ktoré obsahujú údaje a jednoduché vzťahy. Orientovanie sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávanie a získavanie informácií zo štruktúry podľa zadaných kritérií. Interpretovanie údajov zo štruktúry – vyvodenie existujúcich vzťahov zo zadaných údajov v štruktúre (napríklad vplyv poradia objektov a ich pozície v postupnosti), prerozprávanie informácie uloženej v štruktúre vlastnými slovami. Používanie konkrétnych nástrojov na prácu s tabuľkami (práca s riadkom, stĺpcom, bunkou, adresou bunky ako pozíciou objektu v tabuľke), stromami a grafmi (napríklad pojmové mapy).
	Komponenty		**4.ročník**	**5. ročník**

	Technológie	***Hardvér a softvér***	***Pojmy:*** Súbor, priečinok, softvér, hardvér. ***Vzťahy:*** Hardvér, softvér ***Procesy:*** Vytvorenie, ukladanie dokumentov, používanie školského vzdelávacieho softvéru, práca s digitálnou učebnicou a encyklopédiou. ***Činnosti:*** Práca so základnými vstupnými a výstupnými zariadeniami (myš, klávesnica, monitor) ako nástrojmi na komunikáciu s počítačom. Ukladanie produktov a dokumentov s informáciami rôznych typov do súboru v danom priečinku (gobrázok, text). Otvorenie rozpracovaného produktu alebo dokumentu zo súboru. Spustenie programu/aplikácie a otvorenie dokumentu v nej. Používanie rôzneho aplikačného softvéru (napríklad školského vzdelávacieho softvéru, digitálnej učebnice, encyklopédie), ktorý je primeraný veku.	***Pojmy:*** Súbor, priečinok, softvér, hardvér. ***Vzťahy:*** Vstupné a výstupné zariadenie ako nástroj na komunikáciu s počítačom, rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií. ***Procesy:*** Vytvorenie, ukladanie dokumentov, používanie školského vzdelávacieho softvéru, práca s digitálnou učebnicou a encyklopédiou. ***Činnosti:*** Práca so základnými vstupnými a výstupnými zariadeniami (myš, klávesnica, monitor, tlačiareň, usb, skener, mikrofón a iné) ako nástrojmi na komunikáciu s počítačom. Ukladanie produktov a dokumentov s informáciami rôznych typov do súboru v danom priečinku (obrázok, text, zvukový súbor, video). Otvorenie rozpracovaného produktu alebo dokumentu zo súboru. Orientovanie sa v konkrétnej štruktúre priečinkov. Spustenie programu/aplikácie a otvorenie dokumentu v nej. Používanie rôzneho aplikačného softvéru (napríklad školského vzdelávacieho softvéru, digitálnej učebnice, encyklopédie), ktorý je primeraný veku.
		Počítačové siete	***Pojmy:*** Vyhľadávač, odkaz, web stránka, prehliadač ***Vzťahy:*** Text ako súčasť dokumentov na internete a v encyklopédiách, riziká na internete.	***Pojmy:*** Vyhľadávač, web stránka, hypertext, prehliadač, netiketa ***Vzťahy:*** Text a hypertext ako súčasť dokumentov na internete a v encyklopédiách, riziká na internete

			Procesy: Vyhľadávanie textov, stránok, obrázkov, spoznávanie bezpečného správania sa na internete. ***Činnosti:*** Vyhľadávanie informácií rôznych typov (textov, stránok, obrázkov) na webe. Získavanie informácií z webových stránok. Diskusia o texte a odkazoch ako súčasti dokumentov na internete a v encyklopédiách. Diskusia o výsledkoch vyhľadávania (či spĺňajú očakávania). Diskusia o rizikách na internete.	***Procesy:*** Vyhľadávanie textov, stránok, obrázkov, videa, spoznávanie bezpečného a etického správania na internete. ***Činnosti:*** Vyhľadávanie informácií rôznych typov (textov, stránok, obrázkov, videa) na webe. Získavanie informácií z webových stránok a ich používanie vo svojich produktoch. Diskusia o texte a hypertexte ako súčasti dokumentov na internete a v encyklopédiách. Diskusia o výsledkoch vyhľadávania (či spĺňajú očakávania). Diskusia o rizikách a etickom správaní na internete.
		Digitálna spoločnosť	***Pojmy:*** Digitálne technológie, hardvér, softvér, vírus ako škodlivý softvér, webstránka, počítačová kriminalita ***Vzťahy:*** Dôveryhodnosť získaných informácií, softvér ako výsledok niekoho práce, vírus ako škodlivý softvér, digitálne technológie ako nástroje pre výpočet, komunikáciu, modelovanie. ***Procesy:*** Budovanie korektného postoja k používaniu digitálnych diel, používanie nástrojov na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie. ***Činnosti:*** Diskusia o počítačovej kriminalite, dôveryhodnosti získaných informácií. Diskusia o využití konkrétnych nástrojov digitálnych technológií ako nástrojov pre výpočet, komunikáciu, modelovanie a pri učení sa iných predmetov.	***Pojmy:*** Digitálne technológie, hardvér, softvér, vírus ako škodlivý softvér, webstránka, počítačová kriminalita, spam, hoax ***Vzťahy:*** Dôveryhodnosť získaných informácií, softvér ako výsledok niekoho práce, vírus ako škodlivý softvér, špehovanie ako nepovolená aktivita softvéru alebo webových stránok, digitálne technológie ako nástroje pre výpočet, komunikáciu, modelovanie. ***Procesy:*** Budovanie korektného postoja k používaniu digitálnych diel, používanie nástrojov na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie. ***Činnosti:*** Diskusia o počítačovej kriminalite, dôveryhodnosti získaných informácií. Diskusia o etickom používaní digitálnych produktov a budovanie korektného postoja k používaniu digitálnych diel (aj softvéru ako

				výsledku niekoho práce), používanie nástrojov na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie. Diskusia o využití konkrétnych nástrojov digitálnych technológií ako nástrojov pre výpočet, komunikáciu, modelovanie a pri učení sa iných predmetov.

Hodnotenie a klasifikácia žiakov

Hodnotenie a klasifikácia prospechu žiakov v predmete **informatika** bude realizovaná v súlade so zákonom č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl**.

Vo výchovno-vzdelávacom procese v predmete informatika sa uskutoční priebežné a celkové hodnotenie a to nasledovným spôsobom:

a) **priebežné sumatívne a formatívne hodnotenie** sa uskutoční pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách, má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho aktuálny psychický i fyzický stav,

b) **celkové sumatívne hodnotenie** žiaka v predmete informatika sa uskutoční na konci prvého polroka a na konci druhého polroka školského roka; a vyjadruje objektívne zhodnotenie úrovne vedomostí, zručností a návykov žiaka v danom vyučovacom predmete.

Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

1 výborný,
2- chválitebný,
3 – dobrý,
4 – dostatočný,
5 – nedostatočný.

Pri klasifikácii výsledkov v informatike sa v súlade s požiadavkami vzdelávacích štandardov hodnotí:
a) schopnosť žiaka posudzovať správnosť použitých postupov a v prípade potreby aj nástrojov informačných a komunikačných technológií pri riešení rôznych úloh, schopnosť argumentovať a diskutovať o kvalite a efektívnosti rôznych postupov,
b) schopnosť správne navrhnúť postup riešenia danej úlohy poskladaním z menších úloh, zovšeobecňovaním iných postupov, analógiou, modifikáciou, kontrolou správnosti riešenia, nachádzaním a opravou chýb,
c) schopnosť porovnávať rôzne postupy a princípy, analyzovať ich, hľadať vzťahy,
d) schopnosť riešiť konkrétne situácie pomocou známych postupov a metód, demonštrovať použitie princípov a pravidiel na riešenie úloh, na vyhľadávanie a usporiadanie informácií, prezentovať informácie a poznatky,
e) porozumenie požadovaných pojmov, princípov a zručností, schopnosť ich vysvetliť, ilustrovať, zdôvodniť, uviesť príklad, interpretovať, prezentovať najmä pomocou zodpovedajúcich nástrojov informačných a komunikačných technológií,
f) schopnosť riešiť úlohy a prezentovať informácie samostatne ale aj v skupine žiakov.

Stupňom 1 – výborný

Žiak vie analyzovať zadané úlohy a problémové úlohy a samostatne navrhnúť primeraný postup na ich riešenie, v prípade potreby aj prostriedkami informačných a komunikačných technológií. Vie zhodnotiť a porovnať kvalitu rôznych postupov riešenia problémov a diskutovať o správnosti, kvalite a efektívnosti daných riešení. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení aj náročnejších úloh. Dokáže posudzovať, porovnávať a vyhodnotiť informácie a nástroje na ich spracovanie. Myslí logicky správne a dokáže jasne interpretovať nadobudnuté vedomosti. Jeho ústny

aj písomný prejav je pohotový s bohatou slovnou zásobou. Svoje znalosti a zručnosti vie prezentovať samostatne. Grafický prejav je spravidla estetický a zrozumiteľný.

Stupňom 2 – chválitebný
Žiak vie analyzovať zadania a problémové úlohy a samostatne navrhnúť primeraný postup na ich riešenie, v prípade potreby aj prostriedkami informačných a komunikačných technológií. Vie zhodnotiť a porovnať kvalitu rôznych postupov riešenia problémov. Samostatne uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení úloh, dokáže analyzovať a syntetizovať nadobudnuté vedomosti. Dokáže prevažne samostatne vyhodnotiť informácie a nástroje na ich spracovanie. Myslí logicky správne a dokáže interpretovať nadobudnuté vedomosti. Svoje znalosti a zručnosti vie prezentovať na dobrej úrovni. Grafický prejav je spravidla estetický a jasný.

Stupňom 3 – dobrý
Žiak vie zadania riešiť pomocou známych postupov a metód. S pomocou učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení úloh, dokáže, spracovať, upraviť a zaznamenať, zistiť informácie. Dokáže s pomocou interpretovať nadobudnuté vedomosti. Jeho ústny aj písomný prejav je správny a výstižný s bežnou slovnou zásobou. Grafický prejav je priemerne estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné. Svoje znalosti a zručnosti vie prezentovať na priemernej úrovni.

Stupňom 4 – dostatočný
Žiak klasifikuje, ak žiak ovláda základné pojmy a vie predviesť jednoduché zručnosti. Postupom riešenia zadania rozumie len čiastočne. S pomocou učiteľa vie zistiť a zaznamenať základné informácie a vyriešiť väčšinu jednoduchých zadaní. Vyjadruje sa jednoducho. Jeho ústny aj písomný prejav má v správnosti, presnosti a výstižnosti nízku úroveň. Výsledky jeho činnosti a jeho grafický prejav sú podpriemerné. Svoje znalosti a zručnosti vie vysvetliť a prezentovať na podpriemernej úrovni.

Stupňom 5 – nedostatočný
Žiak klasifikuje, ak žiak nie je schopný riešiť zadania a úlohy. V predmete informatika nemá ani základné zručnosti z práce s informačných a komunikačných technológií, nerozumie princípom fungovania týchto technológií. Žiak si osvojil len veľmi nízku úroveň štandardu. Nedokáže samostatne získať a zaznamenať základné informácie. Dokáže riešiť len najjednoduchšie úlohy. Osvojené vedomosti a zručnosti nestačia na to, aby ich žiak dokázal využívať ani s pomocou učiteľa.

Nastavenie kritérií a indikátorov:

- **krátke písomné práce,**
  Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom krátkej písomnej práce z učebných tém v časovom limite 10 - 15 min v rozsahu 5 - 10 otázok zostavených podľa vzdelávacieho štandardu, ktoré nemusia byť vopred ohlásené žiakom. **Hodnotenie známkou** na základe percentuálnej úspešnosti, ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé úlohy:
  100% - 90% 1 (výborný)
  89% - 75% 2 (chválitebný)
  74% - 50% 3 (dobrý)

49% - 25% 4 (dostatočný)
24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **online testy,**

  Písomnou formou v online priestore kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testových úloh s výberom možností a doplňovaním správnych odpovedí z učebných tém v časovom limite 10 - 15 min v rozsahu 10 - 20 otázok zostavených podľa vzdelávacieho štandardu, ktoré nemusia byť vopred ohlásené žiakom. **Hodnotenie známkou** na základe percentuálnej úspešnosti, ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé úlohy:

  100% - 90% 1 (výborný)
  89% - 75% 2 (chválitebný)
  74% - 50% 3 (dobrý)
  49% - 25% 4 (dostatočný)
  24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **praktické zadanie na počítači,**

  Praktické zadania na počítači sa rozdeľujú typy:

  1. Zadania zamerané na úpravu tvorbu textu, tabuľky a obrázka : Overovanie konkrétnych sledovaných zručností v danom softvéri (nástroji na úpravu textu, obrázku, tabuľky) - kontrolovať a hodnotiť, či žiak splnil všetky kritériá na úpravu a vytvorenie konečného výstupu v zadanom časovom limite.

  Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti, ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé úlohy (splnené kritériá úpravy):

  100% - 90% 1 (výborný)
  89% - 75% 2 (chválitebný)
  74% - 50% 3 (dobrý)
  49% - 25% 4 (dostatočný)
  24% - 0% 5 (nedostatočný)

2. Zadania zamerané na programovanie a rozvoj kritického myslenia:

Kritérium (zručnosť)	**3 body** indikátor kvality 1	**2 body** indikátor kvality 2	**1 bod** indikátor kvality 3	**Body**

Porozumenie problému z reálnej situácie	*Správne porozumel a analyzoval problém.*	*Čiastočne porozumel zadanému problému alebo len čiastočne nedostatočne analyzoval.*	*Neporozumel zadanému problému a nevedel ho zanalyzovať, potreboval pomoc učiteľa.*	
Kritické uvažovanie a argumentácia	*Zdôvodnil, optimalizoval a kriticky posudzoval riešenie problému, vyvodzovať dôsledky, identifikovať chyby, aj ich opraviť.*	*Čiastočne zdôvodnil a optimalizoval, kriticky posúdil riešenia, ale nevyvodil všetky dôsledky. Identifikoval chybu, ale nevie ju opraviť, potrebuje pomoc učiteľa alebo len čiastočne identifikuje chyby sám, ale s pomocou učiteľa ich vie opraviť.*	*Nedostatočne zdôvodnil a optimalizoval riešenie, a teda má problém vyvodiť dôsledky, identifikovať a opraviť chyby, zvládne to len s pomocou učiteľa.*	
Používanie programovacieho jazyka a programovacieho prostredia	*Vytvoril, zapísal vzťahy, návody na riešenie daného problému pomocou konštrukcií formálneho jazyka. Správne zapísal postupnosť príkazov a ovláda programovací jazyk.*	*Vytvára a zapisuje vzťahy s chybami, aj keď zvolil vhodnú postupnosť krokov zapísal príkazy s chybami.*	*Vie vytvárať a zapisovať vzťahy len s predloženým návodom, postupom, alebo nezvolil vhodnú postupnosť krokov a potrebuje pomoc učiteľa, neovláda programovací jazyk, nevie sa orientovať v programovacom prostredí. V programovacom prostredí potrebuje pomoc učiteľa.*	

Grafická úprava a celková úprava	*Celková a grafická úprava je v súlade so zadaním úlohy*	*Celková a grafická úprava je čiastočne so zadaním úlohy. Nie sú dodržané niektoré parametre.*	*Celková a grafická úprava nie je v súlade so zadaním úlohy.*	

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá:

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 25% 4 (dostatočný)
24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **Projekty**

Nastavenie kritérií a indikátorov pre hodnotenie projektu (plagát, prezentácia, výroba krátkeho videa, programu):

	3 body Indikátor pre kvalitu 1	**2 body Indikátor pre kvalitu 2**	**1 bod Indikátor pre kvalitu 3**	**Body**
Kritérium 1 **Voľba vhodného nástroja a postupu**	*Vybral vhodný postup a nástroj na riešenie problému.*	*Vybral vhodný postup, ale zvolil nesprávny nástroj alebo nevybral vhodný postup, ale vybral vhodný nástroj, potreboval len čiastočnú pomoc učiteľa.*	*Ak pri výbere vhodného nástroja a postupu potreboval pomoc učiteľa.*	

Kritérium 2
Obsiahnuté informácie (obsah)

Projekt obsahuje všetky podstatné informácie
Projekt obsahuje podstatné informácie, ale obsahuje príliš veľa vedľajších detailov
Projektu chýbajú dôležité informácie, prináša predovšetkým nedôležité informácie

Kritérium 3

Prehľadnosť, štruktúra

Na projekte ľahko nájdeme všetky dôležité informácie alebo prvky programu
Niektoré informácie hľadáme na projekte ťažko, prvky programu sú neprehľadné, nesystematické
Dôležité informácie sa na projekte strácajú,

Program neobsahuje všetky požadované prvky	

Kritérium 4

Zladenie obsahu a grafiky

Obsahová a obrazová podoba projektu sa doplňuje, podporuje, projekt pôsobí vyvážene
Obsah a obrazy sa zbytočne zdvojujú alebo sú v protiklade
Prevažuje jedna zo zložiek- buď grafická alebo obsahová, alebo celkove projekt vyvoláva dojem chaosu

Kritérium 5

Prezentácia projektu

Prejav pri prezentovaní je plynulý, samostatný, správne odpovedá na prípadné otázky.
Prejav žiaka je s menšími chybami a prestávkami plynulý, pri odpovedi na otázky potrebuje pomoc.
Žiak číta len to, čo je uvedené v projekte, prejav je nesamostatný, na otázky neodpovedá správne.

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá:

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 25% 4 (dostatočný)
24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **Ročníkové práce**

Nastavenie kritérií a indikátorov pre hodnotenie ročníkovej práce, ktorú žiaci vytvárajú v skupinách (dlhšia prezentácia, výroba záverečného videa, programu):

	3 body Indikátor pre kvalitu 1	**2 body Indikátor pre kvalitu 2**	**1 bod Indikátor pre kvalitu 3**	**Body**
Kritérium 1 **Voľba vhodného nástroja a postupu**	*Vybral vhodný postup a nástroj na riešenie problému.*	*Vybral vhodný postup, ale zvolil nesprávny nástroj alebo nevybral vhodný postup, ale vybral vhodný nástroj, potreboval len čiastočnú pomoc učiteľa.*	*Ak pri výbere vhodného nástroja a postupu potreboval pomoc učiteľa.*	

Kritérium 2
Obsiahnuté informácie (obsah)

Projekt obsahuje všetky podstatné informácie
Projekt obsahuje podstatné informácie, ale obsahuje príliš veľa vedľajších detailov
Projektu chýbajú dôležité informácie, prináša predovšetkým nedôležité informácie

Kritérium 3
Prehľadnosť, štruktúra

Na projekte ľahko nájdeme všetky dôležité informácie
Niektoré informácie hľadáme na projekte ťažko
Dôležité informácie sa na projekte strácajú

Kritérium 4
Zladenie obsahu a grafiky

Obsahová a obrazová podoba projektu sa doplňuje, podporuje, projekt pôsobí vyvážene
Obsah a obrazy sa zbytočne zdvojujú alebo sú v protiklade
Prevažuje jedna zo zložiek- buď grafická alebo obsahová, alebo celkove projekt vyvoláva dojem chaosu

Kritérium 5
Prezentácia ročníkovej práce

Prejav pri prezentovaní je plynulý, samostatný, správne odpovedá na prípadné otázky.
Prejav žiaka je s menšími chybami a prestávkami plynulý, pri odpovedi na otázky potrebuje pomoc.
Žiak číta len to, čo je uvedené v projekte, prejav je nesamostatný, na otázky neodpovedá správne.

Kritérium 6 **Kooperácia**	*Aktívna spolupráca a vzájomné dopĺňanie sa členov skupine, deľba dielčích úloh a funkcií v skupine bola efektívna a každý splnil svoju úlohu.*	*Spolupráca bola aktívna ale členovia sa celkom nevedeli dopĺňať, deľba práce nebola celkom efektívna a vyvolávala miestami chaos.*	*Spolupráca v skupine nefungovala, členovia sa nevedeli dopĺňať a deľba práce nefungovala.*	

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá:

100% - 90%	1 (výborný)
89% - 75%	2 (chválitebný)
74% - 50%	3 (dobrý)
49% - 25%	4 (dostatočný)
24% - 0%	5 (nedostatočný)

➢ **príprava a aktivita žiaka na vyučovaní**

Pri celkovej klasifikácii žiaka sa zohľadňujú aj kritériá:

1. príprava na vyučovanie, vypracovanie domácich úloh
2. práca na hodine (aktivita, pozornosť, samostatnosť, tvorivosť, vypracovanie úloh v PZ)
3. spolupráca so spolužiakmi pri skupinovej práci, pomoc spolužiakom,
4. celkové správanie žiaka na hodinách, kultivovanosť vyjadrenia, rešpektovanie pokynov na prácu

Vyučujúci si pozorovaním zaznačuje počas celého klasifikačného obdobia k jednotlivým žiakom úroveň pri uvedenom kritériu. Zvolí si napr. systém “plusky, mínusky”. Za každý polrok vyučujúci sumarizuje uvedené hodnotenie do známky.

Vyučujúci priraďuje každej známke v edupage váhu podľa nasledujúceho nastavenia:

Nástroj klasifikácie	**Váha známky**	**Počet použitia/polrok**
Krátka písomná práca	0,5	1-2
Online testy	0,5	1-2
Praktické zadanie na počítači	1	4 - 5
Ročníkový projekt	2	0-1
Projekt	1	1-2
Príprava a aktivita žiaka na vyučovanie	1	1-2

K žiakom so ŠVVP a k integrovaným žiakom, má učiteľ individuálny prístup. Žiaci so ŠVVP sú hodnotení s ohľadom na svoje možnosti a v súlade s platnými metodickými pokynmi.

Formatívne hodnotenie:

Nástroje:

Nástroje formatívneho hodnotenia
• Spätnoväzbové hodnotenie, slovné hodnotenie • Checklist, sebahodnotiaca karta žiaka • Lístok pri odchode • Sumár po hodine • Predikčná karta • Rovesnícke hodnotenie • Hodnotenie učiteľom • KWL

Formatívne hodnotenie sa bude využívať priebežne počas vyučovania, na záver hodiny, na konci tematického celku i na záver školského roka. Formatívne hodnotenie sa bude využívať nie len na sebahodnotenie, ale i na vzájomné hodnotenie žiak - žiak; učiteľ - žiak a žiak učiteľ.

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda

Človek a príroda

Vzdelávacia oblasť	**Človek a príroda**
Vyučovací predmet	**Človek a príroda**
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	druhý
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	**4.ročník:** Mgr. Rút Dobišová Adame, Mgr. Oľga Kováčiková: Prírodoveda pre štvrtákov. AITEC **5.ročník:** PaedDr. Mária Uhereková PhD., Mgr. Ida Hantabálová, Ing. Iveta Trávaiová , Mgr. Elena Margalová, RNDr. Zuzana Ondrejičková: Biológia pre 5. ročník základných škôl. EXPOL PEDAGOGIKA

Hlavným cieľom 2. cyklu je v rámci rozvoja prírodovednej gramotnosti rozvoj spôsobilostí identifikovať prírodovedné problémy v rôznych situáciách. Žiaci sú schopní vybrať fakty a vedomosti potrebné na vysvetlenie javov a použiť jednoduché modely alebo stratégie skúmania. Dokážu vysvetliť prírodovedné pojmy z rôznych vedných oblastí a použiť ich na krátke zdôvod- nenia a tvorbu rozhodnutí založených na ich vedomostiach. Títo žiaci dokážu svoje prírodo- vedné vedomosti využiť aj vysvetliť ostatným. Výkonové štandardy vyjadrujú procesuálny a postojový rámec prírodovednej gramotnosti.

	Učebné osnovy pre 2. vzdelávací cyklus *Človek a príroda*		
		4.ročník	**5.ročník**
Výkonový štandard		**1. cieľ: Prostredníctvom jednoduchších foriem skúmania – pozorovaním, usudzovaním, triedením, meraním a vyhľadávaním v informačných zdrojoch rozvíjať svoje aktuálne poznanie.** Žiak vie/dokáže: • opísať pozorovaný objekt, jav, situáciu, proces s použitím odbornej terminológie, • identifikovať zámer pozorovania a formulovať výskumnú otázku, • formulovať zdôvodnený predpoklad súvisiaci so skúmaným problémom, • rozhodnúť sa pre jeden z ponúknutých predpokladov a svoj výber zdôvodniť , • navrhnúť postup a podmienky pozorovania na základe stanovenej výskumnej otázky, • realizovať pozorovanie s cieľom overiť predpoklad , • odlíšiť pri pozorovaní to, čo je pre zodpovedanie výskumnej otázky podstatné , • vytvoriť kategórie a podkategórie triedenia objektov a zaradiť objekty do vytvorených kategórií , • identifikovať vlastnosť (premennú), ktorú je potrebné merať, • merať vlastnosti pozorovaných objektov a materiálov/látok štandardnými meradlami a vyjadriť výsledok v štandardných jednotkách, • porovnať údaje získané skúmaním so svojím predpokladom a predpoklad vyhodnotiť , • vytvoriť úsudok o vzťahoch a súvislostiach pozorovaných premenných , • vyhľadať chýbajúce informácie a na podnet ich overiť v ďalších informačných zdrojoch, • overiť si výsledok svojho skúmania vyhľadávaním v informačných zdrojoch . **2. cieľ: Diskutovať a porovnávať svoje prírodovedné predstavy s predstavami vrstovníkov.** Žiak vie/dokáže: • porovnávať rôznorodosť v uvažovaní a pri riešení výskumných otázok rovesníkmi ,	

		• zodpovedať za svoju úlohu v skupine . **3. cieľ: Zdôvodňovať svoj názor, úsudok, či rozhodnutie predchádzajúcou skúsenosťou, doterajším poznaním alebo výsledkami skúmania.** Žiak vie/dokáže: • zdôvodniť tvrdenia predchádzajúcou skúsenosťou, získanými údajmi a/alebo už existujúcimi poznatkami, vytvárať úsudky na základe poskytnutých informácií, vrátane informácií v tabuľkách, schémach a diagramoch, pri tvorbe záveru brať do úvahy všetky relevantné údaje bez tendencie vyberať len tie, ktoré potvrdzujú jeho aktuálne predstavy, vytvárať zdôvodnené úsudky o príčinách a dôsledkoch zmien objektov, javov a situácií v priestore a čase. • cieľ: Systematicky získavať údaje, usporadúvať ich a na ich základe tvoriť záver a ten prezentovať. **4. cieľ: Systematicky získavať údaje, usporadúvať ich a na ich základe tvoriť záver a ten prezentovať.** Žiak vie/dokáže: • vytvoriť záznam z pozorovania, • navrhnúť postup merania, ktorý zabezpečí získanie dôveryhodných údajov, identifikovať na základe inštrukcie chybné údaje a vylúčiť ich pri tvorbe záveru, zdôvodniť potrebu opakovať meranie a opakované meranie realizovať, navrhnúť tabuľky/schémy/diagramy na zápis kvalitatívnych a kvantitatívnych údajov získaných skúmaním, čítať informácie z poskytnutých tabuliek, jednoduchých schém a diagramov, • prenášať údaje z tabuľky do jednoduchého diagramu, vytvoriť štruktúrovaný záznam zo skúmania určitého objektu alebo javu a na základe záznamu opísať pozorované zmeny, identifikovať podobnosti a odlišnosti v údajoch získaných vlastným skúmaním a na ich základe vytvoriť zovšeobecňujúci záver, minimalizovať subjektívne vplyvy vo svojej výskumnej činnosti, uvedomiť si, že existujú rôzne postupy získavania informácií a rôzne informačné zdroje, uvedomiť si, že nie všetky informačné zdroje poskytujú dôveryhodné informácie, prezentovať a obhajovať výsledky svojej práce rôznymi formami (napr. plagáty, modely, prezentácie).

		5. cieľ: Prepájať svoje aktuálne prírodovedné predstavy a zistenia s ich zodpovedným, udržateľným, praktickým a technologickým využitím. Žiak vie/dokáže: • uvedomiť si závislosť človeka od prírodných zdrojov, • oceniť význam organizmov pre život na Zemi, • reflektovať svoje každodenné návyky vzhľadom na poznatky o zdravom životnom štýle, • uvedomiť si mieru zodpovednosti za svoje zdravie a zdravie iných, • rešpektovať bezpečnosť a zásady ochrany zdravia pri práci, uvedomiť si prínos a význam vedy a techniky. **6. cieľ: Reflektovať vlastný poznávací proces, ktorý je zameraný na hľadanie vysvetlení pozorovaných javov a ktorého vysvetlenia musia byť podložené relevantnými údajmi.** Žiak vie/dokáže: • vnímať svoju (výskumnú) činnosť ako jeden zo zdrojov nových poznatkov, • rozpoznať nesúlad/chyby v získaných výsledkoch z pozorovania a identifikovať ich príčiny, • objektívne hodnotiť svoju prácu a prácu svojich spolužiakov. **7. cieľ: Navrhovať čiastkové riešenia jednoduchých prírodovedných, environmentálnych, či technických problémov a tieto riešenia zdôvodňovať vlastným poznaním. Posudzovať nielen funkčnosť, ale aj efektívnosť (ekonomickú, environmentálnu a pod.) rôznych riešení lokálnych problémov.** Žiak vie/dokáže: • zvažovať rozhodnutia s menším negatívnym dosahom na prírodné prostredie, • zhodnocovať dôvody ochrany prírody, • identifikovať aktivity smerujúce k ochrane a zlepšeniu životného prostredia širšieho okolia školy a obce/mesta.

	Komponent: Látky/Rozvoj predispozície k pojmom: hmotnosť, objem, skupenské zmeny látok, kolobeh vody v prírode, rozpustnosť, odparovanie.		
		4.ročník	**5.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	Rozvoj predispozície k pojmom: skupenské zmeny látok, kolobeh vody v prírode, rozpustnosť, odparovanie. Voda sa v prírode nachádza v rôznych formách a skupenstvách a vplyvom neustálych skupenských premien sa deje kolobeh vody v prírode. Zdroje kvapalnej (zrážková, povrchová, podzemná), tuhej (ľadovce) a plynnej (vodná para) vody v prírode existujú v rôznych formách a sú vzájomne prepojené, vplyvom neustálych skupenských premien sa deje kolobeh vody v prírode. Človek svojou činnosťou spôsobuje znečisťovanie vodných zdrojov a zároveň je od čistých zdrojov vody závislý, vodné zdroje je potrebné chrániť. Rozpúšťanie látok vo vode je zväčša obmedzené. Odparovaním vody zo zmesi vody a inej tuhej látky je možné získať jednotlivé zložky zmesi.	Rozvoj predispozície k pojmom: hmotnosť, objem, skupenské zmeny látok, kolobeh vody v prírode, rozpustnosť, odparovanie. Na meranie objemu a hmotnosti sa používajú štandardné meradlá, pomocou ktorých je možné vyjadriť ich množstvo v štandardných jednotkách. Základnou jednotkou merania hmotnosti je kilogram. Jednou z jednotiek merania objemu je liter. Vyparovanie vody závisí od teploty a veľkosti odparovacej plochy. Kolobeh vody v prírode môže byť narušený ľudskou činnosťou
	Činnosti	• *Skúmanie intenzity vyparovania vody pri rôznej zmene podmienok vyparovania (pri rôznej teplote prostredia v súvislosti s veľkosťou plochy, z ktorej sa voda vyparuje; v rôznych poveternostných podmienkach).* • *Skúmanie prítomnosti vody v prírode (v pôde, vydychovanom vzduchu, rastlinách a pod.).* • *Identifikácia skupenských premien vody v prírode.* • *Identifikácia súvislostí medzi rôznymi zdrojmi vody v tuhom, kvapalnom a plynnom skupenstve, aplikácia poznatkov o skupenských premenách vody.*	• *Porovnávanie hmotnosti a objemu objektov a určitého množstva materiálu/látky pomocou rozdielu hodnôt hmotnosti a objemu zistených použitím štandardných meradiel (rovnoramenné a digitálne váhy, odmerný valec).* • *Používanie vybraných jednotiek objemu a hmotnosti (kilogram, dekagram, gram, liter, deciliter, mililiter).* • *Skúmanie vzniku dažďa a hmly.* • *Identifikácia možných zdrojov znečistenia vody a narušení kolobehu vody ľudskou činnosťou.*

		• *Porovnávanie schém kolobehu vody v prírode.* • *Skúmanie rozpustnosti látok vo vode (množstva látky, ktoré je možné rozpustiť v určitom množstve vody). Oddeľovanie tuhej látky a vody odparovaním.*	

Komponent: Interakcie/ Rozvoj predispozície k pojmom magnetizmus, svetlo, vlastnosti látok			
		4.ročník	**5.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	Magnet pôsobí aj cez rôzne materiály. Kompas funguje na princípe magnetickej strelky, ktorá sa otáča v magnetickom poli Zeme. Magnetický pól Zeme sa nachádza v blízkosti geografického pólu Zeme.	Svetlo (slnečné žiarenie) môže spôsobiť zahrievanie (zmenu teploty) objektov. Intenzita zahrievania objektov vplyvom pôsobenia slnečného žiarenia závisí aj od farby objektu.
	Činnosti	• *Skúmanie pôsobenia magnetov cez rôzne druhy prostredí.* • *Skúmanie kompasu a podmienok zmeny jeho funkčnosti.*	• *Skúmanie zmeny teploty vplyvom slnečného žiarenia v skleníku (modely skleníka) a mimo skleníka.* • *Skúmanie vplyvu farby nádoby na zmenu teploty vzduchu v osvetlenej nádobe.*

Komponent: Sily/ Rozvoj predispozície k pojmom sila, práca, výkon			
		4.ročník	**5.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	Jednoduché stroje sa používajú na zjednodušenie vykonávanej činnosti alebo na zmenšenie vynaloženej sily. Medzi jednoduché stroje patria: naklonená rovina, páka, kladka, ozubené súkolesie. Veľkosť sily potrebnej na vytiahnutie nákladu po naklonenej rovine závisí od sklonu naklonenej roviny. Veľkosť sily potrebnej na zdvihnutie nákladu pomocou páky závisí od dĺžky použitej páky a od umiestnenia pevného bodu (osi otáčania). Kladka zjednodušuje vyťahovanie nákladu do výšky, voľná kladka a kladkostroj zmenšujú silu potrebnú na vytiahnutie nákladu do výšky. Podľa toho, aké veľké kolesá použijeme v ozubenom súkolesí, vieme zrýchliť alebo spomaliť ich pohyb. Frekvencia kmitania kyvadla závisí od dĺžky závesu závažia a nezávisí od hmotnosti závažia.	Učivo je preberané vo 4. ročníku.

	Činnosti	• Vyhľadávanie príkladov využitia jednoduchých strojov v bežnom živote. • Porovnávanie sily potrebnej na zdvihnutie nákladu do výšky použitím naklonenej roviny a bez nej, s použitím rôzne naklonenej roviny. • Porovnávanie sily potrebnej na zdvihnutie nákladu pomocou rozličných spôsobov použitia rôzne dlhej páky. • Skúmanie konštrukcie pevnej kladky a voľnej kladky, identifikácia rozdielov v konštrukcii kladiek a efektu ich použitia. • Skúmanie smeru a rýchlosti točenia kolies v ozubenom súkolesí. • Skúmanie vplyvu rôznych vlastností kyvadla (hmotnosť závažia, dĺžka závesu závažia) na frekvenciu kmitania kyvadla.	

Komponent: <u>Energia</u>/ Rozvoj predispozície k pojmom tepelná energia, teplota, telesná teplota.			
		4.ročník	**5.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	Učivo bude preberané v 5. ročníku.	Teplotu objektov meriame pomocou teplomeru a hodnotu vyjadrujeme v jednotke °C. Na meranie teploty objektov si musíme zvoliť teplomer, ktorý má primeraný rozsah merania teploty. Pomocou rôznych materiálov vieme obmedziť znižovanie alebo zvyšovanie teploty objektov – objekt tepelne izolujeme od okolia.
	Činnosti		• *Meranie teploty objektov pomocou analógového a digitálneho teplomera.* • *Porovnávanie teploty objektov a porovnávanie zmeny teploty rôznych objektov rôznymi druhmi teplomerov.* • *Skúmanie vplyvu izolačných materiálov na zmenu teploty kvapaliny v nádobe.* • *Identifikácia využitia izolačných materiálov v bežnom živote.*

Komponent: Zem/ Rozvoj predispozície k pojmom voda (hydrosféra), vzduch (atmosféra), pôda, horniny, minerály (litosféra).			
		4.ročník	**5.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		Horniny aj nerasty sa vzájomne od seba odlišujú rôznymi vlastnosťami, napr. leskom, farbou, vrypom, tvrdosťou. Na základe poznania týchto vlastností ich človek využíva. Človek ťaží rôzne nerastné suroviny, niektoré v tuhom (železná ruda, štrk, piesok, soľ a pod.), iné v kvapalnom (ropa) a tiež v plynnom skupenstve (zemný plyn). Zemeguľa je obklopená plynným obalom (atmosférou). zduch na Zemi sa neustále hýbe a ovplyvňuje tým počasie. Vzduch sa na určitých miestach Zeme zahrieva viac, na iných menej. Stúpanie teplého a klesanie studeného vzduchu v atmosfére prispieva k vzniku vetra. Mnohé organizmy sú od prítomnosti vzduchu a jeho kvality závislé. Medzi dôležité zložky vzduchu z pohľadu života rôznych organizmov patria kyslík, oxid uhličitý a vodná para.
	Činnosti		• *Skúmanie a porovnávanie spôsobov získavania, ťažby, spracovania a praktického využitia bežne využívaných nerastných surovín, napr. soľ, štrk, piesok.* • *Skúmanie kryštalizácie kuchynskej soli z roztoku, porovnávanie kryštálu kuchynskej soli s kryštálmi iných látok.* • *Skúmanie hornín použitých v okolí školy (napr. obrubníky, obklady budov, pamätníky, náhrobné kamene).* • *Identifikácia prítomnosti plynného obalu Zeme skúmaním informácií o podmienkach života na Zemi a vo vesmíre.* • *Identifikácia zloženia vzduchu na základe informačných zdrojov, usudzovanie o dôležitosti kyslíka pre život človeka a iných organizmov.* • *Skúmanie zmien teploty vzduchu počas dňa a v priebehu niekoľkých dní, porovnávanie s meteorologickou predpoveďou.* • *Skúmanie zmien smeru a rýchlosti prúdenia vzduchu v blízkom okolí.*

Komponent: Vesmír/ Rozvoj predispozície k pojmom hviezda, súhvezdie, prirodzená družica - Mesiac, mesačné fázy.			
		4.ročník	**5.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	Slnko je základným zdrojom energie na Zemi. Centrom Slnečnej sústavy je hviezda nazývaná Slnko, okolo ktorej obieha osem planét: Merkúr, Venuša, Zem, Mars, Jupiter, Saturn, Urán a Neptún. Zem sa točí okolo vlastnej osi a zároveň obieha okolo Slnka. Striedanie dňa a noci na Zemi je spôsobené rotáciou Zeme okolo vlastnej osi.	Učivo je preberané vo 4. ročníku.

		Jeden obeh Zeme okolo Slnka trvá jeden rok. Okolo Zeme obieha Mesiac – prirodzená družica Zeme. Mesiac obehne okolo Zeme približne za jeden mesiac. Ak sa dostane Slnko, Mesiac a Zem do zákrytu, na Zemi je možné pozorovať zatmenie Slnka. Ak sa dostane Slnko, Zem a Mesiac do zákrytu, na Zemi je možné pozorovať zatmenie Mesiaca.	
	Činnosti	• *Skúmanie pohybu Zeme okolo vlastnej osi (24 hodín) a okolo Slnka (približne 365 dní) s cieľom vysvetliť, čo spôsobuje striedanie dňa a noci na Zemi.* • *Modelovanie situácií, ktoré vyjadrujú pozíciu Slnka, Zeme a Mesiaca počas pozorovania splnu, novu, prvej a poslednej štvrte a odlíšenie od situácií, v ktorých nastáva zatmenie Slnka a/alebo Mesiaca.* • *Skúmanie pohybu Mesiaca okolo Zeme s cieľom vysvetliť striedanie mesačných fáz.* • *Skúmanie pohybu Mesiaca okolo Zeme s cieľom vysvetliť jav privrátenej a odvrátenej strany Mesiaca.* • *Identifikácia planét Slnečnej sústavy (a ďalších objektov Slnečnej sústavy) a ich porovnanie na základe informačných zdrojov.*	

Komponent: <u>Organizmus</u>/ Rozvoj predispozície k pojmom životné prejavy organizmov, klíčenie a rast rastlín, životný cyklus rastlín, húb a živočíchov, obehová, dýchacia, pohybová a oporná sústava človeka, zmyslové orgány.			
		4.ročník	**5.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	Organizmy prijímajú informácie z prostredia prostredníctvom zmyslov, spracúvajú ich a reagujú na ne. Tráviaca sústava zabezpečuje príjem, spracovanie potravy a vylúčenie nepotrebných zvyškov. Trávenie je proces, ktorý prebieha v tráviacej sústave a zabezpečuje prijímanie využiteľných látok z potravy. Prostredníctvom potravy je získavaná energia potrebná na všetky životné procesy.	Učivo je preberané vo 4. ročníku.

		Ak telo prijme v potrave viac energie, ako potrebuje, ukladá si ju v podobe tukových zásob. Dlhodobá nerovnováha príjmu a výdaja energie vedie k vzniku ochorení obezity, či anorexie. Prostredníctvom vylučovacej sústavy sa telo zbavuje nepotrebných a škodlivých látok. Dýchanie je proces výmeny plynov medzi organizmom a prostredím. Prostredníctvom dýchania sa môžu prenášať rôzne ochorenia, ak sa vo vydychovanom vzduchu nachádzajú pôvodcovia ochorení. Telo je popretkávané krvnými cievami, ktoré sa rozvetvujú od najhrubších, ktoré vychádzajú zo srdca (tepny), alebo do neho vstupujú (žily), až po najtenšie (vlásočnice), ktoré prekrvujú rôzne časti tela. Všetky cievy sú prepojené, tvoria uzavretý krvný obeh, do ktorého srdce v pravidelných intervaloch pumpuje krv. Táto činnosť srdca sa prejavuje ako srdcový tep. Krv rozvádza po tele rôzne látky. Ak ich vyžaduje napríklad pri námahe telo viac, srdce pumpuje krv rýchlejšie, čo sa prejaví zvýšeným tepom. Telo človeka sa od narodenia vyvíja, rastie, postupne dospieva a neskôr starne. V čase dospievania sa objavujú znaky pohlavnej zrelosti. Pohlavne zrelý muž a pohlavne zrelá žena môžu splodiť dieťa.	
	Činnosti	• *Pozorovanie rôznych typov zmyslových receptorov živočíchov, ktoré zachytávajú špecifické typy informácií v prostredí, v súvislosti s významom pre prežitie v prostredí.* • *Pozorovanie reakcie živočíchov na rôzne vonkajšie podnety.* • *Uvažovanie o spôsobe spracovania získaných informácií u živočíchov.* • *Skúmanie fungovania tráviacej, vylučovacej, dýchacej a obehovej sústavy človeka a navrhovanie zmien v životospráve na základe získaných poznatkov.* • *Porovnávanie zastúpenia základných živín v potravinách a uvažovanie o potrebe príjmu energie vzhľadom k jej výdaju pri rôznych činnostiach a stavoch (rast, vývin).* • *Skúmanie vonkajších prejavov dýchania a srdcovej činnosti a porovnávanie zmien frekvencie dýchania a tepu vplyvom zmeny intenzity fyzickej činnosti, uvažovanie o vplyve ďalších faktorov (stres, psychoaktívne látky).* • *Pozorovanie rozloženia krvných ciev v tele človeka s využitím poznatkov o funkcii krvi v tele človek.* • *Identifikovanie významu darcovstva krvi a nebezpečenstva náhlej straty krvi na základe informácií o funkcii krvi v tele človeka.*	

		• *Identifikovanie spôsobov, ktorými sa do krvného obehu človeka dostávajú rôzne potrebné, ale i nebezpečné látky a vytváranie súvislostí s princípmi správnej životosprávy.* • *Modelovanie šírenia infekčného respiračného ochorenia.* • *Porovnávanie možných spôsobov ochrany pred prenosom ochorenia.* • *Zdôvodňovanie významu vetrania miestností poznatkami o fungovaní dýchacej sústavy človeka.* • *Identifikácia pozorovateľných zmien v raste a vývine človeka, identifikácia znakov dospievania a starnutia.* • *Rozlišovanie orgánov rozmnožovacej sústavy ženy a muža a vysvetlenie ich významu.* • *Porovnávanie znakov pohlavnej zrelosti u mužov a žien.* • *Pozorovanie zmien ľudského plodu počas tehotenstva so zameraním sa na fyzické zmeny plodu i tela matky.*	

Komponent: <u>Ekosystém</u>/ Rozvoj predispozície k pojmom ekosystém, potravový vzťah.			
		4.ročník	**5.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	Učivo bude preberané v 5. ročníku.	Organizmy sa medzi sebou odlišujú vonkajšou stavbou. Organizmy sú od neživých zložiek prostredia často priamo závislé. Rôzne druhy organizmov, ktoré spolu žijú na jednom mieste, predstavujú prírodné spoločenstvo. Medzi organizmami žijúcimi v spoločenstve existujú vzájomné vzťahy. Prírodné spoločenstvo tvorí spoločenstvo rastlín, živočíchov, húb a mikroorganizmov. V spoločenstvách žijú aj chránené živočíchy a chránené, liečivé a jedovaté rastliny. Podľa priestoru, kde sa spoločenstvo vyskytuje, rozlišujeme lesné, vodné, poľné, lúčne a vysokohorské spoločenstvo. Poškodzovanie životného prostredia a narušovanie vzťahov v spoločenstve má negatívne dôsledky na život organizmov, vrátane človeka. Pestovanie rastlín a chov živočíchov má pre človeka veľký význam. Vonkajšie a vnútorné parazity spôsobujú rôzne ochorenia organizmov.
	Činnosti		• *Pozorovanie organizmov voľným okom, mikroskopom alebo lupou.*

			• *Identifikovanie vybraných zástupcov skupín organizmov s využitím kľúča na určovanie rastlín, húb a živočíchov v prírodných spoločenstvách.* • *Vytvorenie zbierky prírodnín a systematizovanie organizmov.* • *Skúmanie konkrétnych spoločenstiev z pohľadu výskytu rôznych druhov organizmov.* • *Pozorovanie druhov organizmov v rôznych prírodných spoločenstvách a opísanie ich spôsobu života.* • *Pozorovanie správania sa vybraných zástupcov spoločenstiev a zaznamenávanie vzájomných vzťahov medzi organizmami.* • *Skúmanie typu potravy a spôsobu jej získavania u vybraných druhov organizmov (producent, konzument, rozkladač).* • *Zostavenie potravových reťazcov, zdôvodnenie potravových vzťahov medzi organizmami žijúcimi v danom spoločenstve.* • *Mapovanie výskytu liečivých, chránených, inváznych a jedovatých druhov organizmov v regióne.* • *Monitorovanie činností organizácií venujúcich sa ochrane a záchrane ohrozených druhov rastlín a živočíchov na Slovensku.* • *Posudzovanie významu ochrany organizmov a spoločenstiev.* • *Pozorovanie a zaznamenávanie poškodzovania prírody nevhodnou činnosťou človeka.* • *Porovnanie súčasného a predchádzajúceho stavu krajiny, sledovanie zmien v dôsledku činnosti človeka , prostredníctvom máp a/alebo fotografií.* • *Skúmanie vplyvu činnosti človeka na vlastné zdravie a životné prostredie prostredníctvom informačných zdrojov.* • *Identifikovanie vybraných zástupcov pestovaných rastlín a chovaných živočíchov žijúcich v ľudských sídlach.* • *Pozorovanie morfologických znakov a správania sa chovateľsky významných druhov.* • *Skúmanie adaptácií organizmov na život s človekom (v blízkosti ľudských sídel, domestikované druhy vs. druhy, ktoré sa domestikovať nepodarilo).* • *Monitorovanie spôsobov chovu domácich a hospodárskych zvierat.* • *Hodnotenie významu pestovania rastlín a chovu živočíchov pre človeka.* • *Rozlišovanie vonkajších a vnútorných parazitov podľa vonkajších znakov.* • *Diskutovanie o škodlivosti parazitov pre človeka a ich význame.* • *Diskutovanie o vplyve premnoženia vybraných druhov živočíchov na život človeka.* • *Vyhľadanie informácií o spôsoboch prevencie pred šírením rôznych ochorení.* • *Porovnanie pozitív a negatív aplikácie biologickej a chemickej ochrany organizmov.*

Komponent: Dedičnosť a premenlivosť/ Rozvoj predispozície k pojmom rod, druh a jedinec, dedičnosť, premenlivosť.			
		4.ročník	**5.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	Učivo bude preberané v 5. ročníku.	Živé organizmy produkujú potomstvo rovnakého druhu, ale potomstvo sa líši a nie je totožné s rodičmi. Prenos vlastností z jednej generácie organizmov na druhú je prejavom dedičnosti.
	Činnosti		• *Porovnávanie spoločných a rozdielnych znakov a vlastností rodičov a ich potomstva.* • *Identifikácia rôznorodosti rastlín a živočíchov rovnakého rodu alebo druhu a porovnávanie spoločných a rozdielnych znakov.*

Komponent: Evolúcia/ Rozvoj predispozície k pojmom adaptácie k prežitiu, kamufláž, mimikry, taxonómia organizmov.			
		4.ročník	**5.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	Učivo bude preberané v 5. ročníku.	Organizmy klasifikujeme na základe spoločných a rozdielnych znakov. Organizmy sa prispôsobujú rôznymi spôsobmi prostrediu, v ktorom žijú. Druhová rozmanitosť je významná pre život na Zemi.
	Činnosti		• *Skúmanie rôznorodosti organizmov na základe identifikácie ich spoločných a rozdielnych vonkajších znakov a spôsobu života.* • *Kategorizovanie organizmov na základe pozorovaných spoločných a rozdielnych znakov.* • *Klasifikovanie organizmov podľa príbuznosti a charakteristických vonkajších znakov.* • *Identifikovanie prispôsobenia sa organizmov danému prostrediu na konkrétnych príkladoch.* • *Zhotovenie a porovnanie odtlačkov a odliatkov organizmov a ich stôp.*

Hodnotenie a klasifikácia žiakov

Hodnotenie a klasifikácia prospechu žiakov v predmete **človek a príroda** bude realizovaná v súlade so zákonom č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl**.

Vo výchovno-vzdelávacom procese v predmete človek a príroda sa uskutoční priebežné a celkové hodnotenie a to nasledovným spôsobom:

a) **priebežné sumatívne a formatívne hodnotenie** sa uskutoční pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách, má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho aktuálny psychický i fyzický stav,

b) **celkové sumatívne hodnotenie** žiaka v predmete Človek a príroda sa uskutoční na konci prvého polroka a na konci druhého polroka školského roka; a vyjadruje objektívne zhodnotenie úrovne vedomostí, zručností a návykov žiaka v danom vyučovacom predmete.

Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

1 – výborný,

2 – chválitebný,

3 – dobrý,

4 – dostatočný,

5 – nedostatočný

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a

písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Hodnotiace portfólio

Nástroje sumatívneho hodnotenia	Nástroje formatívneho hodnotenia
• ústne odpovede, • krátke písomné práce, • tematické testy, • bádateľské aktivity, • projekty, • príprava a aktivita žiaka na vyučovaní.	• Spätnoväzbové hodnotenie, slovné hodnotenie • Checklist, sebahodnotiaca karta žiaka • Lístok pri odchode • Sumár po hodine • Predikčná karta • Portfólio žiaka • Rovesnícke hodnotenie • Hodnotenie učiteľom

Nastavenie kritérií a indikátorov:

- **ústna odpoveď:**

1 – výborný	Plynulý, správny a samostatný prejav bez dlhých odmlčaní sa, učiteľ kladie doplňujúce otázky z opakovania, aby si spresnil, či žiak učivu rozumie, odpovede na otázky sú okamžité a vyčerpávajúce.
2 – chválitebný	Prejav je samostatný s menšími prestávkami a menšími chybami v obsahu, učiteľ položí viac otázok na spresnenie odpovede, odpovede na otázky sú vyčerpávajúce, žiak reaguje pohotovo.
3 – dobrý	Prejav je nesamostatný, vedie ho učiteľ kladením otázok, na ktoré žiak odpovedá s menšími chybami. Žiakove odpovede sú menej vyčerpávajúce.
4 – dostatočný	Prejav žiaka je nesamostatný, učiteľ musí klásť otázky, na ktoré žiak odpovedá s väčšími chybami.

5 - nedostatočný	Prejav žiaka je úplne nesamostatný, na otázky učiteľa odpovedá s výraznými chybami, alebo neodpovedá vôbec.

- **krátke písomné práce,**
  Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom krátkej písomnej práce z učebných tém v časovom limite 5 - 10 min v rozsahu 3 - 5 otázok zostavených podľa vzdelávacieho štandardu, ktoré nemusia byť vopred ohlásené žiakom. **Hodnotenie známkou** na základe percentuálnej úspešnosti, ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé úlohy:
- 100% - 85% 1 (výborný)
- 84% - 70% 2 (chválitebný)
- 69% - 50% 3 (dobrý)
- 49% - 25% 4 (dostatočný)
- 24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **tematické testy**
  Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 20 - 30 min v rozsahu 10 - 15 otázok zostavených podľa vzdelávacieho štandardu, ktorý je žiakom vopred oznámený. **Hodnotenie známkou** na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé úlohy:
- 100% - 85% 1 (výborný)
- 84% - 70% 2 (chválitebný)
- 69% - 50% 3 (dobrý)
- 49% - 25% 4 (dostatočný)
- 24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **bádateľské aktivity**
  Pri každej bádateľskej aktivite učiteľ pripraví a nastaví kritéria, ktoré budú nadväzovať na rozvoj zručností v zadaní pracovného listu žiaka. Ku každému kritériu vypracuje indikátory:

Kritérium (zručnosť)	**3 body** indikátor kvality 1	**2 body** indikátor kvality 2	**1 bod** indikátor kvality 3	**Body**
Formulovanie predpokladu	*Správne zvolený a vybraný predpoklad.*		*Nesprávne vybraný predpoklad.*	
Realizácia experimentu	*Žiak pracuje presne podľa postupu správne, vykonáva všetky kroky bez chyby.*	*Jednotlivé kroky v postupe žiak vykonáva neúplne, alebo nesamostatne.*	*Jednotlivé kroky postupu sú nesprávne, Potrebná je pomoc učiteľa.*	

Spracovanie výsledkov experimentu	*Výsledky žiak zaznamenal správne, prehľadne, sú zaznačené v tabuľke pre reálny výsledok experimentu.*	*Výsledky žiak nezaznačil úplne správne, alebo sú neprehľadné.*	*Výsledky sú neúplné, žiak ich nezaznačil do tabuľky pre reálny výsledok experimentu.*	
Porozumenie, záver	*Žiak potvrdzuje správne pochopenie problematiky na základe vypracovania záverečných úloh v pracovnom liste.*	*Žiak vypracoval záverečné úlohy neúplne, alebo len čiastočne správne.*	*Nesprávne alebo nejasné vypracovanie záverečných úloh.*	

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá pri hodnotení pracovného listu žiaka:

- 100% - 85% 1 (výborný)
- 84% - 70% 2 (chválitebný)
- 69% - 50% 3 (dobrý)
- 49% - 25% 4 (dostatočný)
- 24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **projekty**

Nastavenie kritérií a indikátorov pre hodnotenie projektu (plagát, výroba pomôcky):

	3 body **Indikátor pre kvalitu 1**	**2 body** **Indikátor pre kvalitu 2**	**1 bod** **Indikátor pre kvalitu 3**	**Body**
Kritérium 1 **Obsiahnuté informácie (obsah)**	*Projekt obsahuje všetky podstatné informácie.*	*Projekt obsahuje podstatné informácie, ale obsahuje príliš veľa vedľajších detailov.*	*Projektu chýbajú dôležité informácie, prináša predovšetkým nedôležité informácie.*	
Kritérium 2 **Prehľadnosť, štruktúra**	*Na projekte ľahko nájdeme všetky dôležité informácie.*	*Niektoré informácie hľadáme na projekte ťažko.*	*Dôležité informácie sa na projekte strácajú.*	
Kritérium 3 **Zladenie obsahu a grafiky**	*Obsahová a obrazová podoba projektu sa doplňuje, podporuje, projekt pôsobí vyvážene.*	*Obsah a obrazy sa zbytočne zdvojujú alebo sú v protiklade.*	*Prevažuje jedna zo zložiek- buď grafická alebo obsahová, alebo celkove projekt vyvoláva dojem chaosu.*	

Kritérium 4 **Prezentácia projektu**	*Prejav pri prezentovaní je plynulý, samostatný, správne odpovedá na prípadné otázky.*	*Prejav žiaka je s menšími chybami a prestávkami plynulý, pri odpovedi na otázky potrebuje pomoc.*	*Žiak číta len to, čo je uvedené v projekte, prejav je nesamostatný, na otázky neodpovedá správne.*	

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá:

100% - 85% 1 (výborný)
84% - 70% 2 (chválitebný)
69% - 50% 3 (dobrý)
49% - 25% 4 (dostatočný)
24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **príprava a aktivita žiaka na vyučovaní**

Pri celkovej klasifikácii žiaka sa zohľadňujú aj kritériá:

- príprava na vyučovanie, vypracovanie domácich úloh
- práca na hodine (aktivita, pozornosť, samostatnosť, tvorivosť, vypracovanie úloh v PZ)
- spolupráca so spolužiakmi pri skupinovej práci, pomoc spolužiakom,
- celkové správanie žiaka na hodinách, kultivovanosť vyjadrenia, rešpektovanie pokynov na prácu

Vyučujúci si pozorovaním zaznačuje počas celého klasifikačného obdobia k jednotlivým žiakom úroveň pri uvedenom kritériu. Zvolí si napr. systém “plusky, mínusky”. Za každý polrok vyučujúci sumarizuje uvedené hodnotenie do známky.
Vyučujúci priraďuje každej známke v edupage váhu podľa nasledujúceho nastavenia:

Nástroj klasifikácie	**Váha známky**	**Počet použitia/polrok**
Ústna odpoveď	1	Min 1
Krátka písomná práca	0,5	2 – 5
Tematický test	2	2 -3
Bádateľská aktivita	1	2 -3
Projekt	1	1
Príprava a aktivita žiaka na vyučovanie	1	1

K žiakom so ŠVVP a k integrovaným žiakom, má učiteľ individuálny prístup. Žiaci so ŠVVP sú hodnotení s ohľadom na svoje možnosti a v súlade s platnými metodickými pokynmi.

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť

Človek a spoločnosť

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Vyučovací predmet	**Človek a spoločnosť**
Stupeň vzdelania	**primárne vzdelanie**
Vzdelávací cyklus	druhý
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	rôzne

Ciele vzdelávacej oblasti:

1. Disponovať znalosťami o vybraných spoločenských, geografických a historických procesoch a javoch v rôznych kontextoch a situáciách.
2. Využívať rôzne metódy získavania, spracovávania, interpretácie informácií a prezentácie výsledkov vlastného bádania.
3. Rozlišovať procesy kontinuity a zmeny, porozumieť súvislostiam, príčinám a dôsledkom historických a spoločenských javov a procesov.
4. Posúdiť vzťahy v rámci prírodných zložiek krajiny a vzájomné vzťahy medzi životným prostredím a činnosťou človeka od lokálnej po globálnu úroveň; rozumieť potrebe udržateľného využívania prírodných zdrojov.
5. Rozpoznať rôzne vrstvy svojej identity, rešpektovať a oceňovať rozmanitosť ľudí a skupín v globalizovanom svete.
6. Zvládať svoje emócie, prejaviť empatiu, rozumieť rozličným názorom a postojom, formulovať vlastný názor, aktívne spolupracovať a konštruktívne komunikovať.
7. Mať rozvinuté charakterové vlastnosti, presadzovať morálne a etické princípy, vymedziť vlastnú hodnotovú orientáciu pre svoje rozhodnutia a napĺňanie osobných cieľov.
8. Uplatňovať práva a povinnosti, pravidlá a normy spoločenského života v demokratickej spoločnosti, niesť zodpovednosť za vlastné rozhodnutia.
9. Orientovať sa v zdrojoch informácií, prejaviť kritický a rozlišujúci postoj k médiám, bezpečne a eticky sa prezentovať v online prostredí.
10. Prejavovať záujem o dianie okolo seba, vo svete a participovať na veku primeraných prospešných aktivitách.

Učebné osnovy pre 2. vzdelávací cyklus *Človek a spoločnosť*		
	4.ročník	**5.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže** • správne používať pojmy potrebné na skúmanie minulosti, geografických a spoločenskovedných javov a procesov, • poznať názvy a rozmiestnenie najdôležitejších geografických prvkov na mape Slovenska, • vymedziť polohu Slovenska voči susedným štátom a porovnať jeho rozlohu v rámci Európy • uviesť základnú charakteristiku obyvateľstva Slovenska z hľadiska počtu, rozmiestnenia, národnostného a náboženského zloženia • opísať význam jednotlivých hospodárskych činností na zabezpečenie ľudských potrieb • identifikovať rozmanitosť prírody a obyvateľstva Zeme na vybraných príkladoch • rozpoznať prírodné a kultúrno-historické pamiatky, ktoré sú dôležité z hľadiska národnej a regionálnej identity alebo sú významnými lokalitami cestovného ruchu na Slovensku • identifikovať význam historických udalostí, osobností a miest pamäti vo svojom okolí • charakterizovať vybrané príklady kultúr v minulosti • klásť si základné bádateľské otázky (Čo to je?, Kde to je?, Aké to je?, Prečo to je?, Ako a kedy to vzniklo?, Aký to má vplyv? a i.) a hľadať na ne odpovede • rozlíšiť a vyhodnotiť rôzne zdroje informácií • získať informácie pre potreby vlastného bádania v detských encyklopédiách alebo na internete • porovnať a usporiadať skúmané javy, procesy a udalosti podľa určených kritérií • interpretovať a vytvárať grafické zobrazenia vzťahov medzi procesmi alebo javmi (časová os, mapa mysle, graf, schéma, Vennov diagram a i.) • porovnať rôzne pohľady a názory na vybranú tému alebo problém • dohodnúť sa v rámci skupiny na spoločnom riešení úlohy • skontrolovať svoju hotovú prácu a ohodnotiť ju podľa vopred stanovených kritérií hodnotenia • prezentovať svoje zistenia jasne a zrozumiteľne s využitím vhodných pojmov a pomocou vizuálneho spracovania • interpretovať mapové znaky na rôznych druhoch máp pomocou legendy a použiť grafickú mierku • opísať rozmiestnenie vybraných javov a procesov na geografickej a historickej mape	

	• naplánovať vychádzku alebo výlet pomocou turistickej mapy a orientovať sa podľa nej v teréne • uskutočniť jednoduchý prieskum o názoroch na vybraný problém v komunite alebo obci • porovnať život v minulosti a súčasnosti na príkladoch z regiónu a Slovenska • sprítomniť vybranú historickú udalosť alebo postavu z minulosti Slovenska • mapovať miesta pamäti v regióne a na Slovensku • vysvetliť význam pamätných dní a štátnych sviatkov v kalendári • zdokumentovať príklady tradícií spojených s regiónom • interpretovať príbeh z minulosti (povesť, legenda, ľudová pieseň) • rozlišovať blízku a dávnu minulosť, historické obdobia • rozlišovať súvislosti, príčiny a dôsledky udalostí v dejinách • ilustrovať príklady kultúrnych, umeleckých a náboženských prejavov človeka na konkrétnych príkladoch • vysvetliť dôvody pohybu ľudí na príkladoch zo Slovenska a sveta • vysvetliť vzťah medzi prírodnými podmienkami, osídlením a spôsobom života ľudí v súčasnosti a minulosti • uviesť príklady, ako človek využíva a pretvára krajinu • interpretovať predpoveď počasia • opísať vznik pohorí a vybraných tvarov zemského povrchu vytvorených činnosťou vody, ľadovca a vetra • vysvetliť význam územnej ochrany prírody na príkladoch chránených území na Slovensku • viesť rešpektujúci, oceňujúci a konštruktívny dialóg s druhými • komunikovať s využitím jednoduchej, vecne správnej argumentácie • vyvodiť a uplatňovať zásady dobrej spolupráce • porozumieť, že na jednotlivé udalosti, javy, procesy a osoby môže existovať viacero pohľadov • rozpoznať práva a povinnosti z perspektívy obyvateľa obce • rešpektovať pravidlá platné v škole aj v obci a vyžadovať ich dodržiavanie • vysvetliť úlohu úradov, inštitúcií, občianskych iniciatív v obci a jej okolí na konkrétnych príkladoch • zdôvodniť úlohu a význam fungovania zastupiteľskej demokracie na príklade žiackeho parlamentu a obecnej samosprávy • analyzovať na jednoduchých príkladoch vzťah cien a vybraných komodít • rozlíšiť kvalitu informačných zdrojov a rôznych typov médií • uviesť príklady dôveryhodných a nedôveryhodných zdrojov informácií • poznať zásady správania sa v online prostredí aj vo vzťahu k iným

	• pomenovať prínosy a riziká sociálnych sietí, audiovizuálnej produkcie a reklamy • v spolupráci s druhými navrhnúť a uskutočniť aktivitu na riešenie vybraného problému vo svojom okolí alebo aktivitu na pomoc druhým pre podporu solidarity a spoločného dobra.

Obsahový štandard		4.ročník		5.ročník
	GEOGRAFICKÝ KOMPONENT	***Využívanie mapy ako zdroja informácií***	***Pojmy:*** Mapové znaky, druhy máp, turistická mapa, grafická mierka, ***Činnosti:*** Určovanie prvkov obsahu mapy – čítanie mapy. Vyhľadávanie objektov, trás a osvojovanie si základov merania vzdialeností na mape. Rozpoznávanie druhov máp a príkladov ich využitia, osvojovanie si základov práce s nimi – všeobecnogeografická, topografická a tematická mapa (politická, turistická, dopravná).	***Pojmy:*** vrstevnice, nadmorská výška, digitálne mapy, GPS navigácia ***Činnosti:*** Tvorba jednoduchej tematickej mapy (mapového náčrtku) s využitím bodových, líniových alebo plošných mapových znakov. Určovanie nadmorskej výšky a prevýšenia medzi vybranými bodmi na turistickej mape. Rozpoznávanie základných tvarov reliéfu (rovina, údolie, vrch, plošina) pomocou vrstevníc a kót.
		Poloha a rozloha Slovenska, poznávanie prírody našej vlasti	***Pojmy:*** Susedné štáty Slovenska, najznámejšie prírodné prvky na mape Slovenska, územná ochrana prírody, vegetačné stupne, meteorologické prvky ***Činnosti:***	***Pojmy:*** poveternostné javy, predpoveď počasia, podnebie, horotvorná činnosť, riečna a ľadovcová dolina, tiesňava, kaňon, prírodné pamiatky ***Činnosti:*** Identifikovanie nebezpečných poveternostných javov vyskytujúcich sa na Slovensku.

			Opis polohy a porovnávanie rozlohy Slovenska (väčšie ako/menšie ako) voči susedným štátom a v rámci Európy. Určovanie polohy najvýznamnejších povrchových celkov, riek, vodných plôch a chránených území na mape Slovenska spojené s ich základnou charakteristikou. Ako človek pretvára krajinu? Opis krajiny a spôsobov jej využívania na príkladoch rôznych typov krajín zo Slovenska – na základe práce s fotografiami a leteckými snímkami. Usporiadanie rastlinstva a živočíšstva podľa nadmorskej výšky pomocou nákresu. Zdôvodnenie významu ochrany prírody a krajiny na vybraných príkladoch chránených území, osvojovanie si zásad správania sa a pohybu v prírode.	Interpretovanie jednoduchej grafickej, textovej alebo televíznej predpovede počasia. Modelovanie vzniku pohorí na príkladoch vrásového a sopečného pohoria. Rozpoznávanie procesov vzniku vybraných tvarov zemského povrchu vytvorených činnosťou vody, ľadovca a vetra na konkrétnych príkladoch zo Slovenska a z iných častí Zeme. Identifikovanie cenných a turisticky atraktívnych prírodných lokalít na Slovensku.
		Obyvateľstvo Slovenska a jeho činnosť v krajine	***Pojmy:*** administratívne členenie, hlavné mesto, krajské mestá, významné sídla, počet obyvateľov Slovenska, etnická a kultúrna rozmanitosť, cestovný ruch, kultúrne pamiatky, pamiatky UNESCO, ***Činnosti:*** Členenie územia Slovenska na kraje, okresy a kultúrne (tradičné) regióny Určovanie polohy hlavného mesta, krajských miest a ďalších dôležitých sídiel na mape Slovenska spojené s opisom toho, čím sú známe alebo jedinečné	***Pojmy:*** - ***Činnosti: -***

			Spoznávanie najvýznamnejších kultúrno-historických pamiatok na Slovensku s dôrazom na pamiatky v regióne, v ktorom sídli škola Porovnávanie počtu obyvateľov Slovenska s inými štátmi Európy (viac ako/menej ako) Spoznávanie, že Slovensko nie je domovom len pre Slovákov a že Slováci nežijú len na Slovensku. Zisťovanie dôvodov sťahovania ľudí (v rámci Slovenska, zo Slovenska a na Slovensko) Identifikovanie hlavných hospodárskych činností na Slovensku a v regióne Odhaľovanie pôvodu vybraných tovarov bežnej spotreby, spôsobu ich výroby, dopravy k spotrebiteľom a zhodnocovania po využití. Vyhľadávanie zaujímavých turistických cieľov na Slovensku podľa osobných preferencií spojené s tvorbou jednoduchého plánu poznávacieho výletu.	
		Poznávanie Zeme a jej rozmanitosti	***Pojmy:-*** ***Činnosti: -***	***Pojmy:*** Všeobecnogeografická mapa sveta, politická mapa sveta, prírodná a kultúrna rozmanitosť. ***Činnosti:*** Rozpoznávanie geografických útvarov ako sú ostrov, polostrov, súostrovie, more, záliv, prieliv, prieplav a ústie na obrázku, mape a glóbuse Základná orientácia na mape sveta a glóbuse spojená s vyhľadávaním a zaraďovaním významných objektov

				(napríklad štát, pohorie, rieka, mesto, pamiatka) k jednotlivým svetadielom Opis a porovnávanie vybraných riek sveta pomocou fotografií, satelitných snímok a mapy – činnosť rieky v rôznych častiach toku (erózia, prenos, ukladanie materiálu) a vplyv rieky na život človeka Spoznávanie rozmanitosti sveta prostredníctvom najznámejších prírodných a kultúrno-historických pamiatok Porovnávanie prírodných podmienok a spôsobu života na Slovensku a vo vybranom štáte Európy a sveta

Obsahový štandard		4.ročník		5.ročník
	DEJEPISNÝ KOMPONENT	***Spôsoby určovania času a zaznamenávania a skúmania minulosti***	***Pojmy:*** Časová os, storočie, tisícročie, letopočet, múzeum, archív, knižnica, galéria, skanzen, historické pramene – hmotné, ústne, písomné ***Činnosti:*** Zoraďovanie udalostí na časovej osi, určovanie ich vzájomných vzťahov Tvorba časovej priamky z rodinnej histórie/z vybraného historického obdobia Návšteva pamäťovej inštitúcie – múzeum, archív, galéria a i Tematická sonda z regionálnej histórie – ochrana kultúrneho a historického dedičstva; interpretácia povesti, legendy, ľudovej piesne.	***Pojmy:*** pomník, pamätník, pamätná tabuľa, socha, virtuálna expozícia, kultúrna a technická pamiatka, organizácia UNESCO, vybrané profesie súvisiace so skúmaním minulosti (archeológ, etnológ, archivár, muzeológ, historik), historické pramene – primárne, sekundárne ***Činnosti:*** Identifikovanie rôznych spôsobov určovania času (lineárny/historický a cyklický/prírodný) Identifikovanie spôsobov uchovávania a pripomínania minulosti (udalostí, osobností) Skúmanie rôznorodých prameňov o minulosti. Mapovanie miest pamäti v regióne a na Slovensku Zaznamenanie a vysvetlenie významu pamätných dní a štátnych sviatkov v kalendári

				Tematická sonda – život a dielo osobnosti z regionálnych dejín (príprava expozície, simulovanie práce vybranej profesie súvisiacej so skúmaním minulosti)
		Počiatky ľudskej spoločnosti		***Pojmy:*** Zberač, lovec, migrácia – osídlenie sveta - mapa, najstaršie stopy človeka na svete (napr. Venuša, mohyla) ***Činnosti:*** Zaznamenávanie lokalít najstarších stôp života človeka – hmotné a archeologické pramene. Rozpoznávanie zmien v životných podmienkach pravekých ľudí v súvislosti s prvými objavmi a vynálezmi (oheň, pästný klin, bronz, železo, koleso a i.)
		Prvé civilizácie		***Pojmy:*** Počiatky poľnohospodárstva, mestské štáty, riečne civilizácie, rozvrstvenie spoločnosti, náboženské predstavy, vynález písma, staroveké poznanie a veda (matematika, architektúra, medicína, kultúra a umenie) ***Činnosti:*** Identifikovanie vplyvu prírodných faktorov a zdrojov na ľudské osídlenie a činnosť človeka v minulosti, vzťahu človeka a prírody, domestifikácia. Charakteristika vybranej starovekej civilizácie – vláda, každodenný život, náboženstvo, kultúra.

Obsahový štandard		4.ročník		5.ročník
	OBČIANSKY KOMPONENT	***Rozlišovanie pravidiel, práv a povinností***		***Pojmy:*** Práva a povinnosti obyvateľa obce. ***Činnosti:*** Zisťovanie, na čo mám ako obyvateľ obce nárok. Poznávanie rôznych nariadení, daní a poplatkov, ich zdôvodnenie a dôsledky nedodržiavania (pálenie záhradného odpadu, nočný pokoj, parkovanie, poplatok za psa, nelegálne skládky odpadu a i.)
		Možnosti zlepšovania života vo svojom okolí a v obci		***Pojmy:*** Samosprávne riadenie, starosta, primátor, poslanec, miestny úrad, obecné zastupiteľstvo, voľby ***Činnosti:*** Diskusia o právach a povinnostiach v škole a v obci Monitorovanie činnosti triednej samosprávy a žiackeho parlamentu Porovnávanie starostlivosti o obec so starostlivosťou o domácnosť Poznávanie typov služieb, ktoré poskytuje obec Komunikovanie požiadavky z pozície žiaka vedeniu školy alebo z pozície občana na obecnom/mestskom úrade Popis procesu volieb do zastupiteľských orgánov na lokálnej úrovni Opis príkladov situácií, ktoré rieši obecné zastupiteľstvo.

				Riešenie susedských konfliktov na konkrétnych príkladoch
		Zodpovedné hospodárenie		***Pojmy:*** Platená práca, mzda, rodinný rozpočet, bankový účet, platobná karta ***Činnosti:*** Posúdenie rozdielu medzi prácou a inými činnosťami Analyzovanie zdrojov odmeny za prácu – učiteľ/ka, mama, dôchodca, predavač/ka, výrobca zmrzliny. Získavanie prehľadu o rodinnom rozpočte, príjmy a výdavky na fiktívnom príklade Porovnávanie cien vybraných tovarov na základe rôznych kritérií – veľkosť tovaru, rôzni výrobcovia a poskytovatelia, miesto výroby, vzácnosť, vplyv na životné prostredie
		Základy aktívneho občianstva		***Pojmy:*** Práva dieťaťa, analyzovanie a riešenie problému ***Činnosti:*** Diskutovanie o právach dieťaťa, ktoré sa dodržujú alebo porušujú v prostredí žiaka Aktívne prejavenie solidarity s deťmi, ktoré dlhodobo trpia nedodržiavaním ich práv Analyzovanie vybraného problému na základe výsledkov žiackeho pozorovania alebo pomocou informácií získaných z jednoduchých informačných zdrojov či dotazníkového prieskumu Navrhnutie, realizácia a vyhodnotenie postupu pri riešení jednoduchého opatrenia, ktoré smeruje k zlepšeniu života v komunite a bezprostrednom okolí Vypracovanie spoločného vyhlásenia triedy zastupiteľstvu obce k aktuálnej téme

		Mediálna gramotnosť		***Pojmy:*** Bezpečnosť v online prostredí, reklama, dôveryhodnosť informácií ***Činnosti:*** Rozpoznávanie prínosov a nebezpečenstva online sveta (hľadanie a sledovanie obsahu, chat, zasielanie údajov a i.) Posúdenie pravdivosti/zavádzania reklamy na vybranom príklade Identifikovanie dôveryhodných a nedôveryhodných zdrojov informácií Vytvorenie odporúčaní a osobných pravidiel bezpečného a etického správania sa v online prostredí a možnosti pomoci (pri vyhľadávaní obsahu, sledovaní obsahu, četovaní, zasielaní údajov, súkromie a intimita online a i.)

			4.ročník	5.ročník
Obsahový štandard	**ETICKO – OSOBNOSTNÝ**	***Rozvíjanie silných stránok osobnosti***		***Pojmy:*** Silné a slabé stránky osoby, charakter, sebarozvoj, život ako dar a príležitosť. ***Činnosti:*** Porovnávanie vlastného pohľadu na svoje charakterové vlastnosti s pohľadom iných. Diskutovanie o hodnote života a jeho výziev - teším sa, že žijem a mám šancu sa rozvíjať.
		Etická komunikácia		***Pojmy:*** Pravidlá komunikácie, argumentovanie, etický dialóg.

				Činnosti: Komunikácia v triede a škole, vytvorenie pravidiel komunikácie, Vedenie zmysluplného rozhovoru
		Spolupatričnosť a spolupráca	***Pojmy:*** Spolupráca, zásady spolupráce. ***Činnosti:*** Reflektovanie zážitkov a odkrývanie hodnoty spolupráce a spolupatričnosti.	
		Sebauvedomovanie a sebaregulácia, uvedomovanie si potrieb iných	***Pojmy:*** Zorný uhol, empatia, asertivita, oprávnený nárok, zvládanie konfliktov. ***Činnosti:*** Vyjadrovanie empatie s druhým tak, aby cítil podporu a zažil skutočnú pomoc, Regulácia a pozitívne uplatňovanie svojich emócií v interakcii s druhými, Nácvik asertívnych postojov ako prevencie násilia, šikanovania, manipulácie a zneužívania, Pomenovanie spôsobov, ako čeliť negatívnemu tlaku rovesníckych skupín, Empatické postoje a neubližujúce správanie pri vzťahoch so zvieratami ako cítiacimi tvormi	
		Poznávanie náboženstiev na Slovensku		***Pojmy:*** Vierovyznanie, kresťanstvo a iné náboženstvá u nás, vzájomný rešpekt, náboženské sviatky. ***Činnosti:*** Oboznamovanie sa s vierovyznaniami na Slovensku a ich prejavmi vo verejnom priestore a kultúre, Uvedomovanie si významu pokojného a rešpektujúceho spolunažívania medzi ľuďmi s odlišnou vierou a bez vyznania, Odhaľovanie súvislostí sviatkov s vierovyznaniami na Slovensku.

Hodnotenie a klasifikácia žiakov

Hodnotenie a klasifikácia prospechu žiakov v predmete **človek a spoločnosť** bude realizovaná v súlade so zákonom č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl**.

Vo výchovno-vzdelávacom procese v predmete človek a príroda sa uskutoční priebežné a celkové hodnotenie a to nasledovným spôsobom:

a) **priebežné sumatívne a formatívne hodnotenie** sa uskutoční pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách, má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho aktuálny psychický i fyzický stav,

b) **celkové sumatívne hodnotenie** žiaka v predmete **človek a spoločnosť** sa uskutoční na konci prvého polroka a na konci druhého polroka školského roka; a vyjadruje objektívne zhodnotenie úrovne vedomostí, zručností a návykov žiaka v danom vyučovacom predmete.

Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

1 – výborný,

2 – chválitebný,

3 – dobrý,

4 – dostatočný,

5 – nedostatočný

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a

písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Hodnotiace portfólio pre sumatívne hodnotenie:

Nástroje:

- ústne odpovede,
- krátke písomné práce,
- tematické testy,
- projekty, (prezentácie, plagát)
- príprava a aktivita žiaka na vyučovaní.

Nástroje sumatívneho hodnotenia	Nástroje formatívneho hodnotenia
• ústne odpovede, • krátke písomné práce, • tematické testy, • projekty, (prezentácie, plagát) • príprava a aktivita žiaka na vyučovaní.	• Spätnoväzbové hodnotenie, slovné hodnotenie • Checklist, sebahodnotiaca karta žiaka • Lístok pri odchode • Sumár po hodine • Predikčná karta • Portfólio žiaka • Rovesnícke hodnotenie • Hodnotenie učiteľom

Nastavenie kritérií a indikátorov:

- **ústna odpoveď:**

1 – výborný	Plynulý, správny a samostatný prejav bez dlhých odmlčaní sa, učiteľ kladie doplňujúce otázky z opakovania, aby si spresnil, či žiak učivu rozumie, odpovede na otázky sú okamžité a vyčerpávajúce.
2 – chválitebný	Prejav je samostatný s menšími prestávkami a menšími chybami v obsahu, učiteľ položí viac otázok na spresnenie odpovede, odpovede na otázky sú vyčerpávajúce, žiak reaguje pohotovo.
3 – dobrý	Prejav je nesamostatný, vedie ho učiteľ kladením otázok, na ktoré žiak odpovedá s menšími chybami. Žiakove odpovede sú menej vyčerpávajúce.
4 – dostatočný	Prejav žiaka je nesamostatný, učiteľ musí klásť otázky, na ktoré žiak odpovedá s väčšími chybami.
5 - nedostatočný	Prejav žiaka je úplne nesamostatný, na otázky učiteľa odpovedá s výraznými chybami, alebo neodpovedá vôbec.

- **krátke písomné práce,**

Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom krátkej písomnej práce z učebných tém v časovom limite 5 - 10 min v rozsahu 3 - 5 otázok zostavených podľa vzdelávacieho štandardu, ktoré nemusia byť vopred ohlásené žiakom. **Hodnotenie známkou** na základe percentuálnej úspešnosti, ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé úlohy:

- 100% - 85% 1 (výborný)
- 84% - 70% 2 (chválitebný)
- 69% - 50% 3 (dobrý)
- 49% - 25% 4 (dostatočný)
- 24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **tematické testy**

Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 20 - 30 min v rozsahu 10 - 15 otázok zostavených podľa vzdelávacieho štandardu, ktorý je žiakom vopred oznámený. **Hodnotenie známkou** na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé úlohy:

- 100% - 85% 1 (výborný)
- 84% - 70% 2 (chválitebný)
- 69% - 50% 3 (dobrý)
- 49% - 25% 4 (dostatočný)
- 24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **projekty**

Nastavenie kritérií a indikátorov pre hodnotenie projektu (plagát, výroba pomôcky):

	3 body Indikátor pre kvalitu 1	2 body Indikátor pre kvalitu 2	1 bod Indikátor pre kvalitu 3	Body
Kritérium 1 **Obsiahnuté informácie (obsah)**	*Projekt obsahuje všetky podstatné informácie.*	*Projekt obsahuje podstatné informácie, ale obsahuje príliš veľa vedľajších detailov.*	*Projektu chýbajú dôležité informácie, prináša predovšetkým nedôležité informácie.*	
Kritérium 2 **Prehľadnosť, štruktúra**	*Na projekte ľahko nájdeme všetky dôležité informácie.*	*Niektoré informácie hľadáme na projekte ťažko.*	*Dôležité informácie sa na projekte strácajú.*	
Kritérium 3 **Zladenie obsahu a grafiky**	*Obsahová a obrazová podoba projektu sa doplňuje, podporuje, projekt pôsobí vyvážene.*	*Obsah a obrazy sa zbytočne zdvojujú alebo sú v protiklade.*	*Prevažuje jedna zo zložiek- buď grafická alebo obsahová, alebo celkove projekt vyvoláva dojem chaosu.*	
Kritérium 4 **Prezentácia projektu**	*Prejav pri prezentovaní je plynulý, samostatný, správne odpovedá na prípadné otázky.*	*Prejav žiaka je s menšími chybami a prestávkami plynulý, pri odpovedi na otázky potrebuje pomoc.*	*Žiak číta len to, čo je uvedené v projekte, prejav je nesamostatný, na otázky neodpovedá správne.*	

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá:

100% - 85% 1 (výborný)

84% - 70% 2 (chválitebný)

69% - 50% 3 (dobrý)

49% - 25% 4 (dostatočný)

24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **príprava a aktivita žiaka na vyučovaní**

Pri celkovej klasifikácii žiaka sa zohľadňujú aj kritériá:

1. príprava na vyučovanie, vypracovanie domácich úloh
2. práca na hodine (aktivita, pozornosť, samostatnosť, tvorivosť, vypracovanie úloh v PZ)
3. spolupráca so spolužiakmi pri skupinovej práci, pomoc spolužiakom,

4. celkové správanie žiaka na hodinách, kultivovanosť vyjadrenia, rešpektovanie pokynov na prácu

Vyučujúci si pozorovaním zaznačuje počas celého klasifikačného obdobia k jednotlivým žiakom úroveň pri uvedenom kritériu. Zvolí si napr. systém "plusky, mínusky". Za každý polrok vyučujúci sumarizuje uvedené hodnotenie do známky.

Vyučujúci priraďuje každej známke v edupage váhu podľa nasledujúceho nastavenia:

Nástroj klasifikácie	**Váha známky**	**Počet použitia/polrok**
Ústna odpoveď	1	Min 1
Krátka písomná práca	0,5	2 – 5
Tematický test	2	2 -3
Projekt	1	1
Príprava a aktivita žiaka na vyučovanie	1	1

Formatívne hodnotenie:

Nástroje:

- sebahodnotenie žiaka – sebahodnotiace listy

Ku každému tematickému celku budú vytvorené sebahodnotiace listy pre žiaka, ktorými bude žiak kriterálne hodnotiť aktuálnu úroveň svojho procesu učenia sa. Kritériá v sebahodnotiacom liste budú vychádzať z edukačných cieľov. Žiak označuje úroveň dosiahnutia daného kritéria v aktuálnom čase, sleduje svoj priebeh učenia sa a odkrýva oblasti, v ktorých sa môže zlepšovať.

Príkladmi sebahodnotenia môžu byť:
- Symboly – napr. pohyby rúk, smajlíci, semafor, značka, ktorá vystihuje ich výkon;
- Zdôvodnenie - odpoveď na otázku;
- Modelovanie - učiteľ žiakom predvedie spôsob sebahodnotenia, následne žiaci kopírujú model hodnotenia,
- Hodnotiaci komunikatívny kruh - žiaci sa podelia so svojimi pocitmi, hodnotia svoju prácu,
- Sebahodnotiace listy - záznamy, ciele, priebežnej práci a dosiahnutých výsledkoch

Formatívne hodnotenie sa bude využívať priebežne počas vyučovania, na záver hodiny, na konci tematického celku i na záver školského roka. Formatívne hodnotenie sa bude využívať nie len na sebahodnotenie, ale i na vzájomné hodnotenie žiak-žiak; učiteľ-žiak a žiak učiteľ.

- **lístok pri odchode**

Žiak vypíše lístok pri odchode a odovzdá ho vyučujúcemu.

Etická výchova

Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Vyučovací predmet	**Etická výchova**
Stupeň vzdelania	**primárne vzdelanie**
Vzdelávací cyklus	druhý
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	rôzne

VO/ predmet	**Človek a spoločnosť / etická výchova**
Cyklus	**druhý**
Cieľ (z ŠVP)	• Samostatne využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií • Rozvíjať jedinečnosť seba samého, pomenovať základné zložky vlastnej identity a svoje sociálne roly, uplatňovať rešpektujúci prístup k druhým • Chápať zmysel a význam pravidiel, povinností a uplatňovať práva ako člen komunity • Komunikovať konštruktívne a s ohľadom na spolupatričnosť a spoluprácu žiakov • Rozlíšiť dôveryhodnosť zdrojov informácií a bezpečne sa správať v online prostredí. • Aktívne sa angažovať v aktivitách na skvalitnenie fungovania školy a/alebo obce
Výkonový štandard (z ŠVP z vybraného cieľa)	• klásť si základné bádateľské otázky (Čo to je?, Kde to je?, Aké to je?, Prečo to je?, Ako a kedy to vzniklo?, Aký to má vplyv? a i.) a hľadať na ne odpovede • porovnať rôzne pohľady a názory na vybranú tému alebo problém • dohodnúť sa v rámci skupiny na spoločnom riešení úlohy, • skontrolovať svoju hotovú prácu a ohodnotiť ju podľa vopred stanovených kritérií hodnotenia • uskutočniť jednoduchý prieskum o názoroch na vybraný problém v komunite alebo obci pomenovať prínos svojich jedinečných vlastností pre druhých (rovesnícka skupina, komunita) • opísať sociálne roly, s ktorými sa stotožňuje a poznať sociálne roly, ktoré sa od neho očakávajú • tvoriť a udržiavať pozitívne medziľudské vzťahy s ľuďmi v blízkom okolí, ktorí majú odlišné potreby (v škole – v lokálnej komunite) • viesť rešpektujúci, oceňujúci a konštruktívny dialóg s druhými ,

	• komunikovať s využitím jednoduchej, vecne správnej argumentácie • vyvodiť a uplatňovať zásady dobrej spolupráce • uplatňovať empatiu a asertivitu pri vzťahoch s ľuďmi v okolí • porozumieť, že na jednotlivé udalosti, javy, procesy a osoby môže existovať viacero pohľadov • uvedomiť si vlastnú osobnosť ako dobrú šancu pre život • zhodnotiť svoje silné a slabé stránky s odstupom • vypracovať jednoduchý plán vlastného sebarozvoja • rešpektovať pravidlá platné v škole aj v obci a vyžadovať ich dodržiavanie • zdôvodniť úlohu a význam fungovania zastupiteľskej demokracie na príklade žiackeho parlamentu a obecnej samosprávy • uviesť príklady dôveryhodných a nedôveryhodných zdrojov informácií • poznať zásady správania sa v online prostredí aj vo vzťahu k iným • v spolupráci s druhými navrhnúť a uskutočniť aktivitu na riešenie vybraného problému vo svojom okolí alebo aktivitu na pomoc druhým pre podporu solidarity a spoločného dobra

Vzdelávacie ciele (čiastkové)	**Učivo (obsah)**
4.ročník: 1. Samostatne využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií. 2. Rozvíjať jedinečnosť seba samého, pomenovať základné zložky vlastnej identity a svoje sociálne roly, uplatňovať rešpektujúci prístup k druhým 3. Chápať zmysel a význam pravidiel, povinností a uplatňovať práva ako člen komunity **5.ročník:** 4. Samostatne využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií. 5. Rozvíjať jedinečnosť seba samého, pomenovať základné zložky vlastnej identity a svoje sociálne roly, uplatňovať rešpektujúci prístup k druhým 6. Komunikovať konštruktívne a s ohľadom na spolupatričnosť a spoluprácu žiakov 7. Chápať zmysel a význam pravidiel, povinností a uplatňovať práva ako člen komunity. 8. Rozlíšiť dôveryhodnosť zdrojov informácií a bezpečne sa správať v online prostredí. 9. Aktívne sa angažovať v aktivitách na skvalitnenie fungovania školy a/alebo obce	**Sebaúcta** **Elementy formujúce sebaúctu** **Poznanie svojich silných a slabých stránok** **Pozitívne hodnotenie najbližších** **Pozitívne hodnotenie druhých v bežných podmienkach** **Hľadanie dôvodov pre pozit. hodnotenie iných** **Verbálne a písomné vyjadrenie pozitív iných** **Reflexia nad dobrom, ktoré prijímame od iných** **Tvorivosť a iniciatíva v medziľudských vzťahoch**

<table>
<tr><td colspan="4">Učebné osnovy pre 2. vzdelávací cyklus
Človek a spoločnosť (etická výchova)</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td>4.ročník</td><td>5.ročník</td></tr>
<tr><td>Výkonový štandard</td><td colspan="3">Žiak vie, dokáže
1. cieľ: Rozvíjať jedinečnosť seba samého, pomenovať základné zložky vlastnej identity a svoje sociálne roly, uplatňovať rešpektujúci prístup k druhým
Žiak vie/dokáže:
pomenovať prínos svojich jedinečných vlastností pre druhých (rovesnícka skupina, komunita)
uplatniť rešpekt vo vzťahu k druhým a identifikovať stereotypy vo svojom hodnotení druhých
opísať sociálne roly, s ktorými sa stotožňuje a poznať sociálne roly, ktoré sa od neho očakávajú
tvoriť a udržiavať pozitívne medziľudské vzťahy s ľuďmi v blízkom okolí, ktorí majú odlišné potreby (v škole – v lokálnej komunite)
poznať lokálne a regionálne kultúrno-spoločenské reálie a históriu a ich význam pri budovaní vlastnej kultúrnej identity
2. cieľ: Komunikovať konštruktívne a s ohľadom na spolupatričnosť a spoluprácu žiakov
Žiak vie/dokáže:
viesť rešpektujúci, oceňujúci a konštruktívny dialóg s druhými
komunikovať s využitím jednoduchej, vecne správnej argumentácie
vyvodiť a uplatňovať zásady dobrej spolupráce ,
uplatňovať empatiu a asertivitu pri vzťahoch s ľuďmi v okolí,
porozumieť, že na jednotlivé udalosti, javy, procesy a osoby môže existovať viacero pohľadov
3. cieľ: Poznať a zhodnocovať vlastné charakterové črty aj s ohľadom na druhých
Žiak vie/dokáže:
uvedomiť si vlastnú osobnosť ako dobrú šancu pre život
zhodnotiť svoje silné a slabé stránky s odstupom
vypracovať jednoduchý plán vlastného sebarozvoja</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td>4.ročník</td><td>5.ročník</td></tr>
<tr><td>Obsahový</td><td>ETICKÁ</td><td>Rozvíjanie silných</td><td></td><td>Pojmy: Silné a slabé stránky osoby, charakter, sebarozvoj, život ako dar a príležitosť.</td></tr>
</table>

		stránok osobnosti		***Činnosti:*** Hodnotenie svojich silných a slabých stránok a možností rozvíjať svoje schopnosti. Vypracovanie jednoduchého plánu vlastného sebarozvoja aj s ohľadom na druhých
		Etická komunikácia		***Pojmy:*** Pravidlá komunikácie, argumentovanie, etický dialóg. ***Činnosti:*** Rozlišovanie efektívnej a neefektívnej verbálnej a neverbálnej komunikácie (aktívne počúvanie, vyjadrovanie pocitov, priamy očný kontakt, porozumenie vs. nepočúvanie, neprejavovanie pocitov, odvracanie sa, manipulácia a i.) s ohľadom na pravdivosť a úprimnosť vyjadrovania, Aplikovanie pravidiel komunikácie s ohľadom na etické princípy v dialógu a diskusii, Racionálne argumentovanie a zdôvodňovanie názorov v diskusii na základnej úrovni, „filozofovanie s deťmi“.
		Spolupatričnosť a spolupráca	***Pojmy:*** Spolupráca, zásady spolupráce. ***Činnosti:*** Vyvodzovanie zásad dobrej spolupráce v skupine a tréning ich využívania v praktických činnostiach. Vyhodnotenie úspešnosti spolupráce pri práci v skupine, interpretovanie príčin a dôsledkov vydarenej alebo neúspešnej spolupráce	
		Sebauvedomovanie a sebaregulácia, uvedomovanie si potrieb iných	***Pojmy:*** Zorný uhol, empatia, asertivita, oprávnený nárok, zvládanie konfliktov. ***Činnosti:*** Výmena zorného uhla a vnímanie konkrétnej situácie očami spolužiaka a vžiť sa do jeho prežívania, Nácvik schopnosti zadefinovať oprávnený nárok, Zoznamovanie sa s technikami riešenia a zvládania konfliktov	

Hodnotenie a klasifikácia žiakov

Hodnotenie a klasifikácia prospechu žiakov v predmete **etická výchova** bude realizovaná v súlade so zákonom č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl.**
Priebežné a celkové formatívne hodnotenie sa vo výchovno-vzdelávacom procese etickej výchovy sa uskutoční pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiakov na vyučovacích hodinách s motivačným charakterom, ktorého cieľom je zohľadniť individuálne osobitosti žiaka s prihliadaním na jeho aktuálny psychický a fyzický stav.

Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:
a – aktívne absolvoval
n – neabsolvoval

Aktívne absolvoval
Žiak je počas vyučovania pozorný a reaguje na výzvy učiteľa. Ovláda pojmy a má osvojené kľúčové kompetencie podľa učebných osnov a vie ich samostatne a tvorivo dávať do súvislostí pri riešení intelektuálnych, praktických a iných činnostiach . Jeho verbálna a neverbálna komunikácie je autentická a zrozumiteľná s aktívnymi prvkami asertivity.

Neabsolvoval
Žiak si neosvojil pojmy a kľúčové kompetencie požadované učebnými osnovami a má závažné medzery pri ich využívaní v intelektuálnych, praktických a iných činnostiach. Je nesamostatný pri komunikácii a vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Formatívne hodnotenie:

Nástroje formatívneho hodnotenia
➢ Spätnoväzbové hodnotenie, slovné hodnotenie ➢ Checklist, sebahodnotiaca karta žiaka ➢ Sumár po hodine ➢ Predikčná karta ➢ Rovesnícke hodnotenie ➢ Hodnotenie učiteľom ➢ projekty,

➢ príprava a aktivita žiaka na vyučovaní

Nástroje:

- **<u>sebahodnotenie žiaka – sebahodnotiace listy</u>**

Ku každému tematickému celku budú vytvorené sebahodnotiace listy pre žiaka, ktorými bude žiak kriterálne hodnotiť aktuálnu úroveň svojho procesu učenia sa. Kritériá v sebahodnotiacom liste budú vychádzať z edukačných cieľov. Žiak označuje úroveň dosiahnutia daného kritéria v aktuálnom čase, sleduje svoj priebeh učenia sa a odkrýva oblasti, v ktorých sa môže zlepšovať.

Príkladmi sebahodnotenia môžu byť:
- Symboly – napr. pohyby rúk, smajlíci, semafor, značka, ktorá vystihuje ich výkon;
- Zdôvodnenie - odpoveď na otázku;
- Modelovanie - učiteľ žiakom predvedie spôsob sebahodnotenia, následne žiaci kopírujú model hodnotenia,
- Hodnotiaci komunikatívny kruh - žiaci sa podelia so svojimi pocitmi, hodnotia svoju prácu,
- Sebahodnotiace listy - záznamy, ciele, priebežnej práci a dosiahnutých výsledkoch

Formatívne hodnotenie sa bude využívať priebežne počas vyučovania, na záver hodiny, na konci tematického celku i na záver školského roka. Formatívne hodnotenie sa bude využívať nie len na sebahodnotenie, ale i na vzájomné hodnotenie žiak-žiak; učiteľ-žiak a žiak učiteľ.

- **Sebahodnotiaca karta žiaka**

Ku každému tematickému celku budú vytvorené sebahodnotiace listy pre žiaka, ktorými bude žiak kriterálne hodnotiť aktuálnu úroveň svojho procesu učenia sa. Kritériá v sebahodnotiacom liste budú vychádzať z edukačných cieľov. Žiak označuje úroveň dosiahnutia daného kritéria v aktuálnom čase, sleduje svoj priebeh učenia sa a odkrýva oblasti, v ktorých sa môže zlepšovať.
Ako príklad je tu uvedená sebahodnotiaca karta žiaka po tematickom celku **Poznanie a pozitívne hodnotenie seba.**

Sebahodnotiaca karta žiaka po tematickom celku **Poznanie a pozitívne hodnotenie seba**			
Meno:		Trieda:	Dátum:
	Samostatne	S malou pomocou	S výraznou pomocou
Viem vymenovať 5 vlastností, ktoré si na sebe vážim.			

Uvedomujem si obmedzenia ktoré mám a chyby, ktoré robím.			
Viem popísať 3 ciele v svojom živote.			
Plánujem aktívne sebarozvoj.			
Dokážem prezentovať aspoň 2 svoje silné stránky pred druhými.			
Viem oceniť dobré vlastnosti mojich spolužiakov.			

- **Kontrolný zoznam**

Pred, počas a po tematickom celku žiak zhodnotí aktuálnu úroveň svojich vedomostí a zároveň sleduje svoj osobný posun v pochopení tematického celku.

Etické aspekty ochrany prírody	Áno	Čiastočne	Nie
Vysvetlím pojem ekosystém?			
Uvedomujem si zodpovednosť za množstvo odpadu, ktoré vyprodukujem?			
Viem vysvetliť, čo môžem urobiť pre životné prostredie ja.			
Viem zdôvodniť význam ochrany konkrétnych typov rastlín a živočíchov.			

- **Projekty**

Nastavenie kritérií a indikátorov pre hodnotenie projektu (plagát, prezentácia, výroba pomôcky) na tému **Originálne nápady pomáhajú zachraňovať svet**

	3 body **Indikátor pre kvalitu 1**	**2 body** **Indikátor pre kvalitu 2**	**1 bod** **Indikátor pre kvalitu 3**

Kritérium 1 **Originalita nápadu a jeho popis**	*Projekt obsahuje zrozumiteľne popísané inovatívne spôsoby a riešenia ochrany prírody*	*Projekt obsahuje jednoduchý popis nových aktuálne zavádzaných spôsobov a riešení ochrany prírody*	*Projekt obsahuje popis fungujúcich spôsobov a riešení ochrany prírody*
Kritérium 2 **Prehľadnosť, štruktúra**	*Na projekte ľahko nájdeme všetky dôležité informácie*	*Niektoré informácie hľadáme na projekte ťažko*	*Dôležité informácie sa na projekte strácajú*
Kritérium 3 **Zladenie obsahu a grafiky**	*Obsahová a obrazová podoba projektu sa doplňuje, podporuje, projekt pôsobí vyvážene*	*Obsah a obrazy sa zbytočne zdvojujú alebo sú v protiklade*	*Prevažuje jedna zo zložiek- buď grafická alebo obsahová, alebo celkove projekt vyvoláva dojem chaosu*
Kritérium 4 **Prezentácia projektu**	*Prejav pri prezentovaní je plynulý, samostatný, správne odpovedá na prípadné otázky.*	*Prejav žiaka je s menšími chybami a prestávkami plynulý, pri odpovedi na otázky potrebuje pomoc.*	*Žiak číta len to, čo je uvedené v projekte, prejav je nesamostatný, na otázky neodpovedá správne.*

Priebežné motivačné hodnotenie: písomné – grafické 😊 😟, slovné hodnotenie:

ústne pochvaly, povzbudenia: zvládol /la si to veľmi dobre, na pochopenie empatie musíš zvládnuť nasledovné cvičenie, žiačka dokáže správne rozlíšiť dopady pozitívneho a negatívneho správania...

Kruh komunity

Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Vyučovací predmet	**Kruh komunity**
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	druhý
Ročník	ročník
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	Slovenský
Učebné zdroje	

4. ročník	Učebné osnovy pre 2.cyklus 4. ročník		
		Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
	Vrece plné želaní ***Priateľstvo*** ***Organizácia***	*Žiak vie:* *porozprávať zážitok z prázdnin,* *používať pravidlá spolužitia v triede,* *demonštrovať účinnosť neverbálnej komunikácie.*	*Prázdniny, pozdrav učiteľom, spolužiakom, pravidlá spolužitia, neverbálna komunikácia, práca vo dvojiciach.*
	Starostlivosť	*Žiak vie:* *vyjadriť úctu k starším,* *vyjadriť čo mám a čo nemám rád.*	*Vzájomná úcta, starostlivosť, vzťah k ľuďom a veciam, pamiatka zosnulých.*
	Trpezlivosť ***Tolerancia***	*Žiak vie:* *trpezlivo dosiahnuť svoj cieľ postupne krok za krokom,* *pochopiť význam šetrenia energiou.*	*Predstavivosť, podobnosť, porekadlá, pantomíma, vyjadrovanie nálady a pocitov zvukmi, energia, vianočné trhy.*
	Najlepší osobný výkon ***Zodpovednosť***	*Žiak vie:* *hodnotiť sa, prijať kritiku k zlepšeniu výkonu.*	*Sebahodnotenie, najlepší osobný výkon, moja kniha úspechov.*
	Zvedavosť ***Spolupráca*** ***Riešenie problémov*** ***Vytrvalosť*** ***Starostlivosť***	*Žiak vie:* *vyhľadávať zaujímavosti,* *prejaviť lásku a úctu ku kamarátom, ku rodičom,* *spoznať tituly v detskej literatúre,* *vnímať vodu v prírode,* *budovať sebahodnotenie,* *posilniť vzťah medzi hovoreným a písaným slovom,* *rozvíjať pohybové zručnosti a vnímať ich vplyv na rozvoj zdravia.*	*Voľba vlastného bádania, prejav lásky ku kamarátom, ku rodičom, detská literatúra, ochrana prírody, mliečna cesta, pohybové a zábavné hry, farebný svet, sebahodnotenie.*

Výchova k životným zručnostiam

Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Vyučovací predmet	**Výchova k životným zručnostiam**
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	druhý
Ročník	5. ročník
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Ciele vzdelávania:

1. Posilniť výchovnú dimenziu výchovno-vzdelávacieho procesu v školskom prostredí.
2. Rozvíjať u žiakov životné zručnosti
3. Viesť ich ku kvalitnému a uspokojujúceho života
4. Pomôcť žiakom rozvíjať seba samého, udržiavať dobré vzťahy, stanoviť si a dosiahnuť ciele
5. Aplikácia naučeného v reálnom prostredí a využívanie životných zručností nielen v škole a v skupine, ale aj vo voľnom čase, doma a za iných okolností.
6. Zavádzať konkrétnu životnú zručnosť: spolupráca, priateľstvo, samostatnosť, vytrvalosť, zmysel pre humor
7. Rozvíjať finančnú gramotnosť

Učebné osnovy pre 2. vzdelávací cyklus 5. ročník Výchova k životným zručnostiam-VŽZ		
	Obsahový štandard	**Výkonový štandard**
5. ročník	***Spolupráca***	***Žiak vie/ dokáže:*** *- charakterizovať piktogram pre spoluprácu,* *-pomenovať spolužiakov po mene,* *-vysvetliť pravidlá skupiny,* *-vyjadriť pozdrav, vďačnosť a prosbu,* *- pracovať spoločne s inými* ***„Viem spoločne s ďalšími niečo urobiť.“***
	Priateľstvo	***Žiak vie/ dokáže:*** *-vysvetliť, čo je úcta k ľuďom,* *-uvedomiť si hodnoty priateľstva,* *-ako si udržať priateľstvo,* *-spoznať nástrahy akože priateľstva,* *- pochopiť, že skutočný priateľ je zdroj podpory a rozvoja,* *- vybrať si a udržať si priateľa pomocou vzájomnej dôvery a* ***starostlivosti „Môže sa na mňa spoľahnúť, keď bude potrebovať, pomôžem mu, ako len budem môcť.“***
	Samostatnosť	***Žiak vie/ dokáže:*** *-poznať svoje silné a slabé stránky,* *- spoľahnúť sa na svoje schopnosti.*
	Trpezlivosť	***Žiak vie/ dokáže****:* *-veku primerane prekonávať ťaživé životné situácie,* *-nevzdávať sa, hľadať možnosti ako dosiahnuť svoj cieľ,* *-vedieť si stanoviť cieľ, naučiť sa plánovať.*
	Vytrvalosť	***Žiak vie/ dokáže:*** *-ako sa správne učiť,* *-naplánovať si režim dňa,* *-vedieť počkať, ak je treba, vedieť vytrvať pri určitej činnosti, ak si vyžaduje čas –* ***„Dokážem počkať, dokážem dlhšie pracovať.“***
	Zmysel pre humor	***Žiak vie/ dokáže:*** *– rád sa smiať a byť vtipný bez zraňovania druhých,* ***„Rád sa bavím a smejem, ale nie na úkor druhých.“***
Finančná gramotnosť .5. ročník	***Finančná zodpovednosť spotrebiteľa- práva spotrebiteľov***	***Žiak vie/ dokáže:*** *-pochopiť možnosti úniku dôležitých osobných údajov,* *- pomenovať dôsledky zneužitia osobných údajov,* *-vie stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov.*
	Finančná zodpovednosť spotrebiteľa - -boj proti korupcii, podvodom, ochrana proti praniu špinavých peňazí	***Žiak vie/ dokáže:*** *-vysvetliť rozdiel medzi bankovými a nebankovými subjektmi,* *-identifikovať korupčné správanie.*
	Plánovanie, príjem a práca, mzda	***Žiak vie/ dokáže:*** *-charakterizovať , čo je mzda hrubá, čistá.*
	Plánovanie, príjem a práca, finančný plán	***Žiak vie/ dokáže:*** *- rámcovo plánovať rodinný rozpočet,* *-vie vysvetliť prvky osobného rozpočtu (pravidelné a nepravidelné príjmy, výdavky a úspory),* *-zostaviť rozpočet domácnosti.*

	Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	***Žiak vie/ dokáže:*** *-zoradiť osobné finančné ciele podľa ich priority,* *-prijímať finančné rozhodnutia a zhodnotiť ich dôsledky,* *-opísať základné typy bankových produktov,* *-vie poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby,* *-vie prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov.*

Hodnotenie a klasifikácia žiakov

Hodnotenie a klasifikácia prospechu žiakov v predmete **kruh komunity a výchova k životným zručnostiam** bude realizovaná v súlade so zákonom č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov /č.415/2021 Z.z. / a **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl**.

Vo výchovno-vzdelávacom procese predmetu **kruh komunity** a **výchova k životným zručnostiam** sa uskutoční priebežné a celkové hodnotenie nasledovným spôsobom:

- **priebežné formatívne hodnotenie** sa uskutoční pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách, jeho cieľom je kvalitná a konštruktívna spätná väzba, získavanie informácií, ako sa žiaci učia, odhalenie, diagnostikovanie nedostatkov, chýb, ťažkostí a ich príčin v procese učenia sa žiaka s cieľom odstrániť ich a zefektívniť učebnú činnosť žiaka vo chvíli, keď sa výkon dá zlepšiť, jeho vyjadrením je slovné zhodnotenie. podľa cieľa
- **celkové hodnotenie** žiaka sa uskutoční na konci prvého polroka a na konci druhého polroka školského roka; a vyjadruje objektívne zhodnotenie úrovne vedomostí, zručností a návykov žiaka v danom vyučovacom predmete.

Žiak je v predmete **kruh komunity** hodnotený nasledovne:

a) **aktívne absolvoval**, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,
b) **absolvoval**, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval
c) **neabsolvoval**, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

Nástroje formatívneho hodnotenia
spätnoväzbové hodnotenie, slovné hodnotenie jedna veta na záver checklist, sebahodnotiaca karta žiaka lístok pri odchode sumár po hodine/ komunikačný kruh predikčná karta, portfólio žiaka/ erb žiaka rovesnícke hodnotenie, hodnotenie učiteľom, grafické hodnotenie hodnotenie pohybom

d)

Náboženská výchova

Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Vyučovací predmet	**Náboženská výchova/ náboženstvo Rímskokatolíckej cirkvi**
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	druhý
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Ciele vzdelávania pre 2. cyklus:

1. poznať základnú štruktúru Biblie a orientovať sa v nej
2. reprodukovať biblické príbehy zo Starého a Nového zákona a pochopiť ich význam
3. poznávať vieru v Boha v živote biblických postáv
4. pomenovať a vysvetliť dôležité prvky Ježišovho posolstva
5. chápať Ježišovo konanie v kontexte príkazu lásky a aplikovať príkaz lásky vo svojom živote
6. chápať Cirkev ako spoločenstvo kresťanov a Božiu rodinu a vnímať sakrálny priestor ako miesto Božej prítomnosti a priestor modlitby
7. charakterizovať jednotlivé liturgické obdobia a popísať symboly liturgických období
8. charakterizovať jednotlivé sviatosti, poukázať na ich význam v živote kresťana
9. používať rôzne formy modlitby ako súčasť svojho náboženského života

<table>
<tr><td colspan="3">Učebné osnovy pre 2. vzdelávací cyklus
Človek a spoločnosť
Náboženská výchova/náboženstvo Rímskokatolíckej cirkvi</td></tr>
<tr><td colspan="3">Komponent 1: Boh a človek</td></tr>
<tr><td>Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td>• poznávať vieru v Boha v živote biblických postáv a v udalostiach vyvoleného národa,
• jednoduchým spôsobom vyjadriť svoju predstavu o Bohu
• stručne charakterizovať Boha v troch osobách a všímať si jeho pôsobenie,
• rozlíšiť biblickú pravdu o stvorení sveta od iných názorov a teórií</td></tr>
<tr><td>Obsahový štandard</td><td></td><td>• viera v Boha ako súčasť života človeka,
• biblické postavy a ich viera v Boha
• božia starostlivosti o vyvolený národ v dejinách
• prítomnosti Boha vo svete a jeho pôsobenie
• Boh ako Trojica, vyznanie viery,
• Boh Stvoriteľ, pravda posolstva o stvorení sveta
• Boh ako Otec, Božie atribúty

4.ročník, 1.celok: Božia láska k ľuďom, témy:
1.1 Viera v Boha ako súčasť života človeka ▪ Moja dôvera v Boha ▪ Boh sa stará o všetkých ▪ Pán je môj pastier
1.2 Biblické postavy a ich viera v Boha ▪ Noe verí Bohu ▪ Abrahám a Izák ▪ Jakub a Ezau ▪ Jozef a jeho bratia ▪ Jozef zachraňuje Egypt ▪ Mojžiš ▪ Mojžiš pred faraónom
1.3 Božia starostlivosť o vyvolený národ v dejinách ▪ Boh kráča so svojim ľudom ▪ Boh sa stará o svoj ľud ▪ Obsadenie zasľúbenej zeme ▪ Život v zasľúbenej zemi ▪ Dávid a Goliáš ▪ Prenasledovanie Dávida Šaulom ▪ Daniel v levovej jame

5.ročník, 1.celok: Boh sa nám dáva poznať, témy:</td></tr>
</table>

		1.1 Prítomnosť Boha vo svete a jeho pôsobenie ▪ Boh existuje - je všade okolo nás ▪ Ako si ľudia predstavovali Boha ▪ Ľudia veria Bohu a prežívajú jeho prítomnosť 1.2 Boh ako Trojica, vyznanie viery ▪ Jeden Boh v troch osobách ▪ Boh Otec sa nám prihovára **5.ročník, 3.celok: Poznávame Boha Otca, témy:** 3.1 Boh Stvoriteľ, pravda posolstva o stvorení sveta ▪ Človek je tvor zvedavý ▪ Boh Stvoriteľ neba i zeme ▪ Pravda posolstva o stvorení sveta ▪ Boha možno poznať zo stvorených vecí ▪ Boh stvoril svet viditeľný i neviditeľný 3.2 Boh ako Otec, Božie atribúty ▪ Boh Otec všemohúci ▪ Aký Boh je a aký nie je ▪ Boh sa o nás stará aj dnes
Komponent 2: Ježiš Kristus		
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• pomocou Svätého písma objavovať príklady prejavu lásky k Bohu, k blížnemu a k sebe samému • osvojovať si postoj lásky k blížnemu, prijímať druhých takých, akí sú a prejaviť im skutky milosrdenstva • vnímať svoje dary a talenty ako dar od Boha a hľadať spôsob ako ich využívať aj pre dobro iných
Obsahový štandard		• hlavné prikázanie lásky k Bohu, k blížnemu a k sebe samému • láska k Bohu v Starom zákone i v živote súčasného človeka • láska k blížnemu a skutky milosrdenstva • láska k sebe samému, moje dary a talenty **4.ročník, 2.celok Miluj Boha a blížneho ako seba samého, témy:** 2.1 Hlavné prikázanie lásky k Bohu k blížnemu a k sebe samému ▪ Božia láska ku mne ▪ Bohatý mladík ▪ Milosrdný Samaritán 2.2 Láska k Bohu v Starom zákone i v živote súčasného človeka ▪ Láska k Bohu ▪ Boh nie je automat 2.3 Láska k blížnemu a skutky milosrdenstva ▪ Ježišova uzdravujúca láska ▪ Láska k blížnemu ▪ Posledný súd ▪ Miluj blížneho ako seba samého ▪ Láska začína doma - v rodine 2.4 Láska k sebe samému, moje dary a talenty ▪ Mám veľa darov ▪ Zlaté pravidlo

		Komponent 3: Sväté písmo
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• poznať základnú štruktúru Biblie, orientovať sa v nej a predstaviť jej význam pre kresťanskú vieru • opísať miesta spojené s biblickou tradíciou.
Obsahový štandard		• Biblia ako Božie slovo a jej pôvod • Svätá zem – krajina Biblie **5.ročník, 2.celok Boh sa prihovára v slove, témy:** 2.1 Biblia ako Božie slovo a jej pôvod ▪ Biblia - Božie slovo ▪ Biblia ako „Kniha kníh“ ▪ Biblia - najrozšírenejšia kniha ▪ Ako sa orientujeme vo Svätom písme 2.2 Svätá zem – krajina Biblie ▪ Krajina Biblie, jej zvyky a tradície ▪ Jeruzalem a chrám ▪ Nad mapou Izraela
		Komponent 4: Cirkev a sviatosti
Výkonový	**Žiak vie, dokáže**	• charakterizovať jednotlivé sviatosti a poukázať na ich význam v živote kresťana • opísať slávenie nedele a sviatkov vo svojej rodine a v spoločenstve cirkvi, do ktorej sa zapájajú a objasniť ich význam • spoznávať miesta modlitieb a Božej prítomnosti v minulosti i v dnešnej dobe a pomenovať ich základné prvky

Obsahový štandard		• spojenie s Ježišom prostredníctvom sviatostí, • sedem sviatostí a ich význam pre život človeka • rodina ako domáca Cirkev, oslava Boha v rodine • modlitba v spoločenstve Cirkvi, • miesta modlitby a Božej prítomnosti vo Svätom písme, • kostol ako miesto stretnutia spoločenstva Cirkvi s Bohom a s ľuďmi navzájom **4.ročník, 3.celok Sviatosti - dary božej lásky, témy:** 3.1 Spojenie s Ježišom prostredníctvom sviatostí ▪ Ježiš je s nami vo sviatostiach 3.2 Sedem sviatostí a ich význam pre život človeka Krst ▪ Krst Sviatosť daru Ducha Svätého ▪ Sviatosť birmovania Dar odpustenia ▪ Sviatosť zmierenia ▪ Vzájomné odpustenie Slávime sviatosť lásky ▪ Eucharistia ▪ Nedeľa - deň Pána ▪ Moja farnosť ▪ Moja služba vo farnosti Rodina - spoločenstvo lásky ▪ Manželstvo ▪ Láska rozdávaním rastie Kňaz - druhý Kristus ▪ Sviatosť posvätného stavu ▪ Svätý Otec - viditeľná hlava Cirkvi ▪ Úloha biskupov a kňazov v Cirkvi Aj starí a chorí majú miesto v Cirkvi ▪ Pomazanie chorých ▪ Mária - Pomocnica kresťanov **5.ročník, 5.celok Boh je medzi nami a my ho oslavujeme, témy:** 5.1 Rodina ako domáca cirkev, oslava Boha v rodine ▪ Oslavy a sviatky v rodine ▪ Oslava Boha v rodine 5.2 Modlitba v spoločenstve Cirkvi ▪ Modlitba prvého kresťanského spoločenstva ▪ Cirkev spojená v modlitbe ▪ Modlitba za chorých a zosnulých ▪ Modlitba za rôzne potreby 5.3 Miesta modlitby a Božej prítomnosti vo Svätom písme ▪ Boh je prítomný medzi ľuďmi ▪ Jeruzalemský chrám a synagóga ▪ Ježiš v Jeruzalemskom chráme ▪ Ježiš v synagóge 5.4 Kostol ako miesto stretnutia spoločenstva Cirkvi s Bohom a s ľuďmi navzájom ▪ Kostol - Boží dom ▪ Liturgické zariadenie chrámu ▪ Liturgické rúcha a predmety ▪ Liturgické farby a symboly, postoje a gestá

		Komponent 5: Kresťanský život
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• charakterizovať jednotlivé obdobia liturgického roka a poukázať na ich symboliku, • osvojovať si rôzne formy modlitby ako prostriedok komunikácie a vytvárania si dôvernejšieho vzťahu s Bohom.
Obsahový štandard		• liturgický rok • komunikácia s Bohom v modlitbe • modlitba a jej formy **4.ročník, 4.celok Láska Boha k ľuďom prežívaná počas liturgického roka, témy:** 4.1 Liturgický rok ▪ Proroci ohlasujú príchod Mesiáša ▪ Mesiáš prichádza – Adventné obdobie ▪ Narodil sa Pán - Vianoce ▪ Kedy sú skutočné Vianoce ▪ Pôstne obdobie ▪ Posledná večera ▪ Veľkonočné obdobie ▪ Obdobie cez rok ▪ Slávime sviatky svätých **5.ročník, 4.celok Človek sa prihovára Bohu, témy:** 4.1 Komunikácia s Bohom v modlitbe ▪ Človek modlitbou odpovedá na krásu stvorenia▪ Modlitba ako rozhovor s Bohom ▪ Rozhovor s Bohom v Starom zákone ▪ Rozhovor s Bohom v Novom zákone 4.2 Modlitba a jej formy ▪ Formy modlitby ▪ Človek v modlitbe Boha oslavuje ▪ Postoje pri modlitbe ▪ Ľudia modlitby

Hodnotenie

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať priebežné a celkové hodnotenie formou slovného hodnotenia so zreteľom na individualitu každého žiaka rovnako ako v predmete etická výchova.

Vzdelávacia oblasť	**Človek a spoločnosť**
Vyučovací predmet	**Náboženská výchova Evanjelické náboženstvo/náboženstvo Evanjelickej cirkvi augsburgského vyznania na Slovensku**
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	druhý
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Ciele vzdelávania pre 2. cyklus:

1. Vnímať jedinečnosť človeka.
2. Vymenovať dominantné znaky iných náboženstiev.
3. Zaujať vlastné stanovisko k otázkam kresťanskej viery v Boha.
4. Pomenovať hlavné prvky Ježišovho posolstva o Božom kráľovstve.
5. Chápať Ježišovo konanie v kontexte príkazu lásky.
6. Vedieť sa orientovať v Biblii.
7. Vedieť reprodukovať biblické príbehy zo Starej zmluvy a Novej zmluvy.
8. Chápať cirkev ako spoločenstvo kresťanov.
9. Vnímať chrám ako miesto Božej prítomnosti, miesto oslavy Boha a modlitby.
10. Vedieť charakterizovať jednotlivé liturgické obdobia a popísať symboly liturgických období.
11. Vedieť charakterizovať sviatosti Krstu svätého a Večere Pánovej a ich význam.
12. Osvojiť si rôzne formy modlitby ako súčasť svojho náboženského života.
13. Dokázať pomenovať nosné princípy smerujúce k morálnemu správaniu sa.
14. Uplatňovať empatiu aj asertivitu pri vzťahoch s druhými.

Učebné osnovy pre 2. vzdelávací cyklus				
Človek a spoločnosť				
Evanjelické náboženstvo/náboženstvo Evanjelickej cirkvi augsburgského vyznania na Slovensku				
Komponent 1: Boh a človek				
		4.ročník	**5.ročník**	
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• vyjadriť a rozvíjať svoj vzťah k Bohu a svetu , • uplatniť získané vedomosti o Bohu a Jeho diele na základe vybraných textov Biblie, • charakterizovať Boha v troch osobách a porozumieť ich pôsobeniu, • vymedziť biblické pravdy o stvorení vo vzťahu k iným jestvujúcim teóriám a názorom		
Obsahový štandard		uvedomenie si významu Božieho konania vo vzťahu k človeku a jeho zlyhaniu, • poznávanie Boha, ktorý sa zjavuje ako Stvoriteľ, Spasiteľ a Posvätiteľ, • diskutovanie o rôznych názoroch na Boha a Jeho konanie vo svete, predstavy Boha **4.ročník: Boží pohľad na človeka, témy:** Prvý hriech a Božie riešenie zlyhania v živote ľudí Starej zmluvy Trojica Svätá a jej konanie v živote človeka ako Stvoriteľa, Spasiteľa a Posvätiteľa na základe Písma Svätého Predstavy Boha o človeku – zbožný život **5.ročník**: **Pohľad človeka na Boha, témy**: Poznávanie Boha v Jeho konaní – tresty a milosrdenstvo Poznávanie Pána Boha v Trojici na základe Viery všeobecnej kresťanskej Iné náboženstvá – viera v iných bohov		

Komponent 2: Ježiš Kristus				
		4.ročník	**5. ročník**	
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• vyjadriť a rozvíjať vzťah k Ježišovi Kristovi ako Spasiteľovi sveta a diele Jeho záchrany, • zvoliť a použiť vybrané texty a verše, ktoré nám predstavujú osobu Ježišova Krista ako Božieho Syna, • porovnať charakter evanjelia Novej zmluvy so zákonom v Starej zmluve.		
Obsahový štandard		• orientovanie sa v základných udalostiach Ježišovho života a diela, • získanie vedomostí o Ježišovom diele vykúpenia pre svet, ale aj zmysel Ježišovej obete pre život jednotlivca, • objavovanie možností ako sa stať Ježišovým nasledovníkom a učeníkom **4.ročník, Ježiš ako inšpirácia života, témy:** Ježišov život ako človeka Obeť Ježiša Krista a jej vplyv na človeka – zmena vlastností, postojov, hodnôt Cirkev ako priestor pre službu Bohu **5.ročník, Ježiš ako vzor viery, témy**: Ježišove skutky ako Spasiteľa Príbehy z Novej zmluvy – stretnutia s Ježišom Učeník Ježiša Krista a jeho praktický život vo viere – služba, dobrovoľníctvom, zodpovedný život		

Komponent 3: Písmo sväté				
		4.ročník	**5. ročník**	
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• pomenovať základné delenie Biblie a jej význam v živote kresťana, • identifikovať Bibliu ako Božie slovo a orientovať sa v nej, • interpretovať základné príbehy Starej a Novej zmluvy, • identifikovať Bibliu ako nosné posolstvo a vymedziť vzťah k iným textom.		
Obsahový štandard		• získanie základných znalostí o vzniku Biblie a jej ceste k nám, • objavovanie základných právd o Bohu prostredníctvom Biblie, • orientovanie sa v biblických knihách, vyhľadanie príslušných textov a veršov, • poznanie biblických príbehov Starej a Novej zmluvy, • identifikovanie biblických textov od inej literatúry. **4.ročník, Biblia na ceste k človeku, témy:** Biblia ako kniha od Boha – základné fakty Biblia ako kniha od Boha – posolstvo a hlavné myšlienky Biblia ako kniha od Boha – ľudia, ktorí Bibliu napísali **5.ročník, Orientácia v Biblii, témy**: Knihy Biblie – základné témy spisov Dejiny spásy od stvorenia po koniec sveta Biblia ako inšpirácia v umení		

Komponent 4: Cirkev a sviatosti				
		4.ročník	**5.ročník**	
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• vysvetliť vznik cirkvi a jej úlohy, • posúdiť dôležitosť cirkvi a spoločenstva, jej poslanie a úlohy (misia), • vyjadriť svoj vzťah k cirkvi a hľadať si v nej svoje miesto, • pomenovať základné sviatosti cirkvi a ich dôležitosť v živote kresťana, • poznať základné symboly cirkvi a ich význam.		
Obsahový štandard		• získanie poznatkov o vzniku cirkvi a jej poslaní, • objavovanie významu sviatostí a ich zasľúbení, • orientovanie sa v cirkevných sviatkoch a ich význame, • identifikovanie kresťanských symbolov a ich význam. **4.ročník, Cirkev ako spoločenstvo v tomto svete, témy:** Vznik cirkvi a jej biblické pozadie Sviatosti a ich význam v živote človeka ako kresťana, ako člena spoločnosti Sviatky – ich pozadie, vznik, význam **5.ročník, Cirkev – viditeľná z pohľadu sveta, témy:** Rôznorodosť cirkvi – od rodiny až po rôzne vyznania Kresťanské symboly, pozdravy, vplyv cirkvi vo svete (zákony, príslovia, porekadlá) Chrám Boží a cirkev v ňom ako Božia rodina	

Komponent 5: Kresťanský život			
		4.ročník	**5.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• vytvoriť vlastné modlitby a interpretovať ich, • vnímať svoje dary a talenty ako dar od Boha a konkretizovať ako ich dokážu využiť aj pre iných, • posúdiť dôležitosť svojho konania a správania vo vzťahu k Bohu a svojom spoločenstve, • vyjadriť svoju vieru a jej význam v osobnom živote rôznymi spôsobmi, napríklad ako prejavy lásky a odpustenia svojim blízkym, • vyjadriť primeraným spôsobom pozitívne aj negatívne emócie, postoje a názory	
Obsahový štandard		• komunikovanie s Bohom prostredníctvom modlitby v rôznych formách, poznanie Modlitby pánovej a jej jednotlivé prosby, • objavovanie sily viery a dôvery v Boha ako svojho osobného Spasiteľa, ktorý ma pozná a vedie, • uvedomenie si potreby byť tu pre iných, pomáhať svojim blízkym, • rozlišovanie správneho a nesprávneho konania a jeho dôsledky nielen na osobu človeka, ale aj okoliu v ktorom žije. **4.ročník, Modlitba ako prejav viery, témy:** Modlitba Pánova a jej jednotlivé prosby Ku komu, prečo, kde, ako, za čo, kedy sa modlíme Tvorenie vlastných modlitieb na rôzne príležitosti **5.ročník, Život človeka ako modlitba, témy:** Život ako oslava Pána Boha – kresťanský život v zodpovednosti a láske Služba ľuďom ako prejav lásky k Pánovi Ježišovi – príbehy o poslednom súde Ovocie Ducha z listu Galatským ako námet na modlitby a život vo viere	

Hodnotenie

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať priebežné a celkové hodnotenie formou slovného hodnotenia so zreteľom na individualitu každého žiaka rovnako ako v predmete etická výchova.

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce

Človek a svet práce

Vzdelávacia oblasť	Človek a svet práce
Vyučovací predmet	**Človek a svet práce**
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	druhý
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	Ľubomír Žáčok _TECHNIKA_učebnica pre 5. ročník ZŠ, 1.vydanie, 2019 Ľubomír Žáčok_Hravá technika_pracovný zošit pre 5. ročník ZŠ, 1. vydanie, 2017

Ciele vzdelávania pre 2. cyklus:

1. Spoznávať vlastnosti a druhotné využitie technických materiálov, zoznamovať sa s úžitkovými a darčekovými predmetmi a so základmi konštruovania.
2. Identifikovať technický problém a kvalifikovane navrhnúť možné riešenia.
3. Vedieť zohľadniť v procese navrhovania objektov prepojenie ich dizajnu s funkčnosťou, estetikou a kultúrnymi tradíciami.
4. Posúdiť vplyv objektov na životné prostredie v procese výroby a po jej ukončení.
5. Prezentovať vlastné záujmy, hodnoty, priority a rešpektovať záujmy, hodnoty a priority iných.
6. Vytvoriť osobné kariérové portfólio.
7. Realizovať praktický a užitočný nápad.
8. Zodpovedne hospodáriť so zdrojmi pri práci a výrobe produktov.
9. Vysvetliť pojem mzda ako odmena za prácu.

Učebné osnovy pre 2. vzdelávací cyklus *Človek a svet práce*			
Komponent 1: TECHNIKA			
		4.ročník	**5.ročník**
Výkonový štandard	***Žiak vie, dokáže***	**Žiak vie/dokáže:** • pomenovať a využiť základné vlastnosti technických materiálov (papier, kartón, lepenka, textil, drevo, kov, plasty), definovať spôsob ich výroby, využitia a recyklácie , • vybrať vhodné technické materiály a nástroje na zhotovenie jednoduchého tradičného výrobku podľa regionálnej predlohy, • vytvoriť náčrt výrobku (súčasného, tradičného) a podľa neho výrobok vytvoriť , • skonštruovať jednoduchý objekt , • uviesť zdroje elektrickej energie (obnoviteľné, neobnoviteľné) , • pri práci dodržiavať základné zásady BOZP, • navrhnúť a vypracovať projekt s využitím zapojenia jednoduchého elektrického obvodu , • podľa návodu, aj vlastného námetu konštruovať mechanické, elektronické, robotické stroje, prístroje, objekty , • predstaviť svoje konštrukčné návrhy a riešenia a využiť možnosti umelej inteligencie pri návrhu rôznych technických problémov , • využívať technické komunikačné prostriedky, porovnať komunikáciu na diaľku v minulosti a v súčasnosti , • pomenovať rozdiely, výhody a nevýhody moderných komunikačných digitálnych a multimediálnych prostriedkov , • identifikovať a riešiť technický problém so zohľadnením dizajnu, estetických kvalít, kultúrneho významu a ochrany životného prostredia , • prezentovať a obhájiť výsledky svojej práce v oblasti jednoduchej konštrukcie a dizajnu pred skupinou	

		4.ročník	5.ročník
Obsahový štandard	***Skúmanie technických materiálov a ich vlastností***	• ***papier, kartón, lepenka***: chemické, fyzikálne vlastnosti, spôsoby výroby, využitie a recyklácia, tvorivá činnosť žiakov (tvorba výrobkov), • ***textil:*** rozdelenie textilných vlákien, vlastnosti textilu, údržba textilu, tvorivá činnosť žiakov (tvorba výrobkov)	• ***plasty***: fyzikálne vlastnosti, rozdelenie, využitie a recyklácia, tvorivá činnosť žiakov (tvorba výrobkov) , • ***drevo***: rozdelenie dreva, fyzikálne, mechanické vlastnosti, využitie a recyklácia, tvorivá činnosť žiakov (tvorba výrobkov), • ***kovy***: fyzikálne a mechanické vlastnosti kovov, ich využitie a recyklácia, tvorivá činnosť žiakov (tvorba výrobkov)
	Konštrukcie okolo nás	• konštrukcie okolo nás: druhy, spoločenský význam	• konštrukcie okolo nás: druhy, spoločenský význam, ***architektúra, dizajn***
	Skúmanie tradičných a moderných technických prostredí	• ***jednoduchý elektrický obvod*** (zdroj elektrického napätia, vodiče, spínač, spotrebič), vplyv elektrickej energie na životné prostredie. Tvorivá činnosť žiakov (tvorba jednoduchého elektrického obvodu)	• ***mechanika, elektronika a robotika***: rozdelenie, stroje, prístroje, mechanizmy, moderné technické výdobytky, umelá inteligencia • ***technické komunikačné, digitálne a multimediálne prostriedky:*** rozdiel medzi pojmami, historické a moderné, výhody a nevýhody, 2D zobrazovanie
	Činnosti	Skúmanie vlastností technických materiálov. Zhotovenie darčekových a úžitkových výrobkov, príp. regionálneho suveníru z technických materiálov. Návrh a zhotovenie jednoduchých elektrických obvodov.	Skúmanie vlastností technických materiálov. Zhotovenie darčekových a úžitkových výrobkov, príp. regionálneho suveníru z technických materiálov. Konštruovanie jednoduchých elektronických, robotických a mechanických strojov, prístrojov a objektov. Tvorba jednoduchých 2D zobrazení technických predmetov

<table>
<tr><th colspan="4">Komponent 2: KARIÉROVÁ VÝCHOVA</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>4.ročník</td><td>5.ročník</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="2">Žiak vie/dokáže:
• realizovať sebareflexiu, pomenovať a prezentovať svoje silné stránky v súvislostiach budúcej voľby povolania
• prijať a vyjadriť spätnú väzbu ako dôležitú súčasť sebapoznania a identifikovania inšpirujúcich vlastností na spolužiakovi a kamarátovi
• vytvoriť a prezentovať osobné kariérové portfólio</td></tr>
<tr><td></td><td>4.ročník</td><td>5.ročník</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Obsahový štandard</td><td>Sebareflexia a spätná väzba</td><td>• sebareflexia ako súčasť cielenej spätnej väzby, všeobecné princípy poskytovania spätnej väzby – konkrétnosť a pozitívna orientácia, formulácia a vyjadrenie myšlienok, pocitov a postrehov súvisiacich so získanými skúsenosťami</td><td>• sebapoznanie prostredníctvom realizácie individuálnej sebareflexie, v ktorej žiak identifikuje svoje schopnosti, záujmy, hodnoty a silné stránky v súvislostiach budúcej voľby povolania
• aplikácia výsledkov spätnej väzby pri identifikácii dispozícií dôležitých pri výbere povolania</td></tr>
<tr><td>Kariérové portfólio ako nástroj rozvoja potenciálu žiaka</td><td>• tvorba a analýza podkladov pre vyplnenie kategórií kariérového portfólia</td><td>• tvorba kariérového portfólia prostredníctvom súboru rôznych výstupov žiaka z edukačného prostredia
• prezentácia kariérového portfólia</td></tr>
<tr><td>Činnosti</td><td>Poznávanie a prezentácia vlastných silných stránok v súvislostiach budúcej voľby povolania.</td><td>Tvorba systému v osobných a pracovných materiáloch, ktoré tvoria podklad pre sebaprezentáciu. Prezentácia výsledkov vlastnej práce prostredníctvom kariérového portfólia</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th colspan="4">Komponent 3: PODNIKAVOSŤ A INICIATÍVNOSŤ</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>4.ročník</td><td>5.ročník</td></tr>
<tr><td>Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="2">Žiak vie/dokáže:
• urobiť výber najvhodnejšieho nápadu, ktorý bude realizovaný
• zostaviť časový plán realizácie, systém kontroly a vyhodnocovania tak, aby bola práca dokončená v stanovenom termíne
• určiť materiál a ostatné pomôcky potrebné pre realizáciu nápadu
• akceptovať a dohodnúť sa na rôznych rolách pri práci v skupinách
• prebrať svoj podiel zodpovednosti za spoločnú prácu
• opísať vplyv ľudskej činnosti (klady a zápory) na prácu človeka a životné prostredie
• vyjadriť hodnotu produktu aj ako výsledku práce
• vysvetliť pojem mzda ako odmena za prácu
• správať sa zodpovedne pri hospodárení s peniazmi aj v rámci stanovení finančných nákladov na projekt .</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>4.ročník</td><td>5.ročník</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Obsahový štandard</td><td>Výber nápadov</td><td>• vplyv správneho časového manažmentu a plánu na prácu
• spolupráca pri výbere nápadu
• tvorba harmonogramu práce a časového plánu postupov</td><td>• výber najvhodnejšieho nápadu na realizáciu a kontrola postupu prác</td></tr>
<tr><td>Ľudská práca a jej vplyvy</td><td>• vplyv ľudskej práce na životné prostredie pri tvorbe produktov ,
• zodpovednosť pri hospodárení s peniazmi potrebnými na realizáciu nápadu</td><td>• zodpovednosť pri práci za stanovené úlohy
• stanovenie odmeny za prácu – mzda
hospodárne využívanie rôznych zdrojov pri práci</td></tr>
<tr><td>Činnosti</td><td>Výber najvhodnejšieho nápadu na realizáciu. Zostavenie časového harmonogramu jeho realizácie. Výber vhodného materiálu a ostatných pomôcok. Reflexia a zhodnotenie výsledku spoločnej práce a procesu spolupráce.</td><td>Výber najvhodnejšieho nápadu na realizáciu. Zostavenie časového harmonogramu jeho realizácie. Výber vhodného materiálu a ostatných pomôcok. Reflexia a zhodnotenie výsledku spoločnej práce a procesu spolupráce.
Identifikácia úspechov v rámci procesu spolupráce a stanovenie možností na zlepšenie. Zodpovedné správanie a hospodárne využívanie zdrojov potrebných na realizáciu. Stanovenie odmeny za prácu (mzdy)</td></tr>
</table>

Hodnotenie a klasifikácia žiakov

Hodnotenie a klasifikácia prospechu žiakov v predmete **človek a svet práce** bude realizovaná v súlade so zákonom č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl**.

Vo výchovno-vzdelávacom procese v predmete človvek a svet práce sa uskutoční priebežné a celkové hodnotenie a to nasledovným spôsobom:

c) **Priebežné sumatívne a formatívne hodnotenie** sa uskutoční pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách, má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho aktuálny psychický i fyzický stav,

d) **celkové sumatívne hodnotenie** žiaka v predmete človek a svet práce sa uskutoční na konci prvého polroka a na konci druhého polroka školského roka; a vyjadruje objektívne zhodnotenie úrovne vedomostí, zručností a návykov žiaka v danom vyučovacom predmete.

Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:
1 – výborný,
2 – chválitebný,
3 – dobrý,
4 – dostatočný,
5 – nedostatočný

Stupeň 1 (výborný)
Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)
Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)
Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)
Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)
Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Hodnotiace portfólio pre sumatívne hodnotenie:

Nástroje:

- samostatná tvorivá činnosť
- projekty,
- aktivita žiaka na vyučovaní
- výrobok

- **samostatná tvorivá činnosť**
  Pri každej samostatnej tvorivej činnosti učiteľ pripraví a nastaví kritéria, ktoré budú nadväzovať na skôr nadobudnuté zručnosti. Ku každému kritériu vypracuje indikátory:

Kritérium (zručnosť)	**3 body** indikátor kvality 1	**2 body** indikátor kvality 2	**1 bod** indikátor kvality 3	**Body**
Návrh vlastného výrobku	*Vhodne zvolený výrobok . Bezchybne vyhotovený technický výkres výrobku.*	*Vhodne zvolený výrobok Niektoré časti technického výkresu nie sú v súlade s technickými normami.*	*Nesprávne zvolený výrobok/príliš obťažné alebo príliš jednoduché/ Pri tvorbe technického výkresu je potrebná pomoc učiteľa*	
Určenie materiálu a hlavných parametrov	*Žiak navrhne vhodný materiál, určí parametre /rozmery/ výrobku a stanoví postup práce*	*Žiak navrhne nevhodný materiál, určí parametre /rozmery/ výrobku , postup práce nie je úplne správny*	*Žiak samostatne nezvláda úlohu, potrebuje pomoc učiteľa*	

Realizácia	*Žiak pracuje presne podľa postupu správne, vykonáva všetky kroky bez chyby.*	*Jednotlivé kroky v postupe žiak vykonáva neúplne, alebo nesamostatne.*	*Jednotlivé kroky postupu sú nesprávne, Potrebná je pomoc učiteľa.*	
Povrchová úprava, záver – estetické stvárnenie	*Žiak vyhotovil výrobok podľa navrhnutého technického výkresu, dbá na presnosť a estetické dotvorenie výrobku.*	*Žiak vyhotovil výrobok s menšou nepresnosťou, alebo len čiastočne správne. Menšie nedostatky sú v estetickom stvárnení výrobku.*	*Rozmery výrobku nesúhlasia s technickým výkresom a v opracovaní jednotlivých častí výrobku sú väčšie nedostatky.*	

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá :

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 25% 4 (dostatočný)
24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **projekty**

Nastavenie kritérií a indikátorov pre hodnotenie projektu (plagát, prezentácia, výroba pomôcky):

	3 body Indikátor pre kvalitu 1	**2 body Indikátor pre kvalitu 2**	**1 bod Indikátor pre kvalitu 3**	**Body**
Kritérium 1 **Obsiahnuté informácie (obsah)**	*Projekt obsahuje všetky podstatné informácie*	*Projekt obsahuje podstatné informácie, ale obsahuje príliš veľa vedľajších detailov*	*Projektu chýbajú dôležité informácie, prináša predovšetkým nedôležité informácie*	
Kritérium 2 **Prehľadnosť, štruktúra**	*Na projekte ľahko nájdeme všetky dôležité informácie*	*Niektoré informácie hľadáme na projekte ťažko*	*Dôležité informácie sa na projekte strácajú*	
Kritérium 3 **Zladenie obsahu a grafiky**	*Obsahová a obrazová podoba projektu sa doplňuje, podporuje, projekt pôsobí vyvážene*	*Obsah a obrazy sa zbytočne zdvojujú alebo sú v protiklade*	*Prevažuje jedna zo zložiek- buď grafická alebo obsahová, alebo celkove projekt vyvoláva dojem chaosu*	

Kritérium 4 **Prezentácia projektu**	*Prejav pri prezentovaní je plynulý, samostatný, správne odpovedá na prípadné otázky.*	*Prejav žiaka je s menšími chybami a prestávkami plynulý, pri odpovedi na otázky potrebuje pomoc.*	*Žiak číta len to, čo je uvedené v projekte, prejav je nesamostatný, na otázky neodpovedá správne.*	

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá:

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 25% 4 (dostatočný)
24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **príprava a aktivita žiaka na vyučovaní**

Pri celkovej klasifikácii žiaka sa zohľadňujú aj kritériá:

a. príprava na vyučovanie, vypracovanie domácich úloh
b. práca na hodine (aktivita, pozornosť, samostatnosť, tvorivosť, vypracovanie úloh)
c. spolupráca so spolužiakmi pri skupinovej práci, pomoc spolužiakom,
d. celkové správanie žiaka na hodinách, kultivovanosť vyjadrenia, rešpektovanie pokynov na prácu,
e. dodržanie bezpečnosti pri práci

Vyučujúci si pozorovaním zaznačuje počas celého klasifikačného obdobia k jednotlivým žiakom úroveň pri uvedenom kritériu. Zvolí si napr. systém “plusky, mínusky”. Za každý polrok vyučujúci sumarizuje uvedené hodnotenie do známky.

- výrobok

Nastavenie kritérií a indikátorov pre hodnotenie výrobku:

	3 body Indikátor pre kvalitu 1	**2 body Indikátor pre kvalitu 2**	**1 bod Indikátor pre kvalitu 3**	**Body**
Kritérium 1 **Presnosť**	*Dodržané sú všetky rozmery výrobku podľa technického výkresu*	*Presnosť nie je dodržaná pri všetkých rozmeroch*	*Rozmery nesúhlasia s technickým výkresom*	
Kritérium 2 **Kvalita opracovania jednotlivých častí výrobku**	*Všetky časti výrobku sú kvalitne opracované*	*Menšie nedostatky pri opracovaní jednotlivých častí výrobku*	*Nedostatočne opracované povrchy jednotlivých častí výrobku*	

Kritérium 3 **Kvalita spojov**	*Spoje sú pevné a presné*	*Spoje sú osadené s menšou nepresnosťou*	*Spoje sú menej pevné a nepresné*	
Kritérium 4 **Estetické stvárnenie výrobku**	*Výrobok je esteticky dotvorený. Povrchová úprava je vhodne aplikovaná.*	*Výrobok má menšie estetické nedostatky. Povrchová úprava je primeraná.*	*Výrobok nie je esteticky dotvorený, povrchová úprava je nevhodne zvolaná.*	

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá:

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 25% 4 (dostatočný)
24% - 0% 5 (nedostatočný)

Vyučujúci priraďuje každej známke v edupage váhu podľa nasledujúceho nastavenia:

Nástroj klasifikácie	**Váha známky**	**Počet použitia/polrok**
Samostatná tvorivá činnosť	2	1
Projekt	2	2
Aktivita žiaka na vyučovaní	1	4 - 5
Výrobok	2	2 - 3

K žiakom so ŠVVP má učiteľ individuálny prístup. Žiaci so ŠVVP sú hodnotení s ohľadom na svoje možnosti a v súlade s platnými metodickými pokynmi.

Formatívne hodnotenie:

Nástroje:

- Sebahodnotiaca karta
- Metakognícia
- Lístok pri odchode
- Sumár – jedna veta na záver

gSebahodnotiaca karta

Ku každému tematickému celku budú vytvorené sebahodnotiace karty pre žiaka, ktorými bude žiak kriterálne hodnotiť aktuálnu úroveň svojho procesu učenia sa. Kritériá v sebahodnotiacej karte budú vychádzať z edukačných cieľov. Žiak označuje úroveň dosiahnutia daného kritéria v aktuálnom čase, sleduje svoj priebeh učenia sa a odkrýva oblasti, v ktorých sa môže zlepšovať.

Vzdelávacia oblasť Umenie a kultúra

Hudobná výchova

Vzdelávacia oblasť	**Umenie a kultúra**
Vyučovací predmet	**Hudobná výchova**
Stupeň vzdelania	primárne
Vzdelávací cyklus	druhý
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Ciele vyučovacieho predmetu:

1. Slobodne prejavovať a uplatňovať umeleckú a hudobnú gramotnosť pri napĺňaní osobných kultúrnych potrieb a životných cieľov.
2. Uplatňovať základné hudobné spôsobilosti (schopnosti, zručnosti a návyky) v oblasti spevu, hry na hudobných nástrojoch, počúvania hudby, hudobno-pohybového, hudobno-dramatického, verbálneho a vizuálneho vyjadrovania a spájania hudby rôznymi spôsobmi, prístupmi, prejavmi a prezentáciami.
3. Orientovať sa v hudobnej kultúre minulosti i v jej súčasných podobách, vo svetovej aj slovenskej hudobnej kultúre, hudobnej kultúre etník, národností, malých i veľkých sociálnych skupín.
4. Komunikovať a hodnotiť rôznorodé hudobné obsahy, využívať ich aj pri
5. vyhodnocovaní hudobných informácií v rôznych životných situáciách.
6. Hodnotiť, oceňovať a chrániť národné hudobné dedičstvo aj rôzne podoby globálnej kultúry ako súčasť vlastnej kultúrnej identity.
7. Oceňovať hudobné dedičstvo iných kultúrnych spoločenstiev.
8. Interpretovať a aplikovať hudobné pojmy, javy a vzťahy z oblasti teórie hudby aj histórie, ktoré vychádzajú zo znejúcej počúvanej aj produkovanej hudby.
9. Zodpovedne a bezpečne využívať digitálne technológie a médiá na umeleckú a estetickú hudobnú komunikáciu.
10. Byť tvorivý, kooperovať, byť empatický, schopný sebareflexie aj zodpovedného konania pri tvorbe, prijímaní, vyjadrovaní a integrácii hudby vo vlastnej komunite aj širšej spoločnosti.

<table>
<tr><td colspan="4">Učebné osnovy pre 2. vzdelávací cyklus
UMENIE A KULTÚRA
Hudobná výchova</td></tr>
<tr><td colspan="4">Komponent 1: SPEV</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td>4.ročník</td><td>5.ročník</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="2">- primerane ovládať svoj hlas – spievať primerane po melodickej, rytmickej aj výrazovej stránke v hlasovej polohe (a – d2), spamäti aj s oporou o notový zápis,
- spievať v kolektíve so sprievodom hudobného nástroja i a capella, prirodzene aplikovať hlasovú techniku a zásady hlasovej hygieny v reči i v speve,
- udržať melodickú líniu v jednohlase i jednoduchom dvojhlase, reagovať na taktovacie gestá učiteľa,
- rytmizovať a melodizovať reč v známom tónovom priestore v rámci celej durovej stupnice (C dur),
- uplatňovať individuálne dispozície, farbu a charakter vlastného hlasu v tvorivých hrách, hlasom experimentovať, improvizovať a komponovať.</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td>4.ročník</td><td>5.ročník</td></tr>
<tr><td>Obsahový štandard</td><td></td><td>- Spievanie hrových hlasových modelov, melodizovaných útvarov ľudovej slovesnosti, piesní rôzneho druhu a žánru (slovenské ľudové, regionálne ľudové, kánon a i.) v rôznych tóninách.
- Rytmizovanie a melodizovanie slov, slovných spojení.
- Osvojovanie hudobnej abecedy vychádzajúce z praktickej činnosti: osminová, štvrťová, polová, celá nota, pomlčky v rovnakých rytmických hodnotách, ich rôzne kombinácie, príslušné rytmické slabiky, rytmický dvojhlas, 2/4, 3/4, 4/4 takt, tónový priestor v C dur,
- Imitovanie zvukov okolitého sveta, tvorenie rôznorodých melódií, zvukomaľby k rôznym príbehom a situáciám,</td><td>- Spievanie piesní rôzneho druhu a žánru (autorské – umelé, piesne národnostných menšín, sociálnych skupín, populárne, melodické ostinato a i.) v rôznych tóninách.
- Rytmizovanie, melodizovanie a tvorba krátkych hudobných útvarov.
- Osvojovanie hudobnej abecedy vychádzajúce z praktickej činnosti: polová nota s bodkou, príslušné solmizačné slabiky, ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku tónu a postup melódie alebo fonogestika.
- Smerovanie k uvedomeniu melodických postupov a ich zachyteniu solmizačnou slabikou, ľubovoľným gestom, graficky, audionahrávkou.</td></tr>
</table>

		- Zjednotenie spoločného spevu, upevňovanie **speváckych návykov**, kooperovanie, počúvanie seba aj druhých, slovné reflektovanie speváckeho výkonu – ocenenia, návrhy.	- Slovné reflektovanie speváckeho výkonu – ocenenia, návrhy, sebakorekcia.
Komponent 2: HRA NA HUDOBNOM NÁSTROJI			
		4.ročník	**5.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	- hrať na hudobnom nástroji rytmicky správne, v primeranom tempe, s dynamikou, - hrať a vytvárať malé hudobné celky, hudobné sprievody samostatne aj v skupine, reagovať na gestá učiteľa, - samostatne zahrať jednoduchú melódiu (pieseň) na vybranom melodickom hudobnom nástroji, - hrať podľa symbolického a notového zápisu, - orientovať sa na klaviatúre v C dur, aktívne počúvať druhých, spolupracovať, byť súčasťou spoločnej hry, byť schopný vyjadrenia vlastných pocitov, byť schopný slovnej reflexie hudobného výsledku – ocenenia, (seba)korekcie.	
		4.ročník	**5.ročník**
Obsahový štandard		- Hra na **rytmických aj melodických hudobných nástrojoch** a regionálnych ľudových nástrojoch. - Hra **jednoduchých melódií** (piesní) v tónovom priestore stupnice C dur na melodický nástroj (napr. zvonkohra, xylofón, zobcová flauta, pastierska píšťala, nástroj s klaviatúrou – keyboard a pod.).	- Vytváranie spontánnych rytmických inštrumentálnych celkov vychádzajúc z rytmickej štruktúry slovných spojení. - Hra osminových, štvrťových, polových hodnôt podľa **notového zápisu**. - Počúvanie druhých, kooperácia, rozvíjanie spoločnej hry, slovná reflexia hudobného výsledku, vyjadrenie pocitov, ocenenia, návrhy, (seba)korekcia.

		- Vytváranie **sprievodov** k piesňam, tancom, rešpektujúc ich charakter a hudobnú formu.	- Sprevádzanie resp. dotváranie počúvanej autorskej skladby rozličných štýlových období.
			Komponent 3: POČÚVANIE HUDBY
		4.ročník	**5.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	- identifikovať, pomenovať a charakterizovať základné výrazové prostriedky hudby a ich vlastnosti, priradiť im funkciu a význam v oblasti hudobného symbolizmu. - identifikovať a charakterizovať typy vokálnej a inštrumentálnej hudby a jej funkcie, - komunikovať a hodnotiť vlastné prijímanie hudby, - spoznávať hudobné prejavy a preferencie vo vlastnej rodine a miestnej komunite.	
		4.ročník	**5.ročník**
Obsahový štandard		- Identifikovanie nástrojového a speváckeho zloženia znejúcej hudby. - Rozpoznávanie základných **typov hudby:** klasickej, modernej, populárnej, ľudovej, regionálnej ľudovej. - Vyjadrenie a hodnotenie vlastného prežívania pri počúvaní hudby.	- Analytické počúvanie **rôznorodej hudby**, identifikovanie **vyjadrovacích prostriedkov** a emocionálneho aspektu v počúvanej hudbe. - Určovanie základných **formových štruktúr** (verzia, refrén, predohra, medzihra, dohra, jednodielna, dvojdielna, trojdielna **piesňová forma**), **charakteru a funkcie počúvanej hudby** (k tancu, pochod, pieseň).

<table>
<tr><th colspan="4">Komponent 4: HUDOBNO-POHYBOVÉ VYJADRENIE HUDBY</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>4.ročník</td><td>5.ročník</td></tr>
<tr><td>Výkonový</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="2">- spontánnym a koordinovaným pohybom interpretovať počúvanú hudbu, piesne, mimohudobné obsahy ,
- napodobňovať typické tanečné prvky vybraných štýlov,
- ovládať jednoduché tanečné hry a tanec vo dvojici,
- reagovať pohybom a výrazom na metrorytmickú štruktúru skladby, formovú výstavbu a melodickú líniu.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>4.ročník</td><td>5.ročník</td></tr>
<tr><td>Obsahový štandard</td><td></td><td>- Spontánne napodobňovanie vybraných vzorových pohybových stereotypov, imitovanie rôznych žánrov a štýlov tanca, jednoduchých tanečných hier, vybraných typov ľudových tancov.
- Jednokročkový/dvojkročkový pohyb, polka a základný valčíkový krok, valaský premenný krok.</td><td>- Využívanie vlastného tela (hry na tele) ako rytmického hudobného nástroja pri tanci, pri tvorbe zvukových prostredí alebo improvizovaného beatboxu.
- Vyjadrovanie hudobného (metrum, tempo, dynamika, melódia, forma) aj mimohudobného obsahu hudby (dej, predstavy) spontánnym pohybom.</td></tr>
</table>

Komponent 5: HUDOBNO – DRAMATICKÉ VYJADRENIE HUDBY			
		4.ročník	**5.ročník**
Výkon	**Žiak vie, dokáže**	- interpretovať dramatické útvary a hry spevom, hrou na hudobných nástrojoch, pohybom, rytmizovaným a melodizovaným textom, - improvizovať, prostriedkami tvorivej dramatiky vyjadriť pieseň, riekanku, literárnu alebo výtvarnú predlohu .	
		4.ročník	**5.ročník**
Obsahový štandard			- Hudobno-dramatické stvárňovanie rôznych hudobných a nehudobných predlôh (poézie, prózy, výtvarných artefaktov) a hudobno-dramatických hier. - Príprava a realizácia hudobno-dramatického celku (výber námetu, tvorba scenára, dialógov, zhudobnenie textu, tvorba zvukových kulís, jednoduchej choreografie, pohyb v priestore)

Hodnotenie a klasifikácia žiakov:

Hudobná výchova na ZŠ je predmet, ktorý sa nenapĺňa realizáciou požadovaného programu (edukačnej úlohy), ale v ktorých je tento program len východiskom k samostatnému (tvorivému) hudobnému vyjadrovaniu sa žiaka. Ináč by nespĺňali svoje ťažiskové poslanie: formovať mentálne štruktúry žiaka v smere aktívnej otvorenosti voči interpretáciám a vyjadrovaniu sveta a seba, orientovať žiaka k tvorivému prístupu – či v rámci seba vyjadrovania, alebo riešenia zadaných úloh. Hodnotenie má v prvom rade funkciu pozitívne motivovať žiaka a usmerniť jeho osobnostný vývoj. Tu musí učiteľ brať ohľad na jeho schopnosti, nadanie, ambície a vkus. Pri hodnotení žiaka má prednosť porovnávanie jeho výkonu s jeho predchádzajúcimi výkonmi a s nastavenými kritériami pre porovnávanie s výkonmi iných žiakov. Až v druhom rade je teda hodnotenie porovnaním v rámci skupiny žiakov (triedy). Toto porovnanie má mať najmä výchovný charakter. Pri zohľadnení osobitosti každého žiaka poskytuje obraz o rozvrstvení škály kvality prístupu, výkonu, poznania, schopnosti zaujať stanovisko a výsledku činnosti v porovnaní medzi jednotlivými žiakmi. Nehodnotíme teda len (alebo v prvom rade) výsledok činnosti, ale celý proces a prístup žiaka v rámci tohto procesu.

Forma hodnotenia

Ťažiskovou formou hodnotenia je osobný rozhovor so žiakom, v ktorom učiteľ žiakovi poskytne citlivú, veku primeranú, analyticky podloženú spätnú väzbu o rôznych aspektoch jeho činnosti (viď kritériá hodnotenia). Vo vzájomnej komunikácii má žiak možnosť klásť otázky alebo zdôvodniť svoj prístup. Túto formu budeme kombinovať aj so sebahodnotením žiaka. Nevyhnutnou formou hodnotenia je aj škálovanie formou známok, porovnateľné so známkovaním, aké sa používa v iných predmetoch vyučovaných na škole. Hodnotíme škálou od 1 do 5. Nie je nutné známkovať každú prácu a každý výkon žiaka. Je na voľbe učiteľa, ktoré úlohy bude hodnotiť, aby poskytli žiakovi i prostrediu dostatočný obraz o jeho kvalitách a vývoji. Žiak bude hodnotený z úloh v rámci rozličných metodických radov, aby bola vyváženosť výkonu žiaka, nakoľko môžu byť rozdiely vzhľadom na rôznorodosť záujmov a schopností žiakov.

Hodnotenie a klasifikácia prospechu žiakov v predmete **hudobná výchova** bude realizovaná v súlade so zákonom č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl**.

Vo výchovno-vzdelávacom procese v predmete hudobná výchova sa uskutoční priebežné a celkové hodnotenie a to nasledovným spôsobom:

e) **Priebežné sumatívne a formatívne hodnotenie** sa uskutoční pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách, má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka, talent a schopnosti v danom predmete a prihliada na jeho aktuálny psychický i fyzický stav,

f) **celkové sumatívne hodnotenie** žiaka v predmete hudobná výchova sa uskutoční na konci prvého polroka a na konci druhého polroka školského roka; a vyjadruje objektívne zhodnotenie úrovne vedomostí, zručností a návykov žiaka v danom vyučovacom predmete.

Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:
1 – výborný,
2 – chválitebný,
3 – dobrý,

4 – dostatočný,
5 – nedostatočný

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických, speváckych a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny, hlasový aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických, speváckych a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny, hlasový aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických, speváckych a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom, hlasovom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny, hlasový aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov,

nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny, hlasový a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Nástroje sumatívneho hodnotenia	**Nástroje formatívneho hodnotenia**
• ústne odpovede, • krátke písomné práce, • hudobné diktáty, • reflexie pri percepcii hudby, • projekty, • príprava a aktivita žiaka na vyučovaní	• Spätnoväzbové hodnotenie, slovné hodnotenie • Checklist, sebahodnotiaca karta žiaka • Lístok pri odchode • Sumár po hodine • Predikčná karta • Rovesnícke hodnotenie • Hodnotenie učiteľom

Hodnotiace portfólio pre sumatívne hodnotenie:

- ústne odpovede,
- krátke písomné práce,
- projekty (prezentácia, hudobno-dramatická produkcia)
- príprava a aktivita žiaka na vyučovaní

Nastavenie kritérií a indikátorov:

- ústna odpoveď:

1 – výborný	Plynulý, správny a samostatný prejav bez dlhých odmlčaní sa, učiteľ kladie doplňujúce otázky z opakovania, aby si ozrejmil, či žiak učivu rozumie, chápe súvislosti, odpovede na otázky sú okamžité, zmysluplné a vyčerpávajúce. Žiak spieva individuálne alebo vo dvojici/v skupine plynulo, bez odmlčaní sa.
2 – chválitebný	Prejav je samostatný s menšími prestávkami a menšími chybami v obsahu, učiteľ položí žiakovi viac otázok na spresnenie odpovede, odpovede na otázky sú vyčerpávajúce, žiak reaguje pohotovo. Žiak spieva individuálne alebo vo dvojici/v skupine plynulo, bez odmlčaní sa, občas intonuje nepresne.
3 – dobrý	Prejav je nesamostatný, vedie ho učiteľ kladením otázok, na ktoré žiak odpovedá s menšími chybami. Žiakove odpovede sú menej vyčerpávajúce, s dlhšími prestávkami. Žiak spieva individuálne alebo vo dvojici/v skupine ťažšie, má problém pieseň zaspievať do konca.
4 – dostatočný	Prejav žiaka je nesamostatný, učiteľ musí klásť otázky, na ktoré žiak odpovedá s väčšími chybami a dlhším odmlčaním sa. Žiak spieva individuálne alebo vo dvojici/v skupine minimálne, má problém zaspievať nejakú časť piesne.
5 – nedostatočný	Prejav žiaka je úplne nesamostatný, na otázky učiteľa odpovedá s výraznými chybami, alebo neodpovedá vôbec. Žiak nespieva individuálne ani vo dvojici/v skupine, nejaví záujem spolupracovať.

- **krátke písomné práce,**

Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom krátkej písomnej práce z učebných tém v časovom limite 5 - 10 min v rozsahu 3 - 5 otázok zostavených podľa vzdelávacieho štandardu, ktoré nemusia byť vopred ohlásené žiakom.
Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti, ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé úlohy:

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 25% 4 (dostatočný)
24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **projekty**

Nastavenie kritérií a indikátorov pre hodnotenie projektu (plagát, hudobno-dramatická produkcia):

	3 body **Indikátor pre kvalitu 1**	**2 body** **Indikátor pre kvalitu 2**	**1 bod** **Indikátor pre kvalitu 3**	**Body**
Kritérium 1 **Obsiahnuté informácie (obsah)**	*Projekt obsahuje všetky podstatné informácie*	*Projekt obsahuje podstatné informácie, ale obsahuje príliš veľa vedľajších detailov*	*Projektu chýbajú dôležité informácie, prináša predovšetkým nedôležité informácie*	
Kritérium 2 **Prehľadnosť, štruktúra**	*Na projekte ľahko nájdeme všetky dôležité informácie*	*Niektoré informácie hľadáme na projekte ťažko*	*Dôležité informácie sa na projekte strácajú*	
Kritérium 3 **Zladenie obsahu a grafiky**	*Obsahová a obrazová podoba projektu sa doplňuje, podporuje, projekt pôsobí vyvážene*	*Obsah a obrazy sa zbytočne zdvojujú alebo sú v protiklade*	*Prevažuje jedna zo zložiek- buď grafická alebo obsahová, alebo celkove projekt vyvoláva dojem chaosu*	
Kritérium 4 **Prezentácia projektu**	*Prejav pri prezentovaní je plynulý, samostatný, správne odpovedá na prípadné otázky.*	*Prejav žiaka je s menšími chybami a prestávkami plynulý, pri odpovedi na otázky potrebuje pomoc.*	*Žiak číta len to, čo je uvedené v projekte, prejav je nesamostatný, na otázky neodpovedá správne.*	

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti, ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá:

100% - 90% 1 (výborný)

89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 25% 4 (dostatočný)
24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **príprava a aktivita žiaka na vyučovaní**

Pri celkovej klasifikácii žiaka sa zohľadňujú aj kritériá:

1. príprava na vyučovanie,
2. práca na hodine (aktivita, pozornosť, samostatnosť, tvorivosť, vypracovanie úloh v pracovnom liste),
3. spolupráca so spolužiakmi pri skupinovej práci alebo speve, pomoc spolužiakom,
4. celkové správanie žiaka na hodinách, kultivovanosť vyjadrovania, rešpektovanie pokynov pri práci samostatne aj pri kooperatívnom vyučovaní.

Vyučujúci si pozorovaním zaznačuje počas celého klasifikačného obdobia k jednotlivým žiakom úroveň pri uvedenom kritériu. Zvolí si napr. systém “plusky, mínusky”. Za každý polrok vyučujúci sumarizuje uvedené hodnotenie do známky.
Vyučujúci priraďuje každej známke v edupage váhu podľa nasledujúceho nastavenia:

Nástroj klasifikácie	**Váha známky**	**Počet použitia/polrok**
Ústna odpoveď	1	Min 1
Krátka písomná práca	1	1 -3
Projekt	0,5-1	1
Príprava a aktivita žiaka na vyučovanie	1	1

K žiakom so ŠVVP a k integrovaným žiakom, má učiteľ individuálny prístup. Žiaci so ŠVVP sú hodnotení s ohľadom na svoje možnosti a v súlade s platnými metodickými pokynmi.

Výtvarná výchova

Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra
Vyučovací predmet	**Výtvarná výchova**
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	druhý
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Ciele vyučovacieho predmetu:

1. Samostatne a tvorivo rozvíjať svoje spôsobilosti v oblasti umenia a vizuálnej kultúry.
2. Vyjadriť prostredníctvom vizuálneho jazyka svoje myšlienky, predstavy, fantáziu, pocity a vzťahy medzi nimi.
3. Cieľavedome používať vizuálne médiá, nástroje, techniky a technológie na sebarealizáciu a komunikáciu.
4. Samostatne kriticky a tvorivo pracovať s vizuálnymi informáciami, rozumieť ich dôležitosti.
5. Interpretovať podnety z umenia a vizuálnej kultúry a rešpektovať kultúrnu rozmanitosť.
6. Sebareflektovať, reflektovať, prezentovať a hodnotiť tvorbu v oblasti výtvarného umenia a vizuálnej kultúry.
7. Zdôvodniť význam realizácie a verejnej prezentácie, sprostredkovania a uchovávania výsledkov umeleckej tvorby.
8. Rešpektovať a používať základné princípy etických zásad, autorských práv a licencií.
9. Vyjadriť súvislosť medzi tvorbou a spoločenským, kultúrnym a historickým kontextom. Vysvetliť vplyv umenia a kultúry na utváranie hodnôt a postojov jednotlivca a spoločnosti.

<table>
<tr><td colspan="4">Učebné osnovy pre 2. vzdelávací cyklus
Umenie a kultúra
Výtvarná výchova</td></tr>
<tr><td colspan="4">Komponent 1: KOMUNIKÁCIA</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td>4.ročník</td><td>5.ročník</td></tr>
<tr><td>Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="2">- vyjadriť vlastné myšlienky, skúsenosti, pocity, emócie, fantáziu prostredníctvom vedomého výberu výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a ich kombináciou,
- zdôvodniť výber výtvarných vyjadrovacích prostriedkov,
- uplatniť získané skúsenosti a vedomosti pri bádaní a experimentovaní s výtvarnými nástrojmi, materiálmi, technikami, technológiami a postupmi,
- cielene použiť nástroje, materiály, techniky, technológie,
- pomenovať postupy základných techník – kresba, maľba, grafika, priestorová tvorba,
- použiť jednoduché digitálne technológie a nástroje na vizuálnu komunikáciu,
- vyhľadať informácie a digitálny obsah v oblasti umenia a vizuálnej kultúry,
- opísať základné princípy etických zásad, autorských práv a licencií ,
- pomenovať komunikačné účinky tvorby.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>4.ročník</td><td>5.ročník</td></tr>
<tr><td>Obsahový štandard</td><td></td><td>- Rôzna kvalita výtvarných vyjadrovacích prostriedkov prostredníctvom tvorby a podnetov z umenia, tradičného ľudového umenia, ľudovej a vizuálnej kultúry.
- Výtvarné asociácie na rôzne zmyslové podnety.
- Techniky kresby, maľby, grafiky, modelovania, priestorovej tvorby a ich kombinácie.
- Výtvarné laborovanie s postupmi vybraných tradičných ľudových remesiel.
- Výtvarné aktivity v interiéri a exteriéri, aj v prírode.</td><td>- Techniky kresby, maľby, grafiky, modelovania, priestorovej tvorby a ich kombinácie. (kreslenie/maľovanie/modelovanie podľa reality)
- Tvorenie dočasných a procesuálnych prác.
- Overovanie vizuálnych informácií, digitálneho obsahu a ich autenticity.
- Digitálne médiá – počítačová grafika, fotografia, video, animácia.
- SynKomponent textu a obrazu.
- Etické zásady, základy autorských práv a licencií – ich uplatnenie vo vizuálnej kultúre.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th colspan="4">Komponent 2: UMENIE A VIZUÁLNA KULTÚRA</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>4.ročník</td><td>5.ročník</td></tr>
<tr><td>Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="2">- tvorivo interpretovať a rozlíšiť podnety z vybraných období z dejín umenia, tradičného ľudového umenia a vizuálnej kultúry,
- pomenovať okolnosti vzniku výtvarného artefaktu/umeleckého diela,
- porovnať diela niekoľkých predstaviteľov výtvarného umenia,
- vyjadriť pocity a skúsenosti z návštevy výstavy, galérie, múzea, iných inštitúcií a objektov z obce a regiónu,
- opísať činnosti a funkcie múzeí, galérií,
- rešpektovať kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy,
- použiť postupy a nástroje na vyhľadávanie a overovanie zdrojov vizuálnych vyobrazení a ich autenticity.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>4.ročník</td><td>5.ročník</td></tr>
<tr><td>Obsahový štandard</td><td></td><td>- Analyzovanie a tvorivé interpretovanie artefaktov z dejín umenia, tradičného ľudového umenia a vizuálnej kultúry na základe vybraných globálnych tém a naratívov.
- Podnety z pravekého umenia, umenie starovekých civilizácií a ich odraz v modernom a súčasnom umení.
- Návšteva galérie, múzea, pamiatky, sakrálnej stavby, výstavy, ateliéru alebo prehliadka virtuálnej galérie, múzea, či portfólia umelkýň a umelcov.
- Spôsoby prezentácie, možnosti školskej galérie, príprava a realizácia výstavy alebo prezentácie.</td><td>- Porovnanie diel vybraných umelcov, kultúr, období a umeleckých prejavov.
- Premena výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a žánrov naprieč dejinami výtvarného umenia a vizuálnou kultúrou.
- Rola kurátora, galerijného pedagóga, kritika, umelca
- Spôsoby prezentácie, možnosti školskej galérie, príprava a realizácia výstavy alebo prezentácie. (vernisáž)</td></tr>
</table>

Komponent 3: OSOBNOSŤ			
		4.ročník	**5.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	- pomenovať a vyjadriť pocity a emócie - reflektovať a rešpektovať proces tvorby a tvorbu iných - kooperatívne a s rešpektom k druhým pracovať v skupine - pomenovať, zdieľať a rešpektovať rôzne osobné hodnoty - prezentovať výsledky tvorby	
		4.ročník	**5.ročník**
Obsahový štandard		- **Pocity** a **emócie** vyjadrené v **umení** a **vizuálnej kultúre**. - Tvorenie **kolektívnych prác**. - Jednotlivé **etapy procesu tvorby**. - Možnosti **prezentácie** výsledkov výtvarnej činnosti.	- **Druhy** a **formy reflexie**. - Reflektovanie **stereotypných zobrazení**; **variácie** a **inovácie** stereotypov. - Vytváranie **portfólia**.

Hodnotenie a klasifikácia

Hodnotenie a klasifikácia prospechu žiakov v predmete výtvarná výchova bude realizovaná v súlade so zákonom č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl**.

Špecifikom výchovy prostredníctvom výtvarných činností a výtvarného vyjadrovania je, že sa v rámci jej procesu očakáva vlastný prístup žiaka k aplikácii techník, nástrojových a koordinačných zručností, ale najmä v oblasti vytvárania svojich osobných symbolických reprezentácií skutočnosti (obrazov, objektov, priestorových riešení, akčných a procesuálnych vyjadrení svojej fantázie, predstáv a reality vonkajšieho sveta). Výtvarná výchova na ZŠ je predmet, ktorý sa nenapĺňa realizáciou požadovaného programu (edukačnej úlohy), ale v ktorých je tento program len východiskom k samostatnému (tvorivému) výtvarnému vyjadrovaniu sa žiaka. Ináč by nespĺňali svoje ťažiskové poslanie: formovať mentálne štruktúry žiaka v smere aktívnej otvorenosti voči interpretáciám a vyjadrovaniu sveta a seba, orientovať žiaka k tvorivému prístupu – či v rámci seba vyjadrovania, alebo riešenia zadaných úloh. Hodnotenie má v prvom rade funkciu pozitívne motivovať žiaka a usmerniť jeho osobnostný vývoj. Tu musí učiteľ brať ohľad na jeho schopnosti, nadanie, ambície a vkus. Pri hodnotení žiaka má prednosť porovnávanie jeho výkonu s jeho predchádzajúcimi výkonmi a s nastavenými kritériami pre porovnávanie s výkonmi iných žiakov. Až v druhom rade je teda hodnotenie porovnaním v rámci skupiny žiakov (triedy). Toto porovnanie má mať najmä výchovný charakter. Pri zohľadnení osobitosti každého žiaka poskytuje obraz o rozvrstvení škály kvality prístupu, výkonu, poznania, schopnosti zaujať stanovisko a výsledku činnosti v porovnaní medzi jednotlivými žiakmi. Nehodnotíme teda len (alebo v prvom rade) výsledok činnosti (vytvorený artefakt), ale celý proces a prístup žiaka v rámci tohto procesu.

Forma hodnotenia

Ťažiskovou formou hodnotenia je osobný rozhovor so žiakom, v ktorom učiteľ žiakovi poskytne citlivú, veku primeranú, analyticky podloženú spätnú väzbu o rôznych aspektoch jeho činnosti (viď kritériá hodnotenia). Vo vzájomnej komunikácii má žiak možnosť klásť otázky alebo zdôvodniť svoj prístup. Túto formu budeme kombinovať aj so sebahodnotením žiaka. Nevyhnutnou formou hodnotenia je aj škálovanie formou známok, porovnateľné so známkovaním, aké sa používa v iných predmetoch vyučovaných na škole. Hodnotíme škálou od 1 do 5. Nie je nutné známkovať každú prácu a každý výkon žiaka. Je na voľbe učiteľa, ktoré úlohy bude hodnotiť, aby poskytli žiakovi i prostrediu dostatočný obraz o jeho kvalitách a vývoji. Žiak bude hodnotený z úloh v rámci rozličných metodických radov, aby bola vyváženosť výkonu žiaka, nakoľko môžu byť rozdiely vzhľadom na rôznorodosť záujmov a schopností žiakov.

Kritériá hodnotenia

Berieme ohľad na to, že výtvarný prejav súvisí s fantáziou, sebaprojekciou, záujmami a intímnym svetom žiaka a že toto hľadisko sa bude prejavovať aj v jeho riešení výtvarných úloh iniciovaných učiteľom. Preto sa pri hodnotení vyvarujeme paušálnych súdov a šablónovitých kritérií, ktoré by sa mohli necitlivo dotknúť osobnostného zamerania žiaka. Uprednostňujeme osobný, diferencovaný prístup. Predložené kritériá sú orientačné, poskytujú štruktúru analýzy jednotlivých hľadísk uplatniteľných na činnosť žiaka v rámci výtvarnej výchovy. Výsledok výtvarných činností (artefakt) nie je jediným predmetom hodnotenia.

Učiteľ u žiaka hodnotí, primerane veku:

a) priebeh vytvárania postojov:

- prístup k činnostiam z hľadiska tvorivosti, t. j. uplatnenie vlastných inovatívnych nápadov a vlastného zamerania pri realizácii edukačnej úlohy,
- otvorenosť voči experimentovaniu, skúšanie iných, svojských riešení,
- cieľavedomosť riešení,
- záujem o činnosti v rámci edukačných úloh a prípravy pomôcok,
- schopnosť spolupracovať,
- schopnosť zaujímať stanoviská k výsledkom svojej práce a práce spolužiakov;

b) priebeh získavania zručností a spôsobilostí:

- technické zručnosti (ovládanie požadovaných nástrojov, materiálov a technických operácií s
- nimi),
- formálne zručnosti (vyjadrovanie sa prostredníctvom výtvarného jazyka),
- mentálne spôsobilosti na úrovni rozvoja vnímania a prežívania,
- mentálne spôsobilosti na úrovni rozvoja predstavivosti a fantázie,
- mentálne spôsobilosti na úrovni myslenia (vlastné témy, koncepcie, návrhy; schopnosť analyzovať a syntetizovať, pomenovať procesy, interpretovať zážitky);

c) priebeh získavania vedomostí:

- znalosti oblastí vizuálnej kultúry a výtvarného umenia súvisiacich s preberanými edukačnými
- úlohami,
- pochopenie výtvarného diela a schopnosť interpretovať ho,
- znalosť materiálov, techník, médií a procesov ich používania;

d) **schopnosť realizácie výsledného artefaktu.**

Vo výchovno-vzdelávacom procese v predmete výtvarná výchova sa uskutoční priebežné a celkové hodnotenie a to nasledovným spôsobom:

a) **priebežné sumatívne a formatívne hodnotenie** sa uskutoční pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách, má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho aktuálny psychický i fyzický stav,

b) **celkové sumatívne hodnotenie** žiaka v predmete výtvarná výchova sa uskutoční na konci prvého polroka a na konci druhého polroka školského roka; a vyjadruje objektívne zhodnotenie úrovne vedomostí, zručností a návykov žiaka v danom vyučovacom predmete.

Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

1 – výborný,
2 – chválitebný,
3 – dobrý,
4 – dostatočný,
5 – nedostatočný

Stupeň 1 (výborný)

Žiak spĺňa kritériá (a – d) na vynikajúcej úrovni: je iniciatívny a tvorivý vo výtvarnom vyjadrovaní, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu, dokáže vyjadriť veku primerané postoje (vkus, názor, spolupráca, individualita) v oblasti vizuálnej kultúry, ovláda zručnosti (technické, nástrojové, materiálové) podľa požiadaviek ročníkových kompetencií na vynikajúcej úrovni, preukazuje veku primerané mentálne spôsobilosti – na úrovni vnímania, prežívania, fantázie a

predstavivosti, vytvárania vlastných koncepcií, dokáže veku primerane pomenúvať a interpretovať svoje zážitky, činnosti a ich výsledky, preukazuje vedomosti z oblasti vizuálnej kultúry primerané edukačným úlohám, dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok a je tolerantný voči tvorivým prejavom, názorom a vkusu iných, zrealizoval artefakt primerane svojmu veku a schopnostiam. proporcie medzi jednotlivými kritériami zvažujeme podľa individuálnych daností žiaka

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak v podstate spĺňa kritériá 1. stupňa hodnotenia, ale je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilnosť, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach.

Stupeň 5 (nedostatočný)

žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o výtvarné aktivity, neguje vyučovací proces. Stupeň nedostatočný v celkovom hodnotení žiaka nepoužívame; v čiastkovom hodnotení len vo výnimočných prípadoch (napr. zámerné negovanie vyučovacieho procesu).

Nástroje sumatívneho hodnotenia	**Nástroje formatívneho hodnotenia**
• projekty, • príprava a aktivita žiaka na vyučovaní • súbor prác žiaka, ktoré vypovedajú o jeho výkone, interpretácii danej témy • analýza výsledkov rôznych činností žiaka • známky za grafické a praktické práce	• spätnoväzbové hodnotenie jednotlivca učiteľom • lístok pri odchode • sumár po hodine • rovesnícke hodnotenie • hodnotenie učiteľom • sebahodnotenie aktivity žiaka na vyučovaní

Hodnotiace portfólio pre sumatívne hodnotenie:

Nástroje:

- projekty,
- príprava a aktivita žiaka na vyučovaní,
- súbor prác žiaka, ktoré vypovedajú o jeho výkone ,
- grafické a praktické práce - realizované artefakty,
- analýza výsledkov rôznych činností žiaka,
- pojmové mapy.

Nastavenie kritérií a indikátorov:

- **projekt:**

Nastavenie indikátorov pre hodnotenie projektu (plagát, ilustrovaná pojmová mapa)

1 – výborný	Práca na tvorbe projektu je samostatná bez nedostatkov a chýb. Žiak má pripravený materiál k téme, rozvrhnutý obrazový materiál a pripravený, vytlačený text, predpripravený doplnkový materiál – zaujímavostí k téme (určené na vpisované do projektu). Realizácia grafickej podoby projektu - vlastná kresba, estetická farebná úprava pozadia.

2 – chválitebný	Práca na tvorbe projektu je samostatná s menšími nedostatkami a menšími chybami v obsahu, je potrebné usmerniť a naviesť žiaka na dokončenie neúplnej časti. Realizácia práce s menšou pomocou je vyčerpávajúca, žiak reaguje pohotovo na pripomienky k práci. Učiteľ žiaka navedie na správny postup v jeho ďalšom samostatnom riešení.
3 – dobrý	Práca na tvorbe projektu je nesamostatná s nedostatkami a menšími chybami v obsahu. Je potrebné usmerniť a naviesť žiaka na dokončenie neúplnej časti alebo opravu chýb a nedostatkov. Realizácia práce s opakovaním chýb. Žiak nereaguje pohotovo na pripomienky k práci. Učiteľ ho musí neustále usmerňovať v postupe.
4 – dostatočný	Práca na tvorbe projektu je nesamostatná s nedostatkami. Je potrebné opakovane usmerniť a naviesť žiaka na dokončenie nedostatkov. Realizácia grafickej práce s opakovaním chýb je neestetická. Žiak nereaguje pohotovo na pripomienky k práci. Učiteľ ho musí neustále usmerňovať v postupe. Neaplikuje správny postup.
5 - nedostatočný	Práca na tvorbe projektu je úplne nesamostatná s nedostatkami. Je potrebné opakovane usmerniť a naviesť žiaka na dokončenie nedostatkov. Realizácia grafickej práce s chybami a neestetická. Žiak nereaguje, nepracuje a nerealizuje učiteľove pripomienky k práci. Neaplikuje správny postup.

- **príprava a aktivita žiaka na vyučovaní**

Pri celkovej klasifikácii žiaka sa zohľadňujú aj kritériá:

1. príprava na vyučovanie, príprava pomôcok
2. práca na hodine (aktivita, pozornosť, samostatnosť, tvorivosť)
3. spolupráca so spolužiakmi pri skupinovej práci, pomoc spolužiakom,
4. celkové správanie žiaka na hodinách, kultivovanosť vyjadrenia, rešpektovanie pokynov na prácu

K žiakom so ŠVVP s podporným opatrením má učiteľ individuálny prístup. Žiaci so ŠVVP sú hodnotení s ohľadom na svoje možnosti a v súlade s platnými metodickými pokynmi na hodnotenie Príloha č. 2 k metodickému pokynu č. 22/ 2011 (Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole).

- **súbor prác žiaka, ktoré vypovedajú o jeho výkone**

Žiak si vytvára v priebehu roka portfólio svojich prác. Jednotlivé práce vypovedajú o jeho úrovni zručnosti, tvorivosti vo výtvarnom vyjadrovaní, uplatňovaní vlastných nápadov, otvorenosti voči novým podnetom a experimentovaniu v oblasti vizuálnej kultúry. Práce sú hodnotené známkou priebežne počas školského roka podľa kritérií v časti *grafické a praktické práce - realizované artefakty.*

- **grafické a praktické práce - realizované artefakty**

Pri každej tvorivej aktivite učiteľ pripraví a nastaví kritéria. Ku každému kritériu vypracuje indikátory:

Kritérium	**2 body Indikátor pre kvalitu 1**	**1 bod Indikátor pre kvalitu 2**	**0 bodov Indikátor pre kvalitu 3**	**Body**

Príprava pomôcok, voľba techniky	*Pripravené všetky potrebné pomôcky, vhodne zvolená technika*	*Pripravené pomôcky, nevhodne zvolená technika (má možnosť konzultovať s vyučujúcou)*	*Nemá pomôcky, nedokáže splniť zadanú úlohu*	
Realizácia artefaktu	*Žiak realizuje artefakt primerane svojmu veku a schopnostiam a tvorivo a aktívne reaguje na zadanú tému,*	*Žiak realizuje artefakt neadekvátne svojim schopnostiam, jednotlivé kroky v postupe vykonáva neochotne, alebo nesamostatne.*	*Žiak sa k zadanej úlohe vyjadruje odmietavo, nepracuje*	
Porozumenie, záver	*Žiak potvrdzuje správne pochopenie problematiky na základe vypracovania vlastného artefaktu*	*Žiak vypracoval svoj artefakt neúplne, alebo len čiastočne*	*Nevypracoval*	

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá:

100% - 85% 1 (výborný)
84% - 70% 2 (chválitebný)
70% - 50% 3 (dobrý)
49% - 30% 4 (dostatočný)
29% - 0% 5 (nedostatočný)

- **analýza výsledkov rôznych činností žiaka**

Spoznávanie vizuálnej kultúry žiakmi prebieha v teoretickej rovine prostredníctvom vyhľadávania informácií, pátrania, objavovania umeleckých štýlov a historických slohov, či vlastnej interpretácie daného diela. Výstupom týchto bádateľských aktivít je ilustrovaná pojmová mapa vytvorená jednotlivcom alebo skupinou s použitím poskytnutých zdrojov. Pri hodnotení postupujeme podľa kritérií:

	3 body	**2 body**	**1 bod**	**Body**

	Indikátor pre kvalitu 1	Indikátor pre kvalitu 2	Indikátor pre kvalitu 3	

Kritérium 1

Výber

Pojmová mapa obsahuje vhodne zvolené kľúčové pojmy

Pojmová mapa obsahuje vhodne zvolené kľúčové pojmy ale aj príliš veľa nepodstatných informácií

V pojmovej mape chýbajú dôležité informácie, kľúčové pojmy, prináša predovšetkým nedôležité informácie

Kritérium 2

Zoradenie a usporiadanie

Kľúčové pojmy sú zoradené od najabstraktnejších a všeobecných po konkrétne a špecifické

Kľúčové pojmy nie sú celkom zoradené od najabstraktnejších a všeobecných po *konkrétne a špecifické, sú potrebné korektúry*

Kľúčové pojmy nie sú zoradené, chýba hierarchia (nevie identifikovať kľúčové pojmy)

Kritérium 3

Zladenie obsahu a grafiky

Obsahová a obrazová podoba pojmovej mapy sa doplňuje, podporuje, pôsobí vyvážene

Obsah a obrazy sa zbytočne zdvojujú alebo sú v protiklade

Prevažuje jedna zo zložiek- buď grafická alebo obsahová, alebo celkove pojmová mapa vyvoláva dojem chaosu

Kritérium 4

Prezentácia projektu

Prejav pri prezentovaní je plynulý, samostatný, správne odpovedá na prípadné otázky.

Prejav žiaka je s menšími chybami a prestávkami plynulý, pri odpovedi na otázky potrebuje pomoc.

Žiak číta len to, čo je uvedené v pojmovej mape, prejav je nesamostatný, na otázky neodpovedá správne.

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá:

100% - 85% 1 (výborný)
84% - 70% 2 (chválitebný)
70% - 50% 3 (dobrý)
49% - 30% 4 (dostatočný)
29% - 0% 5 (nedostatočný)

Formatívne hodnotenie:

Nástroje:

- **sebahodnotenie žiaka – sebahodnotiace listy**

Ku každému tematickému celku budú vytvorené sebahodnotiace listy pre žiaka, ktorými bude žiak kriteriálne hodnotiť aktuálnu úroveň svojho procesu učenia sa – tri vydarené kroky v priebehu hodiny. Kritéria budú vychádzať zo špecifických cieľov vyučovacej hodiny.

Výtvarná výchova, ... ročník Téma: ..... Meno : Trieda : Dátum :			
Kritérium	**áno**	**čiastočne**	**zatiaľ mi to nejde**

- **lístok pri odchode**

Žiak vypíše lístok pri odchode a odovzdá ho vyučujúcemu.

Napíš na základe výučby z vyučovacej hodiny:	**Odpovede**
3 veci, ktoré som sa dnes naučil.	
2 veci, ktoré boli zaujímavé.	
1 otázku, ktorú stále mám.	

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb

Telesná a športová výchova

Vzdelávacia oblasť	Zdravie a pohyb
Vyučovací predmet	**Telesná a športová výchova**
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	druhý
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Ciele vzdelávacej oblasti:

1. Vytvoriť pozitívny vzťah k pohybovej aktivite a športu,
2. rozvíjať pohybovú gramotnosť,
3. porozumieť vplyvu pohybu na telesné a duševné zdravie,
4. vnímať pohybovú aktivitu ako možnosť trávenia voľného času,
5. chápať význam diagnostiky ako prostriedku pre získanie informácií o úrovni vlastnej telesnej zdatnosti vo vzťahu ku zdraviu,
6. rozvíjať pohybové schopnosti a osvojiť si pohybové zručnosti pohybovými a športovými aktivitami,
7. získať vedomosti a zručnosti potrebné pre ochranu života a zdravia v krízových situáciách.

<table>
<tr><td colspan="4">Učebné osnovy pre 2.vzdelávací cyklus
Zdravie a pohyb
Telesná a športová výchova</td></tr>
<tr><td colspan="4">Komponent 1: ZDRAVIE A ŽIVOTNÝ ŠTÝL</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td>4.ročník</td><td>5.ročník</td></tr>
<tr><td>Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="2">- rozlišovať zdravú a nezdravú výživu,
- rozpoznať nebezpečenstvo návykových látok a ich negatívny vplyv na zdravie človeka,
- identifikovať základné príčiny nesprávneho držania tela a predviesť aspoň tri cvičenia na podporu správneho držania tela,
- dodržiavať základné hygienické zásady a bezpečnosť pri vykonávaní pohybových aktivít,
- vysvetliť význam rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej aktivity.</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td>4.ročník</td><td>5.ročník</td></tr>
<tr><td>Obsahový štandard</td><td></td><td>- pravidlá bezpečného správania sa pri pohybových aktivitách,
- hygienické zásady pri pohybových aktivitách,
- úloha rozcvičenia – príprava na pohybovú aktivitu a prevencia pred zranením.
- význam pohybu pre zdravie človeka,
- zásady správneho držania tela, príčiny chybného držania tela, odchýlky v držaní tela, cvičenia pre správne držanie tela</td><td>- pravidlá bezpečného správania sa pri pohybových aktivitách - /hlavne pri nových aktivitách/
- hygienické zásady pri pohybových aktivitách,
- úloha rozcvičenia – príprava na pohybovú aktivitu a prevencia pred zranením - /rôzne spôsoby rozcvičenia/
- zdraviu prospešné potraviny ako základ vhodného jedálnička, význam príjmu a výdaja energie,
- negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu, nedovolených látok a iných závislostí na zdravie človeka,</td></tr>
<tr><td colspan="4">Komponent 2: TELESNÁ ZDATNOSŤ A POHYBOVÁ VÝKONOSŤ</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td>4.ročník</td><td>5.ročník</td></tr>
<tr><td>Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="2">- dosiahnuť individuálne zlepšenie v úrovni pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti,
- odmerať pulzovú frekvenciu a s pomocou učiteľa interpretovať úroveň telesného zaťaženia,
- predviesť aspoň tri pohybové hry na rozvoj pohybových schopností,
- rozpoznať základné prejavy únavy pri telesnej záťaži.</td></tr>
</table>

		4.ročník	5.ročník
Obsahový štandard		- motivácia k zlepšeniu vlastnej telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti, - pohybové schopnosti (kondičné a koordinačné) a možnosti (prostriedky) ich rozvoja.	- motivácia k zlepšeniu vlastnej telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti – Dosahovanie vyšších cieľov - poznatky o rozvoji a diagnostikovaní pohybovej výkonnosti, - meranie pulzovej frekvencie, príčiny zmien, poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri telesnom zaťažení, - potenie, dýchanie, farba pokožky, koordinácia pohybov, - pohybové schopnosti (kondičné a koordinačné) a možnosti (prostriedky) ich rozvoja – rozširovanie batérie cvičení pre rozvoj pohybových schopností
Komponent 3: POHYBOVÉ KOMPETENCIE			
		4.ročník	**5.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	- porozumieť základnej terminológii telovýchovných a športových činností, vykonať základné povely, - zvládnuť optimálnu techniku manipulácie s náčiním a rôznymi pomôckami a uplatniť ju v pohybovej alebo športovej aktivite, - vykonať požadované pohyby tela, chôdzu, skoky a beh v súlade s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou, - predviesť aspoň dve strečingové cvičenia.	
		4.ročník	**5.ročník**
Obsahový štandard		- základné povely, postoje, obraty – pozor, pohov, - vyrovnať, rozchod, vpravo vbok, vľavo vbok, čelom vzad, rad, zástup, kruh, polkruh, jednotlivec, dvojica, trojica, na značky, čiara, priestor, ihrisko, cvičenia a hry s prvkami poradovej prípravy ako prostriedky účelnej organizácie činností v priestore,	- strečing, relaxačné a dýchacie cvičenia. - základné povely, postoje, obraty – pozor, pohov, vyrovnať, rozchod, vpravo vbok, vľavo vbok, čelom vzad, rad, zástup, kruh, polkruh, jednotlivec, dvojica, trojica, čiara, priestor, ihrisko, cvičenia a hry s prvkami poradovej

		- cvičenia a pohybové hry zamerané na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a pomôckami, - rytmické cvičenia spojené s vytlieskaním, vydupávaním, cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, cvičenia so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách	prípravy ako prostriedky účelnej organizácie činností v priestore – v skrátenom časovom intervale - cvičenia a pohybové hry zamerané na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a pomôckami
Komponent 4: ŠPORT A POHYBOVÁ AKTIVITA			
		4.ročník	**5.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	- rozlišovať pojmy technika a taktika, - aplikovať dohodnuté pravidlá v určenej hre (hrách) a športovej činnosti a rešpektovať ich, - riadiť sa zásadami fair-play v hre a športovej činnosti ako súťažiaci, pomocní rozhodcovia, organizátori, diváci - s pomocou učiteľa pripraviť a viesť jednoduchú hru alebo športovú činnosť (súťaž) pre spolužiakov ako organizátori či rozhodcovia, - vymenovať aspoň piatich úspešných slovenských a troch zahraničných športových reprezentantov v individuálnych a/alebo kolektívnych športoch - vysvetliť význam základných olympijských myšlienok a posolstva olympizmu - predviesť techniku základných atletických cvičení – behy, skoky, hody, vrhy, - predviesť techniku základných gymnastických cvičení – akrobacia, preskoky, kladina, kruhy, hrazda, tance, - predviesť techniku základných úpolových cvičení, - predviesť techniku základných herných činností vo vybraných športových hrách, - zapojiť sa aktívne do minihry v rámci vybraných športových hier, alebo hry s dohodnutými pravidlami, - aplikovať aspoň štyri pohybové hry zamerané na rozvoj kreativity a kooperácie - zvládnuť základné tanečné kroky a tanečné motívy v regionálnych ľudových resp. moderných tancoch, - preplávať jedným plaveckým spôsobom 25 m, - predviesť základné zručnosti súvisiace s realizáciou sezónnych pohybových aktivít	
		4.ročník	**5.ročník**

Obsahový štandard		- Jednoduché pravidlá osvojovaných hier a športov, dodržiavanie fair-play - olympijská symbolika, olympijské myšlienky a hodnoty, kalokagatia - atletika – behy, skoky, hody – Nácvik základných zručností - gymnastika – akrobacia, preskoky, hrazda, tance –Nácvik, statické polohy - úpoly – zdokonaľovanie základných úpolových techník, - športové hry – základné útočné a obranné herné činnosti jednotlivca a ich uplatnenie v hre s jednoduchými pravidlami - pohybové hry ako prostriedok na upevňovanie herných činností, na rozvoj kreativity a kooperácie - sezónne pohybové aktivity podľa podmienok školy – cvičenia a hry zamerané na zdokonaľovanie základných zručností z ďalších sezónnych pohybových aktivít (napr. jazda zručnosti na korčuliach, bicykli, plynule/bez pádu zjazdiť na lyžiach a snowboarde nenáročný lyžiarsky svah, bezpečne realizovať jazdu na lyžiarskom dopravnom zariadení, absolvovať vychádzku/výlet na bežkách a pod.).	- Upravené pravidlá osvojovaných hier a športov, dodržiavanie fair-play, organizácia súťaží - úspechy slovenských a zahraničných športovcov na ME, MS, OH, - atletika – behy, skoky, hody, vrhy – Nácvik techniky - gymnastika – akrobacia, preskoky, hrazda, tance/dievčatá/– Nácvik, dynamické polohy - športové hry – základné útočné a obranné herné činnosti jednotlivca a ich uplatnenie hre, resp. hre s upravenými pravidlami - pohybové hry ako prostriedok na zdokonaľovanie herných činností, na rozvoj pohybových schopností kreativity a kooperácie - sezónne pohybové aktivity podľa podmienok školy – nácvik a zdokonaľovanie techniky plaveckých spôsobov, cvičenia a hry zamerané na zdokonaľovanie základných zručností z ďalších sezónnych pohybových aktivít (napr. jazda zručnosti na korčuliach, bicykli, plynule/bez pádu zjazdiť na lyžiach a snowboarde nenáročný lyžiarsky svah, bezpečne realizovať jazdu na lyžiarskom dopravnom zariadení, absolvovať vychádzku/výlet na bežkách a pod.).
Komponent 5: OCHRANA A BEZPEČNOSŤ ŽIVOTA A ZDRAVIA OBYVATEĽSTVA			
		4.ročník	**5.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	- poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni, - rozpoznať a oznámiť nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie, využiť praktické zručnosti v sebaochrane, - absolvovať súvislý pochod s prekonávaním terénnych prekážok, v prírode sa správať podľa zásad ochrany životného prostredia,	

		- dodržiavať zásady bezpečného správania sa pri vode a na horách v rôznych poveternostných podmienkach (ročných obdobiach) - popísať postup v krízových situáciách a primerane veku na tieto situácie reagovať	
		4.ročník	**5.ročník**
Obsahový štandard		- určovanie a výber vybraných smerov presunu - presun mierne členitým terénom s prekonávaním terénnych prekážok, základné pravidlá ochrany životného prostredia, cvičenia rovnováhy na prírodných prekážkach, nosenie prírodných predmetov jednotlivo, v dvojiciach (klady, kamene, brvná a pod.), pohybové hry v prírode - evakuácia, evakuačný batoh, úkryty, povodne a záplavy, - praktické poskytnutie prvej pomoci (ošetrenie povrchového poranenia)	- praktické poskytnutie prvej pomoci (stabilizovaná poloha, ošetrenie povrchového poranenia) - určovanie a výber vybraných smerov presunu na základe zadaných súradníc GPS, výber, príprava a likvidácia táboriska a ohniska - presun mierne členitým terénom v skupinách na určenú vzdialenosť s prekonávaním terénnych prekážok, rozšírené pravidlá ochrany životného prostredia, cvičenia rovnováhy na prírodných prekážkach, nosenie prírodných predmetov jednotlivo, v dvojiciach a iných skupinách (klady, kamene, brvná a pod.), pohybové hry v prírode, základy geocachingu - evakuácia, evakuačný batoh, úkryty, chemické ohrozenie, únik nebezpečných látok, povodne a záplavy, branné cvičenie – simulácia prežitia v prírode a správanie sa v terénne ohrozenom priamym vonkajším nebezpečenstvom.

Hodnoteniea klasifikácia žiakov

Hodnotenie a klasifikácia prospechu žiakov v predmete **telesná a športová výchova** bude realizovaná v súlade so zákonom č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl**.

V predmete **telesná a športová výchova a športová výchova** sa prospech žiakov nehodnotí známkou, na vysvedčení a v katalógovom liste žiaka sa uvádza:

a) „**aktívne absolvoval**“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,
b) „**absolvoval**“, ak žiak na vyučovaní bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval,
c) „**neabsolvoval**“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval,
d) „**oslobodený**“ ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval a vzdeláva sa podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

Vo výchovno-vzdelávacom procese v predmete telesná a športová výchova sa uskutoční priebežné a celkové hodnotenie a to nasledovným spôsobom:
Priebežné formatívne hodnotenie :

- uskutoční sa pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách,
- má hlavne motivačný charakter;
- učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho aktuálny psychický i fyzický stav
- slúži na posúdenie prístupu a postojov žiaka, najmä jeho vzťahu k pohybovej aktivite a vyučovaniu telesnej a športovej výchovy a jeho sociálneho správania a adaptácie
- odzrkadľuje rozvoj telesných, pohybových a funkčných schopností žiaka, najmä rozvoj telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti s prihliadnutím na individuálne predpoklady žiaka
- hodnotí proces učenia sa, osvojovania, zdokonaľovania a upevňovania pohybových návykov a zručností a teoretických vedomostí
- základnou podmienkou hodnotenia žiaka je aktívne absolvovanie hodín TSV /tzn. žiak je prezlečený do úboru a cvičí/
- hodnotenie vzťahu žiaka k telesnej a športovej výchove realizuje učiteľ nielen na základe dlhodobého sledovania prejavov žiaka na vyučovaní, pri ktorej si všíma najmä jeho aktivitu, snahu, samostatnosť a tvorivosť, ale aj na základe jeho aktivity a angažovanosti v školskej i mimoškolskej záujmovej telovýchovnej a športovej činnosti, pomocou mobilných aplikácií a na vysvedčení uvedie : „ aktívne absolvoval/aktívne absolvovala“
- žiakovi, ktorý na základe lekárskeho potvrdenia zo zdravotných dôvodov neabsolvoval pohybovú časť obsahu vyučovania za klasifikačné obdobie sa na vysvedčení uvedie „absolvoval/absolvovala“

- neklasifikovanie známkou sme sa rozhodli uplatňovať na základe skúseností, ktoré poukazujú na neustále znižovanie úrovne pohybových schopností a zručností, ktoré boli vo vysokej miere rozhodujúce pri dosahovaní výkonnostných cieľov a sumatívnom klasifikovaní známkou.

Nástroje sumatívneho hodnotenia	Nástroje formatívneho hodnotenia
	• Spätnoväzbové hodnotenie jednotlivca učiteľom • Lístok pri odchode • Sumár po hodine • Rovesnícke hodnotenie • Hodnotenie učiteľom • Príprava na vyučovanie • Aktivita žiaka na vyučovaní • Testy pohybových schopností • Testy pohybových zručností • Výkonnostný list žiaka

Lístok pri odchode :

Žiak si vyberie lístok podľa farby a pocitov z hodiny a pri odchode z telocvične ho nalepí na dvere.
Žltá – cítil som sa výborne, chcel by som si takúto hodinu zopakovať
Modrá – dnešná hodina sa mi páčila, vládal som
Zelená - dnešná hodina sa mi nepáčila, nevládal som , nedarilo sa mi

Testy pohybových schopností :

Výber disciplín je navrhnutý tak, aby zahŕňal základné pohybové schopnosti, ktoré tvoria základ športového výkonu . Ide o komplexné hodnotenie disciplín, ktoré sú zamerané na testovanie všetkých kondičných pohybových schopnosti - rýchlosti, sily aj vytrvalosti. Batéria cvičení je kompatibilná s disciplínami v rámci Eurofit-u a so Štátnym vzdelávacím programom pre telesnú a športovú výchovu ISCED 2. Testovacia batériu cvičení sa nemení a výsledky z jednotlivých rokov/ročníkov sa môžu porovnávať. Disciplínam predchádza zaznamenanie telesnej výšky a hmotnosti žiaka :

- Skok do diaľky z miesta znožmo
- Ľah – sed za 30s
- Vytrvalostný člnkový beh
- Výdrž v zhybe nadhmatom
- Člnkový beh 10x5m

Každému výkonu žiaka v každej z vyššie uvedených disciplín sa prideľuje bodové ohodnotenie podľa tabuliek. Tabuľky sú odlišné v závislosti od pohlavia a roku narodenia.
Do výkonnostného listu žiaka sa zapisujú všetky výsledky z testovania a žiak si na základe zverejnených tabuliek vykoná autodiagnostiku výkonnosti. Pri výbere žiakov do športových tried sú dosiahnuté výsledky kritériom pre prijatie.

Nastavenie kritérií a indikátorov :

Hodnotenie úrovne pohybových schopností na základe dosiahnutých bodov :
- veľmi slabá – žiak sa nachádza v intervale ≤ 16 bodov

- podpriemerná – 17 – 22bodov
- priemerná– 23 – 28 bodov
- veľmi dobrá – 29 – 34 bodov
- výborná – 35 – 37 bodov
- vynikajúca– 37 ≤ bodov

- **Výkonnostné listy**
  Sú vytvorené ku každému tematickému celku. Žiak –učiteľ kriteriálne hodnotí aktuálnu úroveň procesu zvyšovania úrovne pohybových schopností. Kritériá vychádzajú z aktuálnych hodnotiacich tabuliek danej testovacej batérie . Žiak na základe dosiahnutých bodov za výkon hodnotí svoju úroveň v jednotlivých disciplínach v aktuálnom čase, sleduje svoj priebeh zvyšovania, alebo znižovania úrovne pohybovej výkonnosti a odkrýva oblasti, v ktorých sa môže zlepšovať. Ako príklad je tu uvedený výkonnostný list žiaka a hodnotiace tabuľky.
- **Posúdenie výkonov podľa kritérií:**

Predmet hodnotenia pri vyučovaní športových hier :

- Herný výkon jednotlivých žiakov alebo celej triedy
- Výkonnostné predpoklady, t.j. úroveň herných zručností žiakov
- Úroveň špecifických vedomostí (pravidlá, taktika, technika)
- Úroveň organizačných schopností a zručností
- Postoj žiakov k športovej hre

Herný výkon - realizovaná činnosť hráča v zápase, ktorá je vyjadrená stupňom splnenia herných úloh. Hodnotí sa technická a taktická stránka útočných a obranných herných činností jednotlivca a schopnosť spolupracovať zo spoluhráčom, celkový herný prejav hráča, dodržiavanie pravidiel
Kritériá univerzálneho subjektívneho hodnotenia individuálneho herného výkonu žiaka:
Hodnotenie : 0- 5 bodov

5 bodov - Tvorca hry, podporuje spoluhráčov, výborné riešenie herných situácií, vhodné využívanie naučených herných činností (HČ), ovláda pravidlá a málokedy ich porušuje

4 body - Aktívny hráč, často úspešný, podporuje spoluhráčov, používa nacvičené HČ, občas robí chyby, ovláda pravidlá a málokedy ich porušuje

3 body - Hráč je „utiahnutý“, „nerozhodný“, nevytvára prevahu nad súperom, je neistý, pomaly reaguje na herné situácie, nevyužíva všetky nacvičené HČ, ovláda a rešpektuje základné pravidlá

2 body - Živelný alebo pasívny hráč často zodpovedný za góly (body), časté technické a taktické chyby, využíva len niektoré nacvičené HČ, pozná a rešpektuje len niektoré pravidlá

1 bod - Pasívny hráč, nepozná pravidlá, nepochopil zmysel hry, nemá záujem

Hodnotenie hernej činnosti jednotlivca:
Hodnotenie: 0 - 5 bodov
Hodnotí sa, rýchlosť a plynulosť vykonania, technické zvládnutie .
5 bodov: Žiak vie vykonať všetky herné činnosti jednotlivca bez väčších technických nedostatkov.

4 body : Žiak vie vykonať všetky herné činnosti jednotlivca s menšími technickými nedostatkami.
3 body : Žiak nevie vykonať všetky herné činnosti jednotlivca a vykonáva ich s menšími technickými nedostatkami.
2 body : Žiak neovláda herné činnosti jednotlivca, dopúšťa sa technických chýb pri nadväzovaní pohybov.
1 bod : Žiak neovláda herné činnosti jednotlivca, dopúšťa sa veľkých technických chýb pri nadväzovaní pohybov.

Učebné osnovy – tretí vzdelávací cyklus

Vzdelávacia oblasť Jazyk a komunikácia

Slovenský jazyk a literatúra

Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia
Vyučovací predmet	**Slovenský jazyk a literatúra**
Stupeň vzdelania	nižšie stredné vzdelanie
Vzdelávací cyklus	tretí
Ročník	6. - 9.
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Hlavným cieľom 3. cyklu je rozvíjať gramotnostné schopnosti žiaka, ktoré sú dôležité v súčasnej informačnej spoločnosti. Dôraz sa kladie na postupné využívanie čoraz širšieho spektra mimoučebnicových textov a multimediálnych komunikátorov so zámerom vyhľadávať, triediť a kriticky hodnotiť informácie a informačné zdroje. S tým súvisí rozvíjanie argumentačných zručností a schopnosti riešiť problémy. Zároveň je úlohou tretieho cyklu rozvíjať emočnú sebareguláciu žiaka a efektívnu spoluprácu a komunikáciu v kolektíve.

Ciele vzdelávania:

1. Aktívne a s rešpektom vstupovať do hovorenej a písanej komunikačnej interakcie, vecne a sociálne primerane reagovať na repliky komunikačného partnera, formulovať primerané argumenty.
2. Pripraviť a prezentovať primerane náročný hovorený a obrazovo-hovorený text s komunikačným zámerom objasniť problém alebo presvedčiť adresáta.
3. Vytvoriť primerane náročný písaný, obrazovo-písaný a digitálny text s cieľom objektívne informovať, objasniť problém a vyjadriť názor podložený argumentmi.
4. Uplatňovať stratégie tvorby písaného textu, regulovať vlastný proces písania, uplatniť znalosti pravopisných pravidiel.
5. Čítať a počúvať rôzne druhy vecného (najmä odborného) textu, rozumieť mu, zhrnúť a vyhodnotiť získané informácie, využiť informácie pri vzdelávaní a v iných komunikačných oblastiach.
6. Uplatňovať stratégie porozumenia textu, plánovať a monitorovať úspešnosť porozumenia, regulovať vlastné porozumenie textu.

7. Získať a spracovať informácie z rôznych médií (tlačených, digitálnych, audiovizuálnych), veku primerane kriticky posúdiť pravdivosť a spoľahlivosť informácií a ich zmysluplné využitie.
8. Nadobudnúť estetickú skúsenosť z recepcie rôznych literárnych žánrov, zdieľať obsahové, emocionálne a hodnotové posolstvá textu vo vlastných tvorivých aktivitách.
9. Objasniť príslušnosť literárnych diel ku kultúrnemu dedičstvu s dôrazom na hodnotu empatie a rešpektu človeka k človeku.
10. Uplatňovať tvorivosť pri riešení úloh, problémov a projektov, efektívne pritom spolupracovať v kolektíve.
11. Použiť pri porozumení a tvorení textu znalosti o systéme jazykových prostriedkov, využívať pritom jazykové slovníky v knižnej a elektronickej podobe.
12. Objasniť význam jazyka ako reprezentanta národnej a menšinovej kultúry, chápať potrebu dobrého ovládania spisovného jazyka v rámci vzdelávania a účasti v sociálnom a občianskom živote.
13. Rešpektovať jazykovú a kultúrnu rôznorodosť v spoločnosti, chápať jazykové potreby príslušníkov iných národov a národností.

Učebné osnovy pre 3. vzdelávací cyklus *Slovenský jazyk a literatúra*						
Obsahový štandard a výkonový štandard			**6.ročník**	**7. ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
	KOMPONENT: Komunikačná interakcia	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD** **Žiak vie/dokáže:**	• rozlíšiť komunikačnú interakciu podľa jazyka, prostredia, komunikačného partnera a komunikačného zámeru , • rešpektovať používateľov iných jazykov a príslušníkov iných národov a kultúr, • vecne a aktívne rozvíjať dialóg, kriticky a s rešpektom reagovať na repliky komunikačného partnera , • uplatňovať pri vedení dialógu zásady kooperácie a zdvorilosti a rešpektu voči inakosti , • vyjadriť názor na spoločensky aktuálne témy a podporiť ho rôznymi druhmi argumentov , • diskutovať v skupinách na aktuálne alebo odborné témy a uplatňovať pritom argumentačné zručnosti • využívať na komunikáciu situačne vhodné komunikačné kanály • dodržiavať pravidlá vecnej, sociálne primeranej a etickej interakcie v internetovom prostredí • používať rôzne žánre bežnej a administratívnej korešpondencie, • spolupracovať pri riešení problémov v kolektíve, uplatňovať pritom tvorivosť a predchádzať konfliktom reguláciou svojho správania			
		OBSA-HOVÝ ŠTANDARD	**6.ročník**	**7. ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
		Komunikač-né zvyklosti a viacjazyč-nosť	• komunikačná situácia, • komunikačné činitele, • zásady kooperácie a zdvorilosti	• situačne vhodné používanie jednotlivých variet slovenčiny (spisovný jazyk, bežný hovorený jazyk, slang, nárečie)	• nácvik interakcie v rôznych simulovaných a reálnych komunikačných situáciách (porovnávanie s interakciou v iných jazykoch)	• viacjazyčné prostredie na Slovensku, • chápanie jazykových potrieb príslušníkov iných národov a národnostných menšín
		Dialogická komunikácia a kooperácia	• nácvik kooperácie v priamom alebo v sprostredkovanom dialógu: komunikovať pravidlá asertívnej komunikácie, asertívne techniky a ich nácvik , • zásady zdvorilosti (takt, veľkorysosť, uspokojenie,	• uplatnenie pravidiel asertívnej komunikácie, asertívne techniky a ich nácvik v rolových hrách • používanie rôznych druhov argumentov, argumentačných techník a ich nácvik (v prepojení so vzdelávacou oblasťou Človek a spoločnosť)	• nácvik skupinovej diskusie na aktuálnu alebo odbornú tému, • hľadanie konštruktívnych riešení konfliktnej situácie, • rozoznávanie a pomenovanie vlastných pocitov v konfliktnej situácii, výber vhodných techník na ich zvládanie	• identifikovanie manipulatívnej komunikácie a efektívna reakcia na ňu, • zapojenie do diskusného fóra na internete (pod dohľadom učiteľa alebo iného dospelého)

			súhlas, skromnosť, sympatia) a ich uplatňovanie v komunikácii, • pravidlá asertívnej komunikácie, asertívne techniky a ich nácvik, • rozlišovanie tvrdenia, argumentu a presvedčenia			
		Korešpon-dencia	• používanie veľkých písmen na vyjadrenie úcty.	• znaky jednoduchej úradnej žiadosti,	• formulácia a tvorba jednoduchej úradnej žiadosti, • bežná a úradná elektronická korešpondencia	• nácvik bežnej a úradnej elektronickej korešpondencie prostredníctvom e-mailu
		Komunikač-né prostriedky a pravidlá	• nadväzovanie replík v dialógu, používanie vhodných nadväzovacích prostriedkov (oslovenia, pripájacie častice, zámenné a iné synonymá), • pravidlá spisovnej výslovnosti v domácich a v prevzatých slovách (v nadväznosti na 2. cyklus, pravidlo o rytmickom krátení, spodobovanie hlások na hranici slov, výslovnosť spoluhláskových skupín)	• argumentačné funkcie komunikačných prostriedkov (príklady, citáty, frazémy, dôraz, gestá), • uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti v domácich a v prevzatých slovách: pravidlo o rytmickom krátení, spodobovanie hlások na hranici slov, výslovnosť spoluhláskových skupín	• porozumenie tematickej a odbornej slovnej zásoby v rámci obsahového zamerania interakčných aktivít, • osvojovanie pravopisných pravidiel v rukou písanej a v elektronickej interakcii, • využívanie argumentačnej funkcie komunikačných prostriedkov (príklady, citáty, frazémy, dôraz, gestá), • situačne vhodné používanie zvukových, pohybových a mimojazykových prostriedkov	• uplatňovanie osvojených pravopisných pravidiel v rukou písanej a v elektronickej interakcii, • porozumenie a používanie tematickej a odbornej slovnej zásoby v rámci obsahového zamerania interakčných aktivít
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť	• upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu,	• komunikačná situácia (súkromná, verejná),	• úradná žiadosť, elektronická korešpondencia	• nácvik komunikačných situácií v nadväznosti na predchádzajúce vedomosti

			• dialóg, diskusia, kooperácia a zdvorilosť v komunikácii, • prostriedky nadväzovania v dialógu (oslovenie, častice, zámená, synonymá), • zvukové prostriedky (melódia, tempo, prestávka, sila hlasu, dôraz), pohybové prostriedky (mimika, gestá, pohyb a postavenie tela) a mimojazykové prostriedky (situácia, farba, empatia a pod.).	• komunikačný činiteľ (téma, forma, prostredie, adresát, autor), • spisovný jazyk, bežný hovorený jazyk, slang, nárečie • asertívna komunikácia, tvrdenie, argument, presvedčenie, manipulatívna komunikácia , • pravidlá spisovnej výslovnosti domácich a prevzatých slov,	• využitie pravidiel spisovnej výslovnosti domácich a prevzatých slov,	

			6.ročník	7. ročník	8.ročník	9.ročník
	KOMPONENT: Hovorená produkcia	**VÝKONOVÝŠTANDARD Žiak vie/dokáže:**	• vytvoriť obsahovo a formálne súdržný hovorený text s rôznym komunikačným zámerom, • rozlíšiť žánre hovoreného a obrazovo-hovoreného textu , • zhromaždiť informácie k textu z viacerých zdrojov a overiť pravdivosť získaných informácií , • zhrnúť, zhodnotiť a využiť získané informácie , • prezentovať získané odborné informácie a objasňovať problémy, • pripraviť a predniesť presviedčací rečnícky prejav a využiť pritom rôzne druhy argumentov , • pripraviť a predniesť príležitostný rečnícky prejav, • použiť vhodné stratégie pri príprave a pri úprave hovoreného a obrazovo-hovoreného textu, • analyzovať a zhodnotiť hovorené prejavy iných a svoje stanovisko podoprieť argumentmi , • využiť jazykové slovníky a primerané znalosti jazykovedných pojmov a termínov pri tvorení, úprave a pri hodnotení prejavu			
		OBSA-HOVÝ ŠTANDARD	**6.ročník**	**7. ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**

		Príprava a prednes hovoreného prejavu	• písomná príprava hovoreného a obrazovo-hovoreného textu podľa týchto fáz: výber témy, zhromažďovanie materiálu, triedenie a členenie, tvorba konceptu, úprava textu • vhodné stratégie prípravy a úpravy textu (obsahové, kompozičné, jazykové a vizuálne)	• príprava vizuálnej zložky textu a jej úprava pri obrazovo-hovorenom texte • využívanie knižných a elektronických jazykových slovníkov • vhodné stratégie prípravy a úpravy textu (obsahové, kompozičné, jazykové a vizuálne)	• nácvik kultivovaného prednesu hovoreného prejavu, • nácvik kultivovanej prezentácie obrazovo-hovoreného textu, funkčné prepájanie jazykovej a obrazovej zložky	• prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy, školy alebo na verejnosti
		Reflexia hovoreného prejavu	• sebareflexia prezentovaného prejavu, • aktívne, kritické a rešpektujúce počúvanie hovorených prejavov iných,	• analyzovanie a hodnotenie obsahovej, kompozičnej, jazykovej, prednesovej a vizuálnej stránky prejavu podľa vopred stanovených kritérií	• formulovanie argumentov pri vyjadrovaní stanoviska k vlastnému prejavu	• formulovanie argumentov pri vyjadrovaní stanoviska k vlastnému a inému hovorenému prejavu
		Žánre hovoreného a obrazovo-hovoreného textu	• príprava odbornej informácie, príprava a realizácia interview s odborníkom	• príprava odbornej informácie, a vytvorenie odbornej prezentácie • vyjadrenie názoru na aktuálne témy s podporou argumentov a s cieľom presvedčiť adresáta	• presviedčací (persuazívny) rečnícky prejav: vyjadrenie názoru na aktuálne témy s podporou argumentov a s cieľom presvedčiť adresáta	• príležitostný rečnícky prejav: slávnostný príhovor, moderovanie podujatia.
		Komunikačné prostriedky a pravidlá	• uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti v domácich a v prevzatých slovách (v nadväznosti na 2. cyklus, pravidlo o rytmickom krátení, spodobovanie hlások na	argumentačné funkcie komunikačných prostriedkov: príklady, fakty, citáty, dôraz, pauza, gestá, grafické prostriedky v obrazovo-hovorenom texte (s využitím možností textového editora)	• využívanie argumentačnej funkcie komunikačných prostriedkov: príklady, fakty, citáty, dôraz, pauza, gestá, grafické prostriedky v obrazovo-hovorenom texte (s využitím možností textového editora)	• využívanie sugestívnej funkcie komunikačných prostriedkov: zámerné opakovanie, enumerácie, rečnícke otázky, apely, frazémy a iné expresívne výrazy,

			hranici slov, výslovnosť spoluhláskových skupín), • primeraná modulácia hlasu a situačne vhodné používanie pohybových a mimojazykových prostriedkov.		• porozumenie a používanie tematickej a odbornej slovnej zásoby v rámci obsahového zamerania textu	
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť	• upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, • výber témy, zhromažďovanie materiálu, triedenie, členenie, koncept, úprava textu • odborná informácia , interview s odborníkom • zvukové prostriedky (melódia, tempo, prestávka, sila hlasu, dôraz), pohybové prostriedky (mimika, gestá, pohyb a postavenie tela) a mimojazykové prostriedky (situácia, farba, empatia a pod.).	• obrazová zložka textu, grafické prostriedky, prezentácia , • knižné a elektronické jazykové slovníky • sebahodnotenie, stanovisko, argument • odborná informácia, odborná prezentácia, • pravidlá spisovnej výslovnosti domácich a prevzatých slov (pravidlo o rytmickom krátení, spodobovanie hlások na hranici slov, výslovnosť spoluhláskových skupín)	• presviedčací rečnícky prejav, • slávnostný príhovor • odborné slová, príklad, fakt, citát, rečnícka otázka, frazéma, expresívne slová	• slávnostný príhovor, moderovanie podujatia

	KOMPONENT: Písaná produkcia	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD Žiak vie/dokáže:**	• vytvoriť obsahovo a formálne súdržný písaný a obrazovo-písaný text s rôznym komunikačným zámerom, • zdôvodniť voľbu žánru písaného textu pre naplnenie komunikačného alebo autorského zámeru , • zohľadniť očakávania (potenciálneho/reálneho) adresáta písaného textu , • využiť písanie ako prostriedok sebavyjadrenia a uplatniť pritom tvorivé postupy , • využiť písanie ako učebnú stratégiu a písaním referovať o nadobudnutom poznaní , • využiť písanie na vyjadrenie názoru a na argumentáciu , • zhromaždiť informácie k textu z viacerých informačných zdrojov a overiť ich pravdivosť , • uplatniť pri písaní pravopisné pravidlá , • monitorovať priebeh vlastného písania a využiť rôzne stratégie na jeho vylepšenie , • upraviť obsahovú, kompozičnú, jazykovú a formálnu stránku napísaného textu , • využiť primerané znalosti jazykovedných pojmov a termínov a rôzne druhy jazykových slovníkov pri tvorení a pri úprave textu , • použiť pri úprave formy textu počítačové textové editory			
		OBSAHOVÝ ŠTANDARD	**6.ročník**	**7. ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
		Proces tvorenia textu	• tvorenie konceptu a jeho upravovanie po obsahovej, kompozičnej a jazykovej stránke , • pravopisná korektúra s využitím základných korektorských značiek a jazykových slovníkov • prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy	• prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy a školy • voľba témy podľa komunikačného/autorského zámeru, potenciálneho/reálneho adresáta a individuálnej preferencie , • voľba vhodného slohového postupu alebo kombinácie slohových postupov na komunikovanie zamýšľaného obsahu	• upravovanie obrazovej a grafickej zložky textu pri multimodálnych a digitálnych komunikátoch a využitie ďalších možností textového editora • prezentovanie vlastného textu na verejnosti. • základy zhromažďovania jazykového materiálu (slov, slovných spojení a vetných celkov) k zvolenej téme s využitím potrebných zdrojov (vrátane jazykových slovníkov) a interakcie s inými osobami	• prezentácia prejavu • využívanie viacerých spôsobov zhromažďovania jazykového materiálu k zvolenej téme s využitím potrebných zdrojova interakcie s inými osobami

			• členenie obsahu písaného textu s využitím rôznych stratégií (osnova, grafické znázornenie štruktúry textu a pod.)			
		Metakogni-tívne procesy pri písaní textu	• koncentrácia pozornosti a sústredená práca vo fáze štylizácie, vedomé potláčanie rušivých a nesúvisiacich podnetov, • porozumenie produkčnej úlohy a stanovenie cieľa písania	• plánovanie efektívnych stratégií pri tvorení textu, v prípade neefektívnej stratégie úprava zaužívaného postupu pri tvorení	• monitorovanie priebehu zhromažďovania a triedenia vhodného jazykového materiálu	• analýza a hodnotenie textu a jeho častí vzhľadom na komunikačný zámer, slohový postup a adresáta
		Žánre písaného a obrazovo-písaného textu	• vytvorenie zážitkového rozprávacieho textu s premyslenou štruktúrou a zapojením opisných častí, plagát	• tvorenie odborných textov: odborná informácia, zhrnutie, anotácia, poster, prezentácia, návod na použitie výrobku	• písomné vyjadrenie názoru na aktuálne témy s podporou argumentov a s cieľom presvedčiť adresáta • úradné formuláre, prihláška, • sebavyjadrenie prostredníctvom rôznych techník tvorivého písania	• vyjadrenie subjektívneho názoru na všeobecne známu tému v úvahovom texte • životopis • sebavyjadrenie prostredníctvom rôznych techník tvorivého písania aj v kombinácii s obrazovou zložkou
		Komunikač-né prostriedky a pravidlá	• porozumenie a používanie tematickej a odbornej slovnej zásoby v rámci	• použitie jednoduchých a zložených súvetí ako prostriedkov vyjadrovania časovo-priestorových alebo logických vzťahov v texte,	• využívanie argumentačnej funkcie komunikačných prostriedkov: príklady, fakty, citáty, grafické prostriedky	• využívanie sugestívnej funkcie komunikačných prostriedkov: zámerné opakovanie, enumerácie, rečnícke otázky, apely,

			obsahového zamerania textu	• použitie rôznych druhov nadväzovacích prostriedkov (konektorov) v texte (pripájacie častice, opakovanie slov, využitie synoným, antoným, asociácií, slovotvorne súvisiacich slov, opakovanie rovnakých tvarov slovesa)		frazémy a iné expresívne výrazy
		Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu	• sémantický pravopis: pravopis zložitejších vlastných podstatných mien (geografické názvy, názvy štátov, obyvateľské mená, názvy ulíc, inštitúcií a kultúrnych výtvorov – v prepojení s učivom ďalších vzdelávacích oblastí), • morfematický pravopis: pravopis pri spodobovaní hlások na hranici slov; pravopis pádových koncoviek podstatných mien a prídavných mien (v domácich a v prevzatých slovách), • automatizácia získaných pravopisných zručností pri	• pravopis pádových koncoviek zámen a číslovieк; pravopis ďalších slovotvorných prípon, • gramatický pravopis: pravopis nominatívu jednotného a množného čísla pri zámenách a číslovkách, ktoré sa skloňujú podľa vzoru *pekný*; pravopis predložiek *s, so, z, zo*; písanie slov osobitne a dovedna (číslovky a príslovky)	• interpunkčný pravopis: písanie čiarky v jednoduchom a zloženom súvetí; pravopis ďalších interpunkčných znamienok (bodkočiarka, dvojbodka, pomlčka atď.). • etymologický pravopis: pravopis prevzatých a internacionálnych odborných termínov (v prepojení s učivom ďalších vzdelávacích oblastí)	• automatizácia získaných pravopisných zručností pri jednotlivých pravopisných princípoch/ opakovanie získaných vedomostí a zručností/

			jednotlivých pravopisných princípoch v nadväznosti na II. cyklus			
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť	• upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, • komunikačný zámer (podať informáciu, vymenovať vlastnosti, porozprávať dej, • obrazovo-písané texty, obrazová zložka textu, grafické prostriedky • slohový postup pri tvorení textu: rozprávací • expresívne slová • kompozícia textu, • nadväzovacie prostriedky v texte (opakovanie, rovnaký tvar slovesa, synonymá, antonymá, • tvaroslovie, pravopis	• komunikačný zámer vysvetliť/objasniť fakty a znalosti, presvedčiť, zaujať), • plagát, • výber témy, zhromažďovanie materiálu, triedenie, členenie, koncept, úprava textu, pravopisná korektúra, • knižné a elektronické jazykové slovníky • slohový postup pri tvorení textu:opisný • opisné texty:: charakteristika, • návod na použitie výrobku • argument, • príklad, fakt, • slovná zásoba • syntaktické prostriedky)	• formulár, prihláška, životopis • cieľ, plánovanie, sledovanie a hodnotenie vlastného písania • slohový postup pri tvorení textu: informačný • odborné texty: odborná informácia, anotácia • vyjadrenie a zdôvodnenie názoru: úvaha, odborné slová, • citát, apel, rečnícka otázka, • nadväzovacie prostriedky v texte (častice, slovotvorne súvisiace slová, asociácie), prijateľnosť textu, • slovná zásoba • syntaktické prostriedky)	• slohový postup pri tvorení textu výkladový/úvahový • poster, • prezentácia, • frazéma

	KOMPONENT:	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD Žiak vie/dokáže:**	• cieľavedome a samostatne počúvať a čítať primerane náročné texty s konkrétnym zámerom v rámci vzdelávania, záujmových aktivít alebo zapojenia do spoločenského a občianskeho života,

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td colspan="4">
• využívať pri vzdelávaní alebo pri inom využití textov aj mimoučebnicové zdroje ,
• orientovať sa v rôznych žánroch vecného textu podľa komunikačných oblastí (mediálna, administratívna, odborná) ,
• rozlíšiť základné charakteristiky rôznych žánrov vecného textu a možnosti ich využitia ,
• získať a spracovať informácie z rôznych informačných zdrojov (tlačených, audiovizuálnych, digitálnych) ,
• objasniť informácie a vyvodené súvislosti z textu a konfrontovať ich s vlastnými znalosťami a skúsenosťami ,
• vyjadriť svoj názor na počúvaný/čítaný text, podporiť ho argumentmi a prezentovať v skupinovej diskusii ,
• kriticky posúdiť pravdivosť a spoľahlivosť informácií a ich zmysluplné využitie ,
• využiť získané informácie pri tvorení vlastných textov s cieľom vzdelávania alebo sebavyjadrenia ,
• uplatniť rôzne stratégie porozumenia textu, sledovať vlastné porozumenie a ovplyvňovať ho ,
• porovnať obsahové, kompozičné a jazykové odlišnosti textov podľa rôzneho komunikačného zámeru a slohového postupu ,
• využiť primerané znalosti jazykovedných pojmov a termínov a rôzne druhy jazykových slovníkov pri porozumení textu a pri jeho analýze ,
• analyzovať úlohu poprijazykových (grafických, pohybových, zvukových) prostriedkov pri porozumení čítaného a počúvaného textu,
• porozumieť hodnote a funkciám jazyka v osobnom a v spoločenskom živote a vytvoriť si pozitívny postoj k iným jazykom a kultúram .
</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>OBSA-HOVÝ ŠTANDARD</td><td>6.ročník</td><td>7. ročník</td><td>8.ročník</td><td>9.ročník</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Porozume-nie textu a využitie získaných informácií</td><td>• využitie spracovaných informácií z textu pri riešení učebných úloh a problémových situácií, pri vzdelávaní a sebavyjadrení,
• porozumenie štruktúry textu podľa komunikačného zámeru a použitého slohového postupu</td><td>• analytické počúvanie, čítanie a prezeranie rôznych druhov a žánrov vecného textu v súvislosti s obsahmi jednotlivých vzdelávacích oblastí ,
• porozumenie súvislým, nesúvislým a multimodálnym textom na úrovni explicitných a implicitných významov</td><td>• učiteľom usmerňované a samostatné vyvodzovanie implicitných informácií z textu prehlbujúce základné porozumenie textu: objasňovanie súvislostí, vyjadrovanie názoru, uvádzanie podporných argumentov, využívanie predchádzajúcich znalostí na dosiahnutie logicky prijateľných záverov (induktívne</td><td>• získavanie, spracovanie a triedenie informácií z rôznych informačných zdrojov ,
• posúdenie pravdivosti a spoľahlivosti informácií na základe ich overovania a porovnávania vo viacerých zdrojoch</td></tr>
</table>

					inferencie), logické úsudky z informácií a dôkazov priamo dostupných v texte (deduktívne inferencie), • zdieľanie a prezentovanie získaných informácií v skupinovej diskusii, obhajovanie názoru pomocou argumentov, vecné reagovanie na argumenty účastníkov diskusie	
		Metakogni-tívne procesy pri recepcii vecného textu	• orientovanie sa v dostupných primárnych a sekundárnych informačných zdrojoch (s dôrazom na využívanie autorských textov, knižných, časopiseckých a encyklopedických publikácií) • vlastný výber a vyhľadávanie textov na čítanie alebo počúvanie v závislosti od cieľov čitateľa/poslucháča, vyhodnocovanie cieľov, reflexia a komunikovanie výsledkov čítania alebo počúvania	• upevňovanie osvojených stratégií čítania a učenia sa z textu a náročnejšie formy spracovania obsahu (konspekt, sumarizácia, anotácia, grafické nástroje) • využívanie osvojených stratégií čítania/počúvania a rozvíjanie špecifických stratégií informačného správania v digitálnom prostredí	• formovanie základných spôsobilostí informačnej gramotnosti – stratégií zvládania kvantity a rozlišovania kvality dostupných informácií	• dôraz na podporovanie hodnotiacich postojov, kritického myslenia a vlastnej autorskej tvorby pri práci s informáciami, • aktívne a samostatné využívanie fyzických a elektronických knižníc, orientácia v knižných katalógoch

		Vlastnosti textu	• základné vlastnosti textu a ich uplatnenie pri porozumení textu , • obsahová súdržnosť textu: rozvíjanie témy a logické usporiadanie viet (rozprávací slohový postup) • rozlišovanie textov podľa komunikačného zámeru: zaujať	• obsahová súdržnosť textu: rozvíjanie témy a logické usporiadanie viet a odsekov podľa použitého slohového postupu (opisný) • rozlišovanie textov podľa komunikačného zámeru: objasniť	• obsahová súdržnosť textu: rozvíjanie témy a logické usporiadanie viet a odsekov podľa použitého slohového postupu (informačný)) • rozlišovanie textov podľa komunikačného zámeru: informovať	• obsahová súdržnosť textu: rozvíjanie témy a logické usporiadanie viet a odsekov podľa použitého slohového postupu (výkladový/úvahový) • formálna súdržnosť textu: nadväzovanie viet prostredníctvom rôznych druhov nadväzovacích prostriedkov (konektorov), analyzovanie nadväzovacích prostriedkov v texte • rozlišovanie textov podľa komunikačného zámeru: zaujať, emocionálne pôsobiť, argumentovať • porovnávanie textov podľa obsahu, slohového postupu a použitých jazykových prostriedkov
		Žánre vecného textu	• porozumenie odborným textom: odborný článok, interview, návod na použitie výrobku, dokumentárny film, rozhlasové a televízne populárno-náučné programy, webové stránky, prezentácie, poster	• analyzovanie propagačnej a presviedčacej funkcie v rôznych druhoch reklamného textu	• porozumenie administratívnym textom: úradné oznamy a vyhlášky, formuláre, účet a faktúra	• porozumenie mediálnym textom: stručná a rozšírená správa, spravodajská reportáž, spravodajský rozhovor, komentár, blog (vlog), podcast • porozumenie rečníckych prejavov a rozlišovanie rečníckych žánrov: príležitostné prejavy (slávnostné príhovory, moderovanie), náučné

						prejavy (prednáška, referát), politické prejavy (príhovory, diskusie)
		Význam a funkcie jazyka	• porozumenie funkciám, významu a stavbe jazyka (komunikačné oblasti, jazykové roviny)	• vzťah slovenčiny k iným jazykom (v prepojení s výučbou cudzieho jazyka, so vzdelávacou oblasťou Človek a spoločnosť a s jazykovými skúsenosťami žiaka)	• individuálny vzťah žiaka k jazykom, porozumenie problematike viacjazyčnosti na území a mimo územia štátu	• spoznávanie histórie a jazykovej situácie zahraničných Slovákov
		Komunikačné prostriedky a pravidlá	• jednočlenné a dvojčlenné vety ako prostriedky rozvíjania témy • vyjadrovanie syntaktických vzťahov v dvojčlennej vete (prisudzovací sklad a určovací sklad) a ich úloha pri porozumení textu • pragmaticky príznakové slová: odborné termíny, knižné a zastarané slová, expresívne slová, nespisovné slová • porozumenie bežným a kultúrnym frazémam • analyzovanie významu a funkcie všetkých slovných druhov pri porozumení textu (vrátane prechodov	• analyzovanie slovnej zásoby v texte z hľadiska komunikačného zámeru, slohového postupu a témy textu • motivačný vzťah medzi základovým a utvoreným slovom (slovotvorná stavba) , • slovotvorné spôsoby (odvodzovanie, skladanie) a slovotvorné prostriedky (predpony, prípony, slovotvorný základ) • pomnožné podstatné mená • slovesá – plnovýznamové, neplnovýznamové; • príslovky – miesta, času, spôsobu, príčiny; • číslovky – základné, radové, násobné; • zámená – ukazovacie, opytovacie	• vyjadrovanie syntaktických významov vo vete (vetné členy) a ich úloha pri porozumení textu (prísudok, podmet, predmet, prívlastok, príslovkové určenie) • spôsoby obohacovania slovnej zásoby slovenčiny: nové slová v jazyku – preberanie, tvorenie, ustálené slovné spojenia, prenášanie významu, skratky • úloha slovotvorby pri porozumení odborných termínov a pri porozumení textu (slovotvorná stavba napovedá význam slova; slová z rovnakého slovotvorného hniezda sú prostriedkom súdržnosti textu) • rozlišovanie ohybných a neohybných slovných druhov • prehĺbenie znalostí o komunikačnej funkcii gramatických kategórií (mená: rod, číslo, pád; slovesá: osoba, číslo, čas, spôsob)	jednoduché a zložené súvetia ako prostriedky rozvíjania témy a vyjadrovania logických vzťahov v texte

			medzi slovnými druhmi) • základné významové skupiny plnovýznamových slovných druhov: podstatné mená – konkrétne, abstraktné, • prídavné mená – akostné, vzťahové, privlastňovacie; • zámená – osobné, privlastňovacie, • skloňovacie vzory podstatných mien a prídavných mien ako východisko uplatňovania pravopisu pádových koncoviek			
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť	• upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu • text: súvislý, nesúvislý, obrazovo-písaný, obrazovo-hovorený, tlačený, digitálny • mediálne texty: správa, • materinský jazyk, druhý jazyk, cudzí jazyk, viacjazyčnosť • jednočlenné a dvojčlenné vety, prisudzovací sklad,	• doslovné informácie, implicitné informácie, štruktúra textu • argument, konspekt, sumarizácia, anotácia • odborné texty: interview, návod na použitie, • mediálne texty: spravodajská reportáž, spravodajský rozhovor, • odborné termíny, knižné slová, nespisovné slová, expresívne slová, frazémy	• primárne a sekundárne informačné zdroje, stratégie čítania a učenia sa z textu, fyzické a elektronické knižnice, knižný katalóg • komunikačné oblasti: bežná, odborná, administratívna, mediálna, reklamná 🕮, • mediálne texty::komentár • určovací sklad, vetné členy (prísudok, podmet, predmet, prívlastok, príslovkové určenie),	• komunikačný zámer textu, obsahová súdržnosť textu – slohové postupy (informačný, opisný, rozprávací, výkladový/úvahový), formálna súdržnosť textu – nadväzovacie prostriedky (opakovanie, rovnaký tvar slovesa, synonymá, antonymá, častice, slovotvorne súvisiace slová, asociácie)

			• slovotvorba, slovotvorné hniezdo, slovotvorné spôsoby (odvodzovanie, skladanie) slovotvorné prostriedky (predpony, prípony, slovotvorný základ) • slovné druhy: ohybné (podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, slovesá) • významové skupiny slovných druhov: podstatné mená – konkrétne, abstraktné, • prídavné mená – akostné, vzťahové • číslovky – základné, radové • gramatické kategórie: rod, číslo, pád, vzor • vzory podstatných mien: chlap, hrdina, dub, stroj, žena, ulica, dlaň, kosť, mesto, srdce, vysvedčenie dievča • slovesá: osoba, číslo, čas • prídavné mená: rod, číslo, pád, • vzory: pekný, cudzí	• neohybné (príslovky, predložky, spojky, častice, citoslovcia) , • pomnožné podstatné mená • slovesá – plnovýznamové, neplnovýznamové; • prídavné mená privlastňovacie • príslovky – miesta, času, spôsobu, príčiny; • číslovky – násobné • zámená – osobné, privlastňovacie • slovesá: spôsob, vid • prídavné mená- vzory:páví, • matkin, otcov	• obohacovanie slovnej zásoby: preberanie, tvorenie, ustálené slovné spojenia, prenášanie významu, skratky • zámená: ukazovacie, opytovacie	• odborné texty: dokumentárny film, poster, prezentácia, populárno-náučný program • mediálne texty: blog/vlog, podcast • administratívne texty: úradný oznam, vyhláška, formulár, účet, faktúra 🕮, • reklamný text a jeho propagačná a presviedčacia funkcia • jednoduché súvetie, zložené súvetie (spojky, čiarka)

<table>
<tr><td rowspan="3"></td><td rowspan="3">KOMPONENT: Zážitková recepcia</td><td>VÝKONOVÝ ŠTANDARD Žiak vie/dokáže:</td><td colspan="4">• cieľavedome, samostatne a kriticky čítať a počúvať primerane náročné literárne texty rôznych žánrov na vlastné účely 🕮,
• zhodnotiť text na základe vlastných pocitov a prežívania,
• kriticky vyhodnotiť autorov zámer a zaujať stanovisko k prečítanému textu,
• diskutovať o texte a prečítaný text využiť ako podporu pre svoju argumentáciu ,
• recitovať so snahou o výrazný prednes a vyjadrenie individuálneho zážitku veku primerané umelecké texty ,
• zdieľať svoj zážitok z čítania a počúvania textu, z návštevy divadelného a filmového predstavenia a z rozhlasového vysielania ústnou a písomnou formou,
• určiť na základe štruktúry textu jeho žáner, zameranie a účel, porovnať a zhodnotiť stavebné prvky jednotlivých žánrov umeleckej literatúry ,
• samostatne si vybrať knihy na čítanie, zdôvodniť svoj výber a odporučiť knihy s odôvodnením ,
• vytvoriť vlastné texty na základe poznania a zážitku z literárneho textu ,
• čítať knihy slovenských a svetových autorov, poznávať literárne texty rôznych etník žijúcich na Slovensku (dostupných v preklade do slovenčiny), s oporou o poznanie základných historických súvislostí ,
• analyzovať a hodnotiť rôzne formy spracovania literárnych diel a námetov (filmová, rozhlasová, divadelná) .</td></tr>
<tr><td>OBSA-HOVÝ ŠTANDARD</td><td>6.ročník</td><td>7. ročník</td><td>8.ročník</td><td>9.ročník</td></tr>
<tr><td>Čítanie s poro zumením</td><td>• stručné prerozprávanie príbehu na základe zápletky a/alebo deja, porovnávanie textov,
• vyvodenie pointy počutého/prečítaného literárneho textu
• ja- a on-rozprávanie
• striedavý a združený rým</td><td>• samostatné prerozprávanie obsahu čítaného alebo počúvaného textu, reprodukovanie deja s viacerými dejovými líniami
• identifikácia a opis stavebných prvkov textu na základe poznania žánru a</td><td>• prerozprávanie príbehu z rôznych uhlov pohľadu
• obkročný a prerývaný rým
• voľný verš, básnická otázka,
• metafora,
• rozlišovanie priameho a obrazného pomenovania v texte prózy a poézie vo viazanom aj voľnom verši</td><td>• prerozprávanie príbehu: používanie citátov</td></tr>
</table>

			• monológ, dejstvo) • diskutovanie o texte, prezentácia vlastnej interpretácie textu, • domýšľanie a tvorba variantu pokračovania textu • predvídanie z počutého a prečítaného textu • formulovanie odpovedí na otázky k textu a pokusy o tvorbu rôznych druhov otázok k textu – faktografické, induktívne, deduktívne, analytické a hodnotiace otázky	čitateľských skúseností: vnútorná kompozícia literárneho diela, • pásmo postáv a pásmo rozprávača • hodnotenie umeleckých jazykových prostriedkov a ich pôsobenia na čitateľa • dedukcia významu neznámych slov, slovných spojení a umeleckých jazykových prostriedkov z kontextu, vysvetľovanie pomocou ďalších zdrojov (iné texty, slovníky)		
		Čítanie pre zážitok	• rozpoznanie a pomenovanie pôsobenia textu na vlastné prežívanie – vlastná estetická skúsenosť z recepcie textu , • čítanie pre potešenie, pocit oddychu a zážitok, čítanie kníh podľa vlastného výberu a diskusie o prečítaných knihách , • prednes textu so snahou o estetickú intonáciu a citové prežívanie v rámci svojich schopností,	• opísanie, ako text (jeho prvok) môže pôsobiť na iných, aké reakcie môže vyvolať • vyjadrovanie a zdieľanie vlastných pocitov, postojov, myšlienok a zážitkov z literárneho, dramatického, filmového a rozhlasového spracovania témy a z ilustrácií verbálnym aj neverbálnym spôsobom , • spoznávanie vybraných tém, ktoré sú v rôznych podobách spracované v dielach slovenských a	• analyzovanie motívov a príčin konania hrdinov a hrdiniek, porovnávanie názorov a pocitov hrdinov a hrdiniek so svojimi pocitmi, zážitkami a skúsenosťami, • poznávanie základných literárnych útvarov z kultúrnych prostredí rôznych etník žijúcich na Slovensku a zo slovesnej tvorby Slovákov v zahraničí	• debatovanie o hodnotách a kvalitách kníh s využitím argumentácie (brak a gýč v literatúre) • sprostredkovanie umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách, časopisoch • poznávanie autorského štýlu, rešpektovanie autorstva a vysvetľovanie kontextu vzniku literárnych diel (pseudonym, autorské právo a copyright)

			• formovanie empatie, súcitu, hodnôt a postojov na základe čítaného alebo počúvaného textu, • sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel; návšteva divadelného a filmového predstavenia	svetových autorov a autoriek		
		Samostatný/sebavedomý čitateľ	• pravidelné vyhotovovanie tvorivých záznamov o knihách, svojom čitateľstve a jeho pokrokoch: tvorba myšlienkových máp, reflexia a záznam posolstiev z textov, dojmov z čítania, z divadelného a filmového predstavenia (pokročilé čitateľské portfólio) • budovanie čitateľských rituálov, trvalých čitateľských návykov a identity čitateľa, • samostatné a cielené používanie knižnice, orientácia v knižných katalógoch, využívanie fyzických a elektronických knižníc a databáz	• vlastný výber a vyhľadávanie textov na čítanie a počúvanie v závislosti od čitateľských preferencií (tém, žánrov, autorov) , • rozširovanie čitateľského teritória (*e-knihy, časopisy, internet, audioknihy*)	• zámerné a cieľavedomé plánovanie a formovanie vlastného čítania a čitateľského vkusu	• komunikovanie významov a zážitku z čítania, počúvania alebo audiovizuálneho umenia

		Metakogni-tívne procesy pri recepcii literárneho textu	• budovanie schopnosti vedome pracovať s textom ako so zmysluplným zdrojom poznatkov a zážitku, • pomenovanie toho, čomu neporozumeli, kladenie otázok a namietanie , • vytvorenie alebo prispôsobenie si podmienok, v ktorých sa žiakom bude príjemne čítať a budú sa vedieť sústrediť na čítanie	• spájanie textu a jeho obsahu s vlastnými skúsenosťami, predstavami a s nadobudnutými poznatkami, prepájanie tém s reálnym životom, • identifikovanie vlastných silných stránok v čítaní a oblastí na zlepšenie	• uvedomenie si možností regulačných procesov, výber stratégie a riešenie úloh na rozvoj porozumenia, • plánovanie procesu recepcie umeleckého diela (pri čítaní a počúvaní literárnych textov, v rámci návštevy divadelného a filmového predstavenia atď.) a plánovanie recepčných aktivít	• vyhodnotenie a reflexia vlastného čítania, porozumenia textu a poznania jeho štruktúr
		Tematické okruhy a textová realizácia	• populárnu pieseň, • satiru, • próza: dobrodružná • detektívna	• báseň vo voľnom verši	• próza dievčenská • detektívna, • denník, • reportážna literatúra, • cestopis	• próza historická, sci-fi, • horor, • komédiu, • tragédiu, • činohru, • muzikál, • literatúru faktu
			• dôstojnosť, osobné záujmy – potreby a záujmy iných, písané – nepísané zákony, odvaha, sloboda, zodpovednosť, hodnoty, nenávisť, ľudské a spoločenské dilemy, hrdinstvo, mier, obeta, láska, občianska spolupatričnosť, angažovanosť a spolunažívanie, diskriminácia a ľudské práva, zlyhanie jednotlivca/spoločnosti, šťastie, silné a slabé stránky osobnosti, priateľstvo, zamilovanosť a prvá láska, spoločné hodnoty, spoločné konanie a osamelosť, strachy a obavy, problémy v škole, tolerancia, dovolené a zakázané, rozmanitosť a podobnosť kultúr, národná kultúra a kultúrne dedičstvo, slovné hry, krása, realita a fantázia, globálne problémy pri ochrane životného prostredia, úcta k živej a neživej prírode, minulosť, prítomnosť a budúcnosť, historická pamäť, jedinečnosť nárečí a rodného kraja			
		Termíny, ktoré si má žiak osvojiť	• upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu • striedavý a združený rým,	• vnútorná kompozícia literárneho diela – úvod, zápletka, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie; ja- a on-	• obkročný a prerývaný rým, voľný verš, • básnická otázka, metafora,	• historická; sci-fi, horor, • komédia, tragédia, činohra, muzikál, reportážna

			• humor, satira, dialóg, monológ, dejstvo • e-kniha, audiokniha, knižný katalóg, elektronická knižnica, databáza • legenda, balada, báj, poviedka • komiks, manga, populárna pieseň	rozprávanie, pásmo postáv a pásmo rozprávača, • próza – dobrodružná	• novela, román (detektívny, biografický, dievčenský, historický, dobrodružný, román vo forme denníka), • biografia, • denník	literatúra, cestopis, literatúra faktu

Hodnotenie a klasifikácia

Predmet/ vzdelávacia oblasť	*Slovenský jazyk a literatúra/ Jazyk a komunikácia*
Cyklus	3. cyklus

Nástroje sumatívneho hodnotenia	**Nástroje formatívneho hodnotenia**
• ústne odpovede, • krátke písomné práce, • tematické testy, • diktáty, • slohové práce, • čítanie, • projekty, • umelecký prejav • príprava a aktivita žiaka na vyučovaní	• spätnoväzbové hodnotenie slovné hodnotenie • Checklist / sebahodnotiaca karta žiaka • lístok pri odchode • sumár po hodine • predikčná karta • portfólio žiaka • rovesnícke hodnotenie • hodnotenie učiteľom

Hodnotenie a klasifikácia prospechu žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra bude realizovaná v súlade so zákonom č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl**.

Vo výchovno-vzdelávacom procese predmetu slovenský jazyk a literatúra sa uskutoční priebežné a celkové hodnotenie nasledovným spôsobom:

g) **priebežné sumatívne a formatívne hodnotenie** sa uskutoční pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách, má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho aktuálny psychický i fyzický stav,

h) **celkové sumatívne hodnotenie** žiaka sa uskutoční na konci prvého polroka a na konci druhého polroka školského roka; a vyjadruje objektívne zhodnotenie úrovne vedomostí, zručností a návykov žiaka v danom vyučovacom predmete.

Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

1 – výborný,
2 – chválitebný,
3 – dobrý,
4 – dostatočný,
5 – nedostatočný

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Nastavenie kritérií a indikátorov:

- **ústna odpoveď:**

1 – výborný	Plynulý, správny a samostatný prejav bez dlhých odmlčaní sa, učiteľ kladie doplňujúce otázky z opakovania, aby si spresnil, čí žiak učivu rozumie, odpovede na otázky sú okamžité a vyčerpávajúce. Pri práci s textom pohotovo reaguje, preukazuje flexibilne čitateľské zručnosti. Zadané úlohy rieši samostatne, bez chýb.
2 – chválitebný	Prejav je samostatný s menšími prestávkami a menšími chybami v obsahu, učiteľ položí viac otázok na spresnenie odpovede, odpovede na otázky sú vyčerpávajúce, žiak reaguje pohotovo. Pri práci s textom potrebuje naviesť, preukazuje flexibilne čitateľské zručnosti. Zadané úlohy rieši samostatne s miernou nápovedou.
3 – dobrý	Prejav je nesamostatný, vedie ho učiteľ kladením otázok, na ktoré žiak odpovedá s menšími chybami. Žiakove odpovede sú menej vyčerpávajúce, robí chyby aj pri práci s textom, preukazuje priemerné čitateľské zručnosti.

4 – dostatočný	Prejav žiaka je nesamostatný, učiteľ musí klásť otázky, na ktoré žiak odpovedá s väčšími nedostatkami. Pri práci s textom a s úlohami vyžaduje výraznú pomoc učiteľa, textu nerozumie alebo len čiastočne.
5 - nedostatočný	Prejav žiaka je úplne nesamostatný, na otázky učiteľa odpovedá s výraznými nedostatkami a chybami alebo vôbec neodpovedá. Nedokáže samostatne pracovať s textom a so zadanými úlohami, nepreukazuje vedomosti a zručnosti pri práci s textom.

- **krátke písomné práce**

Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom krátkej písomnej práce z učebných tém v časovom limite 5 - 10 min v rozsahu 3 - 5 otázok zostavených podľa vzdelávacieho štandardu, ktoré nemusia byť vopred ohlásené žiakom. **Hodnotenie známkou** na základe percentuálnej úspešnosti, ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé úlohy:

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 25% 4 (dostatočný)
24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **tematické testy**

Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 30 - 40 min v rozsahu 15 - 25 otázok zostavených podľa vzdelávacieho štandardu, ktorý je žiakom vopred oznámený. **Hodnotenie známkou** na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé úlohy:

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 25% 4 (dostatočný)
24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **hodnotiaca stupnica diktátov**

0 – 2 chyby 1
3 – 4 chyby 2
5– 8 chýb 3
9 – 12 chýb 4
13 a viac chýb 5

- **hodnotenie slohových prác**

1. Vonkajšia forma = 4 body max.

- čitateľnosť – zreteľné odlíšenie veľkých a malých písmen, diakritické znamienka
- zreteľné grafické členenie odsekov – 1,5 až 2 cm na začiatku riadka
- prepísanie práce z konceptu do čistopisu za daný časový limit
- čistota textu bez škrtania, používať okrúhle zátvorky a preškrtnutie vodorovne
- dodržiavanie okrajov vnútorných i vonkajších, potreba rozdeľovania slov

- dodržiavanie predpísaného rozsahu, menej i viac je nie maximálny počet bodov

2. Vnútorná forma = 20 bodov max.

OBSAH /max 4 body/

✓ dodržanie témy – použitie kľúčových slov z názvu

✓ myšlienkové vyústenie – zakončenie práce, záver /rozprávanie = pointa; výklad = vysvetlenie problému; úvaha = primeranosť vyjadrovania sa žiakov/

KOMPOZÍCIA /max 4 body/

✓ uplatnenie zodpovedajúceho slohového postupu

✓ vnútorná stavba, členenie textu do myšlienkových celkov, ich vyváženosť

✓ nadväznosť a logickosť textu

JAZYK /max. 4 body/

✓ správne použitie slovných druhov typických pre daný žáner

✓ morfologická správnosť jazykových prostriedkov – väzba slovies, pádové koncovky

✓ syntaktická správnosť jazykových prostriedkov – postavenie prívlastkov, slovosled

✓ rôznorodosť, variabilnosť – neopakovanie slov, šírka slovnej zásoby

PRAVOPIS /max. 4 body/

4 body 0 – 4 chyby
3 body 5 – 9 chýb
2 body 10 – 14 chýb
1 bod 15 – 20 chýb
0 bodov 21 a viac chýb

/poznámka: o rovnakej chybe a interpunkcii a neznámych javoch a rovnosti chýb platí to isté čo pri diktátoch/

ŠTÝL /max. 4 body/

✓ správna štylizácia viet – zrozumiteľnosť textu ako celku

✓ tvorivosť – tvorivá lexika

✓ pútavosť – podanie zaujímavou, pútavou formou, ktorá vyvoláva v čitateľovi zvedavosť

3. Celkový dojem = 4 body max.

✓ celkové vyznenie práce po jej prvom prečítaní

✓ práca by nemala obsahovať nelogické názory, protispoločenské názory, protihumánne a neetické názory, názory propagujúce poškodzovanie ľudského zdravia a iné

Hodnotiaca stupnica pre písomné slohové práce

28 – 26 bodov 1
25 – 21 bodov 2
20 – 14 bodov 3
13 – 9 bodov 4
8 a menej 5

- **hodnotenie čítania**

Nastavenie kritérií a indikátorov pre hodnotenie čítania, pridelenie známky

Kritériá hodnotenia	Indikátor pre kvalitu 4 body	Indikátor pre kvalitu 3 body	Indikátor pre kvalitu 2 body	Indikátor pre kvalitu 1 bod

Správnosť čítania	Bez chýb	Malé chyby (pridá, vynechá hlásku)	Malé, ale časté chyby	Časté chyby vo výslovnosti, zamieňanie hlások, vynechávanie slov
Plynulosť čítania	Plynulé čítanie, výrazné	Plynulé čítanie , menej výrazné	Priemerná plynulosť (nefunkčné prestávky)	Značné nedostatky (hláskuje, slabikuje)
Výraznosť čítania	Správna intonácia, dodržiavanie prozodických vlastností reči	Drobné chyby v intonácii	Malé, ale časté chyby v intonácii	Veľké, časté chyby v intonácii
Rýchlosť čítania	Rýchle čítanie (podľa ročníka)	Rýchle čítanie (podľa ročníka)	Priemerná rýchlosť čítania	Slabá rýchlosť čítania
Porozumenie textu	Rozumie obsahu čítaného	Bez podstatných chýb	Nepresné formulácie pri obsahu	Nerozumie obsahu čítaného
Reprodukcia textu	Bez chýb, plynulá, samostatná, určí hlavnú myšlienku	Bez výrazných chýb,	Chyby pri reprodukcii, občasná pomoc	Reprodukuje za výraznej pomoci učiteľa

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá:

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 25% 4 (dostatočný)
24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **projekty**

Nastavenie kritérií a indikátorov pre hodnotenie projektu (plagát, prezentácia):

	3 body **Indikátor pre kvalitu 1**	**2 body** **Indikátor pre kvalitu 2**	**1 bod** **Indikátor pre kvalitu 3**	**Body**
Kritérium 1 **Obsiahnuté informácie (obsah)**	*Projekt obsahuje všetky podstatné informácie*	*Projekt obsahuje podstatné informácie, ale obsahuje príliš veľa vedľajších detailov*	*Projektu chýbajú dôležité informácie, prináša predovšetkým nedôležité informácie*	
Kritérium 2 **Prehľadnosť, štruktúra, pravopis**	*Na projekte ľahko nájdeme všetky dôležité informácie, počet chýb 0-1*	*Niektoré informácie hľadáme na projekte ťažko, počet chýb 2-5*	*Dôležité informácie sa na projekte strácajú, počet chýb 6 a viac*	

Kritérium 3 **Zladenie obsahu a grafiky**	*Obsahová a obrazová podoba projektu sa doplňuje, podporuje, projekt pôsobí vyvážene*	*Obsah a obrazy sa zbytočne zdvojujú alebo sú v protiklade*	*Prevažuje jedna zo zložiek- buď grafická alebo obsahová, alebo celkove projekt vyvoláva dojem chaosu*	
Kritérium 4 **Prezentácia projektu**	*Prejav pri prezentovaní je plynulý, samostatný, správne odpovedá na prípadné otázky.*	*Prejav žiaka je s menšími chybami a prestávkami plynulý, pri odpovedi na otázky potrebuje pomoc.*	*Žiak číta len to, čo je uvedené v projekte, prejav je nesamostatný, na otázky neodpovedá správne.*	

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá:

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 25% 4 (dostatočný)
24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **umelecký prejav**

Nastavenie kritérií a indikátorov pre hodnotenie umeleckého prejavu.

Kritériá hodnotenia	**Indikátor kvality 1 3 body**	**Indikátor kvality 2 2 body**	**Indikátor kvality 3 1 bod**
Hlasová a rečová technika	Výrazný prednes, zrozumiteľný, čistý, tempo reči primerané, spodobovanie správne, primeraná intenzita hlasu	Menej výrazný prednes, čiastočne nesprávna výslovnosť, tempo obsahu menej primerané	Nevýrazný, tichý, hlučný , rušivý prednes, neprimerané tempo k obsahu textu
Prozodické vlastnosti reči	Veku primeraná práca s pauzou, melódiou, dôrazom, správna intonácia, prízvuk	Čiastočné dodržiavanie melódie viet podľa obsahu, narušenie pauzy, dôrazu, prízvuku	Nedodržiava pauzy, nesprávna melódia viet, monotónny prednes
Kultivovanosť prednesu	Ovláda text, prirodzený postoj, mimika, gestikulácia	Text ovláda čiastočne, postoj mierne narúša prednes, prehnaná gestikulácia, menej výrazná mimika	Text neovláda alebo len čiastočne, číta, prejavuje nezáujem, odmietavý postoj, zosmiešňovanie
Originalita prednesu	Originálny vlastný prístup, vnesie jedinečnosť prednesu, prežívanie textu	Originálny prístup recitátora	Žiadna originalita recitujúceho

Výber textu	Veku primeraný text, pochopený obsah, posolstvo	Veku primeraný text, pochopenie textu čiastočné	Veku neprimeraný, nepochopená myšlienka, nevie o čom prednáša

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá:

100% - 80% 1 (výborný)
79% - 60% 2 (chválitebný)
59% - 40% 3 (dobrý)
39% - 20% 4 (dostatočný)
19% - 0% 5 (nedostatočný)

✓ **príprava a aktivita žiaka na vyučovaní**

Pri celkovej klasifikácii žiaka sa zohľadňujú aj kritériá:

5. príprava na vyučovanie, vypracovanie domácich úloh, zadaní
6. práca na hodine (aktivita, pozornosť, samostatnosť, tvorivosť, vypracovanie zadaných úloh)
7. spolupráca so spolužiakmi pri skupinovej práci, pomoc spolužiakom,
8. celkové správanie žiaka na hodinách, kultivovanosť vyjadrenia, rešpektovanie pokynov na prácu

Vyučujúci priraďuje každej známke v edupage váhu podľa nasledujúceho nastavenia:

Nástroj klasifikácie	**Váha známky**	**Počet použitia/polrok**
Ústna odpoveď	1	min 1
Krátka písomná práca	0,5	1- 4
Tematický test	1,5	1 -3
Diktát	1	1 -3
Slohové práce	1	1
Projekt	0,5-1	1-2
Čítanie	0,5	1-2
Umelecký prejav	0,5-1	1
Príprava a aktivita žiaka na vyučovanie	0,5	1

K žiakom so ŠVVP a k integrovaným žiakom, má učiteľ individuálny prístup. Žiaci so ŠVVP sú hodnotení s ohľadom na svoje možnosti a v súlade s platnými metodickými pokynmi.

Anglický jazyk

Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia
Vyučovací predmet	**Anglický jazyk**
Stupeň vzdelania	**nižšie stredné vzdelanie**
Vzdelávací cyklus	tretí
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Hlavným cieľom 3. cyklu je dosiahnuť komunikačnú úroveň A2 v prvom cudzom jazyku. Na konci tretieho cyklu sa žiak dokáže prostredníctvom jednoduchého jazyka porozprávať s inými ľuďmi o bežných témach zo svojho reálneho života. Dokáže porozumieť primerane náročnému počúvanému alebo čítanému textu a napísať jednoduché súvislé texty, pričom uplatňuje kritické myslenie pri práci s informáciami. Prirodzene sa zapája do komunikačných situácií, v ktorých využíva vhodné stratégie, jednoducho vyjadruje vlastné myšlienky a názory na rôzne témy. Je schopný identifikovať odlišnosti a prieniky medzi vlastnou kultúrou a kultúrami iných národností a krajín. Uvedomuje si význam učenia sa cudzích jazykov pre praktický život a je schopný reflektovať proces vlastného učenia sa.

Ciele vzdelávania:

1. Porozumieť vetám a často používaným výrazom vzťahujúcim sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú.
2. Zachytiť hlavnú myšlienku a konkrétne informácie z vypočutého textu.
3. Čítať s porozumením primerané súvislé texty.
4. Vyhľadávať nové informácie, analyzovať a kriticky hodnotiť získané informácie.
5. Iniciovať a zapojiť sa do základnej sociálnej interakcie v ústnej a písomnej forme.
6. Komunikovať v situáciách vzťahujúcich sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú v ústnej a písomnej forme.
7. Vyjadriť svoje myšlienky, názory a postoje na primeranej úrovni v ústnej a písomnej forme.
8. Napísať jednoduchý opis osoby, predmetu, činnosti alebo udalosti.
9. Byť motivovaný k učeniu sa cudzích jazykov.
10. Vnímať a rešpektovať jedinečnosť iných kultúr a jazykov.

<table>
<tr><th colspan="5">Učebné osnovy pre 3.vzdelávací cyklus
Anglický jazyk- prvý cudzí jazyk</th></tr>
<tr><td rowspan="3">Výkonový štandard</td><td></td><td>6.ročník</td><td>7.ročník</td><td>8.ročník</td><td>9.ročník</td></tr>
<tr><td>RECEPCIA
Počúvanie/čítanie s porozumením</td><td colspan="4">Žiak vie/dokáže:
v hlavných rysoch sledovať a porozumieť jednoduchým rozhovorom, ktoré sa uskutočňujú pomaly a zreteľne ,
sledovať s porozumením jednoduchú prezentáciu na známu tému, ak je doplnená vizuálnymi podnetmi a konkrétnymi príkladmi,
pochopiť hlavnú myšlienku jednoduchých správ a oznámení,
porozumieť usmerneniam a pokynom k bežným úlohám,
porozumieť dôležitým bodom príbehu a sledovať jeho dej, pokiaľ je príbeh rozprávaný pomaly a zreteľne,
zachytiť a porozumieť číselným a časovým údajom v jednoduchom texte .
porozumieť jednoduchým textom, ktoré obsahujú frekventovanú slovnú zásobu ,
porozumieť krátkym osobným listom a e-mailom ,
nájsť konkrétne, predvídateľné informácie a pochopiť súvislosti medzi nimi v jednoduchých textoch,
porozumieť textom, ktoré opisujú ľudí, miesta, bežný život a kultúru a pod. za predpokladu, že je použitý jednoduchý jazyk,
postupovať podľa jednoduchého návodu doplneného obrázkami,
porozumieť krátkym príbehom, ktoré sú napísané jednoduchým jazykom,
vyhľadať v texte čísla, dátumy, názvy, vlastné mená a pod. a využiť ich na identifikáciu témy textu,
vyhľadať význam neznámych slov a slovných spojení pomocou slovníka/digitálneho prekladača, hoci nemusí vždy zvoliť správny význam.</td></tr>
<tr><td>PRODUKCIA
Ústny prejav
Písomný prejav</td><td colspan="4">Žiak vie/dokáže:
používať rôzne typy viet (oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie) a komunikovať o sebe a iných ľuďoch, o ich činnostiach, miestach, veciach zo svojho prostredia,
zrozumiteľne vyslovovať slová a vety a používať správnu intonáciu,
opísať svoju rodinu a životné podmienky,</td></tr>
</table>

		• porozprávať o svojich záľubách a aktivitách, • jednoducho opísať ľudí, miesta a predmety, • stručne opísať svoje plány, • pomocou základných výrazov dať pokyny, ako sa dostať z miesta X do miesta Y, • predniesť krátku, vopred pripravenú, jednoduchú prezentáciu na známu tému, • vyjadriť svoj názor a zdôvodniť ho jednoduchým spôsobom. • uplatňovať správny pravopis pri tvorbe textu, • napísať súvislý text a tvoriť súvetia spojkami, ako napr. „a“, „ale“, „pretože“, • opísať svoje aktivity, ľudí a miesta z oblasti svojho záujmu, • napísať jednoduchý príbeh (napr. o vlastných/vymyslených zážitkoch alebo živote v budúcnosti), • jednoduchými vetami vyjadriť svoje postoje a názory na témy osobného záujmu (napr. životný štýl, šport, móda).
	INTERAKCIA Ústna a písomná interakcia	**Žiak vie/dokáže:** • jednoduchým jazykom sa porozprávať s rovesníkmi, učiteľmi alebo inými ľuďmi o bežných témach a praktických otázkach, • jednoduchým spôsobom vyjadriť svoj názor a zdôvodniť ho v rozhovore, • komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré si vyžadujú priamu výmenu informácií (napr. poskytnúť a požiadať o informácie o smere cesty, kúpiť si lístky do kina, urobiť jednoduché nákupy alebo objednať si jedlo v reštaurácii), • viesť jednoduchý telefonický rozhovor (napr. dohodnúť si stretnutie s kamarátom), • verbálne a neverbálne vyjadriť, že sleduje, čo sa hovorí, • verbálne a neverbálne vyjadriť, že nerozumie, o čom sa hovorí, • spolupracovať na jednoduchých praktických úlohách (napr. niečo navrhnúť; opýtať sa, čo si o tom myslia iní), • identifikovať a sprostredkovať kľúčové informácie z krátkeho bežného textu. • zostaviť jednoduché osobné listy, e-maily a textové správy (napr. odpovedať na pozvanie, potvrdiť a zmeniť dohodnuté stretnutie),

		• stručne komentovať online príspevky iných (napr. fotografie, videá), pričom používa jednoduchý jazyk, • stručne komentovať on-line príspevky iných (napr. fotografie, videá), pričom používa jednoduchý jazyk .

		6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Obsahový štandard	Funkcie jazyka	**Nadviazať kontakt pri stretnutí: upútať pozornosť, pozdraviť/odpovedať na pozdrav, predstaviť sa, predstaviť niekoho, reagovať pri predstavovaní, privítať niekoho, rozlúčiť sa.**			
		Excuse me. Is that you, Kate? Ms Kováčová/Mr Kováč (oslovenie učiteľky/a).. Good afternoon, Mrs. Smith. How are you? (I am) fine, thanks. I´m Kate and this is Barbara. Barbara, this is Lucy. Nice to meet you, (too). Come in, John. Welcome! Bye-bye! See you soon. Have a nice weekend!			
		Požadovať a poskytnúť informácie: požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu, potvrdiť informáciu/žiadať potvrdenie informácie, vyjadriť neporozumenie, požiadať o zopakovanie, vysvetlenie informácie, upozorniť na niečo, identifikovať niekoho/niečo			
		Could anyone tell me..? Whose phone is this? Ask Jenny. I think it is hers. You sit next to John, don't you? Yes, I sit next to him. We went there in June – I mean July. Sorry, I don't	***What are you trying to say?***	***If you don't turn it down, you will hurt your ears.***	

		understand. Give me an example, please. Be careful! This is my grandmother. C is the correct answer.			
		Opísať osobu/predmet/miesto/činnosť s použitím detailov			
		Mary is as smart as Albert Einstein. My best friend Jane is cheerful and a very positive person. A mobile phone is a device that we use to communicate with other people. In the summer, I visited the Island of Seal with my parents. There are many beautiful beaches where the water is clear and dark blue most months of the year	***Watching films in the cinema is always so much fun/better than watching at home. You can eat popcorn while you are watching the film.***		
		Vyjadriť názor: zistiť a vyjadriť názor/presvedčenie/stupne istoty, vybrať si z ponúkaných možností a zdôvodniť výber			
		What do you think? Do you think that..? In my opinion.. Yes, I agree with you. Exactly! Yes, but.. I am sure you can do it. ´ll download Zet. It is a great app because it's free and very easy to use.	***Experts believe we will lose many languages this century. Perhaps, you are right. It might be difficult.***		
		Vyjadriť schopnosť: zistiť a vyjadriť znalosť/neznalosť alebo schopnosť vykonať nejakú činnosť			
		Do you know?.? I have no idea? What does this word mean? I don't			

		know? Let's look it up in the dictionary? Could you swim when you were five ?			
		Vyjadriť a zistiť želania a pocity: vyjadriť radosť/smútok/ľútosť/fyzickú bolesť, utešiť/ podporiť/dodať odvahu, vyjadriť želanie/nádej/sklamanie, vyjadriť strach/znepokojenie, vyjadriť spokojnosť/nespokojnosť, zistiť pocity iných			
		How happy I am! She was sad because her friend forgot to say goodbye before he lef? I´m so sorry to hear that? Poor, you! He is sorry (that) he can't come? I´m sorry but I can´t come? *This is amazing! You´ve done a great job? You look sad! Are you ok? What's wrong?*	***Ouch! It hurts badly? I have a sore throat? Come on! You'll be fine? I will help you? Don't worry – you can do it? I get angry when people ignore me? I would like to go to Italy? I am afraid of the dare?***		
		Predstaviť záľuby a preferencie: vyjadriť, čo mám/nemám rád, zistiť a vyjadriť, čo niekto má/nemá rád, čo sa niekomu páči/nepáči, vyjadriť, čo uprednostňujem a zdôvodniť to, zistiť a vyjadriť, čo niekto uprednostňuje			
		It's the best film I have ever seen? The actress who played the queen was excellent? What does she like? She likes reading fantasy stories? When we travel abroad we usually book our accommodation online? We love meeting new people and talking to them? I don´t like cities? I prefer living in the country? I prefer basketball to tennis?	***When we travel abroad we usually book our accommodation* online? We love meeting new people and talking to them?**	***Basketball is a team sport so I can play it with my friend? It's fun? Do you prefer to do sports alone, or in a team?***	

		Zaujať postoj: dať pokyn/príkaz, vyjadriť zákaz, požiadať o povolenie a súhlas, vyjadriť súhlas/nesúhlas, sľúbiť, ospravedlniť sa			
		Open the window, please. Sit down! You have to wear a special hat when you go horse riding. Stop! You mustn't drink that! Can I borrow your pen? May I? Nope, sorry! Yeah, I promise. Believe me – I will come on time. Sorry. It was all my fault. I am really sorry. It was an accident.		***Pets not allowed!***	
		Vyjadriť návrh a reagovať naň: navrhnúť niekomu niečo, odpovedať na návrh, požiadať o niečo, odpovedať na požiadavky, poradiť, poďakovať sa, ponúknuť pomoc			
		Why don't we go shopping? Let's watch the game together. Sure! Let's go. I´d love to go but I don´t have time. Can you give me some advice about..? No problem! How about..? Thanks. You're welcome. If you are always tired, you should get more sleep. I think you should/must.. Thanks for telling me! May I help you? What can I do for her? Let me know if she needs help.			
		Korešpondovať: vhodne začať a ukončiť list/e-mail, napísať jednoduchý list/e-mail, napísať krátku textovú správu			
		Dear Liz / Dear Mr or Ms Smith, Guess what? I am coming next wee?/ I am writing to </i?. With			

		love/ Best regards, </i?. </i? / I look forward to hearing from you soo? Hi! What's up? I haven't heard from you for a wee? How are you?			
		Reagovať na udalosť: vyjadriť záujem/nezáujem, vyjadriť prekvapenie, pripomenúť niekomu niečo, blahoželať, pozvať a reagovať na pozvanie, jednoducho zhodnotiť udalosť			
		I´d be happy to go to your party. I´d love to come! I would love to, but I am afraid I can't. Oh, really? What a surprise! Wow! OMG! I would like to invite you to my birthday party. Thanks for inviting me. I'll be there at five. We had a wonderful time!.	***Remember to come on time. Say hello to her when you see her. Wish you all the best! Congrats! Great job! Join us to celebrate Jane's 15th birthday***		
		Porozprávať príbeh a reagovať naň: vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči a zdôvodniť svoj názor, samostatne porozprávať príbeh, tvorivo prerozprávať príbeh, zhrnúť príbeh, jednoducho zhodnotiť príbeh			
		Wow! The story was great! I really liked the part about vampires. Max wanted to make a cake for his mom's birthday. First, he went to the supermarket to buy some eggs, butter and flour. Then, he mixed everything together and put it in the oven. When his mother came home, the cake was ready. She was so excited! We finally met late at night.			

		Luckily, it all turned out well in the end. It was boring at the beginning but.. It was amazing! I think that this film is good because it is the same as the book.			
		Uskutočniť audio/video hovor: vhodne začať a ukončiť audio/video hovor, vyjadriť neporozumenie, požiadať o zopakovanie/vysvetlenie povedaného			
		Hello. This is Kate. Is John around? I can´t reach him on his phone. Excuse me, I didn´t catch your name. Could you repeat your name, please? Could you spel lit for me? What did you say? Did you just say..	***Could you repeat that, please? I've just told you that John is not at home. Weren´t you listening? Take care! I'll call (you) back later.***		
		počítateľné a nepočítateľné podstatné mená,			
		neurčitý a určitý člen, nulový člen,			
		• privlastňovacie tvary podstatných mien (father's bag), • akostné a vzťahové prídavné mená, • stupňovanie prídavných mien	• akostné a vzťahové prídavné mená, • stupňovanie prídavných mien • stupňovanie prísloviek	• prídavné mená s koncovkou -ed, -ing, • stupňovanie prídavných mien	

	Jazyková zložka, jazykové prostriedky	• osobné zámená, • privlastňovacie zámená: my/mine, your/yours, his/his, her/hers, our/ours, your/yours, their/theirs, • zvratné zámená, • ukazovacie zámená, • opytovacie zámená: who, where, why, what, when, which, how, how much/how many, whose, • modálne slovesá: can, could, may, might, must, mustn't, have to, should, • prítomný čas jednoduchý plnovýznamových slovies, • prítomný čas priebehový, • vyjadrenie budúceho deja pomocou to be going to, prítomného priebehového času, will, • minulý čas jednoduchý plnovýznamových slovies, • minulý čas priebehový, • predprítomný čas jednoduchý, • krátke prídavné otázky v prítomnom a minulom čase,	• osobné zámená, • privlastňovacie zámená: my/mine, your/yours, his/his, her/hers, our/ours, your/yours, their/theirs, • zvratné zámená, • ukazovacie zámená, • opytovacie zámená: who, where, why, what, when, which, how, how much/how many, whose, • neurčité zámená: some-/any-/no-/every- + body/thing/where, • modálne slovesá: can, could, will be able to, may, might, must, mustn't, have to, had to, should, • prítomný čas jednoduchý plnovýznamových slovies, • prítomný čas priebehový, • vyjadrenie budúceho deja pomocou to be going to, prítomného priebehového času, will, • minulý čas jednoduchý plnovýznamových slovies,	privlastňovacie zámená: my/mine, your/yours, his/his, her/hers, our/ours, your/yours, their/theirs, • zvratné zámená, • ukazovacie zámená, • opytovacie zámená: who, where, why, what, when, which, how, how much/how many, whose, • neurčité zámená: some-/any-/no-/every- + body/thing/where, • modálne slovesá: can, could, may, might, must, mustn't, have to, should, • prítomný čas jednoduchý plnovýznamových slovies, • prítomný čas priebehový, • vyjadrenie budúceho deja pomocou to be going to, prítomného priebehového času, will, • minulý čas jednoduchý plnovýznamových slovies, • minulý čas priebehový,	• prídavné mená s príponou -ed, -ing, • osobné zámená, • privlastňovacie zámená: my/mine, your/yours, his/his, her/hers, our/ours, your/yours, their/theirs, • zvratné zámená, • ukazovacie zámená, • opytovacie zámená: who, where, why, what, when, which, how, how much/how many, whose, • neurčité zámená: some-/any-/no-/every- + body/thing/where, • modálne slovesá: can, could, be allowed to, may, might, must, mustn't, have to, should, • prítomný čas jednoduchý plnovýznamových slovies, • prítomný čas priebehový, • vyjadrenie budúceho deja pomocou to be going to, prítomného priebehového času, will,

		• slovesá s predložkovými väzbami, napr. listen to, look at, smile at, wait for, • bežné frázové slovesá (cca 5 – 8), • oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, zvolacie vety, • slová vyjadrujúce intenzitu very, really, quite, so, a bit, • vyjadrenie množstva pomocou any, some, a lot of • príslovky frekvencie always, often, usually, sometimes, never, ever, • príslovky miesta, spôsobu a času, napr. everywhere, quickly, tomorrow, • základné číslovky nad 100, • radové číslovky, • násobné číslovky, napr. double, three times, twice, • predložky, • jednoduché citoslovcia Ouch! Sh!.	• minulý čas priebehový, • vyjadrenie minulosti pomocou used to, • predprítomný čas jednoduchý, • jednoduché vzťažné vety s použitím who, which, that, where, • krátke prídavné otázky v prítomnom a minulom čase, • slovesné väzby (sloveso + sloveso v -ing tvare; sloveso + sloveso v neurčitku), • slovesá s predložkovými väzbami, napr. listen to, look at, smile at, wait for, • bežné frázové slovesá (cca 5 – 8), • väzba I'd like to + sloveso, • nutlý kondicionál • prvý kondicionál, • oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, zvolacie vety, • slová vyjadrujúce intenzitu very, really, quite, so, a bit, • vyjadrenie modality pomocou possibly, probably, perhaps,	• vyjadrenie minulosti pomocou used to, • predprítomný čas jednoduchý, • jednoduché vzťažné vety s použitím who, which, that, where, • krátke prídavné otázky v prítomnom a minulom čase, • slovesné väzby (sloveso + sloveso v -ing tvare; sloveso + sloveso v neurčitku), • slovesá s predložkovými väzbami, napr. listen to, look at, smile at, wait for, • bežné frázové slovesá (cca 5 – 8), • väzba I'd like to + sloveso, • prvý kondicionál, • oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, zvolacie vety, • slová vyjadrujúce intenzitu very, really, quite, so, a bit,	• minulý čas jednoduchý plnovýznamových slovies, • minulý čas priebehový, • vyjadrenie minulosti pomocou used to, • predprítomný čas jednoduchý, • jednoduché vzťažné vety s použitím who, which, that, where, • krátke prídavné otázky v prítomnom a minulom čase, • slovesné väzby (sloveso + sloveso v -ing tvare; sloveso + sloveso v neurčitku), • slovesá s predložkovými väzbami, napr. listen to, look at, smile at, wait for, • bežné frázové slovesá (cca 5 – 8), • väzba I'd like to + sloveso, • prvý kondicionál, • druhý kondicionál • oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, zvolacie vety, • slová vyjadrujúce intenzitu very, really, quite, so, a bit,

			• vyjadrenie množstva pomocou any, some, a lot of, all, none, not (any), enough, (a) few, little, much, many, • never, ever, • príslovky miesta, spôsobu a času, napr. everywhere, quickly, tomorrow, • základné číslovky nad 1000, veľké číslovky, vyjadrenie vzdialenosti a rýchlosti, • radové číslovky, • násobné číslovky, napr. double, three times, twice, • spojky and, but, because, while, when, unless, if, • spájacie výrazy first, next, then, finally, • predložky, • jednoduché citoslovcia • both/either/neither/all/none	• vyjadrenie modality pomocou possibly, probably, perhaps, • vyjadrenie množstva pomocou any, some, a lot of, all, none, not (any), enough, (a) few, little, much, many, • príslovky frekvencie always, often, usually, sometimes, never, ever, • príslovky miesta, spôsobu a času, napr. everywhere, quickly, tomorrow, • základné číslovky nad 100 000, • radové číslovky, • násobné číslovky, napr. double, three times, twice, • spojky and, but, because, while, when, unless, if, • spájacie výrazy first, next, then, finally, • predložky	• vyjadrenie modality pomocou possibly, probably, perhaps, • vyjadrenie množstva pomocou any, some, a lot of, all, none, not (any), enough, (a) few, little, much, many, • príslovky frekvencie always, often, usually, sometimes, never, ever, • príslovky miesta, spôsobu a času, napr. everywhere, quickly, tomorrow, • základné číslovky nad 100 000, • radové číslovky, • násobné číslovky, napr. double, three times, twice, • spojky and, but, because, while, when, unless, if, until, although • spájacie výrazy first, next, then, finally, • predložky

<table>
<tr><td></td><td>Sociolingválna zložka</td><td colspan="4">Sociolingválna zložka je zameraná na stratégie vhodnej komunikácie v rôznych situáciách a rozvoj interkultúrneho povedomia. V 3. cykle zahŕňa:
Využívanie vhodných stratégií v komunikácii s ohľadom na komunikačného partnera, tému a sociokultúrny kontext:
• odvodenie významu slova/gesta zo sprievodného obrázka, ikonky alebo piktogramu ,
• oboznamovanie sa s odlišnosťami využívania a významu gest v závislosti od kultúrneho kontextu

Oboznamovanie sa s vybranými aspektami každodenného života a spôsobom života ľudí v rôznych kultúrnych kontextoch:
• identifikovanie podobností, odlišností a prienikov medzi vlastnou kultúrou a kultúrami iných národností a krajín (napr. zvyky, tradície, sviatky) ,
• rozvíjanie schopnosti rešpektovať jedinečnosť iných kultúr .
Rozvíjanie viacjazyčnosti:
• prieniky a špecifiká používania rôznych jazykov, ktoré žiaci ovládajú (plurilingválny prístup)</td></tr>
<tr><td></td><td>Tematické okruhy</td><td colspan="4">Rodina a spoločnosť: ja a ľudia okolo mňa</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>príbuzní, priatelia osobné údaje (meno, bydlisko, vek, národnosť),</td><td>vnútorná a vonkajšia charakteristika</td><td>pozitívne a negatívne vzory (individuálne priority a hodnoty, človek, ktorého si vážim)</td><td>medziľudské vzťahy (vzťahy medzi rovesníkmi, generačné vzťahy).</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="4">Domov a bývanie: môj domov</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>môj domov (byt/dom, kde bývam, miestnosti v byte/ dome</td><td>zariadenie bytu/ domu,</td><td>prostredie, v ktorom bývam), bývanie v meste a na dedine (výhody/ nevýhody)</td><td>ideálne bývanie s ohľadom na životné prostredie</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="4">Ľudské telo, starostlivosť o zdravie: ľudské telo</td></tr>
</table>

		jedlo a stravovanie (jedlá a nápoje počas dňa, druhy potravín, stravovacie návyky, stravovacie zariadenia, príprava jedál)	ľudské telo (časti tela), vyšetrenie u lekára (choroby, úrazy, prevencia chorôb), prežívanie (city, emócie, stres, osobná spokojnosť	starostlivosť o zdravie (životospráva, zdravé stravovanie, pohyb),	
		Doprava a cestovanie: dopravné prostriedky			
		dopravné prostriedky - druhy dopravných prostriedkov	druhy dopravných prostriedkov, ich využitie a vplyv na životné prostredie	turistika a cestovný ruch (zážitky z cestovania, obľúbené destinácie	
		Vzdelávanie: moja škola			
		vyučovacie predmety, pomôcky, rozvrh hodín, zariadenie školy/ triedy		reflexia vlastného učenia sa (čo už viem/ čo ešte neviem, ako sa učím, som so sebou spokojný, v čom sa chcem zlepšiť), ľudia v škole, školský rok	moje budúce povolanie (pracovné činnosti a profesie.
		Príroda a životné prostredie:			
		ročné obdobia (počasie, činnosti ľudí podľa ročného obdobia),		zvieratá a rastliny (druhy zvierat a rastlín, starostlivosť o zvieratá a rastliny)	životné prostredie (klíma, ochrana životného prostredia
		Voľný čas a záľuby:			
		záľuby (knihy, film, divadlo, hudba, tanec, hry), šport (zimné a letné športy,	aktivity voľného času (mimoškolské aktivity, krúžky, prínosy/riziká voľnočasových aktivít), režim dňa (odlišnosti pracovného a voľného dňa)	prázdniny (predstavy, plánovanie, zážitky).	individuálne a kolektívne, čestnosť športového zápolenia),

<table>
<tr><td></td><td></td><td colspan="4">Multikultúrna spoločnosť: sviatky (rodinné sviatky, štátne a cirkevné sviatky), zvyky a tradície v rôznych regiónoch, krajinách a kultúrach, význam učenia sa cudzích jazykov, zbližovanie kultúr a rešpektovanie rozmanitosti.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="4">Krajiny, mestá a miesta:</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>krajina, ktorej jazyk sa učím (zaujímavosti, kultúrne pamiatky, miesto, ktoré by som rád navštívil)</td><td>moja krajina/región/mesto/ dedina,</td><td></td><td>turisticky zaujímavé miesta (hrady, zámky, kúpele, prírodné atrakcie), život a zaujímavosti z iných krajín sveta.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Obchod a služby: nákupné zariadenia (obchody, trhoviská, online nakupovanie), služby (pošta, kaderníctvo, fitnescentrum, hotelové a reštauračné služby), komunikácia pri nakupovaní, platení</td><td>Komunikácia a jej formy: typy a formy komunikácie (osobná, online), komunikačné prostriedky (mobilný telefón, počítač, sociálne siete), kultúra komunikácie, masmédiá (TV, rádio, internet, printové médiá).</td><td></td><td>Odievanie a móda: základné druhy oblečenia a doplnky, výber oblečenia na rôzne príležitosti, trendy v odievaní (v minulosti a dnes), udržateľnosť módy.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="4">Veda a technika: veda a technika v mojom živote, život kedysi a dnes (prístroje a pomôcky v domácnosti, v škole), objavy a vynálezy, ktoré pozitívne/ negatívne ovplyvňujú život ľudí.</td></tr>
<tr><td></td><td>Druhy textov</td><td colspan="4">Pri rozvíjaní komunikačných jazykových činností sa využívajú rôzne druhy textov v printovej, audiovizuálnej a digitálnej forme. Výber textov je potrebné prispôsobiť komunikačnej úrovni, veku a záujmom žiakov: informačné tabule, nápisy na verejných priestranstvách, osobný list, blahoželanie, pozvánka, e-mail, blog, vlog, status, brožúry, reklama, reklamný materiál, opisy, úryvky z rozprávok a príbehov, úryvky z článkov a umeleckých textov, texty piesní, interview, podcasty, poznámky, komiksy a pod.</td></tr>
</table>

Hodnotenie a klasifikácia žiakov

Hodnotenie a klasifikácia prospechu žiakov v predmete **anglický jazyk** bude realizovaná v súlade so zákonom č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl**.

Vo výchovno-vzdelávacom procese cudzích jazykov sa uskutoční priebežné a celkové hodnotenie a to nasledovným spôsobom:

a) **priebežné sumatívne a formatívne hodnotenie** sa uskutoční pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách, má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho aktuálny psychický i fyzický stav,

b) **celkové sumatívne hodnotenie** žiaka sa uskutoční na konci prvého polroka a na konci druhého polroka školského roka; a vyjadruje objektívne zhodnotenie úrovne vedomostí, zručností a návykov žiaka v danom vyučovacom predmete.

Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

1 – výborný,

2 – chválitebný,

3 – dobrý,

4 – dostatočný,

5 – nedostatočný

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Hodnotiace portfólio pre sumatívne hodnotenie:

Nástroje:

- ústne odpovede – ústna produkcia
- krátke písomné práce – písomná produkcia
- tematické testy,
- projekty,
- príprava a aktivita žiaka na vyučovaní.

Nastavenie kritérií a indikátorov:

- **ústna odpoveď – ústna produkcia**

•	5	4	3	2	1
Obsah	*Všetky myšlienky, ktoré žiak prezentuje súvisia s témou a sú podporované doplnkovými informáciami a vysvetleniami	*Iba niektoré myšlienky súvisiace s témou sú podporované doplnkovými informáciami a vysvetleniami	*Myšlienky, ktoré žiak prezentuje nie sú podporované doplnkovými informáciami, ani vysvetleniami	*Myšlienky, ktoré žiak prezentuje nesúvisia s danou témou	*Otázky a odpovede nemajú žiadnu súvislosť s témou, alebo úlohou
Interakcia	*Vie iniciovať a logicky rozvíjať jednoduchú konverzáciu na bežné témy *Preberá iniciatívu vhodným spôsobom	*Interakcia je adekvátne iniciovaná a rozvíjaná *Preberá iniciatívu, ale potrebuje určité nabádanie	*Rozvíja interakciu adekvátne, ale vynakladá minimálnu námahu pri iniciovaní konverzácie *Vyžaduje si neustále nabádanie	*Príspevky často nesúvisia so situáciou *Všeobecne pasívny postoj v rozvoji komunikácie	*Príspevky sú prevažne nesúvisiace so situáciou *Nepreukazuje takmer žiadnu iniciatívu v rozvoji komunikácie
Výslovnosť	*Vyslovuje správne a artikuluje čisto *Reč je zrozumiteľná, používa vhodnú intonáciu	*Prevažne správna výslovnosť a čistá artikulácia *Reč je prevažne zrozumiteľná, málo fonologických chýb	*Väčšinou správna výslovnosť a čistá artikulácia, občasné chyby *Niektoré výrazy sú vyslovované bez prízvuku, s neporozumením	*Často nezrozumiteľná výslovnosť *Časté fonologické chyby *Závažné komunikačné problémy	*Nedostatočná presnosť vo výslovnosti, veľa gramatických chýb *Komunikácia je vážne ohrozená

Fluencia a koherencia	*Rozpráva plynulo bez opakovania a minimálneho zaváhania *Rozvíja témy súvislo a premyslene	*Rozpráva bez postrehnuteľnej námahy s malými opakovaniami *Demonštruje váhavosť pri hľadaní a používaní slov a správnych gramatických štruktúr, dokáže sa sám opraviť	*Je ochotný rozprávať, ale opakovanie je badateľné *Váha a opravuje sa, občasne stráca koherenciu *Témy sú prevažne rozvíjané, ale nie sú logicky pospájané	*Zvyčajne produkuje jednoduchú reč plynule, ale stráca koherenciu v komplexnejšej komunikácii *Často váha, čo vyúsťuje do pomalej reči *Témy sú len čiastočne rozvíjané a nie vždy logicky pospájané	*Badateľné dlhé pauzy, tempo reči je pomalé *Časté opakovanie a oprava *Spája len jednoduché vety *Zlyhávanie v koherencii je evidentné
Slovná zásoba	*Vie sa vyjadriť flexibilne a presne na bežné témy a udalosti *Často používa komplexné formy a vetné konštrukcie, má dostatok slovnej zásoby na vlastné vyjadrenie	*Vie sa vyjadriť flexibilne a presne na väčšinu bežných tém a udalostí *Demonštruje schopnosť používať komplexné formy a vetné konštrukcie väčšinu času, používa adekvátnu slovnú zásobu na vlastné vyjadrenie	*Komunikuje s limitovanou flexibilitou a presnosťou na väčšinu tém a udalostí *Niekedy používa komplexné formy a vetné konštrukcie, má limitovanú slovnú zásobu na vyjadrenie alebo opis nových myšlienok	*Komunikuje s limitovanou flexibilitou a presnosťou na niektoré témy *Komplexné formy a vetné konštrukcie sú zriedkavé, preukazuje limitovanú slovnú zásobu	*Nedemonštruje takmer žiadnu flexibilitu a vynakladá obrovskú námahu pre vhodné slová *Používa jednoduchú slovnú zásobu na vyjadrenie svojho stanoviska

Zdroj:
http://cbseacademic.nic.in/web_material/Circulars/2012/63_Guidelines_for_Assessment_of_Speaking_and_Listening_Skills.pdf (voľne preložené)

- **krátke písomné práce,**

Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom krátkej písomnej práce z učebných tém v časovom limite 5 - 10 min v rozsahu 3 - 5 otázok zostavených podľa vzdelávacieho štandardu, overenie slovnej zásoby - obojstranný preklad v

rozsahu 15 – 25 slovíčok, ktoré nemusia byť vopred ohlásené žiakom. **Hodnotenie známkou** na základe percentuálnej úspešnosti, ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé úlohy:

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 30% 4 (dostatočný)
29% - 0% 5 (nedostatočný)

Písomná produkcia – sa zameriava na rozsah slov

a) obsahovú primeranosť (5 bodov)
b) stavbu textu (5 bodov)
c) slovnú zásobu (5 bodov)
d) gramatiku (5 bodov)

Maximálne dosiahnuteľný počet bodov je 20.
Sumatívne hodnotenie :
Výborný 20 – 18 bodov
Chválitebný 17 – 15 bodov
Dobrý 14 – 12 bodov
Dostatočný 11 – 9 bodov
Nedostatočný 8 a menej bodov

- **tematické testy**

Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 30 - 40 min v rozsahu 4 - 15 úloh zostavených podľa vzdelávacieho štandardu, ktorý je žiakom vopred oznámený. **Hodnotenie známkou** na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé úlohy:

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 30% 4 (dostatočný)
29% - 0% 5 (nedostatočný)

- **projekty**

Nastavenie kritérií a indikátorov pre hodnotenie projektu (plagát, prezentácia, výroba pomôcky):

	3 body **Indikátor pre kvalitu 1**	**2 body** **Indikátor pre kvalitu 2**	**1 bod** **Indikátor pre kvalitu 3**	**Body**
Kritérium 1 **Obsiahnuté informácie (obsah)**	*Projekt obsahuje všetky podstatné informácie*	*Projekt obsahuje podstatné informácie, ale obsahuje príliš veľa vedľajších detailov*	*Projektu chýbajú dôležité informácie, prináša predovšetkým nedôležité informácie*	
Kritérium 2 **Prehľadnosť, štruktúra**	*Na projekte ľahko nájdeme všetky dôležité informácie*	*Niektoré informácie hľadáme na projekte ťažko*	*Dôležité informácie sa na projekte strácajú*	
Kritérium 3 **Zladenie obsahu a grafiky**	*Obsahová a obrazová podoba projektu sa doplňuje, podporuje, projekt pôsobí vyvážene*	*Obsah a obrazy sa zbytočne zdvojujú alebo sú v protiklade*	*Prevažuje jedna zo zložiek- buď grafická alebo obsahová, alebo celkove projekt vyvoláva dojem chaosu*	
Kritérium 4 **Prezentácia projektu**	*Prejav pri prezentovaní je plynulý, samostatný, správne odpovedá na prípadné otázky.*	*Prejav žiaka je s menšími chybami a prestávkami plynulý, pri odpovedi na otázky potrebuje pomoc.*	*Žiak číta len to, čo je uvedené v projekte, prejav je nesamostatný, na otázky neodpovedá správne.*	

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá:

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 30% 4 (dostatočný)
29% - 0% 5 (nedostatočný)

- **príprava a aktivita žiaka na vyučovaní**

Pri celkovej klasifikácii žiaka sa zohľadňujú aj kritériá:

1. príprava na vyučovanie, vypracovanie domácich úloh

2. práca na hodine (aktivita, pozornosť, samostatnosť, tvorivosť, vypracovanie úloh v PZ)
3. spolupráca so spolužiakmi pri skupinovej práci, pomoc spolužiakom,
4. celkové správanie žiaka na hodinách, kultivovanosť vyjadrenia, rešpektovanie pokynov na prácu

Vyučujúci si pozorovaním zaznačuje počas celého klasifikačného obdobia k jednotlivým žiakom úroveň pri uvedenom kritériu. Zvolí si napr. systém "plusky, mínusky". Za každý polrok vyučujúci sumarizuje uvedené hodnotenie do známky.

Vyučujúci priraďuje každej známke v edupage váhu podľa nasledujúceho nastavenia:

Nástroj klasifikácie	**Váha známky**	**Počet použitia/polrok**
Ústna odpoveď	1	Min 1
Krátka písomná práca	1	Min 4
Tematický test po lekcii	2	2 - 3
Písomná produkcia	1	Min 1
Projekt resp. žiacke portfólio	1	1
Príprava a aktivita žiaka na vyučovanie	0,5	1

K žiakom so ŠVVP a k integrovaným žiakom, má učiteľ individuálny prístup. Žiaci so ŠVVP sú hodnotení s ohľadom na svoje možnosti a v súlade s platnými metodickými pokynmi.

Formatívne hodnotenie:

Nástroje:

- **sebahodnotenie žiaka – sebahodnotiace listy**

Ku každému tematickému celku budú vytvorené sebahodnotiace listy pre žiaka, ktorými bude žiak kriterálne hodnotiť aktuálnu úroveň svojho procesu učenia sa. Kritériá v sebahodnotiacom liste budú vychádzať z edukačných cieľov. Žiak označuje úroveň dosiahnutia daného kritéria v aktuálnom čase, sleduje svoj priebeh učenia sa a odkrýva oblasti, v ktorých sa môže zlepšovať.

Príkladmi sebahodnotenia môžu byť:

- Symboly – napr. pohyby rúk, smajlíci, semafor, značka, ktorá vystihuje ich výkon;
- Zdôvodnenie - odpoveď na otázku;
- Modelovanie - učiteľ žiakom predvedie spôsob sebahodnotenia, následne žiaci kopírujú model hodnotenia,
- Hodnotiaci komunikatívny kruh - žiaci sa podelia so svojimi pocitmi, hodnotia svoju prácu,
- Sebahodnotiace listy - záznamy, ciele, priebežnej práci a dosiahnutých výsledkoch

Formatívne hodnotenie sa bude využívať priebežne počas vyučovania, na záver hodiny, na konci tematického celku i na záver školského roka. Formatívne hodnotenie sa bude využívať nie len na sebahodnotenie, ale i na vzájomné hodnotenie žiak-žiak; učiteľ-žiak a žiak učiteľ.

Nemecký jazyk

Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia
Vyučovací predmet	**Nemecký jazyk**
Stupeň vzdelania	nižšie stredné vzdelanie
Vzdelávací cyklus	tretí
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Hlavným cieľom 3. cyklu je dosiahnuť komunikačnú úroveň A1 v druhom cudzom jazyku. Učenie sa druhého cudzieho jazyka v tomto cykle prispieva k ďalšiemu rozvíjaniu doménovej gramotnosti. Na konci tretieho cyklu žiak v druhom cudzom jazyku rozumie bežným jednoduchým hovoreným a písaným textom. Dokáže spontánne reagovať, získať a podať základné informácie o sebe a svojom okolí, opísať osoby, predmety a jednoduché aktivity tak, aby dokázal jednoducho komunikovať v ústnej aj písomnej forme. Učenie sa druhého cudzieho jazyka prispieva k uvedomeniu si významu učenia sa cudzích jazykov pre praktický život žiaka a rozvíja jeho schopnosť vnímať a rešpektovať jazykovú a kultúrnu rozmanitosť spoločnosti.

Ciele vzdelávania:

1. Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať.
2. Podať a sprostredkovať základné informácie o sebe a o svojom okolí.
3. Získať informácie jednoduchými otázkami.
4. Primerane reagovať na jednoduché otázky.
5. Čítať s porozumením jednoduché texty.
6. Napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a veciach osobného významu.
7. Dohovoriť sa jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly, jasne a je pripravený hovoriacemu pomôcť.
8. Byť motivovaný k učeniu sa ďalšieho cudzieho jazyka.
9. Rozvíjať vlastnú viacjazyčnosť.

<table>
<tr><th colspan="4">Učebné osnovy pre 3. vzdelávací cyklus
Nemecký jazyk- druhý cudzí jazyk</th></tr>
<tr><td rowspan="3">Výkonový štandard</td><td></td><td>7.ročník</td><td>8.ročník</td><td>9.ročník</td></tr>
<tr><td>RECEPCIA
Počúvanie/čítanie s porozumením</td><td colspan="3">Žiak vie/dokáže:
sledovať reč a pochopiť význam, ak je reč pomaly a zreteľne artikulovaná (napr. jednoduchý opis priestoru, domáceho zvieratka) ,
porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore na známu tému ,
porozumieť jednoduchým pokynom vysloveným pomaly a postupovať podľa nich ,
porozumieť krátkym textom na témy osobného záujmu vo veľmi jednoduchom jazyku, ktoré sú podporené ilustráciami a obrázkami ,
porozumieť krátkym, jednoduchým textovým správam a e-mailom,
rozoznať známe názvy a slová na jednoduchých oznamoch ,
identifikovať konkrétne informácie z krátkych textov o známych témach ,
z kontextu odhadnúť pravdepodobný význam neznámeho slova .</td></tr>
<tr><td>PRODUKCIA
Ústny prejav
Písomný prejav</td><td colspan="3">Žiak vie/dokáže:
zrozumiteľne reprodukovať hlásky, prízvuk a intonáciu v slovách, slovných spojeniach a vetách, ktoré používa,
opísať seba, čo robí a kde žije,
opísať jednoduché aktivity zo svojho života pomocou krátkych viet za predpokladu, že sa môže vopred pripraviť ,
pomenovať predmet a opísať jeho vlastnosti ,
poskytnúť informácie o veciach osobného významu (napr. čo má alebo nemá kto rád, o rodine, škole) pomocou jednoduchých slov a základných výrazov ,
predstaviť veľmi krátke, väčšinou vopred pripravené prezentácie
používať prirodzenú gestikuláciu na podporu vlastného vyjadrovania
správne napísať slová, ktoré pozná,
správne používať základné interpunkčné znamienka (napr. bodky, otázniky),
poskytovať informácie o veciach osobného významu (napr. čo má alebo nemá kto rád, o rodine, domácich zvieratách) pomocou jednoduchých slov a základných výrazov ,</td></tr>
</table>

		• pomocou jednoduchých slovných spojení opísať osoby, predmety a aktivity, ktoré sú mu blízke		
	INTERAKCIA Ústna interakcia Písomná interakcia	**Žiak vie/dokáže:** • nadviazať základný spoločenský kontakt použitím bežných zdvorilostných slov a slovných spojení , • pozdraviť a rozlúčiť sa spôsobom primeraným danej situácii , • v rozhovore reagovať na jednoduché otázky o základných faktoch alebo pocitoch, vymieňať si názory o tom, čo sa mu páči alebo nepáči/čo má alebo nemá kto rád , • konať podľa základných pokynov, ktoré obsahujú čísla, údaje o čase, mieste a pod. , • vhodným spôsobom reagovať v bežných spoločenských situáciách , • dať jednoduchým spôsobom najavo, že nerozumie a požiadať ľudí, aby zopakovali, čo hovoria, alebo aby hovorili pomalšie , • reagovať na správu alebo online príspevok, pričom používa jednoduché slová a krátke vety, pri písaní môže použiť slovník alebo online prekladač , • napísať krátku, veľmi jednoduchú textovú správu/e-mail, v ktorej poskytne informáciu alebo sa niečo spýta , • jednoducho reagovať na krátke správy alebo oznámenia (napr. blahoželanie k narodeninám, pozvánka na oslavu).		
Obsahový štandard		**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
		Nadviazať kontakt pri stretnutí: pozdraviť/odpovedať na pozdrav, predstaviť sa, rozlúčiť sa		
		Hallo, ich bin Filip. Guten Tag! Ich heiße.... und komme aus der Slowakei. Bis bald. Tschüss, Filip! Auf Wiedersehen, Frau .../Herr...!	Das ist mein Freund.../meine Freundin.	Herzlichen Glückwünsch zum Geburtstag! – Danke. Frohe Weinachten! – Danke, dir auch. Frohe Ostern! - Frohe Ostern!

	Funkcie jazyka	**Požadovať a poskytnúť informácie**: požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu, potvrdiť informáciu/žiadať potvrdenie informácie, identifikovať niekoho/niečo		
		Kommst du aus Bratislava? Ja. / Nein, aus Dunajská Streda. Wie alt bist du? Ich bin 7 Jahre alt. Was machst du heute? Ich gehe schwimmen. Bist du gut in Deutsch? Ja, sehr gut/Nein,nicht so gut.	Wo ist meine Tasche? Im Schrank.	Entschuldigung, wo ist hier eine Post? Hier rechts? Ja, hinter der Bank. Ondrej ist der Mann mit der Brille.
		Opísať: jednoducho opísať osobu/predmet/miesto/činnosť		
		Viktor ist .... Jaahre alt. Der Bal list rot und klein.	Er hat braune Haare und schwarze Haare. Ich stehe jeden Tag um 7 Uhr auf. Dann frühstücke ich.	Der Garten ist sehr schön. Im Garten sind viele Bäume und Blumen.
		Vyjadriť názor: zistiť a vyjadriť názor, vybrať si z ponúkaných možností		
		Wie findest du…? Ich finde, dass … toll/ interessant/langweilig.	Ja, das stimmt. Ja genau. Ich möchte das Buch lesen. Ich möchte heute nicht lesen.	
		Vyjadriť schopnosť: zistiť a vyjadriť znalosť/neznalosť alebo schopnosť vykonať nejakú činnosť		
		Ich spreche gut Deutsch. Das weiß ich nicht.	Kannst du schwimmen? Ich kann sehr gut schwimmen. /Ich kann nicht schwimmen.	Kannst du reiten? – Na klar. Das ist leicht./ Naja. Ein bisschen./Nein. Das ist so schwer.
		Predstaviť záľuby a preferencie: vyjadriť, čo mám/nemám rád, zistiť a vyjadriť, čo niekto má/nemá rád, čo sa niekomu páči/nepáči		
		Ich liebe/ hasse Deutsch. Ich mag Mathe nicht. *Magst du Deutsch?* *Ich spiele gern ... Ich spiele nicht gern....*	*Ich esse gern Pizza. Šimon mag keine Hunde.*	*Gefällt dir diese Bluse? Warum gefällt dir die Hose nicht?*

		Vyjadriť a zistiť želania a pocity: vyjadriť radosť/smútok/ľútosť/fyzickú bolesť, zistiť pocity iných		
		Ich bin glücklich. Ich bin traurig.	*Das tut mir leid. Mein Kopf tut weh. Wie geht es dir? Danke gut. Nicht so gut. Gestern war ich traurig.*	Das ist mir egal./Ich bin sauer./Hast di Angst?/Ich hoffe, du kommst.
		Zaujať postoj: dať pokyn/príkaz, vyjadriť zákaz, požiadať o povolenie a súhlas, vyjadriť súhlas/nesúhlas, ospravedlniť sa		
		Entschuldigung.	*Lies laut! Sprich leise!*	*Hier darf man nicht telefonieren/parken. Darf ich....? Bitte sehr. Gut, in Ordnung. Du darfst nich ins Kino gehen. Entschuldigung.*
		Vyjadriť návrh a reagovať naň: požiadať o niečo, odpovedať na požiadavky, poďakovať sa, ponúknuť pomoc		
		Spielst du mit? Nein, ich habe keine Zeit. *Möchtest du spielen? Ja, ich möchte? Nein, ich habe keine Lust? Möchtest du den Ball haben?*	Kannst du mir bitte helfen? Ja, gern. Danke/Danke sehr.	Darf ich ins Kino gehen? Ja, du darfst./Nein, du darfst nicht.
		Korešpondovať: vhodne začať a ukončiť list/e-mail, napísať jednoduchý list/e-mail, napísať krátku textovú správu		
		Hallo, Zita, ich bin in Zvolen. Das Wetter ist sehr schön. Die Sonne scheint. Am Sonntag gehen wir wandern. Wir fahren am Montag wieder nach Hause. Bis Montag Liebe Grüße Viktor.	*Hallo, Zita, ich bin in Zvolen. Das Wetter ist sehr schön. Die Sonne scheint. Am Sonntag gehen wir wandern. Wir fahren am Montag wieder nach Hause. Bis Montag Liebe Grüße Viktor.*	*Hallo, Zita, ich bin in Zvolen. Das Wetter ist sehr schön. Die Sonne scheint. Am Sonntag gehen wir wandern. Wir fahren am Montag wieder nach Hause. Bis Montag Liebe Grüße Viktor.*
		Reagovať na udalosť: vyjadriť záujem/nezáujem, blahoželať, pozvať a reagovať na pozvanie		
		Die Geschichte ist interessant/langweillig.	*Das war sehr interessant. Das ist mir egal. Mich interessiert das nicht. Herzlichen Glückwunsch zum Geburtstag. Frohe Weihnachten! Frohe Ostern!*	Ich lade dich zu meiner Geburstagsparty ein. Ich freue mich auf dich. Danke sehr, ich komme.

		Porozprávať príbeh a reagovať naň: vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči, začať/rozvinúť/ukončiť príbeh, reprodukovať príbeh		
		Ich heiße Laura. Ich bin 13. Ich komme aus der Slowakei. Ich wohne in Rožňava. Ich spiele gern Tennis und klettere gern. Das ist Daniel. Er ist 10. Er kommt aus Deutschland. Er wohnt in München.	*Ich stehe um halb acht auf, dann dusche ich. Dann räume ich das Zimmer auf. Dann schaue ich DVD. Dann kaufe ich ein.*	*Ich war am Bodensee, wir hatten viel Spaß. Die Kinder waren sehr lustig. Nur ein Junge war immer traurig. Er hat viel geweint. Und mein Zimmer hat mir auch nicht gefallen. Wir haben viel gespielt.*
	Jazyková zložka, jazykové prostriedky	používanie členov: určitý a neurčitý člen podstatných mien (der/ein die/eine, das/ein) a nulový člen (druhy športov, hry, hudobné nástroje, školské predmety, , názvy obcí a miest, názvy krajín), skloňovanie podstatných mien s neurčitým, určitým členom – nominatív, akuzatív jednotné a množné číslo podstatných mien prídavné meno v prísudku osobné zámená: ich, du,er,sie,,es, wir ihr, sie Sie opytovacie zámená: wer, was, wo, woher, wie	používanie členov : nulový člen jedlo, pitie, názvy povolaní – v spojení so slovesom byť skloňovanie podstatných mien s neurčitým, určitým a záporným členom - nominatív, datív, akuzatív jednotné a množné číslo podstatných mien, záporný člen kein, napr. kein Kuli v nominatíve a akuzatíve prídavné meno v prísudku, osobné zámená v akuzatíve : mich, dich, ihn,es,sie Privlastňovacie zámená: mein, dein, unser, sein, ihr,	skloňovanie podstatných mien s privlastňovacími zámenami – nominatív, datív a akuzatív Stupňovanie prídavných mien Nepravidelné stupňovanie Privlastňovacie zámená Ihr/Ihre Opytovacie zámená: wem, wen, welch Neosobné zámeno „man“ Zámeno „jed-„ Slovesá s neodlučiteľnou predponou be-, ver-, zer-, er- Modálne slovesá: wollen, können

		zápor s nicht: napr. Ich spiele nicht Pravidelné slovesá v prítomnom čase, otázka, zápor Prítomný čas pravidlených sloves Modálne slovesá: möchten, können, möchten Pomocné slovesá Haben, sein v prítomno čase slovesá s akuzatívom Nepravidelné slovesá v prítomnom čase : sprechen Predložky miesta s datívom: in, aus Časové predložky: in Číslovky: 0-20 Opytovacia veta: doplňovacie otázky, zisťovacie otázky Intonácie viet	Slovesá s odlúčiteľnou predponou : auf-, ein-, mit- nepravidelné slovesá v prítomnom čase, napr. lesen, fahren, otázka, zápor, slovesá s akuzatívom rozkazovací spôsob, pomocné slovesá haben, sein v prítomnom a minulom čase (préteritum), časové predložky: um, an, in, vor/nach, von..bis	Pravidelné slovesá v minulom čase (perfektum), Nepravidelné slovesá v minulom čase (perfektum), napr. lesen, fahren, finden, bekommen, erzählen, Príslovky miesta: hier, dort, links, rechts, weg, oben, unten, draußen, drinnen Predložky miesta nach, in + mesto krajina Predložky in, an, auf s datívom a akuzatívom (Wechselpräpositionen) Predložka für + Akuzatív Predložky s datívom: aus, bei, mit, nach, von, zu, Predložka zu s Datívom (osoby) Predložka im (mesiac/ročné obdobia Radové číslovky častice, napr. eigentlich, ja, ruhig

		Predložka im (mesiac/ročné obdobia)		citoslovcia, napr. ach, aha, oh, au, bäh, hurra, hoppla, o lala, pfui, tja, uups, wow, tvorba slov s predponou un- a s príponou -los, oznamovacia veta s modálnym slovesom, so slovesom s odlučiteľnou predponou, oznamovacia veta v perfekte, s modálnym slovesom, opytovacia veta: doplňovacie otázky, zisťovacie otázky, rozkazovacia veta, vedľajšie vety s weil, dass, intonácia viet
	Sociolingválna zložka	**Využívanie základných stratégií v bežných komunikačných situáciách:** • odvodenie významu slova/gesta zo sprievodného obrázka, ikonky alebo piktogramu , • využívanie sprievodných gest na podporu komunikácie a očný kontakt . **Rozvíjanie schopnosti vnímať rozmanitosť kultúr prostredníctvom príbehov, reálií, audiovizuálnych podnetov:** • vnímanie zvyklostí vo verbálnej a neverbálnej komunikácii v cudzom jazyku (napr. zoznamovanie sa, predstavovanie sa, vítanie, rozlúčenie) • vnímanie základných podobností a rozdielov medzi vlastnou kultúrou a kultúrami krajín, v ktorých sa daným cudzím jazykom hovorí (napr. zvyky, sviatky, hudba)		

	Tematické okruhy	**Rodina a spoločnosť**: ja a ľudia okolo mňa (rodina, priatelia); osobné údaje (meno, bydlisko, vek) **Domov a bývanie**: môj domov (kde bývam, odkiaľ pochádzam) **Vzdelávanie**: moja škola (škola, trieda, vyučovacie predmety, rozvrh hodín), ľudia v škole **Príroda a životné prostredie**: ročné obdobia, počasie, zvieratá a rastliny. **Voľný čas a záľuby**: záľuby, aktivity voľného času aktivity voľného času (mimoškolské aktivity, krúžky. **Multikultúrna spoločnosť**:: sviatky, zvyky a tradície v rodine a krajine (narodeniny, Vianoce). **Odievanie a móda:** základné druhy oblečenia. **Obchod a služby**: jednoduchá komunikácia pri nakupovaní (pozdraviť, vypýtať si niečo, poďakovať).	**Rodina a spoločnosť:** členovia rodiny a priatelia **Ľudské telo, starostlivosť o zdravie**: ľudské telo (časti tela, vonkajšia charakteristika), jedlo a stravovanie (jedlá a nápoje počas dňa, druhy potravín, stravovacie návyky), **Doprava a cestovanie**: dopravné prostriedky **Vzdelávanie**: moja škola (zariadenie školy/triedy, ľudia v škole) **Voľný čas a záľuby:** záľuby (knihy, film, divadlo, hudba, tanec, hry), šport (zimné a letné športy), režim dňa (pracovný deň, voľný deň, prázdniny). **Multikultúrna spoločnosť:** sviatky (rodinné sviatky, štátne, cirkevné sviatky a pod.), , význam učenia sa cudzích jazykov. **Odievanie a móda:** základné druhy oblečenia (popis) **Obchod a služby:** komunikácia pri nakupovaní, platení.	**Rodina a spoločnosť:** členovia rodiny a priatelia (zovňajšok, charakter) **Ľudské telo, starostlivosť o zdravie**: starostlivosť o zdravie (životospráva, zdravé stravovanie, pohyb). **Domov a bývanie**: môj domov (byt/dom, kde bývam, miestnosti v byte/ dome, zariadenie bytu/ domu), bývanie v meste a na dedine (opis prostredia) **Doprava a cestovanie**: cesta do školy. **Vzdelávanie**: moja škola (zariadenie školy/triedy, ľudia v škole) **Príroda a životné prostredie:** ročné obdobia (počasie, činnosti ľudí podľa ročného obdobia), zvieratá a rastliny (starostlivosť o zvieratá a rastliny), príroda okolo nás. **Voľný čas a záľuby:** záľuby (knihy, film, divadlo, hudba, tanec, hry), šport (zimné a letné športy), režim dňa (pracovný deň, voľný deň, prázdniny). **Multikultúrna spoločnosť:** sviatky (rodinné sviatky, štátne, cirkevné sviatky a pod.), zvyky a tradície v rôznych rodinách, krajinách, význam učenia sa cudzích jazykov.

				Odievanie a móda: výber oblečenia podľa ročného obdobia, môj vkus (čo sa mi páči/nepáči). **Komunikácia a jej formy:** komunikačné prostriedky (mobilný telefón, počítač, sociálne siete). **Obchod a služby:** nákupné zariadenia (názvy obchodov).
	Druhy textov	opisy, osobný list, email, formuláre, , rozhovory, ilustrované návody, letáky, plagáty, oznámenia,	email, formuláre, inzeráty, rozhovory, recepty, ilustrované návody, reklamný materiál, letáky, plagáty, oznámenia, poznámky	opisy, osobný list, blahoželanie, pozvánka, email, blog, status, formuláre, brožúry, inzeráty, rozhovory, recepty, ilustrované návody, reklamný materiál, letáky, plagáty, oznámenia, poznámky

Hodnotenie a klasifikácia žiakov

Hodnotenie a klasifikácia prospechu žiakov v predmete **nemecký jazyk** bude realizovaná v súlade so zákonom č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl**.

Vo výchovno-vzdelávacom procese cudzích jazykov sa uskutoční priebežné a celkové hodnotenie a to nasledovným spôsobom:

a) **priebežné sumatívne a formatívne hodnotenie** sa uskutoční pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách, má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho aktuálny psychický i fyzický stav,

b) **celkové sumatívne hodnotenie** žiaka sa uskutoční na konci prvého polroka a na konci druhého polroka školského roka; a vyjadruje objektívne zhodnotenie úrovne vedomostí, zručností a návykov žiaka v danom vyučovacom predmete.

Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

1 – výborný,
2 – chválitebný,
3 – dobrý,
4 – dostatočný,
5 – nedostatočný

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri

intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Hodnotiace portfólio pre sumatívne hodnotenie:

Nástroje:

- ústne odpovede – ústna produkcia
- krátke písomné práce – písomná produkcia
- tematické testy,
- projekty,
- príprava a aktivita žiaka na vyučovaní.

Nastavenie kritérií a indikátorov:

- **ústna odpoveď – ústna produkcia**

•	5	4	3	2	1

Obsah	*Všetky myšlienky, ktoré žiak prezentuje súvisia s témou a sú podporované doplnkovými informáciami a vysvetleniami	*Iba niektoré myšlienky súvisiace s témou sú podporované doplnkovými informáciami a vysvetleniami	*Myšlienky, ktoré žiak prezentuje nie sú podporované doplnkovými informáciami, ani vysvetleniami	*Myšlienky, ktoré žiak prezentuje nesúvisia s danou témou	*Otázky a odpovede nemajú žiadnu súvislosť s témou, alebo úlohou
Interakcia	*Vie iniciovať a logicky rozvíjať jednoduchú konverzáciu na bežné témy *Preberá iniciatívu vhodným spôsobom	*Interakcia je adekvátne iniciovaná a rozvíjaná *Preberá iniciatívu, ale potrebuje určité nabádanie	*Rozvíja interakciu adekvátne, ale vynakladá minimálnu námahu pri iniciovaní konverzácie *Vyžaduje si neustále nabádanie	*Príspevky často nesúvisia so situáciou *Všeobecne pasívny postoj v rozvoji komunikácie	*Príspevky sú prevažne nesúvisiace so situáciou *Nepreukazuje takmer žiadnu iniciatívu v rozvoji komunikácie
Výslovnosť	*Vyslovuje správne a artikuluje čisto *Reč je zrozumiteľná, používa vhodnú intonáciu	*Prevažne správna výslovnosť a čistá artikulácia *Reč je prevažne zrozumiteľná, málo fonologických chýb	*Väčšinou správna výslovnosť a čistá artikulácia, občasné chyby *Niektoré výrazy sú vyslovované bez prízvuku, s neporozumením	*Často nezrozumiteľná výslovnosť *Časté fonologické chyby *Závažné komunikačné problémy	*Nedostatočná presnosť vo výslovnosti, veľa gramatických chýb *Komunikácia je vážne ohrozená

Fluencia a koherencia	*Rozpráva plynulo bez opakovania a minimálneho zaváhania *Rozvíja témy súvislo a premyslene	*Rozpráva bez postrehnuteľnej námahy s malými opakovaniami *Demonštruje váhavosť pri hľadaní a používaní slov a správnych gramatických štruktúr, dokáže sa sám opraviť	*Je ochotný rozprávať, ale opakovanie je badateľné *Váha a opravuje sa, občasne stráca koherenciu *Témy sú prevažne rozvíjané, ale nie sú logicky pospájané	*Zvyčajne produkuje jednoduchú reč plynule, ale stráca koherenciu v komplexnejšej komunikácii *Často váha, čo vyúsťuje do pomalej reči *Témy sú len čiastočne rozvíjané a nie vždy logicky pospájané	*Badateľné dlhé pauzy, tempo reči je pomalé *Časté opakovanie a oprava *Spája len jednoduché vety *Zlyhávanie v koherencii je evidentné
Slovná zásoba	*Vie sa vyjadriť flexibilne a presne na bežné témy a udalosti *Často používa komplexné formy a vetné konštrukcie, má dostatok slovnej zásoby na vlastné vyjadrenie	*Vie sa vyjadriť flexibilne a presne na väčšinu bežných tém a udalostí *Demonštruje schopnosť používať komplexné formy a vetné konštrukcie väčšinu času, používa adekvátnu slovnú zásobu na vlastné vyjadrenie	*Komunikuje s limitovanou flexibilitou a presnosťou na väčšinu tém a udalostí *Niekedy používa komplexné formy a vetné konštrukcie, má limitovanú slovnú zásobu na vyjadrenie alebo opis nových myšlienok	*Komunikuje s limitovanou flexibilitou a presnosťou na niektoré témy *Komplexné formy a vetné konštrukcie sú zriedkavé, preukazuje limitovanú slovnú zásobu	*Nedemonštruje takmer žiadnu flexibilitu a vynakladá obrovskú námahu pre vhodné slová *Používa jednoduchú slovnú zásobu na vyjadrenie svojho stanoviska

Zdroj:
http://cbseacademic.nic.in/web_material/Circulars/2012/63_Guidelines_for_Assessment_of_Speaking_and_Listening_Skills.pdf (voľne preložené)

- **krátke písomné práce,**

Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom krátkej písomnej práce z učebných tém v časovom limite 5 - 10 min v rozsahu 3 - 5 otázok zostavených podľa vzdelávacieho štandardu, overenie slovnej zásoby - obojstranný preklad v rozsahu 15 – 25 slovíčok, ktoré nemusia byť vopred ohlásené žiakom. **Hodnotenie známkou** na základe percentuálnej úspešnosti, ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé úlohy:

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 30% 4 (dostatočný)
29% - 0% 5 (nedostatočný)

Písomná produkcia – sa zameriava na rozsah slov

a) obsahovú primeranosť (5 bodov)
b) stavbu textu (5 bodov)
c) slovnú zásobu (5 bodov)
d) gramatiku (5 bodov)

Maximálne dosiahnuteľný počet bodov je 20.
Sumatívne hodnotenie :
Výborný 20 – 18 bodov
Chválitebný 17 – 15 bodov
Dobrý 14 – 12 bodov
Dostatočný 11 – 9 bodov
Nedostatočný 8 a menej bodov

- **tematické testy**

Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 30 - 40 min v rozsahu 4 - 15 úloh zostavených podľa vzdelávacieho štandardu, ktorý je žiakom vopred oznámený. **Hodnotenie známkou** na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé úlohy:
100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 30% 4 (dostatočný)
29% - 0% 5 (nedostatočný)

- **projekty**

Nastavenie kritérií a indikátorov pre hodnotenie projektu (plagát, prezentácia, výroba pomôcky):

	3 body Indikátor pre kvalitu 1	**2 body Indikátor pre kvalitu 2**	**1 bod Indikátor pre kvalitu 3**	**Body**
Kritérium 1 **Obsiahnuté informácie (obsah)**	*Projekt obsahuje všetky podstatné informácie*	*Projekt obsahuje podstatné informácie, ale obsahuje príliš veľa vedľajších detailov*	*Projektu chýbajú dôležité informácie, prináša predovšetkým nedôležité informácie*	

Kritérium 2 **Prehľadnosť, štruktúra**	*Na projekte ľahko nájdeme všetky dôležité informácie*	*Niektoré informácie hľadáme na projekte ťažko*	*Dôležité informácie sa na projekte strácajú*	
Kritérium 3 **Zladenie obsahu a grafiky**	*Obsahová a obrazová podoba projektu sa doplňuje, podporuje, projekt pôsobí vyvážene*	*Obsah a obrazy sa zbytočne zdvojujú alebo sú v protiklade*	*Prevažuje jedna zo zložiek- buď grafická alebo obsahová, alebo celkove projekt vyvoláva dojem chaosu*	
Kritérium 4 **Prezentácia projektu**	*Prejav pri prezentovaní je plynulý, samostatný, správne odpovedá na prípadné otázky.*	*Prejav žiaka je s menšími chybami a prestávkami plynulý, pri odpovedi na otázky potrebuje pomoc.*	*Žiak číta len to, čo je uvedené v projekte, prejav je nesamostatný, na otázky neodpovedá správne.*	

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá:

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 30% 4 (dostatočný)
29% - 0% 5 (nedostatočný)

- **príprava a aktivita žiaka na vyučovaní**

Pri celkovej klasifikácii žiaka sa zohľadňujú aj kritériá:

5. príprava na vyučovanie, vypracovanie domácich úloh
6. práca na hodine (aktivita, pozornosť, samostatnosť, tvorivosť, vypracovanie úloh v PZ)
7. spolupráca so spolužiakmi pri skupinovej práci, pomoc spolužiakom,
8. celkové správanie žiaka na hodinách, kultivovanosť vyjadrenia, rešpektovanie pokynov na prácu

Vyučujúci si pozorovaním zaznačuje počas celého klasifikačného obdobia k jednotlivým žiakom úroveň pri uvedenom kritériu. Zvolí si napr. systém “plusky, mínusky”. Za každý polrok vyučujúci sumarizuje uvedené hodnotenie do známky.

Vyučujúci priraďuje každej známke v edupage váhu podľa nasledujúceho nastavenia:

Nástroj klasifikácie	**Váha známky**	**Počet použitia/polrok**
Ústna odpoveď	1	Min 1
Krátka písomná práca	1	Min 4
Tematický test po lekcii	2	2 - 3
Písomná produkcia	1	Min 1
Projekt resp. žiacke portfólio	1	1

Príprava a aktivita žiaka na vyučovanie	0,5	1

K žiakom so ŠVVP a k integrovaným žiakom, má učiteľ individuálny prístup. Žiaci so ŠVVP sú hodnotení s ohľadom na svoje možnosti a v súlade s platnými metodickými pokynmi.

Formatívne hodnotenie:

Nástroje:

- **sebahodnotenie žiaka – sebahodnotiace listy**

Ku každému tematickému celku budú vytvorené sebahodnotiace listy pre žiaka, ktorými bude žiak kriterálne hodnotiť aktuálnu úroveň svojho procesu učenia sa. Kritériá v sebahodnotiacom liste budú vychádzať z edukačných cieľov. Žiak označuje úroveň dosiahnutia daného kritéria v aktuálnom čase, sleduje svoj priebeh učenia sa a odkrýva oblasti, v ktorých sa môže zlepšovať.

Príkladmi sebahodnotenia môžu byť:

- Symboly – napr. pohyby rúk, smajlíci, semafor, značka, ktorá vystihuje ich výkon;
- Zdôvodnenie - odpoveď na otázku;
- Modelovanie - učiteľ žiakom predvedie spôsob sebahodnotenia, následne žiaci kopírujú model hodnotenia,
- Hodnotiaci komunikatívny kruh - žiaci sa podelia so svojimi pocitmi, hodnotia svoju prácu,
- Sebahodnotiace listy - záznamy, ciele, priebežnej práci a dosiahnutých výsledkoch

Formatívne hodnotenie sa bude využívať priebežne počas vyučovania, na záver hodiny, na konci tematického celku i na záver školského roka. Formatívne hodnotenie sa bude využívať nie len na sebahodnotenie, ale i na vzájomné hodnotenie žiak-žiak; učiteľ-žiak a žiak

Vzdelávacia oblasť Matematika a informatika

Matematika

Vzdelávacia oblasť	Matematika a Informatika
Vyučovací predmet	**Matematika**
Stupeň vzdelania	nižšie stredné vzdelanie
Vzdelávací cyklus	tretí
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Ciele predmetu:

1. Disponovať primeraným matematickým aparátom -rozumieť matematickým pojmom, vzťahom a postupom na úrovni zodpovedajúcej edukačným potrebám a schopnostiam žiakov.
2. Používať matematické reprezentácie - používať vhodné modely a reprezentácie matematických pojmov, vzťahov a postupov v rôznych situáciách a interpretovať ich.
3. Navrhnúť stratégie riešenia problémov – transformovať jednoduché problémy reálnych situácií do matematickej podoby (matematizovať ich), navrhnúť, vyhodnotiť a aplikovať rôzne metódy riešenia problémov, prezentovať a posúdiť výsledky v kontexte pôvodného problému a ovládať postupy na kontrolu riešení.
4. Kriticky uvažovať a argumentovať – tvoriť jednoduché predpoklady, navrhovať, kriticky vyhodnocovať a optimalizovať stratégie riešenia matematických problémov, vyvodzovať logické dôsledky a zdôvodňovať riešenie problému, vrátane identifikácie chyby, opravy chyby a jej vnímania ako nevyhnutnej súčasti učenia sa.
5. Používať matematický jazyk a komunikovať – počúvať s porozumením, vecne a presne komunikovať pomocou prirodzeného aj matematického (vrátane symbolického) jazyka, diskutovať o problémoch a tímovo spolupracovať pri riešení matematických úloh.
6. Používať matematické nástroje – zmysluplne vyberať a použiť vhodné matematické nástroje (reálne, elektronické a digitálne pomôcky/nástroje) na reprezentáciu a riešenie problémov a posúdiť ich efektívnosť.

Ciele vzdelávania v treťom cykle:

Hlavným cieľom 3. cyklu matematického vzdelávanie je, aby žiaci disponovali rozvinutou matematickou gramotnosťou, primerane abstraktne uvažovali o pojmoch, vzťahoch a postupoch a mali osvojené matematické praktiky na takej úrovni, ktorá im umožňuje nielen samostatne riešiť, ale aj efektívne spolupracovať pri riešení zložitejších matematických úloh.

Ďalšie ciele:

1. Používať prirodzené, celé, racionálne a reálne čísla, operácie s číslami a ich vlastnosti v matematickom modelovaní problémov.
2. Spoľahlivo pracovať s algebrickými výrazmi, rovnicami a nerovnicami, uvažovať o ich zmysluplnosti a význame v riešení úloh.
3. Identifikovať náročnejšie vzťahy v číselných postupnostiach, nachádzať funkčné vzťahy v reálnych súvislostiach, použiť matematické nástroje na ich modelovanie a interpretáciu.
4. Objavovať analógie v kombinatorických situáciách, vyhodnocovať pravdepodobnostné situácie v jednoduchých pokusoch, tvoriť jednoduché hypotézy, overovať ich a vyvodzovať závery.
5. Používať a určovať jednoduché štatistické charakteristiky pri spracovaní a interpretácii údajov, diskutovať o chybných interpretáciách a ich vplyve na opis skutočnosti.
6. Využívať polohové a metrické vlastnosti geometrických útvarov na riešenie zložitejších geometrických aj praktických úloh využitím množín bodov s danou vlastnosťou.
7. Konceptualizovať a zovšeobecňovať matematické situácie a skúsenosti z ich riešenia, hľadať alternatívne stratégie a využívať primerané argumenty na zdôvodnenie.

Učebné osnovy pre 3. vzdelávací cyklus *MATEMATIKA*					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• riešiť, vysvetľovať a interpretovať zložitejšie problémy pomocou prirodzených čísel s využitím ich vlastností a aplikovaním operácií s prirodzenými číslami, • riešiť, vysvetľovať a interpretovať zložitejšie problémy pomocou celých čísel s využitím ich vlastností a aplikovaním operácií s celými číslami, • vykonávať operácie vyžadujúce prepojenie viacerých vyjadrení racionálnych čísel a aplikovať ich pri riešení matematických a kontextových úloh, zdôvodňovať vzťahy medzi rôznymi formami zápisu racionálnych čísel, uvažovať o existencii racionálneho čísla a vysvetľovať prácu s racionálnymi číslami, • integrovať poznatky a skúsenosti z rôznych číselných oborov, modelovať problémové situácie pomocou vybraných reprezentácií reálnych čísel a využívať matematický aparát a digitálne nástroje na riešenie problémov v rôznych oblastiach života, • matematizovať a riešiť reálne situácie využitím algebrických výrazov, lineárnych rovníc a nerovníc, • špecifikovať obmedzenia alebo predpoklady riešenia úlohy a identifikovať a riešiť úlohy s chýbajúcimi alebo nadbytočnými informáciami, • rozhodovať o podstate závislostí, aplikovať priamu a nepriamu úmernosť v praktických situáciách a matematických úlohách, vyjadrovať vzťahy medzi členmi postupností, • skúmať lineárne funkcie, orientovať sa v tabuľkách, grafoch a symbolických predpisoch lineárnych funkcií a využívať ich na modelovanie a riešenie matematických a praktických problémov, • strategicky uvažovať pri riešení kombinatorických situácií, rozpoznávať analogické kombinatorické situácie v rôznych reprezentáciách a uplatňovať objavené pravidlá pri ich riešení, • simulovať pravdepodobnostné situácie pomocou primeraných hier alebo pokusov, určovať a zvažovať pravdepodobnosť udalostí pri opakovaných pokusoch a skúmať vzťah medzi teoretickou a experimentálnou pravdepodobnosťou,			

		• prepájať súvislosti medzi údajmi z rôznych reprezentácií a modelov, ilustrovať, predpovedať, porovnávať, analyzovať a interpretovať (primárne alebo sekundárne) štatistické dáta, • skúmať zložitejšie planimetrické situácie, uvažovať o vlastnostiach rovinných útvarov, využívať polohové aj metrické vlastnosti útvarov pri riešení geometrických problémov, systematizovať planimetrické poznatky a využiť skúsenosti z postupu riešenia jednoduchých geometrických úloh pri riešení praktických problémov,

		• uvažovať a diskutovať o geometrických útvaroch v priestore, o ich významných prvkoch a vlastnostiach, objavovať vzťahy medzi nimi a riešiť jednoduché stereometrické problémy, • navrhovať a aplikovať postupy merania a určovania miery rovinných a priestorových útvarov, zovšeobecňovať ich, symbolicky vyjadrovať metrické závislosti, riešiť aplikačné úlohy na určenie miery útvarov a diskutovať o ich využití v každodennom živote a rôznych profesiách, • uvažovať o zhodných a podobných zobrazeniach v rovine, o ich vlastnostiach a aplikovať ich pri riešení úloh v praktickom aj geometrickom kontexte, • konceptualizovať a zovšeobecňovať geometrické činnosti vedúce ku vzniku množín bodov s danou vlastnosťou a aplikovať ich pri riešení konštrukčných úloh v planimetrii, • využívať matematické poznatky, symbolické a formálne množinové operácie a vzťahy na riešenie úloh vyžadujúcich logické uvažovanie, formuláciu záverov, interpretáciu a argumentáciu, • uvažovať o obmedzeniach použitia matematických reprezentácií, používať prevažne symbolické reprezentácie a vyberať vhodné matematické nástroje (vrátane digitálnych) na riešenie problémov.

Obsahový štandard	Komponenty		6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
	Čísla a operácie s číslami	***Prirodzené čísla, vlastnosti a operácie***	***Pojmy:*** **Aktívne:** deliteľnosť, zvyšok po delení, násobok, deliteľ. ***Vzťahy:*** deliteľnosť prirodzených čísel: kritériá deliteľnosti. ***Postupy:*** Riešenie úloh s viacerými operáciami (aj pomocou digitálnych nástrojov)	***Pojmy:*** **Aktívne:** prvočíslo, zložené číslo, najmenší spoločný násobok, najväčší spoločný deliteľ. ***Vzťahy:*** zložené číslo ako súčin prvočísel; súdeliteľné a nesúdeliteľné čísla.		

			a aplikovanie poradia operácií s prirodzenými číslami; objavovanie, používanie a overovanie kritérií deliteľnosti 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 100. ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – používanie reprezentácií prirodzených čísel (modely z reálneho sveta), používanie číselnej osi ako univerzálneho modelu na znázornenie prirodzených čísel. **matematické modelovanie** – navrhovanie stratégie na riešenie problémov s využitím prirodzených čísel a operácií s nimi aj s využitím ich vlastností a kritérií deliteľnosti prirodzených čísel. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – správne používanie terminológie pri opisovaní vlastností prirodzených čísel,	***Postupy:*** hľadanie najmenšieho spoločného násobku a najväčšieho spoločného deliteľa; rozklad prirodzeného čísla na súčin prvočísel. ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** - vhodné (grafické, symbolické) reprezentovanie čísla deliteľného, resp. nedeliteľného daným prirodzeným číslom. **matematické modelovanie -** riešenie kontextových úloh s prirodzenými číslami a aplikačné úlohy s využitím najmenšieho spoločného násobku a najväčšieho spoločného deliteľa.		

			argumentovanie kritéria deliteľnosti 2, 5, 10, 100 na kognitívne primeranej úrovni a na neformálnej úrovni odôvodnenie kritéria deliteľnosti 3 a 9.			
		Celé čísla, vlastnosti a operácie			***Pojmy:*** **Aktívne:** kladné a záporné celé číslo; opačné čísla, absolútna hodnota. ***Vzťahy:.*** porovnávanie a usporiadanie celých čísel; priorita operátorov; aritmetické operácie s celými číslami. ***Postupy:*** znázorňovanie a určovanie celých čísel na číselnej osi; určovanie opačných celých čísel; porovnávanie a usporiadanie celých čísel; aplikovanie a vysvetľovanie pamäťových, písomných a elektronických algoritmov aritmetických operácií s celými číslami (sčítanie, odčítanie,	

					násobenie, delenie); určenie absolútnej hodnoty celého čísla a objavenie jej geometrického významu. ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – používanie reprezentácie celých čísel (modely z reálneho sveta); používanie číselnej osi ako univerzálneho modelu na znázornenie celých čísel. **matematické modelovanie** – navrhovanie stratégie a riešenie aplikačných úloh s využitím (kladných a záporných) celých čísel, ich vlastností a operácií s nimi, vykonávanie skúšky správnosti. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – čítanie a zapisovanie celých čísel; správne používanie terminológie a opis	

					vlastností celých čísel v diskusiách a písomnej komunikácii; hľadanie, zdôvodnenie a oprava chyby vo výpočtovom postupe s celými číslami.	
		Racionálne čísla, vlastnosti a operácie	***Pojmy:*** ***Aktívne:*** desatinné číslo, desatinná čiarka, celá a desatinná časť desatinného čísla, zlomok, čitateľ, menovateľ. ***Pasívne:*** periodické číslo, perióda ***Vzťahy:*** Porovnávanie a usporiadanie desatinných čísel. ***Postupy:*** porovnávanie, usporiadanie a zaokrúhľovanie kladných desatinných čísel, znázornenie desatinných čísel na kladnej časti číselnej osi, rozvinutý zápis čísla v desiatkovej sústave; vykonávanie aritmetických	***Pojmy:*** ***Aktívne:*** zlomková čiara, spoločný menovateľ, základný tvar zlomku, desatinný zlomok, zložený zlomok, percento (%), základ, počet percent, hodnota prislúchajúca počtu percent. **Pasívne:** rozšírený tvar zlomku, prevrátený zlomok, zmiešané číslo; promile, úrok, jednoduché úrokovanie; úroková miera, pôžička, úver, vklad, debet, kredit, rozpočet, transakcia, istina, DPH. ***Vzťahy:*** Porovnávanie a usporiadanie racionálnych čísel, ekvivalencia zlomkov; súvislosti medzi rôznymi	***Postupy:*** Určovanie absolútnej hodnoty racionálnych čísel, porovnávanie, usporiadanie a zaokrúhľovanie záporných desatinných čísel	

			operácií s desatinnými číslami (súčet, rozdiel, súčin, podiel); objavenie periodických čísel a určovanie periódy; ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – aktívne používanie rôznych reprezentácií desatinných čísel; využívanie číselnej osi ako univerzálneho modelu na znázornenie desatinných čísel. **matematické modelovanie –** vykonávanie aritmetických operácií s desatinnými číslami pri riešení a interpretácii aplikačných úloh; využívanie zaokrúhľovania, odhadu a približných hodnôt desatinných čísel pri riešení aplikačných úloh. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia –** čítanie, zapisovanie, grafické znázornenie desatinných čísel a ich zaokrúhlených hodnôt;	vyjadreniami racionálnych čísel: zlomok, desatinné číslo, percento. ***Postupy:*** zlomky – modelovanie zlomkov ako časti celku a ako počet prvkov časti celku, reprezentovanie zlomku ako čísla a ako operátora; tvorba ekvivalentných zlomkov; porovnávanie a usporiadanie zlomkov, zjednodušovanie zlomkov, rozširovanie zlomkov, úprava zloženého zlomku, úprava zmiešaného čísla na zlomok a opačne; uvažovanie a rozhodovanie, kedy má/nemá zlomok zmysel; aritmetické operácie so zlomkami; výpočet zlomkovej časti z celku; zápis zlomkov v tvare desatinných čísel a naopak; odhad veľkosti zlomku a odhad výsledku aritmetickej operácie so zlomkami; percentá – určovanie 1 % ako stotiny základu a 1 promile ako		

			zdôvodnenie algoritmu pre aritmetické operácie s desatinnými číslami.	tisíciny základu, určovanie a výpočet percent, základu, hodnoty prislúchajúcej počtu percent; výpočet výšky zľavy (resp. ceny po zľave), určovanie a výpočet ceny bez DPH a s DPH; čítanie a interpretácia údajov súvisiacich s počtom percent/promile z diagramov; výpočet istiny, úroku z danej istiny pri danej úrokovej miere; tvorba rozpočtu (rodinného, na výlet, oslavu a pod.). ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – aktívne používanie rôznych reprezentácií zlomkov a percent; využívanie číselnej osi ako univerzálneho modelu na znázornenie racionálnych čísel. **matematické modelovanie –** analyzovanie a navrhovanie riešenia aplikačných úloh s		

				využitím reprezentácií a vzťahov medzi racionálnymi číslami, vykonávanie aritmetických operácií s racionálnymi číslami pri riešení a interpretácii aplikačných úloh; využívanie zaokrúhľovania, odhadu a približných hodnôt racionálnych čísel pri riešení aplikačných úloh; riešenie primeraných kontextových úloh z oblasti finančnej gramotnosti. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia –** čítanie, zapisovanie, grafické znázornenie racionálnych čísel a ich zaokrúhlených hodnôt; zdôvodnenie algoritmu pre aritmetické operácie s racionálnymi číslami; diskutovanie o význame hodnôt vyšších ako 100 % a nižších ako 1 %, posudzovanie reálnych situácií o výhodnosti zliav.		

		Reálne čísla, vlastnosti a operácie				***Pojmy:*** **Aktívne**: druhá a tretia mocnina a odmocnina, číslo π (pí). **Pasívne:** základ (mocnenec), exponent (mocniteľ), stupeň odmocnenia, základ odmocniny; celočíselný exponent; iracionálne číslo. ***Vzťahy:*** Súvis mocnín čísla 10 s predponami; vzťahy medzi reprezentáciami druhej a tretej mocniny (obsah štvorca, objem kocky). ***Postupy:*** Zapisovanie súčinu väčšieho počtu rovnakých činiteľov v tvare mocniny a opačne; algoritmy počítania druhých a tretích mocnín, resp. mocnín racionálnych čísel s celočíselným exponentom s využitím digitálnych nástrojov; práca s mocninami čísla 10, čítanie, zapisovanie,

						znázorňovanie na číselnej osi, približné hodnoty reálnych čísel a ich porovnávanie; používanie vedeckého zápisu čísla (); narábanie s veľmi veľkými a veľmi malými číslami (umocnenie čísel medzi 0 a 1, umocnenie čísel väčších ako 1); odhadovanie a zaokrúhľovanie reálnych čísel. ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – používanie rôznych reprezentácií reálnych čísel (vrátane miesta na číselnej osi s danou presnosťou); využívanie geometrickej reprezentácie druhej/tretej mocniny/odmocniny a čísla π. **matematické modelovanie** – riešenie aplikačných úloh s využitím reálnych čísel a ich vlastností a aplikovanie operácii s reálnymi číslami; využívanie

						odhadu a približných hodnôt pri riešení praktických úloh. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – čítanie a zapisovanie druhej a tretej mocniny ľubovoľného racionálneho čísla; čítanie a zapisovanie druhej odmocniny ľubovoľného kladného racionálneho čísla a tretej odmocniny ľubovoľného racionálneho čísla; používanie rôzneho vyjadrenia reálnych čísel v komunikácii a diskusiách pri riešení problémov.
	Komponenty		**6.ročník**	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
	Závislosti, vzťahy a práca s údajmi	***Algebraické výrazy, rovnice a nerovnice***			***Pojmy:*** ***Aktívne:*** výraz, hodnota číselného výrazu, koeficient, premenná, člen s premennou, neznáma, lineárna rovnica, pravá a ľavá strana rovnice, riešenie rovnice. ***Pasívne:*** číselný výraz, algebrický výraz, výraz s	***Pojmy:*** ***Aktívne:*** nerovnica s jednou neznámou, pravá a ľavá strana nerovnice, riešenie nerovnice. ***Pasívne:*** výraz s premennou v menovateli; podmienka riešiteľnosti. ***Vzťahy:***

					jednou a viacerými premennými. ***Vzťahy:*** Rovnosť a nerovnosť číselných výrazov; ekvivalencia algebrických výrazov. ***Postupy:*** Určovanie hodnoty výrazu, dosadzovanie čísel za premenné, rozhodovanie o rovnosti/nerovnosti číselných a algebrických výrazov; aritmetické operácie s číselnými a algebrickými výrazmi; modelovanie súčtu, rozdielu a súčinu mnohočlenov; zjednodušovanie výrazov s premennými: roznásobovanie zátvoriek, vynímanie pred zátvorku; tvorba číselných a algebrických výrazov opisujúcich reálnu alebo matematickú situáciu; reprezentácia a vykonávanie	Podmienka pre výraz s premennou v menovateli a pre riešenie rovnice a nerovnice; súvis algebrického a grafického vyjadrenia rovnice a nerovnice. ***Postupy:*** Určovanie, kedy má/nemá výraz zmysel; použitie analógií s operáciami so zlomkami pri súčte, pri rozdiele a pri súčine lomených výrazov; úprava na spoločného menovateľa (aj s premennou v menovateli); modelovanie druhej mocniny dvojčlena $(a \pm b)^2$ a $a^2 – b^2$ a úpravy výrazov, ktoré ich obsahujú, určovanie podmienok riešiteľnosti rovníc/nerovníc; reprezentácia a vykonávanie ekvivalentných úprav a riešenie nerovníc s jednou neznámou a skúška správnosti; vyjadrovanie a výpočet neznámej zo vzorca (napr. Pytagorova veta) obsahujúce aj mocniny a odmocniny; zápis slovnej podmienky nerovnicou; riešenie jednoduchých sústav lineárnych

					ekvivalentných úprav a riešenie rovníc s jednou neznámou a skúška správnosti; vyjadrovanie a výpočet neznámej zo vzorca; ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – modelovanie súčtu a rozdielu mnohočlenov pomocou konkrétnych reprezentácií členov; modelovanie súčinu dvojčlena typu (a + b).(c + d) ako obdĺžnika so stranami (a + b) a (c + d) ; analogicky súčiny typu (a - b).(c + d) , súčin dvojčlena a trojčlena atď. **matematické modelovanie –** používanie symbolického jazyka pri tvorbe výrazov podľa slovného opisu; používanie symbolického jazyka pri matematizácii problému vedúceho k	rovníc a nerovníc na prípravnej úrovni, grafické riešenie (aj s využitím vhodného digitálneho nástroja). ***Matematické praktiky:*** **Matematické reprezentácie -** výraz (a ± b)^2 ako obsah štvorca so stranou (a + b) resp.(a - b) ; výraz a^2 – b^2 ako obsah obdĺžnika so stranami (a + b) a (a – b); použitie vhodných pomôcok na reprezentáciu ekvivalentných úprav. **Matematické modelovanie -** používanie symbolického jazyka pri matematizácii problému vedúceho k použitiu lineárnych nerovníc; navrhovanie vhodnej stratégie riešenia slovných úloh, jej modelovanie a riešenie pomocou lineárnych nerovníc a ich úprav, overovanie riešenia; interpretovanie matematického modelu slovnej úlohy vyjadrenej rovnicou/nerovnicou.

					použitiu lineárnych rovníc; navrhovanie vhodnej stratégie riešenia slovných úloh, jej modelovanie a riešenie pomocou lineárnych rovníc. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia –** slovná interpretácia výrazov a rovníc; diskutovanie o neznámej vo vyjadrení výrazu, rovnice; interpretovanie, obhajovanie a odôvodňovanie postupu a výsledku v kontexte riešenej situácie.	**matematický jazyk, komunikácia a argumentácia –** slovná interpretácia nerovníc; diskutovanie o neznámej vo vyjadrení nerovnice a o podmienkach riešiteľnosti úlohy; diskutovanie o častých chybách pri použití algebrických identít (napríklad $(a + b)^2 \neq a^2 + b^2$) a argumentácia s pomocou reprezentácií.
		Pomer, úmernosti a postupnosti		***Pojmy:*** **Aktívne**: pomer, priama a nepriama úmernosť, postupnosť, člen postupnosti. **Pasívne**: prevrátený pomer, postupný pomer ako skrátený	***Postupy:*** čítanie a použitie údajov z grafu alebo z tabuľky priamej a nepriamej úmernosti, zostrojenie grafu priamej úmernosti, zostavenie tabuľky závislosti. ***Matematické praktiky:***	

				zápis jednoduchých pomerov; mierka mapy a plánu. ***Vzťahy:*** Zväčšenie/zmenšenie čísla/množstva vyjadrené zlomkom, desatinným číslom i percentom; vzťah medzi zmenou dĺžok strán, resp. hrán a vplyvom na obsah, obvod útvaru, prípadne povrch a objem telesa; priamo úmerné a nepriamo úmerné závislosti; vzťahy medzi členmi postupností. ***Postupy:*** Rozdeľovanie, zväčšovanie a zmenšovanie čísla/množstva v danom pomere; zisťovanie skutočnej veľkosti/vzdialenosti využitím mierky mapy a plánu; tvorba jednoduchého plánu s využitím vhodnej mierky; rozhodovanie o vzťahu priamej a nepriamej úmernosti, objavovanie a aplikovanie metód na výpočet priamej a nepriamej	**matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – symbolické a grafické vyjadrovanie závislostí a vytváranie ich kontextu.	

				úmernosti, objavovanie pravidiel zložitejších postupností (obrázkové, číselné) a doplnenie chýbajúcich členov. ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – rozoznávanie a používanie reprezentácií rôznych závislostí (úmernosti, postupnosti) a práca s reprezentáciami pomeru (mapy, plány). **matematické modelovanie** – navrhovanie stratégie a riešenie kontextových úloh na priamu a nepriamu úmernosť a primerané slovné úlohy na pomer, praktické úlohy s použitím mierky plánu a mapy aj za pomoci digitálnych technológií. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – ústne		

				vyjadrovanie podstaty závislostí; zapisovanie; vysvetľovanie významu a použitie pomeru na mapách a vysvetlenie činnosti súvisiacej s tvorbou a použitím plánov.		
		Základy práce s funkciami a lineárna funkcia			***Pojmy:*** **Aktívne**: súradnicové osi, súradnice bodu. **Pasívne**: pravouhlý systém súradníc, sústava súradníc v rovine. ***Postupy:*** Používanie pravouhlej súradnicovej sústavy na znázornenie bodov (daných súradnicami), úsečiek alebo mnohouholníkov; doplnenie chýbajúcej súradnice bodu vyznačeného v súradnicovej sústave. ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – používanie	***Pojmy:*** ***Aktívne:*** lineárna funkcia, graf. **Pasívne:** funkcia, funkčná hodnota, graf funkcie; lineárna závislosť. ***Vzťahy:*** Najväčšia, najmenšia, nulová hodnota; bod na grafe a vzťah medzi jeho prvou a druhou súradnicou; súvislosti medzi reprezentáciami lineárnej funkcie (tabuľka, predpis, graf). ***Postupy:*** Prevod medzi reprezentáciami lineárnej funkcie (predpis, graf, tabuľka) aj s využitím digitálnych nástrojov; práca s vlastnosťami funkcií na intuitívnej a prípravnej úrovni

					pravouhlej súradnicovej sústavy ako univerzálneho modelu na znázornenie bodov.	pomocou čítania z grafu (určenie najväčšej a najmenšej hodnoty, monotónnosť funkcie, priesečníky grafu s osami). ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – používanie pravouhlej súradnicovej sústavy ako univerzálneho modelu na znázornenie funkčných závislostí; využívanie reprezentácií lineárnej funkcie (tabuľka, predpis, graf). **matematické modelovanie** – navrhovanie stratégie a riešenia úlohy s využitím jednoduchých funkčných závislostí a interpretovanie výsledkov, riešenie aplikačných úloh s využitím funkčných závislostí a pozorovanie priebehu funkcie. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – ústne, písomné, symbolické a grafické vyjadrovanie funkčných

						vzťahov, vytváranie ich kontextu; zovšeobecňovanie a argumentovanie lineárnej závislosti.
		Pokročilé kombinatorické postupy a nástroje	***Pojmy:*** **Pasívne**: usporiadanie prvkov bez opakovania. ***Postupy:*** Hľadanie organizačného princípu kombinatorických situácií; systematické vypisovanie alebo grafické znázornenie možností podľa zvoleného kritéria bez opakovania. ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – rozhodovanie a výber vhodnej reprezentácie prvkov bez opakovania a ich usporiadania v kombinatorických situáciách (tabuľka, strom alebo iný diagram).	***Pojmy:*** **Pasívne**: usporiadanie prvkov s opakovaním. ***Postupy:*** Hľadanie organizačného princípu kombinatorických situácií; systematické vypisovanie alebo grafické znázornenie možností podľa zvoleného kritéria s opakovaním. ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – rozhodovanie a výber vhodnej reprezentácie prvkov s opakovaním a ich usporiadania v kombinatorických situáciách	***Pojmy:*** **Pasívne**: usporiadanie prvkov s opakovaním a bez opakovania. ***Vzťahy:*** Pravidlo súčinu a súčtu. ***Postupy:*** Objavenie pravidla súčtu a súčinu a aplikovanie pravidla pri určovaní počtu možností. ***Matematické praktiky:*** **matematické modelovanie** – navrhovanie stratégie riešenia zložitejších kombinatorických situácií a ich konceptualizácia, vyhodnocovanie a aplikovanie podmienok pri usporadúvaní prvkov.	

				(tabuľka, strom alebo iný diagram).	**matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – formulovanie a odôvodňovanie vlastného pravidla pre zistenie počtu objektov vybraných z daného súboru; používanie kvantifikátorov v komunikácii pri riešení kombinatorických úloh, zdôvodňovanie ich významu a vplyvu na počet riešení úlohy.	
		Riešenie zložitejších pravdepodobnostných situácií			***Pojmy:*** **Aktívne**: udalosť, istá, možná, nemožná udalosť. ***Vzťahy:*** Vzťah medzi experimentálnou a teoretickou pravdepodobnosťou (na primeranej kognitívnej úrovni); udalosť a k nej doplnková udalosť.	***Pojmy:*** **Aktívne**: pravdepodobnosť. **Pasívne**: doplnková pravdepodobnosť; experimentálna a teoretická pravdepodobnosť. ***Vzťahy:*** Pravdepodobnosť a k nej doplnková pravdepodobnosť.

					Postupy: Vykonávanie jednoduchých pokusov (hier) a pozorovanie pravdepodobnosti udalosti v závislosti od počtu pokusov; porovnávanie rôznych udalostí vzhľadom na mieru ich pravdepodobnosti. ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – narábanie s modelmi a vytváranie jednoduchých modelov pre nemožné, možné a isté udalosti, tiež pre veľmi nepravdepodobné a veľmi pravdepodobné udalosti. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** –vyjadrovanie pravdepodobnosti pre výrazy používané v bežnom jazyku (asi, určite, možno, zriedka a pod.) a diskusia o	***Postupy:*** Určenie pravdepodobnosti jednoduchých nezávislých javov; určenie doplnkovej pravdepodobnosti. ***Matematické praktiky:....*** **Matematické reprezentácie -** využívanie vhodných grafických reprezentácií (Vennov diagram, strom) pre určenie pravdepodobnosti pri jednoduchých a opakovaných pokusoch. **matematické modelovanie** – zovšeobecnenie pozorovaných postupov do jednoduchých pravidiel; zostavovanie matematického modelu jednoduchej pravdepodobnostnej reálnej situácie, ktorú možno simulovať; využívanie poznatkov o pravdepodobnosti jednoduchých nezávislých javov a ich opakovania pri tvorbe jednoduchých hypotéz a ich

					subjektívnom vnímaní týchto výrazov.	overovania; sledovanie informácií s pravdepodobnostným charakterom v bežnom živote a ich konfrontácia so skutočnosťou. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – formulovanie odhadov pravdepodobnosti a diskutovanie o priebehu a výsledku pravdepodobnostných situácií v jednoduchých pokusoch a hrách;
		Pokročilé nástroje na prácu s údajmi	***Pojmy:*** **Aktívne**: údaj, hodnota, aritmetický priemer, medián, najmenšia (minimálna) a najväčšia (maximálna) hodnota. ***Vzťahy:*** Charakteristiky polohy (priemer, medián) a vzťahy medzi nimi a hodnotami v štatistickom súbore (neformálna úroveň) ***Postupy:***			***Pojmy:*** ***Aktívne:*** Frekvenčná tabuľka/graf. **Pasívne**: štatistika, štatistický súbor, štatistická jednotka a znak, dáta, štatistický prieskum; absolútna a relatívna početnosť. ***Vzťahy:***

			Vyhľadanie alebo doplnenie údajov v texte, tabuľke alebo diagrame; určovanie absolútnej početnosti; určovanie aritmetického priemeru, mediánu a rozhodovanie o vhodnosti ich použitia. ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie –** voľba vhodnej reprezentácie údajov a charakteristík na opis súboru údajov; porovnávanie rôznych znázornení dát (tabuľka, kruhový, stĺpcový a iné diagramy) daného súboru údajov. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia –** používanie jednoduchých pojmov matematickej štatistiky v komunikácii a argumentácii; diskutovanie dostupných jednoduchých reprezentácií a vyhodnotenie údajov z bežného života.			Súvis priemernej absolútnej odchýlky s rozložením údajov v súbore. ***Postupy:*** Určovanie relatívnej početnosti; výpočet priemernej absolútnej odchýlky a interpretácia jej významu ako charakteristiky súboru dát; tvorba frekvenčných tabuliek a grafov, aj využitím vhodného digitálneho nástroja; interpretácia získaných dát. ***Matematické praktiky:*** **matematické modelovanie –** modelovanie vplyvu vlastností výberu na výsledky štatistických výskumov; zostavenie, vyhodnotenie a prezentovanie jednoduchých štatistických prieskumov a odôvodnenie voľby metódy a krokov; využívanie vhodných/dostupných digitálnych nástrojov na spracovanie údajov.

						matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – kritické posudzovanie a interpretovanie dostupných jednoduchých reprezentácií a vyhodnotenie údajov z bežného života; diskutovanie o reprezentatívnosti a veľkosti výberu na presnosť štatistického výskumu.
	Komponenty		**6.ročník**	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
	Geometria	***Rovinné geometrické útvary, vlastnosti a vzťahy***	***Pojmy:*** **Aktívne**: rovnobežné a rôznobežné priamky, uhol, ramená uhla, vrchol uhla; priamy, pravý, ostrý, tupý, uhol väčší ako priamy; os uhla; vrcholový, susedný uhol. ***Vzťahy:*** Vzájomné polohy útvarov; súčet vnútorných uhlov v trojuholníku. ***Postupy:***	***Pojmy:*** **Aktívne**:trojuholník (vrcholy, strany), pravouhlý, ostrouhlý a tupouhlý trojuholník; rovnostranný, rovnoramenný, rôznostranný trojuholník; základňa a ramená rovnoramenného trojuholníka, odvesny a prepona pravouhlého trojuholníka, významné prvky trojuholníka (výška, päta výšky, ťažnica, ťažisko, priesečník výšok), trojuholníková nerovnosť;	***Pojmy:*** **Aktívne: r**ovnobežky preťaté priečkou, striedavý a súhlasný uhol, vnútorný a vonkajší uhol mnohouholníka; štvoruholník, rovnobežník, pravouholník (štvorec, obdĺžnik), kosoštvorec, kosodĺžnik, lichobežník (pravouhlý, rovnoramenný, všeobecný), základňa, rameno, výška lichobežníka; mnohouholník; pravidelný šesťuholník, pravidelný	

			Opisovanie, pomenovanie a charakteristika významných prvkov a vlastností rovinných útvarov (body, priamky, polpriamky, úsečky, uhly) , triedenie rovinných útvarov (body, priamky, polpriamky, úsečky, uhly) podľa vlastností, práca s modelmi a nemodelmi útvarov, hľadanie príkladov a protipríkladov geometrických situácií; rozhodovanie o vzájomných polohách priamok a ich konštrukcia; konštrukcia uhla. ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie –** tvorba a využívanie reprezentácie modelov a nemodelov rovinných útvarov (napr. pomocou štvorcovej, trojuholníkovej alebo inej siete, konštruovaním pomocou rysovacích alebo softvérových nástrojov) podľa daných vlastností v rôznych polohách a veľkostiach; hľadanie útvarov so	vnútorný a vonkajší uhol trojuholníka. ***Vzťahy:*** Súčet vnútorných uhlov v trojuholníku. vzťah medzi vnútorným a vonkajším uhlom v trojuholníku, vlastnosti a vzťahy významných prvkov v trojuholníku; trojuholníková nerovnosť; ťažnica a vzdialenosť ťažiska od strany a vrcholu (deliaci pomer); ***Postupy:*** Opisovanie, pomenovanie a charakteristika významných prvkov a vlastností trojuholníkov, triedenie trojuholníkov podľa vlastností, práca s modelmi a nemodelmi útvarov, hľadanie príkladov a protipríkladov geometrických situácií; modelovanie a konštrukcia výšok a ťažníc a osí strán a objavenie, že každá trojica sa pretína v jednom bode (ortocentrum, ťažisko);	osemuholník; kružnica a kruh (stred, polomer, priemer), kružnicový oblúk, dotyčnica. **Pasívne**: medzikružie, kruhový odsek a výsek, tetiva; sečnica, nesečnica. ***Vzťahy:*** Súčet vnútorných uhlov v štvoruholníku; vlastnosti súhlasných a striedavých uhlov; vlastnosti štvoruholníkov a ich klasifikácia podľa počtu a dĺžky strán, veľkosti vnútorných uhlov, vlastností uhlopriečok a ich priesečníkov; vzťah polomeru a priemeru, stredový uhol. ***Postupy:*** Opisovanie, pomenovanie a charakteristika významných prvkov a vlastností rovinných útvarov, triedenie rovinných útvarov (štvoruholníkov-rovnobežníkov	

			zadanými vlastnosťami pomocou náčrtov.	objav vlastnosti priesečníka osí strán (stred opísanej kružnice); skúmanie možných polôh ťažiska, ortocentra a stredu opísanej kružnice pomocou dynamickej geometrie; konštrukcie trojuholníka s využitím množín bodov danej vlastnosti, zdôvodnenie a využitie trojuholníkovej nerovnosti; ***Matematické praktiky:*** **matematické modelovanie –** používanie skúseností a poznatkov o rovinných útvaroch pri návrhu stratégií a riešení polohových a metrických geometrických úloh v matematickom aj aplikačnom kontexte; modelovanie reálnych problémov planimetrického charakteru pomocou geometrických nástrojov a algoritmov, využívanie nástrojov na realizáciu riešenia geometrického problému,	a lichobežníkov) podľa vlastností, práca s modelmi a nemodelmi útvarov, hľadanie príkladov a protipríkladov geometrických situácií; rozhodovanie o vzájomných polohách priamky a kružnice a ich konštrukcia; identifikácia súhlasných a striedavých uhlov a ich využitie pri riešení geometrických úloh; konštrukcia štvoruholníkov; konštrukcia výšok a ďalších významných prvkov v štvoruholníku, konštrukcia pravidelného šesťuholníka; konštrukcia kružnice, určovanie vzdialenosti stredu od tetivy, objavenie postupu konštrukcie a konštrukcia dotyčnice ku kružnici; identifikácia kružnicového oblúka a výseku prislúchajúcich stredovému uhlu, vyznačenie kruhového odseku; riešenie polohových a metrických konštrukčných	

				interpretovanie a využívanie výsledkov v reálnych súvislostiach; využívanie polohových a metrických vlastností útvarov pri riešení konštrukčných úloh.	úloh s využitím množín bodov danej vlastnosti. ***Matematické praktiky:*** **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia –** používanie terminológie rovinnej geometrie, diskutovanie o polohových aj metrických vlastnostiach rovinných útvarov; diskutovanie a argumentovanie o podmienkach existencie geometrických útvarov, diskusia o výbere vlastností, ktoré definujú zvolený útvar, slovné opisovanie a formálne zapisovanie postupu geometrickej konštrukcie a zdôvodnenie riešenia primeranou argumentáciou o vzťahoch medzi významnými prvkami útvarov a využitím množín bodov so spoločnou vlastnosťou.	

		Priestorové geometrické útvary, vlastnosti a vzťahy	***Pojmy:*** **Aktívne**: kocka, kváder, vrchol, hrana, stena, sieť telesa; pohľad spredu, zhora a zboku. **Pasívne**: teleso (jednoduché a zložené), nárys, pôdorys a bokorys. ***Vzťahy:*** Hierarchické a inkluzívne vzťahy medzi priestorovými útvarmi; vzťahy medzi počtom vrcholov, stien a hrán kocky a kvádra. ***Postupy:*** Určovanie a triedenie jednoduchých telies (kocka, kváder) na základe ich vlastností, určovanie kritérií triedenia; objavovanie hierarchických a inkluzívnych vzťahov medzi priestorovými útvarmi; zaznamenávanie a tvorba modelov jednoduchých telies a stavieb z telies (voľné rovnobežné premietanie, nárys, pôdorys a bokorys, siete telies);		***Pojmy:*** **Aktívne**: hranol, ihlan, výška telesa, podstava, plášť. **Pasívne**: hranol (kolmý, pravidelný, n-boký), ihlan (pravidelný, n-boký), ***Vzťahy:*** Hierarchické a inkluzívne vzťahy medzi priestorovými útvarmi; vzťahy medzi počtom vrcholov, stien a hrán hranolov a ihlanov. ***Postupy:*** Určovanie a triedenie jednoduchých telies (hranol, ihlan) na základe ich vlastností, určovanie kritérií triedenia; objavovanie hierarchických a inkluzívnych vzťahov medzi priestorovými útvarmi; zaznamenávanie a tvorba modelov jednoduchých telies a stavieb z telies (voľné rovnobežné premietanie,	***Pojmy:*** **Aktívne**: stenová a telesová uhlopriečka; valec, kužeľ, guľa (stred, polomer, priemer), **Pasívne**: guľová plocha; ***Postupy:*** Určovanie a triedenie jednoduchých rotačných telies na základe ich vlastností, určovanie kritérií triedenia; objavovanie hierarchických a inkluzívnych vzťahov medzi priestorovými útvarmi; zaznamenávanie a tvorba modelov jednoduchých telies a stavieb z telies (voľné rovnobežné premietanie, nárys, pôdorys a bokorys, siete telies); identifikácia a znázorňovanie viditeľných a neviditeľných hrán v pohľade; identifikácia a konštrukcia siete telies; určovanie a tvorba pohľadov na jednoduché a zložené telesá. ***Matematické praktiky:***

			tvorba telies z kociek a kvádrov podľa záznamu alebo slovného opisu; identifikácia a znázorňovanie viditeľných a neviditeľných hrán v pohľade; objavovanie vzťahov medzi počtom vrcholov, stien a hrán pravidelných telies; identifikácia a konštrukcia siete telies, modelovanie sietí kocky využitím dĺžky siete; určovanie a tvorba pohľadov na jednoduché a zložené telesá. ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – tvorba a používanie rôznych reprezentácií (predmetné modely a záznamy) jednoduchých telies na skúmanie ich významných prvkov a vlastností; tvorba modelov sietí jednoduchých telies pomocou konštrukčných nástrojov alebo softvéru; tvorba a používanie modelov zložených telies a stavieb z telies		nárys, pôdorys a bokorys, siete telies); identifikácia a znázorňovanie viditeľných a neviditeľných hrán v pohľade; objavovanie vzťahov medzi počtom vrcholov, stien a hrán pravidelných telies; identifikácia a konštrukcia siete telies; určovanie a tvorba pohľadov na jednoduché a zložené telesá. ***Matematické praktiky:*** **matematické modelovanie** – riešenie úloh súvisiacich s rozvíjaním priestorovej predstavivosti a problémové úlohy o vzťahoch medzi dvojrozmernými a trojrozmernými útvarmi, medzi jednoduchými a zloženými telesami. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – aktívne	**matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – komunikovanie o vlastnostiach telies a ich významných prvkoch; interpretovanie rôznych záznamov telies a ich zdôvodnenie, identifikovanie chyby a navrhovanie jej korekcie.

					opisovanie, pomenovanie a zaznamenanie jednoduchých a zložených telies v rôznych veľkostiach a polohách;	
		Pokročilé postupy merania a určovania miery	***Pojmy:*** **Aktívne**: veľkosť uhla, uhlomer; stupeň, minúta; obvod, jednotky dĺžky; obsah, jednotky obsahu (mm^2, cm^2, dm^2, m^2, km^2, a, ha); povrch a objem telies (kocka, kváder); jednotky povrchu (mm^2, cm^2, dm^2, m^2, km^2), jednotky objemu (mm^3, cm^3, dm^3, m^3, cl, ml, dl, l, hl); jednotky hmotnosti (g, dg, kg, t); **Pasívne**: výmera. ***Vzťahy:*** Vzťah medzi vrcholovými uhlami a susednými uhlami; vzťah medzi stupňami a minútami; vzťahy medzi jednotkami dĺžky a ich premeny; vzťahy medzi jednotkami obsahu a ich premeny; vzťahy medzi jednotkami povrchu a ich premeny; vzťahy medzi	***Postupy:*** Odvodenie a aplikovanie vzťahu o súčte veľkostí vnútorných uhlov v trojuholníku; výpočet veľkosti vnútorného alebo vonkajšieho uhla v trojuholníku. Odhad a výpočet obvodu a obsahu trojuholníka úvahou a aplikovaním odvodených vzťahov. ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – používanie manipulácie alebo vhodných grafických reprezentácií na objavenie vzťahu pre súčet vnútorných uhlov trojuholníka a vzťahu medzi vnútornými a vonkajšími uhlami trojuholníka.	***Pojmy:*** **Aktívne:** povrch a objem telies (ihlan, hranol); číslo pí (π). ***Vzťahy:*** Vzťah medzi priemerom a polomerom kruhu/kružnice; vzťah medzi obvodom kruhu a jeho priemerom (odhady a približné hodnoty čísla π a jeho geometrická interpretácia). ***Postupy:*** Odhad a výpočet obvodu útvarov (rovnobežník, lichobežník, pravidelný n-uholník, kruh, resp. dĺžka kružnice a kružnicového oblúka) úvahou a aplikovaním odvodených vzťahov, odhad a výpočet obsahu útvarov (rovnobežník, lichobežník,	***Pojmy:*** **Aktívne:** povrch a objem telies (valec). ***Vzťahy:*** Pytagorova veta a jej význam. ***Postupy:*** Využitie Pytagorovej vety; odhad a výpočet objemu a povrchu valca úvahou a aplikovaním odvodených vzťahov;

			jednotkami objemu a ich premeny (1l = 1 dm^3); vzťahy medzi jednotkami hmotnosti. ***Postupy:*** Odhadovanie a určenie veľkosti daného uhla v stupňovej miere s presnosťou na stupne, konštrukcia uhla s danou veľkosťou; určenie súčtu a rozdielu veľkostí uhlov; určenie veľkosti susedného a vrcholového uhla k danému uhlu; prevody medzi stupňami a minútami a naopak. Odhad a výpočet objemu a povrchu kocky a kvádra úvahou a aplikovaním odvodených vzťahov; premeny jednotiek hmotnosti a ich využitie v praxi. ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – tvorba a používanie reprezentácií na vysvetlenie podstaty merania, odhadovanie a určovanie miery (štvorcová sieť, jednotkové kocky a pod.)	**matematické modelovanie -** využívanie polohových a metrických vlastností útvarov pri riešení konštrukčných úloh.	kruh, kruhový výsek, zložený útvar) úvahou a aplikovaním odvodených vzťahov; odhad a výpočet objemu a povrchu hranola a ihlana úvahou a aplikovaním odvodených vzťahov. ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – používanie manipulácie alebo vhodných grafických reprezentácií na objavenie vzťahu pre súčet vnútorných uhlov štvoruholníka.	

			útvarov; používanie vlastných a univerzálnych jednotiek, rozličné meracie nástroje (vrátane digitálnych) na meranie a určovanie miery útvarov. **matematické modelovanie** – vytváranie a riešenie geometrických situácií zameraných na proces merania, riešenie primeraných aplikačných úloh na určenie miery rovinných a priestorových útvarov (veľkosť uhla, dĺžka úsečky, obvod, obsah, objem, povrch) aj s využitím premeny jednotiek. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – používanie správnej terminológie a symbolického jazyka v kontexte určovania miery rovinných a priestorových útvarov; slovné interpretovanie a vysvetľovanie vzťahov súvisiacich s mierou a jednotkami miery; diskutovanie			

			o rôznych postupoch merania a ich presnosti, porovnávanie nameraných hodnôt s predbežným odhadom i výpočtom, argumentácia o dostatočnosti odhadu či potreby presného merania v praktických situáciách.			
		Skúmanie množín bodov v geometrii	***Pojmy:*** **Aktívne**: os úsečky, os uhla. ***Vzťahy:*** Spoločná vlastnosť bodov ležiacich na významných množinách bodov v rovine (os úsečky, os uhla). ***Postupy:*** Skúmanie a opis množín bodov s danou vlastnosťou (vrátane osi úsečky, osi uhla); konštrukcia množín bodov s danou vlastnosťou (os úsečky, os uhla) pomocou rysovacích nástrojov alebo geometrického softvéru. ***Matematické praktiky:***		***Pojmy:*** **Aktívne:** Tálesova kružnica. ***Vzťahy:*** Spoločná vlastnosť bodov ležiacich na významných množinách bodov v rovine (dotyčnice ku kružnici, Tálesova kružnica). ***Postupy:*** Skúmanie a opis množín bodov s danou vlastnosťou (vrátane Tálesovej kružnice); konštrukcia množín bodov s danou vlastnosťou (Tálesova kružnica) pomocou rysovacích nástrojov alebo geometrického softvéru; konštrukcia vpísanej a	

			matematické reprezentácie – voľba a aplikovanie vhodnej reprezentácie množiny bodov danej vlastnosti (pomocou náčrtu, pravítka a kružidla alebo geometrického softvéru).		opísanej kružnice trojuholníku; využitie Tálesovej kružnice pri konštrukcii trojuholníka a dotyčnice ku kružnici. ***Matematické praktiky:*** **matematické modelovanie** – využívanie polohových a metrických vlastností útvarov pri riešení konštrukčných úloh; aplikovanie znalosti o množinách bodov pri hľadaní riešení komplexnejších matematických a praktických úloh využitím vhodných nástrojov. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – diskutovanie o množinách bodov s danou vlastnosťou a vysvetľovanie ich praktického významu; zovšeobecňovanie konštrukčných postupov na zostrojenie množín bodov s	

					danou vlastnosťou; prepojenie geometrickej konštrukcie, jej slovného opisu a symbolického zápisu.	
		Skúmanie zhodných a podobných zobrazení v rovine a ich vlastností		***Pojmy:*** **Aktívne:** zhodné a podobné trojuholníky, pomer/koeficient podobnosti. **Pasívne**: zhodnosť a podobnosť geometrických útvarov. ***Vzťahy:*** Vety o zhodnosti trojuholníkov (sss, sus, usu); vety o podobnosti trojuholníkov (sss, sus, uu). ***Postupy:*** Objavovanie podmienok pre zhodnosť trojuholníkov na základe konštrukcie trojuholníka pri zadaní troch strán, dvoch strán a jedného uhla, dvoch uhlov a jednej strany (manipuláciou alebo		***Pojmy:*** **Aktívne**: osová a stredová súmernosť, stred súmernosti, os súmernosti, vzor a obraz; osovo a stredovo súmerné útvary. ***Vzťahy:*** Vzťah medzi súmernosťou a zhodnosťou geometrických útvarov; ***Postupy:*** Zhodné zobrazenia – rozhodovanie o zhodnosti rovinných útvarov; identifikácia osovo a stredovo súmerných útvarov; určovanie vzorov a obrazov útvarov v osovej a stredovej súmernosti (bod, úsečka, trojuholník, štvoruholník, kružnica/kruh alebo iný jednoduchý útvar), určovanie stredu/osi v

				použitím geometrického softvéru); rozhodovanie o zhodnosti dvoch trojuholníkov v rovine a aplikovanie viet o zhodnosti trojuholníkov v konštrukčných úlohách; podobné zobrazenia – rozhodovanie o podobnosti útvarov, objavovanie podmienok pre podobnosť trojuholníkov na základe analógie s vetami o zhodnosti trojuholníkov; určovanie pomeru podobnosti dvoch podobných trojuholníkov; aplikovanie viet o podobnosti trojuholníkov pri riešení výpočtových a konštrukčných úloh; odhadovanie skutočných vzdialeností a výšok v teréne pomocou vlastnosti podobnosti trojuholníkov; určovanie skutočnej vzdialenosti využitím mierky mapy alebo skutočných rozmerov miestností/ predmetov podľa mierky plánu.		stredovej/osovej súmernosti; konštrukcia osovo a stredovo súmerného útvaru pomocou rysovacích alebo digitálnych nástrojov; ***Matematické praktiky:*** **matematické reprezentácie** – využívanie a tvorba reprezentácie zhodných útvarov (napr. zrkadlo, tlačiareň, lupa, digitálny geometrický systém) a uvažovanie o ich obmedzeniach a výhodách. **matematické modelovanie** – navrhovanie postupov riešenia praktických geometrických a konštrukčných úloh s využitím poznatkov o zhodných zobrazeniach; tvorenie mozaík (tesalácie, vyplňovanie roviny) s použitím zhodných zobrazení v rovine pomocou rysovacích alebo digitálnych nástrojov.

				Matematické praktiky: **matematické reprezentácie** – využívanie a tvorba reprezentácie podobných útvarov a uvažovanie o ich obmedzeniach a výhodách. **matematické modelovanie** – navrhovanie postupov riešenia praktických geometrických a konštrukčných úloh s využitím poznatkov o podobných zobrazeniach. **matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – zapisovanie a interpretovanie geometrických postupov vyžadujúcich využitie symetrií a škálovania (zväčšenie, zmenšenie); vysvetľovanie podstaty zhodnosti a podobnosti a zdôvodňovanie riešení súvisiacich so zhodnými a podobnými zobrazeniami; diskutovanie o jednoduchých pozorovaných vlastnostiach podobných zobrazení.		**matematický jazyk, komunikácia a argumentácia** – diskutovanie o jednoduchých pozorovaných vlastnostiach zhodných zobrazení.

Hodnotenie a klasifikácia žiakov

Hodnotenie a klasifikácia prospechu žiakov v predmete **matematika** bude realizovaná v súlade so zákonom č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl**.

Vo výchovno-vzdelávacom procese v predmete matematika sa uskutoční priebežné a celkové hodnotenie a to nasledovným spôsobom:

i) **priebežné sumatívne a formatívne hodnotenie** sa uskutoční pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách, má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho aktuálny psychický i fyzický stav,

j) **celkové sumatívne hodnotenie** žiaka v predmete matematika sa uskutoční na konci prvého polroka a na konci druhého polroka školského roka; a vyjadruje objektívne zhodnotenie úrovne vedomostí, zručností a návykov žiaka v danom vyučovacom predmete.

Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

1 – výborný,

2 – chválitebný,

3 – dobrý,

4 – dostatočný,

5 – nedostatočný

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Hodnotiace portfólio pre sumatívne hodnotenie:

Nástroje:

- ústne odpovede,
- krátke písomné práce,
- tematické testy,
- bádateľské aktivity,
- projekty,
- príprava a aktivita žiaka na vyučovaní.

Nastavenie kritérií a indikátorov:

- **ústna odpoveď:**

1 – výborný	Plynulý, správny a samostatný prejav bez dlhých odmlčaní sa, učiteľ kladie doplňujúce otázky z opakovania, aby si spresnil, či žiak učivu rozumie, odpovede na otázky sú okamžité a vyčerpávajúce. Výpočet príkladov je bezchybný so správnym zápisom, označením veličín, jednotiek, aplikáciou vzorcov a postupom.
2 – chválitebný	Prejav je samostatný s menšími prestávkami a menšími chybami v obsahu, učiteľ položí viac otázok na spresnenie odpovede, odpovede na otázky sú vyčerpávajúce, žiak reaguje pohotovo. Vo výpočte príkladu sú menšie chyby v postupe, učiteľ na ne upozorní, čo žiaka navedie na správny postup v jeho ďalšom samostatnom riešení.

3 – dobrý	Prejav je nesamostatný, vedie ho učiteľ kladením otázok, na ktoré žiak odpovedá s menšími chybami. Žiakove odpovede sú menej vyčerpávajúce, robí chyby aj pri výpočte príkladov, učiteľ ho musí neustále usmerňovať v postupe.
4 – dostatočný	Prejav žiaka je nesamostatný, učiteľ musí klásť otázky, na ktoré žiak odpovedá s väčšími chybami. Pri výpočte príkladu žiak samostatne nevie urobiť zápis príkladu, nesprávne označuje veličiny a ich jednotky, neaplikuje správny vzorec a nerieši príklad správnym postupom.
5 - nedostatočný	Prejav žiaka je úplne nesamostatný, na otázky učiteľa odpovedá s výraznými chybami, alebo neodpovedá vôbec. Príklad nezačne riešiť, neschopnosť používať správne značky veličín, jednotiek, vzorcov a postupov.

- **krátke písomné práce,**
  Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom krátkej písomnej práce z učebných tém v časovom limite 5 - 10 min v rozsahu 3 - 5 otázok zostavených podľa vzdelávacieho štandardu, ktoré nemusia byť vopred ohlásené žiakom. **Hodnotenie známkou** na základe percentuálnej úspešnosti, ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé úlohy:
  100% - 90% 1 (výborný)
  89% - 75% 2 (chválitebný)
  74% - 50% 3 (dobrý)
  49% - 25% 4 (dostatočný)
  24% - 0% 5 (nedostatočný)
- **tematické testy**
  Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 30 - 40 min v rozsahu minimálne 8 otázok zostavených podľa vzdelávacieho štandardu, ktorý je žiakom vopred oznámený. **Hodnotenie známkou** na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé úlohy:
  100% - 90% 1 (výborný)
  89% - 75% 2 (chválitebný)
  74% - 50% 3 (dobrý)
  49% - 25% 4 (dostatočný)
  24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **bádateľské aktivity**
  Pri každej bádateľskej aktivite učiteľ pripraví a nastaví kritéria, ktoré budú nadväzovať na rozvoj zručností v zadaní pracovného listu žiaka. Ku každému kritériu vypracuje indikátory:

Kritérium (zručnosť)	**3 body** indikátor kvality 1	**2 body** indikátor kvality 2	**1 bod** indikátor kvality 3	**Body**
Formulovanie predpokladu	*Správne zvolený a vybraný predpoklad*		*Nesprávne vybraný predpoklad*	

Realizácia aktivity	*Žiak pracuje presne podľa postupu správne, vykonáva všetky kroky bez chyby.*	*Jednotlivé kroky v postupe žiak vykonáva neúplne, alebo nesamostatne.*	*Jednotlivé kroky postupu sú nesprávne, Potrebná je pomoc učiteľa.*	
Spracovanie výsledkov aktivity	*Výsledky žiak zaznamenal správne, prehľadne, sú zaznačené v grafe, tabuľke pre reálny výsledok aktivity*	*Výsledky žiak nezaznačil úplne správne, alebo sú neprehľadné*	*Výsledky sú neúplné, žiak ich nezaznačil do grafu, tabuľky pre reálny výsledok aktivity*	
Porozumenie, záver	*Žiak potvrdzuje správne pochopenie problematiky na základe vypracovania záverečných úloh v pracovnom liste.*	*Žiak vypracoval záverečné úlohy neúplne, alebo len čiastočne správne.*	*Nesprávne alebo nejasné vypracovanie záverečných úloh.*	

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá pri hodnotení pracovného listu žiaka:

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 25% 4 (dostatočný)
24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **projekty**

Nastavenie kritérií a indikátorov pre hodnotenie projektu (plagát, prezentácia, výroba pomôcky, modelu a pod.):

	3 body **Indikátor pre kvalitu 1**	**2 body** **Indikátor pre kvalitu 2**	**1 bod** **Indikátor pre kvalitu 3**	**Body**
Kritérium 1 **Obsiahnuté informácie (obsah)**	*Projekt obsahuje všetky podstatné informácie*	*Projekt obsahuje podstatné informácie, ale obsahuje príliš veľa vedľajších detailov*	*Projektu chýbajú dôležité informácie, prináša predovšetkým nedôležité informácie*	
Kritérium 2 **Prehľadnosť, štruktúra**	*Na projekte ľahko nájdeme všetky dôležité informácie*	*Niektoré informácie hľadáme na projekte ťažko*	*Dôležité informácie sa na projekte strácajú*	

Kritérium 3 **Zladenie obsahu a grafiky**	*Obsahová a obrazová podoba projektu sa doplňuje, podporuje, projekt pôsobí vyvážene*	*Obsah a obrazy sa zbytočne zdvojujú alebo sú v protiklade*	*Prevažuje jedna zo zložiek- buď grafická alebo obsahová, alebo celkove projekt vyvoláva dojem chaosu*	
Kritérium 4 **Prezentácia projektu**	*Prejav pri prezentovaní je plynulý, samostatný, správne odpovedá na prípadné otázky.*	*Prejav žiaka je s menšími chybami a prestávkami plynulý, pri odpovedi na otázky potrebuje pomoc.*	*Žiak číta len to, čo je uvedené v projekte, prejav je nesamostatný, na otázky neodpovedá správne.*	

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá:

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 25% 4 (dostatočný)
24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **príprava a aktivita žiaka na vyučovaní**

Pri celkovej klasifikácii žiaka sa zohľadňujú aj kritériá:

9. príprava na vyučovanie, vypracovanie dobrovoľných domácich úloh
10. práca na hodine (aktivita, pozornosť, samostatnosť, tvorivosť, vypracovanie úloh v PZ, PL a pod.)
11. spolupráca so spolužiakmi, práca vo dvojiciach, pomoc spolužiakom
12. celkové správanie žiaka na hodinách, kultivovanosť vyjadrenia, rešpektovanie pokynov na prácu

Vyučujúci si pozorovaním zaznačuje počas celého klasifikačného obdobia k jednotlivým žiakom úroveň pri uvedenom kritériu. Zvolí si napr. systém “plusky, mínusky”. Za každý polrok vyučujúci sumarizuje uvedené hodnotenie do známky.

Vyučujúci priraďuje každej známke v edupage váhu podľa nasledujúceho nastavenia:

Nástroj klasifikácie	**Váha známky**	**Počet použitia/polrok**
Ústna odpoveď	1,5	0-2
Krátka písomná práca	1	4 a viac
Tematický test	2	2 a viac
Bádateľská aktivita	1	0-1
Projekt	1	0-1
Príprava a aktivita žiaka na vyučovanie	0,5	2 a viac

K žiakom so ŠVVP a k integrovaným žiakom, má učiteľ individuálny prístup. Žiaci so ŠVVP sú hodnotení s ohľadom na svoje možnosti a v súlade s platnými metodickými pokynmi.

Formatívne hodnotenie:

Formatívne hodnotenie je hodnotenie, ktoré prináša informáciu o aktuálnom stave vedomostí a zručností žiaka. Slúži primárne žiakovi na získanie spätnej väzby – informácií ohľadom pokroku a rozvoja žiaka vo vyučovacom procese, ktoré vedú k zlepšeniu vzdelávacích výsledkov žiaka.

Formatívne hodnotenie sa bude využívať priebežne počas vyučovania, na záver hodiny, na konci tematického celku i na záver školského roka. Pri formatívnom hodnotení sa budú uplatňovať tieto stratégie s použitím rôznych techník:

- **sebahodnotenie** – posudzovanie vlastných výkonov

Nástroje sebahodnotenia môžu byť napr. sebahodnotiace listy pre žiaka, ktorými bude žiak kriteriálne hodnotiť aktuálnu úroveň svojho procesu učenia sa. Kritériá v sebahodnotiacom liste budú vychádzať z edukačných cieľov. Žiak označuje úroveň dosiahnutia daného kritéria v aktuálnom čase, sleduje svoj priebeh učenia sa a odkrýva oblasti, v ktorých sa môže zlepšovať. Ďalšie nástroje, ktoré môžu byť použité na sebahodnotenie sú napr. checklist, predikčná karta, exit ticket a pod.

Príkladmi sebahodnotenia môžu byť aj:

- Symboly – napr. pohyby rúk, smajlíci, semafor, značka, ktorá vystihuje ich výkon;
- Zdôvodnenie - odpoveď na otázku;
- Modelovanie - učiteľ žiakom predvedie spôsob sebahodnotenia, následne žiaci kopírujú model hodnotenia,
- Hodnotiaci komunikatívny kruh - žiaci sa podelia so svojimi pocitmi, hodnotia svoju prácu.

- **rovesnícka spätná väzba** - využíva sa najmä pri práci v skupinách – kooperatívne učenie, kolaboratívne učenie. Nástrojmi tohto hodnotenia môžu byť sebareflexívne karty po skupinovej práci, karta s rovesníckym hodnotením po skupinovej práci, skupinové hodnotenie spolupráce a pod.

- **hodnotenie učiteľom a naopak** – využíva sa najmä pri opakovaní, reformulácii učiva, pri sledovaní čiastkových cieľov a pri analýze čiastkových cieľov. Nástrojmi tohto hodnotenia môžu byť napr. sumár, semafor, reflexívne metódy a pod.

Informatika

Vzdelávacia oblasť	Matematika a informatika
Vyučovací predmet	**Informatika**
Stupeň vzdelania	nižšie stredné vzdelanie
Vzdelávací cyklus	tretí
Ročník	6. ročník, 7. Ročník, 8. Ročník, 9. ročník
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	- Učebné materiály z projektu: Informatika 2.0

Ciele predmetu:

1. Disponovať primeraným informatickým aparátom -rozumieť informatickým pojmom, vzťahom a procesom na primeranej úrovni zodpovedajúcej potrebám a schopnostiam žiakov,
2. používať informatické reprezentácie –používať a interpretovať vhodné modely, štruktúry a reprezentácie údajov, stavov a procesov,
3. navrhnúť riešenie problémov –analyzovať a porozumieť jednoduchým problémom z reálnych situácií, navrhnúť postup a vhodný nástroj na riešenie problémov,
4. používať jazyk –porozumieť, interpretovať, vytvárať a zapisovať vzťahy, návody na riešenie daného problému pomocou konštrukcií formálneho jazyka, prezentovať výsledky v kontexte pôvodného problému,
5. kriticky uvažovať a argumentovať –tvoriť jednoduché predpoklady, navrhovať, zdôvodňovať, optimalizovať a kriticky posudzovať riešenia informatických problémov, vyvodzovať dôsledky, vrátane identifikácie a opravy chýb,
6. používať digitálne technológie – zmysluplne vyberať a používať vhodné nástroje na dosiahnutie cieľov, korektne a bezpečne pracovať v digitálnom prostredí.

Učebné osnovy pre 3. vzdelávací cyklus *INFORMATIKA*					
		6.ročník	**7. ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• identifikovať údaje, ktoré si treba zapamätať • rozpoznať miesta, kde sa treba rozhodovať, opakovať činnosť • vlastnými slovami sformulovať plán budúceho riešenia • rozhodnúť sa o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia/výroku, uviesť kontra príklad, keď niečo neplatí, nefunguje • vytvoriť program, v ktorom si treba zapamätať neštruktúrované hodnoty a neskôr ich jednoducho použiť • vytvoriť program, ktorý vyžaduje daný známy počet opakovaní • vytvoriť program, ktorý vyžaduje vetvenie s jednoduchou podmienkou • vytvoriť program, ktorý reaguje na vstup • vytvoriť program, ktorý obsahuje podprogramy • doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracovaný program • interpretovať program, simulovať činnosť vykonávateľa a krokovať riešenie s premennými, cyklami a vetvením • hľadať chybu vo vlastnom nesprávne pracujúcom programe a opraviť ju • navrhnúť vylepšenie • diskutovať o riešiteľnosti úlohy • digitalizovať grafickú informáciu • zvoliť vhodný formát súboru pre uloženie obrázkov rôznych typov • posudzovať vplyv formátovacích nástrojov a skrytých znakov na výsledný text a operácie s textom • použiť nástroje editora na tvorbu a úpravu prezentácií • použiť konkrétne nástroje editora na skombinovanie videa, zvuku a textu • voliť vhodnú reprezentáciu reálnej informácie • zakódovať informáciu podľa pokynov do konkrétnej reprezentácie • dekódovať informáciu z jednoduchých reprezentácií • vyhľadať a získať informácie v informačnom systéme a databáze (knižnica, el. obchod, rezervácie lístkov...) • získať informácie rôznych typov pomocou konkrétnych nástrojov (napríklad zoskenovaním, odfotením, nahraním zvuku, videa, ...)			

	Žiak vie, dokáže	• organizovať informácie do štruktúr • interpretovať údaje zo štruktúr • použiť konkrétne nástroje na prácu s tabuľkami • zvoliť a používať funkcie pre jednoduché výpočty • pracovať s pamäťovými a prídavnými zariadeniami: prenášať, ukladať, kopírovať informácie • rozlíšiť vstupné a výstupné zariadenia • navrhnúť štruktúru priečinkov • preorganizovať súbory do danej štruktúry priečinkov • zistiť parametre súborov, priečinkov • preniesť informácie medzi spustenými aplikáciami pomocou schránky • použiť nástroje na zdieľanie, kopírovanie, prenášanie a ukladanie súborov v rámci počítačovej siete • pracovať so sieťovými zariadeniami • použiť nástroj na prispievanie do webového obsahu • diskutovať o správnosti a kvalite vyhľadaných informácií (výstup vyhľadávania) • pripojiť prílohu správy, zobraziť prijatú prílohu prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja • diskutovať o škodlivom softvéri, nebezpečných web stránkach a službách a ochrany pred nimi • diskutovať o schopnostiach vírusov ako programov • diskutovať o digitálnych technológiách a ich vplyve na ostatných • diskutovať o informatike z pohľadu povolania

Obsahový štandard			6.ročník	7. ročník	8.ročník	9.ročník
	KOMPONENT: Programovanie	***Analýza problému***	***Pojmy:*** Micro:bit ***Vzťahy:*** Aký informatický problém je v zadaní úlohy, platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne), premenná ako označenie. ***Procesy:*** Idea sekvencie, opakovania, vetvenia, jednoduchej manipulácie s údajmi pri práci s micro:bitmi, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia.	***Pojmy:*** Imagine ***Vzťahy:*** Aký informatický problém je v zadaní úlohy v prostredí Imagine, platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne). ***Procesy:*** Idea sekvencie, opakovania, vetvenia, jednoduchej manipulácie s údajmi v prostredí Imagine, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia.	***Pojmy:*** Imagine ***Vzťahy:*** Aký informatický problém je v zadaní úlohy v prostredí Imagine, platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne), premenná ako označenie. ***Procesy:*** Idea sekvencie, opakovania, vetvenia, jednoduchej manipulácie s údajmi v prostredí Imagine, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia.	***Pojmy:*** *Python* ***Vzťahy:*** Aký informatický problém je v zadaní úlohy pri práci v programovacom prostredí jazyk Python platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne), premenná ako označenie. ***Procesy:*** Idea sekvencie, opakovania, vetvenia, jednoduchej manipulácie s údajmi pri práci v programovacom prostredí jazyk Python, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia.

			Činnosti: Identifikovanie údajov, ktoré si treba zapamätať, rozpoznávanie miest, kde sa treba rozhodovať, opakovať činnosť v prostredí Micro:bit. Formulovanie plánu riešenia a jeho vyjadrenie vlastnými slovami s využitím sekvencie, opakovania, vetvenia a jednoduchej manipulácie s údajmi. Rozhodovanie o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia/výroku s príkladmi a kontra-príkladmi, keď niečo platí – neplatí, funguje – nefunguje aj so spojkami a/alebo/nie (neformálne). Uvažovanie o budúcich riešeniach.	***Činnosti:*** Identifikovanie údajov, ktoré si treba zapamätať, rozpoznávanie miest, kde sa treba rozhodovať, opakovať činnosť v prostredí Imagine. Formulovanie plánu riešenia a jeho vyjadrenie vlastnými slovami s využitím sekvencie, opakovania, vetvenia a jednoduchej manipulácie s údajmi. Rozhodovanie o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia/výroku s príkladmi a kontra-príkladmi, keď niečo platí – neplatí, funguje – nefunguje aj so spojkami a/alebo/nie (neformálne). Uvažovanie o budúcich riešeniach.	***Činnosti:*** Identifikovanie údajov, ktoré si treba zapamätať, rozpoznávanie miest, kde sa treba rozhodovať, opakovať činnosť v prostredí Imagine. Formulovanie plánu riešenia a jeho vyjadrenie vlastnými slovami s využitím sekvencie, opakovania, vetvenia a jednoduchej manipulácie s údajmi. Rozhodovanie o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia/výroku s príkladmi a kontra-príkladmi, keď niečo platí – neplatí, funguje – nefunguje aj so spojkami a/alebo/nie (neformálne). Uvažovanie o budúcich riešeniach.	***Činnosti:*** Identifikovanie údajov, ktoré si treba zapamätať, rozpoznávanie miest, kde sa treba rozhodovať, opakovať činnosť pri práci v programovacom prostredí jazyk Python Formulovanie plánu riešenia a jeho vyjadrenie vlastnými slovami s využitím sekvencie, opakovania, vetvenia a jednoduchej manipulácie s údajmi. Rozhodovanie o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia/výroku s príkladmi a kontra-príkladmi, keď niečo platí – neplatí, funguje – nefunguje aj so spojkami a/alebo/nie (neformálne). Uvažovanie o budúcich riešeniach.

		Konštrukcie jazyka	***Pojmy:*** Premenná, parameter príkazu, postupnosť príkazov, opakovanie, vetvenie, podmienka, podprogram pri programovaní Micro:bita. ***Vzťahy:*** Vstup – program – výsledok, konštrukcie jazyka: postupnosť príkazov, cyklus, podmienený príkaz, pomenovaná postupnosť príkazov, pravidlá jazyka pre použitie premennej, prostriedky jazyka pre: získanie vstupu, spracovanie vstupu a zobrazenie výstupu pri práci s Micro:bitom. ***Procesy:*** Zostavovanie programu v jazyku vykonávateľa, spustenie programu, zostavenie a úprava príkazov, čakanie na neznámy vstup – vykonanie akcie – výstup, následný efekt pri zobrazovaní na Micro:bite.	***Pojmy:*** Parameter príkazu, postupnosť príkazov, opakovanie v prostredí Imagine. ***Vzťahy:*** Vstup – program – výsledok, konštrukcie jazyka LOGO: postupnosť príkazov, cyklus, podmienený príkaz, pomenovaná postupnosť príkazov, pravidlá jazyka, prostriedky jazyka pri práci v prostredí Imagine. ***Procesy:*** Zostavovanie programu v jazyku vykonávateľa, spustenie programu, zostavenie a úprava príkazov a následný efekt pri zobrazovaní v prostredí Imagine. ***Činnosti:*** Vytváranie programov v prostredí Imagine, v ktorých sa vyžaduje daný známy počet opakovaní.	***Pojmy:*** Premenná, parameter príkazu, postupnosť príkazov, opakovanie, vetvenie, podmienka, podprogram v prostredí Imagine ***Vzťahy:*** Vstup – program – výsledok, konštrukcie jazyka: postupnosť príkazov, cyklus, podmienený príkaz, pomenovaná postupnosť príkazov, pravidlá jazyka pre použitie premennej, prostriedky jazyka pre: získanie vstupu, spracovanie vstupu a zobrazenie výstupu pri práci v prostredí Imagine. ***Procesy:*** Zostavovanie programu v jazyku vykonávateľa, spustenie programu, zostavenie a úprava príkazov, čakanie na neznámy vstup – vykonanie akcie – výstup, následný efekt pri zobrazovaní v prostredí Imagine. ***Činnosti:*** Vytváranie programov, v ktorých si treba	***Pojmy:*** Premenná, parameter príkazu, postupnosť príkazov, opakovanie, vetvenie, podmienka, podprogram v prostredí Python ***Vzťahy:*** Vstup – program – výsledok, konštrukcie jazyka: postupnosť príkazov, cyklus, podmienený príkaz, pomenovaná postupnosť príkazov, pravidlá jazyka pre použitie premennej, prostriedky jazyka pre: získanie vstupu, spracovanie vstupu a zobrazenie výstupu pri práci v programovacom prostredí jazyk Python. ***Procesy:*** Zostavovanie programu v jazyku vykonávateľa, spustenie programu, zostavenie a úprava príkazov, čakanie na neznámy vstup – vykonanie akcie – výstup, následný efekt pri zobrazovaní,pri

			Činnosti: Vytváranie programov, v ktorých si treba pomocou premennej zapamätať neštruktúrované hodnoty a neskôr ich jednoducho použiť. Vytváranie programov, v ktorých sa vyžaduje daný známy počet opakovaní. Vytváranie programov, v ktorých sa vyžaduje vetvenie s jednoduchou podmienkou. Vytváranie programov, ktoré reagujú na vstup. Používanie premennej, parametrov príkazu, postupnosti príkazov, podprogramu, konštrukcie opakovania a vetvenia podľa podmienky. Zostavovanie programu v jazyku vykonávateľa, spustenie programu, zostavenie a úprava príkazov, čakanie na neznámy vstup – vykonanie akcie – výstup, následný efekt pri zobrazovaní na micro:bite a LEDpásikoch.	Vytváranie programov, v ktorých sa vyžaduje vetvenie s jednoduchou podmienkou. Používanie parametrov príkazu, postupnosti príkazov, podprogramu, konštrukcie opakovania a vetvenia podľa podmienky. Zostavovanie programu v jazyku vykonávateľa, spustenie programu, zostavenie a úprava príkazov v prostredí Imagine Dopĺňanie, dokončovanie a modifikovanie rozpracovaných programov.	pomocou premennej zapamätať neštruktúrované hodnoty a neskôr ich jednoducho použiť . Vytváranie programov, v ktorých sa vyžaduje daný známy počet opakovaní. Vytváranie programov, v ktorých sa vyžaduje vetvenie s jednoduchou podmienkou. Vytváranie programov, ktoré reagujú na vstup. Používanie premennej, parametrov príkazu, postupnosti príkazov, podprogramu, konštrukcie opakovania a vetvenia podľa podmienky. Zostavovanie programu v jazyku vykonávateľa, spustenie programu, zostavenie a úprava príkazov, čakanie na neznámy vstup – vykonanie akcie – výstup, následný efekt pri zobrazovaní v prostredí Imagine. Dopĺňanie, dokončovanie a modifikovanie rozpracovaných programov.	práci v programovacom prostredí jazyk Python. ***Činnosti:*** Vytváranie programov, v ktorých si treba pomocou premennej zapamätať neštruktúrované hodnoty a neskôr ich jednoducho použiť . Vytváranie programov, v ktorých sa vyžaduje daný známy počet opakovaní. Vytváranie programov, v ktorých sa vyžaduje vetvenie s jednoduchou podmienkou. Vytváranie programov, ktoré reagujú na vstup. Používanie premennej, parametrov príkazu, postupnosti príkazov, podprogramu, konštrukcie opakovania a vetvenia podľa podmienky. Zostavovanie programu v jazyku vykonávateľa, spustenie programu, zostavenie a úprava príkazov, čakanie na neznámy vstup – vykonanie

			Dopĺňanie, dokončovanie a modifikovanie rozpracovaných programov.			akcie – výstup, následný efekt pri zobrazovaní pri práci v programovacom prostredí jazyk Python. Dopĺňanie, dokončovanie a modifikovanie rozpracovaných programov.
		Interpretácia zápisu riešenia, hľadanie, opravovanie chýb	***Pojmy:*** Blok, príkaz ***Vzťahy:*** Jazyk – vykonanie programu, chyba pri realizácii (logická chyba), chyba v zápise (syntaktická chyba), chyba v postupnosti príkazov s premennými, cyklom a vetvením pri práci s Micro:bitom. ***Procesy:*** Krokovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe, hľadanie chyby pri programovaní Micro:bitu. ***Činnosti:*** Interpretovanie programu, simulovanie činnosti vykonávateľa a krokovanie riešenia s	***Pojmy:*** Príkaz, proces, udalosti korytnačky ***Vzťahy:*** Jazyk LOGO– vykonanie programu, chyba pri realizácii (logická chyba), chyba v zápise (syntaktická chyba), chyba v postupnosti príkazov , s cyklom a vetvením pri práci v prostredí Imagine. ***Procesy:*** Krokovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe, hľadanie chyby pri programovaní v prostredí Imagine. ***Činnosti:*** Interpretovanie programu, simulovanie činnosti vykonávateľa a	***Pojmy:*** Príkaz, proces, udalosti korytnačky, súradnice ***Vzťahy :***Jazyk LOGO – vykonanie programu, chyba pri realizácii (logická chyba), chyba v zápise (syntaktická chyba), chyba v postupnosti príkazov s premennými, cyklom a vetvením pri práci v prostredí Imagine. ***Procesy:*** Krokovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe, hľadanie chyby pri programovaní v prostredí Imagine. ***Činnosti:*** Interpretovanie programu, simulovanie činnosti vykonávateľa a krokovanie riešenia s	***Pojmy:*** Príkaz, proces, výrazy ***Vzťahy:*** Jazyk – vykonanie programu, chyba pri realizácii (logická chyba), chyba v zápise (syntaktická chyba), chyba v postupnosti príkazov s premennými, cyklom a vetvením pri práci v programovacom prostredí jazyk Python. ***Procesy :*** Krokovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe, hľadanie chyby pri programovaní pri práci v programovacom prostredí jazyk Python. ***Činnosti:*** Interpretovanie programu, simulovanie

			premennými, cyklami a vetvením. Analyzovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe. Hľadanie rôznych typov chýb (syntaktická chyba v zápise, logická chyba pri realizácii programu), vo vlastnom nesprávne pracujúcom programe na Microbite a prostredí Makecode a jej opravovanie. Diskusia a návrh vylepšení riešenia. Diskusia o tom, či má úloha riešenie.	krokovanie riešenia cyklami a vetvením. Analyzovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe. Hľadanie rôznych typov chýb (syntaktická chyba v zápise jazyka LOGO, logická chyba pri realizácii programu), vo vlastnom nesprávne pracujúcom programe v prostredí Imaginea jej opravovanie. Diskusia a návrh vylepšení riešenia. Diskusia o tom, či má úloha riešenie.	premennými, cyklami a vetvením. Analyzovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe v prostredí Imagine. Hľadanie rôznych typov chýb (syntaktická chyba v zápise jazyka LOGO, logická chyba pri realizácii programu), vo vlastnom nesprávne pracujúcom programe v prostredí Imagine a jej opravovanie. Diskusia a návrh vylepšení riešenia. Diskusia o tom, či má úloha riešenie.	činnosti vykonávateľa a krokovanie riešenia s premennými, cyklami a vetvením. Analyzovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe. Hľadanie rôznych typov chýb (syntaktická chyba v zápise, logická chyba pri realizácii programu), vo vlastnom nesprávne pracujúcom programe pri práci v programovacom prostredí jazyk Python a jeho opravovanie. Diskusia a návrh vylepšení riešenia. Diskusia o tom, či má úloha riešenie.

			6.ročník	7. ročník	8.ročník	9.ročník
	KOMPONENT: Údaje	***Práca s údajmi rôznych typov***	***Pojmy:*** Odrážky a číslovanie. ***Vzťahy:*** Obrázok v rastri alebo vo vektorovom tvare, formáty súborov a ich vzťah k uloženému obrázku, obrázok	***Pojmy:*** Odrážky a číslovanie, časová os. ***Vzťahy:*** Obrázok v rastri alebo vo vektorovom tvare, formáty súborov a ich vzťah k	***Pojmy:*** Odrážky a číslovanie, časová os. ***Vzťahy:*** Obrázok v rastri alebo vo vektorovom tvare, formáty súborov a ich vzťah	***Pojmy:*** Odrážky a číslovanie, časová os, automatický obsah, štruktúra strany, vlastné štýly formátovania textu.

			ako súčasť textu, neformátovaný a formátovaný text. ***Procesy:*** Vkladanie tabuľky, obrázka do textu ***Činnosti:*** Voľba vhodného súborového formátu pre uloženie obrázkov rôznych typov. Porovnávanie rastrových a vektorových obrázkov s ohľadom na ich vlastnosti, možnosti úprav, formáty súborov. Posudzovanie vplyvu formátovacích nástrojov a skrytých znakov na výsledný text a operácie s textom.	uloženému obrázku, obrázok ako súčasť textu, neformátovaný a formátovaný text, obrázkov ako postupnosť snímkov (PowerPoint), efektov, prechodov. ***Procesy:*** Vkladanie tabuľky do textu, manipulácia s poradím snímok (PowerPoint), vloženie prepojenia . ***Činnosti:*** Digitalizácia grafickej informácie, voľba vhodného súborového formátu pre uloženie obrázkov rôznych typov. Porovnávanie rastrových a vektorových obrázkov s ohľadom na ich vlastnosti, možnosti úprav, formáty súborov. Posudzovanie vplyvu formátovacích nástrojov a skrytých znakov na výsledný text a operácie s textom.	k uloženému obrázku, obrázok ako súčasť textu, neformátovaný a formátovaný text, video ako postupnosť klipov, efektov, prechodov v platforme Canva. ***Procesy:*** Vkladanie tabuľky do textu, manipulácia s poradím snímok, vloženie prepojenia, strihanie videa v platforme Canva. ***Činnosti:*** Digitalizácia grafickej informácie, voľba vhodného súborového formátu pre uloženie obrázkov rôznych typov. Posudzovanie vplyvu formátovacích nástrojov a skrytých znakov na výsledný text a operácie s textom. Práca s obrázkom ako súčasťou textu.	***Vzťahy:*** Obrázok v rastri alebo vo vektorovom tvare, formáty súborov a ich vzťah k uloženému obrázku, obrázok ako súčasť textu, neformátovaný a formátovaný text, video ako postupnosť klipov, efektov, prechodov vo voľne dostupných grafických programoch na tvorbu videa a tabletoch a mobilných zariadeniach. ***Procesy:*** Vkladanie tabuľky do textu, manipulácia s poradím snímok, vloženie prepojenia, strihanie videa vo voľne dostupných grafických programoch na tvorbu videa a tabletoch a mobilných zariadeniach. ***Činnosti:*** Digitalizácia grafickej informácie pomocou rôznych mobilných zariadení, voľba vhodného súborového formátu pre uloženie obrázkov rôznych typov.

			Práca s obrázkom ako súčasťou textu. Vkladanie tabuľky do textu.	Práca s obrázkom ako súčasťou textu. Používanie nástrojov editora na tvorbu a úpravu prezentácií. Vkladanie tabuľky do textu, manipulácia s poradím snímok, vloženie prepojenia.	Používanie nástrojov editora na tvorbu a úpravu prezentácií, na skombinovanie videa, zvuku a textu. Vkladanie tabuľky do textu, manipulácia s poradím snímok, vloženie prepojenia, strihanie videa v platforme Canva.	Posudzovanie vplyvu formátovacích nástrojov a skrytých znakov na výsledný text a operácie s textom. Práca s obrázkom ako súčasťou textu. Používanie nástrojov editora na tvorbu a úpravu prezentácií, na skombinovanie videa, zvuku a textu. Vkladanie tabuľky do textu, manipulácia s poradím snímok, vloženie prepojenia, strihanie videa.
		Informácie	***Pojmy:*** Textová informácia, grafická informácia. ***Vzťahy:*** Vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla), text a hypertext (napríklad na internete, v encyklopédii), možnosť vyhľadávať informácie. ***Procesy:***	***Pojmy:*** Textová informácia, grafická informácia. ***Vzťahy:*** Vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk), text a hypertext (napríklad na internete, v encyklopédii), možnosť vyhľadávať reťazce (napríklad dá sa v texte, a nie v grafike). ***Procesy:...***	***Pojmy:*** Textová informácia, grafická informácia. ***Vzťahy:*** Vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk), text a hypertext (napríklad na internete, v encyklopédii), možnosť vyhľadávať reťazce (napríklad dá sa v texte, a nie v grafike).	***Pojmy:*** Textová informácia, grafická informácia, umelá inteligencia. ***Vzťahy:*** Vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk), text a hypertext (napríklad na internete, v encyklopédii), možnosť vyhľadávať reťazce (napríklad dá sa v texte, a

			Činnosti: Voľba vhodnej reprezentácie reálnej informácie. Vyhľadávanie a získavanie informácie v informačnom systéme a databáze (knižnica, el. obchod, rezervácie lístkov..). Analyzovanie vlastností a vzťahov medzi jednotlivými typmi informácií – napríklad grafika, text, čísla, zvuk, resp. text a hypertext (napríklad na internete, v encyklopédii), analyzovanie možností vyhľadávať informácie.	***Činnosti:*** Voľba vhodnej reprezentácie reálnej informácie. Zakódovanie informácie podľa pokynov do konkrétnej reprezentácie. Dekódovanie informácie z jednoduchých reprezentácií. Vyhľadávanie a získavanie informácie v informačnom systéme a databáze (knižnica, el. obchod, rezervácie lístkov..). Analyzovanie vlastností a vzťahov medzi jednotlivými typmi informácií – napríklad grafika, text, čísla, zvuk, resp. text a hypertext (napríklad na internete, v encyklopédii), analyzovanie možností vyhľadávať reťazce (napríklad dá sa v texte, a nie v grafike).	***Procesy:...*** ***Činnosti:*** Voľba vhodnej reprezentácie reálnej informácie. Zakódovanie informácie podľa pokynov do konkrétnej reprezentácie. Dekódovanie informácie z jednoduchých reprezentácií. Vyhľadávanie a získavanie informácie v informačnom systéme a databáze (knižnica, el. obchod, rezervácie lístkov..). Získavanie informácií rôznych typov pomocou konkrétnych nástrojov (napríklad zoskenovaním, odfotením, nahraním zvuku, videa, ..). Analyzovanie vlastností a vzťahov medzi jednotlivými typmi informácií – napríklad grafika, text, čísla, zvuk, resp. text a hypertext (napríklad na internete, v encyklopédii),	nie v grafike) pomocou umelej inteligencie. ***Procesy:...*** ***Činnosti:*** Voľba vhodnej reprezentácie reálnej informácie. Zakódovanie informácie podľa pokynov do konkrétnej reprezentácie. Dekódovanie informácie z jednoduchých reprezentácií. Vyhľadávanie a získavanie informácie v informačnom systéme a databáze (knižnica, el. obchod, rezervácie lístkov..). Získavanie informácií rôznych typov pomocou konkrétnych nástrojov (napríklad zoskenovaním, odfotením, nahraním zvuku, videa, ..). Analyzovanie vlastností a vzťahov medzi jednotlivými typmi informácií – napríklad grafika, text, čísla, zvuk, resp. text a hypertext

					analyzovanie možností vyhľadávať reťazce (napríklad dá sa v texte, a nie v grafike).	(napríklad na internete, v encyklopédii), analyzovanie možností vyhľadávať reťazce (napríklad dá sa v texte, a nie v grafike) pomocou umelej inteligencie.
		Údajové štruktúry	***Pojmy:*** Postupnosť, tabuľka (v zmysle slovník, mriežka). ***Vzťahy:*** Adresa bunky ako pozícia bunky v tabuľke, bunky a typy údajov (číslo, text). ***Procesy:*** Upravovanie údajov a jednoduché operácie (+,-,*,/). ***Činnosti:*** Organizovanie informácií do štruktúr, interpretovanie údajov zo štruktúr, ako sú postupnosti, tabuľky (v zmysle slovník, mriežka). Používanie konkrétnych nástrojov na prácu s tabuľkami.	***Pojmy:*** Postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka), suma, priemer, max a min. ***Vzťahy:*** Adresa bunky ako pozícia bunky v tabuľke, bunky a typy údajov (číslo, text), bunky so vzorcami. ***Procesy:*** Práca s grafovými štruktúrami, upravovanie údajov a jednoduché výpočty v tabuľke(suma, priemer, min, max). ***Činnosti:*** Organizovanie informácií do štruktúr, interpretovanie údajov zo štruktúr, ako sú postupnosti, tabuľky (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka).	***Pojmy:*** Postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka), podmienené formátovanie, logická funkcia. ***Vzťahy:*** Adresa bunky ako pozícia bunky v tabuľke, bunky a typy údajov (číslo, text), bunky so vzorcami. ***Procesy:*** Práca s grafovými a stromovými štruktúrami, upravovanie údajov a jednoduché výpočty v tabuľke. ***Činnosti:*** Organizovanie informácií do štruktúr, interpretovanie údajov zo štruktúr, ako sú	***Pojmy:*** Postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka)funkcie dátumu a času, filter. ***Vzťahy:*** Adresa bunky ako pozícia bunky v tabuľke, bunky a typy údajov (číslo, text, dátum), bunky so vzorcami. ***Procesy:*** Práca s grafovými a stromovými štruktúrami, upravovanie údajov a jednoduché výpočty v tabuľke. ***Činnosti:*** Organizovanie informácií do štruktúr, interpretovanie údajov zo štruktúr, ako sú postupnosti,

			Upravovanie údajov a jednoduché výpočty v tabuľke. ciou bunky.	Používanie konkrétnych nástrojov na prácu s tabuľkami. Práca s grafovými štruktúrami, upravovanie údajov a jednoduché výpočty v tabuľke (suma, priemer, min, max). Vytváranie a používanie buniek so vzorcami pre základné typy údajov (číslo, text) a funkciami pre jednoduché výpočty v tabuľke aj s adresou ako pozíciou bunky.	postupnosti, tabuľky (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka). Používanie konkrétnych nástrojov na prácu s tabuľkami. Práca s grafovými a stromovými štruktúrami, upravovanie údajov a jednoduché výpočty v tabuľke. Vytváranie a používanie buniek so vzorcami pre rôzne typy údajov (číslo, text) a funkciami pre jednoduché výpočty v tabuľke aj s adresou ako pozíciou bunky.	tabuľky (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka). Používanie konkrétnych nástrojov na prácu s tabuľkami. Práca s grafovými a stromovými štruktúrami, upravovanie údajov a jednoduché výpočty v tabuľke. Vytváranie a používanie buniek so vzorcami pre rôzne typy údajov (číslo, text, dátum) a funkciami pre jednoduché výpočty v tabuľke aj s adresou ako pozíciou bunky.

			6.ročník	7. ročník	8.ročník	9.ročník
	KOMPONENT:	***Hardvér a softvér***	***Pojmy:*** Program, procesor, pamäť. ***Vzťahy:*** Rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií, cesta k súboru a priečinku, operačný systém a aplikácia	***Pojmy:*** Program, procesor, pamäť. ***Vzťahy:*** Rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií, cesta k súboru a priečinku, operačný systém a aplikácia ako softvér,	***Pojmy:*** Program, procesor, pamäť. ***Vzťahy:*** Rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií, cesta k súboru a priečinku, operačný systém	***Pojmy:*** Program, procesor, pamäť, 3D návrh, 3D tlač. ***Vzťahy:*** Rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií, cesta k súboru a priečinku, operačný systém a aplikácia

			ako softvér, zariadenia na digitalizáciu údajov, rozdiel medzi hardvérom a softvérom. ***Procesy:*** Nastavenie zvuku, pracovnej plochy a klávesnice, používanie nástrojov na simulovanie, modelovanie. ***Činnosti:*** Práca s pamäťovými a prídavnými zariadeniami: prenášanie, ukladanie, kopírovanie informácií rôznych typov. Používanie cesty k súboru a priečinku. Navrhovanie štruktúry priečinkov, preorganizovanie súborov do danej štruktúry priečinkov, zisťovanie parametrov súborov, priečinkov. Diskusia o rôznych typoch súborov pre rôzne typy informácií. Diskusia o operačnom systéme a aplikáciách ako	zariadenia na digitalizáciu údajov, rozdiel medzi hardvérom a softvérom. ***Procesy:*** Nastavenie zvuku, pracovnej plochy a klávesnice, používanie nástrojov na simulovanie, modelovanie ***Činnosti:*** Práca s pamäťovými a prídavnými zariadeniami: prenášanie, ukladanie, kopírovanie informácií rôznych typov. Používanie cesty k súboru a priečinku. Navrhovanie štruktúry priečinkov, preorganizovanie súborov do danej štruktúry priečinkov, zisťovanie parametrov súborov, priečinkov. Diskusia o rôznych typoch súborov pre rôzne typy informácií. Diskusia o operačnom systéme a aplikáciách ako softvéri, o rozdieloch medzi hardvérom a softvérom.	a aplikácia ako softvér, zariadenia na digitalizáciu údajov, rozdiel medzi hardvér Vytváranie a používanie odkazovv tabuľke aj s adresou ako pozí om a softvérom. ***Procesy:*** Nastavenie zvuku, pracovnej plochy a klávesnice, používanie nástrojov na simulovanie, modelovanie ***Činnosti:*** Práca s pamäťovými a prídavnými zariadeniami: prenášanie, ukladanie, kopírovanie informácií rôznych typov. Používanie cesty k súboru a priečinku. Navrhovanie štruktúry priečinkov, preorganizovanie súborov do danej štruktúry priečinkov, zisťovanie parametrov súborov, priečinkov.	ako softvér, zariadenia na digitalizáciu údajov, rozdiel medzi hardvérom a softvérom. ***Procesy:*** Nastavenie zvuku, pracovnej plochy a klávesnice, používanie nástrojov na simulovanie, modelovanie ***Činnosti:*** Práca s pamäťovými a prídavnými zariadeniami: prenášanie, ukladanie, kopírovanie informácií rôznych typov. Používanie cesty k súboru a priečinku. Navrhovanie štruktúry priečinkov, preorganizovanie súborov do danej štruktúry priečinkov, zisťovanie parametrov súborov, priečinkov. Diskusia o rôznych typoch súborov pre rôzne typy informácií.

			softvéri, o rozdieloch medzi hardvérom a softvérom. Používanie zariadení na digitalizáciu údajov. Rozlišovanie častí počítača: procesor, pamäť, vstupné a výstupné zariadenia. Prenášanie informácií medzi spustenými aplikáciami pomocou schránky. Nastavenie zvuku, pracovnej plochy a klávesnice. Používanie nástrojov na simulovanie, modelovanie.	Používanie zariadení na digitalizáciu údajov. Rozlišovanie častí počítača: procesor, pamäť, vstupné a výstupné zariadenia. Prenášanie informácií medzi spustenými aplikáciami pomocou schránky. Nastavenie zvuku, pracovnej plochy a klávesnice. Používanie nástrojov na simulovanie, modelovanie.	Diskusia o rôznych typoch súborov pre rôzne typy informácií. Diskusia o operačnom systéme a aplikáciách ako softvéri, o rozdieloch medzi hardvérom a softvérom. Používanie zariadení na digitalizáciu údajov. Rozlišovanie častí počítača: procesor, pamäť, vstupné a výstupné zariadenia. Prenášanie informácií medzi spustenými aplikáciami pomocou schránky. Nastavenie zvuku, pracovnej plochy a klávesnice. Používanie nástrojov na simulovanie, modelovanie.	Diskusia o operačnom systéme a aplikáciách ako softvéri, o rozdieloch medzi hardvérom a softvérom. Používanie zariadení na digitalizáciu údajov. Rozlišovanie častí počítača: procesor, pamäť, vstupné a výstupné zariadenia. Prenášanie informácií medzi spustenými aplikáciami pomocou schránky. Nastavenie zvuku, pracovnej plochy a klávesnice. Používanie nástrojov na simulovanie, modelovanie.
		Počítačové siete	***Pojmy:*** Správa, e-mail, e-mailová adresa, kôš, príloha. ***Vzťahy:*** Lokálne súbory a súbory na sieti,počítačová sieť ako prepojenie počítačov	***Pojmy:*** Správa, e-mail, e-mailová adresa, kôš, príloha, adresár. ***Vzťahy:*** Lokálne súbory a súbory na sieti, cesta ako zápis,	***Pojmy:*** Sieť, typy sietí, doména, IPadresa, správa, e-mail, e-mailová adresa, kôš, príloha, adresár, blogy. ***Vzťahy:*** Lokálne súbory a súbory na sieti, cesta ako zápis, ktorý identifikuje	***Pojmy: .*** Sieť, doména, IP adresa, správa, e-mail, e-mailová adresa, kôš, príloha, adresár, binárna sústava. ***Vzťahy.*** Lokálne súbory a súbory na sieti, cesta ako zápis(aj v binárnej sústave),

			a zariadení, internet ako celosvetová počítačová sieť. ***Procesy:*** Sťahovanie a posielanie súborov, práca s nástrojmi e-mailového klienta. ***Činnosti:*** Používanie sieťových zariadení. Diskusia o správnosti a kvalite vyhľadaných informácií (výstup vyhľadávania). Sťahovanie a posielanie súborov. Práca s nástrojmi e-mailového klienta: pripojenie prílohy správy, zobrazenie prijatej prílohy prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja. Diskusia o internete ako celosvetovej počítačovej sieti.	ktorý identifikuje údaje v sieti, počítačová sieť ako prepojenie počítačov a zariadení, internet ako celosvetová počítačová sieť. ***Procesy:*** Sťahovanie a posielanie súborov, práca s nástrojmi e-mailového klienta. ***Činnosti:*** Používanie nástrojov na zdieľanie, kopírovanie, prenášanie a ukladanie súborov v rámci počítačovej siete. Diskusia o správnosti a kvalite vyhľadaných informácií (výstup vyhľadávania). Sťahovanie a posielanie súborov. Práca s nástrojmi e-mailového klienta: pripojenie prílohy správy, zobrazenie prijatej prílohy prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja. Rozlišovanie lokálnych súborov a súborov na sieti. Diskusia o počítačovej sieti ako prepojení počítačov a zariadení.	údaje v sieti aj pomocou IP adries (DNS), počítačová sieť ako prepojenie počítačov a zariadení, internet ako celosvetová počítačová sieť. ***Procesy:*** Sťahovanie a posielanie súborov, práca s nástrojmi e-mailového klienta. ***Činnosti:*** Používanie nástrojov na zdieľanie, kopírovanie, prenášanie a ukladanie súborov v rámci počítačovej siete. Používanie sieťových zariadení. Prispievanie do webového obsahu (blogy). Diskusia o správnosti a kvalite vyhľadaných informácií (výstup vyhľadávania). Sťahovanie a posielanie súborov. Práca s nástrojmi e-mailového klienta: pripojenie prílohy správy,	ktorý identifikuje údaje v sieti, počítačová sieť ako prepojenie počítačov a zariadení, internet ako celosvetová počítačová sieť. ***Procesy:*** Sťahovanie a posielanie súborov, práca s nástrojmi e-mailového klienta. ***Činnosti:*** Používanie nástrojov na zdieľanie, kopírovanie, prenášanie a ukladanie súborov v rámci počítačovej siete. Používanie sieťových zariadení. Prispievanie do webového obsahu (vlastná webstránka) . Diskusia o správnosti a kvalite vyhľadaných informácií (výstup vyhľadávania). Sťahovanie a posielanie súborov. Práca s nástrojmi e-mailového klienta: pripojenie prílohy správy,

				Diskusia o internete ako celosvetovej počítačovej sieti.	zobrazenie prijatej prílohy prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja. Rozlišovanie lokálnych súborov a súborov na sieti, chápanie cesty ako zápisu, ktorý identifikuje údaje v sieti. Diskusia o počítačovej sieti ako prepojení počítačov a zariadení. Diskusia o internete ako celosvetovej počítačovej sieti.	zobrazenie prijatej prílohy prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja. Rozlišovanie lokálnych súborov a súborov na sieti, chápanie cesty ako zápisu (aj binárnej sústave), ktorý identifikuje údaje v sieti. Diskusia o počítačovej sieti ako prepojení počítačov a zariadení, typy sietí. Diskusia o internete ako celosvetovej počítačovej sieti.
		Digitálna spoločnosť	***Pojmy:*** Spam, hoax, bezpečnosť, autorský zákon. ***Vzťahy:*** Spam ako nevyžiadaná správa, riziká na internete a sociálnych sieťach. ***Procesy:*** Bezpečné správanie sa na internete, činnosť hekerov.	***Pojmy:*** Spam, hoax, phishing, trojský kôň, malvér, podvod, počítačová kriminalita, riziko, bezpečnosť, ochrana ***Vzťahy:*** Spam ako nevyžiadaná správa, antivírus ako program na blokovanie škodlivých činností, riziká na internete a sociálnych sieťach, informatika ako povolanie, digitálne technológie ako nástroje pre výpočet, komunikáciu, modelovanie.	***Pojmy:*** Spam, hoax, podvod, riziko, útok, hate speech, bezpečnosť, ochrana, firewall. ***Vzťahy:*** Spam ako nevyžiadaná správa, antivírus ako program na blokovanie škodlivých činností, riziká na internete a sociálnych sieťach, informatika ako povolanie, digitálne technológie ako	***Pojmy:*** Spam, hoax, podvod, riziko, bezpečnosť, ochrana, digitálne platby, deepfake, darkweb. ***Vzťahy:*** Spam ako nevyžiadaná správa, antivírus ako program na blokovanie škodlivých činností, riziká na internete a sociálnych sieťach, informatika ako povolanie, digitálne technológie ako

			Činnosti: Diskusia o škodlivom softvéri, o činnosti hekerov, o nebezpečných web stránkach a službách, o spame ako nevyžiadanej správe a ochrane pred nimi. Diskusia o rizikách na internete a sociálnych sieťach. Diskusia o bezpečnom správaní sa na internete.	***Procesy:*** Bezpečné správanie sa na internete, činnosť hekerov. ***Činnosti:*** Diskusia o škodlivom softvéri, o činnosti hekerov, o nebezpečných web stránkach a službách, o spame ako nevyžiadanej správe a ochrane pred nimi. Diskusia o schopnostiach vírusov ako programov, antivírusov ako programov na blokovanie škodlivých činností. Diskusia o digitálnych technológiách a ich vplyve na ostatných, o rizikách na internete a sociálnych sieťach. Diskusia o informatike z pohľadu povolania. Diskusia o digitálnych technológiách ako nástrojoch pre výpočet, komunikáciu. Diskusia o bezpečnom správaní sa na internete.	nástroje pre výpočet, komunikáciu, modelovanie. ***Procesy:*** Bezpečné správanie sa na internete, činnosť hekerov. ***Činnosti:*** Diskusia o škodlivom softvéri, o činnosti hekerov, o nebezpečných web stránkach a službách, o spame ako nevyžiadanej správe a ochrane pred nimi. Diskusia o schopnostiach vírusov ako programov, antivírusov ako programov na blokovanie škodlivých činností. Diskusia o digitálnych technológiách a ich vplyve na ostatných, o rizikách na internete a sociálnych sieťach. Diskusia o informatike z pohľadu povolania.	nástroje pre výpočet, komunikáciu, modelovanie, umelá inteligencia a jej možnosti/obmedzenia. ***Procesy:*** Bezpečné správanie sa na internete, činnosť hekerov. ***Činnosti:*** Diskusia o škodlivom softvéri, o činnosti hekerov, o nebezpečných web stránkach a službách, o spame ako nevyžiadanej správe a ochrane pred nimi. Diskusia o schopnostiach vírusov ako programov, antivírusov ako programov na blokovanie škodlivých činností. Diskusia o digitálnych technológiách a ich vplyve na ostatných, o rizikách na internete a sociálnych sieťach. Diskusia o informatike z pohľadu povolania.

					Diskusia o digitálnych technológiách ako nástrojoch pre výpočet, komunikáciu, modelovanie. Diskusia o bezpečnom správaní sa na internete.	Diskusia o digitálnych technológiách ako nástrojoch pre výpočet, komunikáciu, modelovanie. Diskusia o umelej inteligencii a jej možnostiach/obmedzeniach. Diskusia o bezpečnom správaní sa na internete.

Hodnotenie a klasifikácia prospechu žiakov v predmete informatika bude realizovaná v súlade so zákonom č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl**.

Vo výchovno-vzdelávacom procese v predmete informatika sa uskutoční priebežné a celkové hodnotenie a to nasledovným spôsobom:

a) **priebežné sumatívne a formatívne hodnotenie** sa uskutoční pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách, má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho aktuálny psychický i fyzický stav,

b) **celkové sumatívne hodnotenie** žiaka v predmete informatika sa uskutoční na konci prvého polroka a na konci druhého polroka školského roka; a vyjadruje objektívne zhodnotenie úrovne vedomostí, zručností a návykov žiaka v danom vyučovacom predmete.

Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

1 výborný,

2- chválitebný,

3 – dobrý,

4 – dostatočný,

5 – nedostatočný.

Pri klasifikácii výsledkov v informatike sa v súlade s požiadavkami vzdelávacích štandardov hodnotí:

a) schopnosť žiaka posudzovať správnosť použitých postupov a v prípade potreby aj nástrojov informačných a komunikačných technológií pri riešení rôznych úloh, schopnosť argumentovať a diskutovať o kvalite a efektívnosti rôznych postupov,

b) schopnosť správne navrhnúť postup riešenia danej úlohy poskladaním z menších úloh, zovšeobecňovaním iných postupov, analógiou, modifikáciou, kontrolou správnosti riešenia, nachádzaním a opravou chýb,

c) schopnosť porovnávať rôzne postupy a princípy, analyzovať ich, hľadať vzťahy,

d) schopnosť riešiť konkrétne situácie pomocou známych postupov a metód, demonštrovať použitie princípov a pravidiel na riešenie úloh, na vyhľadávanie a usporiadanie informácií, prezentovať informácie a poznatky,

e) porozumenie požadovaných pojmov, princípov a zručností, schopnosť ich vysvetliť, ilustrovať, zdôvodniť, uviesť príklad, interpretovať, prezentovať najmä pomocou zodpovedajúcich nástrojov informačných a komunikačných technológií,

f) schopnosť riešiť úlohy a prezentovať informácie samostatne ale aj v skupine žiakov.

Stupňom 1 – výborný

Žiak vie analyzovať zadané úlohy a problémové úlohy a samostatne navrhnúť primeraný postup na ich riešenie, v prípade potreby aj prostriedkami informačných a komunikačných technológií. Vie zhodnotiť a porovnať kvalitu rôznych postupov riešenia problémov a diskutovať o správnosti, kvalite a efektívnosti daných riešení. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení aj náročnejších úloh. Dokáže posudzovať, porovnávať a vyhodnotiť informácie a nástroje na ich spracovanie. Myslí logicky správne a dokáže jasne interpretovať nadobudnuté vedomosti. Jeho ústny aj písomný prejav je pohotový s bohatou slovnou zásobou. Svoje znalosti a zručnosti vie prezentovať samostatne. Grafický prejav je spravidla estetický a zrozumiteľný.

Stupňom 2 – chválitebný

Žiak vie analyzovať zadania a problémové úlohy a samostatne navrhnúť primeraný postup na ich riešenie, v prípade potreby aj prostriedkami informačných a komunikačných technológií. Vie zhodnotiť a porovnať kvalitu rôznych postupov riešenia problémov. Samostatne uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení úloh, dokáže analyzovať a syntetizovať nadobudnuté vedomosti. Dokáže prevažne samostatne vyhodnotiť informácie a nástroje na ich spracovanie. Myslí logicky správne a dokáže interpretovať nadobudnuté vedomosti. Svoje znalosti a zručnosti vie prezentovať na dobrej úrovni. Grafický prejav je spravidla estetický a jasný.

Stupňom 3 – dobrý

Žiak vie zadania riešiť pomocou známych postupov a metód. S pomocou učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení úloh, dokáže, spracovať, upraviť a zaznamenať, zistiť informácie. Dokáže s pomocou interpretovať nadobudnuté vedomosti. Jeho ústny aj písomný prejav je správny a výstižný s bežnou slovnou zásobou. Grafický prejav je priemerne estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné. Svoje znalosti a zručnosti vie prezentovať na priemernej úrovni.

Stupňom 4 – dostatočný

Žiak klasifikuje, ak žiak ovláda základné pojmy a vie predviesť jednoduché zručnosti. Postupom riešenia zadania rozumie len čiastočne. S pomocou učiteľa vie zistiť a zaznamenať základné informácie a vyriešiť väčšinu jednoduchých zadaní. Vyjadruje sa jednoducho. Jeho ústny aj písomný prejav má v správnosti, presnosti a výstižnosti nízku úroveň. Výsledky jeho činnosti a jeho grafický prejav sú podpriemerné. Svoje znalosti a zručnosti vie vysvetliť a prezentovať na podpriemernej úrovni.

Stupňom 5 – nedostatočný

Žiak klasifikuje, ak žiak nie je schopný riešiť zadania a úlohy. V predmete informatika nemá ani základné zručnosti z práce s informačných a komunikačných technológií, nerozumie princípom fungovania týchto technológií. Žiak si osvojil len veľmi nízku úroveň štandardu. Nedokáže samostatne získať a zaznamenať základné informácie. Dokáže riešiť len najjednoduchšie úlohy. Osvojené vedomosti a zručnosti nestačia na to, aby ich žiak dokázal využívať ani s pomocou učiteľa.

Nastavenie kritérií a indikátorov:

- **krátke písomné práce,**

  Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom krátkej písomnej práce z učebných tém v časovom limite 10 - 15 min v rozsahu 5 - 10 otázok zostavených podľa vzdelávacieho štandardu, ktoré nemusia byť vopred ohlásené žiakom. **Hodnotenie známkou** na základe percentuálnej úspešnosti, ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé úlohy:

  100% - 90% 1 (výborný)
  89% - 75% 2 (chválitebný)
  74% - 50% 3 (dobrý)
  49% - 25% 4 (dostatočný)
  24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **online testy,**

  Písomnou formou v online priestore kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testových úloh s výberom možností a doplňovaním správnych odpovedí z učebných tém v časovom limite 10 - 15 min v rozsahu 10 - 20 otázok zostavených podľa vzdelávacieho štandardu, ktoré nemusia byť vopred ohlásené žiakom. **Hodnotenie známkou** na základe percentuálnej úspešnosti, ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé úlohy:

  100% - 90% 1 (výborný)
  89% - 75% 2 (chválitebný)
  74% - 50% 3 (dobrý)
  49% - 25% 4 (dostatočný)
  24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **praktické zadanie na počítači,**

  Praktické zadania na počítači sa rozdeľujú typy:

  1. Zadania zamerané na úpravu tvorbu textu, tabuľky a obrázka : Overovanie konkrétnych sledovaných zručností v danom softvéri (nástroji na úpravu textu, obrázku, tabuľky) -

kontrolovať a hodnotiť, či žiak splnil všetky kritériá na úpravu a vytvorenie konečného výstupu v zadanom časovom limite.

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti, ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé úlohy (splnené kritériá úpravy):

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 25% 4 (dostatočný)
24% - 0% 5 (nedostatočný)

2. Zadania zamerané na programovanie a rozvoj kritického myslenia:

Kritérium (zručnosť)	**3 body** indikátor kvality 1	**2 body** indikátor kvality 2	**1 bod** indikátor kvality 3	**Body**
Porozumenie problému z reálnej situácie	*Správne porozumel a analyzoval problém.*	*Čiastočne porozumel zadanému problému alebo len čiastočne nedostatočne analyzoval.*	*Neporozumel zadanému problému a nevedel ho zanalyzovať, potreboval pomoc učiteľa.*	
Kritické uvažovanie a argumentácia	*Zdôvodnil, optimalizoval a kriticky posudzoval riešenie problému, vyvodzovať dôsledky, identifikovať chyby, aj ich opraviť.*	*Čiastočne zdôvodnil a optimalizoval, kriticky posúdil riešenia, ale nevyvodil všetky dôsledky. Identifikoval chybu, ale nevie ju opraviť, potrebuje pomoc učiteľa alebo len čiastočne identifikuje chyby sám, ale s pomocou učiteľa ich vie opraviť.*	*Nedostatočne zdôvodnil a optimalizoval riešenie, a teda má problém vyvodiť dôsledky, identifikovať a opraviť chyby, zvládne to len s pomocou učiteľa.*	
Používanie programovacieho jazyka a programovacieho prostredia	*Vytvoril, zapísal vzťahy, návody na riešenie daného problému pomocou konštrukcií formálneho jazyka. Správne zapísal postupnosť príkazov*	*Vytvára a zapisuje vzťahy s chybami, aj keď zvolil vhodnú postupnosť krokov zapísal príkazy s chybami.*	*Vie vytvárať a zapisovať vzťahy len s predloženým návodom, postupom, alebo nezvolil vhodnú postupnosť krokov a potrebuje pomoc*	

	a ovláda programovací jazyk.		*učiteľa, neovláda programovací jazyk, nevie sa orientovať v programovacom prostredí. V programovacom prostredí potrebuje pomoc učiteľa.*	
Grafická úprava a celková úprava	*Celková a grafická úprava je v súlade so zadaním úlohy*	*Celková a grafická úprava je čiastočne so zadaním úlohy. Nie sú dodržané niektoré parametre.*	*Celková a grafická úprava nie je v súlade so zadaním úlohy.*	

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá:

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 25% 4 (dostatočný)
24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **Projekty**

Nastavenie kritérií a indikátorov pre hodnotenie projektu (plagát, prezentácia, výroba krátkeho videa, programu):

	3 body Indikátor pre kvalitu 1	**2 body Indikátor pre kvalitu 2**	**1 bod Indikátor pre kvalitu 3**	**Body**
Kritérium 1 **Voľba vhodného nástroja a postupu**	*Vybral vhodný postup a nástroj na riešenie problému.*	*Vybral vhodný postup, ale zvolil nesprávny nástroj alebo nevybral vhodný postup, ale vybral vhodný nástroj, potreboval len čiastočnú pomoc učiteľa.*	*Ak pri výbere vhodného nástroja a postupu potreboval pomoc učiteľa.*	

Kritérium 2 **Obsiahnuté informácie (obsah)**	*Projekt obsahuje všetky podstatné informácie*	*Projekt obsahuje podstatné informácie, ale obsahuje príliš veľa vedľajších detailov*	*Projektu chýbajú dôležité informácie, prináša predovšetkým nedôležité informácie*	
Kritérium 3 **Prehľadnosť, štruktúra**	*Na projekte ľahko nájdeme všetky dôležité informácie alebo prvky programu*	*Niektoré informácie hľadáme na projekte ťažko, prvky programu sú neprehľadné, nesystematické*	*Dôležité informácie sa na projekte strácajú, Program neobsahuje všetky požadované prvky*	
Kritérium 4 **Zladenie obsahu a grafiky**	*Obsahová a obrazová podoba projektu sa doplňuje, podporuje, projekt pôsobí vyvážene*	*Obsah a obrazy sa zbytočne zdvojujú alebo sú v protiklade*	*Prevažuje jedna zo zložiek- buď grafická alebo obsahová, alebo celkove projekt vyvoláva dojem chaosu*	
Kritérium 5 **Prezentácia projektu**	*Prejav pri prezentovaní je plynulý, samostatný, správne odpovedá na prípadné otázky.*	*Prejav žiaka je s menšími chybami a prestávkami plynulý, pri odpovedi na otázky potrebuje pomoc.*	*Žiak číta len to, čo je uvedené v projekte, prejav je nesamostatný, na otázky neodpovedá správne.*	

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá:

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 25% 4 (dostatočný)
24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **<u>Ročníkové práce</u>**

Nastavenie kritérií a indikátorov pre hodnotenie ročníkovej práce, ktorú žiaci vytvárajú v skupinách (dlhšia prezentácia, výroba záverečného videa, programu):

	3 body Indikátor pre kvalitu 1	**2 body Indikátor pre kvalitu 2**	**1 bod Indikátor pre kvalitu 3**	**Body**

Kritérium 1 **Voľba vhodného nástroja a postupu**	*Vybral vhodný postup a nástroj na riešenie problému.*	*Vybral vhodný postup, ale zvolil nesprávny nástroj alebo nevybral vhodný postup, ale vybral vhodný nástroj, potreboval len čiastočnú pomoc učiteľa.*	*Ak pri výbere vhodného nástroja a postupu potreboval pomoc učiteľa.*	
Kritérium 2 **Obsiahnuté informácie (obsah)**	*Projekt obsahuje všetky podstatné informácie*	*Projekt obsahuje podstatné informácie, ale obsahuje príliš veľa vedľajších detailov*	*Projektu chýbajú dôležité informácie, prináša predovšetkým nedôležité informácie*	
Kritérium 3 **Prehľadnosť, štruktúra**	*Na projekte ľahko nájdeme všetky dôležité informácie*	*Niektoré informácie hľadáme na projekte ťažko*	*Dôležité informácie sa na projekte strácajú*	
Kritérium 4 **Zladenie obsahu a grafiky**	*Obsahová a obrazová podoba projektu sa doplňuje, podporuje, projekt pôsobí vyvážene*	*Obsah a obrazy sa zbytočne zdvojujú alebo sú v protiklade*	*Prevažuje jedna zo zložiek- buď grafická alebo obsahová, alebo celkove projekt vyvoláva dojem chaosu*	
Kritérium 5 **Prezentácia ročníkovej práce**	*Prejav pri prezentovaní je plynulý, samostatný, správne odpovedá na prípadné otázky.*	*Prejav žiaka je s menšími chybami a prestávkami plynulý, pri odpovedi na otázky potrebuje pomoc.*	*Žiak číta len to, čo je uvedené v projekte, prejav je nesamostatný, na otázky neodpovedá správne.*	
Kritérium 6 **Kooperácia**	*Aktívna spolupráca a vzájomné dopĺňanie sa členov skupine, deľba dielčích úloh a funkcií v skupine bola efektívna a každý splnil svoju úlohu.*	*Spolupráca bola aktívna ale členovia sa celkom nevedeli dopĺňať, deľba práce nebola celkom efektívna a vyvolávala miestami chaos.*	*Spolupráca v skupine nefungovala, členovia sa nevedeli dopĺňať a deľba práce nefungovala.*	

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá:

100% - 90%	1 (výborný)
89% - 75%	2 (chválitebný)
74% - 50%	3 (dobrý)
49% - 25%	4 (dostatočný)
24% - 0%	5 (nedostatočný)

➢ **príprava a aktivita žiaka na vyučovaní**

Pri celkovej klasifikácii žiaka sa zohľadňujú aj kritériá:

1. príprava na vyučovanie, vypracovanie domácich úloh
2. práca na hodine (aktivita, pozornosť, samostatnosť, tvorivosť, vypracovanie úloh v PZ)
3. spolupráca so spolužiakmi pri skupinovej práci, pomoc spolužiakom,
4. celkové správanie žiaka na hodinách, kultivovanosť vyjadrenia, rešpektovanie pokynov na prácu

Vyučujúci si pozorovaním zaznačuje počas celého klasifikačného obdobia k jednotlivým žiakom úroveň pri uvedenom kritériu. Zvolí si napr. systém "plusky, mínusky". Za každý polrok vyučujúci sumarizuje uvedené hodnotenie do známky.

Vyučujúci priraďuje každej známke v edupage váhu podľa nasledujúceho nastavenia:

Nástroj klasifikácie	**Váha známky**	**Počet použitia/polrok**
Krátka písomná práca	0,5	1-2
Online testy	0,5	1-2
Praktické zadanie na počítači	1	4 - 5
Ročníkový projekt	2	0-1
Projekt	1	1-2
Príprava a aktivita žiaka na vyučovanie	1	1-2

K žiakom so ŠVVP a k integrovaným žiakom, má učiteľ individuálny prístup. Žiaci so ŠVVP sú hodnotení s ohľadom na svoje možnosti a v súlade s platnými metodickými pokynmi.

Formatívne hodnotenie:

Nástroje:

Nástroje formatívneho hodnotenia
• Spätnoväzbové hodnotenie, slovné hodnotenie

- Checklist, sebahodnotiaca karta žiaka
- Lístok pri odchode
- Sumár po hodine
- Predikčná karta
- Rovesnícke hodnotenie
- Hodnotenie učiteľom
- KVL

Formatívne hodnotenie sa bude využívať priebežne počas vyučovania, na záver hodiny, na konci tematického celku i na záver školského roka. Formatívne hodnotenie sa bude využívať nie len na sebahodnotenie, ale i na vzájomné hodnotenie žiak - žiak; učiteľ - žiak a žiak učiteľ.

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda

Človek a príroda

Ciele vzdelávacej oblasti

1. Disponovať rozvinutými prírodovednými predstavami o vybraných prírodných javoch a procesoch.
2. Samostatne/v skupinách spoznávať životné prostredie a zmeny, ktoré sa v ňom dejú, s dôrazom na identifikáciu súvislostí.
3. Disponovať spôsobilosťami vedeckej práce. Navrhovať jednoduché postupy objektívneho a systematického skúmania okolitého sveta, v rámci ktorého sa identifikujú výskumné otázky, k výskumnej otázke vysloviť predpoklady a primerane ich zdôvodniť na základe predchádzajúceho poznania. Navrhnutý postup skúmania zrealizovať, zaznamenať údaje a formulovať záver. Vhodne využívať relevantný matematický aparát a dostupné technológie.
4. Diskutovať o vybraných prírodovedných javoch a objektoch, argumentovať a vplyvom argumentácie meniť svoje predstavy a vysvetlenia.
5. Vyhľadávať chýbajúce informácie v rôznych informačných zdrojoch a uvažovať o ich dôveryhodnosti. Vnímať výsledky svojej výskumnej/učebnej činnosti ako dôveryhodný zdroj informácií.
6. V rámci komunikácie získať a následne komunikovať údaje usporiadané do rôznych systematizovaných súborov (tabuľky, grafy, schémy a pod.).
7. Disponovať základnými predstavami o vedeckých postupoch a aplikovať ich vo svojom vlastnom procese poznávania. Chápať, že veda tvorí poznanie, pričom vysvetlenia, teórie a modely vyjadrujú porozumenie, ktoré najlepšie korešponduje s výsledkami skúmania známymi v danom čase.
8. Akceptovať význam vedeckého skúmania v každodennom živote a zároveň identifikovať niektoré etické, sociálne, environmentálne a ekonomické dôsledky vedeckého výskumu.
9. Aplikovať nadobudnuté prírodovedné poznanie pri riešení nových lokálnych aj globálnych výziev. Zároveň v procese prírodovedného poznávania používať vhodné (technické) zariadenia.
10. Aktívne sa zapájať do identifikácie a riešenia environmentálnych problémov a ochrany prírody. Identifikovať lokálne i globálne problémy a témy rôzneho charakteru, vedieť sa k nim adekvátne vyjadriť a reflektovať ich. Uvedomovať si, že svojou činnosťou ovplyvňujú jednotlivé zložky životného prostredia i seba samého.
11. Zodpovedne pristupovať k vlastnému zdraviu a zdraviu ostatných, k živej i neživej prírode a životnému prostrediu. Aktívne dbať na ochranu životného prostredia a prírody prostredníctvom vedomého zodpovedného rozhodovania sa z pohľadu konzumenta a člena spoločnosti. Prevziať zodpovednosť za svoje správanie, správanie v spoločnosti a k životnému prostrediu na individuálnej a kolektívnej úrovni.

Výkonový štandard *Vzdelávacia oblasť Človek a príroda (biológia, fyzika, chémia)*				
	6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Žiak vie, dokáže	**1. cieľ: Plánovať a realizovať experiment.** • formulovať výskumné otázky, na ktoré môže získať odpoveď vlastným skúmaním, • formulovať hypotézu, • navrhnúť spôsob získavania údajov, • identifikovať a zaznamenať podobné a odlišné znaky a vlastnosti objektov, látok, alebo javov, • rozhodnúť, ktoré znaky vedú k identifikácii kategórií a následnému triedeniu, • navrhovať a realizovať rôzne druhy merania, • vykonať odhad skúmanej veličiny a vybrať vhodné meradlo, • spresniť hodnotu meranej veličiny opakovaným meraním, • navrhnúť a používať vhodné nástroje (meradlá, technologické postupy) na získanie presných údajov, • identifikovať závislú a nezávislú premennú a vyjadriť medzi nimi predpokladaný odôvodnený vzťah, • realizovať experiment podľa žiakom navrhovaného postupu, • určiť podmienky experimentu a sledovať ich, • kontrolovať premenné experimentu, • použiť a zdôvodniť využitie kontrolnej vzorky v experimente, • zostaviť aparatúru a opísať jej časti (podľa schémy alebo vopred daného postupu, podľa vlastného návrhu). **2. cieľ: Systematicky usporiadať, prezentovať a interpretovať získané údaje.** • upraviť pôvodne vytvorené kritériá triedenia pri práci s rovnakým súborom, • vyhľadať údaje v informačných zdrojoch na identifikáciu látok a pri riešení úloh, • formalizovať zápis výskumnej činnosti, • vytvoriť záznam z výskumnej činnosti samostatne, • identifikovať relevantné údaje prezentované formou textov, obrázkov, tabuliek, diagramov a grafov, • zostrojiť tabuľku zo získaných údajov (hodnoty veličín s príslušnými jednotkami), • porovnať údaje v tabuľke,			

	• zostrojiť graf na základe získaných údajov, • opísať alebo kvantitatívne vyjadriť vzťah medzi skúmanými premennými na základe získaných údajov, • interpretovať grafické závislosti, • získať údaje interpoláciou a extrapoláciou z grafu. **3. cieľ: Tvoriť závery a zovšeobecnenia, vrátane mentálnych modelov a teórií o rôznych prírodovedných javoch.** • navrhnúť myšlienkové modely, ktoré sú v súlade so získanými údajmi, • opísať zložky modelovej situácie, • identifikovať vzory, relačné/príčinné vzťahy, • vysvetliť vzťah medzi modelom a reálnym javom/objektom, • identifikovať relevantné údaje pri tvorbe záveru. **4. cieľ: Divergentne uvažovať a argumentovať, zvažovať efektívnosť riešení v lokálnych a globálnych kontextoch.** • reflektovať obmedzenia a výhody zvoleného druhu merania, • zvažovať rôzne pozitívne a negatívne sociálne, ekonomické, politické a legislatívne aspekty vedy, techniky a ich inovácií, • kriticky posudzovať využitie výsledkov (vedeckého) výskumu pre človeka a spoločnosť, • identifikovať lokálne a globálne problémy a navrhovať na ne rozličné riešenia, • oceniť význam ochrany a tvorby životného prostredia, • oceniť význam uchovania prírodného bohatstva a chránených území, • hodnotiť a navrhovať scenáre udržateľného rozvoja. **5. cieľ: Komunikovať a spolupracovať v tíme.** • aktívne spolupracovať a vytvárať tak synergický efekt skupiny, • reagovať na návrhy/argumentáciu rovesníkov, rozhodovať o akceptovateľnosti/neakceptovateľnosti návrhov a tvrdení vhodnými argumentmi. **6. cieľ: Reflektovať poznávací proces a prehodnocovať svoje doterajšie poznanie na základe nových informácií** • analyzovať chyby vo svojej výskumnej činnosti, určiť chybu merania danú použitým meradlom, • prehodnotiť svoju realizovanú výskumnú činnosť a navrhnúť efektívnejšie riešenie výskumného problému, • má tendenciu overiť svoje zistenia vo viacerých zdrojoch,

	• zvažovať dôveryhodnosť informácií a zdrojov, • vnímať svoju (výskumnú) činnosť ako jeden zo zdrojov nových poznatkov, • akceptovať, že výsledok skúmania predstavuje najlepšie možné aktuálne vysvetlenie toho, čo bolo skúmané, a v budúcnosti sa môže meniť alebo byť vyvrátené, • reflektovať zásady zdravého životného štýlu, • uvedomiť si zodpovednosť človeka za jeho sexuálne a reprodukčné správanie a zdravie, • rešpektovať zásady ochrany zdravia a bezpečnosti práce, • zdôvodňovať a prehodnocovať svoje spotrebiteľské správanie, • vyhodnocovať mieru vlastnej spoluzodpovednosti za lokálne a globálne (environmentálne a ekonomické) problémy, • angažovať sa pri riešení lokálnych a globálnych problémov.

Biológia

Vzdelávacia oblasť	Človek a príroda
Vyučovací predmet	**Biológia**
Stupeň vzdelania	nižšie stredné vzdelávanie
Vzdelávací cyklus	tretí
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	6.ročník - Uhereková a kol. – Biológia pre 6. ročník ZŠ a 1. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, Bratislava, Expol pedagogika, s. r. o. 2016 7.ročník - Uhereková a kol. – Biológia pre 7. ročník ZŠ a 2. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, Bratislava, Expol pedagogika, s. r. o. 2017 8.ročník - Uhereková a kol. – Biológia pre 8. ročník ZŠ a 3. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, PATRIA I. spol. s.r.o. 2020 9.ročník - Uhereková a kol. – Biológia pre 8. ročník ZŠ a 3. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, SPN – Mladé letá, s. r. o. 2011

Komponent: Látky/ Rozvoj predispozície k pojmom hmotnosť, objem, hustota, skupenstva látok, skupenské zmeny látok, rozpúšťanie a filtrácia					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**				Environmentálne aspekty spojené s uhľovodíkmi (produkty horenia uhľovodíkov, ropa - jej ťažba, transport a spracovanie)
	Činnosti				

Komponent: Interakcie/ Rozvoj predispozície k pojmom magnetizmus, svetlo, vlastnosti látok					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		Korekcie chýb oka , faktory, ktoré poškodzujú zrak, , svetelné znečistenie. Hlukové znečistenie , spôsoby ochrany pred hlukom.	Učivo je preberané v 7. ročníku.	
	Činnosti		Navrhovanie spôsobov ako predchádzať poškodzovaniu zraku . Vyhľadávanie informácií o škodlivosti svetelného znečistenia a navrhovanie zmien vo svojom okolí na jeho odstránenie. Vyhľadávanie informácií o ultrazvuku a jeho využití. Posúdenie vplyvu hluku na ľudský organizmus a životné prostredie. Navrhovanie spôsobov ochrany pred hlukom vo svojom okolí.		

Komponent: Energia/ Rozvoj predispozície k pojmom tepelná energia, teplota, telesná teplota.					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		Energetická hodnota potravín.	Rôzne formy energie a energetické zmeny počas chemickej reakcie, transformácia energie v živých systémoch, jadrová energia, jadrová elektráreň, ochrana ľudí pred rádioaktívnym žiarením , účinky rádioaktivity, využitie rádionuklidov v medicíne, technike, poľnohospodárstve, archeológii , pôsobenie neviditeľných žiarení: infračervené, ultrafialové, röntgenové, rádioaktívne žiarenie, ich vplyv na zdravie človeka a životné prostredie, zásady ochrany človeka a životného prostredia pred účinkami rádioaktívneho žiarenia.	Učivo je preberané v 8. ročníku.
	Činnosti		Zisťovanie energetickej hodnoty potravín a skúmanie súvislosti s teplom vyprodukovaným ich spálením.	Demonštrovanie vzájomnej premeny foriem energie na príkladoch.	

Komponent: Zem/ Rozvoj predispozície k pojmom voda (hydrosféra), vzduch (atmosféra), pôda, horniny, minerály (litosféra).					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**			Skleníkový efekt , vplyv jednotlivca a spoločnosti na meniacu sa klímu. Obnoviteľné a neobnoviteľné zdroje energie , zelená chémia , vlastnosti materiálov a nerastných surovín, proces ich získavania a recyklácie.	Interakcie medzi živou a neživou prírodou. Minerály, horniny, typy hornín, vlastnosti minerálov , nerastné suroviny. Vek hornín , skameneliny , vedúce skameneliny , vývoj života. Kras , krasové útvary , geologické éry , geologické procesy , vplyv geologických procesov na zemský povrch.
	Činnosti			Zhodnotenie významu, výskytu a využitia rôznych energetických a surovinových zdrojov (v regióne). Posúdenie významu fosílnych palív, ich vplyv na životné prostredie, ekonomiku a možnosti eliminácie týchto vplyvov. Hodnotenie výhod a nevýhod využívania rôznych zdrojov elektrickej energie z hľadiska ich vplyvu na životné prostredie. Posúdenie environmentálnych aspektov chemických reakcií a/alebo znečisťovateľov životného prostredia.	Pozorovanie zložiek neživej prírody a interakcií medzi živou a neživou prírodou. Posúdenie neživej prírody ako zdroja živín pre organizmy. Skúmanie vplyvu zloženia horninového substrátu na druhovú rozmanitosť rastlín. Skúmanie vplyvu abiotických a biotických faktorov na rozklad hornín v najbližšom okolí. Vyhľadanie a spracovanie informácií o dôsledkoch vulkanickej činnosti na organizmy a klímu. Mapovanie výskytu rôznych typov hornín na geologickej mape Slovenska a opísanie hornín blízkeho okolia podľa geologickej mapy. Rozlíšenie pôvodných a nepôvodných hornín v blízkom okolí.

					Pozorovanie minerálov a hornín a ich kategorizovanie na základe ich vlastností a pôvodu (spôsobu vzniku). Mapovanie a určovanie minerálov a hornín v blízkom okolí podľa určovacieho kľúča. Vytvorenie zbierky minerálov a hornín. Skúmanie a porovnanie fyzikálnych a chemických vlastností minerálov. Zisťovanie konkrétnych príkladov použitia minerálov a hornín v predmetoch dennej potreby. Monitorovanie významu nerastných surovín pre život človeka. Hodnotenie vplyvu ťažby nerastných surovín na životné prostredie. Modelovanie vzniku skameneliny. Určovanie vedúcich skamenelín. Modelovanie biosféry jednotlivých geologických ér. Modelovanie významných geologických procesov prebiehajúcich v jednotlivých geologických érach. Skúmanie dôsledkov pôsobenia vonkajších geologických činiteľov na zemský povrch. Monitorovanie rizikových území v okolí, ktoré súvisia s pôsobením vonkajších geologických činiteľov. Modelovanie vzniku krasu a krasových útvarov. Modelovanie vplyvu geologických procesov na tvary zemského povrchu a na život organizmov.

					Porovnanie následkov katastrofických geologických procesov na Slovensku a vo svete.

Komponent: Organizmus/ Rozvoj predispozície k pojmom životné prejavy organizmov, klíčenie a rast rastlín, životný cyklus rastlín, húb a živočíchov, obehová, dýchacia, pohybová a oporná sústava človeka, zmyslové orgány.					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	Bunkové a nebunkové organizmy, jednobunkový a mnohobunkový organizmus, bunkové štruktúry, rastlinná a živočíšna bunka, pletivo, tkanivo, orgán, orgánová sústava. Stavba a funkcia orgánov rastlín, stavba a funkcia orgánov živočíchov, stavba tela rastlín a húb, stavba tela bezstavovcov.	Stavba a funkcia orgánov živočíchov, stavba tela stavovcov. Zdroje cukrov, tukov a bielkovín , cukry, tuky a bielkoviny ako stavebné zložky organizmov a zdroje energie , vlastnosti cukrov, tukov a bielkovín vo vzťahu k ich zloženiu , zloženie potravy , , enzýmy , metabolizmus , trávenie , vstrebávanie , dýchanie , vylučovanie , filtrácia krvi , krvný obeh, regulačné mechanizmy , hormóny , dráždivosť , rozmnožovanie, pohlavné znaky, rast a vývin.	Výživa organizmov , spôsoby výživy , fotosynKomponent , dýchanie organizmov , vylučovanie organizmov , transport látok , difúzia , osmóza , dráždivosť organizmov, rastlinné hormóny , pohyb organizmov , spôsoby rozmnožovania , delenie buniek , vnútorné a vonkajšie oplodnenie , životný cyklus organizmov .	Učivo je preberané v 8. ročníku.

			Orgánové sústavy (koža, oporná, pohybová, tráviaca, dýchacia, obehová, vylučovacia, rozmnožovacia, nervová, hormonálna, zmysly). Vplyv látok (vitamíny, liečivá, omamné a psychotropné látky) na živé organizmy , závislosť, zdravie , environmentálne zdravie , zdravý životný štýl , stres , imunita , očkovanie , zásady predlekárskej prvej pomoci , poranenia , prevencia , sexuálne a reprodukčné zdravie .		
	Činnosti	Pozorovanie jednobunkových a mnohobunkových organizmov mikroskopom. Pozorovanie bunkových štruktúr (bunková stena, cytoplazmatická membrána, jadro, chloroplasty, mitochondrie).	Porovnanie stavby tela stavovcov. Pozorovanie orgánov, orgánových sústav živočíchov vrátane človeka a ich osobitostí. Zisťovanie energetických potrieb jedinca v dennom jedálničku a návrh vyváženého denného príjmu potravy .	Skúmanie vplyvu svetla, oxidu uhličitého a asimilačných farbív na priebeh fotosyntézy. Dokazovanie kyslíka ako produktu fotosyntézy. Skúmanie príjmu vody a v nej rozpustených látok prostredníctvom koreňa rastlín. Skúmanie dýchania rastlín.	

		Porovnanie rastlinnej a živočíšnej bunky, zdôvodnenie odlišnosti ich stavby a funkcie. Pozorovanie a porovnanie stavby vírusu a jednobunkového organizmu. Skúmanie organizácie tela organizmov (bunky, pletivá, tkanivá, orgány, orgánové sústavy) a špecializácie pletív, tkanív a orgánov na ich funkciu. Pozorovanie stavby tela rias, rastlín, húb a lišajníkov. Porovnanie stavby tela bezstavovcov.	Skúmanie zloženia potravy (cukry, tuky, bielkoviny, vitamíny, minerály, voda). Skúmanie vlastností, zloženia a štruktúry cukrov, tukov a bielkovín. Demonštrovanie mechanického a chemického spracovania potravy. Demonštrovanie procesov trávenia a vstrebávania v jednotlivých častiach tráviacej sústavy. Zisťovanie a porovnávanie zloženia vdychovaného a vydychovaného vzduchu. Analyzovanie výsledkov hematologického vyšetrenia, identifikovanie vybraných látok prítomných v krvi (glukóza, cholesterol, metabolity vylučovania). Zisťovanie vplyvu rôznych faktorov na zmeny srdcovej frekvencie a frekvencie dýchania. Demonštrovanie procesu filtrácie krvi v obličkách. Skúmanie rôznych spôsobov vylučovania nepotrebných a škodlivých látok organizmami. Simulovanie mechanizmu hormonálnej a nervovej regulácie.	Dokazovanie, že rastliny ukladajú zásobnú látku škrob do zásobných orgánov. Analyzovanie spôsobu výživy rastlín a živočíchov. Analyzovanie významu výživy a dýchania rastlín a živočíchov. Analyzovanie odlišností tráviacich sústav živočíchov v závislosti od potravy. Určovanie rozdielov obehovej sústavy živočíchov. Porovnávanie transportu látok u rastlín a živočíchov. Porovnávanie spôsobov vylučovania nepotrebných a škodlivých látok u rastlín a živočíchov. Skúmanie dráždivosti a pohybu rastlín a živočíchov. Porovnanie životného cyklu rastlín, húb a živočíchov. Pozorovanie priebehu rôznych spôsobov pohlavného rozmnožovania rastlín a živočíchov. Porovnanie pohlavného a nepohlavného spôsobu rozmnožovania.	

			Porovnanie primárnych a sekundárnych pohlavných znakov dievčat a chlapcov a zdôvodnenie ich významu. Pozorovanie dráždivosti zmyslových orgánov. Opísanie orgánových sústav človeka ako navzájom fungujúcich a ovplyvňujúcich sa systémov. Analyzovanie tvaru, stavby, funkcie a zloženia kostí. Skúmanie stavby, funkcie a unaviteľnosti kostrového svalu. Rozlišovanie orgánov oporno-pohybovej sústavy človeka. Porovnávanie významu orgánov rozmnožovacej sústavy ženy a muža. Posúdenie významu nervovej sústavy pri zmyslovom vnímaní. Posúdenie rozdielu medzi podmieneným a nepodmieneným reflexom. Pozorovanie činnosti zmyslových receptorov a skúmanie ich vzájomného prepojenia.		

			Skúmanie faktorov poškodzujúcich štruktúru alebo funkciu buniek. Posúdenie dôsledkov nesprávnej funkcie buniek a regulačných mechanizmov (enzýmov, hormónov a jednotlivých častí nervovej sústavy). Plánovanie a uskutočnenie prieskumu v súvislosti so zdravím alebo zdravým životným štýlom človeka. Posúdenie vplyvu životného štýlu človeka a životného prostredia na jeho zdravie (ochorenia orgánových sústav, prevencia). Skúmanie environmentálnych faktorov a ich vplyvu na zdravie človeka. Vyhľadávanie a spracovanie informácií o chorobách a možnostiach nákazy. Posudzovanie zásad a spôsobov predchádzania pred vznikom a šírením chorôb. Posúdenie vplyvu a dôsledkov látok (vitamíny, liečivá, omamné a psychotropné látky) na živé organizmy.		

			Diskutovanie o význame reprodukčného a sexuálneho zdravia. Diskutovanie o význame plánovaného rodičovstva. Demonštrovanie a nácvik zručností potrebných k poskytnutiu predlekárskej prvej pomoci pri poraneniach.		

Komponent: Ekosystém/ Rozvoj predispozície k pojmom ekosystém, potravový vzťah.					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**				Druh , ekosystém , interakcie v ekosystéme , zdroje v prostredí , podmienky prostredia , faktory prostredia , potravové vzťahy , potravové siete. Producent, konzument , rozkladač, obeh látok, tok energie, biomasa. Abiotické a biotické zložky, biologická rovnováha, znečistenie životného prostredia, vplyv človeka na zložky životného prostredia, biodiverzita. Obnova ekosystému, ekosystémové služby, ekologické hospodárenie, udržateľnosť, starostlivosť o životné prostredie.
	Činnosti				Skúmanie špecifických podmienok prostredia vybraných organizmov. Pozorovanie a analyzovanie interakcií medzi organizmami a medzi organizmami a prostredím v ekosystéme. Porovnanie rozsahu nárokov organizmov na faktory prostredia na konkrétnych príkladoch. Usudzovanie o potravovej nezávislosti rastlín od živočíchov. Predpovedanie spoločných vzorov interakcií medzi organizmami a ich prostredím v rôznych ekosystémoch.

					Zostavenie potravových sietí v rôznych ekosystémoch. Určenie potravových vzťahov medzi organizmami. Posúdenie vplyvu nepôvodných (inváznych) druhov rastlín a živočíchov na vzťahy v ekosystémoch. Analyzovanie množstva energie v rovnakom množstve biomasy producenta a konzumenta. Pozorovanie rozkladných procesov v komposte a aplikácia jeho využitia. Pozorovanie rastu a rozmnožovania organizmov v hnojenej a nehnojenej pôde. Modelovanie kolobehu látok (vody, uhlíka, dusíka) a skúmanie jeho narušenia vplyvom človeka. Posúdenie významu kolobehu vody v ekosystéme pre všetky živé organizmy. Posúdenie vplyvu slnečného žiarenia na udržanie kolobehu látok v ekosystéme. Modelovanie narušenia biologickej rovnováhy v ekosystéme a jeho dôsledky na ekosystém. Skúmanie faktorov a dôsledkov narušenia biotickej a/alebo abiotickej zložky ekosystému. Monitorovanie, zaznamenanie a hodnotenie znečistenia ovzdušia, vody, pôdy. Porovnanie výsledkov medzi regiónmi/krajinami. Diskutovanie o vplyve znečistenia abiotickej zložky na biotickú zložku ekosystému a na vzťahy v ekosystéme. Analyzovanie možných stresových faktorov, ktorými môže klimatická zmena ovplyvniť jednotlivé typy ekosystémov (napr. sucho, zvyšovanie teploty, výdatné nárazové zrážky, rýchla zmena počasia, záplavy a pod.). Monitorovanie nakladania s odpadmi, analyzovanie ich vplyvu na životné prostredie a navrhovanie možných riešení ich predchádzania, spracovania a opätovného využitia. Mapovanie nelegálnych skládok v okolí a navrhnutie/zrealizovanie nápravy. Mapovanie zásahov človeka do životného prostredia a vplyvu na biodiverzitu. Analyzovanie vplyvu človeka na adaptáciu organizmov z lokálneho a globálneho hľadiska. Hodnotenie pozitívnych a negatívnych zásahov človeka do zložiek životného prostredia.

					Analyzovanie procesu obnovy ekosystému. Mapovanie ekosystémov v okolí bydliska, hodnotenie ekosystémových služieb a negatívnych vplyvov ľudskej činnosti na tieto ekosystémy. Navrhovanie, realizovanie a prezentovanie riešení zameraných na ochranu rastlinných a živočíšnych druhov, ekosystémov a podporu udržateľnosti poskytovaných ekosystémových služieb. Posúdenie výhod ekologického poľnohospodárstva. Zmapovanie činnosti organizácií, ktoré sa venujú ochrane životného prostredia a klímy. Skúmanie úpravy pitnej vody a čistenie odpadových vôd.

Komponent: Dedičnosť a premenlivosť/ Rozvoj predispozície k pojmom rod, druh a jedinec, dedičnosť, premenlivosť.					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**			Dedičnosť, premenlivosť, genetická informácia, DNA, tvorba kópie DNA, chromozóm, telová a pohlavná bunka, gén, dedičný znak. Dominantná alela, recesívna alela, získané a vrodené znaky, kríženie, vplyv prostredia na vznik znaku, dedičnosť viazaná na pohlavie, dedičná choroba. Dedičná a nededičná premenlivosť, mutácie. Génové inžinierstvo, genetické poradenstvo, šľachtenie, odroda, plemeno, geneticky modifikované organizmy, biotechnológie.	Učivo je preberané v 8. ročníku.
	Činnosti			Pozorovanie a zaznamenanie tvaru chromozómov počas delenia bunky. Pozorovanie a rozlíšenie chromozómu pred a po vytvorení kópie nukleovej kyseliny. Porovnanie počtu chromozómov a chromozómových sád rôznych organizmov. Pozorovanie odlišností chromozómov medzi pohlaviami.	

				Pozorovanie a porovnanie vzniku telových a pohlavných buniek (animácie, schémy). Pozorovanie a analyzovanie experimentov J. G. Mendela. Zobrazovanie prenosu určitého znaku z rodičov na potomkov prostredníctvom schém. Určovanie vybraných znakov organizmu na základe dominancie a recesivity alel. Posúdenie vzniku pozorovaného znaku u potomstva po krížení jedincov s konkrétnymi alelami v pozorovanom znaku. Vyhľadanie a spracovanie informácií o vybraných dedičných ochoreniach viazaných na pohlavie. Monitorovanie a schematické znázornenie prenosu vybraného dedične podmieneného znaku v rodine. Určovanie znakov, ktoré sú determinované viac ako jedným génom a posúdenie vplyvu prostredia na vznik týchto znakov. Skúmanie premenlivosti vybraných znakov organizmov žijúcich v odlišných životných podmienkach a analyzovanie jej vplyvu na vývoj organizmov. Rozlišovanie dedičnej a nededičnej premenlivosti na konkrétnych príkladoch a hodnotenie ich významu pre človeka. Identifikovanie možných dôsledkov vzniku mutácií (pozitívne, negatívne, neutrálne). Vyhľadávanie a spracovanie informácií o vplyve rôznych typov mutagénov na vznik mutácií a ich vplyv na organizmy. Vyhľadávanie a spracovanie informácií o význame genetického poradenstva pre človeka. Analyzovanie a porovnávanie vlastností vyšľachtených odrôd rastlín a plemien živočíchov.	

				Rozlišovanie selektovaných vlastností rastlín a živočíchov. Identifikovanie geneticky modifikovaných organizmov. Zhodnotenie využitia biotechnológií v živote človeka a jeho budúcnosti.	

Komponent: Evolúcia/ Rozvoj predispozície k pojmom adaptácie k prežitiu, kamufláž, mimikry, taxonómia organizmov.					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		Fylogenetická príbuznosť, vývoj organizmov, znaky ľudského organizmu, ľudoop, vymieranie organizmov.	Adaptácia, prírodný výber. Pohlavný výber, pohlavná dvojtvarosť, koevolúcia.	Variabilita, degradácia.
	Činnosti		Klasifikovanie organizmov na základe fylogenetickej príbuznosti. Porovnanie spoločných a odlišných znakov človeka s inými živočíšnymi druhmi a vyhľadávanie znakov, ktoré indikujú ich biologickú príbuznosť. Porovnanie spoločných znakov s ľudoopmi a posúdenie odlišností človeka od biologicky príbuzných druhov.	Pozorovanie adaptácií rastlín a živočíchov vrátane človeka na príkladoch modelových druhov. Analyzovanie významu štrukturálnych a etologických adaptácií. Hodnotenie rôznorodých prostredí ako životného priestoru pre organizmy. Posúdenie vplyvu zmeny klímy na adaptácie organizmov. Analyzovanie príkladov adaptácií organizmov na špecifické podmienky prostredia. Pozorovanie a analyzovanie prírodného a pohlavného výberu na príkladoch, simulovanie prírodného výberu.	Skúmanie diverzity súčasných i fosílnych organizmov. Pozorovanie funkčnej a tvarovej rozmanitosti živých organizmov. Analyzovanie príčin a následkov znižovania biodiverzity a degradácie ekosystémov, ako aj vhodných opatrení na nápravu.

			Analyzovanie vplyvu abiotických faktorov a ľudskej činnosti na prežitie a zánik organizmov.	Pozorovanie pohlavného dimorfizmu, porovnanie mechanizmov pohlavného výberu: kompetícia o partnera v rámci jedného pohlavia a pohlavný výber medzi pohlaviami. Pozorovanie koevolúcie rastlín a živočíchov. Pozorovanie správania sa živočíchov a rastlinných štruktúr, ktoré ovplyvňujú úspešné rozmnožovanie a prežitie organizmov.	

Fyzika

Vzdelávacia oblasť	Človek a príroda
Vyučovací predmet	**Fyzika**
Stupeň vzdelania	nižšie stredné vzdelanie
Vzdelávací cyklus	tretí
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	Fyzika pre 6. ročník ZŠ, V. Lapitková a kol., EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o, Bratislava Fyzika pre 7. ročník ZŠ, V. Lapitková a kol., Pedagogické vydavateľstvo Didaktis, s.r.o, Bratislava Fyzika pre 8. ročník ZŠ, V. Lapitková a kol., Vydavateľstvo Matice slovenskej, s.r.o., Martin Fyzika pre 9. ročník ZŠ, V. Laptiková a kol., EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o, Bratislava Digitálna učebnica Vividbooks

Komponent: Látky/ Vlastnosti látok, Meranie vlastností telies, Stavba látok, Chemická väzba, Stavba atómu, Periodická sústava prvkov, Zákonitosti chemického deja, Klasifikácia chemických reakcií, Zlúčeniny uhlíka					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	• Ióny, molekuly, atómy ako stavebné častice látok, pohyb základných stavebných častíc látok v závislosti od teploty látky a veľkosti (hmotnosti) častíc časticový model látky v rozličných skupenstvách, premena skupenstiev z pohľadu častíc. • Fyzikálne veličiny (dĺžka, hmotnosť, objem, hustota, teplota, čas) a ich jednotky (ich používané násobky a diely), hustota kvapalných a tuhých látok, vzťah pre výpočet hustoty, vplyv teploty na zmenu hustoty,		• správanie sa telies v kvapalinách v súvislosti s ich hustotou, hmotnosť kvapaliny vytlačenej telesom. • Štruktúra atómu, modely atómu vrátane ich historického vývoja, jadro a obal atómu, elektrón, protón, neutrón.	• elektróny valenčnej vrstvy • elektrolýza, pokovovanie, kation, anión, elektrolyt, elektródy (anóda, katóda), galvanický článok, akumulátory, batérie, elektrochemický rad napätia kovov, environmentálne aspekty chemických reakcií.
	Činnosti	• *Identifikovanie, porovnanie a charakterizovanie vlastností látok a telies.* • *Zrealizovanie a vyhodnotenie odhadu dĺžky, hmotnosti, objemu.* • *Kalibrovanie vlastného meradla.* • *Meranie dĺžky, hmotnosti, objemu.* • *Určenie hustoty kvapalných a tuhých látok metódou výpočtu a pomocou grafu.* • *Skúmanie javov súvisiacich so zmenou hustoty vplyvom teploty.* • *Oddeľovanie zložiek zmesi rôznymi vhodnými metódami.*		• *Porovnávanie hmotnosti telies s hmotnosťou nimi vytlačenej kvapaliny.* • *Modelovanie štruktúry atómu.*	• *Skúmanie oxidačno-redukčných reakcií.* • *Zostrojenie galvanického článku.*

Komponent: Interakcie/ Optické javy, Akustické javy, Elektrické javy					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		• Zdroje svetla, šírenie svetelných lúčov po odraze od rovinného zrkadla, fyzikálne veličiny (ohnisková vzdialenosť, optická mohutnosť), odraz, úplný odraz a lom svetla na rozhraniach dvoch priehľadných prostredí, šírenie svetla pri prechode tenkými šošovkami jednoduché optické zariadenia, korekcie chýb oka, faktory, ktoré poškodzujú zrak, rozklad bieleho svetla na spektrum, skladanie farebných svetelných lúčov, absorpcia svetla, prechod svetla skleneným vláknom, optické káble a ich využitie, svetelné znečistenie.		• Elektrostatické javy (zelektrizovanie telies, elektrostatická indukcia, polarizácia dielektrika), schematické znázornenie elektrických obvodov značkami, fyzikálne veličiny (elektrický prúd, elektrické napätie, elektrický odpor vodiča, rezistivita, elektrická práca, elektrický príkon), graf závislosti elektrického prúdu od napätia pre rezistor, Ohmov zákon, sériové a paralelné zapojenie elektrických spotrebičov, výsledný odpor sériovo a paralelne zapojených rezistorov v elektrickom obvode, závislosť elektrického odporu od vlastností vodiča, funkcie bleskozvodu, vznik magnetického poľa v okolí vodiča s elektrickým prúdom (Oerstedov pokus) a magnetického poľa v cievke s prúdom, výroba a prenos elektrickej energie, pravidlá bezpečnosti pri práci s elektrickými spotrebičmi. • Šírenie zvuku prostrediami, rýchlosť zvuku, fyzikálne veličiny (frekvencia, perióda, hladina intenzity zvuku), zvuk hudobných nástrojov, výška tónu, hlukové znečistenie, ultrazvuk a jeho využitie, spôsoby ochrany pred hlukom.
	Činnosti		• *Identifikovanie a klasifikovanie zdrojov svetla.* • *Využitie zákona odrazu svetla pri riešení problémov.* • *Znázornenie obrazu predmetu v rovinnom zrkadle, spojnou a rozptylnou šošovkou.* • *Zostrojenie a objasnenie princípu fungovania jednoduchých optických zariadení.*		• *Skúmanie vybraných elektrostatických javov: zelektrizovanie telies, elektrostatická indukcia, polarizácia dielektrika.* • *Zapájanie elektrických obvodov podľa schémy a ich zakresľovanie schematickými značkami.* • *Meranie veľkosti elektrického prúdu a napätia v elektrickom obvode a na rezistore.* • *Meranie závislosti prúdu od napätia pre rezistor.* • *Meranie závislosti elektrického odporu od vlastností vodiča.* • *Aplikovanie vzťahov pre výpočet elektrického odporu vodiča a výsledného odporu v elektrickom obvode.*

			• *Navrhovanie spôsobov ako predchádzať poškodzovaniu zraku.* • *Rozlišovanie odrazeného, prepusteného a absorbovaného svetla.* • *Pozorovanie rozkladu bieleho svetla na spektrum a skladanie farebných svetelných lúčov.* • *Skúmanie prenosu svetelného signálu skleneným vláknom, využitie optických káblov.* • *Vyhľadávanie informácií o škodlivosti svetelného znečistenia a navrhovanie zmien vo svojom okolí na jeho odstránenie.*		• *Aplikovanie vzťahov pre výpočet elektrickej práce, elektrického príkonu.* • *Posudzovanie energetickej spotreby bežných zariadení a skúmanie možnosti energetických úspor pri každodenných aktivitách.* • *Demonštrovanie prítomnosti magnetického poľa v okolí magnetu, elektrického vodiča (cievky) s prúdom a jeho využitia.* • *Modelovanie sústavy na prenos elektrickej energie.* • *Skúmanie kmitajúcich telies ako zdrojov zvuku.* • *Vyhľadávanie informácií o ultrazvuku a jeho využití.* • *Posúdenie vplyvu hluku na ľudský organizmus a životné prostredie.* • *Navrhovanie spôsobov ochrany pred hlukom vo svojom okolí.*

Komponent: Sily/Vytváranie predstáv o pojme sila, Vytváranie predstáv o pojme tlak, Vybrané druhy pohybu telies a ich grafické zobrazenia					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		• Relatívnosť pohybu telesa vzhľadom na iné teleso, druhy pohybu, fyzikálne veličiny (rýchlosť, dráha), grafické znázornenie závislosti rýchlosti a dráhy pohybu od času pre rovnomerný pohyb. • Vzájomné pôsobenie telies a účinky pôsobenia výslednej sily na teleso, fyzikálne veličiny (sila, gravitačná sila, gravitačné zrýchlenie, moment sily, trecia sila), grafické znázornenie síl (gravitačnej sily pôsobiacej na teleso, vzájomne pôsobiacich síl medzi telesami, trecej sily), výslednica síl pôsobiacich v jednej priamke, rovnováha síl na páke, ťažisko telesa, faktory ovplyvňujúce veľkosť trecej sily, situácie, v ktorých sa prejavujú účinky trecej sily. • Fyzikálne veličiny (tlaková sila, tlak). •	• Fyzikálne veličiny (tlaková sila, tlak, hydrostatický tlak, vztlaková sila), grafické znázornenie síl (tlakovej sily, vztlakovej sily), závislosť tlaku a tlakovej sily, závislosť hydrostatického tlaku od hĺbky ponoru a hustoty kvapaliny, faktory ovplyvňujúce veľkosť vztlakovej sily, závislosť atmosférického tlaku od nadmorskej výšky.	

	Činnosti		• *Porovnávanie pokoja a pohybu telesa a určenie druhu pohybu.* • *Modelovanie rovnomerného pohybu.* • *Aplikovanie vzťahu pre rýchlosť rovnomerného pohybu.* • *Znázornenie sily a pôsobenie viacerých síl na teleso.* • *Meranie veľkosti sily silomerom.* • *Aplikovanie vzťahu pre výpočet gravitačnej sily.* • *Stanovenie výslednej sily pôsobiacej na teleso pri skladaní síl pôsobiacich na teleso v jednej priamke.* • *Skúmanie podmienky rovnováhy na páke.* • *Určenie ťažiska telesa.* • *Skúmanie, meranie a výpočet trecej sily.* • *Analyzovanie situácií, v ktorých sa prejavujú účinky trenia.*	• *Aplikovanie vzťahu pre výpočet tlaku a hydrostatického tlaku.* • *Analyzovanie grafu závislosti hydrostatického tlaku od hĺbky ponoru a hustoty kvapaliny.* • *Skúmanie vztlakovej sily v kvapalinách a v plynoch.* • *Aplikovanie vzťahu na výpočet vztlakovej sily v kvapalinách a plynoch.* • *Analyzovanie grafu závislosti atmosférického tlaku od nadmorskej výšky*	

Komponent: Energia/ Premeny skupenstva látok, Premeny energie					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	Rôzne druhy teplomerov, skupenské premeny rôznych látok, premeny skupenstva z pohľadu časticovej stavby kvapalných, plynných a tuhých látok.	• Fyzikálne veličiny (mechanická práca, výkon, pohybová a polohová energia telesa), vzájomné premeny pohybovej a polohovej energie telesa, zákon zachovania mechanickej energie.	• Rôzne formy energie a energetické zmeny počas chemickej reakcie, spôsoby šírenia tepla, tepelná vodivosť, tepelná výmena a rovnováha, fyzikálne veličiny (hmotnostná tepelná kapacita, teplo), energetická hodnota potravín, premeny svetelnej energie na teplo, zariadenia využívajúce slnečnú energiu, zákon zachovania energie, elektrická energia a jej premeny, jadrová energia, pôsobenie neviditeľných žiarení: infračervené, ultrafialové, röntgenové, rádioaktívne žiarenie. • Jadrová energia, jadrová elektráreň, ochrana ľudí pred rádioaktívnym žiarením účinky rádioaktivity, využitie rádionuklidov v medicíne, technike, poľnohospodárstve, archeológii, rádioaktívne žiarenie, ich vplyv na zdravie človeka a	

				životné prostredie, zásady ochrany človeka a životného prostredia pred účinkami rádioaktívneho žiarenia.	
	Činnosti	• *Meranie teploty a času pri skupenských premenách, zostrojenie a analyzovanie grafu závislosti teploty od času.*	• *Aplikovanie vzťahu pre výpočet mechanickej práce, výkonu a polohovej energie.*	• *Demonštrovanie spôsobov šírenia tepla.* • *Aplikovanie vzťahu pre výpočet tepla* • *Porovnanie veľkosti prijatého a odovzdaného tepla pri tepelnej výmene.* • *Zisťovanie energetickej hodnoty potravín a skúmanie súvislosti s teplom vyprodukovaným ich spálením.* • *Skúmanie rôznych foriem energie, ktoré sprevádzajú priebeh chemickej reakcie, napr. svetelná, tepelná, akustická, pohybová, elektrická a ich využitie.* • *Demonštrovanie vzájomnej premeny foriem energie na príkladoch.* • *Demonštrovanie zákona zachovania energie vo vzťahu k vzniku a zániku chemických väzieb na príkladoch.* • *Vyhľadanie informácií o jadrovej reťazovej reakcii a možnostiach jej využitia.* • *Modelovanie činnosti okruhov jadrovej elektrárne.*	

Komponent: Zem/ Závislosť organizmov od neživej prírody a ich vplyv na neživú prírodu, Vlastnosti, význam a využitie minerálov a hornín, História Zeme, Geologické procesy a ich dôsledky, Skúmanie javovo v atmosfére a ich vplyv na životné prostredie, Zdroje materiálov a energie					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	Skleníkový efekt, vznik a účinky ozónu v stratosfére a troposfére			
	Činnosti	• *Skúmanie a porovnanie fyzikálnych a chemických vlastností minerálov.* • *Realizovanie a analyzovanie dlhodobých meteorologických pozorovaní.*		• *Zhodnotenie významu, výskytu a využitia rôznych energetických a surovinových zdrojov (v regióne)* • *Posúdenie významu fosílnych palív, ich vplyv na životné prostredie, ekonomiku a možnosti eliminácie týchto vplyvov* • *Hodnotenie výhod a nevýhod využívania rôznych zdrojov elektrickej energie z hľadiska ich vplyvu na životné prostredie*	

Komponent: Vesmír/ Vesmírne telesá Slnečnej sústavy, Skúmanie zmien na oblohe počas dňa a roka					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	• Slnečná sústava, astronomická jednotka, model Slnečnej sústavy, vzájomné pohyby Slnka, Zeme a Mesiaca a ich súvis s dĺžkou roka, mesiaca a dňa, hviezdy, planéty a mesiace. • Azimut a výška, východ a západ slnka v rôznych obdobiach roka, hviezdna obloha počas dňa a počas roka.			
	Činnosti	• *Vytváranie predstáv o pohyboch planét podľa Platóna, Ptolemaia, Keplera, Koperníka, Galilea a Newtona.* • *Návrh modelu Slnečnej sústavy a vyhľadávanie informácii o jej objektoch.* • *Skúmanie periodických dejov súvisiacich s pojmami rok, mesiac a deň.* • *Porovnanie charakteristík hviezd, planét a mesiacov.* • *Pozorovanie a vysvetlenie zmeny vzhľadu oblohy počas dňa a počas roka.*			

Komponent: Organizmus/ Organizácia živej hmoty organizmov, Stavba a funkcie štruktúr, orgánov a orgánových sústav organizmov, Životné procesy v ľudskom organizme, Vzájomné prepojenia orgánových sústav človeka, Vplyv životného štýlu človeka a životného prostredia na jeho zdravie, Životné procesy rastlín a živočíchov					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	• transport látok, difúzia			• fotosynKomponent
	Činnosti	• *Skúmanie príjmu vody a v nej rozpustených látok prostredníctvom koreňa rastlín*			

Komponent: Ekosystém/ Interakcie v ekosystéme, Kolobeh látok v ekosystéme, Dôsledky narušenia biotickej a/alebo abiotickej zložky ekosystému, Možnosti zachovania a obnovy biodiverzity a ekosystémových služieb					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**			• tok energie, biomasa	
	Činnosti			• *Posúdenie vplyvu slnečného žiarenia na udržanie kolobehu látok v ekosystéme.*	

Chémia

Vzdelávacia oblasť	Človek a príroda
Vyučovací predmet	**Chémia**
Stupeň vzdelania	nižšie stredné vzdelanie
Vzdelávací cyklus	tretí
Ročník	7. -9. ročník
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	7.ročník: Vicenová, Ganajová - Chémia pre 7. ročník základnej školy a 2. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, EXPOL PEDAGOGIKA s.r.o. 2017 8. ročník: Vicenová - Chémia pre 8. ročník základnej školy a 3. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, EXPOL PEDAGOGIKA s.r.o. 2018 9. ročník: Vicenová - Chémia pre 9. ročník základnej školy a 4. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, EXPOL PEDAGOGIKA s.r.o. 2018

Komponent: Látky/ Rozvoj predispozície k pojmom hmotnosť, objem, hustota, skupenstva látok, skupenské zmeny látok, rozpúšťanie a filtrácia				
		7.ročník	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	Vlastnosti látok Ióny, molekuly, atómy ako stavebné častice látok pohyb základných stavebných častíc látok v závislosti od teploty látky a veľkosti (hmotnosti) častíc, Avogadrov zákon, časticový model látky v rozličných skupenstvách, premena skupenstiev z pohľadu častíc Zákon zachovania hmotnosti, vznik nových zlúčenín, reaktant, produkt, chemická reakcia, chemická rovnica, faktory ovplyvňujúce rýchlosť chemickej reakcie, dôležité chemické deje v bežnom živote a chemickom priemysle (v regióne)	Štruktúra atómu, modely atómu vrátane ich historického vývoja, jadro a obal atómu, elektrón, protón, neutrón Iónové zlúčeniny, kovalentné polárne a nepolárne zlúčeniny, kovy, chemická väzba (iónová, kovalentná a kovová) vo vzťahu k vlastnostiam látok, elektróny valenčnej vrstvy. Chemické prvky, ich vlastnosti a zlúčeniny (kovy, oxidy, halogenidy, hydroxidy, kyseliny, soli), symbolický zápis chemických prvkov a zlúčenín, vlastnosti prvkov a štruktúra ich atómov vo vzťahu k ich polohe v periodickej sústave prvkov a typu chemickej väzby, princípy usporiadania prvkov v periodickej sústave prvkov. Oxidačno-redukčné reakcie, elektrolýza, pokovovanie, katión, anión, oxidácia, redukcia, elektrolyt, elektródy (anóda, katóda), galvanický článok, akumulátory, batérie, elektrochemický rad napätia kovov, vylučovacie reakcie, acidobázické reakcie, acidobázické indikátory, environmentálne aspekty chemických reakcií	Špecifickosť uhlíka v jeho zlúčeninách, vzťah medzi prvkovým zložením uhľovodíkov, ich relatívnou atómovou hmotnosťou a väzbovosťou, izoméry, jednoduchá a násobná väzba medzi atómami uhlíka v organických zlúčeninách, štruktúra uhľovodíkov, vybraných derivátov uhľovodíkov a plastov: prvkové zloženie, prítomnosť charakteristických skupín v derivátoch uhľovodíkov, chemické väzby, pravidlá pomenovania uhľovodíkov a bežných derivátov uhľovodíkov, vlastnosti organických zlúčenín vo vzťahu k ich využitiu, plasty a iné polymérne uhľovodíky, environmentálne aspekty spojené s uhľovodíkmi (produkty horenia uhľovodíkov, ropa - jej ťažba, transport a spracovanie)

	Činnosti	Identifikovanie, porovnanie a charakterizovanie vlastností látok a telies Identifikovanie, porovnanie a charakterizovanie vlastností chemicky čistých látok a zmesí Príprava a zisťovanie zloženia roztokov Oddeľovanie zložiek zmesi rôznymi vhodnými metódam Pozorovanie makroskopických javov, ktoré poukazujú na existenciu častíc a rôznorodosť stavebných častíc Modelovanie časticového zloženia látok v tuhom, kvapalnom a plynnom skupenstve Pozorovanie chemických dejov a prejavov chemickej reakcie: reakcie prebiehajúce rôznou rýchlosťou, vznik zrazeniny, únik plynu, zmena zafarbenia reakčnej zmesi, zmena farby indikátora Porovnávanie hmotností a vlastností reaktantov a produktov Formalizácia priebehu vybraných chemických reakcií od verbálneho opisu po symbolický zápis. Skúmanie vplyvu teploty, veľkosti povrchu, koncentrácie a katalyzátora na priebeh chemickej reakcie.	Pozorovanie / vyhľadávanie vlastností iónových a kovalentných zlúčenín a kovov Modelovanie štruktúry atómu Zobrazovanie štruktúr elektrónových obalov atómov a iónov Skúmanie (pozorovanie, vyhľadávanie) vlastností chemických prvkov, skupín prvkov periodickej sústavy prvkov a ich zlúčenín Triedenie prvkov a ich zlúčenín s podobnými vlastnosťami do skupín Skúmanie acidobázických reakcií / procesu neutralizácie s využitím rôznych acidobázických indikátorov Určovanie pH rôznych látok Skúmanie oxidačno-redukčných reakcií Skúmanie vylučovacích reakcií: tvorba zrazenín, vznik plynu Zostrojenie galvanického článku Skúmanie environmentálnych aspektov spojených s prítomnosťou kyselinotvorných plynov v ovzduší (príčin a dôsledkov kyslých dažďov), likvidáciou batérií a akumulátorov, výrobou kovov	Porovnávanie zlúčenín uhlíka študovaných organickou a anorganickou chémiou. Modelovanie vnútornej štruktúry uhľovodíkov, izomérov Dokazovanie prítomnosti jednoduchej a násobnej chemickej väzby medzi atómami uhlíka. Skúmanie (vyhľadávanie) vlastností a využitia bežných uhľovodíkov, ich derivátov a plastov Identifikovanie produktov horenia uhľovodíkov

		Navrhovanie postupov a podmienok urýchlenia, spomalenia a zastavenia chemických reakcií, posúdenie ich významu pri práci s horľavinami, výbušninami a v biochemických procesoch		

Komponent: Interakcie/ Rozvoj predispozície k pojmom magnetizmus, svetlo, vlastnosti látok				
		7.ročník	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		Elektrostatické javy (zelektrizovanie telies, elektrostatická indukcia, polarizácia dielektrika)	
	Činnosti		Skúmanie vybraných elektrostatických javov: zelektrizovanie telies, elektrostatická indukcia, polarizácia dielektrika	

Komponent: Energia/ Rozvoj predispozície k pojmom tepelná energia, teplota, telesná teplota.				
		7.ročník	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**	Skupenské premeny rôznych látok, premeny skupenstva z pohľadu časticovej stavby kvapalných, plynných a tuhých látok Rôzne formy energie a energetické zmeny počas chemickej reakcie, exotermické a endotermické reakcie, zákon zachovania energie vo vzťahu k vzniku a zániku chemických väzieb	Ochrana ľudí pred rádioaktívnym žiarením, účinky rádioaktivity, využitie rádionuklidov v medicíne, technike, poľnohospodárstve, archeológii, pôsobenie neviditeľných žiarení: infračervené, ultrafialové, röntgenové, rádioaktívne žiarenie, ich vplyv na zdravie človeka a životné prostredie	Energetická hodnota potravín, transformácia energie v živých systémoch
	Činnosti	Meranie teploty a času pri skupenských premenách, zostrojenie a analyzovanie grafu závislosti teploty od času Skúmanie rôznych foriem energie, ktoré sprevádzajú priebeh chemickej reakcie, napr. svetelná, tepelná, akustická, pohybová, elektrická a ich využitie. Skúmanie tepelného efektu chemickej reakcie pri rôznej koncentrácii a objeme reaktantov. Demonštrovanie vzájomnej premeny foriem energie na príkladoch. Demonštrovanie zákona zachovania energie vo vzťahu k vzniku a zániku chemických väzieb na príkladoch.	Vyhľadanie informácií o jadrovej reťazovej reakcii a možnostiach jej využitia	Zisťovanie energetickej hodnoty potravín a skúmanie súvislosti s teplom vyprodukovaným ich spálením.

Komponent: Zem/ Rozvoj predispozície k pojmom voda (hydrosféra), vzduch (atmosféra), pôda, horniny, minerály (litosféra).				
		7.ročník	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**		Skleníkový efekt, vznik a účinky ozónu v stratosfére a troposfére, vplyv jednotlivca a spoločnosti na meniacu sa klímu	Interakcie medzi živou a neživou prírodou Kras, krasové útvary, geologické procesy vplyv geologických procesov na zemský povrch Minerály, horniny, typy hornín, vlastnosti minerálov, nerastné suroviny Vek hornín
	Činnosti		Modelovanie vplyvu skleníkových plynov na meniacu sa teplotu prostredia a vysvetlenie príčin zosilneného skleníkového efektu. Modelovanie vzniku ozónovej vrstvy v stratosfére. Skúmanie vzniku a účinku prízemného ozónu.	Vyhľadanie a spracovanie informácií o dôsledkoch vulkanickej činnosti na organizmy a klímu Skúmanie a porovnanie fyzikálnych a chemických vlastností minerálov. Zisťovanie konkrétnych príkladov použitia minerálov a hornín v predmetoch dennej potreby. Monitorovanie významu nerastných surovín pre život človeka Hodnotenie vplyvu ťažby nerastných surovín na životné prostredie. Modelovanie významných geologických procesov prebiehajúcich v jednotlivých geologických érach Skúmanie dôsledkov pôsobenia vonkajších geologických činiteľov na zemský povrch Modelovanie vzniku krasu a krasových útvarov. Zhodnotenie významu, výskytu a využitia rôznych energetických a surovinových zdrojov (v regióne). Posúdenie významu fosílnych palív, ich vplyv na životné prostredie, ekonomiku a možnosti eliminácie týchto vplyvov. Hodnotenie výhod a nevýhod využívania rôznych zdrojov elektrickej energie z hľadiska ich vplyvu na životné prostredie. Posúdenie environmentálnych aspektov chemických reakcií a/alebo znečisťovateľov životného prostredia.

Komponent: Organizmus/ Rozvoj predispozície k pojmom životné prejavy organizmov, klíčenie a rast rastlín, životný cyklus rastlín, húb a živočíchov, obehová, dýchacia, pohybová a oporná sústava človeka, zmyslové orgány.				
		7.ročník	8.ročník	9.ročník
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**			Zdroje cukrov, tukov a bielkovín, cukry, tuky a bielkoviny ako stavebné zložky organizmov a zdroje energie, vlastnosti cukrov, tukov a bielkovín vo vzťahu k ich zloženiu, zloženie potravy, enzýmy, metabolizmus, trávenie Vplyv látok (vitamíny, liečivá, omamné a psychotropné látky) na živé organizmy Výživa organizmov, fotosynKomponent, dýchanie organizmov, transport látok, difúzia, osmóza, znečistenie životného prostredia
	Činnosti			Zisťovanie energetických potrieb jedinca v dennom jedálničku a návrh vyváženého denného príjmu potravy. Skúmanie zloženia potravy (cukry, tuky, bielkoviny, vitamíny, minerály, voda). Skúmanie vlastností, zloženia a štruktúry cukrov, tukov a bielkovín. Demonštrovanie mechanického a chemického spracovania potravy. Demonštrovanie procesov trávenia a vstrebávania v jednotlivých častiach tráviacej sústavy. Posúdenie vplyvu a dôsledkov látok (vitamíny, liečivá, omamné a psychotropné látky) na živé organizmy. Skúmanie vplyvu svetla, oxidu uhličitého a asimilačných farbív na priebeh fotosyntézy. Dokazovanie kyslíka ako produktu fotosyntézy. Skúmanie príjmu vody a v nej rozpustených látok prostredníctvom koreňa rastlín. Skúmanie dýchania rastlín. Dokazovanie, že rastliny ukladajú zásobnú látku škrob do zásobných orgánov.

Komponent: Ekosystém/ Rozvoj predispozície k pojmom ekosystém, potravový vzťah.				
		7.ročník	8.ročník	9.ročník
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**			Producent, konzument, rozkladač, obeh látok, tok energie ekosystémové služby, ekologické hospodárenie, udržateľnosť, starostlivosť o životné prostredie
	Činnosti			Analyzovanie množstva energie v rovnakom množstve biomasy producenta a konzumenta. Pozorovanie rozkladných procesov v komposte a aplikácia jeho využitia. Modelovanie kolobehu látok (vody, uhlíka, dusíka) a skúmanie jeho narušenia vplyvom človeka. Posúdenie vplyvu slnečného žiarenia na udržanie kolobehu látok v ekosystéme. Monitorovanie, zaznamenanie a hodnotenie znečistenia ovzdušia, vody, pôdy. Porovnanie výsledkov medzi regiónmi/krajinami. Diskutovanie o vplyve znečistenia abiotickej zložky na biotickú zložku ekosystému a na vzťahy v ekosystéme. Analyzovanie možných stresových faktorov, ktorými môže klimatická zmena ovplyvniť jednotlivé typy ekosystémov (napr. sucho, zvyšovanie teploty, výdatné nárazové zrážky, rýchla zmena počasia, záplavy a pod.). Monitorovanie nakladania s odpadmi, analyzovanie ich vplyvu na životné prostredie a navrhovanie možných riešení ich predchádzania, spracovania a opätovného využitia. Mapovanie ekosystémov v okolí bydliska, hodnotenie ekosystémových služieb a negatívnych vplyvov ľudskej činnosti na tieto ekosystémy. Navrhovanie, realizovanie a prezentovanie riešení zameraných na ochranu rastlinných a živočíšnych druhov, ekosystémov a podporu udržateľnosti poskytovaných ekosystémových služieb. Posúdenie výhod ekologického poľnohospodárstva. Zmapovanie činnosti organizácií, ktoré sa venujú ochrane životného prostredia a klímy. Skúmanie úpravy pitnej vody a čistenie odpadových vôd.

Komponent: Dedičnosť a premenlivosť/ Rozvoj predispozície k pojmom rod, druh a jedinec, dedičnosť, premenlivosť.				
		7.ročník	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard	**Pojmy, vzťahy, fakty**			Biotechnológie
	Činnosti			Zhodnotenie využitia biotechnológií v živote človeka a jeho budúcnosti

Hodnotenie a klasifikácia žiakov

Hodnotenie a klasifikácia prospechu žiakov vo vyučovacích predmetoch **biológia, fyzika, chémia** bude realizované v súlade so zákonom č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl**.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutoční priebežné a celkové hodnotenie a to nasledovným spôsobom:

a) **priebežné sumatívne a formatívne hodnotenie** sa uskutoční pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách, má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho aktuálny psychický i fyzický stav,
b) **celkové sumatívne hodnotenie** žiaka sa uskutoční na konci prvého polroka a na konci druhého polroka školského roka; a vyjadruje objektívne zhodnotenie úrovne vedomostí, zručností a návykov žiaka v danom vyučovacom predmete.

Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:
1 – výborný,
2 – chválitebný,
3 – dobrý,
4 – dostatočný,
5 – nedostatočný

Stupeň 1 (výborný)
Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)
Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)
Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)
Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)
Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.
Vo vzdelávacej oblasti Človek a príroda sme sa zhodli na zmene stupnice hodnotenia. Dôvodom je náročnosť učiva, nutnosť využívať logické prepojenie osvojených vedomostí (napr. tvorba vzorcov a názvov zlúčenín), snaha pozitívne motivovať žiakov ku lepšiemu výkonu aj pri náročnejších úlohách a vedenie žiakov ku štúdiu vedeckých a technických disciplín.
Stupnica hodnotenia predmetov vo vzdelávacej oblasti Človek a príroda:

100% - 85%	1 (výborný)
89% - 75%	2 (chválitebný)
74% - 50%	3 (dobrý)
49% - 25%	4 (dostatočný)
24% - 0%	5 (nedostatočný)

Nástroje sumatívneho hodnotenia	**Nástroje formatívneho hodnotenia**
tematické testy krátke písomné práce ústne odpovede bádateľské aktivity projekty príprava a aktivita žiaka na vyučovaní dobrovoľná domáca úloha	spätnoväzbové hodnotenie, priebežné slovné hodnotenie práce žiaka na hodine sebahodnotiace karty žiaka k tematickým celkom lístok pri odchode, priepustka z hodiny metakognícia rovesnícke hodnotenie (projekty)

Nastavenie kritérií a indikátorov:

- **ústna odpoveď**

1 – výborný	Plynulý, správny a samostatný prejav bez dlhých odmlčaní sa, učiteľ kladie doplňujúce otázky z opakovania, aby si spresnil, čí žiak učivu rozumie, odpovede na otázky sú okamžité a vyčerpávajúce. Popis obrázkov je bezchybný.

2 – chválitebný	Prejav je samostatný s menšími prestávkami a menšími chybami v obsahu, učiteľ položí viac otázok na spresnenie odpovede, odpovede na otázky sú vyčerpávajúce, žiak reaguje pohotovo. V popise obrázkov sú menšie chyby, učiteľ na ne upozorní, čo žiaka navedie na jeho ďalšom samostatnom riešení.
3 – dobrý	Prejav je nesamostatný, vedie ho učiteľ kladením otázok, na ktoré žiak odpovedá s menšími chybami. Žiakove odpovede sú menej vyčerpávajúce, robí chyby aj pri popise obrázkov, učiteľ ho musí neustále usmerňovať v postupe.
4 – dostatočný	Prejav žiaka je nesamostatný, učiteľ musí klásť otázky, na ktoré žiak odpovedá s väčšími chybami. Pri popise obrázkov žiak samostatne nevie postupovať.
5 - nedostatočný	Prejav žiaka je úplne nesamostatný, na otázky učiteľa odpovedá s výraznými chybami, alebo neodpovedá vôbec. Žiak je neschopný správne popísať obrázky.

- **krátke písomné práce**
  Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom krátkej písomnej práce z učebných tém v časovom limite 5 - 10 min v rozsahu 4 – 7 otázok zostavených podľa vzdelávacieho štandardu, ktoré nemusia byť vopred ohlásené žiakom. **Hodnotenie známkou** na základe percentuálnej úspešnosti, ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé úlohy.
  100% - 85% 1 (výborný)
  84% - 70% 2 (chválitebný)
  69% - 50% 3 (dobrý)
  49% - 25% 4 (dostatočný)
  24% - 0% 5 (nedostatočný)
- **tematické testy**
  Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 30 - 40 min v rozsahu 15 - 25 otázok zostavených podľa vzdelávacieho štandardu, ktorý je žiakom vopred oznámený. **Hodnotenie známkou** na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé úlohy:
- **bádateľské aktivity**
  Pri každej bádateľskej aktivite učiteľ pripraví a nastaví kritéria, ktoré budú nadväzovať na rozvoj zručností v zadaní pracovného listu žiaka. Ku každému kritériu vypracuje indikátory. Žiak je vopred oboznámený s kritériami hodnotenia bádateľských aktivít.
  Kritériá hodnotenia budú špecifické v závislosti od konkrétnej bádateľskej aktivity.

Kritérium (zručnosť)	**3 body** indikátor kvality 1	**2 body** indikátor kvality 2	**1 bod** indikátor kvality 3	**Body**
Formulovanie hypotézy	*Správne zvolená a vybraná hypoKomponent.*		*Nesprávne vybraná hypoKomponent.*	
Realizácia experimentu	*Žiak pracuje presne podľa postupu správne, vykonáva*	*Jednotlivé kroky v postupe žiak vykonáva neúplne, alebo nesamostatne.*	*Jednotlivé kroky postupu sú nesprávne,*	

	všetky kroky bez chyby.		*Potrebná je pomoc učiteľa.*	
Spracovanie výsledkov experimentu	*Výsledky žiak zaznamenal správne, prehľadne, sú zaznačené v tabuľke, grafe pre reálny výsledok experimentu.*	*Výsledky žiak nezaznačil úplne správne, alebo sú neprehľadné.*	*Výsledky sú neúplné, žiak ich nezaznačil do tabuľky, grafu pre reálny výsledok experimentu.*	
Kooperácia žiakov v skupine	*Žiak sa aktívne zapája do riešenia jednotlivých úloh.*	*Žiak sa zapája až na podnet učiteľa resp. spolužiakov.*	*Žiak je pasívny, nezapája sa do skupinových aktivít.*	
Porozumenie, záver	*Žiak potvrdzuje správne pochopenie problematiky na základe vypracovania záverečných úloh v pracovnom liste.*	*Žiak vypracoval záverečné úlohy neúplne, alebo len čiastočne správne.*	*Nesprávne alebo nejasné vypracovanie záverečných úloh.*	

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá pri hodnotení pracovného listu žiaka.

- **projekty**

Pri každom projekte učiteľ pripraví a nastaví kritéria. Ku každému kritériu vypracuje indikátory. Žiak je vopred oboznámený s kritériami hodnotenia projektu. Kritériá hodnotenia budú špecifické v závislosti od konkrétneho projektu (prezentácia, plagát, výroba pomôcky, modelu).

	3 body **Indikátor pre kvalitu 1**	**2 body** **Indikátor pre kvalitu 2**	**1 bod** **Indikátor pre kvalitu 3**	**Body**
Kritérium 1 **Obsiahnuté informácie (obsah)**	*Projekt obsahuje všetky podstatné informácie.*	*Projekt obsahuje podstatné informácie, ale obsahuje príliš veľa vedľajších detailov.*	*Projektu chýbajú dôležité informácie, prináša predovšetkým nedôležité informácie.*	
Kritérium 2 **Prehľadnosť, štruktúra**	*Na projekte ľahko nájdeme všetky dôležité informácie.*	*Niektoré informácie hľadáme na projekte ťažko.*	*Dôležité informácie sa na projekte strácajú.*	

Kritérium 3 **Zladenie obsahu a grafiky**	*Obsahová a obrazová podoba projektu sa doplňuje, podporuje, projekt pôsobí vyvážene .*	*Obsah a obrazy sa zbytočne zdvojujú alebo sú v protiklade.*	*Prevažuje jedna zo zložiek- buď grafická alebo obsahová, alebo celkove projekt vyvoláva dojem chaosu.*	
Kritérium 4 **Prezentácia projektu**	*Prejav pri prezentovaní je plynulý, samostatný, správne odpovedá na prípadné otázky.*	*Prejav žiaka je s menšími chybami a prestávkami plynulý, pri odpovedi na otázky potrebuje pomoc.*	*Žiak číta len to, čo je uvedené v projekte, prejav je nesamostatný, na otázky neodpovedá správne.*	

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá.

- **príprava a aktivita žiaka na vyučovaní**

  Pri celkovej klasifikácii žiaka sa zohľadňujú aj kritériá:
  1. príprava na vyučovanie, vypracovanie domácich úloh
  2. práca na hodine (aktivita, pozornosť, samostatnosť, tvorivosť, vypracovanie úloh v PL)
  3. spolupráca so spolužiakmi pri skupinovej práci, pomoc spolužiakom,
  4. celkové správanie žiaka na hodinách, kultivovanosť vyjadrenia, rešpektovanie pokynov na prácu.

- **dobrovoľná domáca úloha**

  Hodnotiť osvojenie základných poznatkov vypracovaním dobrovoľnej domácej úlohy, ktorá bude klasifikovaná známkou prípadne „+“. Za 3 „+“ je možné hodnotenie známkou 1.

Vyučujúci si pozorovaním zaznačuje počas celého klasifikačného obdobia k jednotlivým žiakom úroveň pri uvedenom kritériu.
Vyučujúci priraďuje každej známke v edupage váhu podľa nasledujúceho nastavenia:

Nástroj klasifikácie	**Váha známky**	**Počet použitia/polrok**
Ústna odpoveď	1	0 - 1
Krátka písomná práca	1	2 - 5
Tematický test	1 - 2	2 - 3
Bádateľská aktivita	0,5	2 - 3
Projekt	0,5-1	1 - 3
Príprava a aktivita žiaka na vyučovanie	0,25 – 0,5	1 - 5
Dobrovoľná domáca úloha	0,25 – 0,5	1 - 5

K žiakom so ŠVVP a k integrovaným žiakom, má učiteľ individuálny prístup. Žiaci so ŠVVP sú hodnotení s ohľadom na svoje možnosti a v súlade s platnými metodickými pokynmi.

Formatívne hodnotenie:

Formatívne hodnotenie sa bude využívať priebežne počas vyučovania, na záver hodiny, na konci tematického celku i na záver školského roka. Formatívne hodnotenie sa bude využívať nie len na sebahodnotenie, ale i na vzájomné hodnotenie žiak-žiak; učiteľ-žiak a žiak učiteľ.
Príkladmi sebahodnotenia môžu byť:

- symboly – napr. pohyby rúk, smajlíci, semafor, značka, ktorá vystihuje ich výkon,
- zdôvodnenie - odpoveď na otázku,
- modelovanie - učiteľ žiakom predvedie spôsob sebahodnotenia, následne žiaci kopírujú model hodnotenia,
- hodnotiaci komunikatívny kruh - žiaci sa podelia so svojimi pocitmi, hodnotia svoju prácu,
- sebahodnotiace listy - záznamy, ciele, priebežnej práci a dosiahnutých výsledkoch,

ktorými bude žiak kriteriálne hodnotiť aktuálnu úroveň svojho procesu učenia sa. Kritériá v sebahodnotiacom liste budú vychádzať z edukačných cieľov. Žiak označuje úroveň dosiahnutia daného kritéria v aktuálnom čase, sleduje svoj priebeh učenia sa a odkrýva oblasti, v ktorých sa môže zlepšovať,

- lístok pri odchode - žiak vypíše lístok pri odchode a odovzdá ho vyučujúcemu,
- sumár po hodine - pre kontrolu porozumenia napíše žiak po výučbe tri rozdielne dlhé sumáre o tom, čo na hodine robil a čo sa naučil,
- predikčná karta - žiak vyplní predikčnú kartu na začiatku hodiny (čo si myslí) a následne po vysvetlení učiva na konci hodiny.

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť

Ciele vzdelávacej oblasti

1. Disponovať znalosťami o vybraných spoločenských, geografických a historických procesoch a javoch v rôznych kontextoch a situáciách.
2. Využívať rôzne metódy získavania, spracovávania, interpretácie informácií a prezentácie výsledkov vlastného bádania.
3. Rozlišovať procesy kontinuity a zmeny, porozumieť súvislostiam, príčinám a dôsledkom historických a spoločenských javov a procesov.
4. Posúdiť vzťahy v rámci prírodných zložiek krajiny a vzájomné vzťahy medzi životným prostredím a činnosťou človeka od lokálnej po globálnu úroveň; rozumieť potrebe udržateľného využívania prírodných zdrojov.
5. Rozpoznať rôzne vrstvy svojej identity, rešpektovať a oceňovať rozmanitosť ľudí a skupín v globalizovanom svete.
6. Zvládať svoje emócie, prejaviť empatiu, rozumieť rozličným názorom a postojom, formulovať vlastný názor, aktívne spolupracovať a konštruktívne komunikovať.
7. Mať rozvinuté charakterové vlastnosti, presadzovať morálne a etické princípy, vymedziť vlastnú hodnotovú orientáciu pre svoje rozhodnutia a napĺňanie osobných cieľov.
8. Uplatňovať práva a povinnosti, pravidlá a normy spoločenského života v demokratickej spoločnosti, niesť zodpovednosť za vlastné rozhodnutia.
9. Orientovať sa v zdrojoch informácií, prejaviť kritický a rozlišujúci postoj k médiám, bezpečne a eticky sa prezentovať v online prostredí.
10. Prejavovať záujem o dianie okolo seba, vo svete a participovať na veku primeraných prospešných aktivitách.

Geografia

Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Vyučovací predmet	**Geografia**
Stupeň vzdelania	**nižšie stredné vzdelanie**
Vzdelávací cyklus	tretí
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	rôzne

Učebné osnovy pre 3.vzdelávací cyklus *Človek a spoločnosť (geografia)*				
	6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže** - disponovať geografickou terminológiou a osvojené pojmy používať správne v kontexte 6.-9.r. – lokalizovať kľúčové geografické prvky na mape sveta, Európy a Slovenska 6.-9.r. – porovnať geografické špecifiká vybraných regiónov a štátov v Európe a vo svete 6.-9.r. – zhodnotiť demografické javy a procesy vo svete, vybraných regiónoch a na Slovensku: 8r. – uviesť príčiny a dôsledky regionálnych rozdielov vo svete, v Európe a na Slovensku 6.-9.r. – zhodnotiť geografické, spoločenské a historické aspekty európskej integrácie 6.r. - vybrať vhodné zdroje informácií potrebné pri hľadaní odpovedí na otázky geografického charakteru a vyvodiť z nich správne závery: 6-9.r. - rozlíšiť fakty, argumenty, názory a interpretácie; podstatné informácie od nepodstatných: 6.-9r. - preniesť údaje z jednej formy do druhej (napr. z tabuľky do grafu, zo schémy do textu a naopak): 8.r. - sformulovať predpoklad a navrhnúť spôsoby alebo postupy jeho možného overenia:6.-9.r. – argumentačne obhájiť pozíciu v diskusii na základe analyzovaných textových a iných zdrojov: 6.-9.r. – podieľať sa v rámci skupiny na návrhu a overení postupu riešenia úlohy: 6.-9.r. – ohodnotiť svoju hotovú prácu a navrhnúť možnosti jej zlepšenia: 8.-9.r – prezentovať výsledky svojej práce vo verbálnej, textovej a vizuálnej podobe s využitím správnej terminológie: 6.-9.r. – určiť geografickú polohu objektov na mape a použiť číselnú mierku: 6.-9.r. – použiť rôzne druhy máp ako zdroj informácií o geografických javoch, procesoch a vzťahoch medzi nimi 6.-9. – orientovať sa v neznámom priestore pomocou mapy alebo GPS 8.r. – vytvoriť tematickú mapu v papierovej alebo digitálnej podobe: 8.r. - realizovať jednoduchý geografický prieskum v miestnej krajine 8.r. - zhodnotiť príčiny a dôsledky migrácie 6.-9.r. - analyzovať zmeny v počte a rozmiestnení obyvateľstva na globálnej a regionálnej úrovni 6.-9.r. - opísať dôsledky tvaru a pohybov Zeme, sklonu zemskej osi na život na Zemi 6.r. – zhodnotiť vplyv geologických procesov na formovanie povrchu Zeme 6.r. – určiť príčiny a dôsledky prírodných katastrof, oblasti ich výskytu a možnosti predchádzania ich vzniku alebo zmierňovania nimi spôsobených škôd 6.-9.r.			

	– porovnať vplyv rôznych prírodných podmienok na život na Zemi 6.-9.r. – posúdiť vplyv klimatotvorných činiteľov na podnebie na Zemi, v Európe a na Slovensku 6.-9.r. - porovnať základné charakteristiky podnebných pásiem alebo podnebných oblastí 6.-9.r. – vysvetliť vznik vegetačných pásiem a ich usporiadanie na Zemi, v Európe a Slovensku a ostatných svetadieloch 6.-9. – vysvetliť, ako človek ovplyvňuje životné prostredie od lokálnej po globálnu úroveň 6.-9.r. – identifikovať prejavy a dôsledky klimatickej zmeny v rôznych častiach Zeme 6.-9.r. – uviesť možnosti vedúce k udržateľnejšiemu spôsobu života 6.-9.r.

Obsahový štandard			6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
	GEOGRAFICKÝ KOMPONENT	***Zdroje geografického poznávania***	***Pojmy:*** geografická sieť, nultý poludník, poludníky, rovník, rovnobežky, obratníky, polárne kružnice, zemské pologule, časové pásma, číselná mierka mapy, satelitná snímka, geoinformačné technológie (GPS, GIS), kartogram ***Činnosti: ...*** Určovanie polohy vybraných objektov na mape pomocou geografických súradníc a vlastnej polohy v teréne pomocou GPS. Určovanie skutočnej vzdialenosti medzi objektmi			

			na mape pomocou grafickej a číselnej mierky. Určovanie času v rôznych častiach Zeme s využitím mapy časových pásiem. Určovanie a porovnávanie usporiadania objektov a javov na mapách rôzneho druhu – identifikácia priestorových vzťahov (analýza mapy). Formulovanie záverov a jednoduchých hypotéz na základe mapy (interpretácia mapy). Tvorba tematickej mapy s využitím vhodného mapového prostriedku (napríklad kartogram).			
		Planéta Zem a jej prírodné krajinné sféry	***Pojmy:*** Tvar a pohyby Zeme, sklon zemskej osi, stavba Zeme, platňová tektonika, prírodné riziká a hrozby, atmosféra, klimatotvorné činitele, klimatický diagram, podnebie (klíma), podnebné pásma, výšková stupňovitosť, šírková pásmovitosť,			

			typy krajín (biómy), pevninské a horské ľadovce. ***Činnosti:*** Objasňovanie súvisu tvaru Zeme, pohybov Zeme a sklonu zemskej osi so striedaním dňa a noci, striedaním ročných období a existenciou podnebných pásiem na Zemi. Opis stavby Zeme a skúmanie vplyvu platňovej tektoniky na formovanie zemského povrchu na vybraných príkladoch zo sveta (napríklad Himaláje, Andy a Východoafrická priekopová prepadlina). Určovanie príčin a dôsledkov seizmickej a vulkanickej činnosti; lokalizovanie oblastí na Zemi, ktoré sú touto činnosťou najviac zasiahnuté. Lokalizovanie najznámejších povrchových celkov (pohoria, nížiny a i.) a prvkov vodstva na mape sveta a ich vzájomné porovnanie.			

			Rozpoznávanie rozdielu medzi počasím a podnebím. Základná charakteristika podnebných pásiem na základe teploty vzduchu a množstva zrážok spojená s vymedzením ich priestorového rozšírenia. Určovanie vplyvu klimatotvorných činiteľov (geografická šírka, vzdialenosť od morí a oceánov, morské prúdy, nadmorská výška, činnosť človeka) na podnebie a typy krajín na Zemi. Identifikovanie príčin, dôsledkov a oblastí výskytu monzúnov, tropických cyklón a tornád. Porovnávanie vybraných typov krajín (biómov) z hľadiska prírodných pomerov, činnosti človeka a ich priestorového rozšírenia na Zemi. Porovnávanie pevninských a horských ľadovcov – oblasti výskytu, význam, príčiny			

			a dôsledky topenia ľadovcov.			
		Obyvateľstvo Zeme			***Pojmy:*** Populácia, vývoj počtu obyvateľov, rozmiestnenie obyvateľstva, hustota zaľudnenia, najľudnatejšie štáty a mestá sveta, veková pyramída, kultúrna rozmanitosť, svetové náboženstvá, migrácia, urbanizácia. ***Činnosti:*** Lokalizovanie husto a riedko zaľudnených oblastí na Zemi spojené s identifikáciou faktorov, ktoré vplývajú na rozmiestnenie obyvateľstva. Porovnávanie počtu obyvateľov jednotlivých svetadielov a vybraných štátov pomocou štatistických údajov v rôznej podobe; identifikovanie najľudnatejších štátov	

					a miest sveta. Posudzovanie vývoja svetovej populácie a určenie dôvodov, pre ktoré existujú rozdiely vo vývoji a počte obyvateľov medzi jednotlivými svetadielmi alebo štátmi. Spoznávanie rozmanitosti obyvateľstva z náboženského, kultúrneho a jazykového hľadiska. Skúmanie príčin a dôsledkov migrácie na vybraných príkladoch zo sveta. **(TEMATICKÝ DEŇ)** Skúmanie príčin a dôsledkov urbanizácie na vybraných príkladoch zo sveta.	
		Činnosť ľudí na Zemi				***Pojmy:*** Štruktúra hospodárstva (primárny, sekundárny, terciárny a kvartérny sektor),

						potravinové, surovinové a energetické zdroje, významné hospodárske oblasti, globálny obchod, medzinárodná deľba práce. ***Činnosti:*** Klasifikácia, posudzovanie významu a dôsledkov rôznych hospodárskych činností, príčiny ich priestorového rozmiestnenia. Lokalizovanie oblastí s koncentráciou vybraných hospodárskych činností (napríklad ťažba ropy, zemného plynu, uhlia alebo drahých kovov, výroba automobilov, oblečenia, elektroniky, pestovanie poľnohospodárskych plodín, služby, cestovný ruch) a určenie činiteľov, ktoré ich podmieňujú. Odhaľovanie, ako vývoj v doprave a informačných technológiách mení časové

						vzdialenosti medzi miestami a regiónmi, čím sa mení ich relatívna geografická poloha. Ilustrovanie vzájomného prepojenia súčasného sveta prostredníctvom globálneho obchodu na príkladoch vybraných komodít od miesta získavania surovín a spracovania,cez dopravu až po miesta spotreby – so základným posúdením vplyvu globalizácie na výrobcov, spotrebiteľov a životné prostredie v rôznych častiach sveta. **(TEMATICKÝ DEŇ)-Magnezitové závody: Jelšava, Lubeník, Carmeus- ťažba, spracovanie vápenca**
		Regióny sveta	***Pojmy:....*** ***Európa*** Najznámejšie moria, ostrovy, polostrovy, zálivy, rieky a povrchové celky Európy,	***Pojmy:....*** ***Afrika, Amerika*** Najznámejšie moria, ostrovy, polostrovy, zálivy, rieky a povrchové celky,		***Pojmy:....*** ***Ázia, Austrália*** Najznámejšie moria, ostrovy, polostrovy, zálivy,

			podnebné pásma a typy krajín Európy, rozmanitosť obyvateľstva, štáty Európy, hlavné a iné významné mestá európskych štátov, Európska únia, významné regióny a priestorové vzťahy. ***Činnosti:*** Vymedzenie hraníc Európy a určenie polohy najvýznamnejších európskych ostrovov, polostrovov, morí, zálivov, povrchových celkov, riek a jazier na všeobecnogeografickej mape. Posudzovanie vplyvu Golfského prúdu a prevládajúceho západného prúdenia vzduchu na vznik podnebných pásiem Európy. Porovnávanie charakteristík podnebných pásiem Európy na základe klimatických diagramov.	podnebné pásma a typy krajín, rozmanitosť obyvateľstva, štáty, hlavné a iné významné mestá štátov, významné regióny a štáty, integračné a hospodárske zoskupenia, priestorové vzťahy. ***Činnosti:*** Vymedzenie hraníc svetadielov a určenie polohy najvýznamnejších ostrovov, polostrovov, morí, zálivov, povrchových celkov, riek a jazier na všeobecnogeografickej mape. Posudzovanie vplyvu morských prúdov, vznik podnebných pásiem v závislosti od geografickej šírky (šírkové pásma, výškové stupne). Porovnávanie charakteristík podnebných pásiem na základe klimatických diagramov.		rieky a povrchové celky svetadielov, podnebné pásma a typy krajín, rozmanitosť obyvateľstva, štáty, hlavné a iné významné mestá štátov, integračné a hospodárske zoskupenia, významné regióny a štáty sveta, priestorové vzťahy. ***Činnosti:*** Vymedzenie hraníc svetadielov a určenie polohy najvýznamnejších ostrovov, polostrovov, morí, zálivov, povrchových celkov, riek a jazier na všeobecnogeografickej mape. Posudzovanie vplyvu morských prúdov a prevládajúceho prúdenia vzduchu na vznik podnebných pásiem (šírkové pásma, výškové stupne). Porovnávanie charakteristík podnebných

			Zhodnotenie hospodárskeho významu riek na príklade vybranej európskej rieky. Zdôvodňovanie rozmiestnenia jednotlivých typov krajín v Európe spojené s ich základnou charakteristikou. Analýza údajov o počte, rozmiestnení, národnostnej, jazykovej a náboženskej štruktúre obyvateľstva Európy – kultúrna diverzita Európy. Určovanie polohy európskych štátov, ich hlavných a ďalších významných miest na mape. Porovnávanie geografických špecifík vybraných oblastí a štátov Európy (napríklad Spojené kráľovstvo, Nemecko, Francúzsko, Rusko, Poľsko, Ukrajina, Česko, Maďarsko, Taliansko, Španielsko, Švédsko). Identifikovanie geografických aspektov európskej integrácie (Európska únia,	Zhodnotenie hospodárskeho významu riek na príklade vybranej rieky. Zdôvodňovanie rozmiestnenia jednotlivých typov krajín spojené s ich základnou charakteristikou. Analýza údajov o počte, rozmiestnení, národnostnej, jazykovej a náboženskej štruktúre obyvateľstva – kultúrna diverzita. Určovanie polohy štátov, ich hlavných a ďalších významných miest na mape. Spoznávanie geografických špecifík významných štátov alebo regiónov sveta (ako napr. USA, Brazília, Nigéria, Arktída...) Porovnávanie prírodných podmienok a spoločensko-hospodárskych charakteristíkvybraných štátov alebo regiónov sveta, identifikovanie ich spoločných a odlišných znakov.		pásiem na základe klimatických diagramov. Zhodnotenie hospodárskeho významu riek na príklade vybranej rieky. Zdôvodňovanie rozmiestnenia jednotlivých typov krajín spojené s ich základnou charakteristikou. Analýza údajov o počte, rozmiestnení, národnostnej, jazykovej a náboženskej štruktúre obyvateľstva – kultúrna diverzita. Určovanie polohy štátov, ich hlavných a ďalších významných miest na mape. Spoznávanie geografických špecifík významných štátov alebo regiónov sveta (ako napr. Čína, India, Japonsko, Blízky východ, Austrália...) Porovnávanie prírodných podmienok a spoločensko-

			Schengenský priestor, eurozóna, kandidátske štáty) – vzájomné prepojenie Európy na vybraných príkladoch. Analýza vybraných výziev a problémov súčasnej Európy a hľadanie možností ich riešenia (napríklad konflikty a vojny, migrácia, starnutie obyvateľstva, environmentálne problémy, regionálne rozdiely, zdroje energie).	Analýza vybraných výziev a problémov, hľadanie možností ich riešenia (napríklad konflikty a vojny, migrácia, starnutie obyvateľstva, environmentálne problémy, regionálne rozdiely, zdroje energie).		hospodárskych charakteristík vybraných štátov alebo regiónov sveta, identifikovanie ich spoločných a odlišných znakov. Analýza vybraných výziev a problémov, hľadanie možností ich riešenia (napríklad konflikty a vojny, migrácia, starnutie obyvateľstva, environmentálne problémy, regionálne rozdiely, zdroje energie).
		Slovensko			***Pojmy:....*** Významné povrchové celky, rieky a sídla na mape Slovenska, činitele ovplyvňujúce podnebie Slovenska, klimatické oblasti, využívanie krajiny, regionálne rozdiely, počet a štruktúra obyvateľstva, hospodárstvo Slovenska, výroba elektrickej energie.	

					Činnosti: ... Porovnávanie polohy, rozlohy a počtu obyvateľov Slovenska v európskom a globálnom kontexte. Určovanie polohy významných povrchových celkov, riek a vodných plôch v rôznych častiach Slovenska s posúdením ich vplyvu na osídlenie a činnosť človeka. Identifikovanie činiteľov ovplyvňujúcich podnebie Slovenska; určovanie hlavných podnebných oblastí na mape a stručný opis ich charakteristík (teplota vzduchu, množstvo zrážok). Rozpoznávanie krajinnej pokrývky Slovenska a identifikovanie jej premien pričinením človeka – aj so zameraním na miestnu krajinu.	

					Hľadanie príčin rozdielov vo vodnom stave vybraných vodných tokov na Slovensku počas roka; identifikácia faktorov, ktoré vedú k vzniku povodní, a možnosti ich predchádzania. Analýza údajov o počte, rozmiestnení, národnostnej, náboženskej a vekovej štruktúre obyvateľstva Slovenska spojená s posúdením zmien v čase – aj so zameraním na kraj a obec. Porovnávanie vybraných sídiel Slovenska z hľadiska polohy, počtu obyvateľov a funkcií, ktoré poskytujú svojim obyvateľom a návštevníkom. Identifikovanie kľúčových odvetví hospodárstva na Slovensku a vo vybranom regióne	

					s posúdením ich vplyvu na zamestnanosť, zahraničný obchod a životné prostredie. Skúmanie pôvodu na Slovensku vyrobenej elektriny z hľadiska využívania obnoviteľných a neobnoviteľných zdrojov energie alebo výroby podľa typov elektrární. Určovanie geografických podmienok vhodných na využívanie obnoviteľných zdrojov energie na Slovensku, prípadne aj v miestnej krajine (napríklad vodná, slnečná, veterná, geotermálna). Posudzovanie zmien vo využívaní krajiny a ich dôsledkov na životné prostredie a spoločnosť na vybraných príkladoch zo Slovenska (napríklad výstavba nových obytných štvrtí, rekreačných objektov, priemyselných	

					závodov, diaľnic alebo obchvatov; rekultivácia nevyužívaného priemyselného areálu alebo niekdajšej lokality ťažby surovín). **(TEMATICKÝ DEŇ)- Dobšiná- azbest, Nižná Slaná- baňa (spojený s CHEM- rozbor vody v rieke Slaná)** Porovnávanie hospodársky najviac a najmenej rozvinutých oblastí Slovenska – príčiny a dôsledky existujúcich regionálnych rozdielov. Analýza cestovného ruchu na Slovensku s posúdením jeho silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození – aj so zameraním na príklady z regiónov alebo obcí. Prípadové štúdie o výzvach a problémoch Slovenska alebo jeho regiónov (napríklad	

					vyľudňovanie vidieka, suburbanizácia, starnutie obyvateľstva, nezamestnanosť, environmentálne problémy, prírodné riziká a hrozby, nedostatočná dopravná infraštruktúra, migrácia do zahraničia).	
		Výzvy a problémy súčasného sveta	***Pojmy:*** Ukazovatele rozvoja (napríklad HDP/obyv., prístup ku vzdelaniu, miera dojčenskej úmrtnosti, stredná dĺžka života, počet detí na jednu ženu, HDI – index ľudského rozvoja, nerovnosť, chudoba, konflikty, porušovanie ľudských práv, utečenci, klimatická zmena, environmentálne problémy, medzinárodná spolupráca, humanitárna a rozvojová pomoc, udržateľnosť ***Činnosti:*** Identifikovanie rozdielov v spoločenských a	***Pojmy:*** Ukazovatele rozvoja (napríklad HDP/obyv., prístup ku vzdelaniu, miera dojčenskej úmrtnosti, stredná dĺžka života, počet detí na jednu ženu, HDI – index ľudského rozvoja, nerovnosť, chudoba, konflikty, porušovanie ľudských práv, utečenci, klimatická zmena, environmentálne problémy, medzinárodná spolupráca, humanitárna a rozvojová pomoc, udržateľnosť ***Činnosti: ...***		***Pojmy:*** Ukazovatele rozvoja (napríklad HDP/obyv., prístup ku vzdelaniu, miera dojčenskej úmrtnosti, stredná dĺžka života, počet detí na jednu ženu, HDI – index ľudského rozvoja, nerovnosť, chudoba, konflikty, porušovanie ľudských práv, utečenci, klimatická zmena, environmentálne problémy, medzinárodná spolupráca, humanitárna a rozvojová pomoc, udržateľnosť

			hospodárskych podmienkach medzi hospodársky viac a menej rozvinutými štátmi sveta na základe vybraných ukazovateľov. Posudzovanie vplyvu chudoby a zlých životných podmienok na život v menej rozvinutých regiónoch sveta; možnosti pomoci a rozvoja na vybraných príkladoch. Analýza príčin a dôsledkov najzávažnejších environmentálnych problémov (napríklad dlhodobé sucho, znižovanie biodiverzity, dezertifikácia, znečistenie oceánov, riek a ovzdušia) – od lokálnej až po globálnu úroveň; hľadanie možností ich riešenia na úrovni jednotlivca a celej spoločnosti. Identifikovanie súčasných aj predpokladaných prejavov a dôsledkov klimatickej zmeny na príkladoch zo Slovenska a vo svete.	Identifikovanie rozdielov v spoločenských a hospodárskych podmienkach medzi hospodársky viac a menej rozvinutými štátmi sveta na základe vybraných ukazovateľov. Posudzovanie vplyvu chudoby a zlých životných podmienok na život v menej rozvinutých regiónoch sveta; možnosti pomoci a rozvoja na vybraných príkladoch. Analýza príčin a dôsledkov najzávažnejších environmentálnych problémov (napríklad dlhodobé sucho, znižovanie biodiverzity, dezertifikácia, znečistenie oceánov, riek a ovzdušia) – od lokálnej až po globálnu úroveň; hľadanie možností ich riešenia na úrovni jednotlivca a celej spoločnosti.		***Činnosti: ...*** Identifikovanie rozdielov v spoločenských a hospodárskych podmienkach medzi hospodársky viac a menej rozvinutými štátmi sveta na základe vybraných ukazovateľov. Posudzovanie vplyvu chudoby a zlých životných podmienok na život v menej rozvinutých regiónoch sveta; možnosti pomoci a rozvoja na vybraných príkladoch. Analýza príčin a dôsledkov najzávažnejších environmentálnych problémov (napríklad dlhodobé sucho, znižovanie biodiverzity, dezertifikácia, znečistenie oceánov, riek a ovzdušia) – od lokálnej až po globálnu úroveň; hľadanie možností ich

				Identifikovanie súčasných aj predpokladaných prejavov a dôsledkov klimatickej zmeny na príkladoch zo Slovenska a vo svete.		riešenia na úrovni jednotlivca a celej spoločnosti. Identifikovanie súčasných aj predpokladaných prejavov a dôsledkov klimatickej zmeny na príkladoch zo Slovenska a vo svete.
		Geografia v teréne			***Pojmy:*** Geografický prieskum, primárne a sekundárne zdroje informácií. ***Činnosti:*** Získavanie a vyhodnocovanie primárnych kvantitatívnych (namerané alebo spočítané údaje) a kvalitatívnych dát (napríklad v podobe náčrtku, fotografie, videa, prieskumu verejnej mienky) o skúmanom jave alebo procese v miestnej krajine. Výber a analýza dostupných sekundárnych	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***

					dát vhodných pri riešení jednoduchého prieskumu zameraného na miestnu krajinu. Interpretácia dát a prezentácia výsledkov prieskumu. **(TEMATICKÝ DEŇ)- Nižná Slaná závod-baňa, ťažba železnej rudy, znečistenie rieky.**	

Hodnotenie a klasifikácia žiakov

Hodnotenie a klasifikácia prospechu žiakov v predmete **geografia** bude realizovaná v súlade so zákonom č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl**.

Vo výchovno-vzdelávacom procese v predmete geografia sa uskutoční priebežné a celkové hodnotenie a to nasledovným spôsobom:

a) **Priebežné sumatívne a formatívne hodnotenie** sa uskutoční pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách, má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho aktuálny psychický i fyzický stav.

b) **celkové sumatívne hodnotenie** žiaka v predmete geografia sa uskutoční na konci každého tematického celku počas školského roka; a vyjadruje objektívne zhodnotenie úrovne vedomostí, zručností a návykov žiaka v danom vyučovacom predmete.

Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

1 – výborný,

2 – chválitebný,

3 – dobrý,

4 – dostatočný,

5 – nedostatočný

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a

písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Nástroje sumatívneho hodnotenia	**Nástroje formatívneho hodnotenia**
➢ ústne odpovede ➢ krátke písomné práce ➢ tematické testy ➢ pracovné listy ➢ práca s atlasom, mapami ➢ projekty (prezentácia, plagát) ➢ príprava a aktivita žiaka na vyučovaní	➢ Spätnoväzbové hodnotenie, slovné hodnotenie ➢ Checklist, sebahodnotiaca karta žiaka ➢ Lístok pri odchode ➢ Sumár po hodine ➢ Portfólio žiaka ➢ Rovesnícke hodnotenie ➢ Hodnotenie učiteľom

<u>Ústne odpovede</u>-

1 – výborný	Plynulý, správny a samostatný prejav bez dlhých odmlčaní sa, učiteľ kladie doplňujúce otázky z opakovania, zisťuje, čí žiak učivu rozumie, odpovede na otázky sú okamžité a vyčerpávajúce. Práca s mapou je bezchybná so správnou orientáciou, čítaním a vysvetľovaním znakov na mape. Orientácia plynulá, automatická.
2 – chválitebný	Prejav je samostatný s menšími prestávkami a menšími chybami v obsahu, učiteľ položí viac otázok na spresnenie odpovede, odpovede na otázky sú vyčerpávajúce, žiak reaguje pohotovo. Pri práci s mapou sú

	menšie chyby v orientácií, učiteľ na ne upozorní, čo žiaka navedie na správny postup v jeho ďalšom samostatnom riešení, hľadaní.
3 – dobrý	Prejav je nesamostatný, vedie ho učiteľ kladením otázok, na ktoré žiak odpovedá s menšími chybami. Žiakove odpovede sú menej vyčerpávajúce, robí chyby aj pri orientácii na mape, učiteľ ho musí neustále usmerňovať v postupe.
4 – dostatočný	Prejav žiaka je nesamostatný, učiteľ musí klásť otázky, na ktoré žiak odpovedá s väčšími chybami. Pri práci s mapou sa žiak samostatne nevie orientovať, učiteľ ho musí usmerňovať, nesprávne označuje polohu bodov na mape, číta mapu s veľkými chybami.
5 - nedostatočný	Prejav žiaka je úplne nesamostatný, na otázky učiteľa odpovedá s výraznými chybami, alebo neodpovedá vôbec. S mapou nevie pracovať, nie je schopný orientovať sa na mape, vysvetľovať pojmy pomocou znakov. Chýba celková orientácia.

1. **Obsah odpovede**:
- je odpoveď relevantná k otázke
- pokrýva odpoveď hlavné body alebo aspekty témy
- je obsah odpovede presný a úplný
2. **Jasnosť a logika**:
- je odpoveď jasne štruktúrovaná a logicky usporiadaná
- je zrozumiteľná a súvislá
3. **Hĺbka pochopenia**:
- dokáže žiak demonštrovať hlbšie pochopenie témy
- dokáže aplikovať naučené koncepty alebo teórie na konkrétny príklad
4. **Štýl a prezentácia**:
- je odpoveď prezentovaná jasne a zrozumiteľne
- je žiak schopný zaujať a udržať pozornosť spolužiakov
5. **Použitie dôkazov a príkladov**:
- používa relevantné príklady a dôkazy na podporu svojej odpovede
- sú tieto príklady účinné
6. **Originalita a kreativita**:
- je odpoveď originálna alebo ponúka nový pohľad na tému
- dokáže prispieť vlastnými myšlienkami alebo riešeniami
7. **Jazykové a komunikačné schopnosti**
- dokáže vyjadriť myšlienky s presnosťou a výstižnosťou
8. **Interakcia s otázkou alebo diskusiou**:
- ako žiak reaguje na dodatočné otázky alebo pripomienky
- dokáže flexibilne prispôsobiť svoju odpoveď na základe ďalšieho dialógu

Krátke písomné práce

Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom krátkej písomnej práce z učebných tém v časovom limite 5 - 10 min v rozsahu 3 - 5 otázok zostavených podľa vzdelávacieho štandardu, ktoré nemusia byť vopred ohlásené žiakom.
Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti, ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé úlohy:

100% - 90%	1 (výborný)
89% - 75%	2 (chválitebný)
74% - 50%	3 (dobrý)
49% - 30%	4 (dostatočný)
29% - 0%	5 (nedostatočný)

- sú myšlienky vyjadrené súvisle a logicky
- je obsah odpovede presný a úplný
- sú uvedené dôležité fakty, informácie alebo príklady
- je napísaná v rámci stanoveného časového limitu
- pri písaní krátkych písomných prác si učiteľ môže prispôsobiť stupnicu hodnotenia podľa skladby žiakov v triede, náročnosti učiva...

Tematické testy

Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 30 - 40 min v rozsahu 15 - 20 otázok zostavených podľa vzdelávacieho štandardu, ktorý je žiakom vopred oznámený. **Hodnotenie známkou** na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé úlohy:

100-90 % - zodpovedá známke výborný

89-75 % - zodpovedá známke chválitebný

74-50 % - zodpovedá známke dobrý

49-30 % - zodpovedá známke dostatočný,

29- 0 % - zodpovedá známke nedostatočný

Pracovné listy

1. **Správnosť odpovedí:**
- hodnotí sa, či žiak správne vypracoval otázky alebo vyriešil zadané úlohy
2. **Úplnosť odpovedí:**
- zohľadňuje sa, či žiak správne pokryl všetky aspekty otázok alebo úloh
3. **Rozsah a hĺbka odpovedí:**
- hodnotí sa, do akej miery sú odpovede detailné a podrobné. Môže sa zohľadniť aj hĺbka porozumenia témy
4. **Kreativita a originalita:**

- zvažuje sa, či žiak preukázal schopnosť myslieť kreatívne a pristupovať k úlohám z originálnych uhlov pohľadu

5. **Použitie dôkazov a príkladov:**

- hodnotí sa, či žiak podporil svoje odpovede relevantnými dôkazmi, príkladmi, ak je to potrebné

6. **Analytické a kritické myslenie:**

- posudzuje sa, ako žiak aplikoval analytické a kritické myslenie pri riešení úloh alebo odpovedaní otázok

7. **Časový manažment:**

- zvažuje sa, či žiak efektívne využil čas na vypracovanie pracovného listu a dokázal ho dokončiť v stanovenom časovom limite

Na základe daných kritérií učiteľ volí stupnicu hodnotenia, ktorú môže prispôsobiť náročnosti učiva, osobitostiam žiakov .

Práca s atlasom, mapami

1. **Správnosť identifikácie:**

- hodnotí sa, či žiak správne identifikoval zvolené geografické prvky na mape alebo v atlase
- orientácia žiaka v atlase, používanie registra

2. **Presnosť informácií:**

- posudzuje sa, či žiak použil správne a presné informácie pri identifikácii geografických prvkov

3. **Použitie atlasu:**

- posudzuje sa, ako efektívne študent využil atlas na získanie informácií

4. **Kvalita interpretácie:**

- hodnotí sa schopnosť žiaka interpretovať informácie z mapy alebo atlasu, ako aj jeho schopnosť vyvodiť závery

5. **Analytické myslenie:**

- posudzuje sa, či žiak dokázal analyzovať geografické vzťahy, trendy alebo vzory zobrazené na mape alebo v atlase

6. **Kreativita a originalita:**

- hodnotí sa, či žiak prejavil kreatívne myslenie pri používaní mapy alebo atlasu a ako sa snažil prepojiť rôzne informácie

7. **Jasnosť a presnosť:**

- posudzuje sa, či žiak jasne a presne vyjadril svoje myšlienky a pozorovania z práce s mapou alebo atlasom

8. **Samostatnosť, spolupráca**

- hodnotí sa, do akej miery bol žiak schopný pracovať samostatne, alebo v skupine pri identifikácii a analýze geografických prvkov

Tieto kritériá by mali poskytnúť komplexný pohľad na schopnosti žiaka pri práci s mapami a atlasmi a umožniť posúdenie ich úrovne.

Učiteľ volí vypracovanie pracovných listov s využitím, vyhľadávaním informácií z máp v geografickom atlase. Hodnotí formatívne, priebežne, sumatívne na konci, podľa vypracovanej stupnice hodnotenia, ktorá je rovnaká ako pri práci s PL.

Projekty

Pri sumatívnom hodnotení projektov je dôležité zvážiť rôzne aspekty, ktoré zahŕňajú nielen výsledný produkt, ale aj proces, ktorým žiak dosiahol daný výsledok.

Nastavenie kritérií a indikátorov pre hodnotenie projektu (plagát, prezentácia, výroba pomôcky):

	3 body **Indikátor pre kvalitu 1**	**2 body** **Indikátor pre kvalitu 2**	**1 bod** **Indikátor pre kvalitu 3**	**Body**
Kritérium 1 **Obsiahnuté informácie (obsah)**	*Projekt obsahuje všetky podstatné informácie*	*Projekt obsahuje podstatné informácie, ale obsahuje príliš veľa vedľajších detailov*	*Projektu chýbajú dôležité informácie, prináša predovšetkým nedôležité informácie*	
Kritérium 2 **Prehľadnosť, štruktúra**	*Na projekte ľahko nájdeme všetky dôležité informácie*	*Niektoré informácie hľadáme na projekte ťažko*	*Dôležité informácie sa na projekte strácajú*	
Kritérium 3 **Zladenie obsahu a grafiky**	*Obsahová a obrazová podoba projektu sa doplňuje, podporuje, projekt pôsobí vyvážene*	*Obsah a obrazy sa zbytočne zdvojujú alebo sú v protiklade*	*Prevažuje jedna zo zložiek- buď grafická alebo obsahová, alebo celkove projekt vyvoláva dojem chaosu*	

Kritérium 4

Prezentácia projektu

Prejav pri prezentovaní je plynulý, samostatný, správne odpovedá na prípadné otázky.
Prejav žiaka je s menšími chybami a prestávkami plynulý, pri odpovedi na otázky potrebuje pomoc.
Žiak číta len to, čo je uvedené v projekte, prejav je nesamostatný, na otázky neodpovedá správne.

Tieto kritériá by mali poskytnúť komplexný pohľad na projekt a umožniť posúdenie úrovne úspešnosti a schopností žiaka v rámci celého procesu projektu.
Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá:

100% - 90%	1 (výborný)
89% - 75%	2 (chválitebný)
74% - 50%	3 (dobrý)
49% - 30%	4 (dostatočný)
29% - 0%	5 (nedostatočný)

Príprava a aktivita žiaka na vyučovaní

Príprava a účasť:

- posudzuje sa, či žiaci prichádzajú do triedy pripravení na vyučovanie a či sa aktívne zúčastňujú na vyučovacích aktivitách

Pri celkovej klasifikácii žiaka sa zohľadňujú aj nasledovné kritériá:

1. príprava na vyučovanie, vypracovanie domácich úloh
2. práca na hodine (aktivita, pozornosť, samostatnosť, tvorivosť, vypracovanie úloh v PL)
3. aktívne počúvanie- aktívne počúvať a reagovať na pokyny učiteľa a prípadné otázky alebo pripomienky spolužiakov
4. spolupráca so spolužiakmi pri skupinovej práci, pomoc spolužiakom, hodnotí sa schopnosť žiakov pracovať spoločne v rámci skupinových aktivít a projektov a ich schopnosť komunikovať
5. celkové správanie žiaka na hodinách, kultivovanosť vyjadrenia, rešpektovanie pokynov na prácu, rešpekt voči svojim spolužiakom, k učiteľovi

6. reflexia a sebahodnotenie- do akej miery žiaci reflektujú svoj vlastný výkon a sebahodnotia svoju účasť a angažovanosť v rámci vyučovacích aktivít, zároveň sa posudzuje, do akej miery žiaci využívajú spätnú v svojich výkonov a poznatkov.äzbu od učiteľa a spolužiakov na zlepšenie

Vyučujúci si pozorovaním zaznačuje počas celého klasifikačného obdobia k jednotlivým žiakom úroveň pri uvedenom kritériu. Zvolí si napr. systém "plusky, mínusky". Za každý polrok vyučujúci sumarizuje uvedené hodnotenie do známky. K žiakom so ŠVVP a k integrovaným žiakom, má učiteľ individuálny prístup. Žiaci so ŠVVP sú hodnotení s ohľadom na svoje možnosti a v súlade s platnými metodickými pokynmi.

Formatívne hodnotenie:

Nástroje:

- sebahodnotenie žiaka – sebahodnotiace listy

Ku každému tematickému celku budú vytvorené sebahodnotiace listy pre žiaka, ktorými bude žiak kriterálne hodnotiť aktuálnu úroveň svojho procesu učenia sa. Kritériá v sebahodnotiacom liste budú vychádzať z edukačných cieľov. Žiak označuje úroveň dosiahnutia daného kritéria v aktuálnom čase, sleduje svoj priebeh učenia sa a odkrýva oblasti, v ktorých sa môže zlepšovať.

Príkladmi sebahodnotenia môžu byť:

- Symboly – napr. pohyby rúk, smajlíci, semafor, značka, ktorá vystihuje ich výkon;
- Zdôvodnenie - odpoveď na otázku;
- Modelovanie - učiteľ žiakom predvedie spôsob sebahodnotenia, následne žiaci kopírujú model hodnotenia,
- Hodnotiaci komunikatívny kruh - žiaci sa podelia so svojimi pocitmi, hodnotia svoju prácu,
- Sebahodnotiace listy - záznamy, ciele, priebežnej práci a dosiahnutých výsledkoch

Formatívne hodnotenie sa bude využívať priebežne počas vyučovania, na záver hodiny, na konci tematického celku i na záver školského roka. Formatívne hodnotenie sa bude využívať nie len na sebahodnotenie, ale i na vzájomné hodnotenie žiak-žiak; učiteľ-žiak a žiak učiteľ.

Predmet: geografia Ročník: šiesty Téma: Zdroje geografického poznávania Meno : Trieda : Dátum :			
Kritérium	**áno**	**čiastočne**	**zatiaľ mi to nejde**
1. Vieš čo sú rovnobežky, vieš ich ukázať na mape sveta			
2. Vieš, čo sú poludníky a ukázať ich na mape sveta			
3. Pomenovať a ukázať na mape základnú rovnobežku a základný poludník			
4. Určiť svetové strany na základe rovnobežiek a poludníkov			

5. Poznáš rovník a nultý poludník			
6. Pomocou čoho sa určuje geografická šírka, a ako sa označuje			
7. Pomocou čoho určujeme geografickú dĺžka a ako sa označuje			
8. Určiť na mape polohu mesta pomocou šírky a dĺžky			
9. Vysvetliť čo je geografická sieť, čo ju tvorí			
10. Na čo sa používa geografická sieť			

- **<u>Lístok pri odchode</u>**

  Žiak vypíše lístok pri odchode a odovzdá ho vyučujúcemu.

Napíš na základe výučby z vyučovacej hodiny:	***Odpovede***
5 vecí, ktoré som sa dnes naučil	
Čo som nepochopil, čomu nerozumiem	

Dejepis

Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Vyučovací predmet	**Dejepis**
Stupeň vzdelania	**nižšie stredné vzdelanie**
Vzdelávací cyklus	tretí
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	rôzne

Učebné osnovy pre 3. vzdelávací cyklus *Človek a spoločnosť (dejepis)*				
	6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže:** **1. Využívať znalosti o vybraných spoločenských, geografických a historických javoch a procesoch v širších súvislostiach a rôznych kontextoch.** • disponovať geografickou, dejepisnou a spoločenskovednou terminológiou a osvojené pojmy používať v správne kontexte, 6-9 • zhodnotiť demografické javy a procesy vo svete, vybraných regiónoch a na Slovensku 9 • uviesť príčiny a dôsledky regionálnych rozdielov vo svete, v Európe a na Slovensku 9 • zhodnotiť geografické, spoločenské a historické aspekty európskej integrácie 9 • zaujať informovaný postoj k vybraným spoločenským javom, procesom, udalostiam alebo výzvam od lokálnej po globálnu úroveň 6-9 • orientovať sa v kľúčových historických obdobiach v priestore a čase 6-9 • zovšeobecniť základné znaky historického obdobia a črty jeho umeleckého vyjadrenia 6-9 • vymedziť hlavné medzníky kľúčových historických procesov 6-9 • zaujať postoj k vybranému historickému javu, osobnosti a procesu významnému pre európsku kultúru a svetové dejiny 6-9 • opísať základné spoločné znaky, podobnosti a rozdiely medzi svetovými náboženstvami a kultúrami 6 • orientovať sa v sociálnej a politickej štruktúre spoločnosti 8,9 • vysvetliť základné ekonomické vzťahy medzi štátom a občanmi 8,9 • vysvetliť spôsoby, ako môže ako občan ovplyvňovať správu vecí verejných a politické rozhodnutia 8,9 **2. cieľ: Vyberať, navrhnúť a uplatniť metódy a postupy získavania, analýzy a interpretácie informácií vedúce k riešeniu rôznych úloh, výziev a problémov** • vybrať vhodné zdroje informácií potrebné pri hľadaní odpovedí na otázky geografického, historického alebo spoločenskovedného charakteru a vyvodiť z nich správne závery 6-9 • rozlíšiť fakty, argumenty, názory a interpretácie; podstatné informácie od nepodstatných 6-9 • klásť si otázky relevantné pre poznávanie samého seba, vo vzťahu k druhým a okolitému svetu 6-9 • preniesť údaje z jednej formy do druhej (napr. z tabuľky do grafu, zo schémy do textu a naopak) , 6-9 • sformulovať predpoklad a navrhnúť spôsoby alebo postupy jeho možného overenia 6-9 • argumentačne obhájiť pozíciu v diskusii na základe analyzovaných textových a iných zdrojov 7-9 • podieľať sa v rámci skupiny na návrhu a overení postupu riešenia úlohy 6-9 • ohodnotiť svoju hotovú prácu a navrhnúť možnosti jej zlepšenia 6-9			

	• prezentovať výsledky svojej práce vo verbálnej, textovej a vizuálnej podobe s využitím správnej terminológie 6-9 • určiť geografickú polohu objektov na mape a použiť číselnú mierku 6-9 • použiť rôzne druhy máp ako zdroj informácií o geografických, spoločenských a historických javoch, procesoch a vzťahoch medzi nimi 6-9 • interpretovať spoločenské a historické javy alebo udalosti z rôznych perspektív 6-9 • zostaviť projektový zámer s prvkami podnikavosti a inovatívnosti 6-9 **3. cieľ: Porozumieť významu a princípom spoločenských a historických javov a procesov** • zhodnotiť príčiny a dôsledky historických javov a procesov 6-9 • zhodnotiť význam historického javu, osobnosti alebo procesu pre európsku kultúru a svetové dejiny 6-9 • charakterizovať príčiny (faktory) zániku ríše, kultúry, civilizácie na vybranom príklade 6-9 • zhodnotiť krátkodobé a dlhodobé dôsledky historického javu, procesu, osobnosti 6-9 • interpretovať dobové svedectvo alebo umelecké dielo z vybraného obdobia 6-9 • analyzovať význam a činitele ovplyvňujúce rozmiestnenie kľúčových hospodárskych činností v súčasnosti a v minulosti , 6-9 • rozpoznať vplyv historických udalostí na každodenný život ľudí, uviesť príklady z každodenného života rôznych skupín, vrstiev 6-9 obyvateľstva v konkrétnom historickom období ,6-9 • pochopiť úlohu svetových náboženstiev v spoločnosti a kultúre , 6-9 • rozpoznať hlavné idey reformných hnutí v Európe , 6-9 • zhodnotiť procesy modernizácie spoločnosti na vybranom príklade 6-9 • porovnať formy revolúcií na vybraných príkladoch 6-9 • porozumieť a reflektovať etický rozmer v dejinách 6-9 • zhodnotiť príčiny a dôsledky migrácie 6-9 • analyzovať zmeny v počte a rozmiestnení obyvateľstva na globálnej a regionálnej úrovni 6-9 • vysvetliť na vybraných príkladoch zmeny a prepojenosť v súčasnom svete vplyvom globalizácie 6-9

Obsahový			6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
	DEJEPISNÝ KOMPONENT	*Starovekí Gréci*	***Pojmy:*** Antika, polis, kolonizácia, otroctvo, tyran, demokracia, kolonizácia, umenie. ***Činnosti:***			

			Porovnanie spoločnosti v Sparte a Aténach. Charakterizovanie základných princípov aténskej demokracie a porovnanie s modernou zastupiteľskou demokraciou. Tematická sonda – grécke divadlo, architektúra, literatúra, olympijské hry, výchova			
		Staroveký Rím	***Pojmy:*** Republika, patricijovia, plebejci, cisárstvo, provincie, Limes Romanus, Gerulata, náboženské predstavy ***Činnosti:*** Zaznamenávanie priebehu a dôsledkov rímskej expanzie na mape. Porovnávanie rôznych foriem vlády v starovekom Ríme. Identifikovanie odkazu starovekého Ríma v európskom umení, kultúre a práve. Tematická sonda – každodenný život v starovekom Ríme			

		Stredovek	***Pojmy:*** Veľká Morava, byzantská misia, kráľ, léno, hrad, šľachta, poddaní, duchovenstvo, kláštor, stredoveké mesto, remeslá, cech, univerzita, Franská ríša, islam, Korán, Arabská ríša, Byzantská ríša, románsky sloh, gotika, katedrála, stredoveké Uhorsko, kolonizácia, banské mestá. ***Činnosti:*** Opis života na stredovekom hrade a dedine, v stredovekom meste a kláštore. Spoznávanie úlohy cirkvi a zbožnosti v živote stredovekého človeka. Interpretácia prínosu významnej stredovekej osobnosti. Návšteva historicky významnej lokality. Interpretácia vybranej stredovekej legendy. Tematická sonda z regionálnych dejín – stopy stredoveku v regióne.			

		Novovek		***Pojmy:*** Renesancia, humanizmus, Academia Istropolitana, Nový svet, objavitelia, dobyvatelia, objavení, kolonializmus, kolónie, reformácia, protestant, katolík, turecký vpád, Bratislava – hlavné mesto Uhorska ***Činnosti:*** Analyzovanie predpokladov európskej expanzie a kolonizácie v novoveku. Porovnanie krátkodobých a dlhodobých dôsledkov európskej kolonizácie vybra- nej krajiny. Opis kultúry vybranej neeurópskej civilizácie. Porovnanie východísk a prejavov reformácie a protireformácie. Charakteristika podstaty a východísk nového svetonázoru v období humanizmu a renesancie. Tematická sonda – priebeh a dôsledky kolonizácie jednej z		

				európskych krajín. Tematická sonda z regionálnych dejín – príbeh novovekej stavby alebo osobnosti.		
		Obdobie revolúcií a reforiem			***Pojmy:*** Konštitučná monarchia, absolutistická monarchia, osvietenstvo, Veľká revolúcia, viedenský kongres, politika rovnováhy síl, priemyselná revolúcia, industrializácia, kapitalizmus, hnutie za zrušenie otroctva, nacionalizmus, národný štát, imperializmus, liberalizmus, konzervativizmus, socializmus, boj za nezávislosť kolónií, tereziánske a jozefínske reformy, náboženská sloboda, revolučný rok 1848/1849, Slovenská národná rada, slovenské politické programy, rakúsko- uhorské	

					vyrovnanie, modernizácia, maďarizácia. ***Činnosti:*** Analyzovanie vývoja predstáv o správe vecí verejných. Analyzovanie priemyselnej revolúcie ako zásadného zlomu v dejinách ľudstva. Zhodnotenie vplyvu industrializácie na globalizáciu a životné prostredie. Identifikovanie predpokladov vzniku zjednotených národných štátov a vplyvu na mocenské pomery v Európe. Zhodnotenie cieľov a foriem politiky veľmocí a jej dôsledkov na dnešný svet. Analyzovanie postavenia pôvodného obyvateľstva vo vybranej európskej kolónii. Porovnanie procesu spoločenských zmien cestou reforiem a revolúcií. Porovnanie cieľov a výsledkov	

					slovenského národného hnutia. Zhodnotenie dôsledkov rakúsko-uhorského vyrovnania. Tematická sonda z regionálnych dejín – príčiny a dôsledky vysťahovalectva zo Slovenska do zámoria v porovnaní so súčasnosťou. Tematická sonda – zrod konceptu, uplatňovanie, dodržiavanie, rešpektovanie ľudských a občianskych práv.	
		Prvá svetová vojna			***Pojmy:*** Trojspolok, dohoda, zákopová vojna, fronty, zázemie, odboj, československé légie, Versaillský systém, nástupnícke štáty ***Činnosti:*** Analýza príčin prvej svetovej vojny na základe historických prameňov. Identifikovanie kľúčových medzníkov v priebehu prvej svetovej vojny. Zhodnotenie podmienok	

					života na fronte a v zázemí. Zhodnotenie cieľov a výsledkov zahraničného a domáceho odboja. Interpretácia príbehu z veľkej vojny na základe dobových prameňov a umelec- kého diela z pohľadu žien a detí. Zaznamenanie na mape zmien hraníc na základe Versaillského systému. Tematická sonda z regionálnych dejín – pamätné miesta, pamäťové inštitúcie, pamätníky.	
		Európa a Československo medzi dvoma svetovými vojnami				***Pojmy:*** Svetová hospodárska kríza, parlamentná demokracia, politická pluralita, dik- tatúra, komunizmus, fašizmus, nacizmus, propaganda, gulag, politika appeasementu, Československá republika, národnostná politika, rozvoj školstva, hos- podárstva, kultúry, spolkový život, moderný slovenský národ,

						centralizmus, autonómia, T. G. Masaryk, M. R. Štefánik. ***Činnosti:*** Porovnanie kapitalizmu a centrálne plánovanej ekonomiky. Identifikovať základné medzníky vzniku prvej Československej republiky. Analýza vzťahov národnostných menšín. Porovnanie demokratických a nedemokratických režimov. Porovnanie diktatúry a parlamentnej demokracie vo vzťahu k občianskym právam. Zhodnotenie cieľov a následkov politiky Spoločnosti národov a appeasementu. Analýza úlohy médií a dobových prameňov so zameraním na odhaľovanie mechanizmov manipulácie a propagandy. Interpretácia príbehu/vizuálneho/zvukového diela z medzivojnového obdobia. Tematická sonda – zmena postavenia ženy v spoločnosti.

		Druhá svetová vojna a Slovenská republika				***Pojmy:*** Mníchovská dohoda, Viedenská arbitráž, fašistická os, protihitlerovská koalí- cia, totálna vojna, protifašistický odboj, cenzúra, perzekúcie, genocída, holo- kaust, koncentračné tábory, štátostrana, totalitný politický systém, židovský kódex, deportácie, arizácia, kolaborácia, odboj, Slovenské národné povstanie, konferencie Veľkej trojky, Spravodliví medzi národmi. ***Činnosti:*** Charakteristika totalitného štátu. Analýza dobových prameňov so zameraním na cenzúru a propagandu. Analýza literatúry – príbehy pamätníkov, preživších. Zhodnotenie cieľov a výsledkov zahraničného a domáceho odboja. Tematická sonda z regionálnych dejín – miesta pamäti, príbeh z SNP. Tematická sonda – postavenie žien v ideológii totalitného štátu. Reflexia druhej svetovej vojny v umení.

		Studená vojna				***Pojmy:*** Marshallov plán, OSN, superveľmoci, železná opona, disent, samizdat, studená vojna, hospodárske a vojenské bloky, jadrové zbrane, dekolonizácia, svet ako „globálna dedina“, pád železnej opony, zjednotenie Nemecka, rozpad ZSSR, európska integrácia. ***Činnosti:*** Interpretácia povojnového sveta – obnova, premeny Európy. Charakteristika bipolárneho sveta. Identifikácia prejavov občianskeho odporu obyvateľstva vo východnom bloku. Vystihnutie základných predpokladov, cieľov a medzníkov procesu európskej integrácie. Zhodnotenie príčin a dôsledkov dekolonizácie na vybranom príklade. Tematická sonda – život počas socializmu v regióne.

						Tematická sonda – rola médií v spoločnosti na vybranom príklade. Tematická sonda – osudy menšín v povojnovej Európe na vybranom príklade.
		Československo za železnou oponou				***Pojmy:*** Národný front, februárový prevrat, zbor povereníkov, politické procesy, menová reforma, znárodnenie, kolektivizácia, industrializácia, socialistický realizmus, reformný proces, okupácia 1968, normalizácia, Charta 77, disent, samizdat, sviečková manifestácia, nežná revolúcia, vlny emigrácie z Československa. ***Činnosti:*** Analýza dôsledkov februárového prevratu. Zhodnotenie predpokladov a cieľov pokusu o reformu socializmu. Identifikovanie premien krajiny, mesta a dediny. Tematická sonda – spomienky svedkov okupácie 1968. Tematická sonda – prejavy normalizácie v

						každodennom živote ľudí Analýza umeleckého dobového a súčasného diela k totalite. Tematická sonda – osudy menšín v povojnovej Európe na vybranom príklade.
		Zápas o demokraciu po roku 1989				***Pojmy:*** Parlamentná demokracia, vznik Slovenskej republiky, privatizácia, reštitúcia, plnenie kritérií demokratického štátu, vstup Slovenskej republiky do NATO a Európskej únie, prijatie eura, plnenie kritérií demokratického štátu, korupcia, autoritárske tendencie politikov a politických strán, populizmus, globalizácia ***Činnosti:*** Analýza hlavných zmien v Československu po roku 1989. Porovnanie cieľov a následkov spoločensko-ekonomickej transformácie po roku 1989. Objasnenie hlavných príčin a dôsledkov rozdelenia Československa. Rozpoznanie pozitívnych a negatívnych znakov

						vnútropolitického vývoja Sloven- skej republiky. Rozvíjanie historickej empatie na citlivé témy pre hlbšie porozumenie historic- kých procesov. Diskutovanie o úlohe historickej pamäte pri vyrovnávaní sa s minulosťou.

Hodnotenie a klasifikácia žiakov

Hodnotenie a klasifikácia prospechu žiakov v predmete **dejepis** a ďalších cudích jazykochbude realizovaná v súlade so zákonom č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl**.

Vo výchovno-vzdelávacom procese cudzích jazykov sa uskutoční priebežné a celkové hodnotenie a to nasledovným spôsobom:

a) **Priebežné sumatívne a formatívne hodnotenie** sa uskutoční pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách, má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho aktuálny psychický i fyzický stav,

b) **celkové sumatívne hodnotenie** žiaka v predmete dejepis sa uskutoční na konci prvého polroka a na konci druhého polroka školského roka; a vyjadruje objektívne zhodnotenie úrovne vedomostí, zručností a návykov žiaka v danom vyučovacom predmete.

Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

1 – výborný,

2 – chválitebný,

3 – dobrý,

4 – dostatočný,

5 – nedostatočný

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je pri práci na projektových úlohách na veľmi dobrej úrovni a výsledky jeho činností sú kvalitné a originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda , pojmy problematiku a s ňou spojené súvislosti v rámci učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s

učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov. Pri uplatňovaní kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Hodnotiace portfólio pre sumatívne hodnotenie:

Nástroje:

- ústne odpovede
- krátke písomné práce
- tematické testy
- projekty
- príprava a aktivita žiaka na vyučovaní.

Nastavenie kritérií a indikátorov:

- **ústna odpoveď**

•	5	4	3	2	1
Obsah	Všetky myšlienky, ktoré žiak prezentuje súvisia s témou a sú podporované doplnkovými informáciami a vysvetleniami	Iba niektoré myšlienky súvisiace s témou sú podporované doplnkovými informáciami a vysvetleniami	Myšlienky, ktoré žiak prezentuje nie sú podporované doplnkovými informáciami, ani vysvetleniami	Myšlienky, ktoré žiak prezentuje nesúvisia s danou témou	Otázky a odpovede nemajú žiadnu, alebo iba minimálnu súvislosť s témou

Interakcia	Vie logicky prepájať a objasniť historické udalosti súvisiace s témou. Dokáže svoje odpovede obhájiť a argumentovať. Orientuje sa v problematike.	Interakcia je adekvátne iniciovaná a rozvíjaná Preberá iniciatívu, ale potrebuje určité nabádanie	Rozvíja interakciu adekvátne, ale vynakladá minimálnu námahu pri iniciovaní odpovede Spolieha sa neustále nabádanie a pomoc vyučujúceho	Odpovede žiaka často nesúvisia s danou témou Všeobecne zastáva pasívny postoj.	Odpovede prevažne nesúvisia s danou témou a žiak nepreukazuje takmer žiadnu iniciatívu vo svojej odpovedi. Aktuálnosť preberanej témy je mu neznáma, nedokáže splniť požiadavky vyplývajúce zo zadania.
Fluencia a koherencia	Rozpráva plynulo bez opakovania a minimálneho zaváhania Tému rozvíja súvislo a premyslene	Rozpráva bez postrehnuteľnej námahy s malými opakovaniami Demonštruje váhavosť pri hľadaní a používaní slov, ale dokáže sa sám opraviť	Je ochotný rozprávať, ale opakovanie je badateľné Váha a opravuje sa, občasne stráca koherenciu Problematika je prevažne rozvíjaná, ale nie logicky pospájaná	Svoj názor vyjadruje plynule, ale stráca koherenciu Myšlienky prepája nesúvisle, bez logickej postupnosti, často váha, čo vyúsťuje do pomalej reči	V rečovom prejave sú badateľné dlhé pauzy, tempo reči je pomalé Badateľné je tiež časté opakovanie a oprava Badateľné je tiež zlyhávanie v koherencie

- **<u>krátke písomné práce,</u>**
  Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom krátkej písomnej práce z učebných tém v časovom limite 5 - 10 min v rozsahu 3 - 5 otázok zostavených podľa vzdelávacieho štandardu, ktoré nemusia byť vopred ohlásené žiakom. **Hodnotenie známkou** na základe percentuálnej úspešnosti, ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé úlohy:
  100% - 90% 1 (výborný)
  89% - 75% 2 (chválitebný)
  74% - 50% 3 (dobrý)
  49% - 25% 4 (dostatočný)
  24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **tematické testy**
  Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 30 - 40 min v rozsahu 15 - 20 otázok zostavených podľa vzdelávacieho štandardu, ktorý je žiakom vopred oznámený. Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé úlohy:
  100% - 90% 1 (výborný)
  89% - 75% 2 (chválitebný)
  74% - 50% 3 (dobrý)
  49% - 25% 4 (dostatočný)
  24% - 0% 5 (nedostatočný)

projekty

Nastavenie kritérií a indikátorov pre hodnotenie projektu (plagát, prezentácia, výroba pomôcky):

	3 body **Indikátor pre kvalitu 1**	**2 body** **Indikátor pre kvalitu 2**	**1 bod** **Indikátor pre kvalitu 3**	**Body**

Kritérium 1

Obsiahnuté informácie (obsah)

Projekt obsahuje všetky podstatné informácie
Projekt obsahuje podstatné informácie, ale obsahuje príliš veľa vedľajších detailov
Projektu chýbajú dôležité informácie, prináša predovšetkým nedôležité informácie

Kritérium 2

Prehľadnosť, štruktúra

Na projekte ľahko nájdeme všetky dôležité informácie
Niektoré informácie hľadáme na projekte ťažko
Dôležité informácie sa na projekte strácajú

Kritérium 3

Zladenie obsahu a grafiky

Obsahová a obrazová podoba projektu sa doplňuje, podporuje, projekt pôsobí vyvážene
Obsah a obrazy sa zbytočne zdvojujú alebo sú v protiklade
Prevažuje jedna zo zložiek- buď grafická alebo obsahová, alebo celkove projekt vyvoláva dojem chaosu

Kritérium 4

Prezentácia projektu

Prejav pri prezentovaní je plynulý, samostatný, správne odpovedá na prípadné otázky.
Prejav žiaka je s menšími chybami a prestávkami plynulý, pri odpovedi na otázky potrebuje pomoc.
Žiak číta len to, čo je uvedené v projekte, prejav je nesamostatný, na otázky neodpovedá správne.

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá:

- 100% - 90% 1 (výborný)
- 89% - 75% 2 (chvalitebný)
- 74% - 50% 3 (dobrý)
- 49% - 25% 4 (dostatočný)
- 24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **príprava a aktivita žiaka na vyučovaní**

Pri celkovej klasifikácii žiaka sa zohľadňujú aj kritériá:

1. príprava na vyučovanie, vypracovanie domácich zadaní
2. práca na hodine (aktivita, pozornosť, samostatnosť
3. spolupráca so spolužiakmi pri skupinovej práci, pomoc spolužiakom,

4. celkové správanie žiaka na hodinách, kultivovanosť rečového prejavu, rešpektovanie pokynov na prácu

Vyučujúci si pozorovaním zaznačuje počas celého klasifikačného obdobia k jednotlivým žiakom úroveň pri uvedenom kritériu. Zvolí si systém hodnotenia projektovej práce, či už pomocou plusov, mínusov, alebo hodnotenie známkou. V prípade hodnotenia formou plusov a mínusov vyučujúci každý kvartál vyhodnotí projektovú prácu žiakov sumatívnym hodnotením.
K žiakom so ŠVVP a k integrovaným žiakom, má učiteľ individuálny prístup. Žiaci so ŠVVP sú hodnotení s ohľadom na svoje možnosti a v súlade s platnými metodickými pokynmi.

Formatívne hodnotenie:

Nástroje:

- sebahodnotenie žiaka – sebahodnotiace listy

Ku každému tematickému celku budú vytvorené sebahodnotiace listy pre žiaka, ktorými bude žiak kriterálne hodnotiť aktuálnu úroveň svojho procesu učenia sa. Kritériá v sebahodnotiacom liste budú vychádzať z edukačných cieľov. Žiak označuje úroveň dosiahnutia daného kritéria v aktuálnom čase, sleduje svoj priebeh učenia sa a odkrýva oblasti, v ktorých sa môže zlepšovať.

Príklad sebahodnotiacej karty:

Dejepis.....ročník.....Téma : Staroveký Rím Meno :Trieda : Dátum :			
Kritérium	**áno**	**čiastočne**	**zatiaľ mi to nejde**
1. Viem vysvetliť pojem „RES PUBLICA“			
2. Viem pomenovať jednotlivé obdobia Rímsky dejín			
3. Viem rozlíšiť jednotlivé obdobia Rímskych dejín podľa dejinných súvislostí			
4. Ovládam chronológiu Rímskych dejín			
5. Viem vysvetliť pojem rodová aristokracia a patríciovia			
6. Správne rozlíšim pojem patríciovia a plebejci			
7. Pozámť pojem „Senát“, vedieť ho vysvetlím a porovámť s dnešným politickým systémom			
8. Poznám a vysvetlím pojem „majetkový cenzus“			

Príkladmi sebahodnotenia môžu byť:

- Symboly – napr. pohyby rúk, smajlíci, semafor, značka, ktorá vystihuje ich výkon;
- Zdôvodnenie - odpoveď na otázku;
- Modelovanie - učiteľ žiakom predvedie spôsob sebahodnotenia, následne žiaci kopírujú model hodnotenia,
- Hodnotiaci komunikatívny kruh - žiaci sa podelia so svojimi pocitmi, hodnotia svoju prácu,
- Sebahodnotiace listy - záznamy, ciele, priebežnej práci a dosiahnutých výsledkoch

Formatívne hodnotenie sa bude využívať priebežne počas vyučovania, na záver hodiny, na konci tematického celku i na záver školského roka. Formatívne hodnotenie sa bude využívať nie len na sebahodnotenie, ale i na vzájomné hodnotenie žiak-žiak; učiteľ-žiak a žiak učiteľ.

Ako príklad je tu uvedená sebahodnotiaca karta žiaka po tematickom celku

- **lístok pri odchode**

  Žiak vypíše lístok pri odchode a odovzdá ho vyučujúcemu.

Napíš na základe výučby z vyučovacej hodiny:	Odpovede
3 veci, ktoré som sa dnes naučil.	
2 veci, ktoré boli zaujímavé.	
1 otázku, ktorú stále mám.	

Občianska náuka

Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Vyučovací predmet	**Občianska náuka**
Stupeň vzdelania	**nižšie stredné vzdelanie**
Vzdelávací cyklus	tretí
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	rôzne

Učebné osnovy pre 3. vzdelávací cyklus *Človek a spoločnosť (Občianska náuka)*				
	6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže** zaujať informovaný postoj k vybraným spoločenským javom, procesom, udalostiam alebo výzvam od lokálnej po globálnu úroveň(9) • orientovať sa v sociálnej a politickej štruktúre spoločnosti (8) • vysvetliť základné ekonomické vzťahy medzi štátom a občanmi (8.,9.) • vysvetliť spôsoby, ako môže ako občan ovplyvňovať správu vecí verejných a politické rozhodnutia(8.,9.) • vybrať vhodné zdroje informácií potrebné pri hľadaní odpovedí na otázky geografického, historického alebo spoločenskovedného charakteru a vyvodiť z nich správne závery (9) • rozlíšiť fakty, argumenty, názory a interpretácie; podstatné informácie od nepodstatných (8.,9.) • klásť si otázky relevantné pre poznávanie samého seba, vo vzťahu k druhým a okolitému svetu (7) • preniesť údaje z jednej formy do druhej (napr. z tabuľky do grafu, zo schémy do textu a naopak) (6) • sformulovať predpoklad a navrhnúť spôsoby alebo postupy jeho možného overenia (7) • argumentačne obhájiť pozíciu v diskusii na základe analyzovaných textových a iných zdrojov (8) • podieľať sa v rámci skupiny na návrhu a overení postupu riešenia úlohy (7) • ohodnotiť svoju hotovú prácu a navrhnúť možnosti jej zlepšenia (6) • prezentovať výsledky svojej práce vo verbálnej, textovej a vizuálnej podobe s využitím správnej terminológie (6) • interpretovať spoločenské a historické javy alebo udalosti z rôznych perspektív (8.,9.) • zostaviť projektový zámer s prvkami podnikavosti a inovatívnosti (9) • zhodnotiť krátkodobé a dlhodobé dôsledky historického javu, procesu, osobnosti (9) • porozumieť a reflektovať etický rozmer v dejinách (9) • zhodnotiť príčiny a dôsledky migrácie (8) • uviesť možnosti vedúce k udržateľnejšiemu spôsobu života (7) • posúdiť vplyv rôznych faktorov na správanie, rozhodovanie a formovanie názorov a postojov človeka (8) • pomenovať dôležité faktory, ktoré utvárajú identitu a osobnú integritu človeka vo vzťahu k témam intimity, sexuality a sexuálneho správania a rodičovstva (7) • identifikovať rôzne skupiny a komunity, do ktorých patrím, chcem patriť, môžem patriť (6) • uplatňovať prosociálnosť ako integrujúcu zložku vlastnej identity (8)			

	• rešpektovať druhých bez ohľadu na sociálne a ekonomické zázemie, zdravotný stav, etnickú, kultúrnu, náboženskú príslušnosť, pôvod, svetonázor, vek, pohlavie alebo sebavnímanie(8.,9.)
	• opísať základné spoločné znaky, podobnosti a rozdiely medzi svetovými náboženstvami a kultúrami a porozumieť vplyvu náboženstiev pre kultúrne systémy v ľudských spoločnostiach a každodenný život (7) • identifikovať rôzne zdroje vlastnej kultúrnej identity od lokálnej po globálnu (9) • utvárať zdravú formu patriotizmu a úctu k národu (8.,9.) • prakticky využívať spoločenské a komunikačné návyky (7) • zaujať informovaný postoj k vybraným spoločenským javom, procesom, udalostiam a výzvam od lokálnej po globálnu úroveň (9) • slobodne prijať jednoduché záväzky v skupine a splniť ich (6) • rozlíšiť rôzne typy správania k druhým a zvoliť si to, ktoré je spravodlivé a prosociálne (7) • vytvárať slobodné a zodpovedné priateľské vzťahy (6) • využívať zásady empatického a súčasne asertívneho správania v spoločenských vzťahoch (6) • vnímať rôzne perspektívy a dôvody, ktoré formujú názory a postoje iných ľudí(7) • rešpektovať život človeka ako najvyššiu hodnotu (8) • identifikovať podmienky a faktory pôsobiace na rozvoj človeka (7) • chrániť život vo všetkých jeho formách (9) • analyzovať a vyhodnotiť morálne dilematickú situáciu (8.,9.) • identifikovať cnosti v konaní reálnych alebo zobrazených postáv (7) • rozlíšiť kvalitu priateľstva a rozhodovať sa pre cnostné priateľstvá (6) • odlíšiť morálne dobré konanie od čisto užitočného alebo príjemného (6) • robiť správne a morálne dobré rozhodnutia aj vtedy, keď sa nikto nepozerá(7) • plánovať svoju krátkodobú a dlhodobú budúcnosť v súlade so svojim potenciálom, potrebami a hranicami a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú jeho životné smerovanie (8.,9.) • zdôvodniť význam rozdelenia moci na rozličných príkladoch (8.,9.) • zdôvodniť praktický význam právnych poznatkov pre budovanie svojho právneho vedomia (8) • reagovať adekvátne v situáciách, pri ktorých je ohrozená integrita alebo porušované právo (8.,9.) • posúdiť výhody života v demokratickom zriadení v porovnaní s autoritatívnym režimom (8) • využiť svoj potenciál smerom k podnikavosti a inovatívnosti (8) • rozlišovať vybrané mediálne obsahy ako zdroj informácií o aktuálnom dianí doma a vo svete (8) • rozpoznať dezinformácie a nepravdivé mediálne obsahy (9) • eticky a rešpektujúco sa prezentovať v online prostredí (8)
	• pomenovať zásady kyberbezpečnosti (8)

	• identifikovať vhodné a nevhodné mediálne obsahy a ich vplyv na sebaobraz a vlastné postoje(8) • Aplikovať environmentálne poznanie do vlastných postojov a správania (6) • aplikovať stratégie aktívneho občianstva za účelom pozitívnej zmeny (9) • zaujať aktívny postoj proti prejavom ľudskej neznášanlivosti a prejaviť solidaritu k znevýhodneným skupinám obyvateľstva ,(9) • navrhnúť, realizovať a vyhodnotiť primerane náročný dobrovoľnícky projekt (7)

Obsahový štandard			6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
	OBČIANSKY KOMPONENT	***Identita a sociálny rozvoj človeka***	***Pojmy:*** Základné pojmy psychológie, osobnosť človeka, sociálne skupiny, sociálne vzťahy, štruktúra spoločnosti ***Činnosti:*** Posudzovanie dôvodov záujmu psychológie o duševnú stránku človeka (biologický, psychologický, sociálny a filozofický spôsob nazerania na človeka) lustrovanie významu základných pojmov a konceptov psychológie na reálnych životných situáciách: pamäť, myslenie, zabúdanie; emócie, nálady, afekty; osobnosť, temperament, talent, nadanie, vlohy; štýly učenia; význam vôle	***Pojmy:*** Základné pojmy psychológie, osobnosť človeka, s sociálne skupiny, sociálne vzťahy, štruktúra spoločnosti ***Činnosti:*** Diskutovanie o základných psychologických aspektoch v období dospievania a ich vplyv na vnútorné prežívanie človeka Rozlišovanie emócií spojenými s láskou, priateľstvom, zamilovanosťou a sexuálnou príťažlivosťou Zostavenie vlastnej hierarchie potrieb a hodnôt. Analyzovanie rôznych faktorov vplývajúcich na formovanie	***Pojmy:*** sociálne vzťahy, štruktúra spoločnosti ***Činnosti:*** Ilustrovanie pojmov majorita, minority, subkultúra, kontrakultúra, alternatívne kultúry (príklady kultúrnej rozmanitosti) v kontexte noriem spoločnosti Aplikovanie pravidiel a zásad slušného správania sa v spoločnosti (bontón), význam etikety.	***Pojmy:*** sociálne vzťahy, štruktúra spoločnosti ***Činnosti:*** Aplikovanie princípov zodpovedného a informovaného rozhodovania o správaní sa k sebe a k druhým ľuďom (vrátane sexuálneho správania) v duchu hodnôt osobnej slobody, rešpektu k slobode iných a kultivovaného spolužitia v spoločnosti Aplikovanie pravidiel a zásad slušného správania sa v spoločnosti (bontón), význam etikety.

			pri prekonávaní prekážok; mentálne zdravie, poruchy správania; sebavedomie, sebahodnotenie Vypracovanie zoznamu osôb, vecí a činností, ktoré napomáhajú udržaniu vlastnej psychickej pohody Význam konkrétnych materiálnych i duševných potrieb a užitočnosti ich napĺňania (subjektívna a objektívna hodnota vecí Osvojovanie znakov zdravých vzťahov (rešpekt, dôvera, vzájomná podpora, kompromisy, komunikácia, počúvanie, práca s emóciami, rovnosť, úprimnosť, starostlivosť, súhlas, bezpečie Aplikovanie pravidiel a zásad slušného správania sa v spoločnosti (bontón), význam etikety.	názorov a postojov a spoločenskú rolu človeka. Skúmanie vplyvu rodových očakávaní na naše správanie, vzťahy a spoločnosť		

		Moc, autority, riadenie, občianske ideály a nástroje aktívneho občianstva	***Pojmy:*** štátne inštitúcie, tretí sektor ***Činnosti:*** Diskutovanie o formálnych a neformálnych autoritách v mojom okolí Žiakom blízke príklady dobrovoľníctva, charitatívnej činnosti, solidarity, aktivizmu a spoločenského altruizmu	***Pojmy:*** Demokracia, štát, deľba moci, štátne inštitúcie ***Činnosti:*** Vysvetlenie podstaty decentralizácie moci: od riadenia obce k riadeniu na úrovni štátu Vymedzenie orgánov a inštitúcií podieľajúcich sa na správe obcí, samosprávnych krajov, štátu a vzťahov medzi nimi Vysvetlenie deľby štátnej moci a ich vzájomnej kontroly na konkrétnych príkladoch. Príklady prepojenia riadenia štátu na každodenný občiansky život Pomenovanie znakov demokratického spôsobu rozhodovania a riadenia štátu Aktívne komunitné organizovanie (identifikovanie potrieb a problémov komunity, nástrojov na ich riešenie a zostavenie plánov na zmenu)	***Pojmy:*** Demokracia, voľby, štát, deľba moci, štátne inštitúcie, tretí sektor, zneužívanie moci. ***Činnosti:*** Analyzovanie významu a mechanizmu volieb na rôznych úrovniach a súvisiacich procesov, volebný program a kampaň Uvedenie príkladov a zdôvodnenie významu tretieho sektora (občianske združenia, neziskové organizácie, nadácie) Využívanie nástrojov občianskej participácie a nespokojnosti (protest, petícia, referendum, politické organizovanie) Poznávanie možností komunikácie s inštitúciami a úradmi, digitálne služby štátu a rôznych úradov ako nástroj obmedzenia byrokracie	***Pojmy:*** Štát, deľba moci, štátne inštitúcie, zneužívanie moci. ***Činnosti:*** Rozbor príkladov zneužívania moci, populizmu, ohýbania pravdy a polarizácie, rodinkárstva, príčiny a dôsledky korupcie Reagovanie na nenávistné prejavy a diskriminačné situácie (vrátane online prostredia) Identifikovanie roly občana pri zabezpečovaní bezpečnosti a obrany štátu (krízové situácie, branná povinnosť), úlohy, poslanie a využitie jednotlivých zložiek bezpečnostného systému a systému obrany štátu (OS SR, PZ SR, HaZZ)

		Rovnosť a spravodlivosť	***Pojmy:*** ľudské práva ***Činnosti:*** Zdôvodnenie existencie ochrany ľudských práv a slobôd, generácie ľudských práv Analyzovanie dokumentov – Všeobecná deklarácia ľudských práv, Dohovor o právach dieťaťa Aplikovanie postupov, ktoré vytvárajú inkluzívne prostredie rešpektujúce sociálne a ekonomické zázemie, zdravotný stav, etnickú, kultúrnu, náboženskú príslušnosť, pôvod, svetonázor, pohlavie alebo sebavnímanie. (TEMATICKÝ DEŇ)	***Pojmy:*** Právo, , ľudské práva. ***Činnosti:*** Porovnanie intuitívneho pochopenia spravodlivosti a inštitucionálneho poňatia práva Argumentácia v otázkach spravodlivosti nespravodlivosti na vzorových situáciách Zdôvodnenie existencie ochrany ľudských práv a slobôd, generácie ľudských práv Zdokumentovanie príkladov porušovania ľudských, detských a občianskych práv. Aplikovanie postupov, ktoré vytvárajú inkluzívne prostredie rešpektujúce sociálne a ekonomické zázemie, zdravotný stav, etnickú, kultúrnu, náboženskú príslušnosť, pôvod, svetonázor, pohlavie alebo sebavnímanie. (TEMATICKÝ DEŇ)	***Pojmy:*** Právo, funkcie práva, hierarchia právnych predpisov, odvetvia práva, ústava, ľudské práva. ***Činnosti:*** Rozlišovanie rôznych odvetví práva s dôrazom na občianske, pracovné, rodinné a trestné právo Ilustrovanie významu Ústavy SR na vybraných príkladoch. Rozlíšenie medzi činmi, ktoré sú legálne a nelegálne, rozdiel medzi priestupkom a trestným činom, nahlasovanie protiprávneho konania, trestné oznámenie Poznávanie orgánov právnej ochrany a funkcie súdov Argumentácia v otázkach spravodlivosti nespravodlivosti na vzorových situáciách	***Pojmy:***, ľudské práva. ***Činnosti:*** Zdôvodnenie existencie ochrany ľudských práv a slobôd, generácie ľudských práv Zdokumentovanie príkladov porušovania ľudských, detských a občianskych práv. Aplikovanie postupov, ktoré vytvárajú inkluzívne prostredie rešpektujúce sociálne a ekonomické zázemie, zdravotný stav, etnickú, kultúrnu, náboženskú príslušnosť, pôvod, svetonázor, pohlavie alebo sebavnímanie. (TEMATICKÝ DEŇ)

					Uplatňovanie princípov ochrany spotrebiteľa Zdôvodnenie existencie ochrany ľudských práv a slobôd, generácie ľudských právRozpoznávanie násilného správania (na verejnosti, fyzické aj psychické násilie, domáce násilie, sexuálne násilie, rasistické a extrémistické správanie) Zdokumentovanie príkladov porušovania ľudských, detských a občianskych práv. Aplikovanie postupov, ktoré vytvárajú inkluzívne prostredie rešpektujúce sociálne a ekonomické zázemie, zdravotný stav, etnickú, kultúrnu, náboženskú príslušnosť, pôvod, svetonázor, pohlavie alebo sebavnímanie. (TEMATICKÝ DEŇ)	

		Ekonomické vzťahy		***Pojmy:*** princípy a limity fungovania trhového mechanizmu ***Činnosti:*** Posudzovanie vplyvu vývoja cien základných potravín, surovín a energií na život občanov v štáte. Zostavenie jednoduchého modelového rozpočtu domácnosti s rozlíšením jednorazových a pravidelných príjmov a výdavkov versus štátny rozpočet.	***Pojmy:*** práca, dopyt a ponuka – ich vzájomný vzťah, spotreba, ochrana spotrebiteľa, ***Činnosti:*** Diskutovanie o jednoduchých príkladoch služieb štátu (sociálne politiky, dôchodkový systém, sociálne a zdravotné poistenie, podpora v nezamestnanosti, dávky v hmotnej núdzi): dôvody platenia daní a odvodov, preferencie pri plánovaní štátneho rozpočtu: príjmy a výdavky, význam fiškálnej zodpovednosti štátu (dlh, deficit) pre udržateľný ekonomický systém.	***Pojmy:*** Konkurencia, princípy a limity fungovania trhového mechanizmu, práca, dopyt a ponuka – ich vzájomný vzťah, spotreba, ochrana spotrebiteľa, finančné inštitúcie. ***Činnosti:*** Vysvetlenie podstaty ekonomických vzťahov: príklady pracovného trhu v rôznych lokalitách, regiónoch a sektoroch, čo znamená byť zamestnávateľom, zamestnancom, podnikateľom, vlastníkom, nezamestnaným, práca na dohodu, TPP, DOVP, živnosť, stáž, brigáda, zamestnanecké benefity, hrubá a čistá mzda, priemerná a minimálna mzda, rôzne faktory vplývajúce na dopyt a ponuku. Analýza vzťahov medzi pojmami zisk, príjem, náklady cez príklady: cena

						tovarov služieb a práce v závislosti od miesta a spôsobu výroby, cena bývania v závislosti od lokality; cena tovarov služieb v závislosti od etických princípov podnikania. Diskutovanie o príkladoch ekonomickej a sociálnej nerovnosti na lokálnej, regionálnej a celoštátnej úrovni; faktory vplývajúce na ekonomický a spoločenský status a mobilitu (sociálny a kultúrny kapitál, majetok, moc, prestíž, vzdelanie, prostredie, generačná chudoba, rodinkárstvo, diskriminácia) Rozpoznanie rôznorodosti finančných inštitúcií a ich služieb. Zostavenie projektového návrhu s prvkami podnikavosti a inovatívnosti: exkluzivita a originalita nápadu, podnikateľský a

						nepodnikateľský zámer, získanie zdrojov – granty, crowdfunding, zbierka, startup, nadácie, harmonogram projektu, ľudské zdroje, marketing a reklama, spoločenská zodpovednosť.
		Kritický prístup k mediálnym obsahom	***Pojmy:*** Mediálny obsah, dezinformácie, umelá inteligencia, kyberbezpečnosť. ***Činnosti:*** Využívanie nástrojov na overovanie relevantnosti a pravdivosti informácií. (TEMATICKÝ DEŇ Regulovanie vlastného správania v mediálnom prostredí (sociálne siete, virtuálna realita, umelá inteligencia) vrátane objemu stráveného času.	***Pojmy:*** Mediálny obsah, dezinformácie, umelá inteligencia, kyberbezpečnosť. ***Činnosti:*** Využívanie nástrojov na overovanie relevantnosti a pravdivosti informácií. (TEMATICKÝ DEŇ Porovnávanie virtuálneho a reálneho sveta; vzťahov, ktoré si v nich vytvárame, vplyv sociálnych sietí na osobnosť človeka	***Pojmy:*** Mediálny obsah, dezinformácie, umelá inteligencia, kyberbezpečnosť. ***Činnosti:*** Analyzovanie vplyvu médií, dezinformácií, reklamy a inej audiovizuálnej produkcie na správanie ľudí a verejnú mienku. (TEMATICKÝ DEŇ) Kritická analýza formy a obsahu na vybranom príklade internetovej diskusie alebo príspevku s nepravdivou informáciou. Analyzovanie protiprávneho konania, zásad a foriem pomoci v téme kybernetického	***Pojmy:*** Mediálny obsah, dezinformácie, umelá inteligencia, kyberbezpečnosť. ***Činnosti:*** Analyzovanie vplyvu médií, dezinformácií, reklamy a inej audiovizuálnej produkcie na správanie ľudí a verejnú mienku. (TEMATICKÝ DEŇ) Rozpoznávanie vhodných a nevhodných obsahov v médiách a ich vplyv na sebaobraz a vzťahy (rasizmus, násilie, sexizmus a sexuálny obsah v mediálnom prostredí a ich vplyv na sebaobraz a vzťahy). (TEMATICKÝ DEŇ)

					obťažovania (šikana, zneužívanie, sexting, grooming).	
		Slovensko ako súčasť sveta	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:*** Integrácia, globalizácia ***Činnosti:*** Uplatňovanie základných hodnôt a princípov EÚ v konkrétnych situáciách, vplyv členstva v EÚ na bežný život občana, príklady projektov realizovaných s finančnou podporou EÚ v blízkom okolí.	***Pojmy:*** Integrácia, globalizácia ***Činnosti:*** Reflektovanie vrstiev lokálnej, regionálnej, národnej a európskej identity v globalizovanom svete. Uplatňovanie základných hodnôt a princípov EÚ v konkrétnych situáciách, vplyv členstva v EÚ na bežný život občana, príklady projektov realizovaných s finančnou podporou EÚ v blízkom okolí.	***Pojmy:*** Integrácia, globalizácia ***Činnosti:*** Ilustrovanie globálnych fenoménov súčasnosti na konkrétnych príkladoch: migrácia, kultúrna rozmanitosť, politické, ekonomické a informačné prepojenia, popkultúra, konzumerizmus
		Uvažovanie o spoločenských výzvach súúčastnosti	***Pojmy:*** Fakt, argument, tvrdenie, názor, diskusia ***Činnosti:*** Analyzovanie rôznych textových a iných zdrojov s cieľom argumentovať v diskusii na rôzne témy. otázky vzťahu človeka a prírody (individuálne a systémové	***Pojmy:*** Fakt, argument, tvrdenie, názor, diskusia ***Činnosti:*** Analyzovanie rôznych textových a iných zdrojov s cieľom argumentovať v diskusii na rôzne témy.	***Pojmy:*** Fakt, argument, tvrdenie, názor, diskusia ***Činnosti:*** Analyzovanie rôznych textových a iných zdrojov s cieľom argumentovať v diskusii na rôzne témy.	***Pojmy:*** Fakt, argument, tvrdenie, názor, diskusia ***Činnosti:*** Analyzovanie rôznych textových a iných zdrojov s cieľom argumentovať v diskusii na rôzne témy.

			riešenia environmentálnych problémov)	etické aspekty používania umelej inteligencie. spravodlivosť (oko za oko, zub za zub; chudoba a bohatstvo) postavenie menšín a znevýhodnených skupín na Slovensku Význam zahĺbenia sa do štúdia a kladenie si základných filozofických otázok. .	. Význam zahĺbenia sa do štúdia a kladenie si základných filozofických otázok.	etické limity a otázky hospodárskeho využívania prírody a zvierat; mier a vojna; riziká zadlženia a neschopnosti splácať finančné záväzky Význam zahĺbenia sa do štúdia a kladenie si základných filozofických otázok.

Hodnotenie a klasifikácia žiakov

Hodnotenie a klasifikácia prospechu žiakov v predmete **občianska náuka** bude realizovaná v súlade so zákonom č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl**.

Vo výchovno-vzdelávacom procese v predmete občianska náuka sa uskutoční priebežné a celkové hodnotenie a to nasledovným spôsobom:

a) **Priebežné sumatívne a formatívne hodnotenie** sa uskutoční pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách, má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho aktuálny psychický i fyzický stav,

b) **celkové sumatívne hodnotenie** žiaka v predmete občianska náuka sa uskutoční na konci prvého polroka a na konci druhého polroka školského roka; a vyjadruje objektívne zhodnotenie úrovne vedomostí, zručností a návykov žiaka v danom vyučovacom predmete.

Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

1 – výborný,

2 – chválitebný,

3 – dobrý,

4 – dostatočný,

5 – nedostatočný

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a

písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Nástroje sumatívneho hodnotenia	**Nástroje formatívneho hodnotenia**
• ústne odpovede, • krátke písomné práce, • tematické testy, • projekty (prezentácia, plagát) • príprava a aktivita žiaka na vyučovaní	• Spätnoväzbové hodnotenie, slovné hodnotenie • Checklist, sebahodnotiaca karta žiaka • Lístok pri odchode • Sumár po hodine • Portfólio žiaka • Rovesnícke hodnotenie • Hodnotenie učiteľom

Hodnotiace portfólio pre sumatívne hodnotenie:

- ústne odpovede,
- krátke písomné práce,
- tematické testy,
- projekty (prezentácia, plagát)
- príprava a aktivita žiaka na vyučovaní

Nastavenie kritérií a indikátorov:

- **ústna odpoveď:**

1 – výborný	Plynulý, správny a samostatný prejav bez dlhých odmlčaní sa, učiteľ kladie doplňujúce otázky z opakovania, aby si ozrejmil, či žiak učivu rozumie, chápe súvislosti, odpovede na otázky sú okamžité, zmysluplné a vyčerpávajúce.
2 – chválitebný	Prejav je samostatný s menšími prestávkami a menšími chybami v obsahu, učiteľ položí žiakovi viac otázok na spresnenie odpovede, odpovede na otázky sú vyčerpávajúce, žiak reaguje pohotovo.
3 – dobrý	Prejav je nesamostatný, vedie ho učiteľ kladením otázok, na ktoré žiak odpovedá s menšími chybami. Žiakove odpovede sú menej vyčerpávajúce, s dlhšími prestávkami.
4 – dostatočný	Prejav žiaka je nesamostatný, učiteľ musí klásť otázky, na ktoré žiak odpovedá s väčšími chybami a dlhším odmlčaním sa.
5 - nedostatočný	Prejav žiaka je úplne nesamostatný, na otázky učiteľa odpovedá s výraznými chybami, alebo neodpovedá vôbec

- **krátke písomné práce,**

Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom krátkej písomnej práce z učebných tém v časovom limite 5 - 10 min v rozsahu 3 - 5 otázok zostavených podľa vzdelávacieho štandardu, ktoré nemusia byť vopred ohlásené žiakom. **Hodnotenie známkou** na základe percentuálnej úspešnosti, ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé úlohy:

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 25% 4 (dostatočný)
24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **tematické testy**

Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 30 - 40 min v rozsahu 10- 15 otázok zostavených podľa vzdelávacieho štandardu, ktorý je žiakom vopred oznámený. **Hodnotenie známkou** na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé úlohy:

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 25% 4 (dostatočný)

24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **projekty**

Nastavenie kritérií a indikátorov pre hodnotenie projektu (plagát, prezentácia):

	3 body Indikátor pre kvalitu 1	2 body Indikátor pre kvalitu 2	1 bod Indikátor pre kvalitu 3	Body

Kritérium 1

Obsiahnuté informácie (obsah)

Projekt obsahuje všetky podstatné informácie
Projekt obsahuje podstatné informácie, ale obsahuje príliš veľa vedľajších detailov
Projektu chýbajú dôležité informácie, prináša predovšetkým nedôležité informácie

Kritérium 2

Prehľadnosť, štruktúra

Na projekte ľahko nájdeme všetky dôležité informácie
Niektoré informácie hľadáme na projekte ťažko
Dôležité informácie sa na projekte strácajú

Kritérium 3

Zladenie obsahu a grafiky

Obsahová a obrazová podoba projektu sa doplňuje, podporuje, projekt pôsobí vyvážene
Obsah a obrazy sa zbytočne zdvojujú alebo sú v protiklade
Prevažuje jedna zo zložiek- buď grafická alebo obsahová, alebo celkove projekt vyvoláva dojem chaosu

Kritérium 4

Prezentácia projektu

Prejav pri prezentovaní je plynulý, samostatný, správne odpovedá na prípadné otázky.
Prejav žiaka je s menšími chybami a prestávkami plynulý, pri odpovedi na otázky potrebuje pomoc.
Žiak číta len to, čo je uvedené v projekte, prejav je nesamostatný, na otázky neodpovedá správne.

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá:

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 25% 4 (dostatočný)
24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **príprava a aktivita žiaka na vyučovaní**

Pri celkovej klasifikácii žiaka sa zohľadňujú aj kritériá:

1. príprava na vyučovanie, vypracovanie domácich úloh
2. práca na hodine (aktivita, pozornosť, samostatnosť, tvorivosť, vypracovanie úloh v pracovnom liste alebo PZ)
3. spolupráca so spolužiakmi pri skupinovej práci, pomoc spolužiakom,
4. celkové správanie žiaka na hodinách, kultivovanosť vyjadrovania, rešpektovanie pokynov pri práci samostatne aj pri kooperatívnom vyučovaní

Vyučujúci si pozorovaním zaznačuje počas celého klasifikačného obdobia k jednotlivým žiakom úroveň pri uvedenom kritériu. Zvolí si napr. systém “plusky, mínusky”. Za každý polrok vyučujúci sumarizuje uvedené hodnotenie do známky.
Vyučujúci priraďuje každej známke v edupage váhu podľa nasledujúceho nastavenia:

Nástroj klasifikácie	**Váha známky**	**Počet použitia/polrok**
Ústna odpoveď	1	Min 1
Krátka písomná práca	1	1 -3
Tematický test	1	1-2
Projekt	0,5-1	1
Príprava a aktivita žiaka na vyučovanie	1	1

K žiakom so ŠVVP a k integrovaným žiakom, má učiteľ individuálny prístup. Žiaci so ŠVVP sú hodnotení s ohľadom na svoje možnosti a v súlade s platnými metodickými pokynmi

Formatívne hodnotenie:

Nástroje:

- sebahodnotenie žiaka – sebahodnotiace listy

Ku každému tematickému celku budú vytvorené sebahodnotiace listy pre žiaka, ktorými bude žiak kriterálne hodnotiť aktuálnu úroveň svojho procesu učenia sa. Kritériá v sebahodnotiacom liste budú vychádzať z edukačných cieľov. Žiak označuje úroveň dosiahnutia daného kritéria v aktuálnom čase, sleduje svoj priebeh učenia sa a odkrýva oblasti, v ktorých sa môže zlepšovať.

Príkladmi sebahodnotenia môžu byť:

- Symboly – napr. pohyby rúk, smajlíci, semafor, značka, ktorá vystihuje ich výkon;
- Zdôvodnenie - odpoveď na otázku;
- Modelovanie - učiteľ žiakom predvedie spôsob sebahodnotenia, následne žiaci kopírujú model hodnotenia,
- Hodnotiaci komunikatívny kruh - žiaci sa podelia so svojimi pocitmi, hodnotia svoju prácu,
- Sebahodnotiace listy - záznamy, ciele, priebežnej práci a dosiahnutých výsledkoch

Formatívne hodnotenie sa bude využívať priebežne počas vyučovania, na záver hodiny, na konci tematického celku i na záver školského roka. Formatívne hodnotenie sa bude využívať nie len na sebahodnotenie, ale i na vzájomné hodnotenie žiak-žiak; učiteľ-žiak a žiak učiteľ.

lístok pri odchode

Žiak vypíše lístok pri odchode a odovzdá ho vyučujúcemu.

Etická výchova

Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Vyučovací predmet	**Etická výchova**
Stupeň vzdelania	**nižšie stredné vzdelanie**
Vzdelávací cyklus	tretí
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	rôzne

Vzdelávacie ciele (čiastkové)	Učivo (obsah)
6.ročník: - poznávať sám seba, objavovať vlastnú identitu, rozvíjať se-baoceňovanie, -vysvetliť význam poznania silných a slabých stránok osobnosti, - poznaním svojich silných a slabých stránok svojej osobnosti vytvárať priestor pre sebaprijatie a rozvoj intrapersonálnej komunikácie, - v komunikácii i vo vzťahoch prejavovať sebaúctu, - vyjadriť svoje myšlienky, formulovať ich ako svoj názor, - rozumieť a vysvetliť pojmy sebaúcta a sebaovládanie, - pomenovať prvky podporujúce sebaúctu u žiaka, - uvedomovať si dôležitosť poznania svojich silných a slabých stránok, - pozať elementy formujúce jeho sebaúctu badať snahu o väčšie sebapoznanie a rozvíjanie pozitívneho hodnotenie seba, - v správaní badať väčšie sebaovládanie, - rozlišovať dobro a zlo, identifikovať cnostné konanie v činnosti postáv, - rozvíjať rôzne identity v interakcii s druhými, - diskutovať o hraniciach medzi vlastnou nezávislosťou, rešpektovaním a prijatím druhých, -posilňovať priateľstvá a spolupráce - ich význam pre zdravý rozvoj človeka, - pomenovať svoje vnútro, pomenovať svoje pocity. **7.ročník:** - vžiť sa do situácie iných ľudí, do ich citov, - pochopiť úlohu empatie v živote človeka, - vysvetliť pojem empatia, pochopiť potrebu jej použitia v bežnom živote, - odlíšiť emocionálnu empatiu od kognitívnej, pochopiť druhých, - prejaviť účasť na ich problémoch,	**Priateľstvo** **Prosociálne správanie v každodennom živote** **Objavenie vlastnej jedinečnosti a identity** **Dôstojnosť ľudskej osoby** **Úcta k človeku** **Poznám sám seba svoje pozitívne a negatívne vlastnosti** **Zdravé sebavedomie** **Vedieť prijať sám seba i so svojimi nedostatkami** **Prejavovanie citov** **Vyššie emócie v rozvoji charakteru** **Čo vyjadrujú tváre. Radosť a vďačnosť, šťastný alebo nešťastný** **Pozitívne vzory správania v histórii** **Pozitívne vzory správania v literatúre- Môj obľúbený hrdina** **Prínos TV. Chcem byť kritickým divákom.** **Životný štýl, moje vzory, interview.** **Čo môžem urobiť pre druhých** **Prijímať a dávať** **Prosociálne správanie** **Spolupráca** **Empatia uľahčuje komunikáciu medzi ľuďmi** **Kognitívna empatia** **Emocionálna empatia** **Čítanie a analýza príbehu, pochopenie v triede.** **Pochopenie súrodencov** **Vžiť sa do celkovej situácie druhých – ako by si sa cítil keby..., sloboda.** **Predpokladanie reakcie iných** **Správanie – pasívne, agresívne, asertívne** **Pochopenie významu asertivity** **Odmietnutie** **Sťažnosť a kritika**

- formovať kladný vzťah k rodine, súrodencom., pochopiť rozdielnosti a príbuznosť, porozprávať, ako žije naša rodina, - vysvetliť pojem empatia a použiť ho v praxi, pomocou empatie predpokladať reakciu iných, - vysvetliť uplatnenie pojmu asertivita v každodennosti, - vysvetliť pojem manipulácia, - chápať proces sebaakceptácie, - rozumieť manipulatívnym spôsobom v správaní svojom i v správaní iných, - poznať svoje právo na odmietnutie nevhodnej ponuky a poznať zásady jej uplatnenia, - obhajovať svoje legitímne práva, - svoje názory doložiť argumentáciou, - rozlišovať manipulatívne správanie iných i seba a odmietťa ho, -vysvetliť čo je to rodina, poznať členov rodiny, poznať typy rodín, - aktívne použiť svoje práva a povinností v rodine, učenie sa kultivovane prejaviť svoj názor, postupne preberať zodpovednosť za svoje rozhodnutia, zároveň však rešpektovať rodičov a viesť s nimi konštruktívny dialóg, -spoznávať svoju sexuálnu identitu, chápať pozitívne hodnoty priateľstva, lásky, manželstva a rodiny, uvedomovať si riziká, spojené s predčasným sexuálnym životom. **8.ročník** - vytvoriť a uskutočniť zostavenie a nácvik pravidiel rešpektujúcej diskusie v skupine, - rozpoznať a porozumieť prítomnosti morálnej dilemy v danej životnej situácii, -formulovať problém hlavnej postavy morálnej dilemy, -kultivovane obhajovať svoj názor aj v prípade, že nie je v zhode s názorom, väčšiny v referenčnej skupine (v triede, v rovesníckej skupine a pod., -opísať hodnoty ovplyvňujúcich naše správanie a rozhodovanie, -rozvíjať komplexnú prosociálnosť a ľudskú dôstojnosť (byť aktívnymi, ochotnými zasadiť sa	**Obhajoba seba a svojich práv** **Rokovanie, čeliť manipulácii a tlaku skupiny** **Asertívne práva** **Riešenie konfliktov** **Vzťahy v rodine** **Hlbšie poznanie vlastnej rodiny** **Práva a povinnosti v rodine** **Zdravá a nezdravá kritickosť** **Súrodenecké vzťahy** **Pochopenie , láska, odpustenie v rodine** **Rozvíjanie sexuálnej identity** **Vzťahy medzi chlapcami a dievčatami** **Utváranie predstáv o budúcom partnerovi** **Počatie a prenatálny život ľudského plodu** **Rozdiel medzi pohlavnou a psychosociálnou zrelosťou** **Predčasný sexuálny styk, jeho príčiny a dôsledky** **Pohlavné choroby a AIDS** **Následky odtrhnutia sexu od osobného vzťahu** **Morálna dilema,** **pravidlá diskusie,** **morálne usudzovanie,** **hodnoty, prosociálnosť a solidarita,** **ľudská dôstojnosť,** **bioetické otázky,** **etika v súčasnom svete** **Etika, mravné hodnoty a normy.** **Svedomie a morálka** **Pozitívne vzory** **Príklady zrelých osobností** **Svedomie a morálka, náboženstvo** **Umenie a ľudové zvyky** **Ochrana života ako etický problém** **Starostlivosť o zdravie** **Základy duševnej hygieny** **Zdravý životný štýl** **Humor ako hodnota** **Čo môžem urobiť pre svoje zdravie**

za dobro v skupine a v prospech marginalizovaných skupín), -porozumieť solidarite (vojnové konflikty, chudoba, problémy menej rozvinutých krajín sveta), -urobiť niečo pre svoje zdravie a zdravý životný štýl, -uvedomiť si, že konzumný spôsob života nevedie ku zdravému životnému štýlu, - tešiť zo všedných dní a čo je to optimizmus v každodenných životných situáciách, -chápať škodlivosť alkoholizmus, cigariet a iných závislostí, -nezneužívať dramatické okamihy pri rozhodovaní a riešení životných situácií, -vysvetliť hodnotu peňazí, rozumieť základným pojmom v oblasti práce s financiami, -rozumieť pojmom materializmu a konzumizmu, -sledovať vývoj národného hospodárstva, jeho dopad na občanov, snažiť sa hľadať spôsoby sporenia **9.ročník** -porozumieť solidarite (vojnové konflikty, chudoba, problémy menej rozvinutých krajín sveta) -urobiť niečo pre svoje zdravie a zdravý životný štýl. -uvedomiť si, že konzumný spôsob života nevedie ku zdravému životnému štýlu. - tešiť sa zo všedných dní a čo je to optimizmus v každodenných životných situáciách, -chápať škodlivosť alkoholizmus, cigariet a iných závislostí, -nezneužívať dramatické okamihy pri rozhodovaní a riešení životných situácií, -vnímať krásy a hodnoty prírody, obdiv a úcta ku všetkým formám života, -navrhnúť a realizovať prospešné aktivity smerujúce k udržateľnosti, -upevňovať etické postoje vedúce k udržateľnosti života na Zemi, -zhodnotiť vlastné a spoločenské možnosti riešenia environmentálnych problémov na lokálnej a globálnej úrovni, -rešpektovať rôzne náboženské pohľady na svet.	**Škodlivosť závislostí** **Eutanázia-diskusia o probléme** **Klonovanie-diskusia o génovej manipulácii** **Interupcie-diskusia** **Peniaze sú prostriedkom, nie cieľom** **Diskusia o hospodárení** **Sporivosť** **Reklama – jej ciele a metódy, ochrana spotrebiteľa** **Ekonomické cnosti** **Solidarita.** **Pomoc sociálne slabším** **Ochrana života ako etický problém** **Starostlivosť o zdravie** **Základy duševnej hygieny** **Zdravý životný štýl** **Humor ako hodnota** **Čo môžem urobiť pre svoje zdravie** **Škodlivosť závislostí** **Krása prírody,** **Zodpovednosť za životné prostredie,** **Udržateľnosť života a biodiverzity,** **Environmentálne aktivity** **Zmysel náboženstva,** **medzináboženský dialóg,** **úcta, rešpekt medzi veriacimi a neveriacimi**

Učebné osnovy pre 3. vzdelávací cyklus *Človek a spoločnosť (etická výchova)*				
	6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže** **1. cieľ: Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne stránky svojej identity a rešpektovať pozitívne prvky rozmanitosti ľudí a skupín v blízkom aj širšom okolí.** • posúdiť vplyv rôznych faktorov na správanie, rozhodovanie a formovanie názorov a postojov človeka 6-9 • pomenovať dôležité faktory, ktoré utvárajú identitu a osobnú integritu človeka vo vzťahu k témam intimity, sexuality a sexuálneho správania a rodičovstva • identifikovať rôzne skupiny a komunity, do ktorých patrím, chcem patriť, môžem patriť 6-9 • uplatňovať prosociálnosť ako integrujúcu zložku vlastnej identity 6-9 • rešpektovať druhých bez ohľadu na sociálne a ekonomické zázemie, zdravotný stav, etnickú, kultúrnu, náboženskú príslušnosť, pôvod, svetonázor, vek, pohlavie alebo sebavnímanie , 6-9 • opísať základné spoločné znaky, podobnosti a rozdiely medzi svetovými náboženstvami a kultúrami a porozumieť vplyvu náboženstiev pre kultúrne systémy v ľudských spoločnostiach a každodenný život 6-9 • identifikovať rôzne zdroje vlastnej kultúrnej identity od lokálnej po globálnu 6-9 • utvárať zdravú formu patriotizmu a úctu k národu 6-9 **2. cieľ: Komunikovať konštruktívne s ohľadom na perspektívu iných ľudí a na prehlbovanie osobných vzťahov** • prakticky využívať spoločenské a komunikačné návyky 6-9 • zaujať informovaný postoj k vybraným spoločenským javom, procesom, udalostiam a výzvam od lokálnej po globálnu úroveň 6-9 • slobodne prijať jednoduché záväzky v skupine a splniť ich 6-9 • rozlíšiť rôzne typy správania k druhým a zvoliť si to, ktoré je spravodlivé a prosociálne 6-9 • vytvárať slobodné a zodpovedné priateľské vzťahy 6-9 • využívať zásady empatického a súčasne asertívneho správania v spoločenských vzťahoch 6-9 • vnímať rôzne perspektívy a dôvody, ktoré formujú názory a postoje iných ľudí 6-9 **3. cieľ: Uplatňovať vnútorné motivácie na konanie dobra** • rešpektovať život človeka ako najvyššiu hodnotu 6-9 • identifikovať podmienky a faktory pôsobiace na rozvoj človeka 6-9 • chrániť život vo všetkých jeho formách 6-9 • analyzovať a vyhodnotiť morálne dilematickú situáciu 6-9 • identifikovať cnosti v konaní reálnych alebo zobrazených postáv 6-9				

	• rozlíšiť kvalitu priateľstva a rozhodovať sa pre cnostné priateľstvá 6-9 • odlíšiť morálne dobré konanie od čisto užitočného alebo príjemného 6-9 • robiť správne a morálne dobré rozhodnutia aj vtedy, keď sa nikto nepozerá ,6-9 • plánovať svoju krátkodobú a dlhodobú budúcnosť v súlade so svojim potenciálom, potrebami a hranicami a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú jeho životné smerovanie 6-9
	4. cieľ: Analyzovať mediálne obsahy, vrátane sociálnych sietí a ich vplyv na správanie a postoje ľudí, regulovať vlastné správanie v online prostredí
	• rozlišovať vybrané mediálne obsahy ako zdroj informácií o aktuálnom dianí doma a vo svete ,6-9 • rozpoznať dezinformácie a nepravdivé mediálne obsahy 6-9 • eticky a rešpektujúco sa prezentovať v online prostredí 6-9 • pomenovať zásady kyberbezpečnosti 6-9 • identifikovať vhodné a nevhodné mediálne obsahy a ich vplyv na sebaobraz a vlastné postoje 6-9

Obsahový štandard	Komponenty		6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
	ETICKO-OSOBNOSTNÝ KOMPONENT	***Črty dobrého charakteru***	**Pojmy**: Dôstojnosť človeka, cnosť, dobré konanie, motivácia, pravdivosť, čestnosť, odvaha, práca na sebe **Činnosti**: Rozlišovanie dobra a zla, identifikovanie cnostného konania v činnosti postáv. Rozvíjanie vnútornej motivácie konať dobro prostredníctvom analyzovania príčin a dôsledkov konania.			

			Rozpoznávanie motívov pre objavovanie pravdy, rozvíjanie čestnosti a odvahy. Rozvíjanie vlastného sebapoznania, sebahodnotenia, sebaúcty a sebaovládania. Práca na sebe a sebarozvoj – kladenie si primerane náročných cieľov pre integrálny rozvoj fyzickej, duševnej, sociálno-vzťahovej a duchovnej oblasti.			
		Vytváranie a udržiavanie vzťahov s druhými	**Pojmy**: Vlastná identita, vernosť záväzkom a zdôvodnenie, typy priateľstva, spolupráca, druhy správania **Činnosti**: Rozvíjanie vlastnej identity v interakcii s druhými. Diskusia o hraniciach medzi vlastnou nezávislosťou, rešpektovaním a prijatím druhých.			

			Posilňovanie priateľstva a spolupráce - ich význam pre zdravý rozvoj človeka. Rozlíšenie, vysvetlenie a uplatňovanie správania v prospech druhého, prosociálneho správania, ktoré nenaruší vlastnú identitu a identitu osoby druhého			
		Rozvíjanie empatie v praxi		***Pojmy:*** Druhy empatie, význam empatie, modelovanie empatie, rozvíjanie empatie, súcit ***Činnosti:*** Rozvíjanie empatie – porozumenie afektívnych kľúčov v komunikácii druhých; porozumenie životného kontextu druhých; otvorenosť druhému, aktívne počúvanie, primeraná citová reakcia na situáciu druhého	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***
		Trénovanie asertivity v praxi		**Pojmy**: Asertivita, modelové situácie, oprávnený nárok, konštruktívna kritika	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***

				Činnosti: Rozpoznávanie asertivity a typov správania (pasívne, agresívne, asertívne) a ich identifikácia v interpersonálnom kontakte. Reakcia na konštruktívnu kritiku ako podnet na vlastný sebarozvoj. Vyjadrovanie nesúhlasu a obhajovanie vlastnej dôstojnosti v prípade manipulatívneho, alebo násilného správania druhých, najmä pri pokusoch o zneužitie Účinné spôsoby reakcie na šikanovanie, sexuálne zneužívanie alebo obťažovania a spôsoby vyhľadania pomoci a podpory (úrady, služby, dôveryhodná osoba, psychologická pomoc..) pre seba alebo niekoho iného v prípade násilia		
		Nácvik diskusie o etických témach a	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	**Pojmy**: Morálna dilema, pravidlá diskusie, morálne usudzovanie, hodnoty,	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***

		riešenie morálnych dilem			prosociálnosť a solidarita, ľudská dôstojnosť, bioetické otázky, etika v súčasnom svete. **Činnosti**: Zostavenie a nácvik pravidiel rešpektujúcej diskusie v skupine. Rozpoznanie a porozumenie prítomnosti morálnej dilemy v danej životnej situácii. Formulovanie problému hlavnej postavy morálnej dilemy. Kultivované obhajovanie svojho názoru aj v prípade, že nie je v zhode s názorom väčšiny v referenčnej skupine (v triede, v rovesníckej skupine a pod. Opísanie hodnôt ovplyvňujúcich naše správanie a rozhodovanie. Rozvíjanie komplexnej prosociálnosti a ľudskej dôstojnosti (byť aktívnymi, ochotnými zasadiť sa za dobro v skupine a v prospech marginalizovaných skupín). Porozumenie solidarite	

		Rodina, intimita, sexualita a rodičovstvo	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:*** Hodnota života, priateľstvo, láska, intimita, sex, manželstvo, rodičovstvo, zrelosť, pripravenosť, partnerský život. ***Činnosti:*** Prijímanie vlastnej primeranej zodpovednosti v rodine. Utváranie predstáv o budúcom partnerovi, charakteristiky a zodpovednosti dlhodobých záväzkov: partnerstva, manželstva a rodičovstva Uvažovanie o hodnote života – počatie a prenatálny vývin ľudského plodu. Rozlíšenie pohlavnej zrelosti od pripravenosti na rodičovstvo, výhody a nevýhody rôznych foriem metód plánovania rodičovstva. Diskusia o predčasnom sexuálnom styku, jeho príčinách a dôsledkoch (právnych, zdravotných, sociálnych, vzťahových..). Pomenovanie nevyhnutných pilierov	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***

				zodpovedného a informovaného rozhodovania človeka o sexuálnom správaní a rešpektovanie rozhodnutia druhých osôb. Porozumenie významu sebaregulácie a vzdialenej prípravy na partnerský život Rešpektovanie a spoluvytváranie pravidiel života v rodine zdravej a nezdravej kritickosti v rodine. Rozlíšenie pojmov vzťah, priateľstvo, láska, dôvera a intimita. Diskutovanie o sexuálnej identite a zrelosti a ich integrácii do osobnosti človeka.		
		Udržiavanie zdravého životného štýlu			**Pojmy**: Hodnota zdravia, telesné a duševné zdravie, závislosti, zodpovednosť za život a zdravie, zdravá sebaláska a sebaprijatie. **Činnosti**: Rozlíšenie telesného a duševného zdravia (well-being) a ich vzájomného súvisu (psychosomatika	**Pojmy**: Hodnota zdravia, telesné a duševné zdravie, závislosti, zodpovednosť za život a zdravie, zdravá sebaláska a sebaprijatie.

					Duševné zdravie a duševná hygiena – prevencia úzkosti a depresívnych tendencií (možnosti aktívnej psychohygieny). Diskusia o látkových a nelátkových závislostiach a zdravom životnom štýle	**Činnosti**: Rozlíšenie telesného a duševného zdravia (well-being) a ich vzájomného súvisu (psychosomatika Duševné zdravie a duševná hygiena – prevencia úzkosti a depresívnych tendencií (možnosti aktívnej psychohygieny). Diskusia o látkových a nelátkových závislostiach a zdravom životnom štýle
		Poznávanie etických aspektov ekonomiky			**Pojmy**: Práca, podnikanie, peniaze, konzum, šetrnosť, umiernenosť, solidarita. **Činnosti**: Uvažovanie nad konzumným spôsobom života, umiernenosťou a šetrnosťou, štedrosťou, prajnosťou, podnikavosťou (etickými aspektmi finančnej kultúry). Rozlišovanie funkcií peňazí – ako cieľ alebo prostriedok,	***Pojmy:....*** ***Činnosti: ...***

					materiálne a nemateriálne hodnoty.	
		Kultivovanie medzináboženského dialógu a dialógu veriacich a neveriacich				**Pojmy**:Zmysel náboženstva, medzináboženský dialóg, úcta, rešpekt. **Činnosti**: Uvažovanie nad veľkými otázkami ľudstva (Prečo vznikol svet?, Prečo žijem?) a skúmanie odpovedí rôznych náboženstiev. Hľadanie spoločných etických prienikov v medzináboženskom dialógu vs. polarizácia spoločnosti. Rešpektovanie ľudí s iným vierovyznaním a bez vyznania. Reflexia úcty k posvätnu v živote ľudí súčasnej doby. Diskusia o aktuálnych problémoch – sekty, kulty, zneužívanie, náboženská a

						antinábožensk á neznášanlivosť
		Formovanie environmentálne-etického povedomia				**Pojmy**: Krása prírody, zodpovednosť, udržateľnosť, environmentálne aktivity. **Činnosti**: Vnímanie krásy a hodnoty prírody, obdiv a úcta ku všetkým formám života Návrh a realizácia prospešných aktivít smerujúcich k udržateľnosti
		Realizácia projektu s pridanou hodnotou	**Pojmy**:.... **Činnosti**: Aktívne všímanie si a analyzovanie potrieb ľudí vo vlastnom životnom kontexte (rodinných príslušníkov, spolužiakov, priateľov, núdznych ľudí a pod.). Organizácia a kooperácia v širšom prosociálnom projekte (dlhodobej pomoci, dlhodobej starostlivosti a pod.).	Pojmy:.... **Činnosti**: Aktívne všímanie si a analyzovanie potrieb ľudí vo vlastnom životnom kontexte (rodinných príslušníkov, spolužiakov, priateľov, núdznych ľudí a pod.). Organizácia a kooperácia v širšom prosociálnom projekte (dlhodobej pomoci, dlhodobej starostlivosti a pod.).	Pojmy:.... **Činnosti**: Aktívne všímanie si a analyzovanie potrieb ľudí vo vlastnom životnom kontexte (rodinných príslušníkov, spolužiakov, priateľov, núdznych ľudí a pod.). Organizácia a kooperácia v širšom prosociálnom projekte (dlhodobej pomoci, dlhodobej starostlivosti a pod.). Zdôvodnenie a kooperatívna realizácia environmentálneho	Pojmy:.... **Činnosti**: Aktívne všímanie si a analyzovanie potrieb ľudí vo vlastnom životnom kontexte (rodinných príslušníkov, spolužiakov, priateľov, núdznych ľudí a pod.). Organizácia a kooperácia v širšom prosociálnom projekte

			Zdôvodnenie a kooperatívna realizácia environmentálneho projektu, napr. v areáli školy, v obci.	Zdôvodnenie a kooperatívna realizácia environmentálneho projektu, napr. v areáli školy, v obci.	projektu, napr. v areáli školy, v obci.	(dlhodobej pomoci, dlhodobej starostlivosti a pod.). Zdôvodnenie a kooperatívna realizácia environmentálneho projektu, napr. v areáli školy, v obci.

Hodnotenie a klasifikácia žiakov

Hodnotenie a klasifikácia prospechu žiakov v predmete **etická výchova** bude realizovaná v súlade so zákonom č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl.**
Priebežné a celkové formatívne hodnotenie sa vo výchovno-vzdelávacom procese etickej výchovy sa uskutoční pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiakov na vyučovacích hodinách s motivačným charakterom, ktorého cieľom je zohľadniť individuálne osobitosti žiaka s prihliadaním na jeho aktuálny psychický a fyzický stav.

Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:
a – aktívne absolvoval
n – neabsolvoval

Aktívne absolvoval
Žiak je počas vyučovania pozorný a reaguje na výzvy učiteľa. Ovláda pojmy a má osvojené kľúčové kompetencie podľa učebných osnov a vie ich samostatne a tvorivo dávať do súvislostí pri riešení intelektuálnych, praktických a iných činnostiach . Jeho verbálna a neverbálna komunikácie je autentická a zrozumiteľná s aktívnymi prvkami asertivity.

Neabsolvoval
Žiak si neosvojil pojmy a kľúčové kompetencie požadované učebnými osnovami a má závažné medzery pri ich využívaní v intelektuálnych, praktických a iných činnostiach. Je nesamostatný pri komunikácii a vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Formatívne hodnotenie:

Nástroje:

- **sebahodnotenie žiaka – sebahodnotiace listy**

Ku každému tematickému celku budú vytvorené sebahodnotiace listy pre žiaka, ktorými bude žiak kriterálne hodnotiť aktuálnu úroveň svojho procesu učenia sa. Kritériá v sebahodnotiacom liste budú vychádzať z edukačných cieľov. Žiak označuje úroveň dosiahnutia daného kritéria v aktuálnom čase, sleduje svoj priebeh učenia sa a odkrýva oblasti, v ktorých sa môže zlepšovať.

Príkladmi sebahodnotenia môžu byť:
- Symboly – napr. pohyby rúk, smajlíci, semafor, značka, ktorá vystihuje ich výkon;
- Zdôvodnenie - odpoveď na otázku;
- Modelovanie - učiteľ žiakom predvedie spôsob sebahodnotenia, následne žiaci kopírujú model hodnotenia,
- Hodnotiaci komunikatívny kruh - žiaci sa podelia so svojimi pocitmi, hodnotia svoju prácu,
- Sebahodnotiace listy - záznamy, ciele, priebežnej práci a dosiahnutých výsledkoch

Formatívne hodnotenie sa bude využívať priebežne počas vyučovania, na záver hodiny, na konci tematického celku i na záver školského roka. Formatívne hodnotenie sa bude využívať nie len na sebahodnotenie, ale i na vzájomné hodnotenie žiak-žiak; učiteľ-žiak a žiak učiteľ.

- **Sebahodnotiaca karta žiaka**

Ku každému tematickému celku budú vytvorené sebahodnotiace listy pre žiaka, ktorými bude žiak kriterálne hodnotiť aktuálnu úroveň svojho procesu učenia sa. Kritériá v sebahodnotiacom liste budú vychádzať z edukačných cieľov. Žiak označuje úroveň dosiahnutia daného kritéria v aktuálnom čase, sleduje svoj priebeh učenia sa a odkrýva oblasti, v ktorých sa môže zlepšovať.
Ako príklad je tu uvedená sebahodnotiaca karta žiaka po tematickom celku **Poznanie a pozitívne hodnotenie seba.**

Sebahodnotiaca karta žiaka po tematickom celku **Poznanie a pozitívne hodnotenie seba**			
Meno:		Trieda:	Dátum:
	Samostatne	S malou pomocou	S výraznou pomocou
Viem vymenovať 5 vlastnosti, ktoré si na sebe vážim.			
Uvedomujem si obmedzenia ktoré mám a chyby, ktoré robím.			
Viem popísať 3 ciele v svojom živote.			
Plánujem aktívne sebarozvoj.			
Dokážem prezentovať aspoň 2 svoje silné stránky pred druhými.			
Viem oceniť dobré vlastnosti mojich spolužiakov.			

- **Kontrolný zoznam**

Pred, počas a po tematickom celku žiak zhodnotí aktuálnu úroveň svojich vedomostí a zároveň sleduje svoj osobný posun v pochopení tematického celku.

Etické aspekty ochrany prírody	Áno	Čiastočne	Nie
Vysvetlím pojem ekosystém?			
Uvedomujem si zodpovednosť za množstvo odpadu, ktoré vyprodukujem?			

Viem vysvetliť, čo môžem urobiť pre životné prostredie ja.			
Viem zdôvodniť význam ochrany konkrétnych typov rastlín a živočíchov.			

- **Projekty**

Nastavenie kritérií a indikátorov pre hodnotenie projektu (plagát, prezentácia, výroba pomôcky) na tému **Originálne nápady pomáhajú zachraňovať svet**

	3 body **Indikátor pre kvalitu 1**	**2 body** **Indikátor pre kvalitu 2**	**1 bod** **Indikátor pre kvalitu 3**
Kritérium 1 **Originalita nápadu a jeho popis**	*Projekt obsahuje zrozumiteľne popísané inovatívne spôsoby a riešenia ochrany prírody*	*Projekt obsahuje jednoduchý popis nových aktuálne zavádzaných spôsobov a riešení ochrany prírody*	*Projekt obsahuje popis fungujúcich spôsobov a riešení ochrany prírody*
Kritérium 2 **Prehľadnosť, štruktúra**	*Na projekte ľahko nájdeme všetky dôležité informácie*	*Niektoré informácie hľadáme na projekte ťažko*	*Dôležité informácie sa na projekte strácajú*
Kritérium 3 **Zladenie obsahu a grafiky**	*Obsahová a obrazová podoba projektu sa doplňuje, podporuje, projekt pôsobí vyvážene*	*Obsah a obrazy sa zbytočne zdvojujú alebo sú v protiklade*	*Prevažuje jedna zo zložiek- buď grafická alebo obsahová, alebo celkove projekt vyvoláva dojem chaosu*
Kritérium 4 **Prezentácia projektu**	*Prejav pri prezentovaní je plynulý, samostatný, správne odpovedá na prípadné otázky.*	*Prejav žiaka je s menšími chybami a prestávkami plynulý, pri odpovedi na otázky potrebuje pomoc.*	*Žiak číta len to, čo je uvedené v projekte, prejav je nesamostatný, na otázky neodpovedá správne.*

Priebežné motivačné hodnotenie: písomné – grafické 😊 ☹, slovné hodnotenie:

ústne pochvaly, povzbudenia: zvládol /la si to veľmi dobre, na pochopenie empatie musíš zvládnuť nasledovné cvičenie, žiak dokáže správne rozlíšiť dopady pozitívneho a negatívneho správania.

Náboženská výchova

Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Vyučovací predmet	**Náboženská výchova/náboženstvo Rímskokatolíckej cirkvi**
Stupeň vzdelania	nižšie stredné vzdelanie
Vzdelávací cyklus	tretí
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Ciele vzdelávania pre 3. cyklus

1. Poukázať na jedinečnosť a dôstojnosť človeka na základe kresťanských hodnôt.
2. Uvedomiť si potrebu pravidiel, konfrontovať sa s Desatorom a aplikovať pravidlá správneho morálneho života na vlastný život.
3. Prehodnocovať svoje rozhodnutia a postoje s rešpektom na slobodnú vôľu každého človeka.
4. Zdôvodniť historickosť osoby Ježiša Krista a inšpirovať sa Ježišovým životom ako príkladom pre svoje konanie.
5. Interpretovať biblické príbehy zo Starého a Nového zákona a stotožňovať sa s biblickými postavami a vzormi viery v Boha.
6. Vnímať Bibliu ako Božie slovo a zdôvodniť jej aktuálnosť a odkaz pre súčasný život.
7. Zaujať osobný postoj k otázkam kresťanskej viery v Boha.
8. Vnímať Cirkev v jej historických súvislostiach a poukázať na hlavné historické udalosti, ktoré zasiahli do jej života.
9. Porovnať kresťanské náboženstvo s inými náboženstvami, opísať ich spoločné znaky a rozdiely a vyjadriť, v čom je jedinečnosť a hodnota kresťanstva.
10. S rešpektom pristupovať k ľuďom s iným náboženským presvedčením.
11. Charakterizovať jednotlivé sviatosti a poukázať na ich význam v živote kresťana.

Učebné osnovy pre 3. vzdelávací cyklus *Človek a spoločnosť- Náboženská výchova/ náboženstvo Rímskokatolíckej cirkvi*		
Komponent 1: Boh a človek		
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• popísať dôsledky prvého hriechu a odmietnutia Božieho plánu, • vnímať Božiu starostlivosť v živote biblických postáv a porozumieť základným faktom dejín spásy na základe časovej osi, • prostredníctvom príbehov biblických postáv poukázať na prítomnosť viery v živote človeka a nachádzať inšpiráciu pre osobný vzťah s Bohom, • uvedomiť si potrebu pravidiel pre svoj život a konfrontovať svoje konanie s Desatorom • vyjadriť súvislosť medzi slobodou a vlastným konaním, zostaviť si vlastný rebríček hodnôt • prehodnocovať svoje rozhodnutia a postoje s rešpektom voči slobode každého človeka
Obsahový štandard		• boží plán pre človeka • človek – jedinečné Božie stvorenie • božie pôsobenie v živote biblických postáv v dejinách – časová os • viera ako odpoveď kresťana • veľké postavy viery Starého zákona • viera osôb povolaných do Božej služby • viera Božieho ľudu v čase neslobody • budovanie vzťahu človeka s Bohom • vzťah s Bohom a pravidlá na Sinaji • rebríček hodnôt a životný štýl mladých • sloboda človeka • slobodné rozhodnutie konať dobro v prospech iných • sloboda a zodpovednosť **6.ročník, 1.celok: Boh miluje svoj ľud, témy:**

		Boží plán pre človeka ▪ Boh chce naše šťastie 1.2 Človek – jedinečné Božie stvorenie ▪ Človek je strážcom stvorenia ▪ Človek je stvorený ako muž a žena ▪ Cesta ku šťastiu ▪ Odmietnutie Božej lásky 1.3 Božie pôsobenie v živote biblických postáv v dejinách – časová os ▪ Boh pôsobí v živote biblických postáv ▪ Putovanie do zasľúbenej zeme ▪ Dobytie Jericha **7.ročník, 1.celok: Ja a moja viera, témy:** Viera ako odpoveď kresťana ▪ Ja a moja viera ▪ Viera v živote biblických postáv 1.2 Veľké postavy viery Starého zákona ▪ Gedeon dôveruje Bohu 1.3 Viera osôb povolaných do Božej služby ▪ Eliáš dôveruje Bohu 1.4 Viera Božieho ľudu v čase neslobody ▪ Odvážny Daniel **8.ročník, 1.celok: Boh nám dáva prikázania, témy:** Budovanie vzťahu človeka k Bohu ▪ Boh povoláva človeka ku vzťahu 1.2 Vzťah s Bohom a pravidlá na Sinaji ▪ Prikázania ako cesta k slobode ▪ Boh tvorí pravidlá pre správny smer **9. ročník, 1.celok: Človek sa rozhoduje pre Boha, témy:** Rebríček hodnôt a životný štýl mladých ▪ Na čom staviam svoj život. Čomu verím ▪ Hodnoty života ▪ Hodnota môjho života ▪ Môj životný štýl 1.2 Sloboda človeka ▪ Človek na počiatku stvorenia dostáva možnosť slobodnej voľby ▪ Otvorenosť pre druhých - budovanie vzťahov 1.3 Slobodné rozhodnutie konať dobro v prospech iných ▪ Rút ▪ Tobiáš 1.4 Sloboda a zodpovednosť ▪ Sloboda a možnosť voľby ▪ Zodpovednosť za svoje rozhodnutia) ▪ Zodpovednosť za svet, v ktorom žijem
Komponent 2: Ježiš Kristus		
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• na základe konkrétnych faktov poukázať na historickosť osoby Ježiša Krista, • odhaľovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, pomenovať dôležité prvky jeho posolstva o Božom kráľovstve a prehodnotiť osobný vzťah k nemu, • konfrontovať vlastné postoje s konaním Ježiša a Márie a zaujať osobný postoj k otázkam kresťanskej viery v Boha, • hľadať v blahoslavenstvách cestu k slobode a osvojovať si postoj lásky k blížnemu cez skutky milosrdenstva
Obsahový štandard		• Ježiš Kristus ako historická osoba (narodenie, utrpenie, smrť a zmŕtvychvstanie), • Ježišovo verejné účinkovanie, • Ježišove zázraky ako znamenia príchodu Božieho kráľovstva, Ježiš – učiteľ a vzor viery, • Mária – žena viery,

		• priateľstvo s Ježišom, • Blahoslavenstvá – cesta k slobode a ku šťastiu. **6.ročník, 3.celok: Boh nám dáva svojho Syna, témy:** Ježiš Kristus ako historická osoba ▪ Prísľub Mesiáša ▪ Ježiš skutočne žil ▪ Narodenie Ježiša 3.2 Ježišovo verejné účinkovanie ▪ Ježiš začína verejne účinkovať ▪ Priblížilo sa Božie kráľovstvo ▪ Ježiš učí v podobenstvách ▪ Ježiš mení srdcia ľudí 3.3 Ježišove zázraky ako znamenia príchodu Božieho kráľovstva ▪ Kána Galilejská ▪ Utíšenie búrky na mori ▪ Ježiš uzdravuje 3.4 Ježiš Kristus ako historická osoba ▪ Udalosti umučenia, smrti a zmŕtvychvstania ▪ Kto je pre mňa Ježiš **7.ročník, 2.celok: Byť Ježišovým učeníkom, témy:** Ježiš – učiteľ a vzor viery ▪ Proste a dostanete ▪ Odvaha vystúpiť z lode ▪ Ježiš je Pánom života a smrti ▪ Keď nás viera niečo stojí 2.2 Mária – žena viery ▪ Mária dôveruje Bohu ▪ Mária dôveruje až do konca **8.ročník, 4. celok: Ježiš mi ukazuje novú cestu k slobode:** Priateľstvo s Ježišom ▪ Ježiš môj priateľ ponúka program pre život 4.2 Blahoslavenstvá – cesta k slobode a ku šťastiu, Blahoslavení milosrdní - Skutky telesného a duchovného milosrdenstva
Komponent 3: Sväté písmo		
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• charakterizovať Evanjeliá, poukázať na ich pôvod a význam • poukázať na aktuálnosť Svätého písma a biblických textov a objavovať v nich odkaz pre svoj život
Obsahový		• Evanjelium ako radostná zvesť • aktuálnosť Biblie

		6.ročník, 2.celok Evanjeliá – radostná zvesť o Božej láske, témy: Evanjelium ako radostná zvesť ▪ Skôr ako bolo napísané evanjelium ▪ Evanjeliá a evanjelisti ▪ Posolstvo evanjelia pre dnešnú dobu **9. ročník, 2. celok Sväté písmo v živote dospievajúceho kresťana, témy:** Aktuálnosť Biblie ▪ Aktualizácia biblického textu v živote mladého človeka
Komponent 4: Cirkev a sviatosti		
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• vnímať Cirkev ako spoločenstvo kresťanov, ktoré pokračuje v Ježišovom poslaní a poznávaní života prvého kresťanského spoločenstva • charakterizovať osobnosť svätého Pavla, apoštola národov, a jeho prínos pri šírení kresťanstva • poznávať pôsobenie Cyrila a Metoda a ich nasledovníkov a vysvetliť ich prínos pre šírenie kresťanstva na našom území • charakterizovať etapy šírenia kresťanstva v dejinách a poznávať ich hlavné prvky • konfrontovať svoj život so životom ľudí, ktorí konali skutky milosrdenstva a rozhodnúť sa pre konkrétnu formu prejavu lásky blížnemu • charakterizovať sviatosti kresťanskej iniciácie, definovať ich spoločné znaky i odlišnosti a poukázať na ich význam v živote kresťana
Obsahový štandard		• vznik Cirkvi a Petrov primát • život a viera prvého kresťanského spoločenstva • svätý Pavol a ohlasovanie evanjelia • šírenie kresťanstva na našom území • Cirkev v stredoveku • život Cirkvi od stredoveku po 20. storočie • Cirkev a služba blížnym • krst a jeho význam v živote človeka • sviatosť birmovania – sviatosť kresťanskej dospelosti • hriech a vina v živote človeka, sviatosť zmierenia • Eucharistia a jej význam v živote kresťana **6.ročník, 4.celok Cirkev – Božie dielo, témy:**

		Vznik Cirkvi a Petrov primát ▪ Peter - nástupca Ježiša ▪ Ježiš po zmŕtvychvstaní udeľuje Petrovi pastiersky úrad v Cirkvi ▪ Peter ohlasuje Krista ▪ Peter koná v mene Krista **7.ročník, 3.celok Cirkev vedie Duch Svätý, témy:** Život a viera prvého kresťanského spoločenstva ▪ Vznik Cirkvi a viera prvého kresťanského spoločenstva ▪ Prvé prenasledovanie Cirkvi 3.2 Svätý Pavol a ohlasovanie evanjelia ▪ Obrátenie Šavla ▪ Pavol ohlasuje Krista ▪ Prenasledovanie Cirkvi a náboženská sloboda **7. ročník, 4. celok Šírenie kresťanstva vo svete, témy:** Šírenie kresťanstva na našom území ▪ Misia sv. Cyrila a Metoda na našom území ▪ Žiaci sv. Cyrila a Metoda 4.2 Cirkev v stredoveku ▪ Vznik reholí ▪ Reformácia a protireformácia ▪ Misie 4.3 Život Cirkvi od stredoveku po 20. storočie ▪ Ako idú dejiny ďalej ▪ Prenasledovanie Cirkvi na Slovensku v čase komunizmu **8.ročník, 5. celok Cirkev a služba blížnym, témy:** Cirkev a služba blížnym ▪ Budeme súdení podľa lásky ▪ Neprišiel som dať sa obsluhovať, ale slúžiť) ▪ Skutky milosrdenstva a charitatívna služba v dejinách ▪ Služba chudobným v dnešnej dobe **9. ročník, 3. celok Sviatosti – znaky božej lásky, témy:** Krst a jeho význam v živote človeka ▪ Sviatosť krstu 3.2 Sviatosť birmovania – sviatosť kresťanskej dospelosti ▪ Stávam sa dospelým kresťanom 3.3 Hriech a vina v živote človeka, sviatosť zmierenia ▪ Stretnutie lásky ▪ Hriech a vina ▪ Milosrdný otec 3.4 Eucharistia a jej význam v živote kresťana ▪ Pokrm duše ▪ Hodnota Eucharistie ▪ Svätá omša
Komponent 5: Kresťanský život		
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• charakterizovať Cirkev a jej úlohu v súčasnosti, poznávať cirkevnú hierarchiu, prijímať výzvy k angažovanosti v cirkvi • oboznámiť sa s osobnosťami 20. storočia, ktoré trpeli pre vieru, vnímať zmysel ich utrpenia a konfrontovať svoje postoje s ich postojmi viery • porovnať kresťanské náboženstvo s inými náboženstvami, opísať ich spoločné znaky a rozdiely a vyjadriť, v čom je jedinečnosť a hodnota kresťanstva; rešpektovať ľudí s iným náboženským presvedčením • poukázať na význam pravidiel v živote človeka, konfrontovať svoj život s Desatorom a pravdivo zhodnotiť dôsledky porušovania prikázaní pre svoj život • spoznávať rôzne formy povolania v živote kresťana a uvažovať o svojom osobnom povolaní • chápať vieru vo večný život v kontexte kresťanskej nádeje, zaujať postoj k otázke večného života

Obsahový štandard		• cirkev v dnešnej dobe, • kresťan a Cirkev, • svedectvá viery kresťanov 20. storočia, • viera kresťana uprostred svetových náboženstiev • vzťah s Bohom • úcta k Božiemu menu • svätiť sviatočné dni • úcta k rodičom a k autorite • úcta k životu a jeho ochrana od počatia po prirodzenú smrť • čistota a vernosť • ochrana spoločného vlastníctva • pravda a pravdovravnosť • povolanie človeka • priateľstvo, láska a povolanie k manželstvu • božie kráľovstvo – cieľ života kresťana. **6.ročník, 5.celok Kresťan žije v Cirkvi, témy:** Cirkev v dnešnej dobe ▪ Pápež - viditeľná hlava Cirkvi ▪ Pápež nie je sám 5.2 Kresťan a Cirkev ▪ Krst - vstupná brána do Cirkvi ▪ Žijem vo farnosti ▪ Svätiť prikázané sviatky **7.ročník, 5 celok Viera v živote človeka, témy:** Svedectvá viery kresťanov 20. storočia ▪ Ako prežívali vieru ľudia 20. storočia v ťažkých situáciách 5.2 Viera kresťana uprostred svetových náboženstiev ▪ Kontakt veriaceho človeka so svetovými náboženstvami ▪ Jedinečnosť a hodnota kresťanstva **8.ročník, 2. celok Život kresťana podľa Desatora – vo vzťahu k Bohu, témy:** Vzťah s Bohom - Úcta k jednému Bohu - Nebudeš mať iných bohov - Kulty, povery, okultizmus, mágia, veštenie - Sekty - odklon od pravého Boha 2.2 Úcta k Božiemu menu - Mať v úcte Božie meno) 2.3 Svätiť sviatočné dni - Nedeľa - oslava Veľkej noci, Nedeľa - deň Pána **8.ročník, 3.celok Život kresťana podľa Desatora – vo vzťahu k ľuďom, témy:**

		Úcta k rodičom a k autorite 3.2 Úcta k životu a jeho ochrana od počatia po prirodzenú smrť ▪ Život ako dar ▪ Chrániť život od počatia ▪ Cesty závislosti ▪ Šikana, kyberšikana 3.3 Čistota a vernosť ▪ Hodnota čistoty a zdržanlivosti ▪ Zodpovednosť vo vzťahoch pred manželstvom i počas neho 3.4 Ochrana spoločného vlastníctva ▪ Okrádam iných ▪ Spoločné dobro 3.5 Pravda a pravdovravnosť ▪ Médiá a pravdovravnosť **9.ročník, 4.celok Kresťan žije dar lásky, témy:** Povolanie človeka ▪ Sviatosť posvätného stavu ▪ Zasvätený život ▪ Laici a ich služba v Cirkvi a vo verejnom živote 4.2 Priateľstvo, láska a povolanie k manželstvu ▪ Priateľstvo a láska ▪ Sviatosť manželstva ▪ Manželstvo a rodičovstvo **9. ročník, 5.celok Kráčame k večnému šťastiu, témy:** Božie kráľovstvo – cieľ života kresťana - Pomazanie chorých - Život po smrti - Kresťanská nádej

Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Vyučovací predmet	**Náboženská výchova / náboženstvo Evanjelickej cirkvi augsburgského vyznania na Slovesnku**
Stupeň vzdelania	nižšie stredné vzdelávanie
Vzdelávací cyklus	tretí
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Hlavným cieľom 3. cyklu je prehĺbiť náboženskú gramotnosť. Žiaci vedia reflektovať svoje predstavy o Bohu a zaujať osobný postoj voči otázkam kresťanskej viery aj v kontexte iných náboženstiev. Žiaci vedia poukázať na aktuálnosť Svätého písma, zdôvodniť historickosť osoby Ježiša Krista a prepojiť Ježišovo posolstvo o kráľovstve s vlastným životom. Žiaci rozlišujú rôzne etapy šírenia kresťanstva a charakterizujú cirkev a jej úlohu v súčasnosti, pričom vedia zaujať osobný postoj k cirkvi a možnosť zapojiť sa do činnosti miestnej cirkvi. Žiaci rozlišujú význam jednotlivých sviatostí, reflektujú svoje hodnoty, vedia si zostaviť vlastný rebríček hodnôt, konfrontujú svoj život s Desatorom a uvažujú nad svojim životom ako o osobnom povolaní vo vzťahu k sebe, k druhým a ku prostrediu.

Ciele vzdelávania pre 3. cyklus

1. Interpretovať jedinečnosť a dôstojnosť človeka na základe kresťanského posolstva.
2. Vnímať vlastnú vieru v kontexte iných denominácií a náboženstiev.
3. Identifikovať, čo znamená byť kresťanom.
4. Vie určiť nosné znaky ďalších a prijímať ľudí s odlišným náboženským presvedčením.
5. Uvedomiť si pôsobenie osoby Ježiša Krista v historickom kontexte.
6. Dokázať interpretovať dôležité prvky Ježišovho posolstva o Božom kráľovstve a chápať ich v kontexte osobnej viery.
7. Reflektovať Ježišov príklad ako impulz pre vlastné konanie.
8. Vedieť interpretovať biblické príbehy zo Starej a Novej zmluvy.
9. Stotožňovať sa s biblickými postavami, ktoré sú vzorom viery v Boha.
10. Vnímať Bibliu ako Božie slovo.
11. Vedieť zdôvodniť aktuálnosť Biblie a jej implementáciu v súčasnosti.
12. Vedieť charakterizovať jednotlivé liturgické obdobia a popísať symboly liturgických období.
13. Vedieť rozlíšiť jednotlivé sviatosti a poukázať na konkrétne formy sviatostného života.
14. Chápať cirkev ako spoločenstvo kresťanov, do ktorého patria na základe prijatia krstu nadväzovaním svojho vzťahu k Bohu prostredníctvom modlitby a osobnej viery.
15. Vnímať dejinný vývoj cirkvi , vedieť vymenovať a interpretovať, ktoré ju formovali do terajšej podoby v súčasnosti.
16. Dokázať aplikovať pravidlá morálneho života na ich vlastný život.
17. Vedieť sa konfrontovať s Desatorom a uvedomovať si dôsledky plynúce s jeho nerešpektovania v osobnom vzťahu k Bohu.
18. Uvažovať nad dobrým a zlým správaním a reflektovať vlastné konanie a vedieť ho kriticky zhodnotiť.
19. Usilovať sa o prosociálne správanie a uvedomovať si zodpovednosť za vlastné činy, za svoje správanie sa voči iným ľuďom a k svetu.
20. Vnímať seba a ostatných ako jedinečných, pristupovať k nim s rešpektom a chápať vlastnú sexualitu ako jedinečný dar.

<table>
<tr><td colspan="3">Učebné osnovy pre 3. vzdelávací cyklus
Človek a spoločnosť
Náboženská výchovaúnáboženstvo Evanjelickej cirkvi augsburgského vyznania na Slovesnku</td></tr>
<tr><td colspan="3">Komponent 1: Boh a človek</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td>6.ročník | 7.ročník | 8. ročník | 9. ročník</td></tr>
<tr><td>Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td>• posúdiť dôsledky hriechu v živote človeka a spoločnosti, charakterizovať skutočný a dedičný hriech
• poznať a prehĺbiť pravdy o Bohu, Jeho vlastnostiach a diele,
• uvedomiť si potrebu zachovania stvorenstva a jeho ochrany,
• rešpektovať a oceniť Božie konanie vo vzťahu k človeku a svetu,
• diskutovať o viere v Boha ako Stvoriteľa, ktorý sa o nás stará vo vzťahu k vlastnej viere,
• porovnať konanie a správanie jednotlivých biblických postáv a posúdiť ich v kontexte ich života.</td></tr>
<tr><td>Obsahový štandard</td><td></td><td>• získanie a prehĺbenie vedomostí o Bohu a Jeho konaní vo vzťahu k človeku a svetu,
• predstavenie Božieho plánu na záchranu človeka,
• identifikovanie človeka ako Božie stvorenie a jeho jedinečnosť,
• identifikovanie významu viery vo svojom živote, ale aj v porovnaní so životom jednotlivých biblických postáv.
6.ročník, Dozvedieť sa o Bohu viac, témy:
Boží plán pre človeka a jeho realizácia v Biblii
Porušenie Božieho plánu – hriech
Božie konanie v aktuálnom svete – udalosti a perspektíva
7.ročník, Boh s nami ráta, témy:
Božie konanie v živote biblických postáv - povolanie nehodných
Božie konanie v Kristovi - milosť a odpustenie
Božie konanie v mojom živote – moja budúcnosť v časnosti a večnosti
8.ročník, Boh ma stvoril, témy:
Príbeh stvorenia a naša jedinečnosť
Človek v Božom a ľudskom svete – úlohy
Rebríček hodnôt a zodpovednosť a sloboda v živote kresťana
9.ročník, Postavy Biblie ako inšpirácia, témy:
Pozitívne postavy Biblie
Negatívne postavy Biblie
Identifikácia sa s postavami Biblie – pohľad na svoj život (spoveď)</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th colspan="5">Komponent 2: Ježiš Kristus</th></tr>
<tr><th></th><th></th><th>6.ročník</th><th>7. ročník</th><th>8. ročník</th></tr>
<tr><td>Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="3">• zdôvodniť význam Ježišovej obete vo vzťahu k človeku a jeho budúcnosti,
• porovnať božskú a ľudskú podstatu Ježiša Krista,
• porovnať význam Zákona a evanjelia v živote kresťana.</td></tr>
<tr><td>Obsahový štandard</td><td></td><td colspan="3">• získanie vedomostí zo života a diela Ježiša Krista a ich dopad na duchovný život,
• orientovanie sa v historickej epoche z čias Ježiša Krista,
• poznávanie zmyslu Ježišovho utrpenia a vzkriesenia a jeho významu v dejinách spásy,
• práca s biblickými textami Novej zmluvy.

6.ročník, Ježiš Kristus a Jeho vplyv na život človeka , témy:
Ježiš ako historická postava
Ježišov „profesionálny“ život
Ježišove skutky – význam pre môj život (dopad, vplyv)
7.ročník, História – obdobie Ježiša Krista až po dnešnú dobu, témy:
Historické okolnosti Ježišovej doby
Historické okolnosti prvej cirkvi až po reformáciu
Historické okolnosti od reformácie po dnešnú dobu
8.ročník, Ježišova smrť a vzkriesenie, témy:
Udalosti vedúce k Ježišovej smrti – nepriatelia
Posledné dni pred Ježišovou smrťou
Postavy pri Ježišovom vzkriesení
9.ročník, Poznaj Novú zmluvu, témy:
Štruktúra Novej zmluvy – základné informácie
Jednotliví pisatelia spisov – ich život ako inšpirácia</td></tr>
</table>

		Napíš knihu o svojej viere na základe NZ
Komponent 3: Písmo Sväté		
		6.ročník / **9. ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• posúdiť dôležitosť evanjelia a šírenia misie vo svete, • poznať osobnosti Biblie a ich konanie, • zdôvodniť potrebu Desatora vo svojom živote, • porovnať posolstvo Starej a Novej zmluvy a ich vzájomného vzťahu, • vyhľadávať vybrané texty a verše z Biblie
Obsahový štandard		• orientovanie sa v biblických textoch Starej a Novej zmluvy, • charakterizovať vybrané texty Biblie a ich posolstvo, • získanie zručností pri práci s Bibliou a formovanie pravidelného návyku čítania Biblie, • orientovanie sa v biblických textoch a ich posolstve. **6.ročník, Orientuj sa v Biblii, témy:** Vymenovanie biblických kníh podľa poradia Význam mien základných biblických postáv – význam mena človeka Základná myšlienka biblických kníh – obsah **7. ročník, Vyber si citát pre svoj život, témy:** Prierez Bibliou – postavy, učenie, zázraky Desatoro ako inšpirácia života Ježišov život a život apoštolov ako inšpirácia pre citát charakterizujúci môj život **8.ročník, Biblia ako každodenný chlieb, témy**: Čo čítať, keď.... Ako má vyzerať stíšenie

		Ako sa modliť a ako Boh odpovedá na modlitbu **9.ročník, Mám to vedieť naspamäť**? Žalmy v Biblii ako moja modlitba Príslovia v Biblii ako moje pravidlá Citáty z listov apoštola Pavla ako moje zásady pre život vo viere

Komponent 4: Cirkev a sviatosti					
		6.ročník	**7.ročník**	**8. ročník**	**9. ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• poznať významné osobnosti v dejinách cirkvi a spoločnosti a dopad ich konania na cirkev a spoločnosť, • poznať osobnosti svojej cirkvi v súčasnosti, ale aj osobnosti vlastného cirkevného zboru (spoločenstva), • posúdiť hodnotu sviatostí vo svojom živote, vysvetliť ich význam v živote kresťana, • zdôvodniť potrebu diakonie, misie, charity pre iných ľudí a ich úlohy.			

Obsahový štandard		• získanie vedomostí o sviatostiach a ich zmysle v živote kresťana, zasľúbenie milosti a odpustenia hriechov, • orientovanie sa v cirkevných dejinách, osobnostiach ovplyvňujúcich cirkev a spoločnosť, a dopad ich konania na cirkev a spoločnosť, • určovanie dôležitých historických medzníkov v dejinách cirkvi, • určovanie hlavných znakov svetových náboženstiev • určovanie spoločných a rozdielnych znakov jednotlivých kresťanských cirkví a denominácií, • získanie prehľadu o učení siekt a ich ohrozenia na osobnú vieru človeka. **6.ročník, Nasledovníci Ježiša Krista v dejinách, témy:** Učeníci a apoštolovia a ich život viery Významné osobnosti viery vo svete Významné osobnosti viery na Slovensku **7.ročník, Svetové náboženstvá, témy:** Hlavné kresťanské cirkvi Hlavné svetové náboženstvá Iné náboženstvá **8. ročník, Sviatosti, ich význam pre cirkev a kresťan, témy:** Krst Svätý Večera Pánova Obrady v iných cirkvách a pohanských náboženstvách – porovnanie s učením ECAV **9.ročník, Sekty, témy:** Najrozšírenejšie sekty vo svete Sekty na Slovensku Ohrozujúce faktory pre život človeka (alkoholizmus, drogy, nemravný život) z pohľadu učenia cirkvi
Komponent 5: Kresťanský život		
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	• zdôvodniť význam Zákona a evanjelia v živote kresťana, • kriticky zhodnotiť dopad porušovania prikázaní pre život človeka a poukázať na význam Zvesti evanjelia pre večný život, • posúdiť a kriticky zhodnotiť učenie rôznych náboženstiev, spoločností a siekt, • aplikovať potrebu tolerancie a akceptácie iných názorov a postojov, vedieť vysvetliť čo je úcta a autorita, • posúdiť vlastný rebríček hodnôt, • diskutovať o potrebe svojho osobného rastu vo viere, schopnosť svedčiť o svojej viere a cirkvi, • diskutovať o zmysle života, plánovať si budúcnosť,

		• porovnať a vyjadriť svoj názor a postoj k iným názorom.
Obsahový štandard		• porovnávanie významu Zákona a evanjelia v Biblii, • vytvorenie si vlastného rebríčka hodnôt a zamýšľanie sa nad osobným životom a jeho smerovaním, • orientovanie sa vo vlastných potrebách v duchovnom raste, • vytváranie si etických postojov na základe kresťanských hodnôt (Desatora) a diferencovanie hodnôt iných ľudí a spoločenstiev, • formovanie svojho postoja k Bohu a spoločenstvu ľudí, akceptovanie /prijímanie iných ľudí a spoločenstiev s inými hodnotami a vierovyznaním. **6.ročník, Zákon a Evanjelium, témy:** Zákon – význam a zmysel Evanjelium – význam a zmysel Hľadaj zákon a evanjelium v Biblii **7.ročník, Môj rebríček hodnôt – rozvíjanie mojej osobnosti, témy:** Emócie Postoje Vôľa **8.ročník, Môj rebríček hodnôt – etika vo vzťahu k Bohu, témy:** Úcta k Pánu Bohu – život podľa Božích noriem Povery a ich negatívny vplyv na život kresťana Nasledovanie Krista aj cez kríž – historické negatívne situácie v živote kresťanov a cirkvi **8.ročník, Môj rebríček hodnôt – etika vo vzťahu k ľuďom, témy:** Život v rodine – úcta k autoritám, život ako dar Život v spoločnosti – závislosti, krádeže, zásady, pravda (médiá) Život s mojimi rovesníkmi – šikana, vzťah muž-žena, pravdovravnosť a ďalšie hodnoty 3**9.ročník, Kresťanstvo ako kráčajúce spoločenstvo, témy:** Povolanie kresťana k viere a službe – posvätený život Smrť a príprava na ňu Život po smrti – večnosť v nebeskom kráľovstve

Hodnotenie a klasifikácia žiakov

Hodnotenie a klasifikácia prospechu žiakov v predmete **náboženská výchova** bude realizovaná v súlade so zákonom č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl.**

Priebežné a celkové formatívne hodnotenie sa vo výchovno-vzdelávacom procese náboženskej výchovy sa uskutoční pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiakov na vyučovacích hodinách s motivačným charakterom, ktorého cieľom je zohľadniť individuálne osobitosti žiaka s prihliadaním na jeho aktuálny psychický a fyzický stav. Nástroje formatívneho hodnotenia buú použité rovnako ako v hodnotení etickej výchovy.

Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

a – aktívne absolvoval

n – neabsolvoval

Aktívne absolvoval

Žiak je počas vyučovania pozorný a reaguje na výzvy učiteľa. Ovláda pojmy a má osvojené kľúčové kompetencie podľa učebných osnov a vie ich samostatne a tvorivo dávať do súvislostí pri riešení intelektuálnych, praktických a iných činnostiach . Jeho verbálna a neverbálna komunikácie je autentická a zrozumiteľná s aktívnymi prvkami asertivity.

Neabsolvoval

Žiak si neosvojil pojmy a kľúčové kompetencie požadované učebnými osnovami a má závažné medzery pri ich využívaní v intelektuálnych, praktických a iných činnostiach. Je nesamostatný pri komunikácii a vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Výchova k životným zručnostiam

Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Vyučovací predmet	**Výchova k životným zručnostiam**
Stupeň vzdelania	nižšie stredné vzdelanie
Vzdelávacíyklus	tretí
Ročník	6.- 9. ročník
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Ciele vzdelávania :

- Posilniť výchovnú dimenziu výchovno-vzdelávacieho procesu v školskom prostredí.
- Rozvíjať u žiakov životné zručnosti
- Viesť ich ku kvalitnému a uspokojujúceho života
- Pomôcť žiakom rozvíjať seba samého, udržiavať dobré vzťahy, stanoviť si a dosiahnuť ciele
- Aplikácia naučeného v reálnom prostredí a využívanie životných zručností nielen v škole a v skupine, ale aj vo voľnom čase, doma a za iných okolností.

- **Zavádzať konkrétnu životnú zručnosť:**
  - 6. ročník: spolupráca, zodpovednosť, riešenie problémov, úcta
  - 7. ročník: spolupráca, aktívne počúvanie, zdravý rozum, hrdosť
  - 8. ročník: spolupráca, iniciatíva, čestnosť, flexibilita, organizácia
  - 9. ročník: spolupráca, kritické myslenie, starostlivosť, osobný najlepší výkon, odvaha

- Rozvíjať finančnú gramotnosť.

Učebné osnovy pre 3. vzdelávací cyklus *6.- 9. ročník* *Výchova k životným zručnostia*		
6. ročník	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**
	Spolupráca	***Žiak vie/ dokáže:*** *-pochopiť význam celoživotných pravidiel,* *-pracovať spoločne s inými „**Viem spoločne s ďalšími niečo urobiť.“,*** *-vybrať a udržať priateľa pomocou vzájomnej dôvery a starostlivosti **„Môže sa na mňa spoľahnúť, keď bude potrebovať, pomôžem mu, ako len budem môcť.“***
	Zodpovednosť	***Žiak vie/ dokáže:*** *-byť zodpovedný a dôveryhodný **„Môžeš sa na mňa spoľahnúť. Spravím, čo som sľúbil. Môžeš so mnou počítať.“,*** *-rozoznať čo je správne, čo je nesprávne.*
	Riešenie problémov	***Žiak vie/ dokáže:*** *-odhadnúť, čo dokážem a potom to použiť **„Dokážem vyriešiť problém sám a ak na to nestačím, viem vyhľadať pomoc iných.“,*** *-nevzdávať sa, hľadať možnosti ako si poradiť so vzniknutým problémom,* *-uvedomiť si, ž že existuje viac než jeden spôsob, ako rozobrať problém,* *-vyhľadať pomoc iných.*
	Úcta	***Žiak vie/ dokáže:*** *-vie prejaviť pochopenie pre starých a chorých ľudí,* *-nezraňovať iných, vedieť im prejaviť úctu,* *- rozoznať kultivované a nekultivované vyjadrenie citov.*
	Finančná zodpovednosť spotrebiteľa	***Žiak vie/ dokáže:*** *-vysvetliť, ako môže komunikácia o finančne významných záležitostiach pomôcť predchádzaniu konfliktom (finančná inštitúcia, klient),* *-vie stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov.*

	Plánovanie, príjem a práca, mzda, finančný plán	***Žiak vie/ dokáže:*** *-vysvetliť prvky osobného rozpočtu (pravidelné a nepravidelné príjmy, výdavky a úspory),* *-zostaviť rozpočet domácnosti,* *-zostaviť jednoduchý podnikateľský zámer a rozpočet malého podniku – fyzickej osoby,* *-charakterizovať typy rozpočtov (vyrovnaný, schodkový, prebytkový) na úrovni rodiny*
	Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	***Žiak vie/ dokáže:*** *-zoradiť osobné finančné ciele podľa ich priority,* *-prijímať finančné rozhodnutia a zhodnotiť ich dôsledky -opísať základné typy bankových produktov.*
	Úver a dlh	***Žiak vie/ dokáže:*** *-zhodnotiť výhody a nevýhody využívania úveru vrátane používania kreditnej karty,* *-analyzovať možnosti získavania finančných prostriedkov cez bankové a nebankové subjekty a dôvody a riziká nákupov na úver.*
7. ročník	***Spolupráca***	***Žiak vie/ dokáže:*** *-spolupracovať a pracovať s každým žiakom v triede,* *-pochopiť význam spolupráce : dávať a brať si navzájom,* *- rešpektuje akúkoľvek rolu v skupine,* *-participovať na projekte.*
	Aktívne počúvanie	***Žiak vie/ dokáže:*** *-používať relaxačné techniky na sústredenosť,* *-prečo aktívne počúvať,* *-počúvaním prejaviť úctu,* *-počúvaním riadiť rozhovor,* *-počúvaním upokojiť druhú stranu,* *-sústredene počúvať, aby som pochopil,* *- použiť techniky aktívneho počúvania.*
	Zdravý rozum	***Žiak vie/ dokáže:*** *- hľadať správne rozhodnutia,* *- na základe svojich schopností vybrať to najlepšie z viacerých alternatív*

		„Dokážem si vybrať tak, aby to bolo pre mňa aj pre ostatných čo najlepšie.“, *-nevzdávať sa, hľadať možnosti, ako si poradiť so vzniknutým problémom,* *-uvedomiť si, žže existuje viac než jeden spôsob, ako rozobrať problém.*
	Hrdosť	***Žiak vie/ dokáže:*** *-prijať kompliment, poďakovať,* *-vysloviť kompliment,* *-byť hrdý na svoj výkon,* *-šíriť dobré meno školy,* *-charakterizovať svoje silné a slabé stránky.*
	Finančná zodpovednosť spotrebiteľa	***Žiak vie/ dokáže:*** *-vyhľadať informácie o právach spotrebiteľov vrátane práva na reklamáciu,* *-uviesť príklady klamlivých a zavádzajúcich obchodných praktík,* *-uviesť príklady falšovaných tovarov (tzv. fejkov).*
	Sporenie a investovanie	***Žiak vie/ dokáže:*** *- charakterizovať a využiť núdzový fond,* *- pochopiť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.*
	Plánovanie, príjem a práca, finančný plán	***Žiak vie/ dokáže:*** *- vysvetliť prvky osobného rozpočtu (pravidelné a nepravidelné príjmy, výdavky a úspory),* *-vie zostaviť rozpočet domácnosti,* *-vie zostaviť finančný plán.*
	Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	***Žiak vie/ dokáže:*** *-zoradiť osobné finančné ciele podľa ich priority.*
	Úver a dlh	***Žiak vie/ dokáže:*** *-prijímať finančné rozhodnutia a zhodnotiť ich dôsledky,* *-opísať základné typy bankových produktov,* *-vie zhodnotiť výhody a nevýhody využívania úveru vrátane používania kreditnej karty,*

		-vie analyzovať možnosti získavania finančných prostriedkov cez bankové a nebankové subjekty a dôvody a riziká nákupov na úver.
8.ročník	***Spolupráca***	***Žiak vie/ dokáže:*** *-vytvoriť a rešpektovať pravidlá podporujúce spolužitie v skupine,* *- ponúknuť pomoc iným žžiakom,* *-pracovať v zhode s ostatnými spolužiakmi i s učiteľmi,* *-na skupinových projektoch pracovať v súlade so svojím osobným najlepším výkonom.*
	Iniciatíva	***Žiak vie/ dokáže:*** *-vedieť urobiť prvý krok* *„Dokážem začať. Urobím to teraz.“,* *-vnímať vnútornú motiváciu živenú úspechom z vyriešených problémov,* *-všímať si, čo sa má urobiť a urobiť to,* *-vystupovať proti nespravodlivosti.*
	Čestnosť	***Žiak vie/ dokáže:*** *-potivo sa správať,* *-byť úprimný a mať pevné morálne pravidlá,* *-pozná príklady čestných ľudí vo svojom okolí,* *-vie uviesť príklady čestného správania sa ľudí v histórii.*
	Flexibilita	***Žiak vie/ dokáže:*** *-využiť svoje schopnosť meniť plány podľa potreby „Viem nájsť nové, lepšie riešenie v zmenenej situácii.“,* *-reagovať na zmeny,* *-hľadať riešenie.*
	Organizácia	***Žiak vie/ dokáže:*** ***-*** *plánovať,* *-usporadúvať,* *-realizovať,* *-podieľať sa na pláne triedneho výletu.*

	Finančná zodpovednosť spotrebiteľa	***Žiak vie/ dokáže:*** *-identifikovať korupčné správanie,* *-identifikovať podvodné správanie,* *- uviesť príklady zneužívania verejných zdrojov.*
	Sporenie a investovanie	***Žiak vie/ dokáže:*** ***-v****ysvetliť hodnotu a význam „núdzového fondu“,* *- opísať pozitívne a negatívne stránky sporenia na krátkodobé, strednodobé a dlhodobé ciele.*
	Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	***Žiak vie/ dokáže:*** ***-o****písať spôsob rozhodovania pri sporení a investovaní finančných prostriedkov -rozlíšiť pozitívne a negatívne vplyvy reklamy na spotrebiteľa.*
	Úver a dlh	***Žiak vie/ dokáže:*** *-uviesť príklady spotrebiteľských úverov a ich poskytovateľov,* *-vysvetliť systém ochrany spotrebiteľa pri úveroch spotrebiteľom.*
	Riadenie rizika a poistenie	***Žiak vie/ dokáže:*** *-opísať spôsoby, akými sa dajú znížiť rôzne druhy rizík alebo ako sa im dá úplne vyhnúť,* *- vysvetliť podstatu a význam poistenia,* *-uviesť základné druhy poistenia (životné a neživotné).*
9. ročník	***Spolupráca***	***Žiak vie/ dokáže:*** *-vytvoriť a rešpektovať pravidlá podporujúce spolužitie v skupine,* *- ponúknuť pomoc iným žiakom,* *-pracovať v zhode s ostatnými spolužiakmi i s učiteľmi,* *- pracovať na skupinových projektoch v súlade so svojím osobným najlepším výkonom.*
	Kritické myslenie	***Žiak vie/ dokáže:*** *-objektívne analyzovať informácie,* *-získavať informácie, hodnotiť a nachádzať logických a objektívnych súvislostí.*
	Osobný najlepší výkon	***Žiak vie/ dokáže:*** *-predvídať a vyhodnotiť rôzne situácie,*

		„Dokážem si vybrať tak, aby to bolo pre mňa aj pre ostatných čo najlepšie.“ *-snažiť sa byť za danej situácie najlepší aký som,* *-nevzdávať sa, hľadať možnosti, ako si poradiť so vzniknutým problémom,* *-vie uviesť príklady úspešných osobností.*
	Starostlivosť	***Žiak vie/ dokáže:*** *-mať ohľad na iných -„Záleží mi na tebe, na tom, čo chceš a ako sa cítiš.“,* *-participovať na projekte pomoci starším ľuďom alebo zdravotne znevýhodneným,* *-naplánovať konkrétnu aktivitu na podporu dobrej klímy v triede alebo v rodine*
	Odvaha	***Žiak vie/ dokáže:*** *- konať v súlade so svojím presvedčením,* *-prijať, že ak niečo nezvládne, nie je horší než ostatní,* *-vedieť povedať nie,* *-aktívne využívať asertívne techniky správania sa.*
	Finančná zodpovednosť spotrebiteľa	***Žiak vie/ dokáže:*** *-vysvetliť význam ochrany vkladov v SR,* *- vysvetliť rozdiel medzi bankovými a nebankovými subjektmi.*
	Sporenie a investovanie	***Žiak vie/ dokáže:*** *-uviesť príklad investície, ktorá umožňuje rýchly a jednoduchý prístup k finančným prostriedkom,* *-uviesť možnosti využitia voľných finančných prostriedkov (sporenie, produkty so štátnym príspevkom, nehnuteľnosti),* *-zdôvodniť výber zvoleného produktu pre investovanie voľných finančných prostriedkov.*
	Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	***Žiak vie/ dokáže:*** *-opísať moderné spôsoby platenia,* *-rozlíšiť platobné karty podľa funkcie (debetné, kreditné),* *- opísať spôsoby platenia v tuzemskej a zahraničnej mene,* *-porozumieť prepočtu meny (napríklad českých korún na Euro a naopak).*
	Úver a dlh	***Žiak vie/ dokáže:***

		-uviesť príklady legálnych a nelegálnych postupov pri vymáhaní dlhov, -zhodnotiť význam úverovej histórie a budovanie pozitívnej úverovej histórie.
	Riadenie rizika a poistenie	***Žiak vie/ dokáže:*** -vysvetliť základný účel verejného poistenia, -charakterizovať zdravotné poistenie, sociálne poistenie a v rámci neho predovšetkým nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie a poistenie v nezamestnanosti, -rozoznať hlavné typy poistenia motorových vozidiel, -vysvetliť rozdiel medzi poistením nehnuteľnosti (bytu, resp. domu) a poistením domácnosti (zariadenia).
	Plánovanie, príjem a práca	***Žiak vie/ dokáže:*** -uviesť príklady, ako štát využíva príjmy z daní, -vysvetliť podstatu a význam podnikania na príkladoch podnikateľských subjektov v praxi, -navrhnúť vlastný projekt a individuálne aj tímovo pracovať na jeho realizácii.

Hodnotenie a klasifikácia žiakov

Hodnotenie a klasifikácia prospechu žiakov v predmete **výchova k životným zručnostiam** bude realizovaná v súlade so zákonom č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov /č.415/2021 Z.z. / a **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl**.

Vo výchovno-vzdelávacom procese predmetu výchova k životným zručnostiam sa uskutoční priebežné a celkové hodnotenie nasledovným spôsobom:

- **priebežné formatívne hodnotenie** sa uskutoční pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách, jeho cieľom je kvalitná a konštruktívna spätná väzba, získavanie informácií, ako sa žiaci učia, odhalenie, diagnostikovanie nedostatkov, chýb, ťažkostí a ich príčin v procese učenia sa žiaka s cieľom odstrániť ich a zefektívniť učebnú činnosť žiaka vo chvíli, keď sa výkon dá zlepšiť, jeho vyjadrením je slovné zhodnotenie. podľa cieľa
- **celkové hodnotenie** žiaka sa uskutoční na konci prvého polroka a na konci druhého polroka školského roka; a vyjadruje objektívne zhodnotenie úrovne vedomostí, zručností a návykov žiaka v danom vyučovacom predmete.

Žiak je v predmete Výchova k životným zručnostiam hodnotený nasledovne:

a. **aktívne absolvoval**, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,
b. **absolvoval**, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval
c. **neabsolvoval**, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

Človek a svet práce

Vzdelávacia oblasť	Človek a svet práce
Vyučovací predmet	**Človek a svet práce**
Stupeň vzdelania	**nižšie stredné vzdelanie**
Vzdelávací cyklus	tretí
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	Ľubomír Žáčok _TECHNIKA_učebnica pre 6. ročník ZŠ, 1.vydanie, 2019 Ľubomír Žáčok, Mária Vargová _TECHNIKA_učebnica pre 7. ročník ZŠ, 1.vydanie, 2020 Ján Pavlovkin, Ľubomír Žáčok _TECHNIKA_učebnica pre 8. ročník ZŠ, 1.vydanie, 2021 Ján Pavlovkin, Ľubomír Žáčok _ TECHNIKA_učebnica pre 9. Ročník ZŠ,1.vydanie, 2021 Ľubomír Žáčok_Hravá technika_pracovný zošit pre 6. ročník ZŠ, 1. vydanie, 2017 Ľubomír Žáčok_Hravá technika_pracovný zošit pre 7.ročník ZŠ, 1. vydanie, 2017 Ľubomír Žáčok_Hravá technika_pracovný zošit pre 8. ročník ZŠ, 1. vydanie, 2018 Ján Pavlovkin, Ľubomír Žáčok _ Hravá technika_pracovný zošit pre 9.ročník ZŠ,1.vydanie, 2018

Ciele vzdelávania pre 3. cyklus:

1. Realizovať kreatívne nápady pomocou vhodných techník a materiálov.
2. Vedieť analyzovať svoje tvorivé a technologické schopnosti, a tým rozvíjať svoju technickú gramotnosť.
3. Využívať digitálne nástroje pri rôznych pracovných činnostiach, tímových projektoch.
4. Spolupracovať v zdieľanom pracovnom prostredí.
5. Vyberať vhodné technické materiály a nástroje na implementáciu svojich myšlienok a na zhotovenie úžitkového produktu.
6. Vedieť identifikovať, navrhovať a realizovať technicky primerané a realizovateľné riešenia a analyzovať súvisiace efekty a nebezpečenstvá.
7. Aplikovať digitálne technológie pri riešení technických problémových úloh.
8. Pomenúvať prínos, riziká, obmedzenia vedeckých teórií, aplikácií a technológií v spoločnosti (napr. v súvislosti s efektivitou práce, s morálnymi otázkami, kultúrou, bezpečnosťou, environmentálnou udržateľnosťou ako životným cyklom výrobkov).
9. Identifikovať vlastné schopnosti a zručnosti ako súčasť sebarozvoja s víziou potreby celoživotného vzdelávania.
10. Aplikovať základné stratégie a metódy plánovania kariérneho smerovania.
11. Aplikovať online nástroje a služby v procese tvorby kariérového rozhodnutia.
12. Vyhľadávať, hodnotiť a využívať informácie dôležité pre voľbu povolania.
13. Definovať užitočnosť nápadu a konkretizovať, aký problém rieši.
14. Aktívne hľadať príležitosti na rozvoj svojho nápadu a jeho uplatnenie v praxi.
15. Zhromaždiť a zabezpečiť dostupné zdroje v súvislosti s realizáciou nápadu a efektívne ich spravovať.
16. Chápať základy fungovania trhu, trhového hospodárstva a uviesť základné druhy podnikateľských aktivít.

Učebné osnovy pre 3. vzdelávací cyklus *Človek a svet práce*					
Komponent 1: TECHNIKA					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Výkonový štandard	***Žiak vie, dokáže***	**Žiak vie/dokáže:** • samostatne vyhľadať a využiť poznatky o rôznych vynálezoch, objavoch a patentoch, • narysovať jednoduchý technický výkres, vybrať vhodný pohľad na zobrazenie telesa v 2D zobrazení (pohľad spredu, zhora, zboku), vytvoriť technickú dokumentáciu k vlastnému jednoduchému výrobku v elektronickej podobe, • simulovať a porovnať úlohy konštruktéra, projektanta, dizajnéra a robotníka, • porovnať, rozlíšiť a skúmať vlastnosti rôznych drevín, kovov, plastov, keramických a kompozitných materiálov, skla, gumy, textilu s tým, že dokáže uviesť príklady ich využitia a vykonať jednoduchý experiment na porovnanie vybraných vlastností rôznych druhov materiálov , • poukázať na možnosti recyklovania, separovania a zneškodňovania vybraných technických materiálov z technického hľadiska , • zrealizovať na výrobku vybrané pracovné postupy ručného a strojového obrábania materiálov podľa technického výkresu a zdôvodniť výber strojového opracovania pri tvorbe jednoduchého výrobku , • správať sa ako uvedomelý spotrebiteľ a využívať digitálne nástroje pri rôznych pracovných činnostiach a tímových projektoch s uplatňovaním zásad BOZP pri práci , • vytvoriť vlastný jednoduchý elektrický obvod s využitím virtuálnej elektronickej stavebnice a vizualizovať ho využitím digitálnych technológií , • uplatniť princípy jednoduchých strojov v praxi a definovať druhy prevodov v zariadeniach používaných v domácnosti , • identifikovať potenciálne nebezpečenstvo pri práci so strojmi, zariadeniami, robotmi a napríklad aj pomocou umelej inteligencie vytvoriť zoznam pravidiel a postupov k odstráneniu jednoduchých porúch v bytovej inštalácii s dodržaním BOZP , • použiť umelú inteligenciu pri riešení konkrétnych úloh, zhodnotiť prácu s umelou inteligenciou, odpovede umelej inteligencie overiť prostredníctvom iných zdrojov a kriticky ich posúdiť , • vypočítať spotrebu a finančné náklady na prevádzku strojov a zariadení používaných v domácnosti na základe energetického štítku, • zdôvodniť zber, triedenie a likvidáciu nebezpečného elektroodpadu, rozlíšiť stroje a zariadenia na rôzny pohon a zvážiť ich dopad na ŽP a vyhľadať informácie o obnoviteľných zdrojoch energie a ich využití , • spolupracovať v zdieľanom pracovnom prostredí.			

		6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Obsahový štandard	***Poznávanie histórie techniky a základy grafickej komunikácie***	• história techniky – zhotovenie projektu na tému slovenskí a svetoví vynálezcovia a námetu na pozoruhodné technické riešenia v živote mestského a dedinského človeka v minulosti	• vytváranie technického výkresu , • grafická komunikácia – aplikácia druhov čiar a pravouhlého premietania pri tvorbe technického výkresu	• zobrazovanie predmetov v 2D	• posúdenie rozdielu medzi konštruktérom, projektantom, dizajnérom, robotníkom – ich hlavné úlohy, činnosti a rozdiely medzi nimi
	Využívanie vlastností technických materiálov pri tvorbe výrobkov	• technické materiály (drevo, kovy, plasty, keramika, guma, sklo a pod.) • činnosti pri ručnom opracovaní technických materiálov (meranie, obrysovanie, rezanie, strihanie, ohýbanie, vyrovnávanie, pilovanie, rašpľovanie) • samostatná tvorivá činnosť žiakov (návrh, tvorba výrobkov)	• základné vlastnosti technických materiálov, recyklácia technických materiálov • činnosti pri ručnom opracovaní technických materiálov (dlabanie, sekanie, vŕtanie, spájkovanie) • samostatná tvorivá činnosť žiakov (návrh, tvorba výrobkov)	• činnosti pri ručnom opracovaní technických materiálov (konštrukčné spájanie dreva, povrchová úprava drevených a kovových materiálov a pod.) • samostatná tvorivá činnosť žiakov (návrh, tvorba výrobkov)	• strojové a progresívne metódy spracovania dreva, kovov, plastov • samostatná tvorivá činnosť žiakov (návrh, tvorba výrobkov)
	Skúmanie využívania jednoduchých strojov	• jednoduché stroje, mechanizmy v domácnosti – využitie jednoduchých strojov a mechanizmov v praxi vzhľadom	• bytová inštalácia (vodoinštalácia, kanalizácia, plynoinštalácia, elektroinštalácia,	• jednoduché elektrické obvody (zapojenie spotrebiča do elektrického	• mechanické, plynové, benzínové a elektrické spotrebiče a zariadenia v

	a mechanizmov v domácnosti	na ich spotrebu a finančné náklady podľa energetického štítku	vykurovanie, chladenie, rekuperácia)	obvodu, dióda a tranzistor v elektrickom obvode)	domácnosti – obsluha a údržba spotrebičov a zariadení v domácnosti, ich vplyv na ŽP • obnoviteľné zdroje energií a ich využitie
	Činnosti	Samostatné ručné spracovanie technických materiálov a zhotovenie technických výrobkov	Tvorba technických výkresov Práca so stavebnicami zameranými na bytovú a domovú inštaláciu. Rozlíšenie objavov, vynálezov a patentov. Aplikácia príkladov využitia slovenských a svetových vynálezov v praxi.	Zapojenie jednoduchých elektrických obvodov. Zapojenie polovodičov (dióda, tranzistor) do elektrického obvodu.	Práca na malých sústruhoch, s ručnou vŕtačkou a strojové spracovanie technických materiálov (drevo, neželezné kovy a plasty). Posúdenie významu a využitia jednoduchých strojov a mechanizmov v praxi. Vykonanie drobnej údržby spotrebičov a zariadení v domácnosti.

Komponent 2: KARIÉROVÁ VÝCHOVA					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Výkonový štandard	***Žiak vie, dokáže***	**Žiak vie/dokáže:** • aplikovať základné techniky, stratégie a metódy akčného plánovania s ohľadom na vlastné kariérové smerovanie , • aplikovať online nástroje, online služby a aplikácie, ktoré prispievajú k tvorbe konštruktívnych kariérových rozhodnutí , • samostatne vyhľadať, hodnotiť a využívať informácie dôležité pre tvorbu základov profesijnej orientácie, • analyzovať faktory, ktoré majú vplyv na zosúlaďovanie pracovného a rodinného života – work-life balance a vysvetliť ich dôležitosť pre duševné zdravie človeka .			
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard	***Rozhodovanie a tvorba akčného plánu***	• rozhodovanie a faktory, ktoré ho ovplyvňujú • posúdenie možností pri rozhodovaní o voľbe vhodného povolania a profesijnej prípravy	• metódy, techniky a pomôcky pri tvorbe rozhodnutia	• tvorba konštruktívneho rozhodnutia o kariérovom smerovaní s využitím získaných informácií	• tvorba akčného plánu • tvorba kognitívnej mapy povolania s cieľom podpory protektívnych faktorov
	Vzdelanie a trh práce	• trendy a smer vývoja trhu práce	• vzdelanie a trh práce	• posúdenie rôznych zdrojov kariérových informácií	• tvorba informačnej základne pre potreby kariérového smerovania
	Životná rovnováha (work-life balance)a duševné zdravie (wellbeing)	• hospodárenie s časom a duševné zdravie	• udržanie rovnováhy medzi osobnými, vzdelávacími a pracovnými úlohami	• identifikácia a posúdenie faktorov, ktoré vplývajú na zachovanie životnej rovnováhy a zdravého životného štýlu	• aplikácia metód efektívneho plánovania využitia času, tvorba časového snímku bežného dňa,

					organizácia pracovného prostredia a pod .
	Činnosti	Aplikácia metód kritického myslenia pri posudzovaní vlastných zručností ako súčasť sebarozvoja s víziou potreby celoživotného vzdelávania...	Vyhľadávanie, hodnotenie a použitie kariérových informácií.	Aplikácia online nástrojov a služieb v procese kariérového smerovania. Tvorba konštruktívneho kariérového rozhodnutia.	Realizácia kariérového plánovania.
Komponent 3: PODNIKAVOSŤ A INICIATÍVNOSŤ					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Výkonový štandard	***Žiak vie, dokáže***	**Žiak vie/dokáže:** • definovať, pre koho je nápad užitočný, komu pomôže a aký problém rieši , • vytvárať nápadom pozitívne hodnoty aj v súlade s ekologickým rozmerom svojho nápadu a využiť pri tom princíp obehového hospodárstva , • vyvinúť primeranú iniciatívu a samostatne hľadať príležitosti pre rozvoj vlastného nápadu , • poučiť sa z neúspechu jeho nápadu, prepracovať ho a ponúknuť nové riešenie vzniknutého problému , • vnímať chybu ako nevyhnutnú a pozitívnu súčasť procesu učenia , • kombinovať svoje schopnosti so schopnosťami členov svojho tímu, rozhodovať a prevziať zodpovednosť , • rešpektovať duševné vlastníctvo pri tvorbe a prezentácii svojho nápadu , • poznať rôzne formy podnikania • uviesť rôzne druhy podnikateľských aktivít .			
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**

Obsahový štandard	***Realizácia nápadu a overenie jeho funkčnosti***	• stanovenie miery užitočnosti nápadu • výber najvhodnejšieho nápadu na realizáciu	• realizácia nápadu v praxi a overenie jeho funkčnosti	• tvorba produktu s využitím modelu obehového hospodárstva – zdieľanie, požičiavanie, opätovné využitie, oprava a recyklácia, pokiaľ je to možné	• práca s chybou a úprava nefunkčných častí, ktoré sa neoverili v praxi pri realizácii
	Riešenie problémov	• nadobúdanie zručností pri organizácii práce a rozdelení pracovných úloh • rešpektovanie rôznorodosti členov tímu a vnímanie prínosu rôznorodosti členov skupiny pri spoločnej práci	• práca v tíme • rozvoj zručností pri riešení problémov v oblasti riadenia a organizácie práce	návrh a posúdenie riešenia aj zložitého problému a budovanie reziliencie	• používanie vhodného tónu komunikácie a vhodných komunikačných prostriedkov v prípade vzniku konfliktu s cieľom konflikt vyriešiť/ukončiť
	Zdroje financovania nápadov	• stanovenie si nákladov na realizáciu	• stanovenie si nákladov na realizáciu	• aktívne vyhľadávanie rôznych zdrojov príležitostí pre financovanie, rozvoj a realizáciu nápadov/projektov, prostredníctvom aktivít, súťaží, grantov	• podnikanie ako možnosť realizácie nápadu v praxi
	Činnosti	Vytvárať pozitívne hodnoty svojím nápadom pre jedinca alebo spoločnosť a definujú tým jeho užitočnosť.	Práca s chybou a poučenie sa z neúspechu.	Vyvíjanie iniciatívy pri hľadaní príležitostí na rozvoj nápadu	Naučiť sa prebrať zodpovednosť za svoje rozhodnutia pri neúspechoch, nezhodách a konfliktoch. Budovať reziliencu.

Hodnotenie a klasifikácia žiakov

Hodnotenie a klasifikácia prospechu žiakov v predmete **človek a svet práce** bude realizovaná v súlade so zákonom č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl**.

Vo výchovno-vzdelávacom procese v predmete človek a svet práce sa uskutoční priebežné a celkové hodnotenie a to nasledovným spôsobom:

c) **Priebežné sumatívne a formatívne hodnotenie** sa uskutoční pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách, má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho aktuálny psychický i fyzický stav,

d) **celkové sumatívne hodnotenie** žiaka v predmete človek a svet práce sa uskutoční na konci prvého polroka a na konci druhého polroka školského roka; a vyjadruje objektívne zhodnotenie úrovne vedomostí, zručností a návykov žiaka v danom vyučovacom predmete.

Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

1 – výborný,

2 – chválitebný,

3 – dobrý,

4 – dostatočný,

5 – nedostatočný

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri

intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Nástroje sumatívneho hodnotenia	**Nástroje formatívneho hodnotenia**
• samostatná tvorivá činnosť • projekty • aktivita žiaka na vyučovaní • výrobok	• Sebahodnotiaca karta • Metakognícia • Lístok pri odchode • Sumár – jedna veta na záver

Hodnotiace portfólio pre sumatívne hodnotenie:

Nástroje:

- samostatná tvorivá činnosť
- projekty,
- aktivita žiaka na vyučovaní
- výrobok

- **samostatná tvorivá činnosť**

  Pri každej samostatnej tvorivej činnosti učiteľ pripraví a nastaví kritéria, ktoré budú nadväzovať na skôr nadobudnuté zručnosti. Ku každému kritériu vypracuje indikátory:

Kritérium (zručnosť)	**3 body** indikátor kvality 1	**2 body** indikátor kvality 2	**1 bod** indikátor kvality 3	**Body**

Návrh vlastného výrobku	*Vhodne zvolený výrobok . Bezchybne vyhotovený technický výkres výrobku.*	*Vhodne zvolený výrobok Niektoré časti technického výkresu nie sú v súlade s technickými normami.*	*Nesprávne zvolený výrobok/príliš obťažné alebo príliš jednoduché/ Pri tvorbe technického výkresu je potrebná pomoc učiteľa*	
Určenie materiálu a hlavných parametrov	*Žiak navrhne vhodný materiál, určí parametre /rozmery/ výrobku a stanoví postup práce*	*Žiak navrhne nevhodný materiál, určí parametre /rozmery/ výrobku , postup práce nie je úplne správny*	*Žiak samostatne nezvláda úlohu, potrebuje pomoc učiteľa*	
Realizácia	*Žiak pracuje presne podľa postupu správne, vykonáva všetky kroky bez chyby.*	*Jednotlivé kroky v postupe žiak vykonáva neúplne, alebo nesamostatne.*	*Jednotlivé kroky postupu sú nesprávne, Potrebná je pomoc učiteľa.*	
Povrchová úprava, záver – estetické stvárnenie	*Žiak vyhotovil výrobok podľa navrhnutého technického výkresu, dbá na presnosť a estetické dotvorenie výrobku.*	*Žiak vyhotovil výrobok s menšou nepresnosťou, alebo len čiastočne správne. Menšie nedostatky sú v estetickom stvárnení výrobku.*	*Rozmery výrobku nesúhlasia s technickým výkresom a v opracovaní jednotlivých častí výrobku sú väčšie nedostatky.*	

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá :

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 25% 4 (dostatočný)
24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **projekty**

Nastavenie kritérií a indikátorov pre hodnotenie projektu (plagát, prezentácia, výroba pomôcky):

	3 body **Indikátor pre kvalitu 1**	**2 body** **Indikátor pre kvalitu 2**	**1 bod** **Indikátor pre kvalitu 3**	**Body**

Kritérium 1 **Obsiahnuté informácie (obsah)**	*Projekt obsahuje všetky podstatné informácie*	*Projekt obsahuje podstatné informácie, ale obsahuje príliš veľa vedľajších detailov*	*Projektu chýbajú dôležité informácie, prináša predovšetkým nedôležité informácie*	
Kritérium 2 **Prehľadnosť, štruktúra**	*Na projekte ľahko nájdeme všetky dôležité informácie*	*Niektoré informácie hľadáme na projekte ťažko*	*Dôležité informácie sa na projekte strácajú*	
Kritérium 3 **Zladenie obsahu a grafiky**	*Obsahová a obrazová podoba projektu sa doplňuje, podporuje, projekt pôsobí vyvážene*	*Obsah a obrazy sa zbytočne zdvojujú alebo sú v protiklade*	*Prevažuje jedna zo zložiek- buď grafická alebo obsahová, alebo celkove projekt vyvoláva dojem chaosu*	
Kritérium 4 **Prezentácia projektu**	*Prejav pri prezentovaní je plynulý, samostatný, správne odpovedá na prípadné otázky.*	*Prejav žiaka je s menšími chybami a prestávkami plynulý, pri odpovedi na otázky potrebuje pomoc.*	*Žiak číta len to, čo je uvedené v projekte, prejav je nesamostatný, na otázky neodpovedá správne.*	

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá:

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 25% 4 (dostatočný)
24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **<u>príprava a aktivita žiaka na vyučovaní</u>**

Pri celkovej klasifikácii žiaka sa zohľadňujú aj kritériá:

5. príprava na vyučovanie, vypracovanie domácich úloh
6. práca na hodine (aktivita, pozornosť, samostatnosť, tvorivosť, vypracovanie úloh)
7. spolupráca so spolužiakmi pri skupinovej práci, pomoc spolužiakom,
8. celkové správanie žiaka na hodinách, kultivovanosť vyjadrenia, rešpektovanie pokynov na prácu,
9. dodržanie bezpečnosti pri práci

Vyučujúci si pozorovaním zaznačuje počas celého klasifikačného obdobia k jednotlivým žiakom úroveň pri uvedenom kritériu. Zvolí si napr. systém “plusky, mínusky”. Za každý polrok vyučujúci sumarizuje uvedené hodnotenie do známky.

- výrobok

Nastavenie kritérií a indikátorov pre hodnotenie **výrobku**:

	3 body **Indikátor pre kvalitu 1**	**2 body** **Indikátor pre kvalitu 2**	**1 bod** **Indikátor pre kvalitu 3**	**Body**
Kritérium 1 **Presnosť**	*Dodržané sú všetky rozmery výrobku podľa technického výkresu*	*Presnosť nie je dodržaná pri všetkých rozmeroch*	*Rozmery nesúhlasia s technickým výkresom*	
Kritérium 2 **Kvalita opracovania jednotlivých častí výrobku**	*Všetky časti výrobku sú kvalitne opracované*	*Menšie nedostatky pri opracovaní jednotlivých častí výrobku*	*Nedostatočne opracované povrchy jednotlivých častí výrobku*	
Kritérium 3 **Kvalita spojov**	*Spoje sú pevné a presné*	*Spoje sú osadené s menšou nepresnosťou*	*Spoje sú menej pevné a nepresné*	
Kritérium 4 **Estetické stvárnenie výrobku**	*Výrobok je esteticky dotvorený.* *Povrchová úprava je vhodne aplikovaná.*	*Výrobok má menšie estetické nedostatky.* *Povrchová úprava je primeraná.*	*Výrobok nie je esteticky dotvorený, povrchová úprava je nevhodne zvolaná.*	

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá:

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 25% 4 (dostatočný)
24% - 0% 5 (nedostatočný)

Vyučujúci priraďuje každej známke v edupage váhu podľa nasledujúceho nastavenia:

Nástroj klasifikácie	Váha známky	Počet použitia/polrok
Samostatná tvorivá činnosť	2	1
Projekt	2	2
Aktivita žiaka na vyučovaní	1	4 - 5
Výrobok	2	2 - 3

K žiakom so ŠVVP má učiteľ individuálny prístup. Žiaci so ŠVVP sú hodnotení s ohľadom na svoje možnosti a v súlade s platnými metodickými pokynmi.

Formatívne hodnotenie:

Nástroje:

- Sebahodnotiaca karta
- Metakognícia
- Lístok pri odchode
- Sumár – jedna veta na záver

Sebahodnotiaca karta

Ku každému tematickému celku budú vytvorené sebahodnotiace karty pre žiaka, ktorými bude žiak kriterálne hodnotiť aktuálnu úroveň svojho procesu učenia sa. Kritériá v sebahodnotiacej karte budú vychádzať z edukačných cieľov. Žiak označuje úroveň dosiahnutia daného kritéria v aktuálnom čase, sleduje svoj priebeh učenia sa a odkrýva oblasti, v ktorých sa môže zlepšovať.

Vzdelávacia oblasť Umenie a kultúra

Hudobná výchova

Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra
Vyučovací predmet	**Hudobná výchova**
Stupeň vzdelania	nižšie stredné vzdelanie
Vzdelávací cyklus	tretí
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Ciele vyučovacieho predmetu

1. Slobodne prejavovať a uplatňovať umeleckú a hudobnú gramotnosť pri napĺňaní osobných kultúrnych potrieb a životných cieľov.
2. Uplatňovať základné hudobné spôsobilosti (schopnosti, zručnosti a návyky) v oblasti spevu, hry na hudobných nástrojoch, počúvania hudby, hudobno-pohybového, hudobno-dramatického, verbálneho a vizuálneho vyjadrovania a spájania hudby rôznymi spôsobmi, prístupmi, prejavmi a prezentáciami.
3. Orientovať sa v hudobnej kultúre minulosti i v jej súčasných podobách, vo svetovej aj slovenskej hudobnej kultúre, hudobnej kultúre etník, národností, malých i veľkých sociálnych skupín.
4. Komunikovať a hodnotiť rôznorodé hudobné obsahy, využívať ich aj pri vyhodnocovaní hudobných informácií v rôznych životných situáciách.
5. Hodnotiť, oceňovať a chrániť národné hudobné dedičstvo aj rôzne podoby globálnej kultúry ako súčasť vlastnej kultúrnej identity.
6. Oceňovať hudobné dedičstvo iných kultúrnych spoločenstiev.
7. Interpretovať a aplikovať hudobné pojmy, javy a vzťahy z oblasti teórie hudby aj histórie, ktoré vychádzajú zo znejúcej počúvanej aj produkovanej hudby.
8. Zodpovedne a bezpečne využívať digitálne technológie a médiá na umeleckú a estetickú hudobnú komunikáciu.

Byť tvorivý, kooperovať, byť empatický, schopný sebareflexie aj zodpovedného konania pri tvorbe, prijímaní, vyjadrovaní a integrácii hudby vo vlastnej komunite aj širšej spoločnosti.

<table>
<tr><td colspan="5">Učebné osnovy pre 3. vzdelávací cyklus
UMENIE A KULTÚRA
Hudobná výchova</td></tr>
<tr><td colspan="5">Komponent 1: SPEV</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td>6.ročník</td><td>7.ročník</td><td>8.ročník</td></tr>
<tr><td>Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="3">- spievať v primeranej hlasovej polohe, vedome uplatňovať zásady hlasovej hygieny v hovorenom i spievanom prejave s prihliadnutím na mutačné obdobie žiakov,
- spievať a capella i so sprievodom hudobného nástroja alebo hudobného podkladu,
- rytmizovať a melodizovať reč, uplatňovať individuálne dispozície, farbu a charakter vlastného hlasu v tvorivých hrách s hlasom.</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td>6.ročník</td><td>7.ročník</td><td>8.ročník</td></tr>
<tr><td>Obsahový štandard</td><td></td><td>Tvorivé využívanie prostriedkov silovej, časovej, farebnej a výškovej modulácie hlasu: zvuky, reč, spev, šepot, farebné a dynamické odtiene.

Rytmizovanie nonsensových a básnických textov, rytmický viachlas.</td><td>Interpretovanie piesní rôzneho druhu a žánru (autorské – umelé, slovenské ľudové, regionálne ľudové, piesne národnostných menšín, sociálnych skupín, inonárodné i populárne piesne).</td><td>Tvorba melódií v známom tónovom priestore, melodizovanie textov, ich grafické alebo audiovizuálne zaznamenanie.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td colspan="5">Komponent 2: HRA NA HUDOBNOM NÁSTROJI</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>6.ročník</td><td>7.ročník</td><td>8.ročník</td></tr>
<tr><td>Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="3">- hrať na hudobnom nástroji v primeranom tempe, s dynamikou,
- elementárne improvizovať a komponovať,
- tvoriť a interpretovať sprievod k piesni, k skladbe,
- aktívne a vedome používať hudobné písmo,
- aktívne a efektívne spolupracovať na príprave hudobného projektu (vystúpenia) podľa individuálnych možností každého žiaka a podmienok školy,
- reflektovať hudobný výsledok – ocenenie, návrh na zmenu, (seba)korekcia.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>6.ročník</td><td>7.ročník</td><td>8.ročník</td></tr>
<tr><td>Obsahový štandard</td><td></td><td>Kooperovanie, rešpektovanie hry druhých, rozvíjanie spoločnej hry, slovná reflexia hudobného výsledku.</td><td>Hra podľa grafickej partitúry, klasickej notácie a akordických značiek.

Hra v triednom alebo školskom ansámbli (folklórnom súbore, kapele populárnej hudby, súbore orffových nástrojov, súbore voľnej nástrojovej konštelácie) na triednych, školských alebo mimoškolských vystúpeniach.</td><td>Elementárne komponovanie s použitím hudobných softvérov a digitálnych technológií, inštrumentálne sprievody k piesňam, zvuková interpretácia literárneho textu, výtvarného diela, videa, tvorba inštrumentálnych častí hudobno-pohybového a hudobno-dramatického celku (predstavenia), nahrávka hudobného diela.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Komponent 3: POČÚVANIE HUDBY</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>6.ročník</td><td>7.ročník</td><td>8.ročník</td></tr>
<tr><td>Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="3">- identifikovať charakteristiky, štruktúry, faktúru, formu a tonalitu skladby, ľudské hlasy, nástroje a nástrojové skupiny súborovej hry,
- identifikovať štýlové znaky klasickej a modernej populárnej hudby,
- orientovať sa v chronológii umeleckých smerov a vybraných predstaviteľov Slovenskej a svetovej hudby,
- identifikovať štýlové znaky ľudovej hudby, špecifiká hudobnej kultúry vlastného a ostatných regiónov Slovenska, národnostných menšín Slovenska, etník a sociálnych skupín, piesňové skupiny a žánre, autentickú a štylizovanú podobu tradičnej ľudovej hudobnej kultúry,</td></tr>
</table>

		- vyjadriť zážitok z počúvanej hudby s využitím primeranej argumentácie, prezentovať svoje vkusové preferencie v oblasti hudby, tvoriť si vlastné hudobné preferencie v oblasti všetkých typov hudby a rešpektovať preferencie iných, - hodnotiť živú hudobnú produkciu profesionálneho alebo poloprofesionálneho umeleckého výkonu jednotlivca alebo renomovaných hudobných inštitúcií, - vyhľadávať a technicky upraviť hudobné artefakty pre modelové situácie s ohľadom na funkcie hudby.		
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**
Obsahový štandard		Aktívne počúvanie **hudby rôznych druhov, štýlov a žánrov,** identifikovanie a charakterizovanie farby zvuku rôznych typov hudobných telies a zoskupení, **štruktúry, faktúry, formy a tonality** počúvanej hudby. Využívanie **funkcií hudby** pri hudobnej podpore modelových situácií. Návšteva **koncertu, hudobného divadla**, hodnotenie reprodukovanej aj živej hudobnej produkcie hudby podporené primeranou argumentáciou.	Objavovanie a pomenovanie charakteristických **znakov ľudovej hudobnej kultúry** vlastného regiónu, etnografických regiónov Slovenska, autentickej podoby tradičnej ľudovej hudobnej kultúry. Vyjadrovanie vlastných vkusových **hudobných preferencií** v oblasti všetkých typov hudby.	Na základe aktívneho počúvania rámcové orientovanie sa v typológii a chronológii **umeleckých štýlov a žánrov hudby** na Slovensku a vo svete, v klasickej, ľudovej, tradičnej a modernej populárnej hudbe.
Komponent 4: HUDOBNO-POHYBOVÉ VYJADRENIE HUDBY				
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	- koordinovaným štruktúrovaným a neštruktúrovaným pohybom interpretovať počúvanú hudbu, - uplatňovať prvky vybraných spoločenských, populárnych a tradičných regionálnych tancov a etiketu v spoločenskom kontexte, - uplatňovať pohybovú improvizáciu pri stvárňovaní hudby rôznych žánrov i štýlových období.		
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**
Obsahový štandard		Napodobňovanie a adaptovanie jednoduchých rytmických **tancov tradičnej regionálnej a národnej**	Uplatňovanie voľného a útvarového **pohybu**, synchrónneho pohybu v skupine vo väzbe na počúvanú hudbu.	

		kultúry, tanečných predlôh z rôznych žánrov. Uplatňovanie základnej **etikety** v spoločenskom kontakte a pri tanci.		
Komponent 5: HUDOBNO – DRAMATICKÉ VYJADRENIE HUDBY				
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	- improvizovať a interpretovať hudobné a mimohudobné obsahy prostriedkami hudobnej dramatiky, - uplatňovať dramatickú, hudobnú (melodickú, rytmickú), pohybovú improvizáciu a interpretáciu pri stvárňovaní hudby rôznych žánrov, funkcií i štýlových období, - vytvárať hudobno-dramatické celky na rôzne námety, vytvárať umelú realitu, modelové situácie zo života a fantazijného sveta, - pri tvorbe výsledného dramatického produktu používať vhodné a bezpečné technické a digitálne prostriedky, - hodnotiť hudobno-dramatické predstavenie vlastnej produkcie aj renomovaného hudobno-dramatického telesa primeranou argumentáciou.		
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**
Obsahový štandard			Reflektovanie a hodnotenie vlastného **hudobno-dramatického predstavenia** aj predstavenia renomovaného hudobno-dramatického telesa, napr. po vzhliadnutí predstavenia profesionálneho súboru (napr. muzikál, opereta, balet, opera, pantomíma) primeranou argumentáciou.	Využívanie vlastného hlasu, okolitých objektov, rôznorodých hudobných nástrojov, virtuálnych hudobných nástrojov aj hudobných softvérov pri **tvorbe hudobno-dramatického celku.**

Hodnotenie a klasifikácia žiakov

Hudobná výchova na ZŠ je predmet, ktorý sa nenapĺňa realizáciou požadovaného programu (edukačnej úlohy), ale v ktorých je tento program len východiskom k samostatnému (tvorivému) hudobnému vyjadrovaniu sa žiaka. Ináč by nespĺňali svoje ťažiskové poslanie: formovať mentálne štruktúry žiaka v smere aktívnej otvorenosti voči interpretáciám a vyjadrovaniu sveta a seba, orientovať žiaka k tvorivému prístupu – či v rámci seba vyjadrovania, alebo riešenia zadaných úloh.

Hodnotenie má v prvom rade funkciu pozitívne motivovať žiaka a usmerniť jeho osobnostný vývoj. Tu musí učiteľ brať ohľad na jeho schopnosti, nadanie, ambície a vkus. Pri hodnotení žiaka má prednosť porovnávanie jeho výkonu s jeho predchádzajúcimi výkonmi a s nastavenými kritériami pre porovnávanie s výkonmi iných žiakov. Až v druhom rade je teda hodnotenie porovnaním v rámci skupiny žiakov (triedy). Toto porovnanie má mať najmä výchovný charakter. Pri zohľadnení osobitosti každého žiaka poskytuje obraz o rozvrstvení škály kvality prístupu, výkonu, poznania, schopnosti zaujať stanovisko a výsledku činnosti v porovnaní medzi jednotlivými žiakmi. Nehodnotíme teda len (alebo v prvom rade) výsledok činnosti, ale celý proces a prístup žiaka v rámci tohto procesu.

Forma hodnotenia

Ťažiskovou formou hodnotenia je osobný rozhovor so žiakom, v ktorom učiteľ žiakovi poskytne citlivú, veku primeranú, analyticky podloženú spätnú väzbu o rôznych aspektoch jeho činnosti (viď kritériá hodnotenia). Vo vzájomnej komunikácii má žiak možnosť klásť otázky alebo zdôvodniť svoj prístup. Túto formu budeme kombinovať aj so sebahodnotením žiaka.

Nevyhnutnou formou hodnotenia je aj škálovanie formou známok, porovnateľné so známkovaním, aké sa používa v iných predmetoch vyučovaných na škole. Hodnotíme škálou od 1 do 5. Nie je nutné známkovať každú prácu a každý výkon žiaka. Je na voľbe učiteľa, ktoré úlohy bude hodnotiť, aby poskytli žiakovi i prostrediu dostatočný obraz o jeho kvalitách a vývoji. Žiak bude hodnotený z úloh v rámci rozličných metodických radov, aby bola vyváženosť výkonu žiaka, nakoľko môžu byť rozdiely vzhľadom na rôznorodosť záujmov a schopností žiakov.

Hodnotenie a klasifikácia prospechu žiakov v predmete **hudobná výchova** bude realizovaná v súlade so zákonom č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl**.

Vo výchovno-vzdelávacom procese v predmete hudobná výchova sa uskutoční priebežné a celkové hodnotenie a to nasledovným spôsobom:

e) **Priebežné sumatívne a formatívne hodnotenie** sa uskutoční pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách, má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka, talent a schopnosti v danom predmete a prihliada na jeho aktuálny psychický i fyzický stav,

f) **celkové sumatívne hodnotenie** žiaka v predmete hudobná výchova sa uskutoční na konci prvého polroka a na konci druhého polroka školského roka; a vyjadruje objektívne zhodnotenie úrovne vedomostí, zručností a návykov žiaka v danom vyučovacom predmete.

Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:
1 – výborný,
2 – chválitebný,

3 – dobrý,
4 – dostatočný,
5 – nedostatočný

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických, speváckych a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny, hlasový aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických, speváckych a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny, hlasový aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických, speváckych a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom, hlasovom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny, hlasový aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových

kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny, hlasový a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Nástroje sumatívneho hodnotenia	**Nástroje formatívneho hodnotenia**
• ústne odpovede, • krátke písomné práce, • tematické testy, • hudobné diktáty, • reflexie pri percepcii hudby, • projekty, • príprava a aktivita žiaka na vyučovaní	• Spätnoväzbové hodnotenie, slovné hodnotenie • Checklist, sebahodnotiaca karta žiaka • Lístok pri odchode • Sumár po hodine • Predikčná karta • Portfólio žiaka • Rovesnícke hodnotenie • Hodnotenie učiteľom

Hodnotiace portfólio pre sumatívne hodnotenie:

- ústne odpovede,
- krátke písomné práce,
- projekty (prezentácia, hudobno-dramatická produkcia)
- príprava a aktivita žiaka na vyučovaní

Nastavenie kritérií a indikátorov:

- ústna odpoveď:

1 – výborný	Plynulý, správny a samostatný prejav bez dlhých odmlčaní sa, učiteľ kladie doplňujúce otázky z opakovania, aby si ozrejmil, či žiak učivu rozumie, chápe súvislosti, odpovede na otázky sú okamžité, zmysluplné a vyčerpávajúce. Žiak spieva individuálne alebo vo dvojici/v skupine plynulo, bez odmlčaní sa.
2 – chválitebný	Prejav je samostatný s menšími prestávkami a menšími chybami v obsahu, učiteľ položí žiakovi viac otázok na spresnenie odpovede, odpovede na otázky sú vyčerpávajúce, žiak reaguje pohotovo. Žiak spieva individuálne alebo vo dvojici/v skupine plynulo, bez odmlčaní sa, občas intonuje nepresne.
3 – dobrý	Prejav je nesamostatný, vedie ho učiteľ kladením otázok, na ktoré žiak odpovedá s menšími chybami. Žiakove odpovede sú menej vyčerpávajúce, s dlhšími prestávkami. Žiak spieva individuálne alebo vo dvojici/v skupine ťažšie, má problém pieseň zaspievať do konca.
4 – dostatočný	Prejav žiaka je nesamostatný, učiteľ musí klásť otázky, na ktoré žiak odpovedá s väčšími chybami a dlhším odmlčaním sa. Žiak spieva individuálne alebo vo dvojici/v skupine minimálne, má problém zaspievať nejakú časť piesne.

5 – nedostatočný	Prejav žiaka je úplne nesamostatný, na otázky učiteľa odpovedá s výraznými chybami, alebo neodpovedá vôbec. Žiak nespieva individuálne ani vo dvojici/v skupine, nejaví záujem spolupracovať.

- **krátke písomné práce,**

Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom krátkej písomnej práce z učebných tém v časovom limite 5 - 10 min v rozsahu 3 - 5 otázok zostavených podľa vzdelávacieho štandardu, ktoré nemusia byť vopred ohlásené žiakom.
Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti, ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé úlohy:

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 25% 4 (dostatočný)
24% - 0% 5 (nedostatočný)

- projekty

Nastavenie kritérií a indikátorov pre hodnotenie projektu (plagát, hudobno-dramatická produkcia):

	3 body **Indikátor pre kvalitu 1**	**2 body** **Indikátor pre kvalitu 2**	**1 bod** **Indikátor pre kvalitu 3**	**Body**
Kritérium 1 **Obsiahnuté informácie (obsah)**	*Projekt obsahuje všetky podstatné informácie*	*Projekt obsahuje podstatné informácie, ale obsahuje príliš veľa vedľajších detailov*	*Projektu chýbajú dôležité informácie, prináša predovšetkým nedôležité informácie*	
Kritérium 2 **Prehľadnosť, štruktúra**	*Na projekte ľahko nájdeme všetky dôležité informácie*	*Niektoré informácie hľadáme na projekte ťažko*	*Dôležité informácie sa na projekte strácajú*	
Kritérium 3 **Zladenie obsahu a grafiky**	*Obsahová a obrazová podoba projektu sa doplňuje, podporuje, projekt pôsobí vyvážene*	*Obsah a obrazy sa zbytočne zdvojujú alebo sú v protiklade*	*Prevažuje jedna zo zložiek- buď grafická alebo obsahová, alebo celkove projekt vyvoláva dojem chaosu*	

Kritérium 4 **Prezentácia projektu**	*Prejav pri prezentovaní je plynulý, samostatný, správne odpovedá na prípadné otázky.*	*Prejav žiaka je s menšími chybami a prestávkami plynulý, pri odpovedi na otázky potrebuje pomoc.*	*Žiak číta len to, čo je uvedené v projekte, prejav je nesamostatný, na otázky neodpovedá správne.*	

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti, ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá:

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50% 3 (dobrý)
49% - 25% 4 (dostatočný)
24% - 0% 5 (nedostatočný)

- **príprava a aktivita žiaka na vyučovaní**

Pri celkovej klasifikácii žiaka sa zohľadňujú aj kritériá:

10. príprava na vyučovanie,
11. práca na hodine (aktivita, pozornosť, samostatnosť, tvorivosť, vypracovanie úloh v pracovnom liste),
12. spolupráca so spolužiakmi pri skupinovej práci alebo speve, pomoc spolužiakom,
13. celkové správanie žiaka na hodinách, kultivovanosť vyjadrovania, rešpektovanie pokynov pri práci samostatne aj pri kooperatívnom vyučovaní.

Vyučujúci si pozorovaním zaznačuje počas celého klasifikačného obdobia k jednotlivým žiakom úroveň pri uvedenom kritériu. Zvolí si napr. systém “plusky, mínusky”. Za každý polrok vyučujúci sumarizuje uvedené hodnotenie do známky.

Vyučujúci priraďuje každej známke v edupage váhu podľa nasledujúceho nastavenia:

Nástroj klasifikácie	**Váha známky**	**Počet použitia/polrok**
Ústna odpoveď	1	Min 1
Krátka písomná práca	1	1 -3
Projekt	0,5-1	1
Príprava a aktivita žiaka na vyučovanie	1	1

Výtvarná výchova

Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra
Vyučovací predmet	**Výtvarná výchova**
Stupeň vzdelania	nižšie stredné vzdelanie

Vzdelávací cyklus	tretí
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Ciele vyučovacieho predmetu

1. Samostatne a tvorivo rozvíjať svoje spôsobilosti v oblasti umenia a vizuálnej kultúry.
2. Vyjadriť prostredníctvom vizuálneho jazyka svoje myšlienky, predstavy, fantáziu, pocity a vzťahy medzi nimi.
3. Cieľavedome používať vizuálne médiá, nástroje, techniky a technológie na sebarealizáciu a komunikáciu.
4. Samostatne kriticky a tvorivo pracovať s vizuálnymi informáciami, rozumieť ich dôležitosti.
5. Interpretovať podnety z umenia a vizuálnej kultúry a rešpektovať kultúrnu rozmanitosť.
6. Sebareflektovať, reflektovať, prezentovať a hodnotiť tvorbu v oblasti výtvarného umenia a vizuálnej kultúry.
7. Zdôvodniť význam realizácie a verejnej prezentácie, sprostredkovania a uchovávania výsledkov umeleckej tvorby.
8. Rešpektovať a používať základné princípy etických zásad, autorských práv a licencií.
9. Vyjadriť súvislosť medzi tvorbou a spoločenským, kultúrnym a historickým kontextom. Vysvetliť vplyv umenia a kultúry na utváranie hodnôt a postojov jednotlivca a spoločnosti.

<table>
<tr><td colspan="5">Učebné osnovy pre 3. vzdelávací cyklus
Umenie a kultúra
Výtvarná výchova</td></tr>
<tr><td colspan="5">Komponent 1: KOMUNIKÁCIA</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td>6.ročník</td><td>7.ročník</td><td>8.ročník</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="3">- cieľavedome a tvorivo využiť výtvarné vyjadrovacie prostriedky, ich kombinácie ,
- zdôvodniť výber výtvarných vyjadrovacích prostriedkov,
- vybrať a cielene použiť postupy a nástroje, materiály, techniky, technológie a ich kombinácie pri vyjadrení predstáv, fantázie, myšlienok, skúseností, pocitov a emócií,
- zodpovedne využiť digitálne technológie a médiá na vizuálnu komunikáciu,
- vyhľadať informácie a digitálny obsah v oblasti umenia a vizuálnej kultúry a overiť ich dôveryhodnosť a spoľahlivosť,
- rešpektovať základné princípy etických zásad, autorských práv a licencií,
- reflektovať komunikačné účinky tvorby,
- navrhnúť, overiť a obhájiť riešenie výtvarného problému.</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td>6.ročník</td><td>7.ročník</td><td>8.ročník</td></tr>
<tr><td>Obsahový štandard</td><td></td><td>- Možné podoby a transformácie výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a výtvarného jazyka a motívu v artefaktoch voľného, aplikovaného umenia a vizuálnej kultúry.
- Výtvarné asociácie na rôzne zmyslové podnety.</td><td>- Možnosti tradičných techník a originálnych autorských postupov.
- Tvorenie dočasných a procesuálnych prác.
- Transformácie vzťahu obrazu a textu.</td><td>- Podoby a transformácie techník kresby, maľby, grafiky, fotografie a priestorového vytvárania do súčasných vizuálnych foriem.
- Vyjadrovacie prostriedky digitálnych médií a ich komunikačné účinky.
- Etické zásady, autorské práva a licencie – ich význam vo svete vizuálnej kultúry.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th colspan="5">Komponent 2: UMENIE A VIZUÁLNA KULTÚRA</th></tr>
<tr><th></th><th></th><th>6.ročník</th><th>7.ročník</th><th>8.ročník</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Výkonový štandard</td><td rowspan="2">Žiak vie, dokáže</td><td colspan="3">- tvorivo interpretovať a analyzovať podnety z umenia, tradičného ľudového umenia a vizuálnej kultúry,
- zdôvodniť okolnosti vzniku výtvarného artefaktu/umeleckého diela,
- analyzovať diela niekoľkých predstaviteľov výtvarného umenia,
- reflektovať činnosť a význam galérií, múzeí, umelcov, kurátorov, galerijných pedagógov, kritikov a teoretikov umenia,
- rešpektovať a oceniť kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy,
- odhaliť význam vizuálne obrazných vyjadrení, ich vplyv a účel,
- vyhľadať zdroje informácií a overiť ich pôvod, relevantnosť a autorstvo,
- prostredníctvom tvorby aplikovať základné charakteristiky vybraných umeleckých smerov a diel umelcov,
- reflektovať vzťah umenia a sociálnych sietí,
- identifikovať vplyv vizuality na každodennosť človeka a spoločnosti.</td></tr>
<tr><td></td><td>6.ročník</td><td>7.ročník</td><td>8.ročník</td></tr>
<tr><td>Obsahový štandard</td><td></td><td>- Podnety z umenia a kultúry 1. pol. 20. storočia po súčasnosť.
- Podnety z mimoeurópskeho umenia a kultúry.
- Ekológia a udržateľnosť v umeleckých stratégiách, materiáloch a tvorbe.
- Návšteva galérie, múzea, pamiatky, sakrálnej stavby, výstavy, ateliéru alebo prehliadka virtuálnej galérie, múzea, či portfólia umelkýň a umelcov.
- Médiá a ich vplyv na hodnoty a názory.</td><td>- Vybrané diela zahraničných a slovenských umelkýň a umelcov 2. pol. 20. storočia po súčasnosť.
- Podnety z konceptuálnej a multimediálnej tvorby, performancie, videa, animácie a filmu.
- Druhy a funkcie dizajnu.
- Spoločenské poslanie galérií a múzeí.
- Hodnota umeleckého diela a trh s umením.</td><td>- Analyzovanie a tvorivé interpretovanie vybraných globálnych tém a naratívov naprieč dejinami umenia a vizuálnej kultúry.
- Angažované umenie a umenie vo verejnom priestore.
- Premeny a podoby architektúry.
- Manipulácia prostredníctvom umenia a vizuálnej kultúry, jej celospoločenský vplyv a dosah na naše každodenné rozhodovanie.
- Porovnanie diela vybraných umelcov, kultúr, období a umeleckých prejavov.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th colspan="5">Komponent 3: OSOBNOSŤ</th></tr>
<tr><th></th><th></th><th>6.ročník</th><th>7.ročník</th><th>8.ročník</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="3">- reagovať na pocity a emócie
- reflektovať a oceniť proces vlastnej tvorby a tvorbu iných,
- kooperatívne a s rešpektom k druhým pracovať v skupine,
- pomenovať, zdieľať a oceniť rôzne osobné hodnoty,
- prezentovať proces tvorby a jej výsledky,
- použiť kritériá hodnotenia vo vzťahu k vlastnej výtvarnej práci, k výtvarnej práci rôznych autorov.</td></tr>
<tr><td></td><td>6.ročník</td><td>7.ročník</td><td>8.ročník</td></tr>
<tr><td>Obsahový štandard</td><td></td><td>- Participatívna tvorba, tvorenie kolektívnych prác.
- Jednotlivé etapy procesu tvorby.
- Reflexia tvorby a hodnotiace kritériá.
- Spôsoby prezentácie výsledkov výtvarnej činnosti, možnosti školskej galérie, príprava a realizácia výstavy.</td><td>- Pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre.
- Reflektovanie autentických autorských prejavov.
- Sociálne médiá ako priestor na prezentáciu a ich celospoločenský vplyv</td><td>- Vytváranie obrazu sveta v koncepciách rôznych umeleckých smerov.
- Diskutovanie o pravdivosti, komplexnosti vizuálnych informácií, autenticite.
- Vytváranie a práca s portfóliom.</td></tr>
</table>

Hodnotenie a klasifikácia žiakov

Hodnotenie a klasifikácia prospechu žiakov v predmete **výtvarná výchova** bude realizovaná v súlade so zákonom č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl**.

Špecifikom výchovy prostredníctvom výtvarných činností a výtvarného vyjadrovania je, že sa v rámci jej procesu očakáva vlastný prístup žiaka k aplikácii techník, nástrojových a koordinačných zručností, ale najmä v oblasti vytvárania svojich osobných symbolických reprezentácií skutočnosti (obrazov, objektov, priestorových riešení, akčných a procesuálnych vyjadrení svojej fantázie, predstáv a reality vonkajšieho sveta).

Výtvarná výchova na ZŠ je predmet, ktorý sa nenapĺňa realizáciou požadovaného programu (edukačnej úlohy), ale v ktorých je tento program len východiskom k samostatnému (tvorivému) výtvarnému vyjadrovaniu sa žiaka. Ináč by nespĺňali svoje ťažiskové poslanie: formovať mentálne štruktúry žiaka v smere aktívnej otvorenosti voči interpretáciám a vyjadrovaniu sveta a seba, orientovať žiaka k tvorivému prístupu – či v rámci seba vyjadrovania, alebo riešenia zadaných úloh.

Hodnotenie má v prvom rade funkciu pozitívne motivovať žiaka a usmerniť jeho osobnostný vývoj. Tu musí učiteľ brať ohľad na jeho schopnosti, nadanie, ambície a vkus. Pri hodnotení žiaka má prednosť porovnávanie jeho výkonu s jeho predchádzajúcimi výkonmi a s nastavenými kritériami pre porovnávanie s výkonmi iných žiakov. Až v druhom rade je teda hodnotenie porovnaním v rámci skupiny žiakov (triedy). Toto porovnanie má mať najmä výchovný charakter. Pri zohľadnení osobitosti každého žiaka poskytuje obraz o rozvrstvení škály kvality prístupu, výkonu, poznania, schopnosti zaujať stanovisko a výsledku činnosti v porovnaní medzi jednotlivými žiakmi. Nehodnotíme teda len (alebo v prvom rade) výsledok činnosti (vytvorený artefakt), ale celý proces a prístup žiaka v rámci tohto procesu.

Forma hodnotenia

Ťažiskovou formou hodnotenia je osobný rozhovor so žiakom, v ktorom učiteľ žiakovi poskytne citlivú, veku primeranú, analyticky podloženú spätnú väzbu o rôznych aspektoch jeho činnosti (viď kritériá hodnotenia). Vo vzájomnej komunikácii má žiak možnosť klásť otázky alebo zdôvodniť svoj prístup. Túto formu budeme kombinovať aj so sebahodnotením žiaka. Nevyhnutnou formou hodnotenia je aj škálovanie formou známok, porovnateľné so známkovaním, aké sa používa v iných predmetoch vyučovaných na škole.

Hodnotíme škálou od 1 do 5. Nie je nutné známkovať každú prácu a každý výkon žiaka. Je na voľbe učiteľa, ktoré úlohy bude hodnotiť, aby poskytli žiakovi i prostrediu dostatočný obraz o jeho kvalitách a vývoji. Žiak bude hodnotený z úloh v rámci rozličných metodických radov, aby bola vyváženosť výkonu žiaka, nakoľko môžu byť rozdiely vzhľadom na rôznorodosť záujmov a schopností žiakov.

Kritériá hodnotenia

Berieme ohľad na to, že výtvarný prejav súvisí s fantáziou, sebaprojekciou, záujmami a intímnym svetom žiaka a že toto hľadisko sa bude prejavovať aj v jeho riešení výtvarných úloh iniciovaných učiteľom. Preto sa pri hodnotení vyvarujeme paušálnych súdov a šablónovitých kritérií, ktoré by sa mohli necitlivo dotknúť osobnostného zamerania žiaka. Uprednostňujeme osobný, diferencovaný prístup. Predložené kritériá sú orientačné, poskytujú štruktúru analýzy jednotlivých hľadísk

uplatniteľných na činnosť žiaka v rámci výtvarnej výchovy. Výsledok výtvarných činností (artefakt) nie je jediným predmetom hodnotenia.

Učiteľ u žiaka hodnotí, primerane veku:

a) priebeh vytvárania postojov:

- prístup k činnostiam z hľadiska tvorivosti, t. j. uplatnenie vlastných inovatívnych nápadov a vlastného zamerania pri realizácii edukačnej úlohy,
- otvorenosť voči experimentovaniu, skúšanie iných, svojských riešení,
- cieľavedomosť riešení,
- záujem o činnosti v rámci edukačných úloh a prípravy pomôcok,
- schopnosť spolupracovať,
- schopnosť zaujímať stanoviská k výsledkom svojej práce a práce spolužiakov;

b) priebeh získavania zručností a spôsobilostí:

- technické zručnosti (ovládanie požadovaných nástrojov, materiálov a technických operácií s nimi),
- formálne zručnosti (vyjadrovanie sa prostredníctvom výtvarného jazyka),
- mentálne spôsobilosti na úrovni rozvoja vnímania a prežívania,
- mentálne spôsobilosti na úrovni rozvoja predstavivosti a fantázie,
- mentálne spôsobilosti na úrovni myslenia (vlastné témy, koncepcie, návrhy; schopnosť
- analyzovať a syntetizovať, pomenovať procesy, interpretovať zážitky);

c) **priebeh získavania vedomostí:**

- znalosti oblastí vizuálnej kultúry a výtvarného umenia súvisiacich s preberanými edukačnými
- úlohami,
- pochopenie výtvarného diela a schopnosť interpretovať ho,
- znalosť materiálov, techník, médií a procesov ich používania;

d) schopnosť realizácie výsledného artefaktu.

Vo výchovno-vzdelávacom procese v predmete **výtvarná výchova** sa uskutoční priebežné a celkové hodnotenie a to nasledovným spôsobom:

a) **priebežné sumatívne a formatívne hodnotenie** sa uskutoční pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách, má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho aktuálny psychický i fyzický stav,

b) **celkové sumatívne hodnotenie** žiaka v predmete výtvarná výchova sa uskutoční na konci prvého polroka a na konci druhého polroka školského roka; a vyjadruje objektívne zhodnotenie úrovne vedomostí, zručností a návykov žiaka v danom vyučovacom predmete.

Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:
1 – výborný,
2 – chválitebný,
3 – dobrý,
4 – dostatočný,
5 – nedostatočný

Stupeň 1 (výborný)

Žiak spĺňa kritériá (a – d) na vynikajúcej úrovni: je iniciatívny a tvorivý vo výtvarnom vyjadrovaní, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu, dokáže vyjadriť veku primerané postoje (vkus, názor, spolupráca, individualita) v oblasti vizuálnej kultúry, ovláda zručnosti (technické, nástrojové, materiálové) podľa požiadaviek ročníkových kompetencií na vynikajúcej úrovni, preukazuje veku primerané mentálne spôsobilosti – na úrovni vnímania, prežívania, fantázie a predstavivosti, vytvárania vlastných koncepcií, dokáže veku primerane pomenúvať a interpretovať svoje zážitky, činnosti a ich výsledky, preukazuje vedomosti z oblasti vizuálnej kultúry primerané edukačným úlohám, dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok a je tolerantný voči tvorivým prejavom, názorom a vkusu iných, zrealizoval artefakt primerane svojmu veku a schopnostiam. proporcie medzi jednotlivými kritériami zvažujeme podľa individuálnych daností žiaka

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak v podstate spĺňa kritériá 1. stupňa hodnotenia, ale je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilnosť, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach.

Stupeň 5 (nedostatočný)

žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o výtvarné aktivity, neguje vyučovací proces. Stupeň nedostatočný v celkovom hodnotení žiaka nepoužívame; v čiastkovom hodnotení len vo výnimočných prípadoch (napr. zámerné negovanie vyučovacieho procesu).

Nástroje sumatívneho hodnotenia	**Nástroje formatívneho hodnotenia**
• projekty, • príprava a aktivita žiaka na vyučovaní • súbor prác žiaka, ktoré vypovedajú o jeho výkone, interpretácii danej témy • analýza výsledkov rôznych činností žiaka • známky za grafické a praktické práce	• spätnoväzbové hodnotenie jednotlivca učiteľom • lístok pri odchode • sumár po hodine • rovesnícke hodnotenie • hodnotenie učiteľom • sebahodnotenie aktivity žiaka na vyučovaní

Hodnotiace portfólio pre sumatívne hodnotenie:

Nástroje:

- projekty,

- príprava a aktivita žiaka na vyučovaní,
- súbor prác žiaka, ktoré vypovedajú o jeho výkone ,
- grafické a praktické práce - realizované artefakty,
- analýza výsledkov rôznych činností žiaka,
- pojmové mapy.

Nastavenie kritérií a indikátorov:

- **projekt:**

Nastavenie indikátorov pre hodnotenie projektu (plagát, ilustrovaná pojmová mapa)

1 – výborný	Práca na tvorbe projektu je samostatná bez nedostatkov a chýb. Žiak má pripravený materiál k téme. Realizácia grafickej podoby projektu - vlastná kresba, estetická farebná úprava pozadia.
2 – chválitebný	Práca na tvorbe projektu je samostatná s menšími nedostatkami a menšími chybami v obsahu, je potrebné usmerniť a naviesť žiaka na dokončenie neúplnej časti. Realizácia práce s menšou pomocou je vyčerpávajúca, žiak reaguje pohotovo na pripomienky k práci. Učiteľ žiaka navedie na správny postup v jeho ďalšom samostatnom riešení.
3 – dobrý	Práca na tvorbe projektu je nesamostatná s nedostatkami a menšími chybami v obsahu. Je potrebné usmerniť a naviesť žiaka na dokončenie neúplnej časti alebo opravu chýb a nedostatkov. Realizácia práce s opakovaním chýb. Žiak nereaguje pohotovo na pripomienky k práci. Učiteľ ho musí neustále usmerňovať v postupe.
4 – dostatočný	Práca na tvorbe projektu je nesamostatná s nedostatkami. Je potrebné opakovane usmerniť a naviesť žiaka na dokončenie nedostatkov. Realizácia grafickej práce s opakovaním chýb je neestetická. Žiak nereaguje pohotovo na pripomienky k práci. Učiteľ ho musí neustále usmerňovať v postupe. Neaplikuje správny postup.
5 - nedostatočný	Práca na tvorbe projektu je úplne nesamostatná s nedostatkami. Je potrebné opakovane usmerniť a naviesť žiaka na dokončenie nedostatkov. Realizácia grafickej práce s chybami a neestetická. Žiak nereaguje, nepracuje a nerealizuje učiteľove pripomienky k práci. Neaplikuje správny postup.

- **príprava a aktivita žiaka na vyučovaní**

Pri celkovej klasifikácii žiaka sa zohľadňujú aj kritériá:

1. príprava na vyučovanie, príprava pomôcok
2. práca na hodine (aktivita, pozornosť, samostatnosť, tvorivosť)
3. spolupráca so spolužiakmi pri skupinovej práci, pomoc spolužiakom,
4. celkové správanie žiaka na hodinách, kultivovanosť vyjadrenia, rešpektovanie pokynov na prácu

K žiakom so ŠVVP s podporným opatrením má učiteľ individuálny prístup. Žiaci so ŠVVP sú hodnotení s ohľadom na svoje možnosti a v súlade s platnými metodickými pokynmi na hodnotenie Príloha č. 2 k

metodickému pokynu č. 22/ 2011 (Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole).

- **súbor prác žiaka, ktoré vypovedajú o jeho výkone**

Žiak si vytvára v priebehu roka portfólio svojich prác. Jednotlivé práce vypovedajú o jeho úrovni zručnosti, tvorivosti vo výtvarnom vyjadrovaní, uplatňovaní vlastných nápadov, otvorenosti voči novým podnetom a experimentovaniu v oblasti vizuálnej kultúry. Práce sú hodnotené známkou priebežne počas školského roka podľa kritérií v časti *grafické a praktické práce - realizované artefakty.*

- **grafické a praktické práce - realizované artefakty**

Pri každej tvorivej aktivite učiteľ pripraví a nastaví kritéria. Ku každému kritériu vypracuje indikátory:

Kritérium	2 body Indikátor pre kvalitu 1	1 bod Indikátor pre kvalitu 2	0 bodov Indikátor pre kvalitu 3	Body
Príprava pomôcok, voľba techniky	*Pripravené všetky potrebné pomôcky, vhodne zvolená technika*	*Pripravené pomôcky, nevhodne zvolená technika (má možnosť konzultovať s vyučujúcou)*	*Nemá pomôcky, nedokáže splniť zadanú úlohu*	
Realizácia artefaktu	*Žiak realizuje artefakt primerane svojmu veku a schopnostiam a tvorivo a aktívne reaguje na zadanú tému,*	*Žiak realizuje artefakt neadekvátne svojim schopnostiam, jednotlivé kroky v postupe vykonáva neochotne, alebo nesamostatne.*	*Žiak sa k zadanej úlohe vyjadruje odmietavo, nepracuje*	
Porozumenie, záver	*Žiak potvrdzuje správne pochopenie problematiky na základe vypracovania vlastného artefaktu*	*Žiak vypracoval svoj artefakt neúplne, alebo len čiastočne*	*Nevypracoval*	

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá:

100% - 85% 1 (výborný)
84% - 70% 2 (chválitebný)
70% - 50% 3 (dobrý)
49% - 30% 4 (dostatočný)
29% - 0% 5 (nedostatočný)

- **analýza výsledkov rôznych činností žiaka**

Spoznávanie vizuálnej kultúry žiakmi prebieha v teoretickej rovine prostredníctvom vyhľadávania informácií, pátrania, objavovania umeleckých štýlov a historických slohov, či vlastnej interpretácie daného diela. Výstupom týchto bádateľských aktivít je ilustrovaná pojmová mapa vytvorená jednotlivcom alebo skupinou s použitím poskytnutých zdrojov. Pri hodnotení postupujeme podľa kritérií:

	3 body Indikátor pre kvalitu 1	**2 body Indikátor pre kvalitu 2**	**1 bod Indikátor pre kvalitu 3**	**Body**
Kritérium 1 **Výber**	*Pojmová mapa obsahuje vhodne zvolené kľúčové pojmy*	*Pojmová mapa obsahuje vhodne zvolené kľúčové pojmy ale aj príliš veľa nepodstatných informácií*	*V pojmovej mape chýbajú dôležité informácie, kľúčové pojmy, prináša predovšetkým nedôležité informácie*	
Kritérium 2 **Zoradenie a usporiadanie**	*Kľúčové pojmy sú zoradené od najabstraktnejších a všeobecných po konkrétne a špecifické*	*Kľúčové pojmy nie sú celkom zoradené od najabstraktnejších a všeobecných* po *konkrétne a špecifické, sú potrebné korektúry*	*Kľúčové pojmy nie sú zoradené, chýba hierarchia (nevie identifikovať kľúčové pojmy)*	
Kritérium 3				

Zladenie obsahu a grafiky

Obsahová a obrazová podoba pojmovej mapy sa doplňuje, podporuje, pôsobí vyvážene
Obsah a obrazy sa zbytočne zdvojujú alebo sú v protiklade
Prevažuje jedna zo zložiek- buď grafická alebo obsahová, alebo celkove pojmová mapa vyvoláva dojem chaosu

Kritérium 4

Prezentácia projektu

Prejav pri prezentovaní je plynulý, samostatný, správne odpovedá na prípadné otázky.
Prejav žiaka je s menšími chybami a prestávkami plynulý, pri odpovedi na otázky potrebuje pomoc.
Žiak číta len to, čo je uvedené v pojmovej mape, prejav je nesamostatný, na otázky neodpovedá správne.

Hodnotenie známkou na základe percentuálnej úspešnosti ktoré vyplynie z pridelenia bodov za jednotlivé kritériá:

100% - 85%	1 (výborný)
84% - 70%	2 (chválitebný)
70% - 50%	3 (dobrý)
49% - 30%	4 (dostatočný)
29% - 0%	5 (nedostatočný)

Formatívne hodnotenie:

Nástroje:

- **sebahodnotenie žiaka – sebahodnotiace listy**

Ku každému tematickému celku budú vytvorené sebahodnotiace listy pre žiaka, ktorými bude žiak kriteriálne hodnotiť aktuálnu úroveň svojho procesu učenia sa – tri vydarené kroky v priebehu hodiny. Kritéria vychádzajú zo špecifických cieľov vyučovacej hodiny.

- **lístok pri odchode**

  Žiak vypíše lístok pri odchode a odovzdá ho vyučujúcemu.

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb

Telesná a športová výchova

Vzdelávacia oblasť	Zdravie a pohyb
Vyučovací predmet	**Telesná a športová výchova**
Stupeň vzdelania	nižšie stredné vzdelanie
Vzdelávací cyklus	tretí
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Učebné zdroje	

Ciele vzdelávacej oblasti

1. Vytvoriť pozitívny vzťah k pohybovej aktivite a športu,
2. rozvíjať pohybovú gramotnosť,
3. porozumieť vplyvu pohybu na telesné a duševné zdravie,
4. vnímať pohybovú aktivitu ako možnosť trávenia voľného času,
5. chápať význam diagnostiky ako prostriedku pre získanie informácií o úrovni vlastnej telesnej zdatnosti vo vzťahu ku zdraviu,
6. rozvíjať pohybové schopnosti a osvojiť si pohybové zručnosti pohybovými a športovými aktivitami,
7. získať vedomosti a zručnosti potrebné pre ochranu života a zdravia v krízových situáciách.

Učebné osnovy pre 3. vzdelávací cyklus *Zdravie a pohyb* *Telesná a športová výchova*					
Komponent 1: ZDRAVIE A ŽIVOTNÝ ŠTÝL					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	- vysvetliť dôležitosť starostlivosti o svoje zdravie po všetkých jeho stránkach (telesnej, duševnej, sociálnej), - vytvoriť zdraviu prospešný jedálniček pre udržanie zdravej telesnej hmotnosti, - vytvoriť individuálny pohybový program pre podporu správneho držania tela, - chápať účinok pohybovej aktivity na ľudský organizmus a na vyskytujúci sa zdravotný problém, - používať dostupné aplikácie a moderné technológie pre podporu zdravého životného štýlu			
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard		zásady správneho držania tela, cvičenia a programy pre správne držanie tela,	zásady zdravého životného štýlu, pitný režim a stravovanie pri zvýšenej telesnej záťaži, zdraviu prospešné voľnočasové pohybové a športové aktivity vo vzťahu k veku a záujmom jedinca,	význam príjmu a výdaja energie, zachovanie rovnováhy príjmu a výdaja energie pre udržanie primeranej telesnej hmotnosti, pohybový režim, aktívny odpočinok, základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa, ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času a pod.,	získavanie a interpretácia údajov z aplikácií a zariadení, ktoré sú zamerané na monitorovanie pohybovej aktivity, intenzity zaťaženia a vytvorenie zdraviu prospešného jedálnička

<table>
<tr><td colspan="6">Komponent 2: TELESNÁ ZDATNOSŤ A POHYBOVÁ VÝKONOSŤ</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>6.ročník</td><td>7.ročník</td><td>8.ročník</td><td>9.ročník</td></tr>
<tr><td>Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="4">- dosiahnuť individuálne zlepšenie v úrovni pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti,
- vysvetliť význam diagnostiky pohybovej výkonnosti pre zdravie a osobný telesný, motorický a funkčný vývin,
- využívať rôzne pohybové prostriedky na rozvoj vlastnej telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti,
- interpretovať základné fyziologické zmeny organizmu súvisiace so zaťažením pri pohybovej aktivite,
- interpretovať údaje získané z dostupných monitorovacích zariadení, ako napríklad multifunkčné hodinky alebo športtestre, prípadne mobilné aplikácie v smartfónoch, ktoré vedia zaznamenať a analyzovať údaje o telesnej zdatnosti a s ich pomocou si vedia vytvoriť vlastný, denný pohybový program</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>6.ročník</td><td>7.ročník</td><td>8.ročník</td><td>9.ročník</td></tr>
<tr><td>Obsahový štandard</td><td></td><td>pohybové prostriedky na rozvoj vlastnej telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti,</td><td>poznatky o rozvoji a diagnostikovaní pohybovej výkonnosti, meranie somatometrických ukazovateľov</td><td>fyziologické ukazovatele organizmu súvisiace so zaťažením, vysvetlenie rozdielov v pulzovej frekvencii, príčiny zmien poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri telesnom zaťažení (potenie, dýchanie, farba pokožky, koordinácia pohybov), zmeny telesnej zdatnosti v období puberty,</td><td>monitorovacie zariadenia, ako napríklad multifunkčné hodinky alebo športtestre, prípadne mobilné aplikácie v smartfónoch pre zaznamenávanie a analýzu údajov o telesnej zdatnosti, možnosti tvorby (plánovania) individuálnych pohybových programov na základe získaných a vyhodnotených údajov</td></tr>
<tr><td colspan="6">Komponent 3: POHYBOVÉ KOMPETENCIE</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>6.ročník</td><td>7.ročník</td><td>8.ročník</td><td>9.ročník</td></tr>
<tr><td>Výkonový štandard</td><td>Žiak vie, dokáže</td><td colspan="4">- uplatniť všetky osvojené základné pohybové kompetencie v pohybovej aktivite a bezpečne sa pohybovať v rôznom teréne a v rôzne zložitých podmienkach,
- poskytovať spätnú väzbu svojim spolužiakom z hľadiska správnosti vykonávania rôznych pohybových aktivít ,
- predviesť aspoň tri dynamické strečingové cvičenia.</td></tr>
</table>

Obsahový		6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
		dynamický strečing,	pohyb v rôznom prírodnom teréne a rôznych podmienkach	špecifiká pohybu v rôznych podmienkach, s rôznym náčiním a pomôckami	metódy hodnotenia správnosti vykonávania pohybovej aktivity a jej bezpečnosť,
Komponent 4: ŠPORT A POHYBOVÁ AKTIVITA					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	- aplikovať pravidlá v hre a športovej činnosti a rešpektovať ich, uplatňovať zásady fair-play ako súťažiaci, pomocní rozhodcovia, organizátori, diváci, - vymenovať aspoň 5 súčasných a/alebo minulých úspešných športových reprezentantov a/alebo trénerov z regiónu, - vysvetliť význam základných olympijských myšlienok a hodnôt, systém olympijských hier a význam olympijských hier mládeže, - predviesť a popísať techniku základných atletických disciplín, - predviesť a popísať techniku základných gymnastických disciplín, - vytvoriť vlastnú jednoduchú tanečnú choreografiu na vybraný hudobný motív, - predviesť a popísať techniku vybraných útočných a obranných herných činností vo vybraných športových hrách, zapojiť sa aktívne do hry v rámci vybraných športových hier, - predviesť a popísať techniku základných úpolových cvičení, - preplávať technicky správne 50 m vybraným plaveckým spôsobom, - absolvovať jednoduchú trať alebo preteky v rámci kurzovej formy výučby sezónnych pohybových aktivít.			
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard		***Zoznamovanie sa s novou pohybovou skladbou, pravidlami, pohybovými zručnosťami*** ▯ atletika – upevňovanie a rozbor techniky – behy, skoky, hody, vrhy, ▯ gymnastika – upevňovanie a rozbor techniky – akrobacia, preskoky, kladina, kruhy, hrazda, tance,	**Uplatňovanie a prehlbovanie získaných vedomostí a zručností - pravidlá, herné činnosti jednotlivca** ▯ atletika – upevňovanie a rozbor techniky – behy, skoky, hody, vrhy, ▯ gymnastika – upevňovanie a rozbor techniky – akrobacia, preskoky, kladina, kruhy, hrazda, tance,	**Rozvoj a zdokonaľovanie pohybových zručností a schopností. Rozširovanie vedomostí z pohľadu organizácie súťaží** ▯ atletika – upevňovanie a rozbor techniky – behy, skoky, hody, vrhy, ▯ gymnastika – upevňovanie a rozbor techniky – akrobacia, preskoky, kladina, kruhy, hrazda, tance,	**Samostatmné uplatňovanie vedomostí a zručností,rozhodcovská činnosť** ▯ atletika – upevňovanie a rozbor techniky – behy, skoky, hody, vrhy, ▯ gymnastika – upevňovanie a rozbor techniky – akrobacia, preskoky, kladina, kruhy, hrazda, tance, ▯úpoly – upevňovanie a zdokonaľovanie základných úpolových techník, ▯ športové hry – nácvik a zdokonaľovanie útočných a obranných herných činností jednotlivca, herné

		úpoly – upevňovanie a zdokonaľovanie základných úpolových techník, športové hry – nácvik a zdokonaľovanie útočných a obranných herných činností jednotlivca, herné kombinácie, vlastná hra (výber športovej hry závisí od podmienok školy), úpoly – upevňovanie a zdokonaľovanie základných úpolových techník,	úpoly – upevňovanie a zdokonaľovanie základných úpolových techník, športové hry – nácvik a zdokonaľovanie útočných a obranných herných činností jednotlivca, herné kombinácie, vlastná hra (výber športovej hry závisí od podmienok školy), pravidlá osvojovaných športových disciplín, dodržiavanie fair-play organizácia súťaží, správanie sa športových divákov	úpoly – upevňovanie a zdokonaľovanie základných úpolových techník, športové hry – nácvik a zdokonaľovanie útočných a obranných herných činností jednotlivca, herné kombinácie, vlastná hra (výber športovej hry závisí od podmienok školy), významní športovci, tréneri v danom regióne, olympizmus a jeho širšie súvislosti, šport mládeže športové hry – nácvik a zdokonaľovanie útočných a obranných herných činností jednotlivca, herné kombinácie, vlastná hra (výber športovej hry závisí od podmienok školy),	kombinácie, vlastná hra (výber športovej hry závisí od podmienok školy), sezónne pohybové aktivity podľa podmienok školy – zdokonaľovanie zručností z rôznych sezónnych pohybových aktivít a možnosti využívania moderných digitálnych technológií a aplikácií pri ich realizácii.

Komponent 5: OCHRANA A BEZPEČNOSŤ ŽIVOTA A ZDRAVIA OBYVATEĽSTVA					
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Výkonový štandard	**Žiak vie, dokáže**	- poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni, - rozpoznať situácie ohrozujúce bezpečnosť, zdravie a život a využívať zručnosti v sebaochrane a ochrane svojho okolia, - orientovať sa v prírode podľa turistických značiek, mapy, buzoly, ale aj prírodných úkazov , - vhodne sa vystrojiť a absolvovať súvislý pochod s prekonávaním terénnych prekážok a v prírode sa správať podľa zásad ochrany životného prostredia , - adekvátne reagovať v simulovaných krízových situáciách a navrhnúť praktické postupy a riešenia.			
		6.ročník	**7.ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Obsahový štandard		praktické poskytnutie prvej pomoci (umelé dýchanie, masáž srdca, protišokové opatrenia, stabilizovaná poloha, ošetrenie povrchového poranenia, zlomenín, omrzlín, popálenín),	cvičenia v prírode, orientácia na stanovisku podľa buzoly, určovanie azimutu, turistické značky, orientácia podľa mapy, určovanie a výber vybraných smerov presunu, výber, príprava a likvidácia táboriska a ohniska výstroj a výzbroj, príprava a údržba výstroja a výzbroje	presun terénom s prekonávaním zložitejších terénnych prekážok, základné pravidlá ochrany životného prostredia, pohybové hry v prírode, geocaching	simulácia vyhlásenia jednotlivých krízových situácií (mimoriadna situácia, núdzový stav, výnimočný stav, vojnový stav, vojna) – povinnosti žiakov a škôl, povinnosti obyvateľstva

Hodnotenie a klasifikácia žiakov

Hodnotenie a klasifikácia prospechu žiakov v predmete **telesná a športová výchova** bude realizovaná v súlade so zákonom č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl**.

Vo výchovno-vzdelávacom procese v predmete telesná a športová výchova sa uskutoční priebežné a celkové hodnotenie a to nasledovným spôsobom:

V predmete **telesná a športová výchova a športová výchova** sa prospech žiakov nehodnotí známkou, na vysvedčení a v katalógovom liste žiaka sa uvádza:

a) „**aktívne absolvoval**“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,

b) „**absolvoval**“, ak žiak na vyučovaní bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval,

c) „**neabsolvoval**“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval,

d) „**oslobodený**“ ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval a vzdeláva sa podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

Priebežné formatívne hodnotenie :

- uskutoční pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách,
- má hlavne motivačný charakter;
- učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho aktuálny psychický i fyzický stav
- slúži na posúdenie prístupu a postojov žiaka, najmä jeho vzťahu k pohybovej aktivite a vyučovaniu telesnej a športovej výchovy a jeho sociálneho správania a adaptácie
- odzrkadľuje rozvoj telesných, pohybových a funkčných schopností žiaka, najmä rozvoj telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti s prihliadnutím na individuálne predpoklady žiaka
- hodnotí proces učenia sa, osvojovania, zdokonaľovania a upevňovania pohybových návykov a zručností a teoretických vedomostí
- základnou podmienkou hodnotenia žiaka je aktívne absolvovanie hodín TSV /tzn. žiak je prezlečený do úboru a cvičí/
- hodnotenie vzťahu žiaka k telesnej a športovej výchove realizuje učiteľ nielen na základe dlhodobého sledovania prejavov žiaka na vyučovaní, pri ktorej si všíma najmä jeho aktivitu, snahu, samostatnosť a tvorivosť, ale aj na základe jeho aktivity a angažovanosti v školskej i mimoškolskej záujmovej telovýchovnej a športovej činnosti, pomocou mobilných aplikácií a na vysvedčení uvedie „ aktívne absolvoval/aktívne absolvovala“
- žiakovi, ktorý na základe lekárskeho potvrdenia zo zdravotných dôvodov neabsolvoval pohybovú časť obsahu vyučovania za klasifikačné obdobie sa na vysvedčení uvedie „absolvoval/absolvovala“

- slovné klasifikovanie sme sa rozhodli uplatňovať na základe skúseností, ktoré poukazujú na neustále znižovanie úrovne pohybových schopností a zručností, ktoré boli vo vysokej miere rozhodujúce pri dosahovaní výkonnostných cieľov a sumatívnom klasifikovaní známkou.

Nástroje sumatívneho hodnotenia	Nástroje formatívneho hodnotenia
	• Spätnoväzbové hodnotenie jednotlivca učiteľom • Lístok pri odchode • Sumár po hodine • Rovesnícke hodnotenie • Hodnotenie učiteľom • Príprava na vyučovanie • Aktivita žiaka na vyučovaní • Testy pohybových schopností • Olympijský odznak všestrannosti • Testy pohybových zručností

Lístok pri odchode :

Žiak si vyberie lístok podľa farby a pocitov z hodiny a pri odchode z telocvične ho nalepí na dvere.

Žltá – cítil som sa výborne

Modrá – dnešná hodina sa mi páčila

Zelená - dnešná hodina sa mi nepáčila

Olympijský odznak všestrannosti - ide o komplexnú kombináciu disciplín, ktoré sú zamerané na testovanie všetkých kondičných pohybových schopnosti - rýchlosti, sily aj vytrvalosti.

Disciplíny (predchádza zaznamenanie telesnej výšky a hmotnosti žiaka) :

- Skok do diaľky z miesta znožmo
- Ľah – sed za 30s
- Vytrvalostný člnkový beh
- Hod 2 kg plnou loptou (medicinbalom) vpred
- Výdrž v zhybe nadhmatom
- Člnkový beh 10x5m

Každému výkonu žiaka v každej z vyššie uvedených disciplín projektu sa prideľuje bodové ohodnotenie podľa tabuliek. Tabuľky sú odlišné v závislosti od pohlavia a roku narodenia. Do IT platformy SOŠV sa zadávajú všetky výsledky z testovania s automatickým prideľovaním jednotlivých úrovní olympijských odznakov (zlato, striebro, bronz). Žiaci s najlepšími výkonmi majú možnosť reprezentovať školu v krajskom kole. Prínosom môže byť získanie celkového obrazu o pohybových schopnostiach detí v rôznych vekových kategóriách medzi krajinami a zároveň porovnanie výsledkov z jednotlivých ročníkov a zistenie, či populácia detí sa počas rokov v jednotlivých disciplínach zlepšuje alebo zhoršuje. Do úvahy pripadá aj rozvoj metodiky pre všetky vekové kategórie z pohľadu možnosti porovnávania sa rôznych vekových skupín (otec-syn, matka-dcéra, vnuk-starý otec).

Perspektívnym cieľom projektu OLOV je tiež jeho implementácia do učebných osnov, a aby sa testovanie OLOV stalo primárnym celoplošným testovaním pre všetky ročníky na základných, príp. stredných školách.

Nastavenie kritérií a indikátorov :

Hodnotenie úrovne pohybových schopností na základe dosiahnutých bodov :

- veľmi slabá – žiak sa nachádza v intervale ≤ 16 bodov
- podpriemerná – 17 – 22bodov
- priemerná– 23 – 28 bodov
- veľmi dobrá – 29 – 34 bodov
- výborná – 35 – 37 bodov
- vynikajúca– 37 ≤ bodov

- **sebahodnoteniežiaka – výkonnostné listy**

Ku každému tematickému celku budú vytvorené výkonnostné listy žiaka, ktorými bude žiak kriteriálne hodnotiť aktuálnu úroveň svojho procesu zvyšovania úrovne pohybových schopností. Kritériá budú vychádzať z aktuálnych hodnotiacich tabuliek danej testovacej batérie . Žiak na základe dosiahnutých bodov za výkon hodnotí svoju úroveň v jednotlivých disciplínach v aktuálnom čase, sleduje svoj priebeh zvyšovania úrovne pohybovej výkonnosti a odkrýva oblasti, v ktorých sa môže zlepšovať. Ako príklad je tu uvedený výkonnostný list žiaka a hodnotiace tabuľky.

- **Posúdenie výkonov podľa kritérií:**

Predmet hodnotenia pri vyučovaní športových hier :

- Herný výkon jednotlivých žiakov alebo celej triedy
- Výkonnostné predpoklady, t.j. úroveň herných zručností žiakov
- Úroveň špecifických vedomostí (pravidlá, taktika, technika)
- Úroveň organizačných schopností a zručností
- Postoj žiakov k športovej hre

Herný výkon - realizovaná činnosť hráča v zápase, ktorá je vyjadrená stupňom splnenia herných úloh. Hodnotí sa technická a taktická stránka útočných a obranných herných činností jednotlivca a schopnosť spolupracovať zo spoluhráčom, celkový herný prejav hráča, dodržiavanie pravidiel
Kritériá univerzálneho subjektívneho hodnotenia individuálneho herného výkonu žiaka:
Hodnotenie : 0- 5 bodov

5 bodov - Tvorca hry, podporuje spoluhráčov, výborné riešenie herných situácií, vhodné využívanie naučených herných činností (HČ), ovláda pravidlá a málokedy ich porušuje

4 body - Aktívny hráč, často úspešný, podporuje spoluhráčov, používa nacvičené HČ, občas robí chyby, ovláda pravidlá a málokedy ich porušuje

3 body - Hráč je „utiahnutý“, „nerozhodný“, nevytvára prevahu nad súperom, je neistý, pomaly reaguje na herné situácie, nevyužíva všetky nacvičené HČ, ovláda a rešpektuje základné pravidlá

2 body - Živelný alebo pasívny hráč často zodpovedný za góly (body), časté technické a taktické chyby, využíva len niektoré nacvičené HČ, pozná a rešpektuje len niektoré pravidlá

1 bod - Pasívny hráč, nepozná pravidlá, nepochopil zmysel hry, nemá záujem

Hodnotenie hernej činnosti jednotlivca:
Hodnotenie: 0 – 5 bodov

Hodnotí sa, rýchlosť a plynulosť vykonania, technické zvládnutie .

5 bodov: Žiak vie vykonať všetky herné činnosti jednotlivca bez väčších technických nedostatkov.

4 body : Žiak vie vykonať všetky herné činnosti jednotlivca s menšími technickými nedostatkami.

3 body : Žiak nevie vykonať všetky herné činnosti jednotlivca a vykonáva ich s menšími technickými nedostatkami.

2 body : Žiak neovláda herné činnosti jednotlivca, dopúšťa sa technických chýb pri nadväzovaní pohybov.

1 bod : Žiak neovláda herné činnosti jednotlivca, dopúšťa sa veľkých technických chýb pri nadväzovaní pohybov.